CORPUS
SCRIPTORUM HISTORIAE
BYZANTINAE.

EDITIO EMENDATIOR ET COPIOSIOR,

CONSILIO

B. G. NIEBUHRII C. F.

INSTITUTA,

OPERA

EIUSDEM NIEBUHRII, IMM. BEKKERI, L. SCHOPENI,
G. ET L. DINDORFIORUM ALIORUMQUE PHILOLOGORUM
PARATA.

IOANNES MALALAS.

BONNAE
IMPENSIS ED. WEBERI
MDCCCXXXI.

IOANNIS MALALAE

CHRONOGRAPHIA

EX RECENSIONE

LUDOVICI DINDORFII.

ACCEDUNT CHILMEADI HODIIQUE ANNOTATIONES ET RIC. BENTLEII EPISTOLA AD IO. MILLIUM.

BONNAE
IMPENSIS ED. WEBERI
MDCCCXXXI.

PRAEFATIO
LUDOVICI DINDORFII.

Ioannis Malalae Chronographiae unus est codex Oxoniensis Baroccianus, ex quo descriptam ab Edmundo Chilmeado, quum is morte praeventus esset, edidit Humfredus Hodius eique ita praefatus est ut mihi de codice et Chilmeado nihil, pauca de scriptore et huius editionis ratione dicenda supersint. Ioannis libro Oxoniensi quum et initii pars non exigua et sub finem non constat quanta perierit, illius iacturam sarsit Chilmeadus ex alio eiusdem bibliothecae chronographo manuscripto, quem Georgium monachum esse, vulgo Hamartolum dictum, sibi persuasit Hodius: mihi ipsum exordium cum Georgii particula ab Allatio edita non ita convenire visum est, quin scriptorem Oxoniensem Georgium an quem alium haberi oporteat eius iudicio relinquere maluerim cui integram certe partem ab Chilmeado editam cum Georgio contendendi copia et animus fuerit. Quum enim chronographorum Byzantinorum alter alterius simia sit, si qui per aliquot paginas ad verbum secum consentiunt, non est cur existimemus non esse homines inter se diversos. Extremae autem Malalae partis detrimento quum incertum reddatur concluseritne ille cum Iustiniano an ulterius deduxerit chronographiam suam, eoque maior oriatur dubitatio quando ipse putandus sit vixisse, Hodius omni ope contendit ut saeculo nono ineunti admoveret scriptorem tantae inscitiae et barbariae quanta in aevum Iustiniano propinquum cadere ei non posse videretur. Quumque

Ioannes Damascenus, quem saeculo octavo medio exstinctum constat, oratione tertia de Imaginibus in fabula quadam narranda Malala utatur auctore, ita eius testimonium eludit ut orationem illam posse suppositam esse dicat. Quae quam levia sint facile apparet. Ioannis Damasceni orationes tertiam inter et secundam tanta intercedit rerum omnium similitudo ut si altera a quo scripta esset nesciretur, ab eodem ambas homine profectas esse nemo qui legeret non esset suspicaturus. Sed etiamsi certissime demonstrari posset tertiam non esse Ioannis, ea re ne minimum quidem eius de Malalae aetate testimonium mutaretur. Utramque enim eodem scriptam esse tempore illo quo anathema adversus Leonem Episcopi Orientis minabantur quidem sed nondum pronunciabant ex eo recte collegit Lequienus vol. I. p. 306. quod eadem in utraque verba sunt p. 332. et p. 346. *κἂν ἄγγελος κἂν βασιλεὺς εὐαγγελίζηται ὑμᾶς παρ' ὃ παρελάβετε, κλείσατε τὰς ἀκοάς· ὀκνῶ γὰρ τέως εἰπεῖν, ὡς ἔφη ὁ θεῖος ἀπόστολος, ἀνάθεμα ἔστω, ἐκδεχόμενος τὴν διόρθωσιν.* Hodius vero quod addit, si minus totam orationem illam, certe locum e Malala excerptum fieri posse ut aliquis interpolaverit, verbo monuisse sufficit non meliori cum ratione dictum esse quam quae de Clementis, Theophili, Hesychii aetate suae opinioni commoda hariolatur: ad quae quod responderi posse quivis intelligit respondit Lequienus p. 368. De ipsius autem Malalae ingenio summaque et inscitia et, si cum scriptoribus paullo antiquioribus conferatur, sermonis barbarie qui ita sentiat ut indigna arbitretur homine Syro saeculi sexti septimive cum vulgo loquenti, ipsam rem Byzantinam oportet ignoret. Aliter iudicarunt viri rerum Byzantinarum peritissimi, Reiskius et Gibbonus: quorum alter Histor. cap. XL. annot. 11. Malalam brevi post Iustinianum scripsisse assentitur Iortino Animadvers. vol. IV. p. 383.: qua ipsa libri illius parte ego me aegre fero carere; Reiskius autem ita scribit in Commentario ad Constantinum praeclare nuper aucto p. 855. „*Μειζότερος* pro

μείζων iam apud Malalam T. II. p. 236. 1., de cuius auctoris aetate Iustiniano aequali dubitare non debebat Hodyus ob dictionis sordes. Istius iam saeculi et ratiocinia inepta erant et dictio monstrosa. Ex quo Christiani doctores turbare publicam rem inutilibus quaestionibus, omissisque studiis litterarum humaniorum ad speculationes ridiculas, et quas ne ipsi quidem intelligerent, prolabi coeperunt, periit omnis in cogitando rectitudo, in dictione perspicuitas, cura et nitor. Non tam barbaris barbariem, quam Christianis debemus. Vide, quantus tumor, quanta peregrinitas in Codice Theodosiano, quam non anilis saepe Procopius, omnium sibi aequalium absque controversia optimus, quam coacta et Latinissans eius dictio. Affectatum artificium, per quod oratio Cimmeriis tenebris fieret obscurior, laudi erat, et tanto quisque doctior, quanto Cassiodorum et similes superaret. Sed hoc in transitu. Soloecismi hi, quales sunt *μειζότερος* et similia, fuerunt quidem nunquam non in usu apud vulgum, sed scriptores vel parum elegantiae memores ab iis sibi abstinebant. Christiani doctores ex quo coeperunt homilias suas tales in lucem edere, quales ex ambone effuderant, periit omnis honor litteris. Malalae, ut ad eum redeam, ex ipso nomine constat aetas. *Malalas* est nomen Syriacum. Sermo Syriacus obtinebat in Syria usque ad initia Muhammedanismi. Eo surgente, Saracenis Syriam rapientibus, exegerunt Syriasmum, eiusque loco Arabismus omnia obundabat, Syriasmo in ecclesiarum Christianarum angustias concluso. Debuit ergo Malalas eo adhuc aevo vixisse et scripsisse, quo sermo Syriacus in usu erat. Pro rhetore Arabes non *Malal*, sed خطيب *Chathib* dicunt." Quibus addi licet in rebus locisque Syriae describendis nusquam ne tenuissimum quidem vestigium apparere mutati in ea per Arabes rerum qui sub Byzantinis fuerat status. Caeterum apud Ioannem Damascenum quod Malalas vocatur *Ἰωάννης Ἀντιοχείας*, non patriarcham, sed civem Antiochensem intelligendum esse assentior Hodio Proleg. s. VIII: quomodo dictum *Ἀν-*

τιόχου Κολοφῶνος in opusculo MS. Oxoniensi fefellit Bentleium Epistola ad Millium p. 8.

Hactenus de Malala. Editio nostra quum integra reddere deberet quae annotasset Chilmeadus, nec ferendum videretur bis etiam apponi tot levissimorum mendorum correctiones, ego annotationes eius dispertitus bifariam sum ita, ut meis insererem quas utiles ad crisin ducerem, caeteras ad calcem relegarem. Ipse quae scribendi vitia viderentur correxi aut notavi: saepe autem ambiguum esse quae librario, quae ipsi imputanda sint tali scriptori, sponte intelligitur. Futilitatem hominis per partes aliquot censura sua dignatus est Bentleius, omnem refelli nemo ferat.

Editio Oxoniensis quum tam sit negligenter impressa ut integros versus omissos prodat interpretatio Latina p. 108. et 145., operae pretium facturus sit qui libri Barocciani iterum conferendi laborem suscipere tanti putet. Mihi haec etiam ratio fuit non tangendae interpretationis Chilmeadi, quae nunc codicis instar est. Abieci vero quos Hodius addiderat Indices Scriptorum et Vocum Dictionumque ab Ducangio omissarum mancos et tenues, novis eorum loco substitutis.

Denique annotamus editionem Oxoniensem prodiisse duplici titulo annum 1691. praeferente inscriptam, cui in alio quo utor exemplari tertius additur anno 1692. insignitus; Venetam ob vitiorum multitudinem prorsus inutilem a. 1733.

Scribebam Lipsiae idibus Octobribus MDCCCXXX.

DE
AUTORIS COGNOMINE
PRAEMONITIO.

MALALA Cognomen Syriacum. Ita scribi a Graecis potuisse: magis tamen convenire cum illorum Analogia ut Μαλάλας scribatur; sicque scriptum fuisse videri. Ab Autore Prolegomenorum praefertur Syrorum genuinum ac originarium Nomen MALALA. Quod ostenditur optime congruere usui linguae Latinae. Eo RHETOREM significari. Hoc multorum Literatorum fuisse Cognomen. Quo sensu sic Autor appellatus sit.

In verbis *Joannis* (quem appellant) *Damasceni* et *Constantini Porph.* e quibus conceptus est, qui praemittitur, Titulus, utrum Autoris Cognomen Μαλάλα (seu Μαλέλα) in *Casu*, ut loquuntur, *Genitivo* a Μαλάλας (seu Μαλέλας) ut Βαρνάβα a Βαρνάβας, Σουίδα a Σουίδας, descendat; an, ut peregrinum et extraneum vocabulum, sit potius *Indeclinabile*, haud certo satis apparet. Nos secuti autoritatem Virorum maximorum, quotquot hactenus hujus Cognominis mentionem fecerunt, *Gerardi* et *Isaaci Vossiorum*, *Usserii*, *Dufresnii*, aliorumque complurimorum, pro *Indeclinabili* accepimus. Neque hoc sane temere. Nam quamvis videatur haud licere per Graecorum Analogiam Virilia Nomina apud eos in *A* terminari; non tamen abhorret ab eorum usu, ut Nomina Virorum *Orientalia* et *Barbara* absque ulla Graeca Terminatione, aut *Casuum* variatione, Graeco ore proferantur. Neque quisquam ignorat quam ament *Orientales* (e quibus erat noster *Chronographus*) sua Nomina et Cognomina in A formare.

Id elucet istis Exemplis quae exhibent passim monumenta S. Paginae. Idem indicant Nomina et Cognomina Arabica, *Abdalla*, *Hanifa*, *Nahala*, *Taphala*, *Mashalla*, aliaque id genus millia: Hinc Jesus illis est *Isa*, Darius *Dara*, Kosroes *Kezra*, Basilius *Basila*, ut apud *Said Ebn Batrik*. De *Syris* denique ipsis, popularibus nostri Autoris, quod eadem gaudeant terminatione, consulatur Catalogus *Scriptorum Syriacorum* a *Sobensi Metropolita* conscriptus. Celebrantur ibi *Maruta*, *Barsoma*, *Hanana*, *Dan. Resaina*, *Abrah. Catina*, *Greg. Sussatra*, cum multis aliis, pars magna Catalogi. Sed quorsum haec? Monuisse suffecerit, esse plane *Syriacum* Autoris nostri Cognomen, et in A apud eos desinere constare. Quam soleant autem *Graeci*, peregrina hujusmodi Nomina cum nativis Terminationibus in *Graeciam* suam recipere, exemplorum demonstrat multitudo innumerabilis. In prima acie ex *Jo. Cantacuzeno* stat *Ἰωάννης Περάλτα*. Illene recentior, et non ex *Heroibus* antiquis? Cave agas de eo *Triumphos*. En quot et quantos Satellites habeat despicabilis hicce *Περάλτα*. Apud *Seriem Chronologicam*, perductam ad *Alexium Comnenum*, quam edidit doctissimus *Petavius*, occurrit *Κωνσταντῖνος ὁ Δοῦκα* Imp. Apud *Bartholomaeum Edessenum* memoratur *Μεβία*, et Arabicus *Hanifa* ab eodem dicitur *Χανιφά*, quod nomen quamvis habeatur apud eum in Casu Gen. tamen positum fuisse pro *Indeclinabili*, cum ex ipso *Accentu*, tum ex aliis Nominibus sequentibus, dilucide apparet. In Anonymi *Confut. Muhammedis*, hujus Assecla *Βαειρὰ* commemoratur: *προσεκολλήθη δὲ τῷ Μουχαμὲτ τις Ιακωβίτης ὀνόματι Βαειρά.* Ibidem occurrunt ὁ *Αὐδιὰ* et *Αὐδαλλὰ* (*Abdalla*) Muhammedis alii Sodales. Hoc notent doctissimi Viri qui *pernegant* nomen *Abdalla* apud Graecos unquam cadere in *A*. Eidem rursus Autori, ut et *Nicetae Choniatae* in *Thesauro*, Angelorum 2. Muhammedis sunt Nomina Propria *Τζάφα* et *Μαρούα*. Sic *Euthymio Zigabeno* *Τζιτζαφά* (male) et *Μαρουά*. Audiatur *Agathias*, probatissimus Scriptor, de Rege Persarum *Vararane*, *Σεγανσαὰ δὲ ἐπεκλήθη*, et mox, *εἰκότως ὁ παῖς Σεγανσαὰ ἐπωνόμαστο.* Idem rursus de alio *Vararane*, Persarum itidem Rege, *ὃς δὴ καὶ Κερμασαὰ ὠνομάζετο.* Accedat his *Eratosthenes*, antiquissimus ille, Graecorumque Grammaticorum princeps; in cujus *Catalogo Regum Thebaeorum* nobis militat Rex *Κομαεφθά*· vocabulum factum ex

Φθά sive *Φθᾶ* (ne Librario id vitio vertatur,) quod Aegyptiis Nomen *Vulcani* fuit, sicque scribitur *Porphyrio* in *Casu Nominativo*. Addo insuper *Ημοῦλα*, cognomen fuisse apud ipsos Alexandrinos Patriarchae. Audi testem luculentum *Theophanem* in *Chronographia*; *Ιωάννης ὁ ἐπίκλην Ημοῦλα*. Sic apud Victorem Tun. *Joannes cognomento Hemula*. Quam hoc illustre exemplum! Qui poteris istius vim evitare? Num culpam Librario impinges? Vah Effugium! Eidem *Theophani Ελεσβαά* est Nomen Regis Aethiopum: quod quamvis legatur in *Casu* non *Recto*, esse tamen *Indeclinabile* fidem facit *Accentus*. At audias insuper alia. In Graeca Scripturarum Versione quid apertius aut usitatius? *Μαθουσάλα*, *Σισάρα*, *Σάλα*, *Ιεδδουά*, *Ράδα*, *Αζαρία*, sexcenta alia. Neque ista solum in S. Scripturae Versione hanc Terminationem sortita sunt, sed cum ea evolarunt ad omnes Graecos, et in usum vulgarem abierunt. Nonne A mutabatur apud posteros Graecos in *ΑΣ*? De aliquibus, concedo: de omnibus, pernego. Testimonium dicat *Matthaeus Evangelista*. Celebrantur ab eo *ὁ Ζαρά*, *ὁ Αβιά*, *ὁ Ασά*. Praeter *Fl. Josephum* qui ex Bibliorum Graeca Versione sua non scripsit, cedo mihi vel unum, cui Patriarcharum annosissimus ille, *Μαθουσάλας* non *Μαθουσάλα*, appelletur, etsi Nomen illius apud tot Scriptores passim memoretur, et, propter longaevitatem, vel in vulgi ore ubique terrarum ferebatur. *Μαθουσάλα* ille nominatur a *Theophilo Antioch. Africano*, *Eusebio*, *Syncello*, Autore *Chronici Pasch. Nicephoro* Patr. *Cedreno*, *Glyca*, *Hamartolo* nostro, Anonymo *Petaviano*, aliis. Post hocce exemplum, quid attinet alia afferre, quae apud eosdem Autores, cum *Philone Jud. Joele* et *Theodoreto* in Hist. leguntur; *Σισάρα*, *Σάλα*, *Θάῤῥα*, *Σεβατακά*, *Σιβᾶ*, *Ανανία*, caeteraque pleraque similia? Ita me Musae ament, ut ex animo me taedet ac piget tam diu demorari in minutiis hisce puerilibus: tamen gratia eorum, qui dubitent, hic alia quaedam exempla subjungam, quorum eadem est analogia ac ratio. *Ο Παμβώ*, *ὁ Χαλὲ*, *ὁ Μαδὶ*, et germana apud Ecclesiasticos Scriptores, ignorata sunt nullis nisi quibus sub ferula manus est. *Αλέξιος ὁ Μωσηλὲ*, magnatum Graecorum quidam, apud *Georgium Mon.* in Novis Impp. *Glycas*; *ὁ μέντοι Θεόφιλος γαμβρὸν εἶχεν Αλέξιον, οὗ Μωσηλὲ τὸ ἐπώνυμον*. Apud Continuatorem *Constantini Porph.* Historiae Basilii Macedo-

nis, memoratur *Ρωμανὸς ὁ Μωσελὲ*, ex Graecis magnatibus alius. Apud alium *Ιζὶδ Μουαλαβί*. Sic apud *Codinum* et *Glycam Μιχαὴλ ὁ Ραγγαβὲ*, Graecorum ipse Imperator: *Cedreno*; *Μιχ. ᾧ Ραγκαβὲ ἡ προσηγορία*. Consimilia alia in vocales cadentia, quae ex S. Scripturis in usum communem recepta sunt, non enumero, ne videar conscribere Judaeorum *Exercitum* aliquem, *Salomonis* fortasse aut *Jehosophati*. Nec innumera ista recenseo, quae passim apud Graecos Historicos praeter normam sermonis Graecanici *Consonantibus* clauduntur. Hoc tantum observo de Pseudoprophetae Turcarum Nomine, quod quamvis apud Graecos Scriptores tam frequens istius sit mentio, ne semel tamen, quod sciam, Graeca terminatione donatur. *Μουάμεδ*, *Μωάμεθ*, *Μωάμετ*, *Μουχουμὲτ*, *Μουχαμὲτ*, *Μάμεθ*. etc.

Haec lusimus (Lector erudite) in Grammaticis, non Grammatici; quippe Nos qui *Μαλάλα* pro *Indeclinabili* sumpsimus, *Erroris* ingentis contra Usum Graecorum insimulant Viri doctissimi: quem dicunt, non pati, ut Nomen *ullum* Virile, quantumvis *Barbaricum*, apud eos in A terminetur. Si ulterius instant (ut faciunt) et ab ipso *Accentu*, quod in syllaba *penultima* statuatur, posse duci argumentum existimant; convertantur retro oculi, ad, *Μεβία*, *Περάλτα*, *Μαρούα*, *Ημοῦλα*, *Ιεδδούα*, *Σισάρα*, *Αζαρία*, *Ανανία*, *Μαθουσάλα*. Quibus addi et alia possint: *Ωχαία*, *Αβδία*, *Σαραβία*, centum alia in S. Scripturis germanissima. Neque alia est ratio euntium in alias Vocales, *Ραμεσσεμένω* in Serie quadam Regum Aegyptiorum, *Ιεφθάε*, *Ιωδάε* etc. aut terminatorum Consonantibus, *Αβιμέλεχ*, *Ιάρεδ*, *Ιάφεθ*, *Ισσάχαρ*, *Γελίμερ*, *Τατίμερ*, etc.

Sic liberos Nos, et praedictos summos Viros ab omni *peccato* contra usum Graecorum, praestitimus. Progrediamur ulterius: et ut fuit ostensum, repugnare nihil, quominus potuerit *Casu Recto* scribi *Μαλάλα*, sic breviter nunc inquiramus, an *reipsa* ita scribi consueverit. Sane haec etsi ita se habeant, et quamvis appareat *potuisse* scribi *Μαλάλα*; *Mihi* tamen non deest quod facile cuivis persuadeat, non ita *revera*, sed *Μαλάλας* scriptum fuisse. Nempe hoc id evincere videtur, quod a *Tzetze Chiliasta*, qui pro a, e ubique substituit, non ut *Indeclinabile*, sed prorsus ad exemplum et ingenium Graeci sermonis, *Μελέλης* scribatur. Idem inde videtur verisimile admodum fieri,

quod quamvis non *semper* peregrinis hujusmodi Nominibus assumatur Graeca Terminatio, constat tamen id usu *saepissime* venire. Sic quoque inter Recentiores (ut missa faciamus infinita) *Ἀλληλούϊα* vocabulum, cum pro Nomine Virili, ut in Codice quodam MS. usurpatur, scribi *Ἀλληλουίας* animadvertimus. *Δοῦλος τῶν δούλων τοῦ θεοῦ Μαρδάριος μοναχὸς ἐπίκλην ὁ Ἀλληλουίας.* Haec (Lector) scripsimus olim ad Amicos eruditissimos: ii tamen (quod plane miramur) ita contra Nos instituunt Disputationem, quasi contendissemus, non modo *potuisse* in *Recto* scribi *Μαλάλα*, sed et *reipsa* sic scriptum fuisse, scribique sic *debuisse.*

Hoc itaque ponatur de *Graecanica* Terminatione. Videamus jam de *Latinis.* An illi *Malalas* seu *Malelas* scribent cum Graecis? An potius sequentur *Syrorum* Originariam? Certe Graecam *Ego* non moror, cum appareat *Originaria*, et ista usu vulgari non *jamjam* sit stabilita. Mihi placet Syrorum *genuinum* vocabulum MALALA: nam eandem terminationem in Virorum Nominibus quam maxime amant Latini, ut in *Seneca*, *Nasica*, *Messala*, aliisque sexcentis. Cum certo nobis innotescat genuinum vocabulum MALALA, cum exacte id conveniat Linguarum nostrarum Analogiae, cum insuper haec Terminatio jam usu communi obtinuerit; quid nobis, amabo, quid, precor, si *Graeci τῷ Α suum Σ* addebant? Quis aquam ex *rivulo* hauriet quando adest ipsa *fontana*, eaque et usui et palato convenientior? Quis sciens dicet *Abdallas* aut *Abdelas* (quae Graecis est usitatior Terminatio) et non cum Arabibus *Abdalla?* At objicis nobis: Cum arrideat usque adeo Nomen *Syriacum*, cur a *Graecis*, non *Syris*, derivatur Autori *Praenomen?* cur dicitur Praenomine JOANNES, et non, ut se habet *Syriace*, JUHHANAN? Ne sibi Trophaea hic aliquis temere statuat: en tibi, Responsum: nempe, quia JOANNES Praenomen *Latinum* jam factum est. At quo me ferunt hae nugae? MALALA aut MALALAS pro arbitrio dicant Eruditi. Suam alii sententiam sequantur. Ego sane non ero solicitus de ejusmodi Ineptiis. Et qui istoc *Seldenianum*, *Περὶ παντὸς τὴν ἐλευθερίαν*, saltem in *Philologicis*, Mihi ipsimet vendico, aequum est ut aliis eandem *libertatem* concedam. Hoc tantum submoneo; eo usque, in *Nominibus Virorum*, A Terminatione delectatos fuisse *Latinos*, ut in illis ipsis, quae a Graecis

proxime acceperint, τὸ *Ας* Graecorum in A frequentissime immutent. Hoc apparet fere semper fecisse *Latinorum* antiquiores: Neque desunt exempla post illa etiam tempora, quibus, *Graecia* tota in Romam se effundente, contrarius mos invalescere coeperat; neque ea profecto in Nominibus solum *Servorum* aut *Libertinorum*, vel, *viventium in Latina civitate*, quod omnino precario statuunt Viri docti. Hinc apud *Solinum*, *Justinum*, *Orosium*, *Hieronymum* in *Chronico Eusebiano*, PERDICCA Rex Macedonum. (An ille Romanus *Libertinus?* an vixit in *Latina* civitate?) Hinc rursus apud *Orosium*, ARUBA Rex Molossorum, et ALCETA frater Perdiccae. Hinc apud *Amm. Marcellinum*, HORMISDA, Nomen Regum aliquod Persarum, quod *Ορμίσδας* tamen scribitur Graecis, quibus ferunt acceptum Latini; ut apud *Theophylactum Simocattam*, *Syncellum*, *Theophanem*, *Zonaram*, *Cedrenum*, *Nicephorum* in *Breviario*, alios. Hinc Papae Nomen HORMISDA in *Pontificali* Anastasii, et in ipsis ejus *Epistolis*. Liceret, cum compluribus aliis, τὸ MIDA, ex *D. Hieronymo*, aliisque eo vetustioribus, ad haec adjicere: sed de lana *Grammaticorum* caprina, plus satis.

A Nominis *Terminatione* ad ipsum Nomen, e *coeno* in *flores*, mi Lector, jam transeamus. Hinc suum Cognomen sortitus est noster JOANNES, quod in *barbaro* suo seculo *Rhetoricam* qualis qualis profitebatur; nempe eam docendo, *Paedagogus* suo seculo dignus; vel *Causas* in Foro agendo, *Scholasticus* seu *Advocatus*. Nam MALALA (seu MALELA, ut scripsimus nos, ex pronunciatione aliquanto faciliori, et receptiori, sed minus recta) in Lingua *Syriaca* est RHETOR seu ORATOR, SOPHISTA sive SCHOLASTICUS. Ex qua profecto Professione, animadvertere licet, permultis olim Literatis Viris consuevisse haerere *Cognomina*. Visne Exempla? Ecce nobis complura in promptu sunt. Claruere Cognomine RHETORUM, *Demochares*, *Priscus*, *Zacharias*, *Procopius*, *Diodorus*, et *Joannes* alius antiquior *Antiochenus*. SOPHISTARUM floruere Cognomine, *Callinicus*, *Abas*, *Eusebius*, *Metrophanes*, *Malchus*, *Eutropius*, *Eustochius*, *Nicostratus*, *Polemon*, *Bemarchius*, alii. Sic SCHOLASTICORUM Cognomento sunt insigniti, *Agathias*, *Evagrius*, *Epiphanius*, *Socrates*, et *Sozomenus*. Hi omnes, ut MALALA noster, (nam alios sciens prudensque taceo) Scriptores *Historiarum*. Eo usque

convenit *Rhetoricae* Professio cum studio *Historias* scribendi! Verum siste, Lector, paulisper! Nolim abeas de hisce ex omni parte securus. Quidni alia ex causa Cognomen MALALAE seu RHETORIS adeptus sit Noster? Non te celabo, fuisse etiam RHETOREM in Ecclesia Orientali sic dictum Officialem. Hinc *Θεόδωρος Διάκονος Ρήτωρ* apud *S. Maximum Confes.* qui et *Rhetorem* eum simpliciter solet appellare. Hinc aucti quoque *Rhetorum* titulo *Michael Thessalonicensis* apud *Ephraemium* in Chronico inedito; *Manuel Holobolus*, cujus extant in membranis Poemata in laudem *Michaelis Palaeologi* Imp. *Joannes Diaconus*, Scriptor Vitae *Josephi Hymnographi*; et (ut alios praetereamus) *Georgius Contis* (is nuperus erat) in Codd. manu exaratis: *Γεώργιος Κόντις ὁ Ρήτωρ τῆς Μητροπόλεως Αἴνου, καὶ ἔκδικος τῆς μεγάλης ἐκκλησίας*. In Codd. aliis 2. *Οπερ βιβλίον ἐστι Γεωργίου Ρήτορος Αἴνου.* Hinc quoque in Ecclesia Dignitas, *τῶν Ρητόρων Μαΐστωρ*, seu *Διδάσκαλος*· et *Μέγας Ρήτωρ*. *Μανουὴλ ὁ μέγας Ρήτωρ*, qui scripsit contra Latinos, celebratur in Volumine MS. Sic *Eustathius* ille celeberrimus, Archiep. postmodum *Thessalonicensis*, in titulo Orationis MS. ad Imp. appellatur *Διδάσκαλος τῶν Ρητόρων*· Idem in inscriptione Epistolae, quae ejus Commentariis in *Dionysii Periegesin* praefigitur, *Μαΐστορος τῶν Ρητόρων* titulo ornatur. *Rhetor* hoc sensu sumptus, appellatur quandoque *Sophista*. In *Scholiis* recentioribus ad *Pindarum*: *Παρὰ τοῦ ἡμετέρου Σοφιστοῦ ἤτοι μυσταγωγοῦ, κυροῦ Δημητρίου τοῦ Τρικλινίου.* Utrum hoc sensu, RHETORIS seu MALALAE appellatione decoratus sit noster Chronographus, penes Doctos esto judicium.

Jam ad alia, Lector, procedas: At priusquam procedas, *Votorum* quorundam mihi Testis esto; et olim, si unquam violavero, Monitor: *Votorum* quorundam eruditis Viris, proh dolor! hucusque ignotorum; sed quae Ego perpetuo a primis Literis, ut facio, feci ex Corde.

Faxit Numen,
Ut vel aeterno Ego silentio inter non scribentes delitescam, vel semper ut Virum *Ingenuum, liberalis ac generosae Educationis, verae Philosophiae studiosum* decet, scribam:
veritatis unicae Indagator,
absque omni Styli acerbitate,
mitis, urbanus, candidus,
Ad id quod indecens est adeo non pronus, ut nec movendus:
Nugarum denique contemptor.

---

*) In seqq. *Prolegomenis*, pro, MALELA, quod olim placebat, ex originali scriptura *Syriaca* et *Jo. Damasceno* legatur passim MALALA.

HUMFREDI HODII
DE AUTORE
PROLEGOMENA.

SYLLABUS CONTENTORUM.

Joannes Antiochenus Malela *Chronog. eruditis tantum non ignotus. Extitisse alium* Jo. Antiochenum Chronographum, *cujus edidit Excerpta ex collectione Constantini Porphyrogenneti* Valesius, *qui male cum* Malela *confundi solet.* I, II. Jo. Antiochenus Chronog. *a quibus Autoribus citatus.* III. *Eum quem adducunt Scriptores Graeci, a* Malela *diversum, et cum altero praedicto eundem videri.* IV. *Extare in quibusdam Bibliothecis* Jo. Antiocheni Collectanea *cum a Collectaneis Jo. Antiocheni* Valesianis, *tum etiam a* Malelae *Chronographicis diversa. In Bibliotheca Paris. extare Excerpta ex* Chronico Jo. Antiocheni, *qui idem fuisse videtur cum* Joanne *Valesiano, sed Excerpta ista a* Valesianis *distincta sunt. De* Jo. Antiocheno περὶ ἀρχαιολογίας *Scriptore: etiamnum illum superesse, et eundem videri cum* Joanne *Valesiano, a* Malela *saltem esse diversum. Fama de* Jo. Malela *in* Gallia *delitescente. Exortam inde fuisse, quod cum altero illo* Jo. Antiocheno Chronographo *eruditi illum confuderint.* V. Jo. Antiochenum περὶ ἀρχαιολογίας *habere multa cum* Jo. Malela *communia.* VI. *De aliis* Joannibus Antiochenis Chronographis. *Ge. Vossius, et Phil. Labbaeus notati.* VII. Jo. Malelam *non fuisse Patriarcham Antiochenum. Notantur Interpretes* Jo. Damasceni; Gothofredus, Baronius, *alii. De variis* Joannibus Antiochenis *Patriarchis. In Albo* Patriarcharum Antiochenorum *reperiri* Joannem *nullum, qui eadem aetate, qua vixit* Malela, *floruerit.* VII, VIII, IX. Fran. Combefisii *hallucinatio,* Malelam *nostrum confundentis cum* Jo.

Antiocheno *Presbytero*, *cujus meminit* Gennadius, *ac cum* Jo. Diacrinomeno. x, xi. *Videri eum inter* Orthodoxos *potius quam* Haereticos *esse annumerandum*. xii. *Recensentur alii* Joannes Antiocheni. *De* Jo. Mela *Patriarcha Alexandrino*. xiii. *De* Jo. Malelae *aetate. Non fuisse coaevum* Justiniano *ejus nominis primo, quod volunt* Chilmeadus *et alii: sed ad seculum* nonum *esse potius conjiciendum, vel diu saltem post tempora* Justiniani *floruisse*. xiv. *ad* xxxix. *Scripsisse post* Justinianum *exinde apparet, quod quot annos ille regnaret commemorat*. xv. *Quod nec in vivis sub* Justiniano *extiterit demonstratur ex citatione Actorum publicorum Civitatis suae propriae de re ibidem sub* Justiniano *gesta*. xvi. *ex erratis ejus multis et gravissimis de rebus Justinianaeis*. xvii. *aliisque indiciis luculentis*. xviii, xix, xx. Malelam *cum* Justiniani Legato *non fuisse collocutum, quod existimat* Chilmeadus, *sed Librum tantum ejus legisse; et eum non alium fuisse a* Nonnoso. xxi. *Quod nec vixerit ante aetatem* septimam *exeuntem probatur ex citatione* Clementis Chronographi, *quem ostenditur scripsisse post annum* 685. xxii. *Quod nec floruerit ante initium seculi* noni *conficitur ulterius ex citatione* Theophili Chronographi, *quem probatur obiisse anno Christi* 785. xxiii. *Hunc male a nonnullis confundi cum* Theophilo Antiocheno, ad Autolycum *scriptore. Producitur Fragmentum MS. ex* Hesychio de Christi Nativitate, *in quo citantur* Clemens, Theophilus, et Timotheus Chronographi. Hesychium *illum ex ipso* Malela *scripsisse videri*. xxiv. Eusebii *Chronicon quod a* Malela *solet citari, non esse genuinum*. xxv. *Quod vixerit* Malela *non ante seculum* nonum, *confirmatur tum aliunde, tum ex locutionis barbarie*. xxv, xxvi, xxvii. *Proponuntur Argumenta quae illius antiquitatem videantur astruere. Inter alia; citari eum in* Oratione tertia pro Imaginibus *Jo. Damasceno adscripta: et in multis Narrationibus cum* Chronico Paschali *sive* Alexandrino, *ante annum, ut creditur*, 630. *composito, ad verbum consonare, quae a Chronici Autore e* Malela Chilmeado *et aliis videntur desumptae*. xxix. *Istarum Narrationum Index*. xxx. *Argumentis hisce respondetur*. xxxi, *etc. non satis constare Fragmentum illud* Malelae *quod habetur apud* Orat: pro Imag. *praedictam, ab ipso* Orationis *Autore fuisse descriptam: et esse praeterea cur suspicemur non fuisse* Jo. Damasceni *istam* Orationem. xxxii. *Ad Argumentum*

de Chronico Paschali *sive* Alex. *respondetur*, 1° Chronicon *illud habere quamplurima interpolata.* XXXIII, XXXIV. *nec* 2°, *satis constare ex* Malela *fuisse desumpta ea quae apud* Paschale *consonantia reperiuntur.* Malelam *ex aliis Historicis ad verbum exscribere solitum demonstratur ex ejus Tautologiis.* XXXV. *et citatione Scriptorum* Latinorum, *quorum quidem ne Linguam intellexerit. Illius errores spissi de rebus* Romanorum. XXXVI. *In plerisque praeterea istarum Narrationum, quae ex* Malela *depromptae creduntur, apud* Paschale *haberi nonnulla quae cum* Malelianis *minime concinunt, et quaedam quae plane repugnant.* XXXVII. Malelam, *ubi loquitur de rebus antiquioribus tanquam sua memoria existentibus, verba tantum suorum Autorum proferre. Id Scriptoribus minorum gentium et aetatis sequioris solenne esse.* XXXVIII.

De Anonymi Excerptis Chronographicis, *quae in hac Editione* Malelae *praemittuntur.*

Ea esse Georgii Hamartoli. *Excerpta alia ex Chronico* Hamartoli *ubi edita reperiantur.* XLI.

De Editione, et Edmundo Chilmeado *Interprete.* XLII, XLIII.

PROLEGOMENA.

JOANNES ANTIOCHENUS Chronographus, quem jam Tibi damus erudite Lector, ab Imp. *Constantino Porphyrog.* cognominatus MALELA, ab alio[1]) MALALA, a tertio[2]) MELELES; quis fuerit, aut qualis, aut quando demum vixerit, literatis Vi-

---

[1]) In Orat. 3. de Imaginibus *Jo. Damasceno* adscripta.

[2]) *Jo. Tzetze* Chil. 5. Hist. 29. *Chilmeadus*, cujus Apographum secuti sunt Editores, cum non legisset *Constantinum Porph.* qui *Malela* scribit, scriptionem *Damascenianam* retinet. Nos *Constantinianam* praeferimus, quoniam in syllaba 2. cum ea convenit *Tzetziana*. Is. Vossius in *Libro Variarum Observ.* ac alii, minus recte, et absque Autore, *Mallela* scribunt.

ris huc usque parum innotuit. Viris illis praeclaris et eruditiss. qui in hoc studiorum genere singulari quodam honore emicuerunt, *Ger. Jo. Vossio* [1]), *Phil. Labbaeo* [2]), et *Leoni Allatio*, fuit notus nomine tenus: Neque amplius sane de eo compertum habuere, nisi quod illius hoc Chronographicum opus evolvissent, doctissimi illi Nostrates, qui in eum ex professo diligentiam suam et studia impenderunt, *Edmundus Chilmeadus* et *Joannes Gregorius.*

II. Solent nostrae gentis Scriptores, cum *Joannem Malelam* ex Bibliothecae *Bodleianae* MS. Codice adducunt, sub simplici titulo *Joannis Antiocheni*, quasi nullus alius extaret *Joannes Antiochenus, Chronographus,* eum memorare: sic Viri praedicti eruditi, *Chilmeadus* et *Gregorius*, sic *Stanleius* [3]), *Langbainius* [4]), *Seldenus* [5]), *Pearsonus* [6]), *Fellus* [7]); eximia Nomina. Caeterum constat (quod salvo tantorum Virorum honore sit dictum) plures olim extitisse *Joannes Antiochenos, Chronographos*, et ad hunc usque diem, exparte saltem superesse alium, qui *Joannes Antiochenus* simpliciter apud veteres Scriptores audire consuevit, cum *Joannes* noster *Malela* aut nunquam aut raro sine sui Cognominis adjectione commemoretur. Notasse hoc poterant Viri illi magni ex Imp. *Constantini Porphyrogenneti* praecitati Collectaneis *de Virtutibus et Vitiis*, quae *Henricus Valesius*, annis abhinc plusquam 50. in lucem edidit [8]): in quorum *Prooemio*, ubi recensentur Scriptores illi ex quibus desumpta sunt ista Excerpta, *Joannes Malela Chronographus* a *Joanne Antiocheno Chronographo*, sic vulgo dici solito, expresse distinguitur. *Εἰσὶ δὲ ἐκ τῶν ὑποτεταγμένων χρονικῶν,*

---

[1]) de Hist. Graecis lib. 3.

[2]) Delineatione Apparatus Historiae Byzantinae.

[3]) In Historia Philosophiae, Thaletis vita.

[4]) In Schedis MSS.

[5]) De Synedriis l. 1. c. 8. p. 122.

[6]) Prolegomenis ad Hieroclem Philosophum.

[7]) Praefatione ad Theophili Antiocheni Librorum ad Autolycum editionem Oxoniensem.

[8]) An. 1634.

α΄. Ἰωσήπου ἀρχαιολογίας
β΄. Γεωργίου Μοναχοῦ
γ΄. Ἰωάννου τοῦ ἐπίκλην Μαλέλα χρονικῆς
δ΄. Ἰωάννου Ἀντιοχέως χρονικῆς etc.

Sunt autem haec Excerpta ex Annalibus infra subjectis. 1. *ex Josephi Antiquitatum libris.* 2. *ex Georgio Monacho.* 3. *ex Chronico Joannis cognomento Malelae.* 4. *ex Joannis Antiocheni Chronico. etc.* Hoc miror fugisse doctissimum et diligentissimum *Ger. Vossium*, qui, quamvis observet, in Librorum suorum *de Historicis Graecis* Editione posteriore, *Joannem Malelam* ex illorum Scriptorum fuisse numero; de altero tamen *Joanne Antiocheno Chronographo*, tanquam in eodem Volumine celebrato, mentionem nullam facit. Posterioris hujus Excerpta satis ampla et prolixa in Volumine dicto sunt edita sub hoc titulo: *Ἐκ τῆς Ἰωάννου Ἀντιοχέως ἱστορίας χρονικῆς ἀπὸ Ἀδάμ. Ex Joannis Antiocheni Historia Chronica ab Adamo.* ad finem his verbis appositis. *Τέλος τῆς ἱστορίας Ἰωάννου μοναχοῦ. Finis Historiae Joannis Monachi.* Sed desiderantur ista quae ex *Joanne* nostro *Malela* excerpta sunt, a *Valesio* consulto rejecta, *eo quod* (ut ipse dicit) *praeter tres quatuorve fabulas de Minoe, Antiopa, ac Bellerophonte, easque illepido sermone textas, nihil bonae frugis continerent.* Quamvis in loco *Constantini Porphyrogenneti* citato *Joannem* nostrum *Malelam* ex urbe *Antiochensi* fuisse ne quidem innuatur, sed a *Joanne Antiocheno* distinguatur: illum tamen ex ea fuisse Civitate apertissime liquet ex *Oratione* 3. *pro Imaginibus*, *Joanni Damasceno* vulgo adscripta, ubi quidem disertim *Antiochenus* nuncupatur: neque solum ex ista Oratione, verum etiam ex ipsa *Chronographia*, quae cum tota juxta *Aeram Antiochenam* instituitur, ac res spectantes ad istam Civitatem specialim prae omnibus aliis enarrat atque persequitur, Autorem *Antiochenum* manifesto videtur referre.

III. Ex *Joanne Antiocheno* de rebus ad Antiquitatem spectantibus apud alios Scriptores Graecos aevi recentioris non raro producuntur testimonia. *In Georgio Codino* [1]) *de Originibus Constantinop.* de Portus Bosporii appellatione eum reperi citatum.

---

[1]) p. 57.

Ab *Isaaco Tzetze* in locis duobus *Scholiorum* in *Lycophronem* advocatur; in *primo* [1]), de ratione cur Cecropi, Regi Athenarum, nomen *Διφυής* fuerit impositum; quod cum ante ejus tempora, conjugio nullo apud Atticos inito, Patres suos non noscerent Liberi, ille, lege de nuptiis sancita, effecerit, ut non solum *Matres* sed et *Patres* suos cognoscerent. *ταῦτα γοῦν αὐτὸν λέγουσι Διφυῆ, ἢ ὡς εὗρον ἐν Ιωάννῃ Αντιοχεῖ, ὅτι πρότερον* etc. In altero [2]) de *Palladio* Trojano ab Asio quodam Mathematico Telesmatice confecto, et Regi Troi ab eodem donato, ut, quam diu in urbe Troja servaretur, inexpugnabilis ea tutaque permaneret. Illius verba in medium hic adducere non incommodum erit. *Ιωάννης δὲ ὁ Αντιοχεὺς οὐκ ἐξ οὐρανοῦ λέγει πεσεῖν τὸ Παλλάδιον, Ασιον* [3]) *δέ τινα φιλόσοφον μαθηματικὸν τοῦτο ποιῆσαι ὡροσκοπίᾳ καλλίστῃ, εἰς τὸ ἀπόρθητον εἶναι τὴν πόλιν ἐκείνην, ἔνθα ἂν τοῦτο μένει πεφυλαγμένον καὶ ἄσυλον· χαρίσασθαι δὲ τὸ τοιοῦτον Παλλάδιον τῷ Τρωΐ.* *Caeterum Joannes Antiochenus scribit, non ex coelo Palladium decidisse, sed Asium quendam Philosophum ac Mathematicum id egregio horoscopo praedixisse, non expugnatum iri civitatem in qua Palladium custodiretur; et tale Palladium Troi dono dedisse.* His adde *Joannem Tzetzem*, *Isaaci* citati Fratrem, qui in *Historiarum Chiliadibus*, *Chil.* 2. *Hist.* 33. inter illos Scriptores qui de Cleopatra Aegypti Regina in Operibus suis fuerint commentati, *Jo. Antiochenum* recenset. Et rursus in *Chil.* 6. *Hist.* 61. de Pentheo ab Agave occiso, et istius fabulae explicatione, eundem citat. Historiae hujus *Tzetzianae* titulus sic se habet: *Περὶ τοῦ ὁ Αντιοχεὺς Αγαυὴν, τὸν υἱὸν προδιδοῦσαν εἰς θάνατον.* Quod Interpres sic vertit: *De eo, quod Antiochenus Agavem filium prodentem in mortem.* Post versus aliquot de Bacchis et Nepotibus Cadmi, haec subnectuntur.

---

[1]) p. 24.

[2]) p. 64.

[3]) Eadem fere repetuntur p. 66. ubi redundant, et absunt a Cod. MS. Bibl. Bodl. quae habentur de *Asio* et *Apollodoro* lin. 5. a vocibus *ὡς Ασιος μαθ.* ad lin. 14. *Bernardi Bertrandi* Latina versio quae redundant in Graecis agnoscit; sed ea quae sequuntur post voces *ἐξ οὐρανοῦ τοῦτο πεσεῖν* lin. 20. ad vocem *καταπέπτωκεν*, lin. 26. quae revera a Tzetze scripta sunt, in ea desiderantur.

Ο Εὐριπίδης μυθικῶς οὕτω ταῖς Βάκχαις γράφει.
Ο δ' Ιωάννης χρονικὸς ἀλληγορῶν που, λέγει. etc.
Euripides fabulose sic de Bacchis scribit
Joannes autem Chronicus fabulam exponens, ait,
Pentheus atque Labdacus, magis autem Pentheus,
Interfectis reliquis Nepotibus [1]) *Cadmi,*
Actaeone quidem ipso a propriis canibus,
Learcho et Melicerta a Patre Matreque,
Habuit spem obtinendi sceptra atque sedes.
Ut autem audivit Bacchum Cadmi Nepotem nothum,
Regnum affectare, comprehensum in vincula conjecit;
Solvens autem precibus matris suae, occiditur ejus dolis.
Quapropter fabulam finxerunt, a Matre occisum fuisse.

Sic in alio Opere MS. quod habetur inter Codices *Baroccianos* Bibliothecae *Bodleianae*, in *Allegoricis* scil. *Fabularum Homericarum Expositionibus*, ab eodem citatur de Paridis Trojani inter Deas judicio, nempe fabulam istam inde ortam fuisse, quod de *Prudentia, Fortitudine, et Cupiditate*, earumque inter se comparatione, *Librum* quendam conscripserit Paris, oratoriae artis peritus.

Καὶ ῥήτωρ [2]) *δὲ γενόμενος γράφει πολλὰ μὲν ἄλλα*
Εἰς ἓν δὲ τοῦτο σύγγραμμα τὰς τρεῖς θεὰς συγκρίνει,
Τὴν Αθηνᾶν, τὴν φρόνησιν· τὴν Ηραν, τὴν ἀνδρείαν.
Καὶ τὴν ἐπιθυμίαν δέ φημι τὴν Αφροδίτην.
Η καὶ τὸ μῆλον δέδωκε, τὴν νίκην τὰ πρωτεῖα,
Ως Ιωάννης χρονικὸς Αντιοχεὺς που γράφει,
Αὐτὸ μόνον ἀλληγορῶν, τ' ἄλλα παραλιμπάνων.
Γάμον Πηλέως, Θέτιδος, Ερμῆντε [3]) *καὶ τὸν Δία,*
Τὴν Ιδην οὗπερ ἔκρινε Θεὰς τὰς Θρυλλουμένας.
Ο Τζέτζης δ' ἅπαντα λεπτῶς ἀλληγορεῖ. Καὶ πρόσχες.

---

[1]) *ἐγγόνων*, quod Interpres ibi male vertit *filios*, ut et infra *ἔγγονον filium*.

[2]) Sic in Codice MS. Baroc. num. 24. et in alio qui habetur num. 194. In tertio quodam qui habetur num. 131. post mentionem, non Paridis, sed Eumeli Alcestidis F. occurrunt hi versus. Sed male ut ex reipsa apparet.

[3]) MSS. 24. et 194. *Ερμῆτε* MS. 131. *Ερμῶντε*.

Quorum hic est sensus: *Et arte eloquentiae pollens, cum alia multa scribit, tum comparationem Dearum trium, Minervae Prudentiae, Junonis Fortitudinis, et Veneris Cupiditatis; quarum ultimam caeteris praetulit: ut scribit Joannes Antiochenus Chronographus. Qui illud duntaxat allegorice exponit, alia missa faciens, nempe nuptias Pelei et Thetidis, Mercurium, et Jovem, et Idam ubi de Deabus illis judicium fecerit. Verum Tzetzes ea omnia subtiliter allegorizat.. Et attende.*

IV. In locis hisce describendis, idcirco prolixi fuimus, ut exinde commodius (quod ex usu nostro fuerit,) exquiri possit, utrum iste *Jo. Antiochenus*, cujus Scriptores citati testimonio utuntur, sit idem cum nostro *Jo. Malela*, an potius cum altero illo, supra memorato, cujus extant apud Imp. *Constantinum Porphyrogennetum* Excerpta. *Ger. Vossius*, qui, ut supra monuimus, de Excerptis *Jo. Antiocheni* apud Imp. *Constantini Porph.* Collectanea extantibus, nihil omnino commemorat, *Jo. Antiochenum*, quem citat de Aegypti Regina Cleopatra [1]) *Jo. Tzetzes*, eundem fuisse conjectatur cum *Jo. Malela.* In qua sententia eum sequitur *Allatius* [2]), et *Joannes* noster *Gregorius* in *Animadversionibus* MS. in Autorem nostrum. Ego potius in sententiam contrariam propendeo, et non solum eum, quem citat in loco illo, caeterisque supra adductis, *Jo. Tzetzes*, sed et eum, quem citant ejus Frater *Isaacus*, et *Geor. Codinus*, eundem fuisse cum altero illo, cujus extant Excerpta [3]), haud aegre mihi persuadeo. De *Codino* sane hoc satis constat. Nam locum istum,

---

[1]) Nam de caeteris locis quae supra a nobis citata sunt is nihil observarat.

[2]) Qui nec ipsi in loca quae supra produximus caetera legendo inciderant.

[3]) In Excerptis illis habetur perioche bene magna de Paride Trojano, in qua tamen nihil occurrit de illius Libelli in Veneris Encomium scriptione, de qua allegat *Jo. Antiochenum* Jo. Tzetzes. sed dici ad hoc potest, solere in illis Excerptis *Constantinum Porph.* non omnia quae ipsius Autores in singulis narrationibus scripsere, ad verbum exhibere, sed eorum enarrationes contrahere et ex illis pro libitu nonnulla elidere. Vide tamen quae diximus in Diatribâ nostrâ De Scriptor. Graecis variis cap. I. ubi de Antiocheno Chronog. Monacho.

quem ex suo *Jo. Antiocheno* adducit, apud nostrum *Jo. Malelam* frustra quaesieris. Reperiuntur quidem apud *Malelam* omnia [1]) ea loca, quae ab utroque *Tzetze* ex *Jo. Antiocheno* citantur; et de Fabula insuper ista, quae est de interitu Penthei, animadvertere licet, non solum proferri apud *Malelam* eandem illius allegoricam expositionem, verum etiam ab eo de fabula ista advocari *Euripidem* in *Bacchis*, ut etiam de eadem in loco praedicto citatur a *Tzetze* Chiliasta. Hinc cuivis in promptu esse possit argumentum sibi satis speciosum efformare, non alium quam nostrum *Joannem*, a duobus illis Scriptoribus per *Joannem Antiohenum* designari: argumentum (inquam) satis spesiosum, et si alicui ista opinio probabilior videatur, cum eo non ego contendam: Me tamen non ita haec movent quin potius in diversa persistam sententia. Quis enim in Graeciae sequioris et posterioris monumentis tam parum versatus est, ut non sciat illorum Scriptores fere eadem ubique literis demandare, seque mutuo et alios Scriptores liberaliter admodum exscribere atque expilare consuescere? Et quis non videt vel ex ipsis, quae extant, *Jo. Antiocheni Monachi* Excerptis, eum multis in locis eadem cum *Joanne* nostro *Malela* in literas retulisse? Quem latet illius Chronographiam de eisdem plane cum *Maleliana* fabulosis rebus tractasse? Hisce insuper addo, mihi esse exploratissimum, nihil aliud esse *Joannis* nostri *Malelae* Chronographiam quam ex aliis Autoribus decerptam rerum *farraginem:* solere eum verbatim ex aliis transcribere, et Autores etiam ab illis citatos, quasi ipse legisset, citare. Quid itaque mirum si praedictae Narrationes in illo reperiantur, licet ex alio aliquo Scriptore citatae sunt? Quominus autem existimem illum a Scriptoribus praedictis intelligi, id certe obstat, quod videtur colligendum ex Imp. *Constantini Porph.* Collectaneis toties laudatis, non solitum eum fuisse sub simplici appellatione *Joannis Antiocheni* commemorari; sed ab altero illo per suum *cognomen* sejungi fuisse consuetum. Accedit quod et ipse *Jo. Tzetzes* in alio loco [2]), ubi eum commemorat, non illum appellet *Joannem Antiochenum*, sed *Joannem*

---

[1]) De Cecrope 86. Palladio 137. Cleopatra 280. etc. Pentheo 51. Paridis Libris 115.

[2]) Chil. 5. Hist. 29.

Melelem, eodem prorsus modo quo ab Imp. *Constantino* praecitato nominatur simpliciter *Joannes Malela.* His adde, quod cum eum *Tzetzes* commemorat, mentionem de illo facere videatur tanquam de Autore a se non ante memorato; cum antea tamen in eodem Opere *Joannem Antiochenum* citasset: *Ταῦτα μὲν Ἰωάννης τις* (hoc noto) *Μελέλης χρονογράφος. Haec tradit Joannes* quidam *Meleles Chronographus.*

V. Haec cum ita se habeant, Lectori liberum esto judicium, utrum idem sit iste *Jo. Antiochenus*, qui a *Tzetze* utroque citatur, cum *Joanne* nostro *Malela*, an cum altero illo cujus extant Chronographica Excerpta. Si placet postremum, tum dici oportet, Excerptorum istorum scriptorem post *Georgium Chronographum* vixisse, adeoque sub Imperio *Heraclii*, quod Viri eruditi hactenus statuerunt, non floruisse: Nam expresse asserit *Tzetzes* Chiliasta *Jo. Antiochenum* a se memoratum post *Georgium Chronographum* (*Syncellum* intellige, vel *Hamartolum*) claruisse. Si prius arrideat; tum idem erit dicendum de *Malela* nostro: de cujus aetate nos infra. Pro comperto est interim, non solum extare apud Imp. *Constantini Porphyrogenneti Collectanea* ex *J. Antiocheni Monachi* Chronographia Fragmenta; verum etiam hodieque in Bibliothecarum scriniis asservari, cum alia et omnino diversa ex eo Excerpta, tum et ipsam alibi Chronographiam integram; vel aliud saltem Archaeologicum opus *Joanni Antiocheno* tributum. A doctissimo *Alemanno*, in Notis Historicis ad *Historiam Arcanam Procopii*, proferuntur fragmenta duo de Imp. Justiniano ex *Jo. Antiocheni* (quae appellat) *Collectaneis:* quae quidem diversa fuisse a *Jo. Antiocheni* Collectaneis *Constantinianis*, cum in illis de *Justiniano* nihil quicquam legatur, necesse est. In Volumine Graeco MS. Bibliothecae Regiae *Parisinae* num. MMCCXVI. inter varios Tractatus diversi argumenti occurrunt Excerpta ex *Jo. Antiocheni Chronico:* id quod colligitur ex Indice Tractatuum illius Voluminis, qui habetur Graece inter Stephani Le Moyne *Varia Sacra*, sub titulo *Indicis Antonii Eparchi* (Corcyraei) *Legati*, ex cujus dono circa medium seculi praeteriti in illustrissimo illo Librorum MSS. Gazophylacio Volumen illud repositum est. In illo Indice num. LXIX. sic legitur: *Ἰωάννου Ἀντιοχέως ἀπὸ τοῦ χρονικοῦ αὐτοῦ συντάγματος ἀπ' ἀρχῆς κτίσεως κόσμου. Jo. Antiocheni quaedam ex*

illius Chronico quod incipit a principio creationis mundi. Memorantur Excerpta eadem apud *Analecta* ex ejusdem Bibliothecae Catalogis *Labbacana*; et ab eruditissimo *Dufresnio*, in Notis ad *Chronicon* (quod inscribit) *Paschale*, aliquoties laudantur. Ex cujus quidem citationibus, quae Autoris exhibent verba, deprehenditur, cum diversa esse Excerpta ista ab Excerptis supradictis *Constantinianis*, tum etiam Chronographiam istam a nostra *Maleliana* fuisse diversam. A Claris. *Salmasio*, in Notis ad *Scriptores Historiae Augustae*, et in *Plinianis Exercitationibus in Solinum*, et similiter a *Leone Allatio* in Notis ad *Eustathii Antiocheni Hexaemeron*, producuntur complura loca ex *Jo. Antiocheno* (sive *Antiochensi*) περὶ ἀρχαιολογίας: hoc quoque diversum fuisse a *Joannis* nostri *Malelae* Chronographia, quamvis et illa *Περὶ Ἀρχαιολογίας* non improprie possit inscribi, quae ex eo in medium afferuntur, manifestum redditur. Ut omnino fallantur eruditi illi Viri, qui *integrum* Opus *Joannis* nostri *Malelae* in Gallia etiamnum servari (id enim ab aliquibus accepi) docuerunt. Id illis haud dubio fraudi erat, vel quod Opus *Περὶ Ἀρχαιολογίας* cum Chronico *Maleliano* idem esse putaverint, vel quod illa Excerpta, quae extant in Codice Regis Galliarum, opus integrum fuisse, et nostri Autoris, crediderint. Pro certo mehercule hoc constat, ne ipsi Gallorum doctissimo, percelebri illi *Dufresnio*, τῷ χαλκεντέρῳ, in manus unquam venisse *Joannis* nostri *Chronicon*; qui tamen fortasse in Codd. Graecis MSS. supra omnes hujus aevi mortales versatus est. *Joannem Malelam* quotiescunque is commemorat, (ut citat quidem aliquoties in Notis ad *Chronicon Paschale*, et *Annales Joannis Zonarae*, et in *Mediae et Infimae Graecitatis Glossario*) testimonia ejus aliunde non depromit, quam ex aliis Scriptoribus, qui Exemplar nostrum *Oxoniense* evolverant, et inde nonnulla excerpserant: quod ipse in aliquibus locis aperte profitetur. Utrum Opus praedictum *Joannis Antiocheni Περὶ Ἀρχαιολογίας* sit idem cum Chronico toties memorato, cujus apud *Constantini Collectanea* jam extant Excerpta, ii melius poterunt judicare, quibus datur facultas cum hisce illud conferendi. Est interim admodum verisimile: sic enim *Josephus* Historiam suam Judaicam, et *D. Halicarnassensis* Opus suum Historiae Romanae, *Ἀρχαιολογίαν* inscripserunt; quorum posteriorem sub titulo, *Dionysii Περὶ Ἀρχαιολο-*

γίας, eodem modo ab eodem *Salmasio*, in Notis ad *Scriptores Augustos*, citatum legisse memini. Neque agit id Opus *Περὶ Ἀρχαιολογίας* de rebus solum vetustioribus et aevi fabulosi, sed et rerum recentiorum Historiam, et ipsorum Imperatorum Romanorum gesta complectitur. Hoc evincunt Excerpta ista, quae apud *Salmasium*, in *Notis* novissime citatis, ex eo proferuntur; nimirum de morte Imp. *Adriani* [1]), et insigni Mausoleo in honorem illius erecto; de *M. Antonino* [2]), quod, aerario in bellis exhausto, Ornamentorum Imperialium auctionem in foro fecerit; de *Numeriani* Imp. [3]) excaecatione et interitu; deque *Carini* [4]) insigni crudelitate, quod eos, qui puerum olim pueri lusissent ac derisissent, Imperator jam factus non dimiserit inultos.

VI. Si aliud et diversum fuisse comperiatur, tum locus erit suspicioni, non Chronicon illud *Jo. Antiocheni* cujus extant Excerpta apud *Porphyrogennetum*, sed ipsum id Opus a *G. Codino* et *Tzetze* utroque fuisse designatum ubi citant *Jo. Antiochenum*. Sin idem fuisse (quod omnino crediderim) evolventibus appareat, ex illis locis quae ex eo adducunt *Salmasius*, et *Allatius*, id ulterius et clarius astruetur, quod supra posuimus, *Jo. Antiochenum Monachum* et *Joannem* nostrum *Malelam* in eisdem Narratiunculis solere concinere; et ideo nihil repugnare quo minus cum *Monacho* idem esset *Joannes* ille *Antiochenus* qui a *Tzetzis* Fratribus laudatur, quamvis reperiantur apud ipsum *Malelam* res illae pro quibus citatur. A *Leone Allatio* [5]) ex *Jo. Antiocheno Περὶ Ἀρχαιολογίας*, inter alia, citantur loca, de *Hesiodo* quodam, quod Graecos edocuerit literas; et de expositione Fabulae super Endymione, quod per mysticas quasdam Orationes a Luna nomen Dei addiscere voluerit, quodque illud per somnium edoctus non amplius est experrectus. Quae ambae Narrationes apud *Malelam* [6]) quoque leguntur. A *Salmasio*

---

[1]) to. 1. p. 180.
[2]) p. 354.
[3]) to. 2. p. 791.
[4]) p. 795.
[5]) in Eust. Hexaem. p. 300. et 303.
[6]) p. 70. et 73.

in *Plinianis Exercitationibus* [1]) ex eodem Opere, inter alia loca, proferuntur fragmenta, de Hippodromo Urbis Romae a Romulo extructo; de ejusdem diversis partibus, et Populi distinctionibus; de Factionum in Circo per greges et pannos discolores divisione ab Oenomao Rege instituta; deque Circi, juxta numerum Planetarum, 7. spatiis, et, ad imitationem 12. Zodiaci Signorum, 12. ostiis. Quae omnia quoque apud *Malelam* [2]) nostrum fabulosum occurrunt; sicut et ista quae ex eodem citantur in Notis ad *Scriptores Historiae Augustae*, de Tabula lusoria a Palamede inventa, et de Palladio Trojano ab Asio Philosopho excogitato; quae una est quidem ex istis Narratiunculis, pro quibus citatur ab Is. Tzetze *Jo. Antiochenus*. Illius verba sic se habent: *Τὸ ἐν Τροίᾳ Παλλάδιον ζωδίον ἦν μικρὸν ὑπὸ Ασίου τινὸς φιλοσόφου κατασκευασθὲν εἰς φυλακὴν τῆς πόλεως.* Et si quis cupiat ejus verba de Tabula Palamedis lusoria cum Malelianis [3]) componere, ea haec sunt. *Ὁ Παλαμήδης διὰ τῆς τάβλας τὸν γήϊνον κόσμον ἠνίξατο. τὸν ζωδιακὸν κύκλον διὰ τῶν δώδεκα κάσων· διὰ τοῦ ψηφοβόλου καὶ τῶν ἐν αὐτῷ ἑπτὰ κοκκίων, τὰ ἑπτὰ ἄστρα τῶν πλανήτων· διὰ δὲ τοῦ πύργου τὸ ὕψος τοῦ οὐρανοῦ, ἐξ οὗ δίδοται πᾶσι καλά τε καὶ φαῦλα.* Sic citantur a Dufresnio [4]) *Excerpta MSS.* ex *Chronico Jo. Antiocheni*, inter alia, de variis rebus quae in Nostro [5]) etiam comparent: de Homericae fabulae super Marte et Venere a sole deprehensis expositione, ex *Palaephato*, qui idem a Nostro etiam adducitur; de *Mercurii Trism.* dictis de Divina Natura, ex ipsius Operibus; de Rege Aegyptiorum nominato *Karacho*, seu *Maracho*, Sostri (sive Sesostri) succedente, et ab illo fuisse oriundos succedaneos Aegyptiorum Reges; de Medusa et Perseo, docuisse hunc Persas *τὰς ἐπὶ Γόργονας τελετάς*· de anno Aegyptiorum antiquo sub Vulcani et Solis temporibus; de Sose et Thuli (sive Thuachi) aliisque Aegyptiorum Regibus; de Oraculo denique de SS.

---

1) p. 902, 903, 908.
2) p. 218. ad 223.
3) p. 129.
4) Notis ad Chron. Pasch. p. 498. 499. etc.
5) p. 25, 26, 27, 29, 30, 43.

Trinitate Regi Thuli in Africa dato. Citantur etiam ab eodem [1]) eadem, de Pico Jove, de Regina Semirami, deque Nino et Thurra ei succedente; quae Narrationes, quamvis nunc in Nostro, quippe desunt in principio pleraque, non inveniantur, tamen non dubitandum videtur, quin in illis, quae jam desiderantur, repertae fuerint, ut quidem occurrunt in illis, quae ex *Chronico Paschali* sive *Alexandrino* in eo [2]) supplentur. Locum unum ex supra memoratis, de veteri Aegyptiorum anno, ut cum *Maleliano* [3]) a Lectore curioso (si placeat) conferantur, me non pigebit adscribere. *Εβασίλευσεν Αἰγυπτίων ὁ υἱὸς αὐτοῦ Ηλιος ἡμέρας δυοζ΄. ὡς εἶναι ἔτη ιβ΄. καὶ ἡμέρας ϛζ΄. οὔτε γὰρ εἴδησαν τότε Αἰγύπτιοι ἢ ἄλλοι τινες ἐνιαυτὸν ψηφίσαι· ἀλλ᾽ οἱ μὲν τὰς περιόδους τῆς σελήνης ἐνιαυτοὺς ἐψήφιζον, οἱ δὲ τὰς περιόδους τῆς ἡμέρας· οἱ γὰρ τῶν ιβ΄ μηνῶν ἀριθμοὶ μετὰ ταῦτα ἐπενοήθησαν, ἐξ ὅτου ἐπενοήθη τὸ ὑποτελεῖς εἶναι τοὺς ἀνθρώπους τοῖς βασιλεῦσι.*

VII. Atque haec de diversis *Joannibus Antiochenis*, *Chronographis*, ne temere, ut solet, cum altero illo *Joanne Antiocheno*, *Chronographo*, sive *Archaeologo*, confundatur *Malela* noster, hic dicta sunto. Extiterunt alii *Joannes Antiocheni*, *Chronographi*; ut *Joannes Rhetor*, qui Historiam suam sub Imp. *Justino* Seniore terminavit; et, si fides *Arabibus*, *Joannes* ipse *Chrysostomus*, ex Presbytero *Antiocheno* Patriarcha Constantinopolitanus, cujus nomine jam apud eos, et eorum lingua, circumfertur *Chronicon*. De quibus nos agimus in alio Opere. Celebratur a *Ger. Vossio* [4]), et *Phil. Labbaeo* [5]), alius *Joannes Antiochenus Chronographus* sive *Historicus*, quem dicunt floruisse post tempora *Justiniani* senioris, et *Evagrio* Historiae Ecclesiasticae Scriptori coaetaneum fuisse, et ab eo commemorari. At longe falluntur eruditi illi Viri; non enim ex urbe *Antiochiae*, sed ex *Epiphaniensi*, fuit iste *Joannes* Historicus, ut demonstrat in Notis ad *Evagrium* clariss. *Hen. Valesius*, et plenius nos in

---

[1]) p. 497.
[2]) p. 19, 20, 21.
[3]) p. 25.
[4]) De Hist. Graecis.
[5]) Delin. Apparatus Hist. Byz.

Opere[1]) alio modo memorato. Jam ut, hisce omissis, ad caetera, quae spectant ad nostrum Autorem, procedamus, et de ejus Conditione ineamus disquisitionem: sunt qui illum existimant ipsius Episcopatus *Antiocheni* Infulis, dum vixit, fuisse ornatum. In hac opinione fuere interpretes *Jo. Damasceni* (quem appellant) *Libri tertii pro Imaginibus*, quique illos sunt secuti alii non exigui nominis. Fragmenti, quod in Libro citato ex Chronographo nostro producitur, inscriptio sic se habet: *Ἐκ τῆς χρονογραφίας Ἰωάννου Ἀντιοχείας τοῦ καὶ Μαλάλα περὶ τῆς αἱμοῤῥοούσης* etc. Quam in hunc modum vertit *Fran. Zinus: Ex temporum descriptione Joannis Antiochiae Pontificis, qui et Malala dictus est, de muliere quae sanguinis fluxum perpessa fuerat.* Hujus Tituli interpretationem *Jac. Billius*, dum *Zini* Versionem in aliis castigat, absque reprehensione praeterit: sic *Jac. Gothofredus*, ad *Philostorgii*[2]) *Historiam Eccles.* de Christi statua Paneadica verba faciens: *Quod* (inquit) *Joannes Damascenus de Imaginibus Orat.* 3. *refert ex Chronico Joannis Antiochiae Episcopi, cognomento Malala.* Eandem sententiam et interpretationem amplexi sunt illustrissimus *Baronius*[3]) in *Annalibus*, et *Joannes* noster *Gregorius* in Animadversionibus *MSS.* super *Malela*, ac alii.

VIII. Utrum ipse *Orationis* praedictae *de Imaginibus* Autor, per, *Ἰωάννου Ἀντιοχείας*, *Joannem* nostrum *Antiochiae* fuisse *Antistitem* voluerit, quod Autores citati arbitrati sunt, pro certo haud facile statuerim: hoc interim est admonendum, istiusmodi loquendi formula non semper necesse esse ut *Episcopi* intelligantur, tametsi per illam in *Catalogis Conciliorum* designari *Episcopi* soleant; sed posse etiam *Cives* alios quoscunque per eam denotari. Hoc videtur exploratum habuisse *Godefridus Tilmannus*, qui in sua *Orationis* praedictae Versione, *Joannis Antiocheni*, simpliciter habet. At quaecunque fuerit sententia ipsius Autoris; nos tamen nullo pacto descendere possumus in eorum opinionem qui ex Sede *Antiochenorum* Patriarchali *Chronogra-*

---

[1]) *Diatriba de Scriptoribus Graecis Variis, cum prophanis tum Ecclesiasticis, maxime ex Codd. MSS.* nondum edita. cap. 1.

[2]) l. 7. c. 3.

[3]) ad an. 31. num. 75.

phum nostrum arcessunt; verum suppetit nobis argumentum, idque quidem (ni fallor) firmissimum ac irrefragabile, ad illam dignitatem eum nunquam fuisse evectum. Non hic adnotabo citari illum a *Tzetze* Chiliasta tanquam hominem obscurum et ignotum: *Ταῦτα μὲν Ἰωάννης τις Μελέλης χρονογράφος·* ubi illud vocabulum, *τὶς*, obscuritatis nota et indicium videatur: hoc, inquam, non adnotabo, quippe vix negari possit quin de Viris etiam nominatissimis et maximis vox ista interdum apud veteres usurpata reperiatur. Sic (ut alios missos faciam) de *Theodoreto*, Episcopo Cyri doctissimo celebratissimoque, *Theodorus Abbas et Philosophus* in *Argumento Synodi Ephesinae: Εὑρέθη δὲ μετὰ Ἰωάννου Θεοδώρητός τις, ἐλλογιμώτατος Κύῤῥου ἐπίσκοπος πόλεως ἀνατολικῆς.* Sic ad verbum *Leontius Scholasticus* in Libro[1]) *de Sectis*, ex *Abbate Theodoro* (ut 'opinor) exscribens: *Εὑρέθη δὲ μετὰ Ἰωάννου Θεοδώρητός τις, ἐλλόγιμος Κύρου ἐπίσκοπος ἀνατολῆς.* Abunde erit, si ex ipso Patriarcharum Antiochenorum Catalogo demonstremus, fuisse nullum illius Civitatis Episcopum nominatum *Joannem*, qui in illa aetate, qua scripserit *Malela*, floruerit. Age itaque, videamus quot fuerunt *Joannes Antiocheni* Patriarchae, et fuisse nullum eodem temporis intervallo, quo vixerit *Malela*, ostendamus. In *Nicephori* Patriarchae CP. Patriarcharum *Antiochenorum* Catalogo, (qui *unum* numero supra *sexaginta* complectitur, et perducitur usque ad Patriarcham *Anastasium juniorem*, qui martyrium subiit circa annum incarnationis Dominicae 608. seu, ut alii volunt, 611.) recensentur *Joannes* duo. Eorum *primus*, apud omnes Scriptores Ecclesiasticos propter Schisma in Synodo *Ephesina* commemoratus, et Epistolis aliquot suis notissimus, fuit ordine Patriarcharum 39*us*. et anno D. 438. e vivis excessit, postquam Patriarchatum per 18. annos gubernasset. *Secundus* fuit ordine 47*us*. successor *Petri Fullonis*, sub Zenone Imp. A. D. 476. post menses 3. ejectus. Post duos hos *Joannes*, quos nemo non videt *Joannem* nostrum *Malelam* aetate antecessisse, cum floruerint ante imperium *Justiniani* ejus nominis Primi cujus gesta a *Malela* celebrantur, non alius *Joannes* in Antistitum *Antiocheno-*

---

[1]) Act. 4. p. 509.

rum serie occurrit ante seculum a nato Christo *undecimum*. In illo seculo, nimirum quo tempore recuperata fuit urbs *Antiochenorum*, expulsis Saracenis, a Christianis nostris Occidentalibus, id est A. D. 1098. Cathedram illam tenuisse *Joannem* quendam, sanctissimum Confessorem, apud *Gul. Tyrium* [1]), in *Historia Belli Sacri*, memoriae proditur. Is, ut dicit idem *Tyrius*, evoluto vix biennio post Urbem recuperatam Sede sua semet abdicavit et Constantinopolim abiit. Vergente ad exitum insequente Seculo, nempe a Domini nostri Nativitate *duodecimo*, Thronum Patriarchalem *Antiochiae* tenebat *Joannes* alius; idem ille, qui olim in *Oxia*, Propontidis Insula, *Monachicam* exercuerat vitam, cujusque extat, inter clariss. *Cotelerii* Ecclesiae Graecae Monumenta, *Oratio in Monasteriorum donationes Laicis factas*. In *Conciliorum* Voluminibus habetur Opusculum *Joannis* cujusdam *Patriarchae Antiocheni de superioritate inter Concilium et Papam:* at recens is fuit, et non ante seculum 15. neque Graecis est annumerandus, sed Latinis, neque quidem revera, sed titulo tantum fuit Patriarcha. Utrum inter hos duos *Joannes* posteriores, currentibus seculis 13. et 14. in Throno *Antiocheno* sederet ullus, necne, non habeo dicere; neque nostra quicquam refert; *Joannem* enim *Malelam* ante seculum *decimum* floruisse, in liquido est. Itaque ut ante eum floruerunt illi duo quos primo memoravimus, sic omnes hi novissime recensiti eo longe fuerunt recentiores. In Scripto quodam manu exarato Bibliothecae *Oxon.* *Περὶ μεταθέσεως Ἀρχιερέων· de translatione Episcoporum*, quod anno circiter 1400. compositum est, fit mentio *Jo. Antiocheni* Patriarchae cognomento *Codonati*, qui inde translatus sit ad Sedem Metropolitanam *Tyri*. Non alius hic fuit quam *secundus* illorum quos memorat *Nicephorus* Patriarcha CP. quem diximus ejectum a Zenone Imp. Eum enim *Codonatum* fuisse cognominatum, testimonium perhibet *Victor Tununensis*. Ab *Anastasio Caesariensi*, in Tractatu *De jejunio Deiparae*, *Joannes* quidam *Patriarcha Antiochenus*, tanquam tunc cum ipse scribebat Ecclesiam illam regens, celebratur: quo seculo is claruerit, non habemus usque adeo exploratum, ut pro certo et indubitato decernere

[1]) l. 6. c. 23.

possimus: hoc tamen certissimum et exploratissimum, eum ante *undecimum* seculum, vel medium saltem praecedentis, in illius Ecclesiae Cathedra non praesedisse: nam autor est idem *Anastasius*, excepisse eum in Sede ista *Theodosium*, *Petri* successorem; at ante (ad minimum) medium *decimi* Seculi fuisse nullum in illa Ecclesia *Theodosium* qui *Petro* successerit, constat. Neque multum quidem videtur dubitandum, quin idem is fuerit, vel cum illo *Joanne* Patriarcha supradicto, cujus apud *Gul. Tyrium* habetur mentio, vel saltem (quod minus [1]) arridet) cum *Monacho Oxiensi.*

IX. Si cui oboriatur suspicio, inter *Anastasium Juniorem* Patriarcham, in quo terminatur Catalogus *Nicephorianus*, et Seculum *decimum*, ante quod apparet floruisse *Malelam*, in Cathedra *Antiochensi* sedisse *Joannem* aliquem, qui idem cum *Malela* potuerit esse: is adeat velim *Eutychii* Patr. Alexandrini *Annales*, illisque praefixam Chronologiae ejus *Synopsin*. Recensitos ibi reperiet illius intervalli Patriarchas universos, *Joanne* nullo inter illos celebrato. Ejusdem rei fidem facit *Catalogus* alius, quem, ex Arabico aliquo Autore (ut opinor) transcriptum, ab Amico nostro multo nomine venerando, *Edvardo Bernardo*, Viro in omni doctrinae genere singularis praecellentiae, accepimus. Illius Patriarchas praedicti intervalli, quia discrepat aliquantulum ab *Eutychiano*, Lectoris oculis hic non gravabimur subjicere.

num.	A. D. quo an. desin.	num.	A. D. quo an. desin.
58. *Anastasius alter*	9. 607.	66. *Theodoretus*	17. 812.
59. *Vacat sub Persis*	31. 638.	67. *Jobus*	31. 843.
et Macedonius	8. 646.	63. *Nicolaus*	26. 869.
60. *Macarius*	5. 651.	69. *Stephanus et Thaddaeus*	22. 891.
61. *Theophanes*	12. 663.		
62. *Thomas*	20. 683.	70. *Symeon*	12. 903.
63. *Georgius*	21. 704.	71. *Elias*	28. 931.
64. *Vacat sub Saracenis*	50. 754.	72. *Vacat*	4. 935.
et Theophylactus	18. 772.	*Dein Theodosius et alii Viri obscuri.*	
65. *Theodorus.*	23. 795.		

[1]) Vide Diatr. de Script. Graec. Var.

X. Ut errorem committunt Scriptores praenotati, cum *Malelam* nostrum in Patriarcharum Antiochenorum Albo reponunt, sic errorem plane diversum de illo erravit *Franc. Combefisius.* Is in *Manipulo de Originibus rerum Constantinopolitanarum*, Joannem nostrum Antiochenum Malelam, cujus nomen ex *Oratione*, quam vocant, *Jo. Damasceni de Imaginibus* supra citata ei innotuerat, eundem fuisse decernit cum *Joanne* illo *Antiocheno*, ex Grammatico Presbytero, quem tradunt *Gennadius Mass.* [1]) et *Marcellinus Comes* [2]) contra Haeret. *Eutychianos* librum condidisse. Qui error, ut facile refellitur, cum Chronicon *Malelianum* ultra tempus *Joannis* praedicti pertexatur; ita facile quoque illi condonatur, cum *Chronicon* ipsum videre ei nunquam datum est. Suum autem Chronicon composuit *Marcellinus* A. D. 534. id est imperii Justiniani *octavo*, et *Catalogum* suum *Scriptorum Ecclesiasticorum*, in quo mentionem facit praedicti *Jo. Antiocheni Presbyteri*, concinnavit *Gennadius*, imperium administrante *Anastasio* A. D. 495°, hoc est, annis ante imperii *Justiniani*, a *Malela* nostro celebrati, exitum circa LXX.

XI. Conjecturam aliam nihilo magis foelicem eodem in loco de Chronographo nostro facit *Combefisius;* ut eundem cum fuisse cum praedicto *Joanne Presbytero*, sic et eundem omnino fuisse cum *Joanne* Historico cognomento *Diacrinomeno*, i. e. *Eutychiano;* sic enim Schismatici *Eutychiani* nuncupari consueverant. Floruit iste *Joannes* ὁ *Διακρινόμενος* ante nostrum *Joannem*, et ante ipsius *Justiniani* tempora sub praedicti *Anastasii* imperio, citante eum *Theodoro Lectore* in *Hist. Eccles.* qui ipse scripsit sub *Justino* seniore, decessore *Justiniani*, Anastasiique successore. Neque reperiuntur apud nostrum Chronographum quae ex illo *Joanne* nominato *Diacrinomeno* a Scriptoribus Graecis proferuntur. De eo qui plura volet, is adeat nostram *Diatribam* (ad quam Lectorem jam saepius amandavimus) *De Scriptoribus Graecis variis cum prophanis tum Ecclesiasticis, maxime ex Codd. MSS.* quae lucem brevi visura est: ubi legere licebit nonnulla de eo haud vulgaria.

---

[1]) De Script. Eccles.
[2]) Chronico.

XII. Utrum omni *Haereseos* labe immunis esset noster Chronographus, an potius faveret praedictorum *Eutychianorum* partibus, adeo ut mereatur, cum dicto *Joanne* Historico, *ὁ Διακρινόμενος* audire; si quidem inquirere operae pretium: non desunt quae fidem faciunt, inter Scriptores eum *Orthodoxos* esse potius annumerandum. Imperatoris quippe *Justiniani* fidem, dogmatibus Haereticorum, quos Edictis ille damnaverat, oppositam, *Orthodoxam* appellat. *Haeresium* (inquit) *sectatores quoscunque Romani Imperii finibus excedere jussit, indulta tamen eis per tres menses licentia si qui per id tempus Fidem* Orthodoxam *amplecteretur.* Sic alio in loco de Justiniano: *Sub illius* (inquit) *imperio Haeresibus variis interdictum est.* Inter istas vero nominatim fuisse *Eutychianae* interdictum, ex Edictis 5° et 6° apud *Codicem Justinianaeum* in *Titulo* 1°. fit conspicuum. Datur alius quidem in eo locus, qui forsan nonnullis videatur argumentum subministrare, eum *Eutychianorum* opinionibus tinctum fuisse; locus scilicet iste ubi habet sermonem de *Vitaliani* rebellione contra Imp. *Anastasium, Eutychianum,* in fidem *Catholicam* saevientem, et Episcopos *Orthodoxos* e Sedibus suis deturbantem; quem *Vitalianum* ait *Victor* Episcopus *Tununensis* contra illum arma cepisse propter *Fidei Catholicae subversionem, et Synodi Chalcedonensis damnationem, remotionesque Orthodoxorum Episcoporum atque successiones Haereticorum.* De illa Vitaliani rebellione verba faciens, et in fugam eum actum enarrans *Chronographus* noster sic subjungit: *Καὶ ἐνίκησε ὁ Σωτὴρ Χριστὸς καὶ ἡ τοῦ βασιλέως τύχη. Hanc vero victoriam conciliavit* Salvator Christus *et Imperatoris fortuna.* Quae verba videantur indicare zelum ejus contra causam *Vitaliani*, et ipsius fuisse opinionem, pro Imperatore tanquam pro *Veritate* Christum dimicasse. At utcunque hoc nonnullis prima fronte videatur, exinde tamen nihil potest jure inferri; dici enim ista a *Malela* potuere, quia arma rebellia contra Principem suum *Vitalianus* sumpserat. Sic alii profecto Scriptores *Orthodoxi* de bello a *Vitaliano* moto, tanquam de re improbanda loquuntur, quamvis bene de eo sensisse videatur citatus *Victor.* Cyrillus Scythopolitanus in *Vita S. Sabae* [1]) illius rebellionem damnare videtur, sed aliquanto

[1]) cap. 57.

tectius; *συνεχόμενος ὁ βασιλεὺς Αναστάσιος ὑπὸ τοῦ Βιταλιανοῦ βαρβαρικῶν ὀχλήσεων. Detentus Imp. Anastasius a Vitaliani barbaricis motibus. Evagrius*[1]) apertissime: *Τυραννεῖ* (inquit) *τὸν Αναστάσιον Βιταλιανός*· Et, eodem in loco, ait eum meditatum fuisse ut *imperium occuparet.*

XIII. Praeter varios hosce *Joannes Antiochenos* huc usque memoratos, quos esse diversos a *Joanne* nostro ex dictis certissime cognoscitur; observata sunt nobis inter legendum nomina aliorum non paucorum. Eorum primus est *Jo. Antiochenus* Archipresbyter, Publiae Diaconissae et Abbatissae Filius sub Imp. Juliano Apostata clarus. Secundus est *Jo. Maxentius,* Presbyter (ut volunt) Ecclesiae *Antiochenae* sub Justino seniore, cujus extant in *Bibliotheca Patrum* Opuscula aliquot. Tertius est *Jo. Antiochenus* Presbyter, contra *Faustum* Semipelagianum Scriptor, ab *Adone Viennensi* laudatus; nisi idem hic esset (quod facile quidem concedo) cum praedicto *Jo. Maxentio.* Quartus est *Jo. Antiochenus* Laurae *S. Sabae* in Palaestina Monachus, Diaconus et Canonarcha, secta Origenista, imperante Justiniano. Quintus est *Jo. Scholasticus*, ex Presbytero *Antiocheno* Patriarcha Constantinopolitanus sub ejusdem Justiniani exitu: cujus extant *Collectio Canonum*, et *Capita Ecclesiastica;* quemque aliqui perperam confundunt cum *Jo. Antiocheno Chronographo,* cujus extant Excerpta in Collectione *Constantini Porphyrogenneti.* Sextus est *Joannes de Antiochia* vulgo dictus, Arrianus, unus ex Magistris *Muhammedis* Pseudoprophetae, quo tempore imperavit Heraclius. Hisce adjiciendi sunt, nisi iidem fortasse fuerint cum aliquo jam dictorum, *Joannes Monachus et Presbyter Antiochiae*, cui in Codice quodam MS. attribuitur *Oratio de Domini Transfiguratione*, eadem cum illa, quam nomine *Jo. Damasceni* in illius Operibus evulgatam habemus: et *Jo. Antiochensis*, cujus nomen in alio quodam MS. Tractatui *De Conjurationibus* praefixum reperitur. De omnibus hisce, sicut et de illis plerisque quos in superioribus memoravimus, nos fusius et plenius in *Diatriba* supra memorata *De Scriptoribus Graecis variis*, Capitibus duobus primis, ex professo disseruimus. Hic

---

[1]) Hist. Eccles. l. 3. c. 43.

eos recensitos volui, ut quot et quinam extiterint illius nominis non nescius sit Lector, et, si quis ex illis cum Chronographo nostro idem esse videatur, ei proprio suo judicio uti liceat, modo et mihi liceat uti meo. Nihil opus est ut hisce subjiciam, a *Diacono Liberato*[1]) memorari Episcopum quendam *Alexandriae*, cujus nomen sit nostri Scriptoris quam simillimum, *Joannem cognomento Mela*; quem dicit fuisse *Dioscoritam*, hoc est *Diacrinomenum* sive Synodi *Chalcedonensis* adversarium. Eundem eum fuisse cum Nostro *Jo. Malela* suspicabitur nemo paulo eruditior. Floruit enim ante tempora Justiniani, et, ut autor est ipse *Liberatus*, secundus erat in Antistitum *Alexandrinorum* successione a *Petro Mongo*, Athanasii Haeretici successor, et alterius *Joannis Machiotae* (sive *Niciotae*) cognominati decessor. Incoepit, juxta *Chronicon Orientale*, Ecclesiae Alexandrinae praesidere A. D. 488. et Sedem tenuit per annos 8. et quod excurrit. *Kircherus* in *Catalogo Patriarcharum Alexandrinorum* refert illius initium ad annum Christi 506. Ad quem annum ponitur a *Baronio* non initium ejus, sed exitus.

XIV. De Chronographo nostro (benigne Lector) quis fuit et qualis, vel potius sane quis et qualis non fuit, inquisivimus hactenus. Jam postulat ratio nostri instituti, ut ad alia progrediamur, et qualis sit Scriptor, deque ejus aetate, temporeque quo scripsit, ineamus disquisitionem. Floruisse eum sub imperio *Justiniani* ejus nominis Primi, quod anno D. 527°. incoeptum est, et 565° terminatum, inter illos eruditos Viros, qui Chronici ejus exemplar MS. pervolverint, inolevit hucusque sententia. Sic statuunt pro certo et indubitato *Chilmeadus* simul Interpres et *Gregorius*; sic quoque Vir summus *Gul. Lloydius*, Antistes *Asaphensis* hodiernus, qui et eum existimat anno Justiniani circiter XXV. scribere desiisse. Hoc edocti nos sumus a Clariss. *Antonio Pagi in Annales Card. Baronii*[2]): in quo Opere eximio de Chronographo nostro ex Patris praedicti Literis ad se missis mentionem faciens Vir ille eruditissimus; *Vixit*, inquit, *sub Magno Justiniano et videtur anno ejus* XXV. *aut circiter scribere*

---

[1]) Breviario cap. 18.
[2]) ad an. D. 107.

desiisse. Ita clarissimus Gul. Lloydius, Episcopus Asaphensis, e secta Protestantium, vir solidissimi Criterii. In egregio perutilique Opere, de *Scriptoribus Ecclesiasticis*, quo Orbem sibi Literarium obstrinxit Vir eruditissimus *Gul. Cavaeus* nostras, ad aetatem Justiniano sequiorem demittitur, ita tamen ut eo imperante in vivis esse potuerit, et ad annum Christi 601. conjicitur.

XV. Cum ait celeberrimus *Pagius* certiorem se factum ab Episcopo *Asaphensi*, Chronographum nostrum *anno Justiniani* xxv. *aut circiter scribere desiisse*, eum non possum non suspicari duabus in rebus memoria fuisse lapsum: nam 1°, mihi facile persuadeo scripsisse doctissimum Praesulem de anno Justiniani, non xxv°. sed xxxv°. Usque enim ad annum illius Imperatoris xxxv^m. Chronographiam nostram, prout jam in MS. habetur, perduci, tam certum est quam quod certissimum: et desinit quidem in anno illius imperii vel xxxviii°. vel saltem xxxvii°. Subest quoque suspicio hoc tantum Eum sibi voluisse, in isto circiter anno *desinere* nostrum Exemplar, non illo anno Autorem *scribere* desiisse: nam unde id colligi potuerit, nihil uspiam, vel leve, occurrit, cum in *fine* Exemplar esse *mutilatum*, vel luce ipsa clarius appareat. Habetur Exemplar inter Codd. *Baroccianos*, Membrana, et manu antiqua annorum (ut fas est conjicere) plusquam 600, exaratum. Ex Voluminis MS. crassitie, colligendum facile videtur non multas Schedas in calce desiderari, et vix id deductum fuisse ultra mortem *Justiniani:* sed ad hoc Volumen non aliud olim pertinuisse, vel ipsum olim non fuisse in duo divisum, unde liqueat? Certe constat opus totum multa olim passum fuisse, et *Schedas* omnes aliquando jacuisse per injuriam temporis a se invicem solutas. Hoc indicat praesens Voluminis conditio, *Schedis* variis in locis a posteriore Bibliopego miserrime transpositis. Utcunque de hisce res habeat: quod intra annos a *Domini* nostri Nativitate 900. scripsit noster *Chronographus*, extra omnem dubitandi aleam ponitur, cum extarent ex Opere illius excerpta, inter Collectanea *Constantini Porphyrog.* Imp. qui natus est anno 905°. et anno circiter 959°. denatus: et non scripsisse sub ipso *Justiniani* imperio, sed postquam ille diem suum supremum obiisset, hoc est post annum 565. eodem certitudinis gradu nobis elucescit, id aperte indicantibus

verbis illis quae de *Justiniano* in initio libri 18. leguntur: *Ἐβασίλευσεν ὁ θειότατος Ἰουστινιανὸς ἔτη λή, καὶ μῆνας ζ΄, καὶ ἡμέρας ιγ΄. Imperium tenuit Divinissimus Justinianus annos* XXXVIII. *menses* VII. *et dies* XIII. Hoc solum in controversiam potest vocari, an sub *Justiniano* floruerit, et paulo post ejus aetatem *Chronographiam* suam condiderit? Sunt quidem, quae facile cuivis non satis attento possint persuadere, eum paulo post *Justinianum* suum Opus concinnasse; sed et alia sunt multa a nobis observata, quae suspicionem non immerito creant eum seculo isto fuisse recentiorem: Quin et sunt quae subindicent eum ad tempora longe sequiora esse detrudendum. Ut de ejus aetate veritatem possit indagare Lector, deque ejus autoritate judicium facere, nos quicquid occurrit notarum et indiciorum aetatis, ob oculos hic congeremus, ac in trutina simul collocabimus. Et primum quidem ea, quae contra illius vetustatem tantam videantur facere, afferamus et in lance ponamus; deinde quae illam videantur astruere, ex adverso ponderemus; et si quid admittant haec responsionis, prout aequos rerum aestimatores decet, videamus.

XVI. Quod Autor noster sub *Justiniano Seniore*, non solum non scripserit, sed et neque in vita extiterit, in primo loco, argumenti firmissimi vigorem id habere videtur, quod de Urbis suae *Antiochiae* nomine sub *Justiniano* in *Theopolim* mutato, et de populi tunc temporis Acclamationibus, verba faciens [1]), de illorum Acclamationibus non loquitur ipse ex sua scientia et memoria, sed ad publica ipsius Civitatis *Registra* provocat. *Ὁμοίως δὲ καὶ ἐν τοῖς Χαρτίοις εὑρέθη τῶν τὰ ἄκτα γραφόντων τῆς αὐτῆς πόλεως, ὅτι ἔκραζον κληδόνα διδόντες εἰς τὸ μετακληθῆναι τὴν αὐτὴν πόλιν. Ad novum vero hoc nomen, in Chartis eorum qui Acta publica hujus Civitatis conscripsere, inventum est, quod bene eidem ominantes acclamarunt Incolae.* Sane si ipsius memoria contigissent istae Acclamationes, quamvis forsan memorare potuisset in *Registra* Civitatis publica fuisse relatas, illa tamen de eis hoc modo et forma non allegasset. Si vel ipse, vel sui Aequales istiusmodi Acclamationes suis propriis auribus per-

---

[1]) Parte 2. p. 179.

cepissent, an *fuisse Acclamationes* Acta Publica citasset? Si quaenam voces fuerunt acclamatae, et quoties fuisset acclamatum, enarrasset, non fuisset mirandum eum *Acta Publica* [1]) de illis appellasse. At simpliciter *fuisse a bene ominantibus acclamatum*, si vel ipse, vel sui Coaetanei, audissent, qui potuit *Registra* citare?

XVII. Argumentum 2^{m}. exinde peto, quod de rebus gestis sub imperio *Justiniani*, tot et tanti errores in illius *Chrononographia* committantur, ut omnino repugnet eum illis vixisse temporibus. Ut, multis praeteritis, nonnullos hic loci, qui nobis sint majoris momenti, in medium producamus: Bellum illud quo Regi *Lazorum* contra *Persas* per Ducem *Irenaeum* etc. suppetiae latae sunt, Is refert ad imperium Justiniani [2]), et ad ejus Consulatum 2^{m}. Indictionemque 6^{m}. quae in annum illius imperii 2^{m}. incurrit; quod tamen non gestum fuisse ab Imp. *Justiniano*, sed ab ejus Decessore *Justino*, ex *Procopio Caesariensi* [3]), ejusdem aevi probatissimo Scriptore, colligere licet. *Edictum* Justiniani de *Episcopis*, *Orphanotrophis*, *Oeconomis*, et *Xenodochiariis*, *ne nisi de iis quae ante munus susceptum habuerint bonis, Testamentum emitterent,* conjicit Is ad annum Justiniani 2^{m} [4]). errore non minus quam annorum 13. Designatur enim *Novella* Justiniani cxxxi^{a} [5]). quae emissa est xv. *Kal. Aprilis Basilio Cos.* [6]) ut ex ejus extremo conspicitur, id est anno illius impe-

---

[1]) De Populi Acclamationibus in Acta Publica referendis, adi Casaubonum in *Vulcatii Gallicani* Avidium Cassium p. 466. etc. et Gretserum lib. 3. Observ. in Codinum de Officiis Urbis CP. c. 6. p. 215. ad 218.

[2]) p. 153.

[3]) De bello Pers. l. 1. c. 12.

[4]) Conferantur p. 159. cum 153, 155, 176, 180.

[5]) Vide Caput illius XIII.

[6]) Apud *Helvicum*, et alios Chronologos, annus iste Consularis qui incurrit in annum Justiniani 2. et 3. seu Indictio 7. Consulatu *Basilii* insignitur: at male. Consul enim solitarius illius anni nominatus est non *Basilius*, sed *Decius*, uti patet ex Fastis *Marcellini Comitis*, *Victoris Tun.* et *Chronici Paschalis* sive *Alexandrini;* atque ita nominatur ab Autore nostro p. 186, 187. et ab ipso Imp. *Justiniano* in *Constitutione de Emend. Codicis.*

rii xv^to jam desinente. Ad annum *Justiniani* 2^m. [1]) de Constitutionibus quibusdam *Novellis* ab eo tunc temporis promulgatis mentionem Noster faciens, inter eas recenset Constitutionem *De jure haereditario Liberis Naturalibus concedendo, juxta Legem ab Imp. Anastasio latam;* quae edita quidem est non ante imperii Justiniani annum XIII. Quamvis enim super ista materia habeatur Lex Justiniani in *Codice Tit.* XXVI. L. VIII. ipsius 2° Consulatu, i. e. anno imperii 2° data; vix tamen videtur dubitandum quin a nostro Autore designetur Lex alia de re eadem posterior, amplior, et celebrior, quae in *Authentico* inter *Novellas* numeratur LXXXIX^a, et anno illius Imperii XIII, *Consulatum gerente Apione*, data est; in qua quidem expressa habetur mentio de Lege circa rem eandem ab Imp. *Anastasio* emissa, ut de eo mentionem in Lege a se designata fuisse factam non obscure subindicat *Autor*. Ad eundem annum de *Puellis* ex *Lenonum* turpissima servitute ab Imperatrice *Theodora* liberatis, prohibitisque *Lenociniis*, commemorat [2]); quod tamen dubitaverit nemo, quin statim contigerit ante tempus illud, quo *Lege* ab Imperatore adversus *lenocinia* provisum est: at *data est* Lex illa *Kal. Decemb. Belisario Cos.* Imperatoris anno *nono*; et inter *Novellas* numeratur XIV^a. Ad eundem annum, nempe Justiniani 2^m, et ante Consulatum *Decii*, qui anno illo ad exitum vergente incoepit, refertur a Nostro [3]) *Codicis Justinianaei* Editio, qui editus tamen est ineunte Justiniani anno 3. sub ipso *Decii* Consulatu, VI. *Idus Aprilis;* uti liquet ex *Constitutione* de eo *confirmando*. Ad praedicti *Decii* Consulatum [4]) conjicitur ab eo *Edictum* contra *Aleatores;* quod postea temporis fuisse evulgatum, ex eo licet colligere, quod inscriptum sit (extat illud in *Codice lib.* 3. *tit.* 43.) ad *Joannem* (*Cappadocem*) *Praetorio Praefectum;* nam ad eam dignitatem evectus est *Joannes Cappadox* non ante Consulatum sequentem, quem gessere *Lampadius et Orestes*, vel

---

[1]) Confer p. 169. cum p. 153, 155, 174, 180.

[2]) Confer p. 273. cum sequente, ubi mentio Indictionis 7. et cum caeteris jam cit.

[3]) Conferatur p. 183. cum 153, 155, 176, 180, 186, 187. ubi commemoratur Consulatus *Decii* tanquam initus post *Codicis* Editionem.

[4]) p. 186.

praeteritum vel exiturum: suffectus est enim in locum *Juliani*, quem *Praetorio Praefecti* Magistratum administrasse exituro *Lampadii et Orestis* Consulatu, comprobatur ex *Codicis libro* 1. *tit.* 5. *Lege* XIX. quae dirigitur *Juliano P. P. V. Kal. Decemb. Lampadio et Oreste Coss.* Eidem rei ipse Noster testimonium adhibet, qui postquam locutus fuisset de Legatis Romanorum *sub exitu mensis Septembris* [1]), *Lampadio et Oreste* Coss. ex Perside post pacem sancitam redeuntibus, deque Romanorum et Persarum in bellum iterum ruentium praelio commisso ad fluvium Euphratem *Aprilis die* XIX [2]), addit, tempore circiter eodem [3]) *Julianum Praetorio Praefectum* [4]) *dignitate sua exutum fuisse, et Joannem Cappadocem in locum ejus suffectum.* De Antiochia a Rege Persarum Chosroe expugnata mense *Junio Indict.* 3. hoc est anno Justiniani 14° verba faciens, subnectit, *eodem tempore* [5]) *Belisarium contra Gothos emissum fuisse etc.* quod contigit tamen ante captam a Chosroe Antiochiam plus annis 4. solidis. Incoeptum est enim a *Belisario* Bellum *Gothicum* circa annum Justiniani *nonum* absolutum sive *decimum* inchoatum, ut annus illius 14*tus* et *Indictio* praedicta *tertia* cum anno istius belli *quinto* connectantur: id quod videre est in *Procopii* Historia de bello isto concinnata. Circa quidem id tempus ex Italia reversus est *Belisarius* cum *Vitige* Rege Gothorum captivo facto, cujus rei ibidem Chronographus noster meminit: atque hoc videtur erroris ansam ei praebuisse; putavit enim, ut videtur, intra paucos menses et incoeptum fuisse bellum et *Vitigem* Constantinopolim adductum. Hisce omnibus erratis adde, quod *Cometa* insignis, qui *Procopio* teste [6]), anno Justiniani XIII. apparuit, ad annum illius IV, Consulatum sc. *Lampadii et Orestis*, a no-

---

1) Conferatur p. 190 cum 188.

2) p. 202.

3) *Praetorio Praefectum* fuisse *Joannem* illum anno post Consulatum Lampadii et Orestis liquet ex *Cod.* l. I. *Lege* XXI. quae dirigitur *Joanni P. P.* et data est *V. Kal. Aug. post Consulatum Lampadii et Orestis.*

4) p. 205.

5) p. 222.

6) Conferatur Capitis 3. libri 1. de bello Persico finis cum initio capitum 2. seqq.

stro prodatur [1]): quo nec se nec suos Aequales *Cometam* istum vidisse liquidissimo demonstrat. Accedit quod *Nycteparchi* potestatem abrogatam et pro eo *Praetorem* creatum ad *Joannis Cappadocis Consulatum* (i. e. ad annum Imperatoris 12.) conjiciat [2]); quod tamen *triennio* ante, nempe *Cos. Belisario*, factum est, ut apparet ex *Novella* XIII. Quibus adjicienda est fabula ista, quam de Rege *Axumitarum* memoriae tradit [3]), eum tempore Justiniani contra Regem *Homeritarum* in bellum profecturum. quia Negotiatores *Christianos* in Auxumitarum regiones transeuntes bonis omnibus et vita is spoliaverat, vovisse, si *Homeritensem* bello superavit *Christianum se futurum; (Pro Christianis enim, inquit, adversus eum arma sumo;)* et parta victoria Legatos ad Justinianum misisse, *ut Episcopus sibi Clericique darentur, a quibus Christianae Religionis rudimentis et Mysteriis imbutus, sacro Baptismatis lavacro intingeretur.* Hoc totum a vero longissime abhorrere testatissimum fit ex *Procopio:* nam autor est ille, Regem *Axumitensem*, etiam ante id bellum Religionis *Christianae* fuisse cultorem, idque quidem quam ferventissimum; *Χριστιανός τε ὢν καὶ δόξης τῆσδε ὡς μάλιστα ἐπιμελούμενος.* Et ut constat esse alienum ab omni veritate, ita si quis penitius ad illud attendat, rationem et modum fabulandi apud recentiores Scriptores Graeculos usitatum, resipere patebit. Committere non possum, quin hic subjungam, quod in vita *Justini Thracis*, Justiniani Decessoris, annis paucis ante hujus initium de *Euphrasio* suae Civitatis Patriarcha, scriptum reliquit; suffectum eum in locum defuncti *Pauli*, *Orthodoxos*, *quos vocant, graviter persecutum fuisse, plurimis eorum etiam neci traditis.* Quale hoc erroris portentum! quam absurdum, et *ἀσύστατον*! quam absurdum est, *Euphrasium Orthodoxum Orthodoxos* neci tradidisse! quam absurdum est eum, qui idcirco quod fuerit *Orthodoxus* ad Thronum illum promotus erat, sub *Orthodoxo* Imperatore *Orthodoxos* fuisse persecutum! Quis nescit *Haereticos* istos quos Imp. *Anastasius* ad Sedium Episcopalium

---

[1]) Confer. p. 190. cum 188.

[2]) p. 221.

[3]) p. 164.

honorem evexerat, a *Justino* fuisse dejectos et deturbatos? Et quis non cognoscit sub eo solos floruisse *Orthodoxos?* Sane talis et tantus error hic esse videtur, ut a nostro Autore de sua Civitate nullo modo potuisset committi, si vel ipse tunc temporis vixisset, vel cum aliis ullis, qui vixerant illa aetate, fuisset versatus. Neque alia quidem de causa id scriptum fuisse videtur, quam quod Narrationem ex Autore aliquo *Eutychiano* exscripserit; qui Autor, cum ipse esset *Eutychianus*, per *Orthodoxos* designarit, non illos qui revera fuerunt *Orthodoxi*, sed qui tales sunt habiti apud *Eutychianos*; hos namque ab *Euphrasio* persecutionem fuisse passos, ad verisimilitudinem quam proxime accedit.

XVIII. Quod in caeteris istis locis tam insigniter a vero deflexerit noster Chronographus, id in causa fuisse videtur, partim quod Scriptores malos atque recentiores sit secutus, partim quod ipse negligentius et incuriosius transcripserit, partim denique quod conjecturis suis et hariolationibus in temporibus rerum et gestorum statuendis usus sit. Secutum eum fuisse Autores alios non minus in rebus sub imperio *Justiniani* gestis enarrandis quam in gestis aliorum celebrandis, ut conficitur ex erroribus notatis, sic et aliis luculentis indiciis redditur confirmatum. Unde aliter factum est, quod a Mensibus unius anni, ad menses alius absque ulla annorum diversitatis significatione transgrediatur, nisi quod ex aliis Historicis suas Narrationes transcribens, intermedia quaedam, quae non fuerunt omittenda, oscitanter omiserit? Sic post mentionem *Septembris Mensis* [1]) (sub Lampadii et Orestis consulatu) ad *Aprilem* [2]) (sequentem) aliumque *Septembrem* progreditur [3]) sine ulla diversi anni mentione. Unde aliter contigit quod in alio loco [4]) res gestas *Septembris* mensis ante gesta *Augusti* ejusdem anni in literas retulerit, et mensem *Septembrem* ante *Augustum* ponat; unde, inquam, hoc potuit contingere, nisi quod ex Autoribus diversis dum sua desumebat, primo verba illius posuerit qui *Septembris* mensis gesta celebrarat, et postea verba alterius, qui de actis mensis *Augusti*

---

[1]) p. 190

[2]) p. 202.

[3]) Lege p. 188. ad 221.

[4]) p. 230. ad annum Justinniai 26.

scripserat? Unde fieri potuit, quod inepte de re eadem mentionem bis faciat, nisi quod ex Autoribus variis exscripserit, et de re eadem diversorum expresserit verba? Sic profecto de *Codicis Justinianaei* compilatione eadem [1]), in uno loco [2]): *Idem Imp. leges, et Novellas etiam ipse edidit, quas in urbes emisit.* Et rursus [3]): *Eodem tempore Leges omnes veteres in Codicem unum coactae sunt, et alias ipse de suo edidit, et per singulas urbes emisit.* Sic etiam eandem fabulam [4]), quam ante posuerat in libris praecedentibus, de urbe *Palmyra* a *fato* Goliathi nominata, repetit. Taceo hinc factum quod eundem montem, quem *Garizi* antea nominarat [5]), hic in Vita Justiniani nominaret *Argarizin* [6]).

XIX. Utut sit de aliquibus notatorum locorum: id tamen pro quo contendimus ex aliis redditur manifestissimum; et ex dictis videtur satis demonstrari, non aevi illius, quo floruit *Justinianus*, fuisse Scriptorem nostrum. Quibus omnibus demum addatur, res quasdam illius aetatis ab eo silentio penitus praeteriri, ut *Concilium V. Generale* [7]), et *Belisarii* Expeditionem quandem perinsignem adversus Chosroem Persarum Regem in Oriente post captam *Antiochiam* saevientem; quae nullo pacto videtur omissurus, si illis temporibus ipse floruisset.

XX. Neque silentio hic praetereundum, quod quamvis de Patria sua *Antiochia*, dum res describit *Justini* et *Justiniani*, non pauca memoriae tradit, nihil tamen, ne γρὺ, vel de *se* vel de sua *Familia*, quo cum tunc temporis vixisse innuatur, com-

---

1) Fuit duplex *Codicis* Editio, sed de una et eadem bis loquitur *Malela.*

2) p. 168.

3) p. 183.

4) p. 152.

5) p. 93.

6) Quomodo etiam ab aliis nuncupatur, ab הר *mons* et *Garizin.*

7) Ne quis suspicetur potuisse *Malelam* in illis quae desiderantur, de istis scribere; desinit Chronographia nostra prout eam nunc habemus in anno Justin. 37. et celebratum est *Concilium V. Gen.* anno illius 27. *Indictione* 1. de qua p. 231. et contigit dicta *Belisarii* expeditio circa annum Justiniani 14. illis circiter temporibus quae tractantur p. 222, 223. De illa multa habet *Procopius* de Bel. Pers. l. 2. c. 14, ad 21. pag. 122. ad 141.

paret. Dum describit tremendum illum terraemotum qui annis circiter 2. ante *Justiniani* initium contingebat, quo (ut dicit) *Antiochia desolatio facta est, cui nulla superfuit domus praeterquam quae ad montem fuerunt*, et quo *periere* CCL. *circiter mortalium millia*; dum alium describit terrae motum qui *Justiniani* anno 2. accidebat, quo (ut ait) *interiere animarum* V. *millia, et illi qui supererant, in alias urbes sese receperunt*; haec (inquam) describens, ut nihil de *scipso*, sic neque de *suis*, vel verbum unum habet. Cum admodum tamen videatur probabile, eum aliquid de *se suisve* mentionis in ejusmodi locis fuisse injecturum.

XXI. Haud me latet, *Edmundum Chilmeadum* in *Latina Versione* sic loca nonnulla interpretari quasi Malela se vixisse sub imperio *Justiniani* innuerit. De Legatione ab Imp. *Justiniano* ad Indorum *Axumitarum* Regem, ad annum *Justiniani* 4^{m}. vel 5^{m}.[1]) sermonem habens *Malela*, describit habitum, quo indutus est Rex *Axumitarum* cum Legatus reciperetur, ex ipsius *Legati* narratione: ὡς δὲ ἐξηγήσατο ὁ αὐτὸς πρεσβευτὴς, ὅτε ἐδέξατο αὐτὸν ὁ τῶν Ινδῶν βασιλεὺς, ὑφηγήσατο. τὸ σχῆμα τῆς βασιλικῆς τῶν Ινδῶν καταστάσεως, ὅτι γυμνὸς ὑπῆρχε. etc. Quae sic in sua *Versione* reddidit *Chilmeadus*; *Habitus autem Regis Indici pompaque solennis, quibus Legatum Romanum* (uti ex ipsius ore didicimus) *excepit, erant hujusmodi. Nudus erat etc.* At gravissime laborat haec *Chilmeadiana* interpretatio. Nihil aliud enim sibi voluit *Chronographus*, quam quod ista ex *ipsius Legati relatu* addidicerit. Illius verba nihil aliud sonant: et quod non ex *colloquio* cum *Legato*, sed ex *scripta* narratione, quae tradit acceperit, ex verbis paulo post sequentibus demonstratum habemus. Post narratum enim quo modo Rex Indorum ornatus et stipatus fuerit, procedit *Chronographus* ad explicandum receptionis Legati modum, his verbis: Καὶ εἰσενεχθεὶς ὁ πρεσβευτὴς Ρωμαίων, κλίνας τὸ γόνυ προσεκύνησε· καὶ ἐκέλευσε

---

[1]) Post mensem *Septembrem* Consulatus *Lampadii et Orestis.* Conferantur p. 188. cum 190. et 194. Mentio fit postea de mense *Aprili* p. 202. et iterum de alio *Septembri* quo obiit Coades Rex Persarum p. 212. postea de Indictione 10. quae incurrit in annum Justiniani 6. p. 213.

ὁ βασιλεὺς Ινδῶν ἀναστῆναί με καὶ ἀναχθῆναι πρὸς αὐτὸν etc. *Introductus autem Legatus Romanus, in genua procidens, Regem veneratus est. Sed me surgere jussit et propius accedere.* Dum scribit ex *Libro* Legati *Malela*, Pronomen, *Me*, quod, de *sese* sermonem habens, Legatus posuerat, oscitanter (pro more) retinet. Sed quid in re tam aperta prolixi sumus? Fuit ipse *Nonnosus* Abrami F. qui praedictam obiit Legationem, neque *Malela* noster aliunde sua hausit quam ex ejus *Historia suarum Legationum.* De qua vide *Photium* in *Bibliotheca Cod.* 3. In alio loco [1]), in vita *Justini* Decessoris *Justiniani*, de exundatione Scirti fluminis, qua urbs *Edessa* cum domibus et incolis absorpta est, facta narratione, subjuncta sunt haec verba. *Ελεγον δὲ οἱ περισωθέντες, καὶ οἰκοῦντες τὴν αὐτὴν πόλιν, ὅτι καὶ* etc. Quae perperam sic interpretatur Chilmeadus: *dixerunt autem qui superstites* adhuc *urbem incoluerunt* etc.

XXII. Ut ex hisce, quae hactenus discussa sunt, satis evidens et liquidum videtur, sub Imperio Justiniani non vixisse nostrum *Chronographum;* ita sunt inter ea, quae si quis attentius expendat et consideret, haud sibi persuadere poterit; quin inter Scriptores multo recentiores sit accensendus. Hoc evincere quoque videntur argumenta alia. Ex eo quod *Clementem Chronographum* in testimonium advocat, eum non vixisse ante seculum *octavum*, non sine magna probabilitate videtur conficiendum. Videtur enim iste Clemens Chronographus vixisse non ante *Servatoris* annum 685. Atque hoc colligimus ex *Anonymi* Graeci *Demonstrationibus* (quas inscribunt) *Chronographicis*, seu *Collectaneis de Antiquitatibus Constantinopolitanis*, a quo citatur (ut omnino videtur) de Imp. *Constantino Pogonato*, qui vitam cum morte commutavit anno Christi praedicto, nempe 685°. Scribens [2]) enim ille *Autor Anonymus* de statua quadam in urbe CP. nuncupata *Tauro*, et dicens eam *Theodosii Senioris* fuisse, subdit: *Κλήμης δὲ τὰς ὁμοίας καὶ πολυμόρφους μαρμαρίνας Κωνσταντίνου εἶναι φάσκει, τοῦ υἱοῦ Κωνσταντίου. Clemens vero similes variaeque formae marmoreas statuas Constantini, Con-*

---

[1]) p. 142.
[2]) p. 32.

stantii F. esse ait. Quibus verbis *Combefisius*, in *Notis*, designari existimat *Constantinum Pogonatum*, *Constantis* (ut vulgo solet nominari) *Filium:* atque ita mehercule appellatum eum ab aliis nos observavimus. *Constantinus Porphyrogennetus* De *Administr. Imperii*[1]): *Επὶ Κωνσταντίνου υἱοῦ Κωνσταντίου τοῦ καὶ Πωγωνάτου καλουμένου. Constantino Constantii F. qui et Pogonatus nominatus est.* Fuit quidem, quod et omnibus notum, *Constantinus* ipse *Magnus* Constantii (Chlori) Filius: verum eum hic loci ne intelligamus hoc omnino obstare videtur, quod nusquam Is alibi a laudato Autore nominetur *Constantinus Constantii F.* quamvis de eo mentionem creberrime faciat, sed semper vel simpliciter *Constantinus,* vel *Constantinus Magnus*, *Κωνσταντῖνος ὁ μέγας.* Atque ita profecto saepius nuncupatur intra paucas post locum citatum lineas; ut alium et diversum fuisse eum ab illo qui vocatur *Constantinus Constantii F.* quam clarissime subinnuatur.

XXIII. Ut ex hoc argumento Scriptorem nostrum ante seculi *Octavi* initium non floruisse videtur comprobari; ita quoque exinde videtur *probabiliter* inferri posse, vel eo tempore fuisse juniorem. Quamvis enim concedatur *Clementem* praedictum exeunte circiter Centuria *septima* monumenta sua literis consignasse: (nam vel illum etiam suspicari licet floruisse post tempus istud) illum tamen citare videtur *Chronographus* noster, non tanquam sui temporis Scriptorem, sed ut antiquiorem. Ut hoc vel exinde videtur conficiendum, ita suppetit nobis argumentum aliud, ex quo, si vix aliquid aliud occurreret, videretur tamen posse demonstrari, eum illo tempore fuisse recentiorem, et non vixisse nisi post initium Centuriae *nonae.* Argumentum hoc duco ex ejus citatione *Theophili Chronographi* sive *Historici.* Claruisse enim *Theophilum Chronographum*, sive *Historicum*, paulo ante seculum *octavum* absolutum, constat ex *Abulpharajii* Historia Arabica *Dynastiarum*[2]), qui docet eum sub *Irenes* Imperatricis uxoris *Leonis Porphyrogenneti*, temporibus, anno *Hegirae* 169. hoc est, anno Christianorum 785. e vivis excessisse. Ait eum

[1]) cap. 48. p. 172.
[2]) p. 147, 148.

fuisse *Christianum*, *Thomae F. Astrologum Rohensem* (i. e. Edessenum) *Astrologorum Ahmodii Saracenorum Chalifae principem, e secta Maronitarum qui in monte Libano sunt; et Historiam egregiam* condidisse. Sic in alio loco [1]) *Historiam* ejus sive *Chronologiam* de annis ab O. C. ad initium usque *Seleucidarum* Epochae advocat. Hunc eundem fuisse cum *Theophilo* Historico sive Chronographo quem adducit *Chronographus* noster, non est, ut opinor, cur dubitet aliquis, praesertim cum floruerit in eadem circiter terrarum plaga. Et ne quis suspicetur *Theophilum Abulpharajianum* non *Graecum* fuisse Scriptorem, sed *Syriacum* (quod tamen si detur, nihil tamen obstaret quo minus idem esset cum *Maleliano*, cum illius Chronographia *Syriace* scripta, in *Graecum* sermonem traduci potuerit) jam extant in variis *Europae* Bibliothecis *Astrologica* quaedam illius Opera sermone *Graecanico* contexta, id docentibus *Catalogis* (quos vidi) MSS. codicum Bibliothecarum variarum; in quibus celebrari solent *Theophili Astrologica.* Qualia quidem scripsisse praedictum *Theophilum*, ut per se satis evidens videtur, cum *Astrologus* professione, uti tradit *Abulpharajius*, idque summus et clarissimus esset; ita constat autoritate *Abumaschiris* [2]), Scriptoris item Arabici, qui in Libro *de Mysteriis* inedito, inter varios *Graecos Astrologicos* Scriptores, *Alexandrum*, *Stephanum*, *Aristotelem*, et *Hermetem* [3]) annumerat *Theophilum Filium Thomae.* Quid? quod *Theophilum* praedictum Chronographum *Edessenum* Sermonis Graeci peritia polluisse, ex ipso edoceamur *Abulpharajio* [4]): *ab eo enim additur eundem istum Homeri Poetae libros de Excidio urbis Ilii e Lingua Graeca in Syriacam quam elegantissime vertisse.* Sic *Joannes Mansur Damascenus*, quamvis ipse similiter in Aula *Saracenorum Chalifae* inter illius *Consiliarios* floruerit, ea tamen, quae edidit, Opera sermone *Graecanico* adornavit.

XXIV. In proclivi fortasse fuerit suspicari, *Clementem* supradictum *Chronographum* quem citat *Chronographus* noster,

---

[1]) p. 63.
[2]) Apud Hottingerum de Bibliothecis orient. p. 255.
[3]) Supposititii qui Graecus erat.
[4]) p. 148. et 26.

non alium fuisse a *Clemente Alexandrino*, qui in Libris *Stromateων* in rebus *Historicis* atque *Chronologicis* multus est; atque ita *Theophilum Chronographum*, quem idem solet testem appellare, non alium fuisse quam *Theophilum* Episcopum *Antiochenum*, Librorum trium *ad Autolycum* Scriptorem: in quorum Librorum *ad Autolycum* tertio de rebus *Chronologicis* non pauca literis produntur, et series annorum ab O. C. ad Autoris usque aetatem perpetuo filo deducitur; quin et Liber ille a *Lactantio Firmiano* sub Titulo *Libri de temporibus* (i. e. *Chronologici*) laudatur. Equidem ita eruditissimus *Oxoniensis* Editor dictorum *Librorum ad Autolycum*, ὁ νῦν ἐν ἁγίοις, in *Praefatione*, absque ullo rei examine, pro concesso habet, a *Chronographo* nostro designari illum, quotiescunque ex *Theophilo Chronographo* testimonia proferuntur, quia sc. nihil inaudierat de *Theophilo Chronographo* alio. Ut vero diluatur omnis hujusmodi suspicio, hoc unum impraesentiarum monebimus, res istas quas producit ex *Clemente* et *Theophilo Chronographis* Historicus noster, in *Clementis Alex.* et *Theophili Antiocheni* Operibus non omnino reperiri. Hos eosdem Scriptores, *Clementem* et *Theophilum Chronographos*, ab *Hesychio* quodam in *Homilia* sive *Sermone De Nativitate Christi*, in Fragmento quod extat apud *Anastasii Nicaeni* (seu potius *Sinaitae*) *Quaestiones Theologicas* ex *Gentiani Herveti* Latina Interpretatione in *Bibliotheca Patrum* editas, citatos invenimus: at non est cur id contra illa, quae supra posuimus, de illorum *Chronographorum* aetate in argumentum a quoquam trahatur. Nulla enim necessitas postulat, ut *Hesychius* praedictus pro eodem habeatur cum *Hesychio* Patriarcha Hierosolymitano, qui seculo *sexto* exeunte sive *septimo* ineunte floruisse putatur; cum tot in *Ecclesia Graecorum* multo recentiores *Hesychii* claruerint. Imo vix mihi dubium, quin *Joanne* nostro *Malela* recentior sit iste *Hesychius*, et ex illo ipso exscripserit ea quae citatum Fragmentum exhibet. Hoc ut penes sit judicium Lectoris, et quia conducit ad numeros nostri Exemplaris *Malelianos* aliquantulum emendandos, me non pigebit ob oculos hic adducere; *Graecis* insuper attextis ex *Bibliothecae Bodleianae* MS. [1]) Codice, quae nondum [2]) lucem aspexere.

[1]) Membranaceo in folio inter Codd. Baroc. num. 206. p. ϱιδ'.

Ἡσυχίου ἐκ τοῦ εἰς τὴν [3]) Χριστοῦ γέννησιν.

Ἐν γὰρ τῷ μβ' ἔτει τῆς βασιλείας Αὐγούστου, μηνὶ Δεκεμβρίῳ κε', ἡμέρᾳ ϛ', ὥρᾳ ἑβδόμῃ [5]) τῆς ἡμέρας, ἐγεννήθη ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς τὸ κατὰ σάρκα ἐκ τῆς ἁγίας παρθένου Μαρίας, ἔτους κατὰ Ἀντιοχεῖς ἀπὸ κτίσεως κόσμου ἕως τῆς Χριστοῦ γεννήσεως καὶ σταυρώσεως ͵ϛ [6]). συνάγεται γὰρ ἀπὸ Ἀδὰμ, ἕως Φαλὲκ υἱοῦ Ἐβερ, ἔτη ͵γ. καὶ ἀπὸ Φαλὲκ ἕως μβ'. ἔτους τῆς βασιλείας Αὐγούστου ἔτη ͵αξζ' [8]). καὶ λοιπὸν συνανεστράφη ὁ σωτὴρ τοῖς ἀνθρώποις ἔτη λγ'. ὡς γίνεσθαι ἀπὸ Ἀδὰμ ἕως τῆς Χριστοῦ γεννήσεως καὶ σταυρώσεως ἔτη ͵ϛ πλήρη. ὁ γὰρ Φαλὲκ κατὰ τὴν προφητείαν Μωσέως, τὸ ἥμισυ λέγεται τοῦ χρό-

Ex Hesychio in Christi Natalem.

Nam in 42. [4]) anno Imperii Augusti, mensis Decembris 25. die 6. hora 7. diei, natus est Dominus noster Jesus Christus secundum carnem, ex Maria virgine; anno secundum Antiochenos a creatione mundi usque ad Natalem Christi et crucifixionem 6000. colliguntur enim ab Adam usque ad Phalec filium Heber anni 3000. et a Phalec usque ad 42. [7]) annum regni Augusti, anni 1067. et deinde conversatus est Servator cum hominibus annos 33. adeo ut sint ab Adam usque ad Natalem Christi anni 6000 pleni. Phalec enim ex Prophetia Mosis dicitur dimidium temporis Christi

---

[2]) Haec postquam chartis illeveramus, mihi venit ad manus *Paschalis* sive *Alexandrini Chronici* Editio *Dufresniana* in Gallia nuperrime adornata, in cujus Appendice quam subtexuit *Dufresnius*, reperitur Graece hoc ipsum *Hesychii* fragmentum ex Codice Regis Galliarum, qui eosdem omnes Tractatus cum nostro Oxoniensi complectitur. Non viderat *Dufresnius* Latinam editionem Fragmenti *Hervetianam*, sed existimavit se prorsus ignotum edidisse.

[3]) *Χριστοῦ*] Agnoscitur quoque ab Hervetiana edit. sed in Dufresn. deest.

[4]) Sic quoque Dufresn. Sed Hervet. 22.

[5]) Sic Dufresn. Hervet. *Decembris* 25. *die Sexto*, *hora tertia.*

[6]) ͵ϛ 6000] Sic infra saepius; concinente ubique *Dufresniana.* Hervetiana hic et ubique habet 5000.

[7]) Hervet. hic loci 32. ut *supra* 22.

[8]) ͵αξζ'. 1067.] Sic quoque Hervet. sed apud Dufresn. ͵εϡξζ'. 5967. Scribe ͵βϡξζ'. 2967.

νου τῆς Χριστοῦ ἐπιφανείας. ὥσπερ γὰρ τὸν ἄνθρωπον τῇ ς' ἡμέρᾳ πλάσας ὁ θεὸς καὶ ἐξ αὐτῆς ὑπέπεσεν τῇ ἁμαρτίᾳ, οὕτως καὶ τῇ ς' [1]) ἡμέρᾳ τῆς χιλιάδος, ἐπὶ τῆς γῆς ἦλθεν καὶ ἔσωσεν αὐτόν. Τοῦτο γὰρ δηλοῖ καὶ ἡ θεία γραφὴ λέγουσα· ἡμέρα κυρίου ὡς χίλια ἔτη. ἅτινα καὶ Κλήμης, καὶ Θεόφιλος, καὶ Τιμόθεος, οἱ θεοφιλέστατοι χρονογράφοι ἐξέθεντο, ὁμοφωνήσαντες ὅτι τῇ ς' [2]) χιλιάδι τῶν ἐνιαυτῶν ἐφάνη ὁ κύριος κατὰ τὸν ἀριθμὸν τῶν [3]) ς' ἡμερῶν τῆς πλάσεως τοῦ Ἀδὰμ, ῥυσάμενος τὸ γένος τῶν ἀνθρώπων. ἕτεροι δέ φασιν, τῷ ,εφ' ἔτει ἦλθεν ὁ κύριος. ἀλλ' οὐ πολλοὶ συμφωνοῦσιν εἰς τοῦτο. ἐν δὲ τῷ ,ς ἔτει πάντες οἱ ἀκριβεῖς συγγραφεῖς συμφωνοῦσιν [4]) φανῆναι τὸν κύριον. εἰ γὰρ καὶ διαφωνοῦσιν περὶ τούτου τινὲς, ἀλλ' ἡ προφητικὴ φωνὴ ἀληθεύει, μᾶλλον διδάσκουσα εἰς τὸ ,ς ἔτους φανῆναι τὸν κύριον.

apparitionis. Quomodo enim cum hominem sexto die finxisset Deus, is deinceps cecidit in peccatum; ita etiam sexto die millenario venit in terram et servavit eum. Hoc enim ostendit etiam divina Scriptura dicens; *Dies Domini sicut mille anni.* Quae quidem et Clemens et Theophilus, et Timotheus Dei amantissimi Chronographi exposuerunt, consentientes quod in sexto millenario annorum apparuit Dominus, convenienter numero 6. dierum formationis Adam, et servavit genus hominum. Alii autem dicunt venisse Dominum anno 5500. Sed non multi in hoc conveniunt. In 6000. autem anno omnes accurati Scriptores conveniunt apparuisse Christum. Nam etsi de eo nonnulli dissentiunt, vox tamen Prophetica est vera, quae magis docet apparuisse Dominum anno 6000.

Haec si quis committat cum illis quae habet *Jo. Malela* in initio Libri 10^{mi}, nihil prius mehercule ei comparebit, nihil ma-

---

[1]) *Καὶ τῇ ς'. ἡμέρᾳ τῆς χιλιάδος*] Sic quoque *Dufresn.* at Hervet. *quinto die millenario.*

[2]) *τῇ ς'. χιλιάδι*] Sic etiam Dufresn. Hervet. *in quinto millenario.*

[3]) *Τῶν ς'. ἡμερῶν*] Apud Dufresn. quoque leguntur sed in Hervet. desiderantur, quae habet: *convenienter numero formationis Adam.*

[4]) *συμφωνοῦσιν φανῆναι* etc.] Sic quoque *Hervet.* apud *Dufresn* corrupte: *συμφωνοῦσιν περὶ τούτου τινὲς, ἀλλ' ἡ προφητικὴ φωνὴ ἀληθεύει μᾶλλον διδάσκουσα* etc.

nifestius, quam quod *Malelae* sint ipsissima verba in compendium redacta. Si placeat alicui, ex eodem Chronographo scripsisse cum *Jo. Malelam*, tum *Hesychium* illum, quicunque is sit, eum verba Autoris ipsissima, hunc stylo contractiori; fruatur is, velim, judicio suo: nobis potius arridet sententia prior, quippe hunc *Hesychium* non fuisse Scriptorem recentem, i. e. non vixisse post seculum *nonum*, nihil uspiam librorum occurrit quod clarum faciat. Quod in *Anastasii Quaestionibus Theologicis* Fragmentum supra descriptum reperiatur, ne aliquem id in errorem inducat. Non enim ab ipso *Anastasio* in Opus suum *Quaestionum Theologicarum* translatum fuit illud Fragmentum, sed in Additamentis seu Appendice habetur; ut multa sunt alia ex Scriptoribus recentioribus *Quaestionibus Anastasianis* cum adjecta, tum inserta. Consule nostram *Diatribam de Scriptoribus Graecis variis:* ubi de praedictis *Anastasii Quaestionibus* fusissime tractatum est, et *Quaestiones* duntaxat 24. priores revera fuisse *Anastasii*, caeteras omnes esse adjectitias; et in ipsis prioribus 24. permulta esse interpolata, ex Codd. MSS. luculenter est demonstratum. Vide etiam ibidem de *Hesychio* praedicto, in Capite de *Hesychiis Variis;* necnon de *Clemente* et *Theophilo* supradictis, in Capitibus de variis *Clementibus* et *Theophilis*: ubi fusius et plenius de illis disseruimus.

XXV. Argumentis hisce de aetate Scriptoris nostri, ex eo videtur accedere confirmatio, quod quotiescunque *Chronologiam Eusebii Caesariensis* adducit, non verum citat sive genuinum *Eusebii* Chronicon, sed Chronicon quoddam *supposititium*, sub *Eusebii* nomine circumferri solitum. Quod tale fuit apud Graecos recentiores *Chronicon* quod falso *Eusebii* Nomen prae se ferebat, quamvis id a nullo virorum eruditorum sit hactenus observatum, et quod illud, quo usus est noster *Chronographus*, non fuit genuinum *Eusebii* Opus, Nos in Libro citato, in Capite de *Eusebiis* variis, ostendimus.

XXVI. Neque prorsus videtur contemnendum, quod in Actis *Concilii Nicaeni secundi* anno Christi 778. celebrati, ubi e libris cujusvis generis summo opere conquiruntur ab Episcopis *Iconolatris* quaecunque pro cultu suo censerentur facere, et Scriptorum plurimorum sententiae et traditiones de *Imaginibus* congeruntur; quod, inquam, in illius *Concilii* Actis, ubi tot

de *Imaginibus* Scriptores allegantur, de Autore nostro [1]), qui in medium producit insignem Narrationem, et ipsum (si fides) Foeminae *Haemorrhoüsae* ad Herodem Regem de Statua *Christo* in urbe *Pancade* ponenda *Libellum* supplicem, silentium altissimum agatur, idque quamvis de Statua ista *Pancadica* proferantur ex Scriptoribus aliis Narratiunculae minoris longe momenti.

XXVII. Conjecturam denique nostram de aetate *Jo. Malelae*, eum seculo *nono* scripsisse, vel aevo saltem *Justiniani* multo recentiorem fuisse, egregie confirmare videtur ipsum Hominis Ingenium et conditio. Quis enim Historicum tam nugacem, tam expertem judicio, sibi ipsi tam inconstantem, qui partibus Chronographiae suae plerisque omnibus quae Christum praecedunt, et in aliis multis eum subsequentibus, nihil aliud est fere, quam, quod appellat *Cedrenum* Scaliger, *quisquiliarum stabulum:* quis talem, inquam, tamque ineptum *Chronographum* eruditioribus illis *Justiniani*, aut *Justini junioris*, temporibus; *Procopii Caesariensis* et *Agathiae*, probatissimorum Historicorum, temporibus, condignum censeat? Profecto si liceat ex ingenio Hominis et eruditione conjecturam et judicium facere; seculo isto *nono*, miserrimo omnium et tenebricosissimo, perdignus Scriptor erit pronunciandus. Adjiciatur insuper istius *Stylus* et ipsum loquendi genus, quod ab omni sane elegantia nusquam non abhorret; quodque locis quamplurimis plane *barbarum* esse illi fatebuntur qui eum perlegerint; indignum proculdubio aetate politiore *Justiniani*, praedicto *nono* seculo dignissimum. Neque hoc mehercule affirmo, meopte solo judicio innixus. Sed accedit suffragium Viri longe eruditissimi *D. Edvardi Bernardi:* quem memini mihi dixisse plus abhinc *decennio*, quum ex occasione de *Malela* nostro, tunc mihi prorsus ignoto, injectus esset inter confabulandum sermo, (nam ad *balbutientem* nostram Eruditionem se demittere tunc temporis non recusavit Vir summi Candoris et Humanitatis, sed, *Socratis sapientis* ad instar, cum *Puero* nonnunquam ludere gavisus est) *mirari* se si *seculum Justiniani* tanta linguae barbarie ab antiquis degenerarit.

---

[1]) De Orat. 3. Pro Imaginibus *Jo. Damasceno* qui paulo ante Concilium istud obiit ascripta, in qua citatur Noster de statua Pancadica, Vide sis quae infra dicuntur.

XXVIII. Si cuipiam placeat eundem fuisse cum nostro *Jo. Malela Jo.* illum *Antiochenum*, quem solent citare *Joannes* et *Isaacus Tzetzae*, id ulterius erit confirmationi, sive potius demonstrationi; cum affirmat (ut supra fuit notatum) *Jo. Tzetzes Joannem* illum, quem citat, *Antiochenum* post *Georgium Chronographum* scripsisse. Dixi supra, apud *Jo. Tzetzem* ibi esse intelligendum, vel *Georgium Syncellum Chronographum*, qui paulo ante finem *octavi* seculi e vivis excessit, vel saltem *Georgium Hamartolum*, qui paulo post medium seculi *noni* Chronographiam suam elucubravit. Non ignoro citari ab Anonymo quodam Graeculo Chronographo inedito, Chronographiam *Georgii Pisidis*; neque nescio floruisse *Georgium Pisidem* sub ipso Imp. Heraclio ante medium seculi *septimi:* at vero cum strictius ac accuratius rem perpendo, vix possum sane ego dubitare, quin *Georgium* alium cum *Georgio Piside* confuderit iste Anonymus: nec videtur praeterea *Jo. Tzetzes Georgium Pisidem* nominaturus simpliciter *Georgium Chronicum.* Nam solet ille cum ab aliis vulgo, tum ab ipso eodem *Tzetze* [1]) in eodem *Chiliadum* Opere, expresso cognomine, appellari *Georgius Pisides*, vel, ut verius dicam, sine ullo Praenomine, simpliciter *Pisides.* At de hisce non sumus in praesentia soliciti; nam (ut jamjam fuit indicatum) nos potius existimamus, a *Joanne* nostro *Malela* diversum fuisse *Joannem* istum *Antiochenum*, qui a Tzetze utroque laudatur.

XXIX. Atque haec sunt illa argumenta varia, quibus nos haud aegre adducti fuimus, ut credamus Autorem nostrum, non solum non vixisse sub *Justiniano*, sed illo fuisse multo sequiorem; et ad seculum potius *nonum* quam *sextum* esse referendum censeamus. Venitur jam ad ista argumenta quae illius antiquitatem videantur astruere: quorum *nodi* si solvi possunt sine *vi* et *sectione*, non aegre in nostram sententiam concessuri sunt illi qui aequa velint veritatis lance res aestimare. Argumentum *primum*, quo probari posse videatur illius Antiquitas, ex eo petendum videatur, quod res sub imperio *Justiniani* gestas fusiori longe Minerva persequatur; et in iis celebrandis, non *annum* so-

---

[1]) Vide Diatr. de Script. Gr. variis, ubi de *Jo. Antiocheno Monacho Chronographo.*

lum, sed et *mensem* et *diem* mensis valde particulatim adhibeat. Arg. secundum ex eo quis arcessierit, quod Impp. *Constantinum*, *Theodosium*, et *Leonem Seniores*, ab illorum Nominum *junioribus* Imperatoribus, per Epitheta *τοῦ μεγάλου* i. e. *Senioris*, et *τοῦ μικροῦ*, id est *junioris*, distinguere solitus sit; sed de *Justiniano* ejus Nominis *primo*, *τοῦ μεγάλου* Epitheton non unquam usurpat: quod eum scripsisse ante *Justinianum juniorem*, qui imperium est auspicatus anno aerae Dominicae 685°, videatur ostendere. Ad haec adjicias, quod (ut semel iterumque jamjam fuit observatum) ex eo nominatim citetur Fragmentum apud Librum *pro Imaginibus* tertium *Jo. Damasceno* tributum; nam vita sua defunctus est *Jo. Damascenus* circa annum D. DCCL. unde astrueretur *Autorem* nostrum, si non scripsisse ante finem seculi *sexti*, ante finem tamen *sequentis* in vivis extitisse. Argumentum *quartum* ex eo conficiatur, quod in locis plerisque verbatim ei cum *Chronico Paschali* sive *Alexandrino* (ut vulgo solet appellari) conveniat, adeo ut ex eo *Chronici* Compilator videatur exscripsisse, demonstrantibus variis indiciis non Nostrum vice versa ex *Chronico* ista hausisse. Sic sane Autorem *Paschalis* ex *Jo. Malela* scripsisse ea, in quibus conveniunt, decreverunt hactenus omnes eruditi, suffragante etiam celeberrimo *Dufresnio* in Notis ad *Paschale*, ubi *Malelae* Narrationem de morte *Juliani Apostatae*, quam legerat excerptam e nostro Codice, cum *Paschalis* Narratione confert. Vulgo autem a Viris eruditis creditur, compilatum sive continuatum fuisse *Paschale* sub imperio *Heraclii*, ante annum D. 630. quod ostenderet *Nostrum* ante annos post mortem Justiniani 40. scripsisse, nempe ante exitum seculi *sexti* vel in ipso *septimi* initio, ad quod refertur a clariss. *Cavaeo*. Non rem ingratam erudito Lectori, nec a nostro instituto alienam, me existimo facturum, si Indicem istarum Narrationum, in quibus, vel totis vel saltem partim, inter *Nostrum* et *Chronicon* praedictum sit ad verbum convenientia, hic subtexam.

XXX. Occurrunt apud nostrum Chronographum quae habentur apud *Chronicon Paschale* juxta editionem in Folio *Dufresnianam*

Pag. 38. de Danae et Perseo [1]) a vocibus, ὁ Πῆκος ὁ καὶ Ζεὺς, ad p. 41. voces Βαβυλωνίων χώρας;

P. 41. de Inacho [2]), Jo, Tauro, Phoenice, Agenore, Hercule Tyrio etc. a vocibus, ἐν δὲ τοῖς, ad p. 44. voces, ὁ σοφώτατος ἐξέθετο;

P. 45. de Sole [3]) Vulcani F. Sesostre, et Hermete Trism. a vocibus Μετὰ δὲ τελευτὴν Ἡφαίστου, ad p. 48. voces ἐβασίλευσαν Αἰγυπτίων οἱ λοιποί; [sic cuncta fere a p. 38. ad p. 48. cum *Malelianis* eadem sunt, sed non eodem ordine descripta. Neque dubium videtur quin ista universa de Pici sepulchro, Fauno, et Vulcano, quae habentur p. 44. et 45. [4]) apud Malelam etiam legerentur: id docet initium Malelae mutilatum, quod recte ex Chronico Paschali a *Chilmeado* suppletum est. Dicendum videtur idem de omnibus istis quae habentur de Semo, Saturno, Pico, Zoroastre, Nino etc. p. 36, 37, 38. post voces Περὶ Ἀστρονομίας. Quae ad eundem *Malelae secundum* Librum videntur omnino pertinuisse.]

P. 109. ad 114. de urbe Roma [5]), Romulo et Remo, Ludisque Circensibus;

P. 117. de Chlamydibus Romanorum [6]);

P. 191. 192. de Pharo turri [7]), Mole extructa inter insulam *Pharum* et urbem Alexandriam, Antonio contra Cleopatram misso, Sosibio Antiocheno, et Caesaris Augusti Titulis;

P. 246, 247. de Tito Vespasiano [8]) Hierosolymam urbem devastante;

P. 250, 251. de Apollonio Tyaneo [9]), et Asclepio ab Imp. Domitiano perempto, deque Domitiani interitu;

---

1) Edit. Rader. p. 90. ad 96. Mal. p. 39. ad 45.
2) Edit. Rad. p. 46. ad 102. Mal. p. 30. ad 39.
3) Edit. Rad. p. 106. ad 110. Mal. 25. ad 30.
4) Edit. Rad. p. 102. 104.
5) Edit. Rad. p. 258. ad 268. Mal. p. 216. ad 229.
6) Edit. Rad. p. 274. Mal. p. 38, 39.
7) Edit. Rad. p. 456, 458. Mal. p. 280, 281. 290, 291.
8) Edit. Rad. p. 582. 4. Mal. p. 336. 7.
9) Edit. Rad. p. 590. 592. 4. Mal. p. 344. 5. 6.

P. 262. de Marci [1]) Imp. Edicto de Liberis intestatis, et ingratis;

P. 263. de Artabano Antiocheno [2]);

P. 265. de Byzantio [3]) condito, et balneo publico Zeuxippo nominato;

P. 275, 276. de S. Gelasino Martyre [4]);

P. 284, 285. de Constantini M. Operibus [5]) in urbe Constantinopoli, de illo primo omnium Impp. insignito Diademate pretiosis ex lapillis facto, de urbis Natali et *Fortuna*, deque Constantinopoli avulsa ab Europae provincia;

P. 297. ad 303. de Martyrio [6]) S. Domitii, Juliani Imp. interitu, ejus morte S. Basilio per somnum revelata, et imperio Joviano tradito, de Legatione ad hunc Persarum Regis, Pace per Arintheum facta, urbe Nisibi Persis dedita, vicoque Nisibeno condito, de Valentiniano in Olymbriam relegato, posteaque Imperatore facto, deque publico contra Salustium Edicto, de Magnatibus injuriarum reis, Rhodano flammis tradito, Imperatrice proscripta, et Valentiniani obitu;

P. 310. ad 313. de Theodosii Imp. [7]) cum Eudocia nuptiis, hujus Fratribus ad honorem promotis, et dignitatibus Paulino concessis;

P. 316. ad 319. de Paulino interfecto [8]), et Eudociae in urbibus Antiochiae Hierosolymaeque gestis, de Attila Hunnorum Rege, Cyro Patricio, terraemotu Constantinopoli, et morte Imp. Theodosii;

P. 321. ad 335. [9]) de morte S. Symeonis Stylitae [10]), Iso-

---

1) Mal. p. 369.
2) Edit. Rad. p. 614. Mal. p. 381.
3) Edit. Rad. p. 620. Mal. p. 384. 5.
4) Edit. Rad. p. 642. Mal. p.
5) Edit. Rad. 262. 4. 6. Mal. parte 2. p. 5. ad 9.
6) Edit. Rad. p. 690. 692. 694. 698. 700. 702. Mal. p. 16. 22. 24. etc. 29. 31. etc.
7) Edit. Rad. p. 720. 2. 4. 6. Mal. p. 52. etc.
8) Edit. Rad. p. 732. ad 738. Mal. p. 56. etc. ad 72.
9) Edit. Rad. p. 742. ad 772.
10) Mal. p. 75.

casio Philosopho [1]), Diebus Dominicis pro sacris haberi jussis [2]), Aspare et Ardaburio [3]) neci traditis, Arrianisque a Leone [4]) Imp. persecutionem passis, de imbre [5]) Cineris [6]), incendio [7]) Constantinopoli, Zenone in imperii [8]) consortium a Leone [9]) Juniore assumpto, Leonis obitu, Verina Zenonis Socru [10]), deque Basilisco et Marco [11]) Imperatoribus, de Zenonis et Basilisci [12]) bello, Armato, Samaritanis [13]) et Faemina Romana [14]) Juvenalia, et Theodorici morte, de Comite [15]) Mauriano, Pelagio, et tumultu Factionis [16]) Prasinorum, de urbe Doras [17]), Areobindo [18]), Anastasii [19]) Imp. Visione, et Justino ad imperium [20]) evecto, de Amantio [21]) et Andrea e medio sublatis, Apione etc. [22]) ab exilio revocatis, et de Cometa [23]), de Rege Lazorum [24]), Coadis Persarum [25]) Regis ad Justinum Imp. legatione, et Hunnorum Rege [26]) Zilgui sive Zilgibi, de Justiniano [27]) denique in imperii consortium assumpto.

Sic omnes fere historiae et *Narratiunculae*, quae in paginis circiter 80. apud *Paschale*, continentur, in hacce *Chronographia* nostra vel prorsus verbatim, vel pene, reperiuntur.

XXXI. Argumenta haecce, quamvis leviter illa expendenti non exigua probabilitatis specie muniri omnia, et Demonstrationis vigorem obtinere aliqua videantur, ea tamen si propius inspiciamus, et ad examen revocata momento suo ponderemus, non tantum habere valoris videbuntur, ut illis compellamur in receptam opinionem pedibus concedere. Quod enim ad *primum* spectat; quid mirum si vita *Justiniani* resque gestae sub ejus imperio, multo fusius, quam aliorum, memoriae demandentur, cum tantam scribendi materiam praebuerint, et per annos ferme 39. is vitam suam protraxerit, Imperator longaevus et percelebris? et quid mirandum si non solum *annos*, sed et *menses* et *dies*, gestorum plerisque adhibeat? Id scil. fecit, non quia tunc temporis vixit, et illis interfuit, sed quia sic fecerant sui Autores; quemadmodum etiam in illis, quae praeeunt, Imperatorum Vitis

---

1) Mal. p. 77. 2) 78. 3) ib. 4) 79. 5) ib. 6) ib. 7) ib. 8) p. 84. 9) 85. 10) 87. 11) 88. 12) ib. 13) 93. 14) 95. 15) 103. 16) 108. 17) 115. 18) 126. 19) 127. 20) 130. 21) 131. 22) 132. 23) ib. 24) 134. 25) 136. 26) 137. 27) 147. 151.

non raro facit. Quod ad *secundum* attinet: ut *Justinianum* a se celebratum nusquam vocat *τὸν μέγαν* sive *seniorem*, sic neque *Justinum* illius Decessorem eo titulo usquam donavit, quamvis certum sit eum non ante imperium *Justini Junioris* suum opus elucubrasse: ut itaque non valet argumentum hoc de *Justino Juniore*, sic neque repugnat quin Opus suum conscriberet post imperium *Justiniani junioris*.

XXXII. Ad *tertium* respondemus, quod si concedatur Librum *tertium pro Imaginibus*, qui *Jo. Damasceni* nomine praemunitur, revera ab eo fuisse contextum, de illius tamen argumenti valore non immerito possit dubitari. Etenim quis adeo in operibus antiquorum hospes, ut non cognoscat quam solent eorum Libri a Lectoribus interpolari? Quis nescit in more cum Lectorum tum Librariorum fuisse, cum in Libris testimonia aliorum congesta reperirent, de suo, si quid occurrerit, adjicere et inserere? Nonne docent hoc Scripta priscorum infinita, et ista praesertim in quibus coacervantur, ut in Libro praedicto *de Imaginibus tertio*, absque ulla orationis connexione, Antiquiorum fragmenta? Exemplo sint hujus rei *Anastasii Sinaitae Theologicae Quaestiones*, de quibus modo diximus; et (ut alia mittam) quae tractant de eadem materia, de *Imaginum* sc. veneratione, *Concilii Nicaeni secundi Acta*: in quorum *Actione* 4. ubi Scriptorum variorum pro *Imaginibus* congeruntur loca, in aliquibus Exemplaribus habentur Testimonia varia praeter ea quae revera in Synodo ista recitata sunt. Sic in Codice antiquo Bibliothecae *Vaticanae* (uti monitum Nota [1]) marginali ad Concilii *Acta*) occurrunt Patrum pleraeque *sententiae*, quae neque reperiuntur in ullo alio Codice, neque ordini Interlocutionum respondent. Sic quoque in Synodi istius Editione Graeca reperitur *narratio* ex *Vita S. Jo. Jejunatoris*, Patr. CP. quam neque agnoscunt Exemplaria Graeca alia, neque *Vetus Editio Latina* [2]). Dixi, *si concedatur Librum tertium pro Imaginibus qui Jo. Damasceni nomine praemunitur revera ab illo fuisse contextum:* quia (ut liceat mihi quod res est dicere) non desunt quae mihi persuadeant,

---

[1]) to. 7. p. 272.

[2]) p. 767.

Tractatum istum, *Jo. Damasceni* nomine falso denotari; ut alii sunt varii de eodem Argumento Tractatus ei falso ascripti; nempe Graeculis sequioribus illi tribuentibus quicquid fere habuerunt pro doctrina *Iconolatriae* ab Autoribus anonymis conscriptum, propter Nomen magnum quod *Imaginum* Defensione is sibi comparat. De Tractatibus istis Variis, et quid nobis suppetat argumenti peculiaris contra Librum praedictum, videatur in nostra *Diatriba de Script. Graecis variis.*

XXXIII. Quod ad *ultimum* Argumentum de *Chronico Alexandrino*, cujus Autor vulgo censetur sub Heraclio Imp. vixisse, et eorum quae tradit pleraque ex nostro Autore deprompsisse; id quoque admittit Responsum duplex. Nam primo, si demus, (quod aliqui tamen magni nominis Viri addubitant) ab Autore sub Heraclio florente ad finem fuisse perductos *Paschalis* Numeros, quis tamen praestabit a Chronographo ipso, et non ab illius Interpolatoribus, fuisse inserta ista quae in *Nostro* etiam reperiuntur? Quis non persentit infinitis pene interpolationibus *Paschale* illud *Chronicon* esse refertum? Nonne alte hoc *clamant* illius *Tautologiae?* Nonne *dicunt* clarissime *Contradictiones?* Si Editionem celeberrimi *Dufresnii* inspicias, docebit ea, apud Codicem *Holstenianum* permulta deesse loca quae in edito apparent, et inter ista, desiderari eorum multa quae *Chronico Paschali* edito cum Nostro Autore conveniunt. Sic omnia ista absunt a Codice *Holsteniano* quae comprehenduntur inter pag. 25. a vocibus *Επεὶ οὖν τούτων ἐμνημονεύσαμεν*, usque ad pag. 48. ad voces *Αἰγυπτίων οἱ λοιποί·* in quibus sunt omnia illa, quibus convenit nostro Autori cum vulgato *Paschalis* Exemplari, de rebus Graecorum et Aegyptiorum fabulosis. Sic et deest pars magna illius loci qui agit de Urbe Roma, Romulo, et Remo, Ludisque Circensibus, pars sc. tota intermedia quae tractat de Pisensium Rege Oenomao, Ludisque ab eo et Romulo institutis, a vocibus, *καὶ ὑπὸ τῶν τεσσάρων στοιχείων* pag. 110. D. usque ad illas, *καὶ μεγάλην ἔχθραν εἶχον πρὸς ἀλλήλους τὰ μέρη.* pag. 112. D. quae in nostro Chronographo leguntur a pag. 218. lin. 28. ad pag. 223. lin. 20. Deest quoque in Codice *Holsteniano* pars major illius loci qui est de Hierosolymorum per Titum expugnatione, quoque *Nostrum* inter et *Paschale* convenit; scil. omnia illa quae habentur a vocibus, *Πάσας δὲ ἐπαρχίας*, ad *ἕως τῆς νῦν*

Ἵσταται· apud Nostrum p. 337. lin. 7. ad pag. seq. lin 11. Neque solum Exemplar *Paschalis* evulgatum fragmentis multis *adtitiis* abundat, sed et ipsum Exemplar *Holstenianum* in aliis locis *insititia* sua habet. Ut omittam ea quae non sunt hujus loci: quod caetera ista cuncta de *Romulo* et *Roma* in loco praedicto, quae in Codice etiam Holsteniano leguntur quaeque Noster quoque Autor agnoscit, *Paschali* fuerunt inserta, hinc satis probabile argumentum ducitur, quod dicatur in isto loco, a *Romulo* et *Remo* aedificatum fuisse Romae *Capitolium*, cum tamen in alio paulo post loco referatur prorsus contrarium, nempe *Numam Pompilium anno regni sui quarto Capitolium a fundamentis extruxisse.* Νουμμᾶς Πομπήλιος τετάρτῳ ἔτει τῆς αὐτοῦ βασιλείας ἐν Ῥώμῃ κτίζει τὸ Καπετώλιον ἐκ θεμελίων. Sic apparet *tres* istas *Periochas* quae habentur apud *Paschale* cum Nostro concinentes, de *Cleopatra*, turri *Pharo*, *Sosibio Antiocheno*, et *Titulis* illis quibus *Caesar Augustus* gavisus est, usque ad vocem, Αὐτοκράτωρ, ab Interpolatore aliquo fuisse infarctas. Hoc inde colligitur, quod neque cohaerent inter se prout ibi leguntur, neque cum *Periocha* sequente. In earum enim *prima* refertur contra *Cleopatram* et *Aegyptios* a Romanis missum fuisse cum exercitu *Antonium*; et in *secunda* mox subjungitur *Sosibium* quendam, Antiochenum Senatorem, *Augustum Caesarem* Romam redeuntem fuisse comitatum: Romam unde redeuntem? nempe ab *Aegypti* debellatione, ut ex *Nostro* Scriptore fit manifestum. At de ejus contra Aegyptios expeditione fit antea nihil mentionis. Sic in *tertia* periocha recensentur Tituli *Augusti Caesaris tanquam jam solius* sine ullo Collega imperium administrantis; et tamen in Paragraphe *sequente* fit mentio Illius in *Aegyptios* expeditionis eorumque expugnationis; a quo tempore supputata est ejus *Monarchia*, ut et ibidem agnoscitur. Αὔγουστος ἐλθὼν εἰς Αἴγυπτον etc. *Augustus in Aegyptum veniens, regionem illam capit; extincto Ptolemaeorum regno, quod annis duraverat* 296. Novi maximum *Jos. Scaligerum* pro *Antonii* Nomine, in loco notato, ubi dicitur eum contra *Cleop.* et *Aegyptios* missum, rescripsisse *Augustum*, adeoque pro *Antonio Augustum* substitui in nova *Dufresnii* Latina versione. Verum temere id factum a Viris eruditis. Quamvis enim *Antonius* contra *Cleopatram* a Romanis nunquam missus est, ita legerat tamen apud suum Auto-

rem *Paschalis* Interpolator. Hoc ex *Nostro* luculentissime apparet, in eo quippe non solum idem Nomen *Antonii* habetur, sed et additur, cum in *Aegyptum descendentem*, et *Alexandriam obsidione cingentem, a Cleopatra, ipsi antea nota cum Julium Caesarem in Aegyptum esset comitatus, adulatoriis literis sollicitatum fuisse, et captum illius amore cum ea matrimonium iniisse, et suis Romanis bellum intulisse.*

XXXIV. Ex hisce liquet nullo pacto concludi, loca *ulla* ex illis in quibus conveniunt *Noster* et *Paschale*, a primo *Paschalis* Autore fuisse exarata. Nec omnino videtur ambigendum, quin in illa etiam parte quam addidit Continuator, quae ab anno *Constantii* XVIII. incipit, sint pleraeque historiae et Narrationes insertae. Ne addam et esse suspicandum, illa ipsa loca ubi *Heraclius* Imp. *Imperator noster* nuncupatur, non alia fuisse quam Scriptoris alicujus, qui sub illo Imperatore floruerit, verba in *Chronicon* illud ab *Interpolatore* translata. Hoc solum videtur a quovis pro certo concludendum, ante annos plus minus DCC. in Chronico isto fuisse descripta quae in *eo* simul et *Nostro* leguntur. Hoc quidem ex eo colligitur, quod reperiantur ea prout in impressis jam exhibentur, in alio *Paschalis* Exemplari pervetusto Bibliothecae *Vaticanae*, quod ab annis DCC. Viris eruditissimis *Jo. Mabillonio* et *Michaeli Germano*, Benedictinis Gallis, videbatur scriptum, uti docet *Dufresnius* in *Praefatione,* qui eos, ut Codicem illum inspicerent, dum *Romae* commorarentur, rogaverat. De *Chronico* hocce *Paschali* sive *Alexandrino*, de illius aetate, Autore, et Continuatore, et quaenam existant in eo supposititia, occasionem nos habuimus ex professo disserendi in alio Opere nondum edito, *De Scriptoribus Rerum Aegyptiarum*, in Libro sc. illius *tertio*, in quo speciatim tractamus de Scriptoribus rerum *Alexandrinarum* sive *Ptolemaicarum,* ut agitur in libro *primo* de Scriptoribus rerum *Historicarum* illius Gentis vetustiorum, in *secundo* de illis qui res illorum *Theologicas* sive *Philosophicas*, *Visendas*, *Naturales*, et *Artificiales,* Scriptis suis ex professo celebrarunt, in *quarto* de Scriptoribus rerum illius Gentis ad *Judaeos*, *Christianos* et *Muhammedanos* attinentium. In Libro hoc *quarto* ejusdem Operis (ut obiter hoc liceat monere, ne forsan minus prudentibus *silentium* nostrum pro *argumento* cedat) ad examen revocavimus ea, quae adversus

Dissertationem nostram *contra Historiam Aristeae de* LXX. *Interpretibus*, Responsionis loco reposuit vir clarissimus et summus *Is. Vossius*, *ὁ μακαρίτης*· quamque *nihil* is respondit, ostendimus.

XXXV. Respondemus secundo, neque satis constare rem plusquam perfunctorie intuenti, Autori nostro accepta esse referenda ista, quae in eo simul et Chronico *Paschali* comparent. Cui enim non liquet, *Autorem* nostrum ex Scriptoribus aliis verbatim exscribere solitum? Hoc ex illis clarissime elucescit quae inepte *tautologus* repetit: hoc apparet ex aliis istis quae supra protulimus, ubi ejus errores de rebus sub *Justiniano* gestis perstrinximus. Neque solum de rebus sub *Justiniano* transactis *tautologum* agit, sed et aliis in locis ejusdem oscitantiae manifestus est. In Libro 13. de Constantini M. in urbe CP. Operibus sermonem habens, de *Hippodromi* extructione bis commemorat. Sic et scribit bis in libro 9. de Aegypto Romanorum ditioni ab Augusto Caesare subjugata. Ait eum in praelio navali juxta Epirum Antonium interfecisse, et Reginam Aegypti Cleopatram in vincula conjecisse; solventem inde et in Aegyptum pergentem, regionem illam *in potestatem suam*[1]) *redegisse, et victoriam triumpho celebrasse:* tum eum subjungit *Europam totam praetervectum, Byzantium venisse*, Galatiam, Lydiam, Pamphyliam, Phrygiam Pacatianam, et Lycaoniam Romanorum imperio subjecisse: inde illum in Syriam profectum, *Antiochiam adiisse de Victoria sua adversus Antonium et Cleopatram ibidem triumphaturum:* Laodiceam hinc contendisse, et *ibidem* quoque *de Victoria sua triumphum egisse:* deinde post pauca haec sequuntur: *A Palaestina in Aegyptum progressus, eam subjugavit, cumque in Romanam servitutem subegisset, Alexandriam ingressus, de Victoria sua triumphavit. Civitati autem huic primum praefectum ex suis dedit, nomine Cornelium Gallum, quem et Augustalis dignitate, nominis sui insigni, cohonestavit.*

XXXVI. Apparet idem, vel ipso sole clarius, ex eo quod solet Scriptores Latinos, *Florum*, *Livium*, *Lucanum*, *Plinium*, *Servium*, *Salustium*, *Suetonium Tranquillum*, et *Virgilium*,

---

[1]) p. 285, 286, 287.

in testimonium adducere, cum Opera tamen illorum eum oculis suis nunquam conspexisse, et ne quidem *linguam* illorum intellexisse, sit certissimum. Quod bonos illos et graves Romanorum Scriptores non legisset, apertissime convincunt supina ejus Romanarum rerum ignorantia, et errores plusquam *aniles*. Ut *stabuli* ejus multa alia *stercora* relinquamus intacta, ne Lectorem offendant: quam suave est istud quod de *Cicerone* et Salustio ipso, quem alibi citat, memoriae tradit, fuisse illos *Romanos Poetas! Hisce temporibus floruerunt Cicero et Salustius, sapientissimi Romanorum Poetae.* Quam lepidum est illud quod habet de Julio Caesare, eum *Magnum Pompeium in Aegypto comprehendisse et interfecisse!* et iterum illud quod de duratione illius imperii ineptit; imperium Romanum illum tenuisse per *annos* XVIII! Quam illud ridiculum, quod habet de *M. Antonio*, eum missum fuisse a Senatu Romano contra Cleopatram Aegypti Reginam, et in Aegyptum descendentem, *Alexandriam* urbem obsidione cinxisse! Quam absurdum, quod habet de *Lucullo*, eum missum fuisse adversus *Tigranem* ab *Augusto Caesare!* Quam denique sapit Lectorem praedictorum Scriptorum Romanorum, quod scribit de *Claudio Caesare*, eum *Urbem Brettaniam, non procul ab Oceano condidisse!* Sic in *urbem* (si Superis placet) nostro *Graeculo* abiit magna nostra *Britannia*, apud omnes Scriptores *Romanos* Insularum celebratissima; ignorantia Hominibus *Orientalibus*, et illis quibus penitus ignoti sunt *Historici Latini*, propria et peculiari. Ita sane *Rabbi Abrahamus Zacuth, Salmanticensis*, in libro *Juchasin*, sive *Genealogiarum*, de *Angliae extructione* mentionem facit. Eum adducit *Rabbi Ganzius* in *Germinis Davidis*, sive *Chronologiae*, parte secunda ad annum Millenarii tertii 830. *Et scripsit Juchasin pag.* 136. *hoc tempore extructam esse Ausoniam, Paduam, et Angliam.* Ita *Urbem* [1])

---

[1]) Epigraphe literarum Hebraice conscriptarum, in hanc sententiam se habuit interprete doctiss. Edv. Bernardo: *Recte perveniat σὺν Θεῷ hoc scriptum in Angliam urbem et ad synagogam filiorum Israel, Samaritarum* (sic Anglos esse existimarunt) *quos conservet Dominus.* Et Arabice alia Epigraphe. *Tradatur domino Roberto Huntingtono, Europaeo, cum cura, qui tradendum curet Synagogae Filiorum Israel, Samaritarum, qui habitant in urbe England in Europae regione.*

England appellant *Samaritani Sichemitae* in Literis quas nuper miserunt ad *Populum Anglicanum*, per Virum dignissimum *Rob. Huntingtonum*, Collegii *Dubliniensis* in Hybernia Praesidem hodiernum. Quod praeterea ne linguae quidem *Latinae* scientia ulla polluerit *Chronographus* noster, ut e Graecis fuerunt perpauci qui *Latinae* linguae peritia sese instruxerunt, ex duobus vel tribus locis dilucide conficitur. In uno ait vocem Latinam, *Consilia*, significare *diem largitionis: Κονσίλια, ἅπερ ἑρμηνεύεται, παροχῆς ἡμέρα.* Quam egregie et docte! In alio ubi verba facit de 4 Circi diversis Factionibus a Romulo (ut dicit sed falso) introductis, et diversis coloribus distinctis, nempe *Prasina*, *Veneta*, *Russea* et *Alba*; ait *Prasinam* (i. e. Viridem) a Romulo sic vocatam fuisse quasi *permanentem*; *Prasinum* enim, inquit, significat *permanens*, a verbo *praesenteuo* deductum, quod significat *παραμένειν permanere.* Praeclare (Jupiter) ac perite! In eadem de *Romulo* narratione dicens eum cum *Remo* a *Lupa* nutritum vulgo perhiberi, addit fabulam istam exinde exortam, quod a muliere quadam agresti reperti fuerint et enutriti: *In ea enim regione*, inquit, *usque adhuc etiam rurestres illas ovium custodes*, lupas *vocitant*, *ut quae inter* lupos *vitam suam transigunt.* At quis, quaeso, hominum unquam audivit, vocem *Lupam* apud Latinos eo sensu usurpari? Et quis non persentit id a nescio quo Nugatore fuisse acceptum? Audiatur *Titus Livius*, quem noster Nugarum Consarcinator tanquam lectum a se in illa de *Romulo* Narratione, alibique locorum, adducit. *Sunt qui Laurentiam vulgato corpore* (*Lupam*[1]) *inter Pastores vocatam putent: inde locum fabulae ac miraculo datum.*

---

[1]) Hinc liquet non *mulieres rurestres*, sed *meretrices* appellatas fuisse *Lupas.* Sic sane apud *Plautum* vox ista pro *meretrice* reperitur usurpata, et inde *lupanar* et *lupanarium* pro *prostibulo.* ἡ δημοσιευούσῃ ποτὲ τὴν τοῦ σώματος ὥραν, ait *D. Halicarnassensis*, οἱ περὶ τὸ Παλάντιον διατρίβοντες ἐπίκλησιν ἔθεντο Λούπαν. Εστὶ δὲ τοῦτο Ελληνικόν τε καὶ ἀρχαῖον ἐπὶ ταῖς μισθαρνούσαις τὰ Ἀφροδίσια τιθέμενον, αἳ νῦν εὐπρεπεστέρᾳ κλήσει ἑταῖραι προσαγορεύονται. *Cui* (Laurentiae) *ob vulgatum quondam corpus Palatini montis incolae cognomen Lupae indiderunt. Ea Graecis prisca est appellatio venalem voluptatem Veneream prostituentium; quas nunc speciosiore vocabulo* ἑταίρας (quasi amicas et sodales) *vocare solent.*

XXXVII. Ut ex hisce apparet Autorem nostrum ex Scriptoribus aliis verbatim exscribere solere, adeoque non esse necessarium ut illa quae habentur in *Chronico Pas.* cum illius verbis consonantia, ex illo existimentur sumpta; sic alia sunt quaedam peculiaria argumenta quae illa speciatim non fuisse ex eo descripta confirmant. Hoc in primis notandum, in aliquibus illorum locorum, quae cum in *Nostro* tum in *Chronico Paschali* habentur, advocari Scriptores *Latinos*; quos ex dictis conspicuum redditur eum ipsum nunquam legisse. Sic in Narratione de *Romulo* et *Roma* praedicta citantur *Virgilius*, *Plinius*, *Livius*, itemque *Licinius Romanorum Chronographus:* pro quorum secundo et tertio apud *Chronicon Pasch.* ex corruptione leguntur *Apollonius* et *Silvius*. In loco qui agit de *Chlamydibus Romanorum* citatur (*Suetonius*) *Tranquillus*, qui et loco eodem apud *Chronicon Pasch.* adducitur, idque addito nomine *Suetonio*, quod a Nostro non agnoscitur. Observandum secundo, quod in multis eorum locorum quae in *Nostro* simul et *Paschali* occurrunt, quamvis partim ad verbum conveniant, habentur tamen apud *Paschale* nonnulla quae nulla vel vi vel arte ex *Nostro* potuerint elici. In aliquibus Narrationibus, ut in illis de *Valentiniani* ad Imperium elevatione, de *pluvia Cinerum* sub *Leone*, deque morte *Justini*, quo *mense* quo *die* contigerint apud *Paschale* memoriae consignatur, cum tamen de *tempore* apud *Nostrum* mentio nulla. Quin et sunt quae [1]) conjiciuntur apud *Paschale* ad certos annos

---

S. Hieronymus in Chronico Eusebiano; *Quae* (Laurentia) *propter pulchritudinem et rapacitatem corporis quaestuosi* Lupa *a Vicinis appellabatur. Unde ad nostram memoriam meretricum cellulae* Lupanaria *dicuntur.*

[1]) Quae habet *Noster* de *Hierosolymorum* per *Titum* expugnatione, ea conferuntur apud *Paschale* ad annum Assumptionis Dominicae XXXIX. et *Vespasiani solius Consulatum:* Τριακοστῷ ἐννάτῳ ἔτει etc. cum tamen in *Nostro* expresse perhibeatur contigisse id gestum anno post Christum assumptum XXXVIII. *Commodo et Rufo* Coss. qui quidem *Consulatum* gerebant, autore *Cassiodoro*, post captam Hierosolymam *triennio.* De illis *Paschale* omnino silet. Cujus Narrationis praeterea pars magna in *Codice Holsteniano* (uti ante ostensum est) desideratur. Ad eundem annum in *Paschali* refertur cum *Cyri Patricii* dedecus, tum *terraemotus*, qui imperante *Theodosio* juniore con-

et certos Consulatus, quas ad alios annos et alios Consulatus fuisse referendas ex *Nostro* quis facile collegisset. Sic exempli gratia, quae habet *Noster* de urbis Constantinopolis extructione, ea conjiciuntur apud *Paschale* ad *Januarii et Justi Consulatum*, quae tamen a Nostro disertim referuntur ad Consulatum *Gallicani et Symmachi*. His adde, quod ista Narratio quae habetur de *Cyro Patricio*, quamvis aliis in partibus prorsus eadem verba exhibeat, a *Maleliana* tamen in aliquibus locis longiuscule recedit. Sic plura, apud *Paschale* quam in *Nostro* leguntur de isto *Terraemotu* Constantinopolitano, qui sub imperio Theodosii Junioris accidebat, et in ista similiter Narratione quae habetur de Oppido *Daras*. De hac praeterea Narratione animadvertere licet, hoc modo incipere periocham: *Ὅτι ὁ βασιλεὺς Ἀναστάσιος* etc. ubi ista particula, ὅτι, (ut et adnotat *Dufresnius*) liquidissimó videtur demonstrare, descriptam fuisse Periocham ex *Historiarum Collectione* aliqua, quae loca ex *Historiographis* excerpta continebat: qualis est *Collectio Constantini Porphyrog.* Imp. *de Virtutibus et Vitiis*, et altera illa ejusdem *de Legationibus*; qualia sunt etiam Collectanea *Photiana* ex *Historia Eccles. Philostorgii*, aliisque Antiquiorum Operibus apud ejus *Bibliothecam*; ut et illa *Nicephori Callisti* quae habentur MS^{ta} inter Codices *Oxon*. aliaque complura: in quibus, praefixam particulam, ὅτι, fere singulae habent *periochae*. Haec abunde sufficiant Narrationum Exempla. Quae alia occurrunt [1]) plura supersedeo hic descri-

---

tigit, Constantinopolitanus, tum etiam Narratio alia de *Theodosii* Imp. morte, quae annis *diversis* contigisse non obscure subindicat *Noster*. Narratio de *Zenone* Imp. ex Isauria Constantinopolim redeunte in *Paschali* conjicitur ad Consulatum *Illi: Τούτῳ τῷ ἔτει* etc. quod tamen a *Nostro* expresse dicitur contigisse *Theuderico* (sive *Theodericho*) Consulatum gerente, cujus Consulatus juxta ipsum *Paschale* in *sextum* post annum incurrit. Sic Narratio ista quae habetur apud utrumque, de *Tzathio Lazorum* Rege, refertur in *Paschali* ad Consulatum *Symmachi* et *Boethii ἐν τούτῳ τῷ χρόνῳ* etc. cum tamen in *Nostro* statim ante mentio habeatur Consulatus *Vitaliani*, qui cum anno ante *secundo* apud ipsum *Paschale* connectitur.

[1]) Quae leguntur ad imperium Severi apud *Chronicon Paschale* de urbe *Byzantio*, *Barbysio*, *Phedalia*, et *Fortuna* Urbis *Ceroe*, quamvis maximam partem habeantur apud *Nostrum* eadem, desideratur tamen

bere, ne Lectori judicii limatioris fastidio sim. Ex hujusmodi sane *Mustaceis Laureolam* non quaero.

XXXVIII. Sic ex dictis (nisi maxime fallor) apertissime colligitur de aetate *Chronographi* nostri nihil astrui posse ex eo quod reperiantur apud *Chronicon Paschale* cum illius Narrationibus ad verbum consonantia. Ne ab aliquo praeterea trahatur in argumentum, quod de rebus quae vetustiores videantur, tanquam usque ad suam memoriam perdurantibus loquatur; hic monitum velim Lectorem, non illius ipsius, sed *Autorum*, quos ille secutus est, esse omnia ista, ἕως ἄρτι, et ἕως τῆς νῦν, et similia, quae toties repetita occurrunt. Hoc ex illis quae jamjam disseruimus nemo est qui non facile collegerit, et idem ex plerisque ipsorum locorum elicias. Sic hujusmodi farinae Scriptoribus aliis nihil magis usitatum et solenne, quam ejusmodi judicii mali indiciis Scripta sua deturpare, risuique et nauseae Lectorum cordatorum exponere. Hoc viris eruditis sat notum (opinor) ac exploratum; sed non solum scribo Eruditis: sunt itaque quaedam afferenda Exempla. Apud *Dorotheum* supposititium in *synopsi de Vita morteque Prophetarum*, de *Jeremia* in Aegypto sepulto, et ab Aegyptiis in magna veneratione habito quia eos per preces a Crocodilorum infestatione liberasset, verbis factis, subjungitur: *unde quotquot Deo sunt fideles*, usque hodie *illo in loco preces fundunt* etc. Quae verba ipsissima reperiuntur apud *Chronicon Pasch.* ad Olymp. LXX. ubi totus fere *Dorothei* Libellus exscribitur, non tamen tanquam illius, sed nomine ejus suppresso; apud Libellum etiam *de Vitis prophetarum*, qui *S. Epiphanii* Nomen praefert; necnon apud alium *Anonymum* MS. *de* XVI. *Prophetis* in Bibliotheca Regia Parisina, et *Symeonem Lo-*

---

apud illum eorum pars prior satis prolixa. Habet quidem *Noster* in alio loco, de *Barbysio*, *Phedalia*, *Byza*, et Fortuna urbis *Ceroe* nonnulla, nimirum in regno *Constantini M.* caeterum ea quae in *Paschali* describuntur, non fuisse ex istis desumpta, perspicue illi constabit, qui illa inter se contulerit: sunt enim haec et in verbis dissimilia et in rebus copiosiora. Adde porro narrationem quae habetur de *Diogeniano*, et *Philoxeno*, una cum Apione a Justino Imp. ab exilio revocatis; in qua apud *Paschale* appellantur illi *Ex-Magistri*: cum tamen a *Malela Senatores* solum nuncupentur.

gothetam in Chronico MS. quorum verba in medium proferuntur a clariss. *Dufresnio* in *Notis ad Chronicon Pasch. Dorotheus* idem in loco eodem Ἡμεῖς δὲ (inquit) ἠκούσαμεν etc. *Nos vero ex Antigoni et Ptolemaei posteris, Viris aetate gravibus, accepimus, Alexandrum Macedonem* etc. Quae et ipsissima reperiuntur, quasi singuli ipsi ista *audivissent*, apud *Chronicon Paschale*, Autorem citati Libelli MS. de XVI. *Prophetis*, et eundem *Symeonem Logothetam.* Apud eundem *Logothetam*, *Chronicon Pasch.* et *Pseudo-Epiphanium* inveniuntur et ista *Pseudo-Dorothei*, de Aegyptiis in eodem capite: *Quapropter* ad hunc usque diem *ut Deam colunt Virginem puerperam*, *et infantem in praesepi adorant*: ut et alia loca plura consimilia. Neque multum quidem videtur dubitandum quin et ipse *Pseudo-Dorotheus* praedicta loca ex Autoribus antiquioribus ad verbum exscripserit. Eum audi sis in vita *Isaiae* (Latine brevitatis causa.) *Quoties igitur una cum Isaia veniebant* (ad Siloam Judaei) *ut aquam haurirent, illa exibat, unde* ad hunc usque diem *in magni miraculi argumentum etiamnum subito erumpit. Postquam autem id per Isaiam peractum est, hunc magnifice ac studiose juxta Siloam Judaeorum populus sepeliit, ut ejus precibus aquae perinde copia iis suppeteret, cum praeterea ut ita agerent, ex Oraculo iis praeceptum esset. Jacet autem ejus sepulchrum juxta regum tumulos. Solomon quippe Davidis sepulchra ita constituit, ut Orienti Sion obversarentur, quae aditum habet a Gabaon procul ab urbe, stadiis* XX. *quem quidem aditum obliquum ac occultum ita confecit ut a nemine perciperetur, adeo ut ejus introitus* etiam hodie *ignotus sit plerisque sacerdotibus atque toti populo.* ἕως τῆς σήμερον τοῖς πολλοῖς ἀγνοουμένη τῶν ἱερέων καὶ ὅλῳ τῷ λαῷ. Quae verba Scriptorem, qui vixerit ante Judaeorum e patria extirpationem, videntur referre. Habentur autem et verba ista, *usque hodie*, quae in hoc quoque loco bis occurrunt, apud *Chronicon Paschale*, *Pseudo-Epiphanium*, et *Logothetam*; nempe locum similiter istum ex *Pseudo-Dorotheo*, sed tacito Nomine, exscribentes. Istiusmodi Exempla sexcenta alia apud *Suidam*, *Cedrenum*, aliosque Scriptores minorum gentium et aetatis sequioris, illis passim se obvia dabunt qui Libros diligentius cum studio et fructu evolvant: ut dubium sit nullum quin idem de *Nostro* dicendum sit.

XXXIX. Ne alicui porro pro Autoris nostri antiquitate argumento id esse videatur, quod illius *Chronographiam* usque adeo dignatus sit *Constantinus Porph.* Imp. ut excerpta ex illa inter Eclogas suas reponeret; hisce omnibus denique addatur, quod constat Imp. *Constantinum Porphyrogennetum* non solum ex Scriptoribus probatae antiquitatis, verum etiam ex istis qui tempora proxime sua praecedebant, in Eclogis suis exscribere fuisse solitum. Sic hausit excerpta ex altero illo *Jo. Antiocheno Chronographo Monacho*, qui non videtur, meo saltem judicio, ante seculum *nonum*, vel medium vel ad exitum vergens, scripsisse. Sic etiam, in *Excerptis* illius *de Legationibus Romanorum ad Exteros*, quae nondum vulgata sunt, habentur quaedam ejusdem argumenti ex *Historia Georgii Monachi* Hamartoli, qui post medium seculi *noni* Historiam suam adornavit.

XL. Jamque Opus exegi, erudite Lector, de aetate *Chronographi* nostri; quale sane non audeam dicere, neque ante velim fidenter aliquid decernere, quam mihi sint suffragatura doctiorum judicia. Longum (fateor) et prolixum exegi, quóque multo contractius fortasse tu optasses; at *triplicem* quidem ob causam consultum duxi tam late et fuse de illius aetate disquisitionem instituere. Primo, quia quae nos statuimus, cum receptae ipsius *Interpretis* et Virorum aliorum doctorum sententiae refragentur, videbantur debere confirmari quanto maximo possent argumentorum robore: ne forsan nonnullis videremur, *arundineo* ense *magnos* et *robustos* Viros impetisse, et *clypeo* mere *papyraceo* eorum *ictus* excepisse. Neque defuit porro ipsi *Autori*, quod maximam nostram diligentiam et deposcere et mereri videbatur; siquidem nullus sit Scriptor Historicus, cujuscunque subsellii, quin magni intersit, rerum scil. traditarum Scriptorumque citatorum causa, quod ad seculum sit conferendus. Et *Turrim* aedificaturum quis sapiens (precor) imprudentiae postulat, quod de primo *fundamenti Lapide*, licet *vili* in sua natura, ubi sit *jaciendus*, solicitus est? Accedit quod illa quae in medium a nobis allata sunt, praeterquam quod faciant ad aetatem ejus investigandam, sunt talia quae alio nomine videbantur omnino mereri in hujusmodi *Praefatoria Dissertatione* locum obtinere, quippe quae inserviant ad illius autoritatem, quam exi-

gua sit, et qualis sit Scriptor, demonstrandum, et observationes non paucas contineant quae alias ad eum satis spectant. Sic si nobis minus succedat quod de ejus aetate contendimus, tamen nobis non minus foeliciter est successurum quam *Chymicis* solet, qui non minus *quaestus* ex ipsis *Mediis* adipisci solent, quam ex illa ipsa re ad quam videntur praecipue collimasse, et quamvis illos id penitus fugiat, ad quod sua studia praesertim direxerint, multa tamen, quae laboris et operae sit justum pretium, in ipsa via patefaciunt.

XLI. Jam reliquum est (Lector candidissime) ut, *Joanni Malelae* vale dicto, ad Autorem alterum, qui ei in hac Editione, ex ordinatione doctissimi *Chilmeadi*, praefigitur, nos conferamus; et postea de hac Editione, et dignissimo *Interprete* ipso, te monitum pauca faciamus. Quod spectat ad ista quae huic Editioni praemittuntur *Chronologica*, sub titulo *Autoris Anonymi Excerptorum Chronologicorum:* non alia sunt ea quam *Chronici Georgii Monachi* cognominati *Hamartoli* sive *Peccatoris* principium. Hoc nobis fit compertissimum: nam idem est horum initium cum initio Chronographiae *Georgii Hamartoli*, quod ex Codice MS. a *L. Allatio* in *Diatriba de Georgiis* exhibetur. *Χρονικὸν σύντομον ἐκ διαφόρων χρονογράφων τε καὶ ἐξηγητῶν συλλεγὲν, καὶ συντεθὲν ὑπὸ Γεωργίου Αμαρτωλοῦ Μοναχοῦ. Βίβλος γενέσεως ἀνθρώπων ᾗ ἡμέρᾳ ἔπλασεν ὁ θεὸς τὸν Αδὰμ] κατ' εἰκόνα, καὶ ὁμοίωσιν αὐτοῦ ὁ δὲ Αδὰμ ἐγέννησεν υἱοὺς τρεῖς. Breve Chron. e diversis Annalium Scriptoribus et expositoribus decerptum, concinnatumque a Georgio Monacho Peccatore. Liber generationis hominum ab eo die, quo Deus Adamum ad imaginem et similitudinem suam creavit, exorditur. Adamus tres suscepit Filios. etc.* Neque solum ex initio apparet, verum etiam ex *Praefatione* quae Initio in Codice MS. unde[1]) sua *Chilmeadus*

---

[1]) Volumen MS. quo usus est *Chilmeadus* (quamvis ille, ubi reperiatur, Lectorem non fecit certiorem) invenio inter volumina Graeca MSS. *Barocciana* Bibliothecae *Oxoniensis* Publicae num. 194. Chartaceum est illud, et inter varia diversi argumenti *fol. νγ'.* absque ullo vel nomine Autoris vel Operis Titulo, sic incipit: *Πολλοὶ τῶν ἔξω φιλόσοφοι καὶ φιλόλογοι* etc. prout habet *Allatius.* Continen-

descripsit, praemittitur; quae eadem est omnino cum illa quam ibidem ponit *Allatius* ex *Georgio Hamartolo.* Extat integrum Opus in variis Europae Bibliothecis, et scribit *Allatius* se illud Editioni parasse, et e Graeca lingua in Latinam vertisse. Si quis cupiat alia illius legere, jam edita sunt ex eo excerpta a variis varia. A *Jac. Gretsero*, in libro *de Cruce*, publicatur ex eo Fragmentum Graece et Latine de *Cruce adinventa.* A *Dion. Petavio* in Appendice ad *Nicephori Constantinopolitani Breviarium Historicum*, evulgatur ex eodem *Graece* longiusculum fragmentum de imperio *Heraclii*, sub falso nomine *Georgii Syncelli.* Ex eodem Latine edidit *Syntagma* (quod inscribit) *de statu morientium* Matthaeus Raderus, quod sententias et fragmenta multorum antiquorum Patrum complectitur. Ab eodem *Radero* in alio opusculo, nempe *Annotationibus* ad *Viridarium Sanctorum ex Menaeis Graecorum*, ex eo *Latine* eruitur fragmentum aliud satis prolixum de *Miraculo* facto in urbe *Carthagine* sub imperio *Heraclii.* Producitur ex eodem aliud, sed breve, per *Petrum Lambecium* in lib. 2. *Comm. de Bibliotheca Vindobonensi*, de Imp. *Theodosio.* Ex eodem etiam Excerpta dederunt Leo Allatius in Libro *de Ecclesiarum Consensione*, Jo. Meursius in *Glossario Graeco-barbaro*, et *Dufresnius* ὁ θαυμάσιος in *Glossario Mediae et infimae Graecitatis*, et (nisi me fallit me-

---

tur in illo multa alia praeter ea quae exscripsit *Chilmeadus.* In initio habentur quae posuit in initio *Chilmeadus* usque ad pag. 6. voces *ὥς φησιν Ιώσηπος.* Dein ea sequuntur quae, a *Chilmeado* transposita, leguntur pag. 18. de Nebrodo etc. ab hisce verbis: *Μετὰ ταῦτα γέγονέ τις γίγας* etc. (pro quibus de suo, ob loci transpositionem haec scribere placuit *Chilmeado: ἐν δὲ τοῖς προειρημένοις χρόνοις γέγονε*) usque ad pag. 21. voces *Νίνου μεγάλης βασιλεύσας.* Post haec prosequitur Autor Assyriorum, Aegyptiorum, et Graecorum antiqua tempora fabulosa, una cum origine Urbis *Romae*, et *Alexandri M.* gestis; ejusdem farinae omnia, nihil non fabulosum. Inde rursus ad Adamum recurritur, et positis de *Mose* nonnullis, quod omnibus Graecorum Sapientibus vetustior esset, proceditur ad ista quae habentur in editis, a vocibus: *Σὴθ δὲ γενόμενος ἐτῶν σε΄.* pag. 6. usque ad calcem paginae 17. voces: *τὰ πάντα ἔτη σε΄.* quae claudunt nostrum Exemplar, quod folia tantum 5. comprehendit, supersedente (ut videtur) Librario reliqua transcribere.

moria) in *Notis* ad *Annales Joannis Zonarae.* De eo qui plura vellet, adeat is *Allatii* Opus *de Georgiis* praecitatum; et *Diatribam* nostram *de Scriptoribus Graecis Variis*, ubi fuse ac cumulate de eo disseritur, et multis in rebus castigantur *Allatiana.* De illo hic loci hoc solum subjungam, vixisse eum eodem cum *Malela* seculo, id est Christi incarnati *nono*, et Chronicon suum perduxisse non modo ad initium *Michaelis Theophili F.* quod decernunt doctorum nonnulli, sed usque ad ejus mortem, hoc est usque ad annum 866.

XLII. Quod hanc Editionem *Joannis Malelae* et Interpretem attinet; jam aetas fere integra elapsa est, nempe annus plusquam 37^{tus}, ex quo hoc ad praelum adornatum est Opus. De Opere tunc praelum expectante et de laudibus *Chilmeadi* Interpretis et Annotatoris, haec habet *Edvardus Bissaeus* nostras in *Notis* ad *Nic. Uptonum de Militari Officio*, anno D. 1654. excusis, in quibus ex *Malela* Narrationem de Imp. *Juliani* interitu descripsit. *Qui Liber* (inquit) *apud me est, et annum jam integrum Typographum desiderat: illum transtulit Vir doctissimus Edmundus Chilmeadus, cujus immatura mors eo nomine flebilior est, quod expectatissimis tanti ingenii laboribus nos privaverit.* Effulsit olim, dum vixit, *Edmundus Chilmeadus* inter illustriores literarum laude Academicos; praeter rei Antiquariae et Criticae peritiam, quam fecit hoc Opus testatissimam, insignis Mathematicus, Musicus ornatissimus, Orator comptus, et linguarum complurimarum callentissimus, cum doctarum quas vocant tum *Gallicae* [1]) etiam et *Italicae.* Natus fuit

---

[1]) E quibus in sermonem vernaculum libros aliquot dedit conversos. Ex *Italica* speciatim convertit quae in Operum ejus Indiculo evulgato non accensetur, *Historiam Rituum*, *Consuetudinum*, *et rationis vitae Judaeorum hodiernorum per orbem terrarum*, conscriptam a *Leone Modena*, Rabbino *Veneto;* Ed. Londini an. 1650. in 8. Scripsisse etiam perhibetur *de Sonis* et *de Musica Veterum:* quod opus prorsus idem fuisse nullus dubito: et extat id quidem, sub titulo, *De Musica antiqua Graeca*, ad finem *Arati* Oxonii anno 1672. excusi; una cum ejusdem *Annotationibus* in *Odas Dionysii.* Ea transmisit ex Hibernia, ubi inter schedas Reverendissimi *Usserii* latuerunt, summus noster Amicus, celeber. *Hen. Dodwellus*, qui et misit una cum illis Latinam *Dionysii* Interpretationem ex eadem *Chilmeadi* manu: verum hanc omiserunt Editores, qui Graeca solitaria

in Agro *Glocestriensi*, in pago *Stow super Woldam* dicto, et in hac Academia nostra in *Collegio Magdalenensi* tyrocinium suum posuit; post *Aedis* (sic *Collegium* vocamus) *Christi* Sacellanus evasit, adjuncto illi Sodali et Symmysta *Joanne Gregorio*, Viro alio pariter omnigena eruditione instructissimo. Inde anno MDCXLVIII. propter fidelitatem erga Regiam Majestatem *Parlimentaria* Visitatione ejectus, ad illas angustias est redactus, ut necesse habuerit ex *Musica* (heu! quam infoeliciter *Musarum Alumnus!*) sibi tenuem victum comparare, ex stipe viz. conventus Hebdomadalis, quem, adscitis sibi sociis quibusdam Symphoniacis, *Londini* instituerat. Neque ei tamen defuit munificentia clarissimi viri, *Edvardi Bissaei*, Equestri honore postmodum insigniti, quem modo laudavimus; quam experti sunt etiam, et alii calamitate temporum afflicti, et *Joannes* praedictus *Gregorius*. Animam Deo reddidit XIX. Febr. anno MDCLVIII. aetatis circiter XLIV. Haec de eo traduntur ab Amico nostro, Viro Antiquitatum *Anglicarum*, et praesertim ad Scriptores attinentium, peritissimo, deque Matre sua *Academia* eximie merito, *Antonio a Woodo*, in *Historia et Antiquitatibus Academiae* nostrae. Non opus est ut aliquid addatur de *Chronographo* nostro, ut Lectori et Orbi Literario commendatum faciamus: hoc solum dixisse suffecerit, in publicum jam Opus prodire, quod a viris eruditis a totidem annis magnopere fuit expetitum ac exoptatum; Opus continens quamplurima, quae, nisi in manus e latebris suis ederetur, vel Virorum maximorum scientiam fugissent omnino, inque tenebris prorsus latuissent. Et quis, quaeso, *Literatorum*, *Saxum* antiquum quod multa ignota patefacit, idcirco quod *rude* et *scabrosum* sit, quod a minus perito *artifice* Characteres insculptos habeat, contemptui duceret? Quis potius non gauderet e *terra* jam *erui* tale? Et quis *eruenti* non grate se obstrictum agnosceret?

---

malebant. Illius honorifica fit mentio apud *Praefationem* ad D. *Hen. Holcrofti*, Equitis, Versionem *Anglicanam* Historiarum *Procopii Caesariensis*, ubi dicitur illius judicio et censurae Versionem istam fuisse submissam, cumque Graecis collatam et correctam fuisse. Ei multum praeterea debet *Bibliotheca* nostra *Oxoniensis* ob Catalogum quem adornavit Librorum Graecorum MSS. *Baroccianorum*.

XLIII. E memoria mihi pene exciderat quod innuimus in initio hujus Dissertationis, non solum praedictum *Edm. Chilmeadum*, sed et *Jo. Gregorium*, quem modo concelebravimus, in Chronographum nostrum diligentiam et studium collocasse; et quod alibi ejus in eundem *Animadversiones* commemoraverim. Hac denique de re monendus est Lector, quod antequam *Chilmeadus* adornandum hoc Opus in se suscepisset praeparaverat praelo Excerpta [1]) quaedam exinde collecta *Joannes* praedictus *Gregorius* (is obiit anno MDCXLVI.) adjectis quibusdam, quas in illa elucubravit, *Animadversionibus*. Illi soli refertur acceptum, quod, cum nostrum Exemplar Chronographiae *Malelianae* et principio et fine esset mutilatum, esse *Malelae* tamen hoc Opus, jam nobis compareat. Hoc ei foeliciter compertum est ex collatione fragmenti de *Muliere Haemorrhousa*, quod in *Oratione* 3. *pro Imaginibus Jo. Damasceno* tributa ex *Chronico Malaliano* producitur. Confirmatum est idem ex fabulis istis [2]), quas profert sub nomine *Jo. Melelis Chronici* Tzetzes Chiliasta in *Chil.* 5. *Hist.* 29. *et* 30. Quae omnia quidem in hacce *Chronographia* nostra memoriae consignantur. His de rebus agit *Gregorius* in Praefatiuncula quam *Animadversionibus* praemisit. De Autore nihil aliud habet. Hoc autem illius *Animadversionum* Opusculum videtur *Chilmeadus* in animo habuisse, loco Prolegomenorum, suae Editioni praemittere; nam in loco quodam suarum *Annotationum* ad *Jo. Gregorii de Auctore Prolegomena*, Lectorem amandat. Et idem quidem Rei nostrae *Typographicae* hujusque Editionis *Curatoribus* in proposito primum erat; verum tandem cum Typis fuisset absoluta pars magna Operis, placuit illis *Me* tanta dignatione, quanquam longe immerentissimum, decorare, ut rogarent, istis insuper habitis, in meipsum suscipe-

---

1) In illius vita quam *Anglice* habemus ejus posthumis Opusculis praefixam, falso subindicatur, Opus totum, cum Latina versione et perpetuis Commentariis, ab eo fuisse, ut typis committerentur, ornatum.

2) De *Sisypho Coo*, quod *Teucro* fuerit *Scriba*, et sub illo cum militasset, de illis quae ipse viderat, *Iliada* conscripserit, quodque postea *Homerus* ex ea suam contexuerit; et de *Dicty Cretensi*, quod in bello Trojano comitatus sit *Idomenea*, et de belli gestis Historiam composuerit, quam etiam secutus sit *Homerus*.

rem provinciam, et de meo *Prolegomena* nova prodeunti jam Operi procuderem. Haec cedens (mi Lector) illorum hortatui, sum *audacter* aggressus, an *prudenter*, alii judicabunt: utcunque sit; si quid laudis mereatur in negotio arduo et prorsus intentato, operam navasse; Me veniam saltem a Doctis meriturum non prorsus despero. Sane in *Novum* quendam *Orbem*, et aliam quasi *Americam* (utinam et *divitem!*) navigium meum trajeci: si in *rupes* aut *salebras* offenderim, *Navigator* nondum *undarum* sciens, Me velim errantem peritiores corrigant, et in viam reducant, cupientem semper discere, semper auscultaturum.

— — — Haec si vera videtur,
Dede manus: aut si falsa est, accingere contra.

ΙΩΑΝΝΟΥ ΜΑΛΑΛΑ

ΧΡΟΝΟΓΡΑΦΙΑ.

ANONYMI CHRONOLOGICA.

Βίβλος γενέσεως ἀνθρώπων ᾗ ἡμέρᾳ ἐποίησεν ὁ θεὸς τὸν Ἀδὰμ O 1 κατ' εἰκόνα καὶ ὁμοίωσιν αὐτοῦ. οὕτω μὲν οὖν ὁ πρῶτος ἐγένετο V 1 ἄνθρωπος παρὰ θεοῦ, ᾧ ὄνομα Ἀδάμ, καὶ ἡ γυνὴ αὐτοῦ Εὔα· ἄρσεν καὶ θῆλυ ἐποίησεν αὐτοὺς ὁ θεός. ὁ δὲ Ἀδὰμ ἐγέννησεν O 2 ἐκ τῆς γυναικὸς αὐτοῦ υἱοὺς τρεῖς, τὸν Καΐν, τὸν Ἀβέλ, καὶ τὸν Σήθ, καὶ θυγατέρας δύο, τὴν Ἀζουρὰν καὶ τὴν Ἀσουάμ. καὶ ὁ μὲν Ἀδὰμ κατὰ κέλευσιν θεοῦ ἐπέθηκεν ὀνόματα πᾶσι τοῖς τετραπόδοις καὶ πετεινοῖς καὶ ἀμφιβίοις καὶ ἑρπετοῖς καὶ ἰχθύσι καὶ τοῖς ἑαυτοῦ τέκνοις· τὸ δὲ αὐτοῦ ὄνομα καὶ τῆς γυναικὸς αὐτοῦ ἄγγελος κυρίου εἶπεν αὐτοῖς. καὶ ὁ μὲν Καΐν ἔλαβε γυναῖκα τὴν πρώτην ἀδελφὴν αὐτοῦ Ἀζουράν, Σὴθ δὲ τὴν δευτέραν B Ἀσουάμ· καὶ ὁ μὲν Ἀβὲλ παρθένος τε καὶ δίκαιος ὑπῆρχε καὶ ποιμὴν προβάτων, ἐξ ὧν θυσίας προσαγαγὼν τῷ θεῷ καὶ δεχθεὶς ἀναιρεῖται, φθονηθεὶς ὑπὸ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ Καΐν.

Inscribit editio Oxoniensis *Χρονογραφία Ἰωάννου Ἀντιοχέως, τοῦ καὶ Μαλάλα. Cui, cum sit ἀκέφαλος, praefixa sunt Anonymi cujusdam Excerpta Chronologica, ab Orbe Condito deducta, necdum edita.*

1. *Βίβλος*] Conf. Genes. cap. V. 1. 3. *θεοῦ* codex, *θεῷ* Ox. *ibid.* *Εὔα* Chilmeadus, *Εβα* editio Oxoniensis. 5. *αὐτοῦ* Ch., *αὐτῆς* Ox. 6. *Ἀσουάμ* Ox., *Ἀσονάμ* cod. 11. *αὐτοῦ* Ch., *αὐτῆς* Ox.

Liber generationis hominum quo die creavit Deus Adamum ad imaginem et similitudinem suam. Hic scilicet primus hominum a Deo conditus est; Adamus autem vocatus est; uxorem vero habuit Evam: Masculum et foeminam Deus creavit eos. Adamus autem ex uxore sua tres genuit filios, Cainum, Abelum, et Sethum; filiasque duas, Azuram et Asuam. Adamus autem ex jussu divino nomina indidit omnibus quadrupedibus, volatilibus, amphibiis, reptilibus, piscibus, liberisque suis. Ipse vero uxorque nomina sua a Dei angelo acceperunt. Cainus autem sororem suam primogenitam, Azuram, uxorem habuit, Sethus vero Asuam natu minorem. Caeterum Abelus virgo justusque erat, et pastoriciam exercebat: de gregibus autem suis victimas Deo offerens, et ab eo acceptus, a fratre suo Caino per invidiam occisus est.

Ὁ δὲ Καῒν γεωργὸς τυγχάνων, καὶ μετὰ τὴν καταδίκην χει-
ρόνως βιώσας, πρῶτος μέτρα καὶ στάθμια καὶ γῆς ὅρους ἐπενόη-
σεν· εἶτα κτίσας ἐν γῇ Ναῒδ πόλιν κατέναντι Ἐδὲμ ἐπωνόμασεν
V 2 αὐτὴν εἰς ὄνομα τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ Ἐνώς, καὶ εἰς ἓν συνελθεῖν τοὺς
οἰκείους αὐτοῦ ἀναγκάσας εἰς πολέμους ἑαυτὸν ἀπησχόλει. κατὰ δὲ
ταῦτα τῆς οἰκίας ἐπ᾽ αὐτὸν πεσούσης ἀπέθανεν, ὡς ἔνιοί φασιν,
ἕτεροι δὲ ὅτι Λαμὲχ αὐτὸν ἀπέκτεινεν. ἀλλ᾽ ὁ μὲν Καῒν ἐγέννησε
τὸν Ἐνώς, ὁ δὲ Ἐνὼς τὸν Γαϊδάδ, ὁ δὲ Γαϊδὰδ τὸν Μαλελεήλ,
O 3 ὁ δὲ Μαλελεὴλ τὸν Μαθουσάλα, ὁ δὲ Μαθουσάλα τὸν Λαμέχ,
ὃς καὶ δύο γυναῖκας ἀγόμενος, Ἐλδὰν καὶ Σελάν, ἐγέννησε τὸν
Ἰοβὴλ καὶ τὸν Ἰουβὰλ καὶ τὸν Θοβέλ. ὁ δὲ μὲν Ἰοβὴλ κατέδειξε
κτηνοτροφίαν, ὁ δὲ Ἰουβὰλ κατέδειξε ψαλτήριον καὶ κιθάραν, ὁ
δὲ Θοβὲλ σφυροκοπίαν χαλκοῦ καὶ σιδήρου. καὶ ὁ μὲν ἐν σκη-
ναῖς κατοικεῖν κτηνοτροφεῖν τε καὶ γεωργεῖν ᾑρετίσατο, ὁ δὲ κι-
B θαρῳδίας καὶ τραγῳδίας τοῖς δαιμονικοῖς ἐπιτηδεύμασι προσεπε-
νόησεν, ὁ δὲ ξίφη τε καὶ ὅπλα χορηγεῖν εἰς πολέμους ἐμηχανήσα-
το. τὸ οὖν γένος Κάϊν μέχρι τούτου ἀξιωθὲν μνήμης τοῦ ἀρι-
θμοῦ τῶν πατέρων ἀποκρίνεται, ἵνα μήτε τοῖς πρώτοις ᾖ
συνταττόμενος μήτε τῶν ἑξῆς ἀφηγούμενος. τὸ τοίνυν „πᾶς
ὁ ἀποκτείνας Κάϊν ἑπτὰ ἐκδικούμενα παραλύσει“ τοιαύτην ἔχει
τὴν λύσιν· ἕκαστος μὲν τῷ ἑαυτοῦ ἁμαρτήματι ἀποθανεῖται, σὺ

5. κατὰ] Fort. μετὰ. 10. Ἐλδὰν] Sic et p. 3. E. (ed. Venetae, quam semper cito). Ἀδάν Genesis IV. 19. s. Eadem Σελλὰν et Ἰωβήλ. 15. Vid. Bentleii Epist. ad Millium p. 44. 18. μήτε — μήτε] μὴ καὶ — μηδὲ Ox., μηδὲ — μηδὲ Iulius Pollux Histor. phys. p. 54. ed. Hardt. 19. πᾶς] Genes. IV. 15. 21. ἑαυτοῦ] ἑαυτῷ Ox.

Cainus autem agriculturae intentus erat: post condemnationem vero deterior factus, mensuras, pondera et limites primus excogitavit. Urbe deinde in terra Naid, e regione Eden, extructa, Enos, a filii sui nomine, vocavit eam: coactisque in unum suis omnibus, bellis operam dedit. Aedis deinde ruina oppressum periisse eum volunt nonnulli: alii vero a Lamecho eum perhibent interemptum. Caeterum Cainus genuit Enosum; Enosus vero Gaidadum; Gaidadus Maleleelem; Maleleel Mathusalam; a quo Lamechus genitus est; qui duabus ductis uxoribus, Elda et Sela, Jobelum, Jubalum, et Thobelum progenuit. Jobelus autem armentarius fuit: Jubalus vero psalterium excogitavit et citharam, at Thobelus aere et ferro tractando occupatus fuit. Ille itaque in tentoriis degens, armentis nascendis atque agriculturae sese devovit: alter tragoediarum et comoediarum, daemonicis addictus studiis, primus auctor fuit: Hic vero gladiis, armisque in belli usum fabricandis operam dedit. Atque hactenus quidem Caini progenies memoratu digna, a numero tamen Patriarcharum excluditur; adeo ut nec ipse primis Patribus annumeretur; nec, ceu generis sui auctor, deinceps recenseatur. Illud vero: *Omnis qui occiderit Cain septuplum punietur*, hoc modo intelligendum est. Unus-

δὲ ὁ τοῦ φόνου κατάρξας καὶ τοῖς ἄλλοις ὑφηγητὴς τοῦ ἁμαρτήματος γενόμενος ἑπτὰ ἐκδικούμενα παραλύσεις, τουτέστιν ἑπταπλασίως τιμωρηθήσῃ καὶ πάμπολλα. σύνηθες γὰρ τῇ γραφῇ τὸν ἀριθμὸν τοῦτον ἑπταπλασίονα κεχρῆσθαι, καὶ ἔστιν ἀδιορίστου πλήθους σημαντικόν, ὡς τὸ „ἀπόδος τοῖς γείτοσιν ἡμῶν ἑπταπλασίονα" καὶ τὸ „ἡ στεῖρα ἔτεκεν ἑπτά" καὶ „οὐ λέγω σοι ἕως ἑπτάκις, ἀλλ' ἕως ἑβδομήκοντα ζ'." ἐν μὲν γὰρ τοῖς παρὰ τοῦ Κάϊν τετολμημένοις πρῶτον ἁμάρτημα φθόνος, β' δόλος, γ' φόνος, δ' ὅτι ἀδελφοῦ, ε' ὅτι πρῶτος φόνος, ς' ὅτι γονεῦσι πένθος ἐποίησεν, ζ' ὅτι θεῷ ἐψεύσατο· ταῦτα μὲν τὰ τοῦ Κάϊν ζ' ἁμαρτήματα. αἱ δὲ εἰς κόλασιν αὐτοῦ παρὰ τῆς θείας δίκης ἐπενεχθεῖσαι τιμωρίαι εἰσὶν αὗται. α' ἐπικατάρατος ἡ γῆ ἀπό σου, β' ἐργᾷ τὴν γῆν, γ' οὐ προσθήσει τοῦ δοῦναί σοι τὴν ἰσχὺν αὐτῆς, δ' στένων καὶ τρέμων, μετὰ τὴν ε' ὁμοῦ, ἔσῃ ἐπὶ τῆς γῆς, ς' ἣν αὐτὸς ἀπεκάλυψεν ὁ Κάϊν, εἰπών, Εἰ ἐκβάλλῃς με νῦν ἀπό σου καὶ ἀπὸ προσώπου σοῦ κρυβήσομαι, ζ' τὸ μηδὲ κρύπτεσθαι τὴν τιμωρίαν, ἀλλὰ σημείῳ προδήλῳ πᾶσι δηλοποιεῖσθαι· ἔθετο γάρ, φησί, κύριος ὁ θεὸς τῷ Κάϊν σημεῖον τοῦ μὴ ἀνελεῖν αὐτὸν πάντα τὸν εὑρίσκοντα αὐτόν.

C

O 4

D

Ὁ δὲ Ἀδὰμ σλ' ἐτῶν ἦν, ὅτε ἐγέννησε τὸν Σήθ. οὗτος ὁ Σὴθ πρῶτος ἐξεῦρε γράμματα Ἑβραϊκὰ καὶ σοφίαν καὶ τὰ σημεῖα

5. *ἀπόδος*] Psalm. LXXVIII. 12. 6. *ἡ στεῖρα*] Samuel. I. 2. 5. *ibid. οὐ*] Matth. XXVIII. 22. 12. *αὗται*] Conf. Genes. IV. 11. s. 14. *τὴν*] *τῆς* Ch. V. p. 25. A. 15. *ἐκβάλλῃς*] *ἐκβάλλεις* Genes. IV. 14. 17. *δηλοποιεῖσθαι* Ch., *δηλοποιῆσθαι* Ox. 18. *φησί*] Genes. IV. 15.

quisque pro peccato suo morietur: Tu vero, qui homicidium primus patrasti, aliisque hujus sceleris auctor primus extitisti, septuplum punieris; id est, septemplices gravesque dabis poenas. Scripturis enim solenne est numerum hunc pro multiplici ponere; indefiniti enim numeri nota est: ut in illo loco; *Redde vicinis nostris septuplum:* et, *Sterilis peperit septem:* et, *Non dico tibi, usque septies; sed usque septuagies septies.* In facinore vero hoc a Caino perpetrato, peccatum I, erat Invidia: II, Fraus: III, Homicidium: IV, Quod in fratrem commissum est: V, Quod homicidium primum erat: VI, Quod parentes luctu affecit: VII, Quod Deo mentitus est. Haec quidem septem sunt Caini peccata. Poenae vero, quibus a Justitia Divina castigatus est, sunt istae: I, *Maledicta terra propter te:* II, *Operaberis terram:* III, *Non dabit tibi vires suas:* IV, *Gemebundus et pavefactus;* ibidemque V, *eris super terram:* VI, quam Cainus ipse indicavit his verbis; *si ejeceris me a te et a facie tua abscondar:* VII, Quod nec occulta fuit haec poena, sed signo notabili omnibus manifestata: dictum enim est; *Posuitque Dominus in Cain signum, ut non interficeret eum omnis qui invenisset.*

Adamus autem, annos natus CCXXX genuit Sethum. Sethus vero iste primus invenit literas Hebraicas, et sapientiam, signa item coelestia, au-

τοῦ οὐρανοῦ καὶ τὰς τροπὰς τῶν ἐνιαυτῶν καὶ τοὺς μῆνας καὶ
τὰς ἑβδομάδας, καὶ τοῖς ἄστροις ἐπέθηκεν ὀνόματα καὶ τοῖς πέν-
τε πλανήταις, εἰς τὸ γνωρίζεσθαι ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων καὶ μόνον,
καὶ τὸν μὲν α′ πλανήτην ἀστέρα ἐκάλεσε Κρόνον, τὸν δὲ β′ Δία,
O 5 τὸν δὲ γ′ Ἄρεα, τὸν δὲ δ′ Ἀφροδίτην, τὸν δὲ ε′ Ἑρμῆν· τοὺς
E γὰρ δύο φωστῆρας ἥλιον καὶ σελήνην ὁ θεὸς ἐκάλεσε.
Σὴθ δὲ ὢν ἐτῶν σε′ ἐγέννησε τὸν Ἐνὼς ἕτερον, ὃς ἤλπισεν
ἐπικαλεῖσθαι τὸν κύριον. μετὰ τοῦτον οἱ αὐτοῦ ἀπόγονοι καὶ ὁ
Σήθ, προμηνυθέντες ἄνωθεν, ἔγραφον τὰ μέλλοντα περὶ τοῦ
κατακλυσμοῦ ἐν λιθίναις καὶ ὀστρακίναις πλαξί, σημαίνοντες ὅτι
ἀναλωθῆναι καὶ φθαρῆναι μέλλει τὸ πᾶν ἢ ὑπὸ πυρὸς ἢ ὑπὸ
V 3 ὕδατος, καὶ εἰ μὲν ὑπὸ πυρός, σωθήσονται τὰ γράμματα ἐν
ὀστρακίναις πλαξί, εἰ δὲ ὑπὸ ὕδατος, ἐν λιθίναις. ἐλθόντος
δὲ τοῦ κατακλυσμοῦ καὶ ἅπαντας ἀπολέσαντος, μόνος ἐσώθη Νῶε
καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ καὶ αἱ θυγατέρες πρὸς δευτέρου ἀνακαίνισιν κό-
σμου. μετὰ δὲ τὸν κατακλυσμὸν Καϊνάν, ὁ υἱὸς Ἀρφαξάδ, συν-
εγράψατο τὴν ἀστρονομίαν, εὑρηκὼς τὴν τοῦ Σὴθ καὶ τῶν αὐ-
τοῦ τέκνων ὀνομασίαν, ὡς εἴρηται, τῶν ἀστέρων ἐν πλακὶ λιθί-
O 6 νῃ γεγραμμένην· ἥτις στήλη μετὰ τὸν κατακλυσμὸν εἰς τὸ Σίρι-
δος ὄρος ἔμεινε, καὶ ἔστιν ἕως ἄρτι, ὥς φησιν Ἰώσηπος.
Ἀδὰμ τοίνυν κατὰ τὸν σοφώτατον καὶ θεῖον ὑποφήτην

4. Δία Ch., Δίαν Ox. 7. τὸν male positum. Conf. vol. II. p. 7. D. 14. ἀπολέσαντος Ch., ἀπολέσας Ox. 18. τέκνων τὴν Ox. *ibid.* καὶ ante τῶν delendum vidit Ch. 20. Ἰώσηπος] Arch. I. 2. 3., ubi est Συριάδα. De pravo Σίριδος conf. Schurzfleisch. Notit. Bibl. Vinar. p. 60.

norumque conversiones, menses etiam, et septimanas: stellis etiam nomina indidit, et quinque Planetis, tantum ut ab hominibus dignoscerentur: quorum I, Saturnum nominavit; II, Jovem; III, Martem; IV, Venerem; V, Mercurium; duobus enim Luminaribus, Soli nempe et Lunae, Deus nomina imposuit.

Sethus vero, annum agens quintum supra ducentesimum, Enosum alterum genuit; qui speravit vocari Dominus. Hujus posteri, atque Sethus, coelitus edocti, de futuro diluvio scripserunt in tabulis tum lapideis, tum latericiis, innuentes mundum universum consumptum iri, vel ab igne, vel ab aqua; et si ab igne, literas hasce tabulas latericias, sin ab aqua, lapideas incolumes praestituras. Superveniente itaque diluvio, cunctaque obruente, solus Noa, cum filiis et filiabus suis, in orbis novi instaurationem, servatus est. Post diluvium vero Cainan, filius Arphaxad, inventa hac Sethi, filiorumque ejus tabula lapidea astrorum, uti dictum est, nominibus inscripta, Astronomicam scientiam conscripsit. Columna vero haec post diluvium in Sirido monte reperta est; superestque ad hunc usque diem, uti Josephus testatur.

Adamus itaque annos natus CCXXX, uti tradit sapientissimus ac divi-

Μωϋσῆν γενόμενος ἐτῶν σλ' ἐγέννησε τὸν Σήθ, θνήσκει δὲ κατὰ B τὴν παραβάσεως ἡμέραν· χιλιονταετίας γὰρ τῆς τοῦ θεοῦ ἡμέρας ἐχούσης τὸ διάστημα, ϡλ' ἔτη μόνον ζήσας τελευτᾷ. τοῦτον λέγεται ταφῆναι κατὰ τὴν τῶν Ἱεροσολύμων γῆν, ὥς φησιν Ἰώσηπος.

Σὴθ δὲ γενόμενος ἐτῶν σε' ἐγέννησε τὸν Ἐνώς, καὶ μετὰ τοῦτο ἔζησεν ἔτη ψζ', καὶ ἀπέθανε ζήσας τὰ πάντα ἔτη ϡιβ'. περὶ οὗ εἴρηται „εἰσῆλθον οἱ υἱοὶ τοῦ θεοῦ πρὸς τὰς θυγατέρας τῶν ἀνθρώπων," ἤτοι τὰς ἀπὸ τοῦ Κάϊν. θεὸν γὰρ αὐτὸν οἱ τότε ἄνθρωποι προσηγόρευον διὰ τὸ ἐξευρεῖν τὰ Ἰουδαϊκὰ γράμματα, τὰς τῶν ἀστέρων ὀνομασίας, καὶ πρὸς τούτοις καὶ τὴν πολλὴν αὐτοῦ εὐσέβειαν θαυμάσαντες, ὥστε καὶ πρῶτον ἐπικαλεῖ- C σθαι θεὸν καὶ ὀνομάζεσθαι, καθὰ καὶ τῷ Μωϋσεῖ λέγει κύριος, „θεὸν δέδωκά σε τῷ Φαραῷ," καὶ περὶ τῶν ἐναρέτων καὶ πνευματικῶν καὶ τῶν κριτῶν ἔφη, „θεοὺς οὐ κακολογήσεις καὶ ἄρχοντας τοῦ λαοῦ σου οὐκ ἐρεῖς κακῶς." εἰκότως οἱ τοῦ Σὴθ καὶ τοῦ Ἐνὼς καὶ Ἐνὼχ παῖδες υἱοὶ θεοῦ καὶ υἱοὶ τῶν θεῶν κα- O 7 τὰ τὸν Σύμμαχον νοείσθωσαν, οἵτινες ἁλόντες ἀκολασίᾳ πρὸς τὰς θυγατέρας Κάϊν εἰσῆλθον, ἐξ ὧν οἱ ἐκ τῆς καταλλήλου μιαι-

1. *Μοϋσῆν* Ox. Est Genes. V. 3. 5. *Σὴθ δὲ γενόμενος* — p. 16. 19. in codice sequuntur post illa p. 8. A. *Νίνου μεγάλης βασιλεύσας*. vid. Hodii Proleg. XLI. 1. Transposuit Chilmeadus, quem imitandum duxi. 7. *εἴρηται*] Genes. VI. 4. 11. *ὥστε* restitui ex Suida v. *Σήθ*, *ὅς γε* Ox. *ibid.* *πρῶτον*] *πρῶτος* Ox. 12. *ὀνομάζεσθαι* Suidas, *ὀνομάζειν* Ox. *ibid.* *τῷ Μωϋσεῖ*] *τὸ Μωϋσῇ* Ox. Vide Exod. VII. 1. 14. *ἔφη*] Exod. XXII. 28. *ibid.* *ἄρχοντας*] Sic et Theodoretus vol. I. p. 60. Sch., *ἄρχοντα* Exodus et Suidas. 15. *Σὴθ καὶ* cod., *Σὴθ* Ox. 17. *ἁλόντες* Ch., Suidas, *ἁλῶντες* Ox. 18. *ἐκ τῆς* Ch. cum Suida v. *μιαιγαμίαι*, *τῆς* Ox. et Suidas v. *Σήθ*. *ibid.* *καταλλήλου — γίνονται* Ch. cum Suida, *κατ' ἀλλήλου — γένονται* Ox.

nus Propheta Moses, Sethum genuit: mortuus autem est ipso transgressionis die. Quum enim dies apud Deum mille annorum sit spatium, Adamus annis DCCCCXXX tantum exactis, diem suum obiit: sepultum vero eum tradunt in regione Hierosolymitana, uti testatur Josephus.

Sethus autem annos natus CCV, genuit Enosum; et deinceps vixit annos DCCVII, et mortuus est: omnes itaque anni ejus fuerunt DCCCCXII. De hoc dictum est: *Ingressi sunt filii Dei ad filias hominum;* nempe ad mulieres a Caino oriundas. Deum enim eum appellarunt illius aevi homines, tum ob literas Hebraicas, et astrorum nomina ab illo excogitata; tum ob insignem ejus pietatem. Hic etiam primus Dei nomine appellatus est; juxta illud quod Moisi dicit Dominus: *Constitui te Deum Pharaonis.* De virtute etiam illustribus, et spiritualibus hominibus, et de Judicibus populi dixit, *Diis non detrahes, et principibus populi tui non maledices.* Merito itaque Sethi, Enosi, et Enochi filii, secundum Symmachum, filii Dei et Deorum, dicti intelligantur; qui amore filiarum Caini flagrantes,

γαμίας γίνονται γίγαντες, διὰ μὲν τὸν δίκαιον Σὴθ ἰσχυροὶ καὶ μέγιστοι, διὰ δὲ τὸν ἄδικον καὶ βέβηλον Κάϊν πονηροὶ καὶ κάκιστοι.

Ἐνὼς δὲ γενόμενος ἐτῶν ρμ' ἐγέννησε τὸν Καϊνᾶν, καὶ μετὰ
D τοῦτο ἔζησεν ἔτη ψμ', καὶ ἐγέννησε τὸν Μαλελεὴλ, καὶ ἀπέθανε ζήσας τὰ πάντα ἔτη ϡι'.

Μαλελεὴλ δὲ γενόμενος ἐτῶν ρξε' ἐγέννησε τὸν Ἰάρεδ, καὶ μετὰ τοῦτο ἔζησεν ἔτη ψλ', καὶ ἀπέθανε ζήσας τὰ πάντα ἔτη ωϟε'.

Ἰάρεδ δὲ γενόμενος ἐτῶν ρξβ' ἐγέννησε τὸν Ἐνὼχ, καὶ μετὰ τοῦτο ἔζησεν ἔτη ω', καὶ ἀπέθανε, περὶ οὗ εἴρηται ἡ μετάθεσις, ζήσας τὰ πάντα ἔτη ϡξβ'.

O 8 Ἐνὼχ δὲ γενόμενος ἐτῶν ρξε' ἐγέννησε τὸν Μαθουσάλα, καὶ μετὰ τοῦτο ἔζησεν ἔτη ωβ', καὶ ἀπέθανε ζήσας τὰ πάντα ἔτη ϡξθ'.

Λάμεχ δὲ γενόμενος ρπη' ἐγέννησε τὸν Νῶε, καὶ μετὰ τοῦτο ἔζησεν ἔτη φξε', καὶ ἀπέθανε ζήσας τὰ πάντα ἔτη ψνγ'. δύο

4. Ἐνὼς δὲ γενόμενος ἐτῶν ρμ'] „Omnia hic mendosa et mutila: verisimile est hoc modo scripsisse Auctorem. Ἐνὼς γενόμενος ἐτῶν ρϟ', ἐγέννησε τὸν Καϊνᾶν· καὶ μετὰ τοῦτο ἔζησεν ἔτη ψιε', καὶ ἀπέθανε ζήσας τὰ πάντα ἔτη ϡε'. Καϊνᾶν δὲ γενόμενος ἐτῶν ρο', ἐγέννησε τὸν Μαλελεὴλ, καὶ μετὰ τοῦτο ἔζησεν ἔτη ψμ', καὶ ἀπέθανε ζήσας τὰ πάντα ἔτη ϡι'.“ Ch. V. Genes. V. 9. s. 5. Μελελεήλ Ox. 10. περὶ — μετάθεσις post Ἐνώχ pone. 12. καὶ μετὰ τοῦτο ἔζησεν ἔτη ωβ'] „Iterum confusa omnia: locus tamen iste ab oscitantibus librariis foedissime mutilatus, hoc modo fortasse ex Eusebio restituendus. καὶ μετὰ τοῦτο ἔζησεν ἔτη σ', καὶ μετετέθη, ζήσας τὰ πάντα ἔτη τξε'. Μαθουσάλα δὲ γενόμενος ἐτῶν ρξζ', ἐγέννησε τὸν Λάμεχ, καὶ μετὰ τοῦτο ἔζησεν ἔτη ωβ', καὶ ἀπέθανε, ζήσας etc. Sed videamus etiam LXX. hoc loco.“ Ch. V. Genes. V. 22. s. 16. ψνθ'] „Numerus iste mendosus est: scribendum ψνγ', secundum Auctoris computum.“ Ch. V. Genes. V. 31.

ad eas ingressi sunt: ex quibus pollutis nuptiis Gigantes nati sunt, propter justum quidem Sethum, robusti et procerissimi; propter Cainum vero iniquum et profanum, improbi pessimique.

Enosus autem annos natus CXL, genuit Cainanum; et deinde vixit annos DCCXL, et genuit Maleleelem, et mortuus est, cum vixisset annos DCCCCX.

Maleleel vero annos natus CLXV, genuit Jaredum, et deinceps vixit annos DCCXXX, et mortuus est, cum vixisset annos DCCCXCV.

Jaredus autem annos natus CLXII, genuit Enochum, (qui translatus esse dicitur:) et deinde vixit annos DCCC, et mortuus est, cum vixisset annos DCCCCLXII.

Enochus vero annos natus CLXV, genuit Mathusalam, et deinde vixit annos DCCCII, et mortuus est, cum vixisset annos DCCCCLXIX.

Lamechus autem annos natus CLXXXVIII, genuit Noam, et deinceps vixit annos DLXV, et mortuus est, cum vixisset annos DCCLIX. Duorum

τοίνυν Λάμεχ ἡ γραφὴ μνημονεύει, ἕνα μὲν τὸν ἀπὸ τοῦ Κάϊν, [E] ἕτερον δὲ τὸν πατέρα Νῶε· γεγέννηται γὰρ Νῶε διὰ Λάμεχ οὐκ ἐκ τοῦ Κάϊν τοῦ καὶ πεφονευκότος ἄνδρα καὶ νεανίσκον, ἀλλ' ἐκ μεταγενεστέρου καὶ ἐξ ὁμωνύμου τοῦ ἀπὸ Σήθ· ἐκεῖνος γὰρ λέγει „ἄνδρα ἀπέκτεινα εἰς τραῦμα ἐμοὶ καὶ νεανίσκον εἰς μώλωπα ἐμοί." καὶ ὡς δύο φόνους πεποιηκὼς καὶ τῶν δύο τὰς γυναῖκας εἰληφώς, Ἐλδὰν καὶ Σελάν, ἑαυτὸν καταμέμφεται ἑβδομηκον- [V 4] τάκις ἑπτὰ ἄξιον εἶναι κολάσεως, ὅτι ἐκ Κάϊν μέν, φησίν, ἐκδικεῖται ἑπτάκις, ἐκ δὲ Λαμὲχ ἑβδομηκοντάκις ἑπτά, διὰ τοῦτο μειζόνως κολάζεται, ὥσπερ καὶ ὁ Λάμεχ οὕτως πέπονθε· τοῦ δικαίου γὰρ Ἐνὼχ ἀδελφοὺς ἀνεῖλε, τοῦ πίστει διὰ τούτων προσευξαμένου μὴ ἰδεῖν τοιοῦτον θάνατον, καὶ ἀκουσθεὶς μετετέθη. ἦν δὲ Ἐνὼχ ἐκ τοῦ δικαίου Σήθ, ἐξ οὗ Χριστὸς κατάγεται, γενεα- [O 9] λογούμενος κατὰ τὴν τοῦ θείου καὶ εὐσεβοῦς Λουκᾶ ἀναπόδισιν ἕως τοῦ Σὴθ καὶ τοῦ Ἀδὰμ καὶ τοῦ θεοῦ.

Νῶε δὲ γενόμενος ἐτῶν φ' ἐγέννησεν υἱοὺς τρεῖς, τὸν Σήμ, τὸν Χάμ, τὸν Ἰάφεθ. μετὰ δὲ ἔτη ρ' τοὺς ἑαυτοῦ τεχθῆναι [B] υἱοὺς εἰσῆλθεν εἰς τὴν κιβωτόν, ὑπάρχων ἐτῶν χ', καὶ οὕτω γίνεται ὁ κατακλυσμός. καὶ ἐν τῷ ἑνὶ καὶ χ' ἔτει τῆς ζωῆς αὐτοῦ ἐξῆλθεν ἐκ τῆς κιβωτοῦ, καὶ μετὰ τὸν κατακλυσμὸν ἔζησεν ἔτη

2. τὸν πατέρα Ch., τοῦ πατρὸς Ox. 4. λέγει] Genes. IV. 23. s. 10. κολάζεται cod., κολάζηται Ox. *ibid.* οὕτως] „Forte legendum οὗτος." Ch. 12. μετετέθη cod., μετατήθη Ox. 14. Λουκᾶ] III. 38. ἀναπόδισιν cod., ἀναπόδησιν Ox. 17. τοὺς] „Articulus τοῦ hoc loco deesse videtur." Ch. 19. ἔτει Ch., ἔτη Ox.

vero Lamechorum meminit scriptura; unius, a Caino oriundi; alterius, qui Noae pater erat. Noa enim natus est, non a Lamecho qui a Caino ortum duxit; qui etiam virum occidit et adolescentulum; sed a posteriore ejusdemque cognomine qui ex Sethi posteris erat. Ille enim dicit: „Occidi virum in vulnus meum, et adolescentulum in livorem meum." Et quod duo homicidia perpetrasset, occisorumque uxores ambas, Eldam et Selam, sibi accepisset, ipse septuagies septemplicis punitionis se dignum profitetur. „Septuplum enim (*inquit*) ultio dabitur de Cain; de Lamech vero septuagies septies." Atque ideo majorum poenarum dignus censebatur Lamechus, (quas etiam passus est) eo quod Enochi justi fratres e medio sustulisset; qui ex fide idcirco Deum precatus est, ne ipse tali morte periret: precibus itaque ejus auditis, translatus est. Enochus vero ortum duxit a justo Setho, a quo Christus oriundus est; cujus genealogiam divinus et sanctus Lucas recenset, retro eam deducens adusque Sethum, Adamum, et Deum.

Noa vero D annos natus, tres genuit filios, Semum, Chamum, et Japhetum. Exacto autem anno centesimo post filios hosce natos, Noa in arcam ingressus est, annos natus DC, propter aquas diluvii. Anno autem vitae suae DCI, ex arca egressus est: post diluvium vero vixit annos CCCL,

τν', καὶ ἀπέθανεν ζήσας τὰ πάντα ἔτη ϡν'. ἐπειδὴ δέ ποτε ὁ κατακλυσμὸς ἐπαύσατο, ὁ μὲν φόβος ἐνεδίδου λοιπόν, ἐπετείνετο δὲ τὰ τῆς ἀθυμίας αὐτῷ σφόδρα, καὶ τὸ προφητικὸν ἔπασχεν, ὃ περὶ τῆς ἡμέρας κυρίου φησὶν Ἀμώς, „ὃν τρόπον ἐὰν ἐκφύγῃ ἄνθρωπος ἀπὸ προσώπου λέοντος καὶ ἐμπέσῃ αὐτῷ ἡ ἄρκος καὶ εἰσέλθῃ εἰς τὴν οἰκίαν αὐτοῦ καὶ ἀπερείσῃ τὰς χεῖρας αὐτοῦ εἰς τὸν τοῖχον καὶ δάκῃ αὐτὸν ὄφις," οὕτω συνέβαινε τότε. καὶ γὰρ τῆς C κιβωτοῦ προκύψαντα καὶ τῆς δυσώδους καὶ στενοχωρουμένης O 10 εἱρκτῆς ἐκείνης ἀπαλλαγέντα, χειμὼν ἕτερος διεδέχετο τοῦ προτέρου οὐχ ἧττων, τὴν ἀπορίαν καὶ ἀπώλειαν ἐννοήσας τοῦ γένους.

Σὴμ δὲ μετὰ δύο ἔτη τοῦ κατακλυσμοῦ, γενόμενος ρβ' ἐτῶν, ἐγέννησε τὸν Ἀρφαξάδ, καὶ μετὰ τοῦτο ἔζησεν ἔτη φ', καὶ ἀπέθανε ζήσας τὸ πάντα ἔτη χβ'.

Ἀρφαξὰδ δὲ γενόμενος ρλε' ἐγέννησε τὸν Καϊνᾶν, καὶ μετὰ τοῦτο ἔζησεν ἔτη νγ', καὶ ἀπέθανε ζήσας τὰ πάντα ἔτη φλη'.

Καϊνᾶν δὲ γενόμενος ἐτῶν ρθ' ἐγέννησε τὸν Σάλα, καὶ μετὰ

1. τ'] „Scribendum τν', ut ex Textu sacro et Auctoris ipsius computatione manifesto apparet." Ch. V. Genes. IX. 28. 4. Ἀμώς] V. 19. 5. εἰσέλθῃ] εἰσέλθοι Ox. 6. ἀπερείσῃ] ἀπερίσοι Ox., ἀπερείσοι Ch. 7. συνέβαινε Ch., συνέβενε Ox. 8. στενοχωρουμένης cod., στενοχορουμένης Ox. 9. ἐκείνης addit cod., om. Ox. 10. ἧττων Ch, ἧττον Ox. *ibid.* ἐννοήσαντα Ch. 14. Ἀρφαξὰδ δὲ γενόμενος ρλβ' etc.] „Omnia hic mendosa: Legendum, Ἀρφ. δὲ γενόμενος ἐτῶν ρλε', ἐγέννησε etc. et deinde pro ν'. scribe νγ'. uti habet LXX versio, quam Graeci ubique sequuntur: ex istis enim numeris rite conficitur numerus totalis annorum DXXXVIII, quem auctor nobis exhibet. Caeterum de Cainan hoc insititio nihil dicemus: Nodus iste summa jamdudum exercuit ingenia, necdum explicatur." Ch. Reposui ρλε' et νγ'. 16. Καϊνᾶν δὲ γενόμενος ἐτῶν ρθ',] „Nec aliis, nec sibi in hisce calculis constat Auctor noster. LXX seniores Cainan CXXX annorum fuisse cum Salam generaret, et deinde vixisse annis CCCXXX affirmant: quibus numeris compositis, anni CCCCLX, non CCCLXVII, uti Noster habet, conficiuntur." Ch.

et mortuus est, cum vixisset annos DCCCCL. Diluvio tandem cessante, timorem quidem omnem deinceps deposuit; caeterum maxima eum cepit animi dejectio; et Propheticum illud omnino passus est, quod de die Domini ab Amoso dictum est: „Quomodo si fugiat vir a facie leonis, et occurrat ei ursus; et ingrediatur domum, et innitatur manu sua super parietem, et mordeat eum coluber:" eodem modo tunc temporis evenit. Ex arca quippe egressum, et foetido illo arctoque carcere liberatum, tempestas alia priore nequaquam mitior eum excepit; cum generis sui angustias, ipsamque adeo deletionem ob oculos jam haberet.

Semus vero, post annum secundum a diluvio, vitae suae anno CII, genuit Arphaxadum; et deinde vixit annos D, et mortuus est, ubi vixisset annos DCII.

Arphaxadus autem annos natus CXXXII, genuit Cainanum, et deinde vixit annos CCCC, et mortuus est, cum vixisset annos DXXXVIII.

Cainanus vero annum agens CIX, genuit Salam, et deinceps vixit an-

τοῦτο ἔζησεν ἔτη τλ', καὶ ἀπέθανε ζήσας τὰ πάντα ἔτη τξζ'.
τὸν δὲ Σάλα ὁ πατὴρ αὐξηθέντα γράμματα ἐξεπαίδευσε· καὶ δή
ποτε ὁ Σάλα πορευθεὶς ἀποικίαν κατασκέψασθαι, ἐλθὼν κατὰ D
γῆν Χαλδαίων γράμματα ἐπί τινων διακεχαραγμένα πετρῶν ἐντυ-
χών· τὰ δ' ἦν ἄρα τῶν Ἐγρηγόρων παράδοσις· ταῦτα δὲ ἐγγρα- O 11
ψάμενος ὁ Σάλα αὐτός τε ἐν αὐτοῖς ἐξημάρτανε καὶ τοῖς ἄλλοις
τὴν αὐτὴν ἀτοπίαν ἐξεπαίδευσεν. ὁ δὲ Σάλα γενόμενος ἐτῶν ρλ'
ἐγέννησε τὸν Ἔβερ, καὶ μετὰ τοῦτο ἔζησεν ἔτη υ' τρία, καὶ ἀπέ-
θανε ζήσας τὰ πάντα ἔτη φλγ'.

Ἔβερ δὲ γενόμενος ρλδ' ἐγέννησε τὸν Ἰεκτὰν καὶ τὸν Φάλεκ.
ἐπὶ δὲ τοῦ Ἔβερ ἐννοοῦσιν οἱ ἄνθρωποι πύργον κατασκευάσαι οὐ-
ρανομήκη πρὸς ἀποφυγὴν τοῦ κατακλυσμοῦ, ὡς τοῦ θεοῦ ἐπι-
βουλεύοντος αὐτοῖς· ἦσαν γὰρ πάντες μιᾷ φωνῇ. Νεβρὼδ δὲ
ὁ γίγας, Χουσαὶ τοῦ Αἰθίοπος υἱός, προσέτασσε καὶ εἰς βρῶσιν E
ἀγρεύων ἐχορήγει ζῶα. ὁ δὲ Ἔβερ, ὁ τοῦ Σάλα υἱός, ἐπείγειν
ἐγκεχείριστο τὴν οἰκοδομὴν τοῦ πύργου καὶ τῆς Βαβυλῶνος, ὅ
ἐστι σύγχυσις. τῶν δὲ πάντων ἐπὶ τὴν τοῦ πύργου καὶ τῆς πό-
λεως ὁρμησάντων οἰκοδομὴν ἀρχηγοὺς εἶχεν οβ', μόνος δὲ Ἔβερ
οὐ συνέθετο τῇ τούτων ἀλογίστῳ ἐργασίᾳ· διὸ καὶ πάντων αἱ
γλῶσσαι συνεχύθησαν, τῶν συντεθειμένων εἰς οβ' γλώσσας διαι- V 5
ρεθέντων κατὰ τὸν ἀριθμὸν τῶν ἀρχόντων αὐτῶν· τούτῳ μόνῳ O 12

4. *διακεχαραγμένα* Pollux p. 66. pro *ἐντυχὼν* ponens *εὑρίσκει*, *διακεχαραγμένων* Ox. Idem mox *παραδόσεις* — *τοὺς ἄλλους* — *ἐξεπαίδευσεν*. 9. *φλγ'* Ch., *φγ'* Ox. 14. *Χουσαὶ*] *Χοῦς* Ch. *Χουσὲ* Theod. Melit. 15. *ἐχορήγει* cod., *ὀχορήγει* Ox. 20. *συνεχύθησαν* vel *συνεχέθησαν* Ch., *συνεχήθησαν* Ox. *ibid.* *συντεθειμένων* Ox., *συντεθημένων* cod.

nos cccxxx, et mortuus est, cum vixisset annos ccclxvii. Caeterum Sala jam grandior factus literis a patre imbutus est. Egressus autem, ad explorandum habitandi locum, in Chaldaeam venit: ubi incidens in tabulas quasdam lapideas literis inscriptas, (ab Egregoris hae traditae sunt) easdem Sala describens et ipse in eis peccavit, et alios etiam iisdem imbuit ineptiis. Sala autem annos natus cxxx, genuit Heberum; et deinde vixit annos ccccIII, et mortuus est, cum vixisset annos DIII.

Heberus vero, annos natus cxxxiv, genuit Jectanum et Phalecum. Heberi autem tempore consilium inierunt homines turris extruendae, cujus culmen ad coelum pertingeret, ad evitanda scilicet diluvia; ac si Deus eis insidias structurus esset: erant enim omnes labii unius. Nebrodus autem gigas, Chusi Aethiopis filius, coepti hujus aliis auctor erat, feras etiam ex venatione captas eis in victum suppeditans. Extructionem vero tum turris, tum urbis Babyloniae (quae Confusionem sonat) urgere jussus est Heberus Salae F. Populo autem universo ad turrim hanc, urbemque extruendas convenienti, praefecti erant LXXII: solus scilicet Heberus istorum stulto conatui non est adsensus; unde cum reliquorum omnium sermo, secundum praefectorum numerum, in linguas LXXII divisus esset, so-

τῷ Ἕβερ θεὸς οὐχ ὑστέρησε τὴν ἀρχαίαν φωνήν. ὅθεν οἱ ἀπομείναντες ἐν τῇ προτέρᾳ γλώσσῃ Ἑβραῒς αὐτὴν ἐπωνόμασαν κατὰ τὴν τοῦ κρατήσαντος αὐτὴν ἐπωνυμίαν Ἕβερ εἰς τὸ γένος τῶν Ἑβραίων, οἵτινες πατρωνυμικῶς καὶ φερωνύμως Ἑβραῖοι καλοῦνται. διὸ καὶ τῇ τῶν Ἑβραίων γλώσσῃ ἐχρῶντο οἱ ἀπὸ τοῦ Ἀδάμ, καὶ τοὺς ἀμφὶ τὸν Ἀβραὰμ καὶ τὸν Νῶε καταγομένους καὶ τὸν δεύτερον Ἀδάμ, τὸν Χριστὸν λέγω, τῇ τῶν Ἑβραίων φωνῇ δῆλον κατὰ τὸν πρῶτον πάντων Ἀδὰμ χρώμενον, ὡς τὸ ἐφαθὰ καὶ ταλιθὰ κοῦμι καὶ λιμὰ σαβαχθανὶ καὶ τὰ ὅμοια. καὶ μέντοι καὶ πρὸς τούτοις καὶ τὰ τῶν παλαιῶν ὀνόματα ἐναργὲς τεκμήριον
B *τοῦ ταύτην εἶναι φωνὴν τὴν πρὸ τῆς συγχύσεως, καὶ ταύτῃ τὸ ζητούμενον ἑρμηνεύεται, ἐφ᾽ ὧν κατ᾽ οὐδεμίαν ἔστι γλῶσσαν τὸ σημαινόμενον ἐπιλύσασθαι, οἷον τοῦ Ἀδὰμ καὶ τῶν λοιπῶν αἱ προσηγορίαι δι᾽ ἑτέρας οὐδεμίας ἑρμηνεύονται, εἰ μὴ διὰ τῆς Ἑβραϊκῆς καὶ μόνης. ταύτην γὰρ τὴν γλῶσσαν καὶ Συριακὴν λέγουσιν, ὡς ὁ πολυμαθὴς οὕτω μαρτυρεῖ Ὠριγένης, ἑρμηνεύων ἐκ τῆς Συριακῆς βίβλου καὶ ἑξῆς Συριακὴν εἰπὼν τὴν Ἑβραίων*
O 13 *διάλεκτον, ἐπειδὴ γὰρ Συρίαν τὴν Ἰουδαίαν καὶ Σύρους οἱ παλαιοὶ τοὺς Παλαιστίνους ὠνόμαζον. ὁ μὲν οὖν πύργος ᾠκοδομήθη ἐπὶ Ἑβὲρ ἐν ἔτεσι τεσσαράκοντα, καὶ ἔστι κεχαλασμένος τὰ*

1. *οὐχ*] *οὐκ* Ox. 2. *Ἑβραῒς*] Exspectares *Ἑβραΐδα*. Conf. p. 12. E. vol. II. p. 14. B. 65. B. 78. D. 4. *πατρωνυμικῶς* Ch., *πατρονυμικῶς* Ox. 8. *πάντων* Ox., *πάντως* cod. 9. *ταληθακούμη — λιμάσα βαχθανὴ* Ox. Vid. Marc. VII. 34. V. 41. XV. 34. 10. *τεκμήριον* Ch., *τεκμήρια* Ox. 18. *γὰρ*] *περ*? 19. *ᾠκοδομήθη* Ch., *οἰκοδομήθη* Ox. 20. *κεχαλασμένος*] *κεχαλαγμένος* cod., *κεχαλκαμένος* Ox. neglecto etiam *τά*.

lum Heberum Deus antiqua lingua non privavit. Atque ideo qui linguam hanc retinuerunt, Hebraeam eam vocarunt, juxta nomen Heberi, qui in genus Hebraeorum eam propagavit, qui etiam appellatione patris nomini conveniente, Hebraei dicti sunt. Adami itaque posteri Hebraea lingua usi sunt. Abrahamum etiam et Noae filios, sed et Adamum etiam secundum, Christum dico, eadem Hebraea lingua, qua Adamus primus, usum fuisse manifestum est; ut ex hisce verbis apparet: *Ephata*, *Talitha Cumi*, *Lama sabachthani*, et similibus. Quin et ab antiquorum nominibus argumentum clarum peti potest, hanc esse linguam, qua usi sunt homines ante Confusionem. Siquando enim de horum quibusvis quaestio facta est, ex hac sola lingua solutionem habere potest: sicut Adami aliorumque nomina ex nulla alia lingua quam Hebraea explicari possunt. Linguam hanc Syriacam etiam appellatam esse testatur doctissimus Origenes, in Commentariis suis super Biblia Syriaca; ubi Syriacam dialectum Hebraeorum esse asserit. Syriam enim, Judaeam, et Syros, Palaestinos antiqui vocarunt. Turris itaque Heberi tempore quadraginta annorum spatio extructa est; cujus etiam adhuc supersunt vestigia quaedam,

ἴχνη αὐτοῦ φυλασσόμενα μόνον ἀνὰ μέσον Ἀσοὺρ καὶ Βαβυλῶνος.
ἦν δὲ ,ευλγ'. C

Φάλεκ δὲ γενόμενος ἐτῶν ρλ' ἐγέννησε τὸν Ῥαγαῦ, καὶ μετὰ
τοῦτο ἔζησεν ἔτη σθ', καὶ ἀπέθανε ζήσας τὰ πάντα ἔτη τλθ'.

Γίνονται οὖν ἀπὸ τοῦ Ἀδὰμ ἕως τοῦ κατακλυσμοῦ ἔτη ,βσξβ',
καὶ ἀπὸ τοῦ κατακλυσμοῦ ἕως τῆς συγχύσεως τῆς πυργοποιίας
καὶ τῆς τελευτῆς Φάλεκ, ὅ ἐστι μερισμός, ἔτη φλϛ'.

Καὶ οὕτω γίνεται διαμερισμὸς ἤτοι διασπορὰ τῶν υἱῶν Νῶε
καὶ τῶν ἐξ αὐτῶν γεννηθέντων· διόπερ καὶ μέροπες ἐκλήθησαν
ἀπό τε τῆς μεμερισμένης φωνῆς ἀπό τε τοῦ μερισμοῦ τῆς γῆς.
ὁ μέντοι Σὴμ ἐγέννησε τὸν Ἐλὰμ καὶ Ἀσοὺρ καὶ τὸν Ἀρφαξὰδ D
καὶ τὸν Λοὺδ, ὁ δὲ Χὰμ τὸν Χοὺς καὶ τὸν Μεσραῒμ καὶ τὸν Φοὺδ
καὶ τὸν Χανάν, ὁ δὲ Ἰάφεθ τὸν Γάμερ καὶ τὸν Μαγὼγ καὶ τὸν
Θηρὰν καὶ τὸν Ἰωῦαν καὶ τὸν Ἰεκτὰν καὶ τὸν Θόβελ καὶ τὸν Μο- O 14
σὸχ καὶ τὸν Μαδαΐ, ἀφ' οὗ Μῆδοι γενόμενοι καὶ τῶν Βαβυλω-
νίων κρατήσαντες, ἡ χώρα Μηδία προσηγορεύθη κυρίως καὶ φε-
ρωνύμως.

Μετὰ γοῦν τὴν σύγχυσιν καὶ τὴν τοῦ πύργου διάλυσιν μετα-
στέλλονται οἱ τρεῖς υἱοὶ τοῦ Νῶε πάντας τοὺς ἐξ αὐτῶν γενομέ-
νους, καὶ διδόασιν αὐτοῖς ἔγγραφον τῶν τόπων τὴν κατανέμησιν,

3. ἐγέννησε Ch., καὶ ἐγέννησε Ox. *ibid.* Ῥαγαῦ cod., Ῥααῦ Ox. 5. ,βσξβ'] Numeri superiores annos efficiunt 2242, quot vulgo solent ab Adamo ad diluvium computari. Hic Africanum sequitur. 12. Λοὺδ] „Aram hic omittitur." Ch. *ibid.* Μεσραῒμ] Μεσρὲμ Ox. 13. Χανάν] Χαναάν Ch. *ibid.* Ἰάφεθ cod., Ἰάφεδ Ox. 14. Ἰωῦαν] Ἰυωΐαν Ox. 16. φερωνύμως Ch., φερονύμως Ox. 18. γοῦν cod., οὖν Ox. 20. τῶν τόπων Pollux p. 70., τὸν τόπον Ox.

aere compaginata, inter Assur et Babylonem sita: sunt autem numero ɪɔccccxxxiii.

Phalecus vero annos natus cxxx genuit Ragauum; et deinde vixit annos ccix, et mortuus est, cum vixisset annos cccxxxix.

Ab Adamo itaque ad diluvium anni numerantur mmcclxii: a diluvio, ad linguarum confusionem obitumque Phaleci, (cujus nomen Divisionem sonat) anni dxxxvi.

Atque hoc modo dissipati sunt Noae filii, eorumque posteri: unde et *Μέροπες* appellati sunt, tum ob vocem eorum divisam, tum ob terram inter eos distributam. A Semo nati sunt Elam, Assur, Arphaxad, et Lud. A Chamo, Chus, Mesraim, Phut et Canan. A Japheto autem Gamer, Magog, Theras, Jovan, Jectan, Thobel, Mosoch et Madai, a quo Medi orti sunt, qui Babylonicum tenuerunt imperium, a quorum etiam nomine Media regio proprie dicta est.

Post Confusionem igitur, turrisque eversionem, Noae filii tres, prognatis suis omnibus ad se vocatis, unicuique eorum loca, climata, regio-

ἥνπερ ἐκ τοῦ πατρὸς Νῶε παρειλήφασι, καὶ λαγχάνουσιν ἑκάστῳ καὶ ταῖς ἑκάστου φυλαῖς καὶ πατριαῖς τόπον καὶ κλίματα
E καὶ χώρας καὶ νήσους καὶ ποταμοὺς κατὰ τὴν ὑποκειμένην ἔκθεσιν, καὶ κατακληροῦνται τῷ μὲν πρωτοτόκῳ υἱῷ Νῶε Σὴμ ἀπὸ Περσίδος καὶ Βάκτρων ἕως Ἰνδικῆς καὶ Ῥινοκουρούρων τὰ πρὸς ἀνατολήν, τῷ δὲ Χὰμ ἀπὸ Ῥινοκουρούρων ἕως Γαδείρων τὰ πρὸς νότον, τῷ δὲ Ἰάφεθ ἀπὸ Μηδίας ἕως Γαδείρων τὰ πρὸς βοῤῥᾶν.

V 6 Αἱ δὲ λαχοῦσαι χῶραι τῷ μὲν Σὴμ εἰσὶν αὗται, Περσίς,
O 15 Βακτριανή, Ὑρκανία, Βαβυλωνία, Κορδυαία, Ἀσσυρία, Μεσοποταμία, Ἀραβία ἡ ἀρχαία, Ἐλυμαΐς, Ἰνδική, Ἀραβία ἡ εὐδαίμων, κοίλη Συρία, Κομμαγηνὴ καὶ Φοινίκη πᾶσα καὶ ποταμὸς Εὐφράτης· τῷ δὲ Χὰμ Αἴγυπτος, Αἰθιοπία ἡ βλέπουσα κατ' Ἰνδούς, ἑτέρα Αἰθιοπία, ὅθεν ἐκπορεύεται ὁ ποταμὸς τῶν Αἰθιόπων, ἐρυθρὰ βλέπουσα κατ' ἀνατολάς, Θηβαΐς, Λιβύη ἡ παρεκτείνουσα μέχρι Κυρήνης, Μαρμαρίς, Σύρτις, Λιβύη ἄλλη, Νουμιδία, Μασσυρίς, Μαυριτανία ἡ κατέναντι Γαδείρων· ἐν δὲ τοῖς κατὰ βοῤῥᾶν τὰ παρὰ θάλασσαν ἔχει Κιλικίαν,

2. πατριαῖς Ch., Pollux, πατριὰς Ox. 3. νήσους cod., νέσους Ox. 5. 6. Ῥινοκουρούτων Ox. 7. νότον Ch., νῶτον Ox. *ibid.* Ἰάφεθ cod., Ἰάφηθ Ox. 10. Κορδυαία] Κορδήνα Ox. 12. κοίλη Συρία] Κοιλησυρία Ox. *ibid.* Κομμαγενὴ (Κομμαγηνὴ) Ch., Κομμαγινὴ Ox. 13. βλέπουσα] malim ἡ addi ex Syncello p. 48. D, Polluce p. 72. 15. Θηβαΐς Ch., Pollux, Syncellus et Chron. Pasch. p. 29. D, Θήναις Ox. 16. Σύρτις] Σύρτης Ox. 17. Νουμιδία Ch., Νουμηδία Ox. *ibid.* Μασσυρίς] Μασσουρίς Syncellus, Μασσυρής Ox. 18. τοῖς Syncellus, Pollux p. 74., Chron. Pasch., ταῖς Ox. *ibid.* θάλασσαν Syncellus, Pollux, θάλασσα Ox.

nes, insulas, fluviosque adsignarunt; singulis tribubus et familiis eorum facta distributione quam a patre Noa scriptis proditam acceperunt.

Semo itaque, Noae filio primogenito, sorte obtigerunt regiones omnes orientales a Perside et Bactris, usque ad Indiam et Rhinocorutos.

Chamo vero partes Meridionales, a Rhinocorutis ad Gades usque.

Japheto autem obtigit, quicquid a Media est, septentrionem versus usque ad Gades.

Regiones vero, quae Semo sorte obvenerunt, sunt hae: Persis, Bactriana, Hyrcania, Babylonia, Cordena, Assyria, Mesopotamia, Arabia vetus, Elymais, India, Arabia Foelix, Coelesyria, Commagena, Phoenicia tota, et fluvius Euphrates.

Chamo obtigerunt Aegyptus, Aethiopia, quae Indiam spectat, Aethiopia altera, unde profluit Aethiopum flumen, Erythra, quae orientem respicit, Thebais, Libya ad Cyrenem protensa, Marmaris, Syrtis, Libya altera, Numidia, Massyris, Mauritania, quae Gadium est e regione. Boream autem versus mari adjacentes regiones habuit Ciliciam, Pamphy-

Παμφυλίαν, Πισιδίαν, Μυσίαν, Λυκαονίαν, Φρυγίαν, Καμαλίαν, Λυκίαν, Καρίαν, Λυδίαν, Μυσίαν ἄλλην, Τρωάδα, Αἰολίδα, Βιθυνίαν, τὴν ἀρχαίαν Φρυγίαν, καὶ νήσους ὁμοίως B
Σαρδανίαν, Κρήτην, Κύπρον, καὶ ποταμὸν Γειὼν τὸν καὶ Νεῖ- O 16
λον καλούμενον· τῷ δὲ Ἰάφεθ Μηδία, Ἀλβανία, Ἀρμενία μικρά τε καὶ μεγάλη, Καππαδοκία, Παμφλαγονία, Γαλατία, Κολχίς, Βόσπορος, Μαιῶτις, Δέρβη, Σαρματίς, Ταυριανίς, Βασταρνίς, Σκυθία, Θρᾴκη, Μακεδονία, Δαλματία, Μολοσσή, Θεσσαλία, Λοκρίς, Βοιωτία, Αἰτωλία, Ἀττική, Ἀχαΐα, Πελλήνη, ἡ καλουμένη Πελοπόννησος, Ἀρκαδία, Ἠπειρῶτις, Ἰλλυρίς, Λυχνῖτις, Ἀδριακή, ἐξ ἧς τὸ Ἀδριακὸν πέλαγος· ἔχει δὲ καὶ νήσους Βρεττανίαν, Σικελίαν, Εὔβοιαν, Ῥόδον, Χίον, Λέσβον, Κύθηραν, Ζάκυνθον, Κεφαλληνίαν, Ἰθάκην, Κέρκυραν, καὶ μέρος τι τῆς Ἀσίας, τὴν καλουμένην Ἰωνίαν, καὶ πο- C
ταμὸν Τίγριν τὸν διορίζοντα μεταξὺ Μηδίας καὶ Βαβυλωνίας.

1. *Πισιδίαν* Ch., *Πισσιδίαν* Ox. *ibid.* *Λυκαονίαν* Ch., *Λυκανίαν* Ox. *ibid.* *καὶ Μαλίαν*] *Καββαλλίαν* Syncelli MS. A, *Καμιλίαν* Chron. Pasch. Scripsi *Καμαλίαν* cum Theodoro Meliteno. v. Ducang. ad Chron. Pasch. p. 30. A. Verum autem est *Καβαλίαν*. 2. *Καρίαν* Ch., *Καρύαν* Ox. 3. *Βιθυνίαν* Ch., *Βηθυνίαν* Ox. Post *τὴν ἀρχαίαν* interpungit Ox. contra codicem. 6. *καὶ* addit cod., om. Ox. 7. *Μαιῶτις* Syncellus p. 50. B, Chron. Pasch. p. 27. D, Cedrenus p. 14. r. C, *Μαλάτης* Ox. *ibid.* *Σαρματής, Ταυριανής, Βουταρνής* Ox., quorum postremum correxi ex Chronico Pasch. p. 27. D, Polluce p. 74., Syncello p. 50. B, qui *Βαστρανή*, et Libro generat. post Chron. Pasch. p. 414. b, qui *Bastarnia*. Conf. Ducang. ad Chron. P. p. 492. B. 9. *Βοιωτία*] *Βοιοτεία* Ox. 10. *Πελλήνη*] *Πεληνή* Ox. v. Bentleium Epist. p. 71. *ibid.* *Ἠπειρῶτις* Syncellus et alii, *Ἠπειρώτης* Ox. 11. *Λυχνῖτις* Chron. P. p. 27. C, Sync., Ecl. MS. apud Ducang. l. c., *Λαχνίτης* Ox. 12. *Εὔβοιαν* Ch., *Εὔοιαν* Ox. 13. *Κύθηραν* Chron. Pasch. p. 28. A, *Κύθειραν* Ox. *ibid.* *Ζάκυνθον* Ch., *Ζάκινθον* Ox. *ibid.* *Κεφαληνίαν* Ox. 14. *τὴν καλουμένην Ἰωνίαν* Ch., Pollux, Syncellus, Cedrenus, *τὸ καλούμενον Ἰωνία* Chron. P., *τῆς καλουμένης Ἰωνίας* Ox. 15. *Τίγριν* cod., *Τίγρον* Ox.

liam, Pisidiam, Mysiam, Lycaoniam, Phrygiam, Camaliam, Lyciam, Cariam, Lydiam, Mysiam alteram, Troadem, Aeoliam, Bithyniam veterem, Phrygiam: insulas etiam has; Sardiniam, Cretam, Cyprum; et fluvium Geon, qui Nilus etiam dictus est.

Japheto obvenerunt Media, Albania, Armenia minor majorque, Cappadocia, Paphlagonia, Galatia, Colchis, Bosporus, Malates, Derbe, Sarmatia, Tauriana, Butarna, Scythia, Thracia, Macedonia, Dalmatia, Molossia, Thessalia, Locris, Boeotia, Aetolia, Attica, Achaia, Pelena, quae et Peloponnesus dicta est, Arcadia, Epirus, Illyricum, Lychnitis, Adria, unde mari Adriatico nomen factum. Insulas vero habuit Britanniam, Siciliam, Euboeam, Rhodum, Chium, Lesbum, Cytheram, Zacynthum, Cephaleniam, Ithacam, Corcyram, Asiae quoque partem quae Jonia vocatur: fluvium vero habuit Tigrim, qui Mediam a Babylonia disterminat.

Τούτων οὖν τῶν κληροδοτηθέντων ὁ τοῦ Χὰμ υἱὸς Χαναὰν O 17 ἰδὼν τὴν πρὸς τῷ Λιβάνῳ γῆν ὡς ἀγαθή τε καὶ εὔφορος καὶ κατὰ πολὺ τῆς ἑαυτοῦ διαλλάττουσα γῆς, τυραννικῶς καθήρπασεν αὐτήν, καὶ τοὺς ἐκ τοῦ Σὴμ κλήρους ἐξήλασε, καὶ οὕτω πᾶσα ἡ γῆ τῆς ἐπαγγελίας τοῦ Χαναὰν προσηγόρευται. κἀντεῦθεν τοίνυν ὁ δίκαιος κριτὴς μετὰ ταῦτα τοῖς ἐκ τοῦ Σὴμ υἱοῖς Ἰσραὴλ ἀπέδωκεν αὐτὴν διὰ Ἰησοῦ τοῦ Ναυῆ, καθὼς καὶ τῷ Ἀβραὰμ προεπηγγείλατο.

Ῥαγαῦ δὲ γενόμενος ἐτῶν ρλβʹ ἐγέννησε τὸν Σερούχ, καὶ μετὰ τοῦτο ἔζησεν ἔτη σζʹ, καὶ ἀπέθανε ζήσας τὰ πάντα ἔτη τλθʹ.

D Σερούχ δὲ γενόμενος ἐτῶν ρλʹ ἐγέννησε τὸν Ναχώρ, καὶ μετὰ τοῦτο ἔζησεν ἔτη σʹ, καὶ ἀπέθανεν ἃ καὶ ζήσας τὰ πάντα τλʹ.

Ὁ δέ γε Ναχώρ, ὁ υἱὸς Σερούχ, γενόμενος ἐτῶν οθʹ ἐγέννησε τὸν Θάῤῥα, καὶ μετὰ τοῦτο ἔζησεν ἔτη ρκθʹ, καὶ ἀπέθανε ζήσας τὰ πάντα ἔτη σηʹ.

Θάῤῥα δὲ γενόμενος ἐτῶν οʹ ἐγέννησε τὸν Ἀβραὰμ καὶ τὸν Ναχὼρ καὶ τὸν Ἀράν, τὸν πατέρα τοῦ Λώτ, ὃς καὶ ἀπέθανε πρὸ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ Θάῤῥα, καὶ μετὰ τοῦτο ἔζησεν ἔτη ρλεʹ ὁ Θάῤῥας, καὶ ἀπέθανε ζήσας τὰ πάντα ἔτη σεʹ.

O 18 V 7 Ἐν δὲ τοῖς προειρημένοις χρόνοις γέγονέ τις γίγας, τοὔνομα

2. τῷ] τὸ Ox. 3. διαλλάττουσα] διαλλαττούσης Ox. v. Theodorus Melit. p. 79. 6. τοῖς — υἱοῖς Ch., τοὺς — υἱοὺς Ox. 12. ἃ καὶ ζήσας τὰ πάντα] Scribendum videtur ζήσας τὰ πάντα ἔτη. 14. ρκθʹ Ox., ρκβʹ cod.: ρκθʹ ponit etiam Chron. Pasch. p. 48. B, plerique ριθʹ. 20. ΛΟΓΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟΣ inscripsit Ch. Idem ἐν δὲ τοῖς προειρημένοις χρόνοις pro eo quod in codice est μετὰ ταῦτα. Vid. ad p. 7. 5.

Facta itaque hac partitione, Chami filius Chanaan, animadverso terram Libano vicinam bonam esse, et fertilem, suaque multo meliorem, per vim eam sibi arripuit, Semique posteros ex ea ejecit: quo factum, ut universa terra illa promissionis, Chanaanis regio vocaretur. Judex itaque justus eam postea Israelitis, qui a Semo oriundi erant, per Jesum Navae F. tradidit, sicut Abrahamo promiserat.

Ragauus autem annos natus CXXXII genuit Seruchum; et deinde vixit annos CCVII, et mortuus est, cum vixisset annos CCCXXXIX.

Seruchus vero annos natus CXXX, genuit Nachorem, et deinde vixit annos CC, et mortuus est, cum vixisset annos CCCXXX.

Nachor autem Seruchi F. annos natus LXXIX, genuit Tharam; et deinde vixit annos CXXIX, et mortuus est, cum vixisset annos CCVIII.

Thara vero, annos natus LXX, genuit Abrahamum, Nachorem, et Aramum, patrem Loti: qui etiam ante patrem suum Tharam diem obiit. Thara autem vixit posthaec annos CXXXV, et mortuus est, cum vixisset annos CCV.

Temporibus autem praedictis gigas erat, ex Chami posteris, nomine

Νεβρὼδ, υἱὸς Χοῦς τοῦ Αἰθίοπος, ἐκ φυλῆς Χάμ, ὃς κτίσας τὴν Βαβυλῶνα πόλιν καὶ πρῶτος καταδείξας κυνηγίαν καὶ μαγείαν Περσῶν ἐπρώτευσε, διδάξας αὐτοὺς ἀστρονομίαν καὶ ἀστρολογίαν, τῇ οὐρανίῳ κινήσει τὰ περὶ τοὺς τικτομένους πάντα δῆθεν σημαίνοντα· ἀφ' ὧν Ἕλληνες τὴν γενεθλιαλογίαν μαθόντες ἤρξαντο τοὺς γενομένους ὑπὸ τὴν τῶν ἄστρων κίνησιν διαφέρειν. οὐκοῦν ἀστρονομία τε καὶ ἀστρολογία καὶ μαγεία ἀπὸ Μαγουσαίων, ἤτοι Περσῶν, ἤρξαντο· οἱ γὰρ Πέρσαι Μαγὼγ ὑπὸ τῶν ἐγχωρίων προσαγορεύονται, οἵ γε τὸν Νεβρὼδ λέγουσιν ἀποθεωθέντα καὶ γενόμενον ἐν τοῖς ἄστροις τοῦ οὐρανοῦ ὃν καλοῦσιν Ὠρίωνα, περὶ οὗ φησι Μωσῆς ὅτι γέγονεν ἡ ἀρχὴ τῆς βασιλείας αὐτοῦ Βαβυλὼν καὶ Χαλάνη ἐν γῇ Σεναάρ, ὅθεν ἐξῆλθε Φιλιστιεὶμ ἐκ τῆς φυλῆς τοῦ Σὴμ τοῦ Ἀσσούρ, ἀφ' οὗ Ἀσσύριοι. O 19 B

Καὶ κρατήσας τὴν Συρίαν καὶ τὴν Περσίδα καὶ τὰ λοιπὰ μέρη τῆς ἀνατολῆς ἀνεφάνη καὶ ἄλλος, υἱός τινος Οὐρανοῦ λεγομένου καὶ Ἀφροδίτης, γυναικὸς αὐτοῦ, γιγαντιαῖος, ὀνόματι Κρόνος κατὰ τὸ ὄνομα τοῦ πλανήτου ἀστέρος· γενόμενος δὲ καὶ οὗτος δυνατὸς πάνυ καὶ πολλοὺς ὑποτάξας καὶ κυριεύσας πρῶτος κατέδειξε τὸ βασιλεύειν καὶ κρατεῖν τῶν ἄλλων ἀνθρώπων. ὃς καὶ βασιλεύσας πρῶτος Συρίας ἔτη νς' ὑπέταξε πᾶσαν

5. *σημαίνοντα*] Scribe *σημειούμενος*. 7. *Μαγουσαίων* cod., *Μαγουσάλων* Ox. 8. *ὑπὸ* cod., *ἀπὸ* Ox. 11. *Ὠρίωνα* Ch., *Ὠρίονα* Ox. *ibid.* *Μωσῆς*] Genes. X. 10. 12. *Φιλιστιεὶμ* cod., *Φιλιστεὶμ* Ox. „*ὅθεν ἐξῆλθε Φιλιστεὶμ* etc.] Ista non sunt hujus loci, quem hoc modo legendum puto: *ὅθεν ἐξῆλθεν ἐκ τῆς φυλῆς τοῦ Σημ ὁ Ἀσσοὺρ, ἀφ' οὗ Ἀσσύριοι.* Vide Genes. cap. 10. ver. 10. et 11." Ch. Verba *ὅθεν ἐξῆλθε Φυλιστιείμ* leguntur Genes. X. 14. Conf. etiam Chron. Pasch. p. 36. B. 14. *μέρη* cod., *μέλη* Ox.

Nebrodus, Chusi Aethiopis filius. Babylonem urbem hic extruxit; arteque venandi et Magia adinventis, ipse Persis primus imperavit, Astronomia et Astrologia eos imbuens, et motu coelesti observato, omnia ex natali die mortalibus praedicens, a quibus Graeci Genethlialogiam accipientes, de natalitiis secundum astrorum motum judicare primum coeperunt. Astronomia itaque et Astrologia et Magia a Magusaeis, seu Persis ortae sunt. Persae enim Magog ab indigenis appellantur: qui etiam Nebrodum in coelitum ordinem relatum, eumque esse quem inter sidera Orionem vocant asserunt. De hoc dicit Moses: *Principium regni ejus Babylon et Chalane in terra Sennaar:* unde exivit Assur, Semi F. a quo Assyrii dicti sunt.

Extitit et alius gigantaeae staturae, Coeli cujusdam et Veneris filius, Saturnus, a Planetae nomine dictus: qui Syriam, Persidem, reliquasque Orientis regiones sibi subjectas habuit. Hic, cum ad potentiam magnam esset evectus, imperioque suo multos subjecisset, primus regnandi modum, aliosque sub jugum mittendi ostendit: Qui cum Syriae regno primus per annos LVI potitus fuisset, Persidem sibi omnem facto a Syria

τὴν Περσίδα, ἀρξάμενος ἀπὸ τῆς Συρίας. ἔχων δὲ γυναῖκα Σεμίραμιν, τὴν καὶ Ῥέαν καλουμένην παρὰ Ἀσσυρίοις, ἔσχεν καὶ υἱοὺς δύο καὶ θυγατέρα μίαν, καὶ τὸν μὲν προσηγόρευσε Δία
C *εἰς ὄνομα τοῦ πλανήτου ἀστέρος, τὸν δὲ ἐπωνόμασε Νίνον, καὶ τὴν θυγατέρα Ἥραν, ἣν καὶ ἔλαβεν εἰς γυναῖκα Πῖκος ὁ καὶ Ζεύς, τὴν ἰδίαν ἀδελφήν.*

Μετὰ δὲ Κρόνον ἐβασίλευσε Νίνος, ὁ υἱὸς αὐτοῦ, ἔτη νβ'. ὅς γε τὴν ἰδίαν μητέρα Σεμίραμιν λαβὼν εἰς γυναῖκα, νόμος ἐγέ-
O 20 *νετο Πέρσαις λαμβάνειν τὰς ἑαυτῶν μητέρας καὶ ἀδελφὰς διὰ τὸ καὶ τὸν Δία λαβεῖν τὴν ἰδίαν αὐτοῦ ἀδελφὴν Ἥραν ὁ καὶ Πῖκος λεγόμενος. ὁ δὲ Νίνος ἐπικρατὴς γενόμενος τῆς Συρίας, καὶ κτίσας πόλιν μεγίστην σφόδρα, πορείας ὁδοῦ ἡμερῶν τριῶν, ἐκάλεσεν αὐτὴν εἰς ὄνομα αὐτοῦ Νινευί, καὶ πρῶτος ἐν αὐτῇ βασιλεύει. ἐξ οὗ ἐγένετο καὶ Ζωρόαστρος ὁ περιβόητος Περσῶν ἀστρονόμος· ὃς μέλλων τελευτᾶν ηὔχετο ὑπὸ οὐρανίου πυρὸς*
D *ἀναλωθῆναι, εἰπὼν τοῖς Πέρσαις, Ἐὰν καύσῃ με τὸ πῦρ, ἐκ τῶν καιομένων μου ὀστέων λάβετε καὶ φυλάξατε, καὶ οὐκ ἐκλείψει τὸ βασίλειον ἐκ τῆς χώρας ὑμῶν, ἕως οὗ φυλάττεται τὰ ὀστᾶ μου. καὶ εὐξάμενος τῷ Ὠρίωνι ὑπὸ ἀερίου πυρὸς ἀνηλώθη, καὶ λαβόντες οἱ Πέρσαι ἀπὸ τῶν τεφρωθέντων ὀστέων αὐτοῦ ἔχουσι φυλάττοντες ἕως ἄρτι.*

1. 8. *Σεμίραμιν* Ch., *Σεμήραμιν* Ox. 3. 5. *θυγατέρα* Ch., *θυγατέραν* Ox. 3. 10. *Δία* Ch., *Δίαν* cod., *Δάν* Ox. 4. *Νῖνον* hic et infra Ox. 10. *ὁ καὶ Πῖκος λεγόμενος*] Dele vel scribe *τὸν καὶ Πῖκον λεγόμενον.* 14. *καὶ* ante *Περσῶν* delevi cum Chron. Pasch. p. 37. C, Cedreno p. 16. B. 19. *Ὠρίωνι* Ch., *Ὠρίονι* Ox. 20. *τεφρωθέντων* Ox., *τεφροθέντων* cod.

initio subjecit. Uxor huic fuit Semiramis, apud Assyrios Rhea appellata: ex qua filios duos et filiam habuit: illorum vero alterum Jovem, juxta Planetae nomen, alterum Ninum vocavit: filiae autem nomen erat Juno; quam etiam frater ejus Picus, qui et Jupiter dictus est, in uxorem duxit.

Post Saturnum regnavit filius ejus Ninus, annis LII, qui matrem suam Semiramidem habuit uxorem: unde Persis lex nata matres et sorores in tori consortium asciscendi; eo quod Jupiter Picus etiam sororem suam Junonem duxisset uxorem. Ninus autem Syriae regno potitus, urbem condidit magnam itinere trium dierum, quam a nomine suo Niniven vocavit, in qua etiam primus regnavit. Ex hujus stirpe prodiit Zoroaster, celeberrimus ille Persarum Astronomus; qui moriturus votis expetebat, ut ab igne coelesti exureretur; Persisque haec praecepit: „Si me coelestis ignis consumpserit, crematorum ossium meorum reliquias sumite et servate; nec regnum a regione vestra tolletur quamdiu ossa mea custodietis.“ Invocato itaque Orione, ab igne coelesti absumptus est: Persae autem, quod ille praeceperat executi, ossium ejus reliquias collegerunt; quas etiamnum custodiunt.

Μετὰ δὲ Νίνον ἐβασίλευσεν Ἀσσυρίων Θούρας τις τοὔνομα
ἔτη λ', ὃν καὶ μετωνόμασαν Ἄρεα εἰς ὄνομα τοῦ πλανήτου ἀστέ-
ρος. ᾧτινι Ἄρεϊ πρῶτον στήλην ἀναστήσαντες Ἀσσύριοι καὶ V 8
ὡς θεὸν μέχρι τοῦ νῦν προσκυνοῦντες καλοῦσι περσιστὶ Βάαλ
θεόν, τουτέστιν Ἄρης πολεμικός. οὗ καὶ Δανιὴλ μέμνηται ὡς
προσκυνουμένου παρὰ Περσῶν καὶ λατρευομένου.

Μετὰ δὲ Ἄρεα ἐβασίλευσε Λάμης ἔτη κ'. μετὰ δὲ Λάμην O 21
ἐβασίλευσε Σαρδανάπαλος ὁ μέγας ἔτη λε', καὶ ἐσφάγη ὑπὸ τοῦ
Περσέως. οἱ δέ γε κόλακες καὶ μιμηταὶ τῆς ἐκείνου φιλοσαρκίας
καὶ γαστριμαργίας καὶ οἰστρηλασίας ἐπέγραψαν ὡς ἐξ αὐτοῦ δῆ-
θεν τῷ τάφῳ αὐτοῦ τοιάδε. Τόσ' ἔχω ὅσ' ἐφύβρισα καὶ ἔφαγόν
τε καὶ ἔπιον καὶ μετ' ἔρωτος τερπνοῦ ἐπολιτευσάμην. παθόντα
δὲ πολλὰ καὶ ὄλβια πάντα λέλειπται· καὶ γὰρ νῦν σπόδος εἰμὶ
Νίνου μεγάλης βασιλεύσας.

Ὁ δὲ ἀδελφὸς τοῦ Νίνου Πῖκος ὁ καὶ Ζεὺς βασιλεύων B
τῆς Ἰταλίας ἐπέμεινεν. ἐν δὲ τοῖς αὐτοῖς χρόνοις οὔτε πόλις οὔ-

5. Δανιὴλ] XII. 11. τόσ' ἔχω ὅσ' ἐφύβρισα etc.] „Habemus hic Epigrammatis metrici partem in prosam conversam. Extat Epigramma hoc Epigram. l. 3. Ep. 152. cujus primum distichon sic se habet.

Τόσσ' ἔχω, ὅσσ' ἔφαγον, καὶ ἐφύβρισα, καὶ μετ' ἔρωτος
Τέρπν' ἐδάην· τὰ δὲ πολλὰ καὶ ὄλβια κεῖνα λέλειπται.

ubi pro ἐδάην, Scholiastes legit ἔπαθον, uti noster habet: et pro λέλειπται, Athenaeus habet λέλυνται. Caeterum neutra harum lectionum Auctori nostro usui esse potest, cum dixisset potius λέλειφε, vel λέλοιπε. Atque huc usque habes (Lector) Excerptorum Chronologicorum Auctorem Anonymum; ex quo ea tantum mutuati sumus quae apud Jo. Malalam desunt. Paginam sequentem ex Chr. Alex. descripsimus; scilicet ut omnia rite connectantur. Atque hoc facientes, non tam commodato accipimus, quam nostra reposcimus. Cum enim sequentia αὐτολεξεὶ ex nostro descripta videantur, non est quod de praecedentibus in eadem, saltem Pici Jovis, Mercurii, et Vulcani historia, dubitemus." Ch. 15. seq. Πῖκος Ch., Πῆκος Chron.

Post Ninum vero Assyriis imperavit Thuras quidam, annos xxx, quem etiam Martem, a Planetae nomine, appellarunt. Huic Assyrii primam excitantes statuam, eumque etiamnum pro Deo colentes, lingua Persica Baalem deum vocant; id est, Martem bellatorem. Hunc etiam a Persis cultum, et pro Deo habitum fuisse, memorat Daniel.

Post Martem regnavit Lames, annis xx: post hunc vero regnum habuit Sardanapalus ille magnus, per annos xxxv; qui a Perseo occisus est. Hujus adulatores, et carnalitatis ejus, ingluviei, libidinisque imitatores, tumulo ejus, tanquam ab ipso prolata, haec inscripserunt. Ea habeo, quae petulanter profudi, edi, bibi, dulcique amori indulsi: multa vero et beata expertus, omnibus destituor. Cinis enim nunc sum, qui Ninivae olim imperavi.

Caeterum Jupiter Picus, Nini frater, Italiae regnum tenuit. Ea tempestate nec urbs ulla, nec domicilium erat in occidente; sed simpli-

τε διοίκησίς τις ἦν ἐν τῇ δύσει, ἀλλὰ ἁπλῶς ᾤκεῖτο πᾶσα ἡ γῆ ἐκείνη ἀπὸ τῶν μετοικησάντων ἐκεῖ ἐκ τῆς φυλῆς τοῦ Ἰάφεθ, υἱοῦ Νῶε.

Ἔζησεν δὲ Πῖκος ὁ καὶ Ζεὺς ἔτη ρκʹ, κρατῶν τὴν δύσιν καὶ O 22 βασιλεύων αὐτῆς. καὶ ἔσχεν υἱοὺς πολλοὺς καὶ θυγατέρας ἀπὸ τῶν εὐπρεπῶν γυναικῶν. ἔσχεν δὲ αὐτὸς Πῖκος ὁ καὶ Ζεὺς υἱὸν ὀνόματι Φαῦνον, ὃν καὶ Ἑρμῆν ἐκάλεσεν εἰς ὄνομα τοῦ πλανήτου ἀστέρος.

Μετὰ δὲ τὴν τελευτὴν τοῦ αὐτοῦ Πίκου τοῦ καὶ Διὸς ἐβασί- C λευσεν ὁ υἱὸς αὐτοῦ Φαῦνος ὁ καὶ Ἑρμῆς τῆς Ἰταλίας ἔτη τριάκοντα πέντε, ὃς ἦν ἀνὴρ πανοῦργος καὶ μαθηματικός· ὅστις ἐφεῦρεν τὸ μέταλλον τοῦ χρυσίου ἐν τῇ δύσει πρῶτος καὶ τὸ χωνεύειν. γνοὺς δὲ ὅτι διαφθονοῦνται αὐτῷ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ οἱ ἀπὸ τῶν γυναικῶν ὧν ἔσχεν Πῖκος ὁ καὶ Ζεύς, ὁ αὐτοῦ πατήρ· ἠβούλοντο γὰρ αὐτὸν φονεῦσαι, ὡς ὄντες πολλοί, περί που ἑβδομήκοντα· μετὰ γὰρ πολλῶν συμμιγνύμενος γυναικῶν ἐτεκνοποίησεν ὁ Ζεύς· πολὺ χρυσίον ἐγκολπωσάμενος εἰς ὑπερβολὴν ἀνεχώρησεν, καὶ ἀπέρχεται εἰς τὴν Αἴγυπτον πρὸς τὴν φυλὴν τοῦ Χάμ, υἱοῦ Νῶε, οἵτινες ἐδέξαντο αὐτὸν ἐν τιμῇ. καὶ διέτριβεν ἐκεῖ ὑπερηφανῶν πάντας, καὶ φορῶν τὴν χρυσῆν στολὴν ἐφιλοσόφει D παρὰ τοῖς Αἰγυπτίοις, λέγων αὐτοῖς μαντείας μελλόντων· ἦν γὰρ φύσει σφόδρα λογικός· καὶ προσεκύνουν αὐτόν, λέγοντες θεὸν Ἑρμῆν, ὡς λέγοντα τὰ μέλλοντα καὶ διακονοῦντα αὐτοῖς ἐκ τοῦ

9. Πήκου τοῦ Ox., τοῦ Πήκου Chron. p. 44. C.

cem agrestemque vitam illarum partium incolae, qui ex Japheti, Noae filii, stirpe profecti erant, agebant.

Vixit autem Jupiter Picus annos cxx, Occidentis rex; multosque filios ac filias ex praestantibus forma mulieribus suscepit: inter quos ei natus est filius, nomine Faunus, quem etiam a Planetae nomine, Mercurium vocavit.

Defuncto vero Jove Pico, Italiae regnum per annos xxxv administravit filius ejus Faunus, qui et Mercurius dictus est. Subtilis erat hic ingenii, artiumque Mathematicarum peritus; qui et aurum primus in Occidente reperit, ejusque conflandi rationem. Verum cum intellexisset se apud fratres suos patri Jovi de variis pellicibus natos invidia laborare; (ejus enim interimendi consilium ceperant; ut qui numero essent circiter septuaginta: Jupiter enim cum plurimis consueverat mulieribus, liberosque multos ex eis susceperat) ingenti auri pondere convasato, Italiaque relicta, in Aegyptum se contulit, ad gentem a Chamo Noae filio oriundam; a qua perhonorifice exceptus est. Qui dum ibi degeret, prae se contempsit omnes; vestemque ferens auream, philosophabatur apud Aegyptios, futuraque eis praedicebat: Natura enim perquam erat ingeniosus. Adorarunt itaque eum, et Deum Mercurium appellarunt; ut qui fu-

θεοῦ τῶν μελλόντων τὴν ἀπόκρισιν καὶ παρέχοντα αὐτοῖς χρήματα. ὅντινα καὶ πλουτοδότην ἐκάλουν, ὡς τὸν χρυσὸν θεὸν ὀνομάζοντες.

Ὅτε οὖν αὐτὸς Ἑρμῆς εἰς τὴν Αἴγυπτον ἦλθεν, ἐβασίλευσε O 23
τῶν Αἰγυπτίων τότε ἐκ τοῦ γένους τοῦ Χὰμ ὁ Μεστραΐμ. οὗτινος τελευτήσαντος ἐποίησαν οἱ Αἰγύπτιοι τὸν Ἑρμῆν βασιλέα. καὶ ἐβασίλευσε τῶν Αἰγυπτίων ἔτη λθ′ ἐν ὑπερηφανίᾳ.

Καὶ μετ᾽ αὐτὸν ἐβασίλευσε τῶν Αἰγυπτίων ὁ Ἥφαιστος ἡμέρας ,αχπ′, ὡς γενέσθαι ἔτη δ′, μῆνας ζ′, ἡμέρας γ′· οὐκ ᾔδεισαν E
γὰρ τότε ἐνιαυτοὺς μετρεῖν οἱ Αἰγύπτιοι, ἀλλὰ τὴν περίοδον τῆς ἡμέρας ἐνιαυτοὺς ἔλεγον. τὸν δὲ αὐτὸν Ἥφαιστον θεὸν ἐκάλουν· ἦν γὰρ πολεμιστὴς καὶ μυστικός. ὅστις ἐλθὼν εἰς πόλεμον συνέπεσεν σὺν τῷ ἵππῳ αὐτοῦ, καὶ πληγεὶς ἔμεινε χωλεύων.

Ὁ δὲ αὐτὸς Ἥφαιστος νόμον ἔθηκε τὰς Αἰγυπτίας γυναῖκας μονανδρεῖν καὶ σωφρόνως διάγειν, τὰς δὲ ἐπὶ μοιχείαν εὑρισκομένας τιμωρεῖσθαι. καὶ ηὐχαρίστησαν αὐτῷ οἱ Αἰγύπτιοι, διότι V 9
πρῶτον νόμον σωφροσύνης τοῦτον ἐδέξαντο.

Ὁ δὲ αὐτὸς Ἥφαιστος ἀπὸ μυστικῆς τινος εὐχῆς τὴν ὀξυλά- O 24
βην ἐδέξατο ἐκ τοῦ ἀέρος εἰς τὸ κατασκευάζειν ἐκ σιδήρου ὅπλα· ὅθεν καὶ ἐπικρατὴς σιδήρου ηὑρέθη εἰς τοὺς πολέμους· ἀπεθέω-

4. *καὶ* ante *ἐβασίλευσε* delendum vidit Ch. 5. *Μεστρέμ* Chron.
9. *γίνεσθαι* Ox. *ibid.* *ᾔδεισαν* Ch., *εἴδησαν* Chron.

tura praenuntiaret, illisque a Deo responsa de futuris velut internuntius referret, opesque eis subministraret: unde et Opum Largitor Aureusque Deus vocatus est.

Mercurio vero in Aegyptum veniente, Aegyptiis regnavit Mesremus, ex Chami gente oriundus: cui fatis functo Aegyptii Mercurium suffecerunt regem: qui annis XXXIX superbe admodum imperitavit.

Post hunc Aegyptiis imperavit Vulcanus per dies CIƆDCLXXX, sive annos IV, menses VII, et dies III. Nesciebant enim tum temporis Aegyptii annos definire; sed diei circuitus pro annis numerabant. Vulcanum porro hunc Deum appellarunt; bellicosus enim erat et ingeniosus: qui in bellum profectus, cum una cum equo suo corruisset, exinde claudicavit.

Hic Vulcanus lege condita sanxit, uti foeminae Aegyptiae unico contentae viro vitam caste agerent; adulterae autem deprensae uti poenas darent. Gratanter hoc a Vulcano tulerunt Aegyptii, quod primam hanc continentiae legem accepissent.

Idem Vulcanus mystica quadam precula forcipem ex aëre, ad arma e ferro fabricanda, impetravit: unde et Ferri Domitor in belli usum factus est. In Deorum itaque numerum, ob legem continentiae latam, et

σαν οὖν αὐτόν, ὡς σωφροσύνην νομοθετήσαντα καὶ τροφὴν ἀνθρώποις διὰ κατασκευῆς ὅπλων εὑρηκότα καὶ ἐν τοῖς πολέμοις δύναμιν καὶ σωτηρίαν ποιήσαντα· πρὸ γὰρ αὐτοῦ ῥοπάλοις καὶ λίθοις ἐπολέμουν.

quod mortalibus ex armorum fabricatione victus parandi rationem ostendisset, simulque ad potentiam in bellis victoriamque adipiscendam viam aperuisset, relatus est. Ante ipsum enim fustibus et lapidibus praeliabantur.

ΙΩΑΝΝΟΥ ΜΑΛΑΛΑ
ΧΡΟΝΟΓΡΑΦΙΑ.
ΛΟΓΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟΣ.

Μετὰ δὲ τελευτὴν Ἡφαίστου ἐβασίλευσεν Αἰγυπτίων ὁ υἱὸς αὐ- O 25
τοῦ Ἥλιος ἡμέρας ͵δυοζ΄, ὡς εἶναι ἔτη ιβ΄ καὶ ἡμέρας ϟζ΄· οὐ B
γὰρ ᾔδεισαν οἱ Αἰγύπτιοι τότε ἢ ἄλλοι τινὲς ἀριθμὸν ψηφίσαι,
ἀλλ' οἱ μὲν τὰς περιόδους τῆς σελήνης ἐψήφιζον εἰς ἐνιαυτούς, οἱ
δὲ τὰς περιόδους τῶν ἡμερῶν εἰς ἔτη ἐψήφιζον· οἱ γὰρ τῶν ιβ΄

Inscriptio libri periit cum ipso eius initio. Chilmeadus quam posuit, *Χρονογραφία Ἰωάννου Μαλάλα*, sumpsit ab Ioanne Damasceno ed. Leq. vol. I. p. 368., qui *ἐκ τῆς Χρονογραφίας Ἰωάννου Ἀντιοχείας τοῦ καὶ Μαλάλα* afferens locum de haemorrousa p. 100. seq. operis auctorem prodidit Gregorio. v. Hodii Proleg. XLIII. Minus accurata videtur quam habet praefatio Eclogarum Constantini Porphyrogeniti p. 5. ed. Vales. *Ἰωάννου τοῦ ἐπίκλην Μαλέλα χρονικῆς* vel *Io. Malelae historiae* in earundem Eclogarum codice Turonensi apud Haenelium Catalog. p. 483. Post *λόγος δεύτερος*, quae et ipsa desunt codici, addenda notatio temporum hoc libro comprehensorum.

1. *Μετὰ δὲ τελευτὴν Ἡφαί[στου, ἐβασίλ.]* „Huc usque Chr. Alex. Author; deinceps Antiochenum ipsum habes." Ch. 2. *͵δυοζ΄* Ch., Chron. Pasch. p. 45. D, Ioannes Antioch. apud Ducangium p. 499., *͵δυζ΄* Ox. 3. *ἢ ἄλλοι τινὲς ἀριθμὸν*] *ἢ ἄλλον τινὰ ἀριθμὸν* Chron. Pasch., *ἢ ἄλλοι τινὲς ἐνιαυτὸν* Ioannes.

CHRONOGRAPHIA JOANNIS MALALAE.

Post mortem vero Vulcani, regnavit ad Aegyptum filius ejus Sol, per spatium 4407 dierum: ex quibus emergunt anni duodecim, cum diebus 97. Illis enim temporibus nec Aegyptii, nec alii ulli alium ab hoc habuere computandi modum: sed revolutiones hi Lunares, illi vero dierum periodos pro annis enumerabant. Modus vero per duodecim menses sup-

μηνῶν ἀριθμοὶ μετὰ ταῦτα ἐπενοήθησαν, ἐξότε ἐπωνομάσθη τὸ O 26 ὑποτελεῖς εἶναι τοὺς ἀνθρώπους τοῖς βασιλεῦσιν. ὁ δὲ αὐτὸς Ἥλιος, ὁ υἱὸς Ἡφαίστου, ἦν φιλότιμος δυνατός· ὅστις ἐδιδάχθη ὑπό τινος ὡς γυνή τις Αἰγυπτία τῶν ἐν εὐπορίᾳ καὶ ἀξίᾳ οὐσῶν παρ' αὐτοῖς ἐρῶσά τινος ἐμοιχεύετο ὑπ' αὐτοῦ. καὶ C ἀκούσας ὁ Ἥλιος ἐζήτησεν αὐτὴν πιάσαι διὰ τὴν τοῦ πατρὸς αὐτοῦ Ἡφαίστου νομοθεσίαν, ἵνα μὴ λυθῇ· καὶ λαβὼν στρατιώτας ἐκ τοῦ ἰδίου στρατοῦ, μαθὼν τὸν καιρὸν τῆς μοιχείας αὐτῆς γίνεσθαι νυκτῶν, ἐπιῤῥίψας αὐτῇ τοῦ ἀνδρὸς αὐτῆς μὴ ὄντος αὐτόθι, εὗρεν αὐτὴν μετὰ ἄλλου καθεύδουσαν τοῦ ἐρωμένου παρ' αὐτῆς. ἥντινα εὐθέως καταγαγὼν ἐπόμπευσεν ἐν πάσῃ τῇ χώρᾳ τῆς Αἰγύπτου τιμωρησάμενος· καὶ γέγονε σωφροσύνη μεγάλη ἐν τῇ γῇ τῆς Αἰγύπτου· κἀκεῖνον δὲ τὸν μοιχὸν ἀνεῖλε, καὶ εὐχαριστήθη. περὶ οὗ ἱστορεῖ ποιητικῶς Ὅμηρος ὁ ποιητὴς ὡς ὁ Ἥλιος, φησίν, ἤλεγξε τὴν Ἀφροδίτην συμμιγνυμένην νυκτὸς Ἄρεϊ· Ἀφροδίτην δὲ ἐκάλεσε τὴν ἐπιθυμίαν τῆς πορνείας ἀπὸ τοῦ Ἡλίου D βασιλέως ἐλεγχθεῖσαν. τὸ δὲ ἀληθές, ὡς προγέγραπται, Παλαίφατος ὁ σοφώτατος χρονογράφος συνεγράψατο.

Μετὰ δὲ τὴν τελευτὴν Ἡλίου βασιλέως, υἱοῦ Ἡφαίστου, ἐβασίλευσε τῶν Αἰγυπτίων Σῶσις, καὶ μετὰ τὴν βασιλείαν αὐτοῦ ἐβασίλευσεν Ὄσιρις, καὶ μετὰ Ὄσιριν ἐβασίλευσεν Ὧρος, καὶ μετὰ Ὧρον ἐβασίλευσε Θοῦλις, ὃς παρέλαβε μετὰ δυνάμεως πολ-

1. ἐπωνομάσθη] ἐνομίσθη Chron., ἐπενοήθη Ioannes. 3. φιλότιμος] φιλόσοφος Chron. 5. οὐσῶν Hodius ex Chron., οὖσα Ox. 6. Post ἀκούσας omisi ἀπ' αὐτοῦ cum Chron.

putandi tum demum obtinuit, cum Regibus vectigales fieri coeperunt Mortales. Sol vero, Vulcani F. potens fuit et gloriae cupidus: Qui a quodam edoctus, foeminam quandam Aegyptiam, opibus et dignitate florentem, cum quodam amasio suo adulterii consuetudinem habere; in studiis habuit illam prehendere, quo Legem a Patre latam praestaret inviolatam. Certior itaque factus, tempus quo congressuri erant jam instare; delectis militibus stipatus, noctu illam adoritur: deprensamque, per absentiam viri cum Amasio suo decumbentem, extraxit: et per omnem Aegyptum circumferri jussit, graviter in illam animadvertens. Moechum vero ipsum morte multavit: quo facto gratiam sibi conciliavit; Aegyptii vero omnes uti Castitatem colerent, effecit. De his autem Homerus Poëta, more suo, fabulatur, ubi tradit; Solem deprehendisse Venerem cum Marte noctu cubantem. Per Venerem vero intelligit coëundi libidinem, a sole rege reprehensam: rem ipsam vero uti a nobis exposita est, Palaephatus sapientissimus Chronographus literis consignavit.

Post mortem vero Solis Vulcani filii, Aegyptiis imperavit Sosis: post hunc regnavit Osiris; Osiridem excepit Horus: et Horum Thulis. Hic ingenti instructus exercitu, omnem circa regionem, usque ad Oceanum,

λῆς πᾶσαν τὴν γῆν ἕως τοῦ Ὠκεανοῦ. καὶ ἐν τῷ ὑποστρέφειν ἦλ- O 27
θεν ἐπὶ τὴν Ἀφρικὴν χώραν εἰς τὸ μαντεῖον ἐν ὑπερηφανίᾳ· καὶ V 10
θυσιάσας ἐπυνθάνετο λέγων, Φράσον μοι, πυρισθενές, ἀψευδές, μάκαρ, ὁ τὸν αἰθέριον μετεγκλίνων δρόμον, τίς πρὸ τῆς ἐμῆς βασιλείας ἠδυνήθη ὑποτάξαι τὰ πάντα, ἢ τίς μετ' ἐμέ; καὶ ἐδόθη αὐτῷ χρησμὸς οὗτος. Πρῶτα θεός, μετέπειτα λόγος καὶ πνεῦμα σὺν αὐτοῖς· σύμφυτα δὲ πάντα καὶ εἰς ἓν ἰόντα, οὗ κράτος αἰώνιον. ὠκέσι ποσὶ βάδιζε, θνητέ, ἄδηλον διανύων βίον. καὶ εὐθέως ἐξελθὼν ἐκ τοῦ μαντείου, συσκευασθεὶς ὑπὸ τῶν ἰδίων [εὐθέως] ἐσφάγη ἐν τῇ Ἀφρικῇ. ταῦτα δὲ παλαιὰ καὶ ἀρχαῖα βασίλεια τῶν Αἰγυπτίων Μανέθων συνεγράψατο· ἐν οἷς συγγράμμασιν αὐτοῦ ἐμφέρεται ἄλλως λέγεσθαι τὰς ἐπωνυμίας τῶν πέντε πλανητῶν ἀστέρων. τὸν γὰρ λεγόμενον Κρόνον B
ἀστέρα ἐκάλουν τὸν λάμποντα, τὸν δὲ Διὸς τὸν φαέθοντα, τὸν δὲ Ἄρεος τὸν πυρώδη, τὸν δὲ Ἀφροδίτης τὸν κάλλιστον, τὸν δὲ Ἑρμοῦ τὸν στίλβοντα· ἅτινα μετὰ ταῦτα Σωτάτης ὁ σοφώτατος ἡρμήνευσε.

Καὶ λοιπὸν ἐν τοῖς μετὰ ταῦτα χρόνοις ἐβασίλευσεν Αἰγυπτίων πρῶτος ἐκ τῆς φυλῆς τοῦ Χὰμ Σῶστρις· ὅστις ὁπλισάμε- O 28
νος ἐπολέμησεν Ἀσσυρίοις, καὶ ὑπέταξεν αὐτοὺς καὶ τοὺς Χαλδαίους καὶ Πέρσας ἕως Βαβυλῶνος. ὁμοίως δὲ ὑπέταξε καὶ τὴν Ἀσίαν καὶ τὴν Εὐρώπην πᾶσαν καὶ τὴν Σκυθίαν καὶ τὴν Μυ-

3. πυρισθενές Chron. et MS. apud Bentleium Epist. p. 11. XV., πυρισθένη Ox. De sequenti oraculo vide annotationem ad Chron. 10. εὐθέως om. Chron. et Cedrenus p. 20. B. 15. πυρώδη Chron., πυρόην Ox. 16. Σωτάτης] Σωτάδης?

in potestatem suam redegit. In reditu autem suo per Africam iter faciens, Oraculum superbus adiit; Sacrisque peractis, Pythium in haec verba tentavit. „Dic mihi, Ignipotens, Veridice, Beate, aetherium cursum qui flectis; Quis, ante Me, omnia sibi subjicere potuit; aut quis, post Me, poterit? Respondit Oraculum. Primum Deus: deinde verbum; cumque his Spiritus. Congenita sunt haec omnia, in unumque fiunt; cujus potestas aeterna est. Fac cito discedas Mortalis, quem Fata manent incerta.“ Ille vero statim Fano egressus, per insidias interemptus est a suis in Africa. Haec autem de regibus Aegypti antiquissima Monumenta Manetho tradidit: cujus etiam ex scriptis apparet aliter olim appellatos fuisse quinque Planetas. Quem enim alii Saturnum, illi Lampontem nominabant: Jovem, Phaëthontem: Martem Pyroem: Venerem, Callistum: et Mercurium, Stilbontem: quae nomina post temporis sapientissimus Sotates exposuit.

Posteris autem temporibus regnavit ad Aegyptum, ex Chami filiis, primum Sostris. Hic expeditionem in Assyrios adornavit; quibus etiam, una cum Chaldaeis Persisque, Babylonem usque, in potestatem suam redactis; Asiam quoque et Europam omnem, Scythiam etiam Mysiamque

σίαν. καὶ ἐν τῷ ὑποστρέφειν αὐτὸν ἐπὶ τὴν Αἴγυπτον ἐκ τῆς
C χώρας τῆς Σκυθίας ἐπελέξατο ἀνδρῶν νεανίσκων πολεμιστῶν χιλιάδας ιε΄· οὕστινας μετανάστας ποιήσας ἐκέλευσεν αὐτοὺς οἰκεῖν ἐν Περσίδι, δόσας αὐτοῖς χώραν ἐκεῖ οἵαν αὐτοὶ ἐπελέξαντο. καὶ ἔμειναν ἐν Περσίδι οἱ αὐτοὶ Σκύθαι ἐξ ἐκείνου ἕως τῆς νῦν· οἵτινες ἐκλήθησαν ἀπὸ τῶν Περσῶν Πάρθοι, ὅ ἐστιν ἑρμηνευόμενον Περσικῇ διαλέκτῳ Σκύθαι· οἳ καὶ τὴν φορεσίαν καὶ τὴν λαλιὰν
O 29 καὶ τοὺς νόμους Σκυθῶν ἔχουσιν ἕως τῆς νῦν, καὶ εἰσὶ μαχιμώτατοι ἐν πολέμοις, καθὼς Ἡρόδοτος ὁ σοφώτατος συνεγράψατο.

Ἐν τοῖς χρόνοις τῆς βασιλείας τοῦ προειρημένου Σώστρου ἦν Ἑρμῆς ὁ Τρισμέγιστος ὁ Αἰγύπτιος, ἀνὴρ φοβερὸς ἐν σοφίᾳ· ὃς ἔφρασε τρεῖς μεγίστας ὑποστάσεις εἶναι τὸ τοῦ ἀῤῥήτου καὶ δη-
D μιουργοῦ ὄνομα, μίαν δὲ θεότητα εἶπε· διὸ καὶ ἐκλήθη ἀπὸ τῶν Αἰγυπτίων Τρισμέγιστος Ἑρμῆς. ἐμφέρεται γὰρ ἐν διαφόροις αὐτοῦ λόγοις πρὸς Ἀσκληπιὸν εἰρηκὼς περὶ θεοῦ φύσεως ταῦτα. εἰ μὴ πρόνοιά τις ἦν τοῦ πάντων κυρίου ὥστε μοι τὸν λόγον τοῦτον ἀποκαλύψαι, οὐδὲ ὑμᾶς τοιοῦτος ἔρως κατεῖχεν, ἵνα περὶ τούτου ζητήσαιτε· οὐ γὰρ ἐφικτόν ἐστιν εἰς ἀμυήτους τοιαῦτα μυστήρια παρέχεσθαι, ἀλλὰ τῷ νοῒ ἀκούσατε. ἓν μόνον ἐστὶ τὸ φῶς νοερὸν πρὸ φωτὸς νοεροῦ· καὶ ἦν ἀεὶ νοῦς νοὸς φωτεινός,

1. τῆς] τὸν Ox. 6. ἀπὸ] ὑπὸ Larcher. ad Herod. vol. I. p. 402. frustra. 12. δημιουργοῦ] Adde θεοῦ cum Chron. et Cedreno. 15. Ἀσκλήπιον Ox. hic et 112. A. 16. μοι] Sic et Chron., με Cyrillus c. Iulianum I. p. 35. C ed. Spanh. 18. ζητήσετε Ox., ζητήσητε Cyr., ζητήσεται Chron. *ibid.* εἰς addidi ex Cyrillo et Chron. 19. ἓν μόνον praecedentibus iungit Chron., om. Cedrenus et Suidas v. Ἑρμῆς. *ibid.* ἐστὶ τὸ] ἦν Cyrillus p. 35. A, Chron, Cedrenus, Suidas. 20. ἦν] ἐστὶν Cyrillus. *ibid.* φωτεινός Ch., φωτινός Ox.

subegit. Reversurus autem a Scythis in Aegyptum, selegit ex flore juventutis eorum quindecim Millia: quos in Persidem translatos, sedes ibi figere jussit; data eis, quam ipsi delegissent, regione. Exinde vero ad hoc usque tempus Scythae Persidem habitarunt: qui a Persis etiam Parthi dicti sunt: quod lingua Persica Scythae sonat. Retinuerunt autem adhuc Parthi isti vestitum, linguam legesque Scytharum; et in bello fortissimi sunt: sicuti scriptum reliquit sapientissimus Herodotus.

In diebus autem supradicti regis Sostris, floruit Mercurius Trismegistus, Aegyptius, vir eruditionis stupendae, qui pronunciavit, Dei Creatoris ineffabile nomen tres esse maximas Personas, Deitatem vero unam. Unde et ab Aegyptiis, Mercurius *Trismegistus*, i. e. Termaximus appellatus est. Invenitur enim in variis ejus scriptis ad Aesculapium, de Dei natura verba faciens, in hunc modum. „Si non daretur Providentia Numinis omnia gubernantis, per quam hoc ipsum mihi revelatum esset; non utique tantus vos ardor incessisset de hoc quaerendi. Neque possibile est Profanos hujusmodi proferre Mysteria: sed mentem advertite. Una tantum est Lux intelligens, ante Lucem intelligentem; et semper erat

καὶ οὐδὲν ἕτερον ἦν ἢ ἡ τούτου ἑνότης, ἀεὶ ἐν αὐτῷ ὢν ἀεὶ τῷ O 30 αὐτοῦ νοΐ καὶ φωτὶ καὶ πνεύματι πάντα περιέχει. ἐκτὸς τούτου οὐ θεός, οὐκ ἄγγελος, οὐ δαίμων, οὐκ οὐσία τις ἄλλη· πάντων γὰρ κύριος καὶ θεός, καὶ πάντα ὑπ' αὐτὸν καὶ ἐν αὐτῷ ἐστιν. E ὁ γὰρ λόγος αὐτοῦ προελθὼν παντέλειος ὢν καὶ γόνιμος καὶ δημιουργός, ἐν γονίμῳ φύσει πεσών, ἐν γονίμῳ ὕδατι, ἔγκυον τὸ ὕδωρ ἐποίησε. καὶ ταῦτα εἰρηκὼς ηὔξατο λέγων, Ὁρκίζω σε, οὐρανέ, θεοῦ μεγάλου σοφὸν ἔργον, ἵλαος ἔσο· ὁρκίζω σε, φωνὴ πατρός, ἣν ἐφθέγξατο πρώτην, ἡνίκα κόσμον ἅπαντα ἐστηρί- V 11 ξατο βουλῇ. φωνὴν πατρός, ἣν ἐφθέγξατο πρώτην, τὸν μονογενῆ λόγον αὐτοῦ. ταῦτα δὲ καὶ ἐν τοῖς κατὰ Ἰουλιανοῦ τοῦ βασιλέως ὑπὸ τοῦ ὁσιωτάτου Κυρίλλου συναχθεῖσιν ἐμφέρεται, ὅτι καὶ ὁ Τρισμέγιστος Ἑρμῆς ἀγνοῶν τὸ μέλλον τριάδα ὁμοούσιον ὡμολόγησεν.

Ὁ δὲ Σῶστρις βασιλεὺς μετὰ τὴν νίκην καταλαβὼν τὴν Αἴγυπτον τελευτᾷ· καὶ ἐβασίλευσε μετ' αὐτὸν τῆς τῶν Αἰγυπτίων χώρας Φαραὼ ὁ καὶ Μαραχὼ καλούμενος. καὶ ἐκ τοῦ αὐτοῦ γένους ἐβασίλευσαν Αἰγυπτίων οἱ λοιποί.

1. ἢ addidi ex Chron. et Cedreno, ἡ om. Cyrillus, ἢ Suidas. *ibid.* ἑαυτῷ Cyrillus, αὐτῷ Ox., Chron., Cedrenus. *ibid.* τῷ ἑαυτοῦ Cyrillus et Cedrenus, τῷ αὐτῷ Ox., ἐν τῷ αὐτῷ Chron. 7. Iusiurandum caeteris emendatius scribunt Iustinus Cohort. XV. 78. Οὐρανὸν ὁρκίζω σε θ. μ. σοφὸν ἔργον, αὐδὴν ὁρκίζω σε πατρός, τὴν φθέγξατο πρῶτον, ἡνίκα κ. ἅ. ἑαῖς στηρίξατο βουλαῖς, et qui ἣν φθ. πρώτην Cyrillus. Quae apud Malalam corrupta et interpolata sunt, repetuntur pleraque ab Chron., Cedreno, Suida. 11. αὐτοῦ] adde φησὶ ex Cyrillo p. 33. B, omissum etiam in Chron.

Mens Mentis lucida: et nihil aliud erat, quam hujus unitas, in seipso semper existens, eademque semper Mente, luce, ac spiritu omnia comprehendens. Extra hanc, nec Deus, nec Angelus, nec daemon, nec alia aliqua Essentia. Omnium enim Dominus et Deus est; et omnia sub ipso et in ipso sunt. Ejus enim verbum, quod ab ipso prodiit, undique perfectum cum esset, et in foecunda natura opifex; in genitalem incidens undam, foecundam undam effecit." His ita dictis, in haec verba precatus est. „Adjuro te Coelum, Magni Numinis sapiens opificium, propitiare. Adjuro te Vocem illam Patris, quam tum primum effatus est, cum Mundum universum consilio suo stabilivit: Vocem Patris, quam primam edidit, verbum suum unigenitum." Afferuntur vero ista a sanctissimo Cyrillo, in scriptis suis adversus Julianum Imperatorem: nempe quod Mercurius Trismegistus futuri licet ignarus, unam tamen Trinitatis Essentiam professus sit.

Porro rex Sostris, post victoriam partam, reversus in Aegyptum, fato concessit. Post quem, Aegypti regnum obtinuit Pharaoh, qui et Maracho: ex quo oriundi sunt succedanei Aegyptiorum Reges.

B Ἐν δὲ τοῖς προειρημένοις τοῦ Πίκου Διὸς χρόνοις ἐπὶ τὰ δυ-
O 31 τικὰ μέρη ἀναφαίνεταί τις ἐκ τῆς φυλῆς τοῦ Ἰάφεθ ἐν τῇ χώρᾳ τῶν Ἀργείων, ὀνόματι Ἴναχος· ὅστις πρῶτος ἐβασίλευσεν ἐν τῇ χώρᾳ ἐκείνῃ, καὶ κτίζει πόλιν ἐκεῖ εἰς ὄνομα τῆς σελήνης, ἐτίμα γὰρ αὐτήν, ἣν ἐκάλεσεν Ἰώπολιν· οἱ γὰρ Ἀργεῖοι μυστικῶς τὸ ὄνομα τῆς σελήνης τὸ ἀπόκρυφον Ἰὼ λέγουσιν ἕως ἄρτι. ἔκτισε δὲ καὶ ἱερὸν ἐν τῇ πόλει τῇ σελήνῃ, ἀναστήσας αὐτῇ στήλην χαλκῆν, ἐν ᾗ ἐπέγραψεν, Ἰὼ μάκαιρα λαμπαδηφόρε. ὁ δὲ αὐτὸς Ἴναχος ἠγάγετο γυναῖκα Μελίαν ὀνόματι· ἐξ ἧς ἔσχε παῖδας τρεῖς, Κάσον καὶ Βῆλον καὶ θυγατέρα, ἣν ἐπωνόμασεν Ἰὼ εἰς ὄνομα τῆς σελήνης· ἦν γὰρ ἡ κόρη εὐπρεπεστάτη πάνυ. τότε
C ὁ Πῖκος ὁ καὶ Ζεὺς ἀκούσας περὶ τοῦ Ἰνάχου ὅτι ἔχει θυγατέρα παρθένον εὐπρεπῆ, ὁ βασιλεὺς τῶν δυτικῶν μερῶν πέμψας ἥρπασε τὴν Ἰώ, θυγατέρα τοῦ Ἰνάχου, καὶ ταύτην φθείρει, καὶ ἔγκυον ποιήσας ἔσχεν ἐξ αὐτῆς θυγατέρα, ἥντινα ἐκάλεσε Λιβύην. ἡ δὲ Ἰὼ ἐπαχθῶς ἔφερεν ἐπὶ τῷ συμβάντι αὐτῇ, καὶ μὴ θέλουσα συνεῖναι τῷ Πίκῳ, διαλαθοῦσα αὐτὸν καὶ πάντας καὶ τὴν θυγατέρα αὐτῆς ἐάσασα, καὶ τὸν πατέρα αὐτῆς Ἴναχον αἰσχυνομένη, ἔφυγεν, εἰς Αἴγυπτον καταπλεύσασα. καὶ εἰσελθοῦσα ἐν τῇ χώρᾳ τῆς Αἰγύπτου ἡ Ἰὼ ἐκεῖ διῆγε· καὶ μαθοῦσα μετὰ χρό-
O 32 νον ὅτι Ἑρμῆς βασιλεύει τῆς Αἰγύπτου, ὁ υἱὸς Πίκου Διός, καὶ φοβηθεῖσα τὸν αὐτὸν Ἑρμῆν, φεύγει ἐκεῖθεν ἐπὶ τὴν Συρίαν εἰς

1. *Πήκου* Ox. sic et infra. 2. *ἀνεφαίνεται* Ox. 5. *Ἰώπολιν* Chron. p. 41. B, *Ἰόπολιν* Ox. 6. seq. *Ἰῶ* Ox. 8. *μάκαιρα* Ch. cum Chron., *μάκερα* Ox. 10. *Κάσον*] *Κάσσον* Ox.

Praedictis autem Pici Jovis temporibus ad occidentem regnan'is innotescere coepit ex Argivorum regione quidam, cui nomen Inachus, ex Japheti gente oriundus. Primus hic Argivis imperavit, urbemque condidit, quam a Lunae nomine, cui cultum exhibuit, Jopolim vocavit. Argivis enim usque adhuc in Mysteriis suis reconditum Lunae nomen Jo est. Fanum quoque in ea urbe condidit, Lunae sacrum; et ex aere statuam ei erexit, cum hac Inscriptione. *Jo*, *Beata*, *Lucifera.* Inachus autem iste in uxorem sibi accepit Meliam; ex qua tergeminam suscepit prolem, Cassum, Belum, filiamque, quam a Lunae nomine Jo vocavit; forma enim erat Virgo laudatissima. Picus interim, qui et Jupiter, qui partibus Occidentalibus imperavit, ubi inaudisset Inacho filiam esse, pulcherrimae formae virginem; per emissarios raptam compressit, gravidamque fecit; et ex ea filiam habuit, quam Libyam nominavit. Jo autem illatam sibi injuriam indigne ferens, diutius cum Jove Pico consuetudinem habere dedignata est: derelictaque filia, Patris etiam conspectu ob pudorem evitato, clam omnibus in Aegyptum profuga navigavit, ibique sedem fixit. Ubi cum per aliquod tempus mansisset, edocta est, Regiam ibi potestatem habere Mercurium, Jovis Pici filium. Metuens igitur sibi ab eo, ex Aegypto in Syriam fuga evasit, ad Montem Silpium; ubi

τὸ Σίλπιον ὄρος· εἰς ὅπερ Σέλευκος ὁ Νικάτωρ ὁ Μακεδὼν ἔκτισε D
πόλιν μετὰ χρόνους καὶ ἐκάλεσεν εἰς τὸ ὄνομα τοῦ ἰδίου αὐτοῦ υἱοῦ Ἀντιόχειαν τὴν μεγάλην. ἀπελθοῦσα δὲ εἰς τὴν Συρίαν ἡ Ἰὼ ἐκεῖ ἐτελεύτησεν, ὡς Θεόφιλος ὁ σοφώτατος συνεγράψατο. ἕτεροι δὲ ἐξέθεντο ὅτι ἐν τῇ Αἰγύπτῳ ἐτελεύτα ἡ Ἰώ. ὁ δὲ Ἴναχος, ὁ πατὴρ αὐτῆς, εἰς ἀναζήτησιν αὐτῆς ἔπεμψε τοὺς ἀδελφοὺς αὐτῆς καὶ τοὺς συγγενεῖς καὶ τὸν Τριπτόλεμον καὶ Ἀργείους μετ᾽ αὐτῶν, οἵτινες πανταχοῦ ζητήσαντες οὐχ εὗρον αὐτήν· γνόντες δὲ οἱ Ἀργεῖοι Ἰωπολῖται ὅτι ἐτελεύτα εἰς γῆν Συρίαν ἡ Ἰώ, ἐλθόντες ἔμειναν ἐκεῖ πρὸς μικρόν, κρούοντες εἰς ἕκαστον οἶκον αὐτοῦ καὶ λέγοντες, Ψυχὴ Ἰοῦς σωζέσθω. καὶ ἐν ὁράματι χρηματισθέντες εἶδον δάμαλιν, λέγουσαν αὐτοῖς ἀνθρωπίνῃ φω- E
νῇ ὅτι Ἐνταῦθά εἰμι ἐγὼ ἡ Ἰώ. καὶ διυπνισθέντες, τὴν τοῦ ὁράματος δύναμιν θαυμάζοντες ἔμειναν. καὶ λογισάμενοι ὅτι O 33
ἐν τῷ ὄρει αὐτῷ κεῖται ἡ Ἰώ, κτίσαντες αὐτῇ ἱερὸν ᾤκησαν ἐκεῖ εἰς τὸ Σίλπιον ὄρος, κτίσαντες καὶ πόλιν ἑαυτοῖς, ἣν ἐκάλεσαν Ἰώπολιν· οἵτινες ἐκλήθησαν παρὰ τοῖς αὐτοῖς Σύροις Ἰωνῖται ἕως τῆς νῦν. οἱ οὖν Σύροι Ἀντιοχεῖς ἐξ ἐκείνου τοῦ χρόνου ἀφ᾽ οὗ οἱ Ἀργεῖοι ἐλθόντες ἐζήτησαν τὴν Ἰὼ ποιοῦσιν οὖν τὴν μνή- V 12
μην, κρούοντες τῷ καιρῷ αὐτῷ κατ᾽ ἔτος εἰς τοὺς οἴκους τῶν Ἑλλήνων ἕως ἄρτι. διὰ τοῦτο δὲ οἱ Ἀργεῖοι ἔμειναν αὐτοὶ ἐκεῖ εἰς τὴν Συρίαν, ἐπειδὴ ἐκελεύσθησαν ἀπολυόμενοι ἀπὸ τῆς Ἀργείων χώρας ὑπὸ τοῦ Ἰνάχου βασιλέως, τοῦ πατρὸς τῆς Ἰώ, ὅτι Εἰ μὴ

3. Ἀντιοχείαν Ox. 15. ᾤκεσαν Ox. 17. Ἰώπολιν Chron., Ἰόπολιν Ox. 21. αὐτοὶ Ch. cum Chron., αὐτοῖς Ox. 22. τῆς Chron., τῶν Ox.

posteris temporibus Seleucus Nicator Macedo urbem condidit, quam a filii sui nomine Antiochiam Magnam appellavit. At vero Jo vitam suam in Syria, quo profugerat, finivit; sicuti scriptum reliquit sapientissimus Theophilus. Alii vero tradiderunt, in Aegypto eam obiisse. Inachus autem pater Jus, ad eam inquirendam fratres ejus misit et propinquos, nec non et Triptolemum, cum Argivis aliis: qui eam ubique vestigantes, non invenerunt. Edocti vero Argivi Jopolitae, eam in Syria defunctam; illuc ventitantes, aliquandiu ibi commorati sunt; domosque singulas pulsantes, dixerunt: *Salva sit* Jus *Anima.* Acceptoque per insomnium Oraculo, visi sunt sibi videre buculam, humana voce ita se alloquentem: *Hic ego sum Jo.* A somno vero excitati, vimque Visionis secum reputantes, omnino censuerunt, eam in monte Silpio sepultam jacere. Extructo igitur ibi Fano, sedes illic posuere; urbemque condiderunt, quam Jopolim nominarunt: unde et ipsi a Syris, ad hunc usque diem, Jonitae vocantur. Syri autem Antiocheni, ex eo tempore quo illuc advenerunt Argivi, Jo quaeritantes, in perpetuam rei memoriam, ritu anniversario, domos Graecorum pulsant, in hunc usque diem. Quod autem Argivi illic in Syria sedes suas posuerint, in causa fuit rex Inachus, pater Jus;

ἀγάγητε τὴν θυγατέρα μου Ἰώ, μὴ ὑποστρέψητε ἐπὶ τὴν Ἀργείων χώραν. ἔκτισαν οὖν ἐκεῖ οἱ αὐτοὶ Ἰωνῖται ἱερὸν Κρόνου εἰς τὸ Σίλπιον ὄρος.

Ἡ δὲ Λιβύη, ἡ θυγάτηρ τῆς Ἰὼ καὶ τοῦ Πίκου τοῦ καὶ Διός, ἐγαμήθη τινὶ ὀνόματι Ποσειδῶνι· ἐξ ὧν ἐτέχθησαν ὁ Ἀγήνωρ καὶ Βῆλος καὶ Ἐνυάλιος, παῖδες τρεῖς. ὁ δὲ Ἀγήνωρ καὶ Βῆλος κατέλαβον τὴν Συρίαν καὶ αὐτοὶ εἰς ἀναζήτησιν τῆς B Ἰοῦς, εἰ ἔτι ζῇ, καὶ τῶν ἀδελφῶν αὐτῆς, εἴπερ εἰσίν· ἦσαν γὰρ αὐτῶν συγγενεῖς. καὶ μηδένα εὑρηκότες, ὑπέστρεψαν. καὶ ὁ μὲν Βῆλος ἐπὶ τὴν Αἴγυπτον ἀπῆλθε, κἀκεῖ γαμήσας τὴν Σίδα O 34 ἔσχεν υἱοὺς δύο, Αἴγυπτον καὶ Δαναόν. ὁ δὲ Ἀγήνωρ ἐπὶ τὴν Φοινίκην ἐλθὼν ἠγάγετο τὴν Τυρώ· καὶ κτίζει πόλιν, ἣν ἐκάλεσε Τύρον εἰς ὄνομα τῆς ἑαυτοῦ γαμετῆς. ἐβασίλευσεν οὖν ἐκεῖ, καὶ ἔσχεν υἱοὺς ἐκ τῆς Τυρώ, τὸν Κάδμον καὶ τὸν Φοίνικα καὶ τὸν Σύρον καὶ τὸν Κίλικα, καὶ θυγατέρα, ἣν ἐκάλεσεν Εὐρώπην. καὶ βασιλεύει ὁ Ἀγήνωρ τῶν μερῶν ἐκείνων ἔτη ξγ'. τὴν δὲ Εὐρώπην οἱ ποιηταὶ ἐξέθεντο θυγατέρα εἶναι τοῦ Φοίνικος, τοῦ υἱοῦ Ἀγήνορος βασιλέως, μὴ ὁμοφωνήσαντες τοῖς χρονογράφοις. C ἐπιῤῥίψας δὲ τῇ πόλει Τύρῳ Ταῦρος ὁ τῆς Κρήτης βασιλεύς, ναυμαχίᾳ πολεμήσας παρέλαβε τὴν αὐτὴν Τύρον πόλιν ἑσπέρας· καὶ πραιδεύσας ἔλαβεν αἰχμαλώτους ἐκ τῆς πόλεως πολλούς· ἐν οἷς ἔλαβε καὶ τὴν Εὐρώπην, θυγατέρα τοῦ Ἀγήνορος βασιλέως. ὁ δὲ Ἀγήνωρ καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ ἐπολέμουν ἐπὶ τὸ λίμιτον· τοῦτο

10. Σίδα] Σίδαν Chron. et Hamartolus MS. apud Hodium. 12. Τυρῶ Ox. 23. τοῦτο Ταῦρος] „Supple ex Chr. Alex. καὶ γνοὺς τοῦτο Ταῦρος, aut aliquid tale.“ Ch.

qui eis in mandata dederat, ex Argis soluturis; uti, non nisi Jo filia inventa, in Argivorum terras reverterentur. Itaque etiam condiderunt ibi Jonitae templum Saturno, in monte Silpio.

Libya autem, Pici Jovis et Jus filia, Neptuno cuidam nupta, tres ei filios peperit; quibus nomina, Agenor, Belus, et Enyalius: ex quibus Agenor et Belus in Syriam profecti sunt, exploraturi, an in vivis adhuc esset Jo, cum fratribus ejus; et qui illis sanguine conjuncti essent. Nemine autem invento, redierunt: et quidem Belus in Aegyptum profectus, in uxorem accepit sibi Sidam; ex qua duos suscepit filios Aegyptum et Danaum. Agenor vero Phoeniciam se recipiens, Tyro uxorem duxit: a cujus nomine, Civitatem ibi a se extructam, Tyrum vocavit. Ubi et imperium tenens ex Tyro filios suscepit Cadmum, Phoenicem, Syrum, et Cilicem: filiamque unicam, cui Europae nomen indidit. Regnavit autem Agenor in regionibus iis per annos LXIII. Poetae vero Europam Phoenicis, Agenoris filii, filiam faciunt, a Chronologis dissentientes. Taurus autem, rex Cretae, Tyrum invasit; commissoque navali praelio, urbem cepit, ad vesperam: qua spoliata, captivos inde abduxit plurimos; inter quos et Europa erat, Agenoris regis filia. Cum enim Agenor filiique

Ταῦρος ὁ τῆς Κρήτης βασιλεὺς ἐξαίφνης ἐπέῤῥιψε τῇ χώρᾳ διὰ O 35
θαλάττης· ἥστινος ἑσπέρας μνήμην ποιοῦνται οἱ Τύριοι ἕως τῆς νῦν, λέγοντες Κακὴν ὀψινήν. ἀπήγαγε δὲ τὴν Εὐρώπην εἰς τὴν ἰδίαν πατρίδα ὁ Ταῦρος, ἥντινα καὶ γυναῖκα ἔλαβε, παρθένον οὖσαν καὶ εὐπρεπῆ· καὶ ἐκάλεσε τὰ μέρη ἐκεῖνα εἰς ὄνομα αὐτῆς Εὐρώπεια. ἐξ ἧς ἔσχεν υἱὸν τὸν Μίνω, καθὼς καὶ Εὐριπίδης ὁ σοφώτατος ποιητικῶς συνεγράψατο, ὅς φησι, Ζεὺς μεταβληθεὶς D
εἰς Ταῦρον τὴν Εὐρώπην ἥρπασεν. ἔκτισε δὲ ἐν τῇ αὐτῇ Κρήτῃ νήσῳ ὁ αὐτὸς Ταῦρος βασιλεὺς πόλιν μεγάλην, ἣν ἐκάλεσε Γόρτυναν εἰς ὄνομα τῆς αὐτοῦ μητρὸς τῆς ἐκ γένους Πίκου Διός· τὴν δὲ τῆς αὐτῆς πόλεως τύχην ἐκάλεσε Καλλινίκην εἰς ὄνομα τῆς σφαγιασθείσης παρ' αὐτοῦ κόρης. ὁ δὲ Ἀγήνωρ βασιλεὺς ἐλθὼν ἐκ τοῦ πολέμου ἐν τῇ Τύρῳ, καὶ μαθὼν τὴν γενομένην παρὰ τοῦ Ταύρου ἐξαίφνης ἔφοδόν τε καὶ ἁρπαγήν, εὐθέως ἐξέπεμψε τὸν Κάδμον διὰ τὴν Εὐρώπην μετὰ χρημάτων πολλῶν καὶ στρατοῦ. μέλλων δὲ τελευτᾶν ὁ αὐτὸς βασιλεὺς Ἀγήνωρ διετάξατο πᾶσαν ἣν ὑπέταξε γῆν μερίσασθαι τοὺς τρεῖς αὐτοῦ υἱούς. καὶ ἔλαβεν O 36 E
ὁ Φοῖνιξ τὴν Τύρον καὶ τὴν αὐτῆς ἐνορίαν, καλέσας τὴν ὑπ' αὐτὸν γενομένην γῆν Φοινίκην· ὁμοίως δὲ καὶ ὁ Σύρος, εἰς τὸ ἴδιον ὄνομα καλέσας τὴν ἐπιλαχοῦσαν αὐτῷ χώραν Συρίαν· ὡσαύτως δὲ καὶ ὁ Κίλιξ τὸ ἐπιλαγχάνον αὐτῷ κλῖμα ἐκάλεσε Κιλικία εἰς τὸ ἴδιον αὐτοῦ ὄνομα.

6. *Εὐρώπεια*] *Εὐρώπια* Ox. 7. *ὅς* Ch., Chron., *ὥς* Ox. 9. *Γορτύναν* Ox. 18. *Φοίνιξ* Ox. 21. *ἐπιλαγχάνον* Ch., *ἐπιλαγχάνων* Ox. *ibid. Κιλικία*] *Κιλικίαν* Ch., Chron. Conf. ad p. 5. A.

ad limites bellis aliis distinerentur; Taurus interim, qui hoc rescierat, per maris viam irrumpens, Tyrios inopinos opprimit. Memoriam autem vesperae illius Tyrii usque adhuc recolentes, *Vesperam Infaustam* appellant. Taurus vero Europam in patriam suam abduxit: cumque Virgo esset egregiae formae, pro uxore eam habuit: regionesque eas omnes, ab ejus nomine, Europaeas vocavit. Filium etiam ex ea habuit, cui Minos nomen. De his vero sapientissimus Euripides Poetice scribens, enarrat, raptam Europam fuisse a Jove in taurum verso. Idem rex Taurus urbem magnam condidit in Creta insula, cui nomen Gortynam dedit, a Matre sua, ex genere Pici Jovis oriunda: Urbis vero Fortunam a Virginis a se mactatae nomine Callinicen vocavit. Agenor autem a bello redux, ubi de subitis Tauri incursionibus, urbisque direptione edoctus fuisset; sine mora Cadmum emisit, magna pecuniarum vi et exercitu instructum, uti Europam curaret reducem. Moriturus deinde Rex Agenor mandavit, uti tota regio, quam sibi subjugaverat, inter tres filios suos distribueretur. Phoenix igitur Tyrum accepit, partesque vicinas: regionemque omnem sibi subditam Phoeniciam vocavit. Similiter etiam Syrus partem, quam ipse sortitus erat, a nomine suo Syriam appellavit. Cilix etiam sortem suam a nomine suo, Ciliciam nuncupavit.

Ἐν δὲ τοῖς χρόνοις τῆς βασιλείας τοῦ Φοίνικος ἦν Ἡρακλῆς
V 13 ὁ φιλόσοφος, ὁ λεγόμενος Τύριος, ὅστις ἐφεῦρε τὴν κογχύλην·
ἐωριζόμενος γὰρ ἐπὶ τὸ παράλιον μέρος τῆς Τύρου πόλεως εἶδε
ποιμενικὸν κύνα ἐσθίοντα τὴν λεγομένην κογχύλην, ὅπερ ἐστὶ μι-
κρὸν εἶδος θαλάσσιον κοχλιοειδές, καὶ τὸν ποιμένα, νομίζοντα
αἱμάσσειν τὸν κύνα, λαβόντα ἀπὸ τῶν προβάτων πόκον ἐρέας καὶ
καταμάσσοντα τὸ καταφερόμενον ἐκ τοῦ στόματος τοῦ κυνὸς καὶ
βάπτοντα τὸν πόκον. ὁ δὲ Ἡρακλῆς, προσεσχηκὼς μὴ εἶναι αὐτὸ
αἷμα, ἀλλὰ βάμματος παραξένου ἀρετήν, ἐθαύμασε· καὶ γνοὺς
ὅτι ἐκ τῆς κογχύλης ἐστὶ τὸ κατιὸν βάμμα τοῦ πόκου, εἰληφὼς
O 37 ἐκ τοῦ ποιμένος τὸν πόκον ὡς μέγα δῶρον τοῦτο προσήγαγε τῷ
βασιλεῖ τῆς Τύρου Φοίνικι. καὶ ἐκπλαγεὶς καὶ αὐτὸς ἐπὶ τῇ θέᾳ
τῆς ξένης χρόας τοῦ βάμματος, θαυμάζων τὴν τούτου εὕρεσιν
B ἐκέλευσεν ἐξ αὐτοῦ τοῦ βάμματος κογχύλης βαφῆναι ἐρέαν καὶ
γενέσθαι αὐτῷ περιβόλαιον βασιλικόν· καὶ ἐφόρεσεν αὐτὸς πρῶ-
τος ἐκ πορφύρας περιβόλαιον, καὶ πάντες ἐθαύμασαν τὴν αὐτοῦ
βασιλικὴν ἐσθῆτα, ὡς ξένην θέαν. καὶ ἔκτοτε ἐκέλευσεν ὁ βα-
σιλεὺς Φοῖνιξ μηδένα [τῶν] ὑπὸ τὴν αὐτοῦ ὄντα βασιλείαν τολ-
μᾶν φορεῖν τὴν τοιαύτην ἐνάρετον ἐκ γῆς καὶ θαλάσσης οὖσαν
φορεσίαν, εἰ μήτι αὐτὸν καὶ τοὺς μετ' αὐτὸν βασιλεύοντας τῆς
Φοινίκης, διὰ τὸ γινώσκεσθαι τὸν βασιλέα τῷ στρατῷ καὶ παντὶ
τῷ πλήθει ἐκ τῆς θαυμαστῆς καὶ παραξένου φορεσίας. πρώην

1. ἦν addidit Ch., Chron. 7. στόματος Ch., Chron., πόματος Ox. 12. θέᾳ Ch., Chron., θέαν Ox. 18. Φοίνιξ Ox. *ibid.* τῶν om. Chron. 19. ἐνάρετον Ch., Chron., ἐνάρεστον Ox.

Phoenicis autem sub regno floruit Hercules ille, Tyrius Philosophus, qui purpuram invenit. Cum enim forte per littus Tyrium obambularet, pastorium vidit canem, qui ostreum, (quod Conchyle dicitur, parvumque genus est testudinis marinae,) edebat. Pastor interim sanguinare canem existimans; lana, ab ove rapta, quod ab ore ejus profluebat, abs'ersit, lanamque tinxit. Hercules autem cum observasset, sanguinem illud non esse; sed peregrini scilicet alicujus liquoris vim, obstupuit: et cum ex Conchyli tincturam illam lanae expressam sciret; exceptam a pastore lanam Phoenici, Tyriorum regi, tanquam munus insigne, detulit. Qui et ipse attonitus novi coloris aspectu, simul etiam inventum admiratus, lanam Conchylis liquore tingi jussit, sibique regiam inde vestem parari. Primus ergo ipse purpuream Chlamydem gestavit, quae quidem Vestis Regia, tanquam inusitatum spectaculum, omnibus in admirationem cedebat. Exinde vero edicto cavit rex Phoenix, ne quis ex suis subditis praeclaro hoc terrae marique debito gestamine uti praesumeret, praeter ipsum Regem et Regis successores: ut ex novo hoc et mirabili gestamine exercitus, omnisque adeo populus, Regem suum agnoscerent. Namque ante hoc tempus, ignotum fuit mortalibus tingendi artificium;

γὰρ οὐκ ἐγίνωσκον οἱ ἄνθρωποι βάπτειν χρόας ἱματίων, ἀλλὰ τὰς τῶν προβάτων ἐρέας, οἷαι κἂν ἦσαν, ταύτας ἐποίουν ἱμάτια καὶ ἐφόρουν. καὶ οἱ βασιλεῖς δὲ τὰς αὐτὰς χρόας τῆς τυχούσης C ἐρέας ἱμάτια ἐφόρουν, καὶ οὐκ εὐχερῶς ἐγνωρίζοντο τῷ ὑπηκόῳ πλήθει οἱ βασιλεῖς. λοιπὸν οὖν οἱ κατὰ τόπον βασιλεῖς, ἤτοι ῥῆγες καὶ τοπάρχαι, ἀκηκοότες τοῦτο, οἱ μὲν περιβόλαια, οἱ δὲ φίβλας χρυσᾶς καὶ μανδύας ἐπενόησαν ἑαυτοῖς, πορφύρεα ἢ ῥούσεα βάπτοντες αὐτὰ ἀπὸ βοτανῶν τινων, καὶ ἐφόρουν διὰ τὸ γινώσκεσθαι τῷ ἰδίῳ πλήθει, καθὼς Παλαίφατος ὁ σοφώτατος συνεγράψατο. μετὰ οὖν χρόνους πολλοὺς οἱ Ῥωμαῖοι τὴν Φοινίκην ὑποτάξαντες χώραν τὸ ἐξ ἀρχῆς ἀναδειχθὲν ἐκ τῆς κογχύλης ἀληθινὸν σχῆμα βασιλικὸν ἐφόρεσαν, ὅπερ ἐκάλεσαν ῥωμαϊστὶ τόγαν· ἥντινα καὶ ὕπατοι Ῥωμαίων ἕως τῆς νῦν φοροῦσι. Νουμμᾶς δὲ ὁ καὶ Πομπήλιος, βασιλεύσας Ῥωμαίων μετὰ τὸν D Ῥῶμον καὶ τὸν Ῥῆμον, δεξάμενος πρεσβευτὰς ἐκ τῆς χώρας τῶν λεγομένων Πελασγῶν, φοροῦντας χλαμύδας ἐχούσας ταβλία ῥούσεα, καθάπερ οἱ ἀπὸ τῆς τῶν Ἰσαύρων χώρας, καὶ τερφθεὶς τοῦ σχήματος, πρῶτος ἐν τῇ Ῥώμῃ ἐπενόησε χλαμύδας φορεῖσθαι, τὰς μὲν βασιλικὰς πορφυρᾶς, ἐχούσας ταβλία χρυσᾶ, τὰς δὲ τῶν συγκλητικῶν αὐτοῦ καὶ τῶν ἐν ἀξίαις καὶ στρατείαις χλαμύδας ἐχούσας σήμαντρον τῆς βασιλικῆς φορεσίας ταβλία πορφυρᾶ, δηλοῦντα ἀξίαν Ῥωμαϊκῆς πολιτείας καὶ ὑποταγήν, κελεύσας μηδέ-

O 33 (margin, at line 8)

2. κἂν] καὶ Chron. 14. Πομπηϊανὸς] Πομπήλιος cum Chron. p. 117. A Ch. 18. χλαμύδας Chron. et Cedrenus p. 19. B, χλαμύδα Ox. 19. πορφύρας Ox. et mox πορφύρα. 22. κελεύσας Ch, Chron., κελευούσας Ox.

sed ex ovium vellere, quale a natura fuit, simplici vestes conficiebant. Sed et Regiae etiam vestes velleris colorem simplicem referebant; neque facile erat populo Principem suum dignoscere. Ex eo itaque tempore Imperatores alii Regesque et Dynastae, qui de his aliquid inaudierant, comparabant sibi, hi quidem indumenta, alii fibulas aureas, et Mantela purpurea, vel russa, succis herbarum infecta; quae gestare solebant, ut a populo dignoscerentur: quemadmodum scriptis tradidit sapientissimus Palaephatus. Longo autem post tempore, Romani, Phoenicia in potestatem suam redacta, ex vera illa antiquitusque inventa purpura, regium sibi amictum parabant; quem lingua sua *Togam* dixere: quam et adhuc usque Consules Romani gestare solent. Numa autem, qui et Pompeianus, qui post Romulum et Remum Romanis imperavit; cum ad eum Pelasgorum Legati venissent, Chlamydas gestantes clavis russis distinctas, (quales etiam Isauri ferre consueverunt;) ornatu delectatus, primus auctor fuit Romanis, uti Chlamydas gestarent, Reges quidem purpureas, clavis aureis distinctas; Senatus vero, et Magistratus, militiaeque Praefecti, purpuratos clavos; insignia nempe Regii ornatus, quae Romani Imperii dignitatem et Subjectionem indigitarunt: edixitque, ne-

O 39 να συγχωρεῖσθαι εἰσελθεῖν εἰς τὸ παλάτιον πρὸς αὐτὸν δίχα τοῦ
σχήματος τῆς αὐτῆς χλαμύδος, καὶ οὐ συνεχώρουν τινὰ εἰσελθεῖν
οἱ φυλάττοντες τὸ παλάτιον, εἰ μὴ ἐφόρει χλαμύδα ἔχουσαν φι-
E λοτιμίαν βασιλικῆς ἐσθῆτος, καθὼς ὁ σοφώτατος Τραγκύλλος,
Ῥωμαίων ἱστορικός, ταῦτα συνεγράψατο.

Ὁ δὲ Σύρος, ὁ υἱὸς τοῦ Ἀγήνορος, ἀνὴρ ἐγένετο σοφός, ὃς συνεγράψατο Φοινικικοῖς γράμμασι τὴν ἀριθμητικὴν φιλοσοφίαν· ὑπέθετο δὲ ἀσωμάτους εἶναι ἀρχάς, καὶ σώματα μεταβάλλεσθαι καὶ τὰς ψυχὰς εἰς ἀλλογενῆ ζῶα. οὗτος πρῶτος ἐξέθετο ταῦτα, ὡς Κλήμιος ὁ σοφώτατος συνεγράψατο.

V 14 Ἐν τοῖς χρόνοις τούτοις ἐγένετο Φάλεκ, υἱὸς Ἕβερ, ἀνὴρ
θεοσεβὴς καὶ σοφός, ζήσας ἔτη τλθ', περὶ οὗ Μωσῆς ὁ προφήτης συνεγράψατο. ἔστιν οὖν ἀπὸ Ἀδὰμ ἕως τοῦ Φάλεκ ἔτη ͵γ κατὰ τὴν προφητείαν.

Ὁ δὲ προειρημένος Πῖκος ὁ καὶ Ζεὺς ἐν τοῖς ἀνωτέροις χρόνοις ἔσχε μετὰ τὸν Ἑρμῆν καὶ τὸν Ἡρακλέα καὶ ἄλλον υἱόν, τὸν Περσέα, ἀπὸ εὐπρεποῦς γυναικὸς ὀνόματι Δανάης, θυγατρὸς τοῦ Ἀκρισίου τοῦ καταγομένου ἐκ τῆς Ἀργείων χώρας· περὶ ἧς ἐμυθολόγησεν Εὐριπίδης ὁ σοφώτατος ἐν τῇ συντάξει τοῦ αὐτοῦ δράματος ἐν κιβωτίῳ τινὶ βληθεῖσαν καὶ ῥιφεῖσαν τὴν Δα-
O 40 νάην, ὡς φθαρεῖσαν ὑπὸ Διὸς μεταβληθέντος εἰς χρυσόν. ὁ δὲ
B σοφώτατος Βούττιος, ἱστορικὸς χρονογράφος, ἐξέθετο ὡς ὁ αὐτὸς

10. Κλήμιος] Κλήμης Cedrenus p. 19. C. 12. Μωσῆς] Genes. XI. 17. 18. 16. μετὰ Chron. p. 38. C., κατὰ Ox. *ibid.* Ἡρακλέα Ch, Ἡρακλέαν Ox. 20. καὶ ῥιφεῖσαν] βληθῆναι κατὰ θάλασσαν Chron. 22. ἱστορικὸς] ὁ ἱστορικὸς καὶ Chron.: conf. p. 33. A. Βούττιος autem Malalae est Βρούττιος.

quis Regiam postea non Chlamydatus ingrederetur. Sed neque Palatini satellites quenquam sine Chlamyde, insigne Regium prae se ferente, in Palatium intromittebant: sicuti haec scriptis mandavit sapientissimus Tranquillus, Romanorum Historiographus.

Syrus vero, Agenoris filius, vir fuit sapiens. Hic Phoenicum lingua Philosophiam Arithmeticam conscripsit: Principia item corporea esse statuit; Corporea autem ipsa, sicut et animas in alia animantia migrare, primus docuit: uti prodidit sapientissimus Clemius.

Hisce temporibus erat Phalecus, Eberi filius, qui vixit annos trecentos triginta novem: de quo Moses Propheta scripsit. Ab Adamo igitur ad Phalecum usque, secundum Prophetiam, anni numerantur MMM.

Praedictus autem Picus, qui et Jupiter, de quo superius, filium habuit praeter Mercurium atque Herculem Perseum quoque, quem ex muliere formosa, cui nomen Danaë, Acrisii Argivi filia, suscepit. De qua sapientissimus Euripides in Tragoedia fabulatur, vitiatam illam fuisse a Jove, in aurum transformato: ideoque arcula inclusam, in mare projectam fuisse. Buttius autem sapientissimus Historiographus in Chronico suo

Πῖκος ὁ καὶ Ζεὺς οὖσαν ταύτην ἐν κουβουκλείῳ παρακειμένῳ τῇ θαλάσσῃ πολλῷ χρυσῷ πείσας ἠδυνήθη προτρεψάμενος· ἥντινα ἁρπάσας ὡς πάνυ εὐπρεπῆ ἔφθειρεν, καὶ ἐξ αὐτῆς ἔσχεν υἱὸν ὀνόματι Περσέα, τὸν προειρημένον. ὅντινα πτερωτὸν γράφουσι διὰ τὸ ἐκ παιδόθεν περίγοργον εἶναι τὸν παῖδα· ὅθεν καὶ ὁ τούτου πατὴρ Πῖκος ὁ καὶ Ζεὺς ἐδίδαξεν αὐτὸν πράττειν καὶ τελεῖν τὴν μαγγανείαν τοῦ μυσεροῦ σκύφους, διδάξας αὐτὸν πάντα τὰ περὶ αὐτοῦ μυστικὰ καὶ δυσσεβῆ πλανήματα, λέγων αὐτῷ ὅτι Νικᾷς πάντας τοὺς πολεμίους ἐξ αὐτοῦ καὶ τοὺς ἐχθρούς σου καὶ πάντα ἄνθρωπον ἐναντίον καὶ πάντας τοὺς βλέποντας ἐν αὐτῷ τῷ προσώπῳ τυφλουμένους καὶ μένοντας ὡσεὶ νεκροὺς καὶ κατασφαζομένους ὑπό σου. καὶ λοιπὸν ὁ Περσεὺς πεισθεὶς τῷ ἰδίῳ C *πατρὶ Πίκῳ τῷ καὶ Διί, εἰς τὸν μετὰ ταῦτα χρόνον μετὰ τελευτὴν τοῦ αὐτοῦ πατρὸς Πίκου τελείας ἡλικίας γενόμενος, ἐπεθύμησε τῆς τῶν Ἀσσυρίων βασιλείας, διαφθονούμενος τοῖς τέκνοις* O 41 *τοῦ Νίνου, τοῦ θείου αὐτοῦ, τοῦ ἀδελφοῦ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ. καὶ χρηματισθεὶς ἀπῆλθεν ἐν τῇ χώρᾳ τῆς Λιβύης· καὶ κατὰ τὴν ὁδὸν ὑπήντησε τῷ αὐτῷ Περσεῖ μία παρθένος, κόρη χωρική, ἀγρίας ἔχουσα τὰς τρίχας καὶ ὀφθαλμούς. καὶ στήσας ἐπηρώτησεν αὐτὴν λέγων, Τί σου τὸ ὄνομα; ἡ δὲ εἶπε μετὰ παῤῥησίας Μέδουσα· καὶ κρατήσας αὐτῆς τὰς τρίχας ᾧ ἐβάσταζε λογχοδρεπάνῳ ξίφει ἀπέτεμεν αὐτῆς τὴν κάραν. καὶ λαβὼν ὁ Περσεὺς εὐθέως ἐτέλεσε τὴν αὐτὴν κάραν μυστικῶς, καθὼς ἐδιδάχθη ὑπὸ τοῦ ἰδίου πατρὸς Πίκου τῆς μυσερᾶς μαγγανείας τὴν πλά-* D

9. *πολεμίους* Ch. cum Chron. et Cedreno p. 22. B, *πολέμους* Ox.
19. *ἐπερώτησεν* Ox.

scriptum reliquit, Jovem Picum in cubiculo quod mare spectabat commorantem eam, utpote pulcherrimam, vi auri magna, sibi conciliasse; raptamque inde, compressisse; filiumque ex ea habuisse Perseum, quem diximus. Hunc alatum perhibent, eo quod a pueris summa esset corporis agilitate: unde et pater ejus Jupiter Picus nefandi illius Scyphi parandi magicum ei artificium aperuit, quaeque ad eum pertinent mysticas illum et impias edocuit imposturas; Hujus ope, inquiens, vinces tuos inimicos et adversarios omnes: et quicunque Caput hoc aspexerint, occaecati et quasi mortui a te percussi videbuntur. Perseus igitur, Jovis Patris dicto audiens fuit: qui, post eum mortuum, adolescentior factus, regnum Assyriorum in animo habuit: quippe hoc invidebat patruelibus suis, Nini filiis. Accepto autem oraculo, in Libyam profectus est: per iter vero occurrit ei virgo quaedam Indigena, oculis capillisque fera. Constitit ad visum Perseus, et percontatus eam, Quod, inquit, tibi nomen est? Respondit illa imperterrita, Medusa. Tum Perseus, comprehensa verticis coma, falcato quem ferebat ense caput illi amputavit: quod arreptum, Incantamentis magicis et infandis, juxta ac a Patre edoctus

νην· ἥντινα ἐβάσταζεν εἰς ἰδίαν βοήθειαν πρὸς πάντας ἐχθροὺς καὶ πολεμίους εἰς τὸ ὑποτάσσειν καὶ ἀναιρεῖν. τὴν δὲ κάραν ἐκάλεσε Γοργόνα διὰ τὸ ὀξὺ τοῦ βοηθήματος καὶ διὰ τὸ ἐνεργὲς πρὸς τοὺς ὑπεναντίους. κἀκεῖθεν περάσας ἦλθεν ἐπὶ τὴν τῆς Αἰθιοπίας χώραν, ἥτις ἐβασιλεύετο ὑπὸ τοῦ Κηφέως, καὶ εὑρηκὼς ἐκεῖ ἱερὸν Ποσειδῶνος, εἰσῆλθεν ἐν αὐτῷ καὶ εἶδεν ἐν τῷ ἱερῷ O 42 *παραμένουσαν κόρην, κατὰ τάγμα τοῦ ἰδίου αὐτῆς πατρὸς τοῦ Κηφέως ἐκδοθεῖσαν, τὴν λεγομένην Ἀνδρομέδαν παρθένον. καὶ ταύτην ἀπέσπασεν ἐκ τοῦ ἱεροῦ, καὶ φθείρας αὐτὴν ὡς εὐπρεπῆ ἔλαβεν εἰς γυναῖκα. καὶ καταπλεύσας ἀνεχώρησεν ἐκ τῆς χώρας* E *ἐκείνης· ἐρχόμενος κατὰ τὴν Ἀσσυρίων χώραν κατήντησεν ἐν τῇ χώρᾳ τῆς Λυκαονίας· καὶ γνόντες εὐθέως ἀντιστάντες ἐπολέμησαν αὐτῷ· καὶ χρησάμενος τῇ βοηθείᾳ τῆς κάρας τῆς Γοργόνης ἐνίκησε τοὺς Λυκάονας. καὶ εὑρηκὼς κώμην λεγομένην Ἀμάνδραν ἐποίησεν αὐτὴν πόλιν, καὶ ἔστησεν ἑαυτῷ στήλην ἔξω τῶν πυλῶν, βαστάζουσαν τὸ ἀντεικόνισμα τῆς Γοργόνος, καὶ θυσίαν ποιήσας ἐκάλεσε τὴν τύχην τῆς πόλεως Περσίδα εἰς τὸ ἴδιον αὐ-* V 15 *τοῦ ὄνομα· ἥτις στήλη ἕως τοῦ παρόντος ἵσταται ἐκεῖ. ἥντινα πόλιν ἐκάλεσε τὸ Ἰκόνιον, διότι πρώτης νίκης εἰκόνα σὺν τῇ Γοργόνῃ ἐκεῖ ἔλαβεν. ὑπέταξε δὲ καὶ τὰς ἄλλας χώρας μηδενὸς ἀνθισταμένου. ἐρχόμενος δὲ ἐπὶ τὴν Ἰσαυρίαν καὶ Κιλικίαν, καὶ ἀντιστάσεις αὐτοῦ πολεμίων ὑπομένοντος, ἐχρηματίσθη ταῦτα ὅτι Ἀπὸ τοῦ ἰδίου ἵππου ἀποβὰς τὸν σὺν ταρσὸν τοῦ ποδὸς εἰς*

11. *ἐρχόμενος*] *καὶ* addit Chron. 13. *κόρης*] *κάρας* Ch. cum Chron. 19. *πρὸ τῆς νίκης εἰκόνα τὴν τῆς Γοργόνης* Chron.

fuerat, caeremoniis praeparavit; sibique in auxilium habuit, ad inimicos hostesque omnes devincendos tollendosque. Caput autem hoc *Gorgonem* appellavit; ob auxiliandi celeritatem et singularem quam habuit contra adversarios efficaciam.

Illinc autem discedens in Aethiopiam venit, quae tum temporis Cepheo parebat; ubi repertum Neptuni templum ingressus virginem ibi vidit, Cephei patris jussu expositam, nomine Andromedam. Hanc e fano extraxit; et, quod venusta esset, devirginavit, et in uxorem accepit. Inde vero solvens, et Assyriam versus iter faciens, in Lycaoniam devenit. Hoc autem Lycaonibus cognito, armis eum repellere conati sunt: quos tamen beneficio capitis Gorgonii profligavit: repertoque vico, cui Amandra nomen erat, ex eo civitatem condidit; et erecta sibi pro portis statua, Gorgonis effigiem ferente, sacrisque peractis, Urbis Fortunam, juxta nomen suum, Persidem vocavit: statua vero haec etiam hodie ibi spectatur. Urbem hanc Iconium appellavit: ibi enim posuerat Icona, in signum primae victoriae, Gorgonis ope, a se partae. Sed et alias etiam regiones subegit, nemine repugnante. Dumque per Isauriam et Ciliciam iter moveret, hostiumque impetus varios sustineret, dabatur ei Oraculum hoc: *Ubi ex equo descendens, calcaneum pedis in terram defixeris,*

τὴν χθόνα πήξας νίκην λάβοις. καὶ κατελθὼν ἐκ τοῦ ἰδίου ἵππου ἐν τῇ λεγομένῃ κώμῃ Ἀνδρασῷ, ἐκεῖ τὸν ταρσὸν τοῦ ποδὸς ἔπηξεν· καὶ νικήσας τῇ χρήσει τῆς Γοργόνος, ἐποίησε τὴν αὐτὴν κώμην O 43 πόλιν, ἥντινα ἐκάλεσε Ταρσὸν ἐκ τοῦ χρησμοῦ τοῦ ἰδίου αὐτοῦ ποδός, θυσιάσας κόρην ἀδαῆ ὀνόματι Παρθενόπην εἰς ἀποκαθαρισμὸν τῆς πόλεως. καὶ εὐχαριστήσας ὥρμησεν ἐκεῖθεν διὰ B τοῦ Ἀργαίου ὄρους κατὰ Ἀσσυρίων· καὶ νικήσας αὐτοὺς καὶ φονεύσας τὸν Σαρδανάπαλον, βασιλέα αὐτῶν, τὸν ἐκ τοῦ γένους αὐτοῦ καταγόμενον, ὑπέταξεν αὐτούς, καὶ ἐβασίλευσεν αὐτῶν ἔτη νγ', καὶ ἐπ' ὀνόματι αὐτοῦ ἐκάλεσεν αὐτοὺς Πέρσας, ἀφελόμενος ἀπὸ Ἀσσυρίων τὴν βασιλείαν καὶ τὸ ὄνομα. καὶ ἐφύτευσε δένδρα, καὶ ἐκάλεσε περσέας· οὐ μόνον δὲ ἐκεῖ, ἀλλὰ καὶ ἐν τοῖς Αἰγυπτίοις μέρεσιν ἐφύτευσε τὰς περσέας εἰς μνήμην ἑαυτοῦ. ἐδίδαξε δὲ καὶ τοὺς Πέρσας τὴν τελετὴν τοῦ μυσεροῦ καὶ ἀθέου σκύφους τῆς Μεδούσης· ὤντινων ἐκάλεσε τὴν χώραν Μήδων διὰ τὸ μάθημα.

Ὁ δὲ αὐτὸς Περσεὺς μετὰ τὸ βασιλεῦσαι τῆς Περσικῆς χώρας ἔτη πολλά, μαθὼν ὅτι ἐν τῇ Συρίᾳ χώρᾳ διάγουσιν ἐκ τοῦ C Ἄργους Ἰωνῖται, ἦλθεν εἰς τὴν Συρίαν πρὸς αὐτοὺς εἰς τὸ Σίλπιον ὄρος, ὡς πρὸς ἰδίους συγγενεῖς· οἵτινες δεξάμενοι αὐτὸν μετὰ πάσης τιμῆς προσεκύνησαν· γνόντες αὐτὸν οἱ αὐτοὶ Ἀργεῖοι Ἰωπολῖται ὅτι καὶ οὗτος ἐκ τοῦ γένους τῶν Ἀργείων κατάγεται, χα-

1. λάβοις] λάβῃς Cedrenus p. 22. C. 5. ἀδαῆ Chron., ἀδαήν Ox. 7. Ἀργαίου] Ἀργέου Ox. 9. αὐτοῦ Ch. cum Chron., αὐτῶν Ox. 14. τοῦ] τὴν Ox. 21. Ἰππολεῖται Ox.

victoriam inde reportabis. Ex equo itaque descendens, ad vicum dictum Andrasum, pedis ibi calcaneum fixit in terram: capiteque Gorgonio fretus, victoriam sibi comparavit. Ex vico igitur illo urbem aedificavit; nomenque ei, ex pedis sui oraculo, Tarsum indidit; mactata virgine illibata, Parthenope dicta: in urbis expiationem. Gratiis deinde persolutis, in Assyrios arma movit, per Argeum montem; quos, occiso rege eorum Sardanapalo, ex genere ejus oriundo, devictos in potestatem suam redegit: quibus imperavit per annos LIII. Quin et a nomine suo Persas eos vocavit; nomine pariter regnoque Assyriis adempto. Arbores etiam illic sevit, quas Persicas vocavit: quas non ibi solum, sed et per Aegyptum etiam, in sui memoriam disseminavit. Docuit praeterea Persas infanda populi Medusaei mysteria; atque inde eos Medos, regionemque eorum Mediam, vocavit.

Perseus autem cum per plures annos imperium Persidis tenuisset, certior factus Jonitas, ex Argivis oriundos, in Syria sedes suas posuisse, eo concedit ad Silpium montem, eos, tanquam sanguine sibi conjunctos, visitaturus. Ab his autem honorifice exceptus est; ut qui scirent, eum genus suum ab Argivis Jopolitis duxisse: summa itaque laetitia affecti,

O 44 *ρέντες ἀνύμνουν αὐτόν. χειμῶνος δὲ γενομένου, καὶ πλημμυρή-
σαντος πολὺ τοῦ παρακειμένου ποταμοῦ τῇ Ἰωνιτῶν πόλει τοῦ
λεγομένου Δράκοντος, νυνὶ δὲ Ὀρόντου, ᾔτησε τοὺς Ἰωνίτας
εὔξασθαι· καὶ ἐν τῷ εὔχεσθαι αὐτοὺς καὶ μυσταγωγεῖν κατηνέ-
χθη σφαῖρα πυρὸς κεραυνοῦ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, ἥτις ἐποίησε παυ-
θῆναι τὸν χειμῶνα καὶ τὰ τοῦ ποταμοῦ ἐπισχεθῆναι ῥεῖθρα. καὶ
θαυμάσας ἐπὶ τῷ γεγονότι ὁ Περσεὺς ἐξ ἐκείνου τοῦ πυρὸς εὐθέως
D ἀνῆψε πῦρ, καὶ εἶχε φυλαττόμενον μεθ' ἑαυτοῦ· ὅπερ πῦρ ἐβά-
σταζεν ἐπὶ τὰ Περσικὰ μέρη εἰς τὰ ἴδια βασίλεια. καὶ ἐδίδαξεν
αὐτοὺς τιμᾶν ἐκεῖνο τὸ πῦρ, ὅπερ ἔλεγεν αὐτοῖς ἑωρακέναι ἐκ τοῦ
οὐρανοῦ κατενεχθέντα· ὅπερ πῦρ ἕως τοῦ παρόντος ἐν τιμῇ ἔχου-
σιν οἱ Πέρσαι, ὡς θεῖον. ὁ δὲ αὐτὸς Περσεὺς ἔκτισε τοῖς Ἰω-
νίταις ἱερόν, ὃ ἐπωνόμασε πυρὸς ἀθανάτου. ὁμοίως δὲ καὶ εἰς
τὰ Περσικὰ ἔκτισεν ἱερὸν πυρός, καταστήσας ἐκεῖ διακονεῖν αὐ-
τῷ εὐλαβεῖς ἄνδρας, οὕστινας ἐκάλεσε μάγους. ταῦτα δὲ Παυ-
σανίας ὁ σοφώτατος χρονογράφος συνεγράψατο.*

*Καὶ μετὰ καιρὸν ἐλθὼν ὁ Κηφεὺς βασιλεὺς κατ' αὐτοῦ ἐκ
O 45 τῆς Αἰθιοπίας, ὁ πατὴρ τῆς Ἀνδρομέδας, ἐπολέμησεν αὐτῷ·
E ἦν δὲ ὁ Κηφεὺς ἐκ τοῦ γήρως μὴ βλέπων. καὶ ἀκούσας ὁ Περ-
σεὺς ὅτι πολεμεῖ αὐτῷ, ὀργισθεὶς πάνυ, ἐξῆλθε κατ' αὐτοῦ βα-*

5. *κεραυνοῦ*] *κεραυνίου* Ch. *ibid.* *παυθῆναι* Ch. cum Chron., *καυθῆναι* Ox. 7. *τῷ γεγονὸς*] „Scr. *ἐπὶ τὸ γεγονὸς*, sive potius *ἐπὶ τῷ γεγονότι*, uti legit Chr. Alex." Ch. 11. *κατενεχθέντα*] *κατενεχθῆναι* Chron. Forma quae hic est redit p. 25. A, 45. B, 86. C, E, 89. D, E, 91. E, 93. B, 94. C, 99. D, 112. D. vol. II. p. 26. D, 41. C, D, 44. C, 47. E, 70. B. *ibid.* *τιμῇ* Ch. cum Chron., *ὑμῖν* Ox.

Perseum suum celebrabant. Tempestate vero ingruente, cum Draco fluvius, qui est nunc Orontes, Jopolim praeterfluens, supra modum imbribus auctus esset; Perseus Jonitas, uti preces funderent, hortatus est: quibus precantibus, sacraque peragentibus, globus ignis fulminalis, e coelo delapsus, tempestatem sedavit, fluminisque impetum coercuit. Mirabundus ad hoc Perseus stetit, et ex igne illo ignem statim accendens, apud se religiose asservavit: quem in Persidem, regnum suum, secum tulit: Persas etiam edocuit divinos honores eidem exhibere; utpote quem de coelo se delapsum videre asserebat. Persae itaque ignem usque adhuc colunt, pro Numine habentes. Ipse autem Perseus Jonitis fanum condidit, *igni aeterno* sacrum. Aliud etiam templum in Perside Igni extruxit; ubi illius Ministros posuit sanctos quosdam viros, quos *Magos* nominavit. Scripta autem reliquit haec Pausanias, sapientissimus Chronographus.

Postea temporis bellum movebat contra Perseum Cepheus Rex Aethiopum, Andromedae pater. Erat autem Cepheus, ex senio, oculorum acumine privatus: Perseus vero ubi audisset, bello se ab eo peti, ingenti correptus ira, contra illum egressus, Gorgonium caput secum tulit, il-

στάζων τὴν κάραν, καὶ ὑπέδειξεν αὐτῷ αὐτήν. καὶ ὁ Κηφεὺς
μὴ βλέπων ἐπέβαινεν αὐτῷ ἔφιππος· ὁ δὲ Περσεὺς ἀγνοῶν ὅτι οὐ
καθορᾷ, ἐλογίσατο μηκέτι ἐνεργεῖν τὴν κάραν ἧς κατεῖχε Γοργό-
νος· καὶ στρέψας αὐτὴν πρὸς ἑαυτὸν προσέσχεν αὐτῇ· καὶ τυ-
φλωθεὶς ἔμεινεν ὡσεὶ νεκρὸς καὶ ἀνῃρέθη. καὶ λοιπὸν ἐβασίλευ-
σε Περσῶν ὁ υἱὸς τοῦ Περσέως καὶ τῆς Ἀνδρομέδας, προβλη- V 16
θεὶς ἐκ τοῦ ἰδίου αὐτοῦ πάππου τοῦ Κηφέως, τοῦ βασιλέως τῆς
Αἰθιοπίας· ὅστις ἐκέλευσε, καὶ ἐκαύθη ἡ μυσερὰ κεφαλὴ τῆς
Γοργόνος, καὶ ἀνεχώρησεν ἐπὶ τὴν ἰδίαν αὐτοῦ χώραν. καὶ
ἔμεινε λοιπὸν τὸ γένος τοῦ Περσέως βασιλεῦον τῆς Βαβυλωνίας
χώρας.

Ἐν δὲ τοῖς προειρημένοις ἀνωτέροις χρόνοις κατέλαβε τὴν
Βοιωτίαν χώραν ἐκ τῆς Φοινίκης Κάδμος, ὁ Ἀγήνορος υἱός·
ὅντινα ἔπεμψεν ὁ αὐτοῦ πατὴρ εἰς ἀναζήτησιν καὶ ἀνάῤῥυσιν τῆς
Εὐρώπης, ἀδελφῆς αὐτοῦ. καὶ μαθὼν ὁ αὐτὸς Κάδμος ὅτι βα-
σιλεύει τῆς Κρήτης, ἐπὶ τὴν Βοιωτίαν ὥρμησε· καὶ διατρίψας O 46
εἰς τὴν Βοιωτίαν ἐδίδαξεν αὐτοὺς τὰ Φοινίκων ἀγνοοῦντας γράμ-
ματα, καὶ ἐτίμουν αὐτὸν καὶ ἐποίησαν αὐτὸν βασιλέα τῆς Βοιω- B
τίας· ἦν γὰρ καὶ εὐειδὴς τῇ θέᾳ· ὅστις βασιλεύει τῶν Βοιωτῶν
ἔτη ξβ'. καὶ ἠγάγετο γυναῖκα ἐκεῖθεν ὀνόματι Ἁρμονίαν· ἐξ
ἧς ἔσχε θυγατέρας ἕξ, Ἰνὼ καὶ Ἀγαύην καὶ Σεμέλην καὶ Εὐρυνό-
μην καὶ Κλεανθὼ καὶ Εὐρυδίκην· αἵτινες ἐλέγοντο προϊοῦσαι αἱ

10. βασιλεῦον Ch. cum Chron., βασιλεύοντος Ox. 13. Βοιωτίαν] Βοιωτείαν Ox. hic et infra. 17. Φοινικῶν Ox. 21. Ἰνῶ Ox. et mox Κλεανθῶ. *ibid.* Εὐρινόμην et Εὐριδίκην Ox.

lique obvertit. Cepheus autem minime videns, concitato equo in ipsum irruit: Perseus vero quem latebat Cepheum caecutire, existimans Gorgonium caput non ultra vires suas exerere, sibimet illud obvertit: quod dum intuetur, occaecatus ipse stetit atque sic interemptus est. Persarum deinde Rex, Persei ex Andromeda filius, ab avo suo Cepheo factus est: qui etiam jussit, ut abominandum illud Gorgonis caput igne absumeretur: quo facto, regnum suum repetivit. Abhinc igitur Persei genus Babylone regnavit.

Temporibus autem supradictis, Cadmus, Agenoris filius, Phoenicia relicta, Boeotiam occupavit: a patre enim missus fuerat, ut Europam sororem inventam liberaret. Certior autem factus eam in Creta regnare, versus Boeotiam properavit: ubi diutius commoratus, Phoenicum literas eos, illarum antea ignaros, docuit. Cadmum itaque summo in honore habuerunt, Regemque eum Boeotiae constituerunt, erat enim speciosus forma. Regnavit igitur ad Boeotiam Cadmus per annos LXII, ubi uxorem sibi sumpsit, nomine Harmoniam; ex qua sex suscepit filias, quarum nomina, Ino, Agave, Semele, Eurinome, Cleantho, et Eurydice;

Καδμιάδες. κτίζει δὲ καὶ πόλιν ἐν τῇ Βοιωτίᾳ μεγάλην, ἥντινα ἐκάλεσεν εἰς ἴδιον ὄνομα Καδμείαν. καὶ βασιλεύει ὁ αὐτὸς Κάδμος ἐκεῖ· ἀνεκαλέσατο δὲ ἐκ τῆς ἐξορίας τὸν Τειρεσίαν, Βοιώτιον ὄντα φιλόσοφον, τὸν θηρολέτην, ὄντα πλούσιον καὶ χρήμασι καὶ ἀξίᾳ καὶ σοφίᾳ. ὅστις παρεισήγαγε δόγμα τοῖς Ἕλλησι τὸ αὐτομάτως φέρεσθαι τὰ πάντα καὶ ἀπρονόητον εἶναι τὸν κό-
C σμον· καὶ οἱ ἱερεῖς συνεσκευάσαντο αὐτόν, καὶ ἐξωρίσθη εἰς τὸ ἱερὸν Δαφναίου Ἀπόλλωνος, ὡς γυναικώδεις ἔχων φρένας, καὶ πολυπραγμονοῦντα πῶς μιγνυμένη γυνὴ μετὰ ἀνδρὸς συλλαμβάνει, καὶ ἡ φύσις τοῦ αἵματος μερίζεται εἰς ὀστέα καὶ σάρκας καὶ φλέβας καὶ νεῦρα καὶ αἷμα, καὶ ζωογονεῖται βρέφος καὶ τίκτεται·
O 47 ἅτινα ὁ σοφώτατος Κεφαλίων συνεγράψατο. ὁ γὰρ σοφώτατος Σοφοκλῆς δρᾶμα ἐξέθετο καὶ ποιητικῶς εἶπεν ὅτι τὴν Παλλάδα εἶδε λουομένην καὶ γυνὴ ἐγένετο· ὁ Τειρεσίας, φησί, τὴν σοφίαν τοῦ δημιουργοῦ ἐζήτησε γνῶναι καὶ οὐκ ἠδυνήθη· ὅθεν ἐξέθετο ὁ αὐτὸς Σοφοκλῆς ἐν τοῖς αὐτοῦ συγγράμμασι ταῦτα ἀληθείας
D εἶναι· εἷς ἐστιν ὁ θεός, ὃς τὸν οὐρανὸν ἔτευξε καὶ γαῖαν μακρὰν πόντου τε χαροποῦ οἶδμα καὶ ἀνέμων βίας· θνητοὶ δὲ πολὺ καρδίᾳ πλανώμενοι, ἱδρυσάμεθα πημάτων παραψυχὰς θεῶν ἀγάλ-

1. Καδμιάδες] Καδμίδες Cedrenus p. 23. C. 2. Καδμείαν Cedrenus, Καδμίαν Ox. 8. Δαφναίου Ch., Cedrenus, Δαφνέου Ox. 9. πολυπραγμονοῦντα] Cedrenus εἰς γυναικὸς μεταβληθῆναι φύσιν καὶ πολυπραγμονεῖν αὐτῇ πῶς etc. 11. καὶ αἷμα] „Cedrenus habet, καὶ τὰ λοιπά, rectius ut opinor." Ch. 18. τε χαροποῦ] δὲ χαρωποῦ Ox. 19. ἰδυσάμεθα πημιμάτων — θεῷ Ox. De turpi fragmento Sophocleo v. Bentleii Epist p. 12.

quae etiam *Praecellentes forma Cadmiades* vocabantur. Urbem etiam magnam in Boeotia condidit, quam ex nomine suo Cadmiam vocavit; ubi et sedem Regni posuit: Quin et Tiresiam, Boeotorum Philosophum, ab exilio revocavit. Erat hic Venationibus deditus, ditissimus opibus, vir sapiens item magnique nominis; qui et Graecos docuit, omnia fortuito ferri, Mundumque nulla Numinis providentia gubernari. Qua de causa conspiratione in illum a sacerdotibus facta, in Daphnaei Apollinis templum relegatus est: ut qui effaeminati esset animi. Plus satis enim curiose rimabatur, quo pacto faemina ex maris concubitu concipiat: quomodo item fieri potuit, ut sanguinis natura in ossa, carnes, venas, et nervos, in sanguinem denique ipsum distribuatur; et quonam modo foetus in utero vivus efformetur, et in lucem prodeat. Sicuti de eo prodidit sapientissimus Cephalion. Poetice enim de eo locutus est in Dramate suo sapientissimus Sophocles: nempe Tiresiam, Minervam lavantem cum vidisset, in mulierem conversum fuisse. Sed et addit, eundem Tiresiam Summi Opificis sapientiam sollicite indagasse; quam tamen assequi non potuit: unde et Sophocles ipse, in scriptis suis, ista pro veris protulit. *Est unus Deus, Qui Coeli machinam solique condidit; Coerulea ponti terga, et infraenes Notos: At nos miselli, pectore errantes vago, Calamitatum finximus solatia, Formas Deorum aereas, ligneas, Aureve ductas*

ματα ἐκ λίθων καὶ ξύλων ἢ χρυσοτεύκτων ἢ ἐλεφαντίνων τύπους, θυσίας τε τούτοις καὶ κενὰς πανηγύρεις τεύχοντες εὐσεβεῖν νομίζομεν. μοναρχίαν γὰρ ἐδόκει δοξάζειν ὁ αὐτὸς Σοφοκλῆς.

Ὁ δὲ Κάδμος ἐξέδωκε τὴν ἑαυτοῦ θυγατέρα τὴν Ἀγαύην Ἐχίονί τινι συγκλητικῷ· ὅστις Ἐχίων ἔσχεν ἐξ αὐτῆς υἱὸν ὀνόματι Πενθέα, ἄνδρα συνετὸν καὶ ἐν φρονήσει καὶ ἐν πᾶσι. τὴν δὲ Σεμέλην, τὴν ἄλλην αὐτοῦ θυγατέρα, εὐπρεπεστάτην οὖσαν O 48 E
πάνυ, ἐφίλησέ τις ὀνόματι Πολυμήδων, υἱὸς Αἰθερίωνος συγκλητικοῦ, ἐκ τοῦ γένους καταγομένου τοῦ Πίκου Διός· ἣν προτρεψάμενος ἔφθειρεν, ἀφ' ἧς ἔσχεν υἱόν. καὶ ἐν τῷ ἔχειν αὐτὴν ἐν γαστρὶ τὸν παῖδα χειμῶνος ὄντος ἐγένοντο ἀστραπαὶ μεγάλαι καὶ βρονταί· καὶ ἐθροήθη ἡ κόρη Σεμέλη, καὶ τὸ μὲν βρέφος παρευθὺς ἐγέννησε μηνῶν ἑπτά, αὐτὴ δὲ μὴ ὑπενέγκασα τοὺς πόνους ἐτελεύτησε· καὶ ἔπεμψεν ὁ Κάδμος τὸ βρέφος εἰς V 17
τὴν Νυσίαν χώραν, κἀκεῖ ἐτράφη· διὰ τοῦτο δὲ συνεγράψατο ὅτι ὁ Ζεὺς τὸν λοιπὸν χρόνον τῆς μητρικῆς αὐτοῦ γαστρὸς ἐν τῷ ἰδίῳ κόλπῳ ἐφύλαξε, διότι μέρος ζωῆς ἔσχε παρὰ τὸν χρόνον τῆς γεννήσεως αὐτοῦ ἐκτρωθείς, καθὼς Παλαίφατος ὁ σοφώτατος συνεγράψατο. ὅντινα ὁ αὐτοῦ πάππος Κάδμος Νύσιον ἐκάλεσεν, ἀλλ' οἱ λοιποὶ ὡς θαύματά τινα ποιοῦντα ἐκ τῆς ἡλιακῆς εὐχῆς Διόνυσον μετεκάλεσαν, ὡς ἐκ γένους ὄντα πατρῴου, καὶ ἀπε-

1. ἢ alterum addidi. 2. καινὰς Ox. 5. Αἰχίονι — Αἰχίων Ox. 15. διὰ τοῦδε συνεγράψατο] „διὰ τοῦτο δὲ, scribendum censeo. Fabulae hujus auctoris nomen hic excidisse videtur; nisi forte συνεγράψαντο, in plurali legendum sit; quod verisimilius.“ Ch.

fusili, aut eburneas. His dum immolamus, dum stato Augustos die Reddimus honores, esse nos remur pios. Sophocles enim sensisse videtur, unum esse universi Imperatorem.

Cadmus autem Agavem filiam Aechioni cuidam, viro nobili, locavit: qui ex ea filium habuit nomine Pentheum, virum sagacem et in omnibus prudentem. Semelem vero, filiam alteram, egregiae formae virginem, amavit quidam nomine Polymedon, Aetherionis F. ex Jovis Pici genere: qui eam in amorem suum illectam compressit, et ex ea filium habuit. Semele autem dum puerum in utero gereret, ingens accidit tempestas, horrendos coeli fragores et fulgura emittens: quibus perterrefacta mulier, foetum statim edidit septimestrem. Cumque puerperii dolores sufferre non potuisset, expiravit ipsa: infantem vero Cadmus in Nysiam regionem misit enutriendum. Quoniam vero foetus, ante legitimum tempus exclusus portionem aliquam vitae suae extra communem usum a Deo sortitus est; ideo fabulantur, eum, per reliquum tempus materno utero debitum, in ipso Jovis sinu asservatum fuisse: sicuti scriptum reliquit sapientissimus Palaephatus. Nomen autem puero avus ejus, Cadmus, Nysium dedit: alii vero Dionysum vocarunt, tanquam ex genere Jovis Pa-

θέωσαν αὐτὸν εὑρηκότα δι' ἀμπέλου τροφὴν ἀνθρώποις. ἐξέ-
θετο γὰρ καὶ περὶ τῆς ἀμπέλου καὶ τῆς γεωργικῆς τινα· ἔμαθε
B δὲ καὶ μυστικά τινα καὶ ἐγένετο ἀνὴρ σοφὸς καὶ ἐν μυσταγωγίαις
O 49 ὁ αὐτὸς Διόνυσος, καὶ ἐποίει φαντασίας τινὰς θαυμάτων. ὅστις
καὶ πρὸς Πέρσας καὶ πρὸς Ἰνδοὺς καὶ εἰς πολλὰς χώρας ἀπῆλθε,
καὶ πολεμῶν φαντασίας τινὰς θαυμάτων ἐδείκνυεν, ἔχων καὶ
στρατὸν μεθ' ἑαυτοῦ πολύν. ὁ δὲ Κάδμος γεγηρακὼς παρεχώ-
ρησε τῆς διοικήσεως τῆς βασιλείας τῶν Βοιωτῶν τῷ υἱῷ τοῦ Ἐχίο-
νος, τῷ Πενθεῖ, τῷ ἐκγόνῳ αὐτοῦ· ὅστις ἐπῃνεῖτο παρὰ τῶν
συγκλητικῶν καὶ παρὰ πάντων. ὁ Κάδμος δὲ λαβὼν τὸν Τειρε-
σίαν διῆγεν ἐν τῇ χώρᾳ τῆς Βοιωτίας ἐπὶ τὸ Κιθαιρώνιον ὄρος
τὸν πολὺν χρόνον. τοῦτο δὲ ἀκούσας ὁ Διόνυσος, ὅτι ἐγήρασεν
C ὁ αὐτοῦ πάππος, ἦλθεν ἐπὶ τὴν Καδμείαν πόλιν μετὰ πολλῆς
ἀξίας καὶ ὅπλων, ὀφείλων βασιλεῦσαι. καὶ ἑωρακὼς αὐτὸν φαν-
τασίας τινὰς ποιοῦντα καὶ ὁπλίτας ἔχοντα, καὶ προσκαλούμενον
πᾶσαν τὴν συγγένειαν αὐτοῦ, καὶ τὰς συγγενικὰς διδάσκοντα μυ-
σταγωγίας ἡλιακῶν βακχευμάτων, ἃς ἔλεγον βάκχας, ὡσαύτως
δὲ καὶ τοὺς πολίτας καὶ τελετάς τινων εὐχῶν διδάσκοντα ἡλια-
O 50 κῶν πρὸς τὸ πεῖσαι τοὺς Βοιωτοὺς δύνασθαι αὐτὸν ἀντέχεσθαι

6. καὶ πολέμων φαντασίας τινὰς θαυμάτων ἐδείκνυεν] „Forte legendum, καὶ πολεμῶν, φαντασίας τ. θ. ἐ. Cedrenus habet, καὶ φαντασίας τινὰς θαυμασίων ἔργων καὶ πολέμων etc." Ch. 7. παρεχώρησε τῆς διοίκησις] „Scr. διοικήσεως. Cedrenus habet, ᾧ καὶ τὴν διοίκησιν τῆς βασιλείας ὕστερον παρεχώρησε Κ." Ch. 8. Αἰχίονος Ox. 9. Πένθει — ἐπαινεῖτο Ox. 11. Κιθερώνιον Ox.

trii; et quod ex Carmine solari Magico mirabilia quaedam efficeret. Quin et in Deorum numerum retulerunt eum, eo quod, ex vite, mortalibus alimentum suppeditasset: de cujus usu, sicut et de Agriculturae legibus, nonnulla exposuit. Sed et mysticis etiam rebus operam dedit, indeque vir sapiens et Mysteriorum peritus evasit, et Imposturis suis mortalium perstrinxit oculos. Profectus etiam ingenti cum exercitu, adversus Persas Indosque, plurimas item regiones alias, admiranda quaedam in praeliis exhibuit Praestigiarum specimina. Cadmus autem aetate jam provectior factus, Boeotiae regnum Pentheo Nepoti suo, Echionis filio, reliquit: hunc enim primores regni, omnisque adeo populus magna laude prosecuti sunt. Cadmus autem ipse comitem sibi adjungens Tiresiam, per tempus longum, ad Cithaeronem montem, in Boeotorum regione vitam transegit, Dionysus vero ubi intellexisset Cadmum avum jam consenuisse, pervenit ipse in urbem Cadmiam, cum exercitu, et celebritate magna, Boeotiae regnum sibi asserturus. Pentheus autem cum praestigias operantem, armatisque instructum observasset; et quod convocatis qui sanguine illi juncti fuerunt omnibus, cognatas docuerit mysticos modos furorum Solarium, quas ideo *Bacchas* nominavit: similiter et Boeotis etiam precularum quarundam Solarium Initiationes tradiderit; quo

τῆς βασιλείας, κεκοσμημένον ὅπλῳ καὶ στρατῷ, οὕς, φησί, σκίρ-
τους ἐκάλει, ὡς γοργοὺς καὶ ἐξαλλομένους· ἦσαν γὰρ ἐκ τῆς Βεσ-
σικῆς χώρας, καὶ σοφίᾳ μυστικῇ πεπαιδευμένοι· ταῦτα γνοὺς ὁ
Πενθεὺς ἐφθόνει αὐτῷ, ἀκούσας ὅτι καὶ τῆς βασιλείας τῶν Βοιω- D
τῶν ἐπιθυμεῖ. καὶ γενόμενοι ἐχθροὶ συνέβαλον πόλεμον ἐν τῇ
πόλει· καὶ ὁ Πενθεὺς νικήσας αὐτὸν παρέλαβεν αὐτόν, καὶ δήσας
ἐφύλαξεν αὐτὸν διὰ τὴν παρουσίαν τοῦ Κάδμου, τοῦ πάππου αὐ-
τῶν. ἡ δὲ Ἀγαύη, ὡς θεία αὐτοῦ καὶ μήτηρ τοῦ Πενθέως,
πείσασα τὸν ἴδιον υἱὸν ἐποίησεν αὐτὸν ἀπολῦσαι αὐτόν. ὅστις
ἀπολυθεὶς ἐβουλεύετο πῶς ἀνέλῃ τὸν Πενθέα· καὶ ὁπλισάμενος
μετεστείλατο τὴν Ἀγαύην, καὶ ᾔτησε φιλιωθῆναι αὐτὴν τῷ Πεν-
θεῖ καὶ ἅμα αὐτῷ ἀπελθεῖν πρὸς τὸν Κάδμον. ἡ δὲ πολλὰ
ποιήσασα τῷ Πενθεῖ, τῷ ἑαυτῆς υἱῷ, ἔπεισεν αὐτὸν φιλιωθῆ-
ναι αὐτῷ καὶ ἀπελθεῖν πρὸς τὸν Κάδμον, ὅτι ἐλυπήθη πρὸς αὐ- E
τούς, τῆς Ἀγαύης συνταξαμένης ἅμα αὐτοῖς ἀπιέναι καὶ πείθειν O 51
τὸν ἴδιον πατέρα. ὁ δὲ Διόνυσος ὠργίζετο κατὰ τοῦ Πενθέως,
ὡς δεθεὶς καὶ λοιδορούμενος παρ' αὐτοῦ· ἔλεγε γὰρ πᾶσιν ὅτι ἐκ
πορνείας ἐτέχθη ὁ αὐτὸς Διόνυσος. διὰ τοῦτο δὲ καὶ ὁ Εὐριπί-
δης μετὰ χρόνους εὑρηκὼς τὸ τοιοῦτον σύγγραμμα τῶν Βακχῶν
ἐξέθετο δρᾶμα, ὡς ἀπὸ Πενθέως εἰπὼν ταῦτα· Σεμέλη δὲ λο-

1. *σκίρτους*] Vid. Lobeck. Aglaopham. p. 1311. 11. *αὐτὴν*] *αὐτὸν* Ch. Tum Ox. *τοῦ Πενθέϊ* et mox *Πενθέϊ*. 20. *Πενθέως*] Immo Semelae sororum.

persuasos haberet eos, posse se Boeotorum regnum sibi asserere; ut qui instructus esset exercitu, et militibus ejusmodi, quos ob corporis agilitatem et saltandi peritiam *Scirtos* vocare se dixit: [erant enim ex gente Bessica, et mysteriorum insuper cognitione imbuti:] Pentheus, inquam, certior de his factus; audiens etiam Boeotiae regnum eum affectare, odio Dionysum prosecutus est: et inimicitiis invicem contractis, in ipsa urbe ad pugnam deventum est. Pentheus autem praelio victor, Dionysum comprehendit; inque vincula conjectum, in Cadmi avi adventum asservare statuit. Agave autem Penthei mater, et Dionysi matertera, precibus obtinuit a filio suo, ut captivum liberaret. Liberatus Dionysus secum in animo volutat, quomodo Pentheum e medio tollat. Armis itaque paratis, Agavem accersit; rogatque eam, ut in gratiam cum Pentheo rediens, Cadmum una adirent. Quod a filio Pentheo obtinuit tandem mater: quae promisit sese etiam eis comitem fore, ad patrem demulcendum, qui ab utroque, quod fecerant, moleste tulit. Illud autem Dionyso stomachum movit, quod in vincula a Pentheo conjectus, contumeliose etiam exceptus fuisset. Sparserat enim ille in populum, Spurium esse Dionysum, ex adultera natum. Unde et longo post tempore Euripides, qui de Dionyso tale quid scriptum invenerat; in Tragoedia quam *Bacchas* vocavit, ista de Dionyso profert, sub Penthei persona. *Sed Semele com-*

χευθεῖσα ἐκ βροτοῦ τινος εἰς Ζῆνα φέρουσα τὴν ἁμαρτίαν λέγει.
V 18 *φιλιωθέντων δὲ αὐτῶν ἐκέλευσε τῷ ἰδίῳ στρατῷ ὁ Διόνυσος προ-*
λαβεῖν κατὰ τὴν ὁδὸν ἐν στενῷ τόπῳ καὶ συσχεῖν τὸν Πενθέα.
ἐν δὲ τῷ μέλλειν αὐτοὺς ἐξιέναι μετὰ ὀλίγων ἀνδρῶν ἦλθεν ὁ
Διόνυσος πρὸς αὐτόν· καὶ λοιπὸν ὁ Πενθεύς, ἀγνοῶν τὸ σκέμ-
μα, καὶ αὐτὸς ὀλίγους μεθ' ἑαυτοῦ ἔλαβεν ἄνδρας· καὶ ἡ Ἀγαύη
ἦν μετ' αὐτῶν. ἐν δὲ τῷ αὐτοὺς ἀπιέναι ἐπέῤῥιψεν αὐτῷ ὁ στρα-
τὸς τοῦ Διονύσου, καὶ συνέσχον τὸν Πενθέα· καὶ εὐθέως ἐκέ-
λευσεν ὁ Διόνυσος ἀποτμηθῆναι αὐτόν, καὶ τὴν κεφαλὴν δοθῆ-
ναι τῇ μητρὶ αὐτοῦ, ὡς ὑβριζούσῃ τὸν αὐτὸν Διόνυσον. καὶ
ὑπέστρεψεν ὁ Διόνυσος εἰς τὴν Καδμείαν εἰς τὸ βασιλεῦσαι.
διὰ τοῦτο δὲ λέγουσι τὴν Ἀγαύην ἀποκεφαλίσασαν τὸν ἴδιον αὐ-
B *τῆς υἱόν, διότι ἔπεισε τὸν Πενθέα φιλιωθῆναι τῷ Διονύσῳ καὶ*
O 52 *αἰτία γέγονε τοῦ θανάτου τοῦ ἰδίου αὐτῆς υἱοῦ. οἱ οὖν συγκλη-*
τικοὶ καὶ πολῖται τῆς Καδμείας πόλεως οὐκ ἐδέξαντο τὸν αὐτὸν
Διόνυσον διοικῆσαι τὴν βασιλείαν αὐτῶν, λέγοντες ὅτι τὸν ἴδιον
ἐξάδελφον ἐφόνευσε μὴ ὢν βασιλεύς· ἐὰν βασιλεύσῃ, ἀπολεῖ τὴν
Βοιωτίαν. καὶ προετρέψαντο παρακαλέσαντες τὸν Λυκοῦργον,
ἄνδρα σοφόν, εἰπόντες αὐτῷ τὰ συμβάντα. καὶ ὡπλίσατο κατ'
αὐτοῦ, καὶ ἐκβάλλει αὐτὸν ἐκ τῆς Καδμείας πόλεως καὶ τῆς Βοιω-
τίας. καὶ γνοὺς τοῦτο ὁ Διόνυσος, ὅτι ὡπλίσατο κατ' αὐτοῦ,

1. *λέγει*] „Scr. *λέχους*, ex Euripide in Prolog. Bacch. v. 29." Ch. 11. *Καδμίαν* Ox. et mox bis *Καδμίας*. 17. *ἀπολεῖ* Ch., *ἀπωλεῖ* — *Βοιωτείαν* Ox. et mox *Βοιωτείας*. 19. *ὡπλίσετο*] „Scr. *ὡπλίζετο*, sive *ὡπλίσατο*, uti infra habetur." Ch. 21. *ὅτι ὡπλίσατο κατ' αὐτοῦ.*] „Verba ista transposita, locoque non suo apparent. Itaque legendum censeo: *Καὶ γνοὺς τοῦτο ὁ Διόνυσος, ὅτι ὡπλίσατο κατ' αὐτοῦ, ἔφυγε* etc." Ch. Ponebantur post *Βοιωτίας*.

pressa ab aliquo mortali, in Jovem retulit culpam stupri. Pace igitur inter eos composita, Dionysus mandavit militibus suis, uti praeoccupatis viae angustiis, parati essent Pentheum adoriri. Ad iter itaque eis se accingentibus, Dionysus paucis stipatus ad Pentheum venit; qui, nihil insidiarum suspicatus, et ipse modico instructus satellitio, cum Agave comite exibat. Dum vero iter faciunt, incidunt in Dionysi exercitum; qui Pentheum adorti, comprehendunt: caputque ei, ex Dionysi mandato, statim detruncant, matrique ejus deferunt; ob contumeliam scilicet ab ea Dionyso illatam. Quo facto in urbem Cadmiam revertitur Dionysus regnum capessiturus. Hinc Poetae fabulantur, Agavem filio suo caput amputasse, eo quod Pentheum Dionyso concilians, filii sui necis causa fuisset. Cives autem Primoresque urbis Cadmiae Dionysum regem suum habere noluerunt; dicentes eum, qui, privatus dum esset, patruelem neci dedisset, si ad regni fastigia fuerit provectus, ipsam Boeotiam funditus eversurum. Lycurgum itaque, virum sapientem, cui rem totam aperiunt, in auxilium suum vocant: qui contra Dionysum arma sumens, ex urbe illum, atque etiam ex Boeotorum finibus exterminat. Quod ubi

ἔφυγε τὸν Λυκοῦργον· καὶ εἰς Δελφοὺς ἀπελθὼν ἐκεῖ τελευτᾷ.
καὶ ἐτέθη τὸ λείψανον τοῦ αὐτοῦ Διονύσου ἐκεῖ ἐν σορῷ· καὶ τὰ C
ὅπλα δὲ αὐτοῦ αὐτὸς ἐκεῖ εἰς τὸ ἱερὸν ἐκρέμασε, καθὼς Δείναρ-
χος ὁ σοφώτατος συνεγράψατο περὶ τοῦ αὐτοῦ Διονύσου. ὡσαύ-
τως δὲ καὶ ὁ σοφώτατος Φιλόχορος τὰ αὐτὰ συνεγράψατο, ἐν ᾗ
ἐκθέσει εἶπε περὶ τοῦ αὐτοῦ Διονύσου, ἔστιν ἰδεῖν τὴν ταφὴν αὐ-
τοῦ ἐν Δελφοῖς παρὰ τὸν Ἀπόλλωνα τὸν χρυσοῦν. βάθρον δέ τι
εἶναι ὑπονοεῖται ἡ σορός, ἐν ᾧ γράφεται, Ἐνθάδε κεῖται θανὼν
Διόνυσος ἐκ Σεμέλης. ὁμοίως δὲ καὶ ὁ σοφώτατος Κεφαλίων τὰ
αὐτὰ ἐν τῷ ἰδίῳ συγγράμματι ἐξέθετο.

Μετὰ οὖν τὴν τελευτὴν τοῦ Κάδμου, βασιλέως τῆς Βοιω- O 53
τίας, ἐβασίλευσεν ὁ Νυκτεύς. οὗτος ἔχει θυγατέρα, ἱέρειαν τοῦ
ναοῦ Ἡλίου, ὀνόματι Ἀντιόπην· ἥτις ἐδιδάχθη τὴν ἡλιακὴν εὐ- D
χήν, ἤτοι μυσταγωγίαν τῶν Διονυσιακῶν βακχευμάτων, κἀκεῖθεν
ἐλέγετο βάκχη. ὁ δὲ αὐτῆς πατήρ, ὁ Νυκτεύς, εἶχεν ἀδελφὸν ὀνό-
ματι Λύκον, βασιλέα τοῦ Ἄργους· ὅστις Λύκος βασιλεὺς εἶχε
συγκλητικὸν ὀνόματι Θεόβοον, υἱὸν γενόμενον Βρόντονός τινος,
ἐξαδέλφου τῆς Δίρκης, ἐκ τοῦ γένους τοῦ Πίκου Διὸς καταγο-
μένου. ὁ αὐτὸς δὲ Θεόβοος ὁ συγκλητικὸς κατὰ τάγμα ἐλθὼν ἐκ
τοῦ Ἄργους ἐν τῷ ἱερῷ τοῦ Ἡλίου παρακοιμηθῆναι, καὶ ἑωρακὼς O 54
τὴν ἱέρειαν Ἀντιόπην, εὐπρεπεστάτην οὖσαν καὶ εὐμήκη, ἐβλήθη

3. Δείναρχος Bentleius p. 72., Δήμαρχος Ox. 7. βάθρον — γράφεται Siebelis. ad Philoch. p. 21., βόθρον — γράφει Ox. 11. Βοιωτείας Ox. 12. ἔχει] „Forte εἶχε." Ch. 17. Θεόβοον — Βρόντονος] Θεόβοιον — Βράτωνος Cedrenus p. 24. C, Θεοβόωντος Ioannes Antiochenus apud Ioannem Tzetzam Hist. I. 13.

Dionysus intellexisset, fuga rebus suis consuluit, et Delphos profectus, diem illic supremum obiit: ubi etiam reliquiae ejus in loculo positae sunt, in fano, ubi ipse arma sua suspenderat, sicut memoriae prodidit sapientissimus Demarchus, de hoc nostro Dionyso scribens. Eadem etiam habentur apud sapientissimum Philochorum; qui in scriptis suis testatur, Dionysi sepulchrum, suis etiam temporibus, Delphis extitisse; juxta Apollinem Aureum: pro loculo autem foveam quandam habuisse, in qua istiusmodi scriptum legere erat Epitaphium. *Dionysus, Semeles Filius, hic jacet sepultus.* Haec autem ipsa tradidit etiam in scriptis suis sapientissimus Cephalion.

Cadmo autem Boeotorum rege defuncto, regnavit Nycteus. Erat ei filia, nomine Antiopa; solis in templo sacerdos, cujus etiam edocta preculas, mysticos nempe illos Bacchandi ritus, exinde Baccha dicta est. Pater autem ejus Nycteus fratrem habuit, Lycum nomine, Argivorum regem. Habuit hic in regno suo virum Nobilem, nomine Theobou̅m Brontonis cujusdam Dirces patruelis, ex genere Pici Jovis oriundi, filium. Theobous autem iste, ex voto veniens ab Argis in templum solis ut ibi recubaret, Antiopam sacerdotem illic conspectam deperibat; ut quae vir-

εἰς ἔρωτα αὐτῆς. καὶ παραμείνας ἐν τῷ ἱερῷ προφάσει τοῦ τά-
γματος τῆς εὐχῆς, ὡς συγγενὴς αὐτῆς, ὑπονοθεύσας ἔφθειρεν αὐ-
E τὴν καὶ ἔγκυον ἐποίησε· καὶ φοβηθεὶς τὸν Νυκτέα, βασιλέα τῆς
Βοιωτίας, ἀνεχώρησεν εἰς τὴν ἰδίαν αὐτοῦ χώραν. μαθὼν δὲ ὁ
Νυκτεὺς βασιλεύς, ὁ ταύτης πατήρ, ὅτι ἐφθάρη, ἔλαβεν αὐ-
τὴν ἐκ τοῦ ἱεροῦ· καὶ ἐξετάσας αὐτὴν ἔμαθε παρ' αὐτῆς τὸν
φθορέα Θεόβοον ὅτι ἐκ τῶν συγκλητικῶν ἐστι τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ
Λύκου καὶ τῆς αὐτοῦ γυναικὸς γένος. ἀγνοῶν δὲ ὁ Νυκτεύς, ὁ
πατὴρ αὐτῆς, ὅτι ἔγκυός ἐστιν, ἔπεμψεν αὐτὴν εἰς τὸν ἴδιον αὐ-
V 19 τοῦ ἀδελφόν, τὸν Λύκον, βασιλέα τοῦ Ἄργους, ἵνα ἐξετάσῃ καὶ
αὐτὸς τὸ πρᾶγμα τῆς φθορᾶς αὐτῆς, καὶ εἰ ἀληθές ἐστιν ὅτι ἐκ
τοῦ Ἄργους ἐστὶν ὁ αὐτῆς φθορεύς, καὶ αὐτὴν τιμωρήσηται, ὡς
φθαρεῖσαν ἱέρειαν οὖσαν, καὶ ἐκεῖνον δὲ ἀμύνηται, ὡς τοιοῦ-
τόν τι τολμήσαντα κατὰ ἱερατικοῦ σώματος. ὁ δὲ βασιλεὺς Λύ-
κος εἰσαγαγὼν τὴν αὐτὴν Ἀντιόπην εἰς ἐξέτασιν, καὶ ἑωρακὼς
O 55 αὐτῆς τὴν εὐπρέπειαν, καὶ μαθὼν ὅτι ἔγκυός ἐστιν, ἠλέησεν αὐ-
τήν, λέγων ὅτι δεῖ περιμεῖναι, ἄχρις οὗ τέκῃ, καὶ τότε τιμωρή-
σασθαι αὐτήν, ὡς ἱερατικὸν ὑβρίσασαν σχῆμα. ὁ δὲ αὐτὸς Λύ-
κος βασιλεὺς εἶχε γυναῖκα τὴν Δίρκην· καὶ παραδοὺς αὐτῇ τὴν
Ἀντιόπην εἶπεν αὐτὴν φυλάττεσθαι παρ' αὐτῇ, ἄχρις οὗ τέκῃ·
B ὁ δὲ Λύκος βασιλεὺς ἦν θεῖος τῆς Ἀντιόπης. ἡ δὲ αὐτὴ Ἀντιόπη
ἐγέννησε δίδυμα, οὕστινας ἐκάλεσεν Ἀμφίονα καὶ Ζῆθον. καὶ

4. Βοιωτείας Ox. 22. Ἀμφίωνα Ox. *ibid.* Ζῆθον Ch., Ζῆθαν Ox.

go esset forma staturaque pulcherrima. Commoratus vero templo, tanquam sub specie religionis, ut qui virgini etiam sanguine esset conjunctus; in amorem suum illectam eam vitiavit gravidamque fecit. Metuens deinde sibi a Nycteo, Boeotorum rege, in patriam suam reversus est. Nycteus autem, virginis pater de his certior factus, filiam suam fano extractam examini subjecit; et compertum habens, vitiatam fuisse eam a Theoboo, qui Lyci fratris ex Primoribus erat, uxorique suae sanguine conjunctus: filiam suam, nescius tamen eam jam tum praegnantem esse, ad Lycum fratrem, Argivorum regem, misit; ut ipse etiam, examine facto de stupro, inquireret nempe an Author ejus esset ex Argivis suis aliquis: quod ita esse si comperisset; ut Antiopa poenas daret violatae pudicitiae, quod hoc sacerdos commisisset: in illum vero gravius ut decerneretur, qui tale aliquid in personam sacram ausus fuerit. Rex autem Lycus cum de Antiopa Quaestionem habere statuisset, observata ejus forma; et edoctus etiam gravidam eam esse, misericordia motus, manere eam jussit usque dum partum edidisset, poenas deinde laturam temerati sacerdotii. Interim rex Lycus Antiopam, cujus etiam erat avunculus, Dircae uxori custodiendam tradidit, usque dum partum ederet. Parturiens autem Antiopa gemellos enixa est; quibus nomina dedit, Amphionem et Zethum. Infantes autem in lucem editos exponi rex jussit, in vico Ras-

ἐῤῥίφησαν γεννηθέντα τὰ βρέφη κατὰ κέλευσιν τοῦ Λύκου βασιλέως ἐν τῇ κώμῃ τῇ λεγομένῃ Ῥασθέᾳ πλησίον τοῦ Κιθαιρωνίου ὄρους. οὕστινας παῖδας οἴκτου χάριν ἔλαβε παρὰ τῶν ῥιπτόντων τὰ αὐτὰ βρέφη Ὀρδίων τις γεηπόνος, ἄπαις ὤν, γνοὺς ὅτι τέκνα ὑπῆρχον τῆς ἱερείας Ἀντιόπης· ᾔδει γὰρ αὐτήν, ὡς ἱέρειαν· καὶ ἀνεθρέψατο αὐτά. μετὰ δὲ χρόνον πολέμου κινηθέντος τῇ Ἀργείων χώρᾳ, ἐξῆλθεν ὁ Λύκος βασιλεὺς ἐπὶ τὸν πόλεμον· καὶ ἐχρόνισε πολεμῶν. ἡ δὲ Δίρκη, τοῦ Λύκου βασιλέως γυνή, λογισαμένη ὅτι οὐκέτι μετὰ τὸν τοκετὸν ἐτιμωρήσατο τὴν αὐτὴν Ἀντιόπην, ἀλλ' εἴασεν αὐτήν, ὡς ἐρῶν αὐτῆς καὶ λάθρᾳ μιγνύ- C μενος μετ' αὐτῆς, ὡς εὐπρεπεστάτης, λαβοῦσα αὐτὴν μετὰ ὀλίγων στρατιωτῶν ὡς ἐπὶ χώραν ἀπῆλθεν ἐπὶ τὸ Κιθαιρώνιον ὄρος ἐν τῇ κώμῃ ὅπου οἱ αὐτῆς υἱεῖς ἦσαν ἀνατραφέντες. τοῦτο δὲ O 56 ἀγνοοῦσα ἡ Δίρκη, καὶ ἐξαγαγοῦσα ἐκ τοῦ αὐτοῦ χωρίου ταῦρον ἄγριον, καὶ πήξασα δᾷδα ἐν τοῖς αὐτοῦ κέρασι, τὴν Ἀντιόπην ἐκέλευσε δεθῆναι, καὶ τὸν σχοῖνον εἰς τὸν τράχηλον τοῦ ταύρου εἱλιγῆναι, καὶ οὕτως συρῆναι τὴν Ἀντιόπην ὑπὸ τοῦ ταύρου καὶ ἀπολέσθαι. καὶ ἀκούσαντες πάντες οἱ τοῦ αὐτοῦ κτήματος τὸν μέλλοντα γίνεσθαι τῆς Ἀντιόπης θάνατον καὶ τοὺς αὐτῆς ὀλολυγμούς, ἐξῆλθον ἐκ τοῦ Δέρας Θέας χωρίου οὕτως λεγομένου· ἦσαν δὲ ἐν πλήθει πολλοὶ ἐν αὐτῷ ἄγροικοι· ὡσαύτως δὲ καὶ οἱ D

2. Ῥασθέα Ox. *ibid.* Κιθερωνίου Ox. Sic et 12. 3. ῥιπτόντων Ch., ῥυπτόντων Ox. 6. κιν. Ch., κυν. Ox. 10. εἴασεν Ch., ἔασεν Ox. 18. ἀπολέσθαι Ox. 20. ἐκ τοῦ Δέρας Θέας] „Supra Ῥασθέα vocata est: forte legendum, ἐκ τοῦ δὴ Ῥασθέας χωρίου." Ch. Immo dele δέ.

thea dicto, non procul a Cithaerone monte. Caeterum misertus eorum Ordio quidam agricola, puerulos accepit ab eis, quibus eos exponendi cura commissa erat: cumque prole careret ipse, atque etiam sciret, eos matrem habere Antiopam, quam sacerdotem esse cognoverat, suppeditavit ipse infantibus alimoniam. Postea temporis grassante bello per Argivorum regionem, rex Lycus in militiam profectus est: cumque bello longiuscule detentus fuisset; uxor ejus Dirce existimans, Antiopam, cum puerperii doloribus jam soluta, poenas adhuc nullas luisset, conjugi suo (cui, ob formam gratissimam esse eam suspicabatur,) in clandestinos reservatam concubitus: paucis stipata militibus, eam sibi sumit comitem, tanquam in rus secederet; et versus Cithaeronem tendens montem, in vicum, ubi Antiopae filii enutriti erant, devenit. Verum Dirce, cum hoc ignoraret, Taurum sylvestrem ex regione illa adduci jussit; cujus cornibus facem adaptans, collo ejus fune circumligato, Antiopam ei alligari jussit, ut a Tauro sic distracta periret. Audientes vero, qui in vico illo habitabant, destinatum Antiopae supplicium, ejusque ejulatus; egressa est numerosa rusticorum turba, (quos plurimos Rasthea vicus ha-

δύο υἱοὶ τῆς Ἀντιόπης ἦσαν μετ' αὐτῶν ἅμα τῷ ἀναθρεψαμένῳ
αὐτοὺς Ὀρδίωνι γεωργῷ. καὶ παρεκάλουν τὴν Δίρκην μὴ τοιού-
τῳ μόρῳ ἀνελεῖν αὐτήν· ἡ δὲ ἐξεῖπεν αὐτοῖς ὅτι ἱέρεια ἦν τοῦ
Ἡλίου, καὶ ἐφθάρη καὶ ἐγέννησε δύο παῖδας ἐκ πορνείας, καὶ
δεῖ αὐτὴν τιμωρηθῆναι. καὶ ἀκούσαντες οἱ τῆς Ἀντιόπης υἱοί,
Ζῆθος καὶ Ἀμφίων, παρὰ τοῦ ἀναθρεψαμένου αὐτοὺς Ὀρδίω-
νος ὅτι ἡ μήτηρ αὐτῶν ἐστιν ἡ μέλλουσα τιμωρεῖσθαι, ἡ Ἀντιό-
πη, συναθροίσαντες πᾶσαν τὴν ἀγροικικὴν χώραν, ἅμα αὐτοῖς
O 57 ἀπελθόντες ἐφόνευσαν τοὺς στρατιώτας. καὶ λαβόντες τὴν Δίρ-
κην ἀφείλοντο ἃ ἐφόρει βασιλικὰ κοσμήματα, καὶ ἔλυσαν τὴν Ἀν-
τιόπην. καὶ λυθεῖσα τῶν δεσμῶν ἡ Ἀντιόπη ἐπέτρεψε τοῖς ἰδίοις
E αὐτῆς παισίν, Ἀμφίονι καὶ Ζήθῳ, φονεῦσαι τὴν Δίρκην· καὶ
λαβόντες τὴν Δίρκην ἔδησαν εἰς τὸν αὐτὸν ἄγριον ταῦρον, καὶ
συρεῖσα ὑπὸ τοῦ ταύρου ἡ Δίρκη ἀπώλετο. ὁ δὲ ταῦρος ἐκ τῆς
ἐλασίας ἐδίψησε, καὶ εὑρὼν πηγὴν ἔστη πιεῖν· καὶ κοπεῖσα ἡ
σχοῖνος εἴασε πλησίον τῆς πηγῆς τὸ λείψανον τῆς Δίρκης· καὶ
ἐκλήθη ἡ αὐτὴ πηγὴ ἐξ ἐκείνου ἕως τῆς νῦν ἐν τῇ χώρᾳ ἐκείνῃ ἡ
Δίρκη. καὶ λοιπὸν ὁ Ζῆθος καὶ ὁ Ἀμφίων ἔλαβον τὴν ἑαυτῶν
V 20 μητέρα, τὴν Ἀντιόπην, καὶ ἔφυγον ἐπὶ τὴν ἰδίαν χώραν αὐτῶν,
τὴν Βοιωτίαν· καὶ ἐκεῖ ἀναφανέντες ἐγνώσθησαν τοῖς Βοιωτοῖς.
ὁ δὲ αὐτῶν πάππος ὁ Νυκτεύς, ὁ βασιλεὺς τῆς αὐτῆς Βοιωτίας
χώρας, γεγήρακε, καὶ νόσῳ βληθεὶς τελευτᾷ. καὶ λοιπὸν μετὰ
τὴν τελευτὴν τοῦ Νυκτέως βασιλέως οἱ τῆς Βοιωτίας πάντες ᾔτη-

8. ἀγροικικὴν] ἀγροικὴν Ox. 12. Ἀμφίωνι Ox. Sic et infra.

bebat,) inter quos etiam erant Antiopae filii ambo, et qui eos enutriverat, Ordio agricola. Cumque una omnes Dircem rogarent, uti Antiopa tali saltem fato non periret; instabat illa, Antiopam, cum solis sacerdos esset, castitatem suam violasse, et ex illicito concubitu filios duos peperisse; atque adeo supplicii hujus dignam esse. Amphion autem et Zethus, ubi ab altore suo Ordione didicissent, matrem suam esse Antiopam, quae supplicio tradenda esset: collectis in unum rusticis in circuitu omnibus, egressi sunt cum eis: et occisis militibus, comprehensam Dircem regalibus suis ornamentis spoliarunt, Antiopamque vinculis solvunt. Soluta illa, filiis suis, Amphioni et Zetho, imperat, uti Dircem e medio tollerent: illi vero correptam illam Tauro illi feroci alligant, a quo raptata, periit. Taurus autem, ex cursu, sitivit; et reperto fonte, bibiturus astitit. Contigit autem, ut rupto fune, Dirces cadaver prope fontem istum relictum jacuerit: unde ab indigenis fons iste, Dirce, usque adhuc vocatus est. Post haec Zethus et Amphion matrem Antiopam sibi sumentes, in Boeotiam patriam suam fugerunt: ubi deinde Boeotis innotuerunt. Nycteus autem, avus eorum, Boeotiae rex, aetate jam grandior ex morbo interiit: post cujus obitum, Boeoti omnes Amphionem et Zethum rogabant, uti Nycteo regi, a quo genus ducebant, ipsi in regno succederent. Itaque Reges salutati Musici hi, Amphion et Zethus, Boeotis im-

σαν αὐτοὺς βασιλεῦσαι αὐτῶν τὸν Ἀμφίονα καὶ τὸν Ζῆθον, ὡς ἐκ
γένους βασιλικοῦ ὑπάρχοντας τοῦ Νυκτέως. καὶ ἀνηγορεύθησαν
βασιλεῖς, καὶ ἐβασίλευσαν ὁ Ἀμφίων καὶ ὁ Ζῆθος τῆς Βοιωτίας
χώρας οἱ μουσικοί. καὶ εὐθέως Ἀμφίων ὁ λυρικὸς κτίζει πόλιν
μεγάλην πάνυ, δωδεκάπυλον, τὴν πρώην μὲν οὖσαν κώμην λε- O 58
γομένην Ἐνχιλίαν· ἣν ὠνόμασαν οἱ αὐτοὶ ἀδελφοὶ πόλιν Θήβας
εἰς τὸ ὄνομα τοῦ αὐτῶν πατρὸς κατὰ κέλευσιν τῆς αὐτῶν μητρός, B
τῆς Ἀντιόπης. καὶ ἐβασίλευσαν ἔτη πολλὰ τῶν Θηβῶν· καὶ λοι-
πὸν ἐκλήθη ἡ αὐτὴ χώρα Θῆβαι. ὁ δὲ Λύκος βασιλεύς, ὁ τῆς
Δίρκης ἀνήρ, ὁ θεῖος αὐτῶν, ἐτελεύτα ἐν τῷ πολέμῳ. ἅτινα
συνεγράψατο Κεφαλίων μετὰ ἀληθείας· ὁ γὰρ σοφώτατος Εὐρι-
πίδης ποιητικῶς ἐξέθετο δρᾶμα ὡς ὅτι ὁ Ζεὺς εἰς Σάτυρον [με-
ταβληθεὶς] ἔφθειρε τὴν Ἀντιόπην, κἀκεῖθεν ἐγεννήθη ὁ Ζῆθος
καὶ ὁ Ἀμφίων οἱ μουσικοί. κατὰ δὲ μετάστασιν μετεμψυχώσεως
καταχθέντα τὸν πατέρα αὐτῶν Θεόβοον ἐκ τοῦ Πίκου Διὸς εἶπεν,
ὅτι ὁ Ζεὺς μεταβληθεὶς εἰς Σάτυρον, ὅ ἐστι κατὰ τὴν Βοιωτῶν
γλῶσσαν εἰς ἄλλο σῶμα εὐτελέστερον, ἔφθειρε τὴν Ἀντιόπην.

Μετὰ δὲ τὴν βασιλείαν τοῦ Ἀμφίονος καὶ τοῦ Ζήθου ἐβασί- C
λευσαν οἱ ἐκ τοῦ γένους αὐτῶν τῶν Θηβῶν ἕως τῆς βασιλείας O 59
τοῦ Οἰδίποδος, υἱοῦ Λαΐου καὶ τῆς Ἰοκάστης. ὅστις Λάϊος,

6. Ἐνχιλίαν] Scripsisse videtur Ἐγχέλειαν. Nota est fabula de Cadmi et Harmoniae ad Ἐγχελεῖς, gentem Illyricam, secessu. Unde fortasse explicandum hoc de primo Thebarum nomine commentum. 11. Εὐριπίδης] V. Valckenar. Diatr. in Eur. fr. p. 62. C. 12. μεταβληθεὶς supplevi ex Cedreno p. 25. A, τρεφθεὶς addebat Bentleius p. 16. 18. Ἀμφίωνος Ox. 20. Ἰωκάστης Ox. constanter.

perabant. Amphion autem Lyricus urbem statim amplissimam condidit, duodecim portas habentem, quae antea vicus erat, Enchilia dictus. Urbem hanc matris ex jussu, a Theoboi patris nomine, Thebas vocarunt fratres: ubi etiam per multos annos regnarunt. Tota deinde in circuitu regio, ab Urbe, Thebae appellata est. Rex interim Lycus, Dirces conjux, et eorum avunculus, in bello mortuus est: sicuti ista secundum veritatem prodidit Cephalion. Sapientissimus enim Euripides Poëtarum more scribit in Fabula, vitiatam fuisse Antiopam a Jove, in Satyrum verso; atque inde natos Zethum et Amphionem, Musicos. Jovem vero, in Satyrum conversum Antiopam vitiasse dicens, Metempsychosin refert; cujus juxta Transmigrationem, Theobous, gemellorum parens, ex Jove Pico oriundus fuit: *Satyrus* enim, Boeotorum dialecto, corpus aliquod vilius designat.

Amphionem vero et Zethum exceperunt, in regno Thebano, posteri eorum; usque ad Oedipum, Laii et Jocastae filium. Laius enim, Thebanorum rex, filium habuit, nomine Joccam, eum nempe, qui postea vocatus est Oedipus. Laius autem oraculo monitus, eum cum propria ma-

βασιλεὺς Θηβῶν, ἔσχεν υἱὸν Ἰώκκαν, μετακληθέντα τὸν αὐτὸν προειρημένον Οἰδίποδα. καὶ χρησμοδοτηθεὶς ὅτι τῇ ἰδίᾳ αὐτοῦ μητρὶ Ἰοκάστῃ συμμιγήσεται, ἐκέλευσε τοῖς παραμένουσιν αὐτῷ στρατιώταις λαβεῖν τὸν αὐτὸν Οἰδίποδα εἰς τὰς ὕλας, καὶ βληθῆναι τοὺς πόδας αὐτοῦ ἐν ξύλῳ γλυφέντι καὶ ἔχοντι ὀπὰς καὶ ἡλωθῆναι τὸ ξύλον· ἐξ αὐτοῦ οὖν ἐπινενόηται ὁ λεγόμενος παρὰ τοῖς στρατιώταις ἕως τῆς νῦν κοῦσπος· καὶ ποιήσαντες ὡς ἐκελεύσθησαν οἱ στρατιῶται εἴασαν τὸν Οἰδίποδα εἰς τὰς ὕλας, ὅπως
D θηριόβρωτος γένηται. καὶ ἐλθών τις ἄγροικος ὀνόματι Μελίβοιος ἐπὶ τὴν ὕλην κόψαι ξύλα, εὗρεν αὐτὸν συρόμενον ἐπὶ τὴν γῆν καὶ τοὺς πόδας αὐτοῦ ὀγκωθέντας. καὶ λαβὼν ἐν ᾗ ἐβάσταζεν ἀξίνῃ ἔκλασε τὸ ξύλον ὅπου ἐσφάληντο οἱ αὐτοῦ πόδες, καὶ
O 60 λαβὼν αὐτὸν ἀνεθρέψατο, καλέσας αὐτὸν Οἰδίποδα διὰ τὸ οἰδάνειν τοὺς πόδας αὐτοῦ· καὶ ἐγένετο γενναῖος αὐξηθείς. ἐν δὲ τῇ χώρᾳ ἐκείνῃ ἀνεφάνη γυνή τις χήρα ὀνόματι Σφίγξ, δυσειδής, κατάμασθος, χωρική· ἥτις μετὰ τὴν ἀποβολὴν τοῦ ἰδίου αὐτῆς ἀνδρὸς συναγαγοῦσα πλῆθος ἀγροίκων ληστῶν ὁμοφρόνων αὐτῇ ἐν τῇ ἰδίᾳ αὐτῆς κώμῃ τῇ λεγομένῃ Μωάβῃ, κειμένῃ δὲ μεταξὺ δύο ὀρέων, ἐχόντων ἐν μέσῳ στενὴν ὁδὸν μίαν μόνην, καὶ κα-
E θημένη ἐν τῇ μιᾷ κορυφῇ τοῦ ὄρους, ἔχουσα τὴν ἅμα αὐτῇ λῃστρικὴν χεῖρα, καὶ πάντας τοὺς παριόντας ὁδοιπόρους καὶ πραγματευτὰς ἐφόνευσε καὶ τὰ αὐτῶν πάντα ἐκομίζετο. ἥτις περιβόητος ἐγένετο εἰς τὰς Θήβας, καὶ πολλῶν ἐξελθόντων τῶν στρα-

1. Ἰώκκαν] Ἰοκᾶν Cedrenus, Ἰόκαστον Valckenarius ad Phoeniss. v. 27. 4. λαβεῖν] Fort. βαλεῖν.

tre rem habiturum esse, militibus adstantibus imperat, uti Oedipum filium in sylvas deportarent; pedesque ejus in foramina ligni perforati immittentes, clavis munitum redderent. Hinc autem habemus tormenti illius inventum, quod a militibus usque adhuc *Cuspus* vocatur. Milites autem regis dicto audientes, Oedipum in sylvis exposuerunt, a feris devorandum. In sylvam autem veniens Rusticus quidam nomine Meliboeus, ut ligna caederet; puellum invenit in terra volutantem pedibusque tumefactum. Ille vero securi, quam in manu habebat, lignum illud, quo pueri pedes impediti erant, confringens, puerum deduxit, domique secum enutrivit; Oedipum, a pedum tumore appellans: qui postea adolescentior factus, egregiam prae se ferebat indolem. Erat autem in regione illa mulier quaedam agrestis, nomine Sphinx; deformis illa quidem, et mammosa vidua: quae, post mariti obitum, multitudinem coegerat latronum agrestium suique similium, ex vico suo, Moabe dicto; qui medius jacebat inter duos montes, inter quos unicus erat angustus aditus. Illa vero occupato altero montis vertice, cum praedonibus suis, negotiatores et viatores quoscunque illac praetereuntes interfecit, quaeque habuerunt omnia diripuit: unde fama illius per Thebas totas percrebuit.

τηγῶν, καὶ μετ' αὐτῶν στρατὸς πολὺς ἐκ τοῦ Λαΐου βασιλέως, καὶ
ταύτης οὐδεὶς ἠδυνήθη περιγενέσθαι διὰ τὸ ἰσχυρὸν τῶν ὀρέων
καὶ διὰ τὸ πλῆθος τῶν ἀγροίκων ληστῶν τῶν μετ' αὐτῆς συμμε- V 21
ριζομένων τὰ τῶν παριόντων ξένων καὶ πολιτῶν. ὁ δὲ Οἰδίπους
τέλειος γενόμενος ἔμαθεν ὅτι ἀπὸ τῆς πόλεως κατάγεται τῶν Θη-
βῶν· καὶ ἀκούσας ὅτι γυνή τις ὀνόματι Σφίγξ, ληστρίς, ἐλυ-
μαίνετο πάντας τοὺς ἐπὶ τὰς Θήβας ἐρχομένους, καὶ στενὸν τὴν
πόλιν· σοφὸν οὖν τι βουλευσάμενος εἰς τὸ ἀναιρεῖν τὴν Σφίγγα O 61
ἔλαβεν ἐκ τοῦ κτήματος ὅπου ἀνετράφη ἀγροίκους γενναίους, ὡς,
φησί, θέλων ἅμα τῇ Σφιγγὶ ληστεύειν. καὶ ἀπῆλθε πρὸς αὐτὴν
αἰτῶν αὐτὴν συλληστεύειν αὐτῇ· ἥτις θεασαμένη τοῦ νεωτέρου
τὴν θέαν καὶ τῶν μετ' αὐτοῦ, ἐδέξατο αὐτὸν καὶ τοὺς σὺν αὐτῷ·
καὶ ἐπήρχετο καὶ αὐτὸς τοῖς παριοῦσιν. εὑρηκὼς δὲ καιρὸν ὅτε
οὐκ ἔσχεν ὄχλον ληστῶν μετ' αὐτῆς, λαβὼν λόγχην ἀνεῖλεν αὐτήν, B
καὶ ἀφείλετο πάντα τὰ αὐτῆς, φονεύσας ἅμα τοῖς αὐτῆς πολλούς.
καὶ εἰσήγαγε τὸ λείψανον αὐτῆς ἐν τῇ τῶν Θηβῶν πόλει, ὡς ὀφεί-
λων κομίσασθαι ἅμα τοῖς αὐτοῦ χρήματα ἀπὸ τοῦ βασιλέως
Λαΐου. καὶ θαυμάζοντες πάντες οἱ Θηβαῖοι πολῖται ἀνύμνουν
αὐτὸν καὶ ἔκραζον αὐτὸν βασιλέα τῶν Θηβῶν γενέσθαι. καὶ

1. στρατὸς πολὺς] στρατοῦ πολλοῦ Ch., μήτε στρατοῦ μήτ' αὐτοῦ τοῦ βασιλέως Λαΐου ἰσχύοντος κατ' αὐτῆς Cedrenus p. 25. B. Eo duce legendum videatur στρατοῦ πολλοῦ καὶ τοῦ Λαΐου βασιλέως ταύτης. V. tamen ad p. 54. A. 2. ὁρίων Ox. 7. τὰς] τῆς Ox. *ibid.* στενὸν] ὡς ἀποστενοῦσθαι τὰς Θήβας δι' αὐτῆς Cedrenus. Fort. στενοῖ. conf. vol. II. p. 15. C. 15. τοῖς αὐτῆς] Immo τῶν αὐτῆς. πολλοὺς τῶν μετ' αὐτῆς Cedrenus.

Itaque rex Laius duces suos primarios, cum copiis magnis contra Sphingem emittit; sed frustra fuerunt omnes, tum propter inexpugnabiles montium angustias, cum propter latronum agrestium multitudinem, quos civium advenarumque spoliorum participes ipsa sibi adjunxit. Oedipus autem jam adultior factus, ubi inaudisset mulierem quandam praedatricem, nomine Sphingem, infestissimam esse omnibus Thebas euntibus; adeoque urbem ipsam, unde ipse se oriundum intellexerat, in angustias redigere; vafrum quoddam protinus iniit consilium, unde Sphingem e medio tolleret. Comparatis itaque sibi ex vicinia illa, ubi educatus fuerat, rusticorum generosioribus, initurus, ut ipse prae se ferebat, cum Sphinge latrocinandi societatem; Sphingem adit, in latrocinii sodalitium admitti petens. Illa vero conspecto juvenis decore et sociorum ejus, ipsum sociosque excipit, unde et ipse Viatores etiam aggressus est. Sed oblata occasione, absente latronum turba, arrepta hasta ipsam confodit: pluribus etiam ex latronibus una interfectis, bona eorum omnia abripuit. Sphingis deinde cadaver Thebas adduxit, praemium facti a rege Laio sibi suisque expectans. Et quidem Thebani, admiratione ducti, celebrabant eum, regnoque Thebanorum dignum praedicabant. Hoc autem

ἠγανάκτησεν ὁ βασιλεὺς κατὰ τῶν τῆς πόλεως, καὶ ἔπεμψε στρατὸν κατ' αὐτῶν· καὶ γενομένου ἐμφυλίου πολέμου ἐξῆλθεν ὁ Λάϊος ἀπολογήσασθαι αὐτοῖς. καὶ ῥιφείσης κατ' αὐτοῦ σαγίττας ἐφονεύθη ὁ Λάϊος· καὶ λοιπὸν ἡ Ἰοκάστη, μὴ θέλουσα ἐκβληθῆναι τῆς βασιλείας, εὐθέως ἀγαγοῦσα τὸν Οἰδίποδα ἐποίησεν
C αὐτὸν βασιλέα, μαθοῦσα ὅτι οὐκ ἔχει γυναῖκα. καὶ ἐγαμήθη αὐτῷ πρὸς θεραπείαν τῶν τῆς πόλεως καὶ τῆς συγκλήτου· καὶ ἐβασίλευσε τῶν Θηβῶν ὁ Οἰδίπους ἔτη ιθ', καὶ τῆς Ἰοκάστης
O 62 ἀγνοούσης καὶ τοῦ Οἰδίποδος ὅτι μήτηρ αὐτοῦ ὑπῆρχε· καὶ ἔσχε δύο υἱοὺς παρ' αὐτῆς, τὸν Ἐτεοκλέα καὶ τὸν Πολυνείκην, καὶ θυγατέρας δύο, Ἰσμήνην καὶ Ἀντιγόνην. μετὰ δὲ χρόνον τινὰ ἐπηρώτησεν ἡ αὐτὴ Ἰοκάστη τὸν Οἰδίποδα πόθεν ἐστὶ καὶ τίς αὐτοῦ πατήρ; ὁ δὲ εἶπε τὸν Μελίβοιον τὸν ἀναθρεψάμενον αὐτόν. καὶ μεταστειλαμένη τὸν Μελίβοιον τὸν ἀναθρέψαντα αὐτὸν ἔμαθε παρ' αὐτοῦ ὅτι οὐκ ἔστιν αὐτοῦ υἱός, ἀλλ' εὗρεν αὐτὸν εἰς τὰς ὕλας. καὶ ἐπερωτήσασα τὸν χρόνον, ἔγνω ὅτι υἱὸς αὐτῆς ἐστι·
D καὶ εἶπεν αὐτῷ. καὶ ἀκούσας ὁ Οἰδίπους ἔλαβεν ἥλους, καὶ πήξας τοῖς ἰδίοις αὐτοῦ ὀφθαλμοῖς τελευτᾷ, ἐάσας τὸ βασίλειον τοῖς δυσὶν αὐτοῦ υἱοῖς, ἐνιαυτὸν παρ' ἐνιαυτὸν βασιλεύειν κελεύσας· οἵτινες εἰς ἔχθραν ἐλθόντες διὰ τὴν βασιλείαν, ἐπολέμησαν μετ' ἀλλήλων, καὶ ἑαυτοὺς ἔσφαξαν μονομαχήσαντες. ὁ γὰρ
O 63 Πολυνείκης, ἐκβληθεὶς ἀπὸ τῆς βασιλείας καὶ διωχθεὶς ἀπὸ τῶν

10. Πολύνικον — Ἰσμενὴν Ox. 12. ἐπερώτησεν Ox. 14. ἀναθρέψαντα Ch., ἀνθρέψαντα Ox. 22. Πολυνίκης Ox.

a civibus Rex indigne ferens, exercitum contra eos emisit. Grassante autem bello civili, egressus ipse est, uti purgatione aliqua cives demulceret: cum interim contorto in eum spiculo vulneratus interiit. Jocasta vero, ne e regno dejiceretur in curis habens; insuper etiam ut apud Primores, populumque gratiam iniret; Oedipum quem innuptum esse rescierat, conjugem sibi accipiens, regem designavit. Thebanorum itaque regnum tenuit Oedipus, per annos XIX, nescientibus interim Jocasta, Oedipoque, illam hujus esse matrem. Habuit autem ex ea duos filios, Eteoclem et Polynicem; totidemque filias, Ismenen et Antigonam. Post vero tempus aliquod interjectum, quaesivit ab Oedipo Jocasta, unde esset? Et a quo ortus parente? respondit ille de Enutritore suo, Meliboeo. Hunc igitur accersendum curat regina, discitque ab illo, nequaquam ejus esse filium Oedipum; sed in sylvis expositum, ab eo repertum. Illa vero de tempore sciscitata eum, Oedipum esse filium suum cognovit. Haec ubi a Jocasta accepisset Oedipus, sumptis clavis, eos oculis suis impungens, mortem oppetiit: regnumque filiis duobus alternis annis administrandum reliquit. Sed fratribus, diu inter se concordes esse, Regnum non permisit: itaque invicem belligerantes, singulari ex certamine mutuis vulneribus occubuerunt. Polynices enim ab Eteocle fratre

Θηβῶν ἀπὸ τοῦ Ἐτεοκλέους, ἀδελφοῦ αὐτοῦ, ἀπῆλθεν εἰς τὸ
Ἄργος· καὶ ἠγάγετο γυναῖκα τὴν θυγατέρα Ἀδράστου τοῦ βασι-
λέως τοῦ Ἄργους. καὶ προτρεψάμενος τὸν Ἄδραστον βασιλέα
καὶ ἄλλους βασιλεῖς μετὰ πλήθους στρατοῦ κατὰ τοῦ ἰδίου ἀδελ-
φοῦ ἦλθε κατὰ τῶν Θηβῶν· οἱ δὲ προτραπέντες καὶ μετ' αὐτοῦ
ἐπιστρατεύσαντες ἦσαν αὐτοί, Ἄδραστος, Καπανεύς, Ἀμφιάραος, E
Παρθενοπεύς, Ἱππομέδων. καὶ τῶν δύο ἀδελφῶν, ὡς εἴρηται,
τελευτησάντων, ἀνεχώρησαν οἱ βασιλεῖς μετὰ τῶν ἰδίων στρατευ-
μάτων ἐπὶ τὰς αὐτῶν χώρας, καὶ ἐλύθη ἡ βασιλεία τῶν Θηβῶν,
ἤτοι Βοιωτῶν, κατασχοῦσα ἔτη τξθ'. τὰ δὲ προγεγραμμένα
ταῦτα πάντα ὁ σοφώτατος Παλαίφατος ἀληθῆ ἐξέθετο. ὁ γὰρ
σοφώτατος Εὐριπίδης ποιητικῶς ἐξέθετο δρᾶμα περὶ τοῦ Οἰδί- V 22
ποδος καὶ τῆς Ἰοκάστης καὶ τῆς Σφιγγός. τὰ γὰρ τῶν Θηβῶν
βασίλεια Ἀφρικανὸς ὁ χρονογράφος ἐξέθετο.

Ἐν δὲ τοῖς ἀνωτέρω προγεγραμμένοις [χρόνοις] ἐκ τῆς φυ-
λῆς τοῦ Ἰάφεθ ἐγεννήθη ὁ Σερούχ· ὅστις ἐνήρξατο πρῶτος τὸ
τοῦ ἑλληνισμοῦ δόγματος διὰ τῆς εἰδωλολατρίας, καθὼς Εὐσέ-
βιος ὁ Παμφίλου συνεγράψατο, διὰ τὸ τοὺς πάλαι γενομένους O 64

1. Ἐτεωκλέους Ox. 5. οἱ] ὁ Ox. 6. αὐτοί] Fortasse praestat οὗτοι. ibid. Καπανεύς] καί, πανεὺς Ox., καὶ Καπανεύς Ch. ibid. Ἀμφίαρος Ox. 7. Παρθενοπεὺς] Scribe Παρθενοπαῖος. 15. προγεγραμμένοις] χρόνοις supplevit Ch. ex Cedreno p. 45., qui postea sic pergit: ὅστις πρῶτος ἤρξατο τοῦ ἑλληνισμοῦ καὶ τοῦ δόγματος τῆς εἰδωλολατρίας. Apud Malalam fortasse scribendum: πρῶτος τοῦ ἑλληνισμοῦ διὰ τοῦ δόγματος τῆς εἰδ. 16. Ἰάφεθ] Debuit Σήμ. Disputavit de hoc errore Schurzfleischius Notit. Bibl. Vinar. p. 52. 17. Εὐσέβιος] Nempe Malalianus: v. Hodii Proleg. XXV. Mai. ad Euseb. p. 170. Schurzfl. l. c. p. 296.

regno pulsus, et ab ipsis etiam Thebis ejectus; Argos profectus, Argivorum regis, Adrasti filiam, in uxorem duxit. Quo etiam, unaque aliis regibus, in auxilium suum adscitis; magno instructus exercitu, in fratrem, Thebasque arma movit. Reges autem, quorum auxiliis in hoc bello usus est, fuerunt Adrastus, Capaneus, Amphiarus, Parthenopeus, et Hippomedon. Fratribus autem, uti supra dictum, pereuntibus; Reges cum exercitibus suis, quisque in regionem suam, recesserunt. Tales habuit exitus Thebanum, sive Boeotorum regnum; cum durasset annos CCCLXIX. Ista autem omnia superius tradita, juxta rei veritatem, literis mandavit sapientissimus Palaephatus. Quae enim Euripides in Dramate suo de Oedipo, Jocasta, et Sphinge scripsit, Poetice intelligenda sunt. De Thebanorum Dynastiis memoriam habes etiam apud Africanum Chronographum.

Temporibus autem quae superius dicta sunt extitit Seruchus, ex Japheti stirpe oriundus. Invexit hic cultum Idololatricum, dogmatisque, Hellenismi dicti, auctor fuit: uti scriptis tradidit Eusebius Pamphili. Majoribus enim suis, qui Imperatores aut duces in bello fuissent; qui-

πολεμιστάς, ἡγεμόνας, ἢ πράξαντάς τι ἀνδρεῖον ἢ ἀρετῆς ἐν τῷ βίῳ τοῦ μνημονεύεσθαι εἶναι ἄξιον, μάλιστα τοὺς ποιήσαντας διὰ δυνάμεώς τινος μυστήρια, ὡς ὄντας αὐτῶν προπάτορας, ἀνδριᾶσι
B στηλῶν ἐτίμησαν, καὶ πάντες ὡς εὐεργέτας εἰς θεὸν προσεκύνουν, καὶ ἐθυσίαζον αὐτοὺς τιμῶντες, ὅτι ἀγαθὸν εὑρηκότες, ἢ διὰ τέχνης ἢ διὰ κτίσματος ἢ διὰ σοφίας ἢ δι' ἄλλης οἵας δήποτε ἀρετῆς ἐλθόντας, οὕστινας ἀπεθέωσαν, καθὼς Ῥηγῖνος ὁ σοφώτατος συνεγράψατο τῶν ἀποθεωθέντων ὀνόματα. οἱ δὲ μετὰ ταῦτα ἄνθρωποι, ἀγνοοῦντες τὴν τῶν προγόνων γνώμην, ὅτι ὡς προπάτορας καὶ ἀγαθῶν ἐπινοητὰς ἐτίμησαν μνήμης καὶ μόνης χάριν, ὡς θεοὺς ἐπουρανίους ἐτίμουν καὶ ἐθυσίαζον αὐτοῖς, οὐχ ὡς γενομένους ἀνθρώπους θνητοὺς καὶ ὁμοιοπαθεῖς. περὶ ὧν ἐν ταῖς συγγραφαῖς αὐτοῦ λέγει καὶ ὁ Διόδωρος ὁ σοφώτατος ταῦτα ὅτι
C ἄνθρωποι γεγόνασιν οἱ θεοί, οὕστινας οἱ ἄνθρωποι ὡς νομίζοντες δι' εὐεργεσίαν ἀθανάτους προσηγόρευον· τινὰς δὲ καὶ ὀνομά-
O 65 των προσηγορίας ἐσχηκέναι καὶ κρατήσαντας χώρας. τοῦτο δὲ ἐποίουν οἱ ἄνθρωποι ἀγνοίᾳ πλησθέντες. ἦν δὲ τὸ τῆς ἀποθεώ-

1. πολεμιστάς] Verba male habita sic reponit Cedrenus: αὐτὸς γὰρ ὁ Σεροὺχ καὶ οἱ σὺν αὐτῷ τοὺς πάλαι γενομένους ἢ πολεμιστὰς ἢ ἡγεμόνας καί τι πράξαντας ἀνδρίας ἢ ἀρετῆς ἄξιον ἐν τῷ βίῳ τοῦ μνημονεύεσθαι καὶ ὡς ὄντας αὐτῶν προπάτορας ἀνδριᾶσι στηλῶν ἐτίμησαν. Chron. Pasch. p. 48. τοὺς πάλαι παρ' αὐτοῖς τετιμημένους, ἢ τυράννους ἢ ἡγεμόνας ἢ τινάς τι δράσαντας ἐν τῷ βίῳ μνήμης δοκοῦν ἄξιον δι' ἀλκῆς τε ἢ σώματος εὐρωστίας. Scribendum videtur ἢ ἡγεμόνας ἢ πράξαντάς τι ἀνδρεῖον — τοῦ μνημ. εἶναι ἄξιον δοκοῦν. 6. δι' ἄλλης Ch., διαλλαγῆς Ox. 12. θνητοὺς Ch., θνητῶν Ox. 15. προσηγόρευον] θεοὺς praeponit Wesselingius ad Diodorum vol. II. p. 634. 76. 17. πλησθέντες] πλανηθέντες Wesselingius, qui haec Diodori verbis attribuisse videtur.

que magnum aliquod sive virtutis, seu artis specimen memoratu dignum edidissent; maxime autem eis, qui vi quadam occulta, mysticum aliquod operati fuissent; statuas honoris causa erexerunt. Quin et ab omnibus summa in veneratione habitos, tanquam de Diis ipsis optime meritos; in Deorum numerum retulerunt, adorantes eos et sacra facientes; ut qui boni alicujus, vel ab arte sua aut fabrica aliqua, sive denique sapientia, aut singulari aliqua virtute eorum comparati mortalibus authores fuerunt, sicuti scripsit Rheginus, apud quem etiam Deorum Indigetum habentur nomina. Posteri vero, eorum consilium ignorantes; (nempe, ut eos, tanquam generis sui auctores, et bonorum inventores, nec aliam ob causam, honoribus istiusmodi prosecuti fuerint:) istos, non ut homines mortales, et iisdem passionibus obnoxios venerati sunt; sed victimas immolantes, divinum illis cultum praestiterunt. Atque huc referendum est, quod in scriptis suis habet sapientissimus Diodorus, ubi dicit: *Homines ab Hominibus facti sunt Dii, existimantibus illos propter bona opera immortalitatem consecutos. Itaque eorum nonnullis nomina dederunt; et regionibus suis Tutelares Deos designarunt. Hoc autem ab hominibus, igno-*

σεως σχῆμα τοῦτο. ἐν τοῖς ἱερατικοῖς αὐτῶν βιβλίοις τὰ ὀνόμα-
τα αὐτῶν ἐτάσσετο, ὅτε ἐτελεύτησαν, καὶ κατὰ τὸν αὐτὸν και-
ρὸν ἑορτὴν καὶ θυσίαν αὐτῶν ἐπετέλουν ἐν οἷς ἔκειντο μνήμασι,
λέγοντες εἰς τὰς τῶν μακάρων νήσους εἶναι τὰς αὐτῶν ψυχὰς καὶ
μηκέτι κρίνεσθαι ἢ καίεσθαι πυρί. καὶ διέμειναν ἕως τῶν χρό-
νων Θάῤῥα, τοῦ πατρὸς τοῦ Ἀβραάμ. ἦν γὰρ Θάῤῥα ἀγαλμα- D
τοποιὸς πλαστουργῶν, ἀπὸ λίθων καὶ ξύλων θεοὺς ποιῶν καὶ πι-
πράσκων, καὶ πλάνην ἀγαλμάτων καὶ εἰδωλολατρίας εἰσῆγε τοῖς O 66
ἀνθρώποις διὰ ἀπεικονισμάτων τῶν προγόνων αὐτῶν, μάλιστα
τῶν εὑρηκότων τὰ γράμματα καὶ τὰς τέχνας· οἷς συνέτρεχον
σπουδαίως οἱ Αἰγύπτιοι καὶ οἱ Βαβυλώνιοι καὶ Φρύγες οἱ ἐκ τῆς
Ἑλλάδος· ταύτης γὰρ τῆς θρησκείας ὑπῆρχον. ἦσαν γὰρ καὶ
αὐτοὶ ἀγαλμάτων ποιηταὶ καὶ μυστηρίων ἐξηγηταὶ καὶ τελεσταί·
ἀφ' ὧν μάλιστα εἰς Ἕλληνας ἤχθη ἡ αὐτὴ θρησκεία, ἀπό τινος
Ἕλληνος ὀνόματι, υἱοῦ καὶ αὐτοῦ Πίκου Διός, μυστικά τινα
ποιοῦντος ἀνδρὸς τῶν ἐν Ἑλλάδι κατοικησάντων, ἐκ τῆς φυλῆς E
ὄντος τοῦ Ἰάφεθ, υἱοῦ Νῶε τοῦ τρίτου. Ἴωνες δὲ οἱ ἐκ τῆς Ἰὼ
τούτων [γὰρ] ἀρχηγοὶ ἐγένοντο· ἦσαν γὰρ διδαχθέντες ἐκ τοῦ
Ἰωανέως γίγαντος τοῦ οἰκοδομήσαντος σὺν τοῖς ἄλλοις τὸν πύρ-

1. βιβλίοις] βασιλείοις Ox., ταῖς ἱερατικαῖς βίβλοις Cedrenus, Suidas v. Σερούχ. 2. ὅτε Ch., ὅτι Ox. 5. διέμειναν] ταῦτα post Ἀβραάμ addit Cedrenus p. 46. A, τοῦτο δὲ διέμεινε Suidas, καὶ τοῦτο ἐπεκράτησε Ioannes Antioch. p. 778. ed. Vales. Aut igitur διέμεινεν scribendum aut addendum ταῦτα. 13. τελεσταί] τελεταί Ox. 17. Ἴωνες Cedrenus p. 46. B et Chron. Pasch. p. 49. A, Ἰωνὶ Ox. Cum iisdem delendum γάρ et quae post Ἰὼ ponebatur interpunctio.

rantia plenis, *factitatum est.* Ritus autem homines in Deos referendi iste fuit. Statim post mortem, referebantur in sacros Commentaries Defunctorum nomina: quo tempore etiam festum eis celebrabant, sacrificia peragentes ad sepulchra, quibus recondebantur: dicentes animas illorum in *Beatorum Insulas* migrasse; judicio aut flammis deinde non obnoxias, Duravit autem mos iste usque ad Thara tempora, qui Abrahami pater fuit. Erat enim Thara statuarius; qui ex lapidibus et lignis Deos efformavit, et venales habuit: quique ex fabrifactione imaginum, in Majorum memoriam, (illorum praecipue, qui literarum atque artium inventores fuerunt;) simulachrorum cultusque Idololatrici superstitionibus homines implicavit. Horum vestigiis insistebant Aegyptii, Babylonii, et in Graecia Phryges, qui et ipsi omnes erroribus hisce dediti, fabricatores imaginum fuerunt; Initiatores item et Mysteriorum Interpretes. Ab istis in Graeciam dimanavit error, promovente Hellene quodam, Helladis incola; qui Mysta fuit, atque Jovis Pici filius, ex genere Japheti, Noae filii tertii, oriundus. Jones autem, quorum generis princeps fuit Jo, eorum duces erant: edocti vero sunt a *Joane* Gigante, qui unus erat ex

γον· ὥντινων καὶ γλῶσσαι διεμερίσθησαν, διὸ καὶ μέροπες κέ-
κληνται οἱ ἄνθρωποι διὰ τὸ μερισθῆναι αὐτῶν τὰς λαλιὰς εἰς
πολλὰς γλώσσας καὶ φωνάς. οὔστινας μεμφόμενος ὁ Χερονήσιος
O 67 Πλούταρχος ἡ παλαιὰ φιλοσοφία παρ' Ἕλλησι καὶ βαρβάροις ἐξέ-
θετο ὡς πλάνην ἀγαλμάτων τινὲς εἰσάγουσιν· αὐτὸς δέ, φησί,
V 23 τοὺς κατ' οὐρανὸν φωστῆρας θεοποιεῖν ἔδοξε, τὸν ἥλιον καὶ τὴν
σελήνην παρεισάγων, ὡς ἡ τῶν Αἰγυπτίων θεολογία ἔχει, αὐ-
τοὺς τὸν σύμπαντα κόσμον διοικεῖν τρέφοντας καὶ αὔξάνοντας τὰ
πάντα τῇ τρίτῃ κινήσει τῶν ε' πλανητῶν καὶ τῆς λοιπῆς ἀστρο-
θεσίας κατὰ γένεσιν καὶ ἀέρα. τὸν δὲ Πλούταρχον τὸν Χερο-
νήσιον Πορφύριος ἐν τῇ φιλοσόφῳ αὐτοῦ χρονογραφίᾳ ἐδόξασε.

3. *Χερονήσιος*] „*Χεῤῥονήσιος* habet Cedrenus: verum Plutarchus non *Χεῤῥονήσιος*, sed *Χαιρωνεὺς*, Chaeronensis erat, ex Chaeronia, Phocidis urbe.“ Ch. 4. *ἡ παλαιὰ φιλοσοφία*] *τῇ παλαιᾷ φιλοσοφίᾳ* Ch. Conf. Wyttenbach. praefat. ad Plutarchum vol. I. p. 58. Cedrenus: *οἷς τισι μέμφεται ὁ Χεῤῥονήσιος Πλούταρχος, ὡς πλάνην ἀγαλμάτων τινῶν εἰσάγουσι τοὺς κατ' οὐρανὸν φωστῆρας θεοποιούμενοι τὸν ἥλιον καὶ τὴν σελήνην, ὡς ἡ τῶν Αἰγυπτίων θεογονία περιέχει. αὐτοὺς γὰρ λέγει τὸν σύμπαντα* etc. 9. *τῇ τρίτῃ κινήσει*] „Forte legendum *τῇ τριμερεῖ κ.* uti habet Cedrenus.“ Ch. 11. *Πορφύριος* Ch., *Πορφύριον* Ox. *ibid.* *φιλοσόφῳ χρονογραφίᾳ*] V. Wyttenb. l. c. p. 45.

Turris Babylonicae molimina tentantibus: quorum etiam dispertitae sunt linguae; unde et Meropes dicti sunt homines, quod sermo eorum in diversos loquendi modos atque idiotismos divisus fuerit. Plutarchus autem Cherronesius, ubi disserit de Veteri Graecorum Barbarorumque Philosophia, illos quidem reprehendit; utpote qui simulachrorum superstitiones introduxerunt. Ipse autem Luminaria illa coelestia, solem, atque Lunam juxta Aegyptiorum Theologiam, pro Diis potius habenda censet, ab illis enim universum mundum administrari dixit; eadem etiam nutrimentum rebus omnibus atque augmentum praebere; triplici illo quinque Planetarum motu, caeterisque astrorum positionibus, secundum generationem atque aërem. Plutarchum autem hunc Cherronesium Porphyrius in Philosophica sua Chronographia celebravit.

ΛΟΓΟΣ ΤΡΙΤΟΣ O 68

ΧΡΟΝΩΝ ΘΕΟΓΝΩΣΙΑΣ ΑΒΡΑΑΜ.

Ὁ δὲ Ἀβραὰμ θεογνωσίαν ἐπιγνοὺς, καὶ λογισάμενος ὅτι τὰ B
ἀγάλματα, ἃ ἐποίει ὁ πατὴρ αὐτοῦ Θάῤῥας, ἀνθρώπων τεθνη-
κότων ὑπάρχει, καὶ οὐκ ἐχρῆν τιμᾶσθαι αὐτοὺς ὡς θεοὺς ἐν τῷ
οὐρανῷ, γενομένους γῆν καὶ κόνιν· κατεγίνωσκεν οὖν τῷ ἰδίῳ
πατρὶ Θάῤῥᾳ λέγων, Τί πλανᾷς τοὺς ἀνθρώπους διὰ κέρδος; οὐκ
ἔστι γὰρ ἄλλος θεός, εἰ μὴ ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς, ὁ δημιουργήσας τὰ
ὁρώμενα ταῦτα πάντα· καὶ λαβὼν ἔκλασε τὰ ἀγάλματα πάντα,
καὶ ἀνεχώρησεν ἐξ αὐτοῦ καὶ ἀπῆλθεν εἰς τὴν Μεσοποταμίαν,
καθὼς Εὐσέβιος ὁ Παμφίλου, ὁ σοφὸς χρονογράφος, ἐξέθετο.

Ἐν δὲ τοῖς χρόνοις τοῦ Ἀβραὰμ ἦν καὶ ὁ Μελχισεδέκ, ἀνὴρ O 69
θεοσεβής, ἐθνικός, καταγόμενος ἐκ τοῦ γένους Σίδου, υἱοῦ Αἰ- C
γύπτου, βασιλέως τῆς Λιβύης χώρας· ἐξ οὗ Αἰγύπτιοι κέκλην-

9. *Εὐσέβιος*] Nihil horum Eusebius: v. ad p. 22. A.

LIBER TERTIUS

DE ABRAHAMO, AD DEI NOTITIAM PERVENIENTE.

Abrahamus vero, cum ad Dei notitiam jam pervenisset, secumque reputasset, Imagines, a Thara patre fabricatas, hominum esse defunctorum; ideoque nec eos, pulvis cum sint cinisque, pro Diis coelestibus esse colendos; talibus ipsum verbis increpare ausus est: *Ut quid* (inquiens) *turpis lucri causa, mortales in errorem ducis? Unus quippe Deus est Coelestis, qui ista formavit quae videmus omnia.* Dictoque citius Imagines confregit omnes: patreque derelicto, Mesopotamiam versus ducit iter: uti Eusebius Pamphili, sapiens Chronographus scriptis tradidit.

Abrahami temporibus floruit Melchisedecus, inter gentes Dei cultor, ex stirpe Sidi, filii Aegypti Libyae regis, a quo Aegyptii nomen sortiti

ται. ὅστις Σίδος ἐκ τῆς Αἰγύπτου ἐπελθὼν παρέλαβε τὴν χώραν τῶν λεγομένων Χαναναίων ἐθνικῶν, τοῦτ' ἔστι τὴν νῦν λεγομένην Παλαιστίνην. καὶ ὑποτάξας αὐτὴν ᾤκησεν ἐκεῖ ἐν αὐτῇ· καὶ κτίζει πόλιν, ἣν ἐκάλεσε Σιδόνα εἰς ὄνομα ἴδιον, ἥτις νῦν ἐστιν ὑπὸ τὴν Φοινίκην χώραν. καὶ λοιπὸν ἐκ τοῦ γένους τοῦ Σίδου κατήχθη ὁ Μέλχι, ὁ πατὴρ τοῦ Σεδέκ, γενόμενος ἱερεὺς καὶ βασιλεὺς ἐπεκλήθη Μελχισεδέκ, ὡς προγέγραπται. οὗτος οὖν ὑπῆρχεν ἱερεὺς καὶ βασιλεὺς τῶν Χαναναίων, καὶ ἔκτισε πόλιν ἐν τῷ ὄρει τῷ λεγομένῳ Σιών, ἥντινα ἐκάλεσε Σαλήμ, ὅπερ ἐστὶν εἰ-
D ρήνης πόλις. καὶ ἐβασίλευσεν ἐν αὐτῇ ἔτη ριγ', καὶ τελευτᾷ, δίκαιος καὶ παρθένος, καθὼς Ἰώσηππος ἐν τῇ ἀρχαιολογίᾳ ἐξέ-
O 70 θετο. καὶ Ἰωάννης δὲ καὶ Κύριλλος, οἱ ὁσιώτατοι ἐπίσκοποι, τὰ αὐτὰ εἶπον.

Ἀπὸ οὖν τοῦ κατακλυσμοῦ ἕως Ἀβραὰμ ἔτη εἰσὶν ωϟγ', ἀπὸ δὲ τῆς πυργοποιίας ἔτη εἰσὶ φκγ'. καὶ ἐγένετο μετέπειτα ἀπὸ Ἀβραὰμ καὶ Ἰσαάκ, τοῦ υἱοῦ, καὶ Ἰακώβ, τοῦ ἐκγόνου αὐτοῦ, καὶ τοῦ σπέρματος αὐτῶν, ἐξ ὧν εἰσιν Ἑβραῖοι, ἀπὸ τῶν χρόνων τοῦ Ἀβραὰμ τὸν χαρακτῆρα τοῦ ἔθνους διὰ περιτομῆς εἰληφότες. ἐστὶν οὖν ἀπὸ Ἀδὰμ ἕως τοῦ Ἀβραὰμ ἔτη ͵σψμε'.

Ὁ δὲ Ἀβραὰμ ἦν ἐτῶν ρ', ὅτε ἐγέννησε τὸν Ἰσαάκ, καὶ

6. γενόμενος ἱερεὺς] „Locus iste mutilus apparet; ὅστις supplendum videtur; quod etiam non ad Melchi, sed ad Sedecum referendum." Ch. 11. Ἰώσηπος] Is Arch. I. 10. 2. haec tantum: ὁ τῆς Σόλυμα πόλεως βασιλεὺς Μελχισεδέκης· σημαίνει δὲ τοῦτο βασιλεὺς δίκαιος. 15. πυργοποΐας Ox. ibid. ἐγένετο] Ἰουδαϊσμὸς addit Ch. 18. εἰληφότος Ch. 19. ͵σψμε'] Numerus vitiosus.

sunt, oriundus. Sidus enim iste Aegyptius, Cananaeorum regionem, quae nunc Palaestina vocatur, bello aggressus, in potestatem suam redegit; Urbeque, quam in nomen suum, Sidonem appellavit, (quae temporibus hisce Phoeniciae est ditionis,) extructa, ibidem sedes posuit. Ex posteris autem Sidi hujus erat Melchi, Sedeci pater: qui Rex cum esset, et Sacerdos; Melchisedecus cognominatus est, ut supra scriptum est. Cananaeis igitur, quorum Rex idemque sacerdos erat, urbem, quam Salem, id est, *Pacis urbem*, vocavit, in monte Sion condidit: ubi, cum annos CXIII regnasset, justus et caelebs diem suum obiit: sicuti Josephus in Antiquitatibus; Joannes item et Cyrillus, sanctissimi Episcopi, tradiderunt.

A Diluvio itaque, ad Abrahamum, anni numerahtur octingenti nonaginta tres: a Turris autem Constructione, anni DXXIII. Ab Abrahamo denique; et Isaaco filio et Jacobo nepote, semineque illorum, (ex quo Circumcisionis characterem suscepit Abrahamus,) Ebraeorum gens originem suam ductura est. Ab Adamo autem, ad Abrahamum, anni effluxerunt MMMDCCXLV.

Abrahamus vero, centum annos natus, genuit Isaacum; Isaacus vero

Ἰσαὰκ τὸν Ἰακὼβ τὸν λεγόμενον Ἰσραήλ. ἐκλήθησαν δὲ οἱ Ἰου- V 24
δαῖοι ἀπὸ Ἰούδα τοῦ τετάρτου υἱοῦ τοῦ Ἰακώβ· ἔσχε γὰρ υἱοὺς
δώδεκα. ἡ δὲ τοῦ Ἰούδα φυλὴ ἐκράτει τῶν Ἰουδαίων καὶ διῴ-
κει· ὅθεν καὶ τὸ ὄνομα ἔσχον.

Ἐν δὲ τοῖς χρόνοις τούτοις ἐκ τῆς φυλῆς τοῦ Ἰάφεθ ἀνεφαί-
νετό τις ὀνόματι Ἡσίοδος· ὅστις ἐξεῦρε τὰ Ἑλλήνων γράμματα,
καὶ συντάξας γράμματα ἐξέθετο τοῖς Ἕλλησι πρῶτος.

Ἐν δὲ τοῖς χρόνοις τοῦ Ἀβραὰμ ἐβασίλευσεν Ἀσσυρίων ὁ ἐκ O 71
φυλῆς τοῦ Σήμ, υἱοῦ Νῶε, Ἐνδελεχός, βασιλεύσας αὐτῶν πρῶ-
τος μετὰ τὸ ἐκλεῖψαι τὸ γένος τοῦ Περσέως. καὶ ἦλθε πάλιν τὸ
βασίλειον εἰς τοὺς Ἀσσυρίους.

Αἰγυπτίων δὲ ἐβασίλευσε πρῶτος βασιλεὺς τῆς φυλῆς τοῦ B
Χάμ, υἱοῦ Νῶε, Φαραώ, ὁ καὶ Ναραχὼ καλούμενος. τὰ οὖν
πρὸ τούτου παλαιὰ βασίλεια Αἰγυπτίων ἐξέθετο Μανεθὼν ὁ σο-
φώτατος, ὡς προείρηται. τὰ δὲ μεταγενέστερα βασίλεια Αἰγυ-
πτίων, λέγω δὲ ἀπὸ τοῦ Ναραχὼ καὶ κάτω, συνεγράψατο οὖν
ταῦτα Θεόφιλος ὁ σοφώτατος χρονογράφος.

Ἐν δὲ τοῖς χρόνοις τοῦ Ἀβραὰμ ἐβασίλευσεν Αἰγυπτίων ὁ ἐκ
τῆς φυλῆς τοῦ Χὰμ Ναραχώ. ἠγόρασε δὲ ἀπὸ τῶν Σαρακηνῶν
Πετεφρῆς, ὁ ἀρχιμάγειρος τοῦ αὐτοῦ Φαραὼ βασιλέως, τὸν
Ἰωσήφ, υἱὸν τοῦ Ἰακώβ· ὅντινα ἐπώλησαν οἱ αὐτοῦ ἀδελφοὶ τοῖς
Σαρακηνοῖς, διαφθονούμενοι αὐτῷ, ὡς φιλούμενον ὑπὸ τοῦ ἰδίου

4. ἔσχεν Ox. 6. Ἡσίοδος] Ἰσίοδος Ox. Conf. Ioannes Antioch. apud Allatium ad Eustathii Hexaëm. p. 300. 13. ἐβασίλευσεν Ἀσσυρίων, ὁ ἐκ τῆς φυλῆς τοῦ Σήμ, Ναραχώ·] „Mendum manifestum: lego itaque; ἐβασίλευσεν Αἰγυπτίων, ὁ ἐκ τῆς φυλῆς τοῦ Χὰμ Ναραχώ." Ch. 22. φιλούμενον] φιλουμένῳ Ch. Sed v. ad p. 54. A.

Jacobum; qui et Israel dictus est. Judaei autem a Juda, ex XII Jacobi filiis quarto, cujus tandem tribum penes erat Ebraeorum regnum, nomen habuerunt.

Hisce temporibus Isiodus quidam ex Japheti stirpe oriundus, Graecas literas invenit; atque in ordinem redigens, Graecos eas docuit primus.

Abrahami vero temporibus, Assyriis imperavit, primus post deletum Persei genus, Endelechus, ex posteris Semi Noae filii: Imperiumque ad Assyrios tandem rediit.

Aegyptiorum autem regnum tenuit primus ex posteris Chami, Noae filii, Pharaoh, qui et Naracho dictus est. Antiquas vero Aegyptiorum Dynastias ante hunc Narachonem, descripsit Manetho sapientissimus; uti supra dictum est: posteriores vero, ab hoc scilicet Narachone, et deinceps, a Theophilo sapientissimo Chronographo memoriae traditae sunt.

Abrahami igitur temporibus Aegyptiis imperavit, ex Chami posteris, Naracho: Petephres autem, Regis Pharaonis coquorum princeps, Josephum, Jacobi filium, a Saracenis, quibus fratres ejus, invidia moti quod

πατρός· ἦν δὲ ὁ Ἰωσὴφ ὡραῖος τῇ θέᾳ. ὅστις Ἰωσὴφ ἡρμήνευσε
C τὸ ὅραμα τῷ βασιλεῖ Φαραώ, ὅπερ εἶδεν ἕνεκεν τοῦ μέλλοντος
O 72 γίνεσθαι λιμοῦ εἰς τὴν Αἴγυπτον καὶ εἰς πᾶσαν χώραν ἐπὶ ἔτη ζ.
καὶ θαυμάσας ὁ βασιλεὺς τὴν τοῦ Ἰωσὴφ φρόνησιν, ἠλευθέρωσεν
αὐτόν, καὶ ἔδωκεν αὐτῷ ἀξίαν μεγάλην καὶ τὴν θυγατέρα τοῦ
ἀρχιερέως Ἡλιουπόλεως τῆς οὔσης ἐν Αἰγύπτῳ εἰς γυναῖκα, κε-
λεύσας αὐτὸν διοικεῖν τὴν Αἴγυπτον πᾶσαν ἐπὶ ζ ἔτη καὶ ἔχειν
ἐξουσίαν ὡς βούλεται πράττειν. ὅστις Ἰωσὴφ κτίζει ὡρεῖα, καὶ
ἀποτίθεται σῖτον ἐν αὐτοῖς τῶν ἑπτὰ ἐνιαυτῶν, καὶ ἐχορήγησε
πανταχοῦ δι' ἑαυτοῦ τήν τε ἀγορασίαν καὶ τὴν ἔξοδον τῆς πρά-
σεως, ποιήσας ὡς ἠβουλήθη αὐτός. καὶ τῆς λιμοῦ γενομένης
εἰς πᾶσαν τὴν γῆν, ἦλθον οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ ἀπὸ τῆς γῆς Χαναὰν
D εἰς Αἴγυπτον ἀγοράσαι σῖτον. καὶ ἐπιγνοὺς αὐτοὺς Ἰωσὴφ ἐκέ-
λευσε κρατηθῆναι αὐτούς, καὶ ἐθάῤῥησεν αὐτοῖς ὅτι ἀδελφὸς αὐ-
τῶν ὑπάρχει, καὶ ἠνάγκασεν αὐτοὺς ἀπελθεῖν καὶ ἀγαγεῖν πρὸς
αὐτὸν τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ τὸν μικρότερον τὸν Βενιαμὶν καὶ τὸν
πατέρα αὐτοῦ Ἰακὼβ καὶ τὴν συγγένειαν αὐτοῦ πᾶσαν. οἱ δὲ
ἀδελφοὶ αὐτοῦ ἀπελθόντες ἤνεγκαν πρὸς τὸν Ἰωσὴφ τὸν πατέρα
O 73 αὐτῶν καὶ τὸν ἀδελφὸν αὐτῶν τὸν Βενιαμὶν καὶ τὴν συγγένειαν
αὐτῶν πᾶσαν, ὀνόματα οε' ἀῤῥενικῶν τε καὶ θηλυκῶν. καὶ ἐκρά-
τησεν αὐτοὺς Ἰωσὴφ ἐκεῖ, καὶ ᾤκησαν τὴν Αἴγυπτον ἐπὶ ἔτη πολ-
λά· καὶ ἐγένετο πλῆθος ἄπειρον ἐξ αὐτῶν τῶν Ἑβραίων, οἰκοῦντα
ἐν Αἰγύπτῳ ἕως Μωσέως τοῦ κελευσθέντος ὑπὸ θεοῦ ἐκβάλαι

4. ἠλευθέρωσεν Ch., ἐλευθέρωσεν Ox. 6. Ἰλιουπόλεως Ox. 14. ἐθάῤῥησεν] Conf. vol. II. p. 83. C. 22. οἰκοῦντα] οἰκούντων Ch. Sed v. ad p. 15. D.

patri charus esset, venum dederant, (erat enim forma pulcherrimus,) emit. Josephus vero cum Pharaonis de septenni fame, Aegyptum omnemque penitus regionem invasura, somnium interpretatus esset, prudentiam hominis Rex admiratus, libertate prius donatum summo habuit in honore; filiamque Pontificis Heliopoleos, Aegypti urbis, in uxorem dedit; concessa etiam ei potestate, Aegyptum totam per septennium pro libitu administrandi. Extructis itaque horreis, Josephus septem annorum proventum iisdem condidit; curamque totius emptionis venditionisque ipse in se recepit. Fame autem per terram universam grassante Josephi fratres e terra Chanaan in Aegyptum, frumenti coëmendi causa, descenderunt: quos ubi vidit Josephus, fratris usus fiducia, ipsos comprehendi jussit, missosque tandem faciens, uti Benjaminum fratrem suum natu minorem et Jacobum patrem, totumque denique familitium eorum sibi adducerent, mandavit. Illique abeuntes, jussa ejus executi sunt: patremque suum, et Benjaminum fratrem, omnemque adeo utriusque sexus cognationem, numero LXXV secum ducentes, a Josepho habitandi in Aegypto locum acceperunt. Unde cum post multos annos in immensam cre-

*τὸν λαὸν τῶν Ἑβραίων ἐκ τῆς γῆς Αἰγύπτου, καθὼς ταῦτα
πάντα ἐντέτακται ἀκριβῶς ἐν τοῖς Ἑβραϊκοῖς συγγράμμασιν.* E

*Ἐν δὲ τοῖς χρόνοις τῶν βασιλέων τῶν προγεγραμμένων ἀνε-
φάνη τις ἐν τῇ Καρίᾳ χώρᾳ γιγαντογενὴς φιλόσοφος ἐκ τῆς φυλῆς
τοῦ Ἰάφεθ, ὀνόματι Ἐνδυμίων· ὅστις μυστικὰς εὐχὰς λέγων εἰς
σελήνην ᾔτει αὐτὴν μαθεῖν παρ' αὐτῆς τὸ θεϊκὸν ὄνομα ἐν ὁρά-
ματι. καὶ ἐν τῷ αὐτὸν εὔχεσθαι ἦλθεν εἰς ὕπνον καὶ ἤκουσε τὸ
θεϊκὸν ὄνομα ἐν ὁράματι· καὶ οὐκέτι ἀνέστη, ἀλλ' ἐστὶ τὸ λεί-
ψανον αὐτοῦ ἕως τῆς νῦν εἰς τὴν Καρίαν, οὕτως ὄντα νεκρὸν* V 25
*δονούμενον· καὶ καθ' ἕκαστον ἔτος ἀνοίγουσι τὴν αὐτοῦ σορὸν
ἐν τῇ χώρᾳ ἐκείνῃ, καὶ ὁρῶσι τὸ λείψανον αὐτοῦ δονούμενον νε-
κρόν, ὡς λέγουσιν. ἅτινα συνεγράψατο Αὐλέας ὁ σοφώτατος·
περὶ οὗ, φησί, τὴν σελήνην φιλεῖν τὸν Ἐνδυμίωνα ἱστοριογρα-
φοῦσιν.*

Ἔστιν οὖν ἀπὸ Ἀβραὰμ ἕως τῆς ἐξόδου τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ O 74
*μετὰ Μωσέα ἀπὸ Αἰγύπτου γενεαὶ ε', ἔτη υμγ'. ἀπὸ δὲ τοῦ
κατακλυσμοῦ ἕως τῆς γενέσεως Μωσέως εἰσὶν ἔτη ͵αυπδ'. ἀπὸ
δὲ Ἀδὰμ ἕως τῆς γεννήσεως Μωσέως εἰσὶν ἔτη ͵δλς'. ἔζησε δὲ
Μωσῆς ἔτη ρκ'. καὶ διῴκουν τὸν Ἰσραὴλ μετὰ Μωσῆν Ἰησοῦς* B
*ὁ τοῦ Ναυὴ καὶ Φινεές. ἀπὸ οὖν Ἀδὰμ ἕως τῆς τελευτῆς Μω-
σέως καὶ Ἀαρὼν εἰσὶν ἔτη ͵δρνς'.*

Ἐν δὲ τοῖς χρόνοις Ἰησοῦ τοῦ Ναυὴ ἐκ τῆς φυλῆς τοῦ Ἰά-

12. *Αὐλέας*] V. Bentlei. p. 69. 13. *Ἐνδυμιῶνα* Ox. 16. *Μωσέα*] *Μωσέως* Ch. V. p. 2. C. 17. *͵αυπδ'*] Numerus falsus. 20. *Φηνιές* Ox.

vissent multitudinem; a Mose tandem, Dei jussu, educti sunt: sicuti in Hebraicis scriptis ista verissime traduntur omnia.

Temporibus autem Regum supradictorum, extitit in Caria Philosophus quidam, a Gigantibus ortum ducens, de stirpe Japeti, nomine Endymion. Lunam is precibus quibusdam mysticis, nomen uti Divinum sibi per visionem aperiret, sollicitavit: interque precandum sopitus, Divinum nomen per somnum audivit; nec tamen amplius experrectus est. Caeterum cadaver ejus etiamnum in Caria habetur; ubi quotannis sepulchrum ejus aperientes, corpus ejus, uti fama est, motu agitatum tuentur: sicut Auleas sapientissimus, scriptis tradidit. Atque hinc, Endymionis amore captam fuisse Lunam, orta est fabula.

Ab Abrahamo itaque ad populi Israëlitici, duce Mose, ex Aegypto egressum, generationes quinque; anni vero numerantur CCCCXLIII. A Diluvio autem, ad Mosen natum, anni habentur MCCCCXXCIV. Ab Adamo vero, ad eundem natum, anni sunt MMMMXXXVI. Moses autem vicesimo supra centesimum vitae suae anno mortuus est: post cujus obitum Respublica Israelitica a Jesu, Nave F. et Phinee administrata est. Ab Adamo igitur, ad Mosis et Aaronis obitum anni effluxerunt MMMMCLVI.

Josuae aetate in Attica regnavit, ex stirpe Japeti Ogyges quidam

φεθ ἐβασίλευσε τῆς Ἀττικῆς χώρας τις ὀνόματι Ὠγύγης, αὐτόχθων, ἔτη λβʹ. καὶ γέγονε κατακλυσμὸς μέγας ἐν τῇ αὐτοῦ βασιλείᾳ, καὶ ἀπώλετο αὐτὸς καὶ πᾶσα ἡ χώρα ἐκείνη καὶ πᾶσα ψυχὴ οἰκοῦσα τὴν χώραν ἐκείνην τῆς Ἀττικῆς καὶ μόνης. καὶ ἔμεινεν ἐξ ἐκείνου ἔρημος καὶ ἀοίκητος ἡ αὐτὴ χώρα ἐπὶ ἔτη σοʹ, καθὼς ἐν τοῖς Ἀφρικανοῦ ἐμφέρεται συγγράμμασιν.

C Ἐν δὲ ταῖς ἡμέραις τῆς ἐξ Αἰγύπτου μελλούσης γίνεσθαι ἐξόδου τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ μετὰ Μωσέως ἐβασίλευσε τῆς τῶν Μολοσ- O 75 σῶν χώρας αὐτόχθων τις ὀνόματι Ἀΐδης· ὃς ἐγάμησε τὴν λεγομένην Μελινδίαν· ἔσχεν ἐξ αὐτῆς θυγατέρα εὐπρεπῆ, ἣν ἐκάλεσε Περσεφόνην· τὰς δὲ εὐμόρφους γυναῖκας οἱ Μολοσσαῖοι τῇ ἰδίᾳ γλώσσῃ κόρας ἐκάλουν. ταύτην δὲ ἔδοξε φιλεῖν ἔρωτι ὁ Περίθους, συγκλητικὸς τοῦ αὐτοῦ Ἀΐδου βασιλέως, νεώτερος ὢν καὶ εὔπορος· καὶ κατὰ σύνταξιν τῆς κόρης ἠβουλήθη νυκτὸς ἁρπάσαι αὐτήν. καὶ γνοὺς τοῦτο ὁ αὐτῆς πατήρ, Ἀΐδης βασιλεύς, ἐθυμώθη· καὶ βουλευόμενος ἐν τῷ λεληθότι ἀμύνασθαι τῷ αὐτῷ Περίθῳ, ἵνα ἄγνοιαν προφασίσηται πρὸς πάντας, ὃν εἶχε ποιμενικὸν κύνα ἄγριον μέγαν, ὃν καὶ Τρικέρβερον ὠνόμαζον διὰ D τὸ τριῶν κυνῶν ἔχειν κεφαλὴν καὶ μέγεθος σώματος, ἀπέκλεισεν ἔξω ὅπου ἡ κόρη διῆγε. μετὰ οὖν τὴν τελευτὴν τῆς αὐτῆς μητρός, ἀγνοούσης τοῦτο τῆς κόρης, καὶ τοῦ Περίθου παραγενομένου νυκτὸς καὶ εἰσελθόντος εἰς ἁρπαγὴν τῆς κόρης, ὥρμησεν ὁ κύων καὶ ἀνεῖλεν αὐτόν. ἀκούσασα δὲ καὶ αὐτὴ ἡ κόρη τῆς τα-

1. Ὠγύγης] Γυγώγης Ox. 7. τῆς] ταῖς Ox. 16. τῷ αὐτῷ Περίθῳ] τὸν αὐτὸν Περίθουν Ch.

indigena, annos XXXII: quo tempore ingens in ea regione accidit diluvium; quo Ogyges ipse, omnisque adeo anima, per totam Atticam, solamque, fluctibus obruti, perierunt. Exinde vero, per annos CCLXX deserta prorsusque inhabitabilis remansit Attica: sicut Africanus scriptum reliquit.

Quo tempore vero Israelitae ex Aegypto cum Mose egressuri erant, Molossis imperavit Aides quidam, indigena: cui ex uxore Melindia filia pulcherrima nata est, quam Proserpinam vocavit. Molossi vero mulieres forma speciosas, proprio idiomate, *Κόρας* vocitabant. Puellae hujus amore captus Perithous, ex Aidae regni Primoribus quidam, juvenis opulentus; ipsam nec invitam, noctu surripere in animo habuit. Quo cognito Rex indignatus, in animo suo secum volvit, quonam pacto Perithoum, ipse tamen ut facti inscius videretur omnibus, ulcisceretur. Canem itaque pastoralem quem habuit ferocem, et ob corporis capitisque, trium instar canum, magnitudinem, Tricerberum nominatum, puellae pro foribus constituit. Matre itaque ejus dudum mortua, puella rei totius penitus ignara, in Perithoum noctu virginis raptum aggredientem irruit canis, ipsumque interfecit. Proserpinam quoque ipsam, ad tumultum ex-

ραγῆς, ἐξῆλθε, καὶ ἐφόνευσε καὶ αὐτὴν ὁ κύων· περὶ ἧς, φησί, λέγουσιν ὅτι Πλούτων ἥρπασε τὴν κόρην· ἅτινα Παλαίφατος ὁ σοφώτατος συνεγράψατο.

Ἐν τοῖς χρόνοις δὲ τοῦ Μωσέως ἐβασίλευσε τῶν Ἀσσυρίων O 76
Ἐρεχθεύς, τῶν δὲ Αἰγυπτίων ἐβασίλευσε Πετισσώνιος ὁ κωμῳδὸς Φαραώ. οὗτος εἶχε μάγους μεθ' ἑαυτοῦ δυνατούς, τὸν Ἰαννὴν καὶ τὸν Ἰαμβρήν. ἐπὶ δὲ τῆς αὐτοῦ βασιλείας ἐπληθύνθη τὸ E
γένος τῶν Ἰουδαίων ἐν τῇ Αἰγύπτῳ ἀπὸ τῆς γενεᾶς τοῦ Ἰακὼβ τοῦ ἐλθόντος ἐν Αἰγύπτῳ πρὸς τὸν υἱὸν αὐτοῦ Ἰωσὴφ ἕως Μωσέως ἡγουμένου αὐτῶν καὶ Ἀαρὼν ἀδελφοῦ αὐτοῦ. ὅστις Μωσῆς ἔλαβε γυναῖκα Αἰγυπτίαν, τὴν θυγατέρα Ἰοθόρ, τοῦ ἀρχιερέως τῶν Ἑλλήνων, ἀνδρὸς τιμωμένου ἀπὸ Φαραὼ βασιλέως καὶ τῶν Αἰγυπτίων. ὁ δὲ αὐτὸς Μωσῆς ἦν πεπαιδευμένος πᾶσαν σοφίαν Αἰγύπτου· οἱ δὲ Αἰγύπτιοι ἐφοβοῦντο τοὺς Ἰουδαίους ὡς V 26
γενομένους πολλούς, καὶ ἀνήγαγον τῷ Φαραὼ περὶ αὐτῶν, καὶ ἐκέλευσε Φαραὼ βασιλεὺς ποιεῖν τοὺς Ἰουδαίους τοῖς Αἰγυπτίοις ἐργατείας καὶ βάλλειν πλίνθους ἀνάγκῃ. εἴ τις οὖν ἐὰν ἐβούλετο τῶν Αἰγυπτίων κτίσαι εἴτε οἶκον εἴτε ἀγρόν, αὐτοὺς ἠνάγκαζε ποιεῖν ἐργατείαν καὶ πλίνθους, καὶ ἐστέναζον κοπιῶντες οἱ Ἰου- O 77
δαῖοι πάντες. καὶ προσεσχηκὼς Μωσῆς καὶ ὁ τούτου ἀδελφὸς Ἀαρὼν τὸν ἀναστεναγμὸν τῶν υἱῶν Ἰσραήλ, ηὔξαντο τὸν θεόν· καὶ ἐκέλευσε Μωσεῖ κύριος ὁ θεὸς εἰσελθεῖν πρὸς Φαραὼ βασιλέα Αἰγύπτου, καὶ εἰπεῖν αὐτῷ, Ἀπόλυσον τὸν λαὸν τοῦ Ἰσραὴλ λα-

5. κωμῳδὸς] καὶ Cedrenus p. 46. C. Vide Bentleium p. 45.
23. εἰπεῖν Ch., Cedrenus p. 46. D, εἶπεν Ox.

currentem, dilaniavit: inde nata fabula, Plutonem Proserpinam rapuisse: uti sapientissimus Palaephatus ista tradidit.

Mosis autem temporibus Assyriis imperavit Erectheus; Aegyptiis vero Petissonius, qui et Comoedus Pharaoh. Magos secum iste habuit praecellentes, Jannem et Jambrem. Eo autem regnante, Judaeorum gens in Aegypto valde aucta erat, a Jacobi usque in Aegyptum ad Josephum F. descensu, ad eorum eductum per Mosem fratremque Aaronem. Uxorem autem sibi duxit Moses Aegyptiam, Jothoris Graecorum Pontificis filiam, viri apud Pharaonem Aegyptiosque omnes summo in honore habiti. Moses autem omni Aegyptiorum scientia institutus erat: Aegyptii vero Judaeos, numerosiores jamjam factos, formidare coeperunt. Quod ubi Pharaoni notum fecissent; Judaeos Aegyptiis operarios se praestare, lateritiamque exercere Rex jussit. Si quis igitur Aegyptiorum aut domum extruere, aut praediolum adornare in animo habuit, a Judaeis lateres operamque simul eorum exigebat. Cumque sub oneribus suis ingemuisse totam Judaeorum gentem animadvertissent Moses, et frater ejus Aaron, Deum supplices adorabant. Praecepit autem Mosi Dominus, uti ad Pharaonem regem Aegypti introiret, suoque nomine mandaret, ut Populum

τρεῦσαι αὐτῷ. καὶ λαβὼν Μωσῆς τὸν ἴδιον αὐτοῦ ἀδελφὸν Ἀα-
B ρὼν εἰσῆλθε πρὸς Πετισσώνιον Φαραώ, βασιλέα Αἰγύπτου· εἶχε
γὰρ παῤῥησίαν, ὡς ἀπὸ τοῦ αὐτοῦ πενθεροῦ Ἰοθόρ, τοῦ ἱερέως
τῶν Ἑλλήνων, καὶ ὡς ἡγούμενος τῶν Ἰουδαίων· καὶ ἀνήγγειλεν
αὐτῷ τὴν τοῦ θεοῦ κέλευσιν καὶ ὅτι λέγει ὁ θεὸς ὁ ποιήσας τὸν
οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν καὶ τὴν θάλασσαν καὶ πάντα τὰ ἐν αὐτοῖς
ἵνα ἀπολύσῃς τὸν λαὸν αὐτοῦ λατρεῦσαι αὐτῷ. ὁ δὲ Φαραὼ
ἀκούσας λέγει αὐτῷ, Εἰ ἀληθεύεις ὅτι ὁ θεός σου ἐκέλευσέ σοι
εἰπεῖν μοι ταῦτα, ἰδοὺ εἰσὶν Αἰγύπτιοι μετ' ἐμοῦ ποιοῦντες θαύ-
ματα. ἐὰν νικήσῃς αὐτοὺς αἰτούμενος τὸν θεόν σου, παρέχω
σοι ἅπερ ἐκέλευσέ σοι ὡς λέγεις. καὶ ἔστησεν ἐναντίον ἀλλήλων
τὸν Ἰαννὴν καὶ τὸν Ἰαμβρὴν καὶ τὸν Μωσέα καὶ Ἀαρών. καὶ
ἐκάθητο Φαραὼ καὶ οἱ μεγιστᾶνες αὐτοῦ· καὶ ἐποίησαν οἱ περὶ
O 78 Ἰαννὴν καὶ Ἰαμβρὴν διὰ γοητείας τὴν ῥάβδον αὐτῶν ὄφιν, καὶ
C ἐπήρχετο τῷ Μωσεῖ. καὶ εὐξάμενος Μωσῆς ἔῤῥιψε καὶ αὐτὸς
ἣν κατεῖχε ῥάβδον εἰς τὴν γῆν· καὶ ἐγένετο καὶ ἡ αὐτοῦ ῥάβδος
ὄφις μέγας πάνυ, καὶ κατέπιε τὸν ὄφιν ὃν ἐποίησαν Ἰαννὴς καὶ
Ἰαμβρής· καὶ ἐνίκησε Μωσῆς, καὶ ἐθαύμασεν ὁ βασιλεὺς καὶ
πάντες. ὁμοίως δὲ καὶ ποταμὸν ὑδάτων διαυγεστάτων ἐποίησαν
ὁ Ἰαννὴς καὶ Ἰαμβρὴς γενέσθαι αἷμα παρουσίᾳ τοῦ βασιλέως
καὶ πάντων. καὶ ηὔξατο Μωσῆς, καὶ πάλιν ἐγένετο ὕδατα κα-
θαρὰ τὰ τοῦ ποταμοῦ ῥεύματα, ὡς ἦν πρώην. ἐποίησαν δὲ
καὶ ἄλλα τινὰ κατέναντι ἀλλήλων· καὶ ἐνίκησεν αὐτοὺς Μωσῆς.

19. ποταμὸν] ποταμῶν Ox.

Israëliticum, ut eum colat, dimitteret. Moses igitur, cum fratre Aarone, ad Petissonium Pharaonem, Aegypti regem, ingressus, (istam enim libertatem et ut Jothoris Graecorum Pontificis gener, et Judaeorum etiam dux, sibi vendicavit:) Dei mandatum ei his verbis exposuit. Deus, qui coelum, terram, mareque, et quaecunque sunt in illis formavit omnia, jubet, uti populum suum, ut illum colat, demittas. Respondit Pharaoh: si vere Deus tuus ista mihi dicenda mandavit; ecce sunt mihi Aegyptii mirifici, quos tu si Dei tui ope viceris, mandata ejus executurus sum. Ex adverso itaque constitutis, hinc Janne et Jambre, illinc Mose et Aarone, Pharaoh, nobilibus suis stipatus, consedit. Jannes vero et Jambres, virgam suam in Serpentem, Praestigiis suis, converterunt: qui, cum Mosem invasurus esset, Deum precatus, et ipse baculum suum, in terram projectum, in serpentem praegrandem, qui Jannis Jambrisque illum alterum absorpsit penitus, commutavit: victoriaque, stupente Rege satellitioque omni, penes Mosem erat. Jannes deinde et Jambres fluminum limpidissimorum aquas, coram Rege omnibusque, in sanguinem verterunt: Moses vero, fusis in Deum precibus, pristinum nitorem eisdem restituit. Sed et alia quaedam ad invicem operati sunt miracula; quibus tamen Moses vicit omnibus. Pharaonem itaque accedens Moses;

καὶ λέγει τῷ Φαραὼ Μωσῆς, Ἰδοὺ εἶδες τὴν δύναμιν τοῦ θεοῦ Ἰσραήλ. ἀπόλυσον ἡμᾶς, ἵνα αὐτῷ λατρεύσωμεν. ὁ δὲ Φαραὼ συντασσόμενος αὐτῷ ἀνεβάλλετο· καὶ ηὔξατο Μωσῆς τὸν D θεὸν ὥστε πέμψαι αὐτῷ πληγὰς καὶ τοῖς Αἰγυπτίοις, ἵνα ἀναγκασθῇ ὁ βασιλεὺς αὐτῶν ἀπολῦσαι τὸν Ἰσραήλ. καὶ ἔπεμψεν ὁ θεὸς Ἰσραὴλ ἑπτάπληγον ὀργήν, ὥστε τὸν βασιλέα παρακαλέσαι τὸν Μωσέα καὶ εἰπεῖν αὐτῷ ὅτι Εὖξαι τῷ θεῷ σου ἵνα ῥυσθῇ ἡ χώρα αὕτη τῶν τοσούτων κακῶν, καὶ ζῇ κύριος ὁ θεός σου, οὐ O 79 κωλύσω σε λαβεῖν τὸν λαόν σου τὸν Ἰσραὴλ εἰς τὸ λατρεῦσαι ὑμᾶς αὐτῷ. ταῦτα δὲ ἐν ταῖς Ἑβραϊκαῖς ἐμφέρεται γραφαῖς. ὁ δὲ Μωσῆς ἀκούσας ταῦτα παρὰ τοῦ βασιλέως, ἐξῆλθεν εὔξασθαι τῷ θεῷ Ἰσραήλ, καὶ εἶπε τοῖς Ἰουδαίοις, Ἀπέλυσεν ὑμᾶς πάντας ὁ βασιλεὺς ἐξελθεῖν λατρεῦσαι τῷ θεῷ. ὁ δὲ Πετ σσώνιος Φαραὼ βασιλεὺς εὐθέως ἀπῆλθεν ἐν τῇ Μέμφῃ εἰς τὸ μαν- E τεῖον τὸ περιβόητον· καὶ ποιήσας θυσίαν ἐπηρώτα τὴν Πυθίαν λέγων, Σαφήνισόν μοι τίς ἐστιν πρῶτος ὑμῶν καὶ μέγας θεὸς τοῦ Ἰσραήλ; καὶ ἐδόθη αὐτῷ χρησμὸς οὗτος. Ἔστι κατ' οὐρανοῖο μεγάλοιο βεβηκὸς φλογὸς ὑπερβάλλον αἴθριον, ἀέναον, ἀθάνατον πῦρ, ὃ τρέμει πᾶν, οὐρανός, γαῖά τε καὶ θάλασσα, ταρτάριοί τε βύθιοι δαίμονες ἐρρίγησαν. οὗτος ὁ θεὸς αὐτοπάτωρ,

6. ἑπτάπληγον ὀργήν] „Rectius Cedrenus, δεκάπληγον ὀργήν· decem enim Aegypti plagae." Ch. 7. εἰπεῖν Ch., Cedrenus, εἶπεν Ox. 14. Μέμφῃ] Μέμφει Ch., Cedrenus. Sed v. p. seq. v. 6. *ibid.* μαντεῖον Cedrenus, μαντείαν Ox. 17. ἔστι Cedrenus p. 41. C, ἔσται Ox. 18. βεβηκὸς Cedrenus, βεβηκὼς Ox. 19. ταρτάριοί τε βύθιοι] τ. βύθιοί τε Ch., Cedrenus. 20. ἐρρίγησαν Ch., Cedrenus, ἐρίγησαν Ox.

Ecce, inquit, Potentiam Dei Israelis cum videris, missos nos facito, ut ipsum colamus. Pharaoh itaque fidem suam datam, cum tamen non praestiterit; Moses a Deo precibus contendit, ut calamitatibus in ipsum Aegyptiosque immissis, Regem ad populum Israeliticum dimittendum adigat. Immisit igitur Deus Aegyptiis septemplicem iram; adeo ut a Mose petierit Pharaoh, uti tantorum malorum liberationem a Deo impetraret; ita vivit, inquiens, Dominus Deus tuus, ut ego non impediam, quo minus tu populusque tuus Israeliticus Deo vestro cultum praestetis. His dictis, Moses egressus, Deum Israelis precatus est. Judaeisque dein annunciat, habere eos omnes a Rege concessam, ad cultum Deo praestandum, exeundi licentiam. Ista autem in Hebraicis scriptis traduntur. Petissonius autem Pharaoh rex Memphim statim, celeberrimum illud Oraculum consulendi causa, profectus: sacrisque peractis, Pythiam in haec verba interrogat. „Effare mihi, quis inter vos primus est, magnusque Deus Israelis?" tulitque hoc responsum. „A coelo descendet, flammam aetheream superans, perennis, immortalis Ignis. Hunc tremunt omnia, coelum, terra, mareque, Daemonesque Inferni. Deus iste sui pater, et sine

V 27 ἀπάτωρ, πατὴρ υἱὸς αὐτὸς ἑαυτοῦ, τρισόλβιος· εἷς μικρὸν δὲ μέρος ἀγγέλων ἡμεῖς. μαθὼν ἄπιθι σιγῶν.

Ὁ δὲ βασιλεὺς Φαραὼ ἀκούσας ταῦτα παρὰ τῆς μαντείας, ἐκέλευσε πλάκα λιθίνην γλυφῆναι τὰ παρὰ τοῦ χρησμοῦ δοθέντα O 80 αὐτῷ ῥήματα· ἅτινα ἕως τῆς νῦν ἐγγέγραπται ἐν τῇ πλακὶ γλυφέντα ἄνω ἐν τῷ ἱερῷ Μέμφης, ὅθεν ὁ Νεῖλος ποταμὸς πορεύεται. ὁ δὲ βασιλεὺς Φαραὼ ἀπὸ τοῦ μαντείου κατελθὼν εὐθέως ἀπέλυσε τὸν Ἰσραὴλ καὶ Μωσέα καὶ Ἀαρών. καὶ ἐξῆλθεν ὁ λαὸς τῶν Ἰουδαίων ἐξ Αἰγύπτου ἅπας, καὶ ἔλαβον ὡς ἐν χρήσει ἀπὸ τῶν B Αἰγυπτίων γυναικῶν καὶ ἀνθρώπων κόσμια καὶ ἄργυρον ἄπειρον. καὶ μετὰ τὸ ἐξελθεῖν αὐτοὺς μετεμελήθη Φαραώ, ὁ βασιλεὺς Αἰγύπτου, διδαχθεὶς ὅτι καὶ κόσμια καὶ ἄργυρον καὶ χρήματα ἐχρήσαντο καὶ ἔφυγαν. καὶ κατεδίωξεν αὐτοὺς μετὰ τῶν ἁρμάτων αὐτοῦ καὶ πάσης τῆς ἐνόπλου δυνάμεως· καὶ κατέφθασεν αὐτοὺς παρὰ τὴν θάλασσαν. καὶ στραφέντες οἱ Ἰσραηλῖται, καὶ ἑωρακότες τὸν βασιλέα Φαραὼ καὶ τὸν στρατὸν αὐτοῦ ὄπισθεν ἐρχόμενον καὶ τὴν θάλασσαν ἔμπροσθεν ἑαυτῶν, ἀνεβόησαν κραυγῇ μεγάλῃ πρὸς τὸν θεόν· καὶ ὁ προηγούμενος Μωσῆς τὸν λαὸν ἔκρουσε τῇ ῥάβδῳ τοῖς θαλασσίοις ὕδασι, καὶ ἐγένετο ξηρά, καὶ ἐβάδιζον. καὶ ἀπομείνας Μωσῆς ὄπισθεν τοῦ λαοῦ παντὸς καὶ στραφεὶς εἰς τὰ ὀπίσω αὐτοῦ, ἔκρουσε πάλιν τῇ ῥάβδῳ εἰς τὴν C ξηρὰν γῆν, καὶ ἐγένετο θάλασσα κυμαινομένη. καὶ κατεποντί-

2. ἄπιθι Ch., Cedrenus, ἄπειθι Ox. 4. πλάκα λιθίνην γλυφῆναι] „Scr. πλακὶ λιθίνῃ, uti habet Cedrenus: aut supple εἰς." Ch. 6. Μέμφης] Μέμφιος Ch. 9. ἐν χρήσει Ch., ἐγχρήσει Ox. 10. ἀνθρώπων] ἀνδρῶν? 12. κόσμια] κόσμα Ox.

patre; filiusque ipse sui pater beatissimus. Quantilli autem Nos ex Angelis? edoctus vero Tu, tacitus discede."

Haec cum ab Oraculo audisset rex Pharaoh, tabulae lapideae inscribi jussit; extatque eidem insculptum hoc responsum, in Templo Memphitico, qua Nilus fluvius perfluit, in hunc usque diem visendum. Inde autem digressus Pharaoh, populum Israeliticum, cum Mose et Aarone, statim dimisit; qui ornatum ab Aegyptiis argentumque multum mutuati, universi ex Aegypto discesserunt. Pharaoh autem Rex, ubi Ebraeos, ab Aegyptiis ornamenta, argentum, divitiasque mutuatos, effugisse intellexisset, facti eum poenituit, acceptisque curribus suis, militiaque omni eos insecutus, juxta mare tandem assecutus est. Israelitae itaque respicientes, cum se, a fronte, mari, a tergo, Pharaone ejusque exercitu cinctos vidissent; sublato clamore magno, Dei opem implorarunt. Moses vero eorum ductor virga sua mare percussit; statimque aquae ejus exaruerunt: expectansque dum populus universus per siccum transisset; retrorsum tandem conversus, virga sua terram aridam percussit iterum; quo facto, in locum suum redierunt maris fluctus; et Petissonium Pha-

σϑη ὁ Πετισσώνιος Φαραώ, ὁ βασιλεὺς τῶν Αἰγυπτίων, ἐν τῇ ϑαλάσσῃ καὶ τὰ ἅρματα αὐτοῦ καὶ πᾶσαι αἱ δυνάμεις αὐτοῦ, καὶ πόντου κύματα ἐκάλυψεν αὐτὸν καὶ τοὺς μετ' αὐτοῦ. τὸν δὲ O 81 λαὸν τῶν Ἰουδαίων μετὰ Μωσέως καὶ Ἀαρὼν διέσωσεν ὁ κύριος βαδίζοντας ἐν ϑαλασσίοις κύμασιν ὡς ἐν ξηρᾷ γῇ, ἐξ Αἰγύπτου φεύγοντα μετὰ χιλιάδων χλ', καϑὼς καὶ ὁ αὐτὸς Μωσῆς συνεγράψατο ἐν τῇ σοφωτάτῃ αὐτοῦ χρονογραφίᾳ.

6. μετὰ χιλιάδων χλ'] „Numerus non convenit cum scriptura, Num. 1. v. 46. numerantur ıɔɔɔccıɔɔcıɔcıɔcıɔɔʟ. id est 603550.“ Ch.

raonem, Regem Aegyptiorum, cum omnibus suis, exercituque toto penitus obruerunt. Populum vero Judaeorum, cum Mose et Aarone, ex Aegypto fugientem, per maris fluctus, ceu per terram aridam, transire incolumem fecit Dominus. Erant autem numero sexcenties tricies milleni; sicut Moses ipse, in sapientissima sua Chronographia, conscripsit.

ΛΟΓΟΣ ΤΕΤΑΡΤΟΣ

ΧΡΟΝΩΝ ΒΑΣΙΛΕΙΑΣ ΑΡΓΕΙΩΝ ΧΩΡΑΣ.

O 82 D Τῶν δὲ Ἀργείων μετὰ τὸν Ἴναχον ἐβασίλευσεν ὁ Φορωνεὺς καὶ
ἄλλοι πολλοὶ ἕως τῆς βασιλείας Λυγκέως τοῦ ἀγαγομένου τὴν
Ὑπερμνήστραν γυναῖκα τῶν Δαναοῦ θυγατέρων. ὅστις Λυγ-
κεὺς πολεμήσας τῷ Δαναῷ βασιλεῖ τοῦτον ἐφόνευσε καὶ ἔλαβε τὴν
βασιλείαν καὶ τὴν θυγατέρα αὐτοῦ, καθὼς Ἀρχίλοχος ὁ σοφώ-
τατος συνεγράψατο. καὶ μετὰ τὴν βασιλείαν Λυγκέως ἐβασί-
λευσε Τριόπας ἐν τῇ Ἀργείων χώρᾳ ἔτη ε΄. καὶ τῷ αὐτῷ πέμπτῳ
O 83 ἔτει τῆς βασιλείας αὐτοῦ κατελύθη ἡ βασιλεία τῶν Ἀργείων, καὶ
V 28 κατέσχον τὴν βασιλείαν αὐτῶν οἱ Σικυώνιοι. κατέσχεν οὖν ἡ
βασιλεία, ἤτοι τοπαρχία, τῶν Ἀργείων ἔτη φμθ΄, καθὼς καὶ Διό-
δωρος ὁ σοφώτατος συνεγράψατο. τῶν δὲ Σικυωνίων τῶν νυνὶ
λεγομένων Ἑλλαδικῶν ἐβασίλευσε πρῶτος ὁ Αἰγιαλεὺς ἔτη νβ΄,

2. *Λυγγέως* Ox. Sic et 3. 6. 3. *Ὑπερμνήστραν* Ch., *ὑπὲρ μνήστραν* Ox. 7. *Τριόππας* Ox. 9. *Συκυώνιοι* Ox., correxit Ch.

LIBER QUARTUS

DE ARGIVORUM REGNI TEMPORIBUS.

Argivorum regnum, post Inachum, Phoroneus obtinuit; et post eum plures alii, ad Lynceum usque, qui Hypermnestram, Danai filiam, in uxorem duxit. Lynceus enim Danao bellum inferens, ipsum et vita et regno filiaque spoliavit: sicuti scriptis tradidit sapientissimus Archilochus. Lynceo successit Trioppas; qui cum quinque tantum annos Argivorum regnum tenuisset, solutum tandem est, atque ad Sicyonios delatum; postquam DXLIX durasset annos; uti sapientissimus Diodorus scriptum reliquit. Sicyoniis autem, qui nunc Helladici vocantur, Aegialeus primus

καὶ λοιπὸν ἄλλοι βασιλεῖς κς' ἕως Ζευξίππου τοῦ βασιλεύσαντος αὐτῶν ἔτη λβ'. καὶ λοιπὸν οἱ ἱερεῖς αὐτῶν ἐδιοίκουν τὴν χώραν, καὶ κατέσχεν ἡ βασιλεία αὐτῶν ἔτη ϡπε', καθὼς Ἀφρικανὸς ὁ σοφώτατος συνεγράψατο.

Ἡ δὲ δύσις, ὅ ἐστι τὰ ἐπὶ τὴν Ἰταλίαν, ἦν τότε ἀβασίλευτος, διοικουμένη δὲ ἀπὸ τῶν υἱῶν Πίκου τοῦ καὶ Διὸς καὶ τοῦ γένους αὐτῶν. ἐν οἷς χρόνοις ἐτελεύτησε Μωσῆς καὶ Ἀαρὼν ἐν τῇ ἐρήμῳ· καὶ ἐδιοίκει τὸν Ἰσραὴλ Ἰησοῦς ὁ τοῦ Ναυή, ὡς προείρηται. ὅστις πολεμῶν παρέλαβε τὴν Ἰεριχὼ καὶ τὴν ἀνω- B O 84 *τέρω εἰρημένην πόλιν Ἱερουσαλήμ, ἥντινα μετεκάλεσεν ὁ αὐτὸς Ἰησοῦς, υἱὸς Ναυή, Ἰεβοῦν. αὐτὸς δὲ παραλαβὼν τὴν χώραν ᾤκησε τὴν λεγομένην πόλιν Συχέμ, μετακαλέσας αὐτὴν Νεάπολιν. καὶ μετὰ τὴν τελευτὴν Ἰησοῦ, υἱοῦ Ναυή, τοῦ ποιήσαντος περᾶσαι τὸν λαὸν τῶν Ἰουδαίων τὸν Ἰορδάνην ποταμὸν κατὰ κέλευσιν θεοῦ καὶ ἐλθεῖν ἐπὶ τὴν τῆς Παλαιστίνης χώραν καὶ σάλπιγγι μυστικῇ λῦσαι τὰ τείχη Ἰεριχώ, μετὰ δὲ τοῦτον ἡγεῖτο τοῦ Ἰσραὴλ Φινεές· μετὰ δὲ Φινεὲς ἐδιῴκουν τὸν Ἰσραὴλ ιγ' κριταί, ἐπιλεγέντες ἐκ τοῦ λαοῦ.*

Ἐν δὲ τοῖς τούτων χρόνοις ἦν παρ' Ἕλλησιν ὁ Προμηθεὺς καὶ ὁ Ἐπιμηθεὺς καὶ ὁ Ἄτλας καὶ ὁ πανόπτης Ἄργος, ὃν ἑκα- C *τοντόφθαλμον ἐκάλουν διὰ τὸ περίβλεπτον εἶναι τὸν ἄνδρα καὶ*

1. κς'] κε' Schurzfleischius Not. Bibl. Vin. p. 193. Sed haec scriptoris imputanda sunt stupori, cuius paria exempla notabimus p. 37. A. 68. A. 2. λβ'] λα' Eusebius utroque libro, Cedrenus p. 81. D, Syncellus p. 151. D. 7. οἷς Ch., οἷσι Ox. 8. 11. 13. *Ναυῖ* Ox. 15. καὶ ἐλθεῖν Ch., κατὰ ἐλθεῖν Ox.

imperavit, annos LII. Post hunc alii Reges fuerunt XXVI, usque ad Zeuxippum; qui imperium tenuit annos XXXII. Deinde vero Respublica eorum a sacerdotibus administrata est. Duravit hoc Regnum annos DCCCCXXCV, uti sapientissimus Africanus literis prodidit.

Partes autem Occidentales Italiaque tunc temporis regem nullum habuerunt; sed a Jovis Pici filiis, posterisque eorum administrabantur; quo tempore Moses et Aaron, in deserto fatis cesserunt, populoque Israelitico praefuit Jesus, Nave F. ut supra dictum est. Hic Jerichuntem bello cepit, urbemque Jerusalem ante dictam; quam et Jebum vocavit: totaque circum regione in potestatem suam redacta, urbem Sychem ipse incoluit, Neapolim jam nominans. Post mortem Jesu, Nave F. qui, Deo jubente, populum Israeliticum, per Jordanem fluvium, in Palaestinam transire, tubaque mystica Jerichuntis moenia corruere fecit; Israelitis praefuit Phinees: quem Judices tandem, numero XIII, e populo electi, subsequuti sunt.

Temporibus hisce inter Graecos innotuerunt Prometheus, Epimetheus, Atlas, Argusque perspicacissimus; (quem, ab oculorum ingenii-

γοργόν, καὶ Δευκαλίων, ὁ υἱὸς Ἕλληνος τοῦ Πίκου. ὁ δὲ Ἄργος αὐτὸς εὗρε τὴν τεχνικὴν ἐπὶ τὰ δυτικὰ μέρη· ὁ δὲ Ἄτλας ἡρμήνευσε τὴν ἀστρονομίαν· διὰ τοῦτο λέγουσιν ὅτι τὸν οὐρανὸν βαστάζει, διότι τὰ οὐρανοῦ ἔχει ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ· ὁ δὲ Προμηθεὺς τὴν γραμματικὴν ἐξεῦρε φιλοσοφίαν· περὶ οὗ λέγουσιν O 85 *ὅτι ἀνθρώπους ἔπλαττε, καθ' ὃ ἰδιώτας ὄντας ἐποίησεν ἐπιγινώσκειν διὰ φιλοσοφίας καὶ τῷ πρώην χρόνῳ εἰδέναι τὰ συμβάντα· ὁ δὲ Ἐπιμηθεὺς τὴν μουσικὴν ἐξεῦρεν· ὁ δὲ Δευκαλίων τὰ τοῦ κατακλυσμοῦ τοῦ μερικοῦ ἐξέθετο, καθὼς Εὐσέβιος ὁ Παμφίλου ὁ σοφώτατος συνεγράψατο.*

D *Μετὰ δὲ τὸ ἀποθανεῖν τοὺς κριτὰς τῶν Ἰουδαίων ἡγεῖτο τοῦ λαοῦ Βαρὰχ ὁ τοῦ Ἀβινοέμ. ἦν δέ τις γυνὴ προφῆτις ὀνόματι Δεββῶρα, ἥτις ἔλεγε τοῖς Ἰουδαίοις πάντα τὰ μέλλοντα.*

Ἐν δὲ τοῖς καιροῖς ἐκείνοις ἦν καὶ παρ' Ἕλλησι μάντις Σίβυλλα· καὶ ἐν αὐτοῖς τοῖς χρόνοις Αἰγυπτίων ἐβασίλευσε Φαραὼ ὁ καὶ Ναραχώ· τῶν δὲ Ἀθηναίων ἐβασίλευσε Κέκροψ τις, ὅστις ἐξ Αἰγύπτου κατήγετο· ἦν δὲ παμμεγέθης, διὸ καὶ διφυῆ αὐτὸν ἐκάλουν. οὗτος δὲ πρῶτος βασιλεὺς ἐγένετο Ἀθηναίων μετὰ τὸν κατακλυσμὸν τῆς Ἀττικῆς· μετὰ δὲ τὸν κατακλυσμὸν τῆς Ἀττικῆς εἰς Ἀθηναίους ἦλθε τὸ βασίλειον. ᾗ μόνον δὲ αὐτὸς ἐβασί-

1. *Ἕλληνος* Bentleius p. 73., *Ἕλενος* Ox. 2. *τεχνικὴν*] *τεκτονικὴν* Ch. Conf. Schurzfleisch. Not. Bibl. Vin. p. 126. 9. *Εὐσέβιος*] V. ad p. 22. A. 12. *Ἀβινοέμ* Ch., *Ἀμινοέμ* Ox. 14. *μάντις* Ch., *μάρτυς* Ox. et *Σιβύλλα.* 17. *παμμεγέθης* Ch., *πανμεγέθης* Ox.

que acumine, vocarunt Centumoculum:) Deucalion item Heleni F. Pici nepos. Argus autem occidentalibus Technicam primus monstravit: Atlas Astronomicam tractavit scientiam; unde quod in Coelestium contemplatione versatus esset, coelum ab eo gestari, fabulati sunt. Prometheus Grammaticam invenit: hunc homines effinxisse fabulantur, eo quod, rudes cum fuerint, Philosophiae ope ad eventuum futurorum praescientiam eos adduxerit. Epimetheum Musices autorem fuisse perhibent: Deucalion vero Diluvii particularis historiam contexuit: uti Eusebius Pamphili literis tradidit.

Post extinctos Israelitarum judices, eis praefuit Barachus, Abinoami F. quo tempore etiam inter Judaeos floruit Prophetissa quaedam, nomine Debora; quae ipsis futura omnia praedixit.

Temporibus etiam illis apud Graecos innotuit Sibylla, vaticinatrix; eodem etiam tempore Aegyptiis imperavit Pharaoh, qui et Naracho. Athenis autem, ubi post Atticum diluvium sedes erat Regia, primus Cecrops quidam, ab Aegypto oriundus regnavit: hunc, ob corporis magnitudinem, Duplicem vocarunt. Is, quam primum regnare coepit, legem tulit, uti mulieres, quaecunque virgines imperio suo subditae erant, singulae singulis nuberent viris. Nymphas autem, in sanctione sua, virgi-

λευσε Κέκροψ Ἀθηναίων, ἐκέλευσε νομοθετῆσαι τὰς γυναῖκας E τὰς ὑπὸ τὴν βασιλείαν αὐτοῦ οὔσας ἐν ᾧ εἰσι παρθένοι γαμεῖσθαι O 86 ἑνὶ ἀνδρί· ἅστινας ἐκάλεσε νύμφας ἐν τῇ νομοθεσίᾳ αὐτοῦ διὰ τὸ πηγαῖς ἐοικέναι τὰς παρθένους κόρας, αἳ τίκτουσι καὶ ἀπὸ ἀδήλων πόρων πηγάζουσι γάλα. πρὸ γὰρ τῆς βασιλείας αὐτοῦ πᾶσαι αἱ γυναῖκες τῶν Ἀττικῶν καὶ τῶν Ἀθηναίων καὶ τῆς πλησίον χώρας θηριώδει μίξει ἐμίγνυντο, ἑκάστῳ συγγινόμεναι τῷ ἀρεσκομένῳ αὐταῖς, ἐὰν κἀκείνη ἠβούλετο· καὶ ἐκαλεῖτο ἡ ἁρ- V 29 παζομένη γυνὴ οὐδενός, ἀλλὰ τοῖς πᾶσι προσήρχοντο, διδοῦσαι ἑαυτὰς εἰς πορνείαν. καὶ ὅσας ἠβουλήθη τις κρατῆσαι αὐτὰς ἡμέρας, κατ' οἶκον παρέμενον αὐτῷ τρεφόμεναι· καὶ εἰ ἤθελε, πάλιν ἀπέλυσεν αὐτὴν τοῖς βουλομένοις. τοῦτο ἀπὸ τῆς Ἀττικῆς εἴρχθη, τὸ μὴ ἀναγκάζεσθαι αὐτὰς συνεῖναι ἀνδρὶ πρὸς ὃν βούλονται· οὐδεὶς οὖν ᾔδει τίς ἦν υἱὸς ἢ θυγάτηρ, καὶ ἐδίδου τὸ τεχθὲν ᾧ ἠβούλετο ἀνδρὶ συμμιγέντι αὐτῇ, εἴτε ἄῤῥεν εἴτε θῆλυ ἔτεκε, καὶ ἔχαιρον δεχόμενοι. ὁ δὲ Κέκροψ ἐκ τῆς Αἰγύπτου καταγόμενος ἐξεφώνησε τὸν νόμον τοῦτον, εἰρηκὼς ὅτι ἡ Ἀττικὴ χώρα διὰ τοῦτο ἀπώλετο. καὶ λοιπὸν ἐσωφρόνησαν πᾶσαι, καὶ ἀνδράσιν ἐζεύγνυον ἑαυτὰς αἱ ἄγαμοι παρθένοι, ἡ δὲ πορνευθεῖσα ἐγαμεῖτο ἑνὶ ᾧ ἠβούλετο ἀνδρί· καὶ ἐθαύμασαν οἱ Ἀθηναῖοι B τὸν τοῦ βασιλέως νόμον· ὡς δὲ καί τινες ἐξέθεντο ὅτι διὰ τοῦτο O 87 αὐτὸν οἱ Ἀθηναῖοι εἶπαν διφυῆ, ὅτι ἐξευγένισε τὰ τέκνα τοῦ εἰδέναι τοὺς ἑαυτῶν γονεῖς. ἐβασίλευσε δὲ ὁ Κέκροψ τῶν Ἀθη-

7. θηριώδει Ch., θηριώδη Ox.

nes hasce vocavit; eo quod, Fontium instar, per meatus corporis occultos, a partu lac emittunt. Ante hunc enim regem, mulieres Atticae conterminaeque omnes belluino more miscebantur, pro libitu suo, cum quibuscunque cupientibus. Subinde vero vitiatae mulieres, nullo proprio viro destinatae, ad omnes aeque ventitantes, cuilibet prostituerunt sese. Cuique etiam licitum erat, ut amasiam quotquot sibi visum esset diebus, domi secum retineret: pro arbitrio deinde suo, quibuscunque volentibus eam dimitteret. Caeterum Atticis deinceps prohibitus fuit mos iste, mulieres, cum quopiam volente, consuescere cogendi. Exinde enim factum est, ut nemo ibi hominum sciret, quis suus filius, aut quae filia fuerit. Natum enim infantem, sive masculum, sive foeminam, mater, pro libitu, cuicunque deferebat ex amasiis suis: donumque is laetabundus accepit. Cecrops vero iste Aegyptius, legem supradictam sancivit; innuens ob hoc ipsum Atticam aquis olim obrutam fuisse. Exinde itaque castitatem coluerunt mulieres omnes; virginibus viris propriis se jungentibus: quae vero ante vitiatae fuerant, virum, quem vellent, sibi elegerunt. Hoc regis Edictum demirati sunt Athenienses; qui, ut nonnulli tradiderunt, ob hoc etiam illum *Διφυῆ*, sive Duplicem vocarunt; eo quod prolem eis nobiliorem reddidisset, efficiendo, ut quilibet parentum suum utrumque dignosceret. Cecrops autem Athenis regnavit annos L. hunc excepit Cra-

ναίων ἔτη ν', καὶ μετ' αὐτὸν ἐβασίλευσε Κραναὸς ἔτη θ'. ἐν ἐκείνοις δὲ τοῖς χρόνοις Σαπφὼ πρώτη μουσικὴ ἐγνωρίζετο. καὶ μετὰ Κραναὸν ἐβασίλευσε Φορωνεὺς καὶ ἄλλοι ἕως Κοδρῶνος, βασιλεύσαντος αὐτῶν ἔτη κα'. κατέσχεν οὖν ἡ βασιλεία αὐτῶν ἔτη υϟβ'.

Ἐν δὲ τοῖς χρόνοις τῶν ἀρχόντων ἐνομοθέτει Ἀθηναίους C πρῶτος ὀνόματι Δράκων, καὶ μετ' αὐτὸν Σόλων, καὶ ἔλυσε τοὺς νόμους Δράκοντος Σόλων. καὶ πάλιν ἐνομοθέτησε Θαλῆς ὁ Μι- O 88 λήσιος. καὶ πάλιν ἐβασίλευσεν αὐτῶν πρῶτος Αἰσχύλος ἔτος κα', καὶ μετὰ Αἰσχύλον ἐβασίλευσεν αὐτῶν Ἀκμαίων ἔτη δύο· περὶ οὗ Εὐριπίδης ὁ σοφώτατος δρᾶμα ἐξέθετο. καὶ μετὰ Ἀκμαίοντα ἐβασίλευσαν αὐτῶν ἄλλοι ιη' ἕως Ἀρεξίωνος, ὃς ἐβασίλευσεν αὐτῶν ἔτη ιβ'. καὶ κατελύθη ἡ βασιλεία τῶν Ἀθηναίων, κρατήσασα ἔτη ϡζ', καθὼς Ἀφρικανὸς ὁ σοφώτατος χρονογράφος ἐξέθετο.

Μετὰ δὲ βραχὺ ἡγήσατο τοῦ Ἰσραὴλ Γεδεών. ἐν αὐτῷ δὲ τῷ χρόνῳ ἦν Ὀρφεὺς ὁ Θρᾴξ, ὁ λυρικὸς Ὀδρυσαῖος, ὁ σοφώ- D τατος καὶ περιβόητος ποιητής· ὅστις ἐξέθετο θεογονίαν καὶ κόσμου κτίσιν καὶ ἀνθρώπων πλαστουργίαν, εἰρηκὼς ἐν τῇ ἀρχῇ τοῦ συντάγματος αὐτοῦ ὅτι ἐκ τῆς ἰδίας αὐτοῦ ἐνθυμήσεως οὐκ ἐξέθετό τί ποτε περὶ θεοῦ ἢ τῆς κοσμικῆς κτίσεως, ἀλλ' εἶπεν ὅτι

2. πρώτη μουσικὴ] πρώτη Μουσῶν Cedrenus p. 82. C, alter altero magis pervertens epigramma Platonis, quo decimam Musam dixerat Sapphonem. Quod vidit Schurzfleischius Not. Bibl. Vin. p. 249. 8. Θάλλης Ox. 9. κα'] ἓν καὶ μῆνας ιζ' (ζ') Cedrenus p. 82. D. 10. Vid. Bentleius p. 17. 17. Ὀδρυσσέως Ox., Ὀδρύσιος Ch. Simile Μολοσσαῖος p. 25. B. Repetendus etiam articulus.

naus, et imperavit is annos IX. Hisce autem temporibus Sappho, Poetria prima, innotuit. Post Cranaum regnavit Phoroneus aliique, usque ad Codrum; qui regnum tenuit per annos XXI. Duravit itaque regnum eorum annos CCCCXCII.

Archontum autem temporibus, Draco Atheniensibus leges primus dedit: quas Solon, successor ejus, abrogavit. Alias deinde condidit Thales Milesius. Athenarum rursus regnum deinceps invasit primus Aeschylus, per annum unum: post Aeschylum, regnavit Acmaeon per biennium: de quo sapientissimus Euripides tragoediam condidit. Post Acmaeontem regnarunt octodecim alii; usque ad Arexionem, qui regnavit annos XII, et dissolutum est Regnum Atheniensium, cum durasset annos DCCCCVII, juxta traditionem Africani sapientissimi Chronographi.

Paulo post tempore Israeli dux fuit Gedeon: huic contemporaneus erat sapientissimus Orpheus Lyricus Odryssius ex Thracia, celebratissimus Poëta. Hic Deorum Origines, mundi etiam hominumque creationem exposuit: praefatus in principio Operis sui, se nihil, ex proprio instinctu, de Deo, aut Mundi opificio, protulisse: verum se precibus suis ob-

αἰτησαμένου διὰ ἰδίας αὐτοῦ εὐχῆς μαθεῖν παρὰ τοῦ Φοίβου Τιτᾶνος ἡλίου τὴν θεογονίαν καὶ τὴν τοῦ κόσμου κτίσιν καὶ τίς ἐποίησεν αὐτήν. ἐμφέρεται γὰρ ἐν τῇ αὐτοῦ ἐκθέσει διὰ ποιητικῶν στίχων οὕτως.

Ὦ ἄναξ, Λητοῦς υἱέ, ἑκατηβόλε, Φοῖβε κραταιέ,
ὦ δέσποτα, ἡμέρας υἱέ, ὁ τὰ πάντα πόῤῥωθεν ταῖς ἀκτῖσί σου τοξεύων, ἀμίαντε καὶ δυνατέ,
πανδερκές, θνητοῖσι καὶ ἀθανάτοισιν ἀνάσσων, O 89
ὁ τὰ πάντα ἐπιβλέπων, θνητῶν καὶ ἀθανάτων βασιλεύων, E
Ἥλιε χρυσέαισιν ἀειρόμενε πτερύγεσσιν,
Ἥλιε τιμίαις εἰς τὸν ἀέρα ὑψούμενε πτέρυξι,
δωδεκάτην δὴ τήνδε παρὰ σεῖο ἔκλυον ὀμφήν,
δωδεκάτην δὴ ταύτην παρά σου ἤκουσα θείαν φωνήν, V 30
σεῖο φαμένου, σὲ δ' αὐτόν, ἑκηβόλε, μάρτυρα θείην.

σοῦ εἰρηκότος μοι, σὲ δ' αὐτὸν τὸν ἀπὸ μακρόθεν λάμποντα τίθημι. καὶ ἄλλους δὲ πολλοὺς περὶ τούτου εἶπε στίχους ὁ αὐτὸς Ὀρφεύς· ἔφρασε δὲ ὡς ἐκ τῶν προειρημένων στίχων ποιητικῶν ἐξέθετο· καὶ οὐκ ἐνεδέχετο ἐντάξαι τὸ πλῆθος τῶν στίχων

1. *αἰτησαμένου* Cedrenus p. 57. B, *ἠτησάμην οὐ* Ox. 2. *ἡλίου* Cedrenus, *ἠελίου* Ox. 5. Ὦ] Ὁ Ox. 10. *χρυσέαισιν*] *χρυσέοισιν* Ox. Fallitur Bentleius p. 5. *ibid.* *ἀειρόμενε* Cedrenus, *ἀέρομενε* Ox. 11. *τιμίαις* Cedrenus, *τιμίοις* Ox. 12. *δὴ* Cedrenus, *δὲ* Ox. hic et 13. 14. *θείην* Cedrenus, *θείη* Ox. 16. *τίθημι*] Adde *μάρτυρα*.

tinuisse a Phoebo Apolline, uti haec sibi aperiret; nempe *Theogoniam*, sive Deorum Natales, Universi etiam opificium: in quo ejus opere extant etiam haec carmina sequentia.

Rex Phoebe, arcipotens Latonae maxima proles.

id est:

O Domine, proles Diei, qui omnia e longinquo radiis tuis perstringis, Immaculate et Praepotens.

Omnia qui lustras, hominesque Deosque gubernas.

id est:

O tu, cui omnia visibilia sunt; et cui Mortales et Immortales obtemperant.

O sol, auratis qui dividis aera pennis.

id est:

O Sol, qui pennis honorandis in sublime aeris eveheris.

Jam duodenum a Te ferit hoc praecordia verbum.

id est:

Duodecies jam a Te exaudivi divinam vocem.

Dictique, Arcitenens, ipsum Te nuncupo testem.

id est:

Tuorum verborum te quidem eminus irradiantem in testimonium pono. Plures etiam alios, hac de re, versus composuit Orpheus: loquitur autem eodem modo ac in recitatis versibus: versus autem ejus reliquos, propter eorum multitudinem, in opus hoc nostrum congerere, non licuit:

ἐν τῇ συγγραφῇ ταύτῃ. ἔστι δὲ ἅπερ ἐξέθετο Ὀρφεὺς ταῦτα.
ὅτι ἐξ ἀρχῆς ἀνεδείχθη τῷ χρόνῳ ὁ αἰθὴρ ἀπὸ τοῦ θεοῦ δημιουρ-
γηθείς, καὶ ἐντεῦθεν κἀκεῖθεν τοῦ αἰθέρος ἦν χάος, καὶ νὺξ ζο-
φερὰ πάντα κατεῖχε καὶ ἐκάλυπτε τὰ ὑπὸ τὸν αἰθέρα, σημαίνων
B τὴν νύκτα πρωτεύειν, εἰρηκὼς ἐν τῇ αὐτοῦ ἐκθέσει ἀκατάληπτόν
τινα καὶ πάντων ὑπέρτατον εἶναι, καὶ προγενέστερον δὲ καὶ δη-
μιουργὸν ἁπάντων καὶ τοῦ αἰθέρος αὐτοῦ καὶ τῆς νυκτὸς καὶ
O 90 πάσης τῆς ὑπὸ τὸν αἰθέρα οὔσης καὶ καλυπτομένης κτίσεως· τὴν
δὲ γῆν εἶπεν ὑπὸ τοῦ σκότους ἀόρατον οὖσαν· ἔφρασε δὲ ὅτι τὸ
φῶς ῥῆξαν τὸν αἰθέρα ἐφώτισε τὴν γῆν καὶ πᾶσαν τὴν κτίσιν,
εἰπὼν ἐκεῖνο εἶναι τὸ φῶς τὸ ῥῆξαν τὸν αἰθέρα τὸ προειρημένον,
τὸ ὑπέρτατον πάντων, οὗ ὄνομα ὁ αὐτὸς Ὀρφεὺς ἀκούσας ἐκ τῆς
O 91 μαντείας ἐξεῖπε, Μῆτιν, Φάνητα, Ἐρικεπαῖον· ὅπερ ἑρμηνεύεται
τῇ κοινῇ γλώσσῃ βουλή, φῶς, ζωοδοτήρ· εἰπὼν ἐν τῇ αὐτοῦ
C ἐκθέσει τὰς αὐτὰς τρεῖς θείας τῶν ὀνομάτων δυνάμεις μίαν εἶναι
δύναμιν καὶ κράτος τοῦ μόνου θεοῦ, ὃν οὐδεὶς ὁρᾷ, ἧστινος δυ-
νάμεως οὐδεὶς δύναται γνῶναι ἰδέαν ἢ φύσιν· ἐξ αὐτῆς δὲ τῆς
δυνάμεως τὰ πάντα γεγενῆσθαι, καὶ ἀρχὰς ἀσωμάτους καὶ ἥλιον
καὶ σελήνην, ἐξουσίας καὶ ἄστρα πάντα καὶ γῆν καὶ θάλασσαν,
τὰ ὁρώμενα ἐν αὐτοῖς πάντα καὶ τὰ ἀόρατα. τὸ δὲ τῶν ἀνθρώ-

2. τῷ χρόνῳ] τῷ κόσμῳ Cedrenus, omisit Suidas v. Ὀρφεύς. 4. πάντα Cedrenus, Suidas, πάντας Ox. 5. προτεύειν] πρωτεύειν Ch., προτερεύειν Cedrenus et Suidas. 11. τὸν π. Ox., τὸ π. Cedrenus. 13. Μῆτιν, Φάνητα, Ἐρικεπαῖον Bentleius p. 2. μή τινα φᾶναι τὰ ἐρικεπεῶ Ox. 17. εἰδέαν Ox., ἰδέαν Cedrenus. 20. τὸ δὲ τὸν ἄνθρωπον εἶπεν] „Cedrenus habet, τὸ δὲ τῶν ἀνθρώπων γένος εἶπεν etc.“ Ch. Quod restitui. V. ad p. 15. D.

sensus vero eorum istiusmodi est. Dicit Orpheus; a principio Deum Aethera condidisse; Aetherem autem Chaos undique cinxisse; obscuram etiam caliginem omnia, quae sub Aethere erant, cooperuisse: hinc innuens, Noctem esse priorem. Insuper addit in Expositione illa, Quendam esse praeterea Incomprehensibilem omnibusque superiorem ac priorem; omniumque conditorem, tam Aetheris ipsius, quam Noctis, totiusque fabricae illius, quae sub Aethere sepulta jacebat. Terram autem dicit, sub tenebris invisibilem jacuisse: Lucem vero, Aethere perrupto, terram omnemque illam fabricam illuminasse. Lucem autem eam Aethera perrumpentem, Illum esse, quem superius diximus omnibus superiorem esse: cujus nomen Orpheus, ex Oraculo edoctus, edixit, *Neminem effari:* Ericepeo: quod vulgari idiomate signat nobis, consilium, Lumen, Vitaedatorem. Dicit autem in eadem Expositione, tres illas divinas horum nominum Potentias unam esse vim et virtutem Dei unius Invisibilis; cujus Potentiae nemo unquam assequi potuit aut Ideam aut naturam: ex illa autem omnia profluxisse, Principia nempe incorporea, Solem, Lunam, Potestates, et Astra omnia, terram item, et mare, quae in illis visibilia sunt ac invisibilia omnia. De Homine autem eodem modo, ac Moses

πων γένος εἶπεν ὑπ' αὐτοῦ τοῦ θεοῦ πλασθέντα ἐκ γῆς καὶ ψυχὴν ὑπ' αὐτοῦ λαβόντα λογικήν, καθὼς Μωσῆς ὁ πάνσοφος ἐξέθετο ταῦτα. ὁ δὲ αὐτὸς Ὀρφεὺς ἐν τῇ αὐτοῦ βίβλῳ συνέταξεν ὅτι διὰ τῶν αὐτῶν τριῶν ὀνομάτων, μιᾶς δὲ θεότητος, τὰ πάντα ἐγέ- D
νετο, καὶ αὐτός ἐστι τὰ πάντα.

Περὶ δὲ τοῦ ταλαιπώρου γένους τῶν ἀνθρώπων ὁ αὐτὸς Ὀρφεὺς ἐξέθετο ποιητικῶς στίχους πολλούς, ὧν μέρος εἰσὶν οὗτοι.

θῆρές τε οἰωνοί τε βροτῶν τ' ἀλιτήρια φῦλα,

ἑρμηνεία. θηρία, ὄρνεά τε, τῶν ἀνθρώπων τὰ καταναλισκόμενα ἔθνη,

ἄχθεα γῆς, εἴδωλα τετυγμένα, μὴ διὰ μηδὲν O 92

ἑρμηνεία. τὸ βάρος τῆς γῆς, εἶδος κατεσκευασμένον, μηδὲ διὰ τί ἐγεννήθησαν μηδὲ διὰ τί ἀποθνήσκουσιν

εἰδότες, οὔτε κακοῖο προσερχομένοιο νοῆσαι

γινώσκοντες. ἑρμηνεία. οὔτε κακοῦ ἐρχομένου κατ' αὐτῶν αἰ- E
σθανόμενοι,

φράδμονες, οὔτε ποῖον μάλ' ἀποστρέψαι κακότητος

ἀσφαλίσασθαι, οὔτε ἀπὸ μακρόθεν πολὺ ἀποστρέψαι ἐκ τοῦ κακοῦ,

οὔτε ἀγαθοῦ παρεόντος ἐπιστρέψαι καὶ εἶρξαι

2. *λαβόντα* Ch., *λαβῶντα* Ox. 8. *τ' ἀλιτήρια* Bentleius p. 5., *τ' ἀλιτώσια* Cedrenus, *ταλεῖτε οἷα* Ox. 11. *μὴ διὰ*] *μηδαμὰ* Bentleius p. 5. 12. *κατασκευασμένον* Ox. 17. *οὔτε ποῖον*] *οὔτ' ἄποθεν* Bentleius p. 6. *ibid.* *μάλ' ἀποστρέψαι* Cedrenus, *μάλλα προτρέψαι* Ox.

ipse sapientissimus, pronunciavit; dicens, hunc, ipsius Dei opera, ex terra efformatum, animam ab eo accepisse, Ratione praeditam. Idem Orpheus in eodem libro scripsit, a tribus istis Nominibus, una vero natura Divina, omnia facta fuisse; Deumque ipsum esse omnia.

Miserias autem generis Humani descripsit idem Orpheus versibus quamplurimis; ex quibus hi sunt.

Bruta volatilia atque hominum nequissima turba.

Interpretatio. Bruta et volatilia vocat mortuos.

Idola efficta et telluris inutile pondus.

Interpret. Terrae onus, simulachra quaedam efficta, quae nascendi ac moriendi leges ac rationem prorsus ignorant.

Quique mala haud norunt sibi praesentire futura.

Interpret. Quibus malorum impendentium nullus est sensus.

Nec, longe amotae quae sunt, effugere noxas;

id est:

Neque sciunt avertere infortunia, procul adhuc existentia.

Praesentisve Boni studiis attendere gnari.

id est:

οὔτε ἀγαθοῦ ἐρχομένου ὑποστρέψαι ἐκ τοῦ κακοῦ καὶ κρατῆσαι καλὸν
ἴδριες, ἀλλὰ μάτην ἀδαήμονες, ἀπρονόητοι.

V 31 ἔμπειροι. ἑρμηνεία. ἀλλ' ὡς ἔτυχεν [ἅμα] ἀμαθεστάτως φέρονται, μηδὲν προεννοούμενοι. καὶ ἄλλους δὲ πολλοὺς στίχους ἐξέθετο ὁ αὐτὸς σοφώτατος Ὀρφεύς. ταῦτα δὲ πάντα ἐξέθετο ὁ σοφώτατος Τιμόθεος χρονογράφος, λέγων τὸν αὐτὸν Ὀρφέα πρὸ τοσούτων χρόνων εἰπόντα τριάδα ὁμοούσιον δημιουργῆσαι τὰ πάντα.

O 93 Μετὰ δὲ Γεδεὼν ἡγεῖτο τοῦ Ἰσραὴλ Θῶλας. ἐν δὲ τοῖς καιροῖς τοῦ Θῶλα ἦν ἐν τῇ Φρυγίᾳ χώρᾳ Μαρσύας ὁ φιλόσοφος, ὅστις ἐφεῦρε διὰ μουσικῆς αὐλοὺς ἀπὸ καλάμων. καὶ ἀπενοεῖτο ἀποθεῶν ἑαυτὸν καὶ λέγων, Εὗρον τροφὴν ἀνθρώποις διὰ τοῦ μέλους τῶν μουσικῶν καλάμων. ᾤκει δὲ ὁ αὐτὸς Μαρσύας εἰς
B τοὺς ἰδίους ἀγροὺς τὸν ἅπαντα χρόνον· ὅστις Μαρσύας θεοχολωτηθεὶς ἐξέστη τοῦ ἰδίου νοός, καὶ παραφρονήσας ἔρριψεν ἑαυτὸν εἰς τὸν ποταμὸν καὶ ἀπώλετο· ὅντινα ποταμὸν οἱ τῆς αὐτῆς χώρας Μαρσύαν καλοῦσιν ἕως τῆς νῦν. περὶ οὗ ἱστοροῦσιν οἱ ποιηταὶ ὅτι πρὸς ἔριν τοῦ Ἀπόλλωνος ἦλθε· τοῦτο λέγουσι, φησίν, ὅτι οὗτος βλασφημήσας ἐξέστη τοῦ ἰδίου νοὸς καὶ ἐφονεύθη, καθὰ καὶ ὁ σοφώτατος Νίνος συνεγράψατο. καὶ ὁ σοφώ-

3. ἀδαήμονες Cedrenus, ἀδήμονες Ox. 4. ἅμα delendum. 8. δημιουργῆσαι Ch. cum Cedreno, δημιουργῆσαν Ox. 11. Μαρσῦας semper Ox. 13. ἀποθεῶν Ch., ἀπὸ θεῶν Ox. Conf. Suidas v. *Μαρσύας*. 15. θεοχολοτηθεὶς Ox. 21. *Νῖνος* Ox.

Neque uti bona obveniunt, quae mala sunt declinare; et, quod pulchrum est amplecti.

Irrita sed cunctos agitant conamina.

Interpret. Sed temerario impetu, susque deque feruntur, nihil omnino praesentientes.

Plurimos item alios versus edidit sapientissimus iste Orpheus. Haec autem omnia habemus e Timotheo, sapientissimo Chronographo; qui observavit, Orpheum, tot retro seculis pronunciasse, Trinitatem Consubstantialem omnia formasse.

Post Gedeonem Israeli praefuit Tholas: cujus temporibus floruit in Phrygia Marsyas Philosophus. Hic Musicae gnarus, fistularum fabricam ex calamis excogitavit. Inde elatior factus, Dei nomen sibi arrogavit: *Alimenta*, inquiens, *hominibus harmonica Fistularum modulatione inveni.* Hic vitam suam totam in praediolis suis transegit: Caeterum Deo tandem infensus cum esset, mente captus est; insaniaque percitus in fluvium se projecit, ibique periit. Fluvium autem hunc incolae Marsyam ad hunc usque diem vocitant. Marsyam hunc cum Apolline certasse fabulantur Poëtae; eo quod, ob blasphemiam in Deum, vesania percitus interierit:

τατος δὲ Λουκιανὸς ἐμνημόνευσε τῆς ἱστορίας ταύτης, ὅστις εἶπεν αὐτὸν ἀπὸ Κολχίδος εἶναι.

Ἐν δὲ τοῖς καιροῖς τοῦ Θῶλα ἦν Ἡρακλῆς ὁ ἥρως καὶ οἱ Ἀργοναῦται οἱ περὶ Ἰάσονα τὸν Θεσσαλὸν καὶ Κάστορα καὶ Πολυδεύκην καὶ Ὕλαν καὶ Τελαμῶνα καὶ τοὺς λοιπούς. οἵτινες C ἀνιόντες τὸν Ἑλλήσποντον ἐπολεμήθησαν ἐξαίφνης ὑπὸ Κυζίκου, O 94 βασιλέως τῆς Ἑλλησπόντου. καὶ συγκρούσαντες ναυμαχίᾳ ἐφόνευσαν τὸν Κύζικον βασιλέα· καὶ εἰσελθόντες νυκτὸς παρέλαβον τὴν Κύζικον, μητρόπολιν τῆς Ἑλλησπόντου ἐπαρχίας. καὶ μεμαθηκότες ἀπὸ τῶν πολιτῶν καὶ τῶν συγκλητικῶν ὅτι Κύζικός ἐστιν ὁ σφαγεὶς παρ' αὐτῶν, ἐπένθησαν δι' αὐτόν, ὅτι συγγενὴς αὐτῶν ὑπῆρχε καὶ ἐκ τῆς αὐτῶν χώρας ἔφερε τὸ γένος. καὶ ᾔτουν συγγνώμην τῇ τῶν ἀμφοτέρων ἀγνοίᾳ, καὶ ἀπολογησάμενοι πρὸς τούτους ἔκτισαν ἐν τῇ αὐτῇ Κυζίκῳ πόλει μετὰ τὴν νίκην ἱερόν. καὶ ἀπελθόντες οἱ Ἀργοναῦται εἰς τὸ μαντεῖον, ἔνθα λέγεται τὰ Πύθια θερμά, καὶ ποιήσαντες θυσίαν ἐπηρώτησαν D λέγοντες ταῦτα. Προφήτευσον ἡμῖν, προφῆτα, Τιτάν, Φοῖβε Ἄπολλον, τίνος ἔσται δόμος οὗτος, εἰ τί δὲ ἔσται; καὶ ἐδόθη αὐτοῖς χρησμὸς παρὰ τῆς Πυθίας οὗτος. Ὅσα μὲν πρὸς ἀρετὴν καὶ κόσμον ὄρωρε ποιεῖτε. ἐγὼ δὲ ἐφετμέω τρεῖν ἕνα μοῦνον ὑψιμέδοντα θεόν, οὗ λόγος ἄφθιτος ἐν ἀδαεῖ κόρῃ ἔγκυος ἔσται. O 95 οὗτος ὥσπερ τόξον πυριφόρον μέσον διαδραμὼν ἅπαντα κόσμον,

2. *Κολχίδος* Cedrenus p. 84. C, *χαλχῖδος* Ox. 4. *Ἰάσωνα* Ox. 16. *ἐπερώτησαν* Ox. 18. *εἰ — ἔσται* om. Cedrenus. 20. *ἐφετμέω τρεῖν* Cedrenus p. 119. C, *ἐπεθνεύω τρὶς* Ox. 21. *ἀδαεῖ* Ch. cum Cedreno, *ἀδαῇ* Ox. *ibid.* *ἔγκυος* Ch. cum Cedreno, *ἔγκυμος* Ox.

uti scriptum reliquit sapientissimus Ninus. Historiae etiam hujus meminit sapientissimus Lucianus; qui, a Chalcide eum fuisse, asserit.

Temporibus autem Tholae, innotuerunt Hercules Heros et Argonautae; nempe Jason Thessalus, Castor et Pollux, Hylas et Telamon, aliique: qui, Hellesponto trajecto, a Cyzico, Hellesponti rege, bello statim impetiti sunt. Navali itaque pugna commissa; Cyzicum regem interfecerunt; noctuque egressi, primariam Hellespontiacae ditionis urbem, Cyzicum, ceperunt. Edocti vero a Civibus urbisque Primoribus, Cyzicum illum esse, quem interfecerant, summo affecti sunt dolore; eo quod sibi genere propinquus fuisset, et a regione sua oriundus. Erroris itaque mutui postulata venia, culpam deprecati sunt: fanum denique in urbe Cyzico condiderunt. Argonautae vero Oraculum, ad Pythias Thermas situm, profecti, sacrisque rite peractis, Apollinem interrogarunt, dicentes. „Dic nobis vates, Titan, Phoebe, Apollo, cui dicandum est hoc Fanum; et quale erit.“ Hujusmodi autem a Pythia tulerunt responsum. „Vos quidem, quae ad virtutem et decorem incitant, prosequimini. Ego itaque trinum unum Deum, solum in alto regnantem illum vobis denuncio. Cujus immortale verbum paritura est virgo intacta: quod,

ζωγρεύσας πατρὶ προσάξει δῶρον. αὐτῆς ἔσται δόμος, Μαρία δὲ τοὔνομα αὐτῆς. καὶ γράψαντες τὸν χρησμὸν οἱ ἥρωες ἐν λίθῳ, ἤτοι μαρμάρῳ, χαλκέοις γράμμασιν, ἔθηκαν εἰς τὸ ὑπέρθυρον τοῦ ναοῦ, καλέσαντες τὸν οἶκον Ῥέας μητρὸς θεῶν. ὅστις
E οἶκος μετὰ χρόνους πολλοὺς ἐγένετο ἐκκλησία τῆς ἁγίας καὶ θεοτόκου Μαρίας ὑπὸ Ζήνωνος βασιλέως.

Οἱ δὲ Ἀργοναῦται ἐκ τῆς Ἑλλησπόντου ἐξορμήσαντες κατέπλευσαν ἐπὶ τὰς Πριγκιπίους νήσους· κἀκεῖθεν ἀνῆλθον τὸν Χαλκηδόνος πλοῦν, περᾶσαι βουλόμενοι τὸν ἀνάπλουν τῆς Ποντικῆς θαλάσσης. καὶ ἐπολεμήθησαν πάλιν ὑπὸ τοῦ Ἀμύκου· καὶ φοβηθέντες τοῦ ἀνδρὸς τὴν δύναμιν κατέφυγον ἐν κόλπῳ τινὶ
V 32 κατάλσῳ, δασυτάτῳ πάνυ καὶ ἀγρίῳ· καὶ ἐθεάσαντο ἐν ὀπτασίᾳ δύναμίν τινα ὡς ἐκ τοῦ οὐρανοῦ προσπελάσασαν πρὸς αὐτοὺς ἀνδρὸς φοβεροῦ φέροντος τοῖς ὤμοις πτέρυγας ὡς ἀετοῦ, ὅστις ἐχρημάτισεν αὐτοῖς τὴν κατὰ τοῦ Ἀμύκου νίκην. οἵτινες θαῤῥή-
O 96 σαντες συνέβαλον τῷ Ἀμύκῳ· καὶ νικήσαντες αὐτὸν καὶ εὐχαριστοῦντες ἔκτισαν ἐν τῷ αὐτῷ τόπῳ ὅπου τὴν δύναμιν ἑωράκασιν ἱερόν, στήσαντες ἐκεῖ ἐκτύπωμα τῆς παρ' αὐτῶν θεαθείσης δυνάμεως, καλέσαντες τὸν αὐτὸν τόπον ἢ τὸ ἱερὸν αὐτὸ Σωσθένην, διότι ἐκεῖ φυγόντες ἐσώθησαν· ὅστις τόπος οὕτως κέκληται ἕως τῆς νῦν. ὅπερ ἱερὸν μετὰ τὸ βασιλεῦσαι Βυζάντιον ἐθεάσατο

3. μαρμάρῳ Ch., μαρμύρῳ Ox. *ibid.* εἰς τὸ Cedrenus, αὐτὸ Ox. 8. Πρινκιπίους Ox. *ibid.* ἀνῆλθον τὸν Χαλκηδόνος πλοῦν] „ἐπί, aut praepositio hujusmodi alia hic deesse videtur.“ Ch.

ceu sagitta flammifera, medium penetrabit orbem, totumque captivum obtinens, Patri dono dabit: Virgini huic sacranda est domus; Maria vero nomen ejus.“ Responsum hoc aereis literis marmore exaratum, illi in superiore portae Fani limine posuerunt; Domumque ipsam Rheae matris Deorum vocarunt. Quae quidem Domus, longo post tempore, Zenone imperante, in Ecclesiam S. Virginis Deiparae, Mariae, facta est.

Argonautae vero ex Hellesponto solventes, ad Principes Insulas iter direxerunt: hinc vero abeuntes, et Chalcedonensem Pontici maris Trajectum transire volentes, ab Amyco, ipsos armis petente, prohibiti sunt. Cujus quidem formidantes potentiam, in sinum quendam, desertum satis atque incultum, nemoribusque obsitum, subduxerunt sese. Ecce autem spectrum quoddam coelitus delapsum, visu terribile humerisque pennas gerens aquilinas, sibi appropinquare conspicati sunt. Ab hoc autem divinitus admoniti de victoria, quam ab Amyco reportaturi erant, vires resumebant: praelioque cum eo commisso Amycum devictum interfecerunt. Grata deinde solventes, templum condiderunt, loco eodem, quo spectrum ipsis sese exhibuerat; statuam etiam erigentes, quae speciem visae a se potestatis referebat. Fanum autem ipsum, ab salute ibi parta, Sosthenium nominarunt: quo nomine etiam ad hunc usque diem locus iste vocatur. Templum hoc deinde, cum Byzantium imperii sedes fieri

ἀπελθὼν ἀσφαλίσασθαι αὐτὸ Κωνσταντῖνος ὁ μέγας βασιλεύς· ὃς γενόμενος χριστιανός, καὶ τῷ ἐκτυπώματι τῆς στήλης προσεσχηκὼς τῷ ἑστῶτι ἐκεῖ, εἶπεν ὅτι ἀγγέλου σημεῖον σχήματι μοναχοῦ παρὰ τοῦ δόγματος τῶν χριστιανῶν. καὶ ἐκπλαγεὶς ἐπὶ τῷ τόπῳ καὶ τῷ κτίσματι, καὶ εὐξάμενος γνῶναι ποίας ἐστὶ δυνάμεως ἀγγέλου τὸ ἐκτύπωμα, παρεκοιμήθη τῷ τόπῳ. καὶ ἀκούσας ἐν ὁράματι τὸ ὄνομα τῆς δυνάμεως, εὐθέως ἐγερθεὶς ἐκόσμησε τὸν τόπον, ποιήσας κατὰ ἀνατολὰς εὐχήν. καὶ ἐπωνόμασε τὸ εὐκτήριον, ἤτοι τὸν τόπον, τοῦ ἁγίου ἀρχαγγέλου Μιχαήλ. B O 97

Οἱ δὲ Ἀργοναῦται μετὰ τὴν νίκην τοῦ Ἀμύκου ἐκεῖθεν ἐξορμήσαντες ἐπὶ τὴν Ποντικὴν ἀνέπλευσαν διὰ τὸ χρύσεον δέρας. οἵτινες ἔλαβον αὐτὸ καὶ τὴν Μήδειαν, τὴν τοῦ Ἀέτου θυγατέρα, βασιλέως τῆς Σκυθίας, ἀπὸ Κολχίδος χώρας· ὅθεν ἱστορεῖται τὰ κατὰ Ἰάσονα καὶ Γλαύκην, τοῦ Κρέοντος θυγατέρα, βασιλέως τῆς Θεσσαλίας, τὴν καὶ ἐμπρησθεῖσαν ἐκ συμβάντος τινὸς ἅμα τῷ πατρὶ ἐν τοῖς ὑμεναίοις, καὶ τὰ ἄλλα τῆς ἱστορίας, ἅτινα ὁ σοφώτατος Ἀπολλώνιος ὁ ἱστορικὸς συνεγράψατο. C

Μετὰ δὲ Θῶλαν ἡγεῖτο τοῦ Ἰσραὴλ Αἰγλὼμ ὁ Ζαβουλωνίτης· ἐν ἐκείνοις δὲ τοῖς χρόνοις ἦν παρ' Ἕλλησι μάντις ἄλλη, Σίβυλλα ἡ Ἐρυθραία. ἐν οἷς χρόνοις ἐβασίλευσε τῆς Φρυγίας ὁ Τρῶος, ὃς ἐγένετο πατὴρ Ἰλίου καὶ Γανυμήδους. οὗτος ἔκτισε πόλεις δύο, τὴν Τροίαν εἰς ὄνομα ἴδιον καὶ τὸ Ἴλιον εἰς D

1. αὐτῷ Ox. 12. Μήδειαν Cedrenus, Μηδίαν Ox. Tum scribe Αἰήτου. 14. καὶ post Γλαύκην delevit Ch. 20. Σιβύλλα Ox. 22. Τροῖαν Ox.

coepit, instauravit Constantinus M. Imperator, qui Christianus factus, statuae figuram ibi positae, ubi, itinere illac facto, forte observasset; Angeli speciem, in habitu Monachi Christiani statim agnovit. Attonitus vero ad loci structuraeque reverentiam; precibus scire petiit, qualisnam esset Angelicae Virtutis Effigies. Discumbens vero in eo loco, per somnium edoctus est Angeli nomen: experrectus itaque, locum statim adornavit; fusique ad Orientem versus precibus, locum illum in Oratorium fecit, Sancto Michaeli Archangelo sacrum.

Argonautae vero, post Amycum victum, illinc discedentes, in mare Ponticum advecti sunt, indeque ad Colchidem, aurei velleris causa: quod et inde secum reportarunt, una cum Medea, Aetae Scytharum regis filia. Hinc orta sunt, quae de Jasone, et Glauca, Creontis Thessalorum regis filia, traduntur, quae casu quodam, cum patre suo, inter ipsa Nuptiarum solennia, igne consumpta periit: quaeque alia huc faciunt nonnulla, quae scripta nobis reliquit Apollonius, sapientissimus Historiographus.

Thola mortuo, Israeli praefuit Aeglom Zabulonites. Illis autem temporibus apud Graecos floruit Sibylla alia, Erythraea dicta: quo tempore etiam Phrygiae imperavit Tros, Ili et Ganymedis pater. Hic vero duas condidit urbes; Troiam, a nomine suo, et Ilium, ab Ilo, filio natu

ὄνομα Ἰλίου τοῦ μείζονος αὐτοῦ υἱοῦ. ὅστις πληρώσας τὰ τεί-
O 98 χη τῶν πόλεων, τοὺς τοπαρχοῦντας, ἤτοι βασιλεύοντας, τῆς Εὐ-
ρώπης χώρας πάντας προετρέψατο δίχα τοῦ Ταντάλου, βασιλέως
τῆς Μυκηναίων χώρας. καὶ πρὸς τοῦτο ἐλυπήθη ὁ Τάνταλος,
καὶ ἔσχεν ἔχθραν μεγάλην πρὸς αὐτόν· ἦν δὲ ταξάμενος ὁ Τρῶος
πρὸ τοῦ ἄρχεσθαι κτίζειν τὰς πόλεις δῶρα πέμπειν καὶ θυσίας
ποιεῖν ἐν τῷ ἱερῷ τοῦ Διὸς τοῦ εἰς τὴν Εὐρώπην χώραν. ὅστις
πληρώσας τὰ τείχη μετὰ δύο ἔτη ἔπεμψε τὸν ἴδιον αὐτοῦ ἀδελ-
φὸν τὸν μικρότερον, τὸν λεγόμενον Γανυμήδην, ὃν ἠγάπα, ὡς
εὐπρεπῆ καὶ μικρότερον, εἰς τὸ ἀπενέγκαι τὰ δῶρα εἰς τὸ ἱερὸν
E τοῦ Διὸς καὶ πληρῶσαι τὴν θυσίαν τοῦ τάγματος, δεδωκὼς αὐτῷ
ἄνδρας ν'. καὶ ἀντιπεράσας τὴν θάλασσαν ἀπήρχετο ἐπὶ τὸ ἱερὸν
τοῦ Διός. μαθὼν δὲ ὁ Τάνταλος, νομίσας ὅτι κατασκοπῆσαι
ἦλθε τὴν Εὐρώπην χώραν, ἔπεμψε πολλοὺς ὡπλισμένους, καὶ
ἥρπασαν τὸν Γανυμήδην πρὸ τοῦ φθάσαι τὸ ἱερὸν καὶ τοὺς μετ'
αὐτοῦ. ὁ δὲ Γανυμήδης ἐκ τῆς δειλίας ἠῤῥώστησεν· ἐπηρώτησε
δὲ αὐτὸν ὁ Τάνταλος λέγων, Ἐν ἀλλοτρίοις βασιλείοις πῶς ἐτόλ-
V 33 μησας ἐλθεῖν κατάσκοπος; καὶ εἶπεν αὐτῷ ὅτι Θυσίας χάριν τοῦ
O 99 Διὸς ἦλθον ἐγὼ καὶ οἱ μετ' ἐμοῦ. καὶ γνοὺς τοῦτο ὁ Τάνταλος,
ἐκέλευσεν αὐτῷ περιμεῖναι καὶ ἀνεθῆναι διὰ τὴν νόσον. ὁ δὲ αὐ-
τὸς Γανυμήδης τρεῖς ἡμέρας ἀῤῥωστήσας τελευτᾷ· καὶ ἐκέλευ-
σεν ὁ Τάνταλος ἀποδοθῆναι ἃ ἤνεγκε δῶρα καὶ τὴν θυσίαν εἰς
τὸ ἱερὸν τοῦ Διός· καὶ τὸ λείψανον δὲ τοῦ αὐτοῦ Γανυμήδους

6. ἄρχεσθαι Ch., ἄρχεται Ox. 8. ἀδελφὸν] υἱὸν Ch. 14. ὡπλισμένους Ch., ὁπλισμένους Ox.

majore vocatum. Ubi vero urbium moenia ad exitum perduxisset, Reges Europaeos omnes, praeter Tantalum, Mycenarum regem, ad se vocavit: quod aegre ferens Tantalus, Troem deinceps infensissimum habuit. Tros autem, ante jacta urbium fundamina, Jovis Europaei Templo victimas et dona missurum se voverat. Biennio itaque post moenia absoluta, filium suum minorem, Ganymedem, (quem, quod formosus esset, et minorennis, valde charum sibi habuit,) L satellitibus stipatum mittit, ut Jovi Europaei dona adferret; et, ex voto Patris, sacra perageret. Ille igitur mari trajecto ad Templum Jovis iter instituit. Quod ubi inaudisset Tantalus, suspicatus eum Europae exploratorem supervenisse, plurimos statim armatos emisit, qui Ganymedem sociosque rapuerunt, antequam Jovis Fanum attigissent. Ganymedes autem metu correptus, in morbum incidit: interrogatus autem a Tantalo, qua tandem spe fretus aliena regna exploratum venire ausus sit? respondit, suscepti itineris causam sibi sociisque solam esse, ut Jovi sacra facerent. Quo audito, Tantalus manere illum jussit, morbique sui curam habere. At vero Ganymedes, ubi triduum infirmitate sua laborasset, animam efflavit. Tantalus autem dona quae attulerant victimasque, ad Jovis fanum deportan-

τεθῆναι ἔσω ἐν τῷ ναῷ τοῦ Διὸς πρὸς τιμήν. οἱ δὲ μετ' αὐτοῦ ἀποσταλέντες ποιήσαντες αὐτῷ σορόν, ἔθηκαν αὐτὸν ἐπιγράψαντες ἐν αὐτῷ, Τρῶος, βασιλεὺς Ἀσίας, σὺν τῇ θυσίᾳ τὸν ἐνταῦθα κείμενον Γανυμήδην, υἱὸν αὐτοῦ, ἀνέθετο Διί. τοῦτο δὲ ἐποίησεν ὁ Τάνταλος πρὸς θεραπείαν τοῦ πατρὸς αὐτοῦ· B οὐκ ἦν γὰρ ἔθος Ἕλλησι θάπτειν ἔνδον ἱεροῦ οἴκου λείψανον θνητοῦ ἀνθρώπου διὰ τὸ μὴ κοινοῦσθαι τὰ θεῖα. ταῦτα δὲ συνεγράψατο ὁ σοφώτατος Δίδυμος ὁ ἱστορικὸς χρονογράφος. λέγουσιν οὖν τινες τὸν Γανυμήδην ἁρπαγέντα ὑπὸ ἀετοῦ διὰ τὸ συμβὰν αὐτῷ ὀξύτατον τοῦ θανάτου.

Μετὰ δὲ Τρῶον ἐβασίλευσε τῶν Φρυγῶν ὁ Ἶλος· ἐν αὐτῷ δὲ τῷ καιρῷ ἐλαλεῖτο ἡ νίκη τοῦ ἀγῶνος Πέλοπος τοῦ Λυδοῦ καὶ Οἰνομάου τοῦ Πισαίου, ἐπιτελεσθεῖσα ἐν τῇ ἡλιακῇ ἑορτῇ· ἅτινα συνεγράψατο Χάραξ ὁ ἱστορικός.

Μετὰ δὲ τοὺς χρόνους τούτους ἦν κριτὴς καὶ ἡγούμενος τοῦ O 100 Ἰσραὴλ Σαμψών, ἀνὴρ γενναῖος καὶ μυστικὸς καὶ θαύματα ποι- C ῶν, καθὰ ἐν τῇ Ἑβραϊκῇ ἐμφέρεται συγγραφῇ. ἐν οἷς χρόνοις ἐβασίλευσε τῆς Αἰγύπτου χώρας ὁ Λάπαθος· ἔσχε δὲ υἱοὺς δύο, τὸν Ἀχαὸν καὶ τὸν Λάκωνα. μέλλων δὲ τελευτᾶν ἐκέλευσε τοῖς ἑαυτοῦ υἱοῖς διαμερίσασθαι τὸ βασίλειον αὐτοῦ καὶ τὴν χώραν εἰς δύο· ὅστις Ἀχαὸς μετὰ τὴν τελευτὴν τοῦ αὐτοῦ πατρὸς ἀπο-

12. Πέλωπος — Πεισαίου Ox. 13. ἡλιακῇ Ch., Ἰλιακῇ Ox. 18. ἐβασίλευσε τῆς Αἰγύπτου χώρας ὁ Λάπαθος] „Scribend. cum Cedreno [p. 120. C], τῆς Εὐρώπης χώρας." Ch. 19. τὸν Ἀχαὸν] „Ita etiam infra. Cedrenus tamen eum Ἀχαιὸν vocat." Ch. 21. Ἀχαὸς] Ἀχαὸν Ox.

da curavit: Ganymedis etiam reliquiis in eodem Jovis templo, honoris causa, inhumatis. Qui autem socii erant itineris, Monumentum ei extruxerunt, hoc inscriptum Epitaphio. „Tros Rex Asiae, Ganymedem filium, heic jacentem, cum victimis, Jovi sacravit."

Hoc vero a Tantalo factum est, ut officiis hisce Patrem ejus sibi conciliaret: alias enim Graecis hominibus receptum non fuit, ut Mortalis cujusvis reliquiae intra sacram Aedem reconderentur; ne sic Divina pollucrentur. Et ista quidem memoriae mandavit Didymus sapientissimus Historicus Chronographus. Hinc nonnulli fabulantur, Ganymedem ab Aquila raptum fuisse, eo quod morte obierit repentina.

Post Troem, ad Phrygiam regnavit Ilus: quo tempore celebrabatur Triumphus ille Agonisticus Pelopis Lydii, contra Oenomaum Pisaeum, in Festo solis agitatus: sicuti haec nobis tradidit Charax Historiographus.

Post haec Israeli Dux fuit et Judex Sampson; vir strenuus et mysticus, mirandaque faciens; uti habetur in Hebraicis Scriptis: Quo tempore etiam Aegyptiis imperavit Lapathus. Duos hic habuit filios; Achaeum et Laconem: moriturus itaque jussit, regnum suum regionemque filios duos inter se dividere. Achaeus igitur, patre demortuo, re-

μερίσας τὴν χώραν πᾶσαν εἰς δύο ἔδωκε τῷ αὐτοῦ ἀδελφῷ Λάκωνι τὸ ἥμισυ τῆς χώρας ἐκ τῆς πατρικῆς αὐτῶν βασιλείας. καὶ ἐκάλεσε τὴν ὑπ' αὐτοῦ βασιλευομένην χώραν εἰς ὄνομα ἴδιον Λακωνικήν· καὶ ἐβασίλευσε Λάκων ἔτη λγ', καὶ κτίζει πόλιν ὀνόματι Γιθιλλίαν εἰς τὴν πάραλον. καὶ μετ' αὐτὸν ἐβασίλευσαν Λακώνων
D *ἄλλοι πολλοὶ ἕως τῆς βασιλείας τοῦ Θεστίου, βασιλέως Λακώνων· ὃς ἔκτισε πόλιν εἰς ἴδιον ὄνομα Θεστίαν παρὰ τὸν ποταμὸν τὸν λεγόμενον Εὐρώταν. καὶ ἔσχεν ὁ αὐτὸς Θέστιος θυγατέρας τρεῖς, εὐπρεπεῖς πᾶσαν ὑπερβολήν, τὴν Λήδαν καὶ τὴν Κλυτίαν καὶ τὴν Μελανίππην· αἵτινες ἐκαλοῦντο προϊοῦσαι Λακωνίδες. τὴν δὲ Λήδαν ἐξέδωκεν ὁ πατὴρ αὐτῆς Θέστιος πρὸς γάμον τινὶ ὀνόματι*
O 101 *Τυνδαρίῳ· ὅστις μετὰ τὴν τελευτὴν τοῦ Θεστίου ἐβασίλευσε τῆς τῶν Λακώνων χώρας. ἔσχε δὲ θυγατέρα ἐκ τῆς Λήδας ὁ αὐτὸς Τύνδαρος ὀνόματι Κλυταιμνήστραν· ἥντινα μετὰ χρόνον αὐξηθεῖσαν ἠγάγετο γυναῖκα Ἀγαμέμνων, ὁ βασιλεὺς τῆς Μυκηναίων χώρας. ἡ δὲ ἐπορνεύθη μοιχευθεῖσα ὑπό τινος νεωτέρου συγκλητικοῦ, ὀνόματι Κύκνου, υἱοῦ Ἐδερίωνος, βασιλέως τῆς*
E *Ἀχαΐας, τοῦ καταγομένου ἐκ τοῦ Πίκου Διός, Τυνδαρίου, τοῦ τῆς Λήδας ἀνδρός, ἀγνοοῦντος τὴν μοιχείαν. ἡ δὲ Λήδα ἐπορνεύθη μετεωριζομένη ἐν προαστείῳ ἰδίῳ κειμένῳ παρὰ τὸν Εὐρώταν ποταμόν, καὶ ἔγκυος γενομένη ὑπὸ Κύκνου τοῦ μοιχοῦ, υἱοῦ Ἐδερίωνος βασιλέως, ἔτεκεν ἐν ἑνὶ τοκετῷ βρέφη τρία, Κάστο-*

4. *ὀνόματι Γιθιλλίαν*] „Cedrenus *Γαθυνίαν* vocat." Ch. Est *Γύθειον*. 5. *εἰ* Ox. 8. *εὐπρεπεῖς πᾶσαν ὑπερβολὴν*] „Praepositio hic excidit; supple *εἰς*, uti habet Cedrenus *εὐπρεπεῖς εἰς ὑπερβολήν*." Ch. 13. *θυγατέρα* Ch., *θυγατέρας* Ox.

gionem totam in duas partes distribuens, fratri suo Laconi alteram tradidit. Is vero regionis partem, quae sibi obtigerat, a nomine suo, Laconiam vocavit: ubi et urbem maritimam condidit, quam Githilliam appellavit: et regnavit ibi per annos XXXIII. Post hunc ad Laconiam regnarunt plurimi alii, usque ad Thestium, Laconum regem; qui, juxta ripam fluminis Eurotae, urbem extruxit; quam ex nomine suo, Thestiam vocavit. Habuit autem Thestius iste filias, admirandae formae, tres; Ledam scilicet, Clytiam et Melanippen, quae et *pulcherrimae Laconides* appellabantur. Ex his Ledam pater locavit cuidam, nomine Tyndaro; qui, post mortem Thestii, Laconibus imperavit. Tyndarus autem ex Leda filiam habuit, nomine Clytaemnestram; quam post temporis adultiorem factam, in uxorem duxit Mycenarum rex, Agamemnon. At vero Leda, inscio marito, vitiata est a nobili quodam juvene, nomine Cygno, filio Ederionis, Achaeorum regis, a Jove Pico oriundi. Vitiabatur autem Leda in aedibus suis suburbanis, ad Eurotam fluvium sitis, ubi oblectationis causa tunc temporis morabatur. Gravida autem facta a Cygno, Ederionis regis F. uno partu

ρα καὶ Πολυδεύκην καὶ Ἑλένην. ἥτις Ἑλένη εἶχε φοβερὸν κάλλος, ἣν ἐξέδωκε μετὰ ταῦτα ὁ αὐτὸς Τυνδάριος εἰς γάμον Μενελάῳ, τῷ βασιλεῖ τῶν Ἀργείων, συντρόφῳ τοῦ Ἀγαμέμνονος, V 34
καθὼς Παλαίφατος ὁ σοφώτατος συνεγράψατο, ὅτι μάτην οἱ ποιηταὶ ἱστοροῦσι ποιητικῶς λέγοντες ὅτι ὁ Ζεὺς γέγονε κύκνος καὶ Λήδαν ᾔσχυνε.

Τῆς δὲ τῶν Φρυγῶν χώρας ἐπὶ τῶν χρόνων τοῦ Σαμψὼν O 102
ἐβασίλευσε Δάρδανος, υἱὸς Ἰλίου.

Ἐν αὐτοῖς δὲ τοῖς χρόνοις ἐβασίλευσε τῶν Ἑλλήνων, τοῦτ' ἐστὶ τῆς Ἑλλάδος, τὶς ὀνόματι Ἄβας ἔτη κγ'. καὶ μετ' αὐτὸν ἐβασίλευσεν ὁ Προῖτος ἔτη ιζ'. τούτου ἡ γυνὴ ἡ Σθενέβοια, ἡ καὶ Ἄντεια, ἐφίλησε τὸν Βελλεροφόντην· καὶ προσέπεμψεν αὐτῷ τινας, καὶ οὐκ ἐπείσθη, λέγων ὅτι χαμεύρετόν με εὗρεν ὁ βασιλεὺς Προῖτος πρὸ τῆς βασιλείας αὐτοῦ καὶ ἀνεθρέψατο καὶ τι- B
μῆς με ἠξίωσεν υἱοῦ συνεσθίειν αὐτῷ· καὶ πράξω τι τοιοῦτον κατ' αὐτοῦ; οὐκ ἔστι νόμος Ἕλλησι. καὶ τοῦτο ἀκούσασα ἡ Σθενέβοια, λογισαμένη μήποτε, ὡς ἔχων παῤῥησίαν υἱοῦ πρὸς αὐτόν, εἴπῃ αὐτῷ ὅτι προσέπεμψεν αὐτῷ τινας ὡς ἐρῶσα αὐτοῦ, λάθρᾳ εἶπε τῷ ἰδίῳ ἀνδρὶ ὅτι ἐρᾷ μου ὁ Βελλεροφόντης καὶ ἐπέρχεταί μοι, καὶ μὴ φάρμακόν μοι δώσει καὶ θάνω φυλάττουσά σοι σωφροσύνην, ὡς ἀνδρὸς ἐρῶσα, φοβοῦμαι. καὶ λέγει

12. *Ἀντεία* Ox. 13. *χαμεύρετον*] *χαμαιεύρετόν με εὗρε καὶ ἀνεθρέψατο* verba adespota apponit Suidas vol. III. p. 652. vel ex Malala vel ex Antiocheno Ioanne altero. 21. *φοβοῦμαι* Ch., *καὶ φοβοῦμαι* Ox.

tres inde edidit infantes; Castorem, Pollucem, et Helenam, mirandae formae virginem: quam postea Tyndarus Menelao, Argivorum regi, Agamemnonis connutritio, in uxorem dedit: uti memoriae prodidit sapientissimus Palaephatus: illud etiam testatus, frustra se Poetas habuisse, in fabula illa, de Leda, a Jove in Cygnum verso, compressa.

Sampsonis autem temporibus, in Phrygia regnavit Dardanus, Ili filius.

Eodem etiam tempore ad Graeciam regnavit Abas quidam, per annos XXIII, post eum, Proetus, annos XVII. Hujus uxor Stheneboea, quae et Antia dicta est, Bellerophontem deperibat; mittit igitur qui eum sollicitarent; sed Bellerophon, votis ejus annuere nolens respondit, Proetus, inquiens, antequam Rex esset, me expositum reperit, et apud se domi enutrivit; nec minus charum habuit convictorem, quam si filius ejus fuissem, Egone igitur, ut in hunc virum tale aliquid committerem? Absit hoc ab homine Graeco. Haec ubi audisset Stheneboea (metuens, ne forte libertate, quam apud Proetum tanquam filius habuit, usus, se ab uxore ejus ad amplexus suos sollicitatum esse aperiret:) clam apud virum criminatur eum; Bellerophon, inquiens, perdite me amans, involat in amplexus: timeoque, ne ab ejus veneficio brevi peritura sim; dum tui amans, castitatem meam tibi incolumem praesto. Proetus vero re-

O 103 αὐτῇ ὁ Προῖτος, Νόμος ἐστὶν Ἕλλησι μὴ ποιεῖν κακῶς τῷ συνε-
σθίοντι. ἀλλὰ πέμπω αὐτὸν πρὸς τὸν ἴδιόν σου πατέρα Ἰοβάτην,
μεθ' οὗ οὐδέποτε ἔφαγε, γράφων αὐτῷ φονεῦσαι αὐτὸν ὡς ἐπί-
C βουλον τῆς ἐμῆς βασιλείας καὶ σοῦ αὐτῆς. ὁ δὲ ποιήσας οὕτως
ἔδωκεν αὐτῷ γράμματα, σφραγίσας αὐτὰ βασιλικῇ σφραγῖδι.
καὶ λαβὼν τὰ γράμματα ὁ Βελλεροφόντης, ἀγνοῶν τὴν κατα-
σκευὴν τὴν κατ' αὐτοῦ ἀπῆλθε πρὸς τὸν Ἰοβάτην βασιλέα, καὶ
εὗρεν αὐτὸν ἐν τῷ ἀρίστῳ. καὶ μαθὼν ὁ Ἰοβάτης ὅτι ἦλθεν,
ἐκάλεσεν αὐτόν, καὶ ὡς φιλούμενον παρὰ τοῦ Προίτου, γαμβροῦ
αὐτοῦ, ὡς υἱὸν ἐκέλευσε συνεσθίειν αὐτῷ. καὶ δεξάμενος τὰ
γράμματα καὶ ἀναγνοὺς τὰ γραφέντα αὐτῷ, καὶ εἰδὼς ὁ Ἰοβά-
της ὅτι συνέφαγεν αὐτῷ εἶπε καθ' ἑαυτὸν ὅτι μᾶλλον κατηγορεῖ-
O 104 ται οὗτος· εἰ γὰρ συνῄδει κακῷ, οὐκ ἂν ἡ δίκη ἐποίησεν αὐτὸν
φαγεῖν μετ' ἐμοῦ, ὅτι νόμος ἐστὶν Ἕλλησι τῷ συνεσθίοντι μὴ
D ποιεῖν κακῶς. καὶ τὰ αὐτὰ ἔγραψε τῷ ἰδίῳ γαμβρῷ καὶ τὰ λοι-
πά, καθὼς συνεγράψατο Εὐριπίδης ὁ τραγικὸς ποιητής, πλη-
ρώσας τὸ δρᾶμα.

Μετὰ δὲ τὴν βασιλείαν τοῦ Προίτου ἐβασίλευσεν ὁ δεύτερος Ἀκρίσιος ἔτη λα', καὶ λοιπὸν μετὰ τὴν νίκην τὴν κατὰ Οἰνομάου ἐβασίλευσεν ὁ Πέλοψ ἔτη λβ', ἐξ οὗ καὶ Πελοποννήσιοι ἐκλήθησαν οἱ Ἑλλαδικοί. ἔκτισε δὲ καὶ πόλιν, ἥντινα καὶ Πελοπόν-

2. *Ἰωβάτην* semper Ox., *Ἰοβάτην* Cedrenus. 16. *Εὐριπίδης*] Vid. Bentlei. p. 20. 18. *δεύτερος*] De hoc disputat Schurzfl. Not. Bibl. Vin. p. 165. 20. *Πέλωψ* Ox., *Πέλοψ* Cedrenus. *ibid.* *Πελοπονήσιοι* Ox. 21. *Πελοπόνησον* Ox.

spondens; Injuriam, inquit, illis, quibuscum comederint, inferre, Graecis Religio est: caeterum Jobati, patri tuo, quicum nunquam comedit, eum mittam; per literas eum rogans, uti hunc e medio tollat; ut qui tibi regnoque meo struxit insidias. Ad hunc igitur modum fecit Proetus, et literas Bellerophonti tradidit, Regio sigillo obsignatas; quas ille nihil doli suspicatus, Jobati defert. Incidit autem in Jobatem, forte tum prandentem; qui, audito Bellerophontem advenisse, quem Proetus gener filii loco charum habuit, illum in mensae consortium adhibuit. Deinde literis acceptis perlectisque, Jobates, cum in mensae etiam consortium eum vocasset; Indubie (inquit apud se) homo iste inique insimulatur: si enim alicujus in eo mali conscia fuisset, communi uti mensa Justitia ipsa non sivisset. Apud Graecos enim, injuriam ei, quicum comederint, inferre, nefas habetur. Juxta haec igitur genero suo rescripsit Jobates; et quae sequuntur apud Euripidem, qui hac de re Tragoediam scripsit.

Proeto autem successit in regno Acrisius secundus per annos XXXI. et deinde Pelops, post victoriam contra Oenomaum a se partam; qui regnavit annos XXXII. a quo Graeci postea Peloponesii dicti sunt: qui

νησον ἐκάλεσεν· ἔκτοτε καὶ Πελοποννήσιον ἐκλήθη τὸ βασίλειον Ἑλλάδος.

Ἐν αὐτοῖς δὲ τοῖς χρόνοις ἦν ὁ Δημόκριτος, φιλοσοφούμενα E *διδάσκων· ὅστις καὶ ἐν τῇ φιλοσόφῳ αὐτοῦ συγγραφῇ ἐξέθετο ταῦτα ὅτι δεῖ τὸν θέλοντα φιλόσοφον γενέσθαι ἀσκεῖν σωφρονεῖν, πάντων ἀπέχεσθαι κακῶν, πάντα δὲ ὀρθῶς νοεῖν καὶ πράττειν, καὶ ὅτε οὕτως φιλοσοφήσει, τότε μαθήσεται τὸ ἐννάγραμμον ὄνομα καὶ ὄψεται τὸν υἱὸν τὸν θεοῦ λόγον τὸν ἀπαθῆ, παθητὸν μελλοφανῆ. φέρεται δὲ ταῦτα εἰς τὸ σύγγραμμα Θεοφίλου τοῦ* O 105 *σοφωτάτου χρονογράφου.*

Ἐν δὲ τοῖς αὐτοῖς χρόνοις ἐφιλοσόφει Ἱπποκράτης, ἰατρικὴν V 35 *φιλοσοφίαν ἐκτιθέμενος.*

Μετὰ δὲ τὴν βασιλείαν Πέλοπος ἐβασίλευσεν ὁ Ἀτρεὺς ἔτη κ', καὶ μετ' αὐτὸν ὁ Θυέστης ἔτη ις', καὶ μετ' αὐτὸν ὁ Ἀγαμέμνων ἔτη ιη', καὶ μετ' αὐτὸν ἐβασίλευσεν ὁ Αἴγισθος ἔτη ζ'. κατέσχεν οὖν ἡ βασιλεία τῶν Ἑλλήνων, ἤτοι Πελοποννησίων, ἔτη ρξδ'.

Ἐν δὲ τοῖς προειρημένοις ἀνωτέρω χρόνοις τῆς Κρήτης ἐβασίλευσε πρῶτος ὁ Μίνωος, ὁ υἱὸς τῆς Εὐρώπης· ὅστις καὶ ἐθαλασσοκράτει πολεμήσας Ἀθηναίοις καὶ νόμους ἐτίθη· περὶ οὗ, φησί, Πλάτων ὁ σοφώτατος ἐν τοῖς περὶ νόμων ὑπομνήμασιν ἐμνημόνευσεν. ἐν οἷς χρόνοις ἦσαν ὁ Δαίδαλος καὶ ὁ Ἴκαρος, B

14. Θυεστὴς Ox. 19. ἐθαλασ. Ch., ἐθαλλασ. Ox.

et urbem quoque condidit, quam Peloponesum vocavit: unde postea Graecorum regnum Peloponesiacum vocabatur.

Eodem tempore floruit Democritus Philosophus: qui etiam in scriptis suis Philosophicis docuit debere eum, qui Philosophus evadere cupit, exercere, temperare se, et ab omnibus vitiis abstinere; omnia etiam recte intelligere, ac facere: ubi autem huc pervenerit, edocebitur Nomen illud novem literis scribendum; et videbit filium Dei verbum illud impassibile, olim etiam Passibile futurum. Extant autem haec apud Theophilum, sapientissimum Chronographum.

Eisdem temporibus etiam floruit Hippocrates Philosophus, qui Medicinam docuit.

Post Pelopem, in regno successit Atreus; et regnavit annos xx. Hunc excepit Thyestes, qui regnavit annos XVI. post hunc regnavit Agamemnon, annos XVIII. huic successit Aegisthus, et regnum tenuit, annos VII. Duravit itaque regnum Graecorum nempe Peloponnesiacum, annos CLXIV.

Supradictis autem temporibus, ad Cretam primus regnavit Minos, Europae filius: qui, cum mari dominatus esset, Atheniensibus bellum intulit, legesque illis imposuit. Hujus vero sapientissimus Plato meminit, in Libris ejus de Legibus. Circa eadem tempora celebres fuerunt Dae-

O 106 θρυλούμενοι ἕνεκεν τῆς Πασιφάης, γυναικὸς τοῦ Μίνωος βασιλέως καὶ τοῦ Ταύρου τοῦ νοταρίου αὐτῆς· ἐξ οὗ ἔτεκε μοιχευθεῖσα υἱὸν τὸν κληθέντα Μινώταυρον, μεσάσαντος τῇ μοιχείᾳ τῆς πορνείας τοῦ Δαιδάλου καὶ τοῦ Ἰκάρου. ὁ δὲ Μίνωος βασιλεὺς τὴν Πασιφάην ἀποκλείσας ἐν τῷ κουβουκλείῳ μετὰ δύο δουλίδων παρεῖχεν αὐτῇ τροφήν, καὶ εἴασεν αὐτὴν ἐκεῖ, μηκέτι ἑωρακὼς αὐτήν. καὶ ἐκείνη θλιβομένη, ὡς λυθεῖσα τῆς βασιλικῆς ἀξίας, νόσῳ βληθεῖσα ἐτελεύτα· ὁ δὲ Δαίδαλος καὶ ὁ Ἴκαρος ἐφονεύθησαν· ὁ μὲν Ἴκαρος φεύγων τῆς φρουρᾶς, ὡς πλέει, ἐποντίσθη, ὁ δὲ Δαίδαλος ἐσφάγη. περὶ δὲ τῆς Πασιφάης ἐξέθετο δρᾶμα ὁ Εὐριπίδης ὁ ποιητής.

C Ἐν αὐτοῖς δὲ τοῖς χρόνοις Ἡρακλῆς ὁ τελεστὴς ὁ μυστικὸς ἄθλους ποιήσας, ἀπελθὼν ἐν τῇ Λιβύῃ χώρᾳ συνέβαλε τῷ Ἀντέωνι, καὶ αὐτῷ ὄντι μυστικῷ, ποιοῦντι δὲ γήϊνά τινα. καὶ νικήσας αὐτὸν ὁ Ἡρακλῆς ἐφόνευσεν αὐτόν· ὅστις Ἡρακλῆς, μετὰ τὴν νίκην νόσῳ βληθεὶς, ἑαυτὸν εἰς πῦρ ἔβαλε καὶ ἐτελεύτα·
O 107 περὶ οὗ Δίδυμος ὁ σοφώτατος συνεγράψατο. τοῦ δὲ Ἰλίου τότε ἐβασίλευσε μετὰ Δάρδανον Λαομέδων, ὁ αὐτοῦ υἱός.

Μετὰ δὲ Σαμψὼν ἡγεῖτο τοῦ Ἰσραὴλ Ἠλὶ ὁ ἱερεύς.

Ἐν δὲ τοῖς ἀνωτέρω χρόνοις ἐτελεύτα ὁ Ἀνδρόγεος, ὁ υἱὸς τῆς Πασιφάης καὶ τοῦ Μίνωος, βασιλέως τῆς Κρήτης· ὡσαύ-

11. Vid. Bentlei. p. 27. 14. γήινα] Fortasse conferenda quae sunt p. 42. D extr. γητείας, i. e. γοητείας, τινας Schurzfleischius Not. Bibl. Vin. p. 65. parum probabiliter.

dalus et Icarus, ob Pasiphaen, Minois regis uxorem; Taurumque, scribam ejus; quocum rem habuit Pasiphae, filiumque ex eo, Minotaurum, peperit; adulterii consciis, atque illud etiam promoventibus, Daedalo et Icaro. Rex vero Minos uxorem suam in cubiculo, una cum duabus ancillis, victu necessario adhibito, includi jussit; nec post illud temporis unquam in conspectum viri venit. Caeterum, quod regia dignitate exuta esset, excrucians se, in morbum incidit, et sic vitam finivit. Daedalus autem et Icarus deinde perierunt; hic quidem, rupto carcere, inter navigandum, mari demersus est; Daedalus vero gladio occisus. De Pasiphaë vero fabulam conscripsit Euripides Poëta.

Iisdem temporibus Hercules ille, aerumnis suis clarus, Initiator et Mysta, Libyam profectus, cum Anteone, qui ipse mysta fuit, Terrestresque quasdam artes exercuit, congressus est. Quem cum vicisset Hercules, occidit: post victoriam vero, morbo correptus, seipsum in ignem conjecit; ubi absumptus periit. Haec autem a Didymo sapientissimo conscripta sunt. Regnavit ad Ilium tunc temporis, post Dardanum, filius ejus Laomedon.

Israelem vero, post Sampsonem, judicavit Eli sacerdos.

Temporibus autem supradictis mortuus est Androgeus, Minois Cretae regis ex Pasiphae filius. Mortuus est etiam Minos ipse: qui moritu-

τως δὲ καὶ αὐτὸς Μίνωος ἐτελεύτησε, καὶ ἐκέλευσε μέλλων τε- D
λευτᾶν βασιλεῦσαι τῆς Κρήτης τὸν Μινώταυρον. καὶ μετὰ τὴν τούτου τελευτὴν τοῦ Μίνωος ἐβασίλευσε τῆς Κρήτης ὁ Μινώταυρος, ὁ Πασιφάης υἱὸς καὶ Ταύρου τοῦ νοταρίου αὐτῆς. καὶ ὕβριν λογιζόμενοι οἱ συγκλητικοὶ τῆς Κρήτης τὸ βασιλευθῆναι ὑπὸ τοῦ Μινωταύρου, ὡς μοιχογεννήτου, συσκευάζονται αὐτῷ καὶ προτρέπονται τὸν Θησέα, ὡς γενναῖον, τὸν υἱὸν τοῦ Αἰγέως, βασιλέως τῆς Θεσσαλίας, εἰς τὸ πολεμῆσαι αὐτῷ, συνταξάμενοι προδιδειν τὸν Μινώταυρον καὶ τὴν χώραν πᾶσαν, καὶ διδόναι αὐτῷ καὶ τὴν ἀδελφὴν αὐτοῦ εἰς γυναῖκα, τὴν Ἀριάδνην, τὴν ἐκ Πασιφάης καὶ τοῦ Μίνωος βασιλέως· εἶχε γὰρ ἀπὸ τῆς Πασιφάης καὶ τοῦ Μίνωος τὸν Ἀνδρόγηον καὶ τὴν Ἀριάδνην. καὶ
ἦλθε κατ' αὐτοῦ ὁ Θησεὺς εἰς τὴν Κρήτην ἐξαίφνης, καὶ πάντες E
ἐάσαντες τὸν Μινώταυρον οἱ συγκλητικοὶ καὶ ὁ στρατὸς ἔδοξαν φεύγειν τὴν πόλιν Γόρτυναν. καὶ γνοὺς ὁ Μινώταυρος τὴν προ-
δοσίαν ἔφυγε καὶ αὐτὸς εἰς τὴν Λαβύρινθον χώραν· καὶ ἀνελθὼν O 108
ἐν ὄρει εἰσῆλθεν εἰς σπήλαιον κρυπτόμενος. καὶ καταδιώξας αὐτὸν ὁ Θησεὺς ἔμαθεν ὑπό τινος ποῦ κέκρυπται· ὅντινα ἐκβαλὼν
ἐφόνευσεν εὐθέως. καὶ εἰσελθὼν ἐν τῇ πόλει Γορτύνῃ ἐθριάμ- V 36
βευσε τὴν κατὰ τοῦ Μινωταύρου νίκην· καὶ εὐφημεῖτο ἀπὸ τῶν συγκλητικῶν καὶ ἀπὸ πάσης τῆς χώρας. καὶ ᾔτησεν αὐτοὺς ἀπελθεῖν πρὸς τὸν Αἰγέα, τὸν αὐτοῦ πατέρα, ἵνα καὶ πρὸς αὐτὸν θριαμβεύσῃ τὴν νίκην. πρὸ τοῦ δὲ αὐτὸν καταπλεῦσαι πρὸς τὸν πατέρα αὐτοῦ, ἀπελθών τις ναύτης ἀνήγγειλε τῷ βασιλεῖ

15. Γορτύναν Ox. 20. εὐφημεῖτο] ἐφημεῖτο Ox.

rus, successorem sibi in regno constituit Minotaurum. Post Minoem itaque mortuum, Cretae regnum tenuit Minotaurus, Pasiphaes ex Tauro, Notario suo, filius. Verum regni primores probro sibi ducentes, si ex Adulterio natum regem haberent; in eum conspirarunt: Theseumque, Aegei Thessaliae regis filium, virum strenuum, adhortati sunt promittentes se Minotaurum, regionemque totam prodituros; et Ariadnam, sororem ejus, Minois regis ex Pasiphaë filiam in uxorem illi daturos. Susceperat enim ex Pasiphae rex Minos Androgeum et Ariadnam. Statim itaque Theseus in Cretam, adversus Minotaurum, proficiscitur. Proceres autem, cum exercitu toto, simulata fuga, Minotaurum, urbemque Gortynam deseruerunt. Minotaurus vero proditionem sentiens, et ipse fugit in Labyrinthum regionem: ubi cum ad montem pervenisset, speluncam quandam subintrans delituit. Theseus autem eum insecutus, et a quodam edoctus ubi latitavit; e latebris extractum statim interfecit. Victor itaque in urbem Gortynam reversus, triumphum de Minotauro egit, magnamque apud Proceres subditosque omnes comparavit sibi gloriam. Proceres etiam rogavit, uti ad patrem Aegeum secum profecti, triumphum etiam illic celebrarent. Theseum vero, antequam patriam versus

Αἰγεῖ, τῷ πατρὶ τοῦ Θησέως, ὅτι ἐξέφυγεν ἐκ τῆς πόλεως ὁ Μινώταυρος· καὶ ὑπέλαβεν ὅτι ἄλην αὐτῷ ἐποίησαν οἱ Κρῆτες· ἐξέθεντο γὰρ περὶ αὐτῶν, Κρῆτες ἀεὶ ψεῦσται· καὶ ἔῤῥιψεν ἑαυτὸν εἰς τὴν θάλασσαν καὶ ἀπώλετο. ἐλθὼν οὖν ὁ Θησεὺς εὗ-
B *ρεν αὐτὸν τελευτήσαντα· καὶ πεισθεὶς τῇ ἰδίᾳ συγκλήτῳ περιεφρόνησε τῆς βασιλείας τῆς Κρήτης καὶ τῆς Ἀριάδνης, βασιλεύσαντος τοῦ ἰδίου πατρὸς τῆς Θεσσαλίας, καὶ ἠγάγετο γυναῖκα τὴν Ἰλίαν τὴν λεγομένην Φαίδραν. ἡ δὲ Ἀριάδνη εἰσελθοῦσα*
O 109 *ἐν τῷ ἱερῷ τοῦ Διὸς ἔμενεν ἱέρεια παρθένος, ἕως οὗ ἐκεῖ ἐτελεύτησε.*

Ἐν αὐτοῖς δὲ τοῖς χρόνοις ἐθρυλλεῖτο ἐν τῇ Θεσσαλίᾳ ὁ ψεύστης πόθος τῆς Φαίδρας ὁ πρὸς Ἱππόλυτον, τὸν πρόγονον αὐτῆς, υἱὸν δὲ Θησέως ἐκ παλλακῆς· περὶ ἧς ὁ σοφώτατος Εὐριπίδης μετὰ ταῦτα συνεγράψατο δρᾶμα ποιητικῶς. μετὰ οὖν νβʹ ἔτη τοῦ τελευτῆσαι τὴν Πασιφάην ἐστὶ τὰ κατὰ τὴν Φαίδραν, κα-
C *θὼς ὁ σοφώτατος Δομνῖνος ὁ χρονογράφος ὑπεμνημάτισε. τῇ δὲ θέᾳ ἦν ἡ Φαίδρα τελεία, εὔστολος, μακρόψις, σώφρων. ὁ δὲ Ἱππόλυτος τῇ θέᾳ ἦν τέλειος, εὐσθενής, μελάγχροος, κονδόθριξ, ὑπόσιμος, πλατόψις, ὀδόντας ἔχων μεγάλους, σπανὸς τὸ γένειον, κυνηγέτης, σώφρων δὲ καὶ ἥσυχος. ὁ δὲ Θησεὺς ὁ βασιλεὺς ἀκούσας τὰ θρυλλούμενα ἐν τῇ πόλει περὶ τῆς αὐτοῦ γυναικὸς Ἰλίας Φαίδρας, ἐλυπεῖτο πρὸς αὐτήν· καὶ ἀγανακτήσας*

1. *Αἰγεῖ* Ox. 2. *ἄλλην*] *ἄλην* Ch, *δόλῳ* Cedrenus, unde et *ἀπάτην* duci potest. 3. *ἔριψεν* Ox. 8. *Ἰλίαν*] Inepte pro *ἰδίαν*. Sic et 22.

vela dedisset, antevertit nauta quidam; qui Aegeo, Thesei patri nunciavit, Minotaurum ex urbe aufugisse. Suspicatus itaque pater, dolose cum eo egisse Cretenses, (quorum fraudes etiam in proverbia abierant; *Cretenses semper mendaces*:) seipsum in mare projecit et periit. Theseus itaque reversus, patrem extinctum invenit, et consiliariis suis ita suadentibus, Cretensium regno, cum Ariadna, spreto, (cum Patre defuncto, in Thessaliae regno jam successurus esset,) uxorem sibi accepit Iliam, quae et Phaedra dicta est. Ariadna vero, in Jovis templum se recipiens, ibi ad mortem usque virgo sacris vacavit.

Illis temporibus increbuit fama mendax, de amoribus Phaedrae et Hippolyti privigni, Thesei ex pellice filii: de quibus postea sapientissimus Euripides Drama conscripsit. Acciderunt autem ea, quae de Phaedra traduntur, LII annis, post mortuam Pasiphaen: sicuti a sapientissimo Domnino Chronographo memoriae proditum est. Erat autem Phaedra, formam quod spectat, statura justa, ornata, facie oblonga, moribus honestis: Hippolytus vero statura etiam justa, robustus, colore nigro, capillo brevi, subsimus, acie lata, dentibus grandioribus, barba rara, venationi deditus, animo sapienti et sedato. Rex Theseus vero, ubi audisset quae de uxore Ilia Phaedra disseminabantur in populum, moleste

κατὰ τοῦ ἰδίου υἱοῦ Ἱππολύτου οὐκ ἔδειξεν αὐτοῖς· λαβὼν δὲ
ταῦρον λευκὸν ἔδωκεν αὐτὸν θυσίαν τῷ Ποσειδῶνι, καταρώμενος O 110
τὸν υἱὸν αὐτοῦ Ἱππόλυτον καὶ αἰτούμενος κακῶς αὐτὸν ἀπολέ-
σθαι. καὶ συνέβη μετὰ μῆνας τρεῖς ἐν τῷ ἐξελθεῖν τὸν Ἱππό-
λυτον εἰς θήραν ἔφιππον καὶ διῶξαι σύαγρον, τοῦ ἵππου αὐτοῦ D
προσκόψαντος ἐξεσιλλίσθη καὶ ἔπεσε χαμαί, κατέχων τῇ ἀριστε-
ρᾷ χειρὶ τὸν χαλινὸν τοῦ ἵππου, καὶ εἱλιγέντος τοῦ λωρίου ἐν τῇ
χειρὶ αὐτοῦ ἐσύρη ὑπὸ τοῦ ἵππου· πληγὴν δὲ λαβὼν ἐν τῇ αὐτοῦ
κεφαλῇ εἰσηνέχθη ὑπὸ τῶν δούλων εἰς τὴν πόλιν ἐν τῷ παλατίῳ·
καὶ τῇ ἕκτῃ ἡμέρᾳ ἐκ τῆς πληγῆς τῆς αὐτοῦ κεφαλῆς τελευτᾷ·
ἦν δὲ ἐτῶν κβ΄. ὁ δὲ Θησεὺς βασιλεὺς πενθῶν αὐτὸν ἐξεῖπε τῇ
Φαίδρᾳ τὴν ἑαυτοῦ λύπην, ὀνειδίζων αὐτήν, εἰρηκὼς αὐτῇ καὶ τὰ
θρυλλούμενα ἐν τῇ πόλει καὶ τῇ χώρᾳ ἕνεκεν τοῦ Ἱππολύτου καὶ
αὐτῆς. ἡ δὲ Φαίδρα ἀκούσασα ταῦτα ἐξωμόσατο αὐτῷ μὴ εἰδέναι
τοιοῦτον, ἀλλὰ καὶ ἀποκειμένην αὐτῷ καὶ μάτην τὴν λοιδορίαν ταύ- E
την τοὺς τῆς πόλεως φημίσαι ὑπονοήσαντας. ὁ δὲ Θησεὺς μὴ πει-
σθεὶς αὐτῇ, αἰσχυνόμενος δὲ καὶ τὴν σύγκλητον αὐτοῦ, ἐποίησεν αὐ-
τὴν ἀπὸ ὄψεως, κελεύσας μηκέτι αὐτῷ ὁρᾶσθαι, λυπούμενος δὲ καὶ
διὰ τὸν θάνατον τοῦ ἰδίου αὐτοῦ υἱοῦ· ἐφίλει γὰρ αὐτόν. ἡ δὲ Φαί- O 111
δρα, ὡς πάνυ σώφρων, θλιβομένη δὲ καὶ διὰ τὴν ψευδῆ κατηγορίαν
τῶν τῆς πόλεως καὶ τῆς χώρας, καὶ τοῦ ἀνδρὸς τὸν ἀποδιωγμὸν αἰ-
σχυνομένη, ἑαυτῇ ἀπεχρήσατο, καὶ τελευτᾷ οὖσα ἐτῶν λθ΄, καθὼς

5. ἔφιππον] ἐφ' ἵππον Ox., ἔφιππος διώκων Cedrenus. 7. εἱλιγέντος Ch., εἱληγέντος Ox. V. p. 19. C.

haec in ea tulit: commotus etiam ira in filium suum Hippolytum, illis quidem rem non aperit: caeterum sumpto sibi tauro albo Neptuno illum immolavit; filiumque Hippolytum execratus, diris devovit. Hippolytus vero post tres menses venatum egressus, dum eques aprum insequitur, equo forte caespitante excussus, ad terram pronus cadit; et habenis laevae manus digitis implicatis, ab equo rapiebatur: caput vero inde vulneratum, servi ad urbem deferentes, in palatium duxerunt: ubi sexto post die, ex capitis vulnere interiit, annum agens vicesimum secundum. Rex vero Theseus lugens illum, dolores suos Phaedrae aperit: Hippolytum etiam illi in os injicit, exprobrans ea, quae de consuetudine illorum populus undique dictitabat. Phaedra, ubi haec audisset, juramento adhibito, sibi cum eo quid tale unquam intercessisse negavit: quin et rumores, ab imperito vulgo de Hippolyto jactatos, falsos esse vanosque omnino adjuravit. Theseus autem fidem ei nequaquam adhibens; pudefactus etiam, quod Primores suos haec latere non potuissent, e conspectu suo eam amovit, visumque suum fugere eam jussit in perpetuum. Ipse interim fatum filii sui, quem unice dilexit, misere lugebat. Phaedra vero, innocentiae suae sibi conscia; aegre etiam ferens, se, ob falsum popelli rumorem, a conjuge suo ejectam esse; pudore victa, sibimet ipsi mortem conscivit, annum agens trigesimum nonum: sicut ista literis pro-

Κεφαλίων ὁ σοφώτατος συνεγράψατο ταῦτα, λέγων ὅτι μάτην πε- V 87 *ρὶ τῆς σώφρονος Φαίδρας τὸν κατὰ Ἱππόλυτον πόθον ἐμυθολόγησαν, ποιητικῶς περὶ τῆς αὐτῆς πλασάμενοι.*

Ἐν αὐτοῖς δὲ τοῖς χρόνοις ἐβασίλευσε τῶν Λακεδαιμονίων πρῶτος Εὐρυσθεὺς ἔτη μβ', καὶ ἄλλοι βασιλεῖς μετ' αὐτὸν η', ὁμοῦ ἐβασίλευσαν ἔτη σμς'. καὶ ὁ Ἄλκμαινος ἔτη λζ'. καὶ κατέσχεν ἡ βασιλεία Λακεδαιμονίων τὰ πάντα ἔτη τκε', ὡς Ἀφρικανὸς ὁ σοφώτατος συνεγράψατο.

Μετὰ δὲ Ἡλεὶ τὸν προφήτην τῶν Ἰουδαίων πρῶτος ἐβασίλευσε τῶν Ἰουδαίων Σαούλ, ὁ τοῦ Κίς, ἐκ φυλῆς Βενιαμίν, ἔτη κ', ἐν Γαβαὼν τῇ πόλει. τῶν δὲ Κορινθίων μετὰ τοὺς Λακεδαιμονίους ἐβασίλευσε τότε Ἀλήτης ἔτη λε', καὶ ἄλλοι βασιλεῖς B *ια' ἔτη σοζ'. καὶ ὕστερον ἐβασίλευσεν * ἔτος α'. κατέσχε δὲ ἡ βασιλεία Κορινθίων τὰ πάντα ἔτη τιγ'.*

O 112 *Ἐν τοῖς χρόνοις τοῦ Σαοὺλ ἐπενόησαν πρῶτον ἀγῶνα οἱ Πισαῖοι Ὀλυμπίων, τότε τὴν ἑορτὴν ἐπιτελέσαντες τὴν κοσμικὴν τῷ Διὶ Ὀλυμπίῳ, περὶ ὧν ὁ σοφώτατος Ἀφρικανὸς ἐχρονογράφησεν.*

Ἐν αὐτῷ δὲ τῷ καιρῷ ἐγένετο ἱερεὺς τῶν Ἰουδαίων Σαμουὴλ ὁ προφήτης· καὶ προεβάλετο κατὰ κέλευσιν θεοῦ βασιλέα τὸν Δαβὶδ τοῦ Ἰουδαϊκοῦ ἔθνους, τὸν υἱὸν τοῦ Ἰεσσαί.

5. Ἐρυσθεὺς Ox., *Εὐρυσθεὺς* Ch., Cedrenus. *ibid.* *η'*] Debebat *ζ*, quod reponit Schurzfleisch. Not. B. V. p. 226. V. ad p. 28. A. 6. *καὶ ὁ Ἄλκμαινος*] „Hic *Ἀλκαμένης* vocatur apud Eusebium." Ch. 12. *Ἀλήτης*] *Ἀλέτης* Ox. 13. *ἐβασίλευσεν **] *ἐβασίλευσαν πρυτάνεις, ἕκαστος ἔτος ἕν* Schurzfleischius l. c. p. 222. 15. *Πισσαῖοι* Ox. 19. *προεβάλετο*] *προεβάλλετο* Ox.

didit sapientissimus Cephalion: qui Poëtas etiam perstrinxit, ob ea quae de castissimae Phaedrae et Hippolyti amoribus, vanissime fabulati sunt.

Circa illa tempora Lacedaemoniis regnavit primus Eurystheus, per annos XII. et post eum reges alii VIII, per CCXLVI annorum spatium: deinde Alcmaenus, annos XXXVII. Duravit igitur regnum Lacedaemoniorum per annos CCCXXV, sicut scriptum reliquit sapientissimus Africanus.

Post Eli Prophetam, regnavit primus ad Judaeam Saulus, filius Cis ex tribu Benjamin, annis XX, in urbe Gibeah. Everso Lacedaemoniorum imperio, Corinthiis regnavit Aletes, per annos XXXV, aliique deinde reges XI, per annos CCLXXVII. postea etiam regnavit * per annum unum. Duravit igitur regnum Corinthiorum annis CCCXIII.

Iisdem Sauli temporibus, Pisaei primum Certamen Olympicum instituerunt; Jovi Olympio festivitatem illam universalem celebrantes. De his vero scripsit in Chronographia sua sapientissimus Africanus.

Eodem tempore Judaeorum Sacerdos erat Samuel Propheta; qui ex praecepto Dei, Davidem, Jesse filium, Judaeorum Regem constituit.

ΛΟΓΟΣ ΠΕΜΠΤΟΣ O 113

ΧΡΟΝΩΝ ΤΡΩΙΚΩΝ.

Ἐν δὲ τοῖς χρόνοις τοῦ Δαβὶδ ἐβασίλευσε τοῦ Ἰλίου, ἤτοι τῆς C
Φρυγῶν χώρας, Πρίαμος, υἱὸς Λαομέδοντος. ἐν δὲ τῇ αὐτοῦ
βασιλείᾳ τότε καὶ τὸ Ἴλιον καὶ τὸ Δάρδανον καὶ ἡ Τροία καὶ πᾶ-
σα ἡ χώρα τῆς Φρυγίας πορθεῖται ὑπὸ τῶν Ἀχαιῶν· ἐν οἷς ἱστο-
ρεῖται Ἀγαμέμνων καὶ Μενέλαος καὶ οἱ λοιποὶ σὺν τῷ Νεοπτολέ-
μῳ Πύῤῥῳ, ὅσοι ἐπεστράτευσαν κατὰ τοῦ Ἰλίου διὰ τὴν ὑπὸ
Πάριδος τοῦ καὶ Ἀλεξάνδρου κλοπὴν τῆς Ἑλένης· ἐτρώθη
γὰρ εἰς αὐτήν. ἡ γὰρ Ἑλένη ἦν τελεία, εὔστολος, εὔμασθος,
λευκὴ ὡσεὶ χιών, εὔοφρυς, εὔρινος, εὐχαράκτηρος, οὐλόθριξ, O 114
ὑπόξανθος, μεγάλους ἔχουσα ὀφθαλμούς, εὐχαρής, καλλίφωνος,
φοβερὸν θέαμα εἰς γυναῖκας· ἦν δὲ ἐνιαυτῶν κϛ΄. ἡ δὲ ἀρχὴ
τῶν κακῶν τοῦ ἀπολέσθαι τὴν Τροίαν καὶ πᾶσαν τὴν Φρυγῶν D
χώραν καὶ τὰ βασίλεια αὐτῆς εὑρέθη ἡ πρόφασις αὕτη.

Inscr. *Τροϊκῶν* Ox. 7. *Πάριδος* Ch., *Πάρυδος* Ox.

LIBER QUINTUS

DE TROIANIS TEMPORIBUS.

Davidis temporibus regnavit ad Ilium, sive Phrygiam, Priamus, Laomedontis filius. Eo regnante, Ilium Dardanumque, Troja simul, omnisque Phrygum terra, a Graecis devastata sunt: quorum duces celebriores fuerunt, Agamemnon et Menelaus, cum Neoptolemo Pyrrho, caeterisque, qui arma contra Ilium moverunt, ob Helenae raptum, cujus amore Paris, qui et Alexander, captus fuerat. Erat enim Helena statura justa, decora, papillis formosis, nivis instar alba, pulchris superciliis, eleganti naso, vultu optimo, crine crispo et subflavo, oculis grandiusculis, gratiosa, voce suavi, stupendum denique ob formam inter foeminas spectaculum; annum autem tunc temporis agebat vigesimum sextum. Causa vero, quae Troiae, Phrygiae regionibus, regnisque omnibus ruinam invexit, hujusmodi fuisse perhibetur.

Τοῦ Πάριδος γεννηθέντος ὑπὸ τῆς Ἑκάβης, Πρίαμος, ὁ τούτου πατήρ, ἀπελθὼν ἐν τῷ μαντείῳ τοῦ Φοίβου ἐπυνθάνετο περὶ τοῦ τεχθέντος αὐτῷ υἱοῦ. καὶ ἐδόθη αὐτῷ ὁ χρησμὸς οὗτος. Ἐτέχθη σοι υἱὸς Πάρις, παῖς δύσπαρις, τριακοντούτης γενόμενος ὀλέσει τὰ βασίλεια Φρυγῶν. καὶ ταῦτα ἀκούσας ὁ Πρίαμος εὐθέως μετωνόμασεν αὐτὸν Ἀλέξανδρον, καὶ ἔπεμψεν αὐτὸν ἐν
V 38 *ἀγρῷ ὀνόματι Ἀμάνδρᾳ, γαλακτοτροφῆναι παρὰ γεηπόνῳ τινί,*
O 115 *ἄχρις οὗ διέλθῃ τὰ τριάκοντα ἔτη, ἅπερ ὁ χρησμὸς εἶπεν, ἐάσας τὸν αὐτὸν Ἀλέξανδρον τὸν καὶ Πάριδα Πρίαμος, ὁ αὐτοῦ πατήρ, ἐν τῷ ἀγρῷ· ποιήσας δὲ τεῖχος ἐν τῷ αὐτῷ ἀγρῷ μέγα ἐκάλεσεν αὐτὸ πόλιν τὸ Πάριον. καὶ ἔμεινεν ἐκεῖ ὁ Πάρις ἀνατρεφόμενος καὶ ἐν αὐτῷ διάγων καὶ ἀναγινώσκων· ὅστις ἐλλόγιμος καὶ εὐπαίδευτος ἐγένετο, καὶ ἐξέθετο λόγον ἐγκωμιαστικὸν εἰς τὴν Ἀφροδίτην, λέγων μείζονα αὐτῆς θεὰν μὴ εἶναι μήτε τὴν Ἥραν μήτε τὴν Ἀθηνᾶν. τὴν γὰρ Ἀφροδίτην τὴν ἐπιθυμίαν εἶπεν εἶναι· ἐκ τῆς ἐπιθυμίας οὖν πάντα τίκτεσθαι εἶπεν ἐν τῇ ἑαυτοῦ*
B *ἐκθέσει. διὰ τοῦτο ἱστοροῦσιν ὅτι ὁ Πάρις ἔκρινε μεταξὺ Παλλάδος καὶ Ἥρας καὶ Ἀφροδίτης καὶ τῇ Ἀφροδίτῃ ἔδωκε τὸ μῆλον, ὅ ἐστι τὴν νίκην, εἰπὼν ὅτι ἡ ἐπιθυμία, ὅ ἐστιν ἡ Ἀφροδίτη, πάντα τίκτει καὶ τέκνα καὶ σοφίαν καὶ σωφροσύνην καὶ τέ-*

7. *Ἀμάνδρᾳ*] *Μανδρῷ* Cedrenus, unde *Μάνδρᾳ* Wesselingius ad Hieroclem p. 664., aliter opinor iudicaturus, si *Ἀμάνδραν* Lycaoniae commemoratam p. 14. E recordatus esset. *ibid. γαλακτοτροφῆναι*] *γαλακτοτροφηθῆναι* Cedrenus. Infra p. 75. C, ubi *γαλακτοτροφέντας* est, Chron. Pasch. *γαλακτοτροφηθῆναι.* 14. *μείζονα* Ch., *μήζονα* Ox.

Nato ex Hecuba Paride, pater ejus Priamus oraculum Apollinis consuluit, quid de filio sibi nato sperandum esset. Responsum vero vates hoc dedit. *Natus est tibi filius Paris puer infaustus: qui, tricesimum attingens annum, exitium regnis Phrygiis allaturus est.* Haec ubi audisset pater, mutato statim nomine Alexandrum eum vocavit: et amandatum eum in agrum quendam, Amandram vocatam, agricolae cuidam enutriendum tradidit, usque dum impleti essent anni illi xxx. Oraculo designati. Priamus itaque, filio in agro relicto, muro magno agrum hunc cinxit, urbemque Parium vocavit. Paris itaque hic educatus est, aetatem suam bonis artibus impendens. Ingeniosus itaque, et eruditus evasit, et Orationem Laudatoriam in Venerem composuit, praedicans eam Deabus omnibus superiorem, ne exceptis quidem Junone, aut Minerva. Cupiditatem enim Venerem esse dixit: ex Cupiditate autem omnia procreari. Inde de eo orta fabula, arbitrum illum constitutum fuisse, inter Palladem, Junonem, et Venerem; Veneri autem detulisse victoriam, dato illi malo aureo. Dixit enim Venerem, id est, cupiditatem, omnia procreare, liberos, sapientiam, temperantiam, artes, aliaque omnia, tam in

χνας καὶ τὰ ἄλλα πάντα ἐν λογικοῖς καὶ ἀλόγοις· μεῖζον δὲ αὐτῆς
καὶ βέλτιον μὴ εἶναι. ἐξέθετο δὲ καὶ ὕμνον εἰς αὐτὴν τὸν λεγό-
μενον κεστὸν ὁ αὐτὸς Πάρις. μετὰ δὲ τὸ διελθεῖν τὸ λβ' ἔτος
λογισάμενος ὁ Πρίαμος ὅτι παρῆλθεν ὁ χρόνος τοῦ δοθέντος χρη- O 116
σμοῦ περὶ τοῦ Πάριδος τῶν λ' ἐνιαυτῶν, πέμψας ἤγαγεν ἀπὸ τοῦ
ἀγροῦ τὸν αὐτὸν Ἀλέξανδρον τὸν καὶ Πάριδα μετὰ πάσης τι-
μῆς· ἐφίλει γὰρ αὐτόν. καὶ ἐξῆλθεν ὁ αὐτὸς Πρίαμος εἰς ἀπάν-
τησιν αὐτοῦ καὶ οἱ συγκλητικοὶ αὐτοῦ μετ' αὐτοῦ καὶ οἱ ἀδελφοὶ C
αὐτοῦ πάντες καὶ πάντες οἱ τῆς πόλεως. καὶ εἰσῆλθεν ἐν τῇ
Τροίᾳ ὁ αὐτὸς Πάρις τῷ λγ' αὐτοῦ ἔτει μηνὶ ξανθικῷ τῷ καὶ
ἀπριλλίῳ. καὶ ἑωρακὼς αὐτὸν ὁ Πρίαμος οὕτως εὐπρεπῆ καὶ τῇ
θέᾳ καὶ τῷ σθένει καὶ τῇ διαλέκτῳ, ἐκέλευσεν αὐτῷ λαβεῖν δῶρα
καὶ ἀπελθεῖν θυσιάσαι ἐν Ἑλλάδι Δαφναίῳ Ἀπόλλωνι, λέγων ὅτι
ἠλέησέ μου τὸ γῆρας καὶ παρήνεγκε τὰ κακά. ἰδοὺ γὰρ παρῆλ-
θεν ὁ χρόνος τοῦ χρησμοῦ. καὶ ποιήσας τῷ αὐτῷ Πάριδι πρὸς
πάντας τοὺς βασιλεῖς, ἤτοι τοπάρχας, τῆς Εὐρώπης χώρας γράμ-
ματα ὁ Πρίαμος βασιλεύς, ὥστε δέξασθαι τὸν αὐτοῦ υἱὸν Πά-
ριδα τὸν καὶ Ἀλέξανδρον ἀπιόντα εἰς εὐχὴν θυσιάσαι τῷ
Ἀπόλλωνι, ἀπέλυσε τὸν αὐτὸν Πάριδα, πέμψας καὶ τοῖς βασι- D
λεῦσι δι' αὐτοῦ δῶρα. καὶ ἐξῆλθε τῷ δαισίῳ τῷ καὶ ἰουνίῳ
μηνὶ ιη' μετὰ ν' καὶ ζ' ἡμέρας τῆς ἐν τῇ Τροίᾳ παρουσίας αὐτοῦ,
καὶ ἀποπλεύσας μετὰ πολλῶν δώρων βασιλικῶν, ἔχων μεθ' ἑαυ-
τοῦ ἄνδρας Φρύγας νεανίσκους ρ'. καὶ κατήντησεν ἐν τῇ πόλει O 117

1. μεῖζον — βέλτιον] μείζων — βελτίων Ox. 17. υἱοῦ Ox.
19. ἀπέλυσε] ἀπέλευσε Ox. 20. δαισίῳ] δεσίῳ Ox.

brutis, quam ratione praeditis; neque ea majus esse, nec melius quicquam. Sed et Hymnum etiam in laudem ejus composuit Paris, quem *Cestum* appellavit. Priamus itaque, exacto tandem anno post tricesimum secundo, praefinitum Oraculo tempus jam praeteriisse ratus; mittit qui filium Alexandrum, quem apprime dilexit, ex agro illo honorifice educerent. Quin et rex ipse Priamus, Proceribus, fratribus, et civibus suis omnibus stipatus, ad eum recipiendum exivit. Paris itaque Trojam ingressus est, anno aetatis suae tricesimo tertio, mense Xanthico, sive Aprili. Quem cum vidit Priamus tam aspectu, robore, et facundia ornatum, jussit eum dona accipere, ut in Graeciam proficiscens, Daphnaeo Apollini sacra faceret: dicens; Deus senectutis meae misertus mala denunciata avertit: tempus enim Oraculi jam praeterlapsum est. Priamus igitur Paridem demisit, datis illi muneribus pro omnibus Europae regibus; quos etiam per literas hortatus est, uti filium Paridem, sive Alexandrum, Oraculum Apollinis adeuntem, ut sacra ex voto faceret, pro dignitate exciperent. Paris itaque post LVII dies, quibus Troiae commoratus est, decimo octavo Desii, sive Junii mensis die discedit, acceptisque sibi donis regis quamplurimis, et ascitis, ex flore iuventutis Phrygiae, C. comitibus, inde solvens navigavit. Pervenit vero ad urbem quandam Grae-

τῇ λεγομένῃ Σπάρτῳ τῆς Ἑλλάδος, τῇ βασιλευομένῃ, ἤτοι το-
παρχουμένῃ, ὑπὸ Μενελάου, υἱοῦ Πλεισθένους· ὅστις Μενέλαος
ἀνετράφη εἰς τὰ βασίλεια τοῦ Ἀτρέως, βασιλέως τῶν Ἀργείων,
ἅμα Ἀγαμέμνονι, υἱῷ αὐτοῦ· κἀκεῖθεν ἐλέγοντο οἱ δύο Ἀτρεῖδαι.
ὁ δὲ Μενέλαος ἕτοιμος ἦν ἀποπλέειν εὐθέως ἐν τῇ Κρήτῃ ἅμα
E τοῖς συγγενεῦσιν αὐτοῦ, ὀφείλων θυσιάσαι τῷ Διὶ καὶ τῇ Εὐρώπῃ
ἐν τῇ Γορτύνῃ, πόλει τῆς Κρήτης, ὅτε ἦλθεν ὁ Πάρις ἐν τῇ
Σπάρτῳ πόλει πρὸς αὐτόν. ἔθος γὰρ εἶχεν ὁ Μενέλαος ποιεῖν
ἑορτὰς καὶ θυσίας ἐν τῷ αὐτῷ χρόνῳ κατ' ἔτος εἰς μνήμην τῆς
Εὐρώπης, ὡς ἐκ γένους αὐτῆς. δεξάμενος δὲ τὸν Ἀλέξανδρον
τὸν καὶ Πάριδα καὶ γράμματα τοῦ βασιλέως Πριάμου τῆς Φρυ-
γίας καὶ Ἀσίας καὶ τὰ βασιλικὰ δῶρα τὰ παρ' αὐτοῦ δοθέντα,
O 118 περιεπτύξατο τὸν Πάριδα Ἀλέξανδρον, καὶ εὐμενῶς δεξάμενος
V 39 αὐτόν, ὡς ἴδιον υἱόν, ἐν πάσῃ τιμῇ ἀφώρισεν αὐτῷ ἐν τῷ ἰδίῳ
παλατίῳ δίαιταν καὶ παντοῖα ἀναλώματα καὶ τοῖς αὐτοῦ καὶ πᾶ-
σαν θεραπείαν, εἰρηκὼς αὐτῷ διατρῖψαι ἐν τῇ αὐτῇ πόλει ὅσας
ἐὰν βούληται ἡμέρας, αἰτῶν αὐτὸν μείναντα ἀνεθῆναι διὰ τὴν
τοῦ πλοὸς ἀθυμίαν καὶ εἶθ' οὕτως ἀπελθεῖν πληρῶσαι τὸ τά-
γμα τῆς θυσίας εἰς τὸ ἱερὸν τοῦ Ἀπόλλωνος. καὶ εὐθέως ὁ Με-
νέλαος καταστήσας αὐτὸν ἐν πολλῇ θεραπείᾳ ἀπέπλευσεν ἐπὶ τὴν
Κρήτην, ἐάσας αὐτὸν εἰς τὸ ἴδιον παλάτιον.

Ἐν τῷ δὲ διάγειν τὸν Μενέλαον ἐπὶ τὴν Κρήτην θυσιάζοντα Διὶ Ἀστερίῳ καὶ τῇ Εὐρώπῃ ἐν τῇ Γορτύνῃ πόλει συνέβη τὴν

2. Πλισθένους Ox.

ciae, nomine Spartam, ubi regnabat Menelaus, Plisthenis filius. Qui quidem Menelaus apud Atreum Argivorum regem, una cum Agamemnone, regis filio, enutritus fuerat, unde Atridae ambo vocati sunt. In ipso enim Paridis adventu in Spartam urbem, expeditionem agitabat Menelaus, una cum consanguineis suis propediem soluturus, in Cretam insulam; ut ibi sacra Jovi et Europae faceret, in urbe Gortyna. Positum nempe hic in more sibi habuit, anniversarium uti Festum et sacrificia circa illud tempus quotannis institueret, Europae in memoriam. Lectis itaque literis, muneribusque acceptis, quae Priamus rex Phrygiae miserat; Alexandrum sive Paridem, amplexus est: nec minus honorifice eum excepit, quam si filius suus fuisset. Constituit itaque ex suis, qui ministrarent ei sociisque; et pararent mensam, aliaque omnia necessaria, seorsim in Palatio suo. Quinetiam licentiam ei concessit, in urbe illa diebus quotquot vellet, commorandi; usque dum vires suas, navigatione exhaustas, resumere potuerit: deinde vero ut abiret, ad destinatum Sacrificium Apollinis templo ex voto peragendum. Paridem itaque cum rebus ita omnibus instructissimum in Palatio suo curasset Menelaus, navi conscensa, in Cretam profectus est.

Interim vero, dum Cretae commoraretur Menelaus, Jovi Asterio, et Europae sacra peragens in urbe Gortyna; quodam die contigit, Helenam

Ἑλένην κατελθεῖν ἐν τῷ παραδείσῳ τοῦ παλατίου αὐτῆς εἰς τὸ B
ἐωρισθῆναι μετὰ τῆς Αἴθρας τῆς συγγενίδος τοῦ Μενελάου ἐκ
Πέλοπος καὶ τῆς Κλυταιμνήστρας ἐκ γένους τῆς Εὐρώπης. ὁ
δὲ Πάρις παρακύψας εἰς τὸν παράδεισον καὶ προσεσχηκὼς τῷ
κάλλει τῆς Ἑλένης καὶ τὴν νεότητα, βληθεὶς ἔρωτι εἰς αὐτὴν καὶ
διὰ τῆς Αἴθρας τῆς συγγενίδος Μενελάου τῆς Πελοπίδος καὶ τῆς O 119
Κλυταιμνήστρας ἐκ γένους τῆς Εὐρώπης ὑπονοθεύσας τὴν Ἑλέ-
νην, ἔλαβεν αὐτὴν καὶ ἔφυγε διὰ τῶν εἶχε μεθ' ἑαυτοῦ πλοίων
ἐκ τῆς Τροίης μετὰ χρημάτων λιτρῶν τριακοσίων καὶ κόσμου
πολλοῦ πολυτίμου καὶ ἀργύρου ἅμα τῆς Αἴθρας τῆς ἐκ γένους
τοῦ Πέλοπος καὶ τῆς Κλυταιμνήστρας τῆς ἐκ γένους Εὐρώπης
καὶ ε' δουλίδων κουβικουλαρίων αὐτῆς. καὶ ἀντεπέρασεν εἰς C
τὴν Σιδῶνα, κἀκεῖθεν πρὸς τὸν Πρωτέα, βασιλέα τῆς Αἰγύ-
πτου, μηκέτι ἀπελθὼν εἰς τὸ ἱερὸν τοῦ Ἀπόλλωνος καὶ ποιήσας
τὴν θυσίαν ἐν Ἑλλάδι. μεμαθηκότες δὲ οἱ φυλάττοντες τὸ πα-
λάτιον Μενελάου στρατιῶται τὴν τῆς Ἑλένης φυγήν, φοβούμε-
νοι εὐθέως ἐξέπεμψαν στρατιώτας τρεῖς ἐκ τῆς πόλεως Σπάρ- O 120
του τῆς Ἑλλάδος ἐν τῇ Γορτύνῃ πόλει τῆς Κρήτης ἀπαγγελοῦν-
τας τῷ Μενελάῳ βασιλεῖ τὴν κλοπὴν τῆς Ἑλένης τὴν ὑπὸ Πάρι-
δος, καὶ ὅτι μετ' αὐτῆς ἔλαβε καὶ τὴν Αἴθραν τὴν συγγενίδα
αὐτοῦ καὶ τῆς Κλυταιμνήστρας. καὶ ἀπέμεινεν ἀκούσας ὁ Με-
νέλαος ὡς ἔξηχος· πολὺ γὰρ ἐλυπήθη διὰ τὴν Αἴθραν· ἦν γὰρ

3. 7. 11. Κλυταιμνήστρας] Κλυμένης, quam ponit Ioannes Antiochenus p. 785. Errorem suum Malalas repetit et auget v. 21. 5. τὴν νεότητα] τῇ νεότητι Ch. 21. τῆς Κλυταιμνήστρας] Immo τὴν Κλυμένην.

in hortum Palatii sui descendere, cum Aethra, Menelai cognata ex Pelope, et Clytaemnestra, ab Europa genus ducente, ut sese ibi oblectaret. Paris autem in hortum forte despiciens, Helenam vidit; et observata forma ejus, juventutis flore, amore ejus captus est: atque Aethrae, Menelai cognatae praedictae, ope usus, Helenam corrupit: et fuga demum rebus suis consulens, navesque, quas a Troia secum adduxerat, conscendens; ipsam, cum ccc. pecuniarum libris, ornatuque multo pretioso, atque argento, comitante eam Aethra, Pelopis et Clytaemnestrae cognata, ab Europa oriunda, cum quinque ancillis cubiculariis, avexit. Sacrificioque in Graecia destinato et Apollinis templo insuper habitis, in adversam Sidonem navigavit; indeque solvens, in Aegyptum venit, ad regem Proteum. Milites vero, Menelai regis palatii custodes, ubi de Helenae fuga edocti fuerant; animis consternati, sine mora tres milites, ab urbe Sparta, in Gortynam Cretae mittunt, qui regi Menelao nunciarent, raptam esse a Paride Helenam; unaque abductam Aethram, regis et Clytaemnestrae cognatam. Haec ubi audivit Menelaus, furore quasi quodam correptus est: ira etiam in Aethram vehementi commotus est; ut

D ἔχουσα ὑπόληψιν παρ' αὐτῷ σώφρονος πάνυ. καὶ εὐθέως καταπλεύσας ὑπέστρεψεν ἐν τῇ Ἑλλάδι ἐν πόλει Σπάρτῳ, πανταχοῦ πέμπων εἰς ἀναζήτησιν τῆς Ἑλένης καὶ τοῦ Πάριδος καὶ τῶν μετ' αὐτῆς. καὶ οὐχ εὗρον.

Μετὰ δὲ χρόνον ἦλθεν ἐκ τῆς Αἰγύπτου ὁ Πάρις ἔχων τὴν Ἑλένην καὶ τὰ χρήματα καὶ τὸν πλοῦτον ὅλον τὸν αὐτῆς. ὁ δὲ Πρίαμος καὶ ἡ Ἑκάβη ἑωρακότες τὴν Ἑλένην μετὰ Πάριδος καὶ ὅτι τοιοῦτον εἶχε κάλλος θαυμάζοντες, ἐπυνθάνοντο παρ' αὐτῆς τίς εἴη ἢ τίνων ἀπόγονος. ἡ δὲ Ἑλένη ἔφη Ἀλεξάνδρου τοῦ καὶ
O 121 Πάριδός εἰμι συγγενίς, καὶ μᾶλλον προσήκειν Πριάμῳ καὶ τῇ Ἑκάβῃ, καὶ οὐ τῷ Πλεισθένους υἱῷ Μενελάῳ· Δαναοῦ γὰρ ἔφη
E καὶ Ἀγήνορος τῶν Σιδονίων καὶ ἐκ γένους τοῦ Πριάμου καὶ αὐτὴν ὑπάρχειν ἐκ τοῦ γένους αὐτοῦ. ἐκ Πλησιόνης γὰρ τῆς Δαναοῦ θυγατρὸς ἐγενήθη ὁ Ἄτλας καὶ ἡ Ἠλέκτρα, ἐξ ἧς ὁ Δάρδανος βασιλεύς, ἐξ οὗ ὁ Τρῶος καὶ οἱ τοῦ Ἰλίου βασιλεῖς. καὶ διὰ Φοίνικα, τὸν Ἀγήνορος υἱόν, οὗτινος ἐγένετο ἀπόγονος Δύνας βασιλεύς, ὁ Ἑκάβης πατήρ· ἐκ τοῦ γένους δὲ τοῦ Δύνα καὶ ἡ Λήδα ἔλεγεν εἶναι. ταῦτα δὲ εἰποῦσα ἡ Ἑλένη τῷ
V 40 Πριάμῳ καὶ τῇ Ἑκάβῃ ᾔτησεν αὐτοὺς ὁρκώσασα μὴ προδοθῆναι, καὶ λέγουσα μηδὲν τῶν Μενελάου εἰληφέναι, ἀλλὰ τὰ ἴδια

10. εἰμὶ] εἶναι Cedrenus. *ibid.* συγγενὴς Ox. 13. Πλησιόνης Cedrenus, Πλησιώνης Ox. Utrumque nihili est: Pleione fuit Atlantis non mater sed coniux. Conf. Bentlei. p. 73.

qui de illius castitate spem sane optimam sibi conceperat. Statim itaque navem conscendens, in Graeciam revertitur; et Spartam veniens, in omnes partes dimittit, qui Helenam, cum Paride, caeterisque requirant, sed nusquam invenerunt.

Post aliquod vero temporis spatium, Paris ex Aegypto rediens Helenam cum pecuniis, divitiisque ejus omnibus, secum advexit. Priamus autem et Hecuba, ubi Helenam cum Paride conspexerunt, egregiam foeminae formam mirati; quaenam esset, et a quibus orta parentibus, eam sciscitati sunt; respondit Helena, se Alexandri, sive Paridis, cognatam esse; magisque ad Priamum et Hecubam, quam ad Menelaum, Plisthenis filium, se pertinere. Quippe a Danao, et Agenore, Sidoniis, aeque ac Priamum, se genus ducere affirmavit. Ex Plesiona enim, Danai filia, nati sunt Atlas et Electra: Electrae autem filius fuit rex Dardanus; a quo Tros et Troiani reges. Addidit praeterea, regem Dynam, Hecubae patrem, genus suum repetere a Phoenice, Agenoris F. a Dyna autem, Ledam etiam suam traxisse originem. His itaque verbis Priamum et Hecubam alloquuta Helena, juramento ab eis confirmari petiit, se ab illis proditum non iri; juramento etiam testata eis, se nihil omnino a Menelao surripuisse, bona vero sua solum secum tulisse. Tum vero He-

μόνα ἔλεγεν ἔχειν. καὶ λοιπὸν ἡ Ἑκάβη περιλαβοῦσα αὐτὴν κατεφίλει καὶ πλείω πάντων αὐτῆς ἀντείχετο.

Γνόντες δὲ οἱ περὶ Ἀγαμέμνονα καὶ Μενέλαον τὴν τῆς Ἑλένης ἐπὶ τὴν Τροίην μετὰ Πάριδος παρουσίαν, ἔπεμψαν πρέσβεις ἀποδοθῆναι τὴν Ἑλένην· ὤχλει γὰρ καὶ ἡ ἀδελφὴ αὐτῆς Κλυταιμνήστρα τῷ ἰδίῳ ἀνδρὶ Ἀγαμέμνονι, τῷ βασιλεῖ τοῦ Ἄργους, διὰ τὸ ἐλθεῖν τὴν Ἑλένην, τὴν αὐτῆς ἀδελφήν· ἥτις καὶ ἐποίησε πρὸς αὐτὴν γράμματα καὶ ἔδωκε Μενελάῳ ὀφείλοντα πεῖσαι τὴν O 122 *Ἑλένην. καὶ ἦλθεν ὁ Μενέλαος πρὸς Πρίαμον ζητῶν τὴν Ἑλένην, τὴν ἑαυτοῦ γυναῖκα, πρὸ τοῦ πολέμου· καὶ οὐκ ἐπείσθησαν* B *οἱ Πριαμίδαι δοῦναι αὐτήν. καὶ λοιπὸν ἐπεστράτευσαν κατὰ τοῦ Ἰλίου οἱ Ἀτρεῖδαι βασιλεῖς, προμάχους, ἤτοι τοπάρχας, προτρεπόμενοι. καὶ ἐδυσώπησαν τὸν Πηλέα καὶ τὴν αὐτοῦ γυναῖκα, τὴν Θέτιν, καὶ τὸν αὐτῆς πατέρα Χείρωνα, τὸν φιλόσοφον βασιλέα, παρασχεῖν αὐτοῖς τὸν Ἀχιλλέα, υἱὸν τῆς Θέτιδος καὶ τοῦ αὐτοῦ Πηλέως, ἔκγονον δὲ Χείρωνος. ὅστις Χείρων πέμψας ἤγαγεν αὐτόν· διῆγε γὰρ μετὰ Λυκομήδους βασιλέως, τοῦ πενθεροῦ τοῦ αὐτοῦ Ἀχιλλέως, πατρὸς δὲ τῆς Δηιδαμείης, ἐν τῇ νήσῳ. καὶ ἀπῆλθε μετὰ τῶν Ἀτρειδῶν ὁ αὐτὸς Ἀχιλλεύς, ἔχων ἴδιον στρατὸν τῶν λεγομένων Μυρμιδόνων τότε, νυνὶ δὲ λεγομένων Βουλγάρων, τριῶν χιλιάδων, ἅμα Πατρόκλῳ στρατοπεδάρχῃ καὶ Νέστορι· οἵτινες ἐδυσωπήθησαν παρὰ Χείρωνος* C *καὶ Πηλέως καὶ Θέτιδος συνεῖναι τῷ Ἀχιλλεῖ. ἀπῆλθε δὲ ὁ*

cuba amplexa eam osculata est, aliisque omnibus deinde chariorem habuit.

Edocti vero Agamemnon et Menelaus, Helenam cum Paride ad Troiam pervenisse; Legatos mittunt, qui reddi Helenam postularent. Et quidem soror ejus Clytaemnestra maxime hoc urgebat viro suo Agamemnoni, Argivorum regi: quin et literas etiam Menelao dedit, Helenae tradendas, quibus reditum ejus suadere nitebatur. Ante bellum itaque susceptum, Menelaus ad Priamum contendit: uxorem Helenam sibi reddi postulans. Priamidae autem cum eam reddere renuerent omnino, in Troianos arma protinus sumpserunt Atridae; regulis etiam vicinis in belli societatem conductis. Sollicitatis itaque Peleo et uxore ejus Thetide, Chironem etiam, Regem et Philosophum, Thetidis patrem exoratum habuerunt, ut Achilles, Pelei et Thetidis F. sibi daretur socius. Eum itaque Chiron accersit, ex Insula, ubi apud regem Lycomedem, socerum suum, Deidamiae patrem, commorabatur. Achilles itaque comitem sese Atridis adjunxit; secum habens in exercitu suo MMM Myrmidonum: (ita olim dicti, qui nunc Bulgari) inter quos Nestor fuit, et Patroclus, castrorum praefectus: impetrantibus hoc ab his Chirone, Peleo, et Thetide, ut Achillem comitarentur. Exivit igitur Achilles, Argivis Myrmi-

Ἀχιλλεὺς μόνος μετὰ τοῦ ἰδίου στρατοῦ ἐπὶ τὸ Ἴλιον τῶν Ἀργείων καὶ τῶν Μυρμιδόνων. προετρέψαντο δέ, ἤτοι ἐδυσώπη- O 123 σαν, οἱ αὐτοὶ Ἀτρεῖδαι βασιλεῖς καὶ τοὺς λοιποὺς βασιλεῖς, ἤτοι τοπάρχας, καὶ προμάχους τοὺς ἀπὸ ἑκάστης χώρας τῆς Εὐρώπης, ἕκαστον μετὰ τοῦ ἰδίου στρατοῦ καὶ τῶν νηῶν. καὶ ἀπέπλευσαν πάντες συναχθέντες ἐν Αὐλίδι χώρᾳ οὕτω λεγομένῃ. χειμῶνος δὲ γενομένου καὶ τοῦ μάντεως Κάλχαντος εἰρηκότος θυσίαν ὀφείλειν δοῦναι τὸν Ἀγαμέμνονα Ἀρτέμιδι τῇ θεᾷ τῆς χώρας ἐκείνης τὴν ἑαυτοῦ θυγατέρα· ὁ δὲ Ὀδυσσεὺς ἀπελθὼν διὰ δόλου ὡς ἀπὸ γραμμάτων τοῦ Ἀγαμέμνονος εἰς τὸ Ἄργος ἤνεγκε D τὴν αὐτοῦ θυγατέρα Ἰφιγένειαν. καὶ ἑωρακὼς αὐτὴν ὁ Ἀγαμέμνων ἐλθοῦσαν ἔκλαυσε πικρῶς· φοβηθεὶς δὲ τὸν στρατὸν καὶ τοὺς τοπάρχας, ἐξέδωκεν αὐτὴν ἐπὶ θυσίαν Ἀρτέμιδι. καὶ ἐν τῷ ἀπιέναι αὐτὴν εἰς τὸ ἱερὸν Ἀρτέμιδος καὶ σφαγῆναι ἔλαφος ἔκοψε τὴν ὁδὸν διαδραμοῦσα ἔμπροσθεν ἐν μέσῳ τῶν βασιλέων καὶ τοῦ στρατοῦ καὶ τοῦ ἱερέως καὶ τῆς παρθένου Ἰφιγενείης. καὶ ἑωρακὼς αὐτὴν ὁ ἱερεὺς καὶ μάντις Τὴν ἔλαφον πιάσαντες ἄξατε εἰς θυσίαν ἀντὶ τῆς παρθένου τῇ Ἀρτέμιδι. καὶ ληφθεῖσα ἡ ἔλαφος ἐσφάγη τῇ Ἀρτέμιδι· τὴν δὲ Ἰφιγένειαν ἀποδέδωκε τῷ ἰδίῳ πατρὶ Ἀγαμέμνονι· ἥντινα ὁ Ἀγαμέμνων εἴασεν ἐκεῖ ἐν τῷ ἱερῷ Ἀρτέμιδος ἱέρειαν. καὶ λοιπὸν ἀνηγορεύθη βασιλεὺς E ἐκεῖ ἐπὶ πάντων ὁ Ἀγαμέμνων ἐκ τοῦ ἐξπεδίτου· κἀκεῖθεν ὁρμήσαντες ἦλθον ἐπὶ τὴν Τροίαν.

1. τὸ] τῷ Ox. 17. μάντις] Deest εἶπεν. 20. εἴασαν Ox.

donibusque suis solis stipatus, adversus Ilium. Sed et Atridae quosque etiam undique per Europam Duces atque reges solicitantes, hortati sunt, uti classibus suis et exercitu instructi, in societatem belli hujus venirent. Congregati itaque sunt omnes in Aulide regione, indeque jam soluturi; cum, tempestate oborta, Calchas vates edixit, oportere Agamemnonem filiam suam loci istius Numini, Dianae, immolare. Ulisses igitur, simulatis ab Agamemnone literis, Argos profectus est; atque inde filiam ejus, Iphigeniam, abduxit. Quam pater Agamemnon ubi vidit, acerbe flevit: metuens autem sibi ab exercitu regibusque, tradit illam Dianae Victimam. Cum autem duceretur virgo ad Dianae templum, ut immolaretur; ecce, omnium in conspectu, regum, et sacerdotis, exercitus, virginisque, cerva viam scindebat mediam percurrens. Quam ubi vidit sacerdos; hanc (inquit) comprehensam, locò virginis, date Dianae victimam. Cervam itaque captam, hostiam fecerunt; et Iphigeniam patri suo Agamemnoni reddiderunt: quam tamen pater ejus relictam, sacerdotem in Dianae templo constituit. Exinde itaque Rex ibi omnium ab exercitu factus est Agamemnon: illinc vero exinde abeuntes, in Troiam profecti sunt.

Ἐλθόντων δὲ τῶν αὐτῶν Ἑλλήνων ἐπὶ τὴν Τροίαν, ἀντέ- O 124
στησαν αὐτοῖς οἱ Τρῶες καὶ οὐ συνεχώρησαν αὐτοῖς παραβαλεῖν.
καὶ πολλῶν σφαγέντων ἐξ ἀμφοτέρων τῶν μερῶν, ἐν οἷς καὶ ὁ
Πρωτεσίλαος ἐσφάγη, πρόμαχος Δαναῶν, καὶ οὐ παρεχώρησαν
οἱ Δαναοί, ἕως οὗ περιεγένοντο. καὶ κατέβησαν ἐπὶ τὴν παρά-
λιον γῆν τῆς Τροίης καὶ ἔδησαν τὰ πλοῖα σχοινίοις. ἑσπέρας δὲ V 41
γενομένης εἰσῆλθον οἱ Τρῶες ἐν τῇ πόλει καὶ ἠσφαλίσαντο τὰς
πόρτας· μέσῃ δὲ νυκτὶ Κύκνος τις ὀνόματι, ἐκ γένους ὑπάρχων
τοῦ Πριάμου, ἐκ τοῦ πλησίον ὑπάρχων, ἀκούσας τὴν τῶν Ἑλ-
λήνων εἰς τὴν Τροίαν παρουσίαν, ἐξελθὼν ἐκ τῆς Νέαν Ἄνδρου
πόλεως μετὰ πλήθους πολλοῦ πολεμικοῦ ἐπέῤῥιψεν αὐτοῖς· καὶ
γενομένης συμβολῆς νυκτὸς φονεύεται ὑπὸ Ἀχιλλέως ὁ αὐτὸς Κύ-
κνος καὶ ἔπεσαν οἱ μετ' αὐτοῦ πρὸ ἡμέρας. καὶ λοιπὸν ἔδοξε
τοῖς Δαναοῖς παραλαβεῖν τὰς πόλεις τὰς πλησίον τοῦ Ἰλίου καὶ
τῆς Τροίης, ὡς συμμαχούσας Πριάμῳ· καὶ ποιήσαντες συνωμο-
σίας, ὅτι πάντα τὰ παρ' αὐτῶν παραλαμβανόμενα ἄγουσιν εἰς
μέσον τῶν βασιλέων καὶ προμάχων καὶ τοῦ στρατοπέδου, ἀφορί- B
ζουσι τὸν Ἀχιλλέα καὶ τὸν Τελαμῶνος Αἴαντα καὶ Διομήδην.
καὶ εὐθέως ἐξώρμησεν ὁ Διομήδης καὶ παραλαμβάνει τὴν πόλιν O 125
τοῦ αὐτοῦ Κύκνου προμάχου, τὴν Νέαν Ἄνδρου, καὶ τὴν χώραν
αὐτῆς πραιδεύει· παραλαβὼν δὲ καὶ τοὺς δύο αὐτοῦ υἱούς, Κώ-
βην καὶ Κόκαρκον, καὶ τὴν θυγατέρα αὐτοῦ ὀνόματι Γλαύκην,
οὖσαν ἐνιαυτῶν ιαʹ, εὐπρεπῆ, καὶ πάντα τὰ αὐτοῦ καὶ τὰ τῆς

4. καὶ supervacuum: sic et p. seq. v. 1. 10. 20. Νέαν Ἄνδρου] Νεάνδρου Cedrenus. 15. συνομοσίας Ox.

Graecos vero ad Troiam appropinquantes, Troiani erumpentes propulsabant, ut ad litus eorum ne appellerent. Multi igitur utrinque ceciderunt; inter quos fuit Protesilaus, ex Graecorum auxiliariis. Caeterum Graeci nihil cedentes, sed oram Troiae maritimam tandem occupantes, naves suas funibus alligarunt: nocte vero ingruente, Troiani urbem repetiverunt, portas suas obfirmantes. Nocte vero media Cygnus quidam, Priami cognatus, nec longe ab urbe habitans, audito Graecorum ad Troiam adventu; egressus ipse ex urbe Neandro cum copiis magnis, Graecos adoritur: commissoque per noctem praelio, ab Achille occisus est, profligatusque est exercitus ejus, antequam dies illuxerat. Consilium itaque Graeci inierunt, Ilio Troiaeque in proximo circumiacentes urbes praeoccupandi; ut quae Priami partes suscepissent. Juramentis itaque se invicem obstringentes, spolia quaecunque in medium coram Regibus exercituque universo se producturos; secernebantur in hoc Achilles, Ajax Telamonius, et Diomedes. Derepente igitur Diomedes Neandro Cygni Trojanorum propugnatoris urbe occupata, regionem ejus depraedatur; filiisque ejus duobus, Cobe et Cocarcho, filiaque Glauca, (XI annorum virgine, egregiae formae,) captivis abductis, Regis regionisque ejus

χώρας, καὶ ἄγει ἐν μέσῳ τοῦ στρατοῦ παντός. ὁ δὲ Ἀχιλλεὺς
εὐθέως ἀπελθὼν μετὰ τῶν Ἀργείων καὶ τῶν Μυρμιδόνων, τοῦτ᾽
ἔστι τοῦ ἰδίου στρατοῦ, ἐπέρχεται τῇ Λέσβῳ πόλει καὶ τῇ χώρᾳ
αὐτῆς τῇ βασιλευομένῃ ὑπὸ Φόρβαντος, συγγενέως Πριάμου·
ὅστις καὶ πολλὴν ἔχθραν εἶχε μετὰ τῶν Ἑλλήνων. παραλαβὼν
C δὲ τὴν χώραν καὶ τὴν πόλιν ὁ Ἀχιλλεὺς τὸν Φόρβαντα φονεύει,
καὶ λαμβάνει πάντα τὰ τῆς βασιλείας αὐτοῦ, καὶ τὴν θυγατέρα
αὐτοῦ Διομήδαν ἄγει· ἦν δὲ ἡ κόρη λευκή, στρογγυλόψις, γλαυ-
κή, τελεία, ὑπόξανθος, ὑπόσιμος, οὖσα ἐνιαυτῶν κβ', παρθέ-
νος· ἦλθε κομίσας τὰ ἐκ Λέσβου πάντα εἰς τὸν στρατὸν τῶν
Ἑλλήνων. καὶ λοιπὸν ὁρμήσας πάλιν ἐξῆλθεν ἐπὶ τὸν Εὔξεινον
πόντον, καὶ ἀφανίζει τὴν χώραν πραιδεύων, καὶ παραλαμβάνει
τὴν Λυρνησὸν πόλιν, καὶ φονεύει κρατοῦντα αὐτῆς τὸν Ἠετίωνα
βασιλέα, καὶ λαμβάνει τὴν γυναῖκα αὐτοῦ αἰχμάλωτον, τὴν Χρύ-
O 126 σου θυγατέρα, ἱερέως Ἀπόλλωνος, Ἀστυνόμην, τὴν μετακλη-
θεῖσαν Χρυσηΐδα, καὶ τὸν αὐτοῦ πλοῦτον καὶ τῆς χώρας, καὶ
D ἄγει εἰς τὰς ναῦς· ἦν δὲ ἡ αὐτὴ Ἀστυνόμη ἡ καὶ Χρυσηῒς κον-
δοειδής, λεπτή, λευκή, ξανθόκομος, εὔρινος, μικρόμασθος, οὖ-
σα ἐνιαυτῶν ιθ'. ἐφόνευσε δὲ καὶ ὃν προετρέψατο στρατὸν ὁ
Ἠετίων τῶν λεγομένων Κιλικίων τῶν ἐλθόντων εἰς συμμαχίαν
αὐτοῦ καὶ τῶν Τρώων. κἀκεῖθεν ἐξορμήσας ἔρχεται πρὸς τοὺς
παῖδας Βρίσου, γενομένου ἐξαδέλφου Πριάμου, ἐν τῇ λεγομένῃ
Λεγῷ πόλει· καὶ πραιδεύσας τὴν χώραν αὐτῆς πᾶσαν μένει πο-

5. μετὰ] Fort. κατά. 11. Εὔξινον Ox. 22. Βρίσσου] Βρίσου scripsi hic et p. seq. v. 2. 102. 1. cum Cedreno. 23. Λεγῷ πόλει] Λεγοπόλει Ox. et p. seq. v. 4. 6. Λεγουπόλεως et Λεγῷ.

bona omnia abripuit, inque medium exercitum produxit. Achilles interim, cum Argivis et Myrmidonibus suis egressus, Lesbum urbem aggreditur, regionemque totam circumjacentem, quae Phorbanti paruit, ex cognatis Priami, Graecis pariter infensissimo. Occupatis autem urbe regioneque, Achilles Phorbantem ipsum interfecit; regnoque ejus spoliato, filiam Diomedam captivam abduxit. Erat autem virgo candida, vultu rotundo, caesiis oculis, statura justa, capillis subflavis, subsima, annos vero XXII nata. Redux vero Achilles, reportatam a Lesbo praedam ad Graecorum exercitum deferebat. Rursus etiam egressus, ad Pontum Euxinum, regionem illam devastat, praedamque abigit. Quin et Lyrnesum urbem cepit; Ectione rege, qui loci dominus erat, e medio sublato: cujus etiam uxorem Astynomen, (quae et Chryseis dicta est,) Chrysae, Apollinis sacerdotis, filiam, captivam abduxit: abreptas etiam regis ipsius et regionis opes ad naves reportavit. Erat autem Astynome, quae et Chryseis, statura curta, gracilis, candida, flavicoma, naso eleganti, mamillis parvis, annos vero XIX nata. Sed et Exercitum Cilicum, quem sibi asciverat, Trojanorum in auxilium, Ection, Achilles profligavit. Exinde vero discedens, Legopolim petiit: agebant hic Brissaidae, Brissi, Priami

λιορκῶν τὴν πόλιν καὶ κτείνει πολλοὺς ἄνδρας καὶ παραλαμβάνει τὴν πόλιν καὶ τὴν Βρίσου θυγατέρα αἰχμάλωτον, τὴν Ἱπποδάμειαν, τὴν μετακληθεῖσαν Βρισηίδα, οὖσαν γυναῖκα τοῦ Μενέτου, βασιλέως τῆς Λεγοῦ πόλεως, ἀνελὼν τοὺς αὐτῆς ἀδελφούς, Ἄνδρον καὶ Θύαντα. ὁ δὲ Μενέτης, ὁ τῆς Ἱπποδαμείας τῆς καὶ Βρισηίδος ἀνήρ, οὐκ ἦν ἐν τῇ αὐτῇ πόλει Λεγῷ, ἀλλὰ ἦν E *ἀπελθὼν προτρέψασθαι βοήθειαν εἰς συμμαχίαν Φρυγῶν ἀπὸ τῆς Λυκίας καὶ Λυκαονίας. ὅστις Μενέτης βασιλεὺς κατέφθασεν εὐθέως μετὰ τῆς βοηθείας τῶν Λυκίων καὶ Λυκαόνων μετὰ τὸ* O 127 *παραληφθῆναι τὴν αὐτοῦ χώραν ὑπὸ τοῦ Ἀχιλλέως καὶ τὴν πόλιν καὶ τὴν αὐτοῦ γυναῖκα Ἱπποδάμειαν τὴν καὶ Βρισηίδα. καὶ οὐ παρεχώρησεν, ἀλλ' εὐθέως ἀπὸ τοῦ κόπου τῆς ὁδοῦ ἅμα τοῖς μετ' αὐτοῦ συμβαλὼν οὖν μάχεται μετὰ Ἀχιλλέως πικρῶς, ἕως* V 42 *ἐβλήθη δόρατι ὑπὸ Εὐρυτίωνός τινος τῶν ὄντων μετὰ Ἀχιλλέως ἐξάρχων τοῦ διαφέροντος αὐτῷ στρατοῦ, καὶ ἀπώλοντο οἱ μετ' αὐτοῦ τοῦ Μενέτου πάντες. ἡ δὲ Ἱπποδάμεια ἡ καὶ Βρισηὶς ἦν μακρή, λευκή, καλλίμασθος, εὔστολος, σύνοφρυς, εὔρινος, μεγαλόφθαλμος, κεχολλαϊσμένα ἔχουσα βλέφαρα, οὐλόθριξ, ὀπισθόκομος, φιλόγελως, οὖσα ἐνιαυτῶν κα'. ἥντινα ἑωρακὼς ὁ Ἀχιλλεὺς ἐπόθησε· καὶ πεσὼν εἰς ἔρωτα αὐτῆς, λαβὼν ἀποκρύβει αὐτὴν ἐν τῷ ἰδίῳ παπυλεῶνι, μὴ ἀγαγὼν αὐτὴν εἰς τὸ πλῆθος τῶν Ἑλλήνων· τὰ δὲ χρήματα καὶ τὴν Ἀστυνόμην Χρυσηίδα καὶ πάντα τὰ ἄλλα ἤγαγεν ἔγγιστα τῶν προμάχων καὶ τοῦ στρα-*

13. „οὖν redundat." Ch. 18. *κεχολλαϊσμένα*] „Forte scribendum, *κεκολλαϊσμένα*." Ch. *ibid.* *βλέφερα* Ox.

patruelis, filii. Vastata vero undique regione illa, urbi ipsi imminebat, obsidione eam cingens. Plurimis autem occisis, et occupata urbe, Hippodamiam, quae et Briseis vocata est, Brissi filiam, Menetis Legopolitani regis uxorem, captivam abduxit; fratresque ejus, Andrum et Thyantem, e medio sustulit. Menetes autem ipse tunc temporis Legopoli quidem aberat, in auxiliis ex Lycia et Lycaonia pro bello Trojano comparandis occupatus. Statim vero a captis ab Achille regione, urbe, et uxore Hippodamia, Menetes cum copiis suis a Lyciis et Lycaonibus redux; nihil itineri cedens, laborioso licet, Achillem cum copiis ipse defessus aggreditur; praelioque commisso fortiter cum eo dimicavit, usque dum lancea percussus ab Eurytione quodam ex ducibus Achillei exercitus, interfectus est ipse, cum toto exercitu. Erat autem Hippodamia, quae et Briseis, procera, candida, mamillis pulchris, decora, junctis superciliis, naso pulchro, oculis grandioribus, palpebris adhaerentibus, crispa, crinibus a tergo flexis, jocunda, annos nata xxi. Hujus amore captus Achilles, eam tentorio suo secreto sibi habuit, nec ad exercitum adduxit. Caeterum opes Astynomenque, quae et Chryseis est, aliaque omnia quae bello ceperat, coram regibus exercituque toto in medium pro-

B τοῦ καὶ τῶν βασιλέων. γνόντες δὲ πάντες διὰ τὴν Βρίσου θυ-
O 128 γατέρα, γυναῖκα δὲ τοῦ Μενέτου, ὅτι ἀπέκρυψεν αὐτὴν ὁ Ἀχιλ-
λεὺς μετὰ τοῦ ἐφόρει κοσμίου, ἐλυπήθησαν πρὸς αὐτὸν καὶ ὠρ-
γίσθησαν κατ' αὐτοῦ, διότι ἐπιώρκησε διὰ τὸν εἶχε πρὸς αὐτὴν
ἔρωτα. καὶ πάντες ἐλοιδόρουν αὐτὸν ὅτι ἀπέκρυψεν αὐτήν, καὶ
συναχθέντες ἐν κομβέντῳ ἐκώλυσαν τὸν αὐτὸν Ἀχιλλέα τοῦ ἐπιῤ-
ῥίπτειν καὶ παραλαμβάνειν πόλεις καὶ πραιδεύειν χώρας, ἄλλους
ἀντ' αὐτοῦ καταστήσαντες τὸν Τεῦκρον, τὸν ἀδελφὸν Αἴαντος
τοῦ Τελαμωνίου, καὶ τὸν Ἰδομενέα. οἵτινες παρέλαβον τὴν Κύ-
προν καὶ τὴν Ἰσαυρίαν καὶ τὴν Λυκίαν πραιδεύσαντες καὶ ἀπολέ-
σαντες αὐτάς. ὁ δὲ Τελαμώνιος Αἴας ὁρμήσας τοὺς Θρᾳκοὺς
τοὺς ἐν Χεῤῥονήσῳ ἐπολιόρκει καὶ τὸν Πολυμήστορα τὸν βασιλέα
C αὐτῶν. ὁ δὲ Πολυμήστωρ φοβηθεὶς τὴν τοῦ ἀνδρὸς ἀλκήν, χρυ-
σὸν αὐτῷ πολὺν δοὺς καὶ σῖτον ἑνὸς ἐνιαυτοῦ εἰς ἀνάλωμα τοῦ
Ἀχαϊκοῦ στρατοῦ, καὶ ἔκδοτον δοὺς τὸν υἱὸν τοῦ Πριάμου τὸν
μικρότερον πάντων, Πολύδωρον ὀνόματι, παρατεθέντα αὐτῷ
παρὰ τοῦ Πριάμου τοῦ πατρὸς αὐτοῦ μετὰ χρημάτων πολλῶν·
ἠγάπα γὰρ τὸν Πολύδωρον, ὡς μικρότερον πάντων, ὁ Πρίαμος,
καὶ ὡς εὐπρεπῆ· διὰ γὰρ τοῦτο καὶ ἐν ἄλλῃ χώρᾳ αὐτὸν παρέ-
θετο, ἵνα μὴ ὡς παιδίον ταράττηται, ἀκούων πολέμων· ποιή-
O 129 σας ὁ αὐτὸς Πολυμήστωρ συνθήκας μετὰ τοῦ Αἴαντος ἐγγράφως
μὴ συμμαχεῖν Πριάμῳ. καὶ ἐκ τῶν ἐκεῖθεν ὁρμήσας ὁ Αἴας ἠλ-

4. ἐπιόρκησε Ox. 6. κομβέντῳ] κομβενῷ Ox. 11. Θρακοὺς] Θρᾶκας Ch. 13. ἀλκὴν Ch., ὁλκὴν Ox. 21. ἐγγράφους Cedrenus p. 127. A.

tulit. Ubi vero omnibus innotuisset, Achillem Brissi filiam, Menetis vero regis uxorem, cum ornatu ejus omni, apud se celasse; aegre hoc in eo tulerunt; iraque in eum commoti sunt, quod ob amorem, quam erga eam habuit, perjurus factus fuisset: quin et conviciis eum exceperunt, celatam amasiam ei exprobrantes. Sed et a congregatis in Concilio ducibus interdictum est Achilli, ne amplius esset in urbibus vel occupandis, vel invadendis; neve regiones praedatum ut exiret: suffectis in locum ejus, Teucro, Ajacis Telamonii fratre, et Idomeneo: qui Cyprum, Isauriam, Lyciamque, captas et vastatis, praedati sunt. Ajax vero Telamonius egressus, Thraces in Cherroneso regemque eorum, Polymestorem, aggreditur. Polymestor autem Ajacis vires reformidans, magnum auri pondus ei obtulit; tantumque frumenti, quantum Achaico exercitui in annum sufficeret, suppeditavit. Sed et Polydorum quoque, Priami filium natu minimum, quem pater ejus Polymestori, cum ingenti pecuniarum pondere, enutriendum commiserat, Ajaci tradidit. Nempe rex Priamus Polydorum summopere sibi charum habuit; ut qui formosus esset, natuque minimus: itaque in aliena regione enutritum voluit, ne qui tenellus erat, armorum strepitu territaretur. Sed etiam Polymestor Ajaci foedus scriptum pepigit, se Priamo opem non laturum. Inde discedens Ajax, in

θε πρὸς τὸν Τεύθραντα βασιλέα, καὶ συμβαλὼν αὐτῷ πόλεμον ξίφει ἀναιρεῖ αὐτόν· ἐκπορθήσας δὲ τὴν τούτου πόλιν καὶ τὰ αὐ- D
τοῦ πάντα λαβών, καὶ τὴν θυγατέρα αὐτοῦ Τέκμησσαν ἄγει καὶ τὸν αὐτοῦ πλοῦτον καὶ πάντα νυκτὸς ἐπὶ τοὺς Ἕλληνας. ἦν δὲ ἡ Τέκμησσα τῇ ἡλικίᾳ εὔστολος, μελάγχροος, εὐόφθαλμος, λεπτόρινος, μελάνθριξ, λεπτοχαράκτηρος, παρθένος, οὖσα ἐτῶν ιζ΄. τὸν δὲ Πολύδωρον, τὸν υἱὸν τοῦ Πριάμου, οἱ Δαναοὶ στήσαντες κατέναντι τοῦ τείχους ἐδήλωσαν τῷ Πριάμῳ πέμψαι τὴν Ἑλένην καὶ λαβεῖν τὸν Πολύδωρον υἱὸν αὐτοῦ καὶ γενέσθαι εἰρήνην· ἐπεὶ φονεύομεν αὐτόν. καὶ οὐχ εἵλοντο ***

*** ρεν ἐκ τῆς κινήσεως τῶν ἑπτὰ πλανητῶν κατὰ μοιρικὴν τύχην ἐπαγόντων τοῖς ἀνθρώποις χαρὰς καὶ λύπας, ὁρίσας τὴν τάβλαν τὸν γήινον κόσμον, τοὺς δὲ δυοκαίδεκα κάσους τὸν ζω- E
διακὸν ἀριθμόν, τὸ δὲ ψηφόβολον καὶ τὰ ἐν αὐτῷ ἑπτὰ κοκκία O 130
τὰ ἑπτὰ ἄστρα, τὸν δὲ πύργον τὸ ὕψος τοῦ οὐρανοῦ, ἐξ οὗ ἀνταποδίδοται πᾶσι καλὰ καὶ κακά.

Μηριόνης κονδοειδής, πλατύς, λευκός, εὐπώγων, μεγαλόφθαλμος, μελάγκορος, οὐλόθριξ, πλατόψις, στρεβλόρινος, περίγοργος, μεγαλόψυχος, πολεμιστής.

Ἰδομενεὺς διμοιριαῖος, μελάγχροος, εὐόφθαλμος, εὔθετος, V 43

2. αὐτοῦ] αὐτὰ Ox. 10. καὶ οὐχ εἵλοντο **] „Lacuna ista ex Cedreno, aliqua ex parte, et Isac. Porphyrogenneta, de praetermissis ab Homero, suppleri possit.“ Ch. 11. * ρεν ἐκ τῆς κινήσεως] „De Palamede loquitur Tabulaque Lusoria ab eodem inventa: de quibus vide Suidam, Cedrenum, Isac. Porphyrogennetam, qui ex Autore nostro ista descripsisse videntur. De Ludo hoc vide etiam Xylandri et Jacobi Goar in Cedrenum Annotata.“ Ch. 13. κάσους Cedrenus p. 125. C, κάσσους Ox. 20. διμυριαῖος Ox.

Regem Teuthrantem profectus est: quocum commisso praelio, gladio eum sustulit: urbeque ejus spoliata, opibus direptis omnibus, filiam ejus Tecmessam divitiasque omnes per noctem ad Graecorum castra devexit. Erat autem Tecmessa, formam quod spectat, bene ornata, colore nigro, oculis pulchris, naso tenuiori, capillo nigro, facie tenui, et virgo, XVII annos nata. Polydorum vero, Priami filium, e regione muri constituentes, Priamo significant, uti Helena reddita, et Polydoro vicissim accepto, pax mutua fieret: sin minus Polydorum se neci daturos. Abnuentibus autem ****** invenit ex motu septem Planetarum; unde gaudia subinde ac dolores, juxta Fortunae sortem, Mortalibus inducuntur. Instituit etiam, ut Tabula esset Mundus terrestris; Casus vero duodecim Zodiaci numerus: Psephobolum vero, et quae in eo fuerunt tesserae septem, septem stellae: Turris vero Coeli altitudo; unde bona omnibus et mala sua rependuntur.

Meriones erat curtus, latus, candidus, barbatus, oculis magnis, pupillis nigris, crispus, vultu lato, naso obunco, acer, magnanimus, bellator.

Idomeneus erat statura mediocrem superante, colore nigro, oculis

ἰσχυρός, εὔρινος, δασυπώγων, εὐκέφαλος, οὐλόθριξ, ἀπονενοημένος πολεμιστής.

Φιλοκτήτης εὐμήκης, εὔθετος, μελάγχροος, σύνοφρυς, γενναῖος, εὐόφθαλμος, εὔρινος, μελάνθριξ, πολύθριξ, φρόνιμος, τοξότης εὔστοχος, μεγαλόψυχος.

Αἴας ὁ Λοκρὸς μακρός, εὐσθενής, μελίχρους, στραβός, εὔρινος, οὐλόθριξ, μελάνθριξ, δασυπώγων, μακρόψις, τολμηρὸς πολεμιστής, μεγαλόψυχος, καταγύναιος.

O 131 Πύῤῥος ὁ καὶ Νεοπτόλεμος εὐῆλιξ, εὐθώραξ, λεπτός,
B λευκός, εὔρινος, πυῤῥόθριξ, οὖλος, ὑπόγλαυκος, μεγαλόφθαλμος, ξάνθοφρυς, ξανθουρχιγένειος, στρογγυλόψις, προπετής, τολμηρός, εὔσκυλτος, πικρὸς πολεμιστής. οὗτος δὲ ὑπῆρχεν υἱὸς τοῦ Ἀχιλλέως ἐκ Δηιδαμείης, θυγατρὸς Λυκομήδους, ὅστις μετὰ τὴν τελευτὴν τοῦ ἰδίου πατρὸς ἐξεπέμφθη ὑπὸ Θέτιδος καὶ Πηλέως, [ὡς] πάππου αὐτοῦ, αἰτηθεὶς ὑπὸ τῶν Ἀχαιῶν, ὡς τοῦ Ἀχιλλέως δόλῳ φονευθέντος, ἐκδικῆσαι τὸ πατρῷον αἷμα. καὶ ὁπλισάμενος ἐπεστράτευσεν εἰς τὸ Ἴλιον σὺν ναυσὶν κβʹ ἐκ τοῦ Πηλέως λαβὼν ἴδιον στρατὸν Μυρμιδόνων, τὸν ἀριθμὸν ͵αχνʹ. καὶ ἀποπλεύσας κατέλαβε τὴν Τροίαν, καὶ εὗρεν εἰς τὰς σκηνὰς τοῦ ἰδίου πατρὸς Ἀχιλλέως Ἱπποδάμειαν τὴν καὶ Βρισηίδα, φύ-
C λακα τῶν τοῦ Ἀχιλλέως πάντων. ἥντινα ἀποδεξάμενος εἶχεν ἐν

4. μελάγθριξ Ox. 10. οὐλὸς Ox. hic et 105. 11. 106. 11. 16. 11. ξανθόφρυς Ch., ξανθόφρυξ Ox. 13. Δαιδαμείης Ox. 15. ὡς dele. 16. ἐκδικῆσαι Ch., ἐκδηκῆσαι Ox. 20. φύλακα Ch., φήλακα Ox.

pulchris, membris bene compositis, validus, naso eleganti, barba hirsuta, capite decoro, crine crispo, audax bellator.

Philoctetes, procerus, membris bene compositis, colore nigro, superciliis junctis, strenuus, oculis venustis, naso eleganti, capillo nigro multoque, sapiens, jaculandi peritus, magnanimus.

Ajax Locrensis, procerus, robustus, flavus, strabus, eleganti naso, crispo nigroque capillo, barba hispida, facie oblonga, audax bellator, magnanimus, mulierosus.

Pyrrhus, qui et Neoptolemus, corpore magno, pectore firmo, gracilis, candidus, naso eleganti, capillo rufo et crispo, oculis subcaesiis grandiusculisque, flavis superciliis, barbae lanugine rufa, facie rotunda, praeceps, audax, impatiens, bellator acerrimus. Filius erat hic Achillis, ex Deidamia, Lycomedis filia, qui patris post mortem, Graecis id efflagitantibus, ob Achillem fraude sublatum, paterni sanguinis in vindictam profectus est, a Thetide atque Peleo avo missus. Navibus itaque xxii, exercituque mdcl Myrmidonum, a Peleo instructus, adversus Ilium arma movit: solvens autem, atque litus Trojanum appulsus, patris tentorium petivit; ubi Hippodamiam, sive Briseidem, rerum omnium, quae Achillis fuerant, custodem invenit. Hanc itaque amplexus, summo habuit in ho-

πολλῇ τιμῇ, αἰτήσας αὐτὴν φύλακα εἶναι καὶ τῶν ἑαυτοῦ ἐν τῇ πατρῴᾳ σκηνῇ. καὶ μετ' ὀλίγον καιρὸν τελευτᾷ ἡ Βρισηὶς νόσῳ βληθεῖσα.

Κάλχας κονδοειδής, λευκός, ὁλοπόλιος καὶ τὸ γένειον, πο- O 132
λύθριξ, μάντις καὶ οἰωνοσκόπος ἄριστος.

Τῆς δὲ Τροίης οἱ ἄριστοι ἄνδρες οὗτοι.

Πρίαμος τῇ ἡλικίᾳ εὐμήκης, μέγας, καλός, πυῤῥόχροος, ὑπόγλαυκος, μακρόρινος, σύνοφρυς, εὐόφθαλμος, πολιός, κατεσταλμένος.

Ἕκτωρ μελάγχροος, μακρός, πάνυ εὔογκος, δυνατὸς ἐν ἰσχύϊ, εὔρινος, οὖλος, εὐπώγων, στραβός, ψελλός, εὐγενής, φοβερὸς D
πολεμιστὴς καὶ βαρύφωνος.

Δηίφοβος διμοιριαῖος, εὔθωραξ, εὐόφθαλμος, ὑπόσιμος, μελάγχροος, πλατύοψις, γενναῖος, εὐπώγων.

Ἕλενος μακρός, εὔθετος, λευκός, ἰσχυρός, ξανθός, οἰνοπαεῖς τοὺς ὀφθαλμοὺς ἔχων, μακρόρινος, ἀρχιγένειος, ὑπόκυρτος, φρόνιμος, πολεμιστής.

Τρωΐλος μέγας, εὔρινος, ἁπλόθριξ, μελίχρους, εὐόφθαλμος, μελάνθριξ, δασυπώγων, ἰσχυρὸς πολεμιστὴς καὶ δρόμαξ.

Πάρις ὁ καὶ Ἀλέξανδρος, εὔηλιξ, εὐσθενής, λευκός, εὔ- O 133 E
ρινος, εὐόφθαλμος, μελάγκορος, μελάνθριξ, ἀρχιγένειος, μα-

8. κατεσταλμένος Ch., κατεσταμένος Ox. 13. διμοιριαῖος Ch., διμυριαῖος Ox. 18. Τρώϊλος Ox. 19. 21. μελάγθριξ Ox.

nore; eamque, uti suis etiam in tentorio paterno prospiceret, obtestatus est. Non longo autem post temporis Briseis, in morbum incidens, interiit.

Calchas erat curta statura, candidus, capite mentoque canus, comatus, vates, atque augur optimus.

Trojanorum vero primarii erant hi.

Priamus, qui statura erat procerus, corpore magno, formosus, rubicundus, oculis subcaesiis, nasutus, superciliis junctis, oculis venustis, canus, animo sedato.

Hector erat colore nigro, procerus, mole corporis ingens, praestans viribus, naso eleganti, crine crispo, barbatus, strabus, blaesus, generosus, voce graviori, in bello tremendus.

Deiphobus, statura mediocrem superante, pectorosus, oculis venustis, subsimus, colore nigro, facie lata, vir strenuus, barbatus.

Helenus, procerus, membris compositis, candidus, validus, flavus, oculis vini colorem referentibus, nasutus, lanuginem primam emittens, subcurvus, sapiens, bellator.

Troilus, corpore magno, naso pulchro, capillitio molli et porrecto, cute flava, oculis venustis, capillo nigro, barba hispida, robustus bellator et cursu velox.

Paris, qui et Alexander, statura procera, robustus, candidus, naso eleganti, venustis oculis, pupillis nigricantibus, capillitio nigro, lanugine

κρόψις, κάτοφρυς, μεγαλόστομος, εὐχαρής, ἐλλόγιμος, εὐκίνη-
τος, τοξότης εὔστοχος, δειλός, φιλήδονος.

Αἰνείας κονδοειδής, παχύς, εὔστηθος, ἰσχυρός, πυῤῥάκης,
πλατόψις, εὔρινος, λευκός, ἀναφάλας, εὐπώγων.

V 44 Γλαῦκος ἰσχυρός, φρόνιμος, εὐσεβής.

Ἀντήνωρ μακρός, λεπτός, λευκός, ξανθός, μικρόφθαλμος,
ἀγκυλόρινος, δόλιος, δειλός, ἀσφαλής, πολυΐστωρ, ἐλλόγιμος.

Ἑκάβη μελίχροος, εὐόφθαλμος, τελεία, εὔρινος, ὡραία, φι-
λότιμος, εὐόμιλος, ἥσυχος.

Ἀνδρομάχη διμοιριαία, λεπτή, εὔστολος, εὔρινος, εὔμα-
σθος, εὐόφθαλμος, εὔοφρυς, οὔλη, ὑπόξανθος, ὀπισθόκομος,
O 134 μακροχαράκτηρος, εὐτράχηλος, γελασίνας ἔχουσα ἐν ταῖς πα-
ρειαῖς, εὐχαρής, γοργή.

Κασσάνδρα κονδοειδής, στρογγυλόψις, λευκή, ἀνδροειδὴς
B τὴν πλάσιν, εὔρινος, εὐόφθαλμος, μελάγκορος, ὑπόξανθος,
οὔλη, εὐτράχηλος, ὀγκόμασθος, μικρόπους, ἥσυχος, εὐγενής,
ἱερατική, μάντις ἀκριβὴς καὶ πάντα προλέγουσα, ἀσκητική,
παρθένος.

Πολυξένη μακρή, καθαρία, λευκὴ πάνυ, μεγαλόφθαλμος,
μελάνθριξ, ὀπισθόκομος, εὔρινος, εὐπάρειος, μικρόσιμος, ἀν-
θηρόχειλος, μικρόπους, παρθένος, εὐχαρής, ὡραία πολύ, οὖσα

10. εὔρινος Ch., εὔριρος Ox. 11. εὐόφρυς Ox. 20. μελάγ-
θριξ Ox. *ibid.* εὐπάριος Ox.

prima, facie oblonga, demissis superciliis, ore patulo, lepidus, facundus, agilis, jaculandi peritus, meticulosus, voluptatis amans.

Aeneas, curtus, crassus, pectorosus, robustus, rufus, vultu lato, naso eleganti, candidus, recalvaster, barbatus.

Glaucus, robustus, prudens, pius.

Antenor, procerus, gracilis, candidus, crine flavo, oculis exiguis, naso adunco, versutus, timidus, cautus, multiscius, facundus.

Hecuba erat crine flavo, oculis venustis, statura justa, eleganti naso, formosa, ambitiosa. affabilis, quieta.

Andromache, statura erat mediocrem superante, gracilis, decora, naso elegante, mamillis pulchris, oculis et superciliis venustis, crispa, subflava, occipite comato, facie oblonga, collo venusto, vultu ridibundo, lepida, et ingenii acuti.

Cassandra, curta, ore rotundo, candida, structura corporis virili, naso decoro, oculis venustis, pupillis nigricantibus, subflava, crispa, collo venusto, mammosa, pedibus parvis; quieta, ingenua, sacerdos, vates insignis, omniumque praescia, et virgo sacra.

Polyxena, procera, munda, candidissima, oculis grandibus, capillo nigro, et retrorsum detorto, naso pulchro, pulchris genis, subsima, labiis roseis, pedibus parvis, virgo suavis, et formosa admodum: quae XVIII

ἐνιαυτῶν ιη' ἐσφάγη, καθὼς ὁ σοφώτατος Δίκτυς ὁ ἐκ τῆς Κρήτης ὑπεμνηματισε μετὰ ἀληθείας τὰ προγεγραμμένα καὶ τὰ λοιπὰ πάντα τῶν ἐπὶ τὸ Ἴλιον ἐπιστρατευσάντων Ἑλλήνων. ἦν γὰρ μετὰ τοῦ Ἰδομενέως τοῦ προμάχου τῶν Δαναῶν τοῦ κατελθόντος εἰς τὸν πόλεμον ἅμα τοῖς ἄλλοις Ἀχαιοῖς· συγγραφεὺς γὰρ αὐτοῦ C *τοῦ Ἰδομενέως ἐτύγχανεν ὁ αὐτὸς Δίκτυς καὶ ἑωρακὼς ἀκριβῶς τὰ τοῦ πολέμου καὶ συγγραψάμενος, ὡς παρὼν τότε ἐν τοῖς χρόνοις ἐκείνοις μετὰ Ἑλλήνων. ὅστις ἐξέθετο καὶ τοὺς προτραπέντας ὑπὸ Ἀγαμέμνονος καὶ Μενελάου βασιλέων καὶ τοὺς ὁπλισαμένους καὶ κατελθόντας μετὰ τοῦ στόλου ἐπὶ τὸ Ἴλιον, ἕκαστον* O 135 *ἔχοντα ἴδιον στρατὸν καὶ ναῦς. ὅστις πρὸ πάντων ἐξώρμησεν Ἀγαμέμνων, υἱὸς Ἀτρέως, Μυκηναίων βασιλεύς, σὺν νηυσὶν ρ', καὶ εἰς λόγον ἀποτροφῆς τῶν στρατοπέδων νῆας λ', Μενέλαος καὶ Λήιστος καὶ Ἀρκεσίλαος καὶ Προθοήνωρ καὶ Κλονίος σὺν νηυσὶν ν', Ἐλεφήνωρ ἐξ Εὐβοίας σὺν νηυσὶν ξ', Μενέλαος δὲ υἱὸς Πλεισθένους, ὁ τῆς Σπάρτου βασιλεύς, σὺν νηυσὶν ξ', Διομήδης* D *ἐξ Ἄργους νηυσὶν π', Ἀσκάλαφος καὶ Ἰάλμενος σὺν νηυσὶν λ', Σχεδίος καὶ Ἐπίστροφος σὺν νηυσὶ μ', Μέγης ἐκ Δολίχης τῆς Ἑλλάδος σὺν νηυσὶ μ', Αἴας Τελαμώνιος ἐκ τῆς Σαλαμίνου σὺν νηυσὶ μ', Νέστωρ σὺν νηυσὶν ϟ', Θόας σὺν νηυσὶ μ', Ἀγήνωρ καὶ Τευθίδης σὺν νηυσὶν ξ', Πρόθωος καὶ Μαγνίτωρ σὺν νηυσὶ μ', Εὔμενος σὺν νηυσὶν ια', Νηρεὺς ἐκ Μυκήνης σὺν νηυσὶ γ',*

1. Quae de Dicty Malalas, ex eo repetit Tzetzes Histor. V. 30. 12. *Μυκηνέων* Ox. 14. Navium catalogi vitia turpissima exagitavit Bentleius p. 74. s. *ibid.* *Κλόνιος* Ox. 19. *Σαλαμίνου*] *Σαλαμῖνος* p. 51. B, 55. D.

annos nata, occisa est; sicuti sapientissimus Dictys Cretensis quae superius dicta sunt, quaeque dicturi sumus omnia de rebus Graecorum ad Ilium gestis, fideliter descripta memoriae mandavit. Erat enim Dictys iste Idomenei, (qui cum Graecis in bellum hoc descenderat,) amanuensis; atque, simul cum eo, bello interfuit: quarum itaque testis oculatus ipse fuerat, res gestas diligenter in historiam retulit. Qui vero ab Agamemnone et Menelao regibus Graecorum in partes vocati advenerunt, quisque cum exercitu navibusque suis, a Dicty memorantur hunc in modum. Primus omnium erat Agamemnon, Atrei filius, Mycenarum rex, cum navibus centum, praeter alias XXX onerarias. Menelaus, Leistus, Arcesilaus, Prothoenor, et Clonius, cum navibus L. Elpenor ex Euboea, cum navibus LX. Menelaus, Plisthenis filius, rex Spartae, cum navibus LX. Diomedes ex Argis, cum navibus XXC. Ascalaphus, et Jalmenus, cum navibus XXX. Schedius, et Epistrophus, cum navibus XL. Meges ex Doliche Helladica, cum navibus XL. Ajax Telamonius ex Salamine, cum navibus XL. Nestor, cum navibus XC. Thoas, cum navibus XL. Agenor et Teuthides cum navibus LX. Prothous, et Magnitor, cum navibus XL. Eumenus, navibus XI. Nereus, ex Mycene, cum navibus III Chalias ex

Χαλίας ἐκ Τρίκκης σὺν νηυσὶ μ', Λεοντεὺς καὶ Πολυπήτης σὺν νηυσὶ μ', Ἀμφιγενείας ἐξ Ἰλίου σὺν νηυσὶ μγ', Μενεσθεὺς ἐξ Ἀθηνῶν νηυσὶ ν', Ἰδομενεὺς καὶ Μηριόνης ἐκ Κρήτης σὺν νηυ-
O 136 E σὶν π', Ὀδυσσεὺς ἐκ Κεφαληνίας Ἰθάκης σὺν νηυσὶν ιβ', Τληπόλεμος σὺν νηυσὶν θ', Αἴας ὁ Λοκρὸς σὺν νηυσὶν θ', Ἀχιλλεὺς ἐκ τοῦ Ἄργους τῆς Ἑλλάδος σὺν Πατρόκλῳ σὺν νηυσὶ ν', Πρωτεσίλαος καὶ Ποδάρκης σὺν νηυσὶ μ', Παλαμήδης σὺν νηυσὶ ιβ', Φιλοκτήτης ἐκ Μοθόνης σὺν νηυσὶν κβ', Σώρθης, Φίλιππος, Ἄντιφος σὺν νηυσὶν οη'. αἱ πᾶσαι νῆες τῶν Ἑλλήνων ͵ασν'. οἱ ἀπέπλευσαν κατὰ τὰ ἴδια μανδᾶτα πρῶτον εἰς τὴν Αὐ-
V 45 λίδα χώραν, κἀκεῖθεν ἐπιστάντες τῇ χώρᾳ τῶν Φρυγῶν ἐξεπόρθησαν τὰ αὐτῶν βασίλεια, ὡς προγέγραπται, παραλαβόντες Πρίαμον βασιλέα καὶ φονεύσαντες αὐτὸν καὶ Ἑκάβην βασιλίδα, τοὺς δὲ αὐτῶν παῖδας αἰχμαλώτους εἰληφότες καὶ πάντα τὰ βασίλεια διαρπασάμενοι ὑπέστρεψαν εἰς τὰς ἰδίας χώρας. κατέσχεν οὖν ἡ βασιλεία Ἐφέσου τῆς Ἀσίας πάσης καὶ Τροίης τῆς Φρυγίας τὰ πάντα ἔτη ωιθ'.

O 137 Μετὰ οὖν τὴν ἅλωσιν τῆς Τροίης πάντες οἱ Ἀχαιοὶ μερισάμενοι τὴν πραῖδαν καὶ τὰ χρήματα, ἐξορμῆσαι βουλόμενοι ἐπὶ τὰς ἰδίας πατρίδας, τὰς ναῦς ἑαυτῶν ἑτοιμάσαντες, ἔνιοι μὲν
B ἀπέπλευσαν, φανεροὶ δὲ προσέμειναν, Αἴαντος τοῦ Τελαμωνίου καὶ Ὀδυσσέως καὶ Διομήδους εἰς μάχην ἐλθόντων. ὁ γὰρ Τε-

8. κβ'] Omisisse nonnulla videtur Ox.: vide interpretationem latinam. 21. Τελαμονίου Ox.

Tricca, cum navibus XL. Leonteus, et Polypetes, cum navibus XL. Amphigenias, ex Ilio, cum navibus XLIII. Menestheus ex Athenis, cum navibus L. Idomeneus, et Meriones, ex Creta, cum navibus XXC. Ulisses, ex Ithaca Cephaleniae, cum navibus XII. Tlepolemus, cum navibus IX. Ajax Locrensis, cum navibus IX. Achilles, et Patroclus, ex Argis Helladis, cum navibus L. Protesilaus, et Podarces, cum navibus XL. Palamedes, cum navibus XII. Philoctetes, ex Mothone, cum navibus XII. Nereus, ex Perrhebis, cum navibus XXII. Sorthes, Philippus, atque Antiphus, cum navibus LXXVIII. Sunt autem omnes Graecorum naves numero MCCL. Graeci vero, juxta ac inter se decretum fuerat, navibus conscensis, in Aulidem regionem primum delati sunt: inde vero Phrygiam aggressi, vastatisque Phrygum regionibus, uti superius dictum, Priamum regem, Hecubamque reginam neci dederunt: liberisque eorum abductis, opibusque Phrygum direptis omnibus reversi sunt quisque in regionem suam. Duravit itaque regnum Ephesinum, quod Trojae Phrygianae fuit, atque Asiae totius, in universum annos CCMXIX.

Troja capta, Argivi praeda omni pecuniisque inter se divisis classem adornabant, in patriam quisque suam reversuri. Solventibus igitur nonnullis, remanserunt tamen plurimi, ob contentionem inter Ajacem Telamonium, Ulissem, ac Diomedem, obortam. Ajax enim Telamonius Pal-

*λαμώνιος Αἴας ἐζήτει λαβεῖν τὸ βρέτας, ὅπερ ἐστὶ τὸ Παλλά-
διον, ζώδιον τῆς Παλλάδος μικρὸν ξύλινον, ὃ ἔλεγον εἶναι τετε-
λεσμένον εἰς νίκην, φυλάττοντα τὴν πόλιν ἔνθα ἀπόκειται ἀπαρά-
ληπτον. τὸ δὲ αὐτὸ Παλλάδιον ἔδωκε τῷ Τρωῷ βασιλεῖ μέλ-
λοντι κτίζειν τὴν πόλιν Ἄσιός τις, φιλόσοφος καὶ τελεστής. καὶ* O 138
*ὑπὲρ εὐχαριστίας ὁ Τρῶος βασιλεὺς εἰς μνήμην αὐτοῦ τὴν ὑπ'
αὐτὸν οὖσαν χώραν πᾶσαν τὴν πρώην λεγομένην Ἐπίτροπον [ἣν]
μετεκάλεσεν Ἀσίαν. τοῦτο δὲ τὸ βρέτας Ὀδυσσεὺς καὶ Διομή-
δης ἔκλεψαν κατὰ γνώμην τοῦ Ἀντήνορος, ἐξάρχου τῶν Τρώων,
οὗτινος ἡ γυνή, ὀνόματι Θεανώ, ἦν ἱέρεια τῆς Παλλάδος, ὅπου* C
*τὸ αὐτὸ βρέτας ἀπέκειτο, εἰσελθόντες νυκτὸς οἱ περὶ τὸν Ὀδυσ-
σέα καὶ Διομήδην ἐν τῇ Τροίῃ, καὶ παρακοιμηθέντες εἰς τὸ ἱερὸν
τῆς Παλλάδος, ὅτε τὰς ἑορτὰς τῶν ἀναθημάτων εἶχον οἱ Φρύ-
γες καὶ οἱ Ἕλληνες. ἐποίησαν δὲ τοῦτο οἱ Δαναοί, ἐπειδὴ ἐδόθη
αὐτοῖς χρησμὸς ὅτι Οὐ δυνατὸν ὑμᾶς παραλαβεῖν τὴν Τροίην, εἰ
μὴ τὸ Παλλάδιον ἀφέλησθε. καὶ ἐζήτει λαβεῖν αὐτὸ ὁ Τελαμώ-
νιος Αἴας εἰς τὴν ἰδίαν αὐτοῦ πατρίδα, λέγων, Ἐμοὶ ἐχρεώστη-
ται· ἔκαμον γὰρ Ἀχαιοῖς. ἀρκεῖ μοι γὰρ ἡ παρὰ Ἕκτορος εἰς* O 139
*ἐμὲ γεναμένη παραίτησις ἐν τῇ παρ' ἐμοῦ πρὸς αὐτὸν μονομαχίᾳ.
καὶ πάλιν ἐποίησα ἔφοδον ἐπὶ τὴν πύλην τοῦ Ἰλίου, μόνος διώξας
τοὺς Τρῶας, καὶ σώσας τὰς νῆας πάντων ὑμῶν Ἑλλήνων, καὶ* D
πολλοὺς τῶν Τρώων ἥρωας ἄνδρας βαλὼν οὐκ ἐτρώθην. ἀρκεῖ

7. *αὐτὸν* Cedrenus p. 130. D, *αὐτοῦ* Ox. *ibid.* *Ἐπίτροπον*] *Ἐπίῤῥοπον* Cedrenus. Verum est *Ἤπειρον*, quod praebet Suidas v. *Παλλάδιον*. *ibid.* „*ἣν* redundat." Ch. 9. *Ἀντήνορος* Ch., *Ἀντήνωρος* Ox. 16. *ἀφέλησθε*] *ἀφέλεσθαι* Ox.

ladium quaerebat sibi; nempe, parva illa Palladis statua lignea, quae ritu (ut aiunt) mystico parabatur, in victoriam scilicet, et ut urbem in qua servabatur, inexpugnabilem praestaret. Palladium istud Asius quidam, Philosophus ac Mysta, Troi regi obtulerat, urbis fundamenta jacturo: cujus in gratiam rex Tros, universam ditionem suam, Epitropum ante vocatam, Asiam, Asii Philosophi in memoriam, denominavit. Palladium hoc Ulisses ac Diomedes, nocturno tempore Trojam ingressi, Palladis ad fanum obdormientes, interim dum a Graecis Phrygibusque Festa Anathematum celebrarentur, clam abstulerunt: hoc autem ex consilio Antenoris, qui ex Trojanorum ducibus erat: et cujus uxor, Theano, sacerdos Palladi inserviebat, ubi Palladium hoc reponebatur. Nimirum Graeci ex Oraculo edocti fuerant, Trojam non aliter occupari posse, nisi Palladium illud inde surriperetur. Deposcebat autem hoc sibi Telamonius Ajax, uti in patriam suam deportaret. Quippe mihi (inquit) merito debetur, qui pro Achivis tot sustinui. Satis equidem mihi esset, cui Hector singulari certamine congressurus, cedebat impar. Sed etiam propulsatis hostibus, ego Ilii ad portas viam solus aperui, vestrumque omnium navibus conservatis, complures Trojanorum Heroas, necdum sau-

δέ μοι, νομίζω, καὶ τοῦτο πρὸς δόξαν, τὸ ἀγάγαι τὸ σῶμα τοῦ Ἀχιλλέως εἰς τὰς σκηνὰς ἐκ τοῦ ἱεροῦ τοῦ Θυμβρίου Ἀπόλλωνος.

Ὁ δὲ Ὀδυσσεὺς ἀνθίστατο αὐτῷ λέγων ὅτι Ἐγὼ αὐτὸ λαμβάνω εἰς τὴν ἐμὴν πόλιν· οὔτε γὰρ πλέον μου κέκμηκας Ἕλλησιν. ἐξ ἀρχῆς γὰρ μετὰ τὴν τῆς Ἑλένης ὑπὸ Πάριδος κλοπὴν εἰς τὸ Ἴλιον ἐξώρμησα σὺν Παλαμήδῃ καὶ Μενελάῳ βασιλεῖ. ὁμοίως δὲ καὶ τοὺς βασιλεῖς καὶ τοὺς ἥρωας ἐγὼ πανταχόθεν προσεκαλεσάμην. ὡσαύτως δὲ καὶ τὸν θάνατον τοῦ Πάριδος ἐγὼ κατειρ-
E γασάμην. συμβολῆς γάρ, ὡς ἴστε, Τρώων καὶ Ἑλλήνων γενομένης, καὶ πολλῶν πεσόντων, ἱσταμένων τῶν τὰ πρῶτα φερόντων
O 140 τῆς Τροίης καὶ ὑμῶν τῶν ἡγεμόνων Ἑλλήνων καὶ πρὸς ἀλλήλους ἐπικειμένων κρῖναι τὸν πόλεμον, ἐγὼ προετρεψάμην τὸν ἥρωα Φιλοκτήτην κατὰ Πάριδος προκαλέσασθαι τοξικὴν μονομαχίαν. καὶ ἐξαίφνης διὰ μέσον τῶν βασιλέων ὁ Φιλοκτήτης ἐξελθὼν προκαλεῖται τὸν Πάριδα εἰς μονομαχίαν τοξικήν. ἀκούσας δὲ ὁ
V 46 Πάρις ἐξώρμησε καὶ αὐτὸς κατέναντι αὐτοῦ τοξότης καὶ ἅμα Δηιφόβῳ, ἀδελφῷ αὐτοῦ. ἐξελθὼν δὲ διεμέτρησα αὐτοῖς διαστήματος τόπον, ποῦ ἐχρῆν αὐτοὺς ἑστάναι. καὶ λαβόντων αὐτῶν κλῆρον ἔλαχε τῷ Πάριδι πρώτῳ τοξεῦσαι· ῥίψας δὲ ὁ Πάρις ἀποτυγχάνει· θαρσεῖν δὲ Φιλοκτήτῃ κράξας, ἀντετόξευσεν ὁ Φιλοκτήτης, καὶ διαπείρει τοῦ Πάριδος τὴν ἀριστερὰν χεῖρα. καὶ εὐθὺς δευτέραν ἀκοντίσας τὸν δεξιὸν αὐτοῦ ὀφθαλμὸν ἐπήρωσεν·

2. Θυμβρίου Ch., Θρυμβίου Ox. Conf. p. 54. D. 4. μοῦ] Immo ἐμοῦ. 13. 15. προσκαλ. Ox. 22. εὐθὺ Ox.

ciatus ipse vulneravi. Sed et abunde mihi est in gloriam, quod Achillis corpus, Thymbraei Apollinis fano extractum, ad castra deduxi.

Caeterum Ulisses contra locutus: Quin potius hoc mihi debetur, quod in urbem meam deportarem. Laboribus enim Meis non Tu majoribus Argivos demeruisti. Ab ipsis enim belli primordiis post raptam a Paride Helenam, ego adversus Ilium, cum Palamede et Menelao rege, arma movi. Reges ego Heroasque undique accersitos, in partes vocavi: sed et Paridi necis auctor ipse fui. Cum enim, (uti nostis) praelio inter Trojanos Graecosque commisso, plurimi utrinque ceciderunt, instantibus interim et urgentibus invicem utriusque aciei Ducibus, ut bellum decerneretur; Heroem Philoctetem ego hortatus sum, uti Paridem ad singulare certamen sagittis tentandum provocaret. E vestigio igitur Regum per medium egressus Philoctetes, ad pugnam sagittariam Paridem provocat: quo Paris audito, egressus et ipse est, una cum fratre Deiphobo sagittarius. Tum ego stationis intervallum illis dimensus sum. Paris itaque, cui sortito obvenerat, uti prior hoc faceret, sagittam emisit; sed a scopo aberravit. Philoctetes autem, me interim adhortante, bono ut esset animo, sagitta vicissim Paridem impetens, manum ejus sinistram transadigit: statimque alteram emittens sagittam, dextro eum

οἰμώζοντος δὲ αὐτοῦ καὶ ἀποστραφέντος, πέμψας ἑτέραν σαγίτταν τοὺς αὐτοῦ πόδας φιβλοῖ ἐπὶ τὰ σφυρά, καὶ πίπτει ὁ Πάρις. καὶ φεύγουσι πάντες, ἁρπάσαντες τὸ σῶμα Πάριδος· καὶ ἐν τῇ πόλει εἰσελθὼν ἐκάλεσε τοὺς τρεῖς υἱοὺς αὐτοῦ, οὓς εἶχεν ἐκ τῆς Ἑλένης, τὸν Βούνιμον καὶ Κορυθαῖον καὶ Ἰδαῖον· οὕστινας ἑω- B ρακὼς μικροὺς ἄπνοος ἔμεινε καὶ διὰ μέσης νυκτὸς τὴν ψυχὴν O 141 ἔδωκε. καὶ ἑωρακοῦσα αὐτὸν ἡ προτέρα γυνὴ αὐτοῦ Οἰνόη ἑαυτῇ ἀπεχρήσατο ἀγχόνῃ. καὶ ἔλαβε τὴν Ἑλένην γυναῖκα Δηίφοβος, ὁ ἄλλος υἱὸς τοῦ Πριάμου, ὃς ἠκρωτηριάσθη ὑπὸ Μενελάου βασιλέως, ὡς πάντες ἐπίστασθε. καὶ Πολυξένην δὲ ἐγὼ συμβουλεύσας ἦξαι πρὸς τύμβον Ἀχιλλέως σφαγιασθῆναι ὑπὸ τοῦ ἥρωος Πύῤῥου. καὶ ἀνακράξας Ὀδυσσεὺς ἔφη, Τίνος ἀντάξιός εἰμι, κατασκευάσας ὀλέσθαι Πάριδα πρὸς ἐκδίκησιν Μενελάου καὶ Ἀχιλλέως καὶ τῶν Ἑλλήνων πάντων;

Καὶ εὐφήμησεν αὐτὸν ὁ Ἀγαμέμνων καὶ πολλοὶ τοῦ στρατοῦ. C καὶ πάλιν Ὀδυσσεὺς εἶπεν, Οὐ σιγήσομαι καὶ τοὺς λοιπούς μου κινδύνους, οὓς ἅμα Διομήδῃ ὑπέστην, ὅτε τὸ θεῖον βρέτας ἀφελέσθαι ἠβουλήθημεν, πῶς ἐν Ἰλίῳ διατρίβοντες σὺν τοῖς βαρβάροις καὶ τὰ συμβαίνοντα αὐτοῖς ἅπαντα νυκτὸς εἰς τὸ στρατόπεδον ἐξερχόμενοι ἀπηγγείλαμεν ὑμῖν τοῖς βασιλεῦσι, διηγούμενοι O 142 ἅτινα καὶ νῦν εἴπω. θυσίαν γὰρ τότε ἐπιτελούντων τῶν Τρώων

5. Ἰδαῖον Ch. Cedrenus p. 130. C, Ἰδέον Ox. 9. ἠκρωτηρ. Ch., ἠκροτ. Ox. 15. εὐφήμησεν] εὐφήμισεν Ox. 17. Διομήδῃ] V. ad vol. II. p. 57. B. *ibid.* ὅτε] ὅτι Ox. 21. θυσίαν] θυσιῶν Ox., θυσίας Ch.

oculo vulneravit. Ejulavit interim Paris, jam terga daturus, cum Philoctetes, tertia sagitta emissa, pedes ejus juxta malleolos transfixit: ceciditque tandem Paris. Rapto igitur ejus corpore, fugam capessunt Trojani; in urbem vero delatus filios suos tres, quos ex Helena susceperat, Bunimum, Corythaeum, et Ideum, ad se vocavit: quos ubi adstare sibi parvulos conspexit, exanimis remansit; sub noctem vero mediam, spiritum efflavit. Quem videns uxor ejus, quam priorem habuit, Oenoë, mortem sibi laqueo conscivit. Helenam vero in uxorem sibi accepit Deiphobus, alter Priami filius, qui extremis membris a Menelao rege mutilatus est: uti satis hoc vobis omnibus notum. Consilium et id meum fuit, uti Pyrrhus Heros Polyxenam ad Achillis tumulum jugularet. Tum vero Ulisses, elata voce, Quis mihi (inquit) aequiparandus est, qui Paridi exitium adstruxi, in Menelai, Achillis, et Graecorum omnium vindictam?

Huic igitur Agamemnon, exercitusque pars magna acclamavit. Tum vero Ulisses; sed neque reticendum (inquit) mihi existimo, quod ulterius periculorum subivimus, ego ac Diomedes, Palladium surripientibus: quomodo (inquam) Trojae cum Barbaris agentes quaecunque eis acciderant, de his omnibus, castra per noctem repetentes, vos Duces certiores fecerimus; quae nunc etiam repetere libet. Trojanis pro tempore

κατὰ τὸν καιρὸν τῶν ἀναθημάτων, συμβαίνει σημεῖον γενέσθαι
τοιοῦτον εἰς τὴν πόλιν ἐπὶ τὸν βωμὸν τοῦ Ἀπόλλωνος. βάλλουσι
πῦρ εἰς τὸν βωμὸν διὰ τὴν θυσίαν· τὰ δὲ οὐκ ἐκαίοντο. καὶ
D πολλάκις προσφερομένου τοῦ πυρὸς καὶ μὴ καιομένου, πίπτει τὰ
ἐν τῷ βωμῷ πάντα εἰς τὸ ἔδαφος. γινομένων δὲ καὶ ἄλλων ση-
μείων, οἱ Τρῶες εἰδότες λέγουσιν οὐκ ἀγαθὸν αὐτοῖς εἶναι τὸν
οἰωνόν. καὶ ἀναγκάζουσι τὸν Ἀντήνορα οἱ ἔξαρχοι τῶν Τρώων
καὶ ὁ Πρίαμος καὶ ὁ στρατὸς ὥστε ἐξελθεῖν πρὸς ὑμᾶς τοὺς βασι-
λεῖς καὶ διὰ τῆς ἰδίας πρεσβείας πεῖσαι τοὺς Δαναοὺς ὑμᾶς λα-
βεῖν λύτρα καὶ διαλῦσαι τὸν πόλεμον. καὶ ταῦτα πάντα ἱστορή-
σαντες ἡμεῖς ἐξελθόντες ἀνηγγείλαμεν πᾶσιν ὑμῖν. ὁ δὲ Ἀντή-
νωρ κατέφθασεν ἐξελθὼν εἰς πρεσβείαν, καὶ ἔφη ταῦτα ὡς ἐκ
Πριάμου καὶ τῶν λοιπῶν. Βασιλεῖς Ἑλλήνων ὄντες, φίλων ἔργα
διαπράξασθε καὶ μὴ πολεμίων. πάντα ἐπάθομεν ὅσα ἐχρῆν πα-
E θεῖν τοὺς ἡμαρτηκότας. ἀνθ' ὧν γὰρ Ἀλέξανδρος ὁ καὶ Πά-
ρις Μενέλαον ἠδίκησε δίκας δέδωκε τὸ Ἴλιον· καὶ μαρτυροῦσιν
O 143 οἱ τάφοι τῶν ἐν ταῖς μάχαις ἀπολομένων. οἱ οὖν περιλειφθέντες
ἡμεῖς λύτρα φέρομεν ὑμῖν ὑπὲρ θεῶν, ὑπὲρ πατρίδος, ὑπὲρ παί-
δων. ἀλλ' Ἕλληνες ὄντες τοὺς τότε ἀπειθεῖς, νῦν δὲ ἱκέτας, σώ-
σατε, χρημάτων τυπουμένων. πεισθέντες δὲ ὑμεῖς πάντες τοῦ
V 47 Ἀντήνορος, ἐξεπέμψατέ με καὶ σὺν ἐμοὶ τὸν Διομήδην πρὸς Πρία-
μον τυπῶσαι τὴν ποσότητα τῶν χρημάτων. εἰσελθόντων δὲ ἡμῶν

6. εἰδότες] Immo ἰδόντες. 7. Ἀντήνορα Ch., Ἀντήνωρα Ox. 17. ἀπολωμένων Ox. Eiusdem περιληφθ. correxit Ch. 20. ὑμεῖς Ch., ἡμεῖς Ox. Eadem Ἀντήνωρος.

Festa Anathematum celebrantibus, interim dum sacra in urbe peragerentur, Apollinis ad aram portentum accidit hujusmodi. Ignem altari, sacrificio immolando, rite admovebant: illud vero non comburitur. Saepiusculeque repetitus ignis, non exarsit tamen: quin et ea, quae altari imponebantur, omnia in terram deciderunt. Accessere his etiam alia prodigia quae Trojani animadvertentes, adversum sibi aliquid denunciari dixerunt. Antenor itaque, Priamo rege, ducibus, exercituque Trojano id ab eo flagitantibus, ad vos Reges missus est legatus; nempe Danaos exoratum, uti pacem ipsis pretio constituto reddatis. Quorum omnium nos notitiam assequuti, castra repetentes vobis indicavimus. Antenor autem, Legatione suscepta, Trojanorum, et Priami nomine, orationem habuit hujusmodi. Graecorum qui reges estis, non amplius quae hostium, sed amicorum quae sunt, facite. Delictorum nostrorum, quas debuimus, poenas dedimus Pro injuria enim a Paride Menelao facta, luit Ilium: quod caesorum in bello sepulchra satis testantur. Ex vobis pretium, quo nos bello residui liberos nostros, patriam, Deosque redempturi sumus. Quin igitur, Graeci cum sitis, supplices nunc vestros, olim qui contumaces, pretio liberetis. Nobis vero omnibus Antenori annuentibus, missi sumus ad Priamum, ego ac Diomedes, ut de pecuniarum pondere statueremus.

ἐν τῇ Τροίῃ πρὸς Πρίαμον, καὶ πολλῶν κινηθέντων, ἐτυπώσαμεν δοθῆναι ὑμῖν χρυσίου τάλαντα ͵β καὶ πρὸς τούτοις ἴσα ἀργύρου. καὶ ἐπανήλθαμεν πρὸς ὑμᾶς ἀπαγγείλαντες τὰ δόξαντα. καὶ ἐκομισάμεθα τὰ τυπωθέντα, πάντας ὑμᾶς ἐνορκώσας ἐν ταῖς θυσίαις μὴ ἀποπλεῦσαι ἐξ Ἰλίου, πρὶν ἂν ποιήσαντες τὸν δούριον ἵππον ἁρμοδίοις ξύλοις καὶ κοσμήσαντες αὐτὸν πάσῃ ἀρετῇ δόξομεν ἀποπλέειν ἄντικρυς εἰς τὴν Τένεδον, καίοντες τὰς σκηνὰς ἡμῶν, καὶ νομίσαντες οἱ βάρβαροι ὅτι ἐξωρμήσαμεν, μένωσιν ἀνετοὶ εὐωχούμενοι, καὶ νυκτὸς ὑποστρέψαντες ἀπὸ τῆς Τενέδου O 144 καὶ εἰσελθόντες, πυρίκαυστον τὴν πόλιν ποιήσαντες καὶ Πρίαμον B ἀνελόντες ἀποδώσομεν τὴν Ἑλένην εἰς τὰ βασίλεια τοῦ Πλεισθένους. καὶ τῆς ἐμῆς βουλῆς κρατησάσης παρέσχον ἡμῖν οἱ θεοὶ νίκην κατὰ τῶν βαρβάρων. ὑμεῖς οὖν, οἱ βασιλεῖς καὶ ἥρωες, κριταὶ γένεσθε τῶν ἐμῶν καμάτων.

Καὶ ἀντεποιοῦντο τοῦ Ὀδυσσέως ὁ Ἀγαμέμνων καὶ ὁ Διομήδης καὶ ὁ τούτων στρατός, τοῦ δὲ Τελαμωνίου Αἴαντος ἀντείχετο ὁ Νεοπτόλεμος Πύῤῥος, ὡς ἐκ γένους αὐτοῦ ὑπάρχων, καὶ ὁ τούτου στρατός. πολλῶν δὲ ἄλλων κινηθέντων μεταξὺ αὐτῶν ἄχρις ἑσπέρας, τέλος ἔδοξεν ὥστε λαβεῖν ἐν παραθήκῃ ἕως τῆς ἐπιφωσκούσης ἡμέρας τὸν Διομήδην τὸ Παλλάδιον καὶ τοῦτο φυ- C λάξαι, καὶ ἕκαστον αὐτῶν ἀνεθῆναι, ἵνα κατὰ τὴν ἑξῆς τύπος δοθῇ τίνι ἐξ αὐτῶν χρὴ δοθῆναι τὸ Παλλάδιον. ὁ δὲ Αἴας, γε-

2. ͵β Ch., β' Ox. 6. δόξομεν] δόξωμεν Ch. 8. ἐξωρμήσαμεν Ch., ἐξορμήσαμεν Ox. 9. ἀνετοὶ] ἀνεκτοὶ Ox.

Trojam vero ad Priamum ingressi, multisque invicem agitatis, decrevimus tandem uti auri talenta duo, totidemque praeterea argenti, vobis darentur. Deinde vero ad castra reversi, de pactis vos certiores fecimus, designato simul pecuniarum pondere vobis contradito. Quin etiam sacrificia vobis peragentibus, juramento obstrinxi universos, prius ab Ilio ne solveritis, quam Equo Durio, aptissimis lignorum juncturis et artificio omni affabre compacto, Tenedum versus, insulam appositam, navigare videremur, tentoriis nostris incendio datis: ut Barbari interim existimantes discessisse nos, secure agerent, Genio indulgentes: Nos vero, nocte ingruente, a Tenedo reversi, Trojam ingrederemur, urbeque in flammas versa, Priamoque rege sublato, Helenam, receptam in Plisthenis regna, tandem deduceremus. Consilio itaque meo ubique obtinente, Dii victoriam nobis in Barbaros dederunt. Proinde vos Reges atque Heroes, rerum a nobis gestarum appello Judices.

Agamemnon itaque et Diomedes, horumque exercitus, ab Ulissis parte steterunt: Pyrrhus autem Neoptolemus, cum suis, ab Ajacis Telamonii; utpote qui genere ei propinquus esset. Caeterum multis aliis inter duces ad vesperam usque agitatis, tandem visum est, uti Palladium Diomedes apud se depositum servaret, in mane proximum; uterque interim ut quiesceret, donec mane proximo decerneretur, cui pro meritis

νόμενος κατὰ τοῦ Ὀδυσσέως καὶ Ἀγαμέμνονος καὶ Διομήδους,
ἀνεχώρησεν εἰς τὸν ἴδιον αὐτοῦ παπυλεῶνα· καὶ διὰ νυκτὸς σι-
δήρῳ ἐσφάγη ὁ Αἴας. καὶ τῇ πρωῒ ηὑρέθη τὸ λείψανον αὐτοῦ·
καὶ ἐστασίασεν ὁ στρατὸς αὐτοῦ καὶ τοῦ Πύῤῥου κατὰ τοῦ Ὀδυσ-
σέως, θέλων αὐτὸν φονεῦσαι. καὶ λαβὼν τὰ ἴδια πλοῖα ὁ Ὀδυσ-
σεὺς ἔφυγεν, ἀποπλεύσας ἐπὶ τὴν Ποντικὴν θάλασσαν. καὶ δια-
O 145 τρίψας ἐκεῖ καιρὸν ἐπανῆλθεν ἐκεῖθεν, βουλόμενος εἰς τὴν Ἰθά-
κην πόλιν εἰς τὴν ἰδίαν αὐτοῦ πατρίδα μετὰ τῶν ἰδίων νηῶν αὐ-
D τοῦ καὶ τοῦ ἰδίου στρατοῦ. καταντήσας δὲ εἰς χώραν λεγομέ-
νην Μαρωνίδα, ἀντίστασιν ὑπέστη ἀπὸ τῶν τῆς χώρας. καὶ
πολεμήσας ἐνίκησεν αὐτούς, καὶ πολλῶν χρημάτων κύριος ἐγένετο.
καὶ ὑπολαβὼν ὅτι εἰς οἱανδήποτε χώραν καταντῶν πάντως [ὅτι]
καὶ τοὺς τῆς αὐτῆς χώρας νικᾷ καὶ τὸν πλοῦτον ἑκάστης αὐτῷ χώ-
ρας ἀπαντώσης κομίζεται, καταφθάσας τὴν Λωτοφάγων λεγο-
μένην χώραν συνέβαλε μετ' αὐτῶν πόλεμον. καὶ ἐνίκησαν αὐτὸν
οἱ τῆς αὐτῆς χώρας μικροῦ δεῖν ὀλέσαι πάντας· κἀκεῖθεν φυγὼν
ἀνήχθη χειμαζόμενος μετὰ πλεῖστον πλοῦν εἰς τὴν λεγομένην Σι-
κίλαν νῆσον, τὴν νυνὶ λεγομένην Σικελίαν. ἡ δὲ νῆσος αὕτη ἦν
μεγάλη πάνυ, διῃρημένη εἰς τρεῖς ἀδελφοὺς μεγάλους καὶ δυνα-
E τοὺς καὶ τὰ ἀλλήλων φρονοῦντας, λέγω δὴ εἰς Κύκλωπα καὶ Ἀν-
τιφάντην καὶ Πολύφημον, υἱοὺς γεναμένους τοῦ Σικάνου, βα-
σιλέως τῆς αὐτῆς νήσου. ἦσαν δὲ οἱ αὐτοὶ τρεῖς ἀδελφοὶ ἄνδρες
O 146 χαλεποὶ καὶ μηδέποτε ξένους ὑποδεχόμενοι, ἀλλὰ καὶ ἀναιροῦντες.

10. ἀνθίστασιν Ox. 12. ὅτι dele. 13. αὐτῶν Ox. 19. διῃρημένη Ch., διειρημένη Ox. 20. Ἀντιφάντην] Ἀντιφάτην: monuit Bentl. p. 73.

Palladium daretur. Ajax itaque Ulissi, Agamemnoni, ac Diomedi offensus, in tentorium suum se recepit: ubi per noctem gladio occisus est; invento ibi luce proxima cadavere. Ajacis itaque Pyrrhique exercitus adversus Ulissem insurgebant, eum interfecturi. Verum is, diductis navibus suis, fugaque sibi consulens, in mare Ponticum cursum dirigit: ubi per aliquod tempus commoratus, in patriam deinde suam urbemque Ithacam cum classe et exercitu redire, in animo habuit. Per Maronidem vero regionem iter facienti, restiterunt incolae: quos vicissim impetens Ulisses, devicit, atque opum multarum dominus evasit: spemque concipiens, quamcumque regionem appulerit, obvios quosque se debellaturum, divitiasque ipsorum deportaturum, cum Lotophagis quoque, in quorum regionem incidit, proelia commisit. Sed ab iis devictus, cum non multum aberat, quin copiae ejus ad unum omnes exciderentur, fugam capessit, et longa demum navigatione fractus Sicilam insulam, quae nunc Sicilia vocatur, appulit. Amplissima erat haec insula, quam inter se divisam tres fratres occuparunt, Cyclops, Antiphantes, et Polyphemus; qui Sicani, insulae istius regis, filii, potentes fuerunt, et magni nominis viri, quique res suas curarunt mutuo. Erant autem tres hi moribus efferis; nec peregrinis excipiendis, quin ipsis potius occidendis de-

καὶ καταντήσας σὺν ταῖς ναυσὶν αὐτοῦ καὶ τῷ στρατῷ ὁ Ὀδυσ-
σεὺς εἰς τὸ διαφέρον μέρος τῷ Ἀντιφάντῃ συνέβαλε πόλεμον μετὰ
τοῦ Ἀντιφάντου καὶ τοῦ στρατοῦ αὐτοῦ τῶν λεγομένων Λαι-
στρυγόνων. καὶ κτείνουσιν ἱκανοὺς ἐκ τοῦ στρατοῦ τοῦ Ὀδυσ- V 48
σέως· καὶ λαβὼν τὰς ἑαυτοῦ ναῦς ἀποπλεύσας ἔφυγεν ἐκεῖθεν εἰς
ἄλλο μέρος τῆς νήσου, τὸ διαφέρον τῷ Κύκλωπι, ἔνθα τὰ Κυ-
κλώπια λέγεται ὄρη. καὶ γνοὺς τοῦτο ὁ Κύκλωψ ἦλθε κατ' αὐ-
τοῦ μετὰ τῆς ἰδίας βοηθείας· ἦν δὲ μέγας τοῖς σώμασι καὶ δυσ-
ειδής· καὶ ἐπελθὼν ἄφνω τῷ Ὀδυσσεῖ παραβαλόντι ἐπὶ τὴν δια-
φέρουσαν αὐτῷ γῆν κατέκοψεν αὐτοῦ πολλούς, καὶ συλλαβόμενος
τὸν Ὀδυσσέα καί τινας τοῦ στρατοῦ αὐτοῦ ὁ Κύκλωψ, λαβὼν
ἕνα τῶν ἅμα αὐτῷ συλληφθέντων ὀνόματι Μικκαλίωνα, ἄνδρα
γενναῖον καὶ ἀριστεύσαντα ἐν τῇ Τροίῃ καὶ ὄντα ἡγούμενον τοῦ
στρατοῦ τοῦ Ὀδυσσέως, ὅντινα κρατήσας τῆς κόμης τῆς κεφα-
λῆς ἐπ' ὄψεσι τοῦ Ὀδυσσέως καὶ πάντων τῶν μετ' αὐτοῦ ᾧ ἐβά- B
σταζε ξίφει ἀνεντέρισεν, ὡς μαχησάμενον αὐτῷ. τοὺς δὲ λοι-
ποὺς ἀπέκλεισε, βουλόμενος κατὰ μέρος τοὺς πάντας φονεῦσαι.
ὁ δὲ Ὀδυσσεὺς προσπεσὼν αὐτῷ ἔπεισεν αὐτὸν διὰ χρημάτων O 147
πολλῶν καὶ ξενίων ἀπολῦσαι αὐτὸν καὶ τοὺς ὑπολειφθέντας αὐτῷ
ἄνδρας. πεισθεὶς δὲ μόλις ὁ Κύκλωψ διὰ τῆς τῶν χρημάτων δό-
σεως, ἐπηγγείλατο περὶ ἑσπέραν ἀπολύειν αὐτόν· καὶ αὐτὸς βου-
λόμενος ἐν τῇ νυκτὶ αὐτῇ ἀπελθεῖν καὶ φονεῦσαι αὐτὸν καὶ τοὺς
αὐτοῦ καὶ ἀφελέσθαι πάντα ὃν ἐπιφέρεται πλοῦτον καὶ τὰς ναῦς

3. *Λεστρυγόνων* Ox. Correxit Ch. 6. Malim *Κυκλώπεια*.

ditissimi. Ulisses autem, cum classe et exercitu appropinquans, in eam insulae partem incidit, quae Antiphanti paruit; quocum et Lestrigonibus ejus proelio commisso, cum complures ex suis excisos vidisset Ulisses, navibus conscensis inde fugam capessit, aliam insulae partem adorturus; eam scilicet, quae Cyclopi subjecta, montes habet Cyclopios dictos. Hoc ubi audisset Cyclops, copiis collectis in illum profectus est: (Erat autem corporis mole praegrandi et vultu deformi:) Ulissem vero ditionibus suis incubantem, ex improviso aggressus, exercitum ejus late prosternit, Ulissemque ipsum et alios ex exercitu ejus nonnullos manu cepit. Inter quos Miccalion erat quidam, generosi vir animi; quique strenuum sese ducem ad Trojam praestiterat. Hunc Cyclops, capillitio arreptum, Ulissis, omniumque sociorum in conspectu, gladio suo exenteravit, ut qui ausus est in Cyclopem arma movere. Reliquos autem custodiae mandavit, quos singillatim conficere in animo habuit. Ulisses vero procidens ei ad pedes rogavit supplex, uti se residuumque sibi exercitum, pretio magno, muneribusque interpositis, missos faceret. Sed vix eo ita adductus Cyclops, dimissionem promittebat, ubi advesperasceret: fidemque suam liberavit; animo tamen egrediendi per noctem intempestam, ut Ulisse, sociisque occisis, opum quodcunque attulerat cum navi-

αὐτοῦ, περὶ ἑσπέραν ἀπέλυσεν αὐτὸν καὶ τοὺς μετ' αὐτοῦ. ἢ μό-
νον δὲ ἀπελύθη Ὀδυσσεύς, δειλιῶν τὴν τοῦ ἀνδρὸς ὠμότητα εὐ-
C θέως ἀπέπλευσεν ἐκ τῶν μερῶν αὐτοῦ. ἐπιῤῥίψας δὲ νυκτὸς ὁ
Κύκλωψ καὶ μὴ εὑρηκὼς τὰ πλοῖα, ἐκ τῆς μανίας εἰς τὴν θάλασσαν ῥίπτεσθαι λίθους ἐκέλευσε, μήπως ἔνδον τῆς γῆς ἐμεθώρμησαν. νυκτὸς δὲ βαθείας οὔσης καὶ σκότους καλύπτοντος τὴν γῆν καὶ τὴν θάλασσαν, ἀγνοοῦντες δὲ καὶ τοὺς αὐτοὺς τόπους, παρέβαλον εἰς ἄλλα μέρη τῆς νήσου, διαφέροντα τῷ Πολυφήμῳ, ἀδελφῷ τοῦ Κύκλωπος καὶ τοῦ Ἀντιφάντου. ὅστις Πολύφημος μαθὼν ὅτι τινὲς κατέπλευσαν νυκτὸς καὶ παρέβαλον εἰς τὴν διαφέρουσαν αὐτῷ χώραν, εὐθέως λαβὼν τὴν ἑαυτοῦ βοήθειαν, ἐλθὼν κατὰ τοῦ Ὀδυσσέως συνέβαλεν αὐτῷ πόλεμον. καὶ πᾶσαν τὴν νύκτα ἐπολέμουν, καὶ ἔπεσον ἀπὸ τοῦ Ὀδυσσέως πολλοί.
D πρωίας δὲ γενομένης προσήγαγεν ὁ Ὀδυσσεὺς καὶ τῷ Πολυφήμῳ
O 148 ξένια καὶ προσέπεσεν αὐτῷ, εἰπὼν ὅτι ἀπὸ τῶν Τρωικῶν τόπων ἐλήλυθε πεπλανημένος ἀπὸ πολλῆς κυμάτων ἀνάγκης, ἀπαριθμήσας αὐτῷ καὶ τὰς συμβάσας αὐτῷ κατὰ θάλασσαν διαφόρους συμφοράς. ὅστις Πολύφημος συμπαθήσας αὐτῷ ἠλέησεν αὐτόν, καὶ ὑπεδέξατο αὐτὸν καὶ τοὺς αὐτοῦ, ἕως οὗ ἐγένετο ἐπιτήδειος ὁ πλοῦς. ἡ δὲ θυγάτηρ τοῦ Πολυφήμου ὀνόματι Ἔλπη ἐρωτικῶς διετέθη πρός τινα εὐπρεπῆ ἄνδρα τῶν μετὰ τοῦ Ὀδυσσέως ὀνόματι Λεΐωνα· καὶ ἐπιτηδείου ἀνέμου πνεύσαντος ταύτην ἀφαρπάσαντες ἐξώρμησαν ἐκ τῆς Σικελίας νήσου. ἅτινα ὁ σο-

1. μόνον Ch., μένον Ox. 2. δειλνῶν Ox., δειλιῶν Ch.

bus diriperet. Ulisses autem quamprimum liberatus est, a tam truculento homine misere sibi metuens, exinde solvens, ab oris ejus statim discessit. Cyclops vero per noctem adorturus eos, ubi evasisse naves percepisset, in furorem adactus, saxa in mare praecipitari jussit, ne forte interius alicubi stationem alteram occupassent. Nox autem erat intempesta, terraque tenebris involuta erat, cum Ulisses sociique, locorum imperiti, in alteram illam insulae partem, quae Polyphemi erat, Cyclopis et Antiphantis fratris, inciderunt. Polyphemus, audito ad terram suam nonnullos per noctem appulisse; collectis viribus suis, Ulissem aggressus est, praelioque inter eos per totam noctem commisso, ex Ulisseis ceciderunt quamplurimi. Mane autem facto, Ulisses etiam Polyphemo dona obtulit; procidensque ei ad pedes, Ego, inquit, Trojanis ab oris, ultima maris discrimina expertus, huc in partes vestras errabundus adveni: simulque enumeratis quae sustinuerat periculis, Polyphemum ita delinibat, ut misertus ejus Ulissem sociosque hospitio exceperit; usque dum navigandi tempestas idonea instaret. At vero Polyphemi filia, Elpe dicta, Lionem quendam ex Ulissis sociis, virum formosum, adamavit. Secundos itaque nacti ventos, abrepta ea, inde ex Sicilia solverunt: uti haec sapientissi-

φώτατος Σίσυφος ὁ Κῷος ἐξέθετο. ὁ γὰρ σοφὸς Εὐριπίδης
δρᾶμα ἐξέθετο περὶ τοῦ Κύκλωπος ὅτι τρεῖς εἶχεν ὀφθαλμούς, E
σημαίνων τοὺς τρεῖς ἀδελφούς, ὡς συμπαθοῦντας ἀλλήλοις καὶ διαβλεπομένους τοὺς ἀλλήλων τόπους τῆς νήσου καὶ συμμαχοῦντας καὶ ἐκδικοῦντας ἀλλήλους, καὶ ὅτι οἴνῳ μεθύσας τὸν Κύκλωπα ἐκφυγεῖν ἠδυνήθη, διότι χρήμασι πολλοῖς καὶ δώροις ἐμέθυσε τὸν αὐτὸν Κύκλωπα ὁ Ὀδυσσεὺς πρὸς τὸ μὴ κατεσθίειν τοὺς μετ' αὐτοῦ, καὶ ὅτι λαβὼν Ὀδυσσεὺς λαμπάδα πυρὸς ἐτύφλωσε τὸν ὀφθαλμὸν αὐτοῦ τὸν ἕνα, διότι τὴν θυγατέρα τὴν V 49
μονογενῆ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ Πολυφήμου, Ἔλπην, παρθένον οὖσαν, λαμπάδι πυρὸς ἐρωτικοῦ καυθεῖσαν, ἥρπασε, τοῦτ' ἐστὶν O 149
ἕνα τῶν ὀφθαλμῶν τοῦ Κύκλωπος ἐφλόγισε, τὸν Πολύφημον, τὴν αὐτοῦ θυγατέρα ἀφελόμενος. ἥντινα ἑρμηνείαν ὁ σοφώτατος Φειδίας ὁ Κορίνθιος ἐξέθετο, εἰρηκὼς ὅτι ὁ σοφὸς Εὐριπίδης ποιητικῶς πάντα μετέφρασε, μὴ συμφωνήσας τῷ σοφωτάτῳ Ὁμήρῳ ἐκθεμένῳ τὴν Ὀδυσσέως πλάνην.

Ὁ δὲ Ὀδυσσεὺς ἀπὸ τῆς Σικελίας ἦλθεν εἰς τὰς Αἰολίας νήσους· καὶ ἐδεξιώθη παρὰ τοῦ Αἰόλου, βασιλέως τῶν νήσων. ὅστις μέλλων τελευτᾶν διένειμε τὰς δύο νήσους ταῖς θυγατράσιν αὐτοῦ, καὶ ἦσαν βασιλίδες τῶν δύο νήσων. ἡ δὲ Κίρκη ὑπῆρ- B
χεν ἱέρεια Ἡλίου, δοθεῖσα ὑπὸ τοῦ ἰδίου πατρὸς ἐκ νηπιόθεν ἀνατραφῆναι εἰς τὸ ἱερὸν ἐν τῇ νήσῳ τῇ λεγομένῃ Αἰαίᾳ· ἥτις αὐ-

4. διαβλεπομένους Ch., διαβλεπομένων Ox. 11. λαμπάδι] λαμπάδα Ox. 18. Αἰώλου Ox. 22. Ἐέᾳ Ox.

mus Sisyphus Cous scripta reliquit. Sapiens enim Euripides, in Dramate suo de Cyclope, fabulatur, tres eum oculos habuisse: nempe sic innuens nobis tres fratres illos; qui sui curam invicem habentes, singuli quae omnium esset in insula prospexerint, singulorum omnes vel in suppetias, vel vindictam paratissimi. Fabulatur idem, Ulissem, inebriato Cyclope, sic e manibus ejus evasisse: nempe inebriavit eum Ulisses ingenti pecuniarum pondere donisque; ne se sociosque absumeret. Idem autor est, Ulissem stipite praeusto oculum unicum Cyclopi eruisse: nempe quod fratris Polyphemi filiam virginem, quam unicam habuit, Cupidineis accensam flammis, abripuerit: ob hanc causam, unum Cyclopi (Polyphemo scilicet,) ex oculis extinxisse dicitur, uti haec enarravit sapientissimus Phidias Corinthius: qui semper etiam addit, Euripidem haec omnia Poëtico tradidisse, nec eadem de Ulissis erroribus, ac sapientissimus Homerus, perhibuisse.

Ulisses vero, a Sicilia solvens, ad Aeolias pervenit insulas: quarum Rex, Aeolus, hospitio eum excepit. Hic vero moriturus, insulas illas duas filiabus suis distribuit, quae Reginae illis imperitabant. Erat autem Circe solis sacerdos; quam pater Aeolus a teneris annis Deo sacraverat, in templo ejus, ad Eeam quod erat insulam, enutriendam: ubi adolescen-

ξηθεῖσα ἐγένετο μυστικὴ μάγος· ἦν δὲ εὐπρεπὴς πάνυ. ἡ δὲ
ταύτης ἀδελφὴ Καλυψώ, διαφθονουμένη αὐτῇ, ἔχθραν εἶχε
O 150 πρὸς αὐτὴν μεγάλην, λέγουσα, φησί, Διὰ τί ἀρνεῖται τὸν ἴδιον
πατέρα τὸν Ἄτλαντα καὶ λέγει ἑαυτὴν θυγατέρα Τιτᾶνος Ἡλίου;
καὶ ἐφοβεῖτο αὐτὴν ἡ Κίρκη, ἐπειδὴ ἡ Καλυψὼ εἶχε πλῆθος ἀν-
δρῶν γενναίων ἐν τῇ ἰδίᾳ αὐτῆς νήσῳ, μήποτε ὀργιζομένη ἐπέλ-
θοι καὶ κακῶς αὐτῇ χρήσεται. λοιπὸν ἡ Κίρκη, ὡς μὴ δυνα-
μένη τινὰς προτρέψασθαι εἰς συμμαχίαν καὶ παραφύλακὴν ἑαυ-
C τῆς, κατασκευάσασα διὰ βοτανῶν τινων φάρμακον, τοὺς πα-
ριόντας, φησί, ξένους ἐδεξιοῦτο καὶ διὰ ποτοῦ δόσεως ὑποταγὴν
φίλτρου δεινοῦ καὶ παραμονῆς καὶ λήθης πατρίδος ἰδίας τοὺς πί-
νοντας ξένους ἐποίει συνεῖναι αὐτῇ· καὶ πάντες αὐτῇ εἰς ὑπερβο-
λὴν παρέμενον εἰς τὴν αὐτὴν νῆσον ληθαργοῦντες τῆς ἑαυτῶν πα-
τρίδος, καὶ συνῆγε πολλούς. μαθοῦσα δὲ ἡ Κίρκη τὰ πλοῖα
τοῦ Ὀδυσσέως ἐν τῇ αὐτῆς νήσῳ καταντῆσαι, ἐκέλευσε καὶ τοὺς
ἰδίους δεξιώσασθαι σπουδαίως τὸν Ὀδυσσέα καὶ τὸν αὐτοῦ στρα-
τόν· ἠβούλετο γὰρ ἔχειν αὐτὸν καὶ τοὺς αὐτοῦ ὡς πολεμικοὺς
εἰς συμμαχίαν ἑαυτῆς. ὁ δὲ Ὀδυσσεὺς ἢ μόνον παρέβαλεν ἐν τῇ
αὐτῆς νήσῳ, εἶδε πολλοὺς ἄνδρας ἐν τῇ αὐτῇ νήσῳ ἀπὸ διαφό-
D ρων πατρίδων· ἐπιγνοὺς δέ τινας ἄνδρας ἐκ τοῦ Ἀχαϊκοῦ ὄντας
O 151 στρατοῦ, πρὸς αὐτὸν ἐληλυθότας ἐπηρώτησεν αὐτοὺς λέγων, Τί-
νος χάριν ἐν τῇ νήσῳ ταύτῃ οἰκεῖτε; οἱ δὲ εἶπον αὐτῷ ὅτι Ἐκ τοῦ

8. παρὰ φυλακὴν Ox. 13. παρέμεινον Ox. 18. παρέλαβεν Ox.

tior facta, mysticam Hierophantam profecit, egregiae formae virgo. Huic vero soror Calypso infensissima erat, odioque summo eam prosecuta est: Quare, (inquiens) Atlantem patrem suum abnuens, Titanis solis scilicet filiam se venditat? Metuebat igitur Circe a Calypsone sorore ne quando ab ea, ad iram commota, (ingens enim ei praesto erat in insula sua virorum strenuorum multitudo,) impetita, pessime haberetur. Itaque cavens sibi Circe, cum non aliter auxiliarios sibi custodesque adsciscere potuisset, extractis herbarum quarundam viribus, Philtrum sibi potentissimum vi venefica paravit; cujus magisterium esset, ut haustu sumentibus patriae suae oblivionem et commorandi illic desiderium una incuteret. Pharmacum istud ubi eo convenientibus, quos plurimos hospitio excepit, advenis propinandum dedisset; patriae suae quisque oblitus, in insula hac exinde commorati sunt: Hoc igitur usa artificio, mulier quam multos ad se pellexit. Ubi vero inaudisset, Ulissis naves ad insulam suam appulisse; in mandata suis dedit, uti ipsum exercitumque ejus honorifice tractarent. Ulissem enim sociosque, ut qui viri essent bellicosi, in societatem suam adsciscere cupiebat. Ulisses vero, ubi primum ad Circes insulam appulit, multos ibi vidit, diversarum gentium, homines peregrinos: quorum nonnullos, qui ex Graecorum exercitu fuerunt, recognoscens sibi appropinquantes; Quid (inquit) vobis in causa esset, ut sedes vestras in hac insula poneretis? Tum illi: Nos, inquiunt, ex Grae-

Ἀχαϊκοῦ ὑπάρχομεν στρατοῦ, καὶ θαλαττίων κυμάτων βίᾳ προσ-
επελάσαμεν τῇ νήσῳ ταύτῃ, καὶ πόμα λαβόντες μαγικὸν ὑπὸ τῆς
βασιλίδος Κίρκης, ἔρωτι δεινῷ βληθέντες εἰς αὐτὴν ταύτην ἔχομεν
νῦν πατρίδα, ἐξειπόντες καὶ ἄλλα τινά. καὶ ταῦτα ἀκηκοὼς ὁ
Ὀδυσσεύς, συνάξας πάντας τοὺς ἰδίους αὐτοῦ ἐκέλευσεν αὐτοὺς
μηδενὸς μετασχεῖν τῶν ἐπιδιδομένων αὐτοῖς παρὰ τῆς Κίρκης εἴτε
βρωμάτων εἴτε πομάτων διὰ τὸ μαγγανείαν τινὰ ἔχειν αὐτά, ἀλλὰ
ἐκ τῆς παρασχεθείσης αὐτῷ ἐκ τοῦ Αἰόλου βασιλέως σιταρχίας E
καὶ τῶν πρώην ὄντων ἀποθέτων ἐν τοῖς πλοίοις βρωμάτων τε καὶ
πομάτων ἐξ αὐτῶν μεταλαμβάνειν. τῆς δὲ Κίρκης προσενεγκού-
σης αὐτῷ καὶ τῷ στρατῷ αὐτοῦ καὶ τοῖς ναύταις τροφὰς βρωμά-
των καὶ πομάτων, οὐκ ἐδέξαντο παρ' αὐτῆς τὸ παράπαν. καὶ
μαθοῦσα τοῦτο ἡ Κίρκη ὑπέλαβεν εἰδέναι τὸν Ὀδυσσέα τινὰς μυ-
στικὰς μαγείας καὶ προγνόντα αὐτῆς τὰ βουλεύματα, καὶ πέμ-
ψασα μετεστείλατο αὐτὸν ἐν τῷ ἱερῷ· καὶ ἦλθε πρὸς αὐτὴν με- V 50
τὰ ὁπλικῆς βοηθείας καὶ ἀπονοίας Ἀχαϊκῆς, ἀγαγὼν αὐτῇ δῶρα
Τρωικά. ἡ δὲ ἑωρακυῖα αὐτὸν καὶ τοὺς μετ' αὐτοῦ, ᾔτησεν αὐ-
τὸν προσμεῖναι τῇ νήσῳ, ἄχρις οὗ διέλθῃ ὁ τοῦ χειμῶνος καιρός, O 152
δεδωκυῖα αὐτῷ ἐν τῷ ἱερῷ ὅρκους μηδὲν ποιεῖν εἰς βλάβην αὐτοῦ
ἤ τινος τῶν ἅμα αὐτῷ. καὶ πεισθεὶς ὁ Ὀδυσσεὺς διέτριψε μετ'
αὐτῆς ὀλίγον καιρόν, συμμιγεὶς αὐτῇ πρὸς γάμον, ἐκείνης βου-
ληθείσης· περὶ ἧς Κίρκης ἐξέθεντο ταῦτα οἱ σοφώτατοι Σίσυφος
Κῷος καὶ Δίκτυς ἐκ τῆς Κρήτης. ὁ δὲ σοφώτατος Ὅμηρος ποιη-

8. *Αἰώλου* Ox. 16. *ὁπλιτικῆς?*

corum sumus exercitu: verum tumultuosis undarum procellis jactati, insulam hanc appulimus; ubi ex haustu quodam magico, quem Regina Circe nobis propinandum dedit, incredibili ejus amore correpti, insulam hanc nunc habemus patriam. Haec atque alia retulerunt: quibus auditis, Ulisses, convocatis ad se suis omnibus, in mandata illis dedit; ut de eo quod supererat annonae, quam Rex Aeolus illis suppeditaverat; commeatuque, quem navigiis olim reposuerant, quisque sibi, ubi opus fuerit, sumeret in victum: de iis autem, quae, veneficiis incantata, comedenda illis, vel bibenda Circe traderet, omnino nihil desumerent. Circe vero ubi haec intellexisset, rata Ulissem, artis Magicae non ignarum, consilia sua praesensisse; ad Fanum eum accersendum curavit. Accersitus ille, exercitu suo stipatus, Graecaque sua fretus confidentia, accedit, munera Trojana Reginae adferens. Circe vero, ubi Ulissem sociosque conspexit; rogavit eum, uti insulam hospes teneret, usque dum tempus hibernum praeteriterit: interposito etiam ibidem juramento, inviolatum se illum sociosque praestituram. Dictis ejus audiens Ulisses, commorabatur illic per tempus aliquod; Circesque consuetudine (ipsa sic volente,) usus est: uti haec de Circe sapientissimi Sisyphus Cous et Dictys Cretensis, memoriae prodiderunt. Verum sapientissimus Homerus Poëtarum more fabu-

τικῶς ἔφρασεν ὅτι διὰ πόματος μαγικοῦ τοὺς συλλαμβανομένους πρὸς αὐτὴν ἄνδρας μετεμόρφου, ποιοῦσα τοὺς μὲν λεοντομόρ-
B φους, τοὺς δὲ κυνοκεφάλους, ἄλλους δὲ συομόρφους, ἑτέρους δὲ ἀρκομόρφους καὶ χοιροκεφάλους. ὁ δὲ προγεγραμμένος σοφὸς Φειδαλίος ὁ Κορίνθιος ἐξέθετο τὴν ποιητικὴν ταύτην σύνταξιν, ἑρμηνεύσας οὕτως. ὅτι τῇ Κίρκῃ οὐδὲν ἥρμοζε πρὸς ἣν ἠβούλετο ἐπιθυμίαν πολυοχλίαν ποιεῖν τοὺς ἀνθρώπους θηριομόρφους, ἀλλὰ τρόπον σημαίνων ὁ ποιητὴς τῶν ἀντερώντων ἀνδρῶν, ὅτι ὡς θηρία ἐποίει αὐτοὺς ἐκεῖ ἡ Κίρκη βρύχειν καὶ μαίνεσθαι καὶ λυσσᾶν ἐκ πόθου, καθὼς ἐκέλευσεν ἡ Κίρκη. φυσικὸν γὰρ τῶν ἐρώντων ἀντέχεσθαι τῆς ἐρωμένης καὶ ὑπεραποθνήσκειν· τοιοῦτοι γὰρ ὑπάρχουσιν οἱ ἐρῶντες. ἐκ γὰρ τῆς ἐπι-
O 153 θυμίας ἀποθηριοῦνται, μηδὲν ἔμφρενον λογιζόμενοι, ἀλλὰ ἀλ-
C λοιούμενοι τὰς μορφὰς καὶ τῷ σώματι ὡς θηριόμορφοι γίνονται καὶ τῇ θέᾳ καὶ τοῖς τρόποις, ἐπερχόμενοι τοῖς ἀντερασταῖς· φυσικὸν γὰρ τοὺς ἀντεραστὰς ὁρᾶν ἀλλήλους ὡς θηρία καὶ πρὸς ἀλλήλους ἐπερχομένους ἄχρις φόνου. οἳ καὶ διαφόρως ἔχουσι πρὸς τοὺς τῆς τοιαύτης ἐπιθυμίας τρόπους· οἱ μὲν γὰρ ὡς κύνες ἐπέρχονται τῇ μίξει, πολλὰ συμμιγνύμενοι, οἱ δὲ ὡς λέοντες τὴν ὁρμὴν καὶ μόνην τὴν ἐπιθυμίαν ζητοῦσιν, ἄλλοι δὲ ὡς ἄρκτοι

2. μετεμόρφου] μετεμορφοῖ Ox. 5. Φειδαλίος ὁ Κορίνθιος] „Φειδίας supra dictus est." Ch. 8. τῶν ἀναιρούντων ἀνδρῶν] „Lego, ἀντερώντων, Rivalium." Ch. 11. ἐρώντων Ch., ἐρώτων Ox. 12. ἐρῶντες] ἔρωτες Ox. 13. ἔμφρενον] ἔνφραινον Ox. 17. διαφύρους ἔχουσι] „Forte legendum, διαφόρως ἔχουσι." Ch.

latur, Circem, poculi Magici haustu, concurrentes illuc advenas transformasse; Leonum aliis, aliis canum, eis vero suum, illis ursorum, nonnullis etiam porcorum formas, vel capita induentibus. Supradictus autem Phidalius Corinthius, fabulam hanc enarrans; Nequaquam (inquit) illud Circi in libidinem suam cessisset, si concursitantes hominum turbas in belluas mutasset: sed amoris insania correptos homines Poeta indigitabat; quos belluarum more frendentes, pro libitu suo Circe furiis agitavit, ob desiderium ipsius in rabiem efferatos. Ejusmodi enim Amor habet impetum naturalem, ut in rem desideratam, morte etiam spreta, praeceps involet. Quippe Cupidinis ex vi, quasi in Bruta migrant homines, nihil rationi consentaneum agitantes; sed humanam exuti speciem, corpora, formas, et mores etiam belluinos prae se ferunt, dum proci mulieribus inhiant. Illud etiam a Natura est, ut Rivales belluino impetu in se invicem ferantur, ad exitium usque se invicem impetentes. Verum cupiditatibus hisce non uno modo se habent, lascivientes: alii enim, canum more, frequentius coeunt: alii, leones quod solent, ipsum praesentis pruritus impetum solummodo explere sibi quaerunt: alii denique, sicut ursi,

μιαρῶς κέχρηνται τῇ συνουσίᾳ. καὶ μᾶλλον σαφέστερον οὗτος καὶ ἀληθινώτερον ἡρμήνευσεν ἐν τῇ ἰδίᾳ ἐκθέσει.

Ἀπὸ δὲ τῆς νήσου τῆς Κίρκης ἐξορμήσας ὁ Ὀδυσσεὺς ἀνήχθη εἰς τὴν ἄλλην νῆσον, ὑπὸ ἀνέμων ἐναντίων ἐκριφείς· ὅντι- D να ἐδέξατο καὶ ἡ Καλυψώ, ἡ ἀδελφὴ τῆς Κίρκης, καὶ πολλῆς θεραπείας ἠξίωσεν αὐτόν, συμμιγεῖσα αὐτῷ καὶ πρὸς γάμον. κἀκεῖθεν ἀνήχθη, ἔνθα λίμνη ὑπῆρχε μεγάλη πλησίον τῆς θαλάσσης, λεγομένη ἡ Νεκυόπομπος, καὶ οἱ οἰκοῦντες ἐν αὐτῇ ἄν- O 154 δρες μάντεις· οἵτινες ἐξεῖπον αὐτῷ πάντα τὰ συμβάντα αὐτῷ καὶ τὰ μέλλοντα. καὶ ἀναχθεὶς ἐκεῖθεν χειμῶνος μεγάλου γενομένου θαλάσσης ἐκρίπτεται εἰς τὰς Σερενίδας οὕτω καλουμένας πέτρας, αἳ ἐκ τῶν κρουσμάτων τῶν κυμάτων ἦχος ἀποτελοῦσιν ἴδιον. κἀκεῖθεν ἐξειλήσας ἦλθεν εἰς τὴν καλουμένην Χάρυβδιν, εἰς τόπους ἀγρίους καὶ ἀποτόμους· κἀκεῖ πάσας τὰς ὑπολειφθείσας αὐτῷ ναῦς καὶ τὸν στρατὸν ἀπώλεσεν, αὐτὸς δὲ ὁ Ὀδυσσεὺς E μόνος ἐν σανίδι τοῦ πλοίου ἐν τῷ πελάγει ἐφέρετο, ἀναμένων τὸν μετὰ βίας θάνατον. τοῦτον δὲ ἑωρακότες τινὲς ἀποπλέοντες ναῦται Φοίνικες νηχόμενον ἐν τοῖς ὕδασιν ἐλεήσαντες διέσωσαν, καὶ ἤγαγον αὐτὸν ἐν τῇ Κρήτῃ νήσῳ πρὸς τὸν Ἰδομενέα, ἔξαρχον Ἑλλήνων. καὶ ἑωρακὼς τὸν Ὀδυσσέα ὁ Ἰδομενεὺς γυμνὸν καὶ δεόμενον, συμπαθῶς φερόμενος, δῶρα αὐτῷ πλεῖστα δεδωκὼς σὺν στρατῷ καὶ στρατηγῷ αὐτοῦ καὶ δύο νῆας καὶ δια- V 51

2. 3. ἀληθινότερον ἑρμήνευσεν — ἐξωρμήσας Ox. Correxit Ch. 11. εἰς τὰς Σερενίδας] „Σειρῆνας vocant Cedrenus et Isac. Tzetzes." Ch.

turpiter coeunt, conspurcantes sese: uti haec pluribus enarravit, juxta rei veritatem, Auctor iste, in scriptis suis.

Ulisses vero a Circis insula solvens, adverso mari jactatus, in insulam illam alteram delatus est: ubi a Calypsone, Circis sorore, honorifice exceptus, consuetudinem etiam cum ea habuit. Delatus inde, ad stagnum ingens, Necyopompum vocatum, prope mare situm, pervenit. Hujus incolae, qui vaticiniis praecellebant, omnia quae ei acciderant, quaeque eventura erant aperuerunt. Inde solvens, saeviori maris impetu agitatus, ad Serenidas quas vocant rupes ferebatur: quae fluctuum ex allisione, sonitum quendam peculiarem efficiunt. Has cum evasisset, ad Charybdin quem vocant sinum delatus, incidit ibi in loca praerupta et scopulis aspera: ubi residuis navibus exercituque in mari demersis, solus ipse navis tabulae insidens, pelago fluctuabat, mortem miseram nunquam non expectans. Verum praeternavigantes illac Phoenices, videntes illum marinis undis fluctuantem, misericordia moti, fluctibus eripuerunt: et in Cretam insulam adductum, Idomeneo, Graecorum ex ducibus, tradiderunt. Idomeneus ubi Ulissem conspexit, nudum atque indigum; summopere misertus ejus, muneribus abunde donatum, Duce etiam exercitu-

O 155 σώζοντας αὐτόν τινας, ἐξέπεμψεν αὐτὸν εἰς Ἰθάκην. ἅτινα καὶ ὁ σοφὸς Δίκτυς παρὰ τοῦ Ὀδυσσέως ἀκηκοὼς συνεγράψατο.

Ὁμοίως δὲ καὶ ὁ Διομήδης λαβὼν τὸ Παλλάδιον ἐξώρμησεν ἀπὸ τῆς Τροίας εἰς τὴν ἰδίαν πατρίδα.

Ὁ δὲ Ἀγαμέμνων ἔχων τὴν Κασσάνδραν, ἣν ἐπόθει, ἐπέρασε τὸ τῆς Ῥόδου πέλαγος, βουλόμενος ἐπὶ Μυκηναίων πόλιν ὁρμῆσαι.

Λοιπὸν ὁ Πύῤῥος ἑωρακὼς πάντας ἀποπλεύσαντας, τεφρώσας τὸν Τελαμώνιον Αἴαντα καὶ λαβὼν ἐν ὑδρίᾳ ἔθαψε μετὰ
B τιμῆς μεγάλης πλησίον τοῦ τύμβου τοῦ Ἀχιλλέως, τοῦ ἐξαδέλφου αὐτοῦ, πατρὸς δὲ τοῦ Πύῤῥου, εἰς τόπον λεγόμενον Σίγριν.

Ὁ δὲ Τεῦκρος, ὁ ἀδελφὸς τοῦ Αἴαντος τοῦ Τελαμωνίου, κατέφθασεν εὐθέως, ἐλθὼν ἀπὸ τῆς Σαλαμῖνος, πόλεως τῆς Κύπρου, πρὸς βοήθειαν τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ, καὶ εὗρε τὸν Πύῤῥον. καὶ μεμαθηκὼς παρ' αὐτοῦ τὰ συμβάντα, ἀκούσας δὲ καὶ τὴν γεναμένην τιμὴν τῶν λειψάνων τοῦ Αἴαντος, ἐπαινῶν καὶ ἐπευχόμενος τῷ Πύῤῥῳ ἔφη, Οὐδὲν ξένον πεποίηκας· ἐκείνης γὰρ τῆς Ἀχιλλέως θείας φρενὸς ὑπάρχεις υἱός. λείψανα γὰρ τῶν ἀγαθῶν ἀνδρῶν ἀφαιρεῖται ὁ χρόνος, ἡ δὲ ἀρετὴ καὶ θανοῦσα λάμπει.
C
O 156 καὶ παρακαλεῖ ὁ Πύῤῥος τὸν Τεῦκρον ἅμα αὐτῷ μεταλαβεῖν βρωτοῦ καὶ ποτοῦ. καὶ ἐν τῷ συμποσίῳ, ὡς ὄντα ἐκ τοῦ ἰδίου γέ-

9. ὑδρίᾳ Ch., ὑδρίαν Ox. 17. ἐκείνης — φρενός] Euripides Heraclid. v. 541. ἀλλ' ἐξ ἐκείνου σπέρμα τῆς θείας φρενὸς πέφυκας Ἡρακλῆος. 18. λείψανα] Euripides Androm. v. 772. κηρυσσομένοισι δ' ἀπ' ἐσθλῶν δωμάτων τιμὰν καὶ κλέος οὔτοι λείψανα τῶν ἀγαθῶν ἀνδρῶν ἀφαιρεῖται χρόνος, ἁ δ' ἀρετὰ καὶ θανοῦσι λάμπει. Quae Malalas, cui λείψανον est *cadaver*, depravat, dum sibi accommodat. 21. πότου Ox.

que et navibus duabus et satellitibus quibusdam instructum, Ithacam demisit: uti haec sapiens Dictys, ab Ulisse ipso edoctus, memoriae mandavit.

Consimiliter etiam Diomedes, accepto secum Palladio, Trojam reliquit, in patriam suam reversurus.

Agamemnon vero Cassandra, quam amabat, potitus, trajecto Rhodiorum pelago, Mycenas suas repetivit.

Pyrrhus autem, ubi caeteros omnes discessisse animadvertit; ipse Ajacis Telamonii cineres in urnam repositos, ad Sigrin quam vocant, prope tumulum Achillis, Pyrrhi patris, Ajacis autem patruelis, honorifice recondidit.

Teucrus autem, Ajacis Telamonii frater, qui ejus in auxilium ex Salamine, Cypri urbe advenerat; in Pyrrhum incidens, edoctusque ab eo de eis quae acciderant; certior etiam factus, quanto ille cum honore Ajacis reliquias terrae mandaverat, laudavit Pyrrhum; et Fausta ei omnia precatus, „Nihil, inquit, non te dignum fecisti; qui divinae illius Achillis Mentis haeres es. Nempe Heroum Reliquias aevum absumit: ast splendet post funera Virtus.“ Tum vero Pyrrhus Teucrum rogavit, uti secum coenaret. Inter coenandum vero cum rogavit Pyrrhus, (cui gene-

νους, τὸν Τεῦκρον ὁ Πύῤῥος ᾔτει διηγεῖσθαι αὐτῷ πάντα ἐξ ἀρχῆς τὰ συμβάντα τῷ αὐτοῦ πατρί, φήσας ἀγνοεῖν τὸ ἀκριβές. ὁ δὲ Τεῦκρος ἤρξατο λέγειν οὕτως.

Ὁ πᾶς αἰὼν οὐκ ἐξαλείψει τὴν Ἀχιλλέως κατὰ Ἕκτορος νίκην· ὃς μαθὼν Ἕκτορα νυκτὸς βουλόμενον ἀπαντῆσαι τῇ βασιλίδι Πενθεσιλείᾳ, προποιήσας λάθρᾳ ἅμα τῷ ἰδίῳ στρατῷ καὶ ἑαυτὸν σὺν αὐτοῖς ἀποκρύψας, τὸν ποταμὸν διαβαίνοντα τὸν Ἕκτορα κτείνει καὶ ἅπαντας τοὺς αὐτῷ ἑπομένους, ἕνα μόνον καταλιπὼν ζῶντα· ὅντινα χειροκοπήσας Πριάμῳ ἔπεμψεν ἀγγε- D λοῦντα τὸν Ἕκτορος θάνατον. καὶ τὰ συμβάντα μηδενὸς τῶν Ἑλλήνων γνόντος, ἤγαγε τὸ τοῦ Ἕκτορος λείψανον εἰς δάπεδον πρὸ αὔγους· καὶ ἐν δίφρῳ ἀναρτήσας αὐτὸν τοὺς ἵππους ἐλαύνοντος Αὐτομέδοντος σὺν αὐτῷ μαστιγόπληκτον αὐτοῦ τὸ σῶμα ὁ σὸς γενέτης ποιῶν οὐκ ἐπαύετο. ἀκούσας δὲ Πρίαμος τὸν τοῦ Ἕκτορος μόρον, ὠλόλυξε, καὶ πάντες σὺν αὐτῷ· καὶ τοσαύτη βοὴ ἐγένετο ἐκ τοῦ πλήθους τῶν Τρώων, ὥστε καὶ τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ ταραχθῆναι. καὶ οἱ Ἕλληνες δὲ χαίροντες ἀντεβόησαν ὁμοίως· καὶ κλείονται αἱ πύλαι τοῦ Ἰλίου. ὁ σὸς γενέτης ἐπετέλεσεν ἀγῶνος ἑορτὴν τοῖς βασιλεῦσι καὶ πᾶσι, πολλὰ φιλοτιμησάμενος. τῇ δὲ ἑξῆς ἡμέρᾳ ὁ Πρίαμος πένθιμον φορῶν O 157 σχῆμα, ἄξας μεθ' ἑαυτοῦ Πολυξένην τὴν θυγατέρα αὐτοῦ, παρ- E θένον, καὶ Ἀνδρομάχην, τὴν Ἕκτορος γυναῖκα, καὶ Ἀστυάνακτα καὶ Λαοδάμαντα, υἱοὺς αὐτοῦ νηπίους, παραγίνεται πρὸς τοὺς

23. *Λαομέδοντα* Cedrenus p. 127. D.

re etiam conjunctus erat,) uti altius ab origine rem repetens, quae patri suo acciderant enarraret omnia; nihil adhuc certi de his accepisse se asserens: His itaque Teucrus exorsus est.

Victoriam illam, quam Achilles de Hectore reportavit, nulla aetas oblivioni datura est: qui ubi audisset, Hectorem de nocte Penthesileae Reginae obviam iturum, praeoccupato ejus itinere, se suosque in insidiis collocavit; Hectoremque, cum suis omnibus, flumen trajicientibus, internecioni dedit; unico dempto, quem stragi superesse voluit, manibus abscissis, Priamo remittendum, cui Hectoris mortem annunciaret. Pater autem tuus ante lucem, Graecis interim quae acciderant omnia nescientibus, Hectoris intermortuum corpus, currui alligatum, et ab equis, quos ipse cum Automedonte agitavit, circumtractum, quam potuit maxime ad terram allisit. Priamus autem audito Hectoris fato, ejulare, cum suis omnibus: tantusque est in Trojano populo clamor editus, Graecis interim triumphum suum clamoribus reciprocis celebrantibus, ut Volucres etiam Coeli consternarentur. Tum vero statim obseratae sunt Ilii portae. Pater autem tuus, instituto certaminis festo, Duces exercitumque totum muneribus plurimis donavit. Priamus autem die sequente, veste indutus lugubri, et assumpta secum filia Polyxena, virgine innupta, et Hectoris uxore Andromache, cum filiolis ejus duobus, Astyanacte et Laodaman-

Ἕλληνας, ἀγαγὼν μεθ' ἑαυτοῦ καὶ κόσμον πολὺν καὶ χρυσὸν καὶ
ἄργυρον καὶ ἐσθῆτα. οὔσης δὲ σιγῆς ἐν τοῖς ἡγεμόσι τῶν Ἑλλή-
νων, πλησίον δὲ αὐτοῦ γενομένου, ἐθαύμαζον πάντες τὴν εὐ-
τολμίαν τοῦ αὐτοῦ Πριάμου, καὶ ἀπαντῶσιν αὐτῷ βουλόμενοι
V 52 μαθεῖν τὴν αἰτίαν τῆς ἀφίξεως. ἑωρακὼς δὲ αὐτοὺς ὁ Πρίαμος,
ἑαυτὸν εἰς τὸ ἔδαφος ῥίψας, κόνιν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ φέρων
καὶ δεόμενος αὐτῶν συνικέτας γενέσθαι πρὸς τὸν Ἀχιλλέα ὑπὲρ
τοῦ σώματος τοῦ Ἕκτορος. οἰκτείρει δὲ αὐτὸν Νέστωρ καὶ Ἰδο-
μενεὺς αὐτῷ γενέσθαι συνικέτας πρὸς τὸν Ἀχιλλέα ὑπὲρ τοῦ σώ-
ματος τοῦ Ἕκτορος, οἵτινες ἐδυσώπησαν τὸν σὸν πατέρα περὶ τοῦ
Πριάμου. καὶ ἐκέλευσεν αὐτὸν εἰσελθεῖν εἰς τὴν σκηνὴν αὐτοῦ·
ὁ δὲ Πρίαμος εἰσελθὼν ἔπεσεν εἰς τοὺς πόδας αὐτοῦ πλωτὸς ἱκε-
τεύων, ὡσαύτως δὲ καὶ Ἀνδρομάχη σὺν τοῖς παισίν, ἡ δὲ Πο-
O 153 λυξένη περιπλακεῖσα τοῖς ποσὶ τοῦ σοῦ γενέτου περὶ τοῦ αὐτῆς
B ἀδελφοῦ Ἕκτορος, δουλεύειν ἐπαγγειλαμένη καὶ μένειν σὺν αὐτῷ,
εἰ ἀποδῷ τὸν νεκρόν. οἱ δὲ βασιλεῖς τὸ γῆρας αὐτοῦ οἰκτείραντες
παρεκάλουν ὑπὲρ Πριάμου. ὁ δὲ σὸς γενέτης Ἀχιλλεὺς πρὸς αὐ-
τοὺς ἔφη, Κρατεῖν αὐτὸν ἐξ ἀρχῆς ἔδει τῶν παίδων καὶ μὴ συνεξα-
μαρτάνειν· ἀλλ' εἶχεν αὐτὸν ἔρως τῶν ἀλλοτρίων χρημάτων· οὐ
γὰρ Ἑλένης γυναικὸς τὴν ἐπιθυμίαν εἶχεν, ἀλλὰ τῶν Ἀτρέως καὶ
Πέλοπος χρημάτων τὸν πόθον εἶχε. δότε οὖν δίκας ἀνθ' ὧν ἠσε-
βήσατε· σωφρονιζέσθωσαν οὖν δι' ὑμᾶς Ἕλληνες καὶ βάρβαροι.

Οἱ δὲ πείθουσιν αὐτὸν λύτρα λαβόντα τὸν νεκρὸν παραχω-

12. πλωτὸς] πτωτός? 23. Οἱ] Ὁ Ox.

te, Graecos adiit, adferens secum, praeter vestes et Ornamenta, auri quoque et argenti plurimum. Priamo autem appropinquante, silentium derepente Graecorum Ducibus oboriebatur, Priami fiduciam admirantibus. Tum vero obviam ei procedebant, adventus causam sciscitaturi: quos Priamus ubi conspexit, ad terram procidens, pulveremque in capite gestans, obtestabatur eos, uti secum precatores Achillem interpellarent, de Hectoris corpore reddendo. Cujus miserti Nestor et Idomeneus, precibus ejus annuerunt; Achillemque, uti Hectoris corpus redderent, sollicitarunt. Pater vero tuus eorum precibus motus, Priamum in tentorium accersit: ingressus autem Priamus, Achilli supplex ad pedes, una cum Andromache filiisque ejus, procidebat. Polyxena vero patris tui pedes amplexa, ultro spondebat, se, modo fratris corpus redderet, in perpetuum ei subserrituram. Tum qui aderant Duces, Priami senectutis miserti, pro eo fiunt supplices. Parens autem tuus; „Oportuerat, inquit, Priamum filios suos maturius coercuisse, neque se sceleris eorum dedisse participem. Verum tenebat eum rerum alienarum Cupido: nec tam Helenam uxorem, quam Pelopis et Atrei divitias appetebat sibi. Male igitur a vobis factorum poenas date; vestroque exemplo habeant haec sibi Graeci Barbarique in documentum.

Duces autem suadebant, uti accepto redemptionis pretio, cadaver

ῥῆσαι· ὁ δὲ τὰ τοῦ βίου τερπνὰ ἐννοήσας, τὸν Πρίαμον ἀνί-
στησι καὶ Πολυξένην καὶ Ἀνδρομάχην, καὶ κελεύει τῷ Πριάμῳ C
λούσασθαι καὶ σίτου καὶ οἴνου γεύσασθαι ἅμα αὐτῷ· ἄλλως γὰρ
οὐκ ἂν παραχωρήσειεν αὐτῷ τὸν νεκρόν. ὁ δὲ Πρίαμος φόβῳ
κατεχόμενος καὶ ἐλπίδι τῶν μελλόντων, ταπεινῶς παραγίνεται
ὑπὸ Πολυξένης παρακρατούμενος πρὸς Ἀχιλλέα τὸν σὺν γενέτην
καὶ βρωτοῦ καὶ πότου μετέσχε. καὶ πολλῶν λαληθέντων ἀνέστη-
σαν· καὶ τεθέντων τῶν λύτρων ἐπὶ τῆς γῆς, ἰδὼν ὁ Ἀχιλλεὺς τὸ
πλῆθος τῶν δώρων, τόν τε χρυσὸν καὶ τὸν ἄργυρον δέχεται καὶ O 159
ἐκ τοῦ ἱματισμοῦ μέρος, τὰ δὲ λοιπὰ Πολυξένῃ χαρισάμενος
ἀπέδωκε τὸν νεκρόν. ὁ δὲ Πρίαμος παρακαλεῖ τὸν Ἀχιλλέα Πο-
λυξένην παρ' αὐτῷ καταλιπεῖν· ὁ δὲ εἶπεν αὐτῷ εἰς τὸ Ἴλιον αὐ-
τὴν ἀγαγεῖν, εἰς ἄλλον καιρὸν τὰ κατ' αὐτὴν ἀναβαλλόμενος. D

Ὁ δὲ Πρίαμος ἀνελθὼν εἰς τὸ ὄχημα, ἔχων τὸ σῶμα τοῦ Ἕκτορος ἅμα τοῖς σὺν αὐτῷ εἰς τὴν πόλιν εἰσῆλθε· καὶ τεφρώσαντες τὸ σῶμα τοῦ Ἕκτορος θάπτουσιν αὐτὸν ἔξω παρὰ τὸ τεῖχος τοῦ Ἰλίου, πενθήσαντες αὐτὸν πικρῶς.

Καὶ ἐν τῷ μεταξὺ παραγίνεται ἡ Πενθεσίλεια ἐκ τῆς ἀντιπέραν Χεῤῥονήσου, πολὺ πλῆθος ἐπαγομένη Ἀμαζόνων καὶ ἀνδρῶν γενναίων. μαθοῦσα δὲ Ἕκτορα ἀναιρεῖσθαι, ὑποστρέφειν ἠπείγετο· Πάρις δὲ τοῦτο μαθών, ἔπεισεν αὐτὴν μένειν, χρυσὸν δοὺς αὐτῇ πολύν. ἀνεθεῖσα δὲ μετὰ τοῦ ἰδίου στρατοῦ, μεθ' ἡμέρας

7. ποτοῦ Ox. 19. Χεῤῥονήσου Ch., Χερονήσου Ox. ibid. καὶ Ch., κατ' Ox. 20. ἀναιρεῖσθαι] Immo ἀνῃρῆσθαι.

illis concederet. Hic vero vitae jucunda secum reputans, Priamum, Polyxenam, et Andromachen in pedes erigit; Priamo praeterea mandans, ubi lavasset, uti panem, vinumque apud se sumeret; non aliter ei corpus traditurum se, minatus. Priamus autem, inter spem metumque futuri suspensus; a Polyxena sustentatus, humiliter intravit, cibum et potum cum patre tuo capturus. Ubi multis invicem sermone agitatis, surgebant tandem; redemptionisque pretium in medio positum est. Videns autem Achilles donorum multitudinem, acceptis sibi auro et argento vestibusque aliquot, reliqua Polyxenae, una cum cadavere reddidit. Roganti autem Priamo, uti Polyxenam quoque sibi servaret; Achilles illam in urbem secum deducere jussit Priamum; hac de re cum eo alias acturus.

Priamus itaque currum conscendens, Hectorisque cadaver secum ferens, urbem cum suis repetit: ubi in cineres conversum corpus, juxta Ilii muros extra urbem magno cum luctu, recondiderunt.

Interim vero ex opposito Chersoneso aderat Penthesilea, Amazonum et bellicosorum virorum exercitu numeroso stipata. Certior autem facta de Hectoris morte, in reditum protinus se parat: verum Paris, hoc audito, auro multo eam de instituto suo dimovebat. Illa igitur, cum se

E ὀλίγας ὁπλισαμένη σὺν τῷ πλήθει ἐξέρχεται ἐπὶ τὸ δάπεδον.
διαιρεθέντος δὲ τοῦ στρατοῦ αὐτῆς εἰς δύο μέρη, ἵστανται οἱ
μὲν τοξόται τὸ δεξιὸν λαβόντες μέρος, οἱ δὲ ὁπλῖται πεζοί, πλείω
O 160 τῶν ἱππέων ὄντες, τὸν μέσον ἔχοντες τόπον· ἡ δὲ Πενθεσίλεια
μέσον τῶν ἱππέων ὑπῆρχε σὺν τῷ σίγνῳ. καὶ λοιπὸν οἱ Δαναοὶ
τάξαντες ἑαυτοὺς ἀνθίστανται, τοῖς μὲν τοξόταις ὁ Μενέλαος
κἀγὼ Τεῦκρος καὶ Μηριόνης καὶ Ὀδυσσεύς, τοῖς δὲ ὁπλίταις
V 53 Διομήδης, Ἀγαμέμνων, Τληπόλεμος καὶ Ἰάλμενος καὶ Ἀσκά-
λαφος, τοῖς δὲ ἱππεῦσιν ὁ σὸς γενέτης Ἀχιλλεὺς καὶ οἱ Αἴαντες
οἱ δύο, καὶ ὁ Ἰδομενεὺς δὲ καὶ ὁ Φιλοκτήτης καὶ οἱ λοιποὶ ἡγε-
μόνες ἅμα τοῖς αὐτῶν στρατοῖς. καὶ κτείνω ἐγὼ Τεῦκρος πολὺ
πλῆθος, ὥστε ἐπαινεθῆναί με, ὡς ἀριστεύσαντα, τοὺς δὲ ὁπλί-
τας ἀφανίζουσιν οἱ Αἴαντες, ἐν μέσῳ αὐτῶν εἰσελθόντες. ὁ δὲ
σὸς πατὴρ Ἀχιλλεὺς μεταξὺ αὐτῶν ὑπάρχων, ἀπεβλέπετο τὴν
Πενθεσίλειαν, ζητῶν ἀποκτεῖναι αὐτὴν μαχομένην πικρῶς. καὶ
πλησίον ἵππου αὐτῆς φθάσας, δόρατι κρούσας αὐτὴν ἀπὸ τοῦ
ἵππου καταβάλλει, καὶ ἔτι ζῶσαν αὐτὴν ἕλκει πεσοῦσαν ἐκ τῆς
B κόμης. καὶ ἑωρακότες αὐτὴν πεσοῦσαν οἱ λοιποὶ τοῦ στρατοῦ
αὐτῆς εἰς φυγὴν ἐτράπησαν· τῶν δὲ Τρώων τὰς πύλας κλεισάν-
των διὰ τοὺς φεύγοντας, οἱ Ἕλληνες ἡμεῖς τοὺς περιλειφθέντας

4. τὸ μέσον ἔχοντες τόπον] „Scr. τὸν μέσον ἔχοντες τόπον: sed locum istum aliter mendosum suspicor, et pro, μεσὸν, λαιὸν reponendum censeo, uti habet Cedrenus: διχῇ δὲ τὸν αὐτῆς διελοῦσα στρατὸν, καὶ ἐν δεξιᾷ μὲν αὐτῆς τοὺς τοξότας, τῷ λαιῷ δὲ μέρει τοὺς ὁπλίτας πεζοὺς, πλείους τῶν ἱππέων ὄντας, ἐκτάξασα, ἡ Πενθεσίλεια μέσον τῶν ἱππέων ἦν ἐν τῷ σίγνῳ.“ Ch.

suosque paucos per dies refecisset; copiis tandem suis instructa, in campum progressa est. Diviso autem in partes duas exercitu, sagittarii ad dextram steterunt: pedites autem gravis armaturae, quos Equitibus plures habuit, ad laevum collocavit; equitibus in medio positis: inter quos ipsa, cum signo, constitit. Acies vero Graecorum ita ordinata est, ut sagittariis hostium Ego Teucrus, Menelaus, Meriones, Ulisses; gravis autem armaturae peditibus, Diomedes, Agamemnon, Tlepolemus, Jalmenus, et Ascalaphus opponeremur: Equitibus vero pater tuus Achilles, Ajax uterque, Idomeneus, Philoctetes, caeterique Duces cum suis pugnam dederunt. Et quidem Ego Teucrus plurimos interfeci, adeo ut strenuum me virum omnes perhibuerint. Gravis autem armaturae milites Ajaces, medii in eos irrumpentes, profligarunt. Pater autem tuus, medius inter eos, Reginae ipsi invigilans, occasionem venabatur, quomodo eam, acriter sane pugnantem, e medio tolleret. Itaque propius ei accedens, hasta eam impetebat; et ex equo deturbatam, dum in casu erat, coma arreptam distrahebat. Cadentem vero eam videntes reliqui ex exercitu ejus, fugam omnes capessebant. Cumque urbis portae a Trojanis obseratae fuissent, uti omnem aufugiendi spem suis adimerent; nos, hostium

ἐπιδιώξαντες παρὰ τὸ τεῖχος κτείνομεν, ἀποσχόμενοι τῶν γυναι-
κῶν Ἀμαζόνων, ἅστινας ὁ στρατὸς ἅπας δεσμεύσας ἐμερίσατο. O 161
τῆς δὲ Πενθεσιλείας ἔτι ἐμπνεούσης βουλὴ ἡμῖν ἐνέστη ὥστε ζῶσαν
εἰς τὸν ποταμὸν ῥιφῆναι ἢ κυσὶν εἰς βρῶσιν παραδοθῆναι· ὁ δὲ
Ἀχιλλεὺς ᾔτει ἡμᾶς θανοῦσαν ταφῆναι· καὶ γνόντα τὰ πλήθη
ἐφώνησαν εἰς τὸν ποταμὸν ῥιφῆναι. καὶ εὐθέως ὁ Διομήδης ἐπι-
λαβόμενος αὐτῆς τῶν ποδῶν εἰς τὸν Σκάμανδρον ποταμὸν βάλλει·
καὶ θνήσκει παραχρῆμα.

Μετὰ δὲ ὀλίγας ἡμέρας ὁ Τιθών τις ὀνόματι ὑπὸ τοῦ Πριά- C
μου παρακληθεὶς παραγίνεται, ἄγων Ἰνδοὺς ἐφίππους καὶ πεζοὺς
καὶ Φοίνικας μαχιμωτάτους μετ' αὐτῶν καὶ τὸν βασιλέα αὐτῶν
Πολυδάμαντα. καὶ τοσοῦτον ὑπῆρχε πλῆθος ὅσον οὔτε τὸ Ἴλιον
οὔτε τὸ δάπεδον ἅπαν ἐδέχετο. καὶ διὰ ναυτικοῦ στόλου ἦλθον
πολλοὶ Ἰνδοὶ καὶ οἱ αὐτῶν βασιλεῖς· ἐδιῳκοῦντο δὲ τασσόμενοι
πάντες οἱ βασιλεῖς καὶ πᾶς ὁ στρατὸς ὑπὸ τοῦ δυνατοῦ Μέμνο-
νος, βασιλέως Ἰνδῶν. εἶχε δὲ ὁ Μέμνων μεθ' ἑαυτοῦ καὶ πλοῦ-
τον πολὺν εἰς τὰς ναῦς. καὶ ἀναπαύσαντες ἑαυτοὺς ἐξῆλθον εἰς
τὸ δάπεδον, ξίφη παράξενα φοροῦντες καὶ σφενδοβόλα καὶ ἀσπί-
δας τετραγώνους. καὶ σὺν αὐτοῖς μιγέντες οἱ τοῦ Ἰλίου σύμμα-
χοι καὶ οἱ Πριάμου παῖδες καὶ ὁ Μέμνων ἦλθεν ἐν ἅρματι ἐπο- O 162 D
χούμενος εἰς τὸ πεδίον. ὁπλισθέντες δὲ καὶ ἡμεῖς οἱ Ἕλληνες
προηρχόμεθα, πάντα δεινῶς ἔχοντες· ἰδόντες γὰρ καὶ ἡμεῖς οἱ

5. γνόντα Ch., γνώντα Ox. 12. οὔτε] οὐδὲ Ox. 18. σφενδόβολα Ox. 19. „Ἰλείου] Scr. Ἰλίου." Ch. Sic iam Ox.

reliquias insecuti, sub ipsis urbis moenibus trucidavimus; ab Amazonibus interim abstinentes; quas, in vincula conjectas, exercitus omnis inter se divisit. De Penthesilea autem ipsa anhelante adhuc, decretum a nobis erat, uti vel in flumen projiceretur; vel dilanianda canibus objiceretur: Caeterum postulabat Achilles, mortuam sepulturae tradi: quo audito, in fluctus projici eam instabat exercitus. Diomedes itaque pedibus arreptam, in Scamandrum praecipitavit; ubi statim suffocata periit.

Paucis autem post diebus, advenit in suppetias, a Priamo vocatus, Tithon quidam; cumque eo Indi, pedites equitesque; Phoenices etiam bellicosissimi, cum rege eorum Polydamante. Tanta autem erat multitudo eorum, ut nec Ilium; nec totus undique campus eam capere potuerit. Sed et navium quoque apparatu supervenerunt Indorum quamplurimi, cum Regibus. Totus autem exercitus regesque Memnonis Indorum regis sub auspiciis militabat, viri potentissimi, quique plurimis divitiis naves suas onustas habuit. Hi, ubi paululum se refecissent, in campum descenderunt; enses quisque Barbaricos, fundas, et quadrata scuta gestantes: quibus etiam se adjunxerunt commilitones Trojani Priamique filii. Memnon autem ipse curru vectus, in campum procedebat. Nos etiam Graeci arma sumentes, mala interim omnia nobismet ominantes, egredimur tamen; ad hostium enim conspectum ipsum nosque Duces

ἡγεμόνες καὶ ὁ ἡμῶν στρατὸς ἐθαμβήθημεν. καὶ μετὰ κραυγῆς οἱ Τρῶες ἅμα τῷ Μέμνονι καὶ τοῖς λοιποῖς ἐπέρχονται ἡμῖν· καὶ δεχόμεθα τὴν ὁρμὴν αὐτῶν καὶ πολλοὶ τραυματίζονται. πιπτόντων δὲ πολλῶν ὄχλων ἐξ ἡμῶν, ἡμεῖς οἱ ἡγεμόνες Ἑλλήνων ἀνεχωροῦμεν μὴ ὑποφέροντες τὴν τοῦ πλήθους βίαν· εἶχον δὲ καὶ τὰς ἡμῶν ναῦς καῦσαι οἱ βάρβαροι, εἰ μὴ νὺξ ἐπῆλθε. τῆς δὲ νυκτὸς γενομένης, συνελθόντων Ἑλλήνων ἅμα τῷ ἰδίῳ στρατῷ, καὶ συναγαγόντες τὰ σώματα τεφροῦμεν. τῇ δὲ αὐτῇ νυκτὶ βου-
E λευόμεθα τίς τῶν βασιλέων δύναται ἀντιστῆναι καὶ ὁρμῆσαι κατὰ τοῦ Μέμνονος, τῶν ἄλλων εἰς τὰ πλήθη ἀσχολουμένων καὶ μαχομένων. κλήρου δὲ γενομένου πάντων ἡμῶν ἡγεμόνων κληροῦται κατά τινα τύχην Αἴας ὁ Τελαμώνιος, ὁ ἐμὸς ἀδελφός. καὶ πρὶν ἢ ἥλιον ἀνελθεῖν ἐξερχόμεθα οἱ Ἕλληνες ὁπλισάμενοι πάντες, ὁμοίως δὲ καὶ οἱ Τρῶες καὶ ὁ Μέμνων, βασιλεὺς Ἰνδῶν, καὶ πάντα τὰ πλήθη αὐτῶν. καὶ συμβολῆς γενομένης καὶ πολ-
V 54 λῶν πεσόντων, ὁ ἐμὸς ἀδελφὸς Αἴας κελεύσας τοῖς βασιλεῦσι τῶν Ἑλλήνων τοὺς ἄλλους ἀμύνασθαι Ἰνδοὺς καὶ Τρῶας, ὁρμᾷ κατὰ τοῦ Μέμνονος, βασιλέως Ἰνδῶν, τοῦ ἥρωος Ἀχιλλέως, τοῦ σοῦ
O 163 γενέτου, ὄπισθεν συνεπισχύοντος τῷ Αἴαντι, ἑαυτὸν ἀποκρύπτων. ὁ δὲ Μέμνων προσεσχηκὼς τῷ Αἴαντι κατ' αὐτοῦ ὁρμή-

19. ἀποκρύπτων] ἀποκρύπτοντος Ch. Quem fugerat structurae barbaries Malalae eique similibus frequens. Vid. p. 21. A, 24. B, 130. D, vol. II. p. 65. B, 69. B, 73. D, 76. D. Apud Pollucem p. 270. codicis scriptura ἤγαγεν ἐκ τῆς ἡλιούπολιν οὖσαν τῆς Φρυγίας non in Ἡλιουπόλεως οὔσης cum Hardtio convertenda, sed scribendum Ἰλίου, πόλιν οὖσαν. Alia huius generis v. apud Hasium ad Leonem p. 198. B, 255. D.

exercitusque consternati sumus. Clamore itaque sublato, Trojani cum Memnone reliquisque nos aggressi sunt; quorum vim primam suscepimus; multis hinc inde vulneratis. Ubi vero quamplurimi ex nostris cecidissent, nec amplius Barbarorum impetui sustinendo essemus, ad naves recessimus. Sed et illas etiam, nisi nox superveniens inhibuisset, Barbari cremassent. Nocte autem ingruente, exercitum recolligentes, occisorum cadavera combussimus. Consilium quoque eadem nocte initum, quis inter Reges nostros par Memnoni congrederetur; caeteris interim copias ejus impigre adorientibus. Sortibus autem inter Duces omnes ductis, Ajaci Telamonio, fratri meo, hoc (fatis ita volentibus) sortito obtigit. Ante igitur solis ortum, Graeci in aciem armati omnes progredimur; sicut et Trojani, cum Indorum rege Memnone, exercituque omni. Praelio autem commisso, multisque cadentibus, frater meus Ajax; signo Graecorum ducibus dato, uti Trojanos Indosque reliquos propulsarent; ipse Memnonem, Indorum regem, adortus est; Heroë interim Achille, patre tuo, clam eum a tergo corroborante. Memnon vero, ubi Ajacem sibi appro-

σαντι, καταβὰς ἀπὸ τοῦ ἅρματος εὐθὺς πλησίον ἐγένετο· καὶ
ἀλλήλους τοῖς δόρασι πειράζουσιν. ὁ Αἴας δὲ πρῶτος ἀνατρέπει
τὴν ἀσπίδα αὐτοῦ τῷ δόρατι στρέψας, ἐπιπεσὼν αὐτῷ βαρέως.
τῶν δὲ ὄντων ἐγγὺς τοῦ Μέμνονος ἐπελθόντων τῷ Αἴαντι ἐν τῷ
ἔχειν τὸν Μέμνονα, ἰδὼν ὁ σὸς πατὴρ Ἀχιλλεύς, τὸ δόρυ αὐτοῦ B
βαλὼν εἰς τὸν τράχηλον τοῦ αὐτοῦ Μέμνονος, γυμνωθέντος τοῦ
τένοντος, κτείνει αὐτὸν ἀνελπίστως. καὶ πεσόντος αὐτοῦ αἰφνι-
δίως γίνεται θόρυβος καὶ φυγὴ τῶν βαρβάρων· καὶ ἡμεῖς οἱ Ἕλ-
ληνες γνόντες καὶ πλησθέντες θάρσους πάντας τοὺς Αἰθίοπας
κτείνομεν. Πολυδάμαντος δὲ ἐπὶ τὸν Αἴαντα ἐπιβάντος, ὁρμή-
σας ὁ Τελαμώνιος Αἴας κατ' αὐτοῦ, δόρατι πλήξας τὸν βουβῶνα
αὐτοῦ ἀναιρεῖ αὐτόν. θανόντος δὲ κἀκείνου καὶ ἄλλων πολλῶν, O 164
οἱ Αἰθίοπες φεύγοντες ἀνῃροῦντο, τῶν ἱππέων αὐτοὺς καταπα-
τούντων. καὶ ἐπλήσθη τὸ δάπεδον νεκρῶν, καὶ γέγονεν ἑσπέρα·
ᾔτησαν οὖν οἱ Τρῶες περὶ τῶν νεκρῶν ἔνδοσιν. καὶ ἡμῶν τῶν
Ἑλλήνων συνθεμένων ἀμφότεροι ἐποιήσαμεν πυρὰς καὶ ἐτεφρώ- C
σαμεν τοὺς νεκρούς. καὶ ἀσφαλισάμενοι οἱ Τρῶες τὰς πύλας
ἔμειναν πενθοῦντες διὰ τοὺς αὐτῶν προμάχους καὶ διὰ Μέμνονα.
ὀλίγων δὲ ἡμερῶν διαδραμουσῶν, τοῦ σοῦ γενέτου Ἀχιλλέως προ-
καλουμένου ἅμα ἡμῖν τοῖς Ἀχαιοῖς τοὺς Τρῶας, ἐξῆλθεν ἡγού-
μενος τῶν βαρβάρων ὁ Πάρις καὶ Δηίφοβος ἀδελφοί· ἦσαν δὲ
μετ' αὐτῶν σὺν τῷ πλήθει Λυκάων καὶ Τρωίλος, παῖδες καὶ αὐ-
τοὶ Πριάμου. καὶ ὁρμήσας πάλιν Ἀχιλλεύς, ὁ σὸς γενέτης, μεθ'
ἡμῶν τῶν Ἑλλήνων πάντων καταδιώκει τοὺς βαρβάρους· καὶ

pinquantem animadvertit, e curru statim descendens, propius accessit. Tum vero hastis se invicem petebant: primusque Ajax peracriter eum aggressus, scutum ejus, hasta impulsum, obliquavit. Derepente igitur qui Memnoni proximi erant, Ajacem, eum urgentem, adorti sunt: quod ubi vidit pater tuus Achilles, denudatum Memnonis jugulum hasta trajecit; ipsumque, omnium praeter spem, occidit. Memnone sic prostrato, tumultus ingens in Barbaris ortus est, fugam sine mora capessentibus: nos contra, revocatis animis, Aethiopas ad unum omnes excidimus. Tum vero Polydamantem, Ajacem adorientem, Ajax vicissim petebat: juxtaque inguina confossum, de medio sustulit. Occisis vero eo plurimisque aliis, Aethiopes in ipsa fuga perierunt, Equitibus eos proculcantibus: totusque campus cadaveribus plenus est. Nocte vero ingruente, Trojani nobiscum de Mortuis sepeliendis egerunt: nobis autem illis annuentibus, rogos utrinque extruximus, mortuosque cremavimus, Trojani autem Ilii portis obseratis ducum suorum Memnonisque fatum defflerunt. Paucis itaque diebus interjectis, patre tuo Achille nobisque Achivis Trojanos ad praelium provocantibus; egressi sunt Paridis Deiphobique sub auspiciis: cumque his Lycaon, Troilusque, et ipsi Priami filii, in aciem devenerunt Pater itaque tuus Achilles, cum nobis omnibus, in praelium descendens, Barbaros profligavit; quorum plurimi inter fugiendum in Sca-

φεύγοντες ἔπεσον εἰς τὸν Σκάμανδρον ποταμὸν πολλοὶ καὶ ἀπώ-
λοντο, καὶ ζῶντες δὲ φανεροὶ ἐλήφθησαν. ἀναιρεῖ δὲ Ἀχιλλεὺς
D τοὺς Πριάμου παῖδας, Τρωΐλον καὶ Λυκάονα, τοὺς δὲ λοιποὺς
ἡμεῖς οἱ Ἀχαιοί. καὶ μέγα πένθος ἐν τῷ Ἰλίῳ περὶ Τρωΐλον ἦν·
ἦν γὰρ ἔτι νέος καὶ γενναῖος καὶ ὡραῖος.

Μετὰ δέ τινας ἡμέρας ἐνίσταται ἡ τῶν ἀναθημάτων ἑορτή,
καὶ ἀνοχὴ γέγονε τοῦ πόλεμου, θυσιῶν γενομένων, θυόντων τῷ
O 165 Θυμβρίῳ Ἀπόλλωνι ἐν τῷ ἄλσει τῷ ἀπὸ μικροῦ ὄντι τῆς πόλεως
τῶν Δαναῶν καὶ τῶν Τρώων. καὶ ἐξελθούσης Πολυξένης μετὰ
Ἑκάβης εἰς τὸ ἱερὸν Ἀχιλλεὺς ταύτην ἐθαύμασεν ἑωρακώς.
Πρίαμος δὲ ἑωρακὼς τὸν Ἀχιλλέα, πέμπει τινὰ Ἰδαῖον ὀνόματι
E πρὸς αὐτὸν λόγους φέροντα περὶ τῆς Πολυξένης ἐν τῷ ἀναπα-
τεῖν τὸν Ἀχιλλέα ἐν τῷ ἄλσει τοῦ Ἀπόλλωνος μόνον. καὶ ἀκού-
σας ὁ Ἀχιλλεὺς τὸν περὶ αὐτῆς λόγον ἀνήφθη· ἑωρακότες δὲ
ἡμεῖς οἱ Ἕλληνες τὸν Ἰδαῖον ἰδιάζοντα τῷ Ἀχιλλεῖ ἐν θορύβῳ
πολλῷ ἐγενόμεθα, ὡς τοῦ σοῦ γενέτου Ἀχιλλέως προδιδόντος
ἡμᾶς. καὶ ἐπέμψαμεν πρὸς αὐτὸν ἀπόκρισιν διὰ τοῦ ἀδελφοῦ
μου Αἴαντος καὶ Διομήδους καὶ Ὀδυσσέως, ἵνα αὐτῷ παραγγεί-
λωσι μὴ θαῤῥεῖν ἑαυτὸν τοῖς βαρβάροις μόνον. οἱ δὲ ἀπελθόν-
τες περιέμειναν αὐτὸν ἔξω τοῦ ἄλσους, ἵνα αὐτῷ εἴπωσι τὴν ἀπό-
V 55 κρισιν. ὁ δὲ σὸς πατὴρ Ἀχιλλεὺς συντάσσεται τῷ Ἰδαίῳ λαμβά-
νειν Πολυξένην πρὸς γάμον. καὶ μετ' ὀλίγον ὁ Πάρις παραγίνε-

4. Addidi prius ἦν. 7. ἀνοχὴ et mox ἀπὸ Ch., ἀνωχὴ — ἀπῶ Ox. ἀνακωχὴ deterius Toupius Emend. in Hesych. vol. II. p. 390. 11. πέμπει Ch., πέμποντα Ox. 13. μόνον Ch., μένον Ox. 18. Διμήδους Ox.

mandrum fluvium delapsi, interierunt; plurimi etiam vivi capti sunt. At vero Priami filii, Troilus et Lycaon, Achillis manu ceciderunt: reliqui a nobis interfecti. Ingens autem Trojanis, Troili ob casum, luctus incessit; ut qui juvenis admodum magnique animi fuit et formae eximiae.

Post aliquot vero dies bellum intermissum est utrinque; ob Anathematum, quod imminebat, festum: quo Graeci pariter ac Trojani in luco, qui prope aberat ab urbe, Apollini Thymbrio sacra faciebant. Polyxenam ibi, templum una cum Hecuba ingredientem, conspicatus Achilles, formam ejus obstupuit. Videns autem Priamus Achillem, qui per lucum solus obambulabat; Idaeum quendam misit, qui cum Achille de Polyxena sermones haberet. Achilles autem, Idaei nuncium ubi audisset, Polyxenae amore accensus est: Nos autem Idaeum observantes cum Achille secreto agentem, conturbati animis, a parente tuo nobis metuere coepimus; ne forte proditionem agitaret. Missi sunt igitur, cum fratre meo, Diomedes et Ulisses, qui innuerent ei, ne ita fidenter se Barbaris committeret solum. Illi autem abeuntes, adventum ejus ex luco praestolabantur, nuncium illud ei allaturi. Interim pater tuus Achilles promissum dederat, de Polyxena ducenda: cui paulo etiam post, Paris, cum fratre

ται πρὸς τὸν Ἀχιλλέα κρύφα καὶ ὁ Δηΐφοβος, ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ,
παρακαλοῦντες αὐτὸν περὶ τοῦ γάμου τῆς Πολυξένης. καὶ δέχε-
ται αὐτοὺς ὁ Ἀχιλλεὺς κατ' ἰδίαν ἀγνώστως, μηδὲν ὑποπτεύσας
φαῦλον διὰ τὸ ἐν τῷ τοῦ Ἀπόλλωνος ἄλσει εἶναι. καὶ ὁ μὲν Πά- O 166
ρις ὡς ὅρκῳ βεβαιῶν τὰ μετ' αὐτοῦ καὶ τοῦ Ἀχιλλέως εἰρημένα
παρὰ τὸν βωμὸν ἵσταται. περιπλακέντος δὲ τοῦ Δηιφόβου τῷ
Ἀχιλλεῖ, καὶ ὁ Πάρις ἀπὸ τῶν πλευρῶν, αὐτοῦ καταφιλοῦντος
αὐτόν, ἐβάπτισεν ὃ ἐπεφέρετο ξίφος. τοῦ δὲ Δηιφόβου κατα-
σχόντος τὸν Ἀχιλλέα, δευτέραν ἐπιφέρεται πληγὴν ὁ Πάρις τῷ
Ἀχιλλεῖ, καὶ λοιπὸν ἔκλυτος ἐγένετο καὶ ἔπεσε. καὶ ἐξέρχονται B
οἱ περὶ Πάριδα καὶ Δηίφοβον ἀνυπόπτως δι' ἄλλης ἐξόδου τοῦ
ἄλσους· ὡς δὲ μικρὸν ἀπεῖχον, δρόμῳ πολλῷ χρησάμενοι ἀπῆλ-
θον εἰς τὴν πόλιν. ἰδὼν δὲ αὐτοὺς ὁ Ὀδυσσεὺς ἔφη πρὸς Αἴαν-
τα καὶ Διομήδην ὅτι Οὐκ ἀγαθόν τι εἰσὶν ἐργασάμενοι οὗτοι·
εἰσέλθωμεν πρὸς τὸν Ἀχιλλέα. εἰσελθόντες οὖν εἰς τὸ ἄλσος ὁρῶ-
σι τὸν σὸν γενέτην Ἀχιλλέα κείμενον παρὰ τὸν βωμὸν εἰς τὸ ἔδα-
φος καθῃμαγμένον καὶ ἔτι ἐμπνέοντα. εἶπεν οὖν πρὸς αὐτὸν ὁ
ἐμὸς ἀδελφὸς Αἴας, Ἦν ἄρα ἀληθῶς ὅστις ἀνθρώπων ἠδύνατο
κτεῖναί σε ἀλκῇ διαφέροντα πάντων; ἀλλ' ἡ σὴ προπέτεια ἀπώ-
λεσέ σε. ὁ δὲ Ἀχιλλεὺς εἶπε, Δόλῳ εἰργάσαντό με Πάρις καὶ C
Δηίφοβος διὰ Πολυξένην. καὶ ἐτελεύτησε. νεκρὸν δὲ γενόμενον, O 167
βαστάσαντος αὐτοῦ τὸ σῶμα τοῦ ἐμοῦ ἀδελφοῦ Αἴαντος ἐπ'
ὤμων, φέρουσιν εἰς τὰς σκηνάς. ἰδόντες δὲ οἱ Τρῶες ἐξέρχον-

14. ἐργασάμενοι Ch., εἰργασάμενοι Ox. 17. καθῃμαγμένον Ch., κατῃμαγμένον Ox.

Deiphobo, clam intervenit; nempe de nuptiis eum interpellaturus: quos et seorsim excepit Achilles, doli ignarus, nihilque mali suspicatus, eo quod Apollinis essent in luco. Et quidem Paris ad Aram constitit, tanquam quae inter se pacta fuerant, juramento firmaturus. Interim vero dum se mutuo tenebant amplexu Deiphobus et Achilles; Paris a latere veniens, Achillem gladio quem ferebat transadigit. Sed et repetito vulnere confossus, dum a Deiphobo distineretur, Achilles, concidit exanimis. Paris autem, et Deiphobus, per diverticulum luci viam sibi invenientes, clam omnibus evaserunt: paululumque progressi, citato cursu iter in urbem accelerabant. Quos cum conspexit Ulisses, Ajacem ac Diomedem allocutus; „Non est (inquit) boni aliquod, quo occupati sunt isti: quin igitur Achilli prospiciamus.“ Lucum itaque ingressi, patrem tuum vident cruentatum, humi juxta altare prostratum, et extremos jam spiritus anhelantem. Dixit autem ei frater meus Ajax; „Quisquamne igitur te, mortalium fortissime, interficere poterat? Quin potius tua tibi temeritas exitio fuit.“ „Immo, inquit Achilles, Paris me Deiphobusque, Polyxenam praetexentes, dolo circumvenere.“ Nec plura locutus, expiravit. Mortuum itaque, humeris suis impositum, ad castra deferebat frater meus Ajax: quo viso, erumpunt continuo Trojani, Achillis corpus,

ται, ἵνα ἁρπάσαντες αὐτοῦ τὸ σῶμα αἰκίσωνται. ἡμεῖς δὲ οἱ Ἕλληνες ἰδόντες τὸ γενόμενον ἐν ἀμηχανίᾳ πολλῇ ἐγενόμεθα· καὶ τεφροῦμεν αὐτοῦ τὸ σῶμα, καὶ βαλόντες ἐν ὑδρίᾳ θάπτομεν σιγῇ.

Ὁ δὲ Πύῤῥος ἀκούσας ἐστέναξε πικρῶς· καὶ προσεσχηκὼς ὁ Τεῦκρος ἐπαινῶν αὐτὸν ἔφη, Τίς δυνατός ἐστι τὰς σὰς ἀρετὰς ἐξειπεῖν; ἐκ πατρὸς αἷμα φέρεις Πηλέως βασιλέως πόλεως μὲν Φθίας, χώρας δὲ Θετταλίας, ἐκ μητρὸς δὲ αἷμα φέρεις Λυκο-
D μήδους, βασιλέως τῶν Σκυρίων. εἰς ἐκδίκησιν δὲ πατρὸς ἅπαν τὸ Ἴλιον καὶ τὴν Τροίαν ἀπώλεσας. καὶ ἀναστὰς περιεπλάκη τῷ Πύῤῥῳ ὁ Τεῦκρος, καὶ ᾔτησεν αὐτὸν τοὺς τοῦ Αἴαντος, τοῦ αὐτοῦ ἀδελφοῦ, λαβεῖν υἱούς, τὸν Αἰαντίδην τὸν ἀπὸ Γλαύκης, τῆς προτέρας γυναικὸς Αἴαντος, καὶ τὸν Εὐρυσάκην τὸν ἀπὸ τῆς Τεκμήσσης, καὶ αὐτὴν Τέκμησσαν· καὶ παρέσχεν αὐτῷ ὁ Πύῤῥος. καὶ λαβὼν ὁ Τεῦκρος εὐθὺς ἀπέπλευσεν ἐπὶ τὴν Σαλαμῖνα.

Ὁμοίως δὲ καὶ ὁ Πύῤῥος λαβὼν τὸν ἴδιον στόλον ἀπέπλευσε, καὶ πᾶς ὁ Ἀχαϊκὸς στρατὸς καὶ οἱ ἥρωες ἀπῆλθον εἰς
O 168 τὰς ἰδίας πατρίδας. ταῦτα δὲ Σίσυφος ὁ Κῷος συνεγράψατο ἐν τῷ πολέμῳ ὑπάρχων σὺν τῷ Τεύκρῳ· ἥντινα συγγραφὴν εὑρη-
E κὼς Ὅμηρος ὁ ποιητὴς τὴν Ἰλιάδα ἐξέθετο, καὶ Βεργίλλιος τὰ λοιπά. ἅτινα καὶ ἐν ταῖς τοῦ Δίκτυος ἐμφέρεται συγγραφαῖς,

14. Τεκμήσσης Ch., Τεκμίσσης Ox. 19. De Sisypho quae fabulatur Malalas repetit ex eo Tzetzes Histor. V. 29.

uti in id saevirent, abrepturi. Caeterum nos, casu hoc, summis in angustiis positi, cadaver pyris exustum urnaque reconditum terrae taciti mandamus.

Adhuc Pyrrhus profunde ingemuit: sed laudavit eum Teucrus: intentisque in eum oculis: „Quisnam (inquit) par tuis virtutibus praedicandis videtur; qui a patre Pelei, Phthiae Thessalorum regis; a matre vero Lycomedis, Scyri regis, sanguinem ostentas? quique, Patris in vindictam, Trojam totumque Ilium exitio dedisti?“ Surgens deinde Teucrus, Pyrrhum amplexus est; qui eum vicissim rogavit, uti fratris sui Ajacis filios, Aiantidem, ex Glauca, priore Ajacis uxore; et Eurysacem, ex Tecmessa; Tecmessamque ipsam sibi acciperet. Eos itaque a Pyrrho sibi traditos, in Salaminem insulam, statim solvens, Teucrus devexit.

Pyrrhus itidem omnisque Graecorum exercitus, et Heroes, cum classe quisque sua, patriam suam repetierunt. Ista vero scriptis tradidit Sisyphus Cous, qui, cum Teucro, bello interfuit: cujus in Historiam Homerus Poëta post temporis incidens, Iliadem suam condidit; sicuti et suam quoque postea Virgilius Aeneidem. Haec eadem Dictys etiam Cre-

ὅπερ πόνημα μετὰ πολλὰ ἔτη Ὁμήρου καὶ Βεργιλλίου ηὑρέθη ἐπὶ Κλαυδίου Νέρωνος βασιλέως ἐν κιβωτίῳ.

Ἡ δὲ Κλυταιμνήστρα, ἡ γυνὴ τοῦ Ἀγαμέμνονος, πρῴην
ἀκούσασα διὰ τὸν ἑαυτῆς ἄνδρα ὅτι τὴν Κασάνδραν φιλεῖ, καὶ
ἀφορμὴν εὑρηκυῖα, δέδωκεν ἑαυτὴν εἰς μοιχείαν τῷ Αἰγίσθῳ τῷ V 56
συγκλητικῷ, υἱῷ τοῦ Θυέστου. καὶ ἀκούσασα τὴν τοῦ Ἀγαμέμνονος μέλλουσαν ἐπὶ τὴν Μυκηναίων παρουσίαν, ἐβουλεύσατο μετὰ τοῦ Αἰγίσθου πῶς ὀφείλει δόλῳ φονευθῆναι ἐρχόμενος ὁ Ἀγαμέμνων ὑπὸ τοῦ Αἰγίσθου. καὶ καταφθάσαντος τοῦ Ἀγαμέμνονος ἐν τῇ Μυκηναίων πόλει, καὶ δεχθέντος ὑπὸ τῆς πόλεως καὶ τῆς συγκλήτου καὶ τοῦ Αἰγίσθου, εἰσελθὼν εἰς τὸ ἴδιον παλάτιον ἐσφάγη. καὶ ἐποίησεν εὐθέως ἡ γυνὴ αὐτοῦ βασιλέα τὸν Αἴγισθον, καὶ ἐγαμήθη αὐτῷ νόμῳ. καὶ ἔσχεν ἐξ αὐτοῦ θυγατέρα, ἣν ἐκάλεσεν Ἐνιγόνην· ἥτις μετὰ θάνατον τοῦ πατρὸς καὶ τῆς μητρὸς φοβηθεῖσα τὸν Ὀρέστην ἑαυτὴν ἀγχόνῃ
ἀναιρεῖ. ἡ δὲ σύγκλητος καὶ ἡ πόλις καὶ ὁ στρατὸς ἐμίσει O 169
τὸν Αἴγισθον· ἀκούσας δὲ ὁ Ὀρέστης, ὁ τοῦ Ἀγαμέμνονος υἱός, B
τὴν τοῦ ἰδίου πατρὸς ἐπὶ τὴν Μυκηναίων πόλιν παρουσίαν, ἦλθεν ἀπὸ τοῦ Σχοινέως, ᾧτινι ἔδωκεν αὐτὸν μέλλων ἐπὶ τὸν πόλεμον ἐλθεῖν ὁ Ἀγαμέμνων ἀνατραφῆναι ὑπ᾽ αὐτοῦ καὶ παιδευθῆναι. καὶ λαβοῦσα αὐτὸν ἡ ἀδελφὴ αὐτοῦ κρύφα ἐξεῖπεν αὐτῷ ὅτι βουλεύεται ὁ Αἴγισθος ἀνελεῖν αὐτόν. καὶ βουλευομένου τοῦ Ὀρέστου τί δεῖ αὐτὸν πρᾶξαι, ἐν τῷ μεταξὺ παραγίνεται

14. Ἐνιγόνην] „Lego, Ἐριγόνην: ita enim eam vocat Dictys Cretensis, unde ista desumpta magna ex parte videntur." Ch. Hoc scribendum Ἠριγόνην. 15. ἀγχόνῃ] ἀγκόνῃ Ox. 19. Σχυνέως Ox.

tensis memoriae prodidit: cujus Scripta, longe ab Homeri et Virgilii seculis, Claudii Neronis sub temporibus, in arcula reperta traduntur.

Clytaemnestra autem, Agamemnonis uxor, audito Conjugis sui erga Cassandram amore; occasione oblata, et ipsa etiam cum Aegistho, viro nobili, Thyestis F. consuetudinem habuit. Certior autem facta, jam instare Agamemnonis in Mycenas reducis adventum; consilium cum Aegistho habuit, quonam pacto adveniens ab Aegistho e medio dolo tolleretur. Agamemnon itaque ad Mycenas reversus, a civibus suis, Primoribus, ipsoque Aegistho acceptus est: palatium vero suum ingressus, occisus est. Uxor itaque ejus regem statim salutat Aegisthum; cui juxta leges nupta, filiam ei peperit, quam Erigonem vocavit: quae, patris sui et matris post mortem, ab Oreste metuens sibi, laqueo sibi mortem conscivit. Senatus vero omnisque adeo cum exercitu populus Aegisthum odio habuerunt. Caeterum Orestes, Agamemnonis filius, ubi inaudisset patrem suum Mycenas reversum esse; Schyneo relicto, (cui pater, in bellum profecturus; enutriendum eum et instituendum tradiderat,) Mycenas repetiit. Reverso clam ei soror ejus indicavit, paratas vitae ejus ab Aegistho fuisse insidias. Oresti autem volventi secum quomodo ab insidiis istis prae-

ὁ Στρόφιος εἰς τὴν Μυκήνην, ἐκ γένους ὑπάρχων τοῦ Ἀγαμέμνονος, ἅμα τῷ υἱῷ αὐτοῦ Πυλάδῃ τῷ συνανεγνωκότι. καὶ μαθὼν ὁ Στρόφιος τὰ συμβάντα τῷ Ἀγαμέμνονι, συνεβουλεύετο τῷ
C Ὀρέστῃ πόλεμον ποιῆσαι πρὸς τὸν Αἴγισθον. καὶ λαβὼν Ὀρέστην ἔρχεται εἰς τὸ Ἀπόλλωνος μαντεῖον μαθεῖν περὶ τοῦ Ὀρέστου. καὶ λαμβάνει χρησμὸν ὅτι δεῖ τὸν Ὀρέστην κτεῖναι τὴν μητέρα καὶ τὸν Αἴγισθον. εἶτα ᾔτει μαθεῖν καὶ Ὀρέστης εἰ περισώζεται κτείνας αὐτούς· καὶ ἐῤῥήθη αὐτῷ ὅτι κρατήσει τῶν πατρῴων καὶ τῆς Πελοποννήσου πάσης.

Καὶ παρεκάλεσε τὸν Στρόφιον ὑποστρέψαι εἰς τὴν ἰδίαν
O 170 αὐτοῦ πατρίδα, ἐάσαντα αὐτῷ τὸν υἱὸν αὐτοῦ τὸν Πυλάδην· καὶ πεισθεὶς ὁ Στρόφιος ἐποίησεν οὕτως. καὶ λοιπὸν ἦλθον εἰς τὴν Μυκηναίων πόλιν ὁ Ὀρέστης καὶ ὁ Πυλάδης κατὰ τὸν χρησμόν· καὶ λάθρᾳ εἰσῆλθε πρὸς τὴν Ἠλέκτραν, ἀδελφὴν αὐτοῦ, καὶ
D παρακαλεῖ αὐτὴν πεῖσαι τὴν μητέρα αὐτοῦ Κλυταιμνήστραν δέξασθαι αὐτόν· ἥτις Ἠλέκτρα ἔπεισε τὴν ἰδίαν μητέρα, καὶ ἐδέξατο τὸν Ὀρέστην. καὶ παρακληθεῖσα ἡ Κλυταιμνήστρα ἐδυσώπησε τὸν Αἴγισθον· καὶ δεχθεὶς παρὰ τοῦ Αἰγίσθου ὁ Ὀρέστης μαινόμενος ἐκαρτέρει, βουλόμενος ἐκδικῆσαι τοῦ ἰδίου πατρὸς τὸ αἷμα, λέγων πᾶσιν ὅτι Ἐμόν ἐστι τὸ βασίλειον. καὶ εὑρηκὼς καιρὸν ἔσφαξε τὴν ἰδίαν μητέρα καὶ τὸν Αἴγισθον βασιλέα, τὸν αὐτοῦ πατρωόν. καὶ εἰς ἐξηχίαν ἦλθεν ἀπὸ τῆς μανίας παρ'

13. κατὰ] μετὰ Ox. 22. ἐξηχίαν Ch., ἐξιχίαν Ox.

caveret sibi, intervenit Strophius, Agamemnoni cognatus; qui Mycenas advenerat cum Pylade, filio suo, qui cum Oreste enutritus simul literisque imbutus fuerat. Strophius autem certior factus de eis quae Agamemnoni acciderant; consilium cum Oreste habuit, de armis adversus Aegisthum sumendis. Una igitur Apollinis oraculum adeuntes, quid de Oreste futurum esset, sciscitantur. Vates respondit: Oportere Orestem matrem suam et Aegisthum de medio tollere. Praeterea interrogante Oreste, an Parricidiis suis supervicturus esset? Immo, respondit Oraculum; Paternas etiam ditiones Peloponnesumque totam occupabit Orestes.

Strophium itaque rogavit, uti Pylade filio secum relicto, ipse in patriam suam rediret. Annuente vero Strophio, Orestes, post Oraculum acceptum, una cum Pylade, Mycenas reversus est. Ad sororem vero Electram clam ingressus, ab ea petivit, uti Clytaemnestram matrem in gratiam secum redire suaderet. Hoc ei effectum dedit soror: quin et Clytaemnestra, precibus ejus ad id adducta, Aegisthum etiam, ut Orestem exciperet, obnixe rogavit. Ab Aegistho autem receptus Orestes, furore tamen correptus est, Paterni sanguinis vindictam totus agitans; regnumque illud suum esse, omnibus ostentans. Tempus vero nactus opportunum, matrem suam Aegisthumque de medio sustulit: quo facto, in insaniam prolapsus est. Caeterum cum furor ejus quandoque remitteret,

ἑαυτὸν γενόμενος, καὶ ποτὲ μὲν ἐφρόνει καὶ διῆγεν ἐν ἀνέσει,
ποτὲ δὲ ἐμαίνετο. πρὸς θεραπείαν τῶν τῆς πόλεως καὶ τῆς συγ-
κλήτου, ὅτι ἐφίλουν τὸν Ὀρέστην καὶ αὐτὸν ἠβούλοντο βασι-
λεῦσαι, οἱ ἱερεῖς ἁγνεύσαντες τὸν Ὀρέστην καὶ ἀποκαθαρίσαν- O 171 E
τες ἐξιλεώσαντο αὐτὸν τοῦ μητρῴου φόνου τοῦ μαίνεσθαι· καὶ
ἀπαγαγόντες ἐν τῷ ἱερῷ τῆς Ἀθηνᾶς τὸν Ὀρέστην, ἐφ᾽ ᾧ ὁ
Ἄρειος πάγος ὑπῆρχε, τῆς δίκης ἀκούσαντος μεταξὺ Οἴακος τοῦ
μετὰ τοῦ Τυνδαρίου τῆς Κλυταιμνήστρας καὶ τοῦ Ὀρέστου.
ὅστις Μενεσθεὺς ἐξεῖπε ψῆφον δικαίως τὸν Ὀρέστην ἐκδικῆσαι O 172
τὸν φόνον τοῦ ἰδίου πατρός, μάλιστα καὶ διὰ τὰς ἄλλας γυναῖ-
κας, ὅπως μή τις ἑτέρα γυνὴ τοιοῦτόν τι δεινὸν ἐργάσηται. ταῦ- V 57
τα Δίκτυς ἐν τῇ ἕκτῃ αὐτοῦ ῥαψῳδίᾳ ἐξέθετο.

Οἱ οὖν ἱερεῖς λαβόντες τὸν Ὀρέστην ἐκ τῆς κρίσεως τοῦ Ἀρείου πάγου μετὰ τὴν ψῆφον ἀπήγαγον ἐν Δελφοῖς εἰς τὸ ἱερὸν τοῦ Ἀπόλλωνος παραμεῖναι, ἵνα τὴν μανίαν ἀποθέμενος βασιλεύσῃ. ὁ δὲ Ὀρέστης ἀπελθὼν εἰς τὸ ἱερόν, ἔχων τὰς ἰδίας φρένας, ἅμα τῷ Πυλάδῃ, καὶ ποιήσας θυσίαν, ᾔτει τὴν Πυθίαν ἐκφυγεῖν τῆς μανιώδους νόσου. καὶ ἐδόθη αὐτῷ διὰ τῆς Πυθίας χρησμὸς διὰ στίχων, ὅ ἐστι τῇ κοινῇ διαλέκτῳ οὕτως.

2. *πρὸς θεραπείαν τῶν τῆς πόλεως*] „Locus iste haud usquequaque sanus apparet: ego legendum censeo, *πρὸς θεραπείαν οὖν τῶν τῆς πόλεως*; uti sensus sit connexio.“ Ch. 5. *τοῦ μητρῴου φόνου τοῦ μαίνεσθαι*] „*τοῦ μαίνεσθαι* superflua videntur, nec hujus esse loci: Insaniam enim nondum suam depositurus erat Orestes; uti ex sequentibus patet.“ Ch. 7. *τῆς δίκης ἀκούσαντος μεταξὺ Τάκος*] „Locus mutilus: judicis enim nomen manifesto deest: legendum itaque, *τῆς δίκης ἀκούσαντος τοῦ Μενεσθέως, μεταξὺ Τάκος* etc. Menestheus enim infra causam hanc audivisse dicitur.“ Ch. *ibid.* *Οἴακος* Bentleius p. 75., *Τακὸς* Ox.

per vices vero vehementius eum vexaret; sacerdotes senatui populoque, (qui magni Orestem habuerunt, regemque sibi summopere expetebant,) rem gratam facturi, purgarunt eum; et expiato Parricidii crimine, Deos ei propitios reddiderunt. Quin et deducto eo ad Minervae templum, juxta quod Areopagus situs erat; coram judice Menestheo causa agitata est; inter Hyacem; qui Tyndarii et Clytaemnestrae partes egit, et Orestem. Menestheus autem sententiam pro Oreste tulit; justissime eum Patris caedem vindicasse, affirmans: uti exemplo hoc ab hujusmodi facinoribus mulieres in posterum absterreantur. Ista vero a Dicty scripta, in Rhapsodia ejus sexta, habentur.

Porro sacerdotes Orestem, tribunali Areopagitico exemptum, Delphos etiam, Apollinis ad templum deduxerunt; uti commoratus ibi aliquod temporis, insaniam deponeret, regnoque suo par redderetur. Orestes autem una cum Pylade, Apollinis templum ingressus, tumque compos sui, sacra peregit; Pythiam precatus, uti insaniae morbo liberaretur. Responsum vero tulit hujusmodi, metro datum: quod communi oratione sic se habet.

*'Ορέστα, οὐκ ἄλλως σε δεῖ ἀργαλέας νόσου μανίαν ἀποθέσθαι,
εἰ μὴ περάσας Πόντου κύματα Σκυθίης τε γαῖαν καταλάβοις
B Αὐλίδος τε χώραν. ἐν ἱερῷ Ἀρτέμιδος ληφθεὶς σωθήσῃ ἐκ βω-
μῶν· κἀκεῖθεν ἐκφυγὼν ἐκ χθονίης βαρβάρων χθόνα περάσας
O 173 καταλάβῃς Συρίης γαῖαν σειομένην, αὐλῶνος Σιλπῆς τε ὄρους
ἄντικρυς εὑρήσεις Μελάντιον τοὔνομα ἔχον ὄρος, ἔνθα μέγας
ἐστὶ ναὸς Ἑστίας. ἐκεῖ λυσσώδη μανίαν ἀποτίθει· θᾶττον ἴθι.
ταῦτα ἔφη ἃ γίνεται.*

*Καὶ τοῦτο χρησμοδοτηθεὶς ὁ Ὀρέστης ἐσημειώσατο· καὶ εὐθέως καταπλεύσας ἅμα τῷ Πυλάδῃ κατέφθασεν ἐπὶ τὴν Αὐλίδα χώραν τῆς Σκυθίας. καὶ ἀνελθόντων αὐτῶν ἐκ τοῦ πλοίου, προσέσχεν ὁ Ὀρέστης ἱερὸν ἑστὼς ὡς ἀπὸ μιλίων δύο τῆς θαλάττης καὶ θανόντων ἀνθρώπων ἐῤῥιμμένα ὀστέα. καὶ λέγει
C Πυλάδῃ ὁ Ὀρέστης, Δοκεῖ σοι θεᾶς εἶναι τάδε μέλαθρα, ἔνθα σὺν νηυσὶν ἥκαμεν; ὁρῶ δὲ καὶ τῶν θανόντων ξένων τὰ ὀστέα. καὶ προσεσχηκὼς Πυλάδης λέγει τῷ Ὀρέστῃ, Φύγωμεν, ἐὰν σωθησόμεθα. ὁ δὲ Ὀρέστης ἔφη, Οὐ φεύγομεν· οὔτε γὰρ φεύγειν εἰώθαμεν οὐδὲ τὸν χρησμὸν κακιστεύσομεν.*

Τούτους δὲ ἑωρακότες βουκόλοι ἔδραμον πρὸς τὴν Ἰφιγέ-

1. ἀργαλέως Ox. 2. καταλάβοις] καταλάβῃς Cedrenus p. 134. B. 3. *Αὐλίδος τε* Cedrenus, *Λύσαιδος δὲ* Ox. 4. χθονίης] χθονὸς Cedrenus. 5. *Σιλπῆς*] *Σιλπίου* Cedrenus. 8. ταῦτα ἔφη] „Mallem legere, cum Cedreno, ταῦτα ἔφην.“ Ch. 14. *Δοκεῖ*] Eurip. Iph. T. v. 69. 16. *Πυλάδης — Ὀρέστῃ*] Immo Orestes Pyladi. *ibid.* *Φύγωμεν*] v. 103. 17. *Ὀρέστης*] Pylades. 18. οὐδὲ] Fort. οὔτε.

„Orestes, non aliunde est, ub ab insaniae tuae morbo convalescas, nisi trajectis Ponti fluctibus, Oras Scythicas appuleris. Ubi Aulidis ad terram in Dianae templo captus, destinatum altari sacrificium, evades tamen: orisque Barbaricis ereptus, mari transmisso, tremulamque Syriae regionem pertingens, Silpioque monti oppositam planitiem, Melantium ad montem pervenies; ubi Fanum extat Vestae magnum. Rabiosam ibi insaniam depositurus es: fac cito discedas. Quae te manent Fata, diximus.“

Orestes autem Oraculo annotato sine mora solvit inde: Aulidem Scythiae, una cum Pylade, profecturus. Ubi quamprimum appulissent, pedestrique itinere duo circiter milliaria progressi fuissent; Orestes fanum conspexit, circaque mortuorum hominum ossa projecta. Pyladem itaque Orestes compellans; „Haeccine, inquit, tibi Deae quam petimus delubra esse videntur? Quin advenarum hic occisorum ossa plane conspicimus. Imo video, inquit Pylades; et capessenda hinc fuga est, si salvi esse velimus. Nequaquam, respondit Orestes: nec enim fugere consuevimus. Sed nec Oraculum improbare licet.“

Accurrentes interim qui forte conspexerant illos bubulci ad Iphige-

νειαν, λέγοντες αὐτῇ, Ἀγαμέμνονος καὶ Κλυταιμνήστρης κόρη,
ἥκασι δύο νεανίσκοι παρὰ τὴν Κυανέαν. ἡ δὲ πρὸς αὐτούς, Πο- O 174
ταποί; τίνος γῆς; τί τοὔνομα ἔχουσιν οἱ ξένοι; ἐπηρώτα γὰρ
πάντας ἡ Ἰφιγένεια τοὺς συλλαμβανομένους καὶ ἀγομένους εἰς
θυσίαν ἀπὸ οἵας εἰσὶ χώρας, καὶ τότε αὐτοὺς ἔσφαζε, βουλομένη D
μαθεῖν περὶ τοῦ ἰδίου πατρὸς αὐτῆς Ἀγαμέμνονος καὶ τῶν αὐ-
τοῦ καὶ περὶ τοῦ κατὰ Φρυγῶν πολέμου τί ἐγένετο. οἱ δὲ βουκό-
λοι λέγουσιν αὐτῇ, Ἕτερος πρὸς τὸν ἕτερον ἔφη, Πυλάδη· τοῦ δὲ
συζύγου τὸ ὄνομα οὐκ ἴσμεν· οὐδὲ γὰρ ἔφη. ἡ δὲ πρὸς αὐτούς,
Τί γὰρ κοινὸν βουκόλου ἐν θαλάττῃ; οἱ δὲ εἶπον, Βοῦς ἥκαμεν
νίψαι ἐν ἁλίᾳ δρόσῳ. καὶ πέμψασα Σκύθας συνέσχεν αὐτούς·
καὶ ἤχθησαν εἰς θυσίαν δέσμιοι· καθὼς ὁ σοφώτατος Εὐριπίδης
ἐξέθετο δρᾶμα ποιητικῶς, ὧν μέρος ὀλίγον ἐστὶ ταῦτα.

Καὶ δεσμευθέντων αὐτῶν, ἐκέλευσεν ἀφορισθῆναι τὸν ἕνα,
καὶ ἀχθῆναι τὸν ἄλλον εἰς θυσίαν. καὶ ἀφώρισαν παρὰ μίαν οἱ E
Σκύθαι τὸν Ὀρέστην· τὸν δὲ Πυλάδην ἤγαγον πρὸς θυσίαν παρὰ
τὸν βωμὸν τῆς Ἀρτέμιδος. καὶ ἐπηρώτησεν αὐτὸν ἡ Ἰφιγένεια
ποίας ἂν εἴη χώρας. ὁ δὲ ἔφη, Χώρας μὲν Ἑλλάδος, πόλεως
δὲ Μυκήνης, ὁ δυστυχὴς πάρειμι. ἡ δὲ ἀκούσασα τὴν χώραν O 175
καὶ τὴν πόλιν, ἔνθα ἐβασίλευσεν ὁ αὐτῆς πατήρ, ἐδάκρυσε.
νομίσασα δὲ ὅτι ὑπὸ τῶν βουκόλων ἐδιδάχθησαν, λέγει αὐτῷ,

1. λέγοντες] v. 241. s. Vid. Bentl. p. 41. 3. ἐπηρώτα Ch., ἐπερώτα Ox. 5. ἔσφαζε] ἔσφαξε Ox. 11. ἐν ἁλίᾳ] ἐναλίᾳ v. 255. 13. δρᾶμα Ch., δράμμα Ox.

niam: O virgo, (inquiunt) Agamemnone et Clytaemnestra prognata, adsunt duo Juvenes, mari advecti. Illa vero de nomine, qui, quales, et unde essent, interrogavit. Solebat enim Iphigenia comprehensos, et ad sacrificia ducendos hospites, prius quam aliquis mactaretur, de patria interrogare, nempe si sic de patre suo Agamemnone, suisque, ut etiam de Trojano bello quid factum esset, edisceret aliquid. Interroganti autem respondebant bubulci; „Alter (dicentes,) alterum vocavit, Pyladem: socii vero ejus nomen ignoramus nec enim indicavit ipse. Scilicet (inquit Iphigenia) quid vobis bubulcis cum mari negotii intercessit? Nos (responderunt) boves illuc deduximus, uti rore marino abluerentur.“ Tum vero Scythas quosdam mittit Iphigenia, qui comprehensos illos, ad sacrificium vinctos ducerent: uti haec sapientissimus Euripides in Dramate suo poëtice conscripsit: unde nos pauca ista desumpsimus.

Vinctis autem ambobus, unum eorum Iphigenia seponi jussit, alterum vero ad sacrificia duci. Scythae igitur Oreste seorsim posito, Pyladem ad Dianae altare deduxerunt. Interroganti autem Iphigeniae, cujas esset? „Infoelix, inquit, patria Graecus sum, urbe Mycenensis.“ Illa vero, ad regionis urbisque, ubi pater suus regnavit, nomen auditum, illachrymavit: Existimans tamen, haec eum a bubulcis edoctum, interro-

V 58 Εἰ ἐκ Μυκήνης παρεγένου, οἶδας καὶ τίς ἐν αὐτῇ βασιλεύς. ὁ δὲ
εἶπεν, Ἀγαμέμνων ἦν πρώην. ἡ δὲ πάλιν πρὸς αὐτόν, Εἰ τὸν
Ἀγαμέμνονα ἠκρίβωσαι, τίς ἡ τούτου γυνή, καὶ τίνας ἐξ αὐτῆς
παῖδας ἔσχεν; ὁ δὲ εἶπεν, Ἔσχεν ἐκ Κλυταιμνήστρας Ὀρέστην καὶ
Ἠλέκτραν καὶ Ἰφιγένειαν, ἥτις, ὡς λέγουσι, θυσία προσήχθη
Ἀρτέμιδι, καὶ ἡ θεὸς ἐῤῥύσατο αὐτήν· καὶ οὐκ ἐγνώσθη ποῦ
ὑπάρχει. ἔσχε δὲ καὶ Χρυσόθεμιν καὶ Λαοδίκην θυγατέρας.
ἡ δὲ ἀκούσασα ταῦτα ἐκέλευσεν αὐτὸν λυθῆναι τῶν δεσμῶν·
O 176 καὶ γράψασα εἰς δίπτυχον ἐπέδωκεν αὐτῷ, εἰποῦσα, Ἰδοὺ τὸ ζῆν
ἡ θεός σοι παρέσχε δι' ἐμοῦ. ἐπόμοσαι κατ' αὐτῆς ὅτι τὸ δί-
πτυχον τοῦτο ἐπιδίδως τῷ Ὀρέστῃ καὶ κομίζεις μοι παρ' αὐτοῦ
B γράμματα. ὁ δὲ ἐπωμόσατο αὐτῇ ὅτι Εἰς τὰς χεῖρας αὐτοῦ δί-
δωμι αὐτὸ καὶ πρὸς σὲ αὐτὸν φέρω. καὶ λαβὼν τὸ δίπτυχον
ἐξῆλθε πρὸ τοῦ ἱεροῦ, ὅπου ἐφυλάττετο ὁ Ὀρέστης, καὶ ᾔτησε
τοὺς Σκύθας καλῆσαι αὐτῷ. καὶ ἐπιδέδωκεν αὐτῷ τὸ δίπτυ-
χον, εἰπὼν αὐτῷ, Ἐλθὲ πρὸς τὴν σὴν ἀδελφήν. καὶ ἔμειναν οἱ
Σκύθαι θαυμάζοντες τὸ συμβάν· καὶ εἰσήγαγον αὐτὸν ἅμα τῷ
Πυλάδῃ πρὸς τὴν Ἰφιγένειαν. καὶ λέγει αὐτῇ ὁ Πυλάδης, Ἰδὲ
ὁ Ὀρέστης· καὶ οὐκ ἐγνώρισεν αὐτόν. νομίσασα δὲ ὅτι οὐκ
ἔστιν αὐτός, λέγει, Ὁ ἐμὸς ἀδελφὸς τοῦ Πελοπείου γένους σή-
μαντρον ἔχει ἐλαίαν ἐν τῷ ὤμῳ. προσεσχηκυῖα δὲ ἐπὶ τὸν ὠμο-

1. παρεγένους Ox. 3. ἠκρίβωσαι] ἠκρίβωσας Ch. ἠκριβώσατο est p. 97. C. 9. γράψασα Cedrenus p. 134. C, γράψας Ox. 16. ἔλθε Ox. 19. ὅτι] ὅτε Ox. 21. ἐλαίαν] V. Bentlei. p. 42.

gavit porro: „Si modo (dicens) Mycenarum ex urbe huc advenisti, utique non te latet Regis nomen. Imo (inquit) Agamemnon is erat olim. Tum illa: Agamemnonem si bene noveris, dic (inquit) uxoris nomen; quosque ex ea liberos suscepit. Respondit ille: uxorem habuit Clytaemnestram; ex qua Orestem suscepit, Electram, et Iphigeniam; quae Dianae (uti fertur) in victimam destinata, a Dea liberata est; nec, ubi nunc agit, cuiquam notum est. Habuit etiam Agamemnon filias alias, Chrysothemin et Laodicen." Haec ubi audisset Iphigenia, jussit eum vinculis solvi: literisque interim scriptis dixit ei: Vitam ecce tibi, per me, Dea indulsit: per eandem itaque jurabis, te literis hisce Oresti traditis, responsum ab eo mihi reportaturum. Ille vero, juramento interposito, Literas (inquit) has Oresti proprias in manus tradam: ipsumque ad te huc adducam." Simulque literis acceptis, egreditur ad locum, ubi pro templo seorsim asservabatur Orestes; et impetrata a Scythis colloquendi venia, literisque ei traditis, Quin etiam (inquit) ad sororem tuam ingredere. Scythae autem super his attoniti, Orestem una cum Pylade introduxerunt. Tum vero Pylades Iphigeniae, Ecce tibi, inquit, Orestem. Illa vero fratrem non agnovit; ipsumque non esse suspicata; „Meus, inquit, frater olivam humeris signatam, Pelopei generis insigne, uti habeat, oportet." Humeris itaque inspectis, et in dextra scapula Pelopidarum cha-

πλάτην αὐτοῦ τὸν δεξιὸν εἶδε τὸ Πελόπειον σύσσημον ἔχοντα αὐτόν· καὶ περιεπτύξατο τὸν Ὀρέστην, καὶ ἐκέλευσεν ἀνελκυσθῆ- C *ναι τὰ πλοῖα εἰς τὴν γῆν καὶ τοὺς ἐν αὐτοῖς ναύτας· καὶ νεωλκήσαντες αὐτὰ ἔμειναν τὸν χειμῶνα.*

Τοῦ δὲ θέρους καταφθάσαντος, τὴν Ἰφιγένειαν καὶ τὸ ὁλόχρυσον ἄγαλμα τῆς Ἀρτέμιδος λάθρᾳ λαμβάνων ὁ Ὀρέστης καὶ ὁ Πυλάδης ἔφυγον διὰ ὧν εἶχον ἰδίων πλοίων· καὶ ἀντεπέρασαν O 177 *ἐπὶ τὴν χώραν τῶν Ἀδιαβηνῶν. κἀκεῖθεν ἦλθον εἰς τὴν ἀνατολὴν εἰς τὸ Σαρακηνικὸν λίμιτον· καὶ ἀνῆλθον εἰς τὴν χώραν τῆς Παλαιστίνης ἐπὶ τὴν Τρικωμίαν. καὶ προσεσχηκότες οἱ τῆς Τρικωμίας τὸ ἱερατικὸν τῆς Ἰφιγενείας σχῆμα, ἐδέξαντο αὐτὴν ἐν τιμῇ· καὶ διέτριβον ἐκεῖ, τοῦ Ὀρέστου ληφθέντος ἐκεῖ καὶ* D *μαινομένου. κτίσαντες δὲ οἱ Τρικωμῖται ἱερὸν Ἀρτέμιδος μέγα, παρεκάλεσαν τὴν Ἰφιγένειαν θυσιάσαι Ἀρτέμιδι κόρην παρθένον, καὶ τὸ ὄνομα αὐτῆς ἐπιθεῖναι τῇ κώμῃ· ἥντινα κόρην ὀνόματι Νύσσαν προσαγαγόντες αὐτῇ ἐποίησαν θυσίαν Ἀρτέμιδι. καὶ ποιήσαντες τῆς σφαγιασθείσης κόρης στήλην χαλκῆν τυχαίας, ἐκάλεσε τὴν πόλιν τὴν πρώην οὖσαν κώμην πόλιν Νύσσαν ἡ Ἰφιγένεια εἰς ὄνομα τῆς ὑπ᾽ αὐτῆς σφαγιασθείσης κόρης, ποιήσασα αὐτῇ καὶ βωμόν, ἐν ᾧ ἐπέγραψε ταῦτα· Τοὺς ἐκ Σκυθίης φεύγοντας δέχνυσο, θεὰ πόα Νύσσα. ἅτινα ἕως νῦν ἐγγέγραπται.*

1. *τὸν*] *τὸ* Ox., *τὴν — τὴν δεξιὰν* Ch. 9. *λίμιτον*] *λίμητον* Ox. 15. *ἐπιθεῖναι*] *ἐπιθῆναι* Ox. 17. *τυχαίας* Toupius Emend. in Hesych. vol. III. p. 475., *τυχέας* Ox. 21. *πόᾳ*] *πόα* annotationi suae praefixit Ch. Fort. *πότνια* vel *πότνα*.

ractere deprehenso, Orestem arripuit in amplexus; jubensque simul, nautae ut appellerent, navesque in navale subducerentur, per hyemem totam eos hospitio excepit.

Aestate autem ineunte, Orestes, una cum Pylade, clam abreptis Iphigenia, et Dianae quod ex auro solido erat simulachro, conscensis navibus, fuga inde suaserunt, in terram Adiabenem trajicientes. Inde vero Orientem versus, ad Saracenicos fines, tandemque in Palaestinae regionem, ad Tricomiam pervenerunt. Tricomitae vero Sacerdotalem Iphigeniae habitum ubi conspexerunt, honorifice illam exceperunt: Oreste vero in insaniam suam relapso, per tempus aliquod ibi commorati sunt. Tricomitae vero fanum ingens Dianae extruentes, Iphigeniam rogabant, uti virginem quam destinaverant, Dianae victimam faceret; nomenque ejus, quod Nyssam habuit, vico imponeret. Sacris itaque rite peractis, immolatae Virgini statuam aeream posuerunt, urbis in *Fortunam*: quique vicus ante fuerat, in urbem factum, Iphigenia, Sacratae Virginis in nomen, *Nyssam* vocavit: Altari etiam eidem extructo, inscripsit ista. *Ex Scytharum terra fugientes excepit, Dea Poa Nyssa.* quae quidem ibidem inscripta adhuc videntur.

O 178 Τοῦ δὲ Ὀρέστου ἀναλαβόντος τὰς ἰδίας φρένας, ἡ Ἰφιγένεια E εἶδεν ἐν ὁράματι ἔλαφον λέγουσαν αὐτῇ, Φεῦγε ἐκ τῆς χώρας ἐκείνης. καὶ ἀναστᾶσα τῷ πρωὶ ἅμα τῷ Ὀρέστῃ καὶ τῷ Πυλάδῃ ἔφυγεν ἐπὶ τὴν πάραλον τῆς Παλαιστίνης· κἀκεῖθεν ἀποπλεύσαντες ἦλθον ἐπὶ τὴν Συρίαν κατὰ τὸν χρησμόν.

Ὁ δὲ βασιλεὺς τῆς Σκυθίας ὀνόματι Θόας ἀκούσας ὅτι τὸ ἄγαλμα τῆς Ἀρτέμιδος τὸ ὁλόχρυσον ἔλαβεν ἡ Ἰφιγένεια καὶ V 59 ἔφυγεν, ἐξέπεμψε Σκύθας πολλοὺς καταδιώκοντας αὐτήν, εἰρηκὼς αὐτοῖς ὅτι Μὴ ὑποστρέψητε εἰς τὴν Σκυθίαν, εἰ μὴ τὸ ἄγαλμα τὸ ὁλόχρυσον τῆς Ἀρτέμιδος ἀγάγητέ μοι μεθ' ἑαυτῶν. οἱ δὲ καταδιώκοντες καὶ ἐπιζητήσαντες πανταχῇ ἔφθασαν τὴν Παλαιστίνην χώραν καὶ τὴν πρώην λεγομένην Τρικωμίαν πόλιν Νύσσαν. καὶ μαθόντες ὅτι κατῆλθον οἱ περὶ τὴν Ἰφιγένειαν καὶ τὸν Ὀρέστην ἐπὶ τὴν πάραλον καὶ εὐθέως ἀπέπλευσαν, O 179 τερφθέντες τῆς τοποθεσίας καὶ τῆς πόλεως Νύσσης καὶ τοῦ ἱεροῦ τῆς Ἀρτέμιδος, καὶ τὸν βασιλέα δὲ αὐτῶν φοβούμενοι, ἔμειναν αὐτοὶ ἐκεῖ οἰκοῦντες, μετακαλέσαντες τὴν πόλιν εἰς ἴδιον ὄνομα Σκυθῶν πόλιν.

B Ὁ δὲ Ὀρέστης ἅμα τοῖς σὺν αὐτῷ κατέλαβε τὴν Συρίαν· καὶ ἀνελθὼν ἐκ τοῦ πλοίου ἐπηρώτα ποῦ ἐστι τὸ Μελάντιον ὄρος καὶ τὸ ἱερὸν τῆς Ἑστίας; καὶ εὑρηκώς, εἰσῆλθεν ἐν τῷ

6. Σκυθείας Ox., correxit Ch. 14. ἐπὶ τὴν παράλαβον εὐθέως ἀπέπλευσαν· τερφθέντες τῆς τοποθεσίας] „Locum hunc mendosum ita restituendum censeo: ἐπὶ τὴν πάραλον, καὶ εὐθέως ἀπέπλευσαν· τ ρφθέντες τῆς τοποθ." Ch.

Oreste vero in sanam mentem reverso, Iphigeniae per insomnium obversabatur cerva, quae dicebat ei: *Fuge ex regione ista.* Primo itaque mane surgens, una cum Pylade et Oreste, in maritima Palaestinae fugam adornavit: abinde vero, morem oraculo gerentes, in Syriam navigarunt.

Scytharum autem rex Thoas, ubi audisset, Iphigeniam abrepto secum Dianae simulachro aureo aufugisse; Scythas multos emittit, qui eam insequerentur; praeterea interminatur, in Scythiam, nisi reportato secum Dianae simulachro aureo, ne redirent unquam. Egressi igitur, Iphigeniam ubique requirebant; et Palaestinam tandem appulsi, ad urbem Nyssam; Tricomiam antea vocatam, pervenerunt. Edocti vero, Iphigeniam cum Oreste, in maritima fugientes, abinde vela dedisse; loci illius Dianae templi Nyssaeque urbis amoenitate capti, praetereaque metuentes sibi a Rege suo, sedes ibi posuerunt; urbemque, a nomine suo, Scythopolim vocarunt.

Orestes vero, una cum suis, Syriam appulsus est; navibusque egressus, de Melantio monte, deque Vestae templo, incolas interrogabat. Quo invento, templum ingressus est; sacrisque peractis, per tempus aliquod

ἱερῷ· καὶ θυσίαν ποιήσας παρέμεινεν ἐκεῖ παρακριμώμενος. καὶ ἀπαλλαγεὶς ὁ Ὀρέστης τῆς χαλεπωτάτης νόσου ἀνεχώρησεν ἐκ τοῦ ἱεροῦ· καὶ κατελθὼν ἐν τοῖς ῥείθροις τῶν δύο ποταμῶν τῶν λεγομένων Μελάντων ὑπὸ τῶν Σύρων, διότι ἐκ τοῦ Μελαντίου ὄρους κατέρχονται, ἀπελούσατο. καὶ περάσας ὁ αὐτὸς Ὀρέστης τὸν Τυφῶνα ποταμόν, τὸν νυνὶ λεγόμενον Ὀρόντην, ἦλθεν ἐπὶ τὸ Σίλπιον ὄρος, προσκυνῆσαι τοὺς Ἰωνίτας. οἱ δὲ τὴν Συρίαν οἰκοῦντες Ἀργεῖοι Ἰωνῖται, ἀκηκοότες ὅτι τῆς νόσου ἀπηλλάγη ὁ Ὀρέστης, ἀπῆλθον πρὸς αὐτόν, ἐπειδὴ ἐκ τῆς χώρας κατήγετο C καὶ ἐξ αἵματος βασιλικοῦ ὑπῆρχε. καὶ ἀπαντήσαντες αὐτῷ ἐγνώρισαν τοὺς ὄντας μετ' αὐτοῦ ἐκ τοῦ ἱεροῦ τῆς Ἑστίας· O 180 καὶ ἐπερωτήσαντες αὐτούς, Τίς ἐστιν οὗτος; εἶπον αὐτοῖς ὅτι Ὁ Ὀρέστης ἐστί, καὶ πρὸς ὑμᾶς αὐτὸν φέρομεν. οἱ δὲ Ἰωνῖται εὐθέως ἠσπάσαντο αὐτόν, εἰρηκότες αὐτῷ, Ὀρέστα, ποῦ τὴν μανίαν ἀπέθου; ὁ δὲ Ὀρέστης, φοβούμενος ἔτι τῆς νόσου τὴν ὀργήν, οὐκ ἀπεστράφη καὶ ὑπέδειξεν αὐτοῖς τὸ ἱερὸν ἢ τὸ ὄρος ὅπου ἐῤῥύσθη τῆς νόσου, ἀλλὰ κουφίσας τὴν δεξιὰν αὐτοῦ χεῖρα ὑπεράνω τῆς αὐτοῦ κορυφῆς τῷ δακτύλῳ τῆς χειρὸς αὐτοῦ ὑπέδειξεν αὐτοῖς τὸ ὄρος καὶ τὸ ἱερόν, εἰρηκὼς αὐτοῖς ὅτι Ἐν ἐκείνῳ τῷ ὄρει εἰς τὸ ἱερὸν τῆς θείας Ἑστίας τὴν χαλεπὴν μανίαν ἀπεθέμην. καὶ εὐθέως οἱ Ἰωνῖται ποιήσαντες τῷ αὐτῷ Ὀρέστῃ D στήλην χαλκῆν τῷ σχήματι αὐτῷ ᾧ ὑπέδειξεν αὐτοῖς, ὑπεράνω κίονος ἵσταται εἰς μνήμην καὶ δόξαν τῆς χώρας καὶ τοῦ ἱεροῦ καὶ τῆς Ἑστίας, σημαίνοντες τοῖς μετὰ ταῦτα ποῦ ὁ

2. χαλεπωτάτης Ch., χαλαιπωτάτης Ox.

commoratus est illic discumbens, donec a morbo suo gravissimo liberatus est. Tum vero egressus, in fluenta descendit fluminum duorum, (quae Syris *Melantia* dicta sunt; quod a Melantio monte scaturiant,) abluturus se. Trajecto autem post Typhone fluvio, nunc Orontes vocatur, ad montem Silpium pervenit, Jonitis salutem dicturus. Argivi autem Jonitae, Syriam incolentes, ubi audissent ex morbo convaluisse, eum adierunt: ut qui eadem qua illi gente oriundus esset, regioque prognatus sanguine. Obviam vero procedentes ei, cum quosdam ex comitibus e Vestae templo agnovissent; illos allocuti, „Quisnam (inquiunt) hic est? respondent illi: Orestes est; quem huc ad vos perduximus. Jonitae vero, cum illum salutassent; Dic nobis, (inquiunt) Orestes, ubi vesaniam tuam exuisti?“ Orestes vero morbi illius rabiem adhuc horrescens, non convertens sese, montem et templum salutis monstravit: sed manu dextra super caput levata, loca illis ista ita indigitavit; „in illo (inquiens) monte, in Vestae templo, rabiem gravem deposui.“ Jonitae igitur statuam aeream, Orestis ad figuram, qua loca ista eis indicans steterat, columnae superimposuerunt; regionis illius Vestaeque in honorem, perpetuamque rei memoriam. Quae statua aerea etiam ad hunc usque diem

Ὀρέστης τὴν λυσσώδη μανίαν ἀπέθετο, ἥτις στήλη χαλκῆ ἕως
τῆς νῦν ἵσταται, μετακαλέσαντες οἱ Ἰωνῖται καὶ τοῦ Μελαντίου
ὄρους τὸ ὄνομα Ἀμανόν. ὁ δὲ Ὀρέστης προσκυνήσας τοὺς Ἰω-
νίτας κατῆλθεν εἰς τὴν πάραλον τῆς λεγομένης πρώην Παλαιο-
πόλεως, νυνὶ δὲ Σελευκείας· καὶ εὑρηκὼς νῆας ἐκεῖ, ἀπέπλευσε
μετὰ τῆς Ἰφιγενείας καὶ τοῦ Πυλάδου ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα. καὶ
O 181 ζεύξας πρὸς γάμον τὴν ἑαυτοῦ ἀδελφὴν Ἠλέκτραν τῷ Πυλάδῃ,
E κατέσχε τῆς Μυκηναίων χώρας ἕως θανάτου. οἱ δὲ Σύροι προσε-
σχηκότες τὸ σχῆμα τῆς στήλης τοῦ Ὀρέστου, καὶ μαθόντες παρὰ
τῶν Ἰωνιτῶν τὸν τρόπον, ὀργισθέντες ἐπεκάλεσαν αὐτὸν δρα-
πέτην, διότι τοιούτου ἀγαθοῦ συμβάντος αὐτῷ ἐν τῇ αὐτῶν χώ-
ρᾳ, καὶ ἐκφυγόντος τὴν τοιαύτην ἀπειλήν, στραφεὶς καὶ προσε-
σχηκὼς καὶ ἀνυμνήσας τὰ θεῖα καὶ εὐχαριστῶν οὐχ ὑπέδειξε
τοῖς Ἰωνίταις τὸ ἱερὸν τῆς Ἑστίας, ἀλλὰ δραπετεύσας τὸν λογι-
V 60 σμόν, ἀντ' εὐχαριστίας ἀποστρεφόμενος τῷ δακτύλῳ τῆς χει-
ρὸς αὐτοῦ ὑπέδειξε τὸ ἱερὸν καὶ τὸ ὄρος, ὅπου τῆς ἀνημέρου
μανίης ἀπαλλαγεὶς ἐσώθη. ἥτις στήλη τοῦ Ὀρέστου ὁ δρα-
πέτης καλεῖται παρὰ τοῖς Ἀντιοχεῦσιν ἕως τοῦ παρόντος· πρὸ
γὰρ μικροῦ τῆς πόλεώς ἐστιν ὁ αὐτὸς ἀνδριὰς τοῦ Ὀρέστου.
B ταῦτα δὲ ὁ σοφὸς Δομνῖνος συνεγράψατο.

Ἐν τοῖς χρόνοις δὲ τοῖς μετὰ τὴν ἅλωσιν Τροίας παρ' Ἕλ-
λησιν ἐθαυμάζετο πρῶτος Θέμις ὀνόματι· ἐξηῦρε γὰρ οὗτος τρα-
γικὰς μελῳδίας καὶ ἐξέθετο πρῶτος δράματα. καὶ μετὰ τοῦτο

7. Πυλάδῃ] φυλάδῃ Ox. 23. τοῦτο] Fort. τοῦτον. De hoc loco vid. Bentleius p. 44. s. 49. 69.

ibidem visitur. Sed et Jonitae Montem quoque Melantium *Amanum* dixere: posteri scilicet uti scirent, ubinam Orestis rabiosam suam insaniam deposuerat. Orestes autem, Jonitis salutatis, in maritima Seleuciae (quae Palaeopolis olim dicta) descendit: ubi navibus inventis, una cum Iphigenia Pyladeque in Graeciam reversus est. Ibi vero tradita in uxorem Pyladi sorore Electra, Mycenis ipse ad mortem usque imperabat. Syri autem Orestis statuam advertentes, causamque ab Jonitis edocti; Indigne ab eo ferentes, *Fugitivum* vocitabant; eo quod, qui tantum beneficium in terra illorum assecutus fuerat, ejusmodi malis ereptus, non Deo gratias agens, acceptum illud Numini retulisset; nec redire dignatus, Vestae templum Jonitis attentior commonstrasset: sed quam recolere semper debuit, rei memoriam turpiter aversatus, Montem templumque, ubi efferatam suam insaniam deposuerat, digito tantum a tergo monstrasset. Statua vero Orestis ista, non procul ab urbe posita, *Drapetes*, sive Fugitivus, ab Antiochenis ad hunc usque diem appellatur: uti haec sapiens Domninus conscripta reliquit.

Secutis vero post Trojam captam temporibus, apud Graecos floruit Themis quidam; qui de Cantilenis Tragicis et Dramatibus inveniendis primus magnam sibi nominis gloriam comparavit. Illum sequebatur Mi-

Μίνως, καὶ μετὰ Μίνωα Αὐλέας τραγικοὺς χοροὺς δραμάτων συνεγράψατο. καὶ λοιπὸν τὸν μετὰ ταῦτα χρόνον ἐξ αὐτῶν O 182 *Εὐριπίδης εὑρὼν πολλὰς ἱστορίας δραμάτων συνεγράψατο.*

Καὶ λοιπὸν ἐβασίλευσε Δαβὶδ ὁ τοῦ Ἰεσσαὶ ἐπὶ τὸν Ἰσραὴλ ἔτη τεσσαράκοντα καὶ μῆνας δύο· ὅστις ἀνενέωσε τὴν πρῴην πόλιν λεγομένην Σαλὴμ καὶ μετὰ Ἰεβοῦν, μετακαλέσας αὐτὴν Ἱερουσαλήμ.

Ἔστιν οὖν ἀπὸ Ἀδὰμ ἕως Δαβὶδ ἔτη ,δψνε'.

Μετὰ δὲ Δαβὶδ ἐβασίλευσε Σολομών, υἱὸς Δαβίδ, ἔτη μ'. ὅστις ἔκτισε τὸ ἱερὸν ἐν Ἱεροσολύμοις, πήξας τὰ Χερουβὶμ καὶ Σεραφὶμ ἐν αὐτῷ τῷ ναῷ χαλκᾶ· ὃς ἐνήρξατο πρῶτος κτίζειν Ἰουδαίοις ἱερά· οὐκ εἶχον γάρ. ἔκτισε δὲ καὶ ἐν τῷ λιμίτῳ πόλιν, ἣν ἐκάλεσε Παλμοῖραν διὰ τὸ πάλαι μοῖραν γενέσθαι τὴν κώμην τῷ Γολιὰθ τῷ παρὰ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ φονευθέντι. C

Ἔστιν οὖν ἀπὸ Ἀδὰμ ἕως Σολομῶντος ἔτη ,δψϟε'.

Καὶ μετὰ τὴν βασιλείαν Σολομῶντος ἐβασίλευσαν ἄλλοι· ἐν οἷς ἐβασίλευσεν Ἀχαάβ, βασιλεὺς Ἰουδαίων. ἐπὶ δὲ τῆς αὐ- O 183 *τοῦ βασιλείας ἦν ὁ προφήτης Ἠλίας ὁ Θεσβίτης, ὅστις ἀνελήφθη.*

Ἐβασίλευσαν δὲ καὶ ἕτεροι ἕως Ἐζεκίου· ἐν οἷς χρόνοις ἤκμαζεν ὁ σοφὸς Ὅμηρος ὁ ποιητὴς ὁ συγγραψάμενος τὸν πόλεμον τῶν Τρώων καὶ Δαναῶν.

1. *δραμμάτων*] „Scr. *δραμάτων*.“ Ch. Sed id ipsum exhibet Ox. 4. *Καὶ λοιπὸν*] Continuat p. 37. B. 13. *Παλμοῖραν*] Malim *Πάλμυραν* scribere, ut vol. II. p. 35. B.

nos, hunc Auleas; qui Tragicos quoque Fabularum Choros conscripsit. Posterius demum Euripides, in plurima ab his scripta incidens, et ipse etiam Tragoediis operam dedit.

Israeli autem imperavit David, Iesse filius, annos XL, cum II mensibus. Urbem hic quae Salem imprimis, deinceps vero Jebus dicta est, instauratam, Hierosolymas nominavit.

Caeterum ab Adamo, ad Davidem, intercesserunt anni MMMMDCCLV.

Post Davidem regnavit filius ejus Salomon, annos XL. Primus hic Judaeis templum, cujusmodi aliquid necdum habuerant, extruxit; defixis inibi Cherubinis et Seraphinis aereis. Extruxit etiam in finibus Judaeae urbem, quam *Palmiram* appellavit; nimirum quod locus iste Goliatho fatalis olim fuisset, quem pater ejus ibi prostraverat. Ab Adamo igitur, ad Salomonem anni sunt MMMMDCCXCV.

Salomoni in regno successit, post alios, Achabus; cujus per imperium floruit Elias Thisbites Propheta; qui et in coelum assumptus est.

Achabo succedebant reges alii, ad Ezechiam usque: quo tempore claruit Homerus poëta, bellorum inter Trojanos Graecosque conscriptor.

Ἔστιν οὖν ἀπὸ Ἀδὰμ ἕως Ἐζεκίου, βασιλέως Ἰουδαίων, ἔτη ͵εσξϛʹ. ἦν δὲ τότε ἐπὶ Ἐζεκίου προφήτης τις τῶν Ἰουδαίων Ἡσαΐας.

D Ἐγένετο δὲ ἐν τῷ τεσσαρεσκαιδεκάτῳ ἔτει τῆς βασιλείας τοῦ αὐτοῦ Ἐζεκίου, βασιλέως Ἰουδαίων, ἀνέβη Σεναχηρεὶμ, βασιλεὺς Ἀσσυρίων, ἐπὶ τὰς πόλεις τῆς Ἰουδαίας τὰς ὀχυράς, καὶ ἔλαβεν αὐτάς. καὶ ἀπέστειλε βασιλεὺς Ἀσσυρίων Ῥαψάκην ἐκ Λάχεις εἰς Ἱερουσαλὴμ πρὸς βασιλέα Ἐζεκίαν μετὰ δυνάμεως πολλῆς. καὶ ἔστη ἐν τῷ ὑδραγωγῷ τῆς κολυμβήθρας τῆς ἄνω ἐν τῇ ὁδῷ τοῦ ἀγροῦ τοῦ κναφέως. καὶ ἐξῆλθε πρὸς αὐτὸν Ἐλιακεὶμ ὁ τοῦ Χελκίου ὁ οἰκονόμος καὶ Σομνᾶς ὁ γραμματεὺς καὶ Ἰωὰς ὁ τοῦ Ἀσὰφ ὁ ὑπομνηματογράφος. καὶ εἶπεν αὐτοῖς Ῥαψάκης, Εἴπατε Ἐζεκίᾳ, τάδε λέγει ὁ βασιλεὺς Ἀσσυρίων. Τίνι πεποιθὼς εἶ; μὴ ἐν βουλῇ ἢ ἐν λόγοις χειλέων
E παράταξις γίνεται; καὶ ἐπὶ τὴν ῥάβδον τὴν καλαμίνην τὴν τεθλασμένην ταύτην ἐπ' Αἴγυπτον; ὃς ἐὰν ἐπ' αὐτὴν ἐπιστηριχθῇ,
O 184 εἰσελεύσεται εἰς τὴν χεῖρα αὐτοῦ. οὕτως ἐστὶ Φαραὼ βασιλεὺς Αἰγύπτου καὶ πάντες οἱ πεποιθότες ἐπ' αὐτῷ. εἰ δὲ λέγετε, Ἐπὶ κύριον τὸν θεὸν ἡμῶν πεποίθαμεν, νυνὶ μίχθητε τῷ κυρίῳ μου, τῷ βασιλεῖ Ἀσσυρίων· καὶ δώσει ὑμῖν δισχιλίους ἵππους, εἰ δυ-
V 61 νήσεσθε ἀναβάτας ἐπ' αὐτοὺς δοῦναι. καὶ πῶς δυνήσεσθε ἀποβλέψαι εἰς πρόσωπον τοπάρχου ἑνός; οἰκέται εἰσὶν οἱ πεποιθότες ἐπ' Αἴγυπτον εἰς ἵππον καὶ ἀναβάτην. καὶ νῦν μὴ ἄνευ κυρίου

4. Conf. Esaiae cap. 36. Reg. IV. 18. 17. οὕτως cum Esaia, Reg. Ch., οὗτος Ox.

Ab Adamo autem ad Ezechiam, anni numerantur MMMMMCCLXVI. Ezechiae temporibus, apud Judaeos prophetavit Isaias quidam.

Et factum est in decimo et quarto anno regnantis Ezechiae, ascendit Senacherim, rex Assyriorum, super civitates Judaeae munitas, et cepit eas. Et misit rex Assyriorum Rabsacen, de Laches, in Hierusalem et regem Ezechiam, cum vi magna. Et stetit in aquaeductu piscinae superioris, in via agri fullonis. Et egressus est ad eum Eliachim, filius Chelciae, oeconomus; et Somnas, scriba; et Joas, filius Asaph, a commentariis. Et dixit eis Rabsaces: dicite Ezechiae; Haec dicit Rex Assyriorum. In quo fiduciam ponis? Numquid in consilio et sermonibus labiorum praelium fit? et nunc super quem confidisti? nempe super virgam arundineam confractam illam, super Aegyptum: quae, si innitatur aliquis super eam, intrabit in manum ejus. Sic est Pharaoh, rex Aegypti, et omnes qui confidunt in eo. Sin autem dicitis, super Dominum Deum nostrum confidimus: nunc admiscemini Domino meo, regi Assyriorum; et dabit vobis duo millia equorum, si poteritis praebere ascensores super eos. Et quomodo potestis aspicere in faciem unius Toparchae? Servi sunt, qui confiderunt in Aegyptiis in equum et ascensorem. Et

ὑμῶν ἀνέβημεν ἐπὶ τὴν χώραν ταύτην πολεμῆσαι αὐτήν; καὶ εἶπεν πρὸς αὐτὸν Ἐλιακεὶμ ὁ τοῦ Χελκίου καὶ Σομνᾶς ὁ γραμματεὺς καὶ Ἰωάς, Λάλησον πρὸς τοὺς παῖδάς σου συριστί· καὶ ἵνα τί λαλεῖτε εἰς τὰ ὦτα τῶν ἀνθρώπων τῶν ἐπὶ τῷ τείχει; καὶ εἶπε Ῥαψάκης πρὸς αὐτούς, Μὴ πρὸς κύριον ὑμῶν ἢ πρὸς ὑμᾶς ἀπέσταλκέ με ὁ κύριός μου λαλῆσαι τοὺς λόγους τούτους, οὐχὶ πρὸς τοὺς ἀνθρώπους τοὺς καθημένους ἐπὶ τῷ τείχει, ἵνα [μὴ] φάγωσι κόπρον καὶ πίωσιν οὖρον μεθ' ὑμῶν ἅμα; καὶ B ἔστη Ῥαψάκης καὶ ἐβόησε φωνῇ μεγάλῃ ἰουδαϊστὶ καὶ εἶπεν, Ἀκούσατε τοὺς λόγους τοῦ μεγάλου βασιλέως Ἀσσυρίων. τάδε λέγει ὁ βασιλεύς, Μὴ ἀπατάτω ὑμᾶς Ἐζεκίας λόγοις· οὐ δύναται ῥύσασθαι ὑμᾶς. καὶ μὴ λεγέτω ὑμῖν Ἐζεκίας ὅτι ῥύσεται ὑμᾶς θεός, καὶ οὐ μὴ παραδοθῇ ἡ πόλις αὕτη εἰς χεῖρας βασιλέως Ἀσσυρίων. μὴ ἀκούετε Ἐζεκίου. τάδε λέγει ὁ βασιλεὺς Ἀσσυρίων. O 185 Βουλεύσασθε εὐλογηθῆναι· ἐκπορεύεσθε πρός με, καὶ φάγεται ἕκαστος τὴν ἄμπελον αὐτοῦ καὶ τὰ σῦκα αὐτοῦ, καὶ πίεσθε ὕδωρ ἐκ τοῦ λάκκου ὑμῶν, ἕως ἂν ἔλθω καὶ λάβω ὑμᾶς εἰς γῆν, ὡς ἡ γῆ ὑμῶν, γῆ σίτου καὶ οἴνου καὶ ἄρτου καὶ ἀμπελών. μὴ οὖν ὑμᾶς ἀπατάτω Ἐζεκίας λέγων, Ὁ θεὸς ὑμᾶς ῥύσεται. μὴ ἐῤῥύσαντο οἱ θεοὶ τῶν ἐθνῶν ἕκαστος τὴν ἑαυτοῦ χώραν ἐκ χειρὸς C βασιλέως Ἀσσυρίων; ποῦ ἐστιν ὁ θεὸς Αἰθὰμ καὶ Ἀρφάδ; καὶ

8. *μὴ φάγωσι*] *μὴ* cum Esaia delet Ch. *ibid.* *ἅμα* Esaias, Reg., Ch., *ἄρα* Ox. 11. *Ἐζεκίας* — 12. *ῥύσεται ὑμᾶς* addidi ex Esaia. Conf. Reg. IV. 18. 29. Partem horum per negligentiam omisisse Ox. prodit interpretatio. 13. *χεῖρος* Ox. 15. *βουλεύσασθε*] *εἰ βούλεσθε εὐλογηθῆναι* Esaias, *ποιήσατε μετ' ἐμοῦ εὐλογίαν* Reg. 17. *ἔλθω* Reg., Esaias, Ch., *θέλω* Ox.

nunc, num sine Domino ascendimus super regionem hanc, ad oppugnandam eam? Et dixit ad eum Eliacim et Somnas et Joas: Loquere ad servos tuos Syriace; intelligimus enim nos: et ne loquaris ad nos Judaice: et ut quid loqueris in aures hominum super murum? Et dixit ad eos Rabsaces: Numquid ad Dominum vestrum, vel ad vos misit me Dominus meus, loqui verba haec? nonne ad homines, qui sedent super murum, ut [ne] comedant stercus et bibant urinam vobiscum: et stetit Rabsaces, et exclamavit voce magna Judaice, et dixit. Audite verba magni regis Assyriorum. Non seducat vos Ezechias; quia eruet vos Deus, et non tradetur civitas haec in manus regis Assyriorum. Nolite audire Ezechiam: Haec dicit rex Assyriorum: consultate, ut foelices sitis: egredimini ad me, et comedite quisque vitem suam et ficus suas: et bibite aquam de cisterna vestra; quoadusque veniam, et ducam vos in terram, quae est sicut terra vestra, terra frumenti et vini et panis et vitium. Ne seducat igitur vos Ezechias, dicens: Deus liberabit vos. Numquid liberaverunt Dii gentium unusquisque regionem suam, de manu regis Assyriorum? Ubi est Deus Aetham et Arphad? et ubi est Deus Sepharo

ποῦ ἐστιν ὁ θεὸς Σεπφαρωθείμ; μὴ ἠδυνήθη Σαμάρεια ῥυσθῆναι ἐκ τῆς χειρός μου; τίς τῶν θεῶν πάντων τῶν ἐθνῶν τούτων ἐῤῥύσατο τὴν ἑαυτοῦ γῆν ἐκ τῆς χειρός μου, ὅτι λέγει, Ῥύσεταί σε κύριος ὁ θεὸς Ἰσραὴλ ἐκ χειρός μου;

Καὶ ἐσιώπησαν καὶ οὐδεὶς ἀπεκρίθη αὐτῷ διὰ τὸ προστάξαι τὸν βασιλέα μηδένα ἀποκριθῆναι αὐτῷ. καὶ εἰσῆλθεν Ἐλιακεὶμ ὁ τοῦ Χελκίου ὁ οἰκονόμος καὶ Σομνᾶς ὁ γραμματεὺς καὶ Ἰωὰς ὁ τοῦ Ἀσὰφ ὁ ὑπομνηματογράφος πρὸς Ἐζεκίαν, ἐσχισμένοι τοὺς χιτῶνας, καὶ ἀπήγγειλαν αὐτῷ τοὺς λόγους Ῥαψάκου. καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ἀκοῦσαι τὸν βασιλέα Ἐζεκίαν, ἔσχισε D τὰ ἱμάτια καὶ σάκκον περιεβάλετο, καὶ ἀνέβη εἰς τὸν ναὸν τοῦ O 186 κυρίου· καὶ ἀπέστειλεν Ἐλιακεὶμ τὸν οἰκονόμον καὶ Σομνᾶν τὸν γραμματέα καὶ τοὺς πρεσβυτέρους τῶν ἱερέων, περιβεβλημένους σάκκους, πρὸς Ἠσαΐαν, υἱὸν Ἀμώς, τὸν προφήτην, καὶ εἶπον αὐτῷ, Τάδε λέγει Ἐζεκίας. Ἡμέρα θλίψεως, δεσμοῦ καὶ ἐλεγμοῦ καὶ ὀργῆς ἡ σήμερον ἡμέρα, ὅτι ἥκει ἡ ὠδὶν τῇ τικτούσῃ, ἰσχὺν δὲ οὐκ ἔχει τοῦ τεκεῖν. εἰσακούσῃ κύριος ὁ θεός σου τοὺς λόγους Ῥαψάκου, οὓς ἀπέστειλε βασιλεὺς Ἀσσυρίων ὀνειδίζειν θεὸν ζῶντα καὶ ὀνειδίζειν λόγοις οἷς ἤκουσε κύριος ὁ θεός σου, καὶ δεηθήσῃ πρὸς κύριον τὸν θεόν σου περὶ τῶν καταλελειμμένων τούτων. καὶ ἦλθον οἱ παῖδες τοῦ βασιλέως πρὸς E Ἠσαΐαν· καὶ εἶπεν αὐτοῖς Ἠσαΐας, Οὕτως ἐρεῖτε πρὸς τὸν κύ-

1. Σεπφαρωθείμ] Σεπφαουραΐμ vel Σεπφαρουαΐμ Reg. IV. cap. 17. et 18., Σεπφαρουαῒν cap. 19., πόλεως Ἐπφαρουαΐμ Esaiae cap. 36. et 37., Σεπφαρείμ p. seq. v. 17. 8. Ἰοὰς Ox. 14. εἶπεν] εἶπαν Esaias, εἶπον Reg. 15. δεσμοῦ] ὀνειδισμοῦ Esaias, om. Reg.

thim? Nunquid erui potuit Samaria de manu mea? Quis est ex omnibus Diis gentium istarum, qui eruerit terram suam de manu mea? Quia dicit: liberabit te Dominus Deus Israel de manu mea.

Et siluerunt, et nemo respondit ei: quia mandaverat Rex, neminem ei respondere. Et ingressus est Eliacim, filius Chelciae, oeconomus, et Somnas, et Joas, filius Asaph, a commentariis, ad Ezechiam, scissis tunicis, et nunciaverunt ei verba Rabsacis. Et factum est, cum audisset rex Ezechias, scidit vestimenta, et obvolutus est sacco, et ascendit in templum Domini. Et misit Eliachim, oeconomum; et Somnam, scribam; et seniores sacerdotum, saccis indutos, ad Esaiam, filium Amos, Prophetam. Et dixerunt ei: Haec dicit Ezechias: Dies tribulationis et vinculi et correptionis et irae hodierna dies: quia venit dolor parturienti; virtutem autem non habet pariendi. Exaudiat Dominus Deus tuus verba Rabsacis, quae misit rex Assyriorum, ad exprobrandum Deum viventem, et ad exprobrandum sermonibus, quos audivit Dominus Deus tuus. Et orabis Dominum Deum tuum, pro derelictis his. Et venerunt servi regis ad Isaiam: et dixit eis Isaias; sic dicetis ad Dominum vestrum: haec dicit Dominus: ne

ριον ὑμῶν. Τάδε λέγει κύριος. Μὴ φοβηθῇς ἀπὸ τῶν λόγων ὧν ἤκουσας, οὓς ὠνείδισάν με οἱ πρέσβεις βασιλέως Ἀσσυρίων. καὶ ἰδοὺ ἐγὼ ἐμβαλῶ εἰς αὐτὸν πνεῦμα, καὶ ἀκούσας ἀγγελίαν ἀποστραφήσεται εἰς τὴν χώραν αὐτοῦ, καὶ πεσεῖται μάχαιρα ἐν τῇ γῇ αὐτοῦ. καὶ ἀπέστρεψε Ῥαψάκης, καὶ κατέλαβε τὸν βασιλέα Ἀσσυρίων πολιορκοῦντα Λομνᾶ. καὶ ἤκουσε βασιλεὺς Ἀσσυρίων ὅτι ἐξῆλθε Θάρα, βασιλεὺς Αἰθιόπων, πο- V 62 λιορκῆσαι αὐτόν. καὶ ἀκούσας ἀπέστειλεν εἰς ἀπάντησιν αὐτοῦ τὸν Ῥαψάκην μετὰ δυνάμεως πολλῆς· καὶ αὐτὸς μείνας ἀπέστειλεν ἀγγέλους πρὸς Ἐζεκίαν λέγων, Οὕτως ἐρεῖτε Ἐζεκίᾳ, βα- O 187 σιλεῖ τῆς Ἰουδαίας. Μή σε ἀπατάτω ὁ θεός σου, ἐφ' ᾧ πεποιθὼς εἶ ἐπ' αὐτῷ, λέγων, Οὐ μὴ παραδοθῇ Ἱερουσαλὴμ εἰς χεῖρας βασιλέως Ἀσσυρίων. ἢ οὐκ ἤκουσας ἃ ἐποίησαν βασιλεῖς Ἀσσυρίων πάσῃ τῇ γῇ, καὶ μὴ ἐῤῥύσαντο αὐτοὺς οἱ θεοὶ τῶν ἐθνῶν; οὐχὶ οἱ πατέρες μου ἀπώλεσαν τήν τε Γωζὰν καὶ Χαρὰν καὶ Ῥαφεῖς, αἵ εἰσιν ἐν χώρᾳ Θαιμᾶν; ποῦ εἰσιν οἱ βασιλεῖς Αἰμὰθ καὶ Ἀρφὰδ καὶ πόλεως Σεπφαρείμ;

Καὶ ἔλαβεν Ἐζεκίας τὸ βιβλίον παρὰ τῶν ἀγγέλων, καὶ ἀνέ- B γνω αὐτὸ ἐναντίον κυρίου· καὶ προσηύξατο πρὸς κύριον Ἐζεκίας λέγων, Ὁ θεὸς Ἰσραὴλ ὁ καθήμενος ἐπὶ τῶν Χερουβίμ, ὅτι σὺ θεὸς μόνος εἶ βασιλεὺς τῆς οἰκουμένης, ὁ ποιήσας τὸν οὐρα-

6. *Λομνᾶ*] Sic et Paralip. II. 21. 10. *Λοβνάν* Esaias, *Λοβνά* Reg. recte. Post *πολιορκοῦντα* delevi *βασιλέα*. 7. *Θάρα*] *Θαρακὰ* Reg., Esaias, similiterque apud Iosephum Arch. X. 1. 4. Epiphanius et Rufinus, ubi Graece *Θαρσικήν*. 17. *Αἰμὰθ*] *Αἰμὰρ* Ox. 20. *τῶν* Esaias, Reg., *τὸν* Ox.

timeas a verbis quae audisti, quibus exprobraverunt me legati regis Assyriorum. Ecce ego immitto in eum spiritum: et audiens nuncium, revertetur in regionem suam; et cadet gladio in terra sua. Et revertit Rabsaces, et invenit regem Assyriorum oppugnantem regem Lomnam. Et audivit rex Assyriorum, quod egressus est Thara, rex Aethiopum, ad oppugnandum eum. Et audiens, misit in occursum ei Rabsacem, cum copiis multis: et manens ipse, misit nuncios ad Ezechiam, dicens: Sic dicetis Ezechiae regi Judaeae: Non te decipiat Deus tuus, in quo confidisti in eo, dicens; Non tradetur Jerusalem in manus regis Assyriorum. Aut non audivisti, quae fecerunt Reges Assyriorum omni terrae? et non liberaverunt eos Dii gentium. An non patres mei disperdiderunt Gozam et Charam et Raphes, quae sunt in regione Thaeman? Ubi sunt reges Aemar et Arphad et civitatis Sepphariam?

Et accepit Ezechias libellum a nunciis, et legit eum ante Dominum. Et oravit Ezechias ad Dominum, dicens; O Deus Israel, qui sedes super Cherubim: quia tu Deus solus es rex orbis terrarum, qui coelum fe-

νὸν καὶ τὴν γῆν, εἰσάκουσον, κύριε, ἐπίβλεψον, κύριε, καὶ ἴδε τοὺς λόγους, οὓς ἀπέστειλε Σενναχηρείμ, ὀνειδίζων θεὸν ζῶντα. ἐπ' ἀληθείας γὰρ ἠρήμωσαν βασιλεῖς Ἀσσυρίων τὴν οἰκουμένην ὅλην καὶ τὰς χώρας αὐτῆς, καὶ ἔβαλον τὰ εἴδωλα αὐτῶν εἰς τὸ πῦρ· οὐ γὰρ θεοὶ ἦσαν, ἀλλ' ἔργα χειρῶν ἀνθρώπων, ξύλα καὶ
C λίθοι· καὶ ἀπώλεσαν αὐτούς. καὶ νῦν, κύριε ὁ θεὸς ἡμῶν, σῶσον ἡμᾶς ἐκ χειρὸς αὐτῶν, ἵνα γνῷ πᾶσα βασιλεία τῆς γῆς ὅτι σὺ εἶ θεὸς μόνος.

O 188 Καὶ ἀπεστάλη Ἠσαΐας, υἱὸς Ἀμώς, πρὸς Ἐζεκίαν, καὶ εἶπεν αὐτῷ, Τάδε λέγει κύριος ὁ θεὸς Ἰσραήλ. Ἤκουσα, ἃ προσηύξω πρός με περὶ Σενναχηρείμ, βασιλέως Ἀσσυρίων. οὕτως λέγει κύριος ἐπὶ βασιλέα Ἀσσυρίων. Οὐ μὴ εἰσέλθῃ εἰς τὴν πόλιν ταύτην, οὐδὲ μὴ βάλῃ ἐπ' αὐτὴν βέλος, οὐδὲ μὴ στήσῃ ἐπ' αὐτὴν θυρεόν, οὐδὲ μὴ κυκλώσῃ ἐπ' αὐτὴν χάρακα, ἀλλὰ τῇ ὁδῷ ᾗ ἦλθεν, ἐν αὐτῇ ἀποστραφήσεται, ὅτι τάδε λέγει κύριος. Ὑπερασπιῶ τῆς
D πόλεως ταύτης τοῦ σῶσαι αὐτὴν δι' ἐμὲ καὶ διὰ Δαβίδ, τὸν παῖδά μου.

Καὶ ἐξῆλθεν ἄγγελος κυρίου νυκτός, καὶ ἀνεῖλεν ἐκ τῆς παρεμβολῆς τῶν Ἀσσυρίων ρπε' χιλιάδας. καὶ ἀναστάντες τὸ πρωὶ ηὗρον πάντα τὰ σώματα νεκρά· καὶ ἀποστραφεὶς ἀπῆλθεν ὁ βασιλεὺς Ἀσσυρίων, καὶ ᾤκησε τὴν Νινευή. καὶ ἐν τῷ αὐτὸν προσκυνεῖν ἐν οἴκῳ Σαρὰχ τὸν πάτραρχον Ἀδραμέλεχ καὶ

1. ἴδε] εἶδε Ox. 3. ἠρήμωσαν Ch., ἐρήμωσαν Ox. 13. θυρεόν Ch., θυραιόν Ox. 22. Σαρὰχ] Νασαρὰχ Esaias, Μεσεράχ Reg., Ἀῤῥὰχ Chron. Pasch. p. 116. B, Ἀράσκῃ Iosephus X. 1. 5. *ibid.* τὸν πάτραρχον Ch., Esaias, Chron., τῶν πατράρχων Ox.

cisti et terram. Exaudi Domine, inspice Domine verba, quae misit Sennacherim, ad exprobrandum Deum viventem. In veritate enim desolaverunt reges Assyriorum orbem terrae totum, et regiones ejus: et injecerunt idola eorum in ignem. Non enim Dii erant, sed opera manuum humanarum, ligna et lapides; et disperdiderunt eos. Et nunc Domine Deus noster, salva nos de manu eorum; et cognoscat omne regnum terrae, quia tu es Deus solus.

Et missus est Esaias, filius Amos, ad Ezechiam: et dixit ei. Haec dicit Dominus, Deus Israel: Audivi quae orasti ad me, de Sennacherim, rege Assyriorum. Sic dicit Dominus, de rege Assyriorum. Non ingredietur in urbem hanc, neque jaciet in eam sagittam, neque scutum ei opponet, neque eam vallo circumdabit: sed via, qua venit, in ea revertetur. Quia haec dicit Dominus: protegam urbem hanc, ad salvandam eam, propter me, et propter Davidem, servum meum.

Et egressus est Angelus Domini per noctem, et occidit de castris Assyriorum CLXXXV millia. Et surgentes mane, invenerunt omnia corpora mortua. Et Rex Assyriorum reversus, abiit, et habitavit in Nineve: et cum ipse adorabat in domo Sarach, Dei sui Patrii, Adramelech et

Σαρσάρ, υἱοὶ αὐτοῦ, ἐπάταξαν αὐτὸν μαχαίραις, αὐτοὶ δὲ διεσώθησαν εἰς Ἀρμενίαν. καὶ ἐβασίλευσε Ναχορδάν, ὁ υἱὸς αὐτοῦ ἄλλος, Ἀσσυρίων.

Μετὰ δὲ τὴν βασιλείαν Ἐζεκίου ἐβασίλευσε τῶν Ἰουδαίων E *Μανασσῆς ἔτη νέ.*

Εἰσὶν οὖν τὰ πάντα ἀπὸ Ἀδὰμ ἕως Μανασσῆ ἔτη ,ετκα'.

Ἐν τοῖς ἔτεσι δὲ τούτοις οἱ Ῥόδιοι, ὡς μηδενὶ ὑποταγέντες O 189 *ἐν πολέμοις, ἀλλ' αὐτονομοῦντες καὶ θαλασσοκρατοῦντες, εὐχαρίστως φερόμενοι, ἀνέστησαν ἐν τῇ αὐτῇ νήσῳ στήλην χαλκῆν τῷ Ἡλίῳ μεγάλην πάνυ· ἥντινα ἐκάλεσαν κολοσσόν, ὡς φοβερὸν θέαμα, καὶ ἐχρημάτισαν ἑαυτοὺς ἔκτοτε Κολοσσαεῖς.*

Μετὰ δὲ Μανασσῆν ἐβασίλευσε τῆς Ἰουδαίας Ἐλιακεὶμ καὶ Ἰωακείμ, ἀδελφοὶ αὐτοῦ, ἔτη μδ'.

Γίνεται οὖν ἀπὸ Ἀδὰμ τὰ πάντα ἔτη ,ετξε'.

1. *Σαρσάρ*] *Σαρασάρ* Esaias, Reg., Iosephus X. 1. 5. 2. *ἐβασίλευσεν Ἀσορδὰν* recte Esaias, Reg. 12. *ἐβασίλευσε τῆς Ἰουδαίας Ἐλιακεὶμ καὶ Ἰωακεὶμ, ἀδελφοὶ αὐτοῦ, ἔτη μδ'.*] „Quam aliena a vero sunt ista! Manassi enim successit fil. ejus Amon, per an. 2. Amoni successit fil. ejus Josias, per an. 31. Josiae successit fil. ejus Joachaz, per Mens. 3. post quem a Pharaone Nechaone rex constitutus est Eliakim, qui et Joakim dictus est; Josiae vero et hic erat filius: regnavit vero hic annis 11. adeo ut a Manasse rege ad ultimum horum annum anni quidem intercesserint 45. atque haec forsan Auctoris nostri mens est, infeliciter licet expressa: pro *ἀδελφοὶ* ideo legendum *ἀδελφός*.“ Ch. Ita lacuna statuenda post *Ἰουδαίας*, scribendumque *Ἐλιακεὶμ ὁ καὶ Ἰωακείμ. ἀδελφὸς αὐτοῦ* sc. Ioachaz. Corrigendus etiam Cedrenus p. 112. C *μετὰ δὲ Ἰωάχαζ ἐβασίλευσεν Ἰωακεὶμ καὶ Ἐλιακεὶμ ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ.*

Sarsar, filii ejus, percusserunt eum gladiis: ipsi autem salvi evaserunt in Armeniam. Et regnavit Assyriis alter filius ejus, Nachordan.

Ezechiam excepit in regno Judaeorum Manasses, qui regnavit annos LV. Ab Adamo igitur, ad Manassem usque, anni sunt MMMMMCCCXXI.

Per id autem tempus Rhodii, (nullius in potestatem redacti, sed sui juris et Maris Domini,) tantae foelicitatis in gratiam, statuam in insula sua ex aere ingentem Soli posuerunt: quam, quod stupendae esset magnitudinis, *Colossum* dixere; exinde etiam scipsos Colossenses denominantes.

Post Manassem Judaeorum regnum tenuerunt fratres ejus, Eliakim et Joakim, per annos XLIV. Ab Adamo igitur in totum numerantur anni MMMMMCCCLXV.

O 190
V 63

ΛΟΓΟΣ ΕΚΤΟΣ

ΧΡΟΝΩΝ ΒΑΣΙΛΕΙΑΣ ΑΣΣΥΡΙΩΝ ΚΑΙ ΑΙΝΕΙΟΥ ΑΣΚΑΝΙΟΥ.

A Ἐπὶ οὖν τῆς βασιλείας Ἰωακεὶμ βασιλέως ὁπλισάμενος κατὰ
Ἰουδαίων ἀνῆλθε Ναβουχοδονόσορ, βασιλεὺς Ἀσσυρίων· καὶ
παρέλαβε τὴν Ἱερουσαλὴμ καὶ πᾶσαν τὴν γῆν τῆς Ἰουδαίας,
καθὼς οἱ προφῆται προέλεγον τῷ Ἰσραήλ. καὶ ἀπήγαγε τὸν
Ἰωακείμ, βασιλέα τῶν Ἰουδαίων, αἰχμάλωτον καὶ πάντα τὰ
βασιλικὰ σκεύη καὶ πάντας δοριαλώτους ἐποίησε, καὶ οὐκέτι
O 191 ἐβασίλευσε τῶν Ἰουδαίων οὔτε Ἱερουσαλήμ, πόλις τῆς Ἰουδαίας,
οὔτε Σαμάρεια. καὶ λοιπὸν παρεδόθη ἡ βασιλεία τῶν Ἰουδαίων
εἰς χεῖρας Ἀσσυρίων, καὶ ἐκυρίευσαν αὐτῶν. ἐν δὲ τῷ πέμπτῳ
ἔτει τῆς βασιλείας Ναβουχοδονόσορ πᾶσα ἡ αἰχμαλωσία τῶν
B Ἰουδαίων ἐγένετο ἐν Βαβυλῶνι, καθὼς Εὐσέβιος ὁ Παμφίλου
ἐχρονογράφησεν.

10. πᾶσα] πρώτη Schurzfleisch. Notit. Bibl. Vinar. p. 253. Quod debebat ἡ πρώτη αἰχμ. dici. Sed αἰχμαλωσία hic sunt captivi.
11. Εὐσέβιος] Conf. hunc p. 86. ed. Mai.

LIBER SEXTUS

DE TEMPORIBUS REGNI ASSYRIORUM ET AENEAE, ASCANII PATRIS.

Joachimo autem regnante, Nabuchodonosor Assyriorum rex, cum exercitu veniens contra Judaeos, Hierosolymam cepit Judaeamque omnem: juxta ac a Prophetis Israeli praedictum fuerat. Regem autem ipsum Joachimum populumque omnem captivos habuit, et in mancipia fecit: omnemque regium apparatum deportavit; nec in posterum populus Israeliticus regem sibi amplius habuit, aut Samariae aut Hierosolymis regnantem. Sed imperium gentis Judaicae Assyriis delatum, deinceps penes eos remansit. Accidit autem Captivitas illa universalis Babylonica, ad quintum annum Nabuchodonosoris: uti Eusebius Pamphili in Chronico suo tradidit.

Ἐν δὲ τοῖς αὐτοῖς χρόνοις οἱ Λυδοὶ ἔλαβον τὰς βασιλείας, ἤτοι τοπαρχίας, δυνάμει ἀπὸ τῶν πλησίον ὄντων ἄλλων ἐθνῶν. καὶ ἐβασίλευσε τῶν Λυδῶν πρῶτος ὁ Ἀρδεὺς ἔτη λϛ'. ὅστις καὶ ὑπέταξε τὰ πλησίον ἔθνη καὶ βασίλεια, καὶ διῆγεν ἐν ὑπερηφανίᾳ.

Μετὰ δὲ τὴν βασιλείαν Ναβουχοδονόσορ, βασιλέως Ἀσσυρίων, ἐβασίλευσε Βαλτάσαρ, ὁ υἱὸς αὐτοῦ. ὅστις εἰς τὰ ἱερατικὰ σκεύη τῶν Ἰουδαίων ὑπηρετεῖτο· ἐκίρνα δὲ καὶ ταῖς παλλακαῖς αὐτοῦ εἰς αὐτὰ καὶ πᾶσι τοῖς συνεσθίουσιν αὐτῷ, ἐνυβρίζων αὐτά. καὶ ἐν τῷ ἀνακεῖσθαι αὐτὸν ἐν ἀπονοίᾳ καὶ δειπνεῖν ἑώρα ἔνθα ἀνέκειτο ἐν τῷ κατέναντι τοίχῳ τοῦ παλατίου ἐξαί- C
φνης ἀστράγαλον χειρὸς ἀνθρώπου γράφοντα, Μανῆ, θεκέλ, O 192
φαρές. καὶ ταῦτα γράψας ὁ ἀστράγαλος τῆς χειρὸς ἀφανὴς ἐγένετο. ὁ δὲ Βαλτάσαρ ἀναγνοὺς τὰ γράμματα ἐκάλεσε πάντας τοὺς ἐπαοιδοὺς καὶ μάγους καὶ ἀστρονόμους καὶ ὀνειροκρίτας τῆς χώρας αὐτοῦ, ἐπερωτῶν αὐτούς, Τίς ἐστιν ἡ δύναμις αὕτη τοῦ ἀστραγάλου ἢ τίς ἡ ἑρμηνεία τῶν γραφέντων ὑπ' αὐτοῦ; καὶ οὐδεὶς ἠδυνήθη ἑρμηνεῦσαι αὐτῷ. καὶ ἀκούσας ὅτι ὁ αὐτοῦ πατὴρ ἐν πολλῇ τιμῇ εἶχε τὸν Δανιήλ, ὄντα ἐκ τῆς Ἑβραίων αἰχμαλωσίας, ὅστις τὰ ὁράματα αὐτοῦ ἡρμήνευε, μετεστείλατο τὸν Δανιὴλ καὶ λέγει αὐτῷ, Ἐπειδὴ χάρις ἐστὶ θεοῦ παρά σοι, ἑρμήνευσόν μοι ὅπερ εἶδον τοῖς ἐμοῖς ὀφθαλμοῖς, καὶ τὴν τῶν D
γραμμάτων δύναμιν σαφήνισόν μοι. ὁ δὲ Δανιὴλ ἀκούσας καὶ

2. πλησίον Ch., πλησίων Ox. 20. ἡρμήνευε Ch., ἑρμήνευε Ox.

Circa haec tempora Lydi, vicinis gentibus armis subactis, dominari coeperunt. Lydorum rex primus Ardeus fuit; qui xxxvi annos regnavit. Subegit hic ditiones undique adjacentes atque regna: atque inde elatior factus, in summo fastu vitam egit.

Nabuchodonosoro autem successit, in regno Assyriorum, filius ejus, Baltasar: qui Judaeorum vasa sacra mensae suae in ministerium adhibuit: Quibus etiam, per ludibrium, misceri jussit vinum concubinis suis et convivis omnibus. Interim vero dum Rex Genio suo cum omni insolentia indulgeret; ecce articulus manus humanae, ex opposito coenaculi pariete subito emergens scribebat: *Mane, Thecel. Phares.* Scripsit haec manus articulus, et evanuit. Baltasar autem, perlecta scriptura, vocavit ad se Incantatores, Magos, Astrologos, et Somniorum interpretes, qui in Babylone fuerunt, omnes: et quaesivit ab iis: Quidnam sibi vellet Digitus visus; aut quale haberet ab illo scriptum interpretamentum? Caeterum nemo ista interpretari potuit. Rex autem certior factus, Danielem quendam, ex captivis Hebraeorum, summa in veneratione apud patrem suum fuisse, ob interpretationem Somniorum, Danielem accersit; et edixit ei: Quandoquidem Dei gratia in te est, interpretare mihi, quod oculis meis vidi; notumque mihi facito scripturae sensum. Daniel vero his auditis,

ἑωρακὼς τὴν δύναμιν τῶν γραμμάτων, λέγει αὐτῷ, Μακροθύμησον ἐπ' ἐμοί, βασιλεῦ, καὶ μὴ ὀργισθῇς, καὶ ἑρμηνεύσω σοι τὴν τῶν γραμμάτων δύναμιν. ὁ δὲ ἐπωμόσατο μὴ ποιεῖν αὐτῷ κακὸν ἑρμηνεύοντι. καὶ λέγει αὐτῷ ὁ Δανιήλ, Ὁ θεὸς τοῦ οὐρα-
V 64 νοῦ καὶ τῆς γῆς ἀγανακτήσας κατά σου ἐπλήρωσε τὴν βασιλείαν
O 193 σου. καὶ τοῦτο ἀκούσας ἀπέλυσεν αὐτὸν ἰδεῖν εἰ ἀληθεύει. καὶ μεθ' ἡμέρας Δαρεῖος ὁ Μῆδος, ὢν ἐτῶν ξ', τυραννήσας ἐπῆλθε καὶ ἔσφαξεν αὐτόν, καὶ ἔλαβε τὴν βασιλείαν αὐτοῦ.

Μετὰ δὲ τὴν βασιλείαν Δαρείου ἐβασίλευσαν ἕτεροι βασιλεῖς Ἀσσυρίων ἕως Ἀστυάγους. καὶ λοιπὸν ὁ Ἀστυάγης ἐβασίλευσε Περσῶν, ὃς ἐπεστράτευσε κατὰ τῶν Λυδῶν, ἀνελθὼν μετὰ δυνάμεως πολλῆς. ἐν ᾧ χρόνῳ ὁ ἥλιος ἐξέλειψεν ἐπὶ πολλὰς ὥρας τῆς ἡμέρας, προειπόντος Θαλοῦ τοῦ φιλοσόφου τὴν ἔκλειψιν τοῦ ἡλίου. ἐν τοῖς αὐτοῖς χρόνοις Πεισίστρατος πολεμῶν
B δημαγωγεῖ, τῶν Λυδῶν μὴ ἡττηθέντων τῷ πολέμῳ, ἀλλὰ τοῦ Ἀστυάγους ἀφ' ἑαυτοῦ ἀναχωρήσαντος. τότε τοῦτο γνόντες οἱ Πισαῖοι δευτέραν ἑορτὴν ἐπετέλεσαν ἀγῶνος Πυθίων, εὐχαριστοῦντες τῷ Ἡλίῳ, παρατιθέμενοι ἑαυτοὺς Λυδοῖς καὶ τῷ κράτει τῆς δυνάμεως αὐτοῦ.

O 194 Καὶ λοιπὸν ἐν τοῖς μετὰ ταῦτα ἐφηῦρον ἑορτὴν ἀγῶνος τρί-

12. ἐξέκλειψεν Ox. 15. Post δημαγωγεῖ excidisse quaedam videntur. 17. Πισαῖοι Ch., Πεισαῖοι Ox. Sic et infra. *ibid.* Πυθίων] Πυθίῳ Ox. Quod potest etiam Πυθίου scribi.

ubi vim Scripturae hujus percepisset, dixit Regi: „Si modo veniam mihi dabis, O Rex, nec iratus eris; verborum sensum ego tibi expediam." Respondens rex, juramento confirmavit, nihil mali eventurum illi ex interpretatione. Tum Regi Daniel; „Deus (inquit) Coeli et terrae, infensus tibi, regnum tuum ad exitum perduxit." Haec ubi audisset Rex, dimittit illum, praedictionis eventum expectaturus. Paucis vero post diebus, Darius Medus, cum annum ageret sexagesimum, contra regem arma movit: eoque interfecto, regnum sibi vendicavit.

Darium autem exceperunt caeteri Assyriorum reges usque ad Astyagem: qui deinceps Persis regnavit. Movebat hic bellum contra Lydos, ingenti veniens cum exercitu. Accidit autem eodem tempore solis defectio, quae per multas diei horas duravit; hanc vero Thales Philosophus praedixerat. Eodem tempore Pisistratus se belli ducem Lydis praebuit; qui cum Persis aequo Marte pugnantes, saltem non sunt devicti. Quin et Astyages ultro retrocessit. Quod cum intellexissent Pisaei, Solemnitatem illam alteram *Pythii* certaminis, solis in honorem, celebrarunt; subjicientes sese Lydorum imperio, et potestati ejus.

Posteris deinde temporibus, iidem Pisaei tertiam Solennitatem indi-

του οἱ αὐτοὶ Πισαῖοι, τὰ Ἴσθμια τῷ Πλούτωνι. τετάρτην δὲ ἑορτὴν ἐφηῦρον ἀγῶνος οἱ αὐτοὶ Πισαῖοι, καὶ ἐπετέλεσαν τὰ Νέμεια τῷ Διονύσῳ.

Μετὰ δὲ τὴν βασιλείαν τοῦ Ἀρδέως ἐβασίλευσαν Λυδῶν ὀκτὼ ἕως Κροίσου τοῦ ὑπερηφάνου· ἐβασίλευσε δὲ ὁ αὐτὸς Κροῖσος ἔτη ιε΄. κατέσχεν οὖν ἡ βασιλεία Λυδῶν τὰ πάντα C ἔτη σλβ΄.

Ἐν δὲ τοῖς χρόνοις τῆς βασιλείας αὐτοῦ ὁ αὐτὸς Κροῖσος ὑπέταξε πάσας τὰς ἐπαρχίας, ἤτοι βασιλείας, τὰς πλησίον αὐτοῦ καὶ τὰς πόῤῥωθεν, λαμβάνων ἀπὸ μὲν τῶν πειθομένων αὐτῷ φόρους, ἀπὸ δὲ τῶν ἀνθισταμένων αὐτῷ αὐτοὺς καὶ τὰς βασιλείας αὐτῶν. καὶ εἶχε φόβον πολὺν, ὡς εὐτυχὴς καὶ νικητής· καὶ ὑπτιώθη. ἐν οἷς χρόνοις Σόλων ἐφιλοσόφει.

Μετὰ δὲ τὴν βασιλείαν Ἀστυάγους, βασιλέως Περσῶν, ἐγένετο βασιλεὺς Κῦρος ὁ Πέρσης· ὅστις ἐφίλησε τὴν γυναῖκα τοῦ πρὸ αὐτοῦ βασιλέως Δαρείου Βαρδάνην, καὶ ἔλαβεν αὐτήν. τῷ δὲ τεσσαρεσκαιδεκάτῳ ἔτει τῆς βασιλείας Κύρου Κροῖσος ὁ βα- D σιλεὺς τῶν Λυδῶν διδαχθεὶς ἀπὸ τῶν συγκλητικῶν αὐτοῦ τὴν πρῴην τοῦ Ἀστυάγους, βασιλέως Περσῶν, ἐπὶ τὴν Λυδίαν πολεμικὴν παρουσίαν, ἠγανάκτησε. καὶ δηλοῖ Κύρῳ, τῷ βασιλεῖ O 195 Περσῶν, παραχωρῆσαι αὐτῷ τὴν βασιλείαν αὐτοῦ καὶ ἀναχωρῆσαι, ἢ δέξασθαι τὴν παρουσίαν τῆς εὐτυχεστάτης αὐτοῦ βασιλείας πολεμοῦσαν. ὁ δὲ Κῦρος, βασιλεὺς Περσῶν, δεξάμενος τοὺς

15. βασιλεὺς] βασιλέως Ox.

xerunt, *Isthmia* Plutoni celebrantes. Quartam denique addiderunt iidem Pisaei; *Nemea* scilicet: et haec in Bacchi honorem.

Ardeo successerunt, in regno Lydorum, reges alii VIII, usque ad Croesum illum superbum; qui regnavit annos XV. In universum itaque duravit Lydorum regnum annos CCXXXII.

Croesus autem imperium tenens, ditiones omnes, non vicinas tantum, sed et longe etiam dissitas, in potestatem suam redegit: tributa autem, ab eis qui dederunt se, exegit: repugnantibus vero et regna et libertatem ademit. Itaque reformidarunt eum omnes, tanquam hominem fortunatum, victoremque: inde rex elatior factus. Hoc tempore claruit Solon Philosophus.

Astyagi, in regno Persarum, succedebat Cyrus, Persa: qui et uxorem Darii regis, Antecessoris sui, Bardanem, quam amavit, in uxorem sibi accepit. Decimoquarto autem anno regnantis Cyri, Croesus, a Primoribus suis edoctus, de hostili illa irruptione, quam in Lydiam superioribus annis fecerat Astyages, Persarum rex; ira commotus est: atque ad Cyrum, Persarum regem mittit, qui ab eo postularent, uti vel regno suo decedat; aut cum foelicissimo rege congressurus, belli fortunam expectaret. Cyrus autem, legatis exceptis, et perlectis Croesi literis, respon-

σταλέντας πρέσβεις, καὶ ἀναγνοὺς τὰ παρ' αὐτοῦ γραφέντα, εἶπε τοῖς πρεσβευταῖς, Τί γὰρ ἠδίκηται παρ' ἐμοῦ Κροῖσος, τοσαύτην γῆν ἀφεστηκὼς ἀπ' ἐμοῦ καὶ τῶν ἐμῶν βασιλείων; ἢ πῶς τοσούτων διαδραμόντων χρόνων βλάβην χώρας διεκδικεῖ; καὶ
E ἀδημονῶν ἠβούλετο φυγεῖν ἐπὶ τὴν Ἰνδικὴν χώραν. ἰδοῦσα δὲ αὐτὸν ἀθυμοῦντα ἡ γυνὴ αὐτοῦ, καὶ ἐπερωτήσασα καὶ μαθοῦσα παρ' αὐτοῦ τὸ πρᾶγμα, λέγει αὐτῷ ὅτι Ἐπὶ Δαρείου, τοῦ πρώτου μου ἀνδρός, ἦν ἀνήρ τις Ἑβραῖος, προφήτης, σοφίαν ἔχων θεοῦ, ᾧ ὄνομα Δανιήλ, ἐκ τῆς αἰχμαλωσίας τῶν υἱῶν Ἰσραήλ, ὅντινα ἐν πολλῇ τιμῇ εἶχεν ὁ βασιλεὺς Δαρεῖος, καὶ δίχα αὐτοῦ οὐδὲν ἔπραττεν ἐν τοῖς πολέμοις. καὶ ἐπερωτῶν αὐτὸν
V 65 O 196 ἡνίκα εἶχε πόλεμον, κατεπολέμει τοὺς ἐναντίους· ὅστις μετὰ τὴν τελευτὴν ἐκείνου, πλούσιος ὢν καὶ γεγηρακώς, ἰδιάζει εἰς τὴν Μαραβίτιδα χώραν. ὁ δὲ Κῦρος ἀκούσας ταῦτα, ἔπεμψε πρὸς αὐτὸν τοὺς μεγιστᾶνας αὐτοῦ, ὅπως μετὰ τιμῆς ἀγάγωσιν αὐτόν. οἱ δὲ ἀποσταλέντες ἀπὸ Κροίσου πρὸς Κῦρον ὑποστρέψαντες εἰς τὴν Λυδῶν χώραν τὴν ἀπόκρισιν τὴν δοθεῖσαν αὐτοῖς ἀπὸ Κύρου τῷ ἰδίῳ βασιλεῖ ἀπήγαγον.

Ὁ δὲ Κροῖσος, βασιλεὺς Λυδῶν, ἐπιλεξάμενός τινας ἐκ τῶν ἰδίων αὐτοῦ ἀνθρώπων πιστούς, καὶ δοὺς αὐτοῖς δῶρα εὐτελῆ καὶ ἕτερα δῶρα βασιλικά, ἀποστέλλει εἰς Δελφοὺς εἰς τὸ μαντεῖον, εἰρηκὼς αὐτοῖς ὅτι Ἀλλάξατε τὸ σχῆμα ὑμῶν καὶ φορέ-
B σατε Αἰγύπτιον σχῆμα, καὶ ἀνελθόντες εἰς τὸ μαντεῖον ἐπίδοτε

3. βασιλείων Cedrenus p. 136. C, βασιλειῶν Ox. 21. Δέλφους Ox. bis.

dit eis „Ecquid injuriae a me Croeso illatum est, qui a me meisque regnis tanto terrarum spatio disjunctus est? Aut quomodo, tot jam elapsis annis, finium invasorum injurias nunc demum exigit?" Et quidem Cyrus, anxius animi, in Indiam fugere in animo habuit: uxor vero eum tam perturbatum videns, quidnam ei in causa esset inquirit: et edocta rem, ita deinde eum affatur, Regnante Dario, marito meo priore, vates quidam erat Ebraeus, ex captivitate Israelitica, nomine Daniel: fuit hic Divina sapientia praeditus; quemque rex Darius summo habuit in honore, nec, nisi cum eo prius communicata re, hostile aliquid aggressus est. Bellum autem suscepturus, ubi Danielem consuluerat, hostes ubique debellavit. Daniel autem iste, aetate jam grandior factus, et opibus abundans, post Darii obitum, in Marabitidem regionem privatam vitam acturus, recessit. Haec ubi audisset Cyrus, mittit ex Primoribus suis, qui Danielem honorifice adducerent. Legati interim, qui a Croeso ad Cyrum missi fuerant, Lydiam reversi, Cyri responsum regi suo retulerunt.

Croesus autem, Lydorum rex, fidos quosdam ex suis delegit, quos donis tum vilibus, tum regiis instructos, Delphos, ad Oraculum dimisit; dicens eis: „Habitu vestro mutato, Aegyptium vobis sumite: et Ora-

τὰ εὐτελῆ δῶρα τῷ ἱερεῖ, λέγοντες αὐτῷ ὅτι Αἰγύπτιοί ἐσμεν,
καὶ ἤλθομεν ἐπερωτῆσαι τὴν Πυθίαν, καὶ ἐκ τοῦ μήκους τῆς
ὁδοῦ ἐληθαργήσαμεν διὰ τί ἤλθομεν ἐπερωτῆσαι ἢ αἰτῆσαι·
ἀλλ᾽ εὖξαι καὶ ἐπερώτησον τὴν θεὰν διὰ τί ἤλθομεν. καὶ εἰ μὲν
εἴπῃ ὑμῖν διὰ τί ἤλθετε, δότε καὶ τὰ βασιλικὰ δῶρα καὶ εἴπατε
τῷ ἱερεῖ μαθεῖν εἰ νικῶ τὸν βασιλέα Περσῶν τὸν Κῦρον. οἱ
δὲ λαβόντες τὰ δῶρα ἀπῆλθον εἰς Δελφοὺς εἰς τὸ ἱερόν, καὶ
ἔδωκαν τὰ δῶρα τὰ εὐτελῆ, καὶ εἶπον ἑαυτοὺς Αἰγυπτίους, καὶ
ὅτι Ἐληθαργήσαμεν διὰ ἤλθομεν. καὶ ἀκούσας ὁ ἱερεὺς ἐξεπλάγη, O 197
καὶ δεξάμενος τὰ δῶρα τὰ εὐτελῆ, εἰσελθὼν ηὔξατο, καὶ ἔλαβε τὴν
ἀπόκρισιν ταύτην παρὰ τῆς Πυθίας. Οἶδα ψάμμου τὸν ἀριθμὸν C
καὶ μέτρα θαλάττης· οὐ λαλέοντος δὲ ἀκούω καὶ κωφοῦ ξυνίημι.
παίζειν δέ με πειρᾶται Κροῖσος ὁ βασιλεὺς καὶ οἱ τούτου
Λυδοί. καὶ ἐξελθὼν ὁ ἱερεὺς εἶπεν αὐτοῖς, Οὐκ ἐστὲ Αἰγύπτιοι,
ἀλλὰ Λυδοί, καὶ οὐκ ἐληθαργήσατε, ἀλλὰ παίζοντες τὰ θεῖα εἰρήκατε
ταῦτα. καὶ ἐπιδέδωκεν αὐτοῖς γράψας τὸν χρησμὸν ἐν
διπτύχοις εἰς τὸ εἰδέναι Κροῖσον τὸ θαῦμα. ἐκπλαγέντες δὲ οἱ
ἀπελθόντες ἐπιδεδώκασι καὶ τὰ ἄλλα βασιλικὰ δῶρα τῷ ἱερεῖ,
εἰπόντες αὐτῷ ὅτι Κροῖσος ὁ βασιλεὺς ἡμᾶς ἔπεμψεν, ἐπειδὴ πόλεμον
ἔχει πρὸς Κῦρον, τὸν Περσῶν βασιλέα· ἀλλὰ μάθε εἰ νικᾷ
αὐτόν. καὶ εἰσελθὼν πάλιν ὁ ἱερεὺς καὶ εὐξάμενος ἔλαβε D
τὸν χρησμὸν τοῦτον. Κροῖσος Ἅλυν ποταμὸν διαβὰς μεγάλην O 198

3. διὰ om. Cedrenus. 5. δότε Ch., Cedrenus, δῶρα Ox. 10. τὰ εὐτελῆ] εὐτελῆ Ox. 13. παίζειν Ch., παίζην Ox.

culum adeuntes, viliora illa dona sacerdoti tradite; dicentes ei: Aegyptii sumus, et Oraculum consulturi venimus: ex itineris autem longitudine, omnino nobis excidit, quod sciscitaturi essemus. Itaque ipse Deam rogato; quamnam ob causam nos huc advenimus." Si autem dicat vobis, quorsum venistis; tum dona etiam regia illi dabitis; insuper eum rogantes, ut ab Apolline ediscat; utrum ego Cyrum, Persarum regem, superaturus sim. Legati itaque, donis acceptis, Delphos, ad Oraculum proficiscuntur: dona autem viliora Sacerdoti offerentes, dicunt se Aegyptios esse; itineris vero causam sibi excidisse. Hoc audito, obstupuit Sacerdos; dona autem vilia accipiens, fanum ingreditur: votisque conceptis, a Pythia tulit hoc responsum. „Novi ego arenae numerum, et maris mensuram. Audio etiam non loquentem, tacentemque intelligo. Egone ut a Croeso et Lydis ejus illudor dolis?" Egressus autem sacerdos, Vos, inquit, Aegyptii non estis, sed Lydi; nec oblivione capti, sed Numini illudentes, haec dixistis. Oraculi vero responsum, Diptychis exaratum, Sacerdos eis tradidit; ut Croesus Miraculum inde sciret. Legati autem attoniti, dona etiam pretiosiora illa sacerdoti obtulerunt, dicentes: Croesus rex noster cum Cyro, Persarum rege, bellum habiturus est: nos itaque misit consultum, an superior evasurus sit. Sacerdos itaque iterum ingressus, et precatus, hoc tulit responsum. „Croesus, Haly fluvio tra-

ἀρχὴν καταλύσει. καὶ γράψας καὶ τοῦτον τὸν χρησμὸν ἐν διπτύχοις δέδωκεν αὐτοῖς ἀπενεγκεῖν τῷ βασιλεῖ Κροίσῳ· καὶ ἀπέλυσεν αὐτούς.

Ὁ δὲ προφήτης Δανιὴλ εἰσῆλθε πρὸς τὸν βασιλέα Περσῶν Κῦρον· καὶ λέγει αὐτῷ, Εἰπέ μοι εἰ νικῶ Κροῖσον τὸν βασιλέα Λυδῶν. καὶ ἀνεβάλετο τοῦ εἰπεῖν ὁ Δανιήλ· καὶ ἀγανακτήσας κατ᾽ αὐτοῦ ὁ βασιλεὺς ἔβαλεν αὐτὸν εἰς λάκκον λεόντων. καὶ μαθὼν ὅτι οὐδὲν ἔπαθεν ὑπὸ τῶν θηρίων, ἀνήνεγκεν αὐτὸν καὶ προσέπεσεν αὐτῷ λέγων, Ἥμαρτον εἰς σε· ἀλλ᾽ εὖξαι τῷ θεῷ E σου καὶ εἰπέ μοι εἰ δύναμαι ἀντιστῆναι τῷ ἅρπαγι τούτῳ καὶ ὑπερηφάνῳ Κροίσῳ, ὅτι πᾶσαν τὴν γῆν ὑπέταξε καὶ οὐκ ἐκορέσθη. καὶ ὁ Δανιὴλ εὐξάμενος εἶπεν αὐτῷ ὅτι Νικᾷς τὸν Κροῖσον καὶ λαμβάνεις αὐτὸν αἰχμάλωτον. περὶ σοῦ γὰρ εἶπεν ὁ θεὸς ὁ ποιήσας πάντα τὰ ὁρώμενα ταῦτα διὰ τοῦ προφήτου Ἡσαΐου, Οὕτως λέγει κύριος ὁ θεὸς τῷ χριστῷ μου Κύρῳ, οὗ ἐκράτησα τῆς δεξιᾶς αὐτοῦ τοῦ ἐπακοῦσαι ἔμπροσθεν αὐτοῦ ἔθνη, V 66 καὶ ἰσχὺν βασιλέων διαῤῥήξω· ἀνοίξω ἔμπροσθεν αὐτοῦ θύρας, O 199 καὶ πόλεις οὐ συγκλεισθήσονται. ἐγὼ ἔμπροσθεν αὐτοῦ προπορεύσομαι καὶ ὄρη ὁμαλιῶ καὶ θύρας χαλκᾶς συντρίψω καὶ μοχλοὺς σιδηροῦς συγκλάσω καὶ δώσω σοι θησαυροὺς σκοτεινοὺς ἀποκρύφους, ἀοράτους ἀνοίξω σοι, ἵνα γνῷς ὅτι ἐγὼ κύριος ὁ θεός. ἐγὼ ἐγείρω αὐτὸν μετὰ δικαιοσύνης, πᾶσαι αἱ ὁδοὶ αὐ-

6. ἀνεβάλετο] ἀνεβάλλετο Cedrenus. 9. τῷ θεῷ Ch., Cedrenus, τοῦ θεοῦ Ox. 14. ὁ ποιήσας Ch. cum Cedreno, ἐποίησας Ox. 15. χριστῷ Ch., χρηστῷ Ox. Conf. Esaiae cap. 45.

jecto, imperium magnum evertit." Sacerdos autem responsum etiam hoc, tabulis inscriptum, dedit eis, regi Croeso deferendum: eosque sic dimisit.

Daniel autem propheta ingressus est ad Cyrum, Persarum regem; qui dixit ei: „Scire a te vellem, utrum ego Croesum, Lydorum regem, devicturus sum, necne." Cumque Daniel responsum differret, iratus rex, projici eum jussit in foveam leonum. „Edoctus vero, cum nihil a Leonibus perpessum; educi eum jussit; et ad pedes ejus procidens, in te (inquit) peccavi: sed Deum tuum invocato, et dicas mihi; an ego vires sustinere possim rapacis hujus et superbi Croesi, qui terra tota occupata, necdum satiatus est. Daniel itaque Deum precatus, respondit ei: Et Croesum vinces, et ipsum captivum habebis. De Te enim Deus, qui visibilia haec omnia condidit, per Prophetam suum Esaiam, ista locutus est. Sic dicit Dominus uncto meo Cyro, cujus apprehendi dexteram, ut obediant ante faciem ejus gentes: et robur regum diffringam; aperiam ante eum portas, et urbes non claudentur. Ego ante illum ibo, et montes complanabo, portas aereas conteram, et vectes ferreos confringam: et dabo tibi thesauros tenebrosos, absconditos et invisibiles aperiam tibi; ut scias, quia Ego Dominus Deus. Ego suscito illum cum justitia: omnes

τοῦ εὐθεῖαι. αὐτὸς οἰκοδομήσει τὴν πόλιν μου καὶ τὴν αἰχμαλωσίαν τοῦ λαοῦ μου ἐπιστρέψει οὐ μετὰ λύτρων οὐδὲ μετὰ δώρων. εἶπε κύριος ὁ θεὸς σαβαώθ.

Ὁ δὲ βασιλεὺς Κῦρος ἀκούσας ταῦτα, ἔπεσε πρὸς τοὺς πόδας τοῦ Δανιὴλ λέγων, Ζῇ κύριος ὁ θεός σου, ἐγὼ ἀπολύσω ἐκ B τῆς ἐμῆς γῆς τὸν Ἰσραήλ, ἵνα λατρεύσωσι τῷ θεῷ αὐτῶν ἐν Ἱερουσαλήμ. καὶ ὁπλισάμενος παρετάξατο τῷ Κροίσῳ.

Ὁ δὲ βασιλεὺς Κροῖσος ἀκούσας τὴν τοῦ χρησμοῦ ἀπόκρισιν, ἐξῆλθε κατὰ Κύρου μετὰ δυνάμεως πολλῆς· καὶ παρῆλθε τὸν Ἅλυν, ποταμὸν τῆς Καππαδοκίας. καὶ συνέκρουσε Κύρῳ χειμῶνος ὄντος μεγάλου· καὶ ἡττηθεὶς ἠθέλησε φυγεῖν αὐτὸς καὶ τὰ πλήθη αὐτοῦ· καὶ πλημμυρήσαντος τοῦ ποταμοῦ ἐκ τοῦ χειμῶνος, οὐκ ἠδυνήθη φυγεῖν οὐδὲ περᾶσαι· καὶ ἐλήφθη αἰχμάλωτος αὐτὸς καὶ τὰ πλήθη αὐτοῦ, χιλιάδες υ'. τοὺς δὲ ζήσαντας ἐξ αὐτῶν ἔλαβεν αἰχμαλώτους ὁ Κῦρος ἅμα Κροίσῳ. καὶ O 200 στήσας αὐτὸν ἐν ξυλίνῳ τρίποδι ἐν ὕψει δεδεμένον ἐθριάμ- C βευσεν αὐτὸν τῷ στρατῷ αὐτοῦ. καὶ ἔλαβεν αὐτὸν καὶ κατήγαγεν ἐν Περσίδι. ταῦτα δὲ ἱστόρησαν οἱ σοφώτατοι Θάλης καὶ Κάστωρ καὶ Πολύβιος συγγραψάμενοι καὶ μετ' αὐτοὺς Ἡρόδοτος ὁ ἱστοριογράφος· ἅτινα καὶ ὁ σοφὸς Θεόφιλος ἐχρονογράφησεν.

Ὁ δὲ Κῦρος ὁ βασιλεὺς Περσῶν ἀπέλυσεν ἐκ τῆς αἰχμαλωσίας τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ πάντας εὐθέως ἢ μόνον τὰ βασίλεια

15. *Κύριος* Ox. 18. *Θάλης*] V. Bentleius p. 71.

viae ejus rectae. Ipse aedificabit urbem meam, et Captivitatem populi mei dimittet, sine pretio, aut muneribus: dixit Dominus Sabaoth."

Haec ubi audisset rex Cyrus, Danielis ad pedes procidit, et, vivit, inquit, Dominus Deus tuus; ego dimittam ex regno meo populum Israeliticum; ut Deum suum colant Hierosolymis. Tum exercitum suum contra Croesum eduxit.

Croesus autem, audito Oraculi responso, in Cyrum egressus est, ingenti cum exercitu. Trajecto autem Haly, Cappadociae fluvio, cum Cyro congressus est, multa tum hyeme: ab eo vero devictus, fuga sibi suisque consulere, in animo habuit: verum ab amnis exundatione impeditus, nec fugere potuit, nec trajicere. Ipse itaque vivus captus est; quadringenta etiam millia militum ceciderunt: superstites vero Cyrus, cum Croeso ipso, captivos adduxit. Eum vero in tripode ligneo positum, exercitui suo triumphandum praebuit: deinde in Persidem eum abduxit. Ista vero scriptis mandarunt Thales, Castor, et Polybius, Scriptores sapientissimi: et post hos, Herodotus Historiographus: sicut et sapiens Theophilus in Chronographia sua tradidit.

Cyrus autem, rex Persarum, in regnum suum reversus, quoscunque ex populo Israelitico captivos habuit, liberos esse jussit, et Zorobabelo

αὐτοῦ κατέλαβεν ἐπὶ Ἱεροσόλυμα μετὰ Ζοροβάβελ ἐξελθεῖν· σκῆ-
πτρα δὲ δύο ἥμισυ, ἄνδρες καὶ γυναῖκες καὶ παιδία, τὸν ἀρι-
θμὸν μυριάδες πέντε, ἔμειναν εἰς τὰ Περσικὰ ἰδίᾳ προαιρέσει,
D φοβηθέντες τὰ ὄντα ἔθνη πέριξ. τὰ δὲ ἐννέα ἥμισυ ἐπανῆλθον,
καθὼς Τιμόθεος ὁ χρονογράφος συνεγράψατο. ἀπέλυσε δὲ αὐ-
τοὺς τοῦ Δανιὴλ αἰτήσαντος αὐτόν.

Μετὰ δὲ τὸ ἀπολέσθαι τὴν βασιλείαν τῶν Λυδῶν οἱ Σάμιοι
O 201 θαλασσοκρατήσαντες ἐβασίλευσαν τῶν μερῶν ἐκείνων. καὶ ἀκού-
σας μετὰ χρόνους Κῦρος ὁ βασιλεὺς Περσῶν, ἐπεστράτευσε κατ'
αὐτῶν, καὶ συμβαλὼν αὐτοῖς ναυμαχίᾳ πολεμήσας ἡττήθη καὶ
ἔφυγε, καὶ ἐλθὼν εἰς τὴν χώραν αὐτοῦ ἐσφάγη· περὶ οὗ πολέ-
μου Κύρου καὶ τῶν Σαμίων ὁ σοφώτατος Πυθαγόρας ὁ Σάμιος
συνεγράψατο· ὅστις καὶ εἶπεν αὐτὸν Κῦρον τεθνάναι εἰς τὸν
πόλεμον. ταῦτα δὲ πάντα καὶ ὁ σοφὸς Ἀφρικανὸς ἐχρονογρά-
φησε.

E Μετὰ δὲ τὴν βασιλείαν Κύρου ὁ υἱὸς αὐτοῦ Δαρεῖος ὁ καὶ
Καμβύσης καὶ ἄλλοι πολλοὶ ἐβασίλευσαν Ἀσσυρίων. ἐπὶ δὲ τῶν
χρόνων τῆς βασιλείας Δαρείου, τοῦ υἱοῦ Κύρου, ἐφιλοσόφει
παρ' Ἕλλησιν Ἀναξίμανδρος. ὅστις εἶπε τὴν γῆν μέσην εἶναι τοῦ
παντὸς κόσμου, καὶ τὸν ἥλιον οὐκ ἐλάττω τῆς γῆς ὑπάρχειν, ἀρ-
χὴν δὲ τῶν πάντων ἀέρα· ἐξ αὐτοῦ γενέσθαι καὶ τὰ πάντα εἰς
V 67 αὐτὸν ἀναλύεσθαι. καὶ τὴν τοῦ ἀνθρώπου ψυχὴν ἀερίαν καὶ τὸ
πᾶν πνεῦμα ἀπεφήνατο, μάταιον λογισμὸν πλάνης παρεισάγων.

1. σκῆπτρα Ch., Cedrenus, σκῆπτρον Ox.

duce, Hierosolymam repetere. Duae autem tribus, cum dimidia, virorum scilicet cum uxoribus liberisque quinquaginta millia, (quia ita ipsae voluerant, nempe metuentes sibi a circumvicinis gentibus:) in Perside remanserunt. Reliquae autem tribus novem, cum dimidia, in patriam suam redierunt: sicuti scripsit Timotheus Chronographus. Liberati autem sunt Judaei, Daniele impetrante.

Everso autem Lydorum regno, Samii, maris imperio potiti, regionibus istis imperitarunt: quod cum postea temporis Cyrus, Persarum rex, intellexisset, arma contra eos movit, commissoque cum iis praelio navali, victus, in fugam vertitur: et in terram suam reversus, interemptus est. Cujus inter Cyrum et Samios belli historiam, sapientissimus Pythagoras Samius contexuit: qui et autor est, Cyrum in ipso bello occubuisse. Haec autem omnia Africanus, in Chronographia sua, scripta reliquit.

Cyro successit in regno Assyriorum filius ejus Darius, qui et Cambyses: et hunc, alii plures. Temporibus autem regis Darii, filii Cyri, floruit inter Graecos Anaximander Philosophus. Docuit is, Terram mundi totius esse Centrum; Solem vero ipsa terra nihilo minorem esse: Aerem autem rerum omnium esse Principium; ex quo omnia ortum ducunt, et in quem resolvuntur. Spiritum praeterea quemcunque, ipsamque adeo Animam Humanam Aeriam esse, affirmavit; futiliter satis et inepte phi-

καὶ τὰς ἰσημερίας δὲ καὶ τὰς τροπὰς αὐτὸς ἐξέθετο. καὶ ὁ προει-
ρημένος δὲ Πυθαγόρας ὁ Σάμιος τὴν ἀριθμητικὴν συνεγράψατο·
καὶ δόγμα παρεισήγαγεν Ἕλλησιν δοξάζων ἀσωμάτους τινὰς εἶ- O 202
ναι ἀρχάς. ταῦτα δὲ ὁ σοφὸς Τιμόθεος ἐν τοῖς συγγράμμασιν
αὐτοῦ ἀπεμνημόνευσεν.

Ἐν δὲ τῇ βασιλείᾳ Δαρείου, υἱοῦ Κύρου, πόλεμος ἐκινήθη
ἀπὸ Αἰθιόπων κατ᾽ αὐτοῦ· οἵτινες κακῶς αὐτὸν ἔφερον. τοῦτο
δὲ γνόντες οἱ ἐν τῇ Μήδων χώρᾳ κατοικοῦντες Ἰουδαῖοι, ἀφέντες
κατέλαβον τὴν Ἱερουσαλήμ· ἦν δὲ πλῆθος πολὺ Ἰουδαίων. καὶ B
μαθὼν τοῦτο Δαρεῖος ὁ Κύρου, ἀπέστειλε τὸν στρατηγὸν αὐ-
τοῦ κατ᾽ αὐτῶν ὀνόματι Ὀλοφέρνην μετὰ δυνάμεως πολλῆς
εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα. καὶ ἐπολιόρκει τὴν Ἱερουσαλήμ, καὶ συνέβη
τι φοβερὸν γενέσθαι τότε. Ἰουδὶθ γάρ τις ἦν γυνὴ Ἑβραία, καὶ
ἐμηχανήσατο κατὰ τοῦ ἐξάρχου Περσῶν Ὀλοφέρνου, προσποιητὴ
οὖσα ὡς τὸ ἔθνος, φησί, τῶν Ἰουδαίων θέλουσα προδοῦναι. καὶ
παρεγένετο πρὸς αὐτὸν κρυπτομένη· καὶ ἑωρακὼς αὐτῆς τὴν εὐ-
μορφίαν ὁ Ὀλοφέρνης, εἰς ἔρωτα αὐτῆς ἐνέπεσε. καὶ λέγει αὐτῷ
ὅτι Μηδένα ἐάσῃς ἐνταῦθα εἶναι ἐγγιστά μου δι᾽ ἐμέ, ὅτι ἐπέρ-
χονταί μοι πορνεῦσαί με βουλόμενοι· καὶ πεισθεὶς μόνος μετ᾽
αὐτῆς διῆγε. τρεῖς δὲ αὕτη προσκαρτερήσασα αὐτῷ ἡμέρας, ὡς C
καθεύδει μετ᾽ αὐτοῦ νυκτός, ἐγερθεῖσα τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ ἀφεί-
λετο· καὶ μέσης νυκτὸς ἐξελθοῦσα διὰ τοῦ παραπυλίου εἰσῆλθεν
εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα, τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ βαστάζουσα. καὶ ἐπέ- O 203

18. μου] σου Cedrenus p. 139. A.

losophatus. Aequinoctia etiam, Solstitiaque exposuit. Antedictus Pythagoras Samius, Arithmeticam conscripsit: Dogma etiam illud, de Principiis incorporeis, in Graeciam introduxit. Scripta autem reliquit ista sapiens Timotheus, in Commentariis suis.

Eodem regnante Dario, Cyri filio, bella contra eum movebant Aethiopes, ipsumque graviter vexabant: quod ubi rescivissent Judaei, Mediam incolentes, (quorum quidem ingens erat multitudo,) Media relicta, Hierosolymam repetebant. Hoc autem ubi Dario nunciatum est, Holophernem, ducem suum, magno cum exercitu, adversus Hierosolymam misit; qui et urbem obsidione cinxit. Accidit eo tempore admirandum quoddam facinus. Mulier quaedam erat Hebraea, nomine Judith, quae Holopherni, Persarum Duci, struxit insidias. Mulier autem prae se ferebat, prodere se ei velle Judaeorum gentem: Ideoque secreto eum adiit. Holophernes vero, forma ejus conspecta, amore illius captus est. Juditha vero eum monuit, ne quem suorum circa se ipsam esse permitteret: castitatis suae ab iis periculum causata. Holophernes itaque fidem ei adhibens, solus cum ea vixit. Cumque per tres dies apud eum commorata fuisset, inter dormiendum cum illo, mulier assurgens, caput ei amputavit: media deinde nocte per posticam egressa, caput ejus Hierosolymas secum deportavit. Prope enim ipsius urbis moenia, Judithae causa, ten-

τρεψε τοῦ κρεμασθῆναι αὐτήν· πλησίον γὰρ τοῦ τείχους δι'
αὐτὴν τὸν παπυλεῶνα αὐτοῦ ἔστησεν ὁ Ὀλοφέρνης. λαβόντες
οὖν οἱ Ἰουδαῖοι παρ' αὐτῆς τὴν κεφαλὴν εἰς κοντὸν ἐπάνω τοῦ
τείχους ἔπηξαν πρὸ αὔγους, ἐπιδεικνύντες αὐτὴν τῷ στρατῷ αὐ-
τοῦ. πρωίας δὲ γενομένης, ἑωρακότες οἱ Πέρσαι τὴν κεφαλὴν
Ὀλοφέρνου κοντευθεῖσαν, ὑπενόησαν ὅτι διὰ δυνάμεώς τινος
τοῦτο ἐγένετο καὶ ἔφυγον· καὶ διελύθη ὁ πόλεμος, καὶ νίκην ἔλα-
D βον οἱ Ἰουδαῖοι κατὰ Περσῶν. ταῦτα δὲ ἐν ταῖς Ἑβραϊκαῖς ἐμ-
φέρεται γραφαῖς. ταῦτα δὲ Εἰρηναῖος ὁ σοφὸς συνεγράψατο.

Μετὰ δὲ τὴν βασιλείαν Δαρείου ἐβασίλευσεν Ἀσσυρίων Ἀρ-
ταξέρξης· καὶ Νεεμίας ὁ ἱερεὺς ὁ ὢν ἐκ τοῦ σπέρματος Δαβίδ,
παῤῥησίαν ἔχων πρὸς αὐτόν, ἐδυσώπησε τὸν Ἀρταξέρξην· ἠγάπα
γὰρ αὐτόν, ὅστις καὶ ἄρχειν αὐτὸν τῶν εὐνούχων ἐποίησε· καὶ
O 204 λαβὼν χρήματα πολλὰ ἔπεισεν ἀπολυθῆναι αὐτὸν καὶ ἀπελθεῖν
τοῦ κτίσαι τὴν Ἱερουσαλὴμ τὴν πορθηθεῖσαν· πρώτη γὰρ αὕτη
τῆς Ἱερουσαλὴμ ἅλωσις καὶ τοῦ ἱεροῦ καταστροφή. ὁ δὲ Νεεμίας
ἀπολυθεὶς ἀνῆλθεν εἰς Ἱερουσαλήμ, καὶ ἀνήγειρεν αὐτὴν καὶ τὸ
τεῖχος τῆς πόλεως, καὶ τὰς πλατείας αὐτῆς ἐποίησεν εὐρυχώρους,
E καὶ βελτίω αὐτὴν κατέστησεν· ἦν γὰρ ἔρημος ἐπὶ ἔτη ο'. αὕτη
ἦν ἡ δευτέρα τοῦ ἱεροῦ ἀνοικοδομή. ἐπληρώθη δὲ τὸ ἱερὸν δι'
ἐτῶν μ'. ὁ δὲ αὐτὸς Ἀρταξέρξης παρακληθεὶς ὑπό τινων τῆς
συγκλήτου αὐτοῦ, καὶ τοὺς ὑπολοίπους Ἰουδαίους ἀπέλυσε, καὶ
εἴτις ἐὰν ἠβουλήθη τότε ἀνελθεῖν εἰς τὴν Ἱερουσαλήμ, ἀνῆλθε

4. αὔγους] αὐγοῦς Ox. 14. ἔπεισεν Cedrenus p. 139. B, ἐποίησεν Ox.

torium suum fixerat Holophernes. Judaei autem caput ab ea accipientes, conto impactum, e muro antelucul extulerunt, ostentantes illud Holophernis exercitui. Aurora autem illucescente, Persae Holophernis caput conto impositum conspicientes, effectumque hoc a Numine quodam existimantes, terga dederunt: atque sic dissolutum est bellum, Judaeis contra Persas victoria potitis: uti hoc constat ex scriptura Hebraica. Haec etiam sapiens Irenaeus memoriae mandavit.

Dario successit in regno Assyriorum Artaxerxes. Neemias autem Sacerdos, ex semine Davidis, qui apud regem plurimum poterat, (summe enim sibi charum habuit, ipsumque adeo Eunuchis suis praefecerat;) impetravit ab eo, uti libertati suae restitutus et pecuniis instructus, mitteretur ad Hierosolymarum ruinas instaurandas. Erat enim haec prima urbis Hierosolymitanae captivitas; prima etiam Templi eversio. Neemias itaque dimissus, Hierosolymas rediit; et ruinas ejus excitavit; plateas ejus ampliores fecit, urbemque adeo totam in melius redegit: quae quidem deserta erat per annos LXX. Tum etiam et Templum instauratum est: cujus secunda fabrica spatio XL. annorum absoluta est. Sed et Artaxerxes etiam Primoribus suis quibusdam ad id adductus, Judaeos etiam reliquos in patriam suam remisit. Liberum itaque cuique fuit, Hieroso-

μετὰ Ἔσδρα τοῦ προφήτου καὶ ἡγουμένου· ᾧτινι καὶ τὰ ἱερὰ
σκεύη ἔδωκε καὶ τὰς βίβλους τὰς ἱερατικὰς τὰς εὑρεθείσας· ὁ δὲ
αὐτὸς Ἔσδρας τῶν μὴ εὑρεθέντων βιβλίων ἀπὸ ὑπομνήσεως αὐ- V 68
τοῦ γράφεσθαι τὰ ὑπομνήματα ἐποίησεν.

Ἐν δὲ τοῖς αὐτοῖς χρόνοις ἐβασίλευσεν ἡ Μακεδονία χώρα· ἐν
ᾗ πρῶτος ἐβασίλευσεν ὁ Κραναὸς ἔτη κη'. καὶ λοιπὸν ἐβασίλευ-
σαν ἄλλοι κγ' ἕως Φιλίππου. ἦσαν δὲ τότε τὰ τῶν Ἑλλήνων δι-
δάσκοντες φιλόσοφοι καὶ ποιηταὶ Σοφοκλῆς καὶ Ἡρακλείδης
καὶ Εὐριπίδης καὶ Ἡρόδοτος καὶ Σωκράτης καὶ ὁ μέγας Πυ-
θαγόρας. ἦν δὲ Ἡρακλῆς γεννηθεὶς ἐν τοῖς προειρημένοις ἀνω- O 205
τέρω χρόνοις ἐν Λατῷ τῆς Θηβαΐδος, ἐκ γένους ὑπάρχων τοῦ
Ἡρακλέος τοῦ ἐκ τῆς Ἀλκμήνης καὶ τοῦ Πίκου Διός· ὅστις ἀνε- B
τράφη ἐν τῇ Ἱσπανίᾳ χώρᾳ, καὶ ἀνδρεῖος γενόμενος ἦλθε τότε
ἀπὸ τῆς Ἱσπανίας ἐπὶ τὴν Ἰταλίαν, φυγὼν τὸν Εὐρυσθέα βασι-
λέα· καὶ ἐβασίλευσεν ἔτη λη'. ὅστις ἔλαβε γυναῖκα τὴν Αὔγην,
τὴν Ἀλέου θυγατέρα βασιλέως, ἐβασίλευσε δέ, ὡς ἐκ τοῦ γένους
καταγόμενος τοῦ Πίκου Διός· ὅθεν καὶ στήλας αὐτῷ χρυσᾶς
καὶ πορφυρᾶς ἀνέστησαν οἱ Ἰταλοὶ καὶ βασιλεῖς, ἤτοι ῥῆγες, ἐκ
τοῦ γένους αὐτοῦ βασιλεύσαντες ἐν τοῖς ἐσχάτοις τῆς δύσεως μέ-
ρεσιν· αἵτινες στῆλαι ἕως τοῦ παρόντος ἵστανται.

6. *Κραναός*] Sic etiam Cedrenus p. 139. D. 7. *κγ'*] *κβ'* dicere debebat. V. ad p. 22. A. 8. *Ἡρακλείδης*] Scribe *Ἡράκλειτος* cum Cedreno, Polluce p. 144. 11. *ἐκ γένους ὑπάρχων* [*τοῦ Ἡρακλέος, τοῦ ἐκ*] *τῆς Ἀλκμήνης καὶ τοῦ Πήκου Διός.*] „Ista, quae uncis inclusa sunt, desiderantur apud Cedrenum.“ Ch. 12. *Πήκου* Ox., ut solet. 15. *Αὐγὴν* Ox. Sic et infra.

lymas redire, cum Esdra Propheta; quem et Ducem habuerunt: quin etiam sacra reddebantur vasa; libri etiam Sacerdotales, quicunque inveniri poterant: eorum vero qui non inventi erant, Esdras ipse, ex Memoria sua, describendi copiam fecit.

Illis temporibus Macedonia Regi parere coepit. Regnavit illic primus Cranaus, annis XXVIII, et post eum alii XXIII, usque ad Philippum. Circa idem tempus floruerunt apud Graecos, Philosophi et Poetae, Sophocles, Heraclides, Euripides, Herodotus, Socrates etiam et Magnus Pythagoras. Temporibus autem supra memoratis, natus est Hercules, in Lato Thebarum; genus ducebat is ab Hercule, Pici Jovis et Alcmenae filio. In Hispania enutritus est; unde, cum virilior factus esset, in Italiam, cavens sibi ab Eurystheo rege, se recepit: ubi regnavit per annos XXXVIII. uxorem habuit Augen, Alei regis filiam, Italiae vero regnum vendicavit sibi, ut qui ex Jove Pico oriundus esset. Unde et, qui eum secuti sunt, ex genere ipsius, Italiae reges, statuas ei aureas et Porphyreticas, et in Occidentis finibus posuerunt: quae et etiamnum stantes visuntur.

Εἰσὶν οὖν ἀπὸ Ἀδὰμ ἕως τῶν χρόνων τούτων ἔτη ͵ετξβʹ.

C *Καὶ μετὰ Ἀρταξέρξην ἐβασίλευσαν τῶν Ἀσσυρίων ἄλλοι πολλοὶ ἕως Δαρείου τοῦ νεωτέρου.*

Τῆς δὲ Ἰταλίας ἐβασίλευσεν ὁ υἱὸς τοῦ Ἡρακλέος ὁ ἀπὸ τῆς Αὔγης, ὁ Τήλεφος. καὶ μετ' αὐτὸν ἐβασίλευσεν ὁμοίως ὁ υἱὸς αὐτοῦ, ὅντινα Λατῖνον ἐκάλεσεν· ἐβασίλευσε δὲ ἐν τῇ χώρᾳ ἐκείνῃ αὐτὸς Λατῖνος ἔτη ιηʹ, καὶ ἐκ τοῦ ἰδίου ὀνόματος τοὺς Κιτιαίους καλουμένους ἐπωνόμασε Λατίνους.

O 206 *Τότε δὲ Αἰνείας ὁ Ἀγχίσου ὁ Φρὺξ φεύγων ἐκ τῆς πορθήσεως τοῦ Ἰλίου, ἤτοι τοῦ Τρωικοῦ πολέμου, ἀπῆλθεν ἐπὶ τὴν Λιβύην πρὸς τὴν Φοίνισσαν Διδὼ τὴν καὶ Ἐλισσάν. καὶ ἐνδιατρίψας ἐκεῖ, λάθρᾳ ἐάσας αὐτὴν ἔφυγεν, ὡς φοβηθεὶς τὸν* D *Ἰάρβα, βασιλέα τῆς Ἀφρικῆς· καθὰ Βεργίλλιος ὁ σοφὸς Ῥωμαίων ποιητὴς συνεγράψατο. ὁ δὲ σοφώτατος Σέρβιος ὁ Ῥωμαῖος ἐν τοῖς αὐτοῦ συγγράμμασιν ἐξέθετο, εἰπὼν ὅτι μετὰ τὸ τελευτῆσαι τὸν Αἰνείαν ἔτη πολλὰ ἦν ἡ Διδὼ ἀπὸ πόλεως μικρᾶς λεγομένης Χαρτίμας, οὔσης τῆς παράλου Φοινίκης, μεταξὺ τῶν ὁρίων Τύρου καὶ Σιδῶνος. ἥτις Διδὼ ἦν πλουσιωτάτη· ἔσχε δὲ ἄνδρα τινὰ ὀνόματι Συχαῖον, ὄντα καὶ αὐτὸν πλούσιον σφόδρα. τὸν δὲ αὐτὸν Συχαῖον ἐφόνευσεν, ὡς κυνηγοῦντα, ὁ ἀδελφὸς τῆς*

5. *Τήλεφος*] *Τελέβοος* Cedrenus. Vid. Bentlei. p. 73. 6. *δὲ δὲ* Ox. 7. *Κιτιαίους*] *Σκιτίνους* Ox., *Κτηταίους* Cedrenus, eodem modo corrigendus. 9. *Αἰνείας* Ch., *Αἰνίας* Ox. 13. *Ἰάρβα*] Scr. *Ἰάρβαν*. *Ἰορδάν* Cedrenus. Eodem fere modo in homine cognomine variant libri Eutropii V. 9. 17. *Χαρτίμας*] *Χαρτικῆς* Cedrenus.

Ab Adamo autem, usque ad haec tempora, anni effluxerunt MMMMMCCCLXII.

Post Artaxerxem vero Assyriis imperaverunt alii plurimi usque ad Darium secundum.

Italiae autem regnavit Telephus, Herculis ex Auge filius. Telepho etiam successit filius ejus, nomine Latinus. Regnum hic tenuit, per annos XVIII; quique antea Scitini vocabantur, Latinos eos, a nomine suo appellavit.

Eodem tempore Aeneas Phryx, Anchisae filius, post Ilii excidium bellumque Trojanum, fuga sibi prospiciens, Libyam profectus est, ad Didonem, quae et Elissa dicta est, a Phoenicibus oriundam. Non diu autem ibi commoratus, Didone relicta, clam aufugit; nempe metuens sibi ab Jarba, rege Africae: sicut Virgilius, sapiens Romanorum Poeta scriptum reliquit. Juxta autem ac Servius sapientissimus Romanus, in scriptis suis tradidit, ita hoc modo se res habet. Longo post Aeneam mortuum tempore, Dido erat; oriunda quidem ex Chartima, exigua et maritima Phoeniciae urbe, quae fines Tyri et Sidonis interjacet. Erat autem haec opulentissima; sicuti et fuerat etiam Sichaeus, maritus ejus:

Διδὼ ὀνόματι Πυγμαλίων, διαφθονούμενος αὐτῷ, ὡς πολὺ εὐπόρῳ καὶ κελεύοντι πάσῃ τῇ χώρᾳ ἐκείνῃ. ἦσαν γὰρ οἱ δύο ἔφιπποι καταδιώκοντες σύαγρον καὶ βαστάζοντες βήναβλα· ἐκ E *τῶν ὀπισθίων οὖν ἐλθὼν ὁ Πυγμαλίων δέδωκε τῷ Συχαίῳ κατὰ* O 207 *τοῦ νώτου αὐτοῦ τῇ λόγχῃ, καὶ ἐφόνευσεν αὐτόν· ἦν γὰρ γενναῖος· καὶ λαβὼν τὸ λείψανον αὐτοῦ ἔῤῥιψεν εἰς κρημνόν. καὶ ὑποστρέψας εἶπε τοῖς διαφέρουσιν αὐτῷ καὶ τῇ γαμετῇ αὐτοῦ ὅτι ὡς κατεδίωκε τὸν σύαγρον κατεκρημνίσθη. ἠβούλετο δὲ ὁ αὐτὸς Πυγμαλίων καὶ τὴν αὐτοῦ ἀδελφὴν φονεῦσαι καὶ λαβεῖν τὰ χρήματα πάντα. ἥτινι Διδὼ ἐφάνη ἐν ὁράματι ὁ αὐτῆς ἀνὴρ Συχαῖος καὶ εἶπεν αὐτῇ, Φύγε, μή σε φονεύσῃ Πυγμαλίων, δείξας αὐτῇ καὶ τὸν τόπον τῆς πληγῆς. καὶ λοιπὸν ἡ αὐτὴ Διδὼ λα-* V 69 *θοῦσα τὸν ἑαυτῆς ἀδελφὸν Πυγμαλίωνα, καὶ εὑροῦσα καιρόν, ἔλαβε πάντα τὰ χρήματα τὰ ἑαυτῆς, καὶ βαλοῦσα εἰς πλοῖα μετὰ τῶν ἰδίων ἀνθρώπων αὐτῆς φυγοῦσα ἀπέπλευσεν ἐκ τῆς Φοινίκης, καὶ ἦλθεν εἰς τὴν Λιβύην, χώραν τῆς Ἀφρικῆς. καὶ κτίζει ἐκεῖ πόλιν μεγάλην πάνυ, ἣν ἐκάλεσε Καρτάγεναν· καὶ ἐβασίλευσεν ἐν αὐτῇ, καὶ ἐκεῖ τελευτᾷ σωφρόνως ζήσασα.*

Ὁ δὲ Αἰνείας χρησμὸν λαβὼν ἀπέπλευσεν ἀπὸ τῆς Λιβύης, βουλόμενος ἐπὶ τὴν Ἰταλίαν ἐλθεῖν. ἀνέμου δὲ ἐναντίου γενομένου, ἐξεῤῥίφη μετὰ τῶν ἰδίων πλοίων πλησίον τῆς Σικελίας εἰς τὴν Καλαβρίαν ἐν πόλει λεγομένῃ Ἀργυρίππῃ, τῇ κτισθείσῃ ὑπὸ Διομήδους τοῦ Τυδέως. ὅστις ὑπῆρχεν Αἰτωλὸς τῷ γένει, B

17. *Καρτάγεναν*] *Χαρταγαίναν* Ox. Conf. vol. II. p. 68. B.

cui Didonis frater, Pygmalion, invidens, (tum quod ditissimus esset, tum etiam quod omnem in exercitu regionem sibi subjectam teneret:) eum, inter venandum, trucidavit. Cum enim duo isti, venabulis instructi, equites aprum persequerentur; Pygmalion, tergo veniens, Sichaeum, (qui vir erat strenuus,) dorso hasta transfixo, interfecit; corpusque ejus correptum, in praeceps dedit. Reversus autem a venatione, necessariis et uxori ejus retulit: eum, dum aprum insequeretur, praecipitem actum periisse. Habuit etiam in animo Pygmalion sororem suam e medio tollere, divitiasque ejus omnes occupare. Sed apparuit per insomnium Didoni Sichaeus conjux; qui monuit eam; Fuge, (inquiens,) ne te Pygmalion occidat: simulque ei vulneris locum ostendit. Dido itaque, tempus nacta opportunum, clam fratre, divitias suas omnes congerit: quibus in naves conjectis, simul cum suis ex Phoenicia fugiens, in Libyam, Africae regionem, pervenit: ubi urbe maxima extructa, Carthaginem appellavit: ibique sedem regni constituens, vitam pudice actam absolvit.

Aeneas autem Oraculo monitus a Libya solvit, in Italiam navigaturus: sed adversis jactatus ventis, delatus est cum classe sua ad Argyrippam, Calabriae urbem, non procul a Sicilia sitam. Conditorem habuit urbs ista Diomedem, Tydei filium: Tydeus autem, Aetolia oriundus, ab

φέρων τὴν συγγένειαν ἐκ τοῦ Οἰνέως, βασιλέως τῆς Αἰτωλίας. ὅστις Οἰνεὺς ἀγαγόμενος γυναῖκα ὀνόματι Ἐρίβοιαν ἔσχεν ἐξ
O 208 αὐτῆς τὸν Τυδέα. καὶ ἐτελεύτησεν ἡ Ἐρίβοια, καὶ ἠγάγετο ἑτέραν γυναῖκα ὀνόματι Ἀλθαίαν· καὶ ἔσχεν ἐξ αὐτῆς τὸν Μελέαγρον καὶ θυγατέρα ὀνόματι Δηιάνειραν. νεώτερός τις ὀνόματι Ἀχελῷος, υἱὸς Ποσειδωνίου, συγκλητικοῦ τοῦ Τυδέως, ἐμνηστεύσατο. ὁ δὲ Ἀχελῷος πρὸ τοῦ γάμου ἔφθειρε τὴν Δηιάνειραν λάθρα, καὶ μετὰ ταῦτα λέγει τῷ πατρὶ αὐτῆς τῷ Οἰνεῖ, Οὐκ ἄλλως λαμβάνω τὴν θυγατέρα σου, εἰ μὴ παραχωρήσεις μοι τὸ βασίλειόν σου διοικεῖν. ὁ δὲ οὐκ ἐπείσθη αὐτῷ· καὶ λοιπὸν σὺν τῷ
C ἰδίῳ πατρὶ ἀντῆρεν ὁ Ἀχελῷος τῷ Οἰνεῖ καὶ ἐπολέμησεν αὐτῷ. καὶ ἠναγκάσθη ὁ Οἰνεὺς προτρέψασθαι ἐκ τῆς Φθίας χώρας στρατηγὸν γενναῖον, Ἡρακλέα τὸν λεγόμενον Πολύφημον, συνταξάμενος διδόναι αὐτῷ τὴν ἑαυτοῦ θυγατέρα τὴν Δηιάνειραν. ὅστις κατελθὼν μετὰ τῆς ἐνόπλου αὐτοῦ στρατιᾶς συνέβαλε πόλεμον μετὰ Ποσειδωνίου καὶ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ Ἀχελῴου. καὶ εἰς τὴν συμβολὴν ξίφει ὁ Πολύφημος τὸν Ποσειδώνιον ἀνεῖλε, τὸν πατέρα Ἀχελῴου· διὰ τοῦτο δὲ ἐξέθεντο οἱ ποιηταὶ ὅτι τὸ κέρας τοῦ Ἀχελῴου ἀπέσπασεν ὁ Ἡρακλῆς, ὅπερ ἐστὶ τὴν πατρικὴν αὐτοῦ δύναμιν. καὶ ἑωρακὼς τὸν ἴδιον αὐτοῦ πατέρα πεσόντα, φεύγει ἔφιππος· διὸ καὶ γράφουσιν αὐτὸν ἱπποκένταυρον. καὶ ἐν τῷ
D καταδιώκειν αὐτὸν τὸν Πολύφημον Ἡρακλέα στραφεὶς τοξεύει

5. νεώτερός τις, ὀνόματι Ἀχελῷος] „Legendum ἥντινα νεώτερός τις. Cedrenus, ἐξ ἧς ἔσχε τὸν Μελέαγρον, καὶ τὴν Δηιάνειραν, ἥντινα ἡρμόζετο Ἀχελῷος.“ Ch. ibid. Ἀχελῶος Ox. semper. 15. στρατιᾶς Cedrenus, στρατειᾶς Ox.

Oeneo, Aetolorum rege genus ducebat: qui uxorem habuit Eriboeam, Tydei matrem. Eriboea autem fatis defuncta, uxorem duxit alteram, nomine Althaeam: ex qua filium suscepit Meleagrum; filiamque Deianiram. Hanc juvenis quidam, Achelous, Posidonii filius, qui Tydei ex consiliariis fuit, desponsatam sibi habens, ante nuptias clanculum vitiavit: deinde vero Oeneo, patri ejus, dixit, filiam illius se non alia conditione ducturum, nisi et regni administrationem etiam sibi concederet. Oenoe vero renuente, Achelous, cum patre suo, bellum ei infert. Necessitate igitur adactus Oeneus, in auxilium sibi, ex Phthia regione, ducem strenuum, Herculem quendam, qui et Polyphemus dictus est, vocavit: cui etiam in uxorem dare Deianiram filiam promisit. Polyphemus itaque, cum exercitu veniens, in Posidonium filiumque ejus Acheloum, arma movit. In ipso autem congressu, Polyphemus Posidonium, Acheloi patrem, gladio peremit. Unde Poetae fabulantur, Herculem Acheloi cornu avulsisse; Paternum scilicet auxilium. Achelous autem, ubi patrem caesum vidit, fugam eques capessit, unde et eum Hippocentaurum fuisse fingunt. Fugientem autem Acheloum dum Polyphemus insequitur, conversus Ache-

αὐτὸν κατὰ τοῦ μαστοῦ· καὶ εὐθέως ὁ Ἡρακλῆς ἀντετόξευσε τὸν O 209 Ἀχελῷον, ὡς περᾷ τὸν ποταμὸν ὀνόματι Φορβάν. καὶ φιβλωθεὶς ὁ Ἀχελῷος κατηνέχθη ἀπὸ τοῦ ἵππου εἰς τὰ ῥεῖθρα τοῦ ποταμοῦ καὶ ἀπώλετο. καὶ μετεκλήθη ἔκτοτε ὁ αὐτὸς ποταμὸς ἀπὸ τῶν τῆς Αἰτωλίας χώρας Ἀχελῷος ἕως τῆς νῦν, καθὰ Κεφαλίων ὁ σοφὸς ἐξέθετο. ὁ δὲ Πολύφημος Ἡρακλῆς ἐκ τῆς πληγῆς τοῦ μαστοῦ μεθ' ἡμέρας τινὰς τελευτᾷ.

Μελέαγρος δὲ ὁ τοῦ Οἰνέως υἱός, ἀδελφὸς δὲ τοῦ Τυδέως καὶ Δηιανείρας, ἐποίησεν ἆθλον μέγαν ἐν τῇ Καλυδωνίᾳ χώρᾳ, φονεύσας κάπρον φοβερόν, τῆς Ἀταλάντης τῆς θυγατρὸς τοῦ Σχοινέως οὔσης μετ' αὐτοῦ· ἥτις προποιήσασα τοξεύει τὸν E σύαγρον· ἐλυμαίνετο γὰρ οὗτος ὁ θὴρ πᾶσαν τὴν χώραν ἐκείνην. καὶ μετὰ τὴν ἀναίρεσιν τοῦ θηρὸς τὸ δέρμα αὐτοῦ ἐχαρίσατο ὁ Μελέαγρος τῇ Ἀταλάντῃ, εἰς ἔρωτα αὐτῆς βληθείς. ἀπελθὼν δὲ ὁ Μελέαγρος πρὸς τὸν ἑαυτοῦ πατέρα Οἰνέα, ἀπη- O 210 τήθη παρ' αὐτοῦ τὰ νικητήρια τοῦ θηρός· καὶ μαθὼν ὅτι τῇ Ἀταλάντῃ τὸ δέρμα ἐχαρίσατο, ὀργισθεὶς κατὰ τοῦ ἰδίου υἱοῦ, ὃν εἶχε θαλλὸν ἐλαίας, φυλαττόμενον παρὰ τῇ Ἀλθαίᾳ τῇ ἑαυ- V 70 τοῦ μὲν γυναικί, μητρὶ δὲ τοῦ Μελεάγρου, ὅντινα θαλλὸν τῆς ἐλαίας ἡ Ἀλθαία ἔγκυος οὖσα ἐπιθυμήσασα ἔφαγε, καὶ καταπιοῦσα τὸ φύλλον τῆς ἐλαίας εὐθέως τεκοῦσα συνεγέννησε τὸ τῆς ἐλαίας φύλλον σὺν τῷ Μελεάγρῳ· περὶ οὗ χρησμὸς ἐδόθη τῷ πατρὶ αὐτοῦ τῷ Οἰνεῖ τοσοῦτον χρόνον ζῆν τὸν Μελέαγρον

9. μέλαν Ox. 13. ἀναίρησιν Ox. 18. 19. θαλλὸν] θᾶλλον Ox.

lous, sagitta in eum emissa, juxta mamillam vulnerat. Polyphemus autem Acheloum, dum Phorbam fluvium trajicit, sagitta vicissim petivit: quo confossus Achelous, ex equo in flumen deturbatus, ibidem periit. Flumen itaque istud Aetoli Acheloum ad hunc usque diem vocant: sicut auctor est sapiens Cephalion. Polyphemus etiam, paucos post dies, ex vulnere in mamilla accepto, interiit.

Meleager autem, Oenei filius, Tydei et Deianirae frater, egregium sane certamen obivit, aprum horrendum prosternens, in terra Calydonia. Sociam vero facinoris habuit Atalantam, Schoenei filiam: quae et ipsa aprum sagittis prius percusserat: regionem enim eam omnem vastabat fera ista. Meleager autem apri interfecti exuvium Atalantae, cujus amore captus erat, dono dedit. Meleagro vero ad Oeneum patrem reverso, occisi apri spolia sibi dari ab eo postulabat: ubi vero audisset, Atalantae illa filium dedisse; ira correptus, olivae frondem, quam uxor sua, Meleagri mater, apud se servaverat, in ignem projecit. Althaea enim uterum ferens, olivae frondem summopere expetivit: et fronde devorata, simul cum Meleagro, frondem olivae e vestigio enixa est. Oeneus vero, infantis pater, ab Oraculo accepit, filium tam diu in vivis futurum esse,

ὅσον χρόνον φυλάττεται τὸ φύλλον τῆς ἐλαίας τὸ μετ' αὐτοῦ γεννηθέν· ὅπερ φύλλον ὀργισθεὶς ὁ Οἰνεὺς εἰς πῦρ ἔβαλε, καὶ ἐκαύθη, ἀγανακτήσας κατὰ τοῦ ἰδίου υἱοῦ· καὶ παραχρῆμα ὁ Μελέαγρος ἐτελεύτησεν, ὡς ὁ σοφὸς Εὐριπίδης δρᾶμα περὶ τοῦ αὐτοῦ Μελεάγρου ἐξέθετο.

B Μετὰ δὲ τὴν βασιλείαν τοῦ Οἰνέως ἐβασίλευσε τῆς Αἰτωλίας ὁ ἄλλος υἱὸς αὐτοῦ ὁ Τυδεύς, ὁ πατὴρ τοῦ Διομήδους. ὁ δὲ Διομήδης μετὰ τὴν τελευτὴν τοῦ ἰδίου πατρὸς Τυδέως ἐβασίλευσε τῆς Ἀργείων χώρας, ἀγαγόμενος ἐκ τοῦ Ἄργους γυναῖκα ὀνόματι Αἰγιάλειαν. καὶ ἀπονοηθεὶς ὑπέταξε τὴν ἑαυτοῦ χώραν τὴν Αἰτωλίαν, πολεμήσας αὐτούς· καὶ καταλύσας τὸ βασίλειον αὐτῆς καὶ ποιήσας αὐτὴν ὑπὸ τὴν Ἀργείων βασιλείαν, τοῦτ'
O 211 ἐστὶν ὑπὸ τὸ ἴδιον κράτος, καὶ εὐθέως μετὰ τῶν Ἀχαιῶν ἐξώρμησεν ἐπὶ τὸν Τρωικὸν πόλεμον. καὶ ἐπανελθὼν μετὰ τὴν νίκην τῆς Τροίας ἐπὶ τὸ ἴδιον αὐτοῦ βασίλειον οὐκ ἐδέχθη ὑπὸ τῆς ἰδίας πόλεως ἢ τῆς συγκλήτου αὐτοῦ, ἀλλ' ἀντέστησαν αὐτῷ ἐν
C δυνάμει πολεμοῦντες. μαθὼν δὲ ὅτι ἡ γυνὴ αὐτοῦ ἡ Αἰγιάλεια κατασκευάζει αὐτῷ θάνατον, ὡς πορνευθεῖσα ὑπό τινος συγκλητικοῦ αὐτοῦ, ὅστις καὶ ἀνθίστατο αὐτῷ κραταιῶς, ὁμοίως δὲ ἀκούσας ὅτι ἐπορνεύθη ὑπὸ τοῦ Οἴακος, υἱοῦ τοῦ Ναυπλίου, οἵτινες διὰ τὸν πρὸς αὐτὴν ἔρωτα πολλῷ σθένει ἀντεμάχοντο αὐτῷ, καθὼς ὁ σοφὸς Δίδυμος ἐξέθετο, προσεσχηκὼς δὲ ὁ Διομήδης τοὺς ἡγεμόνας καὶ πᾶσαν τὴν Ἀργείων χώραν ἀνθισταμέ-

1. φυλάττεται Cedrenus, φυλάττετο Ox. 4. δρᾶμα Ch., δράμμα Ox. 20. Οἴακος Bentleius p. 75., Ἴακος Ox.

quam asservatam habuerit olivae frondem, eodem partu editam. Hanc autem pater, ira in filium concitatus, in ignem conjecit: qua ignibus absumpta, Meleager statim efflavit animam: uti in Dramate suo, de Meleagro isto, scriptum tradidit Euripides.

Oeneo successit in Aetolorum regno filius alter, Tydeus, pater Diomedis. Diomedes vero, patre defuncto, Argivorum regnum obtinuit; uxore Argiva ducta nomine Aegialia: caeterum insania concitus, contra Aetolos arma movens, propriam ditionem subegit: Aetoliaeque regno dissoluto, Argivorum eam, quo ipse potitus fuerat, imperio subjecit. Inde cum Achaeis, in bellum Trojanum, profectus est. Troja autem eversa, in regnum suum reversum, nec populus, nec Primores eum receperunt; sed et armis etiam eum depulerunt. Ubi antem didicisset, uxorem Aegialiam vitae suae insidias struxisse: (stuprata enim ea fuerat a quodam ex Nobilibus ejus; qui, una cum Hiace, Nauplii filio, ejusdem etiam criminis participe, ob Aegialiae amorem, summis viribus Diomedi obsistebat:) insuper etiam apud se recogitans, Argivorum Duces, totumque adeo po-

νην αὐτῷ, μὴ δυνάμενος δὲ ἀπελθεῖν μηδὲ ἐπὶ τὴν Αἰτωλίαν, τὴν ἰδίαν αὐτοῦ βασιλείαν, ὡς λύσας αὐτῆς τὸ βασίλειον, παραχωρήσας τὴν ἰδίαν αὐτοῦ βασιλείαν ἀνεχώρησεν, ἀποπλεύσας ἐπὶ τὴν Καλαβρίων χώραν· καὶ κτίζει πόλιν ἐκεῖ παραλίαν, ἣν ὠνόμασεν Ἀργυρίππην, ὡς προγέγραπται, τὴν μετακληθεῖσαν D Βενέβεντον νῦν. καὶ δεξάμενος τὸν Αἰνείαν ἐκριφέντα ἐν τῇ O 212 αὐτῇ πόλει κατέσχεν, ἐν πόλλῃ τιμῇ καὶ θεραπείᾳ ἔχων αὐτόν· καὶ συνδιῆξεν αὐτῷ ὁ Αἰνείας τὸν χειμῶνα.

Καὶ λέγει τῷ Διομήδει ὁ Αἰνείας, Ἔγνων ὅτι τὸ θεῖον Παλλάδιον τὸ ἐν τῇ Τροίῃ ἀποκείμενον ἐκομίσω, ὅπως ἐπιγραφῇ δίδοται τὸ Παλλάδιον τῷ Αἰνείᾳ. ὁ δὲ Διομήδης εἶπεν αὐτῷ ὅτι Ἐξ οὗ τοῦτο μετὰ τοῦ Ὀδυσσέως ἀφειλόμην οὐκ ἔλειψάν μοι συμφοραὶ οὔτε τῷ ἐμῷ στρατῷ· ὅθεν ἠναγκάσθην αἰτῆσαι τὴν Πυθίαν περὶ αὐτοῦ· καὶ ἐδόθη μοι χρησμὸς ἀποδοῦναι αὐτῷ τοῖς Τρωσί. καὶ εἶπεν ὁ Αἰνείας, Δός μοι αὐτό. καὶ εὐθέως ποιήσας θυσίαν ὁ Διομήδης παρέσχε τὸ Παλλάδιον τῷ Αἰνείᾳ. καὶ E λαβὼν αὐτὸ ὁ Αἰνείας, καταφθάσαντος τοῦ θέρους, ἐξώρμησεν ἐπὶ τὴν Ἰταλίαν πρὸς τὸν Λατῖνον· καὶ ἑαυτὸν συμμίξας αὐτῷ μεθ᾽ ἧς εἶχε βοηθείας ἐνόπλου στρατοῦ τῶν Φρυγῶν, ἐπολέμησαν τοῖς Ῥουστούλοις· καὶ εἰς αὐτὸν τὸν πόλεμον ὁ Λατῖνος ὁ τοῦ Τηλέφου υἱὸς ἐσφάγη, καὶ ἤνεγκαν οἱ Ῥουστοῦλοι τὰς ἐπάνω.

1. μηδὲ Cedrenus, μήτε Ox. 4. Καλαβρίων] Καλαβρίαν Cedrenus. 10. ὅπως ἐπιγραφῇ δίδοται] Haec vix sana.

pulum hostes se habere; neque integrum sibi esse, in patriam suam Aetoliam redire, cujus imperium ipse dissolverat: regno suo relicto, in Calabriam navigavit; ubi urbem condidit maritimam, quam Argyrippam, uti diximus, appellavit; Beneventum haec nunc vocatur: sicuti haec a sapiente Didymo narrantur. Ad hanc ipsam urbem ventis jactatum Aeneam Diomedes humaniter et honorifice excepit: cujus etiam hospitio usus est Aeneas per totam Hyemem.

Diomedem autem Aeneas affatus; Novi, inquit, divinum Palladium, Trojae olim religiose asservatum, et a Te exinde delatum, ex Inscriptione mihi Aeneae deberi. Ad haec Diomedes; ex quo, inquit, Palladium hoc ab Ulisse accepi, multas ego exercitusque meus calamitates experti sumus. Coactus itaque Oraculum de hac re consulere, responsum tuli; Palladium Trojanis reddendum esse. Mihi itaque reddas: inquit Aeneas. Diomedes igitur, sacris rite peractis, Palladium Aeneae tradidit. Aeneas autem, Palladio accepto, aestate tum ineunte, in Italiam, ad Latinum, profectus est: et societate cum eo inita, exercitum, quem ex Phrygis armatum habuit, contra Rutulos duxit. In hoc bello Latinus, Telephi filius, cecidit; victoriaque penes Rutulos erat.

Καὶ ἀπῆλθεν ὁ Αἰνείας πρὸς τὸν Εὔανδρον καὶ τὸν υἱὸν
V 71 αὐτοῦ Πάλλαντα, ἄνδρας πολεμικωτάτους· οἵτινες διῆγον εἰς
τὴν Ἰταλίαν, οἰκοῦντες κώμην λεγομένην Βαλεντίαν, ἰθύνοντες
O 213 ἐπαρχίαν μίαν. ἐν ᾗ κώμῃ καὶ ἔκτισεν ὁ Πάλλας οἶκον μέγαν
πάνυ, οἷον οὐκ εἶχεν ἡ περίχωρος ἐκείνη, ὅστις οἶκος ἐκλήθη τὸ
Παλλάντιν, καὶ ἀπὸ τότε ἐκλήθη τὰ βασιλικὰ κατοικητήρια παλ-
λάντιον ἐκ τοῦ Πάλλαντος. καὶ ᾔτησεν αὐτοὺς λαβεῖν παρ' αὐ-
τῶν ὁ Αἰνείας βοήθειαν στρατοῦ· ᾧτινι παρέσχεν ὁ αὐτὸς Πάλ-
λας καὶ ὁ αὐτοῦ πατὴρ Εὔανδρος γενναίους πολεμιστὰς ἄνδρας υ'.
καὶ πάλιν ἀπελθὼν ὁ αὐτὸς Αἰνείας πρὸς ἄλλους τοπάρχας ἔλα-
βε πολλὴν βοήθειαν στρατοῦ, ἐπειδὴ πᾶσα ἡ χώρα ἐκείνη ἐναν-
τιοῦτο τοῖς Ῥουστούλοις καὶ τῷ Τούρνῳ, βασιλεῖ αὐτῶν. καὶ
B συνέβαλεν αὐτοῖς ὁ Αἰνείας πόλεμον, καὶ ἐνικήθησαν τὸν πόλεμον
οἱ Ῥουστοῦλοι ὑπὸ τοῦ Αἰνείου, σφαγέντος τοῦ Τούρνου· καὶ
ἔλαβεν ὁ Αἰνείας μετὰ τὴν νίκην τὴν βασιλείαν καὶ τὴν θυγα-
τέρα τοῦ Λατίνου Ἀλβανίαν. καὶ κτίζει ἐκεῖ πόλιν ὁ αὐτὸς Αἰ-
νείας μεγάλην, ἥντινα ἐπωνόμασεν Ἀλβανίαν· καὶ ἀποτίθεται ὁ
Αἰνείας ὃ ἔλαβε Παλλάδιον ἀπὸ τοῦ Διομήδους ἐν τῇ αὐτῇ
πόλει Ἀλβανίᾳ. ἐβασίλευσε δὲ ὁ Αἰνείας μετὰ τὸν Λατῖνον
ἔτη ιθ'.

O 214 Μετὰ δὲ τὸν Αἰνείαν ἐβασίλευσεν ἐκεῖ Ἀσκάνιος Ἰούλιος, ὁ υἱὸς τοῦ Αἰνείου ἀπὸ τῆς Κρεούσης τῆς Τρῳάδος, τῆς πρώτης γυναικὸς τοῦ αὐτοῦ Αἰνείου ἔτη κε'. καὶ ἔκτισε τὴν

9. ὁ] Addidi καί. 21. Ἀσκάνιος Ἰούλιος] „Cedrenus habet, Ἰοῦλος, rectius." Ch. 22. Τροάδος Ox. 23. κε'] λε' Cedrenus p. 136. A.

Aeneas autem deinde profectus est ad Evandrum et filium ejus Pallantem, viros bellicosos; qui provinciam Italicam tenentes, in vico quodam Valentia dicto sedes habuerunt: ubi aedes plane magnificas et in ea regione omnium splendidissimas extruxerat sibi Pallas; quas etiam *Pallantium* vocavit. Unde et Regiae domus deinceps, a Pallante, *Pallantia* dicta sunt. Aeneas autem ab Evandro, et filio Pallante exercitu cccc virorum fortium et bellicosorum, instructus; impetratis etiam ab aliis Italiae regulis, (qui Turno omnes Rutulisque inimicissimi fuerunt) auxiliarium virorum copiis ingentibus; Rutulus iterum aggressus est: Turnoque, rege eorum, occiso, in eos victoria potitus est. Aeneas autem exinde Latini regnum filiamque Albaniam uxorem consecutus, urbem magnam condidit, quam Albaniam nominavit, ubi etiam Palladium, a Diomede receptum, reposuit. Regnavit autem Aeneas, post Latinum, annos xix.

Aeneam excepit Ascanius Julus, Aeneae filius, ex Creusa Trojana, uxore priore. Regnavit autem Ascanius per annos xxv, urbemque ipse

Λαβινίαν πόλιν, καὶ τὸ βασίλειον τοῖς Λαβινησίοις ἐπέθηκε, μεταγαγὼν ὁ αὐτὸς Ἀσκάνιος ἐκ τῆς Ἀλβανίας πόλεως τὸ Παλ- C *λάδιον εἰς τὴν αὐτοῦ κτισθεῖσαν πόλιν Λαβινίαν.*

Ἐν τῷ καιρῷ δὲ τῷ αὐτῷ ἀρχιερεύς τις ἦν τῆς Ἱερουσαλὴμ μετὰ τὴν ἐπάνοδον τὴν ἐκ Βαβυλῶνος τῶν δύο ἡμίσεος σκήπτρων τῶν ἀνελθόντων ἐν τῇ Ἱερουσαλὴμ Ἐλιακεὶμ ὁ υἱὸς Ἰησοῦ.

Ἐν δὲ τοῖς αὐτοῖς χρόνοις ἦν Ἱππάσιος, φιλόσοφος Πυθαγορικός· ὅστις τὴν σφαῖραν τοῦ οὐρανοῦ πρῶτος ἐξήνεγκεν ἐκ τῶν δεκαδύο ζωδίων, καὶ κατὰ θάλασσαν ναυαγήσας ἐτελεύτα. ἦν δὲ καὶ Ἰσοκράτης τότε καὶ Περικλῆς καὶ Θουκυδίδης ὁ συγγραψάμενος τὸν πόλεμον τῶν Πελοποννησίων καὶ Ἀθηναίων. ἐν δὲ τοῖς χρόνοις Θουκυδίδου ἦν καὶ Φειδίας ὁ ἀγαλματοποιὸς καὶ Στησίχορος καὶ Βακχυλίδης, οἳ ἦσαν ὀρχήσεως εὑρεταὶ καὶ ποιη- D *ταί, μετὰ τοὺς προειρημένους φιλοσόφους ἄνδρας· μετὰ δὲ χρό-* O 215 *νον οἱ προῤῥηθέντες τῶν Ἑλλήνων ἦσαν παιδευταί. ἀναφαίνεται δὲ μετὰ ταῦτα καὶ Δημοσθένης καὶ Ἀριστοφάνης ὁ κωμῳδός.*

Μετὰ δὲ τὴν βασιλείαν Δαρείου τοῦ νεωτέρου ἐβασίλευσε Περσῶν Ἀρταξέρξης ὁ Μνήμων καλούμενος ἔτη λθ'.

Ἀλβανῶν δὲ ἐβασίλευσεν Ἄλβας ὁ υἱὸς τοῦ Ἀσκανίου ἔτη λς'. καὶ κτίζει τὴν Σίλπιν πόλιν· ἀπὸ τότε οἱ βασιλεῖς Σίλβιοι

1. 3. *Λαβινίαν* Cedrenus, *Ἀλβανίαν* Ox. Eadem *Λαβηνισίοις*. 4. *αὐτοῦ*] Scribe *παρ' αὐτοῦ*. *ὑπ' αὐτοῦ* Cedrenus. 7. *Ἱππάσιος*] *Ἵππασος* Ch.

condidit, nomine Laviniam, ubi et sedem regni posuit; Palladiumque, ab Albanis delatum, in urbe illa, a se condita, collocavit.

Eo tempore Pontifex maximus Hierosolymis fuit, post reditum a Babylone tribuum duarum cum dimidia, Eliachimus, Jesu filius.

Iisdem temporibus floruit Hippasius, philosophus Pythagoricus; qui Coelestem sphaeram primus composuit, ex duodecim signis: in mari autem deinde naufragus periit. Eodem tempore etiam claruerunt Isocrates, Pericles, et Thucydides, belli Attici et Peloponnesiaci scriptor. Aequales huic fuerunt Phidias statuarius, Stesichorus, et Bacchylides, Poetae et Saltatoriae artis inventores. Caeterum hi, praedictorum Philosophorum temporibus aliquanto posteriores, doctores deinde inter Graecos emerserunt. Posthaec floruerunt etiam Demosthenes et Aristophanes Comicus.

Dario autem juniori successit in regno Persarum Artaxerxes, qui et Mnemon vocatus est: et regnavit per annos XXXIX.

Albanis vero regnavit Albas, Ascanii filius, annos XXXVI, qui et urbem Silviam condidit: unde et reges eorum deinceps Silvii vocati sunt:

ἐκαλοῦντο· μεταγαγὼν ἐν τῇ αὐτῇ Σίλβει πόλει καὶ τὸ Παλλάδιον ὁ αὐτὸς Ἄλβας βασιλεύς. καὶ ἐβασίλευσαν λοιπὸν οἱ ἐκ τοῦ γένους τοῦ Αἰνείου, οἱ λεγόμενοι Αἰνειάδες, ἔτη τλα΄.

3. *Αἰνείου* Ch., *Αἰανείου* Ox. *ibid.* *Αἰνειάδες*] *Αἰνειάδαι* Cedrenus.

Palladium vero et is quoque in Silviam transtulit. Regnarunt autem Aeneae posteri, qui et Aeneadae vocabantur, per annos cccxxxi.

ΛΟΓΟΣ ΕΒΔΟΜΟΣ O 216 V 72

ΠΕΡΙ ΚΤΙΣΕΩΣ ΡΩΜΗΣ.

Καὶ λοιπὸν ἐβασίλευσε Ῥῶμος ὁ κτίστης τῆς Ῥώμης καὶ Ῥῆ- A
μος ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ· ὅθεν μετεκλήθησαν Ῥωμαῖοι. οἵτινες
καὶ τὰ ὅπλα τοῦ Ἡρακλέος τοῦ ἐκ τοῦ γένους τοῦ Πίκου Διὸς
εὑρηκότες, ἀπέθεντο ἐν τῇ παρ᾽ αὐτῶν κτισθείσῃ πόλει Ῥώμῃ
τῇ πρώην λεγομένῃ κώμῃ Βαλεντίᾳ ἐν τῷ Βοαρίῳ φόρῳ εἰς
τὸν ναὸν τοῦ Πίκου Διός, ἀποκλείσαντες αὐτὰ ἐκεῖ ἕως ἄρτι.
οἱ δὲ αὐτοὶ ἀδελφοὶ ἀνενέωσαν τὸ λεγόμενον Παλάντιον, τὸν βα-
σιλικὸν οἶκον τὸν τοῦ Πάλλαντος, καὶ ναὸν μέγαν τῷ Διὶ κτί-
σαντες ἐκάλεσαν αὐτὸν Καπετώλιον ῥωμαϊστί, ὅ ἐστιν ἡ κεφα-
λὴ τῆς πόλεως· ἀγαγόντες δὲ τὸ Παλλάδιον τὸ ξόανον ἀπὸ πό-
λεως Σίλβης ἀπέθεντο αὐτὸ ἐν τῇ Ῥώμῃ. οἵτινες ἀδελφοὶ ἐν τῷ O 217 B
βασιλεύειν εἰς ἔχθραν ἦλθον πρὸς ἀλλήλους· καὶ ἐφονεύθη ὁ
Ῥῆμος ὑπὸ τοῦ Ῥώμου, καὶ ἐβασίλευσε μόνος ὁ Ῥῶμος.

10. δὲ Chron. Pasch. p. 109. D, καὶ Ox.

LIBER SEPTIMUS

DE ROMA CONDITA.

Regnavit posthaec Romulus, Romae conditor, cum Remo fratre: unde et Romani nomen acceperunt. Hi arma Herculis, a Jove Pico oriundi, inventa, Romae urbis, a se conditae, (quae prius Valentia dicebatur,) in Templo Pici Jovis, ad forum Boarium, ubi adhuc visuntur, reposuerunt. Porro fratres isti Palatium, regiam nempe domum a Pallante conditam, instaurarunt: Jovi etiam Templum ingens excitantes, quod Romana lingua, *Capitolium*, vocabant, (quasi diceres, *Caput urbis:*) Simulachrum etiam, quod Palladium dicebatur, ex urbe Silvia, in Romam suam transtulerunt. Fratres autem communiter regnantes, mutuis laborarunt odiis: Remoque adeo a fratre interfecto, Romulus regnavit solus.

Ἐξότε δὲ ἀπέκτεινε τὸν ἴδιον αὐτοῦ ἀδελφόν, ἐσείετο ἡ πόλις
πᾶσα Ῥώμη καὶ ἐγίνοντο πόλεμοι ἐμφύλιοι ἐπὶ τῆς αὐτοῦ βα-
σιλείας. καὶ ἀπελθὼν ὁ αὐτὸς Ῥῶμος εἰς τὸ μαντεῖον ἐπηρώ-
τησε, Διὰ τί γίνεται ἐπὶ τῆς ἐμῆς μόνης βασιλείας ταῦτα; καὶ ἐῤ-
ῥέθη αὐτῷ ἐκ τῆς Πυθίας ὅτι Εἰ μὴ συγκαθεσθῇ σοι ὁ σὸς ἀδελ-
φὸς ἐν τῷ βασιλικῷ θρόνῳ, οὐ μὴ σταθῇ ἡ πόλις σου Ῥώμη
οὔτε ἡσυχάσει ὁ δῆμος οὔτε ὁ πόλεμος. καὶ ποιήσας ἐκ τῆς εἰ-
κόνος τοῦ αὐτοῦ ἀδελφοῦ ἐκτύπωμα τοῦ προσώπου, ἤτοι χαρα-
C κτῆρος, αὐτοῦ, χρυσοῦν στηθάριον, στήλην ἔθηκεν ἐν τῷ θρό-
νῳ αὐτοῦ, ἔνθα ἐκάθητο. καὶ οὕτως ἐβασίλευσε τὸν ὑπόλοιπον
χρόνον, συγκαθημένου αὐτῷ τοῦ ὁλοχρύσου ἐκτυπώματος τοῦ
αὐτοῦ ἀδελφοῦ Ῥήμου· καὶ ἐπαύσατο ὁ σεισμὸς τῆς πόλεως καὶ
ἡσύχασεν ἡ δημοτικὴ ταραχή. καὶ εἴτι δὲ ἂν ἐκέλευε θεσπίζων,
O 218 ἔλεγεν ὡς ἀφ᾽ ἑαυτοῦ καὶ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ, λέγων Ἐκελεύσα-
μεν καὶ ἐθεσπίσαμεν· ὅπερ ἔθος κατέσχεν ἐξ ἐκείνου παρὰ τοῖς
βασιλεῦσιν ἕως τοῦ παρόντος, τὸ λέγειν Ἐκελεύσαμεν καὶ ἐθε-
σπίσαμεν. ἐκτότε καὶ εἰς τὰς πόλεις τὰς ὑπὸ Ῥωμαίους ἔπεμψε
στηθάρια ὁλόχρυσα αὐτοῦ καὶ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ, ὥστε τίθε-
σθαι πλησία τῶν ἀρχόντων.

D Ὁ δὲ αὐτὸς Ῥῶμος βασιλεὺς μετὰ τὸ πληρῶσαι τὰ τείχη καὶ
κοσμῆσαι τὴν πόλιν ἔκτισε καὶ τῷ Ἄρηι ναόν· καὶ ἐν αὐτῷ τῷ
μηνὶ ἐποίησεν ἑορτὴν μεγάλην θυσίας τῷ Ἄρηι, καλέσας καὶ τὸν
μῆνα αὐτὸν μάρτιον, τὸν πρώην λεγόμενον πρῖμον, ὅπερ ἑρμη-

3. ἐπηρώτησε] ἐπερώτησε Ox. 13. ἐκέλευε Chron., ἐκέλευσε Ox.
17. Ῥωμαίους Chron., Ῥωμαίων Ox.

Exinde autem post caedem fratris, tota motibus agitata est urbs Roma; regnumque ejus intestinis seditionibus tumultuabatur. Ad Oraculum itaque profectus, rogavit: Undenam (inquiens,) cum ego nunc solus regno, fiunt ista? „Respondit Pythia: Nisi tu fratrem in regio solio tibi assessorem constituas, urbs Roma a motibus liberari non poterit, neque populi tumultuum, nec bellorum finis erit.“ Statuam itaque, quae fratris formam et vultum exprimeret, ex auro fabricari jussit: quam eodem, quo sedebat ipse, throno collocavit. Deinceps igitur regnanti illi assidebat fratris ex auro solido statua: atque ita conquieverunt urbis motus, et seditiones populi consopitae sunt. Rex autem, si quid ediceret, tanquam suo, fratrisque nomine id faceret, hac formula utebatur, *Jussimus* et *Sancivimus*. Unde mos iste dimanavit, qui apud Reges etiamnum obtinuit, Edicta proponendi sub hac formula; *Jussimus* et *Sancivimus*. Exinde vero ad civitates Romanae ditionis singulas, sui fratrisque, ex auro solido, statuas transmisit; ut juxta urbis magistratus collocarentur.

Idem rex Romulus, urbe moenibus cincta et ornata, Marti quoque Aedem erexit: mensemque eum, qui antea, Primus, vocabatur, a Marte, Martium nominavit. Festum etiam solenne eodem mense instituit, in

νεύεται Ἄρεως. ἥνπερ ἑορτὴν κατ' ἔθος οἱ Ῥωμαῖοι πάντες ἐπι-
τελοῦσιν ἕως τῆς νῦν, καλοῦντες τὴν ἡμέραν τῆς πανηγύρεως
Μάρτις ἐν κάμπῳ. καὶ εὐθέως πάλιν ἀρξάμενος ἔκτισε τὸ V 73
ἱππικὸν ἐν τῇ Ῥώμῃ, θέλων διασκεδάσαι τὸ πλῆθος τοῦ δήμου
τῶν Ῥωμαίων, ὅτι ἐστασίαζον καὶ ἐπήρχοντο αὐτῷ διὰ τὸν
ἀδελφὸν αὐτοῦ. καὶ ἐπετέλεσε πρῶτος ἱπποδρόμιον ἐν τῇ χώρᾳ
τῆς Ῥώμης εἰς ἑορτὴν τοῦ Ἡλίου, φησί, καὶ εἰς τιμὴν τῶν ὑπ'
αὐτὸν τεσσάρων στοιχείων, τοῦτ' ἔστι τῆς γῆς καὶ τῆς θαλάσ-
σης καὶ τοῦ πυρὸς καὶ τοῦ ἀέρος, λογισάμενος καὶ τοῦτο, ὅτι
εὐτυχῶς φέρονται οἱ τῶν Περσῶν βασιλεῖς εἰς τοὺς πολέμους, ὡς
τιμῶντες τὰ αὐτὰ τέσσαρα στοιχεῖα. ὁ δὲ τῆς Πισαίων χώρας
βασιλεὺς Οἰνόμαος ἀγῶνα ἐπετέλει ἐπὶ τὰ Εὐρώπεια μέρη μηνὶ O 219
δύστρῳ τῷ καὶ μαρτίῳ κε' τῷ Ἡλίῳ Τιτᾶνι ὡς ὑψουμένῳ
ἀγωνιζομένης, φησί, τῆς γῆς καὶ τῆς θαλάσσης, ὅ ἐστι Δημή- B
τρας καὶ Ποσειδῶνος, τῶν ὑποκειμένων στοιχείων τῷ Ἡλίῳ. καὶ
ἐβάλλετο κλῆρος μεταξὺ τοῦ αὐτοῦ Οἰνομάου βασιλέως καὶ τοῦ
ἐρχομένου ἀπὸ οἱασδήποτε χώρας καταγωνίσασθαι αὐτόν· καὶ
ὅτε μὲν ὁ κλῆρος ἐκάλει τὸν Οἰνόμαον ἀγωνίσασθαι ὑπὲρ τοῦ
Ποσειδῶνος, ἐφόρει σχῆμα ἱματίων κυανῶν, ὅ ἐστι τῶν ὑδά-
των, καὶ ὁ ἀνταγωνιζόμενος κατ' αὐτοῦ ἐφόρει τὸ χλοῶδες σχῆ-
μα, ὅ ἐστι τῆς γῆς. καὶ πάλιν εἰ ἤνεγκεν ὁ κλῆρος τῷ Οἰνομάῳ
φορῆσαι τὸ τῆς Δημήτρας σχῆμα, ἐφόρει τὸ χλοῶδες σχῆμα, καὶ O 220

3. *Μάρτις* Chron., *Μάρτιος* Ox. 4. *διασκεδάσαι* Chron., *διασχεδάσαι* Ox. 8. *αὐτὸν*] *αὐτοῦ* Ox., *αὐτῶν* Chron. 11. *δὲ* Chron., *γὰρ* Ox. *ibid.* *Πεσαίων* Ox. 12. *ἐπετέλει — Εὐρώπεια* Chron., *ἐπιτελεῖ — Εὐρώπια* Ox. 19. *ἱματίων κυανῶν*] *ἱμάτιον κυανόν* Chron.

quo sacra Marti peragebantur: quod et Romani, ritu anniversario usque adhuc celebrant; vocantes diem illum, *Festum solennitatis in Campo Martio.* Necdiu ab incoepto desistens, Circum in urbe extruxit; uti tumultuantis populi motus dissiparet: adhuc enim, ob caesum fratrem, seditiones in eum identidem moliebantur. Primus itaque Romulus, in ditione Romana, Circensia instituit, in honorem solis, (ut dixit,) et quatuor illi subjectorum Elementorum; Terrae nimirum, Maris, Ignis, et Aeris. Quippe existimavit, Persarum regibus expeditiones bellicas foeliciter ideo semper cessisse; quod quatuor ista Elementa in Veneratione habuissent. Oenomaus enim, Pisarum rex, certamen Europaeis in regionibus instituit, Dystri, sive Martii xxv celebrandum, solis Titanis in honorem, tanquam jam exaltati certantibus (inquit) inter se, Terra Marique, id est, Cybele et Neptuno, soli subjectis Elementis. Sors vero mittebatur inter Oenomaum et alterum, a quacunque ille orbis parte venisset, qui cum eo certaturus erat. Et si sorte data Oenomaus pro Neptuno certaturus erat; habitum sumebat coeruleum, aquis respondentem: Antagonista autem ejus viridi ornatu utebatur; ut qui Terram repraesentaret. Sin autem Cybelis habitum sumere Oenomaum sors voluisset; tum viridi habitu

ὁ ἀνταγωνιστὴς αὐτοῦ ἐφόρει τὸ σχῆμα τοῦ Ποσειδῶνος, ὅ ἐστι
τῶν ὑδάτων, τὸ κυανόν· καὶ ὁ ἡττώμενος ἐφονεύετο. καὶ πλῆ-
C θος ἄπειρον ἤρχετο θεωρῆσαι τὸν ἐτήσιον βασιλικὸν ἀγῶνα ἀπὸ
ἑκάστης χώρας καὶ πόλεως· καὶ οἱ μὲν τὰς παραλίους πόλεις οἰ-
κοῦντες καὶ τὰς νήσους πολῖται καὶ τὰς κώμας τὰς παραλίους
καὶ ναῦται ηὔχοντο νικῆσαι τὸν φοροῦντα τὸ κυανὸν σχῆμα,
τοῦτ' ἐστὶ τὸ τοῦ Ποσειδῶνος, οἰωνιζόμενοι ὅτι ἐὰν ἡττηθῇ ὁ
ὑπὲρ τοῦ Ποσειδῶνος ἀγωνιζόμενος, ἔκλειψις ἰχθύων γίνεται παν-
τοίων καὶ ναυάγια θαλάσσης καὶ ἀνέμων βιαίων ἀνάγκαι. οἱ
δὲ τὰς μεσογείους οἰκοῦντες πολῖται καὶ ἐπιχώριοι ἄγροικοι καὶ
πάντες οἱ ἐν τῇ γεωργίᾳ κάμνοντες ηὔχοντο νικῆσαι τὸν φοροῦν-
τα τὸ χλοῶδες σχῆμα, οἰωνιζόμενοι ὅτι εἰ ἡττηθῇ ὁ ὑπὲρ τῆς
Δημήτρας ἀγωνιζόμενος, ὅ ἐστιν ὑπὲρ τῆς γῆς, λιμὸς σίτου
D καὶ σπάνις οἴνου καὶ ἐλαίου καὶ τῶν ἄλλων καρπῶν γίνεται.
καὶ ἐνίκησε πολλοὺς ὁ Οἰνόμαος ἀνταγωνιστὰς καὶ ἐπὶ πολλὰ ἔτη·
εἶχε γὰρ καὶ τὸν Ἄψυρτον διδάσκοντα αὐτὸν τὴν ἡνιοχικὴν τέχνην.
ὅστις Οἰνόμαος ἡττηθεὶς ὑπὸ Πέλοπος τοῦ Λυδοῦ ἐφονεύθη.

Τὸν δὲ ἱππικὸν ἀγῶνα τοῦτον ἐπενόησε πρῶτος Ἐνυάλιός τις
ὀνόματι, υἱὸς Ποσειδῶνος, ἀγαγόμενος τὴν Λιβύην, θυγατέρα
τῆς Ἰοῦς καὶ τοῦ Πίκου Διός, ὃς κρατήσας τὰ μεσημβρινὰ μέρη
O 221 ἐκάλεσε τὴν αὐτὴν χώραν ἐν ᾗ ἐβασίλευσε Λιβύην εἰς ὄνομα
τῆς αὐτοῦ γυναικός. τὸν δὲ αὐτὸν ἱππικὸν ἀγῶνα ὁ Ἐνυάλιος

6. καὶ ναῦται] ναῦται Chron. 19. ἀγαγόμενος Chron., τοῦ ἀγαγομένου Ox. Conf. supra p. 12. A.

ipse usus est; et qui contra certabat, Neptuni, coeruleo, juxta speciem Aquarum. Victus autem neci dabatur. Ad hoc regium et anniversarium Certamen infinita hominum multitudo, ex regionibus atque urbibus omnibus confluebat: Et maritimi quidem ac insulani, qui vicos litorales incolebant, nautaeque, vovebant illi victoriam, qui coeruleum, sive Neptuni habitum ferebat: quod existimarent, magnam, si vinceretur is, futuram piscium omnifariorum caritatem, maris naufragia et ventorum adversorum necessitates. Contra, qui continentem habitabant, mediterranei cives et agricolae, tota etiam agrestium turba, illum vincere optabant, qui viridem gerebat habitum: rati, magnam annonae caritatem ac famem, vinique et olei frugumque omnium inopiam secuturam, si vinceretur is, qui pro Cybele, id est, Terra decertabat. Superior omnibus in hoc certamine, per multos annos, Oenomaus evasit: ut qui aurigandi artem ab Apsyrto edoctus esset. Tandem vero ipse, a Pelope Lydo victus, morte multatus est.

Equestris autem Certaminis auctor primus erat Enyalius quidam filius Neptuni illius, qui Libyam, Jovis Pici ex Jo filiam, in uxorem duxit; quique regiones ad meridiem vergentes in potestatem suam redactas, ab uxoris nomine, Libyam appellavit. Equestre autem hoc certamen Bigis

ἅρμασι διπώλοις ἐφεῦρε, καθὼς ταῦτα συνεγράψατο Καλλίμαχος ὁ σοφὸς ἐν τοῖς Ἐτησίοις αὐτοῦ.

Καὶ λοιπὸν μετ᾽ αὐτὸν ὁ Ἐριχθόνιος ἐπετέλεσε τὸν αὐτὸν E ἀγῶνα ἅρμασι τετραπώλοις· διὸ καὶ περιβόητος ἐγένετο, καθὰ ἐν ταῖς Χάρακος ἐμφέρεται ἱστορίαις· ὃς συνεγράψατο καὶ ταῦτα, ὅτι τοῦ ἱπποδρομίου τὸ κτίσμα εἰς τὴν τοῦ κόσμου διοίκησιν ᾠκοδομήθη, τοῦτ᾽ ἐστὶ τοῦ οὐρανοῦ καὶ τῆς γῆς καὶ τῆς θαλάσσης· τὰς δὲ δεκαδύο θύρας τοὺς δώδεκα οἴκους ἱστόρησε τοῦ ζωδιακοῦ τοῦ διοικοῦντος τὴν γῆν καὶ τὴν θάλασσαν καὶ τῶν ἀν- V 74 θρώπων τὸν παροδικὸν τοῦ βίου δρόμον. τὸ δὲ πέλμα τοῦ ἱππικοῦ τὴν γῆν πᾶσαν εἶναι, τὸν δὲ εὔριπον τὴν θάλασσαν ὑπὸ τῆς γῆς μεσαζομένην, τὸν δὲ ἐπὶ τὰς θύρας καμπτὸν τὴν ἀνατολήν, τὸν δὲ ἐπὶ τὴν σφενδόνην τὴν δύσιν, τὰ δὲ ἑπτὰ σπάτια τὸν δρόμον καὶ τὴν κίνησιν τῆς ἀστρονομίας τῶν ἑπτὰ ἀστέρων τῆς μεγάλης ἄρκτου.

Ὁ δὲ Ῥῶμος βασιλεὺς πρὸς τιμὴν καὶ αὐτὸς τοῦ Ἡλίου καὶ O 222 τῶν ὑπ᾽ αὐτὸν τεσσάρων στοιχείων τὸν ἀγῶνα ἐν τῇ Ῥώμῃ πρῶτος ἐφεῦρε, καὶ ἐπετέλεσεν ἐν τῇ χώρᾳ τῆς δύσεως, ἤτοι τῆς Ἰταλίας, ἅρμασι τετραπώλοις, τοῦτ᾽ ἐστὶ τῇ γῇ καὶ τῇ θαλάσσῃ καὶ τῷ πυρὶ καὶ τῷ ἀέρι. καὶ ἐπέθηκεν ὁ Ῥῶμος τοῖς αὐ- B τοῖς τέτρασι στοιχείοις τὰ ὀνόματα, τῇ γῇ τὸ Πράσινον μέρος, ὅ ἐστι τὸ χλοῶδες, τῇ δὲ θαλάσσῃ, ὅ ἐστι τοῖς ὕδασιν, τὸ Βένετον μέρος, ὡς κυανόν, τῷ δὲ πυρὶ τὸ Ῥούσιον μέρος, ὡς ἐρυ-

2. Ἐτησίοις] *Αἴτια* dici vidit Ch. 13. σπάτια Ch. cum Cedreno p. 147. C et Ducangius Gloss. v. σπάτιον, σπαθία Ox.

primum celebravit Enyalius: uti memoriae prodidit, in Anniversariis suis, sapiens Callimachus.

Hunc secutus est Ericthonius, qui certamen hoc Equestre Quadrigis peregit: unde magnum sibi nomen comparavit: sicuti scriptum reliquit Charax, in Historiis: Qui praeterea addit, extructum fuisse Hippodromum ad formam Universi; nempe ut Coelum, terram, et Mare repraesentaret. Ostia enim duodena ad Zodiaci domus duodecim retulit, qui terras et maria gubernat, vitamque Mortalium transitoriam: Area Hippodromi terram; Euripus Mare, a terra media interceptum, referebat: flexus qui ad ostia, Orientem, qui ad fundam, occasum designavit: septem denique spatia Septentrionum motus et cursum Atronomicum indicarunt.

Romulus porro et ipse, ad cultum solis, et, quae illi subjecta sunt, Elementorum quatuor, Certamen hoc in Romam primus introduxit: primus etiam in Occidente, id est, in Italia, Quadrigis illud peregit, Terrae, Mari, Igni, atque Aeri, respondentibus. Indidit etiam Romulus quatuor istis Elementis nomina, a Terra Prasinam Factionem appellavit, propter colorem viridem: a Mari Venetam, ob aquarum colorem coeruleum: ab Igne Russeam, ob colorem rubentem: ab Aere vero Albam,

θρόν, τῷ δὲ ἀέρι τὸ Ἄλβον μέρος, ὡς λευκόν· κἀκεῖθεν ἐπενοήθη τὰ τέσσαρα μέρη ἐν Ῥώμῃ. ἐκάλεσε δὲ τὸ Πράσινον μέρος, ὅ ἐστι ῥωμαϊστὶ τὸ ἐμπαράμονον, πραισεντεύειν γὰρ λέγεται τὸ παραμένειν, διότι ἡ χλοώδης γῆ διὰ παντὸς ἵσταται σὺν τοῖς ἄλσεσι. τὸ δὲ Βένετον ἐκάλεσεν ἐκ τοῦ εἶναι ὑπὸ τὴν Ῥώμην ἐπαρχίαν μεγάλην χώραν λεγομένην Βενετζίαν, ἥστινος μητρό-
O 223 C πολίς ἐστιν Ἀκυληία, κἀκεῖθεν ἐξέρχεται τὰ κυανά, τοῦτ' ἐστὶ τὰ Βενέτζια βάμματα τῶν ἱματίων. καὶ προσεκόλλησε τῷ Πρασίνῳ μέρει, ὅ ἐστι τῇ γῇ, τὸ λευκόν, φησί, τὸν ἀέρα, καθότι καὶ βρέχει καὶ ὑπουργεῖ καὶ ἁρμόττει τῇ γῇ· καὶ τῷ Βενέτῳ μέρει, ὅ ἐστι τοῖς ὕδασι, προσεκόλλησε συμμίξας τὸ Ῥούσιον μέρος, ὅ ἐστι τὸ πῦρ, καθότι σβέννυσι τὸ ὕδωρ τὸ πῦρ, ὡς ὑποτεταγμένον αὐτῷ. καὶ λοιπὸν οἱ τὴν Ῥώμην οἰκοῦντες διεμερίσθησαν εἰς τὰ μέρη, καὶ οὐκέτι ὡμονόησαν πρὸς ἀλλήλους διὰ τὸ ἐρᾶν λοιπὸν τῆς ἰδίας νίκης καὶ ἀντιποιεῖσθαι τοῦ ἰδίου μέρους, ὥσπερ θρησκείας τινός. καὶ ἐγένετο μέγα σχίσμα ἐν τῇ Ῥώμῃ,
D καὶ μεγάλην ἔχθραν εἶχον πρὸς ἀλλήλους ἐν τῇ Ῥώμῃ τὰ μέρη, ἀφότε ἐπενόησεν αὐτοῖς τὴν τοῦ ἱππικοῦ θέαν ὁ Ῥῶμος. καὶ ὅτε ἐν οἱῳδήποτε μέρει εἶδεν ὁ Ῥῶμος φιλοῦντας τοὺς λελυπημένους καὶ ἀνθισταμένους αὐτῷ δήμους ἢ συγκλητικοὺς διὰ τὸν θάνατον τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ ἢ δι' ἄλλην αἰτίαν οἱανδήποτε, ἐδύ-

3. ἐμπαράμονον Chron., ἐμπαράμενον Ox. 4. χλοώδης Ch., Chron., χλοῶδες Ox. 5. ἄλσεσι Ox. 8. τῷ Ch., Chron., τὸ Ox. 9. φησι post καθότι ponit Chron. 14. ἐρᾶν Chron., ὁρᾶν Ox. 15. λοιπὸν] ἕκαστον Chron. 18. ἀφότε Ch., ἀπότε Ox.

propter coloris albedinem. Inde quatuor illae in Roma Factiones. Prasinam autem factionem ideo vocavit, quia terra virens cum nemoribus suis firma stat semper. Prasinum enim Latinis Permanens est. Venetam autem factionem appellavit, quod ex Veneta provincia, Romae subjecta, cujus Metropolis est Aquileia, panni Veneti, id est, coeruleo colore tincti, afferuntur. Prasinae autem Factioni, sive Terrae Albam, sive Aerem conjunxit; ex eo quod Aer Terrae sit accommodatus, eam irrigans, eique subserviens. Factioni autem Venetae, sive aquis, Russeam, id est, Ignem assignavit; eo quod Aqua ignem, tanquam sibi subjectum, extinguat. Caeterum Romani hoc modo in Factiones distracti, propter studia Partium; dum quisque eam cupivit superiorem esse, cui ipse maxime favebat; non amplius inter se concordes fuerunt. Quisque enim pro Factione sua tanquam pro Religione propugnavit: inde odia intestina gravissimaque dissidia inter factiones in urbe extiterunt, ex quo tempore Romulus primum Equestris illius certaminis spectaculum exhibuit. Romulus etiam, si quando advertisset ex populo, vel senatoribus quoscunque, hujus, vel illius factionis, in partes eorum euntes, qui odio ipsum habuerunt atque adversabantur ei, vel ob fratris caedem, vel aliam ob causam quamcun-

*κει ἀντέχεσθαι τοῦ ἄλλου μέρους, καὶ εἶχεν αὐτοὺς εὐμενεῖς καὶ
ἐναντιουμένους τῷ σκοπῷ τῶν ἐναντίων αὐτοῦ. ἐξ ἐκείνου καὶ
οἱ μετ' αὐτὸν βασιλεῖς τῆς Ῥώμης τῷ αὐτῷ κανόνι ἐχρήσαντο.*

Ἐν δὲ τῇ βασιλείᾳ τοῦ αὐτοῦ Ῥώμου ὁ στρατὸς αὐτοῦ ἐγέ- O 224
*νετο πολὺς ἐπείσακτος, καὶ πλῆθος ἦν ἐν τῇ Ῥώμῃ τῶν ἀγρίων
ἀνθρώπων, καὶ οὐκ ἦσαν πρὸς τὰ πλήθη τῶν ἀνδρῶν γυναῖκες.* E
*καὶ ἐπεθύμουν τῆς τοῦ βίου ἡδονῆς τὰ τῶν νεανιῶν στρατεύμα-
τα· καὶ ἐπήρχοντο κατὰ τὴν ἀγορὰν ταῖς γυναιξί, καὶ ἐγένετο
ταραχὴ καὶ ἐμφύλιος πόλεμος. καὶ ἠθύμει ὁ Ῥῶμος, ἀμηχανῶν
τί πράξει· οὐδεμία γὰρ ἠνείχετο τῶν γυναικῶν καταμῖξαι τοῖς
στρατιώταις, ὡς ἀγρίοις καὶ βαρβάροις. καὶ ἐξεφώνησε νόμον
ὥστε λαμβάνειν τοὺς στρατιώτας πρὸς γάμον παρθένους, ἃς ἐκά-
λεσε Βρυτίδας· καὶ οὐδεὶς εἵλετο δοῦναι αὐτοῖς τὴν ἰδίαν θυγα-
τέρα, ἀλλ' ἔλεγον ὅτι οὐκ ἔστιν αὐτοῖς καθ' ἑκάστην ἐλπὶς ζωῆς
διὰ τοὺς πολέμους, ἀλλὰ πάντες τοῖς τῆς πόλεως ἐζεύγνυον τὰς* V 75
*ἑαυτῶν θυγατέρας. καὶ ἀθυμῶν ὁ Ῥῶμος ἀπῆλθεν εἰς τὸ μαν-
τεῖον· καὶ ἐδόθη αὐτῷ χρησμὸς ὥστε ἐπιτελέσαι ταῖς γυναιξὶ
θέαν ἱππικοῦ, ἵνα ἀγάγηται ἑαυτῷ ὁ στρατὸς γυναῖκας. καὶ* O 225
*συνάξας τὸ πλῆθος τοῦ στρατοῦ ἐν τῷ παλατίῳ ἐπετέλεσεν ἱπ-
πικόν, κελεύσας μόνον γυναῖκας θεωρῆσαι τὸ ἱπποδρόμιον. καὶ
ὡς παραξένου τινὸς θέας μελλούσης γίνεσθαι, ἀπὸ πάσης τῆς
περιχώρου καὶ τῶν πόῤῥωθεν πόλεων καὶ κωμῶν ἦλθον ἐν τῇ πό-*

10. *οὐδεμία* Ch., *οὐδεὶς* Ox. et Chron. 21. *παραξένου* Ch., Chron., *παρὰ ξένου* Ox.

que; statim contrariae factionis hominibus adhaerere visus est; unde illos conciliavit sibi effecitque, ut adversantibus sibi et ipsi forent adversarii. Exinde, qui eum secuti sunt, reges Romani eodem usi sunt artificio.

Romulo autem regnante, crevit admodum exercitus ejus, undequaque confluens; eratque in urbe ingens agrestium militum copia, quibus pro tanto numero deerant uxores. Cumque libidinis pruritu correptae essent juvenum cohortes, passim in foro mulieres contrectabant: inde seditio orta est et civile bellum. Cumque Romulus inops consilii quid ageret, animi penderet; (dedignabantur enim foeminae cum rurestribus et barbaris militibus rem habere:) edixit tandem, ut miles virgines illas quas Brutidas vocavit, in uxores duceret. Nemo autem erat, qui militibus filiam suam tradere dignatus est: quisque enim dicebat, eos in diem tantum vivere, quibuscunque belli casibus obnoxios. Itaque Romanis civibus filias suas locabant omnes. Conturbatus ad hoc Romulus, Oraculum consuluit: responsumque tulit, Equestris Certaminis spectaculum foeminis exhiberet; quo exercitus uxores sibi utcunque compararent. Romulus igitur coacto in Palatium exercitu, certamen equestre celebravit: jussitque, foeminas solum ad spectaculum admitti. Itaque numerosa foeminarum turba, veluti ad inusitatum quoddam spectaculum, ex omni in circuitu vicinia

λει Ῥώμῃ πλήθη γυναικῶν, καὶ ἀνεπλήρωσαν τὸ ἱππικὸν γυναῖ-
κες ὕπανδροι καὶ νεώτεραι παρθένοι· ἦλθον δὲ καὶ αἱ θυγατέρες
τῶν λεγομένων Σαβίνων, χώρας πλησίον τῆς Ῥώμης οὔσης, γυ-
B ναῖκες εὐπρεπεῖς. καὶ δοὺς ὁ Ῥῶμος μανδᾶτα λάθρα γυναῖκα
ὕπανδρον οὖσαν Ῥωμαίαν πολῖτιδα μὴ θεωρῆσαι, κελεύσας καὶ
ἰδίῳ στρατῷ ὥστε ὑπάνδρου γυναικὸς μὴ τολμῆσαι ἅψασθαι,
ἀλλὰ τὰς παρθένους ἁρπάσαι καὶ τὰς μὴ ἐχούσας ἄνδρας καὶ
μόνας, ἀνελθὼν ἐν τῷ ἱππικῷ ὁ Ῥῶμος ἐθεώρει. καὶ ἐν τῷ ἐπι-
τελεῖσθαι τὸ ἱπποδρόμιον ἀπολυθεὶς ὁ στρατὸς ἐκ τοῦ παλατίου
ὥρμησαν ἐν τῷ ἱππικῷ, καὶ ἐκ τῶν βάθρων ἀνέσπασαν τὰς παρ-
θένους γυναῖκας καὶ τὰς μὴ ἐχούσας ἄνδρας· καὶ ἔλαβον ἑαυ-
τοῖς γυναῖκας. τοῦτο δὲ πρὸς ἅπαξ ἐποίησεν ὁ Ῥῶμος γενέσθαι·
O 226 καθὼς ὁ σοφώτατος Βεργίλλιος ἐξέθετο· ὡσαύτως δὲ καὶ Πλί-
C νιος ὁ Ῥωμαίων ἱστοριογράφος συνεγράψατο, ὁμοίως δὲ καὶ Λί-
βιος. ἕτεροι δὲ ἱστορικοὶ συνεγράψαντο πρῶτον ἱπποδρόμιον
ἐπιτελέσαι αὐτοῖς τὸν Ῥῶμον εἰς βούρδωνας.

Τὸν δὲ Ῥῶμον καὶ τὸν Ῥῆμον τοὺς ἀδελφοὺς ἱστοροῦσιν
ὑπὸ Λυκαίνης γαλακτοτροφέντας, ὅτι βασιλεὺς ὁ Ἀμούλιος, ὁ
αὐτῶν πάππος, ἐκέλευσεν αὐτοὺς ῥιφῆναι εἰς τὰς ὕλας, ὡς πορ-
νογεννήτους, ἐπειδὴ ἡ Ἰλία ἡ μήτηρ αὐτῶν, ἱέρεια οὖσα τοῦ
Ἄρεως, ἐφθάρη, πορνευθεῖσα ὑπό τινος στρατιώτου, περὶ οὗ
λέγουσι μυθολογοῦντες τὸν Ἄρεα ἐγγαστρῶσαι αὐτήν, καὶ

8. μόνας] μόνος Ox. sequentibus haec iungens. 13. Βεργίλλιος Ch., Βελγίλλιος Ox. 18. γαλακτοτροφέντας] γαλακτοτροφηθῆναι Chron. V. ad p. 37. D. *ibid.* ὅτε Ox., διότι Chron. 21. Ἀρέως — Ἀρέα Ox.

urbibusque et viculis etiam longe remotis ad urbem Romam concursitabat; Circumque implebant matronae virginesque innuptae: inter quas et Sabinorum forma praecellentes adfuerunt filiae; quorum regio ab urbe propius aberat. Dederat porro Romulus clam in mandatis, ne cujusquam civis Romani uxor in spectaculo adesset: Militique itidem suo edixit, ut Matronam nullam contingerent; solas raperent virgines, et quae viris omnino carerent. Solus autem in Circum Romulus venit, ut certamina spectaret. Interim autem dum fervèrent aurigationes, emissus ex Palatio miles, in Circum erumpit, virginesque, et quae viris carerent foeminas, ex gradibus raptas, in uxores sibi duxit. Hoc autem semel duntaxat fieri voluit Romulus: uti sapientissimus Virgilius testatus est: cui accinit quoque Plinius Romanus Historiographus, uti et Livius etiam. Caeteri vero tradiderunt, primos ludos Equestres burdonibus a Romulo celebratos.

Romulum vero et Remum fratres a Lupa lactatos fuisse, fama est: cum rex Amulius, avus eorum, tanquam nothos, eos in silvas exponi jusserat. Mater enim illorum Ilia Martis sacerdos, a milite quodam compressa fuerat, unde eam a Marte gravidam fuisse factam, fabulantur. Gemellos autem edidit: quos, propterea ab avo in silvis expositos, repe-

ἐγέννησεν αὐτοὺς διδύμους, καὶ διὰ τοῦτο ὁ πάππος αὐτῶν ἔῤ-
ῥιψεν αὐτοὺς εἰς τὰς ὕλας. καὶ εὗρε τοὺς αὐτοὺς παῖδας χωρική
τις, βόσκουσα πρόβατα· καὶ σπλαγχνισθεῖσα, ὅτι ἦσαν εὔμορφα, D
λαβοῦσα ἔθρεψεν αὐτοὺς τῷ ἰδίῳ γάλακτι. εἰς δὲ τὴν χώραν
ἐκείνην λυκαίνας καλοῦσιν ἕως ἄρτι τὰς χωρικὰς τὰς βοσκούσας
πρόβατα, ὡς ἀεὶ τὸν βίον καὶ τὴν διαγωγὴν ἐχούσας μετὰ λύ-
κων. τούτου οὖν ἕνεκεν ὁ Ῥῶμος ἐπενόησε τὰ λεγόμενα Βρουμά- O 227
λια, εἰρηκώς, φησίν, ἀναγκαῖον εἶναι τὸ τρέφειν τὸν κατὰ και-
ρὸν βασιλέα τὴν ἑαυτοῦ σύγκλητον πᾶσαν καὶ τοὺς ἐν ἀξίᾳ καὶ
πάσας τὰς ἔνδον τοῦ παλατίου οὔσας στρατιάς, ὡς ἐντίμους, ἐν
τῷ καιρῷ τοῦ χειμῶνος, ὅτε τὰ πολεμικὰ ἔνδοσιν ἔχει. καὶ ἤρ-
ξατο πρώτους καλεῖν καὶ τρέφειν τοὺς ἀπὸ τοῦ ἄλφα ἔχοντας τὸ
ὄνομα, καὶ λοιπὸν ἀκολούθως ἕως τοῦ τελευταίου γράμματος,
κελεύσας καὶ τὴν ἑαυτοῦ σύγκλητον θρέψαι τῷ αὐτῷ σχήματι.
καὶ ἔθρεψαν καὶ αὐτοὶ τὸν στρατὸν ἅπαντα καὶ οὓς ἐβούλοντο. E
οἱ οὖν ἑκάστου ἀριθμοῦ πανδοῦροι ἀπὸ ἑσπέρας ἀπιόντες εἰς τοὺς
οἴκους τῶν καλεσάντων αὐτοὺς ἐπ' ἀρίστῳ εἰς τὴν ἑξῆς ηὔλουν
πρὸς τὸ γνῶναι ἐκεῖνον ὅτι παρ' αὐτῷ τρέφονται αὔριον. καὶ
κατέσχε τὸ ἔθος τῶν Βρουμαλίων ἐν τῇ Ῥωμαίων πολιτείᾳ ἕως O 228
τῆς νῦν. τοῦτο δὲ ἐποίησεν ὁ αὐτὸς Ῥῶμος, θέλων ἐξαλεῖψαι
τὴν ἑαυτοῦ ὕβριν, ὅτι οἱ Ῥωμαῖοι ἐχθροὶ αὐτοῦ ὄντες καὶ μι- V 76
σοῦντες αὐτὸν καὶ λοιδοροῦντες ἔλεγον ὅτι οὐκ ἐχρῆν αὐτὸν βα-
σιλεῦσαι ἐνυβρισμένον ὄντα, διότι ἐξ ἀλλοτρίων ἐτράφησαν οἱ

3. εὔμορφα] Fort. εὔμορφοι. 10. στρατιὰς Chron., στρατείας Ox. 12. πρώτους Chron., πρῶτος Ox.

rit mulier quaedam agrestis, quae greges ovium pascebat: haec vero miserata puerulos elegantes, eos lacte suo enutrivit. In ea autem regione usque adhuc etiam rurestres illas ovium custodes, Lupas, vocitant: ut quae inter lupos vitam suam transigunt. Brumalia autem quae dicuntur instituit Romulus, hanc ob causam: eo quod necessarium duxit, ut hyberno tempore, cum bellorum induciae sunt, Rex pro tempore, quicunque fuerit, senatum omnem Proceresque, Palatinos item milites, honoris causa, conviviis exciperet. Primos itaque ad convivium vocavit, qui nomina sua ab Alpha exordiebantur; et sic deinceps, suo quosque ordine, usque ad ultimam Alphabeti literam. Jussit etiam, ut Senatus populum eodem modo invitaret. Itaque vocabant etiam hi exercitum omnem, et quoscunque praeterea volebant. Singularum vero turmarum Panduristae, pridie ad vesperam ibant ad convivatorum aedes, ibidemque canebant, usque ad sequentem diem, uti scirent apud quem essent postridie epulaturi: quae quidem Brumalia in Repub. Romana celebrantur ad hunc usque diem. Hoc autem eo animo fecit Romulus, ut maculam deleret, quam Romani, qui ei infensi erant oderantque, contra eum contumeliae causa objectabant, indignum scilicet eum esse qui regnaret, affirmantes; eo quod infamis esset nominis: ut qui, cum fratre, aliena quadra vixisset;

δύο ἀδελφοί, ἕως οὗ τελείας ἡλικίας ἐγένοντο καὶ ἐβασίλευσαν, σημαίνοντες ὅτι ὑπὸ τοῦ Φαύστου τοῦ γεωργοῦ καὶ τῆς γυναικὸς αὐτοῦ Λυκαίνης ἐτράφησαν ἐκ τῶν ἀλλοτρίων ἐσθίοντες, ὡς προγέγραπται. ὄνειδος γὰρ ὑπῆρχε παρὰ Ῥωμαίοις καὶ πᾶσι τοῖς ἀρχαίοις ποτὲ τὸ ἐκ τῶν ἀλλοτρίων τρέφεσθαί τινα· ὅθεν καὶ ἐν τοῖς συμποσίοις τοῖς λεγομένοις φιλικοῖς ἕκαστος τῶν συνερχομένων εἰς τὸ συμπόσιον τὸ ἴδιον αὐτοῦ βρῶμα καὶ πόμα μεθ' ἑαυτοῦ κομίζει, καὶ εἰς τὸ κοινὸν πάντα παρατίθεται, καὶ
B ἐσθίουσι κρατήσαντες τὸ ἀρχαῖον ἔθος ἕως τῆς νῦν, τὸ μὴ ἀκούειν ἀλλοτριοφάγοι. τούτου χάριν ἐπενόησε τοῦτο ὁ αὐτὸς
O 229 Ῥῶμος, πρὸς τὸ ἐξιλεώσασθαι τὴν ὕβριν ἑαυτοῦ, καλέσας καὶ τὸ ὄνομα τοῦ ἀρίστου ῥωμαϊστὶ βρουμάλιουμ, καθὼς ὁ σοφώτατος Λικίννιος ὁ Ῥωμαίων χρονογράφος ἐξέθετο.

Μετὰ δὲ Ῥῶμον καὶ Ῥῆμον τοὺς ἀδελφοὺς ἐβασίλευσαν ἄλλοι ἓξ τῆς Ῥώμης ἕως τοῦ Ταρκυνίου Σουπέρβου τοῦ ἀδίκου. ἕβδομος γὰρ βασιλεὺς τῆς Ῥώμης μετὰ τὸ κτισθῆναι αὐτὴν ἐγένετο· καὶ ἐπήρθη τὸ βασίλειον παρ' αὐτοῦ.

Ἐπὶ δὲ τῶν χρόνων τῆς βασιλείας αὐτοῦ ἦν Σίβυλλα ἡ Κυμαία μάντις.

C Ἔσχε δὲ ὁ αὐτὸς Ταρκύνιος υἱὸν ὀνόματι Ἄῤῥουνς, δι' ὃν ἐξεβλήθη τῆς βασιλείας, ὅτι βιασάμενος τὴν Λουκρητίαν συγκλητικὴν ἐμοίχευσεν ὁ υἱὸς τοῦ Ταρκυνίου ὁ Ἄῤῥουνς· κἀκείνη ἔσφαξεν ἑαυτήν, ὡς σώφρων. καὶ ἐγένετο ἐμφύλιος πόλε-

1. ἐβασίλευσαν Chron., βασίλευσαν Ox.

et ab incunabulis, ad perfectam usque aetatem, quoad regnare coepisset, aliorum victu enutritus fuisset: nempe innuentes, eum apud Faustum colonum, et Lupam uxorem ejus, ex alieno enutritum fuisse: uti antea dictum est. Apud Romanos enim; veteres etiam omnes, vitio vertebatur, si quis alieno pane vesceretur. Unde et in Symposiis, quae *Amicalia* dicta sunt, singuli ex convivis cibum potumque suum proferentes, in commune conferunt; morem antiquum usque adhuc servantes, ne forte *Alienivori* audirent. Ob hanc igitur causam, nempe ad contumeliam illam a se amovendam, genus hoc convivii Romulus instituit; et Latina lingua *Brumalium* vocavit: uti haec tradidit sapientissimus Licinius, Romanorum Chronographus.

Post Romulum et Remum fratres, reges VI alii Romae regnarunt; ad injustum usque illum Tarquinium superbum. Ab urbe enim condita Romanorum rex septimus fuit iste: a quo etiam ablatum est regium imperium.

Hujus sub regno floruit Cumaea Sibylla, vaticinatrix.

Tarquinius iste filium habuit, qui Aruns dictus est: qui in causa fuit, quod Tarquinius pater regno deturbatus fuerit; eo quod Lucretiae, matronae nobili vim intulerat: illa vero, ut castam se argueret, mortem sibi

μος μέγας ἐν τῇ Ῥώμῃ ἐπὶ χρόνων, καὶ πολλοὶ ἐσφάγησαν. ταῦτα δὲ συνεγράψατο ὁ σοφὸς Σέρβιος ὁ Ῥωμαίων συγγραφεύς.

Ὁ δὲ Ταρκύνιος ἐξεβλήθη τῆς βασιλείας τῷ τρόπῳ τούτῳ. πολέμου κινηθέντος ἐν τῇ Ῥώμῃ ἐκ τοῦ ἔθνους τῶν λεγομένων Ἀρδηνῶν, λαβὼν βοήθειαν ὁ Ταρκύνιος βασιλεὺς ἦλθε πολε- O 230
μῶν τὴν Ἀρδηνῶν χώραν. καὶ εὑρόντες καιρὸν οἱ ἐχθροὶ αὐτοῦ οἱ συγκλητικοὶ Βροῦτος ὁ θεῖος τῆς Λουκρητίας καὶ Κολλατῖνος D
ὁ ἀνὴρ αὐτῆς, κατεσκεύασαν αὐτῷ, συμποιησαμένων αὐτοῖς καὶ τῶν ἄλλων συγκλητικῶν καὶ τῶν τῆς πόλεως πάντων εἰς τὸ αὐτὸν ἐκβληθῆναι τῆς βασιλείας, πείσαντες συμμαχεῖν αὐτοῖς εἰς τὸ μὴ δέξασθαι τοῦ λοιποῦ τὸν Ταρκύνιον βασιλέα εἰς τὴν Ῥώμην ὑποστρέφοντα τὸν στρατὸν τὸν φυλάττοντα τὸ παλάτιον καὶ τὴν πόλιν Ῥώμην τῶν λεγομένων Κελεριανῶν, ἀνδρῶν μαχιμωτάτων ἐν πολέμοις. καὶ γνόντος τοῦ Ταρκυνίου τὸ πρακτευθὲν κατ' αὐτοῦ παρὰ τῆς συγκλήτου καὶ τοῦ στρατοῦ καὶ τοῦ δήμου, πέμψας αὐτὸς ὑπενόθευσε καὶ αὐτὸν τὸν υἱὸν τοῦ Βρούτου, τὸν φίλον ὄντα καὶ συννεώτερον τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ Ἄῤῥουνς. καὶ πεισθεὶς συνετάξατο ἐρχομένου τοῦ αὐτοῦ Ταρκυνίου κατὰ τῆς E
Ῥώμης προδοῦναι τὴν πόλιν καὶ τὸν ἴδιον πατέρα φονεύειν τὸν Βροῦτον. τοῦτο δὲ γνοὺς ὁ δοῦλος τοῦ Βρούτου Βινδίκιος, ὁ συνδιάγων τῷ υἱῷ αὐτοῦ, ἀνήγγειλε λάθρᾳ τῷ ἰδίῳ δεσπότῃ O 231
Βρούτῳ τὴν μέλλουσαν γίνεσθαι κατ' αὐτοῦ ἐπιβουλὴν παρὰ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ. καὶ εὐθέως ἀκούσας ὁ Βροῦτος συνέσχε τὸν ἴδιον

1. χρόνων] Malim χρόνον. 7. Κολλαντῖνος Ox. hic et p. seq. v. 9. Κολλατῖνος est infra p. 79. D.

conscivit. Inde bellum civile ingens Romae coortum est: in quo plurimi ceciderunt. Haec autem Servius, sapiens Romanorum scriptor, memoriae mandavit.

Ejectus autem fuit e regno suo Tarquinius, hoc modo. Bellum Romanis intulerunt Ardeani: Tarquinius igitur rex, copiis collectis, regionem eorum invasit. Tempus itaque nacti opportunum, qui ei infensi erant, Brutus, Lucretiae avunculus, et Collatinus ejusdem maritus, Senatorii ordinis viri; una cum senatoribus reliquis, populoque adeo omni, consilium inierunt, quomodo Tarquinium e regno deturbarent. Conjurationis etiam socios habuerunt Flexumines illos, qui *Celeriani* vocabantur; bellicosos viros, Palatii, atque urbis custodes; a quibus obtinuerunt, ne Tarquinium regem deinceps in urbem admitterent. Tarquinius autem certior factus de his, quae contra se senatus, exercitus, omnisque adeo populus, machinabantur: Bruti filium, Aruntis filii sui amicum, et a pueris sodalem, in partes suas corrupit; ipsumque paciscentem habuit, uti venienti Tarquinio contra Romam, urbem ipse proderet; Brutum etiam, patrem suum, neci daret. Haec vero ubi intellexisset Bruti servus, qui filium assectabatur, nomine Vindicius; conspirationem totam, quam in eum filius machinatus est, Domino aperuit. Brutus, his auditis, statim

αὐτοῦ υἱόν, καὶ ἐν τῷ φόρῳ Ῥώμης ἐπὶ πάντων ἐξετάσας αὐτόν,
V 77 *ἠνάγκαζεν αὐτὸν ἐξειπεῖν τὰ αὐτῷ καὶ τῷ Ταρκυνίῳ βεβουλευμένα. ὁ δὲ ὡμολόγησε τῷ ἰδίῳ πατρὶ τὴν γενομένην παρ' αὐτοῦ σύνταξιν τῆς προδοσίας πρὸς τὸν Ταρκύνιον· καὶ εὐθέως ἐφόνευσε τὸν ἴδιον υἱόν. καὶ λοιπὸν συναθροισθεῖσα ἡ σύγκλητος Ῥώμης πᾶσα ἀπεκήρυξε τὸν Ταρκύνιον τῆς βασιλείας, ἐγγράφως τὴν καθαίρεσιν αὐτοῦ ποιήσαντες, ψηφισάμενοι ἐν πρώτοις καὶ δισιγνιτεύσαντες ὑπάτους δύο, τὸν Βροῦτον τὸν μέγαν καὶ τὸν Κολλατῖνον τὸν ἄνδρα τῆς Λουκρητίας, διοικεῖν τὴν πολιτείαν Ῥωμαίων προβαλλομένους κατὰ ἰδίαν δοκιμασίαν ἄρχοντας, καὶ μὴ εἶναι τοῦ λοιποῦ βασιλέα ἐν τῇ Ῥώμῃ, γράψαντες καὶ τῷ στρατῷ τῷ ὄντι μετ' αὐτοῦ Ταρκυνίου ἀπολιπεῖν αὐτόν· καὶ ἀπέ-*
B *στησαν εὐθέως. ἡ μόνον δὲ προῆλθεν ὕπατος ὁ Βροῦτος, εὐθέως ἐπὶ τῆς συγκλήτου καὶ τοῦ δήμου ἀγαγὼν τὸν ἴδιον δοῦλον τὸν Βινδίκιον ὑπὲρ εὐχαριστίας, ὅτι πιστὰ ἐφύλαξε τῷ ἰδίῳ δεσπότῃ, καὶ ἐπιτελέσας ἑορτὴν πανηγυρικὴν τῇ Δίκῃ καὶ καθίσας*
O 232 *ἐν τῷ ὑψηλῷ βήματι ἀνήγαγε τὸν Βινδίκιον ἐν ὕψει ἄντικρυς αὐτοῦ, καὶ ἐκτείνας τὴν δεξιὰν αὐτοῦ χεῖρα, καὶ τῇ παλάμῃ αὐτοῦ πληγὰς τρεῖς ἐπὶ τὴν αὐτοῦ παρειὰν ἐπαγαγὼν μετὰ κραυγῆς ἔφη ταῦτα, Ἀποτιναξάμενος τὴν τῆς σῆς δουλείας τύχην, ὦ Βινδίκιε, καὶ τὴν ταύτης ἐκδυσάμενος ζυγὸν ἔνδυσαι Ῥωμαϊκῆς ἐλευθερίας θώρακα τὸν ἅπαντα τῆς ζωῆς σου χρόνον. καὶ ἀφελόμενος ἐκ*
C *τῆς ἰδίας χειρὸς δακτύλιον χρυσοῦν ἐπέβαλεν εἰς τὴν δεξιὰν αὐτοῦ χεῖρα, δεδωκὼς αὐτῷ καὶ ἀξίαν κόμητος καὶ μέρος τῆς αὐτοῦ*

comprehendit filium suum; eumque in foro, coram omnibus, examini subjecit; totumque Tarquinii consilium detegere cogit. Filius itaque patri conjurationis omnem seriem indicavit: pater inde illico filium neci tradidit. Senatus deinde Romanus omnis in unum congregatus, Tarquinium regno abdicavit, ejectione ejus in Acta publica etiam relata; cum prius Consules duos constituissent Brutum magnum et Collatinum, Lucretiae conjugem. His itaque communi consensu Reipublicae administratoribus designatis; cautum deinde erat, ne unquam Potestas Regia in Romam denuo admitteretur. Exercitum etiam, quem secum habuit Tarquinius, per literas hortati sunt, uti regem desererent: quod et factum est. Brutus vero Consul factus, servum suum Vindicium Senatus et populi in conspectum adduxit, ob fidem ejus Domino praestitam, beneficium ei repensaturus. Festivitatem itaque solennem *Justitiae* indixit: et conscenso throno excelso, servum suum Vindicium loco etiam sublimiore sibi e regione collocavit: deinde manum dextram protendens, tres ei alapas palma impegit super faciem, elata hac voce locutus. „Excusso, Vindicie, servitutis tuae jugo, servilem conditionem tuam exuas; et Romanae libertatis thorace deinceps indutus, quamdiu vixeris incedas." Anulum deinde aureum suo digito detractum, dexterae ejus imposuit: et concessa etiam ei facultatum suarum portione aliqua, Comitem fecit. Diem autem Celebri-

περιουσίας, καλέσας τὴν αὐτὴν ἡμέραν τῆς ἑορτῆς Κονσίλια, ὅπερ ἑρμηνεύεται παροχῆς ἡμέρα, προστάξας καὶ τοῖς παρ' αὐτοῦ προβληθεῖσιν ὑπατικοῖς ἄρχουσι τῶν ἐπαρχιῶν τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ κατ' ἔτος ἱερὰν παννυχίδα καὶ ἑορτὴν τῇ Δίκῃ ἐπιτελεῖν εἰς μνημόσυνον τῆς κατὰ τοῦ Ταρκυνίου νίκης καὶ τῆς κατ' ἀξίαν ἐλευθερίας τοῦ Βινδικίου εἰς τὸ προτρέψασθαι τοὺς λοιποὺς τοὺς πανταχοῦ οἰκέτας εὐγνωμονεῖν τοῖς ἰδίοις δεσπόταις καὶ τοιαύτης ἐλευθερίας ἀξιοῦσθαι καὶ τιμῆς. ἅτινα Κονσίλια οἱ (O 233) ὑπατικοὶ ἄρχοντες τῶν ἐπαρχιῶν ἕως τῆς νῦν ἐπιτελοῦσι πανηγυρίζοντες. περὶ ὧν καὶ Λίβιος ὁ σοφὸς καὶ ἕτεροι πολλοὶ συνε- (D) γράψαντο.

Μετὰ δὲ χρόνους πολλοὺς τυραννήσαντες οἱ Γάλλοι ἐκίνησαν πόλεμον Ῥωμαίοις· καὶ τοῦτο γνοῦσα ἡ σύγκλητος Ῥώμης προεχειρίσατο κατ' αὐτῶν στρατηγὸν δυνατὸν ὀνόματι Μαλλίωνα Καπιτωλῖνον. ὅστις ὁπλισάμενος καὶ λαβὼν στρατὸν πολεμικώτατον, ὥρμησεν εἰς τοὺς Γάλλους· καὶ συμβαλὼν πόλεμον ἐνίκησε κατὰ κράτος. καὶ ὑποστρέψας ἐθριάμβευσε τὴν νίκην ἐν τῇ Ῥώμῃ, καὶ εἰσῆλθεν ἀπονενοημένος κατὰ τῆς συγκλήτου καὶ τοῦ στρατοῦ καὶ τοῦ δήμου· καὶ διὰ τοῦτο ἐλυπήθη ἡ σύγκλητος καὶ πάντες. φθονηθεὶς δὲ ὑπό τινος ἐχθροῦ αὐτοῦ συγκλητικοῦ, ὄντος ἐν δυνάμει, ὀνόματι Φεβρουαρίου, καταγομένου ἐκ γένους τῶν Γάλλων, κατεσκευάσθη. ἐν κομβεντίῳ γὰρ (O 234 E)

1. *Κονσίλια*] *Consualia* in mente habuisse videtur. 2. *παροχῆς*] Conf. inscr. p. 121. 6. *τοὺς λοιποὺς*] Fort. *τοῦ λοιποῦ*. 14. *Μαλλίωνα*] *Μαλλίων* Ox. 16. *Γάλλους*] *Γαλλίους* Ox.

tatis hujus vocavit *Consilia:* ac si diceres, *Diem Largitionis.* Insuper etiam Proconsulibus omnibus Provinciarum Praefectis imperavit, uti eodem die sacrum pervigilium et Festum anniversarium *Justitiae* celebrarent; in memoriam ejecti Tarquinii et Libertatis pro meritis Vindicio concessae: ut hinc nimirum servi omnes documenta sibi sumerent, debitam Dominis fidem praestandi; libertatem, et honores tantos pro meritis reportaturi. Itaque etiam Proconsules ubique Provinciarum Solennitates illas usque adhuc pompa maxima celebrant. De his autem sapiens Livius, aliique plurimi scripserunt.

Longo autem post tempore, Galli in Romanos insurgentes, bellum eis intulerunt: quod ubi intellexisset Senatus Romanus, missus est contra eos Manlius Capitolinus, dux fortissimus. Paravit hic sibi exercitum bellicosissimum; et in Galliam profectus, commissoque cum Gallis praelio, eos profligavit. Romam deinde reversus, triumphum de illis egit. Urbem vero ingressus, senatum, exercitum, populumque fastidire animo visus est: quod senatus quidem, caeterique omnes aegre tulerunt. In eum etiam machinatus est Februarius quidam, adversarius potens, Senatorii ordinis vir et ex Gallis oriundus. Convocato enim Consilio, cum Comi-

εἰσελθόντος τοῦ Μαλλίωνος Καπιτωλίνου, καὶ τοῦ κοινοῦ τῆς συγκλήτου καθεζομένου, ἐξαναστὰς ὁ Φεβρουάριος συγκλητικὸς λέγει τῷ Μαλλίωνι, Τοῦ στρατοῦ Ῥωμαίων νικήσαντος τοὺς Γάλλους σὺ τί ὑπεραίρῃ, ὡς μονομαχήσας; ἡ τύχη Ῥωμαίων ἀεὶ νικᾷ τοὺς πολεμίους· οὐ διέλαθε δὲ ἡμᾶς καὶ τοῦτο, ὅτι διὰ τοῦτο ἐν ἀπονοίᾳ τοσαύτῃ ὑπάρχεις, ὡς βουλόμενος καὶ σὺ τυραν- V 78 νῆσαι τοὺς Ῥωμαίους· ὅπερ οὐκ ἐγγίνεταί σοι. καὶ ἀκούσασα ταῦτα ἡ σύγκλητος καὶ ὁ στρατὸς καὶ ὁ δῆμος, ἐπῆλθε τῷ Μαλλίωνι Καπιτωλίνῳ. ὁ δὲ δῆμος ἐπαναστὰς κατὰ γνώμην τῆς συγκλήτου ἐβόησαν ἐκβληθῆναι ἀπὸ τῆς πόλεως Ῥώμης τὸν αὐτὸν Μαλλίωνα Καπιτωλῖνον· ὅστις εὐλαβηθεὶς τὸν στρατὸν καὶ τὸν δῆμον ἐξῆλθεν ἐν τοῖς ἰδίοις κτήμασι, πλησίον τῆς λεγομένης Ἀπουληίας χώρας, κἀκεῖ διῆγεν ἡσυχάζων. ἐκείνου δὲ φυγόντος ἐπῆλθεν ὁ δῆμος Ῥωμαίων τῷ οἴκῳ αὐτοῦ, καὶ πάντα τὰ διαφέροντα αὐτῷ διήρπασαν.

Οἱ δὲ Γάλλοι προχειρισάμενοι αὐτοῖς ῥῆγα δυνατὸν ἐν πολέ- O 235 μοις ὀνόματι Βρῆνον, ἐπεστράτευσαν εὐθέως ἐπὶ τῆς Ῥώμης, B ἀκούσαντες καὶ διὰ τὸν Μαλλίωνα ὅτι ἐξεβλήθη ἀπὸ τῆς Ῥώμης. καὶ ὁρμήσας ὁ Βρῆνος ῥὴξ ἐξαίφνης εἰσῆλθεν ἐν τῇ Ῥώμῃ, καὶ παρέλαβεν αὐτὴν νυκτὸς ἐν χειμῶνι, τῇ πεντεκαιδεκάτῃ τοῦ ἐξτιλλίου μηνός, προπέμψας λάθρᾳ τοὺς ὀφείλοντας φονεῦσαι τοὺς πορταρίους καὶ ἀνοῖξαι αὐτῷ τὴν πόρταν. καὶ τούτων φονευομένων ἐγένετο πτῦρμα· καὶ γνόντες οἱ συγκλητικοὶ τὴν παράληψιν τῆς πόλεως, ἔφυγον πάντες, καὶ φανεροὶ τῶν τῆς πόλεως λαμπροὶ σὺν γυναιξὶ καὶ τέκνοις εἰσῆλθον ἐν τῷ

tium intraret Manlius Capitolinus, Februarius exurgens, reliquis senatoribus assidentibus, ita eum allocutus est. „Quorsum tu, Manli, tam te superbe geris; quasi, tua sola virtute, parta esset haec in Gallos victoria? Nos Romanam Fortunam ubique victricem agnoscimus. Sed neque nos latet hujus tui fastus causa: nempe affectati regni spes tua. Sed frustra eris. Haec ubi audissent senatus, exercitus, et populus, insurgebant una omnes in Manlium Capitolinum: et populus quidem, senatu etiam assentiente, elatis vocibus, eum ex urbe ejici postulabat. Manlius itaque cavens sibi ab exercitu populoque, secessit in praedia sua, non procul ab Apulia sita; ubi deinde latitavit. Fuga autem ejus Romae nota, domum ejus populus invasit, bonaque ejus omnia diripuit.

Galli interim, ubi audissent Manlium ex urbe pulsum esse, bellum contra Romanos instaurant, Ducem constituentes sibi strenuum, Brennum nomine. Hic itaque, missis inprimis qui Janitores urbis clanculo interficerent, portasque sibi aperirent; Romam repente ingressus, urbem nocte tempestuosa cepit, mensis sextilis die xv. Custodibus autem interfectis, ingens consternatio facta est: Senatores vero certiores facti urbem captam esse, fuga rebus suis consuluerunt: ex urbis autem primariis pluri-

Καπετωλίῳ εἰς τὸ ἱερὸν τοῦ Διὸς μετὰ τῶν ἰδίων χρημάτων. παραλαβὼν δὲ ὁ Βρῆνος ῥὴξ τὴν πόλιν Ῥώμην, κατασφάζει πολλοὺς πολίτας καί τινας τῶν στρατιωτῶν καὶ αἰχμαλωτίζει· καὶ ἔμενε πολιορκῶν τὸ Καπετώλιον διὰ τοὺς ὄντας ἐν αὐτῷ συγκλητικοὺς C *καὶ διὰ τὰ χρήματα αὐτῶν. δυνηθέντες δὲ οἱ συγκλητικοὶ ἔγραψαν, δεόμενοι τοῦ Μαλλίωνος Καπιτωλίνου συνάξαι τὸν κατὰ πόλιν καὶ χώραν Ῥωμαίων ὄντα ἐγκάθετον στρατόν, καὶ* O 236 *ἐλθεῖν εἰς ἐκδίκησιν τῆς Ῥώμης καὶ εἰς βοήθειαν αὐτῶν. καὶ δεξάμενος τὰ τῆς συγκλήτου γράμματα ὁ Μαλλίων Καπιτωλῖνος, γνοὺς ὅτι ἐλήφθη ἡ Ῥώμη καὶ τὸ Καπετώλιον φρουρεῖται ὑπὸ τοῦ Βρήνου, ῥηγὸς τῶν Γάλλων, ἐταράχθη· καὶ συναγαγὼν εὐθέως πάντοθεν πλῆθος στρατοῦ, καὶ ὁρμήσας, ἦλθε κατὰ τοῦ Βρήνου ῥηγὸς ἐξαίφνης ἀπροσδοκήτως εἰς τὴν Ῥώμην· καὶ αὐτὸς νυκτὸς κατάξας τὸν ἴδιον στρατὸν ἐν ταῖς ῥύμαις τῆς πόλεως, καὶ μεσάσας τὸν Βρῆνον ῥῆγα καὶ τοὺς αὐτοῦ πάντας, ὡς ξένους, ἀνεῖλε. καὶ περιγενόμενος συνελάβετο τὸν αὐτὸν* D *Βρῆνον ῥῆγα· καὶ εὐθέως ἀπεκεφάλισεν αὐτόν, καὶ ἔπηξεν ἐν κοντῷ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ. καὶ τὰ πλήθη δὲ αὐτοῦ καὶ τοὺς κόμητας αὐτοῦ κατακόψας, ἐῤῥύσατο πάντας οὓς συνελάβετο Ῥωμαίους αἰχμαλώτους, ἀφελόμενος καὶ πάντα τὰ παρ' αὐτῶν πραιδευθέντα· καὶ ἐξελθοῦσα ἡ σύγκλητος Ῥωμαίων ἐκ τοῦ Καπετωλίου μετὰ τὴν νίκην τοῦ Μαλλίωνος Καπιτωλίνου εὐθέως ἐψηφίσατο αὐτὸν ἅμα τῷ στρατῷ καὶ τῷ δήμῳ τῷ περιλειφθέντι αὐτῷ αὐτὸν μόνον διοικεῖν τὰ Ῥωμαίων πράγματα.*

18. *κόντῳ* Ox.

mi, cum uxoribus, et liberis bonisque suis omnibus in templum Jovis Capitolini se receperunt. Urbe autem a Brenno capta, multi ex civibus, ex militibus etiam nonnulli gladio perierunt, captivique abducti sunt. Capitolium etiam obsidione cingebat; ut Senatores illic congregatos, una cum divitiis ipsorum occuparet. Senatores vero qui opportunitatem habuerunt hoc faciendi, Manlium per literas imploraruut, uti copiis, quae per urbes regionesque Romanas distributae erant, in unum collectis, in auxilium sibi veniret. Manlius, acceptis senatus literis, atque inde Romam captam, Capitoliumque obsessum esse a Brenno Gallorum duce edoctus, animo turbatus est. Sine mora itaque copiis undequaque collectis, in Brennum proficiscitur ipsumque ex improviso aggressus, exercitumque suum noctu ducens per urbis plateas, Brennum, exercitumque ejus, medius inter eos, adoritur. Galli autem ignari locorum, gladio ceciderunt: Brennoque ipsi comprehenso Manlius caput amputavit contoque affixit. Exercitu itaque ducibusque etiam ejus omnibus excisis, captivos Romanos liberavit omnes; bonis etiam, quae diripuerant Galli, recuperatis omnibus. Senatus autem Romanus, post victoriam a Manlio Capitolino adeptam, ex Capitolio descendens, Romanae Reipublicae administrationem totam uni Manlio concesserunt; exercitu etiam populoque residuo

καὶ κρατήσας πάλιν τῆς Ῥώμης ὁ Μαλλίων Καπιτωλῖνος εὐθέως
O 237 ἐλυπήθη διὰ τὴν παράληψιν τῆς πόλεως Ῥώμης καὶ τὴν ὕβριν
E καὶ τὴν ἧτταν Ῥωμαίων. ἐν δὲ τῷ λεγομένῳ μηνὶ ἐξτιλλίῳ
τοῦ αὐτοῦ μηνὸς τὰς ἡμέρας ἐκολόβωσεν, ὡς δυσοιωνίστου γε-
νομένου τῇ πόλει Ῥώμῃ, ἀποχαράξας καὶ τὸ ὄνομα αὐτοῦ, μη-
κέτι καλεῖσθαι οὕτως. συσχὼν δὲ καὶ τὸν συγκλητικὸν τὸν
ἐχθρὸν αὐτοῦ, τὸν κατασκευάσαντα αὐτῷ, ὀνόματι Φεβρουά-
ριον, τὸν καὶ ποιήσαντα αὐτὸν ἐκβληθῆναι ἔξω τῆς πόλεως Ῥώ-
μης, καὶ πάντα τὰ αὐτοῦ ἀφελόμενος, εὐθέως ἐπ' ὄψεσιν αὐτοῦ
ἐῤῥόγευσε τῷ ἐλθόντι στρατῷ μετ' αὐτοῦ εἰς ἐκδίκησιν τῆς πό-
V 79 λεως Ῥώμης, προσφωνήσας τῇ συγκλήτῳ καὶ τῷ στρατῷ ὅτι
οὗτος ἐκ γένους ἐστὶ τῶν Γάλλων, ὡς καὶ ὑμεῖς ἐπίστασθε, κἀ-
κείνους ἐκδικῶν κατεσκεύασέ μοι. ἔχει δὲ καὶ ἐνυβρισμένον
βίον· ἔστι γὰρ κίναιδος, καὶ οὐκ ἐχρῆν αὐτὸν οἰκεῖν ἐν τῇ Ῥώ-
μῃ, ἀλλὰ χρὴ ἐκβληθῆναι αὐτὸν ἀτίμως καὶ ἐν τῇ αὐτοῦ ζωῇ
ἀφαιρεθῆναι τὸ ὄνομα αὐτοῦ καὶ δοθῆναι αὐτὸν εἰς θυσίαν
τοῖς καταχθονίοις θεοῖς. καὶ συνήνεσεν ἡ σύγκλητος καὶ ὁ στρα-
τός· καὶ εὐθέως ἀφελόμενος αὐτοῦ ἀξίαν ἀπέδυσεν αὐτὸν γυ-
μνόν, καὶ περιειλήσας αὐτὸν ψίαθον καὶ περιζώσας αὐτὸν σχοῖ-
O 238 νον μάσσινον, ἐπιθεὶς τὸ ὄνομα τοῦ αὐτοῦ συγκλητικοῦ δι' ἐγ-
γράφου προστάξεως αὐτοῦ τῷ μηνὶ τῷ ἐξτιλλίῳ, ποιήσας λέ-
B γεσθαι τὸν αὐτὸν μῆνα ἐξ ἐκείνου Φεβρουάριον, ὡς ἀξίου ὄντος
τοῦ ὀνόματος τοῦ μηνὸς δυσοιωνίστου καὶ ἀτίμου, κελεύσας τοῖς
βερνάκλοις, τοῦτ' ἐστὶ περιπόλοις, βαλισσήνοις βάκλοις τύπτειν

suffragantibus. Manlius igitur Capitolinus Roma sua iterum potitus, ob urbis protinus direptiones Romanorumque victorum ignominiam, indignatione commotus est. Mensis vero Sextilis nomen immutari voluit; et tanquam Rebus Romanis infausti, dierum ejus numerum decurtavit. Comprehenso deinde Februario senatore, inimico suo, qui machinationibus suis auctor fuit, ut ex urbe ejiceretur Manlius; bona ejus omnia diripit, ipsiusque in conspectu, militibus suis, qui urbis Romae ultionem secum advenerant, distribuit. Senatum porro exercitumque his affatus; „Februarius, inquit, iste a Gallis oriundus est, uti vos probe nostis: quorum etiam in vindictam ista in me machinatus est. Sed et vitam agit ignominiosam: est enim Cinaedus; nec in urbe Roma degere jure potest. Quin potius ejiciatur inglorius, nomenque ejus, etiam vivente ipso, deleatur. Vos vero ipsum Diis Manibus devovete." Annuente senatu, cum exercitu, Februarius statim insignibus omnibus exutus est, nudusque factus. Tum vero storea indutum funiculoque praecinctum, vernaculis eum, sive Excubitoribus tradiderunt, uti virgis caedentes, clamarent: *Exi Februari:* quod Graecis idem est, ac si diceres, ἔκβα περίττε. Atque hunc in modum senator iste Februarius, ejectus ex urbe, periit, Diis Manibus Sacratus. Cavebat etiam Edicto Manlius, ut Mensis Sexti-

αὐτὸν καὶ κράζειν, Ἔξιθι, φεβρουᾶρι, ὅπερ ἐστὶ τῇ Ἑλληνίδι γλώσσῃ Ἔκβα, περίτιε. καὶ οὕτως ἐκβληθεὶς ἀπὸ τῆς πόλεως Ῥώμης ὁ αὐτὸς συγκλητικὸς ἐτελεύτα, θυσιασθεὶς τοῖς καταχθονίοις θεοῖς. καὶ ἐπιτρέψας τοῖς ἱερεῦσιν ὁ αὐτὸς Μαλλίων ποιεῖν θυσίαν ἐν τῷ αὐτῷ μηνὶ φεβρουαρίῳ, κελεύσας ἐν ἑκάστῃ πόλει Ῥωμαίων τὸ αὐτὸ σχῆμα τοῦ φορέματος τοῦ ψιαθίου γίνεσθαι καὶ τὰ λοιπὰ κατ' ἔτος, καὶ διώκεσθαι τὸν φεβρουάριον τὸν καὶ περίτιον μῆνα πρὸ τῆς πόλεως τυπτόμενον, τὴν κατὰ τοῦ Βρήνου καὶ τῶν Γάλλων σημαίνων νίκην C καὶ τὴν τοῦ ἐχθροῦ τοῦ Μαλλίωνος ἐκδίκησιν, ὅπερ γίνεται ἕως τῆς νῦν εἰς ἑκάστην πόλιν Ῥωμαίων. ἥντινα ἔκθεσιν ηὗρον ἐν Θεσσαλονίκῃ πόλει· καὶ ἀναγνοὺς ηὗρον ἐπιγεγραμμένην τὴν O 239 βίβλον Ἔκθεσις Βρουνιχίου Ῥωμαίου χρονογράφου.

Μετὰ δὲ τοῦ διοικῆσαι τοὺς ὑπάτους ἔτη πολλὰ πάλιν ἐβασίλευσε πρῶτος Ὀκταβιανὸς Αὔγουστος. ὃς ἐπεμέμφετο τῷ Μαλλίωνι Καπιτωλίνῳ, ὡς τάξαντι τὸν κακοιώνιστον φεβρουάριον μῆνα μέσον, καὶ μεταγαγὼν εὐθέως ὁ αὐτὸς Αὔγουστος διὰ θείας αὐτοῦ κελεύσεως τὸ ὄνομα τοῦ φεβρουαρίου μηνὸς ὕστερον πάντων τῶν μηνῶν ἔταξε, καὶ ἀντ' αὐτοῦ τὸ ἴδιον ἑαυτοῦ ὄνομα αὔγουστον τὸν ἕκτον ἀπὸ τοῦ πρίμου καὶ τὸν πρὸ τοῦ αὐγούστου μηνὸς ἐκάλεσεν εἰς τὸ ὄνομα τοῦ θείου αὐ- D τοῦ Ἰουλίου Καίσαρος.

1. *Ἔξιθι*] Immo Ἔξι. Tum *Περίττιε* Ox. Sic et v. 8. 14. τοῦ] τὸ Ch. V. vol. II. p. 24. B, 34. D. 15. τῷ] τοῦ Ox. 20. ἀπὸ] τὸν ἀπὸ Ox.

lis in posterum Februarius a Senatore isto diceretur: uti mensis infaustus nomen etiam inauspicatum et inhonorandum haberet. Sacerdotibus etiam Sacrificia indixit Manlius, eodem mense peragenda. Quinetiam urbibus Romanae ditionis universis imperavit; uti, anniversario ritu, simulachrum quoddam, storea funiculoque circumcinctum, eodem quo Februarius modo, virgis extra urbem caederetur: nempe hoc facientes, in odium mensis Februarii; in memoriam vero Brenni, cum Gallis suis profligati, Manliique in adversarium vindictae. Durat autem mos iste, singulis Romanorum urbibus observatus, in hunc usque diem. Ista autem desumpta sunt ex codice quodam, quem in urbe Thessalonica inveni; cujus iste fuit Titulus: *Brunichii, Chronographi Romani, Historia.*

Postea vero quam Consules Romanam Rempub. plures per annos administrassent, regium rursus imperium primus introduxit Octavianus Augustus: qui Manlium Capitolinum culpavit, quod inauspicatum mensem Februarium inter menses medium posuisset. Itaque divino suo Edicto cavit, uti in posterum Februarius in serie mensium ultimus esset: ejus autem in loco, mensem a primo sextum, suo nomine, *Augustum* vocari jussit: antecedentem vero mensem, a Caesaris avunculi nomine *Julium* vocari voluit.

Μετὰ δὲ τὸ ἐκβληθῆναι τὸν Ταρκύνιον τῆς βασιλείας διῴκουν τὴν πόλιν οἱ προειρημένοι ὕπατοι δύο, Βροῦτος ὁ μέγας καὶ ὁ Κολλατῖνος ὁ ἀνὴρ τῆς Λουκρητίας, καὶ ἄλλοι ὕπατοι πολλοὶ ἕως Καίσαρος Ἰουλίου ἐπὶ ἔτη υξδʹ.

Ἐν δὲ τοῖς προειρημένοις χρόνοις μετὰ Ἰωακεὶμ Ἀδδοῦς,
O 240 *ὅστις ἱερεὺς ἦν τῶν Ἰουδαίων, τῶν δὲ Ἑλλήνων φιλόσοφος παιδευτὴς Πλάτων· ὅστις γράφων πρὸς Τίμαιον περὶ θεοῦ εἶπεν ὅτι τὸ θεῖον ἐν τρισὶν ὀνόμασι, μία δὲ δύναμις καὶ θεότης, εἰπὼν εἶναι πρῶτον αἴτιον τὸ ἀγαθὸν τὸ οἰκτεῖρον τὰ πάντα, δεύ-*
E *τερον αἴτιον νοῦς ὁ δημιουργήσας τὰ πάντα, τρίτον αἴτιον ἡ ζωοποιὸς ψυχή, ἥτις ἐζωογόνησε τὰ πάντα. τὰς οὖν τρεῖς δυνάμεις μίαν ὑπάρχειν θεότητα ὡμολόγησε. ταῦτα Κύριλλος ὁ ὁσιώτατος ἐπίσκοπος Ἀλεξανδρείας ἐν τοῖς συγγράμμασιν αὐτοῦ ἐνέταξε τοῖς κατὰ Ἰουλιανοῦ τοῦ βασιλέως τοῦ παραβάτου, λέγων ὅτι τὴν ἁγίαν τριάδα εἰς μονάδα θεότητος πάντας προειπεῖν ἀγνοοῦντας τὸ μέλλον.*

V 80 *Ἐν δὲ τοῖς χρόνοις τοῦ αὐτοῦ Πλάτωνος ἦσαν καὶ ἄλλοι φιλόσοφοι Ἑλλήνων παιδευταί, Ξενοφῶν καὶ Αἰσχίνης καὶ Ἀριστοτέλης. οἵτινες πλάνην μετεμψυχώσεως παρεισήγαγον τοῖς ἀνθρώποις· καὶ τὴν μὲν Καλλίστην, θυγατέρα τοῦ Λυκάονος, με-*

3. *Κολλατῖνος* Ch., *Καλλατῖνος* Ox. 5. *μετὰ*] *κατὰ* Ox. *ibid.* *Ἀδδοῦς*] *Ἰαδδοῦς* Ch. V. p. 81. D. 6. *ὅστις*] Manca haec, aut delendum *ὅστις*, nisi forte *ὁ ϛʹ* scripsit. 9. Addidi *πρῶτον*. 12. *Κυρίλλος* Ox. 14. *κατὰ Ἰουλιανοῦ*] I. p. ed. Spanh. 34. A, B. 20. *Καλλίστην*] *Καλλιστώ* dicit. *ibid.* *Λουκάονος* Ox.

Post Tarquinium vero regno ejectum, Rempublicam administrarunt supradicti duo Consules, Brutus magnus et Collatinus, Lucretiae conjux; et, post hos, alii multi, usque ad Caesarem Julium; per spatium annorum CCCCLXIV.

Temporibus autem supradictis, post Joachimum, Judaeorum Pontifex maximus erat Addus. Floruit eodem tempore, apud Graecos, Plato Philosophus. Hic ad Timaeum de Deo scribens, ista protulit: nempe, „Essentiae Divinae tria quidem esse Nomina; Potentiam vero et Deitatem unam.“ Causam vero primam dixit, *Bonum;* quod omnibus est propitium: secundam vero Causam dixit, *Mentem*, rerum omnium Opificem: Tertiam autem, *Spiritum Vivificum*, omnia vivificantem. Tres itaque Potentias unam esse Deitatem, confessus est. Haec Cyrillus, sanctissimus Alexandriae Episcopus, in suis protulit scriptis, contra Apostatam Julianum Imperatorem: qui etiam asserit, Trinitatis Sanctae Unitatem Divinam praedixisse omnes, futuri licet ignaros.

Platonis autem tempore, Philosophiam etiam apud Graecos docuerunt Xenophon, Aeschines, et Aristoteles: qui introduxerunt in mundum Errorem illum, de *Transmigratione Animarum.* Ferunt inde, Callistus,

τεμψυχωθεῖσαν εἰς ἄρκον, τὴν δὲ Ἱππομένην, θυγατέρα τοῦ Μεγαρέως, εἰς λέοντα, τὴν δὲ Ἰώ, θυγατέρα τοῦ Ἰνάχου, εἰς δάμαλιν, καὶ τὴν Ἀταλάντην, θυγατέρα τοῦ Σχοινέως, εἰς ταῶνα, καὶ τὴν Φιλομήλαν, θυγατέρα Πανδίονος, εἰς χελιδόνα, καὶ O 241 τὴν Πρόκνην, τὴν ἀδελφὴν αὐτῆς, εἰς ἀηδόνα, καὶ τὴν Νιόβην, θυγατέρα τοῦ Ταντάλου, εἰς λίθον μετεμψυχωθῆναι. καὶ ἄλλα τοιαῦτά τινα ἐμυθολόγησαν αὐτοὶ καὶ οἱ μετ' αὐτούς.

Μετὰ δὲ τὸ τὸν εἰρημένον Ἀρταξέρξην, βασιλέα Περσῶν, B ἀποθανεῖν ἐβασίλευσεν Ὦχος, υἱὸς αὐτοῦ· ὅστις ἐπολέμησεν Αἰγυπτίοις καὶ παρέλαβε πᾶσαν τὴν γῆν Αἰγύπτου καὶ ἀπώλεσεν αὐτήν, βασιλεύοντος τῶν Αἰγυπτίων τότε τοῦ Νεκταναβῶ, τοῦ ποιήσαντος λεκανομαντείαν καὶ γνόντος ὅτι δεῖ τὸν Ὦχον, βασιλέα Περσῶν, παραλαβεῖν τὴν Αἴγυπτον. ὃς καὶ κουρευσάμενος τὴν ἰδίαν κόμην τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ καὶ ἀλλάξας αὐτοῦ τὰ βασιλικὰ ἱμάτια, ἔφυγε διὰ τοῦ Πηλουσίου ὁ αὐτὸς Νεκταναβῶ, καὶ εἰς Πέλλην, πόλιν τῆς Μακεδονίας, διέτριβεν.

Ἐν τῷ χρόνῳ οὖν τῷ αὐτῷ ἦν τὰ κατὰ τὴν Ὀλυμπιάδα O 242 καὶ τὸν αὐτὸν Νεκταναβῶ θρυλλούμενα, ὡς διὰ χλεύης τινὸς C ἐπορνεύθη ὑπ' αὐτοῦ καὶ συνέλαβε τὸν Ἀλέξανδρον, ὃν λέγουσιν ὑπὸ Διὸς Ἄμμωνος συλληφθῆναι. κατέσχεν οὖν ἡ βασιλεία

1. τὴν δὲ Ἱππομένην] „Hippomenem, Macarei, non filiam, sed filium, cum Atalanta in matris Deorum templo rem habere ausum, in Leonem, amasiam vero Atalantam in leaenam, commutatos perhibent Mythologi Latini." Ch. 4. Πανδίωνος Ox. 5. Νιόβην — Ταντάλου Ch., Ἰώβην — Ταλάντου Ox. 11. Νεκταναβῶ] Vid. Wesseling. ad Diodor. vol. II. p. 121. 11. 12. Ὦχον Ch., Χόον Ox. 20. συλληφθῆναι Ch., συληφθῆναι Ox.

Lycaonis filiae, animam in ursam; Hippomenis, Megarei filiae, in Leonem; Jus, Inachi filiae, in Juvencam; Atalantae, Schoenei filiam, in Pavonem; Philomelae, Pandionis filiae, in hirundinem; Prognes vero, sororis ejus, in Lusciniam; Niobes, Tantali filiae, in saxum transmigrasse. Cujusmodi alia plurima fabulati sunt isti, et qui eos secuti sunt.

Post antedictum vero Artaxerxem Persarum regem demortuum, regnum suscepit Ochus, filius ejus. Aegyptiis hic bellum intulit; regionemque eorum totam subactam, devastavit. Aegyptiis eo tempore imperabat Nectanabus: qui, cum ex Divinatione per Pelvim intellexisset, Aegyptum ab Ocho, Persarum rege, occupatum iri; tonsa coma, mutatoque vestitu Regio, per Pelusium, ad Pellam, Macedoniae urbem, transfugit; ubi deinde vixit.

Eodem tempore increbuit fama Nectanabum cum Olympiade, illusionis cujusdam ope, concubuisse, et ex ea genuisse Alexandrum; quem ferunt, Jovis Ammonis esse filium. Duravit autem prima Thebanorum Ae-

τῶν Αἰγυπτίων καὶ Θηβαίων ἡ πρώτη ἔτη ,αυἼγ'. ταῦτα δὲ Εἰρηναῖος ὁ σοφὸς χρονογράφος ἐξέθετο.

Ἐν τῷ αὐτῷ δὲ καιρῷ ἀρχιερεὺς ἦν τῶν Ἰουδαίων Ἰαδδοῦς· κατέσχεν οὖν ἡ Ἑβραϊκὴ ἀρχιερωσύνη ἔτη ,ασβ'.

Ἐν δὲ τοῖς αὐτοῖς χρόνοις ἡ Ῥόδος ἡ νῆσος ὑπὸ θεομηνίας σεισμοῦ κατηνέχθη πᾶσα ἐν μηνὶ ὀκτωβρίῳ νυκτός· καὶ ἔπεσεν ἡ στήλη τοῦ κολοσσοῦ καὶ ἔκειτο χαμαί. τότε δὲ οἱ ἀρχιερεῖς τῶν Ἰουδαίων καὶ τὸ ἔθνος ὅλον φόρους ἐδίδουν Ἀσσυρίοις.
D *ὑπτιώθησαν δὲ τότε οἱ Ἀσσύριοι καὶ ὁ Ὦχος, βασιλεὺς αὐτῶν· καὶ ἐτυράννησαν πᾶσαν τὴν γῆν, καὶ παρεδόθη ἡ βασιλεία εἰς χεῖρας Ἀσσυρίων καὶ Περσῶν καὶ Μήδων καὶ Πάρθων.*

Τῆς δὲ Μακεδονίας ἐβασίλευσε Φίλιππος ἔτη κ'. ὅστις νική-
O 243 *σας ὑπέταξε τὴν Θεσσαλίαν, καὶ κτίζει πόλιν εἰς τὴν Μακεδονίαν, ἣν ἐκάλεσε Θεσσαλονίκην, τὴν πρώην λεγομένην κώμην Θέρμας. Διονύσιος δὲ ἐξέθετο ὅτι εἰς ὄνομα βασιλίσσης μιᾶς τοῦ γένους Φιλίππου μετὰ ταῦτα ἐκλήθη Θεσσαλονίκη. κατέσχεν οὖν ἡ βασιλεία, ἤτοι τοπαρχία, Μακεδόνων ἔτη χβ' ἕως τῆς βασιλείας τοῦ αὐτοῦ Φιλίππου, καθὼς ὁ σοφώτατος Εὐσέβιος ὁ Παμφίλου χρονογραφεῖ.*

E *Καὶ μετὰ Φίλιππον ἐβασίλευσε τῆς Μακεδονίας Ἀλέξανδρος*

3. *Ἰαδδοῦς* Ch., *Ἰούδας* Ox. 9. *Ὦχος* Ch., *Χῶος* Ox. 17. *χβ'*] „Error hic in numero: a Carano enim primo Macedonum Rege, usque ad Philippum hunc, CCCCLI tantum annos enumerat Eusebius.“ Ch. V. Mai. ad Euseb. p. 170.

gypti Dynastia, per annos MCCCCXCIII. Haec vero sapiens Irenaeus, in Chronicis suis scripta reliquit.

Iisdem temporibus Pontifex Judaeorum maximus fuit Judas. Sacerdotium autem Judaicum duravit annos CIↃCCII.

Circa idem tempus, Rhodus insula, mense Octobri, nocturno tempore, tota terrae motibus conquassata est: quo tremore Colossus etiam ad terram collapsus est. Eo tempore Pontifices maximi Judaeorum, totaque gens, tributa Assyriis pendebant. Assyrii autem, cum Ocho, rege suo, elatiores facti, in terram universam imperium exercuerunt: Regnumque traditum est in manus Assyriorum, Persarum, Medorum, et Parthorum.

Macedoniae vero imperavit Philippus, per annos XX: qui cum Thessaliam armis subegisset, vicum, Thermas antea dictum, in urbem factum, Thessalonicam nominavit. Dionysius autem auctor est, Thessalonicam, post temporis vocatam fuisse, a reginae cujusdam, a Philippo ortum ducentis, nomine. Regnum vero, sive Dynastia Macedonum, duravit annos DCII, ad Philippi regnum numeratos: sicut in Chronico suo tradidit sapientissimus Eusebius Pamphili.

Philippo successit, in regno Macedonico, Alexander, Philippi F. Ba-

ὁ Φιλίππου. τῶν δὲ Βαβυλωνίων μετὰ τὸν Ὦχον ἐβασίλευσε Δαρεῖος ὁ Μῆδος ὁ Ἀσσαλάμου· καὶ κατεκυρίευσε πάντων.

Οἱ δὲ Ῥωμαῖοι ἐπὶ τῆς αὐτοῦ βασιλείας περιγενόμενοι προσελάβοντο τὴν περιοχὴν τῆς αὐτῶν γῆς· καὶ προβαλλόμενοι δυνατοὺς ὑπάτους χώρας ἀπέσπων.

1. *Ὦχον* Ch., *Χῶον* Ox.

bylonis autem, post Ochum, imperavit Darius Medus, Assalami F. et imperium mundi tenuit.

Eo regnante, Romani potentiores facti, imperii sui fines ampliare coeperunt: virosque bellicosos in Consulatum promoventes, regiones subinde totas sibi asseruerunt.

O 244
V 81

ΛΟΓΟΣ ΟΓΔΟΟΣ

ΧΡΟΝΩΝ ΜΑΚΕΔΟΝΩΝ.

A Τῷ δὲ τετάρτῳ ἔτει τῆς βασιλείας Δαρείου τοῦ Μήδου τοῦ Ἀσσαλάμου ἐξανέστησεν ὁ θεὸς τοῖς Ἀσσυρίοις καὶ Πέρσαις καὶ Πάρθοις καὶ Μήδοις Ἀλέξανδρον τὸν τῆς Μακεδονίας τοπάρχην, ἤτοι βασιλέα, τὸν Φιλίππου. ὅστις καὶ τὴν μεγάλην Ἀλεξάνδρειαν ἔκτισε, τὴν πρώην λεγομένην κώμην Ῥακοῦστιν· ἣν αὐτὸς ἐκάλεσεν εἰς ἴδιον ὄνομα Ἀλεξάνδρειαν, θυσιάσας κόρην παρθένον, Μακεδονίαν παρ' αὐτοῦ κληθεῖσαν. ἔκτισε δὲ καὶ
O 245 ἱερὸν τῷ Σεράπι Ἡλίῳ, καὶ δημόσιον, ὃ καλεῖται ὁ Ἵππος, καὶ ἄλλα ἱερά. ὅστις βασιλεὺς Ἀλέξανδρος προτρεψάμενος ὁμόφρονας γενναίους στρατηγούς, κατὰ τῆς ἀπονοίας Ἀσσυρίων ὀργισθείς, πρῶτος παρετάξατο Δαρείῳ τῷ βασιλεῖ Περσῶν. καὶ
B ἐλθὼν εἰς Βυζούπολιν τῆς Εὐρώπης ἔκτισεν ἐκεῖ τόπον, ὅνπερ ἐκά-

1. *Δαρείου*] *Δαρίου* Ox. 5. *Ἀλεξανδρείαν* Ox. bis. *ibid. πρώην λεγομένην κώμην Ῥακοῦστιν*] „*Ῥακώτην* prius dictam asserit Stephanus: *Ῥακώτης, οὕτως ἡ Ἀλεξάνδρεια πρότερον ἐκαλεῖτο*: vide eundem etiam in *Ἀλεξάνδρεια*.“ Ch. Apud Stephanum scribendum *Ῥακῶτις*. 8. *Σέραπι* Ox.

LIBER OCTAVUS

DE REGNI MACEDONICI TEMPORIBUS.

Anno autem quarto regnantis Darii Medi, Assalami F. excitavit Deus contra Assyrios, Persas, Parthos, atque Medos, Alexandrum, Philippi filium, Macedoniae regem. Vicum hic quendam, Racustim olim vocatum, in urbem magnam condidit; quam a nomine suo Alexandriam appellavit, mactata virgine intacta, cui nomen ipse dederat, Macedoniam. Fanum etiam Serapidi Soli; balneum item publicum, nomine, Hippum, templaque alia nonnulla extruxit. Idem Alexander in Assyriorum fastum stomachatus, comparatis sibi Ducibus strenuis concordibusque, primus cum Dario, Persarum rege, fortunam belli tentavit. Byzopolim itaque Europae

λεσε τὸ Στρατήγιον· ἐκεῖ γὰρ στρατηγήσας τὰ τοῦ πολέμου μετὰ τοῦ ἰδίου στρατοῦ καὶ τῶν συμμάχων αὐτοῦ ἐπέρασεν ἐκεῖθεν σὺν τῷ ἰδίῳ πλήθει ἄντικρυς εἰς ἐμπόριον τῆς Βιθυνίας λεγόμενον Δίσκοι. βουλόμενος δὲ προτρέψασθαι τὸ ἴδιον στράτευμα ἐῤῥόγευσεν αὐτοῖς ἐκεῖ πολὺν χρυσόν, καὶ μετεκάλεσε τὸ αὐτὸ ἐμπόριον Χρυσόπολιν· ὅπερ οὕτως καλεῖται ἕως τῆς νῦν. O 246 καὶ ἐξορμήσας ἐκεῖθεν ἐν τῇ Τροίᾳ ἦλθε· καὶ ποιήσας θυσίαν εἰς τὸν τύμβον τοῦ Ἀχιλλέως ὡς ἐκ γένους αὐτοῦ καταγόμενος, ᾔτησε τὸ πνεῦμα αὐτοῦ συμμαχεῖν αὐτῷ ἐν τῷ πολέμῳ. ἐκ τοῦ γὰρ Μολοσσοῦ τοῦ υἱοῦ Πύῤῥου καὶ τῆς Ἀνδρομάχης κατήχθη C ἡ Ὀλυμπιὰς ἡ μήτηρ τοῦ αὐτοῦ Ἀλεξάνδρου τοῦ Μακεδόνος. καὶ εὐθέως ὡς πάρδαλις ἐκεῖθεν ὁρμήσας ὁ Ἀλέξανδρος, ἅμα τοῖς σὺν αὐτῷ στρατηγοῖς παρέλαβε πάσας τὰς χώρας. καὶ νικήσας τὸν Δαρεῖον, βασιλέα Περσῶν, τὸν Ἀσσαλάμου, παρέλαβεν αὐτὸν καὶ πᾶσαν τὴν βασιλείαν αὐτοῦ καὶ πᾶσαν τὴν χώραν Ἀσσυρίων καὶ Μήδων καὶ Πάρθων καὶ Βαβυλωνίων καὶ Περσῶν καὶ πάσας τὰς βασιλείας τῆς γῆς, καθὼς Βόττιος ὁ σοφώτατος συνεγράψατο, ἐλευθερώσας ὁ αὐτὸς Ἀλέξανδρος καὶ τὰς πόλεις καὶ τὰς χώρας καὶ πᾶσαν τὴν γῆν τῶν Ῥωμαίων καὶ Ἑλλήνων καὶ Αἰγυπτίων ἐκ τῆς Ἀσσυρίων καὶ Περσῶν καὶ Πάρθων καὶ Μήδων ὑποταγῆς καὶ δουλείας, ἀποδοὺς Ῥωμαίοις πάντα ἃ D ἀπώλεσαν.

Γίνεται οὖν ἀπὸ Ἀδὰμ ἕως τῆς Ἀλεξάνδρου τοῦ Μακεδό-

17. Βόττιος] „Βούττιος supra dicitur, lib. 2. p. 40." Ch.

veniens, Strategium illic construxit: quem locum ideo sic vocavit, quod, cum prius ibi de iis, quae ad bellum propositum spectarent, cum exercitu et commilitonibus communicasset; exercitum inde transmisit in oppositum Bithyniae Emporium, Discos, vocatum. Ubi quo milites suos ad bellum redderet paratiores, ingenti eos auri pondere donavit: itaque Emporium istud, Chrysopolim, vocavit: quo nomine etiam adhuc appellatur. Inde vero movens, Trojam venit: ubi sacra faciens ad Achillis tumulum (ex quo etiam oriundus erat,) rogavit, uti Genium ejus haberet in bellis sibi auxiliarem. Olympias enim, Alexandri Macedonis mater, originem duxit a Molosso, Pyrrhi ex Andromacha filio. Alexander autem, cum Ducibus suis, tanquam pardus, inde properans; regiones omnes undique subegit. Quin et Dario quoque, Assalami F. Persarum rege, superato, ipsum comprehendit, imperiumque ejus totum, Assyriorum, Medorum, Parthorum, Babyloniorum, Persarum, omnesque adeo mundi ditiones, occupavit: uti haec scripta reliquit sapientissimus Bottius. Quinetiam idem Alexander ab Assyriae servitutis jugo liberavit omnes Romanorum, Graecorum, Aegyptiorumque urbes, regiones, terrasque; Romanis etiam, quaecunque amiserant, restituens.

Ab Adamo autem, ad Alexandri Macedonis Victoriam, anni nume-

νος νίκης ἔτη ͵εφνζ΄. ἦν δὲ τότε ἀρχιερεὺς τῶν Ἰουδαίων ὁ Ἀδδούς.

O 247 Ἐλύθη δὲ τότε τὰ Περσικὰ μέρη καὶ τὰ βασίλεια αὐτῆς, καὶ
κατεδυνάστευσαν οἱ Μακεδόνες καὶ Ἀλέξανδρος μετὰ τῶν ἅμα
αὐτῷ συμμάχων τῆς γῆς Χαλδαίων καὶ Μήδων καὶ Περσῶν καὶ
V 82 Πάρθων· καὶ νικήσαντες καὶ φονεύσαντες τὸν Δαρεῖον, εἰσῆλ-
θον εἰς τὰ βασίλεια τοῦ αὐτοῦ Δαρείου. καὶ ἐνομοθέτησεν ὁ
αὐτὸς Ἀλέξανδρος τὴν χώραν αὐτῶν καὶ ἐβασίλευσεν αὐτῶν· καὶ
ἤγειραν αὐτῷ οἱ Πέρσαι στήλην ἔφιππον χαλκῆν εἰς Βαβυλῶνα,
ἥτις ἵσταται ἕως τῆς νῦν.

Ὁ δὲ αὐτὸς Ἀλέξανδρος τὴν θυγατέρα Δαρείου τοῦ βασιλέως
Περσῶν Ῥωξάνην λαβὼν αἰχμάλωτον, παρθένον οὖσαν, ἠγάγετο
εἰς γυναῖκα. παρέλαβε δὲ καὶ πάντα τὰ Ἰνδικὰ μέρη καὶ τὰ
βασίλεια αὐτῶν ὁ αὐτὸς Ἀλέξανδρος, λαβὼν καὶ Πῶρον τὸν βα-
σιλέα Ἰνδῶν αἰχμάλωτον· καὶ τὰ ἄλλα πάντα τὰ τῶν ἐθνῶν βα-
σίλεια δίχα τῆς βασιλείας τῆς Κανδάκης τῆς χήρας τῆς βασι-
B λευούσης τῶν ἐνδοτέρων Ἰνδῶν· ἥτις συνελάβετο τὸν αὐτὸν
Ἀλέξανδρον τῷ τρόπῳ τούτῳ.

Ἔθος εἶχεν ὁ αὐτὸς Ἀλέξανδρος μετὰ τῶν πεμπομένων παρ' αὐτοῦ πρεσβευτῶν πρὸς τοὺς ἐναντίους βασιλεῖς εἰσέρχεσθαι ἐν σχήματι στρατιώτου καὶ ὁρᾶν ὁποῖός ἐστιν ὁ βασιλεὺς ἐκεῖνος. ἡ δὲ Κανδάκη βασίλισσα μαθοῦσα τοῦτο, περιειργάσατο ὁποίας ἐστὶ θέας καὶ τί ἔχει σύσσημον. καὶ ἐῤῥέθη αὐτῇ ὅτι ἐστὶ χθα-

1. Ἀδδοῦς] „Ἰαδδοῦς scribendum, supra monuimus, ex Eusebio et Chronico Alex. Zonaras Ἰωὰδ vocat.“ Ch.

rantur IↃↃDLVII. Quo tempore etiam Judaeorum Pontifex maximus erat Addus.

Solutum sic fuit regnum Persicum; cessitque Alexandro Macedoni, Commilitonibusque, Chaldaeorum, Medorum, Persarum, Parthorumque Imperium. Devicto itaque et occiso Dario, regnum ejus invasit Alexander, et regionibus ejus jura dedit: cui et Persae Equestrem ex aere statuam erexerunt; qui in Babylone adhuc visitur.

Item Alexander, Darii Persarum regis filiam Roxanem, virginem, captivam habens, in uxorem duxit, sed et Indica etiam regna, et regiones omnes subjugavit: Porumque, regem eorum, captivum abduxit. Gentium praeterea regna subegit omnia; praeter unicum Candacis, interioris Indiae reginae, mulieris viduae, haec enim Alexandrum ipsum cepit, hoc modo.

Alexandri mos erat, uti ipse, veste militari indutus, Proceribus suis, in Legationibus ad reges adversarios obeundis, se comitem adjungeret: nempe ut sic, quales essent reges, edisceret. Candace vero regina, hoc cognito, solicite inquisivit, qualis esset forma Alexander, et quas habuit insigniores notas. Edocta vero cum depressioris esse staturae, dentes au-

μαλός, ὀδόντας ἔχων μεγάλους καὶ φαινομένους, ἔχων δὲ ὀφθαλ- O 248 *μὸν γλαυκὸν ἕνα καὶ ἕνα μέλανα. καὶ ἐσημειώσατο καθ' ἑαυτὴν ταῦτα· καὶ εἰσελθόντα πρὸς αὐτὴν ἅμα τοῖς πεμφθεῖσι παρ' αὐτοῦ πρεσβευταῖς γνωρίσασα οὖν αὐτὸν ἐκ τῶν συσσημάτων, συνέσχεν αὐτὸν καὶ εἶπεν αὐτῷ, Ἀλέξανδρε βασιλεῦ, τὸν κόσμον ὅλον* C *παρέλαβες· καὶ γυνή σε μία παρέλαβεν. ὁ δὲ Ἀλέξανδρος εἶπεν αὐτῇ, Διὰ τὸ σπουδαῖον καὶ περίγοργον τῆς φρονήσεώς σου ἀβλαβῆ σε φυλάξω καὶ τὴν σὴν γῆν καὶ τοὺς σοὺς υἱεῖς, ἄγομαι δέ σε εἰς γυναῖκα. ἥτις Κανδάκη ἀκούσασα δέδωκεν ἑαυτήν· ὁ δὲ Ἀλέξανδρος εὐθέως ἔλαβεν αὐτὴν μεθ' ἑαυτοῦ καὶ εἰσῆλθεν ἐπὶ τὴν Αἰθιοπίαν καὶ εἰς ἄλλας χώρας.*

Μέλλων δὲ τελευτᾶν ὁ αὐτὸς Ἀλέξανδρος διετάξατο ὥστε πάντας τοὺς σὺν αὐτῷ ὑπερασπιστὰς καὶ συμμάχους βασιλεύειν τῆς αὐτῆς χώρας ὅπου ἦν αὐτοὺς ἐάσας καὶ κρατεῖν τῶν ἐκεῖσε τόπων. ἔζησε δὲ ὁ αὐτὸς Ἀλέξανδρος ἔτη λϛ', ἐβασίλευσε δὲ O 249 *ὑποτάξας τὰ πάντα ἔτη ιζ', ὁ δὲ πόλεμος αὐτοῦ ἐκράτησεν ἔτη* D *θ', ὑπέταξε δὲ βαρβάρων ἔθνη κβ', Ἑλλήνων φυλὰς ιγ', καὶ ἔκτισε πόλεις αὐτὸς καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ πολλάς.*

Ἔστιν οὖν ἀπὸ Ἀδὰμ ἕως τῆς τελευτῆς Ἀλεξάνδρου τοῦ Μακεδόνος ἔτη ͵εφϟγ', καθὼς συνεγράψατο Θεόφιλος ὁ χρονογράφος.

Μετὰ οὖν τὴν τελευτὴν Ἀλεξάνδρου τοῦ Μακεδόνος ἐμερίσθησαν εἰς τέσσαρας τοπαρχίας, ἤτοι βασιλείας, αἱ χῶραι ἃς ὑπέταξεν ὁ αὐτὸς Ἀλέξανδρος ἅμα τοῖς συμμάχοις αὐτοῦ· καὶ ἐβα-

8. *ἀγάγομαι* Ox.

tem magnos habere et prominentes; oculum praeterea unum habere caesium, nigricantem alterum: has notas memoriae mandat. Ingressum itaque ad Candacem, cum Legatis suis, Alexandrum, regina statim ex indiciis agnovit, et comprehendens eum; „Tu, inquit, Rex Alexander, Mundum universum; Te vero, mulier una cepit. Respondit ei Alexander: Ego vero Te, ob hanc ingenii tui sagacitatem, incolumem praestabo, una cum liberis, terraque tua omni.“ Sed et in uxorem Te accipio. Candace, his auditis, se ei obtulit. Alexander itaque, assumpta sibi Candace, inde in Aethiopiam, terrasque alias profectus est.

Moriturus autem Alexander, Ducibus suis et Commilitonibus edixit; omnibus eisdem uti imperarent regionibus, quibus ipse eos praefecerat. Vixit autem Alexander annos XXXVI; regnavit vero, omnia in potestatem suam subigens, annos XVII: durarunt bella ejus annos IX, subjugavit Barbarorum gentes XXII, Graecorum XIII, Urbes ipse sociique condiderunt quamplurimas. Ab Adamo igitur, ad mortem Alexandri Macedonis, anni IↃↃDXCIII, sicut scriptum reliquit Theophilus Chronographus.

Mortuo Alexandro Macedone, regiones quas ipse, cum commilitonibus suis, subjugaverat, in regna quatuor divisae sunt omnes, quibus praeerant Alexandri Duces; uti ipse moriens statuerat, hoc modo, Macedo-

σίλευσαν αὐτῶν οἱ Μακεδόνες οἱ συνασπισταὶ τοῦ αὐτοῦ Ἀλεξάνδρου καθὼς διετάξατο οὕτως. τῆς Μακεδονίας καὶ τῆς Εὐρώ- E πης πάσης κρατεῖν καὶ βασιλεύειν Φίλιππον τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ τὸν ἴδιον τὸν μείζονα. καὶ ἐβασίλευσεν ὁ Φίλιππος, καὶ μετὰ Φίλιππον ἐβασίλευσε Κάσσανδρος, καὶ μετὰ Κάσσανδρον ἐβασίλευσαν οἱ παῖδες τοῦ αὐτοῦ Κασσάνδρου, καὶ μετ' αὐτοὺς ἐβασίλευσε Δημήτριος, καὶ μετὰ Δημήτριον ἐβασίλευσεν ὁ Ἠπειρώτης Πύῤῥος, καὶ μετὰ Πύῤῥον τὸν Ἠπειρώτην ἐβασίλευσε Μελέαγρος καὶ ἄλλοι βασιλεῖς ἓξ ἐβασίλευσαν ἕως τῆς βασιλείας Περ- O 250 σέως τοῦ Ἠπειρώτου. καὶ ἐκράτησεν ἡ βασιλεία αὐτῶν μετὰ τὴν τελευτὴν Ἀλεξάνδρου ἔτη ρνζ'.

V 83 Τῆς δὲ Αἰγύπτου πάσης καὶ τῆς Λιβύης ἦν διαταξάμενος ὁ αὐτὸς Ἀλέξανδρος κρατεῖν καὶ βασιλεύειν Πτολεμαῖον τὸν Λάγου τὸν ἀστρονόμον· ὃς ἐβασίλευσεν Αἰγυπτίων ἐν τῷ τῶν Μακεδόνων κράτει ἔτη μβ'. δεύτερος δὲ βασιλεὺς Πτολεμαῖος ὁ υἱὸς αὐτοῦ.

Ἐπὶ δὲ τῆς αὐτοῦ βασιλείας τοῦ αὐτοῦ Πτολεμαίου τοῦ υἱοῦ Λάγου ἡρμηνεύθησαν αἱ βίβλοι τῶν Ἰουδαίων ἑλληνιστὶ παρὰ τῶν οβ' διδασκάλων δι' ἡμερῶν οβ'· ἦσαν γὰρ γεγραμμέναι ἑβραϊστί· οἷα τοῦ αὐτοῦ Πτολεμαίου βουληθέντος ἀναγνῶναι δι' Ἑλληνικῆς φράσεως τὴν δύναμιν τῶν Ἰουδαϊκῶν βιβλίων.

Μετὰ δὲ τὴν βασιλείαν αὐτοῦ ἐβασίλευσε τρίτος Πτολεμαῖος B ὁ Φιλάδελφος ἔτη λζ', καὶ μετ' αὐτὸν ἐβασίλευσε τέταρτος Πτο-

6. οἱ παῖδες τοῦ αὐτοῦ Ἀλεξάνδρου] „Scribendum, Κασσάνδρου. Cassandrum enim in regno exceperunt Antigonus et Alexander, ejus filii. Vide Eusebium." Ch. 13. Πτολρμαῖον Ox.

niam, omnemque adeo Europam, occupavit Philippus, Alexandri frater natu major. Philippo successit Cassander: hunc exceperunt Alexandri filii: post hos regnavit Demetrius: post Demetrium, Pyrrhus Epirota: Pyrrhum excepit in regno Meleager; Meleagrum reges alii VI, usque ad regnum Pyrrhi Epirotae. Duravit itaque eorum imperium, post mortem Alexandri, annos CLVII.

Aegypti autem omnis, atque Libyae regem constituerat Alexander Ptolomaeum Astronomum, Lagi filium: qui regnavit Aegyptiis, jure regni Macedonico, annos XLII. Huic in regno successit Ptolomaeus secundus, ejus filius.

Temporibus autem Ptolomaei regis, Lagi filii, sacras Judaeorum scripturas in Graecam linguam transtulerunt LXXII Doctores, intra spatium dierum LXXII. Lingua enim Hebraea scripta fuerunt Biblia illa: quorum vim prehendere cupiens Ptolomaeus, in Graecam linguam ea transferri curavit.

Post hujus mortem, tertius regnavit Ptolomaeus Philadelphus, annos XXXVII: hunc excepit quartus Ptolomaeus Evergetes, et regnavit annos

λεμαῖος ὁ Εὐεργέτης ἔτη κε', καὶ μετ' αὐτὸν ἐβασίλευσε ε' Πτολε-
μαῖος ὁ Φιλοπάτωρ ἔτη ιζ', καὶ μετ' αὐτὸν ἐβασίλευσεν ς' Πτολε- O 251
μαῖος ὁ Ἐπιφανής, καὶ μετ' αὐτὸν ἐβασίλευσεν ζ' Πτολεμαῖος ὁ
Φιλομήτωρ ἔτη ια'. καὶ ἕτεροι Πτολεμαῖοι βασιλεῖς πέντε ἐβα-
σίλευσαν ἔτη ϟβ', δωδέκατος δὲ Πτολεμαῖος ἐβασίλευσεν ὀνόματι
Διόνυσος ἔτη κθ', ὃς ἔσχε θυγατέρα ὀνόματι Κλεοπάτραν καὶ
υἱὸν ὀνόματι Πτολεμαῖον. καὶ λοιπὸν τρισκαιδεκάτη βασίλισσα
τῶν Πτολεμαίων Κλεοπάτρα· ἐβασίλευσε δὲ ἡ αὐτὴ Κλεοπάτρα
ἡ θυγάτηρ τοῦ αὐτοῦ Διονύσου ἔτη κβ'. ἐβασίλευσαν οὖν οἱ ιγ'
Πτολεμαῖοι οἱ Μακεδόνες τῆς Αἰγυπτιακῆς χώρας ἁπάσης ἀπὸ
τοῦ Πτολεμαίου τοῦ Λάγου ἕως Κλεοπάτρας τῆς Διονύσου θυ- C
γατρὸς ἔτη τ' ἕως τοῦ ιε' ἔτους τῆς βασιλείας Αὐγούστου Καί-
σαρος τοῦ καὶ Ὀκταβιανοῦ Σεβαστοῦ Ἰμπεράτορος, τοῦ νική-
σαντος τὸν Ἀντώνιον καὶ τὴν αὐτὴν Κλεοπάτραν, ἐν τῇ ἐπὶ χώρᾳ
ναυμαχίᾳ εἰς τὸν Λευκάτην τόπον καὶ φονεύσαντος αὐτοὺς καὶ
ὑποτάξαντος τὴν Αἴγυπτον πᾶσαν, καθὼς Εὐσέβιος ὁ Παμφί-
λου καὶ Παυσανίας οἱ χρονογράφοι συνεγράψαντο.

Τῆς δὲ Ἀσίας διετάξατο κρατεῖν καὶ βασιλεύειν Ἀντίγονον
τὸν λεγόμενον Πολιορκητὴν ἕως τῆς Κιλικίας καὶ τοῦ Δράκον- O 252
τος ποταμοῦ τοῦ νυνὶ λεγομένου Ὀρόντου τοῦ διορίζοντος τὴν
Κιλικίαν χώραν καὶ τὴν Συρίαν, ὅστις Τυφῶν καὶ Ὀφίτης κα-
λεῖται.

Τῆς δὲ Συρίας καὶ Βαβυλωνίας καὶ Παλαιστίνης διετάξατο D

6. 9. 11. *Διόνυσος*] *Διονύσιος* Ox. 11. *Λαγοῦ* Ox. 17. *οἱ*] *καὶ* Ox. Malalae in his peccata persequitur Schurzfleischius Notit. Bibl. Vinar. p. 54. 19. *τὸν*] *καὶ* Ox. *ibid.* *Πολιορκήτην* Ox. Sic et infra.

xxv: post hunc quintus Ptolomaeus Philopator, annos xvii. Excepit illum sextus Ptolomaeus Epiphanes: post quem Ptolomaeus septimus, cognomine Philometor, regnavit annos xi. Post hunc Ptolomaei alii v. regnarunt, per annos xcii. Ptolomaeus autem duodecimus, Dionysius vocatus, regnavit annos xxix. Habuit hic filium, nomine Ptolomaeum; filiamque, Cleopatram dictam: Haec, decimatertia in serie Ptolomaeorum, regnavit annos xxii. Tredecim itaque Ptolomaei Macedones Aegypti universae imperium tenuerunt, a Ptolomaeo scilicet, Lagi F. usque ad Cleopatram, Dionysii filiam, per spatium annorum ccc: nempe ad annum decimum quintum Imperatoris Augusti Caesaris Octaviani; qui Antonium, atque ipsam etiam Cleopatram, navali praelio vicit, ad locum, Leucadem, dictum et occisis eis Aegyptum omnem subjugavit: uti scriptum reliquerunt in Chronicis suis, Eusebius Pamphili et Pausanias.

Asiae vero Dominum constituerat Alexander Antigonum, Poliorcetem dictum; usque ad Ciliciam et Draconem fluvium, qui Syriam a Cilicia dirimens, Orontes hodie, olim vero Typhon et Ophites, dictus est.

Syriae vero Babyloniae et Palaestinae praefecit Seleucum Nicano-

κρατεῖν καὶ βασιλεύειν Σέλευκον τὸν Νικάτορα· ὅστις καὶ τῆς
Ἀσίας ἐβασίλευσε φονεύσας τὸν Ἀντίγονον. πόλεμον γὰρ συνέ-
βαλε μετ' αὐτοῦ, διότι ἔκτισε πόλιν πλησίον τῆς λίμνης καὶ τοῦ
ποταμοῦ τοῦ Δράκοντος, ἥντινα ἐκάλεσεν Ἀντιγονίαν. καὶ νική-
σας αὐτὸν ὁ Σέλευκος ἔλαβε καὶ τὴν Ἀσίαν πᾶσαν καὶ πάντα τὰ
διαφέροντα τοῦ αὐτοῦ Ἀντιγόνου. ὅστις Σέλευκος ἐπέτρεψε τῆς
σατραπείας τὴν φροντίδα πάσης τῆς Ἀσίας ἔχειν Νικομήδην καὶ
Νικάνορα, τοὺς συγγενεῖς αὐτοῦ, υἱοὺς δὲ Διδυμέας, ἀδελφῆς τοῦ
αὐτοῦ Σελεύκου. ὁ δὲ αὐτὸς Σέλευκος ὁ Νικάτωρ ἔλαβε γυναῖκα
ἐν τῷ πολέμῳ ἀπὸ Πάρθων ὀνόματι Ἀπάμαν παρθένον· ἥντινα
E ἐπῆρεν ἀνελὼν τὸν πατέρα αὐτῆς Πιθαμένην, ὄντα στρατηγὸν
O 253 Πάρθων μέγαν. ἀφ' ἧς Ἀπάμας ἔσχεν ὁ αὐτὸς Σέλευκος θυγα-
τέρας δύο, Ἀπάμαν καὶ Λαοδίκην. καὶ τελευτησάσης τῆς αὐτοῦ
γυναικὸς Ἀπάμας τῆς ἐκ Πάρθων, ἑωρακὼς ἐφίλησεν ἄλλην Στρα-
τονίκην ὀνόματι, κόρην εὐπρεπῆ πάνυ, θυγατέρα Δημητρίου, υἱοῦ
Ἀντιγόνου τοῦ λεγομένου Πολιορκητοῦ τοῦ φονευθέντος ὑπ' αὐ-
τοῦ, ἥντινα ηὗρεν ὁ Σέλευκος ἐν Ῥώσῳ κρυπτομένην μετὰ Δη-
V 84 μητρίου τοῦ πατρὸς αὐτῆς· τὴν δὲ Ῥῶσον πόλιν ἔκτισε Κίλιξ ὁ
υἱὸς Ἀγήνορος. ὁ δὲ Σέλευκος ἔσχε θυγατέρα ἐξ αὐτῆς τῆς
Στρατονίκης ὀνόματι Φίλαν. καὶ λοιπὸν ἐβασίλευσεν ὁ αὐτὸς
Σέλευκος τῆς Συρίας καὶ τῆς Ἀσίας πάσης καὶ τῆς Βαβυλῶνος
καὶ Παλαιστίνης ἔτη μγ'.

Ὁ δὲ Νικάτωρ Σέλευκος εὐθέως μετὰ τὴν νίκην Ἀντιγόνου

1. Νικάτορα Ch., Νικάνορα Ox. 7. σατραπείας Ch., Σατραπίας Ox. 11. Πιθαμένην] Fort. Σπιθαμένην.

rem: qui, Antigono occiso, Asiae etiam regnum occupavit. Bellum enim ei intulit, eo quod prope stagnum et fluvium Draconem, urbem extruxerat, quam Antigoniam nominavit. Devicto autem Antigono, totam invasit Asiam Seleucus, et bona Antigoni omnia diripuit. Praefectos autem totius Asiae constituit Seleucus Nicomedem et Nicanorem, consanguineos suos, sororis suae Didymeae filios. Seleucus autem Nicator uxorem sibi acceperat in bello virginem Parthicam, nomine Apamen: quam inde occiso patre ejus, Pithamene vocato, magni nominis inter Parthos duce, secum abduxit. Ex ea Seleucus duas habuit filias, Apamam et Laodicen. Apama autem uxore, quam ex Parthis tulit, fatis defuncta, alterius statim puellae amore correptus est, nomine Stratonices, elegantis formae virginis. Filia erat haec Demetrii, Antigoni Poliorcetis, quem Seleucus interfecerat, filii. Virginem hanc invenerat Seleucus in urbe Rhoso, (quam condidit Cilix, Agenoris filius) cum patre Demetrio latitantem. Habuit autem ex ea filiam Seleucus, nomine Philam. Caeterum Seleucus Syriae imperavit, Asiaeque omni, Babyloni et Palaestinae, annos XLIII.

Seleucus autem Nicator, statim post victum Antigonum Poliorcetem,

τοῦ Πολιορκητοῦ, βουλόμενος κτίσαι πόλεις διαφόρους ἤρξατο
κτίζειν πρῶτον εἰς τὴν πάραλον τῆς Συρίας. καὶ κατελθὼν παρὰ
τὴν θάλασσαν εἶδεν ἐν τῷ ὄρει κειμένην πόλιν μικράν, ἥντινα ἔκτι-
σε Σύρος ὁ υἱὸς Ἀγήνορος. τῇ δὲ κγ´ τοῦ ξανθικοῦ μηνὸς ἦλθε
θυσιάσαι εἰς τὸ ὄρος τὸ Κάσιον Διὶ Κασίῳ· καὶ πληρώσας τὴν
θυσίαν καὶ κόψας τὰ κρέα ηὔξατο ποῦ χρὴ κτίσαι πόλιν. καὶ B
ἐξαίφνης ἥρπασεν ἀετὸς ἀπὸ τῆς θυσίας καὶ κατήγαγεν ἐπὶ τὴν O 254
παλαιὰν πόλιν· καὶ κατεδίωξεν ὀπίσω Σέλευκος καὶ οἱ μετ᾽ αὐτοῦ
ὀρνοσκόποι, καὶ ηὗρε τὸ κρέας ῥιφὲν παρὰ θάλασσαν κάτω τῆς
παλαιᾶς πόλεως ἐν τῷ ἐμπορίῳ τῆς λεγομένης Πιερίας. καὶ περι-
χαράξας τὰ τείχη εὐθέως ἔβαλε θεμελίους, καλέσας αὐτὴν Σελεύ-
κειαν πόλιν εἰς ἴδιον ὄνομα. καὶ εὐχαριστῶν ἀνῆλθεν εἰς Ἰώπο-
λιν καὶ μετὰ τρεῖς ἡμέρας ἐπετέλεσεν ἑορτὴν ἐκεῖ τῷ Κεραυνίῳ
Διὶ ἐν τῷ ἱερῷ τῷ κτισθέντι ὑπὸ Περσέως τοῦ υἱοῦ Πίκου καὶ
Δανάης, τῷ ὄντι εἰς τὸ Σίλπιον ὄρος, ἔνθα κεῖται ἡ Ἰώπολις,
ποιήσας τὴν θυσίαν τῇ πρώτῃ τοῦ ἀρτεμισίου μηνός. καὶ ἐν τῇ
πόλει ἐλθὼν Ἀντιγονίᾳ τῇ κτισθείσῃ ὑπὸ Ἀντιγόνου τοῦ Πολιορ- C
κητοῦ, ἀπὸ γὰρ τῆς λίμνης ἐξερχομένου ἄλλου ποταμοῦ Ἀρχευθᾶ
τοῦ καὶ Ἰάφθα, ἐμεσάζετο ἡ πόλις Ἀντιγονία καὶ ἐν ἀσφαλείᾳ
ἐκαθέζετο· καὶ ποιήσας ἐκεῖ θυσίαν τῷ Διὶ εἰς τοὺς βωμοὺς τοὺς
ἀπὸ Ἀντιγόνου κτισθέντας ἔκοψε τὰ κρέα· καὶ ηὔξατο ἅμα τῷ
ἱερεῖ Ἀμφίονι μαθεῖν διὰ διδομένου σημείου, εἰ τὴν αὐτὴν ὀφεί-
λει οἰκῆσαι πόλιν Ἀντιγονίαν μετονομάζων αὐτὴν ἢ οὐκ ὀφείλει

9. *ὀρνοσκόποι*] Fort. *ὀρνεοσκόποι*. Redit p. seq. v. 6. 10. *τῷ*] *τὸ* Ox. 14. *Πήκου* Ox. 18. *Ἀρχευθᾶ*] *Ἀρκεύθου* est. 22. *εἰ*] *καὶ* Ox.

urbes nonnullas condere in animo habens, initium condendi sumpsit ab oris Syriae maritimis. Itaque per mare descendens, urbem conspexit exiguam, in monte sitam, a Syro, Agenoris F. olim conditam. Aprilis itaque XXIII die, Casium montem conscendit, Jovi Casio Sacra facturus: quibus rite peractis et carnibus in frustula concisis, precibus rogavit, ubinam loci condenda esset urbs. Derepente vero Aquila, ex sacrificio carnis offulam surripiens, detulit eam Palaeopolim: quam insecuti Seleucus, quique cum eo erant, Auspices, projectam invenerunt offulam, ad Emporium, Pieriae vocatae, prope mare, infra Palaeopolim. Designato itaque muro, urbis statim jecit fundamenta; quam ex nomine suo, Seleuciam vocavit. Inde Deo gratiis actis, Jopolim contendit, urbem in monte Silpio sitam: ubi Fanum erat, a Perseo, Pici ex Danae filio extructum. Hic, post tres dies, festum Jovi Ceraunio celebravit; sacrificium faciens, Mensis Maii I. Antigoniam deinde profectus, urbem ab Antigono Poliorcete conditam, (quae inter paludem, Arceuthamque fluvium (qui et Japhtha dictus,) ex ea emanantem, media interjacens, situ gaudebat tutissimo) sacra illic Jovi fecit, super altaribus, quae erexerat ibi Antigonus: et excisis offulis, una cum sacerdote Amphione, Numen exoravit, uti signo aliquo dato edisceret, utrum ibi in Antigonia, mutato loci nomine, sedem

αὐτὴν οἰκῆσαι ἀλλὰ κτίσαι πόλιν ἄλλην ἐν ἄλλῳ τόπῳ. καὶ ἐξαί-
φνης ἐκ τοῦ ἀέρος κατῆλθεν ἀετὸς μέγας, καὶ ἐπῆρεν ἐκ τοῦ βω-
O 255 μοῦ τοῦ πυρὸς τῆς ὁλοκαυτώσεως κρέα, καὶ ἀπῆλθε παρὰ τὸ
D ὄρος τὸ Σίλπιον. καὶ καταδιώξας ἅμα τοῖς αὐτοῦ εὗρε τὸ κρέας
τὸ ἱερατικὸν καὶ τὸν ἀετὸν ἐπάνω ἑστῶτα. τοῦ δὲ ἱερέως καὶ
τῶν ὀρνεοσκόπων καὶ τοῦ αὐτοῦ Σελεύκου ἑωρακότων τὸ θαῦμα,
εἶπον ὅτι Ἐνταῦθα δεῖ ἡμᾶς οἰκῆσαι, ἐν τῇ δὲ Ἀντιγονίᾳ οὐ δεῖ
ἡμᾶς οἰκῆσαι οὔτε δὲ γενέσθαι αὐτὴν πόλιν, ὅτι οὐ βούλονται τὰ
θεῖα. καὶ λοιπὸν ἐβουλεύετο ἅμα αὐτοῖς ἐν ποίῳ τόπῳ ἀσφαλῆ
ποιήσει τὴν πόλιν. καὶ φοβηθεὶς τὰς ῥύσεις τοῦ Σιλπίου ὄρους
καὶ τοὺς κατερχομένους ἐξ αὐτοῦ χειμάῤῥους, ἐν τῇ πεδιάδι τοῦ
αὐλῶνος κατέναντι τοῦ ὄρους πλησίον τοῦ Δράκοντος ποταμοῦ
τοῦ μεγάλου τοῦ μετακληθέντος Ὀρόντου, ὅπου ἦν ἡ κώμη ἡ
καλουμένη Βωττία, ἄντικρυς τῆς Ἰωπόλεως, ἐκεῖ διεχάραξεν τὰ
E θεμέλια τοῦ τείχους, θυσιάσας δι' Ἀμφίονος ἀρχιερέως καὶ τε-
λεστοῦ κόρην παρθένον ὀνόματι Αἰμάθην, κατὰ μέσον τῆς πό-
λεως καὶ τοῦ ποταμοῦ μηνὶ ἀρτεμισίῳ τῷ καὶ μαΐῳ κβ', ὥρᾳ
ἡμερινῇ α', τοῦ ἡλίου ἀνατέλλοντος, καλέσας αὐτὴν Ἀντιόχειαν
εἰς ὄνομα τοῦ ἰδίου αὐτοῦ υἱοῦ τοῦ λεγομένου Ἀντιόχου Σωτῆρος,
κτίσας εὐθέως καὶ ἱερόν, ὃ ἐκάλεσε Βωττίου Διός, ἀνεγείρας
O 256 καὶ τὰ τείχη σπουδαίως φοβερὰ διὰ Ξεναίου ἀρχιτέκτονος, στή-

4. ἅμα τοῖς αὐτῷ] „Scr. αὐτοῦ· aut supplendum, σύν." Ch. 7. ὑμᾶς Ox. 18. ἀνατέλλοντος Ch., ἀνατέλοντος Ox. 20. Βωττίου] Βοττιαίου Wesselingius ad Herodoti VII. 123. Potuerat lenius Βοττίου. *ibid.* ἀνεγείρας Ch., ἀναγείρας Ox.

poneret, necne; an potius alio in loco nova urbis fundamina jaceret. Repente igitur ex aëre descendens Aquila ingens, et arreptis ex ara ignescentibus victimae carnibus; inde per aëra fertur in montem Silpium. Hanc itaque Seleucus et qui cum illo fuerunt, insecuti, sacratam offulam in monte invenerunt, aquilamque ei incubantem. Sacerdos autem atque Auspices, ipse etiam Seleucus, portentum hoc videntes, dixerunt omnes: „Hic sedes nobis ponendae sunt: Antigoniam vero nec incoli, nec in urbem fieri, fas est: quippe sic Numini visum." Consilium itaque cum eis inibat Seleucus, quo tandem in loco urbis fundamenta tuto ponerentur. Cavens autem sibi ab Effluviis montis Silpii, et ab aquis hyberno tempore inde exundantibus; fundamenta urbis molitur in planitie convallis, ex opposito montis, juxta Draconem fluvium magnum, (qui postea Orontes vocatus est,) ubi et vicus fuit, nomine Bottia, e regione Jopolis. Rem vero divinam fecit, via inter urbem et flumen media; victimam immolante Amphione, Sacerdote et Mysta, virginem, nomine Aemathen, Mensis Maii die XXII, hora diei prima, sub ortum solis: urbem vero, ab Antiocho Sotere, filio suo Antiochiam vocavit. Fanum deinde extruxit, Jovi Bottio sacrum: Moeniaque urbis excitavit, speciosa illa quidem et stupenda, Xenario usus Architecto. Statuam praeterea immolatae virginis

σας ἀνδριάντος στήλην χαλκῆν τῆς σφαγιασθείσης κόρης τύχην V 85 τῇ πόλει ὑπεράνω τοῦ ποταμοῦ, εὐθέως ποιήσας αὐτῇ τῇ τύχῃ θυσίαν. καὶ ἀπελθὼν κατέστρεψε τὴν Ἀντιγονίαν πόλιν πᾶσαν ἕως ἐδάφους, μετενεγκὼν καὶ τὰς ὕλας ἐκεῖθεν διὰ τοῦ ποταμοῦ, καὶ ποιήσας καὶ τῇ τύχῃ Ἀντιγονίᾳ ἀνδριάντα στήλης χαλκῆς ἐχούσης Ἀμαλθείας κέρας ἔμπροσθεν αὐτῆς. καὶ ποιήσας ἐκεῖ τετρακιόνιν ἐν ὕψει ἔστησεν αὐτὴν τὴν τύχην, καταστήσας ἔμπροσθεν αὐτῆς βωμὸν ὑψηλόν· ἥντινα στήλην τῆς τύχης μετὰ τελευτὴν Σελεύκου Δημήτριος ὁ υἱὸς Ἀντιγόνου τοῦ Πολιορκητοῦ ἀπήγαγεν ἐν Ῥώσῳ ἐν τῇ πόλει τῆς Κιλικίας. ἡ δὲ αὐτὴ πόλις Ῥῶσος ἐκτίσθη ὑπὸ Κίλικος τοῦ υἱοῦ Ἀγήνορος. B

Ὁ δὲ Σέλευκος μετὰ τὸ καταστρέψαι τὴν Ἀντιγονίαν ἐποίησε μετοικῆσαι τοὺς Ἀθηναίους εἰς ἣν ἔκτισε πόλιν Ἀντιόχειαν τὴν μεγάλην τοὺς οἰκοῦντας τὴν Ἀντιγονίαν· οὕστινας ἦν ἐκεῖ ἐάσας Ἀντίγονος μετὰ Δημητρίου, υἱοῦ αὐτοῦ, καὶ ἄλλους δὲ ἄνδρας Μακεδόνας, τοὺς πάντας ἄνδρας ͵ετʹ, ποιήσας ὁ αὐτὸς Σέλευκος ἐν Ἀντιοχείᾳ τῇ μεγάλῃ ἀνδριάντα χαλκοῦν φοβερὸν τῆς Ἀθήνης διὰ τοὺς Ἀθηναίους, ὡς αὐτὴν σεβομένους. κατήγαγε δὲ καὶ τοὺς Κρῆτας ἀπὸ τῆς ἀκροπόλεως, οὓς εἴασεν ὁ Κάσος ὁ O 257 υἱὸς Ἰνάχου ἄνω οἰκεῖν· οἵτινες μετοικήσαντες εἰς τὴν αὐτὴν Ἀντιόχειαν μετὰ καὶ τῶν Κυπρίων, ἐπειδὴ ὁ Κάσος βασιλεὺς ἠγάγετο Ἀμυκὴν τὴν καὶ Κιτίαν, θυγατέρα Σασαλαμίνου τοῦ Κυ- C

17. φοβερὸν] φοβερὰν Ox. 19. εἴασεν Ch., ἔασεν Ox. 22. Ἀμυκὴν] Haec fortasse ad *Βαμβύκην* spectant. *ibid.* *Κιττίαν* Ox. *ibid.* *Σασαλαμίνου*] „Vocabulum suspectum: forte legendum, *Σαλαμίνου*." Ch.

aeream, urbis in Fortunam, erexit: cui, juxta fluvium collocatae, sacra statim peregit. Antigoniam deinde repetens, eam funditus evertit, utilemque ruinarum materiem flumine inde deportavit. Antigoniae autem urbis Fortunae statuam aeream erexit, Amaltheae cornu manu tenentem. Quin et in sublimi posuit Fortunam illam, quatuor supra columnas collocatam; ara etiam excelsa coram illa extructa. Hanc Fortunae urbis statuam, post Seleuci mortem, Demetrius, Antigoni Poliorcretis filius, devexit in Rhosum, Ciliciae urbem a Cilice, Agenoris F. conditam.

Seleucus vero, post Antigoniam eversam, Athenienses, qui eam incoluerunt, relictos ibi ab Antigono, cum Demetrio filio, praeterea etiam et Macedonas, (quorum omnium numerus fuit ɪɔɔccc virorum) in Antiochiam magnam, a se conditam, transtulit: ubi statuam etiam aeream plane stupendam Minervae posuit; propter Athenienses, qui eam coluerunt. Cretenses etiam deduxit Seleucus, quos arcem, summasque urbis partes habitare fecit olim Casus Inachi filius: et cum his Cyprios etiam in eandem Antiochiam traduxit. Casus enim rex uxorem habuit Amycen, quae et Cittia vocata est, Sasalamini, Cypriorum regis, filiam: cum hac Cyprii

πρίων βασιλέως· καὶ ἦλθον μετ᾽ αὐτῆς Κύπριοι καὶ ᾤκησαν τὴν
ἀκρόπολιν· καὶ τελευτᾷ ἡ Ἀμυκή, καὶ ἐτάφη ἀπὸ σταδίων τῆς
πόλεως ρ᾽, δι᾽ ἣν ἐκλήθη ἡ χώρα Ἀμυκή. προετρέψατο δὲ ὁ
αὐτὸς Σέλευκος καὶ τοὺς Ἀργείους Ἰωνίτας, καὶ κατήγαγε καὶ αὐ-
τοὺς ἐκ τῆς Ἰωπόλεως ἐν τῇ αὐτῇ Ἀντιοχείᾳ οἰκεῖν· οὕστινας
ὡς ἱερατικοὺς καὶ εὐγενεῖς πολιτευομένους ἐποίησεν. ἔστησε δὲ ὁ
αὐτὸς Σέλευκος καὶ πρὸ τῆς πόλεως ἄγαλμα λίθινον τῷ ἀετῷ.
ἐκέλευσε δὲ ὁ αὐτὸς καὶ τοὺς μῆνας τῆς Συρίας κατὰ Μακεδόνας
ὀνομάζεσθαι, διότι εὗρεν ἐν τῇ αὐτῇ χώρᾳ γίγαντας οἰκήσαντας·
D ἀπὸ γὰρ δύο μιλίων τῆς πόλεως Ἀντιοχείας ἐστὶ τόπος, ἔχων σώ-
ματα ἀνθρώπων ἀπολιθωθέντων κατὰ ἀγανάκτησιν θεοῦ, οὕσ-
τινας ἕως τῆς νῦν καλοῦσι γίγαντας· ὡσαύτως δὲ καὶ Παγράν
τινα οὕτω καλούμενον γίγαντα ἐν τῇ αὐτῇ οἰκοῦντα γῇ κεραυ-
O 258 νωθῆναι ὑπὸ πυρός, ὡς δῆλον ὅτι οἱ Ἀντιοχεῖς τῆς Συρίας ἐν τῇ
γῇ οἰκοῦσι τῶν γιγάντων. ἐποίησε δὲ ὁ αὐτὸς Σέλευκος πρὸ τῆς
πόλεως πέραν τοῦ ποταμοῦ ἄλλο ἄγαλμα κεφαλῆς ἵππου καὶ
κασσίδα κεχρυσωμένην πλησίον, ἐπιγράψας ἐν αὐτοῖς, Ἐφ᾽ οὗ φυ-
γὼν ὁ Σέλευκος τὸν Ἀντίγονον διεσώθη· καὶ ὑποστρέψας ἐκεῖθεν
ἀνεῖλεν αὐτόν. ἀνήγειρε δὲ ὁ αὐτὸς Σέλευκος καὶ τῷ Ἀμφίονι
E στήλην μαρμαρίνην ἔσω τῆς λεγομένης Ῥωμανησίας πόρτας, ὀρ-
νεοθυσίαν ποιοῦντι ἅμα αὐτῷ. ἔκτισε δὲ ὁ αὐτὸς Σέλευκος ὁ
Νικάτωρ καὶ ἄλλην παραλίαν πόλιν ἐν τῇ Συρίᾳ ὀνόματι Λαο-

11. κατὰ] τῶν κατὰ Ox. 13. οἰκοῦντα Ch., οἰκοῦντι Ox. 18. διεσώθη] ὁ διεσώθη Ox. 21. ποιοῦντι Ch., ποιοῦντα Ox.

venientes, urbis summitates incoluerunt. Amyce deinde mortua, centum ab urbe stadiis sepulta est; a qua regio ea Amyca dicta est. Argivos etiam Jonitas hortatus est, uti Jopoli relicta, in Antiochiam migrarent: Quos, cum natalibus clari, sacrisque essent instituti, in urbis Administrationem designavit. Idem Seleucus lapideum simulachrum Aquilae, ante urbem posuit. Menses item Syrorum, Macedonum mensium nominibus vocari jussit. Syros autem Antiochenses in terra Gigantum habitare, manifestum inde est; quod, duobus ab Antiochia passuum millibus, locus est, ubi humana corpora inveniuntur: ira Dei in lapides conversa, quos, in hunc usque diem, Gigantes vocant. Sed et Pagram quendam gigantem, loci illius incolam, igne coelesti consumptum, ibi periisse ferunt. Ante urbem vero, ad ripam fluminis ulteriorem, Seleucus aliud etiam posuit simulachrum, Capitis scilicet Equini; juxtaque, cassidem deauratam; quibus haec inscripta sunt. „Huic (insidens) Seleucus, Antigonum fugiens, evasit: et deinde reversus, eum e medio sustulit.“ Amphioni etiam sacerdoti, quicum auspicia ipse captaverat, Seleucus columnam posuit marmoream, intra portam, Romanesiam dictam. Seleucus etiam Nicator urbem etiam condidit in Syria Maritimam, quam a filia sua Laodiceam

δίκειαν εἰς ὄνομα τῆς αὐτοῦ θυγατρός, πρώην οὖσαν κώμην ὀνό-
ματι Μαζαβδάν, ποιήσας κατὰ τὸ ἔθος θυσίαν τῷ Διί, καὶ αἰ-
τησάμενος ποῦ κτίσει τὴν πόλιν, ἦλθεν ἀετὸς πάλιν καὶ ἥρπασεν
ἀπὸ τῆς θυσίας· καὶ ἐν τῷ καταδιώκειν αὐτὸν τὸν ἀετὸν ὑπήντη- O 259
σεν αὐτῷ σύαγρος μέγας, ἐξελθὼν ἀπὸ καλαμῶνος, ὅντινα ἀνεῖλεν
ᾧτινι κατεῖχε δόρατι· καὶ φονεύσας τὸν σύαγρον καὶ σύρας τὸ
λείψανον αὐτοῦ, ἐκ τοῦ αἵματος αὐτοῦ διεχάραξε τὰ τείχη ἐάσας V 86
τὸν ἀετόν· καὶ οὕτως τὴν αὐτὴν πόλιν ἔκτισεν ἐπάνω τοῦ αἵμα-
τος τοῦ συάγρου, θυσιάσας κόρην ἀδαῆ ὀνόματι Ἀγαύην, ποιή-
σας αὐτῇ στήλην χαλκῆν εἰς τύχην τῆς αὐτῆς πόλεως. ἔκτισε δὲ
ὁ αὐτὸς Σέλευκος ὁ Νικάτωρ καὶ ἄλλην πόλιν εἰς τὴν Συρίαν με-
γάλην εἰς ὄνομα τῆς αὐτοῦ θυγατρὸς Ἀπάμας, εὑρηκὼς κώμην
πρώην λεγομένην Φαρνάκην· καὶ τειχίσας αὐτὴν ὁ αὐτὸς Σέλευ-
κος ἐπωνόμασε πόλιν, καλέσας αὐτὴν Ἀπάμειαν, θυσίαν ποιήσας·
ἣν αὐτὸς μετεκάλεσεν ὀνόματι Πέλλαν διὰ τὸ ἔχειν τὴν τύχην
τῆς αὐτῆς Ἀπαμείας πόλεως τὸ ὄνομα τοῦτο· ἦν γὰρ ὁ αὐτὸς
Σέλευκος ἀπὸ Πέλλης τῆς πόλεως Μακεδονίας. ἐποίησε δὲ θυ-
σίαν ταῦρον καὶ τράγον· καὶ ἐλθὼν πάλιν ὁ ἀετὸς ἐπῆρε τὰς κε- B
φαλὰς τοῦ ταύρου καὶ τοῦ τράγου· καὶ περιεχάραξεν ἐκ τοῦ αἵ-
ματος τὰ τείχη. ἔκτισε δὲ καὶ ἄλλας διαφόρους πόλεις εἰς ἄλ-
λας ἐπαρχίας καὶ εἰς τὰ Περσικὰ μέρη ὁ αὐτὸς Σέλευκος πολλάς,
ὧν ἀριθμός ἐστιν οε', καθὼς ὁ σοφὸς Παυσανίας ὁ χρονογράφος O 260
συνεγράψατο, ὧντινων πόλεων καὶ τὰ ὀνόματα ἐξέθετο, εἰς

9. Ἀγαυήν Ox. 22. Κρονογράφος Ox.

nominavit: (Vicus hic antea fuit Mazabda vocatus:) sacris autem Jovi, pro more peractis, Numineque rogato ubi urbs condenda esset, advolans Aquila, ut antea, offulam ex ara surripit: quam dum rex insequitur, ecce ei in occursum, ex arundineto, aper ingens: hunc Seleucus hasta, quam ferebat, interfecit: et occisi apri circumtrahens cadaver, missoque aquilae augurio, sanguine ejus designatis moenibus fundamenta urbis in illo posuit: parata in victimam virgine intacta, nomine Agave; cui etiam statuam aeream erexit, in Fortunam urbis. Idem Seleucus Nicator incidens in vicum quendam Syriae, Pharnacen dictum, moenibus eum cingit, urbemque fecit magnam; a filiae suae Apamae nomine, Apamiam vocans. Quam etiam Seleucus deinde, mutato nomine, Pellam, ab urbis Fortunae nomine, (sic dictae, eo quod a Pella Macedoniae urbe, ipse oriundus erat,) appellavit. In sacrificium porro habuit Taurum, et Hircum: et Aquila rursus advolans, Tauri Hircique capita abripuit: quorum ex sanguine, moenia urbis designavit. Sed et alias quamplurimas Seleucus urbes condidit, in aliis regionibus et in Perside etiam, numero LXXV, uti sapiens Pausanias, in Chronicis suis, memoriae prodidit: quas omnes, vel nomine suo, vel filiorum suorum, pro libitu, Seleucus insignivit. Sapiens

ὄνομα ἴδιον καὶ τῶν αὐτοῦ τέκνων, ὡς ἔδοξεν αὐτῷ, ὁ Σέλευκος. ὁ δὲ σοφὸς Παυσανίας ἐξέθετο εἰς ὄνομα τοῦ ἑαυτοῦ πατρὸς ἐθηκε τὸ ὄνομα τῆς μεγάλης Ἀντιοχείας ὁ αὐτὸς Σέλευκος, ἐπειδὴ καὶ ὁ αὐτοῦ πατὴρ Ἀντίοχος ἐλέγετο. οὐδεὶς δὲ κτίζων πόλιν εἰς ὄνομα τεθνηκότος αὐτὴν καλεῖ· ἔστι γὰρ λῆρος· ἀλλ' εἰς ὄνο-
C μα ζῶντος καὶ ἑστῶτος καλεῖ. ἥντινα πόλιν εἰς ὄνομα Ἀντιόχου τοῦ ἰδίου αὐτοῦ υἱοῦ, ὡς προείρηται, ἐκάλεσε. πολλὰ δὲ καὶ ἄλλα ὁ αὐτὸς σοφώτατος Παυσανίας ποιητικῶς συνεγράψατο.

Ὁ δὲ αὐτὸς Σέλευκος καὶ εἰς τὴν Ἡρακλεῖδα τήν ποτε πόλιν, νυνὶ δὲ λεγομένην Δάφνην, ἐφύτευσε τὰς κυπαρίσσους πλησίον τοῦ ἱεροῦ τοῦ Ἀπόλλωνος, μετὰ τὰς φυτευθείσας κυπαρίσσους ὑπὸ τοῦ Ἡρακλέος τοῦ τελεστοῦ, τοῦ κτίσαντος τὴν Δάφνην εἰς ὄνομα ἑαυτοῦ καὶ καλέσαντος αὐτὴν Ἡρακλεῖδα πόλιν. αὕτη δὲ
O 261 ἔξω τοῦ ἄλσους ἦν κεκτισμένη ἐπὶ τὸν ναὸν τῆς Ἀθήνης· τὸ γὰρ τοῦ Ἀπόλλωνος ἱερὸν Δαφναῖον ἐλέγετο, μέσον ὄντα τοῦ ἄλσους. ὅστις Ἡρακλῆς καὶ τὴν τῆς πάλης ἐξέθετο τέχνην πρῶτος.

D Καὶ λοιπὸν ἐτελεύτησεν ὁ αὐτὸς Σέλευκος ἐν τῇ Ἑλλησπόντῳ ὢν ἐνιαυτῶν οβ', καὶ ἐτάφη ἐν Σελευκείᾳ τῆς Συρίας.

Μετὰ δὲ τὴν βασιλείαν Σελεύκου ἐβασίλευσεν ὁ υἱὸς αὐτοῦ Ἀντίοχος ὁ ἐπικληθεὶς Σωτὴρ ἔτη εἴκοσι· ὅστις Ἀντίοχος ἐφίλησε τὴν ἰδίαν μητρυιὰν Στρατονίκην τὴν θυγατέρα Δημητρίου, καὶ

1. ὡς ἔδοξεν αὐτῷ, ὁ Σέλευκος] „ὁ Σέλευκος, redundat." Ch. 5. λῆρον Ox. 9. 13. Ἡρακλεῖδα] Idem quod Ἡράκλειαν. Reddenda haec forma Syncello p. 257. D. Cum diaeresi autem scribendum videtur. 12. Ἡρακλέος] Ἡρακλέως Ox. 14. 15. ἄλσους Ox. 15. Δαφνέων Ox.

autem Pausanias tradidit, Seleucum Antiochiae magnae nomen dedisse, a patre suo Antiocho. Verum nemo urbis Conditor, eam in demortui nomen vocare solet: absurdum enim hoc esset: sed viventis alicujus et superstitis nomen ei indit. Itaque et urbem hanc Seleucus, Antiochi filii sui nomine, Antiochiam vocavit: uti in prioribus dictum. Caeterum multa etiam alia, Poëtice scripta nobis reliquit sapientissimus Pausanias.

Idem Seleucus Cupressos plantavit, ad urbem Heraclidem olim vocatam, quae Daphne nunc appellatur, juxta Fanum Apollinis; ubi ante eum cupressos etiam plantaverat Hercules Mysta; qui Daphnem istam olim condidit et a nomine suo, Heraclidem vocavit. Urbs autem haec extra lucum condita fuit, juxta Minervae templum: Apollinis enim fanum, quod Daphnaeum dicebatur; mediam luci partem occupavit. Hercules autem is fuit, qui Palaestrae artes primus docuit.

Post haec mortuus est Seleucus in Hellesponto annos natus LXXII, et sepultus est in Seleucia Syriae.

Seleuco successit in regno filius Antiochus, cognomine Soter; regnavit annos XX. Hic novercam suam, quam deperibat, Stratonicen, Deme-

ἔλαβεν αὐτὴν γυναῖκα· ἀφ' ἧς εἶχεν υἱοὺς δύο, Σέλευκον, ὅστις μι-
κρὸς ἐτελεύτησε, καὶ Ἀντίοχον τὸν ἐπικληθέντα Θεοειδῆ. καὶ ἐτε-
λεύτησεν Ἀντίοχος ὁ Σελεύκου καὶ ἐβασίλευσε μετ' αὐτὸν Ἀντίο-
χος ὁ Θεοειδὴς ἔτη ιε'. καὶ μετ' αὐτὸν ἐβασίλευσεν ὁ υἱὸς αὐτοῦ
ὁ ἐκ Βερνίκης Σέλευκος ὁ Καλλίνικος ἔτη κδ', καὶ Ἀλέξανδρος ὁ
Νικάτωρ ἔτη λς', καὶ Σέλευκος ὁ Φιλοπάτωρ ἔτη δέκα, καὶ Ἀν- E
τίοχος ὁ Ἐπιφανὴς ἔτη ιβ'.

Ἐπὶ δὲ τῆς αὐτοῦ βασιλείας λοιμοῦ γενομένου καὶ πολλῶν
διαφθαρέντων τῆς πόλεως, Λήιός τις τελεστὴς ἐκέλευσε πέτραν O 262
ἐκ τοῦ ὄρους τοῦ ὑπεράνω τῆς πόλεως γλυφῆναι ἔχουσαν προσω-
πεῖον μέγα πάνυ, ἐστεμμένον, προσέχοντα ἐπὶ τὴν πόλιν καὶ τὸν
αὐλῶνα· καὶ γράψας ἐν αὐτῷ τινα ἔπαυσε τὴν λοιμικὴν θνῆσιν·
ὅπερ προσωπεῖον καλοῦσιν ἕως τοῦ νῦν οἱ Ἀντιοχεῖς Χαρώνιον. V 87
ὁ δὲ αὐτὸς βασιλεὺς Ἀντίοχος ὁ λεγόμενος Ἐπιφανὴς ἔκτισε πρῶ-
τον ἐν Ἀντιοχείᾳ τῇ μεγάλῃ ἔξω τῆς πόλεως τὸ λεγόμενον βου-
λευτήριον εἰς τὸ ἐκεῖσε συνάγεσθαι πάντας τοὺς συγκλητικοὺς αὐ-
τοῦ μετὰ τῶν πολιτευομένων καὶ τῆς πόλεως πάντων τῶν κτη-
τόρων καὶ βουλεύεσθαι τί δεῖ γίνεσθαι περὶ τῶν ἀνακυπτόντων
καὶ τότε ἀναφέρειν ἐπὶ αὐτὸν τὰ συμφέροντα. ἔκτισε δὲ καὶ ἄλ-
λα τινὰ ἔξω τῆς πόλεως, καλέσας τὰ αὐτὰ μέρη εἰς τὸ ἐπώνυμον
αὐτοῦ Ἐπιφανίαν πόλιν, μὴ κτίσας αὐτῇ τεῖχος, ἀλλ' οὕτως ἦν ἡ
οἴκησις αὐτῆς ἐπὶ τὸ ὄρος.

Ὁ δὲ αὐτὸς Ἀντίοχος ὁ Ἐπιφανὴς ἠγανάκτησε κατὰ Πτολε- O 263

8. τῆς] τῇ Ox. 9. τῆς] Fort. τῶν τῆς. 10. προσώπιον Ox.

trii filiam, in uxorem sibi accepit: ex qua filios duos suscepit; Seleucum, qui parvulus interiit; et Antiochum, cognomento Theoidem. Mortuo autem Antiocho, Seleuci F. in regno successit Antiochus Theoides; regnavitque annos XV. Hunc excepit filius ejus ex Bernice, Seleucus Callinicus: et regnavit annos XXIV: deinde Alexander Nicator, qui regnavit annos XXXVI. post hunc Seleucus Philopator, annos X: deinde Antiochus Epiphanes, annos XII.

Hujus sub imperio, peste grassante, plurimisque ex urbe pereuntibus, Leius quidam, qui Mysteriorum peritus fuit, lapidem ex monte urbi imminente exculpi jussit, in quo caput ingens, corona cinctum, exarari curavit, urbi, convallique obversum. Tum capiti quaedam inscribens, pestem repressit. Caput autem hoc Antiocheni, *Charonium*, usque adhuc vocant. Idem rex Antiochus, cognomine Epiphanes, Senaculum primus Antiochensibus extra urbem extruxit: uti in unum convenirent viri senatorii, Magistratus, Primoresque urbis omnes; atque ibi de Reipublicae necessitatibus consulentes, ad se tandem referrent. Quaedam etiam alia extra urbem aedificia erexit; locumque deinde, a cognomine suo Epiphaniam vocavit: quam tamen incolis, moenibus nullis cinctam, reliquit.

Idem Antiochus Epiphanes infensus fuit Ptolomaeo, Aegyptiorum re-

B μαίου, βασιλέως Αἰγύπτου, διότι τέλη ἀπήτησε
αὐτὸν ὄντας χώρας Ἰουδαίους. τῶν γὰρ αὐτῶν Ἰ
Παλαιστίνης ἐλθόντων ἐν Ἀντιοχείᾳ καὶ αἰτησάν
Ἀντίοχον γράψαι Πτολεμαίῳ τῷ τῆς Αἰγύπτου το
σιλεῖ μὴ ἀπαιτεῖν αὐτοὺς τέλος μετακομίζοντας
τροφὰς αὐτῶν, μεγάλου λιμοῦ τότε γενομένου ἐν
νῃ· ἀπὸ γὰρ τῆς Αἰγυπτιακῆς χώρας μετεκόμιζοι
δαῖοι. ὅστις Πτολεμαῖος δεξάμενος τὰ γράμματα
αὐτοὺς ἐκέλευσεν ἀπαιτεῖσθαι. καὶ λοιπὸν Ἀντίοχ
ἐπεστράτευσε κατὰ Πτολεμαίου, διότι οὐκ ἐπείσθη
αὐτοῦ· καὶ συμβολῆς γενομένης μεταξὺ αὐτῶν ἔπε
C αὐτοῦ Ἀντιόχου πολύ, καὶ φυγὼν ἀπῆλθεν ἐπὶ τὸ
το δὲ γνόντες οἱ τῆς Ἱερουσαλὴμ Ἰουδαῖοι, ἐξά
πρὸς χάριν τοῦ Πτολεμαίου, νομίσαντες τεθνάναι
ἑαυτοὺς παρατιθέμενοι. ὁ δὲ Ἀντίοχος ὁ Ἐπιφανὴς
θος, ἐπέῤῥιψε τῷ Πτολεμαίῳ καὶ ἐφόνευσεν αὐτὸ
πλήθη αὐτοῦ. καὶ γνοὺς περὶ τῶν Ἰουδαίων τῆς
τί πέπραχαν κατ' αὐτοῦ, ὡς συγχαρέντες τῇ αὐτο
O 264 σατο κατὰ τῆς Ἱερουσαλήμ· καὶ πολιορκήσας αὐ
καὶ παρέλαβεν αὐτὴν καὶ κατέσφαξε πάντας· τὸν δ
ἀρχιερέα τῶν Ἰουδαίων καὶ τοὺς Μακκαβεῖς ἐν Ἀν
κολάσας ἐφόνευσε. καὶ καθεῖλε τὴν ἀρχιερωσύνην
D καὶ τὸ ἱερόν, Σολομῶντος ὄντα, τῶν Ἰουδαίων

6. λιμοῦ] λοιμοῦ Ox. 12. λιμιτόν Ox. 18. ἤι

gi; eo quod a Judaeis, regno suo subjectis, tributa exig
enim per Palaestinam fame maxima, Judaei ex Aegypto
re coacti sunt. Antiochiam itaque profecti, Antiochum
habuerunt, uti Ptolomaeum, Aegypti regem, per literas
vectigalia a Judaeis non exigeret, qui non nisi in vic
frumenta Aegypto exportabant. Ptolomaeus autem, acce
teris, tributa a Judaeis eo strictius exigebat. Itaque adv
movit Antiochus: praelioque commisso, ingens ex Antioch
dit multitudo; rex autem ipse fuga in fines suos evasit.
Hierosolymitani his auditis, Antiochum in praelio cecidi
maeo sese dederunt; pyrasque, illi congratulantes, accei
chus autem Epiphanes, collecto iterum exercitu, Ptolon
eoque occiso, copias ejus profligavit. Audito vero, quid
sent Judaei Hierosolymitani, cladem a Ptolomaeo illatam
Hierosolymas arma movit, easque obsidione cinxit; capt
vit, Judaeis internecioni datis omnibus. Eleazarum autem
ximum, et Maccabaeos, Antiochiam abductos, morte mul
tium etiam Judaeorum subvertit, Templumque Salomoni

Ὀλυμπίου καὶ Ἀθηνᾶς, μιάνας τὸν οἶκον χοιρείοις κρέασι, καὶ
ἐκώλυσε τοὺς Ἰουδαίους τῆς πατρῴας θρησκείας καὶ ἑλληνίζειν
αὐτοὺς ἐβιάζετο ἐπὶ ἔτη τρία.

Καὶ τελευτᾷ ὁ αὐτὸς Ἀντίοχος, καὶ ἐβασίλευσεν ὁ αὐτοῦ υἱὸς
Ἀντίοχος ὁ Γλαυκὸς ὁ λεγόμενος Ἱέραξ ἔτη δύο.

Καὶ μετ' αὐτὸν ἐβασίλευσεν ὁ Δημητριανὸς ὁ Σελεύκου ἔτη
η'. καὶ ἐλθὼν ἐν Ἀντιοχείᾳ τῇ μεγάλῃ Ἰούδας τις ὀνόματι, Ἰου-
δαῖος τῷ ἔθνει, ἐδυσώπησε Δημητριανὸν τὸν βασιλέα παρακα-
λέσας αὐτόν, καὶ παρέσχεν αὐτῷ τὸ ἱερὸν καὶ τὰ λείψανα τῶν
Μακκαβαίων. καὶ ἔθαψαν αὐτὰ ἐν Ἀντιοχείᾳ τῇ μεγάλῃ ἐν τῷ E
λεγομένῳ Κερατείῳ· ἦν γὰρ συναγωγὴ ἐκεῖ τῶν Ἰουδαίων· πρὸ
μικροῦ γὰρ τῆς πόλεως Ἀντιοχείας ἐτιμωρήσατο αὐτοὺς Ἀντίοχος O 265
ἐν τῷ ἀεὶ κλαίοντι ὄρει κατέναντι τοῦ Κασίου Διός. τὸν δὲ ναὸν
ἁγνεύσας ὁ Ἰούδας καὶ τὴν Ἱερουσαλὴμ κτίσας τὸ πάσχα ἐτέλεσε
τῷ θεῷ. αὕτη β' ἦν τῆς Ἱερουσαλὴμ ἡ ἅλωσις, καθὼς Εὐσέβιος
ὁ Παμφίλου ἐχρονογράφησε.

Μετὰ δὲ Δημητριανὸν ἐγένετο βασιλεὺς Ἀντίοχος ὁ ἔκγονος V 88
τοῦ Γρύπου, υἱὸς Λαοδίκης, θυγατρὸς Ἀριαράθου, βασιλέως
Καππαδόκων, ἔτη θ'. καὶ ἔπαθε τότε ὑπὸ θεομηνίας Ἀντιόχεια
ἡ μεγάλη τῷ ὀγδόῳ ἔτει τῆς βασιλείας αὐτοῦ ἐπὶ τῶν αὐτῶν Μα-
κεδόνων, μετὰ τὸ ἐξ ἀρχῆς τεθῆναι θεμέλιον τείχους ὑπὸ Σελεύ-
κου τοῦ Νικάτορος μετὰ ἄλλα ἔτη ρνβ', ὥραν ἡμερινὴν ι', μηνὶ

1. Ὀλυμπίου Ch., Cedrenus p. 193. B, Ὀλύμπου Ox. 13. Κασσίου Ox. *ibid.* τὸν δὲ ναὸν — 16. ἐχρονογράφησε v. 3. post ἐπὶ ἔτη τρία ponit Schurzfleischius Notit. Bibl. Vinar. p. 54. male.

et Minervae dicavit. Sed et Dei domum porcinis carnibus conspurcavit; Judaeis etiam interdicta religione patria, Graecorum ritus, per tres annos, eos observare coegit.

Mortuus deinde est Antiochus; post quem regnavit filius ejus, Antiochus Glaucus, Hierax vocatus, annis II.

Hunc excepit Demetrianus, Seleuci F. qui regnavit, annos VIII. Judaeus vero quidam, nomine Judas, Antiochiam veniens, a Demetriano precibus suis obtinuit, ut templum sibi iterum et Maccabaeorum concederentur reliquiae; quas Judas in Antiochia magna sepelivit, in loco qui dicitur, Cerateum: ubi etiam erat synagoga Judaeorum. Hos enim prope ab urbe, e regione Jovis Cassii, neci dederat Antiochus, in Monte semper lachrymanti. Judas autem repurgato Templo, urbeque instaurata, Pascham Deo celebravit. Erat haec secunda Judaeorum captivitas: uti in Chronicis tradidit Eusebius Pamphili.

Demetriano successit in regno Antiochus, Grypi nepos, filius Laodices, Ariarathi Cappadocum regis filiae; Et regnavit annos XI. Anno autem octavo imperii ejus Macedonici, terrae motum passa est Antiochia Magna. Accidit hoc ad horam x diei XXI mensis *Perittii*, sive Februarii; anno post jacta a Seleuco Nicatore prima moenium fundamenta

περιτίῳ τῷ καὶ φεβρουαρίῳ κα'. καὶ ἀνενεώθ
Δόμνος ὁ χρονογράφος συνεγράψατο· μετὰ δὲ
τὰ τείχη καὶ τὴν πόλιν πᾶσαν μετὰ ρκβ' ἔτη ἔπαι
ἐγένετο.

Μετὰ δὲ Ἀντίοχον ἔκγονον τοῦ Γρύπου ἐβο
B χος ὁ Εὐεργέτης, ὅστις ἐτυραννήθη ὑπὸ Πάρθ
τευσε κατ' αὐτῶν μεγάλως. καὶ μετὰ τὸ πολ
O 266 Πάρθους εἰς φιλίαν ἦλθον· καὶ ἔλαβε γυναῖκα
αὐτοῦ τῷ λεγομένῳ Κυζικηνῷ τὴν θυγατέρα
Πάρθου τοῦ τυραννήσαντος αὐτὸν ὀνόματι
ἐπαύθη ὁ πόλεμος.

Μετὰ δὲ Ἀντίοχον τὸν Εὐεργέτην ἐβασίλευσ
αὐτοῦ ἄλλοι θ' βασιλεῖς ἕως τῆς βασιλείας Ἀν
νίκους τοῦ λεπροῦ τοῦ πατρὸς Κλεοπάτρας καὶ Ἀ

Ἐν δὲ τοῖς χρόνοις τῆς βασιλείας τῶν πρὸ Ἀν
νίκους τοῦ προειρημένου ἐτυράννησε Ῥωμαίους ὁ
C τοπάρχης, Πύῤῥος ὁ Ἠπειρώτης, λαβὼν χρησμὸ
κὸς ἀποθνήσκει. καὶ συμβαλὼν αὐτῷ πόλεμον
τος Ῥωμαίων ἐνίκησεν αὐτόν· καὶ φυγὼν ὁ Πύ
σίον πόλεως ἐχούσης ἔξω τειχῶν οἰκήματα· καὶ
ραμῖδα κατὰ τῆς κορυφῆς αὐτοῦ ἐφόνευσεν αὐτόν

Μετὰ ταῦτα δὲ ἐγένετο ὕπατος Μάγνος ὁ καὶ
κεδών· ὅστις ἐφόνευσεν ἐν πολέμῳ τὸν βασιλέα

1. Περιττίῳ Ox. 3. βελτίω Ox. 13. αὐτοῦ
18. συμβάλλων Ox.

CLII, post moenia autem absoluta, ipsamque urbem to
Tum vero de integro restituta est, tota in melius reda
Chronographus scriptum reliquit.

Antiocho Grypi successit in regno Antiochus Everg
thos rebellantes arma movit: cumque Parthorum plurim
sent; in gratiam deinde cum eis rediens, filiam Arsacis
sui, nomine Brittanen, Antiocho Cyziceno in uxorem a
belli finis fuit.

Post Antiochum vero Evergetem, regnarunt ex
alii IX, usque ad Antiochum Dionicum Leprosum, Cle
chidis patrem.

Temporibus autem eorum, qui Antiochum Dionic
Romanos invasit Epiri rex Pyrrhus; oraculo fretus, f
muliere periret. Congressus itaque cum eo Curius, Co
lo superior evasit: Pyrrhus autem in fugam versus, u
nit, aedificia extra muros habentem: ubi mulier quaed
put ejus vibrata, illum occidit.

Postea temporibus Consul Romanus fuit Magnus; q
cedonicus. Persem hic, Macedoniae regem, bello int

ὀνόματι Πέρσην, καὶ παραλαβὼν τὴν Μακεδονίαν χώραν ἐποίησεν αὐτὴν ὑπὸ Ῥωμαίους· περὶ οὗ Σαλλούστιος μέμνηται εἰς τὴν O 267 Κατελλιναρίαν ἔκθεσιν, μνημονεύων τῆς δημηγορίας τοῦ Καίσαρος. καὶ μετὰ ταῦτα βασιλεύει τῆς ἰδίας χώρας Περσεὺς ὁ D Ἠπειρώτης ὁ νεομάχος καὶ τοπάρχης Θεσσαλίας, ὅντινα Περσέα ὠνόμασε τῇ ἰδίᾳ ἐκθέσει Εὐτρόπιος ὁ συγγραφεὺς Ῥωμαίων ἐν τῇ μεταφράσει αὐτοῦ. τούτου δὲ καὶ Παλαίφατος μέμνηται. τὸν δὲ αὐτὸν Περσέα πολέμῳ ἀνεῖλε Λούκιος Παῦλος, ὕπατος Ῥωμαίων.

Ἐν οἷς χρόνοις Ἀννιβάλ τις ὀνόματι, ῥὴξ τῶν Ἄφρων, ἐτυράννησε τὴν Ῥώμην ἐπὶ ἔτη εἴκοσιν, ἀβασίλευτον οὖσαν, διοικουμένην δὲ ὑπὸ τῶν ὑπάτων. ὅστις τῆς Ἰταλίας πάσης τὸ πολὺ μέρος ἀπώλεσεν ὑποτάξας πολέμοις, καὶ σφάζει τὸν προειρημένον Παῦλον. καὶ λοιπὸν προεβάλετο ἡ σύγκλητος Ῥώμης ὕπατον E δυνατὸν ἐν πᾶσι, μάλιστα δὲ ἐν πολέμοις, τὸν λεγόμενον Σκηπίονα O 268 τὸν μέγαν. ὅστις Σκηπίων ἐν ᾧ ἦν διατρίβων ὁ Ἀννιβὰλ ἐν τῇ Ἰταλίᾳ ἔλαβε πλῆθος στρατοῦ καὶ ἀπῆλθεν εἰς τὴν χώραν τοῦ Ἀννιβαάλ, εἰς τὴν Ἀφρικήν, καὶ ἀπώλεσεν αὐτήν, ἐμπρήσας τὴν πόλιν ἔνθα ἦν ῥὴξ ὁ Ἀννιβαάλ, τὴν Καρθάγεναν, καὶ αἰχμαλωτίσας αὐτὴν καὶ λαβὼν τοὺς αὐτοῦ πάντας μετὰ τῆς συγκλήτου αὐτοῦ ὑπέστη εἰς τὴν Ῥώμην.

Καὶ τοῦτο γνοὺς ὁ Ἀννιβαὰλ ἀπῆλθεν εἰς τὴν Βιθυνίαν πρὸς V 89

2. *Σαλούστιος* Ox. V. p. 90. B. 3. *Κατελλιναρίαν*] c. 51. 14. *προεβάλλετο* Ox. Sic et p. seq. v. 8. 19. *Καρθάγενναν* Ox. 21. *ὑπέστην* Ox.

niamque ipsam Romano subjugavit Imperio. Hujus meminit in Historia sua Catilinaria Salustius: ubi concionem a Caesare habitam recitat. Post haec regioni suae imperavit Perses Epirota, Thessaliae regulus, navalibus pugnis celebris. Hujus etiam in Historia sua, in Graecam linguam traducta, meminit Eutropius, Romanorum Historiographus. Ejusdem etiam mentionem fecit Palaephatus. Hunc itaque bello devictum, neci dedit Lucius Paulus, Consul Romanus.

Illis temporibus, bellum cum Romanis gessit, per annos xx, Hannibal quidam, Afrorum Rex, quo tempore, Regibus dudum exactis, Romana Resp. a Consulibus administrata est. Hic potiorem Italiae partem, bello subactam, vastavit; interfecto etiam Paulo illo, de quo superius. Senatus itaque Romanus Consulem designavit Scipionem illum magnum; virum certe in omnibus, maxime vero in bellis clarum. Scipio hic, interim dum in Italia moras trahebat Hannibal, magnis instructus copiis, in Africam, Hannibalis patriam, maturavit iter: ubi regionibus undique vastatis, Carthaginem ipsam, ubi regnabat Hannibal, incendio dedit: et abductis incolis omnibus, ipsum etiam Senatum Carthaginensem captivum Romam abduxit.

De his autem certior factus Hannibal, Bithyniam profectus est, ad

τὸν Ἀντίοχον τὸν Νικομήδους, βασιλέα τῆς Ἀσι
λεῖ αὐτὸν συμμαχῆσαι αὐτῷ. εἶχον δὲ ἀπὸ
Μακεδόνος οἱ Μακεδόνες συνωμοσίας μετὰ τ
λίας, ὅτι καὶ στρατὸν ἔδωκαν τῷ Ἀλεξάνδρῳ
Ἀντίοχος ὁ τῆς Ἀσίας βασιλεὺς πεισθεὶς τῷ
καὶ ἀπῆλθε μετ᾽ αὐτοῦ κατὰ Ῥωμαίων, θαῤῥῶ
ἐκ τῆς Βιθυνίας ἐξορμήσας. καὶ ἀκούσαντες
τικοὶ τοῦτο προεβάλοντο ὕπατον δυνατόν, τὸν
O 269 να, τὸν ἀδελφὸν τοῦ πρώτου Σκηπίονος· καὶ ἐ
τὰ τῶν δύο, Ἀντιόχου τοῦ βασιλέως Ἀσίας καὶ
B γὸς τῆς Ἀφρικῆς. καὶ ἀπαντήσας αὐτοῖς συν
γαν μετ᾽ αὐτῶν· καὶ σφαγέντων πολλῶν, ἰδὼ
τοῦ Σκηπίονος δύναμιν καὶ ὅτι τὰς ἐπάνω φ
ἑαυτῷ παραχρησάμενος πιπίσας ἀπέθανε. καὶ
χος τὸν Ἀννιβαὰλ φυγόντα ἔδιωκε νῶτα· καὶ κ
Σκηπίων ἕως τοῦ ὄρους τῆς Ἰσαυρίας τοῦ λεγομ
ἀνελθὼν ἐκεῖ ὁ Ἀντίοχος ἔπεμψε πρὸς αὐτὸν πρ
αὐτόν, ὡς μηδεμίαν ἔχθραν ἔχων κατὰ Ῥωμα
λου πολεμῶν. καὶ ἐδέξατο αὐτὸν ὁ Σκηπίων, κ
ὑπὸ Ῥωμαίους κατὰ γνώμην τῆς συγκλήτου Ῥώ
C ρέχειν αὐτὸν καθ᾽ ἕκαστον ἔτος Ῥωμαίοις χρυσο
O 270 ρα καὶ ἀργύρου καὶ ἄλλα τινὰ ἄχρι τῆς αὐτοῦ
σας ἄριστον ὁ Σκηπίων ἐκάλεσεν αὐτὸν καὶ π

3. συνομοσίας Ox. 12. ἰδὼν Ch., ἴδεν Ox.

Antiochum, Nicomedis F. Asiae regem: a quo auxil
nos petiit. Foedera autem amicitiae cum Romanis h
inde ab Alexandri temporibus; eo quod exercitu Ron
set Alexander, bello Darium aggressurus. Antiochus
piis suis confisus, adjungit se Hannibali: atque exerci
cto, contra Romanos cum eo profectus est. Senat
hoc audito, Consulem designavit Scipionem secundu
fratrem, virum strenuum: qui missus a Senatu contr
chum Asiae, et Hannibalem Africae reges, obviam ei
que utrinque acriter commisso, plurimi ceciderunt.
bal, quantae essent Scipionis vires, et quod ubique
in fugam vertitur; et veneno hausto, mortem sibi c
autem ubi Hannibalem fugientem vidit, et ipse terga
insecutus est Isauriam usque, ad montem Taurum.
Antiochus, Scipionem per legatos exoratum habuit, u
ciperet: ut qui partes tantum alienas egisset; contra
hil hostile cogitasset. Accepit igitur eum Scipio, e
Romanis tributarium fecit; ea scilicet conditione, ut
viveret, auri talanta IV, argentique totidem, praeter
solveret. Scipio autem convivium exhibens, Antioch

πρῶτον τόπον, τιμήσας αὐτόν, ὡς βασιλέα. καὶ μετὰ δόξης ἀνῆλθεν ὁ Σκηπίων ἐν τῇ Ῥώμῃ, καθὼς ὁ σοφώτατος Φλῶρος ὑπεμνημάτισεν ἐκ τῶν Λιβίου συγγραμμάτων.

Τῷ δὲ πεντεκαιδεκάτῳ ἔτει τοῦ προειρημένου Ἀντιόχου τοῦ Διονίκου, βασιλέως τῆς Συρίας, τοῦ λεπροῦ, Τιγράνης τις βασιλεὺς Ἀρμενίων ἐλθὼν ἐπολέμησε τῷ αὐτῷ Ἀντιόχῳ πόλεμον μέγαν. καὶ νικήσας τὸν αὐτὸν Ἀντίοχον ὁ Τιγράνης βασιλεὺς Ἀρμενίων παρέλαβε τὴν Ἀντιόχειαν τὴν μεγάλην καὶ τὴν βασιλείαν αὐτοῦ, ἀφειλάμενος πάντα παρ' αὐτοῦ ἃ εἶχε, φυγόντος τοῦ αὐ- D τοῦ Ἀντιόχου βασιλέως ἐπὶ τὰ Περσικὰ μέρη τὸν αὐτὸν Τιγράνην. κατελθόντος δὲ ἀπὸ τῆς Ῥώμης Πομπηΐου τοῦ καὶ Μάγνου διὰ τὸν Καίσαρα, καὶ ἐλθόντος κατὰ Κιλίκων τυραννησάντων τὸν αὐτὸν Πομπήιον, καὶ νικήσαντος αὐτοῦ τοὺς Κίλικας, ἐπολέμησε καὶ τῷ Τιγράνῃ, βασιλεῖ τῶν Ἀρμενίων, καὶ νικήσας αὐτὸν παρέλαβε καὶ τὴν Ἀρμενίαν καὶ τὴν Κιλικίαν καὶ τὴν Συρίαν, λύσας καὶ τὰς τοπαρχίας αὐτάς. καὶ ἐξεδίκησε τοὺς Ἀντιοχεῖς, καὶ εἰσῆλθεν ἐν τῇ αὐτῇ Ἀντιοχέων πόλει, ποιήσας αὐτὴν ὑπὸ Ῥωμαίους, O 271 χαρισάμενος αὐτοῖς πολλὰ καὶ κτίσας τὸ βουλευτήριον· πεσόντα γὰρ ἦν· ἐτίμησε δὲ αὐτούς, ὡς ἐκ γένους Ἀθηναίους ὄντας.

Βύβλος δέ τις στρατηγὸς δυνατός, ὃς καὶ ἐν τῇ παραλίᾳ E Φοινίκῃ ηὗρε κώμην καὶ ἐποίησε πόλιν τειχίσας αὐτήν, ἣν ἐκάλε-

9. φυγόντος Ch., φυγότος Ox., et v. 18. πεσότα. Eiusdemmodi forma redit p. 132. D. 19. Fort. Ἀθηναίων.

iam, tanquam Regi superiorem locum concessit. Sic honoribus auctus Scipio, Romam reversus est: uti haec sapientissimus Florus, ex Livii monumentis, memoriae prodidit.

Decimo quinto autem anno Antiochi Dionici, Leprosi, Syriae regis, (de quo superius diximus;) Tigranes quidam, Armeniae rex, Antiocho eidem grave bellum intulit: et bello superior factus Tigranes, Armeniae rex, Antiochiam magnam cepit, regnumque ejus, bona etiam quae habuit omnia ei ademit; Antiocho ipso in regiones Persicas fugiente. Pompeius autem Magnus, Roma propter Caesarem relicta, contra Cilices, Romani imperii hostes, cum exercitu veniens, profligatis illis, in Tigranem, Armeniorum regem, arma movit: quo devicto, Armeniam cepit; Ciliciam quoque, Syriamque, et dissolutis eorum regnis, Antiochenos vindicavit. Antiochiam vero ingressus, illam Romano subjecit imperio. Multa etiam eis indulsit; reparato etiam, quod collapsum fuerat, foro judicii publico. Magno autem honore eos prosecutus est, eo quod ortum suum ab Atheniensibus ducebant.

Byblus autem quidam, dux in bello strenuus, (qui in maritimum Phoeniciae vicum incidens, moenibus eum cinctum, urbem fecit, et a no-

σε Βύβλον εἰς ὄνομα αὐτοῦ, οὗτος γὰρ τὸ ἄ
τὸ παρὰ Σελεύκου γενόμενον, φοβερὸν ὄντα,
Κεραυνίου Διός, παρὰ τοῦ αὐτοῦ Σελεύκου γ
φοβερόν, αἰτησάμενος χάριν τοὺς Ἀντιοχεῖς
V 90 ἔπεμψεν εἰς τὸ Καπετώλιον, ὡς μεγάλης ὄντι
ταγέντα Ῥωμαίοις· ἅτινα ἀγάλματα ἕως τῆ
γράφει Δῆμος Ἀντιοχείας τῆς μεγάλης ἐτίμη
ματα εὐχαριστῶν.

Ἀντίοχος δὲ ὁ Διονίκους βασιλεὺς ἀκούσ
νου, Ἀρμενίων βασιλέως, ἀπώλειαν καὶ τὴν
O 272 γνου κατ' αὐτοῦ νίκην, ἐλθὼν πρὸς τὸν Πο
αὐτῷ, αἰτήσας αὐτὸν ἀναδοῦναι αὐτῷ τὴ
ὅστις Πομπήιος παρακληθεὶς ἀνέδωκεν αὐτ
λείαν τῆς Συρίας καὶ τὴν Κιλικίαν καὶ πάντα
ὁ αὐτὸς Ἀντίοχος. καὶ τῇ ιθ' τοῦ δαισίου
B τὴν Αἴγυπτον ἀπὸ Ἀντιοχείας ὁ Πομπήιος· κ
ὁ αὐτὸς Ἀντίοχος ὁ Μακεδὼν ὁ Διονίκους.

Ἐν τοῖς αὐτοῖς οὖν χρόνοις ἦν ὁ Κικέρων
οἱ σοφώτατοι Ῥωμαίων ποιηταί.

Ὁ δὲ βασιλεὺς Ἀντίοχος ὁ Διονίκους μ
τέλιπε πάντα τὰ ὑπ' αὐτὸν Ῥωμαίοις μετὰ τ
O 273 τοῦ. μετὰ οὖν τὴν τελευτὴν Ἀντιόχου τοῦ
Ἀντιόχεια ἡ μεγάλη ὑπὸ Ῥωμαίους καὶ πᾶσα

1. οὗτος Ch., οὕτως Ox. 15. δαισίου] Δ
τοῦ Ch., αὐτῶν Ox.

mine suo Byblum appellavit:) hic inquam, statua
olim Seleucus Jovi Ceraunio, et Minervae posuerat
petratas, Romam transmisit, ibi in Capitolio collo
ctatu admirandae essent, Romanarumque Victoriaru
tuae autem istae usque adhuc Romae visuntur, hu
inscriptae. *Romanis gratificans, statuis hisce eos d
chenus.*

Antiochus vero Dionicus, ubi inaudisset Tigra
gem, a Pompeio magno profligatum fuisse, Pompei
ei ad pedes, rogavit, uti regnum sibi suum redde
Pompejus: et concesso ei iterum Syriae regno, C
omnia ei restituit. Mensis igitur Junii die XIX, di
in Aegyptum Pompeio, rursus regnavit Antiochus D

Hisce temporibus floruerunt Cicero et Salustius
norum Poetae.

Moriturus autem Antiochus Dionicus imperi
omnes Romanis legavit. Eo itaque demortuo, R
Antiochia magna, omnisque Syria et Cilicia; insu

καὶ Κιλικίας καὶ ὅσα κατεῖχον οἱ Μακεδόνες. ἐβασίλευσαν οὖν Ἀντιοχείας τῆς μεγάλης ἤτοι τῆς Συρίας καὶ Κιλικίας καὶ ἄλλων χωρῶν οἱ Μακεδόνες ἀπὸ Σελεύκου τοῦ Νικάτορος ἕως οὗ ἐδόθη Ῥωμαίοις ἡ βασιλεία ἔτη σξγʹ.

3. χώρων Ox.

Macedones possederunt. Macedones itaque Antiochiae magnae regnarunt, Syriam, Ciliciam, aliasque regiones sibi subjectas tenentes, a Seleuco Nicatore, usque ad hoc tempus, quo Romanis traditum est imperium, per annos CCLXIII.

O 274 # ΛΟΓΟΣ ΕΝΑΤΟΣ

ΧΡΟΝΩΝ ΥΠΑΤΩΝ ΡΩΜΗΣ.

C Τὰ οὖν Ῥωμαίων πράγματα πρώην διῳκεῖτο ὑπὸ τῶν ὑπάτων
ἐπὶ ἔτη υξδʹ ἕως Καίσαρος Ἰουλίου τοῦ δικτάτορος· ὃς οὐκ
ἐγεννήθη ἀλλὰ τῆς αὐτοῦ μητρὸς τελευτησάσης τῷ ἐνάτῳ μηνὶ
ἀνέκειραν αὐτὴν καὶ ἐξέβαλον αὐτὸν βρέφος· διὸ Καῖσαρ ἐλέγε-
O 275 το· Καῖσαρ γὰρ λέγεται ῥωμαϊστὶ ἡ ἀνατομή. ἀνατραφεὶς δὲ καὶ
ἀνδρεῖος γενόμενος προεβλήθη τριομβυράτωρ μετὰ Πομπηίου
Μάγνου καὶ Κράσσου· ὑπὸ γὰρ τῶν τριῶν τούτων ἐδιῳκεῖτο τὰ
Ῥωμαίων. ὁ δὲ Καῖσαρ ὁ δικτάτωρ μετὰ τὸ φονευθῆναι τὸν
Κράσσον, παραληφθέντα ὑπὸ Περσῶν πολέμῳ ἐν τοῖς Περσικοῖς
μέρεσιν, ἔμεινε πολεμῶν μετὰ τοῦ πλήθους αὐτοῦ ἐν τοῖς μέρεσι
τῆς δύσεως. καὶ διαδεχθεὶς τῆς ὑπατείας, ἤτοι τῆς τριομβυρα-
D τορίας, κατὰ δοκιμασίαν τινὰ τῆς συγκλήτου Ῥώμης καὶ Πομ-

Inscr. *ΕΝΝΑΤΟΣ* Ox. Sic et v. 3. 4. *αὐτὸν*] *τὸ* Chron. Pasch. p. 186. C. 5. Addidi *γάρ*.

LIBER NONUS

DE TEMPORIBUS CONSULUM ROMANORUM.

Respublica Romana a Consulibus primum administrata fuit, per annos CCCCLXIV, usque ad Julium Caesarem Dictatorem. Hic natus non erat, sed, matre mense nono mortua, dissectaque, ex utero ejus exertus est: unde Caesar dictus, quod Romanis *Dissectio* sonat. Adultus tandem, virque strenuus factus, cum Pompeio Magno Crassoque, Triumvir creatus est. Post Crassum vero a Persis captum occisumque, Caesar Dictator, cum copiis suis, in regionibus Occidentalibus bellum prosecutus est: donec a Senatu, Pompeioque Magno, genero suo, Consulatu, sive Triumviratu exutus, aegre hoc ferens, in Romanos arma sumpsit. Ascitis ita-

πηίου Μάγνου τοῦ αὐτοῦ πενθεροῦ ὁ αὐτὸς Καῖσαρ Ἰούλιος, λυπηθεὶς ἐτυράννησε Ῥωμαίους· καὶ προτρεψάμενος τοὺς κατὰ Ῥωμαίων πολεμίους ἐπεστράτευσε κατὰ τῆς συγκλήτου Ῥώμης καὶ O 276 Πομπηίου Μάγνου. καὶ παραγενόμενος ἐν Ῥώμῃ παραλαμβάνει αὐτήν, ἀνελὼν πάντας τοὺς συγκλητικούς. ὁ δὲ Πομπήιος ἐξελ- V 91 θὼν κατ' αὐτοῦ καὶ ἑωρακὼς ἑαυτὸν μὴ δύνασθαι πολεμῆσαι αὐτῷ, καταλιπὼν τὰ δυτικὰ μέρη ἐπὶ τὴν ἀνατολὴν ἐξώρμησε, βουλόμενος διακρατῆσαι τὰ αὐτὰ μέρη. ὁ οὖν Ἰούλιος Καῖσαρ ὁ δικτάτωρ κατὰ αὐθεντίαν ἐγκρατὴς γενόμενος τῆς Ῥώμης καὶ πάντων τῶν δυτικῶν μερῶν, ἐπεστράτευσε κατὰ Πομπηίου Μάγνου· καὶ καταφθάσας αὐτὸν ἀνεῖλεν αὐτὸν εἰς τὴν Αἴγυπτον χώραν, καθὼς περὶ αὐτοῦ ὁ σοφώτατος Λουκανὸς συνεγράψατο. οὗτος οὖν ὁ Καῖσαρ πρῶτος καὶ μόνος ἐκράτησε τῶν Ῥωμαίων μετὰ πολλοῦ φόβου καὶ πάντα ἐξεδίκησεν. οἱ γὰρ Μακεδόνες οἱ μετὰ Σέλευκον τὸν Νικάτορα ἀδρανεῖς ὄντες περιεφρόνησαν τῆς Βαβυλωνίας χώρας, συγχωρήσαντες τοῖς Πέρσαις ποιεῖν ἑαυ- B τοῖς βασιλέα· ὁμοίως δὲ καὶ τοῖς Ἰουδαίοις παρεχώρησαν λαβεῖν ἀπὸ τῆς συγκλήτου Ῥώμης τετραρχίας βασιλείας.

Ἐν τοῖς αὐτοῖς οὖν χρόνοις Λίβιος ὁ σοφὸς Ῥωμαίων ὑπῆρχεν ἱστορικός, ὃς ἐξέθετο πολλὰ περὶ Ῥωμαίων. O 277

Ὁ δὲ Καῖσαρ Ἰούλιος ὁ δικτάτωρ, ὅ ἐστι μονάρχης, μετὰ ταῦτα τῶν πάντων ἐκράτησεν ἐν ὑπερηφανίᾳ καὶ τυραννίδι ἐπὶ ἔτη ιη'. ὅστις καὶ τὸ βίσεξτον ἐφηῦρε καὶ νόμους Ῥωμαίοις ἔδω-

3. κατὰ Chron., μετὰ Ox. 15. ἀδρανεῖς Ch., ἀνδρανεῖς Ox.
18. τετραρχίας] τετράρχας Ch.

que sibi Romanorum hostibus, Senatui, Pompeioque Magno bellum intulit: Romaque occupata, Senatores omnes e medio sustulit. Pompeius autem, cum Caesari propulsando imparem se sensisset, relicta Italia, Regiones Orientales occupare in animo habuit. Dictator itaque Julius Caesar, Romae ipsius, totiusque Occidentis imperio potitus; adversus Pompeium arma movit: ipsumque in Aegypto comprehensum, interfecit: uti de eo sapientissimus Lucanus scriptum reliquit. Caesar igitur iste solitarium in Romanos exercuit imperium, summoque omnium cum timore, supremam rerum potestatem sibi vindicavit. Macedones enim, qui Seleucum Nicatorem secuti sunt, viribus diminuti, Babylonicae regionis curam neglexerunt; regem sibi eligendi copia Persis inde concessa.

Judaeis similiter, a Senatu Romano Tetrarchas, Rempublicam administrantes, accipere permiserunt.

Temporibus hisce floruit Livius Historicus, qui res gestas Romanorum pluribus conscripsit.

Post haec Julius Caesar Dictator, sive Monarcha, per annos XVIII. imperium, summo cum fastu, tenuit. Bissexti hic Romanis auctor fuit:

κε, καὶ ὑπάτους δὲ αὐτὸς προεβάλλετο καθ᾽
ἠβούλετο.

C Ἐν δὲ τῷ αὐτῷ καιρῷ Βεργίλλιος ὁ σοφὸς
συνεγράψατο τὴν τοῦ Αἰνείου ἱστορίαν καὶ
Φοινίκης καταγομένης καὶ τὸν δούριον ἵππον
ἅλωσιν.

Καὶ εὐθέως ἐμηνύθη ἡ παρουσία Ἰουλίο
τορος, ὅ ἐστι μονάρχου, τοῦ τυραννήσαντος
τὴν Ῥώμην καὶ φονεύσαντος τὴν σύγκλητον
νάρχου. καὶ κατέφθασε τὸ πρόθεμα ἐν Ἀντ
ιβ′ τοῦ ἀρτεμισίου τοῦ καὶ μαΐου μηνὸς τῆ
O 278 νεμήσεως. καὶ προετέθη ἐν Ἀντιοχείᾳ ἡ ἐλε
ἐγένετο ὑπὸ Ῥωμαίους, τῇ εἰκάδι τοῦ ἀρτεμισι
σα παρὰ τοῦ αὐτοῦ Καίσαρος Ἰουλίου. τὸ
D θη περιέχον οὕτως. Ἐν Ἀντιοχείᾳ τῇ μητροπ
καὶ αὐτονόμῳ καὶ ἀρχούσῃ καὶ προκαθημένῃ
λιος Γάϊος Καῖσαρ καὶ τὰ λοιπά. καὶ εἰσῆλ
Καῖσαρ ὁ δικτάτωρ ἐν Ἀντιοχείᾳ τῇ κγ′ τοῦ
καὶ ἔκτισε βασιλικήν, ἣν ἐκάλεσε τὸ Καισάριον
ροῦ τοῦ Ἄρεως τοῦ μετακληθέντος Μακέλλου
λην χαλκῆν τῇ τύχῃ Ῥώμης. ἔκτισε δὲ ὡσαύ
καλουμένην ἀκρόπολιν εἰς τὸ ὄρος τῆς αὐτῆς
γάλης δημόσιον λουτρὸν τοῖς αὐτοῖς ἀκροπο

1. προεβάλετο Ox. 7. ἐμηνεύθη Ox.

quibus etiam et Leges dedit, Mensiumque appellati
etiam ipse, pro libitu suo, quotannis designavit.

Hoc tempore Virgilius, sapiens Romanorum Po
donis Phoeniciae historiam, Equum item Ligneum,
cecinit.

Romae itaque a Julio Caesare Dictatore capt
medio sublatorum, imperiique sibi arrepti fama stat
autem Artemisii, sive Maii XII, Indictione, quae de
tur, Antiochiae facta est ejusdem Promulgatio. I
Mensis, Antiochiam urbem, quum Romanis subjecta
misso Edicto suo, liberam esse jussit. Verba autem
*In Antiochia Metropoli, sacrosancta, inviolabili, lib
tisque Praeside, Julius Caius Caesar, etc.* Maii
lius Caesar Dictator Antiochiam venit: ubi Basilic
nomine suo Caesarium, vocavit; e regione templi M
vocati, positam: aeneamque ibi statuam erexit, F
Condidit etiam ad Acropolim, quam vocant, in e
magnae parte sitam, Balneum publicum, in ejus

ὕδωρ ἀπὸ τῶν λεγομένων ὑδάτων τῆς Λαοδικηνῆς ὁδοῦ διὰ O 279 τοῦ παρ' αὐτοῦ κτισθέντος ἀγωγοῦ. ἔκτισε δὲ ἐκεῖ ἄνω καὶ μονομάχιον καὶ θέατρον· ἀνενέωσε δὲ καὶ τὸ Πάνθεον, μέλλοντα E συμπίπτειν, ἀνεγείρας τὸν βωμόν.

Καὶ ἐν Ἀλεξανδρείᾳ τῇ μεγάλῃ ἀπελθὼν ἔκτισεν ἐκεῖ ὁ αὐτὸς Καῖσαρ εἰς ὄνομα τοῦ ἰδίου αὐτοῦ υἱοῦ οὗ ἔσχεν ἀπὸ Κλεοπάτρας, ἧς ἐφίλησεν ὡς εὐπρεπῆ οὖσαν· ἥντινα ηὗρεν εἰς τὴν Θηβαΐδα διωχθεῖσαν ὑπὸ τοῦ ἰδίου αὐτῆς ἀδελφοῦ Πτολεμαίου λυπηθέντος πρὸς αὐτήν. ταύτην ὁ Καῖσαρ φθείρας ἔγκυον ἐποίησε· καὶ ἐγέννησεν υἱόν, ὃν ἐπεκάλεσε Καισάριον. εἰς ὄνομα οὖν τοῦ V 92 ἰδίου υἱοῦ καὶ τὸ Καισάριον ἔκτισεν ὁ αὐτὸς Ἰούλιος ὁ Καῖσαρ ἐν Ἀλεξανδρείᾳ τῇ μεγάλῃ. καὶ ἐκβαλὼν τὸν ἀδελφὸν αὐτῆς Πτολεμαῖον ἐκ τῆς βασιλείας τῶν Αἰγυπτίων ἔδωκεν αὐτῇ τὴν βασιλείαν Αἰγυπτίων, φονεύσας καὶ τοὺς δύο εὐνούχους τοὺς εἰσάξαντας τὸν Πτολεμαῖον εἰς Θηβαΐδα ἐξορίσαι τὴν Κλεοπάτραν. ὁ δὲ υἱὸς τῆς Κλεοπάτρας καὶ τοῦ αὐτοῦ Καίσαρος ἐτελεύτα μικρός.

Ἐν δὲ τῇ Ῥώμῃ ἐλθὼν ὁ αὐτὸς Καῖσαρ ἐσφάγη ὑπὸ τοῦ δευτέρου Βρούτου καὶ ἄλλων μετ' αὐτοῦ συμποιησαμένων συγκλητικῶν ἐπὶ τῆς ὑπατείας Χρυσαυρίκου καὶ Ἀντωνίου τὸ δεύτερον. O 280 χρηματίζει οὖν ἡ μεγάλη Ἀντιόχεια κατὰ τιμὴν ἔτος πρῶτον ἀπὸ τοῦ αὐτοῦ Καίσαρος Γαΐου Ἰουλίου.

2. *μονομάχιον* Ch., *μονάχιον* Ox. Conf. ad p. 105. B. 7. *ἧς*] *ἣν*? 11. *ὁ Καῖσαρ*] Immo *Καῖσαρ*. 20. *ἐπὶ τῆς ὑπατείας Χρυσαυρίκου καὶ Ἀντωνίου*] „Antonium quidem et Isauricum ponit Coss. Chr. Alex. auctor; sed ad Jul. Caes. an. II.“ Ch.

aqua, a fontibus Viae Laodicenae dictis, per aquaeductum a se extructum, illuc perducta. Condidit etiam ibidem Gladiatorium et Theatrum; Pantheum item, ruinae proximum, instauravit; ara etiam excitata.

Inde Alexandriam magnam profectus, Caesarium etiam, a nomine sui ex Cleopatra filii, ibidem extruxit. Cum enim Thebaidi in Cleopatram, a fratre suo Ptolomaeo ira in eam accenso, expulsam, forte incidisset; amore ejus (forma enim erat venusta) correptus, compressit ipsam, filiumque ex ea habuit, quem Caesarium appellavit. Ptolomaeo deinde Cleopatrae fratre, regno Aegyptiorum pulso; Eunuchis etiam illis duobus, qui Ptolomaeo Cleopatrae Thebaidem relegandae auctores fuerant, interfectis; ei Aegyptiorum regnum concessit. Filius vero Caesaris et Cleopatrae parvulus interiit.

Caeterum Romam reversus Caesar, a Bruto secundo, aliisque conjuratis ex Senatoribus, occisus est: Chrysaurico et Antonio iterum Coss. Incipit igitur Aera Antiochena, in illustrem urbis ejus memoriam, a C. Julii Caesaris anno I.

B *Μετὰ δὲ τὸν Καίσαρα Γάϊον Ἰούλιον ἐπελέξατο ἡ σύγκλ*
Ῥώμης τὸν Αὔγουστον Ὀκταβιανὸν τὸν συγγενῆ τοῦ Καίσ
καὶ τὸν Ἀντώνιον τὸν τοῦ Αὐγούστου γαμβρὸν ἐπ' ἀδελφ
τὸν Λέπιδον, καὶ ἐγένοντο οἱ τρεῖς τριομβυράτορες, καὶ
διῴκουν τὰ Ῥωμαίων πράγματα προβαλλόμενοι κατ' ἔτους
τους.

Τῷ δὲ πεντεκαιδεκάτῳ ἔτει τῆς τριομβυρίας τοῦ αὐτοῦ
γούστου Ὀκταβιανοῦ, τυραννησάντων τῶν Αἰγυπτίων καὶ
Κλεοπάτρας τῆς κτισάσης ἐν Ἀλεξανδρείᾳ τῇ μεγάλῃ τὴν Φάρ
O 281 *τὴν νῆσον τὴν λεγομένην Πρωτέως καὶ οὖσαν κατέναντι Ἀλ*
δρείας ἀπὸ μιλίων δύο καὶ προσχωσάσης γῆν καὶ λίθους εἰ
C *θάλασσαν ἐπὶ τοσοῦτο διάστημα εἰς τὸ βαδίζεσθαι τὴν θάλα*
ἕως τῆς νήσου αὐτῆς καὶ τῆς Φάρου ὑπὸ ἀνθρώπων καὶ ἀλ
ὅπερ φοβερὸν ἐποίησεν ἔργον ἡ αὐτὴ Κλεοπάτρα διὰ Δεξιφ
Κνιδίου μηχανικοῦ, ὃς τὴν θάλασσαν ἐποίησε χθόνα. τ
τυραννίδος τῶν Αἰγυπτίων καὶ τῆς Κλεοπάτρας βασιλίσση
τῶν γνωσθείσης Ῥωμαίοις, ἐξῆλθεν ἀπὸ Ῥώμης Ἀντώνιος
σάμενος κατὰ τῆς Κλεοπάτρας καὶ τῶν Αἰγυπτίων καὶ ἐ
Περσικὰ μέρη, ὅτι ἐτάρασσον τὴν ἀνατολήν. καὶ κατῆλθε
τὴν Αἴγυπτον μετὰ πολλῆς δυνάμεως στρατευμάτων ὁ Ἀντώ
καὶ φθάσας Ἀλεξάνδρειαν τὴν μεγάλην περιεκάθητο πολι

4. *Λεπίδιον* Ox., illud Chron. Pasch. p. 189. D. 9. *τῇ μ*
Ch., Chron. p. 191. D, *τὴν μεγάλην* Ox. Eadem q
10. *λεγομένην Καίουσαν* Ox., *λεγομένην Πρωτέως καὶ οὖσ*
stitui ex Chron. 11. *δύο*] *δ'* Chron., *τέσσαρα μίλια* Ce
p. 173. B. 15. *ὃς* Chron., *ὡς* Ox. 19. *ἐτάρασσο*
ἐτάρασον Ox.

C. Julio Caesare defuncto, Senatus Romanus Augustum Octav
Caesaris cognatum, et Antonium, Sororis Augusti maritum, et Le
delegit; qui Triumviri creati, Remp. Romanam administrarunt,
lesque quotannis designarunt.

Anno autem Augusti Octaviani Triumviratus decimo quinto, Ae
rebellare coeperunt. Cleopatra etiam, Alexandriae Pharo magna,
sula quam vocant *Ardente*, duobus milliaribus ab Alexandria di
constructa, intercapedinem totam, opere Dexiphanis Cnidii Mec
terra, lapidibusque ingestis, siccavit; fecitque, ut per mare ipsum
pendum plane opus!) ceu per continentem, hominibus jumentisqu
insulam usque liber pateret aditus. Caeterum cum Cleopatram
ptiosque rebellionem moliri, Romani accepissent: Antonius, exerc
structus, contra Cleopatram et Aegyptios, orasque Persicas, eo
Orientem perturbabant, missus est. Is itaque maximis cum copiis
gyptum descendit; Alexandriaque obsidione cincta, urbis deditio

αὐτήν, δηλώσας τῇ Κλεοπάτρᾳ δοῦναι τὴν πόλιν· ᾔδει γὰρ αὐτὴν O 282 *πρώην μετὰ τοῦ Καίσαρος Ἰουλίου ἐπὶ τὴν Αἴγυπτον ἐλθών. ἡ* D *δὲ Κλεοπάτρα ἀντεδήλωσεν αὐτῷ, ὑπονοθεύσασα αὐτόν, ὡς ἐρῶσα αὐτοῦ. ὁ οὖν Ἀντώνιος ἠπατήθη καὶ ἔρωτι βληθεὶς ἐφίλησεν αὐτὴν καὶ ὑπετάγη αὐτῇ. ἦν δὲ κονδοειδὴς ἡ Κλεοπάτρα, εὐπρεπὴς δὲ πάνυ καὶ μυστική. καὶ δεξαμένη τὸν Ἀντώνιον ἐν τῇ πόλει καὶ τὰ πλήθη αὐτοῦ ἐγαμήθη αὐτῷ. καὶ λοιπὸν ὁ αὐτὸς Ἀντώνιος λαβὼν αὐτὴν γυναῖκα ἐτυράννησεν ἅμα αὐτῇ Ῥωμαίους. καὶ καταφρονήσας καὶ ἀποταξάμενος τῇ αὐτοῦ γυναικί, τῇ ἀδελφῇ τοῦ Αὐγούστου Ὀκταβιανοῦ, καὶ συναγαγὼν ἄλλο πλῆθος πολύ, προτρεψάμενος δὲ καὶ Πέρσας καὶ πολλὰ αὐτοῖς συνταξάμενος, ποιήσας πλοῖα δρομιώνων πολλῶν, καταπλεύσας ἀπὸ Ἀλεξανδρείας ὥρμησε κατὰ Ῥωμαίων μετὰ τῆς Κλεοπάτρας, παρα-* E *λαβεῖν τὴν αὐτὴν Ῥώμην βουλόμενος, διὰ τῆς λεγομένης Ἠπείρου χώρας, θέλων ἀνελθεῖν ἐν Ῥώμῃ.*

Καὶ γνωσθείσης τῆς τοιαύτης τυραννίδος Ἀντωνίου καὶ τῆς O 283 *Κλεοπάτρας ἐν τῇ Ῥώμῃ, εὐθέως ὁ αὐτὸς Ὀκταβιανὸς ὡπλίσατο κατ᾽ αὐτῶν καὶ διὰ τὴν εὐτέλειαν τῆς αὐτοῦ ἀδελφῆς, ὅτι περιεφρόνησεν αὐτὴν ὁ αὐτὸς Ἀντώνιος. καὶ ἔλαβεν ὁ αὐτὸς Αὔγουστος στρατηγὸν δυνατόν, ἐκ τῆς συγκλήτου ἐπιλεξάμενος, Μάρ-* V 93 *κον Ἀγρίππαν ὀνόματι, καὶ ἔζευξεν αὐτῷ τὴν ἑαυτοῦ ἀδελφὴν Ὀκταβίαν. καὶ ὥρμησεν ἀπὸ τῆς Ῥώμης ἅμα τῷ αὐτῷ Ἀγρίππᾳ στρατηγῷ καὶ στρατιωτικῶν δυνάμεων αὐτοῦ. καὶ φθάσας τὴν Ἤπειρον χώραν εἰς τόπον λεγόμενον Λευκάτην συνέκρουσε*

1. ᾔδει Ch., ἤδη Ox. 3. ὑπονοθεύσασα] ὑπονοθούσασα Ox. 7. ἐγαμήθη Ch., ἠγαμήθην Ox. 12. δρομόνων Ox. 17. ὁπλίσατο Ox.

Cleopatra postulabat. Illa vero Antonio antea, cum Caesarem in Aegyptum comitatus est, satis nota, literis adulatoriis eum sollicitavit; suique amore tandem captum, sibique subditum habuit. Erat autem Cleopatra statura curta, forma vero praecellente, ingenioque subtili. Antonium itaque, exercitumque ejus in urbem recipiens, ipsum sibi accepit conjugem; novique deinceps eam fecit Antonius imperii consortem; uxore priore, Augusti sorore, spreta repudiataque. Antonius deinde, coactis undique copiis quas potuit maximis, Persis quoque in belli societatem, liberis suis pollicitationibus adductis; confectis plurimis navibus, classem sibi adornat. Alexandria vero, una cum Cleopatra, solvens, in Romanas ditiones impetum fecit: urbisque ipsius potiundae spe fretus, per Epirum regionem cursum suum ducere instituit.

Augustus autem cognito Antonii et Cleopatrae consilio; et urbis conservandae, sororisque, ab Antonio spretae, vindicandae causa, et ipse arma sumit. Delecto itaque sibi Duce ex Senatoribus M. Agrippa, viro strenuo, sororeque Octavia ei in uxorem data, Roma relicta, cum exercitu contra Antonium movit. Cumque Leucatem, Epiri promontorium,

τῷ Ἀντωνίῳ καὶ τῇ Κλεοπάτρᾳ πόλεμον ναυμαχ
Βεργίλλιος ὁ σοφὸς ἐν τῇ αὐτοῦ ἀσπιδοποιΐᾳ συ
ὄγδοον αὐτοῦ λόγον. τὸ δὲ πλῆθος τῶν ἀμφοτ
των ἐσκέπασε τὴν γῆν καὶ τὴν θάλασσαν. καὶ
τωνίου καὶ τῆς Κλεοπάτρας πλῆθος ἐν τῇ ναυμα
τα τῆς θαλάσσης αἵμασι μιγέντα κυμάτων καὶ
B καὶ νικήσας ὁ Αὔγουστος Ὀκταβιανὸς ἐφόνευ
τὴν δὲ Κλεοπάτραν παραλαβὼν καὶ δήσας ἐθ
O 284 σας αὐτὴν φυλαχθῆναι εἰς τὸ ἀνενεγκεῖν ἐν τῇ Ῥ
καὶ πομπεῦσαι. ἥτις Κλεοπάτρα ἀπεχρήσατο ἐ
δος κρουσθεῖσα ἐτελεύτα· ἐβάσταζε γὰρ ἀσπίδο
τὰ εἰς τὰ πλοῖα διὰ τὸν πόλεμον· ὡς φυλάττετ
τιωτῶν, κρύφα δηχθεῖσα ὑπὸ ἀσπίδος τελευτᾷ
αὐτὴν ἀνενεχθῆναι ἐν τῇ Ῥώμῃ. μετὰ δὲ τ
ἀπηνέχθη τὸ λείψανον αὐτῆς ἐν τῇ Ῥώμῃ σμυ
θεραπείαν τῆς ἀδελφῆς τοῦ αὐτοῦ Αὐγούστου
θὰ Θεόφιλος ὁ σοφὸς χρονογράφος συνεγράψατ
C νοι τὰ πάτρια Ἀλεξανδρείας τῆς μεγάλης τὴν Κ
γύπτῳ εἶπαν λειφθεῖσαν, καὶ ἄλλα δέ τινα μὴ σ
Ῥωμαίων συγγραφεῦσι.

Μετὰ δὲ τὴν τοιαύτην νίκην ὁ αὐτὸς Αὔγου
O 285 ἅμα Ἀγρίππᾳ τῷ στρατηγῷ καὶ γαμβρῷ αὐτοῦ

6. μιγέντα Ch., μηγέντα Ox. 10. ἀπὸ ἀσπίδο
cus mutilus: γὰρ aut quid tale supplendum videtu
μενοι] εἰσθέμενοι Ox. 19. λειφθεῖσαν Ch.,

appulisset; cum Antonio et Cleopatra navali praelio
cuti Virgilius sapiens, in Clypei descriptione, (Ae
tradidit. Ea vero erat utriusque exercitus militum n
mareque eisdem operirentur. Ex Antonii autem et
tanta fuit strages, ut caesorum sanguine ipsum mare
videretur. Augustus vero victoria potitus, Antonium
tram autem captivam habens, et in vincula conjicie
suum, Romae celebrandum, asservari jussit. Caeteru
esset sub custodia, cavens sibi ne viva Romam deport
rum enim, aliorumque id genus serpentum copiam, i
sibi comparaverat) occulte sese mordendam praeben
conscivit mortem. Attamen corpus ejus mortuum,
laesae Octaviae placandae causa, Romam delatum e
sapiens Chronographus literis mandavit. Verum Al
scriptores Cleopatram in Aegypto relictam fuisse, n
Romanis Historicis absona, tradiderunt.

Post partam hanc victoriam, Augustus Octavia

Ἠπείρου ἐξορμήσας καὶ ἦλθεν ὑποτάξας τὴν Αἰγύπτιον χώραν καὶ θριαμβεύσας τὴν ἑαυτοῦ νίκην.

Καὶ κατιὼν μετὰ τοῦ πλήθους αὐτοῦ ὑπέταξε τὰς ἄλλας χώρας, καταλύων τὰς τοπαρχίας αὐτῶν. ἦν δὲ ἐνιαυτῶν ιη', ὅτε τριομβυράτωρ ἐγένετο. ἐκράτησε δὲ ὁ τῆς Αἰγύπτου πόλεμος ἔτη πολλά.

Ὁ δὲ Αὔγουστος Ὀκταβιανὸς παρελθὼν τὴν Εὐρώπην πᾶσαν D ἐπέρασεν ἀπὸ τοῦ Βυζαντίου ἐπὶ τὴν Χαλκηδόνα πόλιν τῆς Ἀσίας. καὶ ἐποίησεν εὐθέως ἄρχοντα ὃν ἠβουλήθη ἐν τῇ Βιθυνίᾳ ἐκ τῶν ἰδίων αὐτοῦ ἀνθρώπων ὀνόματι Λαῦσον, διαδεξάμενος τὸν ἰθύνοντα τὴν αὐτὴν χώραν Διήναρον τὸν προβληθέντα ὑπὸ τοῦ Καίσαρος τοῦ θείου αὐτοῦ· ἦν γὰρ ἤδη ἡ Βιθυνία ἔχουσα ἄρχοντα· ἐπειδὴ πρὸ αὐτοῦ ὁ Πομπήιος Μάγνος ἦν λαβὼν τὴν αὐτὴν Βιθυνίαν, τελευτήσαντος Νικομήδους τοπαρχοῦντος αὐτήν, τοῦ ὄντος ἐκ τοῦ γένους τῶν Μακεδόνων· ὅστις τελευτῶν εἴασεν αὐτὴν Ῥωμαίοις.

Τὴν δὲ Γαλατίαν ὑπέταξεν ὁ αὐτὸς Αὔγουστος ὁ καὶ Ὀκταβιανός, O 286 νικήσας Δηιόταρον, τετράρχην αὐτῆς· καὶ τειχίσας κώ- E μην τὴν λεγομένην Ἀρσίνην ἐποίησε πόλιν, ἥντινα ἐκάλεσεν Ἄγκυραν διὰ τὸ μέσην αὐτὴν εἶναι δύο θαλασσῶν, τῆς τε Ποντικῆς καὶ τῆς Ἀσιανῆς θαλάσσης. θυσιάσας δὲ κόρην παρθένον ὀνόματι Γρηγορίαν εἰς ἀποκαθαρισμόν, ποιήσας αὐτὴν ἐπαρχίαν, ἐάσας ἐκεῖ Γάλλους στρατιώτας διὰ τὸ φυλάττειν τὴν χώραν καὶ

1. Dele καί. 4. τοπαρχίας Ch., τοπαρχΐήας Ox.

Agrippa, suo genero, Epiro solvens, Aegyptum perrexit: quam cum in potestatem suam redegisset, victoriam Triumpho celebravit.

Inde vero cum exercitu movens, aliis itidem regionibus subactis, principatus earum abrogavit. Annum autem agens decimum octavum, Triumvir designatus est; bellum vero Aegyptiacum per multos duravit annos.

Augustus Octavianus inde, Europam totam praetervectus, Byzantium venit: atque inde in Asiam trajiciens, Chalcedonem appulit: ubi Dienaro, quem Caesar avunculus Bithyniae praefecerat, summoto; ipse statim, e Ducibus suis, Lausum quendam successorem constituit. Bithynia enim jampridem Romanae erat ditionis; ex quo Nicomedes rex, ex Macedonum stirpe oriundus, ipsam moriturus Romanis legavit: quo demortuo, Pompeio magno cessit ea Provincia.

Porro Augustus Octavianus, Galatiam quoque, devicto Deiotaro ejus regulo, in potestatem suam redegit: Vicumque Arsinem dictum moenibus cingens, urbem fecit: quam quod duobus maribus, Pontico atque Asiano, interjaceret, Ancyram nominavit: puellaque Virgine, nomine Gregoria, in loci lustrationem immolata, et regione in Provinciae formam redacta, Milites ibi Gallos, regionis urbisque in praesidium, collocat: et a nomino

τὴν πόλιν, καλέσας εἰς ὄνομα αὐτῶν καὶ τὴν ἐπαρχίαν καὶ
V 94 ποταμὸν Γάλλον. ὁμοίως δὲ καὶ τὴν Λυδίαν καὶ Παμφυλ
τὰς ἐπαρχίας ἀπὸ τοῦ αὐτοῦ Δηιοτάρου ἐπαρχουμένας παρέ
βε καὶ ἐποίησεν ὑπὸ Ῥωμαίους, πέμψας Κουρίωνα ὀνόματι στ
τηγὸν αὐτοῦ μετὰ βοηθείας πολλῆς. Φρυγίαν δὲ Πακατιο
O 287 ὑπὸ τὴν τετραρχίαν τοῦ αὐτοῦ οὖσαν ὑπὸ Ῥωμαίους ἐποί
πέμψας μετὰ βοηθείας Πακατιανὸν στρατηγὸν αὐτοῦ. καὶ
Λυκαονίαν δὲ παρέλαβε τοπαρχουμένην ὑπὸ Λυκάονος, υἱοῦ
Κάπνος, ὅστις προσέπεσε τῷ αὐτῷ Αὐγούστῳ. καὶ προτρεψά
νος αὐτὸν ὁ Αὔγουστος, ὡς γενναῖον, ἔλαβεν αὐτὸν ἐπὶ τὴν Α
πτον. Συρία δὲ καὶ Κιλικία πρώην ἐπὶ τοῦ Καίσαρος Ἰου
ἐγένετο ὑπὸ Ῥωμαίους.
B Καταλαβὼν δὲ ὁ Αὔγουστος τὴν Συρίαν εἰσῆλθεν ἐν Ἀν
χείᾳ τῇ μεγάλῃ, θριαμβεῦσαι τὴν κατὰ Ἀντωνίου νίκην
Κλεοπάτρας μετὰ τοῦ ἰδίου αὐτοῦ γαμβροῦ Ἀγρίππα. ὁ
Ἀγρίππας τερφθεὶς τῆς τοποθεσίας τῆς πόλεως Ἀντιοχείας,
ζει ἐκεῖ δημόσιον λουτρὸν ἔξω τῆς πόλεως παρὰ τὸ ὄρος, εὑ
ἐκεῖ πηγήν, ὅπερ ἐκάλεσεν εἰς ὄνομα ἴδιον τὸ Ἀγριππιανόν, τὸ
νῦν λεγόμενον Ἀμπελινὸν λουτρόν. κτίζει δὲ καὶ δίαιταν οἰκη
O 288 των καὶ βανιάριν, καλέσας τὴν γειτνίαν Ἀγριππιτῶν. προσέθ
δὲ κτίσας ἐν τῷ θεάτρῳ Ἀντιοχείας ἄλλην ζώνην ἐπάνω τῆς π
της διὰ τὸν πολὺν δῆμον ὁ Ἀγρίππας.
C Ἐκεῖθεν δὲ ἐξελθὼν ὁ Αὔγουστος κατέλαβε τὴν Λαοδικ

3. *Δηιοτάρου* Ch., *Διηνιοτάρου* Ox. 20. *βανιάριν*] Immo
νιάριν. 21. *ζώνην* Ch., *ζωὴν* Ox. Conf. p. 99. C.

illorum, Provinciam ipsam, (Galatiam,) fluviumque Gallum appell
Lydiam item, Pamphyliamque, Deiotaro subjectas, Curione duce,
exercitu magno in eas misso, in Romanorum redegit potestatem. (
et Phrygiam Pacatianam, eidem subditam, Pacatiani ducis illuc cum
ercitu missi ope, Romano adjecit imperio. Lycaoniam etiam, regen
ejus Lycaonem, Capnis filium, in deditione accepit: Quem cum v
strenuum esse percepisset Augustus, eum sibi comitem adjunxit. S
vero et Cilicia jam olim, Julii Caesaris sub imperio, Romanae fu
ditionis.

Syriam vero profectus Augustus, Antiochiam adit; de victoria
adversus Antonium et Cleopatram, cum genere suo Agrippa, ibi
triumphaturus. Agrippa vero urbis Antiochiae situ captus, extra url
ad montem, fonte ibi reperto, Balneum Publicum extruxit: quod, a
mine suo, *Agrippianum*, ipse nuncupavit: hodie vero, *Ampelinum*
neum vocatur. Condidit etiam aedificiorum seriem et Balneum; v
Agrippinum vocans. Sed et ob populi Antiocheni frequentiam, Th
priori circo secundum superaddidit.

Inde vero discedens Augustus, Laodiceam, Syriae urbem, conte

πόλιν τῆς Συρίας· καὶ ἔκτισεν ἐν αὐτῇ τῇ πόλει θέατρον μέγα πάνυ, στήσας ἑαυτῷ ἐκεῖ στήλην μαρμαρίνην. ἔκτισε δὲ ἐν αὐτῇ τῇ πόλει καὶ τὸ μέγα τετράπυλον, ὄντα μικρόν· καὶ κοσμήσας αὐτὸ κίοσι καὶ μαρμάροις ἀνοικοδομήσας καὶ μουσώσας ἐθριάμβευσεν ἐν αὐτῷ τὴν ἑαυτοῦ νίκην, στήσας ἐν τῷ αὐτῷ τετραπύλῳ στήλην χαλκῆν μετὰ τεσσάρων ἵππων.

Καὶ τὴν Φοινίκην δὲ ὑπέταξε· καὶ πέμψας στρατηγοὺς μετὰ βοηθείας Λούκουλλον καὶ Πόντιον, οἵτινες ἐνίκησαν Τιγράνην τοπαρχοῦντα αὐτῆς καὶ ἐποίησεν αὐτὴν ἐπαρχίαν. καὶ τὴν λεγομένην δὲ Ἀραβίαν ὑφ' ἑαυτόν, ἤτοι ὑπὸ Ῥωμαίους, ἐποίησε κρατουμένην ὑπὸ Ἄραβα, βασιλέως βαρβάρων Σαρακηνῶν, καὶ ἐτείχισε κώμην ἣν ἐκάλεσε Βόστραν εἰς ὄνομα Βόστρου τοῦ πεμφθέντος ὑπ' αὐτοῦ στρατηγοῦ, καὶ τὰς λοιπὰς δὲ τοπαρχίας δίχα τῆς Καππαδοκίας τῆς τοπαρχουμένης ὑπὸ Ἀρχελάου καὶ τῆς τετραρχίας Ἡρώδου τοῦ τετραρχοῦντος τῆς Ἰουδαίας χώρας, ἐπειδὴ προσήνεγκαν αὐτῷ ἀμφότεροι δῶρα μεγάλα. D O 289

Ὁ δὲ Ἡρώδης βασιλεὺς τῆς Ἰουδαίας πρὸς τιμὴν αὐτοῦ ἐποίησε καὶ τὴν ὁδοστρωσίαν τὴν ἔξω τῆς πόλεως Ἀντιοχείας τῆς μεγάλης, ἦν γὰρ δύσβατος, στρώσας αὐτὴν λευκαῖς πλαξίν. ἐκάλεσαν δὲ ἀμφότεροι τοπάρχαι τὰς μητροπόλεις αὐτῶν πρὸς τιμὴν αὐτοῦ εἰς ὄνομα τοῦ Καίσαρος· ὁ μὲν Ἡρώδης βασιλεὺς E

8. Τιγράνην Ch., Τιγράνου Ox. 14. Καπποδοκίας Ox. *ibid.* τοπαρχίας τῆς — ὑπὸ Ἀρχελάου δίχα τῆς] „Locus iste manifesto mendosus: itaque suspicor legendum; Καὶ τὰς λοιπὰς δὲ τοπαρχίας (κατέλυσε, sive ὑπέταξε,) δίχα τῆς Καππαδοκίας, τῆς τοπαρχουμένης ὑπὸ Ἀρχελάου, καὶ τῆς τετραρχίας Ἡρώδου, etc.“ Ch. 21. μὴν Ox.

ubi Theatro magnifico extructo, statuam Marmoream sibi erexit. Tetrapylum etiam in eadem urbe, parvulum quod erat, ubi amplum effecisset, columnisque marmoreis, et Musivo adornasset; posita in eodem aenea statua, cum quatuor equis, ibidem quoque de victoria sua triumphum egit.

Inde Lucullo, et Pontio ducibus, adversus Tigranem, Phoeniciae regem, cum exercitu missis; ipsum profligavit, regionemque ejus Provinciam fecit. Arabiam etiam, quae Arabi, Barbarorum Saracenorum regi paruit, sibi, id est, Romano imperio subjugavit. Vicum etiam quendam muro cingens, Bostram vocavit, in nomen Bostri ducis, in Arabes a se missi. Similiter etiam et in reliquis fecit Principatibus; Cappadocia Archelai et Judaea Herodis regno, exceptis: amplis enim illum uterque muneribus donaverat.

Herodes autem, Judaeae rex, illius etiam in honorem, viam publicam extra Antiochiam urbem transitu difficilem, albis lapidibus stravit. Uterque vero principem regni sui urbem, Caesaris nomine, Augusti in honorem, nominavit. Herodes rex Stratonis Turrim, antea dictam, Cae-

καὶ τοπάρχης ἐκάλεσε Καισάρειαν Παλαιστίνη
γομένην Στράτωνος πύργον, ὁ δὲ Ἀρχέλαος βα
χης ἐκάλεσε Καισάρειαν Καππαδοκίας τὴν πρώ
O 290 *ζακαν. ἦν γὰρ ὁ Καῖσαρ θεῖος τοῦ αὐτοῦ Αὐγ*
σχηκότος αὐτοῖς ἔχειν τῆς τετραρχίας τὴν βασι
ζωῆς αὐτῶν χρόνων.

Καὶ ἐξορμήσας ἐκ τῆς Παλαιστίνης παρέλε
πτον· καὶ ὑποτάξας αὐτὴν εἰσῆλθεν ἐν Ἀλεξα
V 95 *καὶ ἐκεῖ ἐθριάμβευσε τὴν ἰδίαν νίκην, ποιήσας*
ὑπὸ Ῥωμαίους. καὶ ἔδωκεν ἄρχειν αὐτῶν τ
Ἀλεξανδρείᾳ τῇ μεγάλῃ ἐν πρώτοις ἄρχοντα ἐ
ἀνθρώπων ὀνόματι Κορνήλιον Γάλλον· ᾧτινι
γουστυλίου τοῦ ἰδίου ὀνόματος σήμαντρον.

Καὶ ἐκ τῆς Αἰγύπτου περάσας ὁ αὐτὸς Α
ἐπὶ τὴν Ῥώμην, ὑπτιωθεὶς καὶ απονενοημένος,
κόσμον· καὶ τυραννήσας τὴν σύγκλητον ἐβασί
ἐν ὑπερηφανίᾳ ὤν, ἀνελὼν καὶ τὸν Βροῦτον τὸ
Καίσαρα τὸν αὐτοῦ θεῖον. ὅντινα Βροῦτον
Θεσσαλίαν μετὰ βοηθείας πέμψας ἀπεκεφάλι
B *τείας Καλβισιανοῦ καὶ Πολλίωνος, καθὼς Λ*
Ῥωμαίων ποιητὴς συνεγράψατο.

Ἦν δὲ τοῖς χρόνοις τούτοις Σωσίβιός τις Ἀ
O 291 *τικὸς ἀνελθὼν μετὰ τοῦ Αὐγούστου ἐν τῇ Ῥ*
καταλιπὼν τὴν πρόσοδον αὐτοῦ τῇ ἰδίᾳ πόλει ε
ἐν αὐτῇ κατὰ πενταετηρίδα τριάκοντα ἡμέρας

1. *Παλαιστίνης* Ch., *Παλαιστίνην* Ox. 17. *ὑ*

sarcam Palaestinae: Archelaus vero rex, Mazaca qu
Cappadociae vocavit. Augusti enim, qui utrique Pr
rante eorum vita, concesserat, Caesar avunculus fuit

A Palaestina in Aegyptum progressus, eam sub
Romanam servitutem redegisset, Alexandriam ingress
triumphavit. Civitati autem huic primus Praefectum
mine Cornelium Gallum: quem et *Augustalis* dignita
gni, cohonestavit.

Augustus deinde Aegypto solvens, Romam rever
tus, ob orbem domitum, et fiducia et securitate. S
bens in omnibus obedientem, pro arbitratu suo omni
etiam, Caesaris avunculi percussorem, qui Thessalia
cupaverat, comprehensum, capite multavit, Calvisia
uti Lucanus, sapiens Romanorum Poeta, memoriae pr

Hac tempestate Sosibius quidam, Senator Antio
Augusto veniens, diem suum obiit: Testamento vero
bi suae addixerat; uti singulis lustris, mense Octobri

μηνὸς ἀγῶνας ἀκροαμάτων καὶ θυμελικῶν, σκηνικῶν, πάντων καὶ ἀθλητῶν καὶ ἱππικὸν ἀγῶνα.

Καὶ κατέφθασεν ἐν Ἀντιοχείᾳ ἐν τῇ δευτέρᾳ παρουσίᾳ αὐτοῦ ὁ γαμβρὸς τοῦ αὐτοῦ Αὐγούστου Ἀγρίππας, καὶ ἐξεχόϊσε τοῦ παλαιοῦ ἱππικοῦ τὰ χώματα ἅπερ εἶχεν ἐκ τῶν πρῴην φόβων· καὶ ἐθεώρησε τὴν πολύτροπον θέαν ὁ αὐτός· καὶ θαυμάσας ἐξῆλθεν ἐκεῖθεν. ἔκτισε δὲ πρῴην τὸ αὐτὸ παλαιὸν ἱππικὸν C
καὶ τὸ παλαιὸν παλάτιον ἐκ τῶν ἰδίων Κοΐντος [δὲ] Μαρκιανὸς ῥὴξ Ῥωμαίων, κατελθὼν ἐν Ἀντιοχείᾳ τῆς Συρίας πρὸς Φίλιππον τὸν βαρύπουν τὸν Μακεδόνα τὸν βασιλεύοντα ἐν Ἀντιοχείᾳ τυπῶσαι φόρους διδόναι αὐτὸν Ῥωμαίοις.

Ἐγένετο βασιλεὺς Ῥωμαίων πρῶτος καὶ μόνος καὶ ὀργιοφάντης ὁ αὐτὸς θειότατος Αὔγουστος· καὶ ἐχρημάτιζεν ἑαυτὸν οὕτως, Αὔγουστος Καῖσαρ Ὀκταβιανὸς τροπαιοῦχος σεβαστὸς O 292
κραταιὸς ἰμπεράτωρ, ὅπερ ἐστὶν αὐτοκράτωρ. καὶ ἐβασίλευσεν ὁ αὐτὸς Αὔγουστος τὰ πάντα ἔτη νϛʹ. τῇ δὲ θέᾳ ὑπῆρχε κονδοειδής, λεπτός, ἁπλόθριξ, εὐόφθαλμος, εὔρινος.

Ἐν δὲ αὐτοῦ βασιλείᾳ ἔκτισε τὸ ἱερὸν τοῦ Διὸς ἐν τῇ Ῥώμῃ, D
ἀνανεώσας καὶ τὸ Καπετώλιον, ποιήσας τὰ ἀμφότερα φοβερὰ κτίσματα.

1. *πάντων* omisit Chron. Pasch. p. 192. B. Comparatis p. 105. B, C legendum puto *τραγικῶν*. Ibidem est *ἱππικῶν*. 8. *Κοΐντος δὲ Μαρκιανὸς ῥὴξ Ῥωμαίων*] „Locus mendosus: *δὲ* mihi omnino *παρέλκειν* videtur. Quinam vero sint, quos hic memorat, Quintus Marcianus et Philippus Barypus, doctioribus inquirendum permitto. Forte *Ῥωμαίων* redundat, et *ῥὴξ* cognomen est. Certe Marcium Regem habemus Cos. in Fastis Siculis, ad finem Olympiadis CLXXVI.“ Ch. 18. *αὐτοῦ*] *τῇ αὐτοῦ* ed. Veneta.

Ludi omnifarii, Thymelici, Scenici, Athletici et Equestres, populo exhiberentur.

Agrippa vero, Augusti gener, Antiochiam secundo visens, Circum veterem, a ruderibus ruinarum prioribus terrae motibus factarum, repurgari curavit: ubi cum Ludos hosce varios summa cum admiratione spectasset, exinde discessit. Circum autem hunc veterem olim condidit Quintus Marcianus, Dux Romanus, cum Antiochiam Syriae, vectigal Romanis pendendum Philippo Barypo, Macedoni, ad Antiochiam regnanti indicendi causa advenisset.

Idem divinissimus Augustus, Romanorum imperator et Monarcha primus, Sacrorumque Antistes erat: Cognomenta autem ista sibi arrogavit. *Augustus Caesar Octavianus, victor augustus invictus, imperator,* quod (Graecis) sonat, *αὐτοκράτωρ*. Imperavit autem Augustus in universum annos LVI. Erat vero statura curta, gracilis, capillitio lento ac porrecto, pulchris oculis, naso eleganti.

Eo imperante Jovis Fanum extructum est, Capitoliumque instauratum: utrumque aedificium plane stupendum.

Τῷ δὲ λθ' ἔτει καὶ μηνὶ τῷ δεκάτῳ τῆς βασιλεί
ἐθέσπισεν ἐκφωνήσας δόγμα ὥστε ἀπογραφῆναι πᾶσαν
αὐτὸν γενομένην γῆν καὶ ἣν πρῴην εἶχον οἱ Ῥωμαῖοι
ὑπατείας Ἀγρίππου τὸ δεύτερον καὶ Δονάτου. καὶ ὁ
πᾶσα ἡ ὑπὸ Ῥωμαίους γῆ διὰ Εὐμενοῦς καὶ Ἀττάλου σ
κῶν Ῥωμαίων. εἶχε γὰρ πολὺν φόβον· ὀργίλος γὰρ ἦν
Μετὰ δὲ τὸ διελθεῖν τὸ μα' ἔτος καὶ μῆνα τὸν ἕ
E *βασιλείας αὐτοῦ ἐν τῷ δύστρῳ μηνὶ κε', ὥραν ἡμερινὴ*
ραν, ἡμέρᾳ κυριακῇ εὐηγγελίσατο ἐν Ναζαρὲτ τῇ πόλει ἀ
γελος Γαβριὴλ τὴν ἁγίαν παρθένον καὶ θεοτόκον Μ
ὑπατείᾳ Κουϊνίου καὶ Λογγίνου, ἡγεμονεύοντος δὲ τῆς
Οὐτιλλίου τοῦ καὶ προαχθέντος νεωστὶ ὑπὸ τοῦ Αὐ
Καίσαρος.

5. *Εὐμενοῦς*] De hoc accentu v. Eustathius ad Odyss. p.
11. *Κουινίου*] *Κουΐντου?* 12. *Οὐτιλλίου*] *Οὐιτελλίου*
dum cum Ch.

Anno autem regni XXXIX, mense X, Agrippa II, et Donato C
cto jussit, ut regiones omnes Imperio Romano subditae, tam
ipse subjugaverat, quam quas antea tenuerunt Romani, censerent
ctus est autem iste Census, per totum imperium Romanum, ab
et Attalo, Senatorii ordinis hominibus. Magnam enim apud omn
reverentiam; ut qui ad iram pronissimus erat.

Exacto autem regni ejus anno XLI, menseque VI, Martii XX
diei II, die Dominico, Beata virgo, ac Deipara, Maria, ab Ar
Gabriele, in urbe Nazareth, laetum nuncium accepit; Quinto et
Coss. Vitellio autem Syriae Praefecto, ab Augusto Caesare rec
stituto.

ΛΟΓΟΣ Ι'. O 293 V 96

ΧΡΟΝΩΝ ΒΑΣΙΛΕΙΑΣ ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ ΚΑΙ ΕΝΑΝΘΡΩΠΗΣΕΩΣ ΘΕΟΥ.

Ἐν δὲ τῷ μβ' ἔτει καὶ μηνὶ τῷ δ' τῆς βασιλείας τοῦ αὐτοῦ A Αὐγούστου ἐγεννήθη ὁ κύριος ἡμῶν καὶ θεὸς Ἰησοῦς ὁ Χριστὸς τῇ πρὸ η' καλανδῶν ἰανουαρίων μηνὶ δεκεμβρίῳ κε', ὥραν ἡμερινὴν ἑβδόμην, ἐν πόλει τῆς Ἰουδαίας ὀνόματι Βηθλεέμ, πλησίον οὖσαν τῆς Ἱερουσαλήμ, ἔτους κατὰ Ἀντιόχειαν τὴν μεγάλην χρηματίζοντος μβ', ἡγεμονεύοντος τῆς Συρίας Κυ- O 294 ρηνίου τοῦ ἀπὸ ὑπάτων, ὑπατεύοντος δὲ τοῦ αὐτοῦ Ὀκταβιανοῦ καὶ Σιλουανοῦ, τοπαρχοῦντος δέ, ἤτοι βασιλεύοντος, τῆς Ἰουδαίας Ἡρώδου τοῦ βασιλέως.

Συνάγεται οὖν ἀπὸ Ἀδὰμ ἕως τοῦ Φαλέκ, υἱοῦ Ἔβερ, ἔτη βφλγ', καὶ ἀπὸ Φαλὲκ ἕως τοῦ μβ' ἔτους τῆς βασιλείας Αὐγού- B

3. Ἰανουαρίων Ch., Ἰαννουαρίῳ Ox. Sic et infra saepius. 5. οὖσαν] V. ad p. 54. A. 6. Κυρηνίου] Conf. Lucae cap. II. 2.

LIBER X.

DE TEMPORIBUS AUGUSTI IMPERATORIS ET DEI INCARNATIONE.

Anno autem XLII, mense IV, Augusti imperantis, VIII Kal. Januarias, Decembris XXV, hora diei VII, natus est Dominus Deus noster, Jesus Christus, in civitate Judaeae, nomine Bethleem, Hierosolymis vicina: (erat is annus Aerae Antiochenae XLII,) Cyrenio, viro Consulari, Syriae tunc temporis Praefecto, Octaviano ipso, et Silvano Coss. Herode vero Judaeae regnum tenente.

Numerantur ergo ab Adamo, ad Phalecum usque, Eberi F. anni MMDXXXIII; a Phaleco vero, ad Augusti Caesaris regni annum XLII, anni

στου Καίσαρος ἔτη ,βϡξζ', ὡς συνάγεσθαι ἀπὸ Ἀδὰμ τοῦ πρωτοπλάστου ἕως τῆς κατὰ σάρκα γεννήσεως τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ τοῦ μβ' ἔτους τῆς βασιλείας τοῦ αὐτοῦ Αὐγούστου Καίσαρος ἔτη ,εφ'.

Καὶ λοιπὸν συνανεστράφη ἐπὶ τῆς γῆς τοῖς ἀνθρώποις ὁ κύριος ἡμῶν καὶ θεός, ὡς ἐν ταῖς γραφαῖς ἐμφέρεται, ἔτη λγ', ὡς γίνεσθαι ἀπὸ Ἀδὰμ ἕως τῆς τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ κατὰ σάρκα γεννήσεως καὶ σταυρώσεως ἔτη ,εφλγ'. ὁ γὰρ Φαλὲκ κατὰ τὴν προφητικὴν φωνὴν Μωσέως τὸ ἥμισυ λέγεται τοῦ χρόνου τῆς μελλούσης τοῦ Χριστοῦ παρουσίας. ὥσπερ γὰρ τὸν C ἄνθρωπον τῇ ἕκτῃ ἡμέρᾳ ἔπλασεν, ὡς Μωσῆς ἐξέθετο, συντάξας ἐν τοῖς ὑπομνήμασιν αὐτοῦ καὶ τοῦτο, „καὶ ἐστὶν ἡ μία ἡμέρα κυρίου ὡσεὶ χίλια ἔτη," τῇ δὲ ἕκτῃ ἡμέρᾳ, ὡς προεῖπεν ἡ O 295 γραφή, ἔπλασεν ὁ θεὸς τὸν ἄνθρωπον, καὶ ὑπέπεσε τῇ ἁμαρτίᾳ ὁ ἄνθρωπος· ὡς δῆλον εἶναι ὅτι οὕτω καὶ τῇ ἕκτῃ ἡμέρᾳ τῆς χιλιάδος ἐπὶ τῆς γῆς ἐφάνη ὁ δεσπότης ἡμῶν Ἰησοῦς ὁ Χριστός, καὶ ἔσωσε τὸν ἄνθρωπον διὰ τοῦ σταυροῦ καὶ τῆς ἀναστάσεως· ἅτινα συνεγράψατο Κλήμης, Θεόφιλος, καὶ Τιμόθεος, οἱ σοφοὶ χρονογράφοι, ὁμοφωνήσαντες. ὁ δὲ θεοφιλέστατος χρονογράφος Εὐσέβιος ὁ Παμφίλου ὁ γενόμενος ἐπίσκοπος Καισαρείας Παλαιστίνης τῇ μὲν ἕκτῃ χιλιάδι τῶν ἐνιαυτῶν λέγει καὶ

11. *συντάξας ἐν τοῖς ὑπομνήμασιν αὐτοῦ*] „Haec Mosis verba habentur in hymno ejus, inter Psalmos Davidicos numero XC. quae etiam repetuntur, Petri Epist. II. cap. III. ver. VIII. *Ἐν δὲ τοῦτο μὴ λανθανέτω ὑμᾶς ἀγαπητοί, ὅτι μία ἡμέρα παρὰ Κυρίῳ ὡς χίλια ἔτη, καὶ χίλια ἔτη ὡς μία ἡμέρα.*" Ch. 20. *Εὐσέβιος*] Vid. ad p. 22. A. 21. *μὲν*] *μὲν γὰρ* Ox.

sunt MMDCCCCLXVII: adeo ut ab Adamo, primo homine, ad Incarnationem D. N. Jesu Christi, id est, ad Augusti Caesaris Imperantis annum XLII, anni effluxerint MMMMMD.

Conversationem suam denique habuit in terra cum hominibus per annos XXXIII; sicut testantur S. Scripturae. Ab Adamo igitur, ad D. N. Jesum Christum in carne Crucifixum, anni habentur MMMMMDXXXIII. Phaleccus enim, secundum Mosis Prophetiam, dimidium dicitur temporis Christi futuri adventus. Quemadmodum enim hominem Deus die sexto formavit, uti Moses scriptis suis testatus est; (qui etiam et hoc addit, apud Dominum, scilicet, unum diem idem esse, ac Mille annos: die vero sexto, ut antea diximus ex scriptura, Deus hominem formavit; qui deinde in peccatum lapsus est:) consentaneum omnino videtur, ut sexto etiam die Millenario in terris appareret D. N. Jesus Christus, Passione, et resurrectione sua hominem salvaturus. Haec vero a sapientissimis Chronographis Clemente, Theophilo et Timotheo, inter se consentientibus, accepimus. Eusebius autem Pamphili, Caesareae Palaestinae Episcopus, et ipse

αὐτὸς φανῆναι τὸν ὅλων σωτῆρα καὶ κύριον Ἰησοῦν Χριστόν,
κατὰ τὸν ἀριθμὸν τῶν ἓξ ἡμερῶν τῆς πλάσεως τοῦ Ἀδάμ· πρὸ D
τοῦ δὲ πληρωθῆναι τὸ ἑξακισχιλιοστὸν ἔτος εἶπεν ὅτι ἐφάνη ἐπὶ
τῆς γῆς ὁ κύριος ἡμῶν καὶ θεὸς Ἰησοῦς Χριστὸς ῥύσασθαι
τὸ γένος τῶν ἀνθρώπων· καὶ ἐγεννήθη καὶ ἐνηνθρώπησε, φησί,
τῷ ͵εφ' ἔτει· ἔπαθε καὶ ἀνέστη ὁ κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς ὁ Χρι-
στὸς καὶ ἀνελήφθη τῷ ͵εφλγ' ἔτει. ἐν δὲ τῷ ἑξακισχιλιοστῷ
ἔτει συμφωνοῦσιν ἅπαντες φανῆναι τὸν κύριον· κἂν οὖν πλέον V 97
κἂν ἔλασσον, εἰς τὸ ͵ς ἔτος εἶπαν φανῆναι κατὰ τὴν προφητι-
κὴν φωνήν, καὶ μὴ ὁμοφωνοῦσιν ἐκθέμενοι περὶ τὸν ἀριθμὸν τῶν
ἐνιαυτῶν, ἐν ἐσχάτοις καιροῖς ἐφάνη, ὡς ἡ θεία γραφὴ ση-
μαίνει.

Ἐπὶ δὲ τῆς βασιλείας τοῦ αὐτοῦ Αὐγούστου Καίσαρος σε- O 296
βαστοῦ ἔπαθεν ὑπὸ θεομηνίας πόλις τῆς Παλαιστίνης ὀνόματι
Σαλαμίνη. ἥντινα πόλιν ἐγείρας ὁ αὐτὸς Αὔγουστος ἐπεκάλεσε
Διὸς πόλιν.

Ἡρώδης δὲ ὁ τοπάρχης, ἤτοι βασιλεύς, τῆς Ἰουδαίας ἐν
αὐτῷ τῷ χρόνῳ ἐδιδάχθη ὅτι κατάσκοποι μάγοι ἀπὸ Περσίδος
εἰσῆλθον εἰς τὴν Ἰουδαίαν χώραν· καὶ ἐκέλευσεν αὐτοὺς συσχε-
θῆναι. ἦλθον γὰρ ἀπὸ τῆς Περσίδος μάγοι, γνόντες, ὡς μυ- B
στικοί, διὰ τοῦ φανέντος ἀστέρος τοῦ μηνύσαντος εἰς τὴν ἀνα-
τολὴν τὴν τοῦ σωτῆρος Χριστοῦ ἐνανθρώπησιν, δῶρα φέρον-

9. ͵ς] ς' Ox. 10. καὶ] κἂν? *ibid.* τὸν Ch., τῶν Ox.
22. ἐνανθρώπησιν Ch., ἐνανθρωπήσεως Ox.

omnium Dominum et Salvatorem, Jesum Christum, sexto annorum Millenario, secundum numerum diei, quo factus est Adamus, apparuisse fatetur: „ante impletum, inquiens, sextum Millenarium annorum terris sese exhibuit D. N. Jesus Christus; uti genus humanum liberaret.“ Natum autem esse, et incarnatum anno Mundi MMMMMD, esse etiam passum, et resurrexisse, inque coelos assumptum anno MMMMMDXXXIII, affirmat idem. Utcunque igitur inter Scriptores haud convenit, de numero adventus Domini, aliis plures, pauciores aliis numerantibus, in hoc tamen sunt omnes, illum aetate Mundi sexta, juxta dictum Propheticum, apparuisse. Ultimis enim temporibus venisse, testatur S. scriptura.

Augusti Caesaris sub imperio, iram divinam experta est Salamine, Palaestinae urbs. Hanc Augustus refecit, et Diospolim vocavit.

Sub hoc tempus Herodes, Judaeorum rex, Magos quosdam, Judaeam explorandi causa advenisse edoctus, eos comprehendi jussit. Magi enim hi, Mysteriorum haud ignari, cum ex stella in oriente visa, Christum in carne venisse intellexissent; dona secum ferentes, eum, tanquam regem

τες αὐτῷ, ὡς βασιλεῖ μεγάλῳ καὶ νικητῇ. οἵτινες εἰς τὶ
πόλιν ἐλθόντες ἐπηρώτων, Ποῦ ἐστιν ὁ τεχθεὶς βασιλε
Ἰουδαίων; καὶ ἐθρυλλήθησαν τοῖς Ἰουδαίοις. οἵτινες μάγ
σθέντες συνεσχέθησαν καὶ εἰσηνέχθησαν τῷ Ἡρώδῃ
καὶ ἐπηρώτησεν αὐτούς, Διὰ τί ἐπὶ τὴν Ἰουδαίαν χώρα
σθε κατάσκοποι; καὶ ἀνήγαγον αὐτῷ οἱ μάγοι τὸ τοῦ
θαῦμα, καὶ ὅτι μέγας βασιλεὺς ἐγεννήθη τῷ κόσμῳ, καὶ
ρα αὐτῷ ἐνεγκόντες παρεγενόμεθα, ὡς βασιλεῖ μεγάλῳ, πρ
C καὶ αὐτῷ ἃ ἐπιφερόμεθα δῶρα, ὡς θεῷ. εἴδομεν γὰ
τὸν ἀστέρα ἐν τῇ ἀνατολῇ, καὶ ἤλθομεν προσκυνῆσαι αὐ
δὲ Ἡρώδης ἀκούσας ταῦτα ἔκθαμβος ἔμεινε, λογιζόμε
O 297 μετὰ Αὔγουστον Καίσαρα ποίας ἐστὶ δυνάμεως ὁ γεννηθ
σιλεύς. ἦσαν οὖν ἐλθόντες οἱ μάγοι ἐν Ἱεροσολύμοις ἰ
τείᾳ Οὐϊνδικίου καὶ Οὐαλερίου. ἠκριβώσατο οὖν παρ' ι
Ἡρώδης τὸν χρόνον τοῦ φανέντος ἀστέρος, καὶ εἶπεν αὐτ
μάγοις ὅτι Ἐὰν εὕρητε αὐτόν, ἐλθόντες ἀπαγγείλατέ μοι
κἀγὼ ἐλθὼν προσκυνήσω αὐτῷ. καὶ ἀπελθόντες οἱ
ὁδηγούμενοι ὑπὸ τοῦ ἀστέρος, οὗ ἑωράκασιν ἐν τῇ ἀνατολ
ρον τὸν Ἰησοῦν καὶ τὴν μητέρα αὐτοῦ ἐν Βηθλεὲμ τῇ
D καὶ πεσόντες εἰς τὸ ἔδαφος τῆς γῆς προσεκύνησαν τῷ
Χριστῷ· ἔλεγον γὰρ ἐν ἑαυτοῖς ὅτι τὸν μείζονα αὐτο
ὑποδεικνύει ἡμῖν οὗτος ὁ ἀστήρ, ὃν ἡμεῖς τιμῶμεν, ὡ
καὶ προσενέγκαντες αὐτῷ δῶρα ἅπερ ἐβάσταζον, ὡς θ

1. εἰς τὴν ἀνατολὴν] Immo ἐκ τῆς ἀνατολῆς, nisi verba m
tita sunt.

magnum et victorem, veneraturi advenerant. Orientem itaqu
cursum suum dirigentes, ubi natus esset Judaeorum Rex, scisci
Fama autem eorum inter Judaeos passim ferebatur; donec not
comprehensique, ad Herodem regem perducerentur. Ei vero, qu
Judaeam explorandi causa advenerant, interroganti, responder
stella mirabili in Oriente visa monitos, Regem Magnum mun
esse, dona ei, ceu Regi Magno oblaturos, illumque ut Deum v
ros, advenisse. His auditis, Herodes admirabundus obstupuit, s
putans, secundum Caesarem quantae potestatis esse potuerit I
Magi autem isti Hierosolymas venerunt, Vindicio et Valerio Co
des vero tempus, quo stella apparuit, a Magis diligenter exqui
misit eos, dicens; si inveniatis eum, mihi renuncietis vellem, v
adiens, illum venerer. Magi itaque abeuntes, et ipsam, quam i
te viderant, stellam viae ducem habentes, Jesum et matrem eju
be Bethleem invenerunt. Inter se vero dicentes; „stella ista,
pro Deo habemus, Deum certe se majorem nobis exhibet:" i
proni cadentes, donaque, quae attulerant, ei, ceu Deo, offerent
stum salvatorem venerati sunt. Divinitus vero admoniti, Her

χρηματισθέντες, δι' ἄλλης ὁδοῦ, τῆς τοῦ λιμίτου, ἀνῆλθον εἰς τὰ Περσικὰ μέρη, καταφρονήσαντες τοῦ Ἡρώδου βασιλέως.

Καὶ ὡς παιχθεὶς ὁ αὐτὸς Ἡρώδης βασιλεὺς ὑπὸ τῶν μάγων ἐθυμιώθη· καὶ περιεργασάμενος ἀπὸ τῶν ἀρχιερέων τῶν Ἰουδαίων ποῦ ὁ Χριστὸς γεννᾶται, ἔμαθε. καὶ πέμψας τοὺς στρατιώτας ἔσφαξε πάντα τὰ νήπια ἐν Βηθλεὲμ τῇ πόλει τῆς Ἰουδαίας, καθὼς ἡ θεία λέγει γραφή. καὶ ληφθεὶς εὐθέως ὁ Ἡρώδης πάθει ἀνιάτῳ σκωληκόβρωτος ἐγένετο καὶ ἀπέθανε, καὶ E O 298 ἐγένετο βασιλεύς, ἤτοι τοπάρχης, τοῦ Ἰουδαϊκοῦ ἔθνους Ἀρχέλαος ὁ υἱὸς αὐτοῦ ἔτη θ', ἐν ὑπατείᾳ Λαμία καὶ Σερελλιανοῦ, καθὼς ὁ σοφώτατος Κλήμης ὁ χρονογράφος ἐξέθετο.

Ὁ δὲ Αὔγουστος Καῖσαρ Ὀκταβιανὸς τῷ νε' ἔτει τῆς βασιλείας αὐτοῦ μηνὶ ὀκτωβρίῳ τῷ καὶ ὑπερβερεταίῳ ἀπῆλθεν εἰς τὸ μαντεῖον· καὶ ποιήσας ἑκατόμβην θυσίαν ἐπηρώτη- V 98 σε, Τίς μετ' ἐμὲ βασιλεύσει τῆς Ῥωμαϊκῆς πολιτείας; καὶ οὐκ ἐδόθη αὐτῷ ἀπόκρισις ἐκ τῆς Πυθίας. καὶ πάλιν ἐποίησεν ἄλλην θυσίαν, καὶ ἐπηρώτησε τὴν Πυθίαν τὸ διὰ τί οὐκ ἐδόθη αὐτῷ ἀπόκρισις, ἀλλὰ σιγᾷ τὸ μαντεῖον. καὶ ἐῤῥέθη αὐτῷ ἀπὸ τῆς Πυθίας ταῦτα.

Παῖς Ἑβραῖος κέλεταί με θεὸς μακάρεσσιν ἀνάσσων
τόνδε δόμον προλιπεῖν καὶ ἄϊδος αὖθις ἱκέσθαι.

4. ἐθυμώθη Ch., Matthaei II. 16., ἐθυμιώθη Ox. 7. λέγει] Matth. l. c. 8. σκωληκόβροτος Ox. 20. θεὸς] θεοῖς Suidas v. Αὔγουστος. 21. ἄϊδος] ἀΐδην Suidas, ὁδὸν Cedrenus p. 182. C.

insuper habito, ad limites divertentes, per avia tandem ad Persidem evaserunt.

Herodes ubi se a Magis delusum esse sensisset, ira commotus est: curiosius itaque a Pontificibus Judaeorum inquirens, ubi Christus nasceretur; et Bethleem Judaeae, locum esse edoctus; missis illuc militibus, infantes omnes neci dedit: sicuti sacrae testantur Scripturae. Herodes vero morbo incurabili statim correptus, a vermibus exesus interiit. Hunc in regno Judaeorum excepit Archelaus, ejus filius, Lamia et Serelliano Coss. regnavitque annos IX, sicuti Clemens, sapientissimus Chronographus scriptum reliquit.

Augustus vero Caesar Octavianus, imperii sui anno LV, mense Hyperberetaeo, sive Octobri, Oraculum adit: factaque Hecatombe, Pythiam rogavit, dicendo. „Quis, post Me, Romana tenebit sceptra?“ Vate vero nihil respondente, sacra iterum peregit, et secunda vice sciscitatus est: „Quare, inquiens, Oraculum silet,“ nec mihi dat responsum? Tum demum a Pythia accepit haec.

Me puer Hebraeus, summi moderator Olympi,
Migrare hinc mandat, Stygiasque revertere ad umbras.

καὶ λοιπὸν ἄπιθι ἐκ πρόμων ἡμετέρων.

O 299 B Καὶ ἐξελθὼν ἐκ τοῦ μαντείου ὁ Αὔγουστος Καῖσαρ, καὶ ἐλθὼν εἰς τὸ Καπετώλιον, ἔκτισεν ἐκεῖ βωμὸν μέγαν, ὑψηλόν, ἐν ᾧ ἐπέγραψε Ῥωμαϊκοῖς γράμμασιν, Ὁ βωμὸς οὗτός ἐστι τοῦ πρωτογόνου θεοῦ· ὅστις βωμός ἐστιν εἰς τὸ Καπετώλιον ἕως τῆς νῦν, καθὼς Τιμόθεος ὁ σοφὸς συνεγράψατο.

Ὁ δὲ αὐτὸς Καῖσαρ Ὀκταβιανὸς νόσῳ βληθεὶς ἐν τῇ Ῥώμῃ ἐτελεύτησε, γέρων ὢν ἐτῶν οε', ἄπαις καὶ σωφρονήσας ἀπὸ σωματικῆς ἁμαρτίας. ἦν γὰρ μυστικὸς ἀρχιερεὺς καὶ βασιλεύς.

Μετὰ δὲ τὴν βασιλείαν Αὐγούστου Καίσαρος ἐπὶ ὑπατείας Σέξτου καὶ Σεκτικιανοῦ ἐβασίλευσε Τιβέριος Καῖσαρ ἔτη κβ'.
O 300 ἦν δὲ διμοιριαῖος, γέρων, λεπτακινός, εὐόφθαλμος, μελάγχροος,
C κονδόθριξ, οὖλος, ὑπόσιμος, φιλοκτίστης. ὅστις ἐπεστράτευσε κατὰ Περσῶν, καὶ μὴ πολεμήσας, ἀλλὰ παρακληθεὶς παρ' αὐτῶν πάκτα εἰρήνης ἐποίησε.

Καὶ ἀνιὼν ἐπὶ τὴν Ῥώμην ἦλθεν ἐν Ἀντιοχείᾳ τῇ μεγάλῃ, καὶ ἔκτισεν ἔξω τῆς πόλεως ἐμβόλους δύο μεγάλους πρὸς τῷ ὄρει τῷ λεγομένῳ Σιλπίῳ, ἔχοντας διαστήματα μιλίων δ', ὑπορόφους καὶ πανευπρεπεῖς, καὶ κατὰ ῥύμην κτίσας τετράπυλα διὰ εἰλημάτων, φιλοκαλήσας αὐτὰ μουσώσει καὶ μαρμάροις, καὶ τὴν πλατεῖαν δὲ χαλκουργήμασι καὶ ἀγάλμασι κοσμήσας καὶ τειχίσας τοὺς αὐτοὺς ἐμβόλους καὶ τὸ ὄρος ἀποκλείσας ἔσωθεν,

1. λοιπὸν ἄπιθι σιγῶν ἐκ βωμῶν ἡμετέρων Suidas, ἄπιθι λοιπὸν ἐκ δόμων ἡμετέρων Cedrenus. Conf. supra p. 27. A. **13.** οὐλός Ox. **18.** Malim ὑπωρόφους. **20.** φιλοκαλλήσας Ox.

Vade igitur, nostrum neve ultra altare fatiges.
Augustus itaque inde ex Oraculo discedens, in Capitolium venit; ubi altari excelso erecto, ei literis Latinis inscribi jussit: *Haec est Ara Primogeniti Dei.* Quae Ara adhuc usque visitur, in Capitolio: uti sapiens Timotheus memoriae prodidit.

Caesar autem Octavianus in morbum incidens, Romae moritur, senex, annorum LXXV, fine prole, et ab omni labe corporis liber; ut qui non Rex solum, sed et Pontifex Maximus fuit, mysteriorumque peritus.

Post Caesarem Augustum, Imperator factus est Tiberius, Sexto et Sexticiano Coss. et regnavit annos XXII. Erat vero statura mediocrem superante, aetate vergente, gracilis, oculis pulchris, niger, capillitio brevi, crispoque, subsimus, aedificationi deditissimus. Hic contra Persas arma movebat: res vero ad pugnam non devenerunt; verum Caesar oblatas ab eis pacis conditiones accepit.

Inde Romam reversurus, Antiochiam magnam venit; ubi extra urbem juxta montem Silpium, porticus duas extruxit magnificas, desuper contignatas, et splendide ornatas, quatuor Milliarium intervallo distantes inter se. Tetrapyla etiam contignata vicatim extruxit, quae et marmore, et musivo adornavit: ipsam vero urbis plateam statuis, et columnis aereis

προσεκόλλησε τῷ αὐτῷ τείχει τὸ νέον τῷ παλαιῷ τείχει τῆς πό- D
λεως τῷ ὑπὸ Σελεύκου γενομένῳ, ἀποκλείσας διὰ τοῦ ἰδίου
αὐτοῦ τείχους καὶ τὴν ἀκρόπολιν καὶ τὴν Ἰώπολιν. καὶ ἀνέστη-
σε τῷ αὐτῷ Τιβερίῳ Καίσαρι ἡ βουλὴ καὶ ὁ δῆμος τῶν Ἀντιο-
χέων στήλην χαλκῆν ὑπεράνω μεγάλου κίονος Θηβαίου ἐν τῇ
πλατείᾳ κατὰ τὸ μέσον τῶν ἐμβόλων τῶν ὑπ' αὐτοῦ κτισθέν-
των. ὅστις τόπος κέκληται ὁ ὀμφαλὸς τῆς πόλεως, ἔχων καὶ τύ- O 301
πον ἐγγεγλυμμένον ἐν λίθῳ ὀφθαλμοῦ. ἥτις στήλη ἵσταται ἕως
τῆς νῦν.

Ὁ δὲ αὐτὸς Τιβέριος Καῖσαρ μαθὼν ὅτι ὁ Σέλευκος ὁ βασι-
λεὺς φοβηθεὶς τὰς ῥύσεις τῶν ὑδάτων κατιόντων ἐκ τοῦ ὄρους
χειμῶνος καὶ λιμναζόντων, ἀποφυγὼν τὸ ὄρος ἐν τῇ πεδιάδι
τὴν πόλιν ἔκτισε, καὶ ἔθηκε τῇ αὐτοῦ στήλῃ κιβώτιον λίθινον, E
ἐν ᾧ ἐποίησε τέλεσμα δι' Ἀβλάκκωνος, τελεστοῦ καὶ ἱερέως, διὰ
τὰς ῥύσεις τοῦ Παρμενίου χειμάῤῥου ποταμοῦ καὶ τῶν κατερ-
χομένων ῥυάκων ἐκ τοῦ ὄρους πρὸς τὸ μὴ βλάπτεσθαι τὸ αὐτὸ
μέρος τῆς πόλεως ἢ πορθεῖσθαι τοὺς ὑπ' αὐτοῦ κτισθέντας δύο
ἐμβόλους μεγάλους· ὅπερ κιβώτιον λίθινον λέγουσιν εἶναι οἱ Ἀν-
τιοχεῖς πολῖται τὰ ὠνεωκὰ τῆς πόλεως αὐτῶν, διότι ἐξηγόρακε
τὸ μέρος αὐτὸ τῆς πόλεως διὰ τῆς ἀσφαλείας τοῦ κτισθέντος V 99
παρ' αὐτοῦ τείχους ἐκ τῆς τῶν βαρβάρων Σαρακηνῶν καὶ
Περσῶν ἐπιδρομῆς καὶ ἁλώσεως. ᾠκεῖτο γὰρ δίχα τείχους πρῴην

1. τῷ αὐτῷ τείχει] τὸ αὐτὸ τεῖχος Ch. 19. ὠνεωκὰ] Immo ὠνεακά.

splendidam fecit. Insuper etiam moenibus urbis olim a Seleuco factis, nova adjecit, intra quae, non solum Porticus illas duas clausit, sed et montem etiam ipsum, Acropolim quoque et Jopolim. Senatus itaque, populusque Antiochenus, Tiberio Caesari statuam aeream posuit, supra columnam magnam Thebanam, in platea, inter porticus illas duas ab ipso extructas mediam: qui quidem locus Umbilicus urbis vocatur: ubi et oculi effigiem, lapidi insculptam, videre est. Statua autem illa ibi adhuc visitur.

Tiberius autem Caesar, ubi intellexisset, Seleucum regem, caventem sibi a torrentibus aquarum, quae per hybernum tempus e monte exundantes restagnabant, monte relicto, in planicie urbem condidisse; et ipse, opera usus Ablacconis cujusdam, sacerdotis et mystae, juxta statuam suam, capsulam lapideam collocavit, mystice praeparatam: nempe ut Parmenii torrentis eluviones, et aquarum e Monte cataractas, hoc fascino propelleret, ne pars illa urbis laederetur, aut Porticus a se extructae averterentur. Capsulam vero hanc lapideam Antiocheni dicunt esse *Redemptorium* urbis suae: nimirum, quod haec murum, a Tiberio factum, inexpugnabilem reddens, eam urbis partem quasi redemit ab incursionibus et rapinis Barbarorum Saracenorum et Persarum. Olim enim ea

τὸ παρὰ τὸ ὄρος μέρος τῆς πόλεως, κτισθὲν ὑπὸ Ἀντιόχου τοῦ
ἐπιφανεστάτου βασιλέως· ὅτι καὶ τὸ βουλευτήριον ἔκτισε καὶ
ἄλλα ἱερά. ὡσαύτως δὲ καὶ Ἀντίοχος ὁ βασιλεὺς πάλιν ὁ λε-
O 302 γόμενος Φιλάδελφος ἔκτισεν ἔξω τῆς πόλεως πολλά· ὅστις καὶ
ἐν Δάφνῃ ἔκτισεν ἐν τῷ ἄλσει ἱερὰ δύο, Ἀπόλλωνος καὶ Ἀρτέμι-
δος, στήσας ἐν αὐτοῖς ἀγάλματα δύο χρυσᾶ, παρασχὼν προνό-
μια τοῖς καταφεύγουσιν ἐκεῖ πρὸς τὸ μὴ ἐκβάλλεσθαί τινα ἐκ
B τῶν αὐτῶν ἱερῶν. ταῦτα δὲ ἔκτισαν, ὅτε τὰ Μακεδονικὰ βα-
σίλεια ὑπῆρχεν.

Ὁ δὲ Τιβέριος Καῖσαρ ἔκτισεν ἐν τῇ αὐτῇ Ἀντιοχείᾳ πόλει
ἱερὸν μέγα Διὸς Καπετωλίου. ὁμοίως δὲ ἔκτισεν ὁ αὐτὸς βασι-
λεὺς καὶ δημόσιον λουτρὸν πλησίον τῆς Ὀλυμπιάδος πηγῆς τῆς
κτισθείσης ὑπὸ Ἀλεξάνδρου τοῦ Μακεδόνος εἰς ὄνομα τῆς αὐ-
τοῦ μητρός· ἔπιε γὰρ ἐκ τοῦ αὐτοῦ ὕδατος Ἀλέξανδρος ἐλθὼν
ἐκεῖ καὶ εἶπεν ὅτι Ἔπια γάλα τῆς ἐμῆς μητρός. κεῖται δὲ ἡ πη-
γὴ παρὰ τὸ ὄρος· ἥντινα ὁ αὐτὸς Τιβέριος ἔσω τοῦ τείχους ἀπέ-
κλεισεν. ἔκτισε δὲ καὶ ἱερὸν τῷ Διονύσῳ πρὸς τῷ ὄρει ὁ αὐτὸς
Τιβέριος βασιλεύς, στήσας δύο στήλας μεγάλας τῶν ἐξ Ἀντιόπης
C γεννηθέντων Διοσκούρων ἔξω τοῦ ναοῦ εἰς τιμὴν αὐτῶν, Ἀμφίο-
νός τε καὶ Ζήθου. ὁ αὐτὸς Τιβέριος καὶ τὸν ποταμὸν τῆς πό-
λεως τὸν πρώην λεγόμενον Δράκοντα μετεκάλεσεν Ὀρόντην τῇ
O 303 Ῥωμαϊκῇ λέξει, ὅπερ ἑρμηνεύεται ἀνατολικός. ἔκτισε δὲ καὶ τὸ

2. ἐπιφανεστάτου] Fort. Ἐπιφανοῦς τοῦ. ibid. ὅτι καὶ τὸ βουλευτήριον] „Forte legendum, ὅτε aut ὅστις.“ Ch. 8. ἱερῶν Ch., ἱερέων Ox.

pars urbis, quae ad montem sita, ab illustri illo Antiocho condita est, (Senaculum nempe publicum, aliaque loca sacra,) nequaquam moenibus cincta habitabatur. Similiter etiam Antiochus Philadelphus extra urbem multa extruxit: qui et ad Daphnen, in Luco, Fana duo condidit, Apollini unum, alterum Dianae: in quibus etiam statuas duas aureas collocavit, Asylorum eis jura concedens; ut ne quis noxius, ad ea confugiens, inde extraheretur. Haec vero extructa sunt, sub Regibus Macedonicis.

Extruxit etiam Tiberius Caesar, in eadem Antiochia, templum ingens Jovi Capitolino: Balneum quoque publicum extruxit, prope fontem illum, quem olim condidit Alexander Macedo, nomenque ei dedit, a Matre sua, Olympiadem. Alexander enim eo veniens, et aquas de scaturigine illa bibens; videor (inquit) mihi lac maternum hausisse. Fons autem iste juxta montem situs est; quem et intra urbis ambitum moenibus suis Tiberius incluserat. Idem etiam Baccho fanum extruxit juxta montem; positis etiam exterius ad templum statuis duabus, Amphionis et Zethi, Dioscurorum ex Antiopa prognatorum in honorem. Fluvium etiam, urbem alluentem, qui Draco olim vocabatur, Orontem, quasi Orientalem, Romana lingua vocavit. Theatrum quoque extruxit, circumque alium

θέατρον, προσθεὶς ἄλλην ζώνην πρὸς τῷ ὄρει καὶ θυσιάσας κόρην παρθένον Ἀντιγόνην ὀνόματι· ὅθεν θέατρον οὐκ ἐπλήρωσεν εἰς τέλειον. ἔστησε δὲ ἐπάνω τῆς ἀνατολικῆς πόρτας, ἧς αὐτὸς ἔκτισε, στήλην λιθίνην τῇ λυκαίνῃ, τρεφούσῃ τὸν Ῥῶμον καὶ τὸν Ῥῆμον, σημαίνων Ῥωμαῖον εἶναι κτίσμα τοῦ προστεθέντος τείχους τῇ αὐτῇ Ἀντιόχου πόλει. ἔκτισε δὲ καὶ ὄπισθεν τοῦ θεάτρου ἱερὸν τοῦ Πανός. ταῦτα δὲ Δομνῖνος ὁ σοφὸς χρονογράφος ἐξέθετο.

Ἔκτισε δὲ ὁ αὐτὸς Τιβέριος ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ χώρᾳ παρὰ τὴν D
λίμνην πόλιν, ἥντινα ἐκάλεσε Τιβεριάδα, εὑρηκὼς ἐν τῷ τόπῳ ὕδατα θερμά, κτίσας τῇ πόλει καὶ δημόσιον λουτρὸν μὴ ὑποκαιόμενον, ἀλλ' ἐξ αὐτῶν τῶν θερμῶν παρέχοντα τὴν χρῆσιν τῇ πόλει. ἐποίησε δὲ καὶ τὴν Καππαδοκίαν ὑπὸ Ῥωμαίους μετὰ O 304
τὴν τελευτὴν Ἀρχελάου τοῦ τοπάρχου αὐτῆς.

Ἐν δὲ τοῖς χρόνοις τοῦ αὐτοῦ Τιβερίου ἐμπρησμὸς ἐγένετο ἐν Ἀντιοχείᾳ τῆς Συρίας τῷ οβʹ ἔτει τῆς αὐτονομίας αὐτῆς ἐν νυκτί, ἀδήλως καύσας τὸ πλέον μέρος τῆς ἀγορᾶς καὶ τὸ βουλευτήριον καὶ τὸ ἱερὸν τῶν Μουσῶν τὸ κτισθὲν ὑπὸ Ἀντιόχου τοῦ Φιλοπάτορος ἐκ τῶν ἐαθέντων χρημάτων κατὰ διαθήκας ὑπὸ Μάρωνος Ἀντιοχέως, μετοικήσαντος εἰς τὰς Ἀθήνας καὶ E
κελεύσαντος τότε ἐκ τῶν αὐτοῦ κτισθῆναι τὸ τῶν Μουσῶν ἱε-

2. ὅθεν] „Lego ὅπερ." Ch. 19. ἐκ τῶν ἐαθὲν χρημάτων] „Ita habet Cod. MS. verum Librarius, mentem habens in aliis occupatam, vocabulum hoc ultima syllaba mutilavit: scribe ἐαθέντων." Ch.

priori, prope montem, adjecit; immolata etiam virgine, nomine Antigone: quod quidem opus ad exitum non perduxit. Portae etiam Orientali, a se extructae, statuam superimposuit lapideam Lupae, Romuli et Remi nutricis; nempe sic nova illa urbis moenia Romanum opus fuisse, significans. Praeterea etiam Pani templum extruxit, Theatrum a tergo respiciens. Haec vero Domninus, sapiens Chronographus, literis prodidit.

In Judaea etiam Tiberius urbem prope Lacum, extruxit, quam Tiberiadem vocavit. Aquas vero calidas ibi inveniens, Balneum etiam publicum extruxit, quod natura sua Thermarum usum urbi suppeditavit. Archelao autem fatis defuncto, Tiberius Cappadociam, ejus regnum, Romano adjecit imperio.

Tiberii hujus temporibus anno urbis sui juris factae LXXII, incendium accidit Antiochiae Syriae, quod per silentium noctis majorem Fori partem, et Senaculum consumsit. Conflagrarunt etiam eo tempore Musarum aedes, quas extruxerat Antiochus Philopator, ex pecuniis quas in hoc testamento suo legaverat Maro quidam Antiochenus: qui, mutatis sedibus, Athenas commigrans, ex facultatibus suis Musarum templum et Biblio-

ῥὸν καὶ βιβλιοθήκην. ἔκτισε δὲ καὶ ὁ Τιβέριος πόλιν ἐν τῇ Θρᾴκῃ ἄλλην, ἣν ἐκάλεσε Τιβερίαν.

Τῷ δὲ ιε' ἔτει τῆς βασιλείας αὐτοῦ ἐν ὑπατείᾳ Ἀλουανοῦ καὶ Νερούα ἤρξατο ὁ ἅγιος Ἰωάννης ὁ πρόδρομος κηρύσσειν βάπτισμα μετανοίας βαπτίζειν κατὰ τὴν προφητικὴν φωνήν· O 305 V 100 *καὶ ἀπῆλθε πρὸς αὐτὸν πᾶσα ἡ Ἰουδαία χώρα. καὶ λοιπὸν ἀρχὴν ἐποιήσατο τοῦ σωτηρίου ὁ κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστός, βαπτισθεὶς ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ Ἰωάννου τοῦ προδρόμου, γενόμενος ἐνιαυτῶν περί που λ' καὶ θαυματουργῶν. ἐβαπτίσθη δὲ ἐν τῷ Ἰορδάνῃ, ποταμῷ τῆς Παλαιστίνης, μηνὶ αὐδηναίῳ τῷ καὶ ἰανουαρίῳ ἕκτῃ, ὥρᾳ νυκτερινῇ ι', ἐν ὑπατείᾳ Ῥούφου καὶ Ῥουβελλίωνος. ἀπὸ τότε καὶ ὁ βαπτιστὴς Ἰωάννης δῆλος ἐγένετο τοῖς ἀνθρώποις· καὶ ἀπέτεμεν αὐτὸν Ἡρώδης ὁ βασιλεὺς ὁ Φιλίππου, ὁ τοπαρχῶν, ἤτοι βασιλεύων, τῆς Τραχωνίτιδος χώρας, ἐν Σεβαστῇ πόλει τῇ πρὸ η' καλανδῶν ἰουνίων ἐν ὑπατείᾳ* B *Φλάκκωνος καὶ Ῥουφίνου διὰ Ἡρωδιάδα τὴν γυναῖκα αὐτοῦ, ὅτι ἔλεγεν αὐτῷ ὁ Ἰωάννης, Οὐκ ἔξεστί σοι ἔχειν τὴν γυναῖκα τοῦ ἀδελφοῦ σου, καθὼς ἐν ταῖς θείαις ἐμφέρεται γραφαῖς ταῦτα.*

3. *βασιλείας* Ch., *ὑπατείας* Ox. 10. *αὐδηναίῳ*] *Αὐδυνέῳ* Ox. 12. *ἀπὸ τότε* — 239. 17. *χώρας* attulit Ioannes Damascenus Oratione tertia de Imag. vol. I. p. 368. ed. Lequien. 13. *Ἡρώδης ὁ βασιλεὺς ὁ Φιλίππου ὁ τοπαρχῶν, ἤτοι βασιλεύων τῆς Τραχωνίτιδος* etc.] „Scr. *τοῦ τοπαρχοῦντος, ἤτοι βασιλεύοντος τῆς Τραχωνίτιδος*. Herodes enim Tetrarcha Galilaeam; Philippus autem, frater ejus, Ituream et Trachonitidem regionem, sibi subjectas habuerunt; uti apparet ex Sacris literis, Luc. 3. cap. 1." Ch. *ibid. ὁ βασιλεὺς — βασιλεύων*] *ὁ τοπάρχης εἰς τὸ βασίλειον* Ioannes. In sequentibus Malalam erroribus frustra liberare student Ch. et Wesselingius ad Hieroclem p. 719. 15. *πόλει τῇ*] *τῇ πόλει* Ioannes. 16. *Φλακκῶνος* Ioannes, *Φλάκωνος* Ox. *διὰ* — p. seq. v. 1. *λυπούμενος* om. Ioannes. 18. *θείαις*] Lucae cap. III.

thecam extrui jusserat. Tiberius autem urbem quoque aliam in Thracia condidit, quam Tiberiam appellavit.

Anno autem xv imperantis Tiberii, Albano et Nerva Coss. S. Joannes Praecursor Baptismum Resipiscentiae praedicare coepit et baptizare: ac a Prophetis praedictum fuerat. Exibat autem ad eum omnis Judaea regio: tum demum primordia salutis Humanae statuit D. N. Jesus Christus, ab eodem Joanne Praecursore baptisatus, cum annum ageret xxx, aut eo circiter, miracula tum primum faciens. Baptizatus autem fuit in Jordane, Palaestinae fluvio, Mensis Audynaei, sive Januarii vi, ad horam noctis x, Rufo et Rubellione Coss. Ex eo tempore innotescere hominibus coepit Joannes Baptista; cui rex Herodes, frater Philippi, regis Trachonitidis, caput amputavit, in urbe Sebaste, viii Kal. Junias, Flaccone et Rufino Coss. propter uxorem Herodiadem. Dixerat enim Herodi Joannes; Non licet tibi fratris tui uxorem habere: uti haec in sacris

καὶ λυπούμενος διὰ τὸν Ἰωάννην ὁ αὐτὸς βασιλεὺς Ἡρώδης ὁ
δεύτερος ὁ Φιλίππου ἀνῆλθεν ἀπὸ τῆς πόλεως Σεβαστῆς ἐν Πα-
νεάδι πόλει τῆς Ἰουδαίας. καὶ προσῆλθεν αὐτῷ γυνή τις εὐπο-
ρωτάτη, οἰκοῦσα τὴν αὐτὴν Πανεάδα πόλιν, ὀνόματι Βερονίκη,
βουλομένη ὡς ἰαθεῖσα ὑπὸ τοῦ Ἰησοῦ στήλην αὐτῷ ἀναστῆσαι. O 306
καὶ μὴ τολμῶσα δίχα βασιλικῆς κελεύσεως τοῦτο ποιῆσαι δέησιν
ἐπέδωκε τῷ αὐτῷ Ἡρώδῃ βασιλεῖ, αἰτοῦσα ἀναστῆσαι στήλην
τῷ σωτῆρι Χριστῷ ἐν τῇ αὐτῇ πόλει. ἥτις δέησις ἔχει οὕτως.

Σεβαστῷ Ἡρώδῃ τοπάρχῃ καὶ θεσμοδότῃ Ἰουδαίων τε καὶ C
Ἑλλήνων, βασιλεῖ τῆς Τραχωνίτιδος χώρας, ἱκεσίας δεήσεις παρὰ
Βερονίκης, ἀξιωματικῆς πόλεως Πανεάδος. δικαιοσύνη καὶ φι-
λανθρωπία καὶ αἱ λοιπαὶ τῶν ἀρετῶν πασῶν περιστέφουσι τὴν
ὑμετέραν θείαν κορυφήν. ὅθεν κἀγὼ ταῦτα εἰδυῖα ἧκον σὺν
ἀγαθαῖς ταῖς ἐλπίσι πάντως τῶν αἰτουμένων τευξομένη. τίς δὲ
ἡ τοῦ παρόντος προοιμίου κρηπὶς προϊὼν ὁ λόγος σε διδάξει.
ἐκ παιδόθεν ληφθεῖσα πάθει αἱμοῤῥοίας ὀχετῶν εἰς ἰατροὺς κα-
τανάλωσά μου τὸν βίον καὶ τὸν πλοῦτον, καὶ ἴασιν οὐχ ηὗρον.

1. καὶ λυπούμενος etc.] διὰ τοῦτο λυπούμενος ὁ Ἡρώδης ὁ βασιλεὺς ὁ Φ. Ioannes. 2. πόλεως — Ἰουδαίας] Ἰουδαίας Ioannes. 3. εὐπορωτάτη] εὔπορος Ioannes. 4. Βερονίκη] Βερνίκη Ioannes semper. 7. ἐπέδωκε τῷ αὐτῷ] δέδωκε τῷ Ioannes. ibid. αἰτοῦσα στήλην χρυσῆν τῷ σ. Χ. ἐν τῇ ἑαυτῆς πόλει στῆσαι Ioannes. 8. ἔχει] εἶχεν Ioannes. 9. καὶ θεσμοδότῃ] θεσμοθέτῃ Ioannes. 10. τῆς et χώρας om. Ioannes. ibid. ἱκεσίας δεήσεις] δέησις καὶ ἱκεσία Ioannes, ut scribendum sit ἱκεσία καὶ δέησις. 12. αἱ λοιπαὶ] τὰ λοιπὰ Ioannes, omisso πασῶν. 13. ὑμετέραν Ch., Ioannes, ἡμετέραν Ox. ibid. ταῦτα] τοῦτο Ioannes. 14. πάντως τῶν αἰτουμένων] πάντων Ioannes et, omisso ἧκον, τευξομένη σοὶ γράφω. ibid. τίς δὲ] ἥτις et mox προϊών σε ὁ λόγος Ioannes. 16. ἐκ παιδόθεν] ἐκ παίδων Ioannes et mox εἰς ἰατροὺς ἀναλώσασα — ἴασιν οὐχ εὗρον.

Literis enarrantur. Herodes autem rex, ejus nominis secundus, Philippi frater, ob Joannem contristatus, Sebaste relicta, Paneadem, Judaeae urbem, se recepit. Accessit autem ad eum, ejusdem urbis incola, mulier quaedam opulenta, nomine Veronica. Huic in animo erat, statuam erigere Jesu in honorem, qui eam a morbo liberaverat. At hoc non ausa facere, nisi prius impetrata regis venia, libellum supplicem Herodi obtulit, Christo Salvatori statuam in ea urbe erigendi licentiam petens. Libellus autem iste sic se habet.

Augustissimum Herodem, Toparcham, Judaeis pariter et Gentibus Legislatorem, Trachonitidis Regem, Veronica, honorabilis urbis Paneadis incola, humillime precatur.

„Justitia, et erga homines benignitas, et quodcunque est virtutum omnium, divinum caput vestrum, ceu corona cingunt. Quod ego neutiquam ignorans, ad te accedo; spem optimam concipiens vota mea omnino obtinendi. Quid vero sibi vult haec Praefatiuncula, sequens te docebit oratio: Ego quidem ab aetate puerili fluxu sanguinis laborans, fa-

ἀκηκουῖα δὲ τοῦ θαυμαζομένου Χριστοῦ τὰ ἰάματα, ὃς νε-
κροὺς ἐξανίστησι καὶ τυφλοὺς πάλιν εἰς φάος ἕλκων καὶ δαίμο-
D νας ἐκ βροτῶν ἀπελαύνων καὶ πάντας τοὺς ἐν νόσοις μαραινο-
O 307 μένους λόγῳ θεραπεύει, πρὸς αὐτὸν οὖν κἀγὼ ὡς πρὸς θεὸν
ἔδραμον. καὶ προσεσχηκυῖα τὸ περιέχον αὐτὸν πλῆθος, δειλιά-
σασα δὲ ἐξειπεῖν αὐτῷ καὶ τὴν ἀήττητόν μου νόσον, μή πως τὸν
μολυσμὸν τοῦ πάθους ἀποστρεφόμενος ὀργισθῇ κατ' ἐμοῦ καὶ
πλέον μοι ἐπέλθῃ ἡ πληγὴ τῆς νόσου, κατ' ἐμαυτὴν ἐλογισάμην
ὅτι εἰ δυνηθείην ἅψασθαι τοῦ κρασπέδου τοῦ ἱματίου αὐτοῦ,
πάντως ἰαθήσομαι· καὶ λάθρᾳ εἰς τὸ περὶ αὐτὸν εἰσδύνασα πλῆ-
θος ἐσύλησα τὴν ἴασιν, τοῦ κρασπέδου αὐτοῦ ἁψαμένη· καὶ στα-
λείσης μου τῆς πηγῆς τοῦ αἵματος γέγονα παραχρῆμα ὑγιής. αὐτὸς
E δὲ μᾶλλον, ὡς προγνοὺς τῆς ἐμῆς καρδίας τὸ βούλευμα, ἀνέκραξε,
Τίς μου ἥψατο; δύναμις γὰρ ἐξῆλθεν ἀπ' ἐμοῦ. ἐγὼ δὲ ὠχριῶσα καὶ
στένουσα, τὴν νόσον θρασυτέραν ὑποστρέφειν ἐπ' ἐμὲ λογιζομένη,
προσπεσοῦσα αὐτῷ τὴν γῆν ἐπλήρωσα δακρύων, τὴν τόλμαν ἐξει-
ποῦσα. ὁ δὲ ὡς ἀγαθὸς σπλαγχνισθεὶς ἐπ' ἐμοὶ ἐπεσφράγισέ μοι τὴν
V 101 ἴασιν, εἰρηκώς, Θάρσει, θύγατερ, ἡ πίστις σου σέσωκέ σε· πο-

1. ὃς] ὡς Ioannes et διανίστησι — φῶς. 3. νόσοις] νόσῳ — θερα-πεύων, κἀγὼ πρὸς αὐτὸν Ioannes. 5. τῷ περιέχοντι πλήθει Ioannes. Idem, omissis δὲ — νόσον, μὴ τὸν ἐκ τοῦ πάθους μολυσμὸν. 8. πλέον] πλείων Ioannes. ibid καθ' Ox., καθ' ἑαυτὴν Ioannes, qui paullo ante καθ' ἐμοῦ. 9. εἰ] ἐὰν Ioannes. Idem αὐτοῦ, σωθήσομαι· οὗ καὶ ἁψαμένη. 11. σταλείσης] σταθείσης Ioannes. 13. τὰ βουλεύματα Ioannes. 14. δύναμις ἀπ' ἐμοῦ ἐξῆλθεν. ἐγὼ οὖν ὠχριάσασα — ἀποστρέφειν Ioannes. 17. ὁ] αὐτὸς — ἐπ' ἐμοὶ ἐπεσφράγιζέ μου Ioannes. Correxi Ox. ἐμὲ.

cultates meas omnes, et fortunas in medicos profudi; remedium vero inveni nullum. Ubi vero ad me pervenisset Christi illius fama, qui in Miraculis tantus erat, ut mortuos resuscitare, visum coecis restituere, daemonas e mortalium corporibus ejicere, quoscunque denique morbos verbo solo sanare potuerit; ipsa quoque ad illum, tanquam Numen confugi. Turbam autem animadvertens circumstantem, verebar illi morbum meum insanabilem enarrare; ne forte spurcitiem mali aversatus, ira in me commoveretur; et morbus me inde saevior affligeret. Mecum igitur in animo reputans, quod si liceret vel fimbriam vestimenti attingere, statim convalescerem, occulte memet turbae immiscebam; et fimbria ejus tacta, medelam suffurata sum, substitit enim sanguinis mei fluxus, et protinus sanata fui: ille vero cordis mei consilia praesentiscens, elata voce, Quis, inquit, me tetigit? Virtus enim ex me prodiit. Ego vero pallore suffusa, ingemiscens; reverita, ne in me repetitis viribus grassaretur morbus; ad pedes ejus provoluta, et terram lachrymis complens, audaciam meam profitebar. At ille, pro benignitate sua mei misertus, praestitam mihi valetudinem corroboravit, hoc dicto: Confide filia, fides tua te salvam

ῥεύου εἰς εἰρήνην. οὕτως καὶ ὑμεῖς, σεβαστοί, τὴν δέησιν ὀξεῖαν O 308 τῇ δεομένῃ παράσχετε.

Ὁ δὲ βασιλεὺς Ἡρώδης ἀκηκοὼς ταῦτα διὰ τῆς δεήσεως ἐξεπλάγη διὰ τὸ θαῦμα· καὶ φοβηθεὶς τὸ μυστήριον τῆς ἰάσεως εἶπεν, Αὕτη ἡ εἰς σὲ γενομένη ἴασις, ὦ γύναι, μείζονος στήλης ἐστὶν ἀξία. πορευθεῖσα τοίνυν οἵαν βούλει ἀνάστησον αὐτῷ στήλην, προθέσει δοξάζουσα τὸν ἰασάμενον.

Καὶ εὐθέως ἡ αὐτὴ Βερονίκη, ἡ πρῴην αἱμόῤῥους, ἐν μέσῳ τῆς ἰδίας αὐτῆς πόλεως Πανεάδος ἀνέστησε τῷ κυρίῳ ἡμῶν καὶ θεῷ Ἰησοῦ Χριστῷ στήλην χαλκῆν ἐκ χαλκοῦ θερμηλάτου, συμμίξασα βραχύ τι μέρος χρυσοῦ καὶ ἀργύρου. ἥτις στήλη μένει ἐν Πανεάδι πόλει ἕως τῆς νῦν, πρὸ πολλοῦ χρόνου B μετενεχθεῖσα ἀφ' οὗ ἵστατο ἐν μέσῳ τῆς πόλεως τόπου εἰς ἅγιον εὐκτήριον οἶκον. ὅπερ ὑπόμνημα ηὗρον ἐν τῇ αὐτῇ Πανεάδι πόλει παρὰ Βάσσῳ τινί, γενομένῳ ἀπὸ Ἰουδαίων χριστιανῷ. ἐν οἷς ὑπῆρχεν ὁ βίος πάντων τῶν βασιλέων τῶν βασιλευσάντων πρῴην τῆς Ἰουδαϊκῆς χώρας.

Ὁ δὲ αὐτὸς βασιλεὺς Ἡρώδης ὁ Φιλίππου γενόμενος ἐμπληθὴς ἐκρίνετο ἐπὶ μῆνας η'. καὶ ἐσφάγη ἐν τῷ κουβικλείῳ O 309

1. οὕτως] οὕτω Ioannes. *ibid.* τῇ δεομένῃ ἀξίαν Ioannes. 4. διὰ omisit Ioannes. 5. αὕτη et mox προθέσει om. Ioannes. 8. ἡ αὐτὴ] αὐτὴ Ioannes et mox αἱμοῤῥοοῦσα. 9. τῷ — Χριστῷ] τῷ θεῷ καὶ κυρίῳ Ioannes. Idem postea μίξασα χρυσὸν καὶ ἄργυρον. 10. ἐκ χαλκοῦ θερμελάτου] „Scr. θερμηλάτου, uti habet Damascenus.“ Ch. 12. πόλει] τῇ πόλει Ioannes et mox ἕως νῦν οὐ πρὸ πολλοῦ. 13. τόπου — οἶκον] εἰς ἅγιον τόπον εἰς οἶκον εὐκτήριον Ioannes. 14. ηὗρον] εὑρέθη ἐν τῇ πόλει Πανεάδι Ioannes. 16. οἷς] ᾧ Ioannes, sic pergens βίος τῶν βασιλευσάντων πάντων τῆς etc. 19. ἐκρίνετο] ἐκλίνετο Ch.

fecit: Vade in pace. Similiter et vos, Augustissimi, uti voto meo annuatis, obnixe peto.“

Haec ubi ex libello supplici intellexisset Herodes, ad famam miraculi attonitus stetit; mysterium curationis horrescens, petenti respondit: „Haec in te, O Mulier, facta sanatio, maximi sane digna est monumenti. Abi igitur, et statuam ei erige qualem vis, honorem optatum illi exhibens, qui te sanam reddidit.“

Statim itaque Veronica, quae antehac Haemorrhusa fuerat, in media urbe sua Paneade, Domino Deoque Nostro Jesu Christo, statuam erexit, ex aere ductili conflatam, auri etiam aliquantulum et argenti admiscens. Quae quidem statua adhuc visitur in urbe Paneade, jam olim, ab eo loco ubi stetit, urbis in meditullio, translata in sanctam Aedem Oratoriam. Monumentum vero hoc inveni, in dicta urbe Paneade, apud Bassum quendam, qui a Judaismo ad Christianismum transierat; qui in eodem etiam libro antiquorum Judaeae regum omnium res gestas conscriptas habuit.

Idem Rex Herodes, Philippi frater, ex repletione aegrotans, decu-

αὐτοῦ μετὰ τοὺς η' μῆνας συνειδυίας καὶ τῆς γυναικὸς αὐτοῦ, καθὼς ὁ σοφώτατος Κλήμης συνεγράψατο.

C Τῷ δὲ ὀκτωκαιδεκάτῳ ἔτει τῆς βασιλείας τοῦ αὐτοῦ Τιβερίου Καίσαρος καὶ μηνὶ τῷ ζ', γενόμενος ἐνιαυτῶν περί που λγ' ὁ Ἰησοῦς Χριστός, ὁ θεὸς ἡμῶν, παρεδόθη ὑπὸ Ἰούδα Ἰσκαριώτου, μαθητοῦ αὐτοῦ, ὁ αὐτὸς κύριος καὶ σωτὴρ ἡμῶν, μηνὶ δύστρῳ τῷ καὶ μαρτίῳ κγ', τῆς σελήνης ἐχούσης ἡμέραν ιγ'· ἦν δὲ ἡμέρα πέμπτη, ὥρα νυκτερινὴ πέμπτη. καὶ ἀπηνέχθη πρὸς τὸν Καϊάφαν ἀρχιερέα, κἀκεῖθεν ἐξεδόθη Ποντίῳ Πιλάτῳ ἡγεμόνι· καὶ εὐθέως ἡ γυνὴ τοῦ αὐτοῦ Πιλάτου Πρόκλα ἐδήλωσεν αὐτῷ, Μηδὲν σοὶ καὶ τῷ δικαίῳ τούτῳ· πολλὰ γὰρ ἔπαθον σήμερον κατ' ὄναρ δι' αὐτόν. καὶ γνόντες τοῦτο οἱ Ἰουδαῖοι, ἐστασίαζον κράζοντες, Ἆρον, ἆρον, σταύρωσον αὐτόν. καὶ ἐσταυρώθη κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς τῇ πρὸ η' καλαν-
D δῶν ἀπριλλίων, μηνὶ μαρτίῳ κδ', τῆς σελήνης ἐχούσης ἡμέραν
O 310 ιδ'· ἦν δὲ ἡμερινὴ ὥρα ἕκτη, τῆς ἡμέρας οὔσης παρασκευῆς. καὶ ἐσκοτίσθη ὁ ἥλιος, καὶ ἦν εἰς τὸν κόσμον σκότος· περὶ οὗ σκότους συνεγράψατο ὁ σοφώτατος Φλέγων ὁ Ἀθηναῖος εἰς τὴν ἰδίαν αὐτοῦ συγγραφὴν ταῦτα. Τῷ ὀκτωκαιδεκάτῳ ἔτει τῆς βασιλείας Τιβερίου Καίσαρος ἐγένετο ἔκλειψις ἡλίου μεγίστη πλέον τῶν ἐγνωσμένων πρότερον· καὶ νὺξ ὑπῆρχεν ὥρᾳ ἕκτῃ τῆς ἡμέρας, ὥστε καὶ τοὺς ἀστέρας φαίνεσθαι.

17. ἥλιος Ch., ἤλιος Ox. 20. πλέον om. Chron. Pasch. p. 219. C, Syncellus p. 325. A. Fort. πασῶν.

buit, per spatium VIII mensium: quibus exactis, in cubiculo suo, conscia etiam uxore, occisus est: sicut sapientissimus Clemens scriptis prodidit.

Anno autem XVIII, et mense VII, Imperantis Tiberii, Jesus Christus Deus et Servator Noster, annos circiter XXXIII natus, a Juda Iscariota, discipulo suo, proditus est; Martii XXIII, die Lunae, feria V, hora nocturna V. Abductus vero fuit ad Caiapham, Pontificem Maximum: exinde autem Pontio Pilato Praesidi traditus fuit. Procla vero Pilati uxor, misso statim nuncio, eum monuit, ne quid tentaret adversus justum illum hominem: „Multa enim, inquit, hodie per somnium passa sum propter eum. Judaei vero, hoc cognito, tumultuantes exclamarunt: *Tolle, Tolle; Crucifige eum.* Crucifixus est itaque D. N. Jesus Christus VIII Kal. Apriles, Martii XXIV, die Lunae XIV, hora die VI, cum esset Parasceve, sive, dies Praeparationis. Sol vero lumine orbatus est, et tenebrae factae sunt super terram universam. Harum autem tenebrarum in scriptis suis meminit sapientissimus Phlegon Atheniensis, hisce verbis. „Anno regni Tiberii Caesaris decimo octavo, Eclipsis solis erat maxima, qualem priora secula videre nullam. Hora enim diei sexta nox erat tanta, ut etiam stellae apparerent.“

Ὁ δὲ κύριος Ἰησοῦς Χριστός, ὁ υἱὸς τοῦ θεοῦ τοῦ ζῶντος,
ἔδωκε τὸ πνεῦμα τῇ αὐτῇ παρασκευῇ, ὥρα ἦν ὡς θʹ. καὶ εὐ-
θέως ἐγένετο εἰς πάντα τὸν κόσμον σεισμὸς μέγας καὶ τάφοι E
ἀνεῴχθησαν καὶ πέτραι ἐσχίσθησαν καὶ νεκροὶ ἀνέστησαν, κα-
θὰ ἐν ταῖς θείαις γραφαῖς ἐμφέρεται πάντα μετὰ ἀληθείας·
ὥστε λέγειν τοὺς Ἰουδαίους, Ἀληθῶς θεοῦ υἱὸς ἦν οὗτος, ὃν
ἐσταυρώσαμεν.

Καὶ ἐτάφη ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς ὥραν δεκάτην τῆς αὐτῆς παρα-
σκευῆς ἡμέρας, ἐν ὑπατείᾳ Σουλπικίου καὶ Σώλα, τοῦ ἑβδομη-
κοστοῦ ἐνάτου ἔτους χρηματίζοντος κατὰ Ἀντιόχειαν τὴν μεγά-
λην, ἡγεμονεύοντος δὲ τότε τῆς Συρίας Κασσίου, τοῦ καὶ προα- V 102
χθέντος ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ Τιβερίου Καίσαρος.

Ἀνέστη δὲ ὁ κύριος ἡμῶν καὶ θεὸς Ἰησοῦς μηνὶ δύστρῳ O 311
τῷ καὶ μαρτίῳ κεʹ, ὥρᾳ νυκτερινῇ δεκάτῃ, ἐπιφωσκούσης ἡμέ-
ρας κυριακῆς, τοῦ αὐτοῦ μαρτίου μηνὸς ἕκτης εἰκάδος, ἐχού-
σης τῆς σελήνης ἡμέραν ἑξκαιδεκάτην, καὶ ἐφάνη τοῖς ἀποστό-
λοις καὶ ἄλλοις ἁγίοις πολλοῖς καὶ συνανεστράφη αὐτοῖς ἐπὶ τῆς
γῆς μετὰ τὴν ἀνάστασιν ἡμέρας μʹ. καὶ ἀνελήφθη εἰς τοὺς οὐ-
ρανοὺς ὁ κύριος ἡμῶν καὶ θεὸς Ἰησοῦς Χριστὸς μηνὶ ἀρτεμι-
σίῳ τῷ καὶ μαΐῳ δʹ, ὥρᾳ ἡμερινῇ βʹ, ἡμέρᾳ εʹ, τῶν ἁγίων ἀπο-
στόλων ὁρώντων καὶ πολλοῦ πλήθους ἄλλου πῶς ὑπὸ νεφελῶν
ἀνελήφθη, καὶ τῶν ἁγίων ἀγγέλων λεγόντων, Τί ἀτενίζετε εἰς B
τοὺς οὐρανούς, Γαλιλαῖοι ἄνδρες; οὗτός ἐστιν ὁ Ἰησοῦς.

8. ὥραν] ὥρᾳ Ch. *ibid.* δεκάτην] δεκάτῃ Ox. 9. Σώλα] Scribe Σύλλα. 10. ἐννάτου Ox. 16. ἑξκαιδεκάτην Ch., ἑξκαιδεκάτῃ Ox.

Dominus vero noster Jesus Christus filius Dei viventis circiter ejusdem Parasceves horam IX animam efflavit. Protinus per totum orbem terrae motus ingens exortus est, sepulchra etiam aperta sunt et rupes dissilierunt, mortuique resurrexerunt: adeo ut Judaei ipsi dicerent; *Dei certe filius erat, quem crucifiximus:* uti haec omnia in S. Scripturis verissime tradita habemus.

Hora vero X ejusdem diei sepultus est Jesus Christus, Sulpitio et Sylla Coss. anno Aerae Antiochenae LXXIX, Syriam tum procurante Cassio, quem Tiberius Caesar regioni ei praefecerat.

Resurrexit vero Dominus Deus noster Jesus Dystri, sive Martii Mensis XXV, hora noctis X, illucescente ejusdem Martii XXVI, qui dies erat Dominicus; die vero Lunae XVI Apostolis etiam suis aliisque sanctis pluribus visus est; cum quibus etiam conversatus est, post resurrectionem suam, per dies XL. Artemisii vero, sive Maii mensis IV, hora diei II, feria V, in coelum assumptus est Dominus Deus Noster Jesus Christus, S. Apostolis, turbaque alia magna, una videntibus illum per nubes in Coelos receptum; Sanctis Angelis interim dicentibus: „Viri Galilaei, quid intentos oculos in Coelum habetis?“ Iste Jesus est etc.

Καὶ κατῆλθε τὸ ἅγιον καὶ ζωοποιὸν πνεῦμα εἰς τοὺς ἁγίους αὐτοῦ ἀποστόλους μηνὶ ἀρτεμισίῳ τῷ καὶ μαΐῳ ιδ', ἡμέρᾳ κυριακῇ, ὥραν γ' ἡμερινήν, ἡγεμονεύοντος τῆς Ἰουδαίας τοῦ αὐτοῦ Ποντίου Πιλάτου· ὅστις προεβλήθη ἄρχειν τοῦ ἔθνους ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ Τιβερίου Καίσαρος, τοῦ καταλύσαντος τὴν βασιλείαν τῶν Ἰουδαίων καὶ προχειρισαμένου αὐτοῖς ἄρχοντα ὃν ἠβουλήθη αὐτός, ἀρχιερευόντων δὲ τοῦ Ἰουδαϊκοῦ ἔθνους Ἄννα καὶ Καϊάφα.

Μετὰ δὲ ἔτη τέσσαρα τῆς ἀναστάσεως καὶ ἀναλήψεως τοῦ O 312 C *σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἐπὶ τῆς βασιλείας τοῦ αὐτοῦ Τιβερίου Καίσαρος, μετὰ τὸ ἐξελθεῖν τὸν ἅγιον Παῦλον ἀπὸ Ἀντιοχείας τῆς μεγάλης, κηρύξαντα ἐκεῖ πρῶτον τὸν λόγον ἐν τῇ ῥύμῃ τῇ πλησίον τοῦ Πανθέου τῇ καλουμένῃ τῶν Σίγγωνος ἅμα Βαρνάβᾳ, καὶ ἐπὶ τὴν Κιλικίαν ἐξελθεῖν, ὁ Πέτρος ἀπὸ Ἱεροσολύμων ἐν τῇ αὐτῇ Ἀντιοχείᾳ παρεγένετο καὶ τὸν λόγον ἐδίδασκε. καὶ ἐκεῖ αὐτὸν ἐνθρονίσας, πεισθεὶς τοῖς ἀπὸ Ἰουδαίων γενομένοις χριστιανοῖς, τοὺς ἐξ ἐθνῶν πιστοὺς οὐκ ἐδέξατο οὔτε ἠγάπα, ἀλλ' οὕτως ἐάσας αὐτοὺς ἐξῆλθεν ἐκεῖθεν. ὁ δὲ ἅγιος Παῦλος μετὰ ταῦτα ἐλθὼν ἐν Ἀντιοχείᾳ τῇ μεγάλῃ, καὶ μαθὼν ταῦτα περὶ τοῦ ἁγίου Πέτρου, πανταχοῦ τὸ σκάνδαλον περιεῖλε καὶ πάντας* D *ἴσως ἐδέξατο καὶ ἠγάπα, προτρεπόμενος ἅπαντας, καθὼς συνεγράψαντο ταῦτα οἱ σοφώτατοι Κλήμης καὶ Τατιανὸς οἱ χρονογράφοι.*

6. *προχειρισαμένου* Ch., *προχειρισάμενον* Ox. 12. *Σίνγωνος* Ox. 13. *Βαρνάβα* Ox. 20. *ἴσως* Ch., *εἴσως* Ox.

Mensis autem Artemisii, sive Maii XIV, die Dominico, hora diei III, Spiritus Sanctus et vivificus, in Sanctos ejus Apostolos descendit; Judaeam tum procurante dicto Pontio Pilato; qui, post dissolutum a Tiberio Caesare Judaeorum regnum, ab eodem, Praesides pro arbitratu suo ubique constituente, huic Genti praefectus fuerat; sub Pontificatu vero Annae et Caiphae.

Eodem autem regnante Tiberio Caesare, quatuor post annis quam salvator noster Jesus Christus, surrectus a Mortuis, in Coelum assumptus fuerat, (quo etiam tempore Paulus in Ciliciam transmigraverat, relicta Antiochia magna, ubi verbum Dei primus cum Barnaba, praedicasset, prope Pantheum, in vico Singonio:) eo, inquam, tempore Petrus ab Hierosolymis discedens, Antiochiam venit: ubi promulgato Evangelio, Episcopi munus suscepit. Christianorum vero, qui ex Judaeis facti fuerant, persuasionibus adductus, qui ex Ethnicis erant fideles, non recepit; sed eorum nulla ratione habita, inde discessit. Divus autem Paulus Antiochiam magnam reversus, et de his certior factus; scandalum hoc ubique de medio sustulit, omnesque sine discrimine amplexus, ad salutem perducere conatus est: uti haec Clemens et Tatianus sapientissimi Chronographi literis prodiderunt.

Ὁ δὲ Τιβέριος βασιλεὺς τελευτᾷ ἰδίῳ θανάτῳ ἐν τῷ παλατίῳ, ὢν ἐνιαυτῶν οη΄.

Μετὰ δὲ τὴν βασιλείαν Τιβερίου Καίσαρος ἐβασίλευσεν Ἥλιος Γάϊος ὁ καὶ Καλιγουλᾶς, ὃς ἔσχε φόβον πολὺν πρὸς ἅπαντα τὰ τῶν βαρβάρων ἔθνη πρὸ τοῦ βασιλεῦσαι· καὶ διὰ τοῦτο ἡ σύγκλητος βασιλέα ἀνηγόρευσεν αὐτόν. ἐβασίλευσε δὲ O 313 ἐπὶ τῆς ὑπατείας Γάλλου καὶ Νοννιανοῦ, καὶ ἐκράτησεν ἡ βασιλεία αὐτοῦ ἔτη δ΄ καὶ μῆνας ἑπτά. ἦν δὲ εὐμήκης, εὔθετος, λεπτοχαράκτηρος, εὔχρους, ἀρχιγένειος, ἁπλόθριξ, μικρόφθαλμος, περίγοργος, ὀργίλος, μεγαλόψυχος. ἐν δὲ τῷ πρώτῳ ἔτει E τῆς βασιλείας αὐτοῦ ἔπαθεν ὑπὸ θεομηνίας Ἀντιόχεια ἡ μεγάλη μηνὶ δύστρῳ τῷ καὶ μαρτίῳ κγ΄ περὶ τὸ αὖγος τὸ δεύτερον αὐτῆς πάθος τοῦτο τὸ μετὰ τοὺς Μακεδόνας, ἔτους χρηματίζοντος πε΄ κατὰ τοὺς Ἀντιοχεῖς. ἔπαθε δὲ καὶ μέρος Δάφνης· καὶ πολλὰ χρήματα παρέσχεν ὁ βασιλεὺς Γάϊος τῇ αὐτῇ πόλει καὶ τοῖς ζήσασι πολίταις. καὶ ἔκτισεν ἐκεῖ δημόσιον λουτρόν, πλησίον τοῦ ὄρους Γαΐου Καίσαρος, πέμψας ἀπὸ Ῥώμης ἐν αὐτῇ Ἀντιο- V 103 χείᾳ, ἵνα κτίσῃ τὸ δημόσιον λουτρόν, Σαλιανὸν ἔπαρχον· ὅστις καὶ ἀγωγὸν ἐποίησε μέγαν ἀπὸ Δάφνης γλύψας τὸ ὄρος καὶ ἀγαγὼν τὰ ὕδατα ἐν τῷ κτισθέντι παρ' αὐτοῦ δημοσίῳ λουτρῷ. ἔκτισε δὲ καὶ ἱερά.

Ἀπέστειλε δὲ ὁ αὐτὸς Γάϊος Καῖσαρ καὶ δύο συγκλητικοὺς O 314 ἄλλους πάλιν ἀπὸ Ῥώμης πλουσιωτάτους, ὧντινων τὰ ὀνόματα

4. Καλλιγουλᾶς Ox. 8. εὐμήχης Ox.

Tiberius autem naturae cedens, diem suum obiit in Palatio, annos natus LXXVIII.

Tiberium in imperio excepit Aelius Caius Caligula. Hic privatus adhuc, Barbaris gentibus terrori fuit maximo: itaque et Senatus eum imperatorem designavit, Gallo et Nonniano Coss. imperavit vero annos IV, et menses VII. Erat autem procerus, membris bene compositis, facie tenui, colore pulchro, lanuginem primam emittens, capillitio molli et demisso, oculis parvis, ingenio acri, iracundus et magnanimus. Hujus Imperantis anno primo Antiochia Magna, una cum parte aliqua suburbii Daphnaei, divinam iram secundo post tempora Macedonum, passa est, mensis Dystri, sive Martii XXIII, matutino tempore, Aerae Antiochenae anno LXXXV. Itaque ingentes pecuniarum largitiones in urbem incolasque superstites Caius Imperator erogavit. Balneum quoque publicum extruxit, prope montem C. Caesaris; a Roma Antiochiam misso, qui opus hoc effectum daret, Saliano Praefecto: qui, monte abscisso, magnum ibi Aquaeductum condidit, per quem aquas ex Daphne in Balneum hoc novum introduxit. Templa etiam quaedam extruxit.

Misit praeterea Caius Caesar duos etiam alios Senatores Romanos praedivites, Pontoum et Varium, qui Antiochiae prospicerent, et non so-

ταῦτα, Πόντοος καὶ Οὐάριος, ἐπὶ τὸ καὶ φυλάττειν τὴν πόλιν καὶ κτίσαι αὐτὴν ἐκ τῶν φιλοτιμηθέντων ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ βασιλέως, ὡσαύτως δὲ καὶ ἐκ τῶν ἰδίων αὐτῶν παρασχεῖν τῇ αὐτῇ πόλει καὶ B οἰκεῖν ἐν αὐτῇ. οἵτινες πολλὰ πάνυ οἰκήματα ἐκ τῶν ἰδίων ἔκτισαν· πρὸς δὲ τοῖς οἰκήμασι καὶ ἄλλα πάλιν ἔκτισαν οἱ αὐτοὶ συγκλητικοὶ ἐν τῇ αὐτῇ Ἀντιόχου πόλει ἐκ τῶν ἰδίων αὐτῶν χρημάτων, δημόσιον λουτρὸν μέγα τὸ λεγόμενον Οὐάριον κάτω παρὰ τὸ τεῖχος πλησίον τοῦ ποταμοῦ, ἔνθα καὶ τὰ οἰκήματα αὐτῶν ἔκτισαν πλησίον τοῦ δημοσίου, καὶ Τρίνυμφον εὐπρεπέστατον πάνυ, κοσμήσαντες αὐτὸ ἀγάλμασιν εἰς τὸ γαμοστολεῖσθαι τὰς πολίτιδας παρθένους πάσας. καὶ ἐκ τῶν δὲ φιλοτιμηθέντων ἀνήγειραν πολλὰ κτίσματα ἐν αὐτῇ τῶν Ἀντιοχέων πόλει· καὶ ἔμειναν οἰκοῦντες ἐν αὐτῇ τῇ πόλει οἱ αὐτοὶ συγκλητικοί. καὶ τοὺς ὑπολειφθέντας δὲ κτήτορας ἀξίαις ἐτίμησεν ὁ αὐτὸς Γάϊος Καῖσαρ.

C Ἀπὸ δὲ τοῦ πρώτου ἔτους Γαΐου Καίσαρος παῤῥησίαν λαβὸν O 315 παρ' αὐτοῦ τὸ Πράσινον μέρος ἐδημοκράτησεν ἐν τῇ Ῥώμῃ καὶ κατὰ πόλιν ἐπὶ ἔτη γ' ἄχρι τῆς βασιλείας αὐτοῦ· ἔχαιρε γὰρ αὐτοῖς. τῷ δὲ τρίτῳ ἔτει τῆς βασιλείας αὐτοῦ ἔκραξαν ἐν Ἀντιοχείᾳ τῆς Συρίας οἱ ἐκ Βενέτου μέρους τῆς αὐτῆς πόλεως τοῖς αὐτόθι Πρασίνοις ἐν τῷ θεάτρῳ, Καιρὸς ἀνάγει καὶ κατάγει, Πράσινοι μάσχοι, θεωροῦντος τότε τοῦ Προνοΐου, ἄρχοντος ὑπατικοῦ. καὶ ἐγένετο δημοτικὴ ἀταξία μεγάλη καὶ συμφορὰ τῇ πόλει συνέβη· οἱ γὰρ Ἀντιοχεῖς Ἕλληνες μετὰ τῶν αὐτόθι Ἰουδαίων συμβαλόντες δημοτικὴν μάχην ἐφόνευσαν πολλοὺς Ἰου-

lum ex iis quae Imperator Antiochenis abunde largitus est, sed ex propriis etiam sumptibus urbem instaurarent, instauratamque incolerent. Duo itaque Senatores hi quamplurima per urbem domicilia, propriis ex sumptibus, aedificarunt: insuper etiam inferius ad urbis moenia, juxta fluvium, Balneum ingens publicum, Varium vocatum, extruxerunt; proxime quod aedes etiam privatas suas extructas habuerunt. Trinymphum quoque, statuis hinc inde splendidissime ornatum, condiderunt; uti virginibus Antiochenis quibuscunque, nuptialia sua celebrantibus, inserviret. Sed et alia etiam per urbem plurima aedificia, Imperatoriis ex sumptibus, erexerunt dicti duo Senatores, urbemque ita instauratam incoluerunt: Cives vero superstites, Caius Caesar etiam honoribus auxit.

Favebat autem Caius Caesar factioni Prasinae: itaque ea, licentiam inde sibi sumens, a primo Imperii ejus anno, per totum triennium, Romae, omnibusque aliis urbibus, dominabatur. Tertio autem imperii ejus anno Antiochiae Syriae in Theatro, spectante etiam tum ludos Pronoeo Praefecto; qui ex Veneta erant Factione, alta voce Prasinis exclamarunt: *Tempus extollit, et deorsum agit: Jam Prasinae pugnae.* Et coorta est in populo conturbatio ingens; cujus eventus urbi cessit in incommodum. Graeci enim Antiocheni cum Judaeis, qui ibi habitarunt, ad pugnam popularem pervenientes, ex Judaeis plurimos interfecerunt, et

δαίους καὶ τὰς συναγωγὰς αὐτῶν ἔκαυσαν. καὶ ἀκούσας ἐν Παλαιστίνῃ ὁ ἱερεὺς τῶν αὐτῶν Ἰουδαίων ὀνόματι Φινεές, συναθροίσας D *πλῆθος Ἰουδαίων καὶ Γαλιλαίων, πολιτῶν ὄντων, ὡς λ' χιλιάδας ἔχων μεθ' ἑαυτοῦ ἦλθεν ἐξαίφνης ἐν τῇ αὐτῇ Ἀντιόχου πόλει ἀπὸ Τιβεριάδος πόλεως· καὶ ἐφόνευσεν πολλούς, ὡς ἅπαξ αἰφνίδιον εἰσελθὼν μετὰ ὡπλισμένων ἀνδρῶν· καὶ ἐάσας πάλιν ἀπῆλθεν ἐν Τιβεριάδι ὁ αὐτὸς Φινεές. καὶ ταῦτα μαθὼν ὁ βασιλεὺς Γάϊος ἠγανάκτησε κατὰ τῶν συγκλητικῶν τῶν ὄντων ἐν τῇ αὐτῇ Ἀντιοχείᾳ πόλει Ποντύου καὶ Οὐαρίου, καὶ πέμψας ἐδήμευσεν αὐτοὺς ἐπαίρων πᾶσαν τὴν περιουσίαν αὐτῶν καὶ τοὺς διαφέροντας αὐτοῖς ἐν Ἀντιοχείᾳ οἴκους ἐτίτλωσεν, ἅτινα οἰκή-* O 316 *ματα ἐκλήθη τὰ βασιλικὰ ἐξ ἐκείνου ἐν τῇ αὐτῇ Ἀντιοχείᾳ τῆς Συρίας, ἀγαγὼν καὶ αὐτοὺς σιδηροδεσμίους, διότι οὔτε τὴν τα-* E *ραχὴν τῆς πόλεως ἔπαυσαν οὔτε τῷ ἱερεῖ Φινεὲς πορθοῦντι τὴν πόλιν ἀντέστησαν.*

Ἔπεμψε δὲ καὶ ἐν Τιβεριάδι πόλει τῆς Παλαιστίνης, καὶ παρέλαβε τὸν αὐτὸν Φινεές, ἱερέα τῶν Ἰουδαίων, καὶ ἀπεκεφάλισεν αὐτὸν ὡς τύραννον, καὶ πολλοὺς Ἰουδαίους καὶ Γαλιλαίους ἀπώλεσε. καὶ τὴν κεφαλὴν δὲ τοῦ ἱερέως Φινεὲς ἐκόντευσεν ἔξω τῆς πόλεως Ἀντιοχείας πέραν τοῦ Ὀρέντου ποταμοῦ, καὶ τὰ καυθέν- V 104 *τα ἐν τῇ πόλει ἀνενέωσε πέμψας χρήματα.*

Καὶ ἐν αὐτῷ τῷ ἔτει ἐσφάγη ὁ αὐτὸς Γάϊος βασιλεὺς ἔσω ἐν

5. *ἐφόνευσαν* Ox. 14. *πορθοῦντι* Ch., *πορθοῦντα* Ox. 20. *Ὀρέντου*] *Ὀρόντου* Ch., Vide dicenda ab nobis ad p. 113. A.

Synagogas eorum incendio devastarunt. Cujus rei famam cum in Palaestina Judaeorum ibi sacerdos, nomine Phineas accepisset; collecta Judaeorum et Galilaeorum copiosa multitudine, nempe triginta circiter millibus, ab urbe Tiberiade exercitum hunc ducens, Antiochiam subito adoritur: cujus incolas inopinatos opprimens, quamplurimos eorum internecioni dedit; strageque finita, Tiberiadem statim repetit. Haec ubi audisset Caius Imperator, in Pontuum et Varium Senatores, qui Antiochiae habitabant, ira commotus est. Missis itaque qui bona eorum publicarent, domosque eorum omnes fisco addicerent; (quae proinde ab Antiochenis, *Basilicae*, i. e. domus Regiae vocantur:) ipsos etiam ferreis compedibus vinctos adduci jussit; eo quod neque Antiochenos tumultuantes compescuissent; nec Phineae sacerdoti urbem vastanti, obviam ivissent.

Misit etiam Tiberiadem Palaestinae, qui Phineam sacerdotem comprehensum, tanquam rebellionis reum, capite multarent. Multos etiam Judaeos et Galilaeos, neci dedit. Phineae autem sacerdotis caput, in Orontis fluvii ripa opposita, extra urbem Antiochiam, conto affixum erigebatur. Quae vero in urbe ignibus absumpta fuerant, missis pecuniis ipse instauravit.

Eodem vero anno Caius Imperator a Cubiculariis Eunuchis, Satelli-

τῷ παλατίῳ ὑπὸ τῶν ἰδίων σπαθαρίων τῶν κουβικουλαρίων εὐνούχων κατὰ γνώμην τῆς συγκλήτου, ὢν ἐτῶν λθ'.

Μετὰ δὲ τὴν βασιλείαν Γαΐου Καίσαρος ἐβασίλευσε Κλαύ-
O 317 διος Καῖσαρ ὁ Γερμανικὸς ἐπὶ τῆς ὑπατείας Κασίου καὶ Σόλωνος. ἐβασίλευσε δὲ ὁ αὐτὸς Κλαύδιος Καῖσαρ ἔτη ιδ' καὶ μῆνας θ'. ἦν δὲ κονδοειδής, εὔογκος, γλαυκόφθαλμος, μιξοπόλιος, λευκός, μάκροψις, γαληνότατος. ἔκτισε δὲ πόλιν, ἣν ἐκά-
B λεσεν εἰς ἴδιον ὄνομα Κλαυδιούπολιν. ἔκτισε δὲ καὶ Βρεττανίαν πόλιν πλησίον τοῦ Ὠκεανοῦ.

Ὁ δὲ αὐτὸς Κλαύδιος βασιλεὺς καὶ τῇ δημοκρατίᾳ τῶν Πρασίνων κατάστασιν ἔδωκεν. ἐπὶ δὲ τῆς αὐτοῦ βασιλείας ἔπαθεν ὑπὸ θεομηνίας ἡ Ἔφεσος καὶ ἡ Σμύρνα καὶ πολλαὶ ἄλλαι πόλεις τῆς Ἀσίας, αἷστισιν ἐχαρίσατο πολλὰ εἰς ἀνανέωσιν. ἐσείσθη δὲ τότε καὶ ἡ μεγάλη Ἀντιόχεια πόλις, καὶ διεῤῥάγη ὁ ναὸς τῆς Ἀρτέμιδος καὶ τοῦ Ἄρεως καὶ τοῦ Ἡρακλέος καὶ οἶκοι φανεροὶ ἔπεσαν. ὁ δὲ αὐτὸς βασιλεὺς Κλαύδιος ἐκούφισεν ἀπὸ τῶν συνεργιῶν, ἤτοι συστημάτων, τῆς Ἀντιοχέων πόλεως τῆς Συρίας τὴν
O 318 λειτουργίαν ἣν παρεῖχον ὑπὲρ καπνοῦ, εἰς ἀνανέωσιν τῶν ὑπορόφων ἐμβόλων αὐτῆς τῶν κτισθέντων ὑπὸ Τιβερίου Καίσαρος.
C Ἐν δὲ ταῖς ἀρχαῖς τῆς βασιλείας τοῦ αὐτοῦ Κλαυδίου Καίσαρος μετὰ τὸ ἀναληφθῆναι τὸν κύριον ἡμῶν καὶ θεὸν Ἰησοῦν Χριστὸν μετὰ ἔτη δέκα πρῶτος μετὰ τὸν ἅγιον Πέτρον τὸν ἀπόστολον τὴν χειροτονίαν τῆς ἐπισκοπῆς τῆς Ἀντιοχέων μεγάλης

15. Ἡρακλέως Ox. 18. Malim ὑπωρόφων.

tibus suis, Senatu factum approbante, cum annum ageret XXXIX, occisus est.

Caio successit in imperio Claudius Caesar, Germanicus, Cassio et Solone Coss. et regnavit annos XIV. et menses IX. Erat hic statura curta, corpore crasso, oculis caesiis, subcanus, colore candido, facie oblonga, ingenio mitissimo. Urbem hic condidit, quam a nomine suo Claudiopolim vocavit. Brettaniam quoque urbem condidit, non procul ab Oceano.

Claudius autem Imperator Prasinis dominationem suam confirmavit. Hujus autem sub imperio Ephesus et Smyrna, cum plurimis aliis Asiae urbibus, iram divinam expertae sunt: quibus instaurandis Imperator plurima suppeditavit. Eodem concussa est etiam Antiochia magna, templaque Dianae, Martis, atque Herculis per medium dirupta sunt; aedesque plurimae corruerunt. Itaque Claudius Imperator Tributum Fumarium, a Sodalitiis Antiochenis sibi pendi solitum, in Porticuum contignatarum, a Tiberio Caesare extructarum, instaurationem remisit.

Sub initiis autem Imperantis Claudii Caesaris, decem post annis quam Dominus Deus N. Jesus Christus in Coelum assumptus fuit, primus post Sanctum Petrum Apostolum Antiochiae Magnae, quae in Syria est, Epi-

πόλεως τῆς Συρίας ἔλαβεν Εὔοδος γενόμενος πατριάρχης. καὶ ἐπὶ αὐτοῦ χριστιανοὶ ὠνομάσθησαν τοῦ αὐτοῦ ἐπισκόπου Εὐόδου προσομιλήσαντος αὐτοῖς καὶ ἐπιθήσαντος αὐτοῖς τὸ ὄνομα τοῦτο. πρώην γὰρ Ναζωραῖοι [ἐκαλοῦντο] καὶ Γαλιλαῖοι ἐκαλοῦντο οἱ χριστιανοί.

Τῷ δὲ ὀγδόῳ ἔτει τῆς βασιλείας τοῦ αὐτοῦ Κλαυδίου Καίσαρος διωγμὸν μέγαν ἐποίησαν οἱ Ἰουδαῖοι κατὰ τῶν ἀποστόλων καὶ τῶν μαθητῶν αὐτῶν καὶ τυραννίδα κατὰ Ῥωμαίων ἐμελέ- D *τουν. ὅθεν πρῶτος ἐπέμφθη κατ' αὐτῶν χιλίαρχος ὀνόματι Φῆστος· καὶ ἐξ ἐκείνου ὄλεθρος αὐτοῖς ἐγένετο. καὶ ἄρχοντα γὰρ προεχειρίσατο αὐτοῖς ὁ αὐτὸς Κλαύδιος βασιλεὺς Φήλικα ὀνό-* O 319 *ματι, ταράσσοντα αὐτούς.*

Μετὰ δὲ ιη' ἔτη τοῦ ἀναληφθῆναι ἐν τοῖς οὐρανοῖς τὸν κύριον ἡμῶν καὶ θεὸν Ἰησοῦν Χριστόν, ἐν τῇ ἑορτῇ τῆς πεντηκοστῆς τῶν αὐτῶν Ἰουδαίων, οἱ ἱερεῖς ἐν τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ἤκουσαν φωνῆς ἀνθρωπίνης λεγούσης ἀπὸ τοῦ ἐσωτέρου ἱεροῦ τοῦ λεγομένου ἅγιον τῶν ἁγίων, Μεθιστάμεθα ἐντεῦθεν. τὴν δὲ φωνὴν ταύτην τρίτον ῥηθεῖσαν ἤκουσαν, ὡς θυσιάζουσιν, οἱ αὐτοὶ ἱερεῖς, καὶ ἐγνώσθη τοῦτο παντὶ τῷ ἔθνει. καὶ ἐξ ἐκείνου ὄλεθρος ἤρξατο E *τοῖς Ἰουδαίοις, καθὼς Ἰώσηππος ὁ Ἑβραίων φιλόσοφος ταῦτα συνεγράψατο, εἰρηκὼς καὶ τοῦτο, ὅτι ἐξότε Ἰουδαῖοι ἐσταύρωσαν*

1. *Εὔοδος*] *Εὐόδιος* Ch. 4. Seclusi *ἐκαλοῦντο*. 11. *προεχειρίσατο* Ch., *προεχειρίσαντο* Ox. *ibid.* *Φίλικα* Ox. 14. *Ἰουσοῦν* Ox. 17. *μεθιστάμεθα*] *μεθιστώμεθα* Ch., *μεταβαίνωμεν* Iosephus Bell. Iud. VI. 3. 5. 20. *Ἰώσηππος*] Conf. Arch. Iud. XVIII. 3. 3.

scopus factus est Evodius: sub quo, qui *Nazoraei* antea et *Galilaei* vocitabantur, *Christianorum* nomen acceperunt; imponente hoc illis, simul et inter illos Evangelium praedicante, Evodio ipso Episcopo.

Anno autem Claudii Caesaris VIII, Judaei Apostolos atque eorum discipulos insectari coeperunt: quin et rebellionem adversus Romanos meditabantur. Tum primum itaque contra eos missus est Festus Chiliarchus; exinde vero exitium Judaeis imminere visum est. Praefecerat enim illis Claudius Imperator Felicem quendam; qui magnas in Judaea tragoedias excitabat.

Anno vero XVIII post Dominum ac Deum nostrum Jesum Christum in coelos assumptum, ipso Judaeorum Festi Pentecostes die, sacerdotibus ab Interiore Templi Adyto, quod *Sanctum Sanctorum* dictum est, Humana vox subito audita est, hisce verbis: *Migremus hinc.* Vox autem haec tertia vice repetita, sacerdotibus audita fuit, sacra tum peragentibus: cujus rei fama toti Judaeorum genti innotuit. Hinc Fatalia Judaeorum tempora initium habuerunt: uti scriptis suis testatus est Josephus, Hebraeorum Philosophus; qui et ista insuper tradidit: „Judaeos nunquam a calamitatibus suis respirasse quidem, ex quo Cruci Jesum fixerunt; ho-

Ἰησοῦν, ὃς ἦν ἄνθρωπος ἀγαθὸς καὶ δίκαιος, εἴπερ ἄρα τὸν τοιοῦτον ἄνθρωπον δεῖ λέγειν καὶ μὴ θεόν, οὐκ ἐξέλειψεν ὀδύνη ἐκ τῆς Ἰουδαίας χώρας. ταῦτα ἐν τοῖς Ἰουδαϊκοῖς συγγράμμασιν αὐτοῦ ἐξέθετο ὁ αὐτὸς Ἰώσηπος Ἰουδαίοις.

O 320 V 105 Ἐπὶ δὲ τῆς βασιλείας τοῦ αὐτοῦ Κλαυδίου οἱ αὐτοὶ Ἀντιοχεῖς κτήτορες καὶ πολῖται ἀναφορὰν ἔπεμψαν, δεόμενοι ὥστε παρασχεθῆναι αὐτοῖς ἀπὸ θείας αὐτοῦ κελεύσεως ἀγορασθῆναι τὰ Ὀλύμπια ἀπὸ τῶν Πισαίων τῆς Ἑλλάδος χώρας ἀπὸ τῶν ἐτησίων προσόδων τῶν ἐαθέντων χρημάτων παρὰ Σωσιβίου τινὸς συγκλητικοῦ, συμπολίτου αὐτῶν. καὶ παρέσχεν αὐτοῖς ἀγοράσαι τὰ Ὀλύμπια ὁ αὐτὸς Κλαύδιος βασιλεύς, ἔτους χρηματίζοντος κατὰ τοὺς Ἀντιοχεῖς Σύρους ϟβʹ. τοῦτο δὲ ἐποίησαν οἱ αὐτοὶ Ἀντιοχεῖς λυπηθέντες πρὸς τοὺς πολιτευομένους τῆς αὐτῆς πόλεως διὰ τὰς προσόδους τὰς προειρημένας, παρὰ Σωσιβίου ἐαθείσας τῇ πό-
B λει αὐτῶν· περὶ οὗ Σωσιβίου ὁ σοφὸς χρονογράφος Παυσανίας ἐξέθετο ὅτι εἴασε τελευτῶν κατὰ διαθήκας τῇ τῶν Ἀντιοχέων μεγάλῃ πόλει Σωσίβιός τις ἐτησίαν πρόσοδον χρυσίου τάλαντα δεκαπέντε· ἅτινα ἐν τοῖς ἀνωτέρω χρόνοις τοῦ Αὐγούστου Ὀκταβιανοῦ προγέγραπται. τὰ δὲ τῆς προσόδου εἰάθη εἰς τὸ ἐπιτελεῖσθαι τοῖς αὐτοῖς συμπολίταις κατὰ πενταετῆ χρόνον πολύτροπον θέαν ἐπὶ ἡμέρας λʹ μηνὶ ὑπερβερεταίῳ τῷ καὶ ὀκτωβρίῳ σκηνικῶν, θυμελικῶν καὶ τραγικῶν καὶ ἀθλητῶν ἀγῶνα καὶ ἱπ-

2. ἐξέλειψεν Ch., ἐξέλιψεν Ox. 4. Ἰουδαίοις] Ἰουδαῖος Ch. 8. Πισαίων Ch., Πισέων Ox. Sic et p. seq. v. 5. 10. αὐτοὺς] „Lego αὐτοῖς." Ch. 19. προγέγραπται] p. 95. B.

minem illum bonum ac justum: si modo Hominem (inquit) illum fas sit dicere et non Deum potius, qui talis fuerit. Haec Josephus ille Judaeus in Libris suis de Judaeorum Antiquitatibus scripta reliquis.

Eodem imperante Claudio, Primores et populus Antiochenus ad imperatorem referebant, ab eo petentes, uti divino ejus ex Edicto, facultatem sibi haberent Olympia a Pisaeis redimendi ex annuis illis reditibus, urbi suae, a Sosibio quodam, Cive et Senatore Antiocheno, olim legatis. Facultatem itaque Olympia redimendi concessit eis Claudius Imperator, anno Aerae Antiochenae XCII. Factum nempe hoc ab Antiochenis, quod aegre ferrent in Magistratibus suis ea quae de supradictis Sosibii reditibus factitata essent. Sosibius enim uti scriptum reliquit in Chronographia sua sapiens Pausanias, Antiochiae Magnae legavit moriens XV auri talenta, annuatim urbi solvenda; sicuti superius in Augusti Octaviani temporibus memoratum est. Reditum vero hunc annuum Sosibius Antiochenis legaverat, ut haberent unde sumptus facerent in varium illud spectaculum, Scenicorum, Thymelicorum, Tragicorum, Athleticorum ludorum, Gladiatorum quoque et Certaminum Equestrium; quod quinto quoque anno, Hyperberetaeo, sive Octobri mense, per XXX dies celebrari

πικῶν καὶ μονομάχων. καὶ τὰς μὲν ἀρχὰς ἐπετέλεσαν οἱ αὐτοὶ O 321 πολιτευόμενοι, μετὰ δὲ ταῦτα ὑπερετίθεντο τὰς προσόδους ἀποκερδαίνοντες, ἀπὸ θείας κελεύσεως οἱ αὐτοὶ πολιτευόμενοι Ἀντιοχείας μετὰ καὶ τῶν κτητόρων ἠγόρασαν τὰ Ὀλύμπια ἀπὸ τῶν C Πισαίων. καὶ ᾔτησαν οἱ αὐτοὶ βουλευταὶ τοὺς τῆς πόλεως πάντας, ὡς ἂν ἕτοιμοι ὄντες ἐνδοῦναι αὐτοῖς ἐν τῷ τέως τὴν τῶν Ὀλυμπίων ἑορτὴν ἐπιτελεῖσθαι αὐτοῖς. καὶ πεισθέντων τῶν κτητόρων καὶ τοῦ δήμου παντὸς καὶ τῶν ἱερέων, ἐνεδόθη αὐτοῖς· καὶ ἐπετέλεσαν οἱ αὐτοὶ πολιτευόμενοι κατὰ τὸ πρώην ἔθος πάλιν τὸν τῶν σκηνικῶν καὶ ἀθλητῶν, θυμελικῶν καὶ τραγικῶν καὶ ἱππικῶν ἀγῶνα, καὶ λοιπὸν τὰς λ' ἡμέρας ἀπὸ τῆς νεομηνίας τοῦ ὑπερβερεταίου μηνὸς κατὰ πέντε ἔτη ἕως τοῦ καιροῦ τοῦ πενταετοῦς φθάσαντος.

Καὶ πάλιν εὑρίσκοντες ἀφορμὴν εὔλογον οἱ αὐτοὶ πολιτευό- D μενοι, διαφόρων πολέμων κινηθέντων ἐν τῇ ἀνατολῇ, οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ τῆς αὐτῆς πόλεως Ἀντιοχείας ληφθείσης ὑπὸ ἐναντίων, ὡσαύτως δὲ καὶ θεομηνίας γενομένης καὶ διαφόρων σεισμῶν καὶ ἐμπρησμῶν, ἀνεβάλλοντο καὶ τὴν κατὰ πενταετῆ χρόνον πάλιν ἐπιτελεῖν αὐτοῖς πολύτροπον ἀγῶνος θέαν, ἀλλ' ἐπετέλεσαν ἄλλας διαφόρους περιόδους ἓξ τὴν αὐτὴν προειρημένην πανήγυριν δι' O 322 ἐνιαυτῶν ιε' ἢ καὶ κ', ὡς ἐὰν αὐτοῖς ἔδοξε μετὰ τὸ τὴν πόλιν τῶν Ἀντιοχέων τῶν κακῶν ἀπαλλαγῆναι καὶ ἐν εἰρήνῃ διάγειν.

1. μονομάχων Ch., μοναχῶν Ox. Conf. ad p. 91. D. 3. ἀπὸ] Excidisse videtur ἕως. 10. τὸν Ch., τῆς Ox. 18. τὴν Ch., τὸν Ox.

solebat. Et primitus quidem Ludos hosce Gymnasiarchae rite celebrabant: deinceps vero, lucellum captantes, celebrationem hanc penitus omittebant; donec tandem, divino Imperatoris Edicto, Primoribusque urbis postulantibus, ad id coacti, Olympia a Pisaeis redimebant. Tum vero cives universos monebant, se Solennia Olympica, (quae antea fuerant) illis exhibere paratos esse; quibus eos se accingere hortabantur. Annuentibus itaque urbis Primoribus, cum sacerdotibus omnique populo, Ludi illi Scenici, Athletici, Thymelici, Tragici, Equestriaque Certamina, sicut olim, per xxx dies celebrata sunt: facto initio a Novilunio mensis Octobris singulis Lustris recurrentibus.

Rursus autem variis bellorum motibus in Oriente excitatis, cum Antiochia et ipsa vel ab hostibus occupata, aut etiam iram Divinam passa, crebris terraemotibus et incendiis labefactata fuisset; oblata inde apta occasione, iidem Magistratus omnigenum illud spectaculum Quinquennale intermittebant; nec deinceps statis, ut antea temporibus, sed xv puta, aut etiam xx quoque anno, pro arbitrio suo, (idque sexies tantum,) celebrabant; etiam et tunc quoque, cum Antiochia urbs, malis illis defuncta, pace sua pristina gauderet.

Τῷ δὲ ιγʹ ἔτει τῆς βασιλείας τοῦ αὐτοῦ Κλαυδίου Καίσαρος
ἔπαθεν ὑπὸ θεομηνίας ἡ Κρήτη νῆσος πᾶσα· ἐν οἷς χρόνοις ηὑ-
E ρέθη ἐν τῷ μνήματι τοῦ Δίκτυος ἐν κασσιτερίνῳ κιβωτίῳ ἡ
ἔκθεσις τοῦ Τρωικοῦ πολέμου μετὰ ἀληθείας παρ' αὐτοῦ συγγρα-
φεῖσα πᾶσα. ἔκειτο δὲ προσκέφαλα τοῦ λειψάνου τοῦ Δίκτυος·
καὶ νομίσαντες τὸ αὐτὸ κιβώτιον θησαυρὸν εἶναι προσήνεγκαν
αὐτὸ τῷ βασιλεῖ Κλαυδίῳ· καὶ ἐκέλευσε μετὰ τὸ ἀνοῖξαι καὶ γνῶ-
ναι τί ἐστι μεταγραφῆναι αὐτὰ καὶ ἐν τῇ δημοσίᾳ βιβλιοθήκῃ
ἀποτεθῆναι αὐτά.

V 106 Καὶ ἐτελεύτα ὁ Κλαύδιος πολλὰ ἐν τῇ Κρήτῃ χαρισάμενος εἰς
ἐπανόρθωσιν. ἐτελεύτησεν οὖν ὁ αὐτὸς Κλαύδιος ἰδίῳ θανάτῳ
ἐν τῷ παλατίῳ, ἀῤῥωστήσας ἡμέρας δύο, ὢν ἐνιαυτῶν ξεʹ.

Μετὰ δὲ τὴν βασιλείαν Κλαυδίου Καίσαρος ἐβασίλευσε Νέ-
O 323 ρων ὁ υἱὸς αὐτοῦ ἐπὶ τῆς ὑπατείας Σιλουανοῦ καὶ Ἀντωνίνου·
ὅστις ἐβασίλευσεν ἔτη ιγʹ καὶ μῆνας δύο. ἦν δὲ μακρός, λε-
πτός, εὔμορφος, εὔρινος, ἀνθηροπρόσωπος, μεγαλόφθαλμος,
ἁπλόθριξ, ὁλοπόλιος, δασυπώγων, εὔτακτος. ἢ μόνον δὲ ἐβα-
σίλευσε ἐξεζήτησε τὰ περὶ τοῦ Ἰησοῦ· καὶ ἀγνοήσας ὅτι ἐσταυρώ-
θη ἐζήτησεν αὐτὸν ἀνενέγκαι ἐν Ῥώμῃ, ὡς φιλόσοφον μέγαν καὶ
B θαύματα ποιοῦντα· ἤκουσε γὰρ πρὸ τοῦ βασιλεῦσαι περὶ αὐτοῦ
τοιαῦτα. θέλων δὲ ἐπερωτῆσαι αὐτόν τινα ἐζήτει ἀναγάγαι αὐ-
τόν. ἦν γὰρ ὁ αὐτὸς Νέρων βασιλεὺς τοῦ δόγματος τῶν λεγομέ-

3. ἐν κασσιτερίνῳ κιβωτείῳ] „Ita et infra 6. κιβώτειον; Scribendum κιβωτίῳ, et κιβώτιον.“ Ch. 11. ἐτελεύτησεν] ἐτέλευσεν Ox.

Anno autem XIII Imperantis Claudii, Creta insula, divinam iram passa, tota terrae motibus agitata est. Eodem tempore Dictys Cretensis in tumulo reperta est, pyxide stannea inclusa, Trojani belli historia, ab eodem Dicty secundum rerum gestarum veritatem exposita. Pyxidem hanc, quae ad sepulti caput jacebat, thesaurum rati qui illac transibant; ad Imperatorem Claudium deferunt: qui, pyxide aperta, reque cognita, Historiam hanc describendam dedit; descriptamque, in Bibliotheca publica reponendam curavit.

Claudius autem Cretensibus plurima, in ruinarum instaurationem, largitus est: morboque deinde correptus, post biduum in Palatio diem suum obiit, annum agens LXV.

Claudium Caesarem in imperio excepit filius ejus Nero; Silvano et Antonino Coss. qui regnavit annos XIII, et Menses II. Erat hic procerus, gracilis, decorus, naso eleganti, vultu florido, oculis grandioribus, capillo lento et porrecto, canus, barba hispida, moribus compositis. Quamprimum vero regnare coepit, de Jesu percontatus est; de quo, privatus adhuc, acceperat magnum eum esse Philosophum et virum Mirificum. Nescius itaque eum jam Crucifixum fuisse, Romam adduci eum voluit, de quibusdam illum interrogaturus. Nero enim Imperator Epicureorum Dogmati favebat; qui omnia

νων Ἐπικουρείων, ὅ ἐστι τῶν αὐτοματιστῶν τῶν λεγόντων ἀπρονόητα εἶναι τὰ πάντα. καὶ μαθὼν ὁ αὐτὸς βασιλεὺς Νέρων ὅτι πρὸ πολλοῦ χρόνου ἐσταύρωσαν αὐτὸν οἱ Ἰουδαῖοι ζήλῳ φερόμενοι καὶ μόνον ἐν μηδενὶ μεμφθέντα, ἠγανάκτησε· καὶ ἐκέλευσε, καὶ ἀνηνέχθησαν ἐν τῇ Ῥώμῃ διὰ Μαξίμου ὅ τε Ἄννας καὶ Καϊάφας. O 324 καὶ Πιλᾶτον δὲ οἰκοῦντα τὴν Παλαιστίνην μετὰ διαδοχὰς τῆς ἀρχῆς αὐτοῦ ἀνήγαγε διὰ Μάξιμον. πολλὰ δὲ εἰπόντες περὶ τοῦ Πιλάτου κακὰ οἱ περὶ τὸν Ἄνναν καὶ Καϊάφαν ἐδίδασκον καὶ τοῦτο, ὅτι Ἡμεῖς τοῖς νόμοις αὐτὸν παρεδώκαμεν. καὶ πολλοῖς παρα- C σχόντες χρήματα οἱ περὶ τὸν Ἄνναν καὶ Καϊάφαν κατορθώσαντες ἀπελύθησαν.

Ἐν δὲ τοῖς χρόνοις τῆς βασιλείας τοῦ αὐτοῦ Νέρωνος ὁ ἅγιος Παῦλος ἀπῆλθεν ἐν Ἀθήναις τῇ πόλει τῆς Ἑλλάδος· καὶ ηὗρεν ἐκεῖ φιλόσοφον ὀνόματι Διονύσιον τὸν Ἀρεοπαγίτην τὸν Ἀθηναῖον τὸν περιβόητον, βρύοντα φιλοσοφίας διδάγματα· ὃς ἐξέθετο περὶ τοῦ ἡλίου ὅτι ἀπὸ τῆς ἀποῤῥοίας τοῦ φωτὸς τοῦ θεοῦ ἐστι, καὶ ἄλλα τινὰ εἰπὼν περὶ τοῦ δημιουργήματος. ὅντινα ἑωρακὼς ὁ ἅγιος Παῦλος προσηγόρευσε, καὶ ἐπηρώτα τὸν ἅγιον Παῦλον ὁ Διονύσιος, Τίνα κηρύσσεις θεόν, σπερμολόγε; καὶ ἀκούσας τοῦ ἁγίου Παύλου ὁ αὐτὸς Διονύσιος διδάσκοντος αὐτὸν προσέπεσεν D αὐτῷ, αἰτῶν αὐτὸν φωτισθῆναι καὶ γενέσθαι χριστιανόν. καὶ βαπτίσας αὐτὸν ὁ ἅγιος Παῦλος ἐποίησε χριστιανόν. καὶ ἑωρα- O 325

1. Ἐπικουρίων Ox. 7. δι' Ἄξιμον Ox., διὰ Μαξίμον Ch. recte. 8. ἐδίδασκον Ch., ἐδίδασκαν Ox. 14. Ἀρεωπαγείτην Ox. 16. ἀποῤῥοίας Ch., ἀποῤῥύας Ox.

fortuito fieri, nulla interveniente Providentia, affirmarunt. Certior autem factus Imperator Nero, eum, inculpatum licet, a Judaeis, invidia sola impulsis, cruci jampridem fuisse affixum, ira commotus est. Misso itaque in Judaeam Maximo, jussit Romam adduci Annam et Caiapham; Pontium quoque Pilatum, qui Praefectura sua defunctus, in Palaestina tum degebat. Cumque Pilatum Annas et Caiphas multorum non recte factorum postularent, insuper et hoc addiderunt, se quidem Legibus Jesum judicandum tradidisse. Datis itaque ubi interfuit pecuniis, Annas et Caiphas, rebus suis prospere actis, dimissi sunt.

Eodem imperante Nerone, Athenas, Graeciae urbem, venit D. Paulus: ubi incidit in Philosophum Atheniensem celeberrimum, Dionysium Areopagitam, Philosophiae Dogmata ibi pandentem. Affirmavit hic Solem ex Divinae Lucis Effluvio emanasse: alia item nonnulla, de Rerum fabrica, philosophatus est. Hunc Paulus videns, allocutus est: cui Dionysius; Qualem inquit, tu Deum praedicas, garrule. At vero ubi D. Pauli doctrinam attentius percepisset; ei ad pedes procidens, ut Baptismi lavacro immersus, Christianus ipse fieret rogavit. Paulus itaque eum baptizans, Christianum fecit: perspectoque fidei ejus fervore, Episcopum re-

κῶς ὁ ἅγιος Παῦλος τὸ θερμὸν τῆς πίστεως τοῦ αὐτοῦ Διονυσίου
ἐποίησεν αὐτὸν ἐπίσκοπον ἐν τῇ χώρᾳ ἐκείνῃ· ὅστις Διονύσιος ὁ
ἀπὸ φιλοσόφων καὶ βίβλους καθ' Ἑλλήνων ἐξέθετο. ὁ δὲ ἅγιος
Παῦλος ὑπέστρεψεν εἰς Ἱεροσόλυμα.

Ἐπὶ δὲ τῆς βασιλείας τοῦ αὐτοῦ Νέρωνος ἀνῆλθεν ἐν Ῥώμῃ
Σίμων τις ὀνόματι Αἰγύπτιος μάγος, ποιῶν διὰ γοητείας φαντα-
σίας τινὰς καὶ λέγων ἑαυτὸν Χριστόν. ἀκούσας δὲ ὁ ἅγιος Πέ-
τρος ὁ ἀπόστολος περὶ αὐτοῦ ἀνήρχετο ἐν τῇ Ῥώμῃ. ἐν τῷ δὲ
E ἀνιέναι αὐτὸν ἐν τῇ Ῥώμῃ διερχομένου αὐτοῦ δι' Ἀντιοχείας τῆς
μεγάλης συνέβη τελευτῆσαι Εὔοδον τὸν ἐπίσκοπον καὶ πατριάρ-
χην Ἀντιοχείας· καὶ ἔλαβε τὸ σχῆμα τῆς ἐπισκοπῆς Ἀντιοχείας
τῆς μεγάλης Ἰγνάτιος, τοῦ ἁγίου Πέτρου τοῦ ἀποστόλου χειροτο-
νήσαντος. συνέβη δὲ ἐν τοῖς αὐτοῖς χρόνοις τελευτῆσαι καὶ Μάρ-
κον τὸν ἀπόστολον ἐν Ἀλεξανδρείᾳ τῇ μεγάλῃ, ἐπίσκοπον ὄντα
ἐκεῖ καὶ πατριάρχην. καὶ παρέλαβε τὴν ἐπισκοπὴν παρ' αὐτοῦ
V 107 Ἀνιανός, μαθητὴς αὐτοῦ, καθὼς ὁ σοφὸς Θεόφιλος ὁ χρονο-
γράφος συνεγράψατο.

O 326 Καταφθάσαντος δὲ τοῦ ἁγίου Πέτρου τοῦ ἀποστόλου τὴν
Ῥώμην καὶ μαθόντος ποῦ μένει Σίμων ὁ μάγος, ἀπῆλθε πρὸς
αὐτὸν ἔνθα κατέμεινε· καὶ ηὗρεν ἐκεῖ κύνα μέγαν ἐν τῷ πυλεῶνι
ποιμενικόν, ὅπου κατέμεινε Σίμων ὁ μάγος, ἁλύσεσι δεδεμένον,
ὅντινα ὁ Σίμων διὰ τὸν Πέτρον καὶ τοὺς θέλοντας ἀνιέναι πρὸς
αὐτὸν ἐδέσμησεν εἰς τὸ μηδένα ὡς ἔτυχεν δίχα τοῦ τὸν Σίμωνα
κελεύειν τῷ κυνὶ καὶ συγχωρεῖν τὸν κύνα παριέναι, οὓς ἠβούλετο
ὁ Σίμων· καὶ τοῦτο ἦν πρῴην θαῦμα τῷ μέλλοντι ἀνιέναι πρὸς

10. Εὔοδον] Εὐόδιον Ch. 24. Fort. πλὴν οὓς vel οὓς μή.

gionis ejus constituit Dionysium. Et hic quidem Dionysius, qui ex Philosophorum numero fuerat, adversus Graecos libros scripsit. Paulus vero Hierosolymas reversus est.

Temporibus etiam Neronis Romam venit Magus quidam Aegyptius, nomine Simon; qui Praestigiis quibusdam Magicis usus, Christum se esse venditavit. D. Petrus, hoc audito, Romam contendit: dumque per Antiochiam magnam iter faceret, contigit Evodium mori, Episcopum et Patriarcham Antiochensem: cujus in locum D. Petrus Apostolus Ignatium surrogavit. Eodem tempore mori etiam contigit Marcum Apostolum et Patriarcham Alexandriae Magnae. Moriturus autem, discipulum suum Anianum suffecit sibi: sicut sapiens Theophilus Chronographus scriptum reliquit.

Petrus autem Apostolus Romam veniens edoctusque, ubi Simon Magus commorabatur, ad eum profectus est. Simon autem, ne injussu sui Petro vel cuivis alii ad se pateret aditus; pro foribus Canem Pastoralem praegrandem, catena vinctum habuit: qui nisi signo a Simone prius dato, advenientibus quibuscunque ingressum prohibebat. Atque hoc omnibus,

τὸν αὐτὸν Σίμωνα. ὁ δὲ Πέτρος ἑωρακὼς τὸν κύνα οὕτω μέγαν καὶ φοβερόν, καὶ μαθὼν παρὰ τῶν ἑστηκότων ἔξω τοῦ αὐτοῦ B πυλῶνος ὅτι εἰ μὴ κελεύσει ὁ Σίμων τῷ κυνί, οὐ συγχωρεῖ ὁ αὐτὸς κύων τινὰ ἀνελθεῖν, ἀλλ' ἐπερχόμενος φονεύει τὸν πλησιάζοντα αὐτῷ· κρατήσας οὖν ὁ Πέτρος τὴν ἅλυσιν τοῦ κυνὸς ἔλυσεν αὐτὸν καὶ εἶπεν αὐτῷ, Ἄνελθε πρὸς Σίμωνα καὶ εἰπὲ αὐτῷ ἀνθρωπίνῃ φωνῇ, Πέτρος ὁ δοῦλος τοῦ θεοῦ τοῦ ὑψίστου ἀνελθεῖν θέλει. ὁ δὲ αὐτὸς κύων ἀνῆλθεν εὐθέως δρομαίως· καὶ ἐν τῷ ἐκεῖνον διδάσκειν τινὰ μαγικὰ πλανήματα ἔστη ἐν μέσῳ ὁ κύων καὶ ἀνθρωπίνῃ φωνῇ λέγει τῷ Σίμωνι, Πέτρος ὁ δοῦλος τοῦ θεοῦ τοῦ ὑψίστου ἀνελθεῖν θέλει πρός σε. οἱ δὲ ἀκούσαντες τοῦ κυνὸς λαλοῦντος ἀνθρωπίνῃ φωνῇ, ἐθαύμασαν λέγοντες, O 327 Τίς ἐστι Πέτρος ἢ ἡ δύναμις αὐτοῦ Πέτρου οὗ εἶπεν ὁ κύων, ὅτι C ἐποίησε τὸν κύνα ἀνθρωπιστὶ λαλῆσαι καὶ ποιῆσαι αὐτῷ τὴν ἀπόκρισιν. καὶ λέγει ὁ Σίμων τοῖς ἑστῶσι καὶ θαυμάζουσι τὸν Πέτρον τοῖς ἀνθρώποις, Τοῦτο ὑμᾶς μὴ ξενίσῃ· ἰδοὺ γὰρ κἀγὼ λέγω αὐτῷ τῷ κυνὶ τῇ αὐτῇ ἀνθρωπίνῃ φωνῇ ἀπόκρισιν αὐτῷ κατενέγκαι. καὶ λέγει ὁ Σίμων τῷ κυνί, Κελεύω σοι ἀπελθεῖν καὶ εἰπεῖν τῷ Πέτρῳ ἀνθρωπίνῃ φωνῇ ὅτι εἶπεν ὁ Σίμων, Ἄνελθε. καὶ ἀνῆλθε πρὸς τὸν Σίμωνα ὁ Πέτρος καὶ συνέβαλε μετὰ Σίμωνος τοῦ Αἰγυπτίου, ποιῶν καὶ αὐτὸς θαυμάσια· καὶ ἐνίκησε τὸν Σίμωνα τὸν μάγον ποιῶν ἰάσεις. καὶ ἐπίστευσαν τῷ Πέτρῳ πολλοὶ καὶ ἐφωτίσθησαν.

6. εἶπε pro εἰπὲ Ox. 8. δρομαίως Ch., δρομέως Ox. 11. οἱ] ὁ Ox. 16. τοῖς rectius abest.

Magum adeuntibus, Miraculum antehac habebatur. Caeterum Petrus, viso Cane illo praegrandi et efferato; praemonitus etiam ab eis, qui extra fores adstabant, non posse illum introire; ut pote in quem canis, nisi contrarium ei Simon significaret, more suo irruens, protinus dilaceraret, intrepide accessit; solutaque catena, Canem ingredi ad Simonem jussit, eique humana voce significare, „Petrum, servum Dei altissimi, introire velle.“ Canis adhaec propere accurrens, Simonem de praestigiis quibusdam Magicis disserentem coram omnibus humana voce alloquitur, ei dicens: „Petrus servus Dei Altissimi te conventum vult.“ Audientes autem qui aderant, Canem humana voce loquentem, attoniti dixerunt: Quisnam Petrus iste? aut qualis Petri hujus, de quo canis loquitur, vis tanta, quae efficere potuit, ut Canis humana voce locutus nuncium ei ferret? Stupentibus autem ad id, quod a Petro factum fuerat omnibus, dixit Simon, „ne hoc vos adeo reddat attonitos: ecce enim ego quoque efficiam, ut Canis humana voce responsum Petro referat.“ Cani deinde dixit Simon: „Jubeo ut egressus Petro voce humana dicas, Simonem velle eum ingredi.“ Petrus igitur intravit; et cum Simone Aegyptio congressus, miracula et ipse edidit, morbosque sanavit, Simonem Magum in omnibus superans. Unde Petro plurimi fidem habuerunt et ab eo baptizati sunt.

D *Καὶ ἦν ἐν τῇ Ῥώμῃ ταραχὴ μεγάλη καὶ θρύλλος ἕνεκεν τοῦ Σίμωνος καὶ τοῦ Πέτρου, ὅτι κατέναντι ἀλλήλων ἐποίουν θαύματα. καὶ ἀκούσας τὴν ταραχὴν Ἀγρίππας ὁ ἔπαρχος, ἀνήγαγε τῷ βασιλεῖ Νέρωνι ὅτι εἰσί τινες ἐν ταύτῃ τῇ βασιλευούσῃ πόλει θαύματα ποιοῦντες κατέναντι ἀλλήλων, καὶ ὁ μὲν εἷς λέγει αὐτὸν Χριστόν, ὁ δὲ ἕτερος λέγει, Οὐκ ἔστιν αὐτός, ἀλλὰ μάγος ἐστίν·*
O 328 *ἐγὼ γὰρ τοῦ Χριστοῦ μαθητής εἰμι. καὶ ἐκέλευσεν ὁ βασιλεὺς Νέρων εἰσαχθῆναι πρὸς αὐτὸν τὸν Σίμωνα καὶ τὸν Πέτρον, καὶ τὸν Πιλᾶτον δὲ ἀχθῆναι ἀπὸ τοῦ δεσμωτηρίου. καὶ εἰσηνέχθησαν πρὸς τὸν βασιλέα· καὶ ἐπηρώτησε τὸν Σίμωνα ὁ Νέρων, λέ-*
E *γων, Σὺ εἶ ὃν λέγουσιν οἱ ἄνθρωποι εἶναι Χριστόν; ὁ δὲ εἶπε, Ναί. καὶ ἐπηρώτησε καὶ τὸν Πέτρον ὁ Νέρων λέγων, Ἀκριβῶς οὗτός ἐστιν ὁ Χριστός; ὁ δὲ Πέτρος ἔφη, Οὐκ ἔστιν αὐτός· ἐγὼ γὰρ ἐκείνου μαθητής εἰμι, καὶ ἐπ' ἐμοῦ εἰς τοὺς οὐρανοὺς ἀνελήφθη. καὶ καλέσας τὸν Πιλᾶτον εἶπεν αὐτῷ περὶ τοῦ Σίμωνος ὅτι Οὗτός ἐστιν ὃν ἐξέδωκας εἰς τὸ σταυρωθῆναι; καὶ προσεσχηκὼς αὐτῷ ὁ Πιλᾶτος εἶπεν, Οὐκ ἔστιν αὐτός· οὗτος γὰρ καὶ*
V 108 *καρηκομόων ἐστὶ καὶ περιπληθής. περὶ δὲ τοῦ Πέτρου ἐπηρώτησεν αὐτόν, Τοῦτον δὲ μαθητὴν αὐτοῦ οἶδας; ὁ δὲ εἶπε, Ναί. εἰσήγαγον γάρ μοι αὐτόν, ὡς μαθητὴν αὐτοῦ, καὶ ἐπηρώτησα αὐτόν, καὶ ἠρνήσατο λέγων μὴ εἶναι αὐτοῦ μαθητής· καὶ ἀπέλυσα αὐτόν. καὶ λοιπὸν Νέρων, ὡς ψευσαμένου τοῦ Σίμωνος καὶ εἰπόντος ἑαυτὸν Χριστόν, ὅπερ οὐκ ἦν, καὶ τοῦ Πέτρου πάλιν*

18. **καρηκομώων Ox.** 22. **εἰπόντος Ch., εἰπόντα Ox.**

Magnus autem Romae erat tumultus in populo, ob Simonem et Petrum inter se de Miraculis edendis certantes. Hoc cognito Agrippa, urbis praefectus, Neroni rem detulit; „Sunt, inquiens, in urbe hac imperatrice, qui de Miraculis faciundis inter se certant: quorum alter Christum se esse venditat; alter vero, non Christum, sed Magum esse eum, dicit: se enim Christi discipulum fuisse asserit.“ Jubet itaque Nero Imperator, coram se adduci Simonem et Petrum: Pontium etiam Pilatum e carcere accersit: Hi itaque coram Imperatore sistebantur. Nero autem Simoni, Tune, inquit, es quem Christum vocant homines? Imo, respondit ille. Tum Nero Petrum interrogavit: Estne, inquiens, hic revera Christus? respondit Petrus; Non est: Ego enim Christi ex Discipulis fui; atque oculis hisce in coelos assumptum eum vidi. Tum Nero Pilatum interrogans; Hiccine, inquit, est, quem tu cruci affigendum tradidisti? Pilatus, intentis in eum oculis, Nequaquam, respondit: Comatus enim hic est, atque obesus. De Petro autem eum interrogans Nero; Ast hunc, inquit, Christi discipulum agnovisti? Maxime; respondit Pilatus: in Praetorium enim introductum eum, tanquam Christi assectatorem, cum de hoc a me interrogatus, omnino negaret, dimisi protinus. Nero itaque utrum-

ἐλεγχθέντος ὑπὸ τοῦ Πιλάτου καὶ ἀρνησαμένου τὸν Χριστόν,
ἐκέλευσε, καὶ ἐξεβλήθησαν ἀμφότεροι ἐκ τοῦ παλατίου.

Καὶ διῆγον ἐν τῇ Ῥώμῃ ποιοῦντες θαύματα ἀπέναντι ἀλλή- O 329
λων· καὶ ὁ μὲν Σίμων ὁ μάγος ἀχθέντος ταύρου μεγάλου εἶπεν
εἰς τὸ ὠτίον αὐτοῦ λόγον, καὶ εὐθέως ὁ ταῦρος ἀπέθανε καὶ B
ἐθαυμάζετο ὁ Σίμων. ὁ δὲ Πέτρος εὐθέως εὐξάμενος ἐπὶ πάν-
των ἐποίησεν ἀναζῆσαι τὸν ταῦρον· καὶ ἀπεδόθη τῷ ἰδίῳ δεσπό-
τῃ ὁ αὐτὸς ταῦρος. καὶ πάντες ἐπῄνουν τὸν Πέτρον, λέγοντες ὅτι
τὸ ποιῆσαι τεθνεῶτα ζῆσαι μεῖζόν ἐστι θαῦμα. καὶ ἄλλα δὲ πολ-
λὰ ἐποίησαν σημεῖα κατέναντι ἀλλήλων, ἅτινα ἐν ταῖς πράξεσι
τῶν ἁγίων ἀποστόλων συγγέγραπται. ὁ δὲ ἀπόστολος Πέτρος
δι' εὐχῆς αὐτοῦ ἐφόνευσε τὸν Σίμωνα τὸν μάγον θελήσαντα ἀνα-
ληφθῆναι. εἶπε γὰρ ὁ Σίμων τῷ Πέτρῳ ὅτι εἶπεν ὅτι Χριστὸς
ὁ θεός σου ἀνελήφθη. ἰδοὺ κἀγὼ ἀναλαμβάνομαι. καὶ εἶδεν
αὐτὸν ὁ Πέτρος κουφιζόμενον διὰ τῆς μαγείας εἰς τὸν ἀέρα ἐν
μέσῳ τῆς πόλεως Ῥώμης· καὶ ηὔξατο ὁ Πέτρος καὶ κατηνέχθη C
Σίμων ὁ μάγος ἐκ τοῦ ἀέρος εἰς τὴν γῆν ἐπὶ τὴν πλατεῖαν καὶ
ἐψόφησε. καὶ τὸ λείψανον αὐτοῦ κεῖται ἐκεῖ ἕως ἄρτι ὅπου ἔπε-
σε, καὶ ἔχει πέριξ κάγκελλον λίθινον· καὶ ἀκούει ὁ τόπος ἐκεῖνος
ἔκτοτε τὸ Σιμώνιον.

Ἀκούσας δὲ Νέρων ὁ βασιλεὺς ὅτι ἐφονεύθη ὑπὸ τοῦ Πέτρου O 330
ὁ Σίμων, ἠγανάκτησε· καὶ ἐκέλευσεν αὐτὸν συσχεθέντα ἀποθα-

1. ἐλεχθέντος Ox. 2. παλαιτίου Ox. 13. εἶπεν] Fort. εἶπες. ἔφης Cedrenus p. 211. A. 17. πλατεῖαν Ch., πλατίαν cod., πλατείαν Ox.

que, tum Simonem, Christum sese falso venditantem, tum Petrum, qui a Pilato Christi abnegati convictus fuerat, ex palatio ejici jussit.

Deinceps itaque Romae commorati sunt, de Miraculis edendis invicem certantes. Et quidem Simon Magus, Tauro magno in medium adducto, cum ei in aurem aliquid immussitasset, expiravit statim Taurus; admirantibus Simonem omnibus. Petrus vero, Deum precatus, Taurum, in vitam revocatum, domino restituit. Petro itaque primas dederunt omnes dicentes, Mortuum vitae restituere, majus esse miraculum. Sed et plurima etiam alia miracula ediderunt, invicem certantes; quae quidem scripta sunt in Actis Sanctorum Apostolorum. Caeterum Simon Magus, in coelos ascensurum se venditans, Petri Apostoli precibus occubuit. Dixerat enim Petro Simon; Tu dicis, Christum Deum tuum in Coelos assumptum fuisse: ecce me quoque in Coelos assumptum. Petrus itaque, cum in medio urbis Romae Magicis artibus sublimem eum in aërem efferri videret, Deum ipse precatus est: et repente Simon, magno cum sonitu in plateam decidens, [interiit.] Reliquiae autem ejus, eodem quo decidit loco, recondebantur; qui cancellis lapideis undique septus, exinde *Simonium* adhuc usque appellatur.

Nero autem Imperator, audito Simonem a Petro interfectum esse, ira commotus, Petrum quoque comprehensum occidi jussit. Petrus autem

νεῖν. καὶ ᾗ μόνον ἐκρατήθη ὁ ἅγιος Πέτρος, ἐπέδωκε τὸ ἔνδυμα τῆς ἐπισκοπῆς Ῥώμης Λίνῳ ὀνόματι, μαθητῇ αὐτοῦ· ἠκολούθει γὰρ αὐτῷ ὅτε ἐκρατήθη. ὁ δὲ αὐτὸς ἅγιος Πέτρος γέρων ὑπῆρχε
D τῇ ἡλικίᾳ διμοιριαῖος, ἀναφάλας, κονδόθριξ, ὁλοπόλιος τὴν κάραν καὶ γένειον, λευκός, ὑπόχλωρος, οἰνοπαὴς τοὺς ὀφθαλμούς, εὐπώγων, μακρόρινος, σύνοφρυς, ἀνακαθήμενος, φρόνιμος, ὀξύχολος, εὐμετάβλητος, δειλός, φθεγγόμενος ὑπὸ πνεύματος ἁγίου καὶ θαυματουργῶν.

Καὶ ἐγένετο μετὰ τὸν ἅγιον Πέτρον τὸν ἐπίσκοπον, ἤτοι πατριάρχην, Ῥώμης ὀνόματι Λίνος, καθὼς ὁ σοφὸς Εὐσέβιος ὁ Παμφίλου ἐχρονογράφησεν.

Ὁ δὲ ἅγιος Πέτρος ὁ ἀπόστολος ἐμαρτύρησε σταυρωθεὶς κατακέφαλα, τοῦ αὐτοῦ ἀποστόλου ὁρκώσαντος τοῦτο τὸν ἔπαρχον
E
O 331 ὅτι Μὴ ὡς ὁ κύριός μου σταυρωθῶ. καὶ ἐτελειώθη ὁ ἅγιος Πέτρος ἐπὶ τῆς ὑπατείας Ἀπρωνιανοῦ καὶ Καπίτωνος.

Ὁμοίως δὲ καὶ κατὰ τοῦ Πιλάτου ἠγανάκτησεν ὁ αὐτὸς βασιλεὺς Νέρων, καὶ ἐκέλευσεν αὐτὸν ἀποκεφαλισθῆναι, λέγων, Διὰ τί ἐξέδωκε τὸν δεσπότην Χριστὸν τοῖς Ἰουδαίοις, ἄνδρα ἄμεμπτον καὶ δυνάμεις ποιοῦντα; εἰ γὰρ ὁ αὐτοῦ μαθητὴς τοιαῦτα θαυμάσια ἐποίει, ὁποῖος ὑπῆρχεν ἐκεῖνος δυνατός;

V 109 Ἐπὶ δὲ τῆς αὐτοῦ βασιλείας κατέφθασεν εὐθέως ἐν τῇ Ῥώμῃ καὶ ὁ ἅγιος Παῦλος πεμφθεὶς ἀπὸ τῆς Ἰουδαίας χώρας παραστά-

2. Λένῳ] „Scr. Λίνῳ, ex Eusebio et Nicephoro Patriarcha; uti et Auctor ipse infra habet." Ch. 4. ἀναφαλλὰς Ox. 10. Λῖνος Ox. ibid. Εὐσέβιος] p. 375.

quamprimum comprehensus esset, successorem in Episcopatu Romano designavit Linum quendam, ex discipulis suis: quem tum quoque cum prehensus fuit, sectatorem habuit. Erat autem D. Petrus aetate provectior, statura quae mediocrem excederet, recalvaster, crine curto, capite et mento canus, colore pallente, oculis vini colorem referentibus, barbatus, nasutus, junctis superciliis, proclivis, prudens, ad iram pronus, mutabilis, meticulosus, a spiritu S. loquens et miracula edens.

Linum vero post S. Petrum, Romanae sedis Episcopum, sive Patriarcham fuisse, Eusebius Pamphili in Chronicis suis scriptum reliquit.

Sanctus autem Petrus Apostolus Martyrium passus est, in crucem actus, capite ad terram verso: Praefectum enim juramento adstrinxerat, ne eodem quo Dominus modo crucifigeretur. Factum vero hoc, Aproniano et Capitone Coss.

Pilato quoque iratus Imperator Nero, caput ei amputari jussit; eo quod Dominum Christum, virum inculpatum et mirificum, Judaeis tradidisset. Si enim, inquit, discipulus talia potuerit, quam potens tandem fuerit ipse.

Ejusdem sub imperio S. Paulus etiam ex Judaea Romam mittitur, ibi causam dicturus: Martyrium vero et ipse passus est, capite multatus,

*σιμος· καὶ ἐμαρτύρησε καὶ αὐτὸς ἀποτμηθεὶς τὴν κεφαλὴν τῇ
πρὸ γ' καλανδῶν ἰουλίων ἐπὶ τῆς ὑπατείας Νέρωνος καὶ Λεντού-
λου. καὶ ἐκέλευσεν ὁ βασιλεὺς Νέρων τὰ σώματα τῶν ἁγίων
ἀποστόλων ταφῇ μὴ παραδοθῆναι ἀλλ' ἄταφα μεῖναι. ὑπῆρχε
δὲ ὁ Παῦλος ἔτι περιὼν τῇ ἡλικίᾳ κονδροειδής, φαλακρός, μιξοπό-* O 332
*λιος τὴν κάραν καὶ τὸ γένειον, εὔρινος, ὑπόγλαυκος, σύνοφρυς,
λευκόχρους, ἀνθηροπρόσωπος, εὐπώγων, ὑπογελῶντα ἔχων τὸν
χαρακτῆρα, φρόνιμος, ἠθικός, εὐόμιλος, γλυκύς, ὑπὸ πνεύμα-
τος ἁγίου ἐνθουσιαζόμενος καὶ ἰώμενος.*

Ἔπεμψε δὲ κατὰ τῆς Ἰουδαίας καὶ τῆς Ἱερουσαλὴμ ὁ αὐτὸς B
*βασιλεὺς Νέρων, καὶ πᾶσι κακῶς ἐχρήσατο, πολλοὺς φονεύσας
στρατιωτικῇ συμβολῇ, ὅτι τυραννίδι φερόμενοι ἐξεφώνησαν ὑβρι-
στικὰς φωνὰς κατὰ τοῦ Νέρωνος, διότι ἀπεκεφάλισε τὸν Πιλᾶτον
ὡς εἰς ἐκδίκησιν Χριστοῦ· καὶ ἦλθεν εἰς αὐτὸν οὐ μὴν ἀλλὰ ὅτι
καὶ αὐθεντήσαντες τὸν ἡγεμόνα ἐσταύρωσαν τὸν Χριστόν· καὶ
διὰ τοῦτο ἠγανάκτει κατ' αὐτῶν ὡς τυράννων, καὶ ἐσφάγησαν τότε
ὑπὸ στρατιωτῶν ἐν τῇ συμβολῇ ὅ τε Ἄννας καὶ ὁ Καϊάφας.*

*Παρέλαβε δὲ ὁ αὐτὸς Νέρων ἐν τῷ βασιλεύειν αὐτὸν χώραν
ἄλλην ἐν τῷ Πόντῳ, πέμψας Πολέμωνα στρατηγὸν αὐτοῦ· καὶ
ἐποίησεν αὐτὴν ἐπαρχίαν, καλέσας αὐτὴν Πόντον Πολεμωνιακόν.* C

Ὁ δὲ αὐτὸς Νέρων ἔχαιρε τῷ Βενέτῳ μέρει πολύ. O 333

*Ἐπὶ δὲ τῶν χρόνων τῆς βασιλείας αὐτοῦ Λουκανὸς ὁ σοφώ-
τατος ἦν παρὰ Ῥωμαίοις μέγας καὶ ἐπαινούμενος. ἐπὶ δὲ τῆς*

2. *Λεντούλλου* Ox. 5. *φαρακλός* Ox. 7. *λευκόχροους* Ch., *λευκόχλους* Ox. 19. *ἄλλην* Ch., *ἄλην* Ox. 20. *Πολεμωνιακόν* Ch., *Πολεμονιακόν* Ox. 23. *Ῥωμαίοις*] *Ῥωμαίους* Ox.

III Kal. Julias, Nerone et Lentulo Coss. Corpora autem Sanctorum Apostolorum insepulta projici mandavit Nero Imperator. Paulus vero, dum in vivis esset, statura erat curta, calvus, subcanus capite mentoque, naso decoro, subcaesius, superciliis junctis, cute candida, vultu florido, barbatus, aspectu ridibundo, prudens, moribus probis, affabilis, blandus, Spiritu Sancto afflatus, morbosque sanandi potentia donatus.

Nero autem Imperator, exercitu adversus Judaeos et Hierosolymam misso, pessime illos tractavit; plurimos etiam neci dedit: ad hoc incitatus, quod rebelles ipsum opprobriis lacessissent, ob Pilatum, Christi in vindictam, capite multatum: sed et pro certo etiam acceperat, Praefectum, Judaeorum ipsorum importunitate impulsum, Christum cruci affixisse. Hac Judaeorum strage perierunt Annas et Caiphas.

Idem Imperator Nero, misso ex Ducibus suis Polemone, aliam Ponti regionem captam, in Provinciae formam redegit, et Pontum Polemoniacum appellavit.

Nero autem Factioni Venetae multum favebat.

Temporibus autem Neronis imperantis, floruit sapientissimus Lucanus, Poeta magni nominis apud Romanos. Caeterum Itorico et Tolpillia-

ὑπατείας Ἰτορικοῦ καὶ Τολπιλλιανοῦ τοῦ καὶ Τροχέλου ἀφανὴς ἐγένετο Νέρων ὁ βασιλεὺς καὶ ἐτελεύτα, τῶν ἱερέων τῶν Ἑλλήνων κατασκευασάντων αὐτῷ διὰ πότου δόσεως, ὄντος τοῦ δόγματος τῶν Ἐπικουρείων τοῦ μετ' αὐτὸν λαβόντος παρὰ τῶν ἱερέων σύνταξιν τῆς βασιλείας καὶ εἰσελθόντος ἰδεῖν αὐτόν, ὡς ἄῤῥωστον, καὶ κεντήσαντος αὐτὸν ἐν τῷ παλατίῳ. καὶ τελευτᾷ ὁ αὐτὸς Νέρων, ὢν ἐνιαυτῶν ξθ'.

D *Μετὰ δὲ τὴν βασιλείαν Νέρωνος ἐβασίλευσε Γαλβᾶς Αὔγουστος μῆνας ζ'. ἦν δὲ μακρός, γενναῖος, λευκόχρους, ὑπόστραβος, γρυπόρυγχος, μιξοπόλιος, μανικός. ἐπὶ δὲ τῆς βασιλείας*
O 334 *τοῦ αὐτοῦ Γαλβᾶ ταφῇ παρεδόθησαν τὰ σώματα τῶν ἁγίων ἀποστόλων κατὰ κέλευσιν τοῦ αὐτοῦ βασιλέως· ἐν ὁράματι γὰρ ἐκελεύσθη δοῦναι τὰ σώματα τῶν ἁγίων ἀποστόλων εἰς ταφήν. καὶ τελευτᾷ ὁ Γαλβᾶς ἰδίῳ θανάτῳ ἐξαίφνης φλεβοτομηθείς, ὢν ἐνιαυτῶν μθ'.*

Μετὰ δὲ τὴν βασιλείαν Γαλβᾶ ἐβασίλευσε Λούκιος Ὄθων μῆνας γ'. ἦν δὲ κονδοειδής, πλατύς, γενναῖος, ἁπλόθριξ, μι-
E *κρόφθαλμος, ὑπόσιμος, ψελλός. ἐν δὲ τῇ αὐτοῖ βασιλείᾳ ὁ ἅγιος Ἰάκωβος ὁ ἀπόστολος, ὁ ἐπίσκοπος Ἱεροσολύμων καὶ πατριάρχης, ὃν ἐνεθρόνισεν ὁ ἅγιος Πέτρος ἀντὶ ἑαυτοῦ ἀνιὼν ἐπὶ*

1. *Ἰτορικοῦ καὶ Τολπιλλιανοῦ, τοῦ καὶ Τροχέλου*] „Chr. Alex. habet, *Ἰταλικοῦ καὶ Τραχάνου*. Nero e medio sublatus est C. Galerio Trachalo Turpiliano et C. Silio Italico Coss. Scribendum itaque, *Ἰταλικοῦ καὶ Τυρπιλλιανοῦ, τοῦ καὶ Τραχάλου.*" Ch. 4. *Ἐπικουρίων* Ox. 8. 14. *Γαλβὰς* Ox. 18. *ὑπόσιμος, ψελλός* Ch., *ὑπόσημος, ψελός* Ox.

no, sive Trochelo Coss. Nero Imperator, e medio sublatus, interiit: Conjurationem adversus eum agitantibus, ex haustu veneni, Graecorum sacerdotibus. Is enim, quem in regno successorem sacerdotes designaverant, dogmatis erat Epicureorum; qui palatium ingressus, tanquam visurus Imperatorem aegrotantem eum confodit. Nero itaque diem supremum obiit, annos natus LXIX.

Excepit Neronem Galba, qui regnavit menses VII. Erat autem procerus, generosus, colore candido, substrabus, ungues habens aduncos, subcanus, ad insaniam pronus. Hujus autem sub Imperio, Sanctorum Apostolorum corpora, jussu ipsius Imperatoris sepulturae tradita sunt: per insomnium enim, ut hoc faceret, monitus est. Galba autem annum agens XLIX, ex venae sectione, subito mortuus est.

Galbam excepit Lucius Otho; qui imperavit Menses III. Erat hic statura brevi, lato corpore, fortis, crine molli et porrecto, oculis parvis, subsimus, balbus. Hujus sub Imperio D. Jacobus Apostolus, Hierosolymarum Episcopus et Patriarcha, a B. Petro, cum Romam abiit, sui in

Ῥώμην, ἐτελεύτησε· καὶ παρέλαβε τὸ σχῆμα τῆς ἐπισκοπῆς Ἱεροσολύμων Συμεὼν ὁ καὶ Σίμων καὶ ἐγένετο πατριάρχης.

Τελευτᾷ δὲ ὁ αὐτὸς Ὄθων ἐτῶν νγ' ἀῤῥωστήσας.

Μετὰ δὲ τὴν βασιλείαν Ὄθωνος ἐβασίλευσε Βιτέλλιος Αὔ- V 110
γουστος ἔτη θ' καὶ μῆνας η'. ἦν δὲ διμοιριαῖος, εὔστηθος, γλαυ- O 335
κός, πυῤῥάκης, δασυπώγων, εὐόφθαλμος, δειλός. ἐπὶ δὲ τῆς βασιλείας εὐθέως ἔπαθεν ὑπὸ θεομηνίας Νικομήδεια, πόλις μεγάλη, τῆς Βιθυνίας μητρόπολις. καὶ πολλὰ αὐτοῖς τοῖς περισωθεῖσιν ἐχαρίσατο καὶ τῇ πόλει εἰς ἀνανέωσιν ὁ αὐτὸς βασιλεύς· ἦν γὰρ καὶ πρώην παθοῦσα ὑπὸ θεομηνίας καὶ ἐστραμμένη· καὶ ἀνήγειρεν αὐτήν.

Ἐπὶ δὲ τῆς βασιλείας τοῦ αὐτοῦ Βιτελλίου Καίσαρος ἐτυράννησαν οἱ Ἰουδαῖοι καὶ ἐφόνευσαν Κυρήνιον τὸν ἄρχοντα αὐτῶν
λιθοβολήσαντες αὐτόν. τῷ δὲ λε' ἔτει μετὰ τὴν τοῦ σωτῆρος B
ἡμῶν καὶ θεοῦ ἀνάληψιν ἐπεστράτευσε κατ' αὐτῶν ὁ Βιτέλλιος βασιλεύς, πέμψας στρατηγὸν ἑαυτοῦ Οὐεσπασιανὸν καὶ Τίτον υἱὸν αὐτοῦ. καὶ ἐπέστησαν τῇ Ἰουδαίᾳ χώρᾳ, πολεμοῦντες αὐτὴν καὶ τὴν Ἱερουσαλήμ. καὶ ἐν τῷ πολεμεῖν αὐτὸν ἀπέθανεν ἐν τῇ Ῥώμῃ ὁ Βιτέλλιος βασιλεὺς νόσῳ βληθείς, ὢν ἐνιαυτῶν μη'.

Καὶ μετ' αὐτὸν ἀνηγορεύθη βασιλεὺς ὁ θειότατος Οὐεσπα- O 336
σιανός, καὶ ἔστεψεν αὐτὸν ὁ στρατός, ἐπὶ τῆς ὑπατείας Ῥούφου καὶ Καπιτιανοῦ. ἦν δὲ κονδοειδής, φαλακρός, προγάστωρ, πολιός, πυῤῥάκης, ἔχων οἰνοπαεῖς ὀφθαλμούς, πλάτοψις, ὀργί-

13. Κυρήνιον Chron. p. 246. C, Κυρηναῖον Ox.

locum substitutus, interiit: Hierosolymarum vero Episcopatum suscepit Symeon, qui et Simon, ibique sedit Patriarcha.

Otho vero morbo correptus, interiit; annos natus LIII.

Othoni successit in Imperio Vitellius Augustus: qui regnavit annos IX et Menses VIII. Erat vero statura mediocrem superante, pectore firmo, oculis caesiis et pulchris, rufus, barba hirsuta, meticulosus. Hujus imperii sub initio divinam iram rursus experta est Nicomedia, urbs magna et Bithyniae Metropolis: cum prius terrae motibus concussa, fere eversa funditus fuisset. Imperator autem incolis superstitibus et urbi de novo instaurandae pecuniam plurimam largitus est.

Vitellio autem imperante, Judaei novis rebus studentes, Praefectum Cyrenaeum, lapidibus obrutum, neci dederunt. Imperator itaque anno XXXV post Deum et Salvatorem nostrum in coelos assumptum contra eos arma movit, missis Vespasiano et filio ejus Tito ducibus; qui terram Judaeam et Hierosolymas hostiliter invadentes devastarunt. Vitellius interim, post bellum hoc coeptum morbo correptus, Romae moritur, annum agens XLVIII.

Post hunc Imperator ab exercitu salutatus est divinissimus Vespasianus; Rufo et Capitiano Coss. Erat hic statura curta, calvus, ventriosus, canus, colore rufo, oculis vini colorem referentibus, vultu patulo, iracun-

λος. καὶ ἐάσας Τίτον τὸν ἑαυτοῦ υἱὸν πολεμεῖν τὴν Ἰουδαίαν
C χώραν ἦλθεν ἐπὶ τὴν Ῥώμην, καὶ ἐβασίλευσεν ἔτη θ' καὶ μῆνας ι'. ἐπὶ δὲ τῆς αὐτοῦ βασιλείας ἐγένετο διωγμὸς μέγας τῶν χριστιανῶν ἐπὶ τῆς ὑπατείας Δεκίου καὶ Ῥουστικίου. τῷ δὲ λη' ἔτει μετὰ τὸ ἀναληφθῆναι τὸν σωτῆρα Χριστὸν ὁ Τίτος τὴν Ἰουδαίαν παρέλαβε καὶ τὴν Ἱερουσαλὴμ ἐπὶ τῆς ὑπατείας Κομμόδου καὶ Ῥούου, βασιλεύοντος τοῦ πατρὸς αὐτοῦ Οὐεσπασιανοῦ· καὶ ἐπόρθησε τὴν Ἱερουσαλὴμ καὶ πᾶσαν τὴν Παλαιστίνην καὶ τὸ ἱερὸν τῶν Ἰουδαίων κατέστρεψεν ἐν τῇ αὐτῇ τῆς ἑορτῆς ἡμέρᾳ, ὅτε παρέλαβε τὴν πόλιν, καὶ ἀπώλεσε ψυχῶν μυριάδας ρι', ξίφεσιν
O 337 αὐτοὺς κατακόψας· ἄλλας δὲ μυριάδας ιε' διαπέπρακεν αἰχμα-
D λώτων νεανίσκων καὶ παίδων ἀῤῥενικῶν καὶ παρθένων κορασίων, καθὼς καὶ Ἰώσηπος ὁ σοφώτατος συνεγράψατο· Ἑβραῖος γὰρ ὑπῆρχε καὶ παρῆν ἐν τῷ πολέμῳ. καὶ πάσας δὲ τὰς ἐπαρχίας τῆς Ἰουδαίας ἀπώλεσεν ὁ Τίτος. ὁ δὲ σοφὸς Εὐσέβιος ὁ Παμφίλου συνεγράψατο οὕτως, ὅτι ἐν τῇ ἑορτῇ αὐτῶν τὸν Χριστὸν ἐσταύρωσαν οἱ Ἰουδαῖοι καὶ ἐν τῇ αὐτῇ ἑορτῇ πάντες ἀπώλοντο, τοῦ σωτῆρος ἐκδεδωκότος αὐτούς. τρεῖς δὲ μετὰ ταύτης πορθήσεις εἰσὶ τῆς Ἱερουσαλήμ, καθὼς ὁ σοφώτατος Εὐσέβιος συνεγράψατο.

Ὁ δὲ Τίτος θριαμβεύσας τὴν νίκην ἀπῆλθεν ἐπὶ τὴν Ῥώμην· Οὐεσπασιανὸς δὲ ἐκ τῆς Ἰουδαϊκῆς πραίδας ἔκτισεν ἐν τῇ Ἀντιο-

3. αὐτοῦ Ch., ἑαυτοῦ Ox. 5. ὁ] ὁ δὲ Ox. 7. Ῥούου] Ῥούφου Ch. *ibid.* αὐτοῦ] αὐτοῦ Ox. 13. Ἰώσηπος] Conf. Bel. Iud. VI. 9. et Mai. ad Euseb. p. 376. 18. τρεῖς — πορθήσεις εἰσί Schurzfleisch. Notit. Bibl. Vinar. p. 56., τρὶς — πορθηθείσης Ox.

dus. Belli autem Judaici cura Tito filio commissa, ipse Romam profectus est: ubi imperavit annos IX et Menses X. Hujus sub imperio, Christiani persecutionem gravem perpessi sunt, Decio et Rusticio Coss. Anno autem XXXVIII post Christum Salvatorem in Coelos assumptum, Commodo et Rufo Coss. Imperatoris Vespasiani filius Titus, Judaeam, Hierosolymas, totamque adeo Palaestinam occupatam vastavit; urbeque ipso Festi die capta, Judaeorum templum evertit: undecies autem centena millia Judaeorum gladio interfecit; centum vero et quinquaginta millia juniorum utriusque sexus hastae subjecit; Judaeae quoque Praefecturas omnes sustulit: uti testatur sapientissimus Josephus Judaeus, qui et ipse huic bello interfuit. Sed et memoriae prodidit etiam sapiens Eusebius Pamphili, Judaeos omnes, eodem ipso Festo, exitio datos fuisse, quo Christum cruci affixerant; Salvatore nostro illos in manus hostium suorum tradente. Tertia vero haec est Hierosolymarum devastatio; uti idem sapientissimus Eusebius memoriae prodidit.

Titus autem, triumpho de Judaeis celebrato, Romam reversus est. Vespasianus autem, ex praeda Judaica, ante Antiochiae magnae portam,

χείᾳ τῇ μεγάλῃ τὰ λεγόμενα Χερουβὶμ πρὸ τῆς πύλης τῆς πόλεως. ἐκεῖ γὰρ ἔπηξε τὰ Χερουβὶμ τὰ χαλκᾶ ἃ εὗρε Τίτος ὁ αὐτοῦ υἱὸς ἐν E
τῷ ναῷ Σολομῶντος πεπηγμένα, καὶ ὅτε τὸν ναὸν ἔστρεψεν, ἀφείλατο αὐτὰ ἐκεῖθεν καὶ ἐν Ἀντιοχείᾳ αὐτὰ ἤνεγκε σὺν τοῖς Σεραφίμ, θριαμβεύων τὴν κατὰ Ἰουδαίων γενομένην νίκην ἐπὶ τῆς αὐτοῦ βασιλείας, [στήσας ἄνω στήλην χαλκῆν] εἰς τιμὴν τῇ σελήνῃ μετὰ τεσ- O 338
σάρων ταύρων προσεχόντων ἐπὶ τὴν Ἱερουσαλήμ· νυκτὸς γὰρ αὐτὴν παρέλαβε λαμπούσης τῆς σελήνης. ἔκτισε δὲ καὶ τὸ θέατρον Δάφνης V 111
ἐπιγράψας ἐν αὐτῷ, Ἐξ πραίδα Ἰουδαία. ἦν δὲ πρῴην ὁ τοῦ αὐτοῦ θεάτρου τόπος συναγωγὴ τῶν Ἰουδαίων· καὶ πρὸς ὕβριν αὐτῶν τὴν συναγωγὴν αὐτῶν λύσας ἐποίησε θέατρον, στήσας ἑαυτῷ ἄγαλμα μαρμάρινον ἐκεῖ, ὅπερ ἕως τῆς νῦν ἵσταται.

Ἔκτισε δὲ καὶ ἐν Καισαρείᾳ τῆς Παλαιστίνης ἐκ τῆς αὐτῆς Ἰουδαϊκῆς πραίδας ὁ αὐτὸς Οὐεσπασιανὸς ᾠδεῖον μέγα πάνυ, θεάτρου ἔχον διάστημα μέγα, ὄντος καὶ αὐτοῦ τοῦ τόπου πρῴην συναγωγῆς τῶν Ἰουδαίων.

Ἐποίησε δὲ καὶ ἐπαρχίαν Μακεδονίαν δευτέραν, ἀπὸ τῆς πρώ- B
της αὐτὴν ἀπομερίσας.

Ἐπὶ δὲ τῆς αὐτοῦ βασιλείας ἔπαθεν ὑπὸ θεομηνίας ἡ Κόρινθος, μητρόπολις τῆς Ἑλλάδος, μηνὶ ἰουνίῳ τῷ καὶ δαισίῳ κʹ, ἑσπέρας βαθείας. καὶ ἐχαρίσατο τοῖς ζήσασι καὶ τῇ πόλει πολλά. ἔκτισε δὲ καὶ εἰς Παννονίαν καὶ εἰς Κομμαγενίαν τὰς ἐπαρχίας

6. *εἰς τιμὴν τῇ σελήνῃ*] „Supplendum ex Chr. Alex. *στήσας ἄνω στήλην χαλκῆν, εἰς τιμὴν τῆς σελήνης.*“ Ch. V. Chron. p. 247. C. 15. *ἔχοντος*] „Forte scr. *ἔχον.*“ Ch. 20. *Δεσίῳ* Ox.

fabricam illam, quae *Cherubim* appellatur, erexit. Ibi enim posuit Cherubinos illos aereos, quos una cum Seraphinis, everso Salomonis templo, Titus filius inde avexerat et ad Antiochiam, de Judaeis devictis triumphum ibi acturis deportaverat: sed et columnam etiam aeream Lunae posuit, cum Tauris quatuor Hierosolymam respicientibus: eo quod urbem internoctu cepisset, Luna illucescente. Daphnes etiam Theatrum condidit, cum hac Inscriptione: *Ex praeda Judaea.* Quo vero loco Theatrum condidit, olim stetit Synagoga Judaeorum; qua eversa, Theatrum ibidem per contumeliam excitavit; statua etiam sua eodem loco ex Marmore erecta; quae ad hunc usque diem ibi visitur.

Idem Vespasianus in Caesarea quoque Palaestinae Odeum plane amplum et Theatri instar, ex Judaeorum spoliis, eodem etiam loco, quo Judaeorum antea steterat Synagoga, extruxit.

Macedoniam vero secundam, a prima separans, in Provinciam fecit.

Ejusdem sub Imperio, divinam iram passa est Corinthus, Helladis Metropolis, Desii, sive Junii xx, nocte intempesta: incolis itaque superstitibus, urbique instaurandae, multa largitus est. Multa etiam per Pannoniam et Comagenam Provincias extruxit; Europam etiam a Thracia

O 339 πολλά. καὶ τὴν Εὐρώπην δὲ ἀπὸ Θρᾴκης ἐμέρισε, κτίσας Ἡράκλειαν πόλιν τὴν πρώην λεγομένην Πείρινθον· ἥντινα ἐποίησε μητρόπολιν, δοὺς αὐτῇ ἄρχοντα. ἔκτισε δὲ καὶ ἐν Ἀντιοχείᾳ τῇ μεγάλῃ πλησίον τοῦ θεάτρου ἱερόν, ὃ ἐπεκάλεσε τῶν Ἀνέμων.

C Νόσῳ δὲ βληθεὶς καὶ πάρετος γενόμενος ἐτελεύτα, ὢν ἐνιαυτῶν οα'.

Μετὰ δὲ τὴν βασιλείαν αὐτοῦ ἐβασίλευσε Τίτος ὁ υἱὸς αὐτοῦ
O 340 ἔτη β'. ἦν δὲ μακρός, λεπτός, εὔχροος, ἁπλόθριξ, σπανός, μικρόφθαλμος, κονδόθριξ. καὶ πάθει ἀνιάτῳ βληθεὶς ἀπέθανεν, ὢν ἐνιαυτῶν μβ'.

Μετὰ δὲ τὴν βασιλείαν Τίτου ἐβασίλευσεν ὁ θειότατος Δομετιανὸς ἔτη ιε' καὶ μῆνας β'. ἦν δὲ μακρός, λεπτός, λευκός, ξανθός, κονδόθριξ, γλαυκός, ὑπόκυρτος, φιλόσοφος ἄκρος. ἐπὶ δὲ τῆς αὐτοῦ βασιλείας διωγμὸς χριστιανῶν ἐγένετο· ὅστις
D καὶ τὸν ἅγιον Ἰωάννην τὸν θεολόγον ἀνήνεγκεν ἐν τῇ Ῥώμῃ καὶ ἐξήτασεν αὐτόν. καὶ θαυμάσας τοῦ αὐτοῦ ἀποστόλου τὴν σοφίαν ἀπέλυσεν αὐτὸν λάθρᾳ ἀπελθεῖν εἰς Ἔφεσον, εἰπὼν αὐτῷ, Ἄπελθε καὶ ἡσύχασον ὅθεν ἦλθες. καὶ ἐλοιδορήθη· καὶ ἐξώρισεν αὐτὸν εἰς Πάτμον. πολλοὺς δὲ ἄλλους χριστιανοὺς ἐτιμωρήσατο, ὥστε φυγεῖν ἐξ αὐτῶν πλῆθος ἐπὶ τὸν Πόντον, καθὼς Βώττιος ὁ σοφὸς χρονογράφος συνεγράψατο κατ' αὐτῶν.

O 341 Ὁ δὲ αὐτὸς βασιλεὺς Δομετιανὸς ἐφίλει τὸν ὀρχηστὴν τοῦ

5. πάρετος Ch., πάραιτος Ox. 16. ἐξήτασεν Ch., ἐξαίτασεν Ox.

sejungens, ex Perintho antea vocata, Heracleam urbem condidit; Praefectoque ei dato, Metropolim esse voluit. Templum etiam Antiochiae Magnae, quod *Ventorum* appellavit, juxta Theatrum extruxit.

Morbo deinde correptus, membrorum vi jam resoluta, diem suum obiit, annos natus LXXI.

Hunc excepit Titus filius; qui imperavit annos II. Erat vero procerus, gracilis, colore venusto, crine lento, brevique et raro, oculis parvis. Morbo autem insanabili correptus, fatis concessit, annum agens XLII.

Post Titum in Imperio successit divinissimus Domitianus; qui regnavit annos XV et menses II. Erat hic statura procera, gracilis, candidus, crine rufo curtoque, oculis caesiis, subcurvus, summusque Philosophus. Hujus sub imperio, Christianorum erat Persecutio: Imperator autem Romam adduci jussit D. Joannem Theologum; uti examini eum subjiceret: miratus autem Apostoli sapientiam, Ephesum redeundi clam ei copiam fecit, dicendo: Ad locum unde venisti in pace redeas. Ob hoc autem exprobratus, in Patmum eum relegavit. Sed et alios etiam ex Christianis quamplurimos suppliciis affecit: itaque fuga sibi consulentes, in Pontum se receperunt: sicut haec a Bottio sapiente Chronographo literis tradita sunt.

Imperator autem Domitianus summe charum sibi habuit Paridem quen-

Πρασίνου μέρους τῆς Ῥώμης τὸν λεγόμενον Πάριδα. περὶ οὗ καὶ ἐλοιδορεῖτο ἀπὸ τῆς συγκλήτου Ῥώμης καὶ Ἰουβεναλίου τοῦ ποιητοῦ τοῦ Ῥωμαίου, ὡς χαίρων εἰς τὸ Πράσινον. ὅστις βασιλεὺς E ἐξώρισε τὸν αὐτὸν Ἰουβενάλιον τὸν ποιητὴν ἐν Πενταπόλει ἐπὶ τὴν Λιβύην, τὸν δὲ ὀρχηστὴν πλουτίσας ἔπεμψεν ἐν Ἀντιοχείᾳ τῇ μεγάλῃ ἐπὶ τὸ ἐκεῖ αὐτὸν οἰκεῖν ἔξω τῆς πόλεως. ὅστις Πάρις ὀρχηστὴς ἐκεῖ ἀπελθὼν ᾤκει ἔξω τῆς αὐτῆς πόλεως, κτίσας ἑαυτῷ οἶκον προάστειον καὶ λουτρόν, ὅπερ ἐστὶν ἕως τῆς νῦν, τὸ λεγόμενον Παράδεισος καὶ ὁ οἶκος· κἀκεῖ τελευτήσας κεῖται ἐν σορῷ ὄπισθεν τοῦ οἴκου ἐν τοῖς κήποις αὐτοῦ.

Ὁ δὲ αὐτὸς Δομετιανὸς ἔκτισεν ἐν Ἀντιοχείᾳ τῇ μεγάλῃ δημόσιον V 112 λουτρὸν τὸ λεγόμενον τῆς Μηδείας, διότι ἄγαλμα ἔστησεν ἐν αὐτῷ θαυμαστὸν τῇ Μηδείᾳ· καὶ οὕτως αὐτὸ τὸ δημόσιον O 342 λουτρὸν ἐκάλουν οἱ πολῖται καὶ οὐκέτι τὸ Δομετιανόν· τὸ δὲ αὐτὸ δημόσιον ἦν κεκτισμένον παρὰ τὸ ὄρος πλησίον τοῦ μονομαχίου καὶ τοῦ ἱεροῦ τῆς Ἀφροδίτης. ἔκτισε δὲ ἐκεῖ ὁ αὐτὸς βασιλεὺς καὶ ἱερὸν τοῦ Ἀσκληπιοῦ.

Ἦν δὲ τοῖς χρόνοις τῆς βασιλείας τοῦ αὐτοῦ Δομετιανοῦ ὁ σοφώτατος Ἀπολλώνιος ὁ Τυανεύς· καὶ ἤκμαζε περιπολεύων καὶ πανταχοῦ ποιῶν τελέσματα εἰς τὰς πόλεις καὶ εἰς τὰς χώρας. ὅστις ἀπὸ τῆς Ῥώμης ἐξελθὼν κατέλαβε τὸ Βυζάντιον· καὶ εἰσελθὼν εἰς Βυζούπολιν, τὴν νῦν λεγομένην εὐτυχῶς Κωνσταντι- B

5. πλουτίσας Suidas v. Ἰουβενάλιος, πλουτήσας Ox. 9. Παράδεισος] Παρίδειον (praestat Πάριδος) ὡς Franckius Quaest. altera de Iuvenalis Vita p. 25. 26. 17. Ἀσκληπίου Ox. 19. ἔκμαζε Ox.

dam, Prasinae Factionis Saltatorem: cumque ob hoc a Senatu, ipsoque etiam Juvenale Poeta probris lacessitus esset, Juvenalem in Pentapolim Libyae relegavit; Saltatorem vero muneribus onustum, Antiochiam magnam adire, ibique extra urbem habitare jussit. Paris itaque Saltator Antiochiam profectus est, extraque urbem extructis sibi suburbicanis aedibus Balneoque, ibi habitavit. Aedes autem hae usque adhuc visuntur: *Paradisus* et *Domus*, vocatae. Ibi etiam in hortis, aedes illas a tergo respicientibus, mortuus Paris tumulo jacet conditus.

Idem Domitianus Antiochiae magnae publicum extruxit Balneum, *Medeae*, dictum: eo quod stupendum ibi Medeae simulachrum in medio collocasset. Hujus itaque a nomine Antiochenses, non autem *Domitianum* appellitarunt. Balneum autem hoc juxta Monomachium, Venerisque templum positum est. Extruxit etiam Imperator idem Antiochiae templum Aesculapio.

Domitiani sub Imperio floruit sapientissimus ille Apollonius Tyanensis; qui peragratis omnibus fere regionibus atque urbibus, Telesmata ubique fecit. Hic Roma relicta, Byzantium pervenit: et ingressus illam olim Byzi urbem, nunc vero majori sua Fortuna, Constantinopolim, Ci-

νούπολιν, ἐποίησε καὶ ἐκεῖ πολλὰ τελέσματα παρακληθεὶς ὑπὸ τῶν Βυζαντίων, τὸ τῶν πελαργῶν καὶ τὸ τοῦ Λύκου ποταμοῦ τοῦ κατὰ μέσου τῆς πόλεως παρερχομένου καὶ τὸ τῆς χελώνης καὶ τὸ τῶν ἵππων καὶ ἄλλα τινὰ θαυμαστά· καὶ λοιπὸν ἀπὸ τοῦ Βυζαντίου ἐξελθὼν ἐποίει εἰς τὰς ἄλλας πόλεις ὁ αὐτὸς Ἀπολ-
O 343 λώνιος τελέσματα. καὶ ἦλθεν ἐπὶ τὴν Συρίαν ἀπὸ Τυάνων, καὶ εἰσῆλθεν ἐν Ἀντιοχείᾳ τῇ μεγάλῃ· καὶ ᾔτησαν αὐτὸν οἱ Ἀντιοχεῖς κτήτορες ποιῆσαι κἀκεῖ τελέσματα περὶ ὧν ἐδέοντο. καὶ ἐποίησεν εἰς τὸν βοῤῥᾶν ἄνεμον, θήσας τὸ αὐτὸ τέλεσμα κατὰ τὴν ἀνατολικὴν πόρταν. ὁμοίως δὲ ἐποίησε τέλεσμα ἐν αὐτῇ
C τῇ πόλει καὶ διὰ τοὺς σκορπίους, πρὸς τὸ μὴ τολμᾶν αὐτοὺς πλησιάζειν τῇ χώρᾳ· καὶ ἔθηκε τὸ αὐτὸ τέλεσμα ἐν μέσῳ τῆς πόλεως, ποιήσας χαλκοῦν σκορπίον καὶ χώσας αὐτόν, πήξας ἐπάνω κίονα μικρόν. καὶ ἐγένοντο ἀφανεῖς οἱ σκορπίοι ἐκ τῆς ἐνορίας Ἀντιοχείας πάσης. ἐποίησε δὲ καὶ ἄλλα πολλὰ ἐκεῖ. ᾔτησαν δὲ αὐτὸν οἱ πολῖται ἵνα ποιήσῃ τέλεσμα πρὸς τοὺς κώνωπας, εἰς τὸ μὴ ἔχειν κώνωπας τὴν αὐτὴν πόλιν Ἀντιόχειαν. καὶ ἐποίησε, κελεύσας αὐτοῖς ἵνα τῇ ἑβδόμῃ τοῦ δαισίου τοῦ καὶ ἰουνίου μηνὸς ἐπιτελῆται ἐν αὐτῇ Ἀντιοχείᾳ τῆς Συρίας τὸ ἱππικὸν τὸ ἀπὸ Γράστης τοῦ αὐτοῦ δαισίου μηνός· ἀλλὰ τῇ νεομηνίᾳ τοῦ δαισίου μηνὸς θήσας τὸ τέλεσμα, τῇ ἑβδόμῃ τοῦ αὐτοῦ μηνὸς ἐπιτρέψας
D ἵνα πάντες ἐν τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ τοῦ ἱπποδρομίου τῆς Γράστης βαστάζουσιν ἐπάνω καλάμων ὁλόσφυρον στηθάριν μολιβοῦν, ἔχον-

2. πελάργων Ox. 3. κατὰ μέσου] κατὰ μέσον Chron. Pasch. p. 250. B. Conf. supra p. 84. E. infra 122. B. *ibid.* τὸ Ch., Chron., τοῦ Ox. 9. Βοῤῥὰν Ox. 18. 20. Δεσίου Ox.

vium rogatu, Telesmata ibi plurima confecit; nempe adversus Ciconias et Lycum fluvium, qui urbem secat mediam, Testudines item et equos [ferocientes:] alia etiam mirabilia operatus est. Byzantio deinde discedens, aliis etiam in urbibus Telesmata confecit. Tyana vero Syriam profectus, Antiochiam Magnam pervenit, ubi a Primoribus urbis rogatus est, uti illic etiam Telesmata contra quaedam urbis incommoda conficeret. Unum itaque adversus Ventum Aquilonarem paravit; quod ad portam urbis Orientalem collocavit. Telesma etiam aliud eadem urbe adversus Scorpios effecit, ad eosdem a regione illa propellendos. Fuso enim Scorpio aereo, et urbe media sub terra recondito, columnam ei parvam superimposuit; quo facto evanuerunt Scorpii, nec urbem partesve vicinas ultra infestarunt. Plurima item alia ibidem confecit. Rogatus vero a civibus Antiochenis; uti Telesma adversus Culices, urbem suam infestantes, conficeret; votis eorum annuit. Telesmate itaque, ipso Novilunii die mensis Junii confecto; uti mensis ejusdem die septimo, Equestre Certamen, Grastense dictum, menseque Junio agitari solitum, celebraretur ad hunc modum. Dicto Solennitatis Grastensis die, mandavit,

τα λεμὶν τοῦ Ἄρεως, καὶ ὑποκάτω τοῦ καλάμου σκουτάριον κρε- O 344 μάμενον ἀπὸ δέρματος ῥουσίου ἐντεῦθεν, κἀκεῖθεν δὲ παραμῆριν ἀπὸ καλαμίου κρεμάμενον ὡσαύτως, λινῷ ῥάμματι δεδεμένα, εἰρηκὼς αὐτοῖς κράζειν εἰσελαύνοντας καὶ λέγειν, Ἀκώνωπα τῇ πόλει, καὶ μετὰ τὸ ἀπολῦσαι τὸ ἱπποδρόμιον ἕκαστον ἀποτίθεσθαι αὐτὸ εἰς τὸν ἴδιον οἶκον. καὶ οὐκέτι ἐφάνη ἐν Ἀντιοχείᾳ τῇ μεγάλῃ κώνωψ.

Ἐν τῷ δὲ περιέρχεσθαι τὸν αὐτὸν Ἀπολλώνιον τὸν Τυανέα καὶ ἱστορεῖν τὴν αὐτὴν Ἀντιόχειαν μετὰ τῶν κτητόρων τῆς πόλεως τοποθεσίαν, εἶδεν ἐν μέσῳ τῆς αὐτῆς πόλεως κίονα ἑστῶτα E πορφυροῦν καὶ μὴ ἔχοντα ἐπάνω τί ποτε, ἀλλὰ καὶ αὐτὸν τὸν κίονα ὑπὸ τυφωνικοῦ πυρὸς φλογισθέντα. καὶ ἐπερωτήσας περὶ αὐτοῦ, τί ἐστι τοῦτο, ἔμαθε παρ' αὐτῶν ὅτι μετὰ τὸ πάθος τῆς πόλεως τὸ ἐπὶ Γαΐου Καίσαρος Δεββόριός τις φιλόσοφος τελεστὴς ἐποίησε τὸ τέλεσμα τοῦτο ὥστε δονουμένην τὴν πόλιν ὑπὸ σεισμοῦ μὴ πίπτειν, στήσας τὸν κίονα καὶ ἐπεράνω αὐτοῦ στηθάριν μαρμάρινον, καὶ ἐν τῷ στήθει αὐτοῦ ἔγραφεν, Ἄσειστα, V 113 ἄπτωτα. O 345 καὶ τυφωνικοῦ πυρὸς ὑπὸ τῆς ἀστραπῆς γενομένου, καυθὲν τὸ ἐπάνω τοῦ κίονος στηθάριν ἔπεσε, καὶ δεδοίκαμεν μὴ πάλιν πάθῃ ἡ πόλις ἡμῶν. ἀλλὰ παρακλήθητι καὶ ποίησον σὺ αὐτὸς τέλεσμα, ἵνα μὴ πάθῃ ἔτι ταρασσομένη ἡ πόλις. ὁ δὲ

1. *κρεμάμενον* Ch., *κρεμμώμενον* Ox. 3. *κρεμάμενον* Ch., *κρεμμάμενον* Ox. *ibid.* *δεδεμένα* Ch., *δεδεμμένα* Ox. 9. *τὴν αὐτὴν Ἀντιόχειαν* post *περιέρχεσθαι* ponenda sunt.

ut unusquisque civium plumbeam imaguncułam solidam, Martis vultus referentem, calamo affixam gestaret; hinc vero scutum a calamo demissum, pelli russeae alligatum; illinc gladiolum, filo lineo similiter annexum haberet: ad hunc autem modum instructi omnes, inter equitandum inclamarent; *Vacet urbs Culicibus:* Peracta vero Celebritate, domi apud se imagunculam reponeret unusquisque. Hoc factum est; nec deinceps Antiochiae culex apparuit unquam.

Apollonius autem Tyanensis, dum primoribus comitatus, Antiochiam urbem perlustraret, ejus situm observaturus, in columnam incidit porphyreticam, urbis in medio positam; vidensque nihil ei impositum esse, sed et ipsam quoque columnam typhonicis ignibus tactam fuisse; Quid hoc sibi vellet, ab eis interrogavit. „Responderunt illi; Debborium quendam, Philosophum et telestam, post urbem Caii Caesaris sub imperio terrae motibus concussam, Columnam eam ibi statuisse, simulachro marmoreo ei superimposito; cujus pectori haec inscripsit; *Immota, Inconcussa.* Hoc autem fecit, urbis in tutelam; ne terraemotibus agitata corrueret. Caeterum Typhonicis deinde ignibus ex fulgure accidentibus, simulachrum columnae impositum, ignibus correptum, in terram corruit: nos vero de urbe nostra metuimus, ne eadem rursus passura sit. Te itaque exoratum habeamus, uti parato Telesmate, urbem in posterum inconcus-

Ἀπολλώνιος στενάξας ἀνεβάλετο τοῦ ποιῆσαι ἄλλο τέλεσμα περὶ σεισμῶν. καὶ ἑωρακότες αὐτὸν στενάξαντα, ἐπέμειναν παρακαλοῦντες αὐτόν· καὶ λαβὼν δίπτυχον ἔγραψε ταῦτα. Καὶ σύ, τάλαινα Ἀντιόχεια, δὶς πάθοις· ἀλλὰ καὶ πάλιν ἐλεύσεται καιρός, ὅτε δὴ ἐπὶ πήμασι κεῖσε σεισμοῖς· δὶς δ' αὖθ' πυρὶ καύσαι ὁ B *παρ' αἰγιαλοῖς Ἀρέντησι· εἰ μὴ πάλιν πάθοις. καὶ ἐπιδέδωκε τὸ δίπτυχον τοῖς αὐτοῖς Ἀντιοχεῦσι κτήτορσι. καὶ ἐξορμήσας ἀπὸ τῆς τοῦ Ἀντιόχου πόλεως κατῆλθεν εἰς Σελεύκειαν τῆς Συρίας· καὶ ἀπέπλευσεν ἐπὶ τὴν Αἴγυπτον. ἔζησε δὲ ὁ αὐτὸς Ἀπολλώνιος ἔτη τριάκοντα καὶ τέσσαρα καὶ μῆνας ὀκτώ, καθὼς Δομνῖνος ὁ σοφώτατος χρονογράφος συνεγράψατο ταῦτα.*

Ὁ δὲ αὐτὸς θειότατος Δομετιανὸς βασιλεὺς ἔκτισεν εἰς τὴν O 346 *Ἰσαυρίαν πόλιν, ἥντινα ἐκάλεσε Δομετιανούπολιν. ἐφόνευσε δὲ ἀγανακτήσας ὁ αὐτὸς Δομετιανὸς τὸν περιβόητον Ἀσκληπίονα, εἰπόντα αὐτῷ ὅτι Σφαζόμενος τελευτᾷς· καὶ μετ' ὀλίγον καιρὸν* C *κατασκευασθεὶς ὑπὸ τῆς συγκλήτου ὁ αὐτὸς Δομετιανός, ὡς εἰσ-*

3. *Καὶ σὺ — πάλιν πάθοις*] *Οὐαί σοι, τάλαινα πόλις, ὅτι σεισμοῖσι πολλοῖς καὶ πυρσοῖς κατενεχθήσῃ, κλαύσεται δέ σε καὶ ὁ παρ' αἰγιαλοῖς Ὀῤῥόντης* Cedrenus p. 246. B. Unde qui apud Malalam reponat *οὐαί σοι*, idem facere debebit vol. II. p. 61. B. *καὶ σύ, τάλαινα πόλις, Ἀντιόχου οὐ κληθήσῃ.* Quae in *Ἀρέντησι* latet formam *Ὀρέντης* notavimus etiam supra p. 103. E, estque eadem in glossa antiquissimi codicis Parisini 1397. Strabonis l. VI. ed. Falcon. vol. I. p. 390. *Διόδωρος ὁ ἱστορικὸς τετράπολίν φησι Συρακούσας ἐν οἷς ἀφομοιοῖ Ἀντιόχεια αὐτὴν* (l. *Ἀντιόχειαν τὴν*) *πρὸς τῷ Ὀρέντῃ ταῖς Συρακούσαις.* Conf. Ducang. ad Chron. Pasch. p. 40. A, cuius verba apposuit Hodius ad Malalae p. 38. 3. ed. Bonn. 5. *κεῖσε*] *κείσῃ* Ch. 14. *Ἀσκληπίονα*] „Ita etiam Chr. Alex. Auctor, qui narratiunculam sequentem etiam, de Domitiani Imp. caede, ex nostro descripsit: nisi quod noster, *Ἀσκληπίονα*, ille *Ἀσκλήπιον* dicit; uterque vitiose. Reponendum *Ἀσκληταρίονα*, ex Suetonio, in Domit. Tit. 15.“ Ch.

sam nobis praestare digneris.“ Apollonius autem ingemiscens, de Telesmate adversus terraemotus conficiendo responsum haesitabundus suspendit. Videntes autem eum suspiria trahentem, instabant etiam atque etiam rogantes. Is itaque, acceptis tabulis, ista inscripsit. *At Tu, misera Antiochia, bis infelix futura! iterumque veniet tempus, quo gravia a terrae tremoribus passura es. Bis etiam, si modo bis tantum, ad Orontis ripas conflagrabis.* Tabulas deinde hasce primoribus eisdem Antiochensibus tradidit. Antiochiâ vero discedens, Seleuciam profectus est: atque inde in Aegyptum navigavit. Vixit autem Apollonius annos XXXIV, mensesque VIII, sicuti haec sapientissimus Chronographus Domninus literis tradidit.

Idem divinissimus Domitianus Imperator urbem in Isauria condidit, quam Domitianopolim nominavit. Idem etiam celeberrimum illum Asclepionem neci dedit, eo quod praedixerat, eum gladio esse periturum. Caeterum Domitianus, paulo post temporis Jovis templum, sacrificandi

ἦλθεν ἐν τῷ ἱερῷ τοῦ Διὸς θυσιάσαι, καὶ ἀφανὴς γενόμενος, τελευτᾷ, ἐτῶν μέ, εἰπόντων πάντων ὅτι ἐπήρθη ἀπὸ τῆς γῆς εἰς τὸν ἀέρα, ὡς φιλόσοφος. ἐφονεύθη δὲ σφαγεὶς ἐν τῷ αὐτῷ ἱερῷ τοῦ Διὸς ὑπὸ τῆς συγκλήτου, ὡς ὑπερήφανος καὶ ἐνυβρίζων αὐτούς. οἵτινες συγκλητικοὶ ἐποίησαν ἣν ἐφόρει χλαμύδα πορφυρᾶν κρεμασθῆναι εἰς μίαν ἅλυσιν τῶν ὄντων ἐν τῷ ἱερῷ κανδήλων· καὶ πάντες οἱ εἰσιόντες εἰς τὸ ἱερὸν ἠπατοῦντο, νομίζοντες ὅτι ἐπήρθη εἰς τὸν ἀέρα. ἐγνώσθη δὲ μετὰ ταῦτα ὅτι ἐσφάγη· καὶ ἐγέ- O 347
νετο ταραχὴ μεγάλη, διότι εἰς τὸ ἱερὸν ἐσφάγη.

Μετὰ δὲ τὴν βασιλείαν Δομετιανοῦ ἐβασίλευσε Νερβᾶς Αὔ- D
γουστος ἔτος α΄ καὶ μῆνα α΄. ἦν δὲ διμοιριαῖος, γέρων, εὐόφθαλμος, μακρόρινος, εὔσωμος, μιξοπόλιος, μελάγχροος, οὖλος, δασυπώγων, ἀγαθός. ἐπὶ δὲ τῆς αὐτοῦ βασιλείας ἔπαθεν ὑπὸ θεομηνίας τὸ τρίτον αὐτῆς πάθος Διοκαισάρεια, πόλις τῆς Κιλικίας, καὶ Νικούπολις καὶ ἡ χώρα αὐτῆς. καὶ εὐθέως ἔπεμψέ τινα ἐκεῖ ὁ αὐτὸς βασιλεὺς συγκλητικὸν Ῥωμαῖον ὀνόματι Ζάρβον εἰς τὸ κτίσαι αὐτήν, παρασχὼν αὐτῷ ὀκτὼ κεντηνάρια. καὶ καταλαβὼν τὴν Κιλικίαν ὁ αὐτὸς Ζάρβος ὁ συγκλητικός, καὶ ἑωρακὼς τὰ πεπτωκότα, πολλὴν σπουδὴν θέμενος ἀνενέωσε τὴν πόλιν, O 348
βελτίω αὐτὴν ποιήσας. ὅθεν καὶ εἰς τὸ αὐτοῦ ὄνομα ἐκλήθη ἡ E
πόλις, τῶν πολιτῶν εὐχαριστούντων αὐτῷ. ὁ γὰρ συγκλητικὸς εἰς ὄνομα τοῦ βασιλέως Νερβᾶ ἐκάλεσεν αὐτὴν πόλιν Νερβάν.

1. καὶ om. Chron. p. 250. D. 5. πορφύραν Ox. 12. οὐλός Ox. 15. Νικούπολις] Immo Νικόπολις, ut p. 127. C. 18. Σάρβος Ox.

causa, ingressus, insidiis in eum a senatu structis, e medio sublatus est, cum annum ageret XLV; rumore tamen in populum sparso, raptum eum in coelum fuisse, tanquam Philosophum. Verum ille in Jovis aede, a senatu occisus est; ut qui fastuosissimam in eos tyrannidem exercuisset. Jussit autem senatus Chlamydem quam gestabat purpuream in Templo suspendi, ab una catenarum, a quibus Candelae appendebantur. Quicunque itaque templum ingressi, decepti sunt, existimantes eum Coelos sublatum. Ubi vero innotuit tandem occisum fuisse, ingens in urbe erat tumultus; nempe quod in Templo interfectus esset.

Domitianum in imperio excepit Nerva Augustus, qui regnavit annum I et mensem I. Erat hic statura justam excedente, senex, oculis pulchris, nasutus, corpore bene composito, subcanus, cute nigra, crispus, barba hirsuta, moribus probis. Hujus sub imperio divinam iram passa est vice tertia Diocaesarea, Ciliciae urbs; Nicopolis etiam, regioque circumvicina. Itaque eo misit Imperator virum senatorium, nomine Zarbum; traditis ei, in urbis instaurationem, VIII centenariis. Zarbus itaque in Ciliciam veniens, ubi urbis ruinas inspexisset, summa qua potuit cura, eam instauravit et in melius refecit. Itaque etiam cives, gratias ei rependentes ab ejus nomine urbem appellari voluerunt. Senator enim eam antea ab Imperatoris nomine, Nervam denominaverat.

συνέβη δὲ τελευτῆσαι τὸν βασιλέα πρὸ τοῦ πληρωθῆναι αὐτήν· καὶ μετεκάλεσαν αὐτὴν Ἀνάζαρβον, ἐπιτρέψαντες τοῖς συμβολαιογράφοις οὕτως αὐτὴν χρηματίζειν. ἐλέγετο γὰρ ἐξ ἀρχῆς
V 114 *ἡ αὐτὴ πόλις Κυΐνδα· καὶ ἔπαθε πρῶτον πάθος ἐπὶ τῶν ὑπάτων Ῥώμης, καὶ ἀνενεώθη καὶ μετεκλήθη Κίσκος πόλις. καὶ πάλιν ἔπαθεν ἐπὶ τοῦ Καίσαρος Ἰουλίου τὸ β΄ αὐτῆς πάθος· καὶ ἀνενεώθη καὶ μετεκλήθη Διοκαισάρεια· καὶ παθοῦσα ὡς προείρηται ἐπὶ Νερβᾶ βασιλέως μετωνομάσθη Ἀνάζαρβος. ποιήσας δὲ θυσίαν κόρην ὁ Ζάρβος ὀνόματι Κηπάραν χωρικήν, ἐποίησεν αὐτῇ στήλην χαλκῆν εἰς τύχην τῆς πόλεως. ἐμήνυσε δὲ τῷ αὐτῷ βασιλεῖ ὁ Ζάρβος περὶ τῶν πολιτῶν καὶ τοῖς σωθεῖσι πολίταις ἐχαρίσατο, ὡς φιλότιμος, πολλὰ ὁ αὐτὸς βασιλεύς. ὅστις Νερ-*
O 349 *βᾶς ἀνεκαλέσατο τὸν ἀπόστολον τὸν ἅγιον Ἰωάννην· καὶ ἦλθεν ἐν Ἐφέσῳ πάλιν ἀπὸ Πάτμων.*

B *Ἐπὶ δὲ τῆς αὐτοῦ βασιλείας ἀνεφάνη Μάνης δογματίζων καὶ διδάσκων ὀχλαγωγῶν. ὡσαύτως δὲ ἐπὶ τῆς αὐτοῦ βασιλείας ἐκωλύθησαν οἱ μονομάχοι καὶ αἱ θέαι αὐτῶν· καὶ ἐπενοήθη ἀντ' αὐτῶν τῶν κυνηγίων ἡ θέα.*

Ὁ δὲ αὐτὸς βασιλεὺς νοσήσας καὶ φθαρεὶς τελευτᾷ, ὢν ἐνιαυτῶν οα΄.

2. *μετεκάλεσαν* Ch., *μετεκάλεσεν* Ox. 4. *Κυΐνδα*] *Σκῦντα* Ox. Conf. Suidas v. *Ἀνάζαρβος*. 11. *σωσθεῖσι*] *σωθεῖσι* Ch. Sed ita Ox. 14. *Πάτμων*] *Πάτμου* Chron. Pasch. p. 251. B, ut ipse p. 111. D. 17. *ἐπενοήθη*] *ὑπενοήθη* Chron., *ἐπενοήθησαν* Ox.

Caeterum Imperatore e vivis excedente, priusquam absoluta esset urbs; mutato nomine, Anazarbum, vocarunt; Tabulariis etiam cura commissa, in Acta Publica eam sub eodem nomine referendi. Primitus enim urbs haec, Scynta, vocata est: de coelo autem tacta primum sub Consulibus Romanis, de integro instaurata est et Ciscus vocata. Rursus etiam Julio Caes. Imperante, terrae motibus eversa, nova iterum facta est et Diocaesarea nominata. Sub Nerva vero Imperatore denuo passa, uti dictum est, Anazarbus appellata est. Zarbus autem, parata in victimam virgine indigena, nomine Cepara, statuam ei aeneam erexit, urbis in Fortunam. Imperator autem, per Zarbi literas, de incolarum calamitatibus certior factus, plurima eis, qui a ruinis erant superstites, honorifice suppeditavit. Idem Nerva D. Joannem Apostolum ab exilio revocavit: qui ex Patmo Ephesum rediens, ibidem degebat.

Hujus sub Imperio Manes coepit dogmata sua spargere; populumque ad se allectare. Hoc etiam imperante, Ludi Gladiatorii populo interdicti sunt: in quorum locum substituta sunt spectacula Cynegetica.

Nerva vero Imperator in morbum incidens, naturae debitum exolvit, annos natus LXXI.

ΛΟΓΟΣ ΙΑʹ O 350

ΧΡΟΝΩΝ ΤΡΑΙΑΝΟΥ ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΚΑΙ ΠΑΘΟΥΣ ΑΝΤΙΟΧΕΙΑΣ ΤΡΙΤΟΥ.

Μετὰ δὲ τὴν βασιλείαν Νερβᾶ ἐβασίλευσεν ὁ θειότατος Τραϊα- C *νὸς ἔτη ιθʹ καὶ μῆνας ἕξ. ἦν δὲ μακρός, ξηρὸς τῷ σώματι, μελάγχροος, λεπτοχαράκτηρος, κονδόθριξ, πολιός, βαθεῖς ἔχων ὀφθαλμούς. ἕως δὲ τοῦ δευτέρου ἔτους τῆς βασιλείας αὐτοῦ ἦν φαινόμενος καὶ διδάσκων ἐν Ἐφέσῳ, ἐπίσκοπος καὶ πατριάρχης ὤν, ὁ ἅγιος Ἰωάννης ὁ ἀπόστολος καὶ θεολόγος· καὶ ἀφανῆ ἑαυ-* O 351 *τὸν ποιήσας οὐκέτι ὤφθη τινὶ καὶ οὐδεὶς ἔγνω τί ἐγένετο ἕως τῆς νῦν, καθὼς Ἀφρικανὸς καὶ Εἰρηναῖος οἱ σοφώτατοι συνεγράψαντο.*

Ἐπὶ δὲ τῆς βασιλείας τοῦ αὐτοῦ Τραϊανοῦ διωγμὸς μέγας τῶν χριστιανῶν ἐγένετο καὶ πολλοὶ ἐτιμωρήθησαν. ἐν ᾧ χρόνῳ D

11. *ἐτιμωρήθησαν* Ch., *ἐτιμορήθησαν* Ox.

LIBER XI.

DE TEMPORIBUS TRAIANI IMPERATORIS ET ANTIOCHENSI PASSIONE TERTIA.

Nervae in Imperio successit divinissimus Trajanus: imperavit hic annos XIX et menses VI. Erat autem procerus, corpore tenui, colore nigro, facie parva, capillitio curto canoque, oculos habens subsidentes. Ad secundum vero usque Trajani Imperatoris annum, palam exhibebat se Ecclesiae Ephesinae doctorem, ubi Episcopus fuit et Patriarcha, D. Joannes, Apostolus et Theologus. Postea vero subtrahens sese, disparuit: neque adhuc constat, quid de eo factum est: sicuti scriptis tradiderunt Africanus et Irenaeus, sapientissimi Chronographi.

Eodem imperante Trajano, Christianorum gravis Persecutio facta est et plurimi supplicio affecti sunt. Circa idem tempus contra Romanos ar-

ἐπιστρατεύσας ἀνῆλθε πολεμῶν μετὰ δυνάμεως πολλῆς κατὰ Ῥω-
μανίας ἐκ γένους Πάρθων βασιλεὺς Περσῶν, ὁ ἀδελφὸς Ὀσδρόου,
βασιλέως Ἀρμενίων. καὶ παρέλαβε πόλεις καὶ ἐπραίδευσε χώρας
πολλάς, ἔχων μεθ' ἑαυτοῦ καὶ τὸν ἴδιον αὐτοῦ υἱὸν Σανατρούκιον.
καὶ ὡς πραιδεύει ὁ Μεερδότης βασιλεὺς τὴν Εὐφρατησίαν χώραν,
ἐλαύνων κατηνέχθη ἀπὸ τοῦ ἵππου καὶ ἐκλάσθη κακῶς καὶ ἐτελεύ-
V 115 τησεν ἰδίῳ θανάτῳ. ἐν τῷ δὲ μέλλειν αὐτὸν τελευτᾶν ἐποίησε
τὸν υἱὸν αὐτοῦ τὸν Σανατρούκιον ἀρσάκην, ὅ ἐστι βασιλέα, ἀντ'
O 352 αὐτοῦ· περσιστὶ δὲ τορκὶμ βασιλεὺς ἑρμηνεύεται. καὶ ἐπέμεινεν
ὁ αὐτὸς Σανατρούκιος βασιλεὺς Περσῶν λυμαινόμενος τὴν Ῥωμα-
νίαν. ὁ δὲ Ὀσδρόης, βασιλεὺς Ἀρμενίων, ὁ τοῦ Μεερδότου ἀδελ-
φός, ἀκούσας τὸν αὐτοῦ θάνατον, ἔπεμψε καὶ αὐτὸς εὐθέως τὸν
ἴδιον αὐτοῦ υἱὸν ἀπ' αὐτῆς τῆς Ἀρμενίας μετὰ πολλοῦ στρατοῦ
τὸν Παρθεμασπάτην πρὸς βοήθειαν τοῦ ἑαυτοῦ ἐξαδέλφου Σα-
νατρουκίου, βασιλέως Περσῶν, κατὰ Ῥωμαίων. καὶ ταῦτα ἀκού-
σας ὁ θειότατος Τραϊανὸς βασιλεύς, εὐθέως ἐπεστράτευσε τῷ ιβ'
ἔτει τῆς βασιλείας αὐτοῦ ἐξελθὼν κατ' αὐτῶν μηνὶ ὀκτωβρίῳ τῷ
B καὶ ὑπερβερεταίῳ ἀπὸ Ῥώμης· καὶ φθασάντων πρῶτον κατέ-
πλευσεν ἐπὶ τὴν ἀνατολήν, ὁρμήσας μετὰ δυνάμεως πολλῆς στρα-
τοῦ καὶ συγκλητικῶν· ἐν οἷς ἦν καὶ Ἀδριανὸς ὁ γαμβρὸς αὐτοῦ
ἐπὶ ἀδελφῇ. καὶ κατέφθασεν ἐν Σελευκείᾳ τῆς Συρίας μηνὶ
ἀπελλαίῳ τῷ καὶ δεκεμβρίῳ εἰς δρόμωνα ἀπὸ τοῦ λεγομένου Βυ-
O 353 τυλλίου ὁρμητηρίου, ὄντος αὐτοφυοῦς λιμένος πλησίον Σελευ-

1. πολεμῶν Ch., πόλεμον Ox. 2. Παρθῶν Ox. Malim Μεερδότης addi. 5. Εὐφρατ. Ox. Correxit Ch. 14. Παραθεμασπάτην] Παρθεμασπάτην infra p. 116. C, quod reposui. 21. ἀδελφῇ] ἀδελφιδῇ Ch. 22. Ἀπελλαίῳ Ch., Ἀπριλλέῳ Ox. *ibid.* δρόμωνα Ch., δρόμον Ox.

ma movebat Persarum rex Meerdotes, genere Parthus, Osdrois, Armeniorum regis, frater: qui maximis instructus copiis, filium quoque Sanatrucium secum habens plurimas tum urbes, tum regiones captas, spoliavit. Dumque regionem Euphratesiam depraedatur, cursum praecipitans ex equo dejicitur; casuque graviter confractus, diem suum obiit. Moriturus autem, Sanatrucium filium, *Arsacem*, id est, Regem, sui in locum substituit; Persice autem, *Torcim*, regem sonat. Sanatrucius autem, Persarum rex factus, bellum Romanum persequitur: interim Osdroes, rex Armeniae, audita Meerdotis fratris morte, filium suum Parathemasphatem, patruelis sui Sanatrucii, Persarum regis in auxilium, magno exercitu instructum, contra Romanos protinus emisit. Imperator autem divinissimus Trajanus de his certior factus, sine mora bellum parat; et ingenti instructus exercitu, Senatoribus etiam stipatus, inter quos quoque erat Adrianus, neptis maritus, anno imperii sui XII, mense Hyperberetaeo, sive Octobri, cum suis Roma solvit, Persas bello aggressurus. Ad partes vero Orientales appulsus, mense Appellaeo, sive Decembri, ad Seleuciam Syriae, a stativis Bytyllii dictis, (qui portus est nativus prope Seleuciam,) ipse, ce-

κείας τῆς Συρίας. οἱ δὲ Πέρσαι ἦσαν παραλαβόντες Ἀντιόχειαν τὴν μεγάλην, δίχα μέντοι πολέμου κατὰ σύνταξιν φιλικὴν καὶ πάκτα ἐκάθηντο ἐν αὐτῇ κρατοῦντες αὐτὴν καὶ φυλάττοντες τῷ βασιλεῖ Περσῶν Σανατρουκίῳ, τῶν Ἀντιοχέων ἀξιωματικῶν κατὰ ἰδίαν προαίρεσιν πάκτα εἰρήνης καὶ ὑποταγῆς στησάντων διὰ πρεσβείας αὐτῶν πρὸς τὸν βασιλέα Περσῶν. ὁ δὲ αὐτὸς βασιλεὺς C Περσῶν πεισθεὶς ἔπεμψε δύο βαρζαμαράτας, ὥντινων τὰ ὀνόματά ἐστι ταῦτα, Φούρτων καὶ Γάργαρις, μετὰ βοηθείας πολλῆς Περσικῆς, χιλιάδων γ'. ὁ δὲ βασιλεὺς Τραϊανὸς ἢ μόνον κατέφθασε τῷ δρόμωνι τὴν Σελευκέων πόλιν τῆς Συρίας, ἔγραψε λάθρᾳ τοῖς Ἀντιοχεῦσιν ἀξιωματικοῖς καὶ τοῖς πολίταις πᾶσι, σημαίνων τὴν ἑαυτοῦ παρουσίαν καὶ ταῦτα, ὅτι Ἐγνώκαμεν τὴν ὑμετέραν πόλιν ἔχειν ἴδιον πλῆθος ἀνδρῶν πολὺ δίχα τῶν ἱδρυμένων αὐτόθι στρατιωτικῶν ἀριθμῶν. οἱ δὲ πολέμιοι Πέρσαι οἱ ἐν ὑμετέρᾳ πόλει ὄντες ὀλίγοι ὑπάρχουσι πρὸς τὸ ὑμέτερον πλῆθος. ἀναιρεῖ οὖν ἕκαστος οὓς ἔχει Πέρσας εἰς ἴδιον αὐτοῦ οἶκον, O 354 θαῤῥῶν εἰς τὴν ἡμετέραν παρουσίαν, διότι ἐληλύθαμεν ἐκδικοῦντες D τὰ Ῥωμαίων.

Καὶ ταῦτα γνόντες οἱ αὐτοὶ Ἀντιοχεῖς νυκτὸς ὥρμησαν κατὰ τῶν ὄντων ἐν τῇ αὐτῶν πόλει Περσῶν, καὶ ἀγρυπνήσαντες ἀνεῖλον πάντας. καὶ συλλαβόμενοι τοὺς δύο στρατηγοὺς Περσῶν τοὺς λεγομένους βαρσαμανάτας καὶ φονεύσαντες καὶ αὐτοὺς ἔσυραν καὶ τὰ λείψανα αὐτῶν κατὰ πᾶσαν τὴν πόλιν Φουρτούνου καὶ

7. βαρζαμαράτας] „βαρσαμανάτας infra vocat Duces hos Persicos.“ Ch.

loci vectus, maturavit iter suum. Persae autem Antiochiam magnam tum occupantes, eam Regi suo asseruerunt, domini ejus facti, non armis, sed mutuo et amico foedere intercedente. Primores enim Antiochiae, sponte sua Sanatrucio Persarum regi sese dedentes, per legatos, pacis conditiones postulaverant. Quibus Rex Persarum annuens, misit eo Barzamanatas duos, Phurtunum et Gargarim, tribus millibus militum Persicorum instructos. Trajanus autem Imperator, quamprimum celocis ope Seleuciam Syriae appulisset, nuncium Antiochiam clam expedivit, qui Primoribus civibusque omnibus adventum ejus notum faceret: quibus etiam et ista scripsit. „Novimus vos praeter milites vestros Stationarios, ex civibus etiam frequentem numerare populum, quorum prae multitudine, Persae isti, civitatem vestram tenentes, pauci existimandi sunt. Quisque igitur vestrum, nostra fretus praesentia, quos apud se Persas habet e medio tollat. Advenimus enim Romanis injurias illatas ulturi.“

Antiochenses igitur, super hoc admoniti, per silentium noctis Persas omnes, insomnes ipsi, exciderunt. Persarum autem Duces illos duos, Barsamanatas dictos, Phurtunum et Gargarim, comprehensos interfecerunt: et ca-

*Γάργαρι, φωνὴν κράζοντες περὶ αὐτῶν ταύτην. Εἰς τὴν νίκην
Τραϊανοῦ τοῦ δεσπότου ἴδε σύρονται Φουρτοῦνος καὶ Γάργαρις·
ἄγε ἄγε, Γάργαρι, Φουρτοῦνε. οἱ δὲ δυνηθέντες Πέρσαι ἐξει-
λῆσαι ἐν τῷ σύρεσθαι ἐκείνους ὑπὸ τοῦ πλήθους ἐξερχόμενοι καὶ
E φεύγοντες, ἔβαλον πῦρ τῇ αὐτῇ νυκτὶ καὶ ἔκαυσαν μέρος μικρὸν
τῆς πόλεως ἐπὶ τὴν λεγομένην Σκεπινὴν γειτονίαν. ὁ δὲ βασιλεὺς
Τραϊανὸς ἀκούσας ταῦτα ἐπῄνεσε τὸ ἀνδρεῖον τῶν Ἀντιοχέων πο-
λιτῶν· καὶ τῶν δὲ πλοίων τοῦ στρατοῦ αὐτοῦ καταφθασάντων
ἀπὸ Σελευκείας, ἀνῆλθον ἐπὶ τὴν ἱερὰν Δάφνην εὔξασθαι καὶ θυ-
σιάσαι εἰς τὸ ἱερὸν τοῦ Ἀπόλλωνος. καὶ ἐδήλωσε τοῖς Ἀντιοχεῦ-
σιν ἀπὸ Δάφνης κελεύσας ἐπαρθῆναι ἀπὸ τῆς πόλεως τὰ λείψανα
V 116 τῶν φονευθέντων Περσῶν καὶ ἀπὸ διαστήματος τῆς αὐτῆς πό-
λεως ἐκβληθέντα καυθῆναι, ἁγνισθῆναι δὲ καὶ τὴν πόλιν πᾶσαν
O 355 καὶ γενέσθαι πυρὰς κατὰ τόπον καὶ πυλῶνα τῆς αὐτῆς πόλεως
δαφνίνων δένδρων, καὶ βάλλεσθαι ἐν τῷ πυρὶ τῶν φυλλοδαφνῶν
λίβανον πολὺ καὶ κατὰ πᾶσαν τὴν πόλιν ταυρέας ἐκτυπεῖν πρὸς
τὸ ἀποδιωχθῆναι τὰ πνεύματα τὰ ἄδικα τῶν σφαγέντων Περσῶν·
καὶ ἐγένετο οὕτως. καὶ κατῆλθεν ὁ αὐτὸς βασιλεὺς Τραϊανὸς
ἀπὸ Δάφνης καὶ εἰσῆλθεν ἐν Ἀντιοχείᾳ τῆς Συρίας διὰ τῆς χρυ-
σέας τῆς λεγομένης, τοῦτ' ἔστι τῆς Δαφνητικῆς, φορῶν ἐν τῇ αὐ-
O 356 τοῦ κεφαλῇ στέφανον ἀπὸ ἐλαιοκλάδων, μηνὶ αὐδηναίῳ τῷ καὶ
ἰανουαρίῳ ἑβδόμῃ ἡμέρᾳ ε', ὥρᾳ ἡμερινῇ δ'. τὰς δὲ ταυρέας*

1. 3. *Γάργαρη*] Aut *Γάργαρι* scribendum aut *Γαργάρη*, cui similia *Σαπώρη* p. 127. A, *Κουξτίνη* vol. II. p. 42. D. 16. *ἐκτυπεῖν*] Vid. Steph. Thes. p. 9722. C ed. Lond. 21. *Αὐδυνέῳ* Ox.

davera eorum per totam urbem raptantes, exclamarunt: *Ecce, Domini Trajani in victoriam, Phurtunum et Gargarim tractos! age, age Phurtune et Gargari.* Interim vero, dum hi a populo distrahebantur, qui ex Persis evadere potuerunt, stragi sese eripientes, ignem urbi per noctem injecerunt: pars itaque ejus, licet non magna, ad Scepinum vicum, conflagravit. His auditis, Imperator Trajanus intrepidos Antiochensium animos summe praedicavit; classeque a Seleucia solvente, ad sacram Daphnem cum exercitu ducens iter, sacra ibi in Apollinis templo peregit. Per nuncios autem a Daphne missos Antiochenses monuit, uti occisorum Persarum cadavera ex urbe ejicerentur, et procul inde exportata concremarentur. Jussit etiam lustrari urbem pyris hinc inde et ad portas, ex ramusculis laureis accensis, et thure ignibus largiter injecto; Tympana quoque ubique per urbem pulsari, ad abigendos Persarum interfectorum noxios spiritus: quod etiam factum est. Mensis autem Audynei, sive Januarii VII, feria V, hora diei IV, Trajanus Imperator per portam Auream, sive Daphneticam, ex Daphne veniens, Antiochiam Syriae ingressus est, coronam capite gestans, ex ramusculis oleaginis contextam. Tym-

ἐκέλευσε βάλλεσθαι ἄχρι ἡμερῶν λ' καθ' ἑκάστην νύκτα, κελεύ- B σας καὶ τοῦτο, ὥστε κατ' ἔτος τῷ αὐτῷ χρόνῳ γίνεσθαι μνήμης χάριν τῆς τῶν Περσῶν ἀπωλείας. ἅτινα Δομνῖνος ὁ χρονογράφος συνεγράψατο.

Ἐν τῷ δὲ διατρίβειν τὸν αὐτὸν Τραϊανὸν βασιλέα ἐν Ἀντιοχείᾳ τῆς Συρίας βουλευόμενον τὰ περὶ τοῦ πολέμου ἐμήνυσεν αὐτὸν Τιβεριανός, ἡγεμὼν τοῦ πρώτου Παλαιστινῶν ἔθνους, ταῦτα. Αὐτοκράτορι νικητῇ Καίσαρι θειοτάτῳ Τραϊανῷ. ἀπέκαμον τιμωρούμενος καὶ φονεύων τοὺς Γαλιλαίους τοὺς τοῦ δόγματος τῶν λεγομένων χριστιανῶν κατὰ τὰ ὑμέτερα θεσπίσματα· καὶ οὐ παύονται ἑαυτοὺς μηνύοντες εἰς τὸ ἀναιρεῖσθαι. ὅθεν ἐκοπίασα τούτοις παραινῶν καὶ ἀπειλῶν μὴ τολμᾶν αὐτοὺς μηνύειν μοι ὑπάρχοντας ἐκ τοῦ προειρημένου δόγματος· καὶ ἀπο- C διωκόμενοι οὐ παύονται. θεσπίσαι μοι οὖν καταξιώσατε τὰ παριστάμενα τῷ ὑμετέρῳ κράτει τροπαιούχῳ. καὶ ἐκέλευσεν αὐτῷ ὁ αὐτὸς Τραϊανὸς παύσασθαι τοῦ φονεύειν τοὺς χριστιανούς. ὁμοίως δὲ καὶ τοῖς πανταχοῦ ἄρχουσι τοῦτο ἐκέλευσε, μὴ φονεύειν O 357 τοῦ λοιποῦ τοὺς λεγομένους χριστιανούς. καὶ ἐγένετο ἔνδοσις μικρὰ τοῖς χριστιανοῖς.

Καὶ ἐξῆλθεν ἀπὸ Ἀντιοχείας τῆς μεγάλης πόλεμον κατὰ Περσῶν κινήσας ὁ αὐτὸς Τραϊανός· καὶ ἐνίκησεν αὐτοὺς κατὰ κράτος τῷ τρόπῳ τούτῳ. μαθὼν ὅτι διαφθονεῖται τῷ Σανατρουκίῳ, βασιλεῖ Περσῶν, ὁ ἴδιος αὐτοῦ ἐξάδελφος Παρθεμασπάτης, πέμ-

1. βάλεσθαι] „Scr. βάλλεσθαι: *feriri, sive pulsari.*" Ch. 15. τροπαιούχῳ Ch., τροπαιοῦχοι Ox.

pana etiam pulsari jussit, singulis noctibus, per xxx dies: idem etiam mense hoc quotannis fieri mandans, Persarum occisorum in memoriam. Haec autem Domninus Chronographus literis prodidit.

Interim vero, dum Trajanus Antiochiae Syriae commorabatur, de rebus belli consilium agitans, a Tiberiano, Palaestinae Primae Praefecto, literas accepit, hisce verbis scriptas. „Imperatori invicto, Caesari, divinissimo Trajano. Mandatum vestrum, de puniendis Galilaeis, qui nobis veniunt sub nomine *Christianorum*, quantum in me est, effectum dedi. At hi sese ultro suppliciis et morti dedunt: et multus licet fuerim hortationibus et minis, illud agens, ut a se mihi prodendo eos deterrerem; frustra tamen hactenus fui. Vos itaque juxta ac Majestati V. Invictissimae visum fuerit, de his rebus decernatis." Edixit autem Trajanus Tiberiano, caeterisque Praefectis; uti in posterum a Christianorum caedibus abstinerent: exinde itaque aliquantum temporis a calamitatibus suis respirarunt Christiani.

Trajanus autem Antiochia discedens, contra Persas arma movit; quos tali commento penitus profligavit. Graves intercedebant inimicitiae inter Sanatrucium, Persarum regem, et patruelem ejus Parthemaspatem. Tra-

ψας πρὸς αὐτὸν ὑπενόθευσεν αὐτὸν Τραϊανὸς βασιλεύς, ταξάμε-
D νος δοῦναι αὐτῷ τὴν βασιλείαν Περσῶν, ἐὰν συμμαχήσῃ αὐτῷ. καὶ ὑπονοθευθεὶς ἦλθε πρὸς αὐτὸν νυκτός· καὶ λαβὼν αὐτὸν εἰς τὸ ἴδιον αὐτοῦ μέρος μετὰ τοῦ πλήθους αὐτοῦ ὁ αὐτὸς θειότατος Τραϊανός, ὥρμησε κατὰ τοῦ Σανατρουκίου, βασιλέως Περσῶν· καὶ πολλῶν Περσῶν πεσόντων συνελάβετο τὸν Σανατρούκιον, βασιλέα Περσῶν, φεύγοντα· καὶ ἐφόνευσεν αὐτόν. καὶ ἐποίησεν ἀντ᾽ αὐτοῦ βασιλέα Περσῶν τοῖς ὑπολειφθεῖσι καὶ προσπεσοῦσιν αὐτῷ Πέρσαις ὁ αὐτὸς Τραϊανὸς κατὰ τὰς συντάξεις ὀνόματι Παρθεμασπάτην, υἱὸν Ὀσδρόου, γράψας τῇ συγκλήτῳ τῇ ἐν Ῥώμῃ ὅτι τοσαύτην καὶ ἄπειρον γῆν καὶ ἄμετρα διαστήματα ἀφεστη-
E κότα τῆς Ῥώμης διοικεῖν οὐκ ἀντεχόμεθα, ἀλλὰ παράσχωμεν αὐ-
O 358 τοῖς βασιλέα ὑποτεταγμένον τῷ τῶν Ῥωμαίων κράτει. καὶ ἀντέγραψεν αὐτῷ ἡ σύγκλητος ἀπὸ Ῥώμης ἅπαντα ποιῆσαι ὡς δ᾽ ἂν βούληται καὶ αὐτὸς συνίδῃ συμφέρειν τῇ Ῥωμανίᾳ. καὶ ἐβασίλευσε Περσῶν ὁ Παρθεμασπάτης. τὸν δὲ πόλεμον καὶ τὴν κατὰ Περσῶν νίκην τοῦ θειοτάτου Τραϊανοῦ ὁ σοφώτατος Ἀρειανὸς ὁ χρονογράφος ἐξέθετο, ἱστορήσας καὶ συγγραψάμενος πάντα ἀκριβῶς.

V 117 Ὁ δὲ αὐτὸς βασιλεὺς ἐποίησε καὶ τὴν Ἄμιδαν μητρόπολιν, καλέσας ἐπαρχίαν Μεσοποταμίαν, ἀπομερίσας αὐτὴν ἀπὸ Ὀσδροηνῆς, δοὺς καὶ ἄρχοντα αὐτῇ καὶ δίκαιον μητροπόλεως. ἐποίησε

11. ἀφεστηκότα] „Forte scribendum ἀφεστηκυῖαν.“ Ch. 15. συνίδῃ] συνείδοι Ox. 16. Παθεμασπάτης Ox. 21. Ὀσδροΐνης Ox.

janus itaque Imperator, ubi hoc rescierat, in partes suas Parthemaspatem sollicitavit; pollicitus, se ei, si se belli socium adjungeret, Persarum regnum daturum. Accepit conditionem Parthemaspates, noctuque cum suis ad Trajanum accessit. Hunc itaque sibi adjungens, Sanatrucium, Persarum regem, adoritur: Persisque plurimis in praelio cadentibus, Sanatrucius rex fugam capessit, captusque tandem interficitur. Huic itaque in regno Persarum Imperator Parthemaspatem, Osdrois filium, ex pacto Regem suffecit; Persis, qui supererant, ad pedes ei procidentibus. Senatum vero Romanum de his certiorem faciens; „Has, inquit, regiones, tantae cum sint, tantoque a Roma intervallo dissitae, tenere non possumus: Regem itaque potius eis constituamus, imperio Romano subjectum. rescripsit ei senatus: Imperatori integrum esse, pro arbitrio suo de rebus omnibus decernere, juxtaque ac ipse Romaniae utile fore judicaverit.“ Sic itaque Parthemaspates Persarum rex factus est. Haec autem de bello Persico, et divinissimi Trajani victoria, conscripta reliquit sapientissimus Arianus Chronographus; qui ista omnia accurate exposuit.

Idem Imperator Amidam in Metropolim fecit; et Mesopotamiam, ab Osdroina sejunctam, in Provinciae formam redegit, Praefecto Jureque

δὲ καὶ ἄλλην ἐπαρχίαν εἰς τὸν Δάνυβιν ποταμόν, ἣν ἐκάλεσε Δακίαν παραποταμίαν.

Ἐπὶ δὲ τῆς βασιλείας τοῦ αὐτοῦ θειοτάτου Τραϊανοῦ ἔπαθεν Ἀντιόχεια ἡ μεγάλη ἡ πρὸς Δάφνην τὸ τρίτον αὐτῆς πάθος μηνὶ ἀπελλαίῳ τῷ καὶ δεκεμβρίῳ ιγ', ἡμέρᾳ α', μετὰ ἀλεκτρυόνα, ἔτους χρηματίζοντος ρξδ' κατὰ τοὺς αὐτοὺς Ἀντιοχεῖς, μετὰ δὲ β' ἔτη [O 359] *τῆς παρουσίας τοῦ θειοτάτου βασιλέως Τραϊανοῦ τῆς ἐπὶ τὴν ἀνατολήν. οἱ δὲ Ἀντιοχεῖς οἱ ἀπομείναντες καὶ ζήσαντες τότε* [B] *ἱερὸν ἔκτισαν ἐν Δάφνῃ, ἐν ᾧ ἐπέγραψαν, Οἱ σωθέντες ἀνέστησαν Διὶ σωτῆρι.*

Ἐν δὲ τῇ αὐτῇ νυκτὶ ὅτε ἔπαθεν ἡ αὐτὴ Ἀντιόχεια ἡ μεγάλη ἔπαθε τότε καὶ ἡ Ῥόδος πόλις νῆσος, οὖσα τῆς Ἑξαπόλεως, ὑπὸ θεομηνίας τὸ δεύτερον αὐτῆς πάθος. ὁ δὲ αὐτὸς εὐσεβέστατος Τραϊανὸς ἔκτισεν ἐν Ἀντιοχείᾳ τῇ μεγάλῃ ἀρξάμενος πρῶτον κτίσμα τὴν λεγομένην μέσην πύλην πλησίον τοῦ ἱεροῦ τοῦ Ἄρεως, ὅπου ὁ Παρμένιος ὁ χείμαῤῥος κατέρχεται, ἔγγιστα τοῦ νυνὶ λεγομένου [O 360] *Μακέλλου, γλύψας ἄνω ἄγαλμα λυκαίνης τρεφούσης τὸν Ῥῶμον καὶ τὸν Ῥῆμον, διὰ τὸ γινώσκεσθαι ὅτι Ῥωμαῖόν ἐστι τὸ κτίσμα, θυσιάσας ἐκεῖ παρθένον κόρην εὐπρεπῆ πολίτιδα ὀνόματι* [C] *Καλλιόπην ὑπὲρ λύτρου καὶ ἀποκαθαρισμοῦ τῆς πόλεως, νυμφαγωγίαν αὐτῇ ποιήσας. καὶ εὐθέως ἀνήγειρε τοὺς δύο ἐμβόλους τοὺς μεγάλους, καὶ ἄλλα δὲ πολλὰ ἔκτισεν ἐν τῇ αὐτῇ*

1. *Δάνυβιν*] *Δάνουβιν* praefixum annotationi Ch., *Δανυβίου* est infra p. 118. B. 5. *Ἀπριλλέῳ* Ox., *Ἀπηλλέῳ* vel *Ἀπηλλαίῳ* Ch. 9. *ἔκτισαν* Ch., *ἔκτησαν* Ox.

Metropolitico ei concessis. Provinciam etiam aliam fecit, ad Danubium flumen; quam Daciam Parapotamiam nominavit.

Eodem divinissimo Trajano Imperante, divinam iram passa est, vice tertia, Antiochia magna, quae ad Daphnem sita est, Apellaei, sive Decembris XIII, feria prima, post gallicinium, Aerae Antiochenae anno CLXIV, post Trajani divinissimi in Partes Orientales adventum annis II. Qui autem ex Antiochensibus superstites manserunt, templum in Daphne condebant, cum hac inscriptione: *Jovi Servatori sacrarunt sospites.*

Eadem vero nocte, qua Antiochia magna, divinam quoque iram secundo passa est Rhodus insula, sex habens urbes. At vero pientissimus Imperator Trajanus, Antiochiam magnam instauraturus, Portam Mediam dictam inprimis extruxit, prope Martis aedem, ad Parmenium fluentum, non procul a Macello hodie appellato. Superius autem insculpsit effigiem Lupae, Romuli et Remi nutricis: uti scirent posteri, Romanorum hoc esse opus. Virginem etiam Antiochenam, formosam, nomine Calliopem, immolavit, in expiationem et lustrationem urbis; cujus etiam in honorem Nymphaeum extruxit. Porticus etiam duas ingentes deinde excitavit: in-

Ἀντιόχου πόλει καὶ δημόσιον καὶ ἀγωγόν, ἀποστρέψας τὸ ὕδωρ τὸ ἀπὸ τῶν πηγῶν Δάφνης ἐκχεόμενον εἰς τὰς λεγομένας Ἀγρίας, ἐπιθήσας καὶ τῷ δημοσίῳ καὶ τῷ ἀγωγῷ εἰς τὸ ἴδιον ὄνομα. καὶ τὸ θέατρον δὲ τῆς αὐτῆς Ἀντιοχείας ἀνεπλήρωσεν ἀτελὲς ὄν, στήσας ἐν αὐτῷ ὑπεράνω τεσσάρων κιόνων ἐν μέσῳ τοῦ νυμφαίου τοῦ προσκηνίου τῆς σφαγιασθείσης ὑπ' αὐτοῦ κόρης στήλην χαλκῆν κεχρυσωμένην, καθημένην ἐπάνω τοῦ Ὀρόντου ποταμοῦ, εἰς
D λόγον τύχης τῆς αὐτῆς πόλεως, στεφομένην ὑπὸ Σελεύκου καὶ Ἀντιόχου βασιλέων. ὁ δὲ αὐτὸς βασιλεὺς Τραϊανὸς ἐν τῇ αὐτῇ πόλει διῆγεν ὅτε ἡ θεομηνία ἐγένετο. ἐμαρτύρησε δὲ ἐπὶ αὐτοῦ τότε
O 361 ὁ ἅγιος Ἰγνάτιος ὁ ἐπίσκοπος τῆς πόλεως Ἀντιοχείας· ἠγανάκτησε γὰρ κατ' αὐτοῦ, ὅτι ἐλοιδόρει αὐτόν. συνέσχε δὲ τότε καὶ πέντε ὀνόματα χριστιανῶν γυναικῶν Ἀντιοχισσῶν καὶ ἐξήτασεν αὐτὰς λέγων, Τίς ἐστιν ἡ ἐλπὶς ὑμῶν, ὅτι οὕτως ἐκδίδοτε ἑαυτὰς εἰς θάνατον; αἱ δὲ ἀπεκρίθησαν λέγουσαι ὅτι Φονευομένας ἡμᾶς παρ' ὑμῶν ἀνίστασθαι ἡμᾶς πάλιν ὡς ἔχομεν σώματι εἰς αἰωνίαν ζωήν. καὶ ἐκέλευσεν αὐτὰς πυρικαύστους γενέσθαι καὶ τὸν χοῦν τῶν ὀστέων αὐτῶν συνέμιξε χαλκῷ καὶ ἐποίησε τὸν χαλκὸν εἰς ὃ
E ἐποίησε δημόσιον χαλκία τοῦ θερμοῦ. καὶ ὅτε ἤρξατο παρέχειν τὸ δημόσιον, εἴ τις ἐὰν ἐλούετο εἰς αὐτὸ τὸ δημόσιον, ἐσκοτοῦτο καὶ ἔπιπτε καὶ ἐξήρχετο βασταγμῷ. καὶ μαθὼν ὁ βασιλεὺς Τραϊανὸς τοῦτο ἤλλαξε τὰ αὐτὰ χαλκία καὶ ἐποίησεν ἄλλα ἀπὸ

13. Ἀντιοχεισσῶν Ox. *ibid.* ἐξήτασεν Ch., ἐξαίτασεν Ox.
17. τὸν Ch., τῶν Ox.

ter alia vero plurima, quae Antiochiae extruxit, Balneum etiam Publicum et Aquaeductum condidit, aquam e fontibus Daphnicis emanantem, in Agrias diducens: operi vero utrique nomen suum imposuit. Theatrum quoque Antiochense, imperfectum antea, ad exitum perduxit: cujus etiam Proscenii in medio, urbis scilicet in fortunam, Virginis a se immolatae statuam aeneam deauratam, Oronti fluvio insidentem, et a Seleuco et Antiocho regibus corona redimitam, quatuor columnis erectam collocavit. Quo tempore autem terraemotus Antiochiae accidit, Imperatore ibi etiam adhuc commorante, martyrio coronatus est S. Ignatius, Episcopus Antiochensis; cui Trajanus irascebatur ab eo increpatus. Eodem tempore Imperator comprehensis quinque Christianis mulieribus Antiochenis, interrogavit eas; „qua tandem, inquiens, spe fretae, sic vosmet morti objicitis? Respondent mulieres; Nos equidem, a vobis neci traditae, iterum, atque hisdem corporibus, in aeternam vitam resurgemus.“ Tum vero imperator eas ignibus comburi jussit, ossiumque combustorum cineres aeri commisceri: ex hoc vero vasa ahenea in usum Lavacri fabricavit. Quamprimum autem populo Balneum exhibuit, si quis lavatum ingrederetur, vertigine statim correptus cecidit, nec nisi ab aliis sustentatus exire inde potuit.

Trajanus vero Imperator, de his certior factus, vasa illa ahenea

καθαροῦ χαλκοῦ, λέγων ὅτι Καλῶς ἐποίησα χοῦν σωμάτων συμμίξας αὐτοῖς καὶ κοινώσας τὰ θερμὰ ὕδατα. ταῦτα δὲ ἔλεγεν, ἐπειδὴ οἱ χριστιανοὶ ὑπέξιζον τοῖς Ἕλλησι καυχώμενοι. τὰ δὲ V 118 O 362 πρῶτα χαλκία ἀναχώσας ἐποίησε στήλας χαλκᾶς πέντε ταῖς αὐταῖς γυναιξί, λέγων ὅτι Ἰδοὺ ἐγὼ αὐτὰς ἀνέστησα καθὼς εἶπον καὶ οὐχὶ ὁ θεὸς αὐτῶν. αἵτινες στῆλαι εἰς αὐτὸ τὸ δημόσιον λουτρὸν ἵστανται ἕως ἄρτι. ἐποίησε δὲ καὶ κάμινον πυρός, καὶ ἐκέλευσε τοὺς βουλομένους χριστιανοὺς βάλλειν ἑαυτοὺς ἐν προθέσει. καὶ πολλοὶ ἔβαλλον ἑαυτοὺς καὶ ἐμαρτύρησαν. ἐμαρτύρησε δὲ τότε ἡ ἁγία Δροσινὴ καὶ ἄλλαι παρθένοι πολλαί.

Ἔκτισε δὲ ἐν Δάφνῃ ἱερὸν Ἀρτέμιδος ἐν μέσῳ τοῦ ἄλσους. ἐποίησε δὲ ὁ αὐτὸς βασιλεὺς καὶ πέραν τοῦ Δανουβίου ποταμοῦ B ἐπὶ τὰ δυτικὰ μέρη ἐπαρχίας δύο. ἅστινας ἐκάλεσε Δακίαν πρώτην καὶ δευτέραν.

Καὶ εὐθέως νόσῳ βληθεὶς ἐτελεύτα, ὢν ἐνιαυτῶν ξς'.

Μετὰ δὲ τὴν βασιλείαν Τραϊανοῦ ἐβασίλευσεν Ἥλιος Ἀδριανὸς ἐπὶ τῆς ὑπατείας Ἀπρωνιανοῦ καὶ Νίγρου. ἐβασίλευσε δὲ O 363 ἔτη κβ' καὶ μῆνας ε'. ἦν δὲ διμοιριαῖος, εὔογκος, λευκόχροος, μιξοπόλιος, εὐειδής, δασυπώγων, γλαυκόφθαλμος, ἥσυχος, ἐλλόγιμος, ἱερατικός. ἔκτισε δὲ ἐν Ἀντιοχείᾳ τῇ μεγάλῃ καὶ αὐτὸς

3. ὑπέξιζον corruptum est. 16. Ἥλιος Ἀδριανὸς] „Aelii nomen Graeci frequenter Ἥλιον reddunt; sicut infra noster, in Aelio Antonino Pio; quem vocat, Ἥλιον Ἀντωνῖνον Πῖον: frequentius tamen Αἴλιος occurrit; quomodo etiam infra Aelium Adrianum scriptum habemus.“ Ch. Ita scripsi. 17. Ἀπρωνιανοῦ Ch., Ἀπρονιανοῦ Ox. 18. λευκόχροος Ch., λευκόχλοος Ox.

transmutavit, aliaque ex aere puro conflari jussit dicens: „Male equidem a me factum, qui Corporum cineres vasis immiscens, Balneum contaminavi.“ Hoc autem ideo dicebat, eo quod Christiani super hoc gloriantes, Graecos subinde lacesserunt. Vasa autem priora ahenea refundens, statuas inde quinque mulieribus praedictis erexit; dicens: Ecce ego eas, non autem Deus eorum, (uti dixerunt ipsae) excitavi. Statuae vero hae, Balneo eodem Publico positae, etiam adhuc visuntur. Fornacem quoque ignitum paravit; jussitque ut Christiani, quibuscunque sic visum esset, in flammas ultro se injicerent. Multi itaque sese injicientes, martyrium subierunt: cujus numeri fuerunt S. Drosina virginesque aliae complures.

Extruxit autem Imperator idem Dianae templum in Daphne, in luco medio positum. Provincias etiam duas ultra Danubium flumen, in partibus Occidentalibus, constituit, quas Daciam primam et secundam vocavit.

Morbo deinde correptus, diem obiit annos natus LXVI.

Trajanum excepit Aelius Adrianus, Aproniano et Nigro Coss. qui regnavit annos XXII et menses V. Erat autem statura justam excedente, corpore crasso, candidus, subcanus, pulcher, barba hispida, oculis caesiis, quietus, eloquens, sacrorumque peritus. Extruxit etiam iste Antiochiae

δημόσιον λουτρὸν καὶ ἀγωγὸν ἐπ' ὄνομα αὐτοῦ, καὶ τὸ θέατρον
C τῶν πηγῶν Δάφνης αὐτὸς ἐποίησε καὶ τὰ ἐκχεόμενα ὕδατα ἐν
ταῖς Ἀγρίαις ταῖς λεγομέναις φάραγξιν ὑπέστρεψε, ποιήσας πί-
λας καὶ οἰκοδομήσας στερεὰς καὶ πολυδαπανήτους πρὸς τὸ νικῆσαι
τὰς ὁρμὰς τῶν ὑδάτων καὶ διὰ τοῦ γενομένου παρ' αὐτοῦ ἀγωγοῦ
ἀχθῆναι εἰς τὴν αὐτὴν Ἀντιόχου πόλιν εἰς ἀφνίαν τῆς πόλεως.
ἔκτισε δὲ καὶ τὸν ναὸν τῶν αὐτῶν πηγῶν, ὅθεν ἐξέρχονται τὰ ῥεῖ-
θρα ἐν τῇ αὐτῇ Δάφνῃ, ἐγείρας ἐν τῷ αὐτῷ ναῷ τῶν Νυμφῶν
ἄγαλμα μέγα καθήμενον καὶ κρατοῦν πῶλον τοῦ Διὸς εἰς τιμὴν
τῶν Ναϊάδων, ὅτι ἐτελείωσε τὸ τοιοῦτο φοβερὸν ἔργον, ὑπὲρ εὐ-
χαριστίας. ἐποίησε δὲ καὶ τὸ βλύζον ὕδωρ τῆς λεγομένης Σαρα-
μάννας πηγῆς δι' ὁλκοῦ ἐξιέναι καὶ ἐκχεῖσθαι εἰς αὐτὸν τὸν τῆς
D πηγῆς ὁλκὸν ἐν τῷ θεατριδίῳ τὸ ἐκ τοῦ ναοῦ ἐξιὸν ὕδωρ ἐν διαφό-
ροις χεύμασι ε', ἅπερ ἐκάλεσεν ὁ αὐτὸς πενταμόδιον, τετραμό-
O 364 διον, τριμόδιον, διμόδιον, μόδιον. καὶ ἐπετέλεσεν ὁ αὐτὸς
Ἀδριανὸς ἑορτὴν τῶν πηγῶν μηνὶ δαισίῳ τῷ καὶ ἰουνίῳ κγ'. καὶ
τὰς θυσίας δὲ ὡσαύτως γίνεσθαι. τὴν δὲ πηγὴν τὴν εἰς τὰς
Ἀγρίας τὴν λεγομένην Παλλάδος ἀπολλυμένην περισφίγξας ἐποίη-
σεν ἀγωγὸν εἰς μετάληψιν τοῖς οἰκοῦσι τὴν ἱερὰν Δάφνην.

Ὁ δὲ αὐτὸς Ἀδριανὸς βασιλεὺς πρὸ τοῦ βασιλεῦσαι ἦν μετὰ Τραϊανοῦ τοῦ βασιλέως, ὡς γαμβρὸς αὐτοῦ, ὅτε ἔπαθεν ἡ αὐτὴ Ἀντιόχου πόλις ἡ μεγάλη ὑπὸ τῆς θεομηνίας, τότε συγκλητικὸς ὑπάρχων. ἦσαν δὲ καὶ πολλοὶ συγκλητικοὶ ἀπὸ Ῥώμης ὄντες ἐν

16. Δεσίῳ Ox. 18. Παλλάδος Ch., Παλάδος Ox.

magnae Balneum publicum et Aquaeductum; a nomine suo vocatum utrumque. Theatrum quoque Daphnes ad fontes erexit; et aquas inde per Agrias quas vocant Pharanges defluentes divertit, pilis in terram defixis, eisque firmiter impactis et sumptuosiori opere aggestis; uti aquarum decurrentium vim repellerent et affluentem aquarum copiam per aquaeductum, urbis in usum diducerent. Fontium etiam Fanum in Daphne, unde aquae scaturiunt, extruxit: quo eodem Nympharum Fano simulachrum ingens, sedens et Jovis alitem manu tenens, collocavit; Naiadum nempe in honorem, gratesque persolvens, ob stupendum hoc opus ad exitum perductum. Scaturiginem quoque fontis Saramanni per canalem in Theatridium transire fecit; quo et aquas, ex Fano dimanantes, per meatus v. diversos, deduxit, quibus nomina dedit, Pentamodium, Tetramodium, Trimodium, Dimodium, Modium. Adrianus etiam Fontibus festum quoque diem instituit, Desii sive Junii XXIII, sacrificiis rite celebrandum. Fontem vero qui in Agriis est, Palladis dictum, ruinosum fanum, septo muniens, Aquaeductum fecit, in usum sacram Daphnem incolentium.

Adrianus autem Imperator, dum privatus adhuc esset et Senator, cum Trajano Imperatore, (cujus nempe gener erat,) Antiochiae magnae commorabatur, quo tempore urbs iram divinam passa est. Quin et ex Senatoribus Romanis alii etiam plurimi eodem tempore adfuerunt; qui,

τῇ αὐτῇ πόλει Ἀντιοχείᾳ· οἵτινες καὶ ἐκελεύσθησαν παρ' αὐτοῦ E
καὶ ἔκτισαν ἐν Ἀντιοχείᾳ οἴκους πολλοὺς καὶ λουτρά. ἐπὶ δὲ τῆς
βασιλείας τοῦ αὐτοῦ θειοτάτου Ἀδριανοῦ ἔπαθεν ὑπὸ θεομηνίας
σεισμοῦ ἡ Κύζικος, ἥτις ἐστὶ μητρόπολις μεγάλη τῆς Ἑλλησπόν-
του ἐπαρχίας, μηνὶ νοεμβρίῳ ι' νυκτός. καὶ πολλὰ τῇ αὐτῇ πό-
λει ἐχαρίσατο καὶ ἀνήγειρεν αὐτήν· καὶ τοῖς ὑπολειφθεῖσι πολί-
ταις ἐχαρίσατο χρήματα καὶ ἀξίας. ἔκτισε δὲ ὁ αὐτὸς Ἀδριανὸς V 119
ἐν τῇ αὐτῇ Κυζίκῳ ναὸν μέγαν πάνυ, ἕνα ὄντα τῶν θαυμάτων,
στήσας ἑαυτῷ στήλην μαρμαρίνην στηθαρίου μεγάλου πάνυ ἐκεῖ O 365
εἰς τὴν ὀροφὴν τοῦ ναοῦ, ἐν ᾧ ἐπιγράφει, Θείου Ἀδριανοῦ· ὅπερ
ἐστὶν ἕως τῆς νῦν.

Ὁ δὲ αὐτὸς Ἀδριανὸς ὀργισθεὶς κατὰ Ἰουδαίων ἐκέλευσεν εἰς
τὴν Ἱερουσαλὴμ οἰκεῖν Ἕλληνας, μετονομάσας αὐτὴν πόλιν Αἰλίαν.
ἐν δὲ τῇ αὐτοῦ βασιλείᾳ ὁ αὐτὸς Ἀδριανὸς ἀνήγειρε καὶ τὸν κο-
λοσσὸν Ῥόδου, πεσόντα ὑπὸ σεισμοῦ θεομηνίας ὅτε καὶ ἡ πόλις
Ῥόδος νῆσος ἔπαθεν ἐν τοῖς πρῴην χρόνοις, κείμενον χαμαὶ ἔτη
τιβ', μὴ ἀπολομένου ἐξ αὐτοῦ τινος, ἀναλώσας εἰς τὸ ἀναστῆσαι
καὶ στῆσαι εἰς τὸν ἴδιον τόπον εἰς μηχανὰς καὶ σχοῖνα καὶ τεχνί- B
τας κεντηνάρια γ', ὡς ὑποκάτω ἔγραψε τὸν χρόνον καὶ τὰ δαπα-
νήματα.

Ἐπὶ δὲ τῆς βασιλείας τοῦ αὐτοῦ Ἀδριανοῦ Μαρκίων τις ὀνό-
ματι τὸ Μανιχαϊκὸν μυσερὸν δόγμα ἐπλάτυνε, λέγων ἐκ τοῦ πο- O 366
νηροῦ τινος τὴν γηΐνην κτίσιν γεγενῆσθαι. καὶ πολλοὺς ἀνατρέ-

8. ἕνα] Conf. p. seq. v. 13. vol. II. p. 16. D. 18. σχοῖνα] σχοινία Ch. 22. δόγμα Ch., δόγματα Ox.

jussu Imperatoris, plurima Antiochiae aedificia et Balnea construxerunt. Imperante vero eodem divinissimo Adriano, mensis Novembris x, divinam iram experta est Cyzicus, Hellesponti Metropolis inclyta, tempore nocturno tremoribus agitata. Imperator autem urbi instaurandae plurimum suppeditavit, incolasque superstites pecuniis et dignitatibus donavit. Extruxit etiam Adrianus, in eadem urbe Cyzico, templum plane ingens, et Mundi Miraculis annumerandum, cujus in summo, statuam sibi marmoream ingentem posuit; quae usque adhuc ibi visitur, hanc habens Inscriptionem, *Divi Adriani.*

Idem Adrianus Judaeis infensus, Hierosolymorum nomine in Aeliam mutato, Graecos ibi habitare jussit. Colossum quoque Rhodium, qui, insula terraemotibus olim concussa, in terram collapsus, per annos cccxii, undequaque tamen integer, humi jacuisset, idem Imperator in locum suum pristinum excitavit. Insumpsit autem in hoc, machinis, funibus et Artificibus parandis, Centenaria iii, uti inferius ad Basim legere erat; ubi tempus, sumptusque operis inscribi curavit.

Ejusdem Adriani sub imperio, Marcion quidam Manichaeorum Dogma impium disseminavit; dicens, Terrestrem hanc fabricam ab Auctore quodam malo ortum suum habuisse. Multos itaque ex Graecis, Judaeis et

ψας Ἕλληνας καὶ Ἰουδαίους καὶ χριστιανοὺς εἰς ἑαυτὸν προσελάβετο, καθὼς ὁ σοφώτατος Κλήμης ἐξέθετο.

Ὁ δὲ αὐτὸς Ἀδριανὸς ἔκτισε πόλιν ἐν τῇ Θρᾴκῃ, ἣν ἐπεκάλεσεν Ἀδριανούπολιν· καὶ ἄλλην δὲ ἔκτισε πόλιν, ἣν ἐκάλεσεν Ἀδριανοῦ Θήρας. ἔκτισε δὲ πόλιν ἐν τῇ Αἰγύπτῳ, ἣν ἐκάλεσεν Ἀντίνω. C ὑδρωπιάσας δὲ ὁ αὐτὸς Ἀδριανὸς τελευτᾷ ἐν Βαΐαις, ὢν ἐνιαυτῶν ξε'.

Μετὰ δὲ τὴν βασιλείαν Ἀδριανοῦ ἐβασίλευσεν Ἤλιος Ἀντωνῖνος Πῖος εὐσεβὴς ἔτη κγ'. ἦν δὲ εὐῆλιξ, εὔστολος, λευκός, πολιὸς καὶ τὴν κάραν καὶ τὸ γένειον, εὔρινος, πλάτοψις, οἰνοπαὴς τοὺς ὀφθαλμούς, πυῤῥακής, ὑπογελῶν ἀεί, μεγαλόψυχος O 367 πάνυ. ὅστις ἔκτισεν ἐν Ἡλιουπόλει τῆς Φοινίκης τοῦ Λιβάνου ναὸν τῷ Διὶ μέγαν, ἕνα καὶ αὐτὸν ὄντα τῶν θεαμάτων. ἔκτισε δὲ καὶ ἐν Λαοδικείᾳ τῆς Συρίας τὸν φόρον, μέγα θέαμα, καὶ τὸ Ἀντωνινιανὸν δημόσιον λουτρόν.

Ἐπεστράτευσε δὲ κατὰ Αἰγυπτίων τυραννησάντων καὶ φο- D νευσάντων τὸν αὐγουστάλιον Δείναρχον· καὶ μετὰ τὴν ἐκδίκησιν καὶ τὴν νίκην ἔκτισεν ἐν Ἀλεξανδρείᾳ τῇ μεγάλῃ κατελθὼν τὴν Ἡλιακὴν πύλην καὶ τὴν Σεληνιακὴν καὶ τὸν δρόμον.

Ἐλθὼν δὲ καὶ ἐν Ἀντιοχείᾳ τῇ μεγάλῃ ἐποίησε τὴν πλάκωσιν τῆς πλατείας τῶν μεγάλων ἐμβόλων τῶν ὑπὸ Τιβερίου κτισθέν-

6. ὑδρωπιάσας Ch., ὑδροπιάσας Ox. *ibid.* Βαΐαις Ch., Βάταις Ox. 11. πυῤῥάκης Ch., πυρακὴς Ox. 13. ἕνα] Vid. ad p. antecedentem v. 9. 14. μέγα Ch., μέγαν Ox. 15. Ἀντωνινιανὸν] Ἀντωνιανὸν Ox. 17. Δείναρχον] Δίναρχον Ox.

Christianis, perversos ad se attraxit: sicut sapientissimus Clemens memoriae mandavit.

Idem Adrianus urbem in Thracia condidit, quam Adrianopolim vocavit: aliam quoque urbem condidit; et, *Adriani Venationes*, nominavit. In Aegypto etiam urbem extruxit, nomine Antinoen. Aqua autem intercute laborans Adrianus, Baiis mortuus est, aetatis LXV anno.

Adrianum excepit religiosissimus Imperator Aelius Antoninus Pius; qui regnavit annos XXIII. Erat autem statura justa, decorus, candidus, canus capite, mentoque, naso eleganti, facie lata, oculis rubentibus, rubicundus, vultu ridibundo, valdeque magnanimus. Extruxit hic Heliopoli, quae urbs est Phoeniciae Libani, templum Jovi magnum; inter mundi Miracula et hoc numerandum. Extruxit etiam Laodiceae Syriae Forum, opus magnum et spectabile: Balneum etiam Publicum, Antonianum dictum.

Contra Aegyptios vero, qui in Dinarchum Aegypti Augustalem insurgentes, eum neci dederant, arma movit: quos ubi ultus fuerat, victor Alexandriam magnam venit: ubi Solis et Lunae Portas, Cursum etiam extruxit.

Antiochiam quoque magnam veniens, plateam inter Porticus illas ingentes, a Tiberio extructas; urbem etiam totam lapide molari ex The-

των, καὶ πάσης δὲ τῆς πόλεως, στρώσας τὴν διὰ μυλίτου λίθου, ἐκ τῶν ἰδίων ἀγαθῶν λίθους ἀπὸ Θηβαΐδος καὶ τὰ δὲ λοιπὰ ἀναλώματα ἐκ τῶν ἰδίων φιλοτιμησάμενος, καθὼς καὶ ἐν λιθίνῃ πλακὶ γράψας ταύτην τὴν φιλοτιμίαν ἔστησεν αὐτὴν ἐν τῇ πύλῃ τῇ λεγομένῃ τῶν Χερουβίμ· ἐκεῖθεν γὰρ ἤρξατο. ἥτις στήλη ἐστὶν ἕως τῆς νῦν ἐκεῖ, ὡς μεγάλης οὔσης τῆς φιλοτιμίας.

Ἔκτισε δὲ καὶ ἐν Καισαρείᾳ τῆς Παλαιστίνης λουτρόν, καὶ E ἐν Νικομηδείᾳ τῆς Βιθυνίας καὶ ἐν Ἐφέσῳ τῆς Ἀσίας· ἅπερ O 368 δημόσια λουτρὰ εἰς τὸ ἴδιον ἐπεκάλεσεν ὄνομα.

Καὶ ἀνελθὼν ἐπὶ Ῥώμην ἔκτισεν ἐν τῇ Ῥώμῃ ἀγωγὸν μέγαν· καὶ ἔκαυσε τοὺς χάρτας τοῦ ταμιείου, ἐφ' οἷς ἡ σύγκλητος ἐγγράφως ὡμολόγησεν ἐπὶ τοῦ Καίσαρος Ἰουλίου Γαΐου, παρ' αὐτοῦ κελευσθέντες, μὴ ἐξεῖναι συγκλητικὸν διαθήκην ποιεῖν εἰς τοὺς V 120 ἰδίους, εἰ μὴ τὸ ἥμισυ μέρος τῆς αὐτοῦ περιουσίας διατίθεται εἰς τὸν κατὰ καιρὸν βασιλέα, εἰρηκὼς ὁ αὐτὸς εὐσεβέστατος Ἀντωνῖνος διὰ θείου αὐτοῦ τύπου ἕκαστον ἀπολαύειν τῶν ἰδίων καὶ βουλεύεσθαι ὡς θέλει.

Ὁ δὲ αὐτὸς Ἀντωνῖνος, ὡς ἐστὶν ἐν Δωρίῳ, νοσήσας ἡμέρας ὀλίγας ἀπέθανεν, ὢν ἐνιαυτῶν οζ'.

Μετὰ δὲ τὴν βασιλείαν Ἀντωνίνου ἐβασίλευσε Μάρκος Ἀντωνῖνος ὁ φιλόσοφος, ὁ υἱὸς αὐτοῦ, ἔτη ιη' καὶ μῆνας θ'. ἦν O 369 δὲ κονδοειδής, λεπτός, λευκός, μιξοπόλιος, κονδόθριξ, εὐόφθαλμος, εὐπώγων, λεπτοχαράκτηρος, μακρόρινος. ὁ δὲ αὐ- B

1. τὴν] αὐτὴν Ch. 18. Δωρίῳ Ox., Λωρίῳ Ch.

baide exportato, sumptibus propriis stratuminavit: uti constat ex Tabula lapidea, quam, titulo magnificentiae hujus inscriptam, ad Cherubinorum portam, unde incoepit opus, erexit: quod quidem monumentum etiam adhuc ibi visitur, in tanti operis memoriam.

Idem etiam Caesareae Palaestinae Balneum publicum extruxit: Nicomediae etiam Bithyniae, aliud; etiam aliud Ephesi in Asia; omnia in nomen suum vocitata.

Romam autem reversus, magnum ibi Aquaeductum condidit. Legem autem a Julio Caesare olim latam, qua cautum erat, ne cujus Senatorii ordinis viri ratum esset de bonis suis Testamentum, nisi si dimidiam eorum partem Imperatori pro tempore legasset, pientissimus Antoninus abrogavit; Syngraphas etiam Fiscales, quibus ad hoc Senatum obstrinxerat, comburendas dedit; divino suo Edicto, omnibus facultatum suarum liberum usum et dispensationem concedens.

Antoninus autem, dum Loriis commorabatur, morbo correptus, paucis post diebus interiit, annum agens LXXVII.

Excepit hunc Marcus Antoninus, Philosophus, ejus filius; qui regnavit annos XVIII et menses IX. Erat autem statura curta, corpore tenui, colore candido, subcanus, capillitio brevi, oculis pulchris, barbatus, facie

τὸς Μάρκος βασιλεὺς ἐξεφώνησε τὸν δικαιότατον νόμον, ὥστε καὶ ἐξ ἀδιαθέτου κληρονομεῖν τὸν πατέρα τὰ τέκνα καὶ τῷ ἀχαριστουμένῳ παιδὶ τὸ τέταρτον μέρος δίδοσθαι τῆς πατρικῆς περιουσίας.

Ἐπὶ δὲ τῆς βασιλείας αὐτοῦ ὑπέταξε τὸ ἔθνος τῶν Γερμανῶν. ὡσαύτως δὲ ἐπὶ τῶν χρόνων τῆς βασιλείας αὐτοῦ τὰ κατὰ Ἰουλιανὸν τὸν Χαλδαῖον τὸν μέγαν ἐθαυμάζετο.

Ὁ δὲ αὐτὸς βασιλεὺς Μάρκος ἔκτισεν, ἤτοι ἀνενέωσεν, ἐν Ἀν-
C τιοχείᾳ τῇ μεγάλῃ τὸ δημόσιον τὸ λεγόμενον Κεντηνάριον· ἦν
γὰρ ἐν τῷ χρόνῳ Τραϊανοῦ πεσὸν ἐν τῇ θεομηνίᾳ. ἔκτισε δὲ
O 370 καὶ τὸ Μουσεῖον καὶ τὸ Νυμφαῖον αὐτοῦ τὸ λεγόμενον Ὠκεανόν.
ὁ δὲ αὐτὸς Μάρκος Ἀντωνῖνος βασιλεὺς ἔχαιρε τῷ Πρασίνῳ μέρει.

Ἀπελθὼν δὲ ἐν τῇ Παννονίᾳ χώρᾳ νόσῳ τελευτᾷ.

Μετὰ δὲ τὴν βασιλείαν Μάρκου Ἀντωνίνου ἐβασίλευσεν Ἀν-
τωνῖνος Βῆρος, υἱὸς αὐτοῦ, ἔτη η'. ἦν δὲ εὐμήκης, παχύς, στρε-
βλόρινος, εὐόφθαλμος, μελάγχρους, οὐλόθριξ, κονδόθριξ, γε-
νηίτης, καταγύναιος πολύ. ὅστις πολεμήσας κατὰ ἑνὸς ἔθνους
D Οὔννων καὶ νικήσας αὐτοὺς πολλὰ ἄλλα ἔθνη δίχα πολέμου ὑπέ-
ταξεν· ἦν γὰρ καὶ φιλότιμος. ὅστις ἐσφάγη ἐν Προκονήσῳ, ὢν
ἐνιαυτῶν λθ'.

2. ἀδιαθέτου Ch., ἀδιαθήτου Ox.

parva, nasutus. Marcus iste Imperator, aequissimo suo edicto jussit, ut intestatis liberis, in bonis pater succederet: et ingratus etiam filius ex quadrante tamen haeres esset.

Eodem Imperante Germanorum gens Romanis subjugata est; cujus etiam sub imperio floruit Julianus Chaldaeus, vir magni nominis.

Marcus autem Imperator Balneum Publicum, *Centenarium* dictum, Antiochiae magnae, Trajani temporibus terraemotibus concussum, redintegravit. Idem quoque Musaeum extruxit, et Trajani Nymphaeum, *Oceanum* vocatum. Factioni autem Prasinae studebat Marcus Antoninus Imperator.

Pannoniam deinde profectus, ex morbo interiit.

M. Antoninum in Imperio excepit filius ejus, Antoninus Verus; qui regnavit annos VIII. Erat autem procerus, crassus, naso adunco, pulchris oculis, colore nigro, crine crispo, curtoque, barbatus, mulieribus addictissimus. Hic, una Hunnorum gente superata et reportata inde victoria, plurimas etiam alias gentes in deditione accepit: munificus enim erat. Tandem vero in Proconeso interfectus est, annum agens XXXIX.

ΛΟΓΟΣ ΙΒ' O 371 V 121

ΧΡΟΝΩΝ ΚΟΜΜΟΔΟΥ ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΚΑΙ ΠΑΡΟΧΗΣ ΟΛΥΜΠΙΩΝ.

Μετὰ δὲ τὴν βασιλείαν Ἀντωνίνου Βήρου ἐβασίλευσε Κόμμο- A
δος ὁ Αὔγουστος ἔτη κβ' καὶ μῆνας η'. ἦν δὲ τὴν ἡλικίαν δι-
μοιριαῖος, λευκός, ὑπόγλαυκος, πλάτοψις, σιμός, εὔστηθος, O 372
ἀρχιγένειος, φιλοκτίστης, ἱερός. ὅστις ἔκτισεν ἐν Ἀντιοχείᾳ τῇ
μεγάλῃ δημόσιον λουτρόν, ὅπερ ἐκάλεσε Κομμόδιον. καὶ τὸ ἱερὸν δὲ τῆς Ἀθήνης τὸ κατέναντι αὐτοῦ ἀνενέωσε καὶ εἰς τὸ μέσον αὐτῶν ἐποίησε τὸ λεγόμενον Ξυστόν, κτίσας βάθρα καὶ τοὺς ἐμβόλους. καὶ εἰς τὴν ἀρχὴν δὲ τὴν κάτω τοῦ Ξυστοῦ ἔκτισεν ἱερὸν τῷ Ὀλυμπίῳ Διί.

Inscr. *Κομόδου* Ox. constanter praeter p. 123. E, 124. A et 124. C, ubi *Κομμοδίου*.

LIBER XII.

DE TEMPORIBUS COMMODI IMPERATORIS, LUDISQUE OLYMPICIS ANTIOCHIAE MAGNAE EXHIBITIS.

Post Antoninum Verum, imperavit Commodus Augustus, annos XXII et menses VIII. Erat autem statura mediocrem superante, candidus, subcaesiis oculis, vultu patulo, simus, pectorosus, crine flavo, crispoque, mento lanuginem emittente, aedificandi studiosus et sacrorum peritus. Extruxit hic Antiochiae magnae Balneum publicum, quod *Commodium* vocavit: Dianae etiam aedem, huic e regione sitam instauravit. Medium autem inter haec duo *Xystum* condidit; extructis etiam gradibus et porticibus: inferius autem, Xysti ad introitum, Jovi Olympio Fanum erexit.

B Ἐπὶ δὲ τῆς αὐτοῦ βασιλείας οἱ Ἀντιοχεῖς κτήτορες καὶ πολῖται μήνυσιν ποιήσαντες ἐδεήθησαν τοῦ αὐτοῦ βασιλέως Κομμόδου, ἵνα ἀπὸ θείας αὐτοῦ κελεύσεως προσκυρώσῃ τῷ δημοσίῳ τὰς προσόδους ἃς εἴασε τῇ τῶν Ἀντιοχέων πόλει Σωσίβιος ὁ προειρημένος λόγῳ θεωριῶν πολυτρόπων καὶ διαφόρων ἀγώνων ἐπιτελουμένων τῇ αὐτῇ πόλει, καὶ ἵνα μὴ πορίζωνται τὰς προσόδους οἱ πολιτευόμενοι, ἀλλὰ τὸ δημόσιον καὶ αὐτὸ χορηγεῖ λόγῳ τῶν ἐπιτελουμένων πρὸς τέρψιν τῆς πόλεως Ὀλυμπίων καὶ ἄλλων τινῶν θεωριῶν ἐν τῇ αὐτῇ πόλει τῶν Ἀντιοχέων. καὶ εὐθέως ὁ αὐτὸς βασιλεὺς Κόμμοδος διὰ θείας αὐτοῦ κελεύσεως προσεκύρωσε τῷ δημοσίῳ τὰς προσόδους, θεσπίσας τὰ Ὀλύμπια ἐπιτε-
O 373 λεῖσθαι καὶ ἀφορίσας ἐκ τοῦ δημοσίου παρέχεσθαι εἰς λόγον
C ἀναλωμάτων τῶν ὑπουργούντων τῇ τῶν Ὀλυμπίων ἱερᾷ καὶ κοσμικῇ ἑορτῇ φανερὰ χρήματα, νομοθετήσας κατὰ τετραετῆ χρόνον ἐπιτελεῖσθαι ἀμέμπτως ἐν ταῖς ἑορταῖς τῶν ἀναθημάτων, ἤτοι θυσιῶν, τῶν ἐξ ἔθους, τοῦτ' ἐστὶ τῷ πανέμῳ ἤτοι ἰουλίῳ μηνὶ καὶ τῷ λώῳ τῷ λεγομένῳ αὐγούστῳ μηνὶ ἐπὶ ἡμέρας με' εἰς ἑορτὴν τοῦ Ὀλυμπίου Διός, ὡσαύτως ἀφορίσας καὶ εἰς λόγον ἱπποδρομίου ἀμέμπτως ἐπιτελουμένου κατὰ τὴν Ἡλίου ἡμέραν, τοῦτ' ἐστὶ κατὰ κυριακήν, ἄλλην ἐξ αὐτῶν φανερὰν χρυσίου ποσότητα. ὁμοίως δὲ καὶ εἰς λόγον σκηνικῆς ἑορτῆς νυκτερινῆς ἐπιτελουμένης κατὰ ἔτη γ', τῶν λεγομένων Ὀργίων, ὅπερ ἐστὶ μυ-

5. προειρημένος] p. 95. B. 7. χορηγεῖ] χορηγῇ Ch. V. p. 112. D, 128. C. vol. II. p. 29. D, 43. E. 17. λώῳ] Λοῷ Ox.

Hujus autem sub Imperio Primores et populus Antiochensis ad Imperatorem referebant de reditibus illis, quos Sosibius supradictus Antiochiae legaverat, in ludos agonisticos et cujusque generis spectacula ibidem celebranda; supplices eum rogantes, uti Edicto suo divino caveret, ne in posterum Magistratus reditus hosce in proprium usum converterent; sed, ut aerario publico asserti, Ludorum Olympiorum aliorumque, qui ad Antiochensem populum oblectandum exhibendi essent, sumptibus faciendis inservirent. Commodus itaque Imperator, reditibus istis, divino suo Edicto, aerario publico vendicatis, Jovis Olympii in honorem, Ludos Olympicos indixit: quarto quoque anno, per XLV dies continuos, rite celebrandos, in Festis Anathematum, sive sacrificiorum; quae ex consuetudine peragi solebant, *Panemo*, sive Julio, et *Loo*, sive Augusto mensibus: separata in hoc, ex aerario publico, pecuniarum summa satis ampla, in ministros, officium suum in Olympiorum sacra universalique celebritate praestantes eroganda. Similiter etiam eisdem reditibus auri satis amplam seposuit quantitatem, in Certamina Equestria, singulis Solis, id est, Dominicis diebus rite peragenda. Praeterea etiam in usum Festi illius Triennalis, nocturno tempore tentoriis celebrari soliti, auri portionem sufficientem assignavit; ad lampades candelasque parandas; quaeque

στηρίων Διονύσου καὶ Ἀφροδίτης, τοῦτ' ἔστι τοῦ λεγομένου D
Μαϊουμᾶ διὰ τὸ ἐν τῷ μαΐῳ τῷ καὶ ἀρτεμισίῳ μηνὶ ἐπιτελεῖσθαι τὴν αὐτὴν ἑορτήν, ἀφώρισε φανερὰν χρυσίου ποσότητα λόγῳ λαμπάδων καὶ κανδήλων καὶ τῶν ἄλλων τῶν προχωρούντων ἐπὶ τὴν πανήγυριν τῶν λ' ἡμερῶν τερπνῶν παννυχίδων. περὶ ἧς O 374 V 102
νυκτερινῆς ἑορτῆς μέμνηται Βεργίλλιος ὁ σοφώτατος Ῥωμαίων ποιητὴς ἐν τῷ δ' αὐτοῦ λόγῳ, τῇ Ῥωμαϊκῇ γλώσσῃ ἐκθέμενος ταῦτα. Τριετηρικὰ Βάκχω ὄργια νοκτούρνους κουὲ βοκὰτ κλάμωρε Κιθαιρών· ὅ ἐστι τῇ Ἑλληνίδι γλώσσῃ τῷ τριετηρικῷ ἔτει, ὅτε ὁ Διόνυσος ἐν νυκτὶ τῇ φωνῇ τὴν ἑορτὴν τῶν ὀργίων ἐν τῷ Κιθαιρωνίῳ ὄρει.

Ὁ δὲ αὐτὸς βασιλεὺς ἀφώρισε φανερὰ χρήματα καὶ εἰς λόγον κυνηγίων ὀφειλόντων ἐπιτελεῖσθαι ἐπὶ ἔτη δ' οὕτως· ἄγεσθαι μὲν ἐπὶ μῆνας λβ' ἕως τῆς ἀποσφαγῆς, ἀργεῖν δὲ τοὺς ὑπολοίπους μῆνας ϛ' εἰς τὴν συλλογὴν τῶν θηρίων εἰς ἑορτὴν θεραπείας Ἄρεως καὶ Ἀρτέμιδος. B

Καὶ εὐθέως τότε ὠνομάσθη Συριάρχης πρῶτος Ἀρταβάνιος πολιτευόμενος, προβληθεὶς ἀπὸ τῶν κτητόρων καὶ τοῦ δήμου O 375
παντός.

Ἀφώρισε δὲ καὶ τὰ λοιπὰ χρήματα εἰς λόγον μίμων καὶ ὀρ-

4. *κανδήλων*] *κανδίλων* Ox. v. p. 113. C. *ibid.* *προχωρούντων* Ch., *προχορούντων* Ox. 5. *λ' ἡμερῶν*] Malim *τριακονθημέρων.* 7. *δ'*] Aen. v. 302. 8. *Βάκχω ὄργια νοκτούρνους κουὲ βοκὰτ κλάμωρε*] *Βακχετειχῶ ὀργίαν ὀκτουρνους κους βωσκαν κλαμορε* Ox. 10. *ὅτε ὁ Διόνυς*] „Forte legendum, ὁ *Διόνυσος*. Periodus vero haec mutila apparet, ex verbi alicuius defectu." Ch. 13. Ante *οὕτως* interpungit Ox. 14. *λβ'*] „Omnino legendum, *μβ'*. ut VI. mensium reliquorum adiectione expleantur Menses XLVIII. sive anni IV." Ch.

aliae res necessariae essent ad solennitatem illam, qua per spacium XXX dierum, totis noctibus Genio indulgebant. Sunt autem haec *Orgia* vocata; nempe Mysteria Veneris et Bacchi in honorem agitata: quae, quod mense Maio celebrari ea mos erat, *Majumae* nomen habuerunt. Festivitatis autem ejus nocturnae meminit sapientissimus Romanorum Poëta Virg. l. IV, ubi ista Latina lingua hisce prodidit verbis.

. . . . *Tricterica Baccho* Orgia; *nocturnusque vocat clamore Cithaeron.*

. . . . quod Graeco idiomate sonat: *τῷ τριετηρικῷ ἔτει* etc.

Imperator etiam pecunias satis amplas Cynegiis destinavit: quae quidem in quatuor annos, ex vetusto ritu, celebrari solita, ipse XXXII mensibus tantum agitari voluit: nempe ut VI mensibus aliis a venatione abstinendo, ferarum collectio fieret, in diem festum Dianae et Marti sacrum.

Tum primum *Syriarcha* a Primoribus populoque constitutus est Artabanius, Magistratus Antiochensis.

Pecuniarum vero quod reliquum fuit, in Mimos et Saltatriculos ero-

χηστικῶν καὶ τῶν λοιπῶν τέρψεων τῶν ἐν Πανδήμοις ἐπιτελουμένων. καὶ ἔκτοτε παρεσχέθη τῇ αὐτῇ τῶν Ἀντιοχέων πόλει παρὰ τοῦ δημοσίου ἀμέμπτως τὰ χορηγούμενα λόγῳ τῶν προειρημένων θεωριῶν πάντα. καὶ ἀνέστησαν τῷ βασιλεῖ Κομμόδῳ οἱ Ἀντιοχεῖς στήλην χαλκῆν κατὰ μέσον τῆς πόλεως αὐτῶν. ἐπὶ οὖν τῆς αὐτοῦ βασιλείας πρώτοις ἐπετελέσθη τὰ Ὀλύμπια τοῖς Ἀντιοχεῦ-
C σι Σύροις ἀπὸ θείας αὐτοῦ, ὡς προείρηται, κελεύσεως ἔτους σξ' χρηματίζοντος κατὰ τοὺς αὐτοὺς Ἀντιοχεῖς Σύρους ἐν τῷ παρ' αὐτοῦ κτισθέντι Ξυστῷ. ἠγόρασαν δὲ τὰ αὐτὰ Ὀλύμπια οἱ Ἀντιοχεῖς παρὰ τῶν Πισαίων τῆς Ἑλλάδος ἐπ' ἐνενήκοντα περιόδους ἀγῶνος Ὀλυμπίων, ὡς εἶναι ἐπὶ ἔτη τξ', ἀγράφῳ πάκτῳ.

Καὶ ἐγένετο ἐν αὐτῇ Ἀντιοχείᾳ ἀλυτάρχης ἐν τῇ αὐτῇ θείᾳ
O 376 κελεύσει ὀνομασθεὶς πρῶτος Ἀφρόνιος ὁ ἀπὸ ἐπάρχων, πολίτης Ἀντιοχεύς. ὅστις φορέσας τὸ σχῆμα τοῦ ἀλυτάρχου τὰς μὲν ἡμέρας ἐτιμᾶτο καὶ προσεκυνεῖτο ὡς αὐτὸς ὁ Ζεύς, μὴ ἀνιὼν δὲ εἰς
D οἶκον τὰς αὐτὰς ἡμέρας μήτε εἰς κλίνην ἀναπίπτων, ἀλλ' εἰς ἐξάερον καθεύδων εἰς ἔδαφος ὑπεράνω λίθων καὶ καθαρῶν στρωμάτων καὶ θρυΐνης ψιάθου. ἐφόρει δὲ στολὴν διάχρυσον ἄσπρην ὡσεὶ χιὼν καὶ στέφανον ἀπὸ λυχνιτῶν καὶ ἄλλων τιμίων, καὶ κατεῖχε ῥάβδον ἐβελίνην, φορῶν εἰς τοὺς ἰδίους πόδας σανδάλια

6. ἐπιτελέσθη Ox. 7. ἔτους σξ'. χρηματίζοντος κατὰ τοὺς αὐτοὺς Ἀντιοχεῖς] „Error manifestus est in numero: CCLX. enim Aerae Antiochenae annus respondet Caracallae Imper. anno II, ut Eusebius putat; annorum scilicet ad minimum XX. facto metachronismo.“ Ch. 10. ἐνενήκοντα] ϟ' Ox. 12. ἀλιτάρχης Ox. bis. 13. Ἀφρόνιος] Ἀφράνιος vol. II. p. 49. C. 20. ἐβελίνην Ch., ἐβελλίνην Ox.

gavit; caeteraque id genus ludicra, populo exhiberi solita. Quaecunque igitur ad Ludos illos antedictos necessaria erant, ea omnia in posterum Antiochenis, ex aerario publico, rite suppeditata sunt. Antiochenses itaque Imperatori Commodo statuam aeream, urbis in medio, erexerunt. Anno autem Aerae Antiochenae CCLX, divino Imperatoris ex Edicto, uti superius dictum, Ludi Olympici Antiochiae in Xysto, a Commodo extructo, primum celebrata sunt. Ludos vero hosce Olympicos Antiochenses a Pisaeis pretio dato, ex pacto non scripto, habuerunt sibi per XC Olympiades celebrandos, hoc est, in annos CCCLX.

Eodem ex Edicto Imperatorio, *Alitarcha* tum primum designatus est Aphronius, Expraefectus, civis Antiochenus: cui, quamdiu habitum *Alitarchae* gestaret, honores divini ab omnibus deferebantur, tanquam Jovi ipsi. At neque, per totum illud tempus, domum aliquam subiit, neque lecto sese reclinavit: sed humi, sub dio dormiens, substratis ei stragulis mundis et storea juncea, super lapidibus recumbebat. Gestavit autem stolam inauratam et nivis instar candidam; caput corona, Lychnitibus, Margaritis, aliisque lapillis pretiosis insignita, cinctus: manu vero gesta-

ἄσπρα. ἐκάθευδε δὲ τὰς αὐτὰς ἡμέρας εἰς τὸ ἐξάερον τῆς λεγο-
μένης βασιλικῆς τὸ Καισάριον, τὸ κτισθὲν ὑπὸ τοῦ Καίσαρος
Ἰουλίου τοῦ δικτάτορος, ὅπου ἵστατο ὁ ἀνδριὰς τοῦ αὐτοῦ Καί-
σαρος ὁ ἔξω τῆς Κόγχης τῆς βασιλικῆς. τὸ δὲ αὐτὸ Καισάριον
κατέναντι τοῦ ἱεροῦ τοῦ Ἄρεως ὑπῆρχεν, ὅπου τὸ λεγόμενον Μά-
κελλον, διὰ τὸ ἐκεῖ τὰ χοίρεια κρέα κόπτεσθαι μόνον, πλησίον τοῦ O 377
Ἄρεως τοῦ ἱεροῦ.

Ὁ δὲ γραμματεὺς προεχειρίσθη πρώτοις ἀπὸ τῆς βουλῆς καὶ E
τοῦ δήμου ὀνόματι Πομπηιανὸς Κοιαίστωρ, ὃς ἐκ γένους συγκλη-
τικῶν Ῥώμης ὑπάρχων, φορέσας καὶ αὐτὸς στολὴν ἄσπρον καὶ
στέφανον ὁλόχρυσον τύπῳ φυλλοδαφνῶν. ὅντινα ἐτίμων καὶ
προσεκύνουν ὥς τινα, φησίν, Ἀπόλλωνα.

Ἡ αὐτὴ δὲ βουλὴ καὶ ὁ δῆμος πάλιν προεβάλοντο Ἀμφιθα- V 123
λὴν ὀνόματι Κάσιον Ἰλλούστριον, φοροῦντα ὡσαύτως στολὴν
ἄσπρον ὁλοσηρικὸν καὶ στέφανον πεπλεγμένον ἀπὸ δαφνίνων φύλ-
λων καὶ ἐν τῷ μέσῳ στηθάριν χρυσοῦν ἔχον τὸν Δία. ὅντινα
Ἀμφιθαλὴν ἐτίμων καὶ προσεκύνουν ὡς τὸν Ἑρμῆν, καθὼς ὁ
σοφὸς Δομνῖνος ὁ χρονογράφος πάντα ταῦτα συνεγράψατο. O 378

Εἰς δὲ τὸν αὐτὸν ἱερὸν ἀγῶνα τῶν Ὀλυμπίων ἤρχοντο ἀπὸ
ἑκάστης πόλεως καὶ χώρας νεώτεροι εὐγενεῖς κατὰ τάγμα ἀγωνι-
ζόμενοι, καὶ ἐμέριζον αὐτοὺς κατέναντι ἀλλήλων. μετὰ δὲ πολ-
λῆς σωφροσύνης καὶ ἐπιεικείας διῆγον μηδαμόθεν μηδὲν κομιζό-
μενοι· ἦσαν γὰρ εὔποροι, ἔχοντες καὶ δούλους ἰδίους εἰς ὑπηρε-

7. Ἀρέως Ox. 9. Πομπιανὸς Ox. 13. προεβάλλοντο Ox.

vit Sceptrum Ebeninum, pedibusque sandalia alba. Diebus autem hisce sub dio dormivit, in Hypaethro Caesario Basilicae, a Julio Caesare Dictatore extructo: ubi etiam stetit ejus statua, extra concham Basilicae collocata. Caesareum vero illud Martis fani e regione situm erat; quo loco nunc stat Macellum, sic dictum a porcinis carnibus, quae ibi solae venales caeduntur, nec procul a Martis fano situm.

Scriba quoque tum primum a senatu populoque designatus est Pompejanus Quaestor, a Senatoribus Romanis oriundus: qui et ipse stolam quoque candidam gestabat, et coronam ex auro solido, in Laureae effigiem fabrefactam. Hunc vero tanquam Apollinem habuerunt.

Senatus insuper populusque Amphithalem designarunt, nomine Casium Illustrem; qui stola similiter candida, holoserica, indutus incedebat, coronam gestans, ex lauri foliis contextam, cujus in medio sigillum erat Jovis aureum. *Amphithali* autem huic, ceu Mercurio, divinos deferebant honores: sicuti haec omnia sapiens Domninus Chronographus literis prodidit.

Ad sacra vero haec Ludorum Olympicorum certamina undique conveniebat, quicquid erat Juventutis nobilioris; qui in partes sese distrahentes, inter se invicem certamina inierunt. Et hi quidem, (inter quos etiam virgines fuerunt plurimae;) summa sane temperantia et modera-

B σίαν ἕκαστος κατὰ τὸν ἴδιον πλοῦτον· οἱ δὲ πολλοὶ ἐξ αὐτῶν καὶ
παρθένοι ὑπῆρχον· ἦσαν δὲ ἐπιφερόμενοι καὶ πολὺν χρυσὸν ἐκ τῆς
ἰδίας πατρίδος· ἀλλ' εὐχῆς χάριν καὶ τάγματος ἠγωνίζοντο καὶ διὰ
τὸ ἔχειν δόξας εἰς τὴν ἰδίαν πατρίδα. πολὺν οὖν εἶχον ἀγῶνα καὶ
φόβον ἐρχόμενοι· καὶ οἱ μὲν ἐπάλαιον, οἱ δὲ ἔτρεχον, οἱ δὲ ἐσάλπιζον,
οἱ δὲ ἐπαγκρατίαζον, ἕτεροι δὲ ἐπύκτευον πυξίνοις δακτύλοις πυκτι-
O 379 κὰς συμβολάς, ἄλλοι δὲ ἡνιόχουν ἵπποις πρωτοβόλοις, οἱ δὲ ἐφω-
νάσκουν τραγικὰ μέλη. ἦσαν δὲ καὶ παρθένοι κόραι φιλοσοφοῦ-
σαι καὶ κατὰ τάγμα σωφροσύνης ἐρχόμεναι καὶ ἀγωνιζόμεναι καὶ
παλαίουσαι μετὰ βομβωναρίων καὶ τρέχουσαι καὶ τραγῳδοῦσαι
C καὶ λέγουσαι ὕμνους τινὰς Ἑλληνικούς· αἵτινες γυναῖκες μετὰ
γυναικῶν ἐμάχοντο ἀγωνιζόμεναι πικρῶς καὶ περὶ τὰ παλαίσματα
καὶ περὶ τοὺς δρόμους καὶ τὸ φώνημα. καὶ εἴ τις ἐξ αὐτῶν εἴτε
γυνὴ εἴτε νέος τοῦ ἱεροῦ, φησί, δήμου κράζοντος ἐστέφθη, ὁ στε-
φανούμενος ὡς νικητὴς σώφρων ἔμενεν ἕως τῆς τελευτῆς αὐ-
τοῦ· ἐσφραγίζετο γὰρ εὐθέως μετὰ τὸν ἀγῶνα καὶ ἐγίνετο ἱερεύς.
ὡσαύτως δὲ καὶ παρθένοι φιλόσοφοι αἱ στεφανούμεναι ἐγίνοντο
μετὰ τὸν ἀγῶνα ἱέρειαι. κἀκεῖθεν ἀπεστρέφοντο πάντες. οἱ δὲ
O 380 ἔχοντες κτήσεις χωρίων οὐ συνετέλουν ἀλλὰ ἀσυντελεῖς ἔμενον
ἀφ' οὗ ἐστέφθησαν ἡ κτῆσις αὐτοῦ τὸν χρόνον καὶ μόνον τῆς

17. ἐγίνοντο] ἐγένοντο Ox. 20. ἡ κτίσις αὐτοῦ etc.] „Scr. κτῆσις· Enallagen vero hic numeri habemus sermoni soluto inusitatam: forte legendum, αἱ κτήσεις αὐτῶν, τ. χ. κ. μ. τῆς ζωῆς τῶν στεφθέντων.“ Ch.

tione ibi degebant; nulla ex parte aliorum indigi, ut qui ipsi copiosi essent, atque auri vim magnam ex patria quisque sua attulerant: quin unusquisque etiam eorum, pro facultate, famulitio suo stipatus incedebat; nec, nisi rogati, aut ex pacto, certabant, et ut honores inde in patria sua consequerentur. Itaque certaminibus hi strenue se exercuerunt, et venerationi etiam omnibus fuerunt; hi quidem palaestra, illi cursu, alii instrumentis musicis, alii Pancratio, pugillatu alii, digitis buxo armatis, certantes: nonnulli equis injugibus aurigabantur; alii Tragicis Modulationibus certabant. Quinetiam et Virgines quoque, Philosophiae Candidatae, ex voto quodam castitatis, eo conveniebant; et hae quidem certabant aliae colluctantes, (cum bombonariis) aliae currentes, aliae Tragoedias, et Graecas quasdam cantilenas modulantes. Cum mulieribus autem non nisi mulieres decertabant; et hae, sive lucta, sive cursu, sive voce contendentes, acria quoque inter se certamina commiserunt. Si quis autem alterutrius sexus, sacro populo acclamante, tanquam certamine superior, coronatus fuerit; hic, finito certamine, statim in sacerdotem obsignatus, adusque mortem castus remansit. Virgines quoque, Philosophiae candidatae, coronam victricis adeptae, sacerdotio addicebantur. Tum vero inde discedentes, sedes quisque suas repetierunt. Si quis autem ex coronatis fundi fuit dominus, vectigalia deinceps pendebat nulla; nempe,

ζωῆς τοῦ στεφθέντος. εἰ δὲ καὶ ἐργαστηρίων τινῶν ἐδέσποζεν,
ἀλειτούργητα ἔμενε τὸν χρόνον τῆς ζωῆς αὐτοῦ μόνου ἃ εἶχεν ἐρ- D
γαστήρια ὁ ἀγωνισάμενος. τοσοῦτοι δὲ ἦσαν οἱ ἐρχόμενοι ἀγω-
νίσασθαι ὅτι οὐχ ὑπερεβάλλοντο ἀριθμῷ, ἀλλ' ὅσους συνέβη ἐλ-
θεῖν κατὰ τάγμα καὶ εἴτε νέους εἴτε παρθένους κόρας πάντας
ἐθεώρουν. καὶ ποτὲ μὲν πλῆθος ἤρχετο πολύ, ποτὲ οὐκ ἤρχετο,
πρὸς τοὺς χρόνους καὶ τοὺς ἀνέμους τῆς θαλάσσης.

Ἐπὶ δὲ τῆς τοῦ αὐτοῦ Κομμόδου βασιλείας ἔπαθεν ὑπὸ θεο-
μηνίας Νικομήδεια, μητρόπολις τῆς Βιθυνίας, τὸ τρίτον αὐτῆς
πάθος ἕως τῆς Μουδουπόλεως καὶ τοῦ ποταμοῦ τοῦ Σαγάρεως τὰ
πέριξ μηνὶ μαΐῳ τῷ καὶ ἀρτεμισίῳ γʹ εἰς τὸ αὖγος. καὶ πολ- O 381
λὰ ἐχαρίσατο ὁ βασιλεὺς τῇ αὐτῇ πόλει καὶ ἀνήγειρεν αὐτήν. E

Ἐπὶ δὲ τοῦ αὐτοῦ Κομμόδου κτήτωρ τις καὶ πολιτευόμενος
Ἀντιοχείας τῆς μεγάλης ὀνόματι Ἀρταβάνης, ἀλυτάρχης, μετὰ τὸ
πληρῶσαι τὸ στεφάνιον τῶν Ὀλυμπίων ἐν Δάφνῃ ἐφιλοτιμήσατο
ῥίψας ἐν τῇ ἱερᾷ Δάφνῃ τῷ δήμῳ καλαμίων συντόμια πολλὰ V 124
ἄρτων διαιωνιζόντων, καλέσας τοὺς αὐτοὺς ἄρτους πολιτικοὺς διὰ
τὸ τῇ ἰδίᾳ αὐτοῦ πόλει τούτους χαρίσασθαι, ἀφορίσας ἐκ τῶν
ἰδίων χωρίων πρόσοδον ἀναλογουμένην εἰς λόγον τῶν αὐτῶν ἄρ-

2. ἔμενε] ἔμεινε Ox. *ibid.* μόνου] Malim μόνον. 4. ὅτι] ὥστε? *ibid.* ὑπερεβ. Ch., ὑπερβ. Ox. 14. ἀλυτάρχης Ox., ad quod Ch. „Imo Συριάρχης. Ita enim supra libri hujus initio eum vocat: καὶ εὐθέως τότε ὠνομάσθη Συριάρχης πρῶτος Ἀρταβάνιος, πολιτευόμενος, etc. Alytarcha enim eodem tempore designatus est Aphronius, uti ex loco citato videre est. Artabani vero hujus nominis scriptione magnam varietatem observare licet: Nostro enim Ἀρταβάνιος et Ἀρταβάνης, Chr. Alex. Auctori Ἀρτάβανος etiam dictus est.“ 16. καλαμίων] καλάμια Chron. Pasch. p. 263. A. Conf. vol. II. p. 5. E. 19. ἀνηλογουμένην] „Lego, ἀναλογουμένην. Chr. Alex. legit, ἀναλογοῦσαν.“ Ch.

dum ipse viveret. Si quibus etiam Opificum sodalitiis praefuit Agonista, ab omni servitio immunia, durante ejus vita et ipsa erant futura. Athletarum vero frequentia, tanta quanta fuerit, impedimento non erat, quo minus illis omnibus utriusque sexus, qui ex pacto eo convenerant, daretur certandi locus. Et erat quidem, cum plures venerunt; erat etiam, ubi pauciores; pro tempestate nimirum, et ventorum ad navigationem accommodatorum opportunitate.

Ejusdem Commodi sub imperio, divinam iram tertium passa est Nicomedia, Bithyniae Metropolis; grassante etiam ulterius terrae motu, Mydopolim usque et Sangarim fluvium, locaque vicina, Maii III, sub ortum solis. Multa autem Imperator, in urbis instaurationem largitus est.

Eodem Imperante Commodo, Artabanes quidam ex Civibus et Magistratibus Antiochiae magnae, Syriarcha, post Coronationem Olympicam in Daphne finitam, magnificentiam suam populo praestiturus, sparsit in eum, ad sacram Daphnem, tesseras quamplurimas Panis Perpetui; destinatis etiam ex praediis suis, ad Congiarii hujus sumptus faciendos, reditibus annuis proportionalibus. Panes vero istos, *Civicos*, vocavit, quod Civita-

των. καὶ ἀνήγειραν αὐτῷ οἱ Ἀντιοχεῖς στήλην ἐν Δάφνῃ μαρμαρίνην, ἐπιγράψαντες, Ἀρταβάνης αἰωνία μνήμη.

Ὁ δὲ αὐτὸς Κόμμοδος βασιλεὺς ἀπελθὼν εἰς τὸν οἶκον Φαυστίνου, συγγενοῦς αὐτοῦ, ἀπὸ αἱματικοῦ χυμοῦ ἀθρόως ἐτελεύτησε.

O 382 Μετὰ δὲ τὴν βασιλείαν Κομμόδου ἐβασίλευσε Περτίναξ ὁ
B καὶ Λούκιος Αὔγουστος μῆνας β' καὶ ἡμέρας ιη'. ἦν δὲ μακρός, εὐθώραξ, ἐπίρινος, ἁπλόθριξ, μεγαλόφθαλμος, γέρων, ὁλοπόλιος. τελευτᾷ δὲ σφαγεὶς ὑπὸ τῶν στρατιωτῶν, ὡς ἐξήρχετο ἐκ τοῦ παλατίου εἰς τὸν Μάρτιον, ὢν ἐτῶν ο'.

Μετὰ δὲ τὴν βασιλείαν Περτίνακος ἐβασίλευσε Δίδιος Ἰουλιανὸς ὁ καὶ Σίλβιος μῆνας ζ'. ἦν δὲ μακρός, μιξοπόλιος, οὐλόθριξ, σύνοφρυς, ὑπόστραβος, λεπτοχαράκτηρος, μελίχρους.

Ἔκτισε δὲ ἐν Ἀντιοχείᾳ τῇ μεγάλῃ τὸ λεγόμενον Πλεθρίν, ἐπειδὴ εἰς τὸ θέατρον ἐπετέλουν τὰς πάλας ἐν τοῖς Ὀλυμπίοις. καὶ διὰ μηνύσεως τῶν τῆς πόλεως Ἀντιοχείας κτητόρων δεηθέντων παρέσχεν αὐτοῖς χρήματα εἰς τὸ κτίσαι τὸ αὐτὸ Πλεθρίν·
C
O 383 καὶ ἔκτισαν αὐτὸ πλησίον τοῦ Καισαρίου, ἀγοράσαντες τὴν οἰκίαν Ἀσαβίνου πολιτευομένου, Ἰουδαίου τὴν θρησκείαν, πλησίον τοῦ Ξυστοῦ καὶ τοῦ Κομμοδίου δημοσίου. ἐσφάγη δὲ ὁ αὐτὸς Ἰουλιανὸς Δίδιος ὑπὸ κουβικουλαρίου εἰς τὴν πηγὴν τοῦ παλατίου

2. Ἀρταβάνης αἰωνία μνήμη] „Forte legendum, Ἀρταβάνους. Chr. Alex. habet: Ἀρταβάνει ἡ μνήμη αἰωνία." Ch. Fort. Ἀρταβάνη. Vid. ad p. 115. E. 16. δεηθέντων Ch., θεηθέντων Ox.

tem suam eis donasset. Huic itaque Antiochenses statuam Marmoream ad Daphnem posuerunt cum hac Inscriptione: *Artabanis memoria sempiterna.*

Commodus autem Imperator, dum apud Faustinum, consanguineum suum, commorabatur, sanguinis fluxu subito correptus, interiit.

Defuncto Commodo, imperium obtinuit Lucius Pertinax Augustus, menses II et dies XVIII. Erat autem procerus, pectore firmo, naso adunco, capillitio plano, oculis grandibus, senex, totusque canus. A militibus autem occisus est, dum ex palatio in Campum Martium procedit, aetatis suae anno LXX.

Post hunc, imperavit Didius Julianus, qui et Silvius, menses VII. Erat autem procerus, subcanus, capillitio crispo, junctis superciliis, substrabus, facie tenui, colore flavo.

Extruxit hic Antiochiae Magnae *Plethrum* quod vocant. Cum enim antea, quae in Ludis Olympicis fieri solebant, Palaestrae in Theatro agitatae fuissent; Didius, rogatu civium urbis Antiochiae, pecunias populo largitus est, ad *Plethrum* conficiendum. Quod et factum est, non procul a Caesario; Pretio comparatis in id aedibus Asabini, Judaei professione, qui etiam ex urbis Magistratibus fuit, prope Xystum et Balneum Commodianum sitis. Didius autem Julianus, dum ad fontem intra

Ῥώμης ἔσω, ὡς προσέχει τοῖς ἰχθύσι, κατὰ συσκευὴν τοῦ μετ' αὐτόν. ἦν δὲ ἐνιαυτῶν ξ'.

Μετὰ δὲ τὴν βασιλείαν Διδίου Ἰουλιανοῦ ἐβασίλευσεν ὁ θειότατος Σέβηρος ὁ καὶ Σεπτίμιος, ὑπὸ τῆς συγκλήτου Ῥώμης ψηφισθείς, ἐπὶ τῆς ὑπατείας Φλάκωνος καὶ Κλάρου. ἐβασίλευσε δὲ ἔτη ιζ' καὶ μῆνας θ'. ἦν δὲ διμοιριαῖος τῇ ἡλικίᾳ, λεπτός, εὔστηθος, μακρόρινος, εὐόφθαλμος, μελάγχροος, οὐλόθριξ, ὁλοπόλιος, μεγαλοπώγων, τοὺς πόδας στυφόμενος, μεγαλόψυχος, ὀργίλος. D

Ἐπὶ δὲ τῆς αὐτοῦ βασιλείας ἐτυράννησεν Ἀλβῖνος ὁ συγκλητικός· ὅντινα ὁ στρατός, ὡς πολεμεῖ τοῖς Γήπεσι πεμφθεὶς παρὰ τοῦ πρὸ αὐτοῦ βασιλέως Διδίου, ἀνηγόρευσε βασιλέα αὐθεντήσας τὴν σύγκλητον. καὶ κατεδίωξεν αὐτὸν ὁ Σέβηρος ἐν τῇ Θράκῃ, καὶ παραλαβὼν αὐτὸν ἐφόνευσεν. O 384

Ἐλθὼν δὲ ὁ Σέβηρος ἐπὶ τὸ Βυζάντιον, καὶ ἑωρακὼς τὴν τοποθεσίαν τῆς πόλεως καλήν, ἀνήγειρε τὴν Βυζούπολιν, καὶ ἔκτισε δημόσιον λουτρὸν τὸ λεγόμενον Ζεύξιππον διότι ἐκεῖ ἵστατο ἐν μέσῳ τοῦ τετραστῴου στήλη χαλκῆ τοῦ Ἡλίου, καὶ ὑποκάτω αὐτῆς ἔγραψε τὸ μυστικὸν ὄνομα τοῦ ἡλίου, Ζευξίππῳ θεῷ· οἱ E
γὰρ Θρᾷκες οὕτως ἔλεγον τὸν ἥλιον. οἱ δὲ τῆς πόλεως Βύζης οὕτως ὠνόμαζον τὸ αὐτὸ δημόσιον Ζεύξιππον κατὰ τὸ ὄνομα ὅπερ O 385

5. Φλάκωνος καὶ Κλάρου] „Chr. Alex. legit, Φλάκκου καὶ Κλάρου. Eusebius ad an. Severi I. Coss. ponit Falconem et Clarum: uti et Fasti Capitolini, pro Φλάκωνος. Itaque apud nostrum, legendum Φάλκωνος, facili literarum transpositione.“ Ch. 11. Γήπεσι Ch., Γίπεσι Ox. Conf. vol. II. p. 22. C, 64. C.

palatium piscibus intendit, a cubiculario suo, a successore ad id subornato, occisus est, annum agens LX.

Didium Julianum excepit divinissimus Severus, qui et Septimius, a Senatu Romano Imperator salutatus, Flaccone et Claro Coss.: et regnavit annos XVII et menses novem. Erat vero statura mediocrem superante, gracilis, pectore firmo, nasutus, oculis venustis, niger, crispus, canus, barbatus, aeger pedibus, magnanimus et ad iram pronus.

Hujus sub imperio novis rebus studebat Albinus, Senator; quem cum Gepidibus (in quos a Didio missus fuerat) bella gerentem, exercitus, spreta Senatus autoritate, Imperatorem salutaverat. Hunc autem insecutus Severus, in Thracia comprehensum, neci dedit.

Severus autem Byzantium veniens, cum situm ejus amoenum observasset, urbem instauravit; Balneo etiam Publico ibidem extructo, cui *Zeuxippus* nomen; ex eo, quod ibi olim steterat, in Tetrastoi meditullio, aerea Solis statua; cujus ad Basim Solis nomen Mysticum inscribebatur, his verbis: *Deo Zeuxippo.* vocabulo enim hoc Thraces Solem indigetant. Balneum itaque hoc Byzantini, non ut Imperator id vocari voluit, *Severianum*, sed a loci nomine antiquo *Zeuxippum* vocitabant. Im-

εἶχε τὸ πρότερον ὁ τόπος, καὶ οὐκέτι, ὡς εἶπεν ὁ βασιλεύς, εἰς τὸ
ἴδιον αὐτοῦ ὄνομα ἐκάλουν αὐτὸ Σεβήριον. ὁ δὲ βασιλεὺς Σέβη-
ρος τὸ Τετράστῳον, οὗπερ ἐν μέσῳ ἵστατο ἡ στήλη τοῦ ἡλίου,
προσέθηκε τὸ δημόσιον ὃ ἔκτισεν αὐτός, ἀντ' αὐτοῦ κτίσας ἐν τῇ
V 125 ἀκροπόλει τῆς αὐτῆς Βυζουπόλεως ναόν, ἤτοι ἱερόν, τῷ Ἡλίῳ, πλη-
σίον τῶν ὄντων ἐκεῖ ἄλλων δύο ἱερῶν τῶν κτισθέντων πρῴην
ὑπὸ μὲν Βύζου τῇ Ἀρτέμιδι σὺν τῇ ἐλάφῳ, ὑπὸ δὲ Φιδαλίας
Ἀφροδίτῃ· καὶ ἀναγαγὼν ἐκ τοῦ Τετραστῴου ὁ Σέβηρος τὸ
ἄγαλμα τοῦ Ἡλίου ἔστησεν ἄνωθεν τοῦ ἱεροῦ, καὶ κτίσας ὁ αὐ-
τὸς βασιλεὺς καὶ κατέναντι τοῦ ἱεροῦ τῆς Ἀρτέμιδος κυνήγιον μέγα
πάνυ, καὶ κατέναντι τοῦ ἱεροῦ τῆς Ἀφροδίτης θέατρον. τὸ δὲ
O 386 Ἱππικὸν ἔστησεν εἰς τὸ αὐτὸ Βυζάντιον ὁ αὐτὸς θειότατος Σέβη-
ρος ἀγοράσας οἰκήματα, καὶ τὸν κῆπον τὸν ὄντα ἐκδενδρώσας
ἐποίησε τὸ Ἱππικὸν τοῖς Βυζαντίοις· ὅπερ οὐκ ἔφθασε πληρῶ-
σαι. καὶ τὸ δὲ λεγόμενον Στρατήγιον ἀνενέωσεν ὁ αὐτὸς Σέβηρος·
B πρῴην γὰρ ἦν κτισθὲν ὑπὸ Ἀλεξάνδρου τοῦ Μακεδόνος, ὅτε κατὰ
Δαρείου ἐπεστράτευσεν, ὅς καὶ ἐκάλεσε τὸν τόπον Στρατήγιον·
ἐκεῖ γὰρ στρατηγήσας τὰ τοῦ πολέμου ὥρμησεν εἰς τὸ πέραν κατὰ
Περσῶν.

Ἐπὶ δὲ τῆς βασιλείας τοῦ αὐτοῦ Σεβήρου ἐτυράννησε καὶ ἄλλος συγκλητικὸς Νίγερ τις ὀνόματι, κατελθὼν κατὰ Περσῶν· καὶ μετὰ τὸ ποιῆσαι πάκτα εἰρήνης πρὸς Πέρσας ἀκούσας ὁ στρατὸς

3. οὗπερ Ch., ὅπερ Ox., ὅπου Chron. Pasch. p. 265. C. Conferendus cum his et sequentibus Suidas v. Σεβῆρος. 5. ἀκροπόλει Chron., ἀκροπόλεως Ox. 7. Φιδαλίας] Scribendum Φιδαλείας. Conf. epigramma apud Hesychium Illustrem p. 70. Or. Φειδαλείας scriptum apud Cedrenum p. 323. C.

perator autem Severus Tetrastoum hoc, cujus in medio sita fuerat Solis statua, Balneo publico a se extructo adjecit: cujus in locum, in ipsa urbis summitate, templum quoque Soli erexit, (cujus in summo Solis statuam, ex Tetrastoo detractam collocavit:) in propinquo duobus illis, quae olim ibi erecta fuerant, hoc quidem a Byzo, *Dianae Cervinae* sacrum, illud a Phidalia, Veneris in honorem. E regione autem Dianae templo, Cynegium plane magnum, Veneris autem fani ex opposito Theatrum condidit. Idem divinissimus Severus, aedibus coemptis, hortoque adjacente arboribus denudato, Hippodromum ibi Byzantinis extruxit: quem tamen ad exitum non perduxit. Strategium quoque Severus instauravit, ab Alexandro Macedone olim, cum adversus Darium arma movit, extructum: hoc nomine eidem indito, eo quod exhinc, ubi in bellum Persicum sese parasset, trajecit exercitum.

Ejusdem Severi temporibus, imperium sibi arripuit Senator alius, nomine Niger, in Persas exercitum ducens: quibuscum pacis conditionibus initis, exercitus, audito eum a quibusdam ex Senatu Romano Imperato-

ὅτι τινὲς τῆς συγκλήτου Ῥώμης αὐτὸν ὠνόμασαν βασιλέα, ἀνηγόρευσαν τὸν αὐτὸν Νίγερτα βασιλέα. καὶ παρέλαβε πᾶσαν τὴν ἀνατολὴν ἕως τῆς Αἰγύπτου· ὅντινα οὐκ ἐδέξαντο οἱ Λαοδικεῖς Σύροι, ἀλλ' ἀντέστησαν αὐτῷ. καὶ φοσατεύσας παρέλαβε Λαοδίκειαν, καὶ ἔστρεψεν αὐτὴν καὶ κατέσφαξε πάντας. C

Καὶ ἐπεστράτευσε κατ' αὐτοῦ ὁ αὐτὸς Σέβηρος, καὶ καταδιώξας ἔφθασεν αὐτὸν ἐν Θηβαΐδι τῆς Αἰγύπτου· ὅντινα πολέμῳ O 387 συλλαμβανόμενος ἐφόνευσεν. καὶ ὑποστρέψας ἀπὸ τῆς Θηβαΐδος μετὰ τὴν νίκην ἠγανάκτει κατὰ τῶν Ἀλεξανδρέων, διότι ἐδέξαντο τὸν Νίγερτον τύραννον καὶ ἐπέγραψαν εἰς τὰς πόρτας αὐτῶν, Τοῦ κυροῦ Νίγερος ἡ πόλις. καὶ ἀπαντήσαντες τῷ αὐτῷ βασιλεῖ Σεβήρῳ οἱ δῆμοι τῆς αὐτῆς Ἀλεξανδρέων μεγάλης πόλεως ἔκραζον ταῦτα, Οἴδαμεν, εἰρήκαμεν, Τοῦ κυροῦ Νίγερος ἡ πόλις· σὺ ᾖσθα ὁ κῦρις αὐτοῦ. καὶ δεξάμενος τὸ ἕτοιμον τῆς ἀπολογίας συνεχώρησεν αὐτοῖς τὸ πταῖσμα καὶ ἰνδουλγεντίας αὐτοῖς παρασχὼν ἐδέξατο αὐτούς. καὶ ἔκτισεν αὐτοῖς δημόσιον λουτρόν, D ὃ ἐπεκάλεσε Σεβήριον· ἔκτισε δὲ καὶ ἱερὸν τῆς Ῥέας. ἐν τῷ δὲ μέλλειν αὐτὸν ἐξιέναι συνέσχε Θερμόν τινα ὀνόματι, ὅστις ὑπῆρχε τῶν πρώτων ἀξιωματικῶν Ἀλεξανδρείας τῆς μεγάλης καὶ ἀγαπώμενος ἀπὸ τῶν πολιτῶν· ὅστις Θερμὸς ἦν κτίσας ἐν τῇ πόλει ἐκ τῶν ἰδίων δημόσιον λουτρόν, ὃ ἐπεκάλεσε Θέρμα εἰς ὄνομα ἑαυτοῦ. ὅντινα Θερμὸν ἐδήμευσεν Σέβηρος, ὡς φίλον τοῦ Νίγερος. ἀπὸ δὲ Ἀλεξανδρείας ἐξελθὼν ἦλθεν ἐν Λαοδικείᾳ τῆς Συρίας, καὶ

rem nominatum fuisse, Nigrum Imperatorem dicebat. Hic itaque Orientem omnem ad Aegyptum usque occupavit: quem tamen Laodicenses Syri nequaquam recipiebant, sed ei etiam resistebant. Laodiceam itaque obsidione cinxit; captamque funditus evertit, incolis etiam internecioni datis.

Hunc itaque bello petens Severus, in Thebaide Aegypti adoritur: tandemque bello captum interfecit. Victoria autem potitus Imperator, a Thebaide Alexandriam contendit. Alexandrinis autem infensus erat, quod Nigrum rebellantem admittentes, portis etiam suis inscripserant: *Domini Nigri est haec urbs.* Populus itaque Alexandrinus Severo Imperatori procedens obviam, alta voce exclamavit. *Fatemur dixisse nos urbis hujus Dominus Niger est: Tu autem Nigri dominus eras.* Imperator autem, subita hac Alexandrinorum apologia captus, condonavit hoc eis; datisque indulgentiis, in gratiam cum illis rediit. Extruxit etiam ibi Balneum publicum, cui nomen dedit Severianum. Magnae matri etiam aedem sacravit. Inde vero discessurus, Thermum quendam, quod Nigri studiosus fuerat, comprehendi jussit, bonaque ejus publicari. Erat hic Thermus ex primariis Alexandriae Optimatibus, et civibus suis summe charus; ut qui propriis sumptibus Balneum Publicum extruxerat, quod a nomine suo, *Therma*, vocavit. Inde autem discedens Imperator, Laodiceam Syriae

ἐπῄνησε τοὺς ὑπολειφθέντας Λαοδικεῖς, καὶ πολλὰ αὐτοῖς ἐχαρίσατο καὶ δίκαιον μητροπόλεως παρέσχε τῇ αὐτῇ πόλει τὸν χρό- O 388 E νον τῆς βασιλείας αὐτοῦ καὶ μόνον, καὶ Σεπτιμίους ἐκέλευσεν αὐτοὺς χρηματίζειν εἰς τὸ ἴδιον αὐτοῦ ἐπώνυμον, καὶ ἀξίας συγκλητικῶν παρέσχε τοῖς περισωθεῖσιν ἀξιωματικοῖς τῆς αὐτῶν Λαοδικέων πόλεως, διότι οὐκ ἐδέξαντο τὸν τύραννον Νίγερα, ἀλλ' ἐπολέμησαν αὐτῷ. καὶ παρέσχεν αὐτοῖς καὶ σιτωνικὰ χρήματα πολλὰ καὶ πολιτικὰ χρήματα πολλά, ἐτήσια θεσπίσας ἔχειν αὐτοὺς εἰς ἐπανόρθωσιν τῆς πόλεως αὐτῶν, ὅτι ὅτε ἦν παραλαβὼν αὐτὴν ὁ V 126 Νίγερ, ἔκαυσε καὶ ἔστρεψε καὶ πάντας κατέσφαξε τοὺς ἀντισταθέντας καὶ πολεμήσαντας αὐτῷ. ἔκτισε δὲ τοῖς αὐτοῖς Λαοδικεῦσιν ὁ Σέβηρος καὶ Ἱππικὸν καὶ Κυνήγιον καὶ δημόσιον λουτρὸν πλησίον κάτω τοῦ λιμένος, εὑρηκὼς ἐκεῖ πηγήν. ἔκτισε δὲ ἐκεῖ καὶ τὸ λεγόμενον Ἑξάστῳον.

Ἐλθὼν δὲ καὶ ἐν Ἀντιοχείᾳ τῇ μεγάλῃ πολλὰ καὶ αὐτοῖς ἐχαρίσατο· κληδόνα γὰρ νίκης ἔδωκαν αὐτῷ κράζοντες, ἐξιόντι εἰς Αἴγυπτον κατὰ Νίγερος. ἔκτισε δὲ τοῖς αὐτοῖς Ἀντιοχεῦσι δημόσιον λουτρὸν μέγα παρὰ τὸ ὄρος, ὃ ἐπεκάλεσεν εἰς ὄνομα αὐτοῦ Σεβηριανόν. ἐκέλευσε δὲ τοῖς αὐτόθι πολιτευομένοις ἐκ τῆς πε- O 389 B ρισσείας τῶν ἀπομεινάντων ἐγκαυστικῶν χρημάτων ἐκ τῶν δημοσίων τῶν πεσόντων κτίσαι τῇ πόλει δημόσιον λουτρὸν ἄλλο· οἵτινες πολιτευόμενοι ἀγοράσαντες τὴν οἰκίαν πᾶσαν τῆς Λιβίας τῆς πολιτίσσης καὶ τὸ λουτρὸν αὐτῆς καὶ τὸν κῆπον ἔκτισαν ἐκεῖ

11. Λαοδικεῦσιν Ch., Λαοδικεῖς Ox. 19. περισσείας Ch., περισείας Ox.

venit; ubi laudatis qui supererant Laodicensibus, plurima eis largitus est; jure etiam Metropolitico urbi, dum Imperator ipse viveret, concesso. Sed et a nomine etiam suo Laodicenses *Septimios* appellari voluit; urbisque Laodicenae cives superstites Senatoria dignitate cohonestavit: nempe quod Nigrum rebellem rejicientes, etiam armis impetiverant. Pecunias etiam illis Frumentarias plena manu dedit; Civicas quoque, quas in urbis instaurationem annuatim solvendas Edicto decrevit. Niger enim urbem captam funditus evertit, incendioque vastavit; civibus etiam omnibus, se ei opponentibus, internecioni datis. Severus autem Hippodromum et Cynegium Laodicensibus condidit; fonteque inferius, prope urbis portam reperto, Balneum quoque Publicum extruxit. Hexastoon etiam, quod vocant, ibidem excitavit.

Antiochiam magnam deinde veniens, plurima etiam civibus dedit; ut qui exeunti ei adversus Nigrum in Aegyptum, elatis vocibus, victoriam ominati fuerant. Extruxit autem ibi ad montem Balneum Publicum, quod a nomine suo Severianum vocavit: Mandato etiam Magistratibus Antiochenis dato, uti ex materie Encaustica, ex Balneorum collapsorum ruinis residua, Balneum aliud Publicum extruerent. Domo itaque Liviae cujusdam, civis Antiochenae, Balneo item hortoque ejus, pretio coemptis,

δημόσιον λουτρὸν εἰς τὴν πεδιάδα τῆς πόλεως. ὅπερ δημόσιον πληρώσαντες ἐπωνόμασαν διαφθονούμενοι ἀλλήλοις Λιβιανὸν εἰς ὄνομα τῆς πωλησάσης τὸν τόπον. ὁ δὲ αὐτὸς Σέβηρος ἐξελθὼν εἰς ἄλλον πόλεμον ἐτελεύτησεν εἰς τὸ βαρβαρικὸν ἐπὶ τὴν δύσιν, ὢν ἐνιαυτῶν ξε′.

Μετὰ δὲ τὴν βασιλείαν Σεβήρου ἐβασίλευσεν Ἀντωνῖνος Γέτας ἔτος α′. ἦν δὲ κονδοειδής, πλάτοψις, σιμός, ὑποφάλακρος, μιξοπόλιος, προγάστωρ, μεγαλόστομος, λευκόχρους, μι- C κρόφθαλμος. ἀνεῖλεν δὲ αὐτὸν ὁ στρατός, καὶ τελευτᾷ ὢν ἐνιαυτῶν να′.

Μετὰ δὲ τὴν βασιλείαν Ἀντωνίνου Γέτα ἐβασίλευσεν Ἀντωνῖνος ὁ Καράκαλλος, υἱὸς Σεβήρου ἔτη ς′ καὶ ἡμέρας κβ′. ἦν δὲ εὐμήκης καὶ εὐσθενής, εὔχροος, στρεβλόρινος, δασυπώγων, μιξοπόλιος, οὐλόθριξ. ἐφιλεῖτο δὲ ὑπὸ τοῦ δήμου Ῥώμης παν- O 390 τός· ἔχαιρε δὲ εἰς τὸ Πράσινον μέρος. ἐσφάγη δὲ ἐν τῷ παλατίῳ, ὡς ἐξήρχετο εἰς τὸ ἱερόν, ὢν ἐνιαυτῶν μζ′.

Μετὰ δὲ τὴν βασιλείαν Ἀντωνίνου Καρακάλλου ἐβασίλευσε Βαλεριανὸς ἔτη ς′. ἦν δὲ κονδοειδής, λεπτός, ἁπλόθριξ, πολιός, D ὑπόσιμος, δασυπώγων, μελάγκορος, μεγαλόφθαλμος, δειλός, σκνιφός. ἐπὶ δὲ τῆς αὐτοῦ βασιλείας εἷς τῶν πολιτευομένων Ἀντιοχείας τῆς μεγάλης ὀνόματι Μαριάδης, ἐκβληθεὶς ἐκ τῆς βουλῆς κατὰ συσκευὴν τοῦ παντὸς βουλευτηρίου καὶ τοῦ δήμου, ἐλείπετο γὰρ εἰς τὰ ἱππικά, εἰς οἷον δήποτε μέρος ἐστρατήγησε,

urbis in planitie Balneum aliud Publicum erexerunt iidem Magistratus. Quod ubi ad exitum perduxissent, nominis imponendi honorem sibi mutuo invidentibus, *Livianum*, a dominae prioris nomine, appellatum est. Severus autem, in gentes Barbaras Occidentales bello alio suscepto, ibidem mortuus est, annum agens LXV.

Post Severum imperavit Antoninus Geta annum unicum. Erat hic statura curta, vultu lato, simus, subcalvus, capillitio canescente, ventriosus, ore patulo, cute alba, oculis parvis. Ab exercitu autem sublatus periit, annos natus LI.

Hunc excepit Antoninus Caracalla, Severi filius; qui regnavit annos sex et dies XXII. Erat hic procerus, robustus, colore florido, naso obtorto, barba hirsuta, crine canescente crispoque. Populo hic Romano universo charus erat; Factioni autem Prasinae studebat. A Palatio autem ad Templum procedens, occisus est anno aetatis XLVII.

Post Antoninum Caracallam imperavit Valerianus annos VI. Statura erat curta, gracilis, crine lento, canus, subsimus, barba spissa, pupillis nigris, oculis magnis, timidus, parcus. Hujus sub Imperio Mariades quidam ex Magistratibus Antiochenis, communi Senatus populique suffragio, ex Concilio ejectus est. Cuicunque enim Factioni praefectus fuerat, is nun-

μὴ ἀγοράζων ἵππους, ἀλλὰ τὰ τοῦ ἱππικοῦ δημόσια ἀποκερδαίνων, ἀπῆλθεν εἰς τὴν Περσίδα καὶ ἐπηγγείλατο τῷ βασιλεῖ Περσῶν Σάπωρι προδίδειν αὐτῷ Ἀντιόχειαν τὴν μεγάλην, τὴν ἰδίαν αὐτοῦ πόλιν. καὶ ἦλθεν ὁ αὐτὸς Σαπώρης, βασιλεὺς Περσῶν, μετὰ δυνάμεως στρατοῦ πολλοῦ διὰ τοῦ λιμίτου Χαλκίδος, καὶ
O 391 E παραλαμβάνει τὴν Συρίαν πᾶσαν καὶ πραιδεύει αὐτήν. καὶ παραλαμβάνει Ἀντιόχειαν τὴν μεγάλην πόλιν ἐν ἑσπέρᾳ καὶ πραιδεύει αὐτήν, καὶ στρέφει καὶ καίει αὐτήν, χρηματιζούσης τότε τῆς μεγάλης Ἀντιοχείας τιδ'. ἀπεκεφάλισε δὲ καὶ τὸν πολιτευόμενον, ὡς προδότην ὄντα πατρίδος ἰδίας. παρέλαβε δὲ καὶ πάντα τὰ ἀνατολικὰ μέρη, καὶ στρέφει καὶ καίει καὶ πραιδεύει αὐτὰ καὶ ἐφόνευσε πάντας, ἕως πόλεως Ἐμίσης τῆς τοῦ Λιβάνου
V 127 Φοινίκης. καὶ ἐξελθὼν ὁ ἱερεὺς τῆς Ἀφροδίτης ὀνόματι Σαμψιγέραμος μετὰ βοηθείας ἀγροικικῆς καὶ σφενδοβόλων ὑπήντησεν αὐτῷ. καὶ προσεσχηκὼς ὁ Σαπώρης, βασιλεὺς Περσῶν, ἱερατικὸν σχῆμα, παρήγγειλε τῷ στρατῷ τῷ ἰδίῳ μὴ τοξεῦσαι κατ' αὐτῶν μήτε ἐπελθεῖν αὐτοῖς μήτε πολεμῆσαι αὐτοῖς, εἰς πρεσβείαν δεχόμενος τὸν ἱερέα· προεδήλωσε γὰρ αὐτῷ ὁ ἱερεὺς
O 392 δέξασθαι αὐτὸν πρεσβεύοντα ὑπὲρ τῆς ἰδίας χώρας. ἐν τῷ δὲ διαλέγεσθαι αὐτὸν τῷ ἱερεῖ, ἐν ὑψηλῷ βωμῷ καθημένου τοῦ αὐτοῦ βασιλέως Σαπώρη, ἔῤῥιψεν εἷς τῶν ἀγροίκων σφενδοβόλῳ λίθον, καὶ ἔδωκε τῷ αὐτῷ Σαπώρῃ βασιλεῖ κατὰ τοῦ μετώπου, καὶ εὐθέως ἀπέθανεν ἐπὶ τὸν τόπον. καὶ ταραχῆς γενομένης,

5. λιμιτοῦ Ox. 9. τιδ' Ch., δτι' Ox. Poterat etiam διτ'. 17. ἐπελθεῖν Ch., ἀπελθεῖν Ox.

quam equos coemit; nummo Publico, ad Circensia destinato, in loculos suos collecto. Hic itaque Persidem abiit; ubi Sapori, Persarum regi, ultro se obtulit urbis suae Antiochiae magnae proditorem. Sapores itaque Persarum rex, copiis ingentibus instructus, per Chalcidis limites ducit iter; totamque Syriam occupatam vastavit. Magnam quoque Antiochiam, vespere captam, diripuit; eversa etiam urbe et flammis absumpta. Annus tunc erat Aerae Antiochenae cccxiv. Mariadem vero Magistratum Antiochenum, tanquam patriae suae proditorem, capite multavit. Per omnem quoque Orientem grassatus, adusque Emisam, quae Phoeniciae Libanisiae urbs est, occisis ubique incolis, omnia cepit, vastavit, combussit. Egressus autem Sampsigeramus quidam, Veneris sacerdos, rustica fundatorum manu stipatus, Sapori procedebat obviam. Rex autem Sapores, observato habitu sacerdotali, imperavit suis, nequis sagittam emitteret, aut in turbam illam arma sua moveret: Sacerdotem etiam, pro patria sua se legatum advenire dicentem, accepit. Interim vero dum Sapores rex, altari excelso insidens, cum sacerdote sermones haberet, ex rusticis quidam, vibrato in regem lapide, fronte eum percussit; qui statim mortuus cecidit. Tumultu inde exorto, exercitus Regis ob mortem fa-

ἤκουσεν ὁ στρατὸς αὐτοῦ ὅτι ἀπέθανε· καὶ ὑπολαβόντες Ῥω- B
μαίους καταφθάσαι, ἔφυγον ἐπὶ τὸ λίμιτον πάντες, διωκόμενοι
ὑπὸ τῶν ἀγροίκων καὶ τοῦ ἱερέως Σαμψιγεράμου, ἐάσαντες τὰ
τῆς πραίδας πάντα, ἀφανεῖς ἐγένοντο. ὑπήντησε δὲ αὐτοῖς διὰ
τοῦ λιμίτου, ἀντιποιούμενος Ῥωμαίων, Ἔναθος, βασιλεὺς Σα-
ρακηνῶν βαρβάρων, ὁ κρατῶν τὴν Ἀραβίαν χώραν· ὅστις εἶχε
γυναῖκα Ζηνοβίαν ὀνόματι, Σαρακηνὴν βασίλισσαν. καὶ πάν-
τας τοὺς Πέρσας τοὺς τῆς βοηθείας Σαπώρῃ ἀνήλωσεν Ἔνα-
θος, βασιλεὺς Σαρακηνῶν, καθὼς Δομνῖνος ὁ σοφὸς χρονο- O 393
γράφος ἐξέθετο· ὁ δὲ σοφώτατος Φιλόστρατος ἄλλως συνεγρά-
ψατο τὰ περὶ Σάπωρος, βασιλέως Περσῶν, εἰπὼν ὅτι καὶ τὴν
Συρίαν παρέλαβε καὶ ἔκαυσε σὺν τῇ μεγάλῃ Ἀντιοχείᾳ καὶ ἄλ- C
λας πόλεις πολλάς, ὁμοίως δὲ καὶ τὴν Κιλικίαν παρέλαβε, καύ-
σας Ἀλεξάνδρειαν τὴν μικρὰν καὶ Ῥωσσὸν καὶ Ἀνάζαρβον καὶ
Αἰγὰς καὶ Νικόπολιν καὶ ἄλλας πολλὰς πόλεις τῆς Κιλικίας, καὶ
διὰ τῆς Καππαδοκίας κατῆλθεν ἐπὶ τὰ Περσικὰ μέρη, καὶ ὅτι
ἀπήντησεν αὐτῷ Ἔναθος, βασιλεὺς Σαρακηνῶν, εἰς συμμαχίαν
αὐτοῦ, φησίν, ἐλθών, καὶ ἐφόνευσεν αὐτόν. Δομνῖνος δὲ ἀλη-
θέστερον μᾶλλον ἐξέθετο, εἰρηκὼς ὅτι ἐπὶ τὴν Κιλικίαν Σπά-
την τὸν σατράπην αὐτοῦ ἐξέπεμψε μετὰ πλήθους.

Ὁ δὲ Βαλεριανὸς βασιλεὺς ἐξελθὼν ἀπὸ Ῥώμης ἦν ἀπελθὼν
εἰς πόλεμον εἰς Μιζουλανόν· καὶ ἐγνώσθη αὐτῷ διὰ τὴν ἀνατο-
λήν, καὶ ἤθελεν ὑποστρέψαι καὶ κατελθεῖν εἰς τὴν ἀνατολήν, D

3. ὑπὸ] Immo δὲ ὑπό. 15. Αἰγὰς] Αἶγας Ox.

ctum esse intellexerunt. Romanos itaque venisse existimantes, in fugam se conjiciunt omnes; praedaque tota relicta, fines suos repetunt; Sampsigeramo sacerdote interim, cum turba sua rustica, illos persequente. Per limites vero redeuntes eos adortus est Enathus, Romanorum socius, Rex Barbarorum Sarracenorum et Arabiae dominus: qui uxorem habuit Zenobiam, reginam Sarracenicam. Hic Saporis Persarum regis copias profligavit omnes; uti haec tradidit sapiens Domninus Chronographus. Aliter autem ista de Sapore, Persarum rege, scriptis suis tradidit sapientissimus Philostratus, affirmans Syriam nempe eum omnem, Antiochiam item magnam, aliasque urbes plurimas incendio devastasse. Cilicia etiam, ejusque urbibus, Alexandria minore, Rhoso, Anazarbo, Aegis, Nicopoli, aliisque plurimis ignibus absumptis, Persidem suam per Cappadociam repetenti, Enathum, Saracenorum regem, ceu belli socium, ei obviam processisse, tandemque interfecisse. Caeterum his veriora sunt, quae apud Domninum habentur; qui Spatem Satrapam a Sapore in Ciliciam cum exercitu missum fuisse testatur.

Imperator autem Valerianus, Roma profectus, in Mediolanum arma movit: ubi de motibus Orientalibus certior factus, ab incoepto opere de-

καὶ οὐκ ἠδυνήθη, ἀλλὰ μεσασθεὶς ἐσφάγη ἐκεῖ εἰς Μιζουλανόν, ὢν ἐνιαυτῶν ξα'.

O 394 Μετὰ δὲ τὴν βασιλείαν Βαλεριανοῦ ἐβασίλευσε Γαλλιενὸς ὁ καὶ Λικινιανὸς ἔτη ιδ'. ἦν δὲ τῇ ἡλικίᾳ τέλειος καὶ γενναῖος, μελάγχροος, οὐλόθριξ, δασυπώγων, εὔρινος, μεγαλόφθαλμος, μεγαλόψυχος· ἐφίλει δὲ τὸ Βένετον μέρος. καὶ ᾗ μόνον ἐβασίλευσεν, ἐπεστράτευσε κατὰ Περσῶν καὶ κατῆλθεν εἰς ἐκδίκησιν Ῥωμαίων· καὶ πολλὰ παρέσχε τοῖς πραιδευθεῖσι καὶ ζήσασι, καὶ ἀνήγειρε τὰ καυθέντα καὶ ἐκούφισε τὰς συντελείας ἐπὶ ἔτη δ'. ἔκτισε δὲ καὶ ἱερὸν ἐν Ἐμίσῃ μέγα. καὶ συμβαλὼν πόλεμον πρὸς τοὺς Πέρσας,
E καὶ πολλῶν πεσόντων ἐξ ἀμφοτέρων τῶν μερῶν, ἐποίησεν εἰρήνης πάκτα. κἀκεῖθεν ὑποστρέψας ἀπῆλθεν εἰς τὴν Ἀραβίαν, καὶ συνέβαλε πόλεμον τῷ Ἐνάθῳ, βασιλεῖ Σαρακηνῶν βαρβάρων, καὶ ἐφόνευσεν αὐτόν, καὶ παρέλαβε τὴν Ἀραβίαν· καὶ ὑπέστρεψεν ἐν Ῥώμῃ, καὶ νόσῳ βληθεὶς τελευτᾷ, ὢν ἐνιαυτῶν ν'.

Μετὰ δὲ τὴν βασιλείαν Γαλλιενοῦ τοῦ καὶ Λικινιανοῦ ἐβα-
O 395 V 128 σίλευσε Κλαύδιος Ἀπολλιανὸς ἔτη θ'. ἦν δὲ διμοιριαῖος, λευκός, προκοίλιος, ἁπλόθριξ, πλάτοψις, ὑπόσιμος, ὑπόγλαυκος, ὑπόξανθος, στρεβλόστομος, μικρὸν ὑπότραυλος, μεγαλόψυχος· ἔχαιρε δὲ τῷ Πρασίνῳ μέρει.

Ἐπὶ δὲ τῆς βασιλείας αὐτοῦ ἔπαθε Νικομήδεια, μητρόπολις

17. *Γαλλιένου* Ox.

sistere voluit, in Orientem profectus: Verum ab hostibus undique obsessus, per eos non potuit; sed Mediolani occisus interiit, annum agens LXI.

Valerianum excepit Gallienus, qui et Licinianus; qui imperavit annos XIV. Erat hic statura justa, strenuus, niger, crispus, barba hispida, naso eleganti, oculis grandibus, magnanimus: Venetae autem Factioni studebat. Hic, imperio suscepto, in Persas arma movit; injurias Romanis illatas ulturus. Urbibus autem ab eis spoliatis civibusque superstitibus plurima largitus est; quaeque ignibus absumpta fuerant, instauravit; tributis etiam in quadriennium allevatis. Templum quoque ingens Emessae extruxit. Praelio autem cum Persis commisso, plurimi utrinque ceciderunt, itaque datis invicem pacis conditionibus, Imperator inde in Arabiam ducit iter. Ubi cum Enatho, Barbarorum Saracenorum rege, praelio inito, ipsum interfecit, atque Arabiam occupavit. Romam autem reversus ex morbo interiit, annum agens L.

Post Gallienum Licinianum imperavit Claudius Apollianus annos IX. Erat autem statura justam superante, candidus, ventrosus, crine plano, vultu patulo, subsimus, subcaesius, subflavus, ore detorto, aliquantum balbus, magnanimusque: Prasinae autem Factioni favebat.

Hujus sub imperio Nicomedia, Bithyniae Metropolis, divinam iram

τῆς Βιθυνίας τὸ τέταρτον αὐτῆς πάθος ἀπὸ θεομηνίας ἕως ποταμῶν καὶ Δακιβίζης. καὶ ἐφιλοτιμήσατο τοῖς ζήσασι πολλὰ καὶ τῇ πόλει.

Ἐν αὐτῷ χρόνῳ Ζηνοβία ἡ Σαρακηνή, ἡ Ἐνάθου γυνή, ἐκδικοῦσα τὸν θάνατον τοῦ ἰδίου αὐτῆς ἀνδρός, λαβοῦσα τοὺς συγγενεῖς αὐτοῦ, παρέλαβε τὴν Ἀραβίαν, κατεχομένην τότε ὑπὸ Ῥωμαίων, φονεύσασα καὶ τὸν δοῦκα Ῥωμαίων Τρασσὸν καὶ πᾶ- B
σαν τὴν σὺν αὐτῷ βοήθειαν ἐπὶ τῆς αὐτοῦ Ἀπουλλιανοῦ τοῦ καὶ Κλαυδίου βασιλείας. ὁ δὲ αὐτὸς βασιλεὺς Κλαύδιος ἐν τῷ Σιρμίῳ ἦν πολεμῶν, κἀκεῖσε τελευτᾷ, ὢν ἐτῶν νς΄.

Μετὰ δὲ τὴν βασιλείαν Ἀπολλιανοῦ Κλαυδίου ἐβασίλευσε O 396
Κυντιλλιανὸς ἡμέρας ιζ΄. ἦν δὲ διμοιριαῖος, λεπτός, μακρόψις, μακρόρινος, μελάγχροος, ἁπλόθριξ, εὐόφθαλμος, μιξοπόλιος τὴν κάραν καὶ τὸ γένειον. καὶ τελευτᾷ ἐν τῷ παλατίῳ, ἠῤῥώστει γάρ, ὅτε ἀνηγορεύθη βασιλεὺς δεινῇ ἀνάγκῃ, ὢν ἐνιαυτῶν μα΄.

Μετὰ δὲ τὴν βασιλείαν Κυντιλλιανοῦ ἐβασίλευσεν ὁ θειό- C
τατος Αὐρηλιανὸς ὁ πολεμικὸς ἔτη ς΄. ἦν δὲ μακρός, λεπτός, ὑποφάλακρος, μικρόφθαλμος, ὁλοπόλιος, μεγαλόψυχος, εὔσκυλτος· ἐφόρει δὲ διάδημα ἔχον ἀστέρα. ᾗ μόνον δὲ ἐβασίλευσεν, ἤρξατο τὰ τείχη Ῥώμης κτίζειν γενναῖα· ἦν γὰρ τῷ χρόνῳ φθαρέντα. αὐτὸς δὲ ἐφέστηκε τῷ ἔργῳ, καὶ ἠνάγκαζε τὰ συνέργεια Ῥώμης ὑπουργεῖν τῷ κτίσματι, καὶ πληρώσας τὰ τείχη ἐν ὀλίγῳ

11. Κλαυδίου Ch., Κλαύδιος Ox. 23. πληρώσας Ch., πληρῶσαι Ox.

quarta vice experta est; terrae motibus adusque flumina et Dacibizem invalescentibus. Imperator autem urbi civibusque superstitibus plurima largitus est.

Eisdem temporibus Zenobia illa Saracenica, Enathi conjugis caedem ultura, adscitis sibi, qui sanguine illi conjuncti erant, Arabiam, quae tum Romanis paruit, occupavit, occiso Trasso, Romanorum Duce, copiisque ejus omnibus profligatis; Imperatore ipso Claudio Apolliano tum Sirmii bellum gerente: Ubi etiam diem suum obiit, annum agens LVI.

Post Claudium Apollianum imperavit Quintilianus dies XVII. Erat autem statura quae mediocrem excederet, gracilis, facie oblonga, nasutus, colore nigro, crine demisso, oculis pulchris, capite mentoque canescentibus. In palatio mortuus est, aetatis anno XLI, cum et quo tempore, pro summa rerum necessitate, Imperator factus esset, graviter aegrotaret.

Quintilianum excepit divinissimus Aurelianus ille bellicosus, qui imperavit annos VI. Erat hic procerus, gracilis, subcalvus, parvis oculis, canus, magnanimus, impatiens: Diadema vero stella adornatum gestavit. Hic quamprimum imperare coepit, moenia urbis Romae vetustate collapsa instauravit, munitissimaque fecit. Operi autem ipse institit; quaeque in Roma erant operariorum sodalitia, in structura hac operam suam navare

O 397 *πάνυ χρόνῳ, ἐποίησε θείαν αὐτοῦ κέλευσιν ἵνα ἐξ ἐκείνου τοῦ χρόνου οἱ τῆς πόλεως πάσης ἐργαστηριακοὶ Αὐρηλιανοὶ χρη-* D *ματίζονσι, τοῦ βασιλικοῦ ὀνόματος λαβόντες τὴν ἀξίαν ὑπὲρ τιμῆς καὶ κόπων. ὁ δὲ αὐτὸς Αὐρηλιανὸς δεξάμενος μήνυσιν, ἐπεστράτευσε κατὰ Ζηνοβίας, βασιλίσσης Σαρακηνῶν, εἰς τὴν ἀνατολὴν ἀπελθών. ἐμηνύθη γὰρ περὶ αὐτῆς ὅτι ἐπραίδευσε καὶ ἔκαυσε τὰ ἀνατολικὰ μέρη ἕως τῶν ὁρίων Ἀντιοχείας τῆς μεγάλης, πλησίον τοῦ Ὀρόντου ποταμοῦ κατασκηνώσασα. ἢ μόνον δὲ κατέφθασεν ὁ αὐτὸς βασιλεὺς Αὐρηλιανὸς Ἀντιόχειαν, εὐθέως ὥρμησεν, ὡς ἔχει, κατ' αὐτῆς ἐξελθών· καὶ συγκρούσας κατέκοψε τὰ πλήθη αὐτῆς πάντα. παραλαβὼν δὲ αὐτὴν Ζηνοβίαν, ἐκάθισεν εἰς δρομωναρίαν κάμηλον· καὶ πομπεύσας αὐτὴν εἰς τὰς ἀνατολικὰς χώρας πάσας εἰσήγαγεν αὐτὴν καὶ εἰς Ἀντιό-* E *χειαν τὴν μεγάλην. καὶ θεωρήσας ἐκεῖ ἱπποδρόμιον εἰσήγαγεν αὐτὴν εἰς δρομωναρίαν κάμηλον. καὶ κτίσας ἐν αὐτῇ Ἀντιοχείᾳ τόπον, ἔστησεν αὐτὴν ἄνω δεδεμένην ἐπὶ ἡμέρας τρεῖς· ὅντινα τόπον κτίσας ἐκάλεσε θρίαμβον. κἀκεῖθεν κατενεγκὼν αὐτὴν* O 398 *ἀπήγαγεν ἐν τῇ Ῥώμῃ, ὡς βασίλισσαν βαρβάρων Σαρακηνῶν· καὶ θριαμβεύσας αὐτὴν ἐν τῇ Ῥώμῃ τῷ πρώην σχήματι ἀπεκεφάλισεν αὐτήν.*

Ὁ δὲ αὐτὸς βασιλεὺς Αὐρηλιανὸς καὶ τὴν Ἀραβίαν, κατεχο- V 129 *μένην ὑπὸ βαρβάρων Σαρακηνῶν, συγγενῶν Ἐνάθου Σαρακηνοῦ, φονεύσας πάντας ἐποίησεν αὐτὴν ὑπὸ Ῥωμαίους εἶναι ἐπαρχίαν.*

2. χρηματίζουσι] χρηματίζωσι Ch. Conf. ad p. 121. B. 12. 15. δρομοναρίαν Ox.

coegit. Muro itaque exiguo temporis spatio ad exitum perducto, Edicto suo Imperatorio decrevit, ut quotquot Romae erant Operariorum in Mechanicis hisce sodalitiis, ab Imperatorio nomine *Aureliani* exinde vocarentur: nempe mercedem hanc, pro exantlatis laboribus, reportantes. Aurelianus vero per literas edoctus Zenobiam, Saracenorum reginam, partes orientales incendiis vastare, direptis omnibus, adusque Antiochiae magnae fines; et Orontem prope fluvium castra sua posuisse; in Orientem contra ipsam cum exercitu profectus est. Quamprimum autem Antiochiam appulsus fuerat, educto exercitu, sine mora reginam adortus est; praelioque commisso, et copiis ejus omnibus profligatis, ipsam quoque captivam habuit; et Camelo Dromadi superimpositam, per Orientem omnem in Triumpho diduxit. Antiochiam vero perductam, dum spectabat ipse Circensia, in Circum eam introduci jussit, dromadi insidentem. Pegmate quoque erecto, quod ob hoc *Triumphum* vocavit, in eo devinctam per triduum eam collocari jussit. Romam vero inde deportatam, ceu Reginam Barbarorum Saracenorum, ubi eadem qua Antiochiae pompa triumphandam ibi dedisset, caput ei amputavit.

Porro Imperator Aurelianus, illis Enathi cognatis interfectis, Arabiam, ab illis occupatam, Romano imperio rursus asseruit.

Ἐν δὲ τῷ μέλλειν αὐτὸν ἐξιέναι ἀπὸ Ἀντιοχείας τῆς μεγάλης ἐστασίασαν οἱ λεγόμενοι Μονητάριοι Ἀντιοχείας ἐπὶ αὐτοῦ, κράζοντες διὰ συνηθείας τινάς. καὶ ἀγανακτήσας κατ' αὐτῶν ἐτιμωρήσατο αὐτούς.

Ὁ δὲ αὐτὸς Αὐρηλιανὸς καὶ Δακίαν ἐποίησεν ἐπαρχίαν τὴν παραποταμίαν, πλησίον οὖσαν τοῦ Δανουβίου ποταμοῦ. συνέβαλε δὲ ὁ αὐτὸς Αὐρηλιανὸς ἄλλον πόλεμον· καὶ ὑπὸ τοῦ ἰδίου O 399 στρατοῦ ἐδολοφονήθη ἐν τόπῳ καλουμένῳ Καινῷ Φρουρίῳ, ὡς κακῶς στρατηγήσας τὸν στρατόν. καὶ τελευτᾷ ὢν ἐνιαυτῶν ξα'.

Μετὰ δὲ τὴν βασιλείαν Αὐρηλιανοῦ ἐβασίλευσε Τάκιτος B Αὔγουστος μῆνας ζ'. ἦν δὲ διμοιριαῖος, λεπτός, ὑποφάλακρος, ἐλλόγιμος, κονδόθριξ, ὁλοπόλιος, λεπτόρινος, φρόνιμος. ἐν δὲ τῇ αὐτοῦ βασιλείᾳ ἀνεφάνη Μανιχαῖός τις ὀνόματι Κέρδων, δογματίζων καὶ διδάσκων καὶ συνάγων ὄχλους. ἐπὶ δὲ τῆς βασιλείας τοῦ αὐτοῦ Τακίτου ἐγένετο πόλεμος ἐν τῇ Ποντικῇ· καὶ κατῆλθεν ὁ αὐτὸς βασιλεὺς πολεμῶν, καὶ ἐσφάγη ἐν Ζταννικῇ τῆς Πόντου ὢν ἐνιαυτῶν οε'.

Μετὰ δὲ τὴν βασιλείαν Τακίτου ἐβασίλευσε Φλωριανὸς Αὔγουστος μῆνας β'. ἦν δὲ κονδοειδής, παχύς, ἀναφάλας, λευκός, οἰνοπαὴς τοὺς ὀφθαλμούς, ὑπόσιμος, μιξοπόλιος τὴν κάραν καὶ τὸ γένειον, πάνυ δὲ δριμύτατος. ἐπεστράτευσε δὲ κατὰ O 400 C

2. *Μονιτάριοι* Ox. 8. *Καινῷ* Ch., Eusebius p. 393., Syncellus p. 385. C, Cedrenus p. 259. B, *Κενῷ* Ox. 10. *Τακῖτος* Ox. 13. *Κερδῶν* Ox.

Imperatore autem ab Antiochia magna discessuro, *Monetarii* Antiochenses, qui dicuntur, tumultuantes, veteres quasdam consuetudines reposcebant sibi. His vero infensus Aurelianus, poenis eos compescuit.

Idem Aurelianus Daciam quoque Parapotamiam, Danubio fluvio adjacentem, in Provinciae formam redegit. Aurelianus etiam in aliud bellum exivit: ubi per insidias a suis interfectus, (in loco, quod *Castrum Novum* appellatur,) ob Ducis officium male praestitum; diem suum obiit, annos natus LXI.

Post Aurelianum imperavit Tacitus Augustus menses VII. Erat hic statura justam superante, corpore tenui, subcalvus, eloquens, crine curto, canus, naso tenuiore, prudens. Hujus sub imperio extitit Cerdo quidam nomine, Manichaeus; qui factis Conciliabulis, dogmata sua in vulgus disseminavit. Sub eodem Tacito, bellum in regione Pontica gestum est; in quod Imperator ipse profectus, occisus est in Ztannica Ponti, annum agens LXXV.

Hunc excepit Florianus Augustus; qui regnavit menses II. Erat autem statura curta, crassus, recalvaster, colore candido, lippus, subsimus, capillitio mentoque canescentibus, ingenii acutissimi. Persis hic bellum

Περσῶν, καὶ ὡς κατέρχεται ἐν Ταρσῷ, ἐσφάγη ὑπὸ τῶν ἰδίων, ὢν ἐνιαυτῶν ξε΄.

Μετὰ δὲ τὴν βασιλείαν Φλωριανοῦ ἐβασίλευσεν Ἥλιος Πρόβος ἔτη γ΄ καὶ μῆνας γ΄. ἦν δὲ διμοιριαῖος, προγάστωρ, ἁπλόθριξ, ἀσσύκουρος, δασυπώγων, μελάγχρους, πυῤῥακής, εὐόφθαλμος, σοφὸς πάνυ· ἐφίλει δὲ τὸ Πράσινον μέρος. ἐν δὲ τῇ αὐτοῦ βασιλείᾳ ἐπεκόσμησεν ἐν Ἀντιοχείᾳ τῇ μεγάλῃ τὸ λεγόμενον Μουσεῖον, καὶ τὸ ἐν αὐτῷ Νυμφαῖον τὸ σιγματοειδές, γράψας ἐν αὐτῷ διὰ μουσαρίου τὸν Ὠκεανόν. ὁ δὲ αὐτὸς βασιλεὺς καὶ τὰς σιτήσεις τῆς αὐτῆς πόλεως Ἀντιοχείας ἐκ τοῦ δημοσίου ἔταξεν,
D *ἵνα δωρεὰν παιδεύωσι διὰ θείας αὐτοῦ προστάξεως θεσπίσας.*

Ὁ δὲ αὐτὸς βασιλεὺς Πρόβος ἐπολέμησε τοῖς Γότθοις ἐν τῷ Σιρμίῳ· καὶ ἐν τῷ πολεμεῖν αὐτὸν ἐγένετο λιμὸς κοσμικὸς μέγας, καὶ μὴ εὑρεθέντων ἀναλωμάτων ἐστασίασεν ὁ στρατός· καὶ ἐπελθόντες ἔσφαξαν αὐτὸν ἐν τῷ Σιρμίῳ ὄντα ἐνιαυτῶν ν΄.

O 401 *Μετὰ δὲ τὴν βασιλείαν Πρόβου ἐβασίλευσεν ὁ θειότατος Κᾶρος ἔτη β΄. ἦν δὲ κονδοειδής, εὔστηθος, λευκός, ἁπλόθριξ, μιξοπόλιος, ὑπόγλαυκος, πλάτοψις, εὔρινος, παχύχειλος, ὑπερήφανος. ἐπὶ δὲ τῆς αὐτοῦ βασιλείας ὑπέταξε χώραν, ἥντινα ἐκάλεσε Καρίαν, ποιήσας αὐτὴν ἐπαρχίαν. ἐπεστράτευσε δὲ*
E *κατὰ Περσῶν, καὶ εἰσελθὼν παρέλαβε τὰ Περσικὰ μέρη ἕως Κτησιφῶντος πόλεως, καὶ ὑπέστρεψεν. ἐτείχισε δὲ ἐν τῷ λιμίτῳ*

8. *Μουσεῖον* Ch., *Μουσίον* Ox. *ibid.* *σιγματοειδής* Ox. 9. *αὐτὸ* Ox. 22. *λιμιτῷ* Ox.

intulit: per Tarsum vero iter faciens, a suis interficitur, annos natus LXV.

Post Florianum imperavit Aelius Probus annos III et menses III. Erat hic statura justam superante, ventricosus, crine plano detonsoque, barba hirsuta, cute nigra, rufus, oculis pulchris, summe prudens. Factioni autem Prasinae studebat. Hic Musaeum, quod vocant, Antiochiae Magnae, et Nymphaeum, sigmatis forma extructum, adornavit; caelato ibi Oceano, opere Musivo. Insuper etiam Edicto Imperatorio jussit, uti ex aerario Publico Antiochensi, stipendia annua, pro juventute urbis, literis gratis instituenda, exhiberentur.

Idem Imperator Probus bellum adversus Gothos in Sirmio habuit; quo tempore fames ingens per totum orbem grassata est. Annona autem deficiente, seditione in exercitu excitata, a militibus interfectus est, annos L. natus.

Post Probum imperavit divinissimus Carus annos II. Erat autem statura brevi, pectore firmo, candidus, crine plano, subcanus, oculis subcaesiis, vultu lato, naso decoro, labiosus, superbus. Imperator iste regionem quandam subjugavit, quam in Provinciae formam redactam *Cariam* vocavit. Contra Persas etiam arma movit; eorumque regiones ad Ctesiphontem usque urbem occupavit. Inde vero reversurus Castrum ibi in

κάστρον, ὅπερ ἐποίησε πόλιν, δοὺς αὐτῇ καὶ δίκαιον πόλεως, ὃ
ἐκάλεσεν εἰς ἴδιον ὄνομα Κάρας. ὑποστρέψας δὲ ἐν Ῥώμῃ,
ἐξῆλθεν ἐν ἄλλῳ πολέμῳ Οὔννους, καὶ ἐσφάγη ἐπὶ τῆς ὑπατείας
Μαξίμου καὶ Ἰανουαρίου, ὢν ἐτῶν ξʹ ἥμισυ.

Μετὰ δὲ τὴν βασιλείαν Κάρου ἐβασίλευσε Νουμεριανὸς Αὔ- V 130
γουστος ἔτη δύο. ἦν δὲ μακρός, λεπτός, ἁπλόθριξ, μάκροψις, O 402
λεπτοχαράκτηρος, εὐπώγων, μιξοπόλιος, εὔρινος, εὐόφθαλμος, με-
λάγχροος. ἐπὶ δὲ τῆς αὐτοῦ βασιλείας διωγμὸς χριστιανῶν μέ-
γας ἐγένετο· ἐν οἷς ἐμαρτύρησεν ὁ ἅγιος Γεώργιος ὁ Καππάδοξ
καὶ ὁ ἅγιος Βαβυλᾶς· ἦν γὰρ ἐπίσκοπος Ἀντιοχείας τῆς μεγάλης.
καὶ κατέφθασεν ὁ αὐτὸς βασιλεὺς Νουμεριανός, ἀπιὼν πολεμῆ-
σαι κατὰ Περσῶν. καὶ θέλων κατασκοπῆσαι τῶν χριστιανῶν τὰ
θεῖα μυστήρια, ἐβουλήθη εἰσελθεῖν ἐν τῇ ἁγίᾳ ἐκκλησίᾳ, ὅπου
συνήγοντο οἱ χριστιανοί, εἰς τὸ θεάσασθαι τί ἐστιν ἃ ποιοῦσι
μυστήρια, ἀκούσας ὅτι κρυπτόμενοι τελοῦσι τὰς λειτουργίας αὐ- B
τῶν οἱ αὐτοὶ Γαλιλαῖοι. καὶ ἐλθὼν πλησίον ἐξαίφνης ὑπηντή-
θη ὑπὸ τοῦ ἁγίου Βαβυλᾶ· καὶ ἐκώλυσεν αὐτόν, λέγων αὐτῷ
ὅτι Μεμιαμμένος ὑπάρχεις ἐκ τῶν θυσιῶν τῶν εἰδώλων· καὶ οὐ
συγχωρῶ σοι ἰδεῖν μυστήρια θεοῦ ζῶντος. καὶ ἀγανακτήσας ὁ
βασιλεὺς Νουμεριανὸς ἐφόνευσεν αὐτὸν εὐθέως. καὶ ἐξῆλθεν
ἀπὸ Ἀντιοχείας, καὶ ἐπεστράτευσε κατὰ Περσῶν· ἐν τῷ δὲ συγ-
κροῦσαι αὐτὸν τὸν πόλεμον ἐπετέθησαν αὐτῷ οἱ Πέρσαι, καὶ O 403

4. καὶ om. Ox. Eadem Ἰαννουαρίου.

limitibus situm muro cinxit: datoque eidem Civitatis jure, a nomine suo *Caras* vocavit. Romam deinde reversus, belloque alio adversus Hunnos suscepto, interfectus est; Maximo et Januario Coss. annos LX. cum semisse natus.

Hunc excepit Numerianus Augustus, et regnavit annos II. Erat hic procerus, gracilis, crine lento, facie longa tenuique, barbatus, subcanus, naso decoro, oculis pulchris, colore nigro. Hujus sub Imperio, Christiani gravem Persecutionem perpessi sunt: quo tempore martyrium subierunt S. Georgius Cappadox et S. Babylas: erat enim hic Episcopus Antiochiae Magnae.

Numerianus enim Imperator, expeditione in Persas suscepta, [per Antiochiam] iter faciens, et Christianorum sacra Mysteria inspiciendi desiderio captus; Ecclesiam Sanctam, ubi Christiani congregati fuerunt, uti cujusmodi eorum essent Mysteria intelligeret, ingredi voluit: Audierat enim, Galilaeos in occulto, Litanias suas celebrare. Propius autem accedenti occurrebat S. Babylas, ingressum ejus prohibens, verbis hisce: „*At ego* non sinam te, Idolothytis conspurcatum, in Mysteria Dei viventis introspicere.“ Ad hoc indignatus Numerianus Imperator, eum absque mora neci tradidit. Antiochia deinde discedens adversus Persas proficiscitur. Persae autem, praelio cum eo commisso, graviter ei incubuerunt;

ἀνεῖλαν τὸ πολὺ πλῆθος τῆς βοηθείας αὐτοῦ, καὶ ἔφυγεν ἐν Κάραις τῇ πόλει· καὶ φοσσεύσαντες οἱ Πέρσαι παρέλαβον αὐτὸν αἰχμάλωτον, καὶ εὐθέως ἐφόνευσαν αὐτόν· καὶ ἐκδείραντες τὸ δέρμα αὐτοῦ ἐποίησαν ἀσκόν, καὶ σμυρνιάσαντες ἐφύλαξαν C *αὐτὸν εἰς ἰδίαν δόξαν· τὸ δὲ λοιπὸν πλῆθος αὐτοῦ κατέκοψαν. τελευτᾷ δὲ ὁ βασιλεὺς Νουμεριανὸς ὢν ἐνιαυτῶν λϛ'.*

Μετὰ δὲ τὴν βασιλείαν Νουμεριανοῦ ἐβασίλευσε Καρῖνος Αὔγουστος ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ ἔτη β'. ἦν δὲ κονδοειδής, παχύς, πλάτοψις, λευκός, οὐλόθριξ, ἀναφάλας, σπανός, μεγαλόψυχος. ἐφίλει δὲ τὸ Πράσινον μέρος.

Ἧι μόνον δὲ ἐβασίλευσεν, ἐπεστράτευσε κατὰ Περσῶν εἰς ἐκδίκησιν τοῦ ἰδίου αὐτοῦ ἀδελφοῦ Νουμεριανοῦ· καὶ περιεγένετο αὐτῶν κατὰ κράτος. ἐπὶ δὲ τῆς αὐτοῦ βασιλείας ἐτελεύτησαν οἱ ἅγιοι Κοσμᾶς καὶ Δαμιανὸς τῷ τρόπῳ τούτῳ, φθο- D *νηθέντες ὑπὸ τοῦ ἰδίου αὐτῶν ἐπιστάτου. ἦσαν γὰρ ἰατροὶ τὴν ἐπιστήμην, ἠγαπῶντο δὲ ὑπὸ τοῦ βασιλέως Καρίνου, ὡς ποιοῦν-* O 404 *τες ἰάσεις· συνέβη γὰρ τοῦτο γενέσθαι τῷ αὐτῷ Καρίνῳ βασιλεῖ. μετὰ τὸ συγκροῦσαι τοῖς Πέρσαις καὶ τὰς ἐπάνω ἐνέγκαι καὶ κόψαι ἐξ αὐτῶν ἄπειρον πλῆθος χειμῶνος βαρυτάτου γενομένου ᾔτησαν οἱ Πέρσαι μηνῶν τριῶν ἔνδοσιν γενέσθαι· καὶ διὰ τὸ ἐπαχθὲς τοῦ χειμῶνος φειδόμενος τοῦ ἰδίου στρατοῦ, ὡς κοπωθέντι, ἐνέδωκε τῶν τριῶν μηνῶν τὴν αἴτησιν τῆς εἰρήνης. καὶ λαβὼν τὸ ἴδιον πλῆθος ἦλθεν ἐπὶ τὴν λεγομένην χώραν τῶν Κυρηστικῶν,*

23. *Κηρυστικῶν* Ox. Vid. Ch. annotationem.

maximaque exercitus Imperatorii parte excisa; ipse fuga in Caras evasit. Persae vero urbem obsidione cingentes, captivum eum habuerunt; necique statim traditum, excoriarunt: detractamque ei pellem in utrem efformarunt: unguentisque conditam gloriae causa asservarunt: Reliquum vero quod fuit exercitus ejus penitus delerunt. Numerianus autem Imperator e vivis excessit annos natus XXXVI.

Post Numerianum imperavit Carinus Augustus, frater ejus, annos II. Erat autem statura curta, crassus, vultu lato, candidus, crine crispo, recalvaster, parcus, magnanimus: Factioni autem Prasinae studebat.

Hic, suscepto Imperio, absque mora Persis bellum intulit, Numeriani fratris in Vindictam: eosque penitus profligavit. Eodem imperante, Sancti illi, Cosmas et Damianus, domino suo invisi, neci traditi sunt, hoc modo. Erant hi professione Medici; quos Imperator etiam, ob curationes ab eis effectas, magni habuit: cui etiam ipsi hujusmodi quid contigerat. Post Persas praelio devictos et infinitam eorum multitudinem excisam, Persae trium mensium inducias petierunt. Imperator itaque, ob hyemis intemperiem, exercitus etiam sui bellis attriti rationem habens, conditiones pacis in tres menses concessit. Ipse interim in Cyrrhesticam, quam vocant, regionem contendit, ob exercitum suum reficiendum et ut

βουλόμενος καὶ τὸν ἴδιον στρατὸν ἀναπαῦσαι καὶ τοὺς πληγάτους θεραπευθῆναι. ἐλθόντος δὲ αὐτοῦ ἐν τοῖς Κυρηστικοῖς ἐν τῷ χειμῶνι, κἀκεῖ αὐτοῦ διάγοντος καὶ τὰ τοῦ πολέμου τρακταΐζοντος, E συνέβη ἐξαίφνης τὴν ὄψιν αὐτοῦ εἰς τὰ ὀπίσω στραφῆναι. καὶ πολλῶν ἰατρῶν ἀκολουθούντων τῷ αὐτῷ βασιλεῖ καὶ μηδὲν αὐτὸν ὠφελησάντων, ἐκελεύσθησαν οἱ τῆς χώρας ἰατροὶ εἰσελθεῖν πρὸς τὸν βασιλέα, ὡς εἰδότες τοὺς ἀέρας τῆς ἑαυτῶν χώρας. ἐν οἷς εἰσῆλθε καὶ ὁ ἐπιστάτης τῶν ἁγίων Κοσμᾶ καὶ Δαμιανοῦ πρὸς τὸν βασιλέα, καὶ συνεισῆλθαν ἅμα αὐτῷ οἱ ἅγιοι. καὶ μηδὲν V 131 δυνηθέντων τῶν ἰατρῶν ὠφελῆσαι τὸν βασιλέα Καρῖνον, οἱ ἅγιοι O 405 Κοσμᾶς καὶ Δαμιανὸς λαθραίως διελέχθησάν τισι τῶν μεγιστάνων τοῦ βασιλέως ἵνα ἰάσωνται αὐτόν. καὶ εἰσηνέχθησαν οἱ ἅγιοι τῷ βασιλεῖ ἐν νυκτὶ καὶ αὐτοὶ ἰάσαντο αὐτὸν διὰ τῆς ἰδίας προσευχῆς. καὶ ἐπίστευσεν αὐτοῖς, λέγων ὅτι Οὗτοι οἱ ἄνθρωποι δοῦλοι τοῦ θεοῦ τοῦ ὑψίστου εἰσί. καὶ ὑγιάνας καὶ ἀποκατασταθεὶς ὡς ἦν τὸ πρῴην εἶχεν αὐτοὺς ἐν τιμῇ καὶ πάντες οἱ μεγιστᾶνες αὐτοῦ. παρακληθεὶς δὲ παρ' αὐτῶν τῶν ἁγίων, ἐποίησεν εὐθέως θείαν αὐτοῦ διάταξιν εἰς πᾶσαν τὴν Ῥωμαϊκὴν πολιτείαν, ὥστε μηδένα τῶν λεγομένων χριστιανῶν ὑπομεῖναί τι κακόν, μήτε δὲ κωλύεσθαι θρησκεύειν ὡς βούλονται.

Ὁ δὲ ἐπιστάτης αὐτῶν εἰσαχθεὶς ἀπὸ τῶν ἄλλων ἀξιωματι- B κῶν ἰατρῶν τῶν ἀκολουθούντων τῷ αὐτῷ βασιλεῖ, καὶ ἑωρακὼς τὴν πρὸς τοὺς ἁγίους ἀγάπην, ἣν εἶχεν ὁ βασιλεὺς πρὸς αὐτούς,

2. Κηρυστικοῖς Ox. Sic et p. seq. v. 2. 11. λαθρέως Ox.

vulnerati sanarentur. Ubi per hyemem commoranti, quaeque ad bellum spectabant, pertractanti, subito accidit faciem ejus in aversum detorqueri. Cumque ii, qui plurimi eum sequebantur, Medici nihil omnino proficerent, regionis illius Medici ad Imperatorem vocati sunt; ut qui regionis suae aëris vim penitus introspectam haberent. Quos inter ad Imperatorem accesserant cum domino suo Sancti illi, Cosmas et Damianus. Cumque in Imperatore sanando frustra fuissent Medici omnes; Sancti, Cosmas et Damianus, quosdam ex Primoribus Imperatoris clanculum alloquuti, rogabant, uti eum sanandi licentiam ipsi haberent. Per noctem itaque intromissi Sancti hi, precibus suis Imperatorem sanabant: qui fidem deinceps eis habens, dicebat; „Homines isti Servi sunt Dei altissimi.“ Imperator itaque, pristinae sanctitati restitutus, Sanctos hosce et ipse, et Optimates ejus, in honore habuerunt. Quin et rogatu eorum divino suo Edicto per totum Imperium Romanum protinus promulgato, cavebat; ne quis deinceps Christianos, quos vocant, violaret, aut a cultu suo prohiberet.

Caeterum eorum Dominus, ubi intellexerat quanto Sanctos hosce amore prosequebatur Imperator; a Primariis Medicis Imperatoris in id addu-

φθονῶν αὐτοῖς ἐκαρτέρησε. καὶ μετὰ τὸ ἐξελθεῖν τὸν αὐτὸν βασιλέα Καρῖνον ἐκ τῶν Κυρηστικῶν εἰς τὰ Περσικὰ δόλῳ ὁ ἐπιστάτης τῶν ἁγίων Κοσμᾶ καὶ Δαμιανοῦ λαβὼν αὐτοὺς μετὰ τῶν ἰδίων αὐτοῦ ἀνθρώπων ἐν τοῖς ὄρεσιν ἐκρήμνισεν αὐτούς, ὡς ὄντας ἐκ τοῦ δόγματος τῶν χριστιανῶν, καὶ οὕτως οἱ δίκαιοι ἐτελειώθησαν.

O 406 Ἐν δὲ τῷ μέσῳ χρόνῳ τοῦ πολέμου ὁ αὐτὸς Καρῖνος τελευτᾷ ἰδίῳ θανάτῳ, ὢν ἐνιαυτῶν λβʹ.

C Μετὰ δὲ τὴν βασιλείαν Καρίνου ἐβασίλευσε Διοκλητιανὸς ἔτη κʹ καὶ μῆνας θʹ. ἦν δὲ μακρός, λεπτός, ξήροψις, ὁλοπόλιος τὴν κάραν καὶ τὸ γένειον, λευκὸς τῷ σώματι, γλαυκός, παχύρινος, ὑπόκυρτος, μεγαλόψυχος πάνυ καὶ φιλοκτίστης. ἀνηγορεύθη δὲ βασιλεὺς ἐπὶ τῆς ὑπατείας Βάσσου καὶ Κυντιανοῦ.

Ἐπὶ δὲ τῆς αὐτοῦ βασιλείας ἐγένετο σκότος μέγα πᾶσαν τὴν ἡμέραν· μετὰ δὲ τρία ἔτη τῆς βασιλείας αὐτοῦ ἐποίησε Καίσαρα τὸν υἱὸν αὐτοῦ Μαξιμιανὸν τὸν καὶ Ἑρκουλλιανόν. τῶν δὲ Περσῶν κινησάντων ὁπλισάμενος ὁ Διοκλητιανὸς ἐπεστράτευσεν ἅμα τῷ Μαξιμιανῷ. καὶ φθασάντων τῶν αὐτῶν Ἀντιόχειαν τὴν μεγάλην, ἔπεμψεν ὁ αὐτὸς Διοκλητιανὸς Μαξιμιανὸν τὸν Καί-
D σαρα κατὰ Περσῶν καὶ ἔμεινεν ὁ αὐτὸς Διοκλητιανὸς ἐν Ἀντιοχείᾳ. καὶ ἔκτισεν ἐκεῖ παλάτιον μέγα, εὑρὼν θεμελίους τεθέντας πρώην μὲν ὑπὸ Γαλλιηνοῦ τοῦ καὶ Λικιννιανοῦ. ἔκτισε δὲ ὁ αὐ-

2. δόλῳ Ch., δόλου Ox. 4. ἐκρήμνισεν Ch., ἐκρέμνισεν Ox. 16. τὸν καὶ Ἑρκουλλιανόν] „Ἑρκούλιος aliis omnibus, tam Graecis, quam Latinis, atque etiam Nostro infra dictus est.“ Ch. V. p. 133. C.

ctus summe eos invisos habuit: Quam primum vero Imperator ex Cyrrestica regione in Persidem discesserat, servis suis stipatus, per dolum Sanctos illos ad montes abductos, tanquam Christiani dogmatis sectatores, praecipites dedit. Talem itaque vitae exitum Justi hi habuerunt.

Imperator autem Carinus, medio belli tempore, naturae concessit, annos natus XXXII.

Carinum excepit Diocletianus; qui imperavit annos XX, et menses IX. Erat hic procerus, gracilis, facie macilenta, capite, barbaque canus, colore corporis pallente, oculis caesiis, naso crasso, subcurvus, summe magnanimus, aedificandique studiosissimus. Imperator vero designatus est, Basso et Quintiano Coss.

Hoc Imperante, tenebrae profundae per diem integrum orbi incubuerunt. Tertio autem imperii anno exacto, Maximianum filium, qui et Herculianus, Caesarem creavit. Persis autem arma sumentibus, Diocletianus, cum Maximiano, in eos profectus est. Per Antiochiam vero magnam facto itinere, Diocletianus, Maximiano contra Persas misso, ibidem commoratus est: ubi etiam Palatium ingens extruxit, inventis ibi jactis olim a Gallieno Licinniano fundamentis. Balneum etiam Publicum urbis in planicie extruxit, prope Circum veterem; quod Diocletianum vocavit.

τὸς Διοκλητιανὸς καὶ δημόσιον λουτρὸν εἰς τὴν πεδιάδα, πλησίον O 407
τοῦ παλαίου ἱππικοῦ, ὅπερ ἐκάλεσε τὸ Διοκλητιανόν. ἔκτισε δὲ
καὶ ὡρεῖα λόγῳ ἀποθέτων σίτου· καὶ μέτρα δὲ σίτου πᾶσιν ἔδω-
κε καὶ τῶν πιπρασκομένων ἄλλων πάντων διὰ τὸ μὴ ἐπηρεάζε-
σθαί τινα τῶν ἀγοραίων ἀπὸ τῶν στρατιωτῶν· ἔκτισε δὲ καὶ τὸ
στάδιον τὸ λεγόμενον ἐν Δάφνῃ διὰ τοὺς Ὀλυμπικοὺς καὶ τοὺς
λοιποὺς ἀγωνιστάς, ὥστε μὴ ἀπιέναι ἐν κοτρίγαις καὶ στεφανοῦ-
σθαι ἐν Ἀργυρῷ ποταμῷ, ἀλλὰ μετὰ τὸ ἀγωνίσασθαι πάντας ἐν
Ἀντιοχείᾳ τῇ μεγάλῃ ἀνιέναι αὐτοὺς ἐν τῇ λεγομένῃ Δάφνῃ, καὶ E
μὴ ἵνα τοσοῦτον διάστημα ὁδοῦ ἀπέρχωνται ἐν τῷ Ἀργυρῷ πο-
ταμῷ ἐν κοτρίγαις τῆς Κιλικίας, καὶ οἱ Ὀλυμπικοὶ καὶ οἱ Ἀντιο-
χεῖς ἀπιόντες κατὰ τὸ Ὀλύμπια, καθὼς καὶ ἐν τῇ θείᾳ αὐτοῦ
διατάξει ἐκέλευσεν ἐν Δάφνῃ δαφνοῦσθαι τοὺς ἀγωνιζομένους ἐν
τῷ ἀγῶνι τῶν Ὀλυμπίων. ἔκτισε δὲ ἐν αὐτῷ τῷ σταδίῳ Δάφνης
ἱερὸν Ὀλυμπίου Διός, καὶ ἐν τῇ σφενδόνῃ τοῦ αὐτοῦ σταδίου
ἔκτισεν ἱερὸν τῇ Νεμέσει. ἀνενέωσε δὲ καὶ τὸ τοῦ Ἀπόλλωνος ἱε- V 132
ρόν, κοσμήσας διαφόροις μαρμάροις. ἔκτισε δὲ καὶ τῇ Ἑκάτῃ O 408
ἱερὸν καταχθόνιον βαθμῶν τξε'. ἔκτισε δὲ ἐν Δάφνῃ καὶ παλά-
τιον εἰς τὸ τοὺς ἀνιόντας βασιλεῖς ἐκεῖ καταμένειν, ἐπειδὴ πρῴην
εἰς τὸ ἄλσος ἐποίουν παπυλεῶνας καὶ κατέμενον. ἔκτισε δὲ καὶ
φαβρικὰς τρεῖς πρὸς τὸ κατασκευάζεσθαι ὅπλα τῷ στρατῷ·
ἔκτισε δὲ καὶ ἐν Ἐδέσῃ φαβρικὰ διὰ τὸ τὰ ὅπλα ἐγγὺς χορηγεῖ-
σθαι· ὡσαύτως δὲ καὶ ἐν Δαμασκῷ ἔκτισε φαβρικά, ἐννοήσας

3. ἀποθετῶν Ox. 10. μὴ ἵνα] ἵνα μὴ? 13. δαφνοῦσθαι] „Forte στεφανοῦσθαι." Ch. 16. Νεμέσει Ch., Νεμέσῃ Ox.

Horrea quoque, pro frumentis condendis, extruxit: mensuris etiam frumenti, aliorumque venalium omnium publice constitutis: ne, qui mercaturam exercerent, a milite damno aliquo afficerentur. Stadium quoque, quod vocant, in Daphne extruxit, propter Olympicos aliosque Agonistas; scilicet ne quadrigis vecti, ad Argyrum fluvium proficisci tenerentur, ad Coronationem: post certamina Antiochiae magnae finita, Daphnem peterent; neque in posterum tantum itineris intervallum emetirentur, ad Argyrum fluvium quadrigis devecti Cilicibus, Antiochenses, quique in Olympicis Agonistae fuissent. Post ludos itaque finitos, juxta Edictum Imperatorium, Daphnem deinceps petebant, uti ibi coronarentur. Condidit etiam, in hoc Daphnes stadio, fanum Jovis Olympii: et in ejusdem stadii funda, templum Nemesi erexit. Apollinis quoque fanum instauravit; variisque Marmoribus exornavit. Templum etiam subterraneum Hecate sacravit; in quod per gradus CCCLXV descendebatur. Palatium insuper in Daphne extruxit; ubi Imperatores, illuc adventantes commorarentur: cum antea tentoriis solum, ad Lucum defixis, uterentur. Quinetiam fabricas ibi erexit, in quibus arma, in exercitus usum, fabricarentur. Edessae etiam fabricas erexit, uti armamenta belli ad manum haberent. Similiter etiam in Damasco fabricas extruxit; ob frequentes Saracenorum incursiones.

τὰς ἐπιδρομὰς τῶν Σαρακηνῶν. ἔκτισε δὲ καὶ ἐν Ἀντιοχείᾳ Μόνηταν, ὥστε χαράσσεσθαι ἐκεῖ νομίσματα· ἦν γὰρ ἡ αὐτὴ Μό-
B νητα ἀπὸ σεισμοῦ καταστραφεῖσα· καὶ ἀνενεώθη. ἔκτισε δὲ καὶ λουτρόν, ὅπερ ἐκάλεσε συγκλητικόν, ὁμοίως δὲ καὶ ἄλλα γ' λουτρά.

Ὁ δὲ Καῖσαρ Μαξιμιανὸς ἀπελθὼν κατὰ Περσῶν καὶ νικήσας αὐτοὺς κατὰ κράτος ἐπανῆλθεν ἐν Ἀντιοχείᾳ, λαβὼν αἰχμάλωτον τὴν τοῦ βασιλέως τῶν Περσῶν γυναῖκα, ἐκείνων φυγόντων μετὰ ὀλίγων ἀνδρῶν εἰς τὸ Ἰνδολίμιτον, τοῦ πλήθους αὐτῶν ἀναλωθέντος. ἡ δὲ βασίλισσα τῶν Περσῶν Ἀρσανὴ ᾤκησεν ἐν Δά-
O 409 φνῃ φυλαττομένη κατὰ κέλευσιν τοῦ βασιλέως Ῥωμαίων Διοκλητιανοῦ μετὰ τιμῆς ἐπὶ χρόνων. καὶ μετὰ ταῦτα πάκτων εἰρήνης γενομένων ἀπεδόθη Πέρσαις τῷ ἰδίῳ αὐτῆς ἀνδρί, φυλαχθεῖσα μετὰ τιμῆς.

C Ἐν αὐτῷ δὲ τῷ χρόνῳ δωρεαὶ παρεσχέθησαν παρὰ τοῦ βασιλέως πάσῃ τῇ Ῥωμαίων πολιτείᾳ ὑπὲρ τῶν ἐπινικίων.

Ἔκτισε δὲ καὶ εἰς τὰ λίμιτα κάστρα ὁ αὐτὸς Διοκλητιανὸς ἀπὸ τῆς Αἰγύπτου ἕως τῶν Περσικῶν ὅρων, τάξας ἐν αὐτοῖς στρατιώτας λιμιτανέους, προχειρισάμενος καὶ δοῦκας κατὰ ἐπαρχίαν ἐνδοτέρω τῶν κάστρων καθέζεσθαι μετὰ πολλῆς βοηθείας πρὸς παραφυλακήν. καὶ ἀνήνεγκαν τῷ βασιλεῖ καὶ τῷ Καίσαρι στήλας ἐν τῷ λιμίτῳ τῆς Συρίας.

Ἐν αὐτῷ δὲ τῷ χρόνῳ ἐτυράννησαν οἱ Αἰγύπτιοι καὶ ἐφόνευσαν τοὺς ἄρχοντας αὐτῶν. καὶ ἐπεστράτευσε κατ' αὐτῶν ὁ αὐ-

9. Ἰνδολιμιτὸν Ox.

Antiochiae etiam Monetarum officinam, qua nummi cuderentur, terraemotibus collapsam, redintegravit. Balneum etiam, praeter alia tria a se condita, quartum quoque extruxit, quod Senatorium nominavit.

Maximianus interim Caesar, Persis penitus debellatis, Antiochiam revertitur; Captivam secum ducens Persici regis uxorem: quam paucis stipatam, (exercitu reliquo funditus deleto,) ad Indiae limites, una cum Rege Marito fugientem, assecutus fuerat. Regina autem Persarum, Arsane, Diocletiani Romani Imperatoris jussu, in Daphne annis aliquot, omni cum honore custodiebatur. Post vero, pacis conditionibus invicem initis, Regina, in Persidem missa, conjugi suo restituta est.

Eodem tempore Imperator, ob partam victoriam, ubique per imperium Romanum Largitiones distribuit.

Idem Diocletianus Castra passim per confinia extruxit, ab Aegypto usque ad fines Persicos; collocatis ibi Limitaneis militibus, Ducibus etiam per provincias constitutis, qui Castris hisce cum armata manu insidentes, loca custodirent. Imperatori itaque et Caesari stativas ubique per confinia Syriae posuerunt.

Sub hoc tempus Aegyptii in Praefectos suos insurgentes, eos interfecerunt. Imperator itaque in eos arma movit, Alexandriamque Magnam

τὸς *Διοκλητιανός*, καὶ ἐπολέμησεν ἐν *Ἀλεξανδρείᾳ* τῇ μεγάλῃ, πολιορκήσας αὐτὴν καὶ ποιήσας φοσάτα, κόψας τὸν ἀγωγὸν καὶ D
στρέψας αὐτὸν ἀπὸ τοῦ λεγομένου *Κανώπου* καὶ παρέχοντα χρῆσιν τῇ πόλει. παραλαβὼν δὲ *Ἀλεξάνδρειαν* ἐνέπρησεν αὐτήν· εἰσῆλθε δὲ ἐν αὐτῇ ἔφιππος, τοῦ ἵππου αὐτοῦ περιπατοῦντος ἐπάνω τῶν λειψάνων. ἦν δὲ κελεύσας τῷ ἐξπεδίτῳ μὴ φείσασθαι τοῦ φονεύειν, ἕως οὗ ἀνέλθῃ τὰ αἵματα τῶν σφαζομένων ἕως τὸ O 410
γόνυ τοῦ ἵππου οὗ ἐκάθητο. συνέβη δὲ κατὰ κέλευσιν θεοῦ πλησίον τῆς πόρτας εἰσελθόντος αὐτοῦ τὸν ἵππον ἐν ᾧ ἐκάθητο ὁ βασιλεὺς πατῆσαι λείψανον ἀνθρώπου καὶ κονδάψαντα εἰς αὐτὸ γονατίσαι καὶ αἱματωθῆναι τὸ γόνυ τοῦ ἵππου· καὶ προσεσχηκὼς ἔδωκεν ἰνδουλγεντίας, καὶ ἐπαύσαντο οἱ στρατιῶται κόπτοντες τοὺς πολίτας *Ἀλεξανδρείας*. καὶ ἀνέστησαν οἱ αὐτοὶ *Ἀλεξανδρεῖς* στή- E
λην χαλκῆν τῷ ἵππῳ ὑπὲρ εὐχαριστίας· ὅστις τόπος οὕτως ὀνομάζεται ἕως τῆς σήμερον ὁ ἵππος *Διοκλητιανοῦ*. καὶ ἔκτοτε ἐχρημάτισεν ὀνομάζεσθαι πρῶτον ἔτος *Ἀλεξανδρείας*. ἔστιν οὖν ἐξ ἐκείνου τοῦ χρόνου ὁ χρηματισμὸς τῆς πρὸς *Αἴγυπτον Ἀλεξανδρείας*.

Ἐπὶ δὲ τῆς βασιλείας αὐτοῦ ἀνεφάνη τις *Μανιχαῖος* ἐν *Ῥώμῃ* τῇ πόλει ὀνόματι *Βοῦνδος*· ὅστις ἀπέσχισεν ἐκ τοῦ δόγματος τῶν V 133
Μανιχαίων, παρεισαγαγὼν ἴδιον δόγμα καὶ διδάσκων ὅτι ὁ ἀγαθὸς θεὸς ἐπολέμησε τῷ πονηρῷ καὶ ἐνίκησεν αὐτόν, καὶ δεῖ τὸν νικητὴν τιμᾶν. ἀπῆλθε δὲ καὶ ἐν *Περσίδι* διδάσκων. ὅπερ δό-

9. εἰσελθότος Ox., εἰσελθόντος Ch. 12. ἰνδουλγεντίας Ch., ἰνδουλπεντίας Ox. 22. τὸν] τὴν Ox.

obsidione cinxit: et fossa egesta, rescissoque qui ibi urbis in usum erat, aquaeductu, cursuque aquarum per aliam a Canopo viam diverso, urbem tandem cepit, captamque incendiis vastavit. Imperator autem, equo insidens, urbem ingressus est; equo interim occisorum cadavera calcante. Exercitui vero in mandata dederat, uti non prius a caedibus abstinerent, quam ad equi cui insidebat genua sanguis occisorum pertingeret. Contigit autem, (Deo ita volente,) Imperatore urbem ingrediente, a Portis ipsis non procul, equum ejus, dum per cadavera incedit, trunco hominis impingere; equique, ex casu illo labascentis, genu sanguine tinctum esse. Quo viso, imperator militem repressit; et venia data non ulterius in Alexandrinos saevire permisit. Alexandrini itaque statuam aeream Equo grati posuerunt; locumque eum, *Diocletiani Equum*, usque adhuc appellant. Insuper etiam Alexandrini annum suum primum exinde numerabant. Hoc itaque initium est Aerae Alexandrinorum in Aegypto.

Hujus sub imperio, prodiit Romae Manichaeus quidam, nomine Bundus: qui neglectis Manichaeorum Placitis, Dogmata sua invexit. „Docebat hic, Bonum Deum cum malo bellum habuisse; Malumque a Bono superatum; honorem proinde Victori tribuendum.“ In Persidem quoque

γμα Μανιχαϊκὸν παρὰ Πέρσαις καλεῖται κατὰ τὴν αὐτῶν γλῶσσαν τὸ τῶν Δαρισθενῶν, ὃ ἑρμηνεύεται τὸ τοῦ ἀγαθοῦ.

O 411 Ὁ δὲ αὐτὸς Διοκλητιανὸς βασιλεὺς ἐποίησε διωγμὸν χριστιανῶν· καὶ ἐτιμωρήθησαν πολλοὶ μαρτυρήσαντες, ἐν οἷς ἐμαρτύρησε καὶ ὁ ἅγιος Μηνᾶς· καὶ αἱ ἐκκλησίαι δὲ καθῃρέθησαν, καὶ ἀπειλαὶ δὲ καὶ φόβος ἦν πολύς.

B Ἐν δὲ τῷ χρόνῳ τῶν Ὀλυμπίων κατέφθασεν ἐν Ἀντιοχείᾳ ὁ αὐτὸς βασιλεὺς Διοκλητιανός, ἐλθὼν ἐξ Αἰγύπτου. καὶ τοῦ Ὀλυμπικοῦ ἀγῶνος μέλλοντος ἐπιτελεῖσθαι, ἐφόρεσε τὸ σχῆμα τὸ τοῦ ἀλυτάρχου ὁ βασιλεὺς Διοκλητιανός. τὴν δὲ στολὴν ὁ ἀλύταρχος ἄσπρον ὁλοσηρικὸν ἐφόρει· ὁ δὲ βασιλεὺς ἀντὶ τοῦ ἄσπρου ἐφόρεσε πορφυροῦν, τὰ δὲ ἄλλα πάντα ὡς ἦν ἔθος τῷ ἀλυτάρχῃ φορεῖν, κρατῶν τὴν ἱερὰν ῥάβδον καὶ προσκυνῶν τὸν δῆμον, ἐθεώρησε τὸν Ὀλυμπικὸν ἀγῶνα τὰς νενομισμένας πάσας ἡμέρας. καὶ ἐκ τῶν ἀξιωματικῶν αὐτοῦ κατήρχοντό τινες ἐν τοῖς Ὀλυμπικοῖς ἀγῶσιν ἐπιδεικνύμενοι ἀρετῆς χάριν· καὶ οἱ μὲν ἐπάλαιον, C οἱ δὲ ἐπύκτευον, οἱ δὲ ἐπαγκρατίαζον, οἱ δὲ ἔτρεχον· καὶ τοῖς νικῶσι παρεῖχε σάκρας καὶ πᾶσι πολλὰ ἐφιλοτιμήσατο· καθὼς Δο- O 412 μετιανὸς ὁ σοφώτατος συνεγράψατο. καὶ ἀλυτάρχης ἐν Ἀντιοχείᾳ ὁ αὐτὸς Διοκλητιανὸς καὶ ἀποθέμενος τὸ βασιλικὸν σχῆμα καὶ μετὰ τὸ πληρῶσαι τὰ Ὀλύμπια οὐχ εἵλετο βασιλεῦσαι, λέγων ὅτι Ἀπεθέμην τὴν βασιλείαν καὶ ἐφόρεσα σχῆμα τοῦ ἀθα-

19. Fort. ἀλυταρχήσας.

profectus, ibi etiam dogmata sua disseminavit. Manichaeorum vero dogma hoc Persae, idiomate suo, *Daristhenorum* vocant: quasi dicas, *Dei Boni* dogma.

Idem Diocletianus Imperator Christianos persecutus est; quorum multi Martyrio coronati sunt: inter quos fuit Sanctus Menas. Quin et templa eorum a fundamentis eversa sunt: graves insuper minae, terroresque Christianis incussi.

Olympicis autem appropinquantibus, Imperator Diocletianus, ex Aegypto Antiochiam venit: Ludisque celebratis, ipse Alytarchae habitum suscepit. Moris autem erat, ut Alytarcha stolam albam, holosericam gestaret: imperator vero, pro alba, purpuream sibi sumpsit; in caeteris habitum Alytarchae per omnia referebat: sacramque manu ferens virgam, et populum pro more veneratus, per dies constitutos omnes, Olympica Certamina spectabat. Itaque ex Optimatibus etiam ejus nonnulli eo ad Certamina convenerunt, virtutis suae specimina exhibituri: quorum hi palaestra, illi pugilatu, alii Pancratio, cursu vero alii decertabant. Victoribus autem *Sacras* dedit; omnibusque munera affatim dispertivit, uti sapientissimus Dometianus haec scripta reliquit. Diocletianus autem Alytarcha Antiochiae factus, Imperatorium habitum deposuit: nec amplius, finitis Olympicis, Imperatorio fungi munere voluit; dicens: *Imperio memet*

νάτου Διός. καὶ ἔκτοτε ἔμεινεν οὕτως. τελευτᾷ δὲ ἰδίῳ θανάτῳ, ὢν ἐνιαυτῶν οβ΄.

Μετὰ δὲ τὸ ἀποθέσθαι τὸν Διοκλητιανὸν τὴν βασιλείαν ἐβασίλευσε Μαξιμιανὸς ὁ καὶ ἐπίκλην Ἑρκούλιος ἔτη ιθ΄. καὶ ἀνελθὼν ἐν Ῥώμῃ ἐθριάμβευσε τὴν κατὰ Περσῶν καὶ Αἰγυπτίων νί- D
κην. ἦν δὲ μακρός, εὐσθενής, μιξοπόλιος τὴν κάραν, ἁπλόθριξ, τελειοπώγων, μελάγχροος, εὔρινος, εὐόφθαλμος, ἐλλόγιμος. ἠγωνίσατο δὲ καὶ αὐτὸς κατὰ χριστιανῶν καὶ ἐτιμωρήσατο πολλοὺς ἁγίους· ἐν οἷς ἐμαρτύρησεν ὁ ἅγιος Παντελέων καὶ ὁ ἅγιος Ἡσύχιος καὶ ὁ ἅγιος Ἕρμιππος καὶ ὁ ἅγιος Ἑρμόλαος καὶ ὁ ἅγιος Ἑρμοκράτης.

Καὶ πάλιν Ὀλυμπίων ἀγομένων ἐν τῇ αὐτοῦ βασιλείᾳ, ἐλθόντος αὐτοῦ ἐν τῇ ἀνατολῇ κατὰ Ἀρμενίων τυραννησάντων Ῥωμαίους, νικήσας αὐτοὺς κατὰ κράτος καὶ ὑποτάξας αὐτούς, μαθὼν δὲ τὸν καιρὸν τῶν Ὀλυμπίων ὑπάρχειν, παρεγένετο ἐν Ἀν- E
τιοχείᾳ διὰ τὰς ἐπισήμους ἡμέρας τοῦ ἀγῶνος. καὶ φορέσας καὶ O 413
αὐτὸς τὸ σχῆμα τοῦ ἀλυτάρχου ἀλυτάρχησε· καὶ ἠγωνίσαντο καὶ ἐπὶ αὐτοῦ ἐκ τοῦ δήμου τέκνα συγκλητικῶν καὶ συγκλητικοὶ νεώτεροι· καὶ οἱ μὲν ἐπάλαιον, οἱ δὲ ἔτρεχον, οἱ δὲ ἐπαγκρατίαζον, οἱ δὲ ἡνιόχουν, οἱ δὲ ἐπύκτευον, οἱ δὲ ἐφωνάσκουν· καὶ οἱ νικῶντες ἐλάμβανον μείζους ἀξίας, οἱ δὲ προέκοπτον ἐν ταῖς στρατείαις δίχα τῶν διδομένων αὐτοῖς φιλοτιμιῶν. ἀπέθετο δὲ καὶ αὐτὸς

17. ἀλυτάρχησε] ἠλυτάρχησε Ch. V. vol. II. p. 49. C. 20. ἐφωνάσκων] „ἐφωνάσκουν, uti etiam supra habet, in Commodo.“ Ch. 21. στρατείας Ox.

abdicavi; Jovisque immortalis habitum gestavi. Hunc itaque vitae statum deinceps amplexus est: naturaeque tandem cessit, annos natus LXXII.

Post depositum vero a Diocletiano Imperium, a Maximiano Herculeo susceptum est; qui imperavit annos XIX. Hic Romam reversus, de Persis et Aegyptiis devictis triumphum egit. Erat autem procerus, robustus, capite canescente, crine plano, barbatus, colore nigro, naso eleganti, oculis pulchris, eloquens. Infensus et hic quoque Christianis fuit; plurimosque Sanctos neci dedit; ex quibus fuerunt S. Pantaleo, S. Hesychius, S. Hermippus, S. Hermolaus et S. Hermocrates, Martyres.

Accidit autem etiam hujus sub imperio, Olympica celebrari, quo tempore Armenios, adversus Romanum imperium rebellantes, exercitu in Orientem ducto, penitus subegerat. Certior autem factus, Olympicorum celeberrimam jam instare Panegyrin, Antiochiam venit: ubi et ipse, Alytarchae habitum gestans, munia ejus executus est. Qui autem ibi convenerant Senatorum filii, Senatores etiam Juniores ipsi, coram eo decertabant; hi quidem palaestra, illi cursu, alii Pancratio, aurigatione alii, alii Pugilatu, nonnulli etiam voce certantes. Victorum autem (praeter munera quae eis largitus est,) hos quidem majoribus auxit honoribus, illos vero ad Militares provexit dignitates. Maximianus autem ipse, posito Impe-

Μαξιμιανὸς τὴν βασιλείαν καὶ τὴν πορφύραν καὶ πᾶσαν τὴν βα-
V 134 σιλικὴν φορεσίαν, καὶ ἐφόρεσε τὰ ἀλυταρχικά. καὶ μετὰ τὸ πλη-
ρωθῆναι τὰς ἡμέρας τῶν Ὀλυμπίων οὐχ εἵλετο οὐδὲ αὐτὸς βασι-
λεῦσαι, ἀλλ' ἐπανελθὼν ἐν τῇ Ῥώμῃ ἀπετάξατο τῆς βασιλείας
καὶ ἔμεινεν οὕτως ἕως θανάτου. καὶ μετὰ χρόνον τελευτᾷ ἰδίῳ
θανάτῳ, ὢν ἐνιαυτῶν νζ'.

Καὶ μετὰ τὸ ἀποθέσθαι τὴν βασιλείαν Μαξιμιανὸν ἐβασίλευ-
σε Μαξέντιος ὁ καὶ Γαλέριος ἔτη γ'. ἦν κονδοειδής, πλατύς,
O 414 οὐλόθριξ, λευκός, εὐπώγων, ὑπόστραβος, σιμός, ὀργίλος. ἐφί-
λει δὲ τὸ Βένετον μέρος.

Ἐπὶ δὲ τῆς αὐτοῦ βασιλείας Ἰάμβλιχος ὁ φιλόσοφος ἐδίδα-
B σκεν, οἰκῶν ἐν Δάφνῃ ἕως τῆς τελευτῆς αὐτοῦ.

Ἐν δὲ τῷ αὐτῷ χρόνῳ οἱ Πέρσαι συμμαχοῦντες Ἀρμενίοις
πολεμηθεῖσιν ἅμα αὐτοῖς ἐπελθόντες ἐν τοῖς Ῥωμαϊκοῖς ἐπραίδευ-
σαν χώρας. καὶ ἐπεστράτευσε κατ' αὐτῶν ὁ αὐτὸς Μαξέντιος
καὶ ἐπολέμησε Πέρσαις, καὶ ἀνήλωσεν αὐτοὺς διὰ τῆς Ἀρμενίας
κατελθὼν κατ' αὐτῶν, καὶ ἀπέσπασε χώρας ἐκ τῶν Περσαρμε-
νίων καὶ ἐποίησεν ὑπὸ Ῥωμαίους· ἥντινα ἐκάλεσε πρώτην καὶ
δευτέραν Ἀρμενίαν Ῥωμαίων. ἐν τῷ δὲ εἶναι τὸν αὐτὸν Μαξέν-
τιον εἰς Περσαρμενίαν ἐπέρριψαν οἱ Πέρσαι εἰς τὴν Ὀσδροηνὴν
καὶ παρέλαβον πόλιν καὶ ἔκαυσαν καὶ ἔστρεψαν, καὶ λαβόντες
πολλὴν πραῖδαν ἐξαίφνης ἀνεχώρησαν· ἐλέγετο δὲ ἡ παραλη-
C φθεῖσα ὑπ' αὐτῶν πόλις Μαξιμιανούπολις. ὁ δὲ αὐτὸς βασιλεὺς

5. καὶ μετὰ Ch., κατὰ μετὰ Ox. 11. Ἰάμβλικος Ox. 20. Ὀσδροΐνην Ox. 23. οἱ Ox.

rio, purpura, regioque ornatu omni exuebat sese; habitumque Alytarchae gestans, peractis Olympicorum diebus, non amplius imperatorio fungi munere dignatus est: sed Romam reversus, regno sese abdicavit, privatam deinceps vitam agens. Non longe autem post, annum agens LVII, fatis concessit.

Imperium a Maximiano positum suscepit Maxentius, qui et Galerius: regnavitque annos III. Erat vero curtus, corpore lato, crispus, candidus, barbatus, substrabus, simus, iracundus: Factioni autem Venetae studebat.

Hujus sub imperio floruit Jamblichus Philosophus; qui in Daphne vitam suam transegit.

Eodem tempore Persae, junctis cum Armenia viribus, Romanas ditiones invaserunt, easque depraedarunt. Maxentius itaque, per Armeniam iter ducens, Persas bello petit; quibus debellatis, regiones etiam ibi Persarmeniis abreptas, Romano addidit Imperio; quas in Armeniam primam et secundam Romanorum distribuit. Interim vero, dum Persarmeniae Maxentius commorabatur, Persae Osdroinam invadentes, urbem ibi captam, et incendiis vastatam, funditus everterunt: spoliisque ingentibus onusti, absque mora recesserunt: Nomen autem urbi ab eis captae, Maximianopolis. Urbem hanc Imperator Maxentius, moenibus excitatis, de integro

Μαξέντιος ἀνήγειρεν αὐτὴν κτίσας καὶ τὰ τείχη, καὶ πολλὰ φιλο- O 415
τιμησάμενος τοῖς ζήσασιν ἐκούφισεν αὐτοὺς τῆς συντελείας ἐπὶ
ἔτη γ'. καὶ ἐπανελθὼν ἐν τῇ Ῥώμῃ ἀνῃρέθη, ὢν ἐνιαυτῶν νγ'.

Μετὰ δὲ τὴν βασιλείαν Μαξεντίου ἐβασίλευσε Κωνστάντιος ὁ Χλωρὸς ἔτη ιγ'. ἦν δὲ μακρός, λεπτός, μιξοπόλιος, εὔχροος τὸ σῶμα καὶ τοὺς ὀφθαλμούς, εὔρινος, σπανός, ἥσυχος, μεγαλόψυχος.

Ἐν δὲ τῇ αὐτοῦ βασιλείᾳ ἔπαθεν ὑπὸ θεομηνίας Σαλαμιὰς πόλις τῆς Κύπρου, ὑπὸ σεισμοῦ καταποντισθεῖσα εἰς τὴν θάλασσαν τὸ πολὺ αὐτῆς μέρος· τὸ δὲ λοιπὸν ἕως ἐδάφους ἔπεσεν.
ἥντινα ἀνεγείρας ὁ αὐτὸς Κωνστάντιος καὶ πολλὰ πάνυ φιλοτιμη- D
σάμενος καὶ κτίσας καὶ τοῖς ζήσασι πολίταις συγχωρήσας συντελείας ἐπὶ ἔτη τέσσαρα, καὶ κτίσας διαφόροις κτίσμασι τὴν πρώην μὲν λεγομένην Σαλαμιάδα, ἐξ ἐκείνου δὲ μετακληθεῖσαν Κωνσταντίαν· ἥτις ἐστὶ νῦν μητρόπολις τῆς Κύπρου.

Ἐν δὲ τῇ αὐτοῦ βασιλείᾳ ἀπέστειλε Μάξιμον τὸν καὶ Λικι- O 416
νιανὸν μετὰ πολλοῦ στρατοῦ ἐπὶ τὸ φυλάττειν τὰ μέρη τῆς ἀνατολῆς διὰ τοὺς Πέρσας καὶ τὰς ἐπιδρομὰς τῶν Σαρακηνῶν· ἐτάρασσον γὰρ πρώην τὴν ἀνατολὴν ἕως Αἰγύπτου. συνέβη δὲ ἐν αὐτῷ τῷ χρόνῳ τὸν βασιλέα Κωνστάντιον ἀῤῥωστήσαντα ἡμέρας μ' τελευτῆσαι· ἦν δὲ ἐνιαυτῶν ἑξήκοντα. E

Μετὰ δὲ τὴν βασιλείαν Κωνσταντίου ἀνηγόρευσεν ὁ στρατὸς

16. καὶ Λικινιανὸν Ch., Καλλικιανὸν Ox.

instauravit; civesque superstites multis donavit, tributis etiam illis in triennium remissis. Romam deinde reversus, e medio sublatus est, aetatis anno LIII.

Maxentium excepit Constantius Chlorus; qui imperavit annos XIII. Erat hic procerus, gracilis, subcanus, colore corporis oculorumque pulchro, naso eleganti, parcus, quietus, magnanimis.

Hujus sub imperio, Salamias, urbs Cypri, divinam iram passa est: maxima enim ejus pars terraemotu in mare disjuncta est: reliquum vero urbis solo adaequatum corruit. Hanc itaque Constantius excitavit, et pecuniarum plurimum civibus superstitibus largitus, tributa etiam illis in quadriennium remisit. Urbem vero hanc, quae antea Salamias vocata fuit, variis aedificiis a se ornatam, Constantiam, a suo nomine nuncupari voluit: quae etiam Cypri metropolis est, in hunc usque diem.

Eodem imperante missus est, ingenti cum exercitu, Maximus Licinianus, ad Partes Orientales vindicandas ab incursionibus Persarum et Saracenorum, qui antehac Orientem, ad Aegyptum usque perturbaverant. Accidit autem eodem tempore Imperatorem Constantium in morbum incidere; ex quo, quadragesimo post die, interiit; aetatis anno sexagesimo.

Constantio fatis defuncto, Maximus Licinianus ab exercitu in Oriente

ἐν τῇ ἀνατολῇ Μάξιμον Λικινιανὸν αὐτοκράτορα. καὶ ἐάσας
ἐν αὐτῇ τῇ ἀνατολῇ Φεστιανὸν ἔξαρχον μετὰ βοηθείας εἰς τὸ
φυλάττειν τὴν ἀνατολὴν ἀπῆλθεν ἐν Ῥώμῃ. ἐν τῷ δὲ μέλλειν
αὐτὸν ἐξιέναι ἀπὸ Ἀντιοχείας ἐθεώρησεν ἱπποδρόμιον· καὶ ὕβρι-
V 135 σαν αὐτὸν οἱ δῆμοι τῆς πόλεως, ὅτι οὐδὲν ἐφιλοτιμήσατο τῇ πό-
λει ἐκεῖ ἀναγορευθεὶς βασιλεύς. καὶ ἀγανακτήσας ἐκέλευσεν ἄρ-
O 417 μα κατ' αὐτῶν ἐξελθεῖν· καὶ ἐτόξευσαν αὐτοὺς οἱ στρατιῶται ἐν
τῷ ἱπποδρομίῳ, καὶ ἀπώλοντο χιλιάδες δύο. ὁ δὲ αὐτὸς βασι-
λεὺς Μάξιμος ἐλθὼν ἐν τῇ Ῥώμῃ ἐβασίλευσεν ἔτη ζ'. ἦν δὲ εὔ-
στηθος, μελάνθριξ, εὔθετος, δασυπώγων, εὐόφθαλμος, καμ-
πυλόρινος, φιλοστρατιώτης, ὀργίλος, πρακταϊστής.

Ἐν δὲ τῇ αὐτοῦ βασιλείᾳ ἐχαρίσατο ἐλευθερίαν τοῖς χριστια-
νοῖς εἰς τὸ μὴ κρύπτεσθαι αὐτοὺς ἀλλὰ δημοσιεύειν. συνέβη
δὲ ἐν τῷ χρόνῳ τῆς αὐτοῦ βασιλείας ἐν Ἡλιουπόλει τῆς Φοινίκης
B μαρτυρῆσαι τὸν ἅγιον Γελάσινον· ἦν γὰρ μῖμος δεύτερος καὶ
εἰσῆλθεν εἰς τὸ παιγνίδιον πανδήμου ἀγομένου. καὶ πλήθους
θεωροῦντος ἔβαλον αὐτὸν εἰς βοῦττιν μεγάλην βαλανείου γέμου-
σαν ὕδατος χλιαροῦ, καταγελῶντες τοῦ χριστιανικοῦ δόγματος
καὶ τοῦ ἁγίου βαπτίσματος. ὁ δὲ αὐτὸς Γελάσινος ὁ μῖμος βα-
O 418 πτισθεὶς καὶ ἀνελθὼν ἐκ τοῦ βοττίου καὶ φορέσας ἱμάτια λευκὰ
οὐκέτι ἠνέσχετο θεατρίσαι, λέγων ἐπὶ τοῦ δήμου ὅτι Χριστιανός
εἰμι· εἶδον γὰρ δύναμιν θεοῦ φοβερὰν ἐν τῷ βαπτίζεσθαί με ἐν

1. αὐτοκράτωρα pro αὐτοκράτορα scribit Ch. Sed ita iam Ox. *ibid.* ἐκάσας Ox. 19. Γαλάσινος Ox.

Imperator salutatus est. Phestiano itaque Exarcho, ibi cum copiis relicto, qui Orientem custodiret, ipse Romam proficiscitur. Antequam vero ex Antiochia discederet, Circensia spectare voluit: ubi populus Antiochensis dicteriis eum lacessebant, quod urbem nullis Largitionibus donasset, cum tamen ibidem Imperator primum renunciatus fuisset. Imperator itaque super his indignatus, milites armatos adversus eos exire jussit: populum itaque sagittis in Circo petebant, millibus duobus excidio datis. Maximus autem Imperator, Romam veniens, ibidem imperavit annos VII. Erat hic pectore firmo, capillitio nigro, membris compositis, barba hirsuta, oculis pulchris, naso adunco, militum studiosus, iracundus, negotiis tractandis idoneus.

Sub hoc Imperatore, Christianis indultum est, uti non amplius latitantes, in publicum prodirent. Contigit autem Hujus sub imperio martyrium subire S. Gelasinum, Heliopoli Phoenicum. Erat hic mimus secundi ordinis; qui, spectante populo universo, Theatrum ingressus, in solum Balnei magnum, aquis tepentibus plenum, injectus est; nempe Christianae religionis, et sancti Baptismatis in Ludibrium. Gelasinus autem iste Mimus, ubi baptizatus ex labro, vestibus albis indutus, egrederetur; Mimum agere amplius detrectavit; populumque allocutus universum, *Ego*, inquit, *Christianus sum; vidi enim in Lavacro tremendam Dei Majesta-*

τῷ βουττίῳ καὶ χριστιανὸς ἀποθνήσκω. καὶ ἀκούσας ταῦτα ὁ δῆμος ὅλος ὁ θεωρῶν ἐν τῷ θεάτρῳ τῆς πόλεως ἐμάνη σφόδρα· καὶ ὁρμήσαντες ἐκ τῶν βάθρων εἰς τὴν θυμέλην ἐκράτησαν αὐτὸν C καὶ σύραντες αὐτὸν ἔξω τοῦ θεάτρου, ὡς φορεῖ τὰ λευκὰ ἱμάτια αὐτοῦ, λιθοβολήσαντες ἐφόνευσαν αὐτόν, καὶ οὕτως ἐτελειώθη ὁ δίκαιος. καὶ λαβόντες τὸ λείψανον αὐτοῦ ἀπήγαγον αὐτὸ εἰς τὴν κώμην τὴν λεγομένην Μαριάμμην, ὅθεν ὑπῆρχεν, ἔξω οὖσαν Δαμασκοῦ τῆς πόλεως ἀπὸ ἑνὸς ἡμίσεος μιλίου. καὶ ἐκτίσθη αὐτῷ εὐκτήριος οἶκος.

Ὁ δὲ βασιλεὺς Λικιννιανὸς Μάξιμος χειρουργηθεὶς τελευτᾷ, ὢν ἐνιαυτῶν μς'.

5. λιθοβολήσαντες Ch., Chron. Pasch. p. 276. A., λιθοβολίσαντες Ox. 8. ἑνὸς ἡμίσεος] I. e. 1½.

tem; et Christianus moriar. Haec ubi audierat omnis qui in Theatro spectabat populus, furore summo commotus est: confestim itaque omnes ex gradibus in scenam irruentes, comprehensum Gelasinum et Theatro extractum, in albo quem ferebat amictu, lapidibus obrutum interfecerunt. Atque hic justi viri exitus fuit. Reliquias vero ejus, qui genere ei conjuncti erant, in vicum unde ipse oriundus erat, Mariammen dictum, milliarii dimidia parte a Damasco urbe remotum, deportarunt. Huic etiam Oratoriam domum extruxerunt.

Imperator autem Maximus Licinnianus, a Chirurgorum sectionibus interiit, annos natus XLVI.

O vol. II. 1
V vol. II. 3

ΛΟΓΟΣ ΙΓʹ

ΧΡΟΝΩΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ ΒΑΣΙΛΕΩΣ.

A *Μετὰ δὲ τὴν βασιλείαν Μαξίμου Λικιννίου ἐβασίλευσεν ὁ θειότατος καὶ πιστότατος, ὁ υἱὸς Κωνσταντίου τοῦ Χλωροῦ, Κωνσταντῖνος ὁ μέγας τῇ πρὸ ὀκτὼ καλανδῶν αὐγούστων ἐπὶ τῆς ὑπατείας Σεβήρου καὶ Μαξιμιανοῦ· καὶ ἔμεινε βασιλεύων ἔτη λβʹ. ἦν δὲ μακρός, πυῤῥός, μεγαλόψυχος, ἥσυχος, θεοφιλής.*

Ἐν δὲ τοῖς χρόνοις τῆς βασιλείας αὐτοῦ πόλεμος ἐγένετο ἐν τῇ δύσει μέγας· καὶ ἐξῆλθε κατ' αὐτῶν ὁ θειότατος Κωνσταντῖνος, καὶ ἡττηθεὶς ἐφοσσεύετο ὑπὸ τῶν βαρβάρων. καὶ θλιβόμε-
O 2 *νος ἐν τῷ μέλλειν αὐτὸν καθεύδειν ηὔχετο ῥυσθῆναι ἀπ' αὐτῶν·*
B *καὶ ἑλκυσθεὶς εἰς ὕπνον εἶδε κατ' ὄναρ ἐν τῷ οὐρανῷ σταυρόν, ἐν ᾧ ἐπεγέγραπτο, Ἐν τούτῳ νίκα. καὶ ἀναγνοὺς τὸ ἐπιγεγραμμένον ἐν τῷ σταυρῷ διυπνίσθη· καὶ ἀναστὰς ἐποίησε σίγνον*

5. **πυῤῥός Ch., πυρός Ox.**

LIBER XIII.

DE TEMPORIBUS CONSTANTINI IMPERATORIS.

Maximum Licinnium excepit in Imperio Constantinus Magnus, Constantii Chlori F. Imperator Fidelissimus et pientissimus: qui regnare coepit VIII Kal. Augusti, Severo et Maximiano Coss. et regnavit annos XXXII. Erat autem procerus, rufus, magnanimus, ingenii sedati et Deo charus.

Hujus sub Imperio, bellum grave in Occidente exortum est; ad quod reprimendum divinissimus Constantinus cum exercitu profectus est: caeterum devictus Imperator, a Barbaris undique cingebatur. His itaque positus angustiis, ad somnum decubiturus, a Deo precibus expetivit his malis liberari. Somno deinde correptus, per quietem vidit Crucem in Coelo, cui inscriptum erat: *In Hoc vince.* Perlecta autem Inscriptione, e somno expergefactus est. Surgens itaque et efficta Crucis, quam in Coelo vi-

σταυροῦ, ὡς εἶδεν ἐν τῷ οὐρανῷ, καὶ προηγεῖτο αὐτοῦ. καὶ προτρεψάμενος τὸν ἴδιον στρατόν, λέγων ὅτι Νικῶμεν, καὶ ὁρμήσας καὶ συμβαλὼν τοῖς βαρβάροις, ἐνίκησε τὸν πόλεμον κατὰ κράτος, ὥστε μηδένα τῶν βαρβάρων σωθῆναι ἀλλὰ πάντας ἀπολέσθαι. καὶ ἐπανῆλθεν ἐν τῇ Ῥώμῃ μετὰ νίκης καὶ χαρᾶς μεγάλης, ἔχων ἔμπροσθεν αὐτοῦ τὸν σίγνον τοῦ σταυροῦ. ἐξηγεῖτο δὲ πᾶσι τὴν τοῦ ὁράματος καὶ τοῦ σίγνου τοῦ σταυροῦ δύναμιν, λέγων ὅτι Τοῦτο τὸ σημεῖόν ἐστι τοῦ θεοῦ τῶν Γαλιλαίων τῶν λεγομένων χριστιανῶν. καὶ εὐθέως τὰ ἱερὰ καὶ πάντας τοὺς ναοὺς τῶν Ἑλλήνων κατέστρεψε καὶ τὰς ἐκκλησίας τῶν χριστιανῶν ἀνέῳξε, C *πανταχοῦ σάκρας καταπέμψας ὥστε τὰς ἐκκλησίας τῶν χριστιανῶν ἀνοιχθῆναι. καὶ νηστεύσας καὶ κατηχηθεὶς ἐβαπτίσθη ὑπὸ Σιλβέστρου, ἐπισκόπου Ῥώμης, αὐτὸς καὶ ἡ μήτηρ αὐτοῦ Ἑλένη καὶ πάντες οἱ συγγενεῖς αὐτοῦ καὶ οἱ φίλοι αὐτοῦ καὶ πλῆθος ἄλλων πολλῶν Ῥωμαίων. καὶ ἐγένετο χριστιανὸς ὁ αὐτὸς Κωνσταντῖνος βασιλεύς.*

Καὶ ἐπεστράτευσε κατὰ Περσῶν καὶ ἐνίκησεν καὶ ἐποίησε πάκτα εἰρήνης μετὰ Σαραβάρου, βασιλέως Περσῶν, τοῦ Πέρσου αἰ- O 3 *τήσαντος εἰρήνην ἔχειν μετὰ Ῥωμαίων. ὁ δὲ αὐτὸς Κωνσταντῖ-*

18. *Σαραβάρου*] „Constantinus adversus Parthos, ut Eutropius, vel Persas, ut Hieronymus, qui jam Mesopotamiam fatigabant, ultimo vitae anno bellum moliens, Achyrone, Nicomediae suburbio, fatis concessit. Quo tempore Sapor, sive Sapores, Persarum erat Rex: qui etiam, anno sequente, Nisibim obsedit, vastata Mesopotamia. Sed et Cedrenus testatur, anno XXI. Constantini Imp. pacem inter Saporem, Persarum regem, et Romanos ruptam fuisse. Itaque pro *Σαραβάρου* hoc loco legendum *Σαπώρου*.“ Ch. *Σαραβάρου* alia forma videtur eius quod est p. 7. B et 9. C *Σαβουραρσάκης*, nisi id ipsum restituendum est.

dit, effigie; eam in pugnam praeferri jussit: simul etiam exercitui sui addens animos, victoriam eis pollicitus est. Tum vero egressus, praelioque cum Barbaris commisso, illos eo usque profligavit, ut ad unum omnes perierint. Victor deinde Romam repetit cum Triumpho magno, Crucis signum praelatum habens: cujus quoque vim, simul et Visionem suam omnibus aperuit; testatus, *Hoc signum esse Dei Galilaeorum qui Christiani vocantur.* Absque mora igitur Gentilium Templa atque fana funditus evertit: missisque ubique per Imperium Literis suis Imperatoriis, Christianorum Ecclesias aperiri jussit. Tum vero, ubi jejunasset, et rudimentis Christianae Religionis imbutus fuisset, baptizatus est ipse, cum matre Helena, a Silvestro Episcopo Romano: baptizati etiam sunt propinqui ejus omnes et amici; Romanorumque insuper aliorum multitudo ingens. Sic itaque Imperator Constantinus Christianus factus est.

Posthaec vero contra Persas arma movens, bello superior evasit; datis etiam Persis pacis conditionibus, flagitante hoc ab eo Sarabaro, Persarum rege. Idem Constantinus Imperator Euphratesiam a Syria et

νος βασιλεὺς καὶ τὴν Εὐφρατησίαν ἐποίησεν ἐπαρχίαν, ἀπὸ Συ-
D ρίας καὶ Ὀσροηνῆς μερίσας καὶ δοὺς δίκαιον μητροπόλεως ἐν Ἱε-
ραπόλει. καὶ ὑποστρέψας ἦλθεν ἐν Ἀντιοχείᾳ τῇ μεγάλῃ· καὶ
ἔκτισεν ἐκεῖ τὴν μεγάλην ἐκκλησίαν, μέγιστον κτίσμα, λύσας τὸ λε-
γόμενον Φιλίππου βασιλέως δημόσιον· λουτρὸν γὰρ παλαιὸν ἦν καὶ
V 4 τῷ χρόνῳ φθαρὲν καὶ μὴ λοῦον. ἔκτισε δὲ καὶ ξενῶνα πλησίον·
ὁμοίως δὲ ἔκτισε καὶ τὴν λεγομένην Ῥουφίνου βασιλικήν· ἦν γὰρ
τοῦτο ἱερὸν τοῦ Ἑρμοῦ καὶ ἔλυσεν αὐτὸ Ῥουφῖνος ὁ ἔπαρχος τῶν
ἱερῶν πραιτωρίων. ἀπελθὼν δὲ μετὰ τοῦ βασιλέως ἐν τῷ πολέ-
μῳ ἐκελεύσθη ὑπ' αὐτοῦ περιμεῖναι ἐν Ἀντιοχείᾳ τῇ μεγάλῃ· καὶ
ἐπλήρωσε τὴν αὐτὴν βασιλικήν, ἐπανερχομένου τοῦ αὐτοῦ βασι-
λέως ἐπὶ Ῥώμην. ἐν τῷ δὲ μέλλειν ἐξέρχεσθαι τὸν βασιλέα Κων-
σταντῖνον ἀπὸ τῆς αὐτῆς Ἀντιοχείας, ἐποίησε πρῶτος αὐτὸς ἄρ-
χοντα Ἀντιοχείας τῆς Συρίας Πλούταρχον ὀνόματι χριστιανόν·
ὅστις καὶ εἰς τὸ κτίσμα τῆς ἐκκλησίας καὶ τῆς βασιλικῆς ἐκελεύ-
σθη ἐργοδιωκτεῖν. ὁ δὲ αὐτὸς Πλούταρχος ἐν τῷ κτίζειν τὸν ξε-
B νῶνα εὑρηκὼς τὸ χαλκούργημα τοῦ Ποσειδῶνος τὸ ἑστὼς τετελε-
O 4 σμένον ἕνεκεν τοῦ μὴ πάσχειν σειομένην τὴν πόλιν, ἐπάρας τοῦτο
ἐχώνευσε καὶ ἐποίησεν αὐτὸ στήλην τῷ αὐτῷ Κωνσταντίνῳ τῷ
βασιλεῖ, στήσας αὐτὴν ἔξω τοῦ πραιτωρίου αὐτοῦ, γράψας ὑπο-
κάτω αὐτῆς, Βόνω Κωνσταντίνω. ἥτις στήλη χαλκῆ ἵσταται
ἕως τῆς νῦν.

Προηγάγετο δὲ ὁ αὐτὸς βασιλεὺς ἐν τῇ αὐτῇ μεγάλῃ πόλει

2. Ὀσροηνῆς] Ὀσροϊνῆς Ox. 21. Βόνῳ Κωνσταντίνῳ Ox.

Osdroïna sejungens, Provinciam fecit; jure etiam Metropolitico Hierapoli concesso. In reditu vero Antiochiam veniens, Ecclesiam Magnam, opus plane magnificum, ibidem condidit, dissoluto Philippi regis Balneo Publico: quod, pervetustum cum esset et tempore collapsum, inutile prorsus fuit. Prope Ecclesiam quoque Hospitium extruxit: Rufini etiam Basilicam condidit. Fuerat haec olim Mercurii fanum; quod Rufinus, Praetoriorum sacrorum Praefectus, demolitus fuerat; eodem in loco inchoata ante bellum Basilica; quam postea, a bello redux, Imperatoris jussu, Romam repetentis, Antiochiae relictus, ad exitum perduxit. Constantinus autem Imperator ab Antiochia discedens, Syriae Praefectum Christianum primus constituit, Plutarchum nomine: cujus etiam cura, in Ecclesia et Basilica, extruendis, usus est. Plutarchus vero iste, inter condendum Hospitium, reperta ibidem Neptuni statua aerea, Telesmatice praeparata, adversus terrae motus, ne deinceps ab his urbs pateretur; eam extractam inde refundit, statuamque ex ea effictam, Constantino Imperatori erexit: quam et extra Praetorium suum excitavit, cum hac Inscriptione, *Bono Constantino.* Quae quidem statua ibi usque adhuc visitur.

Idem Imperator Antiochiae Magnae primus Comitem Orientis, qui

τῶν Ἀντιοχέων πρώτοις κόμητα ἀνατολῆς ἐπὶ τῆς ὑπατείας Ἴλλου καὶ Ἀλβίνου, ποιήσας αὐτῷ πραιτώριον τὸ ἱερὸν τῶν Μουσῶν, πληροῦντα τὸν τόπον ἐν τῇ ἀνατολῇ τοῦ ἐπάρχου τῶν πραιτωρίων, ὀνόματι Φηλικιανὸν χριστιανόν, χαρισάμενος τῇ αὐτῇ πόλει τῶν Ἀντιοχέων διὰ θείου αὐτοῦ τύπου δικαιώματα ἀξίας δευτέρου κομετάτου, τοῦ τπγ' ἔτους χρηματίζοντος κατὰ τὴν με- C γάλην τῶν Ἀντιοχέων πόλιν. οὐκ ἦν γὰρ πρώην ἐν τῇ αὐτῇ μεγάλῃ Ἀντιοχείᾳ κόμης ἀνατολῆς ἐγκάθετος, ἀλλὰ κατὰ πόλεμον κινούμενον δηληγάτωρ ἐκάθητο ἐν Ἀντιοχείᾳ τῆς Συρίας, καὶ ὅτε ἐπαύθη ὁ πόλεμος, ἐκουφίζετο ὁ δηληγάτωρ. ὁ δὲ βασιλεὺς Κωνσταντῖνος ἐξῆλθεν ἀπὸ Ἀντιοχείας, ἐάσας Ῥουφῖνον τὸν ἔπαρχον· ὅστις Ῥουφῖνος σπουδάσας ἀνεπλήρωσε τὴν βασιλικήν· καὶ διὰ τοῦτο ἐκλήθη ἡ Ῥουφίνου.

Ὁ δὲ βασιλεὺς Κωνσταντῖνος ἔπεμψε τὴν ἑαυτοῦ μητέρα τὴν O 5 κύραν Ἑλένην εἰς Ἱεροσόλυμα εἰς ἀναζήτησιν τοῦ τιμίου σταυροῦ· ἥτις καὶ εὑροῦσα ἀνήγαγε τὸν αὐτὸν τίμιον σταυρὸν μετὰ τῶν πέντε ἥλων· καὶ ηὐξήθη ἐξ ἐκείνου τὰ τῶν χριστιανῶν D πάντα.

Ὁ δὲ αὐτὸς βασιλεὺς καὶ τρίτην Παλαιστίνην ἐποίησεν ἐπαρχίαν. καὶ ἐπὶ τῆς αὐτοῦ βασιλείας ἐνεκαινίσθη τό ποτε Βυζάντιον ἐπὶ τῆς ὑπατείας Γαλλιανοῦ καὶ Συμμάχου, τοῦ αὐτοῦ δὲ βασιλέως Κωνσταντίνου ποιήσαντος πρόκεσσον ἐπὶ πολὺν χρόνον, ἀπὸ Ῥώμης ἐλθόντος ἐν τῷ Βυζαντίῳ· ὅστις καὶ τὸ πρώην τεῖ-

4. Φιλικιανὸν Ox., Pollux p. 274. 15. κυράν Ox. 20. ἐνεκαινίσθη Ch., ἀνεκαινίσθη Ox. 21. Γαλλιανοῦ] Γαλλικανοῦ Ch.

Praefecti Praetorio locum teneret, constituit Christianum, nomine Felicianum: cui etiam, in Praetorium ei ut esset, Musarum Fanum assignavit. Factum hoc Illo et Albino Coss. Concessis etiam Antiochensibus, divino Imperatoris ex Edicto, Dignitate ac Jure Comitatus Secundi, anno Aerae Antiochenae CCCLXXXIII; cum ante illud tempus Orientis Comes Antiochiae Magnae sedem suam non habuerit: sed moto aliquo bello, Delegatus ibi pro tempore sedebat; quo finito, desiit et ejus Delegatio. Constantinus autem Imperator, Antiochia discedens, Rufinum ibi Praefectum reliquit: qui, sedulo operam suam impendens, Basilicam absolvit. Ob hanc itaque causam, *Rufini Basilica* vocata est.

Idem Constantinus Imperator matrem suam, Dominam Helenam, Hierosolymas misit, ad exquirendam Crucem Venerabilem: quam una cum quinque clavis repertam, Helena inde reportavit. Ex eo tempore res Christianorum melius se indies habuere.

Idem Imperator tertiam quoque Palaestinam Provinciam fecit. Hujus etiam sub Imperio Byzantium instaurata est, Galliano et Symmacho Coss. Cum enim Imperator, processu ad longum tempus suscepto, Byzantium Roma profectus esset; veterem urbis murum, Byzi opus, in-

χος τῆς αὐτῆς πόλεως ἀνενέωσε τοῦ Βύζου καὶ προσθεὶς ἄλλο διάστημα πολὺ τῷ τείχει, καὶ συνάψας τῷ παλαιῷ τείχει τῆς αὐτῆς πόλεως, ἐκέλευσεν αὐτὴν Κωνσταντινούπολιν λέγεσθαι, ἀναπλη-
O 6 ρώσας καὶ τὸ Ἱππικὸν καὶ κοσμήσας αὐτὸ χαλκουργήμασι καὶ πάσῃ ἀρετῇ, κτίσας ἐν αὐτῷ καὶ κάθισμα θεωρίου βασιλικοῦ καθ'
E ὁμοιότητα τοῦ ἐν Ῥώμῃ ὄντος. ἔκτισε δὲ καὶ παλάτιον μέγα καὶ εὐπρεπὲς καθ' ὁμοιότητα ὡσαύτως τοῦ Ῥώμης πλησίον τοῦ Ἱππικοῦ, [τὴν ἄνοδον ἀπὸ τοῦ παλατίου εἰς τὸ κάθισμα τοῦ Ἱππικοῦ διὰ] τοῦ λεγομένου Κοχλίου, κτίσας καὶ φόρον μέγαν καὶ εὐπρεπῆ πάνυ, καὶ στήσας ἐν τῷ μέσῳ κίονα ὁλοπόρφυρον ἄξιον θαύματος, καὶ ἐπάνω τοῦ αὐτοῦ κίονος ἑαυτῷ ἔστησεν ἀνδριάντα, ἔχοντα ἐν τῇ κεφαλῇ αὐτοῦ ἀκτῖνας ἑπτά· ὅπερ χαλκούργημα
V 5 ἤγαγεν εἰς τὸ Ἴλιον ἑστηκός, πόλιν τῆς Φρυγίας. ὁ δὲ αὐτὸς Κωνσταντῖνος ἀφελόμενος ἀπὸ Ῥώμης κρύφα τὸ λεγόμενον Παλλάδιον ξόανον, ἔθηκεν αὐτὸ εἰς τὸν ὑπ' αὐτοῦ κτισθέντα φόρον ὑποκάτω τοῦ κίονος τῆς στήλης αὐτοῦ, ὥς τινες λέγουσι τῶν Βυζαντίων ὅτι ἐκεῖ κεῖται. τὴν δὲ τύχην τῆς πόλεως τῆς ὑπ' αὐτοῦ ἀνανεωθείσης καὶ εἰς ὄνομα αὐτοῦ κτισθείσης ποιήσας τῷ θεῷ θυσίαν ἀναίμακτον ἐκάλεσεν Ἄνθουσαν. ἥτις πόλις ἐκτίσθη ἐξ ἀρχῆς ὑπὸ Φιδαλίας· καὶ ἐκάλεσε τότε τὴν τύχην αὐτῆς Κηρώην. τὴν δὲ αὐτὴν Φιδαλίαν ἠγάγετο Βύζας ὁ τῆς Θρᾴκης βα-

4. δὲ τὸ Ox., καὶ τὸ Chron. Pasch. p. 284. A. 8. τὴν — διὰ addidi ex Chron. p. 284. B. 9. μέγαν Ch., Chron., μέγα Ox., μέγα καὶ εὐπρεπὴς Pollux p. 270. 13. ἑστηκός Ch., ἑστηκώς Ox. 20. Φιδαλίας] Scr. Φιδαλείας. V. ad vol. I. p. 125. A. *ibid.* Κηρώην] Κερόην Chron. p. 265. A. Quod magis mihi probatur. Efficta haec puella videtur ex Κεροέσσῃ, Ius filia, Byzantis matre, apud Hesychium Illustrem p. 62. Or., ubi plura Meursius.

stauravit; muroque alio de novo extructo, et ad murum veterem adjecto, urbem ipsam, Constantinopolim, vocari jussit. Hippodromum quoque instauravit, statuisque aereis, ornatuque omnimodo splendidiorem reddidit: extructa etiam ibi, ad formam ejus quae Romae est, sella Imperatoria, unde Ludos Imperator spectaret. Palatium quoque magnum et speciosum, quale Romae habetur, prope Hippodromum, Cochleum dictum, extruxit: Forum etiam amplum et spectabile, cujus in medio Columnam posuit, Porphyreticam totam penitusque mirandam: cui etiam statuam sibi imposuit, capite septem radiis coronato: quod simulachrum aereum Imperator ex Ilio, ubi olim steterat, urbe Phrygiae, advexit. Idem etiam Constantinus, ablatum clanculum Roma Palladium, quod vocant, in foro a se condito, infra columnam statuae suae collocavit: sicut Byzantini nonnulli asserunt, ipsum ibidem recondi affirmantes. Urbis vero a se instauratae et a nomine suo vocatae Fortunam *Anthusam* appellari voluit; sacrificium incruentum Deo peragens. Urbis hujus prima fundamina posuit Phidalia; quae urbis Fortunae tunc temporis Ceroen nomen imposuit. Phidaliam hanc Byzas, Thraciae rex, in uxorem duxit, post mor-

σιλεὺς μετὰ τὴν τελευτὴν Βαρβυσίου τοῦ πατρὸς αὐτῆς, τοῦ το- O 7 πάρχου καὶ φύλακος τοῦ αὐτοῦ ἐμπορίου. ὅστις Βαρβύσιος μέλλων τελευτᾶν ἐκέλευσε τὴν Φιδαλίαν ποιῆσαι τεῖχος τῷ τόπῳ ἕως B θαλάσσης. ὁ δὲ Βύζας εἰς τὸ ἑαυτοῦ ὄνομα καλέσας τὴν χώραν ἐβασίλευσεν ἐν τῇ αὐτῇ πόλει.

Ἔκτισε δὲ δύο ἐμβόλους ἀπὸ τῆς εἰσόδου τοῦ παλατίου ἕως τοῦ αὐτοῦ φόρου εὐπρεπεῖς καὶ κεκοσμημένους ἀνδριᾶσι καὶ μαρμάροις διαφόροις, καλέσας τὸν τόπον τῶν ἐμβόλων Ῥηγίαν, κτίσας ἐγγὺς καὶ βασιλικὴν καὶ ἔξω μεγάλους κίονας καὶ ἀνδριάντας, ἥνπερ ἐκάλεσε Σενᾶτον, κατέναντι στήσας τῇ ἰδίᾳ μητρὶ Ἑλένῃ στήλην Αὐγούστας ἐν πορφυρῷ μικρῷ κίονι, καλέσας τὸν τόπον Αὐγουστιῶνα. ὁμοίως δὲ ἀνεπλήρωσε καὶ τὸ λεγόμενον Ζεύξιππον δημόσιον λουτρόν, κοσμήσας κίοσι καὶ μαρμάροις ποικίλοις καὶ χαλκουργήμασιν· εὗρε γὰρ αὐτὸ ἀπλήρωτον, ἀρχθὲν μὲν C πρώην ὑπὸ Σεβήρου βασιλέως τὸ αὐτὸ δημόσιον. ἔκτισε δὲ καὶ τὸ Ἱππικὸν καὶ ἄλλα πολλά· καὶ ὅτε πάντα ἐπλήρωσεν, ἐπετέλεσεν ἱππικόν, ἐν πρώτοις θεωρήσας ἐκεῖ καὶ φορέσας τότε ἐν πρώτοις ἐν τῇ ἰδίᾳ αὐτοῦ κορυφῇ διάδημα διὰ μαργαριτῶν καὶ λίθων τιμίων, βουλόμενος πληρῶσαι τὴν προφητικὴν φωνὴν τὴν λέγουσαν „ἔθηκας ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ στέφανον ἐκ λίθου O 8 τιμίου." οὐδεὶς γὰρ τῶν πρὸ αὐτοῦ βασιλευσάντων τοιοῦτόν τι ποτε ἐφόρεσε. καὶ ἐπετέλεσεν ἑορτὴν μεγάλην μηνὶ μαΐῳ τῷ καὶ

2. Βαρβύσιος Ch., Βάρβυσος Ox. 9. βασιλικὴν] ἔχουσαν κόγχην addunt Pollux et Chron. Pasch. p. 284. C. 12. Αὐγουστιῶνα] Sic et Cedrenus p. 374. C, D. Αὐγουστεῶνα infra p. 78. D. 19. προφητικὴν] Psalm. XX. 4.

tem Barbysii, patris ejus; qui loci illius Dominus fuit, et Emporii Custos. Hic vero moriturus, Phidaliae in mandatis reliquit, uti muro ad mare perducto locum illum circumdaret. Byzas itaque, loco illo in nomen suum vocato, sedem illic regni posuit.

Porro [Constantinus] ab introitu Palatii, ad Forum usque, Porticus duas extruxit speciosas variis statuis, columnisque marmoreis ornatas: Locum vero hunc *Regiam* vocavit: cui vicinam etiam Basilicam condidit; statuis et columnis ingentibus exterius ornatam: quam et *Senatum* vocavit. Huic ex adverso matris Helenae, Augustae, statuam, columnellae Porphyreticae impositam, collocavit: locum vero hunc *Augustaeum* nominavit. Similiter quoque Balneum Publicum, *Zeuxippum* dictum, a Severo Imperatore inchoatum, ipse ad exitum perduxit; variisque illud columnis statuisque marmoreis aereisque exornavit. Hippodromum quoque extruxit atque alia plurima. Omnibus vero hisce absolutis, Certamina Equestria indixit; quos ipse in Circo suo primus spectavit. Tum primum quoque Coronam, Margaritis et lapillis pretiosis insignitam, Imperator capite gestavit: animo scilicet explendi dictum illud Propheticum: *Imposuisti capiti ejus coronam ex lapide pretioso:* Imperatorum enim prae-

ἀρτεμισίῳ ια', ἔτους κατὰ Ἀντιόχειαν τὴν μεγάλην χρηματίζον-
τος τοη', κελεύσας διὰ θείου αὐτοῦ τύπου τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ἐπιτε-
D λεῖσθαι τὴν ἑορτὴν τοῦ γενεθλίου τῆς πόλεως αὐτοῦ, καὶ ἀνοί-
γειν τῇ αὐτῇ ια' τοῦ μαΐου μηνὸς τὸ δημόσιον λουτρὸν τὸ Ζεύ-
ξιππον, πλησίον ὂν τοῦ Ἱππικοῦ καὶ τῆς Ῥηγίας καὶ τοῦ παλατίου,
ποιήσας ἑαυτῷ ἄλλην στήλην ξοάνου κεχρυσωμένην, βαστάζου-
σαν τῇ δεξιᾷ αὐτοῦ χειρὶ τὴν τύχην τῆς αὐτῆς πόλεως καὶ αὐτὴν
κεχρυσωμένην, ἣν ἐκάλεσεν Ἄνθουσαν, κελεύσας κατὰ τὴν αὐτὴν
ἡμέραν τοῦ γενεθλιακοῦ ἱππικοῦ εἰσιέναι τὴν αὐτὴν τοῦ ξοάνου
στήλην διριγευομένην ὑπὸ τῶν στρατιωτῶν μετὰ χλαμύδων καὶ
καμπαγίων, πάντων κατεχόντων κηρούς, καὶ περιέρχεσθαι τὸ σχῆ-
μα τὸν ἄνω καμπτὸν καὶ ἔρχεσθαι εἰς τὸ σκάμμα κατέναντι τοῦ
E βασιλικοῦ καθίσματος, καὶ ἐγείρεσθαι τὸν κατὰ καιρὸν βασιλέα
καὶ προσκυνεῖν, ὡς θεωρεῖ τὴν αὐτὴν στήλην Κωνσταντίνου καὶ
τῆς τύχης τῆς πόλεως. καὶ πεφύλακται τοῦτο τὸ ἔθος ἕως τοῦ
νῦν.

O 9 Ὁ δὲ θειότατος Κωνσταντῖνος ἐν τῇ συμπληρώσει τῆς αὐτοῦ
ὑπατείας ἔῤῥιψεν ἐν Κωνσταντινουπόλει χάρισμα τοῖς Βυζαντίοις
καλάμων συντόμια ἄρτων ἡμερησίων διαιωνιζόντων, οὕστινας
ἄρτους ἐκάλεσε παλατίνους διὰ τὸ ἐν τῷ παλατίῳ ῥογεύεσθαι
V 6 τοὺς αὐτοὺς ἄρτους, ἑκάστου ἄρτου ἀφορίσας οἶνον, κρέα καὶ βέ-

8. ἣν ἐκάλεσεν] ἐκάλεσεν Ox. 12. σκάμα Ox., σκάμμα Ch. 19. καλαμῶν Ox., καλαμων Pollux p. 272., καλαμίων fuerat vol. I. p. 123. E. *ibid.* συντομία Ox. *ibid.* διαιωνιζόντων Ch., Pollux, διωνειζόντων Ox. 21. οἶνον, κρέα Ch., οἴνῳ κρέα Pollux, οἶνον, κρέα idem apud Ducangium Gloss. v. βέστιον, οἰνοκρέα Ox. *ibid.* βεστία Ox.

cedentium nemo talem gestavit. Artemisii vero, sive Maii XI, anno Aerae Antiochenae CCCLXXVIII, Festivitatem celeberrimam agitari jussit: Divino etiam Edicto suo sancivit, uti eodem die Natales Urbis celebrarentur. Zeuxippum quoque, Balneum Publicum, quod propter Circum, Regiam et Palatium situm est, eodem Maii XI aperiri jussit. Fecit autem sibi Imperator statuam quoque aliam inauratam, urbis Fortunam, quam *Anthusam* vocavit, et ipsam quoque inauratam, manu dextra gestantem. Statuam hanc, eodem die Genethliacorum Circensium, introduci jussit a militibus Chlamydes et campagos indutis, et cereos portantibus omnibus. Jussit vero, uti milites isti, Pompam introducentes, superiorem Hippodromi flexum circumeant; cumque ad sedile Imperatoriae sedi oppositum perventum erit, assurgens qui pro tempore Imperator fuerit, visas Fortunae urbis, et Constantini statuas veneretur: qui mos ad hunc usque diem observatur.

Divinissimus etiam Constantinus, in ipso Consulatus sui exitu, congiarium Byzantinis Constantinopoli largitus est; sparsis in populum calamorum tesseris panis Quotidiani perpetui: singulis etiam, praeter panem, carnibus, vino, et vesti assignatis. Panes vero hos *Palatinos* vocavit;

στια, ἀφορίσας πρόσοδον ὑπὲρ αὐτῶν ἐκ τῶν ἰδίων καὶ καλέσας αὐτοὺς πολιτικούς.

Ὁ δὲ αὐτὸς Κωνσταντῖνος ἔμεινε βασιλεύων ἐν Κωνσταντινουπόλει, ἀφελόμενος αὐτὴν ἀπὸ τῆς Εὐρώπης ἐπαρχίας ἀπὸ Ἡρακλείας τῆς μητροπόλεως αὐτῆς, δοὺς αὐτῇ ἀπὸ θεοῦ δίκαιον βασιλείας, προβαλόμενος ἐν αὐτῇ ἔπαρχον πραιτωρίων καὶ ἔπαρχον πόλεως καὶ τοὺς λοιποὺς μεγάλους ἄρχοντας, χριστιανοὺς πάντας ποιήσας. καὶ ἔμεινεν ἐξ ἐκείνου εὐτυχῶς βασιλεύουσα.

Ὁ δὲ αὐτὸς Κωνσταντῖνος βασιλεὺς καὶ τὴν Φρυγίαν Σαλουταρίαν ἐποίησεν ἐπαρχίαν. ἐπὶ δὲ τῆς αὐτοῦ βασιλείας ἡ σύνο- B *δος ἐγένετο τῶν τιη' ἐπισκόπων κατὰ Ἀρείου περὶ τῆς πίστεως τῶν χριστιανῶν. ἐν αὐτῇ δὲ τῇ συνόδῳ ὑπῆρχε καὶ ὁ ὁσιώτατος ἐπίσκοπος Εὐσέβιος ὁ Παμφίλου ὁ χρονογράφος.* O 10

Ἔπαθε δὲ ἐπὶ τῆς βασιλείας τοῦ αὐτοῦ Κωνσταντίνου ὑπὸ θεομηνίας Μαξιμιανούπολις τῆς Ὀσδροηνῆς τὸ δεύτερον αὐτῆς πάθος τὸ μετὰ τὸ ληφθῆναι ὑπὸ τῶν Περσῶν. καὶ ἀνήγειρεν αὐτὴν ὁ αὐτὸς βασιλεὺς Κωνσταντῖνος καὶ τὰ τείχη αὐτῆς· ἦσαν γὰρ πεσόντα· καὶ τοῖς περισωθεῖσι πολλὰ ἐχαρίσατο· καὶ μετεκάλεσεν αὐτὴν εἰς τὸ ἴδιον ὄνομα Κωνσταντῖναν. ἔκτισε δὲ καὶ εἰς τὴν Βιθυνίαν τὴν πρῴην οὖσαν κώμην λεγομένην Σουγάν, C *δοὺς αὐτῇ καὶ δίκαιον πόλεως καὶ καλέσας αὐτὴν εἰς ὄνομα τῆς ἰδίας αὐτοῦ μητρὸς Ἑλενούπολιν. καὶ εἰς ὄνομα δὲ τῆς αὐτοῦ μητρὸς ἐκάλεσε καὶ ἐπαρχίαν Ἑλενούποντον.*

15. *Ὀσδροϊνῆς* Ox. 22. *Ἑλενούπολιν — Ἑλενούποντον*] Simile *Νικούπολις* vol. I. p. 113. D.

quod ex Palatio darentur; sepositis ex proprio in hoc reditibus. Pones etiam hi *Politici* dicti sunt.

Idem vero Constantinus Imperii sedem Constantinopoli posuit; eamque, cum antea Europae sub ditione esset, et Heracleae Metropoli subjecta, sui juris fecit: concesso ei a Deo jure imperandi: constitutis etiam Urbi et Praetorio Praefectis aliisque primariis Magistratibus, eisque Christianis omnibus. Itaque ex eo tempore urbs illa feliciter imperitavit.

Idem Constantinus Imperator Phrygiam Salutarem Provinciam fecit. Ejusdem sub imperio Synodus CCCXVIII. Episcoporum celebrata est, contra Arium, de rebus ad Christianam fidem pertinentibus: cui interfuit etiam sanctissimus Episcopus Eusebius Pamphili, Chronographus.

Constantino imperante, divinam iram passa est Maximianopolis, Osdroenae urbs, vice secunda, post ipsam a Persis captam. Imperator itaque Constantinus urbem de integro instauravit; moenia quoque collapsa excitavit, et superstitibus incolis plurima largitus est; vocata deinceps urbe, a nomine suo, Constantina. Vicum etiam quendam in Bithynia, nomine Sugam, de novo extructum, civitatis jure donavit, et a matris suae nomine Helenopolim appellavit: cujus etiam a nomine Provinciam quoque ipsam Helenopontum vocavit.

Καὶ ἐν αὐτῷ τῷ χρόνῳ ὁ αὐτὸς βασιλεὺς Κωνσταντῖνος τοὺς ὄντας ἐν Κωνσταντινουπόλει τρεῖς ναοὺς ἐν τῇ πρῴην λεγομένῃ ἀκροπόλει τοῦ Ἡλίου καὶ τῆς Ἀρτέμιδος σελήνης καὶ τῆς Ἀφροδίτης ἐκέλευσεν ἀχρηματίστους τοῦ λοιποῦ διαμεῖναι.

Μετὰ δὲ ὀλίγον καιρὸν ἐτελεύτησεν ὁ αὐτὸς βασιλεὺς Κωνσταντῖνος ἐν Νικομηδείᾳ τῆς Βιθυνίας, ὡς ἔστιν ἐν προκέσσῳ, ἐν
D προαστείῳ τινὶ λεγομένῳ Ἀχυρῶνι πρὸ ὀλίγου διαστήματος τῆς πόλεως, ἀῤῥωστήσας ἡμέρας ἕξ, πρὸ τοῦ πληρωθῆναι τὸ κτίσμα ἐν Ἀντιοχείᾳ τῇ μεγάλῃ τῆς Συρίας τὸ τῆς μεγάλης ἐκκλησίας τὸ
O 11 μέγιστον καὶ ἓν ὂν τῶν θεμάτων. τελευτᾷ δὲ ὢν ἐνιαυτῶν ξ' καὶ μηνῶν γ', ὡς ταῦτα συνεγράψατο καὶ τοὺς χρόνους πάντας τῶν προγεγραμμένων βασιλέων ὁ σοφώτατος Νεστοριανὸς ὁ χρονογράφος.

E Μετὰ δὲ τὴν βασιλείαν Κωνσταντίνου τοῦ μεγάλου ηὑρέθη βασιλεὺς ὢν ἐν Ῥώμῃ Κωνσταντῖνος ὁ υἱὸς αὐτοῦ· ὅντινα ἐν τῇ ζωῇ αὐτοῦ ἐποίησε βασιλέα Ῥώμης ἐπὶ τῆς ὑπατείας Οὔρσου καὶ Πολυβίου.

16. *ἐπὶ τῆς ὑπατείας Οὔρσου καὶ Πολυβίου.*] „Chr. Alex. habet *Οὔρσου καὶ Πολεμίου*. Fasti etiam Capitolini hoc anno Ursum et Polemium Coss. exhibent." Ch.

Eodem etiam tempore Constantinus Imperator, fana illa tria, quae in eo loco, qui Acropolis olim dicebatur, posita erant, Solis nempe, Dianae, Lunae et Veneris, reditibus exuta deinceps manere jussit.

Non longo autem post tempore Imperator Constantinus, in Nicomediam Bithyniae itinere facto, in morbum incidit; a quo cum per sex dies decubuerat, in ejusdem civitatis suburbio quodam, Achyrone dicto, non procul ab urbe, diem suum obiit, antequam opus illud magnificum, et inter orbis Miracula censendum, Ecclesiae nempe Antiochenae Magnae fabricam ad exitum perduxisset. Mortuus autem est, annos natus LX, cum mensibus tribus: uti haec memoriae prodidit sapientissimus Nestorianus, Chronographus; qui praedictorum quoque Imperatorum res gestas Chronico descripsit.

CONSTANTINUS JUNIOR,

ROM. IMPERATOR.

Post mortuum vero Constantinum, Romae regnum tenuit Constantinus filius; quem pater, dum adhuc ipse in vivis esset, regem ibi constituerat; Urso et Polybio Coss.

Ὁ δὲ αὐτὸς Κωνσταντῖνος βασιλεὺς ὁ μικρὸς ἐβασίλευσεν ἐν τῇ Ῥώμῃ ἔτη ιβʹ. ὅστις μετὰ τελευτὴν τοῦ πατρὸς ἐξῆλθεν εἰς πρόκεσσον καὶ ἐσφάγη ἐν Μοθώνῃ ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ, ὢν ἐνιαυτῶν κʹ.

Μετὰ δὲ τὴν βασιλείαν Κωνσταντίνου τοῦ μικροῦ ἐβασίλευ- O 12 V 7
σεν ἐν τῇ Ῥώμῃ Κώνστας ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ ἔτη ιϛʹ. ὅστις ἀῤῥωστήσας ἀπὸ δυσεντερίας ἐτελεύτα, ὢν ἐνιαυτῶν κζʹ.

Μετὰ δὲ τὴν βασιλείαν Κωνσταντίνου τοῦ μεγάλου ἐβασίλευ- B
σε Κωνσταντινουπόλεως Κωνστάντιος ὁ υἱὸς αὐτοῦ ὁ μικρότερος ἔτη λʹ. ἦν δὲ μεγαλόψυχος, ἐξακιονίτης, ὅ ἐστιν Ἀρειανός. ἐπὶ
δὲ τῆς αὐτοῦ βασιλείας ἐκίνησαν οἱ Πέρσαι, ἤτοι Ἀββουραρσάκιος O 13
ὁ βασιλεύς· καὶ ἐπεστράτευσε κατ' αὐτῶν ποιήσας Καίσαρα Ἰουλιανὸν συγγενέα αὐτοῦ.

Καὶ γενόμενος ἐν Ἀντιοχείᾳ τῇ μεγάλῃ ἐπλήρωσε τὴν μεγάλην ἐκκλησίαν ἐπιγράψας ταῦτα·

4. *αὐτοῦ*] *αὐτοῦ* Ox. 7. *δυσεντερίας* Ch., *δυσσεντερίας* Ox. 11. *Ἀββουραρσάκιος*] *Σαββουραρσάκιος* Ch.

Hic autem Constantinus Junior per annos XII. Romae regnavit, Patris vero post obitum, dum in Processum exiret, a fratris sui militibus Mothone occisus est, annum agens XX.

C O N S T A N S

R O M. I M P E R A T O R.

Constantinum Juniorem excepit in regno Romano Constans, frater ejus: qui, cum annos ibi XVI. regnaverat, ex Dysenteria interiit, annos natus XXVII.

C O N S T A N T I U S

IMP. CONSTANTINOPOLITANUS.

Constantino autem Magno succedebat in Imperio Constantinopolitano Constantius, filiorum natu minimus: qui imperavit annos XXX. Erat autem hic vir magni animi, atque *Exocionita*, id est, Arrianus. Hujus sub imperio motus ciebant Persae, ab Abburarsacio rege eorum ducti. Imperator itaque, Juliano cognato suo Caesare creato, in eos arma movit.

Magnam autem Antiochiam veniens, Ecclesiam ibi magnam absolvit cui ista inscripsit.

Χριστῷ Κωνστάντιος ἐπέραιστον οἶκον ἔτευξεν,
Οὐρανίαις ἀψῖσι πανείκελα, παμφανόωντα,
Κωνσταντίου ἄνακτος ὑποδρήσσοντος ἐφετμαῖς·
C *Γοργόνιος δὲ κόμης θαλαμηπόλον ἔργον ὕφανε.*

καὶ κατελθὼν ἐπὶ τὰ Περσικὰ ἐποίησε πάκτα εἰρήνης μετὰ Περσῶν ἐπὶ φανερὸν χρόνον, πολλῶν πεσόντων ἐξ ἀμφοτέρων ἐν τῇ συμβολῇ. καὶ ὑποστρέψας ἐποίησε τὰ ἐγκαίνια τῆς αὐτῆς μεγάλης ἐκκλησίας ἐν Ἀντιοχείᾳ. καὶ ἐξελθὼν ὁ αὐτὸς Κωνστάντιος ἀπὸ Ἀντιοχείας, ἀνιὼν ἐπὶ Κωνσταντινούπολιν, ἔφθασε τὴν Κιλι-
O 14 κίαν· καὶ ἔκτισεν ἐκεῖ τὴν γέφυραν τοῦ Πυράμου ποταμοῦ, ἔργον μέγιστον. καὶ εἰσελθὼν ἐν Μαμψουεστίᾳ, πόλει τῆς Κιλικίας, ἀῤῥωστήσας τελευτᾷ ἐκεῖ, ὢν ἐνιαυτῶν μ'.

D Μετὰ δὲ τὴν βασιλείαν Κωνσταντίου ἐβασίλευσεν Ἰουλιανὸς ὁ παραβάτης, ὁ πρώην γενόμενος Καῖσαρ, ὁ συγγενὴς τοῦ αὐτοῦ Κωνσταντίου, ἐπὶ ὑπατείας Μαρμεντίου καὶ Νεβήτα· ὅστις ἐβασίλευσεν ἔτη β'. ἦν δὲ ἐλλόγιμος· ὅστις ἐκλήθη παραβάτης, διότι

1. ἐπέραιστον] ἐπήρατον Ch. Idem Κωνσταντῖνος et Κωνσταντίνου suspicatur. 2. παμφανόωντα Ch., πανφανόεντα Ox. 3. ὑποδρήσσοντος Ch., ὑποδρήσοντος Ox. 4. θαλαμηπόλον Ch., θαλάμη πόλον Ox. 11. Μαμψουεστίᾳ] Μαμψουκρήναις debebat notante Wesselingio ad Antonin. p. 580. 15. Μαρμεντίου καὶ Νεβήτα] „Chr. Alex. habet Μαμερτίνου καὶ Νεβήττα; rectius: hoc anno enim Fasti Capitolini Fl. Mamertinum et Fl. Nevittam Coss. habent.“ Ch.

Extruxit sacras Christo Constantius aedes,
Coelo consimiles, summo splendore nitentes:
Sic Constantini regis pia jussa sequutus.
Gorgonio Comiti structurae cura relicta est.

In Persidem deinde profectus est; praelioque cum eis inito, multisque utrinque caesis, induciae ad tempus satis longum factae sunt. Imperator itaque Antiochiam reversus, Magnae Ecclesiae dedicationem celebravit. Hinc vero Constantinopolim profecturus, per Ciliciam iter ducit: ubi Pyrami fluvii pontem, opus magnificum, extruxit. Ab inde vero Mopsuestiam, Ciliciae urbem veniens, ex morbo ibi interiit, annum agens quadragesimum.

J U L I A N U S

I M P E R A T O R.

Constantium in imperio excepit Julianus, Apostata, Consanguineus ejus; quem ipse Caesarem antea creaverat; Marmentio et Neveta Coss. et imperavit annos II. Erat hic eloquentia celebris: Apostata autem di-

ἀρνησάμενος τὸ δόγμα τῶν αὐτοῦ προγόνων, τὸ τῶν χριστιανῶν, γέγονεν Ἕλλην. ἦν δὲ φίλος καὶ ὁμόχρονος Λιβανίου τοῦ περιβοήτου σοφιστοῦ Ἀντιοχείας.

Ἐπὶ δὲ τῆς αὐτοῦ βασιλείας ἐμαρτύρησεν ὁ ἅγιος Δομέτιος. ἐπεστράτευσε γὰρ κατὰ Περσῶν δυνατὴν στρατείαν, καὶ κατελθὼν κατέλαβεν Ἀντιόχειαν· καὶ ἀνελθὼν ἐν τῷ ὄρει τῷ λε- O 15 *γομένῳ Κασίῳ ἐποίησεν ἐκεῖ θυσίαν ἑκατόμβην τῷ Διὶ Κασίῳ· καὶ κατελθὼν ἐκεῖθεν καὶ ἐλθὼν εἰς Δάφνην ἐποίησε κἀκεῖ θυσίαν τῷ Ἀπόλλωνι. καὶ παρακοιμηθεὶς εἶδεν ἐν ὁράματι παῖδα* V 8 *ξανθὸν λέγοντα αὐτῷ, Ἐν Ἀσίᾳ δεῖ σε τεθνάναι. εἰσερχόμενος δὲ ἀπὸ Δάφνης ἐν Ἀντιοχείᾳ ὑπηντήθη ὑπὸ τῶν συγκλητικῶν αὐτοῦ καὶ τῶν ἀξιωματικῶν αὐτοῦ καὶ τοῦ δήμου. καὶ ἔκραξαν αὐτῷ οἱ δημόται Ἀντιοχείας ὑβριστικὰς φωνάς, ὡς χριστιανοὶ θερμοὶ ὄντες, δεδωκότες αὐτῷ ἐν ταῖς αὐτῶν φωναῖς κληδόνα μὴ ὑποστρέψαι. ἀπὸ δὲ τῶν πλησίον αὐτοῦ δύο κανδιδᾶτοι χριστιανοί, ὧν τὰ ὀνόματά ἐστι ταῦτα, Ἰουβεντῖνος καὶ Μαξιμιανός, ἀποσχίσαντες συνέμιξαν τοῖς ὑβρίζουσιν αὐτὸν ὄχλοις, πλέον ἀνεγείροντες τὸν δῆμον εἰς ὕβρεις. καὶ ἑωρακὼς αὐτοὺς Ἰουλιανὸς ὁ βασιλεύς, ἐκέλευσεν αὐτοὺς συσχεθῆναι· καὶ εὐθέως αὐτοὺς ἀπεκεφάλισεν ἐν Ἀντιοχείᾳ, καὶ ἐτέθησαν τὰ λείψανα αὐτῶν ἐν τῷ* B *μαρτυρίῳ τῷ λεγομένῳ Κοιμητηρίῳ· οὕστινας καλοῦσιν οἱ Ἀντιοχεῖς Γεντιλίους. καὶ ἀγανακτήσας κατὰ τῶν Ἀντιοχέων ἠπείλει αὐτοῖς, λέγων ὑποστρέφειν καὶ τιμωρεῖσθαι αὐτούς, ὡς μὴ*

ctus est, quod Majorum suorum fide Christiana renunciata, in Paganismum transisset. Amicum autem, et coaevum habuit Libanium, celeberrimum Sophistam Antiochensem.

Hujus sub Imperio S. Domitius martyrium passus est. Julianus enim, copiis ingentibus collectis, in Persas arma movit. Itinere vero per Antiochiam facto, ad Montem Casium profectus est, ubi Jovi Casio Hecatomben fecit: inde in Daphnem descendens, Apollini quoque sacra peregit: ubi cum ad somnum recumberet, per quietem vidit puerulum quendam flavum, qui dicebat ei: *In Asia moriturus es.* Ex Daphne autem Antiochiam adventanti, procedebant ei obviam Primores ejus et Conciliarii, cum populo. Populus autem Antiochenus, qui Christianismi zelo fervebat, Imperatorem contumeliosis dicteriis excepit; a Persico etiam bello eum non reversurum ominatus. Inter hos duo etiam erant ex familiaribus ejus, Christianismi Candidati; quorum nomina, Juventinus et Maximianus; qui ex Comitatu Imperatorio discedentes, immiscuerunt sese convicianti populo; multoque magis eos ad opprobria concitarunt. Hos videns Imperator Julianus, absque mora comprehensos capite multavit Antiochiae: ubi etiam reliquiae eorum in Martyrio, quod *Coemeterium* vocant, recondebantur: Hos vero Antiochenses *Gentiles* appellant. Julianus autem Antiochenis infensus, interminatus est illis, dicens se redeun-

*ἔχοντας κληδόνα, εἰπὼν περὶ τῶν αὐτῶν Ἀντιοχέων λόγον, δια-
βάλλων αὐτοὺς ὡς τυράννους. καὶ προέθηκε τὸν κατ' αὐτῶν
ῥηθέντα παρ' αὐτοῦ λόγον ἔξω τοῦ παλατίου τῆς αὐτῆς πόλεως
O 16 εἰς τὸ λεγόμενον Τετράπυλον τῶν ἐλεφάντων πλησίον τῆς Ῥηγίας.*

*Καὶ ἐξελθὼν διὰ τῶν Κυρηστικῶν ἀπῆλθε κατὰ Περσῶν·
παρερχόμενος δὲ διὰ Κύρου τῆς πόλεως ἐν τῇ χώρᾳ εἶδεν ὄχλον
C ἑστῶτα ἐν τῷ σπηλαίῳ τοῦ ἁγίου Δομετίου καὶ ἰώμενον παρ' αὐ-
τοῦ. καὶ ἐρωτᾷ τινας τίς ἐστιν ἐκεῖνος ὁ συναγόμενος ὄχλος; καὶ
ἔμαθεν ὅτι ἐν τῷ σπηλαίῳ τοῦ ὄρους ἐστὶ μοναχὸς καὶ πρὸς αὐτὸν
συνάγεται ὁ ἑστὼς ὄχλος, θέλων ἰαθῆναι καὶ εὐλογηθῆναι παρ'
αὐτοῦ. καὶ ἐδήλωσε τῷ ἁγίῳ Δομετίῳ ὁ βασιλεὺς Ἰουλιανὸς διὰ
ῥεφερενδαρίου χριστιανοῦ ταῦτα· Διὰ τὸ ἀρέσαι τῷ θεῷ σου εἰς
τὸ σπήλαιον εἰσῆλθες· ἀνθρώποις μὴ θέλε ἀρέσκειν, ἀλλὰ ἰδίαζε.
καὶ ἀντεδήλωσεν αὐτῷ ὁ ἅγιος Δομέτιος ὅτι Ὡς τῷ θεῷ ἐκδό-
σαντός μου τὴν ψυχὴν καὶ τὸ σῶμα ἐκ πολλοῦ χρόνου ἐν τῷ σπη-
λαίῳ τούτῳ ἐμαυτὸν ἀπέκλεισα· τὸν δὲ πρός με ἐρχόμενον ὄχλον
ἐν πίστει ἀποδιώκειν οὐ δύναμαι. καὶ ἐκέλευσεν ὁ βασιλεὺς Ἰου-
D λιανὸς ἀναφραγῆναι τὸ σπήλαιον λίθοις μεγάλοις καὶ εἶναι αὐτὸν
τὸν δίκαιον ἔσω. καὶ ἐκ τούτου ἐτελειώθη ὁ ἅγιος Δομέτιος.*

*O 17 Καὶ κατιὼν ὁ αὐτὸς βασιλεὺς Ἰουλιανὸς κατὰ Σαββουραρσά-
κου, βασιλέως Περσῶν, κατέφθασεν ἐν Ἱεραπόλει· καὶ πέμψας κα-*

2. προσέθηκε Ox. 5. Κηρυστικῶν Ox. 12. Διὰ] Εἰ διὰ Chron. Pasch. p. 297. D. 14. τῷ θεῷ Chron., τοῦ θεοῦ Ox.

tem poenas ab illis exacturum, eo quod adversa sibi ominati essent. Quin et Orationem contra Antiochenses condidit; in qua rebellionis eos reos peragit: quam quidem Orationem extra Palatium Antiochenum, ad Elephantorum Tetrapylum, quod prope Regiam est, palam appendi jussit.

Tum vero contra Persas arma movens, per Cyrrhesticam ducit iter. Cyrrhum autem, regionis illius urbem, praeteriens, turbam conspexit ad S. Domitii Cellam astantium, qui ab eo morborum sanationem petebant. Interrogatis autem quibusdam, quid sibi vellet iste populi concursus, responsum tulit; Monachum montis in spelunca degere, ad quem turba ista congregata est, uti morborum suorum medelam, et benedictionem ab illo accipiant. Julianus itaque Imperator, per Referendarium Christianum, S. Domitium monuit, verbis hisce: *Speluncam intrasti, ut Deo tuo placeres: ne igitur de hominibus placendis sis solicitus; sed solitariam agas vitam.* Respondens ei S. Domitius: *Ego*, inquit, *Deo, qui corpus mihi, animumque dedit, in hac spelunca memet includendo jampridem consecravi; Populum vero, ex fide ad me venientem, arcere non possum.* Caeterum Julianus Imperator, speluncae os, aggestis lapidibus ingentibus, occludi jussit, viro justo intus incluso. Atque hunc vitae finem habuit S. Domitius.

Imperator autem Julianus, in Sabburarsacem, Persarum regem, exercitum ducens, Hierapolim venit; missis in Samosatam, Euphratesiae ur-

τεσκεύασε πλοῖα ἐν Σαμοσάτοις, πόλει τῆς Εὐφρατησίας, τὰ μὲν
διὰ ξύλων τὰ δὲ διὰ βυρσῶν, ὡς ὁ σοφώτατος Μάγνος ὁ χρονο-
γράφος ὁ Καρηνός, ὁ συνὼν αὐτῷ Ἰουλιανῷ βασιλεῖ, συνεγράψα-
το. ἀπὸ δὲ Ἱεραπόλεως ἐξελθὼν ἦλθεν ἐν Κάραις τῇ πόλει·
κἀκεῖθεν εὗρε δύο ὁδούς, μίαν ἀπάγουσαν εἰς τὴν Νίσιβιν πόλιν,
οὖσάν ποτε Ῥωμαίων, καὶ ἄλλην ἐπὶ τὸ Ῥωμαϊκὸν κάστρον τὸ
λεγόμενον Κιρκήσιον, κείμενον εἰς τὸ μέσον τῶν δύο ποταμῶν E
τοῦ Εὐφράτου καὶ τοῦ Ἀββορᾶ· ὅπερ ἔκτισε Διοκλητιανός, βασι-
λεὺς Ῥωμαίων. καὶ μερίσας τὸν στρατὸν ὁ αὐτὸς βασιλεὺς πέμ-
πει ἐπὶ τὴν Νίσιβιν ὁπλίτας ἄνδρας μυρίους ἑξακισχιλίους μετὰ
δύο ἐξάρχων Σεβαστιανοῦ καὶ Προκοπίου. καὶ κατέφθασεν ὁ
αὐτὸς Ἰουλιανὸς τὸ Κιρκήσιον κάστρον· καὶ ἐάσας καὶ ἐν τῷ
Κιρκησίῳ κάστρῳ ὅσους εὗρεν ἐγκαθέτους στρατιώτας ἑξακισχι-
λίους, προσθεὶς αὐτοῖς καὶ ἄλλους ὁπλίτας ἄνδρας τετρακισχι- V 9
λίους μετὰ ἐξάρχων δύο Ἀκκαμέου καὶ Μαύρου. καὶ ἐξῆλθεν
ἐκεῖθεν καὶ παρῆλθε τὸν Ἀββορὰν ποταμὸν διὰ τῆς γεφύρης, τῶν
πλοίων φθασάντων εἰς τὸν Εὐφράτην ποταμόν· ὧντινων πλοίων
ὑπῆρχεν ὁ ἀριθμὸς χιλίων διακοσίων πεντήκοντα. καὶ συνα- O 18
θροίσας τὸν ἴδιον αὐτοῦ στρατόν, ἔχων μεθ' ἑαυτοῦ Ἀνατόλιον
μάγιστρον καὶ Σαλούστιον ἔπαρχον πραιτωρίων καὶ τοὺς στρατη-
λάτας αὐτοῦ, ἀνελθὼν ἐν ὑψηλῷ βήματι δι' ἑαυτοῦ προσεφώνη-
σε τῷ στρατῷ, ἐπαινῶν αὐτοὺς καὶ προτρεπόμενος προθύμως
καὶ σωφρόνως ἀγωνίσασθαι κατὰ Περσῶν. καὶ εὐθέως ἐμβαίνειν

1. πόλεως Ox. 7. 12. 13. Κιρκήσιον Ch., Κιρκίσιον Ox. 15. Ἀκκαμέου] *Machamaeum* et *Maurum* fratres memorat Ammianus XXV. 1. 2. ex orthographia monachorum, Μακαμαῖον Zosimus III. 26. 8. 16. γεφύρης] γεφύρας Ch.

bem, qui navigia fabricarent, lignea quaedam, quaedam vero coriacea; uti habet sapientissimus Magnus Carrensis, Chronographus, qui hoc bello sub Juliano militavit. Hierapoli autem discedens Imperator, Carras venit; unde via sese in partes duas findit, quarum una in Nisibim abducit, urbem Romanis olim subjectam; altera in Circesium tendit, Castrum Romanum, quod Euphratem inter et Abboram fluvios medium, a Diocletiano Imperatore extructum est. Julianus itaque diviso exercitu, armatorum XVI. millia Nisibim versus expedivit, sub Sebastiani et Procopii ductu: Ipse autem ad Circesium castrum ducit iter. Ubi militum stationariorum VI millibus, quos ibi invenit, ipse IV millia militum alia adjecit, Accameo et Mauro Ducibus constitutis. Inde autem discedens, ipse, cum Anatolio Magistro, Salustio, Praefecto Praetorio, caeterisque Ducibus, Abborae fluminis ponte trajecto, classem suam, MCCL. naves numero habentem, per Euphratem adventantem, praestolatus est. Tum vero coactis in unum copiis, locum editiorem conscendit ipse, unde exercitum allocutus est: et cujusque fortia facta depraedicans, uti paratissimo, optimoque animo contra Persas in aciem descenderent hortatus est. Posthaec navigia conscen-

εἰς τὰ πλοῖα ἐπέτρεψεν, εἰσελθὼν καὶ αὐτὸς ὁ βασιλεὺς εἰς τὸ εὐ-
B τρεπισθὲν αὐτῷ πλοῖον, καὶ προηγεῖσθαι αὐτῶν προσκουλκάτορας προσέταξεν ἄνδρας γενναίους ἐκ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν λαγκιαρίων καὶ ματτιαρίων χιλίους πεντακοσίους, κελεύσας βαστάζεσθαι καὶ τὰ σίγνα αὐτοῦ καὶ τὸν κόμητα Λουκιανόν, ἄνδρα πολεμικώτατον, εἶναι σὺν αὐτῷ. ὅστις καὶ πολλὰ κάστρα Περσικὰ παρὰ τὸν Εὐφράτην κείμενα καὶ ἐν μέσῳ τῶν ὑδάτων ἐν νήσοις ὄντα ἐπόρθησε καὶ τοὺς ἐν αὐτοῖς ὄντας Πέρσας ἀνεῖλε. Βίκτορα δὲ καὶ Δαγαλάϊφον κατέταξεν ὄπισθεν τῶν λοιπῶν πλοίων εἶναι καὶ φυλάττειν τὰ πλήθη. καὶ κατῆλθεν ὁ βασιλεὺς
O 19 μετὰ τοῦ στρατοῦ παντὸς διὰ τῆς μεγάλης διόρυγος τοῦ Εὐφράτου τῆς μισγούσης τῷ Τίγρητι ποταμῷ· καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὸν αὐτὸν Τίγρητα ποταμόν, ὅπου μίγνυνται οἱ δύο ποταμοὶ καὶ ἀποτελοῦ-
C σι λίμνην μεγάλην. καὶ παρέβαλεν εἰς τὰ Περσικὰ ἐν τῇ χώρᾳ τῶν λεγομένων Μαυζανιτῶν, πλησίον Κτησιφῶντος πόλεως, ἔνθα ὑπῆρχε τὸ Περσικὸν βασίλειον· καὶ ἐπικρατὴς γενόμενος Ἰουλιανὸς ὁ βασιλεὺς ἐσκήνωσεν ἐν τῇ πεδιάδι τῆς αὐτῆς πόλεως Κτησιφῶντος, βουλόμενος μετὰ τῆς ἰδίας συγκλήτου καὶ ἕως Βαβυλῶνος εἰσελθεῖν καὶ παραλαβεῖν τὰ ἐκεῖσε.

Ὁ δὲ βασιλεὺς Σαββουραρσάκιος ὑπονοήσας ὅτι διὰ τῆς Νισίβεως ἤρχετο ὁ βασιλεὺς Ῥωμαίων Ἰουλιανός, ὥρμησε κατ' αὐτοῦ μετὰ τοῦ πλήθους αὐτοῦ παντός. ἀπαγγελθέντος δὲ αὐτῷ ὅτι

2. προσκουλκάτορας Ch., πρὸς κουλκάτορας Ox. 5. Λουκιανόν] Scribendum Λουκιλλιανόν. Idem vitium in Zosimo III. 13. 6. notavit Heynius ad III. 8. 3. 10. εἶναι καὶ] εἶναι Ox. 11. διώρυγος] διόρυγος Ox. 13. Τίγρητα Ch., Τίγρηντα Ox. 14. παρέλαβεν Ox.

dere jussis omnibus, ipse quoque in paratam sibi navem ingressus est; praemissis, qui exploratores essent, MD. ex numero Lancseariorum et Mattiariorum, fortissimis viris Vexillum etiam suum sibi praeferri jussit: Lucianum vero Comitem, virum bellicosissimum, Imperator secum habuit: qui plurima Persarum castra, Euphrati confinia, et quae, medias inter aquas, in insulis etiam sita erant, vastavit, Persis eorum custodibus deletis omnibus. Extremae vero classis curam Victori et Dagalaipho demandavit. Solvens autem cum exercitu omni Imperator, copias suas per eum locum trajecit, ubi Tigris et Euphrates concurrentes, ingentem alveum efficiunt. Exinde per Tigrim vectus, in Persidis regionem perrexit, quae Mauzanitarum vocatur, a Ctesiphonte non procul, ubi Reges Persarum sedes suas habuerunt. Figebat autem tentoria sua Victoriosus Imperator Julianus in ipsa Ctesiphontis planicie; in animo etiam habens, ad Babylonem usque cum Primoribus suis penetrare, ipsamque subjugare.

Persarum vero Rex Sabborarsacius, existimans Imperatorem Romanum per Nisibim iter suum instituisse; copiis suis omnibus instructus, adversus eum proficiscitur. Certior autem factus Julianum sibi a tergo esse,

ὄπισθεν αὐτοῦ ἐστιν ὁ βασιλεὺς Ῥωμαίων Ἰουλιανὸς παραλαβὼν τὰ Περσικὰ μέρη, καὶ ὅτι ἔμπροσθεν αὐτῷ ἀπαντῶσιν οἱ στρατη- D
γοὶ τῶν Ῥωμαίων καὶ πλήθη πολλά, καὶ γνοὺς ὅτι ἐμεσάσθη, φεύγει ἐπὶ τὴν Περσαρμενίαν, δόλῳ πέμψας δύο συγκλητικοὺς αὐτοῦ καὶ αὐτοὺς κατὰ ἰδίαν βούλησιν ῥινοτομήσας πρὸς Ἰουλιανὸν τὸν βασιλέα Ῥωμαίων, ἵνα πλανήσωσιν αὐτόν, πρὸς τὸ μὴ καταδιωχθέντα αὐτὸν φθασθῆναι. οἱ δὲ ῥινοτομηθέντες Πέρσες ἦλθον πρὸς τὸν βασιλέα Ῥωμαίων προδοῦναι, φησίν, θέλοντες τὸν βασιλέα Περσῶν, ὡς τιμωρησάμενον αὐτούς. ἀπατηθεὶς δὲ παρ' O 20
αὐτῶν ἐπομνυμένων ὁ αὐτὸς βασιλεὺς Ἰουλιανὸς ἠκολούθησεν αὐτοῖς μετὰ τοῦ ἰδίου στρατεύματος· καὶ ἀπήγαγον αὐτὸν εἰς τὴν ἔρημον καὶ ἄνυδρον ἐπὶ μίλια ρν', πλανήσαντες αὐτούς, τῇ εἰκάδι πέμπτῃ τοῦ δαισίου τοῦ καὶ ἰουνίου μηνός. καὶ εὑρὼν ἐκεῖ E
τείχη παλαιὰ πεπτωκότα πόλεως λεγομένης Βουβίων, καὶ ἄλλο δὲ χωρίον, ἑστώτων μὲν τῶν οἰκημάτων, ἔρημον δὲ ἦν, ὅπερ ἐλέγετο Ἀσία· ἔνθα ἐλθὼν ὁ βασιλεὺς Ἰουλιανὸς καὶ ὁ πᾶς στρατὸς τῶν Ῥωμαίων ἐκεῖ ἐσκήνωσεν. ἐν αὐτοῖς δὲ τοῖς τόποις γενόμενοι ἐλίποντο τροφῶν καὶ οὐδὲ τοῖς ἀλόγοις ὑπῆρχε βοτάνη· ἦν γὰρ ἐρημία· καὶ γνοὺς ὁ πᾶς στρατὸς Ῥωμαίων ὅτι ἀπατηθεὶς ὁ βασιλεὺς ἐπλάνησεν αὐτοὺς καὶ εἰς ἐρήμους ἤγαγε τόπους, εἰς πολ- V 10
λὴν ἀταξίαν ἐτράπησαν. τῇ δὲ ἑξῆς ἡμέρᾳ μηνὶ ἰουνίῳ κϛ', ἀγαγὼν τοὺς πλανήσαντας αὐτὸν Πέρσας ἐξήτασεν αὐτούς· καὶ ὡμολόγησαν λέγοντες ὅτι ὑπὲρ πατρίδος καὶ τοῦ βασιλέως ἡμῶν, ἵνα

7. Πέρσες] Πέρσαι Ch. 13. Δεσίου Ox.

regiones Persicas occupantem, a fronte autem Romanos Duces, cum exercitu magno se adorturos instare; mediis se hostibus inclusum sentiens, in Persarmeniam fugit. Cavensque sibi ne ab hostibus prehenderetur, ex Primoribus suis duos, naribus proprio illorum ex consensu abscissis, dolose mittit, qui Julianum in avia abducerent. Duo itaque hi Imperatorem Romanum adeuntes, Persarum ei regem, ob illatas sibi injurias, se prodituros esse dicebant. Cumque juramento sese in hoc obstrinxissent, Imperator dolis eorum delusus, ipse cum exercitu hos itineris duces secutus est. Mensis autem Desii, sive Junii, dies erat xxv, cum a Transfugis hisce in locum desertum, et aquis carentem, per milliaria CL. per errorem ducti, invenerunt ibi moenia quaedam antiqua et collapsa urbis, olim Bubionis; villam etiam aliam, quae domicilia quaedam adhuc stantia habens, deserta tamen fuit, nomine Asiam. Imperator hic, cum exercitu considens, castra posuit: sed nec militi cibum, nec jumentis pabulum in tam deserto loco invenire potuit. Exercitus itaque totus, percepto demum ab Imperatore Transfugarum dolis deluso se in loca illa horrida et inculta adductum esse, tumultus statim ciebat maximos. Die autem sequente, nempe Junii xxvi, Imperator deceptores illos coram adduci jussit: qui interrogati, fatebantur; *Se quidem, ob Regem Patriamque suam servan-*

σωθῇ, ἐδώκαμεν ἡμᾶς ἑαυτοὺς εἰς θάνατον καὶ ἐπλανήσαμεν ὑμᾶς· ἰδοὺ οἱ δοῦλοί σου ἀπεθάνομεν. καὶ ἀπεδέξατο αὐτούς, μὴ φονεύσας αὐτούς, ἀλλὰ δοὺς λόγον αὐτοῖς, ἵνα ἐκβάλωσι τὸν στρατὸν ἐκ τῆς ἐρήμου χώρας.

Καὶ περὶ ὥραν δευτέραν τῆς αὐτῆς ἡμέρας ὁ βασιλεὺς Ἰου-
O 21 *λιανὸς παριὼν τὸ στράτευμα καὶ δυσωπῶν αὐτοὺς μὴ ἀτάκτως φέρεσθαι ἐτρώθη ἀδήλως· καὶ εἰσελθὼν εἰς τὸν ἴδιον παπυλεῶ-*
B *να διὰ τῆς νυκτὸς τελευτᾷ, ὡς ὁ προγεγραμμένος Μάγνος ἐξέθετο. Εὐτυχιανὸς δὲ ὁ χρονογράφος ὁ Καππάδοξ, στρατιώτης ὢν καὶ βικάριος τοῦ ἰδίου ἀριθμοῦ τῶν Πριμοαρμενιακῶν, παρὼν καὶ αὐτὸς ἐν τῷ πολέμῳ, συνεγράψατο ὅτι κατελθὼν ὁ αὐτὸς βασιλεὺς Ἰουλιανὸς μονὰς ιε΄ ἐπὶ τὰ Περσικὰ μέρη διὰ τοῦ Εὐφράτου εἰσῆλθε καὶ ἐπικρατὴς γενόμενος καὶ νικήσας πάντας παρέλαβεν ἕως πόλεως λεγομένης Κτησιφῶντος, ἔνθα ὁ βασιλεὺς*
O 22 *Περσῶν ἐκάθητο, ἐκείνου φυγόντος ἐπὶ τὰ μέρη τῶν Περσαρμενίων, καὶ βουλομένου μετὰ τῆς ἰδίας συγκλήτου καὶ τοῦ στρατοῦ αὐτοῦ ἄχρι τῆς Βαβυλῶνος τῇ ἑξῆς ὁρμῆσαι καὶ ταύτην παραλαβεῖν διὰ τῆς νυκτός. καὶ ὡς καθεύδει, εἶδεν ἐν ὁράματί*
C *τινα τέλειον ἄνδρα ἐνδεδυμένον ζάβαν καὶ εἰσελθόντα πρὸς αὐτὸν εἰς τὸν παπυλεῶνα αὐτοῦ πλησίον τῆς πόλεως Κτησιφῶντος ἐν πόλει λεγομένῃ Ἀσίᾳ καὶ κρούσαντα αὐτὸν λόγχῃ· καὶ πτοηθεὶς ἐξυπνίσθη κράξας· καὶ ἐξανέστησαν οἱ κουβικουλάριοι εὐνοῦχοι καὶ σπαθάριοι καὶ ὁ στρατὸς ὁ φυλάττων τὸν παπυλεῶνα, καὶ εἰσελθόντες πρὸς αὐτὸν μετὰ λαμπάδων βασιλικῶν· καὶ προσε-*

dos, fraudem illis fecisse; Ecce etiam, **dicentes,** ***ad mortem parati servi tui.*** Accepit eos Imperator, salvosque fore fide data promisit, modo exercitum suum ex deserto illo deducerent.

Circa horam vero diei secundam Julianus interim dum lustrato exercitu militem se continere hortaretur, ab incerta manu vulneratus est: et in tentorium suum se recipiens, eadem nocte mortuus est: uti scriptis prodidit Magnus supradictus. Eutychianus autem Chronographus, Cappadox, qui et Miles, et Vicarius cohortem suam Primoarmeniorum bello hoc duxit, scriptum reliquit; Imperatorem Julianum, emenso xv. dierum itinere, in regiones Persicas per Euphratem penetrasse: ubi bello superior factus, et ubique victor, omnia subegit, adusque Ctesiphontem urbem, regni Persici sedem Regiam; Rege ipso in Persarmeniam fuga elapso. Sequente autem die, Primoribus et exercitu stipatus, Babylonem usque penetrare destinaverat, urbem eam de nocte aggressurus. Inter dormiendum vero, per somnum vidit virum quendam adultum, lorica indutum, qui tentorium Regium in Asia, urbe Ctesiphonti vicina, erectum ingressus, hasta eum percussit. Ipse autem, horrore expergefactus, exclamitare: confestim itaque consurgentes Cubicularii Eunuchi et Spatharii, quique ad tentorium regis excubias agebant milites, cum lampadibus regiis

σχηκὼς Ἰουλιανὸς ὁ βασιλεὺς ἑαυτὸν σφαγέντα κατὰ τῆς μασχάλης ἐπηρώτησεν αὐτούς, Πῶς λέγεται ἡ κώμη ὅπου ἐστὶν ὁ παπυλεών μου; καὶ εἶπον αὐτῷ ὅτι Ἀσία λέγεται. καὶ εὐθέως ἔκραξεν, Ὦ Ἥλιε, ἀπώλεσας Ἰουλιανόν. καὶ ἐκχυθεὶς τὸ αἷμα παρέδωκε τὴν ψυχὴν ὥραν νυκτερινὴν πέμπτην ἔτους κατὰ Ἀντιόχειαν τὴν μεγάλην χρηματίζοντος υιαʹ. D

Καὶ εὐθέως ὁ στρατὸς πρὸ τοῦ γνῶναι τοὺς πολεμίους Πέρσας ἀπῆλθον εἰς τὸν παπυλεῶνα Ἰοβιανοῦ, κόμητος τῶν δομε- O 23
στίκων καὶ στρατηλάτου τὴν ἀξίαν ἔχοντος· καὶ ἀγνοοῦντα ἤγαγον αὐτὸν εἰς τὸν βασιλικὸν παπυλεῶνα, ὡς δῆθεν τοῦ βασιλέως Ἰουλιανοῦ ζητήσαντος αὐτόν. καὶ ὅτε εἰσῆλθεν εἰς τὸν παπυλεῶνα, συσχόντες αὐτὸν ἀνηγόρευσαν βασιλέα τῇ κζʹ τοῦ δαισίου τοῦ καὶ ἰουνίου μηνός, πρὸ τοῦ διαφαῦσαι. τὸ δὲ πλῆθος τοῦ στρατοῦ τὸ ἐπὶ Κτησιφῶντα καὶ τὸ ἀπὸ πολλοῦ διαστήματος ἀπληκεῦον οὐκ ἔγνω τὰ συμβάντα ἕως ἀνατολῆς ἡλίου, ὡς ἀπὸ διαστήματος ὄντες. ἐτελεύτα οὖν ὁ αὐτὸς Ἰουλιανὸς βασιλεὺς ὢν ἐνιαυτῶν λγʹ. E

Ἐν αὐτῇ δὲ τῇ νυκτὶ εἶδεν ἐν ὁράματι καὶ ὁ ὁσιώτατος ἐπίσκοπος Βασίλειος ὁ Καισαρείας Καππαδοκίας τοὺς οὐρανοὺς ἠνεῳγμένους καὶ τὸν σωτῆρα Χριστὸν ἐπὶ θρόνου καθήμενον καὶ εἰπόντα κραυγῇ, Μερκούριε, ἀπελθὼν φόνευσον Ἰουλιανὸν τὸν βασιλέα τὸν κατὰ τῶν χριστιανῶν. ὁ δὲ ἅγιος Μερκούριος ἑστὼς ἔμπροσθεν τοῦ κυρίου ἐφόρει θώρακα σιδηροῦν ἀποστίλβοντα· V 11

2. ἐπερώτησεν Ox. 12. Δεσίου Ox. 13. **διαφαῦσαι** Ch. et Ducangius ad Chron. p. 298. C, διαφαύσει Ox.

ad eum ingressi sunt. Julianus autem Imperator, ubi animadvertisset se sub axilla lethale vulnus accepisse, de Vici nomine, ubi positum erat tentorium, sciscitatus est. Asiam vero vocari, respondentibus eis; elata statim voce, exclamavit: *O Sol, Julianum perdidisti!* Et effuso sanguine ejus omni, animam efflavit, hora noctis v, anno Aerae Antiochenae ccccxi.

Exercitus itaque absque mora, priusquam id hostes rescirent, tentorium Joviani, Comitis Domesticorum et Tribuni militum, adeuntes, ipsum, nil tale cogitantem, Regis ad tentorium, tanquam a Juliano accersitum, deduxerunt: statimque ut ingressus est, tenentes eum, Imperatorem salutarunt, Desii sive Junii xxvii, tempore antelucano. Reliquus autem exercitus, qui ad Ctesiphontem castra posuerat, quique longo aberat intervallo, de his quae acciderant, usque ad ortum Solis, nihil cognovit. Mortuus est itaque Julianus Imperator, aetatis suae anno xxxiii.

Porro eadem ipsa nocte sanctissimus Basilius, Caesariensis in Cappadocia Episcopus, per somnum vidit coelos apertos, Christumque Salvatorem solio insidentem, magnoque clamore dicentem: *Mercuri! egressus, Julianum Imperatorem, Christianorum hostem, interfice.* Aderat coram Domino S. Mercurius, thorace ferreo coruscante armatus: acceptoque

O 24 καὶ ἀκούσας τὴν κέλευσιν ἀφανὴς ἐγένετο. καὶ πάλιν εὑρέθη ἑστὼς ἔμπροσθεν τοῦ κυρίου καὶ ἔκραξεν, Ἰουλιανὸς ὁ βασιλεὺς σφαγεὶς ἀπέθανεν, ὡς ἐκέλευσας, κύριε. καὶ πτοηθεὶς ἐκ τῆς κραυγῆς ὁ ἐπίσκοπος Βασίλειος διυπνίσθη τεταραγμένος. ἐτίμα γὰρ αὐτὸν Ἰουλιανὸς ὁ βασιλεὺς καὶ ὡς ἐλλόγιμον καὶ ὡς συμπράκτορα αὐτοῦ, καὶ ἔγραφεν αὐτῷ συχνῶς. καὶ κατελθὼν ὁ ἅγιος Βασίλειος διὰ τὰ ἑωθινὰ εἰς τὴν ἐκκλησίαν, καλέσας πάντα τὸν κλῆρον αὐτοῦ εἶπεν αὐτοῖς τὸ τοῦ ὁράματος μυστήριον, καὶ ὅτι ἐσφάγη Ἰουλιανὸς ὁ βασιλεὺς καὶ τελευτᾷ ἐν τῇ νυκτὶ ταύτῃ. καὶ πάντες παρεκάλουν αὐτὸν σιγᾶν καὶ μηδενὶ λέγειν τι τοιοῦτον. ὁ δὲ σοφώτατος Εὐτρόπιος ὁ χρονογράφος ἔν τισι τούτων οὐχ ὡμοφώνησεν ἐν τῇ αὐτοῦ συγγραφῇ.

O 25 B Μετὰ δὲ τὴν βασιλείαν Ἰουλιανοῦ τοῦ παραβάτου ἐβασίλευσεν Ἰουβιανὸς ὁ υἱὸς Οὐρανιανοῦ, στεφθεὶς ὑπὸ τοῦ στρατοῦ ἐκεῖ ὑπὸ τὰ Περσικὰ μέρη ἐπὶ τῆς ὑπατείας Σαλουστίου· ἦν δὲ χριστιανὸς πάνυ· ἐβασίλευσε δὲ μῆνας ζ'.

Ἢ μόνον δὲ ἐβασίλευσε, προσεφώνησε παντὶ τῷ στρατῷ καὶ τοῖς μετ' αὐτοῦ συγκλητικοῖς δι' ἑαυτοῦ κράξας, Εἰ θέλετέ με βασιλεύειν ὑμῶν, ἵνα πάντες χριστιανοί ἐστε. καὶ εὐφήμησαν αὐ-

10. τοιοῦτον Ch., Chron. Pasch. p. 299. A, τοσοῦτον Ox. 14. Οὐρανιανοῦ] Οὐαρρωνιανοῦ Ch. 15. ὑπὸ] ἐπὶ Ch., εἰς Chron.

mandato, disparuit protinus. Rursus autem coram Domino comparere visus, exclamavit: *Occisus est Imperator Julianus, uti imperasti, Domine.* Clamore tanto perterritus Basilius Episcopus, e somno excitatus est. Colebat enim eum Julianus Imperator, ut eruditum et studiorum suorum socium: frequentesque ad illum litteras mittebat. S. itaque Basilius in templum, ad Preces matutinas descendens, cleroque universo ad se vocato, Visionis arcanum illis aperuit, et quod Julianus Imperator eadem nocte interfectus esset. Illi vero Episcopum, uti taceret, nec quid tale evulgaret, rogarunt omnes. Verum Eutropius Chronographus ex his nonnulla in Scriptis suis aliter tradidit.

J O V I A N U S

I M P E R A T O R.

Mortuo Juliano Apostata, imperium suscepit Jovianus, Uraniani F. qui regnavit menses VII: Diadema capiti ejus imponente exercitu ibi in Persicis regionibus, sub Consulatu Salustii.

Hic, cum Christiani nominis studiosissimus esset, quamprimum imperare coepit, exercitum omnem, Primoresque allocutus, ipse voce sua proclamavit; *Si me vestrum vultis Imperatorem, sitis Christiani omnes.* Fau-

τὸν ἅπας ὁ στρατὸς καὶ οἱ συγκλητικοί. καὶ ἐξελθὼν ὁ αὐτὸς Ἰοβιανὸς ἅμα τῷ στρατῷ ἐκ τῆς ἐρήμου εἰς τὴν εὐθαλῆ γῆν τὴν Περσικὴν ἐμερίμνα πῶς ἂν ἐξέλθοι ἐκ τῶν Περσικῶν μερῶν. ὁ δὲ βασιλεὺς Περσῶν Σαββουραρσάκιος μαθὼν τὴν τοῦ βασιλέως C Ἰουλιανοῦ τελευτήν, φόβῳ πολλῷ συνεχόμενος ἐκ τῆς Περσαρμε- O 26 νίας χώρας πρεσβευτὴν ἐξέπεμψεν, αἰτῶν περὶ εἰρήνης καὶ δεόμενος ἕνα τῶν μεγιστάνων αὐτοῦ ὀνόματι Σουῤῥαεινᾶν πρὸς τὸν βασιλέα Ῥωμαίων· ὅντινα ἐδέξατο ἀσμένως ὁ θειότατος Ἰοβιανὸς βασιλεὺς καὶ ἐπένευσε δέχεσθαι τὴν πρεσβείαν τῆς εἰρήνης, εἰρηκὼς πέμπειν καὶ αὐτὸς πρεσβευτὴν πρὸς τὸν βασιλέα Περσῶν. [ἀκούσας δὲ τοῦτο Σουῤῥαεινᾶς πρεσβευτὴς Περσῶν] ᾔτησε τὸν βασιλέα Ἰοβιανὸν τυπῶσαι εὐθὺς καὶ παραχρῆμα εἰρήνης πάκτα. καὶ ἀφορίσας συγκλητικὸν αὐτοῦ τὸν πατρίκιον Ἀρίνθεον δέδωκεν αὐτῷ τὸ πᾶν, συνταξάμενος ἐμμένειν τοῖς παρ' αὐτοῦ δοκιμαζομένοις, ἤτοι τυπουμένοις, οἷα τοῦ βασιλέως αὐτοῦ ὑπερηφανοῦντος, μετὰ τοῦ συγκλητικοῦ, ἤτοι πρεσβευτοῦ Περσῶν, D ποιῆσαι εἰρήνης πάκτα, καὶ παρασχόντος ἔνδοσιν τοῦ πολέμου ἡμέρας τρεῖς ἐν τῇ περὶ τῆς εἰρήνης βουλῇ. καὶ ἐτυπώθη μετα-

4. *μαθὼν τὴν τοῦ βασιλέως Ἰουλιανοῦ τελευτήν*] „Chr. Alex. legit, *μήπω μαθών*· *μήπω* itaque hic excidisse suspicor. Persarum enim rex, audita Juliani morte, Romanorumque necessitate, animosior inde factus, ipsos insecutus est. Vide Ammianum Marcellinum.“ Ch. 10. *εἰρηκὼς* Ch. cum Chron., *εἰρηνικῶς* Ox. 12. *ᾔτησε τὸν βασιλέα Ἰοβιανὸν*] „Locus mutilus: supple ex Chr. Alex. *Ἀκούσας δὲ τοῦτο Σουρένας πρεσβευτὴς Περσῶν, ᾔτησε* etc.“ Ch. Eiusdemmodi lacunas explevimus vol. I. p. 61. B, vol. II. p. 4. E, 45. D, Chilmeadus infra p. 37. B. 13. *Ἀρίνθεον*] Verum nomen *Ἀρινθαῖος* habet Chron.

stis ad haec eum celebrarunt acclamationibus Exercitus totus et Senatores. Egressus deinde Jovianus cum exercitu suo ex solitudine in virentes Persidis campos, sollicite perquisivit quo pacto ex Persarum finibus sese expediret. At vero Persarum rex Sabborarsacius, morte Juliani Imperatoris [nondum] audita, pavore ingenti perculsus, ex Persarmenia Surenam quendam ex Optimatibus suis legatum misit ad Imperatorem Romanum, pacis conditiones obnixe petiturum. Hunc amice accepit divinissimus Jovianus Imperator; annuitque, se pacis petitionem libenter acceptare: vicissimque dixit, se Legatum ad Persarum Regem missurum. Quod ubi audierat Surenas, Persarum Legatus, Jovianum Imperatorem rogavit, uti absque mora ulla pacis foedera ferirentur. Jovianus itaque, infra dignitatem suam esse existimans, si Imperator cum Senatorio viro, Persarum nempe Legato, ipse de pacis conditionibus ageret; designavit ad hoc munus obeundum Arintheum Patricium, ex Consiliariis suis; interposita fide de firmandis eis omnibus, de quibus ipsi cum Persarum Legato conveniret: concessis insuper trium dierum induciis, quibus de pace consilia agitarentur. Pactum est itaque inter Arintheum Patricium Romanum et

ξὺ τοῦ πατρικίου Ἀρινθέου τοῦ Ῥωμαίου καὶ Σουῤῥαεινᾶ, συγκλη-
τικοῦ καὶ πρεσβευτοῦ Περσῶν, δοῦναι Ῥωμαίους Πέρσαις πᾶσαν
τὴν ἐπαρχίαν τὴν λεγομένην Μυγδονίαν καὶ τὴν μητρόπολιν αὐ-
O 27 τῆς τὴν λεγομένην Νιζτίβιος γυμνὴν σὺν τείχεσι μόνοις ἄνευ ἀν-
δρῶν τῶν οἰκούντων αὐτήν. καὶ τούτου στηριχθέντος καὶ εἰρή-
νης ἐγγράφου γενομένης, ἔλαβε μεθ' ἑαυτοῦ ὁ βασιλεὺς Ἰοβιανὸς
ἕνα τῶν σατραπῶν Πέρσην ὄντα μετὰ τοῦ πρεσβευτοῦ ὀνόματι
Ἰούνιον εἰς τὸ διασῶσαι αὐτὸν καὶ τὰ ἐξπέδιτα αὐτοῦ ἐκ τῆς
Περσικῆς χώρας καὶ παραλαβεῖν τὴν ἐπαρχίαν καὶ τὴν μητρόπο-
λιν αὐτῆς.

V 12 Καὶ καταφθάσας ὁ βασιλεὺς Ἰοβιανὸς τὸ Νιζτίβιος πόλιν
οὐκ εἰσῆλθεν ἐν αὐτῇ, ἀλλ' ἔξω τῶν τειχέων κατεσκήνωσεν. ὁ
δὲ Ἰούνιος ὁ τῶν Περσῶν σατράπης εἰσελθὼν εἰς τὴν πόλιν κατὰ
κέλευσιν τοῦ βασιλέως, εἰς ἕνα τῶν πύργων σημεῖον Περσικὸν
ἔθηκε, τοῦ βασιλέως Ῥωμαίων κελεύσαντος τοὺς πολίτας πάν-
τας σὺν πᾶσι τοῖς διαφέρουσιν αὐτοῖς ἕως ἑνὸς ἐξελθεῖν. καὶ
ἐξελθὼν πρὸς αὐτὸν Σιλουανὸς κόμης τῇ ἀξίᾳ καὶ πολιτευόμενος
τῆς αὐτῆς πόλεως προσέπεσεν αὐτῷ τῷ βασιλεῖ δεόμενος αὐτοῦ
μὴ προδοῦναι τὴν πόλιν Πέρσαις· καὶ οὐκ ἔπεισεν αὐτόν. ὀμω-
μοκέναι γάρ, φησίν, ἔφασκε καὶ μὴ βούλεσθαι δόξαν ἐπίορκον
B παρὰ πᾶσιν ἔχειν. καὶ τειχίσας πόλιν ἔξω τοῦ τείχους τῆς πόλεως
Ἀμίδης, καλέσας τὴν κώμην Νισίβεως, ἐκεῖ πάντας τοὺς ἐκ τῆς

1. Ἀρινθέτου Ox. 2. δοῦναι Ῥωμαῖοι Πέρσαις] „Chr. Alex. δοῦναι Ῥωμαίους, rectius.“ Ch. 3. Μυγδωνίαν Ox. Sic et infra. 15. τοῦ δὲ Ox., τοῦ Chron. 20. δόξαν ἐπίορκον] „Forte scrib. ἐπιόρκου, uti Chr. Alex. habet.“ Ch.

Surenam Senatorem et Legatum Persarum, uti Persis Romani totam Mygdoniam Provinciam, Nisibimque, ejus Metropolim, cum solis moenibus, incolis vero denudatam, concederent. Quo confirmato, paceque tabulis consignata, Jovianus Imperator sibi assumpsit ex Persarum Satrapis Junium quendam, qui cum Legato venerat, qui ipsum exercitumque ex Persarum finibus educeret; et Provinciam ejusque urbem Principem acciperet.

Imperator autem Jovianus Nisibim veniens, urbem non ingressus est; sed tentoriis extra moenia defixis, Junium, Persarum Satrapam, ingredi jussit. Hic itaque ingressus, turrim conscendit; a cujus summitate, signum Persicum extulit; Imperatore, incolas urbis ad unum omnes, cum bonis suis, excedere jubente. Egressus autem Silvanus Comes et Praefectus urbis, procidens Imperatori ad pedes, deditionem urbis deprecatus est. Renuit Imperator, causatus fidem se suam interposuisse, nec perjurii de se opinionem apud omnes excitare velle. Itaque extra moenia urbis Amidae, vicum quendam muro cingens, vicum Nisibenum vocavit;

Μυγδονίας χώρας οἰκεῖν ἐποίησε καὶ Σιλουανὸν τὸν πολιτευόμενον.

Καὶ περάσας ἐπὶ τὴν Μεσοποταμίαν εὐθέως πάντα τὰ χριστιανῶν O 28 ἀνήγειρε καὶ χριστιανοῖς ἐνεχείριζε τὰ πράγματα καὶ ἄρχοντας χριστιανοὺς εἰς τὴν ἀνατολὴν πᾶσαν προηγάγετο καὶ ἐξάρχους. καὶ ἀπολιπὼν τὴν ἀνατολὴν ὁ αὐτὸς βασιλεὺς Ἰοβιανὸς μετὰ τὸ ποιῆσαι πάκτα εἰρήνης μετὰ Περσῶν πρὸς ὀλίγον χρόνον ἐξώρμησεν ἐπὶ Κωνσταντινούπολιν σπουδαίως μετὰ τοῦ αὐτοῦ στρατοῦ διὰ τὸν χειμῶνα· ἦν γὰρ βαρύς. καὶ ἐν τῷ ἀνιέναι αὐτὸν κατέφθασε τὴν Γαλατῶν χώραν· καὶ τελευτᾷ ἰδίῳ θανάτῳ ἐν κώμῃ λεγομένῃ Δαδάστανα, ὢν ἐνιαυτῶν ξ΄.

Μετὰ δὲ τὴν βασιλείαν Ἰοβιανοῦ ἐβασίλευσε Βαλεντινιανὸς C ἐν Νικαίᾳ πόλει ὁ ἀπότομος ἔτη ις΄. ἦν δὲ χριστιανός. οὗτος δὲ ὑπὸ τῆς συγκλήτου προήχθη καὶ ἐστέφθη βασιλεὺς ὑπὸ Σαλουστίου O 29 τοῦ ἐπάρχου τῶν πραιτωρίων, ἐπιλεξαμένου αὐτὸν καὶ καταναγκάσαντος αὐτὸν βασιλεῦσαι. τὸν γὰρ αὐτὸν βασιλέα Βαλεντινιανὸν Ἰουλιανὸς ὁ βασιλεὺς ὁ παραβάτης, ὡς χριστιανὸν πάνυ, ἔπεμψεν εἰς Σαλαβρίαν, ποιήσας τριβοῦνον ἀριθμοῦ· ἔγνω γὰρ ἐν ὁράματι ὅτι μετ' αὐτὸν αὐτὸς βασιλεύει. ὁ δὲ ἔπαρχος Σα-

11. *Δαδάστανα* Ch., Chron., *Διδάστανα* Ox.

Mygdoniosque omnes, ipsumque Silvanum Praefectum, ibidem habitare jussit.

Tum vero per Mesopotamiam instituto itinere, templa Christianorum excitavit, rerumque gerendarum curam eis commisit; Christianis etiam ubique Praefectis et Exarchis per Orientem omnem constitutis. Imperator autem Jovianus, pace cum Persis ad breve tempus confecta, Oriente relicto propter Hyemem, quae gravis incumbebat, cum copiis suis Constantinopolim versus maturavit iter. Galatarum autem regionem in reditu suo appulsus, in vico Didastana diem suum obiit, annum agens sexagesimum.

VALENTINIANUS
IMPERATOR.

Jovianum excepit in regno Valentinianus, cognomento Severus; qui Imperator Nicaeae factus, regnavit annos XVI. Christianus hic erat, ad imperium a Senatu provectus: Diadema autem ei imposuit, qui et eum Imperatorem nominavit, et quasi imperium suscipere coëgit, Salustius, Praetorio Praefectus. Imperator enim Julianus Apostata, Valentinianum, ceu Christiani nominis studiosissimum, in Salabriam relegaverat, constituens eum cohortis tribunum: ut qui viso quodam praesenserat, eum post se regnaturum. Hunc itaque ex Salabria accersendum curat Salustius

λούστιος πέμψας ἤνεγκεν αὐτὸν ἀπὸ Σαλαμβρίας, καὶ εἶπε τῷ στρατῷ ὅτι οὐδεὶς ποιεῖ βασιλέα Ῥωμαίων ὡς οὗτος.

Ἧ μόνον δὲ ἐβασίλευσεν, εὐθέως διεδέξατο τὸν αὐτὸν ἔπαρ-
D χον Σαλούστιον, καὶ ὑπὸ ἐγγύας ποιήσας ἔθηκε πρόθεμα κατ' αὐτοῦ, ἵνα εἴ τις ἠδικήθη τι παρ' αὐτοῦ, προσέλθῃ τῷ βασιλεῖ. καὶ οὐδεὶς προσῆλθε κατὰ Σαλουστίου· ἦν γὰρ ἁγνότατος.

Ὁ δὲ αὐτὸς βασιλεὺς Βαλεντινιανὸς ἔκτισεν ἐν Ἀντιοχείᾳ τῇ μεγάλῃ πολλά. ἐπεστράτευσε δὲ κατὰ Περσῶν, πέμψας τὸν ἴδιον αὐτοῦ ἀδελφὸν Βάλεντα, ποιήσας αὐτὸν Καίσαρα, μηνὶ ἀπριλλίῳ
O 80 πρώτῃ· καὶ οὐκ ἐπολέμησεν ὁ αὐτὸς Βάλης, ἀλλὰ κατελθὼν ἐποίησεν εἰρήνης πάκτα· εἶχε γὰρ πᾶσαν ἐξουσίαν εἰς πρόσωπον τοῦ ἰδίου ἀδελφοῦ· κατελθόντων Περσῶν καὶ αἰτησάντων εἰρήνην.

V 13 Γενόμενος οὖν ὁ αὐτὸς Βάλης ἐν Ἀντιοχείᾳ τῆς Συρίας μετὰ τοῦ πλήθους τῆς στρατιωτικῆς δυνάμεως μηνὶ νοεμβρίῳ δεκάτῃ, ἰνδικτιῶνι ιδ', διέσυρεν ἐκεῖ ἕνεκεν τοῦ ποιῆσαι μετὰ Περσῶν τὰ πάκτα τῆς εἰρήνης· καὶ ἐποίησε τὰ πάκτα ἐπὶ ἔτη ἑπτά, τῶν Περσῶν αἰτησάντων εἰρήνην καὶ παραχωρησάντων τὸ ἥμισυ τοῦ Νιζτίβιος. καὶ ἔκτισεν ἐν τῇ αὐτῇ Ἀντιοχέων πόλει, τερφθεὶς τῆς τοποθεσίας καὶ τῶν ἀέρων καὶ τῶν ὑδάτων, πρῶτον τὸν φόρον, ἐπιβαλόμενος μέγα κτίσμα, λύσας τὴν βασιλικὴν τὴν λεγομένην πρῴην τὸ Καισάριον, τὴν οὖσαν πλησίον τοῦ ὡρολογίου καὶ τοῦ Κομμοδίου δημοσίου, τοῦ νυνὶ ὄντος πραιτωρίου ὑπατικοῦ Συ-

Praefectus, exercitumque concione habita monuit, neminem ad imperium Romanum aeque idoneum esse ac hunc.

Hic vero quamprimum regnare coepit, Salustium Praefectura abdicavit, et stipulatis qui pro eo responderent fideiussoribus, publico contra eum Edicto denunciavit, uti si quis ab eo laesus fuisset, ad Imperatorem accederet. Nemo autem contra Salustium prodiit: erat enim vir summa integritate.

Valentinianus Imperator plurima Antiochiae condidit. Contra Persas quoque arma movit, misso Valente fratre suo; quem Caesarem creaverat, Aprilis I. Non tamen ad praelia deventum est: Valens enim pacis conditiones iniit cum eis; hoc ab eo Persis flagitantibus: utpote quem penes, fratris sub persona, summa rerum esset potestas.

Valens autem cum exercitu suo, Novembris X, Indictione XIV, Antiochiam Syriae veniens, ibi de pace cum Persis agendi causa commoratus est. Foedera autem firmavit in Septennium, Persis ei dimidiam Nisibis partem reddentibus. Valens autem situ urbis Antiochenae, tum ob aërem, tum ob aquas amoenissimo delectatus, Forum ibi, opus magnificum extruxit; dissoluta, usque ad Plethrium, Basilica, quae Caesarium olim vocata, juxta Horologium sita erat et Commodi Balneum, quod nunc in

ρίας ἄρχοντος, ἕως τοῦ λεγομένου Πλεθρίου, καὶ τὴν κόγχην ἀνανεώσας αὐτῆς καὶ εἰλήσας ἁψῖδας ἐπάνω τοῦ λεγομένου Παρμενίου χειμάῤῥου ποταμοῦ, κατερχομένου ἀπὸ τοῦ ὄρους κατὰ μέσον τῆς πόλεως Ἀντιοχείας. καὶ ποιήσας ἄλλην βασιλικὴν κατέναντι τοῦ Κομμοδίου καὶ κοσμήσας τὰς τέσσαρας βασιλικὰς κίοσι μεγάλοις Σαλωνιτικοῖς, καλαθώσας δὲ τὰς ὑποροφώσεις καὶ καλλωπίσας γραφαῖς καὶ μαρμάροις διαφόροις καὶ μουσώσει, μαρμαρώσας δὲ ἐπάνω τῶν εἰλημάτων τοῦ χειμάῤῥου πᾶν τὸ μέσαυλον ἐπλήρωσε τὸν φόρον αὐτοῦ, καὶ ταῖς τέτρασι βασιλικαῖς διαφόρους ἀρετὰς χαρισάμενος καὶ ἀνδριάντας στήσας, ἐν δὲ τῷ μέσῳ στήσας μεγάλην πάνυ κίονα, ἔχουσαν στήλην Βαλεντινιανοῦ βασιλέως, ἀδελφοῦ αὐτοῦ· καὶ στήλην δὲ μαρμαρίνην ἐν τῷ Σηνάτῳ τῆς Κόγχης καὶ ἐν τῷ μέσῳ τῆς ἐν τῇ Κόγχῃ βασιλικῆς ἄλλην στήλην διὰ τιμίου λίθου ἀνέθηκε καθεζομένην τῷ αὐτῷ θειοτάτῳ βασιλεῖ Βαλεντινιανῷ. ἔκτισε δὲ καὶ τὰς δύο σφενδόνας τοῦ Κυνηγίου, εἰλήσας αὐτὰς καὶ πληρώσας βάθρων, ἐπειδὴ πρῴην μονομαχεῖον ἦν. ἔκτισε δὲ καὶ τὸ δημόσιον λουτρὸν πλησίον τοῦ Ἱππικοῦ. ἔκτισε δὲ καὶ ἄλλα πολλὰ θαυμαστὰ ἔργα ἐν τῇ αὐτῇ πόλει.

B O 31 C

Ὁ δὲ θειότατος βασιλεὺς Βαλεντινιανὸς πολλοὺς συγκλητικοὺς καὶ ἄρχοντας ἐπαρχιῶν ἐφόνευσεν, ὡς ἀδικοῦντας καὶ κλέπτοντας καὶ ἁρπάζοντας. τὸν δὲ πραιπόσιτον τοῦ παλατίου αὐ-

6. ὑποροφώσεις] ὑπωροφώσεις Ch. 11. μέγα πάνυ κίονα] „μεγάλην scribendum esse, apparet ex sequentibus.“ Ch. 12. Σινάτῳ Ox.

Syriae Comitis Praetorium conversum est. Concham quoque ejus instauravit. Fornicatum item opus Parmenio torrenti, qui ex monte hiberno tempore scaturiens, urbem percurrit medius superinduxit. Aliam quoque Basilicam extruxit, e regione Balnei Commodiani. Insuper etiam Basilicas quatuor columnis ingentibus Saloniticis exornavit; quarum tecta laqueata caelaturis, marmore vario, et musivo opere decoravit. Mesaulum quoque Parmenii fornicibus superimpositum, marmore totum adornans, Forum suum absolvit. Quatuor etiam Basilicas ornamentis variis, statuisque positis insignivit: quarum in medio, ingenti Columnae impositam fratris sui Valentiniani Imperatoris statuam collocavit. Statuam quoque aliam, in Conchae Senaculo marmoream; tertiam insuper ex lapillis pretiosis, ad sedentis formam factam, in medio Basilicae in Concha positae, eidem Imperatori Valentiniano dicavit. Duas etiam Cynegii Fundas extruxit; quas etiam tecto superinductas, sedibus complevit; cum prius Monomachium fuisset. Balneum quoque Publicum, prope Circum extruxit; praeter alia etiam in eadem urbe admiranda plurima.

Divinissimus autem Imperator multos ex Senatoribus et Provinciarum Praesides propter rapinas, extortiones, aliaque injusta ab eis commissa morte multavit. Rhodanum vero, palatii Praepositum, virum poten-

τοῦ ὀνόματι Ῥοδανόν, ἄνδρα δυνατώτατον καὶ εὔπορον καὶ διοι-
D O 32 κοῦντα τὸ παλάτιον, ὡς πρῶτον ὄντα ἀρχιευνοῦχον καὶ ἐν μεγά-
λῃ τιμῇ ὄντα, ζῶντα ἔκαυσεν εἰς τὴν σφενδόνην τοῦ Ἱππικοῦ φρυ-
γάνοις, ὡς θεωρεῖ τὸ ἱππικὸν ὁ αὐτὸς βασιλεὺς Βαλεντινιανός.
ὁ γὰρ πραιπόσιτος αὐτοῦ Ῥοδανὸς ἥρπασεν οὐσίαν ἀπό τινος χή-
ρας γυναικὸς καλουμένης Βερονίκης, πλέξας αὐτῇ, ὡς ἐν δυνάμει
ὤν· καὶ προσῆλθεν ἐκείνη τῷ αὐτῷ Βαλεντινιανῷ βασιλεῖ. ἡ
μόνον δὲ ἐβασίλευσε, κατ' αὐτοῦ ἔδωκεν αὐτοῖς δικαστὴν τὸν πα-
τρίκιον Σαλούστιον· ὅστις κατέκρινε τὸν αὐτὸν πραιπόσιτον Ῥο-
δανόν. καὶ μαθὼν ὁ αὐτὸς βασιλεὺς τὸν ὅρον παρὰ τοῦ πατρι-
κίου Σαλουστίου, ἐκέλευσε τῷ αὐτῷ πραιποσίτῳ ἀναδοῦναι τῇ
χήρᾳ ἅπερ ἥρπασε παρ' αὐτῆς. καὶ οὐκ ἐπείσθη ὁ αὐτὸς Ῥοδα-
E νὸς καὶ ἀνέδωκεν αὐτῇ, ἀλλ' ἐξεκαλέσατο τὸν πατρίκιον Σαλού-
στιον. καὶ ἀγανακτήσας ὁ αὐτὸς βασιλεὺς ἐκέλευσε τῇ αὐτῇ γυ-
ναικὶ προσελθεῖν αὐτῷ, ὡς θεωρεῖ τὸ ἱππικόν· καὶ προσῆλθεν
αὐτῷ ἡ γυνὴ τῷ πέμπτῳ βαΐῳ πρωίας. καὶ ὡς ἵσταται ἔγγιστα
αὐτοῦ εἰς τὰ δεξιὰ ὁ αὐτὸς Ῥοδανὸς πραιπόσιτος, ἐκέλευσεν ὁ
O 33 αὐτὸς βασιλεύς, καὶ κατεσχέθη ἀπὸ τοῦ καθίσματος ἐπὶ πάσης
V 14 τῆς πόλεως, καὶ ἀπηνέχθη εἰς τὴν σφενδόνην τοῦ Ἱππικοῦ καὶ
ἐκαύθη. καὶ ἐχαρίσατο τῇ αὐτῇ χήρᾳ γυναικὶ ὁ αὐτὸς βασιλεὺς
Βαλεντινιανὸς πᾶσαν τὴν περιουσίαν τοῦ αὐτοῦ πραιποσίτου Ῥο-
δανοῦ· καὶ εὐφημίσθη ὑπὸ τοῦ δήμου παντὸς καὶ τῆς συγκλήτου,
ὡς δίκαιος καὶ ἀπότομος· καὶ ἐγένετο φόβος πολὺς εἰς τοὺς κα-
κοπράγμονας καὶ εἰς τοὺς ἁρπάζοντας τὰ ἀλλότρια, καὶ ἡ δικαιο-
σύνη ἐκράτει.

tem et copiosum et palatium curantem, (ut qui Eunuchorum Praefectus esset, magnaque dignitate cultus,) in funda Hippodromi, interim dum ipse Circensia spectabat, vivum cremiis comburi jussit. Rhodanus enim iste Praepositus, viduae cuidam, Veronicae nomine, dolo velut a potentiore circumventae, bona sua eripuerat. Mulier Valentinianum Imperatorem de his appellat: qui statim litis arbitrum illis dedit Salustium Patricium: qui etiam Rhodanum Praepositum reum peregit. Imperator, ut Salustii sententiam intellexit, Praeposito edixit, uti ablata viduae restitueret: quod tamen adduci non potuit ut faceret Rhodanus; sed ab Salustio Patricio provocavit. Imperator super his indignatus, mulieri praecepit, uti ad se accederet, dum Circensia spectaret. Mulier itaque Imperatorem accessit, ad Certamen quintum Matutinum [finitum;] cum Rhodanus Praepositus illi a dextra astaret: quem tamen comprehensum, et a sella in Circi fundam deturbatum, spectante populo universo, concremavit. Imperator porro Valentinianus Rhodani Praepositi bona Viduae addixit omnia: Senatu interim, populoque universo eum acclamationibus celebrantibus, ceu Judicem justum et severum. Terror itaque inde ingens injurios homines et aliena diripientes invasit omnes, Justitia interim invalescente.

Ὁμοίως δὲ καὶ τὴν δέσποιναν Μαριανὴν τὴν ἑαυτοῦ γυναῖκα ἀγοράσασαν προάστειον ἔχον πρόσοδον καὶ δοῦσαν παρ' ὃ ἦν τὸ προάστειον ἄξιον καὶ τιμηθεῖσαν ὡς Αὔγουσταν, ἀκούσας ἔπεμψε O 34 καὶ διετιμήσατο τὸ αὐτὸ προάστειον, ὁρκώσας τοὺς διατιμησαμένους· καὶ μαθὼν ὅτι πλείονος τιμῆς πολὺ ἄξιόν ἐστι τῆς B ἀγορασίας, ἠγανάκτησε κατὰ τῆς βασιλίσσης καὶ ἐξώρισεν αὐτὴν τῆς πόλεως, ἀναδοὺς τῇ πωλησάσῃ γυναικὶ τὸ προάστειον.

Ὁ δὲ αὐτὸς βασιλεὺς ἀνηγόρευσε βασιλέα Γρατιανὸν τὸν υἱὸν αὐτοῦ· τὴν δὲ αὐτὴν δέσποιναν Μαριανὴν ἀνεκαλέσατο ὁ υἱὸς αὐτῆς Βαλεριανὸς μετὰ τὸ γενέσθαι αὐτὸν βασιλέα ἐν τῇ Ῥώμῃ παρὰ τοῦ αὐτοῦ πατρός.

Ὁ δὲ θειότατος Βαλεντινιανὸς νόσῳ βληθεὶς μετὰ χρόνον ἐτελεύτα ἐν καστελλίῳ Βιργιτινών, ὢν ἐνιαυτῶν νε'.

Μετὰ δὲ τὴν βασιλείαν Βαλεντινιανοῦ τοῦ μεγάλου τοῦ ἀποτόμου C ἐποίησεν ὁ στρατὸς βασιλέα αὐθεντήσας τὴν σύγκλητον Εὐγένιον ὀνόματι· καὶ ἐβασίλευσεν ἡμέρας εἴκοσι δύο καὶ ἐσφάγη εὐθέως.

2. δοῦσαν Ch., δοῦσα Ox. Eadem Αὐγούσταν. 10. Βαλεριανός] Conf. p. 15. C. 13. Βιργιτίνων Ox., Βεργιτινῶνι Chron. p. 303. B. Sic ἐν τῷ λεγομένῳ Αὐγουστεών p. 78. D.

Pari exemplo Imperator, audito Imperatricem Marianam, conjugem suam, praedium Suburbanum pretio, sed viliori quam erat, coemisse, (nempe, quod aestimatio ei, tanquam Augustae, facta fuerat:) mittit qui juramento obstricti bona fide praedium aestimarent. Cumque intellexisset illud multo pluris esse, quam quod Augusta solverat, indignatus adversus Imperatricem, eam proscripsit; praediumque Suburbanum mulieri, quae vendiderat, restituit.

Imperator autem Gratianum filium Augustum creavit. Gratianus vero, a patre suo Romanorum Imperator constitutus, Marianam matrem ab exilio revocavit.

At vero divinissimus Valentinianus, morbo correptus, non longo post tempore mortuus est; in castro Birgitinorum, annum agens LV.

E U G E N I U S

I M P E R A T O R.

Mortuo Valentiniano Magno, Severo dicto, exercitus, spreta Senatus auctoritate, Eugenium quendam Imperatorem salutavit: qui cum imperasset dies XXII, statim interfectus est.

O 35 D Καὶ ἐβασίλευσεν ὁ θειότατος Βάλης ὁ ἀδελφὸς Βαλεντινιανοῦ τοῦ ἀποτόμου, ὁ γενναῖος ἐν πολέμοις, ὑπὸ τῆς συγκλήτου Κωνσταντινουπόλεως ἀναγορευθείς, ἔτους τκϛ' κατὰ Ἀντιόχειαν. ὅτε γὰρ ἐτελεύτα Βαλεντινιανὸς ὁ αὐτοῦ ἀδελφός, οὐκ ἦν ἐν Κωνσταντινουπόλει ὁ Βάλης, ἀλλ' ἦν πέμψας αὐτὸν ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ ἐν τῇ ζωῇ αὐτοῦ πολεμῆσαι εἰς τὸ Σίρμιον πρὸς τοὺς Γότθους. οὕστινας νικήσας κατὰ κράτος ὑπέστρεψε· καὶ στεφθεὶς ἐβασίλευσεν ἔτη ιγ'. ἦν δὲ τῷ δόγματι Ἐξακιονίτης, πολεμιστής, καὶ μεγαλόψυχος καὶ φιλοκτίστης.

Ἢ μόνον δὲ ἐβασίλευσεν, ἔδωκε τοῖς Ἀρειανοῖς τὴν μεγάλην E ἐκκλησίαν ἐν Κωνσταντινουπόλει, καὶ εἰς τὰς ἄλλας πόλεις τὸ αὐτὸ πεποιηκώς. καὶ πάνυ ἐκάκωσε τοὺς χριστιανοὺς ἐν τῇ βασιλείᾳ αὐτοῦ.

Ὁ δὲ αὐτὸς Βάλης καὶ τὴν δευτέραν Καππαδοκίαν ἐποίησεν ἐπαρχίαν, ἀπομερίσας αὐτὴν ἀπὸ τῆς πρώτης.

O 36 Ἐπὶ δὲ τῆς βασιλείας αὐτοῦ ἔπαθεν ὑπὸ θεομηνίας Νίκαια,

3. ἔτους τκϛ' κατὰ Ἀντιόχειαν] „Numerus mendosus: forte scribendum, υκϛ'. Sed nec sic historiae veritati congruit. Annus enim Aerae Antiochenae ccccxxvi respondet anno Valentis Imp. ultimo, sive Christi anno Dionysiaco vulgari ccclxxviii, qui annus iii erat ab exitu Valentiniani Imp. Ineptit autem Auctor, dum Valentem post fratrem tandem mortuum Imperium suscipientem introducit: nisi forte intelligendus sit de triennio illo, quo, post fratrem Valentinianum mortuum, ipse Orientis imperium solus administravit. Ubi vero statim addit, Valentem xiii annis imperasse, de toto illo tempore, quo cum fratre imperavit, loqui eum putandum est. Verum ἀσύστατα haec omnia: vide Ammianum Marcellinum, lib. 26.“ Ch.

V A L E N S

I M P E R A T O R.

Imperium deinde suscepit divinissimus Valens, frater Valentiniani Severi, vir in bello strenuus, a Senatu Constantinopolitano Imperator renunciatus; anno Aerae Antiochenae cccxxvi. Valens enim Constantinopoli aberat, quo tempore Valentinianus mortuus est: sed Sirmiis, quo frater dum in vivis esset eum miserat, cum Gothis bellum gerebat: quibus penitus devictis, reversus est; Diademateque suscepto, regnavit annos xiii. Erat hic dogmate Exocionita, vir in bello strenuus, magnanimus et aedificiis extruendis deditissimus.

Quamprimum vero imperare coepit, Ecclesiam magnam Constantinopolitanam Arianis concessit; quod et aliis etiam in urbibus ab eo factum est: Christiani vero per imperium ejus ubique pessime habiti.

Idem Valens, Cappadociam Secundam a Prima dirimens, Provinciam fecit.

Hujus sub imperio, divinam iram experta est Nicaea, Bithyniae urbs;

πόλις τῆς Βιθυνίας, μηνὶ σεπτεμβρίῳ ἰνδικτιῶνος ια'· ἐτελεύτησε δὲ ὁ αὐτὸς Βάλης ποιήσας πρόκενσον εἰς Ἀδριανούπολιν τῆς V 15 *Θρᾴκης, ἀπελθὼν κτίσαι φαβρίκα ἐκεῖ οἶκον πρὸ τῆς πόλεως ἐν ἀγρῷ ἑτέρῳ, τοῦ οἰκήματος τοῦ ἀγροῦ ἀδήλως ἀναφθέντος καὶ ἀναφθέντων τῶν σκαλῶν νυκτός, ἀπώλετο μετὰ τῶν κουβικουλαρίων καὶ σπαθαρίων αὐτοῦ, ὢν ἐνιαυτῶν μθ'.*

Μετὰ δὲ τὴν βασιλείαν Βάλεντος ἐβασίλευσεν ὁ εὐσεβέστατος B *Γρατιανὸς ὁ υἱὸς Βαλεντινιανοῦ ὁ μείζων ἐπὶ τῆς ὑπατείας Αὐσονιανοῦ καὶ Ἑρμογένους· ἐβασίλευσε δὲ ἔτη ιζ'. ἦν δὲ ἥσυχος* O 37 *καὶ τιμητικός.*

Ἐπὶ δὲ τῆς βασιλείας αὐτοῦ Θέων ὁ σοφώτατος φιλόσοφος ἐδίδασκε καὶ ἡρμήνευε τὰ ἀστρονομικὰ καὶ τὰ Ἑρμοῦ τοῦ Τρισμεγίστου συγγράμματα καὶ τὰ Ὀρφέως.

Τῷ δὲ ἕκτῳ ἔτει τῆς βασιλείας τοῦ αὐτοῦ Γρατιανοῦ ἀνη- C *γορεύθη ὑπ' αὐτοῦ βασιλεὺς Θεοδόσιος ὁ Σπανός, γαμήσας Πλακιδίαν, ἀδελφὴν Γρατιανοῦ.*

4. *τοῦ οἰκήματος* praecedentibus iungit Ox. Sed scribendum videtur *τοῦ δὲ*. 8. *Αὐσονιανοῦ καὶ Ἑρμογένους*] *Αὐσωνίου καὶ Ἑρμογενιανοῦ* Ch.

mense Septembri, Indictionis XI. Valens autem, ad Adrianopolim, Thraciae urbem itinere suscepto; uti Fabricam ibi extrueret, ipso in itinere sublatus est. In agro consederat, aedificiorum vacuo; qui ex causa incognita conflagravit; unde et scalis per noctem accensis, Imperator, cum Cubiculariis et Spathariis suis, absumptus est: annos natus XLIX.

G R A T I A N U S

I M P E R A T O R.

Post Valentem, imperium suscepit pientissimus Gratianus, Valentiniani filius natu major; Ausoniano et Hermogene Coss. et regnavit per annos XVII. Erat autem ingenii sedati et honorum largitor facilis.

Hujus sub Imperio Theon, sapientissimus Philosophus, Astronomiam docuit: Mercurii etiam Trismegisti atque Orphei Scripta exposuit.

T H E O D O S I U S

I M P E R A T O R.

Gratianus autem Imperator, imperii sui anno VI. Theodosium Hispanum, qui Placidiam sororem in uxorem habuit, Imperii Socium sibi accepit.

Πρὸ δὲ τῆς βασιλείας Γρατιανοῦ ἐτελεύτησε Βαλεριανός, βασιλεὺς Ῥώμης, ὁ υἱὸς Βαλεντινιανοῦ, ὁ ἀδελφὸς Γρατιανοῦ ὁ μείζων, βασιλεύσας τῆς Ῥώμης ἔτη ὀλίγα πάνυ· καὶ ἐγένετο ἀντ' αὐτοῦ βασιλεὺς ἐν τῇ Ῥώμῃ ὁ συγγενὴς αὐτοῦ Βαλεντινιανός.

O 38 Ὁ δὲ βασιλεὺς Γρατιανὸς νόσῳ περιπεσὼν τὸν σπλῆνα ἔμεινεν ἐπὶ πολὺν χρόνον νοσῶν· καὶ ἐν τῷ ἀνιέναι αὐτὸν ἐν τῷ Ἱππικῷ D Κωνσταντινουπόλεως θεωρῆσαι διὰ τοῦ Κοχλίου κατὰ τὴν θύραν τοῦ λεγομένου Δεκίμου ἐσφάγη καὶ τελευτᾷ, ὢν ἐνιαυτῶν κη'.

Μετὰ δὲ τὴν βασιλείαν Γρατιανοῦ ἡ σύγκλητος Κωνσταντινουπόλεως ἀνηγόρευσε βασιλέα Θεοδόσιον, ὡς ἐκ τοῦ γένους αὐτῶν ὄντα ἐκ τῆς Ἱσπανίας χώρας. καὶ ἀναγορευθεὶς ὑπὸ τῆς συγκλήτου ἐβασίλευσεν ὁ θειότατος Θεοδόσιος ὁ Σπανός, ὁ μέγας γαμβρὸς Γρατιανοῦ, ἔτη ιζ'. ἦν δὲ χριστιανὸς καὶ φρόνιμος καὶ εὐσεβὴς καὶ ἐνδρανής. ἢ μόνον δὲ ἐβασίλευσεν, εὐθέως ἀνέδωκε τὰς ἐκκλησίας τοῖς ὀρθοδόξοις, πανταχοῦ ποιήσας σάκρας καὶ διώξας τοὺς Ἀρειανούς. ὁ δὲ αὐτὸς βασιλεὺς ἔστεψε τοὺς δύο E O 39 αὐτοῦ υἱούς, οὓς ἔσχεν ἀπὸ τῆς προτέρας αὐτοῦ γυναικὸς Γάλλης, καὶ τὸν μὲν Ἀρκάδιον ἐποίησε βασιλέα ἐν Κωνσταντινουπόλει, τὸν δὲ Ὀνώριον ἐν Ῥώμῃ. τοὺς δὲ ναοὺς τῶν Ἑλλήνων πάντας κατέστρεψεν ἕως ἐδάφους ὁ αὐτὸς Θεοδόσιος βασιλεύς. κατέλυσε δὲ καὶ τὸ ἱερὸν Ἡλιουπόλεως τὸ μέγα καὶ περιβόητον τὸ λεγόμενον V 16 Τρίλιθον, καὶ ἐποίησεν αὐτὸ ἐκκλησίαν χριστιανοῖς. ὁμοίως δὲ καὶ τὸ ἱερὸν Δαμασκοῦ ἐποίησεν ἐκκλησίαν χριστιανῶν· καὶ ἄλλα

10. αὐτῶν] αὐτοῦ Ch.

Ante Imperium vero a Gratiano susceptum, e vivis excesserat Valerianus, qui Romae imperavit, Valentiniani filius, et frater Gratiani natu major, qui paucis admodum annis imperium tenuit: cui successit in regno Romano consanguineus ejus Valentinianus.

Imperator autem Gratianus, splenis doloribus correptus, diu aegrotavit: quem in Hippodromum ascendentem per Cochleam Constantinopoli, Ludos spectandi causa, ad Portam *Decimi* dictam, interfectus est, annum agens XXVIII.

Gratiano successorem in regno Senatus Constantinopolitanus Theodosium renunciavit; (ut qui genere ei junctus fuit) ex Hispania oriundum, sacratissimus itaque Theodosius Magnus, Hispanus, Gratiani sororis maritus, Senatusconsulto ad Imperium evectus, regnavit annos XVII. Christianus hic erat, vir prudens et pius, rebusque agendis aptissimus. Quamprimum vero regnare coepit, literis suis per imperium missis, Ecclesias ubique Orthodoxis reddidit, ejectis Arianis. Idem duos quos ex uxore priore Galla susceperat filios, Diademate insignitos, Arcadium Constantinopoli, Honorium Romae imperare fecit. At vero Ethnicorum templa funditus evertit omnia. Quod vero Heliopoli erat, Trilithum vocatum, ingens illud et celebratissimum; templum quoque Damascenum, aliaque

δὲ πολλὰ ἱερὰ ἐποίησεν ἐκκλησίας, καὶ ηὐξήθη τὰ τῶν χριστιανῶν πλέον ἐπὶ τῆς βασιλείας αὐτοῦ.

Ὁ δὲ αὐτὸς βασιλεὺς ἀπεμέρισε καὶ τὴν Φοινίκην Λιβανησίαν ἀπὸ τῆς παράλου καὶ ἐποίησεν ἐπαρχίαν, δοὺς δίκαια μητροπόλεως καὶ ἄρχοντα ὀρδινάριον Ἐμέζῃ τῇ πόλει. ὁ αὐτὸς δὲ βασιλεὺς καὶ τὸν Πόντον μερίσας ἐποίησεν ἐπαρχίαν, ἥντινα ἐκάλεσεν Αἱμίμοντον.

Ἐπὶ δὲ τῆς αὐτοῦ βασιλείας ἐτυράννησε Βαλβῖνος ὁ Ἴσαυρος, O 40 καὶ ἔστρεψεν Ἀνάζαρβον τὴν πόλιν καὶ Εἰρηνούπολιν καὶ Καστάβαλαν, τῆς Κιλικίας πόλεις. καὶ συλληφθεὶς ὑπὸ Ῥούφου στρατηλάτου ἀνῃρέθη.

Ὁ δὲ αὐτὸς βασιλεὺς Θεοδόσιος ἐν τῷ αὐτῷ χρόνῳ τοὺς τρεῖς B ναοὺς τοὺς ὄντας ἐν Κωνσταντινουπόλει εἰς τὴν πρῴην λεγομένην Ἀκρόπολιν καταλύσας, ἐποίησε τὸν τοῦ Ἡλίου ναὸν αὐλὴν οἰκημάτων, καὶ ἐδωρήσατο αὐτὴν τῇ μεγάλῃ ἐκκλησίᾳ Κωνσταντινουπόλεως· ἥτις αὐλὴ κέκληται ἕως τοῦ νῦν τοῦ Ἡλίου· τὸν δὲ τῆς Ἀρτέμιδος ναὸν ἐποίησε ταβλοπαρόχιον τοῖς κοττίζουσιν· ὅστις τόπος κέκληται ἕως τῆς νῦν ὁ ναός· ἡ δὲ πλησίον ῥύμη τὸ ἐλάφιν. τὸν δὲ τῆς Ἀφροδίτης ναὸν ἐποίησε καρουχαρεῖον τοῦ ἐπάρχου τῶν πραιτωρίων, κτίσας πέριξ ὁσπήτια καὶ κελεύσας δωρεὰν μένειν ἐν αὐτοῖς τὰς πάνυ πενιχρὰς πόρνας. ἐποίησε δὲ ὁ αὐτὸς Θεοδόσιος καὶ τὴν λεγομένην πρῴην κώμην Ῥοφαεινᾶν C πόλιν· ἥτις μετεκλήθη Θεοδοσιούπολις, λαβοῦσα ἔκτοτε ἡ αὐτὴ O 41

3. *Λιβανησίαν*] *Λιβανισίαν* Ox. 7. *Αἱμίμοντον* Ch., *Ἑμίμοντον* Ox. 9. *Εἰρηνούπολιν*] V. ad p. 6. C. 22. *Ῥοφαεινᾶν*] *Resainam* dicit.

plurima, in Ecclesias conversa, Christianis donavit: Unde et res Christianorum, hujus sub imperio, plurimum auctae sunt.

Idem Imperator Phoeniciam Libanesiam a Maritimo dirimens, Provinciam fecit; Jure Metropolitico et Praefecto ordinario Emessae urbi concessis. Idem etiam Pontum dividens, Provinciam fecit, quam *Hemimontum* vocavit.

Hujus sub imperio, dominium sibi capessens Albinus quidam, Isaurus, Anazarbum, Irenopolim et Castabalam, Ciliciae urbes, vastavit: qui a Rufo, militum magistro, comprehensus, interfectus est.

Eodem tempore Theodosius Imperator tria quae Constantinopoli fuerunt Templa, ad Acropolim olim dictam sita, dissolvit; quorum Solis quod fuit, in contubernium conversum, magnae Ecclesiae Constantinopolitanae concessit: qui quidem locus usque adhuc a Sole nomen habet: Dianae vero Fanum, in Tabloparochium, Aleatoribus assignavit: verum locus iste *Templum* vicusque vicinus *Cervinus* usque adhuc vocantur. Veneris autem Fanum in Carrucarium fecit Praefecto Praetorio; constructisque in circuitu Hospitiis, pauperculas ibi meretrices gratis commorari jussit. Idem Theodosius vicum, Rophinam prius dictum, in urbem exaedificavit, quam

κώμη καὶ δίκαιον πόλεως ἕως τῆς νῦν, ἐπὶ τῆς ὑπατείας Μηροβαύδου καὶ Σατουρνίνου.

Ὁ δὲ αὐτὸς Θεοδόσιος ἐπὶ τῆς ἑαυτοῦ βασιλείας ἐποίησε τὴν σύνοδον τῶν ρν΄ ἐπισκόπων τῶν ἐν Κωνσταντινουπόλει ἕνεκεν τοῦ ὁμοουσίου τοῦ ἁγίου πνεύματος. ὡσαύτως δὲ ὁ αὐτὸς Θεοδόσιος βασιλεὺς προήγαγε τὸν ἔπαρχον πραιτωρίων Ἀντίοχον τὸν ἐπίκλην Χούζωνα τὸν μέγαν, καταγόμενον ἀπὸ Ἀντιοχείας τῆς μεγάλης. ἢ μόνον δὲ προήχθη ἔπαρχος, ἀνήγαγε τῷ αὐτῷ Θεοδοσίῳ βασιλεῖ ὅτι ἐπλατύνθη καὶ ηὐξήθη ἡ αὐτὴ μεγάλη πόλις
D *Ἀντιόχεια τῆς Συρίας καὶ ἔχει πολλὰ οἰκήματα ἔξω τειχέων ἐπὶ μίλιον ἕνα. καὶ ἐκέλευσεν ὁ αὐτὸς βασιλεὺς Θεοδόσιος περιτειχισθῆναι καὶ τὰ ἔξω τῆς πόλεως ὄντα οἰκήματα· καὶ ἐγένετο τεῖχος ἀπὸ τῆς πόρτας τοῦ λεγομένου φίλον αὐτοῦ ἕως τοῦ λεγομένου Ῥοδίωνος· καὶ περιέλαβε τὸ ὄρος τὸ νέον τεῖχος ἕως τοῦ παλαιοῦ τείχους τοῦ κτισθέντος ὑπὸ Τιβερίου Καίσαρος, καὶ προσεκόλλησε τὸ νέον τεῖχος ἕως τοῦ ῥύακος τοῦ λεγομένου Φυρμίνου τοῦ κατερχομένου ἐκ τῆς διασφαγῆς τοῦ ὄρους, ἐνεγκὼν τοὺς λίθους ἐκ τοῦ μονομαχείου τοῦ παλαιοῦ τοῦ ὄντος εἰς τὴν ἀκρό-*
O 42 *πολιν ἄνω, λύσας καὶ τὸν ἀγωγὸν τὸν ἐρχόμενον εἰς τὴν αὐτὴν ἀκρόπολιν ἀπὸ τῶν λεγομένων ὑδάτων ἐκ τῆς Λαοδικηνῆς ὁδοῦ·*
E *ὅντινα ἀγωγὸν ἐποίησεν Ἰούλιος ὁ Καῖσαρ, κτίσας τὸ δημόσιον*

7. *Ἀντειοχείας* Ox. 11. *ἕνα*] V. ad vol. I. p. 119. A. 13. *τοῦ λεγομένου φίλον αὐτοῦ*] „Ita habuit Cod. MS. forte tamen legendum *φιλοναύτου*.“ Ch. 21. *Ἰουλιανὸς ὁ Κ.*] „Scr. *Ἰούλιος ὁ Κ.* vide supra lib. IX.“ Ch.

a nomine suo Theodosiopolim vocavit; addito etiam, quod et adhuc retinet, Metropolis jure; Merobaudo et Saturnino Coss.

Idem Theodosius Imperator Synodum Constantinopoli convocavit CL Episcoporum: in qua de Consubstantialitate Spiritus Sancti agebatur. Porro Theodosius Imperator Praetorio Praefectum constituit Antiochum Magnum cognomento Chuzonem, ex Antiochia oriundum. Hic vero statim a munere suscepto, ad Imperatorem Theodosium retulit, de Antiochia Magna Syriae; ad molem nempe tantam crevisse eam, ut ab ipsis urbis moenibus, ad distantiam milliarii unius, in suburbia excurreret. Imperator itaque jussit, uti aedificia etiam quae extra urbem posita erant muro cingerentur: murus itaque factus est, a Philonauta quam vocant Porta Rhodionem usque dictum locum; ita ut murus iste novus montem includeret, usque ad murum veterem, a Tiberio Caesare extructum. Murum vero novum perduxerunt etiam ad Phurminum, quod vocant, fluentum, ex montis cavernis emanans; comportatis eo lapidibus ex Monomachio veteri, quod superius ad Acropolim stetit. Dirutus est etiam, quem Julius Caesar extruxerat, Aquaeductus, aquas ex via Laodicena ad Acropolim deferens, ad Balneum aquis supplendum, quod ad montem extruxerat, in

ἄνω εἰς τὸ ὄρος τοῖς λεγομένοις ἀκροπολίταις τοῖς ἀπομείνασι καὶ οἰκήσασιν ἄνω μεθ' οὓς κατήγαγε Σέλευκος ὁ Μακεδὼν ὁ Νικάτωρ ἐν τῇ πόλει τῇ κτισθείσῃ ὑπ' αὐτοῦ ἐν τῷ λεγομένῳ αὐλῶνι· οὕστινας καὶ παρεκάλεσεν οἰκεῖν ἅμα αὐτῷ τὴν κάτω πόλιν Ἀντιόχειαν τὴν μεγάλην. ἐν ἐκείνῳ δὲ τῷ καιρῷ ἔλαβε τεῖχος καὶ Γίνδαρος καὶ τὸ Λύταργον καὶ ἄλλαι πολλαὶ κωμοπόλεις τῆς Συρίας.

Ἐπὶ δὲ τῆς αὐτοῦ βασιλείας οἱ Τζάννοι περάσαντες ἦλθον εἰς V 17
τὴν Καππαδοκίαν καὶ Κιλικίαν καὶ Συρίαν· καὶ ἐπραίδευσαν καὶ ἀπῆλθον.

Ὁ δὲ αὐτὸς βασιλεὺς Θεοδόσιος ἐμέρισε τὴν νέαν Ἤπειρον ἀπὸ τῆς παλαιᾶς καὶ ἐποίησεν ἐπαρχίαν, δοὺς δίκαιον πόλεως καὶ ἄρχοντα Δοῤῥαχίῳ πόλει· ὁμοίως δὲ καὶ δευτέραν Παλαιστίνην ἐμέρισεν ἀπὸ τῆς πρώτης καὶ ἐποίησεν ἄρχοντα, δοὺς δίκαιον μητροπόλεως καὶ ἄρχοντα τῇ λεγομένῃ Σκυθῶν πόλει.

Ὁ δὲ αὐτὸς Θεοδόσιος βασιλεὺς ἀπὸ Κωνσταντινουπόλεως ἐξελθὼν ἐπὶ Ῥώμην εἰσῆλθεν ἐν Θεσσαλονίκῃ πόλει· καὶ τοῦ ὄν- B O 43
τος μετ' αὐτοῦ στρατιωτικοῦ πλήθους διὰ μιτᾶτα ταράξαντος τὴν πόλιν, ἐστασίασαν καὶ ὕβρισαν τὸν βασιλέα οἱ Θεσσαλονικεῖς. καὶ θεωρήσας ἱππικὸν ἐν τῇ αὐτῇ πόλει γέμοντος τοῦ Ἱππικοῦ ἐκέλευσε τοξευθῆναι· καὶ ἀπώλετο πλῆθος χιλιάδων δεκαπέντε. καὶ διὰ τοῦτο ἀγανακτήσας κατ' αὐτοῦ Ἀμβρόσιος ὁ ἐπίσκοπος ἐποίησεν αὐτὸν ὑπὸ κώλυμα· καὶ ἔμεινεν ἐπὶ πολλὰς ἡμέρας μὴ

13. Δοῤῥαχίῳ] Δοῤῥαχείῳ Ox. 14. ἄρχοντα] „Lego ἐπαρχίαν." Ch. 23. ὑποκώλυμα Ox.

usum Acropolitarum, qui sedes ibi olim posuerant, reliquique fuerunt ex eis, quos Nicator Seleucus, in planiciem deductos, adhortatus est, uti sedes, ubi et ipse ponentes, urbem a se conditam, Antiochiam magnam incolerent. Eodem tempore Gindarus, Lytargus, plurimaque alia Syriae oppida rusticana moenibus cincta fuerunt.

Hujus sub imperio Tzanni trajicientes, Cappadociam, Ciliciam, Syriamque diripuerunt; praedaque arrepta, regiones suas repetierunt.

Idem Theodosius Imperator, novam a veteri dirimens Epirum, Provinciam fecit, Jure Metropolitico et Praefecto urbi Dyrrhachio concessis. Similiter etiam Palaestinam secundam a Prima sejungens, Provinciam fecit; Metropolis jure et Praefecto Scythopoli datis.

Theodosius autem Imperator Constantinopoli Romam proficiscens, per Thessalonicam fecit iter: ubi militibus ob metationes tumultum cientibus, populus Thessalonicensis, concitata seditione, Imperatorem conviciis impetebat. Imperator autem, qui tum Circensia spectabat, ad quae frequens multitudo convenerat, militem sagittis populum petere jussit: unde et quindecim millia capitum ceciderunt. Ob hoc indignatus Ambrosius Episcopus, Imperatori Ecclesia interdixit, neque ingredi eum passus est, per

εἰσερχόμενος εἰς τὴν ἐκκλησίαν, ἕως οὗ παρακληθεὶς ὁ ἐπίσκοπος εἰς τὰ ἅγια γενέθλια ἐδέξατο αὐτόν. οὐκ ἄλλως δὲ ἐδέξατο αὐτόν, ἕως οὗ ἐποίησε σάκραν, ἵνα οἱασδήποτε ἀγανακτήσεως παρὰ βασιλέως γινομένης ἔνδοσιν δίδοσθαι ἀπὸ τῶν ἐπιτρεπομένων C τριάκοντα ἡμερῶν καὶ εἶθ' οὕτως γενέσθαι τὸ προσταχθέν.

Ὁ δὲ αὐτὸς βασιλεὺς καὶ τὴν δευτέραν Γαλατίαν ἀπὸ τῆς πρώτης μερίσας ἐποίησεν ἐπαρχίαν, δοὺς δίκαιον πόλεως καὶ ἄρχοντα Πισινοῦντι τῇ πόλει.

O 44 Ὁ δὲ αὐτὸς Θεοδόσιος βασιλεὺς ποιήσας πρόκενσον ἀπιὼν ἐπὶ πόλεμον, ἐν Μιζουλάνῳ ἠῤῥώστησε, καὶ τελευτᾷ ἐκεῖ ἐν Μιζουλάνῳ, ὢν ἐνιαυτῶν ξε'· καὶ ἠνέχθη τὸ λείψανον αὐτοῦ ἐν Κωνσταντινουπόλει. ὅτε δὲ ἔμελλε τελευτᾶν Θεοδόσιος, μαθὼν ὅτι εἰς Ῥώμην ἦλθεν ὁ Ἀρκάδιος πρὸς Ὀνώριον τὸν αὐτοῦ ἀδελφὸν ἀῤῥωστήσαντα, ἔγραψεν αὐτῷ ὑποστρέψαι εἰς Κωνσταντινούπο- D λιν διὰ τὴν ἀνατολήν. καὶ διατρίψαντος ἐν Ῥώμῃ τοῦ αὐτοῦ βασιλέως Ἀρκαδίου πρὸς τὸν αὐτοῦ ἀδελφὸν βασιλέα Ὀνώριον, ὡσαύτως δὲ καὶ κατὰ τὴν ὁδὸν διασύραντος, ἐν ὅσῳ ἔρχεται ὁ Ἀρκάδιος ἐν Κωνσταντινουπόλει, Γαϊνᾶς ἐτυράννησεν ὁ συγκλητικός, θέλων βασιλεῦσαι. καὶ κατέφθασεν ὁ Ἀρκάδιος ἐν Κωνσταντινουπόλει καὶ ἐφόνευσε τὸν τύραννον Γαϊνάν.

O 45 E Μετὰ οὖν τὴν βασιλείαν Θεοδοσίου τοῦ μεγάλου τοῦ Σπανοῦ ἐβασίλευσεν ὁ υἱὸς αὐτοῦ Ἀρκάδιος ἐν Κωνσταντινουπόλει ἐλθὼν

7. πόλεως] Immo μητροπόλεως.

dies plurimos; donec exoratus tandem recepit eum, in Festo Theophaniorum; ea tamen conditione, si per *Sacram* Imperatoriam ediceret, ut qualiscunque incideret occasio, quae Imperatorem commotum redderet, Judicum sententiae, non nisi interposito xxx dierum spatio, ratae essent.

Idem Theodosius Galatiam quoque secundam a prima dirimens, Provinciam fecit; Metropolis jure et Praefecto Pessinunti concessis.

Porro Theodosius Imperator, expeditione quadam suscepta, Mediolani in morbum incidens, fato ibi succubuit, annos natus LXV; reliquiis ejus inde Constantinopolim deportatis. Moriens autem Theodosius, Arcadium (quem Romam venisse rescierat, ut Honorium fratrem viseret, tunc temporis ex morbo decumbentem) per literas hortatus est, uti Constantinopolim repetens, Orienti prospiceret. Arcadio autem Romae cum fratre Honorio longius commorante; quin et per viam quoque moras trahente, citius Constantinopolim attingere non potuit, quam Gainas quidam ex Senatoribus imperium invasisset. Tandem vero Arcadius, Constantinopolim veniens, Gainam istum rebellem e medio sustulit.

A R C A D I U S
I M P E R A T O R.

Magnum itaque Theodosium Hispanum excepit in Imperio filius ejus Arcadius, Roma Constantinopolim veniens: ubi regnavit annos XXIII, Ho-

ἀπὸ Ῥώμης τὰ πάντα ἔτη εἰκοσιτρία, ἐάσας ἐν Ῥώμῃ Ὀνώριον τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ τὸν μικρότερον. ἦν δὲ περίγοργος καὶ ἐνδρανής. καὶ εὐθέως ἐλθὼν ἐποίησε βασιλέα τὸν υἱὸν αὐτοῦ Θεοδόσιον τὸν μικρὸν ἐν Κωνσταντινουπόλει.

Ὁ δὲ αὐτὸς Ἀρκάδιος ἐποίησε καὶ ἴδιον ἀριθμόν, οὓς ἐκάλεσεν Ἀρκαδιακούς. ἀῤῥωστήσας δὲ ἐξαίφνης τελευτᾷ, ὢν ἐνιαυτῶν λα΄.

Μετὰ δὲ τὴν βασιλείαν Ἀρκαδίου ἐβασίλευσεν ὁ ἀδελφὸς αὐ- V 18
τοῦ Ὀνώριος ἐν Ῥώμῃ ἔτη λα΄. ἦν δὲ ὀργίλος καὶ σώφρων.

Ὁ δὲ αὐτὸς βασιλεὺς ἔκλεισε τὸ ἱερὸν τοῦ Σεράπιδος Ἡλίου O 46
τοῦ ἐν Ἀλεξανδρείᾳ τῇ μεγάλῃ.

Ἐπὶ δὲ τῆς αὐτοῦ βασιλείας ταραχῆς γενομένης δημοτικῆς ἐν τῇ Ῥώμῃ μεγάλης, ἀγανακτήσας ἀπῆλθεν εἰς Ῥάβενναν πόλιν· καὶ πέμψας ἤγαγεν Ἀλάριχον στρατηλάτην ἀπὸ τῶν Γαλλιῶν μετὰ πλήθους, ἵνα πραιδεύσῃ τὴν Ῥώμην. καὶ ἐλθὼν ὁ Ἀλάριχος ἐν τῇ πόλει παρέθετο αὐτὸν τῇ πόλει καὶ τοῖς συγκλητικοῖς τοῖς ἐχθροῖς Ὀνωρίου, καί τινα τῶν τῆς πόλεως οὐκ ἔβλαψεν, ἀλλὰ
ὁρμήσας εἰς τὸ παλάτιον ἐπῆρε πάντα τὰ τοῦ παλατίου χρήματα B
καὶ τὴν ἀδελφὴν Ὀνωρίου ἀπὸ πατρὸς Πλακιδίαν, μικρὰν οὖσαν

14. *Γαλλίων* Ch., *Γαλίων* Ox. Scripsi *Γαλλιῶν* et mox *Γαλλίας*, ut p. 30. A. 16. *αὐτὸν* Ox.

norio fratre suo natu minore Romae relicto. Erat autem [Arcadius] vir ingenii acerrimi, et rebus agendis idoneus: qui quamprimum Constantinopolim reversus fuerat, filium suum, Theodosium juniorem, imperii socium sibi accepit.

Idem Arcadius agmen quoque proprium instituit; quod et *Arcadiacum* vocavit. In morbum vero incidens, subito mortuus est, aetatis anno XXXI.

HONORIUS

IMPERATOR.

Post Arcadium mortuum Romae imperavit Honorius annos XXXI. Iracundiae hic deditus erat, sed vir sanae mentis.

Hic fanum Serapidis Solis, quod Alexandriae magnae fuit, occludi jussit.

Romae vero magna seditione coorta, Imperator in Ravennam urbem indignabundus secessit; accersito ex Gallia Alaricho Duce, cum copiis ejus, ad Romam depraedandam. Alarichus autem Romam veniens, civibus et Senatoribus, Honorii hostibus, sese adjunxit; et omnino nihil in Romanos hostile perpetrans, Imperatoris ipsius in Palatium irrumpit; universoque Thesauro Regio, Imperatoris etiam a Patre sorore, Placidia,

παρθένον· καὶ πάλιν ἀπῆλθεν αὐτὸς εἰς τὰς Γαλλίας τυραννήσας. Κωνστάντιος δὲ ἔτι κόμης ὢν μετὰ Ἀλαρίχου, πιστευθεὶς παρ' αὐτοῦ τὴν κόρην Πλακιδίαν, δυνηθεὶς ἔλαβεν αὐτήν· καὶ φυγὼν τὸν Ἀλάριχον ἤγαγεν αὐτὴν πρὸς τὸν βασιλέα Ὁνώριον. καὶ εὐχαριστῶν αὐτῷ ὁ Ὁνώριος ἐποίησεν αὐτὸν συγκλητικόν, καὶ O 47 *ἐξέδωκεν αὐτῷ τὴν Πλακιδίαν εἰς γυναῖκα, καὶ ἐποίησεν αὐτὸν βασιλέα ἐν Ῥώμῃ· ἐξ ἧς ἔσχεν υἱὸν ὁ αὐτὸς Κωνστάντιος, ὃν ἐκάλεσε Βαλεντινιανόν. καὶ ἅμα Κωνσταντίῳ γενόμενος ὁ Ὁνώριος ἐπὶ τῆς αὐτοῦ βασιλείας ἀνεῖλε τοὺς τέσσαρας τυράννους* C *Ἄτταλον καὶ Σεβαστιανὸν καὶ Μάξιμον καὶ Κώνσταν τοὺς συγκλητικούς, οἵτινες ἀντῆραν αὐτῷ ὑπονοθεύσαντες τὸν δῆμον. μετὰ δὲ τὸ φονευθῆναι αὐτοὺς καὶ τὰς οὐσίας αὐτῶν δημευθῆναι ἐάσας τὸν Κωνστάντιον ἐν τῇ Ῥώμῃ βασιλεύειν ἦλθεν ὁ αὐτὸς Ὁνώριος ἐν Κωνσταντινουπόλει βασιλεύων μετὰ Θεοδοσίου τοῦ μικροῦ.*

Ὁ δὲ Κωνστάντιος, βασιλεὺς Ῥώμης, τελευτᾷ ἰδίῳ θανάτῳ ἐπὶ τῆς βασιλείας καὶ ζωῆς Ὁνωρίου· καὶ τυραννήσας συγκλητικός τις ὀνόματι Ἰωάννης, τῶν ἄλλων συγκλητικῶν συμποιησαμένων μετ' αὐτοῦ, βασιλεύει ἐν τῇ Ῥώμῃ. καὶ γνοὺς τοῦτο ὁ Ὁνώ- O 48 *ριος ἐμάνη· καὶ νόσῳ βληθεὶς ὑδρωπιάσας τελευτᾷ, ὢν ἐνιαυτῶν μβ'.*

20. ὑδροπιάσας Ox., ὑδρωπιάσας Ch.

virguncula, secum abreptis, in Galliam reversus est, tyrannidem usque agitans. Constantius autem quidam Comes, qui Alarichum secutus, Placidiam virginem sibi concreditam habuit; arrepta occasione, Alarichum effugit, eamque Honorio Imperatori reducem dedit. Cujus facti in gratiam, Honorius Constantium ad Senatoriam dignitatem provexit: quin et Placidia ei in uxorem data, in imperii etiam consortium eum admisit. Constantio ex Placidia natus est filius, nomine Valentinianus. Honorius itaque, Constantio in regni societatem adscito, quatuor rebelles illos Senatores, Attalum, Sebastianum, Maximum et Constantem, qui plebem in partes suas allicientes, Imperatori negotium facesserunt, e medio sustulit; bonis eorum publicatis. Honorius autem, imperio Occidentis Constantio tradito, ipse Constantinopolim contendens, Theodosio Juniori sese Imperii socium adjunxit.

Contigit autem, vivente adhuc et regnante Honorio, Constantium Romanum Imperatorem e vivis excedere: post quem, Joannes quidam Senator, tyrannidem arripiens, Senatorum reliquorum ope fretus, Imperium Occidentis invasit. Quo audito, Honorius in furorem actus est; et ex aqua intercute laborans, mortuus est aetatis anno XLII.

ΛΟΓΟΣ ΙΔ' O 49 V 19

ΒΑΣΙΛΕΙΑΣ ΘΕΟΔΟΣΙΟΥ ΝΕΩΤΕΡΟΥ ΕΩΣ ΤΗΣ ΒΑΣΙΛΕΙΑΣ ΛΕΟΝΤΟΣ ΤΟΥ ΜΙΚΡΟΥ.

Μετὰ δὲ τὴν βασιλείαν Ὁνωρίου ἐβασίλευσε μόνος ὁ θειότατος A
Θεοδόσιος ὁ νέος, ὁ υἱὸς Ἀρκαδίου βασιλέως, ἀδελφοῦ Ὁνωρίου,
ἐπὶ τῆς ὑπατείας Στελίχωνος καὶ Ἀβριλιανοῦ, ὑπὸ τοῦ ἰδίου πα-
τρὸς στεφθείς· ἐβασίλευσε δὲ τὰ πάντα ἔτη ν' καὶ μῆνας ζ'. O 50
ὅστις ἔχαιρε τῷ Πρασίνῳ μέρει καὶ ἀντεποιεῖτο αὐτῶν κατὰ πό-
λιν. ἐν δὲ Κωνσταντινουπόλει μετήγαγεν αὐτούς, θεωροῦντας
πρώην εἰς τὰ δεξιὰ αὐτοῦ μέρη, καὶ ἐποίησεν αὐτοὺς θεωρεῖν εἰς
τὰ ἀριστερὰ βάθρα· καὶ τοὺς τῆς πεδατούρας στρατιώτας τοὺς
κατέναντι τοῦ καθίσματος θεωροῦντας μετέστησεν ἐπὶ τὸ Βένετον
μέρος· καὶ τὰ βάθρα ἔδωκε τοῖς τοῦ Πρασίνου μέρους, ἔχοντα
μεσόστυλα ἕξ, εἰρηκὼς τῷ ἐπάρχῳ Κύρῳ ὅτι Οὓς φιλῶ κατέ- B

Inscr. Λέοντος Ox. 3. Ἀβριλιανοῦ Ox., Αὐρηλιανοῦ Chron. p. 306. D.

LIBER XIV.

DE TEMPORIBUS THEODOSII JUNIORIS USQUE AD IMPERIUM LEONIS JUNIORIS.

Post Honorium imperavit solus divinissimus Theodosius Junior; qui a patre Arcadio, Honorii fratre, Imperator renunciatus fuerat, Stilicone et Aureliano Coss. Imperium vero tenuit annos L. et menses VII. Factioni hic Prasinae studebat; cujus etiam partes egit ubique per imperium. Constantinopoli vero Prasinos, qui a dextra ejus sedentes antea spectabant Ludos, gradus a sinistra deinceps occupare jussit: militesque Pedaturae, qui ex adverso sellae Imperatoriae spectabant, ad Venetam partem transtulit. Prasinis autem Gradus dedit, sex habentes Mesostylia; Cyro Praefecto subindicans, velle se, quos charos sibi habuit, e regione

*ναντί μου θέλω θεωρεῖν. καὶ ἔκραξαν ἐν Κωνσταντινουπόλει οἱ
ἐκ τοῦ Πρασίνου μέρους τῷ αὐτῷ βασιλεῖ, Τὰ ἴδια τοῖς ἰδίοις.
καὶ ἔπεμψεν αὐτοῖς μανδᾶτα διὰ τοῦ πρωτοκούρσορος, λέγων
ὅτι Ἐγὼ ὡς τιμῶν ὑμᾶς εἰς τὰ ἀριστερὰ τοῦ καθίσματος, ἔνθα
θεωρῶ, μετέστησα ὑμᾶς· καὶ εὐφήμησαν αὐτόν. καὶ ἐκέλευσε
O 51 κατὰ πόλιν εἰς τὰ ἀριστερὰ τῶν ἀρχόντων θεωρεῖν τοὺς Πρασί-
νους.*

*Ἐβασίλευσε δὲ παιδίον· ὅτε δὲ προέκοψε τῇ ἡλικίᾳ ὁ αὐτὸς
Θεοδόσιος βασιλεύς, ἀνεγίνωσκεν ἔσω εἰς τὸ παλάτιον ἐν τῇ ζωῇ
τοῦ αὐτοῦ πατρὸς Ἀρκαδίου. καὶ μετὰ τὴν τελευτὴν τοῦ πατρὸς
αὐτοῦ συνανεγίνωσκεν αὐτῷ ἄλλος νεώτερος εὐφυέστατος ὀνό-
C ματι Παυλῖνος, υἱὸς κόμητος δομεστίκων. μετὰ δὲ τὴν τελευτὴν
τοῦ αὐτοῦ πατρὸς ἀνδρωθεὶς Θεοδόσιος ὁ βασιλεὺς ἐζήτει λαβεῖν
γυναῖκα εἰς γάμον· καὶ ὤχλει τῇ αὐτοῦ ἀδελφῇ Πουλχερίᾳ τῇ
δεσποίνῃ, οὔσῃ παρθένῳ, ἥτις ὡς φιλοῦσα τὸν ἴδιον αὐτῆς ἀδελ-
φὸν οὐχ εἵλατο γαμηθῆναί τινι· καὶ δὴ περιεργασαμένη περὶ
παρθένων πολλῶν κορασίων, θυγατέρων πατρικίων ἢ ἐξ αἵματος
βασιλικοῦ, εἶπεν τῷ αὐτῷ Θεοδοσίῳ βασιλεῖ, ἀδελφῷ αὐτῆς,
V 20 συνδιάγουσα αὐτῷ ἐν τῷ παλατίῳ. καὶ εἶπεν αὐτῇ ὁ αὐτὸς βα-
σιλεὺς Θεοδόσιος ὅτι Ἐγὼ θέλω, εἰ εὕρῃς μοι νεωτέραν εὔμορφον
πάνυ, ἵνα τοιοῦτον κάλλος μὴ ἔχῃ γυνὴ εἰς Κωνσταντινούπολιν,
εἴτε ἐξ αἵματός ἐστι βασιλικοῦ εἴτε ἐξ αἵματός ἐστι συγκλητικοῦ*

16. οὐκ Ox. 18. εἶπεν] εἰπὼν Ox. Male haec contraxit Chron. Pasch. p. 311. A. 20. εὕρῃς] εὕρεις Ox., ἐγὼ θέλω εὑρεῖν male Chron.

sui eos spectare. Tum vero qui Prasinae Factionis erant Constantinopolitani Imperatori inclamabant: *Suum cuique.* Theodosius autem, misso Protocursore eos monuit; se, in honorem eorum, ad sinistram sellae suae, unde spectabat ipse, transtulisse eos. Tum vero faustis acclamationibus eum celebrarunt. Edixit etiam Imperator, ubique per imperium, uti Prasini ad sinistram Praefectorum sedentes, Ludos spectarent.

Imperator autem renunciatus est, dum puer admodum erat: adolescentior autem factus, in Palatio literis imbutus est, patre Arcadio adhuc vivente. Patris autem post obitum, in literis percipiendis socius ei adjunctus est juvenis quidam nobilis, nomine Paulinus, Comitis Domesticorum filius. Theodosius autem Imperator, cum jam in virum adolevisset, uxorem ducere in animo habuit: atque eo nomine Pulcheriam Augustam, sororem suam, saepiuscule interpellaverat; quae virgo licet esset, fratrem suum adeo charum sibi habuit, ut a nuptiis ipsa abstinuerit. Pulcheria itaque inquirendis quaecunque ex Regio, vel Patricio sanguine prognatae essent, virginibus sedulam navans operam, ad Theodosium Imperatorem fratrem suum, qui cum in Palatio convixit, de illis referebat. Cui Theodosius, „Tu modo, inquit, si conciliare mihi possis teneram virginem, formaque talem, qualem Constantinopolis praeterea nullam datura est,

πρώτον. εἰ δὲ μή ἐστι καλὴ εἰς ὑπερβολήν, οὐ χρείαν ἔχω, οὔτε
ἀξιωματικὴν οὔτε ἐκ βασιλικοῦ αἵματος οὔτε πλοῦτον, ἀλλὰ O 52
καὶ εἴ τινος δή ποτέ ἐστι θυγάτηρ, μόνον παρθένον καὶ εὐπρεπε-
στάτην πάνυ, ταύτην λαμβάνω. καὶ ἀκηκοῶσα ταῦτα ἡ δέσποινα
Πουλχερία πανταχοῦ ἔπεμψε περιεργαζομένη· καὶ Παυλῖνος δὲ
περιέτρεχεν, ἀρέσαι αὐτῷ.

Ἐν δὲ τῷ μεταξὺ συνέβη ἐλθεῖν ἐν Κωνσταντινουπόλει μετὰ B
τῶν ἰδίων συγγενῶν κόρην εὐπρεπῆ, ἐλλόγιμον, Ἑλλαδικήν, ὀνό-
ματι Ἀθηναΐδα, τὴν καὶ Εὐδοκίαν μετακληθεῖσαν, θυγατέρα γε-
νομένην Λεοντίου τοῦ φιλοσόφου Ἀθηναίου εὐπορωτάτου· ἥτις
Ἀθηναῒς ἡ καὶ Εὐδοκία ἠναγκάσθη καταλαβεῖν τὴν βασιλεύου-
σαν πόλιν πρὸς τὴν ἰδίαν αὐτῆς θείαν διὰ τὴν αἰτίαν ταύτην.
ὁ φιλόσοφος Λεόντιος ὁ αὐτῆς πατὴρ ἔχων υἱοὺς τελείους δύο,
μέλλων τελευτᾶν διέθετο, τάξας ἐν τῇ ἑαυτοῦ διαθήκῃ τοὺς δύο
αὐτοῦ υἱοὺς κληρονόμους πάσης τῆς ὑπ' αὐτοῦ καταλιμπανομένης
περιουσίας Οὐαλέριον καὶ Γέσιον, εἰρηκὼς ἐν τῇ αὐτοῦ διαθήκῃ,
Ἀθηναΐδι τῇ ποθεινοτάτῃ μου γνησίᾳ θυγατρὶ δοθῆναι βούλομαι C
νομίσματα ἑκατὸν καὶ μόνον· ἀρκεῖ γὰρ αὐτῇ ἡ αὐτῆς τύχη ἡ
ὑπερέχουσα πᾶσαν γυναικείαν τύχην. καὶ ἐτελεύτησεν ὁ αὐτὸς O 53
Λεόντιος ὁ φιλόσοφος ἐν Ἀθήναις. μετὰ οὖν τὴν αὐτοῦ ἀποβίω-
σιν ἐδυσώπει ἡ αὐτὴ Ἀθηναῒς ἡ καὶ Εὐδοκία τοὺς ἰδίους ἀδελ-
φούς, ὡς μείζονας, προσπίπτουσα αὐτοῖς καὶ αἰτοῦσα μὴ προσχεῖν
τῇ αὐτῇ διαθήκῃ, ἀλλὰ κατὰ τὸ τρίτον μέρος μερίσασθαι μετ'

Regiis illam vel Patriciis claram natalibus, hanc volo. At si forma non sit absolutissima, Regio licet sit, an Patricio prognata sanguine, divesque, non moror ista. Quinimo, quacunque tandem stirpe edita sit, virgo modo sit, omnibusque pulchritudinis palmam praeripiat, illam expeto.“ His autem Pulcheria, emissis ubique nunciis, hujusmodi virginem sollicite anquisivit. Paulinus etiam, uti ei hac ex parte gratificaretur, undique cursitabat.

Contigit interim Constantinopolim cum cognatis suis advenire Virginem quandam Graecanicam, forma singulari et doctrina praestantem, cui nomen Athenaïs; (quae et postea Eudocia vocata est) Leontii, Philosophi Atheniensis, viri ditissimi filiam. Haec Imperatricem urbem petere, amitae suae visendae gratia coacta est, hac ex causa. Leontius Philosophus, ejus pater, filios duos adultos habuit, Valerium et Gesium. Hos moriturus testamento instituit ex asse haeredes: „Athenaidi autem, (in Testamento scripsit) filiae meae desideratissimae C. Numismata tantum dari volo: sufficit enim illi Fortuna sua, qua universum sexum suum antecellit.“ Atque ita Leontius Philosophus Athenis decessit: post cujus obitum Athenaïs, quae et Eudocia, fratres suos, utpote natu majores, pedibus illorum provoluta, supplex rogavit, uti Testamenti illius rationem non adeo habentes, Paternae Haereditatis partem tertiam sibi assignarent.

αὐτῶν τὰ πατρῷα, λέγουσα μηδὲν ἡμαρτηκέναι, ὡς καὶ ὑμεῖς οἴ-
δατε, πρὸς τὸν ἴδιον ὑμῶν πατέρα· καὶ οὐκ οἶδα διὰ τί ἄπορόν
με κατέλιπε μέλλων τελευτᾶν καὶ εὐπορίας τύχην μετὰ τὴν αὐτοῦ
νέκρωσιν ἐχαρίσατο. οἱ δὲ αὐτῆς ἀδελφοὶ ἔμειναν ἀπειθεῖς, καὶ
D ὀργισθέντες ἐδίωξαν αὐτὴν καὶ ἐκ τοῦ πατρῴου αὐτῆς οἴκου, ἔνθα
συνέμενεν αὐτοῖς. καὶ ἐδέξατο αὐτὴν ἡ ἀδελφὴ τῆς γενομένης
αὐτῆς μητρός, ὡς ὀρφανήν, καὶ ὡς παρθένον ἐφύλαξεν αὐτήν.
ἥντινα λαβοῦσα ἀνῆλθεν ἐν Κωνσταντινουπόλει πρὸς τὴν ἄλλην
ἀδελφὴν τοῦ αὐτῆς πατρὸς καὶ θείαν αὐτῆς. καὶ λαβοῦσαι αὐ-
O 54 τὴν ποιῆσαι ἀξίωσιν κατὰ τῶν αὐτῆς ἀδελφῶν παρεσκεύασαν
αὐτὴν προσελθεῖν τῇ εὐσεβεστάτῃ δεσποίνῃ Πουλχερίᾳ, ἀδελφῇ
Θεοδοσίου βασιλέως. καὶ δὴ προσελθοῦσα ἐδίδαξεν ὡς βιαζομένη
παρὰ τῶν ἰδίων αὐτῆς ἀδελφῶν, διαλεγομένη ἐλλογίμως. καὶ ἑω-
ρακυῖα αὐτὴν ἡ αὐτὴ Πουλχερία εὐπρεπῆ καὶ ἐλλόγιμον, ἐπηρώ-
E τησε τὰς αὐτῆς θείας εἰ ἐστὶ παρθένος. καὶ ἐδιδάχθη παρ' αὐ-
τῶν ὅτι παρθένος ἐστὶν ἁγνὴ φυλαχθεῖσα ὑπὸ τοῦ αὐτῆς πατρός,
φιλοσόφου γεναμένου ἐν Ἑλλάδι, καὶ διὰ λόγων πολλῶν φιλοσο-
φίας ἀναχθεῖσα. καὶ κελεύσασα αὐτὴν ἅμα ταῖς αὐταῖς θείαις
διὰ κουβικουλαρίων φυλαχθῆναι καὶ περιμεῖναι, λαβοῦσα, φησί,
τὴν δέησιν παρ' αὐτῆς εἰσῆλθε πρὸς τὸν ἴδιον αὐτῆς ἀδελφὸν τὸν
βασιλέα Θεοδόσιον καὶ εἶπεν αὐτῷ ὅτι Ηὗρον νεωτέραν πάνυ
V 21 εὔμορφον, καθαρίαν, εὔστολον, ἐλλόγιμον, Ἑλλαδικήν, παρ-

2. ἴδιον ὑμῶν] κοινὸν ἡμῶν Chron. 3. εὐπορίας τύχην] καὶ εὐπορίας τυχεῖν Chron. 18. κελεύσασα Ch., κελεύσας Ox. *ibid.* αὐταῖς] αὐτῆς Chron.

„Ego enim, inquit, in communem nostrum Parentem nihil commisi, uti vos probe nostis: nec satis scio, qua tandem causa adductus, moriturus pater, nulla mihi vobiscum concessa Patrimonii sorte, prospera me mea frui Fortuna, post se mortuum juberet." At fratres in sententia persisterunt; iratique etiam ex aedibus paternis, ubi cum eis convixerat, ejecerunt. Itaque accepit illam sibi matertera ejus; atque, ceu parentibus orbam et virginem, tutata est. Constantinopolim deinde adduxit, ad cognatam aliam, virginis amitam patris ejus sororem. Hae vero, causa illius suscepta, ad Pulcheriam Augustam, Theodosii Imperatoris sororem pientissimam, fratres suos [de bonis paternis] postulaturam, adduci curaverunt. Illa vero ad Pulcheriam adducta, oratione disertissima exposuit, quo pacto a fratribus suis injuriose habita fuerit. Videns autem Pulcheria Athenaidem, forma tali et eruditione praeditam, cognatas ejus interrogavit, virgo esset, necne? Dicebant hae, virginem esse intactam, a patre suo Philosopho Graeco custoditam, et Philosophiae praeceptis abunde satis imbutam. Cognatis itaque ejus, una cum virgine, Cubiculariorum sub cura ibidem manere jussis, Pulcheria acceptum ab ea Libellum supplicem ad Theodosium fratrem deferebat; cui etiam dixit: „Inveni tibi virginem Graecanicam, Philosophi cujusdam filiam, teneram et formosis-

θένον, θυγατέρα φιλοσόφου. ὁ δὲ ἀκούσας, ὡς νεώτερος, ἀνήφθη· καὶ μεταστειλάμενος τὸν συμπράκτορα αὐτοῦ καὶ φίλον Παυλῖνον ᾔτησε τὴν ἑαυτοῦ ἀδελφὴν ὡς ἐπ' ἄλλῳ τινὶ εἰσαγαγεῖν τὴν Ἀθηναΐδα τὴν καὶ Εὐδοκίαν ἐν τῷ αὐτῆς κουβικλείῳ,
ἵνα διὰ τοῦ βήλου θεάσηται αὐτὴν ἅμα Παυλίνῳ. καὶ εἰσήχθη· O 55
καὶ ἑωρακὼς αὐτὴν ἠράσθη αὐτῆς, καὶ Παυλίνου δὲ θαυμάσαντος αὐτήν. καὶ κρατήσας αὐτὴν καὶ χριστιανὴν ποιήσας, ἦν γὰρ Ἕλλην, καὶ μετονομάσας αὐτὴν Εὐδοκίαν, ἔλαβεν αὐτὴν εἰς γυναῖκα, ποιήσας αὐτῇ βασιλικοὺς γάμους. καὶ ἔσχεν ἐξ αὐτῆς θυγατέρα ὀνόματι Εὐδοξίαν.

Ἀκούσαντες δὲ οἱ τῆς Αὐγούστας Εὐδοκίας ἀδελφοὶ ὅτι βα- B
σιλεύει, προσέφυγον ἐν τῇ Ἑλλάδι φοβηθέντες· καὶ πέμψασα ἤνεγκεν αὐτοὺς ἐκ τῆς πόλεως Ἀθηνῶν ὑπὸ λόγον ἐν Κωνσταντινουπόλει, καὶ ἐποίησεν αὐτοὺς ἀξιωματικούς, προαγαγόντος αὐτοὺς τοῦ βασιλέως τὸν μὲν λεγόμενον Γέσιον ἔπαρχον πραιτωρίων τοῦ Ἰλλυριῶν ἔθνους, τὸν δὲ Οὐαλέριον μάγιστρον, εἰρηκυίας αὐτοῖς τῆς αὐτῆς βασιλίσσης Εὐδοκίας, ἀδελφῆς αὐτῶν, ὅτι Εἰ μὴ ὑμεῖς κακῶς ἐχρήσασθέ μοι, οὐκ ἠναγκαζόμην ἐλθεῖν καὶ βασιλεῦσαι. τὴν οὖν ἐκ τῆς γενέσεώς μου βασιλείαν ὑμεῖς
μοι ἐχαρίσασθε· ἡ γὰρ ἐμὴ ἀγαθὴ τύχη ἐποίησεν ὑμᾶς ἀτυχεῖς O 56
εἰς ἐμέ, οὐχὶ ἡ ὑμετέρα πρὸς ἐμὲ γνώμη. C

Ὁ δὲ βασιλεὺς Θεοδόσιος καὶ Παυλῖνον, ὡς φίλον αὐτοῖ

11. Immo Αὐγούστης. 16. Ἰλλυρίων Ox. 20. ἀτυχεῖς] ἀπειθεῖς Chron. V. p. antecedentem v. 4.

simam intactam, egregie ornatam et eruditione praestantem." Quo audito, Imperator, uti Juvenis, exarsit: accersito itaque socio suo et amico Paulino, Pulcheriam sororem rogavit, uti per speciem alicujus negotii, Athenaidem in suum ipsius cubiculum introduceret, unde ipse eam, cum Paulino, per velum spectaret. Introductam itaque virginem, Paulino quidem eam admirante, Imperator anxie deperibat: Christianam itaque eam ubi fecisset, (Pagana enim fuerat) nomine in Eudociam mutato, in uxorem habuit; nuptiis etiam Regiis, illius in honorem, celebratis. Filiam vero ex ea suscepit, nomine Eudoxiam.

At vero fratres Eudociae Imperatricis, ubi sororem suam regnare intellexissent metu perculsi, in Helladem profugerunt: Quo Eudocia, Cautione Indemnitatis data, Constantinopolim ex Athenis accersitos, summos ibi ad honores provexit. Gesium enim Imperator Praefectum Praetorio gentis Illyricae, Valerium vero Magistrum constituit; dicente fratribus suis Eudocia Imperatrice, „Quod nisi vos male me tractassetis, ego non Constantinopolim petere, indeque Imperatrix fieri coacta fuissem. Regnum itaque, quod extra nascendi sortem mihi obtigit, vos dedistis: quod enim votis meis non aequiores stetistis, illud non malo vestro in me animo, sed bonae meae Fortunae acceptum refero."

Imperator autem Theodosius Paulinum, ut amicum, convictorem et

καὶ μεσάσαντα τῷ γάμῳ καὶ συναριστοῦντα αὐτοῖς, ἐποίησε διὰ πάσης ἀξίας ἐλθεῖν· καὶ μετὰ ταῦτα προηγάγετο αὐτὸν μάγιστρον· καὶ ηὐξήθη. ὡς ἔχων δὲ παῤῥησίαν πρὸς τὸν βασιλέα Θεοδόσιον, ὡς παράνυμφος, καὶ πρὸς τὴν Αὔγουσταν Εὐδοκίαν εἰσήει συχνῶς ὁ αὐτὸς Παυλῖνος, ὡς μάγιστρος.

Ὁ δὲ αὐτὸς Θεοδόσιος βασιλεὺς ἔπεμψεν ἐν τῇ Ῥώμῃ Ἄσπαρα τὸν πατρίκιον μετὰ δυνάμεως πολλῆς στρατοῦ κα-
D τὰ Ἰωάννου τοῦ τυράννου. καὶ ἐνίκησε τὸν αὐτὸν Ἰωάννην ὁ Ἄσπαρ, καὶ ἐξέβαλεν αὐτὸν τῆς βασιλείας Ῥώμης, καὶ ἐφόνευσεν αὐτόν. καὶ ἐποίησεν ὁ βασιλεὺς Θεοδόσιος βασιλέα ἐν τῇ Ῥώμῃ Βαλεντινιανὸν τὸν μικρόν, τὸν υἱὸν Πλακιδίας τῆς μεγάλης καὶ Κωνσταντίου βασιλέως, τὸν ἴδιον αὐτοῦ συγγενέα. καὶ ἐκδίδωσιν αὐτῷ τὴν ἑαυτοῦ θυγατέρα, ἣν εἶχεν ἀπὸ Εὐδοκίας Αὐγούστας, θυγατρὸς τοῦ φιλοσόφου, ὀνόματι Εὐδοξίαν· ἀφ' ἧς ἔσχεν ὁ αὐτὸς Βαλεντινιανὸς θυγατέρας δύο Εὐδοκίαν καὶ Πλακιδίαν.

Συνέβη δὲ μετὰ χρόνον ἐν τῷ προϊέναι τὸν βασιλέα Θεοδόσιον εἰς τὴν ἐκκλησίαν ἐν τοῖς ἁγίοις θεοφανίοις τὸν μάγιστρον
O 57 Παυλῖνον ἀηδισθέντα ἐκ τοῦ ποδὸς ἀπρόϊτον μεῖναι καὶ ἐκ-
E κουσσεῦσαι. προσήνεγκε δὲ τῷ αὐτῷ Θεοδοσίῳ βασιλεῖ πένης τις μῆλον Φρυγιατικὸν παμμέγεθες πολὺ εἰς πᾶσαν ὑπερβολήν. καὶ ἐξενίσθη ὁ βασιλεὺς καὶ πᾶσα ἡ σύγκλητος αὐτοῦ· καὶ εὐθέως ὁ βασιλεύς, δεδωκὼς τῷ προσαγαγόντι τὸ μῆλον νομίσμα-

4. Αὐγούσταν Ox. Sic et p. seq. 21. παμμεγεθὲς Ox.

nuptiarum conciliatorem, per omnes honorum gradus ad dignitates evexit; deinde etiam Magistri dignitate insignivit. Sic honoribus auctus est Paulinus; qui cum plurimum potuerit apud Imperatorem, ut qui Paranymphus ejus fuerit, saepiuscule etiam, ut qui Magister erat, ad Imperatricem Eudociam intromissus est.

Imperator autem Theodosius Asparem quendam, virum Patricium, cum exercitu magno Romam versus emisit, contra Joannem illum rebellem. Hunc itaque Aspar bello superavit, regnoque Romano deturbatum, neci tradidit, Romanus vero Imperator a Theodosio renunciatus est Valentinianus Junior, consanguineus ejus, Constantii Imperatoris et Placidiae magnae filius: cui etiam in uxorem dedit filiam Eudoxiam, quam ex Eudocia Augusta, Philosophi filia susceperat. Ex ea vero filias duas habuit Valentinianus, Eudociam et Placidiam.

Accidit autem post temporis, cum Imperator Theodosius in Sanctis Theophaniis ad Ecclesiam exiret, Paulinum Magistrum domi manere; aeger enim ex pede decumbens, morbum excusavit. Obtulit interim pauper quidam Theodosio pomum Phrygium, praegrande illud et inusitatae magnitudinis; Imperatore ipso Proceribusque ejus omnibus magnitudine illius stupescentibus. Imperator autem, datis ei qui obtulerat CL nummis,

τα ἑκατὸν πεντήκοντα, ἔπεμψεν αὐτὸ τῇ Αὐγούστῃ Εὐδοκίᾳ· καὶ ἡ Αὔγουστα ἔπεμψεν αὐτὸ Παυλίνῳ μαγίστρῳ, ὡς φίλῳ τοῦ βασιλέως· ὁ δὲ μάγιστρος Παυλῖνος, ἀγνοῶν ὅτι ὁ βασιλεὺς ἔπεμψεν αὐτὸ τῇ Αὐγούστῃ, λαβὼν ἔπεμψεν αὐτὸ τῷ βασιλεῖ Θεοδοσίῳ, ὡς εἰσέρχεται εἰς τὸ παλάτιον. καὶ δεξάμενος αὐτὸ ὁ βασιλεὺς ἐγνώρισεν αὐτὸ καὶ ἀπέκρυψεν αὐτό· καὶ καλέσας τὴν Αὔγουσταν ἐπηρώτησεν αὐτήν, λέγων, Ποῦ ἐστι τὸ μῆλον ὃ ἔπεμψά σοι; ἡ δὲ εἶπεν ὅτι ἔφαγον αὐτό. καὶ ὥρκωσεν αὐτὴν κατὰ τῆς αὐτοῦ σωτηρίας εἰ ἔφαγεν αὐτὸ ἤ τινι αὐτὸ ἔπεμψε. καὶ ἐπωμόσατο ὅτι Οὐδενὶ αὐτὸ ἔπεμψα, ἀλλ' ὅτι αὐτὴ αὐτὸ ἔφαγε. καὶ ἐκέλευσεν ὁ βασιλεὺς ἐνεχθῆναι τὸ μῆλον, καὶ ἔδειξεν αὐτῇ αὐτό. καὶ ἠγανάκτησε κατ' αὐτῆς, ὑπονοήσας ὅτι ὡς ἐρῶσα τῷ αὐτῷ Παυλίνῳ ἔπεμψεν αὐτῷ τὸ μῆλον καὶ ἠρνήσατο. καὶ διὰ τοῦτο ἀνεῖλε τὸν αὐτὸν Παυλῖνον ὁ βασιλεὺς Θεοδόσιος· καὶ λυπηθεῖσα ἡ Αὔγουστα Εὐδοκία, ὡς ὑβρισθεῖσα, ἐγνώσθη γὰρ πανταχοῦ ὅτι δι' αὐτὴν ἐσφάγη ὁ Παυλῖνος· ἦν γὰρ πάνυ εὔμορφος νεώτερος· ᾐτήσατο δὲ ἡ Αὔγουστα τὸν βασιλέα Θεοδόσιον τοῦ κατελθεῖν εἰς τοὺς ἁγίους τόπους εἰς εὐχήν· καὶ παρέσχεν αὐτῇ. καὶ κατῆλθεν ἀπὸ Κωνσταντινουπόλεως ἐπὶ Ἱεροσόλυμα εὔξασθαι· καὶ ἔκτισεν ἐν Ἱεροσολύμοις πολλά, καὶ τὸ τεῖχος ἀνενέωσε τῆς Ἱερουσαλήμ, εἰποῦσα ὅτι Δι' ἐμὲ εἶπε Δαβὶδ ὁ προφήτης ὅτι καὶ ἐν τῇ εὐδοκίᾳ σου οἰκοδο-

V 22 · B · O 58

4. αὐτὸ Ch., Chron., αὐτῷ Ox. 13. τῷ αὐτῷ Παυλίνῳ] τοῦ αὐτοῦ Παυλίνου Ch. 17. „δὲ redundat; nec habetur in Chr. Alex." Ch. 22. Δαβίδ] Psalm. L. 20.

pomum Eudociae Augustae dono misit: quo eodem ipsa Paulinum Magistrum, ceu Imperatoris amicum, donavit. Paulinus vero Magister, ignorans illud Imperatorem jam antea Augustae dedisse, Imperatori Theodosio, cum Palatium intraret, remisit. Acceptum vero munus Imperator agnoscit, et secreto apud se servat: vocatamque deinde Augustam interrogat: „Ubi est pomum, inquiens, quod tibi misi? Comedi; inquit Illa." Adjuravit illam Theodosius per salutem suam uti diceret, an malum illud edisset ipsa, an vero alteri dono misisset. Juravit illa comedisse se, nec illud alicui dedisse. Tum vero Imperator pomum adferri jussit, allatumque Augustae ostendit; simulque ei irascitur, suspicatus eam Paulino, ceu Amasio suo, pomum misisse, ideoque factum negasse. Paulinum itaque Imperator de medio sustulit: quod factum Imperatoris, tanquam in se injuriosum, indigne tulit Augusta Eudocia: cujus ob causam Paulinum periisse, (Juvenis enim erat formosus) in omnium erat ore. Augusta itaque Theodosium Imperatorem exoratum habuit, uti sibi liceret loca sancta adire, orationis ergo: facultateque impetrata, Eudocia inde ex Constantinopoli Hierosolymam perrexit, orandi causa: Ubi quamplurimis extructis aedificiis, moenia quoque urbis instauravit. Dicebat enim hoc voluisse Davidem Prophetam, in istis: *In bona voluntate tua, Domine, aedi-*

μηθήσεται τὰ τείχη Ἱερουσαλήμ, κύριε. καὶ μείνασα ἐκεῖ καὶ
κτίσασα ἑαυτῇ μνῆμα βασιλικὸν ἐτελεύτησε, καὶ ἐτέθη ἐν Ἱεροσο-
λύμοις. ἐν δὲ τῷ μέλλειν αὐτὴν τελευτᾷν ἐπωμόσατο μὴ συν-
C εἰδέναι τῇ κατηγορίᾳ τῆς ἕνεκεν Παυλίνου.

Ὁ δὲ βασιλεὺς Θεοδόσιος ἦν ἐλλόγιμος, παρὰ παντὸς τοῦ
δήμου φιλούμενος καὶ τῆς συγκλήτου. ἐπὶ δὲ τῆς βασιλείας αὐ-
τοῦ καὶ Βαλεντινιανοῦ ἐπεστράτευσε κατὰ Ῥώμης καὶ κατὰ
Κωνσταντινουπόλεως Ἀττιλᾶς, ἐκ τοῦ γένους τῶν Γηπέδων,
πλῆθος ἔχων μυριάδων πολλῶν, δηλώσας διὰ Γότθου ἑνὸς
πρεσβευτοῦ τῷ Βαλεντινιανῷ, βασιλεῖ Ῥώμης, Ἐκέλευσέ σοι δι'
O 59 ἐμοῦ ὁ δεσπότης μου καὶ δεσπότης σου Ἀττιλᾶς ἵνα εὐτρε-
πίσῃς αὐτῷ τὸ παλάτιόν σου. ὁμοίως δὲ καὶ Θεοδοσίῳ βασιλεῖ
D τὰ αὐτὰ ἐν Κωνσταντινουπόλει ἐδήλωσε δι' ἑνὸς Γότθου πρεσ-
βευτοῦ. καὶ ἀκηκοὼς Ἀέτιος ὁ πρῶτος συγκλητικὸς Ῥώμης
τὴν ὑπερβάλλουσαν τόλμαν τῆς ἀπονενοημένης ἀποκρίσεως Ἀττι-
λᾶ, ἀπῆλθε πρὸς Ἀλάριχον πρὸς τοὺς Γάλλους, ὄντα ἐχθρὸν
Ῥωμαίων, καὶ προετρέψατο αὐτὸν καὶ ἤνεγκεν αὐτὸν ἅμα αὐτῷ
κατὰ Ἀττιλᾶ· ἐπολέμησε γὰρ πόλεις πολλὰς τῆς Ῥώμης. καὶ
ἐξαίφνης ἐπιῤῥίψαντες αὐτῷ, ὡς ἐστὶν ἀπληκεύων πλησίον τοῦ
Δανουβίου ποταμοῦ, ἔκοψαν αὐτῶν χιλιάδας πολλάς. εἰς δὲ
τὴν συμβολὴν πληγὴν λαβὼν ὁ Ἀλάριχος ἀπὸ σαγίτας ἐτελεύτη-

3. *μὴ συνειδέναι τῇ κατηγορίᾳ τῆς ἕνεκεν Παυλίνου*] „Locus mutilus: forte legendum *τῇ* vel *αὐτῆς*· aut etiam supplendum, *τῇ γενομένῃ κατ' αὐτῆς ἕνεκεν Παυλίνου*, uti ista leguntur in Chr. Alex.“ Ch. 8. *Γηπαίδων*] Per ε scripsi, ut vol. I. 124. D. II. 64. C. 20. *αὐτῶν*] *αὐτοῦ* Chron. Pasch. p. 318. A.

ficabuntur muri Hierusalem. Ibi autem sede posita, Mausolaeum sibi regium extruxit: et naturae cedens, ibidem sepulta est. Moritura autem juravit, se extra crimen esse, de quo Paulini causa accusata fuerat.

Erat autem Theodosius Imperator doctrina insigniter instructus, populoque suo universo Senatuique summe charus. Eo autem et Valentiniano Imperantibus, Attilas quidam, Gepidum ex genere oriundus, contra Romam et Constantinopolim etiam, exercitum myriadum multarum secum duxit. Hic, per Legatum suum Gothum, Valentiniano, Romae imperanti, edixit: *Imperat tibi per me Dominus meus et Dominus tuus*, Attilas, *uti Palatium tuum sibi paratum efficias.* Eadem plane verba Theodosio etiam Imperatori, Constantinopoli denuncianda, Legato cuidam Gotho demandavit. Caeterum Aëtius, princeps Senatus Romani, ubi hanc tam insani mandati Attilae audaciam intolerandam audisset, profectus in Galliam, ad Alarichum, Romanorum hostem, in belli societatem adversus Attilam, qui plurimas Romani Imperii urbes vastaverat, hortando adduxit. Hi itaque, junctis copiis, Attilam ex improviso, ad Danubium castra ponentem, adorti, millia multa de exercitu ejus exciderunt. Alarichus au-

σεν. ὡσαύτως δὲ καὶ ὁ Ἀττιλᾶς ἐτελεύτησε καταφορᾷ αἵματος διὰ τῶν ῥινῶν ἐνεχθείσῃ νυκτός, μετὰ Οὔννας παλλακίδος αὐτοῦ καθεύδων· ἥτις κόρη καὶ ὑπενοήθη ὅτι αὐτὴ αὐτὸν ἀνεῖλε. πε- O 60 E ρὶ οὗ πολέμου συνεγράψατο ὁ σοφώτατος Πρίσκος ὁ Θρᾷξ. ἕτεροι δὲ συνεγράψαντο ὅτι Ἀέτιος ὁ πατρίκιος τὸν σπαθάριον αὐτοῦ ὑπενόθευσε, καὶ αὐτὸς κεντήσας ἀνεῖλεν αὐτόν· καὶ ὑπέστρεψεν ἐν Ῥώμῃ ὁ πατρίκιος Ἀέτιος νικήσας.

Ὁ δὲ βασιλεὺς Θεοδόσιος ἐν τοῖς αὐτοῖς χρόνοις ἔκτισε τὴν μεγάλην ἐκκλησίαν ἐν Ἀλεξανδρείᾳ· ἥτις λέγεται ἕως τοῦ νῦν V 23 ἡ Θεοδοσίου· ἐφίλει γὰρ Κύριλλον τὸν ἐπίσκοπον Ἀλεξανδρείας.

Κατ' ἐκεῖνον δὲ τὸν καιρὸν παῤῥησίαν λαβόντες ὑπὸ τοῦ ἐπισκόπου οἱ Ἀλεξανδρεῖς ἔκαυσαν φρυγάνοις αὐθεντήσαντες Ὑπατίαν τὴν περιβόητον φιλόσοφον, περὶ ἧς μεγάλα ἐφέρετο· ἦν δὲ παλαιὰ γυνή. ἐν δὲ τῇ αὐτοῦ βασιλείᾳ ἔπαθεν ὑπὸ θεομηνίας ἡ Κρήτη νῆσος, ἥτις εἶχεν ἐν μέσῳ θαλάσσης ὑπαρχούσας πόλεις ἑκατόν, καθὼς περὶ τῆς αὐτῆς νήσου ἐξέθετο ὁ σοφώτατος O 61 Εὐριπίδης. ἔπαθε δὲ καὶ πᾶσα ἡ περίχωρος αὐτῆς. ἔπεσε δὲ ἐν τῇ αὐτῇ Κρήτῃ τὸ δημόσιον τῆς μητροπόλεως Γορτύνης τὸ κτισθὲν ὑπὸ τοῦ Καίσαρος Ἰουλίου, ἔχον ἰδιάζοντα θόλα ιβ', καὶ ἐν ἑκάστῳ μηνὶ μία διοίκησις θόλων παρεῖχεν. ἦν δὲ τὸ B

2. ἐνεχθείσῃ Ch., ἐνεχθεῖσα Ox. 13. Ὑπατεῖαν Ox. 18. Εὐριπίδης] Cretensium fabulae verba Κρήτης ἑκατομπτολιέθρου respicit. Quod notare poterat Bentleius p. 23. 43.

tem, in congressu ipso, ictu sagittae vulneratus interiit. Similiter quoque Attilas, cum Hunna pellice concumbens, sanguinis fluxu, ex naribus per noctem prorumpente, mortuus est, a pellice ista, uti vulgo credebatur, e medio sublatus. De hoc bello scripsit sapientissimus Priscus Thrax. Alii autem tradiderunt, Attilae spatharium, ab Aëtio Patricio corruptum, Dominum suum confodisse; atque ita Aëtium, victoria potitum, Romam rediisse.

Iisdem temporibus Theodosius Ecclesiam magnam Alexandriae extruxit; quae Theodosii usque adhuc vocatur Ecclesia: Cyrillum enim, Episcopum Alexandrinum, summo prosecutus est amore.

Circa eadem haec tempora Alexandrini, Episcopo suo freti, licentiam quidvis agendi sibi sumentes, Hypatiam, matronam grandaevam, Philosopham insignem, omniumque ore celebratissimam, vivam cremiis combusserunt. Hujus etiam sub imperio divinam iram passa est Creta insula, quae centum in medio mari positas urbes habuit; uti de hac olim insula cecinit sapientissimus Euripides. Sed et quodcunque ei in circuitu terrarum adjacebat, conquassatum est; corruente quoque eodem tempore Balneo Publico, quod Cretensibus in Gortyna Metropoli extruxerat Julius Caesar. Balnei hujus unicum licet esset aedificium, duodecim tamen Tho-

δημόσιον τέλειον, ὑπὸ δὲ ἑνὸς καμινίου μόνου τὰ δώδεκα θόλα ὑπεκαίοντο· καὶ ἦν ἰδεῖν ξένον θέαμα. καὶ ἀνήγειρεν ἐξ αὐτῶν ὁ βασιλεὺς Θεοδόσιος, ὅ ἐστι δύο σχήματα τοῦ δημοσίου, θερινοῦ καὶ χειμερινοῦ, τῶν κτητόρων τῆς αὐτῆς πόλεως αἰτησάντων αὐτόν. παρέσχε δὲ καὶ λόγῳ κτισμάτων ὑπὲρ τῆς πόλεως καὶ χώρας πολλά.

Ἔκτισε δὲ καὶ ἐν Ἀντιοχείᾳ τῇ μεγάλῃ βασιλικὴν διάφωτον μεγάλην, πάνυ εὐπρεπῆ, κατέναντι οὖσαν τῶν λεγομένων Ἄθλων, ἥντινα οἱ Ἀντιοχεῖς καλοῦσι τὴν Ἀνατολίου, διότι Ἀνατόλιος C *στρατηλάτης ἐπέστη τῷ κτίσματι, λαβὼν τὰ χρήματα ἀπὸ τοῦ βασιλέως, ὅτε ἐγένετο παρ' αὐτοῦ στρατηλάτης ἀνατολῆς· διὰ τοῦτο καὶ ὅτε ἐπλήρωσε τὸ αὐτὸ ἔργον τῆς βασιλικῆς, ἐπέγραψεν ἐν αὐτῇ διὰ χρυσέου μουσαρίου ταῦτα· Ἔργον Θεοδοσίου βα-* O 62 *σιλέως· ὥσπερ ἄξιον. ἐπάνω δὲ ἦσαν βασιλεῖς δύο Θεοδόσιος καὶ ὁ συγγενὴς αὐτοῦ Βαλεντινιανὸς ὁ ἐν Ῥώμῃ βασιλεύων. ὁ δὲ αὐτὸς Θεοδόσιος ἐχρύσωσε καὶ τῆς Δαφνητικῆς πόρτας δύο θύρας τὰς χαλκᾶς καθ' ὁμοιότητα ἧς ἐχρύσωσε πόρτας ἐν Κωνσταντινουπόλει, ἥτις καλεῖται ἕως ἄρτι ἡ χρυσέα πόρτα· ὁμοίως δὲ καὶ ἐν Ἀντιοχείᾳ τῇ μεγάλῃ καλεῖται ἕως τῆς νῦν ἡ χρυσέα πόρτα, χρυσωθεῖσα διὰ Νυμφιδιανοῦ ὑπατικοῦ. ἐν ᾧ χρόνῳ* D *ἀπηγγέλθη ὁ θάνατος Βαλεντινιανοῦ βασιλέως Ῥώμης, σφαγέντος ὑπὸ Μαξίμου συγκλητικοῦ καὶ κρατήσαντος καὶ βασιλεύσαντος ἐν Ῥώμῃ.*

los distinctos, ad singulorum mensium usum destinatos singulos, unica tamen fornace (mirum spectatu) universos calefactos, intra se continebat. Horum vero Tholorum sex, in utriusque lavationis, hybernae scilicet et aestivae usum, petentibus civitatis ejusdem primoribus, reaedificavit Theodosius Imperator. Plurima etiam eidem urbi insulaeque resarciendae ultro largitus est.

Extruxit etiam Imperator Antiochiae magnae Basilicam, e regione loci Athlorum vocati, ingentem illam et splendidissimam praelucidamque: quam et Antiocheni Anatolii Basilicam vocant. Anatolius enim, Magister militum Orientis ab Imperatore constitutus, acceptis ab eo pecuniis, aedificium hoc urgebat operi praepositus: cui etiam ad exitum perducto, inscribi curavit, (nec immerito) artificio musivario inaurato; *Opus Theodosii Imperatoris.* Desuper autem collocabantur Imperatores ambo, Theodosius, et cognatus ejus, Valentinianus, qui Romae regnavit. Idem Theodosius Daphneticae Portae valuas aereas auro superinduxit, ad instar ejus, quae Constantinopoli ab ipso deaurata, *Aurea* adhuc Porta vocatur: quo nomine etiam appellatur haec Antiochena, ad hunc usque diem, quam auro etiam obduxit, curante hoc ei Nymphidiano, viro Consulari: quo tempore etiam nuncium allatum fuit, Maximum Senatorem, occiso rege Valentiniano, Occidentis imperium invasisse.

Ὁ δὲ αὐτὸς Θεοδόσιος βασιλεὺς ἐποίησε κακῶς Ἀντιόχῳ τῷ πραιποσίτῳ καὶ πατρικίῳ, δυναμένῳ ἐν τῷ παλατίῳ καὶ κρατήσαντι τῶν πραγμάτων. ἦν γὰρ καὶ ἀναθρεψάμενος τὸν αὐτὸν Θεοδόσιον ἐν τῇ ζωῇ τοῦ αὐτοῦ πατρός, ὡς κουβικουλάριος καὶ διοικῶν ἀπὸ τοῦ αὐτοῦ πατρὸς Ἀρκαδίου τὴν πολιτείαν Ῥωμαίων. καὶ ἔμεινε μετὰ τὸ πληρῶσαι αὐτόν, ὡς πατρίκιος καταυθεντῶν τοῦ αὐτοῦ Θεοδοσίου. καὶ ἀγανακτήσας κατ' αὐτοῦ ἐδήμευσεν αὐτὸν καὶ κουρεύσας ἐποίησε παπᾶν τῆς μεγάλης ἐκ- O 63 κλησίας Κωνσταντινουπόλεως, ποιήσας διάταξιν μὴ εἰσέρχε- E σθαι εἰς ἀξίας συγκλητικῶν ἢ πατρικίων τοὺς εὐνούχους κουβικουλαρίους μετὰ τὸ πλήρωμα τῆς αὐτῶν στρατείας, τοῦτ' ἐστὶ τοὺς ἀπὸ πραιποσίτων παλατίου. καὶ ἐτελεύτα ὁ αὐτὸς Ἀντίοχος, ὢν πρεσβύτερος.

Ὁ δὲ αὐτὸς βασιλεὺς προεβάλετο ἔπαρχον πραιτωρίων καὶ ἔπαρχον πόλεως τὸν πατρίκιον Κῦρον, τὸν φιλόσοφον, ἄνδρα V 24 σοφώτατον ἐν πᾶσι. καὶ ἦρξεν ἔχων τὰς δύο ἀρχὰς ἔτη τέσσαρα, προϊὼν εἰς τὴν καροῦχαν τοῦ ἐπάρχου τῆς πόλεως καὶ φροντίζων τῶν κτισμάτων καὶ ἀνανεώσας πᾶσαν Κωνσταντινούπολιν· ἦν γὰρ καθαριώτατος. περὶ οὗ ἔκραξαν οἱ Βυζάντιοι εἰς τὸ ἱππικὸν πᾶσαν τὴν ἡμέραν θεωροῦντος Θεοδοσίου ταῦτα. Κωνσταντῖνος ἔκτισε, Κῦρος ἀνενέωσεν· αὐτὸν ἐπὶ τόπον, Αὔγουστε. Κῦρος δὲ ἐκπλαγεὶς ἀπεφθέγξατο, Οὐκ ἀρέσκει μοι τύχη πολλὰ O 64

Imperator autem Theodosius Antiochum Praepositum, virum Patricium, qui in Palatio plurimum potuit, et omnia pro arbitrio suo ibi disposuit, pessime tractavit. Hic enim, Cubicularius cum fuerit, Theodosium, a Patre ejus adhuc vivente enutriendum, ipsumque adeo Imperium administrandum acceperat. Quin et Patricia fretus dignitate, in Theodosium jam adultum, licentiam suam exercere non desiit. Imperator vero haec in eo minime ferens, bona ejus publicavit, comaque detonsa, magnae Ecclesiae Constantinopolitanae clericum fecit. Quin et Legem quoque tulit, qua cautum est, nequis in posterum ex Cubiculariis Eunuchis, post militiam hanc exactam in Praepositum Palatii factus, ad Senatoriam vel Patriciam dignitatem eveheretur. At vero Antiochus paulo post moritur, senio confectus.

Imperator autem Praetorio Urbique Praefectum constituit Cyrum Patricium, virum Philosophum et in omnibus solertissimum: qui et munus utrumque per quadriennium integrum obivit; carrucaque vectus Praefectoria, aedificiorum per urbem omnium curam suscepit; ipsamque adeo Constantinopolim omnem de integro renovavit: decoris enim erat studiosissimus. Itaque etiam de eo Byzantini, per totam diem acclamantes, ista in Circo extulerunt: *Constantinus extruxit, Cyrus instauravit:* Imperatore ipso Ludos interim spectante. At vero Cyrus, super his attonitus, sententiam istam protulit: *Displicet Fortuna nimis blanda.* Impe-

γελῶσα. καὶ ἐχόλεσεν ὁ βασιλεύς, ὅτι ἔκραξαν περὶ Κύρου καὶ μετὰ Κωνσταντίνου αὐτὸν ἔκραξαν, ὡς ἀνανεώσαντα τὴν πόλιν· καὶ κατεσκευάσθη λοιπὸν καὶ ἐπλάκη ὡς Ἕλλην ὁ αὐτὸς Κῦρος,
B *καὶ ἐδημεύθη πανθεὶς τῆς ἀρχῆς. καὶ προσφυγὼν ἐγένετο καὶ αὐτὸς παπᾶς, καὶ ἐπέμφθη εἰς τὴν Φρυγίαν, ἐπίσκοπος γενάμενος εἰς τὸ λεγόμενον Κοτυάειον. ἦσαν γὰρ οἱ αὐτοὶ Κοτυαεῖς πολῖται φονεύσαντες ἐπισκόπους τέσσαρας· τὸ δὲ Κοτυάειον πόλις ἐστὶ τῆς Φρυγίας ἐπαρχίας Σαλουταρίας. καὶ κατέλαβε τὴν Κοτυαέων πόλιν ἐπίσκοπος ὢν ὁ αὐτὸς Κῦρος πρὸ τῶν ἁγίων γενεθλίων. γνόντες δὲ οἱ τῆς πόλεως κληρικοὶ καὶ πολῖται ὅτι ὡς Ἕλληνα ἔπεμψεν αὐτὸν ὁ βασιλεύς, ἵνα ἀποθάνῃ, ἐν τοῖς ἁγίοις γενεθλίοις ἐξαίφνης οὖν ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ ἔκραξαν αὐτῷ προσομιλῆσαι. καὶ ἀναγκασθεὶς ἀνῆλθεν ὁμιλῆσαι· καὶ μετὰ τοῦ*
O 65 *δοῦναι εἰρήνην προσωμίλησεν οὕτως. Ἀδελφοί, ἡ γέννησις τοῦ*
C *θεοῦ καὶ σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ σιωπῇ τιμάσθω, ὅτι ἀκοῇ μόνῃ συνελήφθη ἐν τῇ ἁγίᾳ παρθένῳ λόγῳ. αὐτῷ ἡ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας· ἀμήν. καὶ εὐφημηθεὶς κατῆλθε, καὶ ἔμεινεν ἐκεῖ ἕως θανάτου. καὶ προηγάγετο ἔπαρχον Ἀντίοχον τὸν Χούζωνα, τὸν ἔγγονον Ἀντιόχου τοῦ Χούζωνος τοῦ μεγάλου, ὃς παρέσχεν ἐν Ἀντιοχείᾳ τῇ μεγάλῃ προσθήκην χρημάτων εἰς τὸ ἱππικὸν καὶ τὰ Ὀλύμπια καὶ τὸν Μαϊουμᾶν. καὶ μετ' αὐτὸν*

6. *Κοτιαεῖς* Ox. 13. *τοῦ*] *τὸ* Chron. p. 318. C. 16. *συνελήφθη ἐν τῇ ἁγίᾳ παρθένῳ λόγῳ*] „Lego, *λόγος*, sive potius, *ὁ λόγος*. Chr. Alex. habet, *συνελήφθη ε. τ. α. παρθένῳ· λόγος γὰρ ἦν. αὐτῷ ἡ δόξα* etc.“ Ch.

rator autem iratus ad haec, Cyrumque, urbis Instauratorem, pari acclamantium plausu cum Constantino celebrari dedignatus; eum, tanquam Graecum hominem, religionis postulavit: et honoribus omnibus exutum, bonis etiam publicatis, ipsum asylum petentem comprehendit, clericumque fieri coegit. In Phrygiam deinde Episcopus, ad Cotyaeum, Phrygiae Salutaris urbem, missus est: cujus urbis incolae quatuor jamjam Episcopos suos e medio sustulerant. Instabant tum Sancti Natales, cum Cyrus Episcopus Cotyaeum advenit. Clerus autem, populusque Cotyaeensis, probe scientes Cyrum Episcopum eo ab Imperatore missum ideo, uti tanquam Graecus homo interficeretur, ipso Genethliorum die derepente omnes in Ecclesia voce alta exclamantes, concionem ab eo fieri petiverunt. Coactus itaque ab eis, in Concionem ascendit: et pacem prius populo precatus, hujusmodi ad eos Concionem habuit. *Fratres, Natales Dei, et Salvatoris nostri Jesu Christi, par est, uti silentio recolantur; eo quod, auditu solo, in Sancta Virgine, conceptum est Verbum. Cui sit gloria, in saecula saeculorum, Amen.* Omnium deinde plausibus acceptus, descendit; ibique ad mortem usque remansit. Praefectus autem constitutus est Antiochus Chuzon, magni Antiochi Chuzonis, qui Antiochenis in auctarium pecunias dedit, sumptibus in Circensia, Olympia, et Majumae

προήχθη ἔπαρχος Ῥουφῖνος ὁ συγγενὴς τοῦ αὐτοῦ βασιλέως· καὶ ἐφονεύθη, ὡς μελετήσας τυραννίδα.

Ὁ δὲ αὐτὸς βασιλεὺς Θεοδόσιος ἐφίλει ἔρωτι Χρυσάφιον τὸν κουβικουλάριον, τὸν λεγόμενον Ζτομμᾶν, ὡς πάνυ εὐπρεπῆ D *ὄντα· καὶ παρεῖχεν αὐτῷ πολλὰ ὅσα ἂν ᾐτήσατο αὐτόν, καὶ εἶχε παῤῥησίαν πρὸς αὐτόν, καὶ κατῆρχε πάντων τῶν πραγμάτων καὶ ἥρπαζε πάντα· ἦν γὰρ πάτρων καὶ προστάτης τῶν Πρασίνων.*

Ἐπὶ δὲ τῆς αὐτοῦ βασιλείας ἔπαθεν ὑπὸ θεομηνίας Νικομήδεια, μητρόπολις τῆς Βιθυνίας, τὸ πέμπτον αὐτῆς πάθος ἑσπέ- O 66 *ρας βαθείας καὶ ἀπώλετο εἰς γῆν καὶ εἰς θάλασσαν καταποντισθεῖσα. καὶ πολλὰ ἔκτισεν ἐκεῖ καὶ τὰ δημόσια καὶ τοὺς ἐμβόλους καὶ τὸν λιμένα καὶ τὰ θεώρια καὶ τὸ μαρτύριον τοῦ ἁγίου Ἀνθίμου καὶ πάσας τὰς ἐκκλησίας αὐτῆς.*

Ἐπὶ δὲ τῆς βασιλείας αὐτοῦ παρέλαβον οἱ Ἴσαυροι λησταρ- E *χοῦντες Σελεύκειαν τῆς Συρίας μηνὶ περιτίῳ, ἐπὶ τῆς ὑπατείας τοῦ αὐτοῦ Θεοδοσίου καὶ Ῥομορίδου· καὶ ἐπραίδευσαν καὶ ἔστρεψαν τὴν χώραν ἐλθόντες διὰ τῶν ὀρέων· καὶ πάντα λαβόντες ὑπέστρεψαν εἰς τὴν Ἰσαυρίαν.*

Ἐπὶ δὲ τῆς αὐτοῦ βασιλείας ἔπαθεν ὑπὸ θεομηνίας πρώτοις Κωνσταντινούπολις ὑπὸ σεισμοῦ μηνὶ ἰανουαρίῳ κς' ἐν νυκτὶ V 25 *ἀπὸ τῶν λεγομένων Τρῳαδησίων ἐμβόλων ἕως τοῦ χαλκοῦ τετρα-*

21. *Ἰαννουαρίῳ* Ox. 22. *Τρῳαδησίων* Chron. p. 318. D, *Τροαδησίων* Ox. *ibid.* *ἐμβόλων* cum eodem Ch., *συμβόλων* Ox.

festum faciendis, nepos. Post hunc Imperator Praefectum constituit Rufinum, cognatum suum: qui imperium sibi arripere tentans, interfectus est.

Adamavit autem Theodosius Chrysaphium quendam, Cubicularium, cognomento Ztummam: egregia enim forma praeditus erat. Huic plurima largitus est, nihilque ei non indulsit: tantumque apud Imperatorem potuit, ut cujusque bona arripiens sibi, pro arbitrio suo omnia agitaret. Prasinae quoque Factionis Patrocinium susceperat.

Hujus sub imperio Nicomedia, Bithyniae Metropolis, quintam coelestis irae vicissitudinem perpessa est nocte intempesta, eversa funditus et mari obruta. Plurima itaque ibi extruxit, Balnea, Porticus, Portum, Theoria: Sancti item Anthimi Martyrium caeterasque Ecclesias omnes denuo excitavit.

Eodem Imperante ab Isauria praedones, per montes viam capessentes, Seleuciam Syriae vi occupatam spoliarunt; regioneque tota devastata, abreptisque omnibus, Isauriam suam repetierunt. Factum hoc Februario mense, Theodosio ipso et Romorido Coss.

Hujus sub imperio Constantinopolis divinam iram primum experta est, Januarii XXVI, nocturno tempore; a Troadensibus, quas vocant, Porticibus, adusque Tetrapylum aereum terrae tremoribus concussa. Impe-

πύλον. ὅστις βασιλεὺς ἐλιτάνευσε μετὰ τῆς συγκλήτου καὶ τοῦ
ὄχλου καὶ τοῦ κλήρου ἀνυπόδητος ἐπὶ ἡμέρας πολλάς.
Ἐν αὐτῷ δὲ τῷ χρόνῳ ἦλθε πολεμῶν Ῥωμαίοις Βλάσσης, βα-
O 67 σιλεὺς Περσῶν· καὶ γνοὺς ὁ βασιλεὺς Ῥωμαίων ἐποίησε στρατη-
λάτην ἀνατολῆς τὸν πατρίκιον Προκόπιον καὶ ἔπεμψεν αὐτὸν με-
τὰ ἐξπεδίτου πολεμῆσαι. μέλλοντος δὲ αὐτοῦ συμβάλλειν ἐδή-
λωσεν αὐτῷ ὁ βασιλεὺς Περσῶν ὅτι Εἰ ἔχει τὸ ἐξπέδιτόν σου ὅλον
ἄνδρα δυνάμενον μονομαχῆσαι καὶ νικῆσαι ἕνα Πέρσην προβαλ-
B λόμενον παρ' ἐμοῦ, εὐθέως ποιῶ τὰ πάκτα τῆς εἰρήνης ἐπὶ ἔτη ν'
καὶ τὰ ἐξ ἔθους παρεχόμενα δῶρα. καὶ τούτων δοξάντων προε-
βάλετο ὁ βασιλεὺς Περσῶν ἐκ τοῦ τάγματος τῶν λεγομένων
ἀθανάτων Πέρσην ὀνόματι Ἀρδαζάνην, οἱ δὲ Ῥωμαῖοι Ἀρεόβιν-
δόν τινα Γότθον, κόμητα φοιδεράτων. καὶ ἐξῆλθον οἱ δύο ἔφιπ-
O 68 ποι καὶ ἔνοπλοι. ὁ δὲ Ἀρεόβινδος ἐβάσταζε καὶ σωκάρην κατὰ
τὸ Γοτθικὸν ἔθος. πρῶτος δὲ ὁ Πέρσης ὥρμησε μετὰ τοῦ κον-
O 69 τοῦ· καὶ πλαγιάσας ὁ Ἀρεόβινδος ἐπὶ τὸ δεξιὸν αὐτοῦ μέρος
ἐσόκκευσεν αὐτόν, καὶ κατενεγκὼν ἐκ τοῦ ἵππου ἔσφαξε. καὶ
λοιπὸν ὁ βασιλεὺς Περσῶν ἐποίησε πάκτα εἰρήνης· καὶ ἀνελθὼν
μετὰ τὴν νίκην ὁ αὐτὸς Ἀρεόβινδος ἐν Κωνσταντινουπόλει σὺν
C τῷ στρατηλάτῃ Προκοπίῳ καὶ εὐχαριστηθεὶς παρὰ τοῦ βασιλέως
προήχθη ὕπατος.

Ὁ αὐτὸς δὲ βασιλεὺς ἐποίησεν ἐπαρχίαν, ἀπομερίσας ἀπὸ

15. κόντου Ox.

rator itaque, cum Senatu populoque et clero universo, nudus pedes, per dies multos Deum precibus propitiatus est.

Circa idem tempus, Persarum Rex Blasses adversus Romanos arma movit. Quo audito, Imperator Procopium Patricium, magistrum militum Orientis constitutum, contra Persam cum exercitu misit. Cumque jam praelium initurus erat, Rex Persarum illi denunciavit his verbis: „Si modo per totum exercitum tuum inveniri possit, qui Persam, quem Ego in certamen daturus sum, praelio singulari devicerit, Ego protinus pacis conditiones in annos L vobis daturus sum et pro more munera.“ Cumque de hoc utrinque conventum fuisset, Persa ex suis quendam produxit, nomine Ardazanem, ex cohorte quam vocant *Immortalium;* cui Romani opposuerunt Areobindum quendam Gothum, comitem Foederatorum. Hi itaque duo armati, et equis insidentes, egressi sunt: Areobindo, pro more gentis suae, socarem ferente. Prior autem Persa Gothum conto petit: cujus ictum Areobindus, corpore dextrorsum obliquato, declinans, ipsum laqueo implicavit, ex equoque deturbatum, interfecit. Tum vero Rex Persarum pacis conditiones dedit. Areobindus autem, post partam victoriam, Constantinopolim rediens cum Procopio Militum magistro, qualem promeruit ab Imperatore gratiam reportavit, ad Consularem dignitatem provectus.

Idem Imperator Lyciam a Lycaonia dirimens, Provinciam fecit; da-

τῆς Λυκαονίας, ἥντινα ἐκάλεσε Λυκίαν, δοὺς δίκαιον μητροπό-
λεως καὶ ἄρχοντα τῇ λεγομένῃ πόλει Μύρᾳ τῆς αὐτῆς Λυκίας,
ἔνθα ἐστὶ θεοῦ μυστήριον πῦρ αὐτόματον. ὁμοίως δὲ ὁ αὐτὸς
βασιλεὺς καὶ Συρίαν δευτέραν ἀπομερίσας ἀπὸ τῆς πρώτης ἐπαρ-
χίας, δοὺς δίκαιον μητροπόλεως καὶ ἄρχοντα τῇ Ἀπαμείᾳ τῇ
πόλει, καὶ Κιλικίαν δευτέραν ἀπομερίσας ἀπὸ τῆς πρώτης ἐποίη-
σεν ἐπαρχίαν, δοὺς δίκαιον μητροπόλεως καὶ ἄρχοντα Ἀναζάρ-
βῳ τῇ πόλει. ἐποίησε δὲ καὶ ἄλλην ἐπαρχίαν, ἀπομερίσας ἀπὸ
τῆς Βιθυνίας, ἥντινα ἐκάλεσεν Ὁνωριάδα εἰς ὄνομα τοῦ αὐ- D
τοῦ θείου Ὁνωρίου, δοὺς δίκαιον μητροπόλεως καὶ ἄρχοντα
Ἡρακλείᾳ, πόλει τῆς Πόντου.

Ἐπὶ δὲ τῆς βασιλείας αὐτοῦ ἀκμὴν Νεστόριος ἤκμαζεν· ὅστις
ἐπίσκοπος μετὰ ταῦτα ἐγένετο Κωνσταντινουπόλεως· καὶ ταρα- O 70
χῆς γενομένης ἐν τῷ ὁμιλεῖν αὐτόν, ἠναγκάσθη ὁ αὐτὸς Θεοδό-
σιος προσκαλέσασθαι τὴν σύνοδον τῶν σμ' ἐπισκόπων ἐν Ἐφέσῳ
κατὰ τοῦ αὐτοῦ Νεστορίου καὶ καθελεῖν αὐτὸν ἀπὸ τῆς ἐπισκο-
πῆς. ἡγεῖτο δὲ τῆς συνόδου Κύριλλος ὁ ἐπίσκοπος Ἀλεξαν-
δρείας τῆς μεγάλης.

Ἐν αὐτῷ δὲ τῷ καιρῷ ἐν τῇ Ῥώμῃ διάγουσα ἡ δέσποινα Εὐ-
δοξία, γενομένη χήρα, γυνὴ Βαλεντινιανοῦ βασιλέως, θυγάτηρ E
δὲ Θεοδοσίου βασιλέως καὶ Εὐδοκίας, λυπουμένη κατὰ Μαξίμου
τοῦ τυράννου τοῦ φονεύσαντος τὸν ἄνδρα αὐτῆς καὶ βασιλεύ-
σαντος, προετρέψατο δὲ Ζινζίριχον τὸν Οὐάνδαλον, τὸν ῥῆγα
τῆς Ἀφρικῆς, ἐλθεῖν κατὰ Μαξίμου, βασιλέως τῆς Ῥώμης. ὅστις

2. Μύρᾳ] τὰ Μύρα vocat ipse p. 36. C. 21. λυπουμένη Ch., λυπουμένης Ox. 23. „δὲ omnino redundat.“ Ch.

tis Praefecto et Metropolis jure Myrae, urbi Lyciae: ubi et divinum est Miraculum, ignis sponte e terra erumpentis. Idem etiam Syriam secundam a prima sejungens, in Provinciam fecit; Apamiae Praefecto et jure Metropolitico concessis. Ciliciam praeterea secundam a prima dirimens, Provinciam fecit; urbe Anazarbo, Metropolitico jure et Praefecto donata. Bithyniae quoque partem abscindens, Provinciam fecit; quam, a patrui nomine, Honoriadem appellavit: cujus etiam primariam urbem, Heracleam Ponti Praefecto jureque Metropolitico donavit.

Hujus sub Imperio Nestorius floruit: Erat hic Ecclesiae Constantinopolitanae posthaec Episcopus: in quem concionantem cum tumultus a populo cierentur, Imperator Ephesinam contra eum Synodum CCXL Episcoporum convocare coactus est, eumque Episcopatu deturbare. Synodo huic praefuit Cyrillus, Alexandriae magnae Episcopus.

Circa id tempus Eudoxia Augusta, Valentiniani Regis Vidua, et Theodosii Imperatoris ex Eudocia filia, Romae degens moesta et Maximo Tyranno, ob conjugis sui caedem, infensa, Zinzerichum Vandalum, Africae regem, adversus Maximum, Romae imperantem, incitavit: qui dere-

ἐξαίφνης ἦλθεν ἐν τῇ Ῥώμῃ πόλει μετὰ πλήθους καὶ παρέλαβε
τὴν Ῥώμην, καὶ ἐφόνευσε τὸν Μάξιμον βασιλέα καὶ πάντας
V 26 ἀπώλεσε, πραιδεύσας πάντα τὰ τοῦ παλατίου ἕως τῶν χαλκουρ-
O 71 γημάτων, λαβὼν αἰχμαλώτους τοὺς περιλειφθέντας συγκλητι-
κοὺς καὶ τὰς γυναῖκας αὐτῶν, ἐν οἷς ἔλαβε καὶ τὴν προτρεψα-
μένην αὐτὸν τὴν δέσποιναν Εὐδοξίαν καὶ τὴν θυγατέρα αὐτῆς
Πλακιδίαν τὴν γυναῖκα τοῦ πατρικίου Ὀλυβρίου, αὐτοῦ διά-
γοντος ἐν Κωνσταντινουπόλει, καὶ Εὐδοκίαν δὲ τὴν παρθένον
αἰχμαλώτους· καὶ ἀπήγαγε πάντας ἐν τῇ Ἀφρικῇ, ἐν Καρταγένῃ
πόλει. ὅστις Ζινζίριχος εὐθέως ἐξέδωκε τῷ ἰδίῳ αὐτοῦ υἱῷ Ὀνω-
ρίχῳ τὴν θυγατέρα Εὐδοξίας τῆς δεσποίνης τὴν παρθένον Εὐ-
δοκίαν τὴν μικράν· καὶ εἶχεν αὐτὰς ἐν τιμῇ μεθ' ἑαυτοῦ.
B Ὁ δὲ βασιλεὺς Θεοδόσιος μαθὼν ὅτι κατὰ γνώμην Εὐδοξίας
τῆς αὐτοῦ θυγατρὸς προεδόθη ἡ Ῥώμη, ἐλυπήθη πρὸς αὐτὴν καὶ
εἴασεν αὐτὴν ἐν τῇ Ἀφρικῇ παρὰ Ζινζιρίχῳ μηδὲν αὐτῷ δηλώσας,
ἀλλὰ ποιήσας πρόκενσον ἐξῆλθεν ἀπὸ Κωνσταντινουπόλεως εἰς
Ἔφεσον, πόλιν τῆς Ἀσίας· καὶ ηὔξατο εἰς τὸν ἅγιον Ἰωάννην τὸν
θεολόγον αἰτῶν αὐτὸν τίς ἄρα μετ' αὐτὸν βασιλεύει; καὶ ἐν ὁρά-
ματι ἔμαθε· καὶ ἦλθεν ἐν Κωνσταντινουπόλει. μετὰ δὲ ὀλίγον
καιρὸν ἐξῆλθεν ἱππασθῆναι· καὶ ἐν τῷ ἱππάζεσθαι αὐτὸν συνέπε-
O 72 σεν ἐκ τοῦ ἵππου· καὶ πληγεὶς τὸν σφόνδυλον αὐτοῦ εἰσῆλθε λε-
C κτικίῳ. καὶ καλέσας τὴν ἀδελφὴν αὐτοῦ τὴν δέσποιναν Πουλ-

9. Χαρταγέννῃ Ox. 10. Ὀνορίχῳ Ox. 21. λεκτικίῳ Ch. cum Chron., Cedrenus p. 343. D, λεκτικτίῳ Ox.

pente cum copiis suis Romam veniens, eam cepit; Maximoque cum copiis ejus omnibus deleto, cuncta ex Palatio usque ad aeneas statuas diripuit. Senatores etiam superstites, cum uxoribus, captivos abduxit: inter quas et Eudoxiam quoque Augustam, quae illum accersiverat, filiamque ejus Placidiam, Olybrii Patricii (qui tum Constantinopoli commorabatur) uxorem et Eudociam etiam, virginem, in Africam ad Carthaginem captivas duxit. Reversus itaque Zinzerichus, Eudociam minorem, virginem, Eudoxiae Augustae filiam, filio suo Honorio in uxorem dedit: utrisque, et matre et filia, apud se in honore habitis.

Imperator autem Theodosius, ubi rescivisset filiam suam Eudoxiam Romae proditae auctorem fuisse, ei infensus erat; captivamque eam in Africa apud Zinzerichum, nec verbo de ea ullo apud eum habito, manere sivit. Ipse vero Processu facto, ex Constantinopoli in Ephesum, Asiae urbem, devenit: ubi S. Joannis Theologi aedem ingressus, fusis precibus, rogavit eum; quisnam post se Imperium suscepturus esset? Quod ubi per somnium edoctus fuisset, Constantinopolim repetiit. Non multo autem post temporis equitatum egressus, inter equitandum equo excussus est; luxataque ex casu spinae vertebra, in Palatium lectica delatus est. Tum vero vocata ad se sorore Pulcheria Augusta, de Marciano, qui sibi

χερίαν εἶπεν αὐτῇ διὰ Μαρκιανὸν τὸν ἔχοντα μετ' αὐτὸν βασιλεῦσαι. καὶ μεταστειλάμενος Μαρκιανὸν τὸν ἀπὸ τριβούνων εἶπεν αὐτῷ ἐπὶ Ἄσπαρος καὶ τῶν συγκλητικῶν πάντων ὅτι Ἐφάνη μοι, ὅτι σὲ δεῖ γενέσθαι βασιλέα μετ' ἐμέ. καὶ μεθ' ἡμέρας δύο τελευτᾷ ὁ αὐτὸς Θεοδόσιος, ὢν ἐνιαυτῶν να'.

Μετὰ δὲ τὴν βασιλείαν τοῦ αὐτοῦ Θεοδοσίου ἐβασίλευσεν ἀπὸ O 73 D τῆς συγκλήτου στεφθεὶς ὁ θειότατος Μαρκιανός· ἦν δὲ μακρός, ἁπλόθριξ, πολιός, στυφόμενος τοὺς πόδας, ἔτους κατὰ Ἀντιόχειαν υϞθ', ἰνδικτιῶνος δ'. ᾗ μόνον δὲ ἐβασίλευσεν, ἐγάμησε τὴν ἀδελφὴν Θεοδοσίου τοῦ βασιλέως τὴν δέσποιναν Πουλχερίαν, οὖσαν παρθένον ἐνιαυτῶν νδ'. ἐβασίλευσε δὲ ἔτη ς' καὶ μῆνας ε'.

Ἐπὶ δὲ τῆς αὐτοῦ βασιλείας ἔπαθεν ὑπὸ θεομηνίας ἡ λεγομένη Τρίπολις τῆς Φοινίκης παράλου μηνὶ γορπιαίῳ ἐν νυκτί. καὶ ἀνήγειρε τὸ δημόσιον τὸ θερινὸν πεσόντα τὸ λεγόμενον ὁ Ἴκαρος. ἦν γὰρ ἐν αὐτῷ χαλκουργήματα δύο, ἅτινα καὶ αὐτά εἰσι E τῶν θεαμάτων, ὁ Ἴκαρος καὶ ὁ Δαίδαλος καὶ ὁ Βελλεροφῶν καὶ ὁ Πήγασος ἵππος. καὶ τὸ Φακίδιον δὲ ἀνενέωσε καὶ ἄλλα φανερὰ τῆς πόλεως αὐτῆς σὺν τῷ ἀγωγῷ.

Ἐπὶ δὲ τῆς αὐτοῦ βασιλείας προσεκαλέσατο τὴν σύνοδον Χαλκηδόνος τῶν χλ' ἐπισκόπων.

in imperio successurus erat, cum ea sermones habuit. Accersito etiam Marciano, qui ex Tribunis fuerat, dixit ei, praesentibus Aspare Senatuque omni: „Divinitus mihi ostensum est, Te post Me Imperaturum.“ Secundo autem post die Theodosius e vivis excessit, annum agens LI.

M A R C I A N U S
IMPERATOR.

Theodosio demortuo, imperium habuit sacratissimus Marcianus, a Senatu Diademate insignitus. Annus erat Aerae Antiochenae CCCCXCIX, Indictionis IV. Erat autem hic procerus, crine lento, canus, pedibus infirmis. Statim vero a suscepto Imperio, in uxorem sibi sumpsit Pulcheriam Augustam, Theodosii Imperatoris sororem; quae virgo erat annorum LIV. Imperavit vero Marcianus annos VI et menses V.

Sub hujus autem Imperio Tripolis, Phoeniciae maritimae urbs, divinam iram passa est, mense Septembri, tempore nocturno: cujus Balneum aestivum, terrae motibus collapsum, Imperator instauravit. Nomen huic, *Icarium*, erat: a statuis nempe aereis, quae ibi positae erant, Icari, atque Daedali; (quas inter mundi Miracula connumeres) et praeterea etiam Bellerophontis et Pegasi equi. Phacidium etiam et Aquaeductum aliaque plurima ejusdem urbis aedificia, instauravit.

Imperator etiam iste Synodum Chalcedonensem DCXXX Episcoporum convocavit.

Ἐπὶ δὲ τῆς αὐτοῦ βασιλείας ἀνεδόθησαν αἱ δέσποιναι Εὐδο-
O 74 V 27 ξία καὶ Πλακιδία, καὶ ἦλθον ἐν Κωνσταντινουπόλει· καὶ ἔλαβεν
Ὀλύβριος τὴν γυναῖκα αὐτοῦ Πλακιδίαν· καὶ ἔτεκεν Ἰουλιάναν εἰς τὸ Βυζάντιον.

Ὁ δὲ αὐτὸς βασιλεὺς καὶ Χρυσάφιον τὸν Ζτουμμὰν τὸν κουβικουλάριον ἀπεκεφάλισε καὶ ἐδήμευσε, τὸν φιλούμενον παρὰ τοῦ πρὸ αὐτοῦ βασιλέως, ὡς πολλοὺς ἐπηρεάσαντα καὶ προσελθόντας κατ' αὐτοῦ καὶ ὡς προστάτην καὶ πάτρωνα τῶν Πρασίνων.

B Ὁ δὲ αὐτὸς Μαρκιανὸς ἔδωκε τὴν θυγατέρα αὐτοῦ τὴν ἀπὸ
προτέρας γαμετῆς Ἀνθιμίῳ· καὶ ἐποίησεν αὐτὸν βασιλέα ἐν τῇ Ῥώμῃ· ἐξ ἧς ἔσχε θυγατέρα Ἀνθίμιος ἣν ἐξέδωκε τῷ στρατηλάτῃ Ῥεκίμερ.

Ὁ δὲ αὐτὸς Μαρκιανὸς ἔχαιρε τῷ Βενέτῳ μέρει κατὰ πόλιν· ὅστις καὶ διάταξιν αὐτοῦ θείαν ἐξεφώνησε, ταραχῆς γενομένης παρὰ τῶν τοῦ Πρασίνου μέρους, μὴ πολιτεύεσθαι Πρασίνους ἐκέλευσε μήτε στρατεύεσθαι ἐπὶ ἔτη τρία. καὶ ὀργισθεὶς διὰ τὴν ταραχὴν ἐστύφθη τοὺς πόδας αὐτοῦ· καὶ ἐξ αὐτοῦ ἀῤῥωστήσας
O 75 ἐπὶ μῆνας πέντε καὶ σαπεὶς ἐτελεύτα, ὢν ἐνιαυτῶν ξε΄. Πουλχερία δὲ ἡ δέσποινα ἐτελεύτα πρὸ αὐτοῦ πρὸ ἐνιαυτῶν δύο.

1. ἀνεδόθησαν] ἀνεδόθη Ox. 3. Ἰουλιάναν Ch., Ἰουλιανὸν Ox. Conf. p. 41. B. 8. πάτρωνα] πάτρονα Ox. 15. ἐκέλευσε om. Chron. p. 320. C.

Ejusdem sub imperio Eudoxia et Placidia Augustae, ad suos remissae, Constantinopolim redierunt; suamque rursus uxorem sibi habuit Placidiam Olybrius: ex qua Julianum Constantinopoli suscepit.

Idem Imperator Chrysaphium cubicularium, cognomine Ztummam, quem Theodosius Imperator adeo charum sibi habuit, capite multavit, bonis ejus publicatis: ut qui a multis, ab eo laesis, accusatus fuisset, et Factionis etiam Prasinae partes et patrocinium suscepisset.

Porro autem Marcianus filiam, ex priore uxore sibi natam, Anthimio in uxorem dedit; tradito etiam ei Romano Imperio. Ex hac Anthemius quoque filiam habuit, quam Recimero, militum magistro locavit.

Marcianus autem, ubique per Imperium, Factionis Venetae partes egit: itaque etiam, cum a Prasinis tumultus excitatus fuerat, Edicto suo Imperatorio cavit, ne quis ex Factione Prasina Magistratu, vel Militia intra triennium fungeretur. Ob excitatum vero tumultum plus justo iratus, solita inde pedum infirmitate correptus est: ex qua cum per menses v decubuisset, putredine demum contracta, diem suum obiit, annos natus LXV; duobus post annis, quam Pulcheria Augusta e vivis excesserat.

Μετὰ δὲ τὴν βασιλείαν Μαρκιανοῦ ἐστέφθη ὑπὸ τῆς συγκλή- C
του ὁ θειότατος Λέων ὁ μέγας ὁ Βέσσος ἔτη ις' καὶ μῆνας ια'.

Ἐπὶ δὲ τῆς αὐτοῦ βασιλείας ἐβασίλευσεν ἐν Ῥώμῃ Ἀνθίμιος ὁ ὑπὸ Μαρκιανοῦ στεφθείς.

Ἐν δὲ τῇ βασιλείᾳ Λέοντος ἔπαθεν ὑπὸ θεομηνίας Ἀντιόχεια ἡ μεγάλη τὸ τέταρτον αὐτῆς πάθος μηνὶ σεπτεμβρίῳ ιγ' διαφαούσης κυριακῆς ἔτους κατὰ τὴν αὐτὴν Ἀντιόχειαν χρηματίζοντος φς', ἐπὶ τῆς ὑπατείας Πατρικίου· καὶ ἐχαρίσατο τοῖς Ἀντιοχεῦσι καὶ τῇ πόλει λόγον κτισμάτων ὁ αὐτὸς βασιλεὺς πολλά.

Ἐπὶ δὲ τῆς αὐτοῦ βασιλείας ἐτελεύτα ὁ ἅγιος Συμεὼν ὁ στυ- D
λίτης, ὄντος τότε Ἀρδαβουρίου τοῦ πατρικίου, τοῦ υἱοῦ Ἄσπαρος,
στρατηλάτου ἀνατολῆς. καὶ κραξάντων τῶν Ἀντιοχέων καὶ αἰ- O 76
τησάντων τὸ σῶμα τοῦ δικαίου, ἔπεμψεν ὁ αὐτὸς Ἀρδαβούριος Γοτθικὴν βοήθειαν καὶ ἤνεγκε τὸ λείψανον τοῦ ἁγίου Συμεῶνος ἐν Ἀντιοχείᾳ τῇ μεγάλῃ· καὶ ἐκτίσθη αὐτῷ μαρτύριον οἶκος μέγας καὶ ἐτέθη ἐν αὐτῷ εἰς σορόν.

Ἐν δὲ τῇ αὐτοῦ βασιλείᾳ Λέοντος κατεῤῥήθη Ἰσοκάσιος ὁ κοιαιστώριος ὁ φιλόσοφος ὡς Ἕλλην· ὅστις κατήγετο ἐκ γένους Αἰγεώτης τῆς Κιλικίας· ἦν δὲ κτήτωρ Ἀντιοχείας τῆς μεγάλης.

9. λόγον] λόγῳ Ch. 17. κατηῤῥέθη Ox., κατηγορήθη Chron. p. 322. A.

L E O M A G N U S

I M P E R A T O R.

Hunc excepit in imperio sacratissimus Leo Magnus, Bessus natione; a Senatu Diademate insignitus: Regnavit autem annos XVI et menses XI.

Hoc Imperium tenente, Romae regnavit Anthemius, quem ad hanc dignitatem Marcianus evexerat.

Imperante autem Leone, quartam coelestis irae vicissitudinem passa est Antiochia magna, Septembris XIII, sub primam lucem: Dies erat Dominicus, annus autem Aerae Antiochenae 506, Patricii sub Consulatu. Imperator autem civibus atque urbi instaurandae multa largitus est.

Eodem Imperante, sanctus Symeon stylita e vivis excessit; quo tempore magister Militum Orientis erat Ardaburius Patricius, Asparis filius. Antiochensibus autem clamitantibus, et Justi illius reliquias sibi petentibus, Ardaburius, missa Gothorum armata manu, S. Symeonis corpus Antiochiam magnam deportavit. Antiochenses itaque Martyrium ei magnum extruxerunt; ubi Sanctus ille jacet, capulo reconditus.

Leonis hujus sub Imperio, Isocasius, vir Quaestorius, Philosophus, ex Aegis in Cilicia oriundus, apud Imperatorem delatus, Paganismi postulatus est. Erat hic civis Antiochiae magnae, qui multos magistratus cum

ὅστις διήνυσεν ἀρχὰς πολλὰς μετὰ δόξης· ἦν γὰρ σφόδρα λογι-
κός· καὶ συσχεθεὶς κατὰ κέλευσιν τοῦ βασιλέως, διάγων τότε ἐν
E Κωνσταντινουπόλει καὶ ἀποζωσθεὶς τῆς ἀξίας αὐτοῦ, παρεπέμ-
φθη ἐν Χαλκηδόνι ἀπὸ Κωνσταντινουπόλεως τῷ ἄρχοντι Βιθυ-
O 77 νίας Θεοφίλῳ, ὅστις καὶ τὰς φωνὰς αὐτοῦ ἔλαβεν. Ἰακώβου δὲ
τοῦ κόμητος καὶ ἀρχιατροῦ τοῦ λεγομένου ψυχρίστου παρακαλέ-
σαντος τὸν βασιλέα· ἐφίλει γὰρ ὁ βασιλεὺς τὸν αὐτὸν Ἰάκωβον
καὶ πᾶσα δὲ ἡ σύγκλητος καὶ ἡ πόλις, ὡς ἄριστον ἰατρὸν καὶ φι-
V 23 λόσοφον· ᾧτινι καὶ ἡ σύγκλητος εἰκόνα συνεστήσατο ἐν τῷ Ζευ-
ξίππῳ· ὅστις Ἰάκωβος ἐδυσώπησε τὸν βασιλέα, αἰτῶν αὐτὸν ἐν
Κωνσταντινουπόλει ἐξετασθῆναι τὸν αὐτὸν Ἰσοκάσιον παρὰ τῆς
συγκλήτου καὶ τοῦ ἐπάρχου τῶν πραιτωρίων καὶ μὴ παρὰ ἄρχον-
τι ἐπαρχίας, ἐπειδὴ κοιαίστωρος εἶχεν ἀξίας. καὶ πεισθεὶς ὁ
βασιλεὺς Λέων ἐκέλευσεν ἐνεχθῆναι ἀπὸ Χαλκηδόνος τὸν αὐτὸν
Ἰσοκάσιον· καὶ ἐνεχθεὶς εἰς τὸν Ζεύξιππον ἐξητάζετο παρὰ τοῦ
ἐπάρχου τῶν πραιτωρίων Πουσαίου· καὶ ἐλάλησεν ὁ αὐτὸς Πουσαῖος κατὰ αὐτοῦ Ἰσοκασίου εἰσελθόντος πρὸ βήματος γυμνοῦ
καὶ δεδεμένου ὀπισθάγκωνα, Ὁρᾷς σαυτόν, Ἰσοκάσιε, ἐν ποίῳ
B σχήματι καθέστηκας; ἀποκριθεὶς ὁ Ἰσοκάσιος εἶπεν, Ὁρῶ καὶ
οὐ ξενίζομαι· ἄνθρωπος γὰρ ὢν ἀνθρωπίναις περιέπεσα συμφοραῖς. ἀλλὰ δίκῃ καθαρᾷ δίκασον ἐπ' ἐμοί, ὡς ἐδίκαζες σὺν
ἐμοί. καὶ ἀκούσας τοῦ Ἰσοκασίου ὁ δῆμος τῶν Βυζαντίων ὁ

6. ψυχίστρου Ox., ψυχριστοῦ Chron., ψυχρίστου Suidas v. Ἰάκωβος. Vid. Schurzfleisch. Notit. Bibl. Vinar. p. 91. s. 10. αὐτῷ Ox., αὐτὸν Ch., Chron. 11. ἐξετασθῆναι Ch., ἐξαιτασθῆναι Ox. 13. ἀξίας] ἀξίαν Chron. 15. ἐξητάζετο Ch., ἐξαιτάζετο Ox. 18. δεδεμένου Ch. cum Chron., δεδεμένα Ox.

laude gesserat: summae enim erat prudentiae. Caeterum jussu Imperatoris comprehensus et exauctoratus, a Constantinopoli, ubi tum degebat, Chalcedonem missus est, ad Theophilum, Bithyniae Praefectum; qui et examinationem ejus accepit. Jacobus autem erat quidam, cognomine Psychistrus, Comes et Archiatrus, Imperatori ipsi Senatuique totique adeo populo percharus: cui etiam, tanquam Philosopho et Medico eximio, Senatus in Zeuxippo statuam posuerat. Jacobus hic Imperatorem rogavit, uti Constantinopoli, coram Senatu et Praefecto Praetorio, non autem Provinciae Praefecto, causam diceret Isocasius; ob dignitatem quam habuerat Quaestoriam. Exoratus Imperator, Isocasium Chalcedone reduci jussit: qui in Zeuxippum deductus, Pusaei, Praefecti Praetorio, examini subjectus est. Cumque nudus et post terga revinctis lacertis, pro Tribunali accederet, exprobrans eum Pusaeus: „Videsne, (inquit) Isocasi, quo habitu adstes? Cui Isocasius; Video, (inquit) nec demiror. Homo enim cum sim, in humanas incidi calamitates. Tu vero ita de Me judica, uti mecum de aliis judicasti.“ Haec ubi ab Isocasio audivit populus Byzan-

ἑστὼς καὶ θεωρῶν, εὐφήμησε τὸν βασιλέα Λέοντα πολλά· καὶ ἀποσπάσαντες αὐτὸν ἀπήγαγον ἀπὸ τοῦ Ζευξίππου εἰς τὴν μεγά- O 78 λην ἐκκλησίαν. καὶ δοὺς τὸ ὄνομα αὐτοῦ κατηχήθη καὶ ἐφωτίσθη· καὶ ἐπέμφθη εἰς τὴν χώραν αὐτοῦ.

Ὁ δὲ αὐτὸς θειότατος Λέων βασιλεὺς τὰς κυριακὰς ἀπράκτους εἶναι ἐκέλευσεν, ἐκφωνήσας περὶ τούτου θεῖον αὐτοῦ νόμον ἵνα μήτε αὐλὸς ἢ κιθάρα ἢ ἄλλο τι μουσικὸν λέγειν ἐν κυριακῇ, ἀλλὰ πάντας ἀργεῖν· καὶ πᾶς ἄνθρωπος ἠνέσχετο. C

Ἐπὶ δὲ τῆς αὐτοῦ βασιλείας ὑπονοήσας τυραννίδα μελετᾶν Ἄσπαρα τὸν πατρίκιον, ὡς πρῶτον τῆς συγκλήτου, ἐφόνευσεν ἐν τῷ παλατίῳ καὶ Ἀρδαβούριον καὶ Πατρίκιον τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ ἐν κομβέντῳ, καὶ αὐτοὺς ὄντας συγκλητικούς, κατακόψας τὰ σώματα αὐτῶν. καὶ ἐγένετο ἐν Κωνσταντινουπόλει ταραχή· εἶχον γὰρ πλῆθος Γότθων καὶ κόμητας καὶ ἄλλους παῖδας καὶ παραμένοντας αὐτοῖς ἀνθρώπους πολλούς. ὅθεν εἷς Γότθος τῶν διαφερόν- O 79 των τῷ αὐτῷ Ἄσπαρι ὀνόματι Ὄστρυς, κόμης, εἰσῆλθεν εἰς τὸ παλάτιον τοξεύων μετὰ ἄλλων Γότθων· καὶ συμβολῆς γενομένης μετὰ τῶν ἐξκουβιτώρων καὶ αὐτοῦ Ὄστρυ πολλοὶ ἐκόπησαν. D καὶ μεσασθεὶς εἶδεν ὅτι ἡττήθη, καὶ ἔφυγε λαβὼν τὴν παλλακίδα Ἄσπαρος, Γότθαν εὐπρεπῆ, ἥτις ἔφιππος ἐξῆλθεν ἅμα αὐτῷ ἐπὶ

7. αὐλὸς ἢ κιθάρα Chron., αὐλῶσι κιθάρᾳ Ox. 8. πάντας] πάντα Chron. 19. παλακίδαν Ox.

tinus, qui eventum expectans circumstitit: Imperatorem Leonem, faustis acclamationibus repetitis celebrabat; et abstractum inde Isocasium, a Zeuxippo ad Magnam Ecclesiam deduxerunt: ubi in Christianorum album relatus et elementa fidei edoctus, sacroque fonte lustratus, in regionem suam remissus est.

Idem divinissimus Leo Imperator diebus Dominicis ab omni opere cessari jussit; promulgato super hoc Edicto Imperatorio, ne quis die Dominico tibia caneret, aliudve Instrumentum Musicum tractaret; sed quibuscunque negotiis abstinerent. Deinceps itaque ab omni opere feriatum est.

Circa id tempus Imperator Asparem Patricium, quem Tyrannidem moliri suspicabatur, (ut qui princeps Senatus esset) occidi jussit, intra Palatium: Ardaburium quoque et Patricium, filios ejus et ipsos etiam Senatores, in Conventu neci dedit, corporibus eorum in frusta concisis. Concitatus inde Constantinopoli tumultus: occisorum enim ex partibus ibi erat ingens Gothorum multitudo, praeter Comites, ministros alios, atque assectatores eorum quamplurimos. Unde et Gothus quidam, Ostrys nomine, Comes et Asparis ex Asseclis, in Palatium cum Gothis aliis irrumpens, spicula in Excubitores emisit: inter quos et Ostrym pugna commissa, plurimi ceciderunt. At vero Ostrys, ubi se hostibus undique cinctum, viribusque imparem vidisset, fugam capessit: abductaque secum Asparis pellice, Gothica quadam foemina formosa, cum ea in equum posita in

τὴν Θρᾴκην· καὶ ἐπραίδευσε τὰ χωρία. περὶ οὗ ἔκραξαν οἱ Βυ-
ζάντιοι, Νεκροῦ φίλος οὐδεὶς εἰ μὴ μόνος Ὄστρυς.
Ὁ δὲ αὐτὸς βασιλεὺς Λέων διωγμὸν ἐποίησε τῶν Ἀρειανιτῶν
Ἐξακιονιτῶν διὰ Ἄσπαρα καὶ Ἀρδαβούριον, διατάξεις πανταχοῦ
καταπέμψας μὴ ἔχειν αὐτοὺς ἐκκλησίας ἢ συνάγεσθαι.
E Ἐπὶ δὲ τῆς αὐτοῦ βασιλείας ἔβρεξεν ἐν Κωνσταντινουπόλει
κονίαν ἀντὶ βροχῆς καὶ ἐπὶ παλαιστῇ ὕψους ἕστηκεν εἰς τοὺς κε-
ράμους ἡ κονία· καὶ πάντες ἔτρεμον λιτανεύοντες καὶ λέγοντες
ὅτι Πῦρ ἦν καὶ ἐσβέσθη καὶ εὑρέθη κονία τοῦ θεοῦ φιλανθρω-
πευσαμένου.
Ἐγένετο δὲ ἐν τῇ αὐτοῦ βασιλείᾳ ἐμπρησμὸς μέγας ἐν Κων-
O 80 V 29 σταντινουπόλει οἷος οὐδέποτε· ἐκαύθη γὰρ ἀπὸ θαλάσσης ἕως
θαλάσσης· καὶ φοβηθεὶς τὸ παλάτιον ἐξῆλθεν ὁ βασιλεὺς Λέων
πέραν εἰς τὸν ἅγιον Μάμαντα, καὶ ἐποίησεν ἐκεῖ μῆνας ἓξ ἐν
προκέσσῳ· καὶ ἔκτισεν ἐκεῖ λιμενάριον καὶ ἔμβολον, ὅνπερ ἐκάλεσε
νέον ἔμβολον· ὅστις οὕτω καλεῖται ἕως τῆς νῦν.
Ἐπεστράτευσε δὲ ὁ αὐτὸς Λέων ἐν τοῖς χρόνοις τῆς αὐτοῦ
βασιλείας κατὰ Σινζηρίχου Οὐανδάλου, ῥηγὸς τῶν Ἄφρων, πόλε-
μον ναυμαχίας φοβερόν· καὶ ἔπεμψε στόλον μέγαν καὶ Βασιλί-
σκον τὸν πατρίκιον, τὸν ἀδελφὸν Βηρίνης τῆς Αὐγούστας, τῆς γυ-
ναικὸς τοῦ αὐτοῦ Λέοντος. ὅστις Βασιλίσκος λαβὼν χρήματα
B παρὰ Ζινζηρίχου, ῥηγὸς τῶν Οὐανδάλων, καὶ προέδωκε τὰ πλοῖα

1. ἐπραίδευσε] ἐπραίδευσαν Chron. 3. Ἀρειανιτῶν] Ἀρειανῶν? 4. διατάξεις Ch., διὰ τάξεις Ox. 15. ὅνπερ Ch., ὅπερ Ox. 18. Οὐανδάλου, ῥηγὸς Ch., Οὐανδαλούριγος Ox.

Thraciam evasit; ubi et agros depraedatus est. De hoc Byzantini diverbium habuerunt, dicendo: *Mortui amicus nemo, nisi solus Ostrys.*

Idem Leo Imperator, Asparis atque Ardaburii causa, Arianos Exocionitas persecutus est: publicatis ubique Edictis, quibus Ecclesias habere eos, conventusve ullos vetuit.

Hujus temporibus Constantinopoli, pro imbre, cinis depluit, et quatuor digitos altus tegulis incubuit. Tremore inde perculsi omnes, in preces se dederunt, dicentes invicem: „Utique ignis erat; quo Divina Misericordia extincto, cinis inventus est."

Eodem imperante, tantum Constantinopoli extitit incendium, quantum antea nunquam: a mari enim ad mare conflagravit urbs. Leo itaque Imperator Palatium, de eo metuens ne ab ignibus corriperetur deseruit: flumineque trajecto, D. Mamantem se contulit: ubi per sex menses in Processu commorabatur; extructis interim ibi portu et Porticu, quam *Porticum Novam* appellavit; quo nomine usque adhuc vocatur.

Idem Imperator Leo navali praelio formidabili Sinzerichum Vandalum, Afrorum regem, impetebat, misso in eum cum classe ingenti Basilisco Patricio, Verinae Augustae, Leonis uxoris, fratre. Hic vero, pecuniis a Zinzericho Vandalorum rege acceptis, classem, cum Exarchis et comiti-

καὶ τοὺς ἐξάρχους καὶ τοὺς κόμητας καὶ τὸν στρατὸν πάντα, καὶ μόνος μετὰ τοῦ ἰδίου πλοίου, ἤτοι λιβέρνου, πρῶτος ἔφυγε· τὰ δ' ἄλλα πλοῖα πάντα καὶ ὁ στρατὸς ἀπώλετο ἐν τῇ θαλάσσῃ βυθισθέντα. ἐν οἷς καὶ Δαμονικὸς ὁ ἀπὸ δουκῶν, γενόμενος στρατηλάτης ἐξπεδίτου, καταγόμενος ἐκ τῆς Ἀντιοχέων μεγάλης πόλεως, ἀνδραγαθήσας κατὰ τῶν Ἄφρων καὶ μονασθεὶς ἐμεσάσθη καὶ συνελήφθη καὶ ἐῤῥίφη εἰς τὸν βυθὸν ἔνοπλος. καὶ ὑπέστρεψεν ὁ Βασιλίσκος ἐν Κωνσταντινουπόλει ἡττηθείς.

Ἐπὶ δὲ τῆς βασιλείας τοῦ αὐτοῦ Λέοντος ἐσφάγη Ἀνθίμιος O 81
ὁ βασιλεὺς ἐν Ῥώμῃ· ἐν ἔχθρᾳ γὰρ γενόμενος τοῦ ἰδίου αὐτοῦ υἱοῦ γαμβροῦ Ῥεκίμερ τοῦ στρατηλάτου, φοβηθεὶς αὐτὸν ὡς Γότ- C
θον, ἀπῆλθεν εἰς τὸν ἅγιον Πέτρον προσφεύγων ὁ βασιλεὺς Ἀνθίμιος, φησίν, ὡς ἄῤῥωστος. καὶ γνοὺς Λέων ὁ βασιλεὺς ἔπεμψεν ἐν Ῥώμῃ τὸν πατρίκιον Ὀλύβριον τὸν Ῥωμαῖον μετὰ τὴν ὑπατείαν αὐτοῦ, ἣν δέδωκεν ἅμα Ῥουστικίῳ, εἰς τό, φησί, ποιῆσαι φίλους τὸν βασιλέα Ἀνθίμιον καὶ τὸν γαμβρὸν αὐτοῦ Ῥεκίμερ, ὡς ὄντας ἐκ τῆς συγκλήτου Ῥώμης· καὶ κελεύσας αὐτῷ ὅτι Μετὰ τὸ γενέσθαι Ἀνθίμιον καὶ Ῥεκίμερ φίλους ἐκ τῆς Ῥώμης ἔξελθε καὶ ἄπελθε πρὸς Ζινζήριχον Οὐάνδαλον, τὸν ῥῆγα τῆς Ἀφρικῆς, ὡς ἔχων παῤῥησίαν πρὸς αὐτόν, διότι τὴν ἀδελφὴν τῆς σῆς γαμετῆς Πλακιδίας ἔχει νύμφην τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ, καὶ

14. τῶν Ῥωμαίων] „Forte scribendum τὸν Ῥωμαῖον." Ch. 20. τὴν γαμετὴν τῆς σῆς ἀδελφῆς] „Manifestam vocabulorum ἀταξίαν hic habemus: legendum, τὴν ἀδελφὴν τῆς σῆς γαμετῆς Πλακιδίας. Placidiam enim, Valentiniani Imp. filiam alteram, uxorem habuit Olybrius; alteram vero, nomine Eudociam, Genserichus F. suo Honoricho matrimonio junxerat." Ch.

bus exercituque omni prodidit; solusque ipse, cum liburna sua, fugam primus capessens evasit; caeteris navibus omnibus cum exercitu mari submersis. Inter quos Damonicus dux fuit, Antiochia magna oriundus; qui et exercitum ducebat, et ipse strenue contra Afros pugnabat: solus autem in mediis hostibus cum esset, correptus et armatus sicut erat, in mare disjectus. Basiliscus interim, bello superatus, Constantinopolim reversus est.

Eodem imperante Leone Anthemius, rex Romanus, e medio sublatus est. Huic intercesserunt cum genero suo Recimere graves inimicitiae; a quo, tanquam Gotho, metuebat sibi. Itaque templum D. Petri, asylum quaerens, sed valetudinem praetendens, Anthemius se recepit. Haec ubi audivisset Leo Imperator, Olybrium, Patricium Romanum, post munera Consularia ab eo et Rusticio, in populum sparsa, Romam misit; uti, quae inter Anthemium et generum ejus Recimerem, Senatorem utrumque Romanum, intercesserant, inimicitias consopiret. Insuper etiam ei in mandato dedit, postquam Anthemium et Recimerem conciliasset, uti Roma discedens, Zinzerichum Vandalum, Africae regem, adiret; (apud quem, quod uxoris ejus Placidiae sororem filio suo desponsatam haberet, pluri-

D πεῖσον αὐτὸν φίλον μου γενέσθαι. ὑπελάμβανε δὲ ὁ αὐτὸς βασιλεὺς Λέων τὸν αὐτὸν Ὀλύβριον, ὅτι ἀντείχετο Ζινζηρίχου καὶ ὅτι τοῦ μέρους αὐτοῦ ὑπῆρχε, καὶ παρεφυλάττετο αὐτὸν ὁ Λέων, μὴ ἐὰν κινήσῃ κατὰ Λέοντος Ζινζήριχος πόλεμον, προδώσει ὁ
O 32 αὐτὸς Ὀλύβριος Κωνσταντινούπολιν τῷ Ζινζηρίχῳ, ὡς συγγενής, καὶ ὅτι βασιλεύει ὁ αὐτὸς Ὀλύβριος ἐν Κωνσταντινουπόλει. καὶ μετὰ τὸ ὁδεῦσαι Ὀλύβριον ἐπὶ τὴν Ῥώμην ἐάσαντα τὴν ἑαυτοῦ γυναῖκα Πλακιδίαν καὶ τὴν θυγατέρα αὐτοῦ ἐν Κωνσταντινουπόλει ἔγραψεν ὁ θειότατος [θεῖος] βασιλεὺς Λέων διὰ μαγιστριανοῦ Ἀνθιμίῳ, βασιλεῖ τῆς Ῥώμης, ταῦτα ὅτι Ἐγὼ ἐφόνευσα Ἄσπαρα καὶ Ἀρδαβούριον, ἵνα μηδείς μοι ἐναντιοῦται κελεύοντι· ἀλλὰ
E καὶ σὺ φόνευσον τὸν γαμβρόν σου Ῥεκίμερ, ἵνα μὴ ἐπάνω σου κελεύῃ. ἰδοὺ ἀπέστειλά σοι καὶ Ὀλύβριον τὸν πατρίκιον· φόνευσον καὶ αὐτὸν καὶ βασίλευσον κελεύων καὶ μὴ κελευόμενος. ἦν δὲ ἀφορίσας ὁ Ῥεκίμερ εἰς ἑκάστην πόρταν Ῥώμης καὶ εἰς τὸν λιμένα βοήθειαν Γοτθικήν· καὶ εἴ τις εἰσήρχετο ἐν Ῥώμῃ, ἐρευνᾶτο τί ἐπεφέρετο. καὶ ἀπελθόντος τοῦ μαγιστριανοῦ Μοδέστου
V 30 τοῦ πεμφθέντος ἀπὸ Λέοντος πρὸς Ἀνθίμιον βασιλέα καὶ ἐρευνηθέντος, ἐπήρθησαν αἱ σάκραι Λέοντος αἱ πρὸς Ἀνθίμιον καὶ
O 83 εἰσηνέχθησαν τῷ Ῥεκίμερ· καὶ ἔδειξεν αὐτὰς Ὀλυβρίῳ. καὶ λοιπὸν ἔπεμψεν ὁ Ῥεκίμερ πρὸς Γουνδαβάριον τὸν υἱὸν τῆς ἀδελφῆς

4. κινήσῃ] νικήσῃ Ox. 9. ὁ θειότατος θεῖος βασιλεύς] „Epithetorum horum alterum omnino redundat." Ch. 17. τοῦ μαγίστρου Ἀνουμοδέστου] „Ita Cod. MS. Lego, τοῦ μαγιστριανοῦ Μοδέστου." Ch.

mum eum posse non dubitavit:) illumque in gratiam secum redire suaderet. Suspicatus quippe est Leo Imperator, Olybrium pro Zinzericho stare et partes ejus secreto agere. Cavebat itaque sibi ab eo, ne si forte Zinzerichus in se bella moveret, Olybrius, ut qui ei affinitate junctus esset, Constantinopolim Zinzericho proderet; Imperiumque inde sibi comparaturus esset. Post itaque quam Olybrius Romam versus abierat, relictis Constantinopoli filia sua uxoreque Placidia, sacratissimus Imperator Leo Magistriano literas Anthemio Romanorum regi deferendas dedit, in haec verba: „Ego (inquit) Asparem, atque Ardaburium e medio sustuli; ne quis superesset, qui mihi imperanti adversaretur. Sed et Tu quoque Recimerem generum tuum occidito; ne sit, qui tibi imperitet. Quin et Olybrium quoque Patricium ad te misi; ipsum etiam occidas, velim: nempe ut regnes, aliis imperans, non subserviens. Collocaverat autem Recimer ad portum portasque Romae singulas praesidium Gothicum: nec prius cuiquam patebat aditus, quam quid haberet apud se aperuisset. Modestus itaque Magistrianus, qui a Leone missus fuerat ad Anthemium, ubi Romam venit, exploratione statim facta, Literae Imperatoriae, a Leone ad Anthemium missae, ei ablatae sunt: quas Recimeri traditas, ipse Olybrio communicavit. Statim itaque Recimer Gundabarium, sororis filium,

αὐτοῦ καὶ ἤνεγκεν αὐτὸν ἀπὸ τῶν Γαλλιῶν· ἐκεῖ γὰρ ἦν στρατηλάτης. ὅστις ἐλθὼν ἐφόνευσε τὸν Ἀνθίμιον βασιλέα, ὡς ἐστὶν εἰς τὸν ἅγιον οἶκον τοῦ ἀποστόλου Πέτρου· καὶ εὐθέως ἀπῆλθεν εἰς τὰς Γαλλίας ὁ αὐτὸς Γουνδαβάριος. καὶ ἔστεψεν ὁ Ῥεκίμερ βασιλέα Ὀλύβριον μετὰ γνώμης τῆς συγκλήτου Ῥώμης· καὶ ἐβασίλευσεν ὁ αὐτὸς Ὀλύβριος τῆς Ῥώμης μῆνας ὀλίγους· καὶ ἀῤῥωστήσας ἐτελεύτα. καὶ ἐποίησε πάλιν ἄλλον βασιλέα ὁ Ῥεκίμερ ἀπὸ τῆς συγκλήτου τῆς αὐτῆς Ῥώμης Μαιουρῖνον· καὶ ἐφόνευσαν καὶ αὐτόν, ὡς φιλήσαντα Ζινζήριχον, ῥῆγα τῶν Ἄφρων. καὶ ἐποίησεν B ἀντ' αὐτοῦ πάλιν ἄλλον βασιλέα ἐν τῇ Ῥώμῃ ἀπὸ τῆς συγκλήτου ὀνόματι Νέπον ὁ αὐτὸς Ῥεκίμερ· καὶ τελευτᾷ ὁ Ῥεκίμερ.

Ὁ δὲ αὐτὸς Λέων βασιλεὺς ἔλαβε γαμβροὺς δύο ταῖς θυγατράσιν αὐτοῦ, Λεοντίᾳ τῇ μείζονι Μαρκιανὸν τὸν πατρίκιον, τὸν υἱὸν γενόμενον Ἀνθιμίου, βασιλέως Ῥώμης, καὶ Ἀριάδνῃ Ζήνωνα τὸν Ἴσαυρον τὸν Κοδισσέον· καὶ ἐποίησεν ἀμφοτέρους στρατηλάτας O 84 πραισέντου καὶ πατρικίους. ἔτεκε δὲ ἡ περιφανεστάτη Ἀριάδνη πρωτότοκον ἄῤῥενα, ὃν ἐπεκάλεσε Λέοντα· ἡ γὰρ Λεοντία ἡ ἐμφανεστάτη θηλείας ἔσχε μόνον.

Ὁ δὲ βασιλεὺς Λέων ἔστεψεν ἐν Κωνσταντινουπόλει Λέοντα C τὸν μικρὸν τὸν ἔγγονον αὐτοῦ, υἱὸν δὲ Ζήνωνος, ποιήσας αὐτὸν

2. ὡς Ch., ὃς Ox. 14. γενόμενον Ch., γενομένου Ox. 15. Immo Κοδισσαῖον hic et infra.

ex Galliis, ubi Magister Militum erat, accersit. Gundabarius itaque Romam venit, et Anthemio Rege in ipso templo S. Apostoli Petri, quo se receperat, occiso, Gallias deinceps repetivit. Tum vero Recimer Olybrium, Senatu approbante, Romae regem constituit: qui, ubi mensibus paucis regnasset, in morbum incidens, fato succubuit. Cui Recimer Majorinum quendam, ex Senatoribus Romanis, successorem designavit. Hic vero, tanquam Zinzerichi Afrorum Regis studiosus, e medio sublatus est: Senatore etiam alio, Nepote vocato, ad Occidentis imperium a Recimere provecto. Tandem vero Recimer diem suum obiit.

Caeterum Leo Imperator filiae utrique virum comparavit, natu majori Leontiae Marcianum Patricium, Anthemii Romani Regis filium; Ariadnae vero Zenonem Isaurum, Codisseum: quorum utrumque Patricia dignitate et Praesentis Militiae Praefectura honestavit. Masculum vero primogenitum edidit Illustrissima Ariadna, quam Leonem vocavit: Clarissima enim Leontia foeminas tantum produxit.

L E O J U N I O R
I M P E R A T O R.

Leo autem Imperator nepotem suum, Leonem Juniorem, Zenonis filium, in Imperii consortium assumpsit, quem et Constantinopoli Diade-

*βασιλέα ἅμα αὐτῷ. καὶ προῆλθεν ὕπατος ὁ αὐτὸς Καῖσαρ Λέων
ὁ μικρὸς τῷ ἰανουαρίῳ μηνὶ τῆς δωδεκάτης ἐπινεμήσεως τοῦ
φκβʹ ἔτους κατὰ Ἀντιόχειαν. τῷ δὲ μετ' αὐτὸν φεβρουαρίῳ μη-
νὶ γʹ νόσῳ βληθεὶς ὁ βασιλεὺς Λέων ὁ μέγας δυσεντερίας τελευ-
τᾷ, ὢν ἐνιαυτῶν ογʹ.*

*Μετὰ δὲ τὴν βασιλείαν Λέοντος τοῦ μεγάλου ἐβασίλευσε
Λέων ὁ μικρὸς ἔτος αʹ καὶ ἡμέρας εἰκοσιτρεῖς· ἦν δὲ παιδίον μι-
κρόν. ὑπεβλήθη δὲ ὑπὸ τῆς ἰδίας αὐτοῦ μητρὸς τῆς ἐπιφανε-*
D *στάτης Ἀριάδνης· καὶ ὡς προσκυνεῖ αὐτὸν ὡς βασιλέα Ζήνων ὁ
στρατηλάτης, ὁ πατρίκιος, ὁ αὐτοῦ πατήρ, ἐπέθηκε στέφανον βα-
σιλικὸν ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ, τῇ ἐνάτῃ τοῦ περιτίου μηνὸς
τῆς δωδεκάτης ἐπινεμήσεως· καὶ ἐβασίλευσαν ἅμα.*

O 85 E *Ἐβασίλευσε δὲ ὁ αὐτὸς βασιλεὺς Ζήνων ὁ Κοδισσέος ὁ Ἴσαυ-
ρος μετὰ τοῦ ἰδίου αὐτοῦ υἱοῦ Λέοντος ὀλίγον χρόνον. καὶ προ-
ῆλθεν ὕπατος ὁ θειότατος Λέων ὁ μικρὸς ἔτους κατὰ Ἀντιόχειαν
φκβʹ ἰνδικτιῶνος δωδεκάτης· καὶ τῷ ἑνδεκάτῳ μηνὶ τῆς αὐτοῦ*
V 31 *ὑπατείας ἠῤῥώστησε καὶ τελευτᾷ ὁ θειότατος Λέων ὁ μικρὸς μηνὶ
νοεμβρίῳ ἰνδικτιῶνος ιγʹ, ἔτους χρηματίζοντος κατὰ Ἀντιόχειαν
φκγʹ, ὢν ἐνιαυτῶν ζʹ, καθὼς συνεγράψατο Νεστοριανὸς ὁ σο-
φώτατος χρονογράφος ἕως Λέοντος τοῦ μικροῦ.*

2. *Ἰαννουαρίῳ* Ox. 4. *δυσεντερίας* Ch., *δυσεντερείας* Ox. 11. *ἐν-νάτῃ* Ox.

mate insignivit. Caesar itaque factus Leo Minor, Consulatum inibat, mense Januario Indictionis XII, Aerae Antiochenae anno DXXII. Sequentis autem Februarii die III. Leo Magnus ex Dysenteria mortuus est, aetatis anno LXXIII.

Leone Magno demortuo, imperium tenuit Leo Junior annum I et dies XXIII. Hic, cum puer esset tenellus, matris suae Illustrissimae Ariadnae monitu, patris sui Zenonis, Militum Magistri et Patricii, (dum ipsum, ceu Imperatorem veneraretur) capiti regium Diadema imposuit, Februarii IX, Indict. XII; simulque deinceps regnarunt.

Z E N O

I M P E R A T O R.

Imperator itaque Zeno Isaurus, Codisseus, cum filio suo Leone, ad breve licet tempus imperavit. Sacratissimus enim Leo Junior, cum Consulatum suum inivisset anno Aerae Antiochenae DXXII, Indict. XII, Consulatus sui mense XI; in morbum incidens, e vivis excessit, mense Novembri, Indict. XIII, anno Aerae Antiochenae DXXIII, annum agens septimum: sicuti scriptum reliquit Nestorianus, sapientissimus Chronographus; qui historiam suam ad Leonem usque Juniorem perduxit.

ΛΟΓΟΣ ΙΕ΄ O 86

ΧΡΟΝΩΝ ΒΑΣΙΛΕΙΑΣ ΖΗΝΩΝΟΣ ΕΩΣ ΤΗΣ ΒΑΣΙΛΕΙΑΣ ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΥ.

Μετὰ δὲ τὴν βασιλείαν Λέοντος τοῦ μικροῦ ἐβασίλευσεν ὁ θειό- B
τατος Ζήνων ἔτη ιε΄. καὶ τῷ μηνὶ τῷ ὀγδόῳ τῆς αὐτοῦ βασι-
λείας ἐποίησεν ἐπίσκοπον πατριάρχην ἐν Ἀντιοχείᾳ τῇ μεγάλῃ
Πέτρον, τὸν παραμονάριον τῆς ἁγίας Εὐφημίας τῆς ἐν Χαλκη-
δόνι· καὶ ἔπεμψεν αὐτὸν ἐν Ἀντιοχείᾳ. μετὰ δὲ δύο ἔτη καὶ μῆ-
νας δέκα τῆς βασιλείας αὐτοῦ ἐν λύπῃ γενόμενος διὰ πρᾶγμα αἰ- O 87
τηθὲν παρὰ τῆς αὐτοῦ πενθερᾶς Βηρίνης καὶ μὴ παρασχεθὲν αὐ-
τῇ παρ' αὐτοῦ, κατεσκευάσθη παρὰ τῆς δεσποίνης Βηρίνης τῆς
αὐτοῦ πενθερᾶς. καὶ φοβηθεὶς μὴ σφαγῇ ὑπό τινος τῶν τοῦ πα- C
λατίου, ὡς συνοικούσης τῆς πενθερᾶς αὐτοῦ ἐν τῷ παλατίῳ,
ποιήσας πρόκεσσον ἐν Χαλκηδόνι ἔφυγεν ἐκεῖθεν βερέδοις καὶ
ἀπῆλθεν εἰς τὴν Ἰσαυρίαν ὡς ἐστὶ βασιλεύς. ὅντινα κατέλαβε

7. Βερίνης Ox. Sic et 8. p. seq. v. 6. 7.

LIBER XV.

DE TEMPORIBUS ZENONIS IMPERATORIS ADUSQUE ANASTASII IMPERIUM.

Post mortuum autem Leonem Juniorem, Imperium tenuit Sacratissimus Zeno, per annos xv. Mense autem Imperii sui octavo, Petrum, S. Euphemiae Chalcedonensis Paramonarium, Episcopum, sive Patriarcham Antiochensem constitutum, Antiochiam misit. Post vero quam duobus annis et decem mensibus regnasset, cum Verina Augusta, socrus ejus, ob negatam sibi quam ab eo postulaverat rem quampiam, insidias ei struxisset; super his anxius animi, veritusque ne ab aliquo Palatinorum interficeretur, (socrus enim in Palatio cum genero suo simul habitabat) Chalcedonem se contulit: inde vero veredis, (Imperator licet esset) in Isauriam

φυγοῦσα τὴν ἰδίαν αὐτῆς μητέρα λάθρᾳ καὶ ἡ βασίλισσα Ἀριάδνη εἰς τὴν Ἰσαυρίαν· καὶ διῆγεν ἅμα τῷ ἰδίῳ αὐτῆς ἀνδρί.

D Καὶ μετὰ τὸ φυγεῖν Ζήνωνα τὸν βασιλέα καὶ Ἀριάδνην εὐθέως προεχειρίσατο ἡ αὐτὴ δέσποινα Βηρῖνα βασιλέα, στέψασα Βασιλίσκον τὸν ἴδιον αὐτῆς ἀδελφόν· καὶ ἐβασίλευσεν ὁ αὐτὸς Βασιλίσκος ὁ ἀδελφὸς Βηρίνης τῆς πενθερᾶς Ζήνωνος ἔτη β΄.
V 32 ἡ δὲ αὐτὴ Βηρῖνα ὅτε αὐτὸν βασιλέα, ὠνόμασε καὶ ὕπατον μετὰ Ἀρμάτου προαχθέντος παρὰ Βασιλίσκου στρατηλάτου τοῦ μεγά-
O 88 λου πραισέντου· καὶ ὑπάτευσαν οἱ δύο.

Ὁ δὲ αὐτὸς Βασιλίσκος ἡ μόνον ἐβασίλευσεν, ἔστεψε τὸν υἱὸν αὐτοῦ βασιλέα ὀνόματι Μάρκον· καὶ ἐβασίλευσαν οἱ δύο.

Ἐπὶ δὲ τῆς αὐτοῦ βασιλείας Βασιλίσκου καὶ Μάρκου τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ ἔπαθεν ὑπὸ θεομηνίας πόλις τῆς πρώτης Συρίας ὀνόματι Γάβαλα μηνὶ γορπιαίῳ εἰς τὸ αὔγος· καὶ ἐχαρίσατο τῇ αὐτῇ πόλει ὁ βασιλεὺς Βασιλίσκος εἰς ἀνανέωσιν χρυσίου λίτρας ν΄.

B Καὶ ἐπανῆλθε Ζήνων ὁ βασιλεὺς μετὰ πλήθους πολλοῦ ἐκ τῆς Ἰσαυρίας ἐπὶ Κωνσταντινούπολιν, πέμψας εἰς Ἀντιόχειαν τὴν

fugit. Quem Imperatrix quoque Ariadna, matrem suam clam fugiens, in Isauriam secuta est; ubi etiam cum viro suo degit.

BASILISCUS
IMPERATOR.

Statim vero post Zenonis et Ariadnae fugam, Verina Augusta Basiliscum, fratrem suum, Diademate insignitum, Imperatorem renunciavit. Imperium autem tenuit Basiliscus, Verinae Zenonis socrus frater, annis II. Consulem quoque eodem, quo Imperatorem, tempore designavit Verina, una cum Armato, quem Basiliscus ipse Magni Praesentis Militiae Magistrum constituerat: duo itaque hi Consulatum una gesserunt.

Basiliscus vero simul ac imperare coepit, Marcum filium suum Imperatorem renunciavit; amboque simul regnarunt.

Imperantibus autem Basilisco et Marco filio, divinam iram passa est Syriae Primae urbs, nomine Gabala, mense Septembri, sub ortum Solis: cui de novo instaurandae, Basiliscus Imperator libras auri L largitus est.

ZENO
IMPERATOR.

Inter haec Zeno Imperator, numeroso milite stipatus, ex Isauria Constantinopolim rediit; missis Antiochiam Magnam Militibus Praesidiariis,

μεγάλην παραφύλακας Ἰσαύρους καὶ στρατηλάτην Τροκόνδην.
ἀκούσας οὖν Πέτρος ὁ πατριάρχης ὁ ὑπ' αὐτοῦ δεξάμενος τῆς
ἐπισκοπῆς τὴν χειροτονίαν ὑπὲρ τοῦ μέρους Βασιλίσκου ἐποίει.
ὁ δὲ Βασιλίσκος μαθὼν τὴν τοῦ βασιλέως Ζήνωνος ἐπάνοδον,
ἔπεμψεν Ἀρμᾶτον τὸν στρατηλάτην τοῦ πραισέντου μετὰ πάσης
ἧς εἶχε βοηθείας στρατοῦ ἐν Θρᾴκῃ καὶ ἐν Κωνσταντινουπόλει
καὶ εἰς τὸ παλάτιον, ὁρκώσας αὐτὸν εἰς ἅγιον βάπτισμα νεοφω- O 89
τίστου μὴ προδοῦναι. καὶ λαβὼν τὸ πλῆθος τοῦ στρατοῦ ὁ
Ἀρμᾶτος ἐπέρασε· καὶ τοῦτο προμαθὼν Ζήνων ὁ βασιλεὺς ἔπεμ- C
ψε πρὸς τὸν αὐτὸν Ἀρμάτιον ἐπαγγειλάμενος αὐτῷ πολλὰ καὶ τὴν
στρατηλασίαν τῆς αὐτοῦ ζωῆς καὶ τὸν υἱὸν αὐτοῦ ποιεῖν Καίσα-
ρα. καὶ προτραπεὶς ὁ αὐτὸς Ἀρμᾶτος ὑπὸ Ζήνωνος βασιλέως
προέδωκεν, εὑρεθεὶς εἰς τὸ μέρος Ζήνωνος τοῦ βασιλέως· καὶ οὐκ-
έτι ὑπήντησε Ζήνωνι ἐρχομένῳ ὁ αὐτὸς Ἀρμᾶτος, ἀλλὰ δι' ἄλ-
λης ἔδοξεν ἐπιέναι ὁδοῦ τῆς Ἰσαυρίας.

Ἐξορμήσας δὲ Ζήνων ἐπέρασεν ἀπὸ τῶν λεγομένων Πυλῶν
καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὸ παλάτιον μετὰ τῶν ἰδίων ὁπλιτῶν ἰνδικτιῶνι
ιδ'· καὶ ἐδέχθη ὑπὸ τῶν στρατευμάτων καὶ τῆς συγκλήτου.
ἐθάῤῥει δὲ εἰς τὸ Πράσινον μέρος, ὅτι ἐφιλεῖτο παρ' αὐτῶν· ἔχαι- D
ρε γὰρ καὶ αὐτὸς Ζήνων ὁ βασιλεὺς εἰς τὸ Πράσινον μέρος.

Ἀκούσας δὲ ἐξαίφνης Βασιλίσκος ὅτι Ζήνων ὁ βασιλεὺς εἰς
τὸ παλάτιον ὥρμησε καὶ εἰσῆλθε καὶ ὅτι ἐδέξαντο αὐτὸν πάντες

7. νεοφωτίστου Ch., νεωφωτίστου Ox. 10. τὴν στρατηλασίαν τῆς αὐτοῦ ζωῆς] „Chr. Alex. habet, ἕως τῆς αὐτοῦ ζωῆς, rectius." Ch.

sub Troconde Duce. Petrus autem Patriarcha, qui Episcopus a Zenone creatus fuerat, ubi de his accepisset, Basilisci tamen partibus adhaesit. Basiliscus vero, audito Zenonis Imperatoris adventu, misit Armatum, Praesentis Militiae Magistrum, omnibus, quas habuit in Thracia, Constantinopoli et Palatio, copiis instructum: quem etiam adjuraverat per sanctum Baptismum, cujus lavacro recenter intinctus fuerat, ne se Zenoni proderet. Armatus itaque copiis acceptis trajecit; quod ubi Imperator Zeno intellexit, misso ad Armatum Legato, multa ei pollicitus est, Praesentis Militiae Praefecturam perpetuam, filiumque ejus Caesarem futurum. Armatus itaque Promissis hisce Zenonis allectus [Basiliscum] prodidit, in Zenonis partes discedens: nec Zenoni venienti cum exercitu occurrit, sed via alia Isauriam petere statuit.

Zeno autem cum exercitu suo, per *Pylas*, quas vocant, trajecit; Palatiumque cum militibus suis ingressus, ab exercitibus et Senatu receptus est Indictione XIV. De Prasinis vero satis securus erat; quippe hi Zenonem, ut qui partibus eorum faveret, percharum sibi habuerunt.

Basiliscus interim ubi audivisset, Imperatorem Zenonem venisse, Palatiumque occupasse, ab omnibus, ipsa etiam Verina Augusta, socru ejus,

*καὶ Βηρῖνα ἡ δέσποινα, ἡ πενθερὰ αὐτοῦ, λαβὼν οὖν Βασιλίσκος
τὴν γυναῖκα αὐτοῦ καὶ τὰ τέκνα ἔφυγεν εἰς τὴν μεγάλην ἐκκλησίαν
O 90 Κωνσταντινουπόλεως εἰς τὸ μέγα φωτιστήριον, προδοθεὶς ὑπὸ
Ἀρμάτου, ἐπὶ τῆς ὑπατείας Θευδερίχου.*

E *Ὁ δὲ θειότατος Ζήνων βασιλεὺς παρασχὼν τὸ βῆλον τοῦ
ἱππικοῦ εὐθέως ἐλθὼν ἐθεώρησε· καὶ ἐδέχθη ἀπὸ πάσης τῆς
πόλεως. καὶ μετὰ τὸ δεχθῆναι, ἐν ὅσῳ θεωρεῖ, ἔπεμψεν εἰς τὴν
μεγάλην ἐκκλησίαν καὶ ἐπῆρε παρὰ Βασιλίσκου καὶ τοῦ υἱοῦ αὐ-
τοῦ καὶ τῆς γυναικὸς αὐτοῦ τὸ σχῆμα τῆς βασιλείας· καὶ ἐκβα-
λὼν αὐτὸν καὶ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ καὶ τὰ τέκνα αὐτοῦ ὑπὸ λόγον
V 33 ὅτι οὔτε ἀποκεφαλίζονται οὔτε σφαγιάζονται ἔπεμψεν αὐτὸν καὶ
τοὺς αὐτοῦ εἰς Λίμνας κάστρον ἐν Καππαδοκίᾳ. καὶ ἐβλήθησαν
εἰς ἕνα πύργον τοῦ κάστρου καὶ ἀνεχρίσθη ἡ θύρα καὶ ἐφύλατ-
τον τὸν πύργον καὶ τὸ κάστρον Λίμνας πλῆθος στρατιωτῶν
Ἰσαύρων πολύ, ἕως λιμοκτονηθεὶς ὁ αὐτὸς Βασιλίσκος καὶ ἡ γυνὴ
αὐτοῦ καὶ τὰ τέκνα αὐτοῦ ἀπέδωκαν τὰς ψυχάς· καὶ ἐτάφησαν
ἐκεῖ εἰς τὸν αὐτὸν πύργον ἐν Καππαδοκίᾳ.*

*Καὶ ἐβασίλευσε Ζήνων μετὰ τὴν ἐπάνοδον αὐτοῦ ἄλλα ἔτη
ιβʹ, τοῦτʼ ἐστὶ τὰ πάντα ἔτη ἐβασίλευσε ιεʹ καὶ μῆνας δύο· τινὲς
δὲ καὶ τὰ δύο ἔτη Βασιλίσκου εἰς τὴν αὐτοῦ τάσσουσι βασιλείαν.
O 91 ὁ δὲ αὐτὸς Ζήνων βασιλεὺς ἐπανελθὼν εὐθέως καθεῖλε Πέτρον
B τὸν ἐπίσκοπον καὶ πατριάρχην Ἀντιοχείας τῆς μεγάλης, ὡς φίλον
Βασιλίσκου, καὶ ἐξώρισεν αὐτὸν εἰς Εὐχάϊτα εἰς τὴν Ποντικήν,
καὶ ἐποίησεν ἀντʼ αὐτοῦ Στέφανον ἐπίσκοπον Ἀντιοχείας. ἔδωκε*

receptum; ipse, proditum se ab Armato videns, arreptis secum liberis et uxore sua, ad magnum protinus Baptisterium Ecclesiae magnae Constantinopolitanae se recepit, Theudericho tum Consulatum gerente.

Sacratissimus autem Imperator Zeno, velo in usum Circi exhibito, statim ascendit, Ludosque spectavit; urbe tota reditum ei gratulante. Sic itaque receptus a suis, inter ipsa Circensia, magnam ad Ecclesiam misit et a Basilisco et uxore ejus filioque insignia Imperatoria abstulit: extractumque inde eum, cum uxore liberisque, data cautione nec capitibus multatum, nec neci eos traditum iri, amandavit eum cum suis in Limnas, Cappadociae Castellum: in cujus turrim quandam conjectus, porta ejus muro obstructa, castelloque a praesidio militari Isaurico custodito, ipse tandem, cum uxore liberisque fame necatus interiit, turrim hanc pro sepulchro consecutus.

Zeno autem Imperator post reditum suum annos XII regnavit: in universum itaque complevit annos XV et menses II: quibus etiam nonnulli duos illos, quibus Basiliscus imperavit, annos annumerant. Caeterum Zeno Imperator, statim a reditu suo, Petrum Episcopum et Patriarcham Antiochiae Magnae, tanquam qui Basilisci partibus adhaeserat, Episcopatu ejectum, in Euchaita, Ponti urbem, relegavit; Stephano in locum ejus

δὲ ὑπὲρ τῆς ἐπανόδου αὐτοῦ ὁ αὐτὸς βασιλεὺς Ζήνων δωρεὰς πᾶσι τοῖς ὑποτελέσιν αὐτοῦ. ἐν δὲ τῇ αὐτοῦ βασιλείᾳ ἐσφάγη ὁ ἐπίσκοπος Στέφανος Ἀντιοχείας εἰς καλάμια ὀξυνθέντα ὑπὸ τοῦ κλήρου τοῦ ἰδίου, ἔξω τῆς αὐτῆς πόλεως εἰσελθὼν εἰς τὴν σύναξιν τῶν ἁγίων τεσσαράκοντα, εἰς τὰ λεγόμενα Βαρλαῆ, ὡς Νεστοριανός· καὶ ἐρρίφη τὸ λείψανον αὐτοῦ εἰς τὸν Ὀρόντην ποταμόν. καὶ μαθὼν Ζήνων ὁ βασιλεὺς ἐποίησεν ἐπίσκοπον καὶ πατριάρχην ἄλλον ὀνόματι Καλανδίωνα ἐν τῇ αὐτῇ Ἀντιοχέων πόλει τῆς Συρίας· καὶ ἐξωρίσθη καὶ αὐτός, ὡς Νεστοριανός· καὶ ἀνεκλή- C *θη ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ Ζήνωνος βασιλέως ὁ ἐπίσκοπος Πέτρος ἐκ τῆς ἐξορίας, τοῦ δήμου τῶν Ἀντιοχέων αἰτησάντων καὶ τοῦ κλήρου· καὶ ἐλθὼν ἀπὸ Εὐχαΐτων ἐγένετο πάλιν πατριάρχης καὶ ἀπέθανεν εἰς τὸν ἴδιον αὐτοῦ θρόνον ἐν Ἀντιοχείᾳ.*

Ἐπὶ δὲ τῆς τοῦ Ζήνωνος βασιλείας προεχειρίσθη παρ' αὐτοῦ O 92 *κατὰ συντάξεις καὶ ἐγένετο Καῖσαρ ὁ υἱὸς Ἀρμάτου τοῦ στρατηλάτου πραισέντου ὀνόματι Βασιλίσκος· καὶ συνεκάθητο τῷ αὐτῷ Ζήνωνι Βασιλίσκος εἰς τὸ ἱππικὸν θεωροῦντι, καὶ ἐτίμα τοὺς ἡνιόχους ὁ βασιλεὺς καὶ ὁ Καῖσαρ. ὁ δὲ Ζήνων λογισάμενος ὅτι ἐπιώρκησεν Ἀρμᾶτος ὁ στρατηλάτης τοῦ πραισέντου, ὁ πατὴρ τοῦ* D *Καίσαρος, ἐπομοσάμενος εἰς τὸ ἅγιον βάπτισμα Βασιλίσκῳ τῷ βασιλεῖ μὴ προδοῦναι αὐτόν, καὶ προτραπεὶς παρ' ἐμοῦ προέδω-*

3. *ὀξυνθέντα* Ox. 8. *Καλανδίονα* Ox. Conf. Candidum Photii cod. 79., Cedrenum p. 353. D. 18. *λογισάμενος* Ch., *λογησάμενος* Ox. 19. *ἐπιόρκησεν* Ox. 21. *αὐτὸν* Ch., *αὐτῷ* Ox.

suffecto. Tributariis autem suis omnibus, ob reditum suum felicem, munera largitus est Zeno Imperator. Eodem imperante Zenone, Clerus Antiochensis Stephanum, Episcopum suum, quod Nestorii esset sectator, extra urbem, Quadraginta Sanctorum ad Synaxim, quae Barlais (uti vocant) habebatur, ingredientem, calamis praeacutis confecerunt; corpusque ejus mortuum in Orontem fluvium projecerunt. Imperator autem Zeno de his certior factus, Calandionem quendam, Episcopum et Patriarcham Antiochiae Syriae constituit: Verum hic quoque, quod Nestorianus esset, exterminatus est. Tum vero Imperator, Clero populoque Antiochensi hoc ab eo flagitantibus, Petrum Episcopum ab exilio revocavit. Hic itaque ab Euchaitis revocatus, et in Patriarchatum restitutus, in sede sua Antiochensi finivit vitam.

Caeterum Imperator Zeno Basiliscum, Armati Praesentis militiae Magistrum filium, ex pacto Caesarem renunciavit. Zenoni itaque Circensia spectanti, Basiliscus etiam assidebat; Caesarque simul, cum Imperatore, aurigantibus praemia exhibuit. At vero Imperator, Armati, Praesentis militiae Magistri, Caesaris patris, perjurium animo suo recogitans; et quod per sacrum Baptismum Basilisco juraverit, se eum non proditurum esse; „hortatu tamen meo, inquit, adductus, prodidit eum et mortis ei

κεν αὐτὸν καὶ ἀπέθανεν, πῶς τῇ ἐμῇ, φησί, βασιλείᾳ πιστὰ φυ-
λάξει; μικρὸν γάρ, ἐὰν ἀνδρωθῇ ὁ υἱὸς αὐτοῦ ὁ Καῖσαρ, πάντως
καὶ ἐμὲ παραβαίνει· ἐγὼ δὲ οὐ παρέβην αὐτόν, ἀλλὰ καὶ αὐτὸν
ἐποίησα ἐπὶ τόπῳ πατρίκιον καὶ στρατηλάτην καὶ τὸν υἱὸν αὐτοῦ
Καίσαρα· ἐκέλευσεν οὖν σφαγῆναι τὸν Ἀρμᾶτον, ὡς ἐπίορκον, καὶ
ἐσφάγη, ὡς ἀνέρχεται κατὰ τὸ Δέκιμον εἰς τὸ ἱππικὸν θεωρῆ-
σαι. καὶ μετὰ τὸ φονευθῆναι Ἀρμᾶτον τὸν υἱὸν αὐτοῦ Βασιλί-
O 93 σκον τὸν Καίσαρα παιδίον ὄντα ἐχειροτόνησεν ἐπίσκοπον ἐν Κυ-
E ζίκῳ τῇ μητροπόλει τῆς Ἑλλησπόντου.

Ἐπὶ δὲ τῆς αὐτοῦ βασιλείας τυραννήσαντες οἱ Σαμαρεῖται ἐν
Παλαιστίνῃ ἔστεψαν λήσταρχον ὀνόματι Ἰουστασὰν Σαμαρεί-
την· καὶ εἰσῆλθεν ἐν Καισαρείᾳ καὶ ἐθεώρησεν ἱππικὸν καὶ ἐφό-
νευσε πολλοὺς χριστιανοὺς ἡγεμονεύοντος τῆς πρώτης Παλαιστί-
νης Πορφυρίου. ὁ δὲ αὐτὸς Ἰουστασὰς ἔκαυσε τὸν ἅγιον Προ-
κόπιον ἐπὶ Τιμοθέου ἐπισκόπου Καισαρείας. καὶ ἐλθὼν ὁ δοὺξ
V 34 Παλαιστίνης Ἀσκληπιάδης μετὰ τῆς αὐτοῦ βοηθείας καὶ ὁ ληστο-
διώκτης Ῥήγης, ὁ ἀξιωματικὸς Καισαρείας μετὰ τῶν Ἀρκαδια-
κῶν, ὁρμήσαντες κατ' αὐτοῦ συνέβαλον αὐτῷ καὶ παρέλαβον αὐ-
τόν· καὶ ἀπεκεφάλισαν τὸν αὐτὸν Ἰουστασάν, καὶ ἐπέμφθη ἡ
κεφαλὴ αὐτοῦ μετὰ τοῦ διαδήματος τῷ βασιλεῖ Ζήνωνι. καὶ εὐ-
θέως ὁ βασιλεὺς Ζήνων ἐποίησε τὴν συναγωγὴν αὐτῶν τὴν οὖ-

1. πῶς — φυλάξει Chron. Pasch. p. 326. C et Malalae codex ab sec. manu, ὡς — φυλάξας Ox. 2. ἀνδριωθῇ Ox. 17. Καισαρείας Ch., Καισαρίας Ox.

auctor fuit, Imperio meo (uti ait ipse) se praestans fidelem. Quin et ubi primum adoleverit Caesar filius ejus, omnino et fidem suam erga me violabit: At ego illi fidem meam liberavi; ipsum Patricium protinus, Militiaeque Praefectum constituendo; filium etiam ejus Caesarem renunciando." Imperator itaque Armatum, tanquam perjurum, occidi jussit: quod et factum est, interim dum Decimum pertransiens, Circum ingrederetur Ludos spectaturus. Post caedem Armati, Basiliscum filium ejus, adolescentulum, Cyzici, quae Hellesponti Metropolis est, Episcopum designavit.

Hujus sub imperio Samaritani, Palaestinam incolentes; tyrannidem capessentes, Justasam quendam, Samaritanum, Latronum Principem, Diademate cinxerunt. Hic itaque Caesaream ingressus, Circensia spectavit; multosque Christianos interfecit; Porphyrio tunc temporis Syriae Primae Praefecturam tenente. Quin et S. Procopii quoque templum concremavit; Timotheo tum sedem Caesariensem occupante. Supervenientes autem ei Palaestinae Dux Asclepiades cum copiis suis et Rheges Latronum insectator, Caesariensis Axiomaticus cum Arcadiacis, Justasam adorti sunt: praelioque commisso, comprehensum tyrannum capite multarunt, caputque ejus regiumque Diadema Zenoni Imperatori miserunt. Zeno itaque Syn-

σαν εἰς τὸ Γαργαζὶ ὄρος εὐκτήριον οἶκον τῆς ἁγίας θεοτόκου
Μαρίας, ἀνανεώσας καὶ τὸν ἅγιον Προκόπιον, ποιήσας διάταξιν O 94
μὴ στρατεύεσθαι Σαμαρείτην, δημεύσας καὶ τοὺς εὐπόρους αὐ-
τῶν· καὶ ἐγένετο κατάστασις.
Ἐπὶ δὲ τῆς αὐτοῦ βασιλείας Θευδερίχος ὁ ἀπὸ ὑπάτων, ὁ υἱὸς B
Οὐαλέμερος, ἐν Κωνσταντινουπόλει ἀνατραφεὶς καὶ ἀναγνούς,
στρατηλάτης ὢν πραισέντου καὶ ἑωρακὼς τί ὑπέστη Ἀρμᾶτος,
φοβηθεὶς τὸν βασιλέα Ζήνωνα, ἔλαβε τὴν ἰδίαν βοήθειαν καὶ
ἐξῆλθεν ἀπὸ Κωνσταντινουπόλεως, ἐπὶ Σαλαβρίαν ἀπιὼν διὰ τοὺς
ἐκεῖ καθεζομένους ἀριθμούς. καὶ τυραννήσας παρέλαβε τὴν
Θρᾴκην πᾶσαν· καὶ ἦλθε κατὰ τοῦ βασιλέως Ζήνωνος ἕως Συ-
κῶν πέραν κατέναντι Κωνσταντινουπόλεως, κόψας καὶ τὸν ἀγω-
γὸν τῆς πόλεως. καὶ ποιήσας ἡμέρας πολλάς, καὶ μὴ δυνηθεὶς
βλάψαι τὸν βασιλέα, ἀνεχώρησεν ἐκεῖθεν ὁρμήσας ἐπὶ τὴν Ῥώμην,
τότε κατεχομένην ὑπὸ τοῦ Ὀδοάκρου, ῥηγὸς τῶν βαρβάρων. καὶ
πολεμήσας αὐτῷ κατὰ γνώμην καὶ προδοσίαν τῆς συγκλήτου Ῥώ- C
μης, παρέλαβεν ἀνεπηρεάστως τὴν αὐτὴν Ῥώμην καὶ τὸν Ὀδοά-
κρον ῥῆγα· καὶ ἐφόνευσεν αὐτὸν καὶ κατέσχε τῆς Ῥώμης, γενόμε- O 95
νος ἀντ' αὐτοῦ ῥὴξ ἐν αὐτῇ ἔτη μζ'. καὶ ἐφιλιώθη Ζήνωνι μετὰ
ταῦτα τῷ βασιλεῖ, καὶ πάντα ὅσα ἔπραττε κατὰ γνώμην αὐτοῦ,
καὶ τοὺς ὑπάτους χρηματίζων Κωνσταντινουπόλεως καὶ τοὺς

1. Γαργαζὶ] Γαριζὶν Ch. et Ducangius in Chron. V. ad p. 62. E.
17. ἀνεπηρεάστως Ch., ἀνεπερεάστως Ox.

agogam Samariticam, quam in monte *Gargazi* habuerunt, in Oratoriam Aedem convertit, Sanctae Deiparae Mariae sacratam; instaurato etiam S. Procopii Templo. Quinetiam et Samaritarum potentiorum bonis publicatis, Edicto cavit, ne quis ex Samaritis deinceps militaret. Sic itaque res ad pacem redacta est.

Eodem Imperante, Theuderichus quidam, Exconsul, Valemeris filius, (qui Constantinopoli enutritus literisque imbutus fuerat, et Praesentis Militiae tandem Magister constitutus) cum Armati fatum apud se reputasset, metuens sibi ab Imperatore Zenone, relicta Constantinopoli, et assumptis secum copiis suis, in Salabriam devenit, ob numeros Militares ibi collocatos. Tyrannidem vero arripiens, Thraciam universam occupavit: quin et contra Zenonem Imperatorem arma movens, adusque Sycenum trajectum, Constantinopoli e regione situm penetravit; Aquaeductu etiam urbis exciso. Cumque per multos dies urbi incubuisset, nihil tamen Imperatorem laedere potuerit; inde movens, Romam tendit, Odoacri, Barbarorum regi tum parentem. Quicum inito praelio, ex Senatorum consensu et proditione urbem Romam ipsumque Odoacrem nullo negotio cepit. Quo occiso, ipse Romanum regnum sibi vendicavit; regnavitque ibi, per annos XLVII. Theuderichus autem, posthaec in gratiam cum Zenone rediens, omnia ad mentem ejus agitabat: Consules etiam ipse Constanti-

ἐπάρχους τῶν πραιτωρίων, καὶ τὰ κωδικίλλια μὲν τῶν αὐτοῦ ἀρχόντων τῶν μεγάλων ἀπὸ τοῦ βασιλέως Ζήνωνος ἐδέχετο, μηνύων αὐτῷ τίνα ἤθελε προαχθῆναι· καὶ τοὺς σκηπίονας δὲ τῶν ὑπάτων ἐπὶ τοῦ βασιλέως αὐτοῦ ἐλάμβανεν.

Ἡ μόνον δὲ ῥὴξ ἐγένετο ὁ αὐτὸς Θευδερίχος, προσῆλ- [D] θεν αὐτῷ μία χήρα, συγκλητικὴ Ῥώμης, ὀνόματι Ἰουβεναλία, διδάσκουσα αὐτὸν ὅτι τριάκοντα ἔτη ἔχω δικαζομένη μετὰ τοῦ πατρικίου Φίρμου· ἀλλὰ εὐλύτωσόν με. καὶ ἐνεγκὼν τοὺς δικολόγους τῶν ἀμφοτέρων μερῶν εἶπεν αὐτοῖς, Εἰ μὴ διὰ τῆς αὔριον καὶ τῆς μετ' αὐτῆς δώσετε αὐτοῖς τὸν ὅρον καὶ ἀπαλλάξετε αὐτούς, ἀποκεφαλίζω ὑμᾶς. καὶ καθίσαντες δι' τῶν δύο ἡμερῶν εἶπαν τὰ δοκοῦντα τοῖς νόμοις, δεδωκότες αὐτοῖς ὅρον καὶ ἀπαλλάξαντες αὐτούς. καὶ ἅψασα κηροὺς Ἰουβεναλία προσῆλθεν αὐτῷ, [O 96] εὐχαριστοῦσα ὅτι εὐλυτώθη τῆς δίκης· καὶ ἠγανάκτησεν ὁ αὐτὸς Θευδερίχος κατὰ τῶν δικολόγων, καὶ ἀγαγὼν αὐτοὺς εἶπεν [E] αὐτοῖς, Διὰ τί, ὃ ἐποιήσατε εἰς δύο ἡμέρας καὶ ἀπηλλάξατε αὐτούς, εἰς τριάκοντα ἔτη οὐκ ἐποιήσατε; καὶ πέμψας ἀπεκεφάλισε τοὺς δικολόγους τῶν ἀμφοτέρων μερῶν, καὶ ἐγένετο φόβος πολύς. καὶ ἐποίησε διάταξιν περὶ ἑκάστου νόμου.

Καὶ ἐξελθὼν ἀπὸ τῆς Ῥώμης ᾤκησε τὴν Ῥάβενναν, πόλιν παράλιον, ἕως θανάτου αὐτοῦ. καὶ μετὰ θάνατον αὐτοῦ ἐγέ-

1. κωδικιάλλια Ox., κωδικίλλια Ch. 4. 5. ἐλάμβανεν. Ἡ μόνον] ἐλάμβανε· μόνον Ox. 7. 17. τριάκοντα ἔτη] „Chr. Alex. habet, τρία ἔτη." Ch. 10. μετ' αὐτῆς] μετ' αὐτὴν Ch. *ibid.* δώσετε Ch., δόσετε Ox. 11. αὐτούς Ch., Chron. p. 327. C, αὐτοῖς Ox. 14. εὐχαριστοῦσα Ch., εὐχαριστῶσα Ox. *ibid.* εὐλυτώθη Ch., εὐλυτώθην Ox. 15. κατὰ Chron., μετὰ Ox. 20. Ῥαβεννὰν Ox.

nopolitanos et Praetorio Praefectos designans; a Zenone Imperatore itidem Magistratuum suorum primariorum omnium Codicillos, Consulum etiam scipiones, (indicatis prius, quos ad dignitatem ullam provectos ipse vellet) accepit. Jus vero Regium apud Theuderichum solum remansit.

Accedit autem ad eum Patricia quaedam Romana, nomine Juvenalia, foemina vidua, his verbis eum interpellans: „Causam, [o Rex] quae mihi cum Patricio Firmo intercessit totis jam xxx annis, Tu mihi expedi." Accersitis itaque utriusque Partis Causidicis; „Nisi (inquit eis) intra biduum litibus istis ad exitum perductis, Clientes hosce dimiseritis, capite vos plectam." Causa itaque per biduum agitata, Causidici sententiam juxta leges ferebant et litigantes dimiserunt. Juvenalia itaque cereis accensis, ad Regem venit; gratiasque ei egit, quod a Lite absoluta esset. Theuderichus autem Causidicis indignatus est, accersitisque dixit: „Quorsum, quam uno biduo extricastis, causam in totos triginta annos traxistis?" Causidicos itaque utriusque Partis capite truncavit: metusque inde reliquis incessit ingens. Decretum etiam de singulis Legibus edidit.

Deinde Roma relicta, Ravennae, urbi maritimae, ad vitae exitum ha-

νετο ῥὴξ Ῥώμης ὁ ἔκγονος αὐτοῦ Ἀλάριχος. ἦν δὲ Ἀρειανὸς τῷ δόγματι, ὅ ἐστιν Ἐξακιονίτης. V 35

Ἐπὶ δὲ τῆς βασιλείας Ζήνωνος ἔπαθεν ὑπὸ θεομηνίας σεισμοῦ τὸ δεύτερον αὐτῆς πάθος Κωνσταντινούπολις ἐπὶ ὀλίγον διάστημα, ἕως τοῦ Ταύρου. ἔπαθε δὲ τότε καὶ Νικομήδεια, μητρόπολις τῆς Βιθυνίας, τὸ ἕκτον αὐτῆς πάθος, ὁμοίως δὲ καὶ Ἑλενούπολις τῆς αὐτῆς ἐπαρχίας· καὶ πολλὰ παρέσχεν αὐτοῖς ὁ αὐτὸς Ζήνων.

Ἐν δὲ τῇ αὐτοῦ βασιλείᾳ ἀντῆρεν ὁ πατρίκιος Ἰλλοῦς ὁ Ἴσαυρος, ὁ φίλος τοῦ αὐτοῦ βασιλέως Ζήνωνος, ὁ ἀναγαγὼν τὸν αὐτὸν βασιλέα Ζήνωνα μετὰ βοηθείας πολλῆς τὴν δευτέραν αὐτοῦ ἐπάνοδον ἀπὸ τῆς Ἰσαυρίας, ὅτε ἔφυγεν ἀπὸ Κωνσταντινουπόλεως βασιλεύων. O 97 B *ὅστις Ἰλλοῦς ἀνῆλθεν ἐν Κωνσταντινουπόλει μετὰ τοῦ αὐτοῦ βασιλέως Ζήνωνος· καὶ ὡς θαῤῥούμενος παρ' αὐτοῦ καὶ θαῤῥῶν αὐτῷ, ἐβουλεύσατο μετὰ τοῦ αὐτοῦ Ζήνωνος ὁ Ἰλλοῦς ὥστε ἐκβληθῆναι τὴν πενθερὰν τοῦ αὐτοῦ Ζήνωνος ἀπὸ Κωνσταντινουπόλεως, ἵνα μὴ πάλιν ἐπιβουλεύσῃ, ὡς πρῶτον. καὶ πέμπει τὸν αὐτὸν Ἴλλον ὁ Ζήνων εἰς τὴν Ἰσαυρίαν, ἵνα ἐνέγκῃ Λογγῖνον τὸν ἀδελφὸν Ζήνωνος. καὶ κατελθὼν ὁ αὐτὸς Ἰλλοῦς ἀπέμεινεν εἰς τὴν Ἰσαυρίαν, γράφων, φησί, Ζήνωνι ὥστε λαβεῖν αὐτὸν λόγον διὰ Βηρίνης τῆς δεσποίνης, τῆς πενθερᾶς*

1. *Ἀλάριχος*] *Ἀταλάριχος* Ch., Chron. Conf. ad p. 55. A. 7. *Ἑλληνούπολιν* Ox. 9. *Ἰλλοῦς*] *Ἰλλοὺς* Ox. hic et 13. 18. *Ἴλλον*] Sic et Cedrenus p. 354. C, Malchus apud Suidam v. *Παμπρέπιος*, ubi est etiam quod ab *Ἰλλοῦς* formari non potuit *Ἴλλῳ*. Malalas autem variare formas nominum vocabulorumque solet. Fallitur Toupius Emend. vol. I. p. 262. 20. *Ἰλλοῦς* Ox. Eodemque accentu p. 386. — 389. 21. *Βερίνης* Ox.

bitavit. Post quem demortuum, Romanum regnum obtinuit Alarichus, ejus nepos. Arianus vero erat, id est, *Exocionita.*

Imperante autem Zenone, secundas divinae irae vices perpessa est Constantinopolis; parva urbis parte, ad Taurum usque, terrae tremoribus concussa. Quo tempore etiam sexta vice passa est Nicomedia, Bithyniae Metropolis; Hellenopolis etiam, ejusdem Provinciae urbs. Quibus instaurandis Imperator plurima largitus est.

Iisdem temporibus adversus Imperatorem insurgebat Illus Patricius, Isaurus natione, Imperatoris etiam amicus, quique eum ex Isauria, quo confugerat Imperator, Constantinopolim reduxerat. Quo ubi cum Imperatore advenisset, consiliis invicem communicatis, Zenonem fidenter hortatus est Illus, uti Socrum suam ex urbe ejiceret; ne deinceps ei, ut antea insidiaretur. Imperator itaque Illum in Isauriam remisit, uti Longinum fratrem suum inde abduceret. Descendens itaque Illus in Isauriam, commorabatur ibi; Imperatori interim rescribens, velle se per Verinam Augustam, Zenonis Imperatoris socrum, Libellum Indemnitatis a Zenone Imperatore, a quo metuebat sibi, accipere. Suadebat itaque Zeno Veri-

*τοῦ αὐτοῦ Ζήνωνος βασιλέως, ὡς φοβούμενος τὸν βασιλέα Ζή-
νωνα. καὶ ἔπεισε τὴν αὐτὴν δέσποιναν Βηρῖναν ὁ βασιλεὺς Ζή-
C νων, ὁ γαμβρὸς αὐτῆς, κατὰ τὰ δόξαντα μεταξὺ Ἴλλου καὶ τοῦ
αὐτοῦ Ζήνωνος, ὥστε κατελθεῖν καὶ δοῦναι Ἴλλου λόγον ἀπα-
θείας, ὡς φοβουμένου Ζήνωνα, καὶ ἀνενέγκαι αὐτὸν καὶ τὸν
ἀδελφὸν αὐτοῦ Λογγῖνον. καὶ κατῆλθεν ἡ αὐτὴ Βηρῖνα εἰς τὴν
Ἰσαυρίαν· καὶ δεξάμενος αὐτὴν Ἴλλοῦς ἀπέκλεισεν εἰς καστέλ-
λιον ἐν τῇ Ἰσαυρίᾳ ἔχον βοήθειαν πολλήν, καὶ κελεύσας αὐτὴν
διὰ στρατιωτῶν φυλάττεσθαι, καὶ λαβὼν Λογγῖνον τὸν ἀδελ-
φὸν τοῦ βασιλέως, ἀνῆλθεν ἐν Κωνσταντινουπόλει. καὶ ἐγένε-
το ὁ αὐτὸς Ἴλλοῦς συγκλητικὸς καὶ ὕπατος καὶ μάγιστρος καὶ
πατρίκιος, διοικῶν τὴν πᾶσαν πολιτείαν. ὁμοίως δὲ καὶ ὁ Λογ-
D
O 98 γῖνος ὁ ἀδελφὸς τοῦ βασιλέως ἐγένετο στρατηλάτης πραισέν-
του καὶ ὕπατος· καὶ παρέσχεν εἰς τὰ τέσσαρα μέρη Κωνσταντι-
νουπόλεως ὀρχηστὰς ἐμμάλους μικροὺς τέσσαρας· ἦσαν γὰρ οἱ
ὀρχούμενοι ἐν Κωνσταντινουπόλει εὔφημοι παλαιοί, καὶ ἐποίησεν
αὐτοὺς λῦσαι, πολλὰ χαρισάμενος αὐτοῖς. ἔδωκε δὲ τοῖς Πρασί-
νοις ἔμμαλον τὸν Αὐτοκύονα τὸν λεγόμενον Καράμαλλον ἀπὸ
Ἀλεξανδρείας τῆς μεγάλης, καὶ τὸν Ῥόδον τὸν λεγόμενον Χρυ-
O 99 σόμαλλον, καὶ αὐτὸν Ἀλεξανδρέα, εἰς τὸ Βένετον, καὶ Ἑλλάδιον
τὸν ἀπὸ Ἐμέζτης τῆς πόλεως εἰς τὸ Ῥούσιον μέρος· ἔδωκε δὲ καὶ
τὸν λεγόμενον Μαργαρίτην τὸν Κατζάμυν τὸν ἀπὸ Κυζίκου ἐνεγ-
κὼν τοῖς Λευκοῖς. καὶ ἀπέθετο τὴν δευτέραν αὐτοῦ ὑπατείαν
Λογγῖνος.*

8. ἔχον Ch., ἔχων Ox. 15. ὀρχιστὰς Ox.

nam Augustam socrum suam in ea de quibus ipse cum Illo consilium habuerat; nempe uti in Isauriam descendens, Illo Libellum Indemnitatis ab Imperatore, quem metuebat, concederet; simul etiam inde eum cum Longino, Zenonis fratre, abduceret. Verina itaque in Isauriam descendens, ab Illo accepta est: qui deinde eam in castrum quoddam Isauricum, a praesidio numeroso custoditum, inclusit. Ipse interim, accepto secum Longino, Imperatoris fratre, Constantinopolim revertitur. Porro autem Illus ad Senatoriam Patriciamque dignitatem evectus, Consul quoque factus et Magister, omnem ubique Remp. administravit. Longinus etiam, Imperatoris frater, Consul creatus est, et Praesentis Militiae Magister. Hic vero Constantinopolitanis quatuor Factionibus saltatores quatuor *Emmalos* minores distribuit: quippe qui tum fuerunt saltatores celebres, veterani admodum erant; quos largitionibus abunde donatos, liberos esse jussit. Prasinis vero Autocyonem quendam Alexandrinum dedit Emmalum, *Caramallum* vocatum: Venetis vero *Chrysomallum* dedit Rhodum quendam, et ipsum Alexandrinum: Russatis vero Helladium quendam Emisenum: Albatis denique *Margaritam* quem vocant, Catzamyn dedit quendam, Cyzicenum. Tum vero Longinus Consulatum suum secundum deposuit.

Ἡ δὲ βασίλισσα Ἀριάδνη ἡ τοῦ αὐτοῦ Ζήνωνος γυνὴ δε-
ξαμένη παρὰ τῆς ἰδίας αὐτῆς μητρὸς γράμματα λάθρᾳ καὶ παρε- E
κάλεσε τὸν βασιλέα Ζήνωνα ἵνα ἀπολυθῇ ἀπὸ καστελλίου, ὅπου
ἦν ἀποκεκλεισμένη ἡ δέσποινα Βηρῖνα. καὶ εἶπεν αὐτῇ ὁ βασι-
λεὺς Ζήνων ἵνα αἰτήσῃ τὸν πατρίκιον Ἴλλουν περὶ αὐτῆς. καὶ
μεταστειλαμένη ἡ βασίλισσα Ἀριάδνη Ἴλλουν ᾔτησεν αὐτὸν μετὰ
δακρύων διὰ τὴν αὐτῆς μητέρα Βηρῖναν ἵνα ἀπολυθῇ· καὶ οὐκ
ἐπείσθη Ἰλλοῦς, ἀλλὰ λέγει αὐτῇ, Τί αὐτὴν ζητεῖς; ἵνα ποιήσῃ
πάλιν ἄλλον βασιλέα κατὰ τοῦ σοῦ ἀνδρός; καὶ πάλιν εἶπεν ἡ V 36
Ἀριάδνη τῷ βασιλεῖ Ζήνωνι ὅτι Ἰλλοῦς ἐστιν εἰς τὸ παλάτιον ἢ
ἐγώ; καὶ λέγει αὐτῇ ὁ βασιλεὺς ὅτι Εἴ τι δύνῃ, πρᾶξον· ἐγώ σε
θέλω. καὶ λοιπὸν ἡ Ἀριάδνη κατεσκεύασε τοῦ φονεῦσαι τὸν Ἰλ-
λοῦν· καὶ ἱππικοῦ ἀγομένου, ὡς ἀνέρχεται διὰ τῶν πουλπιτῶν
ἐπὶ τὸ Δέκιμον, ἔκρουσεν αὐτῷ ὁ προτραπεὶς σχολάριος σπαθίῳ O 100
κατὰ τῆς κεφαλῆς, ὀνόματι Σποράκιος, βουλόμενος εἰς δύο αὐτὸν
κόψαι· καὶ εὑρέθη ὁ σπαθάριος τοῦ Ἰλλοῦ ἐγγύς, καὶ προσεσχη-
κὼς τὸ ξίφος κατερχόμενον τῇ δεξιᾷ αὐτοῦ χειρὶ ἐδέξατο· καὶ κα-
τελθοῦσα ἡ ἀρχὴ τοῦ ξίφους εἰς τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ ἔκοψε τὸ
ὠτίον τοῦ αὐτοῦ Ἰλλοῦ τὸ δεξιόν· καὶ ἐσφάγη ὁ σχολάριος ἐπὶ τὸν B
τόπον. ὁ δὲ Ἰλλοῦς κουφισθεὶς ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων αὐτοῦ ἀπη-
νέχθη εἰς τὸν ἴδιον αὐτοῦ οἶκον βασταζόμενος. ὁ δὲ Ζήνων
ἀκούσας ἐπωμόσατο λέγων ἀγνοεῖν τὴν κατὰ Ἴλλουν κατασκευήν,
καὶ οὐκ ἐπείσθη ὁ Ἰλλοῦς, ἀλλὰ ἔχων τὴν λύπην περιωδεύετο·

3. καστελλίου Ch., καστελίου Ox. 14. αὐτῷ] αὐτὸν Ch. 22. Ἴλλουν] Fort. Ἰλλοῦ.

Ariadna autem Imperatrix, Zenonis uxor, clam acceptis a matre literis, Imperatorem oravit, uti Verina Augusta Castello, ubi conclusa erat, eximeretur. Jubet eam Imperator, uti Patricium Illum super ea re interpellaret. Illum itaque accersitum Regina Ariadna lachrymans obsecravit, uti Verinam matrem suam liberaret. Verum Illus petentem aversatus, „Quare, inquit, Verinam tibi quaeris? an ut, sublato viro tuo, Imperatorem alium sufficiat?“ Ariadna itaque Imperatorem rursus compellans; „Ergone, inquit, Illus iste, an Ego potius in Palatio dominor? Respondens ei Imperator, Age, dixit, si quid possis, quid moraris? Ego Tuus sum.“ Exinde igitur Ariadne Illo insidias struit: Circensibus autem celebratis, dum ad Decimum per Pulpita transiret Illus, Sporacius quidam Scholarius, ad hoc conductus, gladio caput ejus impetivit, animo eum per medium dissecandi. Illo autem Spatharius forte adstitit; qui supervenientem gladium animadvertens, dextra manu ictum ejus excepit: cujus tamen mucro, ipso in descensu ad Illi caput allisus, dextram ei aurem praecidit: Scholarius autem e vestigio interfectus est. At vero Illum satellites ejus, humeris suis levatum, domum deportabant. Imperator autem, his auditis, juravit se istarum in Illum insidiarum inscium esse: sed fidem ei Illus derogavit. Ex-

καὶ κάλλιον ἰσχηκὼς ἀπῆλθε πέραν, βουλόμενός τι πρᾶξαι· εἰς τέ-
λειον δὲ ὑγιάνας ἔμεινεν ἔχων τῆς πληγῆς τὴν ὠτειλήν. καὶ εἰσ-
ελθὼν πρὸς τὸν βασιλέα Ζήνωνα ᾔτησεν αὐτὸν ἐπὶ τὴν ἀνατο-
λὴν ἀπολυθῆναι πρὸς ὀλίγον χρόνον διὰ τὸ τοὺς ἀέρας, φησίν,
ἀλλάξαι, ἐπειδὴ ἠσθένει ἀπὸ τῆς πληγῆς. ὁ δὲ βασιλεὺς Ζήνων
C πεισθεὶς διεδέξατο αὐτὸν ἐκ τῆς ἀρχῆς τοῦ μαγίστρου καὶ ἐποίη-
σεν αὐτὸν στρατηλάτην ἀνατολῆς, δοὺς αὐτῷ πᾶσαν ἐξουσίαν.
καὶ αὐτὸς δὲ Ἴλλους ᾔτησεν αὐτὸν λαβεῖν μεθ' ἑαυτοῦ πρὸς θε-
O 101 ραπείαν τῆς Αὐγούστας τὸν πατρίκιον Λεόντιον τὸν Παυλίνης,
εἰς τὸ δοῦναι αὐτῷ τὴν δέσποιναν Βηρῖναν τὴν μητέρα τῆς βα-
σιλίσσης Ἀριάδνης, ἵνα ἀναγάγῃ αὐτὴν ἐν Κωνσταντινουπόλει.
ᾔτησε δὲ τὸν βασιλέα ὁ αὐτὸς Ἴλλους λαβεῖν καὶ ἄλλους συγκλη-
τικοὺς πρὸς ἰδίαν ὑπόληψιν· καὶ παρέσχεν αὐτῷ. καὶ κατῆλθεν
ὁ πατρίκιος Ἴλλους, λαβὼν μεθ' ἑαυτοῦ τὸν πατρίκιον Λεόντιον
καὶ τοὺς ἄλλους συγκλητικούς· καὶ κατῆλθεν ἐν Ἀντιοχείᾳ τῇ με-
γάλῃ, ποιήσας ὀλίγον χρόνον, χαρισάμενος αὐτοῖς πολλὰ ἐξῆλθεν
D ἐπὶ τὴν Ἰσαυρίαν· καὶ καταγαγὼν τὴν δέσποιναν Βηρῖναν ἀπὸ
τοῦ καστελλίου ἐποίησεν αὐτὴν στέψαι βασιλέα εἰς τὸν ἅγιον
Πέτρον ἔξω τῆς πόλεως Ταρσοῦ τῆς Κιλικίας τὸν πατρίκιον
Λεόντιον, πείσας αὐτὸν στεφθῆναι, ὄντα ἄνδρα ἐλεύθερον. καὶ
ἐποίησεν ἡ αὐτὴ Βηρῖνα θείας κελεύσεις κατὰ πόλιν καὶ σάκρας
πρὸς τοὺς ἄρχοντας καὶ πρὸς τοὺς στρατιώτας ὥστε δέξασθαι

1. κάλλιον Ch., καλλίων Ox. 16. χαρισάμενος αὐτοῖς πολλὰ] „καὶ vel δὲ alicubi desiderari videtur." Ch.

inde itaque ei infensus, vindictam meditatus est: melius vero aliquanto sese habens, sinum trajecit, facinus aliquod patrandi animo. Ad extremum vero cum integer esset, et vulnus jam cicatrice obductum esset, Imperatorem adiit, in Orientem ad tempus aliquod secedendi licentiam impetrans: nempe ob aëris, ut ipse prae se ferebat, mutationem: nondum enim, dixit, satis se a vulnere revaluisse. Imperator autem votis annuens, Magistri eum munere liberavit, Militumque in Oriente Magistrum constituit, potestate ei omni concessa. Praeterea quoque Illus Leontium Patricium Paulinae F. dari sibi comitem petiit; nempe cui Verinam Augustam, Ariadnae Imperatricis matrem, traderet Constantinopolim deducendam. Quin et ab Imperatore etiam licentiam petivit, itineris comites alios, quos ipse voluit, ex Senatu delegendi: Hoc etiam ei concessit Imperator. Illus itaque, adjunctis sibi Leontio Patricio, aliisque ex Senatoribus, Antiochiam magnam contendit: ubi ad tempus exiguum commoratus, multaque civibus largitus, inde in Isauriam ducit iter. Ubi Verinam Augustam ex castro educens, statim hoc ei negotium dedit, uti Leontium Patricium (quem ad hoc, utpote virum liberum, adduxerat) Diademate insigniret. Quod et factum est, ad templum D. Petri, extra Tarsum Ciliciae situm. Quin et Verina, Edictis Imperatoriis *Sacrisque* ubique per Imperium emissis; a Praefectis undique et militibus postulavit, uti nihil

αὐτὸν καὶ μὴ ἐναντιωθῆναί τινα, γράψασα δὲ σάκραν ἔχουσαν πολλὰ κακὰ περὶ Ζήνωνος. καὶ ἐβασίλευσεν ἐν Ἀντιοχείᾳ ὀλίγας ἡμέρας.

Καὶ γνοὺς Ζήνων ὁ βασιλεὺς ἔπεμψε βοήθειαν πολλὴν καὶ
στρατηλάτην Ἰωάννην τὸν Σκύθην. καὶ ἀκούσας Λεόντιος καὶ E
Ἴλλους καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ καὶ ἀνῆλθαν μετὰ Βηρίνης εἰς τὸ Παπύ- O 102
ριν καστέλλιον· καὶ Βηρῖνα μὲν ἰδίῳ θανάτῳ τελευτᾷ. Παμπρέπιος δέ τις ὡς προδότης μετ' αὐτῶν ὢν ἐσφάγη ἄνω καὶ ἐῤῥίφη τὸ λείψανον αὐτοῦ εἰς τὰ ὄρη. Ἴλλους δὲ καὶ Λεόντιος φοσσευθέντες παρελήφθησαν· καὶ πρόοδον δεδωκότες παρὰ τῷ ἄρχοντι Σελευκείας τῆς Ἰσαυρίας ἀπὸ διαλαλιᾶς ἀπεκεφαλίσθησαν· καὶ αἱ κεφαλαὶ αὐτῶν εἰσηνέχθησαν Ζήνωνι ἐν Κωνσταντινουπόλει εἰς κοντὸν πεπηγμέναι· καὶ πολὺς ὄχλος ἀπήει θεωρῶν αὐτάς· ἦσαν
γὰρ ἀπενεχθεῖσαι πέραν ἐν Σύκαις ἐπὶ τὸν ἅγιον Κόνωνα. V 37

Ἐπὶ δὲ τῆς αὐτοῦ βασιλείας ἐβασίλευσε Περσῶν Περόζης· πολλὰς δὲ ταραχὰς καὶ φόνους ἐν τῷ αὐτῷ καιρῷ ἐποίησαν οἱ Πράσινοι ἐν Ἀντιοχείᾳ· ἐφόνευσαν γάρ, φησίν, Ἰουδαίους μηδενὸς φειδόμενοι. καὶ διεδέχθη ὁ τότε κόμης τῆς ἀνατολῆς Θεό-
δωρος ἀγανακτηθείς· καὶ εἰρήνευσαν τὰ δημοτικά. καὶ ἀνηνέ- O 103
χθη τῷ αὐτῷ βασιλεῖ Ζήνωνι τὸ γενόμενον ὑπὸ τῶν Πρασίνων πρὸς τοὺς Ἰουδαίους ἀσέβημα· καὶ ἠγανάκτησε κατὰ τῶν Πρα-

6. *Παπύρις* Ox. 13. *κόντον* Ox. *ibid.* *ἀπίει* Ox. 15. *Περοζῆς* Ox.

obnitentes, Leontium Imperatorem suum agnoscerent. Sed et *Sacram* etiam quandam, opprobriis in Zenonem refertam, divulgavit. Paucis itaque diebus Antiochiae imperavit Leontius.

Imperator vero Zeno, his auditis, ingentem adversus eos exercitum emisit, sub ductu Joannis Scythae. Quod ubi Leontio, Illo, caeterisque eorum consciis, notum fuit; in Papyrium Castellum omnes, una cum Verina, se receperunt: Ubi Verina, naturae concedens, diem suum obiit. Pamprepius vero quidam, ob [Castelli] proditionem meditatam, in summa ejus parte occisus est, cadavere ejus in montes projecto. Illus vero et Leontius, obsidione cincti, capti sunt. Dumque in itinere sunt ad Seleuciae Isauriae Praefectum, ob maledicentiam suam capite multati sunt. Capita vero eorum, Constantinopolim delata, ad D. Cononem in opposito litore Syceno, turbis interim innumeris ad spectaculum concursitantibus, a Zenone contis affixa sunt.

Ejusdem sub Imperio Perozes Persis regnavit, quo tempore etiam Prasini tumultus Antiochiae maximos excitarunt, Judaeis ad unum omnibus internecioni datis. Quod in Theodoro Orientis Comite non ferens Imperator, eum dignitate exuit; Tumultusque inde in populo consopitus. Imperator autem Zeno certior factus de eo quod a Prasinis in Judaeos

σίνων τῶν ἐν Ἀντιοχείᾳ, λέγων, Διὰ τί τοὺς νεκροὺς μόνον τῶν Ἰουδαίων ἔκαυσαν; ἐχρῆν γὰρ αὐτοὺς καὶ τοὺς ζῶντας Ἰουδαίους B *καῦσαι. καὶ ἐσιωπήθη τὸ πρᾶγμα.*

Ὁ δὲ αὐτὸς βασιλεὺς Ζήνων ἐρωτήσας Μαυριανὸν τὸν σοφώτατον κόμητα, ὅστις πολλὰ αὐτῷ προέλεγεν, ἦν γὰρ καὶ μυστικά τινα εἰδώς, καὶ τίς μετ' αὐτὸν βασιλεύει, προεῖπεν ὅτι καὶ τὴν βασιλείαν αὐτοῦ καὶ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ διαδέχεταί τις ἀπὸ σιλεντιαρίων. [καὶ ταῦτα ἀκούσας ὁ βασιλεὺς Ζήνων συνέσχε τὸν πατρίκιον Πελάγιον τὸν ἀπὸ σιλεντιαρίων] πληρώσαντα καὶ ἐλθόντα εἰς τὴν τοῦ πατρικίου ἀξίαν, ἄνδρα σοφόν· ἐκέλευσε δημεύσας φυλάττεσθαι· ὅντινα νυκτὸς οἱ φυλάσσοντες ἔπνιξαν καὶ ἔῤῥιψαν εἰς θάλασσαν τὸ λείψανον αὐτοῦ κατὰ κέλευσιν τοῦ βασιλέως. καὶ ἀκούσας τοῦτο ὁ ἔπαρχος τῶν πραιτωρίων Ἀρκάδιος ἐλοιδόρει τὸν βασιλέα Ζήνωνα διὰ Πελάγιον· C O 104 *καὶ ἦλθεν εἰς τὰς ἀκοὰς Ζήνωνος, καὶ ἐκέλευσεν εἰσερχόμενον εἰς τὸ παλάτιον σφαγῆναι. ὁ δὲ Ἀρκάδιος μαθὼν τοῦτο, ὡς μετεστάλη ἀπὸ τοῦ βασιλέως, παρερχόμενος ἀπὸ τῆς ἐκκλησίας ἐποίησεν ὡς θέλων εὔξασθαι· καὶ κατελθὼν ἐκ τοῦ ὀχήματος εἰσῆλθεν εἰς τὴν μεγάλην ἐκκλησίαν Κωνσταντινουπόλεως· καὶ ἔμεινεν ἔσω, καὶ ἐῤῥύσθη θανάτου. καὶ ὡς ἔστιν ἐκεῖ, ἐδήμευ-*

6. *καὶ τίς*] *τίς* Chron. Pasch. p. 328. A. 8. *καὶ ταῦτα ἀκούσας* etc.] „Quae uncis inclusa sunt, ex Chr. Alex. supplevimus, qui haec ipsa ex nostro, vel uterque ex tertio quodam, transscripsit." Ch. 11. *ἐκέλευσε δημεύσας φυλάττεσθαι*] „Chr. Alex. habet, *καὶ δημεύσας αὐτὸν ἐκέλευσε φυλάττεσθαι·* rectius; *καὶ* enim particula apud nostrum desideratur." Ch. 17. *ἀπὸ τῆς*] *διὰ τῆς μεγάλης* Chron.

patratum fuerat, iratus eis, „Quorsum, inquit, Judaeos mortuos tantum ignibus mandarunt, quos etiam vivos concremare oportuit?" Res vero inde silentio sepulta est.

Idem vero Imperator Zeno Maurianum Comitem, virum sapientissimum, (qui multa ei praedixerat; norat enim occulta quaedam Mysteria) interrogavit; „Quis post se imperaturus esset? Respondit ille; Imperium simul, et uxorem tuam accipiet quidam ex Silentiariis." [Hoc audito, Imperator comprehendit Pelagium Patricium, qui jam olim Silentiariorum] gradum supremum ascenderat, et ad dignitatem Patriciam provectus fuerat, virum sapientem: bonisque ejus publicatis, ipsum custodiae tradidit. Hunc vero, Imperatoris ipsius ex mandato, Custodes per noctem strangularunt, corpusque in mare projecerunt. Arcadius autem Praetorio Praefectus ubi hoc audierat. Imperatorem ob Pelagii caedem conviciis insectatus est: quod ubi ad Zenonis aures pervenisset, jussit illum, simulac palatium ingrederetur, occidi. Hoc ubi rescierat Arcadius, cum ab Imperatore accersitus Ecclesiam pertransiret, ex curru descendens, simulavit velle se precari: Ecclesiamque Magnam Constantinopoli ingressus, ibi mansit, a morte sic liberatus; bonis interim ejus omnibus a

σεν αὐτὸν ὁ βασιλεὺς Ζήνων. μετὰ δὲ ὀλίγον καιρὸν δυσεντερίᾳ ληφθεὶς ὁ αὐτὸς βασιλεὺς Ζήνων ἐτελεύτησεν, ὢν ἐνιαυτῶν ξ' καὶ μηνῶν θ', μηνὶ ξανθικῷ θ' ἔτους κατὰ Ἀντιόχειαν φλθ', ἰνδικτιῶνος ιδ'.

Ἔστιν οὖν ἀπὸ Ἀδὰμ ἕως τῆς τελευτῆς Ζήνωνος βασιλέως ἔτη ,εϡπγ'.

Zenone Imperatore publicatis. Non multo autem post temporis Imperator Zeno, Dysenteria correptus, fato succubuit, annos natus LX et menses IX, Aprilis die IX, Aerae Antiochenae anno DXXXIX, Indictionis XIV.

Ab Adamo igitur, adusque Zenonis exitum, anni sunt MMMMMDCCCCXXCIII.

V 38

ΛΟΓΟΣ Ιϛ΄

ΧΡΟΝΩΝ ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΥ ΒΑΣΙΛΕΩΣ.

A Μετὰ δὲ τὴν βασιλείαν Ζήνωνος ἐβασίλευσεν ὁ θειότατος Ἀναστάσιος ὁ δίκορος, ὁ Δυῤῥαχηνός, ὁ ἀπὸ τῆς νέας Ἠπείρου, ἀπὸ σιλεντιαρίων, ἐπὶ τῆς ὑπατείας Ὀλυβρίου τοῦ υἱοῦ Ἀρεοβίνδου· ὅστις ἐβασίλευσεν ἔτη κζ΄ καὶ μῆνας γ΄, στεφθεὶς ἐν μηνὶ ἀπριλλίῳ τῇ ἁγίᾳ πέμπτῃ τῆς μεγάλης ἑβδομάδος. καὶ ἠγάγετο Ἀριάδνην τὴν τοῦ Ζήνωνος τοῦ πρὸ αὐτοῦ βασιλεύσαντος γενομένην γυναῖκα. ἦν δὲ μακρὸς πάνυ, κονδόθριξ, εὔστολος, στρογγυλόψις, μιξοπόλιος τὴν κάραν καὶ τὸ γένειον, ἐν τῷ δεξιῷ ὀφθαλ-
O 106 μῷ ἔχων τὴν κόρην γλαυκὴν καὶ ἐν τῷ ἀριστερῷ μέλαιναν, τελείους ἔχων ὀφθαλμούς, τὸ δὲ γένειον αὐτοῦ πυκνῶς ἐκείρετο.

B Ἐν δὲ τῇ αὐτοῦ βασιλείᾳ ἐποίησεν ἔπαρχον πραιτωρίων τὸν πατρίκιον Ἱέριον· ὅστις ἐποίησε κόμητα ἀνατολῆς Καλλιόπιον τὸν ἴδιον συγγενέα. καὶ ὡς ἄρχει, ἐπῆλθον τῷ αὐτῷ Καλλιοπίῳ

LIBER XVI.

DE TEMPORIBUS ANASTASII IMPERATORIS.

Zenonem excepit in Imperio divinissimus Anastasius Dicorus, qui ex Silentiariis fuerat, ex Dyrrachio Novae Epiri oriundus, Consule Olybrio, Ariobindi filio. Inauguratus est mense Aprili, feria sancta v magnae Hebdomadae; duxitque in uxorem Ariadnam, Zenonis decessoris sui viduam: Imperavit autem annos xxvii et menses tres. Erat hic statura valde procera, capillitio brevi, decorus, facie rotunda, capite, mentoque subcanescentibus, oculorum pupilla dextra caesia, sinistra vero nigricante, oculis nihilominus pulcherrimis; barbam vero frequenter tondebat.

Hic Imperator factus Praetorio Praefectum constituit Hierium Patricium; qui Calliopium, cognatum suum, Orientis Comitem designavit. Hic vero ad Principatum evectus, cum adversus eum insurgerent Prasini An-

οἱ Πράσινοι Ἀντιοχείας ἐν τῷ πραιτωρίῳ· καὶ φυγὼν διεσώθη.
τοῦτο δὲ γνοὺς ὁ ἔπαρχος Ἱέριος ἀνήγαγε τῷ βασιλεῖ Ἀναστασίῳ·
καὶ εὐθέως προηγάγετο ὁ αὐτὸς βασιλεὺς κόμητα ἀνατολῆς Κων-
στάντιον τὸν Ταρσέα, δοὺς αὐτῷ ἐξουσίαν κατὰ πάσης ζωῆς,
ἐπειδὴ τὸ Πράσινον μέρος Ἀντιοχείας δημοκρατοῦν ἐπήρχετο τοῖς
ἄρχουσιν· ὅστις Κωνστάντιος ἐποίησε τὸν δῆμον Ἀντιοχείας εἴ-
κειν κελεύσμασιν ἀρχόντων, ἔτους χρηματίζοντος κατὰ Ἀντιό-
χειαν φμγ΄.

Ἐφίλει δὲ ὁ αὐτὸς βασιλεὺς τὸ Ῥούσιον μέρος Κωνσταντινου- C
πόλεως, τοῖς δὲ Πρασίνοις καὶ Βενέτοις πανταχῇ ἐπεξήρχετο στα-
σιάζουσιν.

Ὁ δὲ αὐτὸς βασιλεὺς ἀκούσας ὅτι συνάγονται οἱ Ἴσαυροι εἰς
τὴν ἰδίαν αὐτῶν χώραν τυραννῆσαι βουλόμενοι, εὐθέως ἐπεστρά-
τευσε κατ' αὐτῶν· καὶ ἐπολέμησεν αὐτοῖς πέμψας στρατηγοὺς
Ἰωάννην τὸν ἐπίκλην κυρτόν, στρατηλάτην πραισέντου, καὶ Διο-
γενιανὸν τὸν πατρίκιον, τὸν συγγενέα τῆς Αὐγούστας, καὶ ἄλλους O 107
μετὰ πλήθους Σκυθῶν καὶ Γοτθικῆς καὶ Βεσσικῆς χειρός. καὶ
ἀνήλωσε τοὺς αὐτοὺς Ἰσαύρους καὶ ἀπώλεσε τὴν χώραν αὐτῶν
καὶ τὰς πόλεις αὐτῶν κατέστρεψε καὶ πυρίκαυστα ἐποίησε τὰ κα-
στέλλια αὐτῶν, λαβὼν αἰχμαλώτους τοὺς ἐξάρχους αὐτῶν εἰς τὴν
αὐτῶν τυραννίδα Λογγῖνον τὸν ἀπὸ μαγίστρων τὸν φαλακρὸν V 39
καὶ Ἀθηνόδωρον τὸν νεώτερον καὶ Λογγινίνην τὸν χωλὸν καὶ Κό-
νωνα τὸν Φουσκιανοῦ τὸν ἀπὸ ἐπισκόπων Ἀπαμείας· ὁ δὲ Λογ-
γινίνης πρῶτος ἀπώλετο ἐν τῇ συμβολῇ τοῦ πολέμου, ὅτε ὑπήν-

4. ζωῆς Ch., ζώνης Ox. 24. ὅτε γὰρ Ch.

tiochenses, fuga salvus evasit. Hoc audito, Hierius Praefectus Imperatori rem detulit: qui statim Orientis Comitem designavit Constantium Tarsensem, concessa etiam ei in omnes potestate plena; ex eo quod Prasini Antiochiae dominantes, in Praefectos frequenter insurgerent. Illud igitur in populo Antiochensi Constantius egit, ut Magistratibus suis deinceps morem gererent. Annus erat Aerae Antiochenae DXLIII.

At vero Imperator Russatis Constantinopolitanis admodum studebat; Prasinos vero et Venetos, tumultuantes ubique compescuit.

Audito autem quod Isauri, in regione ipsorum copiis collectis, tyrannidem sibi arripere in animo haberent; adversus eos arma movit, missis in expeditionem hanc, cum copiis Scythicis, Gothicis et Bessicis, Joanne cognomine Gibbo, Praesentis Militiae Magistro; et Diogeniano Patricio, Augustae cognato, aliisque ducibus. Hi vero Isauros istos profligarunt; et regionibus eorum vastatis, eversis etiam urbibus, Castellisque ignibus absumptis, Rebellionis etiam istius Duces primarios, Longinum nempe Calvum, Exmagistrum, Athenodorum Juniorem, Longininem Claudum, et Cononem Fusciani F. Exepiscopum Apamensem, [aut occiderunt, aut] captivos abduxerunt. Primus itaque Longinines, ad Cotyaeum, urbem Phry-

τησαν ἀλλήλοις τὰ ἐξέρκετα εἰς τὸ Κοτυάειον, πόλιν τῆς Φρυγίας, ἐκεῖ ἐσφάγη· καὶ μετ' αὐτὸν Κόνων ὁ Φουσκιανοῦ λόγχῃ βληθεὶς ἔπεσε. καὶ τραπέντες οἱ Ἴσαυροι εἰς φυγὴν συνελήφθησαν τότε καὶ οἱ λοιποὶ ἔξαρχοι ζῶντες· καὶ ἀπεκεφαλίσθησαν καὶ ἀνηνέχθησαν αἱ κεφαλαὶ αὐτῶν τῷ αὐτῷ Ἀναστασίῳ βασιλεῖ. καὶ μετὰ τὴν αὐτὴν νίκην ἔδωκε δωρεὰς τοῖς ὑποτελέσι πᾶσι τοῖς ὑπὸ τὴν αὐτοῦ βασιλείαν.

B O 108 Ὁ δὲ θειότατος βασιλεὺς Ἀναστάσιος ἐποίησε χρυσοτέλειαν τῶν ἰούγων τοῖς συντελεσταῖς πᾶσι διὰ τὸ μὴ ἀπαιτεῖσθαι τὰ εἴδη καὶ διατρέφεσθαι ὑπὸ τῶν στρατιωτῶν.

Ἐπὶ δὲ τῆς αὐτοῦ βασιλείας οἱ δῆμοι Κωνσταντινουπόλεως τῶν Πρασίνων ἱππικοῦ ἀγομένου παρεκάλουν τὸν βασιλέα ἀπολυθῆναί τινας συσχεθέντας παρὰ τοῦ ἐπάρχου τῆς πόλεως ὡς λιθοβολήσαντας· καὶ οὐ παρεκλήθη ὑπὸ τοῦ δήμου ὁ αὐτὸς βασιλεύς, ἀλλὰ ἀγανακτήσας ἐκέλευσεν ἅρμα κατ' αὐτῶν ἐξελθεῖν, καὶ
C ἐγένετο μεγάλη ἀταξία. καὶ κατῆλθον οἱ δῆμοι κατὰ τῶν ἐξκουβιτόρων καὶ ἐλθόντες ἐπὶ τὸ κάθισμα ἔῤῥιψαν [λίθους κατὰ τοῦ βασιλέως Ἀναστασίου, ἐν οἷς εἷς Μαῦρος ἔῤῥιψε] λίθον κατὰ τοῦ βασιλέως· καὶ ἀναστὰς ὁ βασιλεὺς ἐξέφυγε τὸν λίθον. καὶ θεασάμενοι οἱ ἐξκουβίτορες τὴν τοῦ ἀνδρὸς τόλμαν, ὥρμησαν κατ' αὐτοῦ καὶ ἔκοψαν αὐτὸν κατὰ μέλος· καὶ οὕτως ἀπέδωκε τὴν
O 109 ψυχήν. ὁ δὲ δῆμος στενωθεὶς ἔβαλε πῦρ εἰς τὴν λεγομένην Χαλκῆν τοῦ ἱππικοῦ, καὶ ὁ ἔμβολος ἐκαύθη ἕως τοῦ βασιλικοῦ καθί-

14. λιθοβολήσαντες Ch., λιθοβολίσαντες Ox. 17. λίθους — ἔῤῥιψε addit Chron. 22. στενωθεὶς Ch., Chron., σθενοθεὶς Ox. *ibid.* Χαλκὴν Ox.

giae, ubi exercitus inter se commissi primum conflictati sunt, ipso in congressu occisus periit. Post quem Conon, Fusciani F. cecidit, hasta transfixus. Caeteri autem Duces, Isauris in fugam versis, vivi comprehensi sunt, capiteque multati; capitibus eorum ad Anastasium Imperatorem deportatis: qui hac victoria potitus, omnibus per Imperium Tributariis munera transmisit.

Divinissimus autem Imperator Anastasius tributum aureum, pro singulis jugis per imperium, pendendum instituit: ne scilicet ab Exactoribus, in specie, militibus in victum erogandum colligeretur.

Eodem Imperante, qui ex Prasinis erant in populo Constantinopolitano, ipsum inter Circensia rogarunt, uti qui ob lapides in Circo jactos a Praefecto urbis comprehensi fuerant, vinculis liberarentur. Imperator votis eorum haud annuens, etiam eis irascebatur; jussitque uti miles eos adoriretur. Coortus inde ingens in populo tumultus; turbaque adversus Excubitores descendente, ubi ad sedem Imperatoriam perventum fuisset, in Imperatorem ipsum lapis emissus est. Surgens autem Imperator, ictum declinavit. Videntes itaque Excubitores hominis audaciam, impetu in illum facto, membratim conciderunt; qui sic animam edidit. Popellus autem in angustias redactus, ignes in Circi Chalcam, quam vocant injecit; unde Porticus usque ad sedem Imperatoriam conflagravit. Porticus item

σματος, καὶ ὁ ἔμβολος δὲ ὁ δημόσιος ἕως τοῦ Ἑξαϊππίου καὶ τοῦ φόρου Κωνσταντίνου ἅπας καυθεὶς κατηνέχθη, πανταχῇ διακοπῶν γενομένων. πολλῶν δὲ συσχεθέντων καὶ τιμωρηθέντων ἐγένετο ἡσυχία, προαχθέντος ἐπάρχου πόλεως Πλάτωνος, ὃς ὑπῆρχε πά- D τρων τοῦ Πρασίνου μέρους.

Ἐπὶ δὲ τῆς αὐτοῦ βασιλείας ἀνεφάνη τις ἀνὴρ ἐν Ἀντιοχείᾳ τῇ μεγάλῃ, ὢν ἀπὸ πόλεως Ἀμίδης, ὀνόματι Ἰωάννης Ἰσθμέος, χειμευτὴς ὑπάρχων καὶ φοβερὸς ἐπιθέτης· καὶ λάθρᾳ εἰσήρχετο εἰς τὰ ἀργυροπρατία καὶ ὑπεδείκνυεν αὐτοῖς χεῖρας ἀνδριάντων καὶ πόδας χρυσοῦς καὶ ἄλλα ζώδια, λέγων ὅτι Θησαυρὸν γέμοντα τοιαῦτα ζώδια ὄβρυζα ηὗρον. καὶ ἐκ τούτου ἠπάτησε πολλοὺς καὶ ἐκόμβωσε πολλὰ χρήματα· ᾧτινι παρωνύμην ἔθηκαν οἱ Ἀν- O 110 τιοχεῖς Βαγουλάν, ὅ ἐστι γοργὸς ἐπιθέτης. καὶ λαθὼν πάντας ἔφυγεν ἐν Κωνσταντινουπόλει καὶ ἐκόμβωσε κἀκεῖ πολλοὺς ἀργυροπράτας, ὥστε γνωσθῆναι τῷ βασιλεῖ. καὶ συσχεθεὶς εἰσήχθη πρὸς τὸν βασιλέα, καὶ προσήνεγκεν αὐτῷ χαλινὸν ἵππου ὁλόχρυσον, E διὰ μαργαριτῶν ὃν τὸ κούρκωμον αὐτοῦ. καὶ λαβὼν αὐτὸ ὁ βασιλεὺς Ἀναστάσιος λέγει αὐτῷ, Ἐμὲ οὐ κομβώσεις· καὶ ἐξώρισεν αὐτὸν εἰς Πέτρας, κἀκεῖ τελευτᾷ.

Ἐν δὲ τῷ αὐτῷ χρόνῳ τῆς αὐτοῦ βασιλείας ἐπὶ τῆς ὑπατείας τοῦ αὐτοῦ βασιλέως Ἀναστασίου ὡς τὸ τρίτον κατῆλθεν ἐν Ἀντιοχείᾳ τῇ μεγάλῃ Καλλιόπας τις ἡνίοχος ἀπὸ φακτιονα-

10. χρυσοῦς] χρυσᾶς Ox. *ibid.* ζώδια Ch., ζῶδα Ox. 12. παρονύμην Ox. 17. ὅν Ch., ὧν Ox. Eadem μαργαρίτων. 22. Καλλίοπας Ox.

Publica, Hexaippum usque et Constantini Forum, tota in cineres versa, corruit, caedibus undique factis. Plurimis autem comprehensis et punitis, turba demum conquievit: at non, nisi Platone quodam, Prasinorum Patrono, ad urbis Praefecturam provecto.

Eodem imperante, prodiit Antiochiae Joannes quidam Isthmeus, Amidensis Chemista et impostor insignis. Vafre hic Argentariorum officinas ingressus, obtulit illis statuarum manus pedesque totos aureos; imagunculas etiam alias; dicendo se Thesaurum reperisse, simulachris hujusmodi obryzis refertum. Hisce malis artibus fucum plurimis fecerat, pecuniasque abunde sibi corraserat: quem ideo Antiochenses *Bagulam* appellarunt, id est versutissimum Impostorem. Inde vero Constantinopolim, clam omnibus, profectus, multos etiam ibi Argentarios emunxit: unde et Imperatori ipsi demum innotuit. Comprehensus autem, et coram eo adductus, fraenum equestre cum curcuma ex auro solido et Margaritis intertexta ei obtulit. Quod Anastasius Imperator manu accipiens; „At mihi, inquit, haud impones." Itaque ad Petras eum relegavit; ubi diem suum obiit.

Eodem tempore, Anastasio Imperatore ipso tum tertium Consule, Calliopas quidam, ex Factionariis Constantinopolitanis, Auriga, magnam Antiochiam veniens, Prasinis datus est, Basilio Edesseno tum Comite. Hic

ρίων Κωνσταντινουπόλεως· καὶ ἐδόθη εἰς τὸ Πράσινον μέρος
O 111 Ἀντιοχείας ἐπὶ Βασιλείου κόμητος Αἰδεσινοῦ· καὶ παρέλαβε
τὸν σταῦλον τοῦ Πρασίνου μέρους λιπόμενον, καὶ ἐνίκησε κατὰ
κράτος. καὶ μετ' ὀλίγον καιρὸν ἐπετελέσθη ἐν τῇ Δάφνῃ Ἀντιο-
χείας κατὰ τὸ ἔθος ἡ συνήθεια τῶν Ὀλυμπίων ἡ λεγομένη·
καὶ τοῦ πλήθους τῶν Ἀντιοχέων ἀνελθόντος ἐν Δάφνῃ, οἱ ἐκ
τῆς εἰσελασίας ὁρμήσαντες μετὰ τοῦ ἡνιόχου Καλλιόπα κα-
τελθόντες ἐν τῇ συναγωγῇ τῶν Ἰουδαίων τῇ οὔσῃ ἐν τῇ αὐτῇ
Δάφνῃ ἐνέπρησαν αὐτήν, πραιδεύσαντες πάντα ὅσα ἦν ἐν τῇ
συναγωγῇ καὶ ἐφόνευσαν πολλούς, μηνὶ ἰουλίῳ θ', ἰνδικτιῶνος
ιε'· καὶ πήξαντες ἐκεῖ τὸν τίμιον σταυρὸν ἐποίησαν γενέσθαι
B μαρτύριον τοῦ ἁγίου Λεοντίου. τούτων δὲ γνωσθέντων τῷ αὐ-
τῷ Ἀναστασίῳ βασιλεῖ, προηγάγετο κόμητα ἀνατολῆς τὸν ἀπὸ
κομμερκιαρίων Προκόπιον τὸν Ἀντιοχέα· ὅστις κατήνεγκε μεθ'
ἑαυτοῦ ἀπὸ θείου τύπου νυκτέπαρχον Μηνᾶν ὀνόματι, Βυζάν-
τιον. καὶ ταραχῆς γενομένης παρὰ τῶν τοῦ Πρασίνου μέρους,
ἐβουλήθη ὁ αὐτὸς Μηνᾶς κατασχεῖν τινας τῶν ἀτάκτων· καὶ
γνόντες ἐκεῖνοι προσέφυγον εἰς τὸν ἅγιον Ἰωάννην ἔξω τῆς πό-
O 112 λεως. καὶ γνοὺς τοῦτο ὁ νυκτέπαρχος ἐν τῷ μεσημβρίῳ ἀπῆλ-
θε μετὰ Γοτθικῆς βοηθείας εἰς τὸν ἅγιον Ἰωάννην· καὶ ἐξαίφνης
εἰσῆλθεν εἰς τὸν ἅγιον οἶκον, καὶ εὗρεν ἐκεῖ ὑποκάτω τῆς ἁγίας
τραπέζης τοῦ θυσιαστηρίου τινὰ τῶν ἀτάκτων ὀνόματι Ἐλευ-
θέριον· καὶ κεντήσας αὐτὸν ξίφει ἐκεῖ, σύρας ἐκ τοῦ θυσιαστη-

2. Αἰδεσινοῦ] „Forte Ἐδεσσηνοῦ." Ch. 7. εἰσελασίας Ch., εἰς ἐλασίας Ox. 13. τὸν Ch., τῶν Ox.

itaque vacuum eo tempore Prasinorum stabulum occupavit, Aurigantium ubique Victor. Paulo autem post temporis Olympicorum, quae vocant, Solennia Daphne Antiochensi pro more celebrata sunt. Cumque populus Antiochensis numerosior ad Daphnem convenisset; qui ex Equitatu erant, una cum Calliopa Auriga, Synagogam Judaeorum ad Daphnem sitam invadentes, incendiis vastarunt, occisis plurimis abreptisque quae in Synagoga erant omnibus. Factum hoc Julii die IX, Indictionis XV. Tum vero defixa ibi Cruce venerabili, in D. Leontii Martyrium converterunt. Imperator autem Anastasius, his auditis, Orientis Comitem constituit, ex Commerciariis, Procopium quendam Antiochensem; qui et Byzantinum quendam, nomine Menam, divino Imperatoris ex Edicto, Nycteparchum sibi habuit. Tumultu autem a Prasinis in populo excitato, quosdam ex seditiosis comprehendere statuit Menas: quod ubi seditiosi isti intellexissent, ad D. Joannis Aedem, extra urbem sitam, confugerunt. Nycteparchus autem de hoc certior factus, sumpto sibi Gothico praesidio, eo contendit tempore meridiano: templumque subito ingressus, ex seditiosis quendam, nomine Eleutherium, sub sacra Altaris mensa latitantem, ibidem transfixit; truncoque inde extracto, caput ei amputavit: adeo ut sanctum

ρίου τὸ λείψανον αὐτοῦ, ἀπεκεφάλισεν· ὥστε τὸ ἅγιον θυσια- C στήριον πληρωθῆναι αἵματος. καὶ λαβὼν τὴν κεφαλὴν εἰσήρχετο ἐπὶ τὴν πόλιν Ἀντιόχειαν· καὶ ἐλθὼν ἕως τῆς γεφύρης τοῦ Ὀρόντου ποταμοῦ ἔῤῥιψε τὴν κεφαλὴν εἰς τὸν ποταμόν. καὶ εἰσῆλθεν ἔγγιστα Προκοπίου τοῦ κόμητος τῆς ἀνατολῆς, διηγούμενος αὐτῷ τὰ συμβάντα. καὶ μετὰ τὸ μεσημβρινὸν ἐγνώσθη τοῦτο τοῖς Πρασίνοις· καὶ ἐξελθόντες εἰς τὸν ἅγιον Ἰωάννην εὗρον τὸν κορμὸν Ἐλευθερίου. καὶ λαβόντες εἰς κραβαταρέαν τὸ λείψανον αὐτοῦ, εἰσήγαγον εἰς τὴν πόλιν βαστάζοντες αὐτό. καὶ ὑπηντήθησαν κατέναντι τῆς λεγομένης Ῥουφίνου βασιλικῆς ἐπὶ τὸ λουτρὸν τὸ λεγόμενον τῶν Ὀλβίης· καὶ συμβαλόντες εἰς τὴν ῥύμην τῶν θαλασσίων μετὰ τῆς βοηθείας καὶ τοῦ νυκτεπάρχου D καὶ τῶν τοῦ Βενέτου μέρους δημοτῶν μάχην, περιεγένετο ὁ δῆμος τοῦ Πρασίνου μέρους· καὶ παραλαβόντες τὴν Ῥουφίνου βασιλικὴν καὶ τὴν λεγομένην Ζηνοδότου ἔβαλον πῦρ, καὶ ἐκαύθη πᾶσα ἡ Ῥουφίνου καὶ τὰ δύο τετράπυλα τὰ ἐντεῦθεν κἀκεῖθεν καὶ τὸ πραιτώριον τοῦ κόμητος τῆς ἀνατολῆς, καὶ πάντα κατηνέχθη ὑπὸ τοῦ πυρὸς διαφθαρέντα. καὶ ἔφυγεν ὁ κόμης τῆς O 113 ἀνατολῆς εἰς Ἀλεξάνδρειαν τὴν Καμβύσου. καὶ πιάσαντες οἱ ἀπὸ τοῦ Πρασίνου μέρους τὸν νυκτέπαρχον Μηνᾶν καὶ ἀνακείραντες αὐτόν, ἐξέβαλον τὰ συκότια αὐτοῦ. καὶ μετὰ το σῦραι τὸ λείψανον αὐτοῦ ἐκρέμασαν αὐτὸ ἐν τῷ ἑστῶτι χαλκῷ ἀνδριάντι τῷ λεγομένῳ Κολονισίῳ τὸ μέσον τοῦ ἀντιφόρου· καὶ μεταγα-

19. *Καμβύσου*] Inepte pro *Καβιῶσαν*. De cuius nominis scriptura v. Wesseling. ad Itiner. Hierosol. p. 580. 581. et annotationem nostram ad Chron. P. p. 170. D. *ibid.* *οἱ* addidit Ch.

quoque Altare exinde totum sanguine conspurcaretur. Arrepto deinde capite, in urbem Antiochiam reversus est: Cumque ad Orontis pontem pervenisset, caput in flumen projecit. Tum vero ad Procopium Comitem ingressus, rem ei totam, sicut acciderat, enarravit. Tempore autem pomeridiano, ubi hujus rei fama Prasinis innotuerat, D. Joannis Aedem adeuntes, Eleutherii truncum ibi invenerunt: quem lecticae impositum in urbem detulerunt. Balneo autem *Olbio* dicto appropinquantes, e regione Rufini Basilicae, Nycteparchus eos adortus est, copiis suis Civibusque ex Veneta Factione stipatus: pugnaque in *Nauticorum* vico commissa, Prasini superiores evaserunt. Rufini itaque et Zenodoti Basilicis occupatis, ignes injecerunt: unde Rufini Basilica tota conflagravit, una cum duobus, quae utrinque steterunt Tetrapylis, et Praetorio Comitis Orientis; quae vastata incendiis omnia corruerunt. Comes interim Orientis in Alexandriam Cambysis fuga evasit: Menam vero Nycteparchum Prasini prehendentes, caputque ei detondentes, testiculos ejus execarunt; ipsumque passim per urbem tractum, de aenea tandem statua, *Colonisia* vocata, ex opposito medii Fori sita, suspenderunt: Cadaverque ejus, extra

E γόντες τὸ λείψανον, σύραντες ἔξω τῆς πόλεως Ἀντιοχείας ἔκαυ-
σαν φρυγάνοις. ὁ δὲ βασιλεὺς Ἀναστάσιος διδαχθεὶς προεχει-
ρίσατο κόμητα ἀνατολῆς Εἰρηναῖον τὸν Πενταδιαστήν, Ἀντιο-
χέα· καὶ ἐποίησεν ἐκδίκησιν καὶ φόβον ἐν τῇ πόλει.

Ὁ δὲ αὐτὸς βασιλεὺς ἐκούφισε τὴν λειτουργίαν τοῦ λεγομένου
χρυσαργύρου πᾶσαν διαιωνίζουσαν ἀπὸ θείου τύπου, ἥτις ἐστὶ
V 41 μεγάλη καὶ φοβερὰ φιλοτιμία, ἀντεισάξας ταῖς θείαις λαργιτιῶσι
πρόσοδον ἀντ' αὐτοῦ ἐκ τῶν ἰδίων αὐτοῦ.

O 114 Ἔκτισε δὲ ὁ αὐτὸς βασιλεὺς ἐν Ἀντιοχείᾳ καὶ τὴν λεγομένην
Ῥουφίνου καὶ κατὰ πόλιν τῆς Ῥωμανίας διάφορα κτίσματα.

Ἐπὶ δὲ τῆς αὐτοῦ βασιλείας παρελήφθη Ἄμιδα, μητρόπολις
ὀχυρὰ πάνυ τῆς Μεσοποταμίας, καὶ Θεοδοσιούπολις, πολέμῳ
ληφθεῖσα ὑπὸ Κωάδου, βασιλέως Περσῶν, ἐπελθόντος τοῦ βασι-
λέως μετὰ δυνάμεως πολλῆς. ἔλαβε δὲ παραλήπτους ὁ αὐτὸς
βασιλεὺς Περσῶν Κωνσταντῖνον, στρατηγὸν Ῥωμαίων δυνατόν,
φυλάττοντα τὴν αὐτὴν Θεοδοσιούπολιν, καὶ ἄλλους δὲ πολλούς·
οἵτινες καὶ ἐτελεύτησαν ἐν τοῖς Περσικοῖς μέρεσι. καὶ ἐπεστρά-
B τευσε κατὰ Περσῶν ὁ αὐτὸς Ἀναστάσιος βασιλεύς, πέμψας Ἀρεό-
βινδον τὸν Δαγαλαΐφου υἱόν, στρατηλάτην ἀνατολῆς, τὸν ἄν-
δρα Ἰουλιάνας, καὶ Πατρίκιν, στρατηλάτην τοῦ μεγάλου πραισέν-
του, καὶ Ὑπάτην, στρατηλάτην πραισέντου, τὸν υἱὸν Σεκουνδί-
νου τοῦ πατρικίου, καὶ τὸν πατρίκιον Ἀππίονα, ποιήσας αὐτὸν
ἔπαρχον πραιτωρίων ἀνατολῆς, καὶ πλῆθος ἄπειρον στρατιᾶς

Antiochiam urbem projectum, cremiis combusserunt. Imperator autem Anastasius, ubi haec audierat, Orientis Comitem constituit Irenaeum Pentadiastem, Antiochenum: qui poenis populum coercens, terrorem omnibus incussit.

Idem Imperator, divino suo Edicto, perpetuum illud *Chrysarguri* Tributum penitus sustulit: sacrisque Largitionibus, in locum ejus, reditus de proprio subministravit. Egregium hoc Regiae magnificentiae et mirandum plane exemplum.

Idem etiam Antiochiae Rufini Basilicam instauravit: varia etiam Romaniae per urbes aedificia excitavit.

Eodem Imperante, Persarum rex Coades, ingenti exercitu instructus, Theodosiopolim atque Amidam, munitissimam Mesopotamiae Metropolim, bello cepit: Constantinum quoque, Ducem Romanorum fortissimum, et urbis Theodosiopolitanae Custodem, cum pluribus aliis, captivum abduxit; qui diem suum omnes in Perside obierunt. Imperator itaque Anastasius bellum Persis intulit, in expeditionem hanc missis Areobindo Dagalaiphi filio, Julianae conjuge, et militum in Oriente Magistro; Patricio etiam, Magni Praesentis Militiae Magistro; et Hypatio, Secundini Patricii filio, Praesentis Militiae Magistro; Appione quoque Patricio, quem et Praetorio Praefectum Orientis constituit: horum vero sub ductu exercitum emisit, ex Equestribus et Pedestribus Copiis, instructissimum. Praelio autem

μετ' αὐτῶν πεζικῆς καὶ ἱππικῆς δυνάμεως. καὶ συνέβαλον μετ' O 115 ἀλλήλων τὰ ἀμφότερα τάγματα, καὶ ἐσφάγησαν πολλοὶ καὶ ἔπεσαν ἐξ ἀμφοτέρων τῶν μερῶν· περὶ οὗ πολέμου Εὐστάθιος ὁ σοφώτατος χρονογράφος συνεγράψατο· ὅστις καὶ εὐθέως ἐτελεύτησε, μήτε εἰς τέλειον τὴν ἔκθεσιν αὐτοῦ συντάξας. ὁ δὲ αὐτὸς βασιλεὺς Ἀναστάσιος μετεστείλατο τὸν στρατηλάτην Ὑπάτιον τὸν C Σεκουνδίνου ἐν Κωνσταντινουπόλει, καὶ ἔπεμψεν ἀντ' αὐτοῦ τὸν ἐνδοξότατον Κέλερα τὸν Ἰλλυριόν, ἄνδρα σοφόν· καὶ ἀνεδόθησαν αἱ πόλεις αἱ κατεχόμεναι ὑπὸ Περσῶν διὰ τοῦ αὐτοῦ Κέλερος μαγίστρου. καὶ ἐγένετο εἰρήνη καὶ ἔνδοσις τοῦ πολέμου, καὶ ἀνεχώρησαν τὰ ἐξέρκετα καὶ ὁ στρατὸς ὅλος Ῥωμαίων τε καὶ Περσῶν.

Ὁ δὲ θειότατος Ἀναστάσιος εὐθέως ἐτείχισε τὸ Δοράς, χωρίον ὄντα τῆς Μεσοποταμίας, μέγα δὲ ὄντα πάνυ καὶ ὀχυρόν, κείμενον μέσον τῶν ὅρων Ῥωμαίων τε καὶ Περσῶν· καὶ ἐποίησεν ἐν αὐτῷ δημόσια λουτρὰ δύο καὶ ἐκκλησίας καὶ ἐμβόλους καὶ ὡρεῖα εἰς ἀπόθετα σίτου καὶ κιστέρνας ὑδάτων. τὸ δὲ αὐτὸ χωρίον διὰ τοῦτο ἐκλήθη Δορὰς ὑπὸ Ἀλεξάνδρου τοῦ Μακεδόνος, D διότι τὸν βασιλέα Περσῶν ἐκεῖ συνελάβετο, κἀκεῖθεν ἔχει τὸ ὄνομα· νυνὶ δὲ λαβόντα δίκαιον πόλεως μετεκλήθη Ἀναστασιούπολις. καὶ στήλας τοῦ αὐτοῦ Ἀναστασίου ἀνέστησαν ἐκεῖ.

5. μήτε] μηδὲ? 8. Ἰλλύριον Ch., Ἰλύριον Ox. 15. ὀρέων Ox., ὁρίων Ch., ὁρῶν Chron. ὅρων dedi ex Cedreno p. 359. C. 19. βασιλέα] Clarius Chron. p. 329. D Δαρεῖον τὸν βασιλέα — ἐκεῖ δόρατι ἔκρουσεν, unde apparet Chronico et Malalae scripturam Δοράς oppidi, quod aliis est Δαράς, relinquendam esse. Conf. p. 65. B.

commisso, quamplurimi utrinque ceciderunt: Belli autem hujus historiam exorsus est sapientissimus Chronographus Eustathius; quam tamen, morte praeoccupatus, ad exitum non perduxit. Anastasius vero Imperator Hypatium, Secundini filium, [Praesentis] Militiae Magistrum, ex Persido Constantinopolim revocavit; suffecto in locum ejus Celere Illyrico, viro illustrissimo et prudentissimo; cujus sub auspiciis occupatae a Persis urbes iterum redditae sunt; pacisque conditionibus initis et induciis belli factis, exercitus utrinque se subduxerunt.

Tum vero divinissimus Anastasius *Doras*, oppidum Mesopotamiae magnum et munitissimum, in Romani et Persici Imperiii finibus situm, muro statim cinxit: ubi etiam Balnea duo Publica, Ecclesias, Porticus, Horrea etiam ad frumentum recondendum, et cisternas aquarum extruxit. Oppidum autem hoc ab Alexandro Macedone ideo *Doras* appellatum tradunt; quod ibi Persarum Regem bello ceperit. Nunc vero demum civitatis jure donata, Anastasiopolis vocata est; statuis etiam Anastasio a civibus excitatis.

O 116 Ἐν δὲ τῇ αὐτοῦ βασιλείᾳ καθηρέθη Εὐφήμιος ὁ πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως· καὶ ἐξώρισεν αὐτὸν εἰς Εὐχαΐταν ἐπὶ τὸν Πόντον ὡς Νεστοριανόν· καὶ ἐγένετο ἀντ' αὐτοῦ πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως Μακεδόνιος, ὅστις καὶ αὐτὸς καθηρέθη ὡς Νεστοριανός. ὁμοίως δὲ καὶ ὁ πατριάρχης Ἀντιοχείας Φλαβιανὸς ὡς Νεστοριανὸς ἐξωρίσθη εἰς Πέτρας, πόλιν οὕτω καλουμένην, οὖσαν τῆς τρίτης Παλαιστίνης. καὶ ἐγένετο ἀντ'
E αὐτοῦ Σέβηρος πατριάρχης ἐν Ἀντιοχείᾳ τῇ μεγάλῃ ἀπὸ μοναζόντων, μηνὶ νοεμβρίῳ ς', ἔτους χρηματίζοντος κατὰ τοὺς Ἀντιοχεῖς φξα'.

Ὁ δὲ αὐτὸς βασιλεὺς κουφίσας Ἰωάννην τὸν Παφλαγόνα ἐκ τοῦ τρακτεύειν τὰ δημόσια χαρτία τοῦ πραιτωρίου τῶν ἐπάρχων ἐποίησεν αὐτὸν ἀπὸ ὑπάτων, ἀντ' αὐτοῦ ποιήσας τρακτευτὴν καὶ λογοθέτην Μαρῖνον τὸν Σύρον· ὅστις τοὺς πολιτευομένους
V 42 ἅπαντας ἐπῆρε τῆς βουλῆς, καὶ ἐποίησεν ἀντ' αὐτῶν τοὺς λεγο-
O 117 μένους βίνδικας εἰς πᾶσαν πόλιν τῆς Ῥωμανίας. ὁ δὲ αὐτὸς βασιλεὺς προεχειρίσατο κόμητα λαργιτιώνων ἐν Κωνσταντινουπόλει τὸν ἀπὸ ὑπάτων Ἰωάννην τὸν Παφλαγόνα τὸν λεγόμενον Καϊάφαν· ὅστις ἅπαν τὸ προχωρὸν κέρμα τὸ λεπτὸν ἐποίησε φολλερὰ προχωρεῖν εἰς πᾶσαν τὴν Ῥωμαϊκὴν κατάστασιν ἔκτοτε.

Ὁ δὲ αὐτὸς Ἰωάννης τὰ χαλκουργήματα τῆς πλατείας Κωνσταντινουπόλεως ἐχώνευσεν, ἅπερ ὁ θειότατος βασιλεὺς Κων-

1. 4. καθηρέθη bis Ch., καθαιρέθη Ox. 2. Εὐχαΐταν] Εὐχάϊτα p. 33. B. 17. λαργιτιόνων Ox. V. p. 41. A. 19. προχωρὸν] Fort. προχωροῦν.

Eodem Imperante Euphemius Patriarcha Constantinopolitanus, ut qui Nestorii partibus adhaeserat, sede sua deturbatus, in Euchaitam Ponti relegatus est, suffecto in locum ejus Macedonio; qui et ipse ob haeresim Nestorianam ejectus est. Consimiliter quoque Flavianus Patriarcha Antiochenus, tanquam Nestorianus, ad *Petras* Palaestinae Tertiae urbem, relegatus est: cui in Patriarchatu Antiochensi suffectus est Severus, Monachus, Novembris VI, anno Aerae Antiochenae DLXI.

Idem Imperator Joannem Paphlagonem, publicas Praetorii Praefecti chartas tractandi munere liberatum, Exconsulem fecit: et in locum ejus Tractatorem et Logothetam substituit Marinum Syrum. Idem etiam Magistratus Senatorii ordinis omnes muneribus suis levavit; *Vindicibus*, quos vocant, per singulas Romaniae urbes, in locum eorum suffectis. Idem Imperator Joannem Paphlagonem, Exconsulem, cognomine Caipham, Comitem Largitionum Constantinopoli constituit. Nummos hic *Minutos* dictos, in *Follerales* commutatos, exinde per totum imperium signari jussit.

Idem etiam Joannes statuas aereas omnes, a divinissimo Constantino Imperatore Constantinopolitanae urbis ad ornatum ex omnibus undique

σταντῖνος ὡς καλλιστεύοντα ἀπὸ ἑκάστης πόλεως συναγαγὼν
ἤνεγκεν εἰς κόσμησιν τῆς αὐτῆς Κωνσταντινουπόλεως δι' ἀρετῆς.
ὁ δὲ αὐτὸς Ἰωάννης χωνεύσας αὐτὰ ἐποίησεν ἐξ αὐτῶν στήλην
μεγάλην εἰς πᾶσαν ὑπερβολὴν τῷ αὐτῷ Ἀναστασίῳ βασιλεῖ· ἥν- B
τινα ἔστησεν εἰς τὸν κίονα τὸν μέγαν, ἑστῶτα ἀργὸν εἰς τὸν φόρον
τοῦ Ταύρου τοῦ λεγομένου· ὅστις κίων πρῴην μὲν εἶχε στήλην
Θεοδοσίου τοῦ μεγάλου, καὶ ἦν πεσοῦσα εἰς τοὺς φόβους ἡ αὐτὴ O 118
στήλη μόνη.

Ἐν αὐτῷ δὲ τῷ χρόνῳ ἐξεφώνησεν ὁ αὐτὸς βασιλεὺς διάταξιν, ὥστε μὴ ποιεῖν τινα ἔγγραφον κοπιδερμίας, μήτε δὲ αὐτὸ τὸ ὄνομα τοῦ κοπιδέρμου ὀνομάζεσθαι, μήτε τὸ πρᾶγμα γίνεσθαι, τῆς αὐτοῦ νομοθεσίας ἐχούσης οὕτως· ὅτι ἡμῖν ἐστιν εὐχὴ τοὺς ἐν ζυγῷ δουλείας ἐλευθεροῦν· πῶς οὖν ἀνεξόμεθα τοὺς ἐν ἐλευθερίᾳ ὄντας ἄγεσθαι εἰς δουλικὴν τύχην; ὁ δὲ αὐτὸς βασιλεὺς
ἕτερον ἐξέθετο θεῖον τύπον, ὥστε μηδένα δίχα σάκρας τινὰ C
τεκνοποιεῖσθαι, μήτε ἄῤῥεν μήτε θῆλυ, ἀλλὰ ἀπὸ θείας σάκρας, διὰ τὸ καὶ τὸ τεκνοποιούμενον ἔχειν δίκαιον υἱοῦ νομίμου καὶ θυγατρὸς εἰς τὸ καὶ ἐξ ἀδιαθέτου κληρονομεῖν τὴν οὐσίαν τοῦ τεκνοποιουμένου αὐτόν.

Ἐν δὲ τῷ αὐτῷ χρόνῳ τῆς αὐτοῦ βασιλείας οἱ δῆμοι Ἀλεξανδρείας τῆς μεγάλης ἐστασίασαν καὶ ἐφόνευσαν τὸν αὐγουστάλιον αὐτῶν Θεοδόσιον ὀνόματι, τὸν καταγόμενον ἀπὸ Ἀντιοχείας, τὸν υἱὸν Καλλιοπίου τοῦ πατρικίου, διὰ λεῖψιν ἐλαίου,
ἔτους χρηματίζοντος κατὰ τοὺς Ἀντιοχεῖς φξδ', ἰνδικτιῶνος θ'. O 119

6. κίων Ch., κίον Ox.

urbibus advectas, refudit; statuamque exinde magnitudinis plane stupendae Anastasii ejusdem Imperatoris conflavit; columnaeque ingenti, quae in Tauri Foro stetit vacua, imposuit: Quae quidem Columna Theodosii Magni statuam, terraemotuum priorum vi jam exinde excussam, olim sustinuerat.

Eodem tempore Edicto suo cavit Imperator Anastasius, ne quis *Copidermiae* Chirographum faceret: sed nec *Copidermum*, vel nomine tenus, uspiam vigere voluit. Edicti autem verba sic se habent: „Quoniam nobis in votis est, uti omnes a Jugo servitutis essent liberi; quonam igitur pacto liberos homines in Conditionem servilem induci patiamur?“ Idem etiam Imperator, divino suo Edicto sancivit, ne quis, absque Literis Imperatoriis, quoscunque, sive mares sive foeminas, in Liberos sibi adoptaret: ex eo, quod Liberi Adoptitii Legitimorum jus habeant, in bonis Adoptantis, etiam ex Intestato, succedendi.

Eodem imperii ejus tempore, tumultu in populo Alexandrino, ob olei defectum, concitato, Theodosius, Augustalis eorum, ex Antiochia oriundus, Calliopii Patricii filius, interfectus est, anno Aerae Antiochenae DLXIV, In-

καὶ ἀγανακτήσας ὁ αὐτὸς βασιλεὺς πολλοὺς ἐτιμωρήσατο ἐξ αὐτῶν τῶν Ἀλεξανδρέων, ὡς τυραννήσαντας τὸν ἄρχοντα αὐτῶν.

D Ἐπὶ δὲ τῆς αὐτοῦ βασιλείας ἐτυράννησε Βιταλιανὸς ὁ Θρᾷξ
διὰ πρόφασίν τινα, φησί, λέγων ὅτι διὰ τοὺς ἐξορισθέντας ἐπισκόπους. καὶ παρέλαβε τὴν Θρᾴκην καὶ Σκυθίαν καὶ Μυσίαν ἕως Ὀδησσοῦ καὶ Ἀγχιάλου, ἔχων μεθ' ἑαυτοῦ πλῆθος Οὔννων καὶ Βουλγάρων. καὶ ἔπεμψεν ὁ αὐτὸς βασιλεὺς Ὑπάτιον τὸν στρατηλάτην Θρᾴκης· καὶ παρετάξατο αὐτῷ, καὶ προδοθεὶς παρελήφθη ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ Βιταλιανοῦ· καὶ δοθέντων χρημάτων πολλῶν ἀνεδόθη Ῥωμαίοις. καὶ διαδεχθέντος τοῦ αὐτοῦ Ὑπατίου, μετὰ τὴν ἐν Κωνσταντινουπόλει ἐπάνοδον αὐτοῦ προήχθη ἀντ' αὐτοῦ στρατηλάτης Θρᾴκης Κύριλλος Ἰλλυρικιανός. καὶ εὐθέως ἀπελθὼν παρετάξατο τῷ αὐτῷ Βιταλιανῷ· καὶ συνέκρου-
E σαν, καὶ ἔπεσαν πολλοὶ ἐξ ἀμφοτέρων τῶν μερῶν· καὶ περιγενόμενος ὁ Κύριλλος εἰσῆλθεν ἐν Ὀδησσῷ τῇ πόλει, καὶ διῆγεν ἐκεῖ, Βιταλιανοῦ ἀναχωρήσαντος ἐκ τῶν μερῶν ἐκείνων. διὰ δόσεως δὲ χρημάτων ἐξηγόρασεν ὁ αὐτὸς Βιταλιανὸς τοὺς φυλάττοντας
O 120 τῆς αὐτῆς Ὀδησσοῦ πόλεως τὰς πόρτας, πέμψας διά τινων συγγενῶν τῶν αὐτῶν πορταρίων χρήματα καί τινας ἐπαγγελίας.
V 43 προδοσίας δὲ γενομένης, εἰσῆλθε νυκτὸς εἰς τὴν Ὄδησσον πόλιν ὁ αὐτὸς Βιταλιανός, καὶ παρέλαβε τὸν στρατηλάτην Θρᾴκης Κύριλλον καὶ ἀνεῖλεν αὐτόν. καὶ ἦλθε πραιδεύων πάλιν πᾶσαν

5. *Μυσίαν* Ch., *Μυσσίαν* Ox. Tum *Ὀδύσσου* Ox. frequenti vitio. Apud Hieroclem p. 636. veram scripturam servavit liber Wesselingii Proleg. p. 630. 12. *Ἰλλυρικιανός* Ch., *Ἰουλλιρυκιανός* Ox. Fort. addendum ὁ. 15. *Ὀδύσσῳ* et 18. 20. *Ὀδύσσου* et *Ὄδυσσον* Ox.

dict. IX. Quo Alexandrinorum facto commotus Imperator, a multis eorum, ob vim Praefecto suo illatam, poenas exegit.

Ejusdem sub Imperio Vitalianus Thrax, vindictam praetexens Episcoporum exulantium, arma sumpsit; et collecto sibi Hunnorum et Bulgarorum numeroso exercitu, Thraciam, Scythiam, Mysiamque, Odyssum usque et Anchialum occupavit. Adversus hunc Imperator Hypatium, Thraciae militum Magistrum, emisit: qui, praelio cum eo commisso, proditione quadam captus, in Vitaliani manus devenit: numeratoque pecuniarum ingenti pondere, Romanis iterum restitutus est. Constantinopolim vero post reversum, Imperator magistratu abdicavit; subrogato in locum ejus Cyrillo Illyriciano; qui et ipse cum Vitaliano armis decertabat. Praelio autem commisso, plurimi utrinque ceciderunt: Cyrillus autem superior factus, Odyssum urbem se recepit; Vitaliano etiam ex regionibus illis recedente. Vitalianus interim, missis per cognatos eorum qui ad portas Odyssi excubias agebant, pecuniis, factisque etiam pollicitationibus aliis quibusdam, Custodes corruperat. Proditione itaque facta, Vitalianus urbem noctu ingreditur, captumque ibi Thraciae Militum Magistrum, Cyrillum interfe-

τὴν Θρᾴκην καὶ τὴν Εὐρώπην, ἕως οὗ ἦλθεν ἐν Σύκαις καὶ ἐπὶ τὸν ἀνάπλουν πέραν Κωνσταντινουπόλεως, βουλόμενος καὶ αὐτὴν Κωνσταντινούπολιν λαβεῖν. καὶ ἐκάθητο ἐν τῷ ἀνάπλῳ ἐπὶ τὸ λεγόμενον Σωσθένην ἐν τῷ εὐκτηρίῳ τοῦ ἀρχαγγέλου Μιχαήλ. ὁ δὲ βασιλεὺς Ἀναστάσιος πρῴην μὲν ἦν μεταστειλάμενος διὰ Μαρίνου τὸν φιλόσοφον Πρόκλον τὸν Ἀθηναῖον, ἄνδρα περιβόητον, καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ βασιλεὺς Ἀναστάσιος, Τί ἔχω ποιῆσαι τῷ κυνὶ τούτῳ, ὅτι οὕτως ταράσσει με καὶ τὴν πολιτείαν, φιλόσοφε; ὁ δὲ Πρόκλος εἶπεν αὐτῷ, Μὴ ἀθυμήσεις, B
βασιλεῦ· φεύγει γὰρ καὶ ἀπέρχεται, ἢ μόνον πέμψεις κατ' αὐτοῦ τινας. καὶ εὐθέως ὁ βασιλεὺς Ἀναστάσιος εἶπε Μαρίνῳ τῷ Σύρῳ τῷ ἀπὸ ἐπάρχων, ἑστῶτι πλησίον ὅτε διελέγετο ὁ βασιλεὺς τῷ φιλοσόφῳ Πρόκλῳ, ὁπλίσασθαι κατὰ τοῦ αὐτοῦ Βιταλιανοῦ, ὄντι εἰς τὸ πέραν Κωνσταντινουπόλεως. καὶ λέγει Πρόκλος ὁ φιλόσοφος ἔμπροσθεν τοῦ βασιλέως Μαρίνῳ τῷ Σύρῳ, Ὃ δίδωμί σοι λάβε, καὶ ἔξελθε κατὰ τοῦ αὐτοῦ Βιταλιανοῦ. O 121
καὶ ἐκέλευσεν ὁ αὐτὸς φιλόσοφος ἐνεχθῆναι τὸ λεγόμενον θεῖον ἄπυρον πολύ, εἰπὼν τριβῆναι αὐτὸ ὡς εἰς μῖγμα λεπτόν, καὶ δέδωκε τῷ αὐτῷ Μαρίνῳ, εἰρηκὼς αὐτῷ ὅτι Ὅπου ῥίψεις ἐξ αὐτοῦ C
εἴτε εἰς οἶκον εἴτε ἐν πλοίῳ μετὰ τὸ ἀνατεῖλαι τὸν ἥλιον, εὐθέως ἅπτεται ὁ οἶκος ἢ τὸ πλοῖον καὶ ὑπὸ πυρὸς ἀναλίσκεται. ὁ δὲ Μαρῖνος παρεκάλεσε τὸν βασιλέα ἵνα ἕνα τῶν στρατηλατῶν αὐτοῦ πέμψῃ λαμβάνοντα τὸ βοήθημα· καὶ εὐθέως μετε-

9. ἀθυμήσεις] Malim ἀθυμήσῃς.

cit. Tum vero Thraciam rursus omnem et Europam depraedabatur, ad Sycas etiam ipsas perveniens Trajectumque Constantinopolitanum; urbem etiam ipsam invadere in animo habens. Itaque in Trajectu ipso, ad S. Michaelis Archangeli, quae in Sosthenio est, Aedem Oratoriam, cum suis consedit. Imperator autem, accersito prius per Marinum Proclo, Philosopho Atheniensi, magni nominis viro: „Dic Philosophe, inquit ei Anastasius Imperator, quid de Cane hoc facturus sum, qui sic Me Rempublicamque perturbat?“ Respondet ei Proclus: „Animum ne despondeas Imperator; quamprimum enim armatos aliquot in illum emiseris, fugam sine mora capessurus est.“ Edixit itaque Imperator Marino Syro, Expraefecto, qui ei cum Proclo verba facienti adstabat, uti ipse Vitalianum, qui e regione Constantinopolis cum copiis suis consederat, adoriretur. Proclus autem Philosophus Marinum Syrum, coram Imperatore, in hunc modum allocutus; „Tu, inquit, Vitalianum adorturus, quod tibi dabo, modo sumas velim.“ Jussit itaque Philosophus ingens vivi sulphuris pondus adduci; quod in partes minutissimas contritum, Marino dedit: „Hoc, inquiens, quibuscunque tu tectis aut navigiis superinjeceris, ea statim ab exortu solis accensa conflagrare videbis, adeoque ab ignibus absumi. Sed Marinus quoque Imperatorem adhortatus est, uti aliquem ex Magistris Militum, ar-

στείλατο ὁ βασιλεὺς Πατρίκιον τὸν Φρύγα, τὸν στρατηλάτην,
καὶ Ἰωάννην τὸν Βαλεριανῆς, καὶ εἶπεν αὐτοῖς ὁπλίσασθαι κατὰ
τοῦ αὐτοῦ Βιταλιανοῦ εἰς τὸ πέραν, λαμβάνοντας πλοῖα δρο-
μώνων καὶ στρατιώτας. καὶ ἔπεσαν ἐπὶ τοὺς πόδας τοῦ βασι-
λέως, λέγοντες ὅτι Καὶ αὐτοῦ καὶ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ οἱ δύο
ἡμεῖς φίλοι ἦμεθα· καὶ μὴ συμβῇ τινα ἀποτυχίαν γενέσθαι,
D καὶ ὑπονοηθῶμεν ὡς προδόται. καὶ ἀγανακτήσας κατ' αὐτῶν ὁ
βασιλεὺς ἔβαλεν αὐτοὺς ἔξω τοῦ παλατίου, καὶ κελεύσας Μαρί-
νῳ τῷ Σύρῳ λαβεῖν τοὺς δρόμωνας καὶ τὸ θεῖον ἄπυρον καὶ
τὴν στρατιωτικὴν βοήθειαν ὁπλισαμένην, καὶ ἐξελθεῖν κατὰ τοῦ
αὐτοῦ Βιταλιανοῦ. ἀκούσας δὲ Βιταλιανὸς ὅτι μετὰ πολλῆς
βοηθείας ἐξέρχεται ὁ Μαρῖνος κατ' αὐτοῦ, ὅσα εὗρε πλοῖα ἐκρά-
τησε καὶ ἐγόμωσεν αὐτὰ Οὐννικὴν καὶ Γοτθικὴν χεῖρα ὡπλισμέ-
O 122 νους. καὶ ὥρμησεν εἰσελθεῖν εἰς Κωνσταντινούπολιν, θαῤῥῶν
ὅτι πάντως αὐτὴν λαμβάνει, καὶ Μαρῖνον δὲ ἀπαντῶντα ἀνα-
λίσκει μεθ' ἧς ἔχει βοηθείας. ὁ δὲ Μαρῖνος ἐῤῥόγευσε τὸ θεῖον
ἄπυρον, ὃ ἔδωκεν αὐτῷ ὁ φιλόσοφος, εἰς ὅλα τὰ πλοῖα τῶν δρομώ-
E νων, εἰρηκὼς τοῖς ναύταις καὶ τοῖς στρατιώταις ὅτι οὐ χρεία
ὅπλων, ἀλλ' ἵνα ῥίπτετε ἐκ τούτου εἰς τὰ ἐρχόμενα κατέναντι
ὑμῶν πλοῖα καὶ καίονται. εἰ δὲ πέραν ἀπέλθωμεν εἰς τοὺς οἴ-
κους, ἔνθα εἰσὶν οἱ ἐχθροὶ τοῦ βασιλέως, ἐκεῖ ῥίψατε. ὁ δὲ
Μαρῖνος, καθὼς εἶπεν αὐτῷ ὁ φιλόσοφος ὅτι ἀνάπτονται ὑπὸ

3. δρομώνων] δρομόνων Ox. Sic et v. 17. 16. ἐῤῥόγευσε Ch., ἐρόγευσε Ox.

mata manu instructum, belli socium sibi daret. Accersitis itaque Patricio Phryge, Militum Magistro, et Joanne, Valerianae F. edixit illis Imperator; uti cum militum et navigiorum apparatu trajicientes, Vitalianum adorirentur. Ad pedes itaque ejus hi procidentes; „Nos, inquiunt, Tui ipsius Patrisque tui amicissimi semper fuimus: [veremur autem] ne, si quid secius acciderit, Nos proditionis postularemur." Sed movebant haec Imperatori stomachum: itaque duobus illis ex Palatio ejectis, Marino Syro negotium dedit; uti dromonibus et armata manu acceptis, et assumpto secum vivo sulphure, Vitalianum ipse aggrederetur. Vitalianus autem ubi audierat Marinum, copiis magnis instructum, sibi imminere adversarium; navigiorum quodcunque potuit corrasit: quibus Gothicis Hunnicisque copiis onustis, Constantinopolim ipsam aggredi in animo habuit; inani scilicet spe fretus ipsam occupandi, Marinumque obviam sibi prodeuntem, cum copiis ejus omnibus, opprimendi. Marinus autem de vivo illo Sulphure, quod a Philosopho acceperat, navigiis undique distribuit; Nautis insuper indicans et militibus, nil armis opus esse; modo ut de vivo illo sulphure acciperent jussit, navibusque in adversum occurrentibus immitterent; quae exinde statim conflagraturae essent. Quod si ulteriorem etiam ripam occupare potuerint, hoc ipsum tectis hostium Imperatoris uti injicerent, in mandatis dedit. Marinus itaque, ubi prae-

τοῦ πυρὸς τὰ πλοῖα καὶ ποντίζονται αὔτανδρα, παρήγγειλεν αὐτοῖς
ῥίπτειν· καὶ ὥρμησεν εἰς τὸ πέραν κατὰ Βιταλιανοῦ καὶ τῶν ἀν-
θρώπων αὐτοῦ. καὶ κατήντησαν καὶ τὰ πλοῖα Βιταλιανοῦ, καὶ
εὑρέθησαν ἔγγιστα ἀλλήλων κατέναντι τῆς ἁγίας Θέκλης τῆς ἐν Σύ- V 44
καις εἰς τὸν τόπον τοῦ ῥεύματος ὅπου λέγεται τὸ βυθάριν. καὶ γί-
νεται ἐκεῖ ἡ ναυμαχία ὥραν τρίτην τῆς ἡμέρας· καὶ ἀνήφθησαν
ἐξαίφνης ὑπὸ πυρὸς τὰ πλοῖα ἅπαντα Βιταλιανοῦ τοῦ τυράννου καὶ O 123
ἐποντίσθησαν εἰς τὸν βυθὸν τοῦ ῥεύματος μεθ' ὧν εἶχον Γότθων
καὶ Οὔννων καὶ Σκυθῶν στρατιωτῶν συνεπομένων αὐτῷ. ὁ δὲ Βι-
ταλιανὸς καὶ οἱ εἰς τὰ ἄλλα πλοῖα προσεσχηκότες τὸ γεγονός, ὅτι
ὑπὸ πυρὸς αἰφνίδιον ἀνάπτονται τὰ ἑαυτῶν πλοῖα, ἔφυγον καὶ ὑπέ-
στρεψαν ἐπὶ τὸν ἀνάπλουν. Μαρῖνος δὲ ὁ ἀπὸ ἐπάρχων περά-
σας ἐν Σύκαις, ὅσους εὗρε τῶν Βιταλιανοῦ εἰς τὰ προάστεια ἢ
εἰς οἴκους, ἀνεῖλε, καταδιώκων αὐτοὺς ἕως τοῦ ἁγίου Μάμαντος·
καὶ γενομένης ἑσπέρας ἔμεινε Μαρῖνος καὶ ἡ βοήθεια αὐτοῦ φυ- B
λάττουσα τὰ ἐκεῖ. ὁ δὲ Βιταλιανὸς ἔφυγε νυκτὸς μετὰ τῶν
ὑπολειφθέντων αὐτῷ ἐκ τοῦ ἀνάπλου, ὁδεύσας ἐν τῇ αὐτῇ νυ-
κτὶ μίλια ξ'· καὶ πρωίας γενομένης οὐδεὶς εὑρέθη εἰς τὸ πέραν
ἐκ τοῦ αὐτοῦ Βιταλιανοῦ, καὶ ἐνίκησεν ὁ σωτὴρ Χριστὸς καὶ O 124
ἡ τοῦ βασιλέως τύχη. καὶ ἐποίησε πρόκεσσον ὁ βασιλεὺς Ἀνα-
στάσιος εἰς τὸ Σωσθένιν, ἐν τῷ ἀρχαγγέλῳ Μιχαὴλ εὐχαριστῶν
ἐπὶ ἡμέρας πολλάς. ὁ δὲ φιλόσοφος Πρόκλος ὁ Ἀθηναῖος αἰ-

3. εὑρέθεσαν Ox.

ceptum, quod a Philosopho acceperat, de navigiis hoc modo comburendis, vectoribusque submergendis, militibus suis tradidisset, ulteriorem Trajectus ripam petit, Vitalianum aggressurus. Sed et Vitalianus quoque Marino sese obviam dedit; propiusque jam a se invicem classes abfuerunt, e regione Templi S. Theclae, quod Sycis est, juxta sinus locum qui *Bytharium* dicitur. Ubi ad horam diei tertiam, navali praelio commisso, derepente Tyranni Vitaliani classis conflagrans, una cum Gothorum, Hunnorum, et Scytharum, quos sibi adsciverat, copiis, profundo mari demersa est. Vitalianus autem ipse, quique in reliquis erant navibus, classem ab ignibus sic absumptam videntes; in fugam versi, Trajectum repetierunt. Marinus itaque copiis trajectis, quotquot eorum qui a Vitaliani partibus steterant, Sycarum in suburbiis vel domibus invenit, omnes e medio sustulit, insectatus eos usque ad D. Mamantis templum: Ubi nocte jam ingruente, ipse cum copiis suis consedens excubias agebat. Vitalianus interim cum suis, qui ex clade superfuerunt, omnibus noctu ex Trajectu fugit, milliaria per eam noctem LX emensus: adeo ut mane proximo Vitaliani ex militibus, ad ulteriorem ripam, nec unus quidem inventus esset. Hanc vero Imperio victoriam conciliavit Salvator Christus et Fortuna Imperatoris. Anastasius itaque Imperator, ad Sosthenium Processum faciens, in templo S. Michaelis Archangeli, gratias Deo, per plures dies, solennes habuit. Proclus autem Philoso-

τήσας τὸν βασιλέα ἀπελύθη, μηδὲν ἀνασχόμενος λαβεῖν παρὰ
τοῦ αὐτοῦ βασιλέως· ἦν γὰρ κελεύσας αὐτὸν λαβεῖν κεντηνάρια
τέσσαρα· ὅστις φιλόσοφος ἀπελθὼν ἐν Ἀθήναις εἰς τὴν ἰδίαν
C πόλιν εὐθέως ἐτελεύτησεν. ἔλεγον δέ τινες ἐν Κωνσταντινου-
πόλει ὅτι ἀπὸ τῆς θέρμης τοῦ ἡλίου, ὡς λεπτότατον ὄντα, τὸ
θεῖον ἄπυρον ῥιπτόμενον εἰς τὸν ἀέρα ἅπτεται καὶ φυσικόν ἐστι
τοῦτο. ὁ δὲ Βιταλιανὸς ἀπελθὼν ἐν Ἀγχιάλῳ ἐκάθητο ἐκεῖ
ἡσυχάζων.

Ἐν δὲ τοῖς χρόνοις τοῦ αὐτοῦ Ἀναστασίου βασιλέως οἱ Οὖννοι
Σάβειροι περάσαντες τὰς Κασπίας πύλας, ἔθνος πολεμικώτατον,
ἦλθον ἕως Καππαδοκίας, καὶ πραιδεύσαντες αὐτὴν καὶ ὅσας πα-
ρῆλθον χώρας Ῥωμαίων, καὶ ἐφόνευσαν πολλοὺς καὶ ἔκαυσαν τὰ
κτήματα καὶ λαβόντες αἰχμαλωσίαν πολλὴν ἀνεχώρησαν. ἦλθον
D δὲ οἱ ἀπὸ τῆς αἰχμαλωσίας πραιδευθέντες, καὶ πολλὰ παρέσχεν ὁ
O 125 βασιλεὺς τοῖς πραιδευθεῖσιν ἑκάστης πόλεως. ἔκτισε δὲ καὶ τείχη
ταῖς μεγάλαις κώμαις Καππαδοκίας καὶ ἠσφαλίσατο τὰς δύο Καπ-
παδοκίας· καὶ συνεχώρησε πάσαις ταῖς πραιδευθείσαις ἐπαρχίαις
τὰς συντελείας εἰς τέλειον ἐπὶ ἔτη γ'.

Ἐπὶ δὲ τῆς αὐτοῦ βασιλείας ἔπαθεν ὑπὸ θεομηνίας ἡ Ῥόδος
νῆσος τὸ τρίτον αὐτῆς πάθος νυκτός· καὶ πολλὰ αὐτοῖς τοῖς
περιλειφθεῖσιν ἐχαρίσατο καὶ τῇ πόλει λόγῳ κτισμάτων.

E Ἐν δὲ τῇ αὐτοῦ βασιλείᾳ ἐγένετο δημοτικὴ ἐπανάστασις πε-

10. πολεμικώτατον Ch., πολεμικότατον Ox.

phus Atheniensis, discedendi facultate ab Imperatore impetrata, dimissus est, quatuor Centenaria accipere ab ipso jussus: Quibus tamen non acceptis, vacuus in urbem suam discedere maluit; ubi paulo post diem obiit. Dixerunt autem ex Constantinopolitanis nonnulli, Sulphur hoc vivum, in aërem projectum, subtilissimum cum sit, radiis solaribus accendi; et Naturae etiam viribus haec perfici potuisse. Caeterum Vitalianus, in Anchialum secedens, illic demum acquievit.

Ejusdem Anastasii sub Imperio Hunni Sabiri, gens bellicosissima, Portis Caspiis trajectis, Cappadociam adusque penetrarunt: quam, una cum iis etiam omnibus, quas praeteribant, regionibus Romanorum depraedantes, quamplurimos occisioni dederunt: et possessionibus eorum ignibus devastatis, cum praeda ingenti recesserunt. Accedentibus itaque ad Imperatorem a singulis suis urbibus qui bonis suis exuti fuerant, abunde eis suppeditatum est. Quin et grandiores Cappadociae pagos Imperator moenibus cinxit; Cappadociam quoque utramque propugnaculis munivit, spoliatas etiam Provincias a tributis quibuscunque pendendis, per triennium, immunes esse jussit.

Eodem Imperante, tertiam Coelestis irae vicissitudinem, nocturno tempore passa est Rhodus insula: ad quam resarciendam, superstitibus incolis Imperator plurima largitus est.

Ejusdem sub imperio, tumultus in populo Byzantino, Religionis cau-

ρὶ τοῦ χριστιανικοῦ δόγματος παρὰ τῶν Βυζαντίων ἐν Κωνσταντινουπόλει, ὡς βουληθέντος τοῦ αὐτοῦ βασιλέως προσθεῖναι εἰς τὸ Τρισάγιος τὸ „ὁ σταυρωθεὶς δι' ἡμᾶς, ἐλέησον ἡμᾶς“, καθὼς ἐν ταῖς ἀνατολικαῖς πόλεσι λέγουσι. καὶ συναθροισθὲν τὸ πλῆθος τῆς πόλεως ἐστασίασαν δυνατῶς, ὡς τινος παραξένου προστιθεμένου τῇ πίστει τῶν χριστιανῶν. καὶ θρύ- V 45 λος ἐγένετο ἐν τῷ παλατίῳ, ὥστε τὸν ἔπαρχον τῆς πόλεως Πλά- O 126 τωνα εἰσδραμόντα φυγεῖν καὶ ἀποκρυβῆναι τὴν τοῦ δήμου ὀργήν. ἔκραζον γὰρ στασιάζοντες, Ἄλλον βασιλέα τῇ Ῥωμανίᾳ, καὶ ἀπελθόντες εἰς τὰ Μαρίνου τοῦ Σύρου τοῦ ἀπὸ ἐπάρχων ἔκαυσαν τὸν οἶκον αὐτοῦ καὶ ἐπραίδευσαν τὰ αὐτοῦ πάντα· αὐτὸν γὰρ οὐχ εὗρον. ἀκούσας γὰρ ὅτι εἰς τὸν αὐτοῦ τὸ πολὺ πλῆθος τοῦ δήμου ἔρχεται, ἔφυγεν· ἔλεγον γὰρ ὅτι ὡς ἀνατολικὸς αὐτὸς τῷ βασιλεῖ ὑπέβαλε λέγεσθαι τοῦτο. καὶ πραιδεύσαντες τὰ αὐτοῦ δημόσια τὸν ἄργυρον αὐτοῦ εἰς ἀξίνας ἔκοπτον καὶ ἐμερίζοντο. εὗρον δὲ εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ μονάζοντα ἀνατολικόν, καὶ τοῦτον συλλαβόντες ἐφόνευσαν, καὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ εἰς κοντὸν βαστάζοντες ἔκραζον, Οὗτός ἐστιν ὁ ἐπίβουλος τῆς B τριάδος. καὶ ἐλθόντες εἰς τὰ Ἰουλιανῆς τῆς ἐπιφανεστάτης πατρικίας ἔκραζον διὰ τὸν ἄνδρα αὐτῆς Ἀρεόβινδον βασιλέα τῇ Ῥωμανίᾳ· καὶ ἔφυγεν Ἀρεόβινδος ἐν περάματι κρυβείς. καὶ ἀνελθὼν ὁ αὐτὸς βασιλεὺς Ἀναστάσιος ἐν τῷ ἱπποδρομίῳ εἰς

6. θρύλλος Ox. 7. πόλιως Ox. 18. κόντον Ox.

sa, inde coortus est, quod Imperator Hymno *Trisagio* adjici voluit clausulam hanc; [„Qui Crucifixus es pro nobis,“ Miserere Nostri] in Ecclesiis Orientalibus recitari solitam. Coacta itaque in unum multitudine, perturbatio rerum ingens facta est, ac si novitium aliquod Christianae Fidei assutum esset. In Palatio etiam tumultus erat adeo gravis, ut Plato urbis Praefectus fuga sibi consulens, latebras quaesierit, ubi a furore populi tutus delitesceret. Populus enim tumultuans, „Imperatorem alium Romaniae poscebat.“ Quin et in aedes Marini Syri, Expraefecti, irruentes, ignem tectis injiciebant, bonaque ejus diripiebant omnia. Sed et aeraria quoque ejus expilabant, argentumque inibi inventum, securibus dissecantes, distribuebant. Marinum vero ipsum non invenerunt; quippe hic, fama turbae numerosioris aedes suas adorturae accepta, subduxerat sese. Existimabat enim popellus, Marinum, quod Orientalis esset, clausulae hujus Trisagio adjiciendae, Imperatori auctorem fuisse. Monachum vero Orientalem, aedibus Marini repertum, comprehendentes interemerunt; contoque affixum caput circumferentes, exclamabant: „Ecce Trinitatis insidiatorem.“ Tum vero Julianae nobilissimae Patriciae aedes advenientes, virum ejus Areobindum Imperatorem Romanum exclamantes deposcebant. Areobindus itaque fuga evadens, in Trajectu latuit. Caeterum Imperator Anastasius in Circum veniens, in Regiam se-

O 127 τὸ κάθισμα δίχα διαδήματος· καὶ τοῦτο γνοὺς ὁ δῆμος εἰσῆλθεν ἐν τῷ Ἱππικῷ· καὶ διὰ θείας προσφωνήσεως αὐτοῦ μετεχειρίσατο τὰ πλήθη τῆς πόλεως, παραγγείλας αὐτοῖς μὴ ὡς ἔτυχε φονεύειν ἢ ἐπέρχεσθαί τισι· καὶ ἡσύχασεν ἅπαν τὸ πλῆθος, αἰτήσαντες αὐτὸν φορέσαι τὸ στέμμα. καὶ ἐξότε ἡσύχασαν καὶ ἀνεχώρησαν τοῦ συναθροίζεσθαι, ἐκέλευσε κατοχὴν γενέσθαι· C καὶ πολλῶν κρατηθέντων, τοὺς μὲν ἐτιμωρήσατο, τοὺς δὲ ἐρευμάτισε διὰ τοῦ ἐπάρχου τῆς πόλεως. ταῦτα δὲ ἔπασχον ἐπὶ πολλὰς ἡμέρας, καὶ πλήθους ἀπείρου φονευθέντος εὐταξία ἐγένετο μεγάλη καὶ φόβος οὐκ ὀλίγος ἐν Κωνσταντινουπόλει καὶ ἐν ἑκάστῃ πόλει τῆς Ῥωμανίας.

Μετὰ δὲ ὀλίγον καιρὸν εἶδεν ἐν ὁράματι ὁ αὐτὸς βασιλεὺς Ἀναστάσιος ὅτι ἔστη ἐναντίον αὐτοῦ ἀνήρ τις τέλειος, εὐσχήμων, βαστάζων κώδικα γεγραμμένον, καὶ ἀναγινώσκων καὶ ἀναπτύξας τοῦ κώδικος φύλλα πέντε καὶ ἀναγνοὺς τὸ τοῦ βασιλέως ὄνομα εἶπεν αὐτῷ, Ἴδε, διὰ τὴν ἀπληστίαν σου O 128 ἀπαλείφω δεκατέσσαρα· καὶ τῷ ἰδίῳ δακτύλῳ αὐτοῦ ἀπήλειψε, D φησί. καὶ διυπνίσθη ταραχθεὶς ὁ αὐτὸς Ἀναστάσιος βασιλεύς, καὶ προσκαλεσάμενος Ἀμάντιον τὸν κουβικουλάριον καὶ πραιπόσιτον διηγήσατο αὐτῷ τὴν τοῦ ὁράματος ὀπτασίαν. ὅστις

7. ἐρευμάτισε] Conferendus videtur Tzetzes ad Lycophr. v. 1285. indicatus ab Ducangio v. ῥεῦμα, ὁ Λυκόφρων φαίνεται μεταξὺ τὰς Συμπληγάδας εἶναι λέγων Καλχηδόνος καὶ Βυζαντίου, ὡς εἶναι τὸ λεγόμενον παρ' ἰδιώταις βαρβάροις ῥεῦμα. Quibus addendus Malalas supra p. 44. A. 16. Ἰδὲ Ox.

dem sine Diademate ascendit. Quod ubi populo notum fuit, in Hippodromum omnes se contulerunt: turbamque tandem totam, divinis suis sermonibus, Imperator sibi conciliavit: eos insuper hortatus, ne sic temere in quosvis irruentes, ultra caedes patrarent. Tum vero tumultus omnis acquievit; obtestante etiam ipsum popello, uti resumptum Diadema rursus gestaret. Ubi primum autem tumultu sedato populus domum suam quisque se receperat, seditiosos comprehendi jussit Imperator; quorum nonnullos suppliciis subjecit, alios vero Urbi Praefecto in custodiam tradidit. Haec autem cum per plures dies perpessi fuissent, infinita hominum multitudine neci data, secuta est inde tranquilla maxime rerum facies; metusque ingens Constantinopoli, omnibusque adeo Romaniae urbibus, hominum animis incussus est.

Imperator autem Anastasius, non multo post tempore, per somnum vidit, e regione sibi adstantem, virum quendam adultum ornatumque; qui codicem scriptum ferens, legebat: foliis autem quinque pervolutis, lectoque Imperatoris nomine; „Ecce (inquit) ob insatietatem tuam, [annos] quatuordecim deleo:" simulque eos digito expunxit. A somno vero experrectus Imperator et perterrefactus, Amantium Cubicularium et Praepositum ad se vocavit, cui quod per somnum viderat aperuit.

Ἀμάντιος εἶπεν αὐτῷ, Εἰς τὸν αἰῶνα ζῆθι, βασιλεῦ· ἐνύπνιον γὰρ εἶδον κἀγὼ ἐν ταύτῃ τῇ νυκτὶ ὅτι ὡς ἑστηκὼς κἀγὼ ἐναντίον τοῦ ὑμετέρου κράτους ὄπισθέν μου ἐλθὼν χοῖρος, ὥσπερ σύαγρος μέγας, καὶ δραξάμενος τῷ στόματι τὴν ἀρχὴν τῆς χλαμύδος καὶ τινάξας κατήγαγέ με εἰς τὸ ἔδαφος τῆς γῆς, καὶ ἀνήλωσέ με κατεσθίων καὶ καταπατῶν. καὶ προσκαλεσάμενος ὁ βασιλεὺς Πρόκλον τὸν Ἀσιανὸν φιλόσοφον, τὸν ὀνειροκρίτην, ὄντα πάνυ ἐπιτήδειον, εἶπεν αὐτῷ [τὸ ὅραμα, ὁμοίως δὲ καὶ Ἀμάντιος· ὁ δὲ ἐσαφήνισεν αὐτοῖς] τὴν τοῦ ὁράματος δύναμιν καὶ ὅτι μετὰ χρόνον τελειοῦνται.

Ὁ δὲ αὐτὸς βασιλεὺς Ἀναστάσιος μετὰ τὰς πρώτας αὐτοῦ E δωρεὰς πάλιν ἄλλας κατέπεμψε πᾶσι τοῖς ὑποτελέσι τῆς αὐτοῦ πολιτείας. ἔκτισε δὲ καὶ εἰς ἑκάστην πόλιν τῆς Ῥωμανίας διά- V 46 φορα κτίσματα καὶ τείχη καὶ ἀγωγοὺς, καὶ λιμένας ἀνακαθάρας καὶ δημόσια λουτρὰ ἐκ θεμελίων οἰκοδομήσας, καὶ ἄλλα πολλὰ O 129 ἐν ἑκάστῃ παρέσχε πόλει.

Καὶ μετ' ὀλίγον χρόνον ἀῤῥωστήσας ἀνέκειτο, καὶ ἀστραπῆς καὶ βροντῆς γενομένης μεγάλης πάνυ, θροηθεὶς ὁ αὐτὸς βασιλεὺς Ἀναστάσιος ἀπέδωκε τὸ πνεῦμα, ὢν ἐνιαυτῶν ἐνενήκοντα καὶ μηνῶν πέντε.

8. τὸ — αὐτοῖς addidi ex Chron. p. 331. A. 16. πόλει Ch., πόλιν Ox. 19. ἐννενήκοντα Ox.

Amantius ei, „In aeternum, inquit, vivas Imperator. Insomnium et ego quoque hac ipsa nocte habui. Dum enim Majestate Vestra coram starem, porcus quidam, ingentis apri speciem prae se ferens, a tergo mihi venire visus est; qui extremam chlamydis oram in os arripiens, vellicabat mordicus; meque ipsum deorsum agens, dentibus lacerabat et proculcatum pedibus totum devorabat. Accersitus igitur ab Imperatore Proclus, Asianus Philosophus, sagacissimus somniorum conjector, visionis vim Imperatori exposuit; brevi scilicet eos interituros esse.

Imperator autem Anastasius, praeter ea quae supra memoravimus; etiam alia vectigalibus suis omnibus munera distribuit. Quin et per singulas etiam Romaniae urbes varia erexit aedificia, moenia, et aquaeductus; portus etiam repurgavit; et Balnea publica ab ipsis etiam fundamentis excitavit; plurimaque per urbes alia passim donavit.

Haud longo autem post tempore, ex morbo decubuit; tonitruque ingenti facto fulmineque, consternatus inde Imperator Anastasius spiritum efflavit, annos natus xc et menses v.

O 130 # ΛΟΓΟΣ ΙΖ΄

ΧΡΟΝΩΝ ΙΟΥΣΤΙΝΟΥ ΒΑΣΙΛΕΩΣ.

B Μετὰ δὲ τὴν βασιλείαν Ἀναστασίου ἐβασίλευσεν ὁ θειότατος Ἰουστῖνος, ἀπὸ Βεδεριάνας ὢν Θρᾷξ, ἐπὶ τῆς ὑπατείας Μάγνου, μηνὶ ἰουλίῳ θ΄, ἰνδικτιῶνι ἑνδεκάτῃ· ὅντινα ὁ στρατὸς τῶν φυλαττόντων τὸ παλάτιον κελεύσει θεοῦ ἐξκουβιτόρων ἅμα τῷ δήμῳ στέψαντες ἐποίησαν βασιλέα· ἦν γὰρ κόμης ἐξκουβιτόρων.
O 131 ἐβασίλευσε δὲ ἔτη θ΄ καὶ ἡμέρας εἰκοσιδύο. τῇ δὲ ἡλικίᾳ ἦν διμοιριαῖος, εὔστηθος, οὖλος, ὁλοπόλιος, εὔρινος, ὑπόπυῤῥος, εὔμορφος, ἐν πολέμοις κοπωθείς, φιλότιμος, ἀγράμματος δέ. ἢ μόνον δὲ ἐβασίλευσεν, ἀνεῖλεν Ἀμάντιον τὸν πραιπόσιτον αὐτοῦ καὶ Ἀνδρέαν τὸν κουβικουλάριον αὐτοῦ τὸν Λαυσιακὸν καὶ Θεόκριτον τὸν κόμητα τὸν τοῦ αὐτοῦ Ἀμαντίου δομέστικον· ὅντινα ἐβουλεύετο ποιῆσαι βασιλέα ὁ αὐτὸς Ἀμάντιος, δοὺς τῷ αὐτῷ Ἰουστίνῳ χρήματα ῥογεῦσαι, ἵνα γένηται Θεόκριτος βασιλεύς·

7. οὖλὸς Ox. 10. Ἀνδρέαν Chron. p. 331. C, Ἀνδρέα Ox.

LIBER XVII.

DE TEMPORIBUS JUSTINI IMPERATORIS.

Anastasii post exitum imperium suscepit sacratissimus Justinus, ex Bederiana Thracum oriundus, sub Magni Consulatu, Julii IX, Indictione undecima: quem exercitus Excubitorum Palatium custodientium, una cum populo, nutu Divino, diademate insignitum, Imperatorem creavere: Erat enim Comes Excubitorum. Imperavit autem annos IX et dies XXII. Erat hic statura mediocrem excedente, pectore firmo, crine crispo canoque, naso decoro, facie rubicunda et formosa, in bellis exercitatus, magnificus, caeterum literarum rudis. Quamprimum autem imperare coepit, e medio sustulit Amantium Praepositum, et Andream Lausiacum, cubicularium; Theocritum etiam Comitem, Amantii familiarem, quem Amantius Imperatorem creare statuerat; qui etiam Justino ipsi pecunias dedit erogandas, ut Theocritus fieret Imperator. Quin et Justinus eas erogavit:

καὶ ἐῤῥόγευσεν. ὁ στρατὸς οὖν καὶ ὁ δῆμος λαβὼν οὐχ εἵλατο Θεόκριτον ποιῆσαι βασιλέα, ἀλλὰ θελήσει θεοῦ ἐποίησαν Ἰουστῖνον βασιλέα. μετὰ δὲ τὸ βασιλεῦσαι αὐτὸν τοὺς βουληθέντας ἐπιβουλεῦσαι τῇ αὐτοῦ βασιλείᾳ ἐφόνευσεν ἔσω ἐν τῷ παλατίῳ. O 132 C

Ὁ δὲ αὐτὸς βασιλεὺς ἀνεκαλέσατο τὸν πατρίκιον Ἀππίωνα καὶ Διογενιανὸν καὶ Φιλόξενον, ὄντας συγκλητικούς, ἐν ἐξορίᾳ πεμφθέντας παρὰ τοῦ πρὸ αὐτοῦ βασιλέως· καὶ ἐποίησεν Ἀππίωνα ἔπαρχον πραιτωρίων καὶ Διογενιανὸν στρατηλάτην ἀνατολῆς, καὶ Φιλόξενον δὲ μετὰ χρόνον ἐποίησεν ὕπατον.

Ἐν δὲ τῇ ἀρχῇ τῆς αὐτοῦ βασιλείας ἀνῆλθεν ἐν τῇ ἀνατολῇ V 47
φοβερὸς ἀστήρ, ὀνόματι κομήτης, ὃς εἶχεν ἀκτῖνα πέμπουσαν ἐπὶ τὰ κάτω, ὃν ἔλεγον εἶναι πωγωνίαν· καὶ ἐφοβοῦντο.

Ὁ δὲ αὐτὸς βασιλεὺς εὐθέως προετρέψατο καὶ Βιταλιανὸν τὸν τυραννήσαντα Ἀναστασίῳ τῷ βασιλεῖ καὶ τῇ πολιτείᾳ, καὶ ἐποίησεν αὐτὸν στρατηλάτην πραισέντου.

Τῷ δὲ πρώτῳ ἔτει τῆς βασιλείας αὐτοῦ ἔφυγε Σέβηρος ὁ πατριάρχης Ἀντιοχείας εἰς Αἴγυπτον, φοβηθεὶς Βιταλιανόν· καὶ ἐγένετο ἀντ' αὐτοῦ Παῦλος πατριάρχης ὁ ἀπὸ ξενοδόχων O 133
τῶν Εὐβούλου. ὅστις τοὺς τῆς συνόδου Χαλκηδόνος ἑξακοσίους τριάκοντα ἐπισκόπους ἐνέταξε τοῖς διπτύχοις τῶν ἐκκλησιῶν ἑκάστης πόλεως· καὶ διὰ τοῦτο ἐγένετο σχίσμα μέγα, καὶ οὐκ ἐκοι- B

1. οὐχ] οὐκ Ox. 6. 9. Ἀππίονα] Ἀπίωνα Chron. p. 331. D, ubi v. Ducang. Scripsi Ἀππίωνα, ut infra p. 82. B. 8. καὶ πεμφθέντας Ox.

quibus acceptis, exercitus populusque non Theocritum, sed Justinum, Deo ita volente, Imperatorem dixere. Imperio itaque potitus, eos qui Imperio suo insidiati fuissent, intra palatium occidit.

Idem Imperator Appionem Patricium, Diogenianum, et Philoxenum, Senatores ab Anastasio Imperatore in exilium missos, revocavit. Atque Appionem constituit Praetorio Praefectum, Diogenianum vero Militum in Oriente Magistrum, et Philoxenum, haud longe post, Consulem designavit.

Hujus imperii sub initio tremendum in Oriente Astrum apparuit, *Cometa* vocatum, radium deorsum emittens, *Barbatum* quem vocant; cujus ad conspectum trepidarunt homines.

Idem Imperator sine mora Vitalianum, qui contra Anastasium Rempublicamque rebellia moverat arma, sibi conciliavit; Praesentisque Militiae Magistrum constituit.

Ejusdem Imperantis anno primo, Severus Patriarcha Antiochenus, Vitalianum fugiens, in Aegyptum se recepit: cujus in locum Patriarcha creatus est Paulus, qui Hospitii Eubuliani Praefectus fuerat. Hic DCXXX Synodi Chalcedonensis Episcoporum nomina in Ecclesiarum Diptychas per singulas Urbes retulit: Schisma inde magnum factum est, multis ab

νώνουν αὐτῷ πολλοί, λέγοντες ὅτι οἱ τῆς συνόδου ἀκολουθοῦντες τὰ Νεστορίου φρονοῦσιν.

Ἐπὶ δὲ τῆς αὐτοῦ βασιλείας τὰ ἱπποδρόμια παρεσχέθη τοῖς Σελευκέσι καὶ Ἰσαύροις. καὶ ἐν αὐτῷ τῷ χρόνῳ ἀνεφάνη γυνή τις ἐκ τῆς χώρας τῆς Κιλικίας γιγαντογενὴς ὑπάρχουσα τὴν ἡλικίαν, εἰς μῆκός τε καὶ πλάτος ἄνθρωπον ὑπερτέλειον πῆχυν ἕνα· ἥτις προσαιτοῦσα περιῆλθε πᾶσαν τὴν Ῥωμαίων πολιτείαν· εὑρέθη δὲ ἡ αὐτὴ καὶ ἐν Ἀντιοχείᾳ τῇ μεγάλῃ· ἥτις ἐκομίζετο ἀπὸ ἑκάστου ἐργαστηρίου φόλλιν μίαν.

Ὁ δὲ αὐτὸς Ἰουστῖνος βασιλεὺς ἐδισιγνάτευσεν ὕπατον στρα-
C τηλάτην πραισέντου Βιταλιανόν, ὅστις προῆλθεν ὕπατος Ῥω-
O 134 μαίων· καὶ ἐν τῷ ὑπατεύειν αὐτὸν μετὰ τὴν πρώτην αὐτοῦ μάππαν ἐσφάγη ὁ αὐτὸς Βιταλιανὸς ἐν τῷ παλατίῳ, ὡς τυραννήσας Ῥωμαίους καὶ πολλὰς πόλεις καὶ χώρας τῆς Ῥωμανίας πραιδεύσας.

Ἐπὶ δὲ τῆς αὐτοῦ βασιλείας Ζτάθιος ὁ τῶν Λαζῶν βασιλεὺς μηνιάσας καὶ ἀναχωρήσας ἀπὸ τῶν Περσικῶν μερῶν βασιλεύοντος Περσῶν Κωάδου καὶ φίλου ὄντος τοῦ αὐτοῦ Ζταθίου, βασιλέως Λαζῶν, ὡς ἅπαξ ὑποκειμένου τῇ βασιλείᾳ τοῦ αὐτοῦ Κωάδου· διὸ καὶ εἰ συνέβη τινὰ τελευτῆσαι τῶν βασιλέων Λαζῶν, ὑπὸ τοῦ Περσῶν βασιλέως προεχειρίζετο καὶ ἐστέφε-

1. οἱ τῆς συνόδου.] „Forte scribendum, τῇ συνόδῳ." Ch. 4. Σελευκέσι] Redit haec forma p. 61. B. Conf. Diodori Exc. Vat. p. 119. 2. ed. nostrae. 6. ὑπερτέλειον] ὑπερέχουσα τέλειον Ch. Fort. ὑπὲρ τέλειον.

eo secedentibus, quibus Synodi illius fautores Nestorianismum sapere videbantur.

Hujus sub imperio Circensia certamina Seleucensibus et Isauris exhibita sunt: quo tempore etiam innotescere coepit mulier quaedam a Cilicia, statura plane Gigantea, quae et proceritate et magnitudine justam hominis staturam cubito uno superavit. Haec universum per imperium vagabunda, stipem petebat: Antiochiam quoque magnam veniens, ex officina quaque erogatum sibi habuit follem unum.

Idem Imperator Justinus Vitalianum, Praesentis Militiae Magistrum, ad dignitatem quoque Consularem evexit. Consul itaque Romanis datus Vitalianus, dum populo hypatiam facit, post primam a se Mappam emissam, occisus est in palatio; ut qui in imperium arma moverat rebellia, plurimasque Romaniae urbes ac regiones devastaverat.

Eodem imperante Ztathius, Lazorum rex, Persarum imperium cum diutius non ferret, e regionibus Persicis discessit. Persis imperavit eo tempore Coades, Ztathii etiam ipsius olim amicus. Nempe Persarum imperio paruit Lazorum Rex: cui, quandocunque eum mori contigerit, in Regno Successor a Persarum rege, sed Lazis oriundus, designabatur. Lazorum itaque Rex iste Paganismi pertaesus, cavensque ne si a Coade

το, ἐκ τοῦ γένους μέντοι τῶν αὐτῶν Λαζῶν· ὁ δὲ αὐτὸς βασιλεὺς D
Λαζῶν φυγὼν τὸ τῶν Ἑλλήνων δόγμα διὰ τὸ μὴ προχειρισθέν-
τα αὐτὸν ἀπὸ Κωάδου, βασιλέως Περσῶν, ποιῆσαι καὶ θυσίας
καὶ πάντα τὰ ἤθη τὰ Περσικά, ἢ μόνον ἐτελεύτησεν ὁ αὐτοῦ
πατὴρ Δαμνάζης, εὐθέως ἀνῆλθε πρὸς τὸν βασιλέα Ἰουστῖνον
ἐν τῷ Βυζαντίῳ, καὶ αὐτὸν ἐκδοὺς παρεκάλεσεν αὐτὸν ἀναγο-
ρευθῆναι βασιλέα Λαζῶν. καὶ δεχθεὶς παρὰ τοῦ βασιλέως ἐφω-
τίσθη, καὶ χριστιανὸς γενόμενος ἠγάγετο γυναῖκα Ῥωμαίαν,
τὴν ἐκγόνην Νόμου τοῦ πατρικίου, ὀνόματι Οὐαλεριανήν. καὶ O 135
ἔλαβεν αὐτὴν μεθ' ἑαυτοῦ εἰς τὴν ἰδίαν αὐτοῦ χώραν, στεφθεὶς
παρὰ Ἰουστίνου, βασιλέως Ῥωμαίων, καὶ φορέσας στεφάνιον Ῥω-
μαϊκὸν βασιλικὸν καὶ χλαμύδα ἄσπρον ὁλοσήρικον, ἔχον ἀντὶ E
πορφυροῦ ταβλίου χρυσοῦν βασιλικὸν ταβλίον, ἐν ᾧ ὑπῆρχεν ἐν
μέσῳ στηθάριον ἀληθινόν, ἔχοντα τὸν χαρακτῆρα τοῦ αὐτοῦ
βασιλέως Ἰουστίνου, καὶ στιχάριον δὲ ἄσπρον παραγαύδιον, καὶ
αὐτὸ ἔχον χρυσᾶ πλουμία βασιλικά, ὡσαύτως ἔχοντα τὸν χαρα-
κτῆρα τοῦ αὐτοῦ βασιλέως· τὰ γὰρ τζαγγία, ἃ ἐφόρει, ἦν ἀγα-
γὼν ἀπὸ τῆς ἰδίας αὐτοῦ χώρας, ἔχοντα μαργαρίτας Περσικῷ σχή- O 136 V 48
ματι· ὁμοίως δὲ καὶ ἡ ζώνη αὐτοῦ ὑπῆρχε διὰ μαργαριτῶν. καὶ
ἄλλα δὲ ἔλαβε δῶρα πολλὰ παρὰ τοῦ αὐτοῦ βασιλέως Ἰουστί-
νου καὶ αὐτὸς καὶ ἡ γυνὴ αὐτοῦ Οὐαλεριανή.

Καὶ γνοὺς τοῦτο Κωάδης ὁ βασιλεὺς Περσῶν ἐδήλωσε τῷ

1. μὲν Ox., μέντοι Chron. p. 332. B. 12. ἔχον] ἔχων Chron. male, sed recte χλαμύδην pro χλαμύδα. 14. ἀληθινὸν sequentibus iungit Ox. Est *purpureum*, ut vol. I. p. 13. C. 18. εἶχον Ox., ἔχοντα Chron. 19. μαργαρίτων Ox.

Persarum Rege diademate insigniretur, sacrificia ritusque alios omnes more Persico peragere necesse haberet; statim ac pater Damnazes e vivis excesserat, Byzantium venit ad Justinum Imperatorem, suique deditione facta, Lazorum Rex ab eo inaugurari petivit. Receptus itaque a Justino, et sacro fonte lustratus, Christianus factus est; foemina etiam Romana in uxorem ducta, Nomi Patricii filia, nomine Valeriana: quam etiam in regionem suam secum abduxit. A Justino autem Imperatore Romano Diademate Regio more Romano insignitus est, Chlamydeque alba holoserica, pro purpureo Clavum aureum Regium habente, cujus in medio sigillum fuit, Imperatoris Justini expressam referens effigiem. Tunicam quoque albam Paragaudiam gestabat, aureis pro more Regio Clavis adornatam, et ipsis etiam Imperatoris effigiem prae se ferentibus: quas autem ferebat Tzangas, ex regione sua secum adductas, more Persico Margaritis, uti et Zonam, distinctas habuit. Sed et aliis etiam muneribus plurimis et ipse et uxor Valeriana ab Imperatore Justino donati sunt.

Quamprimum vero haec Coadi Persarum Regi innotuerant, per Le-

βασιλεῖ Ἰουστίνῳ διὰ πρεσβευτοῦ ταῦτα, ὅτι Φιλίας καὶ εἰρήνης ἀναμεταξὺ ἡμῶν λαλουμένης καὶ γινομένης τὰ ἐχθρῶν πράττεις. ἰδοὺ γὰρ τὸν ὑποκείμενόν μοι βασιλέα Λαζῶν αὐτὸς προεχειρίσω, μὴ ὄντα ὑπὸ τὴν Ῥωμαίων διοίκησιν, ἀλλ' ὑπὸ τὴν Περσῶν πολιτείαν ἐξ αἰῶνος. καὶ πρὸς ταῦτα ἀντεδήλωσεν ὁ βασιλεὺς Ῥωμαίων Ἰουστῖνος διὰ πρεσβευτοῦ, Ἡμεῖς τινα τῶν ὑποκειμένων τῇ
B ὑμετέρᾳ βασιλείᾳ οὔτε προσελαβόμεθα οὔτε προετρεψάμεθα, ἀλλ' ἐλθὼν πρὸς ἡμᾶς τις ὀνόματι Ζτάθιος εἰς τὰ ἡμέτερα βασίλεια ἐδεήθη προσπίπτων ἡμῖν ῥυσθῆναι τοῦ Ἑλληνικοῦ δόγματος καὶ θυσιῶν ἀσεβῶν καὶ δαιμόνων πλάνης καὶ γενέσθαι χριστιανός, ἀξιούμενος τῆς δυνάμεως τοῦ αἰωνίου θεοῦ καὶ
O 137 δημιουργοῦ τῶν ἁπάντων. καὶ κωλῦσαι τὸν βουλόμενον εἰς βελτίονα τάξιν ἐλθεῖν καὶ γνῶναι θεὸν ἀληθινὸν ἡμεῖς προτρεπόμεθα ὥστε χριστιανὸν αὐτὸν γενόμενον καὶ ἀξιωθέντα τῶν ἐπουρανίων μυστηρίων εἰς τὴν ἰδίαν ἀπελύσαμεν χώραν. καὶ ἐγένετο ἐκ τούτου ἔχθρα μεταξὺ Ῥωμαίων καὶ Περσῶν.

C Καὶ προετρέψατο ὁ βασιλεὺς Περσῶν ἐν τῷ αὐτῷ χρόνῳ ῥῆγα τῶν Οὔννων ὀνόματι Ζιλγιβί· περὶ οὗ ἀκούσας Ἰουστῖνος ὁ βασιλεύς, ὅτι πρῴην μὲν αὐτὸς ἦν προτρεψάμενος αὐτὸν πρὸς βοήθειαν Ῥωμαίων· πέμψας γὰρ ἦν αὐτῷ καὶ δῶρα πολλὰ καὶ σύνταξιν παρ' αὐτοῦ λαβὼν μεθ' ὅρκου, ἀκούσας ὅτι προσερρύη τῷ βασιλεῖ Περσῶν, ἐλυπήθη σφόδρα. ὁ δὲ αὐτὸς

11. ἀξιούμενος Ch., Chron. p. 333. A, ἀξιούμενον Ox. 13. ἡμεῖς προτρεπόμεθα] οὐκ εἰσεδέχετο ponit Chron. et aperte vitium est in Malala.

gatum Justino literas misit, in haec verba scriptas: „Tu, amicitia et pace inter nos facta, hostilia tamen agis. Ecce enim Lazorum Regem, mihi subditum, inaugurasti; cum sub Romanorum nunquam, sub Persarum vero Imperio semper fuerit.“ Ad haec Justinus Romanorum Imperator per Legatum ei rescripsit, hisce verbis: „Nos subditorum tuorum Imperio nostro adscripsimus neminem, vel in partes nostras pelleximus: Verum in ditiones nostras venit Ztathius quidam, suppliciter nos precatus, uti ab Ethnica religione, sacrificiis impuris et errore Diabolico liberatus, in Christianum fieret, aeternique Dei, rerum omnium Opificis, Gratia dignus censeretur. Ad meliorem itaque vitae conditionem venire volentem prohibere nostrum non erat: Quin et Dei cognitionem ut amplecteretur, eum hortati sumus. Christianum denique factum, coelestibusque Mysteriis initiatum, in regionem suam remisimus.“ Caeterum exinde Persis cum Romanis inimicitiae intercesserunt.

Eodem tempore Rex Persarum Zilgibim, Hunnorum regem, in partes suas sollicitavit. Quod cum Justinus Imperator audisset, (cum scilicet, quem ipse prius ad Romanorum societatem missis donis quamplurimis invitaverat, foedusque juramento firmaverat, ad Persarum regem nunc descivisse;) ingenti ira correptus est. Caeterum Hunnus iste, a Coade

Οὖννος, προτραπεὶς ὑπὸ Κωάδου βασιλέως Περσῶν ἦλθε κατὰ Ῥωμαίων μετὰ εἴκοσι χιλιάδων, ὀφείλων πολεμῆσαι Ῥωμαίοις. ὁ δὲ θειότατος Ἰουστῖνος ἐδήλωσε διὰ πρεσβευτοῦ τῷ βασιλεῖ Κωάδῃ μετὰ φιλικῆς αὐτοῦ ἀποκρίσεως ἕνεκεν εἰρήνης, ὡς ἐπ' ἄλλῳ τινὶ γράψας, φησί, τὴν τοῦ αὐτοῦ Ζιλγιβὶ ῥηγὸς παραβασίαν καὶ ἐπιορκίαν, καὶ ὅτι παρὰ Ῥωμαίων ἐκομίσατο χρήμα- D τα κατὰ Περσῶν, ὀφείλων αὐτοὺς προδοῦναι καὶ τῷ καιρῷ τῆς συμβολῆς ὑπὲρ Ῥωμαίων συμμαχεῖν, καὶ ὅτι δεῖ ἡμᾶς ἀδελ- O 138 φοὺς ὄντας εἰς φιλίαν λαλεῖν καὶ μὴ ὑπὸ τῶν κυνῶν τούτων παίζεσθαι. καὶ ἐπιγνοὺς ταῦτα ὁ βασιλεὺς Περσῶν, ἐπηρώτησε τὸν Ζιλγιβίν, εἰρηκὼς ὅτι Δῶρα ἔλαβες παρὰ Ῥωμαίων προτραπεὶς κατὰ Περσῶν; καὶ εἶπεν ὁ Ζιλγιβὶς τὸ ἀληθὲς καὶ ὡμολόγησε. καὶ ὠργίσθη ὁ βασιλεὺς Περσῶν Κωάδης, καὶ ἐφόνευσεν αὐτόν, ὑπονοήσας ὅτι δόλῳ ἦλθε πρὸς αὐτόν, καὶ πολλοὺς τοῦ ὄχλου αὐτοῦ νυκτὸς ἀνεῖλε, πέμψας κατ' αὐτῶν πλῆθος πολύ, ἀγνοούντων ὅτι ἀπὸ τοῦ βασιλέως Περσῶν ἐπέμφθη κατ' αὐτῶν τὸ πλῆθος, ἀλλὰ ὡς ἀπὸ ἄλλης χώρας, φησίν, E ἐπελθόντων τοῖς Οὔννοις καὶ τῷ ῥηγὶ αὐτῶν· οἱ δὲ λοιποὶ τῶν Οὔννων οἱ περισωθέντες ἔφυγον. καὶ ἔδοξε λοιπὸν ὁ βασιλεὺς Κωάδης λαλεῖν περὶ πάκτων εἰρήνης, δηλώσας διὰ Λαβροΐου πρεσβευτοῦ τῷ βασιλεῖ Ῥωμαίων Ἰουστίνῳ.

Ἐν ᾧ χρόνῳ τελευτᾷ Παῦλος ὁ πατριάρχης Ἀντιοχείας, καὶ V 49

2. εἴκοσι χιλιάδων Ch., εἰκοσιχιλιάδων Ox. 11. εἰρηκὼς Chron., εἰρηνικὼς Ox.

rege sollicitatus, exercitu viginti Millium armatorum instructus, adversus Romanos arma movit. Sacratissimus autem Justinus, pacis conditiones amica interpellatione conciliaturus, quasi de alia quapiam re scribens, per Legatum suum missis ad Coadem regem literis, de perfidia et perjurio Regis Hunnorum certiorem fecit; nempe eum a Romanis pecunias accepisse, uti Persas eis proderet; ipsoque in congressu Romanorum partes suscepturum. „Quin et Nos, inquit, fratres cum simus, amicitiam invicem colere oportet, neque committere, ut canibus istis in ludibrium cedamus.“ His auditis, Persarum Rex Zilgibim amice interrogavit, an a Romanis ipse pecunias accepisset, contra Persas sollicitatus. „Immo, inquit Zilgibis, me accepisse fateor.“ Ad haec iratus Persarum Rex, credensque Hunnum per dolum venisse, occidit illum; multos etiam ex exercitu ejus per noctem interfecit; plane nescientibus Hunnis, hoc a Persarum Rege provenire, sed tanquam ab alia quapiam regione in se Regemque suum impetum factum fuisse existimantibus. Qui vero a caede reliqui fuerunt Hunni, profugerunt. Tum demum Coadi Regi visum est de Pacis conditionibus tractare, missis hac de re literis per Legatum, Labroium nomine, ad Justinum Romanum Imperatorem.

Circa hoc tempus Paulus, Patriarcha Antiochenus, e vivis excessit:

ἐγένετο ἀντ' αὐτοῦ Εὐφράσιος ὁ Ἱεροσολυμίτης, ὅστις μέγαν ἐποίησε διωγμὸν κατὰ τῶν λεγομένων ὀρθοδόξων, πολλοὺς φονεύσας.

Ἐν δὲ τοῖς αὐτοῖς χρόνοις τὸ Βένετον μέρος ἐν πάσαις ταῖς O 139 πόλεσιν ἠτάκτει, καὶ ἐτάρασσον τὰς πόλεις λιθασμοῖς καὶ καταβασίαις καὶ φόνοις· ἐπήρχοντο γὰρ καὶ τοῖς κατὰ πόλιν ἄρχουσιν, ἀρξάμενοι ἀπὸ τοῦ Βυζαντίου. ταῦτα δὲ ἐπράττοντο ἕως τῆς γενομένης προαγωγῆς τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει γενομένου Θεοδότου ὑπάρχου πόλεως, τοῦ ἀπὸ κομήτων τῆς ἀνατολῆς· ὅστις προεβλήθη ἐπὶ τῆς πρώτης ἰνδικτιῶνος, καὶ κατεδυνάστευσε τῆς δημοκρατίας τῶν Βυζαντίων, τιμωρησάμενος B πολλοὺς τῶν ἀτάκτων κατὰ κέλευσιν τοῦ βασιλέως Ἰουστίνου. ἐν οἷς συνελάβετο Θεοδόσιόν τινα, τὸν ἐπίκλην Ζτικκάν, ὅστις ἐν πολλῇ εὐπορίᾳ ὑπῆρχε, καὶ τῇ ἀξίᾳ ὢν ἰλλούστριος, καὶ τοῦτον αὐθεντήσας ἀνεῖλε, μὴ ἀναγαγὼν τῷ βασιλεῖ. καὶ ἀγανακτηθεὶς ὑπὸ τοῦ βασιλέως ἐπαύθη τῆς ἀρχῆς καὶ ἀπεζώσθη τῆς ἀξίας, κελευσθεὶς ἐξελθεῖν ἐπὶ τὴν ἀνατολήν. καὶ μετὰ τὸ καταλαβεῖν αὐτὸν τὴν ἀνατολὴν ἔφυγε φοβηθεὶς ἐν τῇ τρίτῃ ἰνδικτιῶνι, προσφυγὼν ἐν Ἱεροσολύμοις, καὶ ἀπεκρύβη ἐκεῖ· καὶ ἀντ' αὐτοῦ προήχθη ἔπαρχος πόλεως Θεόδωρος ὁ ἀπὸ ὑπάτων, ὁ ἐπίκλην τηγανιστής. προήχθη δὲ ἐν Ἀντιοχείᾳ Ἐφραΐμιος ὁ Ἀμιδηνός· ὅστις ἠγωνίσατο κατὰ τῶν δημοκρατούντων Βενέτων· καὶ λοιπὸν ἡσύχασεν ἡ δημοκρατία τοῦ Βε-

7. *γενομένου* delendum videtur. 8. *ὑπάρχου*] *ἐπάρχου* Ch. *ibid.* *κομήτων*] *κομητῶν* Ox.

cujus in locum Euphrasius Hierosolymitanus suffectus est: qui et *Orthodoxos*, quos vocant, graviter persecutus est, plurimis eorum etiam neci traditis.

Iisdem temporibus Veneta Factio commotiones ubique per urbes excitabat, Lapidationibus, tumultibus, caedibusque, omnia miscens. Quin et adversus urbium etiam praefectos ubique insurgebant [Veneti,] initium rebellionis a Constantinopoli sumentes. Nec desierunt tumultuantes, usque dum Theodotus, excomes Orientis, urbi Praefectus constitutus fuerit, quod factum est Indictione Prima. Hic itaque insurrectionem populi Byzantini compescuit, seditiosorum permultis, Imperatoris ipsius ex jussu, in supplicium adactis. Inter quos cum Theodosium quendam, cognomine Zticcam, virum locupletissimum et dignitate Illustrem, a se comprehensum, non expectato Imperatoris Mandato, ipse autoritate propria fretus, neci dedisset, hoc in eo non ferens Imperator, Magistratu eum abdicavit, et honoribus exutum, in Orientem ablegavit. Quo cum advenisset, de salute sua necdum satis securus, fugam inde capessit, Indictione 3, et Hierosolymam veniens, ibi delituit. In locum vero istius, Theodorus Exconsul, cognomento Teganistes, urbi Praefectus constitutus est. Antiochiae vero Praefectus est Ephraemius, Amidenus: qui Venetarum Partium tumultibus obviam eundo, usque adeo coercuit eos, ut acquiescentes

νέτου μέρους τοῦ ποιεῖν ταραχὰς ἐν ταῖς πόλεσι· καὶ ἐπήρθη- O 140 C *σαν τὰ θεώρια, καὶ οἱ ὀρχησταὶ ἐκ τῆς ἀνατολῆς καὶ πάντες ἐξωρίσθησαν, δίχα μέντοι τῆς μεγάλης Ἀλεξανδρείας τῆς πρὸς Αἴγυπτον.*

Ὁ δὲ αὐτὸς βασιλεὺς ἐκώλυσε τὸν ἀγῶνα τῶν Ὀλυμπίων πρὸς τὸ μὴ ἐπιτελεῖσθαι ἐν Ἀντιοχείᾳ ἀπὸ ἰνδικτιῶνος ιδ'. ἀλυτάρχησαν δὲ ἀπὸ Ἀφρανίου ἕως ὀγδόου ἑξηκοστοῦ πεντακοσιοστοῦ, ἀφ' οὗ ἐκωλύθη τὰ Ὀλύμπια, ἀλύταρχοι οζ'.

Τῷ δὲ αὐτῷ χρόνῳ, Ἀνατολίου τοῦ Καρίνου ὄντος κόμητος ἀνατολῆς, συνέβη ἐν Ἀντιοχείᾳ ἐμπρησμὸν μέγαν γενέσθαι ὑπὸ θεϊκῆς ὀργῆς· ὅστις ἐμπρησμὸς προεμήνυσε τὴν τοῦ θεοῦ μέλλου- D *σαν ἔσεσθαι ἀγανάκτησιν. ἐκαύθη γὰρ ἀπὸ τοῦ μαρτυρίου τοῦ ἁγίου Στεφάνου ἕως τοῦ πραιτωρίου τοῦ στρατηλάτου. ἐγένοντο δὲ καὶ μετὰ ταῦτα ἐμπρησμοὶ πολλοὶ εἰς διαφόρους γειτονίας τῆς αὐτῆς πόλεως, καὶ ἐκαύθησαν πολλοὶ οἶκοι καὶ ἀπώλοντο πολλαὶ ψυχαί, καὶ οὐδεὶς ἐγίνωσκε πόθεν τὸ πῦρ ἀνήπτετο. κατὰ πρεσβείαν Ἐφραϊμίου τοῦ πατριάρχου Ἀντιοχείας* O 141 *ἐφιλοτιμήσατο ὁ αὐτὸς βασιλεὺς διὰ τοὺς καυθέντας τόπους χρυσοῦ κεντηνάρια δύο.*

Ἐν δὲ τῷ αὐτῷ χρόνῳ συνέβη παθεῖν ὑπὸ θεομηνίας τὸ λεγόμενον Δοῤῥάχιον, πόλιν τῆς νέας Ἠπείρου ἐπαρχίας, ἐξ ἧς E *ὑπῆρχεν Ἀναστάσιος ὁ βασιλεύς· ὅστις καὶ πολλὰ ἔκτισεν ἐκεῖ,*

2. ὀρχισταὶ Ox. 7. Ἀφρανίου] Ἀφρόνιος vol. I. p. 122. C. 17. κατὰ δὲ Ch. *ibid.* Ἐφραϊμίου] Εὐφρασίου Ch., Theophanes p. 147. B.

demum Veneti commotionibus omnino abstinerent. Sed et tum quoque spectacula prohibita fuerunt; et saltatores ex Oriente toto, excepta Alexandria, Magna in Aegypto, ejecti sunt.

Idem Imperator etiam Certamina Olympica prohibuit, ne deinceps Antiochiae, ab indictione XIV, celebrarentur. Ab Afranio autem, ad usque DLXVIII [annum Aerae Antiochenae,] quo tempore Ludis illis interdictum est, Alytarchae LXXVII numerantur.

Eodem tempore, Anatolio, Carini filio, Orientis tum Comite, Antiochia Coelesti ex ira tremendo more conflagravit; quae quidem conflagratio certum futurae ultionis divinae erat indicium. Incendia enim a S. Stephani Martyrio usque ad Magistri Militum Praetorium grassabantur. Acciderunt etiam post haec, diversos Antiochiae per vicos, incendia varia; a quibus quamplurimae absumptae sunt aedes, animaeque permultae perierunt: sed nec sciri unquam potuit, undenam ignes isti accendebantur. Imperator autem, Ephraemii Patriarchae Antiochensis precibus ad hoc incitatus, ad locos exustos reficiendos, auri Centenaria duo largitus est.

Contigit autem eodem tempore divinam subire vindictam Dyrrachium, Epiri Novae urbem; unde ortum suum habuit Anastasius Imperator:

παρεσχηκὼς αὐτοῖς καὶ τὸ ἱπποδρόμιον. ὁ δὲ βασιλεὺς Ἰουστῖ-
νος πολλὰ παρέσχεν εἰς ἀνανέωσιν τῇ αὐτῇ Δοῤῥαχηνῶν πόλει,
ἥτις πρώην μὲν ἐλέγετο Ἐπίδαμνος· ὁμοίως δὲ καὶ τοῖς περι-
λειφθεῖσιν ἐφιλοτιμήσατο. ἐν δὲ τῷ αὐτῷ χρόνῳ καὶ ἡ Κό-
ρινθος τῆς Ἑλλάδος ἔπαθε· καὶ πολλὰ κἀκεῖ ἐχαρίσατο ὁ αὐτὸς
V 50 βασιλεύς. ἐν δὲ τῷ μεταξὺ χρόνῳ ἔπαθεν ὑπὸ θεομηνίας Ἀνά-
ζαρβος, πόλις τῆς Κιλικίας τὸ τέταρτον αὐτῆς πάθος· ἀνήγειρε
δὲ αὐτὴν ὁ αὐτὸς βασιλεύς. ἐν αὐτῷ δὲ τῷ χρόνῳ κατεπόθη
ὑπὸ θεομηνίας ὑδάτων ποταμιαίων Ἔδεσα, πόλις μεγάλη τῆς
Ὀσδροηνῆς ἐπαρχίας, ἐν ἑσπέρᾳ, τοῦ αὐτοῦ ποταμοῦ κατὰ μέ-
σον τῆς πόλεως παρερχομένου τοῦ λεγομένου Σκίρτου, αὔ-
O 142 τανδροι σὺν τοῖς οἴκοις ἀπώλοντο. ἔλεγον δὲ οἱ περισωθέντες
καὶ οἰκοῦντες τὴν αὐτὴν πόλιν ὅτι καὶ ἐν ἄλλῳ καιρῷ κατέκλυσε
τὴν αὐτὴν πόλιν ὁ αὐτὸς ποταμός, ἀλλ' οὐχ οὕτως ἀπώλεσεν·
ἐπεὶ μεμαθήκαμεν ὅτι καὶ ἐν ἄλλοις χρόνοις ἐγένετο τὸ αὐτὸ
σχῆμα, μετὰ δὲ τὸ πανθῆναι τὴν ὀργὴν τὰ πλησίον τῶν θεμε-
B λίων τοῦ αὐτοῦ ποταμοῦ οἰκήματα φιλοκαλίας τυγχάνοντα
εὑρέθη πλὰξ λιθίνη μεγάλη, ἐν ᾗ ἐπεγέγραπτο ἐν γλυφῇ ταῦτα·
Σκίρτος ποταμὸς σκιρτήσει κακὰ σκιρτήματα πολίταις. ἡ δὲ
αὐτὴ Ἔδεσα πόλις ἐκτίσθη ὑπὸ Σελεύκου τοῦ Νικάτορος, λα-
βοῦσα τείχη· ἥντινα ὠνόμασεν ὁ αὐτὸς Σέλευκος ὁ Μακεδὼν
Ἀντιόχειαν τὴν μιξοβάρβαρον, καὶ ὅτε ἔπαθε τὸ πρῶτον αὐτῆς

8. Ἐπίδαυρος Ox., Ἐπίδαμνος Ch. 10. Ὀσδροΐνης Ox. 16. τὰ] κατὰ τὰ Ch. 19. Σκιρτὸς Ox. 22. μιξοβάρβαρον Ch., μιξοβάρβαρος Ox.

qui, praeter alia quae ibi extruxit plurima, circum quoque excitavit. Justinus vero Imperator, urbi Dyrrachio (quae Epidamnus olim vocabatur,) instaurandae, incolisque superstitibus, plurima largitus est. Eodem tempore divinam quoque iram perpessa est Corinthus, Graeciae urbs: cui item instaurandae Imperator plurima dedit. Inter haec etiam quartam irae divinae vicissitudinem experta est Anazarbus, Ciliciae urbs: quam et ipsam quoque Imperator de integro excitavit. Eodem tempore Osdroenae provinciae urbs Magna, Edessa, exundationibus Scirti fluminis, quod urbem mediam perfluit, cum domibus incolisque suis, tempore vespertino, tota absorpta est. Dixerunt autem, qui superstites adhuc urbem incoluerunt, hujusmodi aliquid olim temporibus urbi accidisse, seque a Majoribus accepisse, alias etiam urbem suam, ab exundante fluvio, licet non ut nunc totam, aquis immersam fuisse: cessante autem post ira coelesti, juxta aedes quasdam speciosas, ad fluminis ripam positas, Tabulam magnam Lapideam repertam esse, cui haec insculpta fuerunt: *Scirtus fluvius male omnino Civibus saltabit.* Caeterum urbs Edessa a Seleuco Nicatore, Macedone, extructa primum, et moenibus cincta, nomen habuit, a Conditore inditum, *Antiochiam Mixobarbaram.* Post vero

πάθος, μετεκλήθη Ἔδεσα. πολλὰ δὲ παρέσχεν ὁ αὐτὸς βασιλεὺς ἐν ἑκάστῃ πόλει, ἀνακαινίσας ἐν πολλαῖς εὐπρεπείαις καὶ τοῖς σωθεῖσι πολλὰ χαρισάμενος· τὴν δὲ Ἔδεσαν μετωνόμασεν Ἰουστινούπολιν.

Τῷ δὲ ἑβδόμῳ ἔτει τῆς αὐτοῦ βασιλείας ἔπαθεν ὑπὸ θεομηνίας Ἀντιόχεια ἡ μεγάλη τὸ πέμπτον αὐτῆς πάθος ἐν μηνὶ C
μαΐῳ, ὑπατείας Ὀλυβρίου· πολὺς γὰρ ἦν ὁ φόβος ὁ τοῦ θεοῦ O 143
γενόμενος κατ' ἐκεῖνον τὸν καιρόν, ὥστε τοὺς συλληφθέντας ὑπὸ τῶν οἰκημάτων ἐν τῇ γῇ καὶ πυρικαύστους γενέσθαι, καὶ ἐκ τοῦ ἀέρος δὲ σπινθῆρας πυρὸς φαίνεσθαι· καὶ ἔκαιον ὡς ἀπὸ ἀστραπῆς τὸν εὑρισκόμενον, καὶ ἐκόχλαζε τὸ ἔδαφος τῆς γῆς, καὶ ἐκεραυνοῦντο οἱ θεμέλιοι, κουφιζόμενοι ὑπὸ τῶν σεισμῶν καὶ ὑπὸ τοῦ πυρὸς τεφρούμενοι, ὥστε καὶ τοῖς φεύγουσιν ὑπήντα τὸ πῦρ. καὶ ἦν ἰδεῖν θαῦμα φοβερὸν καὶ παράδοξον, πῦρ ἐρευγόμενον ὄμβρον, ὄμβρος καμίνων φοβερῶν, φλὸξ εἰς ὑετὸν λυομένη, καὶ ὑετὸς ὡς φλὸξ ἐξαπτόμενος καὶ τοὺς βοῶντας ἐν τῇ γῇ κατανήλισκε. καὶ ἐκ τούτου Ἀντιόχεια ἄχρηστος ἐγένετο· οὐκ ἔμεινε γάρ, εἰ μὴ τὰ πρὸς ὄρος μόνον πα- D
ροικούμενα οἰκήματα. οὐκ ἔμεινε δὲ οὔτε ἅγιος οἶκος εὐκτηρίου ἢ μοναστηρίου ἢ ἄλλου ἁγίου τόπου ἀδιάῤῥηκτος· τὰ γὰρ ἄλλα συνετελέσθησαν εἰς τὸ παντελές· ἡ δὲ μεγάλη ἐκκλησία Ἀντιοχείας ἡ κτισθεῖσα ὑπὸ Κωνσταντίνου τοῦ μεγάλου βασιλέως

7. πολὺς Ch., πολλὺς Ox. 10. σπινθῆρας Ch., σπινθῆρος Ox. 16. λουομένη Ox.

quam primam ejus perpessa est ruinam, Edesa vocabatur. Plurima vero Imperator urbibus singulis instaurandis ornandisque largitus est; uti et incolis superstitibus: Edessam vero Justinopolim vocavit.

Ejusdem autem Imperatoris anno septimo, Mense Maio, Olybrio tum Consule, quintam divinae irae vicissitudinem perpessa est Antiochia Magna. Tanta enim per id tempus ab irato Numine consternatio Mortalibus incessit, ut et aedium ruinis obruti ab igne ex terra exiliente absumerentur: ex aere etiam ignis, scintillarum instar decidens, obvios quosque, Fulminis in morem, combussit. Sed et ipsis etiam pavimentis ebullientibus, aedificiorum fundamina subtus concussa, et fulminibus tacta, conflagrarunt. Prorumpentibus vero, ut se eriperent, hominibus obversatae sunt undique occursitantes flammae. Imo spectaculum videre erat plane tremendum, et praeter hominum fidem ignes imbrem eructantes, imbres caminorum horrescentium, ignes in imbrem solutos, imbresque, flammarum instar accensos, miseros sub terra ejulantes absumentes. Exinde Antiochia desolatio facta est: nec enim aedes Oratoria ulla, nec Monasterium, nec sacer aliquis locus, sed nec domus, praeterquam quae ad montem fuerunt, ulla non disrupta supererat; caetera quidem omnia tota absumebantur. Magna autem Ecclesia Antiochensis, quam ibi olim extruxit Constantinus M. Imperator, corruentibus aliis omnibus, sola ali-

τῆς θεομηνίας γενομένης καὶ πάντων πεπτωκότων εἰς τὸ ἔδα-
φος ἔστη ἐπὶ ἡμέρας β' μετὰ τὸ γενέσθαι τὴν τοῦ θεοῦ φο-
βερὰν ἀπειλήν· καὶ αὐτὴ ὑπὸ πυρὸς ληφθεῖσα κατηνέχθη ἕως
O 144 ἐδάφους. καὶ ἕτεροι δὲ οἶκοι μὴ πεπτωκότες ὑπὸ τοῦ πάθους
τοῦ θεϊκοῦ ὑπὸ τοῦ πυρὸς διελύθησαν ἕως θεμελίων. καὶ
ἀπώλοντο ἐν αὐτῷ τῷ φόβῳ ἄχρι χιλιάδων διακοσίων πεντήκον-
E τα· ἦν γὰρ ἡ μεγάλη ἑορτὴ Χριστοῦ τοῦ θεοῦ ἡμῶν ἡ τῆς ἀνα-
λήψεως· καὶ πολὺ πλῆθος ἦν τῶν ξένων ἐπιδημῆσαν· ἐπὶ δὲ
τῆς αὐτῆς θεομηνίας ἐδείχθη καὶ τὸ τῶν πολιτῶν πλῆθος ὑπό-
σον ὑπῆρχε. πολλοὶ δὲ τῶν χωσθέντων ζήσαντες μετὰ τὸ
ἀνενεχθῆναι αὐτοὺς ζῶντας ἀπέθανον. τινὲς δὲ ἐκ τῶν πο-
λιτῶν τῶν σωθέντων, εἴ τι ἠδυνήθησαν, ἀφείλαντο καὶ ἔφευ-
γον· καὶ ὑπήντουν αὐτοῖς γεωργοί, καὶ ἀπέσπων παρ' αὐτῶν
V 51 φονεύοντες αὐτούς. ἐδείχθη δὲ καὶ ἐν τούτῳ ἡ τοῦ θεοῦ φι-
λανθρωπία· ὅσοι γὰρ ἀπέσπων, ἀπέθνησκον βιαίως, οἱ μὲν σηπό-
μενοι, οἱ δὲ τυφλούμενοι, οἱ δὲ χειρουργίαις κοπτόμενοι, καὶ ὁμο-
λογοῦντες τὰ πλημμελήματα ἑαυτῶν παρεδίδουν τὰς ψυχάς. ἐν οἷς
ἦν ἐν αὐτῷ τῷ καιρῷ ἁρπαγῇ χρησάμενος Θωμᾶς τις σιλεντιάριος,
ὅστις ἐξῆλθε φεύγων ἐκ τῆς θεομηνίας, καὶ ἔξω τῆς πόλεως ὡς
ἀπὸ μιλίων τριῶν ἐπὶ τὴν πόρταν τὴν λεγομένην τοῦ ἁγίου
O 145 Ἰουλιανοῦ οἴκει, καὶ ἀπέσπα πάντα ἐκ τῶν φευγόντων διὰ τῶν
οἰκετῶν αὐτοῦ. τοῦτο δὲ διεπράξατο ἐπὶ ἡμέρας τέσσαρας·
καὶ ὡς λυμαίνεται πάντα, ἐξαίφνης ὑγιὴς ὢν ἐτελεύτησε·

13. ὑπήντουν] ἠπήντουν Ox. *ibid.* 15. ἀπέσπων Ch., ἀπέσπον Ox. 23. οἴκει] ᾤκει Ch.

quandiu stetit, Numinisque tremendam iram per dies duos sustinuit: tandem vero et ipsa flammis correpta, tota absumpta est. Quaeque alia terrae tremoribus supererant aedificia, ignibus absumpta funditus ruebant: pereuntibus ab excidio hoc CCL circiter mortalium Millibus. Ob magni enim Festi Assumptionis Christi Dei Nostri Celebrationem, frequentia ibidem erat advenarum maxima. Ex hac autem Numinis ira conjicere licet, quam numerosus erat Populus Antiochensis. Sed et complures etiam, qui ruderibus obruti, vivi effodiebantur, derepente spiritum efflabant. Quin et civium quoque qui eripuerant sese, nonnulli, bonorum suorum, si quid poterant, corradentes, fuga rebus suis consuluerunt: sed a rusticis, in quos per viam inciderant, expilati bonis, etiam Vita spoliabantur. Caeterum inde Dei erga homines misericordia apparuit. Eorum enim, qui rapinas hasce exercuerant, nonnulli in putredinem soluti, occaecati alii, sub chirurgorum incisionibus alii, infeliciter omnes, interierunt; et facinora sua deprecantes, reddiderunt animas. Ex quorum numero eodem tempore erat Thomas quidam, Silentiarius. Hic a Numinis ira cavens sibi, aufugerat; et ad tertium, vel eo circiter, ab urbe lapidem, juxta S. Juliani quam vocant Portam sedibus positis, per ministros ibi suos, bona eorum qui evaserant

καὶ πάντες ἐδόξαζον τὸν θεόν. ἡ δὲ αὐτοῦ περιουσία ἁρπαγεῖσα ἀπώλετο· καὶ ἐν ᾧ τόπῳ ἐτελεύτησεν, ἐκεῖ καὶ ἐτάφη. B ἐδείχθη γὰρ καὶ ἄλλα τινὰ μυστήρια τοῦ φιλανθρώπου θεοῦ· ἔγκυοι γὰρ γυναῖκες δι' εἴκοσιν ἡμερῶν ἢ καὶ τριάκοντα ἀνῆλθον ἐκ τῶν χωσθέντων ὑγιεῖς· πολλαὶ δὲ γεννήσασαι εἰς τὴν γῆν κάτω ὑπὸ τὰ χώματα ἀνῆλθον σὺν νηπίοις ἀβλαβεῖς καὶ ἔζησαν μετὰ τῶν τεχθέντων ἐξ αὐτῶν. καὶ ἄλλα δὲ παιδία ὡσαύτως διεσώθησαν μεθ' ἡμέρας λ'· καὶ πολλὰ φοβερώτερα τούτων ἐγένετο. τῇ δὲ τρίτῃ ἡμέρᾳ μετὰ τὴν πτῶσιν ἐφάνη ἐν τῷ οὐρανῷ ὁ τίμιος σταυρὸς διὰ νεφέλης κατὰ τὸ ἀρκτῷον μέρος τῆς αὐτῆς πόλεως· καὶ πάντες θεασάμενοι αὐτὸν ἔμειναν κλαίοντες καὶ εὐχόμενοι ἐπὶ μίαν ὥραν. ἐγένοντο δὲ μετὰ τὴν πτῶσιν τῆς πόλεως καὶ ἄλλοι σεισμοὶ πολλοὶ ὡς ἐπὶ χρόνον C ἐνιαυτοῦ καὶ μηνῶν ἕξ. Σελευκείας δὲ καὶ Δάφνης ὡς ἐπὶ μίλια εἴκοσι πτῶσις ἐγένετο· πολλὰ δὲ χρήματα παρέσχε ταῖς παθούσαις πόλεσιν ὁ αὐτὸς βασιλεύς. ἀκούσας γὰρ τὴν γενομένην ὑπὸ τοῦ θεοῦ φιλανθρωπίαν, λύπῃ συσχεθεὶς οὐ μικρᾷ, O 146 θεωριῶν μὴ ἀγομένων ἐν Βυζαντίῳ, καὶ ἁγίας πεντηκοστῆς καταλαβούσης, δίχα διαδήματος εἰσῆλθεν ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ μετὰ πορφυροῦ μαντίου κλαίων, σὺν αὐτῷ δὲ καὶ πάντες οἱ συγκλητικοὶ καὶ πορφυρᾶ ἐφόρουν.

4. εἴκοσι Ox.

omnia diripuit. Ubi vero per dies quatuor rapinas hasce exercuisset, omnia depraedans, morte obiit, nullo etiam interveniente morbo, repentina. Laus inde Deo ab omnibus tributa est. Quoque in loco mortuus, eodem et sepultus est; direptis etiam, quae corraserat, bonis ejus omnibus. Sed et verenda magis adhuc Divinae erga homines misericordiae extiterunt indicia: Mulieres etenim praegnantes, xx post, vel etiam xxx dies, illaesae ex ruderibus effodiebantur: quorum plurimae quoque, solutis corruentium aedificiorum sub ruinis puerperii doloribus, una cum infantibus suis illaesae emergentes, Numinis irae supervixerunt. Quin et pueruli quoque alii, tricesimum post diem, incolumes reperiebantur: multaque his stupendiora contigerunt. Tertio autem post cladem hanc die, Venerandae Crucis imago de caelo comparuit in nubibus, urbi ad septentriones imminens: qua visa, in lachrymas soluti omnes, preces unius horae per spatium effundebant. Acciderunt autem, post urbis casum, plures etiam alii terrae motus, per spatium anni unius et vi mensium: quibus etiam Seleuciae Daphnesque, quaeque ad vicesimum fere lapidem distabant, aedificia concussa corruebant. Urbibus autem, calamitates hasce perpessis, Imperator abunde pecuniarum suppeditavit. Dei enim quanta erga homines Misericordia fuisset, edoctus, et ipse clades has acerbissime tulit; nec Byzantii pro more edita sunt spectacula. Pentecostes etiam sacro Festo tum existente, Diademate posito, ipse, Senatoresque omnes, vestibus pullis induti, templum lachrymantes petebant.

Ἐν αὐτῷ δὲ τῷ χρόνῳ ἀπέστειλεν ὁ αὐτὸς βασιλεὺς Καρῖνον κόμητα μετὰ κεντηναρίων πέντε· συναπέστειλε δὲ καὶ Φωκᾶν
D τὸν πατρίκιον καὶ Ἀστέριον, ἄνδρας σοφούς, δοὺς καὶ αὐτοῖς χρήματα πολλὰ εἰς ἐπανόρθωσιν τῆς πόλεως καὶ τῶν ἀγωγῶν καὶ τῶν γεφυρῶν τοῦ ποταμοῦ, ὡς ἐπιστάμενος τὴν αὐτὴν πόλιν· ἣν γὰρ οἰκήσας ἐν αὐτῇ χρόνον τινά, ὅτε κατῆλθε μετὰ τῶν στρατηλατῶν ἐν τῷ Περσικῷ πολέμῳ. καὶ πυκνῶς ἔγραφε τοῖς αὐτοῖς πατρικίοις τοῦ φροντισθῆναι τὴν πόλιν.

O 147 E Μετὰ δὲ τὸ ὄγδοον ἔτος τῆς αὐτοῦ Ἰουστίνου βασιλείας καὶ μηνῶν θ' συνεβασίλευσεν αὐτῷ ὁ θειότατος Ἰουστινιανὸς μετὰ τῆς Αὐγούστας Θεοδώρας, στεφθεὶς ὑπὸ τοῦ θειοτάτου αὐτοῦ θείου ἐπὶ τῆς ὑπατείας Μαβορτίου. ὅστις βασιλεὺς
V 52 Ἰουστινιανὸς πολλὰ ἐχαρίσατο τῇ αὐτῇ τῶν Ἀντιοχέων πόλει· καὶ εἰς πᾶσαν πόλιν τῆς Ῥωμαϊκῆς πολιτείας ποιήσας μεγάλην κατάστασιν· καὶ ἐν ἑκάστῃ δὲ πόλει κατέπεμψε θείας σάκρας, ὥστε τιμωρηθῆναι τοὺς ἀταξίας ἢ φόνους ποιοῦντας, ὁποίου δ' ἂν ὑπάρχωσι μέρους, ὥστε μὴ τολμᾶν τινα τοῦ λοιποῦ τὴν οἱανδήποτε ἀταξίαν ποιῆσαι, φόβον ἐνδειξάμενος εἰς πάσας τὰς ἐπαρχίας.

Ἐν δὲ Ἀντιοχείᾳ τῇ μεγάλῃ πρὸς ὀλίγον καιρὸν ἐγένοντο ἐν φιλίᾳ οἱ δῆμοι.

Eodem etiam tempore, Carinum Comitem eo centenariis v instructum misit, cumque eo Phocam Patricium et Asterium, viros prudentes: tradito etiam illis pecuniarum ingenti pondere, quod urbi esset, Aquaeductibus, fluviique pontibus instaurandis. Agnovit enim urbem hanc, ex quo una cum Ducibus in bellum Persicum et ipse descendens, ibidem per tempus aliquod commoratus est. Patricios autem dictos, urbis curam suscipere, frequentibus suis literis hortatus est.

JUSTINIANUS
IMPERATOR.

Exacto autem imperantis Justini anno VIII, menseque insuper IX, imperii socium sibi sumpsit divinissimum Justinianum, una cum Theodora Augusta; quem sacratissimus avunculus ejus, Mavortio Cos. Diademate insignivit. Hic vero Justinianus Imperator urbem Antiochiam magno pecuniarum pondere donavit: Res etiam Romanas, ubique per imperium, egregie composuit. Per *Sacras* enim, quas singulis in urbibus promulgandas emiserat, cavit, caedis vel seditionum autores, quibuscunque demum a partibus steterint, uti poenas darent. Metus inde Provincialibus undique incussus, nec deinceps erat, qui omnino tumultus excitare ausus est.

Quinetiam populus Antiochenus, per aliquantillum temporis, inter se conveniebant.

Ἔκτισε δὲ ἐν τῇ αὐτῇ Ἀντιοχείᾳ εὐκτήριον οἶκον τῆς ἁγίας O 148 θεοτόκου καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας, ἄντικρυς τῆς λεγομένης Ῥουφίνου βασιλικῆς, κτίσας πλησίον καὶ ἕτερον οἶκον τῶν ἁγίων B Κοσμᾶ καὶ Δαμιανοῦ. ὡσαύτως δὲ ἔκτισε καὶ ξενῶνα καὶ λουτρὰ καὶ κινστέρνας. ὁμοίως δὲ καὶ ἡ εὐσεβεστάτη Θεοδώρα καὶ αὐτὴ πολλὰ τῇ πόλει παρέσχεν· ἔκτισε δὲ καὶ οἶκον τοῦ ἀρχαγγέλου Μιχαὴλ εὐπρεπέστατον πάνυ· ἔκτισε δὲ καὶ τὴν λεγομένην Ἀνατολίου βασιλικήν, πέμψας τοὺς κίονας ἀπὸ Κωνσταντινουπόλεως. ἡ δὲ αὐτὴ Αὔγουστα Θεοδώρα, ποιήσασα σταυρὸν πολύτιμον διὰ μαργαριτῶν ἔπεμψεν ἐν Ἱεροσολύμοις. ὁ δὲ αὐτὸς Ἰουστινιανὸς δωρεὰς κατέπεμψε πᾶσι τοῖς ὑποτελέσι τῆς Ῥωμαϊκῆς πολιτείας.

Οἱ δὲ αὐτοὶ βασιλεῖς προεχειρίσαντο τὸν πατρίκιον Ὑπάτιον στρατηλάτην ἀνατολῆς εἰς τὸ φυλάξαι τὰς ἐπιδρομὰς τῶν Σα- C ρακηνῶν διὰ τὰ ἀνατολικὰ μέρη.

Ἐν δὲ τῷ αὐτῷ καιρῷ κατὰ πόλιν πολλοὶ ἐτιμωρήθησαν Μανιχαῖοι, ἐν οἷς ἐτιμωρήθη καὶ ἡ γυνὴ Ἐρυθρίου τοῦ συγκλητικοῦ καὶ ἄλλαι ἅμα αὐτῇ.

Τῆς δὲ θεομηνίας συμβάσης κόμης ἀνατολῆς ὑπῆρχεν Ἐφραΐμιος· ὅστις μετ' ὀλίγον χρόνον ἀναγκασθεὶς προεχειρίσθη O 149 πατριάρχης Ἀντιοχείας· ὁ γὰρ πρὸ αὐτοῦ γεγονὼς Εὐφράσιος ἐν τῇ θεομηνίᾳ πυρίκαυστος ἐγένετο. γνόντες δὲ οἱ εὐσεβεῖς βα-

4. Κοσμά Ox. V. vol. I. p. 180 C. 5. κινστέρνας] κιγστέρνας Ox. Conf. p. 57. E. 9. Αὐγούστα Ox. Eadem μαργαρίτων.

Extruxit etiam, Antiochiae aedem oratoriam, e regione Basilicae, Rufini dictae, D. Mariae Deiparae semper Virgini sacram: cui etiam in propinquo alteram Aedem SS. Cosmae et Damiano excitavit. Consimiliter quoque Hospitium, Balnea et Cisternas extruxit. Quin et religiosissima Theodora urbem eandem multis donavit: Aedem etiam splendidissimam extruxit, Michaeli Archangelo sacram; Anatolii etiam, quam vocant, Basilicam condidit, columnis eo ex Constantinopoli transmissis. Eadem Theodora Augusta, pretiosissimam Crucis effigiem, ex Margaritis elaboratam, Hierosolymas misit. Idem Justinianus Vectigalibus per Imperium Romanum omnibus dona transmisit.

Iidem Imperatores militum in Oriente Magistrum dixerunt Hypatium Patricium, qui partes Orientales a Saracenorum incursionibus tueretur.

Caeterum per id tempus Manichaei passim per urbes plurimi poenas dederunt: ex quorum numero erat Erythrii Senatoris Uxor, unaque cum illa plures aliae.

Quo tempore autem terrae motus acciderat, Comes erat Orientis Ephraemius; qui paulo post Patriarchatum Antiochensem suscipere coactus est. Euphrasius enim, decessor ejus, conflagratione Coelesti absumptus perierat. Imperatores autem religiosissimi, audito Ephraemium Orien-

σιλεῖς ὅτι ὁ κόμης τῆς ἀνατολῆς Ἐφραΐμιος ὑπὸ τοῦ κλήρου κανονικῶς ἐχειροτονήθη πατριάρχης, προηγάγοντο ἀντ' αὐτοῦ D κόμητα ἀνατολῆς Ζαχαρίαν, ὅστις ὑπῆρχε Τύριος. ὁ δὲ αὐτὸς Ζαχαρίας, ἰδὼν τὴν γενομένην ἅλωσιν τῆς πόλεως, ᾐτήσατο τοὺς αὐτοὺς εὐσεβεῖς βασιλεῖς διὰ μηνύσεως αὐτοῦ ἀνελθεῖν ἐν Βυζαντίῳ καὶ πρεσβεῦσαι ὑπὲρ τῆς Ἀντιοχέων πόλεως. καὶ ἔλαβε μεθ' ἑαυτοῦ τὸν ἐπίσκοπον Ἀμηδείας, ἄνδρα εὐλαβῆ, καὶ ἄλλους κληρικούς· καὶ ἀνῆλθον ἐν Κωνσταντινουπόλει, καὶ πολλὰ κατορθώσαντες ὑπέστρεψαν ἐν Ἀντιοχείᾳ τῇ μεγάλῃ μετὰ δωρεῶν βασιλικῶν, λαβόντες χρυσοῦ κεντηνάρια λ' καὶ τύπους περὶ διαφόρων κεφαλαίων τοῦ ἄγεσθαι ἐν τῇ αὐτῇ πόλει τὰ πάτρια. οἱ δὲ αὐτοὶ βασιλεῖς μετ' ὀλίγον καιρὸν ἐδωρήσαντο τῇ αὐτῇ πόλει καὶ ἄλλα κεντηνάρια δέκα.

O 150 E Ἐν δὲ τῷ μεταξὺ συνέβη ἀσθενῆσαι τὸν θειότατον Ἰουστῖνον ἐκ τοῦ ἕλκους οὗ εἶχεν ἐν τῷ ποδί· ἦν γὰρ λαβὼν ἐν τῷ τόπῳ σαγίτταν ἐν πολέμῳ, καὶ ἐξ αὐτοῦ ὁ κίνδυνος τῆς ζωῆς αὐτοῦ ἐγένετο· μηνὶ αὐγούστῳ ά, ἰνδικτιῶνος πέμπτης· τελευτᾷ δὲ ἐνιαυτῶν οε'. ὡς εἶναι τὸν πάντα χρόνον τῆς αὐτοῦ βασιλείας ἔτη θ' καὶ ἡμέρας εἰκοσιδύο μετὰ καὶ τῶν τεσσάρων μηνῶν τοῦ αὐτοῦ ἀνεψιοῦ.

1. Εὐφραίμιος Ox. 7. Ἀμηδείας] Conf. p. 60. D.

tis Comitem a Clero Canonice Patriarcham institutum fuisse, Zacharium quendam, Tyrium, in ejus locum Orientis Comitem suffecerunt. Qui quidem Zacharius, ubi tantam hanc Antiochiae desolationem vidisset, per literas ab Imperatoribus religiosissimis petivit, uti ipse Byzantium vocatus Antiochensium causam Legatus ibi ageret. Itaque ascitis sibi in hoc Episcopo Amidensi, viro pio, aliisque ex Clero; Constantinopolim veniunt. Ubi cum felici successu negotium egissent, Antiochiam magnam reversi sunt, donis instructi regiis, et ferentes secum auri centenaria xxx, cum sancitis etiam Imperatoriis de variis Capitulis, eo facientibus, ut in Antiochensium urbe pristinae consuetudines observarentur. Quinetiam paulo post temporis iidem Impp. urbi etiam alia Centenaria x dederunt.

Contigit autem inter haec, divinissimum Justinum ex ulcere pedis, in quo a sagitta in praelio vulnus olim acceperat, decumbentem, e vivis excedere, Augusti I, Indict. V, aetatis anno LXXV. In universum itaque imperavit annos IX et dies XXII, annumeratis etiam mensibus illis IV, quibus Nepotem habuit Imperii socium.

ΛΟΓΟΣ ΙΗ' V 53

ΧΡΟΝΩΝ ΙΟΥΣΤΙΝΙΑΝΟΥ ΒΑΣΙΛΕΩΣ.

Μετὰ δὲ τὴν βασιλείαν Ἰουστίνου ἐβασίλευσεν ὁ θειότατος A Ἰουστινιανὸς ἔτη λή καὶ μῆνας ζ' καὶ ἡμέρας ιγ' ἐν μηνὶ ἀπριλλίῳ πρώτῃ, ἰνδικτιῶνι πέμπτῃ, ἔτους χρηματίζοντος κατὰ Ἀντιόχειαν πεντακοσιοστοῦ ἑβδομηκοστοῦ πέμπτου, ἐπὶ τῆς ὑπατείας Μαβορτίου. ἦν δὲ τῇ ἰδέᾳ κονδοειδής, εὔστηθος, εὔρινος, λευκός, οὐλόθριξ, στρογγύλοψις, εὔμορφος, ἀναφάλας, ἀνθηροπρόσωπος, μιξοπόλιος τὴν κάραν καὶ τὸ γένειον, O 152 μεγαλόψυχος, χριστιανός. ἔχαιρε δὲ τῷ Βενέτῳ μέρει, καὶ αὐτὸς δὲ ὢν Θρᾷξ ἀπὸ Βεδεριάνας.

Ὁ δὲ αὐτὸς βασιλεὺς ἐπὶ τῆς ἕκτης ἐπινεμήσεως τῷ ὀκτωβρίῳ μηνὶ προηγάγετο κόμητα ἀνατολῆς ἐν Ἀντιοχείᾳ ὀνόματι B Πατρίκιον, Ἀρμένιον· ᾧτινι δέδωκε χρήματα πολλά, κελεύσας

5. κοντοειδής Ox. 9. Θρᾶξ Ox. Eadem Βεδεριανᾶς.

LIBER XVIII.

DE TEMPORIBUS JUSTINIANI IMPERATORIS.

Post Justinum mortuum imperium tenuit divinissimus Justinianus, annos xxxviii, menses vii et dies xiii, inauguratus Aprilis die i, Indictione v, Mavortio tum Cos. anno autem Aerae Antiochensis dlxxv. Erat hic statura curta, pectore firmo, naso justo, candidus, capillo crispo, facie rotunda, formosus, recalvaster, vultu florido, capite mentoque subcanescentibus et Christianae religionis strenuus propugnator. Factioni autem *Prasinae* studebat; ex Bederiana vero Thracum et ipse ortum suum habuit.

Idem Imperator mense Octobri, Indict. vi, Comitem Orientis Antiochiae designavit, Patricium Armenium nomine: traditaque ei pecuniarum vi magna, mandavit uti profectus ipse urbem Phoeniciae, Palmyram vo-

αὐτῷ ἀπελθεῖν καὶ ἀνανεῶσαι πόλιν τῆς Φοινίκης εἰς τὸ λίμιτον τὴν λεγομένην Πάλμυραν καὶ τὰς ἐκκλησίας καὶ τὰ δημόσια, κελεύσας καὶ ἀριθμὸν στρατιωτῶν μετὰ τῶν λιμιτανέων καθέζεσθαι ἐκεῖ καὶ τὸν δοῦκα Ἐμίσσης πρὸς τὸ φυλάττεσθαι τὰ Ῥωμαϊκὰ καὶ Ἱεροσόλυμα. ἡ δὲ Πάλμυρα πρώην μὲν μεγάλη ὑπῆρχεν, ἐπειδὴ ὁ Δαβὶδ ἐν αὐτῷ τῷ τόπῳ πρὸ τοῦ κτισθῆναι πόλιν ἐμονομάχησε μετὰ τοῦ Γολιὰθ ὡπλισμένου ὄντος. ὅστις Γολιὰθ λίθῳ λαβὼν ἔπεσε, καὶ δραμὼν ὁ Δαβὶδ ἀπεκεφάλισεν αὐτὸν εἰς ὃ ἐπεφέρετο ὁ Γολιὰθ ξίφος, καὶ τὴν κεφαλὴν C *αὐτοῦ λαβὼν κατέσχεν ἐπὶ ἡμέρας, καὶ εἶθ' οὕτως ἐν Ἱεροσολύμοις εἰσήγαγεν αὐτὴν μετὰ νίκης ἔμπροσθεν αὐτοῦ εἰς κοντὸν βασταζομένην. διὰ τοῦτο Σολομὼν ὁ βασιλεὺς ὑπὲρ τῆς νίκης τοῦ αὐτοῦ πατρὸς Δαβὶδ ἐποίησεν αὐτὴν πόλιν μεγάλην, ἐπι-* O 153 *θεὶς αὐτῇ τὸ ὄνομα Πάλμυραν, ὡς γενομένην μοῖραν τῷ Γολιάθ. τὸ δὲ πρώην ἐφύλαττεν ἡ αὐτὴ πόλις καὶ τὰ Ἱεροσόλυμα, ὅθεν καὶ Ναβουχοδονόσορ ὁ βασιλεὺς Περσῶν δι' αὐτῆς παρελθὼν πρώτην αὐτὴν παρέλαβε πολλῷ κόπῳ· ἐφοβεῖτο γὰρ ὄπισθεν αὐτὴν ἐᾶσαι· πλῆθος γὰρ στρατιωτῶν Ἰουδαίων ἐκάθητο ἐκεῖ· ἥντινα παραλαβὼν καύσας ἔστρεψε, καὶ οὕτως τὴν Ἱερουσαλὴμ παρέλαβεν.*

Ὁ δὲ αὐτὸς Ἰουστινιανὸς δέδωκεν ὑπατείαν τῇ ἕκτῃ ἐπινεμήσει τῷ ἰανουαρίῳ μηνί.

2. *Παλμυρὰν* Ox. hic et infra. 11. *κόντον* Ox. 14. *αὐτῇ*] *αὐτῆς* Ox. *ibid.* *μοῖραν*] Consulto hic omisit *πάλαι*, quod posuit vol. I. p. 60. B. 22. *Ἰαννουαρίῳ* Ox.

catam, ad Imperii fines sitam, et collapsas inibi ecclesias et aedificia publica de novo excitaret: Numerum etiam Militum Limitaneis adjici jussit, qui sub Duce Emisseno ibi considerent, in Hierosolymorum Romanique Imperii finium custodiam. Erat autem Palmyra olim urbs magna: hoc enim in loco, ante jacta ibi urbis fundamina, Davidus Goliam armatum singulari aggressus certamine lapillo prostravit, accurrensque caput Goliae sui ipsius gladio amputavit. Quod sibi sumens, per aliquod tempus secum habuit: contoque deinde affixum, in Victoriae signum, Hierosolymis, sibi praeferri voluit. Rex itaque Salomon, in memoriam Victoriae hujus, a Davide patre reportatae, speciosam ibi urbem condidit: nomenque ei, a Goliae fato, Palmyram dedit. Antehac enim urbs ista Hierosolymis cedebat in propugnaculum: unde Rex Persarum Nabuchadonosorus, Hierosolymam bello petens, urbemque hanc, numeroso Judaeorum praesidio instructam, a tergo relinquere haud tutum existimans, ipsam prius, multo licet labore, cepit, captamque incendiis vastavit: Hierosolymas vero ipsas deinde occupavit.

Justinianus autem mense Januario, Indict. VI, nummos Consulares in populum spargebat.

Ἐν δὲ τῷ αὐτῷ χρόνῳ ὁ Πέρσης ἐπολέμησε τῷ Λαζῶν βασι- V 54 λεῖ Ζταθίῳ, ὡς προσρυέντι Ῥωμαίοις. ὁ δὲ Λαζῶν βασιλεὺς πέμψας ἐδεήθη τοῦ βασιλέως Ῥωμαίων, αἰτῶν βοήθειαν παρ' αὐτοῦ λαβεῖν· καὶ πέμψας αὐτῷ ὁ βασιλεὺς Ἰουστινιανὸς στρατηλάτας τρεῖς, Γιλδέριχ καὶ Κήρυκον καὶ Εἰρηναῖον, μετὰ πολλῆς βοηθείας Ῥωμαϊκῆς, καὶ συγκρούσαντες πόλεμον, ἔπεσον ἐξ ἀμφοτέρων πολλοί. καὶ ἀκούσας ὁ βασιλεὺς Ῥωμαίων ἠγανάκτησε κατὰ τῶν στρατηλατῶν, ὅτι φθόνῳ φερόμενοι πρὸς ἑαυτοὺς οἱ στρατηλάται Ῥωμαίων προδεδώκασιν ἀλλήλους. καὶ ἀγανακτήσας ὁ βασιλεὺς κατ' αὐτῶν διεδέξατο αὐτούς· καὶ κατελθόντος Πέτρου στρατηλάτου καὶ ἀποκινήσαντος αὐτοὺς O 154 τῆς ἐξαρχίας καὶ λαβόντος τὰ ἐξπέδιτα παρ' αὐτῶν, ἀνεχώρη- B σεν ἐκεῖθεν.

Ὁ δὲ αὐτὸς βασιλεὺς ἀνενέωσε πόλιν τῆς Ἀρμενίας ὀνόματι Μαρτυρόπολιν, μετονομάσας αὐτὴν Ἰουστινιανόπολιν, ποιήσας τὰ τείχη αὐτῆς καὶ τοὺς ἐμβόλους, ἦσαν γὰρ τῷ χρόνῳ φθαρέντες, μετενέγκας ἐκεῖ καὶ ἀνατολικὸν ἀριθμόν. ἐν δὲ τῷ αὐτῷ χρόνῳ προσεῤῥύη Ῥωμαίοις ὁ ῥὴξ τῶν Ἐρούλων ὀνόματι Γρέπης· καὶ ἦλθεν ἐν Βυζαντίῳ μετὰ ἰδικῆς βοηθείας, καὶ προσεκύνησε τὸν βασιλέα Ἰουστινιανὸν καὶ ᾔτησεν ἑαυτὸν γενέσθαι χριστιανόν. καὶ βαπτισθεὶς ἐν ἁγίοις θεοφανίοις ἀνάδοχος αὐτοῦ ἐγένετο τοῦ ἀχράντου βαπτίσματος ὁ αὐτὸς βασιλεὺς Ἰουστινιανός· ἐφωτίσθησαν δὲ σὺν αὐτῷ καὶ οἱ συγκλητικοὶ αὐ- C

12. ἐξπεδίτα Ch., ἐχρεδίτα Ox., ἐξπαιδίτα Chron. p. 335. B. Scriptum fuerat EXPEDITA. 18. Ἐρούλων Ch., Ἐρούλλων Ox.

Eodem tempore Persa Lazorum Regi Ztathio, quod Romanorum in partes discessisset, bellum intulit. Auxilium itaque Lazorum rex petit a Justiniano, Romanorum Imperatore; qui etiam votis ejus annuens, tres Duces, Gilderichum, Cerycum et Irenaeum, magnis instructos copiis Romanis, ei in auxilium mittit. Praelio deinde commisso, multi utrinque ceciderunt. Imperator autem edoctus Duces hosce, mutuo flagrantes odio, sese invicem hosti prodidisse, ira commotus, Magistratibus eos abdicavit; Petrumque misit, qui profectus, dignitate eos amovit; et Copiarum ipse Dux factus abinde recessit.

Idem Imperator Martyropolim, Armeniae urbem, instauravit, murisque ejus et porticibus vetustate collapsis, de integro excitatis, collocatoque ibi Numero Orientali, nomen Urbi Justinianopolim dedit. Sub id tempus Herulorum Rex Grepes, Societatem cum Romanis initurus, exercitu proprio stipatus, Byzantium venit, supplexque ab Imperatore petit, uti Christianus ipse fieret. Sanctis itaque Theophaniis ipse, cum proceribus suis et Cognatis duodecim, sacro Baptismatis lavacro illuminatus est, Imperatore ipso Justiniano eum ex immaculato fonte suscipiente. Tum vero Imperator abunde muneribus donatum eum in patriam suam cum

τοῦ καὶ συγγενεῖς αὐτοῦ δώδεκα. καὶ πολλὰ χαρισάμενος αὐ-
τῷ ἀπέλυσεν αὐτόν, καὶ ὥδευσεν ἐπὶ τὴν ἰδίαν χώραν μετὰ
τῆς ἑαυτοῦ βοηθείας, εἰπόντος αὐτῷ τοῦ βασιλέως Ῥωμαίων
ὅτι Ὅταν βουληθῶ, δηλῶ σοι.
Ἐν δὲ τῇ αὐτοῦ βασιλείᾳ ἐκωλύθησαν αἱρέσεις διάφοροι, καὶ
O 155 ἀπεσπάσθησαν αἱ ἐκκλησίαι παρ' αὐτῶν δίχα τῶν λεγομένων
Ἐξακιονιτῶν Ἀρειανῶν.
Γίνεται οὖν ὁ πᾶς χρόνος ἀπὸ τῆς ἀρχῆς Αὐγούστου τοῦ καὶ
Ὀκταβιανοῦ Ἰμπεράτορος ἕως τῆς συμπληρώσεως τῆς δευτέ-
ρας ὑπατείας τοῦ βασιλέως Ἰουστινιανοῦ ἰνδικτιῶνος ζ' ἔτη
φνθ', ὡς εἶναι τὰ πάντα ἔτη ἀπὸ τοῦ Ἀδὰμ ἕως τῆς αὐτῆς
D ἰνδικτιῶνος ἔτη ,ϛυϟζ', καθὼς εὗρον τὸν ἀριθμὸν τῶν ἐνιαυ-
τῶν ἐν τοῖς συντάγμασι Κλήμεντος καὶ Θεοφίλου καὶ Τιμοθέου
τῶν χρονογράφων ὁμοφωνησάντων. ἐν δὲ τοῖς χρόνοις Εὐσεβίου
τοῦ Παμφίλου εὗρον τὸν ἀριθμὸν τῶν ἐτῶν ἀπὸ Ἀδὰμ ἕως τῆς
O 156 ὑπατείας Ἰουστινιανοῦ βασιλέως τῆς ἑβδόμης ἰνδικτιῶνος ἔτη
,ϛυλβ'. ἀκριβέστερον δὲ μᾶλλον οἱ περὶ Θεόφιλον καὶ Τιμό-
θεον ψηφίσαντες τοὺς χρόνους ἐξέθεντο. πάντων οὖν τὰ συγ-
γράμματα φέρει ἕκτην χιλιάδα ἐνιαυτῶν περαιωθεῖσαν. ἔστι
δὲ καὶ ἀπὸ κτίσεως Ῥώμης ἕως τῆς δευτέρας ὑπατείας τοῦ θειο-
τάτου Ἰουστινιανοῦ ἔτη ,ασπ' μικρῷ πλέον ἢ ἔλασσον, ἀπὸ
δὲ τῆς κτίσεως Κωνσταντινουπόλεως ἕως τῆς προγεγραμμένης
E ὑπατείας Ἰουστινιανοῦ καὶ τῆς συμπληρώσεως τῆς ἑβδόμης ἰν-

8. τοῦ addidit Ch. 14. χρόνοις] „Forte scribendum χρονικοῖς." Ch. *ibid.* Εὐσεβίου] V. ad vol. I. p. 22. A. Conf. Schurzfleisch. Not. Bibl. Vinar. p. 56. s. 20. ἕως addidit Ch.

exercitu suo remisit. Discessuro autem Imperator dixit: „sicubi te velim, per literas certiorem te faciam."

Ejusdem sub Imperio Haeresibus variis interdictum est, ademptis etiam Haereticorum templis, Exocionitis Arianis solis exceptis.

Caeterum ab Augusti Octaviani imperii initio, ad secundum usque Justiniani Consulatum Indict. VII. absolutum, anni numerantur DLIX. Itaque ab Adamo, ad eandem Indictionem VII. in universum intercesserunt anni MMMMMMCCCCXCVII, juxta annorum Computum, quem in Clementis, Theophili, ac Timothei, Chronographorum inter se concordium, scriptis inveni. Eusebii enim Pamphili si ratiocinia sequamur, ab Adamo ad secundum Justiniani Consulatum, Indict. VII, anni habentur MMMMMMCCCCXXXII. Sed longe accuratior is est, quem Theophilus, ac Timotheus instituerunt, rationum calculus. Ut ut in eo omnes conveniunt, exitum suum habuisse sextum Mundi Millenarium. Ab urbe autem condita, ad secundum usque sacratissimi Justiniani Consulatum, anni plus minus intercesserunt MCCLXXX. A condita autem Constantinopoli, ad eundem Justiniani Consulatum et in-

δικτιῶνος ἔτη ρϟθ'. τῶν ἀρχαίων δὲ βασιλέων τοὺς χρόνους
οὐ δεῖ ψηφίζειν κατὰ τὸν προειρημένον ἀριθμὸν τῆς βασιλείας
αὐτῶν διὰ τὸ καὶ δύο ἅμα βασιλεῦσαι. ὡσαύτως δὲ καὶ τὰ
τέκνα αὐτῶν ἐκ παιδόθεν ἔστεφον οἱ πατέρες καὶ μετ' αὐτῶν ἐβα-
σίλευον. ὁ οὖν χρονογράφος ἀνάγκην ἔχει γράφειν τοὺς χρό-
νους ὅσους ἐβασίλευσεν ἕκαστος βασιλεύς. δεῖ οὖν τοὺς ἀναγι-
νώσκοντας χρονικὰ συγγράμματα τῇ ποσότητι προσέχειν τῶν δια- V 55
δραμόντων χρόνων καὶ μόνον ἐπὶ τῆς τῶν προγεγραμμένων πάν-
των βασιλείας.

Ἐν δὲ τοῖς χρόνοις τούτοις, ὡς προεῖπον, ἐβασίλευσεν ὁ θειό- O 157
τατος Ἰουστινιανός, τῶν δὲ Περσῶν βασιλεὺς Κωάδης ὁ Δα-
ράσθενος, ὁ υἱὸς Περόζου, ἐν δὲ Ῥώμῃ Ἀλλάριχος, ἔκγονος τοῦ
Οὐαλεμεριακοῦ, τῆς δὲ Ἀφρικῆς ῥὴξ Γιλδέριχ ὁ ἔκγονος Γινζι-
ρίχου, τῶν δὲ Ἰνδῶν Ἀὐξουμιτῶν ἐβασίλευσεν Ἄνδας ὁ γεγονὼς
χριστιανός, τῶν δὲ Ἰβήρων Σαμαναζός.

Ἐν δὲ τῷ προγεγραμμένῳ ἔτει τῆς βασιλείας Ἰουστινιανοῦ
κατεπέμφθη στρατηλάτης Ἀρμενίας ὀνόματι Ζτίττας. ἐν γὰρ
τοῖς προλαβοῦσι χρόνοις οὐκ εἶχεν ἡ αὐτὴ Ἀρμενία στρατηλάτην, B
ἀλλὰ δοῦκας καὶ ἄρχοντας καὶ κόμητας. δέδωκε δὲ ὁ αὐτὸς
βασιλεὺς τῷ αὐτῷ στρατηλάτῃ ἀριθμοὺς στρατιωτῶν ἐκ τῶν
δύο πραισέντων καὶ ἀνατολῆς. καὶ στρατεύσας ἐντοπίους σκρι-

12. Ἀλλάριχος] Ἀταλάριχος Ch. V. ad p. 35. A. 14. Ἄνδας] V. p. 57. B. Ἀδάδ est Cedreno p. 374. B. 16. Σαμαναζός] Ζαβαναρζός Cedrenus p. 371. B.

dictionis vii. exitum, enumerantur anni cxcix. Imperatorum porro antecedentium tempora non est ut conficias tibi ex antedictis, per quae singuli regnarunt intervallis, ex eo quod nonnulli sceptrum bini tenuerint, filiosque, ab infantia prima diademate insignitos, in imperii societatem parentes asciverint. Et quidem Chronographum decet quot quisque imperator annos regnaverit exponere. At interim Chronica hujusmodi legentes, solis decurrentium annorum intervallis, per singula antecedentium imperatorum regna attendere oportet.

Quo autem tempore sacratissimus Justinianus imperium tenuit, Persarum Rex fuit Coades Darasthenus, Perozi filius.

Romanum vero regnum habuit Alarichus, Africanum, Gilderichus; ille Valemeriaci, hic Gensirici nepos. Indis autem Auxumitis regnavit Andas, qui Christianus factus est, Iberis vero Zamanazus.

Supradicto autem anno imperii Justiniani Ztittas, in Armenia Militum Magister constitutus est; quippe quae antehac Ducibus, Praefectis et Comitibus paruit; Militum vero Magistrum non habuit. Quinetiam ei dedit Imperator Militum Numeros, quos duobus Praesentibus Militiis Orientalique subtraxit. Tzittas autem, Magistratu suscepto, Scriniarios

νιαρίους ἐποίησεν ἑαυτῷ σκρινιαρίους στρατηλατιανοὺς ἀπὸ θείας σάκρας, αἰτησάμενος τὸν βασιλέα αὐτόχθονας στρατεῦσαι, ὡς εἰδότας τὰ μέρη τῆς Ἀρμενίας. καὶ παρέσχεν αὐτῷ τοῦτο καὶ τὰ δίκαια τῶν Ἀρμενίων τῶν δουκῶν καὶ τῶν κομήτων καὶ O 158 τοὺς ὑπάτους αὐτῶν, πρώην μὲν ὄντας καστρισιανοὺς στρατιώτας· ἦσαν γὰρ καταλυθεῖσαι αἱ πρώην οὖσαι ἀρχαί. ἔλαβε δὲ καὶ ἀπὸ τοῦ στρατηλάτου ἀνατολῆς ἀριθμοὺς τέσσαρας· καὶ γέ- C γονεν ἔκτοτε μεγάλη παραφυλακὴ Ῥωμαίοις. ἦν δὲ καὶ ὁ ἀνὴρ πολεμικός· ὅστις καὶ τὴν ἀδελφὴν Θεοδώρας τῆς Αὐγούστας ἠγάγετο πρὸς γάμον, ὀνόματι Κομιτώ, νυμφευθεῖσαν ἐν τοῖς Ἀντιόχου, πλησίον τοῦ Ἱππικοῦ Κωνσταντινουπόλεως.

Ἐν δὲ τῷ αὐτῷ χρόνῳ ἐξεφώνησεν ὁ αὐτὸς βασιλεὺς θεῖον τύπον περὶ ἐπισκόπων καὶ ὀρφανοτρόφων καὶ οἰκονόμων καὶ ξενοδόχων, εἰ μὴ ὅσα πρὸ τοῦ γενέσθαι ἕκαστος τῶν προειρημένων εἶχεν ἐν ὑποστάσει περιουσίας, εἰς ταῦτα καὶ μόνα ἵνα δια- O 159 τίθηται, καὶ εὐθέως, ἢ μόνον προεχειρίσθη, ἐδηλοῦτο ἡ αὐτοῦ περιουσία.

D Ἐν δὲ τῷ αὐτῷ χρόνῳ ἀνενεώθη τὰ μέρη Συκῶν καὶ τὸ θέατρον καὶ τὰ τείχη, μετονομάσας αὐτὴν Ἰουστινιανούπολιν.

Ἐν αὐτῷ δὲ τῷ χρόνῳ προσεῤῥύη Ῥωμαίοις ῥήγισσα ἐκ τῶν Σαβείρων Οὔννων, γυνή τις ἀνδρεία καὶ πλήθει καὶ φρονήσει, ὀνόματι Βώα, χήρα, ἔχουσα δὲ μικροὺς υἱοὺς δύο καὶ ὑπ' αὐ-

10. Κομιτώ Ch., Κομητῶ Ox. 18. ἀνενεώσθη Ox. Quod potest etiam ἀνενέωσε scribi.

indigenas sibi accepit: Imperatorem etiam exoratum habuit, uti Divino suo ex Edicto, Scriniarii Militiae inservientes, ex indigenis (ut qui Armeniae regiones penitius callerent,) deinceps deligerentur. Et quidem Imperator ei non hoc solum, sed Armeniorum quoque Ducum, Comitumque jura, sicuti et Consulum, qui prius Castrenses fuerant Milites, dicendorum concessit: qui olim enim ibi obtinuerunt, Principatus in posterum exoluerunt. Sed et a Militum et Orientis Magistro Numeros etiam quatuor accepit: cessitque deinceps magnum Romanis in praesidium. Erat hic vir in bello strenuus; in uxorem autem duxit Theodorae Augustae sororem, nomine Comitonam, quam in aedibus Antiochi, prope Circum Constantinopolitanum sitis, sibi desponsatam habuit.

Sub idem tempus Imperator sacro suo Edicto de Episcopis, Orphanotrophis Oeconomis et Xenodochiariis cavit, ne nisi de iis quae ante munus susceptum habuerint bonis, testamentum emitterent; a munere vero suscepto statim ut bonorum suorum tabulae producerentur.

Eodem tempore Imperator Sycarum ruinas excitavit; et instauratis ibi Theatro moenibusque, Justinianopolim vocavit.

Circa id etiam tempus Romanis adjunxit sese vidua quaedam mulier; Hunnorum Sabirorum regina, nomine Boa, viribus prudentiaque praepol-

τὴν χιλιάδας ἑκατόν· ἥτις ἐδυνάστευσε τῶν Οὐννικῶν μερῶν
μετὰ τὴν τοῦ ἰδίου ἀνδρὸς Βλὰχ ἀποβίωσιν. καὶ προτραπεῖσα
ὑπὸ τοῦ βασιλέως Ἰουστινιανοῦ ξενίοις πολλοῖς βασιλικῆς φορε-
σίας καὶ σκευῶν διαφόρων ἐν ἀργύρῳ καὶ χρημάτων οὐκ ὀλί-
γων, συνελάβετο δορυαλώτους καὶ ἄλλους ῥῆγας δύο Οὔννους,
οὕστινας ἦν προτρεψάμενος Κωάδης ὁ τῶν Περσῶν βασιλεὺς E
εἰς τὸ συμμαχῆσαι αὐτῷ κατὰ Ῥωμαίων. καὶ παραλαβοῦσα
αὐτοὺς ἡ αὐτὴ Βώα ῥήγισσα παριόντας ἐπὶ τὰ Περσικὰ πρὸς
Κωάδην, βασιλέα Περσῶν, μετὰ πλήθους βοηθείας χιλιάδων
κ'. ὥντινων τὰ πλήθη κατεσφάγη ἐν τῇ συμβολῇ· τὸν δὲ ἕνα
ῥῆγα αὐτῶν ὀνόματι Τύραγξ συλλαβομένη δέσμιον ἔπεμψεν
ἐν Κωνσταντινουπόλει τῷ βασιλεῖ Ἰουστινιανῷ, καὶ ἐφούλκισεν O 160
αὐτὸν πέραν ἐν τῷ ἁγίῳ Κόνωνι. ὁ γὰρ Γλὼμ ὁ ἄλλος ῥὴξ V 56
τῶν αὐτῶν Οὔννων ἐσφάγη ἐν τῇ συμβολῇ ὑπὸ τῶν πολεμίων
τῆς ῥηγίσσης.

Ἐν αὐτῷ δὲ τῷ χρόνῳ καὶ ὁ πλησίον Βοσπόρου ῥὴξ τῶν
Οὔννων ὀνόματι Γρὼδ προσεῤῥύη τῷ αὐτῷ βασιλεῖ· καὶ ἦλ-
θεν ἐν Κωνσταντινουπόλει καὶ ἐφωτίσθη· ὅντινα ὁ αὐτὸς βα-
σιλεὺς ἐδέξατο εἰς φώτισμα, καὶ πολλὰ χαρισάμενος αὐτῷ ἀπέ-
λυσεν αὐτὸν εἰς τὴν ἰδίαν χώραν εἰς τὸ φυλάττειν τὰ Ῥωμαϊκὰ
καὶ τὴν Βόσπορον, ἥντινα πόλιν Ἡρακλῆς ὁ ἀπὸ Ἰσπανιῶν
ἔκτισε καὶ ἐποίησε συντελεῖν Ῥωμαίοις ἀντὶ χρημάτων βόας O 161
κατ' ἔτος, δεδωκὼς αὐτῇ τῇ πόλει ὄνομα Βοῶν φόρος, ὅπερ καὶ

1. χιλιάδας Ch., χιλιάδες Ox. 21. τὴν Ch., τὸν Ox. V. p. 56. D.
23. ὅπερ] Malim ὅνπερ.

lens. Mater erat haec filiorum duorum parvulorum; quae exercitum ccciↃↃↃ militum sub se habens, regionibus Hunnicis, post Blach conjugis sui obitum imperabat. Haec, quam Justinianus Imperator amplissimis Ornatus Regii muneribus, vasisque ex argento diversis, nec non pecuniarum vi maxima, sibi conciliaverat, alios duos Hunnorum Reges, quos Persarum Rex Coades in belli societatem adversus Romanos asciverat, captivos habuit, nempe eos in Persidem proficiscentes, ad Coadem Persarum regem, cum xx. armatorum Millibus, ipsa adorta est; praelioque commisso, copias eorum totas delevit; unumque etiam ex Regibus, cui Tyranx nomen, in vincula conjectum, Constantinopolim Justiniano Imperatori transmisit: qui etiam eum, in ripa ulteriore, juxta S. Cononem, in furcam egit. Alter enim Hunnorum rex, nomine Glom, in praelio ab Reginae copiis occisus est.

Eodem tempore societatem etiam cum Romanis iniit Hunnorum Rex quidam, qui prope Bosporum regnavit, nomine Grod. Hic Constantinopolim veniens illuminatus est Imperatore ipso eum suscipiente: a quo muneribus etiam abunde donatus, in patriam suam remissus est; ut Res ibi Romanas Bosporumque custodiret. Urbem hanc Hercules ille Hispanus olim condidit; imposito ei, pecuniae loco, Boum tributo, Romanis quot-

συντελεῖν αὐτὴν ἐκέλευσεν. ἐν αὐτῇ δὲ τῇ πόλει ἐκάθισεν ἀρι-
B θμὸν στρατιωτῶν Ῥωμαίων, ἤτοι Ἰταλῶν, λεγομένων Ἱσπανῶν,
δοὺς αὐτοῖς καὶ τριβοῦνον σὺν αὐτοῖς φυλάττοντα. ἦν δὲ ἐν
τῇ πόλει συναλλαγαὶ Ῥωμαίων τε καὶ Οὔννων.

Ὁ δὲ αὐτὸς ῥὴξ ὁ γενόμενος χριστιανὸς ἀπελθὼν ἐπὶ
τὴν ἰδίαν χώραν πλησίον Βοσπόρου εὗρε τὸν ἴδιον ἀδελφόν·
καὶ ἐάσας αὐτὸν μετὰ βοηθείας Οὐννικῆς ἀνεχώρησεν. ἔσεβον
δὲ οἱ αὐτοὶ Οὖννοι ἀγάλματα· καὶ λαβόντες αὐτὰ ἐχώνευσαν·
O 162 ἦσαν γὰρ ἀργυρᾶ καὶ ἠλέκτρινα· καὶ κατήλλαξαν αὐτὰ ἐν Βοσπό-
ρῳ, λαβόντες ἀντ' αὐτῶν μιλιαρίσια. καὶ μανέντες οἱ ἱερεῖς τῶν
αὐτῶν Οὔννων καὶ ἔσφαξαν τὸν ῥῆγα καὶ ἐποίησαν ἀντ' αὐτοῦ
C τὸν αὐτοῦ ἀδελφὸν Μοῦγελ. καὶ πτοηθέντες Ῥωμαίους ἦλ-
θον ἐν Βοσπόρῳ καὶ ἐφόνευσαν τοὺς φυλάττοντας τὴν πόλιν.

Καὶ ἀκούσας ταῦτα ὁ αὐτὸς βασιλεὺς ἐποίησε κόμητα στε-
νῶν τῆς Ποντικῆς θαλάσσης, ὃν ἐκέλευσε καθῆσθαι ἐν τῷ λε-
γομένῳ Ἱερῷ εἰς αὐτὸ τὸ στομίον τῆς Πόντου, Ἰωάννην τὸν
ἀπὸ ὑπάτων, ἀποστείλας αὐτὸν μετὰ βοηθείας Γοτθικῆς. καὶ
ἐπεστράτευσε κατὰ τῶν αὐτῶν Οὔννων ὁ αὐτὸς βασιλεὺς πέμψας
O 163 διὰ τῆς αὐτῆς Ποντικῆς θαλάσσης πλοῖα γέμοντα στρατιωτῶν
καὶ ἔξαρχον, ὁμοίως δὲ καὶ διὰ γῆς πέμψας πολλὴν βοήθειαν
καὶ στρατηγὸν Βαδουάριον. καὶ ἀκούσαντες οἱ βάρβαροι, ἔφυ-

4. συναλλαγαὶ] συναλλαγὴ Ch., συναλλάγματα Theophanes p. 150. A. 17. Γοττικῆς Ox., ut aliquoties scriptum apud Cedrenum.

annis pendendo: unde et nomen urbi, a Tributo Boario, Bosphorum dedit. In hac autem urbe Militum Romanorum, nempe Italorum, qui Hispani vocantur, Numerum collocavit; cui Tribunum quoque praefecit, qui cum illis una [urbem] custodiret. Itaque in eadem urbe Romanis cum Hunnis commercia intercesserunt.

Praedictus autem Hunnorum Rex, Christianus factus, in patriam suam Bosphoro vicinam remeavit: ubi cum in fratrem suum incidisset copiis Hunnicis ei commissis, inde discessit ipse. Erant autem Hunni Idolorum Cultores; haec itaque sibi sumentes, (ex argento cum fuerint et electro) refundunt: massasque eorum Bospori pro Miliarisiis permutarunt. Sacerdotes interim ob hoc in furorem conversi, Regem suum e medio tollunt: et in ejus locum, Mugel, fratrem ejus sufficiunt. Sed et a Romanis sibi metuentes, Bosphorum veniunt; Urbisque ibi Custodes interficiunt.

Imperator vero de his certior factus Comitem Angustiarum Pontici Maris Johannem Exconsulem creavit; quem Gothica manu instructum, ad Hierum quod vocant, in ipsis Ponti faucibus consedere jussit. Quinetiam Imperator, adversus Hunnos hosce arma moturus, per mare Ponticum naves Militibus instructas, Classisque Praefectum emittit terrestrem quoque exercitum ingentem, Baduarii sub ductu expedit. Caeterum Barbari his

γον, καὶ γέγονεν ἐν εἰρήνῃ ἡ Βόσπορος, ὑπὸ Ῥωμαίων οἰκουμένη.

Ἐν αὐτῷ δὲ τῷ χρόνῳ συνέβη Ἰνδοὺς πολεμῆσαι πρὸς ἑαυ- D τοὺς οἱ ὀνομαζόμενοι Αὐξουμῖται καὶ οἱ Ὁμηρῖται· ἡ δὲ αἰτία τοῦ πολέμου αὕτη.

Ὁ τῶν Αὐξουμιτῶν βασιλεὺς ἐνδότερός ἐστι τῶν Ἀμεριτῶν, ὁ δὲ τῶν Ὁμηριτῶν πλησίον ἐστὶ τῆς Αἰγύπτου. οἱ δὲ πραγματευταὶ Ῥωμαίων διὰ τῶν Ὁμηριτῶν εἰσέρχονται εἰς τὴν Αὐξούμην καὶ ἐπὶ τὰ ἐνδότερα βασίλεια τῶν Ἰνδῶν. εἰσὶ γὰρ Ἰνδῶν καὶ Αἰθιόπων βασίλεια ἑπτά, τρία μὲν Ἰνδῶν, τέσσαρα δὲ Αἰθιόπων, τὰ πλησίον ὄντα τοῦ Ὠκεανοῦ ἐπὶ τὰ ἀνατολικὰ μέρη. τῶν οὖν πραγματευτῶν εἰσελθόντων εἰς τὴν χώραν τῶν Ἀμεριτῶν ἐπὶ τὸ ποιήσασθαι πραγματείαν, ἐγνωκὼς Δίμνος ὁ βασιλεὺς τῶν Ἀμεριτῶν, ἐφόνευσεν αὐτοὺς καὶ πάντα τὰ αὐτῶν E ἀφείλετο, λέγων ὅτι οἱ Ῥωμαῖοι οἱ χριστιανοὶ κακῶς ποιοῦσι τοῖς Ἰουδαίοις ἐν τοῖς μέρεσιν αὐτῶν καὶ πολλοὺς κατ᾽ ἔτος φο- O 164 νεύουσι· καὶ ἐκ τούτου ἐκωλύθη ἡ πραγματεία. ὁ δὲ τῶν Αὐξουμιτῶν βασιλεὺς ἐδήλωσε τῷ βασιλεῖ τῶν Ἀμεριτῶν ὅτι Κακῶς ἐποίησας φονεύσας Ῥωμαίους χριστιανοὺς πραγματευτὰς καὶ ἔβλαψας τὰ ἐμὰ βασίλεια. καὶ ἐκ τούτου εἰς ἔχθραν ἐτράπησαν μεγάλην καὶ συνέβαλον πρὸς ἀλλήλους πόλεμον. ἐν τῷ V 57 δὲ μέλλειν τὸν βασιλέα τῶν Αὐξουμιτῶν πολεμεῖν συνετάξατο

4. V. ad vol. I. p. 54. A. 6. s. Ἀμεριτῶν] Conf. p. 67. Nonnosum Photii cod. 3. 10. βασίλεια Ch., βασιλεῖαι Ox.

auditis fugam capessunt; Bosporumque Romani tranquille deinceps incoluerunt.

Contigit autem eodem tempore bellum Auxumitis cum Homeritis Indis mutuum intercedere, ex causa scilicet ista.

Homeritarum Rex cum propius ab Aegypto absit quam qui interiora occupat rex Auxumitarum, Negotiatores Romani Auxumam interioraque Indorum regna petentes, iter suum per Homeritas faciunt. Indorum enim et Aethiopum septem sunt regna, quorum tria Indorum sunt, quatuor vero, quae Oceano contermina in Orientem vergunt, Aethiopicae sunt ditionis. Negotiatores itaque Romanos ob mercaturam exercendam Partes Homeritarum pertranseuntes Dimnus, Homeritarum rex, aggressus, bonis eos omnibus, vitaque spoliavit: Quippe, dicebat, Judaei a Romanis Christianis, proprios etiam intra fines, male habiti sunt, plurimis eorum quotannis occisioni datis: Exinde igitur Negotiatoribus interdictum est. Rex vero Auxumitarum Homeritensem regem „per litteras interpellans, Male, inquit, egisti, quod Romanorum Christianorum Negotiatores occideris: quod et meo pariter regno detrimentum cessurum est.“ Exinde vero odium inter eos ortum est: quod in bellum tandem mutuum prorupit. Caeterum rex Auxumitarum in bellum profecturus vovebat, si Dimnum Homeritensem regem bello superaverit, Christianum se futurum. „Pro

λέγων ὅτι Ἐὰν νικήσω Δίμνον τὸν βασιλέα τῶν Ἀμεριτῶν, χριστιανὸς γίνομαι· ὑπὲρ γὰρ τῶν χριστιανῶν πολεμῶ αὐτῷ. καὶ νικήσας ὁ βασιλεὺς τῶν Αὐξουμιτῶν καὶ παραλαβὼν αὐτὸν αἰχμάλωτον, ἀνεῖλεν αὐτὸν καὶ πᾶσαν τὴν βοήθειαν αὐτοῦ, καὶ τὴν χώραν καὶ τὰ βασίλεια αὐτοῦ ἔλαβε.

Καὶ μετὰ τὴν νίκην ἔπεμψε συγκλητικοὺς αὐτοῦ δύο καὶ μετ' αὐτῶν διακοσίους ἐν Ἀλεξανδρείᾳ, δεόμενος τοῦ βασιλέως Ἰουστινιανοῦ ὥστε λαβεῖν αὐτὸν ἐπίσκοπον καὶ κληρικοὺς καὶ κατηχηθῆναι καὶ διδαχθῆναι τὰ χριστιανῶν μυστήρια καὶ φω-
O 165 τισθῆναι καὶ πᾶσαν τὴν Ἰνδικὴν χώραν ὑπὸ Ῥωμαίους γενέσθαι.
B καὶ ἐμηνύθη τῷ βασιλεῖ Ἰουστινιανῷ πάντα διὰ Λικινίου, αὐγουσταλίου Ἀλεξανδρείας· καὶ ἐθέσπισεν ὁ αὐτὸς βασιλεὺς ὅντινα βούλονται ἐπίσκοπον λαβεῖν αὐτούς. καὶ ἐπελέξαντο οἱ αὐτοὶ πρεσβευταὶ Ἰνδοὶ τὸν παραμονάριον τοῦ ἁγίου Ἰωάννου τοῦ ἐν Ἀλεξανδρείᾳ, ἄνδρα εὐλαβῆ, παρθένον, ὀνόματι Ἰωάννην, ὄντα ἐνιαυτῶν ὡς ἑξήκοντα δύο. καὶ λαβόντες τὸν ἐπίσκοπον καὶ τοὺς κληρικούς, οὓς αὐτὸς ἐπελέξατο, ἀπήγαγον εἰς τὴν Ἰνδικὴν χώραν πρὸς Ἄνδαν τὸν βασιλέα αὐτῶν.

Ἐν αὐτῷ δὲ τῷ χρόνῳ συνέβη ἔχθραν γενέσθαι τοῦ δουκὸς Παλαιστίνης Διομήδου, σιλεντιαρίου μετὰ τοῦ φυλάρχου Ἀρέ-
C θα. ὁ δὲ Ἀρέθας φοβηθεὶς εἰσῆλθεν εἰς τὸ ἐνδότερον λίμιτον ἐπὶ τὰ Ἰνδικά. καὶ μαθὼν τοῦτο ὁ Ἀλαμούνδαρος ὁ Σαρακηνὸς τῶν Περσῶν, ἐπιῤῥίψας αὐτῷ τῷ φυλάρχῳ Ῥωμαίων, πα-

20. Διομήδου] Sic Διομήδη vol. I. p. 46. C, Παλαμήδῃ ibid. p. 45. D, omnia, ut arbitror, mendose. 23. φυλάρχῳ Ch., φιλάρχῳ Ox.

Christianis enim, inquit, adversus eum arma sumo. Auxumitarum vero rex victoria tandem potitus, Homeritarum regem bello captum occidit, deleto exercitu ejus toto regionibus etiam regnisque ejus occupatis.

Post partam vero victoriam duos, ex proceribus suis ducentis aliis stipatos, Alexandriam misit; per quos Justinianum Imperatorem rogatum habuit, uti Episcopus sibi Clericique darentur, a quibus Christianae Religionis rudimentis et Mysteriis imbutus, sacro Baptismatis lavacro intingeretur: insuper etiam petens, uti tota Indorum regio sub Romano esset imperio. Imperator autem a Licinnio, Augustali Alexandriae, per literas de his certior factus, Rescripto suo jussit, Episcopum quemcunque vellent sibi acciperent. Deligebant itaque Indorum Legati Joannem, S. Joannis in Alexandria Paramonarium, virum pium, et caelibem, annosque circiter LXII. natum. Hunc igitur, una cum Clericis Episcopum Legati sumentes secum, in Indiam ad Regem suum Andam abduxerunt.

Contigit autem per id tempus Diomedi silentiario, Palaestinae Duci, cum Aretha Phylarcho inimicitias intercedere. Arethas autem sibi metuens, in interiores Indiae fines se recepit, quod ubi Alamundaro Saraceno, Persarum Duci, nunciatum fuit, Phylarchum ipse Romanorum ador-

ραλαβὼν ἐφόνευσεν αὐτόν· ἦν γὰρ μετὰ χιλιάδων τριάκοντα. καὶ μαθὼν ταῦτα ὁ βασιλεὺς Ἰουστινιανὸς γράφει τοῖς δουξὶ Φοινίκης καὶ Ἀραβίας καὶ Μεσοποταμίας καὶ τοῖς τῶν ἐπαρ- O 166
χιῶν φυλάρχοις ἀπελθεῖν κατ' αὐτοῦ καὶ καταδιῶξαι αὐτὸν καὶ τὸ πλῆθος αὐτοῦ. καὶ εὐθέως ἀπελθόντες Ἀρέθας ὁ φύλαρχος καὶ Γνούφας καὶ Ναμὰν καὶ Διονύσιος ὁ δοὺξ Φοινίκης καὶ Ἰωάννης ὁ τῆς Εὐφρατησίας καὶ Σεβαστιανὸς ὁ χιλίαρχος μετὰ τῆς στρατιωτικῆς βοηθείας· καὶ μαθὼν Ἀλαμούνδαρος ὁ Σαρακηνὸς ἔφυγεν εἰς τὰ Ἰνδικὰ μέρη μεθ' ἧς εἶχε βοηθείας Σα- D
ρακηνικῆς. καὶ εἰσελθόντες οἱ δοῦκες Ῥωμαίων καὶ οἱ φύλαρχοι μετὰ βοηθείας συνεπομένης, καὶ μηδαμοῦ αὐτὸν καταλαβόντες, ὥρμησαν ἐπὶ τὰ Περσικὰ μέρη, καὶ παρέλαβον τὰς σκηνὰς αὐτοῦ, καὶ αἰχμαλώτους δὲ ἔλαβον πλῆθος ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν καὶ παιδίων καὶ ὅσας εὗρον καμήλους δρομωναρίας καὶ ἄλλα διάφορα κτήνη. ἔκαυσαν δὲ καὶ κάστρα Περσικὰ τέσσαρα παραλαβόντες καὶ τοὺς ἐν αὐτοῖς ὄντας Σαρακηνούς τε καὶ Πέρσας, καὶ ὑπέστρεψαν εἰς τὰ Ῥωμαϊκὰ μετὰ νίκης.

Ὁ δὲ αὐτὸς βασιλεὺς ἀνεπλήρωσε καὶ τὸ δημόσιον τὸ ἐν Κων- O 167
σταντινουπόλει, ὃ ἤρξατο κτίζειν Ἀναστάσιος ὁ βασιλεύς, τὸ E
ἐπίκλην Δαγισθέου. ἔκτισε δὲ καὶ τὸ μεσίαυλον τῆς βασιλικῆς

5. Ἀρέθας] Idem fortasse qui redit p. 70. A. 6. καὶ Ἰ.] ὁ Ἰ. Ox. 7. Σεβαστειανὸς Ox. 14. δρομοναρίας Ox. 20. Δαγισθέου] Δαγισθαίου recte Chron. p. 338. C. *ibid.* μεσίαυλον Ch., Chron., μεσίαυτον Ox. Eadem κιγστέρνας.

tus est, captumque trucidavit: numerabat enim in exercitu suo xxx Millia Militum: Imperator vero Justinianus ubi haec audisset, Phoeniciae, Arabiae et Mesopotamiae Ducibus, Provinciarum etiam Phylarchis, per literas imperavit, uti egressi omnes Alamundarum exercitumque ejus insequerentur. Sine mora igitur Arethas Phylarcha, Gnuphas, cum Naamane, Dionysius etiam Phoeniciae Dux, et Joannes Dux Euphratesiae, cum Sebastiano Chiliarcho, copiis suis junctis omnibus exierunt. Quod ubi audivisset Alamundarus Saracenus, in regiones Indicas, una cum copiis quas habuit Saracenicis, se recepit: Quem Duces et Phylarchae Romani cum copiis suis insecuti cum prehendere non poterant, iter inde suum in Persidem ducunt: ubi Alamundari tentoriis direptis, ingentem etiam virorum, mulierum, puerorumque turbam captivam inde abduxerunt: camelos etiam dromades jumentaque alia diversa, quotquot inveniri poterant, pro praeda habuerunt. Quinetiam Castellis Persarum quatuor incendio datis, captisque qui in eis erant Persis et Saracenis, victores domum revertuntur.

Porro Imperator Dagisthei quod vocant Balneum Publicum, Constantinopoli olim ab Anastasio inchoatum, exaedificavit. Extruxit etiam Me-

κινστέρνας, βουλόμενος εἰσαγαγεῖν ἐν αὐτῇ τὸ ὕδωρ τὸ Ἀδριάνιον. ἀνενέωσε δὲ καὶ τὸν ἀγωγὸν τῆς πόλεως.

Ἐν αὐτῷ δὲ τῷ χρόνῳ διεβλήθησάν τινες τῶν ἐπισκόπων ἀπὸ διαφόρων ἐπαρχιῶν, ὡς κακῶς βιοῦντες περὶ τὰ σωματι-
V 58 κὰ καὶ ἀρσενοκοιτοῦντες. ἐν οἷς ἦν Ἡσαΐας ὁ τῆς Ῥόδου ὁ ἀπὸ νυκτεπάρχων Κωνσταντινουπόλεως, ὁμοίως δὲ καὶ ὁ ἀπὸ Διὸς πόλεως τῆς Θρᾴκης, ὀνόματι Ἀλέξανδρος. οἵτινες κατὰ θείαν πρόσταξιν ἠνέχθησαν ἐν Κωνσταντινουπόλει, καὶ ἐξετασθέντες καθῃρέθησαν ὑπὸ Βίκτωρος ἐπάρχου πόλεως, ὅστις ἐτιμωρήσατο αὐτούς, καὶ τὸν μὲν Ἡσαΐαν πικρῶς βασανίσας ἐξώρισε, τὸν δὲ Ἀλέξανδρον καυλοτομήσας ἐπόμπευσεν εἰς
O 168 κραβαταρίαν· καὶ εὐθέως προσέταξεν ὁ αὐτὸς βασιλεὺς τοὺς ἐν παιδεραστίαις εὑρισκομένους καυλοτομεῖσθαι. καὶ συνεσχέθησαν ἐν αὐτῷ τῷ καιρῷ πολλοὶ ἀνδροκοῖται, καὶ καυλοτομηθέντες ἀπέθανον. καὶ ἐγένετο ἔκτοτε φόβος κατὰ τῶν νοσούντων τὴν τῶν ἀρρένων ἐπιθυμίαν.

B Ἐν αὐτῷ δὲ τῷ χρόνῳ ἔπαθεν ὑπὸ θεομηνίας ἐν τῇ Μυσίᾳ Πομπηιούπολις· τῆς γὰρ κινήσεως γενομένης ἐξαίφνης ἐσχίσθη ἡ γῆ καὶ ἐχαώθη τὸ ἥμισυ τῆς πόλεως μετὰ τῶν οἰκούντων, καὶ ἦσαν ὑπὸ τὴν γῆν, καὶ τὸ ἦχος αὐτῶν ἐφέρετο τοῖς περισωθεῖσι. καὶ πολλὰ ἐφιλοτιμήσατο ὁ αὐτὸς βασιλεὺς εἰς τὴν ἐκχόϊσιν

5. Ῥόδου καὶ ὁ Ox. 6. ὁ ἀπὸ] Immo ὁ. 17. Πομπειούπολις Ox. 21. ἐκχόϊσιν] ἐκχόησιν Ox. hic et 61. B. V. vol. I. p. 95. B. Monitum de vitio etiam ab editoribus Stephani c. 10558. D.

saulum Cisternae Basilicae, Adriani aquas in eam immittere volens. Urbis etiam Aquaeductum renovavit.

Iisdem temporibus diversarum provinciarum Episcopi libidinis nefandae cumque Masculis impurissimi concubitus rei peragebantur: inter quos Isaias Rhodi, Constantinopolitanus olim Nycteparchus, et Alexander Diospolis in Thracia Episcopi fuerunt. Hi itaque divino Imperatoris ex Edicto Constantinopolim adducti, post examen initum, a Victore Urbis Praefecto gradu suo deturbati, poenas dederunt. Et Isaias quidem, graves cruciatus perpessus, in exilium missus est. Alexander vero, veretro amputato, lecticae impositus, populo in spectaculum datus est. Quin et Legem quoque dein Imperator tulit, Libidinis Masculae reos quoscunque virilibus mutilari. Multique eodem tempore Masculi concubitus rei deprensi sunt, qui virilibus execti perierunt. Metus hinc malo hoc laborantibus incussus est.

Circa haec tempora divinam iram perpessa est Pompeiopolis, urbs Mysiae. Ex tremoribus enim terra subito dehiscente, dimidia civitas una cum incolis absorpta est: obrutorum interim clamoribus ad superstitum

τοῦ περισωθῆναι τοὺς ὄντας ὑπὸ τὴν γῆν, ὡσαύτως δὲ καὶ τοῖς ζήσασι καὶ τῇ πόλει εἰς ἀνανέωσιν.

Ὁ δὲ αὐτὸς βασιλεὺς ἀνενέωσε τοὺς νόμους τοὺς ἐκ τῶν προλαβόντων βασιλέων θεσπισθέντας, καὶ ποιήσας νεαροὺς νόμους ἔπεμψε κατὰ πόλιν, ὥστε τὸν ἄρχοντα ἐν ᾧ τὴν ἀρχὴν ἔχει μὴ κτίζειν οἶκον ἢ ἀγοράζειν κτῆμα, εἰ μή τις συγγενὴς αὐτοῦ ὑπάρχει, διὰ τὸ μὴ βιάζεσθαι τοὺς συγκεκτημένους ἢ ἀναγκάζεσθαί O 169 C *τινα διὰ τὴν ἀρχικὴν προστασίαν εἰς αὐτὸν διατίθεσθαι.*

Ὁμοίως δὲ καὶ περὶ τῶν φυσικῶν παίδων, ὥστε κληρονομεῖν κατὰ τὸν Ἀναστασίου τοῦ βασιλέως νόμον.

Καὶ περὶ τοῦ κληρονομοῦντος, ὥστε ἐξεῖναι αὐτῷ παραιτεῖσθαι τὴν κληρονομίαν ὅτε δ' ἂν βούληται, καὶ μὴ ἀποκλείεσθαι χρόνῳ.

Περὶ δὲ τῶν μαρτύρων, ὥστε ἀναγκάζεσθαι τοὺς ἰδιώτας καὶ ἄκοντας μαρτυρεῖν.

Ὁ δὲ αὐτὸς βασιλεὺς ἐδωρήσατο τὸ Γοτθικὸν ξυλέλαιον, κουφίσας τοὺς ὑποτελεῖς ἐκ τοῦ βάρους. D

Ἐπὶ δὲ τῆς αὐτοῦ βασιλείας δύο στρατηγοὶ Οὔννων ἐπιῤῥίψαντες μετὰ πλήθους εἰς τὴν Σκυθίαν καὶ τὴν Μυσίαν, ὄντος ἐκεῖ στρατηλάτου Ῥωμαίων Βαδουαρίου καὶ Ἰουστίνου, καὶ ἐξελθόντων αὐτῶν κατὰ τῶν Οὔννων, καὶ συμβολῆς γενομένης, ἐσφάγη Ἰουστῖνος ἐν τῷ πολέμῳ· καὶ ἐγένετο ἀντ' αὐτοῦ O 170

13. ἀποκλεῖσθαι Ox.

aures pervenientibus. Imperator autem effodiendis, qui sub terra erant, urbique instaurandae, ejusque incolis plurima largitus est.

Idem Justinianus, renovatis antecedentium Imperatorum Legibus, *Novellas* etiam *Constitutiones* ipse edidit: quas in urbes emisit: quibus etiam cavit; „Ne Praefectorum aliquis, intra Praefecturam suam, vel domum extrueret, vel agrum nisi a cognatis suis, sibi acquireret: scilicet ne quo modo violarentur agrorum possessores; vel cogeretur aliquis invitus, Praefectum, ob Praefectoriam ejus autoritatem haeredem scribere."

„Similiter etiam jus Haereditarium liberis Naturalibus concessit; juxta Legem ab Anastasio Imperatore latam."

„Statuit etiam, Haeredi licere sortem suam quandocunque vellet deposcere; nec tempore ullo excludi debere."

„Ad Testimonium autem ferendum Privatos, etiam invitos, cogi voluit."

Idem etiam Imperator, donavit Xylelaeum Gothicum; tributariis suis hoc onere levatis.

Eodem imperante, duo Hunnorum Duces, cum magno exercitu, Scythiam Mysiamque invaserunt: quibus occursum iverunt Baduarius, Militum Magister et Justinus: praelioque commisso, Justinus occisus est. Ita-

Κωνσταντίολος ὁ Φλωρεντίου στρατηλάτης τῆς Μυσίας. καὶ
ἦλθον οἱ Οὖννοι πραιδεύοντες ἕως τῆς Θρᾴκης· καὶ ἐξελθὼν
κατ' αὐτῶν ὁ στρατηλάτης Κωνσταντίολος καὶ Γοδιλᾶς καὶ ὁ
τοῦ Ἰλλυρικοῦ στρατηλάτης Ἀσκοὺμ ὁ Οὖννος, ὃν ἐδέξατο ὁ
βασιλεὺς Ἰουστινιανὸς ἐν ἁγίῳ βαπτίσματι, καὶ μεσολαβηθέν-
E των τῶν Οὔννων ἐν τῷ πολέμῳ, καὶ πολλῶν ἐξ αὐτῶν πιπτόντων,
ἀπέφυγεν ἡ πραῖδα πᾶσα, καὶ ἐγένοντο Ῥωμαῖοι ἐπικρατέστεροι,
φονεύσαντες καὶ τοὺς δύο ῥῆγας. καὶ ὡς ὑποστρέφουσιν, ὑπην-
τήθησαν ὑπὸ ἄλλων Οὔννων· καὶ συμβαλόντες ἀπὸ κόπου, καὶ
ἀσθενέστεροι ὄντες οἱ Ῥωμαίων στρατηγοί, δέδωκαν νῶτα· καὶ
καταδιώξαντες οἱ Οὖννοι ἐσόκευσαν φεύγοντας τοὺς ἐξάρχους
Ῥωμαίων. καὶ ὁ μὲν Γοδιλᾶς ἀποσπάσας τὸ ἴδιον ξίφος ἔκοψε
V 59 τὸν σόκον καὶ ἐξείλησεν, ὁ δὲ Κωνσταντίολος ἠνέχθη ἀπὸ τοῦ
ἵππου ἐπὶ τὸ ἔδαφος· καὶ ὁ Ἀσκοὺμ δὲ συνελήφθη. καὶ λαβόν-
τες τοὺς δύο αἰχμαλώτους, τὸν μὲν Κωνσταντίολον ἀνέδωκαν,
λαβόντες παρὰ τοῦ βασιλέως Ῥωμαίων νομίσματα μύρια, καὶ
ἀνῆλθεν ἐν Κωνσταντινουπόλει· τὸν δὲ Ἀσκοὺμ τὸν Οὖννον
κρατήσαντες ἀνεχώρησαν ἐπὶ τὴν χώραν αὐτῶν μετὰ καὶ ἄλ-
λων πολλῶν αἰχμαλώτων· καὶ εἰρήνευσε λοιπὸν τὰ Θρᾳκικὰ
μέρη.
O 171 Ἐν αὐτῷ δὲ τῷ χρόνῳ ἠγανακτήθη ὁ πατρίκιος Πρόβος,
ὅστις συγγενὴς ἦν Ἀναστασίου τοῦ βασιλέως, ὡς λοιδορήσας
τὸν αὐτὸν βασιλέα Ἰουστινιανόν. καὶ γενομένου σιλεντίου κομ-

10. δέδωκε] ἔδωκαν Ch. Debebat **δέδωκαν**, quae forma redit p. 70. A. 11. ἐσσόκευσαν Ox.

que in ejus locum Magister Militum in Mysia suffectus est Constantiolus, Florentii filius. Caeterum grassantes interim Hunni, regiones undique ad usque Thraciam depraedati sunt: adversus quos egressi sunt Constantiolus Militum Magister et Godilas, Illyricique Magister Militum Ascum, Hunnus, quem Justinianus Imperator e sacro Baptismatis lavacro susceperat. Hunnorum itaque ab his undique cinctorum, plurimi in praelio ceciderunt; praedaque omnis dilapsa est: Ducemque eorum utrumque Romani, superiores facti, interfecerunt. Reversuris autem cum nova vis Hunnorum supervenisset, Romani Duces, jamjam viribus lassati, nec alterius praelii impetum qui essent sustinendo, terga dederunt. Hunni itaque fugientes insecuti, Romanorum Duces laqueis implicantes ceperunt. Ex quibus Godilas, stricto gladio laqueum discindens, ex manibus eorum evasit; Constantiolum vero, equo excussum, Ascumque captivos habuerunt: quorum illum Romanus Imperator x. Millibus nummorum redemit. Ascum vero Hunnum, cum pluribus aliis mancipiis, in regionem suam captivum abduxerunt. Pax deinde erat Thracum ditionibus.

Eodem ipso tempore delatio in Probum Patricium, Imperatoris Anastasii cognatum, instituta est; eo quod Justinianum Imperatorem convitiis

βέντου ἐπὶ πράξεως ὑπομνημάτων ἐγγράφως, καὶ τῶν πεπραγμένων πάντων ὑπαναγνωσθέντων τῷ βασιλεῖ μετὰ τὸ ἐλεγχθῆναι B τὸν αὐτὸν Πρόβον ἐπὶ κοινοῦ τῆς συγκλήτου, λαβὼν ὁ αὐτὸς βασιλεὺς τὰ πεπραγμένα ἔσχισεν, εἰπὼν τῷ αὐτῷ Πρόβῳ ὅτι Ἐγὼ τὸ ἁμάρτημα συγχωρῶ σοι, ὃ κατ' ἐμοῦ ἔπραξας· εὖξαι οὖν ἵνα καὶ ὁ θεὸς συγχωρήσῃ σοι. καὶ ἀνυμνήθη ὁ αὐτὸς βασιλεὺς ὑπὸ τῆς συγκλήτου.

Ἐν αὐτῷ δὲ τῷ χρόνῳ Εὐλάλιός τις, κόμης δομεστίκων, ἀπὸ εὐπόρων πένης γενόμενος τῷ τρόπῳ τούτῳ· ἐμπρησμοῦ γενομένου ἔνθα ἔμενε, γυμνὸς ἔφυγε μετὰ καὶ τῶν τριῶν αὐτοῦ τέκνων· οὐκ ὀλίγοις δὲ δανείοις ὑποκείμενος, καὶ μέλλων τελευτᾶν, διαθήκας συνεστήσατο εἰς τὸν αὐτὸν βασιλέα, εἰπὼν ἐν τῇ διαθήκῃ, ὥστε τὸν εὐσεβέστατον Ἰουστινιανὸν παρασχεῖν C ταῖς ἐμαῖς θυγατράσιν ἡμερησίας ἀνὰ φόλεις ιε'· καὶ γινομένης O 172 αὐτῶν τελείας ἡλικίας καὶ ἐρχομένας ἐπὶ γάμον λαμβάνειν προῖκα ἑκάστην δέκα χρυσίου λιτρῶν. ἀποπληρωθῆναι δὲ καὶ τοὺς ἐμοὺς δανειστὰς παρὰ τοῦ ἐμοῦ κληρονόμου. καὶ ἐπὶ τούτοις ἐτελεύτα ὁ αὐτὸς Εὐλάλιος· καὶ ἀνηνέχθη ἡ διαθήκη τῷ βασιλεῖ διὰ τοῦ κουράτωρος. καὶ ἐκέλευσεν αὐτὸν ὑπεισελθεῖν τῇ κληρονομίᾳ· ὅστις ἀπελθὼν εἰς τὸν οἶκον ἔνθα κατέμεινεν ὁ αὐτὸς Εὐλάλιος, καὶ ποιήσας ἀναγραφὴν τῆς ὑποστάσεως αὐτοῦ, εὑρέθη ἡ περιουσία αὐτοῦ ἄχρι νομισμάτων φξδ'. καὶ ἀπελθὼν

14. ἡμερησίας Ch., ἡμερισίας Ox.

incessisset. Facto igitur super hac re Silentio Conventuali, quaeque hinc inde in causa agitabantur in scripta relatis, et coram Imperatore perlectis; Probus communi Concilii suffragio, reus peragebatur. Caeterum Imperator, Decreta in manus sumens rescidit. „Ego, inquiens, Probe, quod in me commissum est, ignosco tibi: Deum itaque precare, ut ipse etiam tibi condonet.“ Quod Imperatoris factum totus Concessus magnopere praedicavit.

Eodem tempore Eulalius quidam, Comes Domesticorum, de divite pauper factus, ab incendio in habitatione ejus facto, unde ipse cum tribus liberis suis nudus evaserat; cumque multus esset in aere alieno, moriturus Imperatorem ipsum Haeredem sibi, in haec verba conscripsit. „Testamento hoc meo volo, religiosissimum Justinianum singulis filiabus meis, singulos per dies; xv. folles annumerare: Ubi vero justam in aetatem adoleverint, virisque maturae fuerint, auri libras x. pro dote singulae ut accipiant. Insuper volo, Haeredem meum debita mea omnia Creditoribus persolvere.“ Deinde vero diem suum obiit Eulalius. Hujus itaque Testamentum Imperatori detulit Curator; cui etiam Imperator mandavit, haereditatem ut adiret. Curator itaque Eulalii aedes petens, et inito facultatum ejus Catalogo, invenit eum in bonis esse ad valorem DLXIV.

ἀνήγαγε τῷ βασιλεῖ τὴν διατίμησιν τῆς ὑποστάσεως καὶ τὰ ὑπ' D αὐτοῦ καταλειφθέντα ληγᾶτα. καὶ ταῦτα ἀκούσας ὁ αὐτὸς βασιλεὺς ἐπιτρέπει τῷ κουράτωρι Μακεδονίῳ ὑπεισελθεῖν τῇ κληρονομίᾳ. καὶ δὴ τοῦ κουράτωρος ἀντειπόντος τῷ αὐτῷ βασιλεῖ μὴ αὐταρκεῖν τὰ τῶν ληγάτων πρὸς τὰ τῆς διαθήκης, ἐπέτρεψεν ὁ αὐτὸς βασιλεύς, εἰπών, Τί με κωλύεις ὑπεισελθεῖν τῇ κληρονομίᾳ, εὐσεβὲς θέλοντα ποιῆσαι; ἄπελθε, ἀποπλήρωσον πάντας τοὺς δανειστὰς αὐτοῦ καὶ τὰ ληγᾶτα τὰ ὑπ' αὐ- O 173 τοῦ διατυπωθέντα· τὰς δὲ τρεῖς θυγατέρας αὐτοῦ ἀχθῆναι κελεύω παρὰ τῇ Αὐγούστᾳ Θεοδώρᾳ τοῦ φυλάττεσθαι αὐτὰς ἐν τῷ δεσποτικῷ κουβικλείῳ, κελεύσας τοῦ δοθῆναι αὐταῖς χάριν E προικὸς ἀνὰ χρυσίου λιτρῶν εἴκοσι καὶ πᾶσαν τὴν ὑπόστασιν, ἣν εἴασεν αὐταῖς ὁ αὐτῶν πατήρ.

Ἐν αὐτῷ δὲ τῷ καιρῷ ἡ εὐσεβὴς Θεοδώρα μετὰ καὶ τῶν ἄλλων αὐτῆς ἀγαθῶν ἐποίησε καὶ τοῦτο. οἱ γὰρ ὀνομαζόμενοι πορνοβοσκοὶ περιῆγον ἐν ἑκάστῳ τόπῳ περιβλεπόμενοι πένητας ἔχοντας θυγατέρας, καὶ διδόντες αὐτοῖς, φησίν, ὅρκους καὶ ὀλίγα νομίσματα ἐλάμβανον αὐτάς, ὡς ἐπὶ συγκρο- V 60 τήσει, καὶ προΐστων αὐτὰς δημοσίᾳ, κατακοσμοῦντες ἐκ τῆς αὐτῶν ἀτυχίας, κομιζόμενοι παρ' αὐτῶν τὸ τοῦ σώματος αὐτῶν δυστυχὲς κέρδος, καὶ ἠνάγκαζον αὐτὰς τοῦ προΐστασθαι. καὶ τοὺς τοιούτους πορνοβοσκοὺς ἐκέλευσε συσχεθῆναι μετὰ πάσης ἀνάγκης· καὶ ἀχθέντων αὐτῶν μετὰ τῶν κορασίων, ἐκέ-

5. αὐταρκεῖν] Immo ἀνταρκεῖν. Sic et p. 78. C. 11. αὐταῖς Ch., αὐτὰς Ox. 17. ἔχοντας Ch., ἐχούσας Ox.

nummorum. Reversus itaque, Justinianum de facultatum ejus aestimatione, sicut etiam de iis, quae Testamento legaverat Eulalius, certiorem fecit. Jubenti autem rursus Imperatori, Haereditatem ut adiret, respondit Macedonius Curator tenuiores esse demortui opes, quam quae Legatariis sufficiant. „Cui Imperator; Quorsum, inquit, tu me impedis, quo minus pium hoc Haeredis officium perficiam? Age vero, Creditoribus ejus omnibus satisfacias; Legataque etiam omnia persolvas. Tres autem filiae ejus jubeo ad Theodoram Augustam ut deducantur, Augustali cubiculo custodiendae, quibus etiam singulis, Dotis nomine, libras auri xx. dari volo; et praeterea, quodcunque est facultatum, quas pater moriens illis legavit."

Eodem tempore religiosissima Theodora, aliis egregie a se factis, etiam hoc adjecit. Per id tempus Lenones qui vocantur passim per urbes agebant Circumforanei, perquirentes undique pauperum filias; quas a parentibus stipulatione cum eis facta, numulisque paucis datis, acceptas, secum abducebant; ornatasque, publice prostituebant, etiam invitas; turpissimum hoc lucrum, ex illarum infortuniis, sibi comparantes. Hujusmodi vero Lenones Imperatrix jussit omnino omnes comprehendi; comprehensosque, cum puellis una coram adduci; adductosque, juramento adhibito,

λευσεν εἰπεῖν ἕκαστον αὐτῶν μεθ' ὅρκου δόσεως τί παρέσχον τοῖς αὐτῶν γονεῦσι· καὶ εἶπον δεδωκέναι ἀνὰ πέντε νομίσματα. καὶ πάντων ἐπιδεδωκότων γνῶσιν μεθ' ὅρκου, δεδωκυῖα τὰ χρήματα ἡ αὐτὴ εὐσεβὴς βασίλισσα ἠλευθέρωσεν αὐτὰς τοῦ ζυγοῦ τῆς δυστυχοῦς δουλείας, κελεύσασα τοῦ λοιποῦ μὴ εἶναι πορ- O 174
νοβοσκούς, ἀλλὰ χαρισαμένη ταῖς αὐταῖς κόραις τὴν τοῦ σώματος ἔνδυσιν καὶ ἀπὸ νομίσματος ἑνὸς ἀπέλυσεν αὐτάς.

Ἐν δὲ τῇ συμπληρώσει τῆς αὐτῆς ἰνδικτιῶνος ἐξώρμησεν ἡ B
αὐτὴ Αὔγουστα Θεοδώρα εἰς τὸ λεγόμενον Πύθιον μετὰ πατρικίων καὶ κουβικουλαρίων, οὖσα σὺν χιλιάσι τέτρασι. καὶ πολλὰ χαρισαμένη ταῖς κατὰ τόπον ἐκκλησίαις ὑπέστρεψεν ἐν Κωνσταντινουπόλει.

Ἐν αὐτῷ δὲ τῷ χρόνῳ ἀπηγγέλθη Ἰουστινιανῷ τῷ βασιλεῖ ὅτι συμβολῆς γενομένης μεταξὺ Περσῶν καὶ Ῥωμαίων, ἐπὶ τὴν Μεσοποταμίαν ἐπιῤῥιψάντων τῶν Περσῶν μετὰ χιλιάδων λ', καὶ Ξέρξου τοῦ υἱοῦ τοῦ βασιλέως Κωάδου· ὁ γὰρ Περόζης ὁ μείζων υἱὸς αὐτοῦ ἐπὶ τὴν Λαζικὴν καὶ τὴν Περσαρμενίαν ἐπολέμει μετὰ βοηθείας πολλῆς· ὁ γὰρ πατὴρ αὐτῶν Κωάδης ἐν αὐτῷ τῷ καιρῷ οὐκ ἦλθεν ἐπὶ τὰ Ῥωμαϊκά· ἐξῆλ- C
θον δὲ κατὰ τοῦ Μέραν καὶ Ξέρξου ὁ ἀπὸ δουκῶν Δαμασκοῦ Κουζτὶς ὁ Βιταλιανοῦ, ἀνὴρ μαχιμώτατος, καὶ Σεβαστιανὸς O 175
μετὰ τῆς Ἰσαυρικῆς χειρὸς καὶ Προκληιανὸς ὁ δοὺξ Φοινίκης καὶ Βασίλειος ὁ κόμης. ἦν δὲ καὶ Βελισάριος μετ' αὐτῶν καὶ 528
Ταφαρὰς ὁ φύλαρχος. τοῦ δὲ ἵππου Ταφαρᾶ προσκόψαντος

9. Αὐγούστα Ox. *ibid.* Πύθιον] Conf. Theophanes p. 158. C.
17. ὁ υἱὸς Ox., υἱὸς Ch. 22. Προκλειανὸς Ox.

profiteri, quanti puellas a parentibus acceperant. Nummosque quinque pro singulis eis dedisse se juramento fidem facientibus, pecunias reddidit pientissima Imperatrix, ipsasque a servitutis turpissimae jugo liberavit; Prohibitis etiam in posterum Lenociniis quibuscunque. Quin et vestitu illis integro de propriis sumptibus suppeditato, puellas demum demisit.

Caeterum Indictionis hujus sub exitum, Theodora Augusta, Patriciis, cubiculariis et IV. millibus virorum stipata, Pythium profecta est: Cunctisque in quas inciderat, Ecclesiis magnifice donatis, Constantinopolim reversa est.

Eodem tempore ad Justinianum Imperatorem nuncium allatum est de praelio inter Romanos et Persas commisso; qui XXX millibus armatorum instructi, Xerxis, Coadis Persarum regis filii, sub auspiciis, Mesopotamiam invaserant. Perozes enim; Coadis filius natu major, eodem tempore Lazicam et Persarmeniam, numeroso cum exercitu petebat; nec pater ipse Coades hoc tempore in Romanos prodiit ditiones. Xerxi autem et Meran in occursum iverunt Damasci Exdux Cuztis, Vitaliani F. vir bellicosissimus; et Sebastianus, copiis Isauricis instructi: Phoeniciae etiam Dux, Proclianus, cum Basilio Comite: Praeter hos etiam aderat Belisarius et

κατενεχθεὶς ἐπὶ τὴν γῆν ἐσφάγη, ὁμοίως δὲ καὶ Προκλιανός·
Σεβαστιανὸς δὲ καὶ Βασίλειος ἐλήφθησαν αἰχμάλωτοι, Κου-
ζτὶς δὲ πληγᾶτος γενόμενος παρελήφθη, Βελισάριος δὲ φυγῇ
χρησάμενος διεσώθη. καὶ ἀπηγγέλθη τὰ γενόμενα τῷ βασιλεῖ
Ἰουστινιανῷ, καὶ ἐλυπήθη σφόδρα. ἔπεσον δὲ καὶ ἐκ τῶν Περ-
D σῶν στρατηγοὶ μετὰ βοηθείας αὐτῶν πολλῆς· καὶ ὑπέστρεψαν
εἰς τὴν ἰδίαν αὐτῶν χώραν.

Ἔπεμψε δὲ ὁ αὐτὸς βασιλεὺς συγκλητικοὺς ἀπὸ Κωνσταντι-
νουπόλεως φυλάττειν τὰς πόλεις τῆς ἀνατολῆς μετὰ τῆς αὐ-
τῶν βοηθείας, τὸν μὲν πατρίκιον Πλάτωνα ἐν Ἀμηδίᾳ, τὸν δὲ
Θεόδωρον τὸν πατρίκιον ἐν Ἐδέσῃ, Ἀλέξανδρον δὲ τὸν Ἱερίου
ἐν Βεροίᾳ, καὶ ἄλλους δὲ συγκλητικοὺς ἐπὶ τὸ Σοῦρον καὶ Κων-
σταντῖναν εἰς τὸ φυλάττειν τὰς πόλεις. ἐπέμφθη δὲ ἐν αὐτῷ
τῷ καιρῷ καὶ ὁ πατρίκιος Πόμπιος μετὰ πολλῆς βοηθείας,
ἔχων μεθ' ἑαυτοῦ Ἰλλυρικιανοὺς καὶ Σκύθας καὶ Ἰσαύρους καὶ
O 176 Θρᾷκας· καὶ ἔνδοσις ἐγένετο τοῦ πολέμου κατὰ σύνταξιν Ῥω-
μαίων τε καὶ Περσῶν διὰ τὸ γενέσθαι χειμῶνας βαρεῖς.

E Συνέβη δὲ ἐν αὐτῷ τῷ καιρῷ ὑπὸ θεομηνίας παθεῖν Ἀντιό-
χειαν τὸ ἕκτον αὐτῆς πάθος. ὁ δὲ γεγονὼς σεισμὸς κατέσχεν
ἐπὶ μίαν ὥραν, καὶ μετὰ τοῦτον βρυγμὸς φοβερός, ὥστε τὰ ἀνα-
νεωθέντα κτίσματα ὑπὸ τῶν πρῴην γενομένων φόβων κατα-
πεσεῖν καὶ τὰ τείχη καί τινας ἐκκλησίας. τὰ δὲ συμβάντα

1. κατενεχθεὶς Ch., κατενεγχεὶς Ox. *ibid.* Προκλειανός Ox. 10. Ἀμηδίᾳ] Conf. p. 52. D. 12. Σοῦρον] Σούρων Ch. 14. Πόμπιος] Immo Πομπήιος. 22. τινας ἐκκλησίας Ch., τινες ἐκκλησίαι Ox.

528

Tapharas Phylarcha. Tapharas vero equo impingente excussus, interfectus est: simili etiam modo periit et Proclianus. Sebastianus et Basilius ab hostibus capti sunt: Cuztis etiam, vulnere accepto, in manus hostium devenit: caeterum Belisarius fuga evasit. Imperator autem Justinianus, ubi haec audisset, ingenti ira commotus est. Sed etiam ex Persarum quoque Ducibus et Exercitu, ceciderunt quamplurimi; caeteris regionem suam repetentibus.

Porro Imperator ex Proceribus suis a Constantinopoli in Orientem emisit quosdam, qui urbibus ibi prospicerent: ex quibus Amida Platoni, Edessa Theodoro Patriciis; Alexandro autem, Hierii filio, Beroea; caeterisque aliis, Surorum urbs et Constantina tuendae cesserunt. Eodem tempore Pompius etiam Patricius, cum ingenti Illyriorum, Scytharum, Isaurorum, Thracumque exercitu emissus est; sed ob gravissimas quae ingruebant Hyemes, ex pacto Romanos inter Persasque inito, induciae factae sunt.

Contigit autem per id tempus Antiochiam irati Numinis vicissitudinem sextam subire, per unius horae spacium terrae tremoribus concussam: quos etiam rugitus ingens insecutus est; corruentibus interim, quae a prioribus terrae motibus de novo excitata fuerant, aedificiis, moeniis,

ἠκούσθη καὶ ἐν ταῖς ἄλλαις πόλεσι, καὶ πᾶσαι πενθοῦσαι ἐλιτάνευον. ἔπαθε δὲ καὶ μέρη τῶν πέριξ τῆς πόλεως· τελευτῶσι δὲ ἐν αὐτῷ τῷ σεισμῷ ἄχρι ψυχῶν πενταχισχιλίων. οἱ δὲ περισωθέντες V 61 πολῖται εἰς τὰς ἄλλας πόλεις, φανεροὶ δὲ ἐν τοῖς ὄρεσιν ᾤκουν. ὁ δὲ πατριάρχης Ἐφραΐμιος πάντα τὰ γενόμενα ἀνήγαγε τῷ βασιλεῖ· καὶ ἀκούσαντες οἱ ἐν τῷ Βυζαντίῳ τὰ συμβάντα ἐλιτάνευον ἐπὶ ἡμέρας ἱκανάς.

Ἐν δὲ τῷ αὐτῷ χρόνῳ συνέβη παθεῖν ὑπὸ σεισμοῦ Λαοδίκειαν τὸ πρῶτον αὐτῆς πάθος· κατηνέχθη δὲ ὑπὸ τοῦ φόβου τὸ ἥμισυ τῆς αὐτῆς πόλεως καὶ αἱ συναγωγαὶ τῶν Ἰουδαίων. ἀπώλοντο δὲ ἐν αὐτῷ τῷ φόβῳ χιλιάδες ἑπτὰ ἥμισυ, Ἑβραίων O 177 τε πλῆθος καὶ χριστιανῶν ὀλίγοι· αἱ δὲ ἐκκλησίαι τῆς αὐτῆς πόλεως ἔμειναν ἀῤῥαγεῖς, περισωθεῖσαι ὑπὸ θεοῦ. ὁ δε αὐτὸς βασιλεὺς ἐχαρίσατο τοῖς Λαοδικεῦσιν εἰς ἐκχόϊσιν τῆς αὐτῶν B πόλεως κεντηνάρια δύο.

Ἐν αὐτῷ δὲ τῷ χρόνῳ μετεκλήθη Ἀντιόχεια Θεούπολις κατὰ κέλευσιν τοῦ ἁγίου Συμεὼν τοῦ θαυματουργοῦ. εὑρέθη δὲ καὶ ἐν τῇ αὐτῇ Ἀντιοχείᾳ χρησμὸς ἀναγεγραμμένος, περιέχων οὕτως· Καὶ σύ, τάλαινα πόλις, Ἀντιόχου οὐ κληθήσῃ. ὁμοίως δὲ καὶ ἐν τοῖς χαρτίοις εὑρέθη τῶν τὰ ἄκτα γραφόντων τῆς αὐτῆς πόλεως ὅτι ἔκραζον κληδόνα διδοῦντες εἰς τὸ μετακληθῆναι τὴν αὐτὴν πόλιν. καὶ ἀνηνέχθη ταῦτα τῷ αὐτῷ βασιλεῖ

9. κατηνέχθη Ch., κατηνέχθε Ox. 14. ἐκχόϊσιν] V. ad p. 58. B. 17. θαυματούργου Ox.

Ecclesiisque nonnullis. Hujus vero cladis fama per urbes sese spargente, lugentes omnes litaniis Deum propitiabant. Divinam etiam iram expertae sunt partes urbem circumjacentes: perierunt vero ab excidio hoc animarum v. Millia recipientibus sese, qui supererant, in alias urbes: sed et plurimi etiam montes incoluerunt. Quae quidem omnia, ab Ephraemio Patriarcha Imperatori nunciata, Byzantini quamprimum accepissent, supplicationes Deo multos per dies fundebant.

Contigit autem eodem tempore Laodicaeam etiam terrae motibus tum primum trepidare, dimidia urbis parte collabente, una cum Judaeorum synagogis. In hac clade perierunt vii. Mortalium millia cum semisse: inter quos Hebraeorum plurimi, Christianorum quoque nonnulli interierunt. Christianorum vero Ecclesiae, nutu Divino, inconcussae steterunt. Caeterum Imperator Laodicenses, in urbem a ruderibus repurgandam, centenariis duobus donavit.

Iisdem temporibus Antiochia, mutato nomine, Theopolis vocata est; imponente hoc eidem S. Symeone Thaumaturgo: nempe ob repertum ibi Oraculum, quod sic se habuit. „Erit, cum tu infoelix urbs, Antiochi non vocaberis.“ Ad novum vero nomen, urbi inditum, acclamarunt incolae, bene eidem ominantes: uti proditum est ab iis, qui Acta Publica hujus

Ἰουστινιανῷ. καὶ ἐδωρήσατο θείαν φιλοτιμίαν τοῖς Ἀντιοχεῦσι
καὶ Λαοδικεῦσι καὶ Σελευκέσιν, ὥστε κουφισθῆναι τὴν αὐτῶν
C συντέλειαν ἐπὶ ἔτη τρία, χαρισάμενος ταῖς αὐταῖς πόλεσι λίτρας
διακοσίας καὶ τοῖς κτήτορσιν ἀξίας ἰλλουστρίων.

Ἐν δὲ τῷ αὐτῷ χρόνῳ ἀνεφάνη ἐν τοῖς Περσικοῖς μέρεσι
O 178 δόγμα Μανιχαϊκόν· καὶ μαθὼν ὁ τῶν Περσῶν βασιλεὺς ἠγα-
νάκτησεν· ὡσαύτως δὲ καὶ οἱ ἀρχιμάγοι τῶν Περσῶν· ἦσαν
γὰρ ποιήσαντες οἱ αὐτοὶ Μανιχαῖοι καὶ ἐπίσκοπον, ὀνόματι Ἰν-
δαράζαρ. ὁ δὲ βασιλεὺς Περσῶν σιλέντιον ποιήσας, καὶ πάν-
τας αὐτοὺς κατεσχηκὼς καὶ τὸν ἐπίσκοπον τῶν Μανιχαίων,
κελεύει τῇ παρεστώσῃ αὐτῷ ἐνόπλῳ στρατιᾷ, καὶ κατέκοψαν ξί-
φεσι πάντας τοὺς Μανιχαίους καὶ τὸν ἐπίσκοπον αὐτῶν σὺν τῷ
κλήρῳ αὐτοῦ· καὶ ἐφονεύθησαν πάντες ἐπ᾽ ὄψεσι τοῦ αὐτοῦ βα-
D σιλέως καὶ τοῦ ἐπισκόπου τῶν χριστιανῶν. ἐδημεύθησαν δὲ καὶ
αἱ ὑποστάσεις αὐτῶν, καὶ τὰς ἐκκλησίας αὐτῶν δέδωκε τοῖς χριστι-
ανοῖς, ἐκπέμψας θείας αὐτοῦ σάκρας ἐν τῇ ὑπ᾽ αὐτοῦ διοικουμένῃ
πολιτείᾳ, ὥστε τὸν εὑρισκόμενον Μανιχαῖον πυρίκαυστον γενέσθαι·
καὶ τὰς βίβλους δὲ αὐτῶν πάσας κατέκαυσεν. ἅτινα διηγήσατο
βασταγάριος Περσῶν, ὅστις βαπτισθεὶς μετεκλήθη Τιμόθεος.

Ἐν αὐτῷ δὲ τῷ χρόνῳ ὁ Ῥωμαίων βασιλεὺς τὸ κάστρον τὸ
λεγόμενον Ἀνάσαρθον μετεκάλεσε Θεοδωριάδα. εἰς τὸ ὄνομα τῆς
O 179 Αὐγούστας, παρεσχηκὼς καὶ δίκαια πόλεως. ὁμοίως δὲ τὸ ἐν
Σούσοις κάστρον μετωνόμασεν Ἰουστινιανούπολιν.

2. Σελευκέσιν] V. ad p. 47. B.

Urbis conscripserunt. Justinianus autem de his omnibus certior factus, pro divina sua munificentia, Antiochensibus, Laodicenis, et Seleucensibus tributa omnia in triennium remisit: concessis etiam, in urbium harum [singularum] instaurationem, libris ducentis; Primoribus etiam urbium singularum Illustrium dignitate auctis.

Eodem tempore Manichaeorum Dogma, in Persicis regionibus repullulans, radices eo usque egerat, ut Episcopum etiam sibi, nomine Indarazar, constituerent. Quod Rex Persarum ubi rescivisset; et ipse Archimagique ejus ira commoti sunt. Rex itaque silentio convocato, Manichaeos omnes, una cum Episcopo suo comprehendi jussit: quibus coram adductis, exercitui, in procinctu astanti in mandatis dedit, uti eos neci darent. Milites itaque Manichaeos omnes cum Episcopo cleroque ejus gladio peremerunt; rege ipso et Christianorum Episcopo spectantibus. Quin et publicatis etiam facultatibus eorum, librisque igni traditis, Ecclesias quoque Christianis addixit: sacris insuper undique promulgatis; si quis, per imperium Persicum, Manichaeus inveniretur, uti igne absumeretur: sicuti haec narravit Persarum Bastagarius, qui post susceptum Baptismum, Timotheus dictus est.

Eodem tempore Romanus Imperator Castrum Anasarthum, civitatis jure donatum, ab Augustae nomine, Theodoriadem vocavit. Consimiliter quoque Susianum Castrum Justinianopolim vocavit.

Τῷ δὲ αὐτῷ χρόνῳ Ἀλαμούνδαρος ὁ τῶν Περσῶν Σαρακηνὸς ἐλθὼν μετὰ Περσικῆς καὶ Σαρακηνικῆς βοηθείας ἐπραίδευσε τὴν πρώτην Συρίαν ἕως τῶν ὅρων Ἀντιοχείας, καύσας καὶ τόπους τῆς αὐτῆς χώρας. καὶ ἀκούσαντες τὰ γεγονότα οἱ ἔξαρχοι Ῥωμαίων ἐξῆλθον κατ' αὐτῶν· καὶ γνόντες οἱ Σαρακηνοί, λαβόντες πᾶσαν τὴν πραῖδαν διὰ τοῦ ἐξωτέρου λιμίτου ἔφυγον. E

Ἐν αὐτῷ δὲ τῷ καιρῷ καὶ ὁ ἀγωγὸς Ἀλεξανδρείας τῆς μεγάλης ἀνενεώθη ὑπὸ τοῦ βασιλέως Ἰουστινιανοῦ. V 62

Ἀκούσας δὲ ὁ αὐτὸς βασιλεὺς τὰ γενόμενα ὑπὸ τῶν Σαρακηνῶν, πέμψας οὐκ ὀλίγην βοήθειαν πεζικὴν ἐκ τῆς Φρυγῶν χώρας, τοὺς λεγομένους Λυκοκρανίτας, ἀπῆλθεν ἐπὶ τὰ Σαρακηνικὰ καὶ τὰ Περσικὰ μέρη. ἐν αὐτῷ δὲ τῷ καιρῷ προεβλήθη ἔξαρχος Ῥωμαίων Βελισσάριος ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ βασιλέως· ἦν γὰρ διαδεχθεὶς Ὑπάτιος ὁ πατρίκιος, ὁ πρὸ αὐτοῦ ὢν στρατηλάτης, καταπιστευθεὶς δὲ Βελισσάριος τὰ ἐξέρκετα καὶ τοὺς δοῦκας εἰς τὴν κατὰ Περσῶν μάχην. ἐν αὐτῷ δὲ τῷ χρόνῳ ἐπέμφθη εἰς τὰ Περσικὰ Ἑρμογένης ὁ ἀπὸ μαγίστρων, ὁ Σκύθης, ἀνὴρ σοφός. τῷ δὲ Ἰουνίῳ μηνὶ τῆς ἑβδόμης ἰνδικτιῶνος ταραχῆς γενομένης ἐθνικῆς, συμβαλόντων γὰρ τῶν Σαμαρειτῶν μεταξὺ χριστιανῶν καὶ Ἰουδαίων, πολλοὶ τόποι ἐνεπρήσθησαν ἐν Σκυθοπόλει ἐκ τῶν αὐτῶν Σαμαρειτῶν. καὶ τοῦτο ἀκούσας ὁ αὐτὸς βασιλεὺς ἠγανάκτησε κατὰ τοῦ ἄρχοντος Βάσσου· ὅντινα διαδεξάμενος ἀπεκεφάλισεν ἐν αὐτῇ τῇ χώρᾳ. οἱ δὲ Σαμαρεῖται

(O 180 / B)

20. γὰρ expunctum malim.

Eisdem temporibus, Alamundarus Saracenus, Persarum [socius] copiis Persicis et Saracenicis instructus, Syriam Primam depraedatus est; adusque Antiochiae fines omnia vastans. Haec ubi audivissent Romanorum Duces, contra eum egressi sunt: quo cognito, Saraceni, arrepta praeda, per limitem exteriorem evaserunt.

Eorum tempore Justinianus Imperator Aquaeductum Alexandriae magnae instauravit.

Imperator vero certior factus de Saracenorum Incursionibus, pedestribus copiis ingentibus collectis ex Phrygum Lycocranitarum regione dicta, in Persarum et Saracenorum partes eas emittit. Eodem tempore, Hypatio Patricio, Militum Magistro, dignitate exuto, Belisarius ab Imperatore in locum ejus suffectus est, qui exercitus Romanos, Ducesque et totum Belli Persici negotium sibi commissum habuit. Eodem etiam tempore in Persidem missus est Hermogenes Scytha, Exmagister, vir prudentissimus. Mense autem Junio, Indictionis VII, tumultus Gentilis exortus est: Samaritanis enim, Judaeisque, cum Christianis conflictantibus quamplurima in Scythopoli aedificia a Samaritanis combusta sunt. Imperator autem de his certior factus Basso Praefecto iratus, officio eum abdicavit: caputque etiam ei, eadem ipsa in regione, amputavit. Samari-

γνόντες την καθ' ἑαυτῶν ἀγανάκτησιν, ἐτυράννησαν καὶ ἔστεψαν
λήσταρχον ὀνόματι Ἰουλιανόν, Σαμαρείτην, καὶ ἔκαυσαν κτή-
ματα καὶ ἐκκλησίας καὶ ἐφόνευσαν πολλοὺς χριστιανούς. καὶ
εἰσελθὼν ἐν Νεαπόλει ἐθεώρησεν ἱπποδρόμιον μετὰ πλήθους
Σαμαρειτῶν· καὶ τὸ πρῶτον βάϊον ἐνίκησε Νικέας τις, ἡνίοχος
C χριστιανός. ἦσαν δὲ καὶ ἄλλοι ἐν τῇ αὐτῇ Νεαπόλει ἡνίοχοι,
Σαμαρεῖται καὶ Ἰουδαῖοι, οὕστινας ἐνίκησεν ὁ αὐτὸς Νικέας ἡνί-
οχος. καὶ ἐλθὼν πρὸς τὸν τύραννον, ὀφείλων τιμηθῆναι, ἐπη-
ρώτησε δὲ αὐτὸν ποίας ὑπάρχει θρησκείας; καὶ μαθὼν ὅτι
χριστιανός ἐστι, καὶ εἰς σύμβολον δεξάμενος τὴν τῶν χριστια-
νῶν εὐθέως πρώτην νίκην κατ' αὐτοῦ, ὅπερ καὶ γέγονεν, εὐθέως
πέμψας ἀπεκεφάλισε τὸν ἡνίοχον ἐν τῷ ἱπποδρομίῳ. ἐχρήσατο
κακῶς καὶ τῷ ἐπισκόπῳ τῆς αὐτῆς πόλεως. τοῦτο δὲ γνόντες οἱ
O 181 ἄρχοντες Παλαιστίνης καὶ ὁ δοὺξ Θεόδωρος ὁ σιμὸς τὸ τῆς τυ-
ραννίδος τόλμημα ἐμήνυσεν εὐθέως τῷ βασιλεῖ Ἰουστινιανῷ· καὶ
ἀπελθὼν ὁ δοὺξ κατ' αὐτοῦ μετὰ πολλῆς βοηθείας, λαβὼν μεθ'
D ἑαυτοῦ καὶ τὸν φύλαρχον Παλαιστίνης· καὶ γνοὺς τοῦτο ὁ τύ-
ραννος Ἰουλιανὸς ὁ Σαμαρείτης, φυγὼν ἐξῆλθεν ἀπὸ Νεαπόλεως.
καὶ κατεδίωξεν αὐτὸν ὁ δοὺξ μετὰ τῆς ἑαυτοῦ βοηθείας, καὶ συν-
έκρουσαν πόλεμον· καὶ ἔκοψεν ὁ δοὺξ ἐκ τῶν Σαμαρειτῶν πλῆ-
θος, καὶ παρέλαβεν αὐτὸν Σαμαρείτην Ἰουλιανόν, τοῦ θεοῦ πα-

8. ἐπηρώτησε Ch., ἐπερώτησε Ox. 15. ἐμήνυσεν] „Forte scribend. ἐμήνυσαν." Ch.

tae interim ubi intellexissent Imperatorem sibi infensum esse, res novas moliti sunt; et Julianum quendam, Samaritam, Latronum principem, corona adornantes, praediis passim et Ecclesiis ignes injecerunt; quamplurimis etiam Christianis e medio sublatis. Quin et Neapolim ingressus Julianus numerosa Samaritarum turba stipatus, Circensia etiam spectabat: ubi Niceas quidam, Christianus auriga Palmam primam tulit: qui caeteris etiam qui ibi aderant omnibus, tam Samaritis, quam Judaeis aurigis, superior factus est. Tyrannum itaque adientem, victoriae praemium ab eo ut acciperet; Tyrannus, cujus sectae esset, eum interrogavit. Cumque Christianum esse intellexisset, (pro malo in se omine habens, Christianos primam statim palmam suis praeripere; quod et factum est:) misso carnifice, Aurigae in ipso Circo caput amputavit, sed et Episcopum quoque ejusdem urbis pessime habuit. Palaestinae autem Praefecti, cum Theodoro Simo Duce, de his certiores facti; Tyranni hujus impudentem audaciam Justiniano Imperatori protinus per litteras repraesentant. Contra eum vero, ingenti cum exercitu, egreditur Theodorus Dux; qui Phylarcham etiam Palaestinae sibi socium adjunxit. Quo audito, Julianus Samarita, Tyrannus, Neapoli relicta, fugam capessit: quem Palaestinae Dux cum copiis suis insecutus, cumque eo praelio congressus, Samaritas late prosternit; comprehensum quoque Julianum ipsum, Deo tradente eum,

ῥαδόντος αὐτόν. καὶ ἀποκεφαλίσας αὐτὸν ἔπεμψε τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ μετὰ τοῦ διαδήματος τῷ βασιλεῖ Ἰουστινιανῷ. καὶ ὅτε ἐγνώσθη τῷ αὐτῷ βασιλεῖ τὰ γενόμενα, τὸ τῆς τυραννίδος τῶν Σαμαρειτῶν καὶ τοῦ δυστυχοῦς Ἰουλιανοῦ, ἡ παρὰ τῶν ἀρχόντων μήνυσις εὐθέως κατέλαβεν ἐν Κωνσταντινουπόλει καὶ ἡ τοῦ τυράννου κεφαλή. ἔπεσον δὲ ἐκ τῶν Σαμαρειτῶν ἐν τῷ πολέμῳ χιλιάδες εἴκοσι· καὶ οἱ μὲν ἔφυγον εἰς τὸ ὄρος τὸ λεγόμενον Ἀρ- E O 182 παρίζιν, ἄλλοι δὲ εἰς τὸν Τραχῶνα εἰς τὸ λεγόμενον σιδηροῦν ὄρος. ἔλαβε δὲ καὶ ὁ φύλαρχος Σαρακηνὸς ὁ τῶν Ῥωμαίων πραῖδαν ἐξ αὐτῶν χιλιάδας εἴκοσι παίδων καὶ κορασίων· οὕστινας λαβὼν αἰχμαλώτους ἐπώλησεν ἐν τοῖς Περσικοῖς καὶ Ἰνδικοῖς μέρεσιν.

Ὁ δὲ αὐτὸς βασιλεὺς γνοὺς ὅτι πολλὰ κτήματα τῆς Παλαι- V 63 στίνης ἔκαυσαν οἱ Σαμαρεῖται τὴν ἀρχὴν ὅτε ἐτυράννησαν, ἠγανάκτησε κατὰ τοῦ δουκὸς Παλαιστίνης, διότι πρὸ τοῦ ἐπιῤῥίψωσιν εἰς τὰ κτήματα ἢ εἰς τὴν πόλιν, ἢ μόνον ἤκουσεν ὅτι συνάγονται, οὐχ ὥρμησε κατ' αὐτῶν καὶ ἐσκορπίζοντο. καὶ διαδεξάμενος τὸν αὐτὸν δοῦκα ἀσχήμως ἐκέλευσεν αὐτὸν ἀσφαλισθέντα φυλάττεσθαι. καὶ ἐπέμφθη ἀντ' αὐτοῦ δοὺξ Εἰρηναῖος, Ἀντιοχεύς· ὅστις ὁρμήσας κατὰ τῶν ἀπομεινάντων Σαμαρειτῶν ἐν τοῖς ὄρεσι, πολλοὺς ἀπώλεσε πικρῶς τιμωρησάμενος.

Ὁ δὲ τῶν Περσῶν βασιλεὺς Κωάδης δεξάμενος Ἑρμογένην

7. Ἀρπαρίζιν] Ἀργαρίζιν Ch. *Garizin* autem dicit. V. ad p. 34. A.
15. ἐπιῤῥίψωσιν Ch., ἐπιρίψωσιν Ox.

capite truncat; caputque ejus, una cum Diademate, Justiniano Imperatori mittit. Quo tempore vero miseri Juliani Samaritarumque Tyrannidis fama prima innotuerat; continuo etiam rerum a Ducibus in illos gestarum nuncium, Tyrannique caput, Constantinopolim perlata sunt. Ceciderunt autem ex Samaritis, in hoc bello xx. Millia hominum: caeteri nonnulli in montem Arparizim vocatum, alii in Trachonitidem, ad Ferreum montem recipientes sese, evaserunt. Saracenus etiam Romanorum Phylarcha xx Millia juniorum utriusque sexus ex eis pro praeda cepit; quos captivos abducens in regionibus Persicis Indicisque vendidit.

Caeterum Imperator, audito Samaritas sub ipsis agitatae Tyrannidis initiis plurima per Palaestinam praediola ignibus absumpsisse, illud in Palaestinae Duce indigne tulit; eo quod non eos, antequam praedia haec urbemque occupassent, quamque primum in unum coactos subintellexerat, sine mora aggressus dissipasset. Ducem itaque hunc munere suo turpiter abdicatum, arcte custodiri jussit; suffecto in locum ejus Irenaeo, Antiochensi: qui Samaritarum reliquias, montibus incubantes, acrius insecutus, late exitio dedit, graviter in eos animadvertens.

Mense autem Julio Coades, Persarum Rex, Hermogenem Magistrum,

μάγιστρον, ἐν φιλίᾳ πρεσβείας πεμφθέντα μετὰ καὶ δώρων τῆς
B ἀναγορεύσεως τοῦ βασιλέως Ἰουστινιανοῦ ἐν μηνὶ Ἰουλίῳ.

O 183 Συνέβη δὲ κατ' ἐκεῖνο καιροῦ παθεῖν ὑπὸ θεομηνίας Ἀμάσειαν ἐν τῇ Ποντικῇ καὶ αὐτῆς τῆς περιχώρου μέρη. ὁ δὲ αὐτὸς βασιλεὺς τῇ αὐτῇ πόλει πολλὰ ἐχαρίσατο.

Ἐν αὐτῷ δὲ τῷ χρόνῳ ἀνακωδίκευσις ἐγένετο τῶν παλαιῶν νόμων· καὶ ποιήσας ἰδίους νόμους κατέπεμψεν ἐν πάσαις ταῖς πόλεσι πρὸς τὸ τοὺς δικαζομένους μὴ περιπίπτειν θλίψεσι καὶ ζημίαις, ἀλλὰ ταχεῖαν ἔχειν τὴν ἀπαλλαγήν· ὅπερ μονόβιβλον κατασκευάσας ἔπεμψεν ἐν Ἀθήναις καὶ ἐν Βηρυτῷ.

Ὁ δὲ αὐτὸς βασιλεὺς ἀπεμέρισεν ἀπὸ Ἀντιοχείας τῆς πρώτης
C Συρίας Λαοδίκειαν καὶ Γάβαλα καὶ Πάλτον τὰς πόλεις, καὶ ἀπὸ Ἀπαμείας τῆς δευτέρας Συρίας Βαλανέας πόλιν, καὶ ἐποίησεν ἐπαρχίαν, ἥντινα ἐπωνόμασε Θεοδωριάδα, δοὺς αὐτῇ καὶ μητροπολιτικὸν δίκαιον. τὸν δὲ ἐπίσκοπον Λαοδικείας οὐκ ἠλευθέρωσε τοῦ ὑποκεῖσθαι τῷ πατριάρχῃ τῆς Ἀντιοχέων πόλεως.

Ἐν δὲ τῷ αὐτῷ χρόνῳ ἔπαθεν ὑπὸ θεομηνίας μητρόπολις τῆς Λυκίας τὰ Μύρα· καὶ πολλὰ ἐχαρίσατο τοῖς ὑπολειφθεῖσι καὶ τῇ πόλει εἰς κτίσματα ὁ αὐτὸς βασιλεύς.

Ἐν δὲ τῷ αὐτῷ χρόνῳ ἐγένετο ταραχὴ ἐν Ἀντιοχείᾳ τῇ μεγάλῃ ἐν τῷ θεάτρῳ. καὶ τὰ τῆς ταραχῆς ἀνηνέχθη τῷ αὐτῷ βασιλεῖ. καὶ ἀγανακτήσας ἐξ ἐκείνου ἐκώλυσε τὴν θέαν τοῦ

12. Δαβαλὰ Ox., Γάβαλα supra p. 32. B. 16. ἐλευθέρωσε Ox.

ab Imperatore Justiniano cum Legatione donisque salutatoriis missum, peramice excepit.

Contigit autem per id tempus, Amasiam, Ponticae ditionis urbem, una cum regionibus circumvicinis, divinam iram subire: cui etiam urbi Imperator plurima largitus est.

Eodem tempore Leges omnes veteres in Codicem unum coactae sunt: quin et Leges a se latas, per singulas Imperii urbes Justinianus emisit, nempe, ut in jus vocati, celerius et minori cum dispendio, Causidicis sese expedirent. Leges vero has, in volumen unum digestas, Athenas et Berytum transmisit.

Idem Imperator Laodicaeam, Gabalam, Paltumque urbes ab Antiochia Syriae primae, ab Apamia autem Syriae secundae Balaneas urbem dirimens, in Provinciae formam redegit; quam etiam jure Metropolitico donatam, Theodoriadem nominavit. Episcopum tamen Laodicensem Antiocheno Patriarchae nihilo secius, uti antea, subesse voluit.

Eodem tempore divinam iram perpessa est Myra, Lyciae Metropolis; cui instaurandae, ut etiam civibus superstitibus, Imperator plurima suppeditavit.

Sub id ipsum tempus Antiochiae magnae Tumultus ingens in Theatro obortus est; de quo certior factus Imperator, exinde in iram commo-

θεάτρου πρὸς τὸ μὴ ἐπιτελεῖσθαι τοῦ λοιποῦ ἐν τῇ τῶν Ἀντιο- D
χέων πόλει.

Ἐν αὐτῷ δὲ τῷ χρόνῳ διωγμὸς γέγονεν Ἑλλήνων μέγας, καὶ O 184
πολλοὶ ἐδημεύθησαν, ἐν οἷς ἐτελεύτησαν Μακεδόνιος, Ἀσκληπιό-
δοτος, Φωκᾶς ὁ Κρατεροῦ, καὶ Θωμᾶς ὁ Κοιαίστωρ· καὶ ἐκ
τούτου πολὺς φόβος γέγονεν. ἐθέσπισε δὲ ὁ αὐτὸς βασιλεὺς
ὥστε μὴ πολιτεύεσθαι τοὺς ἑλληνίζοντας, τοὺς δὲ τῶν ἄλλων
αἱρέσεων ὄντας ἀφανεῖς γενέσθαι τῆς Ῥωμαϊκῆς πολιτείας, προ-
θεσμίαν τριῶν μηνῶν λαβόντας εἰς τὸ γενέσθαι αὐτοὺς κοινω-
νοὺς τῆς ὀρθοδόξου πίστεως. ὅστις θεῖος τύπος ἐνεφανίσθη ἐν
πάσαις ταῖς ἐξωτικαῖς πόλεσιν.

Ἐν αὐτῷ δὲ τῷ καιρῷ ἠγανακτήθη ὁ ἀπὸ ὑπάτων Πρίσκος,
ὁ ἀπὸ νοταρίων τοῦ αὐτοῦ βασιλέως, καὶ δημευθεὶς ἐγένετο διά- E
κονος καὶ ἐπέμφθη ἐν Κυζίκῳ.

Ἐν αὐτῷ δὲ τῷ καιρῷ Ἑρμογένης ὁ μάγιστρος ὑποστρέψας
ἐκ τῶν Περσικῶν δοὺς τὰ δῶρα ἀνήγαγεν ἀποκρίσεις παρὰ
Κωάδου, βασιλέως Περσῶν, πρὸς Ἰουστινιανόν, βασιλέα Ῥωμαίων,
ἐπιφερόμενος σάκρας περιεχούσας οὕτως.

Κωάδης βασιλεὺς βασιλευόντων, ἡλίου ἀνατολῆς, Φλαβίῳ O 185 V 64
Ἰουστινιανῷ Καίσαρι σελήνης δύσεως. ηὕραμεν ἐν τοῖς ἡμετέ-
ροις ἀρχαίοις ἀναγεγραμμένα ἀδελφοὺς ἡμᾶς ἀλλήλων εἶναι, καὶ

9. **λαβόντας** Ch., **λαβόντες** Ox.

tus, Ludi Theatrici deinceps Antiochiae ne amplius ederentur prohibuit.

Eodem tempore Graecae religionis homines persecutionem gravem perpessi sunt, publicatis etiam quamplurimorum facultatibus; inter quos Macedonius, Asclepiodotus, Phocas etiam Crateri F. cum Thoma Quaestore, diem suum interea obierunt: Exinde vero metus ingens omnibus incessit. Quin et edicto Imperatorio cautum est, Graecissantes in posterum ne publicum aliquod in Rep. munus obirent. Reliquarum vero Haeresium sectatores quoscunque Romani Imperii finibus excedere jussit Imperator; indulta tamen eis per tres menses licentia, si qui per id tempus fidem Orthodoxam amplecterentur. Quod quidem Edictum in omnibus urbibus extraneis promulgatum est.

Eodem tempore Priscus quidam, Exconsul, et Imperatoris hujus olim Notarius; qui in Imperatoris iram inciderat, bonis publicatis, Diaconus factus est, Cyzicumque relegatus.

Iisdem Temporibus Hermogenes Magister, ex Perside redux, munera secum, et Coadis Persarum Regis Justiniano Imperatori Responsum retulit, his verbis conscriptum:

„Coades, Rex Regum, solis, Orientis, Flavio Justiniano, Caesari, Lunae, Occidentis.“

„Priscis Archivorum regni Nostri ex Monumentis compertum habuimus, Nos Fratres esse: et quod, si cuivis Nostrum vel hominibus, vel

ἐάν τις ἐπιδεηθῇ σωμάτων ἢ χρημάτων, παρέχειν τὸν ἕτερον. καὶ μεμενήκαμεν ἐξ ἐκείνου καὶ μέχρι τοῦ παρόντος οὕτως διατελοῦντες· καὶ ποτὲ μὲν ἐθνῶν ἡμῖν ἐπανισταμένων, τοῖς μὲν παρατάξασθαι ἠναγκάσθημεν, τοὺς δὲ καὶ διὰ δόσεως χρημάτων ὑποταγῆναι ἐπείσαμεν, ὡς δῆλον εἶναι πάντα τὰ ἐν τοῖς ἡμετέροις θησαυροῖς ἀναλωθῆναι. ταῦτα δὲ καὶ Ἀναστασίῳ καὶ Ἰουστίνῳ τοῖς βασιλεῦσι γεγραφήκαμεν, καὶ ἠνύσαμεν πλέον οὐ-
B δέν· ὅθεν ἠναγκάσθημεν παρατάξασθαι πολέμου χάριν, καὶ πλησίον τῶν Ῥωμαϊκῶν γενόμενοι τοὺς ἐν μέσῳ μηδὲν ἁμαρτήσαντας προφάσει τῆς ἐκείνων ἀπειθείας ἀπολέσαι. ἀλλ', ὡς χριστιανοὶ καὶ εὐσεβεῖς, φείσασθε ψυχῶν καὶ σωμάτων, καὶ μετάδοτε ἡμῖν χρυσίου· εἰ δὲ μὴ τοῦτο ποιεῖτε, εὐτρεπίσατε ἑαυτοὺς πρὸς πόλεμον, προθεσμίαν ἔχοντες ὅλου τοῦ ἐνιαυτοῦ, ἵνα
O 186 μὴ νομισθῶμεν κλέπτειν τὴν νίκην καὶ δόλῳ περιγίνεσθαι τοῦ πολέμου.

Τῷ δὲ αὐτῷ χρόνῳ ὁ αὐτὸς βασιλεὺς Ἰουστινιανὸς ἐδωρήσατο τοῖς Ἀντιοχεῦσι τὴν ἰδίαν τόγαν, ἔχουσαν καὶ λίθους βασιλι-
C κούς· καὶ ἡπλώθη ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ τῇ λεγομένῃ Κασσιανοῦ.

Ἐπὶ δὲ τῆς ὑπατείας Δεκίου προσεῤῥύη Ῥωμαίοις Μοῦνδος ὁ ἐκ γένους τῶν Γηπέδων καταγόμενος, υἱὸς ὢν ῥηγός, μετὰ τὴν τελευτὴν τοῦ ἰδίου αὐτοῦ πατρὸς πρὸς Θραυστίλαν, θεῖον αὐτοῦ, γεγονώς, καὶ διῆγεν ἐν τῷ Σιρμίῳ. καὶ γνοὺς τοῦτο ὁ

10. ἐκείνων Ch., ἐκείνου Ox. *ibid.* ἀπολέσθαι Ox. 11. φείσασθε Ch., φείσασθαι Ox. 18. Κασιανοῦ Ox. 20. Γηπεδῶν Ox. 22. γεγονότα Ox., γεγονὼς Ch.

pecuniis opus fuerit, ab altero subministrandos esse. Quam quidem Nos Fidem, in praesentem hunc usque diem, vobis integram praestitimus. Caeterum ab hostibus quandoque impetiti, in praelium cum nonnullis eorum descendere coacti fuimus: reliqui vero, datis pecuniis, Imperium Nostrum ut admitterent effecimus. Unde Fiscum Nostrum penitus exhaustum esse, sat liquido constat. Super his vero cum ad Imperatores Anastasium ac Justinum referentes nihil ita profecerimus, arma deinde sumere necesse habuimus. Propius itaque a finibus vestris cum abfuerimus, intermedios quosque, licet innoxios, e medio sustulimus, violatae a vobis fidei sub praetextu. Vos vero, Christiani, cum satis et pietatem colatis; parcite potius hominibus vestris et pecunias date. Sin aliter, ad bellum vos accingite: cujus tamen inducias vobis in annum integrum permittimus, ne suffurari victoriam, vel ea per dolum potiri videremur."

Eodem tempore Justinianus Imperator Togam suam, regiis lapillis insignitam, Antiochenis dono transmisit; quam Antiocheni S. Cassiani in Ecclesia suspenderunt explicatam.

Caeterum Decii sub Consulatu Romanis sese adjunxit Mundus quidam, Gepidis oriundus, et regio sanguine prognatus. Hic patris sui post obitum, apud Thraustilam, avunculum suum, Sirmii degebat: quo Romae

ῥὴξ Ῥώμης ὁ Οὐαλεμεριακὸς ὁ καὶ Θευδερίχος, πέμψας προετρέψατο τὸν αὐτὸν Μοῦνδον· καὶ πεισθεὶς ἀπῆλθε πρὸς αὐτὸν μετὰ τῶν ἀνθρώπων αὐτοῦ καὶ διέτριψε πρὸς αὐτόν, ὑπερμαχῶν ὑπὲρ τοῦ Οὐαλεμεριακοῦ τοῦ καὶ Θευδερίχου. ἀναχωρήσας δὲ Μοῦνδος ἀπὸ Ῥώμης ἀνῆλθεν ἐπὶ τὸν Δανούβιον ποταμόν· καὶ πέμψας πρὸς τὸν βασιλέα Ἰουστινιανὸν πρεσβευτὰς ᾔτησεν αὐτὸν ὑπὸ τὴν βασιλείαν αὐτοῦ γενέσθαι. καὶ ἐδέξατο D αὐτὸν σὺν τοῖς ἀνθρώποις αὐτοῦ, ποιήσας αὐτὸν στρατηλάτην τοῦ Ἰλλυριῶν ἔθνους, καὶ ἀπέλυσεν αὐτὸν ἐν τῇ ἰδίᾳ στρατηλασίᾳ. καὶ καταλαβόντος αὐτοῦ τὴν χώραν τοῦ Ἰλλυρικοῦ, ἐπέρ- O 187 ῥιψαν αὐτῷ Οὖννοι μετὰ πολλοῦ πλήθους διαφόρων βαρβάρων· καὶ ἐξελθὼν ὥρμησε κατ᾽ αὐτῶν, καὶ πάντας κατανήλωσε· καὶ ἔπεμψε πραῖδαν ἐξ αὐτῶν καὶ ἕνα ῥῆγα αὐτῶν· καὶ ἐγένετο εἰρήνη ἐν τῇ Θρᾴκῃ, καὶ ἐκ τούτου φόβος κατεῖχε τὰ βάρβαρα ἔθνη.

Ἐπὶ δὲ τῆς ὑπατείας τοῦ αὐτοῦ Δεκίου ὁ αὐτὸς βασιλεὺς θεσπίσας πρόσταξιν ἔπεμψεν ἐν Ἀθήναις, κελεύσας μηδένα διδάσκειν φιλοσοφίαν μήτε νόμιμα ἐξηγεῖσθαι μήτε κόττον ἐν E μιᾷ τῶν πόλεων γίνεσθαι, ἐπειδὴ ἐν Βυζαντίῳ εὑρεθέντες τινὲς τῶν κοττιστῶν καὶ βλασφημίαις δειναῖς ἑαυτοὺς περιβαλόντες χειροκοπηθέντες περιεβωμβήθησαν ἐν καμήλοις.

3. ὑπερμαχῶν Ch., ὑπερμαχὴν Ox. 9. Ἰλλυρίων Ox. 21. περιεβωμβήθησαν] „Lego, περιεπομπεύθησαν." Ch. V. Ch. ad p. ed. Bonn. 436. 9.

Rex, Valemeriacus, qui et Theuderichus, ubi intellexisset, per literas eum hortatus est ad se uti veniret. Persuasus itaque Mundus, ad Theuderichum cum suis profectus est; ubi diutius degens propugnatorem se ei in omnibus exhibuit. Tandem vero inde discedens, Danubium fluvium accessit, Imperatorem Justinianum exoratum habens, uti sibi liceret ejus subesse Imperio. Imperator Mundum excepit; Militumque in Illyrio Magistrum factum, in demandatum ei munus, cum suis demisit. Quamprimum autem Illyricam regionem occupasset Mundus, ab Hunnis, numerosum diversorum Barbarorum exercitum ducentibus, bello petitus est. Hos vero Mundus bello aggressus, ad unum omnes delevit; quin et praedam quoque, comprehensumque ex Regulis unum, [Constantinopolim] transmisit. Exinde pax Thraciae reddita, timorque Magnus Barbaris gentibus incussus est.

„Ejusdem Decii sub Consulatu, Edicto Athenas misso, Imperator sancivit, ne cui liceret Philosophiam publice profiteri, aut Leges interpretari. Sed et Aleatoriam etiam exerceri, universum per imperium, prohibuit." Quin et Aleatores quidam Byzantii comprehensi, qui diris Blasphemiis sese immerserant, manibus truncati, camelis imponebantur, et per urbem quasi in triumpho ferebantur.

Ἐν αὐτῷ δὲ τῷ χρόνῳ παρεσχέθη ἐτησία πρόσοδος ἐν τῷ ξενῶνι Ἀντιοχείας νομισμάτων τετρακισχιλίων ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ εὐσεβοῦς βασιλέως.

V 65 *Εὑρέθη δὲ ἐν αὐτῷ τῷ χρόνῳ καὶ τὸ τίμιον λείψανον τοῦ ἁγίου μάρτυρος Μαρίνου εἰς τὴν πρώτην Συρίαν ἔξω τῆς λεγο-*
O 188 *μένης Γινδάρου πόλεως, τοῦ περιοδευτοῦ τῆς χώρας ἐν ὀπτασίᾳ πλειστάκις ἑωρακότος τὸν τόπον ἔνθα ἔκειτο ὁ ἅγιος, ἔχων ἀπὸ τῆς κεφαλῆς κατὰ παντὸς τοῦ σώματος αὐτοῦ ἥλους σιδηροῦς, εἰς σανίδα παραπλωθεὶς προσηλώθη, καὶ ἐτέθη εἰς πέτραν γλυφεῖσαν αὐτῷ τάφον. καὶ ἐπήρθη τὸ λείψανον αὐτοῦ, καὶ ἠνέχθη καὶ κατετέθη ἔξω τῆς Ἀντιοχέων πόλεως ἐν τῷ ἁγίῳ Ἰουλιανῷ.*

Ἐν αὐτῷ δὲ τῷ χρόνῳ κατεπέμφθησαν πρέσβεις Ῥωμαίων ἐν τοῖς Περσικοῖς μέρεσιν Ἑρμογένης καὶ Ῥουφῖνος ὁ στρατηλά-
B *της, ἐπὶ τῆς ὑπατείας Λαμπαδίου καὶ Ὀρέστου. καὶ φθασάντων αὐτῶν τὸ Δόρας τὸ μετακληθὲν Ἀναστασιούπολις, μήνυσιν κατέπεμψαν τῷ βασιλεῖ Περσῶν Κωάδῃ· καὶ ὑπερέθετο ὁ αὐτὸς βασιλεὺς τοῦ δέξασθαι αὐτούς. καὶ ἐν τῷ διάγειν αὐτοὺς εἰς τὸ Δόρας ἅμα Βελισαρίῳ τῷ στρατηλάτῃ σὺν τοῖς ἄλλοις ἐξάρχοις καὶ τῇ στρατιωτικῇ βοηθείᾳ, καὶ ἀπληκευόντων αὐτῶν ἔξω τοῦ Δόρας, τὴν ἀπόκρισιν τοῦ βασιλέως Περσῶν δε-*
O 189 *χόμενοι, ὁ Μηρὰμ ὁ πρῶτος ἔξαρχος Περσῶν καὶ ὁ υἱὸς τοῦ βασιλέως Περσῶν σὺν ἄλλοις ἐξάρχοις Περσῶν καθήμενοι εἰς τὸ Νίσιβι, καὶ γνόντες ὅτι ἔξω τοῦ Δόρας ἀπληκεύουσιν οἱ Ῥω-*

6. *Γινδαρουπόλεως* Ox. 13. *πρεσβεῖς* Ox.

Eodem tempore pius Imperator Hospitium Antiochenum reditu annuo IV nummorum millibus donavit.

Eisdem etiam temporibus venerandae S. Marini Martyris Reliquiae, (cujus sepulturae locus regionis istius Circitori, saepiuscule per somnium obversatus est,) extra Gindaropolim Syriae Primae urbem repertae sunt. Excisum huic erat in petra sepulchrum, ubi totus super asserem explicatus jacebat, clavis ei ferreis per totum corpus ejus actis affixus. Sublatas autem inde Martyris hujus reliquias, ad S. Julianum, extra Antiochiam urbem reposuerunt.

Eodem tempore, Lampadio et Oreste Coss. Romanorum Legati, Hermogenes et Rufinus, Militum Magister, in Persidem missi sunt. Hi itaque Doras olim, Anastasiopolim nunc vocatam urbem advenientes, adventum suum Coadi Persarum Regi notum fecerunt: quorum tamen admissionem Rex procrastinavit. Interim vero dum Legati ad Doras, una cum Belisario Militum Magistro, caeterisque Romanorum Exarchis et exercitu, qui castra sua extra urbem posuerant, commorantes; Responsa Regis Persarum expectarent; Meram, primarius Persarum filius, Ducesque qui, ad Nisibim concedentes, Romanos extra Doras castrametatos esse intellexe-

μαῖοι, ἐπέῤῥιψαν Πέρσαι μετὰ ἑβδομήκοντα χιλιάδων, διελόντες αὐτοὺς εἰς τρεῖς ἀρχάς.

Καὶ γνόντες οἱ ἔξαρχοι Ῥωμαίων, ὁρμήσαντες κατὰ Περσῶν C συνέκρουσαν· καὶ συμβολῆς γενομένης ἐμίγησαν τὰ Περσῶν καὶ Ῥωμαίων στρατόπεδα, καὶ ἔκοψαν Ῥωμαῖοι Πέρσας κατὰ κράτος, λαβόντες καὶ σίγνον Περσικόν. ὁ δὲ Μηρὰμ μετὰ ὀλίγων φυγὼν σὺν τῷ υἱῷ τοῦ βασιλέως διεσώθη εἰς τὸ Νισίβιον. ἐν αὐτῇ δὲ τῇ συμβολῇ καὶ ἔξαρχος Περσῶν κατεσφάγη ὀνόματι Σάγος, Σουνίκα τοῦ δουκὸς καὶ ἐξάρχου Ῥωμαίων εἰς μονομαχίαν αὐτὸν προτρεψαμένου· καὶ ἦν ἰδεῖν νίκην Περσικῆς ἀπονοίας, εἰς ἔδαφος ἡπλωμένων νεκρῶν.

Καὶ γνοὺς τοῦτο Κωάδης ὁ Περσῶν βασιλεὺς ἐπέτρεψεν εἰσελθεῖν τὸν πατρίκιον Ῥουφῖνον ἅμα τῷ κόμητι Ἀλεξάνδρῳ D εἰς τὴν πρεσβείαν.

Ἐν αὐτῷ δὲ τῷ χρόνῳ ἀνεφάνη τις ἐκ τῆς Ἰταλῶν χώρας κωμοδρομῶν, ἔχων μεθ' ἑαυτοῦ κύνα ξανθόν, ὅστις κελευόμενος ὑπὸ τοῦ ἀναθρεψαμένου ἐποίει τινὰ θαύματος ἄξια. ὁ γὰρ O 190 αὐτὸν ἀναθρεψάμενος ἑστὼς ἐν τῇ ἀγορᾷ, καὶ ὄχλου περιεστῶτος εἰς τὸ θεάσασθαι, λάθρᾳ τοῦ κυνὸς ἐκομίζετο παρὰ τῶν ἑστώτων δακτυλίδια, καὶ ἐτίθει εἰς τὸ ἔδαφος περισκέπων αὐτὰ ἐν χώματι. καὶ ἐπέτρεπε τῷ κυνὶ ἐπᾶραι καὶ δοῦναι ἑκάστῳ τὸ ἴδιον· καὶ ἐρευνῶν ὁ κύων τῷ στόματι ἐπεδίδου ἑκάστῳ τὸ γνωριζόμενον. ὁ δὲ αὐτὸς κύων καὶ διαφόρων βασιλέων νομίσματα μυρία ἐπεδίδου κατ' ὄνομα. παρεστῶτος δὲ ὄχλου ἀν-

24. μυρία] μιγνύμενα Theophanes p. 190. A, Cedrenus 375. A.

rant; cum septuaginta Persarum Millibus, in tres partes divisis, in illos egressi sunt.

Quod ubi Romanis Ducibus notum fuit, et ipsi in impetum Persarum suscipiendum sese parant; praelioque commisso, et exercitibus Romano Persicoque inter se confusis, Romani Persas penitus fuderunt; vexillo etiam Persico ablato. Caeterum Meram Regisque filius paucis admodum stipati, fuga sibi consulentes, ad Nisibim evaserunt. Hac autem pugna cecidit Sagus quidam, Persarum Exarchus; quem Sunica, Dux Romanus, singulare ad certamen provocatum prostravit. Atque diffusis ibi per terram undique cadaveribus, videre erat Confidentiae Persicae triumphum.

Certior autem de his factus Persarum Rex Coades, Rufinum Patricium, Comitemque Alexandrum, Legationem suam obire jussit.

Iisdem temporibus Italus quidam circumforaneus innotuit; qui canem fulvum circumduxit, qui domini ad nutum miranda quaedam perficeret. Dominus enim in foro stans, et circumstante undique spectaculum populo clam cane, adstantium annulos accipiebat, quos in solo depositos, terra aggesta tegebat: Canem deinde eos tollere, et suum cuique reddere jubebat. Canis itaque indagatos annulos ore prehendens, cuique suum redhibuit. Idem etiam Canis diversorum quoque Imperatorum Numismata

E δρῶν τε καὶ γυναικῶν, ἐπερωτώμενος ἐδείκνυε τὰς ἐν γαστρὶ
ἐχούσας καὶ τοὺς ὄντας πορνοβοσκοὺς καὶ μοιχοὺς καὶ κνιποὺς
καὶ μεγαλοψύχους· καὶ ἀπεδείκνυε πάντα μετὰ ἀληθείας. ὅθεν
ἔλεγον πολλοὶ ὅτι πνεῦμα Πύθωνος ἔχει.

Ἐπὶ δὲ τῆς αὐτῆς βασιλείας ἐφάνη ἀστὴρ μέγας καὶ φοβερὸς
κατὰ τὸ δυτικὸν μέρος, πέμπων ἐπὶ τὴν ἄνω ἀκτῖνα λευκήν, ὃ
V 66 δὲ χαρακτὴρ αὐτοῦ ἀστραπὰς ἀπέπεμπεν· ὃν ἔλεγόν τινες εἶναι
λαμπαδίαν. ἔμεινε δὲ ἐπὶ ἡμέρας εἴκοσιν ἐκλάμπων, καὶ ἐγένον-
το ἀνυδρίαι καὶ κατὰ πόλιν δημοτικοὶ φόνοι καὶ ἄλλα πολλὰ
ἀπειλῆς πεπληρωμένα.

Τῇ δὲ συμπληρώσει τοῦ σεπτεμβρίου μηνὸς οἱ πρέσβεις
O 191 Ῥωμαίων οἱ πεμφθέντες ἐν τοῖς Περσικοῖς ὑπέστρεψαν ποιή-
σαντες πάκτα. καὶ γνοὺς τοῦτο ὁ βασιλεὺς Ἰουστινιανός, ὅτι
εἰρήνην ἔχει πρὸς Ῥωμαίους, χαρᾶς ἐπλήσθη. δεξάμενος γὰρ τὰ
γράμματα τῶν πάκτων καὶ ἀναγνοὺς εὗρε περιέχοντα οὕτως.

Ἀνελθόντες πρὸς ἡμᾶς οἱ ἡμέτεροι πρεσβευταὶ οἱ πρὸς τὴν
B σὴν σταλέντες ἡμερότητα ἀπήγγειλαν ἡμῖν τὴν ἀγαθὴν προαίρε-
σιν τῆς πατρικῆς ὑμῶν διαθέσεως. καὶ ἐπὶ πᾶσιν εὐχαριστήσα-
μεν τῷ δεσπότῃ θεῷ ὅτι πρέπον τῇ αὐτοῦ ἀγαθότητι πρᾶγμα γέ-
γονε καὶ προέβη σὺν θεῷ εἰρήνη εἰς ὠφέλειαν τῶν δύο πολιτειῶν.
ὅτι δὲ μεγάλη δόξα καὶ ἔπαινός ἐστιν ἐν πάσῃ τῇ γῇ παρὰ θεῷ
καὶ ἀνθρώποις τὸ εἰρήνην γενέσθαι μεταξὺ τῶν δύο κόσμων ἐπὶ

6. δυτικὸν Ch., δυσικὸν Ox. *ibid.* τὴν] τὰ Theophanes p. 154. B.
8. εἴκοσι Ox. 14. Ῥωμαίους] „Omnino scribendum Πέρσας." Ch.
21. Addidi καί.

quotquot producta, ad cujusque nomen reddidit: Quinimo turba virorum, mulierumque adstante, interrogatus de ea gravidas, Lenones, scortatores, sordidos, magnanimosque demonstrabat. Sed et haec omnia pro rei veritate Canis iste prodebat: multis ideo, Pythonis eum spiritu praeditum affirmantibus.

Eodem Imperante stella ingens et tremenda, in Occidente comparuit; radium album sursum emittens, quam, quod fulguris emissionem prae se ferebat, *Facem Ardentem*, nonnulli vocitabant. Per dies autem xx. refulsit; unde siccitates, et ubique per Imperium in populo caedes, aliaque plurima Mortalibus infausta insequuta sunt.

Mensis autem Septembris sub exitum, Legati Romanorum, qui in Persidem missi fuerant, pace facta reversi sunt. Quo audito Imperator Justinianus summo gaudio affectus est. Acceptis enim de Pace literis, perlectisque, eas in haec verba conscriptas invenit.

„Propensum paterni vestri in Nos animi studium reduces Nostri, quos ad Clementiam vestram misimus, Legati nobis renunciarunt. Domino autem Deo gratias ubique agimus, quod Bonitate ejus Consentaneum Opus effectum est; paxque mutua quae in utriusque Reip. Emolumentum et Nostram utriusque laudem cessura est stabilitur. Rem enimvero summe gloriosam esse et apud Deum hominesque universos laude dignam,

τῆς σῆς ἡμερότητος καὶ ἡμῶν τῶν γνησίως ὑμᾶς ἀγαπώντων πρόδηλόν ἐστι· καὶ οἱ ἐχθροὶ δὲ ἑκατέρας πολιτείας καταπεσοῦνται ταύτης σὺν θεῷ γενομένης. διὰ τάχους τοίνυν ἐπικαταλήψονται οἱ ἡμέτεροι πρεσβευταί, ὀφείλοντες ἀναπληρῶσαι τὰ πρὸς ἀσφάλειαν τῆς εἰρήνης. εὐχόμεθα γοῦν ἐν πολλοῖς χρό- C *νοις τὴν πατρικὴν ὑμῶν διάθεσιν περισώζεσθαι.*

Καὶ ἐκπεμφθεὶς ὑπὸ Ῥωμαίων πάλιν Ῥουφῖνος, δευτέρας ἀποκρίσεως καταπεμφθείσης ἐν τοῖς Περσικοῖς μέρεσιν, εὗρε τὸν O 192 *βασιλέα Περσῶν ἀναδύντα πρὸς τὰ δόξαντα μεταξὺ αὐτῶν ἕνεκεν τῆς εἰρήνης. φημισθέντος γὰρ τούτου, ὡς τῶν Σαμαρειτῶν Ῥωμαίων ἀγανακτηθέντων ὑπὸ τοῦ βασιλέως Ἰουστινιανοῦ, ὡς προγέγραπται, φυγόντων καὶ ἀπελθόντων πρὸς Κωάδην, βασιλέα Περσῶν, ἀπὸ τῆς ἑαυτῶν χώρας Παλαιστίνης, καὶ ἐπαγγειλαμένων αὐτῷ συμμαχεῖν· τὸ δὲ πλῆθος αὐτῶν ἦν χιλιάδες πεντήκοντα, ἐπηγγείλαντο δὲ τῷ Περσῶν βασιλεῖ προδιδόναι τὴν ἑαυτῶν χώραν, τὴν Παλαιστίνην πᾶσαν καὶ τοὺς ἁγίους* D *τόπους, πόλιν ἔχουσαν διαφόρων βασιλέων χαρίσματα· χρυσοῦ τε γὰρ πλῆθος πολὺ καὶ λίθων τιμίων ἀναρίθμητος ποσότης· καὶ ἀκούσας ταῦτα ὁ βασιλεὺς Περσῶν, καὶ πεισθεὶς τοῖς παρ' αὐτῶν λεγομένοις, ἀνεδύη περὶ τὸ ποιῆσαι τὰ πάκτα. ἀφορμὴν δὲ λαβὼν περὶ τῶν χρυσοῤῥύτων τῶν εὑρεθέντων πρῴην ἐπὶ Ἀναστασίου τοῦ βασιλέως, ὄντων ὑπὸ Ῥωμαίους· ἦν γὰρ πρῴην τὰ αὐτὰ ὄρη ὑπὸ τὴν Περσῶν πολιτείαν· τὰ δὲ χρυσόῤῥυτα ὄρη ὑπάρχει μεταξὺ τῶν ὅρων Ἀρμενίων Ῥωμαίων καὶ*

3. *γινομένης* Ox.

quod Clementiae Vestrae Nostrique, (qui Vos unice diligimus,) temporibus, inter orbem utrumque Pax facta fuerit, omnibus manifestum est. Quod et favente Deo utriusque Nostrum inimicis exitium futurum est. Legati itaque Nostri primo quoque tempore aderunt, quo ad Pacis confirmationem, quodcunque necessarium erit, Effectum dent. Nobis vero uti Paterna vestra affectione quam diutissime frui liceat precamur.

Missus autem secundis cum literis Imperatoriis in Persidem Rufinus Regem invenit circa pacis illas conditiones invicem ineundas longe aliter se habentem. Inter haec enim Samaritae, quibus Imperator, uti superius dictum est, infensus erat, ad Persas transfugae, (eorum autem numerabantur L. Millia) auxilia sua adversus Romanos Coadi Regi obtulerunt; in se insuper recipientes Palaestinae totius proditionem Locorumque ibi Sanctorum faciendam; in qua urbe diversorum Regum recondita erant Anathemata; ubi etiam auri et argenti vis maxima, lapillorumque pretiosorum infinita erat congeries. Haec ubi audisset Persarum Rex, illorum dictis fidem habens pacem confirmare detrectavit, arrepta etiam de Aurifodinis occasiuncula, quae Anastasii olim temporibus inventae, exinde Romano cesserant imperio; cum prius montes isti juris Persici fuissent. Montes autem hi auriferi, Armeniae Romanae Persarmeniaeque in

*Περσαρμενίων, ὡς εἰδότες λέγουσιν· ἅτινα ὄρη φέρουσι χρυσὸν
πολύν· ὅτε γὰρ βροχαὶ καὶ ὄμβροι γίνονται, κατασύρεται ἡ γῆ
E τῶν αὐτῶν ὀρέων, λεπτίδας ἀναβλύζουσα χρυσοῦ· τὰ δὲ αὐτὰ
ὄρη ἐμισθοῦντο τὸ πρότερόν τινες ἀπὸ Ῥωμαίων καὶ Περσῶν
O 193 χρυσοῦ λιτρῶν διακοσίων· ἐξ οὗ δὲ παρελήφθησαν τὰ αὐτὰ ὄρη
ὑπὸ τοῦ θειοτάτου Ἀναστασίου, Ῥωμαῖοι μόνοι κομίζονται τὴν
θεσπισθεῖσαν συντέλειαν. καὶ ἐκ τούτου ἐγένετο διαστροφὴ περὶ
τὰ πάκτα.*

*Ἡ δὲ τῶν Σαμαρειτῶν προδοσία ἐγνώσθη Ῥωμαίοις, ὥς τι-
V 67 νων ἐξ αὐτῶν εὐπόρων συσχεθέντων ἐν τῷ ὑποστρέφειν αὐτοὺς
ἀπὸ τῶν Περσικῶν μερῶν, καὶ γνωρισθέντων μετὰ τὸ ἀπελθεῖν
αὐτοὺς πρὸς Κωάδην, βασιλέα Περσῶν, καὶ συντάξασθαι αὐτῷ
ποιεῖν τὴν προδοσίαν τῆς ἰδίας χώρας, ὡς προείρηται· ἦσαν δὲ
οἱ γνωρισθέντες Σαμαρεῖται ὀνόματα πέντε· καὶ συσχεθέντες
ἀπηνέχθησαν πρὸς τὸν στρατηλάτην τῆς ἀνατολῆς, καὶ ἐξητά-
σθησαν παρ' αὐτῷ, καὶ ὡμολόγησαν τὴν προδοσίαν ἣν ἐμελέ-
των. τὰ δὲ πεπραγμένα αὐτῶν ἀνεγνώσθη τῷ βασιλεῖ Ἰουστι-
νιανῷ.*

Ἐν αὐτῷ δὲ τῷ χρόνῳ ἐγένοντο σεισμοὶ κατὰ τόπον, καὶ λιταῖς ἐσχόλαζον ἐν ἑκάστῃ πόλει.

*Τῷ δὲ αὐτῷ καιρῷ καὶ πρεσβευτὴς ἐπέμφθη ὑπὸ τοῦ βασι-
B λέως Περσῶν πρὸς τὸν βασιλέα Ῥωμαίων· καὶ ἐπιδοὺς ἃς ἐπε-
φέρετο σάκρας ἀπελύθη κομισάμενος δῶρα.*

Ὁ δὲ βασιλεὺς Ῥωμαίων ἀκούσας παρὰ τοῦ πατρικίου Ῥου-

1. ὡς] Adde οἱ. 3. λεπτίδας] Fort. λεπίδας.

finibus siti sunt: uti tradunt ii, quibus hoc compertum est. Qui quidem montes magnam ferunt auri copiam: ex pluviis enim imbribusque cadentibus terra de Montibus deorsum acta, Auri quasi laminae scaturiunt. Caeterum Montes hosce antea temporis, aeque a Persis ac Romanis, quidam cc. auri libris conduxerunt. Ex quo vero in potestatem sacratissimi Anastasii devenerunt mercedem condictam exinde Romani soli perceperunt. Caeterum hinc Pactis rumpendis oblata occasio.

In Proditionis vero, quam Samaritae moliebantur, notitiam Romani hoc modo pervenerunt. Quinque enim ex illorum primariis viris, (qui, paulo post iter susceptum supradictae Proditionis cum Coade Persa ineundae causa, innotuerant,) in reditu suo ex Perside comprehensi, coram Militum in Oriente Magistro adducti sunt: Quos Proditionis agitatae ubi postulasset, confitentes habuit statim reos. Quae vero de his acta sunt Justiniano imperatori legenda mittebantur.

Eodem tempore terrae motus ubique grassabantur; hominibus interim Litaniis ubique urbium vacantibus.

Eodem enim tempore Persarum Rex Legatum misit ad Imperatorem Romanum; qui traditis literis et muneribus donatus dimissus est.

Sed interim Imperator de Coadis Persarum Regis praevaricatione

γίνουτὴν παρὰ Κωάδου, βασιλέως Περσῶν, παράβασιν, ποιήσας O 194
θείας κελεύσεις κατέπεμψε πρὸς τὸν βασιλέα τῶν Αὐξουμιτῶν· ὅστις βασιλεὺς Ἰνδῶν συμβολὴν ποιήσας μετὰ τοῦ βασιλέως τῶν Ἀμεριτῶν Ἰνδῶν, κατὰ κράτος νικήσας παρέλαβε τὰ βασίλεια αὐτοῦ καὶ τὴν χώραν αὐτοῦ πᾶσαν, καὶ ἐποίησεν ἀντ' αὐτοῦ βασιλέα τῶν Ἀμεριτῶν Ἰνδῶν ἐκ τοῦ ἰδίου γένους Ἀγγάνην διὰ τὸ εἶναι καὶ τὸ τῶν Ἀμεριτῶν Ἰνδῶν βασίλειον ὑπ' αὐτόν. καὶ ἀποπλεύσας ὁ πρεσβευτὴς Ῥωμαίων ἐπὶ Ἀλεξάνδρειαν διὰ τοῦ Νείλου ποταμοῦ καὶ τῆς Ἰνδικῆς θαλάσσης κατέφθασε τὰ Ἰνδικὰ C
μέρη. καὶ εἰσελθὼν παρὰ τῷ βασιλεῖ τῶν Ἰνδῶν, μετὰ χαρᾶς πολλῆς ἐξενίσθη ὁ βασιλεὺς Ἰνδῶν, ὅτι διὰ πολλῶν χρόνων ἠξιώθη μετὰ τοῦ βασιλέως Ῥωμαίων κτήσασθαι φιλίαν. ὡς δὲ ἐξηγήσατο ὁ αὐτὸς πρεσβευτής, ὅτε ἐδέξατο αὐτὸν ὁ τῶν Ἰνδῶν βασιλεύς, ὑφηγήσατο τὸ σχῆμα τῆς βασιλικῆς τῶν Ἰνδῶν καταστάσεως ὅτι γυμνὸς ὑπῆρχε καὶ κατὰ τοῦ ζώσματος εἰς τὰς ψύας αὐτοῦ λινόχρυσα ἱμάτια, κατὰ δὲ τῆς γαστρὸς καὶ τῶν ὤμων φορῶν σχιαστὰς διὰ μαργαριτῶν καὶ κλαβία ἀνὰ πέντε καὶ χρυσᾶ ψέλια εἰς τὰς χεῖρας αὐτοῦ, ἐν δὲ τῇ κεφαλῇ αὐτοῦ λινό- O 195
χρυσον φακιόλιν ἐσφενδονισμένον, ἔχον ἐξ ἀμφοτέρων τῶν μερῶν σειρὰς τέσσαρας, καὶ μανιάκιν χρυσοῦν ἐν τῷ τραχήλῳ αὐτοῦ, καὶ ἵστατο ὑπεράνω τεσσάρων ἐλεφάντων ἐχόντων ζυγὸν καὶ D
τροχοὺς δ', καὶ ἐπάνω, ὡς ὄχημα ὑψηλὸν ἠμφιεσμένον χρυσέοις πετάλοις, ὥσπερ ἐστὶ τὰ τῶν ἀρχόντων τῶν ἐπαρχιῶν ὀχήματα

11. ἠξιώθην Ox. 16. λινόχρυσα Ch., Theophanes p. 207. A, λινὰ χρυσᾶ Ox. 17. σχιαστὰς] σχιστὰ Theophanes. *ibid.* κλανία Ox. Scripsi κλαβία, quod potest etiam κλανία scribi. V. Theophanes l. c.

certior a Rufino Patricio factus; Auxumitarum regem super his per sacras interpellavit. Regem hic Homeritarum Indorum, praelio cum eo commisso, penitus debellaverat; et regno ejus regioneque occupatis, regem ibi, ex genere suo Anganem constituerat; eo quod Homeritarum Indorum etiam regnum jam sibi subjectum haberet. Caeterum Legatus Romanorum, nave conscensa; Alexandriam versus cursum dirigit: Niloque flumine et Mari Indico trajectis, Indorum ad regiones pervenit. Cujus ad ingressum, Rex Indorum, summo ex gaudio, obstupuit: „Diu (inquiens) est, quod societatem cum Romanis ineundi me tenuit desiderium.“ Habitus autem Regis Indici, pompaque solennis, quibus Legatum Romanum (*uti ex ipsius ore didicimus,*) excepit erant hujusmodi. Nudus erat; a Zona vero circa lumbos vestis linea auro intertexta demittebatur; ab humeris autem ad ventrem pendebat tunica soluta, margaritis et claneis, per quiniones distributis insignita: manibusque armillas aureas gestabat. Caput ejus pileo lineo, auro intertexto et contortuplicato, IV. catenulas utrinque demittente, collum vero monili aureo ornabantur. Currui vero insedebat alto, quatuor rotis suffulto, quatuorque Elephantis tracto, qui petalis quatuor aureis, (qualibus argenteis Provinciarum Praefecti utuntur) circum-

ἀργύρῳ ἠμφιεσμένα. καὶ ἵστατο ἐπάνω ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰνδῶν βαστάζων σκουτάριον μικρὸν κεχρυσωμένον καὶ δύο λαγκίδια καὶ αὐτὰ κεχρυσωμένα κατέχων ἐν ταῖς χερσὶν αὐτοῦ. καὶ οὕτως ἵστατο πᾶσα ἡ σύγκλητος αὐτοῦ μεθ᾽ ὅπλων καὶ αὐλοὶ ᾄδοντες μέλη μουσικά.

Καὶ εἰσενεχθεὶς ὁ πρεσβευτὴς Ῥωμαίων, κλίνας τὸ γόνυ προσεκύνησε· καὶ ἐκέλευσεν ὁ βασιλεὺς Ἰνδῶν ἀναστῆναί με καὶ E ἀναχθῆναι πρὸς αὐτόν. καὶ δεξάμενος τὴν τοῦ βασιλέως Ῥωμαίων σάκραν κατεφίλησε τὴν σφραγῖδα. δεξάμενος δὲ καὶ τὰ δῶρα τὰ πεμφθέντα ὑπὸ τοῦ βασιλέως ἐξεπλάγη. λύσας δὲ καὶ ἀναγνοὺς δι᾽ ἑρμηνέως τὰ γράμματα, εὗρε περιέχοντα ὥστε ὁπλίσασθαι αὐτὸν κατὰ Κωάδου, βασιλέως Περσῶν, καὶ τὴν O 195 πλησιάζουσαν αὐτῷ χώραν ἀπολέσαι καὶ τοῦ λοιποῦ μηκέτι συνάλλαγμα ποιῆσαι μετ᾽ αὐτοῦ, ἀλλὰ δι᾽ ἧς ὑπέταξε χώρας τῶν V 68 Ἀμεριτῶν Ἰνδῶν διὰ τοῦ Νείλου ἐπὶ τὴν Αἴγυπτον ἐν Ἀλεξανδρείᾳ τὴν πραγματείαν ποιεῖσθαι. καὶ εὐθέως ὁ βασιλεὺς Ἰνδῶν Ἐλεσβόας ἐπ᾽ ὄψεσι τοῦ πρεσβευτοῦ Ῥωμαίων ἐκίνησε πόλεμον κατὰ Περσῶν, προπέμψας καὶ τοὺς ὑπ᾽ αὐτὸν Ἰνδοὺς Σαρακηνούς, ἐπῆλθε τῇ Περσικῇ χώρᾳ ὑπὲρ Ῥωμαίων, δηλώσας τῷ βασιλεῖ Περσῶν τοῦ δέξασθαι τὸν βασιλέα Ἰνδῶν πολεμοῦντα αὐτῷ καὶ ἐκπορθῆσαι πᾶσαν τὴν ὑπ᾽ αὐτοῦ βασιλευομένην γῆν. καὶ πάντων οὕτως προβάντων ὁ βασιλεὺς Ἰνδῶν κρατήσας τὴν

7. με] τε? 12. Κωάδου] Κωάδους Ox. 17. Ἐλεσβόας] Ἐλεσβαᾶς Nonnosus Photii cod. 3., Theophanes p. 144. D. 18. καὶ] Immo δὲ. *ibid.* αὐτὸν Ch., αὐτῶν Ox.

dabatur: Huic insidens Indorum Rex, scutum parvum deauratum, lanceolasque duas et ipsas deauratas, manibus gestabat. Stipatus autem erat a Primoribus suis et ipsis similiter armatis, Choroque ad tibias carmina musica modulante.

Introductus autem Legatus Romanus, in genua procidens, Regem veneratus est: sed Me [dixit Legatus] Rex surgere jussit et propius accedere. Acceptis autem Romani Imperatoris literis, sigillum deosculatus est: Donis etiam ab Imperatore missis acceptis; scilicet obstupuit. Apertis deinde literis Imperatoriis, perque Interpretem lectis, id Imperatorem Romanum a se poscere intellexit, uti Coadem bello aggrederetur; disperditisque Persarum vicinis regionibus, commercia cum illis non amplius haberet: sed per Homeritarum quam sibi subjugaverat regionem, perque Nilum Aegyptum petens, Alexandriae potius mercaturam exerceret. Sine mora igitur Indorum Rex Elesboas, Legati ipsius in conspectu, adversus Persas arma movet; praemissisque quos sub se habuit Saracenis Indis, Persidem statim, Romanorum causa, invasit; simul Regem Persarum per literas monens, hostem uti sibi expectaret Indorum Regem, Romanorum partes agentem, Persicique quodcumque esset imperii devastantem. Succedentibus itaque ad hunc modum omnibus, Indorum Rex Legatum Roma-

κεφαλὴν τοῦ πρεσβευτοῦ Ῥωμαίων, δεδωκὼς εἰρήνης φίλημα, ἀπέλυσεν ἐν πολλῇ θεραπείᾳ. κατέπεμψε γὰρ καὶ σάκρας διὰ Ἰνδοῦ πρεσβευτοῦ καὶ δῶρα τῷ βασιλεῖ Ῥωμαίων.

Ἐν αὐτῷ δὲ τῷ χρόνῳ κατεπέμφθη δέησις παρὰ Γιλδερίχου, B ῥηγὸς τῶν Ἀφρῶν, ὡς τυραννήσαντος τοῦ ἰδίου ἐξαδέλφου κατ' αὐτοῦ, καὶ πόλεμον τῶν Μαυρουσίων κατὰ τῶν Ἀφρῶν συμβαλόντων, O 197 παρέλαβον πολλὴν αὐτοῦ χώραν, ἐν οἷς παρελήφθη ἡ παρ' αὐτοῖς λεγομένη Τρίπολις καὶ Λεπτωμὰ καὶ Σαβαθὰ καὶ τὸ Βυζάκιν, αἰχμαλωτίσαντες ἐπὶ μονὰς δέκα. καὶ ἐπεστράτευσε κατ' αὐτῶν ὁ αὐτὸς ῥὴξ τῶν Ἀφρῶν Γιλδερίχος πλῆθος ἔχων πολὺ σὺν στρατηγῷ ὀνόματι Γελίμερ· ὅστις συμβαλὼν μετὰ Μαυρουσίων περιεγένετο κατὰ κράτος. καὶ συνάψας φιλίαν μετ' αὐτῶν ἔλαβεν αὐτοὺς εἰς συμμαχίαν, καὶ τυραννήσας εἰσῆλθε κατὰ τοῦ αὐτοῦ Γιλδερίχου ἐν Καρταγένῃ, καὶ συνέλαβεν C αὐτὸν καὶ ἀποκλείσας αὐτὸν ἐν οἴκῳ μετὰ τῆς γυναικὸς αὐτοῦ καὶ τῶν τέκνων αὐτοῦ, φονεύσας καὶ τοὺς συγκλητικούς. καὶ ἔπεμψεν ὁ αὐτὸς Γελίμερ διὰ τοῦ ἰδίου πρεσβευτοῦ δῶρα τῷ βασιλεῖ Ἰουστινιανῷ· καὶ μηνυθέντων τῷ βασιλεῖ Ῥωμαίων ἠγανάκτησε κατ' αὐτῶν ἕνεκεν τοῦ ῥηγὸς τῶν Ἀφρῶν· ἦν γὰρ μαθὼν τὴν γενομένην τυραννίδα κατὰ Γιλδερίχου· καὶ ἀπέλυσεν αὐτοὺς μεθ' ὕβρεως πολλῆς. καὶ ἐκπέμψας μαγιστριανὸν ἐν Ῥώ-

4. *Θευδερίχου* et 10. *Θευδέριχος* Ox. *Γιλδερίχου* et *Γιλδερίχος* Ch. 8. *Λεπτωμὰ*] *Leptin magnam* dicit: monuit Ch. *ibid.* *Σαβαθὰ*] *Σαβαθρὰ* Procopio et Ptolemaeo: v. interpretes Antonini p. 61. ed. Wessel. 9. *Βυζάκιν* Ch., *Βιζάκιν* Ox. 11. *κατὰ* Ox. 15. *ἀποκλείσαντες* Ox., *ἀποκλείσας* Ch.

num, capite ejus prehenso, datoque ei pacis osculo, perquam honorifice dimisit; missis etiam Imperatori Romano, per Legatum Indorum, literis Regis et muneribus.

Eodem tempore supplex Imperatorem suppetias rogavit Theuderichus, Afrorum Rex; patruelis sui de tyrannide conquestus. Quippe Maurusii cum Afris bello congredientes, bene multas eorum urbes occupaverant; quas inter Tripolis, (uti illis vocatur,) Leptoma, Sabatha et Byzacium fuere; sed et per x. dierum itineris spatium, e regionibus undique Captivos abduxerunt. Theudericus itaque, Afrorum Rex, eos bello vicissim aggreditur, numeroso exercitu instructus, quem Gelimer ducebat: qui praelio cum Maurusiis commisso, eos penitus profligavit. Caeterum foedere deinde cum eis inito, belli socios eosdem sibi adjunxit; tyrannidemque capessens, in Gildericum ipsum arma movit; Carthaginemque veniens, ipsum cum uxore liberisque comprehensum incarceravit; primoribus interim regni de medio sublatis Deinde Gelimer Justiniano Imperatori, per Legatum suum, munera mittit: de quibus ubi audivisset Imperator, eis offensus est Gilderici scilicet Afrorum Regis causa: (de Tyrannide enim in illum agitata jamjam resciverat:) Legatum vero omni cum oppro-

μη πρὸς τὸν ῥῆγα Ἀθαλάριχον, ἔκγονον τοῦ Οὐαλεμεριακοῦ, δηλώσας αὐτῷ τοῦ μὴ δέξασθαι πρεσβευτὰς παρὰ Γελίμερ ἐκπεμπομένους πρὸς αὐτόν, μήτε δὲ τὴν ὀνομασίαν αὐτοῦ εἰς ῥῆγα, διότι ἐστὶ τύραννος. καὶ δεξάμενος τὰ ἐκπεμφθέντα γράμ- D ματα παρὰ τοῦ βασιλέως καὶ στοιχήσας, οὐκ ἐδέξατο πρεσβευτὰς παρὰ Γελίμερ τοῦ Ἀφροῦ.

Ἐν αὐτῷ δὲ τῷ χρόνῳ ὁ αὐτὸς βασιλεὺς ἀγωνίσασθαι βουλόμενος κατὰ Περσῶν διὰ γῆς τε καὶ θαλάσσης, ἐκπέμπει στράτευμα τοῦ φυλάξαι ἀτάραχον τὴν πολιτείαν Ῥωμαίων.

Τῷ δὲ αὐτῷ χρόνῳ δέησις κατεπέμφθη Ἐφραϊμίῳ πατριάρχῃ παρὰ τῶν ἀπομεινάντων ἐν αἰχμαλωσίᾳ ὑπὸ Ἀλαμουνδάρου Σαρακηνοῦ, ὡς πικραῖς τιμωρίαις δεδέσθαι αὐτούς. τινὰς γὰρ καὶ ἀπεκεφάλισεν ἐξ αὐτῶν, φοβούμενος μήπως καὶ προδοσία ἐξ αὐτῶν γένηται. καί τινες προσπεσόντες αὐτῷ παρεκάλεσαν ὀλί- E γων ἡμερῶν ἔνδοσιν γενέσθαι αὐτοῖς πρὸς τὸ πέμψαι δέησιν ἐν τῇ Ῥωμαίων πολιτείᾳ τοῦ ἐκπεμφθῆναι χρήματα εἰς ἀνάῤῥυσιν αὐτῶν. καὶ ταῦτα ἀκούσας Ἀλαμούνδαρος, χαίρων, φησί, παρεκλήθη· καὶ δεδωκὼς προθεσμίαν ἡμερῶν ἑξήκοντα, ἀντιφωνήσαντος ὑπὲρ αὐτῶν Ταϊζάνου τοῦ ἀρχιφύλου Σαρακηνῶν, καὶ τῆς δεήσεως ἐκπεμφθείσης, ἀνεγνώσθη ἐν Ἀντιοχείᾳ, καὶ μετὰ δακρύων πάντες εἰς τὰ λεγόμενα γαζοφυλάκια ἐν ἑκάστῃ ἐκ- O 199 V 69 κλησίᾳ καθ' ὃ ηὐπόρει τις μετεδίδου. ἐν οἷς πρῶτος κατα-

1. *Οὐαλεμεριακοῦ* scripsi repetitis proximis litteris. V. p. 64. C. *Ἀλεμεριακοῦ* Ox. 6. *Γελίμερ*] *Γελίμαρ* Ox. 15. *πέμψαι*] *πέμψας* Ox.

brio dimisit. Quin et Magistrianum quoque Romam misit, qui regem Athalaricum, Alemeriaci F. moneret; ne Legatos a Gelimere missos omnino exciperet; sed nec Regem eum, ut qui Tyrannus esset appellaret. Cui etiam Athalarichus, acceptis ejus literis et perlectis, morem gessit; nec Gelimeris Afri Legatos excipere dignatus est.

Iisdem temporibus Imperator Persas terra marique bello aggressurus, exercitum amisit, qui res interim Imperii ubique praestaret integras.

Eodem tempore, qui supererant in bello captorum ab Alamundaro Saraceno, supplices ad Ephraemium Patriarcham referebant; utpote in quos Alamundarus graviter animadverterat: eorum enim nonnullis capita, cavens sibi a Proditionibus amputaverat. Caeteri procidentes ei ad pedes, paucorum dierum inducias sibi dari petebant, interim dum ad Romanos suos mittere poterant, qui pecunias sibi redimendis impetratum irent. Exoratus Alamundarus, (ut cui ista satis arriderent;) licentiam illis in LX. dies concessit; Expromissorem pro eis se praestante Taizane, Saracenorum Archiphylo. Libellus itaque supplex Antiochiam delatus, ubi coram populo perlectus est, illachrymantes omnes, pro re quisque sua, singulas per Ecclesias, in Gazophylacia stipem conjecerunt. Praeibat

νυχθεὶς ὁ πατριάρχης σὺν τοῖς κληρικοῖς καὶ τοῖς ἄρχουσιν ἐξ οἰκείας προαιρέσεως μετέδωκαν. καὶ ἀναγνωσθείσης τῆς δεήσεως τῆς παρὰ τῶν αἰχμαλώτων πεμφθείσης, ᾔτησε πᾶς ὁ δῆμος τοῦ ἀχθῆναι πάνδημον· καὶ τοῦ πανδήμου ἀχθέντος καὶ τάπητος ἁπλωθέντος, ἕκαστος καθ' ὃ ηὐπόρει ἔῤῥιπτεν ἐν τῷ τάπητι. καὶ συναχθέντων πάντων καὶ ἐκπεμφθέντων ἀνεῤῥύσθησαν οἱ αἰχμάλωτοι.

Τῷ δὲ αὐτῷ χρόνῳ κατεπέμφθη ὁ μάγιστρος Ἑρμογένης ἐν τοῖς ἀνατολικοῖς μέρεσιν ἕνεκεν τοῦ Περσικοῦ πολέμου· ἦν γὰρ ὁ βασιλεὺς Ῥωμαίων μαθὼν ὅτι στρατηλάτης Περσῶν Ἐξαρὰθ ὀνόματι μετὰ Περσικῆς βοηθείας, ἔχων μεθ' ἑαυτοῦ καὶ βάνδον βασιλικόν, ὥρμησεν ἐπὶ τὰ Ῥωμαϊκά. καὶ Ἀλαμούνδαρος δέ, B
βασιλίσκος Σαρακηνῶν, μετὰ πολλῆς ἐνόπλου βοηθείας, διὰ τοῦ Κιρκησίου ἐλθὼν ἀνεφάνη εἰς Καλλίνικον, πόλιν τῆς Ὀσδροηνῆς.

Καὶ γνοὺς ταῦτα Βελισάριος ὁ στρατηλάτης, ἀπελθὼν εἰς συμμαχίαν τῶν δουκῶν μετὰ χιλιάδων ὀκτώ, ἐν οἷς εὑρέθη καὶ Ἀρέθας ὁ φύλαρχος μετὰ χιλιάδων πέντε. ὁρμήσαντες δὲ οἱ O 200
Πέρσαι μετὰ τῶν ἰδίων Σαρακηνῶν νυκτὸς κατεσκήνωσαν πλησίον τοῦ κάστρου Γαββουλῶν, ἔχον παρακείμενον καὶ μικρὸν ποταμόν· καὶ ποιήσαντες ἐκεῖ φοσσᾶτον ἐσκόρπισαν πέριξ τοῦ φοσσάτου τριβόλους σιδηροῦς ἐπὶ πολὺ διάστημα, μίαν ἑαυτοῖς

3. ᾔτησε Ch., αἴτησε Ox. 14. Κιρκησίου] Κιρκισίου Ox. *ibid.* Ὀσδροηνῆς] Ὀσδροΐνης Ox.

aliis, misertus eorum, Patriarcha; qui cum Clero suo, Magistratibusque, pecunias libera manu impertivit. Quinetiam ubi captivorum Libellum supplicem lectum audivisset populus Antiochenus, singulis id efflagitantibus; publicus populi universi Conventus indictus est: ad diem itaque constitutum tapete explicato, symbolum suum quisque, pro facultatum suarum ratione porrigebat. Collectis demum pecuniis, et Alamundaro transmissis, Captivi liberati sunt.

Eodem tempore missus est in Orientem Hermogenes Magister, Belli Persici curam suscepturus: Quippe Imperatori nunciatum fuerat, Exarath, Persarum Ducem, Persica manu simul et Vexillo regio instructum, Romanas invasisse ditiones. Quin et Alamundarus, Saracenorum regulus, copiis quamplurimis instructus, Circesium praetergressus, Callinicum adusque, Osdroinae urbem pervenerat.

Certior autem de his factus Belisarius, octo cum millibus armatorum Ducibus in suppetias exit: quos inter Arethas fuit Phylarchus; cujus in exercitu V. millia numerabantur. Egressi vero cum Saracenis suis per noctem Persae, juxta Gabbulorum Castellum, quod fluviolus praeterfluebat, Castra posuerunt; fossatoque ibi facto, murices ferreos undique ad oram ejus, magno satis intervallo, dispergebant, unico loco, per quem exi-

C ἐάσαντες εἴσοδον. καὶ ἐλθόντος ὄπισθεν αὐτῶν Σουνίκα τοῦ δουκὸς μετὰ χιλιάδων τεσσάρων, καὶ εὑρηκὼς τινας ἐκ τῶν Περσῶν καὶ Σαρακηνῶν πραιδεύοντας τὰ παρακείμενα χωρία καὶ καταδιώξας, ἐφόνευσεν ἐξ αὐτῶν ὀλίγους, συλλαβόμενος καί τινας ἐξ αὐτῶν· οὕστινας ἐξετάσας ἔμαθε περὶ τῶν βεβουλευμένων.

Ὁ δὲ μάγιστρος Ῥωμαίων καταλαβὼν τὴν Ἱεράπολιν, καὶ μαθὼν ὅτι εἰς τὰ Ῥωμαϊκὰ ἐσκήνωσαν οἱ Πέρσαι, ἐξελθὼν πρὸς
O 201 Βελισάριον πλησίον ὄντα τῶν Περσῶν μετὰ Στεφάνου καὶ Ἀψκὰλ ἐξάρχων καὶ Σίμμα τοῦ δουκὸς μετὰ χιλιάδων τεσσάρων, ἐπὶ Βαρβαισισσὸν τὴν πόλιν· καὶ ἀγανακτήσαντος Βελισαρίου
D κατὰ Σουνίκα, διότι αὐθεντήσας ἐπῆλθε τῷ Περσικῷ στρατῷ, καὶ φθάσαντος τοῦ μαγίστρου ἐποίησεν αὐτοὺς γενέσθαι φίλους, προτρεψάμενος ὁρμῆσαι κατὰ Περσῶν. καὶ μεσολαβηθέντων τῶν Περσῶν σὺν τοῖς Σαρακηνοῖς ἐπὶ τὴν κώμην τὴν λεγομένην Βεσελαθὼν καὶ Βατνῶν καὶ τῶν πέριξ πόλεων, καὶ ποιήσαντες οἱ Πέρσαι διὰ ξύλων μηχανήματα καὶ διορύξαντες, ἔστρεψαν τὸ τεῖχος Γαββουλῶν, καὶ εἰσελθόντες ὅσους ηὗρον ἐφόνευσαν, ἐπαρόντες καὶ αἰχμαλώτους. καὶ ἄλλους δὲ τόπους παρέλαβον ποιήσαντες αἰφνιδίους καταδρομάς.

Οἱ δὲ Ἀντιοχεῖς ἀκούσαντες τὰ γενόμενα, ἔφυγον ἐπὶ τὴν

5. ἐξετάσας Ch., ἐξαιτάσας Ox. 11. Βαρβαισισσὸν τὴν πόλιν] „τοῦ Βαρβαλισσοῦ φρουρίου in hisce partibus meminit Procopius, de Bell. Pers. lib. 2. et de Justin. Aedific. Lib. 2. Forte hoc Castellum idem sit cum Auctoris nostri Βαρβαισισσῷ urbecula.“ Ch. 19. ἐπάροντες Ox. Vid. ad Chron. p. 395. D.

rent ipsi, vacuo relicto. Interim a tergo superveniens illis Sunica Dux, IV. Millibus armatorum stipatus, in Persas quosdam incidit, qui villas circumiacentes depraedabantur: quos insecutus, eorum nonnullis occisioni traditis, ab aliis quos comprehendi jussit, Consilia Persarum explorata habuit.

Romanorum autem Militum Magister, Hierapolim veniens, edoctusque Persas intra Romaniae fines castra posuisse; IV. Millibus Militum stipatus, urbem Barbasissum ae Belisarium accessit; qui ibi una cum Stephano et Apscal Exarchis et Simma Duce, non procul a Persis, consederat. Quinetiam Magister, Belisario (qui Sunicae, quod Persas injussus adortus fuisset irascebatur,) in causa fuit, ut in gratiam cum eo rediret; Persas simul omnes aggredi hortatus. Caeterum Persae jam Saracenis suis vicum inter, quem Beselathon vocant et Batnas, quaeque circumjacent urbes, medii a Romanis occupati, Machinis, quas fabricarunt sibi, ligneis, perfossos Gabbulorum muros everterunt: tum vero irrumpentes, obvios ibi quosque interfecerunt, vel captivos habuerunt. Quin et ex subito factis incursionibus, loca etiam alia occuparunt.

His auditis, Antiochenses in Maritimam Syriam se recipiebant. Du-

πάραλον τῆς Συρίας. τῶν δὲ στρατηγῶν Ῥωμαίων δηλωσάντων ἑαυτοῖς τοῦ ἑτοίμως ἔχειν συγκροῦσαι μετ᾽ αὐτῶν· ἦν γὰρ δηλωθὲν ἐκ τῶν Περσῶν τοῦ συναφθῆναι τὸν πόλεμον, καὶ παραλαβόντες πᾶσαν τὴν πραῖδαν, νυκτὸς ἔφυγον· καὶ μαθὼν ταῦτα Βελισάριος καὶ οἱ ἔξαρχοι Ῥωμαίων, ἐπιδιώξαντες κατέλαβον αὐτούς· καὶ στραφέντες οἱ Πέρσαι ἔστησαν, καὶ τάξαντες O 202 ἑαυτοὺς ἐσκήνωσαν ἐπὶ τὸ λίμιτον πέραν τοῦ Εὐφράτου βουλευόμενοι. ὁμοίως δὲ καὶ οἱ ἔξαρχοι Ῥωμαίων στρατολογήσαντες ἔστησαν κατέναντι τῶν Περσῶν, κατὰ νώτου ἑαυτῶν τάξαντες V 70 τὸν Εὐφράτην, Βελισαρίου ἐπιτρέψαντος τὰ πλοῖα παρὰ τὰς ὄχθας τοῦ ποταμοῦ ἑστάναι. εἰς δὲ τὸ κατὰ μεσημβρίαν μέρος ἐσκήνωσεν Ἀρέθας μετὰ Δωροθέου καὶ Μάμαντιος, ἐξάρχων Ἰσαύρων, εἰς δὲ τὸ ἀρκτῷον Σουνίκας καὶ Σίμμας ἔχοντες στρατόν. καὶ τῇ ιθ' τοῦ ἀπριλλίου ἐν ἁγίῳ σαββάτῳ τοῦ πάσχα ἐγένετο ἡ συμβολὴ τοῦ πολέμου. ὁρμησάντων γὰρ τῶν Περσῶν κατὰ Σουνίκα καὶ Σίμμα, καὶ ἀντιστάντων Ῥωμαίων, δόλῳ δέδωκαν οἱ Πέρσαι νῶτα ἐπὶ τοὺς ἰδίους ἑαυτῶν. καὶ ὑφ᾽ ἓν γενόμενοι Πέρσαι, προσεσχηκότες ὅτι Ῥωμαῖοι κατὰ νώτου ἔχουσι τὸν Εὐφράτην, ὁρμήσαντες σὺν τοῖς Σαρακηνοῖς συνέκρουσαν τὸν πόλεμον, καὶ πολλῶν πεσόντων ἐξ ἀμφοτέρων τῶν μερῶν, ἐν B οἷς ἔπεσον ἀπὸ μὲν Περσῶν Ἀνδράζης, χιλίαρχος, καὶ Νααμάν, υἱὸς Ἀλαμουνδάρου, ἐκ δὲ Ῥωμαίων Σαρακηνῶν ἐλήφθη Ἄβρος ὀνόματι δούξ· καὶ Στεφανάκιος δὲ πληγεὶς ἔπεσε. τῆς γὰρ

16. ἀνθιστάντων Ox. ibid. δέδωκαν] V. p. seq. v. 7, supra p. 58. E.

ces interim Romani suos hortantur, in praelium se parent: ut qui, per nuncios a Persis missos, eos quoque pugnae aleam tentaturos intellexissent. Caeterum Persae, abducta secum praeda omni, noctu fugam capessunt. Quae Belisarius et exarchi Romanorum ubi rescierunt, insecuti praeterverterunt eos. Conversi itaque Persae restiterunt; copiisque in ordinem coactis, ad ulteriorem Euphratis ripam juxta limites, castra posuerunt, quae ad bellum referebant consilia inituri. Consimiliter etiam Romani Duces, exercitum suum recolligentes, Persis in opposito steterunt, ordinatis ita agminibus, ut a tergo Euphrate relicto, (cujus ad ripas navigiorum stationem Belisarius constituerat,) Meridiem versus Arethas, cum Dorotheo et Mamante, Ducibus Isauris, castra poneret; a Septentrione vero Sunicas et Simmas suum ducerent exercitum. Sabbato autem sancto Paschali, quod in Aprilis XIX. incidit, acies invicem committebantur. Persis igitur in Sunicam et Simmam irruentibus, Romani ubi restitissent, Persae, per dolum terga dantes, ad suos recesserunt. Tum vero in unum redacti ubi advertissent Romanos Euphratem a tergo habere, Saracenis suis irruentes, manus rursum conseruerunt, pluribus utrinque praelio cadentibus: ex quibus erant a Persis Andrazes Chiliarchus, Naaman, Alamundari filius; a Romanis vero Saracenis Dux Abrus captus est, Stepha-

O 203 ἀμιξίας γενομένης, ὁ Ἄψκαλ εἰς μέσον Περσῶν ὁρμήσας, καὶ τοῦ ἵππου αὐτοῦ πατήσαντος λείψανον, εἰς μέσον αὐτῶν ἀπώλετο· οἱ δὲ Φρύγες ἑωρακότες τὸν ἔξαρχον ἑαυτῶν πεσόντα καὶ τὸ βάνδον αὐτοῦ ὑπὸ Περσῶν συλληφθέντα εἰς φυγὴν ἐτράπησαν, σὺν αὐτοῖς δὲ καὶ οἱ Σαρακηνοὶ Ῥωμαίων. ἄλλοι δὲ ἐπέμειναν σὺν Ἀρέθᾳ μαχόμενοι. ὑπέλαβον δέ τινες ὅτι κατὰ προδοσίαν τῶν φυλάρχων αὐτῶν δέδωκαν νῶτα φανεροὶ τῶν Σαρακηνῶν. Ἴσαυ-
C ροι δὲ πλησίον αὐτῶν ἑστῶτες καὶ εἰδότες τοὺς Σαρακηνοὺς φεύγοντας, ἔῤῥιψαν ἑαυτοὺς ἐν τῷ Εὐφράτῃ, νομίζοντες περᾶν. Βελισάριος δὲ ἑωρακὼς τὸ γενόμενον, λαβὼν μεθ' ἑαυτοῦ τὸ ἴδιον βάνδον ἀνῆλθεν ἐν πλοίῳ· καὶ περάσας τὸν Εὐφράτην ἦλθεν εἰς Καλλίνικον. συνηκολούθησε δὲ αὐτῷ καὶ ὁ στρατὸς αὐτοῦ· καὶ οἱ μὲν εἰς πλοῖα ἐμβάντες, οἱ δὲ μετὰ τῶν ἵππων ἐκκολυμβῆσαι βουλόμενοι, ἐπλήρωσαν τὸν ποταμὸν λειψάνων. Σουνίκας δὲ καὶ Σίμμας ἐπέμειναν μετὰ Περσῶν μαχόμενοι· καὶ οἱ δύο ἔξαρχοι ἐπιμείναντες μετὰ τοῦ περιλειφθέντος στρατοῦ ἀποβάντες τῶν ἵππων πεζικὴν μάχην ἐμάχοντο γενναίως, καὶ τακτικῶς χρησάμενοι πολλοὺς ἀπώλεσαν ἐκ τῶν Περσῶν. οὐ συνεχώρησαν δὲ
O 204 αὐτοῖς καταδιῶξαι τοὺς φεύγοντας, ἀλλὰ καὶ μεσολαβήσαντες τρεῖς ἐκ τῶν ἐξάρχων αὐτῶν δύο μὲν ἐφόνευσαν, ἕνα δὲ ζῶντα συνέλαβον τῷ ὀνόματι Ἀμερδάχ, ἄνδρα πολεμικόν, τῆς δεξιᾶς αὐτοῦ ἀπὸ τοῦ ἀγκῶνος τμηθείσης ὑπὸ Σουνίκα. καὶ ἐπέμειναν

1. ἀμιξίας] Redit vocabulum p. 78. E. 8. εἰδότες] Immo ἰδόντες.
16. ἐπιμείναντες Ch., ἐπεμείναντες Ox.

nacius vero ex vulnere cecidit. Caeterum Apscal, exercitibus mixtim pugnantibus, in Persarum medium delatus, equo suo cadaver offendente deturbatus, in mediis hostibus periit. Phryges autem, Ducis sui casum spectantes, vexillumque ejus a Persis ablatum, in fugam ipsi, unaque Saraceni Romani sese dederunt: caeteri, cum Aretha consistentes pugnarunt. Saracenorum vero plurimi quod in fugam se dederint, Phylarchorum suorum proditionibus deberi id, nonnulli suspicati sunt. Qui autem illis proxime adstiterunt, Isauri, Saracenos videntes in fugam conversos, in Euphratem se conjecerunt, tranandi spe freti. Haec vero ubi vidit Belisarius, arrepto vexillo suo, navem conscendit; trajectoque flumine, Callinicum accessit. Hunc secutus exercitus ejus; quorum nonnullis intempestive in navigia irruentibus, aliis vero equorum ope flumen trajicere frustra tentantibus, Euphrates cadaveribus impletus est. Interim Sunicas et Simmas, Exarchi, Persis oppugnandis non destiterunt: quin equis etiam desilientes, exercituique superstiti sese immiscentes; pedes uterque fortiter dimicarunt: agminibusque perite ordinatis, complures Persarum disperdiderunt; nec eos Romanos fugientes ulterius insequi siverunt. Quinimo tres ipsorum quoque Duces intercipientes, duos eorum interfecerunt; tertium vero, virum bellicosissimum, Amerdachum nomine, cui dextram cubito tenus praeciderat Sunicas, vivum comprehenderunt. Exarchi autem

μαχόμενοι μετὰ τοῦ ἰδίου στρατοῦ· καὶ ἐπιλαβομένης ἑσπέρας, τῶν Περσῶν διωχθέντων ἐπὶ μίλια δύο, οἱ ἔξαρχοι Ῥωμαίων σὺν τῷ στρατῷ εἰσῆλθον εἰς Καλλίνικον πόλιν. καὶ τῇ ἑξῆς ἡμέρᾳ ἡλίου ἀνατείλαντος ἐξῆλθον ἀπὸ Καλλινίκου πόλεως, περάσαντες τὸν Εὐφράτην μετὰ τοῦ ἰδίου στρατοῦ καὶ τῶν πολιτῶν· καὶ ἐσκύλευσαν τὰ λείψανα τῶν Περσῶν. καὶ μαθὼν πάντα τὰ γενόμενα ἐν τῷ πολέμῳ ὁ μάγιστρος, ἐδήλωσε τῷ βασιλεῖ Ῥωμαίων. καὶ ἐντυχὼν τοῖς γράμμασιν ὁ βασιλεὺς Ἰουστινιανός, E κελεύσας διὰ γραμμάτων Τζίττᾳ τῷ στρατηλάτῃ πραισέντου, ἐν Ἀρμενίᾳ διάγοντι, καταλαβεῖν τὴν ἀνατολὴν πρὸς συμμαχίαν· ὅστις Τζίττας καὶ Περσικὰς χώρας παρέλαβε. παρελθὼν δὲ διὰ τῶν Ἀρμενίων ὀρέων εἰσῆλθεν εἰς Σαμόσατα· ἐκελεύσθη δὲ καὶ Κωνσταντίολος καταλαβεῖν τὴν ἀνατολήν, γνῶναι τὴν ἀλήθειαν τοῦ πολέμου. καὶ καταλαβόντος αὐτοῦ Ἀντιόχειαν, ἐξώρμησε V 71 πρὸς τοὺς ἐξάρχους Ῥωμαίων, ὀφείλων τὴν πᾶσαν ἀλήθειαν O 205 μαθεῖν.

Ἐν αὐτῷ δὲ τῷ καιρῷ διεδέχθη Ἰουλιανός, ἔπαρχος πραιτωρίων, καὶ ἐγένετο ἀντ' αὐτοῦ Ἰωάννης ὁ Καππάδοξ.

Ἐγνώσθη δὲ Ῥωμαίοις ὅτι ἔξαρχοι Περσῶν μετὰ Περσικῆς βοηθείας καὶ Σαρακηνῶν ἦλθαν ἐπὶ τὴν Ὀσδροηνήν, φοσσεύσαντες τὸ κάστρον τὸ λεγόμενον Ἀβγερσᾶτον, τὸ κτισθὲν ὑπὸ Ἀβγάρου, τοπάρχου τῆς Ὀσδροηνῶν π'λεως· εἶχε δὲ παλαιὸν τεῖχος πλίνθινον. οἱ δὲ ἔνδοθεν φύλακες βέλεσι κατατοξεύσαντες

20. Ὀσδροϊνήν Ox. et mox Ὀσδροϊνῶν.

Romani cum exercitu suo dimicantes perstiterunt; Persarum vestigiis insistentes ad Milliaria duo: verum ingruente demum vespera, Callinicum urbem concesserunt. Luce autem proxima, solis sub ortum, cum exercitu civibusque, ex urbe egressi sunt; Euphrateque trajecto, cadaveribus Persarum exuvias detraxerunt. At vero Magister, belli eventu audito, Imperatorem de eo per literas certiorem fecit. Justinianus autem Imperator, literis acceptis perlectisque, Tzittae, praesentis Militiae Magistro, in Armenia degenti, per literas imperat, in Orientem profectus, belli se socium ut adjungeret: qui et regiones Persicas occupavit; Armeniaeque montibus superatis, ad Samosata pervenit. Quinetiam Imperator Constantiolum expedivit in Orientem; qui rerum in bello gestarum seriem certius exploraret. Hic itaque Antiochiam veniens, Romanorum Exarchos versus inde ducit iter; rem omnem, uti gesta fuerit, pro veritate ejus investigaturus.

Eodem tempore Julianus, Praetorio Praefectus, dignitate sua exutus est: et Joannes Cappadox in locum ejus suffectus.

Caeterum Persarum Duces, Copiis Persicis et Saracenicis instructi, Osdroenam invaserunt; Castelloque ibi Abgersato (quod extruxerat olim Abgarus, Osdroenorum urbis Toparcha, muroque cinxerat latericio,) incubantes fossatum duxerunt. Qui autem intra castellum agebant, telis de-

B ἐθανάτωσαν ἐκ τῶν Περσῶν ἄνδρας χιλίους· καὶ ἀπορήσαντες βελῶν, σφενδόναις χρησάμενοι πολλοὺς ἐξ αὐτῶν ἐθανάτωσαν. ὅθεν οἱ Πέρσαι στενούμενοι καὶ διαφόροις χρησάμενοι μηχαναῖς, ὀρύξαντες τὸ πλίνθινον τεῖχος τοῦ κάστρου ὑπεισήρχοντο. γνόντες δὲ οἱ ἐκ τοῦ τείχους τὴν γενομένην ὑπὸ βαρβάρων διορυγήν, κατελθόντες ἐκ τοῦ τείχους τοὺς ὑπεισερχομένους Πέρσας ξίφεσι κατανήλισκον. καὶ γνόντες οἱ Πέρσαι, ἐν τῷ ἀσχολεῖσθαι τοὺς στρατιώτας Ῥωμαίων εἰς τὴν διορυγὴν λαβόντες σκάλας προσήγγισαν τῷ τείχει νυκτός· καὶ εἰσελθόντες παρέλαβον τὸ κάστρον καὶ πάντας ἀνεῖλον· τινὲς δὲ ἐκφυγεῖν δυνηθέντες ἀπήγ-
C γειλαν τὰ γενόμενα· κἀκεῖθεν οἱ Πέρσαι ἐξορμήσαντες ἀνεχώρησαν εἰς τὰ Περσικά.

O 206 Καὶ μαθὼν Κωνσταντίολος τὰ συμβάντα παρὰ τοῦ μαγίστρου καὶ τῶν λοιπῶν ἐξάρχων, ἐξώρμησεν ἐν Βυζαντίῳ, καὶ ἀνήγαγε τὰ συμβάντα τῷ βασιλεῖ. ἀκηκοὼς δὲ παρὰ Κωνσταντιόλου τὰ περὶ τῆς συμβολῆς τοῦ πολέμου, διεδέξατο μὲν Βελισάριον τῆς στρατηλασίας, προαγαγὼν δὲ Μοῦνδον ἐποίησεν αὐτὸν στρατηλάτην ἀνατολῆς. τῷ δὲ ἰουνίῳ μηνὶ τῶν στρατηλατῶν Ῥωμαίων κατὰ Περσῶν εὐτρεπιζομένων, Ἀλαμούνδαρος ὁ τῶν Σαρακηνῶν βασιλίσκος γράψας Ῥωμαίοις διὰ Σέργιόν τινα διάκονον ὥστε πεμφθῆναι αὐτὸν πρὸς αὐτόν, ἵνα δι' αὐτοῦ μηνύσῃ τῷ βασιλεῖ Ῥωμαίων πάκτα εἰρήνης. καὶ Σεργίου κατα-
D πεμφθέντος πρὸς τὸν βασιλέα Ῥωμαίων μετὰ καὶ τῶν γραμμά-

4. ὑπεισήρχοντο Ch., ὑπεισέρχοντο Ox. 10. καστρόν Ox.

super emissis, Mille Persarum neci dederunt: spiculis vero demum deficientibus, fundis usi, vel sic etiam bene multos confecerunt. In angustias igitur Persae redacti, varias capessunt machinas; suffossoque latericio castri muro, jamjam subintraturi erant. Resciscentes autem qui de muro fuerunt Barbarorum cuniculos, de Muro descendunt; Persasque, subtus irrepentes, gladiis conficiunt. Quod Persae videntes, arrepta occasione, interim dum Romani suffossionibus tutandis toti incumbebant, scalis adhibitis murum per noctem aggressi sunt, ingressique castrum occuparunt, cunctis e medio sublatis praeter paucos, qui evadentes, quae acciderant enarrabant. Tum vero Persae, recedentes illinc, regiones suas repetierunt.

De horum autem omnium veritate Constantiolus a Magistro caeterisque Ducibus edoctus, ad Byzantium redux, Imperatori nunciavit. Imperator autem de rebus priore praelio gestis a Constantiolo certior redditus, Belisarium Magistratu abdicavit; Mundumque, in ejus locum suffectum, Militum in Oriente Magistrum designavit. Mense autem Junio, Duces Romani dum ad belli Persici prosecutionem sese pararent, Saracenorum regulus Alamundarus per literas ab eis postulavit, ut ad se mitteretur Sergius quidam, Diaconus, per quem pacis conditiones Imperatori nunciaret. Expeditus

των τῶν ὑπὸ Ἀλαμουνδάρου πεμφθέντων, καὶ ἐντυχὼν τοῖς γράμμασιν ὁ αὐτὸς βασιλεύς, οὐκ ἐπαύσατο ἐπιστρατεύειν κατὰ Περσῶν. καὶ πέμψας Ῥουφῖνον ἐν Περσίδι πρεσβευτήν, γράψας αὐτῷ τοῦ ἀγαπῆσαι φιλίαν· τιμὴ γάρ ἐστι καὶ δόξα ποιῆσαι τὰς δύο πολιτείας ἐν εἰρήνῃ διάγειν· εἰ δὲ μὴ τοῦτο ποιήσει, τὴν Περσικὴν γῆν δι' ἐμαυτοῦ καταλήψομαι.

Ἐν ταὐτῷ δὲ κατεπέμφθη καὶ Σέργιος διάκονος πρὸς Ἀλαμούνδαρον βασιλέα μετὰ δώρων βασιλικῶν. ἐν αὐτῷ δὲ τῷ χρόνῳ κατεπέμφθησαν δῶρα παρὰ τοῦ βασιλέως Ῥωμαίων τῷ βασιλεῖ Περσῶν· ὁμοίως δὲ καὶ ἡ Αὔγουστα κατέπεμψε τῇ βασιλίσσῃ E Περσῶν, τῇ οὔσῃ αὐτοῦ ἀδελφῇ. καὶ καταλαβόντες O 207 Ῥουφῖνος καὶ Στρατήγιος τὴν Ἐδεσηνῶν πόλιν ἐμήνυσαν Κωάδῃ, βασιλεῖ Περσῶν. καὶ ἀνεβάλετο τοῦ δέξασθαι αὐτούς, ὅτι ἦν πέμψας κατὰ Ῥωμαίων λαθραίως.

Ἐν αὐτῷ δὲ τῷ χρόνῳ καὶ ἐμπρησμὸς ἐγένετο ἐν Ἀντιοχείᾳ· τινὸς γὰρ ὑφάψαντος κηροὺς ἐν τῷ θεάτρῳ, καὶ τοῦ κηροῦ στάξαντος ἐπάνω τῶν ξύλων, ὑφῆψαν τὰ ξύλα· καὶ συνδρομῆς γενομένης V 72 ἐσβέσθη.

Ἐν αὐτῷ δὲ τῷ χρόνῳ κατεπέμφθη εἰς τὰ ἀνατολικὰ Δημοσθένης, ἐπιφερόμενος καὶ χρήματα οὐκ ὀλίγα εἰς τὸ εὐτρεπίσαι κατὰ πόλιν ἀπόθετα σίτου ἕνεκεν τῆς μετὰ Περσῶν συμβολῆς· καὶ καταλαβόντος αὐτοῦ Ἀντιόχειαν ἐξῆλθεν ἐπὶ τὴν Ὀσδροηνήν.

10. Αὐγούστα Ox. 14. λαθραίων Ox. 21. μετὰ] κατὰ Ox. V. ad p. 68. B. 22. Ὀσδροϊνήν Ox.

itaque Sergius Romano Imperatori literas ab Alamundaro tradidit; quibus Imperator acceptis, ab incepto suo de Persis aggrediendis nihilo desistebat minus. Quin Rufino quoque, quem Legatum in Persidem miserat, per literas innuebat, Concordiam efficere studeret: Gloriosum (dicens) hoc est et laude dignum; si Rebuspublicis duabus pacem praestare poteris. Sin hoc aversabitur Persa, in regiones ejus ipse descendam.

Porro Sergius etiam Diaconus, eodem tempore Alamundaro missus, munera ei Imperatoria detulit: Quo tempore etiam Imperator Romanorum regi Persarum, sicut et reginae sorori ejus Augusta, munera transmiserunt. Caeterum Rufinus et Strategius Edessam venientes adventum suum Coadi Persarum regi notum fecerunt. Hic vero eorum admissionem comperendinavit: quippe qui adversum Romanos exercitum clanculo expediverat.

Eisdem temporibus incendium Antiochiae contigit: in Theatro enim cereis a quodam accensis, et alicubi in ligna desuper stillantibus, ligna conflagrabant; sed concurrente statim populo ignis extinguebatur.

Eodem tempore in orientem missus est Demosthenes, vim auri magnam apportans, unde singulas per urbes repositoria frumento in bellum Persicum instrueret. Iter itaque ejus per Antiochiam instituens, Osdroenam pervenit.

Κατεπέμφθησαν δὲ σάκραι ἐν ταῖς πόλεσιν, ὥστε τοὺς μὴ κοινωνοῦντας ταῖς ἁγίαις ἐκκλησίαις ἐν ἐξορίαις καταπέμπεσθαι, ὡς προφασιζομένους τοῦ ὀνομάζεσθαι τὴν σύνοδον Χαλκηδόνος τῶν ἑξακοσίων τριάκοντα. καὶ γενομένης ταραχῆς ἐν Ἀντιοχείᾳ,
B ὥρμησαν οἱ δῆμοι ἐν τῷ ἐπισκοπείῳ λιθοβολοῦντες καὶ φωνὰς ὑβριστικὰς κατακράζοντες. καὶ ἐξελθόντες οἱ παραμένοντες ἐν
O 208 τῷ πατριαρχείῳ ἅμα τῷ κόμητι τῆς ἀνατολῆς, βέλεσι καὶ λίθοις ἀντιστάντες πολλοὺς τῶν στασιαζόντων ἀνεῖλον. τὰ δὲ πραχθέντα ἀνηνέχθη τῷ βασιλεῖ· καὶ ἐκέλευσε τιμωρηθῆναι πολλούς.

Ἐν αὐτῷ δὲ τῷ χρόνῳ καὶ μήνυσις κατεπέμφθη παρὰ Ἑρμογένους ἕνεκεν τῆς συμβολῆς τοῦ πολέμου Ῥωμαίων τε καὶ Περσῶν. στρατηγοὶ γὰρ Περσῶν καταδραμόντες μετὰ βοηθείας χιλιάδων ἕξ, ὡς ὀφείλοντες παραλαβεῖν Μαρτυρόπολιν· ἦσαν
C γὰρ σκηνώσαντες εἰς τὰ μέρη Ἀμίδης παρὰ τῷ λεγομένῳ Νυμφίῳ ποταμῷ. ἀντικαταστάντες δὲ Ῥωμαῖοι Πέρσαις οὐκ ἐδυνήθησαν τρέψαι αὐτούς. καὶ δευτέραν σύγκρουσιν συμβαλόντες, καὶ τρακτάτῳ φυγῆς χρησάμενοι Ῥωμαῖοι, ἐδόκουν φεύγειν. οἱ δὲ Πέρσαι καταδραμόντες, νομίσαντες αὐτοὺς διώκεσθαι, ἔλυσαν τὰ ἑαυτῶν τάγματα· στραφέντες δὲ Ῥωμαῖοι ἔκοψαν ἐκ τῶν Περσῶν χιλιάδας δύο, χειρὶ λαβόντες καί τινας ἐξάρχους αὐτῶν αἰχμαλώτους, ἀφειλάμενοι ἐξ αὐτῶν καὶ βάνδα. τῶν δὲ λοιπῶν ἐκφευγόντων ἐκπερᾶν τὸν Νυμφίον ποταμὸν ἐν τοῖς ῥεύμασι τοῦ ποταμοῦ ἀπώλοντο διωκόμενοι· Ῥωμαῖοι δὲ ὑπέστρεψαν εἰς

8. ἀνθίσταντες Ox.

Porro etiam Sacrae per urbes emittebantur, id exigentes, uti S. Ecclesiarum a communione qui abstinerent, exterminarentur; quippe qui subtrahebant sese, praetexentes sibi Synodum Chalcedonensem DCXXX. Episcoporum, quam nec nominari voluerunt. Obortus inde Antiochiae tumultus, irrumpentibus in Episcopium popelli turbis, saxa etiam vibrantibus et convicia evomentibus. Una autem exeuntes, cum Orientis Comite, qui in Patriarchalibus aedibus commorabantur, turbamque telis et saxis impetentes; seditiosorum quamplurimos e medio sustulerunt. Quae ubi Imperatori delata fuerant; a plurimis seditiosorum poenas exegit.

Eodem tempore praelii alius Persas inter Romanosque commissi relatio ab Hermogene [Constantinopolim] missa est. Persarum enim Duces, sex armatorum Millibus instructi, imminebant, quasi Martyropolim adorturi: castra enim in regione Amidensi, juxta Nymphium fluvium, posuerant. Romani itaque in eos moventes, Persas primo impetu propellere non potuerunt: iterato autem congressu, fugam ipsi simulantes, terga dederunt; quos, tanquam in fugam actos, confertim Persae insecuti, ordines suos solvebant. Tum vero convertentes sese Romani, duo Persarum millia exciderunt; exarchorum nonnullis etiam manu captis: quos, ablatis eorum vexillis, captivos habuerunt. Caeteri vero qui fugam capessebant, Nymphium fluvium tranaturi, vestigia eorum prementibus Romanis, flucti-

Μαρτυρόπολιν. ὁ δὲ δοὺξ Ῥωμαίων σὺν τοῖς κτήτορσιν ἐξελθὼν ἐσκύλευσε τὰ λείψανα τῶν Περσῶν, τοὺς ἐξάρχους αὐτῶν ἐν φρουρᾷ ἀποθέμενοι. D

Ἐν αὐτῷ δὲ τῷ χρόνῳ καὶ Δωρόθεος ὁ τῆς Ἀρμενίας στρα- O 209 τηλάτης ἔχων Ῥωμαϊκὴν χεῖρα πολεμικὴν ὥρμησε κατὰ Περσῶν· καὶ περιγενόμενος ἀπώλεσε Περσαρμενίους καὶ Πέρσας, πικρῶς αὐτοῖς χρησάμενος. παρέλαβε δὲ καὶ πολλὰ καστέλλια Περσικά· ἐν οἷς παρέλαβε καστέλλιον ὀχυρὸν κείμενον ἐπάνω ὄρους, μίαν ὁδὸν ἔχον μονοπατίου, ὅθεν κατιόντες οἱ ἐκεῖσε ὑδρεύοντο ἐκ τοῦ παραῤῥέοντος ποταμοῦ. οἱ δὲ πραγματευταὶ τῶν Περσῶν πάντα ὅσα ἐπεφέροντο ἐν τῇ πραγματείᾳ ἐκεῖσε ἀπετίθουν, ὡς ἀσφαλοῦς τοῦ τόπου ὄντος. καὶ μηνυθὲν τῷ αὐτῷ Δωροθέῳ, παρεφόσευσε τῷ κάστρῳ φυλάττων τὴν ἄνοδον αὐτοῦ· καὶ E λιμώξαντες οἱ ἔνδοθεν Πέρσαι, ὅρκοις πεισθέντες προέδωκαν. καὶ καταπεμφθείσης μηνύσεως ὑπὸ Δωροθέου τῷ βασιλεῖ Ἰουστινιανῷ περὶ τῶν εὑρεθέντων ἐν τῷ καστελλίῳ, ἐξέπεμψε Νάρσην κουβικουλάριον ἐπὶ τῷ παραλαβεῖν τὰ ἀποκείμενα ἐν τῷ καστελλίῳ. καὶ κατελθόντος Νάρσου παρέδωκαν πάντα.

Οἱ δὲ ἔξαρχοι Περσῶν ἀνήγαγον τὰ γενόμενα τῷ αὐτῶν βασι- V 73 O 210 λεῖ· καὶ ἐκπεμφθέντος πλήθους στρατοῦ Περσικοῦ, ἦλθον πλη-

16. ἐξέπεμψεν Ἀρσην κουβικουλάριον] „Ita habet Cod. MS. Forte tamen legendum, ἐξέπεμψε Νάρσην κ. Narses enim Eunuchus et cubicularius, καὶ τῶν βασιλικῶν χρημάτων ταμίας, et Quaestor Regius erat: teste Procopio, de Bell. Goth. lib. 2." Ch. 19. αὐτῶν] αὐτῷ Ox. 20. πλήθους Ch., πλῆθος Ox.

bus obruti sunt. Caeterum Romani Martyropolim victores repetierunt: Dux autem Romanorum, una cum primoribus urbis, egressus, spolia cadaveribus detraxit, Exarchis Persarum custodiae traditis.

Eodem tempore Dorotheus, militum in Armenia Magister, bellica Romanorum manu instructus, Persas aggressus est: superiorque factus, Persarmenios Persasque devictos pessime tractavit. Sed et Castella quoque Persarum plurima cepit: in quibus erat unum munitissimum; ad quod, in monte situm, ascensus patebat unicus, et singulari homini tantum pervius; per quem Castellani descendebant aquas de flumine praeterfluente hausturi. Persarum quoque Mercatores, quicquid mercantes lucrifecerant sibi, id omne in hoc castello, tanquam in loco munitissimo reposuerant. Quod ubi Dorotheo nunciatum est, castellum obsidione cinxit, ascensu illo angusto per custodes intercluso. Obsessi itaque Persae mediis exhausti, salutis cautione sub juramenti fide illis concessa castellum dederunt. Imperator autem Justinianus, a Dorotheo per literas certior factus de repertis in Castello thesauris, Narsetem Cubicularium, qui eos deportandos curaret expedivit; cui advenienti quaecunque in Castello recondebantur tradita sunt omnia.

Duces autem Persarum, quae acciderant, Regi suo deferebant: qui numeroso exercitu emisso, Ducibus insuper imperavit, ne Persidem repe-

σίων Μαρτυρουπόλεως· ἦν γὰρ λαβόντες ἀπόκρισιν ὑπὸ τοῦ αὐτῶν βασιλέως μὴ ὑποστρέψαι ἐν Περσίδι, ἕως οὗ τὸ αὐτὸ καστέλλιον ἀντιπαραλάβωσι. καὶ ἐπιστάντες τῷ τόπῳ, παρεκάθισαν πολεμοῦντες καὶ κατορύσσοντες κλίμακάς τε ποιοῦντές καὶ τῷ τείχει ἐπανορθοῦντες. ὕστερον δὲ πύργον ὑψηλὸν διὰ ξύλων μηχανησάμενοι οὐδὲν ἠδυνήθησαν ὠφελῆσαι· ἦν γὰρ ἐκεῖσε φοσσευθεὶς ἀνὴρ σοφός, ὅστις ἀντιμηχανησάμενος ταῖς τῶν Περσῶν ἐπιβουλαῖς, ποιήσας ἔσωθεν ὑψηλότερον πύργον, καὶ τῶν Περσῶν ἐκ τοῦ πύργου ἔξωθεν μαχομένων, τῶν δὲ Ῥωμαίων
B ἔσωθεν ἐκ τοῦ πύργου ἀντιμαχομένων, κίων ἀπελύθη ὑπὸ μηχανήματος καὶ πάντα κατέστρεψεν ἕως ἐδάφους, καὶ Πέρσας δὲ πολλοὺς συναπώλεσεν. ὡς οὖν εἶδον τὸ γεγονὸς οἱ λοιποὶ Πέρσαι, φθειρόμενοι καὶ ἀκηκοότες ὡς Ζίττα στρατηλάτου Ῥωμαίων κατερχομένου πρὸς βοήθειαν τῶν ὄντων ἐν τῷ καστελλίῳ, ἀνεχώρησαν οἱ αὐτοὶ Πέρσαι, φοβούμενοι μήπως καὶ κυκλευθῶσιν.
O 211 ἀκούσας δὲ ταῦτα ὁ βασιλεὺς Ἰουστινιανὸς διεκώλυσε τοὺς ἑαυτοῦ πρεσβευτὰς τοῦ εἰσελθεῖν ἐν Περσίδι ἄχρι δευτέρας αὐτοῦ μηνύσεως, ἀλλ' ἔμειναν εἰς τὰ Ῥωμαϊκὰ σὺν τοῖς δώροις.

C Ὁ δὲ αὐτὸς βασιλεὺς κατέπεμψεν ἐν πάσαις ταῖς πόλεσι νόμους ἕνεκεν τῶν δικαζομένων περὶ τῶν παρεχομένων δαπανημάτων ἐν ταῖς διαγνώσεσιν, ὁμοίως δὲ καὶ περὶ τῶν παρεχομένων σπορτούλων, θεσπίσας μηδένα τολμᾶν λαμβάνειν περαιτέ-

1. ἦν] Pro ἦσαν est et p. 56. B. 4. κατορύσσοντες Ch., κατορύσσαντες Ox. 22. σπορτούλλων Ox.

terent unquam, nisi Castellum illud prius recuperassent. Martyropolim itaque prope accedentes, locum appetebant: castelloque incubantes, quod poterant armis, aut cuniculis, experti sunt, scalas etiam fabricantes, muroque adhibentes. Quin demum quoque turrim excelsam, ex lignis fabricatam, excitabant: sed frustra haec omnia; ex obsessis enim erat quidam, Mechanicae etiam artis peritus, qui Persarum technis contra technas opponendo, turrim excelsiorem intus extruxerat. Interim vero, dum e turribus utrique suis se invicem impetebant, Persae quidem foris, intus autem Romani; ex machina quadam emissa est columna, quae adversam turrim funditus subvertens, ruina etiam Persarum quamplurimos oppressit. Caeteri igitur, ubi quod factum est vidissent et viribus etiam ipsi fracti; audientes praeterea Zittam, Romanorum Ducem, Castellanis suppetias advenire; recesserunt inde, metuentes sibi ne ab hostibus circumdarentur. De his autem certior factus Justinianus Imperator, Legatis suis edixit, ne ante in Persidem proficiscerentur, quam secundo hoc illis innueret ipse; sed cum muneribus suis intra fines Romanos sese continerent.

Idem imperator, in gratiam eorum qui in jus vocati sunt, leges quae sumptibus in dijudicationes litium faciendis, modum praescriberent, singulas Imperii per urbes emisit. Consimiliter quoque de sportulis solvendis Edicto cavit, ne quis ultra dimensum suum, legibus sibi praefinitum, su-

ρω τῆς παρ' αὐτοῦ τυπωθείσης ποσότητος. ἐν δὲ τῇ Ἀντιοχέων πόλει ἐν τίτλοις σανίδων ἐπεγράφη δι' Ἑλληνικῶν γραμμάτων. ἐν ταύτῃ δὲ καὶ τὸ θέατρον τῆς πόλεως ἐχρημάτισε.

Τῇ δὲ ὀγδόῃ τοῦ σεπτεμβρίου μηνὸς ὁ βασιλεὺς Περσῶν Κωάδης, ἀκηκοὼς τὰ συμβάντα Πέρσαις κακὰ ὑπὸ Ῥωμαίων, καὶ αἰφνίδιον παρεθεὶς τὰ δεξιὰ μέρη, καὶ ἀγαγὼν τὸν δεύτερον αὐτοῦ υἱὸν Χοσδρόην, ἀνηγόρευσε βασιλέα, ἐπιθεὶς αὐτῷ στέφανον τῇ κορυφῇ· καὶ ἀῤῥωστήσας ἡμέρας πέντε ὁ τῶν Περσῶν D βασιλεὺς Κωάδης τελευτᾷ, ὢν ἐνιαυτῶν πβ' καὶ μηνῶν τριῶν· ἐβασίλευσε δὲ ἔτη μγ' καὶ μῆνας δύο.

Ὅτε δὲ ἀνηγορεύθη βασιλεὺς Περσῶν Χοσδρόης, ἐδήλωσε O 212 τοῖς πρεσβευταῖς Ῥωμαίων διὰ Περσοῦ μαγιστριανοῦ εἰσελθεῖν ἐν τοῖς Περσικοῖς καὶ ποιῆσαι εἰρήνης πάκτα μεταξὺ Ῥωμαίων τε καὶ Περσῶν· τῶν δὲ πρεσβευτῶν Ῥωμαίων μὴ ἀνασχεθέντων εἰσελθεῖν εἰς τὰ Περσικὰ δίχα κελεύσεως βασιλικῆς, ἀπολογούμενοι, Οὐ τολμῶμεν τὰ πρὸς ὑμᾶς καταφθάσαι, καὶ γνοὺς ταῦτα ὁ Περσῶν βασιλεύς, γράψας ἐπιστολὴν ἔπεμψε πρὸς τὸν βασιλέα Ἰουστινιανόν, αἰτῶν ἐπιτραπῆναι τοὺς πρεσβευτὰς Ῥωμαίων εἰσελθεῖν ἐν Περσίδι καὶ πάκτα ποιῆσαι. καὶ γράψας E φιλικὴν ἐπιστολὴν ὁ βασιλεὺς Περσῶν, ἀπέστειλε διὰ Ἑρμογένους μαγίστρου· ἥντινα μήνυσιν δεξάμενος ὁ βασιλεὺς Ῥωμαίων ἀντέγραψεν, Ἡμεῖς οὐκ ἐπιτρέπομεν τοῖς ἡμετέροις πρεσβευ-

18. ἐπιτραπῆσαι **Ox.**

mere auderet. Edictum vero hoc Antiocheni, Graecis inscriptum literis, in Tabularum titulos relatum habuerunt. Eodem etiam tempore urbis Theatro nomen impositum est.

Mensis autem Septembris VIII. Coades, Persarum Rex, quae Persis suis a Romanis obvenerant, cladibus auditis, de repente Paralysi dextra corporis parte correptus est. Convocato itaque ad se Chosroë, filio suo secundo genito, diademateque capiti ejus imposito, Regem eum renunciavit. Quinto autem post die quam decubuerat Coades, Persarum Rex, diem suum obiit, cum vixisset annos LXXXII et menses III, regnasset vero annos XLIII mensesque II.

Chosroës vero Persarum Rex factus, Romanorum Legatos per Magistrianum Persam monet, uti in Persidem venirent; de pace Romanos inter Persasque ineunda agendi causa. Legati vero Romani; quorum id arbitrii non erat, pro libitu suo Persidem petere, Persarum Regi renunciantes, mandatum Imperatoris causati sunt. Quod Persarum Rex ubi resciverat, Imperatorem Justinianum per literas, quas Magistro Hermogeni deferendas tradidit, amicitiae plenas, adhortabatur, Legatis suis impedimento ne esset, quominus in Persidem venirent, pacis foedera percussuri. Quibus literis acceptis, Imperator Persarum Regi rescripsit, hunc in mo-

ταῖς πρὸς ὑμᾶς καταλαβεῖν· οὔτε γὰρ ἐπιστάμεθά σε βασιλέα
Περσῶν.
Καὶ αὐτῷ τῷ χρόνῳ ὁ βασιλεὺς Περσῶν τοὺς ὄντας ὑπὸ τὴν
V 74 αὐτοῦ πολιτείαν Μανιχαίους ἐκέλευσε θρησκεύειν ὡς βούλονται.
οἱ δὲ μάγοι Περσῶν, λυπηθέντες ἐπὶ τῷ συμβάντι, βουλευσάμενοι
μετὰ τῶν συγκλητικῶν ἠβουλήθησαν ἐκβαλεῖν αὐτὸν τῆς βασι-
λείας καὶ ποιῆσαι ἀντ' αὐτοῦ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ. καὶ γνοὺς ταῦ-
τα ὁ βασιλεὺς Περσῶν, τὸν μὲν ἀδελφὸν αὐτοῦ ἀπεκεφάλισε, συγ-
κλητικοὺς δὲ καὶ μάγους φονεύσας γράφει τῷ βασιλεῖ Ῥωμαίων
ἐπιστολὴν περιέχουσαν τριῶν μηνῶν ἔνδοσιν πολέμου. καὶ ἀντέ-
O 213 γραψεν ὁ Ῥωμαίων βασιλεὺς τῷ μαγίστρῳ τοῦ δέξασθαι τὴν
τῶν τριῶν μηνῶν ἔνδοσιν καὶ δοῦναι ὁμήρους καὶ λαβεῖν ἀπὸ
Περσῶν, κελεύσας Στρατηγίῳ καὶ Ῥουφίνῳ τοῖς πρεσβευταῖς
ἀνελθεῖν ἐν Βυζαντίῳ.
B Καὶ αὐτῷ τῷ χρόνῳ Οὖννοι Σάβηρες περάσαντες διὰ τῶν
Κασπίων πυλῶν ἀνεφάνησαν ἐν τοῖς Ῥωμαϊκοῖς μέρεσι, πραι-
δεύοντες ἐπὶ τὴν Ἀρμενίων χώραν· καὶ ἁπλώσαντες ἑαυτοὺς κα-
τέσχον ἕως τῆς Εὐφρατησίας καὶ τῆς δευτέρας Κιλικίας καὶ τῶν
Κυρηστικῶν. καὶ γνοὺς τοῦτο ὁ βασιλεὺς Ῥωμαίων, μεταστειλά-
μενος τὸν πατρίκιον Ῥουφῖνον ἐκέλευσεν αὐτῷ ἐξελθεῖν ἐπὶ τὰ
ἀνατολικὰ μέρη καὶ μαθεῖν εἰ ἀπὸ τοῦ βασιλέως Περσῶν ἦλθον
κατὰ Ῥωμαίων. καὶ ἐξελθὼν Ῥουφῖνος καὶ μηνύσας τῷ βασιλεῖ
Περσῶν, εὗρεν ὅτι οὐ κατὰ γνώμην τοῦ βασιλέως Περσῶν οἱ αὐ-
τοὶ Οὖννοι παρῆλθον· καὶ γράψας Δωροθέῳ τῷ στρατηλάτῃ

5. τῶν Ox. 19. Κηρυστικῶν Ox.

dum. „Legatos Nostros ad te venire non permittimus: nec enim Persarum regem Te agnoscimus.

Per id tempus Persarum Rex Manichaeis, per Imperium ejus degentibus, Haeresim suam indulgebat: quod non ferentes in eo Magi, cum Proceribus regni consilium inierunt, Regem imperio suo deturbandi, fratremque in locum ejus sufficiendi: Hoc ubi intellexisset Persarum Rex, fratri suo caput amputavit; et Magis etiam, quique sceleris conscii fuerunt Proceribus neci traditis, inducias per tres menses Imperatori Romano per literas ultro concessit. Imperator vero Magistro rescribens jussit, obsidibus invicem datis acceptisque, trium mensium inducias acciperent. Quin Legatos quoque, Strategium et Rufinum, Byzantium revocavit.

Iisdem temporibus Hunni Sabiri, portis Caspiis trajectis, in ditiones Romanas irruperunt, regiones undique, Armeniam usque depraedantes. Quin et longe lateque excurrentes, per Euphratesiam quoque, Ciliciam secundam et Cyrresticam grassati sunt. Quo audito, Imperator Romanus Rufinum Patricium in Orientem expedivit exploratum an a Persarum rege adversus Romanos missi fuerant, necne. Profectus itaque Rufinus, cumque Persarum rege per literas de his agens; omnino hujus praeter

Ἀρμενίας ὁπλίσασθαι κατὰ τῶν αὐτῶν Οὔννων, καὶ ἀκούσαντες οἱ Οὖννοι, λαβόντες τὴν πραῖδαν πᾶσαν ὑπέστρεψαν δι' ὧν C ἐπανῆλθον τόπων. καὶ καταδιώξας αὐτοὺς ὁ στρατηλάτης Δωρόθεος ἀφείλατο παρ' αὐτῶν οὐκ ὀλίγην πραῖδαν.

Ἐν αὐτῷ δὲ τῷ χρόνῳ τῆς δεκάτης ἰνδικτιῶνος συνέβη ὑπό τινων ἀλαστόρων δαιμόνων πρόφασιν γενέσθαι ταραχῆς ἐν Βυζαντίῳ Εὐδαίμονος, ἐπάρχου πόλεως ὄντος καὶ ἔχοντος ἀτάκτους O 214 ἐν φρουρᾷ ἐξ ἀμφοτέρων τῶν μερῶν, καὶ ἐξετάσαντος διάφορα πρόσωπα εὗρεν ἐξ αὐτῶν ὀνόματα ἑπτὰ αἰτίους φόνων· καὶ ψηφισάμενος τῶν μὲν τεσσάρων καρατόμησιν, τῶν δὲ τριῶν ἀνασκολοπισμόν. καὶ περιβωμισθέντων αὐτῶν ἀνὰ πᾶσαν τὴν πόλιν καὶ περασάντων αὐτῶν, καὶ τῶν μὲν κρεμασθέντων, ἐξέπεσαν δύο τῶν ξύλων ῥαγέντων, ἑνὸς μὲν Βενέτου, καὶ ἑτέρου Πρασίνου. καὶ ἑωρακὼς ὁ περιεστὼς λαὸς τὸ συμβὰν εὐφήμησαν τὸν D βασιλέα. ἀκηκοότες δὲ οἱ πλησίον τοῦ ἁγίου Κόνωνος μόναχοὶ καὶ ἐξελθόντες, εὗρον ἐκ τῶν κρεμασθέντων δύο ζῶντας κειμένους εἰς τὸ ἔδαφος. καὶ καταγαγόντες αὐτοὺς πλησίον θαλάσσης, καὶ ἐμβαλόντες ἐν πλοίῳ, ἔπεμψαν αὐτοὺς ἐν τῷ ἁγίῳ Λαυρεντίῳ ἐν ἀσύλοις τόποις. καὶ γνοὺς ταῦτα ὁ τῆς πόλεως ἔπαρχος, πέμψας στρατιωτικὴν βοήθειαν ἐφύλαττεν αὐτοὺς ἐκεῖσε

8. ἐξαιτάσαντες Ox. 11. περιβωμισθέντων] V. Ch. annot. ad p. ed. Bonn. 436. 11. 14. ἐφημήσαν Ox. 19. ἀσύλοις Ch., ἀεύλοις Ox.

consilium advenisse Hunnos, compertum habuit. Protinus igitur Dorotheo, militum in Armenia Magistro, per literas innuit, Hunnos aggrederetur: quod Hunni ubi intellexissent; abducta secum praeda omni, per quam ingressi sunt, eadem via revertuntur. Caeterum insecutus eos Dorotheus Magister Militum, detractum illis praedae non minimum reportavit.

Contigit autem per id tempus, Indict. x, tumultum Constantinopoli (perniciosis nescio quibus daemoniis eum promoventibus,) concitari. Eudaemon enim, urbis Praefectus, Factionis utriusque seditiosos quosdam incarceratos habuit; multisque examini subjectis, septem praecipue eorum caedium patratarum rei deprensi sunt. E quibus quatuor capite plecti, tres vero patibulo affigi decrevit. Per urbem itaque omnem ubi in pompa circumducti fuissent, sinu trajecto, in ulteriore ripa morti traduntur. Quorum qui suspendio adjudicati sunt duo, effractis patibulis, in terram delapsi sunt: Ex quibus unus Venetae, alter Prasinae fuerat Factionis. Quo viso, circumfusa turba Imperatori protinus omnia fausta precari. Exeuntes autem, qui de his acceperant, prope S. Cononem degentes Monachi, eorum qui patibulo destinati sunt duos vivos adhuc, humi jacentes invenerunt. Hos Monachi, ad mare inde deductos, navigioque impositos S. Laurentii ad Asylum deportarunt. Certior autem de his factus Praefectus, armatam eo manum expedivit quae sontes ibi arcte custodiret. Tertio autem post die Certamina Equestria, *Iduum* vocata, celebrata sunt. *Idus* autem

ὄντας. καὶ μετὰ τρεῖς ἡμέρας ἤχθη τὸ ἱπποδρόμιον τὸ ὀνομαζόμενον τῶν εἰδῶν· εἶδοι δὲ ὀνομάζονται, διότι πάντας τοὺς προκόπτοντας ἐν ταῖς στρατείαις ὁ βασιλεὺς Ῥωμαίων ἐν ἀριστο- O 215 E δείπνοις τρέφει ἐν τῷ αὐτοῦ παλατίῳ, χαριζόμενος ἑκάστῳ τὰ τοῦ πριμικηράτου. τοῦ δὲ ἱπποδρομίου ἀγομένου τῇ τρεισκαιδεκάτῃ τοῦ ἰανουαρίου μηνός, τὰ ἀμφότερα μέρη παρεκάλουν τὸν βασιλέα φιλανθρωπευθῆναι. ἐπέμενον δὲ κράζοντες ἕως τοῦ εἰκοστοῦ δευτέρου βαΐου, καὶ ἀποκρίσεως οὐκ ἠξιώθησαν. τοῦ δὲ διαβόλου ἐμβαλόντος αὐτοῖς λογισμὸν πονηρόν, ἔκραζον πρὸς ἀλλήλους, Φιλανθρώπων Πρασίνων καὶ Βενέτων πολλὰ τὰ ἔτη. V 75 καὶ τοῦ ἱππικοῦ ἀπολύσαντες κατῆλθον τὰ πλήθη φιλιάσαντα, δεδωκότες ἑαυτοῖς μανδᾶτα ἐκ τοῦ λέγειν Νίκα, διὰ τὸ μὴ ἀναμιγῆναι αὐτοῖς στρατιώτας ἢ ἐξκουβίτορας· καὶ οὕτως εἰσήλαυνον. βραδείας δὲ γενομένης ὥρας ἦλθον ἐν τῷ πραιτωρίῳ τοῦ ἐπάρχου τῆς πόλεως, αἰτοῦντες ἀπόκρισιν περὶ τῶν προφύγων τῶν ὄντων ἐν τῷ ἁγίῳ Λαυρεντίῳ. καὶ μὴ τυχόντες ἀποκρίσεως ὑφῆψαν πῦρ ἐν τῷ αὐτῷ πραιτωρίῳ· ἐκαύθη δὲ τὸ πραιτώριον καὶ ἡ χαλκῆ τοῦ παλατίου ἕως τῶν σχολῶν καὶ ἡ μεγάλη ἐκ- O 216 κλησία καὶ ὁ δημόσιος ἔμβολος· καὶ ἐπέμεινεν ὁ δῆμος εἰσελαύνων ἀτάκτως. καὶ πρωίας γενομένης, τοῦ βασιλέως κελεύσαντος ἀχθῆναι ἱπποδρόμιον, καὶ κρεμασθέντος τοῦ ἐξ ἔθους βήλου, B ὑφῆψαν πάλιν οἱ αὐτοὶ δημόται ἐν τῇ ἀναβάθρᾳ τοῦ ἱππικοῦ· καὶ ἐκαύθη μέρος καὶ τοῦ δημοσίου ἐμβόλου ἕως τοῦ Ζευξίπ-

6. Ἰαννουαρίου Ox. 13. εἰσέλαυνον Ox. 15. προφύγων] Fort. προσφύγων. Conf. p. 79. D, 83. D. 18. χαλκῇ Ox.

dictae sunt, eo quod ad supremum in Militia sua gradum provectos quoscunque Imperator Romanus in Palatio conviviis excipit, *Primicerii* etiam dignitate singulis concessa. Januarii autem XIII, inter Circensia, utraque Factio Imperatorem propitius ut esset obtestata est. Exclamantes autem persiterunt, adusque XXII Certamen finitum; nec responsione interim digni habiti sunt. Verum diabolo scelestos animorum impetus illis suggerente, sibi ipsis acclamabant invicem: „Prasinorum et Venetorum Misericordium plurimi sint anni.“ Finitis autem Circensibus, conspiratione invicem facta, descendunt turbae; voceque, *Vince*, pro tessera data, ne quis forte Militum, aut excubitorum de illis immisceret, per urbem in hunc modum discursitarunt. Cumque jam serum diei esset; in praefecti urbis Praetorium irruentes, eum de Profugis ad S. Laurentium postulant. Sed Responsum ab eo nullum ferentes, Praetorio flammas injiciunt, quod una cum Chalca Scholas adusque, magna insuper Ecclesia, porticuque publica conflagravit, seditiosis adhuc sursum omnia ac deorsum ferentibus. Luce autem sequente Imperator Circensia agi jussit; proque more suspenso Velo, seditiosis interim Hippodromi Gradibus ignem injicientibus, Porticus publica, usque ad Zeuxippum, in cineres versa est. Ex-

που. καὶ ἐξελθόντες οἱ περὶ Μοῦνδον καὶ Κωνσταντίολον καὶ Βασιλίδην μετὰ βοηθείας κατὰ κέλευσιν τοῦ βασιλέως, βουλόμενοι κατασιγῆσαι τὰ στασιάζοντα πλήθη· κατέκραζε γὰρ τὸ πλῆθος Ἰωάννου τοῦ ἐπίκλην Καππάδοκος καὶ Τριβουνιανοῦ τοῦ Κοιαίστωρος καὶ τοῦ ἐπάρχου τῆς πόλεως Εὐδαίμονος· καὶ ταῦτα παρ' αὐτῶν ἀκηκοότες οἱ ἐκπεμφθέντες συγκλητικοὶ ἀνήγαγον τῷ βασιλεῖ· καὶ εὐθέως διεδέχθησαν τῆς ἀρχῆς ὅ τε Ἰωάννης καὶ Τριβουνιανὸς καὶ Εὐδαίμων. καὶ ἐξελθόντος Βελισαρίου μετὰ πλήθους Γοτθικοῦ, καὶ συμβολῆς γενομένης, πολλοὶ ἐκ τῶν δημοτῶν κατεσφάγησαν. θυμωθὲν δὲ τὸ πλῆθος καὶ ἐν ἄλλοις C τόποις ἔβαλον πῦρ καί τινας ἀτάκτως ἐφόνευον. τῇ δὲ ὀκτωκαιδεκάτῃ τοῦ αὐτοῦ μηνὸς ἀνῆλθεν ὁ βασιλεὺς ἐν τῷ Ἱππικῷ βαστάζων τὸ ἅγιον μεγαλεῖον· καὶ μαθόντες οἱ ὄχλοι ἀνῆλθον, καὶ προσεφώνησεν αὐτοῖς μεθ' ὅρκων μανδᾶτα· καὶ πολλοὶ μὲν τοῦ δήμου ἔκραζον αὐτὸν βασιλέα, ἕτεροι δὲ ἐστασίαζον, κράζοντες O 217 Ὑπάτιον. καὶ λαβόντες οἱ δῆμοι τὸν αὐτὸν Ὑπάτιον ἀπήγαγον αὐτὸν ἐν τῷ λεγομένῳ φόρῳ Κωνσταντίνου· καὶ στήσαντες αὐτὸν ἐν ὕψει εἰς τοὺς βαθμοὺς καὶ ἀφειλάμενοι ἐκ τοῦ παλατίου σίγνα καὶ μανιάκιον χρυσοῦν, περιέθηκαν αὐτῷ ἐν τῇ κεφαλῇ. καὶ λαβόντες αὐτὸν ἀπήγαγον ἐν τῷ Ἱππικῷ, βουλόμενοι ἀναγάγαι D αὐτὸν ἐν τῷ βασιλικῷ καθίσματι. ἔσπευδε γὰρ τὸ πλῆθος φορεσίαν βασιλικὴν ἐκβάλαι αὐτῷ ἐκ τοῦ παλατίου· ἦν γὰρ μαθὼν ὁ Ὑπάτιος ὅτι ὁ βασιλεὺς ἀνεχώρησε· καὶ καθεσθεὶς ἐν τῷ καθίσματι μετὰ θράσους ἐτυράννει.

clamavit autem turba adversus Joannem Cappadocem, Tribonianum, Quaestorem, Praefectumque urbis Eudaemonem. Quod ubi audissent, qui jussu Imperatoris cum armata manu ad tumultuantem populum coercendum egressi fuerant, Mundus, Constantiolus et Basilides, rem Imperatori detulerunt. Itaque e vestigio Joannes, Tribonianus et Eudaemon, dignitatibus quisque suis abdicati sunt. Egressus autem Belisarius, Gothica manu stipatus, seditiosos adortus est, plurimis eorum occisis. Sed in furorem acta plebs, aedificiis passim ignes injiciebat; nonnullis etiam per fas et nefas interfectis. Die autem XVIII, ejusdem mensis, Imperator ingressus est, Sacrosanctum manu sua gestans Evangelii Codicem: popellumque, qui hoc rescierat, concursitantem, dictis et fide sua interposita, demulcere studebat. Magna itaque turbae pars ipsum dicebant Imperatorem: tumultuantes autem alii Hypatium poscebant: quem etiam arreptum, in Constantini Forum deduxerunt: sublimeque in Gradibus locatum, Insignibus Imperatoriis, ex Palatio ablatis, torqueque aureo ipsum ornarunt. Sed etiam, ornatu indutum Imperatorio, quem ex Palatio maturantes exportaverant, in Circum deduxerunt, sede eum Imperatoria collocaturi. Hypatius itaque qui recessisse Imperatorem rescierat, throno ejus occupato, Imperium fidenter suscepit.

Ἀνελθόντων δὲ διὰ τοῦ καθίσματος ὄπισθεν Μούνδου καὶ Κωνσταντιόλου καὶ Βελισαρίου καὶ ἄλλων συγκλητικῶν καὶ βοηθείας ἐνόπλου, λαθραίως ἐξελθὼν Ναρσῆς κουβικουλάριος καὶ σπαθάριος ὑπέκλεψέ τινας τοὺς τοῦ Βενέτου μέρους, ῥογεύσας αὐτοῖς χρήματα. καὶ στασιάσαντές τινες ἐκ τοῦ πλήθους ἔκραζον Ἰουστινιανὸν βασιλέα τῇ πόλει· διχονοῆσαν δὲ τὸ πλῆθος ὥρμησαν κατ' ἀλλήλων. τῶν δὲ στρατηλατῶν εἰσελθόντων E μετὰ βοηθείας ἐν τῷ ἱπποδρομίῳ, ἐξ ἀμφοτέρων τῶν εἰσόδων ἤρξαντο κόπτειν τὰ πλήθη· καὶ ἄλλοι μὲν ἐτόξευον, ἕτεροι δὲ κατέσφαζον. κρυφῇ δὲ ἐξελθὼν Βελισάριος τὸν μὲν Ὑπάτιον καὶ Πομπήιον χειρὶ συνελάβετο, καὶ εἰσήγαγεν αὐτοὺς τῷ βασιλεῖ O 218 Ἰουστινιανῷ. καὶ προσέπεσαν ὑπὸ τοὺς πόδας τοῦ αὐτοῦ βασιλέως ἀπολογούμενοι καὶ λέγοντες, Δέσποτα, πολὺς ἡμῖν κόπος V 76 ἐγένετο ὥστε συναγάγαι τοὺς ἐχθροὺς τοῦ κράτους ὑμῶν ἐν τῷ Ἱπποδρομίῳ. καὶ ἀποκριθεὶς πρὸς αὐτοὺς ὁ βασιλεὺς εἶπε, Καλῶς μὲν πεποιήκατε· εἰ δὲ ἐπείθοντο ὑμῖν προστατοῦσι, διὰ τί μὴ τοῦτο ἐποιήσατε πρὸ τοῦ καυθῆναι πᾶσαν τὴν πόλιν; καὶ ἐπιτραπέντες οἱ σπαθάριοι ὑπὸ τοῦ βασιλέως παρέλαβον καὶ ἀπέκλεισαν Ὑπάτιον καὶ Πομπήιον. οἱ δὲ ἐν τῷ ἱπποδρομίῳ σφαγέντες ἦσαν χιλιάδες τριάκοντα πέντε μικρῷ πλέον ἢ ἔλασσον. καὶ τῇ ἐπαύριον ἐσφάγησαν Ὑπάτιος καὶ Πομπήιος, καὶ ἐῤῥίφησαν τὰ λείψανα αὐτῶν ἐν θαλάσσῃ. ὁ δὲ αὐτὸς βασιλεὺς ἐσήμανε τὴν ἑαυτοῦ νίκην ἐν πάσαις ταῖς πόλεσι καὶ τὴν ἀναίρεσιν

4. τοὺς] Scribe τῶν cum Chron. Pasch. p. 339. C. 15. εἶπε] εἰ Ox. 16. ἐπείθοντο Ch., ἐπείθεντο Ox. 17. ἐποιήσατε Ch., ἐποιήκατε Ox.

Caeterum Mundus, Constantiolus et Belisarius, quique Procerum alii cum armata manu in procinctu stabant, clam Circum ingressi, sedis Imperatoriae a parte posteriore delituerunt: cum interim Narses Cubicularius et Spatharius, Venetae Factionis nonnullos Imperatoris in partes pecuniarum interventu perduxerat. Nonnulli itaque seditiosorum exclamantes, Justinianum urbi reddi Imperatorem deposcebant. Divisa itaque turba se invicem impetebat. Militum vero Magistri cum satellitio interim suo armato Circum intrantes, ad utrumque ejus ingressum turbam excindere coeperunt, hos gladiis, illos spiculis petentes. Belisarius autem clam egressus, Hypatium, Pompeiumque prehensos ad Imperatorem Justinianum perduxit: cui ad pedes procidentes, factique excusationem aggredientes: „Tandem, inquiunt, Domine, Imperii tui hostes, nec nullo adeo labore in Theatrum coëgimus.“ Quibus Imperator: „Bene fecistis, inquit, sed si eos dictis vestris audientes habuistis, quare non hoc fecistis prius quam urbs tota flammis absumeretur?“ Tum vero Spatharii, Imperatore jubente, Hypatium et Pompeium in carcerem cogebant: ubi postridie interfecti sunt, cadaveraque eorum in mare deturbata. Ceciderunt autem in

τῶν τυράννων, ἐπιβαλλόμενος κτίζειν τοὺς καυθέντας τόπους. ἔκτισε δὲ πλησίον τοῦ παλατίου καὶ ὡρεῖον καὶ κιστέρνας ὑδάτων B διὰ τὸ ἐν περιστάσεσιν ἔχειν ἀπόθετα.

Ἐν αὐτῷ δὲ τῷ χρόνῳ ἐξῆλθε Ῥουφῖνος ἐν τοῖς Περσικοῖς μέρεσι μετὰ θείων ὑπομνηστικῶν τοῦ ποιῆσαι μετὰ Περσῶν πάκτα εἰρήνης.

Ἐν αὐτῷ δὲ τῷ χρόνῳ καὶ πρεσβευτὴς Ἰνδῶν μετὰ δώρων κατεπέμφθη ἐν Κωνσταντινουπόλει. καὶ αὐτῷ τῷ χρόνῳ Ἰωάν- O 219 νης ὁ Καππάδοξ ἐγένετο ἔπαρχος πραιτωρίων.

Καὶ ἐν αὐτῷ τῷ χρόνῳ ἐγένετο δρόμος ἀστέρων πολὺς ἀπὸ ἑσπέρας ἕως αὔγους, ὥστε πάντας ἐκπλήττεσθαι καὶ λέγειν ὅτι Οὐδέποτε οἴδαμεν τοιοῦτόν τι γεγονός.

Ἐν αὐτῷ δὲ τῷ χρόνῳ ὑπέστρεψαν ἐκ τῶν Περσικῶν Ἑρμο- C γένης καὶ Ῥουφῖνος, ἐπιφερόμενοι μεθ' ἑαυτῶν καὶ πάκτα εἰρήνης τῶν δύο πολιτειῶν Ῥωμαίων τε καὶ Περσῶν τῶν δύο πολιτειῶν ἄχρι τῆς τῶν ἀμφοτέρων ζωῆς, ἀναδοθέντων μὲν Πέρσαις τὸ μέρος τῶν Φαραγγίων μετὰ πάντων τῶν αἰχμαλώτων, Ῥωμαίοις δὲ τὰ κάστρα τὰ περιληφθέντα ὑπὸ Περσῶν σὺν τοῖς παραληφθεῖσι, συνθεμένων τῶν δύο βασιλέων καὶ ὀνομασάντων ἐν τοῖς πάκτοις ἑαυτοὺς ἀδελφοὺς εἶναι κατὰ τὸ ἀρχαῖον ἔθος, καὶ ἵνα εἴ τις δεηθῇ ἑαυτῶν ἢ χρημάτων ἢ σωμάτων εἰς συμμαχίαν, ἀφιλονείκως παράσχωσι. καὶ τούτων προβάντων, ἀνε- O 220

1. καυθέντας] καυσθέντας Ox. 15. τῶν δύο πολιτειῶν κ. τ. λ. ἄχρι] „Locus iste manifesto mutilus est: Forte scripsit Auctor, τῶν δύο βασιλέων τὰ πάκτα ἐμβεβαιούντων, ἄχρι etc. aut quid tale.“ 18. περιληφθέντα] Malim παραληφθέντα. Conf. ad p. 79. D.

circo hoc tempore xxxv. circiter hominum Millia. Porro Imperator suam de seditiosis victoriam Tyrannorumque occisionem, per Imperium universum notam fecit. Quin et vastata ignibus aedificia de integro excitare occoepit: Horreo etiam et aquarum Cisternis prope palatium extructis; ut, ubi res postularet, repositoria haec haberet.

Eodem tempore Rufinus, mandatis Imperatoriis acceptis, Persidem profectus est Pacem cum Persis ineundi causa.

Eodem etiam tempore Indorum Legatus cum muneribus Constantinopolim missus est; quo tempore etiam Joannes Cappadox Praetorio Praefectus factus est.

Eodem tempore stellarum discursus, a vespera ad auroram usque, horrendi apparuerunt; quos qui conspexerunt, attoniti omnes, nil tale antea unquam vidisse se, affirmarunt.

Eodem tempore Hermogenes et Rufinus, ex Perside reduces, pacis conditiones inter Romanam Persicamque Resp. initas, durante etiam Regum ipsorum vita observandas retulerunt. Pactum autem est, uti Persis Pharangiorum pars, cum captivis omnibus, Romanis autem castella sua a Persis occupata cum castellanis redderentur. Quinetiam Reges, pro

χώρησαν τὰ ἀμφότερα ἐξπέδιτα, Ῥωμαίων τε καὶ Περσῶν, τοῦ
D πολέμου κατασχόντος λ' καὶ ἕνα ἐνιαυτὸν ἀφ' οὗ ἦν ἀνελθὼν ἐν τοῖς
Ῥωμαϊκοῖς Κωάδης ὁ Περσῶν βασιλεὺς πολεμῶν, ὡς προγέγραπται ἐπὶ τῆς βασιλείας Ἀναστασίου, καὶ τὴν παράληψιν Ἀμίδης, ὡς προγέγραπται, καὶ τὴν πρὸς Ῥωμαίους ἀποκατάστασιν τῆς αὐτῆς πόλεως Ἀμίδης καὶ τοὺς μερικοὺς πολέμους τῶν Σαρακηνῶν ἐπιδρομῶν.

Ἐν αὐτῷ δὲ τῷ χρόνῳ γέγονε σεισμὸς ἐν Βυζαντίῳ ἑσπέρας βαθείας, ὥστε πᾶσαν τὴν πόλιν συναχθῆναι ἐν τῷ λεγομένῳ φόρῳ Κωνσταντίνου, ἐν λιταῖς καὶ δεήσεσι καὶ ἀγρυπνίαις συναγόμενοι.

Ἐν αὐταῖς δὲ ταῖς ἡμέραις ὁ αὐτὸς βασιλεὺς Ἰουστινιανὸς ἐν
E ἑκάστῃ πόλει κατέπεμψε θείας προστάξεις περιεχούσας οὕτως. Ἤδικτον περιέχον περὶ τῆς ὀρθοδόξου πίστεως καὶ κατὰ ἀσεβῶν αἱρετικῶν. καὶ προετέθη ἐν ἑκάστῃ πόλει ἐν ταῖς ἐκκλησίαις.

Καὶ μετ' οὐ πολὺ σεισμὸς ἐγένετο φοβερὸς ἐν Ἀντιοχείᾳ τῇ μεγάλῃ ἀβλαβής.

Ἐν αὐτῷ δὲ τῷ χρόνῳ ἔῤῥιψε καὶ τὴν τρίτην ὑπατείαν ὁ αὐ-
V 77 τὸς βασιλεύς, ἀνακαλεσάμενος τοὺς πατρικίους Ὀλύβριον καὶ Πρόβον, ὄντας ἐν ἐξορίᾳ, δεδωκὼς αὐτοῖς πάντα τὰ ὑπάρχοντα αὐτῶν.

Ἰνδικτιῶνος ιβ' παρελήφθη ὁ ῥὴξ Ἀφρικῆς μετὰ τῆς αὐτοῦ

3. προγέγραπται] p. 41.

vetusto more, Fratres se invicem in pactis appellabant, aeque insuper in se utrisque recipientibus, sicubi Copiis ad bellum, vel pecuniis alterutri opus fuerit, ultro ei suppeditaturum alterum. Hisce autem expeditis, recesserunt a se invicem utriusque Imperii exercitus, totis jam XXXI. annis belli hujus exhaustis, inde ab Anastasii temporibus, quo regnante, uti supra dictum, Coades rex Persarum res Romanas adoriri coeperit: capta interim a Persis et Romanis iterum restituta, Amida; Saracenis etiam hic illic per Imperium subinde grassantibus.

Eodem tempore nocte intempesta, adeo intremuit Byzantium, ut universa civitas Constantini Forum concurreret, supplicationibus et Vigiliis noctem ibidem terentes.

Iisdem temporibus Justinianus Imperator Constitutiones sacras ubique per Imperium emisit, Titulum hunc ferentes. *Edictum De Orthodoxa Fide, adversus impia Haereticorum Dogmata.* Quod quidem Edictum singularum urbium in Ecclesiis appendebatur.

Non multo autem post temporis terrae motus Antiochiam Magnam tremendus, sed innocens invasit.

Eodem etiam tempore Imperator tertii Consulatus sui congiarium in populo spargebat; Olybrio etiam Proboque Patriciis ab exilio revocatis, restitutis etiam facultatibus eorum omnibus.

Indictione XII. Belisarius Regem Africae et reginam, bello captos,

γυναικὸς ὑπὸ Βελισαρίου· καὶ εἰσηνέχθησαν ἐν Κωνσταντινουπόλει. O 221 καὶ ἱπποδρομίου ἀγομένου εἰσηνέχθησαν αἰχμάλωτοι μετὰ καὶ τῶν λαφύρων.

Τῷ αὐτῷ δὲ χρόνῳ ἔπεσεν ἡ στήλη Ἰουλιανοῦ τοῦ παραβάτου ἡ σταθεῖσα μέσον τοῦ Ἰουλιανοῦ λιμένος· καὶ ἔπηξαν ἀντὶ τῆς αὐτῆς στήλης σταυρόν.

Καὶ μετὰ τὴν ὑπατείαν Βελισαρίου ἐγένετο σύνοδος ἐν Κωνσταντινουπόλει ὑπὸ τοῦ ἐπισκόπου Ῥώμης Ἀγαπητοῦ· καὶ καθῆρεν Ἀνθέμιον τὸν πατριάρχην Κωνσταντινουπόλεως. καὶ ἐν B τῷ αὐτῷ ἔτει τελευτᾷ ἐν Βυζαντίῳ ὁ ἐπίσκοπος Ῥώμης· καὶ γέγονε πατριάρχης ἐν Κωνσταντινουπόλει Μηνᾶς ὁ ἀπὸ ξενοδόχων τῶν Σαμψών.

Ἐν δὲ τῇ ὑπατείᾳ Ἰωάννου τοῦ Καππάδοκος ἐπήρθησαν αἱ ἐκκλησίαι τῶν Ἀρειανῶν.

Καὶ τῷ αὐτῷ χρόνῳ ἐπληρώθη ἡ χαλκῆ τοῦ παλατίου Κωνσταντινουπόλεως, κοσμηθεῖσα διαφόροις μαρμάροις καὶ μουσίῳ. μετηνέχθη δὲ καὶ τὸ ὡρολογεῖον τὸ πλησίον τοῦ Αὐγουστίου καὶ τῆς βασιλικῆς. περιῃρέθη δὲ τῷ αὐτῷ χρόνῳ ἡ τοῦ νυκτεπάρχου ἀρχή, καὶ ἐγένετο ἀντ' αὐτοῦ πραίτωρ. καὶ τῷ αὐτῷ ἔτει προεβλήθη κοιαίστωρ.

Ἐν αὐτῇ δὲ τῇ ὑπατείᾳ γέγονε τὰ ἐγκαίνια τῆς μεγάλης ἐκκλησίας. O 222 C

Μηνὶ Ἰουνίῳ ἰνδικτιῶνος γ' παρελήφθη Ἀντιόχεια ἡ μεγά-

8. καθῆρεν] Scr. καθῄρει vel potius καθεῖλεν. 11. ξενοδοχῶν Ox.
15. χαλκὴ Ox. 17. Αὐγουστίου] Scribe Αὐγουστείου.

Constantinopolim adduxit: Circensibusque celebratis, Captivi, cum spoliis, in Circum producti sunt.

Eodem tempore Juliani Apostatae statuta, quae Juliani portus in medio stetit, ad terram collapsa est: in cujus locum Crux defixa est.

Exacto autem Belisarii Consulatu, Synodus Constantinopoli habita est, ab Agapeto, Episcopo Romano, convocata: a qua Anthemius, Patriarcha Constantinopolitanus dignitate sua exutus est. Eodem etiam anno Episcopus Romanus Constantinopoli diem suum obiit: Patriarchatum autem Constantinopolitanum suscepit Menas, qui Hospitii Sampsonis Praefectus fuerat.

Joannis autem Cappadocis sub Consulatu Ecclesiae suae ab Arianis ademptae sunt.

Eodem anno Chalca Palatii Constantinopolitani Marmoreis statuis variis, et Musivo opere ornata, absoluta est. Horologium etiam quod Augustaeum juxta et Basilicam steterat, illuc translatum est. Abrogata est eodem tempore Nycteparchi potestas; in cujus locum Praetor creatus est. Quo etiam anno Quaestor institutus est.

Eodem Consule, Magnae Ecclesiae Encaenia celebrata sunt.

Mense Junio, Indictionis III, Antiochia magna a Chosroe, Persarum

λη ὑπὸ Χοσρόου, βασιλέως Περσῶν. καὶ ἐπέμφθη εἰς τὸ πολεμῆσαι Γερμανὸς ζωσθεὶς στρατηλάτης μετὰ καὶ τοῦ ἰδίου αὐτοῦ υἱοῦ Ἰουστίνου. καὶ μηδὲν ὠφελήσας ἐκάθητο ἐν Ἀντιοχείᾳ, ἀγοράζων τὸν ἄργυρον νομισμάτων β' ἢ τριῶν τὴν λίτραν ἐκ τῶν αὐτῶν Ἀντιοχέων.

Ὁ δὲ βασιλεὺς Περσῶν εἰσῆλθε καὶ ἐν Ἀπαμείᾳ καὶ ἐν ἑτέραις πόλεσι τῆς ἀνατολῆς.

Καὶ τῷ αὐτῷ χρόνῳ κατεπέμφθη Βελισάριος ἐν Ῥώμῃ· καὶ
D πολεμήσας παρέλαβε τήν τε Ῥώμην καὶ Σικελίαν καὶ τὰς πέριξ
πόλεις κρατουμένας ὑπὸ Οὐιττιγῆ, ῥηγὸς τῶν Γότθων. καὶ πολεμήσας, καὶ παραλαβὼν τὸν αὐτὸν Οὐιττιγῆν καὶ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ καὶ τὸν υἱὸν αὐτοῦ, ἤγαγεν ἐν Βυζαντίῳ.

Καὶ μετ' ὀλίγον καιρὸν ὁ αὐτὸς βασιλεὺς ἔπεμψε Ναρσῆν τὸν κουβικουλάριον μετὰ πολλῆς βοηθείας ἐν Ῥώμῃ κατὰ τῶν αὐτῶν Γότθων.

Μηνὶ αὐγούστῳ ἀπεζώσθη Ἰωάννης ὁ ἐπίκλην Καππάδοξ, δὶς διανύσας τὴν τῶν ἐπάρχων ἀρχήν. καὶ δημευθεὶς
O 223 ἐπέμφθη ἐν Κυζίκῳ, κληρωθεὶς διάκονος ἐν Ἀρτάκῃ· κἀκεῖσε
φρατριάσας μετά τινων κτητόρων ἀνεῖλον Εὐσέβιον τὸν ἐπίσκοπον τῆς αὐτῆς Κυζικηνῶν πόλεως. μαθὼν δὲ ὁ βασιλεὺς καὶ
E ἀγανακτήσας κατὰ τοῦ αὐτοῦ Ἰωάννου, πέμψας ἐξήτασεν αὐτὸν
ἐκεῖ διὰ τὸν γενόμενον φόνον. καὶ κατὰ κέλευσιν τοῦ αὐτοῦ

3. ὠφελήσας Ch., ὠφειλήσας Ox. 10. Οὐιττιγί Ox. 19. ἀνεῖλον] ἀνεῖλεν Ch. Idem Κυζικηνῶν. Κυζινηνῶν Ox.

rege, capta est. Contra quem Germanus Militum Magister factus, una cum Justino filio, cum exercitu missus est: qui nihil efficiens, Antiochiam se recepit; ubi desidens, argentum ab Antiochenis, pro libris singulis, nummis II, aut III. datis mercatus est.

Persarum autem Rex Apamiam, aliasque Orientis urbes occupavit.

Emissus eodem tempore Belisarius, Romam, Siciliam, quasque in circuitu jacentes urbes Gothorum Rex Vitiges occupaverat, Bello recepit. Quin et Regem ipsum, cum uxore filioque comprehensum, Belisarius Constantinopolim abduxit.

Non multo autem post temporis, Narses Cubicularius, ingenti instructus exercitu Romam adversus eosdem Gothos, ab Imperatore missus est.

Mense Augusto Joannes cognomento Cappadox qui secunda jam vice Praefecturae munus obiisset, et exauctoratus demum bonisque publicatis, in Cyzicum relegatus est, et Artacae Diaconus factus. Heic vero cum quibusdam civibus inita conspiratione, Eusebium, Episcopum Cyzicenum, de medio sustulit. Quo audito indignatus Imperator mittit qui Joannem Cappadocem istius caedis postularent: qui deinde, jussu Imperatoris, in

βασιλέως ἐκεῖθεν ἐξωρίσθη ἐν Ἀντίνῳ. καὶ μετὰ χρόνον ἀνα-
κληθεὶς τελευτᾷ ἐν Βυζαντίῳ.
Ἰνδικτιῶνος ε΄ συνέβη γενέσθαι τοιοῦτον πρᾶγμα. γυνή
τις καταμένουσα πλησίον τῆς λεγομένης Χρυσῆς πόρτας κρεμα-
σθεῖσα ἐν μιᾷ νυκτὶ ἐφλυάρησε πολλά, ὥστε συνδραμεῖν τὰ πλή-
θη Κωνσταντινουπόλεως καὶ ἀπελθεῖν λιτανεύοντα εἰς τὸν ἅγιον V 78
Διομήδην εἰς Ἱερουσαλὴμ καὶ καταγαγεῖν τὴν γυναῖκα ἐκ τοῦ οἴκου
αὐτῆς καὶ εἰσαγαγεῖν εἰς τὴν ἐκκλησίαν τοῦ ἁγίου Διομήδους·
ἔλεγε γὰρ ὅτι μετὰ τρεῖς ἡμέρας ἀνέρχεται ἡ θάλασσα καὶ πάντας
λαμβάνει. καὶ πάντων λιτανευόντων καὶ κραζόντων τὸ Κύριε
ἐλέησον· ἠκούετο γὰρ ὅτι καὶ πόλεις πολλαὶ κατεπόθησαν. τότε O 224
δὲ καὶ ἐν Αἰγύπτῳ καὶ ἐν Ἀλεξανδρείᾳ θνῆσις ἀνθρώπων γέ-
γονεν. ὁ δὲ αὐτὸς βασιλεὺς πέμψας Ναρσῆν τὸν κουβικουλάριον
μετὰ δρομώνων καὶ ἄλλους τινὰς μαθεῖν τὰ γενόμενα, καὶ ἀπελ-
θόντων τῶν παίδων Ναρσοῦ κατ' ἐπιτροπὴν αὐτοῦ εἰς τὸν ἅγιον
Διομήδην καὶ μαθόντων παρὰ τοῦ συναχθέντος ὄχλου τὰ λεγό-
μενα ὑπὸ τῆς γυναικός, ἐλθόντες ἀπήγγειλαν Ναρσῇ τὰ γενόμενα B
ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ, καὶ ὅτι ἤκουσαν ἀπὸ τῆς γυναικὸς τῆς κρεμα-
σθείσης ὅτι μετὰ τρεῖς ἡμέρας ἀνέρχεται ἡ θάλασσα καὶ κα-
τακλύζει πάντας. καὶ ἀκούσαντες οἱ ὄχλοι τῶν λεγομένων παρ'
αὐτῆς ἀνεχώρουν πτοούμενοι.

1. Ἀντίνῳ] V. vol. I. p. 119. B. 4. κρεμασθεῖσα ἐν μιᾷ νυκτὶ] „Ita etiam infra habemus iterum κρεμασθείσης. Verum χρηματισθεῖσα, et χρηματισθείσης legendum esse, haud dubitari potest.“ Ch. 15. κατ'] μετ' Ox. 18. ὑπὸ Ox.

Antinoem ablegatus est; unde postea revocatus, Byzantii diem suum obiit.

Indictione v, novum quid accidit hujusmodi. Muliercula quaedam, quae ad Portam auream, quam vocant, agebat, nocte quadam afflatu quasi fatidico correpta, nescio quae Nugarum praesagiebat; Mare scilicet, postriduum erumpens, universos absorpturum. Revera per id ipsum tempus, multae urbes aquis obrutae sunt: quin Alexandriae quoque, caeteramque per Aegyptum, lues hominum late grassata est. Popellus itaque Constantinopolitanus qui haec audierat, concursitans exclamavit; *Miserere Domine:* extractamque aedibus suis Mulierculam Hierosolymam, S. Diomedis ad templum deduxerunt, litanias ibi una agitaturi. Imperator itaque Narseti Cubiculario, aliisque emissis negotium dedit, uti dromonibus conscensis exirent, an haec ita se haberent exploratum. Ex Narsetis itaque pedissequis ad haec emissi quidam, ubi ad S. Diomedis templum advenissent, et quae mulier effutierat a congregato ibi populo edocti fuissent, reversi Narseti renunciabant. Quin seipsos quoque a Fatidica illa audivisse perhibebant futurum esse, post tres dies, ut mare superveniens cunctos obrueret. Turba autem adventantium ad haec mulieris dicta consternata recedebat.

Καὶ τῷ αὐτῷ χρόνῳ Λογγῖνος ἔπαρχος πόλεως προεβλήθη· ὅστις ἔστρωσε τὸ μεσίαυλον τῆς βασιλικῆς κιστέρνης. ἔκτισε δὲ καὶ τοὺς ἐμβόλους τῆς αὐτῆς βασιλικῆς εὐπρεπῶς.

Ἰδὼν δὲ κύριος ὁ θεὸς ὅτι ἐπληθύνθησαν αἱ ἀνομίαι τῶν ἀν- C θρώπων, ἐπήγαγε πτῶσιν ἀνθρώπων ἐπὶ τῆς γῆς εἰς ἐξάλειψιν ἐν πάσαις ταῖς πόλεσι καὶ ἐν ταῖς χώραις. ἐπεκράτησε γὰρ ἡ θνῆσις ἐπὶ χρόνον, ὥστε μὴ αὐταρκεῖν τοὺς θάπτοντας. τινὲς γὰρ καὶ ἐκ τῶν ἰδίων οἴκων ἐν ξυλίνοις κραβάτοις ἐξέφερον, καὶ οὐδὲ οὕτως ἐξήρκουν. ἔμενον γὰρ καί τινα τῶν σκηνωμάτων ἐπὶ ἡμέρας ἄτα- O 225 φα· τινὲς γὰρ καὶ τῶν ἰδίων προσγενῶν τὴν ταφὴν οὐκ ἔβλεπον. ἐπεκράτησε δὲ ἡ εὐσπλαγχνία τοῦ θεοῦ ἐν Βυζαντίῳ ἐπὶ μῆνας δύο.

Μηνὶ σεπτεμβρίῳ ἰνδικτιῶνος ζ' ἐγένετο σεισμὸς ἐν Κυζίκῳ, καὶ τὸ ἥμισυ τῆς αὐτῆς πόλεως ἔπεσε.

Καὶ τῷ αὐτῷ χρόνῳ ἀνηνέχθη ἔφιππος στήλη τοῦ βασιλέως D Ἰουστινιανοῦ πλησίον τοῦ παλατίου ἐν τῷ λεγομένῳ Αὐγουστεών· ἥτις στήλη ἦν Ἀρκαδίου βασιλέως, πρῴην οὖσα ἐν τῷ Ταύρῳ ἐν βωμίσκῳ.

Ἐν αὐτῷ δὲ τῷ χρόνῳ καὶ σπάνις οἴνου ἐγένετο.

Τῷ δὲ νοεμβρίῳ μηνὶ διαστροφὴ ἐγένετο περὶ τῆς ἀποκρεωσίμου· ὁ δὲ αὐτὸς βασιλεὺς προσέταξεν ἑτέραν ἑβδομάδα πραθῆναι κρέα· καὶ πάντες μὲν οἱ κρεωπῶλαι ἔσφαξαν καὶ προέθη-

7. αὐταρκεῖν] Immo ἀνταρκεῖν. 8. κραβάτοις Ch., κραβάττοις Ox.

Eodem tempore Longinus, Urbis praefectus constitutus, Basilicae Cisternae Mesiaulum pavimento stravit: porticibus etiam ejusdem Basilicae magnifice instauratis.

Videns autem Dominus Deus multiplicatas esse hominum iniquitates pestem immisit, quae per singulas Orbis regiones urbesque, ad extremam pene humani generis deletionem invaluit; usque adeo ingravescens, ut nec sepulturae mortuorum satis essent sandapilarii. Quin aliqui etiam aegrotos suos grabbatis ligneis ex aedibus suis efferebant, tabernaculis includendos. Sed neque sic pares mortuis sepeliendis extitere; quorum satis multi, per dies aliquot, insepulti jacuerunt: plurimis etiam nec Cognatis suis suprema solventibus. Byzantii autem per menses duos obtinuit Misericordia Divina.

Mense Septembri, Indict. VII. urbis Cyzici dimidia pars, terrae motibus agitata, corruit.

Eodem etiam tempore Equestris statua Justiniani Imperatoris, (quae Arcadii Imperatoris olim fuerat,) a Tauri Bomisco tralata, in Augustaeo prope palatium excitata est.

Eodem tempore vini etiam erat penuria.

Mense autem Novembri, Imperator Carnis-privii tempus inversurus, per alteram adhuc septimanam carnes venum exponi jussit. Laniones itaque omnes mactavere et venum carnes proposuere: nemo vero vescebatur.

καν, οὐδεὶς δὲ ἤσθιεν· ἐγένετο δὲ καὶ πάθος Χριστοῦ τοῦ θεοῦ O 226
ἡμῶν, καθὼς ὁ αὐτὸς βασιλεὺς ἠβουλήθη.

Μηνὶ φεβρουαρίῳ ἰνδικτιῶνος δεκάτης ὁ ἐπίσκοπος Ῥώμης Βιγίλιος παρεγένετο ἐν Κωνσταντινουπόλει· καὶ τῷ αὐτῷ χρόνῳ παρελήφθη Ῥώμη ὑπὸ Γότθων. E

Ἐν αὐτῷ δὲ τῷ ἔτει Μηνᾶς ὁ πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως καθῃρέθη ὑπὸ τοῦ πάπα Ῥώμης διά τινας αἰτίας κανονικάς.

Καὶ τῇ αὐτῇ ἰνδικτιῶνι γενεθλίου ἀγομένου ἐν Βυζαντίῳ, ὄντος ἐπάρχου πόλεως Θωμᾶ, ἀμιξία ἐγένετο ἐξ ἀμφοτέρων τῶν μερῶν· καὶ θεωρήσας ὁ βασιλεὺς τὸ γεγονός, κελεύσας τοῖς ἐξκουβίτορσιν, ἐπέβησαν κατὰ τοῦ πλήθους· καὶ οἱ μὲν φεύγοντες V 79
ἀπεπνίγησαν, ἕτεροι δὲ κατεσφάγησαν.

Τῇ δὲ αὐτῇ ἰνδικτιῶνι ἐδέχθη Μηνᾶς ὁ ἀρχιεπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως εἰς τὴν ἐπισκοπὴν αὐτοῦ· καὶ ἀπῆλθεν εἰς τὴν ἄθλησιν τῶν ἁγίων ἀποστόλων ἐν τῷ περιτειχίσματι.

Καὶ τῷ αὐτῷ χρόνῳ ὄντος κόμητος πραίτωρος τοῦ ἐπίκλην O 227
Διπουνδιαρίστου δημοσίᾳ ἐξητάσθησαν οἱ εὑρεθέντες ἐν τῷ φόνῳ τοῦ ἐπισκόπου Κυζίκου, Ἀνδρέας καὶ Ἰωάννης ὁ ἐπίκλην Δάνδαξ· καὶ μετὰ τὴν ἐξέτασιν ἐπήρθησαν τῶν δύο αἱ δεξιαί. καὶ τῷ αὐτῷ χρόνῳ ἐγένοντο σεισμοὶ συνεχεῖς.

Μηνὶ ἰουνίῳ ἰνδικτιῶνι τῇ αὐτῇ ἐγένοντο βρονταὶ καὶ ἀστρα- B

10. *ἀμίξια*] V. p. 70. B. *ibid.* *ἐξ* Ch., *ἐν* Ox. 12. *φευγόντες* Ox. 18. *ἐξητάσθησαν* Ch., *ἐξαιτάσθησαν* Ox. 20. *ἐξέτασιν* Ch., *ἐξαίτασιν* Ox.

Caeterum Christi Dei nostri Passionis sancta solennitas, juxta quod Imperator edixerat, celebrata est.

Mense Februario, Indict. x. Vigilius Episcopus Romanus Constantinopolim venit; quo etiam tempore Roma a Gothis capta est.

Eodem anno Menas, Patriarcha Constantinopolitanus, Canonicis quibusdam de causis, a Romano Papa excommunicatus est.

Eadem Indictione, Thoma Praefecturam urbis gerente, dum Constantinopolitanae urbis Natalitia celebrabantur, tumultus inter duas Factiones exortus est. Quo viso, excubitores Imperator in turbam irruere jussit; quorum alii fugientes suffocati sunt, alii vero gladio perierunt.

Eadem Indictione Menas, Archiepiscopus Constantinopolitanus, Episcopatui suo restitutus est: qui protinus ad S. Apostolorum monasterium in muro se recepit.

Eodem tempore Dipundiaristo Comite Praetoris munus obeunte, de Cyziceni Episcopi caede pro tribunali postulati sunt Andreas et Joannes, cognomine Dandax: qui criminis rei ex inquisitione deprensi manu uterque dextra truncati sunt. Eodem tempore terrae tremores perpetim grassabantur.

Mense Junio, indictionis ejusdem, fulgura cum tonitruis adeo tremen-

παὶ φοβεραὶ πάνυ, ὥστε καὶ ἀνθρώπους καθεύδοντας ἐκ τῶν ἀστραπῶν βλαβῆναι. ἐν αὐτοῖς δὲ τοῖς φόβοις καὶ τοῦ κίονος τοῦ ἐν τῷ Ξηρολόφῳ ἀπεπτελώθη μέρος.

Καὶ τῇ κη' τοῦ αὐτοῦ μηνὸς ἰνδικτιῶνος δεκάτης τελευτᾷ ἡ Αὔγουστα Θεοδώρα.

O 228 Καὶ τῷ ἰουλίῳ μηνὶ συμβολῆς γενομένης ἐξ ἀμφοτέρων τῶν μερῶν ἐμπρησμὸς γέγονεν ἐν τῇ οἰκίᾳ τῇ λεγομένῃ τὰ Πάρδου· καὶ ἐκαύθησαν πολλὰ καὶ ἔπεσαν φόνοι πολλοί.

Ἰνδικτιῶνος ιγ' πρεσβευτὴς Ἰνδῶν κατεπέμφθη μετὰ καὶ ἐλέφαντος ἐν Κωνσταντινουπόλει.

C Καὶ τῷ αὐτῷ χρόνῳ περιῃρέθη τὸ ὄνομα Μηνᾶ τοῦ ἀρχιεπισκόπου ἐκ τῶν ἁγίων διπτύχων καὶ τὸ ὄνομα Βιγιλίου τοῦ πάπα Ῥώμης.

Μηνὶ ἀπριλλίῳ ἐγένετο συμβολὴ δημοτικὴ ἐν τῷ Ἱπποδρομίῳ μὴ ἀγομένου τοῦ ἱππικοῦ· καὶ πολλοὶ ἀπέθανον ἐξ ἀμφοτέρων.

Μηνὶ ἰουνίῳ κη', ἰνδικτιῶνι τῇ αὐτῇ, ἐγένετο τὰ ἐγκαίνια τῶν ἁγίων ἀποστόλων καὶ ἡ κατάθεσις τῶν τιμίων λειψάνων Ἀνδρέου, Λουκᾶ, καὶ Τιμοθέου ἐν Κωνσταντινουπόλει· καὶ διῆλθεν ὁ ἐπίσκοπος Μηνᾶς μετὰ τῶν αὐτῶν ἁγίων λειψάνων καθήμενος ἐν ὀχήματι βασιλικῷ.

Ἐν αὐτῷ δὲ τῷ χρόνῳ κατεπέμφθη καὶ Ναρσῆς ὁ κουβι-

3. ἀπεπτελώθη] ἀπεπτιλώθη Ch. V. Toup. Emend. vol. III. p. 545.
5. Αὐγούστα Ox. 14. δημωτική Ox. Correxit Ch.

da extiterunt, ut etiam dormientes homines a coruscationibus laederentur. Terroribus autem hisce Columnae etiam ejus pars, quae in Xerolopho stetit, abrupta corruit.

Ejusdem mensis XXVIII, Indict. X, Theodora Augusta e vivis excessit.

Mense autem Julio, Factionis utriusque Partibus invicem concertantibus, ignes aedibus Pardi dictis injecti sunt; plurimis aedificiis incendio absumptis, hominibusque internecioni traditis.

Indictione XIII. Indorum Legatus, Elephantem secum ducens, Constantinopolim venit.

Eodem etiam tempore, Menae Archiepiscopi, Vigiliique, Papae Romani, nomina sacris diptychis expungebantur.

Mense Aprili conflictabantur in circo seditiosi, nullis interim Circensibus habitis; Multique utrinque occisi sunt.

Junii XXVIII, Indictionis ejusdem, S. Apostolorum aedis dedicatio Constantinopoli peragebatur; venerandis Andreae, Lucae, ac Timothei repositis ibi reliquiis; quas Episcopus Menas, curru vectus Imperatorio, illuc deportavit.

Eodem tempore Narses Cubicularius Romam versus missus est, ad

κουλάριος ἐν Ῥώμῃ ἐπὶ τὸ πολεμῆσαι τοῖς Γότθοις, ὅτι μετὰ D τὸ περιλαβεῖν Βελισσάριον Ῥώμην πάλιν παρελήφθη ὑπὸ τῶν O 229 Γότθων.

Μηνὶ Ἰουνίῳ κϛ', ἰνδικτιῶνι τῇ αὐτῇ, ἐδέχθη ὁ ἐπίσκοπος Ῥώμης Βιγίλιος ὑπὸ τοῦ βασιλέως· ἦν γὰρ ἀγανακτηθεὶς καὶ προσφυγίῳ χρησάμενος εἰς τὸν ἅγιον Σέργιον τοῖς ἐπίκλην τῶν Ὁρμίσδου.

Ἰνδικτιῶνος ιδ' ἐγένετο σεισμὸς μέγας καὶ φοβερὸς ἐν πάσῃ τῇ χώρᾳ τῆς Παλαιστίνης ἔν τε Ἀραβίᾳ καὶ ἐν τῇ χώρᾳ τῆς Μεσοποταμίας καὶ Ἀντιοχείας καὶ Φοινίκης παράλου καὶ Λιβανησίας. καὶ ἐν αὐτῷ τῷ φόβῳ ἔπαθον αἱ πόλεις, τοῦτ' ἐστὶ Τύρος, Σιδών, Βηρυτός, Τρίπολις, Βύβλος, Βότρυς, καὶ ἄλλων πόλεων μέρη. κατελήφθησαν δὲ ἐν αὐταῖς καὶ πλήθη ἀνθρώπων. ἐν δὲ τῇ πόλει Βότρυος ἀπεσπάσθη ἀπὸ τοῦ παρακειμένου E τῇ θαλάσσῃ ὄρους τοῦ ἐπίκλην Λιθοπροσώπου μέρος καὶ κατηνέχθη εἰς τὴν θάλασσαν, καὶ ἀπετέλεσε λιμένα, ὡς δύνασθαι ὁρμεῖν ἐν τῷ λιμένι τοῦ ἀποσπασθέντος ὄρους πλοῖα παμμεγέθη· οὐκ εἶχε γὰρ ἡ αὐτὴ πόλις τὸ πάλαι λιμένα. ὁ δὲ αὐτὸς βασιλεὺς ἀπέστειλε χρήματα ἐν πάσαις ταῖς ἐπαρχίαις καὶ ἀνήγειρε φανερὰ τῶν αὐτῶν πόλεων. ἐν δὲ τῷ καιρῷ τοῦ σεισμοῦ ἔφυγε O 230 V 80 θάλασσα εἰς τὸ πέλαγος ἐπὶ μίλιον ἕν, καὶ ἀπώλοντο πλοῖα πολλά· καὶ πάλιν τῇ τοῦ θεοῦ κελεύσει ἀπεκατέστη ἡ θάλασσα εἰς τὴν ἀρχαίαν κοίτην.

1. **μετὰ τὸ περιλαβεῖν Βελισσάριον**] „Forte scribendum, παραλαβεῖν." Ch. Conf. ad p. 76. C. 7. Ὁρμίσδου Theophanes p. 191. A, Ὁρμοδίου Ox. 10. Λιβανισίας Ox. 12. Βύβλος Ch., Βίβλος Ox. 17. ὁρμεῖν Chr., ὁρμῆν Ox.

bellum Gothis inferendum; qui post urbem a Belisario recuperatam, eam rursus occupaverant.

Mensis Junii xxvi, Indictionis ejusdem, Imperator in gratiam cum Vigilio, Episcopo Romano, rediit: qui, quod Imperatorem sibi infensum habuerit, ad S. Sergium confugerat, Ormodiorum ibi in aedibus latitans.

Indictione xiv, terrae motus ingens, planeque tremendus, per Palaestinam omnem, Arabiam, Mesopotamiam, Antiochiam, Phoeniciam utramque, Maritimam et Libanesiam, grassatus est: cujus ab horrore Tyrus cum Sidone, Berytus, Tripolis, Byblus etiam, Botrysque, aliarum quoque urbium partes succussatae corruerunt; compluribus insuper hominibus ruinarum molibus oppressis. Ad urbem vero Botrym, Montis mari imminentis, Lithoprosopi dicti, divulsa pars et in mare deturbata, Portum effecit, navibus maximis recipiendis idoneum, cum antea urbs ea Portu caruisset. Caeterum Imperator pecuniis in Provincias singulas transmissis, plurimas ex his urbes instauravit. Durante autem hoc terrae motu, mare etiam in altum, ad Mille passus, recessit; navibus interim multis exinde pereuntibus; rursumque, jussu Divino, in pristinum alveum reversum est.

Μηνὶ σεπτεμβρίῳ ἰνδικτιῶνος ιε' γέγονε τὰ ἐγκαίνια τῆς ἁγίας Εἰρήνης τῆς οὔσης πέραν ἐν Ἰουστινιαναῖς· καὶ ἐξῆλθον τὰ ἅγια λείψανα ἐκ τῆς μεγάλης ἐκκλησίας μετὰ καὶ τῶν δύο πατριαρχῶν, λέγω δὴ Μηνᾶ τοῦ πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως καὶ Ἀπολλιναρίου τοῦ πάπα Ἀλεξανδρείας· καὶ ἐκάθισαν ἀμφότεροι ἐν τῷ βασιλικῷ ὀχήματι, κατέχοντες ἐν τοῖς γόνασιν αὐτῶν τὰ τίμια λείψανα.

B Καὶ τῷ αὐτῷ χρόνῳ ἐξηντλήθη καὶ ἐκαθαρίσθη ὁ λιμὴν ὁ πλησίον τοῦ παλατίου Σεκουνδιανῶν.

Μηνὶ αὐγούστῳ ἰνδικτιῶνος ιε' τελευτᾷ Μηνᾶς ὁ ἀρχιεπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως· καὶ κειμένου τοῦ λειψάνου εἰς τὸ ἅγιον θυσιαστήριον τῆς μεγάλης ἐκκλησίας γέγονε πατριάρχης Εὐτύχιος ὁ ἀποκρισιάριος Ἀμασείας.

Καὶ τῷ αὐτῷ μηνὶ ἐπινίκια ἦλθον ἀπὸ Ῥώμης ἀπὸ Ναρσοῦ τοῦ κουβικουλαρίου καὶ ἐξάρχου Ῥωμαίων. συμβαλόντος γὰρ
O 231 αὐτοῦ πόλεμον μετὰ Τοτίλα, ῥηγὸς τῶν Γότθων, κατὰ κράτος νικήσας τὸν πόλεμον καὶ αὐτὸν κατέσφαξε· καὶ ἐπέμφθη τὰ ἱμάτια αὐτοῦ ἡμαγμένα ἐν Κωνσταντινουπόλει.

C Μηνὶ μαρτίῳ ἰνδικτιῶνος α' ἐγένετο διαστροφὴ τοῦ κέρματος· καὶ ἐκ τῶν πτωχῶν στάσεως γενομένης καὶ θορύβου ἀνηνέχθη τῷ αὐτῷ βασιλεῖ· καὶ ἐκέλευσε τὴν κατάστασιν τοῦ κέρματος κρατῆσαι κατὰ τὸ ἀρχαῖον ἔθος.

Ἐν δὲ τῷ αὐγούστῳ μηνὶ τῆς δευτέρας ἰνδικτιῶνος ἐγένε-

5. Ἀπολλιναρίου Ch, Ἀπολιναρίου Ox. 16. Τότιλα Ox. 17. γὰρ νικήσας] „γὰρ redundat." Ch.

Mense Septembri, Indictionis xv, S. Irenes templum ad ulteriorem ripam in Justinianis positum, dedicatum est. Sanctas autem reliquias exportabant, magna ex Ecclesia, Patriarchae duo, Menas Constantinopolitanus et Apollinarius Alexandrinus; qui currui Imperatorio devecti, reliquias genibus suis compositas gestabant.

Eodem tempore portus, Secundianorum palatio vicinus, aquis exhaustis, repurgatus est.

Mense Augusto, Indict. xv, Menas, Archiepiscopus Constantinopolitanus, diem suum obiit; reliquiis ejus Magnae Ecclesiae juxta sacrum Altare repositis: cujus in locum Eutychius, Amasiae Apocrisiarius, suffectus est.

Mense eodem Narses Cubicularius, Romanorum Exarchus, de victoria sua nuncium Roma misit: praelio enim cum Totila Gotho commisso, Narses superior factus eum occidit, vestesque ejus cruentatas Constantinopolim transmisit.

Mense Martio, Indictionis I, commotio ab infimae sortis hominibus, ob nummum diminutum, coorta est: qua re ad Imperatorem delata, nummum valorem suum pristinum obtinere jussit.

Mense Augusto, Indictionis II, terrae motus horrendus extitit, a quo

το σεισμὸς φοβερός, ὥστε παθεῖν οἴκους πολλοὺς καὶ λουτρὰ
καὶ ἐκκλησίας καὶ μέρη τῶν τειχέων παθεῖν ἐν Βυζαντίῳ. ἐν
αὐτῷ δὲ τῷ φόβῳ ἔπεσεν ἡ λόγχη, ἣν ἐκράτει τὸ ἄγαλμα τὸ ἐν
τῷ φόρῳ Κωνσταντίνου, καὶ κατεπάρη ἐν τῇ γῇ ἐπὶ πήχεις
τρεῖς. ἐν δὲ τοῖς συμπτώμασι πολλοὶ συνελήφθησαν. ἐν αὐ- D
τῷ δὲ τῷ φόβῳ καὶ ἄλλαι πόλεις ἔπαθον, ἐν οἷς καὶ Νικομηδείας
μέρος καταπεσεῖν. ἐκ δὲ τῶν συμπτωμάτων Νικομηδείας καὶ
μεθ' ἡμέρας τινὲς ζῶντες ἀνηνέχθησαν. ἐπεκράτησε δὲ ὁ αὐ-
τὸς σεισμὸς ἡμέρας μ'.

Μηνὶ Ἰουλίῳ ἰνδικτιῶνος δ' στασιάσαντες οἱ Σαμαρεῖται
καὶ οἱ Ἰουδαῖοι ἐν Καισαρείᾳ Παλαιστίνης, ποιήσαντες τὸ ἓν εἰς
ἀλλήλους ὡς ἐν τάξει μερικῶν ἐπῆλθον τοῖς χριστιανοῖς τῆς O 232
αὐτῆς πόλεως καὶ πολλοὺς κατέσφαξαν τῶν χριστιανῶν. ἐπῆλ-
θον δὲ καὶ ἐπόρθησαν τὰς ἐκκλησίας. καὶ τοῦ ἄρχοντος τῆς
αὐτῆς πόλεως ἐξελθόντος πρὸς βοήθειαν τῶν χριστιανῶν ἐπῆλ-
θον οἱ αὐτοὶ Σαμαρεῖται, κἀκεῖνον κατέσφαξαν ἐν τῷ πραιτω- E
ρίῳ, καὶ τὰ πράγματα αὐτοῦ πάντα καθήρπασαν. ἡ δὲ γυνὴ
τοῦ αὐτοῦ ἄρχοντος Στεφάνου, ἀνελθοῦσα ἐν Κωνσταντινουπό-
λει, προσῆλθε τῷ αὐτῷ βασιλεῖ. καὶ ἀκούσας ὁ βασιλεὺς τὰ
γεγονότα ὑπὸ τῶν Σαμαρειτῶν καὶ θυμωθείς, ἐκέλευσε τῷ ὄντι
τότε ἄρχοντι τῆς ἀνατολῆς Ἀμαντίῳ ἐκζητῆσαι τὰ γενόμενα καὶ
τὸν φόνον τοῦ αὐτοῦ Στεφάνου. ὅστις Ἀμάντιος δεξάμενος ἀπο-
κρίσεις βασιλικὰς καὶ ἀπελθὼν ἐν Καισαρείᾳ, καὶ ἀναζητήσας
τοὺς πεποιηκότας τοὺς φόνους καὶ εὑρών, τοὺς μὲν ἐφούρκισεν, V 81

aedificia quamplurima, Balnea etiam et Ecclesiae, Byzantini quoque muri pars, concussa corruerunt: Cujus etiam vi Lancea illa, quam statua in foro Constantini posita gestabat, deturbata, ad tres cubitos in terram penetravit. Corruentium autem aedificiorum a ruinis Mortalium plurimi perierunt. Eandem Consternationem senserunt urbes insuper aliae; quas inter Nicomediae quoque pars delapsa est: cujus etiam ruderibus obruti nonnulli, diebus aliquot, vivi effodiebantur. Invaluit autem terrae motus iste per XL. dies.

Mense Julio, Indictionis IV, Samaritae Judaeique in Caesarea Palaestinae, inter se conspirati, seditionem moliti sunt; et Factionum conflictus prae se ferentes, Christianos Caesarienses una adorti sunt, plurimosque interfecerunt, Ecclesiis etiam eorum direptis. Quin Stephanum quoque, urbis Praefectum, qui Christianis advenerat suppetias, adorti, in Praetorio occiderunt; bonis etiam ejus ereptis omnibus. Uxor itaque ejus Constantinopolim petens, quod a Samaritis patratum fuerat, Imperatori detulit: qui super his indignatus, Amantio, Orientis Comiti, negotium dedit, uti re certius explorata, Stephani caedem ab iis exigeret. Amantius itaque Mandatis Imperatoriis acceptis, Caesariam profectus est; et perquisitos ibi caedis auctores ubi invenerat, hos in furcam egit, his capita, il-

ἑτέρους δὲ ἀπεκεφάλισε καὶ ἄλλους ἐδεξιοκόπησε καί τινας ἐδήμευσε· καὶ ἐγένετο φόβος μέγας ἐν τῇ πόλει Καισαρείας καὶ ἐν τοῖς ἀνατολικοῖς μέρεσι.

Μηνὶ δεκεμβρίῳ, ἰνδικτιῶνι τῇ αὐτῇ, ἐγένετο θνῆσις ἀνθρώπων ἐν διαφόροις πόλεσι.

Μηνὶ μαΐῳ τῆς αὐτῆς ἰνδικτιῶνος ἐγένετο σπάνις ἄρτου ἐν Κωνσταντινουπόλει, καὶ πρὸς μὲν ὀλίγον ἐστενώθησαν οἱ ἄν-
O 233 θρωποι, καὶ ἔκραξαν τῷ αὐτῷ βασιλεῖ ἐν γενεθλίῳ συνθεωροῦντος τῷ αὐτῷ βασιλεῖ πρεσβευτοῦ Περσῶν· καὶ ἀγανακτήσας ὁ
B αὐτὸς βασιλεὺς κελεύει Μουσωνίῳ τῷ ὄντι ἐπάρχῳ πόλεως, καὶ κατεσχέθησαν ἐκ τοῦ Βενέτου μέρους καὶ ἐκολάσθησάν τινες τῶν ἐνδόξων ἀνδρῶν. κατέσχε δὲ ἡ αὐτὴ σπάνις τοῦ ἄρτου ἐπὶ μῆνας τρεῖς. καὶ μετ' ὀλίγας ἡμέρας ἐγένοντο ἀστραπαὶ καὶ βρονταὶ φοβεραὶ ἐν διαφόροις πόλεσιν, ὥστε καὶ πολλοὺς βλαβῆναι.

Μηνὶ νοεμβρίῳ ἰνδικτιῶνος ε' ἐφάνη πῦρ ἐν τῷ οὐρανῷ ὡς εἶδος λόγχης ἀπὸ τῶν ἀνατολικῶν μερῶν ἐκτεταμένον ἕως δυσμῶν.

Μηνὶ ἀπριλλίῳ, ἰνδικτιῶνι τῇ αὐτῇ, γέγονε σεισμὸς φοβερὸς καὶ ἀβλαβής.

C Μηνὶ δεκεμβρίῳ ἰνδικτιῶνος ϛ' γέγονεν ἕτερος σεισμὸς ἐν μεσονυκτίῳ φοβερὸς πάνυ, ὥστε παθεῖν τὰ δύο τείχη Κωνσταντινουπόλεως, τό τε παλαιὸν τὸ γενόμενον ὑπὸ Κωνσταντίνου καὶ

6. *Μαΐου* Ox. 7. Dele *μὲν*. Conf. p. seq. v. 8. 10. *Μουσονίῳ* Ox.

lis dextras amputavit; quosdam etiam bonorum publicatione multavit. Metus inde ingens Caesariensibus, totique adeo Orienti incussus est.

Mense Decembri, Indictionis ejusdem, pestis diversas Imperii per urbes grassata est.

Mense Maio, Indictionis ejusdem, panis penuria laboravit Constantinopolis; et ad dimensum modicum reducebantur homines. Natalitiis autem agitatis, interim dum Circensia, una cum Persarum Legato, spectaret Imperator, eum de his interpellavit populus. Quod indigne ferens Imperator, Musonium urbis Praefectum jussit, uti murmurantes compesceret; qui primariis Venetae Factionis nonnullis comprensis, ab iis poenas exegit. Caeterum ista panis penuria per tres menses ingravescebat. Paucis vero post diebus fulgura tonitruaque horrenda, diversis in locis contigerunt; a quibus etiam multi laedebantur.

Mense Novembri, Indictionis v, ignis in coelo apparuit, qui hastae ad instar, ab Oriente ad Occidentem porrectus, elongabatur.

Mense Aprili, Indictionis ejusdem, terraemotus horrendus, sed innoxius, extitit.

Mense Decembri, Indictionis vi, terrae motus alter, plane tremendus, nocte media ingruebat; quem utraque Constantinopolis moenia senserunt, tam vetera Constantini, quam quae a Theodosio extructa sunt. Quin

τὸ κτισθὲν ὑπὸ Θεοδοσίου, καὶ ἐκκλησιῶν δὲ μέρη κατέπεσον, ἐξαιρέτως δὲ τὰ ἐπέκεινα τοῦ Ἑβδόμου· καὶ ὁ κίων δὲ ὢν ἐν Σεκουνδιαναῖς σὺν τῇ στήλῃ κατηνέχθη· τοῦ δὲ Ῥηγίου πάνυ πολλὰ κατέπεσον. πολλοὶ ἀπέθανον ἐν τοῖς συμπτώμασι· τινὲς δὲ O 234 καὶ μεθ' ἡμέρας ἐκ τῶν καταληφθέντων ὑπὸ τῶν συμπτωμάτων διεσώθησαν. ἐν αὐτῷ δὲ τῷ φόβῳ καὶ ἐν ταῖς ἔξω πόλεσι πολλοὶ τόποι πεπτώκασιν. ἡ δὲ αὐτὴ φοβερὰ ἀπειλὴ ἐπεκράτησεν ἐπὶ ἡμέρας δέκα· καὶ πρὸς ὀλίγον κατενύγησαν οἱ ἄνθρωποι λιταῖς καὶ δεήσεσι προσκαρτεροῦντες ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ. ὁ δὲ αὐτὸς D βασιλεὺς Ἰουστινιανὸς οὐκ ἐφόρεσε στέμμα ἐπὶ ἡμέρας τριάκοντα.

Καὶ τῷ αὐτῷ χρόνῳ εἰσῆλθεν ἐν Κωνσταντινουπόλει ἔθνος Οὔννων παράξενον τῶν λεγομένων Ἀβάρων.

Ἐν αὐταῖς δὲ ταῖς ἡμέραις τελευτᾷ ὁ ἐπίσκοπος Καισαρείας Καππαδοκίας ἐν Βυζαντίῳ· καὶ ἐγένετο ἀντ' αὐτοῦ Θεόκριτος.

Μηνὶ φεβρουαρίῳ ἰνδικτιῶνος ς' γέγονε θνῆσις ἐν Κωνσταντινουπόλει ἀπὸ βουβώνων. ἐν αὐτῷ δὲ τῷ φόβῳ τὰ μεθόδια πάντα κραββάτους ἀργυροὺς ἐποίησαν. ἐπεκράτησε δὲ ἡ O 235 αὐτὴ φοβερὰ τοῦ θεοῦ ἀπειλὴ ἐπὶ μῆνας ἕξ. E

Ἐν αὐτῷ δὲ τῷ χρόνῳ φιλοκαλουμένου τοῦ τρούλλου τῆς μεγάλης ἐκκλησίας, ῥήξας γὰρ ἦν εἰς φανεροὺς τόπους ἐκ τῶν γε-

3. Ῥηγίου Ch., Ῥιγίου Ox. 8. κατηνύγησαν Ox. 16. βουβόνων Ox. 16. μεθόδια — ἀργυροὺς] μεθόρια — ἀργοὺς Ch. 19. φιλοκαλουμένου Ch., φιλοκαλλουμένου Ox.

Ecclesiarum quoque partes disjectae sunt: cum primis vero, quae ultra Hebdomum sita erant aedificia, corruerunt. Columna etiam in Secundianis posita una cum statua superimposita, Regii item pars magna ceciderunt. Homines etiam plurimi ruinis obruti sunt; quorum tamen nonnulli, aliquot post diebus, vivi extracti sunt. Quin et ab eodem terrae motu aliarum quoque remotarum urbium aedificia quamplurima corruerunt. Invaluit autem tremenda illa consternatio diebus x; hominibus interim, quorum haec animos aliquandiu pupugerunt, litaniis et supplicationibus in Ecclesia invigilantibus. Caeterum Imperator Justinianus Diadema suum per xxx dies non gestavit.

Iisdem temporibus Abares, Hunnorum gens quaedam peregrina, Constantinopolim venerunt.

Hoc tempore etiam Episcopus Caesariensis in Cappadocia Byzantii obiit; cujus in locum suffectus est Theocritus.

Mense Februario, Indictionis vi, lues Constantinopoli grassata est, hominibus a bubonibus pereuntibus. Vigente vero hac calamitate confinia omnia sandapilas vacantes fecerunt. Invaluit autem tremenda haec Dei minitatio per menses sex.

Eodem tempore, cum magnae Ecclesiae Trulla, quae ex prioribus a Deo misericordi immissis terroribus pluribus in locis perrupta fuerat, in-

γονότων κατὰ φιλανθρωπίαν θεοῦ φόβων, αἰφνιδίως ἐργαζο-
μένων τῶν Ἰσαύρων ἔπεσε τὸ ἀνατολικὸν μέρος τῆς προϋποστο-
λῆς, καὶ συνέτριψε τὸ κιβούριον σὺν τῇ ἁγίᾳ τραπέζῃ. κατη-
νέχθη δὲ καὶ τὸ λοιπὸν μέρος τὸ ἀπομεῖναν καὶ αὐτὰ τὰ εἰλήμα-
V 82 τα· ἐκτίσθη δὲ ὁ αὐτὸς τροῦλλος ὑψωθεὶς ἐπὶ πόδας εἴκοσι.

Μηνὶ μαρτίῳ ἰνδικτιῶνος ζ' ἐπανέστησαν οἱ Οὖννοι καὶ οἱ
Σκλᾶβοι τῇ Θρᾴκῃ· καὶ πολεμήσαντες πολλοὺς ἀπέκτειναν καί
τινας ἐπραίδευσαν· τὸν δὲ υἱὸν Βάκχου Σέργιον τὸν στρατη-
O 236 λάτην καὶ Ἐδέρμαν μειζότερον Καλοποδίου ἐπραίδευσαν, λαβόν-
τες αὐτοὺς αἰχμαλώτους. εὗρον δὲ τοῦ τείχους Κωνσταντινου-
πόλεως τόπους καταπεπτωκότας, κἀκεῖθεν εἰσελθόντες κατέδρα-
μον ἕως τοῦ ἁγίου Στρατονίκου ****** τὴν ὀρθόδοξον πίστιν.

Μηνὶ μαΐῳ ἀπεζώσθη Ζήμαρχος ὁ ἀπὸ ἐπάρχων καὶ κου-
B ράτωρ τοῦ δεσποτικοῦ οἴκου τῶν Πλακιδίας· καὶ γέγονεν ἀντ'
αὐτοῦ Θεόδωρος ὁ ἐπίκλην Νικομηδεύς.

Μηνὶ τῷ αὐτῷ οὐκ ἤχθη τὸ γενέθλιον τὸ ἐξ ἔθους ἐπιτελού-
μενον, ἀλλ' ἤχθη τῇ τρισκαιδεκάτῃ τοῦ αὐτοῦ μηνός. καὶ με-
τὰ τὴν ἀπόλυσιν τοῦ ἱπποδρομίου ἀναχωρούντων τῶν Πρασίνων,
καὶ κατερχομένων τὸν ἔμβολον τῶν Μοσχιανοῦ μετὰ παραφυλα-
κῆς, ἐξαίφνης ὑβρισθέντες οἱ αὐτοὶ Πράσινοι ἔκ τινων τῶν τῆς
οἰκίας τῆς λεγομένης τῶν Ἀππίωνος, ἐπέβησαν τοῖς Πρασίνοις οἱ
τοῦ Βενέτου μέρους, καὶ ἐγένετο συμβολὴ ἐν διαφόροις τόποις.
καὶ περάσαντες οἱ Βένετοι ἀπὸ Συκῶν ἤρξαντο βάλλειν πῦρ καὶ

12. Στρατονί Ox. Conf. Theophanes p. 198. A. 18. τῶν] τοῦ Ox.
21. Ἀππιῶνος Ox.

staurаretur; fornicis pars orientalis, interim dum Isauri in hoc opere essent, derepente collapsa est, et casu suo Ciborium sanctamque Mensam contrivit. Caeterum parte ejus superstite tectoque toto demolitis, Justinianus eam de integro excitavit, et xx. pedibus altiorem fecit.

Mense Martio, Indictionis VII, Hunni Sclavique Thraciam invaserunt: belloque incolas petentes, plurimos neci dederunt; nonnullos etiam expilarunt. Quin Sergium quoque, Bacchi filium, militum Magistrum, Edermamque, Calopodii filium natu majorem, spoliatos, etiam captivos abduxerunt. Constantinopolim quoque, per disrupta murorum in quae inciderant loca, intrantes; adusque S. Stratoni * penetrarunt. ****** Orthodoxam fidem.

Mense Maio Zemarchus, Expraefectus et Curator Domus Augustae Placidiae, exauctoratus est, Theodoro Nicomediensi in locum ejus suffecto.

Mensis ejusdem XIII, non autem die solito, Genethlia celebrata sunt: quibus peractis, recedentibus Prasinis, porticumque Moschianorum pertranseuntibus, cum Appianorum ex Domesticis nonnulli ex improviso contumeliis eos afficerent, Veneti protinus et ipsi Prasinos adorti sunt; pluribusque etiam in locis a Partibus conflictum est. Veneti autem, a

καίειν τὰς παραθαλασσίους ἀποθήκας· καὶ εἰ ἐπεχείρησέ τις τοῦ
σβέσαι, ἐτοξεύετο ἐκ τῶν τοῦ Βενέτου μέρους· εἶχον γὰρ τῶν αὐ- C
τῶν ἐργαστηριακῶν διαφόρους ἀμοιβάς. καὶ τῇ ἔριδι συσχεθέν-
τες, ἔκαυσαν τὴν οἰκίαν τὴν λεγομένην τῶν Ἀνδρέου τὴν οὖσαν O 237
ἐν τῷ νεωρίῳ· ὁμοίως δὲ συνέβαλον καὶ ἐν τῇ Μέσῃ· κἀκεῖσε
ἔβαλον πῦρ εἰς τὴν οἰκίαν τὴν λεγομένην τῶν Βαρσυμίου, τότε
διανύοντος τὴν τῶν ἐπάρχων ἀρχήν· καὶ ἐκαύθη ἕως τοῦ χαλκοῦ
Τετραπύλου καὶ ὁ ἄντικρυς ἔμβολος· καὶ ἐπεκράτησεν ἡ μάχη
ἡμέρας δύο. καὶ ἐξελθόντος τοῦ κόμητος τῶν ἐξκουβιτόρων
Μαρίνου μετὰ πολλῆς βοηθείας στρατιωτικῆς καὶ Ἰουστίνου
τοῦ ἐνδοξοτάτου κουροπαλάτου, μόλις ἠδυνήθησαν καταπαῦσαι
τὰ ἀμφότερα μέρη.

Τῷ δὲ αὐτῷ χρόνῳ ἐπάρχου πόλεως ὄντος Γεροντίου ἐμ- D
πρησμοὶ πολλοὶ γεγόνασιν ἐν διαφόροις μέρεσι Κωνσταντινουπό-
λεως. καὶ γενομένης κατοχῆς ἐξ ἀμφοτέρων τῶν μερῶν πολλοὶ
μὲν ἐσωφρονίσθησαν, τινὲς δὲ καὶ ἀπετμήθησαν· καὶ ἐπεκρά-
τησεν ἡ αὐτὴ κατοχὴ ἐπὶ ἡμέρας ἑβδομήκοντα.

Μηνὶ Ἰουνίῳ, ἰνδικτιῶνι τῇ αὐτῇ, συσχεθέντες Ἕλληνες πε-
ριεβωμίσθησαν καὶ τὰ βιβλία αὐτῶν κατεκαύθη ἐν τῷ Κυνηγίῳ O 238
καὶ εἰκόνες τῶν μυσερῶν θεῶν αὐτῶν καὶ ἀγάλματα.

Καὶ τῷ αὐτῷ μηνὶ ἠνέχθησαν τὰ συνοδικὰ τοῦ πάπα Ῥώμης.

Καὶ τῷ αὐτῷ μηνὶ συνήφθη δημοτικὴ μάχη ἐν Κυζίκῳ,

1. ἐπεχείρισε Ox. 11. ἐνδοξοτάτου Ch., ἐνδοξατάτου Ox. 18. περιεβωμίσθησαν] Conf. ad p. 64. E.

Sycis trajecto sinu, Repositoriis maritimis ignes injicere coeperunt, eadem comburendi animo: quos si quis extinguere tentabat, a Venetis spiculis petebatur: quibus et ipsi officinatores opem etiam suam subinde suppeditarunt. Quin et ad concertationem usque proruentes, Andreae quas vocant aedes ad Navale sitas, combusserunt. In foro etiam pugna commissa, flammas ibi in Barsumii, tunc temporis Praefecti, domum conjecerunt: quae una cum opposita porticu, aereum adusque Tetrapylum conflagravit. Conflictatione autem hac per biduum invalescente, Marinus, Excubitorum Comes, Justinusque, Illustrissimus Curopalata, numeroso militum satellitio stipati, universas Factiones emissi, vix tandem compescere potuerunt.

Eodem tempore, Gerontio urbis Praefecturam gerente, diversa per Constantinopolim loca conflagrarunt. Ex utraque autem Factione seditiosis comprehensis, plurimi eorum poenas dederunt; nonnullis etiam capite multatis. Duravit autem Inquisitio haec per dies septuaginta.

Mense Junio, Indictionis ejusdem, comprehensi ex Graecis nonnulli per urbem publice circumferebantur: quin et libri eorum Deorumque scelestorum simulachra, et Imagunculae in Cynegio concremabantur.

Mense eodem Papae Romani Synodica allata sunt.

Eodem mense, commisso Partium in Cyzico certamine, plurimi utrin-

E ὥστε πολλοὺς πεσεῖν ἐξ ἀμφοτέρων τῶν μερῶν. ἐν αὐτῇ δὲ τῇ μάχῃ καί τινα τῶν ἐκεῖσε κατεστράφη.

Μηνὶ αὐγούστῳ ἰνδικτιῶνος δεκάτης ἐγένοντο τὰ ἐγκαίνια τῆς ἁγίας μάρτυρος Θεοδώρας τῆς οὔσης πλησίον τῆς γεφύρης. κατὰ κέλευσιν δὲ τοῦ αὐτοῦ βασιλέως καὶ πρόβλησις ἐκ τῶν ἀργυροπρατῶν καὶ φῶτα πάμπολλα ἐγένετο.

V 83 Μηνὶ ὀκτωβρίῳ ἰνδικτιῶνος ια' διμερὲς γέγονεν ἐκ τῶν Βενέτων ἐν Βυζαντίῳ· καὶ γενομένης συμβολῆς πρὸς ἀλλήλους ἐν
O 239 τοῖς ἐπίκλην Πιττακίοις, ξιφῶν συρέντων, ἀπεχειρίσθη Κληρικός, ὡς μάχεται, υἱὸς ὢν Ἰωάννου Κομενταρισίου τοῦ ἐπίκλην Γύλου.

Μηνὶ νοεμβρίῳ πολλὴ ἀβροχία ἐγένετο ἐν Κωνσταντινουπόλει, ὡς καὶ πολλὰς μάχας γενέσθαι ἐν τοῖς ὑδρείοις. καὶ βορεῖς δὲ πολλοὺς φυσῆσαι· ἀπὸ γὰρ τῆς ἀρχῆς τοῦ αὐγούστου μηνὸς οὐκ ἐφύσησε νότος, καὶ ὁ τρίτος δὲ στόλος τῶν πλοίων οὐκ εἰσῆλθεν, ὥστε καὶ λιτανείας Εὐτύχιον τὸν πατριάρχην ἐπιτρέψαι γενέσθαι εἰς Ἱερουσαλήμ.

B Καὶ τῷ αὐτῷ μηνὶ ἐπινίκια ἦλθον ἀπὸ Ῥώμης ἀπὸ Ναρσοῦ τοῦ πατρικίου, ὡς ὅτιπερ παρέλαβε πόλεις ὀχυρὰς τῶν Γότθων, τοῦτ' ἐστὶ Βερόϊαν καὶ Βρίνκας. ἔπεμψε καὶ τὰς τῶν αὐτῶν πόλεων κλεῖς μετὰ καὶ τῶν λαφύρων.

10. τοῦ Ch., τὸ Ox. 12. ὑδρίοις Ox. 15. λιτανείας Ch., λιτανείους Ox. 19. Βερόϊαν] *Veronam* dicit et *Brixiam*, ut docet Anastasius: vitiosa nomina ponunt etiam Theophanes et Cedrenus.

que ceciderunt; aedificiis, quoque nonnullis, inter velitationem illam demolitis.

Mense Augusto, Indictionis x, dedicatum est templum S. Theodorae Martyris, prope pontem situm. Ex jussu autem ipsius Imperatoris, Argentarii officinas aperientes, vasa sua exposuerunt, luminaque per urbem plurima accensa sunt.

Octobri mense, Indict. xi, inter Venetos Constantinopoli orta est commotio: qui in partes distracti, in Pittaciis inter se conflictabantur: districtisque gladiis, Clericus quidam, Joannis Commentariensis, cognomine Gyli, filius, manibus inter pugnandum truncatus est.

Mense Novembri ingenti imbrium defectu laboravit Constantinopolis, adeo ut saepiuscule pugnatum esset ad fontes, ab iis qui aquatum convenerant: Quin venti quoque Boreales crebri, Australes vero, Augusti mensis ab initio, nulli spiraverunt; adeo ut nec tertia classis in portum advenire potuerit. Itaque etiam Eutychius Patriarcha Litanias Hierosolymis habendas instituit.

Eodem mense Constantinopolim allatus est nuncius, de Narsetis Patricii Victoriis; qui *Berocam Brincasque*, munitas Gothorum urbes, occupaverat: quarum una cum spoliis, et ipsas quoque urbium claves transmisit.

Μηνὶ νοεμβρίῳ ἰνδικτιῶνος ια' ἐμελέτησαν δόλον τινὲς κα-
τὰ τοῦ αὐτοῦ βασιλέως Ἰουστινιανοῦ τοῦ φονεῦσαι αὐτόν, ὡς
κάθηται ἐν τῷ παλατίῳ. ἐν ἑσπέρᾳ δὲ τὴν σκέψιν τῆς ἐπιβου- O 240
λῆς μελετήσαντες ἦσαν οὗτοι, Ἀβλάβιος Μελτιάδου καὶ Μάρ-
κελλος ὁ ἀργυροπράτης καὶ Σέργιος ὁ ἀνεψιὸς Αἰθερίου τοῦ
κουράτωρος. ἡ δὲ μελέτη αὐτῶν ἦν αὕτη, ἵνα, ὡς κάθηται ἐν
τῷ τρικλίνῳ ἑσπέρας, εἰσέλθωσι καὶ σφάξωσι τὸν αὐτὸν βασιλέα.
ἦσαν γὰρ καὶ ἰδίους ἀνθρώπους στήσαντες κατὰ τόπον, ἵνα γενο- C
μένης τῆς αὐτῆς ἐπιβουλῆς ταραχὴν ποιήσωσιν. ὁ δὲ αὐτὸς
Ἀβλάβιος ἦν λαβὼν καὶ χρυσίον παρὰ Μαρκέλλου, περὶ τὰς
πεντήκοντα τοῦ χρυσίου λίτρας, εἰς τὸ συνεπαμῦναι. καὶ δή,
τοῦ θεοῦ οὕτως εὐδοκήσαντος, εἷς ἐξ αὐτῶν τῶν τὴν ἐπιβουλὴν
μελετησάντων, Ἀβλάβιος ὁ Μελτιάδου, ἐθάῤῥησεν Εὐσεβίῳ τῷ
κόμητι τῶν φοιδεράτων καὶ Ἰωάννῃ τῷ Δομετιόλου τὴν σκέ-
ψιν, ὅτι Ἐν τῇ ἑσπέρᾳ βουλόμεθα ἐπιβῆναι τῷ εὐσεβεῖ βασιλεῖ,
ὡς κάθηται ἐν τῷ τρικλίνῳ. καὶ φανερωθείσης τῆς ἐπιβουλῆς,
εὑρέθη Μάρκελλος ὁ ἀργυροπράτης τῇ αὐτῇ ἑσπέρᾳ ἐν ᾗ τὴν
σκέψιν τῆς ἐπιβουλῆς ἔμελλε ποιεῖν εἰσερχόμενος ἐν τῷ παλα-
τίῳ φορῶν βοῦγλιν, καὶ ὁ τὴν ἐπιβουλὴν φανερώσας Ἀβλάβιος D
ὁμοίως ἀπὸ σπαθίου. καὶ ὡς προγνωσθέντες συνεσχέθη μὲν
Μάρκελλος, καὶ ἀστοχήσας τοῦ προσδοκωμένου σύρας τὸ βοῦγ- O 241
λιν ὃ ἐφόρει ἑαυτῷ ἐπήγαγε πληγὰς τρεῖς, καὶ οὕτως ἐτελεύτησε·
Σέργιος δὲ ὁ ἀνεψιὸς Αἰθερίου προσφυγίῳ ἐχρήσατο ἐν τῇ δε-

3. *ἑσπέρᾳ* Ch., *ἑσπέρας* Ox. 4. 13. *Μελτιάδου*] *Μιλτιάδου*?
15. *ὅτι*] *ἔτι* Ox.

Mense Novembri Indictionis XI, conscii nonnulli consilium inierunt, ut Justinianum, in palatio sedentem, insidiis praeoccupatum, e medio tollerent. Conjurationem vero sub vesperam agitabant; et de nomine fuerunt, Ablabius Miltiadis F. et Marcellus Argentarius, et Sergius, Aetherii Curatoris nepos; suscepti autem facinoris haec methodus erat, ut, trahente vespera, Imperatorem, in Triclinio suo pro more considentem, adorti conficerent: collocatis insuper in locis opportunis quibusdam ex suis, qui post perpetratum facinus, plebem e vestigio concitarent. Ablabius autem dictus in conjurationis societatem a Marcello, L. circiter auri libris datis, conductus fuerat. Caeterum, Deo ita volente, Ablabius, Miltiadis F. unus ex Conjuratis, consilium suum Eusebio, Comiti Foederatorum, et Joanni, Domitioli F. communicavit: „Hac ipsa vespera, inquiens, religiosum Imperatorem, dum sedet in Triclinio, adoriri in animo habemus. Conjuratione itaque patefacta, Marcellus Argentarius, eadem ipsa vespera, qua perduellionem perficere decreverat, pugione armatus; Ablabius etiam, qui Conjurationem patefecerat, gladio cinctus, palatium intraro visi sunt. Caeterum cum jam notum esset Consilium eorum, Marcellus statim comprensus est, qui, cum frustra se esse percepisset, stricto quem ferebat pugione, vulnera tria sibi intulit, atque ita mortuus est. Sergius

σποίνῃ ἡμῶν τῇ θεοτόκῳ ἐν Βλαχέρναις. καὶ ἐκβληθεὶς ἐκ τῶν
ὅρων, ὡς οἷα κατὰ βασιλέως σκεψάμενος, καὶ ἐξετασθείς, κατέ-
θετο ὅτι καὶ Ἰσάκιος ὁ ἀργυροπράτης ὁ κατὰ Βελισσάριον τὸν
πατρίκιον καὶ αὐτὸς σύνοιδε τῇ αὐτῇ ἐπιβουλῇ, καὶ Βῖτος δὲ ὁ
ἀργυροπράτης καὶ Παῦλος ὁ ὑποπτίων Βελισσαρίου. καὶ ἀμ-
φοτέρων συσχεθέντων καὶ ἐκδοθέντων Προκοπίῳ, ἐπάρχῳ πό-
E λεως, συγκαθημένων αὐτῷ καὶ συνεξεταζόντων Κωνσταντίνου
κοιαίστωρος καὶ Ἰουλιανοῦ ἀντιγραφέως καὶ Ζηνοδώρου ἀσεκρῆ-
τις, ἐκλαμβάνοντος τὰς αὐτῶν ἀποκρίσεις, κατεῖπον Βελισσαρίου
τοῦ πατρικίου· καὶ ἐκ τούτου ὑπὸ ἀγανάκτησιν γέγονεν. ἄλλοι
δέ τινες τῶν ἐξονομασθέντων φυγῇ ἐχρήσαντο. καὶ τῇ πέμπτῃ
τοῦ δεκεμβρίου μηνὸς ὁ αὐτὸς βασιλεὺς ποιήσας σιλέντιον κόμ-
V 84 βεντον κελεύει πάντας τοὺς ἄρχοντας εἰσελθεῖν καὶ τὸν πατρι-
O 242 άρχην Εὐτύχιον καὶ τινας ἐκ τῶν σχολῶν· καὶ δεξάμενος αὐτοὺς
ἐν τῷ τρικλίνῳ, κελεύει τὰς τούτων καταθέσεις ἀναγνωσθῆναι
καὶ φανερωθῆναι πᾶσι τὰ τῆς ἐπιβουλῆς, λέγω δὴ Σεργίου τοῦ
ἀνεψιοῦ Αἰθερίου καὶ Εὐσεβίου τοῦ ἀργυροπράτου καὶ Παύλου
τοῦ ὑποπτίωνος καὶ Βίτου. καὶ ἀνεγνώσθησαν αἱ καταθέσεις
αὐτῶν, καὶ ἐξ αὐτῶν τῶν καταθέσεων ἠγανακτήθη ὁ πατρίκιος
Βελισσάριος· καὶ πέμψας ὁ αὐτὸς βασιλεὺς ἐπῆρε πάντας τοὺς
ἀνθρώπους Βελισσαρίου, καὶ ἐν οὐδενὶ ἀντέστη ὁ αὐτὸς ἀνήρ.
καὶ ὑπονοηθεὶς Κωνσταντῖνος ὁ κοιαίστωρ καὶ Ἰουλιανὸς ὁ ἀν-

2. ἐξετασθείς Ch., ἐξαιτασθείς Ox. Sic et 7., p. seq. v. 3. 4. συνοῖδε Ox.

vero, Aetherii nepos, fuga sibi consulens, in S. Deiparae dominae Nostrae Aedes in Blachernis se recepit. Verum Asyli hujus finibus ejectus, (ut qui laesae Majestatis reus esset,) examinique subjectus, affirmavit, Isacium etiam Argentarium, Belisarii Patricii familiarem, Conjurationis hujus conscium esse: uti etiam et Vitum Argentarium, et Paulum, Belisarii Suboptionem. Hi vero ambo comprehensi, Procopio, urbi Praefecto, traditi sunt: a quo et Constantino Quaestore, et Juliano Antigraphario, assessoribus ejus, et Zenodoro Asecreta, responsa eorum notante, examinati, Belisarium Patricium accusarunt: qui exinde Imperatorem sibi infensum habuit. Alii vero nonnulli, ab his indicati fuga se subduxerunt. Decembris autem die v, Silentio ab Imperatore indicto, Primores omnes, Eutychiumque Patriarcham, nonnullos etiam ex scholis adesse jussit: quibus in Triclinium convocatis, designatam in se conjurationem palam fieri, Sergiique, Aetherii nepotis, et Eusebii Argentarii, Pauli item Suboptionis, Vitique Confessiones coram omnibus legi mandavit. Quibus perlectis, Imperatoris animus in Belisarium Patricium commotus est: statimque missi sunt, qui ab eo satellites amoverent omnes: nec omnino ad haec renixus est Belisarius. Caeterum cum Constantinus Quaestor, et Julia-

τιγραφεύς, ὥς, φησίν, ὑπὲρ Αἰθερίου ποιήσαντες, ὡς οἷα καὶ αὐ-
τοῦ Αἰθερίου συνειδότος τῇ ἐπιβουλῇ· καὶ μεθ' ἡμέρας ἓξ πά-
λιν ἐξητάσθησαν οἱ τὴν αὐτὴν ἐπιβουλὴν μελετήσαντες ὑπὸ Μα- B
ρίνου τοῦ κόμητος τῶν ἐξκουβιτόρων καὶ Κωνσταντιανοῦ τοῦ
στρατηλάτου, καὶ ἔμεινεν ὁ αὐτὸς Βελισσάριος ὑπὸ ἀγανάκτησιν.

Καὶ τῷ αὐτῷ μηνὶ προετέθη ἤδικτον περὶ τῶν διακρινομένων ἐν διαφόροις ἐκκλησίαις ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ βασιλέως ὅτι Οὐ χρὴ μετὰ τὴν ἕνωσιν λέγειν μίαν φύσιν, ἀλλὰ δύο ὁμολογεῖν.

Καὶ τῇ αὐτῇ ἰνδικτιῶνι ἐγένοντο τὰ ἐγκαίνια τῆς ἁγιωτάτης
μεγάλης ἐκκλησίας τὸ δεύτερον. προσετέθη δὲ τῷ τρούλλῳ κα- O 243
τὰ τὸ παλαιὸν σχῆμα πόδες λ', καὶ τὰς δύο καμάρας ἐκ προσθή-
κης ποιήσαντες, τήν τε ἀρκτῴαν καὶ τὴν μεσημβρινήν. ἐν δὲ τῇ
συμπληρώσει τοῦ εἰλήματος Εὐτυχίου τοῦ πατριάρχου κατέχον- C
τος τὸ ἅγιον μεγαλεῖον καὶ τοῦ ὄχλου παρισταμένου ἐψάλλετο,
Ἄρατε πύλας, οἱ ἄρχοντες, ὑμῶν, καὶ ἐπάρθητε, πύλαι αἰώνιοι,
καὶ εἰσελεύσεται ὁ βασιλεὺς τῆς δόξης, καὶ τὰ λοιπά.

Μηνὶ ἰανουαρίῳ ἰνδικτιῶνος ια' ἱπποδρομίου ἀγομένου συρεὶς Ἰουλιανικὸς ὁ ἡνίοχος ἐν τῷ ἱπποδρομίῳ τελευτᾷ.

Καὶ τῷ αὐτῷ μηνὶ παρελήφθη μέρη τινὰ τῆς Ἀφρικῆς ὑπὸ τῶν Μαυριτανῶν· Κουτζίνης γὰρ ὁ ἔξαρχος τοῦ αὐτοῦ ἔθνους ἔθος εἶχε λαμβάνειν ἀπὸ Ῥωμαίων διὰ τοῦ κατὰ καιρὸν ἄρχοντος πόσον τι χρυσίον, ἐπειδὴ ἦρχε τοῦ ἔθνους τῶν Μαύρων. καὶ

6. ἴδικτον Ox. 11. λ'] εἴκοσι p. 81. E. 17. Ἰαννουαρίῳ Ox.

nus Antigrapharius, Aetherio, quem etiam Conjurationis conscium fuisse suspicio erat, favere nimis putarentur; Conjuratores rursus, post sex dies a Marino Comite Excubitorum, et Constantiano, Militum Magistro, ad examen vocati sunt. Verum Belisarius Imperatorem sibi offensum usque habuit.

Mense eodem Imperator, Edicto suo in Ecclesiis variis proposito, decrevit, „Haud licere post unionem unam ;Naturam ,dicere, sed duas confiteri."

Indictione eadem festum Dedicatione sanctissimae Magnae Ecclesiae secundo celebratum est. Trulla autem xxx pedibus, secundum formam veterem, superadditis, ex additione hac Camerae duae, Septentrionalis et Meridionalis, effectae sunt. Tecto autem ad exitum jam perducto, Eutychius Patriarcha, Sanctum Evangelii Codicem manu tenens, populo circumstante cecinit; „Attollite portas Principes vestras, et attollimini portae sempiternae," et intrabit Rex Gloriae: etc.

Mense Januario, Indictionis xi, Equestri Certamine celebrato Julianicus auriga; [curru deturbatus et] per Circum raptatus interiit.

Mense eodem Africae quaedam regiones a Mauritanis occupatae sunt, Cutzines enim, gentis ejus Exarchus, ex quo Maurorum dominium susceperat, auri quantitatem quandam a Romanorum pro tempore Praefecto ac-

D *κατελθόντος Ἰωάννου τοῦ ἐπίκλην Ῥογαθινοῦ, καὶ μηδὲν αὐτῷ δεδωκότος κατὰ τὸ πρῴην ἔθος, ἀλλὰ τοὐναντίον καὶ δολοφονήσαντος αὐτόν, ἀνέστησαν τὰ τέκνα τοῦ αὐτοῦ Κουζτίνη, ἐκδικοῦντες τὸ πατρῷον αἷμα. καὶ ἐπαναστάντες τοῖς μέρεσι τῆς Ἀφρικῆς, παρέλαβόν τινας τόπους φονεύσαντες καὶ πραιδεύσαντες. ὁ δὲ αὐτὸς βασιλεὺς Ἰουστινιανὸς ἔπεμψε Μαρκιανὸν τὸν ἴδιον αὐτοῦ ἀνεψιὸν* *******

cipere solitus fuerat. Caeterum Joanne, cognomine Rogathino, [in Africam] adveniente, nec pecuniam ei pro more solvente, quin e contra dolo illum interficiente; Cutzinae ipsius filii, paternam caedem ulturi, arma sumpserunt: Africaeque regiones quasdam invadentes, loca nonnulla occuparunt, incolis interfectis expilatisque. Imperator itaque Justinianus nepotem suum Marcianum expedivit. ******

EDMUNDI CHILMEADI

ANNOTATIONES

CUM

HUMFREDI HODII

APPENDICE.

EDMUNDI CHILMEADI

ANNOTATIONES.

Pag. ed. Bonn. 3. 2. *Οὕτω μὲν οὖν*] Forte legendum οὗτος.

Pag. 4. 4. *εἰς ὄνομα τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ Ενώς*] Scr. *Ενὼχ*; uti habet LXX. seniorum interpretatio; quam Graeci omnes sequuntur.

Pag. 5. 4. *τὸν ἀριθμὸν τοῦτον ἑπταπλασίονα κεχρῆσθαι*] Lego *τῷ ἀριθμῷ τούτῳ ἑπταπλασίονι.*

Pag. 6. 7. *ἐγέννησε τὸν Ενὼς ἕτερον*] Errorem suum priorem hic prosequitur Auctor, dum Caini filium, cujus nomine urbem a se conditam pater insignivit, Enosum, non Enochum vocat.

Ibid. ὃς *ἤλπισεν ἐπικαλεῖσθαι τὸν κύριον*] Legendum ex LXX Interpret. *τὸ ὄνομα κυρίου.* Verba habentur Gen. c. 4. v. 26. Verum in loci hujus versione, non verborum sed Auctoris sensum, licet a veritate Hebraicae Graecaeque linguae usu alienum, utcunque expressimus. Nam et infra demonstrare contendit, Enosum Domini Dei nomine vocatum fuisse. Atque in hoc etiam est Cedrenus: vide etiam Glycam, p. 2. Caeterum haec nos non debent morari.

Pag. 6. 19. *εἰς τὸ Σίριδος ὄρος* Cedrenus habet, *εἰς τὸ Σίριδον ὄρος*: Glycas etiam *Siridum Montem* nobis profert; et uterque ex eodem Josepho; apud quem tamen legimus tantum, *μένει δ' ἄχρι τοῦ δεῦρο κατὰ τὴν Συριάδα*: ubi Syriae regionis, non montis nescio cujus Siridi, mentio habetur.

Pag. 7. 2. *χιλιονταετίας γὰρ* etc.] Dixisset potius *χιλιετίας.* scilicet respicit illa Apostoli verba, 2 Pet. 3. 8. *μία ἡμέρα παρὰ Κυρίῳ ὡς χίλια ἔτη, καὶ χίλια ἔτη ὡς ἡμέρα μία.*

Pag. 7. 11. *ὅς γε καὶ πρῶτος ἐπικαλεῖσθαι θεὸν*] Forte legendum, *ὅς γε καὶ πρῶτος ἤλπισεν ἐπικαλεῖσθαι θεὸς, καὶ ὀνομάζεσθαι*: Haec enim Auctoris mens esse videtur; ut et eis quae praecedunt, quae sequuntur etiam, apparet.

Pag. 9. 14. ἀναπόδησιν ἕως Σὴθ] Forte scribendum, ἀναπόδισιν, ut enim ab ἀνακαινίζω, ἀνακαίνισις, ita ab ἀναποδίζω, ἀναπόδισις formari potest: Graeci tamen frequentius ἀναποδισμὸν dicunt.

Pag. 10. 11. γενόμενος ρβ' ἐτῶν] Scr. ρ'. Semus enim C. tantum annorum erat, quando genuit Arphaxadum: post quod tempus superfuit annis D. Caeterum errorem hunc prosequitur Auctor in proxime sequentibus, ubi eum DCII. annis vixisse vult.

Pag. 11. 4. γράμματα ἐπί τινων etc.] Scr. γράμμασιν. ἐντυγχάνω enim dativo semper jungitur.

Pag. 11. 5. τῶν Εγρηγόρων παράδοσις] De Angelis hisce, *Egregoris* vocatis, vide quae ex Enochi Apocryphi lib. primo aliisque profert Jos. Scaliger in notis suis ap. Eusebii Chron. p. 243. Horum autem scripturam Cedrenus, non Salam, sed Cainanum inventorem facit.

Pag. 11. 16. ἐπείγειν ἐγκεχείριστο τὴν οἰκοδομὴν] Scr. ἐνεκεχείριστο.

Pag. 12. 1. τῷ Εβερ θεὸς οὐκ ὑστέρησε τὴν ἀρχαίαν φωνὴν] Verbum ὑστερέω, hoc sensu sumptum, haud temere alibi invenies.

Pag. 12. 8. ἐφαθὰ καὶ ταληθακούμη, καὶ λιμάσα βαχθανὴ] Scr. ἐφφαθὰ ταλιθὰ κοῦμι, λαμὰ σαβαχθανί.

Pag. 12. 20. καὶ ἔστι κεχαλκαμένος ἴχνη] Lego κεχαλκευμένα.

Pag. 13. 3. καὶ ἐγέννησε τὸν Ραοῦ] Scr. Ραγαῦ: ita enim vocatur Luc. 3.

Pag. 13. 7. καὶ τῆς τελευτῆς Φάλεκ] Mendosus est iste Computus. Si enim Linguarum Confusio accidit anno DXXXVI. post diluvium, is erat Phaleci annus v, juxta LXX seniorum rationes, post quod tempus Phalecus annis CCCXXXIV supervixit. Confusio itaque Linguarum, et Phaleci obitus male ab Auctore in unum tempus conjiciuntur.

Pag. 13. 14. καὶ τὸν Ιεκτὰν] iste non habetur in Textu sacro: nec Jectan aliquis inter Japheti filios numeratur, vel ab Eusebio, Cedreno aut Chr. Alex.

Pag. 13. 20. τὴν κατανέμησιν] Forte κατὰ supplendum.

Pag. 14. 5. καὶ Ρινοκουρούτων] Eusebius habet Ρινοκορούρων, Cedrenus et Chronicon Alex. Ρινοκουρούρων. Stephanus hos vocat Ρινοκουρουραίους, et Ρινοκουρουρίτας. Ρινοκουρούρα Urbs erat Aegypti, sic dicta ab ejus incolis, qui nasos suos praecidebant, uti idem Stephanus testatur.

Pag. 14. 10. Κόρδηνα] Eusebius et Cedrenus habent, Κοδρυαλία, Chr. Al. Κορδυλία.

Pag. 14. 15. Θήναις] Lego Θηβαῖς, uti habent Cedrenus et Chr. Alex. licet in hoc locus iste hodie corrupte legitur.

Pag. 14. 16. *ἡ παρεκτείνουσα μέχρι Κυρήνης*] ex hoc loco corrigendi Cedrenus, et Chronici Alex. Auctor, quorum uterque habet *Κορκυρίνης*.

Ibid. *Σύρτης*] Cedrenus et Chr. Al. habent *Σύρτις*.

Pag. 14. 17. *Μασσυρὴς*] Cedr. habet *Μασυννίς*.

Pag. 14. 18. *ἐν δὲ ταῖς κατὰ βοῤῥᾶν τὰ παρὰ θάλασσα ἔχει* etc.] Haec ita legerem: *ἐν δὲ τοῖς κ. β. τὰ παραθαλάσσια* etc. Chr. Al. habet, *ἔχει δὲ ἐν τοῖς κατὰ βοῤῥᾶν μέρεσιν τὰς παραθαλασσίας* etc.

Pag. 15. 1. *Λυκανίαν*] Leg. *Λυκαονίαν*, ut habet Cedrenus.

Ibid. *καὶ Μαλίαν*] Ita habet Codex MS. quo usus sum: conjunctim tamen legendum videntur. Cedrenus habet *Καβαλλίαν*, Chr. Al. *Καμιλίαν*.

Pag. 15. 3. *Βηθυνίαν*] Scr. *Βιθυνίαν*. Auctor excerptorum utiliss. a Jos. Scaligero una cum Eusebio editorum habet. *Bithyniam antiquam, quae vocatur Phrygia.*

Pag. 15. 4. *Σαρδανίαν*] Scr. *Σαρδινίαν*. Cedrenus habet *Σαρδώ*. *Σαρδὼν* etiam dicta est haec maxima Libyci maris insula, uti testantur Stephanus de Urb. et Eustathius in Dionys. Perieget.

Pag. 15. 6. *Παμφλαγονία*] Scr. *Παφλαγονία*.

Pag. 15. 7. *Μαλάτης, Δέρβη, Σαρματὴς, Ταυριανὴς, Βουταρνὴς,*] Pro hisce vocibus apud Cedrenum legimus, *Μαιῶτις, Δέῤῥις, Σαρματία, Ταυριανοὶ, Βακτρεανοί.*

Pag. 15. 10. *Ηπειρώτης*] Cedrenus habet *Ηπειρῶται*, Chr. Al. *Ηπειρῶτις*.

Pag. 15. 11. *Λαχνίτης*] Scr. *Λυχνίτης*. Vide Stephanum de urb. in voce *Λυχνίδος*. Cedrenus habet *Λυχνῖται*.

Pag. 15. 13. *Κύθειραν*] Scr. *Κύθηραν*.

Ibid. *Κέρκυραν*] Scr. *Κόρκυραν*. Chr. Al. habet *Κόρουρα*.

Pag. 16. 2. *ὡς ἀγαθή τε καὶ εὔφορος*] Leg. *ὡς ἀγαθήν τε καὶ εὔφορον*: et deinde *διαλλάττουσαν*.

Pag. 17. 5. *πάντα δῆθεν σημαίνοντα*] Forte legendum *σημαίνων*.

Pag. 17. 6. *ἤρξαντο τ. γ. υ. τ. τ. α. κινησ. διαφέρειν*] *διαφέρω* novam omnino hoc loco significationem habet.

Pag. 17. 7. *ἀπὸ Μαγουσάλων, ἤτοι Περσῶν*] Leg. *Μαγουσαίων*, uti habet Cedrenus p. 30. *Ἀστρολογία γὰρ, καὶ μαγεία ἀπὸ Μαγουσαίων, ἤτοι Περσῶν, ἤρξατο.* Hos etiam Magusaeos vocat Glycas part. 2. 179.

Pag. 17. 15. *ἀνεφάνη καὶ ἄλλος* etc. *ὀνόματι Κρόνος.*] Nemrodum et Saturnum eundem esse vult Cedrenus.

Pag. 19. 3. *πρῶτον στήλην ἀναστήσαντες*] Scr. *πρώτην*. *στήλην* vero statuam apud recentiores frequenter significare, non est quod moneamus.

Pag. 21. 9. ὡς γίνεσθαι ἔτη δ' etc.,] Annum 365, mensem vero 31 dierum facit; ut recte monet Raderus.

Pag. 21. 12. ἦν γὰρ πολεμιστὴς καὶ μυστικὸς] μυστικὸς hoc loco a Chr. Alex. interprete redditur, *Religiosus*, haud recte: vox ista apud hujusmodi Auctores vafrum et subtilis ingenii hominem frequenter significat. In hoc sensu Cleopatra infra lib. 9. μυστικὴ vocatur. *Ην δὲ κονδοειδὴς ἡ Κλεοπάτρα, εὐπρεπὴς δὲ πάνυ, καὶ μυστική: statura erat curta, forma vero praecellente, ingenioque subtili.* Exempla hujusmodi ubique occurrunt.

Pag. 21. 18. τὴν ὀξυλάβην ἐδέξατο] ὀξυλάβη inauditum omnino est vocabulum. Raderus vertit, *Opifex, et fabrile ingenium*; Xylander, *Forcipem:* quem potius sequi nobis visum est. Lectori tamen de hac re liberum sit judicium.

Pag. 23. 2. ἡμέρας δυζ'.] Chronicon Alexandrinum habet, ἡμέρας δυοζ', quod et ipsa anni ratio postulat: Dies enim 4477. requiruntur ad annos XII. conficiendos, ita ut supersint etiam dies praeterea XCVII. Cedrenus alium ab hoc calculum instituit: annos enim XX cum semisse soli regnanti tribuit; pag. 19. Edit. Paris.

Pag. 23. 3. ἢ ἄλλοι τινὲς, ἀριθμὸν ψηφίσαι.] Omnino legendum cum Chron. Alex. ἄλλον τινὰ ἀριθμὸν ψηφίσαι: interim tamen ex nostro etiam mutuo supplendum est Chron. Alex. locusque iste ita legendus: οὐ γὰρ ᾔδεισαν οἱ Αἰγύπτιοι τότε, ἢ ἄλλοι τινὲς, ἄλλον τινὰ ἀριθμὸν ἐν τῷ ψηφίζειν. licet et in sequentibus etiam mancum est.

Pag. 24. 4. καὶ ἀξίᾳ οὖσα.] Leg. καὶ ἐν ἀξίᾳ οὖσα.

Pag. 25. 3. πυρισθένη, ἀψευδὲς] Chron. Al. legit πυρισθενὲς ἀψευδές· Verum cum nostro corrigendum; legendumque; πυρισθενὴς, ἀψευδής. Porro Oraculum sequens habes tum apud Chron. Al. tum Cedrenum; licet undique mutilum appareat; uti ex Metri ratione constat: quo tamen restituendo non est ut operam prodigamus.

Pag. 25. 7. σύμφυτα δὲ πάντα] Supple ταῦτα, sive τάδε, ex Autoribus citatis; ut sensus verborum utcunque sit plenus.

Pag. 25. 19. ἐκ τῆς φυλῆς τοῦ Χὰμ Σῶστρις] Scr. Σέσωστρις, ut omnes alii habent.

Pag. 25. 22. καὶ τὴν Εὐρώπην πᾶσαν] Europa apud Autorem nostrum, pro Graecia, regionibusque adjacentibus frequenter usurpatur. Ita infra in Augusti vita, p. 194. *ὁ δὲ Αὔγουστος Οκταβιανὸς παρελθὼν τὴν Εὐρώπην πᾶσαν, ἐπέρασεν ἀπὸ τοῦ Βυζαντίου·* Europam totam praetervectus, i. e. Graeciam, Byzantium appulit. Et deinde in Constantino; p. 307. *ὁ δὲ αὐτὸς Κωνσταντῖνος ἔμεινε βασιλεύων ἐν Κωνσταντινουπόλει, ἀφελόμενος αὐτὴν ἀπὸ τῆς Εὐρώπης ἐπαρχίας:* ubi Europam Provinciam tantum facit: atque in loquendi more frequentissimum ubique habebis. Europae vero partes Occidentaliores, Italiae no-

mine indigitat; uti inferius suo loco demonstrabitur. Sesostrim vero (qui nostro Sostris corrupte dictus est) omnes hasce regiones IX annorum spatio in potestatem suam redegisse asserit Africanus, ex Manethone de Aegypt. Dynast. qui etiam eum ex populis hisce, generosioribus, virtutis, ignobilioribus vero, infamiae notam inussisse testatur; ubique per regiones, horum, mulieribus, illorum vero virilibus pudendis insculptas columnas erigendo. Eadem habes apud Herodotum lib. 2. *Σέσωστρις, ὃς ἅπασαν ἐχειρώσατο τὴν Ἀσίαν ἐν ἐνιαυτοῖς θ', καὶ τῆς Εὐρώπης τὸ μέχρι Θρᾴκης, πανταχόσε μνημόσυνα ἐγείρας τῆς τῶν ἐθνῶν κατασχέσεως· ἐπὶ μὲν τοῖς γενναίοις, ἀνδρῶν, ἐπὶ δὲ τοῖς ἀγεννέσι, γυναικῶν μορία ταῖς στήλαις ἐγχαράττων.* Vid. Euseb. Scaliger.

Pag. 26. 4. *δόσας αὐτοῖς χ.*] Participium barbarum hic habemus, tanquam ab *ἔδοσα*, aor. 1. verbi inusitati, *δόω*, formatum: licet, *ὀρθογραφικῶς*, per ω scribi debuerit, *δώσας*. Verum, Lector, hujus farinae vocabula quamplurima in hoc Autore tibi occurrent.

Pag. 26. 2. *καθὼς Ἡρόδοτος ὁ σοφώτατος συνεγράψατο*] De rebus hisce ne verbum quidem apud Herodotum.

Pag. 26. 10 *ἐν τοῖς χρόνοις τῆς βασιλείας τοῦ προειρημένου Σώστρου ἦν Ἑρμῆς*] Sostris hic Sesostris, ab aliis omnibus, uti supra monuimus, appellatur: lapsus est interim Chr. Al. interpres, ubi Sesostrim hunc, eundem facit cum Mercurio Trismegisto. Scilicet fraudem ei facere potuisset Codex vitiosus, qui pro verbis hisce *ε. τ. χ. τῆς βασιλείας Σέσωστρις, ὃς ἦν Ἑρμῆς*, forte habere debuisset, *ε. τ. χ. τῆς βασ. Σεσώστριδος, ἦν Ἑρμῆς.*

Pag. 26. 18. *ζητήσετε*] *ζητήσεται* legit Chr. Al. mendose.

Ibid. *ἀμυήτους τοιαῦτα μυστήρια παρέχεσθαι*] Chr. Al. *εἰς ἀμυήτους τοιαῦτα μ. π.* caeterum mendosus penitus est locus iste, adeoque ex ipso Cyrillo, unde haec omnia, cum nostro, desumpserunt Suidas, Cedrenus, Chr. Alex. Autor, restituendus.

Pag. 27. 1. *ἡ τούτου ἑνότης*] Scr. *ἢ τούτου ἑνότης*; vel, si mavis, cum Cedreno, *ἢ ἡ τούτου ἑνότης.*

Pag. 28. 10. *Κάσσον, καὶ Βῆλον*] *Ἰάσονα καὶ Βῆλον*, habet Chr. Alex. contra Historicorum fidem.

Pag. 29. 7. *καὶ τὸν Τριπτόλεμον*] Quemnam tandem hic habemus Triptolemum? Atticum quidem illum, agriculturae inventorem, nobis exhibent Historici; qui tamen Inacho cccc. annis posterior est, juxta Euseb. in Chron.

Pag. 29. 10. *κρούοντες εἰς ἕκαστον οἶκον αὐτοῦ, καὶ λέγοντες*] Talis cujuspiam consuetudinis, qua peregrinationis socios, in terra aliena obeuntes, *πατριῶται* in reditu suo ter nominatim compellare solebant, ex Homero meminit Jo. Tzetzes, Chil. 5.

Τὸ πρότερον τοὺς θνήσκοντας εἰς γῆν τὴν ἀλλοτρίαν
Ἀποδημοῦντες οἱ αὐτῶν τρισσάκις ἀνεκάλουν.
Ὡς Ὅμηρος ἐδίδαξε βίβλῳ τῆς Ὀδυσσείας.

Pag. 30. 8. *ἦσαν γὰρ αὐτῶν συγγενεῖς*] Corrige Chr. Alex. legit enim *ἦσαν γὰρ αὐτῷ συγγενεῖς.* mendose.

Pag. 30. 13. *καὶ ἔσχεν υἱοὺς ἐκ τῆς Τυρῶ, τὸν Κάδμον καὶ τὸν Φοίνικα*] Chr. Alex. legit, *καὶ ἔσχεν υἱὸν ἐκ τῆς Τυρῶ, τὸν Κάδμον τὸν Φοίνικα* etc. ac si Cadmus ac Phoenix idem essent: atque hunc sensum secutus est Interpres haec vertendo, *ex Tyro suscepit Cadmum illum Phoenicem:* quem etiam errorem prosequitur in sequentibus, ubi Europam Cadmi Phoenicis filiam esse vult, contra Gr. Codicis fidem. Caeterum mendosum utcunque esse hunc locum, tum ex Nostro, tum ex Chr. Alex. pagina sequente satis patet.

Pag. 30. 18. *μὴ ὁμοφωνήσαντες τοῖς χρονογράφοις.*] iterum corrigendum Chr. Alex. ubi habes, *καὶ ὁμοφωνήσαντες τ. χρ.* sensu plane nullo. Interim non satis video, quos tandem Poetas Autor hic nobis innuit. Palaephatus quidem, *περὶ ἀπίστων*, Europam Phoenicis F. facit; Poeta, quod sciam, nullus.

Pag. 30. 21. *καὶ πραιδεύσας*] Chr. Alex. legit, *καὶ παιδεύσας·* corrupte.

Pag. 30. 23. *ἐπὶ τὸ λίμιτον*] Vocabulum hoc barbarum apud Graecos recentiores frequenter occurrit, pro Limitibus, seu Finibus usurpatum: unde *λιμιτανεοὶ στρατιῶται*, Milites Limitanei, ad Imperii fines tutandos collocati: in compositione etiam *τὸ Ἰνδολίμιτον*, pro Indiae finibus, apud hunc nostrum passim habes.

Pag. 31. 3. *λέγοντες, Κακὴν ὀψινὴν*] Verba haec reddimus, *Vesperam Infaustam appellantes.* Lexic. Graecolat. Vet. *ὀψινὴ ὥρα ἡ μετὰ ἡλίου δυσμάς, Crepusculum.* Corrigendum interea Chr. Alex. ubi legitur, *κἀκεῖ ὀψινῇ.*

Pag. 31. 9. *ἣν ἐκάλεσε Γορτύναν*] Urbs haec, *Γόρτυν*, a Stephano appellatur, qui etiam a Gorty Heroe nomen hoc eam accepisse tradit; cum primum Larissa, deinde Cremnia vocata fuisset.

Pag. 31. 11. *τὴν δὲ τῆς αὐτῆς πόλεως τύχην*] Virginum in urbibus condendis immolatarum, eisdem ut essent in Fortunas sive Genios, plurima in hoc Autore occurrunt exempla.

Pag. 31. 20. *καλέσας τὴν ἐπιλαχοῦσαν αὐτῷ χώραν Συρίαν*] Syria non a Syro nescio quo nomen habuit, sed a Graecis Assyria corrupte sic dicta est. Justinus Syros et Assyrios eosdem esse testatur lib. I. *Imperium Assyrii, qui postea Syrii dicti sunt, annos* MCCC *tenuere.* Herodotus etiam in Polymn. de Assyriis verba habens, *Σύριοι, ὑπὸ δὲ τῶν Βαρβάρων Ἀσσύριοι ἐκλήθησαν.*

Pag. 31. 21. τὸ ἐπιλαγχάνων αὐτῷ κλ.] Scr. ἐπιλαγχάνον, sive ἐπιλαχόν.

Pag. 32. 3. ἐωριζόμενος] ἐωριζόμενος, pro αἰωριζόμενος; ex αι vocalis in ε permutatione in Cod. Mss. usitatissima. Cedren. habet μετεωριζόμενος et Noster etiam infra, de Leda, lib. 4. p. 50.

Pag. 32. 5. κοχλιοειδές] Scr. κοχλιῶδες.

Pag. 33. 5. οἱ κατὰ τόπον βασιλεῖς] Verum corrige Chr. Alex. cujus autor ex nostro haec omnia κατὰ λέξιν desumpsit; habet enim οὐ κατὰ τόπον βασιλεῖς; quae Codicis corruptela Interpretem etiam in errorem duxit.

Pag. 33. 7. καὶ μανδύας ἐπενόησαν·] μανδύη hoc loco significat Pallium Regium, seu vestem superiorem: quod Itali *Mantello* vocant, a Latino Mantelum, seu Mantellum. Jul. Pollux, lib. 7. c. 13. vestem hanc Penulae aliquantum similem esse dicit: ἡ δὲ μανδύη ὅμοιόν τι τῷ καλουμένῳ φαινόλῃ. Chr. Alex. habet, μαντεῖα, quod Raderus *Idola* vertit; longe satis a proposito. *Μαντίον* etiam infra vocat Auctor noster lib. 17. p. 416. ubi de Justino Imp. cladem Antiochensem ex terrae motu lugente haec habet: δίχα διαδήματος εἰσῆλθεν ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ, μετὰ πορφυροῦ μαντίου, κλαίων.

Pag. 33. 14. ὁ καὶ Πομπηϊανὸς.] Scr. Πομπήλιος, uti habet Chr. Alex. sive Πομπίλιος; de hoc enim loquitur Autor.

Pag. 34. 6. Ὁ δὲ Σύρος etc.] Quae noster Syro, Cedrenus Phoenici, adeoque verbis ipsissimis, tribuit: licet auctorem suum Cedrenus Clementem, quem noster Clemium appellet.

Pag. 34. 21. ὁ δὲ σοφώτατος Βούττιος] hunc Chr. Alex. Βρούτιον appellat. Buttii, sive Bottii, frequens apud nostrum mentio; Brutii nulla. Brutii etiam Historici cujusdam apud Euseb. in Chronic. mentio occurrit.

Pag. 35. 2. ἠδυνήθη προτρεψάμενος] δύναμαι apud auctorem hunc frequenter eodem sensu quo hic usurpatur, sonatque voti compotem fieri, sive, aliquid agendi opportunitatem nancisci. ita infra, lib. 7. p. 155. δυνηθέντες δὲ οἱ συγκλητικοὶ ἔγραψαν δεόμενοι Μαλίου etc. et lib. 18. p. 470. τινὲς δὲ ἐκφυγεῖν δυνηθέντες, ἀπήγγειλαν τὰ γενόμενα.

Pag. 35. 7. τοῦ μυσεροῦ σκύφους] Scr. μυσαροῦ. sed et σκύτους etiam reponendum docent sequentia, fabulaeque ipsius authoritas.

Pag. 35. 15. διαφθονούμενος τοῖς τέκνοις τοῦ Νίνου] διαφθονούμενος hic active sumi videtur: ita etiam lib. 11. p. 254. μαθὼν, ὅτι διαφθονεῖται τῷ Σανατρουκίῳ etc. et lib. 5. p. 85. ἡ δὲ ταύτης ἀδελφὴ Καλυψὼ διαφθονουμένη αὐτῇ, ἔχθραν εἶχε πρὸς αὐτὴν μεγάλην. Josephi etiam fratres, διαφθονούμενοι αὐτῷ, eum vendidisse dicuntur. lib. 3. p. 29.

Pag. 35. 21. λογχοδρεπάνῳ ξίφει] Novum hoc teli genus.

Chr. Alex. disjunctim legit. λόγχῳ, δρεπάνῳ ξίφει: verum sensus ipse hoc recusare videtur: quomodo enim hasta, quam ferebat, verticis comam prehendere potuerit Perseus.

Pag. 35. 24. μυσερᾶς] Scr. μυσαρᾶς.

Pag. 36. 19. διότι πρώτης νίκης εἰκόνα] Chr. Al. διὰ τὶ πρὸ τῆς νίκης εἰκ. corrupte.

Pag. 37. 21. γνόντες αὐτόν] locus suspectus: supplendum videtur καί, aut δέ.

Pag. 38. 3. νυνὶ δὲ Ορόντου] Chr. Alex. habet, νυνὶ δὲ ὅρισεν, mendose.

Pag. 39. 6. ὁ υἱὸς τοῦ Περσέως] Filius hic Persei, Μέρως, a Cedreno vocatur: Chr. quoque Alex. legit, ὁ υἱὸς αὐτοῦ τοῦ Περσέως καὶ τῆς Ανδρομήδας Μέρος προβληθεὶς etc. ubi tamen Interpres, μέρος, pro nomine proprio nequaquam sumit. Sed nec Auctoris sui mentem in reliquis assequutus est.

Pag. 39. 8. ὅστις ἐκέλευσε] o. ἐβασίλευσε, apud Chr. Alex. Caeterum locus iste totus, pessime a librariis habitus, ex nostro sanandus est.

Pag. 41. 5. Αἰχίονί τινι συγκλητικῷ] Licet συγκλητικός, per totam Historiam Romanorum, Senatorem denotet: apud Auctorem tamen nostrum latiori sensu, pro quovis Nobili, sumi videtur: omni enim tum genti, tum aetati, tum sexui tribuit: ita lib. 18. p. 430. Auxumitarum Indorum rex, devicto rege Homeritense, συγκλητικοὺς αὐτοῦ δύο, καὶ μετ' αὐτῶν διακοσίους ad Alexandriam misit, Episcopum a Justiniano petituros. Ita etiam lib. 3. p. 32. Perithous, Nobilis juvenis, Proserpinae, Aidae regis F. amasius, συγκλητικὸς appellatur. Lucretia etiam foemina Nobilis Romana, Collatini uxor, συγκλητικὴ dicta est, lib. 7. p. 15.

Pag. 41. 21. ὡς ἐκ γένους ὄντα πατρῴου] Cedrenus habet, ὡς ἐκ γένους ὄντα Διός.

Pag. 42. 14. καὶ ἑωρακὼς αὐτὸν] ὁ Πενθεὺς post haec supplendum videtur.

Pag. 43. 1. σκίρτους ἐκάλει] Ita Cedrenus etiam: καὶ τοὺς μὲν ἄνδρας σκίρτους ἐκάλεσε, διὰ τὸ ἅλλεσθαι καὶ πηδᾶν· τὰς δὲ γυναῖκας, Βάκχας.

Pag. 43. 14. ὅτι ἐλυπήθη πρὸς αὐτοὺς] λύπη, apud auctorem nostrum non dolorem, aut moestitiam, sed iracundiam et indignationem ubique significat. Ita Theodosius Imperator, ubi rescivisset Eudoxiam filiam suam Romae Vandalis proditae auctorem fuisse, ἐλυπήθη πρὸς αὐτήν; ei infensus erat, nullamque deinceps ejus rationem habuit: lib. 14. p. 353. Illus etiam Zenonis Imper. intimus, cum ex insidiis in se a Verina Aug. structis, praecisa saltem aure, evasisset, atque Imperator se facinoris inscium fuisse jurasset; fidem ei nihilominus derogavit Illus,

atque ἔχων τὴν λύπην, Imperatori exinde infensus vindictam meditatus est: lib. 15. p. 377.

Pag. 45. 20. ἐν τῷ ἱερῷ Ἡλίου παρακοιμηθῆναι.] Veteribus de re quapiam Numina consulturis, aut aliquid ab eisdem petituris in more positum erat, Templa Deorum, locaque sacra intrare, ibique decubantibus, per quietem Oraculi responsum expectare. Moris hujus antiqui apud Lycophronem Mentio:

Δοραῖς δὲ μήλων τοίμον ἐγκοιμωμένοις
Χρήσει καθ᾽ ὕπνον πᾶσι νημερτὴν φάτιν.

Ad quem locum Is. Tzetzes Scholiastes testatur apud Daunos, sive Calabros morem invaluisse, Podalirii sepulchrum, pro morborum suorum medela, invisendi; ibique pellibus Ovinis, (ἐν μηλωταῖς) incumbendi, καὶ καθ᾽ ὕπνους λαμβάνειν χρησμοὺς ἐξ αὐτοῦ. Virgilius etiam, Aeneid. lib. 7. Latinum Regem Fauni oracula consulentem introducit, verbis hisce.

Huc dona sacerdos
Cum tulit, et caesarum ovium sub nocte silenti
Pellibus incubuit stratis, somnosque petivit:
Multa modis simulachra videt volitantia miris,
Et varias audit voces fruiturque Deorum
Colloquio.

Ubi quod noster, παρακοιμηθῆναι, Virgilius, *incubare*, dixit: quod, Servio teste, proprie dicitur de his qui dormiunt ad accipienda Responsa. Unde est, *ille incubat Jovi*, id est, dormit in Capitolio, ut Responsa possit accipere. Consuetudo autem haec usque ad Constantin. M. viguisse testatur auctor Noster, qui lib. 3. p. 46. Imperatorem hunc Sosthenium ab Argonautis conditum visitantem, deque statuae ibidem positae figura Angelica sciscitandi causa, τῷ τόπῳ παρακοιμώμενον introducit. Sed et Julianus etiam ὁ παραβάτης, suscepta in Persas expeditione, sacrisque ad Daphnem, Antiochense suburbium, Apollini peractis, παρακοιμηθεὶς, per quietem vidit puerulum flavum, qui mortis locum ei praenunciabat: lib. 13. p. 312.

Pag. 46. 13. καὶ ἐκεῖνον δὲ ἀμύνηται] ἀμύνω, auxilior, ἀμύνομαι ulciscor, vel poenas ab aliquo exigo, proprie significant. Hesychius: ἀμῦναι, ἀπαλεξῆσαι, τιμωρῆσαι. Ammonius de verb. simil. et differ. Ἀμύνεσθαι, καὶ ἀμύνειν διαφέρει· ἀμύνεσθαι μὲν γάρ ἐστι τὸ κολάζειν τοὺς προαδικήσαντας· ἀμύνειν δὲ τὸ βοηθεῖν. Ad eundem Moschopulus: ἀμύνω, τὸ βοηθῶ· ἀμύνομαι δὲ, τὸ τιμωροῦμαι, ἤγουν κολάζω.

Pag. 47. 4. γεηπόνος] Scr. γηπόνος.

Pag. 47. 18. οἱ τοῦ αὐτοῦ κτήματος] κτῆμα hoc loco, uti etiam infra, p. 23. pro vico, sive villa sumitur: unde apud Graecos recentiores, κτήτωρ, paganus, aut etiam vici, vel urbis alicujus incola. Exempla hujus generis apud hunc nostrum frequenter occurrunt; quae omnia suo loco videbimus Idem vide-

re est apud Chr. Alex. p. 914. οἱ γὰρ Βριασμάνας τῆς πόλεως τῶν Καυζάκων, καὶ πάντες οἱ κτήτορες αὐτῆς, ἡνίκα ἔμαθον etc. Atque haec me movent, ut non assentiar Jo. Leunclaio, qui in Notis suis ad Constantini Porphyrogennetae Novel. 1. pro, οἱ κτήτορες, οἰκήτορες reponi vult.

Pag. 49. 4. Ἀμφίων ὁ λυρικὸς] De Amphione lapides ad Thebas condendas cantu trahente, nota Fabula. Jo. Tzetz. Chil. 1. eum lapidicidis lapides compingentibus lyra accinisse asserit: et postea Alexander, Thebarum moenia effodiens, lugubribus cantilenis in hoc opere usus est: teste Callisthene apud eundem Tzetzem.

— Ἀμφίων μὲν ἦδε κρατῶν τὴν λύραν,
Οἱ λιθουργοὶ δ' ἐπείρηδον, τοὺς λίθους συντιθέντες.
Ὡς ὕστερον Ἀλέξανδρος, ἐκείνας κατασκάπτων
Θρηνώδεσιν αὐλήμασιν, ὡς Καλλισθένης γράφει.
Ο Ἰσμενίας ηὔλει γὰρ, αἱ Θῆβαι δ' ἐπορθοῦντο.

Pag. 49. 12. ὁ Ζεὺς εἰς σάτυρον ἔφθειρε] μεταβληθεὶς, aut quid tale supplendum, legendumque, ὁ Ζεὺς εἰς σάτυρον μεταβληθεὶς, ἔφθειρε.

Pag. 49. 16. ὅ ἐστι, κατὰ τὴν Βοιωτῶν γλῶσσαν, εἰς ἄλλο σῶμα εὐτελέστερον·] Cedrenus hunc locum ex Nostro, uti conjectari in promptu est, describens, verborum tamen sensum, τὸ χωρήσειν interserendo, pervertit: adeo ut σάτυρος non amplius corpus aliquod vilius, uti noster vult; sed potius, mutationem, sive transmigrationem in corpus aliquod vilius significet. Apud Hesychium, σάτυροι, sunt μορφαὶ ἀπρεπεῖς.

Pag. 50. 7. κοῦσπος] De hoc vide Jo. Meursii Glossar. et Fabroti in Cedren. Glossar. Istius vero ποδοκάκης, inter alias meminit Jo. Tzetz. Chil. 13.

Κοῦσποι δέ, καὶ κλοιόποδες, οὕσπερ φαμὲν καὶ κλάπους,
Καὶ ὅσα δὲ κακύνουσι τοὺς πόδας ποδοκάκαι.

Ubi vocabulum, ποδοκάκη, παρὰ τὸ τοὺς πόδας κακύνειν, deductum esse, innuere videtur. Hesychius tamen dictum vult, ποδοκάκη per syncopen, quasi ποδοκατόχη.

Pag. 50. 11. Καὶ λαβὼν, ἐν ᾗ ἐβάσταξεν ἀξίνῃ ἔκλασε] Nova haec loquendi formula; nisi forte particula, ἐν, redundet.

Pag. 50. 12. ὅπου ἐσφάληντο οἱ αὐτοῦ πόδες] Quid hoc Barbarismi portentum! anne scriptum fuerit, ἠσφάλησαν, tanquam ab ἀσφάλλομαι? aut, ἠσφαλίσθησαν, ab ἀσφαλίζομαι potius, quod magis legitimum: certe autor noster hoc loco respexisse videtur ad illud Actor. cap. 16. v. 24. καὶ τοὺς πόδας αὐτῶν ἠσφαλίσατο εἰς τὸ ξύλον.

Pag. 51. 1. καὶ μετ' αὐτῶν στρατὸς πολὺς] Locus mutilus videtur. Scribe itaque vel, στρατοῦ πολλοῦ· aut supple, ἦν aut verbi quid tale.

Pag. 51. 7. καὶ στενὸν τὴν πόλιν] Forte καὶ στενῶν τὴν

πόλιν· etiam urbem in angustias redigens. Cedren. *ὡς ἀποστενοῦσθαι τὰς Θήβας δι' αὐτῆς.*

Pag. 52. 11. *καὶ τὸν Πολύνικον*] Cedrenus habet *Πολυνείκην*, rectius: et noster etiam paulo infra, *Πολυνίκης·* scriberem *Πολυνεικῆς*, ut a *νεῖκος* rixae contentio; non *νίκη*, victoria deducatur.

Pag. 52. 13. *τὸν Μελίβοιον*] *Μελίβιον*, scribit ubique Cedrenus: nimirum *τοῦ οι* diphthongi, et *ι* vocalis, idem sonus pronuntiantibus; sicut et *τοῦ αι* diphthongi, et *ε* vocalis. Notandum enim *βιβλιογράφους* non ex *πρωτοτύπῳ* ipso, sed ex recitantis ore libros olim descripsisse: quod ex verbis hisce *ἀπὸ φωνῆς τοῦ δεῖνος*, in MS. Cod. quandoque occurrentibus, satis liquet: ut exempli gratia, *Ἐκ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν ἱστοριῶν Φιλοστοργίου ἐπιτομή, ἀπὸ φωνῆς Φωτίου τοῦ πατριάρχου.* Atque hinc adeo frequens in Cod. MS. horum characterum permutatio.

Pag. 52. 18. *ἐάσας τὸ βασίλειον*] *βασίλειον* frequenter apud hunc nostrum sumitur, pro *βασιλείᾳ* regnum significante. Ita lib. 18. p. 430. Auxumitarum rex, Homeritensem injuriarum sibi illatarum postulans, Romanorum Mercatorum caedem ei objicit, his verbis: *κακῶς ἐποίησας, φονεύσας Ῥωμαίους χριστιανούς, πραγματευτάς, καὶ ἔβλαψας τὰ ἐμὰ βασίλεια.*

Pag. 53. 1. *ἀπὸ τοῦ Ἐτεωκλέους*] Mallem, *ὑπὸ τοῦ Ἐ.*

Pag. 53. 15. *τοῖς ἀνωτέρω προγεγραμμένοις,*] Supple, *χρόνοις*, ex Cedreno, qui narrationis sequentis plurima, *ὡς κατὰ λέξιν*, ex nostro descripsit; nisi uterque ex aliquo tertio.

Pag. 54. 10. *ἀγαθῶν ἐπινοητὰς*] Cedren. *ἀγαθῶν εὑρετὰς.*

Pag. 55. 1. *ἐν τοῖς ἱερατικοῖς αὐτῶν βασιλείοις*] repone ex Cedreno, *ἐν ταῖς ἱερατικαῖς αὐτῶν βίβλοις.*

Pag. 55. 4. *εἰς τὰς τῶν μακάρων νήσους εἶναι*] Beatorum insularum meminit Lycophron, his verbis:

Νήσοις μακάρων δ' ἐγκατοικήσεις μέγας.

ad quem locum Scholiastes Poetam adulationis insimulat, quod Thebis Beatorum insulas assignaverit; atque in mari profundos gurgites habente, eas sitas esse, autores plurimos, Hesiodum, Homerum, Euripidem, Plutarchum, Dionem, Procopium, Philostratum, etc. testes appellat. Deinde vero Britanniae nostrae eas asserere, Lepidissimum medius fidius Commentum, Graeculoque quam dignissimum, pluribus nititur. Quod quidem plusquam anile figmentum, eo quod Lectori forte frontem exporrigat, ex Tzetze ipso hic proferre non gravabor. *In Oceano est Brettania insula, inter occidentalem Brettaniam et Thulem ortum spectantem. Illuc ajunt animas mortuorum transportari: nam in litore Oceani (in quo est Brettania insula) piscatores habitant, subditi quidem Francis, tributum vero illis non pendentes, eo quod transmittant mortuorum animas, ut ajunt. Illi enim discedentes domi circa vesperam*

dormiunt: pulsantes vero paulo post, quosdam in janua sentiunt, et vocem audiunt, illos ad opus vocantem. Surgentes ad littus accedunt, ignorantes quae illos ducat necessitas; videntque naves praeparatas, sed non suas, et vacuas hominibus: quas ingressi, remos movent, et pondus navium sentiunt, ac si hominibus oneratae essent, sed neminem vident, impetu deinde uno in Brettaniam insulam perveniunt, quum vix alias, suis navibus usi unius noctis et diei navigatione illuc perveniant. Quum vero in insulam pervenerunt, rursus neminem vident; sed vocem audiunt, recipientium illos qui in navibus sunt, illosque numerantium ex genere patris ac matris: praeterea secundum dignitatem, artem, et nomen, singulos vocantium. Caeterum illi exonerata nave rursus uno impetu domum revertuntur. Hinc multi existimarunt, ibi esse Beatorum Insulas, et mortuorum animas illuc migrare. Eadem fere habes apud Procopium, Gothic. lib. 4. nisi quod insulam hanc, quam Tzetzes *Βρεττανίαν*, Procopius *Βριττίαν* vocat. Sed de Nugis hujusmodi plus satis.

Pag. 55. 17. *Ιωνὶ δὲ*] Cedren. *Ιωνὲς δὲ*, uti habet etiam Chr. Alex.

Pag. 55. 18. *ἐκ τοῦ Ιωανέως γίγαντος*] Hunc *Ιωνὰν* vocat Chr. Alex. *Ιωννᾶν*, Epiphanius.

Pag. 56. 1. *διὸ καὶ μέροπες κέκληνται*] Hesychius. *Μέροπες, ἄνθρωποι, διὰ τὸ μεμερισμένην ἔχειν τὴν ὄπα, ἤγουν τὴν φωνήν.*. Idem alibi: *ὄψ, ὄψις, ὀφθαλμὸς, ἡ φωνή·* quando vero *ὄψ* vocem significat, ab inusitato *ἔπω* deductum volunt.

Pag. 56. 4. *ἡ παλαιὰ φιλοσοφία*] forte *ἐν τῇ παλαιᾷ φιλοσοφίᾳ*. Libri cujusdam Titulus esse videtur: licet in Plutarchi librorum Catalogo, a Lampria, filio suo descripto, nil tale occurrat.

Pag. 56. 11. *ἐν τῇ φιλοσόφῳ αὐτοῦ χρονογραφίᾳ*] Anne haec Porphyrii Philosophica Chronographia, eadem cum Historia illa Philosophica, quam refert doctissimus Lucas Holstenius in Dissertatione sua, de Vita et scriptis Porphyrii. Verum ne hoc credam, Eunapius mihi impedimento est, qui Porphyrium quatuor tantum libros Historiae istius Philosophicae perfecisse, nec ultra Platonem eandem perduxisse testatur: uti ab Holstenio citatur, quem consulas velim. Forte tamen, *Πλούταρχον ὁ Πορφύριος ἐδόξασε*, vertenda sunt, *Plutarchi opinionem secutus est*, sive, *ejusdem cum Plutarcho sententiae fuit Porphyrius*, etc. hoc enim sensu, *δοξάζω* frequenter apud nostrum usurpatur, uti infra lib. 6. p. 126. *καὶ δόγμα παρεισήγαγεν Ελλησιν, δοξάζων, ἀσωμάτους εἶναι ἀρχάς; Opinionem illam, de Principiis incorporeis, in Graeciam introduxit.*

Pag. 58. 5. *ἐκ τοῦ γένους τοῦ Σίδου κατήχθη ὁ Μέλχι*]

Cedrenus Melchisedecum Sidi regis Aegypti F. facit filium: υἱὸς δὲ ἦν ὁ Μελχισεδὲκ Σίδου βασιλέως, υἱοῦ Αἰγύπτου· Glycas tamen eum ex Sidi tantum genere oriundum vult; Annal. part. I. *Melchisedecus autem, licet in sacris literis patre matreque carere dicatur; generis tamen ortum habuit a Sido, Aegypti F. qui Sidonem condidit.* Nec dubito, quin eum, τοῦ Σίδου ἔκγονον sive ἀπόγονον appellaverit Glycas; quod noster dixisset, ἐκ τοῦ γένους Σίδου καταγόμενον. Multum autem inter se differunt υἱὸς et ἀπόγονος, sive ἔκγονος. Hesychius, ἔκγονα τέκνα τέκνων, Nepotes. Caeterum Auct. Noster Sedeci, (qui etiam Melchisedecus dictus est,) patrem Melchi fuisse, asserit.

Pag. 58. 9. ὅπερ ἐστὶν, εἰρήνης πόλις] Auctor Ep. ad Hebraeos, cap. 7. v. 2. eandem τοῦ Σαλὴμ affert interpretationem: ἔπειτα δὲ καὶ βασιλεὺς Σαλὴμ, ὅ ἐστι βασιλεὺς εἰρήνης.

Pag. 58. 15. καὶ ἐγένετο μετέπειτα] aliquid hic deesse videtur, ad quod τὸ ἐγένετο referatur: forte scribendum, καὶ ἐγένετο Ἰουδαϊσμὸς μετέπειτα ἀπὸ Ἀβραὰμ etc. uti habet Chr. Alex. p. 150. Ἰουδαϊσμὸς ἀπὸ τῶν χρόνων τοῦ Ἀβραὰμ, τὸν χαρακτῆρα τοῦ Ἀβραὰμ διὰ περιτομῆς εἰληφώς. Pro nostri itaque εἰληφότες, leg. εἰληφότος.

Pag. 58. 19. ἔστιν οὖν ἀπὸ Ἀδὰμ, ἕως τοῦ Ἀβραὰμ, ἔτη ͵σψμε] Forte scrib. ͵γψμε. Cedrenus enumerat ann. ͵γτιβ'. MMMCCCXII. Chron. Alexdr. γυζ'. MMMCCCCVII. LXX. Interpr. uti calculum instituit Eusebius, MMMCLXXXIV. Hebraei tamen numerant tantum annos 1948.

Pag. 59. 6. ὅστις ἐξεῦρε τὰ Ἑλλήνων γράμματα] Ergo nec Cadmus, nec Palamedes; quae constans Graecorum est traditio. Et quidem Graecis, ante hos, fuisse literas, multis probare nititur Jo. Tzetzes, Chil. 12. quem consule.

Pag. 59. 13. Φαραὼ, ὁ καὶ Ναραχὼ] Hunc, Νάχωρ, vocat Chr. Alex. auctor. Cedrenus, Ναρεχώ: qui etiam ab hoc, Aegyptiorum Reges Pharaones, deinceps vocatos asserit.

Ibid. Τὰ οὖν πρὸ τούτου παλαιὰ βασίλεια Αἰγυπτίων ἐξέθετο Μανεθὼν] Haud satis mirari possum, quid Auctori nostro venerit in mentem, cum haec scriberet: Aegyptiorum enim Dynastiae omnes usque ad Regem ultimum Nectanebum, a Manethone descriptae sunt; ut ex Eusebio videre licet, Chron. l. 1.

Pag. 60. 6. καὶ τὴν θυγατέρα τοῦ ἀρχιερέως Ἰλιουπόλεως] Scr. Ἡλιοπόλεως. Josephus antiquit. Judaicarum lib. 2. ἄγεται γὰρ Πετεφροῦ θυγατέρα τῶν ἐν Ἡλιοπόλει ἱερέων: Heliopolis vero, Aegypti urbs, ita etiam vocatur a. 70. interpret. Stephanus de urb. Ἡλιούπολις, πόλις Αἰγύπτου, ἣν ἔκτισεν Ἀκτίς· Aegyptiis ⲰⲚ dicta est Hebraice און On, Ptolomaeo ὄνιον. D. Athanasius, natione Aegyptius, ἥλιον eam vocat; quam a cultu solis sic di-

ctam fuisse asserit Kircherus, Prodr. et Lex. Copt. supplem. qui etiam Hebraeis בית־שמש Bethsemas eam quandoque vocari testatur.

Pag. 60. 20. *καὶ ἐκράτησεν αὐτοὺς Ἰωσὴφ ἐκεῖ*] durum hoc locutionis genus, id est, eos secum retinuit Joseph.

Pag. 60. 23. *ἐκβάλαι τὸν λαὸν*] Participium hic rursus habemus non Graecum; *ἐκβαλεῖν* itaque reponendum censeo.

Pag. 61. 9. *οὕτως ὄντα νεκρὸν δονούμενον*] Scr. *οὕτως ὄν*. verum verba haec non habentur apud Cedrenum, qui fabulam hanc ex Nostro *κατὰ λέξιν* descripsit, licet haud pari ingenuitate: Noster enim Auctorem suum, Auleam, nominatim laudat; Cedrenus non item.

Pag. 62. 1. *ὀνόματι Γυγώγης*] *Ὠγύγην* hunc appellat Cedrenus; qui etiam Attici hujus Diluvii meminit: uti et Eusebius ex Africano, Chron. l. 1. qui Atticam exinde per CLXXXIX. tantum annos desertam jacuisse testatur. *Μετὰ δὲ Ὠγύγην διὰ τὴν ἀπὸ τοῦ κατακλυσμοῦ πολλὴν φθορὰν, ἀβασίλευτος ἔμεινεν ἡ νῦν Ἀττικὴ*, (*Ἀκτὴ* enim olim vocata est,) *μέχρι Κέκροπος ἔτη ρωθ'*. Per annos cc. desertam jacuisse vult *συναγωγὴ ἱστοριῶν* Eusebio Scaligeriano annexa. Verum quomodo Ogyges Josuae temporibus fuisse dicitur, cum diluvium Ogygium CCXLV. annis Populi Israelitici Exodum praecesserit, ut Eusebius putat?

Pag. 62. 9. *ὀνόματι Αΐδης* ita eum vocat Cedrenus; Jo. Tzetzes vero *ᾅδης* Chil. 2. histor 51. qui idem est cum Plutone. Caeterum fabula Proserpinae omnino aliter se habet quam heic a Nostro traditur. Proserpinam enim Plutonis, non filiam sed uxorem faciunt Mythologi.

Pag. 62. 12. *κόρας ἐκάλουν*] eadem habes apud Jo. Tzetzem, loco citato: *τὰς γὰρ εὐμόρφους Μολοσσοὶ κόρας καλοῦσι πάσας*.

Pag. 62. 16. *ἐν τῷ λεληθότι*] id est *λεληθότως*, latenter; ita ut nemo animadvertat.

Ibid. *ἀμύνασθαι τῷ αὐτῷ Περίθῳ*,] *ἀμύνασθαι* hoc loco, ulcisci, significat; itaque scribendum, *τὸν αὐτὸν Περίθουν*.

Pag. 63. 5. *Πετισσώνιος ὁ κωμῳδὸς*] *τοῦ κωμῳδοῦ* appellationem Cedrenus, uti etiam *συναγωγὴ ἱστοριῶν*, a Scaligero cum Eusebio edita: *τῶν δὲ Ἀσσυρίων ἐβασίλευσεν Ἐρεχθεύς· Αἰγυπτίων δὲ Πετισώνιος, ὁ καὶ Φαραώ, ὅστις εἶχε μάγους Ἰαννῆν καὶ Ἰαμβρῆν*.

Pag. 63. 11. *τοῦ ἀρχιερέως τῶν Ἑλλήνων*] Quare noster Jothonem, Graecorum pontificem, facit, cum Zonaras, Cedrenus, Chron. Alex. aliique, Textusque ipse, *ἱερέα Μαδίαν*, eum appellant. Madian vero, secundum Chr. Alex. autorem, duae sunt, Major et minor: quarum illa cis mare rubrum posita est, Madian vero minor ultra mare Erythraeum, haud procul Aegypto, *ὅπου ἐβασίλευσε Ραγουὴλ, ὁ πενθερὸς Μωσέως*. Quod autem Jothor, qui et Raguel, quandoque *ἱερεύς*, aliquando vero *βασι-*

λεὺς hic appelletur, ex Hebraei vocabuli sensu amphibolico exoritur. כהן enim tum sacerdotem, tum Praefectum aut Praesidem significat. Ita Potiphartes Praefectus Civitatis On, כהן און *Cohen On* appellatur, Gen. 41. 45.

Pag. 63. 13. *πεπαιδευμένος πᾶσαν σοφίαν*] *πάσῃ σοφίᾳ* legit Cedrenus.

Pag. 63. 17. *εἴ τις οὖν ἐὰν ἐβούλετο*] *ἐὰν παρέλκει:* nisi forte *ἂν* legendum sit.

Pag.. 63. 19. *ποιεῖν ἐργατείαν*] *ἐργάτης*, operarius; inde Auctor noster *ἐργατείαν* format, ad eorum hominum operam exprimendam: *ἐργασία* Graecis proprie dicitur.

Pag. 64. 19. *ποταμῶν ὑδάτων διαυγεστάτων*] forte *ὕδατα.* Verum hic notandum, Autorem nostrum Miraculorum editorum modum et ordinem penitus pervertere: Moses enim et Aaron in Certaminibus hisce Mirificis primas semper habuerunt: quos deinde, pro viribus, secuti sunt Magi.

Pag. 66. 2. *ἀγγέλων ἡμεῖς*] Cedren. *ὑμεῖς*, mendose.

Pag. 66. 13. *ἔφυγαν*] Scr. *ἔφυγον.*

Pag. 68. 3. *τὴν ὑπὲρ μνήστραν*] leg. *τὴν Ὑπερμνήστραν.* Cedren. habet *Κλυταιμνήστραν*, mendose.

Pag. 68. 7. *ἐβασίλευσε Τριόππας*] Cedren. *Μεριόπας* habet.

Pag. 68. 12. *τῶν νυνὶ λεγομένων Ελλαδικῶν*] Licet *Ελλὰς* apud Autores Graeciam universam ut plurimum significet, noster tamen voce hac Peloponesum tantum intelligi vult: ideoque Sicyonios, Helladicos interpretatur, Sicyone, quae est in Peloponeso Stephan. de urb. *Σικυὼν, πόλις Πελοποννήσου.*

Pag. 69. 2. *ἐδιοίκουν τὴν χώραν*] Scr. *ἐδιῴκουν.*

Pag. 69. 3. *ἔτη ϡπε*] annos 980. tantum numerat Cedren. Eusebius ex Castore annos numerat 983. *ἕως τούτου Σικυωνίων, ἤτοι Πελοποννησίων, λεγομένη βασιλεία διαρκέσασα ἐν γενεαῖς, ἤτοι βασιλεῦσι κϛ́. (κν' κϛ'.) κατεπαύθη* etc. *μεθ' οὓς, ὥς φασι, ἡγοῦντο αὐτῶν οἱ ἱερεῖς τοῦ καρνείου ἔτη λγ'. Ομοῦ τὰ πάντα τῆς Σικυωνίων ἔτη.*

Pag. 69. 5. *ὅ ἐστι, τὰ ἐπὶ τὴν Ιταλίαν*] Italia ubique apud Auctorem hunc pro partibus Occidentalibus usurpatur; uti supra monuimus. Ita lib. 8. p. 428. *Εν αὐτῇ δὲ τῇ πόλει ἐκάθισεν ἀριθμὸν στρατιωτῶν Ρωμαίων, ἤτοι Ιταλῶν, λεγομένων Ισπανῶν:* ubi Hispaniam sub Italia, id est, sub Occidente, complectitur.

Pag. 69. 8. *ἐδιοίκει τὸν Ἰσραὴλ*] *ἐδιῴκει.*

Pag. 69. 12. *ᾤκησε τὴν λεγομένην πόλιν Συχὲμ*] unde haec? Josuae enim libro omnia aliter.

Pag. 69. 15. *ιγ'. κριταὶ*] scilicet usque ad Eli sacerdotem, qui primus, ex sacerdotibus, post judices, remp. administravit. Judices vero hi tredecim a Chr. Alexan. autore enumerantur isti. Gothoniel, Aodus, Semegar, Debora, Gedeon, Abi-

melechus, Thola, Jair, Jephthe, Essebon, Acalon, Labdon, et Samson.

Pag. 70. 2. *εὗρε τὴν τεχνικὴν*] Artes quum sint tam variae, multiplicesque, cujusnam hic Argus Occidentalibus autor putandus? fortean legendum, *τὴν τεκτονικὴν*.

Pag. 70. 12. *ὁ τοῦ Ἀμινοὲμ*] Scr. *Ἀβινοέμ*. Quomodo tamen Barachus ab Auctore nostro, post extinctos Judices, populo Israelitico praefuisse dicitur, quum post ipsius tempora IX alii Judices numerentur?

Pag. 70. 17. *διὸ καὶ διφυῆ αὐτὸν ἐκάλουν.*] Philochorus apud Eusebium Chron. l. 1. *Κέκροψ ὁ Διφυὴς τῆς τότε Ἀκτῆς, νῦν δὲ Ἀττικῆς, ἐβασίλευσεν ἔτη ν΄. διὰ μῆκος σώματος οὕτω καλούμενος, ὥς φησιν ὁ Φιλόχορος· ἢ ὅτι Αἰγύπτιος ὢν, τὰς δύο γλώσσας ἠπίστατο.* aliam hujus appellationis causam profert Autor paulo infra, quam statim videbimus.

Pag. 71. 21. *διὰ τοῦτο αὐτὸν οἱ Ἀθηναῖοι εἶπαν διφυῆ*] Athenaeus lib. 13. Cecropem, quia primus marem foeminae matrimonio junxit *Διφυῆ* vocatum testatur. *Εν δὲ Ἀθήναις πρῶτος Κέκροψ μίαν ἑνὶ ἔζευξεν, ἀνέδην τὸ πρότερον οὐσῶν τῶν συνόδων, καὶ κοινογαμίων ὄντων. διὸ καὶ ἔδοξέ τισι, διφυὴς νομισθῆναι, οὐκ εἰδότων τῶν πρότερον διὰ τὸ πλῆθος τὸν πατέρα.* Nominis hujus rationem exponit Isac. Tzetzes ad Lycophron. p. 24. *ἐπεὶ γοῦν ἐκ τούτου οἱ παῖδες πατέρα καὶ μητέρα ἐγνώρισαν, τοὺς αἰτίους αὐτῶν τῆς γενέσεως, δύο τυγχάνοντας φύσεων, διφυὴς καὶ ὁ Κέκροψ ἐκλήθη, ὡς τοῦτο ποιήσας αὐτός.* Ita etiam Jo. Tzetz. Chil. 5. de Cecrope verba habens.

Νομοθετεῖ καὶ γυναιξὶ τοὺς γάμους τοὺς νομίμους.
Εξ ὧν παῖδες ἐγνώκεισαν τοὺς δύο φυτοσπόρους,
Τὸ πρὶν μόνην γινώσκοντες, ὡς ἔφην, τὴν μητέρα.
Οθεν ὁ Κέκροψ διφυής, νόμοις ὡς δείξας ταῦτα.

Pag. 72. 2. *πρώτη μουσική.*] Musarum primam illam appellat Cedrenus: *ὅτε καὶ Σαπφὼ, ἡ καὶ πρώτη Μουσῶν, ἀνηγόρευτο.*

Pag. 72. 9. *Αἰσχύλος ἔτος κά.*] Scr. *ἔτη*. Eusebius, ex Africano, Aeschylum 23. annos regnasse asserit: licet Cedren. unicum tantum regni annum ei tribuit. *καὶ πάλιν Αἰσχύλος τυραννήσας, ἔτος ἓν καὶ μῆνας ζ΄,* qui etiam post Aeschylum Alcibiadem ponit, quem autor Noster Acmaeontem vocat. Euseb. Chron. Can. Alcmaeontem Aeschyli successorem vocat; post quem, *Ἀθηναίων ἐβασίλευσεν Ἀλκμαίων, ἔτη β΄.*

Pag. 72. 12. *ἕως Ἀρεξίωνος*] Iste apud Eusebium *Ερυξίας* dictus est; qui regnavit annos decem tantummodo.

Pag. 72. 17. *Ορφεὺς ὁ Θρᾷξ, ὁ λυρικὸς Οδρυσσέως*] Scr. *Οδρύσιος*. Steph. de urb. *Οδρυσαι, ἔθνος Θρᾴκης.* Jo. Tzetzes

Chiliad. 1. Histor. 12. *Ὀρφεὺς ἦν Θρᾷξ, ἐξ Ὀδρυσσῶν πατρίδος Βισαλτίας.* Cedrenus interim corrigendus, ubi legitur, *ὁ Βρυώσιος.*

Pag. 74. 13. *ἐξεῖπε μή τινα φᾶναι τὰ ἐρικεπεῶ*] lego *φάναι.* haec etiam apud Cedrenum, licet mutila, habentur: legit enim, *οὗ ὄνομα ὁ αὐτὸς Ὀρφεὺς ἀκούσας ἐκ τῆς μαντίας, ἐξεῖπε· μῆτις, ὅπερ ἑρμηνεύεται, βουλή,* etc. prima scilicet Ophici responsi voce prolata, reliquis omissis. Quid vero *τὰ ἐρικεπεῶ* sibi vult, aut unde petitum hoc vocabulum, non adeo dictu facile: quum tamen nihil nobis adhuc probabilius occurrat, Gregorii nostri doctissimi conjecturam, in Not. et Observat. suis Anglice scriptis, in quaedam S. Scripturae loca propositam, hic proponam. *Hebraei* (inquit) *inter Arithmeticas suas Traditiones, etiam hanc nominis* Iehovah *numeralem habent notationem;* קפו Kepo *sive* Kepeo, *quam hoc modo deducunt.*

יהוה.

י׳ פעמים י׳ק: ה. פעמסה: בח: הרי קכה:

ו׳ פעמים ו׳ לו: הרי קסא: ה׳ פעמים ה׳ כה: הרי קפו:

id est 10. *in sese multiplicatis, proveniunt* 100. 5. *in se multiplicatis, exeunt* 25. *Ecce* 125. 6. *in se multiplicatis, fiunt* 36. *Ecce* 161. 5. *in se multiplicatis, producuntur* 25. הרי Hare *sive* Heri, *ecce* קפו Kepo, *id est,* 186. *quae Divini nominis* Hamphorash, *sive numeralis est Notatio, adeoque vocabuli hujus ἐρικεπεῶ, ab oraculo editi, significatio.* Haec ille. Frustra itaque sunt cum Autore nostro Suidas in Orpheo, et Cedrenus, qui horum verborum interpretationem ex Graeco fonte petere satagunt: *Μῆτις* quidem consilium sonat; et *φῶς,* cum verbo *φᾶναι,* affinitatem quandam habere videtur: verum ubinam tandem invenietur *τὰ ἐρικεπεῶ,* quod Autores dicti, quod non intelligerent, omiserunt? Certe Orpheum Hebraicarum Scripturarum haud ignarum fuisse apparet ex Hymno ejus de Deo, ubi inter multa Numinis redolentia, haec habentur.

Ἀρχὴν αὐτὸς ἔχων, ἅμα καὶ μέσον ἠδὲ τελευτήν.
Ὡς λόγος ἀρχαίων, ὡς ὑδρογενὴς διέταξεν,
Ἐκ θεόθεν γνώμαισι λαβὼν κατὰ δίπλακα θεσμόν.

ubi *τῷ ὑδρογενεῖ* Mosem eum innuere, ad nominis ejus originem respectu habito, perspicuum est. Quod enim ex aquis extractus fuerat, ideo Moyses vocatus est: uti testantur S. Scripturae, Exod. 2. v. 10. Nominis autem hujus rationem ex Josepho, Antiq. Jud. 1. 2. profert Glycas, Annal. part. 2. his verbis *Nomen* (inquiens) *ei fuisse datum ab eo quod acciderat: nam Aegyptios aquam* Moy *dicere:* hises *autem illos, qui ex aqua sint extracti liberatique, eadem etiam habentur apud Philon Jud.*

Et quidem lingua Copta ⲠⲒⲘⲰⲨ, *pimoy,* aquam significat, ubi ⲠⲒ, *pi,* signum est nominis Masculini: ⲙⲟⲍⲟϣϫ, item *Moy-*

hoog, aquam frigidam sonat, ⲘⲞⲨⲤⲎⲤ vero *Extractus* ex aquis redditur, apud Kircher. Lexic. Copt.

Pag. 76. 10. *μετὰ δὲ Γεδεὼν ἡγεῖτο τοῦ Ἰσραὴλ Θῶλας*] Post Gedeonem populo Israelitico praefuit filius ejus Abimelechus: post eum vero Tholas, ut ex textu constat.

Pag. 76. 13. *ἀπενοεῖτο ἀπὸ θεῶν ἑαυτὸν*] lego, *ἀποθεῶν ἑαυτόν*. ut sensus verborum sit; eoque audaciae, sive impudentiae, devenit, ut se Deum praedicaret. *Ἀπόνοια* enim apud Autorem nostrum ubique, pro confidentia sive audacia, usurpatur: unde infra, lib. 5. p. 71. habemus, *ἀπονενοημένος πολεμιστής*, in bello audax. Ulissem etiam ad Circen ingredientem, *μετὰ ἀπονοίας Ἀχαϊκῆς*, Graeca sua fretum confidentia, introducit, p. 86. Eod. lib. verum hujusmodi exempla hic frequenter tibi occurrent. Marsyae fabulam, inter alios, late prosequitur Jo. Tzetz. Chil. 1. Hist. 15.

Pag. 77. 6. *ἀνιόντες τὸν Ἑλλήσποντον*] *ὁ Ἑλλήσποντος*, Mare, *ἡ Ἑλλήσποντος* regio, sic dicta. Stephan. de urb. *Ἑλλήσποντος, ἡ χώρα, ἡ παρακειμένη τῷ κόλπῳ.*

Pag. 77. 16. *ἔνθα λέγεται τὰ Πύθια θερμὰ*] Procopius de Justiniani Aedific. *Πηγαὶ δὲ θερμῶν φύσει ἐν Βιθυνοῖς ὑδάτων ἀναβλυστάνουσιν, ἐν χώρῳ ὅνπερ ἐπονομάζουσι Πύθια.* Oraculum vero ibi olim fuisse, unde forte locus nomen habuerit, tum ex Nostro, tum ex ipsa vocis notatione apparet.

Pag. 77. 18. *εἰ τί δὲ ἔσται;*] *ἴσως, ἢ τί δ' ἔσται;*

Pag. 78. 1. *ζωγρεύσας*] Scr. *ζωγρήσας*.

Pag. 78. 9. *τὸν ἀνάπλουν τῆς Ποντικῆς θαλάσσης*] De Anaplo Pontico, vide P. Gyllium, de Bosporo Thracio, l. 2.

Pag. 78. 17. *ὅπου τὴν δύναμιν ἑωράκασιν*] *δύναμις*, pro spectro, spiritu; Daemone, seu apparitione quadam, apud hunc Autorem frequenter usurpatur.

Pag. 78. 19. *Σωσθένην*] *Σωσθένιον*. Locum hunc Sosthenium corrupte vocari asserit P. Gyllius, de Bosp. Thrac. lib. 2. cap. 14. qui etiam Leosthenium eum appellandum contendit. Ex ejusdem tamen locorum descriptione *Sosthenium* idem potius esse videtur cum vico *Michaelio*, quem ejusd. lib. c. 10. describit: ibi enim Michaeli Archangelo aedem olim extruxisse a Sozomeno perhibetur Constantinus M. de quo paulo infra Autor noster.

Pag. 79. 4. *παρὰ τοῦ δόγματος τῶν Χριστιανῶν*] locus mutilus: *ἐστὶ*, aut quid tale supplendum videtur.

Pag. 79. 8. *ποιήσας κατὰ ἀνατολὰς εὐχὴν*] pro his, Cedrenus habet, *καὶ τὸ μὲν θυσιαστήριον πρὸς ἀνατολὰς ὁρᾷν ἐτύπωσε.*

Pag. 79. 11. *ἐπὶ τὴν Ποντικὴν ἀνέπλευσαν*] supple, *θάλασσαν*, ex Cedreno.

Pag. 79. 14. *Γλαύκην, καὶ τοῦ Κρέοντος θυγατέρα*] *καὶ* hoc loco *παρέλκει*: Glauca enim ipsa Creontis fuit filia. Fabulam habes apud Apollonium Rhod. et apud Isac. Tzetzem in Lycophron.

Pag. 79. 18. *μετὰ δὲ Θῶλαν ἡγεῖτο τοῦ Ἰσραὴλ Αἰγλὼμ ὁ Ζαβουλωνίτης*] Post Tholam quidem, interjectis tamen Jairo, Jephtha, et Essebone, populum Israeliticum judicavit Elon Zabulonites, per annos decem: ut videre est Jud. cap. 12. v. 11. Verum haec omnia subsultorie ab Auctore tradita sunt.

Pag. 79. 21. *ὃς ἐγένετο πατὴρ Ἰλίου*] Scrib. *Ἴλου*. Scrib. etiam *Τρὼς* ubique, non *Τρῶος*, uti noster habet.

Pag. 80. 3. *πάντας προετρέψατο*] ad se vocavit, sc. *εἰς τὸν ἐγκαινισμὸν*, ut habet Cedrenus.

Pag. 80. 8. *τὸν ἴδιον αὐτοῦ ἀδελφὸν*] memoria lapsus est librarius: Scr. *υἱὸν*. Caeterum de Tantalo, vide Euseb. Chron. I. post p. 84. et Scaliger. in locum: item Cedren. Jo. Tzetz. p. 87. Nat. Comit. p. 335. Helvic. p. 31.

Pag. 82. 12. *Τυνδαρίῳ*] Scr. *Τυνδάρῳ*.

Pag. 83. 3. *συντρόφῳ τοῦ Ἀγαμέμνονος*] *Σύντροφον* Agamemnonis Menelaum appellat, eo quod, ut ipse putavit, non fratres erant sed, apud Atreum, Agamemnonis patrem, Menelaus Plisthenis F. una cum Agamemnone enutritus fuerit: ut infra expresse dicit lib. 5. Caeterum an haec etiam Palaephati, quem noster citat, mens fuerit, penitus nescimus: ex libris enim *περὶ ἀπίστων* quinque, quos Suida teste conscripsit, unicus tantum nunc extat, qui primus erat. Revera tamen et Agamemnon et Menelaus Plisthenis filii, Atrei vero nepotes erant; adeoque non Connutritii tantum, sed fratres germani.

Pag. 83. 8. *ἐβασίλευσε Δάρδανος, υἱὸς Ἰλίου*] Scr. *Ἴλου*, ut supra monuimus. Caeterum Dardanus Ili proavus erat, filius vero ejus, qui eum in regno successit, Laomedon dictus est.

Pag. 83. 9. *τῶν Ἑλλήνων, τοῦτ' ἔστι, τῆς Ἑλλάδος*] Cedrenus habet, *τῶν Ἑλλήνων, καὶ τῆς Ἑλλάδος*, haud recte: *Ἑλλὰς* enim apud Autorem hunc stricte, pro particulari Graeciae regione sumitur, uti supra monuimus, licet eum parum sibi constantem observare possimus; ibi enim Sicyonios vocat *Ἑλλαδικοὺς*, hic Argivorum regnum *τὴν Ἑλλάδα* appellat. Abas enim, et Proetus, Argivorum reges fuerunt.

Pag. 84. 1. *μὴ ποιεῖν κακῶς τῷ συνεσθίοντι.*] De hospitibus non violandis, vide Isac. Tzetzem, in Lycophron. qui Alexandro exprobrat, quod pro beneficiis in illum illatis, Menelaum, contra jus fasque, injuriis affecerit. Ubi etiam veteris hospitibus salem apponendi consuetudinis meminit: *ἅλα δὲ ἐτίθουν οἱ παλαιοὶ ἐν ταῖς τῶν ξενιῶν καταρχαῖς συμβολικῶς, ἐπευχόμενοι ὥσπερ ἅλς ἐκ δύο φύσεων, τῆς ὑδατώδους καὶ γεηρᾶς, εἰς μίαν φύσιν ἐπάγῃ τὴν τοῦ ἁλός, οὕτω παγῆναι καὶ τούτους εἰς μίαν ὁμόνοιαν.*

Pag. 84. 2. *πέμπω αὐτὸν*] Forte, *πέμψω*.

Pag. 84. 10. ἐκέλευσε συνεσθίειν αὐτῷ] Jo. Tzetzes Chil. 7. hist. 149. Jobaten eum per novem dies continuos conviviis excepisse asserit; decimo vero tandem die perlectis literis, eum tamen occidere non potuisse, ut qui socius fuerat mensae.

Ἰδὼν ὁ Ἰοβάτης δὲ τὸ γράμμα τῇ δεκάτῃ,
Κτείνειν οὐκ εἶχεν οὐδ' αὐτὸς, συμμετασχὼν τραπέζης.

Pag. 84. 12. ὅτι μᾶλλον κατηγορεῖται] Durum hoc locutionis genus: κατηγορεῖται enim, pro, *injuste accusatur*, hoc loco poni videtur, nisi κακηγορεῖται, potius legendum sit. τὸ μᾶλλον vero eodem modo usurpatum occurrit infra, lib. 10. p. 307. αὐτὸς δὲ μᾶλλον, ὡς προγνοὺς τῆς ἐμῆς καρδίας, ἀνέκραξε, etc.

Pag. 84. 20. ἐξ οὗ καὶ Πελοποννήσιοι ἐκλήθησαν οἱ Ἑλλαδικοὶ] Stephan. de urb. triplicem hanc regionem habuisse appellationem testatur: *Apis enim, Phoronei F. temporibus, Apia vocata est*; *Pelasgi vero Pelasgia:* ἐπὶ δὲ τῶν Πελοπιδῶν, Πελοπόννησος: *sub Pelopidis vero, Peloponesus.*

Pag. 85. 7. τὸ ἐννάγραμμον ὄνομα] Scribendum ex Cedreno ἐννεαγράμματον.

Pag. 85. 8. παθητὸν μελλοφανῆ] Cedrenus habet νεοφανῆ.

Pag. 85. 11. ἐφιλοσόφει Ἱπποκράτης.] Hippocrates duos medica arte celebres fuisse tradidit Jo. Tzetz. Chil. 8. Hist. 155. Gnosidici filium, priorem; alterum vero, qui et Cous dictus est, hujus nepotem. Hippocrates vero iste Cous, Librorum custos in Coo designatus, antiquorum Medicorum omnium exussit libros; uti idem Tzetzes testatur.

Ἐν Κῷ βιβλιοφύλαξ δὲ δειχθεὶς Ἱπποκράτης,
Τὰ παλαιὰ τῶν ἰατρῶν ἐνέπρησε βιβλία,
Καὶ τὸ βιβλιοφυλάκιον. δι' ὃ φυγὼν ἐκεῖθεν,
Ἐν Ἠδωνοῖς διέτριβεν, Ἑλλάδι, Θεσσαλίᾳ.
Τῷ Ἀρταξέρξῃ σύγχρονος ὑπάρχων, καὶ Περδίκκα.

Verum Pelopis aevo Hippocrates, ejusque σύγχρονος Democritus, bene multis annorum centuriis posteriores sunt.

Pag. 85. 14. ὁ Θυεστὴς ἔτη ιϛ'] Cedren. ἔτη δώδεκα, rectius: vide Eusebium.

Pag. 85. 19. πρῶτος ὁ Μίνωος] Scr. Μίνως.

Pag. 86. 1. θρυλούμενοι] Scr. θρυλλούμενοι.

Pag. 88. 2. τοῦ νοταρίου αὐτῆς] Notarii, sive scribae; dictio latina, apud Graecos recentiores frequenter usurpata. Eusebius tamen Taurum τοῦ Μίνωος στρατηγόν, Minois *Militiae Praefectum fuisse vult*, *Chron. lib. poster. ex Philochoro.*

Pag. 86. 3. μεσάσαντος] Pro μεσιτεύσαντος, seu μεσιτευσάντων, de utrisque enim dictum.

Pag. 86. 5. ἐν τῷ κουβουκλείῳ] Ex Latino, Cubiculum, Vocabulum factum.

Pag. 86. 9. φεύγων τῆς φρουρᾶς] Lego, ἐκ τῆς φρουρᾶς.

Pag. 86. 13. τῷ Ἀντέωνι] Hic Anteus aliis est.

Pag. 86. 16. ἑαυτὸν εἰς πῦρ ἔβαλε] Ita etiam Eusebius Chron. lib. 2. Ἡρακλῆς νόσῳ λοιμώδει περιπεσών, εἰς πῦρ ἑαυτὸν ῥίψας τελευτᾷ.

Pag. 87. 16. εἰς τὴν Λαβύρινθον χώραν] Cedr. habet, εἰς τὴν Λαβύρινθων χώραν. Λαβύρινθον Hesychius interpretatur, κοχλιοειδῆ τόπον. Etymologici Magni auctor Labyrinthum Creticum Montem fuisse ait, in quo antrum erat descensu ascensuque molestum. Λαβύρινθος ἐν τῇ Κρήτῃ νήσῳ ἐστιν ὄρος, ἐν ᾧ ἐστι σπήλαιον ἀντρῶδες, δύσκολον περὶ τὴν κάθοδον, καὶ δυσχερὲς περὶ τὴν ἄνοδον· ἐν ᾧ λέγεται ὁ Μινώταυρος ἐμβληθῆναι.

Pag. 88. 2. ὅτι ἄλλην αὐτῷ ἐποίησαν οἱ Κρῆτες] locus mendosus: suspicor legendum, ὅτι ἄλην αὐτῷ ἐποίησαν, quod verto, *in errorem eum duxerant.*

Pag. 88. 12. τὸν πρόγονον αὐτῆς] Πρόγονοι dicuntur, filii, ex nuptiis prioribus nati. Moschopul. Attic. voc. Collect. Πρόγονοι καὶ οἱ ἀπὸ προτέρου γάμου γεγενημένοι, ὧν ὁ πατὴρ, ἢ μήτηρ εἰς δεύτερον ἦλθε γάμον. λέγονται δὲ πρόγονοι, πρὸς τοὺς ἀπὸ τοῦ δευτέρου γάμου γεγεννημένους. ἐπίγονοι δὲ λέγονται, οἱ ἀπὸ τοῦ δευτέρου γάμου.

Pag. 89. 2. καταρώμενος τὸν υἱὸν] Eadem habes apud Io. Tzetzem, Chil. 6. Hist. 56.

Τὰ Φαίδρας, Ἱππολύτου τε δῆλα τελεῖ τοῖς πᾶσιν,
Ὡς ἦρα τούτου Φαίδρα μὲν προγόνου πεφυκότος.
Αὐτοῦ δ' αὐτὴν ἀπώσαντος, ψεύδεται τούτου βίαν
Θησεῖ, τῷ τούτου δὲ πατρὶ, θνήσκει δειναῖς κατάραις.

Pag. 89. 6. ἐξεσελλίσθη] Vox hybrida, ex particula Graeca ἐξ, verbo vero Latino, Graeco more formato, conficta: a σέλα enim seu, σέλλα, *Sella*, σελλίζομαι formatur, inde compositum, ἐξεσελλίσθη, ex *Sella*, seu sede excussus est.

Pag. 89. 7. εἰληγέντος τοῦ λωρίου] λωρίον, λῶρον et λῶρος, apud recentiores Graecos usurpata pro, Lorum, Habena.

Pag. 90. 5. Ερυσθεὺς] Scr. Εὐρυσθεὺς. Euseb. Chron. l. 2. Λακεδαιμονίων πρῶτος ἐβασίλευσεν Εὐρυσθεὺς ἔτη μβ'.

Pag. 90. 11. μετὰ τοὺς Λακεδαιμονίους] Forte scribendum, μετὰ τῶν Λακεδαιμονίων: Corinthiorum enim, et Lacedaemoniorum regnum eodem anno coepisse, sub regibus scilicet Alete et Eurystheo, testatur Eusebius in Chronicis: quem vide.

Pag. 90. 13. καὶ ὕστερον ἐβασίλευσεν * ἔτος α'.] Supple, ex Eusebio, Αὐτομένης. Euseb. Chron. Can. Κορινθίων ἐβασίλευσεν ιθ'. Αὐτομένης ἔτος ἕν. et deinde οἱ Κορινθίων βασιλεῖς ἕως τοῦδε τοῦ χρόνου μεθ' οὓς ἐνιαύσιοι Πρυτάνεις.

Pag. 91. 7. ἐτρώθη γὰρ εἰς αὐτὴν] Subaudiendum, τῷ ἔρωτι.

Pag. 91. 8. εὔστολος] Vox haec ad vestium ornatum proprie referenda: licet hoc in Helenae laudibus locum habere non debere quis existimet. Leo Allat. in Isac. Porphyrogen. de praetermissis ab Homero, *bene comptam*, vertit.

Pag. 91. 9. εὐχαράκτηρος] χαρακτὴρ hic de facie tantum dici apparebit cuilibet locum hunc sequentibus conferenti. lib. enim 11. M. Antoninus Philos. λεπτοχαράκτηρος dicitur, cum prius κονδοειδὴς, curtus, et λεπτὸς, gracilis dictus fuisset. Verum S. Pauli Characterisma lib. 10. p. 235. datum, rem extra controversiam ponit. Ibi enim cum prius tum corporis totius lineamenta, tum vultus capillitiique color, descripta fuerant, tandem addit autor, ὑπογελῶντα ἔχων τὸν χαρακτῆρα, *vultum ridibundum* ei tribuens, μακροχαράκτηρος itaque, *facie longa*, λεπτοχαράκτηρος, *facie tenui*, seu *parva* necessario vertenda sunt.

Pag. 92. 6. μετωνόμασεν αὐτὸν *Ἀλέξανδρον.*] Isac. Porphyrog. περὶ τῶν καταλειφθ. ὑπὸ τοῦ Ὁμήρου, eum Alexandrum prius dictum fuisse asserit; Deinde vero Paridem, ἀπὸ τοῦ περιέναι, quod vitata morte, cum a matre expositus fuisset, adhuc superstes esset.

Pag. 92. 7. ὀνόματι Ἀμάνδρᾳ] *Μανδρῷ* habet Cedrenus.

Ibid. γεηπόνῳ τινὶ] Scr. γηπόνῳ.

Pag. 92. 10. ποιήσας δὲ τεῖχος ἐν τῷ αὐτῷ ἀγρῷ] Vicus, muro cinctus, Urbis statim nomen ubique apud Autorem hunc sibi sumit: exempla hujus rei frequentia.

Pag. 93. 2. λεγόμενον κεστὸν] κεστὸν ἱμάντα, apud Homer. acu pictum lorum: significat etiam, Cingulum Nuptiale. Hesych. *Κ*εστὸν ἱμάντα, τὸν ποικίλον ἱμάντα, ἢ χιτῶνα ποικίλον, ἢ τὸν τῆς *Ἀ*φροδίτης ἱμάντα.

Pag. 93. 8. οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ πάντες] αὐτοῦ, hoc loco ad Paridem referendum videtur.

Pag. 93. 16. τοπάρχας τῆς *Εὐ*ρώπης χώρας] Europam, pro Graecia, et Helladem, pro Peloponneso, apud hunc nostrum frequenter poni supra monuimus.

Pag. 94. 1. τῇ βασιλευομένῃ, ἤτοι τοπαρχουμένῃ] *Βασιλεύειν* per vocem τοπαρχεῖν fere reponit Autor noster, quia jam olim, ante Scriptoris hujus aetatem, τοῦ βασιλέως appellatio imperatori Romano appropriata fuerat; Reges autem alii, Principesque omnes, excepto, ut apparet ex eodem Luitprando, Legat. ad Niceph. Bulgaro, ῥῆγες, Reges vocabulo Latino, et τοπάρχαι, dicebantur. Imperatores etiam Romanos hujus nominis honorem aliis invidisse apparet ex Luitprando, qui Legation. ad Nicephorum Phocam pro Othone M. obiit; ubi Imperatoris fratrem habes hac de re cum Luitprando litigantem, verbis hisce. *Octavo autem, id est, Sabbato primo dierum Pentecostes, ante fratris ejus Leonis Curopalatae, et Logothetae praesentiam sum deductus; ubi de Imperiali vestro nomine magna sumus contentione fatigati. Ipse enim vos, non Imperatorem, id est,* βασιλέα, *sua lingua, sed ob indignationem,* ῥῆγα, *id est, Regem, nostra vocabat. Cui cum dicerem, quod significatur idem esse, quamvis quod significat diversum; Me, ait, non pacis, sed contentionis causa venisse*

sicque iratus surgens, vestras literas, vere indignans, non per se, sed per interpretem suscepit.

Pag. 94. 7. *ἐν τῇ Σπάρτῳ πόλει*] Cedren. *Σπάρτη*: Sparta vero tum urbem Laconicae principem, tum Laconicam ipsam significare asserit Stephan. de Urb. ex Timagora, qui de Spartis loquens, *Εκπεσόντας*, (inquit) *δὲ αὐτοὺς εἰς τὴν Λακωνικὴν Σπάρτην ἀφ' ἑαυτῶν ὀνομάσαι.*

Pag. 94. 22. *θυσιάζοντα Διῒ Ἀστερίῳ.*] Jovi Asterio, id est, Cretensi; Hesych. *Ἀστερίη*, *ἡ Κρήτη*, *καὶ ἡ Δῆλος οὕτως ἐκαλοῦντο.* Jovem enim in Creta natum atque educatum fuisse testatur Lucianus, de sacrific. *οἱ δ' αὖ Κρῆτες οὐ γενέσθαι παρ' αὐτοῖς, οὐδὲ ταφῆναι μόνον τὸν Δία λέγουσιν, ἀλλὰ καὶ τάφον αὐτοῦ δεικνύουσι.* Dionys. Perieget. de situ orbis:

Κρήτη τιμήεσσα Διὸς μεγάλοιο τιθηνή.

Sic Virgil. etiam lib. 3. Aeneid.

Creta Jovis magni medio jacet insula ponto,
Mons Idaeus ubi, et gentis cunabula nostrae.

In Creta vero sepultum fuisse testantur Cedr. Chr. Alex. Autor, Chronographus *ἀνώνυμος.* quem Autori huic praefiximus; qui omnes Pici Jovis Epitaphium proferunt, hisce verbis scriptum, *ΕΝΘΑΔΕ ΚΕΙΤΑΙ ΘΑΝΩΝ ΠΗΚΟΣ Ο ΚΑΙ ΖΕΥΣ ΟΝ ΚΑΙ ΔΙΑ ΚΑΛΟΥΣΙ.*

Pag. 95. 8. *διὰ τῶν εἶχε μεθ' ἑαυτοῦ πλοίων*] Lego *διὰ τῶν ὧν εἶχε* vel potius *διὰ ὧν εἶχε* etc.

Pag. 95. 10. *ἅμα τῆς Αἴθρας*] Aethra fuit Pithei filia, Thesei vero mater: quae a Dioscuris, ob sororem Helenam a Theseo raptam, captiva abducta est; uti testatur Isac. Tzetz. in Lycophron. his verbis. *Πειρίθους καὶ Θησεὺς, ὁ μὲν Διὸς ὢν, ὁ δὲ Ποσειδῶνος, φιλίαν ποιησάμενοι, ἁρπάσαι συνέθεντο Διὸς θυγατέρα. ἁρπάσαντες γοῦν τὴν Ἑλένην, περιτίθενται ἐν Ἀθήναις τῆς Ἀττικῆς Αἴθρᾳ, τῇ Πιτθέως μὲν θυγατρὶ, μητρὶ δὲ Θησέως. Κάστωρ δὲ καὶ Πολυδεύκης οἱ Διοσκορίδαι, οἱ τῆς Ἑλένης ἀδελφοὶ, πορθήσαντες τὴν Ἀττικὴν, διὰ τὴν ἁρπαγὴν τῆς Ἑλένης, Αἴθραν λαμβάνουσιν αἰχμάλωτον πρὸς αἰσχύνην αὐτοῦ. ἥτις ἁρπαγείσης πάλιν τῆς Ἑλένης ὑπ' Ἀλεξάνδρου, συναπῆρεν αὐτῇ καὶ ἡ Αἴθρα ἐπὶ Τροίαν.*

Pag. 95. 12. *καὶ ε'. δουλίδων κουβικουλαρίων*] *Κουβικουλάριος*, uti ex hoc loco apparet, tam pro *Cubicularia*, quam pro *Cubiculario*, sumitur.

Ibid. Καὶ ἀντεπέρασεν εἰς τὴν Σιδῶνα] Phoeniciam versus iter direxit Paris, verum adversis ventis jactatus, Aegyptum tandem appulit. Constantinus Manasses.

Εἰς ναῦν ἐμβὰς ἁλίπλοον, ἀπαίρει πρὸς Φοινίκην.

Et paulo infra:

Υποληφθεὶς δὲ πνεύμασι σφοδροῖς πολυταράχοις,

Μόλις εἰς ἓν ὡρμίσατο στομάτων τῶν τοῦ Νείλου,
Κανωβικὸν ὀνομασθὲν ἐν χρόνοις τοῖς ὑστέροις.

Pag. 95. 22. *ὡς ἔξηχος*] Infra etiam de Oreste in furorem acto Auctor habet *εἰς ἐξιχίαν* (Scrib. *ἐξηχίαν*) *ἦλθεν ἀπὸ μανίας, παρ' ἑαυτὸν γενόμενος:* id est, *furore correptus est.* Scilicet *ἡ ἔξηχος διάνοια τῇ φρονίμῳ* opposita est; ut ex Etymologico magno discere licet. *Πυκνά, τὰ συνεχῆ καὶ συνετά· ἡ γὰρ φρόνιμος διάνοια πεπυκνωμένη ἐστίν. ὥσπερ τοὐναντίον ἡ ἔξηχος, ἠραιωμένη.* Cedrenus in dicta Orestis historia, habet, *καὶ ποτὲ μὲν ἐν ἀνέσει διῆγε, ποτὲ δὲ τὰ ἐξόχων ἐπετέλει:* ubi tamen *ἐξήχων* legendum suspicor. Infra etiam, de Oreste in furorem acto, autor habet, *εἰς ἐξιχίαν ἦλθεν ἀπὸ τῆς μανίας παρ' ἑαυτὸν γενόμενος.* p. 101. Cedr. *ἔξοχος* habet; quem vide.

Pag. 96. 10. *καὶ μᾶλλον προσήκειν Πριάμῳ*] incongrua ista sunt: itaque aut *προσήκω* scribendum, aut praecedentia ita legenda videntur: *Η δὲ Ελένη ἔφη Αλεξάνδρου, τοῦ καὶ Πάριδος εἶναι συγγενής* etc. Caeterum mutila sunt etiam sequentia; quorum tamen sensum utcunque expressimus.

Pag. 96. 18. *Λήδα ἔλεγεν εἶναι*] leg. *τὴν Λήδαν ἔλεγεν εἶναι;* aut, *ἡ Λήδα, ἔλεγεν, ἐστί.*

Pag. 97. 20. *Μυρμιδόνων τότε*] Myrmidonas primo Aeginetas dictos, Troiani vero belli temporibus Phthiotas asserit Eustathius in Hom. *Ιλ. α. Μυρμιδόνες οἱ τῷ Αχιλλεῖ ὑποτεταγμένοι Φθιῶται ἐλέγοντο. κληθῆναι δέ φασι τὴν ἀρχὴν Μυρμιδόνας πρώτους τοὺς περὶ Αἴγιναν.* Phthia vero Thessaliae pars, teste Stephano de urb. *Φθία, πόλις καὶ μοῖρα Θεσσαλίας:* in quatuor enim partes eam dividit Strabo, apud eundem. *Στράβων δὲ εἰς τέσσαρα διαιρεῖ τὴν Θεσσαλίαν, Φθιῶτιν, Εστιαιῶτιν, Θετταλιῶτιν, Πελασγιῶτιν.*

Pag. 98. 9. *ὁ δὲ Οδυσσεὺς ἀπελθὼν*] *δὲ* videtur *παρέλκειν.*

Pag. 99. 10. *ἐκ τῆς Νέαν ἄνδρου*] *Νεάνδρου* legitur apud Cedrenum. Stephan. de urb. Neandriam vocat. *Νεάνδρεια, πόλις Τρωάδος ἐν Ελλησπόντῳ, ὡς Χάραξ.* Et deinde, *λέγεται καὶ Νεάνδριον οὐδετέρως, ὡς Θεόπομπος.*

Pag. 99. 21. *Κώβην καὶ Κόκαρκον*] Cobim et Corianum vocat Dictys Cretensis.

Pag. 100. 4. *ὑπὸ Φόρβαντος*] Forgarita vocatur apud Dict. Cret.

Pag. 100. 13. *Λυρνησὸν πόλιν*] *Λυρνησσὸν* scribit, cum duplici σ. Stephanus de urb. *Λυρνησσός, πόλις Τρωϊκή, μία τῶν ἕνδεκα τῶν ἐν τῇ Τρωάδι.*

Pag. 100. 17. *κονδοειδής*] vocabulum Mixobarbarum: *κονδός,* sive *κοντός, Curtus.* vide Meurs. Glossar.

Pag. 100. 23. *ἐν τῇ λεγομένῃ Λεγοπόλει*] Brissi, seu Brisis urbem, Pedasum, vocat Dictys Cretens. Pedasus vero Idae

urbs, teste Steph. ἔστι δὲ ἑτέρα Πήδασος ὑπὲρ τὴν Ἴδην, ἣν Ἀχιλλεὺς ἐπόρθησε.

Pag. 101. 3. οὖσαν γυναῖκα τοῦ Μενέτου] Ἀμύντου habet Cedrenus. Meneti, sive Amynti hujus, uti nec Andri et Thyannis, Hippodamiae fratrum, nulla apud Dictyn Cretensem, qui hodie omnium est in manibus, occurrit mentio. Unde conjectare licet, aut alium Dictyn Autoris nostri aetate extitisse, aut saltem eum non ex Dicty, quaecunque profert de Bello Troiano, desumpsisse; uti paulo infra de se testatur.

Pag. 101. 15. τοῦ διαφέροντος αὐτῷ στρατοῦ] διαφέρων hic, novo plane sensu, usurpatur: uti etiam infra, lib. 8. p. 169. τὰ διαφέροντα, pro Bonis alicujus, aut quaecunque ad aliquem pertinent: ἔλαβε καὶ τὴν Ἀσίαν πᾶσαν, καὶ πάντα τὰ διαφέροντα τοῦ αὐτοῦ Ἀντιγόνου. item lib. 14. p. 359. Ὅθεν εἴς Γότθος τῶν διαφερόντων τῷ αὐτῷ Ἄσπαρι etc. *Gothus quidam, qui ex Asparis assectis erat.*

Pag. 101. 20. ἀποκρύβει αὐτὴν] Scr. ἀποκρύπτει.

Pag. 102. 3. μετὰ τοῦ ἐφόρει κοσμίου] ita paulo superius, de Paride Helenam abducente, διὰ τῶν εἶχε μεθ' ἑαυτοῦ πλοίων· pro κοσμίου vero, lege κόσμου.

Pag. 103. 5. ἦν δὲ Τέκμησσα τῇ ἡλικίᾳ εὔστολος] ἡλικία proprie de statura, hoc loco de forma corporis universaliter dicitur: interim observandum, vocabulum εὔστολος hic ad corporis ornatum, seu vestitum, commode referri non posse.

Pag. 103. 17. μεγαλόφθαλμος] μελανόφθαλμος habet Isac. Porphyrog. verum ex nostro corrigendus, cum immediate sequatur μελάγκορος.

Pag. 103. 20. διμυριαῖος] διμοιριαῖος infra saepiuscule. verum legendum cum Isac. Porphyrog. et Cedren. διμοιραῖος. ἦν δὲ Οὐάλης τὴν ἡλικίαν διμοιραίαν ἔχων, quod Xylander vertit: *erat Valens statura mediocri.* Leo Allatius vocabulum hoc reddit, *Duplarius:* Ego διμοιριαῖος, *statura Mediocrem superante, excedente*, reddidi, ad Bessem, Assisque partes respectu habito. Εὐμεγέθης enim, sive εὐμήκης, pro solido supponatur; cujus Semissis sit mediocri statura; atque infra hanc, omnes κονδοειδεῖς, et Curti. Juxta hunc calculum ὁ διμοιραῖος, qui Bessem habet, staturam mediocrem superabit. Atque eodem plane sensu Auctor infra, Tiberium Imp. διμοιριαῖον facit; quod Suetonio est, *Statura, quae justam excederet:* in Tiberio, Tit. 68.

Pag. 104. 6. στραβὸς] pro hoc Isac. Porphyrog. habet, ἑτερόφθαλμος.

Pag. 104. 10. μεγαλόφθαλμος] μεγαλόψυχος legit Porphyrog.

Pag. 104. 12. εὔσκυλτος] vox ista apud Lexicographos nullibi occurrit: Leo Allatius reddit *peropportune adoriens*, tanquam a σκυλάω ortum; ego vero, cum a perfecto passivo ali-

cujus verbi necessario deduci videtur, a σκύλλομαι eam deductam puto, cujus perfectum, ἔσκυλμαι, ἔσκυλσαι, ἔσκυλται, unde σκυλτὸς atque hoc modo εὔσκυλτος, *facile vexatus*, sive *ad iram pronus*, *impatiens*, significabit. Occurrit etiam infra, lib. 12. in Aureliani Imp. Characterismate, hominis trucis, ac Barbari, atque ad occidendos homines nati: ut de eo testatur Flav. Vopiscus et Eutropius.

Pag. 105. 11. φοβερὸς πολεμιστὴς καὶ βαρύφωνος] Isac. Porphyrog. itaque hoc loco aliter interpungendus, quam hodie editur: ibi enim legitur, φοβερὸς πολεμιστὴς, ἐν πολέμῳ βαρύφωνος: ac si, non nisi in bello, βαρύφωνος fuisset Hector.

Pag. 105. 13. Δηΐφοβος διμυριαῖος] Scr. διμοιριαῖος, sive potius διμοιραῖος, uti supra monuimus.

Pag. 106. 4. ἀναφάλας] vocabulum inusitatum, pro φαλακρός. Hesych. ἀναφαλλαντώματι, φαλακρώματι. ἀναφάλαντος, idem significat, apud septuag. Levit. c. 13. et ἀναφαλαντίας, apud Lucian. ἀναφαλαντίασις etiam apud Aristotelem Hist. animal l. 3. c. 11. calvitiem significat, sed proprie quae in superciliis, et fronte est. Suidas: Ἀνάσιλος, ἀναφαλαντίας· ἄκοσμος τὴν κεφαλήν· φάλα γὰρ κόσμος τίς.

Pag. 106. 10. εὔριρος] Scr. εὔρινος, uti Noster habet ubique; pro quo Isac. Porphyrog. εὔριν, magis Graece.

Pag. 106. 12. μακροχαράκτηρος] pro hoc Isac. Porphyrog. habet, μακροπρόσωπος; quod vocis hujus interpretationem nostram confirmat.

Ibid. γελασίνας ἔχουσα ἐν ταῖς παρειαῖς] forte legendum, γελασίνους. Γελασῖνοι dicti sunt rugae sive surculi illi, qui ridentium in ore fiunt. Suid. γελασίνοις. γραμμαῖς ταῖς ἐκ τοῦ γελᾶν γενομέναις. Martial. lib. 7.

Nec cibus ipse juvat, morsu fraudatus aceti:
Nec grata est facies, cui gelasinus abest.

Isac. Porphyrogen. habet, γελασίνας ἔχουσα τὰς παρειάς.

Pag. 106. 19. λευκὴ πάνυ,] ista apud Isac. Porphyrog. mala interpunctione laborant; legenda sunt itaque hoc modo, λευκὴ πάνυ, ἀνδρώδης τὴν πλάσιν.

Pag. 107. 1. καθὼς ὁ σοφώτατος Δίκτυς] Characterismata quaedam Graecorum, et Trojanorum, nostris licet parum affinia, apud Daretem Phrygium habentur: at in Dicty Cretensi, qui hodie extat, nil hujusmodi invenitur. Dicty ergo alio usus videtur Autor noster.

Pag. 107. 12. Ἀγαμέμνων υἱὸς Ἀτρέως] Immo Atrei nepos erat Agamemnon, Plisthenis vero filius; uti supra monuimus. Quod mirum est non advertisse Auctorem nostrum, si modo eodem qui hodie extat Dicty Cretensi usus est.

Pag. 107. 13. Μενέλαος, καὶ Λήιστος] Peneleum illum vocat Dictys. Sed nec in navium numero cum nostro convenit.

Pag. 108. 2. *Ἀμφιγενείας, ἐξ Ἰλίου.*] Hujus nec apud Dictym, nec Daretem mentio ulla. Ilii vero nomine vocatas urbes quinque enumerat Stephanus de Urb. quarum tertiam Macedoniae, quartam Thessaliae, quintam Thraciae esse testatur.

Pag. 108. 4. *Κεφαληνίας Ἰθάκης*] Male hic conjunguntur istae Insulae ac si una essent. Ulisses enim ex Ithaca, insula Cephaleniae vicina. Stephan. de urb. *Ἰθάκη νῆσος, πρὸς τῇ Κεφαληνίᾳ, ἀπὸ Ἰθάκου, ἀφ' ἧς ὁ Ὀδυσσεύς.* Hesychius item Cephaleniam juxta Ithacam ponit. *Κεφαλῆνες, ἔθνος παρὰ τὴν Ἰθάκην.*

Pag. 108. 5. *Ἀχιλλεὺς, ἐκ τοῦ Ἄργους τῆς Ἑλλάδος*] Achilles non ex Argo Helladica, sive Peloponesiaca, sed Thessalica oriundus. Stephanus de urb. undecim urbes hoc nomine appellatas enumerans, tertiam Thessaliae facit. Dictys Cretens. Graecorum Classem colligens, *ex Pelasgis quinquaginta*, inquit: Dares Phryg. etiam Achillem ex Phthia (*Pithia* codices impressi habent, mendose:) ducit, navibus numero L. instructum. Pelasgia vero, et Phthia, Thessaliae partes sunt, uti supra diximus. Constantin Manasses.

Ὁ δὲ Φθιώτης Ἀχιλλεὺς ἔλαμπεν ὑπὲρ πάντας.

Pag. 108. 9. *αἱ πᾶσαι νῆες τῶν Ἑλλήνων ͵ασν.*] Dictys Cretensis 1275. enumerat, Dares Phrygius, 1140. Tzetzes in Lycophron. 1186. nequaquam cum nostro, nec secum, convenientes.

Pag. 108. 21. *φανεροὶ δὲ προσέμειναν*] *φανεροὶ* ubique apud Autorem nostrum pro nomine multitudinis usurpatur; idemque sonat, quod *πολλοὶ* sive *πλεῖστοι.* ita infra lib. 7. p. 155. *καὶ φανεροὶ τῶν τῆς πόλεως λαμπροί. ex urbis autem primariis plurimi.* item lib. 18. p. 496. de Trulla magnae Ecclesiae Constantinopolitanae loquens haec habet: *ῥήξας γὰρ ἦν εἰς φανεροὺς τόπους, pluribus in locis perrupta fuerat.* Caeterum hujusmodi exempla passim occurrunt.

Pag. 109. 2. *ζώδιον τῆς Παλλάδος*] ita etiam Cedrenus: Verum Xylander *ξόανον* ibi legendum suspicatur; haud recte. Hesychius. *Ἀκρωτήρια, τὰ ἐπάνω τῶν ναῶν ζώδια ἀνατιθέμενα. ζώδιον* hoc loco idem sonat, quod *ἀπεικόνισμα*, sive *ἄγαλμα.* Pherecydes apud Is. Tzetzem, Palladia vocat, *τὰ ἀχειροποίητα μορφώματα, καὶ πᾶν τὸ ἐξ οὐρανοῦ πρὸς γῆν παλλόμενον, non manu fictos statuas, sed quicquid coelitus in terram vibratur.* Apollodorus etiam apud eundem, tradit, *Ilum, postquam Ilium condidisset, vaccam sequutum: orasse ut videret signum, tuncque Palladium decidisse.* Caeterum Palladium hoc, *τέλεσμα* quoddam fuisse putat doctissimus Jac. Gaffarellus, *Curiositatum Inauditarum*, Gallice scriptarum, *part.* 2. *cap.* 6. cui ipse etiam libentissime accedo, Autoris nostri fretus testimonio, qui asserit Palladium fuisse *τετελεσμένον τι εἰς νίκην, φυλάττον τὴν πόλιν*

ἔνθα ἀπόκειται ἀπαράληπτον· *Imagunculam, ritu Mystico praeparatam, in Victoriam scilicet, et ut urbem, in qua servabatur, inexpugnabilem praestaret:* ubi habemus et Telesmatum praeparandorum modum eorumque usum. De his vero consulat Lector laudatum Gaffarellum, libro supra citato. Libro etiam 16. Alchemistam quendam Joannem Isthmeum nomine, introducit ζώδια ὄβρυζα, Imagunculas obryzas populo venditantem. Zodiaci vero signa peculiariter Ζώδια apud Athenaeum, Aristotelem aliosque vocantur.

Pag. 109. 3. φυλάττοντα τὴν πόλιν] Scr. φυλάττον.

Pag. 109. 7. Ἐπίτροπον] Ἐπίῤῥοπον habet Cedrenus. Orbis vero terrae in partes generales, Asiam, Europam, Africam, distributionem non esse adeo antiquam apparet ex Stephano de Urb. qui Asiam Homero, Europamque incognitas fuisse testatur: ἀγνοεῖ γὰρ Ὅμηρος τὴν Ἀσίαν, ὡς καὶ τὴν Εὐρώπην.

Pag. 109. 13. ὅτε τὰς ἑορτὰς τῶν Ἀναθημάτων εἶχον] Cedrenus habet, ἐν ἡμέραις τῶν ἑορτῶν solummodo. De hoc festo τῶν Ἀναθημάτων apud Autores altum ubique silentium τὰ ἀναθήματα, donaria Diis sacrata. Poll. l. 1. τὰ δὲ ἀναθήματα ὡς ἐπιπολὺ, στέφανοι, φιάλαι, ἐκπώματα, θυμιατήρια, χρυσίδες, ἀργυρίδες, οἰνοχόαι, ἀμφορίσκοι. Sunt etiam ornamenta alia quaelibet, aut urbis, ut templa, Porticus Basilicae, teste Strabone, ι. 5. Convivii etiam, ap. Hesych. Ἀναθήματα, δαιτός· καὶ κοσμήματα τῆς εὐωχίας.

Pag. 109. 16. εἰ μὴ τὸ Παλλάδιον ἀφέλεσθαι] Scr. ἀφέλεσθε.

Pag. 109. 17. Ἐμοὶ ἐχρεώστηται] Scr. κεχρεώστηται.

Pag. 109. 19. γεναμένη παραίτησις] Scr. γενομένη.

Pag. 110. 2. τοῦ Θρυμβίου Ἀπόλλωνος] Scr. Θυμβραίου, sive Θυμβρίου, a Thymbra, Troadis urbe, ad Thymbrium, vel Thymbrim fluvium sita, sic dictus Apollo. Hesych. Θύμβρα, τόπος τῆς Ἰλίου περὶ τὸν Θύμβρον λεγόμενον ποταμὸν, οὕτως ὀνομασθέντα τῆς ἀρχαίας πόλεως ἀπέχοντα σταδίους δέκα, ὅπουγε καὶ ἱερὸν, Ἀπόλλωνος Θυμβράκου, (Scr. Θυμβραίου.) Eustathius fluvium hunc Θύμβριν vocat, ἀφ' οὗ Ἀπόλλωνος Θυμβραίου ἱερὸν, ἐν ᾧ ἐτοξεύθη Ἀχιλλεύς. Stephano Θύμβριος dicitur. Θύμβρα, πόλις Τρωάδος, Δαρδάνου κτίσμα, ἀπὸ Θυμβραίου φίλου αὐτοῦ· οὗ ποταμὸς Θύμβριος, ἀφ' οὗ Ἀπόλλωνος Θυμβραίου ἱερόν.

Pag. 110. 20. Θαρσεῖν δὲ Φιλοκτήτῃ κράξας] locutio ἀσύντακτος. mallem, ἐμοῦ κράξαντος.

Pag. 111. 2. φιβλοῖ ἐπὶ τὰ σφυρά] Ita etiam Dictys Cretens. l. 4. *Et jam fugientem insecutus, tertio vulnere per utrumque pedem trajicit.* φιβλόω vero, *Fibulo*, et φίβλα, *Fibula.* Hesych. φίβλα, πόρπη, φικίον, περόνη.

Pag. 111. 5. τὸν Βούνιμον, καὶ Κορυθαῖον, καὶ Ἰδέον]

Scr. *Ἰδαῖον*. Bunimus, Corinthus, atque Idus hi vocantur apud Dictym l. 5. Is. Tzetzes quatuor enumerat *Βούνικον, Κόρυθον, Ἄγανον, καὶ Ἰδαῖον*, ad Lycophron. p. 123.

Pag. 111. 7. *ἑωρακοῦσα*] Scr. *ἑωρακυῖα*.

Ibid. *Οἰνόη*] *Οἰνώνη*, uti Cedreno, Tzetzi, aliisque dicta est.

Ibid. *ἑαυτῇ ἀπεχρήσατο ἀγχόνῃ*] ita etiam Cedrenus, et Isac. Tzetzes, qui Dictym etiam autorem citat: *ἡ κατὰ τὸν Δίκτυν, βρόχαις ἀπαγχθεῖσα*. Dictys tamen quem hodie habemus, eam ex moerore mortuam hisce testatur verbis. *Sed fertur Oenonem, viso Alexandri cadavere, adeo commotam, uti amissa mente obstupefieret, ac paulatim per moerorem deficiente animo concideret: atque ita, uno eodemque funere cum Alexandro contegitur.*

Pag. 111. 9. *ἠκροτηριάσθη*] Scr. *ἠκρωτηριάσθη*. Hesych. *Ἀκρωτηριάσας, τὰ ἄκρα ἀποτεμών*.

Pag. 111. 21. *θυσιῶν γὰρ τότε ἐπιτελούντων τῶν Τρώων*] *θυσίας* scribi Syntaxeos ratio postulat.

Pag. 112. 17. *ἐν ταῖς μάχαις απολωμένων*] Scr. *ἀπολουμένων*.

Pag. 112. 22. *Πεισθέντες δὲ ἡμεῖς*] Scr. *ὑμεῖς* et deinde *τοῦ Ἀντήνωρος*, omnino legendum, *τῷ Ἀντήνορι*.

Pag. 113. 2. *χρυσίου τάλαντα β'.*] Cedrenus numerat duo millia talentorum, *καίγε ἐτύπωσαν χρυσίου τάλαντα δισχίλια*: Dictis etiam eundem habet Talentorum numerum lib. 5. *ad postremum binis millibus talentorum auri atque argenti rem decidunt.* *β'*. itaque numerale, hoc loco Autoris nostri, virgulam subscriptam habere debuit, hoc modo, *β͵*. ad *δισχίλια* notanda.

Pag. 113. 3. *ἐπανήλθαμεν πρὸς ὑμᾶς*] Scr. *ἐπανήλθομεν*: nisi quis *ἤλθαμεν* per syncopen formatum, ab *ἠλεύθαμεν*, Perfecto Med. ab inusitato *ἐλεύθω* retinere malit.

Pag. 113. 5. *τὸν δούριον ἵππον*] Equum Ligneum Hesych. *δοῦρα, δῶρα, κώπας, καὶ ξύλα* inde *δούριος* et *δουράτιος* apud eundem, *ξύλινος*.

Pag. 113. 11. *ἀποδώσομεν τὴν Ἑλένην*] Scr. *ἀποδώσωμεν*.

Pag. 114. 7. *βουλόμενος εἰς τὴν Ἰθάκην πόλιν,*] *ἀποπλέειν*, aut quid tale supplendum videtur. Caeterum Ithaca, non urbs, sed Insula erat, unde oriundus Ulisses. Stephan. de urb. *Ἰθάκη νῆσος πρὸς τῇ Κεφαληνίᾳ, ἀπὸ Ἰθάκου, ἀφ' ἧς Ὀδυσσεύς*.

Pag. 114. 9. *εἰς χώραν λεγομένην Μαρωνίδα.*] *Μαρώνειαν* vocat Isac. Tzetz. ad Lycophron. *μετὰ τὴν Ἰλίου πόρθησιν, Ὀδυσσεὺς ἐξωσθεὶς ἀνέμοις, καταίρει πρὸς Κίκονας, καὶ τὴν πόλιν αὐτῶν Ἴσμαρον πορθεῖ, τὴν νῦν λεγομένην Μαρώνειαν*, etc. Stephan. de urb. *Μαρώνεια, πόλις Κικονίας, κατὰ τὴν ἐν Θράκῃ χεῤῥόνησον*. Urbem vero quam Tzetzes Ismarum, Dictys Zimarum vocat lib. 6. *Quo pacto appulsus Zimarum, multa inde per bellum quaesita praeda navigaverit.*

Pag. 114. 2. *υἱοὺς γεναμένους*] Scr. *γενομένους*.

Pag. 115. 3. *τῶν λεγομένων Λεστρυγόνων*] Scr. *Λαιστρυγόνων*. Stephan. de urb. *Λαιστρυγόνες, πρῶτοι μετὰ Κυκλώπων ᾤκησαν Σικελίαν.*

Pag. 115. 8. *μέγας τοῖς σώμασι*] pro *τῷ σώματι*, inusitata numeri *ἐναλλαγῇ*.

Pag. 116. 20. *ὀνόματι Ελπη*] Hanc Polyphemi filiam Arenen, et amasium ejus Elpenorem vocat Dictys: ex quo licet Auctor noster, de Bello Trojanos inter Graecosque, haec omnia se descripsisse supra asserat, autorem tamen hic alium, Sisyphum Coum profert.

Pag. 117. 19. *ταῖς θυγατράσιν αὐτοῦ*] Haec nullo modo congruere videntur; ideoque locum mutilum existimo. Infra enim eas Atlantis facit filias: Aeolum quidem duodena prole gaudentem praedicat Quintus Smyrnaeus, *Νόστων* lib. his verbis.

δόμοι δ' ἄγχιστα πέλονται
Αἰόλου Ἱπποτάδαο· κίχεν δέ μιν ἔνδον ἐόντα.
Σὺν τ' ἀλόχῳ, καὶ παισὶ δυοκαίδεκα.

Pag. 117. 22. *τῇ λεγομένῃ Εέᾳ*] Scr. *Αἰαίῃ*. Ita insulam hanc vocat Apollonius Rhod. Argonaut. I. 4.

Αὐσονίης ἀκτὰς Τυρσηνίδας εἰσορόωντες
Ἶξον δ' Αἰαίης λιμένα κλυτόν. ἐκ δ' ἄρα νηὸς
Πείσματ' ἐπ' ἠϊόνων σχεδόθεν βάλον· ἔνθαδε Κίρκην
Εὗρον.

Aeanam hanc vocat Tzetzes in Lycophron. *κώπαις δὲ πλέοντες, ἦλθον εἰς τὴν Αἰανὴν, νῆσον τῆς Κίρκης, ἥτις ἐθηριοποίει τοὺς ἀνθρώπους.*

Pag. 118. 10. *ὑποταγὴν φίλτρου δεινοῦ*] locus mutilus: *ἐμποιῶν αὐτοῖς*, aut quid tale deesse videtur, ut sensus plenus sit.

Pag. 120. 13. *μηδὲν ἔνφραινον*] Vocabulum parum Graecum; quod *ἔμφρον* forte dixisset.

Pag. 121. 8. *λεγομένῃ ἡ Νεκυόπομπος*] Lacum hunc, *Νεκυόπον*, vocat Cedrenus: *εἶτα εἰς λίμνην τὴν καλουμένην Νεκυόπον, ἐν ᾗ διὰ φαντασμάτων ἔγνω τὰ μέλλοντα συμβαίνειν αὐτῷ.* Dictys Cret. rem narrans, de loci nomine silet. *Inde liberatus, pervenerit ad eum locum, in quo exhibitis quibusdam sacris futura defunctorum animis dignoscerentur.* *Νέκυες*, idem quod *νεκροὶ*, teste Hesychio. Mercurius etiam, *Νεκρόπομπος*, id est, *Manium ductor*, Luciano dictus: quia Manibus ad inferos ducendis praeest. Atque iste Ulissis cum magis hisce congressus, ejus ad Inferos descensus est apud Mythologos.

Pag. 121. 22. *καὶ διασώζοντας αὐτόν τινας,*] *διασώζοντες* hic, pro *ὁδηγοῖς*, viae ducibus, aut stipatoribus satellitibus custodibus, usurpatur: ita etiam infra, in Joviano Imp. p. 321. *ἔλαβε μεθ' ἑαυτοῦ ὁ βασιλεὺς Ἰοβιανὸς ἕνα τῶν σατραπῶν* etc. *εἰς τὸ διασῶσαι αὐτὸν, καὶ τὰ ἐξπέδιτα αὐτοῦ, ἐκ τῆς Περσικῆς χώρας.*

Constantin. Porphyrogen. de Administrand. Imper. cap. 7. ἡνίκα περάσῃ βασιλικὸς εἰς Χερσῶνα ἕνεκα τῆς τοιαύτης διακονίας, ὀφείλει εὐθὺς ἀποστέλλειν εἰς Παττινακίαν, καὶ ἐπιζητεῖν ὄψιδας παρ' αὐτῶν, καὶ διασώστας etc. Diasostes etiam a Latinis recentioribus, pro itineris duce frequenter occurrit. Luitprand. Legat. ad Nicephor. ad finem: *Michael vocatus est et Diasostes meus, etc.*

Pag. 122. 11. εἰς τόπον λεγόμενον Σίγριν] Rheteum vocat hunc locum Dictys Cret. *Interim Neoptolemus, advecta ligni materia, Ajacem cremat: reliquiasque urna conditas, in Rhetaeo sepeliendas procurat.*

Pag. 122. 16. τὴν γεναμένην τιμὴν] Scr. γενομένην.

Pag. 124. 6. ἑαυτὸν εἰς τὸ ἔδαφος ῥίψας] mallem, ἔῤῥιψε.

Pag. 124. 12. ἔπεσεν εἰς τοὺς πόδας αὐτοῦ πλωτὸς] *ad pedes ejus cecidit pronus*, id est, membris natantium more explicatis; duriuscula licet vocabuli translatione: nisi quis πρῶτος reponendum censeat: quod et Gregorio nostro visum est. Cedrenus habet, πάντας ἱκέτευε προκυλινδούμεννος, ad pedes eorum provolutus.

Pag. 125. 1. τὰ τοῦ βίου τερπνὰ ἐννοήσας] ita etiam infra, in Romulo: τῆς τοῦ βίου ἡδονῆς ἐπεθύμησε.

Pag. 126. 13. τοὺς δὲ ὁπλίτας ἀφανίζουσιν οἱ Αἴαντες] legendum ex praecedentibus videtur, τοὺς δὲ ἱππεῖς: Equitibus enim Ajaces opposuit. Dictys tamen, unde forte haec sumpta, Peditibus eos adversos statuit: *Pedibus* (leg. *Peditibus*) Ajaces duo, *Diomedes*, *Agamemnon*, *et Tlepolemus*, *et cum Jalmeno Ascalaphus opponerentur:* de bel. Tro. l. 4.

Pag. 127. 9. ὁ Τιθὼν τις ὀνόματι] Hunc Memnonem vocat Dictys Tithoni et Aurorae filium: ita etiam infra Auctor noster.

Pag. 127. 18. καὶ σφενδόβολα] magis Graece σφενδόνας dixerit.

Pag. 129. 2. ἀνατρέπει τὴν ἀσπίδα αὐτοῦ] Dictys Cret. l. 4. *Tum dux noster summa vi Umbonem scuti ejus telo aliquantum perforatum viribus ingruens, impulit, vertitque ei latus.*

Pag. 129. 6. γυμνωθέντος τοῦ τένοντος] Cedrenus: τὸ δόρυ βαλὼν εἰς τὸν Μέμνονος τράχηλον γυμνωθέντα. Dictys etiam; *et nudatum scuto hostis jugulum hasta transfigit.* Τένων etiam, pro cervice usurpatur, apud Lucian. in Gdtuplo: καὶ τὸν τένοντα τοῦ Τυράννου καταπατεῖ. Hesych. Τένων τὸ ἐν τῷ τραχήλῳ νεῦρον. Suidas etiam τοὺς Τένοντας vocat, τοῦ τραχήλου τὰ διατεταμένα νεῦρα· Ταῦρον βαθὺν τένοντα. ὁ δὲ ταῦρος πλαγεὶς, καὶ διακοπεὶς τοὺς τένοντας, ἡσυχῇ καὶ κοσμίως κατηνέχθη. Sibyllina Orac. lib. 5. ad fin. Αἰγοκέρως ἔπληξε νέου ταύροιο τένοντα. Galenus in Isagoge, cervicis posteriorem partem hoc nomine appellari asserit: τοῦ τραχήλου τὰ μὲν ὄπισθεν ἰδίως τένοντες ὀνομάζονται. Hippocrates tamen τένοντας appellare solet musculorum fines, quos ἀπονευρώσεις nominant Anatomici. *Tendines* Latinis dicti sunt.

Pag. 130. 11. *πέμποντά τινα*] Scr. *πέμπει*. Cedrenus: *Ἑωρακὼς δὲ ὁ Πρίαμος τὸν Ἀχιλλέα, πέμπει τὸν Ἰδαῖον πρὸς αὐτὸν ἐν ἄλσει*, etc.

Pag. 131. 20. *δόλῳ εἰργάσαντό με*] *fraudem mihi fecerunt.* forte scribendum, *δόλον εἰργάσαντό με*, cum duplici accusativo, quo pacto *ἐργάζομαι*, frequenter usurpatum tradit Moschopulus, voc. Atticar. Collect: *ἐργάζομαί σε κακὸν, μετὰ δύο αἰτιῶν· καὶ, ποιῶ σε κακόν.* Adverbium etiam quandoque, loco Accusativi alterius, eodem teste ponitur: *καὶ μετὰ ἐπιῤῥήματος, ποιῶ σε κακῶς, τὸ ἐργάζομαί σε κακῶς.*

Pag. 133. 2. *ηὑρέθη ἐπὶ Κλαυδίου Νέρωνος*] Ista tamen infra referuntur, non ad Neronis, sed ad Claudii Neronis decessoris annum XIII.

Pag. 133. 7. *ἐπὶ τὴν Μυκηναίων*] supple *πόλιν;* uti habet paulo inferius.

Pag. 133. 19. *ἀπὸ τοῦ Σχυνέως*] Hunc *Σχοινέα* vocat Cedrenus.

Pag. 134. 2. *συνανεγνωκότι*,] Eodem sensu usurpatum habes hoc vocabulum infra, lib. 14. in Theodosio jun. *ἀνεγίνωσκεν ἔσω εἰς τὸ παλάτιον*: *in Palatio interiore literis imbutus est*; et deinde: *συνανεγίνωσκεν αὐτῷ ἄλλος νεώτερος, studiorum socium habuit juvenem alium, etc.*

Pag. 134. 22. *εἰς ἐξιχίαν ἦλθεν*] sensus loci istius, ex Historia ipsa, satis notus: unde vero hoc monstrosum vocabulum, *ἐξιχία*, non habeo dicere. Supra etiam quid tale occurrit, de Menelao Helenae raptae nuncium accipiente: *καὶ ἀπέμεινεν ἀκούσας ὁ Μενέλαος, ὡς ἔξηχος.* Cedrenus, de Orestis insania loquens, haec habet; *καὶ ποτὲ μὲν ἐν ἀνέσει διῆγε, ποτὲ δὲ τὰ ἐξόχων ἐπετέλει:* ubi *ἐξιχίαν* nostram per *τὰ τῶν ἐξόχων* exprimere videtur. Ego vero pro *mentis alienatione ἐξιχίαν* hic poni existimo: adeo ut horum verborum *εἰς ἐξιχίαν ἦλθεν ἀπὸ τῆς μανίας παρ' ἑαυτὸν γενόμενος* sensus ad verbum sit; *in mentis alienationem devenit propter furorem, praeter se existens.*

Pag. 135. 4. *οἱ ἱερεῖς ἀγνεύσαντες τὸν Ὀρέστην*] Omnino legendum; *ἁγνίσαντες τὸν Ὀρέστην*: eadem habes apud Dictyn: *Mnestheus liberatum Orestem a Parricidii crimine, purgatumque more patrio cunctis remediis, quae ad oblivionem hujusmodi facinoris, adhiberi solita erant, Mycenas remittit.*

Pag. 135. 6. *ἐφ' ᾧ ὁ Ἄρειος πάγος ὑπῆρχε*] *Ἄρειος πάγος* erat Forum Atheniense, in Acropoli, seu urbis parte superiore positum. Hesych. *Ἄρειος πάγος· ἐν Ἀθήναις δικαστήριον ἐν τῇ Ἀκροπόλει.* Urbs enim *εἰς τὴν ἄνω* et *εἰς τὴν κάτω πόλιν* dividebatur. Stephano etiam *ἀκρωτήριον Ἀθήνησιν* dicitur, ex Apollodoro, *ἐν ᾧ τὰς φονικὰς κρίσεις ἐδίκαζον, διὰ τὰς ἀπὸ τοῦ σιδήρου γιγνομένας μιαιφονίας*: uti, licet ad caedes gladio tantum perpetratas Areopagitarum censuram restringat Stephanus, ad

alias tamen quascunque voluntarias eam extendere infra videbimus. Forum hoc erat in Quarta urbis regione, in colle Tritonii Montis; uti nos docet Hilduinus, Dionysii Areopagitae vita, apud Jo. Meurs. de Fort. Athen. his verbis. *Quarta regio in eadem urbe est, ubi Idolum Martis, et simulachrum Herculis, in colle Tritonii montis, in medio urbis positi steterat, ad colendum multis immolationibus, et delusionibus, Martem et Herculem; quos illi deos maximos, et fortissimos, adorabant. Ubi etiam exercebantur judicia, et docebantur fora, ingeniique omnis solertia etc.* Cognoscebat autem Areopagus de Incendiis, veneficiis, vulneribus, caedibusque praemeditatis: teste Jul. Polluce, lib. 8. cap. 10. *Δικαστήρια Ἀθήνησιν, Ἄρειος πάγος· ἐδίκαζε δὲ φόνου, καὶ τραύματος ἐκ προνοίας, καὶ πυρκαϊᾶς, καὶ φαρμάκων, ἐάν τις ἀποκτείνῃ δούς.* De caedibus itaque quibuscunque voluntariis Athenienses coram Areopagitis causam dicebant; idque tribus diebus continuis per singulos menses: uti Idem testatur, loco citato: *καθ' ἕκαστον δὲ μῆνα, τριῶν ἡμερῶν ἐδίκαζον ἐφεξῆς, τετάρτῃ φθίνοντος, τρίτῃ, δευτέρᾳ*: id est, XXVII. XXVIII. XXIX. cujusque mensis diebus. Attici enim ultimi mensis *δεχημέρου* dies, Latinorum more, ordine retrogrado numerabant; diem mensis ultimum *ἕνην καὶ νέαν*, penultimum *φθίνοντος δευτέραν*, antepenultimum, *φθίνοντος τρίτην*, et sic deinceps ad mensis diem vicesimum primum inclusive, vocantes. Fori hujus judices *ὑπαίθριοι*, sub Dio jus dicebant noctu etiam, non interdiu forum illic agi testatur Lucianus: *ὡς μὴ ἐς τοὺς λέγοντας, ἀλλ' ἐς τὰ λεγόμενα ἀποβλέποιεν*: ideoque Exordiis uti Oratoriis, aut affectuum commotione, non licebat, teste Jul. Polluce lib. 8. cap. 10. *προοιμιάζεσθαι δὲ, οὐκ ἐξῆν· οὐδὲ οἰκτίζεσθαι.*

Pag. 135. 11. *Ταῦτα Δίκτυς*] Hujus Mnesthei pro Oreste latae sententiae apud Dictyn. lib. 6. Hyacis vero ibi mentio nulla.

Pag. 136. 1. *ἀργαλέως νόσου*] Scr. *ἀργαλέης*: uti habet Cedrenus.

Pag. 136. 2. *Σκυθίης τε γαῖαν καταλάβοις*] Scr. *καταλάβῃς*, cum Cedreno.

Pag. 136. 3. *Λύσαιδος δὲ χῶραν*] Cedrenus, *Αὔλιδός τε χῶραν*, uti et ipse infra habet. *Ταυρικὴ*, et *Ταῦροι*, aliis regio haec dicta: Isac. Tzetzes. *ἔχρησε δ' ὁ θεὸς τῆς μανίας αὐτὸν ἀπαλλαγῆναι, εἰ τὸ ἐν Ταύροις ξόανον τῆς Ἀρτέμιδος μετακομίσει. οἱ δὲ Ταῦροι μοῖρα Σκυθῶν. Tauri vero Scythiae pars.*

Pag. 136. 4. *ἐκ χθονίης Βαρβάρων*] *ἐκ χθονὸς βαρβ.* Cedrenus.

Pag. 136. 5. *Συρίης γαῖαν σειομένην*] *σειομένην* non habetur apud Cedrenum: et deinde, *αὐλῶνος Σιλπίου ὄρος*, legit. Porro Oraculum Syriam vocat *σειομένην*, ob frequentes ad

montem Silpium, partesque vicinas, terrae tremores, quos plurimos enumerat deinceps Auctor noster.

Pag. 136. 12. *προσέσχεν ὁ Ὀρέστης ἱερὸν, ἑστὼς*] Scr. *ἑστός*· *προσέσχεν* hic pro *ἑώρα* ponitur locutione Barbara: Forte scribendum, *προσέσχεν ὁ Ὀρέστης ἱερῷ ἑστῶτι.* Infra etiam in Orestis historia, p. 109. *οἱ δὲ Σύροι προσεσχηκότες τὸ σχῆμα τῆς στήλης.*

Pag. 137. 15. *καὶ ἀφώρισαν παραμίαν*] vocabulum barbarum, pro *καθ' αὐτὸν*, seorsim.

Pag. 138. 9. *γράψας εἰς δίπτυχον*] Diptycha apud Scriptores Ecclesiasticos sunt Tabulae illae duplices, quibus Defunctorum, vivorumque nomina inscribebantur: Apud Auctorem etiam nostrum quandoque eundem habet sensum: ut infra, lib. 17. Justinus Imperator, 1. Imperii anno Paulum quendam in Patriarchatum Antiochensem promovit, *ὅστις τοὺς τῆς συνόδου Χαλκηδόνος ἑξακοσίους τριάκοντα ἐπισκόπους ἐνέταξε τοῖς διπτύχοις τῶν ἐκκλησιῶν ἑκάστης πόλεως.* *Δίπτυχον* vero, singulari numero, apud autorem nostrum ubique, fortasse etiam apud alios, *Tabulas scriptorias* communes denotat: ita in hoc loco: ut et infra, lib. 10. ubi Apollonius Tyaneus, ab Antiochensibus rogatus uti Telesma eis faceret adversus terrae motus, *λαβὼν δίπτυχον, ἔγραψε ταῦτα· Sumptis tabulis ista scripsit:* etc. Cedrenus etiam in hac Orestis historia, eodem utitur vocabulo: *εἰληφὼς δὲ τὸ δίπτυχον, ἐξῆλθε τοῦ ἱεροῦ, καὶ ἐλθὼν ὅπου Ὀρέστης ἐφρουρεῖτο, ᾐτήσατο τοὺς φρουροὺς Σκύθας, καὶ εἰσελθὼν ἐπεδίδου τὴν πυκτὴν, οὕτως εἰπών·* etc. ubi, quod prius, *δίπτυχον* dixerat, postea *πυκτὴν*, Pugillares vocat. *Δίπτυχα* etiam aliquando plurali numero, tabulas etiam scriptorias communes denotat. uti infra lib. 6. de Croeso Oraculum Delphicum consulente habetur: *καὶ ἐπιδέδωκεν αὐτοῖς γράψας τὸν χρησμὸν ἐν διπτύχοις.*

Pag. 139. 1. *ἐπὶ τὸν ὠμοπλάτην αὐτοῦ τὸ δεξιόν*] Scr. *τὴν ὠμοπλάτην αὐτοῦ τὴν δεξιάν.* Jul. Poll. l. 2. *τὰς δὲ ὠμοπλάτας, εἰσὶν οἱ καὶ ἐπινωτίους, καὶ πλάτας ἐκάλεσαν.*

Pag. 139. 9. *εἰς τὸ Σαρακηνικὸν λίμητον*] ad Saracenicos fines: de voce *λίμητον*, quod quandoque per *ι* scribitur, *λίμιτον*, pauca supra notavimus: consule etiam J. Meursium. Interim Cedrenus corrigendus, qui, ex Librariorum oscitantia, Regionem nescio quam Saracenicam, *Emet* dictam, nobis profert vocabulo scilicet ex *λιμίτῳ* corrupto: *ἦλθον πρὸς ἀνατολὴν, ἐπὶ τὸ Σαρακηνικὸν Ἐμέτ:* scribendum, *ἐπὶ τὸ Σαρακηνικὸν λίμητον.*

Pag. 139. 17. *στήλην χαλκῆν τυχέας*] forte scribendum, *τύχης*, aut *εἰς τύχην.*

Pag. 139. 21. *δέχνυσο θεὰ πόα Νύσσα*] Ita habebat Codex MS. quo unico usi sumus: nec loco huic obscuriori enucleando lucem aliquam nobis praestitit Cedrenus, qui Auctoris nostri vestigiis alioqui, per totam hanc Orestis historiam, diligenter

satis insistit. Investiganti itaque mihi, quodnam vocabuli sit hoc *ποα*, subiit tandem suspicari, *πτώα* forte legendum esse. Certe hoc nomine vocatam fuisse tum Latonam, tum filium ejus Apollinem, filiamque Dianam, testatur Isac. Tzetzes in Lycophron. his verbis: *Λητοῖ ἐν Δήλῳ γεννώσῃ Ἀρτεμιν, καὶ Ἀπόλλωνα, σῦς μέγας ἄγριος ἐφάνη. Ἰδοῦσα δὲ τοῦτον ἐπτοήθη, καὶ πτῶα ἐκλήθη, ὁμοίως δὲ καὶ ἡ Ἀρτεμις, καὶ ὁ Ἀπόλλων Πτῶος.* Iphigeniam itaque, Dianae sacerdotem, Numini huic novo a se ipsa sacrato, Divae suae ritus peragentem, etiam nomen ejus *Πτώα* adhibuisse haud prorsus incredibile est; quodque olim, *Πτώα Ἀρτεμις*, *Πτώα Νύσσα* nunc dixisse.

Pag. 140. 2. *ἐκ τῆς χώρας ἐκείνης*] *ἐκ τῆς χώρας ταύτης* Cedrenus: rectius.

Pag. 140. 18. *Σκυθῶν πόλιν*] Cedrenus *Σκυθόπολιν* vocat, qui eam *Βασὰν* olim dictam fuisse testatur p. 51. Stephan. de urb. Nyssae, prioris urbis nominis mentionem facit, his verbis. *Σκυθόπολις, Παλαιστίνης πόλις, ἢ Νύσσης κοίλης Συρίας, Σκυθῶν πόλις πρότερον λεγομένων Βαίσων ὑπὸ τῶν Βαρβάρων.* Ogi fuisse regiam olim, asserit Xylander, in Cedreni locum citatum; quem vide. urbs haec 600. stadiis distabat ab Hierosolymis, uti apparet ex Maccabaeor. lib. 2. cap. 12. ver. 29.

Pag. 141. 22. *ὑπεράνω κίονος ἵσταται*] Scr. *ἵσ. ἔστησαν.*

Pag. 142. 2. *τοῦ Μελαντίου ὄρους τὸ ὄνομα Ἀμανον.*] ita etiam Isac. Tzetz. in Lycophron. Orestis historiam recitans: *Χειμασθέντες δὲ, ἐξώκειλαν περὶ τὰ τῆς Σελευκείας νῦν λεγομένης μέρη, καὶ περὶ Αντιόχειαν, καὶ τὸ Μελάντιον ὄρος, ὃ ἀπὸ τοῦ παυθῆναι τὸν Ορέστην ἐκεῖ τῆς μανίας, Ἀμανον ἐκλήθη.* Eadem habentur apud Stephan. de urb.

Pag. 142. 8. *προσεσχηκότες τὸ σχῆμα*] hoc locutionis genus occurrit supra, p. 102.

Pag. 143. 13. *ἣν ἐκάλεσε Παλμοίραν*] *Πάλμυρα*, Stephano, nostroque etiam infra, lib. 18. ubi haec ipsa repetita sunt, dicta est: verum quam absurde hic urbis a Salomone conditae nominis originem a Graeco fonte petit Auctor noster? Sed nec Goliathum hoc in loco prostravit David, sed in Judae partibus, ab Hierosolymis haud procul dissitis. Urbs vero haec, a Salomone quidem condita est, in deserto Syriae vicino, a Syria superiore dierum 2. itineris spatio, ab Euphrate unius, a Babylone sex dierum itineris spatio dissita: nomenque a Salomone datum habuit Thadamoram; licet Graecis, Palmira, dicta esset, Josepho teste Ant. Jud. l. 8. c. 2. *ταύτην οὖν τὴν πόλιν οἰκοδομήσας, καὶ τείχεσιν ὀχυρωτάτοις περιβαλὼν, Θαδαμόραν ὀνόμασε, καὶ τοῦτ᾽ ἔτι νῦν καλεῖται παρὰ τοῖς Σύροις· οἱ δὲ Ἑλληνες αὐτὴν προσαγορεύουσι, Παλμυράν.* Hebraice dicitur הדמר *Tadmor* et *Thadmor*, 1. Reg. 9. et 2. Paralip. 8. item תמר, *Tamar*, Ezechiel. 47. Quidam hoc nomine urbem hanc vocatam volunt, quod eo loci Pal-

meta plurima sint, uti tradit Hieronymus de Loc. Hebr. תמר, *Tamar* enim *Palmam* significat.

Pag. 143. 17. *ἐν οἷς ἐβασίλευσεν Ἀχαὰβ, βασιλεὺς Ἰουδαίων*] Ante hoc tempus regnum divisum fuerat in regnum Juda, et regnum Israel: in hoc vero, non in illo Salomonis successor erat Achabus.

Pag. 145. 15. *βουλεύσασθε εὐλογηθῆναι*] forte, *βουλεύσατε.* Septuag. leg. *ποιήσατε μετ' ἐμοῦ εὐλογίαν.*

Ibid. *καὶ φάγεται*] Scr. *φάγετε.*

Pag. 146. 15. *ἡμέρα θλίψεως, δεσμοῦ* etc.] Septuag. *ἡμέρα θλίψεως, καὶ ἐλεγμοῦ, καὶ παροργισμοῦ ἡ ἡμέρα ταύτη.*

Pag. 148. 22. *Σαρὰχ τῶν πατράρχων*] Scr. *τὸν πάτραρχον*, ut habet Chron. Alexandrinum. Septuag. *ἐν οἴκῳ Νεσερὰχ θεοῦ αὐτοῦ.*

Pag. 149. 9. *στήλην χαλκῆν τῷ ἡλίῳ*] *στήλη*, pro statua, frequenter occurrit apud recentiores: apud nostrum vero exemplis hujusmodi nihil usitatius. Inter alios vero Jo. Tzetzes, de Alexandri statua a Lysippo facta, verba faciens, haec habet, Chil. 8. Hist. 200.

Καὶ γὰρ καὶ παρατράχηλον ἐποίησεν ἐκεῖνον.
Δοκοῦντα βλέπειν οὐρανὸν, καὶ πᾶν ἠκριβωμένως,
Ὁποῖος ἦν Ἀλέξανδρος ὁ Μακεδὼν ἐκεῖνος.
Ὥστε δοκεῖν τοὺς βλέποντας, Ἀλέξανδρον, οὐ στήλην.

Pag. 149. 10. *ἥντινα ἐκάλεσαν Κολοσσὸν ὡς φοβερὸν θέαμα*] *Κολοσσοὶ* statuae sunt praegrandes, atque inusitatae, stupendaeque magnitudinis, teste Hesychio. *Κολοσσοὶ, ἀγάλματα ὑπερμεγέθη.* Erat autem Colossus iste 70. Cubitorum altitudine, uti testatur Philo Byzantius de 7. Orb. Spectacul. *Ἐν ταύτῃ Κολοσσός ἐστι πηχέων ἑβδομήκοντα διεσκευασμένος εἰς Ἥλιον:* licet de cubitorum numero non convenit inter Auctores: de quo vide Leon. Allatii in Philon. Not. ubi obiter notandum, injuste ab Allatio vapulare Dalecampium, eo quod, *Septuaginta cubitorum*, et, *pedum centum et quinque*, idem esse asserere ausus sit. Licet enim pedes cv. nec cubitorum Geometricorum (si tamen Cubitus iste locum uspiam, praeterquam apud Origenem, habuerit:) nec regiorum, nec communium; Cubitorum tamen Minorum, sive Sesquipedalium, (qui etiam Herodoto communis est) numerum exactissime implent. Herodot. l. 2. *ἐξαπόδου μὲν τῆς ὀργυιῆς μετρεομένης, καὶ τετραπήχεος· τῶν ποδῶν μὲν τετραπαλαίστων ἐόντων, τοῦ δὲ πήχεος ἑξαπαλαίστου.* *Passus*, inquit, *mensurae sex pedum, sive quatuor cubitorum: pedes autem, quatuor palmorum: Cubiti vero sex palmorum.* Cubitum etiam Sesquipedalem facit Hesychius: *Πῆχυς, ὁ εἷς καὶ ἥμισυ πούς.*

Pag. 150. 1. *Ἐπὶ οὖν τῆς βασιλείας Ἰωακεὶμ βασιλέως*] Ioakim iste, qui et Jechonias dictus est, quique Babylonem captivus ductus est, Joakimi prioris filius erat. Vide 4. Reg. cap. 24.

Pag. 151. 3. *πρῶτος ὁ Ἀρδεὺς*] *Ἀρδυσος* hic Eusebio dictus est.

Pag. 151. 12. *ἀστράγαλον χειρὸς ἀνθρώπου*] ita etiam ex septuag. versione, Cedren. *διὰ τοῦτο ἀπεστάλη ἀστράγαλος χειρὸς* etc. Chron. Alex. *καὶ ὁ βασιλεὺς ἐθεώρει τοὺς ἀστραγάλους τῆς χειρός.* Constant. Manas.

Ἀστράγαλον ἑώρακε γράφοντα πρὸς τῷ τοίχῳ.

apud quos omnes — — *ἀστράγαλος* improprie sumitur, pro manus digito, seu articulo: apud Anatomicos enim Spinae vertebram, sive spondylum significat: pro Talo etiam quandoque ponitur, teste Hesychio: *Ἀστράγαλον, τὸν σφόνδυλον, καὶ τὸ ὑποκάτω τοῦ σκέλους.* Jul. Pollux, lib. 2. c. 4. *ἀστραγάλους* Talos interiores esse testatur: *οἱ δὲ ἀστράγαλοι, οὐ τὰ προὔχοντα, ἀλλὰ τὰ ἔνδοθεν κρυπτόμενα ὑπὸ τῶν σφυρῶν.*

Pag. 152. 1. *καὶ μεθ' ἡμέρας Δαρεῖος* etc.] Imo eadem nocte occisum fuisse Baltazarem, Assyriorum regem, testatur sacra Pagina Dan. cap. 5. Sed nec alias cum sacro textu concordat Auctor noster, in hac Baltazaris historia: inter alia vero cum Darius, apud Danielem, LXII. annos natus, regnum obtinuisse dicatur, noster sexagenarium tantum eum facit.

Pag. 152. 13. *προειπόντος Θαλοῦ τοῦ φιλοσόφου τὴν ἔκλειψιν*] De Thalete Eclipsim hanc praedicente, vide Herodotum lib. 1. Cedrenus asserit Thaletem Defectus solis, Lunaeque, et Aequinoctia primum deprendisse: *καὶ πρῶτος τὴν ψυχὴν εἶπεν ἀθάνατον, ἐκλείψεις τε καὶ ἰσημερίας κατείληφε.*

Pag. 152. 14. *Πεισίστρατος πολεμῶν δημαγωγεῖ.*] locum hunc suspectum habeo: Quid enim Pisistrato cum bello Astyagen inter Lydosque.

Pag. 152. 16. *τοῦτο γνόντες οἱ Πεισαῖοι*] Scr. *Πισαῖοι.* Stephan. de urb. *Πίσα, πόλις καὶ κρήνη τῆς Ὀλυμπίας· ἔστι καὶ χωρίον, ἐν ᾧ ὁ τοῦ Διὸς ναὸς ἵδρυται, καὶ ὁ Ὀλυμπιακὸς ἀγὼν τελεῖται.*

Pag. 152. 18. *τῷ κράτει τῆς δυνάμεως αὐτοῦ*] *αὐτοῦ*, hoc loco, ad Solem referendum est; cujus Tutelae Pisaei se, resque suas commiserunt, Certamina haec Pythia ejus in honorem instituentes.

Pag. 153. 1. *τὰ Ἴσθμια τῷ Πλούτωνι*] Certamina Isthmia, post Nemaea, instituta tradunt alii; ab Isthmo Corinthiaco, ubi primum celebrata sunt, sic dicta: nec Plutonis, ut Noster, sed Neptuni in honorem, qui Isthmius etiam inde vocatus: Stephan. de urb. in *Ἰσθμός· ἔστι καὶ Κορίνθου ἰσθμὸς, ἐν ᾗ Ἴσθμιος ὁ Ποσειδῶν.*

Pag. 153. 20. *καὶ δηλοῖ Κύρῳ*] id est, *Literas Cyro mittit:* hoc sensu enim *δηλῶσαι* passim apud hunc nostrum usurpatur. Ita infra, lib. 14. p. 353. Theodosius Junior Eudoxiae filiae, ob Romam ab ea Vandalis proditam, adeo infensus erat, ut nullam

omnino deinceps rationem ejus habuerit, sed nec per literas eam compellare voluerit; *καὶ ἔασεν αὐτὴν ἐν τῇ Ἀφρικῇ, παρὰ Ζινζιρίκῳ, μηδὲν αὐτῷ δηλώσας.* Exempla hujusmodi passim occurrunt.

Pag. 154. 2. *τοσαύτην γῆν ἀφεστηκὼς ἀπ' ἐμοῦ, καὶ τῶν ἐμῶν βασιλειῶν*] Miror quid Xylandro venerit in mentem ut haec ita redderet, apud Cedrenum: *qui a me et regno meo tantum terrae abstulit.* *ἀφεστηκὼς* enim *dissitus*, sive *disjunctus est* hoc loco significat; *abstulit* vero nullibi significare poterit.

Pag. 155. 13. *Παίζην δέ με πειρᾶται*] Oraculum hoc integrum habetur apud Herodotum lib. 1. his verbis.

Οἶδα δ' ἐγὼ ψάμμον τ' ἀριθμὸν, καὶ μέτρα θαλάσσης,
Καὶ κωφοῦ συνίημι, καὶ οὐ φωνεῦντος ἀκούω.
Οδμή μ' ἐς φρένας ἦλθε κρατειρὴ οἷα χελώνης
Εψομένης ἐν χαλκῷ ἅμ' ἀρνείοισι κρέεσσιν,
Η χαλκὸς μὲν ὑπέστρωται, χαλκὸς δ' ἐπίεσται.
Aequoris est spatium, et numerus mihi notus arenae:
Mutum percipio, fantis nihil audio vocem.
Venit ad hos sensus nidor testudinis acris.
Quae simul agnina coquitur cum carne lebete,
Aere infra strato, et stratum cui desuper aes est.

Pag. 155. 22. *Κροῖσος Αλυν ποταμὸν διαβὰς*] *ποταμὸν* hic frustra inseritur, metrique rationem interturbat: Oraculum hoc inter Oracula Metrica, a Jo. Opsopoeo collecta, sic se habet.

Κροῖσος Αλυν διαβὰς μεγάλην ἀρχὴν καταλύσει.

Pag. 156. 7. *ἔβαλεν αὐτὸν εἰς λάκκον λεόντων*] Imo nec ob hanc causam, nec ab hoc rege, sed a Dario Medo, Babyloniae rege, in foveam Leonum conjectus est Daniel. vide Dan. cap. 5.

Pag. 157. 13. *ἐλήφθη αἰχμάλωτος αὐτὸς, καὶ τὰ πλήθη αὐτοῦ*] Cedrenus habet, *καὶ ἀπώλετο τὰ πλήθη αὐτοῦ*, quod et in nostro supplendum videtur.

Pag. 157. 19. *καὶ μετ' αὐτοὺς Ηρόδοτος*] Forte scribendum, *μετ' αὐτοῖς:* Herodotus enim Polybio saltem Castoreque antiquior; forte etiam Auctoris nostri Thalete hoc, si modo idem sit hujus Thales cum Thallo illo ab Africano citato; quod facile crediderim. vid. Voss. de Hist. Graecis.

Pag. 158. 4. *τὰ δὲ ἐννέα ἥμισυ ἐπανῆλθον*] Imo duae tantum tribus, Judae scilicet et Benjamini, Judaeam repetierunt; reliquae x. in Perside remanserunt; uti testatur Josephus, Antiquitat. Judaicar. lib. 11. *διὸ καὶ δύο φυλὰς εἶναι συμβέβηκεν ἐπί τε τῆς Ασίας καὶ τῆς Ευρώπης Ρωμαίοις ὑπακουούσας· αἱ δὲ δέκα φυλαὶ πέραν εἰσὶν Ευφράτου, ἕως δεῦρο μυριάδες ἄπειροι* etc.

Pag. 158. 11. *καὶ ἐλθὼν εἰς τὴν χώραν αὐτοῦ, ἐσφάγη*] Alii Cyrum, illato Messagetis Scythis bello, a Tomyride, eorumregina interfectum volunt. Vide Justin. et Herodot. lib. 1. Euseb. alios.

Pag. 158. 7. *ἄλλοι πολλοὶ ἐβασίλευσαν Ασσυρίων*] Scr. *Περσῶν*. a Cyro enim regnum ad Persas translatum est.

Pag. 159. 20. ὡς καθεύδει μετ' αὐτοῦ νυκτὸς] Haec aliter narrantur Judithae lib. cap. 13.

Pag. 160. 6. διὰ δυνάμεώς τινος τοῦτο ἐγένετο.] δύναμις pro spiritu quodam, seu Daemone, uti alias saepius apud nostrum, hoc loco sumitur.

Pag. 160. 8. ἐν ταῖς Ἑβραϊκαῖς ἐμφέρεται γραφαῖς] Nihil minus: Librum enim Judith Hebraeum Judaei nullum unquam habuerunt. vide Scalig. in Euseb. Chron. p. 89.

Pag. 160. 10. ἐβασίλευσεν Ἀσσυρίων Ἀρταξέρξης] Ἀσσυρίων etiam supra, pro Περσῶν ponit. Caeterum Artaxerxes ille, cujus Pincerna Nehemias erat, qui et Mnemon cognominatus est, post Cambysem quidem, quem Noster Darium hic vocat, Persis imperavit, non tamen immediate, sed interjectis regibus aliis sex.

Pag. 160. 13. καὶ ἄρχειν αὐτὸν τῶν εὐνούχων ἐποίησε] Ita etiam Cedrenus; nisi quod, pro nostri ἄρχειν, ibi ἀρχὴν legatur; mendose. Unde tamen Enuchorum praefecturam adeptus est Nehemias? Artaxerxis quidem οἰνοχόος, *Pincerna*, vel fortassis ἀρχιοινοχόος, ut Cedrenus alibi eum vocat, *Princeps Pincernarum* erat, atque hinc proculdubio Nehemiae praefectura a Graeculis recentioribus efficta est.

Pag. 161. 6. πρῶτος ἐβασίλευσεν ὁ Κραναὸς] Scr. Καρανός. Caranus enim, non Cranaus regni Macedonici prima jecit fundamenta.

Pag. 161. 7. τὴν Αὐγὴν, τὴν Ἀλέου θυγατέρα] Cedrenus habet, τὴν Αὔτβην, τὴν Ἀτλέτου θυγατέρα, mendose.

Pag. 162. 3. ἄλλοι πολλοὶ ἕως Δαρείου τοῦ νεωτέρου] Δαρεῖος ὁ νεώτερος nostro est Darius Nothus, ut infra apparet: inter quem tamen et Artaxerxem intervenerunt tantum Xerxes, qui mens. 2. et Sogdianus, qui mens. 7. regnarunt. vide Euseb. et Helvic.

Pag. 162. 7. τοὺς Σκιτίνους καλουμένους] Hos Κτηταίους vocat Cedrenus, nomine uterque aeque ignoto.

Pag. 162. 17. ἀπὸ πόλεως μικρᾶς, λεγομένης Χαρτίμας] Cedrenus, ἐκ μικρᾶς πόλεως Χαρτικῆς. hanc urbem Chartam vocat, de Carthagine verba habens, qui eam ita dictam asserit *a Cartha oppido, unde fuit Dido, inter Tyron et Berithon:* atque hoc etiam ex historia Poenorum, uti ipse alibi testatur.

Pag. 163. 3. καὶ βαστάζοντες βήναβλα.] βήναβλον *Venabulum* ut βηνάτωρ, *Venator:* atque haec recta est vocis hujus scriptura. Graeci tamen recentiores Μέναυλον scribunt, ex Vocabuli scilicet originis ignorantia, atque etiam ex Characterum horum, μ et β, similitudine; in MS. enim Codicibus, praesertim antiquioribus, vix inter se distingui possunt.

Pag. 165. 3. ὀνόματι Φορβὰν] Fluvium hunc Εὔηνον antea dictum asserit Cedrenus; Plutarchus, Thestium a Thestio,

Martis et Pisidices F. Stephanus, Thoas: Stephan. de urb. *Ἀχελῶος ποταμὸς Ἀκαρνανίας, ἀπὸ Ἀχελώου ἐλθόντος ἐκ Θετταλίας μετὰ Ἀλκμαίωνος· ἐκαλεῖτο δὲ Θόας ὁ ποταμός.*

Ibid. *καὶ φιβλωθεὶς ὁ Ἀχελῶος*] vocabulum Graecobarbarum, apud Graecos recentiores frequenter usurpatum, a *φίβλα*, Latinis Fibula. *φιβλωθεὶς, transfixus: φιβλοῦν*, pro *transfigere*, supra habuimus, in Paridis a Philoctete occisi historia, lib. 5. p. 77. *τοὺς αὐτοῦ πόδας φιβλοῖ ἐπὶ τὰ σφύρα., pedes ejus juxta malleolos transfixis.*

Pag. 165. 11. *ἥτις προποιήσασα τοξεύει τὸν σύαγρον*] ita etiam Jo. Tzetz. Chil. 7. Hist. 102.

Πολλῶν συναθροισθέντων δὲ συαγρευτῶν ἐκεῖσε,
Η Ἀταλάντη πρώτη μὲν ἐκεῖνον ἐκτοξεύει·
Εἶτα βαλὼν Μελέαγρος κτείνει τῷ συοκτόνῳ.

Pag. 166. 1. *ὅσον χρόνον φυλάττετο*] Scr. *ἐφυλάττετο.*

Pag. 166. 20. *ὑπὸ τοῦ Ὑακος*] Cedrenus hunc *Αἴακα* vocat: de Nauplio, vero Graecorum Principum uxores uti moecharentur instigante, filii sui Palamedis in ultionem, vide Isac. Tzetzem in Lycophron.

Pag. 167. 5. *τὴν μετακληθεῖσαν Βενέβεντον*] ita etiam Cedrenus. Stephanus urbem hanc a Diomede, *Ἀργος ἵππιον*, dictam asserit. *Διομήδης, μετὰ τὴν ἅλωσιν τῆς Ἰλίου, ἐτείχισε, καὶ μετωνόμασεν, Ἀργος Ἱππιον:* a Diomede itaque non condita, sed muro cincta tantum fuit. Procopius tamen Beneventum a Diomede conditam fuisse testatur, Gothicor. lib. 1. *ταύτην Διομήδης ποτὲ ὁ Τυδέως ἐδείματο:* qui etiam apri Calydonii dentes, tres spithamas in circuitu habentes avunculi sui Meleagri in memoriam a Diomede ibidem repositos, ad sua usque tempora in spectaculum asservatos fuisse testatur. *οἳ καὶ εἰς ἐμὲ ἐνταῦθά εἰσι, θέαμα λόγου πολλοῦ ἰδεῖν ἄξιον, περίμετρον οὐχ ἧσσον ἢ τρισπίθαμον ἐν μηνοειδεῖ σχήματι ἔχοντες.*

Pag. 167. 21. *καὶ ἤνεγκαν οἱ Ρουστοῦλοι τὰς ἐπάνω*] id est, *et Rutuli superiores evaserunt.* Eodem rudi locutionis genere utitur, ad finem lib. 8. *ἰδὼν ὁ Ἀννιβαὰλ τὴν τοῦ Σκιπίονος δύναμιν, καὶ ὅτι τὰς ἐπάνω φέρει* etc.

Pag. 168. 5. *ὅστις οἶκος ἐκλήθη τὸ Παλλάντιν*] *Παλλάντιν*, pro *Παλλάντιον;* ut *στηθάριν*, pro *στηθάριον*, Librariorum ex recitantis ore scribentium errore frequentissimo.

Pag. 168. 6. *ἀπὸ τότε ἐκλήθη τὰ βασιλικὰ κατοικητήρια, Παλλάντιον.*] Eadem habes apud Cedrenum, et Glycam, part. 2. Zonaras autem, Palatium, Domum Imperatoriam dictam vult, eo quod in Monte Palatino posita fuerit: *ἡ δὲ τῶν αὐτοκρατόρων κα-*

τοικία παλάτιον ὠνομάσθη, ὅτι ἔν τε τῷ Παλατίῳ λεγομένῳ ὄρει, ἐν ᾧ Φαυστοῦλος ᾤκει, καὶ ἐκεῖ τὸ στρατήγιον εἶχε.

Pag. 168. 15. *τὴν θυγατέρα τοῦ Λατίνου Ἀλβανίαν*] Scr. *Λαβινίαν*, et hic, et in sequentibus: Lavinia enim dicta fuit Latini filia; Laviniumque, urbs ab Aenea a nomine ejus condita. Verum cum nostro, in hac Aeneae historia, Romanisque primordiis ineptit etiam Cedrenus.

Pag. 168. 23. *καὶ ἔκτισε τὴν Ἀλβανίαν*] Alba, dicta est haec urbs ab Ascanio condita: caeterum cum quae profert hic Author Noster a vero ut plurimum aliena sint, atque alias etiam omnibus satis nota, errores singulos notare supersedebo.

Pag. 169. 6. *Ἐλιακείμ, ὁ υἱὸς Ἰησοῦ*] Jesuae Pontif. qui cum Zorobabel Hierosolymas reversus est, filius quidem erat Joacimus, non Eliachimus: de hoc tamen Auctorem intelligendum esse puto.

Pag. 169. 7. *Ἱππάσιος φιλόσοφος*] Forte hic idem est, quem Hesychius Illustr. *περὶ σοφῶν*, *Ἵππασον* vocat: quem vide.

Pag. 169. 10. *μετὰ τοὺς προειρημένους φιλοσόφους* etc.] locus iste adeo mendosus est, ut sanus aliquis sensus exinde elici vix poterit. Stesichori duo fuerunt: quorum primus Thucydide multo antiquior: nec tamen Stesichorus alter ei contemporaneus erat; sed aliquanto junior; de quo vide Cl. Seldeni Marmor. Arundel.

Pag. 169. 18. *Μετὰ δὲ τὴν βασιλείαν Δαρείου τοῦ νεωτέρου,*] Ochus hic primo dictus, deinde Dariaeus, teste Ctesia: *Βασιλεύει Ὦχος, καὶ μετονομάζεται Δαριαῖος,* cui in regno successit filius ejus, Arsaces, Artoxerxes postea dictus: *βασιλεύει δὲ Ἀρσάκης, ὁ μετονομασθεὶς Ἀρτοξέρξης.*

Pag. 169. 21. *τὴν Σίλπιν πόλιν*] Nugae: urbem hanc statim *Σίλβιν* vocat; *μεταγαγὼν ἐν τῇ Σίλβει πόλει καὶ τὸ Παλλάδιον:* Cedrenus *Σίλβαν* appellat. Silvii Latinorum reges dicti sunt, non ab Alba nescio quo, urbeve ab eo condita; sed a Silvio, Aeneae ex Lavinia filio. Sed nec Albam regem agnoscit Historia Romana; Alba quidem urbs erat, ab Ascanio, Aeneae ex Creusa F. condita; ut supra diximus.

Pag. 172. 9. *χρυσοῦν στηθάριον στήλην*] Meurs. Glossar. *Στηθάριον*. *Pectorale. Armatura pectoris equorum.* Apud nostrum tamen, et Chron. Alex. auctorem, pro *statua* ubique ponitur. Hujusmodi Imagines Graecis recentioribus etiam *θώρακες* et *θωράκια* dictae sunt, scilicet umbilico tenus ductae: has Graecia purior *προτομὰς* dixit. Hesychius: *Προτομή· εἰκὼν βασιλικὴ, ἕως τοῦ ὀμφαλοῦ τοῦ σώματος εἶδος.* Haec vero de Romulo omnia habentur, tum apud Chr. Alex. tum apud Cedrenum, qui ex nostro descripsisse videntur, Chron. quidem Alex. auctor ipsa verba, Cedrenus sensum tantum secutus.

Pag. 173. 12. *μηνὶ Δύστρῳ,*] Chr. Alex. *μηνὶ Σύστρῳ,*

mendose. Mensibus Macedonicis passim utitur Auctor noster, quorum haec nomina.

Δύστρος	*Martius*
Ξάνθικος	*Aprilis*
Αρτεμίσιος	*Maius*
Δέσιος	*Junius*
Πάνεμος	*Julius*
Λόος	*Augustus*
Γορπιαῖος	*September*
Ὑπερβερεταῖος	*October*
Δῖος	*November*
Απηλλαῖος	*December*
Αὐδυναῖος	*Januarius*
Περίττιος	*Februarius.*

Pag. 173. 13. *τῷ Ἡλίῳ Τιτᾶνι, ὡς ὑψουμένῳ*] Raderus ista vertit, apud Chr. Alex. *in solis, ut Titanis excelsi, cultum:* male omnino. *ὑψούμενος* enim hic dictus sol, id est *Exaltatus* (non *Excelsus*) eo quod ad Aequatorem provectus, mediam jam altitudinem suam, septentrionem versus attigerit. Sol enim semper *Excelsus* dici potest; *Exaltatus* vero eo magis, Septentrionalibus, quo a Tropico Capricorni longius dicessit. Martii itaque xxv. id est, Aequinoctio verno, Certamina haec ab Oenomao, solis jam sic satis Exaltati in honorem, instituta dicuntur.

Pag. 173. 17. *καταγωνίσασθαι αὐτὸν*] Chr. Alex. *καταγωνίζεσθαι αὐτοῦ: καταγωνίζομαι* hic pro *ἀνταγωνίζομαι* ponitur: *καταγωνίζομαι* enim proprie significat, *Certamine vinco:* Hesychius: *καταγωνίζεται, νικᾷ.*

Pag. 174. 22. *ὁ Ἐνυάλιος ἅρμασι διπώλοις ἐφεῦρε*] Chr. Alex. *ἅρμασι δὴ πολλοῖς:* mendose.

Pag. 175. 2. *ἐν τοῖς Ἐτησίοις αὐτοῦ,*] Iterum forte corrigendum Chr. Alex. ubi pro *Ἐτησίοις* habet *Αἰτησίοις:* quod interpres *Aetiis* vertit. *Αἴτια* quidem inscripti Callimachi operis, quo fabularum origines et causas exposuerat Poeta, meminit Servius in 7. Aeneid. et Martial. l. 10. *Epigr.* 4. Callimachum autem libros quamplurimos scripsisse, 800. numero, testis est Suidas; qui tamen multos eorum enumerans, nec nostri *Ἐτήσια,* nec dicta *Αἴτια* habet.

Pag. 175. 13. *τὰ δὲ ἑπτὰ σπαθία*] ita etiam Chr. Alex. mendose: *σπαθίον* enim *Gladiolum* significat: Legendum itaque cum Cedreno, *σπάτια,* quod vocabulum pure Latinum est. De Circi vero constructione, vide Onuphrium Panvinium, et Cl. Salmasii in Solinum Plinian. Exercitation.

Pag. 175. 14. *τὴν κίνησιν τῆς ἀστρονομίας τῶν ἑπτὰ ἀστέρων τῆς μεγάλης ἄρκτου.*] Haec aliter leguntur apud Chr. Alex. hoc modo: *τὴν κίνησιν τῆς ἀστρῴας* (fort. *τὴν ἀστρῷαν*) *τῶν*

ἑπτὰ ἀστέρων, καὶ τῆς μεγάλης ἄρκτου. Cedrenus habet tantum, τὸν δρόμον τῶν ἑπτὰ πλανητῶν.

Pag. 176. 3. πραισεντεύειν γὰρ λέγεται τὸ παραμένειν.] Cum Nostro etiam hic ineptiunt Cedrenus et Chr. Alex. Auctor, πράσινον, a πραισεντεύειν derivantes. Πράσινος enim est, Porraceus, sive Color viridis, qualis porri est.

Pag. 176. 5. τὸ δὲ Βένετον ἐκάλεσεν] Factiones hasce coloribus dispares, a Romulo institutas, Circumque ipsum ab eo extructum fuisse, negant eruditi. Spectacula enim haec, Consualia, primo a Romulo; deinde, Circo a Tarquinio Prisco extructo, Circensia dicta sunt. Quin et apertis campis a Romulo celebrata fuisse testatur Cassiodorus, qui de Oenomai Ludis locutus, *Quos ludos* (inquit) *postea Romulus in raptu Sabinarum, necdum fundatis aedificiis, ruraliter ostentavit Italiae* etc.

Pag. 176. 18. ἀπότε ἐπενόησεν αὐτοὶς τὴν τοῦ Ἱππικοῦ θέαν ὁ Ρῶμος.] Scr. ἀφότε ἐπενόησεν, etc. Caeterum haec mendose leguntur apud Chr. Alex. Lectio itaque, uti et interpunctio, ex nostro restituenda.

Pag. 177. 12. ἃς ἐκάλεσε Βρυτίδας] Βρούτιδας legit Chr. Alex. Has ego servas foeminas esse dixerim, a gente Brutiorum, sic dicta, quod eorum plerique omnes fugitivi servi initio fuerint, ac bruta gens, hominum colluvione circa Lucaniam confluente; uti asserit Diodor. Sicul. Bib. Hist. l. 16. *Brutides* autem mulieres dicuntur; ut Prophetides; teste Suida: Βρούτιδες. γυναῖκες οὕτω καλούμεναι, οἱονεὶ Σιβύλλαι, καὶ προφήτιδες.

Pag. 177. 17. ἐδόθη αὐτῷ ὁ χρησμὸς, ὥστε ἐπιτελέσαι] ob hoc Consilium ab Oraculo Romulo, hisce angustiis posito, datum, Consualia haec certamina Consi, id est, Consilii Dei in honorem celebravit. Valerius l. 2. c. 1. de Institut. antiq. *Circense spectaculum primus Romulus, raptis Virginibus Sabinis, Consualium nomine celebravit.* Consus vero, idem qui Neptunus: haud recte itaque Auctor noster, Solis in honorem a Romulo instituta fuisse haec certamina, supra affirmat.

Pag. 178. 13. ὡσαύτως δὲ καὶ Πλίνιος etc. ὁμοίως δε καὶ Λίβιος. Latinorum Scriptorum nomina ista Chr. Alex. auctori parum nota fuisse videntur; ideoque pro Plinio Apollonium, pro Livio, Silvium, nescio quos supposuit.

Pag. 178. 16. εἰς Βούρδωνας.] *In Burdone*, vertit Rader. ac si nomen loci esset. Ego vero vocabulum hoc Latinum esse puto et ἡμιόνους Graecis sonare, id est *Mulis*, sicut 2. Reg. 5. 17. ubi vulgaris translatio habet, *obsecro concede mihi, ut tollam onus duorum burdonum;* septuag. habet: δοθήτω τῷ δούλῳ σου γόμος ζεύγους ἡμιόνων. Probabile autem est, Auctorem nostrum ad locum illum Servii in Virgil. Aeneid. l. 8. respexisse; ubi in haec verba *Magnis Circensibus actis*, haec habet Scholiastes: *Magnis, quantum ad paupertatem pristinam pertinet. Nam legi-*

mus, propter equorum inopiam, diversis eos hinc usos animantibus.

Pag. 178. 18. *Ἀμούλιος, ὁ αὐτῶν πάππος*] ita etiam Chr. Alex. auctor, contra Historiae Romanae fidem: non enim Amulius, sed Numitor avus erat Gemellorum.

Pag. 178. 21. *ἱέρεια οὖσα τοῦ Ἀρέως,*] Chr. Alex. habet *ἱεράουσα τοῦ Ἀρέως*, mendose, Iliam vero hanc; quae et Rhea Sylvia dicta est, non Martis, sed Vestae sacerdotem fuisse tradunt Historici Latini.

Pag. 179. 7. *τὰ λεγόμενα Βρουμάλια*] *Hinc Romulus appellavit, Brumalia, seu Saturnalia*: vertit Raderus, haud recte. Festum enim hoc non Saturno, sed Baccho celebrari solitum, bruma, sive hyberno tempore: uti testatur Ovidius, Fastor. l. 1.

Sacra Corymbiferi celebrabat Graecia Bacchi,
Tertia, quae solito tempore bruma refert.

Brumus etiam a Romanis Bacchus dictus est, unde Brumalia nomen accepisse vult Tzetzes ad Hesiod. op. et d. *τῷ τῶν ληνῶν αἰτίῳ Διονύσῳ ἑορτὴν τὴν λεγομένην ἀμβροσίαν ἐτέλουν, ἡ παρὰ Ῥωμαίοις Βρουμάλια καλεῖται. Βροῦμος γὰρ αὐτοῖς ὁ Διόνυσος.*

Pag. 179. 16. *οἱ οὖν ἑκάστου ἀριθμοῦ πανδοῦροι*] et deinceps, *εἰς τὴν ἑξῆς ηὔλουν ad sequentem usque lucem tibiis canebant:* ideoque Raderus, ob hanc nominis inconstantiam, *πανδούρους, Tibicines*, vertit. Panduram tamen instrumentum *ἔγχορδον* fuisse, tribus tantum Chordis instructum, Assyriorum inventum asserit Jul. Poll. lib. 4. cap. 9. *τρίχορδον δὲ, ὅπερ Ἀσσύριοι πανδοῦραν ὠνόμαζον.* Verum Hesychius *ἐμπνευστὸν* eam facit, adeoque Syringem, sive fistulam esse vult, in *Σύριγγες· Σύριγγες, ἐκ καλάμων πανδούρια:* cui etiam accinit Mart. Capella de Nupt. Philolog. lib. 9. Instrumentum hoc Hircipedi sive Pani, Fistularum inventori attribuens his verbis. *Verum per medium quidam agrestes canorique Semidei, quorum hircipedem Pandura, Silvanum harundinis enodis fistulae sibilatrix, rurestris Faunum tibia decuerunt.* et quidem obstreperum quoddam ut esset, ideoque armorum strepitibus magis conveniens, ratio ipsa postulare videtur.

Pag. 180. 6. *τοῖς λεγομένοις φιλικοῖς*] Convivia haec *φιλικὰ* ab eis quae *συγγενικὰ* dicta sunt, ita distinguit Plutarchus, ut illa eorum qui ejusdem sunt generis, seu sanguinis, haec vero, eorum qui affinitate tantum sibi juncti sunt, esse videntur. Plutarch. Sympos. lib. 4. ubi in Quaestione, *Cur in nuptiis plurimi ad coenam vocantur,* haec habet: *κἀκεῖνο πρόσθες, εἰ βούλει, τὰς τοιαύτας ἑστιάσεις μὴ μόνον φιλικὰς, ἀλλὰ καὶ συγγενικὰς εἶναι, καταμιγνυμένης εἰς τὸ γένος ἑτέρας οἰκειότητος.*

Pag. 180. 11. *καλέσας καὶ τὸ ὄνομα τοῦ ἀρίστου Ῥωμαϊστὶ, Βρουμάλιουμ· καθὼς etc.*] Chr. Alex. habet *καλέσας καὶ τὸ ὄνομα τῆς κλήσεως αὐτοῦ Ῥωμαιστὶ Βρουμάλια.* [*ὅ ἐστιν, τραφῆναι ἐκ τῶν ἀλλοτρίων·*] *καθὼς* etc. ubi verba illa uncis inclusa, ab au-

ctore de suo inserta sunt, inepte; et contra tum verbi sensum, tum Auctoris nostri, ex quo ista desumpsit, mentem.

Pag. 180. 22. *ἐμοίχευσεν ὁ υἱὸς τοῦ Ταρκυνίου ὁ Ἄῤῥουνς*] Lucretia, non ab Arunte, sed a Tarquinio Sexto, Superbi F. natu minore stuprata fuit.

Pag. 181. 13. *τῶν λεγομένων Κελεριανῶν*] *Κελεριανοὺς* vocat, quos Plinius, *Celeres*, *Flexumines*, id est, Levis armaturae Equites.

Pag. 181. 14. *τὸ τρακτευθὲν κατ' αὐτοῦ*] *τρακτεύομαι* et *τρακταΐζω*, a Latino *Tracto*, Consilium de re quapiam ineo: occurrit saepiuscule infra apud Auctorem nostrum, ut lib. 12. p. 289. *κἀκεῖ αὐτοῦ διάγοντος, καὶ τὰ τοῦ πολέμου τρακταΐζοντος, συνέβη* etc. *Ubi per hyemem commoranti*, *quaeque ad bellum spectabant pertractanti*, sive, de eis consultanti, *accidit* etc.

Pag. 181. 20. *ὁ δοῦλος τοῦ Βρούτου Βινδίκιος*] Non Bruti, sed Aquiliorum conjuratorum servus erat Vindicius. Vide Plutarch. in Poblicola.

Pag. 182. 7. *ψηφισάμενοι ἐν πρώτοις*] *ἐν πρώτοις*, et saepe etiam *πρώτοις*, infra apud auctorem nostrum, *inprimis*; deinde *δισιγνιτεύσαντες*, designantes; *δεσιγνατεύεσθαι* scribitur, in Gloss. Basilicor.

Pag. 182. 24. *δεδωκὼς αὐτῷ καὶ ἀξίαν κόμητος* etc.] Vides Lector, quam honorifice cum Vindicio agit auctor noster: miror tamen quo auctore, ista protulerit. Libertate quidem donatum, pecuniaque ex aerario remuneratum legimus, apud Latinos auctores; nec aliquid amplius. Livius l. 2. *Secundum poenam nocentium, ut in utramque partem arcendis sceleribus exemplum nobile esset, praemium indici, pecunia ex aerario, libertas, et civitas donata:* et deinde; *post illum observatum, ut qui ita liberati essent, in civitatem accepti viderentur.*

Pag. 183. 1. *Κονσίλια, ἅπερ ἑρμηνεύεται, παροχῆς ἡμέρα,*] Nova haec vocabuli hujus interpretatio, Romanisque incognita. Quid si *παροχὴ*, non a *παρέχω*, sed a *πάροχος* deductum vellet auctor noster? adeo ut non, *Largitionem*, sed *Consessionem*, significet: throno enim eodem excelso collocatum Vindicium, Bruto assidere facit. Atque in hoc sensu, *Consilium* aliquanto melius quadrabit cum data interpretatione. Verum de hoc videant eruditi.

Pag. 183. 12. *τυραννήσαντες οἱ Γάλλοι*] *τυραννῆσαι* apud nostrum, pro *arma in aliquem sumere* sive *in aliquem insurgere*, passim usurpari, hic semel monuisse satis sit, exemplum unicum hic proferam, ex lib. 16. p. 392. ubi de Alexandrinis, qui tumultuantes Praefectum suum interfecerant verba faciens, deinde addit; *ἀγανακτήσας ὁ αὐτὸς βασιλεύς, πολλοὺς ἐτιμωρήσατο ἐξ αὐτῶν τῶν Ἀλεξανδρέων, ὡς τυραννήσαντας τὸν ἄρχοντα αὐτῶν.*

Hoc facto commotus Imperator, a multis eorum, ob vim Praefecto suo illatam, poenas exegit.

Pag. 183. 14. ὀνόματι Μαλλίων Καπιτωλῖνον] Manlii et Camilli gesta auctor hic misere confundit: non enim Manlius, sed Camillus in Gallos Senones cum exercitu dux missus est. Quae vero deinceps refert, de Regno affectato, Senatuque spreto, haec Manlii sunt.

Pag. 183. 21. καταγομένου ἐκ γένους τῶν Γάλλων] Infra etiam habet, οὗτος ἐκ γένους ἐστὶ τῶν Γάλλων. Cedrenus habet, ἐκ τοῦ μέρους τῶν Γάλλων καταγόμενος. ubi interpres Xylander, *nescio*, inquit, *quid sit istud* καταγόμενος: in quem tamen recte animadvertit doctissimus Jac. Goar. in Notis suis Posterioribus ad Cedren. κατάγομαι enim nihil aliud est quam *descendo*, et καταγόμενος ἀπὸ γένους, *a genere descendens*: quod nos Anglice etiam dicimus, *Descended from such a Stock*. Hujus autem exempla sexcenta ex hoc nostro proferre licet: uti lib. 2. p. 13. de Perseo Jonitas visente haec habet: γνόντες αὐτὸν οἱ αὐτοὶ Ἀργεῖοι Ἰωπολῖται, ὅτι καὶ οὗτος ἐκ τοῦ γένους τῶν Ἀργείων κατάγεται, χαρέντες ἀνύμνουν αὐτόν. Ita etiam lib. 4. p. 39. de Cecrope verba habens, τῶν δὲ Ἀθηναίων ἐβασίλευσε Κέκροψ τὶς, ὅστις ἐξ Αἰγύπτου κατήγετο: *Athenis regnavit Cecrops quidam, ab Aegyptiis originem ducens.* Cecropem autem Aegyptium fuisse, testes habemus Suidam, Eusebium, aliosque.

Ibid. Ἐν κομβεντίῳ γὰρ εἰσελθόντος] Κομέντῳ habet Cedrenus mendose. Κόμβεντον, et κομβέντιον, *Conventus*, sive *Consilium*, apud nostrum habemus frequenter.

Pag. 184. 16. ῥῆγα δυνατὸν ἐν πολέμοις] Reges, Principesque omnes minores, ῥῆγας, Imperatorem vero solum βασιλέα, vocatos supra monuimus: sed et Duces suos ῥῆγας vocasse Barbaros, tum ex hoc auctoris loco tum ex Procopio apparet, Goth. l. 1. ubi de Theuderico loquens, qui Gothorum, Italiaeque copias sibi subjecerat, βασιλέως tamen nomen, aut habitum sibi assumere noluit; deinde addit, ἀλλὰ ῥὴξ τε διεβίω καλούμενος· οὕτω γὰρ σφῶν τοὺς ἡγεμόνας οἱ βάρβαροι καλεῖν νενομίκασι. *Sed* ῥὴξ *deinceps vocatus est; quo nomine Barbari Duces suos appellare solent.*

Pag. 184. 20. νυκτὸς ἐν χειμῶνι] χειμὼν hic tempus, non hybernum, sed tempestuosum significat; uti patebit ex sequentibus caeterum suavissimae hujus de Februario Narratiunculae medullam excerpserunt etiam Suidas, et Cedrenus, hic de Manlio, ille vero de Camillo; instituta fabula. Unde vero hauserint, jam vides Lector.

Pag. 184. 23. ἐγένετο πτύρμα] πτύρμος, habet Hesychius: Πτύρμος φρίκη, καὶ τὰ ὅμοια.

Pag. 185. 7. ἐγκάθετον στρατὸν] Scribendum, ἐγκάθητον a verbo κάθημαι, sedeo: ut de Praesidiariis intelligatur.

Pag. 185. 18. *καὶ τοὺς κόμητας αὐτοῦ*] Hesychius: *Κόμης ἄρχων, ἡγεμών.* Verum Comitum varia erant diversaque munera, de quibus Vide Meursii Glossar.

Pag. 186. 4. *τοῦ αὐτοῦ μηνὸς τὰς ἡμέρας ἐκολόβωσεν·*] hanc dierum mensis hujus decurtationis causam reperisse se in quibusdam Dionis Excerptis MS. refert Cl. Salmasius Plinian. Exercit. in Solin. ubi tamen haec omnia de Camillo, sicut et apud Suidam, non autem de Manlio, narrantur.

Pag. 186. 19. *καὶ περιζώσας αὐτὸν σχοῖνον μάσσινον*] Quid hoc vocabulum, *μάσσινον*, sit, non habeo dicere: nec enim invenitur apud Suidam, nec Cedrenum; qui tamen uterque hanc Februarii narrant historiolam: Suidas, *καὶ διὰ τοῦτο γυμνωθέντα αὐτὸν τῆς ἐσθῆτος, καὶ θρυΐνῃ περιβληθέντα ψιάθῳ,* etc. Cedrenus, *καὶ ἐκβαλὼν ἔξω τῆς πόλεως γυμνὸν, ψιάθῳ θρυΐνῳ περιβεβλημένον καὶ σχοινίῳ τὴν ὀσφὺν περιεζωσμένον,* etc. forte vocabuli vim ignorantes, omiserunt.

Pag. 186. 23. *τοῖς βερνάκλοις, τοῦτ' ἔστι, περιπόλοις,*] *βέρνακλοι* isti apud Suidam sunt *οἱ ὑπηρετοῦντες τῷ δημάρχῳ,* *Tribuni Ministri: ὑπὸ τῶν ὑπηρετούντων τῷ δημάρχῳ τῶν καλουμένων βερνάκλων.*

Pag. 186. 24. *βαλισσήνοις βάκλοις τύπτειν αὐτὸν,*] *βάκλον*, *Baculus* frequenter occurrit apud Graecos recentiores: quid *βαλισσήνοις* vero sit, videant doctiores.

Pag. 187. 6. *τὸ αὐτὸ σχῆμα τοῦ φορέματος*] Scr. *φορήματος.*

Pag. 187. 13. *Ἔκθεσις Βρουνιχίου Ῥωμαίου χρ.*] En tibi fontem sacrum, ex quo fabulam hanc pulcherrimam hausit Auctor noster.

Pag. 187. 21. *ἐκάλεσεν εἰς τὸ ὄνομα τοῦ θείου αὐτοῦ*] Quintilem mensem, Julium, ab Antonio nominatum ideo, quod isto mense C. Julius natus fuerat, asserit Cedrenus: *ὁ Ἰούλιος μὴν Κυντήλιος ἐλέγετο. μετωνομάσθη δὲ παρὰ Ἀντωνίου, διὰ τὸ γεννηθῆναι αὐτῷ Γάϊον Ἰούλιον.*

Pag. 188. 5. *Ἀδδοῦς· ὅστις ἱερεὺς ἦν*] aliquid hic deesse videtur; aut *ὅστις* redundat: deinde scribendum, *Ἰαδδοῦς*; qui sextus erat Judaeorum Pontifex, et Jannaeum, non Joachimum, secutus est, teste Chr. Alex. Auctore.

Pag. 189. 3. *τὴν Ἀταλάντην* etc. *εἰς ταῶνα*] Argum quidem in Pavonem conversum legimus.

Pag. 189. 4. *Φιλομήλαν θυγατέρα Πανδίωνος εἰς χελιδόνα*] Imo in Lusciniam, Progne vero soror in Hirundinem mutatae dicuntur.

Pag. 189. 6. *εἰς λίθον μετεμψυχωθῆναι*] Auctoris dictionem secuti, de Animae tantum Transmigratione, ista reddidimus: pro *μετεμψυχωθῆναι* tamen rectius dixisset, *μεταμορφωθῆναι:* de corporis enim transmutatione, non de Pythagorica

animarum transmigratione, loquuntur Fabularum istarum auctores.

Pag. 189. 9. *ἐβασίλευσεν Ὦχος, υἱὸς αὐτοῦ*] Artaxerxis filius quidem erat Ochus, sed Spurius. vide Ctesiam.

Pag. 189. 11. *τοῦ ποιήσαντος λεκανομαντείαν*] Ita etiam Glycas, Annal. part. 2. *Quum autem per vaticinationem, quae pelvi solet fieri, futurum cognovisset, ut Aegyptus in hostium potestatem veniret*, etc. Hujus praestigiarum etiam meminerunt Eusebius, Cedrenus, Chr. Alex. auctor, aliique.

Pag. 189. 16. *καὶ εἰς Πέλλην*] Nectanebum alii Aethiopiam, alii Macedoniam se recepisse asserunt, teste Eusebio *χρον. λογ. α'. φυγόντος Νεκτανεβῶ, ὥς τινες, εἰς Αἰθιοπίαν, ὡς δὲ ἕτεροι, εἰς Μακεδονίαν, ἡνίκα καὶ Ολυμπιάδι μιχθεὶς διὰ γοητείας υἱὸν ἔσχεν Ἀλέξανδρον* etc.

Pag. 190. 3. *ἀρχιερεὺς ἦν τῶν Ιουδαίων Ιούδας*] Omnino legendum, *Ιαδδοὺς*: sub his temporibus enim floruit Jaddus, Judaeorum Pontifex sextus a coepto Pontificatu, post Captivitatem Judaeorum ex Babylone remissam. vide Chr. Alex. et Eusebium.

Pag. 190. 4. *κατέσχεν οὖν ἡ Εβραϊκὴ ἀρχιερωσύνη ἔτη ͵ασβ'.*] scilicet ab Israelitarum ex Aegypto egressu.

Pag. 190. 6. *ἔπεσεν ἡ στήλη τοῦ Κολοσσοῦ*] Sub Antiocho Magno, Syriae rege, accidisse hoc testatur Eusebius.

Pag. 190. 14. *κώμην Θέρμας*] Ita etiam Jo. Tzetz. Chil. 10.

Η νῦν Θεσσαλονίκη μὲν πόλις ἡ λαμπροτάτη
Υπῆρχε κώμη, Θερμὴ δὲ τὴν κλῆσιν ἐκαλεῖτο.
Καὶ μέχρι νῦν τὸ πέλαγος τὸ τῆς Θεσσαλονίκης,
Θερμαῖος κόλπος λέγεται, ἀπὸ τῆς Θέρμης κώμης.

Ἀλίαν primum dictam fuisse testatur Stephanus: *Θεσσαλονίκη, πόλις Μακεδονίας, ἥτις ἄρα ἐκαλεῖτο Ἀλία, Κασσάνδρου κτίσμα*· ubi etiam diversam a Nostro nominis Thessalonicae originem, ex Lucillo Tarraeo profert.

Pag. 191. 1. *μετὰ τὸν Χόον*] Scr. *Ὦχον*. Ochum vero excepit Arses, Ochi F. qui regnum tenuit annos II. cui successit Darius, Arsami F. teste Eusebio.

Pag. 191. 2. *ὁ Μῆδος, ὁ Ασσαλάμου*] Scr. *ὁ Ἀρσάμου*, uti habent Eusebius, Cedrenus, Glycas: auctor tamen noster ubique *ὁ Ασσαλάμου* habet.

Pag. 192. 8. *καὶ δημόσιον*] *δημόσιον*, simpliciter positum apud nostrum ubique significat *δημόσιον λουτρὸν*, Balneum publicum: atque hoc satis apparebit ex lib. 10. p. 243. ubi quod prius *δημόσιον λουτρὸν* vocaverat, deinde *δημόσιον* tantum dicit: *καὶ οὕτως αὐτὸ τὸ δημόσιον λουτρὸν ἐκάλουν*, etc. primo habet; deinde *τὸ δὲ αὐτὸ δημόσιον ἦν κεκτισμένον*, etc. ita etiam lib. 13. p. 302. *λύσας τὸ λεγόμενον Φιλίππου βασιλέως δημόσιον, λουτρὸν γὰρ παλαιὸν ἦν, καὶ τῷ χρόνῳ φθαρὲν, καὶ μὴ λοῦον.*

Caeterum exempla hujusmodi ubique occurrunt. Itaque apud Chr. Alex. auctorem in Hadriano, Hierosolymas occupante; urbisque nomen immutante, ἔκτισε τὰ δύο δημόσια, quod Interpres vertit, *condidit duplex forum*, Ego potius vertendum censeo, *condidit duo Balnea publica*.

Pag. 192. 12. ὅνπερ ἐκάλεσε τὸ Στρατήγιον] Chr. Alex. auctor de Severo Imp. locum reficiente, verba habens, Στρατῆγιν vocat: καὶ ἐκάλεσε τὸν τόπον, στρατῆγιν, recentioribus scilicet Graecis usitata scriptionis corruptela. *Praetorium* a Latinis hunc locum dictum asserit P. Gyllius, de Topograph. Constantin. lib. 3. quem vide. Hesychius Miles. in Patr. Constantinop. *Forum vocat:* καθὰ καὶ ἐν τῷ Στρατηγίῳ λεγομένῳ φόρῳ, ἔνθα ποτὲ οἱ στρατηγοῦντες τῆς πόλεως ἄνδρες τὰς τιμὰς ὑπεδέχοντο, ἐπὶ λιθίνης ἀνέγραψε στήλης.

Pag. 193. 5. καὶ μετεκάλεσε τὸ αὐτὸ ἐμπόριον, Χρυσόπολιν] Dionysius Byzantius apud Stephanum de urb. aliam nominis originem tradit, his verbis: Κέκληται δὲ Χρυσόπολις, ὡς μὲν ἔνιοι φασὶν, ἐπὶ τῆς Περσῶν ἡγεμονίας, ἐνταῦθα ποιουμένων τοῦ προσιόντος ἀπὸ τῶν πόλεων χρυσοῦ τὸν ἀθροισμόν· οἱ δὲ πλείους, ἀπὸ Χρυσοῦ παιδὸς Χρυσηΐδος καὶ Αγαμέμνονος.

Pag. 193. 23. ἕως τῆς Αλεξάνδρου νίκης, ἔτη ,εφνζ.] Haec sibi *non constant*. Auctor enim infra ab *Adamo ad* Alexandri *mortem annos* putat ɪↃↃↃxcɪɪɪ: *ubi etiam eum* xxxvɪ annos vixisse asserit. xxxvɪ autem ex ɪↃↃↃxcɪɪɪ deductis, manent ɪↃↃↃↃʟvɪɪ. Annus itaque iste Alexandri, non Victoriam, sed Natalem nobis exhibet.

Pag. 194. 11. τὴν θυγατέρα Δαρείου] Roxanem quidem; non Darii sed Oxyartis Bactriani, Darii fratris, filiam, uxorem habuisse Alexandrum, testatur Arrianus.

Pag. 195. 9. ἥτις Κανδάκη ἀκούσασα] De Alexandri gestis vide Arrianum, Q. Curtium etc. Apud Arrianum. de Candace, nihil omnino.

Pag. 195. 15. ἔζησε δὲ ὁ αὐτὸς Αλέξανδρος ἔτη λϛ.] Eusebius Alexandrum annos xxxɪɪ. tantum vixisse asserit: χρον. καν. Αλέξανδρος λβ', ἔτος ἄγων, ἀναιρεθεὶς φαρμάκῳ τελευτᾷ ἐν Βαβυλῶνι. Caeterum ab Eusebio in omnibus his numeris dissentit auctor Noster. Eusebius enim Alex. xɪɪ. tantum annos, Noster xvɪɪ. regnasse vult: Eusebius eum in Asia belligerantem regnantemque introducit. annos v. Noster annos ɪx. ex quatuor scilicet vitae ejus annis superadditis orta differentia. Nicephorus Patriarcha Computum ab his diversum instituit; Alexandrum enim annos xxxvɪ. vixisse; an. xvɪɪɪ. regnasse, vɪ. nimirum ante devictum Darium, xɪɪ. vero postea, asserit, in Chronographia sua.

Pag. 195. 20. ἔτη ,εφξγ'.] Nicephorus annos ab Adamo usque ad Alexandri obitum, enumerat ɪↃↃↃcʟxvɪɪ.

Pag. 196. 3. Φίλιππον, τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ] Philippus hic,

Aridaeus dictus, Philippi ex pellice filius erat: *γεγονότα μὲν ἐκ γυναικὸς ἀδόξου καὶ κοινῆς*, dicit Zonaras. Philinam vocat Dexippus, gente Thessalam: *Ἀριδαῖος, ἀδελφὸς αὐτοῦ πρὸς πατρὸς, ἐκ Φιλίννης τῆς Θεσσαλῆς*. Philippum autem eum nuncuparunt Macedones, Philippi regis, patris ejus in honorem: uti idem Dexippus testatur, apud Euseb. *χρ. λόγ. α.*

Pag. 196. 13. *Πτολεμαῖον τὸν Λάγου, τὸν ἀστρονόμον*] De hujus in Astronomicis peritia apud alios mentio nulla: Historicum quidem fuisse eum, videtur ex Arriani Praefat. Histor. Alex. qui eum Alexandri M. res gestas scripsisse testatur; ex cujus praecipue, et Aristobuli Scriptis, ipse suam se compilasse historiam, professus est. Ptolomaeus ille Astronomus insignis tempore Marci Aurelii Imp. floruit; uti asserit Suidas. Nec tamen Aegypti rex erat; sed Philosophus.

Pag. 196. 15. *ἔτη μβ'.*] Quadraginta tantum annos eum regnasse testantur Eusebius, Nicephor. Patriar. Histor. Synag. Scaliger. aliique praeter nostrum omnes.

Pag. 196. 22. *Τρίτος Πτολεμαῖος, ὁ φιλάδελφος*] Imo Secundus hic erat Ptolomaeus, idemque cum Auctoris nostri Ptolomaeo secundo, Ptolomaei Lagi filio; cujus etiam jussu Biblia sacra Hebraica in linguam Graecam a LXXII. Interpretibus translata fuerunt. Huic autem regnanti annos tribuunt XXXVIII. Eusebius, aliique; quos videsis: Noster enim regni annos in plurimis praetermittit, quos vero habet, numeri annorum, ut plurimum corrupti sunt.

Pag. 197. 7. *τρισκαιδεκάτη βασίλισσα τῶν Πτολεμαίων*] Cleopatra in serie Ptolomaeorum duodecima est, secundum Eusebium, et Nicephor. Patriarch. Chr. Alexandr.

Pag. 197. 12. *ἔτη τ',*] Numerus hic Africani computum duobus tantum annis superat; a Macedonici scilicet Imperii, Lagidarumque, origine numerando, ad XV. Augusti annum: *μέχρι τοῦδε οἱ Λαγῖδαι καὶ σύμπας ὁ Μακεδονικῆς ἡγεμονίας χρόνος μετὰ ἔτη τ'. τῆς Περσῶν καθαιρέσεως δυοῖν δέοντα.* Africanus apud Euseb. *χρον. λόγ. α'.*

Pag. 198. 1. *Σέλευκον, τὸν Νικάνορα*] In Seleuci hujus cognomine scribendo magna est inter Auctores varietas, aliis *Νικάτωρ*, aliis *Νικάνωρ* scribentibus. *Νικάτωρ* deinceps Auctori nostro ubique dictus est; quam scriptionem esse veriorem facillime crediderim, utpote Graeco Idiomati magis consonam: ex victoriis enim suis hoc cognomen adeptus est Seleucus, teste Dexippo, apud Eusebium: *Σέλευκος δὲ ἀναβὰς μέχρι Βαβυλῶνος, καὶ κρατήσας τῶν Βαρβάρων, βασιλεύει ἔτη λβ'. διὸ καὶ Νικάνωρ ἐπεκλήθη.* scribendum *Νικάτωρ:* ita enim ubique antea eum vocaverat. Hujus enim testem luculentissimum habemus Appianum Alexandrin. de bel. Syr. ubi de Seleuco verba faciens, haec habet. *γενομένῳ δὲ αὐτῷ τὰ ἐς πολέμους ἐπιτυχεστάτῳ, Νικά-*

τωρ ἐπώνυμον γίνεται. Atque hanc rectam esse nominis hujus scripturam clarissime apparet ex Numismate hoc, Seleuci Nicatoris nomine inscripto, apud J. Tristan. ad fin. Tom. I. *Σελεύκου Βασιλέως Νικάτορος Επιφανοῦς. ΝΕΙΣΙ.* quem vide, et Scaliger. in Euseb. p. 119.

Pag. 198. 7. *τῆς σατραπίας τὴν φροντίδα*] Scr. *σατραπείας*. *Σατράπης*, *Praefectus*, *Dux*, vox Persica est, teste Hesychio. *Σατράπαι, ἀρχηγοί, στρατηλάται.*

Pag. 198. 22. *ἔτη μγ'.*] Eusebius Seleucum annos XXXII. tantum regnasse, affirmat.

Pag. 199. 5. *εἰς τὸ ὄρος τὸ Κάσιον*] *Κάσος* una est ex Cycladibus insulis: ex hinc vero deducta Colonia Montem hunc Syriae inhabitavit, Casiumque ab insula unde exierat, appellavit, uti asserit Stephanus de Urb. *Κάσος μία τῶν Κυκλάδων·* Et postea, *ἀπῴκισται δὲ τῆς νήσου καὶ τὸ ἐν Συρίᾳ ὄρος Κάσιον.*

Pag. 199. 10. *λεγομένης Πιερίας*] de Seleucia *ἐν Πιερίᾳ*, vide Tristan. Tom. 1. p. 425.

Pag. 200. 9. *τόπῳ ἀσφαλῆ*] Scr. *ἀσφαλεῖ*.

Pag. 201. 6. *ποιήσας ἐκεῖ τετρακιόνιν*] *τετρακιόνιν*, pro *τετρακιόνιον*, ut *στηθάριν*, pro *στηθάριον*, etc.

Pag. 201. 19. *οὓς ἔασεν ὁ Κάσος*] Scr. *εἴασεν*. Hi vero Casii montis, urbisque in eo positae incolae, censendi sunt: quos tamen Stephanus a Caso, una ex Cycladibus, huc devenisse inquit, uti supra monuimus.

Pag. 201. 20. *οἵτινες μετοικήσαντες*] aliquid hic deesse videtur ad sensum explendum: forte legendum *οὕστινας μετῴκισεν*.

Pag. 202. 14. *ἐν τῇ γῇ οἰκοῦσι τῶν γιγάντων*] Procopius etiam Caesariensis Damascum, Syriae urbem, Jovis adversus Gigantes Trophaeum fuisse asserit, apud Isac. Tzetzem in Lycophr. *ὁ μὲν Καισαρεὺς Προκόπιος, τὴν Δαμασκόν φησι Διὸς τρόπαιον κατὰ γιγάντων.* Caeterum ossa prodigiosae magnitudinis in ipsis terrae visceribus, naturaliter quandoque producta, se vidisse testatur Goropius Becanus: atque exhinc Gigantum fabulam ortum ducere potuisse suspicatur doctissimus Jacobus Gaffarellus, *Curiositez Inouyes part.* 2.

Pag. 202. 16. *καὶ κασσίδα κεχρυσωμένην*] *Κάσσις, κασσίδιον*, et *κασίδα*, pro *Casside*, sive Galea, apud Graecos recentiores usurpantur. Vide Nec. Riqult. et Jo. Meurs. Glossar.

Pag. 203. 1. *εἰς ὄνομα τῆς αὐτοῦ θυγατρὸς*] Stephan. de urb. Laodiceam nomen accepisse dicit a Laodice, Seleuci Nicatoris non filia, sed matre. *Λέγεται δὲ ἀπὸ Λαοδίκης, τῆς μητρὸς Σελεύκου τοῦ Νικάτορος; Ramitham* vero primo, deinde *Leucam Acten*, vocatam fuisse.

Pag. 203. 2. *καὶ αἰτησάμενος ποῦ κτίσει*] forte *αἰτησαμένου*.

Pag. 203. 12. *εἰς ὄνομα τῆς αὐτοῦ θυγατρὸς Ἀπάμας*] Hanc etiam urbem ab Apama, Seleuci matre, nomen accepisse vult Stephanus. Quot interim matres habebit Seleucus? Caeterum de istis, vide etiam Scaliger. in Euseb. p. 120. ubi a nostro longe dissentit.

Pag. 203. 15. *μετεκάλεσεν ὀνόματι Πέλλαν*] Ita etiam Stephan. in *Ἀπάμεια. ἐκλήθη καὶ Χεῤῥόνησος, ἀπὸ τῆς περιοχῆς τῶν ὑδάτων· καὶ Πέλλα, ἀπὸ τῆς ἐν Μακεδονίᾳ.*

Pag. 204. 14. *ἣν κεκτισμένη*] Scr. *ἐκτισμένη*. Atque hic obiter notandus est Institutionis Graecae Grammaticae nostrae Westmonasteriensis auctor, Camdenus; qui in regulis suis de formatione praeteriti perfecti, verba a *κτ* incipientia primam literam thematis repetere asserens, verbi *κτάομαι κέκτημαι* exemplo hoc confirmare nititur: cum verbum *κτάομαι* unicum sit, quod hoc facit; reliquis omnibus a simplici ε incipientibus: unde a *κτείνω*, occido, *ἔκτακα* habemus, a *κτῆμι*, occido, inusitato, *ἔκταμαι*, et particip. *ἐκταμένος*, post *κταμένος*: a *κτενίζω*, pecto, *ἐκτένικα*, unde partic. *ἐκτενισμένος*, a *κτίζω*, condo, partic. pas. *ἐκτισμένος*, pro quo poetae dicunt, *κτίμενος*: a *κτιλόω*, cicuro, *ἐκτιλωμένος*: et siqua sint alia hujusmodi, eandem sequuntur formam.

Pag. 204. 15. *μέσον ὄντα τοῦ ἄλσους*] *μέσον ὄν.*

Pag. 204. 20. *ἔτη εἴκοσι*] Eusebium, et *ἱστοριῶν συναγ.* Scaligeriana, XIX. tantum annos enumerant Antiochi Soteris.

Pag. 205. 2. *τὸν ἐπικληθέντα Θεοειδῆ*] *Θεὸς*, hic non *Θεοειδὴς*, Eusebio, Zonarae, aliisque dictus est.

Pag. 205. 5. *ὁ Καλλίνικος ἔτη κδ'.*] *ἔτη κ.* habet Eusebius: qui etiam inter Seleucum Callinicum et Seleucum Philopatorem reges duos ponit, Seleucum Ceraunum, et Antiochum Magnum; cum Noster Alexandrum Nicatorem tantum habeat. Sed nec in numero annorum conveniunt inter se.

Pag. 205. 11. *προσέχοντα ἐπὶ τὴν πόλιν*] Scr. *προσέχον.*

Pag. 205. 13. *καλοῦσιν ἕως τῆς* *) *νῦν οἱ Ἀντιοχεῖς Χαρώνιον.*] Charonis hanc faciem fuisse asserit Jo. Tzetz. Chil. 2. Histor. 59.

Λαΐός τις φιλόσοφος ἐν χρόνοις Ἀντιόχου,
Καὶ τελεστὴς, καὶ μυστικὸς, καὶ τερατοεργάτης,
Λιμοῦ τὴν Ἀντιόχειαν μεγάλου κατασχόντος,
Ξέσας ἐν πέτρᾳ πρόσωπον Χάρωνος, θείς τε πόλει,
Τὴν νόσον ἐξωστράκησε μακρὰν Ἀντιοχέων.

Narratiunculam hanc ex nostro desumpsisse videtur Tzetzes: interim versu tertio, pro *λιμοῦ*, legendum *λοιμοῦ*. et versu ultimo *ἐξωστράκισε*. *Χαρώνεια* etiam, sive *Χαρνεῖα*, sunt specus pe-

*) Sic ed. Ox., quae in textu *τοῦ.*

stiferum halitum evomentes: Est et *Χαρωνεῖον*, apud Polluc. lib. 8. *Una Carceris janua, per quam ad mortem ducebatur.* De quo etiam Hesych. *Χαρώνιον, θύρα μία τοῦ νομοφυλακίου, δι' ἧς οἱ κατάδικοι τὴν ἐπὶ θανάτου* (Scr. *θανάτῳ*) *ἐξήγοντο.*

Strabo lib. 16. Antiochiam *τετράπολιν* fuisse scribit, et in modum 4. urbium distinctarum extructam: quarum I. Nicatoris erat. II. multitudinis habitatorum. III. Seleuci Callinici. IV. Antiochi Epiphanis. Harum vero singulae suo, et omnes communi muro circundatae erant.

Pag. 206. 12. *καὶ φυγὼν ἀπῆλθεν ἐπὶ τὸ λιμιτὸν*] Haec aliter omnino narrantur, 1. Maccab. 1.

Pag. 206. 21. *καὶ τοὺς Μακκαβεῖς*] Ita etiam Cedrenus; *ἐφ' οὗ καὶ οἱ Μακκαβαῖοι ἐμαρτύρησαν.* Maccabaeus licet uni Judae, Mattathiae F. cognomen fuerit, auctores tamen promiscue quibuslibet ex Judaeis, pro religione Patria dira passis, idem tribuere visi sunt: uti annotavit doctissim. Jos. Scaliger, in Euseb. Quos autem hic Maccabaeos vocat auctor noster, Eleazarus, septemque illi fratres qui una cum matre sua eodem die neci dati sunt, fuisse videntur. Vid. 2. Maccab. c. 6. et 7.

Pag. 206. 23. *Σολομῶντος ὄντα*] Scr. *ὄν.*

Pag. 207. 5. *Ἀντίοχος ὁ Γλαυκὸς*] Hic Antiochus Eupator, aliis autoribus omnibus dictus est.

Pag. 207. 6. *ὁ Δημητριανὸς ὁ Σελεύκου*] Demetrium alii vocant.

Ibid. *ἔτη η'*] Anno XII. huic assignant Euseb. et *ἱστοριῶν συναγ.* Scaliger.

Pag. 207. 17. *Ἀντίοχος ὁ ἔκγονος τοῦ Γρύπου*] Hic Eusebio, *Ἀλέξανδρος· ἱστοριῶν συναγωγῆς* auctori, *Ἀλέξανδρος, ὁ τοῦ Βαλᾶ*, dictus est.

Pag. 207. 22. *μετὰ ἄλλα ἔτη ρνβ'.*] *ἄλλα*, omnino redundat: caeterum locus iste totus mendosus esse videtur. A primo Seleuci regis anno, ad hujus annum octavum, Eusebius CLXIX. annos enumerat.

Pag. 208. 5. *Ἀντίοχος ὁ Εὐεργέτης*] Hic Demetrius, Eusebio, et *ἱστοριῶν συναγ.* dictus est: a quibus maxime dissona sunt, quae hic profert Auctor noster. Quisnam vero sit Antiochus iste Dionicus, sive Dionicis F. quem proxime producit auctor, fateor me nescire.

Pag. 208. 19. *φυγὼν ὁ Πῦῤῥος, ἦλθε πλησίον πόλεως* etc.] In his discrepat auctor a recepta Pyrrhi historia: non enim in Italia, belloque a Curio in Pyrrhum facto; sed apud Argos Graeciae hoc accidisse testantur Justinus, et Plutarchus: quos vide.

Pag. 208. 22. *ὁ καὶ Παῦλος, ὁ Μακεδὼν*] Hic Paulus Aemilius est, qui a Macedonibus, Perseque rege eorum superatis, Macedonicus dictus est. *Μακεδὼν* autem hic habet auctor, pro

Μακεδονικός· quo sensu saepe usurpari asserit Stephanus de urb. in *Μακεδονία*.

Pag. 208. 23. *ὅστις ἐφόνευσεν ἐν πολέμῳ* etc.] Imo Captivum abduxit, Triumphumque celeberrimum de eo egit: uti scribunt Historici Romani omnes.

Pag. 209. 2. *περὶ οὗ Σαλούστιος μέμνηται*] Nominat quidem, in C. Caesaris oratione; nec aliquid amplius.

Pag 209. 4. *Περσεὺς ὁ Ηπειρώτης, ὁ νεομάχος,*] Quisnam tandem sit hic Perseus? Si Macedonicum illum supradictum vult, (qui quidem maximam Epiri, Thessaliaeque partem sibi subjugaverat,) unde nunc revixit? supra enim a P. Aemilio occisus traditur: aut quare haec repetita sunt? Neque enim Persem alium ullum memorat Eutropius, quem citat Auctor noster. Deinde cur *Νεομάχος* diceretur, non satis video: vocabulum enim hoc nullibi apud Scriptores, quod sciam, occurrit. Persem quidem classe sua Romanos crebris detrimentis affecisse testatur Zonaras, Tom. 2. *καὶ αὖθις ὁ Περσεὺς ἐθάρσησε, καὶ ἃ κατέσχεν ὁ Φίλιππος, ἀνεκτήσατο, καὶ τῷ ναυτικῷ συχνὰ τοὺς Ρωμαίους ἐλύπει-* etc. Persei etiam navis Celeberrimae meminit Eutropius, lib. 4. his verbis: *Romam* (Paulus) *cum ingenti pompa rediit, in nave Persei, quae inusitatae magnitudinis fuisse traditur, adeo ut* XVI. *ordines dicatur habuisse remorum.* His itaque adductus, pro *νεομάχος*, *ναυμάχος* lego, aut forte, *νηομάχος*, vertoque, *Navalibus pugnis celebris.*

Pag. 209. 10. *ῥὴξ τῶν Αφρων*] Afrorum Rex, sive Dux: hoc nomine enim Barbaros Duces suos appellare solitos esse, supra monuimus.

Pag. 209. 13. *καὶ σφάζει τὸν προειρημένον Παῦλον*] Imo supradicti Pauli Aemilii Macedonici pater fuit Paulus ille, qui ab Hannibale occisus est. Bellum enim Punicum secundum, quod Hannibale duce cum Carthagine habuit Roma, bellum Macedonicum secundum, quo cecidit Perses, L. circiter annos praecessit.

Pag. 209. 18. *ἐμπρήσας τὴν πόλιν* etc. *καὶ αἰχμαλωτίσας αὐτὴν*] Imo minus; obsidione enim eam cinxisse Scipionem, vix dici potest: *denique non jam a tertio lapide, sed ipsas Carthaginis portas obsidione quatiebat:* inquit Florus, lib. 2.

Pag. 210. 2. *εἶχον δὲ, ἀπὸ Αλεξάνδρου* etc.] Eodem modo nugatur etiam libri hujus 8. initio, de Alexandro verba faciens, Romanis ditiones eorum, ex Persarum manibus extortas, reddente: quum Romani, non nisi longo post Alexandrum M. tempore, post Italiam sero tandem totam subactam, in exteros arma movere coeperint.

Pag. 210. 9. *τὸν ἀδελφὸν τοῦ πρώτου Σκηπίονος*] Ut Scipio alter Africanus, ob Africam subactam, ita hic Asiaticus, ab Asiatico bello a se prospere gesto, cognominatus est, ut testatur Eutropius: lib. 4. *Scipio Romam rediit, ingenti gloria triumpha-*

vit. Nomen et ipse, ad imitationem fratris, Asiatici accepit, quin Asiam vicerat; sicut frater ipsius propter Africam domitam Africanus appellabatur.

Pag. 210. 14. ἑαυτῷ παραχρησάμενος, πιπίσας ἀπέθανε] ἑαυτῷ παραχρήσασθαι apud nostrum, pro, *Manus sibi infert,* usurpatur: supra ἀπεχρήσατο eodem sensu usurpavit, in Oenone, Paridis uxore priore, mortem laqueo sibi consciscente, ἑαυτῃ ἀπεχρήσατο ἀγχόνῃ. lib. 5. p. 77: deinde πιπίσας, subaudiend. φάρμακον: ita Eutrop. lib. 4. *et cum tradendus esset Romanis, venenum bibit etc.* quod a Paeanio, Eutropii Graeco Metaphraste, redditur, φάρμακον σπάσας ἀποθνήσκει. Appianus tamen, de Bel. Syr. Annibalem ait a Flaminio, legatione ob aliam causam fungente, apud Prusiam, Bithyniae regem, veneno sublatum fuisse. πιπίσας vero, a πιπίζω, quod aliquando dicitur, pro πιπίσκω, uti tradit Hesychius: Πιπίζειν καταμίμησιν (lego disjunctim, κατὰ μίμησιν) ἡ λέξις πεποίηται τῆς τῶν ὀρνέων φωνῆς. Λέγουσι δὲ τὸ ποτίζειν, ἢ πιπίσκειν.

Pag. 210. 21. χρυσοῦ τάλαντα τέσσαρα, καὶ ἀργυροῦ] Pacis conditiones, uti asserit Eutropius lib. 4. hae fuerunt; *ut ex Europa et Asia* (Antiochus) *recederet, atque intra Taurum se contineret; Hannibalem concitatorem belli dederet.* Livius tamen x. millia talentum Romanos ab Antiocho exegisse scribit: quem vide.

Pag. 211. 11. διὰ τὸν Καίσαρα] Imo Tigranes a Ptolomaeo in deditionem acceptus, longe ante Pompeii et Caesaris discordiam. Verum infinitum esset Auctoris Rerum Romanorum imperitiam ubique notare.

Pag. 211. 18. χαρισάμενος αὐτοῖς πολλὰ] Eutropius lib. 6. de Pompeio M. *Et cum venisset in Syriam, Seleuciam vicinam Antiochiae civitatem libertate donavit, quod regem Tigranem non recepisset. Antiochensibus obsides reddidit: aliquantum agrorum Daphnensibus dedit, quo locus ibi spatiosior fieret: delectatus amoenitate loci, et aquarum abundantia.*

Ibid. πεσότα γὰρ ἦν] „Puto Auctorem scripsisse, πεσόντα· itaque repono, πεσὸν, *lapsum:* ὄντα enim, pro ὂν frequentissime hic occurrit.

Pag. 211. 21. ἐκάλεσε Βύβλον, εἰς ὄνομα αὐτοῦ] Byblum, antiquissimam Phoeniciae urbem, a Saturno conditam fuisse, testatur Stephanus de urb. *Βύβλος.* πόλις Φοινίκης ἀρχαιοτάτη πασῶν, *Κρόνου κτίσμα;* Byblumque dictam, vel a Bybli, Mileti Cretensis Filia; aut, ἐκ τοῦ πάσης ἀρχαίας βίβλου φυλακὴν ἀσινέα ἐν ταύτῃ γενέσθαι, *ob libros omnes antiquos ibidem tutissime servatos:* aut denique, *quod Isis, Osirim deflens, Diadema suum ibi deposuerit;* τοῦτο δὲ ἦν βιβλίον: *hoc autem Biblion erat, a Byblo Aegypti* etc.

Pag. 212. 2. φοβερὸν ὄντα] Scr. ὄν.

Pag. 212. 13. *Πομπήϊος παρακληθεὶς ἀνέδωκεν αὐτῷ*] Imo Antiochus, licet rogandi habuit audaciam, repulsam tamen tulit: *ἐτόλμησε μὲν γὰρ Ἀντίοχος ἀπαιτῆσαι αὐτὰς, οὐκ ἀπέλαβε δὲ.* Xiphilin. Epit. Dion. vide et Appian. Alexandr. in Syriacis.

Pag. 212. 18. *οἱ σοφώτατοι Ῥωμαίων ποιηταὶ*] Jo. Gregorius, *Scriptores*, vertit; hoc scilicet Auctori indulgens: ego tamen vocabuli interpretationem genuinam retinere malui, nec enim tanti est, ut, in hoc Auctoris famae consulatur, in aliis majoris momenti tam graviter peccantis. Salustium autem Poetam, nemo unquam dixerit: de Cicerone vero hoc ei concedi fortasse poterit: Poetam enim eum fuisse, licet vix laurea dignum, testem habemus Juvenalem, Sat. 10. ubi hunc ejus versiculum citat.

O fortunatam natam me Consule Romam.

Deinde addens:

Antoni gladios potuit contemnere, si sic
Omnia dixisset. Ridenda poemata malo, etc.

Certe Ciceronem Poeticae operam, juniorem, impendisse, negari non potest; sed et etiam carmina scripsit: ex quibus Limonem, poema ejus sic dictum, citat Donatus, Pontium Glaucum aliud ita appellatum, Plutarchus; ipse etiam, de suis temporibus tres libros carmine se scripsisse testatur. Sed et multa ex Graeco transtulit; ut Arati Phaenomena: cujus etiam nunc pars extat, aliaque praeterea. Attamen Poetae nomine an dignus censendus sit, dubitari potest. Tacitus enim *Carmina Ciceronis forum redolere, potius quam Castaliam,* asserit, Cassii etiam Severi apud Senecam poeseos Ciceronianae censura haec est, *Virgilium illa felicitas ingenii, oratione soluta, reliquit: Ciceronem eloquentia sua in carminibus destituit.* Vide Gregor. Gyraldum de Poetar. histor. dialog.

Pag. 212. 21. *μετὰ τῶν ὑπαρχόντων αὐτῶν*] Scr. *αὐτοῦ.* atque hic ignoti hujus Antiochi finis esto.

Pag. 213. 4. *ἔτη σξγ'.*] Syriae regnum Macedonicum CCL. tantum annos durasse, atque post Philippum, Antiochi Dionysii fratrem, defecisse, testes habemus Eusebium, et *ἱστοριῶν συναγωγῆς* Auctorem.

Pag. 214. 2. *ἐπὶ ἔτη υξδ'.*] De Consulatus duratione, a Regibus scilicet expulsis, ad C. J. Caesarem Dictatorem, magna est inter auctores opinionum diversitas. Chr. Alex. auctor annos enumerat tantum CCCXCIII. Eusebius, CCCCLXXIII. Excerptiones Chronologicae ad Florum, an. DLXII. quod incidit in an. ab urb. Cond. DCCVI. vid. Scal. de Emend. Temp.

Pag. 214. 4. *διὸ Καῖσαρ ἐλέγετο*] Ita etiam Cedrenus, Chr. Alexandr. Glycas, et Constantinus Manasses, qui tamen etiam alias nominis rationes profert. Zonaras vero vulgatam hanc nominis hujus rationem falsam esse asserit, his verbis, Tom. 2. *Ἐλέ-*

γετο δὲ *Καίσαρ*, ὥς τινες οἴονται, οἷα δὴ τάχα τῆς μητρὸς αὐτοῦ ἐν τῷ τίκτειν θανούσης, καὶ αὐτοῦ δι' ἀνατομῆς προαχθέντος εἰς φῶς· οὐκ ἀληθὲς δὲ τοῦτό ἐστι. Deinde ad hoc confirmandum, Matrem eum, ad virilem usque aetatem, habuisse affirmat: rectissime. Hujus rei testem habemus Suetonium, in J. Caesares, cap. 26. *Eodem temporis spatio matrem primo, deinde filiam, nec multo post neptem amisit.* Sed et ante J. Caesarem multi etiam alii fuerunt Caesares: quorum catalogum nobis exhibet Jo. Glandorpius, in *Notitia familiae Caii Julius Caesaris* etc. J. Caesar itaque Caesareae quidem dignitatis auctor fuit; nominis non item. Licet autem probabile satis sit, primum Caesarem ab istiusmodi casu nomen habuisse, nostro tamen hoc competere non posse manifestum est. Vide Is. Casaubon. in Sueton.

Pag. 214. 9. παραληφθέντα ὑπὸ Περσῶν] omnino scribendum Πάρθων: Crassus enim bello Parthico interiit.

Pag. 214. 11. διαδεχθεὶς τῆς ὑπατείας, ἤτοι τῆς Τριομβ.] Haec vertit Chr. Alex. Interpres; *Consulatu, seu Triumviratu donatus*, male. Διαδέχομαι enim hic passive, improprie licet, pro, διάδοχον ἔχων ponitur. Ita etiam infra frequentius, ut in Valentiniano Imp. Η μόνον δὲ ἐβασίλευσεν, εὐθέως διεδέξατο τὸν αὐτὸν ἔπαρχον Σαλούστιον, etc. In Zenone etiam Imp. Ο δὲ βασιλεὺς Ζήνων πεισθεὶς, διεδέξατο αὐτὸν ἐκ τῆς ἀρχῆς τοῦ μαγίστρου, καὶ ἐποίησεν αὐτὸν στρατηλάτην ἀνατολῆς. Atque huic interpretationi suffragatur Florus, lib. 4. *De successione Caesaris Senatus, id est, Pompeius, agitabat, nec ille abnuebat, si ratio sui proximis comitiis haberetur. Consulatus absenti, quem decem tribuni plebis, favente Pompeio, nuper decreverant, tum, dissimulante eosdem, negabatur.* Veniret, et peteret more majorum: *ille contra flagitare decreta, ac*, nisi in fide permanerent, non se remittere exercitum. *Ergo ut in hostem decernitur.* Apud Chr. Alex. vero Τριουμβιράτωρ scribitur, *Triumvir;* et Τριουμβιρατορία, Triumviratus p. 438. Noster infra etiam habet, Τριομβυρία.

Pag. 215. 1. τοῦ αὐτοῦ πενθεροῦ] reponendum γαμβροῦ: Pompeius enim J. Caesaris filiam, Juliam, uxorem habuit. Sed et Caesar etiam Pompeii filiam in matrimonium petierat. Vide Sueton. in Julio, cap. 27.

Pag. 215. 5. ἀνελὼν πάντας τοὺς συγκλητικοὺς] Imo, Senatoribus fuga elapsis, urbem potius vacuam invenit. Ita Florus, lib. 4. *Nec Pompeius ab Italia, quam Senatus ab urbe, fugatur prior, quam pene vacuam metu Caesar ingressus, Consulem seipse facit.*

Pag. 215. 11. ἀνεῖλεν αὐτὸν εἰς τὴν Αἴγυπτον] Pompeius a Caesare devictus in Aegyptum fuga evasit, auxilium a Ptolomaeo rege petiturus; ubi a regis ministris Achilla, Pothino, aliisque, occisus est. Atque in hoc, cum historicis aliis omnibus, concordat etiam Lucanus, a nostro citatus Pharsal. lib. 8.

Pag. 215. 22. ἐπὶ ἔτη ιη'.] Ita enim Excerptorum Latino-

rum ex I. lib. Chronolog. Eusebii etc. Auctor. *Quo tempore Romanorum primus Monarcha C. Jul. Caesar. Regnavit autem annos* XVIII. Glycas XII. annos enumerat. J. Caesar tamen V. imperii anno occisus est.

Pag. 215. 23. *τὸ Βίσεξτον ἐφηῦρε*] Suetonius in Jul. cap. 40. *Conversus hinc ad ordinandum Reip. statum, fastos correxit, etc. Annumque ad cursum solis accommodavit, ut* CCCLXV. *dierum esset, et intercalario mense sublato, unus dies quarto quoque anno intercalaretur.* Dies autem hic quarto quoque intercalandus, *Bisextus* dictus est, eo quod ad XXIV. Februarii, sive ad VI. Kal. Martii, interponeretur; adeoque duplex esset Sextus Kalendas Martii, XXIV. scilicet, et XXV. Februarii.

Pag. 216. 11. *τῆς μετὰ ταῦτα ἐπινεμήσεως*] A primo Jul. Caesaris anno, et Aera Antiochena, et Indictiones Antiochenae, omnium antiquissimae, initium suum habuerunt. Chr. Alex. *Χρηματίζει οὖν τῆς μεγάλης Ἀντιοχείας, εἰς τιμὴν αὐτῆς, ἔτος α΄, καὶ πρῶτον ἔτος τῆς ε΄. καὶ δεκαετηρίδος τῶν Ινδίκτων, ἀπὸ πρώτου ἔτους Γαΐου Ιουλίου Καίσαρος.* Aera tamen Antiochena, Mensis Maii XII. Indictiones vero a primo Septembris die numerabantur. Chr. Alexand. *Ἀπὸ πρώτου ἔτους τοῦ Γαΐου Ιουλίου Καίσαρος, καὶ τῶν προκειμένων ὑπάτων, Λεπίδου καὶ Πλάγκου, ἤγουν ιβ΄. καὶ αὐτῆς τοῦ Ἀρτεμησίου μηνὸς, Ἀντιοχεῖς τοὺς ἑαυτῶν χρόνους ἀριθμοῦσι· καὶ αἱ Ινδικτοι χρηματίζειν ἤρξαντο, ἀπὸ πρώτης καὶ αὐτῆς τοῦ Γορπιαίου μηνός.* Cedrenus haec, Bissextique inventum, ad II. Augusti Caes. annum refert; falso: apud quem etiam ridiculam habes Indictionum nominis originem. *καλεῖται δὲ Ινδικτιὼν, τουτέστιν Ιvακτιὼν, ἡ περὶ τὸ Ἄκτιον νίκη.* Augustus quidem Bisextum reformavit, non tamen invenit. vide Jos. Scaligeri Canon Isagog. lib. 3.

Pag. 216. 17. *εἰσῆλθεν ὁ αὐτὸς Ιούλιος Καῖσαρ ὁ Δικτάτωρ ἐν Ἀντιοχείᾳ*] Chr. Alex. legit: *καὶ ἐκλήθη ὁ αὐτὸς Καῖσαρ Ιούλιος Δικτάτωρ ἐν Ἀντιοχείᾳ.* Ex his tamen, quae in nostro sequuntur, *εἰσῆλθεν* retinendum videtur, licet Caesarem Aegyptum prius, post victoriam Pharsalicam, Syriam deinde, adversus Pharnacem Mithridatis F. arma moventem petiisse constet. Sueton. in Jul. cap. 35. *Ab Alexandria in Syriam, et inde Pontum transiit, urgentibus de Pharnace nunciis.* Sed nec eum, hisce difficultatibus positum, aedificationibus vacasse, probabile est. Verum, Auctori nostro solenne est, neminem Antiochiam venientem, nisi aliquo extructo, inde dimittere.

Pag. 217. 3. *μέλλοντα συμπίπτειν*] Scr. *μέλλον.*

Pag. 217. 10. *ὃν ἐπεκάλεσε Καισάριον*] Caesarionem hunc alii vocant: quem licet Auctor Noster parvulum interiisse asserat, Suetonius tamen eum ab Augusto (post victoriam Actiacam, quo tempore 17. minimum annos natus fuit,) retractum e fuga, supplicio affectum fuisse, testatur; in Octavio, cap. 17.

Pag. 218. 3. *τὸν τοῦ Αὐγούστου γαμβρὸν ἐπ' ἀδελφῇ*] *γαμβρὸς ἐπ' ἀδελφῇ*, *sororis maritus* est: Antonius enim Octaviam, Augusti sororem in uxorem duxerat. Ita etiam eum vocat Jo. Tzetz. Chil. 9. hist. 253.

Αὔγουστος Ὀκταούϊος Ῥώμης κρατῶν τὰ σκῆπτρα,
Ἀνεψιὸς ὢν Καίσαρος Γαΐου Ἰουλίου.
Τὴν ἀνταρσίαν οὐδαμῶς τῶν Αἰγυπτίων φέρων,
Ἐπ' ἀδελφῇ τῇ ἑαυτοῦ κλῆσιν Ὀκταουΐᾳ,
Ἔχων γαμβρὸν Ἀντώνιον, στέλλει κατ' Αἰγυπτίων.

Pag. 218. 9. *ἐν Ἀλεξανδρείᾳ τὴν μεγάλην τὴν φαρὸν*] Scr. *τῇ μεγάλῃ*: constans enim hoc, apud Nostrum, urbis hujus *ἐπίθετον*. *Πόλις* etiam, per excellentiam, dicta est, teste Stephano: *ἐλέγετο δὲ κατ' ἐξοχὴν πόλις, καὶ πολῖται ἐξ αὐτῆς.* sicut Athenae etiam *ἄστυ*, et Roma, *Urbs*, vocatae sunt: nisi quis secundum *τὴν* superfluum esse putaverit. Caeterum a quo, quove tempore Pharos insula continenti Isthmo, ex ingentibus in altum molibus terrae jactis facto, conjuncta fuerit, non convenit inter auctores. Ammianus Marcellinus, Chr. Alex. auctor, Jo. Tzetzes, cum nostro, Cleopatram hujus operis Auctorem statuunt, adeoque ipsius Phari turris, ab insulae nomine sic dictae, conditricem. Verum et Pharon turrim, Isthmumque ante Cleopatrae tempora extructa fuisse, ex J. Caesaris et Strabonis testimoniis probare nititur Joseph. Scaliger, in Euseb. Chron. Animadversion. ad annum Eusebianum MDCCXXXIII. quem vide.

Pag. 218. 10. *τὴν λεγομένην Καίουσαν*] Pharos *Καίουσα* forte dicta fuerit, a luminibus ibidem nocturno tempore, navigantium in directionem, accendi solitis. Chr. Alex. *Protei insulam* vocat; *εἰς τὴν νῆσον τὴν λεγομένην Πρωτέως.* Ita etiam Ammianus Marcellin. lib. 22. *Insula Pharos, ibi Protea cum Phocarum gregibus diversatum Homerus fabulatur inflatius, a civitatis littore mille passibus disparata.* Vide Homer. Odyss. δ'.

Pag. 218. 11. *ἀπὸ μιλίων δύο*] Chr. Alex. habet, *ὡς ἀπὸ μιλίων δ'.* uterque falso: non enim milliare integrum a littore distabat. Jo. Tzetzes in contrarium lapsus est errorem, *τετραστάδιον*, spatium hoc vocans. Caeterum *Ἑπταστάδιον* dictum fuisse, apparet ex Josepho, Antiq. Jud. l. 12. c. 2. ubi de LXX. Interpret. loquens, haec habet. *παραλαβὼν αὐτοὺς ὁ Δημήτριος, καὶ διελθὼν τὸ ἑπταστάδιον χῶμα τῆς θαλάσσης πρὸς τὴν νῆσον, καὶ διαβὰς τὴν γέφυραν* etc.

Pag. 218. 14. *διὰ Δεξιφάνους Κνιδίου*] *Κνησίου*, habet Chr. Alex. mendose. Opus tamen hoc, non Dexiphanis fuisse apparet, tum ex Eusebii Chron. ad an. MDCCXXXIII. tum ex turris ipsius inscriptione, apud Strabonem. *ΣΩΣΤΡΑΤΟΣ. ΚΝΙΔΙΟΣ. ΔΕΞΙΦΑΝΟΥΣ. ΘΕΟΙΣ. ΣΟΤΗΡΣΙΝ. ΥΠΕΡ. ΤΩΝ. ΠΛΩΙΖΟΜΕΝΩΝ.* Hujus etiam rei testem habemus Stephanum de Urb. in *Φάρος· ἔστι καὶ νῆσος, ἡ πρὸς τῇ Ἀλεξανδρείᾳ,*

ἐφ' ᾗ ὁ Σωστράτου τοῦ Δεξιφάνους πύργος, ὁμωνύμως λεγόμενος Φάρος.

Pag. 218. 17. ὁπλισάμενος κατὰ τῆς Κλεοπάτρας] Imo a Parthis repulsus, Aegyptum se tandem recepit, ubi Cleopatrae se totum dedidit. Flor. lib. 4. cap. 11. *Quippe post Parthos, quum exosus arma in otio ageret, captus amore Cleopatrae, quasi bene gestis rebus, in regio se sinu reficiebat.* Nugae itaque sunt, quae deinceps de Antonio et Cleopatra profert Auctor noster.

Pag. 219. 3. ὑπονοθούσασα αὐτὸν] forte, ὑπονοθεύουσα. Hesychius: Νοθεύει· ἀπαλλοτριοῖ, ἀπατᾷ, κολακεύει.

Pag. 219. 6. καὶ μυστικὴ] μυστικὴ hic verto, *ingenio subtili*, seu solerti; praeter communem vocabuli usum: generosam vero ejus indolem et Jul. Caesar, et Augustus deinde, ille, ab exilio, stragulo involutae ad se introductae; hic, Triumphi sui spem maximam eludentis, admirati sunt. vide Zonar. Tom. 2. Jo. Tzetz. Chil. 9. hist. 253.

Καὶ Πτολεμαίου σύναιμος δέσποινα Κλεοπάτρα,
Οὖσα σοφὴ, καὶ εὔγλωττος, πανευμορφοτάτη, etc.

Pag. 219. 12. ποιήσας πλοῖα δρομόνων πολλῶν] Dromonibus, seu Liburnis Antonio Classem adornat Auctor noster: Florus tamen navium ejus magnitudinem praedicat lib. 4. his verbis *Nobis quadringentae amplius naves; ducentae non minus hostium: sed numerum magnitudo pensabat. Quippe a senis in novenos remorum ordinibus, ad hoc turribus, atque tabulatis allevata, castellorum et urbium specie, non sine gemitu maris, et labore ventorum ferebantur.*

Pag. 219. 23. καὶ στρατιωτικῶν δυνάμεων αὐτοῦ] Scr. στρατιωτικαῖς δυνάμεσιν.

Pag. 220. 6. ὥστε τὰ ὕδατα τῆς θαλάσσης αἵμασι μηγέντα] Scr. μιγέντα. haec vero ex Aeneae Clypei, Vulcani operis, descriptione, Aen. lib. 8. desumpsit:

In medio classes aeratas, Actia bella.
Cernere erat, totumque instructo Marte videres
Fervere Leucaten, auroque effulgere fluctus etc.

et paulo post,

Stupea flamma manu, telisque volatile ferrum
Spargitur: arva nova Neptunia caede rubescunt.

Pag. 220. 7. ἐφόνευσε τὸν Αντώνιον] Imo Antonius ab Augusto navali praelio devictus, in Aegyptum fuga evasit; ubi se ipsum interfecit.

Pag. 220. 15. ἐν τῇ Ρώμῃ σμυρνιασθέντα.] Scr. σμυρνιασθέν. Auctoris nostri σμυρνιάζω, Jo. Tzetzes per ταριχεύω reddit Chil. 9. hist. 253.

Ο Καῖσαρ δ' Οκταούϊος ἐκείνην ταριχεύσας,
Τῇ ἀδελφῇ τῇ ἑαυτοῦ κατήγαγεν εἰς Ρώμην.

Pag. 220. 19. *μὴ συμφωνοῦντα* etc.] Quosnam tandem scriptores Romanos, ab Alexandrinis de Cleopatrae cadavere hac in re discrepantes, hic Auctor noster intelligat, non video. Statuam quidem ejus, aspide brachio inhaerente, lecto traductam fuisse ab Augusto triumphante, asserit Zonaras: *ἱστοριῶν* etiam *συναγωγῆς* auctor, in Augusto; *οὗ ἦν εὐπρεπεστάτη ἡ πομπὴ, ἐν ᾗ καὶ ἡ Κλεοπάτρα ἐπὶ κλίνης, ἐν τῷ τοῦ θανάτου μιμήματι, παρεκομίσθη, ὡς πομπεῖον.* ipsam tamen eodem cum Antonio Sepulchro conditam fuisse, testem habemus Suetonium, in Octavio, cap. 17. *Ambobus communem sepulturae honorem tribuit, ac tumulum ab ipsis inchoatum perfici jussit.*

Pag. 220. 22. *καὶ γαμβρῷ αὐτοῦ*] Supra Agrippam Octaviani *γαμβρὸν ἐπ' ἀδελφῇ*, *sororis maritum*, vocavit: sororem enim ejus Octaviam uxorem habuit. Quia tamen Augusti *γαμβρὸς* hoc loco vocatur simpliciter Agrippa, quae vox *Generum* ut plurimum sonat, ideo *γαμβρῷ αὐτοῦ*, *Genero suo*, reddimus. Agrippa enim, relicta tandem uxore Octavia, Augusti sorore, Juliam, ejus filiam in uxorem habuit, Augusto ipso eum in hoc cogente.

Pag. 220. 25. *ἀπὸ τῆς κώμης Ἠπείρου*] forte legend. *χώρας*.

Pag. 221. 5. *ἐκράτησε δὲ ὁ τῆς Αἰγύπτου πόλεμος ἔτη πολλὰ*] Imo uno praelio Actiaco, et coeptum et finitum est hoc bellum: deinceps enim Aegyptus tributaria facta est.

Pag. 221. 10. *ἐκ τῶν ἰδίων αὐτοῦ ἀνθρώπων*] *ἄνθρωποι*, pro *Militibus*, apud nostrum frequenter usurpatur. Ita lib. 16. *καὶ ὥρμησεν εἰς τὸ πέραν, κατὰ Βιταλιανοῦ, καὶ τῶν ἀνθρώπων αὐτοῦ.*

Pag. 221. 18. *τετράρχην αὐτῆς.*] *τετράρχην* hic, pro *βασιλέα*, ponit; Hesychius: *Τετράρχαι, οἱ βασιλεῖς:* scribendum *τετράρχαι*. *Τετράρχαι* tamen proprie sunt, regni *τετράδας*, seu partem quartam administrantes.

Pag. 221. 19. *ἥντινα ἐκάλεσεν Ἀγκυραν*, Stephanus, ex Apollonio in Caricis, Ancyram a Mithridate et Ariobarzane extructam fuisse tradit. Alii a Mida conditam volunt: verum hoc, de altera illa Phrygiae Ancyra, forte intelligendum. Jo. Tzetzes Chil. 1. cum nostro, Augustum Ancyrae Galatae statuit conditorem.

Τὴν Ἀγκυραν δ' ἣν ἔφημεν, τῆς Γαλατίας, εὗρον
Κτίσαι τὸν Οκταουΐον Καίσαρα τὸν Ρωμαῖον,
Κτείναντα Δηϊόταυρον τετράρχην Γαλατίας.
Οὐδ' ἐξ ἀγκύρας σιδηρᾶς ἅρμα τοῦ Μίδου σχούσης
Κληθῆναι ταύτην Ἀγκυραν· ἀλλ' ὅτι μέση κεῖται
Ἀσιανῆς καὶ Ποντικῆς τῶν θαλασσῶν τῶν δύο.

Ancyra tamen haec, alterutro mari, longo satis distat intervallo.

Pag. 222. 1. *καὶ τὸν ποταμὸν, Γάλλον.*] Galatia provincia, Gallusque fluvius, sive a Gallo quodam, sive a Gallis Celticis, qui relicta patria sedes ibi fixerunt, uti vult Stephanus de urb. sic dicta fuerint; longe ante Augusti tempora sic appellata fuisse manifestum est.

Pag. 222. 5. *Φρυγίαν δὲ Πακατιανὴν*] Phrygia Major in Salutarem, et Pacatianam, distributa est. Constantin. Porphyr. de Themat. Anatol. *Φρυγίαν Καπατιανῆς*, vocat, literarum transpositione: *τὰ δὲ ἀπὸ τοῦ Κροινοῦ καὶ μέχρι τοῦ Αμωρίου, καλεῖται Φρυγία Καπατιανῆς:* Caeterum hanc Phrygiae distributionem Augusto longe posteriorem esse non est dubitandum.

Pag. 222. 9. *υἱοῦ τοῦ Κάπνος*, forte legend. *Κάπνους*. Verum, unde haec?

Pag. 222. 19. *καὶ δίαιταν οἰκημάτων*] Ista reddo, *aedificiorum seriem*, sive vicum, infra enim *γειτνίαν* vocat. *Δίαιται* vero pro *οἰκήματα* frequentius usurpatum occurrit: Menandri Protector. Eclog. Legation. *τῇ ἑξῆς ἐν ἑτέρᾳ ἐγένοντο διαίτῃ, ἔνθα ξύλινοι κίονες ἦσάν τινες, ἐνδεδυμένοι χρυσῷ.* Et paulo post: *κατὰ δὲ τὸ ἐμπρόσθιον τῆς διαίτης ἐπὶ πολὺ, παρετέταντο ἅμαξαι, ἐν αἷς πολύ τι χρῆμα ἀργύρου ἐπῆν*, etc.

Pag. 222. 20. *βανιάριν*] *βανιάριν*, pro *βανιαριον*, hic scribi, nullus dubito. Sed quid tandem erit *βανιαριον*? Suspicor legendum *Βαλνιάριον*, *Balnearium;* quod tamen vix alibi inter Graecos occurrit. Nullorum autem quam Balneorum publicorum aedificatorum apud nostrum, mentio frequentior.

Pag. 223. 3. *ὄντα μικρὸν*] Scr. *ὄν*.

Pag. 223. 8. *οἵτινες ἐνίκησαν Τιγράνον, τοπαρχοῦντα αὐτῆς*] Lego, *Τιγράνην*. Verum bella haec, a Lucullo, adversus Mithridatem et Tigranem, Caes. Augusto vix adhuc nato, gesta sunt. Tigranes vero, Armeniae rex, a Pompeio deinde devictus, se ei dedidit, ac diadema suum ad genua Pompeii procidens, in manus ejus tradidit: *quod ei Pompeius reposuit*, (inquit Eutropius, lib. 6.) *honorificeque eum habitum, regni tamen parte mulctavit, et grandi pecunia: adempta est et Syria, Phoenice, Sophene.* Zonaras tamen haec illi a Lucullo adempta fuisse scribit, Tom. 2.

Pag. 223. 19. *στρώσας αὐτὴν λευκαῖς πλάκαις*] *πλάκαις*, tanquam a *πλάκη*, pro *πλαξίν*.

Pag. 224. 3. *τὴν πρώην λεγομένην Μάζακαν*] Jornandes etiam de Regn. success. eam a Cappadocibus Caesaream dictam fuise scribit: *Cappadoces quoque sub Epaphra rege constituti, primum per Legatos suos Romanorum amicitias petierunt: dehinc Ariobarzane rege succedente, et a Mithridate expulso, ultro se Romano servitio tradiderunt, magnamque civitatem suam Mazacam, in honorem Caesaris, Caesaream appellaverunt.* Eutropius tamen, et ex eo etiam postea Jornandes ipse, Suidasque, nomen

hoc Mazacae urbi a Tiberio Imp. post temporis impositum fuisse prodiderunt. Eutrop. lib. 7. de Tiberio haec habet. *Quosdam reges per blanditias evocatos, nunquam remisit; in quibus Archelaum Cappadocem. Cujus etiam regnum in Provinciae formam redegit, et maximam civitatem appellari nomine suo jussit, quae nunc Caesarea dicitur, cum Mazaca antea vocaretur.* Urbs haec etiam Eusebeia antea dicta fuerat, teste Strabone apud Stephanum: *Καισάρεια, μητρόπολις τῆς Καππαδοκίας, ἡ πρὶν Εὐσέβεια, καὶ Μάζα, ὡς Στράβων.* Scribendum, *Μάζακα*, uti postea etiam habet Stephanus: *Μάζακα, πόλις Καππαδοκίας, ἡ νῦν Καισάρεια.*

Pag. 224. 4. *ἦν γὰρ Καῖσαρ θεῖος τοῦ αὐτοῦ Αὐγούστου*] Augusti avunculus major erat J. Caesar. Sueton. *Postea C. Caesaris, et deinde Augusti cognomen assumpsit: alterum, testamento majoris avunculi: etc.* Parentes enim habuit Octaviam et Atiam, M. Atio Balbo et Julia, sorore C. Caesaris, genitam: eodem Suetonio teste.

Pag. 224. 12. *ὀνόματι Κορνήλιον Γάλλον*] Eutropius in Augusto. *Aegyptus per Octavianum Augustum Imperio Ro. adjecta est, praepositusque Cn. Cornelius Gallus. Hunc primum Aegyptus Romanum Judicem habuit. Αὐγουστάλιος* autem Aepypti Praefectus peculiariter appellatur.

Pag. 224. 20. *ἐπὶ τῆς ὑπατείας Καλβισιανοῦ καὶ Πολλίωνος*] Consules hi nusquam apparent, per totum Aug. imperium, nec apud Eusebium, nec fastos Siculos.

Pag. 224. 25. *τοῦ ὑπερβερεταίου μηνὸς*] Ad nostrum corrigendum est Chr. Alex. ubi pro *ὑπερβερεταίου*, *περιτίου* habemus. Vides autem nunc Lector, unde Chron. illius compilator, Auctoris sui nomen licet ubique supprimat, narrationem hanc de Sosibio, uti et plurima alia, desumpserit.

Pag. 225. 5. *ἐκ τῶν πρώην φόβων*] *φόβος*, pro terrae motu, calamitateve alia tali, frequenter apud nostrum sumitur.

Pag. 225. 16. *ὑπῆρχε κονδοειδὴς*] De Augusti statura, vide Sueton. in Octavio Tit. 79.

Pag. 226. 1. *τῷ δὲ λθ'. ἔτει*] *Ἀπογραφὴ* haec facta est XLII. Augusti Imp. anno, Augusto XIII. et M. Plautio Coss. teste Eusebio. Quos vero hic Auctor Consules nominat, nusquam apparet.

Pag. 226. 11. *ἐν ὑπατείᾳ Κουϊντίου καὶ Λογγίνου*] Novos usque et inauditos Consules nobis exhibet Auctor.

Pag. 227. 5. *πλησίον οὖσαν τῆς Ἱερουσαλὴμ*] Scr. *οὔσῃ*.

Ibid. *ἔτους κατὰ Ἀντιόχειαν τὴν μεγ. χρηματίζοντος μβ'*] Annus Augusti XLII incidit in Aerae Antiochenae annum XLVII: ab anno enim primo J. Caesaris, qui v. annos regnavit, incipit Aera haec; uti etiam Auctor noster supra.

Pag. 227. 7. ὑπατεύοντος δὲ τοῦ αὐτοῦ Οκταβιανοῦ καὶ Σιλουανοῦ] Eusebius etiam hoc anno Coss. habet Augustum XIII et M. Plautium: Hunc M. Plautium Silvanum vocant Fasti Capitolini.

Pag. 229. 5. καὶ ἐνανθρώπησε *) φησὶ τῷ εφ' ἔτει] Ubinam tandem hoc dicit Eusebius? certe in Chronicis suis ab Adamo ad Christum natum annos putat tantum 5199. Si autem ita ut Auctor vult calculum suum institueret, ubi fuerit inter illum et Theophilum aliosque memoratos discrepantia?

Pag. 230. 1. εἰς τὴν ἀνατολὴν ἐλθόντες] Imo ἀπὸ ἀνατολῶν, *ex regionibus Orientalibus*, advenisse Magos testatur S. Scriptura, Mat.

Pag. 230. 13. ἐν ὑπατείᾳ Οὐινδικίου καὶ Οὐαλερίου] Chr. Alex. hos vocat, Indicium, et Varium. verum Coss. hos ponit ad an. Augusti XLII. quo anno noster supra Augustum XIII. et Silvanum Coss. fecit.

Pag. 231. 10. ἐν ὑπατείᾳ Λαμία καὶ Σερελλιανοῦ] Lamiam et Servitium Coss. habent Eusebius, et Chr. Alex. Auctor; ut hic, anno Augusti XLIV. ille, anno ejusdem XLVI. uterque tamen annum integrum ponit, inter hos Coss. et Herodis obitum.

Pag. 231. 21. καὶ ἄϊδος αὖθις ἱκέσθαι.] Cedrenus habet, καὶ ὁδὸν αὖθις etc. et versu sequente, ἐκ δόμων ἡμετέρων· uti habet etiam Eusebius. Habes vero hoc Oraculum inter Oracula vetera, a Jo. Obsopoeo edita, ubi hoc modo legitur.

Παῖς Ἑβραῖος κέλεταί με θεοῖς μακάρεσσιν ἀνάσσων,
Τόνδε δόμον προλιπεῖν, καὶ ἅϊδην αὖθις ἱκέσθαι.
Λοιπὸν ἄπιθι, σιγῶν ἐκ βωμῶν ἡμετέρων.

Ubi tamen versus ultimus claudicat: forte legendum ἡμετεράων.

Pag. 232. 7. ἐν τῇ Ρώμῃ ἐτελεύτησε] Hieronymus in versione sua Eusebiana Augustum Atellae in Campania mortuum asserit: uterque falso. Nolae enim diem suum obiit. Vide Suetonium, alios.

Pag. 232. 8. ἄπαις,] An de prole mascula intelligendus est Auctor? Filiam enim Juliam ex uxore Scribonia suscepisse eum, nemini non notum.

Ibid. καὶ σωφρονήσας ἀπὸ σωματικῆς ἁμαρτίας] Itane vero? Audiamus tamen Suetonium in Octavio, Tit. 69. *Adulteria quidem exercuisse, ne amici quidem negant etc.* Et paulo post. *L. Antonius super festinatas Liviae nuptias objecit; et foeminam Consularem e triclinio viri coram in cubiculum abductam, rursus in convivium rubentibus auriculis, incomptiore capillo reductam.* Quem Paragraphum etiam petulantissima ejusdem Epistola claudit Suetonius: quam videsis. Sed et uxorem etiam suam sibi ha-

*) Sic ed. Ox.

buit lenam, eodem Suetonio teste, Tit. 71. *circa libidines haesit; postea quoque, ut ferunt, ad vitiandas virgines promptior; quae sibi undique etiam ab uxore conquirerentur.*

Pag. 232. 11. *Σέξτου καὶ Σεκτικιανοῦ*] Eusebius ad ultimum Augusti annum habet Sext. Pompeium, et Sext. Apuleium, Coss. Chr. vero Alex. ad annum Augusti antepenultimum, id est, LIV. (annos enim LVI. tantum eum imperare facit;) Sextum et Sextum Coss. habet; anno vero sequenti, sive penultimo, Pompeium et Apuleium ponit, ac si diversi essent.

Ibid. *ἐβασίλευσε Τιβέριος Καίσαρ ἔτη κβ'.*] Ita etiam Chr. Alex. Eusebius tamen annos Imperii XXIII. ei tribuit.

Pag. 232. 12. *ἦν δὲ διμοιριαῖος*] Ita etiam Suetonius in Tiberio, Tit. 68. *Corpore fuit amplo atque robusto; statura, quae justam excederet.* Reliquo tamen ejus Characterismo parum cum Suetonio congruit Auctor noster.

Ibid. *λεπτακινὸς*] vocabulum hoc nusquam mihi occurrit: forte scribendum *λεπτακικός*· cui tamen scriptioni adversatur Suetonii Characterismus Tiberii.

Pag. 232. 18. *ἔχοντας διαστήματα μιλίων δ'.*] longissimam hic Plateam memorat; nisi forte error sit in numero. Quid si, pro *μιλίων*, legamus *σταδίων*.

Pag. 232. 21. *χαλκουργήμασι καὶ ἀγάλμασι κοσμήσας*] *χαλκουργήματα* ponit, pro statuis aereis. Ita infra lib. 14. *ἦν γὰρ ἐν αὐτῷ χαλκουργήματα δύο, ἅτινα καὶ αὐτά εἰσι τῶν θεαμάτων, ὁ Ἴκαρος, καὶ ὁ Δαίδαλος;* id est, Icari, et Daedali statuae aereae.

Pag. 234. 1. *ὑπὸ Ἀντιόχου τοῦ ἐπιφανεστάτου βασιλέως*] Antiochum Epiphanem dicit, qui aedificia quaedam a se extra urbem extructa, a nomine suo, Epiphaniam vocavit: uti Auctor supra lib. 8.

Pag. 234. 3. *ὁ λεγόμενος Φιλάδελφος*] Antiochi hujus Philadelphi apud alios mentio nulla.

Pag. 234. 6. *παρασχὼν προνόμια τοῖς καταφεύγουσιν*] Hesych. *Προνόμια, τὰ ὀφειλόμενα τῷ ἀξιώματι.*

Pag. 234. 21. *μετεκάλεσιν Ορόντην τῇ Ρωμαϊκῇ λέξει*] Ita etiam Eustathius, ad Dionysii *περιηγητοῦ* locum hunc:

Τῆς δὲ πρὸς ἀντολίην κατασύρεται ὑγρὸς Ορόντης.

ubi Scholiastes post aliam nominis rationem assignatam, haec addit. *Ἄλλοι δέ φασιν, ὅτι Καῖσαρ Τιβέριος ἐκ Δράκοντος αὐτὸν Ορόντην μετωνόμασεν, ὃ σημαίνει Ρωμαιστὶ τὸν ἀνατολικόν. ὅτι πᾶσα ἡ περὶ Ἀντιόχειαν χώρα λιπαρά τε καὶ εὔβοτος, καὶ ἀγαθὴ μῆλα τρέφειν, καὶ δένδρεσι καρπὸν αὔξειν.* Caeterum meras ineptias esse has, apparet ex Polybio, lib. 5. ubi Seleuciam et Antiochiam describens, Orontis etiam mentionem facit. *Ο δὲ καλούμενος Ορόντης ποταμὸς οὐ μακρὰν αὐτῆς ποιεῖται τὰς ἐκβολάς· ὃς τὴν ἀρχὴν τοῦ ῥεύματος λαμβάνων ἀπὸ τῶν κατὰ τὸν Λίβανον, καὶ τὸν Ἀντιλίβανον τόπων, καὶ διανύσας τὸ καλούμενον Ἀμύκης πεδίον,*

ἐπ' αὐτὴν ἔκειται τὴν Ἀντιόχειαν etc. Polybius vero diem suum obiit, ante Tiberium Imp. anno circiter cxxxvi. anno nempe xvii. ante natum Ciceronem. Vide doctissim. J. Vossium de Histor. Gr. Strabo etiam, qui Tiberii σύγχρονος fuit, fluvium hunc ab Oronte quodam, qui pontem ei induxit, nomen accepisse testatur. Vid. Strab.

Pag. 235. 12. παρέχοντα τὴν χρῆσιν] Scr. παρέχον. Verum urbs haec, non a Tiberio, sed ab Herode Tetrarcha, Tiberii Imp. in honorem extructa est. Audi Eusebium: Chron. l. 1. Ἡρώδης ἔκτισε Τιβεριάδα, εἰς ὄνομα Τιβερίου Καίσαρος. Stephanus etiam de Urb. Τιβεριὰς πόλις τῆς Ἰουδαίας, πρὸς τῇ Γεννεσιριτίδι λίμνῃ· ἐκτίσθη δὲ ὑπὸ Ἡρώδου.

Pag. 236. 3. τῷ δὲ ιε'. ἔτει τῆς ὑπατείας αὐτοῦ] ἴσ. βασιλείας. Ad annum vero Tiberii xiii. Coss. invenio Silanum et Nervam, apud Chr. Alex. Eusebius ibi ponit A. Pisonem, et M. Crassum; anno autem sequente, Silanum et Silium. Infra tamen Auctor Christum baptizatum asserit, Rufo et Rubellione Coss. recte: Hos enim Coss. proferunt ad an. Tiberii xv. et Chr. Alex. et Eusebius. Numerus itaque hic assignatus, atque ejus loco, τῷ δὲ ιδ'. ἔτει, legendum: quo tempore Joannes Baptismum suum, supradictis etiam sub Coss. forte incepisset. Verum Fastorum in Coss. designandis errores ubique persequi, labor esset et infinitus et inutilis: manum itaque de tabula.

Pag. 236. 11. ὥρᾳ νυκτερινῇ ι'.] Chr. Alex. ὥρᾳ ι'. τῆς νυκτός· quam tamen lectionem Raderus rejicit, Librariique vitio imputat: idque merito. Nec enim verisimile est, officium hoc Salvatori Nostro a Baptista nocturno tempore praestitum fuisse.

Pag. 237. 4. ὀνόματι Βερονίκη] Βερνίκη, Jo. Damasceno est. Vide Jo. Gregorii de Auctore Prolegomena.

Pag. 237. 10. παρὰ Βερονίκης, ἀξιωματικῆς πόλεως Πανεάδος] ἀξιωματικῆς ad Bernicen, non ad urbem referendum; uti Godefredus Tilmannus, Jo. Damasceni interpres, sensisse videtur. Ἀξιωματικοὶ sunt, qui in dignitate aliqua constituti sunt, et a plebe remoti.

Pag. 238. 5. Καὶ προσεσχηκυῖα τὸ περιέχον αὐτὸν πλῆθος] Jo. Damascenus habet, τῷ περιέχοντι αὐτὸν πλήθει, rectius: caeterum hoc ipsum loquendi genus barbarum apud nostrum frequenter occurrit.

Pag. 238. 11. καὶ σταλείσης μου τῆς πηγῆς] Damascenus habet, σταθήσης, (pro σταθείσης) haud recte. Στέλλω hoc loco, *reprimo*, sive *sisto*, significat: unde habemus apud Alexandr. Aphrodis. τὰ στέλλοντα τὴν κοιλίαν, quae alvum sistunt, sive adstringunt.

Pag. 239. 19. ἐκρίνετο ἐπὶ μῆνας η'.] suspicor legendum, ἐκλίνετο· aliter enim, nullus sanus sensus ex verbis hisce elici poterit. Herodem vero istum in exilio diem suum obiisse, quo ta-

men mortis genere incertum, dubitandum non est; nec enim eum unquam inde revocatum legimus. Vide Joseph. Antiquit. lib. 18.

Pag. 240. 7. *Μαρτίῳ κγ', τῆς σελήνης ἐχούσης ἡμέραν κγ'.*] Cedrenus, et Chr. Alexand. Auctor, Salvatorem nostrum Martii XXIII. crucifixum, XXV. vero resurrexisse, et ex consequentia, XXII. a Juda proditum, volunt: noster tamen horum numero, diem alium in his omnibus addit: in lunae tantum die cum eis conveniens.

Pag. 240. 11. *τῇ πρὸ η'. καλανδῶν Απριλλίων.*] Hic non sibi constat Auctor: VIII. enim Calendas Apriles incidit, non in Martii XXIV. sed XXV. Quod enim Romani computantes, VIII. Calendas (subaudi, *ante,*) Apriles, dicunt, Graeci recentiores, *τῇ πρὸ η'. καλανδῶν Απριλλίων*, efferunt. Ita etiam Auctor noster supra, Christi nativitatem assignans, *τῇ πρὸ η'. καλανδῶν Ιανουαρίων, μηνὶ Δεκεμβρίῳ κε'.* ad Cal. Januarias, id est, Decembris XXV. eam ponit; recte.

Pag. 240. 20. *πλέον τῶν ἐγνωσμένων πρότερον*] *πλέον* hoc loco redundat. Caeterum ipsa Phlegontis verba non producit Auctor noster; quae tamen habes apud Eusebium Chronic. lib. 1. Cum tamen alii Phlegontem hunc Trallianum appellent, unde Nostro Atheniensis dictus est; Phlegontem enim illum, qui Hadriani libertus erat, qui Olympionica, et Chronica scripsit, hoc loco intelligere eum, non est quod dubitemus.

Pag. 241. 9. *ὑπατείᾳ Σουλπικίου καὶ Σῶλα*] Scr. *Συλλοῦ.* Sulpicium Galbam, et Syllam Coss. habent et Chr. Alex. et Eusebius; sed ad annum XIX. Tiberii, anno scil. Christi passionem sequente.

Pag. 243. 1. *ἐν τῷ παλατίῳ,*] Imo in villa Luculliana mortem obiit, teste Suetonio.

Pag. 243. 2. *ὢν ἐνιαυτῶν οη'.*] Ita etiam Suetonius. Corrigendum itaque Chr. Alex. ubi haec ipsa ex nostro, corrupte licet, desumpta habes.

Pag. 243. 4. *ἐβασίλευσεν Ηλίος Γάϊος*] Helium, sive Aelium, dictum Caligulam nullibi invenio.

Pag. 243. 7. *ἐπὶ τῆς ὑπατείας Γάλλου καὶ Νουνιανοῦ*] Gallum et Nonianum quidem Coss. invenio apud Chr. Alex. et Eusebium etiam: sed ad annum Tiberii XXI. biennio scilicet ante Caligulam Imp.

Ibid. *ἐκράτησεν ἡ βασιλεία αὐτοῦ ἔτη δ', καὶ μηνᾶς ἑπτά.*] Imperavit Caius Caligula triennio, et X. mensibus, diebusque VIII. uti testatur Suetonius, Tit. 59.

Pag. 243. 9. *εὔχρους*] Pallido colore fuisse ait Suetonius; qui etiam Characterem, a nostro longe diversum, ei tribuit.

Pag. 243. 16. *πλησίον τοῦ ὄρους Γαΐου Καίσαρος*] Prope montem C. Caesaris; id est juxta eam montis partem, ubi J. Caesar

Balneum publicum, Gladiatorium, Theatrum, aliaque Antiochensibus olim extruxerat; de quibus Auctor supra lib. 9.

Pag. 244. 9. *καὶ Τρίνυμφον εὐπρεπέστατον*] Trinymphum hic vocat, quod postea saepius *νυμφαγωγίαν*, et *νυμφαῖον*, nuptiis quibuscunque celebrandis destinatum aedificium, ut ipse vult: Cedrenus tamen pauperibus solum virginibus, quaeque domibus propriis carebant, eorum tribuit usum, in Leone Magno: *καὶ τὸ νυμφαῖον, τὸ τοῦδε τοῦ οἴκου κείμενον ἀντικρὺ, ἐν ᾧπερ οἱ γάμοι ἐγένοντο τῶν οὐκ ἐχόντων οἴκους.*

Pag. 245. 11. *οἴκους ἐτίτλωσεν*] id est, Regio Fisco addixit, Titulorum tabellis, quas *σανίδας* vocat Agathias lib. 5. eisdem pro more affixis. Hoc vero privato nemini licitum, uti ex Justiniani Novella XXVIII. videre est: *Τὸ δὲ μάλιστα ἐπὶ τοῦ Πόντου πλημμελούμενον φυλάξει, τὸ μηδενὶ δοῦναι παῤῥησίαν ἢ τίτλους ἐπιτιθέναι χωρίοις, ἢ οἰκήμασιν ἀλλοτρίοις· μόνον γὰρ ἴδιον τοῦτο τοῦ τε δημοσίου, τῶν τε βασιλικῶν οἴκων ἐστὶ, τῶν τε ἡμετέρων, τῶν τε τῆς εὐσεβεστάτης Αὐγούστης. Εἰ δὲ εἰς ἑτέρου τινὸς εὕροι προσηγορίας σανίδας ἀνατεθείσας, αὐτὰς εὐθὺς καθαιρήσει, ἀνιχνεύσει δὲ τὸν ταύτας καταπήξαντα.*

Pag. 245. 14. *πορθοῦντα τὴν πόλιν*] Scr. *πορθοῦντι*. Unde vero Historiolam hanc petierit Auctor non habeo dicere.

Pag. 245. 19. *ἐκόντευσεν ἔξω τῆς πόλεως*] *Κόντος* et *κοντάριον*, Contus: inde *κοντεύειν*, Conto affigere.

Pag. 246. 4. *ἐπὶ τῆς ὑπατείας Κασίου καὶ Σόλωνος*] Coss. hi nusquam apparent.

Pag. 246. 5. *ἐβασίλευσε δὲ ὁ αὐτὸς Κλαύδιος Καῖσαρ ἔτη ιδ', καὶ μῆνας θ'.*] Claudium annos XIII. et menses IX. imperasse ait, a vero non procul: Nono enim Kalendas Februarii, id est, Januarii XXIV. Caligula occiso, Claudius imperare coepit; qui etiam XIV. imperii anno, III. idus Octobris, sive mense supra annum XIII. Octavo, diem suum obiit: teste Suetonio.

Pag. 246. 8. *Ἔκτισε δὲ καὶ Βρεττανίαν πόλιν*] Ubinam tandem terrarum? Britanniam quidem nostram, nulli post Jul. Caesarem tentatam, Claudium Imp. armis suis petiisse, deque ea deinceps triumphum egisse maximum legimus: de Bretannia vero urbe maritima, ab eodem extructa, nihil omnino accepimus.

Pag. 246. 18. *ἣν παρεῖχον ὑπὲρ καπνοῦ*] Tributum hoc *καπνικὸν* aliis dicitur, quod pro numero fumariorum pendebatur. Quo tempore vero primum populo impositum fuit haud temere dixero: longe tamen post Claudium institutum fuisse, non est dubitandum. Tributi hujus inventum pessimum Nicephoro Logothetae tribuit Zonaras, Tom. 3. *Τούτου καὶ ἡ τοῦ καπνικοῦ ἐπίθεσις, ἐννόημα κάκιστον, ἐπαχθέντος τοῖς τῶν ἐκκλησιῶν, καὶ πτωχείων γηροκομείων τε, καὶ μοναστηρίων παροίκοις, καὶ παντὶ μήτε γῆν ἔχοντι, μήτε τέλος.* Imperatore tamen hoc antiquius esse inde manifestum est, eo quod ab Auctore nostro memoratur,

quem Nicephorum hunc 200. ad minimum annis praecessisse, nos alibi probaturos non dubitamus.

Pag. 247. 3. *προσομιλήσαντος αὐτοῖς*] *Ὁμιλία* hoc loco accipio, eodem sensu quo Scriptores Ecclesiastici, pro concione, sive oratione in coetu fidelium habita. Caeterum Christianos dictos fuisse ante Claudium Imp. dum S. Petrus adhuc Antiochiae versaretur, ex Actor 11. manifesto apparet.

Pag. 247. 9. *ὀνόματι Φῆστος*] Festus in Judaeam Procurator missus est, non a Claudio, sed a Nerone, Imperii sui anno II. vide Josephum, lib. 20. cap. 7.

Pag. 247. 17. *μεθιστάμεθα ἐντεῦθεν*] forte, *μεθιστώμεθα*. verba apud Josephum, de bel. Jud. l. 7. sunt ista. *ΜΕΤΑΒΑΙΝΩΜΕΝ ΕΝΤΕΥΘΕΝ.* Corrigendus interim *ἱστοριῶν συναγωγῆς* Scaligerianae Auctor, qui ipso Dominicae Passionis die prodigium hoc accidisse asserit: deque hoc Josephum appellat testem; qui tamen Pentecostes festo accidisse hoc clare testatur. Suspicor etiam mendosum esse numerum annorum post Ascensionem Domini, a nostro positum, quo hoc accidisse scribit. Licet enim annum ipsum Josephus non ponit expresse, manifestum tamen est non longo temporis spatio templi devastationem hoc antecessisse. Hierosolyma autem capta est anno II. Vespasiani Imp. anno scilicet XXXIX. post Ascensionem Domini, uti Eusebius Auctor est. Scaliger hoc accidisse vult anno Christi LXV, sexennio scilicet ante Jerosolymas captas, triginta duobus vero annis post Domini Ascensionem. Scalig. in Euseb. Chron. p. 171.

Pag. 248. 8. *ἀπὸ τῶν Πισέων*] Scr. *Πισαίων*· secundum Stephanum tamen scriberetur, *Πισαιέων*: a *Πίσα* enim gentile facit, *Πισάτης*, et *Πισαιεύς*.

Pag. 249. 3. *οἱ αὐτοὶ πολιτευόμενοι*] *πολιτευόμενοι* licet *Magistratus* generatim significet, hoc loco tamen per *Gymnasiarchas* reddimus, Magistratus nempe eos dicentes, quibus Ludos hosce curare committebatur.

Pag. 249. 21. *ὡς ἐὰν αὐτοῖς ἔδοξε*] *ὡς ἐὰν*, pro *ὡς ἄν*.

Pag. 250. 4. *ἡ ἔκθεσις τοῦ Τρωϊκοῦ πολέμου*] Septimius, qui vitam Dictys Cretensis scripsit, hos belli Trojani annales XIII. Neronis anno repertos asserit.

Pag. 250. 12. *ἀῤῥωστήσας ἡμέρας δύο*] Veneno extinctus est Claudius, teste Suetonio; Tit. 44. *Et veneno quidem occisum convenit: ubi autem, et per quem dato discrepat.* Diem vero supremum obiit, LXIV. aetatis anno, eodem referente.

Pag. 250. 13. *Νέρων, ὁ υἱὸς αὐτοῦ*] Nero filius fuit Domitii et Agrippinae Germanici, Claudii fratris, filiae: quem Claudius, matre ejus Agrippina in uxorem accepta, filium adoptione designavit.

Pag. 250. 14. *ἐπὶ τῆς ὑπατείας Σιλουανοῦ καὶ Ἀντωνίνου*]

Silanum et Antoninum Coss. invenio apud Eusebium; sed biennio ante Neronem Imperatorem: nempe ad an. VII. Claudii Imp.

Pag. 250. 17. ὁλοπόλιος] Nero sufflavo erat capillo, teste Suetonio: anno enim aetatis suae secundo et tricesimo mortuus est. Quis vero δασυπώγωνα eum fuisse crediderit, cum nondum moris erat barbam alere? Hadrianus enim Imp. Romanorum primus barbam aluit, uti Dio testatur. in Traiano: *Ἀδριανὸς γὰρ πρῶτος γενειᾶν κατέδειξε.* Neque hoc ornatus causa; sed ut faciem maculosam dissimularet; referente Ael. Spartiano, in Adriano: *Statura fuit procerus* etc. *promissa barba, ut vulnera, quae in facie naturalia erant, tegeret.* verum Characterem Neronis hic profert auctor a Suetonii penitus diversum; nisi quod ἀνθηροπρόσωπον eum facit, uti et Suetonius, Tit. 51. vultu pulchro magis quam venusto.

Pag. 250. 18. ἀγνοήσας ὅτι ἐσταυρώθη] ineptiae: quomodo enim Christum neci traditum ignorare potuerit, cum jam olim Pilatus ad Tiberium, Tiberius vero ad Senatum de Christianorum dogmate, nimirum ut inter caetera sacra reciperetur, retulissent? ut testatur Eusebius, χρον. καν. *Πιλάτου Τιβερίῳ τὰ κατὰ τὸν Σωτῆρα ἀναγαγόντος, καὶ τοῦ Χριστιανῶν δόγματος, Τιβέριος πρὸς τὴν σύγκλητον ἐκοινολογήσατο περὶ τῆς εἰς Χριστὸν πίστεως.*

Pag. 251. 7. ἀνήγαγε δι' Ἄξιμον] Ita habuit Cod. MS. forte legendum, διὰ *Μαξίμου*, uti supra. Verum hae nugae sunt: Pilatus enim, Caligula adhuc imperante, sibi mortem consciverat. Helvic. ex Josepho: quem vide.

Pag. 252. 2. ὁ ἀπὸ φιλοσόφων] *Qui Philosophus fuerat:* eodem modo dicitur, ὁ ἀπὸ ὑπάτων, apud recentiores, de viro Consulari; et ὁ ἀπὸ νοταρίων, infra apud nostrum, lib. 18. eodem etiam libro de Eulalio quodam, qui ex divite pauper factus fuerat, auctor verba habens, eum ἀπὸ εὐπόρων vocat. Simili etiam locutionis genere apud Cedrenum Didymus caecus, ὁ ἀπὸ ὀμμάτων, dictus est in Constantio et Constante Impp. *Τούτῳ τῷ ἔτει Δίδυμός τις, ἐλλόγιμος ἀνὴρ, ἀπὸ ὀμμάτων, ἐγνωρίζετο.*

Pag. 252. 8. ἀνήρχετο ἐν τῇ Ῥώμῃ] Sub Claudio imp. Romam venisse Petrum asserunt Eusebius et Zonaras.

Pag. 252. 10. *Εὔοδον τὸν ἐπίσκοπον*] Ita etiam supra eum vocavit: scribendum tamen, *Εὐόδιον*: uti ex Eusebio, et Nicephoro Patriarcha apparet.

Pag. 253. 14. καὶ ποιῆσαι αὐτῷ τὴν ἀπόκρισιν] ἀπόκρισις, ut plurimum, *Responsum*, hoc tamen loco *nuncium* significat; uti et alibi etiam apud nostrum: hinc ἀποκρισιάριος, apud recentiores, pro Legato. Ecclesiae primum hi, postea vero etiam privatorum, ministri sic dicti, quibus negotiorum quorumcunque tractandorum cura commissa fuit.

Pag. 254. 18. καρηκομώων ἐστὶ] Scr. καρηκομάων.

Pag. 255. 10. *ἐν ταῖς πράξεσι τῶν ἁγίων Ἀποστόλων*] Acta Apostolorum dicit ea, quae sub Clementis nomine prodeunt.

Pag. 255. 13. *ὅτι εἶπεν, ὅτι Χριστὸς ὁ Θεός σου ἀνελήφθη*] Lego, *ἔφης, ὅτι Χριστὸς* etc. uti habet Cedrenus.

Pag. 256. 12. *σταυρωθεὶς κατακέφαλα*] id est, *capite deorsum verso: κατακέφαλα* hoc idem est, ac *κατὰ τῆς κεφαλῆς*. Lucian. *κατὰ τῆς κεφαλῆς ἀπῆλθε*, praeceps abiit. Hujusmodi vero compositionibus gaudet Auctor noster. Ita supra, Dictys de belli Trojani historia, in tumulo ejus reperta, verba faciens, *ἔκειτο δὲ προσκέφαλα τοῦ λειψάνου τοῦ Δίκτυος*, inquit: ubi *προσκέφαλα* poni videtur, pro *προσκεφάλαιον*, *Cervical*, seu *pulvinar*; quod forte officium cadaveri praestitit volumen hoc.

Pag. 256. 15. *ἐπὶ τῆς ὑπατείας Ἀπρωνιανοῦ καὶ Καπίτωνος*] Apronianum Cos. sub Nerone non invenio: apud Eusebium quidem ad an. Neronis XIII. Capitonem et Rufum Coss. habemus: verum Persecutionem Christianorum idem rejicit in annum sequentem, id est, Neronis ultimum. Jos. Scaliger ante quinquennium accidisse contendit; nempe ad Neronis annum IX. Memmio et Virginio Coss. quem vide, ad numerum Eusebianum MMLXXXIV.

Pag. 256. 17. *ἐκέλευσεν αὐτὸν ἀποκεφαλισθῆναι*] Ita etiam Chr. Alex. p. 580. Glycas etiam, Annal. par. 3. qui tamen Pilatum non a Nerone, sed a Tiberio Imp. capitis damnatum vult. Cedrenus, et Zonaras, et ante eos Eusebius, (qui etiam se hoc ex Romanorum Historicis accepisse asserit,) eum multis circumseptum calamitatibus manus sibi intulisse, testantur; idque sub C. Caligula Imp.

Pag. 257. 2. *τῇ πρὸ γ' καλανδῶν Ἰουλίων*] Eodem nempe ipso die, quo D. Petrus cruci affixus est: quae constans ubique est Traditio. Quidam vero Petrum et Paulum eodem die, et anno, Martyrio coronatos ajunt; ex quibus etiam est Eusebius, qui Dionysium, Corinthiorum Episcopum, hujus rei testem appellat. Euseb. Ecclesiast. Hist. lib. 2. cap. 24. Alii tamen eodem quidem hoc die, anno vero diverso, factum volunt: e quorum numero Auctor noster esse videtur; ubi diversos etiam profert Coss. Neronem et Lentulum, qui Consulatum scilicet una gesserunt Neronis Imp. an. 7. secundum Helvicum.

Pag. 257. 13. *διότι ἀπεκεφάλισε τὸν Πιλάτον* etc.] Ridicula haec omnia: Judaeis rebellionis ansam praebuit Cestii sive Gessii Flori, Judaeae Praefecti, avaritia. vide Joseph. Antiquit. Judaic. lib. 20. et Cor. Tacitum, Hist. 5.

Pag. 257. 19. *χώραν ἄλην ἐν τῷ Πόντῳ*] Forte legendum *ἄλλην*. Duae Provinciae a Nerone Imperio Romano adjectae memorantur ab Eutropio, et Suetonio; Pontus, et Alpes Cottiae: prior, concedente rege Polemone; non a Polemone nescio quo Neronis Duci subjugata, Tit 18. *Augendi, propagandique Im-*

perii, neque voluntate ulla, neque spe motus unquam, ... Ponti modo regnum concedente Polemone, item Alpium, defu...o Cottio, in provinciae formam redegit. χώραν vero ἄλλην forsan vocat, respectu habito ad Judaeam, quae etiam a Vespasiano, in illam a Nerone misso, tandem penitus subacta est.

Pag. 257. 20. *Πόντον Πολεμονιακὸν*] Scr. *Πολεμωνιακόν*. Stephanus, in *Πόντος*, ἔστι καὶ *Πόντος Πολεμωνιακὸς ἐπαρχία.*

Pag. 257. 21. *ἔχαιρε τῷ Βενέτῳ μέρει*] Contrarium ex Suetonio colligi posse videtur, Tit. 22.

Pag. 258. 2. *τῶν ἱερέων τῶν Ἑλλήνων κατασκευασάντων αὐτῷ*] Imo nihil minus: vide Suetonium.

Pag. 258. 7. *ὢν ἐνιαυτῶν ξθ'.*] Ita etiam Chr. Alex. verum numerus in utroque mendosus: Anno enim aetatis suae XXXII. e vivis excessit Nero, teste Suetonio.

Pag. 258. 10. *γρυπόρυγχος*] vocabulum novum! forte auctor scripserit, *γρυπώνυχος*; itaque reddidi, *ungues habens aduncos:* si quis tamen *γρυπόῤῥινος* legere malit, Suetonium sibi habebit astipulantem, qui eum *adunco naso fuisse* scribit. Alias etiam idem eum *acrem, vehementem, et in coercendis delictis vel immodicum*, fuisse idem perhibet: atque ob hoc forsan noster eum *μανικὸν* vocat.

Pag. 258. 11. *ταφῇ παρεδόθησαν τὰ σώματα* etc.] Hoc a Vespasiano Imp. factum vult Chr. Alex. auctor.

Pag. 258. 14. *ἰδίῳ θανάτῳ ἐξαίφνης φλεβοτομηθεὶς*] Praeciso scilicet a militibus jugulo: audi Suetonium in Galba Tit. 20. *Plures autem prodiderunt, obtulisse ultro jugulum, et ut hoc agerent, ac ferirent, quando ita videretur, hortatum.*

Ibid. *ὢν ἐνιαυτῶν μθ'.*] numerus mendosus: Galba periit tertio et septuagesimo anno: teste Suetonio.

Pag. 258. 20. *ἀνιὼν ἐπὶ Ῥώμην.*] Locus iste, quem Chr. Alex. auctor ex nostro descripsit, vitiosa interpunctione in Latinis laborat: interpres enim verba haec, *ἀνιὼν ἐπὶ Ῥώμην*, quae ad Petrum referenda sunt, Jacobum respicere facit; male, penitusque contra mentem auctoris. Jacobus vero iste, lapidibus a Judaeis obrutus, interiit, anno Neronis septimo; septem scilicet annis ante Othonem Imp. vid. Euseb. Joseph.

Pag. 259. 3. *ἐτῶν νγ', ἀῤῥωστήσας*] Otho XXXVIII. aetatis anno, et XCV. Imperii die, mortem sibi conscivit: vide Suetonium.

Pag. 259. 4. *Βιτέλλιος Αὔγουστος ἔτη θ'. καὶ μῆνας η'.*] Imo VIII. tantum mensibus imperium tenuit: *τὰ ἔτη θ'*, igitur auctori nostro reponimus.

Pag. 259. 13. *ἐφόνευσαν Κυρηναῖον*] Quis Cyrenaeus iste? Si Cyrenium, sive Quirinium illum intelligit, qui ad Descriptionem faciendam in Judaeam ab Augusto missus est, toto coelo errat: namque post hujus Romam reditum, ante belli Judaici ini-

tium, multi missi sunt Praefecti, usque ad Gessium Florum; cujus oppressionibus, Judaei tandem irritati, arma in Romanos sumpserunt; uti supra monuimus.

Pag. 259. 16. *πέμψας στρατηγὸν ἑαυτοῦ Οὐεσπασιανὸν*] Vespasianus, non a Vitellio, sed Nerone, in Judaeos missus est.

Pag. 259. 19. *νόσῳ βληθεὶς, ὢν ἐνιαυτῶν μη΄.*] Vitellius, religatis post terga manibus, injecto cervicibus laqueo, veste discissa, seminudus in forum tractus est; tandem apud Gemonias minutissimis ictibus excarnificatus atque confectus est, et inde unco tractus in Tiberim; aetatis anno LVII. vide Sueton. in Vitel.

Pag. 259. 21. *ἐπὶ τῆς ὑπατείας Ρούφου καὶ Καπιτιανοῦ*] Rufum et Capitonem habemus Coss. apud Eusebium, sed ad annum Neronis XIII. qui ad an. Vespasiani I. Galbam Aug. II. et Vinium ponit; uti et Fasti Capitolini. Chr. Alex. hoc anno habet Galbam et Titum Rufinum Coss.

Pag. 260. 4. *ἐπὶ τῆς ὑπατείας Δεκίου καὶ Ρουστικίου*] Consules hi nusquam apparent: Persecutionem autem secundam Domitiani Imp. an. XIII. factam esse tradunt alii.

Pag. 260. 7. *ἐπὶ τῆς ὑπατείας Κομμόδου καὶ Ρούου*] Scr. *Ρούφου:* Commodum enim, et Rufum Consules invenio apud Cassiodorum; sed ad Vespasiani annum VI. quadriennio scilicet post captas Hierosolymas. Anno enim Vespasiani II. capta est haec urbs; quo anno Eusebius ponit Vespasianum Aug. II. et Titum Coss. Chron. Alex. Vespasianum solum.

Pag. 260. 10. *ξίφεσιν αὐτοὺς κατακόψας*] Ita etiam Chr. Alex. Verba Josephi apud Eusebium Chr. lib. 1. haec sunt. *φησὶ δὲ Ἰώσηππος, λιμῷ καὶ μαχαίρᾳ ρί μυριάδας ἀπολέσθαι, καὶ ἄλλας τρεῖς μυριάδας διαπεπρᾶσθαι αἰχμαλώτων.* *λιμῷ* itaque apud nostrum desideratur: deinde cum noster *ιε΄ μυριάδας αἰχμαλώτων*, Captivorum CL. Millia, habet, Josephus XXX. tantum Millia numerat.

Pag. 260. 18. *μετὰ ταύτης πορθηθείσης*] post *ταύτης*, subaudi *πορθήσεως*, aut aliquid tale, quod cum vocabulo *ταύτης* conveniat. Devastationes enim tres, quas auctor memorat, sunt, I. sub Nabuchodonosore. II. sub Antiocho Epiphane, temporibus Maccabaeorum. III. vero atque ultima haec, sub Vespasiano, et Tito ejus F.

Pag. 261. 9. *Ἐξ πραίδα Ιουδαία*] Haec ipsa Latina Inscriptio fuisse videtur, Romanis Characteribus sic se habens: EX PRAEDA JUDAEA: quod apud Chr. Alex. Ita Graece dicitur: *Ἐκ τῆς πραίδης τῶν Ιουδαίων.*

Pag. 262. 1. *Εὐρώπην δὲ ἀπὸ Θράκης ἐμέρισε*] Idem ex veteribus asserit Eustathius, in Dionys. Perieg. *Οἱ δὲ παλαιοί φασιν, ὅτι Οὐεσπασιανὸς ἐχώρισε τὴν Θράκην ἀπ' αὐτῆς*, nempe ab Europa: quae generali sensu accepta, omnes ab Hellesponto

provincias occidentales continet. Idem: *κἀκεῖνο δὲ γνωστέον, ὅτι Εὐρώπη μὲν πάντα τὰ κατὰ δύσιν, ἀρξαμένοις ἀπὸ Ἑλλησπόντου.* Est et pars etiam quaedam Europae generalis, totius nomine appellata, eodem Eustathio teste: *Σημειωτέον δὲ, ὅτι καὶ μέρος τί τῆς Λιβύης τῆς χώρας ἐστὶν ἰδίως οὕτω καλούμενον Λιβύη.* etc. deinde: *τοιοῦτον δέ τι καὶ περὶ τῆς Ἀσίας ἐν τοῖς ἑξῆς ῥηθήσεται· ἐπὶ μέντοι τῆς Εὐρώπης ἔμπαλιν γέγονεν· ἐκείνης γὰρ μέρος τὶ ἐξηρέθη, τοῦ λέγεσθαι Εὐρώπην.* Quaenam vero sit pars haec, non docet: probabile tamen est, sicut Africa minor, ea Africae pars quae Hispaniae obversa est; et Asia minor, ea Asiae pars, quae Europae ex opposio sita est, peculiari nomine dicta sunt; Graeciam etiam, Macedoniam, Thraciamque, ex adverso Asiae jacentes, Europam peculiariter dictas fuisse. Atque hoc confirmare videtur Auctor noster, in superioribus, de Augusto post bellum Actiacum Byzantium petente, his verbis. *Ο δὲ Αὔγουστος Ὀκταβιανὸς παρελθὼν τὴν Εὐρώπην πᾶσαν, ἐπέρασεν ἀπὸ τοῦ Βυζαντίου ἐπὶ τὴν Χαλκηδόνα* etc. Vid. Scalig. in Euseb. Chr. p. 183.

Pag. 262. 2. *τὴν πρώην λεγομένην Πείρινθον*] Scr. *Πέρινθον.* Eustathius in Dionys. Perieget. *οἱ δὲ μέρος τι αὐτῆς τὸ ἐντὸς Περίνθου, ἤτοι Ἡρακλείας, τῷ Ἑλλησπόντῳ ἀπένειμαν.*

Pag. 262. 5. *πάραιτος γενόμενος*] Quid hoc *πάραιτος* sit? Zonaras habet *πυρετοῖς; Οὐεσπασιανὸς δὲ νοσήσας πυρετοῖς μετήλλαξεν.* Verum febri eum extinctum non fuisse, testem habemus Suetonium; qui ex nimia alvi solutione eum interiisse dicit. Chr. Alex. auctor ipsissima nostri verba habet, sed corrupta, et pro *πάραιτος* legit *παρευθύς. Ἐν τούτῳ τῷ χρόνῳ νόσῳ κλιθεὶς* [Scr. *βληθεὶς*] *ὁ Οὐεσπασιανὸς ὁ βασιλεὺς, παρευθὺς τελευτᾷ.* Suspicor itaque Auctorem nostrum scripsisse, *πάρετος;* ex quo nutans Librarius, *τοῦ ε,* in *αι,* mutatione frequentissima, *πάραιτος* fecit. *πάρετος* autem reddo, *membrorum vi soluta.* Suetonius, *Alvo repente usque ad defectionem soluta, Imperatorem ait stantem mori oportere, dumque consurgit; ac nititur, inter manus sublevantium extinctus est.* Lectionem vero hanc confirmat Constantinus Manasses, in Vespasiano, ubi haec habet:

Παρέτου γινομένου δὲ τοῦ κράτορος ἐκ γήρους,
Καὶ νόσῳ καταλύσαντος τὸν βίον, καὶ τὸ κράτος,
Ἔτεσι βασιλεύσαντος οὐ πλείω τῶν ἐννέα,
Τῖτος παρῆλθεν εἰς αὐτὸ, etc.

Pag. 262. 5. *ὢν ἐνιαυτῶν οα'.*] Sueton. Extinctus est XIII. Kalend. Julii *annum gerens aetatis sexagesimum ac nonum, superque mensem ac diem septimum.*

Pag. 262. 8. *ἁπλόθριξ, σπανὸς,*] *σπανὸς* ad crinem referendum existimo, et *τὸ γένειον,* aut quid tale subaudiendum: *σπανὸς τὸ γένειον* supra habuit, de Hippolyto.

Pag. 262. 11. *θειότατος Δομετιανὸς*] Quidni? seipsum

enim ἀπεθέωσε. Cum enim omni flagitiorum genere polluisset, ἑαυτὸν ὁ ἄθεος τελευταῖον ἀπεθέωσε, inquit Cedrenus; *Deum se ipsum postremo appellari jussit.*

Pag. 262. 13. φιλόσοφος ἄκρος] Imo μυιοθήρας solertissimus. Bibliothecas tamen impensissime reparandas curavit, licet libros neglexit. Vide Suetonium in Domitiano, Tit. 20.

Pag. 262. 16. καὶ ἐξαίτασεν αὐτὸν] Joannem Apostolum sub Domitiano Patmum insulam relegatum scribit Irenaeus, apud Eusebium; Romam vero accersitum fuisse nullibi invenio.

Pag. 262. 22. ἐφίλει τὸν ὀρχηστὴν] uxori quidem ejus Domitiae percharus fuisse perhibetur Paris Iste Histrio: hoc itaque occiso, eam repudiavit Domitianus teste Dione, et Zonara. Noster tamen de Paride a Domitiano muneribus aucto, et ad Antiochiam incolendam ab eodem misso, ubi tandem mortuus et sepultus est, suavissimam statim profert narratiunculam. Paridem tamen istum Pantomimum, et Palatio, et urbi universae olim gratissimum, Romae sepultum jacere, testem habemus locupletem Martialem; in hoc in eundem Epigrammate.

Quisquis Flaminiam teris viator,
Noli nobile praeterire Marmor.
Urbis deliciae, Salesque Nili,
Ars, et gratia, lusus, et voluptas,
Romani decus, et dolor Theatri:
Atque omnes veneres, Cupidinesque,
Hoc sunt condita, quo Paris, sepulchro.

Pag. 263. 3. ὅστις βασιλεὺς ἐξώρισε τὸν αὐτὸν Ιουβενάλιον] Ipsissima haec habes apud Suidam, de Juvenale, in Pentapolim Libyae, vel ut alii, in Oasim Aegypti, ob Paridem, relegato. Unde eum, *Histrionis Exulem*, vocat Sidonius Apollinar. Carm. 9.

Nec qui consimili deinde casu,
Ad vulgi tenuem strepentis auram,
Irati fuit Histrionis Exul.

Pag. 263. 15. ἦν κεκτισμένον] Scr. ἐκτισμένον.

Pag. 263. 20. πανταχοῦ ποιῶν τελέσματα] Locum hunc ex nostro descripsit Chr. Alex. auctor; cujus interpres τελέσματα reddit *Vectigalia;* ridicule. De Apollonio vero hoc Telesta plurima etiam habes apud Jo. Tzetzem, Centur. 2. Hist. 60. De Telesmatum vero conficiendorum modo, eorumque viribus, vide doctissimi Jac. Gaffarelli *Curiositates Inauditas*, ab ipso Gallice scriptas.

Pag. 263. 21. εἰς Βυζούπολιν] Chr. Alex. legit disjunctim, *Βυζοῦ πόλιν:* Cedrenus etiam urbem hanc a Byzo rege conditam vult; male: Byzantem enim, non Byzum, habuit conditorem.

Pag. 264. 4. καὶ τὸ τῶν ἵππων] *Ferocientes*, hoc loco supplevimus, ex Glyca, et Cedreno. Glycas Annal. par. 3. de Apollonio Telesta: *Et equos indomitos fraenis coercuit.* Cedre-

nus de eodem: καὶ τῶν ἵππων τὴν ἀταξίαν χαλινώσας, ἐν ταῖς συνελεύσεσι τῶν ἀρχόντων.

Pag. 264. 23. στηθάριν μολιβοῦν, ἔχοντα λεμὶν τοῦ Ἄρεως] Mendose haec omnia; quae ita restituenda videntur. στηθάριον μολυβοῦν, ἔχων λεμίον τοῦ Ἄρεως. Λεμὸς enim, idem quod λαιμὸς, apud Hesychium: Λεμὸς, λάρυξ, φάρυγξ, et supra; λαιμὸς ὁ φάρυγξ, ὁ τράχηλος, ὁ λάρυγξ, ὁ βρόγχος. λεμίον vero diminutivum, a λεμός: unde corrupta scriptione: λεμὶν: ut a στηθάριον, στηθαριν. λεμὸς vero, licet *Guttur* proprie significet, pro *Stomacho* tamen ab Homero usurpatum tradit Jul. Pollux, lib. 2. cap. 4. Ὅμηρος μέντοι τὸν στόμαχον, καὶ λαιμὸν, καὶ λαυκανίαν καλεῖ. Hoc vero in loco *vultum*, seu *Effigiem*, sonare videtur.

Pag. 265. 2. παραμήριν ἀπὸ καλαμίου κρεμμάμενον] Scr. iterum, κρεμώμενον, a κρέμαμαι. παραμήριν vero, pro παραμήριον: quo vocabulo Graeci recentiores, Gladiolum designant; eo quod a femore pendeat.

Pag. 266. 5. πυρὶ καύσαι ὁ παρ' αἰγιαλοῖς Ἀρέντησι.] Locus iste pessime a Librario habitus est. Forte legendum, πυρὶ καύσεται ὁ παρ' αἰγιαλοῖς Ὀρόντης. Cedrenus legit: κλαύσεται δέ σε καὶ ὁ παρ' αἰγιαλοῖς Ὀῤῥόντης.

Pag. 266. 13. ἥντινα ἐκάλεσε Δομετιανούπολιν] Corrigendus itaque Stephanus de Urbibus, qui Δομετιούπολιν habet: Δομετιούπολις, Ἰσαυρίας πόλις. Δομετιούπολις enim a Domitio, Δομιτιανούπολις vero a Domitiano nomen suum necessario accepit.

Pag. 266. 16. ὡς εἰσῆλθεν ἐν τῷ ἱερῷ τοῦ Διὸς θυσιάσαι,] Fabulosa haec omnia; in cubiculo enim suo a Stephano Domitillae procuratore, aliisque conjuratis, occisus est: vide Suetonium.

Pag. 267. 6. τῶν ὄντων ἐν τῷ ἱερῷ κανδήλων] Chr. Alex. legit: τῶν οὐσῶν ἐν τῷ ἱερῷ κανδήλων. Si tamen κανδήλα hic, foeminino genere, pro *Candela* ponitur, κανδηλῶν genitivo plurali scriberetur. Forte itaque vel neutrum est, vel masculinum; idemque signat Graecis recentioribus κανδηλάβριον, *Candelabrum.* Exempla tamen hujusmodi haud temere occurrunt. κανδίλων, etiam infra habemus, lib. 12. in Commodo Imp. pro *Candelis* positum: λόγῳ λαμπάδων, καὶ κανδίλων, etc.

Pag. 267. 7. εἰσιόντες εἰς τὸ ἱερὸν ἠπατοῦντο] Scr. ἠπατῶντο.

Pag. 267. 17. παρασχὼν αὐτῷ ὀκτὼ κεντηνάρια] Modus iste per Centenaria numerandi ubique apud Graecos recentiores occurrit; quantum vero Centenarium sit, in incerto relinquit Suidas: Κεντηνάριον, νομισμάτων ποσότης. Procopius de bel. Pers. l. 1. Centenarium, Centum libras continere ait: ἕλκει λίτρας τὸ κεντηνάριον ἑκατὸν, ἀφ' οὗ δὴ καὶ ὠνόμασται. κεντὸν

γὰρ τὰ ἑκατὸν καλοῦσι Ῥωμαῖοι. Et a *Centum* quidem, vocabulo Romano, nomen traxisse manifestum est: centum tamen Pondo praecise non valuisse, ex Glyca apparet, Annal. p. 2. pag. 256. Ubi de Aethiopum regina Salomoni munera offerente verba faciens, haec habet. *Simul ei largita* cxx. *auri talenta cum aromatibus etc. ad suos est reversa. Talentum vero libras* cxxv. *continet. De quo colligi potest, cum a regina Centenarios auri nostros centum accepisse.* Si ergo cxx. talentis aequipollent c. Centenarii; talentum vero cxxv. libras continet; exhinc apparet Centenarium libras cl. continere, adeoque Centenarium Procopianum semisse superare. Anne igitur Centenarius duplex? Minor, de quo Procopius, qui centum libras continet: et Major ille, a Glyca positus, qui Minoris sesquialter est, librasque habet cl, secundum itaque hunc computum, Imperator in urbis hujus instaurationem, si de Minore Centenario, eoque aureo, (aliter enim pecuniarum summa condendae urbi longe impar videbitur:) intelligatur, Monetae nostrae Anglicanae, quam *Sterling* vulgo dicimus, 33600. libras; si secundum Glycae vero Centenarium numeremus, 50400. libras, largitus est: posito scilicet, argenti unciam v. Solidos valere; aurum vero ita se habere ad argentum, sicut l. ad xiv. qualis hodie est monetae nostrae valor.

Pag. 268. 2. *καὶ μετεκάλεσεν αὐτὴν*] Scr. *μετεκάλεσαν*, ut ad Cives referatur, et cum *ἐπιστρέψαντες* congruat.

Pag. 268. 4. *Ἀνάζαρβον*] Anazarban vocat Stephanus, qui ab Azarba conditore eam sic dictam innuit. Stephanus de urb. *Αναζαρβὰ, πόλις Κιλικίας κέκληται ἀπὸ τοῦ προκειμένου, ἢ ἀπὸ Ἀζάρβα τοῦ κτίσαντος.*

Pag. 268. 17. *καὶ ἐπενοήθησαν ἀντ' αὐτῶν, τῶν κυνηγίων ἡ θέα.*] Ludis quidem Gladiatoriis interdixit Nerva: Cynegetica tamen absurde in eorum locum substituisse dicitur Nerva; spectacula jam olim populo exhiberi solita.

Pag. 269. 6. *ἀφανῆ ἑαυτὸν ποιήσας*] Opinionem hanc irridet Cedrenus, pag. 248. Edition. Paris. quem videsis.

Pag. 270. 8. *Ἀρσάκην, ὅ ἐστι βασιλέα*] Hesychius. *Ἀρσάκες, οἱ βασιλεῖς Περσῶν.* Inde est quod habemus infra, in Juliano Imp. *Σαββουραρσάκης*, quod disjunctim scriberetur, *Σάπωρ Ἀρσάκης*, Sapor Rex. Pro *Περσῶν* tamen, apud Hesychium, suspicor legendum *Πάρθων*: Parthici enim reges, *Arsacidae* dicti sunt. Procop. de bel. Pers. l. 2. *εἰσὶ μὲν ἡμῶν πολλοὶ Ἀρσακίδαι, ὦ δέσποτα, ἐκείνου Ἀρσάκου ἀπόγονοι· ὃς δὴ οὔτε τῆς Πάρθων βασιλείας ἀλλότριος ἐτύγχανεν ὢν, ἡνίκα ὑπὸ Πάρθοις ἔκειτο τὰ Περσῶν πράγματα.* Persis vero Rex, *Τορκὶμ*, sonat; ut ex nostro discimus.

Pag. 270. 14. *τὸν Παραθεμασπάτην*] Dio *Παρθαμασίρην*

eum primo, deinde *Παρθαμασπάτην* vocat; uti et noster etiam infra.

Pag. 270. 16. *τῷ ιβ' ἔτει τῆς βασιλείας*] Hieronymus apud Eusebium, bella haec Orientalia a Trajano gesta, ad annum ejusdem v. refert.

Pag. 270. 21. *ὁ γαμβρὸς αὐτοῦ ἐπ' ἀδελφῇ*] Scr. *ἀδελφιδῇ*. Consobrinae. Trajano et sanguine, et affinitate junctus erat Adrianus, teste Ael. Spartiano, in Adrian. *Adriano pater Aelius Adrianus, cognomento Afer, fuit, consobrinus Trajani Imp.* Et paulo post. *Denique suffragante Sura, ad amicitiam Trajani pleniorem rediit, nepte per sororem Trajani uxore accepta.* Eadem fere habes apud Dionem in Adriano: *Ἀδριανὸς δὲ ὑπὸ μὲν Τραϊανοῦ οὐκ ἐσεποιήθη· ἦν μὲν γὰρ πολίτης αὐτοῦ, καὶ ἐπετροπεύθη ὑπ' αὐτοῦ, γένους θ' οἱ ἐκοινώνει καὶ ἀδελφιδῆν αὐτοῦ ἐγεγαμήκει.*

Pag. 270. 22. *εἰς δρόμον*] Omnino legendum, *εἰς δρόμωνα.* ut ex sequentibus apparet. Cursum autem publicum et Equis, vehiculisque, et Navigiis etiam stetisse, apparet ex Sidonio Apollin. Epistol. lib. 1. Ep. 5. *Tricini Cursoriam (sic navigio nomen) ascendi; qua in Eridanum brevi delatus:* etc. Ubi Sidonius *Cursoriam*, (subaudi navem,) quam Graeci *δρόμωνα* vocant. Harum vero Remiges *δρομωνάριοι*, Latinis etiam Dromonarii dicti: quibus Theodorici scripta Epistola extat, apud Cassiodorum, Variar. lib. 2. ex qua paucula haec, ad propositum nostrum spectantia, proferre non gravabor. *Et ideo Comiti Sacrarum Largitionum nostra praecepit auctoritas, ut in hostiliensi loco constitui debeatis; quatenus fiscali humanitate recreati, excursus cum veredariis per alveum Padi more solito faciatis, ut diviso labore, equis publicis debeat subveniri:* etc. Hujusmodi autem navigio, relicta post se classe reliqua, celeritatis causa hic usum fuisse Trajanum, innuit Auctor.

Pag. 271. 16. *ἀναιρεῖ οὖν ἕκαστος*] Scr. *ἀναιρείτω*, sive *ἀναιρῇ*.

Pag. 271. 23. *Φουρτούνου, καὶ Γάργαρη*] Ex Graecorum formatione nominum, *Γαργάριος*, scribendum esset: sed nec vocalis longa in ultima, accentum in antepenultima hoc loco pati potest.

Pag. 272. 16. *ταυρέας ἐκτυπεῖν*] *ταυρείη*, seu *ταυρέη*, (subaudi, *δορὰ*) Pellis est Taurina: sumiturque pro quovis ex ea facto scutica, Clypeo, Casside, etc. Hoc vero loco, Tympanum quod ex pelle etiam taurina factum, signare videtur: quo etiam sensu habes apud Leonem Imp. Constitut. 7. et Mauricium strategic. lib. 1. vide Nic. Rigaltii, et Jo. Meursii Glossaria in *Ταυρέα*. Non itaque assentiri possum Reinesio, Var. Lect. l. 3. ubi animadvertit in Palladii Hist. Laus. interpretem Gent. Hervetum, eo quod *Ταυρέαν* non *Scuticam*, sed *Taurinam pel-*

lem vertit. Palladii verba haec sunt, c. de Nathanaele abbate: *Παραγίνεται ὁ δαίμων ἐν νυκτὶ, ταυρέαν κατέχων ὥσπερ οἱ δήμιοι, σχῆμα ἔχων στρατιώτου ῥακοδυτοῦντος, ψόφους ἐργαζόμενος τῇ ταυρέᾳ.* Quo in loco *ταυρέα* manifeste ponitur pro Tympano, uti apparet ex istis, *σχῆμα ἔχων στρατιώτου:* quid enim Militi cum scuticis et flagellis, Lictoris armis? cui Tympano suo, praesertim terrorem alicui incussuro nihil convenientius. Aeris autem purgandi virtutem pulsatis Tympanis, Campanis, et hujusmodi sonoris inesse, jam olim invaluit opinio. Hujus rei exemplum habemus, apud Menandrum Protector. Excerpt. de Legationib. de Turcis Zemarchum, Justini minoris Legatum, excipientibus, verba habentem: haud multum huc facientibus praemissis, deinde addit: *Επιπαταγοῦντες δὲ κώδωνί τινι, καὶ τυμπάνῳ ὑπέρθεν τοῦ Φόρτου, περιέφερον τὸ φυλλῶδες τοῦ λιβάνου τῇ φλογὶ λακιζόμενον· καὶ ἅμα γινόμενοι μανιώδεις, καὶ ἐμβριμούμενοι, τὰ πονηρὰ ἀπελαύνειν ἐδόκουν. οὕτω γὰρ ἀποτρόπαιοί τινες εἶναι, καὶ ἀλεξίκακοι ἐδόκουν.* Vide etiam Pomponatium de Incantat. cap. 12. Hieron. Magium Miscellaneor. lib. 4. cap. 14. et Angel. Roccham de Campanis.

Pag. 272. 19. *διὰ τῆς χρυσέας τῆς λεγομένης*] Subaudi, *πόρτας;* uti infra habet, in Theodosio Jun. Prochronismo autem hic utitur Auctor noster, Portam hanc nomine quod nondum habuit appellans: a Theodosio enim praedicto, auro tandem obducta Porta aerea Daphnetica, Aurea deinceps dicta fuit: uti nos docet auctor noster in Theodosio Min. his verbis. *Ο δὲ αὐτὸς Θεοδόσιος ἐχρύσωσε Δαφνητικῆς πόρτας δύο θύρας τὰς χαλκᾶς, καθ' ὁμοιότητα ἧς ἐχρύσωσε πόρτας ἐν Κωνσταντινουπόλει, ἥτις καλεῖται ἕως ἄρτι, ἡ Χρυσέα πόρτα.*

Pag. 273. 6. *ἐμήνυσεν αὐτὸν ταῦτα.*] *Eum per literas de his monuit;* vel, *literas has ei misit:* quo sensu *μηνύω* apud nostrum frequenter usurpatur. Mallem tamen, *ἐμήνυσεν αὐτῷ.*

Pag. 273. 15. *τῷ ὑμετέρῳ κράτει τροπαιοῦχοι*] forte legendum, *τροπαιούχῳ*, ut referatur ad *κράτει:* licet Principes plurali numero frequentissime compellatos, vel pueri norunt.

Pag. 274. 4. *μετὰ τοῦ πλήθους αὐτοῦ*] *πλῆθος*, pro exercitu, supra habuimus, in August. Imp. *καὶ κατιὼν μετὰ τοῦ πλήθους αὐτοῦ, ὑπέταξε τὰς ἄλλας χώρας.*

Pag. 275. 1. *εἰς τὸν Δάνουβιν ποταμὸν*] *Δάνουβιν* pro *Δανούβιον.* Eutropius, lib. 8. in Trajano: *Daciam Decebalo victo subegit, provincia trans Danubium facta, in his agris quos nunc Taiphali tenent, et Victophali, et Theruingi habent. Ea provincia decies centena millia passuum in circuitu tenuit.*

Pag. 275. 5. *ἔτους χρηματίζοντος ρξδ'.*] Terraemotus iste Antiochensis contigit Trajani Imp. anno XVIII. nempe ad numerum Eusebianum MMXXXI. ut apparet ex Dione, de eis qui hac clade perierunt mentionem faciente, *ὧν εἷς ὁ Πέδων ὁ*

ὕπατος ἐγένετο: *ex quorum numero erat Pedo Consul.* M. autem Valerius Messala, et C. Popillius Caro Pedo Coss. fuerunt ad annum Trajani, Imp. penultimum, nempe Fastis Capitolin. XVII. Eusebio vero, et Chr. Alex. auctori XVIII. qui obiter corrigendus: *Πόδωνος* enim habet, pro *Πέδωνος*· Haec cum ita sint, manifestum est haec contigisse ad annum Aerae Antiochenae CLXIII. adeoque anno post Trajani in Antiochiam adventum VI. si modo, uti vult auctor noster, Imperii sui anno XII. Antiochiam venerit Trajanus; et non, ut ipse ait, anno post ejus adventum II. unus itaque anni Metachronismus est. Evagrius etiam falsus est, Hist. Eccles. lib. 2. cap. 12. ubi cladem hanc Antiochensem contigisse asserit, ἔννατον καὶ πεντηκοστὸν καὶ ἑκατοστὸν ἀγούσης τῆς πόλεως ἔτος τῆς αὐτονομίας· Urbis *αὐτονομίας* anno CLIX, totius quadriennii prochronismo peccans.

Pag. 275. 12. ἡ Ῥόδος πόλις νῆσος οὖσα τῆς ἑξαπόλεως] Locus proculdubio mendosus: Rhodus quidem urbs est Iberiae, sive Hispaniae, a Rhodiis condita, teste Eustathio in Dionys. Perieg. ex Strabone: ὁ δὲ γεωγράφος φησὶ καὶ ὅτι πλεύσαντες οἱ Ῥόδιοι μέχρις Ἰβηρίας ἔκτισαν ἐκεῖ πόλιν Ῥόδον. Est etiam Rhodopolis, urbs Lazica, de qua Procopius, de bell. Pers. lib. 2. et Goth. l. 4. Verum haec verba, νῆσος οὖσα, de Rhodo Insula loqui auctorem, clare docent. In Rhodo vero urbem etiam ejusdem nominis fuisse discimus ex Pomponio Mela de situ Orbis lib. 2. Locus itaque iste auctoris nostri hoc modo fortasse restituendus: ἔπαθε τότε καὶ ἡ Ῥόδος, πόλις Ῥόδου νήσου οὖσα τῆς ἑξαπόλεως. *Eodem tempore passa est etiam Rhodus, urbs Rhodi insulae sex urbibus insignis.* vel forte sic: ἔπαθε τότε καὶ ἡ Ῥόδος, sed quare ἑξάπολιν vocat Rhodum, cum, ut ex Scylace Caryandensi habemus, in Periplo, τρίπολις tantum fuerit? Ῥόδος κατὰ τοῦτο νῆσος τρίπολις ἀρχαία πόλις· καὶ ἐν αὐτῇ πόλεις αἵδε, Ἰάλυσος, Λίνδος, Κάμειρος; idem etiam testatur Eustath. in Dionys. loc. citat. Pomponius etiam Mela, l. 2. ubi post enumeratas maris Mediterranei insulas, deinde addit: *in Lycia Rhodos. in illis singulae iisdem nominibus urbes. In Rhodo tres quondam erant, Lindos, Camiros, Jalysos.* Quae et Rhodus dicta est, teste Plinio Hist. Nat. l. 5. De hoc videant eruditi.

Pag. 275. 21. νυμφαγωγίαν αὐτῇ ποιήσας] *Νυμφαγωγίαν* hic, quod alibi *Νυμφαῖον* vocat aedificium, virginum pauperiorum nuptiis celebrandis destinatum: uti supra monuimus.

Pag. 276. 4. ἀτελὲς ὄν,] opus hoc a Tiberio incoeptum ait Auctor supra, in Tiberio Imp.

Pag. 276. 5. ἐν μέσῳ τοῦ νυμφαίου τοῦ προσκηνίου] τοῦ νυμφαίου omnino παρέλκειν videntur.

Pag. 276. 10. ἐμαρτύρησε δὲ ἐπὶ αὐτοῦ τότε ὁ ἅγιος Ἰγνάτιος] Ignatium, Episcopum Antiochenum, ex Syria Romam

missum, ibique bestiis praedam projectum fuisse constans scriptorum est traditio. Doctissimus tamen Josephus Scaliger in Eusebii Chron. certiora hujus rei testimonia, quam quae adhuc habentur, desiderat: atque equidem hic Auctoris nostri locus contrarium astruere videtur. Sed nec de Ignatii Martyrii tempore convenit inter Nostrum et Eusebium: hic enim ponit ad annum Trajani Imp. x. septem nempe annis, ante dictum terraemotum Antiochensem; quo tempore noster Ignatium Martyrio coronatum asserit.

Pag. 276. 21. ἐξήρχετο βασταγμῷ] Tanquam onus a portatoribus, sublatus exiit.

Pag. 277. 3. ὑπέξιζον τοῖς Ἕλλησι] Forte legendum, ὑπώξιζον.

Pag. 277. 15. ὧν ἐνιαυτῶν ξϛ΄.] Annos hic plus justo tres addidit: non totos enim LXIII. vixit Trajanus; teste Eutropio, lib. 8. *Obiit autem aetatis anno* LXII. *Mense* IX. *et die quarto*; nisi forte error sit in numero. Hieronymus enim, apud Eusebium, qui ista ex Eutropio descripsisse videtur, habet; anno LXIII. mense IX. die IV. Eusebii tamen Graeca habent, ἐτῶν ξε΄, uti et Chron. Alex. Caeterum de hujus Imp. aetate nullo modo inter Auctores convenit: Sext. Aurel. Victor. enim Trajanum LXIV. annos vixisse affirmat; Dion. tamen LXI. an. mens. VI, dies XV. tantum ei attribuit.

Pag. 277. 17. ἐπὶ τῆς ὑπατείας Απρονιανοῦ] Scr. Απρωνιανοῦ, uti habent Eusebius, et. Chr. Alex.

Ibid. ἐβασίλευσε δὲ ἔτη κβ΄. καὶ μῆνας ε΄.] Eutropius eum regnasse inquit annos XXI. menses X. dies XXIX. Eusebius et Chr. Alex. an. XXI. Zonaras huic numero mensem adimit.

Pag. 278. 3. ποιήσας πίλας] πίλα, vocabulum Latinum; *Pila*.

Pag. 278. 21. ὡς γαμβρὸς αὐτοῦ] Generum Trajani eum vocat, quod Neptem ejus uxorem habuit.

Pag. 279. 8. ἕνα ὄντα τῶν θαυμάτων] Orbis Spectacula vulgo septem numerantur; verum ex horum numero non est Cyzicenum hoc Adriani templum. De Miraculis hisce scripsit Philo Byzantius: apud quem ista sunt: *Horti pensiles*, *Pyramides Aegyptiae*, *Jovis Olympii simulachrum*, *Colossus Rhodius*, *Muri Babylonici*, *Dianae Ephesiae templum*, *et Mausoli Sepulchrum*. Alii alia his annumerant; de quibus vide Leonis Allatii Not. in Philon. Byzant.

Pag. 279. 15. ἡ πόλις Ῥόδος νῆσος ἔπαθε] Ita etiam supra scribit Auctor: verum πόλις, aut νῆσος, uti monuimus, redundare videtur.

Pag. 279. 16. κείμενον χαμαὶ ἔτη τιβ΄.] Colossus Rhodius ruit, Antiochi Mag. Syr. Regis anno I. nempe ad annum Eusebianum MDCCXCIV. Olymp. CCCXXXIX. asserente Eusebio. Si ita-

que post cccxii. annos tandem erectus fuerit, hoc factum fuisset non ab Hadriano, sed Domitiani Imp. anno x. Chron. Alex. auctor. Colossum Rhodium excitatum fuisse scribit, Vespasiani Imp. an. vii. Vespasiano v. et Tito iii. Coss. *Επὶ τούτων τῶν ὑπάτων ἐν Ῥόδῳ ὁ Κολοσσὸς ἀνεστάθη, μῆκος ἔχων ποδῶν ρζ'.* Eusebius hoc factum ait eodem Vespasiani Imperat. anno vi, Titi iv. consulatu. Ad hunc vero Vespasiani Imperat. annum ab Olympiadis cxxxix. anno ii. quo corruit Colossus, anni sunt ccxcvii. Jos. Scaliger eum a Nerone erectum vult, capite suo eidem imposito; a Vespasiano vero refectum, dempto Neronis capite, solique dicatum. Jos. Scalig. Annot. ad Chron. Eusebian. ad annum mmxci. Chron. Alex. auctor Colossum Rhod. Hadriani sub imperio primum motum esse scribit.

Pag. 279. 17. *μὴ ἀπολομένου ἐξ αὐτοῦ*] Strabo aliter: *κεῖται δὲ νῦν ὑπὸ σεισμοῦ πεσὼν περικλασθεὶς ἀπὸ τῶν γονάτων.* Ad eundem etiam sensum Plinius lib. 34. cap. 7. *Vasti specus hiant, defractis membris*, etc.

Pag. 279. 22. *Μανιχαϊκὸν μυσερὸν δόγματα*] Scr. *μυσαρὸν δόγμα.* Manichaeorum tamen nomen nondum auditum est.

Pag. 280. 4. *Ἀδριανοῦ θήρας*] Mysiae urbs haec est; et a Cedreno, *Ἀδριανοῦ θῆραι ἐν τοῖς μιτάτοις.* Cedrenus in Adriano: *οὗτος ἐν Μυσίᾳ θηράσας, ᾠκοδόμησε πόλιν, καὶ μετωνόμασεν αὐτὴν, Ἀδριανοῦ θήρας ἐν τοῖς μιτάτοις.*

Pag. 280. 5. *ἣν ἐκάλεσεν Ἀντίνῳ*] *Ἀντινόεια* Stephano est, ab Antinoi, pueri Adriano in deliciis, nomine sic dicta. Stephan. de urb. *Ἀντινόεια, πόλις Αἰγύπτου, Ἀντινόου παιδός. Ib. ἐκλήθη ἡ πόλις καὶ Ἀδριανούπολις.* Hieronymus apud Euseb. Chr. lib. 2. *Antinous puer regius eximiae pulchritudinis in Aegypto moritur: quem Hadrianus vehementer deperiens, (nam in deliciis habuerat) in Deos refert: ex cujus nomine etiam urbs appellata est.*

Pag. 280. 6. *ὑδροπιάσας δὲ*] Scr. *ὑδρωπιάσας:* Participium aor. 1. ab *ὑδρωπιάω, ὑδρωπιῶ, Hydrope laboro.*

Ibid. *τελευτᾷ ἐν Βάταις*] Ita Cod. MS. rescribo, *ἐν Βαΐαις*, ex Euseb. Chr. Can. *Ἀδριανὸς ὕδρωπι τελευτᾷ ἐν Βαΐαις τῆς Ἰταλίας.*

Pag. 281. 1. *στρώσας τὴν διὰ μυλίτου λίθου*] forte legendum, *στρώσας αὐτήν.* de Porticubus vero istis vide supra in Tiberio.

Pag. 281. 8. *ἐν Ἐφέσῳ τῆς Ἀσίας*] Asiam hic intelligit proprie sic dictam, quae pars est Asiae Minoris, Europae proxime opposita, quo sensu etiam, Europae nomine, Graeciam frequenter indigetat. Troadem autem, partesque vicinas, ab Asio quodam Philosopho Asiae nomen accepisse, supra lib. 5. ostendit: ubi etiam regnum Trojanum, et Ephesinum, idem esse statuit.

Plinius, ex Agrippa, Asiam proprie dictam in duas partes dividit, quarum prima Paphlagonia a septentrione, Phrygia et Lycaonia ab oriente, mari ab occidente, a meridie vero mari Aegyptio terminatur. Plin. Nat. Hist. lib. 6.

Pag. 281. 12. ἔκαυσε τοὺς χάρτας τοῦ ταμιείου] Factum hoc Antonini Imp. anno x. Largo et Messalino Coss. uti asserit Chr. Alex. Auctor. Τούτοις τοῖς ὑπάτοις ἄφεσις ἐγένετο τῶν χρεωφειλετῶν παρὰ Ἀντωνίνου Εὐσεβοῦς, καὶ οἱ ταμιακοὶ χάρται δωρεὰν ἐκαύθησαν.

Pag. 281. 14. τὸ ἥμισυ μέρος τῆς αὐτοῦ περιουσίας] Zonaras non dimidiam, sed aliquam bonorum certam partem ex Senatus consulto fisco adjudicatam, testatur, Tom. 2. in Antonino Pio: Περὶ τούτου τοῦ αὐτοκράτορος ᾄδεται, ὅτε καὶ τὸ τῆς συγκλήτου κατέκαυσε ψήφισμα, ὃ κατ' ἐπιταγὴν τοῦ Ἰουλίου γέγονε Καίσαρος, θεσπίζον, μηδενὶ ἐφεῖσθαι διαθήκην ποιεῖν, εἰ μὴ μέρος ὡρισμένον τῷ κοινῷ καταλείψει ταμίῳ· ὅθεν νομίζεται καὶ μέχρι τοῦδε ταῖς διαθήκαις ἐγγράφεσθαι, ὅτι καὶ τῷ βασιλικῷ ταμίῳ καταλιμπάνω τόδε.

Pag. 281. 18. ὡς ἐστὶν ἐν Δωρίῳ] repono Λωρίῳ, ex Eutropio, lib. 8. in Antonino Pio, *Obiit apud Lorios, villam suam, milliario ab urbe* XII. Haec ipsa ex Eutropio describens Hieronymus, *Lorium*, vocat villam, ubi mortuus est Antoninus.

Pag. 281. 21. ὁ υἱὸς αὐτοῦ] Adoptitius erat filius; et filiam etiam ejus Galeriam Faustinam, uxorem habuit.

Pag. 282. 1. ὥστε καὶ ἐξ ἀδιαθήτου etc.] Hanc Marci Imp. legem habes apud Chr. Alex. ipsissimis fere verbis descriptam: ubi Interpres, non patres liberis, sed liberos patribus, ex hoc Edicto Imperat. succedere debere vult. Et quidem verba utrumque sensum prae se ferre videntur: Zonarae tamen auctoritate ductus, qui haec aliter exprimit, (atque Edictum etiam hoc, non Marco, sed Antonino Pio attribuit:) de Patrum in bonis liberorum, ex intestato morientium successione intellexi. Zonarae verba haec sunt, Tom. 2. in Antonino Pio. Τοῦτο λέγεται νομοθέτημα εἶναι, τὸ τῶν τέκνων ἀδιαθέτων τελευτώντων κληρονόμους ἀναφαίνεσθαι τοὺς γονεῖς· καὶ διατιθεμένοις τοῖς παισὶν ἐν ἀπαιδίᾳ, ἀνάγκην εἶναι τὸ νόμιμον μέρος τοῖς γονεῦσι καταλιμπάνειν. *Hujus lex esse fertur, ut parentes liberorum intestatorum haeredes sint: et qui testamento facto orbi decedant, necessario legitimam partem parentibus relinquant.*

Pag. 282. 2. τῷ ἀχαριστουμένῳ παιδὶ τὸ τέταρτον μέρος δίδοσθαι,] Chr. Alex. auctor legit, τῷ ἀχαρίστῳ παιδὶ, melius: quod vero noster τὸ τέταρτον μέρος vocat, Chr. Alex. reddit, τὸ τετραούγγιον. quod *Raderus* vertit *Quadrantem*; male. τετραούγγιον enim id est, IV. unicae, Assis non *Quadrans*, sed *Triens* est.

Pag. 282. 9. τὸ λεγόμενον Κεντηνάριον] Ita dictum for-

tasse, ab aedificationis impensa, qua eadem causa etiam *Κεντηνάριον*, dicta fuit Turris maxima Curiae Constantinopolitanae, a Constantino M. extructa.

Pag. 282. 11. *τὸ λεγόμενον, ὠκεανόν*] Nomen hoc Nymphaeo huic datum fuit, non a Marco instauratore, sed post temporis a Probo Imp. qui id musivo opere, Oceanum imitante, adornavit, uti infra apparet ex nostro, in Probo Imp. *Ἐν δὲ τῇ αὐτοῦ βασιλείᾳ ἐπεκόσμησεν ἐν Ἀντιοχείᾳ τῇ μεγάλῃ τὸ λεγόμενον Μουσεῖον, καὶ τὸ ἐν αὐτῷ Νυμφαῖον τὸ σιγματοειδὴς, γράψας ἐν αὐτῷ διὰ μουσαρίου τὸν ὠκεανόν.* ubi, pro *μουσαρίου*, forte legendum, *μουσακίου*, uti alias scriptum habetur.

Pag. 282. 14. *Ἀντωνῖνος Βῆρος, υἱὸς αὐτοῦ ἔτη η'.*] Marcus Antoninus Verum generum imperii consortem habuit per annos XI. ut Julius Capitolinus vult, eosque Imperii sui primos: successorem itaque eum non habuit, sed Commodum filium.

Pag. 282. 17. *κατὰ ἑνὸς ἔθνους Οὔννων*] Bellum Marcomanicum forte intelligit periculosissimum illud, a Marco Imp. solo, idque non *ἀκονιτὶ*, et ut auctor vult, *δίχα πολέμου*, sed sudore, sanguineque multo peractum.

Pag. 282. 19. *ὅστις ἐσφάγη ἐν Προκονήσῳ*] Nihil minus: Altini enim ex Apoplexi mortuus est, aetatis anno XLII. uti testatur Jul. Capitolinus.

Pag. 283. 2. *ἔτη κβ'. καὶ μῆνας η'.*] Error manifestus in numero: suspicor legendum, *ἔτη ιβ', κ. μ. η'.* Ita enim Eutropius, lib. 8. in Commodo. *Obiit morte subita, adeo ut strangulatus, vel veneno interfectus putaretur, cum annis* XII. *post patrem, et octo mensibus imperasset.* Ex quo noster haec forte descripserit: auctorem enim hunc ei non incognitum fuisse supra apparet.

Pag. 283. 7. *τὸ λεγόμενον Ξυστὸν*] *Ξυστὸς*, locus est Athleticis destinatus. Hesychius: *Ξυστὸς ὁμοίως ἀνειμένος ἀθληταῖς τόπος.* De Xysti vero fabrica, vide doctissimum Onuphr. Panvin. de Lud. Circens.

Pag. 284. 11. *θεσπίσας τὰ Ὀλύμπια ἐπιτελεῖσθαι*] Reditus hi a Sosibio Antiochensibus dati sunt, in Ludos omnifarios, quinto quoque anno Mense Octobri celebrandos: uti ex Auctore discimus, lib. 9. ad finem. Hic vero Commodus Imper. eos in sumptus ad Olympicorum celebrationem, Julio et Augusto Mensibus, faciendos decernit: mutato scilicet anni tempore, servata tamen eadem celebrationum recurrentium periodo. Auctoris enim *χρόνος τετραετὴς* intelligendus est de Ludorum post quartum annum expletum, quinto vero ineunte, celebratione: quod spatium etiam supra, in Claudio Imp. vocat *τὸν καιρὸν τὸν πενταετῆ·* quo modo etiam Olympica celebrari solita erant.

Pag. 285. 1. *τοῦ λεγομένου Μαιουμᾶ*] Maiumae Festum, a Suida memoratum, de quo Jo. Meursius, Glossar. Graecobar. a Nostri diversum fuisse videtur. Suidae enim annuum erat; No-

stri Triennale. Diversorum etiam in honorem celebratae sunt hae solennitates: illa Maiae, Nostri vero, Bacchi et Veneris in honorem. Mense etiam eodem licet agitatae fuerint, Suid. *Μαιουμᾶς πανήγυρις ἐγένετο ἐν τῇ Ῥώμῃ, κατὰ τὸν Μάϊον μῆνα.* Maiuma tamen, de quo ille loquitur, Diuma Celebratio, eaque Maii Kalend. celebranda, fuisse videtur: Nostri vero nocturna erat, et *πανήγυρις τῶν λ'. ἡμερῶν τερπνῶν παννυχίδων*, per totas xxx noctes continuas agitanda.

Pag. 285. 8. *Τριετηρικὰ Βακχετειχῶ ὀργίαν ὀκτουρνους κοὺς βωσκαν κλαμορε κιθαιρων.*] Locus iste Virgilii, ab imperitis Librariis Gracculis, ob Linguae Latinae ut videtur ignorantiam, pessime habitus, ab Auctore nostro hoc modo fortasse Graecis characteribus fuerit expressus.

— — — — *Τριετηρικὰ Βακχῳ*
Ὀργια, νυκτουρνοὺς κε βοκὰτ κλαμῶρε Κιθαιρών.

Quae apud Virgilium ita leguntur, Aeneid. lib. 4.

Trieterica Baccho
Orgia; Nocturnusque vocat clamore Cithaeron.

Pag. 285. 14. *ἕως τῆς ἀποσφαγῆς*] *ἀποσφαγὴ* hoc loco non sensu vocabuli proprio, sed eodem quo *ἀπόκρεως*, usurpari videtur; nempe pro tempore, quo a mactatione abstinetur.

Pag. 285. 17. *ὠνομάσθη Συριάρχης πρῶτος Ἀρταβάνιος*] Hujus munus erat, populo Ludos Theatrales edere, nempe Syriarcha, Antiochiae Syriae: ut etiam *Ἀσιάρχαι* dicti sunt, qui eodem munere Ephesi, Asiae urbis, fungebantur: quorum mentio occurrit, Actor. cap. 19. 31. Asiae etiam Praefectus, *Ἀσιάρχης* olim dictus est, uti testatur Constantin. Porphyrog. De Themat. lib. 1. cap. 3. *Τὸ δὲ νῦν καλούμενον τῶν Θρακησίων θέμα, πάλαι μὲν, καὶ κατ' ἀρχὰς, Ἀσία μικρὰ ὠνομάζετο· καὶ ὁ ταύτης κρατῶν ἀνθύπατος, Ἀσιάρχης ἐλέγετο.*

Pag. 286. 9. *ἠγόρασαν δὲ τὰ αὐτὰ Ὀλύμπια*] Facultatem hanc Olympicos Ludos a Pisaeis redimendi a Claudio Imp. Antiochensibus concessam legimus supra lib. 10. in Claudio.

Pag. 286. 12. *Ἀλιτάρχης*] Infra scribitur, in Diocletiano, *Ἀλυτάρχης*, rectius. Est autem Alitarcha in Ludis Olympicis *Decori Moderator*; uti ex Phavorino discimus. *Ἀλυτάρχης, ὁ τῆς ἐν τῷ Ὀλυμπιακῷ ἀγῶνι εὐκοσμίας ἄρχων.* Ita etiam Etymologici magni Auctor; qui praeterea addit, *Ἀλυτάρχην* sonare, *Lictorum Principem: Ἀλύται* enim Eleis, *Lictores*, dicuntur. *Ἠλεῖοι δὲ, τοὺς ῥαβδοφόρους, ἢ μαστιγοφόρους, παρὰ τοῖς ἄλλοις καλουμένους, ἀλύτας καλοῦσι· καὶ τὸν τούτων ἄρχοντα, Ἀλυτάρχην.* Etymolog. Mag. in *Ἀλυτάρχης*.

Pag. 286. 16. *ἀλλ' εἰς ἐξάερον καθεύδων*] *Ἐξάερον* dicit, quod aliter *ὕπαιθρον* Locus subdialis, sive aeri expositus.

Pag. 286. 18. *στολὴν διάχρυσον ἄσπρην*] forte legendum, *στολὴν ὁλοσηρικὸν ἄσπρον;* quem Alytarchae habitum infra facit,

in Diocletiano: *Τὴν στολὴν ὁ Ἀλύταρχος ἄσπρον, ὁλοσηρικὸν ἐφόρει· ὁ δὲ βασιλεὺς, ἀντὶ τοῦ ἄσπρου, ἐφόρεσε πορφυροῦν.*

Pag. 286. 20. *κατεῖχε ῥάβδον ἐβελλίνην.*] Scr. *ἐβελίνην*. *ἔβελος*, sive *ἔβενος*, Ebenus; unde *ἐβέλινος*, et *ἐβένινος*· cujus lignum omnium gravissimum est, et colore nigro. Plinius, lib. 12. cap. 4. Duo ejus facit genera: alterum quidem rarum, *Enodi materiae nigri splendoris, ac vel sine arte protinus jucundi: alterum fruticosum*, etc.

Pag. 287. 8. *Ὁ δὲ γραμματεὺς προεχειρίσθη*] Gregorius noster *Γραμματέα* illum, Actor. cap. 19. v. 35. memoratum, non urbis scribam Ordinarium, sed hunc Auctoris Nostri, Olympicorum scribam, cujus forte munus fuerit, *τὰ γράμματα τῶν ἱερονίκων* curare, fuisse vult: in Not. et Observat. in quaedam Scriptur. loca Anglice scripta: quem videsis.

Pag. 287. 14. *ὀνόματι Κάσιον Ἰλλούστριον*] Eruditissimus Jo. Meursius in Glossario suo Graecobarb. et Notis ad Hesychium, Illustris, de Viris Claris, notam esse, non autem cognomentum; argumentatione sane satis probabili. Quod enim Latini, *Vir Illustris*, Graeci *Ἰλλούστριος* reddidisse videntur: unde habemus, *Προκόπιος Ἰλλούστριος*, *Ησύχιος Ἰλλούστριος*, *Χριστόδωρος Ἰλλούστριος, Εὐτόλμιος Ἰλλούστριος*· exemplo scilicet a Latinis sumpto, apud quos, *Illustris*, appellatio in operum inscriptionibus et alibi etiam, frequenter occurrit: unde *Marcellus, Vir Illustris;* Macrobius, *Vir Clarissimus et Inlustris;* Boethius, *Vir Clarissimus et Inlustris.* Victor de persecut. Vandal. lib. 11. *Mittit ergo tunc ad Ecclesiam Alexandrum Illustrem, hujusmodi legationem deferentem.* Ex Latino vero, *Illustris*, fit *Ἰλλούστριος*, eadem forma, qua *Αὐγουστάλιος*, ab *Augustalis.* Verum contra hoc facere videtur locus iste Auctoris nostri, ubi, *ὀνόματι Κάσιον Ἰλλούστριον*, nullo alio modo reddi potest, quam, *nomine Casium Illustrem;* adeo ut *Ἰλλούστριος* hic Casii cognomentum fuisse videtur. Nec enim penitus improbabile est, Dignitatis notaculum quod primo fuit, in cognomentum quandoque transire potuisse: nisi forte quis *ὀνόματι* ad *Κάσιον* tantum respicere velit.

Pag. 288. 5. *Οἱ δὲ ἐσάλπιζον*] Licet *σαλπίζειν*, *Tuba canere*, proprie significet; latiore tamen sensu hoc loco, pro Instrumentis Musicis quibusvis certamine dictum puto.

Pag. 288. 6. *ἐπύκτευον πυξίνοις δακτύλοις*] Pugillatus erat alius Gymnasticus; Hostilis alius: Hic caestibus crudis certabatur, crudo scilicet corio confectis, nodisque ferreis, plumbeisve munitis: Graecisque praecipue usitatum hoc Pugillatus genus. Virgil. Georg. lib. 3.

Crudo decernet Graecia Caestu.

Cruentus utplurimum hic pugillatus, cum non nisi auribus, nasisque mutilati, fere unquam recedebant Pugiles: adeoque tan-

dem, ob spectaculi crudelitatem, legibus vetitus fuit: uti testatur Ammianus Marcellinus, lib. 14. Mitius illud alterum Pugillatus genus Mollioribus loris, ἐπὶ ἱμάντων μαλακωτέρων, ut inquit Pausanias Eliacor. lib. 2. apud Graecos; Sacculis vero, vel tomento farctis, aut alia re plenis, quae gravem ictum reddere non potuit, apud Latinos peragebatur. Unde habemus apud Trebellium Pollion. in Gallienis: *Pugiles sacculis, non veritate pugnantes.* Molliorem hanc Pugilum armaturam Pausanias in Arcad. μειλίχας, a Mollitie, vocat; quarum etiam formam exactam ibidem profert, his verbis. τοῖς δὲ πυκτεύουσιν οὐκ ἦν που τηνικαῦτα ἱμὰς ὀξὺς ἐπὶ τῷ καρπῷ τῆς χειρὸς ἑκατέρας, ἀλλὰ ταῖς μειλίχαις ἔτι ἐπύκτευον, ὑπὸ τὸ κοῖλον δέοντες τῆς χειρὸς, ἵνα οἱ δάκτυλοι σφίσιν ἀπολείπωνται γυμνοί· οἱ δὲ ἐκ βοείας ὠμῆς ἱμάντες λεπτοὶ, τρόπον τινὰ ἀρχαῖον πεπλεγμένοι δι' ἀλλήλων ἦσαν αἱ μειλίχαι. Pugiles vero *Digitis Buxeis*, sive Buxo munitis, certantes nusquam alibi invenio.

Pag. 288. 7. ἵπποις πρωτοβόλοις] ἵππος πρωτόβολος, *Pullus Equinus*, seu Equulus, qui primos dentes emittit; παρὰ τὸ πρώτους βαλεῖν ὀδόντας, uti ex Aristotele tradit Eustathius, in Ιλ. ε. καὶ τὸ βαλεῖν δὲ ὀδόντας· τοιοῦτόν τι παρὰ Ἀριστοτέλει, ὅτε λέγει, βάλλειν ἄνθρωπον τοὺς ὀδόντας, ἤτοι ἐκβάλλειν, καὶ ῥίπτειν. ἀφ' οὗ καὶ ἡ τοῦ πρωτοβόλου λέξις ἐπὶ ἀλόγων. Hoc vero loco, ἵππους πρωτοβόλους, pro Equis injugibus, necdum subactis, poni existimamus.

Pag. 288. 10. μετὰ βομβωναρίων] Ignotum mihi penitus hoc vocabulum: vestis tamen genus quoddam signare videtur, exercitiis hisce proprium: quale erat Campestre, aut subligar, apud Romanos.

Pag. 289. 10. ἕως τῆς Μουδουπόλεως, καὶ τοῦ ποταμοῦ τοῦ Σαγάρεως] Mydopolis, sive Mudopolis urbs nullibi, quod sciam, occurrit: forte legendum Μιδουπόλεως; Auctorque intelligat urbem illam, quae Straboni Μιδάϊον, Stephano Μιδάειον et Μιδαὶ dicta, Phrygiae, Midae olim regni, urbs erat. Pro Σαγάρεως vero, legerem Σαγγαρίου. Stephan. de Urb. Σαγγάριος, ποταμὸς τῆς κάτω Φρυγίας. Eustathius in Dionys. Perieget. Sangarium Maximum vocat Bithyniae fluvium: ὃς δὴ Σαγγάριος καὶ ναυσίπορός ἐστι, καὶ μέγιστος τῶν ἐν Βιθυνίᾳ ποταμῶν· uterque recte: utramque enim regionem irrigans, in Euxinum effunditur. Procopius tamen de Justinian. Aedific. flumen hoc, Σάγγαριν vocat: Σάγγαρις itaque genitivum format, Σαγγάριος, et Attice Σαγγάρεως, ut a πόλις πόλεως· quomodo Noster fortasse scripserit. Jul. Solinus, Sagarin, habet: uti et Ovidius, de Ponto:

Huc Lycus, huc Sagaris, Peniusque Hypanisque, Cratesque.

Pag. 289. 16. καλαμίων συντόμια πολλὰ ἄρτων διαιωνιζόν-

των.] Chr. Alex. habet, καλάμια συντόμια διαιωνιζόντων· mendose: ex nostro restituendus locus iste.

Pag. 290. 4. ἀπὸ αἱματικοῦ χυμοῦ ἀθρόως ἐτελεύτησε] Nihil minus: Aelius Lamprid. *Quintus Aelius Laetus Praefectus, et Martiae concubina ejus inierunt conjurationem ad occidendum eum. Primum ei venenum dederunt: quod cum minus operaretur, per Athletam, cum quo exerceri solebat, eum strangulaverunt.* Athleta iste, Narcissus, dictus fuit; ut ex Dione discimus, in Commodo.

Pag. 290. 6. ὁ καὶ Λούκιος Αὔγουστος] Ita etiam Chr. Alex. Ῥωμαίων ις' ἐβασίλευσε Λούκιος Περτίναξ· uterque de nomine falso: Eusebius in Chronic. Helvium Pertinacem vocat: recte: uti ex ejusdem aurei nummi inscriptione apparet, ubi haec leguntur. IMP. CAES. P. HELV. PERTIN. AUG. id est, *Imperator Caesar Publius Helvius Pertinax Augustus.*

Pag. 290. 8. ἐπίρινος] Suis frequenter vocabulis utitur Auctor noster: e quorum numero hoc esse suspicor. Forte itaque scripserit, ἐπίῤῥινος, quo Nasum aduncum signare voluerit.

Pag. 290. 11. Δίδιος Ἰουλιανὸς, ὁ καὶ Σίλβιος] Legendum, Σάλβιος. Eutropius lib. 8. *Post eum,* (Pertinacem) *Salvius Julianus remp. invasit,* etc.

Pag. 290. 14. τὸ λεγόμενον Πλεθρὶν] Πλεθρὶν pro Πλεθρίον, ut Στηθάριν, pro στηθάριον· diminutivum a πλέθρον, *Jugerum.* Locus fuisse videtur Palaestrae destinatus; forte etiam et Cursui. Hesych. Πελέθρισμα, τὸ δρόμημα. Πέλεθρον autem more Poetico dicitur, pro πλέθρον· adeoque πελέθρισμα, pro πλέθρισμα.

Pag. 290. 21. ὑπὸ κουβικουλαρίου] Julianus ab omnibus derelictus, a Tribuno quodam, εἷς τῶν χιλιαρχούντων Herodiano dicitur, a Senatu ad id misso, in Palatio occisus est: teste Herodiano, lib. 2. Aelius tamen Spartianus eum per militem gregarium a senatu missum, interfectum tradit.

Pag. 291. 1. κατὰ συσκευὴν τοῦ μετ' αὐτὸν] Chr. Alex. habet τῶν μετ' αὐτοῦ. Eutropius: *Victus est a Severo apud Milvium pontem, interfectus in palatio.*

Pag. 291. 6. ἔτη ιζ', καὶ μῆνας θ'.] Eusebius Severo Imperanti annos tribuit solidos XVIII, uti et Herodianus: Eutropius tantum XVI et menses IV. Chr. Alex. an. XIX. Zonaras, an. XVI. mens. VIII. dies III. Dio eum imperare facit, annos XVII. mens. VIII. et dies III. cui computo proxime accedit Auctor noster.

Pag. 291. 8. πόδας στυφόμενος] Quaenam haec pedum sit affectio, non satis video, στύφω enim adstringo proprie sonat, diciturque de rebus adstringendi vim habentibus. Itaque στυφόμενον τοὺς πόδας, *pedibus aegrum*, sensu licet liberiore, reddimus. Atque Severum pedum infirmitate laborasse testem habemus Ael. Spartianum in Severo, *Idem cum pedibus aeger bellum*

moraretur, idque milites anxie ferrent, ejusque filium Bassianum, qui una erat, Augustum fecissent, tolli se atque in Tribunal ferri jussit. Quod vero Spartianus, *pedibus aeger*, Dio τοὺς ταρσοὺς ὑποτετμηκὼς dicit, *articulis pedum praecisis.* Idem tamen alibi morbum ejus Podagram distinctim vocat, his verbis: ἦν δὲ τὸ σῶμα βραδὺς μὲν, ἰσχυρὸς δὲ, καίπερ ἀσθενέστατος ὑπὸ τῆς ποδάγρας γενόμενος.

Pag. 291. 11. ὡς πολεμεῖ τοῖς Γιπέσι] Scr. Γήπαισι, vel Γήπεσι. Gepaedes vero Gens Gothica erat, sive Getica, juxta Danubium sedes habens, ut ex Procopio habemus, de bell. Vandal. lib. 1. Γοτθικὰ ἔθνη πολλὰ μὲν καὶ ἄλλα πρότερόν τε ἦν, καὶ τανῦν ἐστί· τὰ δὲ δὴ πάντων μέγιστά τε καὶ ἀξιολογώτατα, Γότθοί τε εἰσὶ, καὶ Βανδίλοι, Ουϊσιγότθοι, καὶ Γήπαιδες. Et paulo post: οὗτος ὁ λεὼς (dictae nempe gentes Gothicae, quas nomine tantum inter se differre, ipse loco citato, testatur:) ὑπὲρ ποταμὸν Ἴστρον ἐκ παλαιοῦ ᾤκουν. ἔπειτα Γήπαιδες μὲν τὰ ἀμφὶ Σιγγηδόνα τε καὶ Σίρμιον χωρία ἔσχον, ἐντός τε καὶ ἐκτὸς ποταμοῦ Ἴστρου, ἔνθα δὴ καὶ εἰς ἐμὲ ἵδρυνται. Ex Gepidibus vero istis Longobardi, atque Avares deinde ortum suum duxerunt: uti tradit Constantinus Porphyrogen. de administrand. Imp. cap. 25. οἱ μὲν Γήπεδες, ἐξ ὧν ὕστερον διῃρείθησαν Λογγίβαρδοι, καὶ Ἀβάρεις, τὰ περὶ Σιγγιδῶνα καὶ Σερμίων χωρία ᾤκησαν.

Pag. 291. 12. αὐθεντήσας τὴν σύγκλητον] αὐθεντεῖν Auctori nostro signat, *potestate* sive *autoritate sua aliquid agere*; et αὐθεντεῖν τινα de eo dicitur, qui alium in suam cogit sententiam. Hujus locutionis exempla adeo frequenter hic occurrunt, ut ulla eorum huc adducendi opus non est.

Pag. 291. 13. κατεδίωξεν αὐτὸν ὁ Σέβηρος ἐν τῇ Θράκῃ] Imo in Gallia; ubi etiam Albinus interfectus est. Eutropius in Severo lib. 8. *Sub eo etiam Clodius Albinus, qui in occidendo Pertinace socius fuerit Juliano, Caesarem se in Gallia fecit, victusque apud Lugdunum, est interfectus.*

Pag. 291. 18. ὑποκάτω αὐτῆς ἔγραψε] Chr. Alex. habet, ἔγραφε· forte legendum in utroque, ἐγράφη· inscriptionem enim hanc primitus habuisse statuam istam, manifestum est.

Pag. 291. 19. οἱ γὰρ Θρᾷκες οὕτως ἔλεγον τὸν ἥλιον] Hesychius Illustris, Patr. Constant. Zeuxippi nomen balneo huic inditum fuisse asserit, non a sole, sed ab Hercule, ob Diomedis equos ab eo ibi domitos: Heraclitus de Incredibil. cap. 31. de Diomedis Equis loquens, haec habet. φασὶ ταύτας ἀνθρωποφάγους εἶναι· ἄγριαι δὲ ἦσαν νομάδες· οὐ δυναμένου δέ τινος αὐτὰς ὑφ' ἅρμα ζεῦξαι, ὁ Ἡρακλῆς ἔζευξεν. unde Ζεύξιππος dictus est.

Pag. 291. 20. οἱ δὲ τῆς πόλεως Βύζης] Chr. Alex. Βυζάντων· rectius dixisset, Βυζαντος· Byzantium enim Byzantem, non

Byzum, aut Byzem, conditorem habuit. Vide Scaliger in Euseb. Chron. p. 75.

Pag. 292. 3. *ὅπερ ἐν μέσῳ ἵστατο*] Locus iste mendosissimus habetur apud Chr. Alex. Sed nec adeo usque quaque sanus in nostro apparet: itaque reponendum censeo, *οὗπερ ἐν μέσῳ*, etc. Et deinde, pro *προσέθηκε τὸ δημόσιον*, lego *προσέθηκε τῷ δημοσίῳ*.

Pag. 292. 6. *πλησίον τῶν ὄντων ἐκεῖ δύο ἱερῶν*] Chr. Alex. pro his habet, *καὶ ἀντὶ τῶν ἄλλων δύο ἱερῶν*· leg. *κατέναντι τῶν ἄλλων δ. ἱ.*

Pag. 293. 2. *Νίγερτα βασιλέα*] Infra etiam *Νίγερτον* habet barbare satis: scribend. *Νίγερα*, accusat. a *Νίγερ*, *Νίγερος*, quam vocabuli hujus formationem esse, ex sequentibus apparet.

Pag. 293. 4. *καὶ φωσατεύσας* *)] *φοσσατεύω*, et apud nostrum *φοσσεύω*, *Fossa munio*, vel obsidione cingo: *φοσσατεύω* plerumque scribitur cum duplici σ'. ut et *φοσσάτον*, *Castra fossa munita, exercitus.*

Pag. 293. 7. *ἐν Θηβαΐδι τῆς Αἰγύπτου*] Niger, uti tradit Zonaras, apud Issum Ciliciae; ut Eutropius vero, apud Cyzicum, Propontidis urbem, a Severo interfectus est. Eutropius in Severo: *Pescennium Nigrum, qui in Aegypto et Syria rebellaverat, apud Cyzicum interfecit.*

Pag. 293. 11. *τοῦ κυροῦ Νίγερος*] *κυροῦ*, pro *κυρίου*· ut paulo post, *κύρις*, pro *κύριος*; recentiorum Graecorum scribendi forma usitatissima.

Pag. 294. 16. *κληδόνα γὰρ νίκης ἔδωκαν αὐτῷ.*] *κληδών*, a *κληίζω*· *Omen*, generaliter significat: ut plurimum tamen, *Omen faustum.* Glycas vero ex aliorum quorundam sententia, *Geniorum per excantationes certas attractionem, et e sublimi deductionem*, sonare vult: Annal. par. II. p. 273 atque hoc sensu, a verbo *κλῶ*, quod idem sit cum *καλέω*, significationem evocandi habente, deductum volunt vocabulum.

Pag. 295. 4. *εἰς τὸ Βαρβαρικὸν*] Novissimo bello in Britannia nostra suscepto, Eboraci mortuus est Severus: teste Eutropio.

Pag. 295. 6. *ἐβασίλευσεν Ἀντωνῖνος Γέτας*] Antoninus Caracallas et frater Geta, haud longe post imperium susceptum, ac fratre in ipso matris sinu occiso, Antoninus Caracallus dominationem sibi solam arripuit.

Pag. 295. 10. *ὢν ἐνιαυτῶν να'.*] Maximus hic in numero error: forte Auctor scripserit, *ἐνιαυτῶν κα'*. sic enim vero propius accederet: annos enim XXII. tantum mensesque IX. natus, Geta occisus est, teste Zonara.

Pag. 295. 15. *ἐσφάγη δὲ ἐν τῷ παλατίῳ*] Nihil minus, Edessa enim Syriae, Carras proficiscens, a milite quodam, a tribunis

---

*) Sic ed. Ox.

in id misso, cum ventris exonerandi causa equo, ut quidam volunt, descendisset, occisus est.

Pag. 295. 16. *ὧν ἐνιαυτῶν μζ´*] Alii XLIII. annos ei tribuunt, Chr. Alex LX. Dio tamen, qui eodem tempore vixit, et post eum Zonaras, XXIX. tantum annis eum vixisse tradunt.

Pag. 295. 17. *ἐβασίλευσε Βαλεριανὸς ἔτη ς´.*] Miror, unde tot Imperatores Auctori nostro excidissent! ab Antonino enim Caracalla, usque ad Valerianum Imp. alii VIII. minimum intercesserunt. Quod autem Valerianum an. VI. Gallienum vero ejus successorem, an. XIV. regnare facit Auctor, notandum est annos hos non separatim computandos esse. Valerianus enim, Gallienum filium collegam habens, a Persis captivus VI. Imperii anno abductus est; Gallieno interim annum XIV, sive ut alii, XV, explente.

Pag. 295. 20. *σκνιφὸς*] *ἴσ. σκνιπός.*

Pag. 296. 3. *προδίδειν αὐτῷ Ἀντιόχειαν*] Scr. *προδιδόναι*, sive *προδοῦναι.*

Pag. 296. 5. *διὰ τοῦ λιμιτοῦ Χαλκίδος*] Chalcis Syriae urbs est, a Monico Arabe condita, teste Stephano, in *Χαλκίς· τετάρτη, πόλις ἐν Συρίᾳ, κτισθεῖσα ὑπὸ Μονικοῦ τοῦ Ἄραβος.* Hujus etiam meminit Procopius, de Justin. Aedif. l. 2. inter Syriae urbes a Justiniano instauratas etiam hanc enumerans: ubi, quod post Antiochiam magnam ab eodem instauratam, pluribusque aedificiis de novo adornatam, de hac nostra statim addit, *οὕτω δὲ καὶ Χαλκίδος πόλεως τὸν περίβολον, ὑπὸ τῶν ἐτῶν κατεῤῥακωμένον, σὺν τῷ προτειχίσματι ἀνανεωσάμενος, πολλῷ ἐχυρώτερον κατεστήσατο,* ab Antiochia haud procul dissitam fuisse eam, colligimus. Urbem hanc montanam fuisse discimus ex Strabone lib. 16. *Μετὰ δὲ τὸν Μάκραν ἐστὶν ὁ Μαρσύας ἔχων τινὰ καὶ ὀρεινὰ, ἐν οἷς ἡ Χαλκὶς, ὥσπερ ἀκρόπολις τοῦ Μαρσύου· ἀρχὴ δ' αὐτοῦ Λαοδίκεια ἡ πρὸς Λιβάνῳ. Chalcis ad Belum*, Plinio dicitur, atque inter Coelosyriae urbes enumerata. Plin. Nat. Hist. l. 5. c. 23.

Pag. 296. 9. *χρηματιζούσης τότε τῆς μεγάλης Ἀντιοχείας δτι´.*] Numerus inversus est: legendum *τιδ´.* Aerae enim Antiochenae annus CCCXIV. Valeriani et Gallieni Imp. anno XII, quo tempore Sapores Syria pulsus est, respondet.

Pag. 296. 13. *ὁ ἱερεὺς τῆς Ἀφροδίτης ὀνόματι Σαμψιγέραμος*] Narratiunculam hanc ex Domnino se descripsisse, paulo infra fatetur Autor.

Pag. 291. 21. *ἐν ὑψηλῷ βωμῷ καθημένου*] *βωμὸς* hic locum signat editiorem, in quem ascendere, atque expatiari quis potest. Eustathio est, *κτίσμα τι ἁπλῶς καὶ ἀνάστημα, ἐφ' οὗ ἐστὶ βῆναι καὶ τεθῆναι. suggestum*, reddere possumus.

Ibid. *τοῦ αὐτοῦ βασιλέως Σαπώρῃ*] Scr. *Σαπώρου*, tanquam a *Σαπώρης*; aut *Σάπωρος*, a *Σάπωρ*, uti mox habebimus.

Pag. 296. 21. *ἔῤῥιψεν εἷς τῶν ἀγροίκων σφενδοβόλῳ*] Anne *σφενδοβόλῳ* ponitur pro *σφενδόνῃ*, Funda? an potius *σφενδο-*

βόλῳ habemus pro σφενδονοβόλων· quo vocabulo Auctor *Fundatores* forte expresserit? vox tamen et haec penitus inaudita.

Pag. 297. 5. *Εναθος, βασιλεὺς Σαρακηνῶν*] Scr. *Οδέναθος*. Hic vero Princeps erat Palmyrenorum, et Romanorum Socius. Trebellius Poll. *Nisi Odenatus Princeps Palmyrenorum, capto Valeriano, fessis Rom. Reip. viribus, sumpsisset imperium, in Oriente res perditae essent.* Saporem itaque Syria Odenathus expulit, atque ad Ctesiphontem usque insecutus est: ob haec vero praeclara ejus gesta, Augustus ab Imp. Gallieno deinde salutatus, totius etiam orientis imperium obtinuit.

Pag. 297. 8. *τοὺς τῆς βοηθείας Σαπώρη*] Scr. *Σαπώρου*.

Pag. 297. 21. *Βαλεριανὸς βασιλεὺς ἐξελθὼν ἀπὸ Ρώμης*] Qualis est haec ἀνιστορησία· Valerianus enim Imp. jam olim a Sapore in Persidem abductus, ignominiosissima servitute vitam transegit; vel, ut quidam, pelle detracta, ibidem mortem obiit. Haec vero de bello Mediolanensi, ac Imperatore ibi interfecto, ad Collegam superstitem magis spectant: hunc enim vitae exitum habuerunt Gallienus Imp. et frater ejus, Valerianus, Valeriani Majoris filii.

Pag. 297. 22. *εἰς Μιζουλανὸν*] *Μεδιόλανον* dicta est haec urbs Procopio, *Μεδιολάνιον* Eustathio.

Pag. 298. 3. *ἐβασίλευσε Γαλιενὸς ὁ καὶ Λικινιανὸς*] Scr. *Λικίνιος*· Gallienus enim Licinius, non Licinianus dictus est, ut ex nummis ejus videre est.

Pag. 298. 13. *συνέβαλε πόλεμον τῷ Ενάθῳ*] Nugacissima sunt haec omnia, quae de Gallieno Odenathum armis petente, profert Auctor: nec enim ab Imperatore, sed a fratris sui filio interfectus est Denathus, teste Zonara.

Pag. 298. 15. *ὢν ἐνιαυτῶν ν'.*] hoc nullo modo potest esse: novem enim tantum an. regnavit, ut Eutropius vult: aut si imperii sui anno 1. patre collega assumptus fuisset, adeo ut totos 14. annos regnasset: cum tamen Augustus adolescens factus esset, uti testatur idem Eutropius, quinquagesimum aetatis suae annum attingere non potuit.

Pag. 298. 18. *Κλαύδιος Απολλιανὸς*] Infra etiam *Απουλιανὸς* dictus est Claudius iste: quomodo cognominatum eum alibi non invenio.

Ibid. *ἔτη θ'.*] Claudium imperasse annum I. mensesque IX. testatur Eusebius. Et quidem biennium non explevisse, auctorem habemus Eutropium, lib. 9. Forte itaque scribendum, *ἔτη β'*.

Pag. 299. 1. *ἕως ποταμῶν καὶ Δακιβίζης*] *Δακιβίζη* urbs quaedam, sive oppidum maritimum Bithyniae, a Nicomedia haud longe situm esse videtur. Colligo ex Zonara, Tom III. in Valente Imp. ubi haec habet. *Καί ποτε ἐν Νικομηδείᾳ διάγοντι, προσῆλθον αὐτῷ εἰς πρεσβείαν ἐκ τοῦ τῶν ὀρθοδόξων συστήματος,*

ἄνδρες ἱερατικοὶ ὀγδοήκοντα· οὓς ἅπαντας σὺν τῷ πλοίῳ δι' οὗ ἐκομίζοντο, καυθῆναι προσέταξε. καὶ κατεφλέχθησαν πάντες ἐν μέσῃ τῇ θαλάσσῃ σὺν τῇ νηΐ, ἄχρι Δακυβίζης διαρκεσάσῃ. Inter Bithyniae etiam fluvios, qui una se in mare effundunt, Bizem fluvium habemus, apud Ammian. Marcellin. l. 22. *Dextram igitur inflexionem Bosphori Thracii excipit Bithyniae latus etc. per quae littora in sinus oblongos curvata, Sangarius, et Phyllis, et Bizes, et Rhebas fluvii funduntur in maria.* Haec itaque flumina fuisse puto, de quibus hic loquitur Auctor.

Pag. 299. 11. ἐβασίλευσε Κυντιλλιανὸς] Ita etiam Zonarae dictus est: Eutropius tamen et Eusebius Quintilium eum vocant; quidam Quintillum; quam scriptionem confirmant hujus Imp. Nummi.

Pag. 299. 14. ἠῤῥώστει γὰρ ὅτε ἀνηγορεύθη] Claudii morte Romae audita, Senatus Quintilium, ejus fratrem, Imperatorem elegit: Exercitus tamen Aurelianum Augustum salutavit. Quod ubi audisset Quintilius, vena soluta, mortem sibi voluntariam conscivit, diebus tantum XVII. imperio potitus.

Pag. 299. 18. ἔτη ς'.] Aurelianus imperavit an. v. Mense VI. teste Eutropio l. 9.

Pag. 299. 20. ἐφόρει δὲ διάδημα ἔχον ἀστέρα.] Aureliani Mater erat solis sacerdos; quamobrem praecipuum stellae huic cultum semper exhibuit. Imperator ejus etiam effigiem Clypeo ferens insculptam, uti nummi ejus testantur: quibus etiam solem nudi forma expressum, capiteque corona radiata insignito, cum hac inscriptione, SOLI INVICTO, observare licet.

Pag. 299. 23. καὶ πληρῶσαι τὰ τείχη] Lego, καὶ πληρώσας τ. τ. Anno vero imperii sui II. Tacito et Placidiano Coss. Aurelianum hanc Murorum Romanorum instaurationem aggressum esse testatur Chr. Alex. Auctor: non autem, uti Noster, ipsis imperii initiis. Eusebius tamen hoc ab Aureliano factum asserit, sub dictis quidem Coss. anno tamen sequente, nempe imperii ejus III.

Pag. 300. 19. ἀπεκεφάλισεν αὐτήν.] Hoc nemo alius unquam dixit. Zosimus quidem eam itinere mortuam tradit, falsissime: Et Romam enim perducta est, et ibidem etiam cum liberis, Romanarum more matronarum, vitam agens, summo honore consenuit: cujus rei testes habemus Trebellium Pollionem, Eutropium, aliosque.

Pag. 301. 2. Μονιτάριοι Αντιοχείας] Μονήτα, et Μονίτα *Moneta:* unde Μονητάριος, et apud nostrum etiam Μονιτάριος, *Monetarius.* Insurrectio etiam Romae a Monetariis facta est; gravis illa quidem, et periculi plena; et quam non nisi post septem suorum millia caesa Aurelianus compescere potuit; uti ipse fatetur in Epistola sua ad Ulpium patrem, apud Flav. Vopiscum.

Pag. 301. 5. Δακίαν ἐποίησεν ἐπαρχίαν] Provinciam po-

tius transtulit, quam fecit. Vopiscus, in Aureliano: *Quum vastatum Illyricum, ac Moesiam deperditam videret, Provinciam trans Danubium Daciam a Trajano constitutam, sublato exercitu, et provincialibus, reliquit, desperans eam posse retineri; abductosque ex ea populos in Moesia collocavit, appellavitque suam Daciam: quae nunc duas Moesias dividit.* Ita enim Eutropius, lib. IX. in Aureliano: *Provinciam Daciam, quam Trajanus ultra Danubium fecerat, intermisit, vastato omni Illyrico, et in Moesia collocavit: et est in dextera Danubio in mare fluenti, cum antea fuerit in laeva.*

Pag. 301. 8. *ὑπὸ τοῦ ἰδίου στρατοῦ ἐδολοφονεύθη* *)] Mnesthei, servi sui fraude, libellum Caesaris manu scriptum fingentis, quo multa neci destinatorum nomina continebantur, occisus est: uti rem habes copiosius narratam apud Vopiscum.

Ibid. *ἐν τόπῳ καλουμένῳ, Κενῷ Φρουρίῳ*] Ita etiam Eutropius, lib. 9. *Interfectus est in itineris medio quod inter Constantinopolim et Heracleam est, stratae veteris locus Cenophrurium appellatur:* Ubi tamen scribendum, *Caenophrurium:* et apud nostrum, *καινῷ φρουρίῳ*, uti habet Eusebius et Cedrenus; qui etiam Castellum hoc ab incolis, *Κενοφλώριον* vocari testatur.

Pag. 301. 11. *μῆνας ζ'.*] Imo intra sextum Imperii sui mensem, militari tumultu oppressus, interiit. vide Eutrop.

Pag. 301. 13. *Μανιχαῖος τις, ὀνόματι Κερδών*] Ita etiam Chr. Alex. Auctor. Verum quot Cerdones nobis proferunt scriptores isti? Supra enim habuimus Marcionem Haereticum, sub Hadriano Imperat. Marcion autem iste Cerdonis illius unici, quem producunt Historici, nominis hujus Haeresiarchae discipulus erat. Manichaeus itaque, quem hic Noster indigetat, forte est Manes ipse, Manichaeorum Choregus, nominisque Auctor: quem circa haec tempora, impia sua dogmata disseminasse, ex scriptoribus Ecclesiasticis constat. Vide Eusebium, Hist. Eccles. l. 8. cap. 25. Cedren. Glycam, Annal. part. 3. Zonar. Tom. 2. Socrat. Scholast. Hist. Eccles. lib. 1. cap. 17. aliosque, Chr. tamen Alex. Auctor, unicus quod sciam, Manetem Haeresiarcham sub Nerva Imp. ponit.

Pag. 302. 3. *Ἥλιος Πρόβος*] Probum Imp. Helium, sive Aelium dictum nullibi invenio. Sed nec nomen hoc agnoscunt Imp. hujus nummi, qui ita inscribuntur: IMP. C. M. AUR. PROBUS. P. F. AUG. id est; *Imperator Caesar Marcus Aurelius Probus, Pius, Foelix, Augustus.* Antonius Piso, in Tractatu suo *de Nummis Antiq.* Gallice scripto, Imperatorem hunc, *Marcum Aurelianum Valerianum Probum*, appellat.

Pag. 302. 4. *ἔτη γ', καὶ μῆνας γ',*] Cedrenus, et Glycas, Probo Imperanti annos II, et menses IV. tantum tribuunt: Eutro-

*) Sic ed. Ox.

pius tamen, et post eum Jornandes, VI. annos et IV. menses eum imperasse testantur: cui numero Eusebius mensem unicum adimit. Itaque apud Nostrum scribendum videtur, ἔτη ϛ', καὶ μῆνας γ.

Pag. 302. 15. ἔσφαξαν αὐτὸν ἐν τῷ Σιρμίῳ] De loco, et mortis genere, Nostro cum aliis convenit Scriptoribus; de causa non item. Fl. Vopiscus tres Probi caedis profert causas: 1. quod milites nunquam ociosos permisit: 2. quod dixerat, brevi fore, ut nullis militibus opus sit: 3. quod in patria sua amplianda ad sordida, ac servilia ministeria milites coegisset.

Pag. 302. 16. ἐβασίλευσεν ὁ θειότατος Κάρος ἔτη β.] Caro imperanti annos II. tribuit Auctor noster; singulisque filiis ejus successive, totidem: Cum tamen Carus pater, et filii duo, una imperarint, nec imperii annum tertium expleverint, omnes.

Pag. 302. 19. ὑπέταξε χώραν, ἥντινα ἐκάλεσε Καρίαν] Ubinam tandem terrarum haec regio? Cariam quidem agnoscimus, Asiae minoris regionem; sed longe ante Carum Imp. hoc nomine vocatam.

Pag. 303. 3. ὃ ἐκάλεσεν εἰς ἴδιον ὄνομα, Κάρας] Κάραι, ut cum nostro Cedrenus, et Procopius, sive Κάῤῥαι, ut Stephanus, urbs est Mesopotamiae, quae Hebraeis חרן *Charan.*

Pag. 303. 4. καὶ ἐσφάγη, ἐπὶ τῆς ὑπατείας Μαξίμου καὶ*) Ιαννουαρίου] Alii Carum, in Perside fulmine ictum interiisse scribunt; Verum his Coss. hoc fieri non potuit. Maximianum quidem, et Januarium Coss. habemus, apud Eusebium, et Chr. Alex. Auctorem; quos tamen hic ad Diocletiani annum IV. ille ad ejusdem an. III. ponit.

Pag. 303. 5. ἐβασίλευσε Νουμεριανὸς] Carus expeditione in Persas suscepta, Numerianum, filium natu minorem, optimae spei adolescentem, illuc secum duxit: Carino interim, filio natu majori, rerum Occidentalium cura commissa. Caro autem patri satis functo, Numerianus haud longe superfuit, Apri soceri insidiis interfectus.

Pag. 303. 10. καὶ ὁ ἅγιος Βαβυλᾶς] Persecutione sub Decio Imp. facta martyrium subiisse S. Babylam, testatur Eusebius, et post eum Zonaras: verum quae hic de S. Babylae Martyrio profert Auctor, ab Eusebii narratione longe recedunt.

Pag. 304. 1. καὶ ἀνεῖλαν τὸ πολὺ πλῆθος etc.] *Ανεῖλα,* aor. 1. inusit. ab ἕλω· cujusmodi frequenter utitur Auctor noster.

Pag. 304. 3. καὶ [illegible]ίραντες τὸ δέρμα αὐτοῦ etc.] Tale quid de Valeriano factum, memorant scriptores nonnulli: Numeriano vero haec non accidisse, ex probatis scriptoribus satis constat.

---

*) Sic ed. Ox.

Pag. 304. 18. μετὰ τὸ συγκροῦσαι τοῖς Πέρσαις] Quas hic aniles fabulas profert Auctor? in Persas enim nunquam Carinus Imp. profectus est; utpote cui a Patre Caro in Persas proficiscente, imperii Occidentalis cura commissa est.

Pag. 304. 21. ὡς κοπωθέντι] Scr. κωπηθέντος.

Pag. 304. 23. χώραν τῶν Κηρυστικῶν] Scr. Κυῤῥεστικῶν. Cyrrhestica, regio Syriae, Antiochiae contermina, a Cyrrho urbe sic dicta. Stephan. Κύῤῥος, πόλις Συρίας, ἡ ἀκρόπολις Σίνδαρος. ὁ πολίτης Κυῤῥέστης, ὡς Πολύβιος πέμπτῳ· καὶ Κυῤῥέστις ἡ Ἀθῆνα, καὶ ἡ χώρα, Κυῤῥεστική. Pro Σίνδαρος tamen repono Γίνδαρος, ex Strabone, lib. 16. Qui etiam Κυρηστικὴ scribit, cum ή, quandoque etiam cum ί, et simplici ρ· εἶτα ἡ Κυρηστικὴ μέχρι Ἀντιοχίδος. Et paulo infra: Ἐνταῦθα δ' ἐστὶ πόλις Γίνδαρος, ἀκρόπολις τῆς Κυριστικῆς. Plinius Nat. Hist. lib. 5. cap. 23. de Coelesyria verba faciens, Cyrrhesticam vocat: *Et inde Cyrrhistica regio Cyrrhum, etc.*

Pag. 305. 9. καὶ συνεισῆλθαν ἅμα] ἦλθα, aor. 1. inusitat. ἔλθω, et paulo supra, εἷλα ab ἕλω.

Pag. 306. 7. Καρῖνος τελευτᾷ τῷ *) ἰδίῳ θανάτῳ] Imo a Diocletiano multis praeliis tentatus, ab eodem tandem victus interficitur, teste Fl. Vopisco.

Pag. 306. 13. τῆς ὑπατείας Βάσσου καὶ Κυντιανοῦ] Bassum et Quintianum Coss. Eusebius ad Diocletiani Imp. annum IV. ponit; Chr. Alex. auctor, ad ejusdem annum V.

Pag. 306. 14. ἐγένετο σκότος μέγα.] De tenebris hisce apud alios altum silentium.

Pag. 306. 16. τὸν υἱὸν αὐτοῦ Μαξιμιανὸν] Diocletiani gener, non filius erat Maximianus. vide Cedrenum.

Pag. 307. 3. λόγῳ ἀποθετῶν] forte scribendum, ἀποθηκῶν.

Pag. 307. 7. ἐν κοτρίγαις] Ita etiam infra: καὶ μὴ ἵνα τοσοῦτον διάστημα ὁδοῦ ἀπέρχωνται ἐν τῷ Ἀργυρῷ ποταμῷ ἐν κοτρίγαις τῆς Κιλικίας. Locus iste difficilis est, et cui enucleando me fateor imparem. Κοτρίγαις, *Quadrigis*, vertimus, nempe ob vocum similitudinem: nec enim vocabulum hoc usquam alibi invenire potui. Quid tamen Quadrigis cum fluvio? De hoc videant eruditi.

Pag. 307. 20. ἔκτισε δὲ καὶ φαβρικὰς] φαβρικὸν etiam neutrum infra habemus; ἔκτισε δὲ καὶ ἐν Ἐδέσῃ φαβρικά. Justiniani Novell. 85. habet, φάβριξ: ὥστε διὰ θείας ἡμῶν ἀντιγραφῆς ἐν ἐκείνοις αὐτοὺς κατατάττεσθαι τοῖς τόποις, ἐν οἷς εἰσὶ δημοσίαι φάβρικες. *Fabricae* autem hae loci erant publici, armis conficiendis destinati; artificibus etiam ex publico stipe consti-

---

*) Sic ed. Ox.

tuta, ut ex sequentibus, Justinian. Novel. citat. apparet: *ἐφ' ᾧ δημόσια αὐτοὺς ἐργαζομένους ὅπλα, καὶ τὰς ἐκ τοῦ δημοσίου σιτήσεις κομίζεσθαι.*

Pag. 309. 7. *ἕως τὸ γόνυ τοῦ ἵππου*] *ἕως*, accusativo junctum, alibi haud temere invenies.

Pag. 309. 10. *καὶ κονδάψαντα εἰς αὐτὸ*] Novum plane, mihique inauditum hoc vocabulum.

Pag. 310. 17. *τοῖς νικῶσι παρεῖχε σάκρας*] *Σάκραι Rescripta* sunt, sive *Literae Imperatoriae:* hoc vero loco Diplomata Imperatoria, sive Literas quas vocant *Patentes*, Victoribus Honores quosdam, sive dignitates confirmantes intelligi puto.

Pag. 310. 18. *καθὼς Δομετιανὸς ὁ σοφώτατος*] Forte legendum, *Δομνῖνος ὁ. σ.* De Ludis enim hisce Olympicis Antiochiae celebratis, quicquid profert Auctor noster, Domnino Chronographo id omne se accepisse supra fatetur, lib. 12. in Commodo.

Pag. 311. 3. *ἐβασίλευσε Μαξιμιανὸς, ὁ καὶ ἐπίκλην Ἑρκούλιος, ἔτη ιθ'.*] Diocletianus et Maximianus collegae imperium una tenuerunt, unoque deinceps die, imperio abdicato, habitum privatum sumpserunt. Eutropius lib. 10. ad finem: *uterque uno die privato habitu imperii insigne mutavit, Nicomediae Diocletianus, Herculeus Mediolani, etc.*

Pag. 312. 7. *ἐβασίλευσε Μαξέντιος, ὁ καὶ Γαλέριος*] Scr. *Μαξιμιανὸς, ὁ καὶ Γαλέριος·* Maxentius enim Galerii cognomentum non habuit. Diocletianus autem, et Maximianus Herculius Imp. posito imperio, hic quidem sibi successorem designat Constantium Chlorum, Imperii parte occidentali ei commissa: Diocletianus vero Maximianum Galerium Orientalibus regionibus, sui in locum, praefecit. Maxentium tamen Maximiani Herculei filium Romani, sua auctoritate, Caesarem crearunt: contra quem Constantinus M. Constantii Chlori ex Helena filius, v. imperii sui anno arma movit, tandemque penitus devicit, ad Milvium pontem, teste Eutropio, lib. 10. Caeterum tempora haec, in se perplexa satis, implicatissima reddit Auctor noster.

Pag. 312. 11. *Ἰάμβλιχος ὁ φιλόσοφος ἐδίδασκε*] Jamblichi duo fuerunt: alter Libertus; ita enim, *ἀπὸ δούλων*, apud Suidam, vertere possimus. *Ἰάμβλιχος οὗτος, ὥς φασιν, ἀπὸ δούλων ἦν.* Suid. Floruit hic sub Antonino Pio: uti inquit Vossius: scripsit vero Babylonica, sive Rhodinis et Sinonidis Amores, lib. 39. teste Suida. Jamblichum alterum Chalcidensem, Philosophum, Porphyrii auditorem, de quo hoc loco noster, Suidas sub Constantino Imp. alii aliquanto sequius ponunt, Valentiniano et Valente Impp.

Pag. 312. 15. *ἐπεστράτευσε κατ' αὐτῶν ὁ αὐτὸς Μαξέντιος*] Bellum hoc in Persas a Galerio Maximiano, Diocletiani Imp. anno XVII. gestum est. Vide Eusebii Chron.

Pag. 312. 17. ἐκ τῶν Περσαρμενίων] Persarmenii dicti sunt, qui Armeniam majorem incolunt; Romano Imperio olim subditum, a Philippo vero, qui Gordiano successit, Sapori Persarum regi proditam: uti testatur Evagrius, Eccles. Hist. l. 5. cap. 7.

Pag. 313. 3. ἐπανελθὼν ἐν τῇ Ῥώμῃ ἀνῃρέθη] Mortis genus hoc Galerio non convenit.

Pag. 313. 4. *Μετὰ δὲ τὴν βασιλείαν Μαξεντίου* etc.] Constantius, et Galerius Maximianus, quem hic Auctor intelligit, eodem tempore Caesares creati sunt, et in Reip. administrationem assumpti, a Diocletiano, et Maximiano Herculio: uti supra dictum: solique deinceps, post purpuram ab his positam, simul imperarunt; Constantius quidem Gallis, Britaniisque contentus, reliquo imperio omni Galerio concesso.

Pag. 313. 8. Σαλαμιὰς, πόλις Κύπρου] forte, Σαλαμὶς. Pomponius Mela, de situ Orb. l. 2. cap. 7. de Cypro insula, ejusque magnitudine verba habens, haec addit: *ut quae aliquando novem regna ceperit, et nunc aliquot urbes ferat; quarum clarissimae, Salamis, et Paphos*, etc. Stephanus etiam de urb. *Κωνστάντεια, ἡ ἐν Κύπρῳ Σαλαμίς.*

Pag. 313. 16. ἀπέστειλε Μάξιμον τὸν Καλλικιανὸν] Scr. τὸν καὶ Λικινιανὸν uti infra; sive Λικίνιον· utroque enim nomine appellatus est: *Maximum* tamen hunc dictum, nusquam reperio. Nummi ejus Graece ita inscribuntur: *ΑΥ. Κ. ΟΥΑΛ. ΛΙΚΙΝΙΑΝ. ΛΙΚΙΑΝΟΣ. ΣΕΒ.* Αὐτοκράτωρ Καίσαρ Οὐαλέριος Λικινιανὸς Λικίνιος Σεβαστὸς etc. et Latine: IMP. C. VAL. LICIN. LICINIUS P. F. AUG. *Imperator Caesar Valerius Licinianus Licinius Pius Foelix Augustus.* Licinius vero non a Constantio, sed a Galerio Imperator factus, ideoque probabiliter in bella ista Orientalia missus est. Eutropius lib. 10. *Per hoc tempus Licinius a Galerio Imperator est factus, Dacia oriundus, natus ei antiqua consuetudine, et in bello, quod adversum Narseum gesserat; strenuus laboribus, et officiis acceptus.*

Pag. 314. 6. ἐκέλευσεν ἅρμα κατ' αὐτῶν ἐξελθεῖν] *Ἄρμα*, Singul. Num. et ἅρματα, plural. pro *Armis*, frequenter occurrunt apud recentiores: hoc tamen loco pro *Exercitu*, sive *Armatis*, poni videtur.

Pag. 314. 11. τρακταΐστης] Cyrilli Lex. τρακταϊστέα. σκοπιστέα, ἐξεταστέα· a verbo τρακταΐζω, *Tracto.* Infra etiam lib. 16. habemus τρακτεύειν et τρακτευτὴς, ab eodem fonte.

Pag. 314. 12. ἐχαρίσατο ἐλευθερίαν τοῖς χριστιανοῖς] Vide Euseb. Eccles. Hist. l. 10. cap. 5.

Pag. 314. 15. ἦν γὰρ μίμος δεύτερος] *Μίμον δεύτερον* vocat, quem Cicero, *Actorem secundarum partium.* Cic. in Verr. *Ut in Actoribus Graecis fieri videmus, saepe illum qui est secundarum, aut tertiarum partium, quum possit aliquanto cla-*

rius dicere, quam ipse Primarum multum submittere, ut ille princeps quam maxime excellat. etc. Primarum nimirum partium actori, praecipuum fabulae recitandae onus incubuit. Histriones trium horum ordinum, *πρωταγωνιστὴς*, *δευτεραγωνιστὴς*, Graecis dicti sunt: *ἀγὼν* enim etiam actionem Fabulae in Scena significat: unde apud Hesychium, *Ἀγωνισταὶ, οἱ ὑποκριταὶ*, id est, *Mimi*, sive *Histriones*.

Pag. 314. 17. *εἰς βοῦττιν μεγάλην βαλανείου*] *Βοῦττις*, *Βουττίον*, *βουτζίον*, et *Βουτζὴ*, *Butta*, *Dolium*: hic, pro *Labro*, ponitur.

Pag. 315. 7. *ἔξω οὖσαν Δαμασκοῦ τῆς πόλεως*] Chr. Alex. habet, *ἔξω Ἡλίου πόλεως*, verisimilius: Mariamme enim vicus uti et Heliopolis, Phoeniciae; Damascus vero, Syriae urbs est. Mariammia Stephano dicitur: *Μαριαμμία, πόλις Φοινίκων*.

Pag. 315. 10. *χειρουργηθεὶς τελευτᾷ*] Licinius, a Constantino multis praeliis tentatus, ab eodem tandem penitus devictus, sese dedidit: deinde vero, ut Eutropius testatur, religionem sacramenti, Thessalonicae privatus occisus est.

Pag. 316. 3. *Ἐπὶ τῆς ὑπατείας Σεβήρου καὶ Μαξιμιανοῦ.*] Chr. Alex. ad Constantini annum I. Constantium Caes. et Maximianum Jovium V. Coss. ponit; Eusebius vero nullos.

Pag. 316. 8. *Καὶ ἡττηθεὶς ἐφοσσεύετο ὑπὸ τῶν Βαρβάρων*] Alii omnino aliter ista narrant. Vide Euseb. de vit. Constant. lib. 1. qui haec Constantino, Maxentium Romae imperantem armis petenti, accidisse testatur: Cujus etiam rei narrationem se ab Imperatore ipso posthac accepisse, loco citato profitetur.

Pag. 318. 17. *Εστὼς*] Scr. *ἑστός*.

Pag. 319. 6. *Τοῦ τπγ' ἔτους χρηματίζοντος.*] Aerae Antiochenae annus CCCLXXXIII. respondet anno Christi Eusebiano CCCXXXVI, sive Dionysiano vulgari CCCXXXV, qui Constantini Imp. secundum eundem Eusebium, annus erat XXIX. qui quidem annus in Chr. Alex. a Radero edito deest: idem tamen Chr. a Scaligero editum, ad hunc Constantini annum, Constantium Caes. VI. et Albinum Coss. exhibet, anno sequente *ἄνευ ὑπάτων* relicto. Eodem etiam anno dictos Coss. ponunt Fasti Capitolini.

Pag. 319. 8. *Εγκάθετος.*] Scr. *ἐγκάθητος*.

Pag. 319. 9. *Δηληγάτωρ ἐκάθητο.*] *Δηληγάτωρ*, *Delegatus*; uti et *δηληγατίων*, *Delegatio* apud Suidam. Hesychius etiam, *δηληγατιῶν*, *ἀφορίζων*, qui causis determinandis praeest.

Pag. 319. 18. *Κύραν Ἑλένην.*] *Κύρα*, pro *κυρία*, *Domina*, apud recentiores frequenter.

Pag. 319. 20. *Ἀνεκαινίσθη τὸ ποτὲ Βυζάντιον ἐπὶ τῆς ὑπατείας Γαλλικανοῦ καὶ Συμμάχου*] Mallem *ἐνεκαινίσθη*: Urbs enim haec licet annis ante aliquot, sub aliis Coss. exaedificari coepta fuerit, sub his tamen ad exitum tandem perducta est, atque dedicata; uti etiam testatur Chr. Alex. auctor: qui Coss. hos

ponit ad annum Constantini M. xxv. quo anno Hesychius Illustris in Patr. Constant. urbem dedicatam tradit: annus vero hic erat Christi vulgari cccxxxi, Aerae vero Antiochenae annus ccclxxix. Auctor tamen noster infra, urbis hujus dedicationem confert in ejusdem Aerae annum ccclxxviii. id est in annum Christi vulgarem cccxxx. qui Constantini Imp. est xxiv. Hieronymus etiam in supplemento suo ad Chr. Euseb. Encaenia haec ponit ad Constantini annum xxiv. quo anno Fasti Capitolini Gallicanum et Symmachum habent Coss. Verum de hac Urbis Constantinopolitanae encaeniorum Epocha, vide Jos. Scaliger de Emend. temp. lib. v. et ejusdem Can. Isagog. l. iii.

Pag. 319. 22. *Ποιήσαντος πρόκεσσον ἐπὶ πολὺν χρόνον.*] *Πρόκεσσος*, et *πρόκενσος*, *Processus:* Quocunque Imperator, relicto palatio, proficiscitur apud recentiores *πρόκεσσον ποιεῖν* dicitur, sive terra, sive mari, sive voluptatis tantum, aut etiam religionis causa iter susceptum sit. Peregrinationes vero, sive secessus remotiores, longioresque, *μακρόκενσα* vocabant, id est, *μακρότερα πρόκενσα*. Constantinus de Administr. Imp. cap. 51. *καὶ γὰρ εἰς μακρόκενσα ἀπῄει ὁ μακάριος οὗτος βασιλεὺς, οἷον εἰς Νικομήδειαν, εἰς τὸν Ὄλυμπον, εἰς Πύθια· καὶ διὰ τοῦτο ἐπετηδεύσατο τὰ δύο δρομώνια, εἰς ὑπηρεσίαν καὶ ἀνάπαυσιν αὐτου τε, καὶ τῶν ἀρχόντων αὐτοῦ.*

Pag. 320. 9. *Κτίσας καὶ φόρον μέγα.*] Scr. *μέγαν*. *ὁ φόρος*, Forum, recentioribus.

Pag. 320. 13. *Εἰς τὸ Ἴλιον ἑστηκώς.*] Hieronymus in supplemento suo ad Chron. Euseb. numero mmcccxlvi. *Constantinopolis dedicatur, pene omnium urbium nuditate.* Statuam vero hanc, Apollinis Iliaci fuisse asserit Zonaras: *λέγεται δὲ καὶ Ἀπόλλωνος εἶναι στήλην τὸ ἄγαλμα, καὶ μετενεχθῆναι ἀπὸ τῆς ἐν τῇ Φρυγίᾳ πόλεως τοῦ Ἰλίου.* Statuae huic Constantinus nomen suum indidit, clavis etiam quibusdam Dominicae crucis capiti insertis: uti idem Zonaras testatur, qui etiam eam ad suum usque tempus durasse asserit, Tom. 3. in Constantino.

Pag. 321. 8. *Κτίσας ἐγγὺς καὶ βασιλικήν.*] *Βασιλικὴν*, proprie eadem est, quae Latinis Regia: sumitur tamen pro structura quavis ampla, et Regali, sive publici sive privati usus: Hoc loco, *Senaculum*, signat.

Pag. 321. 12. *Καλέσας τὸν τόπον, Αὐγουστιῶνα.*] Forum hoc *Αυγουσταῖον* vocat Procopius: Codino *Αυγουστεὼν* dicitur.

Pag. 322. 10. *Διριγευομένην ὑπὸ τῶν στρατιωτῶν.*] Chr. Alex. habet *δηρηγευομένην*. *δηρηγεύειν*, et *δηριγεύειν*, vel ut noster habet *διριγεύειν*, *Dirigere* sonat; vocabulo Latino Graecanicam formam induente. Hinc *δηριγευόμενος*, et *διριγευόμενος*.

Ibid. *Καὶ καμπαγίων*] *Καμπάγια*, et *καμπάκια*, Calceamenti quoddam genus: de quo vide Jo. Vossium, de vitiis Serm. et Meursium in Glossario, et Ben. Baldwinum, de Calceo antiq.

et Myst. Chr. Alex. habet γαμβαγίων; pro quo Raderus, λαμπαδίων, reponit; male. Verum locus iste ibidem pessime corruptus, ex nostro restituendus est.

Pag. 322. 13. *Εγείρεσθαι.*] *Εγείρεσθαι* hic, pro ἀναστῆναι, *assurgere.* Hesychius, *Εγείρω, ἐγέρθητι, ἀνάστηθι.*

Pag. 322. 17. *Εν τῇ συμπληρώσει τῆς αὐτοῦ ὑπατείας.*] Consules initio Magistratus sui, pecunias in populum spargere, mos erat: quod et Imperatores etiam facere consueverunt: idque non solum in coronatione, aut etiam consulatum ineuntes, sed quandoque deponentes etiam: ut ex hoc loco apparet: Forte hoc factum, ob tam insigne opus ad exitum perductum, quale erat instaurata, ac dedicata Constantinopolis.

Pag. 322. 21. *Αφορίσας οἰνοκρέα, καὶ βεστία.*] Lego, οἶνον, κρέα, καὶ βεστία. βέστης, et βεστίον, *Vestis:* et βεστιάριον, *Res Vestiaria*, sive *Vestiarium*: βεστιάριος, βεστάρχης, *Vestiarius.* Hesychius βεστιάριον habet, per ι. *Βεστιάριον, τόπος ἐν ᾧ τὰ χρήματα τίθενται, καὶ τὰ ἱμάτια τοῦ κοινοῦ.*

Pag. 323. 20. *Κώμην λεγομένην Σουγάν.*] Drepanum, vel ut Stephanus et Cedrenus, Drepana, aliis omnibus dicta est urbs ista.

Pag. 324. 7. *Λεγομένῳ Αχυρῶνι*] Ita Hieronymus, Chr. Alex. alii. Eutropius villam vocat: *Nicomediae in villa publica obiit.*

Pag. 324. 10. *Ων ἐνιαυτῶν ξ', καὶ μηνῶν γ'.*] Constantinum M. aetatis suae anno LXVI. obiisse asserit Eutropius, lib. 10. *Bellum adversus Parthos moliens, qui jam Mesopotamiam fatigabant, uno et trigesimo anno Imperii, aetatis sexto et sexagesimo, Nicomediae in villa publica obiit.*

Pag. 324. 14. *Ηυρέθη βασιλεὺς ὢν ἐν Ρώμῃ Κωνσταντῖνος.*] Constantino M. fatis defuncto, imperium inter tres ejus filios distributum est, hoc modo. Constantino, filio natu maximo, Occidentis imperium obtigit, id est Galliae, Hispaniae et Britanniae: Constanti, Italia et Illyricum: Constantio, Thracia, et Orientis totius imperium.

Pag. 325. 1. *Εβασίλευσεν ἐν τῇ Ρώμῃ ἔτη ιβ'.*] Haec Constanti potius, Romae imperanti, competunt. Constantinus enim junior imperii sui anno III. occisus est, uti testatur Hieronymus.

Pag. 325. 3. *Εσφάγη ἐν Μοθώνῃ.*] Quemnam hic locum memorat Auctor? Methonem quidem, Thraciae urbem, habemus apud Stephanum: aliam item ejusdem nominis in Macedonia, apud eundem: Laconiae, tertiam: Persidis, quartam: Euboeae denique quintam: Italiae tamen nullam: qua regione Constantinum juniorem interemptum fuisse, tradunt Scriptores. Eutropius: *Constantinum porro bellum fratri inferentem, et apud Aquileiam inconsultius praelium aggressum, Constantis duces interemerunt.* Eadem habes apud Hieronymum.

Pag. 325. 7. ἔτη ιϛ'] Eutropius Constanti Imperanti annos tribuit XVII; scriptores tamen alii XIII: aut XII. tantum.

Ibid. ὅστις ἀῤῥωστήσας ἀπὸ δυσσεντερίας ἐτελεύτα.] Valetudine quidem parum prospera usus est Constans, ut qui morbo articulari obnoxius erat: ex quo tamen non interiit: Magnentii enim factione occisus est, in castro cui Helenae nomen, haud longe ab Hispania, aetatis anno XXX. uti, praeter nostrum, alii omnes.

Pag. 325. 10. ἔτη λ'.] Constantius obiit XXIV. anno post Constantinum patrem mortuum: annis autem IV. ante mortem patris ad regnum provectus est: teste Hieronymo. Anni itaque imperii ejus omnes sunt XXVIII: ideoque ubi apud Eutropium dicitur, Constantium obiisse *anno imperii octavo et trigesimo*, legendum, *octavo et vigesimo*.

Pag. 325. 10. Ἐξακιονίτης.] Ita etiam infra, lib. 15. de Atalaricho: ἦν δὲ Ἀρειανὸς τῷ δόγματι, ὅ ἐστιν, ἐξακιονίτης· ap. Chr. Alex. scribitur, ἐξωκιονίτης, rectius, ut Jo. Meursio videtur, qui ἐξωκιόνιον, Monasterium fuisse putat, idque Arrianorum: quod ex his Nostri locis confirmari videtur. Pro quibusvis vero Arrianis vocabulum hoc postea positum fuisse videtur: unde legimus apud Chr. Alex. Theodosium Imp. templa Catholicis reddidisse, *Numeris Exocionitis ubique expulsis*, διώξαντα ἐξ αὐτῶν τοὺς λεγομένους ἀριθμοὺς Ἐξωκιωνίτας.

Pag. 325. 12. Ἀββουραρσάκιος ὁ βασιλεύς.] Scribendum, Σαββουραρσάκιος, sive Σαββουραρσάκης, uti habetur infra, in Juliano. Compositum vero vocabulum est, quod disjunctim legitur, Σάπωρ Ἀρσάκης, id est, *Sapor Rex*, Persarum scil. ἀρσάκης enim, *Rex* sonat: uti supra edocti sumus, lib. XI.

Pag. 326. 1. Κωνστάντιος ἐπέραιστον οἶκον.] Scr. ἐπήρατον. Caeterum versus hi haud sani sunt. Forte legendum, Κωνσταντῖνος, ut et versu tertio Κωνσταντίνου, uti metri ratio postulare videtur. Constantinus enim Magnus Ecclesiam hanc inchoavit, maximamque ejus partem absolvit: cui tandem sub Constantio F. ad exitum perductae, ista inscripta sunt.

Pag. 326. 2. πανφανόεντα.] Lego, παμφανόωντα. Hom. Il. Θ'.

Ἅρματα δ' ἔκλιναν πρὸς ἐνώπια παμφανόωντα.

Pag. 326. 4. θαλάμη πόλον.] Lego, θαλαμηπόλος. θαλαμηπόλος, qui circa cubiculum versatur, Cubicularius.

Pag. 326. 10. Τοῦ Πυράμου ποταμοῦ] Leucosyrus olim dictus est, teste Stephano: Πύραμος, ποταμὸς ἐν Μάλλῳ τῆς Κιλικίας. ἐκαλεῖτο δὲ πρότερον Λευκόσυρος.

Pag. 326. 11. Εἰσελθὼν ἐν Μαμψουεστίᾳ] Scr. Μοψουεστίᾳ. Stephanus: Μόψου ἑστία, Κιλικίας, ἐπὶ τῷ Πυράμῳ ποταμῷ, ἀπὸ Μόψου τοῦ μάντεως. Urbs haec etiam Μόψου κρῆναι dicta est: Cedren. in Constantio: καὶ ἐλθὼν ἐν Μόψου κρή-

ναις, τελευτᾷ μηνὶ Νοεμβρίῳ γ'. Hieronymus etiam. *Constantius Mopsocrenis, inter Ciliciam Cappadociamque moritur, anno aetatis suae XLV.*

Pag. 326. 12. *ὢν ἐνιαυτῶν μ'.*] Scribend. *με'.* aetatis enim XLV. mortem obiit, teste Eutropio: quem etiam sequitur Hieronymus.

Pag. 326. 13. *Ἰουλιανὸς ὁ παραβάτης.*] Julianus iste Graecis Scriptor. *παραβάτης*, id est, *Transgressor*, passim vocatur: quod tamen nos, Epitheto aeque frequenter Juliano a Latinis imposito, *Apostatam*, reddimus.

Pag. 326. 15. *ὅστις ἐβασίλευσεν ἔτη β'.*] Julianus post Constantii mortem, imperium solus tenuit anno uno, et mensibus VIII. uti Hieronymus, et post eum Jornandes. Eutropius tamen, eum imperium sui anno VII. mortem obiisse testatur: nempe annos illos V, quibus, a Constantio Caesar renunciatus, in imperii consortium adscitus est, annumerans.

Pag. 328. 1. *Εἰπὼν περὶ τῶν αὐτῶν Ἀντιοχέων λόγον.*] *Λόγος* iste a Juliano in Antiochenos scriptus, *Μισοπώγων* inscribitur.

Pag. 328. 6. *Διὰ Κύρου τῆς πόλεως*] Scr. *Κύῤῥου:* a Cyrrho enim urbe, Cyrrhestica regio dicta est; uti supra monuimus.

Pag. 328. 12. *διὰ ῥεφερενδαρίου χριστιανοῦ.*] *Ρεφερενδάριος*, sive *ῥαιφερενδάριος*, a Suida exponitur *ἀναφορεὺς*, *Relator.* Vide Jo. Meurs. Glossar. et Jo. Vossium, de vit. Serm.

Pag. 328. 18. *ἀναφραγῆναι τὸ σπήλαιον.*] Ita etiam Chr. Alex. *ἀναφράσσω* tamen, *aperio*, significat, sensu plane opposito. Hesychius: *ἀναφράξαντες* (leg. *ἀναφράξαντες*) *ἀναπτύξαντες, ἀναπετάσαντες.* Forte itaque legendum, *ἀποφραγῆναι.*

Pag. 329. 3. *ὁ Καρηνὸς.*] Lego, *Καῤῥηνός.* Stephanus: *Κάῤῥαι, πόλις Μεσοποταμίας* etc. *τὸ ἐθνικὸν, Καῤῥηνός.* Pro *Κάραι* etiam, uti noster semper habet, scribendum, *Κάῤῥαι.*

Pag. 329. 7. *τὸ λεγόμενον Κιρκίσιον.*] De Castello hoc vide Procopium, Pers. lib. 2.

Pag. 329. 8. *καὶ τοῦ Ἀββορᾶ.*] *Ἀβόῤῥας* Procopio vocatur fluvius iste.

Pag. 329. 16. *γεφύρης.*] Scr. *γεφύρας.*

Pag. 330. 2. *προηγεῖσθαι αὐτῶν πρὸς κουλκάτορας.*] Scr. *προσκουλκάτορας*, conjunctim. *προσκουλκεύειν*, et *ἐξκουλκεύειν*, *excubias agere*, *explorare:* inde *προσκουλκάτορες*, et *ἐξκουλκάτορες*, *Excubitores*, *Exploratores.* Vide J. Vossium de vit. Serm. et Jo. Meurs. Glossar. His adde Nic. Rigalt. Glossar. in *Σκοῦλκαι*, et *Σκουλκάτωρες:* licet enim voces hae diversam agnoscant originem, eandem tamen rem signare videntur.

Pag. 330. 3. *Τῶν λαγκιαρίων, καὶ ματτιαρίων.*] *Λαγκιάριοι* sunt *Lancearii:* verum quinam sint Mattiarii hi, non adeo facile est dictu. Vocabulum occurrit aliquoties apud Ammianum

Marcellinum, et Zosimum: quod tamen non explicant interpretes Certe Mattiarios cum Lanceariis ubique junctos invenimus: *Mater* autem, sive *Materis*, aut *Mataris*, teli quoddam genus erat, cujus meminerunt inter antiquos J. Caesar et Livius; quod etiam Lanceae longioris genus fuisse, conjicit doctissimus J. Vossius, de vit. Serm. An igitur *Matari* armatus fuerit Mattiarius noster, aliis inquirendum propono. Militum vero genus hoc Explorationibus idoneum fuisse, etiam ex Ammiano Marcellino colligere licet: qui lib. 21. de Constantino Imp. haec habet: *Qua gratia in laetitiam Imperator versus, ex metu, concione mox absoluta, Arbelionem ante alios faustum ad intestina bella sedanda ex anteactis jam sciens, iter suum praeire eum Lancearíis et Mattiariis, et catervis expeditorum praecepit.*

Pag. 330. 13. *Εἰς τὸν αὐτὸν Τίγρηντα ποταμόν.*] Scr. *Τίγρητα*, a *Τίγρης, Τίγρητος:* de qua vocis hujus formatione, vide Eustathium in Dionys. Periegesi.

Pag. 331. 7. *αὐτὸν φθασθῆναι.*] *φθασθῆναι,* aor. 1. pass. infinit. modi, a *φθάζω* inusitato: quam tamen vocem passive usurpatam, alibi haud temere invenies.

Pag. 331. 8. *φησίν.*] Scr. *φασίν.*

Pag. 332. 3. *Δοὺς λόγον αὐτοῖς.*] *λόγος* hoc loco, *Indemnitatis cautionem* significat: quo sensu aliquoties etiam infra occurrit; ut lib. 14. de Eudocia Imperatrice fratres suos accersente: *ἤνεγκεν αὐτοὺς ἐκ τῆς πόλεως Ἀθηνῶν, ὑπὸ λόγον, ἐν Κωνσταντινουπόλει:* et lib. 15. in Zenone: *καὶ ἐκβαλὼν αὐτὸν, καὶ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ, καὶ τὰ τέκνα αὐτοῦ, ὑπὸ λόγον ὅτι οὔτε ἀποκεφαλίζονται, οὔτε σφαγιάζονται,* etc.

Pag. 332. 10. *Βικάριος τοῦ ἰδίου ἀριθμοῦ.*] Quod Nostro *ἀριθμὸς*, aliis recentiorum *νούμερον* est; *Numerus; Cohors* scilicet: Suidas, *Νούμερα, σπεῖραι, πλήθη στρατευμάτων, φάλαγγες, νούμερα, λεγεών.* *Numerus* vero quantus fuit, ex Cedreno, cum Nostro collato, colligere licet. Ubi enim Noster, de Tzitta, a Justiniano in Armeniam misso Praefecto, habet, *ἀριθμοὺς τέσσαρας·* Cedrenus haec reddit, *χιλιάδας τέσσαρας.* *Βικάριος* vero, *Vicarius;* qui duplex erat, Politicus et Militaris: *βικάριος ἀριθμοῦ*, *Vicarius cohortis*, quem Galli, *Lieutenant*, appellant.

Pag. 332. 12. *Μονὰς ιε΄ ἐπὶ τὰ Περσικὰ μέρη.*] Ita etiam infra lib. 18. *αἰχμαλωτίσαντες ἐπὶ μονὰς δέκα.* *Μονὴ*, *Mansio*, sive *statio* est. Vocabulum hoc sensu usurpatum occurrit etiam apud Theophanem, in Justiniano: *ὥστε ἀπὸ δ΄ μονῶν τῆς θαλάσσης τὸν Γελίμερα αὐλίζεσθαι:* quo loco Anastasius Bibliothecar. *μονάς*, *Mansiones* vertit. *Et asseverabat omnem securitatem habere illos, et haud metuere quenquam illorum, quod adversus se moveretur exercitus, ita ut a quatuor* mansionibus *malis* (l. maris) *Gelimer moraretur.* Quod vero Theophani, *ἀπὸ δ΄ μονῶν*, Anastasio *a quatuor mansionibus*, est, apud Procopium scribitur, *ἡμε-*

ρῶν τεττάρων ὁδῷ. Lib. enim 1. de bell. Vandal. unde haec ipsa nobis protulit Theophanes, de Belisarii in Gelimerem expeditione verba faciens Procopius, haec habet: καὶ διὰ ταῦτα Γελίμερα πολέμιον, οὐδὲν ἐννοοῦνται, Καρχηδόνος τὲ καὶ τῶν ἄλλων ἁπάντων ὠλιγωρηκότα τῶν ἐπὶ θαλάσσῃ χωρίων, ἐν Ερμιόνῃ διατριβὴν ἔχειν, ἥ ἐστιν ἐν Βυζακίῳ, ἡμερῶν τεττάρων ὁδῷ τῆς ἠϊόνος διέχουσα· ὥστε πάρεστιν αὐτοῖς πλεῖν οὐδὲν δειμαίνουσι δύσκολον, καὶ προσορμίζεσθαι ἔνθα ἂν αὐτοὺς τὸ πνεῦμα καλοίη. Itaque δ' μοναὶ Theophanis et Anastasii *Quatuor Mansiones*, sunt *Quatuor dierum itinera*; et Nostri idcirco μοναὶ ιε', sunt, quod nos Anglice diceremus, **Fifteen daies march**, sive spatium illud quod exercitus diebus xv. emetiri solet. In Cursibus etiam Publicis Veredariorum erant σταθμοὶ, id est, *stationes*, sive *mansiones*, Ubi iter facientes Veredos sibi paratos habuerunt. Quae Persis etiam Parasangae erant, a Lazis ἀνάπαυλαι, sive *mansiones* vocatae sunt: uti nos docet Agathias lib. 2. Harum tamen *mansionum* neutra ad nostrum propositum facere videtur.

Pag. 332. 19. *Ενδεδυμένον ζάβαν.*] Chr. Alex. habet, ἐνδεδυμένον ὑπάτου σχῆμα. Ζάβα tamen indumentum est Militare, quod *Loricam*, reddit Suidas, in Ζαβαρεῖον. Ζαβαρεῖον, ἐν ᾧ αἱ ζάβαι, αἵ εἰσιν ὅπλα πολεμικὰ, ἀπόκεινται· ζάβα γὰρ τὸ λωρίκιον. Justinianus etiam Novell. LXXXV. κωλύομεν γὰρ τοὺς ἰδιώτας ἐργάζεσθαι καὶ ὠνεῖσθαι τόξα καὶ βέλη, σπάθας τὲ καὶ ξίφη, (ἅπερ καλεῖν εἰώθασι παραμήρια,) καὶ τὰς λεγομένας ζάβας, ἤτοι λωρίκια, etc.

Pag. 332. 20. *Εν πόλει λεγομένῃ Ασίᾳ.*] Chr. Alex. habet, ἐν κώμῃ λεγομένῃ Ραδίᾳ.

Pag. 333. 4. ὦ Ἥλιε, ἀπώλεσας Ιουλιανόν] Alii eum blasphemam animam hisce tradunt evomuisse: *ΝΕΝΙΚΗΚΑC ΓΑΛΙΛΑΙΕ*, *Vicisti Galilaee.*

Pag. 333. 5. ἔτους κατὰ Αντιόχειαν τὴν μεγάλην χρηματίζοντος νιά.] Annus Aerae Antiochenae CCCCXI, anno Christi vulgari CCCLXII. respondet, id est anno Christi Eusebiano CCCLXIV: quo etiam anno Hieronymus Juliani ponit obitum.

Pag. 333. 8. *Κόμητος τῶν δομεστίκων.*] Δομέστικοι, praeter alias multas significationes, etiam cohortem significat, Imperatoris custodiae destinatam, ex equitibus utplurimum constantem; unde Suidas: Δομέστικοι, οἱ τῶν Ρωμαίων ἱππεῖς· οἱ κατὰ Ρωμαίους οἰκειακοὶ στρατιῶται. Zonaras etiam Annal. Tom. 2. de Diocletiani patre: ἄλλοι δὲ κόμητα δομεστίκων αὐτὸν γενέσθαι φασί· δομεστίκους δέ τινες τοὺς ἱππέας νομίζουσιν, adeo ut Jovianus, Imperatorii satellitii Praefectus fuisse videatur. Hieronymus, *Primicerium Domesticorum*, vocat.

Pag. 333. 13. *Πρὸ τοῦ διαφαύσει.*] Lego, διαφαύσαι. Chr. Alex. διασαφῶσαι, mendose.

Pag. 333. 14. τὸ ἀπὸ πολλοῦ διαστήματος ἀπληκεῦον.]

Απληκεύειν, *applicare*, Castra meatari: et *ἄπληκτα*, *Fossata*, *Castra:* vocabula haec a Latino *applico* formata, hoc sensu passim occurrunt apud recentiores.

Pag. 333. 17. *ὧν ἐνιαυτῶν λγ'.*] Legendum, *λα'*· Eutropius, lib. 10. testatur Julianum interfectum esse, *anno aetatis altero et trigesimo.* Chr. Alex. interim corrigendum, quod habet, *ὧν ἐτῶν λϛ'.* Hieronymus tamen longissime omnium a vero abest, annos XL. ei tribuens.

Pag. 333. 20. *Ηνεῳγμένους.*] Scr. *ἀνεῳγμένους.*

Pag. 334. 4. *Ο ἐπίσκοπος Βασίλειος δ ιυπνίσθη.*] Narratiunculam hanc habes etiam apud Chron. Alex. Verum futilia sunt haec omnia: Basilius enim, Juliano superstite, presbyter tantum erat; sub Valente vero Episcopus tandem factus est; cujus rei testes habemus locupletes Niceph. Hist. Eccles. lib. 11. cap. 17 et 18. Sozomen. lib. 6. cap. 15. Socrat. lib. 4. cap. 21.

Pag. 334. 5. *Ως συμπράκτορα αὐτοῦ.*] Raderus apud Chr. Alex. *συμπράκτορα* etiam vertit, *studiorum socium:* atque hanc interpretationem confirmare videntur, quae infra habentur in Chron. Alex. de Theodosio Jun. et Paulino, qui ibidem vocatur Theodosii *συμπράκτωρ καὶ φίλος*· non modo enim familiaritate conjuncti, sed et literis etiam una imbuti fuerant. Vide etiam Niceph. lib. 10. cap. 1.

Pag. 334. 11. *Ευτρόπιος ὁ χρονογράφος ἔν τισι τούτων οὐχ' ὡμοφώνησεν.*] Nec mirum: Paganus enim erat Eutropius.

Pag. 334. 14. *Ιουβιανὸς, ὁ υἱὸς Ουρανιανοῦ.*] Zonaras habet, *υἱὸς Βαρωνιανοῦ*, rectius: Varroniani enim filius erat: Varronianum etiam ipse filium habuit, quem Caesarem creavit: *Ουαρωνιανοῦ*, itaque forte noster scripserit. Imperator vero iste Eutropio Jovinianus dictus est; Ammiano Marcellino, Juvianus dictus fuisse videtur: qui hoc nomen ideo exercitui arrisisse scribit, eo quod unica tantum litera a Juliano discriminatum erat: Marcellinus lib. 25. Scriptorum Graecorum, Latinorumque plurimi, *Ιοβιανὸν* vocant: noster *Ιουβιανὸν*, et *Ιοβιανόν.*

Pag. 334. 15. *Επὶ τῆς ὑπατείας Σαλουστίου.*] Julianus enim Imp. Salustii collega, jam mortuus est.

Pag. 335. 4. *Βασιλεὺς Περσῶν Σαββουραρσάκιοις.*] Qui aliis *Σάπωρ*, et *Σαπώρης*, Nostro utplurimum *Σαββουραρσάκιος* est, id est, *Σάπωρ ἀρσάκης*, *Sapor Rex*, uti supra monuimus. Chr. Alex. habet, *Λαβουαρσάκιος*, mendose.

Pag. 335. 7. *ὀνόματι Σουῤῥαειναν.*] Chr. Alex. hunc, *Σουρέναν*, vocat.

Pag. 336. 1. *Πατρικίου Αρινθέτου.*] Scr. *Αρινθέου*, sive *Αρινθαίου*, uti habet Chr. Alex.

Pag. 336. 4. *τὴν λεγομένην Νιζτίβιος.*] *Νίζτιβις*, pro *Νίσιβις*; corrupta recentiorum scriptura. Nisibis vero a quibusdam, Antiochia Mygdoniae dicta est; asserente Theodorito Hist. Eccles.

lib. 2. cap. 30. *Νίσιβις, ἣν Ἀντιόχειαν Μυγδονίας τινὲς ὀνομάζουσιν, ἐν μεθορίῳ κεῖται τῶν Περσῶν καὶ Ῥωμαίων ἡγεμονίας.* Pro Nostri vero *Νιζτίβιος*, Chr. Alex. habet *Νησιβέων.*

Pag. 336. 11. *Καὶ καταφθάσας ὁ βασιλεὺς Ἰουβιανὸς τὸ Νιζτίβιος πόλιν.*] Scr. *τὴν Ν. πόλιν·* Ista vero supplenda sunt, apud Chr. Alex.

Pag. 337. 3. *χριστιανοῖς ἐνεχείριζε τὰ πράγματα.*] Chr. Alex. habet, *ἐνεχείρησε*, mendose. Verum ista, quae ibi depravatissime leguntur, ex nostro restituenda sunt.

Pag. 337. 11. *Ἐν κώμῃ λεγομένῃ Διδάστανα.*] Scr. *Δαδαστανᾶ.* Hieronymus: *Jovianus cruditate, sive odore prunarum, quas nimias adoleri jusserat, Dadastanae moritur.* Vide et Socratem, Theodoritum, Sozomenum, alios.

Ibid. *ὧν ἐνιαυτῶν ξ.*] Mortuus est Jovianus anno aetatis suae XXXII. teste Eutropio, lib. 10. ad finem: *Decessit imperii mense septimo, tertio decimo Kal. Martias: aetatis, ut qui plurimum, ac minimum tradunt, tertio et trigesimo anno.*

Pag. 337. 12. *Ἐβασίλευσε Βαλεντινιανὸς, ἐν Νικαίᾳ πόλει.*] *ἀναγορευθεὶς* supplendum videtur. Cedren. *Οὐαλεντινιανὸς ἀνηγορεύθη ἐν Νικαίᾳ τῆς Βιθυνίας*, etc.

Pag. 337. 13. *ἔτη ις.*] Valentinianus Imp. salutatus, fratrem Valentem in imperii consortium statim adscivit. Valens tamen iste, quo superstite diem suum obiit Valentinianus, XIII. tantum annos imperasse infra dicitur: numerus itaque hic corruptus. Forte itaque scribendum, *ἔτη ια·* XI. enim imperii anno mortuum Valentinianum tradit Hieronymus.

Pag. 337. 18. *Ἔπεμψεν εἰς Σαλαβρίαν.*] Chr. Alex. habet, *Ὀλυμβρίαν·* Caeterum Valentinianus, cum Juliano Imp. Praefectus cohortis esset, ob spretos ejusdem ritus Gentilitios, militia exutus, et in Melitinam, Armeniae urbem, exul missus est, uti testatur Sozomenus, Hist. Eccles. lib. 4. cap. 6.

Pag. 338. 3. *διεδέξατο τὸν αὐτὸν ἔπαρχον Σαλούστιον.*] Haec ita reddit Chr. Alexandrini Interpres: *Salustium Praefectum praetorio recepit:* male omnino, contraque verborum vim. *Διαδέχεσθαι* enim apud Authores hosce, sonat, *διάδοχόν τινι δοῦναι, Successorem alicui dare*, sive, Magistratu abdicare. Hoc maximum nimirum severitatis suae *τεκμήριον* exhibuit Imperator Valentinianus, cum nec amico suo charissimo, modo injusti quid in illum objiceretur, parci voluisset. Non itaque Valentinianus Vadimonium pro Salustio promisit; hoc enim accusatorum omnium propulsandorum occasio proculdubio extitisset: sed vadimonium ab eo, criminationibus quibuscunque respondendis, exegit.

Pag. 338. 16. *διέσυρεν ἐκεῖ.*] *διασύρω*, apud Nostrum, significat *Moros traho;* uti etiam paulo infra: *καὶ διατρίψαντος ἐν Ῥώμῃ τοῦ αὐτοῦ βασιλέως Ἀρκαδίου πρὸς τὸν αὐτοῦ ἀδελφὸν, βασιλέα Ὀνώριον· ὡσαύτως δὲ καὶ κατὰ τὴν ὁδὸν διασύραντος*, etc.

Pag. 339. 22. *Πραιπόσιτον τοῦ παλατίου.*] *Praepositi*, imperio Graeco-Romano plurimi fuerunt: hic vero *πραιπόσιτος τοῦ παλατίου*, idem erat, qui et *ἔπαρχος*, sive *ὕπαρχος πραιτωρίων*, quo duplici nomine Procopio dictus est, Goth. 2. et 3. Evagrius *ὕπαρχον τῆς αὐλῆς* vocat: quem etiam summum fuisse magistratum asserit: *τοὺς καλουμένους βίνδικας ἐφ' ἑκάστῃ πόλει προβαλλόμενος, ἐσηγήσει φασὶ Μαρίνου τοῦ Σύρου, τὴν κορυφαίαν διέποντος τῶν ἀρχῶν, ὃν οἱ πάλαι ὕπαρχον τῆς αὐλῆς ἐκάλουν.* Evagrius Hist. Eccles. lib. 3. cap. 42. Idem *πραιπόσιτος τῆς αὐλῆς*, Simeoni Metaphrasti dictus est. Latinis, *Cura Palatii*, vocabatur, et *Curopalates:* Graecis etiam, mutuato vocabulo, *Κουροπαλάτης*. Vide Jo. Meursii Glossar. et doctissimi Fabroti Glossar. ad Cedren. ubi etiam ipsissimum hunc Auctoris nostri locum habes.

Pag. 340. 6. *πλέξας αὐτῇ.*] Hesychius: *Πλέκει, μηχανᾶται.* Infra etiam lib. 14. de Cyro Praefecto: *καὶ κατεσκευάσθη λοιπὸν, καὶ ἐπλάκη ὡς Ελλην ὁ αὐτὸς Κῦρος*, etc.

Pag. 340. 7. *Καὶ προσῆλθεν ἐκείνῃ τῷ αὐτῷ Βαλεντινιανῷ βασιλεῖ. ἢ μόνον δὲ ἐβασίλευσε, κατ' αὐτοῦ ἔδωκεν αὐτοῖς* etc.] Locus mutilus: qui ex Chr. Alex. ita restituendus. *Καὶ προσῆλθεν ἐκείνη τῷ αὐτῷ Βαλεντινιανῷ βασιλεῖ, κατ' αὐτοῦ τοῦ πραιποσίτου· καὶ ἔδωκεν αὐτοῖς* etc.

Pag. 340. 14. *ἀγανακτήσας ὁ αὐτὸς βασιλεὺς, ἐκέλευσε τῇ αὐτῇ γυναικὶ προσελθεῖν αὐτῷ.*] Chr. Alex. habet: *καὶ ἀγανακτήσας ὁ Σαλούστιος, ἐκέλευσε τῇ γυναικὶ προσελθεῖν τῷ βασιλεῖ*, etc.

Pag. 340. 7. *τῷ πέμπτῳ βαΐῳ πρωΐας.*] Chr. Alex. habet, *τῷ βαίῳ πρωΐ·* ubi Interpres, *βαίον*, *solum*, vertit: qua tamen ratione ductus, non video. Quomodo enim Imperator, dum Circensia spectaret, solus esse diceretur? *πέμπτῳ*, itaque supplendum, ex nostro. *Βαία* vero munera erant, non ab Imperatore, aut Patriarcha, septimana ante diem tantum Palmarum quotannis distributa; quod Jo. Meursio visum est; unde et nomen sumpsisse putat: sed etiam *ἔπαθλα*, *βραβεῖα*, Munera sive praemia quaecunque victoribus data. *Βαΐς* enim, sive *βαΐον*, *Palmae ramus:* Palma autem victores olim coronatos fuisse, omnibus notum. Hinc pro Dono, sive munere quocunque, vocabulum deinceps usurpatum. Male itaque Landulphum corrigit J. Meursius, Notis suis in Constantin. Porphyrog. de Administr. Imp. pag. 21. ubi in his verbis, *usque ad solutionem primi* bravii *calcavit:* pro *bravii*, *baii*, reponendum contendit. *Brabium* enim hoc loco, *τοῦ βαΐου* Cedreni sensum optime exprimit: utrumque enim, tum *βραβεῖον*, tum *βαΐον Praemium victori datum*, sensu primo: metaphorice vero, id tempus, quo, certamine finito, praemium victori deferendum erat, significat. Atque hic vocabuli hujus sensus ubique est, apud nostrum. Certa-

men vero quodlibet ubi finiebatur, victori Bravium statim datum erat: unde habemus, apud Cedrenum, τοῦ πρώτου βαΐου, apud Nostrum hoc loco, τῷ πέμπτῳ βαΐῳ· et infra, lib. 13. ἕως τοῦ εἰκοστοῦ δευτέρου βαΐου· id est, *usque ad vigesimum secundum Certamen finitum.* Praemia vero haec a Principe Victores petere solitos fuisse apparet ex nostro infra, lib. 18. ubi de Juliano Samarita, Tyranno, Circensia spectante verba faciens, haec habet: καὶ τὸ πρῶτον βαΐον ἐνίκησε Νικέας τὶς, ἡνίοχος χριστιανός· et paulo post: καὶ ἐλθὼν πρὸς τὸν τύραννον, ὀφείλων τιμηθῆναι, — — εὐθέως πέμψας ἀπεκεφάλισε τὸν ἡνίοχον ἐν τῷ ἱπποδρομίῳ.

Pag. 341. 1. *Μαριανὴν, τὴν ἑαυτοῦ γυναῖκα.*] Valentinianus Imp. duas simul uxores habuit; priorem hanc, quam Chr. Alex. *Marinam*, Jornandes et Zonaras, *Severam* vocant: ex qua, privatus adhuc, Gratianum filium habuit: alteram deinde, uxore sua eum ad id incitante, sibi sumpsit, nomine Justinam: uti testatur Paulus Diaconus: *Valentinianus, dudum laudante uxore sua pulchritudinem Justinae, sibi eam sociavit in matrimonio.*

Pag. 341. 10. *Βαλεριανός.*] Scr. *Γρατιανός.*

Pag. 341. 13. *Εν καστελλίῳ Βιργιτίνων.*] Locum hunc Brigionem vocat Paulus Diacon. qui etiam Quadorum oppidum fuisse asserit: *Dum apud Brigionem, oppidum Quadorum, legationi responderet, anno aetatis quinto et quinquagesimo, subita effusione sanguinis, quae Graece ἀπόπληξις vocatur, voce amissa, sensu integer, expiravit.* Eadem habemus apud Hieronymum; qui tamen locum hunc, *Brigitionem,* vocat; Sext. Aurel. Victor, *Bergentionem.*

Pag. 341. 15. *Εποίησεν ὁ στρατὸς βασιλέα — — Εὐγένιον.*] Eugenius anno tandem XVI, post Valentinianum mortuum, Valentiniani minoris scil. anno XIII, imperium sibimet usurpavit; quod ad ejusdem usque an. XVII. tenuit: quo tempore a Theodosio Imp. victus, et interemptus est; uti testatur Prosper Aquitanus. Vide etiam Marcellinum Comitem.

Pag. 342. 16. *ἔπαθεν ὑπὸ θεομηνίας Νίκαια.*] Accidit terraemotus iste tremendus, (quo, ut Hieronymus ait, *Nicaea, quae saepe corruerat, terrae motu funditus eversa*;) Valentiniani et Valentis Impp. anno IV, an. Christi vulgari CCCLXVIII, Indictione XI, ut Noster recte, Valentiniano Aug. II, et Valente Aug. II. Coss. Testem habemus Chr. Alexandrini Auctorem, qui terrae motum hunc accidisse asserit, μηνὶ Γορπιέῳ, πρὸ έ ἰδῶν Οκτωβρίων, (repono, *Σεπτεμβρίων*) v. idus Septembres, sive Septembris die IX.

Pag. 343. 3. *Απελθὼν κτίσαι φαβρίκα ἐκεῖ οἶκον.*] Nugae! Valens commisso cum Gothis bello illo in Thracia, quod Paulus Diaconus, Hieronymus, aliique, *lachrymabile*, nuncupant, penitus debellatus, in vilissimam quandam casulam, vulnere acce-

pto, a suis deportatus est: ubi deinde, Gothis supervenientibus, igneque supposito concrematus est. Vide Ammianum Marcellinum, lib. 31. Hieronymum, et Paulum Diacon. lib. 11. supplem. ad Eutrop. Histor. Caeterum Auctoris nostri locus iste aliter etiam satis perplexus est, nec adeo facilis explicatu.

Pag. 343. 8. *Επὶ τῆς ὑπατείας Αὐσονιανοῦ καὶ Ερμογένους.*] Scr. *Αὐσωνίου καὶ Ερμογενιανοῦ.* Ad annum enim Valentis ultimum, Fasti Capitolini *D. Ausonium Magnum Poenium Gallum*, et *Q. Claudium Hermogenianum* Coss. habent. Chr. Alex. Gratiani Imp. anno primo, post patruum scil. Valentem mortuum, Ausonium et Olybrium habet Coss. uti et Socrates etiam Hist. Eccles. lib. 5. cap. 2. et Prosper Aquitan. in supplement. ad Euseb. Chron.

Pag. 343. 9. *ἔτη ιζ΄.*] Ab anno scil. patris Valentiniani III, quo in Imperii consortium ab eo assumptus fuit.

Pag. 343. 11. *Θέων ὁ σοφώτατος φιλόσοφος.*] De septem, quos Suidas enumerat, *Theonibus*, unum sub Theodosio M. ponit: cujus etiam scripta enumerat ista. *Μαθηματικά· Ἀριθμητικά· περὶ σημείων, καὶ σκοπῆς ὀρνέων, καὶ τῆς τῶν κοράκων φωνῆς· περὶ τῆς κυνὸς ἐπιτολῆς· περὶ τῆς τοῦ Νείλου ἀναβάσεως· εἰς τὸν Πτολεμαῖον πρόχειρον κανόνα, καὶ εἰς τὸν μικρὸν ἀστρόλαβον.* Theonem itaque hunc, nostrum esse, suspicor.

Pag. 343. 15. *Θεοδόσιος ὁ Σπανός.*] Scr. *Ἱσπανός.* Hispanus enim gente erat Theodosius, uti et noster infra habet: atque a Gratiano Imperator renunciatus, non ut Noster, imperii sui anno VI, sed (post Valentem patruum mortuum) primo, uti Prosper vult: Cedrenus tamen Gratianum tres annos solum imperasse, deinde Theodosium sibi imperii socium adscivisse asserit.

Pag. 344. 1. *Ετελεύτησε Βαλεριανός.*] Quemnam tandem hic habemus Valerianum, Gratiani fratrem natu majorem? Supra enim ab ipso Auctore nostro Gratianus, *ὁ υἱὸς Βαλεντινιανοῦ ὁ μείζων*, vocatur, uti revera erat: sed nec filium ullum, Valerianum vocatum, habuit Valentinianus Imp.

Pag. 344. 4. *Ο συγγενὴς αὐτοῦ Βαλεντινιανός.*] Valentinianus iste Gratiani frater Consanguineus erat; ut qui ex eodem patre natus fuit.

Pag. 344. 8. *Εσφάγη, καὶ τελευτᾷ.*] Eodem modo periisse Gratianum etiam tradit Chr. Alex. Auctor, falso uterque: a Maximo enim Tyranno, Andragathium ad id mittente, in Galliis interfectus est. Vide Zosimum, Prosperum, Paulum Diaconum, Zonaram, Cedrenum, alios.

Pag. 344. 10. *ὡς ἐκ τοῦ γένους αὐτῶν.*] Forte scribendum *αὐτοῦ*, ut ad affinitatem inter Gratianum et Theodosium, ex Gallae Gratiani sorore, a Theodosio in uxorem acceptae, con-

tractam respicere putetur Auctor. Quomodo enim Theodosius Senatui toti Constantinopolitano genere junctus diceretur.

Pag. 344. 13. *Γαμβρὸς Γρατιανοῦ.*] *Γαμβροὶ*, secundum Jul. Pollucem, lib. III. sunt *οἱ ἐκ τοῦ γήμαντος οἰκίας*, qui ex Sponsi sunt familia. Hesychius ad *Generum* vocabulum restringit: *Γαμβρὸς ὁ ἀνὴρ τῆς θυγατρός.* Hoc loco, pro *Sororis Marito* ponitur; qui etiam Nostro, aliisque aliter, *γαμβρὸς ἐπ' ἀδελφῇ*, dicitur.

Ibid. *ἔτη ιζ'.*] Theodosius in imperii consortium a Gratiano Imp. assumptus, una cum eo, et Valentiniano fratre ejus, XIII. deinceps annis imperavit: quo utroque defuncto, cum filiis suis Arcadio et Honorio, III. annis amplius regnat. Vide Prosper. Aquitan. et Marcellin. Comitem.

Pag. 344. 15. *Πανταχοῦ ποιήσας σάκρας.*] Eadem habemus apud Chr. Alex. quae Raderus ita vertit: *Imperator reddidit templa Catholicis, ubique repurgata:* male. Quaenam *Σάκραι* sunt, omnibus jam satis notum.

Pag. 344. 17. *Ἀπὸ τῆς προτέρας αὐτοῦ γυναικὸς Γάλλης.*] Gallam quidem, Valentiniani majoris et Justinae filiam, uxore priore defuncta, conjugem habuit Theodosius: Arcadium tamen et Honorium filios ex Flacilla, ut Paulo Diacono, sive Flaccilla, uti in Nummis dicitur, ex uxore priore, susceperat. Hanc Placillam, vocant Zonaras, et Cedrenus, male: ad quorum etiam mentem Chr. Alexandrini Interpres Auctorem suum pervertit, pag. 709. in margine.

Pag. 344. 21. *Τὸ ἱερὸν Ἡλιουπόλεως τὸ μέγα καὶ περιβόητον, τὸ λεγόμενον Τρίλιθον.*] Heliopoleis multas enumerat Stephanus, inter quas Phoeniciae una est: atque hujus templum hoc loco ab Auctore indigetari ut credam, inducor ex Sozomeni lib. 7. cap. 15. ubi haec habet. *Εἰσέτι δὲ κατὰ πόλεις τινὰς προθύμως ὑπερεμάχοντο τῶν ναῶν οἱ Ἑλληνισταὶ, παρὰ μὲν Ἀραβίοις, Πετραῖοι, καὶ Ἀεροπολῖται· παρὰ δὲ Παλαιστινοῖς, Ραφιῶται, καὶ Γαζαῖοι· παρὰ δὲ Φοίνιξιν, οἱ τὴν ἡλίου πόλιν οἰκοῦντες*, etc. *Balanii* templum hoc vocatur apud Chr. Alex. *Οὗτος ὁ Θεοδόσιος καὶ κατέλυσεν καὶ τὸ ἱερὸν Ἡλιουπόλεως, τὸ τοῦ Βαλανίου τὸ μέγα καὶ περιβόητον, καὶ τὸ Τρίλιθον, καὶ ἐποίησεν αὐτὸ ἐκκλησίαν χριστιανῶν.*

Pag. 345. 3. *Φοινίκην Λιβανισίαν.*] Stephano, *Λιβανουσία*, dicta est: *Ἔμισα, πόλις Φοινίκης Λιβανουσίας·* ubi Emessae nominis variantem scriptionem observare est: quandoque enim etiam *Ἔμεσα*, eodem teste, scribitur. Verum *Εμέζτη*, uti hoc loco habemus, recentiorum sapit barbariem.

Pag. 345. 16. *ἥντινα ἐκάλεσεν Ἐμίμοντον.*] Scr. *Αἱμίμοντον.* Procopius de Justiniani aedific. lib. 4. *ταῦτα μὲν οὖν Ἰουστινιανῷ τῇδε πεποίηται· καὶ ὅσα δὲ αὐτῷ ὀχυρώματα εἴργασται ἀμφί τε τὴν ἄλλην Θρᾴκην, καὶ τὴν νῦν καλουμένην Αἱμίμοντον,*

ἐγὼ δηλώσω. *Αἷμος* vero mons Thraciae est; qui eam a Moesia disterminans, ad Pontum usque Euxinum protenditur. A monte itaque isto, Provincia contermina, Haemimontus dicta videtur.

Pag. 345. 17. *Ἐποίησε ταβλοπαρόχιον τοῖς κοττίζουσιν.*] *Ταβλοπάροχος* est, qui tabulam Lusoribus exhibet: inde *Ταβλοπαρόχιον*, *Aleatorium*, sive locus Aleatoriae exercendae destinatus: *Κόττος* vero recentioribus, idem quod *κύβος*, *Alea*: unde *κοττίζειν*, *aleam ludere*.

Pag. 345. 18. *τὸ Ἐλάφιν.*] *Ἐλάφιν*, pro *Ἐλάφιον*· diminutivum hoc est ab *ἔλαφος*, *Cerva*; quae bestia Dianae propria erat.

Pag. 345. 19. *ἐποίησε καρουχαρεῖον.*] *Καροῦχα*, *Currus* est, sive Carruca: Hesychius, *Ἅρμα, ὄχημα, καροῦχα, δίφρος*· inde *καρουχάριος*, *Carrucharius*: *καρουχαρεῖον*, *Carrucharium*, sive locus Carrucis recipiendis destinatus.

Pag. 345. 20. *κτίσας πέριξ ὁσπήτια.*] *ὁσπήτιον*, et *ὁσπίτιον* quandoque legitur; a Latino, *Hospitium*.

Pag. 346. 1. *Ἐπὶ τῆς ὑπατείας Μηροβαύδου καὶ Σατουρνίνου.*] Ad Theodosii Imp. annum v Coss. hosce nobis exhibent Prosper Aquitan. Marcellin. Com. et Chr. Alex. hujus tamen posterioris Codices impressi, *Μηρωβάνδου* habent, perperam.

Pag. 346. 10. *ἐπὶ μίλιον ἕνα.*] Scr. *ἕν*. *μίλιον*, et *μιλιάριον* dicunt Graeci recentiores, quod Latinis *Milliarium* est, sive spatium mille passuum.

Pag. 347. 8. *οἱ Τζάννοι περάσαντες.*] Pontica gens hi sunt, Macrones olim dicti; uti asserit Eustathius in Dionys. Perieg. qui *Σάννους* etiam, et *Τζάνους* eos vocari jussit.

Pag. 347. 13. *Δοῤῥαχείῳ πόλει.*] *Δοῤῥάχιον* aliis dicitur: Eustath. in Dionys. *περὶ ὃ κεῖται καὶ ἡ τῆς νέας Ἠπείρου μητρόπολις, ἡ ποτὲ καλουμένη Ἐπίδαμνος, ἤτοι τὸ Δυῤῥάχιον*. Alexander apud Stephan. de urb. *Δυσράχιον* eam vocat.

Pag. 347. 18. *διὰ μιτάτα ταράξαντος τὴν πόλιν.*] Ita etiam Cedrenus in Theodosio: *τῶν δὲ στρατιωτῶν αὐτοῦ ταραξάντων τὴν πόλιν διὰ μιτάτα, ἐστασίασαν οἱ Θεσσαλονικεῖς*. Theophanes etiam motum hunc Thessalonicae ortum scribit, *διὰ τὰ μιτάτα τοῦ στρατοῦ*. *Μιτάτα*, sive *Μετάτα*, *Metationes* sunt; id est loca, et hospitia exercitui excipiendo designata. Nos Anglice **Quarters** dicimus. Tumultus vero hujus mentionem etiam faciunt Theodoritus lib. 5. cap. 17. et Zonaras, Tom. III. qui tamen de causa silent. Sozomenus etiam, lib. 7. cap. 24. aliam tamen hic a nostro ejus profert originem: quem vide.

Pag. 347. 21. *ἀπώλετο πλῆθος χιλιάδων δεκαπέντε.*] Ita etiam Zonaras: De numero tamen Thessalonicensium, a Theodosio neci datorum non convenit inter Scriptores: Theodoritus, et Glycas, VII tantum hominum millia hac clade cecidisse asserit:

Cedrenus utrumque numerum exhibet: *κατέκτανε χιλιάδας ἑπτά, ὡς δέ τινες, πεντεκαίδεκα.*

Pag. 347. 23. *ἔμεινεν ἐπὶ πολλὰς ἡμέρας μὴ εἰσερχόμενος εἰς τὴν ἐκκλησίαν.*] Totos menses VIII a coetu Christianorum publico secretum fuisse testantur Glycas, et Zonaras.

Pag. 348. 8. *Πισινοῦντι τῇ πόλει.*] *Πεσσινοῦς*, Stephano scribitur. *Πεσσινοῦς, πόλις Γαλατίας.*

Pag. 348. 10. *ἐν Μιζουλάνῳ ἠῤῥώστησε.*] *Μεδιόλανον* Procopio, Stephano, aliisque dicta est haec urbs. Expeditio autem haec, de qua Auctor noster, in Eugenium Tyrannum a Theodosio suscepta est: post quem devictum, Mediolanum se recipiens Imperator, ibidem haud longe post diem suum obiit. Vide Sozomenum l. 7. cap. 28. Theodoritum lib. 5. cap. 25. et Socratem lib. 5. cap. 24. et 25.

Pag. 348. 11. *ὢν ἐνιαυτῶν ξε'.*] De numero annorum quibus vixit Theodosius, discrepant Auctores: Chr. Alex. cum nostro, annos LXV ei tribuit: Socrates, Sozomenus et Cedrenus, LX; Paulus Diaconus L tantum.

Pag. 348. 12. *ὅτι εἰς Ῥώμην ἦλθεν ὁ Ἀρκάδιος πρὸς Ονώριον* etc.] Alii haec aliter omnino narrant; Theodosium nempe, morti proximum jam se sentientem, Honorium filium Constantinopoli accersivisse, atque imperii Occidentalis curam ei commendasse. Vide Socratem lib. 5. cap. 25. et Sozomen. lib. 7. cap. 28.

Pag. 348. 21. *τοῦ Σπανοῦ.*] Legendum, *Ἰσπανοῦ*, uti supra monuimus.

Pag. 349. 1. *τὰ πάντα ἔτη εἰκοσιτρία.*] Annos nempe XII cum Theodosio patre, annosque XIII post ejus excessum. Vide Prosper Aquitan. et Jornandem.

Pag. 349. 5. *οὓς ἐκάλεσεν Ἀρκαδιακούς.*] Numeri hujus infra etiam mentio, lib. 15. apud Cedrenum item in Arcadio: *ποιεῖ δὲ καὶ ἴδιον ἀριθμὸν ἐν Κωνσταντινουπόλει, οὓς ἐκάλεσεν Ἀρκαδικούς.*

Pag. 349. 8. *ἐβασίλευσεν ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ Ονώριος ἐν Ῥώμῃ ἔτη λα'.*] Post Arcadium fratrem mortuum, annos tantum XV. imperavit Honorius: Auctor itaque hoc loco de toto annorum numero, quibus una cum patre Theodosio, et Arcadio fratre, imperium tenuit, intelligendus est.

Pag. 349. 10. *ἔκλεισε τὸ ἱερὸν τοῦ Σεράπιδος Ἡλίου.*] Templum hoc a Theodosio M. eversum fuisse testantur Socrates, Sozomenus, alii; falso itaque hic ab Honorio clausum tantum fuisse dicitur.

Pag. 349. 14. *καὶ πέμψας ἤγαγεν Ἀλάριχον.*] Eadem habet etiam Zonaras; qui tamen Historicorum hac in re dissensionem recte notat. Vide Paulum Diacon. lib. 13. Socratem lib. 7. cap. 10. Sozomenum lib. 9. cap. 6, 7, 8, et 9. et Jornandem de Regn. success.

Ibid. ἀπὸ τῶν Γαλίων.] Scr. *Γαλλίων*, cum duqlici λ, uti ipse infra habet: Stephano tamen, et Procopio, *Γαλλία*, sive *Γαλλίαι*, *Gallia* est; et *Γάλλοι*, *Galli.*

Pag. 349. 19. *Τὴν ἀδελφὴν Ονωρίου ἀπὸ πατρὸς, Πλακιδίαν*] Ex uxoribus enim diversis eos suscepit Theodosius; nempe ex Flaccilla, uxore priore, Arcadium et Honorium: ex Galla vero posteriore, Valentiniani M. filio, Placidiam. Caeterum Placidiam hanc, post Alarichum jam mortuum, Athaulfus, affinis ejus, Gothorum rex constitutus, capta iterum Roma, inde abduxit, sibique connubio copulavit: quae postea Honorio fratri, post mariti obitum, Constantio id exigente, a Wallia Gothorum rege reddita est. Vide Paul. Diacon. lib. 14.

Pag. 350. 10. *καὶ Κώνσταν.*] Mallem *Κώνσταντα.* Constans iste Constantini cujusdam filius erat: qui ex infima militia cum esset, ob solam speciem nominis in Britannia tyrannus exortus est: indeque in Galliam transiens, Constantem hunc filium suum ex Monacho Caesarem fecit. Quomodo ergo inter Senatorii ordinis viros eum Auctor enumerat? Vide Paul. Diacon. et Prosper. Aquitan.

Pag. 350. 13. *ἦλθεν ὁ αὐτὸς Ονώριος ἐν Κωνσταντινουπόλει.*] Nihil minus: Occidentis enim imperium, ad vitae suae exitum tenuit. Falso etiam Honorio superstite imperium sibi arripuisse infra dicitur Joannes tyrannus. Vide Jornandem, Paul. Diacon. et Marcellinum Comitem.

Pag. 350. 19. *καὶ γνοὺς τοῦτο ὁ Ονώριος, ἐμάνη.*] Ineptiae: audi Paulum Diaconum, lib. 14. *Honorius vero postquam cum minore, de quo praemissum est, Theodosio, Arcadii Germani sui filio annis* XV *imperasset; cum jam antea cum fratre* XIII *annis, ac sub patre* XII *regnasset: Remp. ut cupierat pacatam relinquens, apud urbem Romam vita exemptus.* Vide Prosper Aquitan. et Jornandem.

Pag. 350. 20. *ὧν ἐνιαυτῶν μβ'.*] Alii annos XL tantum eum vixisse scribunt: Zonar. *ὑδέρῳ δὲ περιπεπτωκὼς ὁ Ονώριος, θνήσκει, ζήσας μὲν ἐνιαυτοὺς τεσσαράκοντα.* Vide etiam Marcellin. Comit. et Prosper. Aquitan.

Pag. 351. 3. *Ἐπὶ τῆς ὑπατείας Στελίχωνος, καὶ Ἀβριλιανοῦ.*] Imo nondum natus erat Theodosius Jun. Stiliconem enim et Aurelianum Coss. habemus ad Arcadii an. V, ut Prosper, et Marcellinus Comes, vel ad an. VI, secundum Chr. Alex. Theodosius vero anno sequente, Vincentio et Fravita Coss. uti Auctores dicti testantur, Arcadio natus est. Hujus etiam rei testem locupletem habemus Socratem, lib. 6. cap. 6. ubi de Gainae Gotthi rebellione verba faciens, haec addit: *τέλος δὲ ἔσχεν οὗτος ὁ πόλεμος ἐν τῇ ὑπατείᾳ Στελίχωνος καὶ Αὐρηλιανοῦ· τὴν δὲ ἑξῆς ὑπατείαν ἐδίδου Φραυΐτος, Γότθος μὲν αὐτὸς τῷ γένει, μεγάλῃ δὲ εὐνοίᾳ τῇ πρὸς Ῥωμαίους χρησάμενος, μεγάλα δὲ καὶ ἐν τῷδε τῷ*

πολέμῳ ἀγωνισάμενος· διὸ καὶ τῆς τοῦ ὑπάτου ἀξίας μετέσχεν, καθ' ἣν τίκτεται τῷ βασιλεῖ Ἀρκαδίῳ υἱὸς, ὁ ἀγαθὸς Θεοδόσιος, τῇ δεκάτῃ τοῦ Ἀπριλλίου μηνός. Marcellinus tamen, et Chr. Alex. eum, non Aprilis x, sed IV idus mensis ejusdem, sive Aprilis die IX, natum volunt. Anno vero sequente, id est, aetatis suae secundo, Theodosius ab Arcadio patre Augustus creatus est, Arcadio Aug. V. et Honorio Aug. V. Coss. uti Marcellin. Com. et Chr. Alex. testantur. Biennii itaque hic Prochronismus est.

Pag. 351. 4. *τὰ πάντα ἔτη ν'.*] Id est, VIII cum patre Arcadio, et XLII post ejus exitum. Vide Marcellin. Comit.

Pag. 351. 8. *τοὺς τῆς πεδατούρας στρατιώτας.*] Quid *πεδατοῦρα* hoc loco signet, haud temere dixero: Vocabulum hoc, plurali licet numero, profert ex Mauricio Strateg. XI. cap. 3. et Leone, Constitut. XV, Nic. Rigaltius in Glossario suo; et ex eo, J. Meursius, Gloss. Graecobarb. nec tamen vocis vim explicant. Gloss. vett. apud Rigaltium: *Πεδατοῦραι, Pedaturae, Podismi.* Caeterum videsis locos ex dictis Auctoribus ab eisdem citatos.

Pag. 351. 10. *ἔχοντα μεσόστυλα ξξ.*] Scr. *μεσοστύλια. μεσοστύλιον, Intercolumnium* est, sive spatium inter duas columnas.

Pag. 352. 3. *ἔπεμψεν αὐτοῖς μανδάτα διὰ τοῦ προτοκούρσορος.*] *Μανδάτον, Mandatum:* hoc loco *Nuncium* sonat: ut sensus verborum sit; *Per Protocursorem eis nuncium misit.* sive, *eis notum fecit*, etc. Protocursor vero, Cursorum Praefectus est: voce hybrida, ex Graeco *πρῶτος*, et Latino *Cursor*, conficta.

Pag. 352. 16. *εἵλατο.*] Scr. *εἵλετο.*

Pag. 352. 19. *συνδιάγουσα αὐτῷ ἐν τῷ παλατίῳ*] Corrupta haec habentur apud Chr. Alex. Auctorem, qui totam hanc historiam ex nostro descripsit.

Pag. 353. 1. *οὐ χρείαν ἔχω, οὔτε ἀξιωματικὴν*, etc.] Locus mendosus: Chr. Alex. habet, *οὐ χρείαν ἔχω οὔτε βασιλικοῦ αἵματος, οὔτε πλουσίαν, ἀλλὰ καὶ εἴτινος*, etc. Forte legendum, *οὐ χρείαν ἔχω οὔτε ἀξιωματικοῦ, οὔτε βασιλικοῦ αἵματος, οὔτε πλούτου.*

Pag. 353. 3. *μόνον παρθένον, καὶ εὐπρεπεστάτην πάνυ.*] Legerem, *μόνον παρθένος, καὶ εὐπρεπεστάτη πάνυ.* Chr. Alex. habet tantum, *μόνον εὐπρεπὴς πάνυ.*

Pag. 353. 4. *ἀκηκοῶσα.*] Scr. *ἀκηκουῖα.*

Pag. 353. 9. *θυγατέρα γενομένην Λεοντίου τοῦ φιλοσόφου.*] Ita dictus est Philosophus iste ab omnibus Scriptoribus, praeter unum Chr. Alexandrini Auctorem, qui Heraclitum eum vocat. Caeterum lectio haec nostra stabiliri potest ex Photio, Biblioth. num. CLXXXIII, ubi de Imperatricis Eudociae Octateuchi Metaphrasi metrica verba habens, distichon hoc exinde profert.

Δευτέρην καὶ τήνδε θεοῦ θέμιδος κάμε βίβλον
Ευδοκίη βασίλεια Λεοντιὰς εὐπατέρεια.

Pag. 353. 16. *Ουαλέριον καὶ Γέσιον.*] Fratres hosce Zona-

ras, Valerium et Genesium, vocat; Chr. Alex. Valerianum et Gesium.

Pag. 354. 2. ὑμῶν] Leg. ἡμῶν, uti habet Chr. Alex.

Pag. 354. 3. εὐπορίας τύχην.] Supple, καὶ εὐπορ. τύχ. ex Chr. Alex. ubi etiam εὐπορίας τυχεῖν legitur; forte rectius. Interim Interpres, in sequentibus particulam οὐκ, desiderari, frustra suspicatur; absque hac enim expostulatio virginis multo est elegantior.

Pag. 354. 9. λαβοῦσαι αὐτὴν ποιῆσαι ἀξίωσιν.] ποιῆσαι ἀξίωσιν κατὰ τῶν αὐτῆς ἀδελφῶν, *Fratres ejus postulare*, sive, *contra fratres ejus actionem intendere*, cum Radero vertimus: forte tamen ποιεῖν ἀξίωσιν hoc loco, *Petitionem*, sive, *Libellum supplicem exhibere*, rectius interpretaremur. Ἀξιόω enim, *oro, peto:* Hesychius. Ἀξιῶν, παρακαλῶν· unde ἀξίωσις. *Petitio, Libellus supplex.* Ἀξιοῦμαι etiam infra sensu haud multum absimili usurpatur, lib. 18. ubi de Indorum Auxumitarum Rege Romanorum Legatum excipiente narratione facta, verba haec a Rege prolata dicuntur: διὰ πολλῶν χρόνων ἠξιώθην μετὰ τοῦ βασιλέως Ῥωμαίων κτήσασθαι φιλίαν· quo loco ἠξιώθην, *petivi*, sive *desideravi*, sonare videtur. Actorum etiam cap. 28. ver. 22. Ἀξιοῦμεν δὲ παρὰ σοῦ ἀκοῦσαι ἃ φρονεῖς. Ceterum quod hoc loco ἀξίωσις, infra et apud Nostrum, et Chr. Alex. etiam, δέησις dicitur: adeo ut non sit amplius hac de re dubitandi locus.

Pag. 354. 17. γεναμένου.] Scr. γενομένου.

Ibid. διὰ λόγων πολλῶν φιλοσοφίας ἀναχθεῖσα.] Imperatricis hujus eruditionis testimonia habentur plurima: quorum nonnulla extant Gr. et Lat. in Bibliotheca Patr. Tom. 8. Photius etiam Eudociae Imp. Metaphrasin Octateuchi metricam laudat, et ejusdem etiam Zachariae, et Danielis Prophetarum Metaphrasin. De Christo etiam Homero-centones, a Patricio quodam inchoati, sed non ad exitum perducti, uti Zonaras testatur, ab eadem deinde absoluti, digestique, in omnium manibus sunt.

Pag. 355. 4. ἐν τῷ αὐτῆς κουβικλείῳ.] κουβικλεῖον, et κουβουκλεῖον, sive κουβούκλιον, vel ut apud Chr. Alex. scribitur, κουβικούλιον, *Cubiculum* est: unde κουβικουλάριος, *Cubicularius*, et κουβικλαρέα, *Cubicularia*, apud Graecos recentiores.

Pag. 355. 13. ὑπὸ λόγον] Chr. Alex. a Radero editum, habet ὑπολόγον, conjunctim, mendose: sed nec vocabuli sensum assecutus est Interpres. De hoc Auctoris loquendi genere, vide quae nos supra notavimus lib. 13. in Juliano Imp.

Pag. 355. 15. ἔπαρχον πραιτωρίων τοῦ Ἰλλυρίων ἔθνους, τὸν δὲ Οὐαλέριον μάγιστρον.] Quaenam fuerint dignitates istae, in Glossariis, doctorumque virorum in Auctores Annotatis, copiose satis dictum est; ad quae Lectorem mittere potius, quam toties dicta hic inculcare malo.

Pag. 355. 19. τὴν οὖν ἐκ τῆς γενέσεώς μου βασιλείαν.] ἐκ,

pro ἐκτὸς hoc loco poni putamus; itaque ἐκ τῆς γενέσεώς μου, *extra nascendi sortem*, vertimus: Chr. Alexandrini tamen Interpres ista reddit, *ab ipso natali meo:* quam quidem interpretationem omnino improbare haud ausim; rem itaque in medio relinquo.

Pag. 355. 20. ἀτυχεῖς.] Chr. Alex. habet, ἀπιθεῖς, rectius.

Pag. 356. 19. καὶ ἐκκουσσεῦσαι.] Chr. Alex. habet, καὶ ἐξκουσσεῦσαι, scriptione Latino vocabulo, magis conveniente: ἐξκουσσεύειν enim, et ἐξκουσσατεύειν, *excusare*, dicunt recentiores.

Pag. 357. 10. ὅτι οὐδενὶ αὐτὸ ἔπεμψα.] Vel ἔπεμψεν hoc loco scribendum, vel in sequentibus, ἔφαγον.

Pag. 357. 22. ἐν τῇ εὐδοκίᾳ σου οἰκοδομηθήσεται etc.] Optime! si modo Graece Davidus prophetatus fuisset, praetextum speciosiorem ista fingendi habuissent Graeculi hi.

Pag. 358. 11. ἵνα εὐτρεπίσῃς αὐτῷ.] Chr. Alex. habet, ἐντρεπήσῃς· mendose. Caeterum legationis hujusmodi apud Priscum Rhetorem, (quem eundem fuisse cum Prisco illo Thrace, qui bella haec inter Attilam et Romanos descripsisse ab Auctore infra dicitur, probabile est) mentio extat nulla, in Legation. Excerpt. Theodosium quidem de Transfugis, et Tributis postulandi ansam frequentissime eum arripuisse, ibidem testatur Priscus: a Valentiniano vero Imperatore, sororem ejus Honoriam in uxorem, regnumque Occidentale, vel saltem dimidiam ejus partem, dotis nomine, sibi poposcisse.

Pag. 358. 16. ἀπῆλθε πρὸς Ἀλάριχον, πρὸς τοὺς Γάλλους, ὄντα ἐχθρὸν Ῥωμαίων.] Eadem habes apud Chr. Alexandrini Auctorem, qui etiam addit, διὰ Ονώριον. Caeterum haec a vero aliena sunt: Alarichus enim, Honorio adhuc superstite, fatis defunctus est. Forte itaque de Theoderico, Gothorum rege, ista intelligenda sunt: hunc enim Aetius in Romanorum adversus Attilam societatem legatis suis adduxit. Vide Paul. Diacon. et Idacii Chron.

Pag. 358. 18. ἐπολέμησε.] Chr. Alex. habet ἀπώλεσε, rectius.

Pag. 358. 20. εἰς δὲ τὴν συμβολήν.] Raderus ista vertit, *atque ad fidem faciendam;* male omnino.

Pag. 358. 21. ἀπὸ σαγίτας.] Σαγίτα, et σαγίττα, et temporibus etiam sequioribus σαΐτα, *Sagitta* dicta est.

Pag. 359. 2. διὰ τῶν ῥινῶν ἐνεχθεῖσα.] Scr. ἐνεχθείσῃ· nisi quis legere mallet, καταφορᾶς αἵματος διὰ τῶν ῥινῶν ἐνεχθείσης. Chr. Alex. habet, καταφορᾷ αἵματος διὰ τῶν ῥινῶν ἐνεχθεὶς. Caeterum de Attilae mortis genere non convenit inter Scriptores.

Pag. 359. 13. Ὑπατεῖαν, τὴν περιβόητον φιλόσοφον etc.] Theonis Alexandri Philosophi filia haec fuit, quae ob eximiae suae rerum Astronomicarum peritiae invidiam, ab Alexandrinis discerpta est, uti testatur Hesychius Illustris, de Vir. Clar. his verbis:

Υπατία, ἡ Θέωνος θυγάτηρ τοῦ Ἀλεξανδρέως φιλοσόφου, καὶ αὐτὴ φιλόσοφος, διεσπάσθη ὑπὸ Ἀλεξανδρέων, καὶ τὸ σῶμα αὐτῆς ἐνυβρισθὲν, καθ' ὅλης τῆς πόλεως διεσπάρη. τοῦτο δὲ πέπονθε, διὰ τὴν ὑπερβάλλουσαν σοφίαν, καὶ μάλιστα εἰς τὰ περὶ ἀστρονομίας. Sed vide etiam Socratem lib. 7. cap. 15. ubi plenior Hypatiae hujus caedis narratio habetur.

Pag. 359. 16. *ἥτις εἶχεν ἐν μέσῳ θαλάσσης ὑπαρχούσας πόλεις ἑκατόν.*] Pomponius Mela de sit. Orb. lib. 2. cap. 7. *Super eas jam in medio mari, ingens, et centum quondam urbibus habitata, Crete, ad orientem promontorium Samonium, ad occidentem κριοῦ μέτωπον immittit*, etc. Scylax etiam Caryandens. de hac insula verba habens; et quibusdam ejus urbibus enumeratis, addit; *εἰσὶ δὲ καὶ ἄλλαι πόλεις ἐν Κρήτῃ· λέγεται δὲ εἶναι ἑκατόμπολις.* Unde Homerus Iliad. β'.

Ἄλλοι θ' οἳ Κρήτην ἑκατόμπολιν ἀμφενέμοντο.

Pag. 359. 17. *καθὼς περὶ τῆς αὐτῆς νήσου ἐξέθετο ὁ σοφώτατος Εὐριπίδης·*] Nil tale apparet apud Euripidem quem habemus hodie.

Pag. 359. 20. *ἔχον ἰδιάζοντα θόλα ιβ'.*] *τὸ θόλον*, neutrum, haud temere alibi invenies. Tholus vero aedificium est forma rotunda extructum, et in acutum fastigium desinens. Hesychius: *Θόλος, στρογγυλοειδὴς οἶκος, δι' ὀστράκων εἰλημμένος.* Caeterum de his plura tibi suppeditabit Lexicon Vitruvianum, a Joanne de Laet recens editum.

Pag. 359. 21. *μία διοίκησις θόλων παρεῖχεν.*] Locus mendosus: forte legendum, *μίαν διοίκησιν* etc.

Pag. 360. 1. *ἑνὸς καμινίου μόνου.*] *Κάμινος, καμίνη*, et apud nostrum *καμίνιον*, *Caminus* est, sive Fornax.

Pag. 360. 20. *ἐν ᾧ χρόνῳ ἀπηγγέλθη ὁ θάνατος Βαλεντινιανοῦ.*] Quaenam habemus hic portenta? Valentinianus enim, post mortuum Theodosium, IV annis superstes erat. Consule, si placet, Prosperum Aquitan. et Marcellinum Comitem.

Pag. 361. 4. *ἐν τῇ ζωῇ τοῦ αὐτοῦ πατρός.*] Alii haec aliter narrant; Antiochumque ab Isdigerde Persarum Rege, quem Arcadius Imp. moriturus, filii sui parvuli Theodosii Tutorem testamento constituerat, ad Imperatoris teneri curam suscipiendam missum volunt. Vide Zonaram et Cedrenum.

Pag. 361. 8. *ἐποίησε παπᾶν τῆς μεγάλης ἐκκλησίας Κωνσταντινουπόλεως.*] Zonaras Antiochum Ecclesiae Chalcedonensis clericum factum vult, in aede S. Martyris Euphemiae: *ἀφαιρεῖται δὲ καὶ πᾶσαν τὴν ὕπαρξιν, αὐτὸς δὲ κείρεται κληρικὸς εἰς τὸν ἐν Χαλκηδόνι ναὸν τῆς πανευφήμου μάρτυρος Εὐφημίας· καὶ θνήσκει μετ' οὐ πολύ.*

Pag. 361. 11. *μετὰ τὸ πλήρωμα τῆς αὐτῶν στρατείας.*] *Στρατεία* hoc loco, uti et aliquoties etiam infra, pro Ordine, sive Dignitate quacunque, qua ab imo usque ad supremum ejus gra-

dum, sive Primiceratum, ordine ascendebatur: atque hoc, *τὸ πλήρωμα τῆς στρατείας*, vocat Auctor noster. Vide infra, lib. 15. in Zenone: *Καὶ ταῦτα ἀκούσας ὁ βασιλεὺς Ζήνων, συνέσχε τὸν πατρίκιον Πελάγιον, τὸν ἀπὸ Σιλεντιαρίων, πληρώσαντα*, (subaudi, *τὴν στρατείαν αὐτοῦ*) *καὶ ἐλθόντα εἰς τὴν τοῦ πατρικίου ἀξίαν*, etc. Lib. etiam 18. in Justiniano: *Εἶδοι δὲ ὀνομάζονται, διότι πάντας τοὺς προκόπτοντας ἐν ταῖς στρατείαις ὁ βασιλεὺς Ῥωμαίων ἐν ἀριστοδείπνοις τρέφει ἐν τῷ αὐτοῦ παλατίῳ, χαριζόμενος ἑκάστῳ τὰ τοῦ πριμικηράτου.* Dorotheus etiam, Doctr. XXIII. *Ἐν τῷ παλατίῳ εἰσὶ μεγάλαι καὶ λαμπραὶ στρατιαὶ, ὑπόθου τὴν σύγκλητον, τοὺς πατρικίους, τοὺς στρατηλάτας, τοὺς ἐπάρχους, τοὺς σιλεντιαρίους· εἰσὶ γὰρ αὗται πολύτιμοι στρατιαί.*

Pag. 361. 19. *ἦν γὰρ καθαριώτατος.*] Chr. Alex. habet, *διότι καθαρὸς ἦν πάνυ·* Verum ab Auctore nostro longiuscule in hac narratione in aliis etiam discedit.

Pag. 361. 21. *αὐτὸν ἐπὶ τόπον Αὔγουστε.*] Ista vocabula, uncis inclusa, omnino redundant.

Pag. 362. 1. *ἐχόλεσεν.*] Scr. *ἐχόλησεν.*

Pag. 362. 6. *ἐπίσκοπος γενάμενος εἰς τὸ λεγόμενον Κοτυάειον*] Scr. *γενόμενος.* Alii vero Cyrum hunc, non Cotyaeensibus, sed Smyrnensibus Episcopum datum volunt. Vide Zonar. Cedren. et Chron. Alex.

Pag. 362. 7. *τὸ δὲ Κοτυάειον πόλις ἐστὶ τῆς Φρυγίας ἐπαρχίας Σαλουταρίας.*] *Καττυεύειον*, urbs haec Eustathio in Dionys. Perieget. dicta est: qui etiam Phrygiae tertiae, *Ἐπικτήτου*, vocatae eam facit. Phrygia enim Antiquis triplex erat; Phrygia Major, ubi Midas regnavit; Phrygia Minor, Hellesponto contermina; *καὶ τρίτη, ἡ λεγομένη Ἐπίκτητος, ἐν ᾗ τὸ Καττυεύειον, καὶ τὸ Δορύλαιον, ὡς ὁ γεωγράφος ἱστορεῖ.* Stephanus tamen, qui etiam ex Strabone urbis hujus nomen profert, *Κοτυάειον* vocat: *Κοτυάειον, πόλις τῆς Ἐπικτήτου Φρυγίας· Στράβων ιβ΄.* Itaque *Κοτυάειον* apud Eustathium omnino reponendum: uti hodie legitur apud Strabon. ipsum, l. 12. *τῆς δι' Ἐπικτήτου Φρυγίας Ἀζανοί τε εἰσὶ, καὶ Νακόλεια, καὶ Κοτυάειον*, etc.

Pag. 362. 12. *ἔκραξαν αὐτῷ προσομιλῆσαι.*] *προσομιλεῖν*, et *ὁμιλεῖν*, recentioribus *concionem habere*, sonat: unde, *Homilia*, etiam Latinis Concio est.

Pag. 363. 2. *καὶ ἐφονεύθη, ὡς μελετήσας τυραννίδα.*] Quemnam hic memorat Rufinum Auctor noster? Rufinus quidem Praefectus Praetorio, ut Chr. Alexandrini Auctori, sive Praefectus Orientis, *ὁ τῆς ἀνατολῆς ὕπαρχος*, uti Evagrio dictus est, Arcadii Imperii sub initio, ob affectatae tyrannidis suspicionem, a militibus occisus est: uti legimus apud Marcellinum Comitem, Prosper. Aquitan. Paul. Diacon. et Evagrium: nec Rufinum illum alium, res novas sub Theodosio minore molientem, proferunt nobis Historici.

Pag. 363. 4. *τὸν λεγόμενον Ζτομμᾶν.*] Cedrenus *Ζουμνᾶν* eum cognominatum vult.

Pag. 363. 13. *καὶ τὰ θεώρια.*] Per *θεώρια* intelligo loca Ludis spectandis destinata, sive Theatra, Circos, aut hujusmodi. Quandoque etiam ponitur pro Spectaculis ipsis; ut infra, lib. 17. in Justino Imp. *καὶ ἐπήρθησαν τὰ θεώρια, καὶ οἱ ὀρχισταὶ ἐκ τῆς ἀνατολῆς*, etc.

Pag. 363. 16. *Περιτίῳ.*] Scr. *Περιττίῳ.*

Ibid. *ἐπὶ τῆς ὑπατείας τοῦ αὐτοῦ Θεοδοσίου καὶ Ρομορίδου.*] Si modo his Coss. invasio haec ab Isauris facta est, ad Arcadii potius imperium referri debuit. Theodosius enim junior, bimus tantum, cum Rumorido Consulatum iniit, patris sui Arcadii Imp. anno VIII, secundum Marcellinum Comit. vel IX, ut putat Chr. Alex. Auctor.

Pag. 363. 22. *ἀπὸ τῶν λεγομένων Τροαδησίων συμβόλων.*] Repono *ἐμβόλων*, ex Chr. Alex. Porticus vero hae Troadenses duae erant, ut ex Marcellino discimus, ad annum 448. *Utramque Porticum Troiadensem, turresque portarum utrasque, ignis subditus exussit.*

Pag. 364. 5. *μετὰ ἐξπεδίτου πολεμῆσαι.*] *Ἐξπέδιτον*, *Expeditum*, exercitus: frequenter occurrit apud recentiores.

Pag. 364. 11. *ἐκ τοῦ τάγματος τῶν λεγομένων Ἀθανάτων.*] Equites lectissimi erant hi; totumque agmen, cιɔɔ in se continebat. *Ἀθάνατοι. τάγμα ἱππέων παρὰ Πέρσαις μυρίων ἀνδρῶν.* Socrates etiam, lib. 7. cap. 20. *παρελθόντες οἱ καλούμενοι παρ᾽ αὐτοῖς ἀθάνατοι, (ἀριθμὸς δὲ ἦν οὗτος μυρίων γενναίων ἀνδρῶν) μὴ πρότερον ἔφασαν τὴν εἰρήνην προσδέξασθαι, πρὶν ἂν αὐτοῖς (ἴσ. αὐτοὶ) ἀφυλάκτοις οὖσιν τοῖς Ρωμαίοις ἐπιθῶνται.* Caeterum Immortales hi, sub Theodosio Juniore, penitus excisi sunt. Vide Socratem loco citato. Sed nec Romani ab inani hoc titulo, imperio etiam jam languescente, temperabant sibi: unde apud Joannem Curopalat. in Michaele Ducae F. cognomento Parapinacio, *ἀθανάτους* hosce habemus. *εἰ μὴ γὰρ ἦν τοῦτο, εὐκόλως ἂν τὸν Βρυέννιον κατηγωνίσατο, στρατόν τε ἰδιαίτατον ἔχων, οὓς ὀνομάζουσιν ἀθανάτους, καὶ ἕτερον οὐκ ἀγενῆ ἀπὸ συγκλύδων ἀνδρῶν συγκείμενον.*

Pag. 264. 12. *Ἀρεόβινδόν τινα Γότθον.*] De singulari hoc inter Areobindum et Persam certamine, paucis licet, meminit tamen Socrates, lib. 7. cap. 18.

Pag. 364. 13. *κόμητα Φοιδεράτων.*] *Φοιδεράτοι*, *Foederati:* hoc vero nomine dicti sunt Gothi, sub Romanis militantes: ut apparet ex Jornande de Reb. Get. cap. 21. *Nam et dum famosissimam et Romae aemulam in suo nomine (Constantinus) conderet civitatem, Gothorum interfuit operatio; qui foedere inito cum Imperatore* XL *suorum millia illi in solatia contra gentes va-*

rias obtulere; quorum et numerus, et millia usque ad praesens in Rep. nominantur, id est, Foederati.:

Pag. 364. 14. *ὁ δὲ Ἀρεόβινδος ἐβάσταξε καὶ σωκάρην.*] *σωκάρην*, pro *σοκάριν*, hic poni suspicor: *σοκάριν* vero ex *σοκάριον* fit, usitatissima scriptionis corruptela. Sic *Σωσθένην* apud nostrum habemus, pro *Σωσθένιν*, et hoc pro *Σωσθένιον*. Caeterum quid tandem sit *σοκάριν*, sive *σοκάριον*; aut vocabula illa alia ejusdem familiae, quae infra occurrunt, scil. *σόκος* et *σοκκεύω*, libentissime ab aliquo discerem. Certe adeo inauditae sunt hae voces, ut etiam eas suspectas habeant viri eruditissimi, atque ex Auctoribus expungant. Ita in hoc Olympiodori loco apud Photium: *Ἀδάουλφος τοῦτο μαθὼν, προϋπαντιάζει χιλιάδας δέκα συνεπαγόμενος στρατιώτη, ἔχοντι ἄνδρας περὶ αὐτὸν Ἀσάρῳ ὀκτωκαίδεκα, ἢ καὶ εἴκοσιν· ὃν ἔργα ἡρωϊκὰ καὶ θαυμάσαι ἄξια ἐπιδειξάμενον, μόλις * σάκκοις ἐζώγρησαν, καὶ ὕστερον ἀναιροῦσι. Adaulphus, cognita re, collectis decem millibus militum, occurrit Saro, viros octodecim aut viginti apud se habenti; quem gesta heroica, et stupore digna edentem, * scutis adhibitis, vivum aegre capere potuerunt, tandemque occidunt.* Pro *σάκκοις* hoc loco, doctissimus Hoeschelius, licet, ut ipse fatetur, in H. Stephani codice veteri, *σόκκοις* scriptum invenerit, si quid aliud, *σακκίοις* tamen reponendum censet. Andr. Schottus, *σάκοις*, vel *σάκεσι*, omnino legi vult: Scuta scilicet, quam sacculos, hostibus vivis capiendis accommodatiora existimans. Ista quidem parum arrident; verum unde saniora expectabimus? Mihi certe rem strictius perpendenti subiit tandem suspicari, *σοκάριον*, sive *σόκον*, Laquei quoddam genus esse, hostibus irretiendis, et ex equis deturbandis, idoneum, atque a Gothis, aliisque gentibus barbaris in bella ferri solitum. Atque conjecturam hanc nostram quodammodo stabilire videtur, quod legimus apud Isidorum de Originib. lib. 18. cap. 56. de Laqueariis Romanis, verbis hisce. *Laqueariorum pugna erat, fugientes in ludo homines injecto laqueo impeditos, consecutosque prostrare*, etc. A *σόκος* vero, sive *σόκκος*, fit *σοκκεύω*, *Illaqueo*, laqueo impedio, seu implico. Atque huic vocabuli significationi astipulatur Hesychius, ubi *σοκᾷ*, interpretat, *βροχίζει*, *ὀχλεύει*. *βρόχος* enim *Laqueus* est; *ὀχλεὺς* etiam, *Vinculum*, *Ligamen*. Hesychius: *Ὀχλεὺς· μοχλὸς, στρόφιξ, δεσμὸς*, etc. Forte et his cognata est Latino-barbara vox ista, *Soga*, quae *Funis* explicatur a Glossar. Legg. Longobard. lib. 1. tit. 25. leg. 33. *si quis sogas furatus fuerit de bove junctorio* etc. uti nos monet doctissimus Jo. Vossius de Vitiis sermonis. Vocabuli autem interpretatio ista loco huic Auctoris nostri optime convenit: ut et alteri illi, lib. 18. pag. 435. ubi haec habemus: *καὶ καταδιώξαντες οἱ Οὖννοι, ἐσόκκευσαν φεύγοντας τοὺς ἐξάρχους Ῥωμαίων· καὶ ὁ μὲν Γοδιλᾶς, ἀποσπάσας τὸ ἴδιον ξίφος, ἔκοψε τὸν σόκον, καὶ ἐξείλησεν.* Ha-

bemus hic Duces fugientes laqueis hisce irretitos; unumque eorum Godilam, stricto gladio laqueum discindentem, atque hoc pacto effugientem: nec omnino dubito, quin Adaulphi milites non sacculis, nec scutis, sed Laqueis hisce adhibitis, Sarum tandem vivum ceperint. Pro *σάκκοις* itaque, in Olympiodori excerptis Photianis, *σόκκοις* loco suo omnino restituendum. Nec me quicquam movet, quod locus iste aliter se habet apud Cedrenum, ubi haec legimus: *ὃς Σώκιστρον κατέχων τὸν Πέρσην, ἐσώκισε, καὶ κατενεγκὼν ἐκ τοῦ ἵππου ἀπέκτεινε·* mendosa enim esse haec, nullus dubito, et pro *Σώκιστρον*, (quod ab imperitis Librariis in Nomen proprium factum est; idque pari jure, quo supra apud eundem in Orestis historia, *τὸ Σαρακηνικὸν λίμιτον*, in *Σαρακηνικὸν Εμετ*, (nomen si Dis placet, loci nescio cujusdam) transformarunt) *σωκίστρῳ*, quo vocabulo Cedrenus, pro Nostri *σοκαρίῳ*, usus videtur, reponendum. Quid enim aliter de *ἐσώκισε*, quod proxime sequitur, quodque Xylander adeo caute missum fecit, statuendum est? Sed de his plus satis.

Pag. 365. 3. *ἔνθα ἐστὶ Θεοῦ μυστήριον, πῦρ αὐτόματον.*] De hoc igne in Lycia e terra sponte erumpente Cedrenus, ex B. Patricio, de Thermis et Inferis: *ὅτι δὲ πῦρ ἐστιν ὑποκάτω τῆς γῆς, πειθέτω σε τὸ ἐν Σικελίᾳ, καὶ ἐν Λυκίᾳ προφανῶς ἀναδιδόμενον*, etc. Eustathius etiam in Dionys. Perieget. *ἱστορεῖται δὲ καὶ ὄρος εἶναι περὶ Λυκίαν, τίκτον πῦρ αὐτόματον· τοῦτο δὲ μέχρι καὶ εἰσάρτι φαίνεται.* Mons iste Chimaera dictus est, ut ex Solino discimus, cap. 42. *Quod in Campania Vesuvius, in Sicilia Aetna, hoc in Lycia mons Chimaera est. Hic mons nocturnis aestibus fumidum exhalat: unde fabula triformis monstri in vulgum data est, quod Chimaeram animal putaverunt.*

Pag. 365. 4. *ἀπομερίσας.*] Forte scribendum, *ἀπεμέρισεν.*

Pag. 365. 15. *τὴν σύνοδον τῶν σμ' ἐπισκόπων ἐν Ἐφέσῳ.*] De numero Episcoporum in hac Synodo congregatorum, non convenit inter Scriptores: Cedrenus CCXXX enumerat; Noster CCXL: alii tamen, licet omnes plus ducentorum hanc Synodum faciant, numerum tamen in incerto relinquunt. Codex Conciliorum, a Binio editus, CLIV tantum nomina hodie exhibet.

Pag. 365. 23. *προετρέψατο δὲ Ζινζίριχον.*] *Γιζέριχος* aliis Graecorum dictus est; et Latinis etiam Geizerichus, Gizerichus, et Gensericus. Vide Procopium de bel. Vandal. lib. 1. Cedrenum, Glycam, Jornandem, Paul. Diacon. Prosper. Aquitan. etc.

Pag. 366. 3. *ἕως τῶν χαλκουργημάτων.*] *χαλκουργήματα* hoc loco, *aeneas statuas*, vertimus; quo sensu etiam vocabulo hoc infra utitur Auctor noster. Vox tamen etiam opus aliud quodcunque aeneum significat: sed nec ab his abstinuit praedo iste, teste Procopio, de bel. Vandal. l. 1. *οὔτε χαλκοῦ, οὔτε ἄλλου ὁτονοῦν, ἐν τοῖς βασιλείοις φεισάμενος· ἐσύλησε δὲ καὶ τὸν τοῦ Διὸς τοῦ Καπιτωλίου νεὼν, καὶ τοῦ τέγους τὴν ἡμισείαν ἀφεί-*

λετο μοῖραν. τοῦτο δὲ τὸ τέγος χαλκοῦ μὲν τοῦ ἀρίστου ἐτύγχανεν ὄν· χρυσοῦ δὲ αὐτῷ ὑπερχυθέντος ἀδροῦ, ὡς μάλιστα μεγαλοπρεπές τε καὶ θαύματος πολλοῦ ἄξιον διεφαίνετο. τῶν δὲ μετὰ Γιζερίχου νεῶν μίαν μὲν ἣ τὰς εἰκόνας ἔφερε, φασὶν ἀπολέσθαι, etc.

Pag. 366. 4. *λαβὼν αἰχμαλώτους τοὺς περιλειφθέντας συγκλητικούς.*] Captivorum quidem multa millia inde abduxisse Gensericum, memorant Scriptores; Nobiles tamen omnes effugisse, testem habemus Paul. Diacon. l. 15. *Percussis itaque Romanis tam terribili nuntio, nobilibusque simul, aut popularibus ex urbe fugientibus, urbem omni praesidio vacuam Gensericus obtinuit.*

Pag. 366. 11. *Εὐδοκίαν τὴν μικράν.*] Eudocia Minor, haec dicta est, respectu habito ad Eudociam Imperatricem, Theodosii minoris uxorem, hujus vero aviam: Eudocia enim Valentiniani filia erat natu major.

Pag. 366. 14. *Θεοδόσιος μαθὼν ὅτι κατὰ γνώμην Εὐδοξίας*] Imo quinto tandem post Theodosium mortuum anno accidit haec Romae direptio. Vide Marcellin. Comit. et Chr. Alex.

Pag. 366. 21. *εἰσῆλθε λεκτικτίῳ.*] Scr. *λεκτικίῳ*, uti habet Chr. Alexandrin. *λεκτίκιον*, *Lectica* est.

Pag. 367. 8. *στυφόμενος τοὺς πόδας.*] Vide quae supra notavimus ad haec verba, lib. 12. in Severo.

Pag. 367. 14. *πεσόντα.*] Scr. *πεσόν.*

Pag. 368. 3. *καὶ ἔτεκεν Ἰουλιανόν.*] *Ἰουλιάναν*, Julianam quidem, Olybrio filiam ex Placidia Constantinopoli natam, memorat Chr. Alex. Forte itaque *Ἰουλιάναν* etiam apud Nostrum legendum.

Pag. 368. 10. *καὶ ἐποίησεν αὐτὸν βασιλέα ἐν τῇ Ῥώμῃ.*] Imo hoc, Marciano Imp. jam defuncto, a Leone M. successore ejus factum est. Vide Evagr. lib. 2. cap. 16.

Pag. 368. 15. *μὴ πολιτεύεσθαι Πρασίνους ἐκέλευσε.*] Locus mendosus: forte legendum, *μὴ πολ. Πρ. κελεύσας*· aut *καὶ μὴ πολ. Πρ. ἐκέλευσε, μήτε στρ.* etc.

Pag. 368. 17. *καὶ ἐξ αὐτοῦ ἀῤῥωστήσας.*] Morbone aliquo, an ex veneno, Asparis nutu ei dato, interierit Marcianus, dubium relinquit Zonaras: *Μαρκιανὸς δὲ θνήσκει ἓξ βασιλεύσας ἔτη καὶ μῆνάς τινας, ὡς μέν τινες λέγουσι, νοσήσας· ὡς δέ τινες, φαρμαχθεὶς νεύσει τοῦ πατρικίου Ἄσπαρος.*

Pag. 369. 2. *Λέων ὁ μέγας, ὁ Βέσσος.*] Ita etiam Jornandes, de Regnor. Success. *Leo Bessica ortus progenie, Asparis patricii potentia ex tribuno militum factus est Imperator.* Bessi autem Thraciae populus: vide Solinum, cap. 16. Strabo Bessos Illyrico adjudicat, Aemique montis partem maximam eos occupare scribit. Strabo lib. 7. Deinde vero, *ὃς ἐβασίλευσε*, aut quid tale deesse videtur.

Pag. 369. 4. *ὑπὸ Μαρκιανοῦ στεφθείς.*] Hoc falsum esse, supra notavimus.

Pag. 369. 10. *Συμεὼν ὁ στυλίτης.*] De Symeone hoc Stylita, vide Evagrium lib. 1. cap. 13, et 14.

Pag. 369. 17. *κατηῤῥέθη Ἰσοκάσιος ὁ Κοιαιστώριος.*] Forte scripserit Auctor, *κατερήθη*, a *κατερέομαι*, passive sumpto: *κατερέω* enim est, *Accuso*. Mallem tamen *κατηγορήθη*, uti habet Chr. Alex. *Κοιαιστώριος* vero, sive, ut habet Chr. Alex. *Κϋεστόριος*, non *Quaestor* est, uti vertit Raderus; sed *Vir Quaestorius*, id est, qui Quaestoris munere aliquando functus est. Isocasium vero munere hoc defunctum fuisse apparet ex paulo infra sequentibus; ubi Jacobus Archiatrus ab Imperatore petit, uti Isocasius Constantinopoli, coram Senatu, et Praefecto Praetorio, non autem Provinciae Praefecto, causam diceret, *ἐπειδὴ Κοιαίστωρος εἶχεν ἀξίας*, *quoniam Munere Quaestorio functus fuerat.* Si enim hoc tempore Quaestor fuisset, non *εἶχεν*, sed *ἔχει* potius scripsisset Auctor. Confirmantur haec ex ipsius etiam verbis hisce; *ἀλλὰ δίκῃ καθαρᾷ δίκασον ἐπ' ἐμοὶ, ὡς ἐδίκαζες σὺν ἐμοί.* Ex quibus verbis apparet Isocasium Pusaei *Κοιαίστωρα*, sive *πάρεδρον*, id est, *Assessorem* aliquando fuisse. Quaestor enim iste Principis, vel etiam Magistratuum minorum Assessor erat. Procopius Goth. lib 1. *Φιδελιόν τε πέμψαντες, ἄνδρα ἐκ Μεδιολάνων ὁρμώμενον, ἢ ἐν Λιβούροις,* (lego, *Λιγούροις*) *κεῖται, ὃς δὴ Ἀταλαρίχῳ παρήδρευε πρότερον,* (*Κοιαίστωρα δὲ τὴν ἀρχὴν ταύτην καλοῦσι Ῥωμαῖοι*) *Βελισάριον εἰς Ῥώμην ἐκάλουν*, etc. *Misso itaque Fidelio, ex Mediolano, quae Liguriae urbs est, oriundo, hic vero Atalarichi olim assessor fuerat,* (*quam dignitatem Romani Quaestorem vocant*) *Belisarium ad Romam vocant.* Belisarii vero Assessor erat Procopius iste, ex quo ista protulimus. Cedrenus tamen Isocasium hunc, Antiochiae Quaestorem facit.

Pag. 369. 19. *Αἰγεώτης*] Scr. *Αἰγεάτης*, ex Stephano.

Pag. 370. 5. *τὰς φωνὰς αὐτοῦ ἔλαβεν.*] Raderus vertit, *accusationem ejus accepit:* ego potius, *Examinationem*, vertendum, judicavi.

Pag. 370. 10. *αἰτῶν αὐτῷ ἐν Κωνσταντινουπόλει ἐξαιτασθῆναι.*] Scr. *αἰτῶν αὐτὸν ἐν Κ. ἐξετασθῆναι.* De Jacobo vero hoc Medico, vide Marcellinum, in Leone.

Pag. 370. 17. *εἰσελθόντος πρὸ βήματος γυμνοῦ.*] Corrige Chr. Alex. ubi scribitur, *εἰς προδήλου γυμνοῦ.*

Pag. 371. 5. *τὰς κυριακὰς ἀπράκτους εἶναι.*] Eadem habes apud Glycam, part. 4. in Leone I. Imp.

Pag. 371. 11. *Ἀρδαβούριον, καὶ Πατρίκιον, τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ.*] Corrige Zonaram, ejusque interpretationem; ubi Patricius, non pro nomine proprio, sed pro Dignitate, accipitur. Verba haec sunt: *μέχρι δὲ τέλους ἀντέχειν μὴ οἷός τε ὢν, εἴκων ἀνάγκῃ, Καίσαρα ποιεῖ, ἀπὸ πατρικίου, τὸν τοῦ Ἄσπαρος παῖδα, Ἀρδαβουρίου δὲ ἀδελφόν·* Omnino legendum, *Καίσαρα ποιεῖ τὸν*

Πατρίκιον, τὸν τοῦ Ἄσπαρος παῖδα etc. *Patricius* enim, sive *Patriciolus*, dictus est Asparis filius natu minor. Habemus ex Jornande, de Reb. Get. et Marcellino Com. quorum utriusque haec verba sunt: *Aspar primus Patriciorum, cum Ardabure et Patriciolo filiis, illo quidem olim Patricio, hoc autem Caesare, generoque Leonis appellato, Arrianus cum Arriana prole Spadonum ensibus in palatio vulneratus interiit.* Eodem modo peccat et Cedrenus olim Patricium fuisse ait Marcellinus, inde est, quia ad hunc Leonis Imp. annum xiv, (quo Marcellinus hoc factum vult) anni elapsi fuerant xxv, ex quo Consulatum gesserat Ardabures. Corrigendum etiam Chr. Alex. ubi haec mendosissima habentur. Christophorsonus etiam, Evagrii Interpres, Auctorem suum corrupit, ubi verba ejus pervertens, non Patricium, natu minorem, sed Ardaburium Asparis F. natu majorem, eum creare facit.

Pag. 371. 17. *καὶ συμβολῆς γενομένης μετὰ τῶν ἐξκουβιτώρων.*] Ista vertit hoc modo Chr. Alex. Interpres: *et communicato cum Excubitoribus consilio;* pessime: nec in hoc ipso errore hic tantum est.

Pag. 372. 6. *ἔβρεξεν ἐν Κωνσταντινουπόλει κονίαν.*] Accidit hoc Leonis Imp. anno xv, ex Vesuvii montis ignitis eruptionibus: uti ex Marcellino Comite discimus, ad dictum annum. *Vesuvius Mons Campaniae torridus intestinis ignibus aestuans, exusta vomit viscera, nocturnisque in die tenebris omnem Europae faciem minuto contexit pulvere. Hujus metuendi memoriam cineris Byzantii annue celebrant* VIII *Idus Novemb.*

Pag. 372. 15. *ὅπερ ἐκάλεσε νέον ἔμβολον.*] De incendio hoc, vide Zon. et Cedren.

Pag. 372. 18. *κατὰ Σινζηρίχου Ουανδαλούριγος τῶν Αφρων.*] Lego, *Ουανδάλου, ῥηγὸς τῶν Αφρων.* De praelio vero hoc navali inter Gizerichum (ita enim aliis dictus est) et Basiliscum, vide Procopium, de bello Vandal. lib. 8.

Pag. 373. 2. *ἤτοι λιβέρνον.*] *Λίβερνον* sive *λίβυρνον*, uti aliis scribitur, *Liburna*, est.

Pag. 373. 14. *μετὰ τὴν ὑπατείαν αὐτοῦ, ἣν δέδωκεν ἅμα Ρουστικίῳ.*] *Ὑπατεία* nummus dicitur, a Magistratibus in populum sparsus: uti supra dictum est. Verum haec dissona sunt ab aliis historicis: Olybrius enim et Rusticus Consulatum gesserunt, Leonis Imp. anno VII; cum tamen Anthemius a Leone Romanus Imperator non constitutus fuerit, ante imperii sui annum x. Vide Marcellinum Comit. et Chr. Alex.

Pag. 374. 6. *βασιλεύει.*] Forte scribend. *βασιλεύσει.*

Pag. 374. 9. *διὰ μαγιστριανοῦ.*] *Μαγιστριανὸς, Magistriani*, dicti sunt, Officiales Magistri Officiorum. Vide doctissimi Fabroti Glossar. ad Cedrenum. Apud Nostrum tamen sensu latiore pro Legato quolibet, sive nuncio Regio accipi videtur: ita

infra lib. 18. Persis Officiales hujusmodi attribuit. ὅτε δὲ ἀνηγορεύθη βασιλεὺς Περσῶν Χοσδρόης, ἐδήλωσε τοῖς πρεσβυταῖς Ῥωμαίων, διὰ Πέρσου Μαγιστριανοῦ, εἰσελθεῖν ἐν τοῖς Περσικοῖς, etc. *Chosroes vero Persarum Rex factus, Romanorum Legatos per Magistrianum Persam monet, uti in Persidem venirent*, etc.

Pag. 374. 11. ἐναντιοῦται.] Scr. ἐναντιῶται.

Pag. 375. 7. ἐποίησε πάλιν ἄλλον βασιλέα ὁ Ῥεκίμερ ἀπὸ τῆς συγκλήτου τῆς αὐτῆς Ῥώμης Μαιουρῖνον.] Omnia hic pessime confundit Auctor noster: Majoranus enim, sive Majorinus, (ut noster, Graecique alii eum vocant) ante Olybrium, Occidentale habuit imperium; inter hos etiam duobus aliis intervenientibus. Regum horum Romanorum series haec est, ex Marcellino, et Jornande: *Majoranus*, a Marciano Imp. rex factus; *Severus*; *Anthemius*, a Leone Romam missus Imperator: *Olybrius*; *Glycerius*; *Nepos*; qui Glycerium, a regno dejectum, Episcopum fecit. Hunc *Νέπον*, infra vocat Auctor, tanquam a *Νέπος*, *Νέπου*· eumque a Recimere Regem creatum asserit, falsissime: Recimer enim ante Olybrium, fatis concessit, teste Paulo Diacono, lib. 16. *Post mensem tertium* (occisi Anthemii) *excruciatus languoribus et ipse* (Recimer) *interit. Mortuo Recimere, Olimbrius Imperator Gundibarum, ejus nepotem, Patritium effecit.*

Pag. 376. 4. δυσεντερείας.] Scr. δυσεντερίας. De hoc vero Leonis morbo stupendo, vide quae Cedrenus habet.

Pag. 376. 10. ὁ αὐτοῦ πατήρ.] Chr. Alex. habet, ὁ αὐτοῦ πάππος, mendose: non enim avus, sed pater Leonis erat Zeno.

Pag. 376. 11. Περιτίου.] Scr. Περιττίου.

Pag. 376. 19. ὢν ἐνιαυτῶν ζʹ.] Quomodo hoc esse potuit, haud video: Chr. Alexand. tamen annos XVII. eum vixisse asserit: uterque proculdubio falso; uterque tamen Nestorianum eundem auctorem habet. Procopius enim eum, haud multos dies natum, Imperatorem salutatum fuisse, scribit: *Τελευτήσαντος δὲ καὶ Λέοντος ἐν Βυζαντίῳ, παρέλαβε τὴν βασιλείαν Λέων ὁ Ζήνωνός τε καὶ Ἀριάδνης τῆς Λέοντος θυγατρὸς, ἐς ἡμερῶν ἔτι ὀλίγων που ἡλικίαν ἥκων.* Auctor etiam noster supra, eum παιδίον μικρὸν fuisse testatur. Imperium vero tenuit non anno toto uno. Procop. de bel. Vandal. lib. 1.

Pag. 377. 4. τὸν παραμονάριον τῆς ἁγίας Εὐφημίας.] *Μονὴ* recentioribus idem quod *Monasterium*; inde *Παραμονάριος*, *Monasterii Minister*; *Mansionarium*, vocat Anastasius. Petrum vero hunc, cognomento *Κναφέα*, sive *Fullonem*, non *Euphemiae*, sed *S. Bassae* Presbyterum fuisse; nec a Zenone Imp. Episcopum creatum, sed Leonis I. anno septimo Episcopatum Antiochenum sibi arripuisse testatur Cedrenus.

Pag 377. 12. ὡς ἔστι βασιλεύς.] Chr. Alexandrini Interpres ita vertit: *atque inde Veredis, velut Imperator, properavit in Isauriam:* ac si Imperatorium fuisset, nec exercitu, nec sa-

tellitio stipatum eum Veredis fugere. Immo summae potius Zenonis *μικροψυχίας* argumentum hoc ponit Auctor, eo quod, Imperator licet esset, ad laboriosum hunc, vilemque Cursum descenderet, atque *ἵπποις ταχυδρόμοις*, sive Veredis, a socrus suae insidiis etiam se subduceret.

Pag. 379. 7. *καὶ εἰς τὸ παλάτιον.*] Verba haec, et praecedentia a Radero pessime vertuntur, cui in mentem non venit, *εἰς*, cum accusativo, hoc loco, ut et alibi frequentissime pro *ἐν* poni.

Pag. 379. 10. *τὸν αὐτὸν Ἀρμάτιον.*] Armatus iste, et Harmatius, a Scriptoribus varie dictus est.

Pag. 380. 4. *Ἐπὶ τῆς ὑπατείας Θευδερίχου.*] Nihil minus: Zeno enim ad Constantinopolim reversus est, vel Basilisco et Armato Coss. vel anno sequente, quo vel nulli erant Consules, ut Marcellinus Comes, vel Armatus solus Consulatum gessit, ut Victor vult; quum Theodoricus non ante septimum posthaec, vel octavum annum ad Consulatum provectus fuerit. Vide Chr. Alex. Victorem, et Marcellinum.

Pag. 380. 13. *καὶ ἀνεχρίσθη ἡ θύρα.*] *ἀναχρίω* hoc loco novo plane sensu accipitur, pro, *obturo:* quo etiam modo *παραχρίω* fere usurpatur a Jo. Tzetze Chil. 1. Hist. 14.

Μόνον δὲ ταύτας παρελθεῖν φασὶ τὸν Ὀδυσσέα,
Κήρῳ μὲν παραχρίσαντα τὰ τῶν ἑταίρων ὦτα.

Pag. 380. 23. *Εἰς Εὐχάϊτα εἰς τὴν Ποντικήν.*] Urbs haec varie dicta est, *τὰ Εὐχάϊτα.* ut hoc loco, et apud Cedrenum: *ἡ Εὐχαΐτα*, et *Εὐχάνια* etiam legitur, apud Zonaram. Theodoropolis autem alio nomine deinceps vocata est, uti idem testatur Tom. 2. in Joanne Zimisca. Caeterum Cedrenus Petrum Fullonem a Zenone in Pityos relegatum, ad S. Theodorum vero in Euchaitis clam confugisse asserit.

Pag. 381. 2. *ἐσφάγη ὁ ἐπίσκοπος Στέφανος.*] Eadem refert Evagrius, et ex eo Nicephorus; nisi quod, ubi Noster a Clero, illi a populo Antiocheno Stephanum occisum esse tradunt. Ubi obiter notandum, Nicephori Interpretem *παῖδες Ἀντιοχέων*, qua voce Nicephorus cum Evagrio usus est, *Antiocheni pueri*, inepte reddidisse.

Pag. 382. 1. *ὡς τῇ ἐμῇ βασιλείᾳ, φησὶ, πιστὰ φυλάξας.*] Chr. Alex. habet, *πῶς τῇ ἐμῇ βασ. πιστὰ φυλάξει·* ad quam lectionem Codicem etiam nostrum MS. recenti manu correctum inveni. Caeterum ubi sensus aliquis inde elici poterit, lectionem veterem retinere satius est.

Pag. 382. 6. *κατὰ τὸ Δέκιμον.*] Chr. Alex. habet, *κατὰ τὸ δόκιμον*, corrupte: quod a Radero redditur, *in speciem*, etc. Caeterum *τὸ Δέκιμον* loci cujusdam Circo vicini nomen fuisse videtur. Occurrit iterum infra, ubi de Illo ab Imperatrice insidiis petito mentio facta est: *καὶ Ἱππικοῦ ἀγομένου, ὡς ἀνέρχεται διὰ*

τῶν πουλπιτῶν ἐπὶ τὸ Δέκιμον, ἔκρουσεν αὐτὸν ὁ προτραπεὶς σχολάριος, etc.

Pag. 383. 1. *εἰς τὸ Γαργαξὶ ὄρος.*] Chr. Alex. legit, *εἰς τὸ καλούμενον Γαργαρίδην·* Suspicor legendum *τὸ Γαριζὶν ὄρος.* Mons enim Garizin Samariae imminet; in quo celeberrimum erat templum illud a Samaritanis sacrificii, et Orationis causa frequentatum, atque causa tali extructum. Tempore Alexandri Macedonis Manasses, Jaddi Pontificis Judaeorum frater, eo quod alienigenam duxisset uxorem, Nicasam nempe, Sanabelletis Samariae ducis filiam, ab altari pulsus est. Socero Manasses rem defert, qui ei pollicetur, si filiam suam retineret, se ei et sacerdotium conservaturum, atque etiam Pontificem, et ducem eorum locorum quibus ipse imperaret, eum creaturum. Annuit Manasses: extructo itaque in Garizino monte templo, Sanabellet generum suum Pontificem ibidem constituit, cui exinde adhaesit populus Samaritanus. Vide Josephi Antiquit. Judaic. lib. 11. c. 8. Ad hunc montem respexit Samaritana, Joh. c. 4. dicendo, *Patres nostri in hoc monte adorarunt*, etc.

Pag. 383. 3. *μὴ στρατεύεσθαι Σαμαρείτην.*] Poenae hujus, qua Criminalibus aliquando Civili, quandoque Militari tantum, est et ubi alterutro munere fungendo interdictum fuit, frequens apud Auctores occurrit mentio. Noster etiam supra haec habet, in Marciano, qui tumultuantes Prasinos poena hujusmodi coercuit: *ὅστις καὶ διάταξιν αὐτοῦ θείαν ἐξεφώνησε, (ταραχῆς γενομένης παρὰ τῶν τοῦ Πρασίνου μέρους) μὴ πολιτεύεσθαι Πρασίνους, μήτε στρατεύεσθαι, ἐπὶ ἔτη τρία.*

Pag. 383. 5. *ὁ υἱὸς Οὐαλέμερος.*] Theuderichus, sive Theodericus, Theodemiris erat filius, Valemir vero ejus patruus erat. Vide Paul. Diac. lib. 16. et Jornand. de Reb. Get. cap. 52.

Pag. 383. 14. *ὁρμήσας ἐπὶ τὴν Ῥώμην.*] Ista a vero aliena sunt: non Romam enim, sed Ravennam tenuit Odoacer: qua post triennalem tandem obsidionem capta, Theudericus Odoacrem, dolo licet, interemit tamen: uti testantur Procopius Gotthic. lib 1. Paul. Diacon. lib. 16. Jornand. de rebus Geticis, cap. 57.

Pag. 383. 19. *ἔτη μζ'.*] Triginta tantum annos eum regnasse asserit Jornandes, de Regn. Success. in Zenone.

Pag. 384. 1. *καὶ τὰ κωδικιάλλια.*] Scr. *κωδικίλλια. κωδικέλλος*, et *κωδικίλλιον*, *codicillus.*

Pag. 384. 3. *καὶ τοὺς σκηπίονας δὲ τῶν ὑπάτων.*] *σκηπίων*, et *σκιπίων* Scipio est; quo vocabulo Auctor Symbolum, sive Insigne Consulare signare videtur.

Pag. 385. 1. *ὁ ἔκγονος αὐτοῦ Ἀλάριχος.*] Scr. *Ἀταλάριχος.* Theuderichum enim in regno excepit nepos ejus Athalaricus, Amalasuenthae filiae, et Eutarici filius. Vide Jornand. de reb. Getic. cap. 69. Procopium etiam, Gotthicor. l. 1.

Pag. 385. 2. *ὅ ἐστιν Ἐξακιονίτης.*] Legendum, *Ἐξωκιονίτης*, uti supra monuimus. Chr. Alexandrini Interpres ista Atalaricum respicere vult: Ego vero ad Theudericum potius referenda existimo, qui quidem Arianus erat: quum Athalaricus, ob aetatem teneram, (octennis enim tantum, ut Procopius Gotthic. l. 1. vel saltem vix decennis, ut Jornandes vult, ad regnum evectus est) de controversis fidei Articulis ut parum sollicitus fuerit, necesse est.

Pag. 386. 15. *ὀρχιστὰς ἐμμάλους μικροὺς τέσσαρας.*] Scr. *ὀρχηστὰς ἐμμάλλους*; ut infra etiam habemus *Χρυσόμαλλον*, et *Καράμαλλον*· quae omnia a *μαλλὸς*, *vellus*, *Coma promissa*, composita videntur. Verum unde nomina ista saltatoribus, sive Pantomimis hisce indita fuerint, libenter ab aliquo ediscerem, utrum ab Insignis, sive Indumenti genere quodam, necne: propria enim eorum nomina haec non fuisse, ex Auctoris verbis satis apparet, et quod unicuique eorum vocem *ἔμμαλλον* attribuit. Caramallum tamen, Pantomimum nobilem, a Scriptoribus variis memoratum invenio: inter quos Apollinaris Sidonius, Carm. 23. ad Consentium Narbonens. haec habet:

Coram te Caramallus, aut Phabaton,
Clausis faucibus, et loquente gestu,
Nutu, crure, genu, manu, rotatu,
Toto in schemate vel semel latebit.

De altero illo *χειρονόμῳ* nihil alibi inveni; verum Caramallum hunc ipsum Auctoris nostri saltatriculum fuisse facile crediderim: hisce enim ipsis Zenonis Imp. temporibus, quo Caramallus Constantinopolim adductus est, floruit Apollinaris. Anne hunc etiam intelligat Speusippus, ad Panaretam Pantomimam scribens, apud Aristaenetum Epist. lib 1. ep. 26. his verbis: *ἕνα δὲ μόνον προσφυῶς μιμουμένη τὸν Καράμαλλον τὸν πάνυ ἁπάντων ἔχεις τὴν μίμησιν ἀκριβῆ*, videant Eruditi. Leontius etiam Epigrammatista Antholog. lib. 4. Caramallum quendam *ὀρχηστὴν* hoc celebrat carmine:

Μουσάων δεκάτη, Χαρίτων Καράμαλλε τετάρτη,
Τερπωλὴ μερόπων, ἄστερος ἀγλαΐη.
Ὄμματά σοι, καὶ ταρσὰ ποδήνεμα, καὶ σοφὰ χειρῶν
Δάκτυλα, καὶ Μουσῶν κρείσσονα, καὶ Χαρίτων.

De Chrysomallo Saltatore nihil mihi alibi occurrit: Chrysomallam tamen saltatriculam quandam habemus, Theodorae Imperatricis, Justiniani uxoris, amicam familiarem, apud Procopium Caesariens. in Histor. Arcan. *Χρυσομαλλὼ δὲ αὕτη πάλαι μὲν ὀρχηστρὶς ἐγεγόνει, καὶ αὖθις ἑταίρα*, etc. Eadem habes apud Suidam: *Χρυσομαλλὼ ὄνομα ὀρχηστρίδος, εἶτα ἑταίρας· ἤκμαζεν ἐπὶ Ἰουστινιανοῦ καὶ Θεοδώρας.* Saltatorum autem horum usus erat ad populi oblectationem, sed praecipue ad sedandos Factionum tumultuantium frequentissimos motus. Discimus

ex Theodorici Regis ad Agapitum Urb. Praef. epistola, apud Cassiodorum Variar. lib. 1. ep. 32. ubi haec habentur: *Verum ne posthac ulla possit iterum furiosa contentio provenire, Helladius de medio voluptatem populo praestaturus introeat; habiturus aequalitatem menstrui cum caeteris Prasini pantomimis.* Vide et ejusdem lib. 1. ep. 20. ubi Helladium et Theodorum, Pantomimorum par, populi electioni proponit Theodoricus Rex. Helladius autem iste idem forsan fuerit cum hoc ejusdem nominis saltatriculo, quem Auctor noster infra Russatis a Longino datum fuisse scribit: qui post Zenonem mortuum Romam se recipere potuerit: peregrinum enim eum illuc advenisse apparet ex dicta Theodorici Regis Epistola Cassiodor. Variar. lib. 1. ep. 20. Theodoricus autem Gothus hoc ipso erat tempore: Constantinopoli enim educatus, et a Zenone Imp. filius etiam adoptatus, ab eodem ad Italiam ab Odoacris, ejusque Barbarorum manibus liberandam missus est; quo bello post triennium absoluto, regnum Italiae longo deinde tempore tenuit: uti testatur Jornandes de Reb. Get. cap. 57. et 59. Vide etiam Paul. Diacon. lib. 16. de Gest. Roman.

Pag. 387. 3. *καστελίου.*] Scr. *καστελλίου. κάστελλος*, et *καστέλλιον*, pro *Castello* dixere Graeci recentiores.

Pag. 387. 14. *ἔκρουσεν αὐτῷ ὁ προτραπεὶς σχολάριος.*] Leg. *αὐτόν*. *Scholarios* vero, sive *Scholares* dictos fuisse militum manipulos quosdam, ad Imperatoris, et Palatii custodiam destinatos, non est, post tam multas doctorum virorum de hac re observationes, quod ego hic monerem.

Pag. 387. 16. *ὁ σπαθάριος τοῦ Ἴλλου.*] *σπάθη*, et *σπαθίον*, *Spatha*, sive *Ensis* est: inde *σπαθάριος*, *ensifer*, *satelles:* ubique occurrit apud recentiores tum Graecos, tum Latinos.

Pag. 388. 13. *καὶ κατῆλθεν ὁ πατρίκιος Ἴλλους.*] Mallem, *καὶ ἀπῆλθεν.*

Pag. 389. 6. *καὶ ἀνῆλθαν μετὰ Βηρίνης.*] *καὶ* omnino redundat.

Ibid. *εἰς τὸ Παπύρις καστέλλιον.*] Evagrius Eccles. Hist. lib. 3. cap. 27. rebelles hosce *πρὸς τὸ Παπιρίον λεγόμενον φρούριον* se contulisse scribit. Jornandes etiam de Regn. Success. castellum hoc Papyrium vocat: *Additoque supersolito Isaurus dono, omnes simul conspirant contra Zenonem, cujus thesauris in Papyrio castello munitissimo repertis desaeviunt.* Marcellinus item: *Leontius interrex, et Illus Tyrannus in Papyrio Isauriae castello capti decollatique sunt.* Forte itaque Auctor noster scripserit, *εἰς τὸ Παπύριον καστέλλιον.*

Pag. 389. 10. *καὶ πρόοδον δεδωκότες* etc.] Locum hunc pessime suspectum habeo, nec video quinam sensus clarus inde elici poterit: doctis itaque enucleandum permitto.

Pag. 389. 19. *ἀγανακτηθείς.*] Vocabulum hoc a nostro fre-

quenter usurpatur, diciturque de eo, qui in iram, sive offensam alicujus incidit. Ut lib. 18. *μηνὶ Ἰουνίῳ ἰνδικτιῶνι τῇ αὐτῇ ἐδέχθη ὁ ἐπίσκοπος Ῥώμης, Βιγίλιος, ὑπὸ τοῦ βασιλέως· ἦν γὰρ ἀγανακτηθεὶς, καὶ προσφυγίῳ χρησάμενος εἰς τὸν ἅγιον Σέργιον* etc. Exempla passim occurrunt. Quod autem hoc loco dicit, *ἦν ἀγανακτηθεὶς*, ad finem ejusdem lib. 18. inquit, *ὑπὸ ἀγανάκτησιν γέγονεν*, de Belisario verba habens: *καὶ ἀμφοτέρων συσχεθέντων*, etc. *κατεῖπον Βελισσαρίου τοῦ πατρικίου· καὶ ἐκ τούτου ὑπὸ ἀγανάκτησιν γέγονεν.*

Pag. 390. 7. *διαδέχεταί τις ἀπὸ Σιλεντιαρίων.*] Verba haec sonant, ac si Anastasius Silentiarii officio dudum functus fuisset: quomodo etiam invenimus *ὁ ἀπὸ ὑπάτων*, *ἀπὸ νοταρίων*, de eis scilicet dictum, qui muneribus istis jamiam defuncti sunt: quod et proprie etiam in sequentibus dictum est de Pelagio Patricio, qui Silentiariorum gradus omnes praetervectus, ad Patriciam jam dignitatem ascendisset. Omnes tamen Scriptores alii eum ex Silentiario Imperatorem salutatum tradunt. Vide Marcellin. Zonar. Cedren. Chr. Alex. Victor. Tununens. alios.

Pag. 390. 17. *παρερχόμενος ἀπὸ τῆς ἐκκλησίας.*] Mallem *διὰ τῆς ἐκκλ.* uti habet Chr. Alex.

Pag. 391. 1. *δυσεντερίᾳ ληφθείς.*] Ita etiam Chr. Alex. Evagrius tamen Zenonem Imp. Comitiali morbo correptum diem suum obiisse perhibet: *τοῦ Ζήνωνος τοίνυν ἄπαιδος τελευτήσαντος ἐπιληψίας νόσῳ μετὰ ἕβδομον καὶ δέκατον ἔτος τῆς αὐτοῦ βασιλείας, ἤλπισε μὲν Λογγῖνος* etc. Cedrenus tamen eum miro quodam modo sublatum perhibet.

Pag. 392. 8. *Ἐν τῷ δεξιῷ ὀφθαλμῷ ἔχων την κόρην γλαυκήν.*] Eandem Anastasii *τοῦ δικόρου* appellati causam assignat Zonaras, licet singulo oculo colorem suum assignando a Nostro discrepet. Zonaras enim haec habet: *δίκορος δ' ἐκαλεῖτο ὁ Ἀναστάσιος, ὅτι ἀνομοίας ἀλλήλαις εἶχε τὰς κόρας τῶν ὀφθαλμῶν· τῇ μὲν γὰρ ἦν τὸ χρῶμα μελάντερον, ἡ δὲ λαιὰ πρὸς τὸ γλαυκότερον ἐχρωμάτιστο.*

Pag. 393. 22. *καὶ Λογγινίνην τὸν χωλόν.*] Lilingis iste a Marcellino dictus est: *Dum bellum paratur Isauricum, dumque Isaurici imperium sibi vindicare nituntur, in Phrygia juxta Coteiaum civitatem, unde confluunt, Lilingis, segnis quidem pedes, sed eques in bello acerrimus a Romanis primus in praelio trucidatus:* etc.

Ibid. *καὶ Κόνωνα τὸν Φουσκιανοῦ τὸν ἀπὸ ἐπισκόπων Ἀπαμείας.*] Cononem hunc *τὸν ἀπὸ ἐπισκόπων Ἀπαμείας* ideo vocat Auctor, quia Episcopali functione militari munere commutata, Longino Isauro, Isaurus et ipse belli hujus socium sese adjunxerat: vide Evagr. Histor. Eccles. lib. 3. cap. 35. et Nicephor. lib. 16. cap. 36. Conon vero iste et Longinines, sive Lilingis, de quo su-

pra, inter captivos numerandi non sunt; proximis enim verbis praelio eos cecidisse scribit Auctor noster: in versione itaque nostra verba haec, [*aut occiderunt, aut*] omnino supplenda judicavimus, quo Auctoris mentem clariorem redderemus.

Pag. 393. 24. *ὅτε ὑπήντησαν*] Forte scribendum, *ὅτε γὰρ ὑπήντησαν.* sensus enim aliter claudicare videtur.

Pag. 394. 8. *ἐποίησε χρυσοτέλειαν τῶν ἰούγων.*] *Χρυσοτέλεια τῶν ἰούγων* auri quantitas quaedam, pro jugeris singulis per imperium a Vectigalibus pensa fuisse videtur. De Tributo hoc, vide Evagr. Histor. Eccles. lib. 3. cap. 42. et Nicephor. lib. 16. cap. 44. Justiniani temporibus quandoque in specie, quandoque auro, pro loci cujusque consuetudine, pendebatur; ut apparet ex ejusdem Novell. XVII. *Ἀναγκάσεις δὲ τοὺς δημοσίους πράκτορας, ἤτοι τοὺς ἀπαιτητὰς, ἐν ταῖς ἑαυτῶν ἀποχαῖς φανερὰ ποιεῖν ἅπαντα ἐφ' οἷς αὐτὰς διδόασι. τουτέστι τότε ποσὸν τῶν ζυγοκεφάλων, ἢ ἰούγων, ἢ ἰουγαλίων, ἢ ὁπωσδήποτε ἂν αὐτὰ κατὰ χώραν καλοῖεν, καὶ ὑπὲρ τίνων αὐτὰ καὶ ποίων χωρίων ἀπαιτοῦσι, καὶ τὸ τῶν δεδομένων ποσὸν, εἴτε ἐν εἴδεσεν, εἴτε ἐν χρυσίῳ.*

Pag. 394. 10. *καὶ διατρέφεσθαι ὑπὸ τῶν στρατιωτῶν.*] Novum prorsus locutionis genus; pro, *καὶ ἀναλίσκεσθαι ὑπὸ τῶν στρατιωτῶν*, sive, *καὶ ἀπ' αὐτῶν διατρέφεσθαι τοὺς στρατιώτας*, aut quo simili.

Pag. 394. 15. *ἐκέλευσεν ἅρμα κατ' αὐτῶν ἐξελθεῖν.*] *τὸ ἅρμα* et *τὰ ἅρματα* plurali numero apud recentiores frequentissime occurrunt: hoc tamen loco *ἅρμα* pro *Exercitu*, seu, *Militibus armis instructis*, ponitur.

Pag. 394. 19. *τὴν τοῦ ἀνδρὸς τόλμαν.*] Unum reliquis omnibus audaciorem hic innuere videtur Auctor: et quidem, Maurum, hunc dictum ait Chr. Alexandrini Auctor, his verbis: *ἐν οἷς εἷς Μαῦρος ἔῤῥιψεν ἐπάνω τοῦ βασιλέως· καὶ ἐξεφ.* etc. quae verba apud nostrum desiderari videntur.

Pag. 395. 4. *προαχθέντος ἐπάρχου πόλεως.*] Chr. Alexandrini Interpres haec vertit, *Producto urbi Praefecto* etc. male. Caeterum textus ipsius lacuna ex hoc nostri loco suppleri potest.

Pag. 395. 8. *χειμευτὴς ὑπάρχων.*] Ita etiam Cedrenus: *τότε καὶ ἀνήρ τις χειμευτὴς, ἐκ τῶν τῆς χείμης τεχνῶν*, etc. utrobique per *ει* diphthongum. Salmasius tamen Plinian. Exercit. in Solin. per *η* scribendum contendit.

Pag. 395. 10. *καὶ ἄλλα ζῶδα.*] Scr. *ζώδια*, uti ipse etiam infra habet. Cedrenus legit, *καὶ ἕτερα εἴδη χρυσᾶ. ζώδια* vero hoc loca Idola, vel Imagunculas significat.

Ibid. *θησαυρὸν γέμοντα τοιαῦτα ζώδια ὄβρυζα.*] Ita etiam infra habemus, *καὶ ἐγόμωσεν αὐτὰ Οὐννικὴν καὶ Γοτθικὴν χεῖρα.* Verum ista *ἀσύντακτα* sunt: dicendum, *γέμοντα τοιούτων ζωδίων ὀβρύζων.*

Pag. 395. 12. *καὶ ἐκόμβωσε πολλὰ χρήματα.*] Infra habe-

mus, καὶ ἐκόμβωσε κἀκεῖ πολλοὺς ἀργυροπράτας· a κόμβος, κομβόω formatur. Κόμβος vero habemus apud Jo. Meurs. Glossar. Graeco-barb. qui tamen non explicat. Hesychio κόμβος est κόσυμβος, ἔκπωμα, *Nodus*, *Poculum*: *Crumenam* quoque quandoque significare ex eodem colligere licet, unde Κομβολύτης, βαλαντιοτόμος, *Crumenisecca*, apud eundem. κομβώσασθαι tamen idem reddit στολίσασθαι, *Vestire*, ornare: quo sensu etiam occurrit 1 Pet. 5. 5. Πάντες δὲ ἀλλήλοις ὑποτασσόμενοι, τὴν ταπεινοφροσύνην ἐγκομβώσασθε. Hoc Auctoris nostri loco κομβόω, *Emungo*, *malis artibus lucrifacio*, sonare videtur.

Ibid. ᾧτινι παρονύμην ἔθηκαν οἱ Ἀντιοχεῖς Βαγουλάν.] παρονύμην dicit, pro παρωνυμίαν. Quidnam vero vocabuli sit Βαγουλάν; Gregorius noster *Bajulum*, reddendum existimavit: quid si, *Vagulum*, legeremus, i. e. Circitorem, Circumforaneum? V, enim in B, frequentissime mutant Graeci, in dictionibus a Latinis mutuatis: unde βαγεύειν dicunt, pro *Vagari*; βῆλον, pro *Velum*, βέντος, *Ventus*, βίγλα, *Vigilia*, aliaque similia quamplurima. Verum de his videant Eruditi.

Pag. 395. 17. διὰ μαργαρίτων ὧν τὸ κούρκωμον αὐτοῦ.] Scr. ὃν κούρκωμον, vel, ut alii habent, κούρκουμον, *Capistrum*, est, sive *Fraenum*: Hesychius, ἐν κημῷ, ἐν κουρκούμῳ· κημὸς vero species fraeni est, apud eundem: Κημὸς, πλεκτὸν ἀγγεῖον, etc. καὶ γυναικεῖον προκόσμημα, καὶ εἶδος χαλινοῦ· hoc tamen loco eam tantum fraeni partem significat, quod *Capistrum* vocant.

Pag. 395. 18. καὶ ἐξώρισεν αὐτὸν εἰς Πέτρας.] Palaestinae Tertiae est haec urbs, uti ex Auctore nostro discimus infra; Ὁμοίως δὲ καὶ ὁ πατριάρχης Ἀντιοχείας Φλαβιανὸς, ὡς Νεστοριανὸς, ἐξωρίσθη εἰς Πέτρας, πόλιν οὕτω καλουμένην, οὖσαν τῆς τρίτης Παλαιστίνης. Evagrius etiam Eccles. Histor. lib. 3. cap. 31. ὁ Φλαβιανὸς ἐκβάλλεται κατακριθεὶς Πέτρας οἰκεῖν, πρὸς ταῖς ἐσχατιαῖς τῶν Παλαιστίνων κειμένας.

Pag. 395. 22. ἀπὸ φακτιοναρίων Κωνσταντινουπόλεως.] Φακτιονάριοι, *Factionarii*, sunt Aurigae, qui Factionibus in Certaminibus Circensibus currus agitantes officium suum praestabant.

Pag. 396. 3. σταῦλον.] σταῦλος et σταῦλον, *Stabulum*. Vide Meursium.

Pag. 396. 13. τῶν ἀπὸ κομμερκιαρίων Προκόπιον.] Lego, τὸν ἀπὸ κομμερκιαρίων. κομμέρκιον, *Commercium*, Tributum: inde κομμερκιάριος, *Commerciarius*, qui Tributa colligit.

Pag. 396. 15. ἀπὸ θείου τύπου νυκτέπαρχον.] Νυκτέπαρχος, Praefectus erat Vigilum: Hujus potestas postea a Justiniano abrogata est, et pro eo Praetor substitutus; uti Auctor infra, lib. 18. περιῃρέθη δὲ τῷ αὐτῷ χρόνῳ ἡ τοῦ Νυκτεπάρχου ἀρχὴ, καὶ ἐγένετο ἀντ' αὐτοῦ Πραίτωρ. Nycteparchi nomen Justinianus reprobans, eum πραίτωρα τοῦ δήμου, *Praetorem plebis* vocare voluit. Vide Novell. Constitution. XIII.

Pag. 397. 8. *λαβόντες εἰς κραβαταρέαν.*] Infra etiam, lib. 18. *τὸν δὲ Ἀλέξανδρον καυλοτομήσας, ἐπόμπευσεν εἰς κραβαταρίαν· κραβαταρέα*, sive *κραβαταρία*, *Lecticula* est, a *κράβατος*.

Pag. 397. 19. *εἰς Ἀλεξανδρείαν τὴν Καμβύσου.*] Ubinam tandem terrarum sita erat haec urbs? Alexandrias XII enumerat Chr. Alexandrini Auctor, XVIII Stephanus de Urbibus; hujus tamen Nostrae ibidem mentio nulla.

Pag. 397. 21. *ἐξέβαλον τὰ συκότια αὐτοῦ.*] Vocabulum hoc nullibi mihi occurrit; ob eam tamen, quae inter haec est, similitudinem, *τὰ συκότια Testiculos* vertere ausus sum. Certe Bacchum *Ficulna Pudenda*, sive *Testiculos*, et mentulam ex pelle cervina confectam sibimet applicasse testatur Isac. Tzetzes in Lycophron. de Baccho, Polyhymno cuidam sui copiam facere, post inventam matrem suam, promittente, mentionem faciens his verbis: *τελευτήσαντος δὲ Πολυύμνου, Διόνυσος θέλων πληρῶσαι τὴν ὑπόσχεσιν, σύκινα αἰδοῖα προσῆψεν ἑαυτῷ, καὶ φαλλοὺς δερματίνους ἐλάφων.*

Pag. 398. 3. *Εἰρηναῖον τὸν Πενταδιαστήν.*] Irenaeus iste, *ὁ Πενταδίας*, a Theophane, et Chr. Alexandrini Auctore appellatur: *Τούτῳ τῷ ἔτει* (anno scil. Justiniani Imp. III) *Σαμαριτῶν στασιασάντων, καὶ ποιησάντων ἑαυτοῖς βασιλέα καὶ Καίσαρα, ἐπέμφθη Εἰρηναῖος ὁ Πενταδίας στρατηλάτης, καὶ ἐθανάτωσε πολλούς*, etc. Chron. Alex. in Justiniano.

Pag. 398. 5. *τὴν λειτουργίαν τοῦ λεγομένου Χρυσαργύρου.*] De Tributo hoc, ab Anastasio Imp. abolito copiose Evagrius, Eccles. Hist. lib. 3. cap. 38. et post eum Nicephor. lib. 16. cap. 40. Zonar. in Anastasio et Cedrenus.

Pag. 398. 7. *ἀντεισάξας ταῖς θείαις λαργιτιῶσι πρόσοδον ἀντ' αὐτοῦ.*] *Θεῖαι λαργιτίωνες* istae Fiscus erat, sive Thesaurus Imperatorius, ex quo sumptus in publicum impendebantur. Reditus enim Imperatoris trium erant generum, uti nos docet Scholiastes Basilic. Eclog. 7. *πατριμόνια*, *Patrimoniales*, ut Domus, Praedia, et quaecunque Jure haereditario ei obtigerunt; *πριβάτα*, *Privati*, ubi proventus publici Imperatori cesserunt in usum privatum; et *Λαργιτίωνες, τουτέστιν ὅπου αἱ δημόσιαι εἴσοδοι εἰς δημοσίας ἀναλίσκονται χρείας, καὶ τοῦ κοινοῦ·* Et *Largitiones*, ubi Proventus Publici in usum Publicum impendebantur.

Pag. 398. 10. *κατὰ πόλιν τῆς Ρωμανίας.*] Ut Constantinopolis, *Nova Roma*, ita etiam Imperium Constantinopolitanum, *Romania*, dicebatur: et Imperio Orientali subditi omnes *Romanos* sese appellarunt.

Pag. 398. 13. *ὑπὸ Κωάδου βασιλέως Περσῶν.*] Procopio, Cedreno, et quibusdam aliis, *Cabades*, dicitur.

Pag. 398. 20. *καὶ Πατρίκιν στρατηλάτην — καὶ Τπάτην.*] Scr. *Πατρίκιον*, — *καὶ Τπάτιον*. Vide Procop. Gothic. lib. 1. et Marcellini Chron.

Pag. 399. 13. *ἐτείχισε τὸ Δορὰς, χωρίον ὄντα* etc.] Scr. *ὄν*, uti et infra: Urbs vero *Δαρὰς* Procopio, Evagrio, Nicephoro, Cedreno, aliisque, praeter Chr. Alexandr. Auctorem, omnibus dicta est.

Pag. 399. 19. *κἀκεῖθεν ἔχει τὸ ὄνομα.*] Eandem nominis hujus occasionem assignat, praeter alios, Evagrius etiam, Hist. Eccles. lib. 3. cap. 37.

Pag. 399. 20. *λαβόντα*] Legendum, *λαβόν*.

Pag. 400. 1. *καθαιρέθη Ευφήμιος.*] Scr. *καθηρέθη*, uti et in sequentibus: hunc vero *Euthymium* vocat Cedrenus, falso.

Pag. 400. 2. *ὅστις καὶ αὐτὸς καθαιρέθη ὡς Νεστοριανός.*] Imo tres hi Episcopi Orthodoxi, Euphemius, Macedonius et Flavianus, ab Imperatore Haeretico, (Synchyticorum enim sectator erat) ut Synodi Chalcedonensis defensores, thronis suis deturbati, et in exilium missi sunt. Vide Victor. Turonens. Marcellin. Zonaram et Cedrenum.

Pag. 400. 8. *ἀπὸ μοναζόντων.*] Marcellinus: *Severus Eutychetis perfidiae, Anastasio Caesare volente, sedem Flaviani Antistitis, ex Monacho Episcopus, occupavit.* Annus hic erat Christi vulgaris DXIII, Clemente et Probo Coss.

Pag. 400. 13. *ἐποίησεν αὐτὸν ἀπὸ ὑπάτων.*] Notandum est, hanc dicendi formulam, *ἀπὸ ὑπάτων*, quandoque Consulem *Ordinarium*, eum scilicet qui jamdudum hac functus fuerit dignitate; quandoque vero *Codicillarem* tantum, sive Honorarium signare Consulem: uti nos monet doctissimus Alemannus, in Notis suis ad Procopii Histor. Arcan. quem vide.

Pag. 400. 15. *καὶ ἐποίησεν ἀντ' αὐτῶν τοὺς λεγομένους Βίνδικας.*] *Βίνδιξ*, *Vindex*, Vectigalium exactor. Inter ea quae ab Anastasio Imp. male gesta sunt, *Vindices* hosce in Remp. introductos, cum Vectigalium exactiones antea a Curialibus per singulas civitates fierent, ponit Evagrius, lib. 3. cap. 42. *περιεῖλε δὲ καὶ τὴν τῶν φόρων εἴσπραξιν ἐκ τῶν βουλευτηρίων, τοὺς καλουμένους Βίνδικας ἐφ' ἑκάστῃ πόλει προβαλλόμενος, ἐσηγήσει φασὶ Μαρίνου τοῦ Σύρου, τὴν κορυφαίαν διέποντος τῶν ἀρχῶν, ὃν οἱ πάλαι ὕπαρχον τῆς αὐλῆς ἐκάλουν· ὅθεν κατὰ πολὺ οἵτε φόροι διεῤῥύησαν, τάτε ἄνθη τῶν πόλεων διέπεσε*, etc. Vide etiam Nicephorum, lib. 16. cap. 44.

Pag. 400. 17. *προεχειρίσατο κόμητα λαργιτιόνων.*] Comitum in Imperio Orientali multiplex erat dignitas: Vox autem Primarium quendam in re unaquaque signare videtur. Quae vero *Λαργιτίωνες* sint supra diximus.

Pag. 400. 19. *ἐποίησε φολλερὰ προχωρεῖν.*] De hoc Marcellinus, ad Anastasii Imp. annum 7. *Nummis, quos Romani Terentianos* (leg. Teruntianos) *Graeci Phollerales vocant, Anastasius Princeps suo nomine figuratis, placabilem plebi commutationem distraxit.* *φόλις* autem, sive *φόλλις*, uti infra lib. 18. scribitur,

idem est, quod ὀβολός. Suidas: ὀβολοί εἰσιν ἃς καλοῦσι φόλλεις· Procop. etiam Arcan. Hist. ἃ δὲ καὶ ἐς τὰ κέρματα τοῖς βασιλεῦσιν εἴργασται, οὔ μοι παριτέον οἴομαι εἶναι. τῶν γὰρ ἀργυραμοιβῶν πρότερον δέκα καὶ διακοσίους ὀβολοὺς, οὓς φόλλεις καλοῦσιν, ὑπὲρ ἑνὸς στατῆρος χρυσοῦ προΐεσθαι τοῖς ξυμβάλλουσιν εἰωθότων, αὐτοὶ ἐπιτεχνώμενοι κέρδη οἰκεῖα, ὀγδοήκοντα καὶ ἑκατὸν μόνους ὑπὲρ τοῦ στατῆρος δίδοσθαι τοὺς ὀβολοὺς διεπράξαντο. Erat autem Follis XII pars Siliquae: Siliqua vero Nomismatis, sive Aurei Solidi pars est XXIV. Vide Scholiasten Basilic. Eclog. 23. apud Meurs. in voce μιλιαρίσιον.

Pag. 401. 10. μὴ ποιεῖν τινα ἔγγραφον κοπιδερμίας.] Et in proximis, μήτε δὲ αὐτὸ τὸ ὄνομα τοῦ κοπιδέρμου ὀνομάζεσθαι. Nova prorsus, mihique inaudita sunt haec vocabula: a δέρμα tamen, quod *Cutem* signat, et κοπὴ, *Sectio*; *Incisio*, composita videntur: adeo ut κοπιδερμία, *Cuticidium*, reddi posse videatur. Quoniam vero Lege hac cautum fuit, ne quis *Liber* homo *Servus* fieret, Judaeos praecipue eam respicere existimo. Hos enim Servos emere, eosque circumcidere consuevisse, colligimus ex Lege quadam de hac re a Constantio et Constante Impp. lata, quam nobis exhibet Cedrenus, his verbis: Κωνστάντιος δὲ καὶ Κώνστας ἐνομοθέτησαν, Ἰουδαῖον μὴ ὠνεῖσθαι δοῦλον· ἐπεὶ ἀφαιρεῖσθαι αὐτὸν εἰς τὸν δημόσιον λόγον. εἰ δὲ καὶ περιτεμεῖν τολμήσει δοῦλον, ξίφει τιμωρεῖσθαι, καὶ τὴν τούτου δημεύεσθαι οὐσίαν. *Constantius et Constans legem tulerunt, Ne quis Judaeus servum emeret: Emptum publicari jusserunt. Si quis circumcidere Servum ausus esset, gladio feriri, et bona ejus publicari.* Lex itaque ista, a Constantio et Constante Impp. primitus lata, ab Anastasio tandem denuo forte proposita fuerit.

Pag. 402. 3. ἐτυράννησε Βιταλιανὸς ὁ Θρᾴξ.] Thracem hunc faciunt etiam Evagr. lib. 43. Nicephor. lib. 16. cap. 38. et Zonaras: Marcellinus tamen in Chronico, et Jornandes de Regn. Success. Scytham cum fuisse volunt.

Pag. 402. 5. καὶ Μυσσίαν.] Scr. Μυσίαν· Evagrius interim corrigendus, lib. 3. cap. 43. ubi legitur καὶ Μυδίαν.

Pag. 402. 12. Κύριλλος Ἰουλλιρυκιανός.] Forte scribendum, ὁ Ἰλλυρικιανὸς, *Illyricus*, vel *Illyricianus*, quomodo recentiores locuti sunt. Ita habemus apud Marcellinum in Chron. ad annum 499. *Aristus Illyricianae ductor militiae:* et ad an. 530. *Mundo, Illyricianae militiae ductor*, etc.

Pag. 402. 19. πορταρίων.] πόρτα, *Porta;* inde πορτάριος, *Portarius*, qui portam custodit.

Pag. 402. 21. καὶ παρέλαβεν τὸν στρατηλάτην Θρᾴκης Κύριλλον, καὶ ἀνεῖλεν αὐτόν.] Marcellinus in Chronico: *Cyrillum loquacem magis, quam strenuum militia ductorem, inter duas pellices Vitalianus reperit dormientem, cumque mox abstractum cul-*

tro Getico jugulavit. Vide tamen Evagrium etiam, lib. 3. cap. 43. et Nicephorum lib. 16. cap. 38. qui rem aliter narrant.

Pag. 403. 4. *Σωσθένην.*] Scr. *Σωσθένιον*· de loco hoc vide quae supra annot. ad lib. 4.

Pag. 404. 19. *ῥίπτετε.*] Scr. *ῥίπτητε.*

Pag. 405. 1. *καὶ ποντίζονται αὔτανδρα.*] Hesychius: *Αὔτανδρον, σὺν αὐτοῖς τοῖς ἀνδράσιν.*

Pag. 405. 5. *ὅπου λέγεται τὸ Βυθάριν.*] Scr. *Βυθάριον.* Evagrius de hac navali pugna verba habens, lib. 3. cap. 43. *καὶ πρῶτα μὲν ἀνεκώχευεν εἶτα μετὰ τοὺς ἔκπλους καὶ τοὺς ἀκροβολισμοὺς μεταξὺ τοῖν δυοῖν στρατοπέδοιν, ναυμαχίας καρτερᾶς συστάσης περὶ τὰ καλούμενα Βυθάρια, φεύγει μὲν προτροπάδην πρύμναν κρουσάμενος ὁ Βιταλιανὸς*, etc. *Bythias* etiam dictus est locus iste, ut ex Dionysii Anaplo nos docet Petr. Gyllius de Bosp. Thrac. lib. 2. cap. 9. *Deinde est Calamus, et Bythias: ille a Calamorum multitudine, hic ab alta protectione promontoriorum circumsurgentium nominatur.* Idem tamen sui oblitus, de Topograph. Constantin. lib. 4. cap. 10. *Vitharia* locum hunc vocat, Vitaliani profligati historiam ex Evagrio recitans.

Pag. 405. 10. *ὅτι ὑπὸ πυρὸς αἰφνίδιον ἀνάπτονται τὰ ἑαυτῶν πλοῖα.*] Navalis hujus victoriae, quam Anastasius Imp. Procli Mathematici ope adversus Vitalianum adeptus est, meminit etiam Zonaras: qui tamen non sulphure vivo navibus injecto, sed speculis Ustoriis eam effectam tradit: *κάτοπτρα γὰρ ᾄδεται χαλκεῦσαι πυρφόρα ὁ Πρόκλος, καὶ ἐκ τοῦ τείχους ταῦτα ἀπαιωρῆσαι κατέναντι τῶν πολεμίων νεῶν· τούτοις τῶν ἡλιακῶν ἀκτίνων προσβαλουσῶν, πῦρ ἐκεῖθεν ἐκκεραυνοῦσθαι, καταφλέγον τὸν νηΐτην τῶν ἐναντίων στρατόν. Nam specula ex aere fabricasse ustoria fertur Proclus, eaque de muro e regione hostilium navium suspendisse: in quae cum solares radii impegissent, ignem inde fulminis instar erumpentem classiarios, ipsasque naves hostium combussisse.* Verum non satis video, quo pacto fidem istis adhibere possimus, Marcellinum legentes, hujusce aevi scriptorem; Justiniani enim adhuc Patricii cancellos se egisse, testatur ipse. Hic itaque, de hac Vitaliani invasione verba faciens, haec habet: *Missi sunt ad Vitalianum Senatores, qui pacis cum eo leges componerent: nonaginta auri pondera, exceptis regalibus muneribus, pro precio tunc accepit Hypatii.* Et paulo post: *Magister militum Vitalianus per Thraciam factus, Hypatium quem captivum catenatumque apud Acres castellum tenebat, reversus suo remisit avunculo.* Victor etiam Turonensis, hujus aequalis, licet non precio Vitalianum amotum dicat, armis tamen propulsatum omnino negat: *Vitalianus Comes cum manu valida Barbarorum Constantinopolim veniens, in Sosthene sedit: qui non aliter postulatus pacem Anastasio Imperatori promittit, nisi prius defensores Synodi Chalcedonensis relegatos exilio sedibus propriis reddat,*

etc. Verum cum Victor haec Anastasii Imp. an. xxiv. gesta narret, Marcellinus ad annum sequentem, Anthemio et Florentio Coss. ea refert.

Pag. 406. 5. ὄντα] Scr. ὄν.

Pag. 406. 10. ἔθνος πολεμικότατον.] Scr. πολεμικώτατον· de hac vero Hunnorum Sabirorum irruptione, vide Marcellinum, Victorem Turonens. Evagrium lib. 3. cap. 43. Nicephor. lib. 16. cap. 38. et Cedrenum. Munificentiae tamen hujus Imperatoris in Vectigales spoliatos, de qua Auctor paulo infra, apud istos ne verbum quidem.

Pag. 407. 3. ὁ σταυρωθεὶς δι' ἡμᾶς, ἐλέησον ἡμᾶς.] Τρισάγιος, Hymnus est, Graeca Ecclesia decantari solita. Verba autem erant haec: Ἅγιος ὁ θεὸς, ἅγιος ἰσχυρὸς, ἅγιος ἀθάνατος, ἐλέησον ἡμᾶς· his Petrus Fullo, Ecclesiae Antiochenae sub Leone Imp. antistes, clausulam hanc post ἅγιος ἀθάνατος, addidit; Χριστὲ βασιλεῦ, ὁ σταυρωθεὶς δι' ἡμᾶς· postea vero in exilium pulsus, cum tandem denuo a Zenone Episcopatui suo restitutus fuisset, his omissis, Χριστὲ βασιλεῦ, reliqua retinuit, nempe ὁ σταυρωθεὶς δι' ἡμᾶς. Cedrenus: πρότερον δὲ προσέθηκε [Πέτρος ὁ Κναφεὺς] τῷ τρισαγίῳ, Χριστὲ βασιλεῦ, ὁ σταυρωθεὶς δι' ἡμᾶς. ὕστερον δὲ ἐλθὼν. περιεῖλε τὸ, Χριστὲ βασιλεῦ. Deinceps itaque clausulae hujus additio apud Antiochenses, Ecclesiasque Orientales obtinebat; unde a Constantinopolitanis, et Occidentalibus, *Theopaschitae*, dicti sunt Orientales. *Passianos* eos vocat Marcellinus: *Die Dominico, dum jubente Anastasio Caesare per Platonem in Ecclesia pulpito insistentem in hymnum Trinitatis Dei* Passianorum Quaternitas *additur, multi Orthodoxorum pristina voce psallentes, perfidosque praecones clamoribus objurgantes, in ejusdem Ecclesiae gremio caesi sunt.* Vide Evagrium lib. 3. cap. 44. Nicephorum lib. 16. cap. 45. Victorem, et Cedrenum.

Pag. 407. 14. πραιδεύσαντες τὰ αὐτοῦ δημόσια.] δημόσια hic Aeraria vertimus: Τρακτευτὴς enim, et Λογοθέτης, id est, *Publicarum Rationum Minister*, sive Vectigalium *Curator*, erat Marinus, uti Auctor noster supra: ὁ δὲ αὐτὸς βασιλεὺς κουφίσας Ἰωάννην τὸν Παφλαγόνα ἐκ τοῦ τρακτεύειν τὰ δημόσια χαρτία τοῦ πραιτωρίου τῶν ἐπάρχων, ἐποίησεν αὐτὸν ἀπὸ ὑπάτων, ἀντ' αὐτοῦ ποιήσας τρακτευτὴν, καὶ λογοθέτην Μαρῖνον τὸν Σύρον.

Pag. 407. 21. καὶ ἀνελθὼν.] Scr. ἀνῆλθεν, uti habet Chr. Alex.

Pag. 408. 7. τοὺς δὲ ἐρευμάτισε.] Scr. ἠρυμάτισε. ἐρύομαι, et ἔρυμαι, *Custodio*; unde ἔρυμα, *Custodia salva*, sive *Carcer*. Hesychius: ἔρυμα, ὀχύρωμα, φυλακὴ, κάλυμμα, φύλαγμα· ab ἔρυμα vero Auctor noster verbum ἐρυματίζω formavit.

Pag. 408. 13. εὐσχήμων.] Chr. Alex. a Radero editum habet λευσχήμων corrupte: Chr. idem ex Jos. Scaligeri edi-

tione legit λευχείμων· ad quam lectionem nostram emendandam censeo.

Pag. 408. 16. ἀπληστίαν σου.] Cedrenus habet, κακοπιστίαν σου.

Ibid. ἀπαλείφω δεκατέσσαρα.] Ita etiam Chr. Alexandr. Cedrenus legit, τεσσαρεσκαίδεκα ἔτη. Constantinus Manasses:

Σὴν δὲ κακίαν μυσαχθεὶς καὶ βεβηλοτροπίαν,
Ἐκκόπτων ὑπεξέκοψε τοὺς χρόνους τῆς ζωῆς σου,
Καὶ χρόνους ἐκολόβωσε τέσσαρας πρὸς τοὺς δέκα·
Καὶ ταῦτ' εἰπὼν, ἀπήλειψε τούτους ἀπὸ τοῦ χάρτου.

Pag. 408. 18. καὶ διυπνίσθη ταραχθείς.] Chr. Alex. habet, καταῤῥαγείς· mendose.

Pag. 409. 3. ὄπισθέν μου ἐλθὼν χοῖρος.] Justinum, Anastasii in imperio successorem, ista notant: quem συφορβὸν, *subulcum* fuisse vult Zonaras: *Ἀνεῤῥήθη δὲ βασιλεὺς Ἰουστῖνος ὁ Θρᾴξ, γονέων μὲν ἐκφὺς ἀσήμων καὶ ἀφανῶν, αὐτὸς τὸ πρότερον αὐτουργῶν, ἢ βουκόλος τυγχάνων καὶ συφορβός.* Certe loco humili, imo sordido natum, agrisque exercendis tantum assuetum fuisse eum, asserit Procopius, Arcan. Histor.

Pag. 409. 19. ὧν ἐνιαυτῶν ἐννενήκοντα.] Zonaras dicit Anastasium octoginta octo tantum annos vixisse: uti etiam et Victor Turonens. *Anastasius Imperator intra palatium suum tonitruorum terrore fugatus, et coruscationis jaculo percussus, in cubiculo, quo absconsus fuerat, moritur, et cum ignominia absque consuetis exequiis ad tumulum ducitur, anno vitae suae* xxcIIx. Marcellus vitae ejus annorum numerum incertum relinquit; octogenario tamen majorem obiisse testatur.

Pag. 410. 3. ὄντινα ὁ στρατὸς τῶν φυλαττόντων τὸ παλάτιον κελεύσει Θεοῦ, ἐξκουβιτόρων.] Ita etiam Chr. Alexandr. *Ἐξκουβίτορες, Excubitores*, Milites erant Praetoriani, Palatio, atque Imperatori tutando destinati; atque ideo ὁ στρατὸς τῶν ἐξκουβιτόρων etc. ab Auctore dicuntur. Graecis σωματοφύλακες vocantur. Horum vero Praefectus erat Justinus. Evagrius lib. 4. cap. 1. de Justino Imp. haec habet: *ὑπὸ τῶν βασιλικῶν σωματοφυλάκων ἀναῤῥηθεὶς, ὧνπερ καὶ ἦρχεν, ἡγεμὼν τῶν ἐν τῇ αὐλῇ τάξεων καθεστώς·* infra etiam nostro κόμης ἐξκουβιτόρων dicitur.

Pag. 410. 6. ἐβασίλευσε δὲ ἔτη θ', καὶ ἡμέρας εἰκοσιδύο.] Victor Turonens. annos VIII, et menses IX. Justinum regnasse asserit: forte de annorum numero quibus solus imperavit intelligendus est: cum enim Justinus annos octo, menses novem, et dies tres regnasset, Justinianum sororis filium in Imperii societatem adscivit: ut Evagrius testatur, lib. 4. cap. 9. Post quod tempus menses etiam quatuor superfuit, ut ex eodem Evagrio discimus, loco citato; ubi etiam eum annos IX integros, cum tribus tantum diebus, regnasse affirmat: sibi scilicet hac in re parum constans. Julii enim die IX, Aerae Antiochenae DLXVI.

anno, Indictione scilicet XI, secundum Evagrium ipsum Imperator renunciatus est Justinus: Kalendis autem Augusti Aerae Antiochenae DLXXV, id est, Indictione V, secundum eundem, diem obiit. Totum itaque regni ejus tempus IX annos, diesque insuper XXII, uti Noster recte, complexum est. Marcellinus tamen ad novem imperii ejus annos, menses etiam duos addit.

Pag. 410. 8. *ἀγράμματος δέ.*] Hujus rei testem locupletem habemus Procopium, Justini coaevum, Arcan. Hist. *ἐπειδή τε ὁ βασιλεὺς [Ἀναστάσιος] ἐξ ἀνθρώπων ἠφάνιστο, αὐτὸς [Ἰουστῖνος] τῇ τῆς ἀρχῆς δυνάμει τὴν βασιλείαν παρέλαβε, τυμβογέρων μὲν γεγονὼς ἤδη, ἀμάθητος δὲ γραμμάτων ἁπάντων, καὶ τὸ δὴ λεγόμενον ἀναλφάβητος ὤν.*

Pag. 410. 11. *τὸν τοῦ αὐτοῦ Ἀμαντίου δομέστικον.*] *Δομέστικος*, *Domesticus:* licet vero vocabulum hoc dignitatis etiam erat, hoc tamen loco *οἰκεῖον* sonare puto, uti habet Zonaras: *μετὰ δέ γε τὴν τελευτὴν Ἀναστασίου, βουλῆς γενομένης περὶ προχειρίσεως βασιλέως ὁ εὐνοῦχος Ἀμάντιος* etc. *θέλων Θεοκριτιανόν τινα* [*Θεόκριτον* alii] *οἰκεῖον αὐτῷ ὄντα βασιλεῦσαι, χρήματα τῷ Ἰουστίνῳ παρέσχε διανέμειν τοῖς στρατιώταις*, etc. Constantinus Manasses Theocritum Amantii consanguineum fuisse vult, de Justino ista praeferens:

Λαβὼν γὰρ, ὥς φασι, πολὺν χρυσὸν ἐξ Ἀμαντίου,
Τπῆρχε δὲ πραιπόσιτος Ἀμάντιος ἐκεῖνος,
Καὶ κελευσθεὶς τοῖς τάγμασι τοῦτον κατακενῶσαι,
Ὡς ἂν περιποιήσαιντο τὸ κράτος Θεοκρίτῳ,
Τῷ κοινωνοῦντι τῶν αὐτῶν αἱμάτων Ἀμαντίῳ,
Ἐκ τῶν ὀθνείων ἑαυτῷ κτᾶται τὴν βασιλείαν.

Vide etiam Evagrium, lib. 4. cap. 2.

Pag. 411. 1. *εἵλατο.*] Lego, *εἵλοντο*, uti habet Chr. Alex.

Pag. 411. 17. *τῷ δὲ πρώτῳ ἔτει τῆς βασιλείας αὐτοῦ ἔφυγε Σέβηρος.*] Victor. Tur. Severum Justini Imper. anno tandem VI, Justino et Appione Coss. asserit: *Antiochenae Ecclesiae Severus, Chalcedonensis Synodi obtrectator, quum a Justino Imperatore quaereretur ad poenas, fugit: et in ejus locum substituitur Paulus.* Evagrius tamen, et post eum Nicephorus, Severum Justini anno I, poenas dedisse, lingua ejus abscissa, testantur Evagr. lib. 4. cap. 4. Nicephor. lib. 17. cap. 2. Vide etiam Cedrenum, et Zonaram.

Pag. 412. 6. *ἄνθρωπον ὑπερτέλειον πῆχυν ἕνα.*] Locus proculdubio mendosus: forte legendum, *ἄνθρωπον ὑπερέχουσα τέλειον πῆχυν ἕνα.* Cedrenus: *Τῷ δ' αὐτῷ ἔτει* [Justini VII] *ἐφάνη γυνή τις ἐκ τῆς Κιλικίας γιγαντογενὴς, ὑπερέχουσα τῇ ἡλικίᾳ πάντα ἄνθρωπον τέλειον πῆχυν ἕνα, καὶ πλατεῖα σφόδρα.* Mulieris hujus Giganteae meminerunt etiam Nicephorus, lib. 17. cap. 3. et Zonaras in Justino.

Pag. 412. 10. *ἐδισιγνάτευσεν ὕπατον.*] *Δισιγνατεύω*, et *δεσιγνατεύω*, *Designo*, apud recentiores.

Pag. 412. 12. *ἐν τῷ ὑπατεύειν αὐτόν.*] Hypatiae hae, sive Munera Consularia initio consulatus cujusque populo exhibebantur: verum Vitalianus septimo Consulatus sui mense interfectus est; cujus rei testem habemus, hujusce temporis hominem, Marcellinum, in Chronico: *Indictione* XIII, *Vitaliano et Rustico Coss. Vitalianus his Coss.* VII *mense Consulatus sui* XVII *Vulneribus confossus in Palatio, cum Cleriano et Paulo satellitibus interemptus est.* Factum hoc Justiniani Patricii factione; ut ex Procopio discimus, Arcan. Histor. Victore etiam Turonens. qui tamen sub Maximi Consulatu, anno nempe Justini Imp. V, hoc factum vult, quod omnino falsum est: Consulatu enim suo, quem una cum Rustico, Justini Imp. anno II, gessit, interemptus est Vitalianus.

Pag. 412. 13. *μάππαν.*] *Μάππα*, *Mappa*, et *μαππάριος*, *Mapparius*, qui Mappam mittit; sive signum in Circo dat Aurigantibus. De Mappa vide, inter alios, doctissimum Jo. Vossium de Vitiis Sermon. lib. 1. cap. 4.

Pag. 412. 16. *Ζτάθιος.*] Cedreno, et Zonarae, *Τζάθος*, Chronico Alex. *Τζάθιος*, dicitur.

Pag. 413. 4. *ὁ αὐτοῦ πατὴρ Δαμνάζης.*] Chr. Alex. Tzathium facit *τὸν υἱὸν Ξαμνάξου*, Xamnaxi filium.

Pag. 413. 9. *τὴν ἐκγόνην Νόμου.*] Chr. Alex. habet, *ἔκγονον Οὐίνου.*

Pag. 413. 12. *ἔχον ἀντὶ πορφυροῦ ταβλίου.*] Chr. Alex. habet *ἔχων*, ac si Regem spectaret: si vero ad Chlamydem referatur, legendum, *ἔχουσαν*. *Ταβλία* autem *Clavi* sunt: voce supra usus est Auctor, lib. 2. *τὰς μὲν βασιλικὰς πορφύρας, ἐχούσας ταβλία χρυσᾶ, τὰς δὲ τῶν συγκλητικῶν*, etc. *χλαμύδας ἐχούσας σήμαντρον τῆς βασιλικῆς φορεσίας ταβλία πορφυρᾶ*,

Pag. 413. 14. *ἀληθινὸν ἔχοντα τὸν χαρακτῆρα.*] Scr. *ἔχον*. Caeterum ex nostro corrigendum Chr. Alex. uti habetur, *ἀληθειδιν*, reponendum, *ἀληθινόν*.

Pag. 413. 15. *καὶ στιχάριον δὲ ἄσπρον.*] *Στιχάριον* proprie erat vestis Sacerdotalis, albi coloris: uti nos docet Symeon Archiep. Thessalonicens. de Templo, etc. *ὃ δὲ στιχάριον τὴν φωτεινὴν τῶν ἀγγέλων ἐμφαίνει περιβολήν· οὕτω γὰρ πολλάκις φωτεινὴν ἐσθῆτα περιβεβλημένοι ὤφθησαν ἄγγελοι, ὡς καὶ ὁ ἐν τῷ μνήματι λευκὴν ἐσθῆτα ἐνδεδυμένος.* Hoc loco *Tunicam* simpliciter sonat.

Ibid. *Παραγαύδιον.*] Trebell. Pollio in D. Claudio: *Albam subsericam paragaudem triuncem unam.* Parthica erat haec vestis. Hesychius: *Παραγώδας* [corrupte hodie editur, *παραγωγάς*, uti nos monet doctissimus Salmasius,] *χιτὼν παρὰ Πάρθοις* *Paragaudae*, Lora sunt; *Paragaudiae* vero Vestes, quae *loris au-*

ratis circumtexebantur. Vide Clarissimi Viri Cl. Salmasii notas in Trebell. Poll. et in Flav. Vopisc.

Pag. 413. 16. ἔχον χρυσᾶ πλουμία βασιλικά.] πλουμίον, et πλοῦμμιν, *Pluma: Clavus* hic est. Procopius de Aedific. Justiniani lib. 3. χιτὼν ἐκ μετάξης ἐγχαλλωπίσματι [Scr. ἐγκαλλωπίσμασι] χρυσοῖς πανταχόθεν ὡραϊσμένος, ἃ δὴ νενομίκασι πλουμμία καλεῖν. Sed vide etiam Salmas. loc. citatis.

Pag. 413. 17. τὰ γὰρ ζταγγία.] Scr. τζαγγία, uti habet Chr. Alex. addito litera T, verbis plerisque a ζ incipientibus, more recentiorum barbarico; ut τζικούριον, *Securis;* τζακκίζειν, quod Itali *Sacchegiare* dicunt. Τζάγκαι vero, sive τζαγγία, *Calceamenta* erant Regia: Latinis *Zanchae* dictae sunt: Trebellius Poll. in D. Claudio: *Zanchas de nostris Parthicis paria duo:* id est, Calceos ex Parthica pelle confectos.

Ibid. ἃ ἐφόρει, ἦν ἀγαγών.] Lego, ἃ ἦν ἀγαγὼν, etc. Sensus aliter mutilus est.

Pag. 414. 8. εἰς τὰ ἡμέτερα βασίλεια.] Βασίλειον proprie est *Regia:* apud nostrum, *Regnum,* ubique significat. Uti lib. 2. de Oedipode: καὶ ἀκούσας ὁ Οἰδίπους, ἔλαβεν ἥλους, καὶ πήξας τοῖς ἰδίοις αὐτοῦ ὀφθαλμοῖς τελευτᾷ, ἐάσας τὸ βασίλειον τοῖς δυσὶν αὐτοῦ υἱοῖς, etc. Et lib. 18. de Auxumitarum Rege, Homeritensem de injuriis regno suo ab eo illatis postulante, haec habemus: ὁ δὲ τῶν Αὐξουμιτῶν βασιλεὺς ἐδήλωσε τῷ βασιλεῖ Ἀμεριτῶν, ὅτι κακῶς ἐποίησας, φονεύσας Ῥωμαίους Χριστιανοὺς πραγματευτὰς, καὶ ἔβλαψας τὰ ἐμὰ βασίλεια.

Pag. 414. 12. καὶ κωλῦσαι τὸν βουλόμενον εἰς βελτίονα τάξιν ἐλθεῖν, καὶ γνῶναι θεόν.] Locum mutilum ex Chr. Alex. ita restituimus: καὶ κωλῦσαι τὸν βουλόμενον εἰς βελτίονα τάξιν ἐλθεῖν οὐκ ἐνεδέχετο· καὶ γνῶναι θεὸν etc.

Pag. 415. 10. ἐπηρώτησε τὸν Ζιλγιβὶμ *) εἰρηνικῶς, ὅτι, δῶρα etc.] Chr. Alex. habet, ἐπηρώτησεν τὸν Ζιλγιβὶμ εἰρηκὼς αὐτῷ, ὅτι δῶρα etc. Verum cum alterutro modo locum hunc legere possimus, nihil omnino mutare statui. Hunc vero Anastasius Bibliothec. Zelicben vocat.

Pag. 415. 20. δηλώσας διὰ Λαβροΐου πρεσβευτοῦ.] Chr. Alex. Raderianum habet, διὰ Βρίου; Scal. διὰ Βροΐου: ubi etiam πρεσβυτέρου corrupte legitur, pro πρεσβυτοῦ.

Pag. 416. 8. Θεοδότου ὑπάρχου πόλεως.] Mallem ἐπάρχου: De Theodoto vero hoc, Urbis Praefecto, vide Procopium, Arcan. Histor. pag. 43.

Pag. 416. 16. κελευσθεὶς ἐξελθεῖν ἐπὶ τὴν ἀνατολήν.] Procopius eum Hierosolymam relegatum scribit; loco citato.

Pag. 417. 7. ἀλυτάρχησαν δέ.] Scr. ἠλυτάρχησαν.

---

*) Sic ed. Ox.

Ibid. *ἀπὸ Ἀφρανίου.*] Lib. 12. *Ἀφρόνιος* iste dicitur.

Ibid. *ἕως ὀγδόου ἑξηκοστοῦ πεντακοσιοστοῦ, ἀφ' οὗ* etc. Annus hic desideratur; suspicor legendum, *ἕως ὀγ. ἑξη. πεντ. ἔτους κατὰ τοὺς αὐτοὺς Ἀντιοχεῖς,* [uti vulgo loquitur Auctor noster,] *ἀφ' οὗ ἐκωλύθη,* etc. Incidit hoc in Justini Imp. annum III, qui erat Indictio XIII; ita ut a sequente Indictione XIV, Olympicorum Inhibitio ista deinceps locum habuerit: uti Auctor supra.

Pag. 417. 7 . *κατὰ πρεσβείαν Εφραιμίου τοῦ Πατριάρχου.*] *δὲ* particula, aut quid tale deesse videtur. Caeterum Ephraemius, licet postea, Euphrasio ruinis Antiochensibus obruto, Patriarcha creatus fuerit, adhuc tamen Antiochiae Praefectus tantum erat. Itaque omnino legendum, *Εὐφρασίου τοῦ Πατριάρχου;* nisi quis maluerit, *Εφραιμίου, καὶ τοῦ Πατριάρχου Ἀντιοχείας.*

Pag. 417. 20. *τὸ λεγόμενον Δοῤῥάχιον.*] Scr. *Δυῤῥάχιον.*

Pag. 418. 3. *ἥτις πρώην μὲν ἐλέγετο Επίδαυρος.*] Scribo, *Επίδαμνος.* Stephanus de Urb. *Δυῤῥάχιον, πόλις Ιλλυρική, Επίδαμνος κληθεῖσα.* Patria haec erat Anastasii Imp. uti testatur Evagrius, lib. 3. cap. 29. *οὗτος ὁ Αναστάσιος πατρίδα τὴν Επίδαμνον ἔχων, Δυῤῥάχιον νῦν προσαγορεύεται,* etc. Epidaurus quidem Urbs est, sed alia. De hisce vero Cladibus, vide Evagrium, lib. 4. cap. 5, et 8. Nicephorum, lib. 17. cap. 3. Cedrenum etiam, et Zonaram; apud quem tamen, pro *Ανάζαρβος,* mendose scribitur, *Ανάβαρζος,* sive *Ανάβαρζα.*

Pag. 418. 9. *ὑδάτων ποταμιαίων.*] Forte scribendum, *ποταμείων.*

Pag. 418. 11. *αὔτανδροι σὺν τοῖς οἴκοις ἀπώλοντο.*] Nova plane haec locutionis forma.

Pag. 419. 3. *τὴν δὲ Εδεσαν μετωνόμασεν, Ιουστινούπολιν.*] Tam Anazarbum, quam Edessam hoc nomine insignivit: Evagrius lib. 4. cap. 8. *μετεκλήθησαν τοίνυν ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ Ιουστίνου ἡ Εδεσσα, καὶ τούτων ἑκατέρα τῇ αὐτοῦ προσηγορίᾳ κατεκοσμήθησαν.*

Pag. 419. 6. *ἐν μηνὶ Μαΐῳ ὑπατείας Ολυβρίου.*] Accidit tremendus iste Terraemotus Justini Imp. anno VII, et mense decimo, id est, VIII. ejusdem anno currente; quo Consulatum solus gessit Olybrius; ut ex Marcellino discimus. Itaque apud Auctorem nostrum, post *τῷ δὲ ἑβδόμῳ ἔτει τῆς αὐτοῦ βασιλείας,* addendum, *καὶ μηνὶ δεκάτῳ:* Uti habet Evagrius, lib. 4. cap. 5. Nicephorus etiam, lib. 17. cap. 3. Justinus enim Imperator renunciatus est Julii die IX, Aerae Antiochenae anni DLXVI, id est, anni Christi vulgaris DXVIII: decimus autem mensis, post expletum Justini annum VII, erat Maius, Aerae Antiochenae anni DLXXIV, anni Christi vulgaris DXXVI, quo anno Olybrius Consulatum solus gessit.

Pag. 420. 7. ἦν γὰρ ἡ μεγάλη ἑορτὴ Χριστοῦ τοῦ Θεοῦ ἡμῶν ἡ τῆς ἀναλήψεως.] Non erat ipsa Assumptionis dies; haec enim perpetuo feria quinta est: sed postridie accidit tremendus iste terrae motus, nempe Maii die xxix, qui tum feria sexta erat, sive dies Veneris: cujus rei testem habemus Evagrium, lib. 4. cap. 5.

Pag. 420. 13. καὶ ἠπήντουν αὐτοῖς γεωργοί.] Scribo, ἀπήντων.

Pag. 421. 20. καὶ πάντες οἱ συγκλητικοὶ καὶ πορφυρᾶ ἐφόρουν.] Quod noster πορφυρᾶ φοροῦντες, Cedrenus dicit, φαιὰν στολὴν ἐνδυσάμενοι, *Pullati*, sive Vestibus nigricantibus induti. Purpura quidem Regum, et Magistratuum Insigne est: etiam et Luctui appropriatus color: nempe quod ad nigrum colorem propius accedat: sed et quibusdam πορφύρεον, *Nigrum* est. Hesychius: Πορφύρεον πορφυροῦν, μέλαν· Πορφύρει, μελανίζει.

Pag. 422. 10. καὶ μηνῶν θ'.] Justinus Imperator salutatus est Julii die ix, uti supra diximus: Aprili itaque Justinianus in Imperii societatem a Justino adscitus est; is enim a Julio mensis erat nonus. Atque hujus rei testem habemus Marcellinum: *Anno Regiae urbis conditae* cxcvii. *Justinus Imperator, Justinianum ex sorore sua nepotem, jamdudum a se Nobilissimum designatum, regni quoque sui successorem creavit, Kal. Aprilis.* Evagrium etiam, lib. 4. cap. 9. Nicephor. lib. 17. cap. 7. et Chr. Alexandr.

Pag. 422. 16. ὁποῖον δ' ἂν ὑπάρχωσι μέρους.] Immo insanissimum ei fuisse Venetorum studium, luculenter satis testatur Evagrius, lib. 4. cap. 31. Procopius etiam, in Arcana Hist. quos vide.

Pag. 423. 5. καὶ κιγστέρνας.] κιγστέρνα, κινστέρνα, sive, ut Hesychius habet, κιστέρνα, *Cisterna* est: Κιστέρνα, λάκκος φρέατος, βάραθρα, ἢ βυθός.

Pag. 423. 20. ἀναγκασθεὶς προεχειρίσθη πατριάρχης.] Evagrius longe aliter, lib. 4. cap. 6. ὃν [Ἐφραίμιον] κἀντεῦθεν ἀγασάμενοι Ἀντιοχέων παῖδες, ἐς ἱερέα ψηφίζονται· καὶ τὸν ἀποστολικὸν λαγχάνει θρόνον, ὥσπερ μισθὸν καὶ γέρας τῆς τοσαύτης προνοίας τοῦτον κληρωσάμενος: nempe ob summam ejus in urbe instauranda curam, Patriarchatum, tanquam benevolentiae, Providentiaeque suae mercedem, ab Antiochensibus Episcopus delectus, reportavit. Vide et Nicephor. lib. 17. cap. 3. et Cedrenum.

Pag. 424. 4. τὴν γενομένην ἅλωσιν τῆς πόλεως.] Forte scribendum, πτῶσιν, uti supra habet.

Pag. 424. 17. τελευτᾷ δὲ ἐνιαυτῶν οε'.] Chr. Alex. duos praeterea vitae ejus addit annos: τελευτᾷ δὲ ἐτῶν οζ'. *Moritur anno aetatis suae* LXXVII.

Pag. 425. 5. Ἡν δὲ τῇ ἰδέᾳ κοντοειδής.] Fasti Alexandrini a Scaligero editi habent κονδοιδής. Scr. κονδοειδής: nempe κοντὸς, vel κονδὸς, *Curtus* est recentioribus: Fasti dicti a Radero

editi κωνοειδὴς habent, mendose: quomodo enim τῇ ἰδέᾳ κωνοειδὴς quis esse possit? statura quidem erat curta, ut Noster; vel ut Procopius, non procera, nec pusilla nimis. Τὸ μὲν οὖν σῶμα [Justiniani] οὔτε μακρὸς, οὔτε κολοβὸς ἄγαν, ἀλλὰ μέτριος ἦν· *Corpore neque procero fuit, neque pusillo nimis, sed quo staturam justam non excederet.*

Pag. 425. 9. καὶ αὐτὸς δὲ ὢν Θρᾷξ ἀπὸ Βεδεριανᾶς.] Justinus enim Imp. avunculus ejus, Thrax etiam erat, ab urbe Bederiana ortum suum ducens.

Pag. 426. 8. ὅστις Γολιὰθ λίθῳ λαβών.] Subaudi, πληγήν.

Pag. 426. 14. ὡς γενομένην μοῖραν τῷ Γολιάθ.] De ridiculo hoc commento, vide quae supra notavimus ad lib. 5. ubi haec etiam habentur.

Pag. 426. 21. Ἰουστινιανὸς δέδωκεν ὑπατείαν τῇ ἕκτῃ ἐπινεμήσει.] Secundus hic erat Justiniani Consulatus: priorem enim cum Valerio gesserat, Justini Imp. anno IV.

Pag. 427. 5. Γιλδέριχ, καὶ Κήρυκον, καὶ Εἰρηναῖον.] Duces in hoc bello missos fuisse Belisarium, Cerycum et Irenaeum asserit Chr. Alex. Auctor. Cedrenus vero, Belisarium, Cerycum et Petrum: Gilderichi autem hujus ibidem mentio nulla.

Pag. 427. 12. καὶ λαβόντος τὰ ἐχρεδίτα.] Chr. Alex. habet τὰ ἐξπαιδίτα: scribendum, ἐξπέδιτα: ἐξπέδιτον, *Expeditum: Exercitus.*

Pag. 427. 18. ὁ ῥὴξ τῶν Ερούλλων, ὀνόματι Γρέπης.] Γρέπης, Cedreno dicitur. Ερούλων vero scribendum, uti Procopius habet, Gothic. lib. 2. οἵ τινες δὲ ἀνθρώπων εἰσὶν Ερουλοι, καὶ ὅθεν Ῥωμαίοις ἐς ξυμμαχίαν κατέστησαν, ἐρῶν ἔρχομαι, etc.

Pag. 427. 20. ᾔτησεν ἑαυτὸν γενέσθαι Χριστιανόν.] Imo maximis muneribus a Justiniano ad id allecti, Christianismum susceperunt: ut ex eodem Procopio discimus, Goth. lib. 2. Ἐπεὶ δὲ Ἰουστινιανὸς τὴν βασιλείαν παρέλαβε, χώρᾳ τε ἀγαθῇ, καὶ ἄλλοις χρήμασιν αὐτοὺς [Ερούλους] δωρησάμενος, ἑταιρίαν λέγεσθαί τε παντελῶς ἴσχυσε καὶ χριστιανοὺς γενέσθαι ἅπαντας ἔπεισε. Vide etiam Evagrium, lib. 4. cap. 19. Nicephorum lib. 17. cap. 13. et Cedrenum.

Pag. 428. 6. Τῶν λεγομένων Εξακιονιτῶν Ἀρειανῶν.] Ita etiam Cedrenus. Εξωκιονιτῶν vero scribendum, uti supra notavimus, ad lib. XIII.

Pag. 428. 10. ἔτη φνθʹ.] Annus DLIX. a Justiniani Consulatu II, retrorsum numerando, coincidit cum anno post I. Caesarem interfectum Decimotertio: qui tamen anni Augusto Imperanti a nonnullis attribuuntur; licet quidam ab Actiaca victoria, quae XII. pst I. Caes. mortuum anno accidit imperium ejus initium sumunt, e quorum numero Auctor noster esse videtur.

Pag. 428. 12. ἔτη ͵ςυϟζʹ.] Numerus iste pessime corruptus est: Auctorem enim adeo sui oblitum esse potuisse vix cre-

dibile est. Suprá enim, libro X, dicit Christum natum fuisse Augusti Imp. anno XXII. sive anno mundi IↃↃ, D, quomodo Graeci vulgo computant: quibus annis si DXXIX, alios a Christo nato ad hunc Justiniani Consulatum II. elapsos addas, colliges tantum IↃↃ CIↃ XXIX: adeo ut CCCCLXVIII. annos plus justo hic poni manifestum sit.

Pag. 428. 15. ἕως τῆς ὑπατείας Ἰουστινιανοῦ.] Supplendum δευτέρας. Verum quomodo Eusebius computum annorum ad Justiniani Consulatum deduxisse dicitur, cum ducentis circiter annis Justinianum praecesserit? Itaque puto Auctorem intelligendum esse de calculo ab Eusebio ad Christi tantum Natalitia instituto: a quo tempore reliquus annorum numerus a quoquam nullo negotio deduci potest. Sed in istis nihil omnino sani est. Eusebius enim ab Abrahamo ad Christum Natum annos numerat MMXV, ab Adamo vero ad Abrahamum, secundum LXX seniorum, quae omnium maximae sunt, rationes, MMMCLXXXIV. quibus si addas DXXIX, in quem Christi annum incidit Justiniani Consulatus II, anni tantum colliguntur IↃↃ, DCCXXVIII. Atque hic est verus calculus Eusebianus; qui tamen DCCIV. annis ab Auctoris nostri Eusebiano superatur.

Pag. 428. 18. πάντων οὖν τὰ συγγράμματα φέρει ἕκτην χιλιάδα ἐνιαυτὸν] Scribo, ἐνιαυτῶν. Auctores vero suos supra prodidit, nempe Clementem, Theophilum et Timotheum. Caeterum non est, quod Graecorum ab Orbe Condito annorum Computatio nos moretur.

Pag. 429. 1. ἔτη ρϟθ'.] Encaenia urbis Constantinopolitanae, secundum nostrum, celebrata sunt Aerae Antiochenae anno CCCLXXVIII, id est, anno Christi vulgari CCCXXX, nempe Constantini Imp. anno XXIV. ex quo tempore ad hunc secundum Justiniani Consulatum anni excurrunt CXCIX, uti Auctor recte. Vide quae supra notavimus ad librum XIII.

Pag. 429. 5. ὁ οὖν χρονογράφος ἀνάγκην ἔχει] Mallem, ὁ γὰρ χρονογράφος.

Pag. 429. 12. Ἀλλάριχος, ἔκγονος τοῦ Οὐαλεμεριακοῦ] Scribendum, Ἀταλάριχος. Athalaricus vero Eutharici erat filius, ex Amalasuontha, Theoderici filia: uti supra monuimus, ad libr. 15. Vide Jornandem de Reb. Get. Cap. 59.

Pag. 429. 13. Γιλδέριχ, ὁ ἔκγονος Γινζιρίχου] ἔκγονος, apud nostrum, quandoque Filium, aliquando etiam Nepotem significat. Gilderichus enim sive Ilderichus, ut habet Procopius, Honorici filius erat, Gensirichi vero, sive Gizerichi Nepos. vide Procopium, de Bel. Vandal. lib. 1.

Pag. 429. 17. ὀνόματι Ζτίττας.] Σίττας Procopio dicitur.

Pag. 429. 21. καὶ στρατεύσας ἐντοπίους σκρινιαρίους] σκρινιάριος, *Scriniarius*. Suidas: Σκρινιάριος, ὁ χαρτυλάριος τοῦ ἐπάρχου, ὁ αἴρων τὸ σκρίνιον, ἤτοι τὸ κιβώτιον.

Pag. 430. 4. *καὶ τοὺς ὑπάτους αὐτῶν*] Forte legendum *ἀνθυπάτους*. Armenia enim a Proconsulibus administrata fuit; ut apparet ex Justiniani Constitutione XXI, hanc habente Inscriptionem: *Ὁ αὐτὸς βασιλεὺς Ακακίῳ τῷ μεγαλοπρεστάτῳ ἀνθυπάτῳ Ἀρμενίας*. Ejusdem etiam Constitutione XXXI. haec leguntur: *ὥστε τεσσάρων Ἀρμενιῶν οὐσῶν, δύο μὲν εἶναι σπεκταβιλίας τήν τε τοῦ ἀνθυπάτου, τήν τε τοῦ κόμητος· καὶ ἀνθύπατον μὲν εἶναι τὸν τῆς πρώτης ἡγούμενον Ἀρμενίας, κόμητα δὲ τὸν τῆς τρίτης· τὸν δὲ τῆς δευτέρας, καὶ τετάρτης, ὀρδιναρίους καθεστάναι.*

Pag. 430. 7. *ἀριθμοὺς τέσσαρας.*] Quod Nostro *ἀριθμὸς* aliis recentioribus plerumque *νούμερον* dicitur, vocabulo Latino. Suidas: *Σπεῖραι, πλήθη στρατευμάτων, φάλαγγες, νούμερα, λεγεών*: quod vero militibus constabat, numerus non docet. Mille in se habuisse colligimus ex Cedreno: quod enim Auctor noster *ἀριθμοὺς τέσσαρας*, Cedrenus *χιλιάδας τέσσαρας*, vocat, de Sitta duce verba habens: *δέδωκε δὲ αὐτῷ καὶ ἀπὸ ἀνατολῆς στρατὸν χιλιάδας τέσσαρας, καὶ γέγονε μεγάλη φυλακὴ καὶ βοήθεια Ῥωμαίων.*

Pag. 430. 10. *ὀνόματι Κομητῷ*] Scr. *Κομιτῶ*: Theodorae Augustae soror erat natu major. De utriusque vero ortu, atque Educatione qui certior fieri vult, consulat Procopium, in Arcan. Histor.

Pag. 430. 14. *εἰ μὴ ὅσα πρὸ τοῦ γενέσθαι ἕκαστος*] Sensus imperfectus videtur: supplendum censeo *ὥστε μὴ κληρονομεῖσθαι, εἰ μὴ ὅσα πρὸ τοῦ γενέσθαι ἕκαστος*: quae verba apud Cedrenum habentur, atque hoc loco omnino desiderantur.

Pag. 430. 19. *μετονομάσας αὐτὴν Ἰουστινιανούπολιν*] Chr. Alex. Stephanus, sive potius ejus breviator Hermolaus, *Justinianas*, vocat: *Συκαί, πόλις ἀντικρὺ τῆς νέας Ῥώμης, ἡ καθ' ἡμᾶς Ἰουστινιαναὶ προσαγορευθεῖσα.*

Pag. 430. 22. *καὶ ὑπ' αὐτὴν χιλιάδες ἑκατὸν*] Scr. *χιλιάδας*. De Historia vero hac convenit satis inter Auctorem Nostrum et Cedrenum: de nominibus non item. Regina enim haec vidua Cedreno *Βαρὴξ*, maritus vero ejus *Μαλὰχ*, dicuntur. Ex regibus vero Hunnicis ab eadem profligatis alterum *Στύρακα*, alterum *Γλώην* vocat.

Pag. 431. 12. *καὶ ἐφούλκισεν αὐτὸν*] Infra etiam lib. 18. habemus *τοὺς μὲν ἐφούλκισε, ἑτέρας δὲ ἀπεκεφάλισε. φουρκίζειν*, sive *φουλκίζειν*, utroque enim modo legitur, *in furcam agere*, significat. Nec enim doctissimo Meursio accedere possum, qui vocabula haec distinguit, et *φουρκίζειν* quidem *in furcam agere*, *φουλκίζειν* vero, *Strangulare*, significare contendit. Qua enim de causa Hunnus iste ad Sycas mitteretur, ut ibi tam privato mortis genere periret? Imo potius in opposito urbi litore Syceno in furcam agebantur; ut ibi in omnium oculis positi, si cives erant seditiosi, vel flagitii cujuscunque alius rei, caeteris in ter-

rorem, si hostes in bello capti, eisdem jucundum essent in spectaculum. Exempla passim occurrunt, tum apud nostrum, tum apud alios. Cedrenus, in Constant. Pogon. *καὶ ἀποστείλας, ἐκράτησε τοὺς πρώτους αὐτῶν, καὶ ἐφούλκισεν ἐν Συκαῖς.* sed nec toti tantum Malefici hoc in loco furcae subjiciebantur, verum et capita etiam eorum contis affixa populo in spectacula proponebantur. Exemplum habemus ex Evagrio, de Longino et Theodoro in Anastasium Imp. rebellantibus: *τῶν δὲ κεφαλῶν Λογγίνου, καὶ Θεοδώρου πρὸς Ἰωάννου τοῦ Σκύθου σταλεισῶν ἀνὰ τὴν βασιλέως πόλιν, ἃς καὶ ἐν κόντοις περιαρτήσας ὁ βασιλεὺς ἐν ταῖς καλουμέναις Συκαῖς, ἀντιπέραν τῆς Κωνσταντίνου κειμένης ἐπῃώρησεν, ἡδὺ θέαμα τοῖς Βυζαντίοις, ἀνθ' ὧν κακῶς πρὸς Ζήνωνος καὶ τῶν Ἰσαύρων ἐπεπόνθεσαν. Longini vero, et Theodori capita, a Joanne Scytha Constantinopolim missa, Imperator palis alligata, in loco cui Sycae nomen est, e regione Constantinopolis in ulteriore maris litore sito suspendit: gratum sane spectaculum propterea Constantinopolitanis, quod ipsi a Zenone et Isauris gravibus ante affecti fuissent incommodis.*

Pag. 431. 17. *ὀνόματι Γρώδ*] Cedrenus habet; *Γορδᾶς λεγόμενος*.

Pag. 431. 21. *καὶ τὸν Βόσπορον· ἥντινα πόλιν Ἡρακλῆς ὁ ἀπὸ Ἰσπανίων ἔκτισε*] Scribo, *καὶ τὴν Βόσπορον:* Urbis enim nomen est hoc loco; est etiam et Freti. Stephanus de urb. *Βόσπορος, πόλις Πόντου, κατὰ τὸν Κιμμέριον κόλπον, ὡς Φίλων· καὶ πορθμὸς ὁ ὁμώνυμος.* Bosporus vero duplex est, Thracius, et Cimmerius.

Pag. 431. 23. *δεδωκὼς αὐτῇ τῇ πόλει ὄνομα, βοῶν φόρος*] Ridiculum hoc commentum nobis obtrudit etiam Cedrenus; nisi quod suavissimam urbis hujus Conditoris, eandemque Romano imperio (quod tamen nondum erat in rerum natura,) tributariam facientis fabulam, praetermittat.

Pag. 432. 2. *ἤτοι Ἰταλῶν λεγομένων Ἰσπανῶν*] Italos, apud Auctorem nostrum, pro Europae partium Occidentaliorum incolis frequenter usurpari, supra notavimus, ad lib. 2.

Pag. 432. 3. *ἦν δὲ ἐν τῇ πόλει συναλλαγαὶ*] Lego, *συναλλαγὴ*, ut cum verbo *ἦν* congruat.

Pag. 432. 8. *καὶ ἠλέκτρινα*] Electrum Metalli species quaedam est, ex Argenti cum Auro mixtione, confecta; *ἤλεκτρος*, et *ἤλεκτρον* dixerunt: Hesychius. *Ἤλεκτρον, ἀλλότυπον χρυσίον:* et deinde; *Ἤλεκτρος, μέταλλον χρυσίζον.* Electrum vero proprie dicebatur, quod Auri partibus tribus Argenti quartam admixtam habuit; ut inquit Isidorus: vel ut Plinius Nat. Hist. lib. 33. cap. 4. quod Auri portionibus quatuor Argenti quintam additam habuit. Metalli hujus apud veteres copia magna erat; eo quod eis (uti doctis videtur) Argenti ab Auro separandi modus saltem absque Argenti jactura, quae utique nimis magna fuisset, peni-

tus ignotus fuerit. Si vero quaeratur, unde igitur illis tantum auri puri erat quantum sufficeret ad nummos conficiendos; respondemus tum fodinas, tum flumina aurifera id illis suppeditasse; adeoque puri auri quam impuri majorem copiam inde eos hausisse. Atque in hac etiam sententia est Georg. Agricola, de Natura fossilium lib. 1. cap. 2. *Certe quoties animum refero ad eorum scripta*, (de veteribus loquitur,) *adducor, ut credam, plus puri auri semper repertum esse, quam confectum e terrarum, vel lapidum generibus, cum quibus solet esse permixtum*, etc. Sed vide Auctorem ipsum. Vel si hoc satis ad nummos feriendos haud fuisset, aurum habebant metallis vilioribus, aere, plumbo, etc. permixtum, quod in hunc usum purgare potuissent. Ubicunque vero in eam metallorum mixturam, quod Electrum dicebatur, inciderunt, impurgatam omninò usui suo accommodarunt. Sed et virtutes quasdam peculiares, easque Electro genuino quam auro puro ipso majores attribuerunt. Ex eo enim, quod Naturaliter tale est, Venena deprehendi testatur Plinius, lib. 33. cap. 4. cui etiam concinit Isidorus de Origin. *Defaecatius est* (inquit ille) *hoc metallum omnibus metallis:* et paulo post: *Si ei infundas venenum, stridorem edit, et colores varios in modum arcus coelestis emittit.*

Pag. 432. 10. *λαβόντες ἀντ' αὐτῶν μιλιαρίσια*] *Μιλιαρίσιον Miliarisium* Nummi genus est a Militia sic dictum, uti vult Cedrenus, p. 168. *Μιλιαρίσια δὲ ἀπὸ τῆς μιλιτίας, ἤγουν στρατείας.* Argenteum erat, atque duas siliquas, id est, partem duodecimam valebat. Scholiastes Basilic. Eclog. 23. *χρὴ γινώσκειν, ὅτι τὸ ἓν κεράτιον φόλλεις εἰσὶ δώδεκα, ἤτοι μιλιαρισίου τὸ ἥμισυ. τὰ οὖν ιβ'. κεράτιά εἰσι νομίσματος ἥμισυ. τὸ γὰρ ἀκέραιον νόμισμα ἔχει μιλιαρίσια ιβ', ἤτοι κεράτια. κβ'. Sciendum est, siliquam unam folles* XII. *valere, sive Miliarisii dimidiam partem: siliquae igitur* XII. *Solidi aurei dimidia pars sunt. Solidus enim justus Miliarisia* XII, *sive siliquas* XXIV. *valet.*

Pag. 432. 12. *τὸν αὐτοῦ ἀδελφὸν Μουγελ*] Hunc *Μοαγέραν* vocat Cedrenus.

Ibid. *πτοηθέντες Ρωμαίους*] Inauditum hoc locutionis genus.

Pag. 432. 15. *ἐν τῷ λεγομένῳ Ιερῷ*] *Ιερὸν, Hierum*, Fanum est antiquissimum, Jovi Urio sacrum ad fauces Ponti Euxini in terra Asiatica positum. De hoc vide P. Gyllium de Bosporo Thracio lib. 1. cap. 2. Et l. 2. cap. 19.

Pag. 433. 3. *ἐν αὐτῷ δὲ τῷ χρόνῳ συνέβη Ινδοὺς πολεμῆσαι πρὸς ἑαυτοὺς*] Bellum hoc Indorum Cedrenus refert ad Justiniani Imp. An. XV.; Anastasius vero ad ejusdem annum XVI.: qui etiam Regum horum alterum Damianum, Homeritarum, alterum vero, Adadum, Auxumitarum Regem, vocant; quem tamen Procopius Persicor. lib. 1. *Ελλησθεαῖον* vocat.

Pag 433. 6. *ἐνδότερός ἐστι τῶν Ἀμεριτῶν*] Scr. *Ὁμηριτῶν*. Homeritae Arabiae felicis incolae erant, Auxumitae vero Aethiopiae; qui etiam ab Homeritis sinu Arabico disterminabantur. Vide Procopium, Persicor. lib. 1. et Nicephor. Eccl. Hist. lib. 9. cap. 18. et lib. 17. cap. 32.

Pag. 433. 10. *βασιλεῖαι ἑπτὰ*] Scr. *βασίλεια*: *βασίλειον* vero, pro Regno, ubique ponit Auctor noster.

Pag. 434. 1. *ἐὰν νικήσω Δίμνον* etc. *χριστιανὸς γίνομαι.*] Ita etiam Nicephorus lib. 17. cap. 32. Et Cedrenus. Rex tamen, Auxumitensis, etiam ante hoc bellum, Christianus fuit, idque ferventissimus, *χριστιανός τε ὢν, καὶ δόξης τῆσδε ὡς μάλιστα ἐπιμελούμενος*, uti testatur hujusce aevi scriptor Procopius, Persicor. lib. 1.

Pag. 434. 22. *Ἀλαμούνδαρος ὁ Σαρακηνὸς τῶν Περσῶν*] Infra Alamundarum vocat *βασιλίσκον Σαρακηνῶν*: nempe Saracenicarum copiarum, quae a Persarum partibus steterunt, Dux erat Alamundarus iste. Vide Procopium, Persic. lib. 1.

Pag. 434. 23. *ἐπιῤῥίψας αὐτῷ τῷ φιλάρχῳ Ῥωμαίων*] Scr. *φυλάρχῳ*: infra etiam *ἀρχίφυλος* dicitur. *Φύλαρχοι* vero, Provinciarum confoederatarum Praefecti erant: Procopius Persic. lib. 1. *Οὐδεὶς δὲ οὔτε Ῥωμαίων στρατιωτῶν ἄρχων, οὓς δοῦκας καλοῦσιν, οὔτε Σαρακηνῶν τῶν Ῥωμαίοις ἐνσπόνδων ἡγούμενος, οἳ φύλαρχοι ἐπικαλοῦνται, ξὺν τοῖς ἑπομένοις Ἀλμουνδάρῳ ἀντιτάξασθαι, ἱκανῶς εἶχεν.* In sequentibus etiam habemus *καὶ τοῖς τῶν ἐπαρχιῶν φυλάρχοις*; item, *τὸν φύλαρχον Παλαιστίνης*.

Pag. 435. 5. *εὐθέως ἀπελθόντες Ἀρέθας ὁ φύλαρχος*, etc.] An a mortuis revixit? modo enim ab Alamundaro interfectum Aretham Phylarchum tradidit.

Pag. 435. 14. *καμήλους δρομοναρίας*] *δρομοναρίας* vocat Auctor, quos alii *δρομάδας*.

Pag. 435. 18. *ἀνεπλήρωσε καὶ τὸ δημόσιον*] Chr. Alex. habet *τὸ δημόσιον λουτρόν*. *δημόσιον* tamen absolute, pro Balneo Publico, apud nostrum frequentissime occurrit.

Pag. 435. 20. *τὸ μεσίαυλον τῆς βασιλικῆς κιγστέρνας*] *μεσίαυλον* etiam habet Chr. Alex. et nostrum iterum infra. At lib. 13. *μέσαυλον* scribitur; rectius: *μαρμαρώσας δὲ ἐπάνω τῶν εἰλημάτων τοῦ χειμάῤῥου πᾶν τὸ μέσαυλον, ἐπλήρωσε τὸν φόρον αὐτοῦ.* *Μέσαυλον* vero proprie locum quendam in media casa esse volunt; aut etiam januam, inter duas domus: ex hisce tamen locis inter se collatis ab auctore poni videtur pro Fornicatione quadam, sive opere Fornicario aquarum canaliculis, vel Cisternis superinducto. *μεσίκωλον* habet Scaligeri Editio Fastorum Alexandrinorum mendose.

Pag. 436. 6. *ἀπὸ Διὸς πόλεως*] Leg. conjunctim, *Διοσπόλεως*.

Pag. 436. 11. *ἐπόμπευσεν εἰς κραβαταρίαν.*] Cedrenus ha-

bet, *προσέταξε καὶ γυμνοὺς κατὰ τὴν ἀγορὰν θριαμβευθῆναι.* Quod vero Theophanes in Justiniano 11 dicit, *πομπεῦσαι πεποίηκεν*, Anastasius reddit, *Pompis fecit dehonestari.* Nempe mos iste maleficos populo per ludibrium spectandos per urbem circumferendi Justiniani temporibus, et deinceps frequentissimus erat. Caeterum vox et varie a nostro effertur: infra enim uno loco habemus, *χειροκοπηθέντες περιεβωμβήθησαν ἐν καμήλοις:* altero, *καὶ περιβωμισθέντων αὐτῶν ἀνὰ πᾶσαν τὴν πόλιν*; et iterum, *συσχεθέντες Ἕλληνες περιεβωμίσθησαν:* ubi *περιβωμίζομαι*, et *περιβωμβέομαι*, pro *περιπομπευόμαι* corrupte poni nullus dubito. Hac vero severitate non in omnes *ἀῤῥενοκοίτας*, sed Prasinos tantum, et divites, eosque quicunque apud eum in offensa erant, initio usus est Justinianus: ut Procopius testatur in Arcan. Hist. *τοὺς δὲ οὕτως ἁλισκομένους, τὰ αἰδοῖα περιῃρημένους ἐπόμπευον· οὐκ ἐς πάντας μέντοι τὸ κακὸν κατ' ἀρχὰς ἤγετο· ἀλλ' ὅσοι ἢ Πράσινοι εἶναι ἢ μεγάλα περιβεβλῆσθαι χρήματα ἔδοξαν.*

Pag. 436. 19. *καὶ ἐχαώθη τὸ ἥμισυ τῆς πόλεως.*] A *χάος*, Hiatus, verbum format *χαόω*, *hisco*; unde Aor. 1. pass. *ἐχαώθην.* Cedrenus hunc terrae motum ad Justini Imp. annum ultimum refert.

Pag. 437. 17. *ἐδωρήσατο τὸ Γοτθικὸν ξυλέλαιον*] Quid hoc *ξυλέλαιον* sit, doctioribus inquirendum relinquimus: nos in hoc scrutinio frustra adhuc sumus: stipendium quoddam fuisse videtur Gothis pendi solitum. Certe Justinianum Imp. imperium Romanum Barbaris tributarium fecisse, testem locupletem habemus Procopium, Arcan. Hist. idque Gothis praecipue, ut apparet ex Petro Patric. Excerpt. de Legation. ubi Carporum Legatus apud Monophilum, Mysiae Ducem, introducit de hac re querentes, diemque sibi fieri postulantes, his verbis: *Διὰ τί οἱ Γότθοι τοσαῦτα χρήματα παρ' ὑμῶν λαμβάνουσιν, καὶ ἡμεῖς οὐ λαμβάνομεν;* etc. et paulo post: *καὶ δότω ἡμῖν τοσαῦτα· ἡμεῖς γὰρ κρείττονες ἐκείνων ἐσμέν.* Quid autem, si *συνέλεον* legeremus? *ξ* pro *ς*.

Pag. 437. 19. *ἐπιῤῥίψαντες μετὰ πλήθους*] sensus hoc loco imperfectus est: forte legendum *ἐπέῤῥιψαν: ἐπιῤῥίψαντες* enim non habet verbum cum quo cohaereat. Caeterum hujusmodi *ἀσυνταξία* apud hunc Auctorem frequenter occurrit.

Pag. 438. 23. *καὶ γενομένου σιλεντίου κομβέντου*] Utraque vox Latina est: *κόμβεντος* est *Conventus:* cui *τὸ Σιλέντιον* additum, innuit Conventum hunc factum esse in Palatio, in Imperatoris anteriore cubiculo, ob cujus reverentiam magnum ibi servabatur silentium. Cubicularii quibus haec cura commissa erat, *Σιλεντιάριοι*, et *ἡσυχοποιοὶ* dicti sunt. Vide Jo. Meurs. Glossar. et Alemann. in Procop. Arcan. p. 103.

Pag. 439. 14. *ἡμερισίας ἀνὰ φόλεις ιε'.*] Scr. *ἡμερησίας.* Caeterum Cedrenus factum hoc Justino Imp. tribuit.

Pag. 439. 19. *διὰ τοῦ κουράτωρος*] Curatorum duo erant

genera; alter, cui juniorum educandorum cura commissa erat. Hesych. *Κουράτωρ, τροφεὺς, παιδοκράτωρ:* alter erat, qui Regiarum domorum atque possessionum praefecturam habuit. Unde infra legimus p. 236. *Μηνὶ Μαίῳ ἀπεζώσθη Ζήμαρχος ὁ ἀπὸ ἐπάρχων, καὶ κουράτωρ τοῦ δεσποτικοῦ οἴκου τῶν Πλακιδίας. Mense Maio Zemarchus Expraefectus, et Curator domus Augustae Placidiae exauctoratus est.* *Κουράτωρ τοῦ βασιλέως,* hic dictus est; quem postea etiam *τὸν λογοθέτην* vocarunt; ut ex Harmenopulo notant viri docti. Atque hic est, de quo hoc loco Auctor noster.

Pag. 440. 17. *πένητας ἐχούσας θυγατέρας*] De hoc Justiniani et Theodorae Imp. facto copiose Procopius de Justin. Aedific. lib. 1. cap. 3. Sed et Novellam etiam edidit Justinianus, *περὶ τοῦ μὴ εἶναι πορνοβοσκοὺς ἐν μηδενὶ τόπῳ τῆς Ῥωμαίων πολιτείας.* Est haec Novella decima quarta.

Pag. 441. 9. *εἰς τὸ λεγόμενον Πύθιον*] Pythium quidem Macedoniae oppidum est; ut ex Stephano discimus: nonne igitur Auctor hoc loco Thermas illas intelligit potius, quas supra lib. 3. vocat, *τὰ Πύθια θερμά.* Thermae vero hae in Bithynia, a Byzantio haud procul sitae erant: Procop. de Justin. Aedific. lib. 5. *Πηγαὶ δὲ θερμῶν φύσει ἐν Βιθυνοῖς ὑδάτων ἀναβλυστάνουσιν, ἐν χώρῳ ὅνπερ ἐπονομάζουσι Πύθια· ταύτας ἔχουσι παραψυχὴν ἄλλοι τε πολλοὶ, καὶ διαφερόντως Βυζάντιοι.*

Pag. 441. 16. *Περόζης, ὁ μείζων ὁ υἱὸς αὐτοῦ*] secundum ὁ redundat. Caeterum inter Coadis, sive Cabadis filios, quos Procopius tres enumerat, neuter horum apparet. Hic enim natu majorem *Κάρσιν* vocat, filium secundum *Ζάμην:* minimum *Χοσρόην:* qui etiam regno Persico patri successit. Procop. de Bel. Pers. l. 1.

Pag. 441. 12. *ἐπὶ τὸ Σοῦρον*] Scr. *τὸ Σούρων,* nempe *πόλισμα* subauditur, ut ex Procopio discimus, qui urbem hanc semper vocat *τὸ Σούρων πόλισμα,* vel *πόλιν Σούρων, Σύρων* sive *Σουρηνῶν,* nullo proprio nomine eidem adhibito.

Pag. 443. 16. *μετεκλήθη Ἀντιόχεια Θεούπολις*] Accidit terrae motus iste Justiniani Imp. anno II. uti testatur Evagrius, lib. 4. cap. 6. Cedrenus etiam in Justiniano: quorum uterque de nominis etiam urbis mutatione mentionem fecit.

Pag. 443. 17. *κατὰ κέλευσιν τοῦ ἁγίου Συμεὼν τοῦ θαυματούργου*] Symeones Miraculis clari duo fuerunt; alter *στυλίτης* ille, qui Leonis M. anno IV. diem obiit; alter sub Justiniano floruit; quem Auctor noster hoc loco indicare videtur. Vide Evagr. lib. 4. cap. 33.

Pag. 444. 14. *καὶ τοῦ ἐπισκόπου τῶν Χριστιανῶν*] Miranda profecto est haec Bastagarii Persici, quam profert Auctor, Narratiuncula, de Manichaeis igni traditis, idque praesente Christianorum Episcopo: sed nec fide omnino ulla digna videtur. Persae enim jamdudum, Theodosii II. Imp. tempore, Christianae re-

ligionis hostes sese professi fuerant: Quin et hoc ipso tempore cum Manichaeis in quibusdam eos convenisse testatur Agathias, istius aevi scriptor, quique ex Archivis Persicis plurima se desumpsisse affirmat. Agath. lib. 2. et 4. vide etiam Nicephor. Hist. Eccl. lib. 14. cap. 19. et 21.

Pag. 444. 19. *βασταγάριος Περσῶν*] *βασταγὴ*, *Onus* est: Hesychius, *Βασταγὴ*, *βάρος*. Hinc *βασταγάριος*, *βασταγάρης* sive *βασταγιάριος*, *Bastagarius*, *Bajulus*.

Pag. 445. 12. *τοὺς λεγομένους Λυκοκρανίτας*,] Non Phrygiae, sed Pisidiae populus iste erat, a monte quodam, cui *λύκου κράνος* nomen, ita appellatus, uti testatur Procopius de reb. Goth. l. 3. *ἀλλὰ Λυκοκρανίτας καλοῦσι τῶν Πισιδῶν τινάς· οὐχ ὅτι λύκων κεφαλὰς ἔχουσιν, ἀλλ' ὅτι λύκου κράνα τὸ ὄρος ἐκλήθη, ὃ ταύτῃ ἀνέχει.*

Pag. 447. 7. *τὸ λεγόμενον Αρπαρίζιν*] Suspicor Auctorem scripsisse *Αργαρίζιν*; nempe pro *Γαρίζιν*: hunc enim montem hic intelligere eum non est quod dubitemus. Occurrit eadem vocis hujus corruptio apud Photium 564, 19. *ὅτι ὁ διάδοχος Πρόκλου, φησὶν, ὁ Μαρῖνος γένος ἦν ἀπὸ τῆς ἐν Παλαιστίνῃ Νέας πόλεως πρὸς ὄρει κατῳκισμένης τῷ Αργαρίζῳ καλουμένῳ· ἐν ᾧ Διὸς ὑψίστου ἁγιώτατον ἱερὸν, ᾧ καθιέρωτο Αβραμὸς ὁ τῶν πάλαι Εβραίων πρόγονος.* In itinerario Burdegalensi scribitur, *Agaresen*. NEAPOLIS. *Ibi est Mons Agarisen. Ibi dicunt Samaritani Abraham sacrificium obtulisse*, etc. Utroque corruptio manifesta est a voce Garizim.

Pag. 447. 15. *πρὸ τοῦ ἐπιρίψωσιν*] Scr. *ἐπιῤῥίψωσιν*. Caeterum nova prorsus est haec loquendi forma: magis Graece dixisset *πρὸ τοῦ ἐπιῤῥίψασθαι αὐτοὺς* etc.

Pag. 447. 17. *διαδεξάμενος τὸν αὐτὸν δοῦκα ἀσχήμως*] Scr. *ἀσχημόνως*.

Pag. 447. 22. *δεξάμενος Ερμογένην*] Sensus imperfectus est: verbum *ἦν* deesse videtur. vel potius legendum *ἐδέξατο*.

Pag. 449. 12. *ἠγανακτήθη ὁ ἀπὸ ὑπάτων Πρίσκος*] De Prisco hoc vide quid Procopius habet, Arcan. Hist. p. 71.

Pag. 450. 10. *προφάσει τῆς ἐκείνου ἀπειθείας*] Lego, *ἐκείνων*, ut ad Anastasium et Justinianum Impp. referatur.

Pag. 451. 2. *καὶ πεισθεὶς ἀπῆλθε πρὸς αὐτὸν*] Mundi, sive Mundonis hujus historiam aliter omnino narrat Jornandes de Reb. Get. cap. 58. quem videsis.

Pag. 451. 17. *κελεύσας μηδένα διδάσκειν φιλοσοφίαν*] ejusdem omnino sensus sunt, quae ex Chronographo quodam Anonymo profert Alemannus, in Not. suis in Hist. Arcan. Procop. Hist. verbis: *ὁ βασιλεὺς Ιουστινιανὸς πέμψας εἰς Αθήνας ἐκέλευσε μηδένα τολμᾷν διδάσκειν φιλοσοφίαν καὶ ἀστρονομίαν.* Sed vide quae habet Scaliger. in Euseb. p. 121.

Pag. 452. 6. *τοῦ περιοδευτοῦ τῆς χώρας.*] *Περιοδευτὴς*,

qui et ἔξαρχος postea vocabatur, is erat, cui Ecclesiarum omnium regionis, uniuscujusque visitandarum cura ac munus committebatur. Auctorem inter alios habeo Alexium Aristaenum, (quem apud me habeo ineditum,) in comment. suis in Canon. Concil. Graecor. Ubi ad Synodi Laodic. Can. LVII. haec habet. *Ἐν κώμῃ τινὶ, ἢ καὶ βραχείᾳ πόλει, ἐν ᾗ καὶ εἷς πρεσβύτερος ἐπαρκεῖ, οὐκ ἀναγκαῖον ἐπίσκοπον γίνεσθαι, ἵνα μὴ τὸ τοῦ ἐπισκόπου κατευτελίζηται ὄνομα· ἀλλὰ περιοδευτὰς, οὓς καὶ ἐξάρχους σήμερον ὀνομάζουσιν, εἰς διόρθωσιν τῶν ψυχικῶν σφαλμάτων στέλλεσθαι ἐν αὐταῖς.*

Pag. 452. 9. *εἰς σανίδα παραπλωθεὶς προσηλώθη*, Particula *καὶ* hoc loco deesse videtur.

Pag. 452. 16. *τὸ μετακληθὲν Ἀναστασιούπολις*] Scr. *Ἀναστασιούπολιν*. Caeterum omnia barbare dicta sunt.

Pag. 452. 21. *τὴν ἀπόκρισιν τοῦ βασιλέως Περσῶν δεχόμενοι*] Omnino scribendum, *δεχομένων*.

Pag. 453. 16. *ἔχων μεθ' ἑαυτοῦ κύνα ξανθὸν*] *καὶ τυφλὸν*, addit Cedrenus. Canis hujus mirandi mentionem etiam facit Zonaras.

Pag. 454. 6. *κατὰ τὸ δυσικὸν μέρος*] Scr. *δυτικὸν*. Cometa vero hic apparuit Justiniani Imp. anno IV, secundum Cedrenum: vel ut Zonaras vult, V. sed Procopius, cui fides hac in re potius est adhibenda, ad ejusdem annum XIII. eum ponit, De bell. Pers. lib. 2.

Pag. 456. 6. *Ρωμαῖοι μόνοι κομίζονται* etc.] Procopius rem aliter narrat, de Bel. Pers. l. 1. ubi reditus ex aurifodinis hisce non Romanorum, sed Persarum fuisse plane testatur.

Pag. 456. 17. *τὰ δὲ πεπραγμένα αὐτῶν ἀνεγνώσθη* etc.] *τὰ πεπραγμένα* sunt Acta, vel Decreta super causa qualibet in Conventu agitata. Itaque paulo supra etiam habuimus, p. 171. *λαβὼν ὁ αὐτὸς βασιλεὺς τὰ πεπραγμένα ἔσχισεν* etc.

Pag. 457. 11. *διὰ πολλῶν χρόνων ἠξιώθην* etc.] Haec Regis Indici verba sunt; verum *εἰπὼν*, aut quid simile deesse videtur.

Pag. 457. 17. *φορῶν σχιαστὰς διὰ μαργαριτῶν*] Puto legendum *σχιστούς*. Nam *σχιστὸς χιτὼν* erat *Tunica soluta* ab humeris ad lumbos demissa, quam superne fibula connectebat. Hesychius: *Σχιτὸς*, [Lego, *σχιστὸς*] *χιτών τις ποιὸς γυναικεῖος, κατὰ τὸ στῆθος πόρπῃ συνεχόμενος*. Jul. Poll. lib. 7. cap. 13. *ὁ δὲ σχιστὸς χιτὼν περόναις κατὰ τοὺς ὤμους διῆρτο· ἡ δὲ πόρπη κατὰ τὰ στέρνα ἐνήπτετο.*

Ibid. *καὶ χρυσᾶ ψέλια*] Scr. *ψέλλια*.

Pag. 457. 18. *λινόχρυσον φακιόλιν*, pro *φακιόλιον*, uti et in proxime sequentibus, *μανιάκιν* pro *μανιάκιον*, secundum scribendi morem recentioribus usitatum. Est vero *φακιόλιον* pilei genus vide I. Meurs. Glossar.

Pag. 458. 7. ἀναστῆναί με] Haec Legati ipsius verba esse videntur.

Pag. 458. 17. ὁ βασιλεὺς Ἰνδῶν Ἐλεσβόας] Supra Ἄνδας vocatur Rex iste Auxumitarum.

Pag. 458. 21. καὶ ἐκπορθῆσαι πᾶσαν etc.] ἀσύντακτα sunt ista. Forte scribendum, ἐκπορθοῦντα.

Pag. 459. 4. κατεπέμφθη δέησις παρὰ Θευδερίχου] scribendum Γιλδερίχου, uti ex sequentibus patet: vel potius Ἰλδερίχου, uti Procopius habet, de Bell. Vandal. lib. 1.

Pag. 459. 6. καὶ πόλεμον τῶν Μαυρουσίων κατὰ τῶν Ἀφρῶν συμβαλόντων] Quos Auctor Afros vocat, Vandali sunt; qui Africam hoc tempore in potestate sua habuerunt. Maurusii vero, qui et Mauri dicti sunt, ortum duxerunt a Phoenicibus illis, Israelitico Palaestinam invadente, sedibus propriis relictis, in Africam se contulerunt; ubi arce constructa columnas duas erexerunt, quibus lingua Phoenicia haec inscripserunt. *Ἡμεῖς ἐσμὲν οἱ φυγόντες ἀπὸ προσώπου Ἰησοῦ τοῦ λῃστοῦ υἱοῦ Ναυῆ*. Nos sumus qui fugimus a facie Jesu praedonis Navae F. Procop. de Bell. Vandal. lib. 2.

Pag. 459. 8. Λεπτωμὰ, καὶ Σαβαθὰ, καὶ τὸ Βιζάκιν] scribo Βιζάλιον, ex Procopio, de Justin. Aedif. lib. 6. ubi etiam Λεπτιμαγνὰν, et Σαβαθρὰν inter Africae urbes recenset; quas easdem esse puto cum Nostri Λεπτωμὰ, et Σαβαθά.

Pag. 459. 20. καὶ ἀπέλυσεν αὐτοὺς μεθ' ὕβρεως] Forte legendum, αὐτὸν, ut Legato, qui unicus erat, aptius conveniat.

Pag. 460. 1. πρὸς τὸν ῥῆγα Ἀθαλάριχον] Procopius hunc vocat Ἀταλάριχον. Erat hic Theuderici (quem Auctor noster supra Valemeriacum hic Alemeriacum, nescio qua causa, vocat,) ex Amalasuentha filia nepos.

Pag. 461. 11. ἔχων μεθ' ἑαυτοῦ καὶ βάνδον βασιλικὸν] βάνδον *Vexillum* est, ut Eruditi ubique nos monent.

Pag. 461. 13. διὰ τοῦ Κιρκισίου ἐλθὼν] Κιρκισίον, scribit Procopius: erat autem Castellum Romanorum munitissimum, in extremis imperii finibus, altera Euphratis parte situm.

Pag. 461. 16. ἀπελθὼν εἰς συμμαχίαν] Forte legendum, ἀπῆλθεν ε. σ. sensus enim aliter imperfectus est.

Pag. 461. 20. ἔχον παρακείμενον] Scr. ἔχοντος.

Pag. 461. 21. πέριξ τοῦ φοσσάτου τριβόλους σιδηροῦς] De *Fossato* supra diximus, ad lib. 12. Tribolus vero erat machina quaedam figurae triangularis, ex quatuor acutis clavis ferreis constans, ita compositis, ut quacunque projiceretur, erectam semper cuspidem unam haberet, atque hoc modo impedimento erat tum peditum, tum equitum incursionibus. Horum descriptionem accuratam habemus apud Procopium, Gothic. lib. 3. his verbis. *Οἱ δὲ τρίβολοι τοιοίδε εἰσίν· σκολόπων τεττάρων ἰσομήκων μάλιστα τὰ ὄπισθε πρὸς ἄλληλα ἐναρμοσάμενοι τριγώνου σχῆ-*

μα τὰς αὐτῶν εὐθείας πανταχόθεν ἐργάζονται· καὶ αὐτοὺς εἰς τὴν γῆν ὅπου παρατύχῃ ῥίπτουσι. Ταύτῃ τε τῶν σκολόπων οἱ μὲν τρεῖς ἐς τὸ ἔδαφος ἰσχυρότατα ἑστήκασι πάντες, ὁ δὲ λειπόμενος ἀνέχων μόνος, ἐμπόδιον ἀνδράσι τε καὶ ἵπποις ἐσαεὶ γίγνεται. Οσάκις δέ τις τοῦτον δὴ κυλίνδει τὸν τρίβολον, ὁ μὲν τέως ἐκ τῶν σκολόπων τὴν εὐθὺ τοῦ ἀέρος ὄρθιον κληρωσάμενος χώραν, ἐς τὸ ἔδαφος ἕστηκεν· ἄλλος δ' ἀντ' αὐτοῦ γιγνόμενος ἄνω, τοῖς ἐπιέναι βουλομένοις ἐμπόδιόν ἐστιν.

Pag. 462. 8. ἐξελθὼν πρὸς Βελισάριον] Forte legendum, ἐξῆλθον.

Pag. 463. 23. Τῆς γὰρ ἀμιξίας γενομένης] Forte scribendum ἀμμιξίας. Legimus enim ἄμμιγα, pro ἀνάμιγα; et ἀμμίξας, pro ἀναμίξας: atque hinc ἀμμιξία, pro ἀναμιξία, quod *Commixtionem*, sive *Confusionem* sonat, formari potest.

Pag. 464. 7. δέδωκαν νῶτα] Scr. ἔδωκαν.

Pag. 465. 9. κελεύσας διὰ γραμμάτων Τζίττᾳ] Forte scribendum ἐκέλευσε.

Pag. 467. 17. ὑφῆψαν τὰ ξύλα] Scr. ὑφήψαντο, sive ὑφήψατο.

Pag. 468. 5. ἐν τῷ ἐπισκοπείῳ] Ἐπισκοπεῖον dictum est Episcopi palatium: quod in proxime sequentibus πατριαρχεῖον etiam vocatur; scilicet quia Episcopus Antiochenus etiam Patriarchae titulo insignitus erat.

Pag. 469. 12. καὶ μηνυθὲν τῷ αὐτῷ Δωροθέῳ] Forte scribendum καὶ τούτου μηνυθέντος τῷ αὐτῷ Δ.

Pag. 469. 13. παρεφόσευσε τῷ κάστρῳ] Scr. παρεφόσσευσε.

Pag. 470. 18. ἀλλ' ἔμειναν εἰς τὰ Ῥωμαϊκὰ] Forte scribendum, ἀλλὰ μένειν.

Pag. 470. 22. περὶ τῶν παρεχομένων σπορτούλλων] De *Sportulis* Romanorum non est quod hic aliquod dicamus, Auctoris nostri *Sportulae* erant Praemium a Clientibus Advocatis suis dari solitum.

Pag. 471. 3. τ' αὐτῷ δὲ καὶ τὸ θέατρον etc.] Quid haec sibi volunt hoc in loco, non video.

Pag. 472. 15. Οὖννοι Σάβηρες] Σάβειροι Procopio, Agathiae, aliis vocantur.

Pag. 472. 19. καὶ τῶν Κηρυστικῶν] Scribend. Κυῤῥεστικῶν, uti supra monuimus ad lib. 13.

Pag. 473. 11. καὶ περιβωμισθέντων αὐτῶν] Scr. περιπομπευθέντων, uti de hoc vocabulo supra monuimus.

Pag. 474. 2. Εἴδοὶ δὲ ὀνομάζονται, διότι etc.] Quam suaviter hic ineptit Auctor. Quin et Socios hac in re habet Jo. Tzetzem Graeculum illum nugacissimum simul et confidentissimum

(uti recte monet doctiss. Is. Casaubonus) et Balsamonem etiam. Certe mira est Latinarum rerum imperitia, qua Scriptores Graeci, praesertim recentiores laborarunt; uti cuiquam observare obvium est.

Pag. 474. 4. *τὰ τοῦ πριμικηράτου*] *Πριμμικήριος* dictus est, cujusque ordinis primus, cujus scilicet nomen loco primo in tabulis ceratis scriptum erat. Inde *πριμικήρατος* apud Nostrum, *Primiceratus*, sive Primatus. Uti supra notavimus ad lib. 14.

Pag. 474. 5. *τῇ τρεισκαιδεκάτῃ τοῦ Ἰαννουαρίου*] Scr. *τρισκαιδεκάτῃ*.

Pag. 474. 12. *ἐκ τοῦ λέγειν, Νίκα.*] De victoriatorum seditione hac, quae *ἡ τοῦ ΝΙΚΑ στάσις* vocata est, a vocabulo scilicet hoc a seditiosis, pro tessera, sibi invicem dato, abunde Procopius, de Bell. Pers. lib. 1. et ex eo Evagrius, lib. 4. cap. 13.

Pag. 474. 18. *καὶ ἡ χαλκὴ τοῦ παλατίου*] Chalca haec Regiae vestibulum erat; sic dictum, quod tegulis aereis et inauratis tectum erat. Hujus descriptionem accuratam habes apud Procop. de Justin. Aedif. lib. 1.

Pag. 475. 12. *βαστάζων τὸ ἅγιον μεγαλεῖον*] Ita etiam pag. ultima habemus *Εὐτυχίου τοῦ πατριάρχου κατέχοντος τὸ ἅγιον μεγαλεῖον*. Quod Noster *μεγαλεῖον*, Chr. Alex. Auctor vocat *τὸ Εὐαγγέλιον*, Sacrosanctum Evangelii Codicem.

Pag. 477. 17. *τὸ μέρος τῶν φαραγγίων*] *Φαράγγιον* erat locus praeruptus, Persarmeniae Montibus conterminus, ubi aurifodinae erant, caeterum Persis subditus, quibus etiam pace hac inita a Romanis restitutus est, teste Procopio de Reb. Pers. lib. 1. *Τότε καὶ Περσῶν χωρία ἐν Περσαρμενίοις Ῥωμαῖοι ἔσχον, φρούριόν τε τὸ Βῶλον, καὶ τὸ φαράγγιον καλούμενον, ὅθεν δὴ τὸν χρυσὸν Πέρσαι ὀρύσσοντες βασιλεῖ ἔφερον.* Et paulo infra: *οὕτω τοίνυν τήν τε ἀπέραντον καλουμένην εἰρήνην ἐσπείσαντο, ἕκτον ἤδη ἔτος τὴν βασιλείαν Ἰουστινιανοῦ ἔχοντος· καὶ Ῥωμαῖοι μὲν τότε φαράγγιον, καὶ Βῶλον τὸ φρούριον, σὺν τοῖς χρήμασι Πέρσαις ἔδοσαν· Πέρσαι δὲ Ῥωμαίοις τὰ Λαζικῆς φρούρια*, etc.

Pag. 478. 22. *μετὰ τῆς αὐτοῦ γυναικὸς*] Gelimerem dicit Vandalorum Regem: de cujus tamen uxore, Constantinopolim captiva missa, apud alios mentio nulla.

Pag. 479. 18. *περιῃρέθη δὲ τῷ αὐτῷ χρόνῳ ἡ τοῦ Νυκτεπάρχου ἀρχὴ*] Nycteparchi potestas abrogata est, et pro eo Praetor creatus, Belisario Cons. ut apparet ex Justin. Novell. 13. Ergo factum est hoc triennio ante Joannis Cappadocis Consulatum. *Κοιαίστωρ* vero, sive *Κοιαισίτωρ*, uti eum vocat Procopius, Hist. Arc. non eodem anno, ut Noster vult in sequentibus,

sed triennio post, xii. scilicet Justiniani Imp. anno institutus est: uti videre est Novell. lxxx.

Pag. 480. 19. *φρατριάσας μετὰ τινῶν κτητόρων*] A Juvenibus quibusdam conjuratis caedes haec perpetrata est, sceleris etiam nescio (ut hominum opinio erat) Joanne Cappadoce. Hujus historiam totam tibi exhibet Procopius ad calcem lib. 1. de Bell. Pers. Haec vero Justiniani Imp. anno xiv. acta sunt.

Pag. 481. 1. *ἐξωρίσθη ἐν Ἀντίνῳ*] Procopius, loco citato habet: *ἐς τὴν Ἀντινόου κομίζεται.*

Pag. 481. 3. *Ἰνδικτιῶνος ε'. συνέβη γενέσθαι*] Hic annus erat Justiniani xvi. caeterum de Muliercula hac Fatidica, quam memorat Auctor noster, nihil omnino alibi, quod sciam, occurrit.

Pag. 482. 11. *ἡ εὐσπλαγχνία τοῦ Θεοῦ*] Alibi etiam Divinam Castigationem *τὴν τοῦ Θεοῦ φιλανθρωπίαν*, vocat. Quod Auctoris nostri locutionis genus imitatus est etiam Chr. Alex. Auctor. ad Justiniani Imp. annum ii. *τούτῳ τῷ ἔτει κατὰ Θεοῦ φιλανθρωπίαν γέγονε τὸ μέγα θανατικόν.* Ubi Interpres locum hunc suspectum habens, pro *φιλανθρωπίαν*, *θεομηνίαν* legi vult; sed frustra. Cedrenus etiam eodem loquendi genere usus est, ad Justiniani Imp. an. xxxi. ubi haec habet; *καὶ ἐσείετο ἡ γῆ μετὰ φιλανίας ἐν νυκτὶ καὶ ἡμέρᾳ ἐπὶ ἡμέρας δέκα.* ubi *φιλανίας* contracte scribitur pro *φιλανθρωπίας*, ut *ἄνος* ubique itidem occurrit pro *ἄνθρωπος* in Codicibus MS. recentioribus. Haec tamen ut videtur, Xylandro in mentem non venerunt; ideoque vocabulum hoc in tralatione sua praetermisit. Locum illum fortasse respexerunt Apostoli ad Hebr. cap. 12. ver. 6. *ὃν γὰρ ἀγαπᾷ Κύριος παιδεύει.* *Quem enim diligit Dominus, castigat.*

Pag. 482. 16. *πρώην οὖσα ἐν τῷ Ταύρῳ*] *Taurus*, locus erat quidam Constantinopoli. Zonaras, in Nicephoro Boton. *καὶ ἕως τοῦ Ταύρου γενόμενοι προσωτέρω ἀπιέναι οὐκ ἀπεθάῤῥουν.* Locus hic erat in undecima urbis regione: de quo vide Pet. Gyllium, de Topograph. Constantinop. lib. 4. c. 2.

Pag. 482. 19. *διαστροφὴ ἐγένετο περὶ τῆς ἀποκρεωσίμου*] Factum hoc anno Justiniani Imp. xix, uti testantur Theophanes, et Cedrenus.

Pag. 483. 3. *Μηνὶ φεβρουαρίῳ, ἰνδικτιῶνος δεκάτης* etc.] Non in Februario mense, sed viii. Kalend. Februarii, sive Januarii die xxv. Constantinopolim ingressus est Papa Vigilius; uti testatur Marcellinus in Chronico, idemque istiusce aevi scriptor.

Pag. 483. 7. *καθηρέθη ὑπὸ τοῦ Πάπα Ῥώμης*] Anastas. Bibliothec. inquit: *Excommunicationem 4. Mens. dedit* [Vigilius] *Mennae Constantinopolitano Episcopo in Epitimium.* Addit Theophanes: *καὶ Μηνᾶς δὲ αὐτῷ τὸ αὐτὸ ἐπιτίμιον δέδωκεν.* *Menas vero et illi eandem poenam inflixit.* Vide quae de hac re literis prodidit Nicephorus Callisti, Eccles. Hist. lib. 17. cap. 26.

Pag. 483. 10. ἀμιξία ἐγένετο] Scribo ἀμμιξία, ut supra.

Ibid. ἐν ἀμφοτέρων τῶν μερῶν] Forte scribendum, ἐξ ἀμφ. τ. μ. vel ἐν ἀμφοτέροις τοῖς μέρεσι.

Pag. 483. 16. εἰς τὴν ἄθλησιν τῶν ἁγίων Ἀποστόλων etc.] Locus iste mihi valde obscurus videtur; nec omnino conjectari possum, quid ἄθλησις hic significet. Quia tamen aliquid utcunque dicendum erat, *Monasterium*, meo licet periculo, reddidi. Fortasse enim ἄθλησις pro ἄσκησις hic ponitur, uti frequenter; et ἄσκησις pro ἀσκητήριον, quod *Monasterium* signat. Certe Apostolorum templum magnificum a Constantino M. extructum fuisse testes habemus multos, ex quibus Pet. Gyllius de Topogr. Constant. lib. 4. cap. 2. de eodem haec habet. *Circa Templum* (hoc Auctoris nostri περιτείχισμα esse suspicor) *aula illustris erat in aerem purum et apertum patens, cujus porticus dispositae in quadrum circumdabant aream sub dio expositam. Juxta porticus distendebantur regiae aedes et balnea, et* ἀνακαμπτήρια, *aliaque permulta domicilia aedituorum, aliorumque ministrorum Templi commode aedificata.*

Pag. 484. 3. ἀπεπτελώθη μέρος] Vocabuli hujus ἀπεπτελώθη sensum capere ex praecedentibus haud est difficile; originem non item. Anne ἀπεπτιλώθη scripserit Auctor? πτίλωσις est, *Defluvium pilorum e ciliis:* Forte itaque metaphoram hic, duriusculam licet, habemus. Nisi quis, ἀπεπτώθη, legere mallet.

Pag. 484. 4. τελευτᾷ ἡ Αὐγούστα Θεοδώρα] Vigesimus primus erat hic Justiniani annus, ut etiam testatur Procop. de bel. Goth. lib. 3. ἡ δὲ βασιλὶς Θεοδώρα νοσήσασα, ἐξ ἀνθρώπων ἠφάνιστο, ἐνιαυτοὺς ἕνα τε καὶ εἴκοσι τῇ βασιλείᾳ ἐπιβιώσασα. Victor tamen Turunensis asserit eam obiisse post Consulatum Basilii anno IX, id est, Justiniani anno XXIV. Cedrenus tamen, Theodoram non Junio mense, sed Julii die XI. mortuam esse tradit.

Pag. 484. 11. περιῃρέθη τὸ ὄνομα Μηνᾶ etc.] Haec a Theophane aliter narrantur his verbis: κατεβιβάσθη τὸ ὄνομα Μηνᾶ πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως· καὶ προεβιβάσθη τὸ ὄνομα τοῦ Βιγιλίου προτασσομένου ἐν τοῖς διπτύχοις. Quae sic vertit Anastasius: *Suppositum est nomen Mennae Patriarchae Constantinopolitani et Propositum est nomen Vigilii praecellens in Diptychis.*

Pag. 484. 19. μὴ ἀγομένου τοῦ Ἱππικοῦ] Cedrenus habet, ἱππικοῦ γενομένου.

Pag. 485. 5. καὶ προσφυγίῳ χρησάμενος] De hoc vide quae Nicephorus habet Hist. Eccles. lib. 17. cap. 26.

Pag. 485. 15. τοῦ ἐπίκλην Λιθοπροσώπου] Eadem omnino habes apud Cedrenum. Verum Pomponius Mela promontorium hoc, *Euprosopon*, vocare videtur, de situ Orb. lib. 1. cap. 12. *Ab ea ad promontorium* Euprosopon *duo sunt oppida, Byblos et Botrys.*

Pag. 486. 2. *τῆς οὔσης πέραν ἐν Ἰουστινιαναῖς*] Suburbia haec litore Constantinopoli adverso sita, *Συκαὶ* olim dicta sunt. Stephan. de urb. *Συκαὶ, πόλις ἀντικρὺ τῆς νέας Ῥώμης, ἡ καθ' ἡμᾶς Ἰουστινιαναὶ προσαγορευθεῖσα.* Procopio tamen *Ἰουκονδιάναι*, vocantur, de Aedif. Justin. lib. 1. nisi error Librarii sit. Hodie, *Galata*, vocatur hoc oppidum: de quo vide Pet. Gyllium de Topogr. Constant. lib. 4. cap. 10.

Pag. 487. 4. *καὶ κατεπάρη ἐν τῇ γῇ*] *κατεπάρη* aor. 2. Passivae vocis est a verbo *πείρω*: ideoque huic loco nullo modo convenire potest. Forte itaque legendum, *κατέπειρε*, *penetravit:* hoc enim Auctor dicere voluit.

Pag. 487. 6. *Νικομηδείας μέρος καταπεσεῖν*] *συνέβη*, aut quid tale, deesse videtur.

Pag. 487. 24. *τοὺς μὲν ἐφούρκισε*] Cedren. habet, *ἐφύλκισε.* Vide quae de hoc vocabulo supra notavimus; ad pag. 427.

Pag. 488. 8. *ἐν Γενεθλίῳ*] De urbis Natalitiis loquitur, quae quotannis Maii XI, jam olim a Constantini M. temporibus, celebrari solita sunt. Vide supra lib. 13.

Pag. 489. 2. *τὰ ἐπέκεινα τοῦ Ἑβδόμου*] *Ἕβδομον* Suburbium erat Constantinopolitanum, septimo ab urbe lapide dissitum: uti jamjam monuerunt viri docti, ex Procopio, aliisque.

Pag. 489. 3. *τοῦ δὲ Ῥιγίου πάνυ πολλὰ*] Scr. *Ῥηγίου*, uti habet Cedrenus. Procop. de Aedific. Justin. l. 4. *τοῦ δὲ Ῥηγίου ἐπέκεινα πόλις ἐστί που, Ἀθύρας ὄνομα.* Stephan. de Urb. *Ῥήγιον, πόλις Ἑλληνίς.*

Pag. 489. 12. *τῶν λεγομένων Ἀβάρων*] De Abaribus hisce, eorumque origine, vide Nicephor. Hist. Eccles. lib. 18. cap. 30.

Pag. 489. 15. *θνῆσις ἐν Κωνσταντινουπόλει ἀπὸ βουβόνων*] De morbo hoc pestilente, qui per LII annorum spatium per orbem universum grassatus est, vide Evagrium, lib. 4. cap. 28. et Procop. de Bell. Persic. lib. 2. quorum uterque exactissimam ejus descriptionem tibi exhibet.

Pag. 489. 16. *τὰ μεθόδια πάντα κραββάτους ἀργυροῦς ἐποίησαν*] locus iste pessime corruptus est: neque, ut nunc se habet, sensus exinde commodus ullus elici potest. Pro *μεθόδια* itaque, *μεθόρια*, et pro *ἀργυροὺς*, *ἀργοὺς*, legendum omnino judico. Certe durante hac lue adeo numerosa erat morientium multitudo, ut ad cadavera efferenda sandapilis non sufficientibus, Imperator mille alias fieri curaverit: Neque hae tamen mortuis sepeliendis satis fuerunt, uti testatur Cedrenus in Justiniano. *τῷ δὲ φεβρουαρίῳ μηνὶ γέγονε θνῆσις ἀνθρώπων, καὶ μάλιστα τῶν νέων, ἐν Κωνσταντινουπόλει, ὥστε μένειν ἀτάφους τοὺς ἀποθνήσκοντας ἐπὶ ἡμέρας τρεῖς, διὰ τὸ μὴ ἐξαρκεῖν τοὺς κραββάτους τῶν ἐκκλησιῶν, καὶ τῶν εὐαγῶν οἴκων, πρὸς τὸ ἐκφέρειν τοὺς τελευτῶντας· ὅθεν ποιήσας ὁ βασιλεὺς ἕτερα κραββάτια χίλια, καὶ μηδ' οὕτως*

ἐξαρκούντων ἁμάξας προσέταξε πλείστας εὐτρεπισθῆναι, καὶ ἄλογα δέδωκε μυρία πρὸς τὸ ἐκφέρειν τοὺς νεκρούς, etc.

Pag. 489. 19. φιλοκαλλουμένου τοῦ τρούλλου] Scr. φιλοκαλουμένου, uti habet Cedrenus. De Trullo vero et Ciborio, vide quae doctissimus Jac. Goar. ad hunc locum apud Cedrenum annotavit.

Pag. 489. 20. ῥήξας γὰρ ἦν] Omnino legendum, διεῤῥηγμένος, uti habet Cedrenus.

Pag. 490. 1. ἐργαζομένων τῶν Ισαύρων] Isauros aedificationibus exercitatissimos fuisse colligere licet ex Procopio de Bell. Goth. l. 2. Ἐν τούτῳ δὲ Βελισάριος Ισαύρους πέντε, τοὺς ἐς τὰς οἰκοδομίας ἐμπείρους, ξύν τε πελέκεσι καὶ ἄλλοις ὀργάνοις εἰς λίθων ἐκτομὰς ἐπιτηδείους, εἰς τὴν δεξαμένην ἀσπίδων πλήθει κρυπτομένους ἐσήγαγε.

Pag. 490. 6. ἐπανέστησαν οἱ Οὖννοι, καὶ οἱ Σκλᾶβοι τῇ Θράκῃ] Cedrenus habet, οἱ Οὖννοι, οἱ καὶ Σκλάβινοι etc. ac si eadem gens esset. Eos tamen distinguit Procopius de Bell. Goth. l. 1. καὶ αὐτῶν οἱ πλεῖστοι Οὖννοί τε ἦσαν, καὶ Σκλαβηνοὶ, καὶ Ἄνται, οἳ ὑπὲρ ποταμὸν Ἴστρον οὐ μακρὰν τῆς ἐκείνης ὄχθης ἵδρυνται. De hac Barbarorum in Thraciam irruptione vide quae Agathias literis prodidit lib. 5.

Pag. 490. 10. εὗρον δὲ τοῦ τείχους Κωνσταντινουπόλεως τόπους] Cedrenus habet, τοῦ Ἀναστασιακοῦ τείχους; rectius: per muri longi enim, ab Anastasio Imp. extructi, ruinas vetustate, negligentiaque factas, viam invenerunt.

Pag. 490. 13. ἀπεζώσθη Ζήμαρχος] Ζιμαρχὸς hic Procopio dictus est; Hist. Arcan. Fuit autem Justini senioris commilito.

Pag. 491. 5. συνέβαλον καὶ ἐν τῇ Μέσῃ] Μέσῃ, *Forum* est ut ex Glossis Graeco-barbaris notat Jo. Meursius. ἀγορὰ, ἡ μέση. et deinde, εἰς τὴν μέσην, ἢ ἀγορὰν, ἢ φόρον. Ita autem dictum vult ille, quia plerumque in medio urbium situm erat. Verum cum plura Constantinopoli Fora fuerint, quodnam ex illis hic intelligit Auctor? Anne Theodosii, sive Tauri Forum? Huic enim vicinum erat Aereum Tetrapylum. De his vide Pet. Gyllium, de Topogr. Constantinop. lib. 3. cap. 6.

Pag. 491. 11. τοῦ ἐνδοξοτάτου] Κουροπαλάτης erat, qui Palatii curam sibi commissam habuit. A Latinis, *Cura Palatii*, dictus est: unde factum, Κουροπαλάτη. Justinus vero iste Curopalata, Justiniani Imp. a Sorore nepos erat; qui etiam eidem in Imperio successit.

Pag. 491. 18. συσχεθέντες Ἕλληνες περιεβωμίσθησαν] Lego, περιεπομπεύθησαν. Vide quae de hac voce supra notavimus, haud procul hujus libri 18. initio.

Pag. 491. 20. εἰκόνες τῶν μυσερῶν θεῶν] Scr. μυσαρῶν.

Pag. 491. 21. τὰ συνοδικὰ τοῦ Πάπα Ῥώμης] De Synodi-

cis, sive Synodalibus Epistolis, vide Bernardum Ferrarium de antiquo Ecclesiasticar. Epistolar. genere.

Pag. 492. 4. πλησίον τῆς γεφύρης] Scr. γεφύρας.

Pag. 492. 5. καὶ πρόβλησις ἐκ τῶν ἀργυροπρατῶν, καὶ φῶτα πάμπολλα ἐγένετο] Hujus rei occasionem narrat Cedrenus ad annum Justiniani Imp. xxxiv, his verbis ἐφημίσθη ἐν τῇ πόλει, ὅτι ὁ βασιλεὺς ἐτελεύτησε, διὰ τὸ κεφαλαλγεῖν, καὶ μηδένα θεωρεῖν· καὶ ἦν ταραχὴ, καὶ ἁρπαγαὶ εἰς τὰς προβολὰς, καὶ τὰ μαγκιπεῖα. καὶ περὶ ὥραν θ', προσέταξε τῷ ἐπάρχῳ, καὶ ἀνῆψε φῶτα εἰς ὅλην τὴν πόλιν, ὅτι ὑγίανεν ὁ βασιλεὺς, καὶ συνεστάλη τὰ τῆς ταραχῆς.

Pag. 492. 8. ἐν τοῖς ἐπίκλην Πιττακίοις] Locus quidam erat Constantinopoleos, cujus semel atque iterum meminit etiam Cedrenus: ita fortassis dictus, quod Tabulae Scriptoriae ibi vaenum expositae fuerint. Πιττάκιον enim Tabula est, e fusili pice ad exarandum confecta. Pro Tabula etiam simpliciter quandoque sumitur. Auctor Lexici Graecolat. vet. *Brevem* interpretatur. Πιττάκιον *Pittacium, Brevis.*

Pag. 492. 14. καὶ ὁ τρίτος δὲ στόλος τῶν πλοίων οὐκ εἰσῆλθεν] τὸν σιταγωγὸν στόλον, Classem hanc vocat Procopius quae Frumenti ab Alexandria importandi causa quotannis emissa est; quaeque nisi a contrariis ventis impediretur, secundum, aut etiam tertium per aestatem reditum perficere consueverat. Vide Procopium de Aedific. Justin. lib. 5. haud procul ab initio.

Pag. 492. 19. Βεροΐαν, καὶ Βρίνκας] Cedrenus etiam habet Βιρίαν καὶ Βρίγκας. Corrupte uterque: nec enim urbes tales Italia habuit ullas. Caeterum pro his Anastasius Bibliothecarius habet, *Veronam* et *Brixiam. Tricesimo sexto imperii Justiniani anno trophaea venerunt a Roma Narsis patricii: significantia comprehendisse illum urbes munitas Gothorum duas, Veronam scilicet, et Brixiam.* Atque hanc genuinam hujus loci lectionem esse facile crediderim.

Pag. 493. 19. φορῶν βούγλιν] Et deinde, σύρας τὸ βούγλιν ὃ ἐφόρει, etc. Vocabulum hoc nullibi mihi occurrit. *Pugionem* tamen verto; unde etiam forte corrupta vox est, Anastasius Bibliothec. reddit, *Gladium. Et Marcellus quidem argenti venditor spe frustratus, et exempto gladio quem portabat, dedit sibi tres ictus, in triclinio comprehensus, et moritur.*

Pag. 494. 5. ὁ ὑποπτίων Βελισσαρίου] *Οπτίωνες* dicti quibus annonae militibus erogandae cura commissa erat. Procopius de Bel. Vandal. lib. 1. τῶν δ' ὑπασπιστῶν τριακοσίους ἀπολέξας ἄνδρας, ἀγαθοὺς τὰ πολέμια, Ἰωάννῃ παρέδωκεν, ὃς οἱ ἐπεμελεῖτο τῆς περὶ τὴν ἀκίαν (ita legendum contendit Jo. Meursius, non οἰκίαν) δαπάνης· ὀπτίωνα τοῦτον καλοῦσι Ῥωμαῖοι. *Curatorem* Belisarii, eum vocat Anastasius Bibliothecar.

Pag. 494. 8. καὶ Ζηνοδώρου ἀσεκρῆτις, etc.] *Ἀσεκρῆτις,*

sive ἀσηκρῆτις, et ἀσηκρήτης, a Latino *A secretis* facta sunt. Pro quo Latini recentiores etiam Asecreta, unico vocabulo, quandoque dixerunt. Carolus M. de cultu Imag. lib. 4. cap. 9. *Mox ut Leontius Asecreta conspexit, magnum se sui erroris emolumentum invenisse putavit.*

Pag. 495. 7. ὅτι, Οὐ χρὴ μέτα τὴν ἕνωσιν etc.] Haec Justiniani Confessio fidei, De Naturarum in Christo distinctione, non hoc tempore, sed sub Synodo V. Constantinopolitano Edicto Imperatorio promulgata est. Scilicet sub extrema vitae suae tempora in Aphthartodocitarum Haeresin delapsus est Justinianus: uti testantur Evagrius lib. 4. cap. 38. Nicephorus Call. lib. 17. cap. 29. Glycas Annal. part. 4. et Cedrenus; qui etiam eodem anno, de quo Auctor noster hic loquitur, Imperatorem Edictum suum *De Corruptibili et Incorruptibili*, proposuisse asserit: cui astipulatur Glycas, loco citato.

Pag. 495. 11. πόδες λ',] πόδας εἴκοσι, dicit supra; sicut et Cedrenus habet.

Ibid. τὰς δύο καμάρας] κάμαρα, sive κάμερα, *Camera* est Recentioribus; et καμεράριος, *Camerarius*, Praefectus Cubiculi.

HUMFREDI HODII

AD

ANNOTATIONES

APPENDIX.

Pag. ed. Bonn. 3. 3. Θεῷ minus recte legit Transcriptor, quisquis is fuerit; in MS. nos legimus θεοῦ (θῦ) *).

Pag. 3. 6. Ἀσουάμ. in MS. hic loci Ἀσουάμ; inferius Ἀσουάμ. in Eclogis aliis MSS. ex Hamartolo, quae in eadem Bibliotheca Bodl. servantur, ubique Σουάμ.

Pag. 9. 10. κολάζηται. κολάζεται corrigit Chilmeadus; neque aliter legitur in MS. sic alia sunt complura a Chilmeado correcta, quae non MS. Codici, licet minime bono, sed ipsi exscriptori non satis attento sunt imputanda. Quod semel monendum duxi.

Pag. 12. 1. ὑστέρησε τὴν ἀρχαίαν φωνήν. verbum ὑστερέω hoc sensu, quamvis alibi haud temere invenies, uti monet *Chilmeadus*, reperitur tamen postea apud eundem Scriptorem, in MS. ubi de Aristotele providentiam negante, οὗτος (inquit) τὴν γῆν τῆς θείας κηδεμονίας ὑστέρησε.

Pag. 12. 15. Ὠριγένης, ἑρμηνεύων ἐκ τῆς Συριακῆς Βίβλου, suspecta hujus loci interpretatio Chilmeadiana: videtur Autor non designasse *commentarios* ullos *Origenis super Biblia Syriaca*, sed tantum voluisse Origenem Hebraeam linguam Syriacam etiam appellatam fuisse attestari in loco quodam Commentariorum ubi textum Hebraeum citarit et ex eo S. Scripturae locum interpretatus sit.

Pag. 24. 12. τιμωρησάμενος. Chron. addit αὐτήν.

---

*) Quas praeterea codicis iterum inspecti scripturas hinc usque ad p. 20. ed. Ox attulerat Hodius, in annotationes nostras recepimus.

Pag. 24. 20. *Σῶσις.* Chron. *Σώσεις*, alii *Σώσης.*

Pag. 24. 22. *Θοῦλις.* sic Chr. alii *Θούλης* alii *Θουάχης.*

Pag. 26. 3. *μετανάστας.* Chron. *μεταναστὰς*, pro quo Dufresnius in sua editione reposuit *μεταναστάσαι.*

Pag. 26. 6. *Πάρθοι.* Chron. corrupte *παρθίδιοι*, in Dufresnii versione *Parthidis.*

Pag. 26. 7. *Σκύθαι.* Chron. mendose *Σκύθες.*

Pag. 27. 17. *Φαραὼ, ὁ καὶ Μαραχὼ καλούμενος.* Chron. *ὁ καὶ Νάχωρ καλ.* Jo. Antiochenus MS. (annotante Dufresnio) *ὁ καὶ Καραχὼ καλ.* Eusebius Scaligeranus Chr. l. 1. et Cedrenus *ὁ καὶ Ναρεχὼ καλ.* Georgius Hamartolus MS. *ὁ καὶ Ναραχώ.* Theophilus Antioch. ad Autolycum lib. 2. *Φαραὼ, ὃς καὶ Νεχαὼθ κατ' Αἰγυπτίους ὠνομάσθη.* Difficile dictu quaenam verior sit lectio; utrum *Ναραχὼ* seu *Ναρεχὼ* vel *Νάχωρ* seu *Νεχαώθ.* Maleliana enim *Ναραχὼ* et Joannis Antiocheni *Καραχὼ* procul dubio falsa est. Magis placet *Νάχωρ* seu *Νεχαώθ.* sic enim apud Josephum de bell. Jud. l. 6. c. 26. Pharaonem illum qui Abrahami uxorem Saram surripuit et idem omnino videtur cum illo quem designant Autores citati, cognominatum fuisse *Νεχαὼς* perhibetur. In Graeco Codice quo usus est Josephi Interpres scribebatur *Νεχίας* vel *Νεχείας;* in aliis exemplaribus legitur *Νεχώθ.* Sic in serie Aegypt. Regum occurrunt alia nomina, quae propius τῷ *Νάχωρ* seu *Νεχαὼθ*, quam nomini *Ναραχὼ* seu *Ναρεχὼ* accedunt. *Φαραὼ Νεχαὼ* in S. Script. Apud Manethonem (in Syncello p. 75, 26ae. et Eusebii Chronico) Dynastiae 2ae. Reges duo occurrunt, nominati *Νεχαώ.* In serie Regum Aegypt. apud Syncellum p. 210. Reges iidem dicuntur *Νεχαάβ.* Apud Manethonem juxta Editionem Africani (in Sync. p. 56.) primus Rex Dynastiae tertiae nuncupatur *Νεχερόφης*, juxta Editionem Eusebii (ibid. p. 57.) *Ναχέρωχις.* In praedicta Serie Rex 5us. appellatur *Νακεψὼς*, 8us. *Νεκεψός.* Paulinus

Quique magos docuit mysteria vana Necepsus.

Pag. 28. 5. *ἣν ἐκάλεσεν Ἰόπολιν.* Chron. *Ἰώπολιν.* G. Hamartolus MS. qui lineas 7. praecedentes ad verbum habet: *ἐν ᾗ πόλιν εἰς ὄνομα τοῦ ἡλίου κτίσας, ἐκάλεσεν Ἡλιούπολιν.*

Pag. 28. 8. *μάκερα λαμπαδηφόρε.* Chr. *μάκαιρα λαμπαδήφορος.*

Pag. 29. 16. *Σίλπιον.* Chron. *Σήλπιον.* sic inferius.

Pag. 29. 17. *Ἰόπολιν.* Chron. *Ἰώπολιν.*

Pag. 30. 2. *Κρόνου.* Chron. *Κρονίωνος.*

Pag. 30. 5. *Ποσειδῶνι.* Hamart. MS. *Σιδόνῃ.*

Pag. 30. 6. *Βῆλος.* Hamart. MS. *Βήλ.*

Ibid. *Ἐνυάλιος*, ab Hamartolo omittitur.

Pag. 30. 7. *τῆς Ἰοῦς.* Chron. *τῆς Ἰῶ.*

Pag. 30. 10. *Σίδα.* Hamart. MS. *Σίδαν.*

Pag. 30. 11. *δύο.* de Aegypto tantum meminit Hamartolus.

Pag. 30. 12. *Τυρῶ.* sic Hamart.

Pag. 30. 14. *τὸν Κάδμον.* hunc omittit *Hamart.* tres tantum Agenoris filios recensens.

Pag. 30. 23. *λίμιτον.* Chron. *λίμητον.*

Pag. 31. 3. *κακὴν ὀψινήν.* Chron. *Κἀκεῖ ὀψινῇ.* *Et ibi sero sapit*, vertente Dufresnio, qui monet legendum *ὀψινοῖ.*

Pag. 31. 6. *Εὐρώπια.* C. *Εὐρώπεια.*

Ibid. *τὸν Μίνω.* C. *τὸν Μῆνον.*

Pag. 31. 18. *ἐνορίαν.* C. *συνορίαν.*

Ibid. *αὐτὸν.* C. *αὐτῶν.*

Pag. 31. 20. *Συρίαν.* sic Hamart. qui addit: *ἀφ' οὗ Σύροι μετωνομάσθησαν οἱ πρώην Ἰουδαῖοι καὶ Παλαιστηνοὶ καλούμενοι, καὶ Συρία ἡ Ἰουδαία κέκληται.*

Pag. 31. 21. *Κίλιξ.* C. *Κῆλιξ.*

Pag. 32. 1. *Ἡρακλῆς.* haec omnia de Hercule verbatim habet, quam paucissimis immutatis, *Hamartolus* MS. usque ad pag. seq. lin. 28.

Pag. 32. 3. *ἑωριζόμενος.* Hamart. cum Cedreno *μετεωριζόμενος.*

Pag. 32. 7. *πόματος.* Hamart. *στόματος.*

Pag. 32. 13. *χρόας.* C. *χροιάς.*

Pag. 33. 1. *χρόας.* C. *χρωάς.*

Pag. 33. 7. *φίβλας χρυσάς.* *Dufresnius* vertit *fibulatas vestes.*

Pag. 33. 16. *ῥούσεα.* C. *ῥούσαια.*

Pag. 34. 4. *Τράγκυλλος.* C. *Σουετώνιος Στραγκύαλος* mendose. Intelligi videtur illius Liber *de Re vestiaria*, cujus meminit Suidas.

Pag. 34. 16. *κατά.* C. *μετὰ post.*

Pag. 35. 7. *σκύφους.* *σκύτους* reponit *Chilmeadus.* *σκύφου* habet C. ubi Dufresnius: *videtur σκύφος hoc loco scutum seu clypeum sonare.* *Σκύφου* non *σκύτους* habent *Symeon Logotheta*, eodem citante, et *Cedrenus.* Sic et infra p. 43. *τὴν τελετὴν τὴν μυσαροῦ καὶ ἀθέου σκύφους.*

Pag. 36. 3. *Γοργόνα.* C. *Γοργόνην.*

Pag. 36. 4. *ὑπεναντίους.* C. *ἐναντίους.*

Pag. 36. 8. *Ἀνδρομέδαν.* C. *Ἀνδρομήδαν.*

Pag. 36. 12. *Λυκαονίας.* C. *Λυκαωνίας.*

Ibid. *γνόντες.* adde, *οἱ Λυκάωνες*, quae in C. habentur.

Pag. 36. 14. *Λυκάονας.* C. *Λυκάωνας.*

Pag. 36 16. *Γοργόνος.* C. *Γοργονίας* pro *Γοργόνης.*

Pag. 36. 19. *Ἰκόνιον.* C. *Εἰκώνιον.*

Ibid. *διότι πρώτης νίκης εἰκόνα σὺν τῇ Γοργόνῃ ἐκεῖ ἔλαβε.* C. ex edit. Dufres. *διότι πρὸ τῆς νίκης εἰκόνα τὴν τῆς Γοργόνης ἐκεῖ ἔλαβεν*, quae reddit Dufresnius: *quod per Gorgonis imaginem ac figuram victoriam ibi esset adeptus;*

Pag. 37. 3. *Γοργόνος*. C. *Γοργόνης*.
Pag. 37. 5. *ἀδάην*. C. *ἀδαῆ*.
Pag. 37. 8. *τὸν ἐκ τοῦ* etc. locum hunc sic scribunt Symeon Logotheta MS. et Cedrenus annotante Dufresnio: *καὶ τὸν Σαρδανάπαλον, καὶ τοὺς τοῦ γένους αὐτοῦ ἀπεκτονὼς*. etc.
Pag. 37. 15. *Μήδων*. sic C. pro quo ex Cedreno Dufresnius reposuit *Μηδίαν*· quo modo habet etiam Hamartolus.
Pag. 37. 21. *γνόντες αὐτὸν* etc. Minus accurate haec redduntur: verte; *Argivi quippe Jopolitae eum ex Argivis genus ducere certiores facti summa cum laetitia eum celebrarunt.*
Pag. 38. 1. C. *πλημμυρίσαντος*.
Pag. 38. 4. *Ορόντου*. Cedreno *Ορρόντου*, Logothetae *Οροντος*, Chronico *Ορισεν*. ubi Dufresnius *Quod addit Autor Chronici Orontem nunc Ορισεν appellari spectare videtur eorum sententiam, qui* Orientem *etiam dictum volunt, in quibus est Hegesippus l.* 3. *et Isidorus l.* 13. *c.* 21. *unde facilis hic emendatio, si ex Ορισεν conficiatur Οριενς, quomodo appellatur a Lactantio lib. de mort. Perseq. p.* 50. Non audio. ex nostro repone *Ορόντου*.
Pag. 38. 7. *εὐθέως ἀνῆψε πῦρ*. germana habet G. Hamart. MS.
Pag. 38. 9. *εἰς τὰ ἴδια βασίλεια*. haec male vertit Dufresnius: *in Palatium.*
Pag. 38. 12. *Ιωνίταις*. C. *Ιωπολίταις*.
Pag. 38. 18. C. *Ανδρομήδας*.
Pag. 39. 3. C. *Γοργόνης* ut et infra.
Pag. 65. 17. *Εσται κατ'* etc. Oraculum hoc mendosissimum sic corrigit *Galaeus* noster eruditis. Notis ad *Iambl. de Myst.* sect. 8. c. 12.

Εστὶ κατ' οὐρανίοιο Θεοῦ μεγάλοιο βεβηκὸς
Φέγγος ὑπερβάλλον, καὶ ἀένναον, ἀθάνατον πῦρ·
Ο τρομέει πᾶν, γαῖα καὶ οὐρανὸς ἠδὲ θάλασσα
Ταρτάρεοί τε βυθοὶ, καὶ δαίμονες ἐῤῥίγησαν
Αὐτοπάτωρ, ἀπάτωρ τε, πατὴρ, υἱὸς αὐτὸς ἑαυτοῦ,
Αὐτοφυὴς, ἀδίδακτος, ἀμήτωρ, ἀστυφυλάκτος
Οὔνομα μηδὲ λόγῳ χωρούμενον ἐν πυρὶ ναίων
Τουτὶ Θεὸς, μικρὸν δὲ Θεοῦ μέρος Αγγελοι ἡμεῖς.
Λοιπὸν ἄπιθι σιγῶν, ἐκ βωμῶν ἡμετερείων.

Pag. 93. 10. *μηνὶ ξανθικῷ*. praecise! si superis placet. sic alius Nugator Jo. Tzetzes in allegorica Homericarum Fabularum Expos. MS. ait Paridem postquam in Pario exul egerat, in Trojam receptum fuisse 22° Apr. et in Graeciam missum a Patre Junii 18°. quod et scribit infra Noster.
Pag. 96. 6. *τὸν πλοῦτον ὅλον*] *σὺν χρήμασι ποσότητι τριῶν κεντηναρίων*, ait Jo. Tzetzes in MS. cit.
Pag. 97. 20. *Μυρμιδόνων τότε, νυνὶ δὲ λεγομένων Βουλ-*

γάρων. Sic Jo. Tzetzes in Opere MS. cit. ait Achillem in Trojam duxisse *Οὔννων Βουλγάρων στράτευμα τῶν Μυρμηδόνων*. ita legitur in Codd. 2. MSS. Bibl. Oxon. obscurius vero in Cod. quodam tertio: Tzetzes ipse fortasse scripsit *τῶν νῦν*. Idem postea in eodem Opere.

Πυραίχμης τῶν Παιόνων δὲ τουτέστι τῶν Βουλγάρων
Τῶν ἐξ Ἀσίου ποταμοῦ, τουτέστι τοῦ Βαρδάρη.

Pag. 103. 11. *ρεν ἐκ τῆς κινήσεως*. hic desiderantur quorundam descriptiones, ut Agamemnonis, Menelai, Achillis, Diomedis, Ajacis, etc. de quibus, si placeant nugae, videre possit, praeter alios, Jo. Tzetzes in Opere MS. supra cit. qui a reliquis multum discrepat. De Achille inter alia sic habet: *λευκὸς, ξανθόθριξ, καὶ σγουρὸς, δασύθριξ, καὶ μακρόῤῥιν·* ubi vox *σγουρὸς*, quae non occurrit apud Cedrenum, Malelam, aut Is. Porphyrogennetum notatu digna. Apud Tzetzem occurrit ista saepius in illis descriptionibus. Ait Merionem fuisse *εὔθριχα, σγουρὸν, εὐπώγωνα* etc. Thoantem *λεπτὸν, σγουρὸν, ὑπόγλαυκον* etc. Protesilaum *εὐσύνθετον, σγουρόθριχα, ξανθόθριχα* etc. Ajacem Locrensem *σγουρομελάνθριχα καὶ στραβὸν καὶ τῶν μακροπροσώπων*. Diomedem dicit respectu reliquorum Heroum brevis staturae fuisse; deinde subnectit.

Επεὶ τούτου χωρίκιον ὕστερον ἐφευῤέθη
Εσωθεν λάρνακός τινος ἐν τῇ Λογγιβαρδίᾳ
Ανδρὸς μεγάλου μέγεθος, οὐ τῶν κομῶν το πάχος
Εἰς ὄγκον ἦν ἰσόμερον κονδύλῳ μεσαιτάτῳ
Ο ἱερῷ τῆς Αθηνᾶς ἐκρέμασαν ὡς θαῦμα.

Pag. 105. 5. *μάντις, καὶ οἰωνοσκόπος ἄριστος*. De Calchante, quod magus fuerit et astrologus, et de ejus Virga prophetica audi sis Tzetzem ex eodem libro.

Τὴν μίαν ῥάβδον μαντικὴν, χρυσῆ γὰρ οὐχ' ὑπῆρχεν
Ἀλλὰ ξυλίνη καὶ κυρτὴ, χρήσιμος δὲ μαντείαις
Κατὰ τῆς γῆς γὰρ χέοντες τέφραν ἐκ τῆς ἑστίας
Τῇ ῥάβδῳ ταύτῃ τεχνικῶς ἔγραφον τὰς μαντείας
Βλέποντες πρὸς τὸν ἥλιον καὶ λέγοντες τὸ μέλλον.
Ταύτην τὴν ῥάβδον Πλούταρχος λύτιον ὀνομάζει,
Λιτούους δὲ Κοκκειανὸς Κάσσιος Λίος (l. *Δίων*) *λέγει.*

Pag. 105. 20. *Πάρις* etc. De Paridis forma, ut qui sub Venere Planeta natus fuerat, nescio quid Astrologicum nugatur Jo. Tzetzes op. cit.

Pag. 106. 4. *ἀναφάλας*. C. de Justiniano *αναφαλάς*.

Pag. 107. 13. *νῆας λ.* de numero navium adi si libet Jo. Tzetzem in op. cit.

Pag. 127. 18. *σφενδόβολα*. aliis *σφενδοβόλα*.

Pag. 154. 13. *ἰδιάζει εἰς τὴν Μαραβίτιδα χώραν*. Habetur haec fabula apud Hamart. MS. qui in hoc loco scribit *εἰς τὴν Ινδικὴν ἰδιάζει χώραν.*

Pag. 156. 15. *Ησαΐου.* sic quoque Hamartolus.

Pag. 157. 19. *καὶ μετ' αὐτοὺς Ἡρόδοτος ὁ ἱστοριογράφος.* Chilmeadus corrigit *μετ' αὐτοῖς.* Verum nihil mutandum, floruit enim longe post Polybium *Herodotus* quidam ab antiquo alius Historicus.

Pag. 171. 5. *Βαλεντία.* Dufresn. in C. reponit *Βαλεντζία.*

Pag. 171. 7. *Παλαντίον.* *παλάτιον* apud Hamartolum qui et fabulas sequentes fere omnes, sed contractius, habet.

Pag. 171. 11. *Σίλβης.* Ita C[cl]. editio Rader. et Codex MS. Vat. Dufresnius tamen substituit *Ἄλβης.*

Pag. 172. 5. *συγκαθεσθῇ.* C. *συγκαθήσῃ.*

Pag. 172. 6. *σταθῇ.* C. *στῇ.*

Pag. 172. 22. *Ἀρηΐ.* lege *Ἀρεΐ.*

Pag. 172. 23. *λεγ. Πρῖμον.* Hamart. *Πρῖμνον, ὅ ἐστιν Ἄρεος.*

Pag. 173. 1. *Ἄρεως.* C. *Ἄρεος.*

Pag. 173. 3. *Μάρτιος.* Hamart. *Μάρτιον.*

Pag. 173. 11. *ὁ γὰρ τῆς Πισαίων.* Haec et quae sequuntur de Oenomao et Erichthonio apud Hamartolum non leguntur.

Pag. 173. 12. *μηνὶ Δύστρῳ.* C. *Σύστρῳ*, et in Dufresnii Vers. *Systro*; quod mirum eum non correxisse.

Pag. 173. 13. *ὡς ὑψουμένῳ* hunc locum non intellexit Dufresnius, sic vertens: *in solis Titanis, vel excelsi, honorem.*

Pag. 173. 14. *Δημήτρας.* C. *Δήμητρος.*

Pag. 175. 14. *τῆς ἀστρονομίας.* C. *τῆς ἀστρώας*, pro quo Dufresnius reposuit *τῆς ἀστρωθεσίας* ex Anonymo MS. et ex Chronico MS. ab Adamo ad Anastasium.

Pag. 176 3. *πραισεντεύειν.* Ecloge MS. citante Dufresnio, *ὅ ἐστι ἐμπαράμονον ἐκ τοῦ παρανσέντουιν, ὃ λέγεται τὸ παραμένειν.* Sic quoque Chron. MS. ab Adamo ad Anast.

Pag. 176. 6. *Βενετζίαν.* C. *Βενεττίαν.*

Pag. 176. 7. *Ἀκυλήΐα.* C. *Ἀκυλυία.*

Pag. 178. 20. *Ἰλία.* C[cl]. Editio Rader. et Codex Vat. *Σιλβία*, ubi tamen *Ἠλία* corrigendum duxit Dufresnius.

Pag. 183. 21. *Φεβρουαρίου.* eandem fabulam legere est apud Hamart.

Pag. 188. 2. *Βροῦτος ὁ μέγας. Brutus magnus* ut vertit Interpres: malim *senior.*

Pag. 189. 9. *Ὦχος* G. Hamart. *χόος*, ut et Autor infra p. 243.

Pag. 189. 11. *Νεκταναβῶ* eandem fabulam Hamartolus MS. et alii multi.

Pag. 190. 14. *Θεσσαλονίκην* G. Hamart. *Καὶ ἐν τῷ Ἰλλυρικῷ πόλιν κτίσας (Φίλιππος) ἐκάλεσεν αὐτὴν Θεσσαλονίκην· καὶ τὴν Θετταλίαν ὑποτάξας, κατεκράτησε.*

Pag. 193. 1. *στρατήγιον.* G. Hamart. *στρατήγην.*

Pag. 193. 6. *Χρυσόπολιν.* Hamart. *Χρυσούπολιν.*

Pag. 194. 17. *τῶν Ενδοτέρων Ινδῶν.* sic Hamart.

Pag. 194. 19. *Ἔθος εἶχεν.* Haec integra periocha apud Hamart. ad verbum legitur.

Pag. 194. 23. *σύσσημον.* Hamart. *σύσημον·* sic infra *συσήμων*, pro eo quod habet Noster, *συσσημάτων.*

Pag. 195. 15. *λϛ'.* Hamart. *λβ'* 32.

Pag. 195. 17. *ιγ'.* Hamart. *ιβ'* 12.

Pag. 196. 13. *Πτολεμαῖον τὸν Λάγου, τὸν Αστρονόμον.* confusum cum Claudio Ptolemaeo Astronomo: sic Arabes et alii eos solent confundere.

Pag. 201. 7. *τετρακιόνιν.* apud Epiphanium Hagiopol. de locis SS. *τετρακίονιν.*

Pag. 201. 8. *τῆς τύχης.* de Tycheo, delubro *Fortunae* seu Genii publici Civitatis Antioch. in Ecclesiam S. Ignatii ab Imp. Theodosio mutato, meminit *Evagrius* Hist. Eccles. l. 1. c. 16.

Pag. 218. 7. *πεντεκαιδεκάτῳ.* C. *δωδεκάτῳ.*

Ibid. *Τριομβυρίας.* C. *Τριουμβιρατορίας.*

Pag. 218. 8. *τυραννησάντων.* C. *τυραννισάντων.*

Pag. 218. 10. *Καίουσαν.* C. *Πρωτέως.*

Pag. 218. 11. *ἀπὸ μιλίων δύο.*] ex eo quod in C. legatur *ἀπὸ μιλίων δ'* et a *Jo. Tzetze* spatium illud appellatur *τετραστάδιον*, conficit *Dufresnius* per *μίλιον* hoc loco designari non *milliare* sed *stadium*. At hoc significatu nusquam alibi legitur vox ista: nisi forsan in quodam MS°. cui titulus; *Οδοιπορίαι ἀπὸ Εδὲμ τοῦ παραδείσου εἰς τὴν Ρωμαίαν*, his verbis: *Απὸ Αντιοχείας εἰς Κωνσταντινούπολιν μοναὶ λβ'. Απὸ Κωνσταντινουπόλεως ἕως Ρώμης μοναὶ πϛ'. ἀπὸ Ρώμης εἰς Γαλλίαν μοναὶ κζ'. ἡ μονὴ ἔχει μίλια ξ'.* Apud *Strabonem* lib. 6. p. 277. ubi dicitur *Gaudum* a *Melite* distare *π' καὶ η' μίλια*, *Xylander* in Latina Versione ponit 88 *Stadiis;* interpretationem approbante doctiss. *Casaubono*. Male; ut liquet testimonio *Juliani Architecti* nondum editi, qui de ipso *Strabone* hoc scribit: *κατὰ δὲ τὸν Ερατοσθένην καὶ Στράβωνα γεωγράφους τὸ μίλιον ἔχει σταδίους η', γ'* sive 8⅓ *ἤτοι ὀργυιὰς ωλγ'.* Apud *Malelam* nostrum p. 300. l. 11. per *μίλιον stadium* designari quis facile crediderit: sed p. 257. l. 10. et 24. *στάδιον* et *μίλιον* aperte distinguuntur. Scriptorum quamplurimorum testimonia, de eo quod *μίλιον milliare* seu multorum stadiorum mensuram significat, vide apud Dufresnii Gloss. Graeco-barb. et clariss. Bernardi nostri Opus pereruditum *de Mens. et Pond. Μήλιον habet stadia ζ ∾ pedes* 4500. *pes digitos* 16. ait incertus quidam Graecus in Cod. MS. Oxon.

Pag. 218. 17. *Αντώνιος.* sic C. ubi male *Dufresnius* ex *Scaligeri* autoritate substituit *Αὔγουστος.* vide Praef. §. 33.

Pag. 221. 6. *ἔτη πολλά.* peccat Malela in excessu, in defectu *Chilmeadus;* qui *uno praelio Actiaco et coeptum et finitum*

fuisse bellum inter Augustum et Antonium affirmat. Flagrare coepit hoc bellum *Domitio Aenobarbo* et *C. Sossio* Coss. Anno seq. Coss. *Augusto. et Messala*, IV. Nonas Sept. ad Actium pugnatum est, et anno proximo in Aegypto ab illis duo praelia commissa fuere.

Pag. 224. 22. *Σωσίβιός τις*. C. omisso autoris nomine, quicunque is fuerit, *Λέγει Σωσίβιόν τινα* etc. Ubi vidit *Raderus* deesse Auctoris citati Nomen, *Dufresnius* perperam corrigit *Σωσίβιος*, id nomen Auctoris fuisse existimans.

Pag. 227. 11. ,*βφλγ'*. corruptissime se habent et hic et in sequentibus hac pagina numeri. Si recte se habent, quomodo a nostro Auctore discreparunt *Eusebii* (supposititii) calculi, quem dicit annos ad Christum natum numerasse 5500? non enim audiendus *Chilmeadus* qui in *Eusebiano* esse mendum putavit. Nam constat aliunde, *Eusebium* istum quem designat *Autor* (supposititium) ad Christum natum posuisse annos 5500. Deinde si ad *Phalecum* numerentur anni 2533 et ab eo ad Christum natum supputentur anni 2967. qui fuerit *Phalecus*, quod hic asseritur, *temporis Christi futuri adventus dimidium?* Conferatur hic locus cum *Hesychii* fragmento quod producitur cum variis lectionibus in *Prolegomenis* sect. 24.

Pag. 236. 12. *Ἀπὸ τότε*. ab hisce verbis incipit frag. productum in *Orat.* 3. *pro Imag.* Jo. Damasceno ascripta. De quo adisis *Is. Casaubonum* Exercit. ad Annal. Baronii XIII. cap. 38.

Pag. 236. 13. *Ἡρώδης ὁ βασιλεύς*. etc. frag. Damasc. *Ἡρώδης ὁ τοπάρχης εἰς τὸ βασίλειον τῆς Τραχων.* etc.

Pag. 236. 16. *διὰ Ἡρωδιάδα*. Damasc. intermediis omissis: *διὰ τοῦτο λυπούμενος ὁ Ἡρώδης ὁ βασιλεὺς ὁ Φιλίππου ἀνῆλθεν ἀπὸ τῆς Ἰουδαίας, καὶ προσῆλθεν αὐτῷ* etc.

Pag. 237. 9. *θεσμοδότῃ*. Dam. *θεσμοθέτῃ*.

Pag. 237. 10. *τῆς Τραχωνίτιδος χώρας* etc. Dam. *Τραχωνίτιδος, δέησις καὶ ἱκεσία παρὰ.*

Pag. 237. 13. *ταῦτα* etc. Dam. *τοῦτο εἰδυῖα, σὺν ἀγαθαῖς ταῖς ἐλπίσι πάντως τευξομένη σοι γράφω ἥτις ἡ τοῦ.*

Pag. 237. 16. *πάθει*. Dam. *πάθη*.

Ibid. *κατανάλωσα*. Dam. *ἀναλώσασα*.

Pag. 238. 2. *καὶ τυφλούς*. Dam perperam desunt.

Pag. 238. 4. *θεραπεύει*. rectius Dam. *θεραπεύων*.

Pag. 238. 5. *δειλιάσασα*. etc. Dam. *δειλ. μὴ τὸν ἐκ τοῦ πάθους μολυσμὸν ἀποστρ.*

Pag. 238. 8. *πλέον*. Dam. *πλείων*.

Pag. 238. 10. *πάντως ἰαθ.* et. Dam. *σωθήσωμαι. οὗ καὶ ἁψαμένη καὶ σταθήσῃς μου.*

Pag. 238. 14. *ὠχριῶσα*. Dam. *ὠχριάσασα*.

Pag. 239. 1. *ὀξεῖαν*. Dam. *ἀξίαν*.

Pag. 239. 4. *διὰ* Dam. deest.

Pag. 239. 7. προθέσει Dam. deest.

Pag. 239. 8. αἱμόῤῥους. Dam. αἱμοῤῥοῦσα.

Pag. 239. 10. θερμελάτου etc. θερμηλάτου, μίξασα χρυσὸν καὶ ἀργ.

Pag. 239. 13. πόλεως. etc. Dam. πόλεως Πανεάδος εἰς ἅγιον τόπον, εἰς οἶκον εὐκτήριον.

Pag. 239. 14. ηὗρον. Dam. quod notatu dignum, εὑρέθη *inventum est.*

Pag. 239. 16. ἐν οἷς. Dam. ἐν ᾧ.

Ibid. ὁ βίος. etc. Dam. ὁ βίος τῶν βασιλευσάντων πάντων τῆς Ἰουδ.

Pag. 258. 10. γρυπόρυγχος. nihil mutandum; licet voluit; *Chilmeadus*, γρυπώνυχος *ungues habens aduncos*, vel γρυπόῤῥινος *aduncum habens nasum* scribendum esse. Isto enim vocabulo denotatur γρυπόῤῥινος, a voce ῥύγχος, quae proprie *rostrum porci* significat, uti tradit Schol. Aristoph. *Acharn.* p. 407. et *Avibus* p. 558. ad vultum seu nasum hominis translata: id quod etiam fit in *Graeco Epigr.*

Pag. 260. 9. ἐν τῇ αὐτῇ τῆς ἑορτῆς ἡμέρᾳ ὅτε. C. rectius: ἦν δὲ ἡμέρα τῆς ἑορτῆς ὅτε.

Pag. 261. 1. τῆς πύλης. Ita C. ubi tamen *Dufresnius* ταῖς πύλαις sive τῇ πύλῃ reponendum censet.

Pag. 262. 5. πάραιτος. lege πάρετος *mente captus*, non ut *Chilmeadus* et alii interpretantur, *membrorum vi soluta.*

Pag. 273. 8. Αὐτοκράτορι. etc. Epistola spuria, uti probat doctiss. *Dodwellus* Dissert. Cyprian. XI §. 23, 24.

Pag. 279. 18. σχοῖνα. σχοινία scribendum monet *Annotator.* Dubito: nam et σχοινὴ apud alios occurrit.

Pag. 286. 20. ἐβελλίνην. sic cum duplici λ. apud alios scribitur: nihil itaque temere mutandum, quamvis *Annotatori* placuit ἐβελίνην esse scribendum.

Pag. 291. 15. ἑωρακὼς τὴν τοποθεσίαν τῆς πόλεως καλήν. de urbis Byzantii situs praestantia et amoenitate audi sis Scriptorem anonymum nondum editum cujus extant Epistolae non inelegantes num. 24. in Cod. MS. Baroc. 131. Epistola 7. sic se habet. *Ὀφθαλμὸς ἄρα τῆς οἰκουμένης ἐστὶ τὸ Βυζάντιον, καὶ οὐκ ἄν τις οὕτω τοῦτο γνοίη, εἰ μὴ πέριξ διαδράμοι τὴν οἰκουμένην· παραλλάττει γὰρ εὐθὺς τούτῳ ἑκάστη τῶν ὥρων· ἀὴρ, ἐπειδὰν βραχύ τι τῶν ὁρίων προέλθοι τῆς μητροπόλεως, οὐκ ἐπὶ τὸ κρεῖττον, ἀλλ' ἐπὶ τὸ χεῖρον μεταβαλλόμενος. ὥσπερ γάρ ἐστί τις μεσαίτατος τόπος τῆς γῆς, (τοῦτο δὲ οὐδεὶς τῶν πάντων ἠκρίβωσεν, ἀλλὰ ψεύδονται οἱ τοῦ Διὸς ἀετοὶ, καὶ οἱ Δελφοὶ μάτην αὐχοῦσιν ἐπὶ τῷ πλάσματι) οὕτως ἐστί τις καὶ κάλλιστος οἷον ἐξῃρμένος τέμενος τῷ θεῷ· ἐσπείσαντο γοῦν τῇ πόλει, καὶ αἱ τῶν ἀνέμων φοραὶ, αἰγιαλοί τε, καὶ θάλαττα· καὶ ὁ ἀὴρ ταῖς ἀλύποις τῶν ὥρων ποιότησι συγκραθεὶς προσηνῶς αὐτῇ περικέχυται. ἔστι δὲ καὶ μίμημα τοῦ*

παντὸς, ἀνατολαί τε γὰρ καὶ δύσεις, καὶ ἄρκτοι καὶ νότοι, οἱ ἀφ' ἑκάστων κλιμάτων, θαυμασίως ἐν ταύτῃ συνδεδραμήκασι, ἢ μᾶλλον ἕκαστον τῶν μερῶν τῷ οἰκείῳ καὶ ἀκριβεῖ πρὸ ταύτην συμπεπρεσβεύκασιν. ἡ δὲ βασιλὶς οἷα τὴν δορυφορίαν ἤρερ μαπροσίεται, (lege *ἠρέμα πρ.*) *καὶ ἡ μὲν θάλασσα δεχομένη τὸν Ἀλφειὸν οὐ νοθεύει τῷ ἁλμυρῷ κύματι τὴν τούτου κρᾶσιν. ἡ δὲ καλλίους τοὺς Ἀποστόλους τῶν πρεσβειῶν παρὰ τὴν ἑαυτῆς φύσιν ἐργάζεται.*

Pag. 292. 7. *τῇ Ἀρτέμιδι σὺν τῇ ἐλάφῳ.* C. *Ἀρτεμιδίου ἐλάφῳ*, ubi *Ἀρτέμιδος Ἐλαφιαίας* substitui placet *Dufresnio*. Vide ejus CP. *Christ.* sect 14.

Pag. 310. 18. *Δομετιανὸς*. Scriptor hactenus ignotus, sed eundem citatum legimus in alio quodam MS. Oxon. non itaque corrigendum *Δομνῖνος*, quod arrisit *Chilmeado*.

Ad Partem II.

Pag. 319. 23. *τὸ πρώην τεῖχος*. de muro hoc et omnibus aliis seu partibus seu Antiquitatibus Urbis Constantinopolis, quae in sequentibus commemorantur, vide omnino Dufresnium in CP. *Christ. lib.* 2. et 2. ubi multa de singulis legenda.

Pag. 322. 7. *Καὶ τὴν κεχρυσωμένην ἐκάλεσεν Ἀνθοῦσαν.* haec videntur elidenda, cum antea idem referatur, nec apud C. hoc in loco compareant.

Pag. 325. 10. *ἐξακιονίτης*. Sic alii, et ipse *Autor* alibi: rectius vero *Ἐξωκιονίτης*, quod et *Chronicon Pas.* et alii complures habent. Minus recte hariolatur *Meursius*, consentiente *Chilmeado*, *ἐξωκιόνιον* fuisse Monasterium *Arrianorum* et inde postea pro quibusvis Arrianis vocabulum hoc positum fuisse. Sic enim appellati sunt Arriani, quod in *Exocionium*, locum ita appellatum extra muros Constantinopolis, una cum Demophilo Patr. a Theodosio Seniore exacti sese recepissent. Consulendus Dufresnius in *Constantinopoli Christ.* lib. 2. sect. 16. n. 38. et in *Gloss. mediae et infimae Graec.*

Pag. 328. 5. *Κηρυστικῶν*. Scr. *Κυρεστικῶν* uti habet C.

Pag. 330. 2. *προσκουλκάτορας*· a *σκοῦλκαι* *Excubiae*, unde et *σκουλκεύειν* *Excubias agere*; et naves *Sculcatoriae*; ut et Anglicum fortasss **to skulk** *velociter se abscondere*, *aufugere*.

Pag. 332. 21. *Ἀσίᾳ*. C. *Ῥαδίᾳ*. Ita hoc loco praefert Cod. Vat. at infra *Ῥασσίᾳ*, ad quam lectionem propius accedit Noster. *Zonaras* habet *Φρυγίᾳ*.

Pag. 333. 13. *τῇ κζ' τοῦ Δεσίου.* C. *πρὸ ς' Καλανδῶν Ἰουλίων.*

Pag. 334. 15. *ὑπό.* C. *εἰς*.

Pag. 337. 18. *Σαλαβρίαν.* C. *Ὀλυμβρίαν*· ubi *Dufres.* *Σηλυμβρίαν* reponit. dicitur ab aliis *Σηλυβρία*.

Pag. 340. 3. *σφενδόνην.* C. *σφενδόνα*.

Pag. 340. 16. *πέμπτῳ βαΐῳ πρωΐας.* in C. ubi legitur *τῷ βαΐῳ πρωΐ*, Dufresnius ex conjectura pro *πρωΐ* reposuit *πρώτῳ*,

et vertit *circa tempus primi Bravii.* Vide ejus Gloss. Graecobarb.

Pag. 341. 13. *Βιργίτονων.* C. *Βεργιτινῶν.*

Pag. 341. 14. *Βαλεντινιανοῦ τοῦ μεγάλου. Val. Magno* ponit Interpres. Ego potius vertissem *Seniore.* Neque placet sane vulgaris consuetudo, qua *Theodosius, Leo, Justinianus* etc. *Seniores, Magnorum* titulo solent donari: cum enim a Graecis antiquioribus *μεγάλοι* appellantur, designatur tantum illorum *senioritas*, respectu habito ad illorum Nominum *Juniores* Impp. *τοὺς μικρούς.* Neque aliter quidem quam ex hujusmodi errore videtur apud Latinos et Graecos recentiores invaluisse mos iste *Constantinum Seniorem* cognomine *Magni* honorandi. Quod et monitum alicubi a clariss. *Dodwello.*

Pag. 347. 18. *μίτατα.* nonnullis *μετάτα.*

Pag. 349. 10. *ἔκλεισε τὸ ἱερὸν τοῦ Σεράπιδος Ἡλίου.* fallitur omnino *Chilmeadus*, cum aliis, qui ex *Socratis, Sozomeni*, et aliorum autoritate, templum hoc a Theodosio seniore *funditus eversum* fuisse contendit. Lege Evag. hist. Eccles. l. 2. c. 5. cui adjungi et alii complures possint. Sed id erit alterius loci.

Pag. 351. 8. *τοὺς τῆς πεδατούρας στρατ.* vim vocis *pedaturae* non intellexit Interpres. Sunt vero *Pedaturae milites*, cohortes illae quibus assignabatur castrum aut alius locus, ubi considerent; et sunt *pedaturae* certa quaedam loca seu locorum spatia, quae ad custodiam militibus assignari solebant.

Pag. 351. 11. *μεσόστυλα.* sic alii scribunt: non itaque reponendum *μεσοστύλια*, quod placet *Chilmeado.*

Pag. 362. 5. *παπᾶς. Clericus.* sic Graeci hodierni et *Russi* Clericum quemvis *papam* appellant.

Pag. 369. 19. *Αἰγεώτης.* male corrigit *Annotator Αἰγεάτης.* Quamvis enim apud Stephanum et alios *Αἰγεάτης* scribatur, apud alios tamen, praeter *Malelam*, legitur *Αἰγεώτης.*

Ibid. *κτήτωρ.* sic C. ubi male *Holstenius κοιάστωρ* reposuit.

Pag. 370. 11. *ἐξαιτασθῆναι.* C. recte *ἐξετασθῆναι.*

Pag. 370. 21. *ἀλλὰ δίκῃ.* sic scribendum in C. ubi deest vox *δίκῃ.*

Pag. 371. 18. **πολλοὶ ἐκόπησαν.** sic C. ubi Dufresnius *ἐκοπήσαντο* mavult.

Pag. 372. 2. *Οστρυς.* In C. ubique *Οστρος.* Theophani *Οστρις.*

Pag. 372. 14. *Μάμαντα.* C. *Μαμᾶν.*

Pag. 372. 18. *Σινζηρίχου.* C. *Δινζίριχος.*

Pag. 375. 14. *βασιλέως. Regis* in Lat. Vers. Magis apposite, *Imperatoris.*

Pag. 376. 13. *Κοδισσέος.* sic paulo ante *p.* 375. 15. C. *Κοδισσεύς*, ubi *Κουκουσεύς* corrigit *Holstenius*, quomodo ab aliis appellatur.

Pag. 377. 7. *Βερίνης*. C. *Βηρίνης*.

Pag. 377. 12. *ὡς ἔστι βασιλεύς*. C. *ὡς ἦν βασ*. ubi *Dufresnio* videtur legendum *ἀφ' ἧς*, ut est apud *Procopium* l. 1. Vandal. c. 7. *εἰς Ἰσαυρίαν ἀφ' ἧς δὴ ὥρμᾶτο διαφυγόντος*. i. e. unde ortus fuerat, ut scribit *Victor Tun*.

Pag. 380. 12. *Λίμνας*. sic C. Ubi vide Dufres.

Pag. 380. 13. *ἀνεχρίσθη*. C. *ἀνῳκοδομήθη*.

Pag. 382. 6. *Δέκιμον*. de decimo vide Dufresn. in CP. Christi. lib. 2. sect. 1. n. 5.

Pag. 382. 11. *Ἰουστασὰν*. C. *Ἰουστουσὰν* Editio Scal. *Ἰουστασὰν* semel ac iterum praefert. Mox in C. *Οὐιστασᾶ* corrupte, et statim *Ἰουστασᾶν*.

Pag. 382. 14. *τὸν ἅγιον Προκόπιον*. C. *τὴν ἐκκλησίαν τοῦ ἁγίου Πρόβου*, mendose ut patet ex seq. ubi Nostro convenienter *ἀνανεώσας καὶ τὸν οἶκον τοῦ ἁγίου Προκοπίου*.

Pag. 382. 16. *ὁ Ληστοδιώκτης*. C. *ὡς Ληστ*. ubi legi placet Dufresnio *καὶ Ληστ*. vel *ὡς καὶ Ληστ*. de hoc Magistratu vide eundem in Gloss. Med. Graecit.

Pag. 382. 17. *Ἀρκαδιακῶν*. C. *Ἀρκαδιανῶν*. Sed Cod. Vat. cum nostro concinit.

Pag. 384. 9. *δικολόγους*. *Causidicos* vertit Interpres noster: haeret Dufresnius, nam si Advocati, inquit, seu Causidici sive Patroni, quae vis est vocabuli, intelligantur, ii non judicant; si judices ipsi, numerus videtur obsistere, tametsi ii satis indicantur voce *καθίσαντες*. Eum vide.

Pag. 384. 13. *κηρούς*. cum cereis accensis Theodoricum convenit Senatrix illa, quo ampliorem ei honorem exhiberet. De quo more videatur Dufres. ad locum.

Pag. 385. 1. *Ἀλάριχος*. C. *Ἀταλλάριχος*.

Pag. 385. 2. *Ἐξακιονίτης*. C. hoc loco *Ἐξωκιονίτης*.

Pag. 394. 15. *ἅρμα*. sic. C. ubi *Holstenius αὐτὸν* perperam substituit, *Dufresnius* mavult *ἁρμάτους*· nihil mutandum.

Pag. 394. 21. *χαλκῆν*. Vide Dufres. CP. Christi. l. 2. sect. 4. n. 2.

Pag. 394. 22. *ἔμβολος*. V. ibid. sect. 3. n. 2.

Pag. 395. 1. *Ἐξαϊππίου*. V. ib. sect. 16. n. 46.

Pag. 395. 2. *φόρου Κ.*] V. ib. sect. 24. n. 1. etc.

Pag. 398. 7. *ταῖς θείαις λαργιτιῶσι*. MS. quoddam *Oxon*. *Πρίβατά ἐστι, τὰ τῇ βασιλείᾳ ἰδιαζόντως διαφέροντα. ἄλλα δή ἐστι τὰ δημόσια, οἷα τελῇ ὑπὸ τὸν Κόμητα τῶν λαργιτιώνων ταῖς δημοσίαις ὑπουργοῦντα χρείαις. Αἱ λαργιτίονές* (sic hoc in loco MS.) *εἰσι δύο· τὰ σάκρα καὶ τὰ πρίβατα. δύο γάρ εἰσι βασιλικοὶ θησαυροὶ, ὁ ἰδιάζων αὐτῆς βασιλείας οἷον ὁ τῶν λαργιτιόνων· καὶ δημόσιος, ὁ τοῦ φίσκου*.

Pag. 399. 13. *Δόρας χωρίον ὄντα*. sic C. nisi quod *Δωρὰς*

scribatur ut et infra. Cod. Vat. *Δωρεχώριον*· Scalig. *Δωραχὼ ὄντα.*

Pag. 407. 19. *Ιουλιανῆς.* cum hac voce incipit Narratio apud C. p. 330. in princip. mutila.

Pag. 410. 2. *ἀπὸ Βενδεριάνας ὁ Θρᾶξ.* C. *ὁ Βενδαρίτης ὁ Θρᾶξ.* Erat urbs *Bederina* seu *Bederiana* in limitaneis Illyriae Thraciaeque agris sita, hinc dicitur *Justinus* ab aliis *Thrax*, ab aliis ex *Illyria* fuisse.

Pag. 410. 10. *Θεόκριτον* etc. Apud C. mutilate habetur hic locus: *ἀνεῖλεν Αμάντιον τὸν Πραιπόσιτον αὐτοῦ καὶ Ανδρέαν τὸν Κουβικουλάριον, τὸν τοῦ ῥηθέντος Αμαντίου δομεστικόν· ὃν ἠβούλετον* (Cod. Vat. *ἐβούλετο*) *ποιῆσαι βασιλέα ὁ αὐτὸς Αμάντιος.* Ubi non pro ὃν substituendum ὅτι, quod *Dufresnio* placitum, sed post vocem *κουβικουλάριον*, inserenda sunt haec verba, *καὶ Θεόκριτον τὸν κόμητα.*

Pag. 411. 6. *Αππίονα.* C. *Απίωνα.*

Pag. 411. 7. *Διογενιανὸν στρατηλάτην ἀνατολῆς.* Ita apud Theophanem: et sic legendum apud C. pro eo quod inibi habetur *ἀπὸ στρατηλατῶν ἀνατολῆς*· vel locus saltem sic interpungendus: *καὶ ἐποίησεν Απίωνα μὲν ἔπαρχον πραιτωρίων, Διογενιανὸν δὲ ἀπὸ Στρατηλατῶν ἀνατολῆς*· atque ita reddendus: *et fecit quidem Apionem Praefectum Praetorio; Diogenianum vero Ex-Magistrum militum,* (sive *qui fuerat Magister militum*) *Praefectum Orientis*, non ut vertit Dufresnius: *Diogenianum Ex-magistrum militum per orientem dixit.* Non enim ab Imperatore dicitur seu creatur aliquis *Ex-Magister militum*, sed ita is appellatur qui *Magister Militum aliquando fuerat.* Sic antea sane de eo in exilium misso, et a Justino revocato, loquens, *Ex-magistrum Militum* eum appellat. *Ανεκαλέσατο τὸν Πατρίκιον Απίωνα, καὶ Διογενιανὸν ἀπὸ Στρατηλατῶν, καὶ φιλόξενον, καὶ αὐτὸν ἀπὸ Στρατηλατῶν.*

Pag. 413. 3. *Κωάδου.* sic C. p. 333. quamvis p. 332. *Καυάδης.* *Procopio, Theophani,* aliis, *Καβάδης.*

Pag. 413. 5. *Δαμνάζης.* C[cl]. Cod. Vat. et Editio Scalig. *Ζαμνάξης.*

Pag. 413. 9. *Νόμου. Theoph. Ομοῦ*· C[cl]. Editio *Rader.* *Οὐίνου,* Cod. Vat. *Νομοῦ.* Symeon *Logotheta,* citante *Dufresnio, Ρώμου.*

Pag. 413. 12. *χλαμύδα.* C. *χλαμύδην* vel *χλαμύδιν*· Editio Scal. *χλανίδιν*· *Theophani χλανύδιν.*

Pag. 413. 16. *πλουμία.* C. *πλουμμία.*

Pag. 414. 18. *Ζιλγιβὶ.* C. *Ζίλγβι.* Edit. Scal. *Ζιλγβί.* Infra apud C. *Ζιάγβιρος.* ubi eadem Editio Scal. *Τζιάγβιρος. Theophan.* et alii *Ζιλίγδης.*

Pag. 415. 9. *κυνῶν.* sic *Theoph.* at C. *κοινῶν*· quod correxit ex Theophane *Dufresnius. Holstenius Οὔννων* substitui vo-

luit. Sed nihil mutandum: notum enim militare convicium, *Canis*. Adi Dufres. p. 591.

Pag. 415. 11. εἰρηνικῶς. C. εἰρηκὼς *dicens*.

Pag. 415. 20. Λαβροίου. C. Βροίου.

Pag. 422. 17. ὥστε. C. εἴστε, sed Edit. Scal. ὥστε.

Pag. 425. 5. Μαβορτίου. sic C. ubi perperam delevit *Holstenius*.

Pag. 427. 2. προσρυέντι. C. προσφυέντι.

Pag. 428. 6. δίχα τῶν etc. Constitutio fortasse, quae habetur *Cod*. l. 1. tit. v. num. 12. qua Gothi, qui secta fuere Arriani, excipiuntur.

Pag. 430. 18. Συκῶν. V. Dufres. CP. Christ. l. 1. sect. 22.

Pag. 433. 4. Αὐξουμῖται, καὶ οἱ Ομηρῖται. de illis videndus omnino Gothofredus ad Cod. Theod. to. 4. p. 582 etc.

Pag. 435. 20. Δαγισθέου. C. Δαγισθαίου. De eo vide Dufresn. CP. Christ. l. sect. 27. n. 13.

Ibid. μεσίαυλον. sic C. ubi perperam μεσίκωλον Edit. Scalig. Infra p. 31. μέσαυλον.

Pag. 436. 1. βασιλικῆς κιγστέρνης. V. Dufresn. CP. Christ. l. 1. sect. 28. n. 11. et lib. 2. sect. 9. n. 14.

Pag. 436. 2. τὸν ἀγωγόν. Vid. ibid. l. 1. sect. 25. n. 2.

Pag. 437. 15. περὶ δὲ τῶν μαρτ. Extat hoc decretum Cod. tit. 20. et in Basilicis lib. 21. tit. 1. L. 39.

Pag. 449. 10. θεῖος τύπος. Decretum, ni fallor, deperditum.

Pag. 470. 22. θεσπίσας· forte designatur *Novella* 82. c. 7. quae data est aliquot annis post tempus ab Autore designatum viz. Apione Cos. Caeterum et alia fuit ante super re eadem Constitutio, quae ibid. et in *Institut*. l. 4. Tit. 6. §. 24. memoratur, sed quae jam deperdita.

Pag. 478. 13. θείας προστάξεις. Edictum 6. Libri 1^mi^. *Codicis*, quod sub ipso *tertio* Justiniani Consulatu emissum est, non paulo ante, quod Autor videtur innuere. Promulgarat antea Justinianus Edictum aliud ejusdem tenoris, quod in Codice proxime praecedit, sed editum id erat sub ipsis imperii primordiis, uti ipse in Edicto praedicto testatur.

Pag. 495. 6. περὶ τῶν διακρινομένων. haec omisit Interpres, nec videtur intellexisse, verte; *De Diacrinomenis* sive *Eutychianis*: sic enim appellari solebant Sectarii Eutychiani, tanquam ab Ecclesiae communione *segregati*, vel, ut alii volunt, tanquam *haesitantes* cum Ecclesia communicare.

Non incommodum erit subjungere hic Synopsin Chronographiae Malelianae de Vita et rebus gestis Justiniani, ut dignoscat Lector ad quem annum illius imperii quae in singulis paginis conscribuntur pertineant.

An.	1		Pag. ed. Ox. 151
—	2	Indict. 6. mens. Oct.	152
—	—	— — Jan.	153
—		Indictionis sub exitu	174
—	3	Indict. 7. mens. Jun.	180
		— — Jul.	182
		Decio Cos.	186
—	4	Lampadio et Oreste Coss.	188
—	—	Mens. Sept.	190
—	—	— Apr.	199
—	5	Mensis Sept.	211
—	6	Indictio 10. mensis Jan.	213
—	7	Justin. 3. Cos.	220
—	8	Indict. 12.	ibid.
—	—	Post Consul. Belisarii	221
—	—	Jo. Cappadoce Cos.	ibid.
—	14	Indict. 3. mens. Jun.	222
—	—	— — Aug.	ibid.
—	16	Ind. 5.	223
—	18	Ind. 7. mens. Sept.	225
—	—	— — Nov.	ibid.
—	21	Ind. 10. mens. Feb.	226
—	—	— mens. Jun.	227
—	—	— — Jul.	228
—	24	Ind. 13. mens. Apr.	ibid.
—	—	— — Jun.	ibid.
—	25	Ind. 14.	229
—	26	Ind. 15. mens. Sept.	230
—	—	— — Aug.	ibid.
—	27	Ind. 1. mens. Mart.	ibid.
—	28	Ind. 2. mens. Aug.	231
—	30	Ind. 4. mens. Jul.	232
—	—	— — Dec.	233
—	31	Ind. 5. mens Nov.	ibid.
—	—	— — Apr.	ibid.
—	32	Ind. 6. mens. Dec.	ibid.
—	—	— — Feb.	234
—	33	Ind. 7. mens. Mart.	235
—	—	— — Mai.	236
—	—	— — Jun.	238
—	36	Ind. 10. mens. Aug.	ibid.
—	37	Ind. 11. mens. Oct.	ibid.
—	—	— — Nov.	239
—	—	— — Jan.	243

RICHARDI BENTLEII

EPISTOLA

AD CL. V.

JOANNEM MILLIUM S. T. P.

INDEX RERUM MEMORABILIUM,

ET SCRIPTORUM,

QUI IN EA EMENDANTUR.

CL. VIRO O 1

JOANNI MILLIO, S. T. P. V 3

RICHARDUS BENTLEIUS S.

Memini equidem, Milli doctissime, cum abhinc dies complusculos deambularemus una, strenueque de literulis nostris sermones caederemus; ibi forte fortuna de Joanne Antiochensi mentionem fuisse injectam: cumque me desiderium cepisset librum adhuc musteum videndi, priusquam in lucem publicam, te curante, exiret; ea me lege id abs te impetravisse, ut siqua in tam depravato scriptore emendationem nostram accipere possent, ea in schedulas conjecta ad te mitterem. Duram profecto conditionem, quamque adeo multis de causis nollem acceptam. Nam ut omittam, quod ex illo fere tempore a meliori librorum et chartularum mearum parte, et (quod acerbius mihi accidit) a jucundissima tua consuetudine longe disjunctus sim; quodque semel duntaxat hunc Malelam properans percurrerim, nec ut secundas, quas sapientiores esse aiunt, curas et cogitationes adhiberem, ullo adhuc pacto potuerim animum inducere: ut illa, inquam, atque alia praeteream; pudet hercle, ut verum fatear, pigetque bonas horas, quae haud paulo melius collocari possent, in tam ingrato et ignobili labore consumere. Sed quid faciam? data est fides: promissa flagitantur. Video, quod mihi egomet intrivi, exedendum esse. Liceat modo, siquando in hac ἀναγκοφαγίᾳ fastidium mihi suborietur, aliunde petere quod fluentem nauseam coerceat. Dabitur itaque potestas et venia evagandi identidem longiuscule; dummodo ne plane ἔξω τῶν ἐλαιῶν, neque levibus de causis. Hoc autem scias velim in primis; non mihi consilium esse de Joanne isto qui cujasve fuerit, quando vixerit, aut a quibus laudatus sit, omnino verbum facere: cum diu sit quod omnem istam controversiam suscepit amicissimus noster atque eruditissimus Hodius. Quippe aliud est, inquam, Scriptionis O 2

hujus institutum: quae vereor equidem ut satis ex voto et feliciter mihi vertat. Ita sane praesagit animus, ita in ipso limine conspicio, quod etiam fortissimo terrorem incutiat. Siquidem recte narrat Malelas pag. 90. edixisse nimirum atque interminatum esse Orphea, ne quisquam mortalium palam fecerit *τὰ Ἐρικεπεῶ. οὗ, ait, ὄνομα ὁ αὐτὸς Ὀρφεὺς ἀκούσας· ἐκ τῆς μαντείας ἐξεῖπε, Μήτινα φάναι τὰ Ἐρικεπεῶ, ὅπερ ἑρμηνεύεται τῇ κοινῇ γλώσσῃ, βουλὴ, φῶς, ζωοδοτήρ.* Ego vero cum haud sim nescius, quam acerbos olim vindices Deos hominesque habuerit, qui *μυστήρια ἐξορχήσασθαι* et Eleusinae Matris occulta proferre ausus sit; qui sciam, annon ipse similem in me noxam admittam, si Mysterium hoc Orphicum sacro hactenus silentio celatum evulgavero? Neque adeo clam me est, O Milli suavissime, quam audax impulsu tuo in me meosque facinus consciscam:

Sed tua me virtus tamen, et sperata voluptas
Suavis amicitiae quodvis discrimen adire
Suadet, et inducit dias in luminis oras

horribile illud arcanum protrahere. Bono vero animo eris, capitique et aetati meae parces metuere; ubi *μορμολυκείῳ* isto detracto, putidisque illis *μή τινα φάναι τὰ Ἐρικεπεῶ* in malam rem ablegatis aliquo, veterem illuc et veram lectionem quasi postliminio reduxero. Ea haec est: *Οὗ (θεοῦ) ὄνομα ὁ αὐτὸς Ὀρφεὺς ἀκούσας ἐκ τῆς μαντείας ἐξεῖπε Μῆτιν, Φάνητα, Ἠρικεπαῖον.* Orpheus, ait, per oraculum edoctus est Dei nomina *Μῆτιν* esse et *Φάνητα*, et *Ἠρικεπαῖον*, quae communi sermone interpretata hanc habent vim et sententiam, *Βουλὴ, Φῶς, Ζωοδοτήρ.*

Porro hisce nominibus Deum Orphicum vocari non desunt mihi locupletes certissimique sane autores. Damascius *περὶ τῶν πρώτων ἀρχῶν* MS. in Bibliotheca Coll. Corporis Christi Oxonii p. 156. *Ἐν μὲν τοίνυν ταῖς φερομέναις ταύταις ῥαψῳδίαις Ὀρφικαῖς ἡ θεολογία δή τις ἐστιν ἡ περὶ τὸν νοητὸν (διάκοσμον) ἣν καὶ οἱ φιλόσοφοι διερμηνεύουσιν, ἀντὶ μὲν τῆς μιᾶς τῶν ὅλων ἀρχῆς τὸν χρόνον τιθέντες, ἀντὶ δὲ ταῖν δυοῖν Αἰθέρα καὶ χάος, ἀντὶ δὲ τοῦ ὄντος ἁπλῶς τὸ Ὠὸν ἀπολογιζόμενοι, καὶ τριάδα ταύ-*
O 3 *την πρώτην ποιοῦντες. εἰς δὲ τὴν δευτέραν τελεῖν ἤτοι τὸ κυούμε-*
V 4 *νον καὶ τὸ κύον Ὠὸν τὸν θεὸν, ἢ τὸν ἀργῆτα χιτῶνα ἢ τὴν Νεφέλην, ὅτι ἐκ τούτων ἐκθρώσκει ὁ ΦΑΝΗΣ. ἀλλότε γὰρ ἄλλα περὶ τοῦ μέσου φιλοσοφοῦσι, τοῦτο μὲν ὁποῖον ἂν ᾖ ὡς τὸν νοῦν, ὡς δὲ πατέρα καὶ δύναμιν ἄλλα τινὰ προσεπινοοῦντες οὐδὲν τῷ Ὀρφεῖ προσήκοντα· τὴν δὲ τρίτην τὸν ΜΗΤΙΝ τὸν ΗΡΙΚΕΠΑΙΟΝ ὡς δύναμιν, τὸν ΦΑΝΗΤΑ αὐτὸν ὡς πατέρα.* Idem ibidem p. 106. *ὅθεν πηγὴν μὲν πηγῶν αὐτὸ (τὸ Ἓν) Χαλδαίων παῖδες ἀνευφημοῦσιν, Ὀρφεὺς δὲ μικτιῇ σπέρμα φέροντα θεῶν, Φοίνικες δὲ αἰῶνα κοσμικὸν, ὡς πάντα ἐν ἑαυτῷ συνῃρηκότα.* Locus corruptus. Lego: *Ὀρφεὺς δὲ ΜΗΤΙΝ σπέρμα φέροντα θεῶν* — —

Et pag. 125. *Οὐχὶ δὲ καὶ Ορφεὺς ἀπὸ τοῦ Ωοῦ παράγει. καὶ τῆς Νεφέλης ῥαγείσης* (hac modo occasione cogita, an in loco superiore pro *ἀργῆτα* reponi placeat *τὸν ῥαγέντα χιτῶνα ἢ νεφέλην*) *τὸν πολυτίμητον φάνηται, πρόοδον. καὶ ἐκεῖνος ἐν τῷ νῷ ὑποστησάμενος. ἢ ῥητέον πρὸς ταῦτα*, et quae sequuntur. Lege et distingue: *τὸν πολυτίμητον ΦΑΝΗΤΑ, πρόοδον καὶ ἐκεῖνος* etc. Et praeterea p. 124.

Ενθεν ἀποθρώσκει γένεσις πολυπιδάκου ὕλης,

Καὶ ὅσα τοιαῦτα περὶ τῆς τάξεως ἐκείνης οἱ θεοὶ χρησμῳδοῦσιν· ἀλλὰ καὶ Ορφεὺς τὸν πολυτίμητον τοῦτον θεὸν ἀνευφήσαιμι τὸν σπέρμα φέροντα θεῶν κ' αὐτὸν ἠρικεπαῖον, καὶ ἐξ αὐτοῦ ποιεῖ προϊοῦσαν ἅπασαν τὴν τῶν θεῶν γενεάν. Enimvero non leviter mendis aspersa est haec *ῥῆσις*, quam ita constitues: *καὶ Ορφεὺς τὸν πολυτίμητον τοῦτον θεὸν ἀνευφημεῖ*

ΜΗΤΙΝ σπέρμα φέροντα θεῶν κλυτὸν ΗΡΙΚΕΠΑΙΟΝ.

Pagina denique 164. *Τοῖον ἀπέστιλβε χρόνος ἀθανάτοιο ΦΑΝΗΤΟΣ*, ubi legendum *χροὸς*, ut quidem extat apud Proclum:

Θαύμαζον καθορῶντες ἐν αἰθέρι φέγγος ἄελπτον,
Τοῖον ἀπέστιλβε χροὸς ἀθανάτοιο Φάνητος.

Idem Proclus in Parmenidem MS. haec habet: *ὁ μὲν γὰρ Ορφεὺς μετὰ τὴν κατάποσιν τοῦ ΦΑΝΗΤΟΣ ἐν τῷ Διῒ τὰ πάντα γεγονέναι φησίν. ἐπειδὴ πρότερον μὲν καὶ ἡνωμένως ἐν ἐκείνῳ, δευτέρως δὲ καὶ διακεκριμένως ἐν τῷ δημιουργῷ τὰ πάντα ἀνεφάνη τὰ τῶν ἐγκοσμημάτων αἴτια.* et in Alcibiadem priorem MS. sic scribit: *Καί μοι δοκεῖ καὶ ὁ Πλάτων εὑρὼν παρ' Ορφεῖ τὸν αὐτὸν τοῦτον καὶ Ερωτα καὶ Δαίμονα μέγαν ἀποκαλούμενον, ἀγαπῆσαι καὶ αὐτὸς ἐπὶ τοῦ Ερωτος τὸν τοιοῦτον ὕμνον· περὶ μὲν γὰρ νοητοῦ νοῦ λέγων ὁ Θεολόγος,*

Αβρος Ερως καὶ ΜΗΤΙΣ ἀτάσθαλος — — καὶ πάλιν· O 4
Οἷσιν ἐπεμβεβαὼς Δαίμων μέγας αἰὲν ἐπ' ἴχνη.

περὶ δὲ τοῦ νοεροῦ νοῦ καὶ ἀμεθέκτου,

Καὶ ΜΗΤΙΣ πρῶτος γενέτωρ καὶ Ερως πολυτερπής·

Καὶ πάλιν·

Εν κρατος, εἷς Δαίμων γένετο μέγας, ἀρχὸς ἁπάντων.

Multa prudens et sciens praetereo, quae ex Athenagora, Macrobio, Orphicis Hymnis, tum autem praecipue e Proclo in Platonis Timaeum adferre possem: ne forte qui me minus norunt, Pauli me Leopardi scrinia compilare existiment. Inde petere possunt, vel a Theodoro Cantero, qui plura de his rebus scire desiderent. Nam quid ego censeam de illorum sententia, qui significationem mendosi verbi *Ερικεπεῶ* ex anilibus Cabbalistarum nugis conantur exsculpere? sed nolo aliquid inclementer dicere. Non nostrum est *κειμένοις ἐπεμβαίνειν.* Veniam etiam libenter dedero, si minus ea perspexerint, quae a multis saeculis homines latuerunt, caligine et tenebris circumfusa. Nam ut concedam haec, quomodo a me emendata sunt, ita a Joanne

fuisse concepta; quod equidem haud facile crediderim; Suidae tamen et Cedreni temporibus depravatum esse hunc Malelae locum illud argumento est, quod hi interpretamenta duntaxat ex nostro afferant, de verbis Orphei *οὐδὲ γρύ*. Illud autem mihi videor satis certo scire, non Te expectare, ut vim verbi *Ἠρικεπαῖος* et naturam explicem: Tunc ut ineptas plerumque et cassas Etymologias consectari me velis? Dabitur jusjurandum, ne ab Orpheo quidem ipso hoc fieri potuisse. Scire prius aveo, unde illa vulgaria, *Διόνυσος*, *Ἥφαιστος*, *Ποσειδῶν*. *Διόνυσος*, ait Orpheus apud Macrobium, *ἀπὸ τοῦ δινεῖσθαι* originem ducit:

Πρῶτος δ' εἰς φάος ἦλθε, Διώνυσος δ' ἐπεκλήθη,
Οὕνεκα δινεῖται κατ' ἀπείρονα μακρὸν Ὄλυμπον.

Ride, et ad hoc exemplum crede alia fuisse dicturum. Nec quidem de significatione *τοῦ Ἠρικεπαίου* belle convenit scriptoribus. Secundum Malelam, Suidam et Cedrenum est *ζωοδοτήρ*. Nosti
O 5 hos tres, quam ad unum redeant denique. At Nonno in *συναγωγῇ ἱστοριῶν* Phanes est *ζωοδοτήρ*. Ericepaeus aliam vim habet nescio quam. *Λέγουσι δὲ αὐτὸν τὸν Φάνητα ἔφορον εἶναι τῆς ζωογόνου δυνάμεως, ὁμοίως καὶ τὸν Ἠρικεπαῖον λέγουσιν ἑτέρας*
V 5 *ἔφορον εἶναι δυνάμεως*. Quamobrem, si sapiam, non operam perdam in Etymologia hac inquirenda: magis ex usu fuerit, in quibus primum instili vestigiis pergere; et siqua restent Orphica apud Malelam, quae correctione opus habeant, pro virili restituere.

Sic igitur refingo locum, quem habes p. 89.

Ὦ ἄνα, Λητοῦς υἱ', ἑκατηβόλε Φοῖβε κραταιὲ,
Πανδερκὲς, θνητοῖσι καὶ ἀθανάτοισιν ἀνάσσων,
Ἥλιε, χρυσέαισιν ἀειρόμενε πτερύγεσσιν,
Δωδεκάτην δὴ τήνδε παραί σεο ἔκλυον ὀμφὴν,
Σεῦ φαμένου, σὲ δέ γ' αὐτὸν, ἑκηβόλε, μάρτυρα θείην.

Tertio autem versui simillimus et maxime geminus ejusdem scriptoris est alius in Hymno ad Protogonum:

Πρωτογόνον καλέω διφυῆ μέγαν αἰθερόπλαγκτον,
Ὠογενῆ, χρυσέαισιν ἀγαλλόμενον πτερύγεσσιν.

At vir bonus Joannes, atque item Cedrenus, ne in librarios culpam hanc transferas, *τὴν πτέρυγα* arbitrabantur esse generis virilis. *En cor Zenodoti, en jecur Cratetis!*

Multo vero gravius affectus est locus pag. 92. ita poëtae verba non modo cum interpretamentis Malelae confusa sunt atque commixta; sed et insuper mendis obsita et cooperta. Illa quidem certe *μὴ διὰ μηδὲν* veritus est Cedrenus describere, quippe quae nullo prorsus modo intellexerit. At memini vidisse Excerpta quaedam manu Patricii Junii ex Chronico quodam penes Cl. Seldenum manuscripto: ubi inter alia ejusdem farinae haec Orphica habebantur, corrupta ea quidem et mutila; nihilominus in quibus extarent vestigia verae lectionis: siquidem ibi scriptum

erat μὴ διὰ μὰ μηδέν. Proinde de hoc loco mihi nulla dubitatio est, quin in versiculos reponi debeat ad hoc exemplum:

Θῆρές τ' οἰωνοί τε βροτῶν τ' ἀλιτήρια φῦλα
Ἄχθεα γῆς εἴδωλα τετυγμένα, μηδαμὰ μηδὲν
Εἰδότες, οὔτε κακοῖο προσερχομένοιο νοῆσαι O 6
Φράδμονες, οὔτ' ἄποθεν μάλ' ἀποστρέψαι κακότητος,
Οὔτ' ἀγαθοῦ παρεόντος ἐπιστρέψαι τε καὶ ἔρξαι
Ἴδριες, ἀλλὰ μάτην ἀδαήμονες, ἀπρονόητοι.

Ad hunc Orphicorum numerum non dubito adscribere quae extant p. 30. etsi ea Mercurio Trismegisto attribuant Malelas, Suidas, Cedrenus, Autor Chronici Paschalis et de quo postmodum plura MS. Baroccianus. Scilicet ab autoribus multo plus idoneis, S. Justino in Paraenetica ad Graecos, et S. Cyrillo adversus Julianum ad Orphea ἐν τοῖς ὅρκοις referuntur: ubi etiam veram hujus λέξεως scripturam offendes. Malelas enim cum suo grege antiquam adeo hic consuetudinem obtinent, ut nihil sentiant. Proxime autem ad Joannis verba accedes, si ita legeris:

Ουρανὸν ὁρκίζω σε θεοῦ μεγάλου σοφὸν ἔργον,
Ορκίζω σ' αὐδὴν πατρὸς, ἣν ἐφθέγξατο πρῶτον,
Ηνίκα κόσμον ἅπαντα ἑῇ στηρίξατο βουλῇ.

Ficta illa et commentitia oracula quae habes p. 42. 79. et 172. adeo misere ac foede accepta sunt, ita verba poëtica in quotidianum sermonem immutata, ut vix invenias disjecti membra poetae. Quamobrem in iis recolligendis redintegrandisque frustra operam conterere non libet; praesertim cum Joannes ipse satis aperte fateatur, se quae διὰ στίχων scripta fuerant, εἰς τὴν κοινὴν διάλεκτον immutasse. Verum, ut beem aliquos tam optabili nuncio, est liber Oxonii annos abhinc puto DC. calamo exaratus; in quo non pauca extant Oracula Malelanis his germanissima: quae si omnia hic in lucem proferam, quando bella occasio est, sane (quod in Graecorum proverbio est) patella videatur operculum invenisse. Spero etiam me gratiae aliquantulum initurum ab hominibus illis perelegantis judicii, qui Oracula quae vulgo feruntur Sibyllina tanquam ab anu fatidica Noachi filia fusa venerantur. Adeste igitur O vere σιβυλλιῶντες, lotisque manibus sacra haec tangite. V 6

Χρησμοὶ καὶ Θεολογίαι Ἑλλήνων Φιλοσόφων. O 7

I.

Ερμοῦ μεγίστου περὶ Παντοκράτορος.

Ακοιμήτου πυρὸς ὄμματι γρήγορε, δρόμον αἰθέρος ζωογονῶν, ἡλίου θέρμην κρατύνων, λαίλαπι μεθιστῶν νέφη, τοὔνομα μὴ χωρῶν ἐν κόσμῳ, ἄφθιτον ἀένναον πανεπίσκοπον ὄμμα· πατέρα τῶν ὅλων θεὸν ὄντα μόνον, ἀπ' οὐδενὸς ἔχοντα ἀρχὴν ἔγνωκα· ἕνα μετά σε ὄντα μόνον ἐκ σοῦ γεραίρω υἱὸν, ὃν ῥώμῃ ἀποῤῥήτῳ καὶ ὀξυτέρᾳ φωνῇ ἴδιον εὐθὺς ἀφθόνως καὶ ἀπαθῶς ἀπογεννήτως λόγον

ἐγέννησεν (leg. ἐγέννησας) θεὸν ὄντα, τὴν οὐσίαν ἐκ τῆς οὐσίας, ὅς σου τοῦ πατρὸς τὴν εἰκόνα καὶ (leg. κατὰ) πᾶν ὁμοίαν φέρει, ὥστε ἐκεῖνος ἐν σοι, σὺ δὲ ἐν ἐκείνῳ, κάλλος ἔσοπτρον· ἀλληλεύφραντον πρόσωπον. (leg. ἀλληλευφράντων προσώπων.)

II.

Τοῦ αὐτοῦ περὶ Τριάδος.

Ην φῶς νοερὸν ἐκ φωτὸς, ut apud Malelam habentur p. 29.

III.

Τοῦ αὐτοῦ Προσευχή.

Ορκίζω σε, Οὐρανὲ, θεοῦ μεγάλου etc. Vide Mal. p. 30.

IV.

Αριστοτέλους.

Ακάματος φύσις θεοῦ, γενέσεως οὐκ ἔχουσα ἀρχὴν, ἐξ αὐτῆς δ' ὁ πανσθενὴς οὐσίωται λόγος.

V.

Σόλωνος Αθηναίου.

Οὐκ ἐφικτόν μοί ἐστι ταῦτα πρὸς ἀμυήτους εἰπεῖν, οὔτε δὲ φανερῶς παραθέσθαι· πλὴν τοῦ νοεῖν ἀκούεται (leg. τῷ νοεῖν ἀκούετε) ὅτι οὗτός ἐστιν ὁ κατ' οὐρανὸν μεγάλου * φλογὸς ὑπερβάλλων, ὃν τρέμουσιν οὐρανοὶ γαῖά τε καὶ θάλαττα, αὐτοπάτωρ, ἀπάτωρ, τρισόλβιος. Confer haec cum Malelanis p. 79.

VI.

Θουκυδίδου.

Τὸ ἓν τρία καὶ τὰ τρία ἕν, ἄσαρκον προσωπικόν. Γῆ τέτοκε τὸν οὐρανοῦ γεννήτορα.

O 8 VII.

Χίλωνος.

Γόνος ἐκ γόνου κατελθὼν γόνιμον ὕδωρ ἐποίησε. Τὸ ὑπέρτατον τῶν ὅλων αἴτιον ἐπινοεῖται οὐ φωτὶ καὶ πνεύματι, ἀλλ' ὡς πάντων θεὸς καὶ κύριος καὶ πατήρ.

VIII.

Πλουτάρχου.

Ο παλαιὸς νέος, καὶ ὁ νέος ἀρχαῖος, ὁ πατὴρ γόνος, καὶ ὁ γόνος πατήρ.

V 7 IX.

Αντιόχου Κολοφῶνος περὶ Τριάδος.

Ην νοῦς εἷς πάντων νοερώτερος * εἰ δέ γε ἔστιν
Τοῦ ἄπο παγγενέτης νοερὸς λόγος ἄφθιτος αἰεὶ
Υἱὸς ἀπαυγασμὸς νοεροῦ πατρὸς, εἷς ἅμα πατρὶ,
Εν μὲν ἐπωνυμίῃ * εἰ δέ γε ἔστιν ὡς ἀπὸ πατρὸς,
Εἷς δὲ πέλων σὺν πατρὶ καὶ ἐξ ἑνὸς εἷς, μία τάξις,

Πατρὸς . . . . . . ὁμοούσιος ἄφθιτος αἰεὶ
Πνεύματι σὺν πρώτῳ ἁγίῳ καὶ σπέρματος ἀρχή.

Uno verbo, ne nescias, te monitum velim in libro MS. sic legi: *τοῦ ἀποπαγγενέτης νοερώτερος λόγος ἄφθιτος υἱὸς ἀπαύγασμα.* Sed nihil erat facilius, quam in versus concinnare. Quivis etiam emendare possit *Κολοφωνίου* vel *ἐκ Κολοφῶνος*. Illud fortasse plusculum habet difficultatis, quisnam sit ille Antiochus conjectura assequi. Et profecto nimis velim extaret Nicandri Colophonii liber *περὶ τῶν ἐκ Κολοφῶνος ποιητῶν*· mirum enim, ni ex animi sententia hoc negotium conficeremus. Nunc vero, quandoquidem iste liber, ut alia omnia *καλὰ*, vel flammis, vel humore, vel inertibus tineis consumtus est; eum optimum vatem arbitremur, qui illud in re tam ancipiti protulerit, quod sit veri simillimum. Opportune autem venit in mentem Xenophani illi Colophonio filium fuisse nomine Antiochum, quem res Siculas et Italicas scripsisse multi commemorant. Verum accidit perincommode, quod is etsi patre natus Colophonio, tamen nescio qui Syracusius vocetur. Alius proinde quatiendus est funis. Placetne ut pro Antiocho reponatur Antiphanes? Athenaeus lib. 7. O 9
Μνημονεύει αὐτοῦ Ἀντιφάνης ὁ Κολοφώνιος ἐν τῇ Θηβαΐδι λέγων οὕτως,

Η ὕκκην, ἢ ἵππον, ἢ ὃν κίχλην καλέουσιν.

Sed mihi crede, nusquam fuit gentium Antiphanes ille Colophonius: Quippe, quod a doctissimo Casaubono non animadversum esse demiror, pro commentitio isto Antiphane reponendus est Antimachus, notissimus autor Thebaidos et Lydes, uti memorant ipse Athenaeus alibi, Etymologicon, Hesychius, Suidas, Quintilianus, aliique bene multi. Huic autem Antimacho vix equidem dubito quin putidos hos versus affingere voluerint. Quo quidem consilio nihil inconsultius esse potuit aut dementius. Proclus in Commentario Timaei distinguens poeticam *ἔνθουν ἀπὸ τῆς τεχνικῆς*, illius exemplum *τοὺς χρησμοὺς*, hujus *τὸ Ἀντιμάχειον* ponit. Adeo ut Antimachum *χρησμῳδοῦντα* fingere, sit prorsus *ἄνω ποταμῶν*. Totus erat Antimachus in arte et opera: nihil habuit *ἐξ ἐνθουσιασμοῦ*, nihil ex afflatu furoris, et coelesti illo mentis instinctu, sine quo nullum poema sani coloris, nedum Oracula nasci possint.

X.

Ἐρώτησις Ἰάσονος βασιλέως τῶν Ἀργωναυτῶν εἰς τὸ Πύθιον τοῦ Ἀπόλλωνος.

Προφήτευσον ἡμῖν, Προφῆτα Τιτὰν et quae sequuntur; ut habet Malelas p. 94.

XI.

Πλάτωνος.

Γενετὸς οὐδεὶς ἱκανὸς γνώμης ἀφανοῦς ἰδεῖν αἰσθητήριον.

φύσις γὰρ μόνου θεοῦ ὡς αἰτίου τοῦ παντὸς γυμνὴν ψυχὴν δυναμένου (leg. *δυναμένη*) *ἰδεῖν· εἷς γὰρ αἴτιος τοῦ παντὸς, εἷς καὶ ἐξ αὐτοῦ ἀλλ' οἷος* (leg. *ἄλλος*) *ὁ εἷς, καί ποτε οὗτος ὁ εἷς οὐκ ἐν χρόνῳ, ἀΐδιος γὰρ ὁ εἷς καὶ συναΐδιος.*

O 10 XII.

Τοῦ αὐτοῦ περὶ Χριστοῦ.

Οψέ ποτέ τις ἐπὶ τὴν πολυσχεδῆ *) *ταύτην ἐλάσει γῆν, καὶ δίχα σφάλματος σὰρξ γενήσεται, ἀκαμάτοις θεότητος ὅροις ἀνιάτων παθῶν λύσει φθορὰν, καὶ τοῦτο φθόνος γενήσεται ἐξ ἀπίστου λαοῦ καὶ πρὸς ὕψος κρεμασθήσεται ὡς θανάτοι καταδίκως* (leg. *θανάτῳ κατάδικος*) *πάντα πράσας* (leg. *πράξας* sive *δράσας*) *πείσεται.*

V 8 XIII.

Χρησμὸς τοῦ Απόλλωνος δοθεὶς ἐν Δελφοῖς περὶ Χριστοῦ.

Εἷς με βιάζεται οὐράνιον φῶς, καὶ ὁ παθὼν θεός ἐστιν, καὶ οὐ θεότης ἔπαθεν αὐτὴ, ἄμφω γὰρ βροτόσωμος καὶ ἄβροτος αὐτὸς θεὸς ἤδη καὶ ἀνὴρ, πάντα φέρων παρὰ πατρὸς ἔχων τε τῆς μητρὸς ἅπαντα, πατρὸς μὲν ἔχων ζώων ἄλκει, μητρὸς δὲ θνητῆς σταυρὸν, τάφον, ὕβριν ἀνιήτου καὶ ἀπὸ βλεφάρων ποτεχευᾶ τὰ δάκρυα θερμὰ ὁ πέντε χιλιάδας ἐκ πέντε πυρῶν κορέσαι (l. *σας*) *τὸ γὰρ θέλεν ἄβροτος ἄλκει. Χριστὸς ὁ ἐμὸς θεός ἐστιν ἐν ξύλῳ τανυθῇ ὃς* (leg. *τανυσθεὶς*) *θάνεν. ὃς ἐκ ταφῆς εἰς πολλῶν ὅλκων.*

Miris modis haec perturbata sunt; magnam tamen partem in versus suos nullo negotio redigi possunt in hunc modum.

Εἷς με βιάζεται οὐράνιον φῶς — — —
Καὶ ὁ παθὼν θεός ἐστι, καὶ οὐ θεότης πάθεν αὐτή.
Αμφω γὰρ βροτόσωμος ἔην ἠδ' ἄβροτος αὐτὸς
— — — — θεὸς ἠδὲ καὶ ἀνὴρ,
Πάντα φέρων παρὰ πατρὸς, ἔχων τῆς μητρὸς ἅπαντα
Εκ πατρὸς μὲν ἔχων ζώην ἄλκει — — —
Μητρὸς δὲ θνητῆς σταυρὸν, τάφον, ὕβριν, ἀνίην.
Τοῦ καὶ ἀπὸ βλεφάρων ποτε χεύατο δάκρυα θερμά.

XIV.

Αστάνου περὶ τῆς Θεοτόκου.

Τιμήσωμεν τὴν Μαριὰμ, ὡς καλῶς κρύψασαν τὸ μυστήριον.

Sine dubio loco *Αστάνου* emendandum est *Οστάνου*. Ostanes magus et Zoroastres etiam indoctis cognitissimi. Theodoro Meliteniotae Praefatione in Astronomiam non Ostanes dicitur,
O 11 sed *Οτάνης*. Quae fortasse vera scriptura est: nam et apud Herodotum non unus est Otanes Persa: et vero Magus ille na-

---

*) *πολυσχιδῆ* Toupius Emend. vol. III. p. 431.

tione fuit Chaldaeus. Theodori locum describam, quod ibi plurimorum Magorum nomina videas, quos alibi frustra quaesieris. *Εν οἷς (Χαλδαίοις) ἄλλοι τε πλεῖστοι γεγόνασιν ἀξιόλογοι ἄνδρες καὶ μάλιστα Ζωροάστρης καὶ μετ' ἐκεῖνον Οτάνης, ὅ τε Κιδηνᾶς, καὶ Ναβουριανὸς, καὶ σὺν αὐτοῖς ὁ Σουδῖνος, ἀλλὰ καὶ Σέλευκος ἀπὸ Σελευκίας Χαλδαῖος καὶ οὗτός ἐστιν.*

XV.

Θοῦλις ὁ Αἰγυπτίων βασιλεὺς ἐπαρθεὶς τοῖς κατορθώμασιν ἠρώτησεν εἰς τὸ μαντεῖον τοῦ Εὐριπίδου περὶ αὐτοῦ οὕτως.

Φράσον μοι πυρισθενὲς etc. ut Malelas p. 26.

Hominem sane festivum, qui Euripidem *χρησμολογοῦντα* nobis exhibuit. Quidni autem, inquies? cujus ex *μαντείῳ* hoc editum est,

Μάντις δ' ἄριστος ὅστις εἰκάζει καλῶς,

oraculum quidem, quo nihil verius ac sapientius; quale nunquam aut Bacis fudit, aut Comicus iste Glanis, aut

Pythia quae tripode ex Phoebi lauroque profata est.

Sed extra jocum: sine controversia corrigendum est *τοῦ Σαράπιδος·* cui Canobi templa dicata sunt; etiam Alexandriae et Memphi. Narrat Strabo miris quosdam laudibus efferre *τὰς ἀρετὰς τῶν τοῦ Σαράπιδος ἐν Κανώβῳ λογίων.* Haec scripseram, cum sero animadverti apud Suidam in voce *Θοῦλις* ita legi *αὐτολεξεὶ*, uti prius ex conjectura emendaveram.

Dubitantem me et quo proxime me vertam circumspectantem ad se vocat Sophocles, indignis sane modis a Joanne acceptus p. 47. *Ο γὰρ σοφώτατος Σοφοκλῆς δρᾶμα ἐξέθετο καὶ ποιητικῶς εἶπεν ὅτι ὁ Τειρεσίας τὴν Παλλάδα εἶδε λουομένην καὶ γυνὴ ἐγένετο.* Ego vero quovis pignore contenderim nihil usquam de fabella ista profectum a Sophocle, quanquam ab aliis passim memoretur. Cum enim omnes fere titulos Sophocleorum Dramatum beneficio Grammaticorum veterum habeamus, nullum est ubi Tiresiae persona locum habere possit, praeterquam una Trilogia, Oedipus Tyrannus, Antigone, et Oedipus in Colono: sic enim sentio: sive Tetralogiam malis, accedo; ut fabula Saty- O 12
rica, sicut omnes omnium praeter Cyclopem Euripidis, periisse videatur. Quanquam enim affirmet Suidas, *ὅτι ὁ Σοφοκλῆς ἦρξε τοῦ δρᾶμα πρὸς δρᾶμα ἀγωνίζεσθαι, ἀλλὰ μὴ τετραλογίαν·* scimus V 9
tamen ex Didascaliis non ex omni parte verum hoc esse. Vide modo Aristophanem Grammaticum in Argumento Medeae Euripidis. Atqui haud commemini fabellam istam de Tiresia in trinis illis narrari, neque ibi reperiri posse arbitror. Prima haec est erga Sophoclem contumelia. Deinceps, *Οθεν*, ait, *ἐξέθετο Σοφοκλῆς ἐν τοῖς αὐτοῦ συγγράμμασι ταῦτα ἀληθείας εἶναι. Εἷς ἐστιν ὁ θεὸς ὃς τὸν οὐρανὸν* etc. O hominis stuporem, et *ἰδιωτείαν* meram! Apud autorem, unde haec habuit Antiochensis,

sine dubio scriptum erat ad hoc exemplum: *Καθὼς ὁ Σοφοκλῆς εἶπεν ἐν ταῖς ἀληθείαισιν εἷς ἐστι θεός.* Homo stolidus interpunctione falsa jugulavit versum, misereque disperdidit. Nimirum ab *ἀληθείαισι* distinctionem posuit, cum oratio post *εἶπε* sustineri debuerit. Sed efficiam ut posthac hi versiculi sano saltem pede possint incedere. Sic igitur emendo:

Εν ταῖς ἀληθείαισιν εἷς ἐστιν θεὸς
Ος οὐρανόν τ' ἔτευξε καὶ γαῖαν μακρὰν
Πόντου τε χαροπὸν οἶδμα κἀνέμων βίας.
Θνητοὶ τε πολλὸν καρδίᾳ πλανώμενοι
Ιδρυσάμεσθα πημάτων παραψυχὴν,
Θεῶν ἀγάλματ' ἐκ λίθων ἢ χαλκέων
Η χρυσοτεύκτων ἢ 'λεφαντίνων τύπους.
Θυσίας τε τούτοις καὶ κενὰς πανηγύρεις
Τεύχοντες οὕτως εὐσεβεῖν νομίζομεν.

Ita fere leguntur apud Justinum, Clementem, Eusebium, Theodoritum, et partim Athenagoram; adeo ut demirer interpretem Chilmeadum, hominem sane pereruditum, in luce tam clara minus solito perspexisse. Sed non te celabo, quod pace sanctorum virorum dictum velim, vehementer me suspicari non esse haec a Sophocle. Id adeo cur in animum inducam, si me interroges; dico, permirum mihi praeter alia videri, tam illustrem locum Ecclesiasticis solis incurrisse in oculos, aliorum omnium aciem
O 13 effugisse. Qui factum, uti dormitaret hic Plutarchi diligentia? Qui Porphyrium praeterire potuit *περὶ ἀποχῆς ἐμψύχων* tam insigne testimonium adversus *τῶν θυσιῶν τὰς παρανόμους σφαγὰς*, ut ad hunc locum ait Theodoritus? Ubi tu, Stobaee, cessasti, literarum oblivio? tu, qui tot forulos Bibliothecarum excussisti, Sophoclis autem et Euripidis monumenta studiose praeter caetera lectitasti. Adeone paucos e Patribus, quid Patres autem dico? unumne aliquem tenebrionem, qui supposita persona librum ediderit (ut et olim et hodie nonnullorum opinio est, neque adeo injuria) caeteris omnibus perspicaciorem et diligentiorem fuisse? Clemens enim aperte et ingenue fatetur Hecataei se fidem secutum, apud ipsum Sophoclem omnino non legisse. *Ο μὲν Σοφοκλῆς*, ait Strom. V. *ὥς φησιν Εκαταῖος ὁ τὰς ἱστορίας συνταξάμενος ἐν τῷ κατ' Αβραμον καὶ τοὺς Αἰγυπτίους.* Illud autem exploratum habeo tam a Justino et Clemente Patres alios accepisse, quam Justinum et Clementem commentitii ejus Hecataei autoritate tradidisse. Quem ad hominem demum, et quam nulla fide res redierit, vides. Ille ne ut Sophocli versiculos aliquot vereretur affingere, qui illum ipsum, quo eos adduxit, librum ediderit simulata persona Hecataei? Ipsa praeterea oratio de se facit indicium. Non agnosco illud *χαλκέων*, et *πολλὸν* sumptum, ut aiunt, adverbialiter, esse hominis Attici, aut in Tragoedia ferri posse. Qualis enim haec foret confusio dialectorum, et ut ait

ille, sartago loquendi? Oportuit enim πολὺ et χαλκῶν. Χαλ-
κέων quidem a χαλκεὺς Attice dixeris; minime gentium a χαλκοῦς,
non magis mehercule quam ἀγαπάει vel Ἀριστοτέλεος. Χρύσεα,
ait Phrynichus, ἀργύρεα, κυάνεα, χάλκεα ταῦτα Ἰακὰ διαιρού-
μενα· χρὴ οὖν λέγειν χρυσᾶ, ἀργυρᾶ, κυανᾶ τὸν Ἀττικίζοντα.
Χρυσοῦς λέγε, τὸ γὰρ χρύσεος Ἰακὸν, ὡσαύτως καὶ ἀργυροῦς, χαλ-
κοῦς, κυανοῦς, καὶ τὰ ὅμοια. Rogo denique, cui personae haec
oratio conveniat? Quave Sophocles fiducia die festo Ludorum
(non alias enim in scena quam Panathenaeis ac trinis Liberalibus
Tragoediae docebantur) illos ipsos dies festos et Ludos solennes
in contemptionem adduceret? Istuccine se impune laturum spe-
raret? Nonne Aeschyli periculum cautiorem eum faceret, qui,
quod in Sisypho opinor πετροκυλιστῇ ad Cereris mysteria curio- O 14
sius videretur alludere, nisi ad aram Bacchi confugisset, illico
trucidatus esset in Scena: postea etiam in Areopago de capite
suo causam dixit? Habes, amice, suspiciones nostras: tu tuique
similes rem cognoscite, et sententiam ferte; non Βεκκεσέληνοι
quidam, πολυμαθεῖς sine pectore et mente,

ἀνέρες ὧν τὸ κέαρ
Παλῷ σέσακται καὶ δυσεκνίπτῳ τρυγός.

Praeclare vero actum est cum Sophocle, quod a χρονοῤῥά-
φῳ nostro non nisi semel ad falsum testimonium dicendum cita-
tus sit: Euripides autem, qui Malelae erat paulo familiarior, gra-
vissimas istius consuetudinis poenas sustinuit; adeo quidem ut
non minus incommodo hospite hoc Antiochensi, quam olim Pro-
meri canibus usus esse videatur. Non erit, opinor, ab institu-
to nostro alienum, si locos omnes accuratius aliquantum exami-
nem, in quibus Euripidis mentio fit: et quoad ejus facere potero, V 10
fabularum titulos, quo singuli quique loci referuntur, ostendam.
Dabitur fortasse occasio ex interioribus literis aspergendi aliquid:
memores tamen erimus, ut spondeo, verbi veteris, quo admo-
nemur

Τῇ χειρὶ σπείρειν, μηδ' ὅλῳ τῷ θυλάκῳ.

Quae igitur habes pag. 39. Περὶ ἧς (Δανάης) ἐμυθολόγη-
σεν Εὐριπίδης ὁ σοφώτατος ἐν τῇ συντάξει τοῦ αὐτοῦ δράματος
et quae sequuntur, e fabula *Danae* desumpta sunt. Laudat hanc
Pollux lib. 4. cap. 16. Stobaeus autem non semel, ut et aliam
Sophoclis similiter inscriptam. Harum alterutram, magis tamen
Euripideam, latine convertit Naevius, cujus Danae Nonio Mar-
cello citatur. Plutarchus Consolatoria ad Apollonium: Ὁ δὲ πα-
ραμυθούμενος τὴν Δανάην δυσπενθοῦσαν Δίκτυς φησι

Δοκεῖς τὸν ἅδην σῶν τι φροντίζειν γόων
Καὶ παῖδ' ἀνήσειν τὸν σὸν, εἰ θέλοις στένειν;
Παῦσαι· βλέπουσα δ' εἰς τὰ τῶν πέλας κακὰ
Ῥάων γένοι' ἂν, εἰ λογίζεσθαι θέλοις
Ὅσοι τε δεσμοῖς ἐκμεμόχθηνται βροτῶν O 15

Οσοι τε γηράσκουσιν ὀρφανοὶ τέκνων
Τούς τ' ἐκ μεγίστης ὀλβίας τυραννίδος
Τὸ μηδὲν ὄντας. ταῦτά σε σκοπεῖν χρεών.

Erravit eruditissimus Grotius in Excerptis, cum in versu quarto reposuit, *Ρᾷον φέροις ἄν.* Nihil enim magis usu tritum, quam *ῥάων εἶναι*, melius habere, hilariore animo esse, convalescere. Etiam pueri hoc sciunt. Erravit, cum in versiculo quinto emendare conatus est *ἐμμεμόχθηνται.* Non enim magis *μοχθοῦμαι* dixeris, cum *μοχθῶ* sit verbum neutrum, quam *πάσχομαι* aut *κάμνομαι.* Sine dubio scriptum oportuit,

Οσοι τε δεσμοῖς ἐμμεμόχλευνται βροτῶν.

vel *Οσοι τε δεσμοῖσι μεμόχλευνται βροτῶν.*

Erravit denique, cum locum hunc ad hanc, de qua agimus, Danaen referendum putavit, qui omnino ex Euripidis Dictye accersitus est. de quo consule Stobaeum, et alios. Aristophanes Grammaticus in argumento Medeae. *Εδιδάχθη ἐπὶ Πυθιοδώρου ἄρχοντος κατὰ τὴν πζ' Ολυμπιάδα. Πρῶτος Εὐφορίων, δεύτερος Σοφοκλῆς, τρίτος Εὐριπίδης. Μήδεια, Φιλοκτήτης, Δίκτης, Θερισταί. Σάτυρος οὐ σώζεται.* Scribe *Δίκτυς, Θερισταὶ σάτυροι οὐ σώζονται.* i. e. *Θερισταὶ δρᾶμα σατυρικόν.* Ita loqui solent. Cave enim credas *τὸ σάτυροι* esse partem inscriptionis. Ita Sophoclis fabula *Κωφοὶ σάτυροι.* Scholiastes Nicandri simpliciter *Σοφοκλῆς ἐν Κωφοῖς.* Sic ejusdem *Ιχνευταὶ σάτυροι*, quemadmodum apud Pollucem est legendum pro *Ιχνευταὶ Σατύρων.* Athenaeus non apposito fabulae discrimine, *Σοφ. ἐν Ιχνευταῖς.* Sic *Ιοφῶν ἐν Αὐλῳδοῖς σατύροις* apud Clementem: sic Aeschylus *ἐν Κήρυξι σατύροις* apud Pollucem: ita enim emendo pro *κήρυξι σατυρικοῖς.* Photius in Lexico manu scripto: *Πυρσοκόρσου λέοντος, Αἰσχύλος ἐν Κήρυξι σατύροις.* Ex quo restituendus Hesychii locus: *Πυρσοκουρσολέοντος πυῤῥοκεφάλου, ξανθοτρίχου*, lege, ut apud Photium. Cum autem nomen fabulae cujuspiam sit numero singulari; tunc *σατυρική* dicunt et *σατυρικός.* Potuit autem Grotius erratum suum resciscere ex Fragmento illo Danaae, quod primus in lucem edidit de literis optime meritus Hieronymus Commelinus. Ibi dramatis personae sunt
O 16 Mercurius, Danae, Nutrix, Acrisius, Minerva, Nuncius, Chorus: Dictys autem minime comparet. In *ἀποσπασματίῳ* illo sic vulgo legitur non longe a principio.

— — — *κατά πως κείνη ποτε*
Ευνὴν κρυφαίαν γνοῦσα καὶ μὴ γνοῦσα δὴ
Υπόπετρον λέοντα τέξεται πατρί.

Cum metri ratio, tum res ipsa flagitat, ut *ὑπόπτερον* scribamus, non *ὑπόπετρον.* Quis non alatum Perseum et in libris legit, et in pictis tabulis vidit? At interpres homo sane festivus ita convertit: sub saxo natum leonem. Nempe huic committas, siquid recte curatum velis. Et tamen is ipse est ni fallor, qui

bonam aetatis partem contrivit, ut Suidam foras extruderet mendis maculisque usquequaque obsitum, ut aliquando fortasse ostendemus.

Pag. 51. *Διὰ τοῦτο δὲ ὁ Εὐριπίδης τῶν Βακχῶν ἐξέθετο δρᾶμα, ὡς ἀπὸ Πενθέως εἰπὼν ταῦτα. Σεμέλη δὲ λοχευθεῖσα ἐκ βροτοῦ τινος, εἰς Ζῆνα φέρουσα τὴν ἁμαρτίαν λέγει.* *Bacchae* Euripidis etiam nunc supersunt. Illud autem mentitur Malelas, *ὡς ἀπὸ Πενθέως.* non Pentheus enim, verum Semelae sorores *Ἰνὼ κ' Αὐτονόα, χ' ἁ μαλοπάραος Ἀγαύα* contumelias has ei dixerunt. Bacchus in prologo.

Ἐπεί μ' ἀδελφαὶ μητρὸς ἃς ἥκιστ' ἐχρῆν V 11
Διόνυσον οὐκ ἔφασκον εἶναι τοῦ Διὸς,
Σεμέλην δὲ νυμφευθεῖσαν ἐκ θνητοῦ τινος
Εἰς Ζῆν' ἀναφέρειν τὴν ἁμαρτίαν λέχους.

Pag. 58. *Ὁ γὰρ σοφώτατος Εὐριπίδης ποιητικῶς ἐξέθετο δρᾶμα, ὡς ὅτι ὁ Ζεὺς εἰς σάτυρον ἔφθειρε τὴν Ἀντιόπην.* Censeo supplendum esse, *εἰς σάτυρον τρεφθεὶς ἔφθειρε.* Propter similitudinem duorum verborum accidit, ut fieri solet, ut librarius unum omitteret. Porro fabula *Antiopa* memoratur ab Hesychio, Stobaeo, aliis. Photius Patriarcha in Lexico MS. *Εὔκρας εὔκρατος εὐρυβροτοῖσιν. Εὔκρας οὐ γένοιτ' ἂν ἡδέως, ἐν Ἀντιόπῃ.* Lege. *Εὔκρας εὔκρατος· Εὐριπ. ἐν Ἀντιόπῃ· Βροτοῖσιν εὔκρας οὐ γένοιτ' ἂν ἡδέως.* Suidas: *εὐκρασής, ἀντὶ τοῦ εὔκρατος.* Scribe *Εὐκρὰς*, uti recte apud Etymologicon magnum. Antiopam latine docuit Pacuvius, de Graeco Euripidis conversam: citantibus Charisio, Diomede, Servio et Marcello. In quo O 17
admiror, ait Cicero de Finibus, cur in gravissimis rebus non delectet eos patrius sermo, cum iidem fabellas Latinas ad verbum de Graecis expressas non inviti legant. Quis enim tam inimicus paene nomini Romano est, qui Ennii Medeam, aut Antiopam Pacuvii spernat aut rejiciat? qui se iisdem Euripidis fabulis delectari dicat, Latinas oderit? Nosti illud Persii,

Sunt quos Pacuviusque et verrucosa moretur
Antiopa, aerumnis cor luctificabile fulta.

Pag. 63. *Ὁ γὰρ σοφώτατος Εὐριπίδης ποιητικῶς ἐξέθετο δρᾶμα περὶ τοῦ Οἰδίποδος καὶ τῆς Ἰοκάστης καὶ τῆς Σφιγγός.* Oedipus et Jocasta in Phoenissis ad partes vocantur: quin et ibidem de Sphinge mentio fit non semel. Potuit igitur Antiochensis ad Phoenissas respicere, potuit ad fabulam Oedipum, quae laudatur ab Hesychio, a Stobaeo aliquoties, ab Erotiano.

Pag. 88. *Καὶ μετὰ Αἰσχύλον ἐβασίλευσεν αὐτῶν (τῶν Ἀθηναίων) Ἀκμαίων ἔτη δύο, περὶ οὗ Εὐριπίδης ὁ σοφώτατος δρᾶμα ἐξέθετο· καὶ μετὰ Ἀκμαίοντα ἐβασίλευσαν αὐτῶν ἄλλοι ΙΗʹ.* Amabo te, Syrisce, serione haec an joco? quae te enim larvae atque intemperiae agitabant, cum haec scriberes? *ποῦ τοι φρένες ἐκπεπόταται;* *Ἀκμαίων* et *Ἀκμαίοντα* pro *Ἀλκμαίων* et *Ἀλκμαίωνα*?

Muli sunt illa, non hominis. Simile peccatum est, quod de Alcmaeone Atheniensi tragoediam factam existimes. Siquidem ille est Alcmaeo Argivus, Amphiarai filius, qui, quod Eriphylen matrem occidisset, furiis agitatus est. Inde scenae argumentum est accersitum. Timocles Comicus:

Τοὺς γὰρ τραγῳδοὺς πρῶτον, εἰ βούλει, σκόπει,
Ὡς ὠφελοῦσι πάντας· ὁ μὲν γὰρ ὢν πένης
Πτωχότερον αὑτοῦ καταμαθὼν τὸν Τήλεφον
Γενόμενον, ἤδη τὴν πενίαν ῥᾷον φέρει·
Ὁ νοσῶν δὲ μανικῶς Ἀλκμαίων' ἐσκέψατο.

Antiphanes — — *Μακάριόν ἐστιν ἡ τραγῳδία*
Ποίημα κατὰ πάντ' — — *ἂν πάλιν*
Εἴπῃ τις Ἀλκμαίωνα, καὶ τὰ παιδία
Πάντ' εὐθὺς εἴρηχ' ὅτι μανεὶς ἀπέκτονε
Τὴν μητέρα.

O 18 Cicero Academ. 2. Quid? ipse Alcmaeo tuus, qui negat cor sibi cum oculis consentire, nonne ibidem incitato furore; *Unde haec flamma oritur?* et illa deinceps, *Incede, incede; adsunt, adsunt; me, me expetunt.* Quid, cum virginis fidem implorat? *Fer mi auxilium; pestem abige a me; flammiferam hanc vim quae me excruciat. Caeruleo incinctae angui incedunt; Circumstant cum ardentibus taedis.* Sed piget profecto in re certissima testibus usum esse non necessariis. Illud opinor auribus tuis, Milli, novum accedet; integram hujus dramatis inscriptionem esse *Ἀλκμαίων ὁ διὰ Ψωφῖδος.* Nisi fortasse geminum Alcmaeonem Euripides ediderit, aut iterum eundem, correctum scilicet et *διεσκευασμένον.* Quicquid est hujus, solus adeo me docuit Hesychius noster, et fortasse solum: alios, qui depravata ejus verba non poterant intelligere, non item. *Ἀργαίνειν, λευκαίνειν. Εὐριπίδης Ἀλκμαίωνι, διὰ ψηφῖδος ἀργαίνουσα, λευκαίνουσα, φοιτῶσα.* Censeo corrigendum esse: *Εὐριπίδης Ἀλκμαίωνι τῷ διὰ Ψωφῖδος·* tum notam distinctionis ponendam † *Ἀργαίνουσα, λευκαίνουσα, φοιβῶσα. Παρὰ δὲ τὸ ἀργὸν*, ait Eustathius ad Odysseae secundum, *καὶ ἀργάντες ταῦροι παρὰ Πινδάρῳ, καὶ ἀργαίνειν τὸ λευκαίνειν παρ' Εὐριπίδῃ ἐν Ἀλκμαίωνι.* Sive haec Eustathius ab Hesychio, sive ab alio quopiam uterque transtulit, apparet hunc locum a multis jam saeculis fuisse depravatum. Qui factum alioquin, ut Eustathius tragoediae nomen mutilum protulerit, nisi quod in verbis sequentibus cerneret *οὐδὲν ὑγιές.* Idem Hesychius: *Ἀτενής. Ἥκω δ' ἀτενὴς ἀπ' οἴκων. Εὐριπίδης Ἀλκμαίωνι τῷ διὰ ψοφίδος συντείνασα.* Corrige sodes in hunc modum: *Εὐριπίδης Ἀλκμαίωνι τῷ διὰ Ψωφῖδος, συντείνασα. Ἀτενής*, ait, est *συντείνασα*, festinans summa cum virium contentione. Cujus significationis exempla quod haud temere reperiantur, propterea verbi sedes a Grammaticis indicata est *Ἀλκμαίων ὁ διὰ Ψωφῖδος.* Rationem porro hujus inscriptionis non diu neque frustra

quaesiverit, qui in memoria habuerit Alcmaeonem, quem antea
contortorum anguium et ardentium taedarum verbera nusquam
consistere paterentur, aliquando tandem ad sanam mentem in V 12
Psophide Arcadiae rediisse. Videatur in Arcadicis Pausanias.
Apollodorus lib. III. *Ἀλκμαίωνα δὲ μετῆλθεν Ἐριννὺς τοῦ μη-* O 19
*τρώου φόνου, καὶ μεμηνὼς πρῶτον μὲν εἰς Ἀρκαδίαν πρὸς Οἰ-
κλέα παραγίνεται, ἐκεῖθεν δὲ πρὸς Ψωφίδα πρὸς Φηγέα· καθαρ-
θεὶς δὲ ὑπ' αὐτοῦ Ἀρσινόην γαμεῖ τὴν τούτου θυγατέρα.* Jam
monui emendandum esse *Ψωφῖδα* syllaba secunda producta. Ovidius:

Usque sub Orchomenon, Psophidaque, Cyllenenque.

Percommode autem hic locus Apollodori in memoriam mihi alium redigit, in libro primo; qui viros doctos in errorem hactenus induxit: deinceps tamen, uti spero, non faciet. *Τυδεὺς δὲ ὥς φησιν ὁ τὴν Ἀλκμαιονίδα γεγραφὼς κτείνας τοὺς Μέλανος παῖδας ἐπιβουλεύοντας Οἰνεῖ, Φηνέα* etc. Quae sic latine expressit interpres: Is qui Alcmaeonidem tragoediam scripsit. Hominem sane liberalem, qui vocem illam Tragoediam benigne nobis de suo largitus est. Atqui, O bone, *Ἀλκμαίων* ea Tragoedia, non *Ἀλκμαιονὶς* inscribitur, ut Erotianus, Stobaeus, Priscianus, aliique testantur. Sicuti autem Philoclis Tragici tetralogia de Pandione *Πανδιονὶς*, atque Aeschyli de Oreste *Ὀρεστεία* nominata est; Ita fieri potest ut Euripides tria dramata de Alcmaeone publicaverit, una cum quarto Satyrico argumenti omnino alieni: quam integram tetralogiam *Ἀλκμαιωνίδα* vocarent. Sed oportet Epicharmi illud semper habeas in promptu,

Νᾶφε καὶ μέμνασ' ἀπιστεῖν· ἄρθρα ταῦτα τᾶν φρενῶν.

Quicunque enim humaniores has Musas colit, saepenumero solet usu venire ut

Ἴσκη ψεύδεα πολλὰ λέγων ἐτύμοισιν ὅμοια.

Siquidem hae de Alcmaeonide suspiciones, aegri sunt somnia; cum is Scriptor, quicunque tandem fuerit, (neque enim de aetate, neque de patria viri, aut nomine quicquam habeo compertum) historicus sit, non tragicus. *Ὁ δὲ τὴν Ἀλκμαιωνίδα γράψας* (verba sunt Strabonis lib. 10.) *Ἰκαρίου τοῦ Πηνελόπης πατρὸς υἱοὺς γενέσθαι δύο Ἀλυζέα καὶ Λευκάδιον. δυναστεῦσαι δ' ἐν Ἀκαρνανίᾳ τούτους μετὰ τοῦ πατρός.* Et quidem Euripide vetustior. Scholiastes ad Orestem v. 1000. *Ἀκολουθεῖν δοκεῖ ὁ Εὐριπίδης τῷ τὴν Ἀλκμαιωνίδα* (ω scribe etiam apud Apollodorum, non ο.) *πεποιηκότι εἰς τὰ περὶ τὴν ἄρνα, ὡς καὶ Διονύσιος ὁ κυκλογράφος φησί. Φερεκύδης δὲ οὐ καθ' Ἑρμοῦ μῆνιν
φησι τὴν ἄρνα ὑποβληθῆναι. ὁ δὲ τὴν Ἀλκμαιωνίδα γράψας τὸν* O 20
ποιμένα προσαγαγόντα τὸ ποιμνίον τῷ Ἀτρεῖ ἀνταποκαλεῖ. Quid tibi dicam depravatum mihi videri verbum illud postremum? *χροῖ* enim *δῆλον, τὸ τοῦ Φερεκύδου.* leg. *Ἀνταῖον ἀποκαλεῖ* vel *Ἄντανδρον καλεῖ* vel *Ἄντιφον*, vel simile quippiam; cum sine

controversia desit nomen Pastoris. Haec habui, Milli jucundissime, quae de Alcmaeone et Alcmaeonide ore, ut opinor, alio indicta dicerem: non enim placet eorum ratio, qui cum merae corniculae sint, emendicatis hinc inde plumis germanos pavones se pollicentur.

Pag. 104. Multa narrat Malelas de Proeto, Stheneboea et Bellerophonte, *καθὼς συνεγράψατο Εὐριπίδης ὁ τραγικὸς ποιητὴς πληρώσας τὸ δρᾶμα.* Intellige de fabula *Stheneboea*, cujus mentio fit apud Athenaeum, Stobaeum, alios. Julius Pollux lib. 3. cap. 4. *Εἴρηται δὲ ξεναπάτη παρ' Εὐριπίδῃ.* Nomen tragoediae non commemorat; aliunde tamen scimus hanc esse de qua agimus, Stheneboeam. *Ξεναπάτας*, ait Photius MS. *ἰδίως ἐπὶ τῶν ...... ὅταν μὴ τοιοῦτοι πνέωσιν ἄνεμοι ἐν τοῖς πελάγεσιν, ὁποῖοι ἐν τοῖς λιμέσιν. Εὐριπίδης Σθενεβοίᾳ. Τίς ἄνδρα τινὰ ξεναπάταν.* Scribe autem in Polluce *ξεναπάτης*. Apparet ita corrigendum esse, cum ex hoc loco Photii; tum ex Euripidis Medea, quae in extrema fabula sic Jasoni convitium facit, *Τίς δὲ κλύει σου θεὸς ἢ δαίμων τοῦ ψευδόρκου καὶ ξειναπάτα;* Aristophanes Vespis:

Εἴτις ὑμῶν, ὦ θεαταὶ, τὴν ἐμὴν ἰδὼν φύσιν
Εἶτα θαυμάζει μ' ὁρῶν μέσον διεσφηκωμένον,
Ἥτις ἡμῶν ἡ 'πίνοια τῆςδε τῆς ἐγκεντρίδος,
Ῥᾳδίως ἐγὼ διδάξω, κἂν ἄμουσος ᾖ τὸ πρίν.

Scholiastes annotat ad versum novissimum: *ὁ στίχος ἐκ Σθενεβοίας Εὐριπίδου.* Bene pol factum, quod nos docuerit, unde tralatus sit hic *στίχος*, quod quidem alias nesciremus. Atque ea gratia non leve peccatum ei condonabitur. Enimvero non totus versus, ut ille existimavit, sed pars tantummodo posterior ex Euripide est. Nam in his rebus verba mihi dari haud facile patior, qui, ut scis, fragmenta omnium Poetarum Graecorum
O 21 cum emendationibus et notis grande opus edere constitueram: nunc, ut aiunt, *Ἄλλος βίος, ἄλλη δίαιτα.* Plutarchus *Συμποσιακῶν* 1. 5.

Πῶς εἴρηται τὸ — — — Μουσικὴν δ' ἄρα
Ἔρως διδάσκει, κἂν ἄμουσος ᾖ τὸ πρίν.

Quem ego locum admiror, cum sine dubio depravatus sit, nemini unquam in suspicionem venisse. Ita exhibent, ut vulgo
V 13 legitur, Erasmus et Jos. Scaliger in Proverbiis; ita Grotius in Excerptis. Spes tamen est, ut nunc jam dehinc tam turpe erratum ex libris et memoria hominum auferatur. Legent enim qui sapient, *μουσικὸν*, non *μουσικὴν*. *Μουσικὸν διδάσκει*, i. e. *ποιητὴν ἀποδείκνυσι, poetam reddit:* Quasi hoc senario Latine dixeris: Amor poetam vel facit, vel invenit. Ars Musica et studium musicum est poetica. Terentius: *Is sibi responsum hoc habeat; in medio omnibus Palmam esse positam, qui artem tractant Musicam.* Ea autem significatio *τοῦ διδάσκειν* elegantior

paulo est et rarior, propterea que fraudi fuit librariis: attamen non desunt exempla. Aristoph. Ranis.

Καὶ σὺ τί δὴ δράσας αὐτοὺς οὕτως ἀνδρείους ἐδίδαξας;

Sed et hic locus in vitio est; et legendum autore MS. Oxoniensi:

Καὶ σὺ τί δράσας οὕτως αὐτοὺς γενναίους ἐξεδίδαξας;

Vulgata lectio cum propter alia minus placet, tum ob hoc praecipue; quod *τὸ τετραπόδιον* sive IV. priorum pedum mensura non debet in dimidiatum verbum desinere. Idem Plutarchus *Περὶ τοῦ μὴ χρᾷν ἔμμετρα νῦν τὴν Πυθίαν*. *Ὁ δ' Εὐριπίδης*, ait, *εἰπὼν, ὡς διδάσκει ποιητὴν ἔρως, κᾂν ἄμουσος ᾖ τὸ πρὶν, ἐνόησεν ὅτι* et quae sequuntur. Nicias Medicus apud Schol. Theocriti Idyll. XI.

Ἦν ἄρ' ἀληθὲς τοῦτο, Θεόκριτε, οἱ γὰρ ἐρῶντες
Πολλάκι ποιητὰς ἐδίδαξαν τοὺς πρὶν ἀμούσους.

Sed quo me cunque recipio, omnia conspicio mendis et maculis inquinata. Ecce enim et huic medico medicina adhibenda est. Scribendum est, inquam,

— — — *καὶ γὰρ Ἔρωτες* O 22
Πολλάκι ποιητὰς ἐδίδαξαν τοὺς πρὶν ἀμούσους.

Pag. 106. *Περὶ δὲ τῆς Πασιφάης ἐξέθετο δρᾶμα Εὐριπίδης ὁ ποιητής*. Inanem, mihi crede, operam sumpserit, qui Euripidis Pasiphaen instituerit quaerere. Non temere dico atque equidem certe scio neminem ex scriptoribus vetustis hodie superesse, qui tale quidquam memoriae tradiderit. Hesychius tamen, *Σαρδὼ*, ait, *ἐν Πασιφάῃ τὸ σαρδόνιον ἡ σφραγὶς εἴρηται*. quem si ad Euripideam fabulam respexisse quispiam existimet; caveat moneo, et existimationi suae insidias parari cogitet. Alcaei quidem comoedia Pasiphae inscripta est, ut scimus ex Didascalia Pluti Aristophanis: *Ἐδιδάχθη ἐπὶ ἄρχοντος Ἀντιπάτρου, ἀνταγωνιζομένου αὐτῷ Νικοχάρους μὲν Λάκωσιν, Ἀριστομένους δὲ Ἀδμήτῳ, Νικοφῶντος δὲ Ἀδώνιδι, Ἀλκαίου δὲ Πασιφάῃ*. Sed Euripidis Pasiphaen nusquam cuiquam laudari reperies. Quid igitur fiet? Num nam Antiochensis, cum haec scriberet, memoriola vacillavit *γεροντικῶς*, an mendacio conatus est fallere? Utrum libet sane fecerit, haud arbitrario vapulabit: atque adeo dudum est, quod homunculum video *σκύτη βλέπειν*. Verum hercle quanquam admodum nupera est inter nos notitia; me tamen et precatorem habebit et defensorem paratum: cum et alias soleam esse in amicitiis fidelis. Dico igitur Euripidem tragoediam quidem de Pasiphae publicasse, minime tamen Pasiphaen inscripsisse, sed *Cretenses*. Nec tu mihi de *Κρήσσαις* hoc per-

peram intelligas, quae ex Athenaeo, Stobaeo et aliunde satis in notitiam venerunt: sed de quibus hodie fortasse primum inaudivisti, *Κρησί·* quandoquidem et Joannis Meursii, qui de trium Tragicorum fabulis accurate studioseque scripsit, diligentiam effugerunt. In Aristophanis Ranis his verbis compellat Euripidem Aeschylus:

Ω Κρητικὰς μὲν συλλέγων μονῳδίας·
Γάμους δ' ἀνοσίους εἰσφέρων εἰς τὴν τέχνην.

Quo in loco haec annotat Scholiastes: *Εν γὰρ τοῖς ΚΡΗΣΙΝ*
Ἴκαρον μονῳδοῦντα ἐποίησε, καὶ οἱ μὲν εἰς τὴν Ἰκάρου μονῳδίαν
O 23 *ἐν τοῖς ΚΡΗΣΙ, θρασύτερον γὰρ δοκεῖ τὸ πρόσωπον. Ἀπολλώ-*
νιος δὲ ὅτι δύναται καὶ εἰς τὴν Ἀερόπην τὴν ἐν τοῖς Κρήταις εἰρῆσθαι, ἣν εἰσήγαγε πορνεύουσαν· Οἶμαι δὲ διὰ τὰ ἐν τῷ Αἰόλῳ. Τιμαχίδας δὲ διὰ τὴν ἐν τοῖς ΚΡΗΣΙ μίξιν ΠΑΣΙΦΑΗΣ πρὸς τὸν ταῦρον. Absolvimus, opinor, Joannem ab omni suspicione peccati: nunc et huic Scholiasti patrocinari oportet. Non enim deerunt, qui pervulgata via quorundam, qui germanos se putant esse Aristarchos, extemplo pro verbo *Κρησὶ* contendent esse reponendum *Κρήσσαις*. Pedetentim tamen, et aliquantisper, oro, manum abstineant; dum Tribunos adeam qui intercedant tantae temeritati. Ecce iterum Scholiastes ad haec verba Aristophanis,

Ἀλλ' ὦ Κρῆτες Ἴδης τέκνα
V 14 *Τὰ τόξα λαβόντες ἐπαμύνατε.*

Ταῦτα, ait, *παρὰ τὰ ἐκ ΚΡΗΤΩΝ Εὐριπίδου.* Bina profecto sunt dramata *Κρῆτες* et *Κρῆσσαι*, argumento longe dissimili. Personae omnino aliae inducuntur, scenae ponuntur in locis disjunctissimis maximeque diversis. Illic Icarum cernis et Pasiphaen: in Cressis Aeropen, Atrea, Thyestem. Hic Argis Peloponnesi, illic in Creta insula res aguntur. Aristophanes Vespis:

Τοῦτο δὲ
Ἄδης διακρινεῖ πρότερον ἢ 'γὼ πείσομαι.

ubi Scholiastes, *Εν Κρήσσαις*, ait, *Εὐριπίδου, ὁ Ἀτρεὺς πρὸς τὴν Ἀερόπην * κρινεῖ ταῦτα.* Unde perspicuum est, in superiore loco corrigendum esse, *Ἀερόπην τὴν ἐν ταῖς Κρήσσαις*. Porphyrius lib. 4. de abstinentia: *Μικροῦ με παρῆλθε καὶ τὸ Εὐριπίδειον παραθέσθαι, ὃς τοὺς ἐν Κρήτῃ τοῦ Διὸς προφητὰς ἀπέχεσθαί φησι διὰ τούτων. λέγουσι δὲ οἱ κατὰ τὸν χορὸν πρὸς τὸν Μίνω·*

Φοινικογενοῦς παῖ τῆς Τυρίας
Τέκνον Εὐρώπης καὶ τοῦ μεγάλου
Ζηνὸς, ἀνάσσων
Κρήτης ἑκατομπτολιέθρου·
Ἥκω ζαθέους ναοὺς προλιπὼν,
Οὓς αὐθιγενὴς τμηθεῖσα δρῦς
Στεγανοὺς παρέχει χαλύβῳ πελέκει,

Καὶ ταυροδέτρῳ κραθεῖ
σ' ἀτρεκοῦς ἁρμοὺς κυπαρίσσου. et quae sequuntur.

Ita locum hunc emendare conatus est Grotius in Excerptis ex co- O 24
moediis et tragoediis Graecis. Cujus autoritatem Cantabrigienses
in novissima Porphyrii Editione secuti sunt. „Hoc fragmentum
Euripidis (verba sunt Grotii) *ἐν Κλεισὶ* extare dicit Erotion, ut
quidem nunc legitur. At ex *Cressis* esse facile intelligitur, quod
verba sunt chori ad Minoa.“ Sed erravit in re levi gravioribus,
opinor, studiis intentus vir supra comparationem atque aemula-
tionem nostram longissime positus. Cum enim in Cressis, ut
jam docui, Atreus, et Aerope loquantur; scena autem sine con-
troversia sit Argos: vix aut nullo modo est, ut haec Porphyria-
na ex eodem dramate petita videantur. Quod si sint, demiror
equidem cur in Creta Minos cum his sacerdotibus sermonem in-
stituat. Quae enim hae praestigiae? quibusnam machinis haec
ἄνω καὶ κάτω? Eademne in fabula tam alienae historiae? duplex
ne scena, et geminus chorus? Modo Cretam spectemus, modo
regiam Atrei? modo chorus virilis, Mystae, inquam, Idaei Jo-
vis, modo grex foeminarum ad partes veniat? Inde enim fabula
Κρῆσσαι nomen accepit, quod in ea chorus sit mulierum Creten-
sium, videlicet quae Aeropem e Creta comitatae sunt. Similem
ob causam *Φοίνισσαι*, *Τρωάδες*, *Τραχίνιαι*, aliae bene multae
suis vocabulis nominantur. Nec tamen, quod chorus sit Creten-
sium, idcirco necesse est, ut in Creta scena sit posita: quando
et in Phoenissis res Thebis aguntur; chorum tamen constituunt
mulieres Tyriae: *Τύριον οἶδμα λιποῦσ' ἔβαν Ἀκροθίνια Λοξίᾳ
Φοινίσσας ἀπὸ νάσου.* Sed quid tergiversamur? Scimus Aero-
pen Catrei fuisse filiam, Minois neptem: et quo tempore res hae
transactae sunt, jam diu liberos suscepisse. Siquidem Agame-
mnonem et Menelaum patri fuisse conscios commemorant, cum
coenam illam feralem Thyestae apponeret. Non ergo de Minoe
proavo longa dubitatio est, quin e numero vivorum pridem ante
excesserit. Imo vero a filiabus Cocali trucidatus est: si Eusebio
fides, prius circiter triennio; sed secundum exactissimam ratio-
nem Gulielmi Lloidii Episcopi Asaphensis,

Ἀνδρὸς, ὃν οὔτ' αἰνεῖν τοῖσι κακοῖσι θέμις, O 25

ante annis solidis quatuor et viginti, quam Atreus regnum capes-
seret. Quam ob rem haud facile patior, ut corrupta illa verba
Erotiani *Εὐριπίδης ἐν Κλεισὶ* magis magisque a Grotio depra-
ventur: sed, quod ad vulgatam lectionem proxime accedit, au-
ctor esse ausim, ut posthac *ἐν ΚΡΗΣΙ* corrigatur. Ita totum
erit simplex et unum, omnia sibi constabunt, belleque conve-
nient: Minos, chorus Mystarum, Pasiphae, Icarus. Non opus
erit *κλώθειν τὰ ἀσύγκλωστα.* Restat, ut de loci hujus Porphy-
riani miris quidem modis mendosi lectione accurate quantum in
nobis est, et exquisite disputemus:

Ηκω ζαθέους ναοὺς προλιπὼν,
Οὓς αὐθιγενὴς τμηθεῖσα δρῦς [a])
Στεγανοὺς παρέχει Χαλύβῳ πελέκει,
Καὶ ταυροδέτρῳ [b]) *κραθεῖ-*
Σ' ἀτρεκοῦς [c]) *ἁρμοὺς κυπαρίσσου.*

[a]) Erotianus *δοκοὺς*, vetus Editio Porphyrii *δορός*.
[b]) Porph. *ταυροδέτῳ κρηθεῖσ'*. Erot. *τορολέτῳ κολληθείς*.
[c]) Porph. *Ἀτρεκεῖς*. Erot. *ἀτρεκεῖς ἁρμάς*.

Quae ita vertit Cl. Grotius:

V 15 Sacra advenio templa relinquens:
Quas prisca domos dedit indigena
Quercus Chalyba secta bipenni,
Taurique sibi glutine jungens
De vera tigna cupressu.

Haud ita facere debet qui interpretis munere fungitur. Nolim eum in caeteris scriptis eodem modo indiligentem. Unde enim *ἁρμοὶ* sunt *tigna?* quid ista sibi vult *vera* cupressus? Cur spreta est vulgata Porphyrii lectio *ἀτρεκεῖς?* Cur Erotiani autoritas repudiata, qui locum hunc ideo citavit, ut ostenderet *ἀτρεκεῖς ἁρμὰς* non significare *ἀληθεῖς veras*, sed *ἀκριβεῖς*, *arctas* nempe *et exactas compages.* Ejus verba sunt haec: *Καὶ Εὐριπίδης ἐν Κλεισί* (leg. *Κρησί*) *φησιν, Ηκω ζαθέους* etc. *κολληθεὶς ἀτρεκεῖς ἁρμάς· οὐκ εἶπεν ἀληθεῖς ἁρμὰς, ἀλλ' ἀκριβεῖς.* Sic corrigendum esse facile videbit, cui ad manum est Erotianus: vulgo enim perperam, *ἀλλ' ἀτρεκεῖς.* Apagesis autem barbarum illud et so-
O 26 loecum *ταυροδέτρῳ*, quo verbo nullus unquam scriptor est usus, aut per analogiam uti poterit. Quin etiam et versui consultum oportuit. Quis enim, qui non negligenter in his literis versatus est, illud omnino probare possit *Καὶ ταυροδέτρῳ κραθεῖ* — —, dimetrum scilicet brachycatalectum, ut proxime ante paroemiacum veniat. Affirmo tibi neminem unum Tragicum Comicumve in eo loco hoc metrum adhibere; multo etiam minus, quod Erotiani scriptura constituit *Καὶ ταυροδέτῳ κολληθείς.* Quid quod ne in Latinis quidem legitimi sunt numeri? in secundo versu *quas prisca domos dedit-indigena* tribrachys est loco anapaesti vel cujuscunque pedis quatuor temporum. Quod vitium commune Grotio est cum Jos. Scaligero, Flor. Christiano, aliisque, opinor omnibus qui saeculo hoc et superiore vel Tragoedias Graecas latine verterunt, vel ipsi scripserunt novas: quibus solenne est anapaestos suos passim, ubi nulla clausula est neque interpunctum, tribrachi vel trochaeo vel cretico terminare; vel etiam vocali, aut litera M finire, versu proximo ab alia vocali vel H incipiente. Scilicet etiam hic ut alibi postremam in versu syllabam communem esse arbitrabantur. Nae isti, si olim stante re Graeca vel Romana suas fabulas edidissent, sibilis et *κλωγμοῖς* e scena explosi fuissent. Non enim Graecis ea licentia permissa,

Nec data Romanis venia est indigna poetis.

Fas erat duntaxat versum illum, qui paroemiacus dicitur, trochaeo claudere. Eo usque non aliter continuari debebant anapaesti vel pares anapaesto pedes, ac si unicus esset versus. Quin et Seneca Tragicus, ut scias eum de industria temperavisse, semel tantum atque iterum trochaeo anapaestos clausit, nec nisi finita sententia: qui scilicet paroemiaci locus esset, nisi is scriptor nescio cur versum illum repudiasset. Veteres tamen Latinos minime aspernatos esse Paroemiacum. sed et hic Graecorum vestigiis institisse scire dabitur ex istis reliquiis, iisque, ni fallor, solis.

Attius Phinidis. Simul et circum magna sonantibus O 27
Excita saxis saeva sonando
Crepitu clangente cachinnant.

Locus est apud Nonium in *Cachinnare.* Sed nemo a me impetrabit, ut verba Attii sana esse concedam. Quorsum enim pertinent *magna saeva*, et *sonantibus sonando?* Peccaturus sum, uti spero, intra veniam, si parum prospere medicinam experior. Ex ipso fabulae nomine magna suspicio est de Harpyiis verba fieri. Fallor itaque an sic legendum est?

Simul et circum stagna sonantibus
Excita saxis saeva Celaeno
Crepitu clangente cachinnat.

Illud *clangente* proprie et apte dictum est de Harpyiis.

Virgilius: At subitae horrifico lapsu de montibus adsunt
Harpyiae, et magnis quatiunt *clangoribus* alas.

Quin et *stagna* bene reposui, approbante ibidem Virgilio:
Obscaenas *pelagi* ferro foedare volucres.

Attius Telepho: Jamjam stupido Thessala somno
Pectora languentque senentque.

Id. Eurysace: Super Oceani stagna alta patris V 16
Terrarum anfracta revisam.

Pacuvius Niptris: — — Operite, abscedite, jamjam
Mittite: nam attrectatu et quassu
Saevum amplificati' dolorem.

Attius Philocteta: Heu quis salsis fluctibu' mandet
Me ex sublimi vertice saxi?
Jamjam absumor: conficit animum
Vis volucris, ulceris aestus.

Idem apud Cic. 2. Tuscul. „Unde ignis lucet mortalibus clam divisus? eum doctus Prometheus clepsisse dolo poenasque Jovi fato expendisse supremo.“ Qui locus sic ad anapaestos suos est reducendus.

Unde igneis cluet immortalibu'

Clam divis nimi' † doctu' Prometheus
†) vel catu' doctu'
O 28 Clepsisse dolo, poenasque Jovi
Furti expendisse supremo.

Ut ad Porphyrium revertar; illud utique scire cupio, quo auctore vir Illustriss. *ταυροδέτρῳ κραθεῖσα* de conglutinatione acceperit. Nam *κραθεῖσα*, nisi omnia me fallunt, est permixta et temperata, non conjuncta et compacta: *ταυρόδετρον* autem, ut principio dixi, plane barbarum. Quin et *ταυρόδετος* non alibi reperio; neque vero intelligo, qui commode dici poterit. Ut *ἁλυσίδετος* est *ἁλύσει δεθεὶς*, *κηρόδετος κηρῷ* et siqua sunt alia: sic et *ταυρόδετος* fuerit *ταύρῳ δεδεμένος*, [tauro compactus, non glutino taurino.] Nam quis obsecro *ταῦρον* usurpavit *ἀντὶ τῆς ταυροκόλλας*? Demiror tamen unde illa in Porphyrii et Erotiani codices irrepserint. Haud sane temere id factum videtur: itaque haeret haec res; neque prompte expedire possum. Ne tamen *ἀσύμβολος* huc veniam; donec aliquid melius succurrit, censeo ut *ταυροδέτῳ* de medio auferatur: (cum sine eo plena sit sententia, *τῷ κολληθεῖσα ἅρμας*, ex Homerico isto, ut videtur, adumbrata;

Κολλητὰς δ' ἐπέθηκα θύρας πυκινῶς ἀραρυίας.

Atque hoc pacto *βάσις* ista *ἀναπαιστικὴ*, versus videlicet qui paroemiacum antecedit, monometrum erit acatalectum; ut profecto plerumque est, et in hoc ipso quidem loco plus semel.) Caetera autem porro sic legantur:

Ἥκω ζαθέους ναοὺς προλιπὼν
Οἷς αὐθιγενὴς τμηθεῖσα δοκοὺς
Στεγανὰς παρέχει Χαλύβων πελέκει,
Καὶ κολληθεῖσ'
Ἀτρεκεῖς ἅρμας κυπάρισσος.
Adsum a sanctis templis, validas
Quibus indigena est secta cupressus
Praebere trabes, caesa securi
Chalybum, atque arctas
Compages glutine vincta.

Alibi nimis occupatum habuit animum *ὁ πάνυ*, cum illud *δρῦς* comminisceretur. Cur enim quercus vocaretur *αὐθιγενής*? quid? non alibi tam frequens quam in Creta nascebatur? Ego vero, ut primum oculis verbum illud agnovi, continuo deprehendi *κυπάρισσος* a poeta scriptum esse non *κυπαρίσσου*. Eam enim illic memineram esse vere *αὐθιγενῆ*, et Creticam propterea appellari a Plutarcho: *Ἡ Ἰσθμικὴν πίτυν ἢ Κρητικὴν κυπάρισσον·* sicut
O 29 et Idaeam, a Nicandro et Virgilio:

Σπέρματα βουπλεύρου τε καὶ Ἰδαίης κυπαρίσσου.

Nec salici lotoque neque Idaeis cyparissis.

Plinius XVI. 33. de cupresso loquens; *Huic*, ait, *Patria in-*

sula Creta cum Cato Tarentinam eam appellet, credo quod pri-
mum eo venerit: et in Aenaria succisa regerminat. Simili sane
tralatione, quam Euripides Cretae *indigenam* vocat, ei *patriam*
esse Cretam Plinius commemorat. Sed in ejus verbis macula in-
est foedissima, quanquam haud valde *δυσέκπλυτος*. Quippe pro
Caria non magna mutatione legendum est Tarra. Siquidem in-
terpretatur haec Theophrasti lib. 2. Hist. cap. 2. *Κυπάριττος*
δὲ παρὰ μὲν τοῖς ἄλλοις ἀπὸ σπέρματος, ἐν Κρήτῃ δὲ καὶ ἀπὸ
στελέχους, οἷον καὶ ἀπὸ τῆς κουρᾶς ἐν Τάῤῥᾳ· παρὰ τούτοις γάρ
ἐστιν ἡ κουριζομένη κυπάριττος. Mihi quidem hoc certius est,
quam illa quae apud Sagram. Sed quia difficulter hoc nonnullis
atque aegre persuaderi video, agedum ex Solino *πειθανάγκην*
admoveamus *θετταλικὴν*, ut contra siquis sentiat, nihil sentiat. V 17
Ejus verba sunt cap. XVII. *Mira soli Cretici indulgentia: arbora-*
rii proventus abundantes: nam in hujus tantum insulae parte re-
pullulant caesae cupressi. Profecto aut Tarra in Plinio suo legit
Solinus, aut Aenariam arbitratus est partem esse Cretae. Quam-
ne antea cap. VII. in insulis Italicis numeravit? Oris esse ferrei
oportet, qui hoc dixerit. Quis autem credat cupressos in Aena-
ria sponte nasci? Ecquisnam isthuc memoriae prodidit? non ma-
gis mehercule quam Batti Silphion aut auriferas malos Hesperi-
dum. Verum ut ulterius progrediamur, etiam Solinum non ab
omni parte sanum esse existimo. Valde enim suspicor ita scri-
ptum esse antiquitus: *Nam in Tarra hujus insulae parte repullu-*
lant: vel, *in hujus tantum insulae Tarra repullulant.* Nec enim
a vulgata lectione longe nimis abscedo: nec probabilem causam
reperire possum, cur abstineret eam *partem insulae* suo vocabulo
nominare. Dicerem etiam, si animus esset hariolari conjectura,
similitudinem verborum Catoni imposuisse, cum cupressum Ta-
rentinam appellaret. Siquidem urbs Cretae *Τάῤῥα*, Tarentum
autem *Τάρας* vocatur. Lanam quidem, et purpuram, mel, sa-
lem, oleam, ceram, porrum, pectunculos, ostreas, nucem, ca- O 30
staneas, ficus Tarentinas animadverti fuisse in pretio: cupressum
Tarentinam cedo mihi unum, qui supra caeteras laudaverit, prae-
ter Catonem. Verum hoc obiter, et magis joco dictum existima,
quam quod in ea sim sententia. Jam quod Euripides istam arbo-
rem dicit firmissimas trabes templis praebuisse; firmat id adeo
emendationem nostram: cum cupressum omnes uno ore testen-
tur *χρονιωτάτην* esse atque *ἀσαπεστάτην*· et quod caput est, egre-
gie praeter caeteras in Deorum aedibus locum et honorem inve-
nisse. Hermippus apud Athenaeum:

— — — *ἐκ δ' Αἰγύπτου τὰ κρεμαστὰ*
Ἱστία καὶ βύβλους, ἀπὸ δ' αὖ Συρίας λιβανωτόν.
Ἡ δὲ καλὴ Κρήτη κυπάρισσον τοῖσι θεοῖσι.

Theophrastus Hist. 5. 5. *τούτων δὲ χρονιώτατα δοκεῖ τὰ κυπα-*
ρίττινα εἶναι. τὸ γοῦν ἐν Ἐφέσῳ, ἐξ ὧν αἱ θύραι τοῦ νεὼ τεθη-

σαυρισμέναι, τέσσαρας ἔκειτο γενεάς. μόνα δὲ καὶ στιλβηδόνα δέχεται· Fallor, an oratio haec *σολοικίζει?* Quo enim illud *τὸ* referri possit? lego: *τὰ γοῦν ἐν Ἐφέσῳ, ἐξ ὧν αἱ θύραι τοῦ νεὼ, τεθησαυρισμένα τέσσαρας ἔκειτο γενεάς.* Dicit materiem istam cupressinam per 4. saecula sive cccc. annos, ex quo primum caesa est, reconditam fuisse; priusquam ad valvas Ephesini templi adhiberetur: et tamen incorruptam duravisse. Ea Theophrasti sententia est. Profecto nihil hac emendatione certius et evidentius. Ausim equidem dejerare non aliter legisse Plinium, siquidem ad haec Theophrastea respexit, cum Ephesiae dicat Dianae templum *tota Asia exstruente quadringentis annis peractum esse*; et, *valvas esse e Cupresso, et jam quadringentis prope annis durare materiem omnem novae similem.* Scilicet tunc fere materia caedi solet, cum aedificii fundamenta jaciuntur: valvae autem tum demum fieri, cum caetera omnia perfecta sunt atque absoluta. Hac quidem argumentatione Plinius videtur usus: rectene an perperam, nulla mihi quaestio est in praesentia. Illud adeo admiror, eruditis viris, qui tantopere locum hunc exagitaverunt, nihil hujus omnino suboluisse. Sed *εἷς ἀνὴρ οὐ πάνθ' ὁρᾷ.*
O 31 Porro etiam nostra aetate, ut referunt, qui ea loca viserunt, tanta cupressorum vis est in Creta, ut domorum omnium trabes contignationesque atque adeo navigia ex ea materia construantur.

Pag. 109. *Περὶ ἧς Φαίδρας ὁ σοφώτατος Εὐριπίδης μετὰ ταῦτα συνεγράψατο δρᾶμα ποιητικῶς.* sine controversia respexit Malelas ad Euripidis Hippolytum: priorem ne an posteriorem nec possumus resciscere, nec sane multum refert. Scimus utrumque salvum extitisse per diversa tempora Erotiani, Pollucis et Stobaei. Quae Stobaeus ex Hippolyto citat, eorum ne dimidiam quidem partem hodie invenias. Frustra itidem quaeras, quae Erotianus affert et Pollux. Aristophanes Ranis:

> *Τίς οἶδεν εἰ τὸ ζῆν μέν ἐστι κατθανεῖν,*
> *Τὸ πνεῖν δὲ δειπνεῖν καὶ τὸ καθεύδειν κώδιον.*

Ταῦτα, ait scholiastes, *ἐξ Ἱππολύτου δράματος.* Age quaerat hoc, qui velit in investigando operam perdere. Verum aut librarii peccatum est, aut auctoris *ἁμάρτημα μνημονικόν.* Aliunde enim cognoscimus tralata esse *ἐκ Πολυΐδου δράματος.*

> *Τίς δ' οἶδεν εἰ τὸ ζῆν μέν ἐστι κατθανεῖν,*
> *Τὸ κατθανεῖν δὲ ζῆν.*

Hippolytus secundus qui hodie superest, *Στεφανίας* sive *Στεφανηφόρος* inscribitur: prior *Καλυπτόμενος.* Pollux IX. c. V. *Εὐριπίδης ἐν Ἱππολύτῳ καλυπτομένῳ· — — πρὸς ἵππων εὐθὺς ὁρμήσας στάσιν.* Nec tamen omnino diversae erant fabulae, sicut Iphigenia in Aulide et in Tauris, Oedipus Tyrannus et in Colono, Prometheus *Δεσμώτης* et *Λυόμενος.* Vix, imo ne vix quidem hoc fieri potest, cum Drama posterius rem omnem, uti gesta est,

complectatur; ab eo tempore quo primum *θεήλατον* privigni amo-
rem Phaedra conceperat, usque ad Hippolyti mortem: quaedam
etiam ex priore citentur, quae et in altero reperias. Quin mihi V 18
persuasissimum est eam ob causam *Καλυπτόμενον* esse inscriptum;
quod in extrema fabula sic loquatur Hippolytus moribundus:

Κεκαρτέρηται τἄμ'· ὄλωλα γὰρ πάτερ,
Κρύψον δέ μου πρόσωπον, ὡς τάχος, πέπλοις.

Proinde in utraque fabula comperiebantur hi versiculi. Similiter O 32
et alteri *Στεφανηφόρου* nomen est inditum, propter haec verba
Hippolyti non longe a principio:

Σοὶ τόνδε πλεκτὸν στέφανον ἐξ ἀκηράτου
Λειμῶνος, ὦ δέσποινα, κοσμήσας φέρω.

Non igitur *δρᾶμα* novum erat Hippolytus *Στεφανίας*, sed correctum duntaxat, atque interpolatum, *διασκευὴ τοῦ προτέρου*. Vetus Grammaticus Argumento Hippolyti. *Ἐστὶ δὲ οὗτος ὁ Ἱππόλυτος δεύτερος καὶ Στεφανίας προσαγορευόμενος. ἐμφαίνεται δὲ ὕστερος γεγραμμένος· τὸ γὰρ ἀπρεπὲς καὶ κατηγορίας ἄξιον ἐν τούτῳ διώρθωται τῷ δράματι.* Qui nescit quid sit *διασκευὴ* et *διεσκευασμένον δρᾶμα*, consulere poterit Casaubonum ad Athenaeum: Ejus ego scrinia non compilo; sed Hesychii locum emendatum curabo, quem nec ille nec alius quisquam intellexisse videtur. *Λυδίζων, χορεύων διὰ τοὺς Λυδοὺς, οἳ σώζονται μὲν, διεσκευασμένοι δ' εἰσίν.* Ita lege locum, cujus haec est sententia: Magnes veteris Comoediae scriptor drama docuit *Λυδοὺς*, qui tunc superfuerunt, quo tempore Grammaticus qui primus haec dixit, in vivis fuit; sed sub incudem revocati, novaque lima perpoliti. Photius Patriarcha: *Λυδιάζων, Λυδοὶ Μάγνητος τοῦ κωμικοῦ διεσκευάσθησαν.* lege ut apud Hesychium, *Λυδίζων.* Castigandus etiam Suidas, qui *Λυδιάζων* habet absque interpretatione. Idem Hesychius: *Ψηνίζων, τοὺς ψῆνας λέγει τοὺς τοῦ Μάγνητος.* scribe *τοὺς Ψῆνας τοῦ Μάγνητος.* Siquidem ille etiam fabulam *Ψῆνας* publicavit. Aristophanes Equitibus:

Ταῦτα μὲν εἰδὼς ἅ'παθε Μάγνης ἅμα ταῖς πολιαῖς κατιούσαις,
Ὃς πλεῖστα χορῶν τῶν ἀντιπάλων νίκης ἔστησε τρόπαια,
Πάσας δ' ὑμῖν φωνὰς ἱεὶς, καὶ ψάλλων καὶ πτερυγίζων,
Καὶ Λυδίζων καὶ Ψηνίζων καὶ βαπτόμενος βατραχείοις.

His verbis Magnetis fabulae *Βαρβιτίδες* sive *Βαρβιτισταὶ*, *Ορνιθες*, *Λυδοὶ*, *Ψῆνες*, et *Βάτραχοι* indicantur. Cogita autem, qui pax inter Hesychium Photiumque et Anonymum *περὶ κωμῳδίας* conciliari possit: Hic enim omnia Magnetis scripta deperiisse dicit, *οὐδὲν σώζεσθαι. Μάγνης Ἀθηναῖος ἀγωνισάμενος Ἀθήνησι νίκας ἔσχεν ια'. τῶν δὲ δραμάτων αὐτοῦ οὐδὲν σώζεται· τὰ δὲ ἐπιφερόμενά ἐστιν ἐννέα.*

Non nostrum inter eos tantas componere lites. O 33

Pag. 148. *Ὁ γὰρ σοφὸς Εὐριπίδης δρᾶμα ἐξέθετο περὶ τοῦ*

Κύκλωπος, ὅτι τρεῖς εἶχεν ὀφθαλμοὺς σημαίνων· τοὺς τρεῖς ἀδελφοὺς et quae deinceps sequuntur. Os hominis! Hoccine ut Euripides vel in somniis dixerit? Bene factum, quod etiam nunc Cyclops supersit. Quod si ita rem, prout narrat Joannes, se habere comperias: non recuso quin, quod gravissimae poenae loco fore putes, per omne vitae tempus noctes diesque versandi mihi sint et ediscendi adeo Annales hi Volusiani, Malelani volui dicere.

Pag. 210. *Ὡς ὁ σοφὸς Εὐριπίδης δρᾶμα περὶ τοῦ αὐτοῦ Μελεάγρου ἐξέθετο.* Meleagri Fabulae mentionem faciunt Macrobius, Stobaeus, Scholiastes Pindari cum aliis. Latine convertit Attius. Hesychius: *Καθωσίωσε, κατέλυσε. κατεύθυσεν. Εὐριπίδης Μελεάγρῳ.* Lego, *καθωσίωσε, κατέθυσε.* Vox altera non aliter quam litura sananda est. Nempe primo mendose scriptum est *κατέλυσε·* postea librarius aliquis paulo doctior vel lector quispiam studiosus, in libri margine vel medio fortassis inter versiculos spatio veram emendationem dederat *Κατέθυσε.* Tandem evenit, ut utrumque vocabulum conjuncte in versu contexteque scriberetur. Hac sane ratione cum in aliis scriptoribus, tum in Lexicographis praecipue non raro peccatum est. Quae quidem peccata cum haud cujusvis sit odorari; profecto opus est, ut exemplis aliquot confirmemus sententiam nostram, ne temere quidquam et inconsulte loco movisse videamur. *Ἔζελεν, ἔβαλεν, ἔλαβεν.* Ejiciendum est verbum posterius: *ζέλλειν* enim eidem Hesychio est *βάλλειν. Εὐηρότατον, εὔδιον, καλὴ γῆ, εὐήροτον, εὔγειον.* Postrema ista ab emendatore quodam profecta sunt; qui prima vitiosa non inepte quidem correxerat. Totus itaque locus sic constituendus est. *Εὐήροτον, εὔγειον, καλὴ γῆ.* † *Φυρτοῖσιν, εἰκαίοις, συμπεφυραμένοις. οἱ δὲ ἄλφιτα οἴνῳ δεδευμένα συμπεφυρμένοις.* Tam scio verbum ultimum a correctore quodam esse, quam me vivere. Nulla dubitatio est, quin ita scripserit Hesychius: *Φυρτοῖσιν, εἰκαίοις, συμπεφυρμένοις. οἱ δὲ ἄλφιτα οἴνῳ δεδευμένα.* † *Αντιδι. ἄν τινι ἐνέγμεθα, ἐναντιώμε-*
O 34 *θα.* Cum vocabulum hoc veniat pone *Αντιμίσθωτος*, scire licet ex literarum serie sic autorem scripsisse. *Αντινιενέγμεθα, ἐναντιώμεθα.* Postea quidam, qui deprehendit erratum, supra emendavit ad hoc exemplum, scriptionis compendium faciens. *ἀντινιενέγμεθα* (supra: *ἀντιδι*) Scimus omnes ita fieri solere. Tandem autem ineptus quispiam librarius eam utriusque vocis continuationem fecit, quam hodie videmus. *Εκλύτρισιν, ἐκλύρισον, κάλυψον.* Illud *ἐκλύ-*
V 19 *ρισον* ex eadem est officina correctorum. Scripsit Hesychius *Εκλύτρισον, κάλυψον·* ut ipse literarum ordo testimonio est. Media enim incedunt inter *Εκλυτος* et *Εκλωπίζει.* Hoc non intelligens pusillus quidam Criticus, (qui enim id intellexerit, quod ne fando quidem unquam auditum est?) emendare conatus est

ἐκλύρισον, a verbo λυρίζω. ὄνος mehercule πρὸς λύραν. Tantum enim τὸ ἐκλυρίζειν et τὸ καλύπτειν significatione differunt,

Quantum Hypanis Veneto distat ab Eridano.

Alte profecto latet ulcus tetrum et κακοηθέστατον· quod nisi lancinata prius Hesychii existimatione, negat ad sanitatem perduci posse. Siquidem erubescendo prorsus errore posuit Εκλύτρισον pro Ελύτρωσον· quod rectissime quidem interpreteris κάλυψον. Ipse Hesychius: Ελύτροις ΚΑΛΥΜΜΑΣΙ, σκεπάσμασιν. Ελυτρα κυρίως τὰ ἐνειλήματα ἢ ΚΑΛΥΜΜΑΤΑ. Ελυτρον, δέρμα, θήκη, λέπυρον, ἐνείλημα, ΚΑΛΥΜΜΑ, σκέπασμα. Inde ἐλυτρῶσθαι apud Hippocratem, et προσελυτροῦν apud Athenaeum, involucro tegere: similiter ἐξελυτρῶσαι, nudare, ex integumentis solvere. Hesych. Εξελύτρωσας, ἐγύμνωσας. Satin' hoc certum et exploratum est, ὦ φίλη κεφαλὴ Milli jucundissime? At enimvero exclamet hic aliquis, O Juvenem confidentem et temerarium! tune illum Hesychium, doctissimum Grammaticorum Hesychium tantae inscitiae affinem esse suspicari ausis, ut Εκλύτρισον scriberet; nisi verbum illud alicubi legisset, apud autores forte quos longa dies et nimia vetustas subtraxerunt notitiae nostrae? I jam et frontem nega de rebus periisse. Placide tamen amabo, O quisquis es: et reprime te tantisper, dum alia nonnulla profero, quae te quoque ipsum velis nolis in sententiam nostram cogent transire. Dum enim ex antiquis Scholiastis, Grammaticis, Lexicis, quae non contexebantur κατὰ στοιχεῖον, omni O 35 ex parte vocabula corradit, quibus hanc suam Συναγωγὴν locupletet et referciat: saepe usu venit ut ab imperitis librariis, qui parum accurate scripserant, vel a sui similibus Ονοματοθήραις in errorem inductus sit: quaeque nusquam gentium vel lecta vel audita sunt, lectoribus suis obtrudat. Illud sis vide. † Δελεδώνη, ὁ μυλαῖος ἰχθύς. Suo loco hoc leges in litera Δ. Ego vero nugas has esse meras tibi denuncio: scriptum enim oportuit Ελεδώνη, ὀσμύλος ἰχθύς. Piscis est de polypodum genere; quem memorant Aristoteles, Athenaeus, alii. Idem Hesychius: Οσμύλια τῶν πολυπόδων αἱ ὄζαιναι λεγόμεναι, καὶ ἰχθύδια ποιὰ ἄττα εὐτελῆ. Οσμύλαι βολβιτῖναι θαλάσσιοι. Sic emendandi sunt hi loci. Videor autem mihi videre, quid errationis ansam Hesychio dederit. Nimirum in autore suo scriptum erat ἡ δ' ἐλεδώνη vel μιαρὰ δ' ἐλεδώνη vel simile quippiam: ille miser, cum sua aetate libri carerent signis accentus, δελεδώνην piscem effinxit, qualem neque Nereus, neque Neptunus, nec ipse pater Oceanus agnoverit. Ecce aliud huic geminum et germanum. † Θολκάζει χαλιναγωγεῖ. Nemo ut opinor inficias iverit, quin ita scriptum fuerit, absque tamen notis accentus: Ιππους θ' ὁλκάζει, vel Νῆας θ' ὁλκάζει. Ipse Hesychius: Ολκάζει, ἕλκει, χαλιναγωγεῖ. Illud autem θολκάζει cedo quenquam mortalium qui legerit. † Ενδεκάτευσα, τήνδε κώπην ἐπαρξάμην. Recta serie hoc scriptum of-

fendes, ut et alia quae deinceps a me proferentur: quod certo indicio est non a Librario, sed ab Hesychio ipso peccatum esse. Atqui ad hunc modum edidisse debuit: *Εδεκάτευσα, τὴν δεκάτην ἐπραξάμην*. † *Διατεύονται, μερίζονται*. et *Διατεύοντο, ἐμερίζοντο*. Ea similitudo est δ[et δι in libris calamo notatis, ut haud facile sit dignoscere. Inde est quod mendosa ea posuerit pro *Δατέονται* et *Δατέοντο*, quae legas apud Homerum. † *Σικυλλιᾶν, τὸ τοὺς κροσσοὺς ἀποσείεσθαι*. Verbum hoc reperies inter *Σίβολε* et *Σιβύνη*. Ipse literarum ordo satis argumento est ab Hesychio positum esse *Σιβυλλιᾶν*. idque errore manifesto pro *Σιλλυβιᾶν*. Hesychius *Σίλλυβα, κροσσοί. οἱ δὲ τὰ ἀνθέμια καὶ κορυκόσμια*. Pollux VII. c. XIV. *τοὺς δὲ θυσάνους καὶ σίλλυβα οἱ παλαιοὶ κα-*
O 36 *λοῦσι ποιηταί*. Sic locus iste legendus est ex codice MS. qui fuit Is. Vossii. *Θύσανοι* autem cum Polluci tum Hesychio sunt *κροσσοί*. † *Ερεθέντα, ἐν ὕδατι ἀποπνιγέντα. Εραθέντι, ληφθέντι*. Portentosi errores. Primo, oportuit scriptum *Ερχθέντα*. Ipse enim alibi: *Ερχθέντα, ἐν ὕδατι πνιγέντα*. Ita Photius Patriarcha in Lexico MS. Ita Suidas. Locus est in Φ. Iliadis:

> *Νῦν δέ με λευγαλέῳ πότμῳ εἵμαρτο ἁλῶναι*
> *Ερχθέντ' ἐν μεγάλῳ ποταμῷ, ὡς παῖδα συφορβὸν,*
> *Ον ῥά τ' ἔναυλος ἀποέρσει χειμῶνι περῶντα.*

Iterum, illud *Εραθέντι* librarii peccatum est pro *Ερεθέντι*. Constat hoc ex elementorum ordine. Qui quidem est error auctoris, pro *Αἱρεθέντι*. *Αι* et *E* apud Graecos non differunt pronunciatione; de qua re postea plura dicemus. Ecce alia monstra: † *Επαλογῆς, σπουδῆς, ἀνταποδόσεως*. Quam turpiter autem hic se dedit! adeo quidem ut hominis me pudeat pigeatque. Siquidem *Ανταποδόσεως* est *ἐπαλλαγῆς*, et *Σπουδῆς* est *ἐπειγωλῆς*· putidum autem suum *ἐπαλογῆς* *Ipse habeat secum servetque sepulchro*. † *Αχινάων, τῶν ἀχιδάων*. Hercules, tuam fidem! enimvero non ab omnibus portentis Graeciam liberasti. Erat hominis eruditi sic edidisse: *Εχινάων, τῶν Εχινάδων*. Verbi sedes in Homeri Boeotia est;

> *Οἱ δ' ἐκ Δουλιχίοιο Εχινάων θ' ἱεράων.*

Y 20 † *Ηθέσει, ἀνθεῖ, ἀγνοεῖ, παρορᾷ*. Adeste huc conjectores et interpretes portentorum. Negant usquam quidquam monstrosius vidisse. Scilicet haec vera scriptura est, *Αηθέσσει, ἀηθεῖ* Etymologicon magnum. *Αηθέσσειν, ἀγνοεῖν, ἀπείρως ἔχειν. Αηθεῖν, λανθάνειν, ἀνεπιστημονεῖν*. Hesychius ipse: *Αήθειν, μὴ ἠθεῖσθαι, μὴ νοεῖν*. lege. *ἀηθεῖν, μὴ εἰθίσθαι. Αήθεσκον*, (lege *ἀήθεσσον*) *ἀσυνήθεις ἦσαν*. † *Ελεντὴν, ἔλαιον*. Mira vero Grammatici eruditio. Poteras haud paulo melius, *Ελεητὺν, ἔλεον*; siquidem Homerici illius meminisses:

> *Οὐκ ὄπιδα φρονέοντες ἐνὶ φρεσὶν οὐδ' ἐλεητύν.*

† *Ατρεμῆ, ὑγεία*. Pace quod tua dicatur, Hesychi, in his verbis *οὐδὲν ὑγιές*. Imposuit tibi depravatus aliquis codex: opor-

tuit enim *Αρτεμῆ*, *ὑγιᾶ*. Te ipsum arbitrum capio, qui haec alibi: *Αρτεμῆ, σῶον, ὑγιᾶ, σώφρονα. Αρτεμέα, ὑγεία*, (lege *ὑγιᾶ*) *ὑγιῆ*. *Αρτελὲς*, (corrige *Αρτεμὲς*) *ὑγιές*. Necdum pec- O 37
candi finis: Ecce enim de integro: † *Αρτηνεστέραν, ὑγιεστέραν, ἐντιμοτέραν*. Duplex erratum est, hoc librarii, illud autoris. Apparet enim cum ex ordine, tum ex interpretatione, non aliter scripsisse Hesychium quam *Αρτιμεστέραν*· nempe vel scripturae mendum, vel minutae fugientesve literae, vel nimia festinatio in causa fuit, cur illud exhiberet pro *Αρτεμεστέραν*. Cum autem *ἀρτιμεστέραν* non multum absimile sit τῷ *Τιμηεστέραν*· ille secundam interpretationem liberalissime donavit de suo; prout error errorem generare solet. † *Ατισιλινοῖς, περὶ τὰ λινὰ ἐξαμμάτων δέσεσιν*. Dic sodes, annon Aenigma tibi videntur haec? Equidem non sum Oedipus: ausim tamen pro certo polliceri, rectam scripturam esse *Αψῖσι λίνου*. Hesychius alibi: *Αψῖσι λίνου, ἅμμασιν ἀπὸ τῆς συναφῆς*. Homerus quinto Iliadis.

Μήπως ὡς ἀψῖσι λίνου ἁλόντε πανάγρου
Ανδράσι δυσμενέεσσιν ἕλωρ καὶ κύρμα γένησθε.

Quid ego de istis dicam, quae pagella proxima mihi in oculos incurrunt? † *Αριστῆραι, δοῦλαι*. Deceptus est similitudine literarum *Α* et *Δ*. Siquidem oportuit *Δριστῆραι*. Ipse alio loco: *Δρηστῆναι, διάκονοι, θεράπαιναι*. lege *Δρηστῆραι*. Verbo monendum est *ι*, *ει* et *η* in Lexicis, praesertim apud hunc nostrum, promiscue usurpari: vera enim analogia requirit, ut *δρήστειραι* scribamus. Locus est Odyss. *Τ'*.

Τάων αἵ τοι δῶμα κάτα δρήστειραι ἔασιν.

Vide tamen, ut magnifice de se loquatur ad familiarem suum Eulogium. *Οὐ γὰρ*, ait, *ὀκνήσω μετὰ παῤῥησίας εἰπεῖν, ὅτι τῶν Αριστάρχου καὶ Απίωνος καὶ Ηλιοδώρου λέξεων εὐπορήσας, καὶ τὰ βιβλία προσθεὶς Διογενιανοῦ, ὃ πρῶτον καὶ μέγιστον ὑπάρχει πλεονέκτημα, ταῦτα δ' αὐτὸς ἰδίᾳ χειρὶ γράφων ἐγὼ μετὰ πάσης ὀρθότητος καὶ ἀκριβεστάτης γραφῆς κατὰ τὸν γραμματικὸν Ηρωδιανόν*. Ego vero, qui Theodosii MS[tam] *ἐπιτομὴν τῆς Καθόλου* Herodiani lectitavi, testificor parum huic promisso vel nullo modo satisfactum esse. † *Αρήσθορεν, ἐπήδησεν*. Vitiosius hoc quidem, quam illud alterum *Αρέσθορεν, ἐπήδησεν*. Sed ex utraque parte ostendit, non lautissimam doctrinae supellectilem sibi domi fuisse. Quae enim haec conglutinatio verborum, quae O 38
dissolvi denuo divellique desiderant? Hom. Iliadis *Μ'*.

— — — *ὁ δ' ἄρ' ἔσθορε φαίδιμος Εκτωρ*
Νυκτὶ θοῇ ἀτάλαντος ὑπώπια.

Αρενοβοσκὸς, προβατοβοσκὸς. Mirifice quidem, ut nihil supra. Atqui *ἀρὴν ἀρῆνος*, puto, dicitur, non *ἀρένος*· unde *πολύῤῥηνες*, et *ὄϊς ὑπόῤῥηνος*. Imo, quin Jambei principium fuerit apud Sophoclem *Αρηνοβοσκὸς* — — ne dubitandum est quidem. Me-

lius ipse alibi: *Αρηνοβοσκὸς, προβατοβοσκὸς, Σοφοκλῆς Τυροῖ. καὶ γράφεται δὲ ἐῤῥηνοβοσκὸς διά τε τοῦ * ἔω καὶ τῶν βόρων.* Verum hic quidem locus a librario pessime acceptus est: ipse autor procul abest a noxa. Lege *Σοφοκλῆς Τυροῖ β. γράφεται δὲ καὶ ἐῤῥηνοβοσκὸς διά τε τοῦ ε καὶ τῶν β ρῶν.* Scribitur, ait, *ἐῤῥηνοβοσκὸς* per literam ε. et duplicem ρ. Etymologicum magnum: *Ἐῤῥηνοβοσκὸς, ὁ προβατοβοσκὸς ἐν Τυροῖ β Σοφοκλῆς.* † *Εμπήρους* et *Εμπηροι* vitium Exemplaris est pro *Εμμήρους* et *Εμμηροι.* Ipse alibi emendate: *Εμμήρους, ἐν ὁμηρείᾳ ὄντας, παρὰ τοὺς ὁμήρους τοὺς ἐπὶ συμβάσει διδομένους.* Totus autem locus ad hunc modum constituendus est: *Εμμήρους, Δημήτριος ἐν Σικελίᾳ.*

Λακεδαιμόνιοί θ' ἡμῶν τὰ τείχη κατέβαλον,
Καὶ τὰς τριήρεις ἔλαβον Εμμήρους, ὅπως
Μηκέτι θαλαττοκρατοῖντο Πελοποννήσιοι.

Demetrius iste Comicus fuit; et illa fabula inscripta est Sicilia. Quare perperam hactenus judicarunt viri docti; qui scriptorem eum Historicum, orationem autem prosaicam esse censuerunt. Athenaeus lib. 3. *Δημήτριος ὁ κωμῳδοποιὸς ἐν τῷ ἐπιγραφομέ-*
V 21 *νῳ δράματι Σικελίᾳ.* Etymologici autor *Σικελοὺς* inscribit, non *Σικελίαν·* eum vide in *Εμμήρους.* † *Χωρονομεῖν, ὀργίζεσθαι.* Oportet ut conniventibus oculis haec legerit Hesychius. Ego quidem meis vix fidem habeo, cum ista lego. Proculdubio sic scriptum est a prima manu: *χειρονομεῖν, ὀρχεῖσθαι.* Ipse alibi: *χειρονόμος, ὀρχηστής.* Manuum iste motus cum certa lege et numero bonam partem saltationis olim constituebat. Plena sunt exemplorum omnia. Lucretius:

O 39 Quod superest, non est mirum simulachra moveri
Brachiaque in numerum jactare et caetera membra.

Et postea:

Quid porro, in numerum procedere quum simulachra
Cernimus in somnis, et mollia membra movere,
Mollia mobiliter quum alternis brachia mittunt.

† *Κάλυψιν, κάλυκα ἀντιστρόφως.* Medium hoc verbum est inter *Καλυδώνιον* et *Κάλυκας.* Agnosco manum et ingenium Correctoris: qui videlicet, cum in Hesychio suo legerat *Κάλυψιν, κάλυκα,* idque animadverterat extra seriem et praepostere poni, adscripserat in margine e regione loci, *Αντιστρόφως.* nempe *vice versa* legi oportere *Κάλυκα, κάλυψιν.* Postea illud *ἀντιστρόφως* per inscitiam librariorum insinuavit se in versum. Quis hujus rei ante nos suspicionem habuit? Quin et alibi post vocem *Προσβάλλοιντο,* quae et ipsa vitiosa est, haec leges: *Προσελθὼν, προσβαλὼν ἐξ ἀντιστρόφως.* Dele hoc novissimum, quod nimirum ab emendatore est, qui adnotaverat legendum esse *e converso Προσβαλὼν προσελθὼν.* Quo nihil verius dici potuisse censeo: sed in altero, quicunque fuit, longissime a vero abfuit.

Profecto plus toto coelo distant *Κάλυξ* et *Κάλυψις*. Ego vero pro explorato prorsus habeo sic scriptum esse ab Hesychio; *Κάλυξιν, κάλυκα·* nempe depravate loco *Κάλυξιν· ζ* pro *ξ·* quem errorem millies erravisse eum, si hic locus esset, nunc possem ostendere. Quam recte autem *Κάλυξιν* interpretetur *κάλυκα*, melius est ut ipsum ad testimonium vocemus: *Καλύξεις, ῥόδων καλύκια. Κάλυξις, κόσμος τις ἐκ ῥόδων.* Habeo alia sexcenta, quae hac vice condonabitur. Verum hercle si unquam usus fuerit, ut nova Hesychii editio procuretur; qui, ut in pudendos errores crebro inciderit, utilissimus nihilominus et pene necessarius est omnibus, qui ad veram eruditionem viam affectant:

Id tibi de plano possum promittere, Milli,

quinque plus minus millia mendorum me correcturum esse, si libuerit; quae aliorum *εὐστοχίαν* et laboriosam diligentiam hactenus eluserunt. Ut, illuc unde abii, redeam: multos ubique Lexicorum locos contaminaverunt Correctiones illae in librorum O 40
marginibus: quod ex illo tempore verbum mendosum cum altero junctim continuaretur in versu; non uti factum oportuit, litura tolleretur. Luculentum hujus rei exemplum extat apud Julium Pollucem lib. VII. cap. XXXIII. ubi inter varia nomina jactuum in ludo talario nominantur *ἄρτια* et *ἁρματίαι*, *ἀντίτευχος* et *ἀντίτυπος*, *ἐπιςένων* et *ἐπιφέρων*. Sed ex hisce binis non nisi singula quaeque a Polluce profecta sunt, caetera qua dixi via insinuarunt se in orationem. Cui quidem sententiae non invitus accedet, qui jam primum a me didicerit Iambicos esse trimetros ex Eubuli fabula Aleatoribus. Locus hoc exemplo constituendus est. *Ὁ μέν τοι Μίδας καὶ τῶν μέσων βόλων ἦν. Καὶ ἄλλοι δὲ πολλοί εἰσιν, οὓς ὀνομάζει Εὔβουλος ἐν τοῖς Κυβευταῖς·*

> *Κεντρωτὸς, ἱερὸς, ἅρμ' ὑπερβάλλον πόδας,*
> *Κήρυνος, εὐδαίμων, κυνῶτος, ἄρτια,*
> *Λάκωνες, ἀντίτευχος, ἀργεῖος, δάκνων,*
> *Τιμόκριτος, ἐλλείπων, πυαλίτης, ἐπίθετος,*
> *Σφάλλων, ἀγύρτης, οἶστρος, ἀνακάμπτων, δορεὺς,*
> *Λάμπων, κύκλωπες, ἐπιφέρων, σόλων, σίμων.*

Horum autem versuum ignoratione tota via erravit Joannes Meursius, qui eos omnes inter jactus medios recenset. Nempe non Eubuli esse verba, sed Pollucis: et quia Midas esset *τῶν μέσων βόλων*, itidem et sequentes esse arbitratus est. Sed parum est dubitationis, quin boni fuerint *Εὐδαίμων* et *ἅρμ' ὑπερβάλλον πόδας*, qui nimirum aliis jactibus tanto anteiret, quanto qui pedibus iter faceret, a curru vinceretur; *πεζὸς*, ut aiunt, *ὁδεύων παρὰ Λύδιον ἅρμα. Δάκνων* autem et *σφάλλων* et *ἐκλείπων* merito opinor suo pro infelicibus haberi possunt. Sed ad Antiochensem redeo: nam sero sensi longe longeque declinasse me a proposito,

Singula dum capti circumvectamur amore.

V 22 Pag. 172. *Καθὼς ὁ σοφώτατος Εὐριπίδης ἐξέθετο δρᾶμα
ποιητικῶς, ὧν μέρος ὀλίγον ἐστὶ ταῦτα.* Multa quidem transcri-
psit Malelas ex *Iphigenia in Tauris;* quae ex usu fuerit ad Euri-
pidea exigere, quo de ejus doctrina et fide cognoscamus: si quis
O 41 illa tam dura habeat, ut eam molestiam devorare possit. Mihi
enim, qui jam lentus et fastidiosus esse coepi, dabis veniam; si
plura rejiciens et aspernans, unumquidquid quod erit bellissi-
mum carpsero. Velut illud p. 172. in Oraculo: *Εἰ μὴ περάσας
Πόντου κύματα Σκυθίης τε γαῖαν καταλάβοις, Αὐλίδος τε χώραν.*
et 173. *κατέφθασεν ἐπὶ τὴν Αὐλίδα χώραν τῆς Σκυθίας.* Male
vero sit vobis quantum est Geographorum. Rogo vos, an Scy-
thicam illam Aulidem silentio praetermissam oportuit? quid? an
ultra Cimmeriorum fines latitabit *ἠέρι καὶ νεφέλῃ κεκαλυμμένη,*
adeo ut nemo vestrum usque eo potuerit oculis contendere? Eu-
ge vero, *ὦ Ἰωαννίδιον·* profecto aptus natus es ad omnia abdita
et retrusa contemplanda: tam acri es acie et mentis et oculorum.

Sed tamen amoto quaeramus seria ludo.

Geminam Iphigeniam etiam pueri sciunt Euripidem docuisse, *τὴν ἐν Ταύροις* et *τὴν ἐν Αὐλίδι.* Joannes, cum Tauros esse Scythas ab aliquo didicisset, etiam Aulidem, quae Boeotiae oppidum est, regionem iis finitimam esse arbitratus est. P. 173. *Τούτους δὲ ἑωρακότες βουκόλοι ἔδραμον πρὸς τὴν Ἰφιγένειαν λέγοντες αὐτῇ· Ἀγαμέμνονος καὶ Κλυταιμνήστρας Κόρη, ἥκασι δύο νεανίσκοι παρὰ τὴν κυανέαν·* quae ex his Euripideis expressa sunt.

Βουκ. *Ἀγαμέμνονος, παῖ, καὶ Κλυταιμνήστρας κόρη,*
Ἄκουε καινῶν ἐξ ἐμοῦ κηρυγμάτων.
Ἰφ. *Τί δ' ἔστι τοῦ παρόντος ἐκπλῆσσον λόγου;*
Βουκ. *Ἥκουσιν εἰς γῆν Κυανεᾶν συμπληγάδων*
Πλάτῃ φυγόντες δίπτυχοι νεανίαι.

Vides Antiochensem hunc ita *ἐπαριστέρως* accepisse sententiam
Euripidis; tanquam si *εἰς γῆν Κυανέαν* conjunctim dixisset. Vos
iterum apello de terra hac Cyanea; vos qui Geographiae magi-
stros vos pollicemini. Quid autem mussitatis? nam Joannem ea
loca convisisse Cedrenus affirmat, prorsus *οἴκοθεν ὁ μάρτυς.* Da-
mno itaque stultitiam meam, qui *Κυανεᾶν* cum *συμπληγάδων*
componebam hactenus. Atque hercle vero serio, nequid dissi-
mulem, non placet iste locus: neque enim video cur ii bubulci
O 42 sermone Dorico uterentur. Quid, malum, an Siculos se esse
somniabant, non Tauro-Scythas?

Δωρίσδεν δ' ἔξεστι, δοκῶ, τοῖς Δωριέεσσιν.

Atqui quantumvis essent Dorienses, si *πλατειάσδοισαν* suam dialecton extra chorum adhibuissent, rus continuo vel in ultimas terras mandati essent non sine infortunio. Sciunt id qui harum literarum gustum aliquem habent. Adde Orationem soloecam esse; ut quidem nunc habetur: sed certe, si pro sano locutus est, sic scripsit Euripides:

Ἤκουσιν εἰς γῆν, κυανέας συμπληγάδας
Πλάτῃ φυγόντες δίπτυχοι νεανίαι.

aut, si illud *Κυανέαν* antiquitatis causa servare velis, quandoquidem qua vixit Malelas tempestate jam in libris inveteraverat; in hunc modum:

Ἤκουσιν εἰς γῆν, κυανέαν συμπληγάδων
Πέτραν φυγόντες δίπτυχοι νεανίαι.

velut postea loquitur, *Κἀγώ σε σώσω κυανέας ἔξω πέτρας.* Eleganter autem *κυανέαν πέτραν συμπληγάδων*, ut nihil supra. Sic Virgilius:

Quales Threicia cum flumina Thermodontis

et Lucretius: *Fulverulenta Ceres, et Etesia flabra Aquilonum.*
et iterum: *Ut Babylonica Chaldaeum doctrina refutans.*
et tertium: *Impellant ut eam Magnesia flamina saxi.*

Sic legendi sunt duo loci novissimi; in libris vulgatis minus emendati feruntur. P. 176. *τοῦ Πελοπείου γένους σήμαντρον ἔχει, ἐλαίαν ἐν τῷ ὤμῳ.* Jam hoc pro explorato habeo, *ἐλαίαν* ab hac pecude positam esse pro *ἐλέφαντα.* Cui enim fando auditum est, oleaginum humerum fuisse Pelopi?

Cui non dictus Hylas puer et Latonia Delos V 23
Hippodameque humeroque Pelops insignis eburno?
Ἐπεί νιν καθαροῦ λέβητος ἔξελε
Κλωθὼ ἐλέφαντι φαίδιμον
Ὦμον κεκαδμένον.

Alia multa sunt apud Malelam ex eadem fabula tralata, quae missa facio. Cur enim me mancipium faciam *παραφρονοῦντος δεσπότου?* Majoris fuerit et voluptatis et fructus cognoscere, quae *summus poeta Ennius* de priore Iphigenia convertit. Julius Rufinianus de figuris sententiarum et elocutionis: *Aganactesis indignatio, quae fit maxime pronunciatione. Ennius in Iphigenia: Menelaus me objurgat, id meis rebus regimen restat.* Dormitavit hic vir summus Ger. Vossius. Nam, si unam syllabam addideris, trochaicus erit catalecticus.

Menelaus me objurgat: id meis rebu' regimen restitat

quod genus versus commodissime inservit *τῇ ἀγανακτήσει·* ut diu est quod ipse in Tragicis Graecis observavi; priusquam id de Scholiaste Hermogenis didicissem. Idem Rufinianus postea: *Syncrisis sive antithesis comparatio rerum atque personarum inter se contrariarum: ut, ego plector, quod tu peccas: tu delinquis, ego arguor pro malefactis: Helena redeat, virgo pereat innocens: tua reconcilietur uxor, mea necetur filia.* Hunc etiam locum ad Ennii Iphigeniam refert Italorum doctissimus Hieronymus Columna: invito tamen et repugnante Vossio, partim quia autor non laudatur, partim quia non vincta sed pedestris oratio est; ad quod mirum, ait, non attendisse Columnam. Peccet Columna, et peccat quidem, in versibus: ego vero, cum certis signis hunc Ennii

foetum cognoscam, non committam ut alium, quam quo natus est, parentem sibi inveniat. Versus enim sunt Trochaici, ex eadem puto scena petiti, qua superior est:

Ut ego plectar, quod tu peccas; tu delinquis, ego arguar
Pro malefactis? Helena redeat, virgo pereat innocens?
Tua reconcilietur uxor, mea necetur filia?

Non amplius, quod sciam, Euripides a Malela citatur praeterquam p. 35. *Ο Ταῦρος ἐκ τῆς Εὐρώπης ἔσχεν υἱὸν τὸν Μίνω, καθὼς καὶ Εὐριπίδης ὁ σοφώτατος ποιητικῶς συνεγράψατο· ὥς φησι, Ζεὺς μεταβληθεὶς εἰς ταῦρον τὴν Εὐρώπην ἥρπασεν.* Haec quidem unde accersita sint, non certo scio: nam credibile est
O 44 eum in non una tragoedia haec obiter attigisse; ut in Cretensibus fortassis, ubi Chorus ad Minoem; *φοινικογενοῦς, παῖ, τῆς Τυρίας τέκνον Εὐρώπης καὶ τοῦ μεγάλου Ζηνός.* veri tamen simile est ex Euripidis *Phrixo* tralata esse. Eratosthenes in *Καταστερισμοῖς. Ταῦρος λέγεται ἐν τοῖς ἄστροις τεθῆναι διὰ τὸ Εὐρώπην ἀγαγεῖν ἐκ Φοινίκης εἰς Κρήτην διὰ τοῦ πελάγους, ὡς Εὐριπίδης ἐν τῷ Φρίξῳ.* Profecto qui *Europam* Tragoediam esse volunt, narrant nobis insomnium ex eburnea porta.

Pag. 181. *Εν τοῖς χρόνοις τοῖς μετὰ τὴν ἅλωσιν Τροίας παρ' Ελλησιν ἐθαυμάζετο πρῶτος Θέμις ὀνόματι. ἐξεῦρε γὰρ οὗτος τραγικὰς μελῳδίας, καὶ ἐξέθετο πρῶτος δράματα, καὶ μετὰ τοῦτο Μίνως, καὶ μετὰ Μίνωα Αὐλέας τραγικοὺς χοροὺς δραμάτων συνεγράψατο.* Utinam vero Malelae cum praecursore suo melius conveniret! nam Jubal, si ei credimus, diu ante Trojae excidium tragoedias factitavit. Verba, ne te ludere videar, sunt p. 3. *ὁ δὲ Ιουβὰλ κιθαρῳδίας καὶ τραγῳδίας τοῖς δαιμονικοῖς ἐπιτηδεύμασι προσεπενόησεν.* Quid quod ad soccum haud minus idoneus erat, si interpretem audis, quam ad Cothurnum. Nam *κιθαρῳδία* Chilmeado est *comoedia;* qui, cum ad alios ingenii cultus etiam Musicae studium adjunxerit; cur adeo ab artificio suo recederet, miror: clementer tamen, propter alia merita, suaque quasi lyra est increpandus. Vix equidem crediderim in Bibliotheca vestra Oxonii, quantacunque est, Jubaliana Dramata reperiri. Scilicet ea omnia perierunt olim;

Quando ex diluvio magno exivere rapaces
Per terras amnes, atque oppida cooperuere.

Quarum fabularum una cum ipsis etiam memoria occidisset; absque illo Hamartolo fuisset, qui omnia omnino meminit, Quae fuerunt, et quae nullo sunt tempore nata. Habeo tamen, quo desiderium meum et dolorem consoler; nam in mentem opportune venit fieri posse, ut locus iste vitiosus sit, et in hunc modum emendandus: *Ο δὲ Ιουβὰλ κιθαρῳδίας καὶ λυρῳδίας τοῖς ἁρμονικοῖς ἐπιτηδεύμασι προσεπενόησεν.* Et profecto quam magis magisque cogito, nimirum acu rem tetigi; sin autem, nolim mihi

quenquam posthac ne jurato quidem credere. Tandem igitur aliquando lite hac composita, quantulum est tamen quod profecimus, si Joannes ipse pugnantia loquatur? Non enim jam ab Ilio
capto primus mortalium Themis dramata fecit: siquidem ante O 45
istam memoriam Aegypti rex Pharao, ubi a negotiis et turbis re- V 24
quiescere volebat, solitus est comoedias scriptitare. Verba sunt Joannis p. 76. *Τῶν δὲ Αἰγυπτίων ἐβασίλευσε Πετισσώνιος ὁ κωμῳδὸς Φαραώ.* Quid rides? Quasi vero novum nunc proferatur, Regem ad fabulas scribendas animum appulisse. Etiam Dionysius Tyrannus poeta fuit tragicus, et Augusti Ajax in spongiam incubuit. Quanquam, si emendate loqui velimus, *κωμῳδὸς* non *comicus* est, sed comoediae actor. Histrioniam igitur fecit Pharao; Thrasonis, opinor, vel Pyrgopolinicis partes agens; ut Nero postea Oedipodis vel Creontis. Verum haec ipsius Malelae stultitiam superant; ut ea qui dixerit, non pro homine sano loqui, sed ad agnatos et gentiles deducendus esse videatur. Sine dubio vitium est exemplaris, quo tamen modo tollendum sit, minus id possum conjectura assequi. Quid si legamus, *Πετισσώνιος, ὁ τῷ Μωσεῖ Φαραώ· Petissonius, qui a Mose Pharao vocatur?* Si caput scaberem fortasse aliud melius possem exsculpere: sed indignus est Joannes, cujus causa commentari velim quidquam, nisi si quid ex facili nascatur. Itaque ut ad Themin istum propius accedamus. Eadem cum Antiochensi narrat, et in eodem doctus est ludo *Scholiastes vetus* nescio quis apud Stanleium in vita Aeschyli: *Εν τοῖς χρόνοις Ορέστου ἐθαυμάζετο παρ' Ελλησι Θεόμις, ὃς πρῶτος ἐξεῦρε τραγῳδικὰς μελῳδίας, καὶ ἐξέθετο πρῶτος δράματα. Καὶ μετ' αὐτὸν Μίνως, καὶ μετὰ Μίνωα Αὔλέας χοροὺς τραγικοὺς συνεστήσατο.* Haec habet doctissimus noster Stanleius ex Bullengeri Theatro. Et tamen neuter de Themide, de Minoe vel Aulea, quod quam diligentissime factum oportuit, certiores nos facit. Concurrant jam omnes, quantum est *βιβλιοτάφων*, et capita inter se conferant: nunquam se expedient, neque quidquam de tergeminis hisce tragicis resciscent. Narrat Clemens *Στρωματέων* primo *τὸ ἡρῷον τὸ ἑξάμετρον Θέμιν μίαν τῶν Τιτανίδων εὑρηκέναι*, Minoem autem *τοὺς νόμους·* sed quod ad praesens negotium attinet, vacuum a se lectorem et hiantem dimittit. Quid enim *νόμοι* Minois ad nomos musicos? *Τί πρὸς
τὸν Διόνυσον;* neque Heroes in Tragoediis heroos hexametros di- O 46
cebant. Itaque quantum video, perpetua jam Criticis sollicitudo et quasi crux constituta est: nisi Callimachi *Πίνακας* et Aristophanis Grammatici Commentarium longa nocte sepultos protrahere possunt in lucem. Verum heus vos! Ecquid erit pretii, si nodum hunc solvero? quod quidem ea lege et conditione faciam; ut dehinc mihi cum vestra natione nullum omnino commercium intercedat. Enimvero ab Antiochensi et ficulno illo, quicunque est, Scholiaste gravissime peccatum est, cum in nominibus tum

in rebus ipsis. Prorsus quot verba, tot errata. Neque enim agnosco commentitios istos Thcomin, Minoem, Auleam; quorum ego loco non dubia conjectura repono Thespin, Jonem, Aeschylum: neque Thespis ea, qua rentur, tempestate vixit; nam Solonis aequalis a Troicis temporibus longissime abfuit: neque Ion Aeschylo prior fuit: neque primus Aeschylus Choros tragicos instituit; quod contra chorum, qui perpetua ante oratione totam fabulam decantabat, primus diverbiis et personis distinxit. Sed operae pretium fuerit accuratius haec omnia tractare. Ac de Thespide quidem minor est dubitatio, quia in discipulorum cathedris quotidie ista jactantur:

Ignotum tragicae genus invenisse Camoenae
Dicitur, et plaustris vexisse poëmata Thespis.

Suidas: *Θέσπις ἐδίδαξεν ἐπὶ τῆς πρώτης καὶ ξ̄ ὀλυμπιάδος. μνημονεύεται δὲ τῶν δραμάτων αὐτοῦ, Ἆθλα Πελίου ἢ Φορβὰς, Ἱερεῖς, Ἠΐθεοι, Πενθεύς.* *Pentheus* fabula a Polluce laudatur lib. VII. c. XII. *Τὸ ὄνομα ἐπενδύτης ληπτέον ἐκ τῶν Σοφοκλέους Πλυντριῶν, Πέπλους τενίσαι λινοπλυνεῖς τ' ἐπενδύτας· καὶ Θέσπις δέ που φησὶν ἐν τῷ Πενθεῖ· Ἔργῳ νόμιζε νευρίδας ἔχειν ἐπενδύτην.* De quo versu cum nihil in praesentia succurrat, quod mihi satisfaciat; ejus emendationem in aliud tempus differam: Sophocleum illum sine mora expediam. Neque enim cum Casaubono, Meursio et Gatakero *κτενίσαι* substituerim; cujus media syllaba est brevis: versumque redderet una syllaba breviorem. Non enim diiambus est *λινοπλυνεῖς*, sed paeon quartus. Neque Gatakeri
O 47 *νεοπλύντους ἐπενδύτας* probaverim; nam sedes quarta spondaeum non admittit; poterat paullo rectius *νεοπλύτους*. Sed aliud quiddam praetulerim, de quo ausim tibi firmissime asseverare:

Πέπλους τε νῆσαι λινοπλυνεῖς τ' ἐπενδύτας.

Diversa ab illis, quas Suidas recenset, fabula habetur in veteri marmore Arundeliano; quod nunc est Oxonii: *ΑΦ ΟΥ ΘΕΣΠΙΣ Ο ΠΟΙΗΤΗΣ .... ΑΧΙ ... ΟΣ ΕΔΙΔΑΞΕΝ ΑΛ ... ΣΤΙΝ.* Supple *ΑΛΚΗΣΤΙΝ*, *ἄλκηστιν*· non *ἀλκέστιν*, ut minus recte Editores. Locus est illustris apud Clementem in *Στρωματέων* quinto; quem nefas quidem fuerit silentio praetermittere. *Θέσπις μέν τοι ὁ τραγικὸς διὰ τούτων ἄλλό τι σημαίνεσθαί φησιν ὧδέ πως γράφων.*

Ἴδε σοι σπένδω κναξζβὶ τὸ λευκὸν
Ἀπὸ θηλαμόνων θλίψας κνακῶν·
V 25 *Ἴδε σοι χθύπτην τυρὸν μίξας*
Ἐρυθρῷ μέλιτι, κατὰ τῶν σῶν, Πὰν
δικέρως, τίθεμαι βωμῶν ἁγίων.
Ἴδε σοι Βρομίου αἴθοπα φλεγμὸν
Λείβω.

Haec narrat Clemens ex Thespide: Ex aliis alia, quae ad eandem

rem spectant. Persuasum est hactenus viris eruditis, magnam Symbolicae et aenigmaticae veterum Theologiae vim in barbaris illis vocabulis contineri. Rem igitur haud ingratam facturum me spero, si refregero haec claustra, quae a multis saeculis omnem ad haec sacra aditum praecluserunt. Quod autem Herculem ferunt dixisse, cum in delubro quodam conspexisset simulachrum Adonidis, *Οὐδὲν ἱερὸν ὑπάρχειν*· idem mihi jam usu venit, hoc adyto recluso. Videlicet erat olim ridicula et puerilis ratio; ut ex quatuor et viginti literis, semel duntaxat positis singulis, barbara quaedam et infacceta verba conficerent, prout cuique libitum fuerit. Clemens hanc appellat *στοιχειωτικὴν τῶν παίδων διδασκαλίαν*. Postea certandum erat ingenio, ut sententiam istorum verborum aliquam omnibus vestigiis indagarent; non eam quidem omnino alienam et absonam, sed a propinquo si fieri potuit, et verisimili petitam. Tria profert Clemens exempla eorum *ὑπο-* O 48
γραμμῶν παιδικῶν· quorum unum hoc est:

Μάρπτε, σφὶγξ, κλὼψ, ζβυχθηδόν.

Ita scribi oportere res ipsa clamat; non ut in editis, *μάρπτες* et *ζυνχθηδόν*· Calculum jam pone, et omnes omnino literas Cadmi, Palamedis, Simonidis, in quatuor istis vocabulis invenies. Ecce tibi secundum:

Βέδυ, ζὰμψ, χθὼ, πλῆκτρον, σφίγξ.

Ita legendum, non ut in vulgatis, *ζὰψ* et *χθών*· nam eo pacto et M litera deesset, et N bis poneretur. Tamen ut *Λάμβδα λάβδα*, sic illud *Ζὰμψ* autores Graeci *ζὰψ* scripsisse et pronunciasse videntur. Sic *κάψα* dicunt et *κάμψα*· sic *λήψεται* in antiquissimis MSS. *λήμψεται*, et multa similia. Tertium denique est illud Thespidis:

Κναξζβὶ, χθύπτης, φλεγμῶ, δρόψ.

Male apud Clementem est editum, *φλεγμὸς, δρώψ*· ut liquido constabit, si digitis computans literarum numerum velis inire. Quam mirifice autem Clemens haec omnia quantumvis inepta et ludicra, interpretetur; malim ex ipso quam ex me audias. Aliter paullo haec ultima ab Hesychio proferuntur; nam pro *κναξζβὶ χθύπτης*, *κνὰξ* habet et *ζβὶχ* et *θύπτης*. *Κνὰξ* autem interpretatur *γαλὰ λευκὸν*, *Ζβὶχ* (ita lege, non *ζαβὶχ*) *λευκὸν*, et *θύπτης ὁ τυρός*. Atque hujus autoritate inductus Salmasius verba Thespidis ad hunc modum immutare voluit:

Ἴδε σοι σπένδω κνὰξ ζβὶχ λευκόν,
et *Ἴδε σοι θύπτην τυρὸν μίξας.*

Sed profecto non ea est Hesychii autoritas; neque plus habet momenti, quam Clementis et Porphyrii hominum multis partibus illo doctiorum. Non enim librarii culpa est apud Clementem: neque ulla similitudo veri est *χ* literam a verbo *κναξζβὶ* fortuito disjunctam fuisse, et tertio post versu repositam. Porphyrii autem hoc *ἀποσπασμάτιον* est ex libro MS^{to} Oxonii.

O 49 *ΠΟΡΦΥΡΙΟΥ ΦΙΛΟΣΟΦΟΥ.*

Περὶ τοῦ Κναξζβὶ, χθύπτης, φλεγμῶ, δρὸψ ἑρμηνεία.

Εν Δελφοῖς εἰς τὸν ναὸν ἐπιγέγραπται τράγος ἰχθύϊ ἐπὶ δελφῖνος ἐπικείμενος. Κνὰξ μὲν γάρ ἐστιν ὁ τράγος κατὰ ἀποκοπὴν τῶν στοιχείων τοῦ κως (lege *κων*) *καὶ πάλιν ἀφαίρεσιν* (imo *πρόσθεσιν*) *τοῦ ξ. κνάκον γὰρ καλεῖται, ὡς καὶ Θεόκριτος ἐν βουκόλοις λέγει. οἷον τράγος καὶ ἰχθὺς, ὁ μὲν φλεγόμενος, ὁ δὲ δρὸψ ὄψον. Λέγει δὲ ὅτι ὁ τράγος φλεγόμενός ἐστι πάντοτε ὑπὸ λαγνίας, ὅτι ἐάν τις τὰς ῥῖνας αὐτοῦ ἀποσφαλίσει* (leg. *ἀπασφαλίσῃ*), *διὰ τῶν κεράτων ἀναπνεῖ. Εχει δὲ καὶ ἑτέραν ἑρμηνείαν οὕτως· Τὸ κναξζβὶ γάλα ἐστὶν, τὸ δὲ χθύπτης τυρὸς, δρὸψ δὲ ἄνθρωπος· δρῶπες γὰρ οἱ ἄνθρωποι λέγονται. Καὶ ἕτερα δὲ πλεῖστα τοιαῦτα διὰ τῶν κδ στοιχείων ἀπαρτίζοντα ἴδιον σκοπὸν εὕρομεν, οἷον· Βέδυ, ζὰψ, χθὼ, πλῆκτρον, σφίγξ. ὅ ἐστιν οὕτως· Βέδυ ἐστιν ἡ ὑγρὰ οὐσία, ζὰψ ἡ πυρώδης οὐσία, χθὼ ἡ γῆ, πλῆκτρον δὲ ὁ ἀὴρ, σφὶγξ ἡ τούτων φιλία διὰ τὸ συνεσφίγχθαι. Κλώδιος δὲ ὁ Νεαπολίτης οὕτως ἡρμήνευσε τὸ προκείμενον· ἀὴρ, θάλασσα, γῆ, ἥλιος. Καὶ ἕτεροί τινες φιλόσοφοί τε καὶ ποιηταὶ τοῦτον τὸν σκοπὸν ἡρμήνευσαν.*

Non longe a principio sic scribe: *κνάκων γὰρ καλεῖται, ὡς ὁ Θεόκριτος ἐν Βουκολικοῖς λέγει.* Locus est Idyllio tertio:

V 26 *— — — καὶ τὸν ἐνόρχαν*
Τὸν Λιβυκὸν κνάκωνα φυλάσσεο, μή τυ κορύψῃ.

Illud autem nimis festivum est, quod aliquanto post sequitur: Capras scilicet, siquis iis nares obturet, cornibus spirare. Sed pro *κεράτων* certissime emendandum est *ούάτων* vel *ὤτων*. Varro de Re Rustica: *De quibus admirandum illud, quod etiam Archelaus scribit; Capras non, ut reliqua animalia, naribus, sed auribus spiritum ducere solere.* Idem narrant Plinius et Aelianus. Clodius iste Neapolitanus librum composuit adversus eos, qui carne abstinerent; ut testis est ipse Porphyrius *περὶ ἀποχῆς ἐμψύχων.* neque alius quisquam illius meminit, quod sciam. Fidem id facit, minime *ψευδεπίγραφα* haec esse, sed ex Porphyrio bona fide excerpta.

P. 181. *Καὶ μετὰ τοῦτο Μίνως, καὶ μετὰ Μίνωα Αὐλέας.* Dixi meam sententiam: nimirum aut vitio codicis aut memoriae falsum esse Joannem; et ad hunc modum a prima manu scriptum videri, *Καὶ μετὰ τοῦτον Ιων, καὶ μετὰ Ιωνα Αἰσχύλος.* Porro
O 50 iste Jon poeta fuit Tragicus, natione Chius: de quo ideo plura dicemus, quia Thespide et Aeschylo aliquanto est ignotior; tum autem ut quasi specimen demus istius operis, cujus antea fecimus mentionem, quo *Relliquias omnis Graecae Poeseos*, Philosophicae, Epicae, Elegiacae, Dramaticae, Lyricaeque colligere voluimus. Sed haec fuerunt. Principio autem non injuria Chius

noster una cum Aeschylo memoratur, cui olim amicitia et familiaritate conjunctus fuit; ut ex Plutarcho constat in libro qui inscribitur *Πῶς ἄν τις αἴσθοιτο ἑαυτοῦ προκόπτοντος ἐπ' ἀρετῇ*. *Αἰσχύλος*, ait, *Ισθμοῖ θεώμενος ἀγῶνα πυκτῶν, ἐπεὶ πληγέντος ἑτέρου τὸ θέατρον ἐξέκραγε, νύξας Ιωνα τὸν Χῖον, Ορᾷς, ἔφη οἷον ἡ ἄσκησίς ἐστιν· ὁ πεπληγὼς σιωπᾷ, οἱ δὲ θεώμενοι βοῶσι.* Juvenis tamen cum sene versatus est; et in eo quidem non leviter peccatum est a Joanne, quod Jonem Aeschylo vetustiorem faciat. Utinam vero superesset hodie Batonis Sinopensis liber: Plura de Ionis aetate, et evidentiora dici possent, nunc soli in obscuro lubricoque tramite magis reptamus, quam pedetentim ingredimur. Platonis est Dialogus, quo Socrates sermonem instituit cum Jone quodam Ephesio; quem a Chio non esse diversum opinio est Lilii Gyraldi, Julii Scaligeri, Delrii, et Menagii: quae si vera est sententia, non opus est ut multa dicamus. Statim enim constabit Jonem Aeschylo fuisse natu minorem. Quippe Socrates natus Olymp. LXXVII. anno IV. tantummodo XIII. aetatis annum agebat, cum Aeschylus ex vita excessit, videlicet Olymp. LXXXI. an. I. Callia Athenis Archonte. Sed de Ephesio isto pugnant adversus Gyraldum et Scaligerum eruditissimi quidem homines Leo Allatius et Joannes Jonsius: ille contumeliis fretus, et eo quod nullo autore primus id dixerit Gyraldus, quodque Ephesius Rhapsodus fuerit, non Tragicus; hic autem acerrimo telo armatus, quia ratio temporum reclamat: scilicet Jonem Chium Olymp. LXXII. tragoedias docuisse non minus annos viginti priusquam Socrates nasceretur, Olymp. demum LXXVII. IV. Mihi quidem idem est animus, non unum et eundem fuisse Chium et Ephesium: Chius enim et genere et opibus fuit clarus: qui cum Athenis quondam tragoedia simul et dithyrambo vicisset, Chii O 51
vini cadum viritim cuique civium dedit; ut memorant Athenaeus et Comici enarrator ad Pacem. Luculentae vero divitiae, quae tam eximiae liberalitati sufficere potuerunt. Ephesius homo mendicus et circumforaneus cantitando et gesticulando victum inopem quaeritans, ut mos erat Rhapsodis, quos Homerus suus misella stipe et esuritione pascebat. Ipse de se loquitur apud Platonem: *Δεῖ γάρ με καὶ σφόδρ' αὐτοῖς (τοῖς θεαταῖς) τὸν νοῦν προσέχειν, ὡς ἐὰν μὲν κλαίοντας αὐτοὺς καθίζω, αὐτὸς γελάσομαι ἀργύριον λαμβάνων· ἐὰν δὲ γελῶντας, αὐτὸς κλαύσομαι ἀργύριον ἀπολλύς.* Chius in omni literarum genere magnum nomen est consecutus: Ephesius praeter Homerum nihil doctus cantare: sicut de se fatetur; cum a Socrate interrogatus, utrum Homerum solum calleret, an etiam Hesiodum et Archilochum; respondit, minime quidem istos; sed Homerum solum: atque hoc satis esse. Et aliquanto post, *Οταν μέν τις*, ait, *περὶ τοῦ ἄλλου ποιητοῦ διαλέγεται, οὐδὲ προσέχω νοῦν, ἀδυνατῶ τε καὶ ὁτιοῦν συμβαλέσθαι λόγου ἄξιον, ἀλλ' ἀτεχνῶς νυστάζω*, et alia pluria in hanc senten-

tiam. Sic igitur persuasum habeo, Chio illi et Ephesio patriam, genus fortunas, ingenium, studia, mores, omnia denique praeter nomen et aetatem disparia fuisse. Et aetatem quidem cum dico, cave cum Jonsio et Gerardo Vossio et Menagio ad Olymp. LXXII. Jonem Chium rejicias, qui in erubescendum errorem inciderunt inscii,

Et graviter magni magno cecidere ibi casu:

ab hominum futilissimo Aemilio Porto decepti, qui Suidae verba, *Ἤρξατο τὰς τραγῳδίας διδάσκειν ἐπὶ τῆς πβ Ὀλυμπιάδος*, ita Latina fecit, tanquam si Ion Olymp. LXXII. scribere coepisset. Atqui, o bone, *πβ* sunt LXXXII: et Scholiastes Comici non numerorum notas, verum integra verba exhibet, *ἐπὶ ὀγδοηκοστῆς καὶ δευτέρας Ὀλυμπιάδος.* Facile igitur per aetatem licitum est, usum et consuetudinem Joni Chio cum Socrate fuisse. Quin ipse in suis scriptis Socratis mentionem fecit. Diogenes Laert. *Ἴων δὲ ὁ Χῖος καὶ νέον ὄντα τὸν Σωκράτην εἰς Σάμον σὺν Ἀρχελάῳ*
V 26 *ἐπιδημῆσαί φησι.* Quid Allatius, malevolentia et livor, non homo? quam falsus est animi, cum Gyraldum credidit primum in
O 52 ea opinione fuisse? Ecce tibi e transverso Suidas: jampridem is in *Διθυραμβοδιδάσκαλοι* idem cum Gyraldo senserat. *Καὶ Σωκράτους τοῦ φιλοσόφου ἐστὶ λόγος εἰς αὐτόν.* Portus haud praeter solitum perverse; ut nihil magis: *Extat Socratis Philosophi oratio in ipsum scripta.* Sed de dialogo Platonis intellexit Lilius; et recte quidem: eo solum nomine culpandus, quod errantem ducem secutus est. Jam vero, cum illud exploratum sit de Olympiade LXXXII, quis dubitet quin Jonem Aeschylus anteierit aetate? siquidem obiit fere septuagenarius, triennio prius ad minimum quam Jon ad studium Tragicum se applicaret. Praeterea, narrat Jon (apud Athenaeum) convenisse se in insula Chio Sophoclem poetam, cum Praetor factus navigaret in Lesbum: et (apud Plutarchum) memorat solitum esse Periclem jactare se magnificentissime, quod Samios vicisset. Ea vero gesta sunt Olymp. LXXXIV. IV. a morte Aeschyli annis quidecim. Didascaliae veteres in Argumento Hippolyti: *Η σκηνὴ τοῦ δράματος ὑπόκειται ἐν Θήβαις* (imo *Τροιζῆνι*) *ἐπὶ Ἀμείνονος ἄρχοντος Ὀλυμπιάδι πζ ἔτει δ. Πρῶτος Εὐριπίδης, δεύτερος Ἰοφῶν, τρίτος Ἴων.* Itaque Olymp. LXXXVII. IV. Jon fabula certavit annis septem et viginti posteaquam Aeschylus mortuus est. Denique haec sodes vide ex Aristophanis Pace:

Θε. *Οὐκ ἦν ἄρ' οὐδ' ἃ λέγουσι περὶ τὸν ἀέρα,*
Ὡς ἀστέρες γινόμεθ', ὅταν τις ἀποθάνῃ;
Τρ. *Μάλιστα.* *Θε.* *Καὶ τίς ἐστιν ἀστὴρ νῦν ἐκεῖ;*
Τρ. *Ἴων ὁ Χῖος.*

Scholiastes notat Jonem jam mortem obiisse: *ὅτι ὁ μὲν Ἴων ἤδη τέθνηκε δῆλον.* addo, etiam eodem anno quo acta est ea fabula,

XIII. videlicet belli Peloponnesiaci, Olymp. XC. II. uti constat ex ipsa Comoedia, ubi Trygaeus sic Pacem alloquitur:

Μὰ Δί', ἀλλ' ἀπόφηνον ὅλην σαυτὴν
Γενναιοπρεπῶς τοῖσιν ἐρασταῖς
Ἡμῖν, οἳ σου τρυχόμεθ' ἤδη
Τρία καὶ δέκ' ἔτη.

Jam nusquam habet Malelas, quo abdat illud putidum et inhonestum caput. Tantum abest ut Ion Aeschylo natu fuerit grandior; O 53
ut superstes ei fuerit annos solidos XXXVII. Nunc tempus est ut de Ionis scriptis fidem liberemus. Et profecto non immerito propter multiplicem doctrinam a Callimacho laudatus est Ion. *Καὶ Καλλίμαχος*, ait Suidas, *ἐν χωλιάμβοις μέμνηται αὐτοῦ, ὅτι πολλὰ ἔγραψεν·* Nam ut Poemata prius recenseamus; deinde quae oratione prosa composuit: *Melica* Ionis laudantur et *Dithyrambica.* Schol. Aristophanis, et Suidas: *Ιων διθυράμβων καὶ μελῶν ποιητής.* Harpocration: *ἔγραψε δὲ μέλη πολλά.* Et dithyrambo quidem vicit, cum Atheniensibus viritim Chii cadum distribuit: ex Melicis carminibus extat Odae principium, *Αοῖον ἀμεροφοίταν. Αστέρα μείναμεν, ἀελίου Λευκοπτέρυγα πρόδρομον.* Sic lege apud Scholiastem et Suidam: male in utroque *ἀεροφοίταν*, et in altero *λευκῇ πτέρυγι. Paeanes. Hymni, Scolia* sive carmina convivalia. Schol. Aristoph. *Elegiaca.* Idem et Suidas. Ex Elegis non paucos versus adducit Athenaeus: ut lib. XI. c. 3. *Καὶ Ιων δ' ὁ Χῖός φησι,*

Χαιρέτω ἡμέτερος βασιλεὺς σωτήρ τε πατήρ τε,
Ἡμῖν δὲ κρητῆρ' οἰνοχόοι θέραπες
Κιρνάντων προχύταισιν ἐν ἀργυρέοις· ὁ δὲ χρυσὸς
Οἶνον ἔχων χειρῶν νιζέτω εἰς ἔδαφος·

et quae sequuntur: ubi Casaubonum nequicquam aestuantem videas, ut eliciat ex istis sententiam commodam; nam prius correctionis indigent, quam a quoquam intelligi possint. Non longe aberrabimus a scopo, si sic legerimus:

— — — *ὁ δ' ἕκαστος*
Οἶνον ἔχων χειροῖν ἰζέτω εἰς ἔδαφος.

Comoediae ut Comici Schol. *Comoedia* ut Suidas. *Epigrammata* Idem Schol. et Anthologia Epigram. lib. 3. c. 26.

Ιωνος εἰς Εὐριπίδην.

Χαῖρε μελαμπέπλοις, Εὐριπίδη, ἐν γυάλοισι
Πιερίας τὸν ἀεὶ νυκτὸς ἔχων θάλαμον.
Ἴσθι δ' ὑπὸ χθονὸς ὤν, ὅτι σοι κλέος ἄφθιτον ἔσται,
Ἴσον Ὁμηρείαις ἀενάοις χάρισιν.

Sed omnino falsa est et ementita inscriptio: quam ratio tempo- O 54
rum refutat et rejicit. Mirificum vero poetam Ionem, qui Euri- V 28
pidem mortuum Epigrammate celebraverit, ipse jam annos tredecim extinctus. Decessit Ion Olymp. XC. II. anno belli Peloponne-

siaci xiii. Euripides autem et Sophocles ejus belli xxvi anno, Olymp. xciii. iii. uti constat ex Aristophanis Ranis, quae actae sunt eo anno Dionysiis τοῖς κατ' ἀγρούς· ut alia argumenta mittam ab eruditis viris occupata. Itaque loco *Ιωνος* scribendum est fortassis *Ιωάννου*, vel *Βίωνος* vel *Δίωνος*, ut cuique libitum fuerit. *Tragoediae* numero xii, ut alii volunt xxx, ut alii xl. σχολ. et Suidas. Tituli quidem undecim a veteribus Grammaticis adhuc servantur. *ΑΓΑΜΕΜΝΩΝ*, Idem σχολ. et Athenaeus. Hesychius: *Πεδανῷ ὕπνῳ, ἢ πεδανῷ κούφῳ, Ιων Αγαμέμνονι, τινὲς δὲ οὐ βεβαίῳ.* leg. ἠπεδανῷ, κούφῳ. *ΑΛΚΜΗΝΗ.* Hesych. Pollux x. 23. *Εν δὲ τῇ Ιωνος Αλκμήνῃ, ὃ εἰς τὴν τῆς τροφῆς παρασκευὴν ἦν, θυλακίσκη ὠνόμασται.* Repone ex Cod. Vossiano, *ὁ εἰς τὴν τῆς τροφῆς παρασκευὴν θυλακίσκος ὠνόμασται.* *ΑΡΓΕΙΟΙ* Hesych. *ΜΕΓΑ ΔΡΑΜΑ.* Pollux x. 45. Hesych. in *Ονοταζομένη*, et *Μελάγχετον, μεγάλῳ δράματι ἀπὸ τῶν ἀνθρώπων, οἷον ἀκμάζουσαν.* Lego: *Μελαγχαίταν, Ιων Μεγάλῳ δράματι.* Homines ἀκμάζοντες aetate florentes capillitio fere nigro sunt, provecti canescunt. Sed verbum id inversum est ab Ione, et ad alia tralatum, quae sunt annis et viribus integris: quasi diceretur exempli gratia ἵππος μελαγχαίτας *equus florenti aetate juvencus.* *ΦΡΟΥΡΟΙ.* Schol. Aristoph. Hesych. Athenaeus: *ΦΟΙΝΙΞ.* Julius Pollux: *Ιων δὲ ἐν Φοίνικι σαφέστερον· Αλλ' ὦ θυρέτρων τῶνδε κωμῆται θεοί.* Enarrator Comici ad Ranas: *Τοῦτο τοῦ Ιωνός ἐστιν ἐκ Φοινίκης ἢ καὶ Οἰνέως· Εἰ δ' ἐγὼ ὀρθὸς ἰδεῖν βίον ἀνέρος, πολιῆται.* Repone ex certissima conjectura ἐκ Φοίνικος ἢ Καινέως· et versus iste Heroicus est, non alienus a Tragoedia.

Εἰ δ' ἐγὼ ὀρθὸς ἰδεῖν βίον ἀνέρος, ὦ πολιῆται.

sic Athenaeus lib. iii. et iv. *Ιων ἐν Φοίνικι, ἢ Καινεῖ.* Itaque est *ΦΟΙΝΙΞ Η ΚΑΙΝΕΥΣ* et *ΦΟΙΝΙΞ ΔΕΥΤΕΡΟΣ.* vide Hesychium in *Τιμαλφής.* Athenaeus fine lib. iv. *Εν δὲ τῷ δευτέρῳ Φοίνικι ὁ Ιων φησίν. Εκτυπον ἄγων βαρὺν αὐλὸν τρέχοντι*
O 55 *ῥυθμῷ, οὕτω λέγων τῷ Φρυγίῳ.* Non de nihilo est quod Codd. MSS. constanter exhibent τρέχοντα· ad quorum indicium sic legerim:

— — ἐκτύπουν, ἄγων βαρὺν
Αὐλὸν, τρέχοντα ῥυθμόν. — —

ut in Euripidis Rheso.

Πολλοῖσι σὺν κώδωσιν ἐκτύπει φόβον.

ΤΕΥΚΡΟΣ. Hesychius: *Αἴδροὶ, ἄϊδριες, Ιων Τεύκρῳ † Αἰδροφῶντι, ἀϊδρίων ἀναιρετικῷ.* scribe *Ιων*, et illud alterum Hesychii peccatum est scutica dignum. Quicunque fuerit *interfector* iste *stultorum*, homo sane metuendus, sine dubio trucidasset Hesychium si occasionem hanc nactus fuisset. Vera scriptura est *Ανδρειφόντῃ, ἀνδρῶν ἀναιρετικῷ*, ex Homerico isto:

Μηριόνης ἀτάλαντος Ενυαλίῳ ἀνδρειφόντῃ.

Αμφιβώτης, περιβόητος· Ιων Τεύκρῳ. lego *περιβοήτου. Βώσας,*

βεβωμένος Herodot. inde *ἀμφίβωτος*. Idem alibi, *Αμφιρῶτις, περιβόητος*. Iterum tibi, mi Hesychi, a stulticida illo cavendum est; nam cur non ego par pari referam, et barbariam tuam ulciscar nunc demum nato vocabulo? *ΟΜΦΑΛΗ*. Schol. Aristoph. Harpocration. Hesychius: *Ἐῤῥωπίζομεν, Ιων Ομφάλῃ. τινὲς ῥωπίζειν ἀπέδοσαν τὸ ἀτεχνεύεσθαι, καὶ ἀμαθεύεσθαι*, (pro *ἀμαθαίνειν*) *κακῶς. Εστι γὰρ ῥῶπος ὁ λεπτὸς καὶ ποικίλος φόρτος, καὶ βέβαιος, καὶ τὰ ἔσω τῶν ῥωπῶν πλέγματα κανᾶ καὶ σεῖστρα κυρίως*. Lego: *ἀτεχνιτεύεσθαι·* Et: *Εστι γὰρ ῥῶπος ὁ λεπτὸς καὶ ποικίλος φόρτος, καὶ γέλγαι, καὶ τὰ ἐκ τῶν ῥωπῶν πλέγματα κανᾶ καὶ σῆστρα κυρίως*. Quanto haec meliora quam illa Palmerii! Hesychius alibi. *Εριωπιζόμην, ἢ τεχνητευόμην, ἢ σύμμικτα σχήματα εἶχον*. Iterum a librariis deceptus est. Sana lectio est: *Ἐῤῥωπίζομεν, ἠτεχνιτεύομεν, ἢ σύμμικτα χρώματα εἴχομεν*. Etymolog. magnum: *Ἐῤῥωπίζομεν, εὔμικτα καὶ συμπεφορημένα ἐποιοῦμεν·* quod ferri quidem potest; sed emendatius fortasse profertur ab Eustathio: *Φέρεται δὲ καὶ ῥῆμα τὸ ῥωπίζειν, ὃ δηλοῖ τὸ σύμμικτα καὶ συμπεφυρμένα ποιεῖν*. Quod ad *βέβαιος* attinet, terminatio *ΟΣ* in libris MSS. minuto apice signatur: illa vero non oppido dissimilia *γέλγαι* vel *γέλγια* et *βέβαι*. Aliis est potius *γέλγη* numero singulari. Eustathius: *Ρῶπος, λεπτὸς καὶ ἀτελὴς* (leg. *εὐτελὴς*) *φόρτος, ὡς δὲ Αἴλιος Διονύσιος λέγει, καὶ ποικίλος· γέλγην δὲ, φησὶν, αὐτὴν ἔλεγον οἱ παλαιοί*. Hesych. *Γέλγη, ὁ ῥῶπος, καὶ βάμματα, καὶ ἄτρακτοι καὶ κτένες*. Photius Patriarcha: *Ρῶπος, μηδενὸς ἄξιον, Ρῶπος καὶ γέλγη, ὁ ποικίλος, λε-* O 56
πτὸς φόρτος. Jam *σῆστρα* certissima emendatio: ea sunt Canistra virgultis aut juncis contexta. Hesychius: *Σῆστρα κόσκινα ἢ κύμβαλα*. duo verba confundit *σῆστρα* et *σεῖστρα*, quorum hoc *ἀπὸ τοῦ σείειν* formatur, illud *ἀπὸ τοῦ σήθειν*. Achaeus vetustus tragicus docuit Omphalen Satyricam: quo de genere persuasum prorsus habeo etiam hanc Ionis fuisse. Hercules servivit Omphalae, Genio et Veneri assidue litavit: jussus et inter ancillarum greges pensa carpere, sicubi duro et indocto pollice fila rumpe- V 29
bat, e vestigio hominis caput Sandalium commitigabat. Nihil hic triste neque tragicum: ludus jocusque omnia. Favent huic sententiae fragmenta, quotquot supersunt; quae nihil nisi convivia, comessationes, et symphonias pollicentur. Hesych. *Μεσόμφαλοι, φιάλαι*. Etym. *Πῖθι Πακτωλοῦ ῥοάς*. Pollux: *Καὶ τὴν μέλαιναν στίμμιν ὀμματογράφον*. Athenaeus:

— — — *Οἶνος οὐκ ἔνι*
Εν τῷ σκύφει — —
et *Ενιαυσίαν γὰρ δεῖ με τὴν ἑορτὴν ἄγειν.*
et *Λυδός τε μαγάδις αὐλὸς ἡγείσθω βοῆς.*
et lib. x. *Αλλ' εἶα Λυδαὶ ψάλτριαι, παλαιθέτων*
Τμνων ἀοιδοὶ, τὸν ξένον κοσμήσατε.

Ita lege, non *Αλλ' αἱ Λυδαὶ*, quod versus recusat. Et eodem li-

bro: *Ιων δ' ἐν Ομφάλῃ ἐμφανίσας τὴν Ηρακλέους ἀδδηφαγίαν ἐπιφέρει·* *Υπὸ δὲ τῆς Εὐφημίας*

Κατέπινε καὶ τὰ κᾶλα καὶ τοὺς ἄνθρακας.

Casaubonus corrigere conatus est, *τῆς εὐφαγίας*. Nollem factum. Neque enim quisquam ita locutus est; neque, si fuerit locutus, eo magis conveniret huic loco; quia syllaba secunda foret brevis. Nihil aptius excogitari potest *τῆς βουλιμίας*· adeo quadrant omnia, similitudo, mensura, sententia. Libet illud afferre cum probationis tum boni ominis causa,

Ἐξω τὰν βούλιμον, ἔσω τὰν πλουθυγίειαν.

Atque haec quidem de Omphale scripseram; cum Strabo mihi ad manum non esset. Posteaquam copia facta est eum adeundi, delectatus sum ejus suffragio confirmari sententiam meam. Verba
O 57 sunt lib. 1. de Insulis, quae continenti quondam adhaerentes, postea interfuso mari avulsae sunt. *Ιων δὲ περὶ τῆς Εὐβοίας φησὶν ἐν Ομφάλῃ Σατυρεῖς.*

Εὐβοΐδα μὲν γῆν λεπτὸς Εὐρίπου κλύδων
Βοιωτίας ἐχώρισ' ἀκτῆς, ἐκτεμὼν
Πρὸς Κρῆτα πορθμόν.

Locum hunc, ait Casaubonus, *depravatum esse monere possum: emendare non possum sine ope codicum.* Ego vero nullis adjutus codicibus, nisi tamen in integrum restituero; nihil deprecor, ne dentatis Criticorum chartis et canina eloquentia conscindar. Lego autem sic:

Εὐβοΐδα μὲν γῆν λεπτὸς Εὐρίπου κλύδων
Βοιωτίας ἐχώρισ', ἀκτὴν ἐκτεμὼν
Προβλῆτα πορθμῷ·

Homerus Od. ε.

Αλλ' ἀκταὶ προβλῆτες ἔσαν, σπιλάδες τε, πάγοι τε.

et hymno in Bacchum:

— — *Ως ἐφάνη παρὰ θῖν' ἁλὸς ἀτρυγέτοιο*
Ακτῇ ἐπὶ προβλῆτι.

Nec minus recte illud *πορθμῷ*. Pomp. Mela: Sicilia aliquando continens, et agro Brutio adnexa, post *freto* maris Siculi *abscissa* est. Idem Casaubonus legit *Ομφάλῃ Σατυρικῇ*, vel *Σατυρικῷ* videlicet *δράματι*· nam Ionis Omphalam, ut Achaei, Satyricam fuisse putat. Postea tamen oblitus est hujus loci, cum aureolum illum libellum de Satyrica composuit. Sic enim narrat p. 186. *Scripserat et Ion Chius poeta tragicus Omphalam: sed id drama fuisse Satyricum nusquam lego.* Tu revoca in memoriam quae scripsimus supra paullo in hac Epistola, et sine cunctatione lege *ἐν Ομφάλῃ Σατύροις*. Illud etiam notandum, cum numero singulari conjungi *Σατύρους*· cujus rei exemplum tunc non habuimus. Sic Lycophronis *Μενέδημον Σατύρους* laudant Athenaeus et Laertius. Jamque etiam in memoriam redeo luculenti loci apud Galenum Comm. I. ad VI. *Επιδημιῶν*· ubi Sophocles citatur in

Σαλαμῖνι Σατύροις. Is ita se habet. *Νυνὶ δὲ ἀρκέσει τοῖς γραμματικοῖς ἀκολουθήσαντα, κατὰ τὴν ἐκείνων διάταξιν εἰπεῖν τι περὶ τῶν κατὰ τὴν πέμφιγα σημαινομένων. Δοκεῖ μὲν γὰρ αὐτὴν ἐπὶ τῆς πνοῆς Σοφοκλῆς ἐν Κολχοῖς λέγειν. Απῆξε πέμφιξιν οὐ πέλας φόρου.* (lege

Απῆξε πέμφιξ Ιονίου πέλας πόρου. O 53

Sic Aeschylus Prometheo:

Χρόνον δὲ τὸν μέλλοντα πόντιος μυχὸς,
Σαφῶς ἐπίστασ', Ιόνιος κληθήσεται,
Τῆς σῆς πορείας μνῆμα τοῖς πᾶσι βροτοῖς. V 30

Apollonius Rhodius lib. iv. loquens de Colchis:

Τῷ καὶ ὑπέφθη τούς γε βαλὼν ὑπὲρ αὐχένα γαίης
Κόλπον ἔσω πόντοιο πανέσχατον Ιονίοιο.

Vel ad hunc modum, si id minus placet, aeque commoda mutatione;

Απῆξε πέμφιξ ἐξ ἕω σελασφόρου.)

Καὶ αὐτὸς ἐν Σαλαμίνῃ Σατύροις· καὶ τάχ' ἂν κεραύνια πέμφιξι βροντῆς καὶ δυσοσμίας λάβοι. (lege — *καὶ τάχ' ἂν Κεραύνια Πέμφιξι βροντῆς καὶ δυσοσμίας βάλοι.*) *Αἰσχύλος δὲ ἐν Προμηθεῖ Δεσμώτῃ* (imo vero *Λυομένῳ.*)

Εὐθεῖαν ἕρπε τήνδε· καὶ πρώτιστα μὲν
Βορεάδας ἥξεις πρὸς πνοὰς, ἵν' εὐλαβοῦ
Βρόμον καταιγίζοντα, μή σ' ἀναρπάσῃ
Δυσχειμέρῳ πέμφιγι ξυστρέψας ἄφνω.

Επὶ δὲ τῶν ἀκτίνων αὐτῶν δοκεῖ χρῆσθαι τῷ τῆς πέμφιγος ὀνόματι Σοφοκλῆς ἐν Κολχοῖς κατὰ τάδε τὰ ἔπη· κἂν ἐθαύμασα τῆδε σκοπῶν πέμφιγα χρυσέαν ἰδών. (lege — *Κἄπεθαύμασα Τηλέσκοπον πέμφιγα χρυσείαν ἰδών.*) *οὕτω καὶ Αἰσχύλος. Εξαντιαίας οὔτε πέμφιξ ἡλίου προσδέρκεται, οὔτ' ἄστερον στόμα λητώας κόρης* (lege *Αἰσχύλος ἐν Ξαντρίαις.*

Ας οὔτε πέμφιξ ἡλίου προσδέρκεται,
Οὔτ' ἀστερωπὸν ὄμμα Λητώας κόρης.

Ea fabula citatur in Catalogo Dramatum et Scholiis Eumenidum. Pollux 10. c. 26. *τὰς μέντοι λαμπάδας καὶ Κάμακας εἴρηκεν ἐξαντρίας Αἰσχύλος.* MS. codex Is. Vossii habet *ἐν ξαντρίαις·* ut et antea viri docti ex conjectura emendarunt. Porro Aeschylus in his versibus se ipse imitatus est: nam haec habet in Prometheo vincto de Graeis sive Phorcidibus:

Μονόδοντες, ἃς οὔθ' ἥλιος προσδέρκεται
Ακτῖσιν, οὔθ' ἡ νύκτερος μήνη ποτέ.)

Επὶ δὲ τῆς ῥαγίτιδος (lege *ῥανίδος*) *ὁ αὐτός φησιν ἐν Προμηθεῖ·* O 59

Εξευλαβοῦ δὲ, μή σε προσβάλλῃ στόμα
Πέμφιξ· πικρὰ γὰρ κοὐ διὰ ζωῆς ἀτμοί.

Καὶ ἐν Πενθεῖ. Μηδ' αἵματος πέμφιγα πρὸς πέδῳ βάλῃς. Επὶ δὲ τοῦ νέφους δοκεῖ τετάχθαι κατὰ τόδε τὸ ἔπος ἐν Σαλαμήνῃ Σατύροις παρὰ Σοφοκλεῖ· Πέμφιγι πᾶσαν ὀψιαγέλων πυρός. (scrib.

Πέμφιγι πᾶσαν ὄψιν ἀγγέλῳ πυρός.) καὶ παρ' Ἰβύκῳ· *Πυκινὰς πέμφιγας πιόμενοι.* λέλεκται δὲ οὗτος ὁ λόγος αὐτῷ κατά τινα παραβολὴν ἐπιχειμαζομένων (lege ἐπὶ χειμ.) εἰρημένην, διὸ καὶ τῶν προγνωστικῶν οἱ πλεῖστοι ἐπὶ τῶν κατὰ τοὺς ὄμβρους σταγόνων εἰρῆσθαί φασι τὰς πέμφιγας. ὁ δὲ Καλλίμαχος ᾧδε· *Μὴ διὰ πεμφίγων * ἐνάγουσιν ἔα.* ὁ δὲ Εὐφορίων οὕτως· *εἶπε δ' ἄνθη πέμφιγες ἐπιτρύζουσι θανόντα.* Versus est hexametrus, *Εἰ πεδαναὶ*, vel *Ηπεδαναὶ πέμφιγες ἐπιτρύζουσι θανόντα.* i. e. murmure suo quasi lamentari videntur. Possis etiam legere, ἐπικλύζουσι. Quod ad *Σαλαμῖνα Σατύρους* attinet, cujus gratia caetera emendavimus; nemo me adduxerit, ut verbum mendo esse vacuum existimem. Aeschylus quidem fecit *Σαλαμῖνα*, sive *Σαλαμινίας*· Sophocleae fabulae, quae eo titulo inscripta sit, nemo alius meminit. Ausim pro certo dicere lectionem rectam esse *Σαλμωνεῖ Σατύροις*. Hesychius bis: *Σοφοκλῆς Σαλμωνεῖ.*

> Quatuor hic invectus equis, et lampada quassans,
> Per Graiûm populos, mediaeque per Elidis urbem
> Ibat ovans, divûmque sibi poscebat honorem,
> Demens! qui nimbos et non imitabile fulmen
> Aere, et cornipedum pulsu simularet equorum.

Hactenus quidem argumentum est Satyris aptum, et conveniens ad hilarem et festum diem. Huc quoque fragmenta illa videntur pertinere; quae verba sunt cujuspiam qui facete et urbane irridet jocularem illam Simiam Tonantis:

> *Καὶ τάχ' ἂν Κεραύνια*
> *Πέμφιξι βροντῆς καὶ δυσοσμίας βάλοι.*
> *Forsan et petet Ceraunia*
> *Odore tetro et vi corusca fulminis.*

O 60 Et illud alterum:

V 31

> *Πέμφιγι πᾶσαν ὄψιν ἀγγέλῳ πυρός.*
> *Nimbo ora* velans *nuncio tonitrui.*

Atque hucusque Sophocles in eo dramate processit: nam quae sequuntur, plane tragica sunt, et lamentabili carmine deploranda.

> At pater omnipotens densa inter nubila telum
> Contorsit, (non ille faces, nec fumea taedis
> Lumina) praecipitemque immani turbine adegit.

Et haec quidem conjectura probabili nituntur: sed extra controversiam rem statuit Athenaeus lib. xi. *Καλεῖται δὲ μάνης καὶ τὸ ἐπὶ κοττάβου ἐφεστηκὸς, ἀφ' οὗ* (leg. *ἐφ' οὗ*) *τὰς λάταγας ἐν παιδιᾷ ἔπεμπον, ὅπερ ὁ Σοφοκλῆς ἐν Σαλμωνεῖ χάλκειον ἔφη κάρα, λέγων οὕτως·*

> *Τὰ δ' ἔστι κνισμὸς καὶ φιλημάτων ψόφος,*
> *Τῷ καλλικοτταβοῦντι νικητήρια*
> *Τίθημι, καὶ βαλόντι χάλκειον κάρα.*

Jam si potes, dubita, an drama Satyricum fuerit necne. Profe-

cto qui potest animum inducere, ut versus proximos autumet in Tragoedia posse dici; auctor ego sum, ut prius quid sit Tragoedia, quid Satyri discat, quam de rebus aliquantum a vulgari notitia remotis sententiam ferat.

Undecima Ionis fabula *ΕΥΡΥΤΙΔΑΙ*. Athenaeus lib. xi. Hesych. *Ἰήϊος θρῆνον σημαίνει, ὡς Σοφοκλῆς Τρωΐλῳ καὶ Ιων Ερυτίδαις.* lege *Εὐρυτίδαις*. *Ἀθίκτορας, ἀνεπάφους παρθένους, οἷον Εὐρύτιδες.* Pulchre fecisse sibi visus est, qui emendavit, *οἷον Εὐριπίδης.* Tu vero meo periculo repone, *Ἀθίκτους κόρας, ἀνεπάφους παρθένους, Ιων Εὐρυτίδαις.* Eurytidae autem, ne quis forte nesciat, sunt Euryti Oechaliensis filii, quos Hercules occidit. Habes Tragoediae argumentum. Non praetermittendus est insignis locus apud Schol. Soph. ad Trachinias. *Διαφωνεῖται ὁ τῶν Εὐρυτιδῶν ἀριθμός. Ησίοδος μὲν γὰρ* (in *Ηοίαις*, ut puto, vel *Ηρωικῇ Γενεαλογίᾳ*) *τέσσαράς φησιν ἐξ Εὐρύτου καὶ Αντιόχης παῖδας οὕτως.*

Η δ' ὑποκυσσαμένη καλλίζωνος Στρατονίκη O 61
Ευρυτον ἐν μεγάροισιν ἐγείνατο φίλτατον υἱόν.
Τοῦ δ' υἱεῖς ἐγένοντο Δηΐων τε, Κλύτιός τε,
Τοξεύς τ' ἀντίθεος, ἠδ' Ιφιτος ὄζος Αρηος.
Τοὺς δὲ μέθ' ὁπλοτάτην τέκετο ξανθὴν Ιόλειαν
Αντιόχη κρείουσα, παλαιὸν γένος Αὐβολίδαο.

Κρεόφιλος δὲ δύο· Αριστοκράτης δὲ τρεῖς, Τοξέα, Κλύτιον, Δηΐονα. Satis jam pernosti, qui sint Ionis Eurytidae. Sed haud plene satisfactum esset promisso nostro; si versus eos dimitteremus ex manibus, et mendum teterrimum silentio dissimularemus. Principio legendum *Αντιόπη*. Schol. Apollonii: *Κλύτιος καὶ Ιφιτος οἱ τῆς Αντιόπης παῖδες.* Hyginus: *Clytius et Iphitus Euryti et Antiopes Pylonis filiae filius.* Quae quasi manu nos ducunt ad caetera corrigenda. Jam enim Hygini autoritate scribo *Πύλωνος* pro *παλαιὸν γένος*· atque adeo, ut pompam et prooemia missa faciam, versum hunc integrum praestabo, sicut ab Hesiodo profectus est,

Αντιόπη κρείουσα Πύλωνος Ναυβολίδαο.

Nam cedo mihi unum, qui Auboli vel Aubolidae meminit. Naubolus vero nemini ignotus esse possit, qui labris primoribus gustavit literas humaniores. Apollonius Rhodius:

Τῷ δ' ἐπὶ δὴ θείοιο κίεν Δανάοιο γενέθλη
Ναύπλιος, ἦ γὰρ ἔην Κλυτονήου Ναυβολίδαο,
Ναύβολος αὖ Λέρνου.

Conveniunt aetas, locus: ut, quanquam de hac re nullum verbum faciant alii scriptores, nihil tamen impediat, quo minus Pylon Nauboli filius esse potuerit. Denique pro *Κρεόφιλος* lege *Κρεώφυλος*· qui poema composuit *Οἰχαλίας ἅλωσιν*: ad quod respexit Scholiastes. De Creophylo consulantur Appuleius, Porphyrius, Strabo, Sextus Empiricus, Suidas, Scriptor certaminis Hesiodi et Homeri, Plato *Πολιτειῶν* x. Photius in Lexico MS.

Κρεώφυλος Πολιτείας ῑ. ὁ γὰρ Κρεώφυλος, ὦ Σώκρατες, ἴσως ὁ Ομήρου ἑταῖρος· τοῦτόν τινες καὶ διδάσκαλον Ομήρου λέγουσι γεγονέναι, καὶ ἔστιν αὐτοῦ ποίημα Οἰχαλίας ἅλωσις. ἀρχαῖος μὲν οὖν ἐστι, νεώτερος δὲ ἱκανῶς Ομήρου. Pausanias Messenicis:
V 32 *Θεσσαλοὶ δὲ καὶ Εὐβοεῖς λέγουσιν, οἱ μὲν ὡς τὸ Εὐρύτιον πόλις τὸ ἀρχαῖον ἦν, καὶ ἐκαλεῖτο Οἰχαλία· τῷ δὲ Εὐβοέων λόγῳ Κρεώφυλος ἐν Ηρακλείᾳ πεποίηκεν ὁμολογοῦντα. Heracleam* hanc di-
O 62 versam esse totam ab *Οἰχαλίας ἁλώσει* sententia est Ger. Vossii. Aegidius vero Menagius asseveranter affirmat pro *ἐν Ηρακλείᾳ* scribendum esse *ἐν Οἰχαλίᾳ*. Demiror equidem viros excellentes ingenio et doctrina morbo minime desperato medicinam non reperisse: quae, nisi me omnia fallunt, haec est. *Τῷ δὲ Εὐβοέων λόγῳ Κρεώφυλος Ηρακλέα πεποίηκεν ὁμολογοῦντα. Euboeensium autem sententiae Creophylus Herculem induxit convenienter loquentem.* Enimvero pars magna illius poematis fuit Hercules; ut propemodum jam illud audire mihi videar:

Τὸν δ' αὖτε προσέειπε βίη Ηρακληείη.

Similis locutio est in istis, quae occasione alia supra adduximus: *Εν τοῖς Κρησὶν Εὐριπίδης Ικαρον μονῳδοῦντα ἐποίησεν*, et, *Εν ταῖς Κρήσσαις Αερόπην εἰσήγαγε πορνεύουσαν·* neque opus est, ut plures testes excitemus. Sunt qui *Οἰχαλίας ἅλωσιν* ad Homerum referunt; sicut autor est Callimachus apud Strabonem et Sextum:

Τοῦ Σαμίου πόνος εἰμὶ, δόμῳ ποτὲ θεῖον Ομηρον
Δεξαμένου· κλαίω δ' Εὔρυτον ὅσσ' ἔπαθε
Καὶ ξανθὴν Ιόλειαν· Ομήρειον δὲ καλεῦμαι
Γράμμα· Κρεωφύλῳ, Ζεῦ φίλε, τοῦτο μέγα.

Suidas in *Ομηρος. Αναφέρεται δὲ εἰς αὐτὸν καὶ ἄλλα τινὰ ποιήματα, Αμαζόνια, Ιλιὰς μικρὰ, Νόστοι, Επικιχλίδες, Ηθίεπακτος ἤτοι Ιαμβοι, Σικελίας ἅλωσις.* Sed pro *Σικελίας* sine ulla dubitatione legendum est *Οἰχαλίας*. Addam illud quoque; quod, si bene Millium meum novi, praetermissum esse graviter tulisses: nimirum *Ηθίεπακτος* esse verbum nihili, et aliquanto inferius sic scribi, *Επταπάκτιος. Καὶ Επταπάκτιον*, ait, *καὶ Επικιχλίδας ἐποίησεν.* Et prima quidem specie ea conjectura vera videbatur, *ἑπτὰ* scilicet *Επίγονοι*. Memineram enim et septem esse Epigonos, et ad Homericorum poematum numerum adscribi. Herodotus IV. *Αλλ' Ησιόδῳ μέν ἐστι περὶ Υπερβορέων εἰρημένα, ἔστι δὲ καὶ Ομήρῳ ἐν Επιγόνοισιν, εἰ δὴ τῷ ὄντι γε Ομηρος ταῦτα τὰ ἔπεα ἐποίησε.* Sed repudiavi continuo illam sententiam, ubi animadverti Epigonos esse *ἔπη καὶ οὐκ Ιάμβους*, non Senarios, sed hexametros. Scriptor certaminis Homeri et Hesiodi: *Ο δὲ Ομηρος ἀποτυχὼν τῆς νίκης, περιερχόμενος ἔλεγε τὰ ποιήματα· πρῶτον μὲν τὴν Θηβαΐδα ἔπη ζ̄, ἧς ἡ ἀρχὴ,*

O 63 *Αργος ἄειδε, θεὰ, πολυδίψιον· ἔνθα ἄνακτες.*

Εἶτα ἐπειγομένου (lege non dubitanter *Επιγόνους*) *ἔπη ζ̄ ὧν ἡ ἀρχὴ,*

Νῦν αὖθ᾽ ὁπλοτέρων ἀνδρῶν ἀρχώμεθα, Μοῦσαι.

Alii et Thebaidem et Epigonos attribuunt Antimacho Colophonio. De illa quidem res est vulgaris: de his testem habeo Scholiastem Aristoph. ad Pacem: *Παι. Νῦν αὖθ᾽ ὁπλοτέρων ἀνδρῶν ἀρχώμεθα — — σχολ. ἀρχὴ τῶν Ἐπιγόνων Ἀντιμάχου.* Verum extra omnem controversiam rem posuit Joannes Tzetzes, qui utriusque scripti simul mentionem facit, in *Iliade interpretata allegorice*, quae nondum edita est:

Τρία καὶ δέκα γέγραφε μνημόσυνον βιβλία,
Μαργίτην τε, καὶ Αἶγά τε, καὶ τῶν Μυῶν τὴν μάχην
Τὴν Ἐπιγόνων μάχην τε γράφει, καὶ Θηβαΐδα,
Τὴν Οἰχαλίαν, Κέρκωπας, εἰς τοὺς Θεοὺς τε Ὕμνους,
Καὶ τοὺς Ἑπτὰ ἐπάκτιον καὶ τὰς Ἐπικιγκλίδας;
Καὶ Ἐπιγράμματα πολλὰ σὺν Νυμφικοῖς τοῖς Ὕμνοις,
Καὶ τὴν Ὀδύσσειαν αὐτὴν μετὰ τῆς Ἰλιάδος.

In his etiam *Oechaliam* habes: sed aliud exemplar non *τοὺς* habet, verum *τὴν ἑπτὰ ἐπάκτιον.* Aut ego plane desipio, aut legendum est

Καὶ τὴν Ἑπταεπάκτιον καὶ τὰς Ἐπικιχλίδας·

postremam enim vocem non Suidas tantum, sed et Herodotus ita exhibet, et Athenaeus lib. 2. et XIV. Quin etiam apud Suidam illud *ἑπταπάκτιον* ad hoc exemplum corrigendum est: et pro *ἡθιέπακτος* scribendum videtur *ἡ ζεπάκτιος*, i. e. *ἡ ἑπταεπάκτιος.* nam *ζ* notat *ἑπτά.* Sic apud Hesychium: *Ἐννεωρὸς θέτης·* lege *θέτης*, i. e. *ἐνναέτης*, quia *θ* significat *ἐννέα.* et verbo uno interjecto, *Ἐννηὴς, σώφρων, ἀληθὴς, ἀγαθὸς, πατρῷος.* Librarii, ut compendium operae faciant, *πηρ* scribunt pro *πατὴρ*, et V 33
pro *πατρῷος*, *πρῷος* quod in hoc loco depravatum est ex *πρᾶος.* vide Hes. in *Ἐνηής.* Caeterum de notione *τῆς Ἑπταεπακτίου*, ut et illud attingam, facillimum est multa comminisci: proxime tamen, opinor, ad verum accedent, qui Homerum putaverint O 64
in opusculo illo lusisse de hominibus quibusdam numero septem, qui *ἐπ᾽ ἀκτῆς in litore* cibo vel somno curabant corpora, vel aliud quid jocosi et ridiculi faciebant. Homerus ipse in Certamine cum Hesiodo: *Ἀνδράσι ληϊστῆρσιν ἐπ᾽ ἀκτῆς δόρπον ἑλέσθαι.* et Odyss. *ν. Τὸν δ᾽ ἄρ᾽ ἐπ᾽ ἀκτῆς εὗρε καθήμενον.* Et Herodotus in vita Homeri: *Καὶ οὕτως ἀναλαβόντες αὐτὸν ἀνήχθησαν, καὶ ἴσχουσιν ἐπ᾽ ἀκτῆς· οἱ μὲν δὴ ἁλιεῖς πρὸς ἔργον ἐτράπησαν, ὁ δὲ Ὅμηρος τὴν νύκτα ἐπὶ τοῦ αἰγιαλοῦ κατέμεινεν.* et aliquanto inferius: *Καὶ ἀναχθεὶς μετά τινων ἐγχωρίων ἀπηνέχθη εἰς τὴν Ἴον· καὶ ὡρμίσθησαν οὐ κατὰ πόλιν, ἀλλ᾽ ἐπ᾽ ἀκτῆς.* Atque hanc vel illam rem verisimile est argumentum et occasionem poëmati dedisse. Venio ad ea, quae *oratione prosa* Ion

composuit. Nam in eo genere libros edidisse testis est Plutarchus De fortuna Romanorum: *Ιων μὲν οὖν ὁ ποιητὴς ἐν τοῖς δίχα μέτρου καὶ καταλογάδην αὐτῷ γεγραμμένοις φησὶν, ἀνομοιότατον πρᾶγμα τῇ σοφίᾳ τὴν τύχην οὖσαν ὁμοιοτάτων πραγμάτων γίνεσθαι δημιουργόν.* et Suidas in *Διθυρ. Εγραψε δὲ κωμῳδίαν καὶ ἐπιγράμματα καταλογάδην καὶ πρεσβευτικὸν λεγόμενον.* Portus vertit barbare: *Et Epigrammata oratione soluta.* Libenter vero videre vellem nobilia illa epigrammata pedestri sermone facta. Vah! adeone exaruerat penitus benigna illa vena ingenii? et extincta erat prorsus ea mentis inflammatio, sine qua nemo fit bonus poeta? Quid? unane et generosum Ariusium in cellis evanuerat, quo memorant Ionem bene libenter plerumque esse usum? enimvero verissimum esse comperit, quod olim dixerat Epicharmus;

Οὐκ ἔντι διθύραμβος, ὅκχ' ὕδωρ πίῃς.

Sed bene est, quod commoda mutatione propulsare possumus hoc dedecus a summo poeta. Sic enim Suidam emendo. *ἔγραψε δὲ κ. καὶ ἐπιγράμματα, καὶ καταλογάδην ΠΡΕΣΒΕΥΤΙΚΟΝ λεγόμενον.* Schol. Aristophanis: *Εγραψε σκόλια, καὶ ἐλεγεῖα, καὶ καταλογάδην τὸν πρεσβευτικὸν λεγόμενον, ὃν νόθον ἀξιοῦσί τινες εἶναι, οὐχὶ αὐτοῦ.* Idem Scholiastes: *Φαίνεται δὲ αὐτοῦ καὶ Κτίσις, καὶ Κοσμολογικὸς, καὶ ΥΠΟΜΝΗΜΑΤΑ, καὶ ἄλλα τινά.* Depravatum hunc locum sic corrige: *φαίνεται δὲ αὐτοῦ ΧΙΟΥ ΚΤΙΣΙΣ.* Etymologicon magnum: *Λόγχας μερίδας Ιωνες λέγουσιν. Ιων ἐν Κίου κτήσει· Εκ τῆς Τέω λόγχης λόγχας ποιεῖν.*
O 65 Certissime legendum est *Ιων ἐν Χίου Κτίσει Ion in Originibus Chii.* Videlicet ipse fuit Chius natione, et insula Teos Chio propinqua est, non Cio. Athenaeus libro x. *Περὶ δὲ ταύτης τῆς Κράσεως Ιων ὁ ποιητὴς ἐν τῷ περὶ Χίου φησὶν, ὅτι εὑρὼν ὁ μάντις Παλαμήδης ἐμαντεύσατο πλοῦν ἔσεσθαι τοῖς Ελλησι πίνουσι τρεῖς πρὸς ἕνα κυάθους.* Unum idemque est scriptum; sed rideo eos, qui haec perinde ediderunt, quasi essent versus Iambici, non oratio soluta: de mendo autem, quo contaminatus est locus, nihil suspicati sunt. Quorsum enim pertinet illud *εὑρών? Quid reperit?* quod pueri clamitant se in faba reperisse? Ego vero ausim asseverare sic a doctissimo Grammaticorum fuisse scriptum: *Οτι ὁ οἰωνόμαντις Παλαμήδης* etc. Pausanias in Achaicis Ionis quaedam citat, ex hoc Originum libro, ut quidem conjicio: non tamen usquequaque servavit verba auctoris. Ion enim, ut hominem Chium facere par erat, in prosaicis scriptis Ionica dialecto est usus. Constat hoc ex superiore loco Etymologici, et Harpocrationis alio, et fragmento alius operis, quod *ΕΠΙΔΗΜΙΑΙ* inscribitur. Athenaeus XIII. *Ιων οὖν ὁ ποιητὴς ἐν ταῖς ἐπιγραφομέναις Επιδημίαις γράφει οὕτως· Σοφοκλεῖ τῷ ποιητῇ ἐν Χίῳ συνήντησα, ὅτε ἔπλει εἰς Λέσβον στρατηγὸς* et quae sequuntur. Quanquam enim magnam partem perturbata ibi sunt verba, et

in communem sermonem immutata: non obscura tamen restant vestigia Ionismi: ut *κάρτα δοκέον*, *ἀφαιρέοντα*, *ἀσσοτέρα*, *ἔπρησσε*, *ῥεκτήριος*, *ἐνωπήθη τῇ ἐπιῤῥαπίσει*. Is. Casaubonus ad locum; *Ενωπεῖσθαι*, ait, *si ita scripsit autor, nove usurpavit pro δυσωπεῖσθαι*. Nempe, quod mireris, existimavit verba Athenaei esse, non Ionis. Atqui *ἐνωπεῖσθαι* vox nihili est: *ἐνωπήθη* vero Ionica, et a *νωπεῖσθαι* formata. Hesychius: *Ενώπηται, τεταπείνωται*. Antiquum obtinuit, cum depravatum illud protulit ex aliorum fide, nihil ipse suspicans vel sollicitus. Lege vero integre *νενώπηται*, loco mutili istius. Idem alibi: *Νενώνηται, τεταπείνωται, καταπέπληκται*. Lege hic quoque *νενώπηται*. Patriarcha Photius in Lexico MS. *Νενώπηται, καταπέπληκται καὶ κατεστύγνακεν*. Rectissime quidem Photius, ut ex hoc Ionis loco perspicuum est. Quid ego de Athenaei interprete dicam, qui *Επιδημίας Peregrinationes* interpretatur: perinde ac si *Αποδημίαι* inscriberentur? Verum alibi quoque *ἐπιδημιῶν* meminit Athe- O 66
naeus, ut l. III. *τῶν δὲ χημῶν μνημονεύει Ιων ὁ Χῖος ἐν Επιδημίαις*. Intellige *De adventibus clarorum virorum in Chium*, sive *De iis qui in Chio insula commorati sunt*. Similiter ac Polemo librum edidit, De Eratosthenis adventu ad Athenas. Enarrator Comici ad Aves: *Πολέμων ἐν τῷ δευτέρῳ περὶ τῆς Αθήνησιν Ερατοσθένους ἐπιδημίας*. Ex Epidemiis petita videntur vel *Υπομνήμασι*, quae laudat Plutarchus in vita Periclis; et Cimonis etiam non longe a principio: *Ην δὲ καὶ τὴν ἰδέαν οὐ μεμπτὸς, ὥς φησιν Ιων ὁ ποιητὴς, ἀλλὰ μέγας οὐλῇ καὶ πολλῇ τριχὶ κομῶν τὴν κεφαλήν*. Quae sine dubio est oratio pedestris, et magis Plutarchi verba, ut suspicor, quam Ionis. Magnus tamen Grotius ad Iambos Tragicos redigere conatus est:

Τὴν γὰρ ἰδέαν οὐ μεμπτὸς, ἀλλ' ἔην μέγας, V 34
Οὐλῇ τε πολλῇ τε τριχὶ τὴν κεφαλὴν κομῶν.

Haeccine autem oratio, tam leves numeri Tragicum quid spirant, et cothurno dignum? Haud vidi magis. Quid illud ibidem, bene multis interjectis? *Ο δ' Ιων ἀπομνημονεύει καὶ τὸν λόγον, ᾧ μάλιστα τοὺς Αθηναίους ἐκίνησε* (*Κίμων*) *παρακαλῶν μήτε τὴν Ελλάδα χωλὴν, μήτε τὴν πόλιν ἑτερόζυγα περιϊδεῖν γεγενημένην*. Grotius perinde haec accepit, tanquam si ex Tragoediae choro desumpta fuissent:

Μήτε τὴν Ελλάδα χωλὴν,
Μήτε τὴν πόλιν ἑτερόζυγα
Περιϊδεῖν γεγενημένην.

Nos pusilli homunculi vix possumus carere venia; cum etiam maximi Heroes labuntur identidem et hallucinantur turpissime. Scripsit Ion et *Philosophica*, ut *ΚΟΣΜΟΛΟΓΙΚΟΝ*· Schol. Aristoph. et, si Suidae credimus, De meteoris, et *compositas* sive ornatas orationes: *οὗτος*, ait, *ἔγραψε περὶ Μετεώρων καὶ Συνθέτους λόγους*. Quo nihil ineptius vel falsius dici potuit.

Imo neque magis contumeliose, siquis ἐπαριστέρως et perverse interpretari velit de sermonibus ad fraudem et fallaciam compositis, secundum illud Aeschyli in Prometheo.

— — *Μηδέ μ' οἰκτίσας*
Ξύνθαλπε μύθοις ψευδέσι, νόσημα γὰρ
Αἴσχιστον εἶναί φημι συνθέτους λόγους.

O 67 Error autem ortus est ex perperam intellecto loco Scholiastae Aristoph. ad Pacem. Poetae scilicet Dithyrambici verborum amant tralationes ἐκ τῶν μετεώρων, ex astris, nubibus, aliisque quae in sublimi fiunt; libenter etiam vocabulis sesquipedalibus et coagmentatis utuntur. Demetrius περὶ Ερμηνείας. *Ληπτέον δὲ καὶ σύνθετα ὀνόματα οὐ τὰ διθυραμβικῶς συγκείμενα, οἷον Θεοπεράτους πλάνας, οὐδὲ Αστρων δορύπυρον στρατὸν, ἀλλ' ἐοικότα τοῖς ὑπὸ τῆς ἀληθείας συγκειμένοις.* Et Horatii illud: Seu per audaces *nova* dithyrambos Verba devolvit. Ipse Suidas alibi: *Διθυραμβοδιδάσκαλοι περὶ τῶν μετεώρων καὶ τῶν νεφελῶν λέγουσι πολλὰ, καὶ συνθέτους δὲ λέξεις ἐποίουν καὶ ἔλεγον ἐνδιαεριανεριναχέτους· οἷος ἦν Ιων ὁ Χῖος ποιητής.* Omnino vide Aristophanem in Pace, ejusque enarratorem. Itaque jam manifesto compertum et deprehensum est Suidae mendacium. *ΤΡΙΑΓΜΟΝ.* Locus est illustris apud Harpocrationem; quem ex usu fuerit integrum describere. *Ιων. Ισοκράτης ἐν τῷ περὶ τῆς Αντιδόσεως. Ιωνος τοῦ τῆς Τραγῳδίας ποιητοῦ μνημονεύοι ἂν νῦν ὁ ῥήτωρ* (atqui nec in ea oratione nec in reliquis quae nunc extant, est ulla mentio Ionis, quod sciam) *ὃς ἦν Χῖος μὲν γένος, υἱὸς δὲ Ορθομένους, ἐπίκλησιν δὲ Ξούθου. ἔγραψε δὲ καὶ μέλη πολλὰ καὶ τραγῳδίας, καὶ φιλόσοφόν τι σύγγραμμα τὸν Τριαγμὸν ἐπιγραφόμενον, ὅπερ Καλλίμαχος ἀντιλέγεσθαί φησιν, ὡς Επιγένους. Εν ἐνίοις δὲ καὶ πληθυντικῶς ἐπιγράφεται Τριαγμοὶ, καθὰ Δημήτριος ὁ Σκήψιος καὶ Απολλωνίδης ὁ Νικαεύς. ἀναγράφουσι δὲ ἐν αὐτῷ τάδε. Αρχὴ δέ μοι τοῦ λόγου πάντα τρία, καὶ πλέον τοῦδε, πλέον ἐλάσσων τούτων τριῶν ἑνὸς, ἑκάστου ἀρετὴ τριὰς, σύνεσις καὶ κράτος καὶ τύχη.* Male ista percepit Interpres; qui ita vertit: *velut ex eo Dem. Sc. et Ap. N. ista commemorant.* Ego vero sic interpungendum esse censeo: *καθὰ Δ. ὁ Σ. καὶ Α. ὁ Νικαεύς. Αναγράφουσι δὲ*, nimirum aut Eratosthenes in *Descriptionibus temporum*, aut potius Callimachus in *Tabulis omnis generis librorum.* Nam ἀναγράφειν est in tabulas recensere et mittere, in catalogum referre. Ipse Harpocration alibi: *Εὔηνος. Δύο ἀναγράφουσιν Εὐήνους ἐλεγείων ποιητὰς, ὁμωνύμους ἀλλήλοις· καθάπερ Ερατοσθένης ἐν τῷ περὶ Χρονογραφιῶν.* Athenaeus xv. *Καὶ τὸν λόγον τοῦτον ἀνέγραψε Καλλίμαχος ἐν τῇ τῶν Ρητορικῶν ἀναγραφῇ*, *in Catalogo librorum Rhetoricorum.* Hunc autem morem in Tabulis istis tenebat Callimachus, ut cujusque
O 68 libri prima verba describeret; sicut hic fit apud Harpocrationem. Unum tantummodo exemplum afferam, quia pridem haec ab eru-

ditis sunt occupata. Athen. lib. VI. *Τοῦ Χαιρεφῶντος καὶ σύγγραμμα ἀναγράφει Καλλίμαχος ἐν τῷ τῶν παντοδαπῶν συγγραμμάτων πίνακι, γράφων οὕτως· Δεῖπνα ὅσοι ἔγραψαν. Χαιρεφῶν Κυρηβίωνι. εἶθ' ἑξῆς τὴν ἀρχὴν ὑπέθηκεν· Επειδή μοι πολλάκις ἐπέστειλας. Στίχων τοε· Καὶ ὁ Κυρηβίων δὲ ὅτι παράσιτος, προείρηται.* Ita locus iste corrigendus est. Chaerephon parasitus ad *ὁμότεχνον* suum Cyrebionem epistolam misit, in qua describit coenam quondam sine dubio opipare apparatam. *Χαιρεφῶν Κυρηβίωνι· Επειδή μοι πολλάκις ἐπέστειλας* etc. Quod si vulgatam lectionem servare velis; *Χαιρεφῶν, Κυρηβίων·* jam non Chaerephontis verba forent, quae Athenaei sententia est; sed Cyrebionis. Illud autem Exordium *Τριαγμοῦ* nondum a viris doctis emendatum esse demiror; qui, etsi dissimulant et mussant, juxta id intelligunt, ac si in Ovidii Getica incidissent. Me Autore sic lege: *Αρχὴ δέ μοι τοῦ λόγου Πάντα τρία, καὶ οὔτε πλέον οὔτε ἔλασσον τούτων τριῶν Ενὸς ἑκάστου ἀρετὴ, τριάς· σύνεσις, κράτος, καὶ τύχη.* Ubi singula quidem verba sunt communia: qui tamen ex ipso Charactere et forma dicendi non sentit Jonismum, nihil sentit. De *Epigene* vero, quo me vertam nescio, ita res et hinc et inde magnam habet difficultatem. Nam ecce tibi Suidas: qui non Epigenem, sed Orpheum autorem faciat *Τριαγμῶν. Ορφεὺς,* inquit, *ἔγραψε Τριαγμοὺς, λέγεται δὲ εἶναι Ιωνος τοῦ Τραγικοῦ.* Cumque Epigenem video enarrationem Orphei fecisse, Clementi memoratam *Στρωμ.* I. *Επιγένης* V 35
ἐν τοῖς περὶ τῆς εἰς Ορφέα ποιήσεως Κέρκωπος εἶναι λέγει τοῦ Πυθαγορείου τὴν εἰς Αδου Κατάβασιν καὶ τὸν Ιερὸν λόγον. (Proclus tamen in Timaeum lib. 5. ipsum Pythagoram hujus autorem laudat. *Α γὰρ,* ait, *Ορφεὺς δι' ἀποῤῥήτων λόγων μυστικῶς παραδέδωκε, ταῦτα Πυθαγόρας ἐξέμαθεν, ὀργιασθεὶς ἐν Λειβήθροις τοῖς Θρακίοις Αγλαοφάμῳ τελεστὰ μεταδιδόντος, ἣν περὶ Θεῶν Ορφεὺς σοφίαν παρὰ καλλιόπες τῆς μητέρος ἐπινύσθη· Ταῦτα γάρ φησιν ὁ Πυθαγόρας ἐν τῷ Ιερῷ λόγῳ.* Unde constat *Ιερὸν,* ut alia scripta Pythagorica, dialecto Dorica fuisse compositum) et v. *Επιγένης ἐν τῷ περὶ τῆς Ορφέως ποιήσεως τὰ ἰδιάζοντα παρ' Ορφεῖ ἐκτιθέμενός φησι, Κερκίσι καμπυλόχρωσι, τοῖς ἀρότροις μηνύεσθαι* etc. Cum haec, inquam, lego, propemodum adducor in eam opinionem, ut Harpocration hoc exemplo scripserit: *ὅπερ Καλλίμαχος ἀντιλέγεσθαί φησιν, ὡς καὶ Επιγένης.* E di- O 69
verso ubi illud venit in mentem, Orphei ipsius et Pythagorae quoque mentionem factam esse in illis *Τριαγμοῖς,* continuo sententiam eam abjicio, et manifesti erroris Suidam arguo. Clemens *Στρ.* I. *Ιων δὲ ὁ Χῖος ἐν τοῖς τριαγμοῖς καὶ Πυθαγόραν εἰς Ορφέα ἀνενεγκεῖν τινα ἱστορεῖ.* et Diogenes Laert. *Ιων δὲ ὁ Χῖος ἐν τοῖς Τριαγμοῖς φησιν αὐτὸν (τὸν Πυθαγόραν) ἔνια ποιήσαντα ἀνενεγκεῖν εἰς Ορφέα.* Itaque constat Suidam alterutrius verba per-

peram cepisse: et praestabilius est receptam Harpocrationis lectionem sartam et tectam tueri. Nempe ut suspicor libri Epigenis cum Ionis scriptis conjuncti ferebantur: Is enim commentarium fecerat in Ionis Tragoedias; quod scias ex Athenaeo lib. xi. cap. v. ut nihil miri sit, si librariorum qui omnia perturbant et miscent, alii tanquam Ionis *Τριαγμοὺς* inscripserint, alii ut Epigenis.

Pag. 181. *Καὶ μετὰ Μίνωα Αὐλέας τραγικοὺς χοροὺς δραμάτων συνεγράψατο.* Permirum fortasse videatur, Milli doctissime, tenebrionem illum Auleam pro Aeschylo a Joanne dici. Quid autem admirationis habet, cum in memoria quis teneat tot alias hallucinationes hominis? Etiam p. 73. citatur *Αὐλέας ὁ σοφώτατος* de Endymione, quem in monte Cariae Luna consopivit, ut eum dormientem oscularetur. Suspicor et hic quoque significari Aeschylum, qui in fabula *Caribus* sive *Europa* non potuit non eam historiam attingere. Illud autem quam longe abest a vero, quod Aeschylum narrat primum instituisse choros tragicos? E diverso partes chori, antea quam Aeschylus tragoedias faceret, erant altero tanto longiores, quam post. Sed ea res nisi pluribus verbis explicari non potest: tota fere scenae ratio et historia est illustranda: complures autorum loci qua corrigendi, qua novo modo interpretandi: multi errores amovendi, jam ipsa vetustate cani et venerabiles. Nemo enim unus ex cohorte Eruditorum, qui in eo argumento tantopere laborarunt, scire adhuc potuit, quid Thespis, quid Aeschylus et Sophocles inventis addiderunt. Itaque tam odiosa disceptatione patienter carere possis in praesentia: imo vereor ut citra fastidium epistolam perle-
O 70 gas etiam absque ista concertatione nimium loquacem. Me quidem et morae pertaesum est et ineptiarum.

Pag. 214. *Στησίχορος καὶ Βακχυλίδης, οἳ ἦσαν ὀρχήσεως εὑρεταὶ καὶ ποιηταί.* Quid narras? nimirum nostra nos opinio fefellit, qui credidimus te Antiochiae esse natum. Siquidem autor est Lucianus Antiochenses de saltatoribus optime omnium judicare potuisse: te autem cum aliarum omnium, tum hujus artis imperitissimum videmus. Rogo te, homo hominum ignavissime, nunquamne Sacras Scripturas lectitasti? nonne ibi frequens Saltationis mentio diu diuque, antequam Stesichorus nasceretur? quid? ne Homerum quidem per transennam aspexisti? jam ergo cum audias licet:

Ὀρχηστύς, μολπή τε, τάπερ τ' ἀναθήματα δαιτός.
Ἄλλῳ μὲν γὰρ ἔδωκε θεὸς πολεμήϊα ἔργα,
Ἄλλῳ δ' ὀρχηστὺν, ἑτέρῳ κίθαριν καὶ ἀοιδήν.

Scio tamen, quid in fraudem te impulit; nempe nomen Stesichori, tanquam si primus *ἐστήσατο χορούς·* et poemata quaedam Bacchylidis, quae *Ὑπορχήματα* inscripta sunt, et a Stobaeo citantur, et Athenaeo lib. xiv. *Ἡ δ' ὑπορχηματική ἐστιν, ἐν ᾗ*

ᾄδων ὁ χορὸς ὀρχεῖται· φησὶ γοῦν ὁ Βακχυλίδης· Οὐχ ἕδρας ἔργον οὐδ' ἀμβολᾶς. Locus aliquanto integrior est apud Dionysium Halicarnassensem. Οὐχ ἕδρας ἔργον, οὐδ' ἀμβολᾶς, ἀλλὰ χρυσαίγιδος Ιτωνίας χρὴ παρ' εὐδαίδαλον ναὸν ἐλθόντας ἁβρόν τι δεῖξαι. Omnes Cretici praeter unum pedem qui in Paeonem solutus est; adeo ut, cum hunc locum lego, coram oculis videre videar ὑπορχουμένους et subsultantes. Nec tamen princeps et inventor hyporchematum Bacchylides; sed, ut quibusdam videtur, Pindarus; ut alii volunt, Xenodamus. Vide Clementem, Athenaeum, et Plutarchum περὶ Μουσικῆς.

Pag. 133. Γλαῦκος, ἰσχυρὸς, φρόνιμος, εὐσεβής. Atqui, O Malela, tantum abest, ut *sapiens* fuerit iste Glaucus, ut ejus nomen in proverbii consuetudinem venerit, de homine qualis tu es, qui nescit quid sit in rem suam; qui permutat

Χρύσεα χαλκείων, ἑκατόμβοι' ἐννεαβοίων.

Sed est potius ut librarii hoc esse facinus existimem, (praesertim si non idem istud ἰσχυρὸς iterasses) et orationem esse con- O 71
tinuandam ad hoc exemplum: Αἰνείας εὐπώγων, γλαυκὸς (cae- V 36
sius) φρόνιμος, εὐσεβής. Agnosco *pium* Aeneam; et ita plane Isaacius Porphyrogenitus.

Illud p. 329. Καὶ κατηνέχθη ὁ Σίμων ἐπὶ τὴν πλατεῖαν καὶ ἐψόφησε, satis quidem congruenter ad hellenismum vertit interpres, sed non apposite ad sententiam. Quid si interpretemur τὸ ἐψόφησε, ut, quod in N. T. de Juda Iscariota dictum est, ἐλάκησε μέσος, *crepuit medius?* Hesychius: Ελακεν, ἐψόφησεν· et Λακεῖν, ψοφῆσαι· Pagina autem 16. sane dormitavit interpres, ut in opere longo et ingrato facile queat somnus obrepere. Ἀχαΐα, Πελληνὴ, ἡ καλουμένη Πελοπόννησος· *Achaea, Pelena, quae et Pelcponnesus dicta est.* Obsecro, quis istud vel fando audivit? Scribe Ἀχαΐα, Πελλήνη. et verte *Achaea, Pellene, et quae Peloponnesus vocatur.* Πελλήνη est Achaeae urbs. Vide Geographos. Apollonius Argon. I.

Ἀστέριος δὲ καὶ Ἀμφίων Ὑπερασίου υἷες,
Πελλήνης ἀφίκανον Ἀχαιίδος.

Vereor ne putidum sit adnotare, Βούττιος, Βόττιος et Βώττιος vitiose dici apud Malelam pro Βρούττιος sive Βρέττιος. Hoc quidem exploratum est, cum eandem plane narrationem ex Brutio afferant Georgius et Hieronymus. Ita p. 200. Θάλης καὶ Κάστωρ καὶ Πολύβιος depravate pro Θάλλος. Similiter enim Castorem, Thallum et Polybium de rebus Assyriacis una citat Syncellus. Et adhuc p. 121. Callimachus ἐν Ετησίοις, pro Αἰτίοις. Neque enim Αἰτίαι inscribuntur, nequis erret, fed Αἴτια ut in Epigrammate lib. I. Anthol. cap. LXVII.

Καλλίμαχος τὸ κάθαρμα, τὸ παίγνιον, ὁ ξύλινος νοῦς,
Αἴτιος ὁ γράψας Αἴτια Καλλιμάχου.

Appello ad elegantiorum hominum judicia, annon melior aliquanto sit lectio ex conjectura nostra:

Αἴτιος, ὁ γράψας Αἴτια, Καλλίμαχος.

O 72 Caeterum homo Malelae germanissimus Fulgentius Planciades, *Jentaculum*, inquit, *gustatio dicitur. Callimachus Intesia: Jentaculum proferre Jovi.* Diceres hunc a Joanne *Ετήσια* illa mutua petiisse. Illud vero incredibile videatur, Cyrenaeum illum Latine loqui et quidem versu: nam sic lego. *Jentaclum proferre Jovi* — — — Sed minuit admirationem, quod Fulgentius et Mnaseae *Εὐρωπιακὰ* et Demosthenis Philippica viderit Latino sermone conscripta. Sicut Ovidianae Ibidis vetus Enarrator putidissimos versus eosque Latinos Eupolidi et (jocularem hominis confidentiam!) Democrito affingit.

Illud praeterea pag. 52. *Καθὼς Δήμαρχος ὁ σοφώτατος συνεγράψατο περὶ τοῦ αὐτοῦ Διονύσου*, corrupte exhibetur loco *Δείναρχος*. Nam Georgius eandem historiam memorans, *Δείναρχος*, ait, *ὁ ποιητὴς, οὐχ ὁ ῥήτωρ.* et Hieronymus: *Dinarchus poeta, non Rhetor.* De quo in diversas sententias ierunt viri docti. Verba Demetrii Magnetis in opere *Περὶ τῶν Ὁμωνύμων* apud Dionysium Halic. *Δεινάρχοις δὲ ἐνετύχομεν τέτταρσιν, ὧν ἐστιν ὁ μὲν ἐκ τῶν ῥητόρων τῶν Ἀττικῶν· ὁ δὲ τὰς περὶ Κρήτην συναγήοχε μυθολογίας· ὁ δὲ πρεσβύτερος μὲν ἀμφοῖν τούτοιν, Δήλιος δὲ τὸ γένος, πεπραγματευμένος τοῦτο μὲν ἔπος, τοῦτο δὲ πρᾶγμα· τέταρτος δὲ ὁ περὶ Ὁμήρου λόγον συντεθεικώς.* Et Gerardus quidem Vossius in praeclaro opere de Historicis, *Dinarchus*, ait, *Delius Cretenses fabulas collegit, ut cognoscimus ex Dionysio Hal. Videtur idem signari ab Eusebio, ubi de Bacchi gestis loquens, ait, Ὡς φησι Δείναρχος ὁ ποιητὴς οὐχ ὁ ῥήτωρ.* Condonamus quidem ei *ἁμάρτημα μνημονικόν*· neque enim Delius fuit Cretensium Fabularum collector, sed secundus iste nescio quis; quem vix est ut existimem eas versibus edidisse, saltem hoc non exploratum est. Scaliger in Graeca Eusebii p. 31. *Viderint*, ait, *eruditi, an tertius Dinarchorum Δήλιος τὸ γένος, πεπραγματευμένος τοῦτο μὲν ἔπος, τοῦτο δὲ πρᾶγμα, sit iste poeta, quem innuit Eusebius. Nam sane mihi ignotus est.* Hactenus quidem accedo, ut aut iste sit poeta, de quo Eusebius, aut nullus ex quatuor. Sed amabo, quid sibi vult illud *πρᾶγμα*? nam, quantum ego video, nulla ei subest sententia neque scientia. Latine sic vertas: *Dinarchus genere Delius, qui aliquid dixit, et aliquid*
O 73 *fecit:* sive, *qui aliquid versu dixit, aliquid re ipsa.* Profecto non multum in Demetrio perdidimus, si omnia sic dixit. Sed opinor neminem inficias iturum, quin mutatione commoda et illi suus honos, et orationi sua sententia restitui possit, si legamus: *πεπραγματευμένος τοῦτο μὲν ἔπος, τοῦτο δὲ γράμμα*, id est, *qui quaedam Heroico carmine conscripsit, alia oratione prosa:* vel,

(quia *τὸ γράμμα* quodvis scripti genus nonnunquam significat,) *τοῦτο δὲ δρᾶμα. qui et poemata Heroica et dramata edidit.*

Domninus iste *χρονογράφος* non aliunde quam a Malela cognosci potest, a quo saepissime ad partes vocatur. Antiochensem fuisse certissimis signis deprehendes, ubi per otium licebit locos istos consulere: probabiliter etiam dixeris, deduxisse eum historiam ab exordio mundi usque ad Justiniani tempora. Itaque inclinat animus, ut hunc fuisse Domninum illum existimem, qui ea V 37 tempestate fuit ecclesiae Antiochensis Episcopus. Nam sane sicut hic a Joanne p. 265. Domnus vocatur: ita istum Patriarcham hi Domnum, illi Domninum appellant. Accedit huc, quod plerique omnes, qui aggressi sunt tempora describere, fuerunt Episcopi; Victor, Prosper, Theophilus, Eusebius, et Georgius Episcopus designatus.

Equidem nescio, utra res majorem admirationem attulerit, tot nomina hominum propria a Joanne corrupta esse, an ea menda a doctissimo interprete dissimulata fuisse et silentio praetermissa: verbi gratia p. 101 et 171 *Τυνδάριος* pro *Τυνδάρεως*. *Ανδρόγηος* 107 pro *Ανδρόγεως*. *Πλησιώνης* 121 pro *Πληϊόνης*; atque ea quidem non mater erat Atlantis, verum uxor. *Ιωβάτης* 103 pro *Ιοβάτης*. *Μηδίαν τὴν τοῦ Αετοῦ* 97 pro *Μηδείαν τὴν τοῦ Αιήτου*. *Πέλωψ* et *Πέλωπος* 99 et 104 pro *Πέλοψ* et *Πέλοπος*. *Αμφίωνα* 55 pro *Αμφίονα*. *Αἰνειάδες* pro *Αἰνειάδαι*. *Ιωκάστη* 59 pro *Ιοκάστη*. *Ετεωκλέους* 63 pro *Ετεοκλέους*. *Αμφίαρος* 63 pro *Αμφιάραος*. *Δευκαλίων ὁ υἱὸς Ελενος τοῦ Πήκου*, 84 pro *Ελληνος*. Nec tamen Deucalionis pater erat Hellen, sed filius. *Αντιφάντην* 145 pro *Αντιφάτην*. *Τηλέφου* Regis Latinorum 205 pro *Τηλεμάχου*, quorum hic Ulyssis et Penelopes filius, ille Herculis et Auges. Duorum verborum similitudine tota historiae ratio est perturbata. Sed propemodum omni fide majora sunt errata p. 135. ubi Graecorum duces recenset, qui O 74 contra Trojanos arma ceperunt. Nam ut de numero navium, etsi ea ratio longe vitiosissima est, nihil dicam; ecce tibi *Μενέλαος καὶ Λήϊστος*, pro *Πηνέλαος καὶ Λήϊτος*. Homerus:

> *Βοιωτῶν μὲν Πηνέλεως, καὶ Λήϊτος ἦρχον,*
> *Αρκεσίλαός τε, Προθοήνωρ τε Κλόνιός τε.*

Μέγης ἐκ Δολίχης τῆς Ελλάδος ex Doliche Helladica pro *ἐκ Δουλιχίου ἐξεναντίας τῆς Ηλιδος*.

> *Οἳ δ' ἐκ Δουλιχίοιο, Εχινάων θ' ἱεράων*
> *Νήσων, αἳ ναίουσι πέρην ἁλὸς Ηλιδος ἄντα,*
> *Τῶν αὖθ' ἡγεμόνευε Μέγης ἀτάλαντος Αρηϊ.*

Αγήνωρ καὶ Τευθίδης. Euge vero, Malela, qui de oppidi nomine Heroem confinxisti. Siquidem in Homero legimus *Αγαπήνωρ ἐκ Τεγέης*.

> *Οἵ τ' ἔχον Αρκαδίην καὶ Κυλλήνης ὄρος αἶπυ,*

Καὶ Τεγέην εἶχον καὶ Μαντινέην ἐρατεινὴν,
Τῶν ἦρχ' Ἀγκαίοιο παῖς κρείων Ἀγαπήνωρ.

Ex Tegea eum profectum esse Epitaphium satis indicat:

Ἀρχὸς ὅδ' ἐκ Τεγέης Ἀγαπήνωρ Ἀγκαίου υἱὸς
Κεῖθ' ὑπ' ἐμοῦ, Ταφίων πελτοφόρων βασιλεύς.

Πρόθωος καὶ Μαγνίτωρ. Enimvero apud Malelam facilius Heroes nascuntur, quam fungi post pluviam. O fortunatam Antiochiam tanto alumno! Ineptus adeo Homerus, qui pro isto Magnitore gregarios quosdam milites vilissima capita e Magnesia duxit:

Μαγνήτων δ' ἦρχε Πρόθοος Τενθρηδόνος υἱός.

Εὔμενος σὺν νηυσὶν ια pro *Εὔμηλος.*

Τῶν ἦρχ' Ἀδμήτοιο φίλος παῖς ἕνδεκα νηῶν
Ευμηλος.

Νηρεὺς ἐκ Μυκήνης, pro *Νιρεὺς ἐκ Σύμης.*

Νιρεὺς δ' αὖ Σύμηθεν ἄγε τρεῖς νῆας ἐΐσας

Χαλίας ἐκ Τρίκκης σὺν νηυσὶν μ. Ecce tibi jam tertius Heros Chalias, qui a corrupto vocabulo *Οἰχαλίας* prodiit, non aliter ac vermes in putrescenti cadavere nascuntur.

O 75 *Οἳ δ' εἶχον Τρίκκην καὶ Ἰθώμην κλωμακόεσσαν,*
Οἵ τ' ἔχον Οἰχαλίην πόλιν Εὐρύτου Οἰχαλιῆος,

eos ducebant Podalirius et Machaon. *Λεοντεὺς καὶ Πολυπήτης,* scribe *Πολυποίτης.* *Ἀμφιγενείας ἐξ Ἰλίου σὺν νηυσὶν μν.* Profecto si Troicis temporibus Malelas vixisset, non decem annos totos Graeci consumpsissent in unius urbis obsidione: tot iis terrae filios misisset auxilio. *Ἀμφιγενείας* et *Πτελέου* oppidorum meminit Homerus:

Οἵ τε Πύλον τ' ἐνέμοντο καὶ Ἀρήνην ἐρατεινὴν,
Καὶ Κυπαρισσήεντα καὶ Ἀμφιγένειαν ἔναιον,
Καὶ Πτέλεον καὶ Ελος καὶ Δώριον.

Ἀχιλλεὺς ἐκ τοῦ Ἄργους τῆς Ἑλλάδος, ex Argis Helladis. Et Argos et Hellas Thessaliae sunt urbes, ut pueri sciunt: sed hic locus fatalis est ad Malelae hallucinationes.

V 38 *Νῦν δ' αὐτοὺς* (leg. *αὖ τοὺς*) *ὅσσοι τὸ Πελασγικὸν Ἄργος ἔναιον,*
Οἵ τ' εἶχον Φθίην ἠδ' Ἑλλάδα καλλιγύναικα,
Τῶν αὖ πεντήκοντα νεῶν ἦν ἀρχὸς Ἀχιλλεύς.

Φιλοκτήτης ἐκ Μοθόνης, vitiose pro *Μηθώνης.* et *Σώρθης, Φίλιππος, Ἄντιφος σὺν νηυσὶν ογ.* Quis autem porro mirabitur e cerebello Jovis Minervam esse natam; cum Antiochensis hic ex insulso suo capite progeneret absque ope Vulcani

Ductores Danaûm delectos, prima virorum?

Sorthem heroem nominat pro insula *Carpatho*, ut et Philippum pro Phidippo.

Οἳ δ' ἄρα Νίσυρόν τ' εἶχον Κράπαθόν τε Κάσον τε
Τῶν δ' αὖ Φείδιππός τε καὶ Ἄντιφος ἡγησάσθην.

Notum est jam a multis saeculis morem invaluisse apud Graecos, ut eodem sono efferrentur *αι* et *ε*, *οι* et *υ*. Tam captiosa pronunciatio mendis infinitis libros opplevit: ut Mal. p. 47 et 49. *τῷ υἱῷ τοῦ Αἰχίονος τῷ Πένθει*, pro *Εχίονος*. et e diverso 49 et 55. *ὄρος Κιθερώνιον* pro *Κιθαιρώνειον* et 106. *Αντέωνι* pro *Ανταίῳ*. et alia non pauca extant ex eo genere. sic 211 et 171. *Τοῦ Τακος υἱοῦ τοῦ Ναυπλίου*, pro *Οιακος*. et *Σχυνέως* 169. pro *Σχοινέως*. In codicibus manu notatis promiscuus fere est vocalium horum usus. Hoc diligenter animadverso, deploratissimos O 76
locos emendabit nullo negotio, qui ingenium et judicium in numerato habuerit. Plutarchus de Iside et Osiride: *Εμπεδοκλῆς δὲ τὴν μὲν ἀγαθουργὸν ἀρχὴν φιλότητα καὶ φιλίαν, πολλάκις δὲ ἁρμονίαν καλεῖσθαι μέροπι· τὴν δὲ χείρονα, νεῖκος οὐλόμενον καὶ δῆριν αἱματόεσσαν*. Frustra hic Plutarchus per annos ducentos criticorum auxilium imploravit. Tu verte *αι* in *ε*, et lege *Αρμονίαν καλεῖ θεμερῶπιν*. Possum excitare ipsum Empedoclem testem hujus correctionis, apud Plutarchum *περὶ Εὐθυμίας*.

Ενθ' ἦσαν Χθονίη τε, καὶ Ηλιόπη ταναῶπις,
Δῆρις θ' αἱματόεσσα, καὶ Αρμονίη ἱμερῶπις,
Καλλιστώ τ', Αἰσχρή τε, Θόωσά τε Δειναίη τε,
Νημερτής τ' ἐρόεσσα, μελάγκαρπός τ' Ασάφεια.

Ubi libenter legerim *Δηναίη τε*, ut contraria inter se comparentur. Scio nunc quid in animo tute tecum volutes: sed illud tibi confirmare possum syllabam primam verbi *ἱμερῶπις* esse productam atque longam. Primus id reposuit Henricus Stephanus ex conjectura quantum ego ex re ipsa conjecturam facio. Veteres editiones repraesentant *καὶ ἁρμονίη γε μερῶπις*. Itaque hic quoque legendum est *ἁρμονίη θεμερῶπις*. Hesych. *Θεμερῶπις, ἐρασμία, ἀγχόνη*. Lege *ἐρασμία ἁρμονίη*, autoritate Empedoclis: nisi si mavis *ἐρασμία αἰσχύνη* ex Aeschyli Prometheo: *Εκ δ' ἔπληξέ μου τὴν θεμερῶπιν αἰδῶ*. *Αἰδὼς* est *αἰσχύνη*. Perperam huic lectioni Scholiastes, et Etymologici autor *θερμερῶπιν* vocem nihili anteponunt, tanquam *θερμαίνουσαν τὴν ὦπα*. Atqui eo pacto *θερμῶπις* esset dicendum: neque enim vel fando auditum est *θέρμερος*. Pollux tamen lib. 6. c. 40. *Τὸ δὲ θερμερύνεσθαι καὶ κιχλιδᾶν κωμικά*. MS[1] *χλιδιᾶν* vel *κυχλοιδιᾶν*. lege *θεμερύνεσθαι καὶ χλιδᾶν*, vel *χλοιδᾶν*. vel *κυλοιδιᾶν*. Hesychius: *Θέμερον, σεμνὸν, ἀφ' οὗ καὶ τὸ σεμνύνεσθαι, θεμερύνεσθαι. Θεμέρη, βεβαία, σεμνὴ, εὐσταθής. Θεμερόφρονας, συνετοὺς, σώφρονας*. Sed ut planissime constet; opus est ut strophen et antistrophen inter se conferamus: in quibus hi versus respondent ex adverso.

Εκ δ' ἔπληξέ μου τὰν θεμερῶπιν αἰδῶ.
Νεοχμοῖς δὲ νόμοις Ζεὺς ἀθέσμως κρατύνει.

Ubi pro *ἀθέσμως* ex necessitate metri conjeci legendum esse *ἀθετῶς*. Quam conjecturam firmavit Hesychius. *Αθετῶς, ἀθέσμως,* O 77

ἢ συγκατατεθειμένως. *Αἰσχύλος Προμηθεῖ δεσμώτῃ.* lege, οὐ συγκ. *sine consensu et approbatione reliquorum deorum.* Respexit ad hunc locum: neque enim alibi in ea fabula occurrit. Plane jam imperitus sit oportet, aut ab invidentia laboret, qui de θεμερῶπιν contra veniat. Experiamur, quid in alteram partem possit haec observatio. Hesychius: *Ενάστρος, * ὥστεμένας, ἀχαιὸς ἀλφεσίβοιαι ἀντὶ τοῦ ὑαστὰς γὰρ βάκχας ὑάδας ἔλεγον.* Prodigiosa plane oratio. Nunc vicissim ε muta in αι, et lege. *Ενάστρος ὥστε Μαινάς· Ἀχαιὸς Ἀλφεσιβοίᾳ. ἀντὶ τοῦ Ὑάς. τὰς γὰρ Βάκχας Ὑάδας ἔλεγον.* Agnoscis, opinor, principium senarii ex Achaei fabula Alphesiboea. Similiter οι passim loco υ. Hesych. *Κοίημα, γένημα.* pro *Κύημα.* et vice versa *Στυχιοῦσι, διατυποῦσι.* pro *Στοιχειοῦσι.* Idem: *Στοιχείωσις, διατύπωσις, ἡ πρώτη μάθησις.* Itaque Suidas in Lexico diphthongos αι et οι alieno loco proxime ante ε et υ collocavit. Extat in Bibliotheca publica Oxonii liber antiqua manu notatus, continens mille regulas de recta scribendi ratione: quarum XL docent quando αι scribere oporteat, et quando υ: totidemque ubi οι, et ubi υ. Eum codicem,
V 39 cum ante inter ἀδεσπότους ferretur, deprehendi ex prooemio versibus senariis scripto literis prae vetustate pene effugientibus obtutum oculorum, Theognoti esse Grammatici, quem laudat aliquoties Etymologici scriptor. Et quidem omnia ibi reperi, quae iste Theognoto accepta retulit. De aetate hominis resciſces ex praefatione, cujus initium est,

> *Τῷ δεσπότῃ μου, καὶ σοφῷ στεφηφόρῳ*
> *Λέοντι, τῷ κρατοῦντι πάντων ἐν λόγοις,*
> *Θεύγνωτος εὔγνωτός τις ὡς ὢν οἰκέτης.*

Constitueram hic Epistolae finem imponere: sed intervenit amicus meus, aurium convitio rationem efflagitans, cur Joannes *Malelas* mihi dicatur, qui a Vossiorum utroque, Usserio, aliisque omnibus qui in hunc usque diem ejus mentionem fecerunt, *Malela* nominatur. Ego vero, inquam, ne in virorum quidem
O 78 maximorum verba juraverim: sed in aliam sententiam, ubi commodum est, quanquam invitus, meo jure discedo. Roget igitur quispiam, cur *Malela* potius sit vocitandus? hoc scilicet ab iis responsum ferret; Apud Constantinum sic appellari, *Ἰωάννου τοῦ ἐπίκλην Μαλέλα,* et apud Damascenum, *Ἰωάννου τοῦ καὶ Μαλάλα·* nusquam alibi commemorari, praeterquam apud Tzetzem *Ἰωάννης τις Μελέλης.* Atqui, si ita res se habet, vulgo et passim reperias *τοῦ Σουίδα, τοῦ Θωμᾶ, τοῦ Ἀριστέα, τοῦ Φιλητᾶ, τοῦ Τριόπα, τοῦ Σκόπα, τοῦ Κρατεύα·* nec tamen propterea vel *Suida* grammaticus dicitur, vel *Thoma* Apostolus, vel *Aristea de* LXXII. *interpretibus.* Ratio videlicet linguae graecae vix aut nullo modo patiatur, ut in A literam virilia nomina casu recto terminentur. Atque ea causa est, cur peregrina virorum nomina, quae

in A exeunt, a Graecis inflectantur in *Ας, Γάλβας, Σύλλας, Νουμᾶς, Σενέκας, Αγρίππας*. Quod si adeo jam exploratum est, nominativum Graecum esse *Μαλέλας*· nolim ego Latine vertens postremam literam abjicere praeter morem et consuetudinem eorum temporum, quibus maxime viguit honos et gratia Latini Sermonis. Vetustiores quidem, ut autor est Quintilianus lib. I. c. V. *Non in A. et S. literas exire temere masculina Graeca nomina recto casu patiebantur. Ideoque et apud Caelium legimus*, Pelia Cincinnatus; *et apud Messallam*, Benefecit Euthia; *et apud Ciceronem*, Hermagora: *ne miremur, quod ab antiquorum plerisque* Aenea *et* Anchisa *sit dictus*. Priscianus lib. V. *Apud Graecos in Ας desinentia, apud nos in A terminantur; ut Μαρσύας, Σωσίας, Βυῤῥίας, Χαιρέας, Τουρίας, Βαγράδας; Marsya, Sosia, Byrrhia, Chaerea, Turia, Bagrada*. Libri autem VI. p. 681 et 701. *plerumque* ait et *frequenter* hoc fieri solere. Et his fortassis auctoribus tueri se posse arbitrentur, qui e contraria parte dicunt. Mihi vero longe videtur secus: sed oportet haud jejune de hac causa, et tanquam in transitu, sed plene copioseque disputare. Principio nulla controversia est, quin indigena Latinorum sermo nullum habuerit nominativum in *As* cum Genitivo *ἰσοσυλλάβῳ*. Quapropter antiquitus, sive Graecus quispiam in Latina civitate viveret, sive Graeca scripta in Latinum converterentur, ejuscemodi nomina per A plerumque scribere et pronunciare placuit. Atque O 79
hoc quidem ex ingenio et consuetudine linguae vernaculae ab iis est factitatum. Comici igitur in Graecis interpretandis eam rationem tenuerunt; *Chaerea, Sosia, Byrrhia, Phania, Clinia, Demea, Phaedria*, proferentes. Nimirum auribus vulgi ista dabantur. Nec tamen deerant etiam antiqua illa memoria, (pace Quintiliani dixerim) qui ad Graecorum exemplum instituerent loqui: quantum ex eorum reliquiis conjectura consequi possum. Apud Gellium lib. 3. c. 7. verba sunt Catonis Censoris, qui, ea tempestate in Rep. floruit, qua Plautus in scena: *Leonidas Lacedaemonius laudatur:* Plauto tamen in Asinaria servus dicitur *Leonida*. Claudius Quadrigarius apud Gellium l. 3. c. 8. *Ad nos venit Nicias familiaris tuus*. Lucilius apud Donatum:

Ante fores autem et triclini limina quidam
Perditu' Tiresia tussi grandaevu' gemebat.

Ubi legendum est *Tiresias:* nisi si syllabam natura brevem propter caesuram produci existimas. Priscianus lib. VI. *Hic Calchas Calchantis, quamvis hic Calchas hujus Calchae, antiquissimi declinabant*. Sed in his locis fortasse fides Exemplarium suspecta esse possit: in illo Plinii lib. XXXV. cap. X. nullus datur suspicioni locus. *Decet non sileri et Ardeatis templi pictorem, praesertim civitate donatum ibi et carmine, quod est in ipsa pictura his versibus:*

Dignis digna loca picturis condecoravit
Reginae Junoni' Supremi conjugi' templum
Marcus Ludius Elotas Aetolia oriundus,
Quem nunc et post semper ob artem hanc Ardea laudat.

Ea sunt scripta antiquis literis Latinis. Elotas est *Εἱλώτας*, εἱλώτης. Gruterus Epigramma hoc profert, tanquam a Boissardo visum in hortis Julii III. Pontif. Romani.

V 40 DIGNE DOCTILOQUEIS PICTUREIS et quae sequuntur. Sine dubio falsarius aliquis in lapide inscribendum curaverat, a Plinio id mutuatus. Profecto male operam lusit in versu primo corrigendo. Editio Veneta anni MCCCCLXXXIII. habet *Dignis digna loco.* Lego igitur:

O 80 *Dignis dignu' loco picturis condecoravit.*

Lucilius: *Samnis spurcus homo vita illa dignu' locoque.* *Dignus loco* est τῶν μέσων· et in bonam vel malam partem capi potest. Nihil verius hac emendatione. In eadem est editione *Aetolia orundus*, longe quidem melius, quam quod in indice Scaligeri est, *Aetola oriundus.* Lucretius lib. 2.

Denique coelesti sumus omnes semine orundi.

Sive mavis cum vulgatis libris, *oriundi:* certe trisyllabon sit necesse est. Sic igitur vetustis illis mos erat, ut interdum quidem in AS, frequentius in A Graeca nomina vellent exire. Postea vero, ut ait Quintilianus, *recentiores instituerunt Graecis nominibus Graecas declinationes potius dare.* Proinde hoc institutum tenuerunt

Lucretius, *Id quod Anaxagoras sibi sumit:*

Varro de R. R. antiqui tamen ut qui maxime, amator sermonis: *Archytas*, *Hegesias*, *Athenagoras*, *Mnaseas.* et apud Nonium in Scaturex. *Ismenias, Thebogenes fluit Scaturex.* lege *Thebagenes*, θηβαγενής. Et similiter Cicero, apud quem vulgo occurrunt *Archias, Gorgias, Phidias, Cineas, Prusias, Arcesilas, Charmadas, Critias*, *Diagoras*, *Hippias*, *Lysias*, et siqua similia. Nam de *Hermagora* Ciceronis, vereor ne vitioso codice usus sit Quintilianus. Profecto enim omnes omnino, qui nunc supersunt MSS. constanter habent *Hermagoras.* Sed melius est ex ipsis locis experimentum judicii capere, libro primo De inventione: *Hujus constitutionis Hermagoras inventor esse existimatur:* et ibidem: *Quod si magnam in his Hermagoras habuisset facultatem.* Repone hic paulisper, *Hermagora inventor*, et *Hermagora habuisset;* non sentis vocalium concursum vaste hiantem? Ego vero Ciceronem ita scripsisse ne ipsi quidem Ciceroni affirmanti crediderim. Quid dicam de scriptoribus aevi Augustaei? quid de insequentium aetatum? nempe eadem tum consuetudo invaluit, ut in *Aς* caderent Graeca nomina. Spero mihi fidem apud te esse; ne necesse habeam infinita hic exempla enumerare. Quod tamen cum exceptione dictum velim; ut, quanquam eruditi homines eum,

quem dixi, morem servaverunt nomina tamen Servorum, aut qui-
cunque, ut principio dixi, in Latina civitate vixere, vulgaris O 81
usus, penes quem jus est loquendi, plerumque immutaverit ad
Latinam consuetudinem. Inde est apud Ciceronem, *Phania* Ap-
pii libertus. Frustra enim graecissaret dominus; cum ab omni-
bus conservis et notis sine ς litera *Phania* is vocabatur. Sed a
Plinio memoratur *Phanias physicus:* nempe is in Graecia vitam
egerat, nullum habuerat Romae dominum aut patronum. Inde
illud Horatii, *Credat Judaeus Apella*, id est, quivis Judaeus: ut
locum explanem parum hac memoria intellectum. Judaei habi-
tabant trans Tiberim, et multo maximam partem erant libertini,
ut fatetur Philo in Legatione ad Caium. Apella autem Liberti-
norum est nomen, satis frequens in Inscriptionibus vetustis. Cic.
Ep. 25. lib. 7. *Ne Apellae quidem liberto tuo dixeris.* Itaque
Credat Judaeus Apella, quasi tu dicas, Credat superstitiosus ali-
quis Judaeus Transtiberinus. Inde illud alterum, *Obeundus Mar-
sya:* quo modo etiam loquuntur Ovidius, Silius, Lucanus. Mar-
sya scilicet in Foro collocatus et donatus quasi civitate Romana
non potuit non in ore vulgi quotidie versari; et praeterea eo no-
mine fuerunt servi Phryges. In veteri marmore, M. HELVIUS
M. L. MARSYA. Vulgi autem autoritatem libenter hic secuti
sunt poetae; cum secundum Graecam pronunciationem *Marsyas*
in hexametro non staret. Sic *Cassius Chaerea* tribunus plebis, no-
tissimus ob Caii Caesaris caedem: alter apud Plinium statuarius,
qui nunquam credo Italiam viderat; et apud Varronem tertius
Atheniensis, qui de Re Rustica scripsit, *Chaereas.* Ita Persius,
(priusquam Cornutus Stoicus versum immutaverat metu Neronis)
Auriculas asini Mida rex habet; et ad id exemplum Justinus:
nullam aliam ob causam, praeterquam quod id nomen frequenter
mancipiis est inditum, praesertim ex Phrygia emptis. Terentius
Phormione: *Puer ad me occurrit Mida.* Vetus lapis apud Spo-
nium p. 289. MIDA CUBICULARIUS. Nequeo tamen conjectura
augurari, cur qui Nepoti *Perdiccas*, Curtio et Justino et quibus-
dam aliis *Perdicca* nominetur. Siquidem apud utrumque caetera
omnia Graeco more proferuntur, *Amyntas*, *Bagoas*, *Philotas*,
Ophellas, *Jollas*, *Gobryas*, *Alcetas* frater Perdiccae. Nullus me- O 82
mini Perdiccas inter Italorum servos aut libertos: neque quic-
quam aliud causae invenire possum. Nam cognomenta Liberti-
norum (ea ipsis nomina fuerunt, priusquam manu mitterentur)
si Graece in *Ας* caderent, Latinam terminationem plerumque ce-
perunt. Non tamen usquequaque increbuisse eam consuetudinem
ex antiquis Inscriptionibus animadverti. Nam ecce tibi haec no-
mina ex Grutero, Reinesio, Sponio. Αχιλλᾶς. *M. Cornelius
Achillas. L. Pontius Achilas.* ℟ Αλεξᾶς, ὑποκοριστικὸν ab Αλέ-
ξανδρος. *Q. Hortensius. Q. L. Alexa. Suavettius Alexa.* ℟ Αν-
δρέας. *C. Quinctius Andrea.* ℟ Απελλᾶς (Απολλᾶς apud Athe-

naeum) ab *Ἀπολλόδωρος*. *T. Claudius Apella.* ¶ *Ἀρποκρᾶς*
V 41 ab *Ἀρποκράτης* vel *Ἀρποκρατίων*. *M. Lollius Arphocras. C.
Herennius Harpocra.* ¶ *Ἀρτεμᾶς* ab *Ἀρτεμίδωρος*. *C. Caecilius
Artemas. Cecilius Dexter et Artimas fratres. Ae. Fl. Artema.
L. Laberius Artemas.* ¶ *Ἀθηναγόρας*. *Vireius Athenagoras.*
¶ *Κλεόπας*. in N. Test. vel fortasse *Κλεοπᾶς* a *Κλεόπατρος*, vel
Κλεόφιλος. *Ti. Cleuphas.* ¶ *Κλεινίας* vel *Κλινίας*. *Juli. Clinias.
Q. Pomp. Clinias.* ¶ *Κτησίας*. *M. Aur. Ctesias.* ¶ Sic *Dama*
apud Persium, si Graecum est a *Δαμᾶς* vel *Δημᾶς* quod est diminutivum a *Δημήτριος*. *Mettius Damas.* ¶ *Ἐπαφρᾶς* ab *Ἐπαφρόδιτος*. *G. Avillius Epaphra. M. Cornelius Epaphra. C. Curtius Epaphra. C. Julius Epaphra. P. Nonius Epaphra. C. Fricilius Epaphra. S. Propertius Epaphra. C. Veiacus. C. L. Epaphra.*
Et e diverso, *Epaphras postremum praestitit officium.* ¶ *Γλαυκίας*. *Glaucias Lib.* ¶ *Γοργίας*. *Gorgias Lib. L. Abuccius
Gorgia.* Spon. 288. ¶ *Ἡρᾶς* ab *Ἡρόδωρος*. *L. Abuccius Hera.
M. Petronius Heras. P. Sulpicius Hera. P. Valerius Hera.*
¶ *Ἡρακλᾶς* ab *Ἡρακλεόδωρος* Clem. Stromat. v. *L. Aemilius Heracla. C. Annius Heracla. C. Camelius Heracla. L. Clodius
Heracla. L. Cornificius Heracla. Q. Cornelius Heracla. L. Creperius Heracla. L. Licinius Heracla. F. Longinus Heracla. C.
Stiminius Heracla. Q. Petinius. Q. L. Heraclas* ¶ *Ἑρμᾶς* ab
Ἑρμόδωρος. *Herma accommodator. L. Aemilius Hermas. P. Annius Herma. C. Cassius Herma. Cornelius Hernia.* (vitiose pro
Herma.) *M. Junius Hernia.* (lege *Herma.*) *Q. Lollius Herma.
M. Mag. Herma. Octavius Herma. C. Quinctius Herma. P. Statius Herma. P. Turannius Herma. Q. Vibius Herma. M. Ulpius
O 83 Aug. Lib. Herma.* ¶ *Ἑρμαγόρας* *L. Maccius. L. F. Hermagoras.* ¶ *Ἑρμείας*. *Aurelius Hermias Aug. Lib. T. Didius Hermias. M. Helvius Hermias. C. Julius Hermia. Sex. Pompeius.
Sex. Hermia.* Spon. 221. lege *Sex. L. Her.* ¶ *Λεοντᾶς* fortasse *ὑποκοριστικὸν* a *Λεόντιος*. *L. Arcius Leontas. C. Julius
Leontas. M. Herennius. M. L. Leonta.* ¶ *Λεωνᾶς*. Artemidorus p. 249. *Λεωνᾶς ὁ Σύρος ὁ παλαιστής*. *Fabius Leonas. C.
Oppius. C. L. Leonas.* ¶ *Μηνᾶς* a *Μηνόδωρος*. *D. Lallius Mena.* ¶ *Μητρᾶς* a *Μητρόδωρος*. *C. Fyrmius Metras.* ¶ *Νικίας*.
M. Annius Nicia. Cluvius A. L. Nicia. A. Plautius Nicia.
¶ *Νικήτας*. *Aur. Niceta.* ¶ *Ὀνησᾶς* ab *Ὀνησίφορος*. *Q. Virius
Onesas.* ¶ *Παπίας*. *C. Marcius C. F. Papia. Munatius Papa*
(an depravatum loco *Papia*, an a *Πάπας*) *M. Plutius M. L.
Papia. C. Purellius Papia. L. Valerius Papia.* ¶ *Φιλώτας*. *A.
Annius Philotas.* ¶ *Φιλᾶς* a *Φιλόδημος*. *M. Hirrius Phila.*
¶ *Φιλέας*. *L. Magius Phileas.* ¶ *Φανίας*. *Phania* apud Terentium et Ciceronem: *Fl. Phancas. M. Tillius M. L. Phanias.*
¶ *Θευδᾶς* vel *Θεοδᾶς* a *Θεόδωρος*. *A Facsonius Thuda. Q. Veionius Teuda.* ¶ *Θεωνᾶς*. Alexandriae Episcopus, *Theonas* apud

S. Hieron. *Livius Theona Aug. L.* et *Livius Theona ab Epistulis Graec.* ℟ *Ζάβδας.* Hierosol. Episcopus, *Zabdas* S. Hieron. et *Zabdae* in monumento L. Valerii: *Saufeius Sabda.* ℟ *Ζηνᾶς* a *Ζηνόδωρος. L. Calpurnius Zena.* Enimvero jam percontari eos velim, qui sine S. litera *Malela* pronunciant, quo auctore didicerint Joannem hunc Antiochensem captivum in Italiam abductum servitutem ibi serviisse; tandem autem, postea quam libertatem receperat, ad historiam scribendam se contulisse? Sin autem; cur obsecro, cum Evandri matre et cascis illis allium obolentibus, aut cum faece Romuli loqui malunt; quam cum Cicerone, et bonis auctoribus Latinitatis? Mihi quidem non longa deliberatio est, utros imitari velim. Sed haec nimium fortasse studiose atque anxie: nisi quod omnino respondendum fuit iis, a quibus sum provocatus. Siquidem Gerardus Vossius, qui nescio an ab interprete Damasceni in errorem ipse inductus sit, certe aliis exemplo suo et autoritate viam ad errationem munivit, non certo judicio, sed inconsiderate praeterque morem videtur egisse. Quippe qui nunquam alias abjecerit S: ne tum quidem cum auctores haberet, O 84 quos etsi perverse, saltem aliquatenus imitaretur. Apud quem *Chaereas* vocatur Historicus et *Clinias*, *Marsyas* Macedonicarum rerum scriptor et Delphicarum *Apellas:* nec tamen *Chaerea* et *Clinia* in Comoedia, neque Horatii *Marsya* et *Apella* tenacissimam ejus memoriam fugere potuerunt.

Tantum quod haec scripseram, Milli jucundissime: cum ecce mihi nova res atque improvisa nunciatur, quae de sententiae me meae statu propemodum dejecit. *Enimvero, quod in superiore causa probanda tantopere desudarem, nihil fuisse; meque in ea disceptatione prorsus ἄσκοπα τετοξευκέναι. Nam apud Constantinum et Damascenum τοῦ Μαλέλα posse nomen indeclinabile esse: neque abhorrere ab usu Graecorum, ut nomina barbara sine variatione casuum proferantur, τοῦ Αμμοῦν, τὸν Ανοὺβ, τῷ Ασκοὺμ, τοῦ Βλὰχ, τοῦ Αψκαλ etc. sexcenta dari masculina in A, ut ὁ Σισάρα, ὁ Σάλα, ὁ Φουὰ, ὁ Σιβὰ in Vet. Test. ὁ Ζαρὰ, ὁ Αβία in Novo: Syrorum nationem (Syrum autem esse hunc Malelam) amare nomina in A literam exeuntia, Maruta, Barsoma, et pleraque omnia: sic et Arabas quoque Abdalla, Mashal la, Taphala, et siqua sunt alia: occurrere denique apud Cantacuzenum Ιωάννης Πεϱάλτα, et apud Theophanem Ιωάννης ὁ ἐπίκλην Ημοῦλα, Joannem cognomento Hemula, secundum Victorem Tununensem.* Ego vero, quanquam fortasse praestabilius esset, ut ex amicorum consilio supersederem labore respondendi, libera esse judicia sinerem: constitui tamen devorare eam molestiam; et eo quidem animo, nullum ut certamen instituam, neque enim temperato calamo res agetur; sed ut semel defungar, nec tacendo committam, ut odiosae mihi de lana caprina lites succrescant in posterum. Dico itaque neque esse illud, de quo

viri docti asseverant, neque posse. Nam ecce tibi Joannes Tzetzes, qui cum *ἰωνικωτέρως πως* protulerit *Μελέλης*, certe secundum me judicasse videatur. Crebro enim eae syllabae permutantur inter se, *Λεωνίδας Λεωνίδης*, *Ερμᾶς Ερμῆς*, *Απελλᾶς Απελ-*
V 42 *λῆς*, *Μαλέλας Μαλέλης*. Eodem accedit, quod in syllaba secunda statuitur accentus, *τοῦ Μαλέλα* tanquam ab *ὁ Μαλέλας*, non *Μάλελα* neque *Μαλελᾶ* ut plerumque assolet in vocabulis
O 85 peregrinis. Verum illud in primis est admiratione dignum, quod ut de Graeco nomine cognitio habeatur, *ἐπ' ἀλλοθρόους ἀνθρώπους* et ad barbaras nationes provocant. Siquidem ex Hunnorum gente sunt *Ασκοὺμ* et *Βλὰχ*, de quibus vide ipsum Malelam p. 159. et 170. Verum age quandoquidem sic agi placet, cedo quos volent arbitros. Stabimus etiam Hunnorum judicio: neque homines plebeii, sed reges et regibus proximi pronunciabunt. Verba sunt Malelae p. 59. *Καὶ ἤνεγκεν ἅμα αὐτοῦ κατὰ Αττιλᾶ.* Maxime regum, bona tua venia libenter rogaverim, qui Graece vocaris casu recto. Cur autem occupato molesti sumus? Respondebit pro eo Malelas ibidem: *Ὡσαύτως δὲ καὶ Αττιλᾶς ἐτελεύτησε.* Sic omnes uno ore. Apud Priscum Thracem in Collectaneis Constantini Porphyrogeniti; corrigendus obiter Suidas, qui *Πρίσκος* ait *Πανίτης ἔγραψεν ἱστορίαν Βυζαντικὴν καὶ κατὰ Ατταλον.* lege haud cunctanter, *Βυζαντιακὴν καὶ κατὰ Αττήλαν* vel *Αττήλα·* apud Priscum, inquam, aliquoties legas *Αττήλας καὶ Βλήδας.* Is Attilae frater erat, a Jornande Bleta dictus, a Prospero depravate Bleba, a Theophane *Βδέλας· Αττιλᾶς*, inquit, *Ομνουδίου παῖς ἀποβέλλων Βδέλαν τὸν πρεσβύτερον ἀδελφόν.* Verbum illud dividuum facito, et scribe *ὁ Μνουδίου παῖς* vel fortasse *Μουνδζίου.* Jornandes enim Mundzuccum nominat, et Sigebertus Mundzuch, perperam vero Nicephorus Callistus *Νουμίδιον.* Quid Attilae patruus, *Ρουα* ne declinabile an *Ρούας?* De hoc statuet idem ille Priscus; cujus verba sunt, *Ρούα βασιλεύοντος τῶν Οὔννων* et *παρὰ τὸν Ρούαν ἀφικνεῖσθαι.* Ita *Βάλας* dux Hunnorum apud Procopium, Vandalorum *Αμμάτας*, Gotthorum *Γρίππας* et *Βέσσας*, et *Μόῤῥας* et *Μαρκίας*, et *Αλβίλας* et *Οὐσδρίλας.* Eant nunc et ab Hunnis malum sibi mendicent. Apud Malelam reperio p. 210. *Τζίττα στρατηλάτου Ρωμαίων*, et 202. *κατὰ Σουνίκα καὶ Σίμμα*, et 111. *μετὰ τοῦ ἡνιόχου Καλλιόπα*, et 165. *μετὰ τοῦ φυλάρχου Αρέθα·* plane ut apud Constantinum est *τοῦ ἐπίκλην Μαλέλα.* Placetne jam, ut Joannem ipsum nobis arbitrum capiamus? aequa, opinor, et honesta postulatio est. Sententiam vero is suam ostendit p. 204. *ὅστις Τζίττας* 203. *Σουνίκας δὲ καὶ Σίμμας* 110. *Καλλιόπας τις ἡνίοχος* 166. *Αρέθας τις ὁ φύλαρχος καὶ Γνούφας.* Et adhuc dubitent, si possunt, utrumne qui haec
O 86 scripserit, ullo modo est ut *ὁ Μαλέλα* vocatus fuerit. Jam *Σισάρα* et *Φουὰ* quam inviti et recusantes in argumentum ducuntur! Recte quidem factum a LXXII. viris; quod cum vetusta illa

et Ogygia nomina literis Graecis mandarent, ad syllabam de sermone barbaro expresserunt. Nam qui annis ante permultis excesserant e vita, nulla, credo, iis futura erat consuetudo cum Graecis. Quod si alii juniores, quibus eadem quae veteribus illis nomina, usum et commercium cum Graecis habuerunt, sine dubio eorum nomina declinata sunt ad normam Graeci sermonis. Sic Paralip. I. cap. 8. est quidam *Ἀνανία* et cap. 12. *Βεϱχία*, vel, ut in MS° Regio est, *Βαϱαχία*. Eadem occurrunt nomina in Test. Novo: (Syrus enim interpres et hic et illic *Hhananio*, *Brachio*) cum Graeca tamen terminatione, *Ἀνανίας*, *Βαϱαχίας*. Similiter antiqui illi *Ἰακὼβ*, *Ἰωσὴφ*, *Σαοὺλ* perpetuo nominantur: juniores vero, qui cum Graecis rem habuerunt, *Ἰάκωβος*, *Ἰώσηπος*, *Σαῦλος*. Quo exemplo etiam *Σισάϱας* et *Σάλας* et *Φούας* essent dicti; si Antiochiae vixissent vel in alia quavis civitate Graeca, et memoriam rerum gestarum literis consignassent. Neque vero inficior Syrorum, atque Arabum nomina frequenter in A litera terminari: servatam esse a Graecis eam terminationem pernego. *Abdalla*, *Masalla*, *Taphala*. Ita quidem Arabes. Quomodo autem Graeci? Theophanes p. 294. *Μουαμὲδ ὁ τοῦ Ἀβδελᾶ*. Perii equidem, in A hoc exit, et contra me facit. Sed nolo eos in laetitiam frustra conjicere. Illud enim perincommode intervenit ibidem *ὁ Ἀβδελᾶς υἱὸς*, et apud Zonaram *Μασάλμας ὁ τῶν Ἀϱάβων ἀϱχηγὸς*, apud Malelam *Ταφαϱᾶς ὁ φύλαϱχος*. Eadem mihi de Syriacis nominibus sententia est. Porphyrius apud Eusebium Scaligeri: *Πτολεμαῖος δὲ ἀγανακτήσας, ὅτι τῷ Πηλουσίῳ πϱοσέβαλεν ὁ Δημήτϱιος, ἅτε τῶν κατ' Αἴγυπτον πϱαγμάτων ἐχόμενος, πέμπει βασιλέα τῆς Ἀσίας Ἀλέξανδϱον, ὡς υἱὸν Ἀλεξάνδϱου, ὃς διὰ τὸ ὡς ἀγοϱαστὸς εἶναι τοῦ Πτολεμαίου Ζαβινᾶς ἐπεκλήθη πϱὸς τῶν Σύϱων.* et Josephus: *Ἀλέξανδϱον τὸν Ζεβινᾶν ἐπιλεγόμενον.* Et eodem nomine Antiochensis Episcopus *Ζεβῖνος* Nicephoro, *Ζέβεννος* *Zebennus* Eusebio et Hieronymo vocatur. Atqui *ἀγοϱαστὸς* *emptus* Syriace est *Zbino* vel *Zbina*. Ita Graece dixeris, *Ἰωάννης ὁ Ἀντιοχεὺς*, ὃς διὰ τὸ φιλολόγος O 87
εἶναι Μαλέλας ἐπεκλήθη πϱὸς τῶν Σύϱων, vel, ut propius Syrorum pronunciationem subsequitur Damascenus ipse Syrus, *Μαλάλας*. Nam *Malolo* vel *Malala* est orator, eloquens, loquax. Non difficile est conjectura assequi, utram ob causam cognomento illo auctus fuerit Joannes, *Λαλεῖν ἄϱιστος*, *ἀδυνατώτατος λέγειν*. Ipse Porphyrius a popularibus suis Syris *Malcho* sive *Malcha* vocabatur: Graece vero non *Μάλχα*, sed *Μάλχος*. Ita *Cipha* saxum *Κηφᾶς*, *Thoma* gemellus *Θωμᾶς*, et siqua sunt alia. Mal. p. 41. *Ἀντίοχον τὸν ἐπίκλην Χούζωνα*. Mirum ni ex illorum sententia cognomentum Antiochi fuit *Chuzona* casu recto, ut *Malela*: cum ambo sint Antiochenses. Quid ergo sibi volunt ista p. 65. *Ἀντίοχον τὸν Χούζωνα τὸν ἔγγονον Ἀντιόχου τοῦ Χούζωνος*? Quod si usquequaque Syriaca nomina imitari et exprime-

re debemus, cur, obsecro, *Ἰωάννης* dicitur, non *Ἰωανὰν Μαλάλα?* nam Syris est *Juhhanon*, ut LXXII. viris *Ἰωανάν*. Sed ecce tibi Cantacuzenus, qui p. 874. *Λατίνων τις*, ait, *Ἰωάννης Περάλτα προσαγορευόμενος*. Scias autem in quantas angustias adducti sunt, cum homines *χθὲς καὶ πρώην γεγονότας* saeculo demum XIV. post Christum natum inveterata jam barbaria, causae suae patronos adoptant. Rem sane lepidam et jocosam. Joannes hic Antiochensis bene Graece *Μαλέλα* dici potest, quia Italo cuidam nomen erat *Giovanni Peralta.* Sic enim Cantacuzenus p. 174. *Μάλιστα δὲ Ντζιουὰν Περάλτα ὁ τούτων ἡγεμών.* Graecus iste est sermo hodiernus: ita giostra *τζοῦστρα*, gingiva *τζιντζίβα*, jecur *ντζηγάριον*. Vah! qaam velim progrediantur longius, atque una opera probent *Ντζιουὰν Μαλέλα* dicendum esse: facinus pol magnum et memorabile fecerint. Illud vero durum, quod apud Theophanem est *Ἰωάννης ὁ ἐπίκλην Ἡμοῦλα.* Nec a Victore solum vocatur *Hemula*, sed Anastasio etiam, qui Theophanem in Latinum convertit: a Liberato Diacono Joannes Mela; nisi fortasse depravati sunt codices. Ex Graecis vero scriptoribus solus Theophanes et semel duntaxat cognominis ejus mentionem facit: caeteris simpliciter Joannes vocatur, Nicephoro
O 88 Patriarchae, Nicephoro Callisto; sicut et Leontio Byzantio, Chronicoque Orientali. Quo magis adducor, ut vitiosum esse illud verbum existimem; et istum apicem, qui in libris MSS. terminationem *ας* signare solet, ab indiligenti librario mutatum esse vel praetermissum. Praesertim cum cuncta id genus nomina praeter hoc unum ab ipso Theophane per *ας* scribi videam; *Ἀρέθας*, *Ἀττίλας*, *Μασάλμας*, *Ἀβουλάβας*, *Κουτζίνας*, alia quamplurima. Itaque hoc in loco, ut mea fert opinio, facta est Theophani injuria. Nec, quod Anastasius et Victor *Hemula* Latine nuncupant, non *Hemulas;* magis id quenquam movere debet, quam quod Attila a Latinis dicitur, qui Graecis est *Ἀττίλας.* Nam peregrina ejuscemodi nomina Graeci Latinique neutri ab alteris, sed ab ipsis Barbaris utrique acceperunt. Toto igitur coelo erravit Priscianus, cum *Turia* et *Bagrada* (Africae sunt ista flumina) declinari putat a *Τουρίας* et *Βαγράδας*. A Graecis quidem *Ἰόβας*, *Μικίψας* et *Βάρκας* sunt dicti, qui a Latinis Juba, Micipsa, Barca. Nec tamen haec quae proxime nominavi, de Graecia petita sunt; sed ex Africa recto itinere deportata sunt in Italiam. Quid enim, cum illi *Ἀμίλκας*, *Ἀννίβας* proferunt, hi Hamilcar et Hannibal; non signi hoc satis est, unde utraque sunt accersita? Nempe hi masculina nomina Africana in A liben-
V 43 ter retinebant; Graecorum aures tanquam absona et inconcinna repudiabant. Sed ut concedam illud *Ἡμοῦλα* a Theophane profectum esse: non ego Monachum aliquem adversus omnium autoritatem magistrum dicendi capere velim; sed illum ipsum ad nationis suae exemplum, addo etiam suum, componere. Vir mul-

tiplici doctrinae copia praeditus Eustathius Thessalonicensis Episc. accurate disputans de Homericis illis *ἱππήλατα Πηλεὺς* et *Ἑρμείας ἀκάκητα* etc. non *Σισάρα* et *Σάλα*, non *Ημοῦλα* ad partes vocat; nam *Giovanni Peralta* qui potuit, priusquam is nasceretur? quod contra ex omni memoria duo duntaxat memorat masculina Graeca in A, eaque minime a se lecta', sed Eudaemonis fide Pelusiotae; ejus opinor, cujus librum de Orthographia Stephanus Byzantius, et Suidas et Etymologici scriptor citant. Horum unum Illyricum esse nomen, ex epigrammate quodam, *Πατὴρ δ' ἔμ' ἔφυσε κόπαινα, ἤτοι Κοπαίνης·* Syracusanum al- O 89
terum ex Sophrone, *ὁ Μύριλλα.* Democopum videlicet architectum, cum theatrum exaedificasset Syracusis, populo viritim unguentum distribuisse, et ex ea re cognomento vocatum esse Myrillam: nempe *ἀπὸ τοῦ μύρου Μύριλλαν.* Ego vero Eudaemonem illum jubeo *κρόμμυ' ἐσθίειν*, ut hominem infortunio mactem: siquidem religio erat Pelusiotis cepas gustare. Nam profecto de Syracusiorum dialecto cras credo, hodie nihil. Theocritus Syracusanus, qui idiomate vernaculo perpetuo est usus (*Μοῦσαν δ' ὀθνείην οὔποτ' ἐφειλκυσάμην*) annon *Σ* literam ubique servat, *Δαμοίτας*, *Μενάλκας*, *Ἀμύντας*, *Διοκλείδας*? Non Apollo *Δαφνίτας* Syracusis colebatur? Non *Hicetas* Syracusius Philosophus a Cicerone laudatur in Academicis? non eorum sermone *γαφάγας lumbricus* apud Etymologicum? non dissimulo apud Hesychium scriptum esse *Γαφάτα, σκώληξ·* sed vero duplici errore. Nam excidit *Σ* litera, ut usu venire solet, cum proxime subsequatur altera: *T.* autem facillime mutatur in *Γ.* ut alibi *Στέννυτρον, εὐρυπωδέστερον, συριγγῶδες.* pro *Στενυγρὸν, εὐριπῶδες, στενὸν, συριγγῶδες.* Ne ipse quidem Sophron aliter locutus est. Athenaeus lib. VII. *Καὶ παρὰ Σώφρονι ὁ θυννοθήρας.* et *καρχαρίας* aliquanto inferius p. 306. *Σώφρων, θυννοθηραῖα δὲ γαστὴρ καρχαρίας ὁ κάτινος δῆσθε.* Priora verba, quae Casaubono molestiam creabant, sic lege: *Σώφρων Θυννοθήραι. Α δὲ γαστὴρ*, id est, *θυννοθήρα.* Nimirum iste liber *Θυννοθήρας* inscriptus est. Etymol. in *Ηϊα.* *Ὡς φησι Σώφρων ἐν Θυννοθήρᾳ.* Male alibi *ἐν Θυννοθήραις.* Quod si verum est illud de Democopo, vulgi joco cognomen suum adeptus esse videatur, quia fortassis ea tempestate Syracusis scorto cuipiam non ignobili nomen fuerit Myrilla. Nam mulieris id quidem nomen esse proprium certiores nos facit poeta nescio quis inter Lyricos H. Stephani. *Στρατόκλεις φίλος Κυθήρης, Στρατόκλεις φίλος Μυρίλλης. Ἴδε τὴν φίλην γυναῖκα, Κομάει, τέθηλε, λάμπει. Ῥόδον ἀνθέων ἀνάσσει, Ῥόδον ἐν κόραις Μυρίλλα.* Quod ad *Κόπαινα* attinet, etsi non facile fidem habeam, viderit de eo verbo epigrammatis author; qui fortasse, cum barbarum Illyrium *βαρβαρίζοντα* induxerit, bene moratum carmen fecisse videatur. Quod siquis Illyriorum exemplo *Ἰωάννης ὁ Μαλέλα* proferre ve- O 90

lit; id quidem perinde est, tanquam si ὁ *Κάτο* dicens et ὁ *Κίκερο*, se egregie loqui Graece contendat; quia apud Aristophanem Caris Cantilena est, *Θρεττανελὸ τὸν Κύκλωπα·* et Scythae istius Attica elegantia:

V 44 *Ὡς ἐλαπρὸς ὥσπερ ψύλλο κατὰ τὸ κώδιο.*
et *Ὦ γράδι᾽ ὡς χαρίεντό σοι τὸ τυγάτριο,*
Κοὐ δύσκολ᾽ ἀλλὰ πρᾶο· ποῦ τὸ γράδιο.

Sed nimium diu, mi Milli, in litigiosa hac disputatione te demoratus sum. Dabis autem veniam necessitati; nam postea, per me licet, alii ut volent loquentur, non equidem invideo, neque intercedo. Imo enimvero invitissimus haec scripsi,

Ὡς οὐχ ὑπάρχων, ἀλλὰ τιμωρούμενος.

ADDENDA.

Ecce iterum Crispinus. Cum enim adhuc supersit chartae aliquantulum, ut narrat Typographus; nimirum ei parcere stulta, ut ait ille, foret clementia. Percurram igitur Epistolam totam, adnotaturus identidem, siqua vel retractari diligentius vel corrigi debeant.

Principio, bene quidem factum quod (pag. 4.) de Etymologia τοῦ *Ηρικεπαίου* supersedi inquirere. Quamvis enim *Ηρι* in Graecorum verborum compositione non infrequens sit, *Ηριπόλη*, *ἠριγένεια*, *ἠριγέρων*, *ἠριθαλές·* nihilo tamen minus peregrinam esse vocem mihi videor certo comperisse. Siquidem *κεπ* syllaba, quod jure mireris, plane aliena est atque absona a consuetudine cum Graeci tum Latini sermonis. *Σκεπ* quidem in *σκέπω*, *περισκεπὴς*, *σκέπαρνον*, etc. *κεπ* autem nusquam occurrit, quod sciam, praeterquam in *Κέπφος*. Eam ego vocem, cum solitaria sit atque unica, vix dubito, quin olim pronunciaverint *Keffos* non *Kepfos:* prout hodie *Σαπφὼ* *Saffo* dicimus, non *Sapfo*. Apud Latinos autem *κεπ* syllabam brevem frustra quaesiveris. *Conceptio*, *perceptio* et similia, *κηπ* habent productam a percépi, concépi. Anceps, auceps, princeps *κεψ* in scriptura exhibent, non *κεπ:* neque vero casibus obliquis faciunt aucepis aut princepis.

O 91 Ep. p. 12. Ut egomet vineta mea caedam, falso credidi tres istas Sophoclis fabulas ex una tetralogia fuisse, continuatio-

ne serieque historiae in eam opinionem adductus. *Ἀλλ' οὐ πεσών γε ἐκείμην.* Culpa enim postridie deprehensa etiam amoveri facile potuit, si per typothetam licuisset. *Ἀλλὰ τὸ μὲν προτετύχθαι ἐάσομεν ἀχνύμενοί περ.* Certum est eas tragoedias longo interjecto intervallo fuisse editas. Antigonen ita placuisse ferunt, ut ea gratia praetura Sophocli decerneretur in bello adversus Samios. Ergo acta esse videtur anno III. Olymp. LXXXIV. aetatis Soph. LVI. secundum marmor Arundel. Oedipus vero Tyrannus secundas tantum obtinuit, et victus est a Philocle: quin et Oedipum Coloneum, quem extrema senectute fecit omnium novissimam, editionis tempore antecessit. Argumentum Oed. Tyr. *Εἰσὶ δὲ καὶ οἱ Πρότερον αὐτὸν, οὐ Τύραννον ἐπιγράφοντες, διὰ τοὺς χρόνους τῶν διδασκαλιῶν καὶ διὰ τὰ πράγματα.* Ita scribendus est iste locus, quem minus intellexit magnus Camerarius. Sunt qui hanc fabulam Oedipum Priorem inscribunt, non Oed. Tyrannum: quia prior erat cum tempore actionis, tum serie rerum gestarum. Ea hujus loci sententia est.

Ep. p. 14. vers. 3. Auget vehementer suspicionem nostram ipse Clemens in Protreptico, qui posteaquam versus eos tanquam Sophocleos protulit, *Οὑτοσὶ μὲν*, ait, *ἤδη καὶ παρακεκινδυνευμένος ἐπὶ τῆς σκηνῆς τὴν ἀλήθειαν τοῖς θεαταῖς παρεισήγαγεν.* Ergo et Clementis judicio in capitis venisset discrimen, quicunque eos olim in scenam detulisset. Ii alibi citantur hoc exemplo:

> *Θνητοὶ δὲ πουλυκερδείᾳ πλανώμενοι*
> *Ἱδρυσάμεσθα πημάτων παραψυχὴν,*
> *Θεῶν ἀγάλματ' ἐκ λίθων τε καὶ ξύλων*
> *Ἢ χρυσοτεύκτων ἢ 'λεφαντίνων τύπους.*

Quamobrem, quia nullus jam locus est censurae nostrae in *πολλὸν* et *χαλκέων*, alia afferam argumenta oportet, cur subdititii sint. Multis sane nominibus non placet illud *πουλυκερδείᾳ*. Nam quid, obsecro, facit *πουλὺ* in tragoediae diverbio? est enim ex dialecto Ionica. Neque vero *δεια* spondaeus in sede quarta ferri O 92
potest contra morem consuetudinemque Tragicorum. Theocritus: *Καὶ φιλοκερδείῃ βεβλαμμένον ἄνδρα παρελθεῖν.* Neque porro *πουλυκερδεία* de *avaritia* possis accipere cum interprete Clementis: verum ea sententia nimium quidem inepta atque inficeta, quasi si *prudentia* sive *astutia* homines in errorem inciderint. *Πολυκέρδεια* enim est *πολυΐδρεια*· ut Ulysses Homericus:

> *Οὐκ ἔα εἰπέμεναι, πολυϊδρείῃσι νόοιο,*
> *Ἀλλ' ὅ μὲν ἣν ἄλοχον πολυκερδείῃσιν ἄνωγε.*

Sed et alia fertur scriptura nihilo melior: *Θνητοὶ δὲ πολλοὶ καρδίᾳ πλανώμενοι.* Mihi quidem, salvo aliorum judicio, *nos multi mortales*, parum ornate dici videtur pro elegantia *Ἀττικῆς μελίττης*. Sed utcunque de ea re visum fuerit eruditis: rogatos eos velim, qui luculenter Graece sciunt, utrum *καρδίᾳ πλανώμενοι* V 45

domesticus sit sincerusque sermo Graecus, an potius peregrinus, et *πονηροῦ κόμματος*? Nimirum suo se indicio prodidit Judaeus iste sorex. Neque enim Hellenismus est, verum Hebraismus purus putus ex S. S. tralatus atque expressus. Psalm. xciv. (et Epist. ad Hebraeos) *Ἀεὶ πλανῶνται τῇ καρδίᾳ· καὶ αὐτοὶ οὐκ ἔγνωσαν τὰς ὁδούς μου.* Esaias xxi. *Ἡ καρδία μου πλανᾶται.* Imo enimvero negamus ista, *Ἡ χρυσοτεύκτων ἢ 'λεφαντίνων τύπους* ab homine Graeco nedum a Sophocle proficisci posse. *Τύπος* hoc in loco est ipsa statua, *αὐτὸ τὸ ἄγαλμα, οὐκ εἶδος τοῦ ἀγάλματος*, ut apud Isocratem in fine Euagorae: *τοὺς μὲν τύπους ἀναγκαῖον παρὰ τούτοις εἶναι παρ' οἷς ἂν σταθῶσι.* Dicerent vero Graeci *Ἡ χρυσοτεύκτους ἢ 'λεφαντίνους τύπους Θεῶν*, non *χρυσοτεύκτων*. velut *εἰκόνας* dicunt *χαλκᾶς Ὀλυμπιονικῶν*, non *χαλκῶν*. Artemidorus: *χάλκεαι γὰρ εἰκόνες τῶν ἐλευθέρων ἀνατίθενται.* Ita passim et vulgo, ut quidem testimoniis uti putidissimum foret. Neque vero aliter Latini. Lucretius: *Si non aurea sunt juvenum simulachra per aedes*, non *aureorum*. Plinius xxxiv. 7. *Lignea potius aut fictilia deorum simulachra.* Juvenalis: *Effigies sacri nitet aurea cercopitheci.* Horatius: *Quid referam, quo pacto in imagine cerea Largior arserit ignis.* Itaque *τύπους ἐλεφαντίνων θεῶν* nihil minus est quam Graeca oratio: ea tamen utitur Sibylla lib. iii. *ξυλίνων θεῶν εἴδωλα* dicens pro *ξύλινα.*

O 93 *Οἵτινες οὐκ ἀπάτῃσι κεναῖς, οὐδ' ἔργ' ἀνθρώπων,*
Χρύσεα καὶ χάλκεια, καὶ ἀργύρου ἠδ' ἐλέφαντος,
Καὶ ξυλίνων λιθίνων τε θεῶν εἴδωλα καμόντων,
Πήλινα, μιλτόχριστα, ζωγραφίας τυποειδεῖς,
Τιμῶσιν, ὅσα κέν τε βροτοὶ κενεόφρονι βουλῇ.

Eadem habet Protrepticus Clementis. Quis porro inficiabitur in eodem doctos esse ludo subjectorem hunc Oraculorum, et commentitium illum Hecataeum? Quod si vicero de versibus falso Sophocli attributis, etiam illud evidentissime constabit, quod olim Philo Herennius et patrum memoria Jos. Scaliger suspicati sunt: nempe librum illum *De Judaeis*, qui sub Hecataei nomine ferebatur, a Judaeo quodam Hellenista fuisse confictum: velut Aristeam illum pari facinore, quem supposititium esse convincunt post eundem Scaligerum alii bene multi, in quibus omnium doctissime et copiosissime Humfredus Hodius, cui multum olim debebit Historia Ecclesiastica.

Ep. p. 33. *Εὐηρότατον*) Suidas in Lexico: *Εὐηρότατον τὸ καλὴν ἔχον γῆν, τὸ κάλλιστον τῆς γῆς. Εὐήροτον τὸ καλῶς ἠροτριωμένον.* Vides eum utrumque vocabulum agnoscere, *εὐηρότατον* quidem comparativum, absolutum vero *εὐήροτον.* Quid igitur fiet? An supplex ad Hesychium adeam, pacem ejus oratum et peccati veniam? Imo enim satis ostendunt ea verba et mendi vetustatem, et emendationis meae praestantiam. Quippe, nisi ego plane desipio, sic in comparatione dicendum esset, *Εὐή-*

ροτον, εὐηροτώτερον, εὐηροτώτατον. Quod si reponere velis εὐηροτώτατον apud Suidam: jam ea vox inverso ordine post Εὐήροτον collocanda esset. Ergo quocunque te vertas, hallucinatio Suidae est, qui sine dubio sua male confinxit ex Hesychianis, vel ex illis unde sua transtulit Hesychius.

Ibidem. *Αντινι, ἀντιδιενέγμεθα*) Liquido possis dejerare, Hesychium scripsisse ἄντινι, id enim series literarum efflagitat; et illud ἀντιδι ex correctore natum esse, qui κακῷ κακὸν ἰάσατο. Scriptura a prima manu fuit in hunc modum: *Αντιηνέγμεθα, ἠναντιώμεθα.* Hesychius autem, qui, ut videtur, non leviter tum lippiebat, sic legit et scripsit: *Αντινινέγμεθα.* νι et η paulum oppido inter se differunt, et facillima sane erratio est. Nihil hac conjectura probabilius dici potest. *Αντιηνέγμεθα* ab ἀντιφέρομαι, ἠναντιώμεθα. Ipse Hesych. *Αντιφέρεται, ἐναντιοῦται*, et *Αντιφέρεσθαι ἐναντιοῦσθαι*, et Suidas: *Αντιφέρονται, ἐναντιοῦνται.* Sed *Αντιδιαφέρομαι* nusquam lego. O 94

Ep. p. 47. v. 4. *Πέπλους τε νῆσαι λινοπλυνεῖς τ' ἐπενδύτας*) vox ea bifariam accipi potest. Aut νῆσαι erit ὑφάναι· quemadmodum πέπλοι ἐΰνητοι ab Homero vocantur, *Ενθ' ἐνὶ πέπλοι Λεπτοὶ ἐΰνητοι βεβλήατο, ἔργα γυναικῶν.* qui a Sophocle εὐϋφεῖς vocantur in Trachiniis: *Οπως φέρεις μοι τόνδε γ' εὐϋφῆ πέπλον.* Aut erit νῆσαι, σωρεῦσαι, accumulare vestem, in arcis reponere, ut mos erat antiquorum. Homerus:

Ως φάτ'· ὁ δ' ὑψόροφον θάλαμον κατεβήσατο πατρὸς
Εὐρὺν, ὅθι νητὸς χρυσὸς καὶ χαλκὸς ἔκειτο
Εσθής τ' ἐν χηλοῖσιν, ἅλις τ' εὐῶδες ἔλαιον.

Et alibi. — — — *Ελένη δὲ παρίστατο φωριαμοῖσιν,*
Ενθ' ἔσαν οἱ πέπλοι παμποίκιλοι, οὓς κάμεν αὐτή.

Possis etiam, et magis quidem apposite ad nomen Tragoediae V 46
Πλυντρίας, νίψαι reponere, *Lavato* etc.

Πέπλους τε νίψαι λινοπλυνεῖς τ' ἐπενδύτας.

Epist. p. 60. v. 29. adde: Idem Hesychius: *Κυδρὸς, ἔνδοξος, καὶ τὰ ὅμοια, γαυριῶν, πεποιθῶν * εὐρύτιδις συγκοπὸν δὲ τοῦ κύδρος Καλλίστρατος πεποιθώς.* Nunquam quidquam vidi inquinatius. lege *γαυριῶν, πεποιθὼς, Ιων Ευριτίδαις. συγκοπῇ δὲ τοῦ ρ κῦδος. Καλλίστρατος.* verbum enim novissimum πεποιθὼς est emendatio τοῦ πεποιθῶν. Vide Ep. pag. 33, 34, 39. Et Callistratus quidem κῦδος a κυδρὸς deducit συγκοπῇ τοῦ ρ. alii vicissim κυδρὸς a κῦδος derivant ἐπενθέσει τοῦ ρ. Etym. magn. *Κῦδος, κυδότερος, κυδότατος, πλεονασμῷ δὲ τοῦ ρ γίνεται κυδρός.*

Ep. p. 78. v. 30. adde: Martianus Capella lib. 3. cap. de

Analogia: *Aeneas*, *Pythagoras*, *Lycas* faciunt Aeneae, Pythagorae, Lycae. Quando nostra ratione nomina, quae genitivo in E exeunt, nominativo A finiuntur; ut Catilinae Catilina. Sed haec Graeca sunt, ideo in Nominativo S literam retinent. Quaedam tamen perdunt S literam in nominativo, ut Nicaea, Medaea. Ergo in his nominativis consuetudo servanda est. Ubi legendum est, Nicia et Demea. Vide Ep. pag. 83.

Ep. p. 75. v. 35. Sed nusquam alibi tam frequens earum
O 95 vocalium inter se permutatio est, quam in 2. Codd. MSS. longe antiquissimis, ALEXANDRINO uno in Bibliotheca Regia, qui integra exhibet Biblia et epistolas S. Clementis ad Corinthios: Cantabrigiensi autem altero, mutilo quidem et decurtato; quippe qui Acta duntaxat habeat et Evangelistas; verum idem e regione ostentat Interpretationem veterem Latinam ad verbum de Graeco expressam, dignissimam sane quae ex oblivione atque tenebris tandem aliquando in lucem edatur. Servantur etiam Oxonii Acta Apostolorum, vetustate quidem pari, sed versione multum diversa; et in Gallia denique Epistolae S. Pauli, qui codex et antiquitate et Latina Versione atque adeo scripturae et voluminis forma Cantabrigiensi nostro simillimus est et germanissimus. Atque haec quidem talia exemplaria, cum aliis omnibus ubivis gentium, quod sciamus, longe longeque et dignitate et tempore antecedant, neque quidquam hodie supersit simile aut secundum, cum tineis (pro dolor) atque muribus luctantur, et utut iis incendia pepercerint, ipso senio intra annos paucos non dubie peritura sunt. Tu vero, Milli doctissime, qui omnium mortalium maxime in eo studio versatus es, non patieris hanc laudem tibi praeripi, sed maturabis veneranda illa pignora et monumenta vetustatis a situ et interitu vindicare. Scimus enim te horum omnium editionem instituere, quae una pagina et in uno conspectu Codicem Alex. qui familiam ducet, et Cantabrigiensem cum versione sua, atque ubi hic deficit, Oxoniensem deinceps atque Gallicum repraesentet: quae singulas literas atque apices exemplarium, etiam ubi a librariis peccatum est, accurate et religiose subsequatur. Nihil illi purpurae assuetur discolor aut diversum; nullae interpunctiones, nullae notae accentuum, quorum omnis hodie ratio praepostera est atque perversa: adeo ut qui tuam Editionem sibi comparaverit, ipsa illa propemodum Archetypa versare manibus atque oculis usurpare videatur. Ea res olim, ut certum est augurium, et Britanniae nostrae splendori erit, et Ecclesiae praesidio; tuos vero utique labores amplissimis prae-
O 96 miis atque immortali gloria compensabit. Macte ista pietate et diligentia esto. In te omnes ora atque oculos convertimus, te unum in hoc curriculum vocamus: ipsi codices celerem tuam opem implorant et flagitant: quid cessas per medias laudes et fa-

ventium plausus secundo rumore ingredi? Tu vero, ut polliceri
de te possum, facies id sedulo; simulatque exibit Novum tuum
Testamentum, jam fere ad umbilicum usque perductum: quo in
opere, nisi vererer coram in os te laudare, dicerem quam longo
intervallo aliorum omnium in eo genere labores post te reliqueris.
Ea Typorum elegantia est et magnificentia; ea in Annotationibus
eruditio elucet, in Variis Lectionibus industria: quippe
etenim ad eam copiam comparandam omnia S. Patrum scripta,
omnes antiquas Versiones, et infinitam vim Codd. MSS.
curiose excussisti. Enimvero mihi stomachum subinde movent
imperiti quidam homines et nullo usu bonarum literarum praediti,
qui omnem operam, quae in variis lectionibus colligendis impenditur,
aut inutilem esse existimant aut Ecclesiae periculosam.
Eorum ego sermones, quanquam indigni sunt quorum ulla ratio
habeatur, uno in praesentia exemplo retundam: quo perspicuum
erit minuta quaedam et prima utique specie levissima posse magnas
difficultates expedire. Locus est Cap. ɪv. in Ep. ad Galatas,
qui ab ineunte fere Christianismo usque ad hanc memoriam
doctissimos viros exercuit. 22. *Γέγραπται γὰρ ὅτι Ἀβραὰμ δύο
υἱοὺς ἔσχεν· ἕνα ἐκ τῆς παιδίσκης, καὶ ἕνα ἐκ τῆς ἐλευθέρας.*
23. *Ἀλλ᾽ ὁ μὲν ἐκ τῆς παιδίσκης, κατὰ σάρκα γεγέννηται· ὁ δὲ
ἐκ τῆς ἐλευθέρας, διὰ τῆς ἐπαγγελίας.* 24. *Ἅτινά ἐστιν ἀλληγορούμενα·
αὗται γάρ εἰσιν αἱ δύο διαθῆκαι· μία μὲν ἀπὸ ὄρους
Σινᾶ, εἰς δουλείαν γεννῶσα, ἥτις ἐστὶν Ἄγαρ.* 25. *Τὸ γὰρ Ἄγαρ
Σινᾶ ὄρος ἐστὶν ἐν τῇ Ἀραβίᾳ, συστοιχεῖ δὲ τῇ νῦν Ἱερουσαλὴμ,
δουλεύει δὲ μετὰ τῶν τέκνων αὐτῆς.* 26. *Ἡ δὲ ἄνω Ἱερουσαλὴμ
ἐλευθέρα ἐστὶν, ἥτις ἐστὶ μήτηρ πάντων ἡμῶν.* Memini equidem,
Milli, me non ita pridem a te rogatum, ut de perdifficili hoc
loco judicium meum interponerem, vehementer approbasse sen- V 47
tentiam tuam, quam in illa tua Editione posuisti: Neque enim
eundem montem et Agarem vocatum esse et Sinam, neque vero
ullum usquam gentium eo nomine notatum esse, neque porro
Agarem servam (si de serva malit quispiam, quam de monte ac- O 97
cipere) in eadem Allegoria et Monti respondere posse, et Legi
quae ex monte promulgata est: atque his de causis in diversa
consilia itum esse ab antiquis, quorum alii *Σινᾶ*, sed plures *Τὸ
γὰρ Ἄγαρ* e libris sustulerunt: quae autem nostra et patrum memoria
viri magni commentati sunt, tantum abesse ut locum faciant
explicatiorem, ut novis etiam obscuritatibus involvant.
Qua quidem occasione, ne omnino *ἀσύμβολος* essem, conjecturam,
ut scis, extemporalem in medium attuli, quae etiam tum
visa est ad veritatem proxime accedere. Scilicet e regione verbi
Σινᾶ adnotasse olim quempiam enarrationis causa, *Σινᾶ ὄρος
ἐστὶν ἐν τῇ Ἀραβίᾳ, Sina iste, quem memorat Apostolus, mons
Arabiae est*; ea autem verba non multo post, ut saepe usu venit,
de libri margine in orationem ipsam irrepsisse: nam Apostoli

quidem ea non esse, sed *παρεμβεβλημένα*, ex ipso statim vultu et colore totiusque adeo corporis filo cognosci posse: et proinde me paratum esse *ὀβελίζειν* hunc locum, nisi quid tibi secus videretur. Cum autem tibi valde placere conjecturam meam prae te ferres: atqui, inquam, ut vera ista sit sive opinio sive adeo suspicio nostra, necesse est illud *δὲ* quod vocem *συστοιχεῖ* proxime subsequitur, pro supervacaneo auferatur. Dictum ac factum editionem tuam inspicimus, ibique quatuor ad minimum MSS. libros comperimus conjunctionem istam non agnoscere: quod sane non de nihilo est, neque ulla commode ratio reddi potest cur abfuerit; si verba, de quibus haec quaestio est, nunquam non in codicibus extitissent. Tanta res tam pertenui indicio patefacta satis refellit voculas imperitorum aut malevolorum hominum, qui diligentiam istam minutas scripturae varietates sectantem, tanquam obscuram et sollicitam et nimiam in vituperationem adducunt. Quis enim dubitet quin melior multo et apertior fiat sententia, si autoritate Manuscriptorum expungatur *δέ*· tum autem *Σινᾶ ὄρος ἔστιν ἐν τῇ Ἀραβίᾳ* de medio discedant; et totus deinde locus sic legatur. *Ἅτινά ἐστιν ἀλληγορούμενα· αὗται γάρ εἰσιν αἱ δύο διαθῆκαι· μία μὲν ἀπὸ ὄρους Σινᾶ, εἰς*
O 98 *δουλείαν γεννῶσα, ἥτις ἐστὶν Ἄγαρ. Τὸ δὲ Ἄγαρ συστοιχεῖ τῇ νῦν Ἱερουσαλήμ, δουλεύει γὰρ μετὰ τῶν τέκνων αὐτῆς.* hoc est, *Agar autem respondet Hierosolymis, serviunt enim cum progenie sua.* *Γὰρ* et *δὲ* locum inter se permutare jussi fide MS. Alexandrini, et aliorum: quinetiam dedita opera *Hierosolyma* dixi non *Jerusalem;* ut ex ipsa dictione foret perspicuum, quorsum illud *δουλεύει* pertineret. Ipsa enim flagitat sententia ut *δουλεύει* referatur ad *Ἱερουσαλήμ.* Quod cum ita sit; cur, amabo, Apostolus tali usus est constructione verborum, qua *δουλεύει* cum *Ἄγαρ* necessario convenire videatur? aut quamobrem *τὸ Ἄγαρ* genere neutro posuit; quasi vero *Ἄγαρ* materialiter ac pro voce, non pro ancilla hic usurpetur? Hactenus opinor prospere mihi conjectura processit, ut mons iste Arabiae omnibus machinis loco movendus esse videatur: sed male vero me habent hi scrupuli, neque aliud habeo quod dicam aut conjectem; praeterquam ex quo tempore verba ista de margine in orationis textum adscita sunt, sicuti mox conjunctionem *δὲ* quosdam homines intrusisse, ita alia nonnulla mutavisse leviter et ad commentitiam eam sententiam accommodasse. Nam profecto facile animum induco, ut credam hoc modo scripsisse S. Paulum: *Τῇ δὲ Ἄγαρ συστοιχεῖ ἡ νῦν Ἱερουσαλήμ, δουλεύει γὰρ μετὰ τέκνων αὐτῆς. Ἡ δὲ ἄνω* etc. *Agari autem respondet Jerusalem, servit enim cum liberis suis. Quae vero supra est Jerusalem libera est, quae mater est omnium nostrum:* postea vero adulterina ista sese insinuasse hoc exemplo, *Τῇ δὲ Ἄγαρ Σινᾶ ὄρος ἐστὶν ἐν τῇ Ἀραβίᾳ συστοιχεῖ ἡ νῦν Ἱερουσαλήμ.* Cum autem haec oratio, ut cernis, in mani-

festum soloecismum cadat, simile sane vero est, ne dicam necessarium, verba ista τῇ et ᾗ sic brevi a scribis immutatum iri, quemadmodum hodie vulgo feruntur. Quis enim non incuset *imperitiam notariorum librariorumque incuriam*, ut S. Hieronymi verbis utar, *qui scribunt, non quod inveniunt, sed quod intelligunt; et dum alienos errores emendare nituntur, ostendunt suos?* Vale.

INDEX RERUM

MEMORABILIUM; ET SCRIPTORUM,

QUI IN EPISTOLA

RICHARDI BENTLEII

EMENDANTUR.

INDEX RERUM*).

b Partem posteriorem designat.

*) Ab Hodio factus monstrat paginas Oxonienses.

D.

INDEX SCRIPTORUM.

INDEX GRAECUS.

INDEX LATINUS.

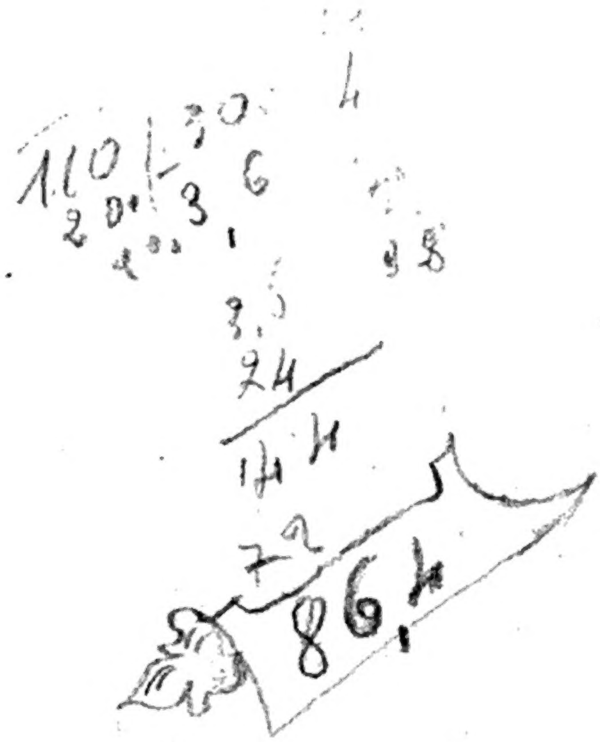
ADDENDA.

P. 12, 19. οἰκοδομήθη] Confer οἴκει p. 420, 21.
P. 19, 18. Scribe Σαρδανάπαλλος hic et 37, 8. cum Chronici codice Vaticano.
P. 25, 10. παλαιὰ] Scribe τὰ παλαιὰ cum Chronici codice Vaticano. Cum eodem p. 26, 18. ζητήσητε scribendum.
P. 30, 8. εἴπερ εἰσίν] Fortasse praestat εἰ περίεισιν.
P. 36, 19. τὴν in Chronico tacite intulit Ducangius: codex Vaticanus et editio Raderi σὺν τῆς Γοργόνης.
P. 38, 5. Inutilis Chilmeadi coniectura κεραυνίου.
P. 42, 16. συγγενικὰς] Restitue συγγενίδας.
P. 49, 6. Cum coniectura nostra Ἐγχέλειαν componi potest quod Diodorus XIX. 53. Cadmi ad Enchelenses secessum in Enchelensium adversus Thebas expeditionem convertit.
P. 50, 23. τῶν delendum videtur.
P. 72, 6. ἐνομοθέτει Ἀθηναίους] Ita dixit iterum p. 194, 7. ἐνομοθέτησε τὴν χώραν.
P. 76, 21. Νίνος] Λίνος Fabricius Bibl. Gr. vol. VII. p. 449. ed. Harl.
P. 88, 11. Scribe ἐθρυλεῖτο. Sic et 89, 13. 189, 18. 230, 3. 254, 1.
P. 139. 140. Mallem Νῦσα scripsisse.
P. 167, 14. Tolle ed. Oxoniensis vitium reposito αὐτὸ.
P. 182, 8. διεγνιτεύσαντες] Scribe διεγνατεύσαντες.
P. 189, 20. ὑπὸ] Immo ἀπό.
P. 218, 5. ἔτους] Immo ἔτος.
P. 222, 9. Κάπνος] Haud dubie scribendum Κάπνος.
P. 233, 7. 8. ὀμφαλὸς — ὀφθαλμοῦ] Idem utroque loco reponendum videtur.
P. 240, 13. Ἄρον] Veriorem accentum arbitror ἄρον.
P. 256, 5. γένειον] Scribe ad aliorum locorum exemplum τὸ γένειον.
P. 266, 3. Novum formae Ὀρέντης testimonium praebet Chronici codex Vaticanus, qui ubi in editionibus est p. 40. C Ὅρισεν τοῦ καλουμένου scribit Ὅρεν τοῦ καλουμένου, i. e. Ὀρέντου.
P. 268, 4. Conf. Wesselingius ad Diodorum XVIII. 62. p. 303, 69.
P. 308, 12. χρόνων] Scribe χρόνον, ut est p. 482, 7. Conf. ad p. 181, 1.
P. 322, 2. οἰνόκρεα cum ξυλέλαιον p. 437, 17. et similibus comparat Reiskius ad Constantinum p. 502. ed. Bonn.
P. 347, 12. Fugit me monere hic quoque πόλεως in μητροπόλεως mutandum esse, ut dixi pag. seq.
P. 362, 1. ἐχόλεσεν] Scribe ἐχόλησεν cum Chilmeado.
P. 368, 7. Dele καί.
P. 372, 3. Ἀρειανιτῶν] Scribe Ἀρειανῶν.
P. 390, 17. τῆς ἐκκλησίας] Vid. Reiskius ad Constantin. p. 862.
P. 395, 9. ἀργυροπρατία] ἀργυροπρατεῖα scribendum videtur.
P. 410, 10. Ἀνδρέα] Vide Reiskium ad Constant. p. 624.
P. 457, 1. παρὰ fortasse expungendum.
P. 459, 6. κατὰ] Hoc quoque μετὰ scripserim.
P. 466, 5. 8. διορυγήν] Immo διωρυγήν. Conf. ad p. 330, 11.
P. 493, 3. Scribe ἐν τῷ παλατίῳ ἐν ἑσπέρᾳ. οἱ δὲ τὴν σκέψιν.

CORRIGENDA.

In textu. P. 5, 6. scribe *στεῖρα* 10, 9. dele comma 12, 14. *οὐδεμιᾶς* 36, 14. *Ἄμανδραν* 39, 22. *Κλεανθῷ* 80, 18. *Θυσίας* 88, 17. *μάκροψις*, et similiter ubi similis accentus ex Oxoniensi in nostram transiit 112, 2. *βωμὸν* 120, 5. dele comma 167, 7. *πολλῇ* 168, 23. *Αἰνείου*, 172, 13. *εἴ τι* 15. *Ἐθεσπίσαμεν* 197, 14. dele comma 238, 18. *θύγατερ* 268, 4. *Κυΐνδα* 319, 15. *κυρὰν* 330, 11. *διώρυγος* 344, 12. comma adde post *μέγας* 425. summa excidit margini O 151 430, 5. *αὐτῶν* 434, 20. 441, 15. dele commata 463, 12. *Μάμαντος* 473, 7. comma pone ante *Εὐδαίμονος* 495, 1. *ὡς*

In annotatione. P. 14 ubi est 13. scrib. 15. et ubi 15. *ibid.* 30, 12. adde: 14. 66, 10. dele annotationem 77, 18. Cedrenus] adde: p. 119. C 20. dele p. 119. C. 88, 3. adde *ἔῤῥιψεν* Ch. 125, 7. *πότου* 160. adde: 6. *ὑποενόησαν* Ox. 265, 9. scribe: *καὶ ἱστορεῖν* post *Ἀντιόχειαν* ponenda sunt 270, 5. *Ἐφρατ.* 22. *Ἀπηλλαίῳ* Ch. 298, 14. *ἀλιτάρχης* 298. adde 3. *Γαλιενὸς* Ox. 317, 18. B] adde: 8. D. 319, 15. dele annotationem 344 adde: 17. *αὐτοῦ* Ch., *αὐτοὺς* Ox. 346, 13. *Φιλοναύτου* 350. adde: 1. *Γαλλίσυς* Ox. 385, 7. Ἑλληνούπολις 20. *Ἴλλους* 402, 12. *ὁ*] adde: cum Ch. 420, 23.] 21. 477, 1. *καυθέντας* Ch. 485, 17. Ch.

86,4